لَا يَمَسُّهٗٓ اِلَّا الْمُطَهَّرُوْنَ ؕ

قرآن مجید

سرائیکی ترجمے نال

زیرِ ہدایت

امام جماعتِ احمدیہ

حضرت مرزا طاہر احمد خلیفۃ المسیح الرابع ایدہ اللہ

پہلی گال

تریوی مارچ اٹھارہ سو انانوے کوں حضرت مرزا غلام احمد نے قادیان وچ جماعت احمدیہ دی بنیاد رکھی۔ انہیں دا دعویٰ اے ہا جو میں قرآن دی تعلیم کوں دنیا وچ عام کرݨ آیاں تے اے کم جماعت احمدیہ دے ذمے ہے۔ تریوی مارچ انوی سو انانوے کوں ایں جماعت کوں پورے سو سال تھی گیئن تے اے ہک کنیں ہک کروڑ تھی گئی ہے تے قادیان کنیں نکل کے دنیا دے ہک سو ویہہ (۱۲۰) ملکیں وچ پہنچ گئی ہے۔ ایں خوشی دے موقعے تے اللہ دا شکر ادا کرݨ کیتے امام جماعت احمدیہ حضرت مرزا طاہر احمد نے گھٹ توں گھٹ پنجاہ (۵۰) زبانیں وچ قرآن کریم دا ترجمہ کرݨ دا وعدہ کیتا ہا تاں جو لوکیں کیتے انہیں دی اپݨی زبان وچ ترجمہ سکھݨ تے سمجھݨ سوکھا تھی ونجے، اے سرائیکی زبان وچ ترجمہ اوں وعدے دا ہک حصہ ہے اللہ سئیں ایندا چھاپݨ مبارک کرے۔ (آمین)

ترجمہ : جناب خان محمد لسکانی بلوچ مولوی فاضل

جناب رفیق احمد نعیم لسکانی بلوچ ایم۔ اے عربی و اسلامیات

سُوْرَۃُ الْفَاتِحَۃِ مَکِّیَّۃٌ وَّہِیَ مَعَ الْبَسْمَلَۃِ سَبْعُ اٰیَاتٍ

سورۃ فاتحہ مکی ہٖ تے بسم اللہ نال ایندیاں اُٹھ آیتاں تے ہک رکوع۔

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ①

۱۔ میں اللہ دے ناں دے نال (شروع کریندا ں) جیرھا بغیر منگیئے ڈیوݨ والاہٖ تے ول ول رحم کرݨ والاہٖ۔

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ ②

۲۔ ساریاں چنگائیاں تے صفتاں اللہ سئیں کیتے ہن جیرھا سارے جہانیں دا پالݨ ہار۔

الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ③

۳۔ تے بغیر منگیئے ڈیوݨ والاہٖ تے ول ول رحم کرݨ والاہٖ۔

مٰلِكِ يَوْمِ الدِّيْنِ ④

۴۔ تے جزا سزا دے ڈینہہ دا مالک ہٖ۔

اِيَّاكَ نَعْبُدُ وَاِيَّاكَ نَسْتَعِيْنُ ⑤

۵۔ اساں تیڈی ہی عبادت کریندے ہیں تے تیں کنے ہی مدد منگدے ہیں۔

اِهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيْمَ ⑥

۶۔ توں ساکوں سدھا رستہ ڈکھا۔

صِرَاطَ الَّذِيْنَ اَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ ۙ غَيْرِ الْمَغْضُوْبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّآلِّيْنَ ⑦

۷۔ اُنہیں لوکیں دا راہ جنہیں تیں تئیں انعام کیتن (اُنہیں لوکیں دا راہ نہ ڈکھا) جنہیں تیں تیڈا غضب لتھے تے نہ انہیں دا جیرھے گمراہ تھی گیئن۔

سُوْرَةُ الْبَقَرَةِ مَدَنِيَّةٌ وَّهِيَ مَعَ الْبَسْمَلَةِ مِائَتَانِ وَسَبْعٌ وَّثَمَانُوْنَ اٰيَةً وَّاَرْبَعُوْنَ رُكُوْعًا

سورۃ بقرہ مدنی ہِ تے بسم اللہ نال ایندیاں ۲۸۷ آیتاں تے ۴۰ رکوع ہِن۔

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ①

۱۔ میں اللہ دے ناں دے نال (شروع کریندا ں) جیڑھا بغیر منگے ڈیوݨ والا ہِ تے ول ول رحم کرݨ والا ہِ۔

الٓمّٓ ②

۲۔ میں اللہ چنگی طرح جاݨداں۔

ذٰلِكَ الْكِتٰبُ لَا رَيْبَ ۛ فِيْهِ ۛ هُدًى لِّلْمُتَّقِيْنَ ③
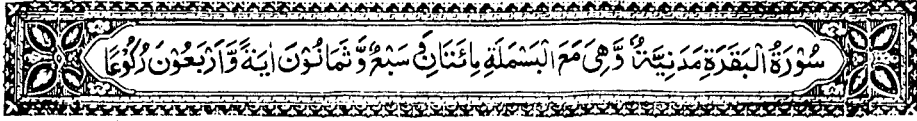
۳۔ اے او کتاب ہِ جیندے وِچ کوئی شک نئیں تے خُدا کنے ڈرݨ والے پرہیزگاریں کیتے رہنما ہِ۔

الَّذِيْنَ يُؤْمِنُوْنَ بِالْغَيْبِ وَيُقِيْمُوْنَ الصَّلٰوةَ وَمِمَّا رَزَقْنٰهُمْ يُنْفِقُوْنَ ④

۴۔ (پرہیزگار او ہِن) جیڑھے اݨ ڈٹھیں گالہیں (حقیقتیں) کوں مَنیدن تے نماز (جماعت نال) ٹھیا کے پڑھدن تے جو اساں انہیں کوں ڈِتے اوندے وِچوں (اللہ دی راہ وِچ) خرچ کریندن۔

وَالَّذِيْنَ يُؤْمِنُوْنَ بِمَآ اُنْزِلَ اِلَيْكَ وَمَآ اُنْزِلَ مِنْ قَبْلِكَ ۚ وَبِالْاٰخِرَةِ هُمْ يُوْقِنُوْنَ ⑤

۵۔ تے او لوک اوں کوں وی مَنیدن جو ہدایت خدا کنے تیڈو آئی ہِ تے اوں کوں وی مَنیدن جیڑھی تیئں کنے پہلے نبیں تے آئی ہِ تے آخرت تے وی او یقین رکھیندن۔

اُولٰٓئِكَ عَلٰى هُدًى مِّنْ رَّبِّهِمْ ۖ وَاُولٰٓئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُوْنَ ⑥

۶۔ ایہے لوک اپݨے رب کنیں (مِلݨ والی) ہدایت تے ہِن تے ایہے ہی او لوک ہِن جیڑھے کامیاب تھیوݨ والے ہِن۔

اِنَّ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا سَوَآءٌ عَلَيْهِمْ ءَاَنْذَرْتَهُمْ اَمْ لَمْ تُنْذِرْهُمْ لَا يُؤْمِنُوْنَ ⑦

۷۔ بے شک او لوک جنہیں انکار کیتے انہیں کوں توں ڈرایا نہ ڈرا انہیں واسطے ہکا گال ہِ۔ او نہ منیسن۔

خَتَمَ اللّٰهُ عَلٰى قُلُوْبِهِمْ وَعَلٰى سَمْعِهِمْ ۗ وَعَلٰٓى اَبْصَارِهِمْ غِشَاوَةٌ ۫ وَّلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيْمٌ ⑧ ع ١

۸۔ اللہ سئیں تے انہیں دے دِلیں تے مہر لا ڈِتی ہِ تے کنیں تے وی تے انہیں دی اکھیں تے پردن۔ انہیں واسطے (سبھ کنے) وڈا عذاب ہِ۔

وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَّقُوْلُ اٰمَنَّا بِاللّٰهِ وَبِالْيَوْمِ الْاٰخِرِ وَمَا هُمْ بِمُؤْمِنِيْنَ ⑨

۹۔ اتے لوکیں وِچوں کجھ لوک ایجھن جیڑھے آہدن اساں اللہ تے آخرت کوں منیندے ہیں (سچی گال اے ہے) او منیندے کائے نئیں۔

يُخٰدِعُوْنَ اللّٰهَ وَالَّذِيْنَ اٰمَنُوْا ۚ وَمَا يَخْدَعُوْنَ اِلَّآ اَنْفُسَهُمْ وَمَا يَشْعُرُوْنَ ⑩

۱۰۔ او اللہ تے مومنیں کوں دھوکھا ڈیندن تے (سچی گال اے ہے) جو او اپݨے آپ کوں دھوکا ڈیندے پئین تے ایں گال کوں او

سمجھیندے نئیں۔

فِيْ قُلُوْبِهِمْ مَّرَضٌ ۙ فَزَادَهُمُ اللّٰهُ مَرَضًا ۚ وَلَهُمْ عَذَابٌ اَلِيْمٌ ۢ ۙ بِمَا كَانُوْا يَكْذِبُوْنَ ﴿۱۱﴾

۱۱۔ انہیں دے دلیں وچ بیماری ہے تے اللہ انہیں دی بیماری کوں ودھا ڈیسی تے انہیں کیتے بہوں ڈکھ ڈیوݨ والا عذاب ہے۔ ایں واسطے جو او کوڑ مریندن۔

وَاِذَا قِيْلَ لَهُمْ لَا تُفْسِدُوْا فِي الْاَرْضِ ۙ قَالُوْٓا اِنَّمَا نَحْنُ مُصْلِحُوْنَ ﴿۱۲﴾

۱۲۔ تے جڈاں انہیں کوں آکھیا ویندے جو زمین تے گیڑ فساد نہ کھنڈاؤ او آہدن اساں تے اصلاح کرݨ والے ہئیں۔

اَلَآ اِنَّهُمْ هُمُ الْمُفْسِدُوْنَ وَلٰكِنْ لَّا يَشْعُرُوْنَ ﴿۱۳﴾

۱۳۔ سݨو! بے شک او ہے ہی گیڑی تے فسادی ہن لیکن او سمجھدے نئیں۔

وَاِذَا قِيْلَ لَهُمْ اٰمِنُوْا كَمَآ اٰمَنَ النَّاسُ قَالُوْٓا اَنُؤْمِنُ كَمَآ اٰمَنَ السُّفَهَآءُ ۭ اَلَآ اِنَّهُمْ هُمُ السُّفَهَآءُ وَلٰكِنْ لَّا يَعْلَمُوْنَ ﴿۱۴﴾

۱۴۔ تے جڈاں انہیں کوں آکھیا ویندے تساں اینویں ایمان گھن آؤ جیویں لوک ایمان گھن آئن او آہدن کیا اساں اینویں من گھنوں جیویں پاگلیں من گدھے۔ سݨو بے شک ایہے لوک ہی پاگل ہن لیکن او جاݨدے نئیں۔

وَاِذَا لَقُوا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا قَالُوْٓا اٰمَنَّا ښ وَاِذَا خَلَوْا اِلٰى شَيٰطِيْنِهِمْ ۙ قَالُوْٓا اِنَّا مَعَكُمْ ۙ اِنَّمَا نَحْنُ مُسْتَهْزِءُوْنَ ﴿۱۵﴾

۱۵۔ تے جڈاں انہیں لوکیں کوں ملدن جنہیں من گدھے (انہیں کوں) آہدن اساں من گدھے تے (ول) جڈاں اپݨے جہیں شری لوکیں کوں انج ملدن تے آہدن اساں تہاڈے نال ہیں انہیں نال تے صرف ہٹاں مریندے ہیں۔

اَللّٰهُ يَسْتَهْزِئُ بِهِمْ وَيَمُدُّهُمْ فِيْ طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُوْنَ ﴿۱۶﴾

۱۶۔ اللہ انہیں کوں انہیں ہٹیں دی سزا ڈیسی تے مہلت ڈیسی اپݨی شیطانگی وچ گردان تھئے راہون۔

اُولٰۗىِٕكَ الَّذِيْنَ اشْتَرَوُا الضَّلٰلَةَ بِالْهُدٰى ۠ فَمَا رَبِحَتْ تِّجَارَتُهُمْ وَمَا كَانُوْا مُهْتَدِيْنَ ﴿۱۷﴾

۱۷۔ ایے او لوکن جنہیں ہدایت دے بدلے گمراہی مُل گھن گدھی ہے ایے وپار انہیں کوں کوئی فائدہ نہ ڈیسی تے نہ ای او ہدایت پیسن۔

مَثَلُهُمْ كَمَثَلِ الَّذِي اسْتَوْقَدَ نَارًا ۚ فَلَمَّآ اَضَاۗءَتْ مَا حَوْلَهٗ ذَهَبَ اللّٰهُ بِنُوْرِهِمْ وَتَرَكَهُمْ فِيْ ظُلُمٰتٍ لَّا يُبْصِرُوْنَ ﴿۱۸﴾

۱۸۔ انہیں دی مثال اوں آدمی آلی کار ہے جیرھا بھا بالے تے جڈاں او بھا چودھار و سوجھلا کر ڈیوے تے اوں ویلھے اللہ سٹیں انہیں دے سوجھلے کوں کھس گھنے تے انہیں کوں اندھاریں وچ چھوڑ ڈیوے تے او ڈیکھ نہ سگسن

صُمٌّۢ بُكْمٌ عُمْيٌ فَهُمْ لَا يَرْجِعُوْنَ ﴿۱۹﴾

۱۹۔ بوڑے گونگے تے اندھن ایں واسطے او ہدایت دو نئیں ولدے۔

أَوْ كَصَيِّبٍ مِّنَ السَّمَآءِ فِيهِ ظُلُمٰتٌ وَّرَعْدٌ وَّبَرْقٌ ۚ يَجْعَلُوْنَ اَصَابِعَهُمْ فِيْٓ اٰذَانِهِمْ مِّنَ الصَّوَاعِقِ حَذَرَ الْمَوْتِ ؕ وَاللّٰهُ مُحِيْطٌۢ بِالْكٰفِرِيْنَ ﴿٢٠﴾

۲۰۔ او اوں مینہ آلی کارن جیرھا جھڑکنے آوے اوندے وچ اندھارے ہن کڑک ہے تے بجلی ہے۔ او بجلی دا گجگار سن کے موت دے ڈر کنے اپنے کنّیں وچ انگلیں چاڑیندن تے اللہ سئیں کافریں کوں تباہ کرن والا ہے۔

يَكَادُ الْبَرْقُ يَخْطَفُ اَبْصَارَهُمْ ؕ كُلَّمَآ اَضَآءَ لَهُمْ مَّشَوْا فِيْهِ ۙ وَاِذَآ اَظْلَمَ عَلَيْهِمْ قَامُوْا ؕ وَلَوْ شَآءَ اللّٰهُ لَذَهَبَ بِسَمْعِهِمْ وَاَبْصَارِهِمْ ؕ اِنَّ اللّٰهَ عَلٰى كُلِّ شَىْءٍ قَدِيْرٌ ﴿٢١﴾ ع

۲۱۔ نیڑے ہے تھی سگدے جو بجلی انہیں دی اکھیں کوں چمک گھنے جیرھے ویلے انہیں تے سوجھلا تھیندے تے اوندے وچ ٹُر پوندن تے جڈاں انہیں تے اندھارا تھیوے کھڑویندن۔ تے جے اللہ چاہے تے انہیں دے کنّیں کوں تے اکھیں کوں ونجا ڈیوے۔ بے شک اللہ سئیں ہر شئے تے قادر ہے (او نکوں پھر ہے)

يٰٓاَيُّهَا النَّاسُ اعْبُدُوْا رَبَّكُمُ الَّذِىْ خَلَقَكُمْ وَالَّذِيْنَ مِنْ قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُوْنَ ۙ﴿٢٢﴾

۲۲۔ اے لوکو! تساں اپنے اوں رب دی عبادت کرو جئیں تہاکوں پیدا کیتے تے انہیں کوں پیدا کیتس جیرھے تساں کنوں پہلے ہن (ایندا فائدہ اے تھیسی جو) تساں متقی بن ولیسو۔

الَّذِىْ جَعَلَ لَـكُمُ الْاَرْضَ فِرَاشًا وَّالسَّمَآءَ بِنَآءً ۖ وَّاَنْزَلَ مِنَ السَّمَآءِ مَآءً فَاَخْرَجَ بِهٖ مِنَ الثَّمَرٰتِ رِزْقًا لَّـكُمْ ۚ فَلَا تَجْعَلُوْا لِلّٰهِ اَنْدَادًا وَّاَنْتُمْ تَعْلَمُوْنَ ﴿٢٣﴾

۲۳۔ جئیں تہاڈے کیتے زمین دا فرش تے اسمان دی چھت بنائی ہے تے (جھڑکنے) مینہ وسائس تہاڈے رزق کیتے اوندے نال میوے کڈھنیں تساں اے جاندے ہوئیں اللہ نال کہیں کوں شریک نہ بناؤ

وَاِنْ كُنْتُمْ فِىْ رَيْبٍ مِّمَّا نَزَّلْنَا عَلٰى عَبْدِنَا فَاْتُوْا بِسُوْرَةٍ مِّنْ مِّثْلِهٖ ۖ وَادْعُوْا شُهَدَآءَكُمْ مِّنْ دُوْنِ اللّٰهِ اِنْ كُنْتُمْ صٰدِقِيْنَ ﴿٢٤﴾

۲۴۔ جے کر تہاکوں ایں (قرآن) اوچ شک جیرھا اساں اپنے بندے تے لہائے (نازل کیتے) ہے تے تساں ایہو جہیں سورت بنا کے گھن آؤ تے اللہ دے سوا اپنی سنگت کوں وی سڈ گھنو جے تساں سچے ہو تاں۔

فَاِنْ لَّمْ تَفْعَلُوْا وَلَنْ تَفْعَلُوْا فَاتَّقُوا النَّارَ الَّتِىْ وَقُوْدُهَا النَّاسُ وَالْحِجَارَةُ ۖۚ اُعِدَّتْ لِلْكٰفِرِيْنَ ﴿٢٥﴾

۲۵۔ جے تساں اے نہ کر سگو تے تساں اے کڈاہیں وی نہ کر سگسو ایں واسطے تساں اوں بھاکنے ڈرو جئیندا ایہل لوک تے پتھر ن تے اے کافریں کیتے تیار کیتی گئی ہے۔

وَبَشِّرِ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ اَنَّ لَهُمْ جَنّٰتٍ تَجْرِىْ مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهٰرُ ؕ كُلَّمَا رُزِقُوْا مِنْهَا مِنْ ثَمَرَةٍ رِّزْقًا ۙ قَالُوْا هٰذَا الَّذِىْ رُزِقْنَا مِنْ قَبْلُ ۙ وَاُتُوْا بِهٖ مُتَشَابِهًا ؕ وَلَهُمْ فِيْهَآ اَزْوَاجٌ مُّطَهَّرَةٌ ۙ وَّهُمْ

۲۶۔ تے انہیں لوکیں کوں جنہیں من گدھے توں اے خوشخبری ڈے ڈے او چنگے کم وی کریندن جو بے شک انہیں واسطے بہوں سارے باغ ہن جنہیں دے وچ نہراں وہندیاں پئین۔ جڈاں انہیں کوں باغیں وچوں میویں دا رزق ڈتا ویسی تے او آکھسن اے تے او رزق

فِیْهَا خٰلِدُوْنَ ﴿۲۵﴾

جیرھا پہلے وی ڈِتا گیا ہا۔ تے ولا انہیں کوں ایہو جیہاں رزق ڈِتا ویسی انہیں کیتے اوندے وچ پاک جوڑے (زال پئے) ہوسن تے اوندے وچ ہمیشہ رہ ویسن۔

اِنَّ اللّٰهَ لَا یَسْتَحْیٖۤ اَنْ یَّضْرِبَ مَثَلًا مَّا بَعُوْضَةً فَمَا فَوْقَهَا ؕ فَاَمَّا الَّذِیْنَ اٰمَنُوْا فَیَعْلَمُوْنَ اَنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَّبِّهِمْ ۚ وَاَمَّا الَّذِیْنَ كَفَرُوْا فَیَقُوْلُوْنَ مَاذَاۤ اَرَادَ اللّٰهُ بِهٰذَا مَثَلًا ۘ یُضِلُّ بِهٖ كَثِیْرًا ۙ وَّیَهْدِیْ بِهٖ كَثِیْرًا ؕ وَمَا یُضِلُّ بِهٖۤ اِلَّا الْفٰسِقِیْنَ ﴿۲۶﴾

۲۷۔ بے شک اللہ سئیں کوں کوئی روک کائے نئیں کہ اینجھی مثال بیان کرے (ڈیوے) جیرھی مچھر دی ہووے یا اوں کنے وی گھٹ۔ تے جیرھے لوکیں من گدھے او جاݨدن جو بے شک انہیں دے رب کنے اے سچی گال ہے تے جیرھے لوکیں نئیں منیا او اے آہدن اللہ سئیں اے مثال ڈے کے کیا چاہندے تا بہوں تا ایندے نال بہوں سارے لوک گمراہ تھیندن تے بہوں سارے ہدایت پا ویندن۔ تے ایندے نال سوائے آکھݨ نہ منݨ والیں دے بیا کوئی گمراہ نئیں تھیندا۔

الَّذِیْنَ یَنْقُضُوْنَ عَهْدَ اللّٰهِ مِنْۢ بَعْدِ مِیْثَاقِهٖ ۪ وَیَقْطَعُوْنَ مَاۤ اَمَرَ اللّٰهُ بِهٖۤ اَنْ یُّوْصَلَ وَیُفْسِدُوْنَ فِی الْاَرْضِ ؕ اُولٰٓئِكَ هُمُ الْخٰسِرُوْنَ ﴿۲۷﴾

۲۸۔ آکھݨ نہ منݨ والے او لوکن (جیرھے اللہ دے نال پکا وعدہ کر کے تروڑ ڈیندن۔ تے جیندا اللہ سئیں گنڈھݨ دا حکم ڈِتے اوں کوں (وی) تروڑ ڈیندن تے زمین وچ گیڑ تے فساد کریندن۔ ایہے لوک ہی گھاٹے وِچن۔

كَیْفَ تَكْفُرُوْنَ بِاللّٰهِ وَكُنْتُمْ اَمْوَاتًا فَاَحْیَاكُمْ ۚ ثُمَّ یُمِیْتُكُمْ ثُمَّ یُحْیِیْكُمْ ثُمَّ اِلَیْهِ تُرْجَعُوْنَ ﴿۲۸﴾

۲۹۔ تساں اللہ سئیں دا کیویں انکار کر سگدے او سچی گال اے ہے جو تساں مردہ ہاوے تہاکوں زندہ کیتس پچھیں تہاکوں مریسی ول جیندا کریسی تے ول تساں ہوندو (اللہ سئیں دو) ول ویسو۔

هُوَ الَّذِیْ خَلَقَ لَكُمْ مَّا فِی الْاَرْضِ جَمِیْعًا ۗ ثُمَّ اسْتَوٰۤی اِلَی السَّمَآءِ فَسَوّٰىهُنَّ سَبْعَ سَمٰوٰتٍ ؕ وَهُوَ بِكُلِّ شَیْءٍ عَلِیْمٌ ﴿۲۹﴾

۳۰۔ اے او ذات ہے جیئں زمین دے وچ ہر شئے تہاڈے واسطے پیدا کیتی تے ول آسمان دو دھیان کیتے سی تے ستے اسمان پہلے اسمان آلی کار ٹھہائنسی۔ تے او ہر شئے کوں چنگی طرح جاݨدے۔

وَاِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلٰٓئِكَةِ اِنِّیْ جَاعِلٌ فِی الْاَرْضِ خَلِیْفَةً ؕ قَالُوْۤا اَتَجْعَلُ فِیْهَا مَنْ یُّفْسِدُ فِیْهَا وَیَسْفِكُ الدِّمَآءَ ۚ وَنَحْنُ نُسَبِّحُ بِحَمْدِكَ وَنُقَدِّسُ لَكَ ؕ قَالَ اِنِّیْۤ اَعْلَمُ

۳۱۔ جڈاں تیڈے رب فرشتیں کوں آکھیس جو میں بے شک زمین وچ اپݨا خلیفہ بݨاوݨ والا ہاں تے فرشتیں آکھیا تو زمین وچ اینجھے کوں خلیفہ بݨیدیں جیرھا اوندے وچ گیڑ فساد گھتیسی تے رت ڈِہیسی۔ سچی گال اے ہے جو اساں تیڈی پاکی صفتیں تے تعریفیں نال بیان

مَا لَا تَعْلَمُوْنَ ﴿٣١﴾

کریندے ہَن تے تیڈی بے عیبی کوں بیان کریندے ہن اللہ سئیں آکھیا بے شک میں او جاݨداں جیڑھی گال تساں نہیں جاݨدے۔

وَعَلَّمَ اٰدَمَ الْاَسْمَآءَ كُلَّهَا ثُمَّ عَرَضَهُمْ عَلَى الْمَلٰٓئِكَةِ فَقَالَ اَنْۢبِـُٔوْنِيْ بِاَسْمَآءِ هٰٓؤُلَآءِ اِنْ كُنْتُمْ صٰدِقِيْنَ ﴿٣٢﴾

٣٢۔ تے اللہ سئیں حضرت آدم کوں سارے ناویں دا علم ڈے ڈتا تے ول انہیں شیہیں کوں فرشتیں دے سامݨے کیتا تے آکھیس میکوں انہیں ناویں دے متعلق ڈسو جے تساں سچے او۔

قَالُوْا سُبْحٰنَكَ لَا عِلْمَ لَنَآ اِلَّا مَا عَلَّمْتَنَا ؕ اِنَّكَ اَنْتَ الْعَلِيْمُ الْحَكِيْمُ ﴿٣٣﴾

٣٣۔ فرشتیں آکھیا توں پاک ہیں اساں اوں کنے ودھ کجھ نسے جاݨدے۔ جیرھا تیئں ساکوں علم ڈتے بے شک توں ایں جاݨݨ والا تے بہوں حکمت والا ایں۔

قَالَ يٰٓاٰدَمُ اَنْۢبِئْهُمْ بِاَسْمَآئِهِمْ ۚ فَلَمَّآ اَنْۢبَاَهُمْ بِاَسْمَآئِهِمْ ۙ قَالَ اَلَمْ اَقُلْ لَّكُمْ اِنِّيْٓ اَعْلَمُ غَيْبَ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ ۙ وَاَعْلَمُ مَا تُبْدُوْنَ وَمَا كُنْتُمْ تَكْتُمُوْنَ ﴿٣٤﴾

٣٤۔ (اللہ سئیں) آکھیا اے آدم توں انہیں کوں انہیں ناویں دے متعلق ڈس جڈاں آدم نے انہیں کوں انہیں شیہیں دے متعلق ڈسیا تے اللہ آکھیا جو میں تہاکوں آکھیا نہ ہا۔ بے شک میں زمین تے اسمان دی گجی گالہیں کوں چنگی طرح جاݨداں تے میں او وی جاݨداں جینکوں تساں لکیندے تے جینکوں تساں ظاہر کریندے او۔

وَاِذْ قُلْنَا لِلْمَلٰٓئِكَةِ اسْجُدُوْا لِاٰدَمَ فَسَجَدُوْٓا اِلَّآ اِبْلِيْسَ ؕ اَبٰى وَاسْتَكْبَرَ ۫ وَكَانَ مِنَ الْكٰفِرِيْنَ ﴿٣٥﴾

٣٥۔ تے جیڑھے ویلھے اساں فرشتیں کوں آکھیا جو تساں آدم دی فرمانبرداری کرو سارے فرشتیں آکھݨ من گِدھا سوائے ابلیس دے اوں انکار کیتا تے وڈائی کیتس تے او ہا ای ناں منݨ والیں وچوں۔

وَقُلْنَا يٰٓاٰدَمُ اسْكُنْ اَنْتَ وَزَوْجُكَ الْجَنَّةَ وَكُلَا مِنْهَا رَغَدًا حَيْثُ شِئْتُمَا ۪ وَلَا تَقْرَبَا هٰذِهِ الشَّجَرَةَ فَتَكُوْنَا مِنَ الظّٰلِمِيْنَ ﴿٣٦﴾

٣٦۔ تے اساں آکھیا اے آدم توں تے تیڈی زال بہشت وچ رہو تے تساں ڈوہیں ایندے وچوں جتھو مرضی آوے رج کے کھاؤ تے تساں ڈوہیں ایں وݨ دے کولہو نہ ونجاہے رجے گیو ہے، تے تساں ظالمیں وچوں تھی ویسو۔

فَاَزَلَّهُمَا الشَّيْطٰنُ عَنْهَا فَاَخْرَجَهُمَا مِمَّا كَانَا فِيْهِ ۪ وَقُلْنَا اهْبِطُوْا بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ ۚ وَلَكُمْ فِي الْاَرْضِ مُسْتَقَرٌّ وَّمَتَاعٌ اِلٰى حِيْنٍ ﴿٣٧﴾

٣٧۔ تے شیطان ڈوناہیں کوں ورغلا کے بہشت وچوں کڈھا چھوڑیا جیندے وچ او ڈوہیں رہندے ہن۔ تے اساں آکھیا نکل ونجو ایں واسطے جو تہاڈے وچوں کجھ ہک بئے دے دشمن۔ اساں کجھ مدت کیتے تہاڈے واسطے زمین ٹکݨ تے فائدے دی جا بݨائی ہے۔

فَتَلَقّٰٓى اٰدَمُ مِنْ رَّبِّهٖ كَلِمٰتٍ فَتَابَ عَلَيْهِ ؕ اِنَّهٗ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيْمُ ﴿٣٨﴾

٣٨۔ تے پچھیں حضرت آدم نے اپݨے رب کنے کجھ گالہیں سکھیاں تے خدا نے اوندے اتے رحمت کیتی بے شک اللہ سئیں بہوں توبہ قبول

کرݨ والاتے بہوں مہربان ۔

قُلْنَا اهْبِطُوْا مِنْهَا جَمِيْعًا ۚ فَاِمَّا يَاْتِيَنَّكُمْ مِّنِّىْ هُدًى فَمَنْ تَبِعَ هُدَاىَ فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُوْنَ ۝۳۹

۳۹۔ اساں آکھیا تساں ایتھوں نکل ونجو سارے تے جڈاں وی میں کنے تہاڈو ہدایت آوے تے جیرھا میڈی ہدایت تے چلسی او نہ ڈرسن تے نہ او موجھے تھیسن۔

وَالَّذِيْنَ كَفَرُوْا وَكَذَّبُوْا بِاٰيٰتِنَآ اُولٰٓئِكَ اَصْحٰبُ النَّارِ ۚ هُمْ فِيْهَا خٰلِدُوْنَ ۝۴۰ ع

۴۰۔ تے جیڑھیں نیئں منیاتے ساڈی نشانیں کوں کوڑا سمجھے نیئں اے لوک دوزخی ہن تے اوندے وچ بہوں دیر تک رہسن۔ ع ۴

يٰبَنِىْٓ اِسْرَآءِيْلَ اذْكُرُوْا نِعْمَتِىَ الَّتِىْٓ اَنْعَمْتُ عَلَيْكُمْ وَاَوْفُوْا بِعَهْدِىْٓ اُوْفِ بِعَهْدِكُمْ ۚ وَاِيَّاىَ فَارْهَبُوْنِ ۝۴۱

۴۱۔ اے بنی اسرائیل تساں میڈی او نعمت کوں یاد کرو جیرھی میں تہاکوں ڈتی تے تساں میڈے وعدے کوں پورا کرو میں تہاڈے وعدے کوں پورا کریساں تے تساں میں کنے ہی ڈرو۔

وَاٰمِنُوْا بِمَآ اَنْزَلْتُ مُصَدِّقًا لِّمَا مَعَكُمْ وَلَا تَكُوْنُوْٓا اَوَّلَ كَافِرٍۢ بِهٖ ۖ وَلَا تَشْتَرُوْا بِاٰيٰتِىْ ثَمَنًا قَلِيْلًا ۖ وَّاِيَّاىَ فَاتَّقُوْنِ ۝۴۲

۴۲۔ تے تساں من گھنو اوں (کتاب) کوں جیرھی میں نازل کیتی ہے تے او تصدیق کریندی ہے اوندی جیرھی تہاڈے کول ہے تے تساں نہ منݨ والیں وچوں پہلے نہ بݨو۔ تے تساں میڈی آیات کوں تھوڑے مُل تے نہ ویچو تے میں کنے ہی ڈرو۔

وَلَا تَلْبِسُوا الْحَقَّ بِالْبَاطِلِ وَتَكْتُمُوا الْحَقَّ وَاَنْتُمْ تَعْلَمُوْنَ ۝۴۳

۴۳۔ تے سچ کوڑ کوں ہک نہ بݨاؤ (رلا ملا نہ ڈیوو) تے سچ کوں لکاؤ وی نہ تے تساں جاندے ہو

وَاَقِيْمُوا الصَّلٰوةَ وَاٰتُوا الزَّكٰوةَ وَارْكَعُوْا مَعَ الرّٰكِعِيْنَ ۝۴۴

۴۴۔ تے تساں ٹھیک تے پڑھو نماز کوں، زکوٰۃ ڈیوو تے رکوع کرݨ والیں نال رکوع کرو۔

اَتَاْمُرُوْنَ النَّاسَ بِالْبِرِّ وَتَنْسَوْنَ اَنْفُسَكُمْ وَاَنْتُمْ تَتْلُوْنَ الْكِتٰبَ ۗ اَفَلَا تَعْقِلُوْنَ ۝۴۵

۴۵۔ کیا تساں لوکیں کوں حکم ڈیندو تے اپݨے آپ کوں بھُل ویندو تے تساں کتاب وی پڑھدے ہو، کیا تساں اپݨی عقل کنے کم نوہے گھندے۔

وَاسْتَعِيْنُوْا بِالصَّبْرِ وَالصَّلٰوةِ ۗ وَاِنَّهَا لَكَبِيْرَةٌ اِلَّا عَلَى الْخٰشِعِيْنَ ۝۴۶

۴۶۔ تے تساں صبر تے نماز نال امداد منگو تے بے شک نماز ڈاڈھی ڈکھی ہے سوائے انہیں تے جیرھے جھک لوائی کریندن۔

الَّذِيْنَ يَظُنُّوْنَ اَنَّهُمْ مُّلٰقُوْا رَبِّهِمْ وَاَنَّهُمْ اِلَيْهِ رٰجِعُوْنَ ۝۴۷ ع

۴۷۔ اے او لوکن جنہیں کوں پکا یقین ہے اپنے رب دے ملݨ دا بے شک انہیں اوندو ولݨے۔ ع ۵

يٰبَنِىْٓ اِسْرَآءِيْلَ اذْكُرُوْا نِعْمَتِىَ الَّتِىْٓ اَنْعَمْتُ عَلَيْكُمْ

۴۸۔ اے بنی اسرائیل تساں میڈی اوں نعمت کوں یاد کرو جیرھی میں

وَاَنِّیْ فَضَّلْتُكُمْ عَلَی الْعٰلَمِیْنَ ﴿٤٧﴾

تہاکوں ڈتی ہٖ تے بے شک میں تہاکوں فضیلت ڈتی اوں زمانے دے سارے لوکیں تیں۔

وَاتَّقُوْا یَوْمًا لَّا تَجْزِیْ نَفْسٌ عَنْ نَّفْسٍ شَیْــًٔا وَّ لَا یُقْبَلُ مِنْهَا شَفَاعَةٌ وَّ لَا یُؤْخَذُ مِنْهَا عَدْلٌ وَّ لَا هُمْ یُنْصَرُوْنَ ﴿٤٨﴾

۴۹۔ تے تساں اوں ڈ ہاڑے کنیں ڈرو جڈاں کوئی کم نہ اوسی کہیں دے کجھ وی تے نہ اوندے کیتے کوئی سفارش منی ویسی تے نہ اوندے وٹاندرے وچ کوئی شئے گدھی ویسی نہ اوندی کوئی امداد کیتی ویسی۔

وَاِذْ نَجَّیْنٰكُمْ مِّنْ اٰلِ فِرْعَوْنَ یَسُوْمُوْنَكُمْ سُوْٓءَ الْعَذَابِ یُذَبِّحُوْنَ اَبْنَآءَكُمْ وَ یَسْتَحْیُوْنَ نِسَآءَكُمْ ؕ وَ فِیْ ذٰلِكُمْ بَلَآءٌ مِّنْ رَّبِّكُمْ عَظِیْمٌ ﴿٤٩﴾

۵۰۔ تے جڈاں اساں تہاکوں چھڑوائے (بچائے) فرعونیں کنیں او تہاکوں ڈاڈھا ڈکھا عذاب پچیندے ہِن۔ تہاڈے پتریں کوں مار گھتیندے ہِن تے تہاڈی تریمتیں کوں جیندا رکھیندے ہِن تے ایندے وچ تہاڈے رب دا تہاڈے تے بہوں وڈا احسان ہا۔

وَاِذْ فَرَقْنَا بِكُمُ الْبَحْرَ فَاَنْجَیْنٰكُمْ وَاَغْرَقْنَاۤ اٰلَ فِرْعَوْنَ وَاَنْتُمْ تَنْظُرُوْنَ ﴿٥٠﴾

۵۱۔ جڈاں اساں تہاڈے کیتے سمندر کوں چیر ڈِتا تے تہاکوں بچا گِدھا تے غرق کر ڈِتا فرعونیں کوں تے تساں ڈیہدے کھڑے ہاوے۔

وَاِذْ وٰعَدْنَا مُوْسٰۤی اَرْبَعِیْنَ لَیْلَةً ثُمَّ اتَّخَذْتُمُ الْعِجْلَ مِنْۢ بَعْدِهٖ وَاَنْتُمْ ظٰلِمُوْنَ ﴿٥١﴾

۵۲۔ تے جڈاں اساں وعدہ کیتا موسیٰ نال چالی راتیں دا تے تساں اوندی کنڈ پچھوں بک گابے کوں (معبود) بنا گِدھا سچی گال اے ہے کہ تساں وڈے ظالم ہاوے۔

ثُمَّ عَفَوْنَا عَنْكُمْ مِّنْۢ بَعْدِ ذٰلِكَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُوْنَ ﴿٥٢﴾

۵۳۔ ول اساں تہاکوں ایندے بعد معاف کر ڈِتا مساں تساں اللہ سئیں دا شکر کرو۔

وَاِذْ اٰتَیْنَا مُوْسَی الْكِتٰبَ وَالْفُرْقَانَ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُوْنَ ﴿٥٣﴾

۵۴۔ تے جڈاں اساں موسیٰ کوں کتاب ڈتی ہائی تے معجزات ڈتے ہِن تاں جو تساں ہدایت پاؤ۔

وَاِذْ قَالَ مُوْسٰی لِقَوْمِهٖ یٰقَوْمِ اِنَّكُمْ ظَلَمْتُمْ اَنْفُسَكُمْ بِاتِّخَاذِكُمُ الْعِجْلَ فَتُوْبُوْۤا اِلٰی بَارِىِٕكُمْ فَاقْتُلُوْۤا اَنْفُسَكُمْ ؕ ذٰلِكُمْ خَیْرٌ لَّكُمْ عِنْدَ بَارِىِٕكُمْ ؕ فَتَابَ عَلَیْكُمْ ؕ اِنَّهٗ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِیْمُ ﴿٥٤﴾

۵۵۔ تے موسیٰ اپنی قوم کوں آکھیا جو اے میڈی قوم بے شک تساں گابے کوں (معبود) بنا کے اپنے اتے وڈا ظلم کیتے ہِن تساں اپنے پیدا کرݨ والے کنیں توبہ کرو تے اپنے من کوں مار گھنو۔ اے تہاڈے کیتے تہاڈے رب دے حضور چنگائی ہٖ او تہاڈے اتے رحمت کریسی بے شک او توبہ قبول کرݨ والا تے وڈا مہربان ہٖ۔

وَاِذْ قُلْتُمْ یٰمُوْسٰی لَنْ نُّؤْمِنَ لَكَ حَتّٰی نَرَی اللّٰهَ جَهْرَةً فَاَخَذَتْكُمُ الصّٰعِقَةُ وَاَنْتُمْ تَنْظُرُوْنَ ﴿٥٥﴾

۵۶۔ تے جڈاں تساں آکھیا اے موسیٰ اساں تیکوں او تئیں کڈاہیں نہ منیسوں جے تئیں اللہ سئیں کوں ظاہر نہ ڈیکھ گھنوں۔ وَل تہاکوں پکڑ گِدھا۔ تباہ کرݨ والے عذاب پکڑ گِدھا تے

تساں ڈُبدے رہ گیو ہے۔

ثُمَّ بَعَثْنٰكُمْ مِّنْۢ بَعْدِ مَوْتِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُوْنَ ﴿۵۶﴾

۵۷۔ ول اساں تہاکوں تہاڈی تباہی دے بعد اٹھایا ہا ے متاں تساں اللہ سئیں دا شکر کرو۔

وَظَلَّلْنَا عَلَيْكُمُ الْغَمَامَ وَاَنْزَلْنَا عَلَيْكُمُ الْمَنَّ وَالسَّلْوٰى ؕ كُلُوْا مِنْ طَيِّبٰتِ مَا رَزَقْنٰكُمْ ؕ وَمَا ظَلَمُوْنَا وَلٰكِنْ كَانُوْٓا اَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُوْنَ ﴿۵۷﴾

۵۸۔ تے اساں تہاڈے اُتے جھڑ دی چھاں کیتی تے تہاڈے واسطے کھمبیاں تے بیٹرے لبائے رپیدا کیتے الساں کھاؤ جو پاک شئیں اساں تہاکوں ڈتن ۔تے ساڈے تے انہیں ظلم نئیں کیتا اپنے اتے ظلم کیتے نے۔

وَاِذْ قُلْنَا ادْخُلُوْا هٰذِهِ الْقَرْيَةَ فَكُلُوْا مِنْهَا حَيْثُ شِئْتُمْ رَغَدًا وَّادْخُلُوا الْبَابَ سُجَّدًا وَّقُوْلُوْا حِطَّةٌ نَّغْفِرْ لَكُمْ خَطٰيٰكُمْ ؕ وَسَنَزِيْدُ الْمُحْسِنِيْنَ ﴿۵۸﴾

۵۹۔ جڈاں اساں انہیں کوں آکھیا ایں وستی وچ پہہ ونجو تے تساں رج کے کھاؤ جتھو تہاڈی مرضی آوے تے لساں پورا آکھن منیدے ہوئیں دروازے وچ پیہو تے آہدے ونجو ساڈا بار ہولا کر اساں تہاڈے گناہ بخش ڈیسوں تے اساں چنگائی کرن والیں کوں زیادہ ڈیندے ہیں

فَبَدَّلَ الَّذِيْنَ ظَلَمُوْا قَوْلًا غَيْرَ الَّذِىْ قِيْلَ لَهُمْ فَاَنْزَلْنَا عَلَى الَّذِيْنَ ظَلَمُوْا رِجْزًا مِّنَ السَّمَآءِ بِمَا كَانُوْا يَفْسُقُوْنَ ﴿۵۹﴾ ع

۶۰۔ انہیں ظالمیں اوں گال کوں بدل ڈِتا جیرہی اساں انہیں کوں آکھی ہائی جنہیں اے ظلم کیتا ہا انہیں تے اساں آسماں کنیں عذاب لہایا ہا ایں واسطے جو او آکھن نہ منیدے ہن۔

وَاِذِ اسْتَسْقٰى مُوْسٰى لِقَوْمِهٖ فَقُلْنَا اضْرِبْ بِّعَصَاكَ الْحَجَرَ ؕ فَانْفَجَرَتْ مِنْهُ اثْنَتَا عَشْرَةَ عَيْنًا ؕ قَدْ عَلِمَ كُلُّ اُنَاسٍ مَّشْرَبَهُمْ ؕ كُلُوْا وَاشْرَبُوْا مِنْ رِّزْقِ اللّٰهِ وَلَا تَعْثَوْا فِى الْاَرْضِ مُفْسِدِيْنَ ﴿۶۰﴾

۶۱۔ تے جڈاں حضرت موسیٰ نے اپنی قوم کیتے پانی منگیا ہا تے اساں آکھیا مار اپنے سوٹے کوں اوں پتھر تیں پچھیں اوں کنے بارہ چشمے وہن لگ پئے۔ سارے لوکیں اپنے اپنے ترڑ کوں ہتھیکا کر گدھا (اساں آکھیا) اللہ سئیں دے رزق کنیں کھاؤ تے پیو تے زمین وچ گیڑ گھتن کیتے نہ پھرّو۔

وَاِذْ قُلْتُمْ يٰمُوْسٰى لَنْ نَّصْبِرَ عَلٰى طَعَامٍ وَّاحِدٍ فَادْعُ لَنَا رَبَّكَ يُخْرِجْ لَنَا مِمَّا تُنْۢبِتُ الْاَرْضُ مِنْۢ بَقْلِهَا وَقِثَّآئِهَا وَفُوْمِهَا وَعَدَسِهَا وَبَصَلِهَا ؕ قَالَ اَتَسْتَبْدِلُوْنَ الَّذِىْ هُوَ اَدْنٰى بِالَّذِىْ هُوَ خَيْرٌ ؕ اِهْبِطُوْا مِصْرًا فَاِنَّ لَكُمْ مَّا سَاَلْتُمْ ؕ وَضُرِبَتْ عَلَيْهِمُ الذِّلَّةُ وَالْمَسْكَنَةُ وَبَآءُوْ بِغَضَبٍ مِّنَ اللّٰهِ ؕ ذٰلِكَ بِاَنَّهُمْ كَانُوْا يَكْفُرُوْنَ

۶۲۔ تے جڈاں لساں آکھیا اے موسیٰ اساں ہک کھانے تے کڈاہیں صبر نہ کر لیسوں توں دعا کر ساڈے کیتے اپنے رب کنیں جو زمین جو کجھ پیدا کریندی ہے او ساڈے کیتے پیدا کرے جیویں سبزیاں پا بیاں ، کنک ، مورھی دی دال تے وسل راوں دیلھے اللہ سئیں آکھیا) جو لساں چنگی شئے دے بدلے لنگی شئے ڈِتاون چاہندے ہو (رہن لساں) کہیں شہر وچ پہہ ونجو بے شک جو

بِاٰيٰتِ اللّٰهِ وَ يَقْتُلُوْنَ النَّبِيّٖنَ بِغَيْرِ الْحَقِّ ذٰلِكَ بِمَا عَصَوْا وَّ كَانُوْا يَعْتَدُوْنَ ﴿۶۱﴾

کجھ تساں منگدے ہو تہاکوں مل ویسی تے انہیں کوں ذلیل تے بےوس کر ڈِتا گیا تے او اللہ سئیں دی کاوڑ ہیٹھ آ گئے اے ایں واسطے تھیا جو انہیں اللہ سئیں دی آیتیں کوں نہ منیا ہا تے نبیّیں کوں ناحق قتل کرݨ دی کوشش کریندے ہن۔ ایں واسطے جو انہیں آکھݨ نہ منیا تے حدکنوں ودھ گئے ہن۔

اِنَّ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَ الَّذِيْنَ هَادُوْا وَ النَّصٰرٰى وَ الصّٰبِـِٕيْنَ مَنْ اٰمَنَ بِاللّٰهِ وَ الْيَوْمِ الْاٰخِرِ وَ عَمِلَ صَالِحًا فَلَهُمْ اَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَ لَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَ لَا هُمْ يَحْزَنُوْنَ ﴿۶۲﴾

۶۲۔ بے شک او لوک جنہیں من گِدھے تے یہودی تے عیسائی تے صابی (انہیں وچوں) جیرہے لوکیں اللہ سئیں کوں تے قیامت دے ڈینہہ کوں من گِدھے تے چنگے کم کیتے انہیں کیتے انہیں دے رب کنیں اجر ہے انہیں کوں نہ کوئی ڈر ہے تے نہ او موُنجھے تھیسن۔

وَ اِذْ اَخَذْنَا مِيْثَاقَكُمْ وَ رَفَعْنَا فَوْقَكُمُ الطُّوْرَ خُذُوْا مَاۤ اٰتَيْنٰكُمْ بِقُوَّةٍ وَّ اذْكُرُوْا مَا فِيْهِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُوْنَ ﴿۶۳﴾

۶۳۔ تے جڈاں اساں تساں کنیں پکا وعدہ گِدھا ہا تے تساں اُتے زکوہ طور دے تلے کھڑے ہا وے (اساں تہاکوں آکھیا ہا) جیرہی شئے اساں تہاکوں ڈِتی اونکوں پورے زور نال ہتھیکا کرو جو اوندے وچ ہے اونکوں یاد رکھو تاں جو تساں متقی بݨ ونجو۔

ثُمَّ تَوَلَّيْتُمْ مِّنْۢ بَعْدِ ذٰلِكَ فَلَوْ لَا فَضْلُ اللّٰهِ عَلَيْكُمْ وَ رَحْمَتُهٗ لَكُنْتُمْ مِّنَ الْخٰسِرِيْنَ ﴿۶۴﴾

۶۴۔ ول تساں ایندے بعد پھر گیو ہے جے تہاڈے اتے اللہ دا فضل تے رحمت نہ ہوندی تے تساں انہیں وچوں تھی ونجو ہا جنہیں کوں گھاٹا تھیندے۔

وَ لَقَدْ عَلِمْتُمُ الَّذِيْنَ اعْتَدَوْا مِنْكُمْ فِي السَّبْتِ فَقُلْنَا لَهُمْ كُوْنُوْا قِرَدَةً خٰسِـِٕيْنَ ﴿۶۵﴾

۶۵۔ تے تساں انہیں کوں وی سنجاݨ گِدھا ہا جیرہے چھݨ چھݨ (سنیچر) دے معاملے وچ بہوں ودھ گئے ہن۔ اساں انہیں کوں آکھیا جو تساں ذلیل بندر (بھولوں) بݨ ونجو۔

فَجَعَلْنٰهَا نَكَالًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهَا وَ مَا خَلْفَهَا وَ مَوْعِظَةً لِّلْمُتَّقِيْنَ ﴿۶۶﴾

۶۶۔ اساں انہیں کوں عبرت بݨا ڈِتا انہیں لوکیں واسطے وی جیرہے اوں ویلھے ہن پیئے تے بعد آلیں کیتے وی تے پرہیزگاریں کیتے نصیحت بݨا ڈِتا۔

وَ اِذْ قَالَ مُوْسٰى لِقَوْمِهٖۤ اِنَّ اللّٰهَ يَاْمُرُكُمْ اَنْ تَذْبَحُوْا بَقَرَةً قَالُوْۤا اَتَتَّخِذُنَا هُزُوًا قَالَ اَعُوْذُ بِاللّٰهِ اَنْ اَكُوْنَ

۶۷۔ تے جڈاں حضرت موسیٰ اپݨی قوم کوں آکھیا کہ اللہ سئیں تہاکوں حکم ڈیندے جو تساں گاں کوہو۔ انہیں آکھیا جو توں ساڈے نال

مِنَ الْجٰهِلِيْنَ ﴿٦٧﴾

بٹ مریندا پئیں۔ حضرت موسیٰ آکھیا میں اللہ سئیں کنے پناہ منگداں جو میں جاہلیں وچوں تھی ونجاں۔

قَالُوا ادْعُ لَنَا رَبَّكَ يُبَيِّنْ لَّنَا مَا هِيَ ۚ قَالَ إِنَّهٗ يَقُوْلُ إِنَّهَا بَقَرَةٌ لَّا فَارِضٌ وَّلَا بِكْرٌ ۖ عَوَانٌۢ بَيْنَ ذٰلِكَ ۖ فَافْعَلُوْا مَا تُؤْمَرُوْنَ ﴿٦٨﴾

٦٨۔ انہیں آکھیا توں ساڈے کیتے اپنے رب کنے دعا کر او ساکوں ڈسے جو او گئوں کینجھی ہے۔ حضرت موسیٰ آکھیا کہ بے شک اللہ سئیں آہدے جو او گئوں نہ بڈھی ہے تے نہ گابی ہے ایندے وچ وچکار ہے۔ تہاکوں جیرھا حکم ڈتا گئے اوہیں کرو۔

قَالُوا ادْعُ لَنَا رَبَّكَ يُبَيِّنْ لَّنَا مَا لَوْنُهَا ۚ قَالَ إِنَّهٗ يَقُوْلُ إِنَّهَا بَقَرَةٌ صَفْرَآءُ ۙ فَاقِعٌ لَّوْنُهَا تَسُرُّ النّٰظِرِيْنَ ﴿٦٩﴾

٦٩۔ انہیں آکھیا توں اپنے رب کنے ساڈے کیتے دعا کر کے پچھ جو اوں گئوں دا رنگ کینجھا ہے۔ حضرت موسیٰ آکھیا او آہدے جو او گئوں پیلی ہے تے گھاٹا بٹ (ہلدر) آلی کار اوندا رنگ ہے ڈیکھݨ والیں کوں ڈاڈھا چنگا لگدے۔

قَالُوا ادْعُ لَنَا رَبَّكَ يُبَيِّنْ لَّنَا مَا هِيَ ۙ إِنَّ الْبَقَرَ تَشٰبَهَ عَلَيْنَا ۭ وَإِنَّآ إِنْ شَآءَ اللّٰهُ لَمُهْتَدُوْنَ ﴿٧٠﴾

٧٠۔ انہیں آکھیا توں ساڈے کیتے دعا کر کے اپنے رب کنے پچھ جو او گئوں کینجھی ہے بے شک ساڈے کیتے او گئوں نشابر تے سنجاپو نئیں رہی۔ تے ہݨ جے اللہ سئیں چاہیا تے اساں ہدایت پا گھنسوں۔

قَالَ إِنَّهٗ يَقُوْلُ إِنَّهَا بَقَرَةٌ لَّا ذَلُوْلٌ تُثِيْرُ الْأَرْضَ وَلَا تَسْقِي الْحَرْثَ ۚ مُسَلَّمَةٌ لَّا شِيَةَ فِيْهَا ۚ قَالُوا الْـٰٔنَ جِئْتَ بِالْحَقِّ ۚ فَذَبَحُوْهَا وَمَا كَادُوْا يَفْعَلُوْنَ ﴿٧١﴾ ع ٨

٧١۔ حضرت موسیٰ آکھیا بے شک اللہ سئیں آہدا پئے جو او گئوں نہ زمین تے ہل وہاݨ کیتے جپائی گئی ہے تے نہ ہی رڑھ کوں پاݨی پلیندی ہے ٹھیک ٹھاک ہے تے اوندے وچ کوئی عیب نئیں۔ (آخر) اکھیو نے جو ہݨ تئیں سچی گال کیتی اے ول انہیں گئوں کُٹھی تے سچی گال اے ہے کہ انہیں دا اے کم کرݨ دا ارادہ کائے ناں ہا۔

وَإِذْ قَتَلْتُمْ نَفْسًا فَادّٰرَءْتُمْ فِيْهَا ۭ وَاللّٰهُ مُخْرِجٌ مَّا كُنْتُمْ تَكْتُمُوْنَ ﴿٧٢﴾

٧٢۔ اوں ویلھے کوں وی یاد رکھو جڈاں تساں ہک (وڈے) آدمی کوں قتل کر ڈتا۔ ول تساں اوندے قتل دے بارے وچ جھیڑا کیتا تے اللہ سئیں جیرھی گال تساں لکیندے ہاوے اوں کوں ظاہر کرݨ والا ہے۔

فَقُلْنَا اضْرِبُوْهُ بِبَعْضِهَا ۭ كَذٰلِكَ يُحْيِ اللّٰهُ الْمَوْتٰى ۙ وَيُرِيْكُمْ اٰيٰتِهٖ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُوْنَ ﴿٧٣﴾

٧٣۔ ول اساں آکھیا ایندی بعض گالہیں کوں بعض نال رلا کے ڈیکھو تے ایویں اللہ سئیں موئیں ہوئیں کوں جیندا کریندے۔ اے تہاکوں اپݨیاں نشانیاں ڈکھیندے تاں جو تساں عقل نال کم گھنو۔

ثُمَّ قَسَتْ قُلُوْبُكُمْ مِّنْۢ بَعْدِ ذٰلِكَ فَهِيَ كَالْحِجَارَةِ

٧٤۔ پچھیں تہاڈے دل ایندے بعد سخت تھی گئے ایویں جیویں

اَوْ اَشَدُّ قَسْوَةً ؕ وَاِنَّ مِنَ الْحِجَارَةِ لَمَا يَتَفَجَّرُ مِنْهُ الْاَنْهٰرُ ؕ وَاِنَّ مِنْهَا لَمَا يَشَّقَّقُ فَيَخْرُجُ مِنْهُ الْمَآءُ ؕ وَاِنَّ مِنْهَا لَمَا يَهْبِطُ مِنْ خَشْيَةِ اللّٰهِ ؕ وَمَا اللّٰهُ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُوْنَ ﴿۷۴﴾

پتھر ہوون یا اوں کنیں وی ودھ سخت۔ بے شک کجھ پتھر ایجھے ہن جنہیں کنیں نہراں وہ پوندن تے سچی گال اے ہے جو بے شک کجھ پتھر ایجھے ہن جیرھے ترٹدن تے انہیں وچوں پانی نکل اندے۔ تے بے شک کجھ دل ایجھے ہن جیرھے اللہ سئیں دے ڈر کنیں اللہ دے اگو ڈھے پوندن تے اللہ سئیں جو تساں کریندے ہو انہیں کنیں بے خبر نئیں۔

اَفَتَطْمَعُوْنَ اَنْ يُّؤْمِنُوْا لَكُمْ وَقَدْ كَانَ فَرِيْقٌ مِّنْهُمْ يَسْمَعُوْنَ كَلٰمَ اللّٰهِ ثُمَّ يُحَرِّفُوْنَهٗ مِنْۢ بَعْدِ مَا عَقَلُوْهُ وَهُمْ يَعْلَمُوْنَ ﴿۷۵﴾

۷۶۔ اے مسلمانو! کیا تساں ایں گال دی امید رکھیندے ہو جو او تہاڈی گال کوں من گھنسن تے سچی گال اے ہے جو انہیں وچوں ہک ٹولہ ایجھا ہے جیرھا اللہ سئیں دی گالہیں کوں سُندے تے سمجھن دے بعد اوندا مطلب وٹا ڈیندن تے انہیں کوں ایندا پتہ ہوندے۔

وَاِذَا لَقُوا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا قَالُوْۤا اٰمَنَّا ۖۚ وَاِذَا خَلَا بَعْضُهُمْ اِلٰى بَعْضٍ قَالُوْۤا اَتُحَدِّثُوْنَهُمْ بِمَا فَتَحَ اللّٰهُ عَلَيْكُمْ لِيُحَآجُّوْكُمْ بِهٖ عِنْدَ رَبِّكُمْ ؕ اَفَلَا تَعْقِلُوْنَ ﴿۷۶﴾

۷۷۔ تے جیرھے ویلھے او ملدن منݨ والیں کوں آہدن اساں ایمان گھن آئے ہیں تے جیرھے ویلھے ہک ڈوجھے کوں انج ملدن تے او آہدن کیا تساں انہیں کوں او گالہیں ڈسیندے ہو جیرھیاں اللہ سئیں تہاڈے اُتے ظاہر کیتن تے نتیجہ اے نکلسی جو او تہاڈے نال تہاڈے رب دے اگو حجتاں کریسن۔ تساں عقل نال کم کیوں نئیں گھندے۔

اَوَلَا يَعْلَمُوْنَ اَنَّ اللّٰهَ يَعْلَمُ مَا يُسِرُّوْنَ وَمَا يُعْلِنُوْنَ ﴿۷۷﴾

۷۸۔ کیا او ایں گال کوں نئیں جاݨدے جو بے شک اللہ سئیں جو کجھ او لکیندن تے جو کجھ او ظاہر کریندن اوں کوں جاݨدے۔

وَمِنْهُمْ اُمِّيُّوْنَ لَا يَعْلَمُوْنَ الْكِتٰبَ اِلَّاۤ اَمَانِيَّ وَاِنْ هُمْ اِلَّا يَظُنُّوْنَ ﴿۷۸﴾

نصف

۷۹۔ تے انہیں وچوں کجھ لوک ان پڑھن سوائے انہیں گالہیں دے جیرھیاں کوڑیاں ہن بیا اپݨی کتاب دا کوئی علم نئیں رکھیندے او صرف تکے مریندن۔

فَوَيْلٌ لِّلَّذِيْنَ يَكْتُبُوْنَ الْكِتٰبَ بِاَيْدِيْهِمْ ۗ ثُمَّ يَقُوْلُوْنَ هٰذَا مِنْ عِنْدِ اللّٰهِ لِيَشْتَرُوْا بِهٖ ثَمَنًا قَلِيْلًا ؕ فَوَيْلٌ لَّهُمْ مِّمَّا كَتَبَتْ اَيْدِيْهِمْ وَوَيْلٌ لَّهُمْ مِّمَّا يَكْسِبُوْنَ ﴿۷۹﴾

۸۰۔ تے بلاکتِ انہیں لوکیں واسطے جیرھے اپݨے ہتھیں نال کتاب لکھدن تے ول آہدن اے اللہ سئیں کنوں آئی ہے۔ تاں جو او ایندا تھوڑا جیہاں مُل گھنن۔ تے بلاکتِ انہیں واسطے اپݨے ہتھیں نال لکھݨ دی وجہ نال تے بلاکتِ انہیں واسطے جو او کمیندن۔

وَقَالُوْا لَنْ تَمَسَّنَا النَّارُ اِلَّاۤ اَيَّامًا مَّعْدُوْدَةً ؕ قُلْ

۸۱۔ تے او یہودی، آہدن ساکوں بھا اصلوں نہ لگسی سوائے

اَتَّخَذْتُمْ عِنْدَ اللّٰهِ عَهْدًا فَلَنْ يُّخْلِفَ اللّٰهُ عَهْدَهٗٓ اَمْ تَقُوْلُوْنَ عَلَى اللّٰهِ مَا لَا تَعْلَمُوْنَ ﴿۸۱﴾

تھوڑے جیہاڑیں دے۔ اے رسول توں آکھ کیا گدھی بیٹھے ہُ تساں۔ اللہ سئیں کنیں کوئی وعدہ تے ول اللہ سئیں اپنے وعدے دی خلاف ورزی کڈاہیں نہ کریسی۔ یا تساں اللہ سئیں دے خلاف کوئی ایجھی گال پئے آہدے ہُو جیندا تہاکوں پتہ کائی نئیں۔

بَلٰى مَنْ كَسَبَ سَيِّئَةً وَّاَحَاطَتْ بِهٖ خَطِيْٓئَتُهٗ فَاُولٰٓئِكَ اَصْحٰبُ النَّارِ ۚ هُمْ فِيْهَا خٰلِدُوْنَ ﴿۸۲﴾

۸۲۔ ہاں اے سچ جیرھے لوک گندہ کم کریسن تے او گندگی انہیں کوں ولھیٹ گھنسی تے ایجھے لوک دوزخی ہن تے او بہوں دیر تک اوندے وچ رہسن۔

وَالَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ اُولٰٓئِكَ اَصْحٰبُ الْجَنَّةِ ۚ هُمْ فِيْهَا خٰلِدُوْنَ ﴿۸۳﴾

۸۳۔ تے جنہیں من گھدے تے نیک عمل کیتے نیں اے جنتی ہن تے اوندے وچ ہمیشہ تے پکا رہسن۔

ع ۹

وَاِذْ اَخَذْنَا مِيْثَاقَ بَنِيْٓ اِسْرَآءِيْلَ لَا تَعْبُدُوْنَ اِلَّا اللّٰهَ ۟ وَبِالْوَالِدَيْنِ اِحْسَانًا وَّذِي الْقُرْبٰى وَالْيَتٰمٰى وَالْمَسٰكِيْنِ وَقُوْلُوْا لِلنَّاسِ حُسْنًا وَّاَقِيْمُوا الصَّلٰوةَ وَاٰتُوا الزَّكٰوةَ ۭ ثُمَّ تَوَلَّيْتُمْ اِلَّا قَلِيْلًا مِّنْكُمْ وَاَنْتُمْ مُّعْرِضُوْنَ ﴿۸۴﴾

۸۴۔ تے اوں ویلھے کوں یاد کرو جڈاں اساں بنی اسرائیل کنیں پکا وعدہ گدھا جو تساں اللہ سئیں دے سوا کہیں دی عبادت نہ کرو تے پیو ماناں چنگا سلوک کرو تے گھاٹے سکے تے یتیمیں تے مسکینں نال وی چنگا سلوک کرو تے لوکیں نال چنگی گال کیتی کرو تے نماز باجماعت ٹھہا کے پڑھو تے زکوٰۃ ڈیو بچپیں تہاڈے وچو تھوڑے بندیں دے سوا باقی سارے پھر گئے تے تساں منہ پھیر گدھے۔

وَاِذْ اَخَذْنَا مِيْثَاقَكُمْ لَا تَسْفِكُوْنَ دِمَآءَكُمْ وَلَا تُخْرِجُوْنَ اَنْفُسَكُمْ مِّنْ دِيَارِكُمْ ثُمَّ اَقْرَرْتُمْ وَاَنْتُمْ تَشْهَدُوْنَ ﴿۸۵﴾

۸۵۔ تے اوں ویلھے کوں یاد کرو جڈاں اساں تساں کنیں پکا وعدہ گدھا جو تساں آپت وچ ہک بے دی رت نہ وہیسو۔ تے۔ نہ تساں اپنے آپ کوں اپنے گھریں وچوں کڈھیسو ول تساں ایں گال کوں من گدھا ہا تے تساں ایں گال دے گواہ ہو۔

ثُمَّ اَنْتُمْ هٰٓؤُلَآءِ تَقْتُلُوْنَ اَنْفُسَكُمْ وَتُخْرِجُوْنَ فَرِيْقًا مِّنْكُمْ مِّنْ دِيَارِهِمْ ۡ تَظٰهَرُوْنَ عَلَيْهِمْ بِالْاِثْمِ وَالْعُدْوَانِ ۭ وَاِنْ يَّاْتُوْكُمْ اُسٰرٰى تُفٰدُوْهُمْ وَهُوَ مُحَرَّمٌ عَلَيْكُمْ اِخْرَاجُهُمْ ۭ اَفَتُؤْمِنُوْنَ بِبَعْضِ الْكِتٰبِ وَتَكْفُرُوْنَ بِبَعْضٍ ۚ فَمَا جَزَآءُ مَنْ يَّفْعَلُ ذٰلِكَ مِنْكُمْ اِلَّا خِزْيٌ فِي الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا ۚ وَيَوْمَ الْقِيٰمَةِ

۸۶۔ ول تساں او ہے ہوسے جیرھے ہک بے کوں قتل کریندے ہُ تے تساں اپنے وچوں ہک ٹولے کوں انہیں دے گھریں وچوں باہر کڈھیندے ہُ تے مدد کریندے ہُ انہیں دے خلاف گناہ تے ظلم نال ہک بے دی تے جے تہاڈو قیدی تھی کے آون تے تساں فدیہ ڈے کے چھڑوا گھندے ہُ۔ انہیں دا چھڑاون تے تہاڈے اتے حرام کیتا گیا ہا کیا تساں منیندے ہُ کتاب دے کجھ حصے کوں

يُرَدُّوْنَ اِلٰٓى اَشَدِّ الْعَذَابِ ؕ وَمَا اللّٰهُ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُوْنَ ﴿۸۶﴾

تے کجھ حصے دا انکار کریندے ہو (تساں ڈسو جو) اونکوں بی کیا سزا مل سگدی ہے جیرھا تہاڈے وچوں اینجا کم کرے سوائے ایں دنیا وچ رسوائی دے تے ڈینہہ قیامت دے ڈاڈھے عذاب دو ولائے ویسن تے اللہ سئیں بے خبر نئیں جو تساں کریندے ہو۔

اُولٰٓئِكَ الَّذِيْنَ اشْتَرَوُا الْحَيٰوةَ الدُّنْيَا بِالْاٰخِرَةِ ۫ فَلَا يُخَفَّفُ عَنْهُمُ الْعَذَابُ وَلَا هُمْ يُنْصَرُوْنَ ﴿۸۷﴾ ع

۸۷۔ ایہے لوکن جنہیں دنیادی زندگی کوں مُل گھن گھدے آخرت دے وٹاندرے وچ تے انہیں تے عذاب ہولانہ کیتا ویسی تے نہ انہیں دی امداد کیتی ویسی۔

وَلَقَدْ اٰتَيْنَا مُوْسَى الْكِتٰبَ وَقَفَّيْنَا مِنْۢ بَعْدِهٖ بِالرُّسُلِ ۫ وَاٰتَيْنَا عِيْسَى ابْنَ مَرْيَمَ الْبَيِّنٰتِ وَاَيَّدْنٰهُ بِرُوْحِ الْقُدُسِ ؕ اَفَكُلَّمَا جَآءَكُمْ رَسُوْلٌۢ بِمَا لَا تَهْوٰٓى اَنْفُسُكُمُ اسْتَكْبَرْتُمْ ۚ فَفَرِيْقًا كَذَّبْتُمْ ۫ وَفَرِيْقًا تَقْتُلُوْنَ ﴿۸۸﴾

۸۸۔ تے اساں بے شک حضرت موسیٰ کوں کتاب ڈتی تے اوندے بعد اساں اوندے دین دی خدمت کیتے پچھوں بہوں رسول تے اساں ابن مریم کوں کھلے کھلے نشان ڈتے تے اساں اوندی امداد کیتی روح القدس نال۔ جڈاں وی تہاڈو کوئی رسول آئے جنہیں کوں پسند نہ کریندے ہن تہاڈے دل تساں وڈائی کریندے ہوئیں کنہائیں کوں جھٹلا ڈیتا تے کنہائیں کوں قتل کر ڈیتا۔

وَقَالُوْا قُلُوْبُنَا غُلْفٌ ؕ بَلْ لَّعَنَهُمُ اللّٰهُ بِكُفْرِهِمْ فَقَلِيْلًا مَّا يُؤْمِنُوْنَ ﴿۸۹﴾

۸۹۔ تے انہیں آکھئے ساڈے دلیں تے پردن پر سچ اے ہے جو اللہ سئیں انہیں تے لعنت کیتی انہیں دے انکار دی وجہ نال تے بہوں تھوڑن جیرھے ایمان گھن آئن۔

وَلَمَّا جَآءَهُمْ كِتٰبٌ مِّنْ عِنْدِ اللّٰهِ مُصَدِّقٌ لِّمَا مَعَهُمْ ۙ وَكَانُوْا مِنْ قَبْلُ يَسْتَفْتِحُوْنَ عَلَى الَّذِيْنَ كَفَرُوْا ۚ ۖ فَلَمَّا جَآءَهُمْ مَّا عَرَفُوْا كَفَرُوْا بِهٖ ۫ فَلَعْنَةُ اللّٰهِ عَلَى الْكٰفِرِيْنَ ﴿۹۰﴾

۹۰۔ تے جڈاں انہیں دو کتاب آئی اللہ کنیں جیرھی کتاب اوندی پیشگوئیں دی تصدیق کریندی ہے جیرھی انہیں کنیں ہے۔ تے ایں کنیں پہلے او کافریں تے فتح پاونڑ دی دعا منگدے ہن۔ جڈاں انہیں کنیں او شئے آئی جیرھی انہیں سنجانڑ گدھی ہے تے ول اوندا انکار کر ڈتے نیں۔ ایجھے نہ منڑ والیں تیں اللہ سئیں دی لعنت۔

بِئْسَمَا اشْتَرَوْا بِهٖٓ اَنْفُسَهُمْ اَنْ يَّكْفُرُوْا بِمَآ اَنْزَلَ اللّٰهُ بَغْيًا اَنْ يُّنَزِّلَ اللّٰهُ مِنْ فَضْلِهٖ عَلٰى مَنْ يَّشَآءُ مِنْ عِبَادِهٖ ۚ فَبَآءُوْ بِغَضَبٍ عَلٰى غَضَبٍ ؕ وَلِلْكٰفِرِيْنَ عَذَابٌ مُّهِيْنٌ ﴿۹۱﴾

۹۱۔ اے بہوں گندی شئے ہے جیندے وٹاندرے وچ انہیں اپنڑی جانڑ کوں ویچا ہوئے او اوں گال دا انکار کریندن جیرھی اللہ سئیں لہائی ہے وگڑ کے جو اللہ سئیں اپنڑے بندیں وچوں جیندے اتے چاہندے فضل کیوں کریندے۔ او ایں وجہ کنیں اللہ سئیں

دی ہک کاوڑ دے بعد ہی کاوڑ تلے آئے تے کافریں کیتے ذلیل کرݨ والا عذاب۔

وَاِذَا قِيْلَ لَهُمْ اٰمِنُوْا بِمَآ اَنْزَلَ اللّٰهُ قَالُوْا نُؤْمِنُ بِمَآ اُنْزِلَ عَلَيْنَا وَيَكْفُرُوْنَ بِمَا وَرَآءَهٗ وَهُوَ الْحَقُّ مُصَدِّقًا لِّمَا مَعَهُمْ ۗ قُلْ فَلِمَ تَقْتُلُوْنَ اَنْۢبِيَآءَ اللّٰهِ مِنْ قَبْلُ اِنْ كُنْتُمْ مُّؤْمِنِيْنَ ﴿۹۱﴾

۹۱۔ تے جڈاں اساں انہیں کوں آکھئے کہ من گھنو جو تعلیم اللہ سئیں لہائی ہے۔ انہیں آکھئے اساں اونکوں تاں من گھندے ہیں جیڑھی ساڈو آئی ہے تے او نئیں منیندے اونکوں جیڑھی اوندے علاوہ ہے تے بے شک او سچ تے جو انہیں کنیں ہے اوندی وی تصدیق کریندی ہے۔ توں آکھ تساں کیوں قتل کریندے ہاوے۔ اللہ سئیں دے نبیں کوں ایں کنیں پہلے جے تساں سچے منݨ والے ہاوے

وَلَقَدْ جَآءَكُمْ مُّوْسٰى بِالْبَيِّنٰتِ ثُمَّ اتَّخَذْتُمُ الْعِجْلَ مِنْۢ بَعْدِهٖ وَاَنْتُمْ ظٰلِمُوْنَ ﴿۹۲﴾

۹۲۔ تے تہاڈو جڈاں آئے موسیٰ کھلے کھلے نشان گھن کے ول تساں اوندے ونجݨ دے بعد گابے کوں خدا بݨا گِدھا تے تساں وڈے ظلم کرݨ والے ہاوے۔

وَاِذْ اَخَذْنَا مِيْثَاقَكُمْ وَرَفَعْنَا فَوْقَكُمُ الطُّوْرَ ۗ خُذُوْا مَآ اٰتَيْنٰكُمْ بِقُوَّةٍ وَّاسْمَعُوْا ۗ قَالُوْا سَمِعْنَا وَعَصَيْنَا ۗ وَاُشْرِبُوْا فِىْ قُلُوْبِهِمُ الْعِجْلَ بِكُفْرِهِمْ ۗ قُلْ بِئْسَمَا يَاْمُرُكُمْ بِهٖٓ اِيْمَانُكُمْ اِنْ كُنْتُمْ مُّؤْمِنِيْنَ ﴿۹۳﴾

۹۳۔ تے جڈاں اساں تساں کنیں پکا وعدہ گِدھا ہا تے تساں طور دے تلے کھڑے ہاوے رتے تہاکوں آکھیا ہا سے اجو اساں تہاکوں ڈِتے اونکوں پورے زور نال جھیکا کرو تے سݨو۔ انہیں آکھئے اساں سݨ گدھے تے مینندے نئیں سچ اے ہے جو انہیں دے کفر دی وجہ نال انہیں دے دلیں وچ گابے دی محبت گھر بݨا گِدھا توں آکھ ڈے او بہوں بُری ہے جیڑھی گال دا تہاڈا ایمان تہاکوں حکم ڈیندے جے تساں سچے ایماندار ہوے۔

قُلْ اِنْ كَانَتْ لَكُمُ الدَّارُ الْاٰخِرَةُ عِنْدَ اللّٰهِ خَالِصَةً مِّنْ دُوْنِ النَّاسِ فَتَمَنَّوُا الْمَوْتَ اِنْ كُنْتُمْ صٰدِقِيْنَ ﴿۹۴﴾

۹۴۔ توں آکھ ڈے جے کر آخرت دا گھر اللہ دے نزدیک بنہیں لوکیں کوں چھوڑ کے خالص تہاڈے واسطے ہے تے موت منگو جے تساں سچے ہو۔

وَلَنْ يَّتَمَنَّوْهُ اَبَدًاۢ بِمَا قَدَّمَتْ اَيْدِيْهِمْ ۗ وَاللّٰهُ عَلِيْمٌۢ بِالظّٰلِمِيْنَ ﴿۹۵﴾

۹۵۔ تے اے لوک اپݨے ہتھیں نال جیڑھی کمائی ہے اگو بھیڄ گھدن کڈاہیں وی موت نہ منگسن تے اللہ سئیں ظالمیں کوں ڈاڈھا جاݨدے۔

معانقۃ عند المتاخرین

وَلَتَجِدَنَّهُمْ اَحْرَصَ النَّاسِ عَلٰى حَيٰوةٍ ۚ وَمِنَ الَّذِيْنَ اَشْرَكُوْا ۚ يَوَدُّ اَحَدُهُمْ لَوْ يُعَمَّرُ اَلْفَ سَنَةٍ ۚ وَمَا هُوَ بِمُزَحْزِحِهٖ مِنَ الْعَذَابِ اَنْ يُّعَمَّرَ ۗ وَاللّٰهُ بَصِيْرٌۢ

۹۶۔ تے توں بے شک لوکیں کنیں انہیں کوں تے جیڑھے مشرک ہن انہیں کوں زندگی دا زیادہ بکھا ڈیکھسیں۔ انہیں وچوں ہر آدمی اے چاہندے

بِمَا يَعْمَلُوْنَ ﴿٩٧﴾

کہ او ہزار سال تک جیندا رہوے۔ سچ اے ہے جو اے عمر اونکوں پریں نئیں رکھ سگدی اوں عذاب کنیں۔ اللہ سئیں جو او کریندن اوں کوں ڈیہدا کھڑے۔

ع

قُلْ مَنْ كَانَ عَدُوًّا لِّجِبْرِيْلَ فَاِنَّهٗ نَزَّلَهٗ عَلٰى قَلْبِكَ بِاِذْنِ اللّٰهِ مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ وَهُدًى وَّبُشْرٰى لِلْمُؤْمِنِيْنَ ﴿٩٨﴾

٩٨۔ اتوں آکھ ڈے جو جیرھا شخص جبرئیل دا دشمن۔ اوں تے بے شک تیڈے دِل تے (اے کتاب) اللہ دے حکم نال لہائی ہِ جیرھی تصدیق کریندی ہِ اوں کتاب دی جیرھی پہلے کنیں ہائی ہئی تے او ہدایت تے بشارت ڈیندی ہِ منّݨ والیں کوں۔

مَنْ كَانَ عَدُوًّا لِّلّٰهِ وَمَلٰٓئِكَتِهٖ وَرُسُلِهٖ وَجِبْرِيْلَ وَمِيْكٰىلَ فَاِنَّ اللّٰهَ عَدُوٌّ لِّلْكٰفِرِيْنَ ﴿٩٩﴾

٩٩۔ جیرھا شخص اللہ دا تے اوندے فرشتیں دا تے اوندے رسولیں دا تے جبریل دا تے میکائل دا دشمن تے بے شک اللہ سئیں اینجھے کافریں دا دشمن۔

وَلَقَدْ اَنْزَلْنَآ اِلَيْكَ اٰيٰتٍۢ بَيِّنٰتٍ ۚ وَمَا يَكْفُرُ بِهَآ اِلَّا الْفٰسِقُوْنَ ﴿١٠٠﴾

١٠٠۔ تے بے شک اساں تیڈو کھلے کھلے نشان لہائن تے ایندا انکار آکھݨ نہ منّݨ والیں دے سوا بیا کوئی نئیں کریندا۔

اَوَكُلَّمَا عٰهَدُوْا عَهْدًا نَّبَذَهٗ فَرِيْقٌ مِّنْهُمْ ۭ بَلْ اَكْثَرُهُمْ لَا يُؤْمِنُوْنَ ﴿١٠١﴾

١٠١۔ کیا (اے گندی گال نئیں) جو جڈاں وی انہیں کوئی وعدہ کیتے تے انہیں وچوں ہک ٹولے اونکوں سٹ گھتے ہِ۔ سچ اے ہے جو اُو منیدے نئیں۔

وَلَمَّا جَآءَهُمْ رَسُوْلٌ مِّنْ عِنْدِ اللّٰهِ مُصَدِّقٌ لِّمَا مَعَهُمْ نَبَذَ فَرِيْقٌ مِّنَ الَّذِيْنَ اُوْتُوا الْكِتٰبَ ۙ كِتٰبَ اللّٰهِ وَرَآءَ ظُهُوْرِهِمْ كَاَنَّهُمْ لَا يَعْلَمُوْنَ ﴿١٠٢﴾

١٠٢۔ تے جڈاں انہیں وِ (اللہ سئیں ولوں کوئی رسول آئے جیرھا انہیں دی اوں تعلیم دی تصدیق کریندے جیرھی انہیں کنیں ہے تے پچھیں جینکوں کتاب ڈِتی گئی ہائی انہیں وچوں ہک ٹولے اوں کتاب کوں کنڈ پچھو سٹ گھتے ہِ الویں جیویں او جاݨدے نئیں۔

وَاتَّبَعُوْا مَا تَتْلُوا الشَّيٰطِيْنُ عَلٰى مُلْكِ سُلَيْمٰنَ ۚ وَمَا كَفَرَ سُلَيْمٰنُ وَلٰكِنَّ الشَّيٰطِيْنَ كَفَرُوْا يُعَلِّمُوْنَ النَّاسَ السِّحْرَ ۤ وَمَآ اُنْزِلَ عَلَى الْمَلَكَيْنِ بِبَابِلَ هَارُوْتَ وَمَارُوْتَ ۭ وَمَا يُعَلِّمٰنِ مِنْ اَحَدٍ حَتّٰى يَقُوْلَآ اِنَّمَا نَحْنُ فِتْنَةٌ فَلَا تَكْفُرْ ۭ فَيَتَعَلَّمُوْنَ مِنْهُمَا مَا يُفَرِّقُوْنَ بِهٖ بَيْنَ الْمَرْءِ وَزَوْجِهٖ ۭ وَمَا هُمْ بِضَاۗرِّيْنَ

١٠٣۔ تے او یہودی انہیں شیطانیں دی انہیں گالہیں تے چلدے رہ گئین جیرھے او حضرت سلیمان دی حکومت دے خلاف کریندے ہن۔ سچی گال اے ہے جو کفر نئیں کیتا۔ حضرت سلیمان نے انہیں شیطانیں کفر کیتے او شیطان لوکیں کوں جادو سکھیندے ہن۔ تے او ا پیٹے خیال وچ اوں گال دی نقل پئے کریندے ہن (جیرھی بابل وچ اللہ سئیں ہاروت ماروت تے لہائی تے سچی گال اے ہے جو او کہیں کوں کجھ نہ سکھیندے ہن جے تئیں او ڈوہیں اے ناں آکھن ہا جو اساں تہاکوں

بِهٖ مِنْ اَحَدٍ اِلَّا بِاِذْنِ اللّٰهِ ؕ وَيَتَعَلَّمُوْنَ مَا يَضُرُّهُمْ وَلَا يَنْفَعُهُمْ ؕ وَلَقَدْ عَلِمُوْا لَمَنِ اشْتَرٰىهُ مَا لَهٗ فِي الْاٰخِرَةِ مِنْ خَلَاقٍ ؕ وَلَبِئْسَ مَا شَرَوْا بِهٖٓ اَنْفُسَهُمْ ؕ لَوْ كَانُوْا يَعْلَمُوْنَ ۝۱۰۲

آزماونڑ آئے ہیں ایں واسطے توں ساڈی گال، دا انکار نہ کر تے او لوک انہیں ڈوناہیں کنیں اینجھے (دا) سکھدے ہن جینڈے نال پئے تے زال ورچ جھیڑا تھی ویندا ہا۔ تے او اللہ دے حکم دے سوا کہیں کوں وی تکلیف نہ پچیندے ہن تے او یہودی اینجھاں گالہیں سکھدے پئن جیڑھیاں انہیں کوں گھاٹا ڈیسن تے فائدہ نہ پچیسن۔ بے شک انہیں لوکیں کوں پتہ ہ جو جیڑھی شئے او مل گھندے پئن۔ آخرت ورچ اوندا کوئی حصہ نئیں او بہوں گندہ ہ جینڈے وٹاندرے ورچ انہیں آپ کوں ویچیا ہوئے۔ ڈاڈھا چنگا ہا جے او جانڑ وچن ہا۔

وَلَوْ اَنَّهُمْ اٰمَنُوْا وَاتَّقَوْا لَمَثُوْبَةٌ مِّنْ عِنْدِ اللّٰهِ خَيْرٌ ؕ لَوْ كَانُوْا يَعْلَمُوْنَ ۝۱۰۳ ع ۱۲

۱۰۳۔ تے جے او لوک من گھنن ہا تے اللہ کنیں ڈرن ہا ر تے انہیں کوں پتہ لگ ونجے ہا) جو ایندا بدلہ اللہ سئیں کنیں بہوں چنگا ہ ڈاڈھا چنگا ہا جے او جانڑ وچن ہا۔

يٰٓاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا لَا تَقُوْلُوْا رَاعِنَا وَقُوْلُوا انْظُرْنَا وَاسْمَعُوْا ؕ وَلِلْكٰفِرِيْنَ عَذَابٌ اَلِيْمٌ ۝۱۰۴

۱۰۵۔ اے منڑ والے لوکو! تساں رسول کوں "راعنا" نہ آکھیا کرو "انظرنا" آکھیا کرو تے گال کوں (غور نال) سنڑیا کرو تے کافریں واسطے عذاب ڈاڈھا تکلیف ڈیونڑ والا۔

مَا يَوَدُّ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا مِنْ اَهْلِ الْكِتٰبِ وَلَا الْمُشْرِكِيْنَ اَنْ يُّنَزَّلَ عَلَيْكُمْ مِّنْ خَيْرٍ مِّنْ رَّبِّكُمْ ؕ وَاللّٰهُ يَخْتَصُّ بِرَحْمَتِهٖ مَنْ يَّشَآءُ ؕ وَاللّٰهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيْمِ ۝۱۰۵

۱۰۶۔ اہلِ کتاب ورچوں او لوک جنہیں نئیں منیا تے مشرک وی نئیں چاہندے جو تہاڈے اتے اللہ سئیں کنیں کوئی چنگی گال لہوے۔ تے اللہ سئیں اوں بندے کوں چنڑدے اپنڑی رحمت کیتے جینکوں چاہندے۔ تے اللہ سئیں وڈا فضل کرنڑ والا ہ۔

مَا نَنْسَخْ مِنْ اٰيَةٍ اَوْ نُنْسِهَا نَاْتِ بِخَيْرٍ مِّنْهَآ اَوْ مِثْلِهَا ؕ اَلَمْ تَعْلَمْ اَنَّ اللّٰهَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيْرٌ ۝۱۰۶

۱۰۷۔ اساں کہیں نشان کوں نسے مٹیندے یا بھلیندے جے تئیں اساں اوں کنیں چنگاں یا او جیہاں نشان نہ گھن آؤں۔ کیا تیکوں نئیں پتہ جو بے شک اللہ سئیں ہر چیز تے قادر ہ۔

اَلَمْ تَعْلَمْ اَنَّ اللّٰهَ لَهٗ مُلْكُ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ ؕ وَمَا لَكُمْ مِّنْ دُوْنِ اللّٰهِ مِنْ وَّلِيٍّ وَّلَا نَصِيْرٍ ۝۱۰۷

۱۰۸۔ کیا تیکوں پتہ نئیں جو بے شک اللہ سئیں واسطے ہے آسمانیں تے زمین دی حکومت تے اللہ سئیں دے سوا تہاڈے واسطے نہ کوئی سنگتی ہ تے نہ امدادی۔

اَمْ تُرِيْدُوْنَ اَنْ تَسْئَلُوْا رَسُوْلَكُمْ كَمَا سُئِلَ مُوْسٰى مِنْ

۱۰۹۔ کیا تساں چاہندے ہو جو اپنڑے رسول کنیں او جیہاں گالہیں

قَبْلُ ؕ وَمَنْ يَّتَبَدَّلِ الْكُفْرَ بِالْاِيْمَانِ فَقَدْ ضَلَّ سَوَآءَ السَّبِيْلِ ﴿۱۰۹﴾

پچھو جیویں ایں کنیں پہلے حضرت موسیٰ کنیں پچھاں گیاں ہن تے یاد رکھو جیرھا کفر کوں بدلیسی ایمان نال او سدھے رستے کنیں بھُل پئے گئے۔

وَدَّ كَثِيْرٌ مِّنْ اَهْلِ الْكِتٰبِ لَوْ يَرُدُّوْنَكُمْ مِّنْۢ بَعْدِ اِيْمَانِكُمْ كُفَّارًا ۚۖ حَسَدًا مِّنْ عِنْدِ اَنْفُسِهِمْ مِّنْۢ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمُ الْحَقُّ ۚ فَاعْفُوْا وَاصْفَحُوْا حَتّٰى يَاْتِىَ اللّٰهُ بِاَمْرِهٖ ؕ اِنَّ اللّٰهَ عَلٰى كُلِّ شَىْءٍ قَدِيْرٌ ﴿۱۱۰﴾

۱۱۰۔ بھوں سارے چاہندن اہلِ کتاب وچوں اپنڑے دلیں دے حسد دی وجہ نال جو تہاکوں حق کھل ونجڑ تے تہاڈے ایمان دے بعد ول کافر بنڑا ڈیون۔ تے تساں انہیں کوں معاف کر ڈیو تے انہیں کوں کجھ نہ آکھو جے تئیں اللہ سئیں دا حکم نہ آونجے بے شک اللہ سئیں ہر چیز تے قادر ہِ۔

وَاَقِيْمُوا الصَّلٰوةَ وَاٰتُوا الزَّكٰوةَ ؕ وَمَا تُقَدِّمُوْا لِاَنْفُسِكُمْ مِّنْ خَيْرٍ تَجِدُوْهُ عِنْدَ اللّٰهِ ؕ اِنَّ اللّٰهَ بِمَا تَعْمَلُوْنَ بَصِيْرٌ ﴿۱۱۱﴾

۱۱۱۔ نماز باجماعت ٹھہا کے پڑھو تے زکوٰۃ ڈیو تے جو تساں اپنڑے واسطے اگو بھیجیسو نیکی تے چنگائی تساں اوں کوں اللہ سئیں کنیں موجود پیسو۔ بے شک اللہ سئیں جو تساں کریندے ہِ ڈیہدا کھڑے۔

وَقَالُوْا لَنْ يَّدْخُلَ الْجَنَّةَ اِلَّا مَنْ كَانَ هُوْدًا اَوْ نَصٰرٰى ؕ تِلْكَ اَمَانِيُّهُمْ ؕ قُلْ هَاتُوْا بُرْهَانَكُمْ اِنْ كُنْتُمْ صٰدِقِيْنَ ﴿۱۱۲﴾

۱۱۲۔ تے انہیں اے آکھیئے جو بہشت وچ کوئی داخل نہ تھیسی جے تئیں او یہودی تے عیسائی نہ ہوسی اے انہیں دیاں خواہشائن۔ توں انہیں کوں آکھ جے تساں سچے ہِ تے دلیل گھن آؤ۔

بَلٰى ۚ مَنْ اَسْلَمَ وَجْهَهٗ لِلّٰهِ وَهُوَ مُحْسِنٌ فَلَهٗۤ اَجْرُهٗ عِنْدَ رَبِّهٖ ۪ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُوْنَ ﴿۱۱۳﴾ ع

۱۱۳۔ سنڑو! جیرھا شخص اپنڑی ساری توجہ اللہ سئیں دے سپرد کر ڈیوے تے نیک کم کرنڑ والا ہووے تے اوندا بدلہ ہِ اوندے رب کنیں۔ تے او نہ ڈرسن تے نہ مونجھے تھیسن۔

وَقَالَتِ الْيَهُوْدُ لَيْسَتِ النَّصٰرٰى عَلٰى شَىْءٍ ۪ وَّقَالَتِ النَّصٰرٰى لَيْسَتِ الْيَهُوْدُ عَلٰى شَىْءٍ ۙ وَّهُمْ يَتْلُوْنَ الْكِتٰبَ ؕ كَذٰلِكَ قَالَ الَّذِيْنَ لَا يَعْلَمُوْنَ مِثْلَ قَوْلِهِمْ ۚ فَاللّٰهُ يَحْكُمُ بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ فِيْمَا كَانُوْا فِيْهِ يَخْتَلِفُوْنَ ﴿۱۱۴﴾

۱۱۴۔ تے یہودی آہدن جو عیسائیں کنیں کوئی سچی تعلیم کائنیں۔ تے عیسائی آہدن جو یہودیں کنیں کوئی سچی تعلیم کائنیں تے او ہکے ہکا کتاب پڑھدن۔ ایہو جیہاں گالہیں اووی آہدے ہن جنہیں کوں کوئی پتہ نہ ہا تے اللہ سئیں قیامت دے ڈینہہ انہیں وچ انہیں گالہیں دا فیصلہ کر ڈیسی جنہیں وچ او اختلاف کریندن۔

وَمَنْ اَظْلَمُ مِمَّنْ مَّنَعَ مَسٰجِدَ اللّٰهِ اَنْ يُّذْكَرَ فِيْهَا اسْمُهٗ وَسَعٰى فِىْ خَرَابِهَا ؕ اُولٰٓئِكَ مَا كَانَ لَهُمْ اَنْ يَّدْخُلُوْهَاۤ اِلَّا خَآئِفِيْنَ ؕ لَهُمْ فِى الدُّنْيَا خِزْىٌ وَّلَهُمْ

۱۱۵۔ تے اوں کنیں وڈا ظالم کون تھی سگدے جیرھا منع کرے اللہ سئیں دی مسیتیں کنیں جو انہیں دے وچ اللہ سئیں دا ناں گِدھا ونجے تے اوں کوں برکرنڑ دے پچھو پئے گئے۔ انہیں کوں تے چاہی دا ہا جو اللہ سئیں دی مسیتیں وچ ڈر ڈر کے پیہن ہا انہیں واسطے

فِي الْاٰخِرَةِ عَذَابٌ عَظِيْمٌ ﴿۱۱۵﴾

دنیا وچ وی ذلّت تے آخرت وچ وڈا عذاب۔

وَ لِلّٰهِ الْمَشْرِقُ وَ الْمَغْرِبُ ۚ فَاَيْنَمَا تُوَلُّوْا فَثَمَّ وَجْهُ اللّٰهِ ؕ اِنَّ اللّٰهَ وَاسِعٌ عَلِيْمٌ ﴿۱۱۶﴾

۱۱۶۔ تے اللہ سئیں کیتے ہن پوادھ تے پچادھ ایں واسطے تساں جیندی منہ کریسو اللہ سئیں دی توجہ اوڈاہیں ہے بے شک اللہ سئیں وسعت ڈیوݨ والا تے بھوں جاݨݨ والا ہے۔

وَ قَالُوا اتَّخَذَ اللّٰهُ وَلَدًا ۙ سُبْحٰنَهٗ ؕ بَلْ لَّهٗ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَ الْاَرْضِ ؕ كُلٌّ لَّهٗ قٰنِتُوْنَ ﴿۱۱۷﴾

۱۱۷۔ تے انہیں آکھے جو اللہ سئیں اپݨا پتر بݨا گدھے (انہیں دی اے گال ٹھیک نئیں) اللہ سئیں تے پاک تے سچی گال اے ہے جو کجھ زمین تے آسمانیں وچ سب کجھ اللہ سئیں دا ہے تے ہر شئے اوندا آکھݨ منیندی ہے۔

بَدِيْعُ السَّمٰوٰتِ وَ الْاَرْضِ ؕ وَ اِذَا قَضٰۤى اَمْرًا فَاِنَّمَا يَقُوْلُ لَهٗ كُنْ فَيَكُوْنُ ﴿۱۱۸﴾

۱۱۸۔ تے او نویں سروں بݨاوݨ والا ہے زمینیں تے آسمانیں دا تے جڈاں او کہیں کم دا فیصلہ کریندے تے صرف اے آہدے تھی ونج او چیز تھی ویندی ہے۔

وَ قَالَ الَّذِيْنَ لَا يَعْلَمُوْنَ لَوْ لَا يُكَلِّمُنَا اللّٰهُ اَوْ تَاْتِيْنَاۤ اٰيَةٌ ؕ كَذٰلِكَ قَالَ الَّذِيْنَ مِنْ قَبْلِهِمْ مِّثْلَ قَوْلِهِمْ ؕ تَشَابَهَتْ قُلُوْبُهُمْ ؕ قَدْ بَيَّنَّا الْاٰيٰتِ لِقَوْمٍ يُّوْقِنُوْنَ ﴿۱۱۹﴾

۱۱۹۔ تے او لوک جیڑھے کجھ علم نئیں جاݨدے آہدن جو اللہ سئیں ساڈے نال کیوں نئیں الیندا یا ساڈو کوئی نشان کیوں نئیں اندا۔ ایہو جیہاں گالہیں انہیں کنیں پہلے وی لوک کریندے ہن۔ انہیں دے دِل ہکو جیہیں تھی گئے اساں اینجھے لوکیں کیتے جیڑھے یقین رکھیندن نشانیاں کھول کھول کے ڈسا ڈتین۔

اِنَّاۤ اَرْسَلْنٰكَ بِالْحَقِّ بَشِيْرًا وَّ نَذِيْرًا ۙ وَّ لَا تُسْـَٔلُ عَنْ اَصْحٰبِ الْجَحِيْمِ ﴿۱۲۰﴾

۱۲۰۔ اساں بے شک تیکوں سچائی نال بشارت ڈیوݨ والا تے ڈراوݨ والا بݨا کے پٹھئے تے تیں کنیں دوزخیں دے متعلق کجھ نہ پچھیا ویسی۔

وَ لَنْ تَرْضٰى عَنْكَ الْيَهُوْدُ وَ لَا النَّصٰرٰى حَتّٰى تَتَّبِعَ مِلَّتَهُمْ ؕ قُلْ اِنَّ هُدَى اللّٰهِ هُوَ الْهُدٰى ؕ وَ لَئِنِ اتَّبَعْتَ اَهْوَآءَهُمْ بَعْدَ الَّذِيْ جَآءَكَ مِنَ الْعِلْمِ ۙ مَا لَكَ مِنَ اللّٰهِ مِنْ وَّلِيٍّ وَّ لَا نَصِيْرٍ ﴿۱۲۱﴾

۱۲۱۔ یہودی تے عیسائی تیڈے نال کڈاہیں وی راضی نہ تھی سن۔ جے تئیں انہیں دے مذہب دی پیروی نہ کریں۔ توں آکھ ڈے جو بے شک اللہ سئیں دی ہدایت اصل ہدایت ہے جے توں انہیں دی خواہشات دی پیروی کریں ایندے بعد جو تیں کنیں علم آ گئے تے تیڈا اول اللہ سئیں کنیں کوئی سنگتی تے امدادی نہ ہوسی۔

اَلَّذِيْنَ اٰتَيْنٰهُمُ الْكِتٰبَ يَتْلُوْنَهٗ حَقَّ تِلَاوَتِهٖ ؕ اُولٰٓئِكَ يُؤْمِنُوْنَ بِهٖ ؕ وَ مَنْ يَّكْفُرْ بِهٖ فَاُولٰٓئِكَ هُمُ الْخٰسِرُوْنَ ﴿۱۲۲﴾

۱۲۲۔ او لوک جنہیں کوں اساں کتاب ڈتی ہے او اوندی سچی تے پوری پیروی کریندن۔ اوندے منݨ والے ایہے ہن تے جیڑھے ایکوں

نئیں منیندے اوگھاٹا پاوݨ والین۔

يٰبَنِىٓ اِسْرَآءِيْلَ اذْكُرُوْا نِعْمَتِىَ الَّتِىٓ اَنْعَمْتُ عَلَيْكُمْ وَاَنِّىْ فَضَّلْتُكُمْ عَلَى الْعٰلَمِيْنَ ﴿۱۲۲﴾

۱۲۲۔ اے بنی اسرائیل تساں میݙی اوں نعمت کوں یاد کرو جیڑھی میں تہاݙے اتے کرچکیاں تے بے شک میں تہاکوں اوں زمانے دے سارے لوکیں تیں فضیلت ݙتی ہائی۔

وَاتَّقُوْا يَوْمًا لَّا تَجْزِىْ نَفْسٌ عَنْ نَّفْسٍ شَيْـًٔا وَّلَا يُقْبَلُ مِنْهَا عَدْلٌ وَّلَا تَنْفَعُهَا شَفَاعَةٌ وَّلَا هُمْ يُنْصَرُوْنَ ﴿۱۲۳﴾

۱۲۳۔ تے تساں ݙرو اوں ݙینہہ کنیں جݙاں کم نہ اوسی کوئی کہیں دے کجھ وی۔ انہیں کنیں نہ وٹاندرا گدھا ولیسی تے نہ سفارش انہیں کوں کوئی فائدہ ݙیسی تے نہ انہیں دی کوئی مدد کیتی ولیسی۔

وَاِذِ ابْتَلٰٓى اِبْرٰهٖمَ رَبُّهٗ بِكَلِمٰتٍ فَاَتَمَّهُنَّ ۭ قَالَ اِنِّىْ جَاعِلُكَ لِلنَّاسِ اِمَامًا ۭ قَالَ وَمِنْ ذُرِّيَّتِىْ ۭ قَالَ لَا يَنَالُ عَهْدِى الظّٰلِمِيْنَ ﴿۱۲۴﴾

۱۲۴۔ تے یاد کرو جݙاں ابراہیمؑ کوں اَزمایا اوندے رب نے کجھ گالہیں نال تے حضرت ابراہیمؑ نے انہیں کوں پورا کرݙتا ہا۔ ایندے بعد اللہ سئیں آکھیا جو میں تیکوں لوکیں دا امام بݨیداں۔ حضرت ابراہیمؑ نے عرض کیتی جو میݙے بالیں وچوں وی (امام بݨادیں) اللہ سئیں آکھیا بݨیساں تے سہی پر ظالمیں کوں میݙے وعدے دا فائدہ نہ تھیسی۔

وَاِذْ جَعَلْنَا الْبَيْتَ مَثَابَةً لِّلنَّاسِ وَاَمْنًا ۭ وَاتَّخِذُوْا مِنْ مَّقَامِ اِبْرٰهٖمَ مُصَلًّى ۭ وَعَهِدْنَآ اِلٰٓى اِبْرٰهٖمَ وَاِسْمٰعِيْلَ اَنْ طَهِّرَا بَيْتِىَ لِلطَّآئِفِيْنَ وَالْعٰكِفِيْنَ وَالرُّكَّعِ السُّجُوْدِ ﴿۱۲۵﴾

۱۲۵۔ تے یاد کرو جݙاں اساں کعبے کوں لوکیں دی ولا ولا کٹھا تھیوݨ دی تے امن دی جا بݨایا (تے انہیں کوں حکم ݙتا) جو بݨاؤ حضرت ابراہیمؑ دے کھڑے تھیوݨ دی جا کوں نماز پڑھݨ دی جا۔ تے اساں حضرت ابراہیمؑ تے اسماعیلؑ کوں حکم ݙتا جو تساں ݙوہیں میݙے گھر کوں طواف کرݨ تے اعتکاف کرݨ تے رکوع تے سجدہ کرݨ والیں کیتے پاک وصاف رکھو۔

وَاِذْ قَالَ اِبْرٰهٖمُ رَبِّ اجْعَلْ هٰذَا بَلَدًا اٰمِنًا وَّارْزُقْ اَهْلَهٗ مِنَ الثَّمَرٰتِ مَنْ اٰمَنَ مِنْهُمْ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ ۭ قَالَ وَمَنْ كَفَرَ فَاُمَتِّعُهٗ قَلِيْلًا ثُمَّ اَضْطَرُّهٗٓ اِلٰى عَذَابِ النَّارِ ۭ وَبِئْسَ الْمَصِيْرُ ﴿۱۲۶﴾

۱۲۶۔ تے جݙاں ابراہیمؑ نے آکھیا ہا اے میݙے رب ایں جا کوں امن والا شہر بݨا تے روزی ݙے ایندے رہݨ والیں کوں پھلیں دی جیڑھے ایمان گھن آوݨ اللہ سئیں تے آخرت دے ݙینہہ تے اللہ سئیں آکھیے جیڑھے نئیں منیندے انہیں کوں وی میں تھوڑا فائدہ پچیساں تے ول انہیں کوں مجبور کرکے گھن ولیساں دوزخ دے عذاب دو تے انہیں دی رہݨ دی جا بہوں گندی ہے۔

وَاِذْ يَرْفَعُ اِبْرٰهٖمُ الْقَوَاعِدَ مِنَ الْبَيْتِ وَاِسْمٰعِيْلُ ۭ رَبَّنَا تَقَبَّلْ مِنَّا ۭ اِنَّكَ اَنْتَ السَّمِيْعُ

۱۲۷۔ تے یاد کرو جݙاں ابراہیمؑ تے اسماعیلؑ ایں گھر دے ایرے اچے پئے کریندے ہن تے انہیں دعا منگی جو اے ساݙے رب ساݙی

الْعَلِيْمُ ﴿١٢٧﴾

خدمت قبول کر۔ بے شک توں بہوں سنݨ والا تے جاݨݨ والا ایں۔

رَبَّنَا وَاجْعَلْنَا مُسْلِمَيْنِ لَكَ وَمِنْ ذُرِّيَّتِنَآ اُمَّةً مُّسْلِمَةً لَّكَ ۠ وَاَرِنَا مَنَاسِكَنَا وَتُبْ عَلَيْنَا ۚ اِنَّكَ اَنْتَ التَّوَّابُ الرَّحِيْمُ ﴿١٢٨﴾

١٢٩۔ اے ساڈے رب اساں ڈوناہیں کوں اپݨا تابعدار بݨا تے ساڈی اولادکوں وی اپݨا تابعدار ٹول بݨا تے ساکوں عبادت دے طریقے ڈس تے توں رحمت نال توجہ کر ساڈے اتے۔ بے شک توں ہیں رحمت نال توجہ کرݨ والا تے مہربان ہویں۔

رَبَّنَا وَابْعَثْ فِيْهِمْ رَسُوْلًا مِّنْهُمْ يَتْلُوْا عَلَيْهِمْ اٰيٰتِكَ وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتٰبَ وَالْحِكْمَةَ وَيُزَكِّيْهِمْ ۭ اِنَّكَ اَنْتَ الْعَزِيْزُ الْحَكِيْمُ ﴿١٢٩﴾

١٣٠۔ اے ساڈے رب توں انہیں دو وچ ہک ایجھا رسول جیرھا انہیں کوں تیڈیاں آیتاں پڑھ کے سݨاوے تے کتاب تے حکمت سکھاوے تے انہیں کوں پاک کرے۔ بے شک توں غالب تے بہوں سیاݨا ایں۔

ع ۱۵ ۸

وَمَنْ يَّرْغَبُ عَنْ مِّلَّةِ اِبْرٰهٖمَ اِلَّا مَنْ سَفِهَ نَفْسَهٗ ۭ وَلَقَدِ اصْطَفَيْنٰهُ فِي الدُّنْيَا ۚ وَاِنَّهٗ فِي الْاٰخِرَةِ لَمِنَ الصّٰلِحِيْنَ ﴿١٣٠﴾

١٣١۔ تے کون منہ پھیر سگدے ابراہیمؑ دے مذہب کنیں سوائے اوں شخص دے جیرھا اپݨے آپ کوں ہلاک کر چکئے۔ تے اساں بے شک اونکوں دنیا وچ چݨ گدھا تے بے شک او آخرت وچ نیکیں وچ گݨیسی

اِذْ قَالَ لَهٗ رَبُّهٗٓ اَسْلِمْ ۙ قَالَ اَسْلَمْتُ لِرَبِّ الْعٰلَمِيْنَ ﴿١٣١﴾

١٣٢۔ جڈاں اوندے رب اونکوں آکھیا جو توں میڈا تابعدار بݨ۔ تے (ابراہیم جواب ڈتا) میں اوندا تابعدار بݨ چکیاں جیرھا سارے جہانیں دا پالݨ والا ہے۔

وَوَصّٰى بِهَآ اِبْرٰهٖمُ بَنِيْهِ وَيَعْقُوْبُ ۭ يٰبَنِيَّ اِنَّ اللّٰهَ اصْطَفٰى لَكُمُ الدِّيْنَ فَلَا تَمُوْتُنَّ اِلَّا وَاَنْتُمْ مُّسْلِمُوْنَ ﴿١٣٢﴾

١٣٣۔ تے ابراہیم تے یعقوب نے اپݨے پتریں کوں وصیت کیتی (تے آکھیا) اے میڈے پترو بے شک اللہ سئیں تہاڈے واسطے اے دین چݨ گدے۔ ایں واسطے تساں مرا ہے تابعدار بݨ کے۔

اَمْ كُنْتُمْ شُهَدَاۗءَ اِذْ حَضَرَ يَعْقُوْبَ الْمَوْتُ ۙ اِذْ قَالَ لِبَنِيْهِ مَا تَعْبُدُوْنَ مِنْۢ بَعْدِيْ ۭ قَالُوْا نَعْبُدُ اِلٰهَكَ وَاِلٰهَ اٰبَاۗىِٕكَ اِبْرٰهٖمَ وَاِسْمٰعِيْلَ وَاِسْحٰقَ اِلٰــهًا وَّاحِدًا ښ وَّنَحْنُ لَهٗ مُسْلِمُوْنَ ﴿١٣٣﴾

١٣٤۔ کیا تساں اوں ویلے ہا وے ہیے جڈاں وقت آئے یعقوب دی موت دا تے جیرھے ویلے اوں اپݨے پتریں کوں آکھیا جو تساں کیندی عبادت کریسو میڈے بعد۔ تے انہیں جواب ڈتا جو اساں عبادت کریسوں تیڈے خدا تے تیڈے پیوڈاڈے ابراہیمؑ تے اسماعیل تے اسحاق دے ہک خدادی۔ تے اساں اوہیں دے تابعدار رہسوں۔

تِلْكَ اُمَّةٌ قَدْ خَلَتْ ۚ لَهَا مَا كَسَبَتْ وَلَكُمْ مَّا كَسَبْتُمْ ۚ وَلَا تُسْـَٔــلُوْنَ عَمَّا كَانُوْا

١٣٥۔ اے او جماعت جیرھی (اپݨا زمانہ پورا کر کے) مر چکی ہے۔ انہیں واسطے ہے جو انہیں کیتے تے تہاڈے واسطے ہے جو تساں کیتے۔

يَعْمَلُوْنَ ﴿۱۳۵﴾

تے جو کجھ او کریندے ہن تساں کنیں نہ پچھا ویسی۔

وَقَالُوْا كُوْنُوْا هُوْدًا اَوْ نَصٰرٰى تَهْتَدُوْا ؕ قُلْ بَلْ مِلَّةَ اِبْرٰهٖمَ حَنِيْفًا ؕ وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِيْنَ ﴿۱۳۵﴾

۱۳۶۔ تے او اے وی آہدے ہن جو تساں یہودی تے عیسائی بݨ ونجو تے تساں سدھے رستے تے آولیسو تے توں انہیں کوں آکھ جو سچی گال اے ہے جو اوں ابراہیم دا مذہب منو جیرھا ہک خدا دا منݨ والا ہا تے او مشرکیں وچوں نہ ہا۔

قُوْلُوْٓا اٰمَنَّا بِاللّٰهِ وَمَآ اُنْزِلَ اِلَيْنَا وَمَآ اُنْزِلَ اِلٰٓى اِبْرٰهٖمَ وَاِسْمٰعِيْلَ وَاِسْحٰقَ وَيَعْقُوْبَ وَالْاَسْبَاطِ وَمَآ اُوْتِىَ مُوْسٰى وَعِيْسٰى وَمَآ اُوْتِىَ النَّبِيُّوْنَ مِنْ رَّبِّهِمْ ۚ لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ اَحَدٍ مِّنْهُمْ ۖ وَنَحْنُ لَهٗ مُسْلِمُوْنَ ﴿۱۳۶﴾

۱۳۷۔ تساں آکھو جو اساں اللہ سئیں کوں منیندے ہیں تے اونکوں وی منیندے ہیں جو ساڈو لتھے۔ تے جیرھا ابراہیم تے اسماعیل تے اسحاق تے یعقوب تے (انہیں دی) اولادیں اُتے لتھے۔ تے جو موسیٰ تے عیسیٰ تے بے نبییں کوں اللہ سئیں کنیں ڈِتا گئے۔ اساں ساریں کوں منیندے ہیں تے اساں انہیں وچ کوئی فرق نسے کریندے تے اساں اللہ سئیں دے تابعدار ہیں۔

فَاِنْ اٰمَنُوْا بِمِثْلِ مَآ اٰمَنْتُمْ بِهٖ فَقَدِ اهْتَدَوْا ۚ وَاِنْ تَوَلَّوْا فَاِنَّمَا هُمْ فِىْ شِقَاقٍ ۚ فَسَيَكْفِيْكَهُمُ اللّٰهُ ۚ وَهُوَ السَّمِيْعُ الْعَلِيْمُ ﴿۱۳۷﴾

۱۳۸۔ تے جو تہاڈے آلی کار من گھنن تے ول او سدھے رستے تے آگئے۔ جے او پھر ونجن تے او ول بھڑݨ تے تلے کھڑن تے ول اللہ سئیں انہیں کوں درسیہ۔ تے اللہ سئیں بہوں سݨݨ والا تے جاݨݨ والا ہے۔

صِبْغَةَ اللّٰهِ ۚ وَمَنْ اَحْسَنُ مِنَ اللّٰهِ صِبْغَةً ۫ وَّنَحْنُ لَهٗ عٰبِدُوْنَ ﴿۱۳۸﴾

۱۳۹۔ اللہ دا رنگ چڑھاؤ تے اللہ سئیں دے رنگ کنیں بیا کیرھا چنگاں رنگ تے اساں اوندی عبادت کرݨ والے ہیں۔

قُلْ اَتُحَآجُّوْنَنَا فِى اللّٰهِ وَهُوَ رَبُّنَا وَرَبُّكُمْ ۚ وَلَنَآ اَعْمَالُنَا وَلَكُمْ اَعْمَالُكُمْ ۚ وَنَحْنُ لَهٗ مُخْلِصُوْنَ ﴿۱۳۹﴾

۱۴۰۔ توانہیں کوں آکھ کیا تساں اللہ سئیں دے متعلق بھڑدے ہو سچی گال اے ہے جو او ساڈا وی رب تے تہاڈا وی رب۔ ساڈے عمل ساڈے نال تے تہاڈے عمل تہاڈے نال تے اساں اصل تے سچے تابعدار ہیں۔

اَمْ تَقُوْلُوْنَ اِنَّ اِبْرٰهٖمَ وَاِسْمٰعِيْلَ وَاِسْحٰقَ وَيَعْقُوْبَ وَالْاَسْبَاطَ كَانُوْا هُوْدًا اَوْ نَصٰرٰى ؕ قُلْ ءَاَنْتُمْ اَعْلَمُ اَمِ اللّٰهُ ؕ وَمَنْ اَظْلَمُ مِمَّنْ كَتَمَ شَهَادَةً عِنْدَهٗ مِنَ اللّٰهِ ؕ وَمَا اللّٰهُ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُوْنَ ﴿۱۴۰﴾

۱۴۱۔ (اے اہلِ کتاب) کیا تساں اے آہدے ہو جو بے شک ابراہیم تے اسماعیل تے اسحاق تے یعقوب تے انہیں دی اولاد یہودی یا عیسائی ہن توں انہیں کوں آکھ ڈے جو تساں زیادہ جاݨدے ہو یا اللہ سئیں۔ اوں کنیں وڈا ظالم کون تھی سگدے جیرھا اوں گواہی کوں لکاوے جیرھی اوندو اللہ سئیں ولو آئی ہے تے اللہ سئیں جو تساں کریندے ہو بے خبر نئیں۔

تِلْكَ اُمَّةٌ قَدْ خَلَتْ ۚ لَهَا مَا كَسَبَتْ وَ لَكُمْ مَّا كَسَبْتُمْ ۚ وَلَا تُسْـَٔلُوْنَ عَمَّا كَانُوْا يَعْمَلُوْنَ ۝۱۴۲

۱۴۲۔ اے او جماعت ہے جیڑھی اپݨا زمانہ پورا کر کے امر گئی۔ جو انہیں کیتے او انہیں کیتے ہے۔ جو تساں کیتے او تہاڈے کیتے ہے تے جو کجھ او کریندے رہ گئن اوندے متعلق تساں کنیں نہ پچھا ویسی۔

سَيَقُوْلُ السُّفَهَآءُ مِنَ النَّاسِ مَا وَلّٰىهُمْ عَنْ قِبْلَتِهِمُ الَّتِیْ كَانُوْا عَلَيْهَا ۚ قُلْ لِّلّٰهِ الْمَشْرِقُ وَ الْمَغْرِبُ ۚ يَهْدِیْ مَنْ يَّشَآءُ اِلٰى صِرَاطٍ مُّسْتَقِيْمٍ ۝۱۴۳

۱۴۳۔ لوکیں وچوں گابے لوک اے ضرور آکھسن جو انہیں (مسلمانیں) کوں پہلے قبلے کنیں کیڑھی شئے پھیرئیے۔ توں آکھ ڈے جو اوادھ تے پچادھ اللہ سئیں دا ہے جینکوں چاہندے سدھا رستہ ڈکھیندے۔

وَكَذٰلِكَ جَعَلْنٰكُمْ اُمَّةً وَّسَطًا لِّتَكُوْنُوْا شُهَدَآءَ عَلَى النَّاسِ وَيَكُوْنَ الرَّسُوْلُ عَلَيْكُمْ شَهِيْدًا ۗ وَمَا جَعَلْنَا الْقِبْلَةَ الَّتِیْ كُنْتَ عَلَيْهَآ اِلَّا لِنَعْلَمَ مَنْ يَّتَّبِعُ الرَّسُوْلَ مِمَّنْ يَّنْقَلِبُ عَلٰى عَقِبَيْهِ ۚ وَاِنْ كَانَتْ لَكَبِيْرَةً اِلَّا عَلَى الَّذِيْنَ هَدَى اللّٰهُ ۚ وَمَا كَانَ اللّٰهُ لِيُضِيْعَ اِيْمَانَكُمْ ۚ اِنَّ اللّٰهَ بِالنَّاسِ لَرَءُوْفٌ رَّحِيْمٌ ۝۱۴۴

۱۴۴۔ اے مسلمانو! تے اساں تہاکوں ایویں ساریں کنیں چنگی امت بݨائے جو تساں لوکیں تے نگران بݨ ونجو تے رسول تہاڈے اتے نگران بݨ ونجے۔ اساں اوں قبلے کوں جیندے اتے توں پہلے ہاویں ایں واسطے بݨایا ہا جو اساں او نکوں جیڑھا رسول دی پیروی کریندے اوں کنیں جیڑھا کھڑیں تے پھر ویندے نکھیڑ ڈیوں۔ تے جینکوں اللہ سئیں سدھا رستہ ڈکھا ڈے اوندے سوا ڈوجھیں کیتے اے گال بہوں اوکھی ہے تے اللہ سئیں تہاڈے ایمان کوں نہ ونجیسی۔ تے بے شک اللہ سئیں لوکیں تے بہوں مہربان تے ول ول رحم کرݨ والا ہے۔

قَدْ نَرٰى تَقَلُّبَ وَجْهِكَ فِی السَّمَآءِ ۚ فَلَنُوَلِّيَنَّكَ قِبْلَةً تَرْضٰىهَا ۠ فَوَلِّ وَجْهَكَ شَطْرَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ ۚ وَحَيْثُ مَا كُنْتُمْ فَوَلُّوْا وُجُوْهَكُمْ شَطْرَهٗ ۚ وَاِنَّ الَّذِيْنَ اُوْتُوا الْكِتٰبَ لَيَعْلَمُوْنَ اَنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَّبِّهِمْ ۚ وَمَا اللّٰهُ بِغَافِلٍ عَمَّا يَعْمَلُوْنَ ۝۱۴۵

۱۴۵۔ اساں تیڈی توجہ ول ول آسمان دو پھر دی ڈیہدے پئے ہئیں تے اساں تیکوں ضرور اوں قبلے دو پھیر ڈیسوں جیڑھا تیکوں چنگا لگدے تے توں پھیر گھن اپݨا منہ مسجد حرام دو۔ تے اے مسلمانو تساں جتھاں وی ہوو تساں اپݨے منہ اوڈاہیں پھیر گھنو تے بے شک جنہیں لوکیں کوں کتاب ڈتی گئی او جاݨدن جو اے انہیں دے رب کنیں سچا حکم۔ تے جو کجھ کریندے پئن اوں کنیں اللہ سئیں غافل نئیں۔

وَلَئِنْ اَتَيْتَ الَّذِيْنَ اُوْتُوا الْكِتٰبَ بِكُلِّ اٰيَةٍ مَّا تَبِعُوْا قِبْلَتَكَ ۚ وَمَآ اَنْتَ بِتَابِعٍ قِبْلَتَهُمْ ۚ وَمَا بَعْضُهُمْ بِتَابِعٍ قِبْلَةَ بَعْضٍ ۚ وَلَئِنِ اتَّبَعْتَ اَهْوَآءَهُمْ مِّنْۢ بَعْدِ مَا جَآءَكَ مِنَ الْعِلْمِ ۙ اِنَّكَ اِذًا لَّمِنَ الظّٰلِمِيْنَ ۝۱۴۶

۱۴۶۔ تے توں بھانویں انہیں لوکیں دو جنہیں کوں کتاب ڈتی گئی ہے ہر قسم دا نشان وی گھن آویں ول وی او تیڈے قبلے دی پیروی نہ کریسن تے نہ توں انہیں دے قبلے دی پیروی کر سگدیں تے نہ ہک ٹولہ بے دے قبلے دی پیروی کریندے۔ جے توں علم آوݨ دے بعد وی انہیں دی خواہش دی پیروی کر گھدی تے بے شک توں وی ظالمیں وچوں

تھی ویسیں۔

اَلَّذِیْنَ اٰتَیْنٰهُمُ الْكِتٰبَ یَعْرِفُوْنَهٗ كَمَا یَعْرِفُوْنَ اَبْنَآءَهُمْ ؕ وَ اِنَّ فَرِیْقًا مِّنْهُمْ لَیَكْتُمُوْنَ الْحَقَّ وَ هُمْ یَعْلَمُوْنَ ﴿۱۴۶﴾

۱۴۷۔ اساں جنہیں کوں کتاب ڈتی ہے او ایں سچائی کوں ایویں سنجاݨدن جیویں اپݨے پتریں کوں سنجاݨدن تے بے شک انہیں وچوں ہک ٹولہ جاݨ بجھ کے سچ کوں لکیندے۔

اَلْحَقُّ مِنْ رَّبِّكَ فَلَا تَكُوْنَنَّ مِنَ الْمُمْتَرِیْنَ ﴿۱۴۷﴾

۱۴۸۔ اے سچ تیڈے رب کنیں ہے توں شک کرݨ والیں وچوں نہ تھی۔

وَ لِكُلٍّ وِّجْهَةٌ هُوَ مُوَلِّیْهَا فَاسْتَبِقُوا الْخَیْرٰتِ ؕ۬ اَیْنَ مَا تَكُوْنُوْا یَاْتِ بِكُمُ اللّٰهُ جَمِیْعًا ؕ اِنَّ اللّٰهَ عَلٰی كُلِّ شَیْءٍ قَدِیْرٌ ﴿۱۴۸﴾

۱۴۹۔ ہر کہیں دا ہک نہ ہک مقصد ہوندے جینکوں پورا کرݨ کیتے پچھو لگ ویندے۔ تساں چنگیں کمیں وچ ہک ڈوجھے کنیں اگوں ودھو۔ تساں جتھاں وی ہو سو اللہ سئیں تہاکوں کٹھا کر کے گھن اوسی بے شک اللہ سئیں ہر چیز تے قادر ہے۔

وَ مِنْ حَیْثُ خَرَجْتَ فَوَلِّ وَجْهَكَ شَطْرَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ ؕ وَ اِنَّهٗ لَلْحَقُّ مِنْ رَّبِّكَ ؕ وَ مَا اللّٰهُ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُوْنَ ﴿۱۴۹﴾

۱۵۰۔ توں جیرھی جاکنیں وی نکلیں توں اپݨا منہ مسجد حرام دو پھیر گھن تے بے شک اے تیڈے رب دا حکم۔ تے تساں جو کجھ کریندے ہو اللہ سئیں اوں کنیں غافل نئیں۔

وَ مِنْ حَیْثُ خَرَجْتَ فَوَلِّ وَجْهَكَ شَطْرَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ ؕ وَ حَیْثُ مَا كُنْتُمْ فَوَلُّوْا وُجُوْهَكُمْ شَطْرَهٗ ۙ لِئَلَّا یَكُوْنَ لِلنَّاسِ عَلَیْكُمْ حُجَّةٌ ۙۗ اِلَّا الَّذِیْنَ ظَلَمُوْا مِنْهُمْ ۗ فَلَا تَخْشَوْهُمْ وَ اخْشَوْنِیْ ۗ وَ لِاُتِمَّ نِعْمَتِیْ عَلَیْكُمْ وَ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُوْنَ ﴿۱۵۰﴾

۱۵۱۔ توں جیرھی جاکنیں وی نکلیں اپݨا منہ مسجد حرام دو پھیر گھن تے تساں وی جتھاں وی ہووو اپݨے منہ مسجد حرام دو پھیر گھنو۔ تاں جو سوائے انہیں لوکیں دے جنہیں انہیں لوکیں وچوں ظلم کیتے ہے لوک تہاڈے اتے الزام نہ لا سگن۔ تے تساں انہیں کنیں نہ ڈرو تے میں کنیں ڈرو تاں جو میں تہاڈے اتے اپݨی نعمت پوری کر ڈیواں تے تاں جو تساں سدھا رستہ ڈیکھ گھنو۔

كَمَاۤ اَرْسَلْنَا فِیْكُمْ رَسُوْلًا مِّنْكُمْ یَتْلُوْا عَلَیْكُمْ اٰیٰتِنَا وَ یُزَكِّیْكُمْ وَ یُعَلِّمُكُمُ الْكِتٰبَ وَ الْحِكْمَةَ وَ یُعَلِّمُكُمْ مَّا لَمْ تَكُوْنُوْا تَعْلَمُوْنَ ﴿۱۵۱﴾

۱۵۲۔ اویں اساں تہاڈے وچوں تہاڈا ہک رسول بݨا کے بھیجے جیرھا تہاکوں ساڈیاں آیتاں پڑھ کے سݨاوے تے تہاکوں پاک کرے تے تہاکوں کتاب تے سیاݨپ سکھاوے تے او کجھ سکھاوے جو تساں نہ جاݨدے ہاوے۔

فَاذْكُرُوْنِیْۤ اَذْكُرْكُمْ وَ اشْكُرُوْا لِیْ وَ لَا تَكْفُرُوْنِ ﴿۱۵۲﴾

۱۵۳۔ تے تساں میکوں یاد کرو تے میں تہاکوں یاد رکھیساں تساں میڈا شکر کرو تے میڈی ناشکری نہ کرو۔

یٰۤاَیُّهَا الَّذِیْنَ اٰمَنُوا اسْتَعِیْنُوْا بِالصَّبْرِ وَ الصَّلٰوةِ ؕ اِنَّ

۱۵۴۔ اے منݨ والو! تساں صبر تے دعا نال اللہ سئیں کنیں مدد منگو۔

اللّٰهَ مَعَ الصّٰبِرِيْنَ ﴿۱۵۳﴾

بے شک اللہ سئیں صبر کرݨ والیں نال۔

وَلَا تَقُوْلُوْا لِمَنْ يُّقْتَلُ فِيْ سَبِيْلِ اللّٰهِ اَمْوَاتٌ ؕ بَلْ اَحْيَآءٌ وَّ لٰكِنْ لَّا تَشْعُرُوْنَ ﴿۱۵۴﴾

۱۵۵۔ تے جیڑھے لوک اللہ سئیں دے رستے وچ مریج ویندن انہیں کوں مردہ نہ آکھو سچ اے ہے جو او جیندن تے لساں سمجھ دے نئیں۔

وَلَنَبْلُوَنَّكُمْ بِشَيْءٍ مِّنَ الْخَوْفِ وَالْجُوْعِ وَنَقْصٍ مِّنَ الْاَمْوَالِ وَالْاَنْفُسِ وَالثَّمَرٰتِ ؕ وَبَشِّرِ الصّٰبِرِيْنَ ﴿۱۵۵﴾

۱۵۶۔ اساں تہاکوں ضرور ازمیسوں ݙر تے بکھ تے مال تے جان تے میویں کوں گھٹا ݙیوݨ نال تے صبر کرݨ والیں کوں بشارت ݙے ݙے۔

الَّذِيْنَ اِذَآ اَصَابَتْهُمْ مُّصِيْبَةٌ ۙ قَالُوْٓا اِنَّا لِلّٰهِ وَاِنَّآ اِلَيْهِ رٰجِعُوْنَ ﴿۱۵۶﴾

۱۵۷۔ جݙاں انہیں تے کوئی مصیبت لبندی ہے تے او آہدن بے شک اساں اللہ سئیں دے کیتے ہیں تے اساں بے شک ہوندو ولݨے۔

اُولٰٓئِكَ عَلَيْهِمْ صَلَوٰتٌ مِّنْ رَّبِّهِمْ وَرَحْمَةٌ ۫ وَاُولٰٓئِكَ هُمُ الْمُهْتَدُوْنَ ﴿۱۵۷﴾

۱۵۸۔ ایہے او لوکن جنہیں تے انہیں دے رب کنیں برکتاں تے رحمتاں ہن تے ایہے لوکن جیڑھے سدھے رستے تے چلدے پئن۔

اِنَّ الصَّفَا وَالْمَرْوَةَ مِنْ شَعَآئِرِ اللّٰهِ ۚ فَمَنْ حَجَّ الْبَيْتَ اَوِ اعْتَمَرَ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِ اَنْ يَّطَّوَّفَ بِهِمَا ؕ وَمَنْ تَطَوَّعَ خَيْرًا ۙ فَاِنَّ اللّٰهَ شَاكِرٌ عَلِيْمٌ ﴿۱۵۸﴾

۱۵۹۔ بے شک صفا تے مروہ اللہ سئیں دی نشانیں وچوں ہن تے جیڑھا بیت اللہ دا حج کرے یا عمرہ کرے اوندے اتے کوئی گناہ نئیں جو او انہیں ݙوناہیں پہاڑیں دے درمیان تکھا تکھا ٹرے۔ جیڑھا شخص اپݨی خوشی نال کوئی چنگا کم کرے تے بے شک اللہ سئیں وݙا قدر کرݨ والا ہے تے بہوں جاݨݨ والا ہے۔

اِنَّ الَّذِيْنَ يَكْتُمُوْنَ مَآ اَنْزَلْنَا مِنَ الْبَيِّنٰتِ وَالْهُدٰى مِنْ بَعْدِ مَا بَيَّنّٰهُ لِلنَّاسِ فِي الْكِتٰبِ ۙ اُولٰٓئِكَ يَلْعَنُهُمُ اللّٰهُ وَيَلْعَنُهُمُ اللّٰعِنُوْنَ ﴿۱۵۹﴾

۱۶۰۔ تے بے شک او لوک جیڑھے لکیندن جیڑھی اساں کھلے کھلے نشان تے ہدایت لہائی ہے۔ بعد ایندے جو اساں لوکیں واسطے ایں کتاب وچ کھول کے تعلیم بیان کر ݙتی ہے۔ انہیں لوکیں تے اللہ سئیں دی لعنت تے لعنت کرݨ والیں دی وی لعنت۔

اِلَّا الَّذِيْنَ تَابُوْا وَاَصْلَحُوْا وَبَيَّنُوْا فَاُولٰٓئِكَ اَتُوْبُ عَلَيْهِمْ ۚ وَاَنَا التَّوَّابُ الرَّحِيْمُ ﴿۱۶۰﴾

۱۶۱۔ سوائے انہیں لوکیں دے جیڑھے توبہ کرگھنن تے اپݨے آپ کوں ٹھیک کرگھنن تے خدا دے حکم لوکیں کوں کھول کے ݙسن تے ایجھے لوکیں تے میں اپݨی رحمت نال توجہ کر ایساں تے میں بہوں رحمت نال توجہ کرݨ والا تے مہربان ہاں۔

اِنَّ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا وَمَاتُوْا وَهُمْ كُفَّارٌ اُولٰٓئِكَ

۱۶۲۔ بے شک او لوک جنہیں نئیں منیا تے نہ منݨ دی حالت وچ

عَلَيْهِمْ لَعْنَةُ اللّٰهِ وَالْمَلٰٓئِكَةِ وَالنَّاسِ اَجْمَعِيْنَ ۝

مرگئن۔ ایھے لوکن جنہیں تیں اللہ سئیں دی لعنت تے فرشتیں دی تے سارے لوکیں دی لعنت۔

خٰلِدِيْنَ فِيْهَا ۚ لَا يُخَفَّفُ عَنْهُمُ الْعَذَابُ وَلَا هُمْ يُنْظَرُوْنَ ۝

۱۶۳۔ اوندے وچ بہوں دیر پئے رہسن۔ عذاب انہیں کنیں ہولا نہ تھیسی تے نہ انہیں کوں وتھی ملسی۔

وَاِلٰهُكُمْ اِلٰهٌ وَّاحِدٌ ۚ لَآ اِلٰهَ اِلَّا هُوَ الرَّحْمٰنُ الرَّحِيْمُ ۝

۱۶۴۔ تے تہاڈا معبود ہکو ہے تے بیا کوئی معبود نئیں سوائے اوندے جیرھا بن منگے ڈیوݨ والا تے بہوں مہربان۔

اِنَّ فِيْ خَلْقِ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ وَاخْتِلَافِ الَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَالْفُلْكِ الَّتِيْ تَجْرِيْ فِي الْبَحْرِ بِمَا يَنْفَعُ النَّاسَ وَمَآ اَنْزَلَ اللّٰهُ مِنَ السَّمَآءِ مِنْ مَّآءٍ فَاَحْيَا بِهِ الْاَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا وَبَثَّ فِيْهَا مِنْ كُلِّ دَآبَّةٍ ۪ وَّتَصْرِيْفِ الرِّيٰحِ وَالسَّحَابِ الْمُسَخَّرِ بَيْنَ السَّمَآءِ وَالْاَرْضِ لَاٰيٰتٍ لِّقَوْمٍ يَّعْقِلُوْنَ ۝

۱۶۵۔ بے شک آسمانیں تے زمین دے پیدا تھیوݨ وچ تے رات تے ڈینہہ دے اگوں پچھو آوݨ وچ تے انہیں بیڑیں وچ جیرھیاں سمندر وچ چلدین تے لوکیں کوں فائدہ پچیندن تے اوں پاݨی وچ جیرھا اللہ سئیں جھڑکنیں وسدے تے بر تھئی ہوئی زمین کوں وسوں کریندے تے اوندے وچ ہر قسم دے جانور کھنڈاوݨ وچ تے ہواواں چلاوݨ وچ تے جھڑکوں آسمان تے زمین دے وچکار خدمت تے لاوݨ وچ اوں قوم واسطے جیرھی عقل نال کم گھندی ہے کئی قسم دے نشان ہن۔

وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَّتَّخِذُ مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ اَنْدَادًا يُّحِبُّوْنَهُمْ كَحُبِّ اللّٰهِ ۭ وَالَّذِيْنَ اٰمَنُوْٓا اَشَدُّ حُبًّا لِّلّٰهِ ۭ وَلَوْ يَرَى الَّذِيْنَ ظَلَمُوْٓا اِذْ يَرَوْنَ الْعَذَابَ ۙ اَنَّ الْقُوَّةَ لِلّٰهِ جَمِيْعًا ۙ وَّاَنَّ اللّٰهَ شَدِيْدُ الْعَذَابِ ۝

۱۶۶۔ لوکیں وچوں کجھ لوک اللہ سئیں دے سوا اوندے شریک بݨا گھندن تے انہیں نال اویں پیار کریندن جیویں اللہ سئیں کوں پیار کریندے تے جیرھے لوک منیندن او اللہ سئیں نال ایں کنیں بہوں زیادہ محبت کریندن۔ تے جے او لوک جیرھے ظلم کریندن اوں عذاب کوں ڈیکھ گھنن ہا (اوندے آوݨ کنیں پہلے) تے انہیں کوں پتہ لگ ونجے ہا جو بے شک ساری طاقت اللہ سئیں دی ہے تے بے شک اللہ سئیں ڈاڈھا عذاب ڈیوݨ والا ہے۔

اِذْ تَبَرَّاَ الَّذِيْنَ اتُّبِعُوْا مِنَ الَّذِيْنَ اتَّبَعُوْا وَرَاَوُا الْعَذَابَ وَتَقَطَّعَتْ بِهِمُ الْاَسْبَابُ ۝

۱۶۷۔ تے جڈاں او لوک جنہیں دا آکھݨ منیا ویندے انہیں لوکیں کنیں جیرھے آکھݨ منیندن نکھڑ ویسن تے او عذاب دی ڈیکھ گھنسن تے انہیں واسطے سارے رستے بند تھی ویسن۔

وَقَالَ الَّذِيْنَ اتَّبَعُوْا لَوْ اَنَّ لَنَا كَرَّةً فَنَتَبَرَّاَ مِنْهُمْ كَمَا تَبَرَّءُوْا مِنَّا ۭ كَذٰلِكَ يُرِيْهِمُ اللّٰهُ اَعْمَالَهُمْ حَسَرٰتٍ

۱۶۸۔ تے جیرھے لوک (وڈے کافریں دا) آکھݨ منیندن او آکھسن جے ساکوں دنیا دو ولا پھرݨ ہا تے اساں وی انہیں کنیں ایویں نکھڑ

عَلَيْهِمْ ۚ وَمَا هُمْ بِخٰرِجِيْنَ مِنَ النَّارِ ﴿١٦٧﴾

ع ۲۰ دنجوں یا جیویں اے اج اساں کنیں نکھڑ دے پیئن۔ ایویں اللہ سئیں انہیں کوں انہیں دے اعمال دا نتیجہ ڈکھیسی جو کجھ حسرتاں ہوسن ‌(بس)، تے اوایں بھاکنیں نکل نئیں سگدے۔

يٰۤاَيُّهَا النَّاسُ كُلُوْا مِمَّا فِى الْاَرْضِ حَلٰلًا طَيِّبًا ۖ وَّلَا تَتَّبِعُوْا خُطُوٰتِ الشَّيْطٰنِ ۚ اِنَّهٗ لَكُمْ عَدُوٌّ مُّبِيْنٌ ﴿١٦٨﴾

۱۶۹۔ اے لوکو! تساں کھاؤ حلال تے پاک شئیں جیرھیاں زمین وچ ہن تے شیطان دے قدمیں تے نہ ٹرو بے شک او تہاڈا کھلا کھلا دشمن۔

اِنَّمَا يَاْمُرُكُمْ بِالسُّوْٓءِ وَالْفَحْشَآءِ وَاَنْ تَقُوْلُوْا عَلَى اللّٰهِ مَا لَا تَعْلَمُوْنَ ﴿١٦٩﴾

۱۷۰۔ او تہاکوں صرف برائی دا حکم ڈیندے تے بے حیائی دا تے اے وی آہدے جو تساں اللہ سئیں دے خلاف او کجھ آکھو جیندا تہاکوں پتہ کائنئیں۔

وَاِذَا قِيْلَ لَهُمُ اتَّبِعُوْا مَآ اَنْزَلَ اللّٰهُ قَالُوْا بَلْ نَتَّبِعُ مَآ اَلْفَيْنَا عَلَيْهِ اٰبَآءَنَا ۗ اَوَلَوْ كَانَ اٰبَآؤُهُمْ لَا يَعْقِلُوْنَ شَيْـًٔا وَّلَا يَهْتَدُوْنَ ﴿١٧٠﴾

۱۷۱۔ تے جڈاں انہیں کوں اکھیندے جو پیروی کرو تساں اوندی جو اللہ سئیں لہائے تے او آہدن جو اساں اوں گال دی پیروی کریسوں جیندے اتے ساڈے پیو ڈاڈے عمل کریندے ہن۔ بھانویں انہیں دے پیو ڈاڈے کوں ذرا وی عقل کائنہ ہائی تے او سدھے رستے تے نہ ہن۔

وَمَثَلُ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا كَمَثَلِ الَّذِىْ يَنْعِقُ بِمَا لَا يَسْمَعُ اِلَّا دُعَآءً وَّنِدَآءً ۗ صُمٌّۢ بُكْمٌ عُمْىٌ فَهُمْ لَا يَعْقِلُوْنَ ﴿١٧١﴾

۱۷۲۔ او لوک جیرھے نئیں منیندے اوں آدمی جہیں ہن جیرھا اوں چیز کوں سڈ مریندے جیرھی سݨ نئیں سگدی سوائے پر ڈو تے سڈ دے بوڑے گونگے تے انڈھے ہن تے او گال کوں سمجھیندے نئیں۔

يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا كُلُوْا مِنْ طَيِّبٰتِ مَا رَزَقْنٰكُمْ وَاشْكُرُوْا لِلّٰهِ اِنْ كُنْتُمْ اِيَّاهُ تَعْبُدُوْنَ ﴿١٧٢﴾

۱۷۳۔ اے ایمان والو! تساں کھاؤ پاک شئیں جیرھیاں اساں تہاکوں ڈتین تے اللہ سئیں دا شکر کرو جے تساں اوہیں دی عبادت کریندے ہو۔

اِنَّمَا حَرَّمَ عَلَيْكُمُ الْمَيْتَةَ وَالدَّمَ وَلَحْمَ الْخِنْزِيْرِ وَمَآ اُهِلَّ بِهٖ لِغَيْرِ اللّٰهِ ۚ فَمَنِ اضْطُرَّ غَيْرَ بَاغٍ وَّلَا عَادٍ فَلَآ اِثْمَ عَلَيْهِ ۗ اِنَّ اللّٰهَ غَفُوْرٌ رَّحِيْمٌ ﴿١٧٣﴾

۱۷۴۔ بے شک تہاڈے اتے حرام مردار تے رت تے جتامے دا گوشت تے ہر او شئے جیرھی اللہ سئیں دے سواہے دے نال تے کُٹھی گئی ہووے۔ ہلجے کوئی مجبور تھی ونجے اوندی خواہش وی نہ ہووے تے نہ او حد کنیں ودھے اوندے اتے کوئی گناہ نئیں بے شک اللہ سئیں بہوں بخشݨ والا تے مہربان۔

اِنَّ الَّذِيْنَ يَكْتُمُوْنَ مَآ اَنْزَلَ اللّٰهُ مِنَ الْكِتٰبِ وَيَشْتَرُوْنَ بِهٖ ثَمَنًا قَلِيْلًا ۙ اُولٰٓئِكَ مَا يَاْكُلُوْنَ فِىْ بُطُوْنِهِمْ

۱۷۵۔ بے شک او لوک جیرھے لکیندن کتاب دے اوں حصے کوں جیرھا اللہ سئیں لہائے تے او اونکوں تھوڑے مُل نال ویچ

إِلَّا النَّارَ وَلَا يُكَلِّمُهُمُ اللّٰهُ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ وَلَا يُزَكِّيْهِمْ ۚ وَلَهُمْ عَذَابٌ اَلِيْمٌ ﴿١٧٥﴾

ڈیندن او لوک ایویں ہن جو اپنڑے ڈھڈھیں وچ بھاہ پئے کھندن تے قیامت دے ڈینہہ اللہ سئیں انہیں نال نہ الیسی تے نہ انہیں کوں پاک کریسی. تے انہیں واسطے عذاب ڈکھ ڈیونڑ والا.

اُولٰٓئِكَ الَّذِيْنَ اشْتَرَوُا الضَّلٰلَةَ بِالْهُدٰى وَالْعَذَابَ بِالْمَغْفِرَةِ ۚ فَمَآ اَصْبَرَهُمْ عَلَى النَّارِ ﴿١٧٦﴾

۱۷۶. ایھے لوکن جیرھے ہدایت دے وٹاندرے وچ گمراہی گھندن تے بخشش دے وٹاندرے وچ عذاب گھندن. بھا تے انہیں دا صبر وڈی گال.

ذٰلِكَ بِاَنَّ اللّٰهَ نَزَّلَ الْكِتٰبَ بِالْحَقِّ ۗ وَاِنَّ الَّذِيْنَ اخْتَلَفُوْا فِي الْكِتٰبِ لَفِيْ شِقَاقٍ بَعِيْدٍ ﴿١٧٧﴾ ع ۵

۱۷۷. اے عذاب ایں واسطے آئے جو بے شک اللہ سئیں سچی کتاب لہائی ہے تے بے شک جیرھے لوک ایندے وچ اختلاف کریندن او بے شک بہوں وڈی دشمنی وچ ہن.

لَيْسَ الْبِرَّ اَنْ تُوَلُّوْا وُجُوْهَكُمْ قِبَلَ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ وَلٰكِنَّ الْبِرَّ مَنْ اٰمَنَ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ وَالْمَلٰٓئِكَةِ وَالْكِتٰبِ وَالنَّبِيّٖنَ ۚ وَاٰتَى الْمَالَ عَلٰى حُبِّهٖ ذَوِي الْقُرْبٰى وَالْيَتٰمٰى وَالْمَسٰكِيْنَ وَابْنَ السَّبِيْلِ ۙ وَالسَّآئِلِيْنَ وَفِي الرِّقَابِ ۚ وَاَقَامَ الصَّلٰوةَ وَاٰتَى الزَّكٰوةَ ۚ وَالْمُوْفُوْنَ بِعَهْدِهِمْ اِذَا عٰهَدُوْا ۚ وَالصّٰبِرِيْنَ فِي الْبَاْسَآءِ وَالضَّرَّآءِ وَحِيْنَ الْبَاْسِ ۗ اُولٰٓئِكَ الَّذِيْنَ صَدَقُوْا ۗ وَاُولٰٓئِكَ هُمُ الْمُتَّقُوْنَ ﴿١٧٨﴾

۱۷۸. نیکی اے نئیں جو تساں اپنڑے منہ پوادھ تے پچادھ دو بھیر گھنو اصل نیکی اے ہے جو جئیں اللہ سئیں کوں من گدھا تے آخرت دے ڈینہہ تے فرشتے تے کتاب تے نبیں کوں تے مال اللہ سئیں دی محبت دی خاطر سکیں کوں تے یتیمیں کوں تے مسکینیں کوں تے مسافر کوں ڈتا تے سوالی کوں تے بانہیں کوں چھڑوایا. تے نماز باجماعت ٹھاکے پڑھی تے زکاۃ ڈتی. تے جڈاں او کوئی وعدہ کریندن اونکوں پورا کرنڑ تے تنگی تے بیماری وچ تے جنگ دے وقت صبر کرنڑ والن ایھے لوکن جیرھے سچن تے ایھے لوکن جیرھے (اللہ سئیں کنیں) بہوں ڈرنڑ والن.

يٰٓاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الْقِصَاصُ فِي الْقَتْلٰى ۖ اَلْحُرُّ بِالْحُرِّ وَالْعَبْدُ بِالْعَبْدِ وَالْاُنْثٰى بِالْاُنْثٰى ۚ فَمَنْ عُفِيَ لَهٗ مِنْ اَخِيْهِ شَيْءٌ فَاتِّبَاعٌ ۢ بِالْمَعْرُوْفِ وَاَدَآءٌ اِلَيْهِ بِاِحْسَانٍ ۗ ذٰلِكَ تَخْفِيْفٌ مِّنْ رَّبِّكُمْ وَرَحْمَةٌ ۗ فَمَنِ اعْتَدٰى بَعْدَ ذٰلِكَ فَلَهٗ عَذَابٌ اَلِيْمٌ ﴿١٧٩﴾

۱۷۹. اے منڑ والیو! تہاڈے اتے قتل دا او ہو جیہاں بدلہ گھننڑ فرض کیتا گئے آزاد دے بدلے آزاد تے بانہیں دے بدلے بانہاں تے تریمت دے بدلے تریمت. جے کہیں کوں اوندے بھرا کنیں کوئی شئے معاف کر ڈتی ونجے تے باقی چٹی کوں او مناسب طریقے نال گھن سگدے تے ڈیونڑ والا اونکوں چنگی طرح نال ادا کر ڈیوے اے تہاڈے رب کنیں سزا ہولی کیتی گئی ہے تے اے اوندی مہربانی ہے. جیرھا ایندے بعد حد کنیں ودھسی اوندے کیتے ڈکھ ڈیونڑ والا عذاب.

وَلَكُمْ فِي الْقِصَاصِ حَيٰوةٌ يّٰٓاُولِي الْاَلْبَابِ لَعَلَّكُمْ

۱۸۰. اے سیانڑے لوکو! تہاڈے واسطے بدلہ گھننڑ وچ زندگی ہے تاں

تَتَّقُوْنَ ﴿۱۸۰﴾

جو تساں مصیبتیں کنیں بچ ونجو۔

كُتِبَ عَلَيْكُمْ إِذَا حَضَرَ أَحَدَكُمُ الْمَوْتُ إِنْ تَرَكَ خَيْرًا ۚ الْوَصِيَّةُ لِلْوَالِدَيْنِ وَالْأَقْرَبِينَ بِالْمَعْرُوفِ ۖ حَقًّا عَلَى الْمُتَّقِينَ ﴿۱۸۱﴾

۱۸۱۔ تہاڈے اتے فرض ہے جو تہاڈے وچوں کہیں تے موت دا وقت آوے جے او مال چھوڑ ونجے او وصیت کرے پیو ما واسطے گھاٹے سکیں کیتے صحیح طریقے نال اے فرض اللہ سئیں کنیں ڈرݨ والیں کیتے۔

فَمَنْ بَدَّلَهُ بَعْدَ مَا سَمِعَهُ فَإِنَّمَا إِثْمُهُ عَلَى الَّذِينَ يُبَدِّلُونَهُ ۚ إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿۱۸۲﴾

۱۸۲۔ تے جیرھا شخص ایں وصیت کوں سݨ گھنݨ دے بعد اینکوں وٹا ڈیوے تے ایندا گناہ اوناہیں کوں تھیسی جیرھے ایں وصیت کوں وٹیندن تے بے شک اللہ سئیں بہوں سݨݨ والا تے جاݨݨ والا ہے۔

فَمَنْ خَافَ مِنْ مُوصٍ جَنَفًا أَوْ إِثْمًا فَأَصْلَحَ بَيْنَهُمْ فَلَا إِثْمَ عَلَيْهِ ۚ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿۱۸۳﴾

ع ۲۲/۶

۱۸۳۔ تے جے کوئی وصیت کرݨ والے کنیں ڈرے جو او وٹپ کریسی یا گناہ کریسی تے انہیں وچ صلح (ٹھاہی) کرا ڈیوے تے اوندے اتے کوئی گناہ نئیں بے شک اللہ سئیں بہوں بخشݨ والا تے مہربان

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ كَمَا كُتِبَ عَلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ﴿۱۸۴﴾

۱۸۴۔ اے منݨ والیو! تہاڈے اتے ایویں فرض روزہ رکھݨ جیویں تہاڈے کنیں پہلے لوکیں تے فرض ہا ایں واسطے جو تساں اللہ سئیں کنیں ڈرو۔

أَيَّامًا مَعْدُودَاتٍ ۚ فَمَنْ كَانَ مِنْكُمْ مَرِيضًا أَوْ عَلَى سَفَرٍ فَعِدَّةٌ مِنْ أَيَّامٍ أُخَرَ ۚ وَعَلَى الَّذِينَ يُطِيقُونَهُ فِدْيَةٌ طَعَامُ مِسْكِينٍ ۖ فَمَنْ تَطَوَّعَ خَيْرًا فَهُوَ خَيْرٌ لَهُ ۚ وَأَنْ تَصُومُوا خَيْرٌ لَكُمْ ۖ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿۱۸۵﴾

۱۸۵۔ اے روزے گنتری دے کجھ ڈینہہ ہن جے کوئی تہاڈے وچوں بیمار ہووے یا سفر تے ہووے تے ول او بے ڈینہیں وچ اے گنتری پوری کرے۔ تے او لوک جیرھے روزہ نئیں رکھ سگدے او اوندے بدلے وچ ہک مسکین کوں روٹی کھواون۔ جیرھا خوشی نال نیکی کرے اے اوندے کیتے چنگا ہے تے جے تہاکوں پتہ ہووے جو روزہ رکھݨ تہاڈے کیتے چنگا ہے۔

شَهْرُ رَمَضَانَ الَّذِي أُنْزِلَ فِيهِ الْقُرْآنُ هُدًى لِلنَّاسِ وَبَيِّنَاتٍ مِنَ الْهُدَى وَالْفُرْقَانِ ۚ فَمَنْ شَهِدَ مِنْكُمُ الشَّهْرَ فَلْيَصُمْهُ ۖ وَمَنْ كَانَ مَرِيضًا أَوْ عَلَى سَفَرٍ فَعِدَّةٌ مِنْ أَيَّامٍ أُخَرَ ۗ يُرِيدُ اللَّهُ بِكُمُ الْيُسْرَ وَلَا يُرِيدُ بِكُمُ الْعُسْرَ وَلِتُكْمِلُوا الْعِدَّةَ وَلِتُكَبِّرُوا اللَّهَ عَلَى مَا هَدَاكُمْ وَلَعَلَّكُمْ

۱۸۶۔ رمضان شریف دا مہینہ او ہے جیندے وچ قرآن شریف لتھے۔ اے لوکیں کیتے ہدایت تے ہدایت دیاں کھلیاں کھلیاں نشانیاں ایندے وچ ہن۔ تے اے سچ تے کوڑ نکھیڑݨ والا ہے۔ تے جیرھا تہاڈے وچوں ایں مہینے کوں ڈیکھے او انکوں روزہ رکھنا چاہی دا ہے۔ تے جیرھا بیمار ہووے یا سفر تے ہووے او ایں گنتری کوں بے ڈینہیں وچ پورا کرے اللہ سئیں تہاڈے واسطے سوکھ چاہندے او کھٹ نئیں چاہندا

تَشْكُرُوْنَ ﴿۱۸۵﴾

تے تاں جو تساں گنتری پوری کرو تے اللہ سئیں دی وڈائی ایں گالھوں بیان کرو جو اوں تہاکوں سدھا رستہ ڈکھائے تے تاں جو تساں اوندا شکر کرو۔

وَاِذَا سَاَلَكَ عِبَادِيْ عَنِّيْ فَاِنِّيْ قَرِيْبٌ ۭ اُجِيْبُ دَعْوَةَ الدَّاعِ اِذَا دَعَانِ ۙ فَلْيَسْتَجِيْبُوْا لِيْ وَلْيُؤْمِنُوْا بِيْ لَعَلَّهُمْ يَرْشُدُوْنَ ﴿۱۸۶﴾

۱۸۷۔ تے جڈاں میڈے بندے تیں کنیں میڈا پچھن تے بے شک میں بہوں کولھو ہاں۔ جیرھا دی سڈݨ والا میکوں جڈاں سڈے میں اونکوں جواب ڈیندا ہاں تے تساں وی میڈی گالھیں دا جواب ڈیو تے میڈے اتے ایمان رکھو تاں جو انہیں کوں سدھا رستہ ہل ونجے۔

اُحِلَّ لَكُمْ لَيْلَةَ الصِّيَامِ الرَّفَثُ اِلٰى نِسَاۗىِٕكُمْ ۭ هُنَّ لِبَاسٌ لَّكُمْ وَاَنْتُمْ لِبَاسٌ لَّهُنَّ ۭ عَلِمَ اللّٰهُ اَنَّكُمْ كُنْتُمْ تَخْتَانُوْنَ اَنْفُسَكُمْ فَتَابَ عَلَيْكُمْ وَعَفَا عَنْكُمْ ۚ فَالْئٰنَ بَاشِرُوْهُنَّ وَابْتَغُوْا مَا كَتَبَ اللّٰهُ لَكُمْ ۠ وَكُلُوْا وَاشْرَبُوْا حَتّٰى يَتَبَيَّنَ لَكُمُ الْخَيْطُ الْاَبْيَضُ مِنَ الْخَيْطِ الْاَسْوَدِ مِنَ الْفَجْرِ ۠ ثُمَّ اَتِمُّوا الصِّيَامَ اِلَى الَّيْلِ ۚ وَلَا تُبَاشِرُوْهُنَّ وَاَنْتُمْ عٰكِفُوْنَ ۙ فِي الْمَسٰجِدِ ۭ تِلْكَ حُدُوْدُ اللّٰهِ فَلَا تَقْرَبُوْھَا ۭ كَذٰلِكَ يُبَيِّنُ اللّٰهُ اٰيٰتِهٖ لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَّقُوْنَ ﴿۱۸۷﴾

۱۸۸۔ روزے دی راتیں وچ تہاکوں تہاڈی زالیں کنیں ونجݨ دی اجازت۔ او تہاڈے کپڑن تے تساں اوندے کپڑے ہو۔ اللہ سئیں کوں پتہ ہا جو تساں اپنے حق مریندے ہاوے اوں تہاڈے اتے رحمت نال توجہ کیتی ہے تے تہاکوں معاف کیتس ہݨ تساں اپنی زالیں دو ونجو تے جو اللہ سئیں تہاڈے کیتے لکھئے اونکوں گولو تے کھاؤ تے پیو جے تئیں نکھڑ ونجے (پڑا باکھ تئیں) چٹا دھاگہ کالے دھاگے کنیں فجر دے وقت ول تساں رات تئیں روزہ پورا کرو تے جے تساں مسیت وچ اعتکاف بیٹھے ہووو تے اپنے زالیں دو نہ ونجو اے اللہ سئیں دے بنّے ہن تے تساں انہیں دے کولھو نہ ونجو۔ ایویں اللہ سئیں لوکیں کیتے اپنے حکم بیان کر ڈیندا تاں جو او اللہ سئیں کنیں ڈرن

وَلَا تَاْكُلُوْٓا اَمْوَالَكُمْ بَيْنَكُمْ بِالْبَاطِلِ وَتُدْلُوْا بِهَآ اِلَى الْحُكَّامِ لِتَاْكُلُوْا فَرِيْقًا مِّنْ اَمْوَالِ النَّاسِ بِالْاِثْمِ وَاَنْتُمْ تَعْلَمُوْنَ ﴿۱۸۸﴾

۱۸۹۔ تساں آپت وچ کوڑ نال ہک ڈوجھے دا مال نہ کھاؤ تے او مال تساں افسریں دو (رشوت کیتے) نہ گھن ونجو تاں جو تساں لوکیں دے مال دا ہک حصہ جاݨ بجھ کے گناہ نال کھا ونجو۔

يَسْــَٔـلُوْنَكَ عَنِ الْاَهِلَّةِ ۭ قُلْ هِىَ مَوَاقِيْتُ لِلنَّاسِ وَالْحَجِّ ۭ وَلَيْسَ الْبِرُّ بِاَنْ تَاْتُوا الْبُيُوْتَ مِنْ ظُهُوْرِھَا وَلٰكِنَّ الْبِرَّ مَنِ اتَّقٰى ۚ وَاْتُوا الْبُيُوْتَ مِنْ اَبْوَابِهَا ۠ وَاتَّقُوا اللّٰهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُوْنَ ﴿۱۸۹﴾

۱۹۰۔ او تیں کنیں چندریں دا پچھدن توں آکھ ڈے اے لوکیں کیتے وقت ڈیکھݨ دا تے حج دا ذریعہ ہے۔ اتے اے نیکی نہیں جو تساں گھریں وچ پچھواڑے کنیں آؤ تے اصل نیک او ہے جیرھا اللہ سئیں کنیں ڈرے تے گھریں وچ انہیں دروازیں کنیں آؤ تے اللہ سئیں کنیں ڈرو تاں جو تساں کامیاب تھی ونجو۔

وَقَاتِلُوْا فِيْ سَبِيْلِ اللّٰهِ الَّذِيْنَ يُقَاتِلُوْنَكُمْ وَلَا

۱۹۱۔ اللہ سئیں دے رستے وچ انہیں لوکیں نال جنگ کرو جیرھے

تَعْتَدُوْا ؕ اِنَّ اللّٰهَ لَا یُحِبُّ الْمُعْتَدِیْنَ ﴿۱۹۱﴾

تہاڈے نال بھڑن تے زیادتی نہ کرو۔ بے شک اللہ سئیں زیادتی کرݨ والیں کوں پیار نئیں کریندا۔

وَاقْتُلُوْهُمْ حَیْثُ ثَقِفْتُمُوْهُمْ وَاَخْرِجُوْهُمْ مِّنْ حَیْثُ اَخْرَجُوْكُمْ وَالْفِتْنَةُ اَشَدُّ مِنَ الْقَتْلِ ۚ وَلَا تُقٰتِلُوْهُمْ عِنْدَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ حَتّٰی یُقٰتِلُوْكُمْ فِیْهِ ۚ فَاِنْ قٰتَلُوْكُمْ فَاقْتُلُوْهُمْ ؕ كَذٰلِكَ جَزَآءُ الْكٰفِرِیْنَ ﴿۱۹۲﴾

۱۹۲۔ تے جتھاں او تہاکوں ملن انہیں کوں قتل کر ڈیو۔ تے انہیں کوں اتھو کڈھو جتھوں انہیں تہاکوں کڈھیے۔ تے فتنہ قتل کنیں زیادہ گھاٹا ڈیوݨ والا ہے۔ انہیں نال مسجد حرام دے کولھو اتئیں نہ بھڑو جے تئیں او تہاڈے نال اتھاں نہ بھڑن۔ تے جے او تہاڈے نال بھڑن تے تساں وی انہیں نال بھڑو نہ منݨ والیں دی ایہا سزا ہے۔

فَاِنِ انْتَهَوْا فَاِنَّ اللّٰهَ غَفُوْرٌ رَّحِیْمٌ ﴿۱۹۳﴾

۱۹۳۔ تے جے او رک ونجن تے ول بے شک اللہ سئیں بہوں بخشݨ والا تے مہربان۔

وَقٰتِلُوْهُمْ حَتّٰی لَا تَكُوْنَ فِتْنَةٌ وَّیَكُوْنَ الدِّیْنُ لِلّٰهِ ؕ فَاِنِ انْتَهَوْا فَلَا عُدْوَانَ اِلَّا عَلَی الظّٰلِمِیْنَ ﴿۱۹۴﴾

۱۹۴۔ تساں او تئیں انہیں نال بھڑو جو فتنہ باقی نہ رہوے تے دین اللہ سئیں دی رضا واسطے تھی ونجے۔ تے جے او رک ونجن تے ول ظالمیں دے سوا بیا کہیں کوں پکڑݨ جائز نہیں

اَلشَّهْرُ الْحَرَامُ بِالشَّهْرِ الْحَرَامِ وَالْحُرُمٰتُ قِصَاصٌ ؕ فَمَنِ اعْتَدٰی عَلَیْكُمْ فَاعْتَدُوْا عَلَیْهِ بِمِثْلِ مَا اعْتَدٰی عَلَیْكُمْ ۪ وَاتَّقُوا اللّٰهَ وَاعْلَمُوْۤا اَنَّ اللّٰهَ مَعَ الْمُتَّقِیْنَ ﴿۱۹۵﴾

۱۹۵۔ عزت والا مہینہ تے عزت والے مہینے دے بدلے وچ تے عزتیں دا بدلہ ضروری ہے تے جیرھا تہاڈے اتے زیادتی کرے تساں وی اوندے اتیں اوہو تلا زیادتی کرو جتنی اوں تہاڈے اتے زیادتی کیتی ہے تے اللہ کنیں ڈرو تے جاݨ گھنو جو بے شک اللہ سئیں اوں کنیں ڈرݨ والیں دے نال۔

وَاَنْفِقُوْا فِیْ سَبِیْلِ اللّٰهِ وَلَا تُلْقُوْا بِاَیْدِیْكُمْ اِلَی التَّهْلُكَةِ ۛۚ وَاَحْسِنُوْا ۛۚ اِنَّ اللّٰهَ یُحِبُّ الْمُحْسِنِیْنَ ﴿۱۹۶﴾

۱۹۶۔ تے مال خرچ کرو اللہ سئیں دے رستے وچ تے اپݨے ہتھیں نال اپݨے آپ کوں ہلاک نہ کرو تے احسان نال کم گھنو بے شک اللہ سئیں احسان کرݨ والیں نال پیار کریندے۔

وَاَتِمُّوا الْحَجَّ وَالْعُمْرَةَ لِلّٰهِ ؕ فَاِنْ اُحْصِرْتُمْ فَمَا اسْتَیْسَرَ مِنَ الْهَدْیِ ۚ وَلَا تَحْلِقُوْا رُءُوْسَكُمْ حَتّٰی یَبْلُغَ الْهَدْیُ مَحِلَّهٗ ؕ فَمَنْ كَانَ مِنْكُمْ مَّرِیْضًا اَوْ بِهٖۤ اَذًی مِّنْ رَّاْسِهٖ فَفِدْیَةٌ مِّنْ صِیَامٍ اَوْ صَدَقَةٍ اَوْ نُسُكٍ ۚ فَاِذَاۤ اَمِنْتُمْ ٚ فَمَنْ تَمَتَّعَ بِالْعُمْرَةِ اِلَی الْحَجِّ فَمَا اسْتَیْسَرَ مِنَ الْهَدْیِ ۚ فَمَنْ لَّمْ یَجِدْ فَصِیَامُ ثَلٰثَةِ اَیَّامٍ فِی الْحَجِّ

۱۹۷۔ تے پورا کرو اللہ سئیں دی رضا دی خاطر حج تے عمرہ تے جے تہاکوں حج کنیں روک گِدھا ونجے تے جیرھی تہاکوں سوکھی لبھے او قربانی کر ڈیو۔ تے اپݨے سر نہ منواؤ جے تئیں قربانی اپݨی جاتیں نہ پہنچ ونجے تے جیرھا تہاڈے وچوں بیمار ہووے یا اوندے سر وچ کوئی تکلیف تھی ونجے (تے سر منوا ڈیوے) تے اوندے بدلے وچ روزہ رکھے یا صدقہ ڈیوے یا قربانی کرے تے جیرھے ویلے تساں

وَ سَبْعَةٍ اِذَا رَجَعْتُمْ ؕ تِلْكَ عَشَرَةٌ كَامِلَةٌ ؕ ذٰلِكَ لِمَنْ لَّمْ يَكُنْ اَهْلُهٗ حَاضِرِي الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ ؕ وَاتَّقُوا اللّٰهَ وَاعْلَمُوْٓا اَنَّ اللّٰهَ شَدِيْدُ الْعِقَابِ ﴿١٩٦﴾

امن وچ آونجو تے جیرھا شخص حج دے نال عمرے دا فائدہ چاوے تے اوں جیرھی قربانی اوں کوں سوکھی لبھے او کر گھنے۔ تے جے قربانی نہ کر سگدا ہووے تے اوترے ڈینہہ حج وچ روزے رکھے تے ست روزے ول آکے رکھے۔ ایہ پورے ڈاہ تھی ویندن ایہ اوندے واسطے ہے جیندے بال بچے مسجد حرام وچ نہ ہوون تے اللہ سئیں کنیں ڈرو تے جان گھنو جو بے شک اللہ سئیں دی سزا ڈاڈھی سخت ہے۔

اَلْحَجُّ اَشْهُرٌ مَّعْلُوْمٰتٌ ۚ فَمَنْ فَرَضَ فِيْهِنَّ الْحَجَّ فَلَا رَفَثَ وَلَا فُسُوْقَ ۙ وَلَا جِدَالَ فِي الْحَجِّ ؕ وَمَا تَفْعَلُوْا مِنْ خَيْرٍ يَّعْلَمْهُ اللّٰهُ ؕ وَتَزَوَّدُوْا فَاِنَّ خَيْرَ الزَّادِ التَّقْوٰى ۚ وَاتَّقُوْنِ يٰٓاُولِي الْاَلْبَابِ ﴿١٩٧﴾

۱۹۸۔ حج دے مہینے کوں ہر کوئی جاندے تے جیندے ایں انہیں مہینے وچ حج فرض ہووے تے او حج دے ڈینہیں وچ نہ تے کہیں نال شہوت دی گال کرے تے نہ کوئی نافرمانی والا کم کرے۔ تے نہ حج دے وچ جھگڑے جیرھی تساں نیکی کریسو اللہ سئیں اوں کوں جاندے تساں اپنے نال سفر خرچ گھن گھنو تے بے شک چنگا سفر خرچ اللہ سئیں دا ڈر ہے تے میں کنیں ڈرو اے سیانے لوکو!

لَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ اَنْ تَبْتَغُوْا فَضْلًا مِّنْ رَّبِّكُمْ ؕ فَاِذَآ اَفَضْتُمْ مِّنْ عَرَفٰتٍ فَاذْكُرُوا اللّٰهَ عِنْدَ الْمَشْعَرِ الْحَرَامِ ۪ وَاذْكُرُوْهُ كَمَا هَدٰىكُمْ ۚ وَاِنْ كُنْتُمْ مِّنْ قَبْلِهٖ لَمِنَ الضَّآلِّيْنَ ﴿١٩٨﴾

۱۹۹۔ تہاڈے اتے کوئی گناہ نئیں جو تساں اپنے رب کنیں فضل منگو۔ تے جڈاں تساں عرفات کنیں ولو تے تساں مشعر حرام دے نال اللہ سئیں کوں یاد کرو۔ تے اونکوں اویں یاد کرو جیویں اوں تہاکوں سدھا رستہ ڈکھائس۔ تے ایں کنیں پہلے تساں گمراہیں وچوں ہاوے۔

ثُمَّ اَفِيْضُوْا مِنْ حَيْثُ اَفَاضَ النَّاسُ وَاسْتَغْفِرُوا اللّٰهَ ؕ اِنَّ اللّٰهَ غَفُوْرٌ رَّحِيْمٌ ﴿١٩٩﴾

۲۰۰۔ تے تساں اتھاؤں ولو جتھوں سے لوک ولن۔ تے اللہ سئیں کنیں بخشش منگو تے بے شک اللہ سئیں بہوں بخشن والا تے مہربان ہے۔

فَاِذَا قَضَيْتُمْ مَّنَاسِكَكُمْ فَاذْكُرُوا اللّٰهَ كَذِكْرِكُمْ اٰبَآءَكُمْ اَوْ اَشَدَّ ذِكْرًا ؕ فَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَّقُوْلُ رَبَّنَآ اٰتِنَا فِي الدُّنْيَا وَمَا لَهٗ فِي الْاٰخِرَةِ مِنْ خَلَاقٍ ﴿٢٠٠﴾

۲۰۱۔ تے جڈاں تساں اپنیاں عبادتاں پوریاں کر گھنو تے ول اللہ سئیں کوں تساں اویں یاد کرو جیویں تساں یاد کریندے ہا اپنے پیو ڈاڈے کوں یا اوں کنیں وی ڈھیر یاد کرو۔ تے لوکیں وچوں جیرھا ایہ آہدے جو اے ساڈے رب ساکوں دنیا وچ ڈے او نہ آخرت وچ کوئی حصہ نئیں۔

وَمِنْهُمْ مَّنْ يَّقُوْلُ رَبَّنَآ اٰتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَّفِي الْاٰخِرَةِ حَسَنَةً وَّقِنَا عَذَابَ النَّارِ ﴿٢٠١﴾

۲۰۲۔ تے انہیں وچوں جیرھا ایہ آہدے اے ساڈے رب ساکوں دنیا وچ وی چنگائی ڈے تے آخرت وچ وی چنگائی ڈے تے ساکوں بھا دے عذاب کنیں بچا۔

أُولٰٓئِكَ لَهُمْ نَصِيبٌ مِّمَّا كَسَبُوْا ۚ وَاللّٰهُ سَرِيعُ الْحِسَابِ ﴿۲۰۲﴾

۲۰۲۔ ایجھے لوکن جنہیں دا کمائی دی وجہ نال ثواب وچ وڈا حصہ ہے۔ تے اللہ سئیں حساب گھنڑ وچ جلدی کریندے۔

وَاذْكُرُوا اللّٰهَ فِيٓ أَيَّامٍ مَّعْدُوْدٰتٍ ۚ فَمَنْ تَعَجَّلَ فِي يَوْمَيْنِ فَلَآ إِثْمَ عَلَيْهِ ۚ وَمَنْ تَأَخَّرَ فَلَآ إِثْمَ عَلَيْهِ ۙ لِمَنِ اتَّقٰى ۗ وَاتَّقُوا اللّٰهَ وَاعْلَمُوٓا أَنَّكُمْ إِلَيْهِ تُحْشَرُوْنَ ﴿۲۰۳﴾

۲۰۴۔ اللہ سئیں کوں یاد کرو انہیں گنڑتری دے جیہاڑیں وچ۔ تے جیرھا شخص جلدی کرے ڈو ڈینہیں وچ (ول آوے) تے اوندے اتے کوئی گناہ نئیں جیرھا دیر نال (آوے) تے اوندے اتے وی کوئی گناہ نئیں۔ ہے اوندے کیتے جیرھا اللہ سئیں کنیں ڈرے۔ تساں اللہ سئیں کنیں ڈرو تے جانڑ گھنو جو بے شک تساں سارے کٹھے کرکے ہوندو ولائے ویسو۔

وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يُّعْجِبُكَ قَوْلُهٗ فِي الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا وَيُشْهِدُ اللّٰهَ عَلٰى مَا فِي قَلْبِهٖ ۙ وَهُوَ أَلَدُّ الْخِصَامِ ﴿۲۰۴﴾

۲۰۵۔ تے لوکیں وچوں کجھ اینجھن جینڑی گال دنیا دی زندگی وچ تیکوں چنگی لگدی ہے تے اللہ سئیں کوں گواہ بنڑیندن اوں گال تے جیرھی انہیں دے دل وچ۔ تے سچی گال اے ہے جو او ڈاڈھے جھگڑالو ہن۔

وَإِذَا تَوَلّٰى سَعٰى فِي الْأَرْضِ لِيُفْسِدَ فِيهَا وَيُهْلِكَ الْحَرْثَ وَالنَّسْلَ ۗ وَاللّٰهُ لَا يُحِبُّ الْفَسَادَ ﴿۲۰۵﴾

۲۰۶۔ تے جڈاں او حاکم بنڑ ویندن تے او زمین تے ورکدن گیڑ گھتنڑ کیتے تے رڑھیں تے نسلیں کوں تباہ کرنڑ کیتے۔ تے اللہ سئیں گیڑیں کوں چنگا نئیں سمجھدا۔

وَإِذَا قِيلَ لَهُ اتَّقِ اللّٰهَ أَخَذَتْهُ الْعِزَّةُ بِالْإِثْمِ فَحَسْبُهٗ جَهَنَّمُ ۚ وَلَبِئْسَ الْمِهَادُ ﴿۲۰۶﴾

۲۰۷۔ تے جڈاں انہیں کوں آکھیا ویندے جو اللہ سئیں کنیں ڈرو تے نک نموز انہیں کوں گناہ تے مجبور کر ڈیندے تے انہیں کوں دوزخ کافی ہے تے او رہنڑ کیتے بہوں گندی ہے۔

وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَّشْرِي نَفْسَهُ ابْتِغَآءَ مَرْضَاتِ اللّٰهِ ۗ وَاللّٰهُ رَءُوْفٌ ۢ بِالْعِبَادِ ﴿۲۰۷﴾

۲۰۸۔ تے لوکیں وچوں کجھ اینجھے ہن جیرھے اللہ سئیں دی خوشی حاصل کرنڑ کیتے اپنڑے آپ کوں ویچ ڈیندن تے اللہ سئیں اپنڑے بندیں تے بہوں مہربان۔

يٰٓأَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا ادْخُلُوْا فِي السِّلْمِ كَآفَّةً ۖ وَّلَا تَتَّبِعُوْا خُطُوٰتِ الشَّيْطٰنِ ۚ إِنَّهٗ لَكُمْ عَدُوٌّ مُّبِينٌ ﴿۲۰۸﴾

۲۰۹۔ اے منڑ والیو تساں سارے دے سارے فرمانبرداری وچ آونجو تے نہ ٹرو شیطان دے پیریں تے بے شک او تہاڈا کھلا کھلا دشمن۔

فَإِنْ زَلَلْتُمْ مِّنْ بَعْدِ مَا جَآءَتْكُمُ الْبَيِّنٰتُ فَاعْلَمُوٓا أَنَّ اللّٰهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿۲۰۹﴾

۲۱۰۔ تے جے تساں کھلے کھلے نشانات آونڑ دے بعد تلک پیو ہے تے سمجھیں جانڑ گھنو جو اللہ سئیں وی غالب تے بہوں سیانڑا ہے۔

هَلْ يَنْظُرُوْنَ إِلَّآ أَنْ يَّأْتِيَهُمُ اللّٰهُ فِي ظُلَلٍ مِّنَ

۲۱۱۔ او ایں گال دے سوا کتھ دا انتظار پئے کریندن جو اللہ سئیں جھڑ

الْغَمَامِ وَ الْمَلٰٓئِكَةُ وَ قُضِيَ الْاَمْرُ ؕ وَ اِلَى اللّٰهِ تُرْجَعُ الْاُمُوْرُ ﴿۲۱۰﴾ ع

دے بچھاویں وچ آوے تے فرشتے وی آون تے ایں گال دا فیصلہ کر ڈِتا ونجے تے سارے کم اللہ سئیں دو ولدن۔

سَلْ بَنِیْٓ اِسْرَآءِیْلَ كَمْ اٰتَیْنٰهُمْ مِّنْ اٰیَةٍۭ بَیِّنَةٍ ؕ وَ مَنْ یُّبَدِّلْ نِعْمَةَ اللّٰهِ مِنْۢ بَعْدِ مَا جَآءَتْهُ فَاِنَّ اللّٰهَ شَدِیْدُ الْعِقَابِ ﴿۲۱۱﴾

۲۱۲۔ بنی اسرائیل کنیں پچھ جو اساں انہیں کوں کتنے کھلے کھلے نشان ڈِتن تے جیرھا اللہ سئیں دی نعمت کوں اوں ویلھے وٹا ڈِیوے جیڈاں او ایں کنیں آونجے تے اللہ سئیں ڈاڈھی سخت سزا ڈِیوݨ والا ہے۔

زُیِّنَ لِلَّذِیْنَ كَفَرُوا الْحَیٰوةُ الدُّنْیَا وَ یَسْخَرُوْنَ مِنَ الَّذِیْنَ اٰمَنُوْا ۘ وَ الَّذِیْنَ اتَّقَوْا فَوْقَهُمْ یَوْمَ الْقِیٰمَةِ ؕ وَ اللّٰهُ یَرْزُقُ مَنْ یَّشَآءُ بِغَیْرِ حِسَابٍ ﴿۲۱۲﴾

۲۱۳۔ تے جیرھے کافرن انہیں کوں دنیا دی زندگی سوہݨی کر کے ڈِکھائی گئی ہے تے او منݨ والیں تے مذاقاں کریندن تے جیرھے لوک اللہ سئیں کنیں ڈردن قیامت دے ڈِینہہ او کافریں تے غالب ہوسن اللہ سئیں جیکوں چاہندے بے حسابا رزق ڈِیندے۔

كَانَ النَّاسُ اُمَّةً وَّاحِدَةً ۫ فَبَعَثَ اللّٰهُ النَّبِیّٖنَ مُبَشِّرِیْنَ وَ مُنْذِرِیْنَ ۪ وَ اَنْزَلَ مَعَهُمُ الْكِتٰبَ بِالْحَقِّ لِیَحْكُمَ بَیْنَ النَّاسِ فِیْمَا اخْتَلَفُوْا فِیْهِ ؕ وَ مَا اخْتَلَفَ فِیْهِ اِلَّا الَّذِیْنَ اُوْتُوْهُ مِنْۢ بَعْدِ مَا جَآءَتْهُمُ الْبَیِّنٰتُ بَغْیًۢا بَیْنَهُمْ ۚ فَهَدَى اللّٰهُ الَّذِیْنَ اٰمَنُوْا لِمَا اخْتَلَفُوْا فِیْهِ مِنَ الْحَقِّ بِاِذْنِهٖ ؕ وَ اللّٰهُ یَهْدِیْ مَنْ یَّشَآءُ اِلٰى صِرَاطٍ مُّسْتَقِیْمٍ ﴿۲۱۳﴾

۲۱۴۔ ہیکے لوک ہکو ٹولہ ہن تے اللہ سئیں نبیں کوں خوشخبری ڈِیوݨ والا تے ڈراوݨ والا بنا کے پٹھیس تے انہیں نال سچی کتاب وی لہائی ہس۔ تاں جو اللہ سئیں لوکیں دے جھیڑیں دا فیصلہ کر ڈِیوے۔ انہیں آیت وچ شیطانگی کیتے جھیڑا دی اوں ویلھے گھتیئے جڈاں انہیں دو کتاب آ گئی ہائی۔ تے کھلے کھلے نشانات وی آ گئے ہن تے اللہ سئیں اپݨے حکم نال منݨ والیں کوں سچائی دا رستہ ڈِکھا لیئے جیندے وچ ڈُوجھے اختلاف کریندے پئے ہن۔ تے اللہ سئیں جیکوں چاہندے سدھا رستہ لا ڈِیندے۔

اَمْ حَسِبْتُمْ اَنْ تَدْخُلُوا الْجَنَّةَ وَ لَمَّا یَاْتِكُمْ مَّثَلُ الَّذِیْنَ خَلَوْا مِنْ قَبْلِكُمْ ؕ مَسَّتْهُمُ الْبَاْسَآءُ وَ الضَّرَّآءُ وَ زُلْزِلُوْا حَتّٰى یَقُوْلَ الرَّسُوْلُ وَ الَّذِیْنَ اٰمَنُوْا مَعَهٗ مَتٰى نَصْرُ اللّٰهِ ؕ اَلَاۤ اِنَّ نَصْرَ اللّٰهِ قَرِیْبٌ ﴿۲۱۴﴾

۲۱۵۔ تہاڈا اے خیال جو تساں داخل تھی ویسو بہشت وچ تے تہاڈو اجاں تئیں او مصیبتاں نئیں آیاں جیرھیاں تساں کنیں پہلے لوکیں تے آئین۔ انہیں کوں تنگی، بکھ تے ڈُکھ ملئے تے انہیں کوں ایجھا ہلا ڈِتا گئے جو او رسول تے اوندے منݨ والے ہکے اے آکھݨ پئے گئے ہن جو اللہ سئیں کڈاں مدد کریسی۔ سݨو! بے شک اللہ سئیں دی مدد بہوں کولہو ہے۔

یَسْـَٔلُوْنَكَ مَا ذَا یُنْفِقُوْنَ ؕ قُلْ مَاۤ اَنْفَقْتُمْ مِّنْ خَیْرٍ فَلِلْوَالِدَیْنِ وَ الْاَقْرَبِیْنَ وَ الْیَتٰمٰى وَ الْمَسٰكِیْنِ وَ ابْنِ السَّبِیْلِ ؕ وَ مَا تَفْعَلُوْا مِنْ خَیْرٍ فَاِنَّ اللّٰهَ بِهٖ

۲۱۶۔ او لوک تیں کنیں پچھدن جو او کیا خرچ کرن توں آکھ تساں جیرھا وی چنگا مال خرچ کرو او تہاڈے پیو ما تے گھاٹے سکیں تے یتیم تے مسکین تے مسافریں (دا پہلا حق) تے جو تساں چنگائی کرو

عَلِيْمٌ ﴿٢١٥﴾

بے شک اللہ سئیں اوں کوں بہوں جانڑ والا ہے۔

كُتِبَ عَلَيْكُمُ الْقِتَالُ وَهُوَ كُرْهٌ لَّكُمْ ۚ وَعَسٰٓى اَنْ تَكْرَهُوْا شَيْـًٔا وَّهُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ ۚ وَعَسٰٓى اَنْ تُحِبُّوْا شَيْـًٔا وَّهُوَ شَرٌّ لَّكُمْ ۗ وَاللّٰهُ يَعْلَمُ وَاَنْتُمْ لَا تَعْلَمُوْنَ ﴿٢١٦﴾ ع

۲۱۷۔ تہاڈے اتے فرض کیتی گئی ہے جنگ تے تہاکوں او چنگی نیئں لگدی تے اے وی تھی سگدے جو تہاکوں ہک شئے چنگی نہ لگدی ہووے ادھا تہاڈے کیتے چنگی ہووے تے اے وی تھی سگدے جو تہاکوں ہک شئے چنگی لگدی ہووے تے او تہاڈے کیتے چنگی نہ ہووے تے اللہ سئیں جانڑدے تے تساں نوتھے جانڑدے۔

يَسْـَٔلُوْنَكَ عَنِ الشَّهْرِ الْحَرَامِ قِتَالٍ فِيْهِ ۗ قُلْ قِتَالٌ فِيْهِ كَبِيْرٌ ۗ وَصَدٌّ عَنْ سَبِيْلِ اللّٰهِ وَكُفْرٌۢ بِهٖ وَالْمَسْجِدِ الْحَرَامِ ۗ وَاِخْرَاجُ اَهْلِهٖ مِنْهُ اَكْبَرُ عِنْدَ اللّٰهِ ۚ وَالْفِتْنَةُ اَكْبَرُ مِنَ الْقَتْلِ ۗ وَلَا يَزَالُوْنَ يُقَاتِلُوْنَكُمْ حَتّٰى يَرُدُّوْكُمْ عَنْ دِيْنِكُمْ اِنِ اسْتَطَاعُوْا ۗ وَمَنْ يَّرْتَدِدْ مِنْكُمْ عَنْ دِيْنِهٖ فَيَمُتْ وَهُوَ كَافِرٌ فَاُولٰٓئِكَ حَبِطَتْ اَعْمَالُهُمْ فِى الدُّنْيَا وَالْاٰخِرَةِ ۚ وَاُولٰٓئِكَ اَصْحٰبُ النَّارِ ۚ هُمْ فِيْهَا خٰلِدُوْنَ ﴿٢١٧﴾

۲۱۸۔ تیں کنیں پچھیدن جنگ کیتے عزت والے مہینے وچ توں آکھ ایں مہینے وچ جنگ بہوں وڈا گناہ ہے تے اللہ سئیں دے راہ کنیں ہٹکنڑ۔ تے اوندا انکار تے عزت والی مسیت دا تے اوندے گھر والیں کوں اتھوں کڈھنڑ دا اللہ سئیں دی نگاہ وچ اوں کنیں دی وڈا گناہ ہے۔ تے فتنہ قتل کنیں وی وڈا جرم۔ تہاڈے نال او تیئں بھڑدے رہسن جے تیئں تہاکوں تہاڈے دین کنیں پھیر نہ گھنن جے انہیں کوں طاقت ہووے۔ تے جیڑھا وی تہاڈے وچوں اپنڑے دین کنیں پھر ونجے تے نہ منڑ دی حالت وچ مر ونجے تے انجھے لوکیں دے عمل دنیا تے آخرت وچ ونج ویسن۔ ایجھے لوک دوزخی ہن تے اوندے وچ دیر تیئں پئے رہسن۔

اِنَّ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَالَّذِيْنَ هَاجَرُوْا وَجٰهَدُوْا فِىْ سَبِيْلِ اللّٰهِ ۙ اُولٰٓئِكَ يَرْجُوْنَ رَحْمَتَ اللّٰهِ ۗ وَاللّٰهُ غَفُوْرٌ رَّحِيْمٌ ﴿٢١٨﴾

۲۱۹۔ بے شک جنہیں منّ گدھے تے ہجرت کیتی تے اللہ سئیں دے رستے وچ جہاد کیتے۔ اے لوک اللہ سئیں دی رحمت دے امیدوارن تے اللہ سئیں بہوں بخشنڑ والا تے بہوں مہربان ہے۔

يَسْـَٔلُوْنَكَ عَنِ الْخَمْرِ وَالْمَيْسِرِ ۗ قُلْ فِيْهِمَآ اِثْمٌ كَبِيْرٌ وَّمَنَافِعُ لِلنَّاسِ ۖ وَاِثْمُهُمَآ اَكْبَرُ مِنْ نَّفْعِهِمَا ۗ وَيَسْـَٔلُوْنَكَ مَاذَا يُنْفِقُوْنَ ۗ قُلِ الْعَفْوَ ۗ كَذٰلِكَ يُبَيِّنُ اللّٰهُ لَكُمُ الْاٰيٰتِ لَعَلَّكُمْ تَتَفَكَّرُوْنَ ﴿٢١٩﴾

۲۲۰۔ اے رسول تیں کنیں او شراب تے جوئے دا پچھیدن تو انہیں کوں آکھ انہیں ڈوناہیں وچ وڈا گناہ ہے تے لوکیں دا فائدہ وی ہے۔ تے انہیں ڈوناہیں دا گناہ انہیں دے فائدے کنیں بہوں وڈا ہے۔ تے او تیں کنیں پچھیدن جو او خرچ کیا کرن۔ توں آکھ جیڑھا بچ ونجے۔ ایویں اللہ سئیں تہاڈے کیتے حکم بیان کریندے تاں جو تساں سوچو سمجھو۔

فِى الدُّنْيَا وَالْاٰخِرَةِ ۗ وَيَسْـَٔلُوْنَكَ عَنِ الْيَتٰمٰى ۗ قُلْ اِصْلَاحٌ

۲۲۱۔ ایں دنیا کیتے دی تے اگلے جہان کیتے دی۔ او تیں کنیں پچھیدن

لَهُمْ خَيْرٌ ۭ وَاِنْ تُخَالِطُوْهُمْ فَاِخْوَانُكُمْ ۭ وَاللّٰهُ يَعْلَمُ
الْمُفْسِدَ مِنَ الْمُصْلِحِ ۭ وَلَوْ شَاۗءَ اللّٰهُ لَاَعْنَتَكُمْ ۭ اِنَّ اللّٰهَ
عَزِيْزٌ حَكِيْمٌ ﴿۲۲۰﴾

یتیمیں دا توں اہنیں کوں آکھ جو اہنیں دی حالت ٹھیک کرݨ بہوں
چنگا کم جے تساں اہنیں کوں اپݨے کٹھے رکھو تے او تہاڈے بھرا ہن۔ تے
اللہ سئیں اصلاح کرݨ والیں وچوں بگاڑݨ کوں جاݨدے۔ جے اللہ سئیں
چاہندا تے تہاکوں ڈکھ ڈیوے ہا۔ بے شک اللہ سئیں غالب
تے بہوں سیاݨا ہے۔

وَلَا تَنْكِحُوا الْمُشْرِكٰتِ حَتّٰى يُؤْمِنَّ ۭ وَلَاَمَةٌ مُّؤْمِنَةٌ
خَيْرٌ مِّنْ مُّشْرِكَةٍ وَّلَوْ اَعْجَبَتْكُمْ ۚ وَلَا تُنْكِحُوا الْمُشْرِكِيْنَ
حَتّٰى يُؤْمِنُوْا ۭ وَلَعَبْدٌ مُّؤْمِنٌ خَيْرٌ مِّنْ مُّشْرِكٍ وَّلَوْ
اَعْجَبَكُمْ ۭ اُولٰۗىِٕكَ يَدْعُوْنَ اِلَى النَّارِ ښ وَاللّٰهُ يَدْعُوْٓا
اِلَى الْجَنَّةِ وَالْمَغْفِرَةِ بِاِذْنِهٖ ۚ وَيُبَيِّنُ اٰيٰتِهٖ لِلنَّاسِ
لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُوْنَ ﴿۲۲۱﴾

۲۲۱۔ تے تساں شرک کرݨ والیں تریمتیں نال نہ پرنیجو جے تئیں او
ایمان نہ گھن آون۔ تے مومن باندی شرک کرݨ والی تریمت کنیں
چنگی ہے بھانویں او تہاکوں چنگی وی لگدی ہووے۔ تے تساں شرک
کرݨ والے جوانیں نال نہ پرناؤ۔ مومن باندا شرک کرݨ والے کنیں
چنگا ہے۔ بھانویں او تہاکوں چنگا وی لگدا ہووے۔ اے لوک تہاکوں
بھا دو سڈیندن تے اللہ سئیں اپݨے حکم نال بہشت تے
بخشش دو سڈیندے۔ تے اللہ سئیں اپݨے حکم کوں کھول کھول
کے بیان کریندے تاں جو او نصیحت حاصل کرن۔

ع ۲۷

وَيَسْـَٔلُوْنَكَ عَنِ الْمَحِيْضِ ۭ قُلْ هُوَ اَذًى ۙ فَاعْتَزِلُوا
النِّسَاۗءَ فِي الْمَحِيْضِ ۙ وَلَا تَقْرَبُوْهُنَّ حَتّٰى يَطْهُرْنَ ۚ
فَاِذَا تَطَهَّرْنَ فَاْتُوْهُنَّ مِنْ حَيْثُ اَمَرَكُمُ اللّٰهُ ۭ اِنَّ
اللّٰهَ يُحِبُّ التَّوَّابِيْنَ وَيُحِبُّ الْمُتَطَهِّرِيْنَ ﴿۲۲۲﴾

۲۲۲۔ او تیں کنیں حیض دے متعلق پچھدن توں آکھ جو او ڈکھ
ڈیوݨ والی شئے ہے۔ ات گالھوں تساں حیض دے ڈینہیں وچ
زالیں کنیں اَنج رہوو۔ تساں اہنیں دے کولہو نہ ونجو جے تئیں او
پاک نہ تھی ونجن تے جڈاں او پاک تھی ونجن تے اہنیں کولہو آؤ جیہڑھو
اللہ سئیں تہاکوں حکم ڈتے۔ بے شک اللہ سئیں توبہ کرݨ والیں
کوں چنگا جاݨدے تے پاک لوکیں کوں وی چنگا جاݨدے۔

نِسَاۗؤُكُمْ حَرْثٌ لَّكُمْ ۠ فَاْتُوْا حَرْثَكُمْ اَنّٰى شِئْتُمْ ۡ وَ
قَدِّمُوْا لِاَنْفُسِكُمْ ۭ وَاتَّقُوا اللّٰهَ وَاعْلَمُوْٓا اَنَّكُمْ مُّلٰقُوْهُ ۭ
وَبَشِّرِ الْمُؤْمِنِيْنَ ﴿۲۲۳﴾

۲۲۳۔ تہاڈیاں زالیں تہاڈے واسطے رڑھیں ان تے تساں اہنیں
کنیں آؤ جڈاں تہاڈی مرضی ہووے۔ تے اپݨے کیتے کجھ اگوں وی بھیجو
تے اللہ سئیں کنیں ڈرو تے جاݨ گھنو جو تساں اوں کوں ملݨ والیوے
تے خوش خبری ڈے ڈے منݨ والیں کوں۔

وَلَا تَجْعَلُوا اللّٰهَ عُرْضَةً لِّاَيْمَانِكُمْ اَنْ تَبَرُّوْا وَتَتَّقُوْا
وَتُصْلِحُوْا بَيْنَ النَّاسِ ۭ وَاللّٰهُ سَمِيْعٌ عَلِيْمٌ ﴿۲۲۴﴾

۲۲۵۔ نیکی کرݨ تے خدا کنیں ڈرݨ تے لوکیں وچ صلح کرݨ کیتے تساں
اللہ سئیں کوں اپݨے قسمیں دا اولا نہ بݨاؤ۔ تے اللہ سئیں بہوں
سݨݨ والا تے بہوں جاݨݨ والا ہے۔

لَا يُؤَاخِذُكُمُ اللّٰهُ بِاللَّغْوِ فِيْٓ اَيْمَانِكُمْ وَلٰكِنْ يُّؤَاخِذُكُمْ بِمَا كَسَبَتْ قُلُوْبُكُمْ ۭ وَاللّٰهُ غَفُوْرٌ حَلِيْمٌ ﴿۲۲۶﴾

۲۲۶۔ اللہ سئیں تہاڈی فضول قسمیں تیں تہاکوں نہ پکڑیسی۔ ہا انہیں قسمیں تے پکڑیسی جیرھیاں تہاڈے دلیں وچوں نکلسن۔ تے اللہ سئیں بہوں بخشݨ والا تے بہوں ٹھڈھا ہے

لِلَّذِيْنَ يُؤْلُوْنَ مِنْ نِّسَاۗىِٕهِمْ تَرَبُّصُ اَرْبَعَةِ اَشْهُرٍ ۚ فَاِنْ فَاۗءُوْ فَاِنَّ اللّٰهَ غَفُوْرٌ رَّحِيْمٌ ﴿۲۲۷﴾

۲۲۷۔ او لوک جیرھے اپݨی زالیں کنیں انج تھیوݨ دیاں قسماں کھندن او چار مہینے ݙیکھن تے جے او زالیں دو ول آدن تے بے شک اللہ سئیں بہوں بخشݨ والا تے رحم کرݨ والا ہے

وَاِنْ عَزَمُوا الطَّلَاقَ فَاِنَّ اللّٰهَ سَمِيْعٌ عَلِيْمٌ ﴿۲۲۸﴾

۲۲۸۔ تے جے او پک وحن۔ طلاق ݙیوݨ تے بے شک اللہ سئیں بہوں سݨݨ والا تے بہوں جاݨݨ والا ہے۔

وَالْمُطَلَّقٰتُ يَتَرَبَّصْنَ بِاَنْفُسِهِنَّ ثَلٰثَةَ قُرُوْۗءٍ ۭ وَلَا يَحِلُّ لَهُنَّ اَنْ يَّكْتُمْنَ مَا خَلَقَ اللّٰهُ فِيْٓ اَرْحَامِهِنَّ اِنْ كُنَّ يُؤْمِنَّ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ ۭ وَبُعُوْلَتُهُنَّ اَحَقُّ بِرَدِّهِنَّ فِيْ ذٰلِكَ اِنْ اَرَادُوْٓا اِصْلَاحًا ۭ وَلَهُنَّ مِثْلُ الَّذِيْ عَلَيْهِنَّ بِالْمَعْرُوْفِ ۠ وَلِلرِّجَالِ عَلَيْهِنَّ دَرَجَةٌ ۭ وَاللّٰهُ عَزِيْزٌ حَكِيْمٌ ﴿۲۲۹﴾

۲۲۹۔ تے جنہیں تریمتیں کوں طلاق تھی گئی ہے او ترے حیض تئیں اپݨے آپ کوں جھلی رہن۔ جے اللہ سئیں تے آخرت دے ݙینہہ کوں منیندِن تے انہیں تے اے جائز نئیں جو اللہ سئیں انہیں دے رحم وچ پیدا کیتے اوں کوں لکاون تے جے او نیچ دِحن تے انہیں دے پیٔے دا زیادہ حق جو او اوندو ولن انہیں تریمتیں دے۔ شریعت دے مطابق حق وی اویں ہن جیویں انہیں دیاں ذمہ داریاں ہن۔ تے جوانیں دا تریمتیں کنیں رتبہ وَدھ تے اللہ سئیں غالب تے بہوں سیاݨا ہے۔

ع ۲۸ ۱۲

اَلطَّلَاقُ مَرَّتٰنِ ۠ فَاِمْسَاكٌۢ بِمَعْرُوْفٍ اَوْ تَسْرِيْحٌۢ بِاِحْسَانٍ ۭ وَلَا يَحِلُّ لَكُمْ اَنْ تَاْخُذُوْا مِمَّآ اٰتَيْتُمُوْھُنَّ شَـيْـــًٔـا اِلَّآ اَنْ يَّخَافَآ اَلَّا يُقِيْمَا حُدُوْدَ اللّٰهِ ۭ فَاِنْ خِفْتُمْ اَلَّا يُقِيْمَا حُدُوْدَ اللّٰهِ ۙ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْھِمَا فِـيْمَا افْتَدَتْ بِهٖ ۭ تِلْكَ حُدُوْدُ اللّٰهِ فَلَا تَعْتَدُوْھَا ۚ وَمَنْ يَّتَعَدَّ حُدُوْدَ اللّٰهِ فَاُولٰۗىِٕكَ ھُمُ الظّٰلِمُوْنَ ﴿۲۳۰﴾

۲۳۰۔ طلاق ݙو دفعہ ہے تے ول اوں کوں چنگے طریقے نال رکھے یا چنگائی کر کے ٹور ݙیوے تے جو کجھ لتساں اوں کوں ݙتے اوں کوں ولا گھنݨ تہاݙے لتے جائز نئیں۔ ہا جے اے ݙر ہووے جو او اللہ سئیں دے بݨائے ہوئے بنّیں سنبھال نہ سگسن۔ جے تہاکوں اے ݙر ہووے جو او اللہ سئیں دے بنّیں کوں سنبھال نہ سگسن تے ول انہیں تے کوئی گناہ نئیں جو تریمت پیٔے کوں کجھ بھتہ ݙے ݙیوے۔ اے اللہ سئیں دے بنّیں ہن لتساں انہیں کنیں اگو نہ ودھو۔ تے جیرھا ودھسی اللہ سئیں دے بنّیں کنیں تے او ظالمن۔

فَاِنْ طَلَّقَھَا فَلَا تَحِلُّ لَهٗ مِنْۢ بَعْدُ حَتّٰي تَنْكِحَ زَوْجًا

۲۳۱۔ تے پیٔے زال کوں تریجھی طلاق ݙے ݙیوے تے اوندے

غَيْرَهٗ ؕ فَاِنْ طَلَّقَهَا فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَآ اَنْ يَّتَرَاجَعَآ اِنْ ظَنَّآ اَنْ يُّقِيْمَا حُدُوْدَ اللّٰهِ ؕ وَتِلْكَ حُدُوْدُ اللّٰهِ يُبَيِّنُهَا لِقَوْمٍ يَّعْلَمُوْنَ ﴿۲۳۰﴾

اتے جائز نئیں جڈاں او ولا اوندے نال شادی کرے جے تئیں اوبے نال نکاح نہ کر گھنے تے جے اووی طلاق ڈے ڈیوے تے ول انہیں ڈونہیں تے کوئی گناہ نئیں جڈاں او پرتیج پون جے انہیں کوں یقین ہووے جو او اللہ سئیں دی حدیں کوں سنبھال گھنسن۔ اے اللہ سئیں دیاں حداں ہن جیرھیاں اوں جانن والیں کیتے کھول کے بیان کر ڈتن۔

وَاِذَا طَلَّقْتُمُ النِّسَآءَ فَبَلَغْنَ اَجَلَهُنَّ فَاَمْسِكُوْهُنَّ بِمَعْرُوْفٍ اَوْ سَرِّحُوْهُنَّ بِمَعْرُوْفٍ ۪ وَّلَا تُمْسِكُوْهُنَّ ضِرَارًا لِّتَعْتَدُوْا ۚ وَمَنْ يَّفْعَلْ ذٰلِكَ فَقَدْ ظَلَمَ نَفْسَهٗ ؕ وَلَا تَتَّخِذُوْٓا اٰيٰتِ اللّٰهِ هُزُوًا ۫ وَّاذْكُرُوْا نِعْمَتَ اللّٰهِ عَلَيْكُمْ وَمَآ اَنْزَلَ عَلَيْكُمْ مِّنَ الْكِتٰبِ وَالْحِكْمَةِ يَعِظُكُمْ بِهٖ ؕ وَاتَّقُوا اللّٰهَ وَاعْلَمُوْٓا اَنَّ اللّٰهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيْمٌ ﴿۲۳۱﴾

۲۳۲۔ تے جڈاں تساں زالیں کوں طلاق ڈے ڈیوو تے او عدت پوری کر گھنن تے انہیں کوں رواج دے مطابق روک گھنو یا چنگائی کر کے انہیں کوں ٹور ڈیوو۔ تے ایں واسطے انہیں کوں نہ رد کو جو تساں ڈکھ ڈے کے انہیں تے زیادتی کرو۔ تے جیرھا اے کریسی او اپنے اتے ظلم کریسی۔ تے تساں اللہ سئیں دے حکمیں نال مخول نہ کرو۔ تے جیرھیاں نعمتاں اللہ سئیں تہاکوں ڈتن انہیں کوں یاد رکھو۔ تے اے وی یاد رکھو جیرھی اللہ سئیں تہاڈے اتے کتاب تے سنمیپ لہائی ہے تے اوندے نال تہاکوں نصیحت کیتی اس۔ تے اللہ سئیں کنیں ڈرو تے جان گھنو جو اللہ سئیں ہر چیز کوں جانن والا ہے۔

ع ۲۹ ۱۳

وَاِذَا طَلَّقْتُمُ النِّسَآءَ فَبَلَغْنَ اَجَلَهُنَّ فَلَا تَعْضُلُوْهُنَّ اَنْ يَّنْكِحْنَ اَزْوَاجَهُنَّ اِذَا تَرَاضَوْا بَيْنَهُمْ بِالْمَعْرُوْفِ ؕ ذٰلِكَ يُوْعَظُ بِهٖ مَنْ كَانَ مِنْكُمْ يُؤْمِنُ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ ؕ ذٰلِكُمْ اَزْكٰى لَكُمْ وَاَطْهَرُ ؕ وَاللّٰهُ يَعْلَمُ وَاَنْتُمْ لَا تَعْلَمُوْنَ ﴿۲۳۲﴾

۲۳۳۔ تے جڈاں تساں زالیں کوں طلاق ڈیوو تے انہیں دی عدت پوری تھی ونجے (جے او آپت وچ چنگے طریقے نال منیج ونجن) تے انہیں کوں اپنے (پہلے) پئے نال نکاح کرن کنیں نہ ہٹکو اے نصیحت انہیں واسطے ہے جیرھے تہاڈے وچ ایمان رکھیندن اللہ سئیں تے آخرت دے ڈینہہ تے۔ اے تہاڈے واسطے زیادہ برکت والی تے بہوں پاکیزہ ہے تے اللہ سئیں جانڑدے جو تساں نہ جانڑدے۔

وَالْوَالِدٰتُ يُرْضِعْنَ اَوْلَادَهُنَّ حَوْلَيْنِ كَامِلَيْنِ لِمَنْ اَرَادَ اَنْ يُّتِمَّ الرَّضَاعَةَ ؕ وَعَلَى الْمَوْلُوْدِ لَهٗ رِزْقُهُنَّ وَكِسْوَتُهُنَّ بِالْمَعْرُوْفِ ؕ لَا تُكَلَّفُ نَفْسٌ اِلَّا وُسْعَهَا ۚ لَا تُضَآرَّ وَالِدَةٌ ۢ بِوَلَدِهَا وَلَا مَوْلُوْدٌ

۲۳۴۔ تے میریں اپنے بالیں کوں کھیر پلاون پورے ڈو سال اے اوندے کیتے ہے جیرھے کھیر پلاون دی مدت کوں پورا کرن چاہندن تے جیندا بال اوندے ذمے ہے رواج دے مطابق کھیر پلاون والیں دا کھاون پیون تے انہیں دے کپڑے کہیں شخص

لَهٗ بِوَلَدِهٖ وَعَلَى الْوَارِثِ مِثْلُ ذٰلِكَ ۚ فَاِنْ اَرَادَا فِصَالًا عَنْ تَرَاضٍ مِّنْهُمَا وَتَشَاوُرٍ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا ۗ وَاِنْ اَرَدْتُّمْ اَنْ تَسْتَرْضِعُوْٓا اَوْلَادَكُمْ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ اِذَا سَلَّمْتُمْ مَّآ اٰتَيْتُمْ بِالْمَعْرُوْفِ ۗ وَاتَّقُوا اللّٰهَ وَاعْلَمُوْٓا اَنَّ اللّٰهَ بِمَا تَعْمَلُوْنَ بَصِيْرٌ ﴿٢٣٣﴾

تے اوندی طاقت کنیں ودھ ذمہ داری نئیں سٹی ویندی۔ کہیں ماکوں اوندے بال دی وجہ نال تے نہ پیو کوں اوندے بال دی وجہ نال ڈکھ نہ ڈِتا ونجے۔ وارثیں کیتے وی ایہو حکم۔ جے او ڈوہیں صلاح کرکے کھیر چھڑاوݨ تے راضی تھی ونجن تے انہیں ڈوناہیں تے کوئی گناہ نئیں۔ جے تساں اپݨے بالیں کوں کہیں ہی تریمت کنیں کھیر پلاوݨ چاہو تے تہاڈے اتے کوئی گناہ نئیں جے تساں انہیں کوں جیرھی شئے ڈیوݨی کیتی ہے رواج دے مطابق او ڈے ڈیو۔ تے اللہ سئیں کنیں ڈرو تے جاݨ گھنو جو بے شک اللہ سئیں جو تساں کریندے ہو او ڈیکھݨ والا ہے۔

وَالَّذِيْنَ يُتَوَفَّوْنَ مِنْكُمْ وَيَذَرُوْنَ اَزْوَاجًا يَّتَرَبَّصْنَ بِاَنْفُسِهِنَّ اَرْبَعَةَ اَشْهُرٍ وَّعَشْرًا ۚ فَاِذَا بَلَغْنَ اَجَلَهُنَّ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِيْمَا فَعَلْنَ فِيْٓ اَنْفُسِهِنَّ بِالْمَعْرُوْفِ ۗ وَاللّٰهُ بِمَا تَعْمَلُوْنَ خَبِيْرٌ ﴿٢٣٤﴾

۲۳۵۔ تہاڈے وچوں جیرھے لوک مر ویندن تے پچھوں اپݨیاں زالیں چھوڑ ویندن تے او زالیں چار مہینے ڈاہ ڈیہاڑے انتظار کرن تے جڈاں انہیں دی مدت پوری تھی ونجے تے ول تہاڈے اتے کوئی گناہ نئیں او شریعت دے مطابق اپݨے کیتے جو کجھ کرن تے اللہ سئیں جو تساں کریندے ہو اوں کنیں واقف ہے۔

وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِيْمَا عَرَّضْتُمْ بِهٖ مِنْ خِطْبَةِ النِّسَآءِ اَوْ اَكْنَنْتُمْ فِيْٓ اَنْفُسِكُمْ ۭ عَلِمَ اللّٰهُ اَنَّكُمْ سَتَذْكُرُوْنَهُنَّ وَلٰكِنْ لَّا تُوَاعِدُوْهُنَّ سِرًّا اِلَّآ اَنْ تَقُوْلُوْا قَوْلًا مَّعْرُوْفًا ۥ وَلَا تَعْزِمُوْا عُقْدَةَ النِّكَاحِ حَتّٰى يَبْلُغَ الْكِتٰبُ اَجَلَهٗ ۭ وَاعْلَمُوْٓا اَنَّ اللّٰهَ يَعْلَمُ مَا فِيْٓ اَنْفُسِكُمْ فَاحْذَرُوْهُ ۚ وَاعْلَمُوْٓا اَنَّ اللّٰهَ غَفُوْرٌ حَلِيْمٌ ﴿٢٣٥﴾

۲۳۶۔ تے تہاڈے اتے کوئی گناہ نئیں جو تساں اشاریں نال یا دل وچ لکا کے تریمتیں دو ڈھک چاونجو اللہ سئیں کوں پتہ ہے جو تساں انہیں کوں یاد کریندے ہو۔ ہا انہیں نال لک کے کوئی وعدہ نہ کرو نہ گھنو سوائے ایندے جو تساں کوئی چنگی گال کر گھنو۔ تے تساں نکاح کوں پکا کرݨ دا ارادہ نہ کرو جے تئیں انہیں دی عدت پوری نہ تھی ونجے۔ تے تساں جاݨ گھنو جو بے شک اللہ سئیں بہوں بخشݨ والا تے ٹھڈا ہے۔

لَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ اِنْ طَلَّقْتُمُ النِّسَآءَ مَا لَمْ تَمَسُّوْهُنَّ اَوْ تَفْرِضُوْا لَهُنَّ فَرِيْضَةً ښ وَّمَتِّعُوْهُنَّ ۚ عَلَى الْمُوْسِعِ قَدَرُهٗ وَعَلَى الْمُقْتِرِ قَدَرُهٗ ۚ مَتَاعًا بِالْمَعْرُوْفِ ۚ حَقًّا عَلَى الْمُحْسِنِيْنَ ﴿٢٣٦﴾

۲۳۷۔ تہاڈے اتے کوئی گناہ نئیں جے تساں انہیں زالیں کوں طلاق ڈیو جنہیں کوں تساں ہتھ وی نئیں لایا یا حق مہر مقرر نئیں تھیا تے انہیں کوں فائدہ پچاؤ۔ امیر آدمی اپݨی طاقت دے مطابق تے غریب آدمی اپݨی طاقت دے مطابق۔ اے فائدہ شریعت دے مطابق تے چنگائی کرݨ والیں تے فرض ہے۔

وَإِنْ طَلَّقْتُمُوهُنَّ مِنْ قَبْلِ أَنْ تَمَسُّوهُنَّ وَقَدْ فَرَضْتُمْ لَهُنَّ فَرِيضَةً فَنِصْفُ مَا فَرَضْتُمْ إِلَّا أَنْ يَعْفُونَ أَوْ يَعْفُوَا الَّذِي بِيَدِهِ عُقْدَةُ النِّكَاحِ ۚ وَأَنْ تَعْفُوا أَقْرَبُ لِلتَّقْوَىٰ ۚ وَلَا تَنْسَوُا الْفَضْلَ بَيْنَكُمْ ۚ إِنَّ اللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿٢٣٨﴾

۲۳۸۔ جے تساں انہیں کوں ہتھ لاوݨ کنیں پہلے طلاق ݙے ݙیو تے جیرھا حق مہر مقرر تھیا ہووے تساں اوندا ادھ حق مہر ادا کرو سوائے ایندے جو او معاف کر ݙیون یا او معاف کر ݙیوے جیندے ہتھ وِچ نکاح دی گنڈھ ہِ۔ جے تساں معاف کر ݙیو تے اے تقویٰ دے بہوں کولہوں ہِ۔ تساں آپت وِچ ہک ݙو جھے دی چنگائی کوں نہ بھلائے کرو بے شک اللہ سئیں جو تساں کریندے ہِ ݙیہدا کھڑے۔

حَافِظُوا عَلَى الصَّلَوَاتِ وَالصَّلَاةِ الْوُسْطَىٰ وَقُومُوا لِلَّهِ قَانِتِينَ ﴿٢٣٩﴾

۲۳۹۔ تساں ساریں نمازیں دا پورا خیال رکھو تے خاص کر ادھلی نماز دا تے اللہ سئیں دے فرمانبردار بندے بݨ کے کھڑے تھیوو۔

فَإِنْ خِفْتُمْ فَرِجَالًا أَوْ رُكْبَانًا ۖ فَإِذَا أَمِنْتُمْ فَاذْكُرُوا اللَّهَ كَمَا عَلَّمَكُمْ مَا لَمْ تَكُونُوا تَعْلَمُونَ ﴿٢٤٠﴾

۲۴۰۔ جے تہاکوں ڈر ہووے تے تساں ٹردیں یا سوار تھئیں ہوئیں (نماز پڑھ گِدی کرو) تے جیرھے ویلھے ڈر مک ونجے تے اللہ سئیں کوں یاد کرو جیویں اوں تہاکوں سکھائے جو تساں پہلے نہ جاݨدے ہاوے۔

وَالَّذِينَ يُتَوَفَّوْنَ مِنْكُمْ وَيَذَرُونَ أَزْوَاجًا وَصِيَّةً لِأَزْوَاجِهِمْ مَتَاعًا إِلَى الْحَوْلِ غَيْرَ إِخْرَاجٍ ۚ فَإِنْ خَرَجْنَ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِي مَا فَعَلْنَ فِي أَنْفُسِهِنَّ مِنْ مَعْرُوفٍ ۗ وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٢٤١﴾

۲۴۱۔ تے جو مرد تہاݙے وِچوں مر ویندن تے (پچھو) اپݨیاں زالیں چھوڑ ویندن تے انہیں کیتے ہک سال تک بغیر گھروں کڈھیئے فائدہ چاوݨ دی وصیت کر ونجن جے او آپ نکل ونجن تے ول تہاݙے اتے کوئی گناہ نئیں او اپݨے کیتے شریعت دے مطابق جو وی فیصلہ کرن تے اللہ سئیں غالب تے بہوں سیاݨا ہِ۔

وَلِلْمُطَلَّقَاتِ مَتَاعٌ بِالْمَعْرُوفِ ۖ حَقًّا عَلَى الْمُتَّقِينَ ﴿٢٤٢﴾

۲۴۲۔ تے جیرھیں تریمتیں کوں طلاق تھی ونجے انہیں کوں حالات دے مطابق کجھ سامان ݙیوݨ وِچ کوئی حرج نئیں اے متقیں تے فرض۔

كَذَٰلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ آيَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿٢٤٣﴾ ع ۳۱ ۱۵

۲۴۳۔ ایویں اللہ سئیں اپݨے حکم تہاݙے کیتے بیان کریندے تاں جو تساں عقل کرو۔

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ خَرَجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ وَهُمْ أُلُوفٌ حَذَرَ الْمَوْتِ فَقَالَ لَهُمُ اللَّهُ مُوتُوا ثُمَّ أَحْيَاهُمْ ۚ إِنَّ اللَّهَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَشْكُرُونَ ﴿٢٤٤﴾

۲۴۴۔ کیا تیں انہیں کوں نئیں ݙٹھا جیرھے اپݨے گھریں وِچوں مرݨ دے ڈر کنیں نکل گئین تے او ہزاراں ہن۔ اللہ سئیں انہیں کوں آکھے تساں مر ونجو تے ولا انہیں کوں زندہ کیتس۔ بے شک اللہ سئیں لوکیں تے فضل کرݨ والا ہِ تے بہوں لوک اوندا شکر نئیں کریندے۔

وَقَاتِلُوْا فِيْ سَبِيْلِ اللّٰهِ وَاعْلَمُوْٓا اَنَّ اللّٰهَ سَمِيْعٌ عَلِيْمٌ ﴿۲۴۴﴾

۲۴۵۔ تساں اللہ سئیں دے رستے وچ جنگ کرو تے جاݨ گھنو جو بے شک اللہ سئیں بہوں سݨݨ والا تے جاݨݨ والا ہے۔

مَنْ ذَا الَّذِيْ يُقْرِضُ اللّٰهَ قَرْضًا حَسَنًا فَيُضٰعِفَهٗ لَهٗٓ اَضْعَافًا كَثِيْرَةً ۭ وَاللّٰهُ يَقْبِضُ وَيَبْصُۜطُ ۠ وَاِلَيْهِ تُرْجَعُوْنَ ﴿۲۴۵﴾

۲۴۶۔ کوݨ جیرھا اللہ سئیں کوں اپݨے مال دا چنگا حصہ ڈیوے اللہ سئیں اوں کوں بہوں ودھا تے ڈیندے۔ تے اللہ سئیں گھٹیندا وی اے تے ودھیندا وی ہے۔ تے تساں ہوندو ولسو۔

اَلَمْ تَرَ اِلَى الْمَلَاِ مِنْۢ بَنِيْٓ اِسْرَاۗءِيْلَ مِنْۢ بَعْدِ مُوْسٰى ۘ اِذْ قَالُوْا لِنَبِىٍّ لَّهُمُ ابْعَثْ لَنَا مَلِكًا نُّقَاتِلْ فِيْ سَبِيْلِ اللّٰهِ ۭ قَالَ هَلْ عَسَيْتُمْ اِنْ كُتِبَ عَلَيْكُمُ الْقِتَالُ اَلَّا تُقَاتِلُوْا ۭ قَالُوْا وَمَا لَنَآ اَلَّا نُقَاتِلَ فِيْ سَبِيْلِ اللّٰهِ وَقَدْ اُخْرِجْنَا مِنْ دِيَارِنَا وَاَبْنَاۗىِٕنَا ۭ فَلَمَّا كُتِبَ عَلَيْهِمُ الْقِتَالُ تَوَلَّوْا اِلَّا قَلِيْلًا مِّنْهُمْ ۭ وَاللّٰهُ عَلِيْمٌۢ بِالظّٰلِمِيْنَ ﴿۲۴۶﴾

نصف

۲۴۷۔ کیا تیکوں بنی اسرائیل دے انہیں سرداریں دا پتہ نئیں جیرھے موسیٰ (علیہ السلام) دے بعد گزرین۔ جڈاں انہیں اپݨے نبی کوں آکھیا جو توں ساڈے واسطے ہک بادشاہ بݨا تے ول اساں جنگ کریسوں اللہ سئیں دے رستے وچ۔ تے اوں نبی آکھیا اے نہ تھیوے جو تہاڈے اتے جنگ فرض تھی ونجے تے تساں بھڄ ونڄو۔ انہیں آکھیا ساکوں کیا ہے جو اللہ سئیں دے رستے وچ بھڄوں ناں حالت اے ہے جو ساکوں اپݨے گھریں وچوں کڈھ ڈتا گیا تے اپݨے پتریں کنیں وی تے جڈاں انہیں تے جنگ فرض کر ڈتی گئی او سارے پھر گئے سوائے تھوڑیں لوکیں دے تے اللہ سئیں ظالمیں کوں بہوں جاݨدے۔

وَقَالَ لَهُمْ نَبِيُّهُمْ اِنَّ اللّٰهَ قَدْ بَعَثَ لَكُمْ طَالُوْتَ مَلِكًا ۭ قَالُوْٓا اَنّٰى يَكُوْنُ لَهُ الْمُلْكُ عَلَيْنَا وَنَحْنُ اَحَقُّ بِالْمُلْكِ مِنْهُ وَلَمْ يُؤْتَ سَعَةً مِّنَ الْمَالِ ۭ قَالَ اِنَّ اللّٰهَ اصْطَفٰىهُ عَلَيْكُمْ وَزَادَهٗ بَسْطَةً فِي الْعِلْمِ وَالْجِسْمِ ۭ وَاللّٰهُ يُؤْتِيْ مُلْكَهٗ مَنْ يَّشَاۗءُ ۭ وَاللّٰهُ وَاسِعٌ عَلِيْمٌ ﴿۲۴۷﴾

۲۴۸۔ تے انہیں دے نبی انہیں کوں آکھیا جو بے شک اللہ سئیں طالوت کوں تہاڈا بادشاہ بݨا کے بھیڄیئے۔ انہیں آکھیا او کیویں ساڈے اتے حکومت کر سگدے۔ اوں کنیں ساکوں حکومت کرݨ دا زیادہ حق اوں کنیں مال وی ڈھیر کائنی۔ تے نبی آکھیا بے شک اللہ سئیں اوں کوں تہاڈے اتے چݨ گھدے تے اونکوں بہوں ودھالئی علم وچ تے جسم وچ۔ اللہ سئیں جینکوں چاہندے اپݨی حکومت ڈیندے تے اللہ سئیں بہوں ودھاوݨ والا تے جاݨݨ والا ہے۔

وَقَالَ لَهُمْ نَبِيُّهُمْ اِنَّ اٰيَةَ مُلْكِهٖٓ اَنْ يَّاْتِيَكُمُ التَّابُوْتُ فِيْهِ سَكِيْنَةٌ مِّنْ رَّبِّكُمْ وَبَقِيَّةٌ مِّمَّا تَرَكَ اٰلُ مُوْسٰى وَاٰلُ هٰرُوْنَ تَحْمِلُهُ الْمَلٰۗىِٕكَةُ ۭ اِنَّ فِيْ ذٰلِكَ لَاٰيَةً لَّكُمْ اِنْ كُنْتُمْ مُّؤْمِنِيْنَ ﴿۲۴۸﴾

ع ۳۲ / ۱۶

۲۴۹۔ انہیں دے نبی انہیں کوں آکھیا جو بے شک اوندی بادشاہت دا نشان اے ہے جو تہاڈو ہک صندوق آ ڈیسی جیندے وچ تہاڈے کیتے تسلی ہوسی تہاڈے رب کنیں او موسیٰ تے ہارون دے تعلق داریں دا چھوڑیا ہویا بقایا ہے۔ اوں کوں فرشتے چاتی کھڑے ہوسن۔ بے شک ایندے وچ تہاڈے واسطے نشانی ہے جے تساں مومن ہووے۔

فَلَمَّا فَصَلَ طَالُوتُ بِالْجُنُوْدِ قَالَ اِنَّ اللّٰهَ مُبْتَلِيْكُمْ بِنَهَرٍ فَمَنْ شَرِبَ مِنْهُ فَلَيْسَ مِنِّيْ وَمَنْ لَّمْ يَطْعَمْهُ فَاِنَّهٗ مِنِّيْٓ اِلَّا مَنِ اغْتَرَفَ غُرْفَةً بِيَدِهٖ فَشَرِبُوْا مِنْهُ اِلَّا قَلِيْلًا مِّنْهُمْ فَلَمَّا جَاوَزَهٗ هُوَ وَالَّذِيْنَ اٰمَنُوْا مَعَهٗ قَالُوْا لَا طَاقَةَ لَنَا الْيَوْمَ بِجَالُوْتَ وَجُنُوْدِهٖ قَالَ الَّذِيْنَ يَظُنُّوْنَ اَنَّهُمْ مُّلٰقُوا اللّٰهِ كَمْ مِّنْ فِئَةٍ قَلِيْلَةٍ غَلَبَتْ فِئَةً كَثِيْرَةً بِاِذْنِ اللّٰهِ وَاللّٰهُ مَعَ الصّٰبِرِيْنَ ﴿٢٥٠﴾

۲۵۰۔تے جڈاں طالوت اپنڑے لشکرکوں گھن کے ٹر پئے تے اوں آکھئے جو بے شک اللہ سئیں تہاکوں ہک نہر نال ازمیسی جیرھا اوندے وچو پانڑیں پیسی اوندا میڈے نال کوئی تعلق نئیں جیرھا چکھسی وی ناں او میڈا بیلی ہے با جیرھا ہک ٹک پانڑیں دا پیوے رتے کوئی ہرج نئیں ،اوندے وچو سوائے تھوڑے لوکیں دے باقی سارِیں پی گدھا جڈاں او تے منڑں والے او نہر ٹپ گیئن تے انہیں آکھیئے ساکوں اج جالوت تے اوندے لشکر نال بھڑنڑں دی طاقت کائے نئیں ۔تے او لوک جنہیں کوں اللہ سئیں دی ملاقات دا الیقین ہا آکھیا جو اللہ سئیں دے حکم نال چھوٹا ٹولہ بہوں وڈے لشکرکوں ڈھا ڈیندے ۔تے اللہ سئیں صبر کرنڑں والیں دے نال۔

وَلَمَّا بَرَزُوْا لِجَالُوْتَ وَجُنُوْدِهٖ قَالُوْا رَبَّنَآ اَفْرِغْ عَلَيْنَا صَبْرًا وَّثَبِّتْ اَقْدَامَنَا وَانْصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكٰفِرِيْنَ ﴿٢٥١﴾

۲۵۱۔ تے جڈاں او جالوت تے اوندے لشکر دے سامنڑے تھیئن تے انہیں دعا منگی جو اے ساڈے رب ساکوں صبر دی طاقت ڈے تے ساڈے پیریں کوں جمائی رکھ تے کافریں دے مقابلے وچ ساکوں مدد ڈے۔

فَهَزَمُوْهُمْ بِاِذْنِ اللّٰهِ وَقَتَلَ دَاوٗدُ جَالُوْتَ وَاٰتٰىهُ اللّٰهُ الْمُلْكَ وَالْحِكْمَةَ وَعَلَّمَهٗ مِمَّا يَشَآءُ وَلَوْلَا دَفْعُ اللّٰهِ النَّاسَ بَعْضَهُمْ بِبَعْضٍ لَّفَسَدَتِ الْاَرْضُ وَلٰكِنَّ اللّٰهَ ذُوْ فَضْلٍ عَلَى الْعٰلَمِيْنَ ﴿٢٥٢﴾

۲۵۲۔پچھیں انہیں اللہ سئیں دے حکم دے نال اپنے دشمنیں کوں ہرا ڈتا تے داؤد نے جالوت کوں قتل کر ڈتا تے اللہ سئیں اوں کوں حکومت تے سنٹپ ڈتا تے جو اللہ سئیں دی مرضی ہائی اوں کوں سکھائیس۔ تے جے اللہ سئیں ہک کوں ڈوجھے کنیں نہ ہٹکیندا تے زمین وچ فساد تھی ونجے ہا تے اللہ سئیں سارے جہانیں تے فضل کرنڑں والا ہے۔

تِلْكَ اٰيٰتُ اللّٰهِ نَتْلُوْهَا عَلَيْكَ بِالْحَقِّ وَاِنَّكَ لَمِنَ الْمُرْسَلِيْنَ ﴿٢٥٣﴾

۲۵۳ ۔اے اللہ سئیں دیاں آیتاں ہن جیرھیاں اساں تیکوں پڑھ کے سنڑیندے ہیں تے بے شک توں (اللہ سئیں دے) رسولیں وچو ہیں۔

تِلْكَ الرُّسُلُ فَضَّلْنَا بَعْضَهُمْ عَلٰى بَعْضٍ مِنْهُمْ مَّنْ كَلَّمَ اللّٰهُ وَرَفَعَ بَعْضَهُمْ دَرَجٰتٍ ۭ وَاٰتَيْنَا عِيْسَى ابْنَ مَرْيَمَ الْبَيِّنٰتِ وَاَيَّدْنٰهُ بِرُوْحِ الْقُدُسِ ۭ وَلَوْ شَاۗءَ اللّٰهُ مَا اقْتَتَلَ الَّذِيْنَ مِنْ بَعْدِهِمْ مِّنْ بَعْدِ مَا جَاۗءَتْهُمُ الْبَيِّنٰتُ وَلٰكِنِ اخْتَلَفُوْا فَمِنْهُمْ مَّنْ اٰمَنَ وَمِنْهُمْ مَّنْ كَفَرَ ۭ وَلَوْ شَاۗءَ اللّٰهُ مَا اقْتَتَلُوْا ۣ وَلٰكِنَّ اللّٰهَ يَفْعَلُ مَا يُرِيْدُ ﴿٢٥٤﴾

٢٥٤۔ اے رسولن جنہیں وچوں کجھ کوں اساں کجھ تے ودھ رتبہ ڈتے انہیں وچوں کجھ اینجھے ہن جنہیں نال اللہ سئیں گالہیں کیتین (فضیلت ڈتی) تے کجھ اینجھے ہن جنہیں دے رتبے ودھائنس تے اساں ڈتے ہن عیسیٰ ابن مریم کوں ظاہر ظہور نشان تے اساں روح القدس نال اوندی تکڑائی کیتی۔ تے جے اللہ سئیں چاہے ہا تے کھلے نشان آونڑ دے بعد تے نبیں دے بعد اے لوک آپت وچ نہ بھڑن ہا تے انہیں اختلاف کیتے۔ انہیں وچوں کجھ تے مَن گئے تے کجھ نہ منیا جے اللہ سئیں چاہوے ہا تے او آپت وچ نہ بھڑن ہا تے اللہ سئیں اوہو کریندے جو او چاہندے۔

يٰٓاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْٓا اَنْفِقُوْا مِمَّا رَزَقْنٰكُمْ مِّنْ قَبْلِ اَنْ يَّاْتِيَ يَوْمٌ لَّا بَيْعٌ فِيْهِ وَلَا خُلَّةٌ وَّلَا شَفَاعَةٌ ۭ وَالْكٰفِرُوْنَ هُمُ الظّٰلِمُوْنَ ﴿٢٥٥﴾

٢٥٥۔ اے منڑ والو تساں خرچ کرو جو اساں تہاکوں ڈتے ایں کنیں پہلے جو او ڈینہہ آوے جیندے وچ نہ وپار ہوسی تے نہ سنگت کم اوسی تے نہ سفارش چلسی تے کافر ہی ظلم کرنڑ والن۔

اَللّٰهُ لَآ اِلٰهَ اِلَّا هُوَ ۚ اَلْحَيُّ الْقَيُّوْمُ ڬ لَا تَاْخُذُهٗ سِـنَةٌ وَّلَا نَوْمٌ ۭ لَهٗ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ ۭ مَنْ ذَا الَّذِيْ يَشْفَعُ عِنْدَهٗٓ اِلَّا بِاِذْنِهٖ ۭ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ اَيْدِيْهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ ۚ وَلَا يُحِيْطُوْنَ بِشَيْءٍ مِّنْ عِلْمِهٖٓ اِلَّا بِمَا شَاۗءَ ۚ وَسِعَ كُرْسِـيُّهُ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضَ ۚ وَلَا يَـــُٔـــوْدُهٗ حِفْظُهُمَا ۚ وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيْمُ ﴿٢٥٦﴾

٢٥٦۔ اللہ او ذات جیندے سوا کوئی عبادت دے لائق نئیں او جیندا ہے تے قائم رہنڑ والا ہے۔ نہ تے اونکوں گھل اندی ہے تے نہ نندر۔ آسمانیں تے زمین وچ جو کجھ ہے او ہیندا ہے۔ کیرھا ہے جیرھا اوندی اجازت دے بغیر اوندے اگو سفارش کر سگے۔ او سب کجھ جانڑدے جو اوندے اگو یا پچھو ہے اوندے علم وچوں کجھ دی او احاطہ نئیں کر سگدے سوائے اوندے جے تلا او چاہے۔ اوندا علم آسمانیں تے زمین تے چھلیا پئے تے انہیں ڈوناہیں دا پار رکھا اوں کوں تھکیندا نئیں۔ اللہ سئیں وڈی شان والا تے عظمت والا ہے۔

لَآ اِكْرَاهَ فِي الدِّيْنِ ڐ قَدْ تَّبَيَّنَ الرُّشْدُ مِنَ الْغَيِّ ۚ فَمَنْ يَّكْفُرْ بِالطَّاغُوْتِ وَيُؤْمِنْۢ بِاللّٰهِ فَقَدِ اسْتَمْسَكَ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقٰى ۤ لَا انْفِصَامَ لَهَا ۭ وَاللّٰهُ سَمِيْعٌ عَلِيْمٌ ﴿٢٥٧﴾

٢٥٧۔ دین وچ کوئی جبر نئیں۔ ہدایت گمراہی کنیں نکھڑی پئی ہے۔ تے جیرھا شیطان دی گال نہ منے تے اللہ سئیں کوں منے تے اوں دل تکڑے کڑے کوں پکڑ گدھے جیرھا ترٹدا نئیں۔ تے اللہ سئیں بہوں سنڑن والا تے بہوں جانڑن والا ہے

اَللّٰهُ وَلِيُّ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا ۙيُخْرِجُهُمْ مِّنَ الظُّلُمٰتِ اِلَى النُّوْرِ ڛ وَالَّذِيْنَ كَفَرُوْٓا اَوْلِيٰۗــــُٔــھُمُ الطَّاغُوْتُ ۙ

٢٥٨۔ جیرھے منیندن اللہ سئیں انہیں دا سنگتی ہے۔ انہیں کوں اندھاریں کنیں سوجھلے دو گھن اندے۔ تے جیرھے نئیں منیندے

يُخۡرِجُوۡنَهُمۡ مِّنَ النُّوۡرِ اِلَى الظُّلُمٰتِ‌ؕ اُولٰٓـئِكَ اَصۡحٰبُ النَّارِ‌ۚ هُمۡ فِيۡهَا خٰلِدُوۡنَ ۝٢٥٧

انہیں دے سنگتی شیطانٖ تے او انہیں کوں سوجھلے کنیں اندھاریں دو گھن اندن. اے لوک دوزخی ہن تے اوندے وچ بہوں دیر تئیں پئے رہسن۔

اَلَمۡ تَرَ اِلَى الَّذِىۡ حَآجَّ اِبۡرٰهٖمَ فِىۡ رَبِّهٖۤ اَنۡ اٰتٰٮهُ اللّٰهُ الۡمُلۡكَ‌ۘ اِذۡ قَالَ اِبۡرٰهٖمُ رَبِّىَ الَّذِىۡ يُحۡىٖ وَيُمِيۡتُۙ قَالَ اَنَا اُحۡىٖ وَاُمِيۡتُ‌ؕ قَالَ اِبۡرٰهٖمُ فَاِنَّ اللّٰهَ يَاۡتِىۡ بِالشَّمۡسِ مِنَ الۡمَشۡرِقِ فَاۡتِ بِهَا مِنَ الۡمَغۡرِبِ فَبُهِتَ الَّذِىۡ كَفَرَ‌ؕ وَاللّٰهُ لَا يَهۡدِى الۡقَوۡمَ الظّٰلِمِيۡنَ‌ۚ ۝٢٥٨

۲۵۹۔ کیا تیکوں اوں آدمی دی خبر نئیں ملی جیئں اپنے رب دے متعلق ابراہیمؑ نال بحث کیتی جو اللہ سئیں اوں کوں حکومت ڈتی ہائی۔ جڈاں ابراہیمؑ آکھیا جو میڈا رب او ہے جیرھا جویندے تے مریندے اوں بادشاہ آکھیا میں جویندا وی ہاں تے مریندا وی ہاں تے (حضرت) ابراہیمؑ آکھیا جو بے شک اللہ سئیں سجھ کوں پوادھ کنیں کڈھیندے تے توں اوں کوں پچادھ کنیں کڈھ ڈکھال۔ تے کافراں گال تے ڈاڈھا ویلا تھی گئے تے اللہ سئیں ظالمیں کوں سدھا رستہ نئیں ڈکھیندا۔

اَوۡ كَالَّذِىۡ مَرَّ عَلٰى قَرۡيَةٍ وَّهِىَ خَاوِيَةٌ عَلٰى عُرُوۡشِهَا‌ۚ قَالَ اَنّٰى يُحۡىٖ هٰذِهِ اللّٰهُ بَعۡدَ مَوۡتِهَا‌ۚ فَاَمَاتَهُ اللّٰهُ مِائَةَ عَامٍ ثُمَّ بَعَثَهٗ‌ؕ قَالَ كَمۡ لَبِثۡتَ‌ؕ قَالَ لَبِثۡتُ يَوۡمًا اَوۡ بَعۡضَ يَوۡمٍ‌ؕ قَالَ بَلۡ لَّبِثۡتَ مِائَةَ عَامٍ فَانۡظُرۡ اِلٰى طَعَامِكَ وَشَرَابِكَ لَمۡ يَتَسَنَّهۡ‌ۚ وَانۡظُرۡ اِلٰى حِمَارِكَ وَلِنَجۡعَلَكَ اٰيَةً لِّلنَّاسِ‌ وَانۡظُرۡ اِلَى الۡعِظَامِ كَيۡفَ نُنۡشِزُهَا ثُمَّ نَكۡسُوۡهَا لَحۡمًا‌ؕ فَلَمَّا تَبَيَّنَ لَهٗ ۙ قَالَ اَعۡلَمُ اَنَّ اللّٰهَ عَلٰى كُلِّ شَىۡءٍ قَدِيۡرٌ ۝٢٥٩

۲۶۰۔ یا اوہو جہاں کوئی آدمی ڈٹھی جیرھا ہک وستی کنیں لنگھے تے او وستی اپنیں چھتیں تے ڈھی پئی ہائی۔ تے اوں آدمی آکھیا جو اللہ سئیں ایں وستی کوں اجڑن دے بعد کیویں وسیسی۔ تے اللہ سئیں اوں کوں سو سال تئیں (خواب وچ) ماری رکھے ولا اوندی نندر اکھوڑی اس تے پچھیس جو توں ایں حالت وچ کے تئیں رہ گئیں۔ اوں آکھیا جو میں ہک ڈینہہ یا ڈینہہ دا کجھ حصہ رہ گیاں۔ اللہ سئیں آکھیا سچی گال اے ہے جو توں سو سال تئیں اویں رہ گئیں ہݨ توں اپنی روٹی تے پیوݨ دے پاݨی کوں ڈیکھ او سڑیا نئیں۔ تے توں ڈیکھ اپنے گڈا کوں۔ تے اساں تیکوں لوکیں کیتے نشان بݨائے ہے۔ توں ڈیکھ ہڈیں کوں کیویں اساں انہیں کوں جڑیندے تے ول انہیں تے گوشت چڑھیندے ہیں۔ تے جڈاں اوندے اتے گال کھل گئی تے اوں آکھیا میکوں پتہ ہے جو اللہ سئیں ہر شئے تے قادر ہے۔

وَاِذۡ قَالَ اِبۡرٰهٖمُ رَبِّ اَرِنِىۡ كَيۡفَ تُحۡىِ الۡمَوۡتٰى‌ؕ قَالَ اَوَلَمۡ تُؤۡمِنۡ‌ؕ قَالَ بَلٰى وَلٰـكِنۡ لِّيَطۡمَـئِنَّ قَلۡبِىۡ‌ؕ قَالَ فَخُذۡ اَرۡبَعَةً مِّنَ الطَّيۡرِ فَصُرۡهُنَّ اِلَيۡكَ ثُمَّ اجۡعَلۡ

۲۶۱۔ تے جڈاں حضرت ابراہیمؑ آکھیا اے میڈے رب میکوں ڈکھا جو توں مردے کیویں جویندیں اللہ سئیں آکھیا کیا توں اے گال نوہیں منیندا اوں آکھیا منیندا تے ہاں پر دل دی تسلی کیتے اے پچھیم ہے تے اللہ سئیں

عَلٰى كُلِّ جَبَلٍ مِّنْهُنَّ جُزْءًا ثُمَّ ادْعُهُنَّ يَأْتِيْنَكَ سَعْيًا ۭ وَاعْلَمْ اَنَّ اللّٰهَ عَزِيْزٌ حَكِيْمٌ ﴿٢٦٠﴾

آکھیا چار پکھی پکڑ تے انہیں کوں اپݨا ہیلک کر تے ولا انہیں کوں انجوانج رود تے رکھ آ۔ پچھیں انہیں کوں سڈ مار او تیڈے نزدیک ڈوڑدے آوسن۔ تے توں جاݨ گھن جو اللہ سئیں غالب تے بہوں سیاݨا ہے۔

ع ۳۵ / ۲

مَثَلُ الَّذِيْنَ يُنْفِقُوْنَ اَمْوَالَهُمْ فِيْ سَبِيْلِ اللّٰهِ كَمَثَلِ حَبَّةٍ اَنْۢبَتَتْ سَبْعَ سَنَابِلَ فِيْ كُلِّ سُنْۢبُلَةٍ مِّائَةُ حَبَّةٍ ۭ وَاللّٰهُ يُضٰعِفُ لِمَنْ يَّشَاۗءُ ۭ وَاللّٰهُ وَاسِعٌ عَلِيْمٌ ﴿٢٦١﴾

۲۶۲۔ انہیں لوکیں دی مثال جیڑھے اللہ سئیں دے رستے وچ اپݨے مالیں کوں خرچ کریندن ہک داݨے آلی کار جیڑھا ست سٹے کڈھیندے تے ہر سٹے وچ سو داݨے ہوندن۔ تے اللہ سئیں جیندے کیتے چاہے ڈوڑی کر ڈیندے تے اللہ سئیں بہوں ودھاوݨ والا تے جاݨݨ والا ہے۔

اَلَّذِيْنَ يُنْفِقُوْنَ اَمْوَالَهُمْ فِيْ سَبِيْلِ اللّٰهِ ثُمَّ لَا يُتْبِعُوْنَ مَآ اَنْفَقُوْا مَنًّا وَّلَآ اَذًى ۙ لَّهُمْ اَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ ۚ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُوْنَ ﴿٢٦٢﴾

۲۶۳۔ او لوک جیڑھے اللہ سئیں دے رستے وچ اپݨے مال خرچ کریندن تے خرچݨ دے بعد نہ احسان دیاں سݨاوتاں مریندن تے نہ ڈکھ ڈیندن انہیں واسطے انہیں دے رب کنیں بدلہ ہے۔ نہ انہیں کوں ڈر تے نہ او مونجھے تھیسن۔

قَوْلٌ مَّعْرُوْفٌ وَّمَغْفِرَةٌ خَيْرٌ مِّنْ صَدَقَةٍ يَّتْبَعُهَآ اَذًى ۭ وَاللّٰهُ غَنِىٌّ حَلِيْمٌ ﴿٢٦٣﴾

۲۶۴۔ چنگی گال آکھݨ تے بخش ڈیوݨ اوں صدقے کنیں چنگا ہے جیندے پچھو ڈکھ ہووے۔ تے اللہ سئیں بے نیاز تے بہوں ٹھڈھا ہے

يٰٓاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا لَا تُبْطِلُوْا صَدَقٰتِكُمْ بِالْمَنِّ وَالْاَذٰى ۙ كَالَّذِيْ يُنْفِقُ مَالَهٗ رِئَاۗءَ النَّاسِ وَلَا يُؤْمِنُ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ ۭ فَمَثَلُهٗ كَمَثَلِ صَفْوَانٍ عَلَيْهِ تُرَابٌ فَاَصَابَهٗ وَابِلٌ فَتَرَكَهٗ صَلْدًا ۭ لَا يَقْدِرُوْنَ عَلٰي شَيْءٍ مِّمَّا كَسَبُوْا ۭ وَاللّٰهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكٰفِرِيْنَ ﴿٢٦٤﴾

۲۶۵۔ اے منݨ والو لساں اپݨیں صدقیں کوں ونجاؤ نہ احسان دیاں سݨاوتاں مار کے تے ڈکھ ڈے کے۔ جیویں کوئی اپݨے مال کوں لوکیں دے ڈکھاوے کیتے خرچ کرے او نہ اللہ سئیں کوں منیندے تے نہ آخرت دے ڈینہہ کوں۔ اوندی مثال اوں پتھر دی ہے جیندے اتے مٹی پئی ہووے تے اوندے اتے ڈاڈھا مینہ وسے تے اوں کوں پتھر دا پتھر کرکے چھوڑ ڈیوے ایجھے لوکیں کوں جو کجھ او کمندن اوندے وچوں کجھ وی نئیں ملدا۔ تے اللہ سئیں کافر لوکیں کوں سدھا رستہ نئیں ڈکھلیندا۔

وَمَثَلُ الَّذِيْنَ يُنْفِقُوْنَ اَمْوَالَهُمُ ابْتِغَاۗءَ مَرْضَاتِ اللّٰهِ وَتَثْبِيْتًا مِّنْ اَنْفُسِهِمْ كَمَثَلِ جَنَّةٍۢ بِرَبْوَةٍ

۲۶۶۔ تے جیڑھے لوک اپݨے مال کوں اللہ سئیں دی خوشی حاصل کرݨ تے اپݨے آپ کوں پکا کرݨ دی خاطر خرچ کریندن انہیں دی مثال اوں باغ دی ہے جیڑھا اچی جاتے ہووے تے اوندے

اَصَابَهَا وَابِلٌ فَاٰتَتْ اُكُلَهَا ضِعْفَيْنِ ۚ فَاِنْ لَّمْ يُصِبْهَا وَابِلٌ فَطَلٌّ ۗ وَاللّٰهُ بِمَا تَعْمَلُوْنَ بَصِيْرٌ ﴿۲۶۶﴾

اتے ڈاڈھا مینہ وسّے تے او ڈوڑا پھل ڈیوے تے جے ڈاڈھا مینہ نہ وسّے تے پھنگار ہی درپیہہ۔ تے اللہ سئیں جو تساں کریندے ہو ڈیہدا کھڑے۔

اَيَوَدُّ اَحَدُكُمْ اَنْ تَكُوْنَ لَهٗ جَنَّةٌ مِّنْ نَّخِيْلٍ وَّاَعْنَابٍ تَجْرِيْ مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهٰرُ ۙ لَهٗ فِيْهَا مِنْ كُلِّ الثَّمَرٰتِ ۙ وَاَصَابَهُ الْكِبَرُ وَلَهٗ ذُرِّيَّةٌ ضُعَفَآءُ ۚ فَاَصَابَهَآ اِعْصَارٌ فِيْهِ نَارٌ فَاحْتَرَقَتْ ۗ كَذٰلِكَ يُبَيِّنُ اللّٰهُ لَكُمُ الْاٰيٰتِ لَعَلَّكُمْ تَتَفَكَّرُوْنَ ﴿۲۶۷﴾

۲۶۷۔ کیا تہاڈے وچوں کوئی آدمی چاہندے جو اوندا ہک باغ ہووے تے اوں باغ وچ کھجیاں تے انگور ہوون تے اوندے وچ نہروی وہندی ہووے تے اوندے کیتے اوندے وچ ہر قسم دے میوے ہوون تے ول اوں کوں بڈھیپا آونجے تے اوندے بال وی چھوٹے ہوون تے اوں باغ تے بھاوا گولہ آن ڈھاوے تے او باغ سڑونجے۔ ایویں اللہ سئیں تہاڈے کیتے نشانیاں بیان کریندے تاں جو تساں سوچو۔ ع

يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْۤا اَنْفِقُوْا مِنْ طَيِّبٰتِ مَا كَسَبْتُمْ وَمِمَّاۤ اَخْرَجْنَا لَكُمْ مِّنَ الْاَرْضِ ۠ وَلَا تَيَمَّمُوا الْخَبِيْثَ مِنْهُ تُنْفِقُوْنَ وَلَسْتُمْ بِاٰخِذِيْهِ اِلَّاۤ اَنْ تُغْمِضُوْا فِيْهِ ۚ وَاعْلَمُوْۤا اَنَّ اللّٰهَ غَنِيٌّ حَمِيْدٌ ﴿۲۶۸﴾

۲۶۸۔ اے منڑ والو جو تساں کمندے ہو اوندے وچوں پاک چیزاں خرچ کرو تے اوندے وچوں وی خرچ کرو جو اساں تہاڈے کیتے زمین وچوں کڈھیے۔ تے تساں بے کار چیزاں تے او چیزاں جیرھیاں آپ نہ گھنو سوائے ایندے جو تساں اکھیں بند کرکے گھنو چا۔ انہیں وچوں تساں خرچ کرنڑ دا ارادہ نہ کرو تے تساں جانڑ گھنو جو بے شک اللہ سئیں بے نیاز تے بہوں صفتیں والا ہے۔

اَلشَّيْطٰنُ يَعِدُكُمُ الْفَقْرَ وَيَاْمُرُكُمْ بِالْفَحْشَآءِ ۚ وَاللّٰهُ يَعِدُكُمْ مَّغْفِرَةً مِّنْهُ وَفَضْلًا ۗ وَاللّٰهُ وَاسِعٌ عَلِيْمٌ ﴿۲۶۹﴾

۲۶۹۔ شیطان تہاکوں غربت کنیں ڈریندے تے تہاکوں بے حیائی دا حکم ڈیندے تے اللہ سئیں تہاکوں اپنڑے ولو بخشش تے فضل دا وعدہ کریندے تے اللہ سئیں بہوں ودھاونڑ والا تے جانڑنڑ والا ہے۔

يُّؤْتِى الْحِكْمَةَ مَنْ يَّشَآءُ ۚ وَمَنْ يُّؤْتَ الْحِكْمَةَ فَقَدْ اُوْتِيَ خَيْرًا كَثِيْرًا ۗ وَمَا يَذَّكَّرُ اِلَّاۤ اُولُوا الْاَلْبَابِ ﴿۲۷۰﴾

۲۷۰۔ سمجھ ڈیندے جینکوں چاہندے تے جینکوں سمجھ مل ونجے اونکوں بہوں چنگائی ڈتی گئی تے سیانڑے دے سوا نصیحت کوئی حاصل نئیں کریندا۔

وَمَاۤ اَنْفَقْتُمْ مِّنْ نَّفَقَةٍ اَوْ نَذَرْتُمْ مِّنْ نَّذْرٍ فَاِنَّ اللّٰهَ يَعْلَمُهٗ ۗ وَمَا لِلظّٰلِمِيْنَ مِنْ اَنْصَارٍ ﴿۲۷۱﴾

۲۷۱۔ جو تساں خرچ کیتے تے یا نذر منی ہے تے بے شک اللہ سئیں اوں کوں جانڑدے تے ظالمیں دا کوئی امدادی نئیں۔

اِنْ تُبْدُوا الصَّدَقٰتِ فَنِعِمَّا هِيَ ۚ وَاِنْ تُخْفُوْهَا وَتُؤْتُوْهَا الْفُقَرَآءَ فَهُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ ۗ وَيُكَفِّرُ عَنْكُمْ مِّنْ

۲۷۲۔ جے تساں صدقے ظاہر کرکے ڈیو تے ایہ وی چنگا ہے تے جے تساں اوں کوں لکاؤ تے غریبیں کوں ڈیو تے ایہ وی تہاڈے

سَيِّاٰتِكُمْ وَاللّٰهُ بِمَا تَعْمَلُوْنَ خَبِيْرٌ ﴿۲۷۱﴾

کیتے چنگا ہِ تے اللہ سئیں تہاڈے کنیں تہاڈیاں برایاں وی پریں کریسی تے اللہ سئیں جو تساں کریندے ہِو واقف ہے۔

لَيْسَ عَلَيْكَ هُدٰىهُمْ وَلٰكِنَّ اللّٰهَ يَهْدِيْ مَنْ يَّشَآءُ ؕ وَمَا تُنْفِقُوْا مِنْ خَيْرٍ فَلِاَنْفُسِكُمْ ؕ وَمَا تُنْفِقُوْنَ اِلَّا ابْتِغَآءَ وَجْهِ اللّٰهِ ؕ وَمَا تُنْفِقُوْا مِنْ خَيْرٍ يُّوَفَّ اِلَيْكُمْ وَاَنْتُمْ لَا تُظْلَمُوْنَ ﴿۲۷۲﴾

۲۷۲۔ انہیں کوں سدھے رستے تے گھن آونڑ تیڈے ذمے نئیں تے ہا اللہ سئیں جینکوں چاہندے ہدایت ڈیندے۔ تے جو وی چنگا مال تساں خرچ کریندے ہِو او تہاڈے اپنڑے فائدے کیتے ہے تے تساں جو وی خرچیندے ہِو او اللہ سئیں دی رضا گھنڑ کیتے ہے تے جو چنگا مال خرچیسو اور تہاکوں پورا پورا ولا ڈتا ویسی تے تہاڈے اتے ظلم نہ کیتا ویسی۔

لِلْفُقَرَآءِ الَّذِيْنَ اُحْصِرُوْا فِيْ سَبِيْلِ اللّٰهِ لَا يَسْتَطِيْعُوْنَ ضَرْبًا فِي الْاَرْضِ ؗ يَحْسَبُهُمُ الْجَاهِلُ اَغْنِيَآءَ مِنَ التَّعَفُّفِ ۚ تَعْرِفُهُمْ بِسِيْمٰهُمْ ۚ لَا يَسْـَٔلُوْنَ النَّاسَ اِلْحَافًا ؕ وَمَا تُنْفِقُوْا مِنْ خَيْرٍ فَاِنَّ اللّٰهَ بِهٖ عَلِيْمٌ ﴿۲۷۳﴾ ع

۲۷۴۔ (اے صدقے) انہیں محتاجیں کیتے ہن جیرھے اللہ سئیں دے رستے وچ روکیئے گئن تے او آزادی نال زمین وچ ٹُر پھر نئیں سگدے۔ اݨ سونہا آدمی انہیں کوں انہیں دے نہ منگݨ دی وجہ نال امیر سمجھدے۔ تساں انہیں کوں انہیں دی شکلیں کنیں سنجاݨ سگدے ہِو او لوکیں کنیں منگݨ کیتے چمبڑدے نئیں۔ تے جو تساں چنگا مال خرچ کریندے ہِو بے شک اللہ سئیں اونکوں بہوں جاݨدے۔

اَلَّذِيْنَ يُنْفِقُوْنَ اَمْوَالَهُمْ بِالَّيْلِ وَالنَّهَارِ سِرًّا وَّعَلَانِيَةً فَلَهُمْ اَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ ۚ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُوْنَ ﴿۲۷۴﴾

۲۷۵۔ تے جیرھے لوک اپݨے مال خرچ کریندن رات ڈینہہ سامݨے تے لُکا کے انہیں واسطے انہیں دے رب کنیں بدلہ ہِ نہ او ڈرسن تے نہ او مونجھے تھیسن۔

اَلَّذِيْنَ يَاْكُلُوْنَ الرِّبٰوا لَا يَقُوْمُوْنَ اِلَّا كَمَا يَقُوْمُ الَّذِيْ يَتَخَبَّطُهُ الشَّيْطٰنُ مِنَ الْمَسِّ ؕ ذٰلِكَ بِاَنَّهُمْ قَالُوْۤا اِنَّمَا الْبَيْعُ مِثْلُ الرِّبٰوا ۘ وَاَحَلَّ اللّٰهُ الْبَيْعَ وَحَرَّمَ الرِّبٰوا ؕ فَمَنْ جَآءَهٗ مَوْعِظَةٌ مِّنْ رَّبِّهٖ فَانْتَهٰى فَلَهٗ مَا سَلَفَ ؕ وَاَمْرُهٗۤ اِلَى اللّٰهِ ؕ وَمَنْ عَادَ فَاُولٰٓئِكَ اَصْحٰبُ النَّارِ ۚ هُمْ فِيْهَا خٰلِدُوْنَ ﴿۲۷۵﴾

۲۷۶۔ جیرھے لوک سود کھندن او ایویں اٹھدن جیویں او آدمی اٹھدے جینکوں شیطان ہتھ لا کے پاگل کر کے چھوڑ ڈیوے اے ایں واسطے ہے جو بے شک او آہدن جو وپار سود جیہاں اے۔ تے اللہ سئیں وپار کوں جائز کیتے تے سود کوں حرام۔ تے جیندو اوندے رب ولو کوئی نصیحت آوے تے او رک ونجے تے ول جو تھی گئے اوندا نفع ہوندا ہِ۔ تے اوندا معاملہ اللہ سئیں دے حوالے ہے تے جیرھے ولا ایویں کریسن او دوزخی ان تے اوندے وچ دیر تئیں رہسن۔

يَمْحَقُ اللّٰهُ الرِّبٰوا وَيُرْبِي الصَّدَقٰتِ ؕ وَاللّٰهُ لَا يُحِبُّ

۲۷۷۔ اللہ سئیں سود کوں مٹا ڈیسی تے صدقیں کوں ودھا ڈیسی

كُلَّ كَفَّارٍ اَثِيْمٍ ﴿٢٧٦﴾

تے اللہ سئیں ہر وڈے کافر تے گناہ گار کوں چنگا نئیں سمجھدا۔

اِنَّ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ وَاَقَامُوا الصَّلٰوةَ وَاٰتَوُا الزَّكٰوةَ لَهُمْ اَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ ۚ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُوْنَ ﴿٢٧٧﴾

٢٧٨۔ بے شک او لوک جیڑھے ایمان گھن آئن تے چنگے کم کریندن تے نماز کوں ٹھہا کے پڑھدن تے زکوٰۃ ڈیندن انہیں واسطے انہیں دے رب کنیں انہیں دا اجر۔ نہ او ڈرسن تے نہ او مونجھے تھیسن۔

يٰٓاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوا اتَّقُوا اللّٰهَ وَذَرُوْا مَا بَقِيَ مِنَ الرِّبٰوٓا اِنْ كُنْتُمْ مُّؤْمِنِيْنَ ﴿٢٧٨﴾

٢٧٩۔ اے منّݨ والو اللہ سئیں کنیں ڈرو تے باقی سود چھوڑ ڈیو جے تساں مومن ہوے تاں۔

فَاِنْ لَّمْ تَفْعَلُوْا فَاْذَنُوْا بِحَرْبٍ مِّنَ اللّٰهِ وَرَسُوْلِهٖ ۚ وَاِنْ تُبْتُمْ فَلَكُمْ رُءُوْسُ اَمْوَالِكُمْ ۚ لَا تَظْلِمُوْنَ وَلَا تُظْلَمُوْنَ ﴿٢٧٩﴾

٢٨٠۔ جے تساں نہ کیتا تے ول اللہ سئیں تے اوندے رسول دے نال جنگ ٹھی پئی اے تے جے تساں توبہ کر گھنو تے تہاڈا اصل مال تہاڈا ہے تے تساں ظلم نہ کریسو تے تہاڈے اتے ظلم نہ تھیسی۔

وَاِنْ كَانَ ذُوْ عُسْرَةٍ فَنَظِرَةٌ اِلٰى مَيْسَرَةٍ ۚ وَاَنْ تَصَدَّقُوْا خَيْرٌ لَّكُمْ اِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُوْنَ ﴿٢٨٠﴾

٢٨١۔ تے جے کوئی ادھار والا تنگی وچ ہووے تواوں کو سہولت تک مہلت ڈیو۔ جے تساں سمجھ رکھیندے ہو تے تہاڈا صدقہ ڈیوݨ وی تہاڈے واسطے چنگا ہے۔

وَاتَّقُوْا يَوْمًا تُرْجَعُوْنَ فِيْهِ اِلَى اللّٰهِ ۗ ثُمَّ تُوَفّٰى كُلُّ نَفْسٍ مَّا كَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُوْنَ ﴿٢٨١﴾

ع

٢٨٢۔ تے تساں ڈرو اوں ڈینہہ کنیں جیندے وچ تساں اللہ سئیں دو ول ولیسو تے پچھیں ہر آدمی کوں جو او کما ہوسی اونکوں پورا پورا ڈیتا ولیسی تے اوں تے ظلم نہ تھیسی۔

يٰٓاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْٓا اِذَا تَدَايَنْتُمْ بِدَيْنٍ اِلٰٓى اَجَلٍ مُّسَمًّى فَاكْتُبُوْهُ ۗ وَلْيَكْتُبْ بَّيْنَكُمْ كَاتِبٌ ۢ بِالْعَدْلِ ۚ وَلَا يَاْبَ كَاتِبٌ اَنْ يَّكْتُبَ كَمَا عَلَّمَهُ اللّٰهُ فَلْيَكْتُبْ ۚ وَلْيُمْلِلِ الَّذِيْ عَلَيْهِ الْحَقُّ وَلْيَتَّقِ اللّٰهَ رَبَّهٗ وَلَا يَبْخَسْ مِنْهُ شَيْـًٔا ۭ فَاِنْ كَانَ الَّذِيْ عَلَيْهِ الْحَقُّ سَفِيْهًا اَوْ ضَعِيْفًا اَوْ لَا يَسْتَطِيْعُ اَنْ يُّمِلَّ هُوَ فَلْيُمْلِلْ وَلِيُّهٗ بِالْعَدْلِ ۭ وَاسْتَشْهِدُوْا شَهِيْدَيْنِ مِنْ رِّجَالِكُمْ ۚ فَاِنْ لَّمْ يَكُوْنَا رَجُلَيْنِ فَرَجُلٌ وَّامْرَاَتٰنِ مِمَّنْ تَرْضَوْنَ مِنَ الشُّهَدَاۗءِ اَنْ تَضِلَّ اِحْدٰىهُمَا فَتُذَكِّرَ اِحْدٰىهُمَا

٢٨٣۔ اے منّݨ والو جڈاں تساں ہک بے کنیں ہک میعاد تیں ادھار چاؤ تے اونکوں لکھ گھنو تے معاہدہ لکھݨ والا انصاف نال لکھے تے لکھݨ والا لکھݨ کنیں انکار نہ کرے جیویں اللہ سئیں اوں کوں سکھائے او اویں لکھے۔ تے لکھواوے وی او ہو جیڑھا حقدار (ادھار گھندا پئے) تے اپݨے رب اللہ سئیں کنیں ڈرے تے اوندے وچوں کجھ وی نہ گھٹاوے تے جے او گا لہا ہووے جیندے ذمے حق یا او کمزور ہووے یا لکھوا نہ سگدا ہووے تے ول اوندا وارث انصاف نال لکھواوے۔ تے اپݨے مرداں وچوں ڈو گواہ بݨا گھنو جے ڈو مرد نہ ہوون تے ہک مرد تے ڈو تریمتیں جیڑھے تہاکوں گواہی کیتے چنگے لگن۔ اے ایں واسطے جو ہک بھل ونجے تے ڈوجی

الْاُخْرٰى ؕ وَلَا يَاْبَ الشُّهَدَآءُ اِذَا مَا دُعُوْا ؕ وَلَا تَسْـَٔمُوْٓا
اَنْ تَكْتُبُوْهُ صَغِيْرًا اَوْ كَبِيْرًا اِلٰٓى اَجَلِهٖ ؕ ذٰلِكُمْ اَقْسَطُ
عِنْدَ اللّٰهِ وَاَقْوَمُ لِلشَّهَادَةِ وَاَدْنٰٓى اَلَّا تَرْتَابُوْٓا اِلَّآ اَنْ
تَكُوْنَ تِجَارَةً حَاضِرَةً تُدِيْرُوْنَهَا بَيْنَكُمْ فَلَيْسَ عَلَيْكُمْ
جُنَاحٌ اَلَّا تَكْتُبُوْهَا ؕ وَاَشْهِدُوْٓا اِذَا تَبَايَعْتُمْ ۪ وَلَا
يُضَآرَّ كَاتِبٌ وَّلَا شَهِيْدٌ ؕ۬ وَاِنْ تَفْعَلُوْا فَاِنَّهٗ فُسُوْقٌ
بِكُمْ ؕ وَاتَّقُوا اللّٰهَ ؕ وَيُعَلِّمُكُمُ اللّٰهُ ؕ وَاللّٰهُ بِكُلِّ شَيْءٍ
عَلِيْمٌ ﴿۲۸۲﴾

اوں کوں یاد کراوے تے گواہ جڈاں وی سڈیجن تے او انکار نہ کرن۔
تے تساں ادھار چھوٹا ہووے یا وڈا اوں کوں اوندی مدت تئیں
لکھݨ وچ سستی نہ کرو۔ اے اللہ سئیں دے نزدیک بہوں
انصاف آلی گال تے گواہی کوں پکا کریندی ہے تے ایندے بہوں
کولہوں جو تساں شک وچ نہ پوو ہا جے آمنے سامنے وپار ہووے
تے آپت وچ ڈیوݨ گھن تھی ونجے تے تہاڈے اتے کوئی گناہ
نئیں جو تساں اینکوں نہ لکھو۔ تے جڈاں تساں وپار کرو تے گواہ
بݨا گِدھے کرو۔ تے لکھݨ والے تے گواہ کوں ڈکھ نہ پچایا ونجے
تے جے تساں ایویں کریسو تے اے تہاڈی نافرمانی ہوسی تے
اللہ سئیں کنیں ڈرو۔ اللہ سئیں تہاکوں علم ڈیسی تے اللہ سئیں ہر چیز
کوں بہوں جاݨݨ والا ہے۔

وَاِنْ كُنْتُمْ عَلٰى سَفَرٍ وَّلَمْ تَجِدُوْا كَاتِبًا فَرِهٰنٌ
مَّقْبُوْضَةٌ ؕ فَاِنْ اَمِنَ بَعْضُكُمْ بَعْضًا فَلْيُؤَدِّ الَّذِى
اؤْتُمِنَ اَمَانَتَهٗ وَلْيَتَّقِ اللّٰهَ رَبَّهٗ ؕ وَلَا تَكْتُمُوا الشَّهَادَةَ ؕ
وَمَنْ يَّكْتُمْهَا فَاِنَّهٗۤ اٰثِمٌ قَلْبُهٗ ؕ وَاللّٰهُ بِمَا تَعْمَلُوْنَ
عَلِيْمٌ ﴿۲۸۳﴾ ع

۲۸۴۔ جے تساں سفر تے ہوو تے لکھݨ والا نہ لبھے تے ول
کوئی شئے قبضے نال گانھے رکھ گھنو۔ جے تہاڈے وچوں کوئی
کہیں تے اعتبار کرے تے امانت رکھے تے جیں کنیں امانت ہے
او ولا ڈیوے تے اللہ کنیں جیرھا اوندا رب ڈرے تے تساں گواہی
کوں نہ لکاؤ تے جیرھا اوں کوں لکیندے بے شک گناہ کریندے
اوندا دل تے جو تساں کریندے ہو اللہ سئیں اوں کوں بہوں جاݨدے

لِلّٰهِ مَا فِى السَّمٰوٰتِ وَمَا فِى الْاَرْضِ ؕ وَاِنْ تُبْدُوْا
مَا فِىْٓ اَنْفُسِكُمْ اَوْ تُخْفُوْهُ يُحَاسِبْكُمْ بِهِ اللّٰهُ ؕ فَيَغْفِرُ
لِمَنْ يَّشَآءُ وَيُعَذِّبُ مَنْ يَّشَآءُ ؕ وَاللّٰهُ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ
قَدِيْرٌ ﴿۲۸۴﴾

۲۸۵۔ اللہ سئیں کیتے ہے جو کجھ آسماناں تے جو کجھ زمین وچ ہے
تے جو تہاڈے دلیں وچ ہے اوں کوں ظاہر کرو یا لکاؤ اللہ سئیں اوندا
حساب تساں کنیں گھنسی۔ جینکوں او چاہسی بخشیسی تے جینکوں
چاہسی عذاب ڈیسی تے اللہ سئیں ہر شئے تے قادر ہے۔

اٰمَنَ الرَّسُوْلُ بِمَآ اُنْزِلَ اِلَيْهِ مِنْ رَّبِّهٖ
وَالْمُؤْمِنُوْنَ ؕ كُلٌّ اٰمَنَ بِاللّٰهِ وَمَلٰٓئِكَتِهٖ وَ
كُتُبِهٖ وَرُسُلِهٖ ۟ لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ اَحَدٍ مِّنْ
رُّسُلِهٖ ۟ وَقَالُوْا سَمِعْنَا وَاَطَعْنَا ۫ غُفْرَانَكَ رَبَّنَا

۲۸۶۔ رسول خود تے مومن اوندے اتے ایمان گھن آئن جیرھا
اوندے رب کنیں اوندے اتے لتھے۔ اے سارے ایمان گھن
آئن اللہ سئیں تے تے فرشتیں تے کتابیں تے رسولیں تے۔
تے اوندے رسولیں وچ اساں فرق نسے کریندے۔ تے او آہدن
جو اساں سݨ گِدھے تے آکھݨ من گِدھے توں ساکوں بخش تے

وَ اِلَيْكَ الْمَصِيْرُ ﴿٢٨٥﴾

لَا يُكَلِّفُ اللّٰهُ نَفْسًا اِلَّا وُسْعَهَا ؕ لَهَا مَا كَسَبَتْ وَ عَلَيْهَا مَا اكْتَسَبَتْ ؕ رَبَّنَا لَا تُؤَاخِذْنَآ اِنْ نَّسِيْنَآ اَوْ اَخْطَاْنَا ۚ رَبَّنَا وَلَا تَحْمِلْ عَلَيْنَآ اِصْرًا كَمَا حَمَلْتَهٗ عَلَى الَّذِيْنَ مِنْ قَبْلِنَا ۚ رَبَّنَا وَ لَا تُحَمِّلْنَا مَا لَا طَاقَةَ لَنَا بِهٖ ۚ وَاعْفُ عَنَّا ٙ وَاغْفِرْ لَنَا ٙ وَارْحَمْنَا ٙ اَنْتَ مَوْلٰىنَا فَانْصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكٰفِرِيْنَ ﴿٢٨٦﴾ ع

اساں تیڈے ول آونڑے۔

۲۸۷۔ اللہ سئیں کہیں کوں اوندی طاقت کنیں ودھ تکلیف نئیں ڈیندا انہیں واسطے ہے جو اوکتن جو انہیں برائیاں کمائن او انہیں تے پوسن۔ تے اے ساڈے رب ساکوں نہ پکڑ جے اساں بھُل گئے ہیں۔ یا اساں کنیں غلطی تھی گئی ہے۔ اے ساڈے رب ساڈے اتے او بار نہ پا جیویں تیں انہیں دے پا تا ہا جیرھے پہلے ہن۔ اے ساڈے رب ساڈے اتے او بار نہ سٹ جیرھا چا دنڑ دی ساکوں طاقت نئیں۔ ساکوں معاف کر تے ساکوں بخش ڈے تے ساڈے اتے رحم کر توں ساڈا آقا ئیں تے کافریں دے مقابلے وچ ساڈی امداد کر۔

ع ۸

سُوْرَةُ اٰلِ عِمْرَانَ مَدَنِيَّةٌ وَّهِيَ مَعَ الْبَسْمَلَةِ مِائَتَا اٰيَةٍ وَّاٰيَةٌ وَّعِشْرُوْنَ رُكُوْعًا

سورۃ آل عمران مدنی ہے تے بسم اللہ نال اینڈیاں ۲۰۱ آیتاں تے ۲۰ رکوع ہن۔

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ①

۱۔ میں اللہ سئیں دے ناں نال شروع کریندا ہاں جیہڑا بن منگے تے بغیر محنت دے ڈیوݨ والا ہے تے ول ول رحم کرݨ والا ہے۔

الٓمّٓ ②

۲۔ میں اللہ سب کنیں ودھ جاݨݨ والا ہاں۔

اللّٰهُ لَآ اِلٰهَ اِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّوْمُ ③

۳۔ اللہ دے سوا کوئی عبادت دے لائق نئیں اے زندہ تے قائم رہݨ والا ہے۔

نَزَّلَ عَلَيْكَ الْكِتٰبَ بِالْحَقِّ مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ وَاَنْزَلَ التَّوْرٰىةَ وَالْاِنْجِيْلَ ④

۴۔ تیڈے اتے لہائی ہے سچائی نال بھری ہوئی کتاب جیڑھی تصدیق کرݨ والی ہے اوندی جو انہیں کنیں ہے تے توراۃ تے انجیل وی لہائی اس۔

مِنْ قَبْلُ هُدًى لِّلنَّاسِ وَاَنْزَلَ الْفُرْقَانَ ؕ اِنَّ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا بِاٰيٰتِ اللّٰهِ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيْدٌ ؕ وَاللّٰهُ عَزِيْزٌ ذُو انْتِقَامٍ ⑤

۵۔ ایں کنیں پہلے لوکیں کوں سدھا رستہ ڈکھاݨ کیتے تے سچ کوڑ کوں نکھیڑݨ کیتے معجزات ڈتنس۔ تے بے شک او لوک جیڑھے اللہ سئیں دے نشانیں دا انکار کریندن انہیں کیتے ڈاڈھا عذاب ہے تے اللہ سئیں غالب تے سزا ڈیوݨ والا ہے۔

اِنَّ اللّٰهَ لَا يَخْفٰى عَلَيْهِ شَيْءٌ فِي الْاَرْضِ وَلَا فِي السَّمَآءِ ⑥

۶۔ بے شک اللہ سئیں کنیں زمین تے آسمان وچ کوئی شئے لکی ہوئی کائے نئیں۔

هُوَ الَّذِيْ يُصَوِّرُكُمْ فِي الْاَرْحَامِ كَيْفَ يَشَآءُ ؕ لَآ اِلٰهَ اِلَّا هُوَ الْعَزِيْزُ الْحَكِيْمُ ⑦

۷۔ اللہ سئیں او ہوئے جیڑھا رحمیں وچ تہاڈیاں شکلاں بݨیندے جیویں چاہندے۔ اوندے سوا کوئی عبادت دے لائق نئیں۔ او غالب تے بہوں سیاݨا ہے۔

هُوَ الَّذِيْٓ اَنْزَلَ عَلَيْكَ الْكِتٰبَ مِنْهُ اٰيٰتٌ مُّحْكَمٰتٌ هُنَّ اُمُّ الْكِتٰبِ وَاُخَرُ مُتَشٰبِهٰتٌ ؕ فَاَمَّا الَّذِيْنَ فِيْ قُلُوْبِهِمْ زَيْغٌ فَيَتَّبِعُوْنَ مَا تَشَابَهَ مِنْهُ ابْتِغَآءَ الْفِتْنَةِ وَابْتِغَآءَ تَاْوِيْلِهٖ ؕ وَمَا يَعْلَمُ تَاْوِيْلَهٗٓ

۸۔ او ہو ہے جیں تیڈے اتے کتاب لہائی ہے تے اوندے وچ کجھ آیتاں "محکمات" ہن (او آیتاں جیندے وچ قرآن مجید دی خاص تعلیم بیان تھی ہے) او کتاب دی ماء ہن تے کجھ "متشابہات" ہن (او آیتاں جنہیں وچ او تعلیم جیڑھی پہلی کتابیں وچ ہائی پئی) جنہیں لوکیں دے دلیں وچ کھوٹ اوگیڑ گھتݨ کیتے تے سچائی کنیں

اِلَّا اللّٰہُ ۘ وَالرّٰسِخُوْنَ فِی الْعِلْمِ یَقُوْلُوْنَ اٰمَنَّا بِہٖ ۙ کُلٌّ مِّنْ عِنْدِ رَبِّنَا ۚ وَمَا یَذَّکَّرُ اِلَّآ اُولُوا الْاَلْبَابِ ﴿۸﴾

ہٹاون کیتے متشابہات دے پچھو چلدن ۔ تے سچ اے ہے جو اینددی حقیقت صرف اللہ سئیں کوں پتہ ہے تے پکے علم والیں کوں پتہ ہے جیرھے آہدن جو اساں اینکوں من گدھے ۔ اے سب کجھ ساڈے رب کنیں ہے ۔ تے سوائے سیانڑے دے کوئی نصیحت حاصل نئیں کریندا ۔

رَبَّنَا لَا تُزِغْ قُلُوْبَنَا بَعْدَ اِذْ ھَدَیْتَنَا وَھَبْ لَنَا مِنْ لَّدُنْکَ رَحْمَةً ۚ اِنَّکَ اَنْتَ الْوَھَّابُ ﴿۹﴾

۹ ۔ اے ساڈے رب توں ساکوں سدھا رستہ ڈکھاونڑ دے بعد ساڈے دلیں کوں ڈنگا نہ کر تے بخش ساکوں اپنڑے ولو رحمت بے شک توں ہیں بہوں ڈیونڑ والا ایں ۔

رَبَّنَآ اِنَّکَ جَامِعُ النَّاسِ لِیَوْمٍ لَّا رَیْبَ فِیْهِ ؕ اِنَّ اللّٰہَ لَا یُخْلِفُ الْمِیْعَادَ ﴿۱۰﴾

۱۰ ۔ اے ساڈے رب بے شک توں لوکیں کوں اوں جہاڑے کٹھا کرنڑ والا ایں جیندے آونڑ وچ کوئی شک نئیں تے بے شک اللہ سئیں وعدہ خلافی نئیں کریندا ۔

اِنَّ الَّذِیْنَ کَفَرُوْا لَنْ تُغْنِیَ عَنْھُمْ اَمْوَالُھُمْ وَلَآ اَوْلَادُھُمْ مِّنَ اللّٰہِ شَیْـًٔا ؕ وَاُولٰٓئِکَ ھُمْ وَقُوْدُ النَّارِ ﴿۱۱﴾

۱۱ ۔ بے شک او لوک جیرھے نئیں منیندے انہیں دے مال تے انہیں دی اولاد اللہ سئیں دے مقابلے وچ کجھ وی کم نہ آوسن ایجھے لوک بھاداہن ۔

کَدَاْبِ اٰلِ فِرْعَوْنَ ۙ وَالَّذِیْنَ مِنْ قَبْلِھِمْ ؕ کَذَّبُوْا بِاٰیٰتِنَا ۚ فَاَخَذَھُمُ اللّٰہُ بِذُنُوْبِھِمْ ؕ وَاللّٰہُ شَدِیْدُ الْعِقَابِ ﴿۱۲﴾

۱۲ ۔ تے انہیں دا طریقہ وی اوہو ہے جیویں فرعون دے لوکیں دا ہا تے جیرھے انہیں کنیں پہلے ہن انہیں ساڈی آیتیں کوں کوڑا سمجھا ہا تے اللہ سئیں انہیں دے گناہ دی وجہ نال انہیں کوں پکڑ گدھا تے اللہ سئیں ڈاڈھا سخت عذاب ڈیونڑ والا ہے ۔

قُلْ لِّلَّذِیْنَ کَفَرُوْا سَتُغْلَبُوْنَ وَتُحْشَرُوْنَ اِلٰی جَھَنَّمَ ؕ وَبِئْسَ الْمِھَادُ ﴿۱۳﴾

۱۳ ۔ تے انہیں کوں جیرھے نئیں منیندے آکھ ڈے جو تساں ضرور ڈھو یج پوسو تے ول تہاکوں کٹھا کر کے دوزخ دو نیتا ویسی تے او بہوں گندی رہنڑ دی جاہ ہے ۔

قَدْ کَانَ لَکُمْ اٰیَةٌ فِیْ فِئَتَیْنِ الْتَقَتَا ؕ فِئَةٌ تُقَاتِلُ فِیْ سَبِیْلِ اللّٰہِ وَاُخْرٰی کَافِرَةٌ یَّرَوْنَھُمْ مِّثْلَیْھِمْ رَاْیَ الْعَیْنِ ؕ وَاللّٰہُ یُؤَیِّدُ بِنَصْرِہٖ مَنْ یَّشَآءُ ؕ اِنَّ فِیْ ذٰلِکَ لَعِبْرَةً لِّاُولِی الْاَبْصَارِ ﴿۱۴﴾

۱۴ ۔ انہیں ڈو ٹولیں وچ جیرھے آپت وچ بھڑ دے پئے ہن تہاڈے کیتے بے شک ہک نشان ہا ۔ انہیں وچوں ہک ٹولہ تے اللہ سئیں دے رستے وچ بھڑ دا پیا ہا تے ڈوجھا کافر ہا ۔ او انہیں کوں اپنڑے اکھیں دے نال ڈوڑا ڈیہدے پئے ہن تے اللہ سئیں اپنڑی امداد نال جینکوں چاہندے او ندی تکڑائی کریندے ۔ بے شک

ایندے وچ اکھیں والیں کیتے عبرت۔

زُيِّنَ لِلنَّاسِ حُبُّ الشَّهَوٰتِ مِنَ النِّسَآءِ وَالْبَنِيْنَ وَالْقَنَاطِيْرِ الْمُقَنْطَرَةِ مِنَ الذَّهَبِ وَالْفِضَّةِ وَالْخَيْلِ الْمُسَوَّمَةِ وَالْاَنْعَامِ وَالْحَرْثِ ؕ ذٰلِكَ مَتَاعُ الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا ۚ وَاللّٰهُ عِنْدَهٗ حُسْنُ الْمَاٰبِ ﴿۱۵﴾

۱۵۔ لوکیں کوں سوہݨی کرکے ڈکھالی گئی ہے شہوات دی محبت جیویں تریمتیں تے پتر تے سونے چاندی دے ڈھیریں دے ڈھیر تے سوہݨے سوہݨے گھوڑے تے ڈنگر ڈھور تے رڑھیں۔ اے دنیاوی زندگی دا سامان تے اللہ سئیں کنیں رہݨ دی بہوں چنگی جاہ ہے۔

قُلْ اَؤُنَبِّئُكُمْ بِخَيْرٍ مِّنْ ذٰلِكُمْ ؕ لِلَّذِيْنَ اتَّقَوْا عِنْدَ رَبِّهِمْ جَنّٰتٌ تَجْرِيْ مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهٰرُ خٰلِدِيْنَ فِيْهَا وَاَزْوَاجٌ مُّطَهَّرَةٌ وَّرِضْوَانٌ مِّنَ اللّٰهِ ؕ وَاللّٰهُ بَصِيْرٌۢ بِالْعِبَادِ ۚ ﴿۱۶﴾

۱۶۔ توں آکھ ڈے جو میں تہاکوں انہیں کنیں وی چنگیاں شئیں ڈسینداں انہیں لوکیں کیتے جیڑھے اللہ سئیں کنیں ڈردن انہیں کیتے انہیں دے رب کنیں باغ ہن جنیندے وچ نہراں وہندیاں پئن تے او اوندے وچ ہمیشاں رہسن۔ تے انہیں کیتے پاک زالیں ہن تے اللہ سئیں دی رضامندی وی ہے۔ تے اللہ سئیں اپݨے بندیں کوں ڈیہدا کھڑے

اَلَّذِيْنَ يَقُوْلُوْنَ رَبَّنَآ اِنَّنَآ اٰمَنَّا فَاغْفِرْ لَنَا ذُنُوْبَنَا وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ ۚ ﴿۱۷﴾

۱۷۔ جیڑھے لوک اے آہدن جو اے ساڈے رب بے شک اساں منیندے ہیں توں ساڈے گناہیں کوں بخش ڈے تے توں ساکوں بھاہ دے عذاب کنیں بچا۔

اَلصّٰبِرِيْنَ وَالصّٰدِقِيْنَ وَالْقٰنِتِيْنَ وَالْمُنْفِقِيْنَ وَالْمُسْتَغْفِرِيْنَ بِالْاَسْحَارِ ﴿۱۸﴾

۱۸۔ او صبر کرݨ والے، سچ الاوݨ والے تے فرمانبرداری کرݨ والے تے اللہ سئیں دے رستے وچ خرچ کرݨ والے تے وݙے ویلھے اٹھی کے بخشش منگݨ والے ہن۔

شَهِدَ اللّٰهُ اَنَّهٗ لَآ اِلٰهَ اِلَّا هُوَ ۙ وَالْمَلٰٓئِكَةُ وَاُولُوا الْعِلْمِ قَآئِمًا بِالْقِسْطِ ؕ لَآ اِلٰهَ اِلَّا هُوَ الْعَزِيْزُ الْحَكِيْمُ ؕ ﴿۱۹﴾

۱۹۔ تے اللہ سئیں اے گواہی ڈیندے جو بے شک اوندے سوا کوئی عبادت دے لائق نئیں تے فرشتے تے علم والے انصاف دے نال ایں گال دی گواہی ڈیندن اوندے سوا کوئی عبادت دے لائق نئیں او غالب تے بہوں سیاݨا ہے۔

اِنَّ الدِّيْنَ عِنْدَ اللّٰهِ الْاِسْلَامُ ۗ وَمَا اخْتَلَفَ الَّذِيْنَ اُوْتُوا الْكِتٰبَ اِلَّا مِنْۢ بَعْدِ مَا جَآءَهُمُ الْعِلْمُ بَغْيًۢا بَيْنَهُمْ ؕ وَمَنْ يَّكْفُرْ بِاٰيٰتِ اللّٰهِ فَاِنَّ اللّٰهَ سَرِيْعُ الْحِسَابِ ﴿۲۰﴾

۲۰۔ بے شک اصل دین اللہ سئیں دے نزدیک اسلام۔ جنہیں کوں کتاب ڈتی گئی ہائی انہیں آپت وچ گیڑ دی وجہ کنیں علم آوݨ دے بعد وی جھیڑا کیتے تے جیڑھا اللہ سئیں دے نشانات کوں نئیں منیندا تے بے شک اللہ سئیں بہوں تکھا حساب گھنݨ والا ہے۔

فَاِنْ حَآجُّوْكَ فَقُلْ اَسْلَمْتُ وَجْهِيَ لِلّٰهِ وَمَنِ اتَّبَعَنِ ؕ وَقُلْ لِّلَّذِيْنَ اُوْتُوا الْكِتٰبَ وَالْاُمِّيّٖنَ ءَاَسْلَمْتُمْ ؕ فَاِنْ

۲۱۔ تے جے او تیڈے نال بحث کرن تے توں آکھ ڈے جو میں تے میڈیں منݨ والیں اپݨے آپ کوں اللہ سئیں دے سپرد کر ڈتے۔ تے

اَسۡلَمُوۡا فَقَدِ اهۡتَدَوۡا ۚ وَاِنۡ تَوَلَّوۡا فَاِنَّمَا عَلَيۡكَ الۡبَلٰغُ ؕ وَاللّٰهُ بَصِيۡرٌۢ بِالۡعِبَادِ ؏ ﴿۲۱﴾

انہیں لوکیں کوں وی آکھ جنہیں کوں کتاب ڈتی گئی تے جیرھے ان پڑھ ہن۔ جو کیا تساں وی اللہ سئیں دے فرمانبردار بندے ہو۔ جے او فرمانبردار بݨ ونجن تے ول انہیں کوں ہدایت مل گئی تے جے او پھر ونجن تے تیڈے ذمے تے صرف سنیہا پچا ڈیوݨ۔ تے اللہ سئیں اپݨے بندیں کوں ڈیہدا کھڑے۔ ؏

اِنَّ الَّذِيۡنَ يَكۡفُرُوۡنَ بِاٰيٰتِ اللّٰهِ وَيَقۡتُلُوۡنَ النَّبِيّٖنَ بِغَيۡرِ حَقٍّ ۙ وَّيَقۡتُلُوۡنَ الَّذِيۡنَ يَاۡمُرُوۡنَ بِالۡقِسۡطِ مِنَ النَّاسِ ۙ فَبَشِّرۡهُمۡ بِعَذَابٍ اَلِيۡمٍ ﴿۲۲﴾

۲۲۔ تے بے شک او لوک جیرھے اللہ سئیں دے نشانات دا انکار کریندن تے نبیں کوں ناجائز قتل کریندن تے انہیں لوکیں کوں قتل کریندن جیرھے انصاف دا حکم ڈیندن تے انہیں کوں ڈکھ ڈیوݨ والے عذاب دا ڈس ڈے۔

اُولٰٓـئِكَ الَّذِيۡنَ حَبِطَتۡ اَعۡمَالُهُمۡ فِى الدُّنۡيَا وَالۡاٰخِرَةِ وَمَا لَهُمۡ مِّنۡ نّٰصِرِيۡنَ ﴿۲۳﴾

۲۳۔ اے او لوکن جنہیں دے عمل ایں جہان وچ وی تے آخرت وچ وی گل گئین تے انہیں دا کوئی وی امدادی نئیں۔

اَلَمۡ تَرَ اِلَى الَّذِيۡنَ اُوۡتُوۡا نَصِيۡبًا مِّنَ الۡكِتٰبِ يُدۡعَوۡنَ اِلٰى كِتٰبِ اللّٰهِ لِيَحۡكُمَ بَيۡنَهُمۡ ثُمَّ يَتَوَلّٰى فَرِيۡقٌ مِّنۡهُمۡ وَهُمۡ مُّعۡرِضُوۡنَ ﴿۲۴﴾

۲۴۔ کیا تیکوں انہیں لوکیں دا پتہ نئیں جنہیں کوں شریعت دا ہک حصہ ڈتا گئے تے انہیں کوں کتاب دو سڈیا ویندے جو او انہیں دے وچ فیصلہ کرے تے ول انہیں دے وچوں ہک ٹولہ منہ وٹا گھندے تے مینداۓ نئیں۔

ذٰلِكَ بِاَنَّهُمۡ قَالُوۡا لَنۡ تَمَسَّنَا النَّارُ اِلَّاۤ اَيَّامًا مَّعۡدُوۡدٰتٍ ۖ وَغَرَّهُمۡ فِىۡ دِيۡنِهِمۡ مَّا كَانُوۡا يَفۡتَرُوۡنَ ﴿۲۵﴾

۲۵۔ اے (منہ وٹاوݨ) ایں واسطے ہے جو او اے آہدن جو ساکوں بھاہ نہ لگسی سوائے گنتری دے ڈینہیں دے۔ تے جیرھا انہیں کوڑ گنڈھے او انہیں کوں دین دے وچ دوکھا ڈیندا پئے۔

فَكَيۡفَ اِذَا جَمَعۡنٰهُمۡ لِيَوۡمٍ لَّا رَيۡبَ فِيۡهِ وَوُفِّيَتۡ كُلُّ نَفۡسٍ مَّا كَسَبَتۡ وَهُمۡ لَا يُظۡلَمُوۡنَ ﴿۲۶﴾

۲۶۔ اول ویلھے انہیں دا کیا حال ہوسی جڈاں اساں انہیں کوں کٹھا کریسوں جیرھے ڈینہہ دے آوݨ وچ کوئی شک نئیں تے ہر آدمی جو او کماتا ہوسی اونکوں پورا پورا ڈیتا ویسی تے او ظلم نہ کیتے ویسن۔

قُلِ اللّٰهُمَّ مٰلِكَ الۡمُلۡكِ تُؤۡتِى الۡمُلۡكَ مَنۡ تَشَآءُ وَتَنۡزِعُ الۡمُلۡكَ مِمَّنۡ تَشَآءُ وَتُعِزُّ مَنۡ تَشَآءُ وَتُذِلُّ مَنۡ تَشَآءُ ؕ بِيَدِكَ الۡخَيۡرُ ؕ اِنَّكَ عَلٰى كُلِّ شَىۡءٍ قَدِيۡرٌ ﴿۲۷﴾

۲۷۔ توں آکھ ڈے اے خدا جیرھا بادشاہیں دا بادشاہ ہیں جینکوں چاہندیں بادشاہی ڈیندیں تے جیں کنیں چاہندیں بادشاہی کھس گھندیں تے جینکوں چاہندیں عزت ڈیندیں تے جینکوں چاہندیں توں ذلیل کریندیں تیڈے ہتھ وچ چنگائی ہے تے بے شک توں ہر چیز تے قادر ہئیں۔

تُوْلِجُ الَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَتُوْلِجُ النَّهَارَ فِي الَّيْلِ وَتُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَتُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ وَتَرْزُقُ مَنْ تَشَآءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿٢٨﴾

٢٨۔ توں رات کوں ڈینہہ وچ تے ڈینہہ کوں رات وچ پلھیندیں تے جیندے کوں مردے کنیں کڈھیندیں تے مردے کوں زندہ کنیں۔ تے جینکوں چاہندیں بے حسابا رزق ڈیندیں۔

لَا يَتَّخِذِ الْمُؤْمِنُوْنَ الْكٰفِرِيْنَ اَوْلِيَآءَ مِنْ دُوْنِ الْمُؤْمِنِيْنَ ۚ وَمَنْ يَّفْعَلْ ذٰلِكَ فَلَيْسَ مِنَ اللّٰهِ فِيْ شَيْءٍ اِلَّآ اَنْ تَتَّقُوْا مِنْهُمْ تُقٰىةً ۗ وَيُحَذِّرُكُمُ اللّٰهُ نَفْسَهٗ ۗ وَاِلَى اللّٰهِ الْمَصِيْرُ ﴿٢٩﴾

٢٩۔ تے مومن مومنیں کوں چھوڑ کے کافریں کوں سنگتی نہ بݨاون تے جیرھا ایہے کریندے اوندے نال اللہ سئیں دا کہیں شئے وچ کوئی تعلق نئیں۔ سوائے ایندے جو اوانہیں کنیں چنگی طراں بچ کے رہون۔ تے اللہ سئیں تہاکوں اپݨے آپ کنیں ڈریندے تے تساں اللہ سئیں دو ولݨے۔

قُلْ اِنْ تُخْفُوْا مَا فِيْ صُدُوْرِكُمْ اَوْ تُبْدُوْهُ يَعْلَمْهُ اللّٰهُ ۗ وَيَعْلَمُ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ ۗ وَاللّٰهُ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيْرٌ ﴿٣٠﴾

٣٠۔ توں آکھ جو تساں اپݨے سینے وچ جو کجھ ہے لکاؤ یا ظاہر کرو اللہ سئیں اوں کوں جاݨدے جو کجھ آسمانیں تے زمین وچ ہے تے اللہ سئیں ہر چیز تے قادر۔

يَوْمَ تَجِدُ كُلُّ نَفْسٍ مَّا عَمِلَتْ مِنْ خَيْرٍ مُّحْضَرًا ۚۖ وَّمَا عَمِلَتْ مِنْ سُوْٓءٍ ۚ تَوَدُّ لَوْ اَنَّ بَيْنَهَا وَبَيْنَهٗٓ اَمَدًاۢ بَعِيْدًا ۗ وَيُحَذِّرُكُمُ اللّٰهُ نَفْسَهٗ ۗ وَاللّٰهُ رَءُوْفٌۢ بِالْعِبَادِ ﴿٣١﴾

٣١۔ جیرھے ڈینہہ ہر جان جو کیتا ہوسی اوں کوں اپݨے سامݨے ڈیکھسی تے ایویں جیرھی اوں بدی کیتی ہوسی۔ تے اوں آدمی دا دل کریسی جو اوندے اوندی برائی دے وچکار وݙا فاصلہ ہووے ہا۔ تے اللہ سئیں تہاکوں اپݨے آپ کنیں ڈریندے تے اللہ سئیں اپݨے بندیں تے بہوں مہربان۔

قُلْ اِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّوْنَ اللّٰهَ فَاتَّبِعُوْنِيْ يُحْبِبْكُمُ اللّٰهُ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوْبَكُمْ ۗ وَاللّٰهُ غَفُوْرٌ رَّحِيْمٌ ﴿٣٢﴾

٣٢۔ توں آکھ جے تساں اللہ سئیں دے نال محبت کریندے ہو، تے تساں میڈے پچھوں ٹرو اللہ سئیں تہاڈے نال پیار کریسی تے تہاڈے گناہ بخشیسی تے اللہ سئیں بہوں بخشݨ والا تے بہوں مہربان۔

قُلْ اَطِيْعُوا اللّٰهَ وَالرَّسُوْلَ ۚ فَاِنْ تَوَلَّوْا فَاِنَّ اللّٰهَ لَا يُحِبُّ الْكٰفِرِيْنَ ﴿٣٣﴾

٣٣۔ توں آکھ جو تساں اللہ سئیں تے اوندے رسول دا آکھݨ منو تے جے او منہ پھیر گھنن تے بے شک اللہ سئیں کافریں کوں پسند نئیں کریندا۔

اِنَّ اللّٰهَ اصْطَفٰٓى اٰدَمَ وَنُوْحًا وَّاٰلَ اِبْرٰهِيْمَ وَاٰلَ عِمْرٰنَ عَلَى الْعٰلَمِيْنَ ﴿٣٤﴾

٣٤۔ بے شک اللہ سئیں آدم تے نوح تے ابراہیم تے عمران دے خاندان دا اوں زمانے دے لوکیں تے رتبہ ودھائے۔

ذُرِّيَّةًۢ بَعْضُهَا مِنْۢ بَعْضٍ ۗ وَاللّٰهُ سَمِيْعٌ عَلِيْمٌ ﴿٣٥﴾

٣٥۔ اوہک ڈوجھے دیاں اولاداں ہن تے اللہ سئیں بہوں سݨݨ

والا تے بہوں جاݨݨ والا ہے۔

اِذْ قَالَتِ امْرَاَتُ عِمْرٰنَ رَبِّ اِنِّیْ نَذَرْتُ لَكَ مَا فِیْ بَطْنِیْ مُحَرَّرًا فَتَقَبَّلْ مِنِّیْ ۚ اِنَّكَ اَنْتَ السَّمِیْعُ الْعَلِیْمُ ﴿۳۶﴾

۳۶۔ تے جݙاں عمران دی زال آکھیا میݙے رب بے شک جو کجھ میݙے ݙِڈھ وچ ہے میں اوں کوں آزاد کر کے تیݙی نذر کر ݙتے تے توں میں کنیں قبول کر بے شک توں سݨݨ والا تے بہوں جاݨݨ والا ہئیں۔

فَلَمَّا وَضَعَتْهَا قَالَتْ رَبِّ اِنِّیْ وَضَعْتُهَاۤ اُنْثٰی ؕ وَاللّٰهُ اَعْلَمُ بِمَا وَضَعَتْ ؕ وَ لَیْسَ الذَّكَرُ كَالْاُنْثٰی ۚ وَ اِنِّیْ سَمَّیْتُهَا مَرْیَمَ وَ اِنِّیْۤ اُعِیْذُهَا بِكَ وَ ذُرِّیَّتَهَا مِنَ الشَّیْطٰنِ الرَّجِیْمِ ﴿۳۷﴾

۳۷۔ تے جݙاں اوں اونکوں جݨیے تے آکھݨ سی اے میݙے رب بے شک میں تے چھوہر جݨی ہے تے جو کجھ اوں جݨیے اللہ سئیں اوں کوں بہوں جاݨدے۔ تے او چھوہراں چھوہر جیہاں نئیں تھی سگدا تے بے شک میں اوندا ناں مریم رکھیے تے میں اونکوں تے او ندی اولاد کوں مردود شیطان کنیں تیݙی امان وچ ݙیندی ہاں۔

فَتَقَبَّلَهَا رَبُّهَا بِقَبُوْلٍ حَسَنٍ وَّ اَنْۢبَتَهَا نَبَاتًا حَسَنًا ۙ وَّ كَفَّلَهَا زَكَرِیَّا ۚ كُلَّمَا دَخَلَ عَلَیْهَا زَكَرِیَّا الْمِحْرَابَ ۙ وَجَدَ عِنْدَهَا رِزْقًا ۚ قَالَ یٰمَرْیَمُ اَنّٰی لَكِ هٰذَا ؕ قَالَتْ هُوَ مِنْ عِنْدِ اللّٰهِ ؕ اِنَّ اللّٰهَ یَرْزُقُ مَنْ یَّشَآءُ بِغَیْرِ حِسَابٍ ﴿۳۸﴾

۳۸۔ تے اوندے رب اونکوں چنگی طراں قبول کیتا تے چنگی طراں اونکوں ودھائی۔ تے زکریاؑ اونکوں پالئے جݙاں وی زکریاؑ پیٹھے محراب وچ اوندے (مریم) کول ہر رزق لاتھا ہویا ݙٹھے سی۔ اوں آکھݨے اے مریم اے تیں کنیں کتھوں آئے۔ اوں آکھݨے اے اللہ سئیں کنیں ہے۔ بے شک اللہ سئیں جیکوں چاہندے بے حساب رزق ݙیندے۔

هُنَالِكَ دَعَا زَكَرِیَّا رَبَّهٗ ۚ قَالَ رَبِّ هَبْ لِیْ مِنْ لَّدُنْكَ ذُرِّیَّةً طَیِّبَةً ۚ اِنَّكَ سَمِیْعُ الدُّعَآءِ ﴿۳۹﴾

۳۹۔ تے اتھائیں زکریاؑ اپݨے رب کوں سݙیا تے آکھیا اے میݙے رب میکوں اپݨے ولوں پاک اولاد ݙے۔ بے شک توں دعا کوں بہوں سݨݨ والا ہئیں۔

فَنَادَتْهُ الْمَلٰٓىِٕكَةُ وَ هُوَ قَآىِٕمٌ یُّصَلِّیْ فِی الْمِحْرَابِ ۙ اَنَّ اللّٰهَ یُبَشِّرُكَ بِیَحْیٰی مُصَدِّقًۢا بِكَلِمَةٍ مِّنَ اللّٰهِ وَ سَیِّدًا وَّ حَصُوْرًا وَّ نَبِیًّا مِّنَ الصّٰلِحِیْنَ ﴿۴۰﴾

۴۰۔ تے فرشتیں اوں کوں سݙ ماریا تے اوں ویلھے او محراب وچ نماز کھڑا پڑھدا ہا۔ بے شک اللہ سئیں تیکوں یحییٰ دی خوشخبری ݙیندے جیڑھا اللہ سئیں دی گال دی تصدیق کریسی تے او سردار ہوسی تے گناہیں کنیں رکݨ والا ہوسی تے نیکیں وچوں نبی ہوسی۔

قَالَ رَبِّ اَنّٰی یَكُوْنُ لِیْ غُلٰمٌ وَّ قَدْ بَلَغَنِیَ الْكِبَرُ وَ امْرَاَتِیْ عَاقِرٌ ؕ قَالَ كَذٰلِكَ اللّٰهُ یَفْعَلُ مَا یَشَآءُ ﴿۴۱﴾

۴۱۔ اوں آکھݨے اے میݙے رب میکوں بال کیویں تھیسی میں تے بڈھا تھی گیاں تے میݙی زال وی سنڈھ ہے تے اللہ سئیں آکھیا

جو اللہ سئیں ایویں کریندے جو او چاہندے۔

قَالَ رَبِّ اجْعَلْ لِّيْٓ اٰيَةً ؕ قَالَ اٰيَتُكَ اَلَّا تُكَلِّمَ النَّاسَ ثَلٰثَةَ اَيَّامٍ اِلَّا رَمْزًا ؕ وَاذْكُرْ رَّبَّكَ كَثِيْرًا وَّسَبِّحْ بِالْعَشِيِّ وَالْاِبْكَارِ ﴿۴۱﴾

۴۲۔ اوں آکھیا اے میڈے رب میکوں کوئی حکم ڈے اللہ سئیں آکھیا جو تیڈے کیتے میڈا حکم اے ہے جو توں ترے ڈینہہ لوکیں نال گالہیں نہ کر سوائے اشاریں دے اپنے رب کوں بہوں یاد کر تے فجر تے شام اوندی تسبیح پڑھ۔

وَاِذْ قَالَتِ الْمَلٰٓئِكَةُ يٰمَرْيَمُ اِنَّ اللّٰهَ اصْطَفٰكِ وَطَهَّرَكِ وَاصْطَفٰكِ عَلٰى نِسَآءِ الْعٰلَمِيْنَ ﴿۴۲﴾

۴۳۔ تے جڈاں فرشتیں آکھیا جو اے مریم بے شک اللہ سئیں تیکوں چݨ گدھے تے تیکوں پاک کیتس تے اوں زمانے دی ساری ترمیتیں تے تیکوں چݨ گدھس۔

يٰمَرْيَمُ اقْنُتِيْ لِرَبِّكِ وَاسْجُدِيْ وَارْكَعِيْ مَعَ الرّٰكِعِيْنَ ﴿۴۳﴾

۴۴۔ اے مریم توں اپݨے رب دا آکھݨ من تے سجدہ کر تے رکوع کر۔ رکوع کرݨ والیں دے نال۔

ذٰلِكَ مِنْ اَنْۢبَآءِ الْغَيْبِ نُوْحِيْهِ اِلَيْكَ ؕ وَمَا كُنْتَ لَدَيْهِمْ اِذْ يُلْقُوْنَ اَقْلَامَهُمْ اَيُّهُمْ يَكْفُلُ مَرْيَمَ ۪ وَمَا كُنْتَ لَدَيْهِمْ اِذْ يَخْتَصِمُوْنَ ﴿۴۴﴾

۴۵۔ اے غیب دیاں گالہیں ہن جیڑھیاں اساں تیکوں وحی دے نال ڈسیندے تے توں انہیں دے نال نہ ہاویں جڈاں او قرعے پیندے پئے ہن جو انہیں وچوں مریم کوں کون پلیسی۔ تے توں انہیں نال نہ ہاویں جڈاں او جھیڑدے پئے ہن۔

اِذْ قَالَتِ الْمَلٰٓئِكَةُ يٰمَرْيَمُ اِنَّ اللّٰهَ يُبَشِّرُكِ بِكَلِمَةٍ مِّنْهُ ۖۗ اسْمُهُ الْمَسِيْحُ عِيْسَى ابْنُ مَرْيَمَ وَجِيْهًا فِي الدُّنْيَا وَالْاٰخِرَةِ وَمِنَ الْمُقَرَّبِيْنَ ﴿۴۵﴾

۴۶۔ تے اوں ویلھے کوں یاد کر جڈاں فرشتیں آکھئے جو اے مریم بے شک اللہ سئیں تیکوں اپݨے کلام نال خوشخبری ڈیندے بال دی اوندا ناں عیسیٰ ابن مریم ہوسی دنیا تے آخرت وچ وڈے رتبے والا ہوسی۔ تے خدا دے پیاریں وچوں ہوسی۔

وَيُكَلِّمُ النَّاسَ فِي الْمَهْدِ وَكَهْلًا وَّمِنَ الصّٰلِحِيْنَ ﴿۴۶﴾

۴۷۔ تے لوکیں نال چھوٹی عمر وچ تے بڈھیپے وچ الیسی تے ہوسی نیکیں وچوں۔

قَالَتْ رَبِّ اَنّٰى يَكُوْنُ لِيْ وَلَدٌ وَّلَمْ يَمْسَسْنِيْ بَشَرٌ ؕ قَالَ كَذٰلِكِ اللّٰهُ يَخْلُقُ مَا يَشَآءُ ؕ اِذَا قَضٰٓى اَمْرًا فَاِنَّمَا يَقُوْلُ لَهٗ كُنْ فَيَكُوْنُ ﴿۴۷﴾

۴۸۔ مریم آکھیا جو اے میڈے رب میکوں پتر کیویں ہوسی تے کہیں شخص میکوں ہتھ وی نئیں لایا۔ اللہ سئیں آکھیا۔ اللہ سئیں پیدا کریندے ایویں جیویں او چاہندے جڈاں وی اللہ سئیں کہیں کم دا فیصلہ کریندے تے او صرف آہدے تھی ونجے تے او تھی ویندے۔

وَيُعَلِّمُهُ الْكِتٰبَ وَالْحِكْمَةَ وَالتَّوْرٰىةَ وَالْاِنْجِيْلَ ﴿۴۸﴾

۴۹۔ اوں کوں (اللہ سئیں) کتاب تے سڄاݨپ تے توراۃ تے

انجیل سکھائی۔

وَ رَسُوْلًا اِلٰى بَنِیْۤ اِسْرَآءِیْلَ ﳔ اَنِّیْ قَدْ جِئْتُكُمْ بِاٰیَةٍ مِّنْ رَّبِّكُمْ ۙ اَنِّیْۤ اَخْلُقُ لَكُمْ مِّنَ الطِّیْنِ كَهَیْــٴَـةِ الطَّیْرِ فَاَنْفُخُ فِیْهِ فَیَكُوْنُ طَیْرًۢا بِاِذْنِ اللّٰهِ ۚ وَ اُبْرِئُ الْاَكْمَهَ وَ الْاَبْرَصَ وَ اُحْیِ الْمَوْتٰى بِاِذْنِ اللّٰهِ ۚ وَ اُنَبِّئُكُمْ بِمَا تَاْكُلُوْنَ وَ مَا تَدَّخِرُوْنَ ۙ فِیْ بُیُوْتِكُمْ ؕ اِنَّ فِیْ ذٰلِكَ لَاٰیَةً لَّكُمْ اِنْ كُنْتُمْ مُّؤْمِنِیْنَ ﴿۵۰﴾

۵۰۔ تے بنی اسرائیل دو رسول بنا کے بھیجیس تے اوں ول آکھیا جو بے شک میں تہاڈے رب کنیں تہاڈو نشان گھن کے آیاں جو بے شک میں مٹی کنیں پکھیں آں کار تہاڈی خاطر ہک مخلوق بنیساں۔ تے اوندے وچ پھوک مرلیساں تے او اللہ سئیں دے حکم نال پکھی بݨ ولیسی۔ تے میں جاندرو اندھے تے کوڑھی کوں چنگا کریساں تے اللہ سئیں دے حکم نال موئے ہوئے کوں جوالیساں تے جو کجھ تساں کھندے ہو تے جو کجھ تساں گھریں وچ جمع کریندے ہو او وی ڈسیساں۔ بے شک ایندے وچ تہاڈے واسطے نشانی ہے جے تساں مومن ہوے

وَ مُصَدِّقًا لِّمَا بَیْنَ یَدَیَّ مِنَ التَّوْرٰىةِ وَ لِاُحِلَّ لَكُمْ بَعْضَ الَّذِیْ حُرِّمَ عَلَیْكُمْ وَ جِئْتُكُمْ بِاٰیَةٍ مِّنْ رَّبِّكُمْ ۫ فَاتَّقُوا اللّٰهَ وَ اَطِیْعُوْنِ ﴿۵۱﴾

۵۱۔ تے میں تصدیق کریندا اوں تعلیم دی جیڑھی توراۃ وچہ میڈے اگو ہے۔ تے کجھ او چیزاں جیڑھیاں تہاڈے اتے حرام کیتیاں گیئن او میں تہاڈے کیتے حلال کریندا تے میں تہاڈے کیتے تہاڈے رب کنیں نشان گھن آیاں۔ تے تساں اللہ سئیں کنیں ڈرو تے میڈا آکھݨ منو۔

اِنَّ اللّٰهَ رَبِّیْ وَ رَبُّكُمْ فَاعْبُدُوْهُ ؕ هٰذَا صِرَاطٌ مُّسْتَقِیْمٌ ﴿۵۲﴾

۵۲۔ بے شک اللہ میڈا تے تہاڈا رب تساں اوندی عبادت کرو اے ہے سدھا رستہ۔

فَلَمَّاۤ اَحَسَّ عِیْسٰى مِنْهُمُ الْكُفْرَ قَالَ مَنْ اَنْصَارِیْۤ اِلَى اللّٰهِ ؕ قَالَ الْحَوَارِیُّوْنَ نَحْنُ اَنْصَارُ اللّٰهِ ۚ اٰمَنَّا بِاللّٰهِ ۚ وَ اشْهَدْ بِاَنَّا مُسْلِمُوْنَ ﴿۵۳﴾

۵۳۔ تے جڈاں حضرت عیسیٰ نے انہیں کنیں انکار ڈٹھے تے اوں آکھیے جو اللہ سئیں دی خاطر میڈی کون مدد کریسی۔ حواریں آکھیے اساں اللہ سئیں دی مدد کرݨ والے ہیں۔ اساں اللہ سئیں کوں منیندے ہیں تے توں گواہ رہیں جو اساں مسلمان ہیں۔

رَبَّنَاۤ اٰمَنَّا بِمَاۤ اَنْزَلْتَ وَ اتَّبَعْنَا الرَّسُوْلَ فَاكْتُبْنَا مَعَ الشّٰهِدِیْنَ ﴿۵۴﴾

۵۴۔ اے ساڈے رب اساں ایمان گھن آئے ہیں اوندے اتے جیڑھی تئیں لہائی اے تے اساں رسول دا آکھݨ منیسے تے توں ساکوں گواہیں وچ لکھ گھن۔

وَ مَكَرُوْا وَ مَكَرَ اللّٰهُ ؕ وَ اللّٰهُ خَیْرُ الْمٰكِرِیْنَ ﴿۵۵﴾ ع

۵۵۔ انہیں وی مکر کیتے تے اللہ سئیں وی مکر کیتے تے اللہ سئیں چنگاں مکر کرݨ والا ہے۔

اِذْ قَالَ اللّٰهُ يٰعِيْسٰٓى اِنِّىْ مُتَوَفِّيْكَ وَرَافِعُكَ اِلَىَّ وَمُطَهِّرُكَ مِنَ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا وَجَاعِلُ الَّذِيْنَ اتَّبَعُوْكَ فَوْقَ الَّذِيْنَ كَفَرُوْٓا اِلٰى يَوْمِ الْقِيٰمَةِ ۚ ثُمَّ اِلَىَّ مَرْجِعُكُمْ فَاَحْكُمُ بَيْنَكُمْ فِيْمَا كُنْتُمْ فِيْهِ تَخْتَلِفُوْنَ ﴿۵۵﴾

۵۶ ۔ جڈاں اللہ سئیں آکھئے جو اے عیسیٰ بے شک میں تیکوں مرلیساں تے میں تیکوں اپنڑے ولو عزت ڈلیساں تے کافریں دے الزامیں کنیں میں تیکوں پاک کرلیساں تے جیرھے تیڈے پچھو ٹرُدن انہیں کوں نہ منن والیں تے قیامت دے ڈینہہ تک غالب رکھیساں ۔ تے ول تہاکوں میڈو ولنڑاں پوسی. تے میں تہاڈے درمیان (اوں گال دا) فیصلہ کرلیساں جیندے وچ تساں اختلاف کریندے پئے ہو.

فَاَمَّا الَّذِيْنَ كَفَرُوْا فَاُعَذِّبُهُمْ عَذَابًا شَدِيْدًا فِى الدُّنْيَا وَالْاٰخِرَةِ ۫ وَمَا لَهُمْ مِّنْ نّٰصِرِيْنَ ﴿۵۶﴾

۵۷ . تے جیرھے نئیں مندے تے میں انہیں کوں ڈاڈھا عذاب ڈیساں. ایں دنیا وچ وی تے آخرت وچ وی تے انہیں دا کوئی امدادی نہ ہوسی ۔

وَاَمَّا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ فَيُوَفِّيْهِمْ اُجُوْرَهُمْ ۗ وَاللّٰهُ لَا يُحِبُّ الظّٰلِمِيْنَ ﴿۵۷﴾

۵۸ ۔ تے جیرھے منیندن تے چنگے کم کیتے نیں میں انہیں کوں پورا بدلہ ڈیساں تے اللہ سئیں ظلم کرنڑ والیں کوں پسند نئیں کریندا۔

ذٰلِكَ نَتْلُوْهُ عَلَيْكَ مِنَ الْاٰيٰتِ وَالذِّكْرِ الْحَكِيْمِ ﴿۵۸﴾

۵۹ . اے آیات تے سنُمپ والا ذکر پڑھ کے سنڑیندے ہیں.

اِنَّ مَثَلَ عِيْسٰى عِنْدَ اللّٰهِ كَمَثَلِ اٰدَمَ ۭ خَلَقَهٗ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ قَالَ لَهٗ كُنْ فَيَكُوْنُ ﴿۵۹﴾

۶۰ ۔ بے شک اللہ سئیں دے نزدیک عیسیٰ دی مثال ایویں ہے، جیویں آدم دی اوں کوں پیدا کیتس مٹی کنیں ول اونکوں آکھیس بنڑ ونج تے او بنڑ گئے۔

اَلْحَقُّ مِنْ رَّبِّكَ فَلَا تَكُنْ مِّنَ الْمُمْتَرِيْنَ ﴿۶۰﴾

۶۱ . سچائی تیڈے رب کنیں ہے توں نہ تھی شک کرنڑ والیں وچو.

فَمَنْ حَآجَّكَ فِيْهِ مِنْ ۢ بَعْدِ مَا جَآءَكَ مِنَ الْعِلْمِ فَقُلْ تَعَالَوْا نَدْعُ اَبْنَآءَنَا وَاَبْنَآءَكُمْ وَنِسَآءَنَا وَنِسَآءَكُمْ وَاَنْفُسَنَا وَاَنْفُسَكُمْ ۣ ثُمَّ نَبْتَهِلْ فَنَجْعَلْ لَّعْنَتَ اللّٰهِ عَلَى الْكٰذِبِيْنَ ﴿۶۱﴾

۶۲ . تے جیرھا شخص تیں کنیں علم آونڑ دے بعد وی تیڈے نال اینداجھیڑا کرے توں آکھ ڈے آؤ اساں وی اپنڑے پتریں کوں سڈیندے ہیں تساں وی اپنڑے پتریں کوں سڈو تے اساں وی اپنڑی تریمتیں کوں سڈیندے ہیں تے تساں وی اپنڑی تریمتیں کوں سڈو تے تساں آپ وی آؤ تے اساں وی اندے ہیں تے ول ہک ڈوجھے تے رو روکے بددعا کریندے ہیں تے کوڑیں تے اللہ سئیں دی لعنت سٹیندے ہیں۔

اِنَّ هٰذَا لَهُوَ الْقَصَصُ الْحَقُّ ۚ وَمَا مِنْ اِلٰهٍ اِلَّا اللّٰهُ ۭ وَاِنَّ اللّٰهَ لَهُوَ الْعَزِيْزُ الْحَكِيْمُ ﴿۶۲﴾

۶۳ . بے شک اے سچی گالہہ اے تے اللہ سئیں دے سوا کوئی وی عبادت دے لائق نئیں تے بے شک اللہ سئیں غالب تے وڈا سیانڑا ہے۔

فَاِنْ تَوَلَّوْا فَاِنَّ اللّٰهَ عَلِيْمٌۢ بِالْمُفْسِدِيْنَ ﴿۶۳﴾

ع ۱۴ ۶۴۔ جے او پھرونجن تے بے شک اللہ سئیں گیڑیں کوں چنگی طرح جانڑدے۔

قُلْ يٰٓاَهْلَ الْكِتٰبِ تَعَالَوْا اِلٰى كَلِمَةٍ سَوَآءٍۢ بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ اَلَّا نَعْبُدَ اِلَّا اللّٰهَ وَلَا نُشْرِكَ بِهٖ شَيْئًا وَّلَا يَتَّخِذَ بَعْضُنَا بَعْضًا اَرْبَابًا مِّنْ دُوْنِ اللّٰهِ ۭ فَاِنْ تَوَلَّوْا فَقُوْلُوا اشْهَدُوْا بِاَنَّا مُسْلِمُوْنَ ﴿۶۵﴾

۶۵۔ توں آکھ ڈے جو اے اہلِ کتاب تساں اینجھی گال دو آؤ جیڑھی ساڈے تے تہاڈے وِچ ہکو ہے۔ جو اساں اللہ سئیں دے سوا کہیں دی عبادت نہ کریسوں تے اوندے نال کہیں کوں شریک نہ کریسوں تے اللہ سئیں کوں چھوڑ کے ہک ڈوجھے کوں رب نہ بنڑیسوں۔ تے جے او پھرونجن تے انہیں کوں آکھ ڈیو تساں گواہ رہو جو اساں فرمانبردار ہیں۔

يٰٓاَهْلَ الْكِتٰبِ لِمَ تُحَاۗجُّوْنَ فِيْٓ اِبْرٰهِيْمَ وَمَآ اُنْزِلَتِ التَّوْرٰىةُ وَالْاِنْجِيْلُ اِلَّا مِنْۢ بَعْدِهٖ ۭ اَفَلَا تَعْقِلُوْنَ ﴿۶۶﴾

۶۶۔ اے اہلِ کتاب تساں ابراہیم دے بارے وِچ کیوں بھڑدے ہو توراتے تے انجیل اوندے بعد لہائی گئی ہے کیا تساں عقل نوے کریندے۔

هٰٓاَنْتُمْ هٰٓؤُلَاۗءِ حَاجَجْتُمْ فِيْمَا لَكُمْ بِهٖ عِلْمٌ فَلِمَ تُحَاۗجُّوْنَ فِيْمَا لَيْسَ لَكُمْ بِهٖ عِلْمٌ ۭ وَاللّٰهُ يَعْلَمُ وَاَنْتُمْ لَا تَعْلَمُوْنَ ﴿۶۷﴾

۶۷۔ سنڑو تساں او ہے ہوتے جیڑھے انہیں گالہیں دے متعلق بحث کریندے ہو جیڑھیاں تساں جانڑدے ہو تے تساں انہیں گالہیں دے متعلق کیوں بھڑدے ہو جیڑھیاں تساں جانڑدے نوے۔ تے اللہ سئیں جانڑدے تے تساں نوہے جانڑدے

مَا كَانَ اِبْرٰهِيْمُ يَهُوْدِيًّا وَّلَا نَصْرَانِيًّا وَّلٰكِنْ كَانَ حَنِيْفًا مُّسْلِمًا ۭ وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِيْنَ ﴿۶۸﴾

۶۸۔ حضرت ابراہیم نہ یہودی ہا تے نہ عیسائی تے او اللہ سئیں دو جھکنڑ والا تے فرمانبردار ہا او مشرکیں وِچوں نہ ہا۔

اِنَّ اَوْلَى النَّاسِ بِاِبْرٰهِيْمَ لَلَّذِيْنَ اتَّبَعُوْهُ وَھٰذَا النَّبِىُّ وَالَّذِيْنَ اٰمَنُوْا ۭ وَاللّٰهُ وَلِيُّ الْمُؤْمِنِيْنَ ﴿۶۹﴾

۶۹۔ بے شک ابراہیم دے قریبی اوہن جیڑھے اوندے پچھوں ٹردن تے اے نبی تے ایندے منڑ والے تے اللہ سئیں سنگتی ہے مومنیں دا۔

وَدَّتْ طَّاۗىِٕفَةٌ مِّنْ اَھْلِ الْكِتٰبِ لَوْ يُضِلُّوْنَكُمْ ۭ وَمَا يُضِلُّوْنَ اِلَّآ اَنْفُسَھُمْ وَمَا يَشْعُرُوْنَ ﴿۷۰﴾

۷۰۔ اہلِ کتاب وِچوں ہک ٹولہ اے چاہندے جو او تہاکوں گمراہ کر ڈیوے تے او اپنڑے آپ کوں گمراہ کریندے پئن تے او سمجھیندے نئیں۔

يٰٓاَھْلَ الْكِتٰبِ لِمَ تَكْفُرُوْنَ بِاٰيٰتِ اللّٰهِ وَاَنْتُمْ تَشْهَدُوْنَ ﴿۷۱﴾

۷۱۔ اے اہلِ کتاب تساں اللہ سئیں دا کیوں انکار کریندے ہو تے تساں گواہی ڈے چکیو۔

يٰٓاَھْلَ الْكِتٰبِ لِمَ تَلْبِسُوْنَ الْحَقَّ بِالْبَاطِلِ وَتَكْتُمُوْنَ الْحَقَّ وَاَنْتُمْ تَعْلَمُوْنَ ﴿۷۲﴾ ع

۷۲۔ اے اہلِ کتاب تساں سچ کوں کوڑ نال کیوں رلیندے ہو تے تساں سچ کوں لکیندے ہو تے تساں جانڑدے ہو۔ ع ۸ ۱۵

وَقَالَتْ طَّآئِفَةٌ مِّنْ أَهْلِ الْكِتٰبِ اٰمِنُوْا بِالَّذِيْٓ اُنْزِلَ عَلَى الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَجْهَ النَّهَارِ وَاكْفُرُوْٓا اٰخِرَهٗ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُوْنَ ﴿٧٢﴾

٧٣۔ ہک ٹولہ اہلِ کتاب وچوں آہدے لساں اوں گال تے ایمان گھن آؤ جیرھی مومنیں تے لہائی گئی ہے ڈینہہ دے منڈھ وچ تے ڈینہہ دے چھیکڑ وچ انکار کر ڈیو متاں او ول آون۔

وَلَا تُؤْمِنُوْٓا اِلَّا لِمَنْ تَبِعَ دِيْنَكُمْ ۭ قُلْ اِنَّ الْهُدٰى هُدَى اللّٰهِ ۙ اَنْ يُّؤْتٰٓى اَحَدٌ مِّثْلَ مَآ اُوْتِيْتُمْ اَوْ يُحَآجُّوْكُمْ عِنْدَ رَبِّكُمْ ۭ قُلْ اِنَّ الْفَضْلَ بِيَدِ اللّٰهِ ۚ يُؤْتِيْهِ مَنْ يَّشَآءُ ۭ وَاللّٰهُ وَاسِعٌ عَلِيْمٌ ﴿٧٣﴾

٧٤۔ تساں آکھن نہ منو سوائے اوندے جیرھا تہاڈے دین دے پچھو چلدے توں آکھ ڈے بے شک اصل ہدایت تے اوہے جیرھی اللہ سئیں دی ہے۔ اوہو جیہاں اونکوں ملے جو تہاکوں ملئے یا تہاڈے رب دے اگو تہاڈے نال جھیڑا لاون۔ توں آکھ ڈے جو بے شک فضل اللہ سئیں دے ہتھ وچ تے او ڈیندے جینکوں چاہندے تے اللہ سئیں بہوں ودھ ڈیون والا تے جانڑ والا ہے۔

يَّخْتَصُّ بِرَحْمَتِهٖ مَنْ يَّشَآءُ ۭ وَاللّٰهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيْمِ ﴿٧٤﴾

٧٥۔ او اپنڑی رحمت نال جینکوں چاہندے خاص کریندے۔ اللہ سئیں وڈے فضل والا ہے۔

وَمِنْ اَهْلِ الْكِتٰبِ مَنْ اِنْ تَاْمَنْهُ بِقِنْطَارٍ يُّؤَدِّهٖٓ اِلَيْكَ ۚ وَمِنْهُمْ مَّنْ اِنْ تَاْمَنْهُ بِدِيْنَارٍ لَّا يُؤَدِّهٖٓ اِلَيْكَ اِلَّا مَا دُمْتَ عَلَيْهِ قَآئِمًا ۭ ذٰلِكَ بِاَنَّهُمْ قَالُوْا لَيْسَ عَلَيْنَا فِي الْاُمِّيّٖنَ سَبِيْلٌ ۚ وَيَقُوْلُوْنَ عَلَى اللّٰهِ الْكَذِبَ وَهُمْ يَعْلَمُوْنَ ﴿٧٥﴾

٧٦۔ تے اہلِ کتاب وچوں کجھ لوک اینجھے ہن جے توں اہنیں کوں ڈھیر سارا مال امانت ڈیویں تے او جیکوں ولا ڈیسن تے کجھ لوک اینجھن جو توں اوں کوں ہک دینار وی امانت ڈیویں تے او ولا نہ ڈیسی جے تئیں توں اوندے پچھو نہ پیا رہیں۔ اے اِت گالھوں اے جو او یقیناً آہدن جو امیین دے بارے وچ ساڈے اتے کوئی پکڑ نئیں۔ تے او اللہ سئیں دے اتے جانڑ بجھ کے کوڑ مریندن۔

بَلٰى مَنْ اَوْفٰى بِعَهْدِهٖ وَاتَّقٰى فَاِنَّ اللّٰهَ يُحِبُّ الْمُتَّقِيْنَ ﴿٧٦﴾

٧٧۔ ہا جیرھا اپنڑے دعدے کوں پورا کریسی تے اللہ سئیں کنیں ڈریسی تے بے شک اللہ سئیں ڈرنڑ والیں نال محبت کریندے۔

اِنَّ الَّذِيْنَ يَشْتَرُوْنَ بِعَهْدِ اللّٰهِ وَاَيْمَانِهِمْ ثَمَنًا قَلِيْلًا اُولٰٓئِكَ لَا خَلَاقَ لَهُمْ فِي الْاٰخِرَةِ وَلَا يُكَلِّمُهُمُ اللّٰهُ وَلَا يَنْظُرُ اِلَيْهِمْ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ وَلَا يُزَكِّيْهِمْ ۠ وَلَهُمْ عَذَابٌ اَلِيْمٌ ﴿٧٧﴾

٧٨۔ بے شک جیرھے اللہ سئیں تے اوندے عہد کوں تھوڑی قیمت نال وچیندن اہنیں دا آخرت وچ کوئی حصہ نئیں تے اللہ سئیں نہ اہنیں نال الیسی نہ تے قیامت دے ڈینہہ نہ اہنیں دو ڈیکھسی تے نہ اہنیں کوں پاک کریسی تے اہنیں کیتے ڈکھ ڈیونڑ والا عذاب۔

وَاِنَّ مِنْهُمْ لَفَرِيْقًا يَّلْوٗنَ اَلْسِنَتَهُمْ بِالْكِتٰبِ لِتَحْسَبُوْهُ مِنَ الْكِتٰبِ وَمَا هُوَ مِنَ الْكِتٰبِ ۚ وَيَقُوْلُوْنَ هُوَ مِنْ عِنْدِ اللّٰهِ وَمَا هُوَ مِنْ عِنْدِ اللّٰهِ ۚ وَيَقُوْلُوْنَ

٧٩۔ اہنیں وچوں ہک ٹولہ اینجھا ہے جیرھا کتاب (تورات) کوں اپنڑے زبانیں کوں مروڑ کے پڑھدن تاں جو اوں کوں وی سمجھو کتاب وچوں تے او کتاب وچوں نئیں۔ او آہدن جو اے اللہ سئیں ولوں ہے بھی گال

عَلَى اللّٰهِ الْكَذِبَ وَهُمْ يَعْلَمُوْنَ ﴿۷۹﴾

لے ہے جو او اللہ سئیں ولو نئیں تے او جانڑ بجھ کے اللہ سئیں تے کوڑ مریندن۔

مَا كَانَ لِبَشَرٍ اَنْ يُّؤْتِيَهُ اللّٰهُ الْكِتٰبَ وَالْحُكْمَ وَالنُّبُوَّةَ ثُمَّ يَقُوْلَ لِلنَّاسِ كُوْنُوْا عِبَادًا لِّيْ مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ وَلٰكِنْ كُوْنُوْا رَبّٰنِيّٖنَ بِمَا كُنْتُمْ تُعَلِّمُوْنَ الْكِتٰبَ وَبِمَا كُنْتُمْ تَدْرُسُوْنَ ﴿۸۰﴾

۸۰۔ ایں انسان دی شان نئیں جو اللہ سئیں اوں کوں کتاب تے ،حکومت تے نبوت ڈیوے پچھیں او لوکیں کوں اے آکھے جو اللہ سئیں کوں چھوڑ کے میڈے بندے بنڑ ونجو تے او آہدن جو رب دے بنڑ ونجو ایں واسطے جو تساں کتاب دی تعلیم ڈیندے ئے تے جو تساں پڑھدے ئے۔

وَلَا يَاْمُرَكُمْ اَنْ تَتَّخِذُوا الْمَلٰٓئِكَةَ وَالنَّبِيّٖنَ اَرْبَابًا ۭ اَيَاْمُرُكُمْ بِالْكُفْرِ بَعْدَ اِذْ اَنْتُمْ مُّسْلِمُوْنَ ﴿۸۱﴾

۸۱۔ تے نہ او حکم ڈیندن جو تساں فرشتیں تے نبیں کوں رب بنا گھنو کیا او تہاڈے مسلمان تھیونڑ دے بعد تہاکوں کفر دا حکم ڈیندن۔ ع ۱۶

وَاِذْ اَخَذَ اللّٰهُ مِيْثَاقَ النَّبِيّٖنَ لَمَآ اٰتَيْتُكُمْ مِّنْ كِتٰبٍ وَّحِكْمَةٍ ثُمَّ جَآءَكُمْ رَسُوْلٌ مُّصَدِّقٌ لِّمَا مَعَكُمْ لَتُؤْمِنُنَّ بِهٖ وَلَتَنْصُرُنَّهٗ ۭ قَالَ ءَاَقْرَرْتُمْ وَاَخَذْتُمْ عَلٰي ذٰلِكُمْ اِصْرِيْ ۭ قَالُوْٓا اَقْرَرْنَا ۭ قَالَ فَاشْهَدُوْا وَاَنَا مَعَكُمْ مِّنَ الشّٰهِدِيْنَ ﴿۸۲﴾

۸۲۔ تے جڈاں اللہ سئیں نبیں کنیں وعدہ گدھا با جو ئیں تہاکوں کتاب تے حکمت ڈیواں تے ول تہاڈو ہک رسول آوے جیرھا تصدیق کرے اوندی جیرھی تہاڈے کولہوے تساں اوندے اتے ضرور ایمان گھن آؤ تے ضرور اوندی امداد کرو تے پچھیں خدا آکھیے جو کیا تساں اقرار کریندے ئے تے تساں میڈی ایں ذمہ واری کوں قبول کریندے ئے انہیں آکھے اساں اقرار کریندے ہیں۔ اللہ سئیں آکھیا جو تساں وی گواہ رہو میں وی تہاڈے نال گواہیں وچوں ہاں۔

فَمَنْ تَوَلّٰى بَعْدَ ذٰلِكَ فَاُولٰٓئِكَ هُمُ الْفٰسِقُوْنَ ﴿۸۳﴾

۸۳۔ جیرھا ایندے بعد پھر ونجے او فاسق ہن۔

اَفَغَيْرَ دِيْنِ اللّٰهِ يَبْغُوْنَ وَلَهٗٓ اَسْلَمَ مَنْ فِي السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ طَوْعًا وَّكَرْهًا وَّاِلَيْهِ يُرْجَعُوْنَ ﴿۸۴﴾

۸۴۔ کیا او اللہ سئیں دے دین دے سوا بیا دین چاہندن تے سچی گال اے ہے جو جیرھا کجھ آسمانیں تے زمین وچ ہے خوشی تے مجبوری نال او ندا فرمانبردار تے اوندو ولسن۔

قُلْ اٰمَنَّا بِاللّٰهِ وَمَآ اُنْزِلَ عَلَيْنَا وَمَآ اُنْزِلَ عَلٰٓي اِبْرٰهِيْمَ وَاِسْمٰعِيْلَ وَاِسْحٰقَ وَيَعْقُوْبَ وَالْاَسْبَاطِ وَمَآ اُوْتِيَ مُوْسٰى وَعِيْسٰى وَالنَّبِيُّوْنَ مِنْ رَّبِّهِمْ ۠ لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ اَحَدٍ مِّنْهُمْ ۡ وَنَحْنُ لَهٗ مُسْلِمُوْنَ ﴿۸۵﴾

۸۵۔ توں آکھ جو اساں اللہ سئیں تے ایمان گھن آندے ہیں تے اوندے تے جیرھا ساڈے اتے لتھے تے جیرھا ابراہیم اسماعیل اسحاق تے (اوندی) اولادیں تے لتھے تے جو ڈتا گئے موسیٰ عیسیٰ تے نبیں کوں انہیں دے رب ولوں انہیں وچ کہیں دا فرق نسے کریندے

تے اساں اوندے فرمانبردار ہیں۔

وَمَنْ يَّبْتَغِ غَيْرَ الْاِسْلَامِ دِيْنًا فَلَنْ يُّقْبَلَ مِنْهُ ۚ وَهُوَ فِي الْاٰخِرَةِ مِنَ الْخٰسِرِيْنَ ﴿٨٦﴾

٨٦۔ جیرھا اسلام دے سوا ہا کوئی دین چا ہندے اونکوں قبول نہ کیتا ویسی تے او آخرت وچ گھاٹا پاوݨ والیں وچوں ہے۔

كَيْفَ يَهْدِي اللّٰهُ قَوْمًا كَفَرُوْا بَعْدَ اِيْمَانِهِمْ وَشَهِدُوْٓا اَنَّ الرَّسُوْلَ حَقٌّ وَّجَآءَهُمُ الْبَيِّنٰتُ ۚ وَاللّٰهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظّٰلِمِيْنَ ﴿٨٧﴾

٨٧۔ جیرھے لوک ایمان آنڑ دے بعد کافر تھی گیئن اللہ سئیں اہنیں کوں کیویں ہدایت ڈیوے تے او گواہی ڈے چکین جو بے شک رسول سچا ہے تے اہنیں کولہو دلائل آ چکین تے اللہ سئیں ظالم قوم کوں ہدایت نیئں ڈیندا۔

اُولٰٓئِكَ جَزَآؤُهُمْ اَنَّ عَلَيْهِمْ لَعْنَةَ اللّٰهِ وَالْمَلٰٓئِكَةِ وَالنَّاسِ اَجْمَعِيْنَ ﴿٨٨﴾

٨٨۔ اے لوکن جنہیں دی سزا اے ہے جو بے شک انہیں تے اللہ سئیں دی فرشتیں دی تے سارے لوکیں دی لعنت۔

خٰلِدِيْنَ فِيْهَا ۚ لَا يُخَفَّفُ عَنْهُمُ الْعَذَابُ وَلَا هُمْ يُنْظَرُوْنَ ﴿٨٩﴾

٨٩۔ اوندے وچ ہمیشہ رہسن انہیں کنیں ہولا نہ کیتا ویسی عذاب تے انہیں کوں مہلت نہ ڈتی ویسی۔

اِلَّا الَّذِيْنَ تَابُوْا مِنْ بَعْدِ ذٰلِكَ وَاَصْلَحُوْا ۟ فَاِنَّ اللّٰهَ غَفُوْرٌ رَّحِيْمٌ ﴿٩٠﴾

٩٠۔ سوائے انہیں دے جیرھے توبہ کریسن ایندے بعد تے اصلاح کریسن تے بے شک اللہ سئیں بہوں بخشݨ والا تے رحمت کرݨ والا ہے۔

اِنَّ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا بَعْدَ اِيْمَانِهِمْ ثُمَّ ازْدَادُوْا كُفْرًا لَّنْ تُقْبَلَ تَوْبَتُهُمْ ۚ وَاُولٰٓئِكَ هُمُ الضَّآلُّوْنَ ﴿٩١﴾

٩١۔ بے شک او لوک جیرھے کافر تھی گیئن تے ول او کفر وچ ودھ گیئن انہیں دی توبہ کوں قبول نہ کیتی ویسی تے ایھے گمراہ ہن۔

اِنَّ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا وَمَاتُوْا وَهُمْ كُفَّارٌ فَلَنْ يُّقْبَلَ مِنْ اَحَدِهِمْ مِّلْءُ الْاَرْضِ ذَهَبًا وَّلَوِ افْتَدٰى بِهٖ ۭ اُولٰٓئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ اَلِيْمٌ وَّمَا لَهُمْ مِّنْ نّٰصِرِيْنَ ﴿٩٢﴾ ع ٩

٩٢۔ بے شک جیرھے کافرن تے او مر گئے او ہن وی کافر انہیں کنیں اصلو قبول نہ کیتا ویسی جو او زمین دے برابر سونا وٹاندرے وچ ڈیون۔ انہیں لوکیں واسطے عذابِ درد ڈیوݨ والا تے انہیں دا کوئی وی امدادی نہ ہوسی۔

لَنْ تَنَالُوا الْبِرَّ حَتّٰی تُنْفِقُوْا مِمَّا تُحِبُّوْنَ ؕ وَمَا تُنْفِقُوْا مِنْ شَیْءٍ فَاِنَّ اللّٰهَ بِهٖ عَلِیْمٌ ﴿۹۲﴾

۹۳۔ تساں نیکی کڈاہیں نوں ہے پا سگدے جے تئیں تساں او چیزاں خرچ نہ کرو جیرھیاں تہاکوں چنگیاں لگدن تے جے کجھ تساں خرچ کریندے ہو تے بے شک اللہ سئیں اوں کوں جانڑدے۔

كُلُّ الطَّعَامِ كَانَ حِلًّا لِّبَنِیْۤ اِسْرَآءِیْلَ اِلَّا مَا حَرَّمَ اِسْرَآءِیْلُ عَلٰی نَفْسِهٖ مِنْ قَبْلِ اَنْ تُنَزَّلَ التَّوْرٰىةُ ؕ قُلْ فَاْتُوْا بِالتَّوْرٰىةِ فَاتْلُوْهَاۤ اِنْ كُنْتُمْ صٰدِقِیْنَ ﴿۹۳﴾

۹۴۔ بنی اسرائیل کیتے ہر کھانڑا حلال ہا سوائے اوندے جیرھا اسرائیل نے اپنڑے اتے آپ حرام کر ڈتا ہا۔ تورات دے لہنڑ کنیں پہلے۔ توں آکھ ڈے جے تساں سچے ہو تے تورات گھن آؤ تے اونکوں پڑھو۔

فَمَنِ افْتَرٰی عَلَی اللّٰهِ الْكَذِبَ مِنْۢ بَعْدِ ذٰلِكَ فَاُولٰٓئِكَ هُمُ الظّٰلِمُوْنَ ﴿۹۴﴾

۹۵۔ تے جیرھے لوک ایندے بعد اللہ سئیں تے کوڑ بدھیندن او ہے لوک ظالمن۔

قُلْ صَدَقَ اللّٰهُ ۫ فَاتَّبِعُوْا مِلَّةَ اِبْرٰهِیْمَ حَنِیْفًا ؕ وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِیْنَ ﴿۹۵﴾

۹۶۔ آکھ ڈے اللہ سئیں سچ آکھئے جو تساں پیروی کرو ابراہیم دے مذہب دی جیرھا خدا دو جھکنڑ والا ہا تے مشرکیں وچوں نہ ہا۔

اِنَّ اَوَّلَ بَیْتٍ وُّضِعَ لِلنَّاسِ لَلَّذِیْ بِبَكَّةَ مُبٰرَكًا وَّهُدًی لِّلْعٰلَمِیْنَ ﴿۹۶﴾

۹۷۔ بے شک لوکیں کیتے پہلا گھر جیرھا مکہ وچ ہے تے برکت والا ہے جہانیں کیتے ہدایت ہے۔

فِیْهِ اٰیٰتٌۢ بَیِّنٰتٌ مَّقَامُ اِبْرٰهِیْمَ ۚ۬ وَمَنْ دَخَلَهٗ كَانَ اٰمِنًا ؕ وَلِلّٰهِ عَلَی النَّاسِ حِجُّ الْبَیْتِ مَنِ اسْتَطَاعَ اِلَیْهِ سَبِیْلًا ؕ وَمَنْ كَفَرَ فَاِنَّ اللّٰهَ غَنِیٌّ عَنِ الْعٰلَمِیْنَ ﴿۹۷﴾

۹۸۔ اوندے وچ کھلے کھلے نشانات ہن تے ابراہیم دے ٹکنڑ دی جاہ ہے تے جیرھا ایندے وچ داخل تھیوے او امن وچ آویندے۔ اللہ سئیں کیتے لوکیں تے اوں گھر دا حج فرض کیتا گئے جینکوں ایندے راہ دی طاقت ہووے۔ تے جیرھا نہ منے تے بے شک اللہ سئیں سارے جہانیں کنیں بے نیاز ہے۔

قُلْ یٰۤاَهْلَ الْكِتٰبِ لِمَ تَكْفُرُوْنَ بِاٰیٰتِ اللّٰهِ ۖۗ وَاللّٰهُ شَهِیْدٌ عَلٰی مَا تَعْمَلُوْنَ ﴿۹۸﴾

۹۹۔ توں آکھ ڈے اے اہل کتاب تساں اللہ سئیں دی آیات دا انکار کیوں کریندے ہو تے اللہ سئیں جو کجھ تساں کریندے ہو اوندے تے نگران ہے۔

قُلْ یٰۤاَهْلَ الْكِتٰبِ لِمَ تَصُدُّوْنَ عَنْ سَبِیْلِ اللّٰهِ مَنْ اٰمَنَ تَبْغُوْنَهَا عِوَجًا وَّاَنْتُمْ شُهَدَآءُ ؕ وَمَا اللّٰهُ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُوْنَ ﴿۹۹﴾

۱۰۰۔ توں آکھ ڈے اے اہل کتاب تساں اللہ سئیں دی راہ کنیں اوں کوں کیوں روکیندے ہو جیرھا ایمان گھن آندے تساں اونکوں ڈنگا کریندے ہو تے تساں گواہ ہوے۔ اللہ سئیں جو کجھ تساں کریندے ہو اوں کنیں غافل نئیں۔

یٰۤاَیُّهَا الَّذِیْنَ اٰمَنُوْۤا اِنْ تُطِیْعُوْا فَرِیْقًا مِّنَ الَّذِیْنَ اُوْتُوا الْكِتٰبَ یَرُدُّوْكُمْ بَعْدَ اِیْمَانِكُمْ كٰفِرِیْنَ ﴿۱۰۰﴾

۱۰۱۔ اے ایمان والو جے تساں اوں ٹولے دی فرمانبرداری کریسو جینکوں کتاب ڈتی گئی ہے او تہاکوں تہاڈے ایمان دے

بعد کافر بنا ڈیسن ۔

وَكَيْفَ تَكْفُرُوْنَ وَاَنْتُمْ تُتْلٰى عَلَيْكُمْ اٰيٰتُ اللّٰهِ وَفِيْكُمْ رَسُوْلُهٗ ؕ وَمَنْ يَّعْتَصِمْ بِاللّٰهِ فَقَدْ هُدِيَ اِلٰى صِرَاطٍ مُّسْتَقِيْمٍ ﴿١٠١﴾

١٠٢۔ تے تساں کیویں انکار کریندے ہو جو حالت اے ہے جو تہاڈے اتے اللہ سئیں دی آیات پڑھیاں ویندن تے تہاڈے وچ اوندا رسول وی ہے پیا ۔ جیرھا اللہ سئیں دی آم شام وچ آ ویسی اوہیں سمجھو اونکوں سدھے رستے تے ٹور ڈتا گئے ۔

ع

5

يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوا اتَّقُوا اللّٰهَ حَقَّ تُقٰتِهٖ وَلَا تَمُوْتُنَّ اِلَّا وَاَنْتُمْ مُّسْلِمُوْنَ ﴿١٠٢﴾

١٠٣۔ اے ایمان والو اللہ سئیں کنیں ڈرو جیویں اوں کنیں ڈرن دا حق ۔ تے تساں او تئیں نہ مرو جے تئیں مسلمان نہ ہو وو ۔

وَاعْتَصِمُوْا بِحَبْلِ اللّٰهِ جَمِيْعًا وَّلَا تَفَرَّقُوْا ۪ وَاذْكُرُوْا نِعْمَتَ اللّٰهِ عَلَيْكُمْ اِذْ كُنْتُمْ اَعْدَآءً فَاَلَّفَ بَيْنَ قُلُوْبِكُمْ فَاَصْبَحْتُمْ بِنِعْمَتِهٖۤ اِخْوَانًا ۚ وَكُنْتُمْ عَلٰى شَفَا حُفْرَةٍ مِّنَ النَّارِ فَاَنْقَذَكُمْ مِّنْهَا ؕ كَذٰلِكَ يُبَيِّنُ اللّٰهُ لَكُمْ اٰيٰتِهٖ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُوْنَ ﴿١٠٣﴾

١٠٤۔ اللہ سئیں دی رسی کوں تکڑائی نال پکڑو کٹھے رل کے تے نہ نکھڑو تے تہاڈے اتے جیرھی اللہ سئیں دی نعمت لتھی ہے اوں کوں یاد رکھو جیرھے ویلے ہک ڈوجھے دے تساں دشمن ہا وے تے اوں تہاڈے دلیں وچ محبت پا ڈتی ہے تے تساں خدا دی ایں نعمت نال آپت وچ بھرا بن گئے تے تساں بھا آلی کھڈ دی کندھی تے کھڑے ہاوے تے اوں تہاکوں اوں کنیں بچا گدھے ۔ ایویں اللہ سئیں تہاڈے کیتے اپنیاں آیتاں بیان کریندے تاں جو تساں ہدایت پاؤ

وَلْتَكُنْ مِّنْكُمْ اُمَّةٌ يَّدْعُوْنَ اِلَى الْخَيْرِ وَيَاْمُرُوْنَ بِالْمَعْرُوْفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ ؕ وَاُولٰٓئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُوْنَ ﴿١٠٤﴾

١٠٥۔ تساں وچ ہک ٹولہ اینجھا ہووے جیرھا نیکی دو سڈے تے چنگے کمیں دا حکم ڈیون تے برائیں کنیں روکن تے ایھے لوک کامیاب تھیوݨ والن ۔

وَلَا تَكُوْنُوْا كَالَّذِيْنَ تَفَرَّقُوْا وَاخْتَلَفُوْا مِنْۢ بَعْدِ مَا جَآءَهُمُ الْبَيِّنٰتُ ؕ وَاُولٰٓئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ عَظِيْمٌ ﴿١٠٥﴾

١٠٦۔ تساں اونہیں لوکیں آلی کار نہ تھیو جیرھے نشان آوݨ دے بعد آپت وچ نکھڑ گیئن تے اختلاف کیتے نیں تے اونہیں کیتے وڈا عذاب ۔

يَّوْمَ تَبْيَضُّ وُجُوْهٌ وَّتَسْوَدُّ وُجُوْهٌ ۚ فَاَمَّا الَّذِيْنَ اسْوَدَّتْ وُجُوْهُهُمْ ۟ اَكَفَرْتُمْ بَعْدَ اِيْمَانِكُمْ فَذُوْقُوا الْعَذَابَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُوْنَ ﴿١٠٦﴾

١٠٧۔ جیرھے ڈینہہ کجھ منہ چٹے ہوسن تے کجھ منہ کالے ہوسن تے جنہیں دے منہ کالے ہوسن (اونہیں کنیں پچھیا ویسی) کیا تساں منݨ دے بعد کافر تھی گئے ہاوے ہݨ تساں عذاب چکھو جو تساں کافر تھی گئے ہاوے ۔

وَاَمَّا الَّذِيْنَ ابْيَضَّتْ وُجُوْهُهُمْ فَفِيْ رَحْمَةِ اللّٰهِ

١٠٨۔ تے جنہیں دے منہ چٹے ہوسن او اللہ سئیں دی رحمت

هُمْ فِيهَا خٰلِدُوْنَ ﴿۱۰۷﴾

وچ ہوسن تے اوندے وچ ہمیشہ رہسن.

تِلْكَ اٰيٰتُ اللّٰهِ نَتْلُوْهَا عَلَيْكَ بِالْحَقِّ ؕ وَمَا اللّٰهُ يُرِيْدُ ظُلْمًا لِّلْعٰلَمِيْنَ ﴿۱۰۸﴾

۱۰۹۔ اے اللہ سئیں دی آیات ہن جیڑھیاں سچائی نال تہاڈے اتے پڑھدے ہئیں تے اللہ سئیں سارے جہانیں تے ظلم نئیں چاہندا۔

وَلِلّٰهِ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ ؕ وَاِلَى اللّٰهِ تُرْجَعُ الْاُمُوْرُ ﴿۱۰۹﴾

۱۱۰۔ جو کجھ آسمانیں تے زمین وچ ہے او اللہ سئیں دا ہے۔ تے اللہ سئیں دو سارے معاملے ولسن۔

ع ۱۱

كُنْتُمْ خَيْرَ اُمَّةٍ اُخْرِجَتْ لِلنَّاسِ تَاْمُرُوْنَ بِالْمَعْرُوْفِ وَتَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَتُؤْمِنُوْنَ بِاللّٰهِ ؕ وَلَوْ اٰمَنَ اَهْلُ الْكِتٰبِ لَكَانَ خَيْرًا لَّهُمْ ؕ مِنْهُمُ الْمُؤْمِنُوْنَ وَاَكْثَرُهُمُ الْفٰسِقُوْنَ ﴿۱۱۰﴾

۱۱۱۔ تساں ساریں کنیں چنگا ٹولہ ہو جینکوں لوکیں دے فائدے کیتے بݨایا گئے تساں نیکی دا حکم ڈیندے ہو تے برائی کنیں ہٹکیندے ہو تے تساں اللہ سئیں کوں مندے ہو تے جے اہلِ کتاب وی ایمان گھن آون ہا تے انہیں واسطے چنگا ہا۔ انہیں وچوں کجھ مومن تے زیادہ نافرمان۔

لَنْ يَّضُرُّوْكُمْ اِلَّاۤ اَذًى ؕ وَاِنْ يُّقَاتِلُوْكُمْ يُوَلُّوْكُمُ الْاَدْبَارَ ۪ ثُمَّ لَا يُنْصَرُوْنَ ﴿۱۱۱﴾

۱۱۲۔ او تھوڑے نقصان دے سوا تہاکوں کوئی نقصان نئیں پچا سگدے تے جے او تہاڈے نال بھڑن تے او تہاکوں کنڈ ڈکھا کے درک ولسن تے ولا انہیں دی مدد نہ کیتی ولسی۔

ضُرِبَتْ عَلَيْهِمُ الذِّلَّةُ اَيْنَ مَا ثُقِفُوْۤا اِلَّا بِحَبْلٍ مِّنَ اللّٰهِ وَحَبْلٍ مِّنَ النَّاسِ وَبَآءُوْ بِغَضَبٍ مِّنَ اللّٰهِ وَضُرِبَتْ عَلَيْهِمُ الْمَسْكَنَةُ ؕ ذٰلِكَ بِاَنَّهُمْ كَانُوْا يَكْفُرُوْنَ بِاٰيٰتِ اللّٰهِ وَيَقْتُلُوْنَ الْاَنْۢبِيَآءَ بِغَيْرِ حَقٍّ ؕ ذٰلِكَ بِمَا عَصَوْا وَّكَانُوْا يَعْتَدُوْنَ ﴿۱۱۲﴾

۱۱۳۔ انہیں تے ذلت سٹی گئی ہے جتھاں وی او ہوسن سوائے ایندے جو او اللہ سئیں دی یا لوکیں دی رسی کوں پکڑن تے انہیں کوں بے وسی چمبڑ گئی ہے۔ اے ایں واسطے ہے جو او بے شک اللہ سئیں دی آیات دا انکار کریندے ہن تے بلا وجہ نبیں کوں قتل کریندن تے ایں واسطے جو انہیں نافرمانی کیتی تے او حد کنیں ودھ گئین۔

لَيْسُوْا سَوَآءً ؕ مِنْ اَهْلِ الْكِتٰبِ اُمَّةٌ قَآئِمَةٌ يَّتْلُوْنَ اٰيٰتِ اللّٰهِ اٰنَآءَ الَّيْلِ وَهُمْ يَسْجُدُوْنَ ﴿۱۱۳﴾

۱۱۴۔ اے سارے برابر نئیں۔ اہلِ کتاب وچوں ہک ٹولہ اپݨے وعدے تے قائم او رات دے ویلھے اللہ سئیں دی آیات پڑھدن تے او سجدہ وی کریندن۔

يُؤْمِنُوْنَ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ وَيَاْمُرُوْنَ بِالْمَعْرُوْفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَيُسَارِعُوْنَ فِي الْخَيْرٰتِ ؕ وَاُولٰٓئِكَ مِنَ الصّٰلِحِيْنَ ﴿۱۱۴﴾

۱۱۵۔ اللہ سئیں تے آخرت تے ایمان گھن اندن۔ نیکی دا حکم ڈیندن تے برائیں کنیں ڈکیندن تے نیکی کیتے ہک ڈوجھے کنیں جلدی کریندن تے ایہے لوک نیکیں وچوں ہن۔

وَمَا يَفْعَلُوْا مِنْ خَيْرٍ فَلَنْ يُّكْفَرُوْهُ ۗ وَاللّٰهُ عَلِيْمٌۢ بِالْمُتَّقِيْنَ ﴿۱۱۶﴾

۱۱۶۔ تے او جو وی نیکی کرلیسن اوندی ناقدری اصلو نہ کیتی ویسی تے اللہ متقیں کوں بہوں جانڑدے۔

اِنَّ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا لَنْ تُغْنِيَ عَنْهُمْ اَمْوَالُهُمْ وَلَآ اَوْلَادُهُمْ مِّنَ اللّٰهِ شَيْـًٔا ۭ وَاُولٰۗىِٕكَ اَصْحٰبُ النَّارِ ۚ هُمْ فِيْهَا خٰلِدُوْنَ ﴿۱۱۷﴾

۱۱۷۔ بے شک او لوک جیڑھے کافر ن نہ انہیں دے مال تے نہ انہیں دی اولاد انہیں کوں اللہ سئیں کنیں بچیسن اے دوزخی ہن تے او اوندے وچ رہسن پئے۔

مَثَلُ مَا يُنْفِقُوْنَ فِيْ هٰذِهِ الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا كَمَثَلِ رِيْحٍ فِيْهَا صِرٌّ اَصَابَتْ حَرْثَ قَوْمٍ ظَلَمُوْٓا اَنْفُسَهُمْ فَاَهْلَكَتْهُ ۭ وَمَا ظَلَمَهُمُ اللّٰهُ وَلٰكِنْ اَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُوْنَ ﴿۱۱۸﴾

۱۱۸۔ انہیں دی مثال جیڑھے ایں دنیا وچ خرچ کریندن اوں ہوادی ہے جیندے وچ پالا ہووے تے او انہیں دی رڑھ تے چلے۔ جیڑھے اپنڑے تے ظلم کریندن تے او انہیں کوں تباہ کرڈیوے تے اللہ سئیں انہیں تے ظلم نئیں کریندا او اپنڑے اتے آپ ظلم کریندن۔

يٰٓاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا لَا تَتَّخِذُوْا بِطَانَةً مِّنْ دُوْنِكُمْ لَا يَاْلُوْنَكُمْ خَبَالًا ۭ وَدُّوْا مَا عَنِتُّمْ ۚ قَدْ بَدَتِ الْبَغْضَاۗءُ مِنْ اَفْوَاهِهِمْ ښ وَمَا تُخْفِيْ صُدُوْرُهُمْ اَكْبَرُ ۭ قَدْ بَيَّنَّا لَكُمُ الْاٰيٰتِ اِنْ كُنْتُمْ تَعْقِلُوْنَ ﴿۱۱۹﴾

۱۱۹۔ اے ایمان والو تساں کہیں ڈوجھے کوں گھاٹا سنگتی نہ بنڑاؤ اپنڑیں کوں چھوڑ کے او بد سلوکی وچ تہاڈے نال گھٹی نہ کریسن۔ او چاہندن جو تساں ڈکھی تھیوو۔ انہیں دے موہیں کنیں انہیں دی دشمنی ظاہر تھی گئی ہے تے جیڑھی دشمنی انہیں دے سینے لکائی کھڑن او بہوں وڈی ہے۔ اساں تہاڈے کیتے آیتاں کھول کے بیان کرڈتن جو تساں عقل نال کم گھنو۔

هٰٓاَنْتُمْ اُولَاۗءِ تُحِبُّوْنَهُمْ وَلَا يُحِبُّوْنَكُمْ وَتُؤْمِنُوْنَ بِالْكِتٰبِ كُلِّهٖ ۚ وَاِذَا لَقُوْكُمْ قَالُوْٓا اٰمَنَّا ڗ وَاِذَا خَلَوْا عَضُّوْا عَلَيْكُمُ الْاَنَامِلَ مِنَ الْغَيْظِ ۭ قُلْ مُوْتُوْا بِغَيْظِكُمْ ۭ اِنَّ اللّٰهَ عَلِيْمٌۢ بِذَاتِ الصُّدُوْرِ ﴿۱۲۰﴾

۱۲۰۔ سنڑو تساں اوجھے ہو جیڑھے انہیں نال محبت کریندے ہو تے او تہاڈے نال محبت نئیں کریندے تے تساں ساری کتاب کوں منیندے ہو تے او جڈاں تہاکوں ملدن تے او آہدن اساں من گدھے تے جڈاں انج تھیندن تے تہاڈے خلاف کاوڑ کنیں انگلیں کپیندن توں آکھ ڈے جو تساں اپنڑی کاوڑ کنیں مرونجو تے اللہ سئیں جانڑدے سینے دیاں گالہیں۔

اِنْ تَمْسَسْكُمْ حَسَنَةٌ تَسُؤْهُمْ ۡ وَاِنْ تُصِبْكُمْ سَيِّئَةٌ يَّفْرَحُوْا بِهَا ۭ وَاِنْ تَصْبِرُوْا وَتَتَّقُوْا لَا يَضُرُّكُمْ كَيْدُهُمْ شَيْـًٔا ۭ اِنَّ اللّٰهَ بِمَا يَعْمَلُوْنَ مُحِيْطٌ ﴿۱۲۱﴾ ع

۱۲۱۔ جے تہاکوں کوئی چنگائی پہنچے تے انہیں کوں بری لگدی ہے تے جے تہاکوں تکلیف پہنچے تے او خوش تھیندن تے جے تساں صبر کرلیسو تے ڈرسو تے انہیں دی تدبیر تہاکوں کجھ وی نقصان نئیں ڈے سگدی۔ تے اللہ سئیں جو کجھ او کریندن

اونکوں ولاّ ڈیوݨ والا ہے۔

وَاِذْ غَدَوْتَ مِنْ اَهْلِكَ تُبَوِّئُ الْمُؤْمِنِيْنَ مَقَاعِدَ لِلْقِتَالِ ؕ وَاللّٰهُ سَمِيْعٌ عَلِيْمٌ ﴿۱۲۲﴾

۱۲۲۔ تے جڈاں توں اپݨے گھر والیں کنیں فجریں نال نکل کے مومنیں کوں جنگ کیتے انہیں دیاں جھیں ڈیسندا پیا ہاویں ۔ تے اللہ سئیں بہوں سݨݨ والا تے جاݨݨ والا ہے۔

اِذْ هَمَّتْ طَّآئِفَتٰنِ مِنْكُمْ اَنْ تَفْشَلَا ۙ وَاللّٰهُ وَلِيُّهُمَا ؕ وَعَلَى اللّٰهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُوْنَ ﴿۱۲۳﴾

۱۲۳۔ جڈاں تہاڈے وچوں ڈو ٹولے ہیلے پووݨ لگے تے اللہ سئیں انہیں ڈوناہیں دا سنگتی ہا تے مومنیں کوں اللہ سئیں تیں بھروسہ کرنا چاہی دا ہے۔

وَلَقَدْ نَصَرَكُمُ اللّٰهُ بِبَدْرٍ وَّاَنْتُمْ اَذِلَّةٌ ۚ فَاتَّقُوا اللّٰهَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُوْنَ ﴿۱۲۴﴾

۱۲۴۔ تے اللہ سئیں نے بدر دے مقام وچ تہاڈی مدد کیتی تے اوں ویلھے تساں حقیر ہاوے اللہ سئیں کنیں ڈرو تاں جو تساں شکر کرو۔

اِذْ تَقُوْلُ لِلْمُؤْمِنِيْنَ اَلَنْ يَّكْفِيَكُمْ اَنْ يُّمِدَّكُمْ رَبُّكُمْ بِثَلٰثَةِ اٰلٰفٍ مِّنَ الْمَلٰٓئِكَةِ مُنْزَلِيْنَ ؕ ﴿۱۲۵﴾

۱۲۵۔ تے جڈاں توں مومنیں کوں اے پیا آہدا ہاویں کیا تہاڈے کیتے اے کافی نئیں جو تہاڈا رب ترے ہزار لہݨ والیں فرشتیں نال تہاڈی امداد کرے ۔

بَلٰٓى ۙ اِنْ تَصْبِرُوْا وَتَتَّقُوْا وَيَاْتُوْكُمْ مِّنْ فَوْرِهِمْ هٰذَا يُمْدِدْكُمْ رَبُّكُمْ بِخَمْسَةِ اٰلٰفٍ مِّنَ الْمَلٰٓئِكَةِ مُسَوِّمِيْنَ ﴿۱۲۶﴾

۱۲۶۔ البتہ تھیسی جے تساں صبر کرو تے خدا کنیں ڈرو جے او کافر تہاڈے اتے اچݨ گھت آپووݨ تے تہاڈا رب تہاڈی امداد پنج ہزار ڈاڈھا حملہ کرݨ والیں فرشتیں نال کریسی ۔

وَمَا جَعَلَهُ اللّٰهُ اِلَّا بُشْرٰى لَكُمْ وَلِتَطْمَئِنَّ قُلُوْبُكُمْ بِهٖ ؕ وَمَا النَّصْرُ اِلَّا مِنْ عِنْدِ اللّٰهِ الْعَزِيْزِ الْحَكِيْمِ ۙ ﴿۱۲۷﴾

۱۲۷۔ ایں امداد کوں اللہ سئیں تہاڈے کیتے خوشخبری بݨایا تاں جو تہاڈے دلیں کوں تسلی تھیوے تے اے امداد محض غالب تے حکیم اللہ سئیں کنیں اندی ہے۔

لِيَقْطَعَ طَرَفًا مِّنَ الَّذِيْنَ كَفَرُوْٓا اَوْ يَكْبِتَهُمْ فَيَنْقَلِبُوْا خَآئِبِيْنَ ﴿۱۲۸﴾

۱۲۸۔ نتیجہ اے تھیسی جو جیڑھے لوک نئیں مندے انہیں دا ہک پاسہ کپ ڈیسی یا انہیں کوں ذلیل کر ڈیسی تے او ناکام تھی کے ول اوسن۔

لَيْسَ لَكَ مِنَ الْاَمْرِ شَيْءٌ اَوْ يَتُوْبَ عَلَيْهِمْ اَوْ يُعَذِّبَهُمْ فَاِنَّهُمْ ظٰلِمُوْنَ ﴿۱۲۹﴾

۱۲۹۔ تیڈا ایں معاملے وچ کوئی دخل نئیں جو اللہ سئیں انہیں تے فضل کرے یا انہیں کوں عذاب ڈیوے او بے شک ظالم ہن۔

وَلِلّٰهِ مَا فِى السَّمٰوٰتِ وَمَا فِى الْاَرْضِ ؕ يَغْفِرُ لِمَنْ يَّشَآءُ وَيُعَذِّبُ مَنْ يَّشَآءُ ؕ وَاللّٰهُ غَفُوْرٌ رَّحِيْمٌ ﴿۱۳۰﴾ ع

۱۳۰۔ تے آسمانیں تے زمینیں وچ جو کجھ ہے او اللہ سئیں کیتے ہے۔ جینکوں چاہے بخش ڈیوے تے جینکوں چاہے عذاب

ڈیوے تے اللہ سئیں بہوں بخشݨ والا تے دل ول رحم کرݨ والا ہے۔

يٰٓاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا لَا تَاْكُلُوا الرِّبٰوٓا اَضْعَافًا مُّضٰعَفَةً ۠ وَّاتَّقُوا اللّٰهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُوْنَ ۝۱۳۰

۱۳۱۔ اے ایمان والو تساں سود ا صلونہ کھاؤ جیرھا مال کوں بہوں ودھا ڈیندے۔ اللہ سئیں کنیں ڈرو تاں جو تساں کامیاب تھیوو۔

وَاتَّقُوا النَّارَ الَّتِيْٓ اُعِدَّتْ لِلْكٰفِرِيْنَ ۝۱۳۱

۱۳۲۔ تساں اوں بھاکنیں ڈرو جیرھی تیار کیتی گئی ہے کافریں کیتے۔

وَاَطِيْعُوا اللّٰهَ وَالرَّسُوْلَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُوْنَ ۝۱۳۲

۱۳۳۔ اللہ سئیں تے رسول دی اطاعت کرو تاں جو تساں رحم کیتے ونجو۔

وَسَارِعُوْٓا اِلٰى مَغْفِرَةٍ مِّنْ رَّبِّكُمْ وَجَنَّةٍ عَرْضُهَا السَّمٰوٰتُ وَالْاَرْضُ ۙ اُعِدَّتْ لِلْمُتَّقِيْنَ ۝۱۳۳

۱۳۴۔ تے تساں اپݨے رب دی بخشش دو درکو تے اوں بہشت دو جیندا اُل آسمان تے زمین ہن تے او متقیں کیتے تیار کیتی گئی ہے

الَّذِيْنَ يُنْفِقُوْنَ فِي السَّرَّاۗءِ وَالضَّرَّاۗءِ وَالْكٰظِمِيْنَ الْغَيْظَ وَالْعَافِيْنَ عَنِ النَّاسِ ۭ وَاللّٰهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِيْنَ ۝۱۳۴

۱۳۵۔ او متقی جیرھے لوک خوشی وچ وی تے ڈکھ وچ وی خرچ کریندن تے پی ویندن کاوڑ کوں تے لوکیں کوں معاف کر ڈیندن تے اللہ سئیں محبت کریندے نیکی کرݨ والیں نال۔

وَالَّذِيْنَ اِذَا فَعَلُوْا فَاحِشَةً اَوْ ظَلَمُوْٓا اَنْفُسَھُمْ ذَكَرُوا اللّٰهَ فَاسْتَغْفَرُوْا لِذُنُوْبِهِمْ ۠ وَمَنْ يَّغْفِرُ الذُّنُوْبَ اِلَّا اللّٰهُ ڞ وَلَمْ يُصِرُّوْا عَلٰي مَا فَعَلُوْا وَھُمْ يَعْلَمُوْنَ ۝۱۳۵

۱۳۶۔ تے او لوک جیرھے بے حیائی کریندن یا اپݨیں جانیں تے ظلم کریندن تے ول وی اللہ سئیں کوں یاد کریندن تے اپݨے گناہیں دی بخشش منگدن تے اللہ دے سوا کون قصور معاف کر سگدے تے او ہٹھ نئیں کریندے اپݨیں گناہیں تے تے او جاݨدن۔

اُولٰۗىِٕكَ جَزَاۗؤُھُمْ مَّغْفِرَةٌ مِّنْ رَّبِّهِمْ وَجَنّٰتٌ تَجْرِيْ مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهٰرُ خٰلِدِيْنَ فِيْھَا ۭ وَنِعْمَ اَجْرُ الْعٰمِلِيْنَ ۝۱۳۶

۱۳۷۔ ایجھے لوکں انہیں دا بدلہ بخشش ہے۔ اپݨے رب کنیں تے بہشت جیندے تلے نہراں وہندن تے او اوندے وچ ہمیشہ رہسن تے کیجھا چنگا بدلہ ہے کم کرݨ والیں دا۔

قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِكُمْ سُنَنٌ ۙ فَسِيْرُوْا فِي الْاَرْضِ فَانْظُرُوْا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكَذِّبِيْنَ ۝۱۳۷

۱۳۸۔ تساں کنیں پہلے کئی قانون گذر چکین تے زمین وچ ٹر پھر کے ڈیکھو جو اللہ سئیں کوں جھٹلاوݨ والیں دا کیجھا گندا انجام۔

ھٰذَا بَيَانٌ لِّلنَّاسِ وَھُدًى وَّمَوْعِظَةٌ لِّلْمُتَّقِيْنَ ۝۱۳۸

۱۳۹۔ اے لوکیں کیتے واضح گال تے ہدایت تے نصیحت متقیں کیتے۔

وَلَا تَهِنُوْا وَلَا تَحْزَنُوْا وَاَنْتُمُ الْاَعْلَوْنَ اِنْ كُنْتُمْ مُّؤْمِنِيْنَ ۝۱۳۹

۱۴۰۔ تے تساں نہ ڈھلے پوو تے نہ مونجھے تھیوو تے جے تساں مومن ہوسے تے تساں ہی ڈاڈھے ہوسے۔

إِنْ يَّمْسَسْكُمْ قَرْحٌ فَقَدْ مَسَّ الْقَوْمَ قَرْحٌ مِّثْلُهٗ ۚ وَتِلْكَ الْاَيَّامُ نُدَاوِلُهَا بَيْنَ النَّاسِ ۚ وَلِيَعْلَمَ اللّٰهُ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَيَتَّخِذَ مِنْكُمْ شُهَدَآءَ ۗ وَاللّٰهُ لَا يُحِبُّ الظّٰلِمِيْنَ ۙ ﴿۱۴۰﴾

۱۴۱۔ تے جے تہاکوں کوئی پھٹ تھئے تے ایجھو جہاں زخم انہیں کوں وی لگے تے اساں اے ڈینہہ سارے لوکیں وچ پھریندے رہوں ہیں تاں جو اللہ سئیں ظاہر کر ڈیوے جیرھے ایمان گھن آئن تے تہاڈے وچوں بناوے گواہ تے اللہ سئیں ظالمیں کوں پسند نئیں کریندا۔

وَلِيُمَحِّصَ اللّٰهُ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَيَمْحَقَ الْكٰفِرِيْنَ ﴿۱۴۱﴾

۱۴۲۔ تاں جو اللہ سئیں چُݨ گھنے انہیں کوں جنہیں من گدھے تے کافریں کوں مٹا ڈیوے۔

اَمْ حَسِبْتُمْ اَنْ تَدْخُلُوا الْجَنَّةَ وَلَمَّا يَعْلَمِ اللّٰهُ الَّذِيْنَ جٰهَدُوْا مِنْكُمْ وَيَعْلَمَ الصّٰبِرِيْنَ ﴿۱۴۲﴾

۱۴۳۔ کیا تساں سوچیندے ہو جو تساں بہشت وچ داخل تھی ولیسو تے اللہ سئیں نے اجݨ تئیں انہیں کوں جیرھے تہاڈے وچوں جہاد کریندن تے صبر کریندن ظاہر نئیں کیتا۔

وَلَقَدْ كُنْتُمْ تَمَنَّوْنَ الْمَوْتَ مِنْ قَبْلِ اَنْ تَلْقَوْهُ ۠ فَقَدْ رَاَيْتُمُوْهُ وَاَنْتُمْ تَنْظُرُوْنَ ﴿۱۴۳﴾

۱۴۴۔ موت دے آوݨ کنیں پہلے تساں موت دی خواہش کریندے ہاوے۔ ہݨ تساں اوں کوں ڈیکھ گدھے تے تساں اونداسو ٹھپ تے کھُپ وی ڈیکھ گدھے۔

ع

وَمَا مُحَمَّدٌ اِلَّا رَسُوْلٌ ۚ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِ الرُّسُلُ ۗ اَفَاۡئِنْ مَّاتَ اَوْ قُتِلَ انْقَلَبْتُمْ عَلٰٓى اَعْقَابِكُمْ ۗ وَمَنْ يَّنْقَلِبْ عَلٰى عَقِبَيْهِ فَلَنْ يَّضُرَّ اللّٰهَ شَيْئًا ۗ وَسَيَجْزِي اللّٰهُ الشّٰكِرِيْنَ ﴿۱۴۴﴾

۱۴۵۔ محمدؐ اللہ دے رسول ہن اوں کنیں پہلے سارے رسول فوت تھی گئین۔ کیا جے او فوت تھی ونجے یا قتل کیتا ونجے کیا تساں اپݨے کھڑیں تے پھر ولیسو تے جیرھا اپݨے کھڑیں تے پھر ولیسی او ہرگز اللہ سئیں کوں نقصان نئیں پچا سگدا۔ تے اللہ سئیں شکر کرݨ والیں کوں ضرور بدلہ ڈیسی۔

وَمَا كَانَ لِنَفْسٍ اَنْ تَمُوْتَ اِلَّا بِاِذْنِ اللّٰهِ كِتٰبًا مُّؤَجَّلًا ۗ وَمَنْ يُّرِدْ ثَوَابَ الدُّنْيَا نُؤْتِهٖ مِنْهَا ۚ وَمَنْ يُّرِدْ ثَوَابَ الْاٰخِرَةِ نُؤْتِهٖ مِنْهَا ۗ وَسَنَجْزِي الشّٰكِرِيْنَ ﴿۱۴۵﴾

۱۴۶۔ اللہ دے حکم دے بغیر کوئی جان مر نئیں سگدی (اللہ سئیں) وقت مقرر کیتا ہوئے تے جیرھا شخص دنیا دا بدلہ چاہے اوندے وچوں اساں اوں کوں ڈیندے ہیں تے جیرھا آخرت دا بدلہ چاہے اساں اوندے وچوں اوں کوں ڈے ڈیندے ہیں تے ضرور اساں بدلہ ڈیسوں شکر کرݨ والیں کوں۔

وَكَاَيِّنْ مِّنْ نَّبِيٍّ قٰتَلَ ۙ مَعَهٗ رِبِّيُّوْنَ كَثِيْرٌ ۚ فَمَا وَهَنُوْا لِمَآ اَصَابَهُمْ فِيْ سَبِيْلِ اللّٰهِ وَمَا ضَعُفُوْا وَمَا اسْتَكَانُوْا ۗ وَاللّٰهُ يُحِبُّ الصّٰبِرِيْنَ ﴿۱۴۶﴾

۱۴۷۔ تے بہوں سارے نبی اتھے ہن جنہیں دے نال رل کے بہوں سارے جماعت لڑین او لوک ہیلے نئیں پئے تے کمزوری نئیں ڈکھائی تے نہ ہی جھک نوائی کیتی ہو انہیں تکلیفیں دی

وجہ نال جیرھیاں انہیں کوں پہچن تے اللہ سئیں صبر کرݨ والیں نال محبت کریندے ۔

وَمَا كَانَ قَوْلَهُمْ إِلَّآ أَنْ قَالُوا رَبَّنَا اغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَإِسْرَافَنَا فِيٓ أَمْرِنَا وَثَبِّتْ أَقْدَامَنَا وَانْصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكٰفِرِينَ ﴿١٤٧﴾

۱۴۸۔ انہیں دی ہی گال کوئی نہ ہائی سوائے ایندے جو اے آہدن ۔ اے ساڈے رب ساڈے گناہ ساکوں بخش ڈے ۔ تے ساڈے کہیں ورچ ساڈیاں جیرھیاں زیادتیاں ہن او معاف کرڈے ساڈے قدمیں کوں تکڑا رکھ تے کافر قوم دے مقابلے تے ساڈی امداد کر۔

فَآتٰهُمُ اللّٰهُ ثَوَابَ الدُّنْيَا وَحُسْنَ ثَوَابِ الْاٰخِرَةِ ۗ وَاللّٰهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ ﴿١٤٨﴾

۱۴۹۔ تے اللہ سئیں انہیں کوں دنیا دا وی چنگا بدلہ ڈتے تے آخرت دا بدلہ بہوں چنگا ہے تے اللہ سئیں نیکی کرݨ والیں کوں پسند کریندے

يٰٓأَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوٓا إِنْ تُطِيعُوا الَّذِينَ كَفَرُوا يَرُدُّوكُمْ عَلٰٓى أَعْقَابِكُمْ فَتَنْقَلِبُوا خٰسِرِينَ ﴿١٤٩﴾

۱۵۰۔ اے ایمان والو جے تساں انہیں لوکیں دا آکھݨ منسو جیرھے کافرن او تہاکوں تہاڈے کھڑیں تے پھیر ڈیسن تے تساں گھاٹا پاوݨ والیں وچ تھی ویسو۔

بَلِ اللّٰهُ مَوْلٰىكُمْ ۚ وَهُوَ خَيْرُ النّٰصِرِينَ ﴿١٥٠﴾

۱۵۱۔ سچی گال اے ہے جو اللہ سئیں تہاڈا امدادی تے او بہتر مدد کرݨ والا ہے۔

سَنُلْقِي فِي قُلُوبِ الَّذِينَ كَفَرُوا الرُّعْبَ بِمَآ أَشْرَكُوا بِاللّٰهِ مَا لَمْ يُنَزِّلْ بِهٖ سُلْطٰنًا ۚ وَمَأْوٰىهُمُ النَّارُ ۚ وَبِئْسَ مَثْوَى الظّٰلِمِينَ ﴿١٥١﴾

۱۵۲۔ تے اساں ضرور انہیں لوکیں دے دل وچ جیرھے کافرن رعب سٹیسوں ایں وجہ کنیں جو اللہ سئیں نال انہیں شریک بݨائے جیندی اوں کوئی دلیل نہیں لہائی تے انہیں دا ٹھکاݨہ بھاہ ہے تے ظالمیں دا ٹھکاݨہ بہوں براہے۔

وَلَقَدْ صَدَقَكُمُ اللّٰهُ وَعْدَهٗٓ إِذْ تَحُسُّونَهُمْ بِإِذْنِهٖ ۚ حَتّٰٓى إِذَا فَشِلْتُمْ وَتَنَازَعْتُمْ فِي الْأَمْرِ وَعَصَيْتُمْ مِّنْۢ بَعْدِ مَآ أَرٰىكُمْ مَّا تُحِبُّونَ ۚ مِنْكُمْ مَّنْ يُّرِيدُ الدُّنْيَا وَمِنْكُمْ مَّنْ يُّرِيدُ الْاٰخِرَةَ ۚ ثُمَّ صَرَفَكُمْ عَنْهُمْ لِيَبْتَلِيَكُمْ ۚ وَلَقَدْ عَفَا عَنْكُمْ ۗ وَاللّٰهُ ذُو فَضْلٍ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٥٢﴾

۱۵۳۔ تے اللہ سئیں تہاڈے نال اپݨا وعدہ پورا کر ڈتے جڈاں تساں اوندے حکم نال کافریں کوں مار مار کے فنا کریندے پئے ہاوے تے جڈاں تساں ہیلے پئے گئے ہاوے تے اللہ سئیں دے حکم دے بارے وچ بھڑ پئے ہاوے تے تساں اوں شئے کوں ڈیکھݨ دے بعد جیرھی تہاکوں چنگی لگدی ہائی تساں نافرمانی کیتی ہائی ۔ تے تساں وچوں کجھ دنیا منگدے ہن تے کجھ آخرت چاہندے ہن تے پچھیں خدا تہاکوں انہیں دشمنیں کنیں بچا گدھے ۔ تاں جو خدا تہاکوں انہیں دشمنیں دے نال آزماوے تے اوں بے شک تہاکوں معاف

کر ڈِتے تے اللہ سئیں مومنیں تے وڈا فضل کرݨ والا ہے۔

إِذْ تُصْعِدُونَ وَلَا تَلْوُونَ عَلَىٰ أَحَدٍ وَالرَّسُولُ يَدْعُوكُمْ فِي أُخْرَاكُمْ فَأَثَابَكُمْ غَمًّا بِغَمٍّ لِّكَيْلَا تَحْزَنُوا عَلَىٰ مَا فَاتَكُمْ وَلَا مَا أَصَابَكُمْ ۗ وَاللَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿۱۵۳﴾

۱۵۴۔ جڈاں تساں بھجدے ویندے ہاوے تے پچھوتے کہیں کوں نہ ڈیہدے ہاوے تے رسول تہاڈی پچھلی جماعت وچ کھڑا تھی کے تہاکوں سڈیندا پیا ہا تے اللہ سئیں تہاکوں غم تے غم ڈِتس تاں جو تساں مونجھے نہ تھیوو اوندے اتے جو تساں کنیں ضائع تھی گئے تے نہ اوندے تے جیرھا تہاکوں ڈکھ پہنچے تے اللہ سئیں جاݨدے جو تساں کریندے ہو۔

ثُمَّ أَنزَلَ عَلَيْكُم مِّن بَعْدِ الْغَمِّ أَمَنَةً نُّعَاسًا يَغْشَىٰ طَائِفَةً مِّنكُمْ ۖ وَطَائِفَةٌ قَدْ أَهَمَّتْهُمْ أَنفُسُهُمْ يَظُنُّونَ بِاللَّهِ غَيْرَ الْحَقِّ ظَنَّ الْجَاهِلِيَّةِ ۖ يَقُولُونَ هَل لَّنَا مِنَ الْأَمْرِ مِن شَيْءٍ ۗ قُلْ إِنَّ الْأَمْرَ كُلَّهُ لِلَّهِ ۗ يُخْفُونَ فِي أَنفُسِهِم مَّا لَا يُبْدُونَ لَكَ ۖ يَقُولُونَ لَوْ كَانَ لَنَا مِنَ الْأَمْرِ شَيْءٌ مَّا قُتِلْنَا هَاهُنَا ۗ قُل لَّوْ كُنتُمْ فِي بُيُوتِكُمْ لَبَرَزَ الَّذِينَ كُتِبَ عَلَيْهِمُ الْقَتْلُ إِلَىٰ مَضَاجِعِهِمْ ۖ وَلِيَبْتَلِيَ اللَّهُ مَا فِي صُدُورِكُمْ وَلِيُمَحِّصَ مَا فِي قُلُوبِكُمْ ۗ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿۱۵۴﴾

۱۵۵۔ تے ول اوں غم دے بعد تہاڈے اتے آرام دی خاطر نندر لہائس۔ تہاڈے وچوں ہک ٹولے کوں نندر ولبیٹ گِدھے تے ہک ٹولہ او ہا جنہیں کوں اپݨے جانیں پریشان کیتا ہویا ہا۔ او اللہ سئیں دے اتے ناجائز جاہلیت والی بدظنی کریندے پئے ہن۔ تے او آہدے ہن کیا حکومت وچ ساڈا دی کوئی دخل ہے۔ توں آکھ ڈِجے جو بے شک حکومت ساری اللہ سئیں دی ہے تے او اپݨے دلیں وچ لکیندن جیرھی گال تہاڈے اتے ظاہر نئیں کریندے۔ او آہدن جے حکومت وچ ساڈا دخل ہوندے ہا تے اساں اتھاں مریجوں نہ ہا۔ توں آکھ ڈِے جے تساں اپݨے گھریں وچ وی ہوندو ہا تے جنہیں تے جنگ فرض کیتی گئی ہائی او اپݨے مریجݨ والی جاء دے پاسے نکل آون ہا۔ تے تاں جو اللہ سئیں اوں کوں آزماوے جو تہاڈے سینے وچ تے جو تہاڈے دلیں وچ اونکوں ظاہر کر ڈیوے تے اللہ سئیں سینے دی گالہیں کوں جاݨدے۔

إِنَّ الَّذِينَ تَوَلَّوْا مِنكُمْ يَوْمَ الْتَقَى الْجَمْعَانِ إِنَّمَا اسْتَزَلَّهُمُ الشَّيْطَانُ بِبَعْضِ مَا كَسَبُوا ۖ وَلَقَدْ عَفَا اللَّهُ عَنْهُمْ ۗ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ حَلِيمٌ ﴿۱۵۵﴾

۱۵۶۔ تے بے شک او لوک جیرھے کنڈ ڈکھا گئے ہن اوں ڈینہہ جڈاں ڈو لشکر آپت وچ بھڑ پئے ہن۔ شیطان انہیں کوں انہیں دے بعض کمیں دی وجہ نال سٹݨ چاہندا ہا تے اللہ سئیں انہیں کوں معاف کر چکیا ہا تے بے شک اللہ سئیں بہوں بخشݨ والا تے حوصلے والا ہے۔

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ كَفَرُوا وَقَالُوا لِإِخْوَانِهِمْ إِذَا ضَرَبُوا فِي الْأَرْضِ أَوْ كَانُوا غُزًّى لَّوْ

۱۵۷۔ اے ایمان والو تساں انہیں لوکیں جہیں نہ بݨو جیرھے کافر ہن تے اے آہدن اپݨے بھرانویں کوں اوں ویلھے جڈاں او زمین تے تبلیغ

كَانُوْا عِنْدَنَا مَا مَاتُوْا وَمَا قُتِلُوْا ۚ لِيَجْعَلَ اللّٰهُ ذٰلِكَ حَسْرَةً فِيْ قُلُوْبِهِمْ ۗ وَاللّٰهُ يُحْيٖ وَيُمِيْتُ ۗ وَاللّٰهُ بِمَا تَعْمَلُوْنَ بَصِيْرٌ ﴿۱۵۶﴾

کیتے نکلدن یا لڑائی کیتے نکلدن جے او ساڈے نال ہوون ہا تے مرن نا ہا تے نہ او مریجن ہا تاں جو اللہ سئیں ایں گال کوں انہیں دے دلیں کیتے حسرت دا موجب بنا ڈیوے تے اللہ سئیں جو ریندے تے مریندے تے جو کجھ تساں کریندے ہو اللہ سئیں ڈیہدا کھڑے۔

وَلَئِنْ قُتِلْتُمْ فِيْ سَبِيْلِ اللّٰهِ اَوْ مُتُّمْ لَمَغْفِرَةٌ مِّنَ اللّٰهِ وَرَحْمَةٌ خَيْرٌ مِّمَّا يَجْمَعُوْنَ ﴿۱۵۷﴾

۱۵۸۔ تے جے تساں اللہ سئیں دے رستے وچ قتل تھی ونجو یا مر ونجو تے اللہ سئیں دی بخشش تے رحمت بہوں چنگی ہے اوں کنیں جو او جمع کریندن۔

وَلَئِنْ مُّتُّمْ اَوْ قُتِلْتُمْ لَاِلَى اللّٰهِ تُحْشَرُوْنَ ﴿۱۵۸﴾

۱۵۹۔ تے جے تساں مر ونجو یا مریج ونجو تے تساں اللہ سئیں دو کٹھے کیتے ویسو۔

فَبِمَا رَحْمَةٍ مِّنَ اللّٰهِ لِنْتَ لَهُمْ ۚ وَلَوْ كُنْتَ فَظًّا غَلِيْظَ الْقَلْبِ لَانْفَضُّوْا مِنْ حَوْلِكَ ۖ فَاعْفُ عَنْهُمْ وَاسْتَغْفِرْ لَهُمْ وَشَاوِرْهُمْ فِي الْاَمْرِ ۚ فَاِذَا عَزَمْتَ فَتَوَكَّلْ عَلَى اللّٰهِ ۗ اِنَّ اللّٰهَ يُحِبُّ الْمُتَوَكِّلِيْنَ ﴿۱۵۹﴾

۱۶۰۔ اللہ سئیں کنیں رحمت دی وجہ نال توں انہیں نال نرم ہویں تے جے توں بداخلاق تے سخت دِل ہوندا تے لوک تیڈے آسو پاسو کھنڈ ویندے توں انہیں کوں معاف کر تے انہیں کیتے بخشش منگ۔ تے انہیں کنیں مشورہ گِدھا کر حکومت دے معاملات وچ تے جڈاں توں پکا ارادہ کر گھنیں تے اللہ سئیں تے بھروسہ کیتا کر تے بے شک اللہ سئیں بھروسہ کرݨ والیں کوں پسند کریندے۔

اِنْ يَّنْصُرْكُمُ اللّٰهُ فَلَا غَالِبَ لَكُمْ ۚ وَاِنْ يَّخْذُلْكُمْ فَمَنْ ذَا الَّذِيْ يَنْصُرُكُمْ مِّنْ بَعْدِهٖ ۗ وَعَلَى اللّٰهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُوْنَ ﴿۱۶۰﴾

۱۶۱۔ تے جے اللہ سئیں تہاڈی مدد کرے تے تہاڈے اتے کوئی غالب نہ تھیسی تے جے او تہاڈی مدد چھوڑ ڈیوے اوندے بعد کون جیرھا تہاڈی مدد کریسی۔ مومنیں کوں اللہ سئیں تے بھروسہ کرنا چاہی دا ہے۔

وَمَا كَانَ لِنَبِيٍّ اَنْ يَّغُلَّ ۚ وَمَنْ يَّغْلُلْ يَاْتِ بِمَا غَلَّ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ ۚ ثُمَّ تُوَفّٰى كُلُّ نَفْسٍ مَّا كَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُوْنَ ﴿۱۶۱﴾

۱۶۲۔ نبی دی اے شان نئیں جو او خیانت کرے۔ جیرھا خیانت کریسی قیامت دے ڈینہہ او اوں شئے کوں ظاہر کر ڈیسی جیندی اوں خیانت کیتی ہوسی تے پچھیں ہر جان کوں جو اوں کمائے اوندا پورا پورا بدلہ ڈِتا ویسی تے انہیں تے ظلم نہ کیتا ویسی۔

اَفَمَنِ اتَّبَعَ رِضْوَانَ اللّٰهِ كَمَنْ بَآءَ بِسَخَطٍ مِّنَ اللّٰهِ وَمَاْوٰىهُ جَهَنَّمُ ۚ وَبِئْسَ الْمَصِيْرُ ﴿۱۶۲﴾

۱۶۳۔ تے کیا او آدمی جیرھا اللہ سئیں دی رضا دی پیروی کریندے کیا ہے او اوں آدمی کار جیرھا اللہ سئیں دی کاوڑ کوں گھن کے وِسے تے اوندا ٹھکانہ جہنم ہے تے بہوں بری ولݨ دی جاہ ہے

هُمْ دَرَجٰتٌ عِنْدَ اللّٰهِ وَ اللّٰهُ بَصِيْرٌۢ بِمَا يَعْمَلُوْنَ ﴿۱۶۳﴾

۱۶۴۔ تے اللہ سئیں دے نزدیک انہیں دے مختلف درجے ہِن تے جو کجھ او کریندن اللہ سئیں اوں کوں ڈیہدا کھڑے۔

لَقَدْ مَنَّ اللّٰهُ عَلَى الْمُؤْمِنِيْنَ اِذْ بَعَثَ فِيْهِمْ رَسُوْلًا مِّنْ اَنْفُسِهِمْ يَتْلُوْا عَلَيْهِمْ اٰيٰتِهٖ وَيُزَكِّيْهِمْ وَ يُعَلِّمُهُمُ الْكِتٰبَ وَ الْحِكْمَةَ ۚ وَاِنْ كَانُوْا مِنْ قَبْلُ لَفِيْ ضَلٰلٍ مُّبِيْنٍ ﴿۱۶۵﴾

۱۶۵۔ بے شک اللہ سئیں مومنیں تے احسان کیتے انہیں وچ اوناہیں وچوں ہک رسول بݨا کے بھیڄیس جیڑھا انہیں کوں آیات پڑھ کے سݨیندے تے انہیں کوں پاک کریندے تے انہیں کوں کتاب تے سݨمپ سکھیندے تے ایں کنیں پہلے او کھلی گمراہی وچ ہن

اَوَلَمَّآ اَصَابَتْكُمْ مُّصِيْبَةٌ قَدْ اَصَبْتُمْ مِّثْلَيْهَا ۙ قُلْتُمْ اَنّٰى هٰذَا ۭ قُلْ هُوَ مِنْ عِنْدِ اَنْفُسِكُمْ ۭ اِنَّ اللّٰهَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيْرٌ ﴿۱۶۶﴾

۱۶۶۔ کیا جڈاں تہاکوں کوئی تکلیف تھئی تساں وی انہیں کوں ڈو وڈی تکلیف پچا چکئے ہاوے۔ تساں آکھئے اے کتھو آئی ہے توں آکھ ڈے جو اے تہاڈے اپݨے آپ کنیں آئی ہے بے شک اللہ سئیں ہر چیز تے قادر ہے۔

وَمَآ اَصَابَكُمْ يَوْمَ الْتَقَى الْجَمْعٰنِ فَبِاِذْنِ اللّٰهِ وَلِيَعْلَمَ الْمُؤْمِنِيْنَ ﴿۱۶۷﴾

۱۶۷۔ تے جو کجھ تہاکوں تکلیف تھئی اوں جہاڑے جڈاں او جماعتاں آپت وچ بھڑین اللہ سئیں دے حکم نال تاں جو اللہ سئیں مومنیں کوں ظاہر کر ڈیوے تے

وَلِيَعْلَمَ الَّذِيْنَ نَافَقُوْا ۚ وَقِيْلَ لَهُمْ تَعَالَوْا قَاتِلُوْا فِيْ سَبِيْلِ اللّٰهِ اَوِ ادْفَعُوْا ۭ قَالُوْا لَوْ نَعْلَمُ قِتَالًا لَّا اتَّبَعْنٰكُمْ ۭ هُمْ لِلْكُفْرِ يَوْمَئِذٍ اَقْرَبُ مِنْهُمْ لِلْاِيْمَانِ ۚ يَقُوْلُوْنَ بِاَفْوَاهِهِمْ مَّا لَيْسَ فِيْ قُلُوْبِهِمْ ۭ وَاللّٰهُ اَعْلَمُ بِمَا يَكْتُمُوْنَ ﴿۱۶۸﴾

۱۶۸۔ منافقین کوں ظاہر کر ڈیوے۔ تے انہیں کوں آکھیا گیا جو آؤ اللہ سئیں دے رستے وچ بھڑو یا انہیں کنیں بچاؤ کرو تے انہیں آکھئے جے اساں جنگ کرݨ جاݨدے ہوون ہا تے تہاڈے پچھو ٹروں ہا۔ او اوں جہاڑے کفر دے زیادہ کولہو ہوسن ایمان دی نسبت۔ او اپݨے منہ نال او گالہیں کریندے ہِن جیڑھیاں انہیں دے دلیں وچ کوئی نئیں تے اللہ سئیں اوں کوں بہوں جاݨدے جو او لکیندے پئین۔

اَلَّذِيْنَ قَالُوْا لِاِخْوَانِهِمْ وَقَعَدُوْا لَوْ اَطَاعُوْنَا مَا قُتِلُوْا ۭ قُلْ فَادْرَءُوْا عَنْ اَنْفُسِكُمُ الْمَوْتَ اِنْ كُنْتُمْ صٰدِقِيْنَ ﴿۱۶۹﴾

۱۶۹۔ جنہیں آکھیا اپݨے بھرانویں کوں تے آپ وی بہہ گئے جو جے او ساڈا حکم منن ہا تے نہ مریجن ہا توں آکھ اپݨے آپ کنیں موت کوں ہٹا ڈکھاؤ جے تساں سچے ہو۔

وَلَا تَحْسَبَنَّ الَّذِيْنَ قُتِلُوْا فِيْ سَبِيْلِ اللّٰهِ اَمْوَاتًا ۭ بَلْ اَحْيَاۗءٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ يُرْزَقُوْنَ ﴿۱۷۰﴾

۱۷۰۔ جیڑھے لوک اللہ سئیں دے رستے وچ ماریے ونجن انہیں کوں مردہ نہ سمجھو او زندہ ہن تے اپݨے رب کنیں انہیں کوں رزق ڈِتا ویندے۔

فَرِحِيْنَ بِمَآ اٰتٰىهُمُ اللّٰهُ مِنْ فَضْلِهٖ ۙ وَيَسْتَبْشِرُوْنَ بِالَّذِيْنَ لَمْ يَلْحَقُوْا بِهِمْ مِّنْ خَلْفِهِمْ ۙ اَلَّا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُوْنَ ﴿۱۷۰﴾

۱۷۱۔ اللہ سئیں انہیں تے جیرھی مہربانی کیتی ہے او خوشی تے جیرھے انہیں دے پچھو ہن تے اجݨ انہیں کوں ملے نئیں نہ انہیں کوں ڈر تے نہ او مونجھے تھیسن۔

يَسْتَبْشِرُوْنَ بِنِعْمَةٍ مِّنَ اللّٰهِ وَفَضْلٍ ۙ وَّاَنَّ اللّٰهَ لَا يُضِيْعُ اَجْرَ الْمُؤْمِنِيْنَ ﴿۱۷۱﴾

۱۷۲۔ اللہ دی رحمت تے مہربانی تے او خوشی تے بے شک اللہ سئیں مومنیں دا اجر ضائع نئیں کریندا۔

اَلَّذِيْنَ اسْتَجَابُوْا لِلّٰهِ وَالرَّسُوْلِ مِنْۢ بَعْدِ مَآ اَصَابَهُمُ الْقَرْحُ ۛ لِلَّذِيْنَ اَحْسَنُوْا مِنْهُمْ وَاتَّقَوْا اَجْرٌ عَظِيْمٌ ﴿۱۷۲﴾

۱۷۳۔ او لوک جنہیں اللہ سئیں تے رسول دا حکم زخمی تھیوݨ دے بعد منیئے انہیں وچوں جیں اپݨے فرض کوں چنگی طرح ادا کیتے تے تقویٰ اختیار کیتے انہیں واسطے بہوں وڈا اجر۔

اَلَّذِيْنَ قَالَ لَهُمُ النَّاسُ اِنَّ النَّاسَ قَدْ جَمَعُوْا لَكُمْ فَاخْشَوْهُمْ فَزَادَهُمْ اِيْمَانًا ۖ وَّقَالُوْا حَسْبُنَا اللّٰهُ وَنِعْمَ الْوَكِيْلُ ﴿۱۷۳﴾

۱۷۴۔ اے او لوکیں جنہیں کوں دشمنیں آکھیا جو لوک تہاڈے خلاف کٹھ کیتی کھڑن تساں انہیں کنیں ڈرو تے اے گال انہیں دے ایمان کوں ودھیندی ہے تے اوں اے آہدن ساکوں اللہ کافی ہے تے او بہترین کارساز۔

فَانْقَلَبُوْا بِنِعْمَةٍ مِّنَ اللّٰهِ وَفَضْلٍ لَّمْ يَمْسَسْهُمْ سُوْٓءٌ ۙ وَّاتَّبَعُوْا رِضْوَانَ اللّٰهِ ۗ وَاللّٰهُ ذُوْ فَضْلٍ عَظِيْمٍ ﴿۱۷۴﴾

۱۷۵۔ او اللہ سئیں کنیں رحمت تے اوندی مہربانی نال ولین تے انہیں کوں کوئی نقصان نئیں پہنچا۔ تے او اللہ سئیں دی رضا دے پچھوں ٹرین تے اللہ وڈے فضل کرݨ والا ہے۔

اِنَّمَا ذٰلِكُمُ الشَّيْطٰنُ يُخَوِّفُ اَوْلِيَآءَهٗ ۠ فَلَا تَخَافُوْهُمْ وَخَافُوْنِ اِنْ كُنْتُمْ مُّؤْمِنِيْنَ ﴿۱۷۵﴾

۱۷۶۔ اے او شیطان جیرھا اپݨے سنگتیں کوں ڈریندے تے تساں انہیں کنیں نہ ڈرو میں کنیں ڈرو جے تساں مومن ہوے۔

وَلَا يَحْزُنْكَ الَّذِيْنَ يُسَارِعُوْنَ فِي الْكُفْرِ ۚ اِنَّهُمْ لَنْ يَّضُرُّوا اللّٰهَ شَيْـًٔا ۗ يُرِيْدُ اللّٰهُ اَلَّا يَجْعَلَ لَهُمْ حَظًّا فِي الْاٰخِرَةِ ۚ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيْمٌ ﴿۱۷۶﴾

۱۷۷۔ او لوک جیرھے کفر دے وچ ودھدے ویندن او تیکوں مونجھا نہ کرن بے شک او اللہ سئیں کوں کجھ وی نقصان نئیں پچا سگدے۔ اللہ سئیں چاہندے جو آخرت وچ انہیں دا کوئی حصہ نہ رکھے تے انہیں کیتے بہوں وڈا عذاب۔

اِنَّ الَّذِيْنَ اشْتَرَوُا الْكُفْرَ بِالْاِيْمَانِ لَنْ يَّضُرُّوا اللّٰهَ شَيْـًٔا ۚ وَلَهُمْ عَذَابٌ اَلِيْمٌ ﴿۱۷۷﴾

۱۷۸۔ بے شک جنہیں لوکیں ایمان دے بدلے وچ کفر گدھے او اللہ سئیں کوں کجھ وی نقصان نئیں پچا سگدے تے انہیں کیتے ڈکھ ڈیوݨ والا عذاب۔

وَلَا يَحْسَبَنَّ الَّذِيْنَ كَفَرُوْٓا اَنَّمَا نُمْلِيْ لَهُمْ خَيْرٌ لِّاَنْفُسِهِمْ ۭ اِنَّمَا نُمْلِيْ لَهُمْ لِيَزْدَادُوْٓا اِثْمًا ۚ وَلَهُمْ عَذَابٌ

۱۷۹۔ او لوک جیرھے کافرن بے شک او اے نہ سمجھن جو ساڈا انہیں کوں مہلت ڈیوݨا انہیں کیتے چنگا ہے بے شک اساں انہیں کوں مہلت

مُّهِيْنٌ ﴿۱۷۸﴾

ڈیندے ہیں تاں جو گناہیں وچ ودھ ونجن تے اہنیں کیتے ذلیل کرݨ والا عذاب۔

مَا كَانَ اللّٰهُ لِيَذَرَ الْمُؤْمِنِيْنَ عَلٰى مَآ اَنْتُمْ عَلَيْهِ حَتّٰى يَمِيْزَ الْخَبِيْثَ مِنَ الطَّيِّبِ ؕ وَمَا كَانَ اللّٰهُ لِيُطْلِعَكُمْ عَلَى الْغَيْبِ وَلٰكِنَّ اللّٰهَ يَجْتَبِيْ مِنْ رُّسُلِهٖ مَنْ يَّشَآءُ ۪ فَاٰمِنُوْا بِاللّٰهِ وَرُسُلِهٖ ۚ وَاِنْ تُؤْمِنُوْا وَتَتَّقُوْا فَلَكُمْ اَجْرٌ عَظِيْمٌ ﴿۱۷۹﴾

۱۸۰۔ اللہ سئیں مومنیں کوں او نئیں نہیں چھوڑیندا جے تیئں پاک تے ناپاک وچ نکھیڑا نہ کر ڈیوے تے اللہ سئیں تہاکوں غیب دیاں گالہیں نئیں ڈسیندا۔ اللہ سئیں اپݨے رسولیں وچوں چݨ ڈے جینکوں چاہندے پس تساں اللہ تے اوندے رسولیں کوں من گھنو تے جے تساں من گھنو تے تقوٰی اختیار کرو تے ول تہاڈے واسطے وڈا اجر۔

وَلَا يَحْسَبَنَّ الَّذِيْنَ يَبْخَلُوْنَ بِمَآ اٰتٰىهُمُ اللّٰهُ مِنْ فَضْلِهٖ هُوَ خَيْرًا لَّهُمْ ؕ بَلْ هُوَ شَرٌّ لَّهُمْ ؕ سَيُطَوَّقُوْنَ مَا بَخِلُوْا بِهٖ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ ؕ وَلِلّٰهِ مِيْرَاثُ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ ؕ وَاللّٰهُ بِمَا تَعْمَلُوْنَ خَبِيْرٌ ﴿۱۸۰﴾

۱۸۱۔ تے او لوک جیڑھے کنجوسی کریندن اوں مال تے جیڑھا اللہ سئیں اہنیں کوں اپݨے فضل نال ڈتے او اصلوا ے خیال نہ کرن جو اے اہنیں کیتے چنگی ہے اے اہنیں کیتے گندی ہے۔ قیامت دے ڈینہہ جیڑھے مال وچوں کنجوسی تھئی ہے او مال اہنیں دے گل دا گلاواں ہوسی۔ تے اللہ سئیں کیتے ہے آسمانیں تے زمین دا ورثہ جو تساں کریندے ہو اللہ سئیں کوں اوندا پتہ ہے۔

لَقَدْ سَمِعَ اللّٰهُ قَوْلَ الَّذِيْنَ قَالُوْٓا اِنَّ اللّٰهَ فَقِيْرٌ وَّنَحْنُ اَغْنِيَآءُ ۘ سَنَكْتُبُ مَا قَالُوْا وَقَتْلَهُمُ الْاَنْۢبِيَآءَ بِغَيْرِ حَقٍّ ۙ وَّنَقُوْلُ ذُوْقُوْا عَذَابَ الْحَرِيْقِ ﴿۱۸۱﴾

۱۸۲۔ بے شک سُݨ گِدھی ہے اللہ سئیں اہنیں لوکیں دی گال جیڑھے آہدن جو بے شک اللہ سئیں فقیر تے اساں امیر ہیں۔ اساں او لکھدے پئے ہیں جو کجھ او آہدن تے اہنیں دا بغیر وجہ دے انبیاء کوں قتل کرݨا وی لکھدے پئے ہیں۔ تے اساں آکھسوں جو تساں ساڑݨ والا عذاب چکھو۔

ذٰلِكَ بِمَا قَدَّمَتْ اَيْدِيْكُمْ وَاَنَّ اللّٰهَ لَيْسَ بِظَلَّامٍ لِّلْعَبِيْدِ ﴿۱۸۲﴾

۱۸۳۔ اے عذاب ایں واسطے ہے جو تہاڈے ہتھیں اگوں بھیجیئے تے بے شک اللہ سئیں بندیں تے ظلم کرݨ والا نئیں۔

اَلَّذِيْنَ قَالُوْٓا اِنَّ اللّٰهَ عَهِدَ اِلَيْنَآ اَلَّا نُؤْمِنَ لِرَسُوْلٍ حَتّٰى يَاْتِيَنَا بِقُرْبَانٍ تَاْكُلُهُ النَّارُ ؕ قُلْ قَدْ جَآءَكُمْ رُسُلٌ مِّنْ قَبْلِيْ بِالْبَيِّنٰتِ وَبِالَّذِيْ قُلْتُمْ فَلِمَ قَتَلْتُمُوْهُمْ اِنْ كُنْتُمْ صٰدِقِيْنَ ﴿۱۸۳﴾

۱۸۴۔ جنہیں آکھئے جو بے شک اللہ سئیں اساں کنیں اے پکا وعدہ گِدھے جو اساں کہیں رسول کوں او تئیں نہ منوں جے تئیں او اساں کنیں ایجھی قربانی نہ گھن آوے جینکوں بھا کھاوے توں آکھ ڈے جو میں کنیں پہلے کئی رسول معجزے گھن کے تہاڈے آئن تے او معجزہ دی جیڑھا تساں آکھئے تساں اہنیں کوں کیوں قتل

کرݨ دی کوشش کیتی ہے جے تساں سمجھے ہو تاں۔

فَإِنْ كَذَّبُوكَ فَقَدْ كُذِّبَ رُسُلٌ مِّنْ قَبْلِكَ جَآءُو بِالْبَيِّنٰتِ وَالزُّبُرِ وَالْكِتٰبِ الْمُنِيرِ ﴿١٨٥﴾

۱۸۵۔ جے او تیکوں کوڑا آکھن تے تیں کنیں پہلے وی کئی رسولیں کوں او کوڑا آکھ چکین او انہیں کنیں کھلے نشان تے علمی کتاباں تے روشن شریعت گھن کے آئے ہن۔

كُلُّ نَفْسٍ ذَآئِقَةُ الْمَوْتِ وَإِنَّمَا تُوَفَّوْنَ أُجُورَكُمْ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ فَمَنْ زُحْزِحَ عَنِ النَّارِ وَأُدْخِلَ الْجَنَّةَ فَقَدْ فَازَ وَمَا الْحَيٰوةُ الدُّنْيَآ إِلَّا مَتَاعُ الْغُرُورِ ﴿١٨٦﴾

۱۸۶۔ ہر جان موت دا مزہ چکھݨ والی ہے تے تہاکوں تہاڈے اجر قیامت دے ڈینہہ پورے پورے ڈِتے ویسن۔ تے جیکوں بھاہ کنیں پریں رکھیا گیا تے بہشت وچ داخل کیتا گیا او کامیاب تھی گیا۔ تے دنیا دی زندگی صرف دھوکہ ہے۔

لَتُبْلَوُنَّ فِىٓ أَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ وَلَتَسْمَعُنَّ مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتٰبَ مِنْ قَبْلِكُمْ وَمِنَ الَّذِينَ أَشْرَكُوٓا أَذًى كَثِيرًا وَإِنْ تَصْبِرُوا وَتَتَّقُوا فَإِنَّ ذٰلِكَ مِنْ عَزْمِ الْأُمُورِ ﴿١٨٧﴾

۱۸۷۔ تہاکوں تہاڈے اموال تے جانیں نال آزمایا ویسی تے تساں انہیں کنیں جنہیں کوں تساں کنیں پہلے کتاب ڈِتی گئی ہے تے مشرکیں کنیں ضرور بہوں ڈکھ ڈیوݨ والیاں گالہیں سنسو جے تساں صبر کرو تے خدا کنیں ڈرو تے بے شک اے ہمت والا کم۔

وَإِذْ أَخَذَ اللّٰهُ مِيثَاقَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتٰبَ لَتُبَيِّنُنَّهُ لِلنَّاسِ وَلَا تَكْتُمُونَهُ فَنَبَذُوهُ وَرَآءَ ظُهُورِهِمْ وَاشْتَرَوْا بِهِ ثَمَنًا قَلِيلًا فَبِئْسَ مَا يَشْتَرُونَ ﴿١٨٨﴾

۱۸۸۔ تے جڈاں اللہ سئیں انہیں لوکیں کنیں جنہیں کوں کتاب ڈِتی گئی ہائی پکا وعدہ گدھا ہا جو تساں ضرور ایں کتاب دیاں گالہیں لوکیں تے ظاہر کریسو تے کیسو نہ۔ انہیں اوں کوں کنڈ دے پچھو سٹ گھتیا۔ تے اوں کوں ویچ ڈِتا۔ تھوڑی قیمت نال تے جیڑھا کجھ او گھندن بہوں بُرا ہے۔

لَا تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ يَفْرَحُونَ بِمَآ أَتَوْا وَّيُحِبُّونَ أَنْ يُحْمَدُوا بِمَا لَمْ يَفْعَلُوا فَلَا تَحْسَبَنَّهُمْ بِمَفَازَةٍ مِّنَ الْعَذَابِ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١٨٩﴾

۱۸۹۔ تے توں اصلو خیال نہ کر جیڑھے لوک اپݨے کمیں تے اکڑیندن تے جیڑھے کم انہیں نئیں کیتے او پسند کریندن جو انہیں دی وی تعریف کیتی ونجے۔ توں اصلو اے خیال نہ کر جو او عذاب کنیں بچ ویسن۔ تے انہیں واسطے دردناک عذاب۔

وَلِلّٰهِ مُلْكُ السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ وَاللّٰهُ عَلٰى كُلِّ شَىْءٍ قَدِيرٌ ﴿١٩٠﴾

۱۹۰۔ تے آسمانیں تے زمین دی بادشاہت اللہ سئیں دی ہے تے اللہ سئیں ہر شئے تے قادر۔

إِنَّ فِى خَلْقِ السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ وَاخْتِلَافِ الَّيْلِ وَالنَّهَارِ لَأٰيٰتٍ لِّأُولِى الْأَلْبَابِ ﴿١٩١﴾

۱۹۱۔ بے شک آسمانیں تے زمینیں دے پیدا تھیوݨ وچ تے رات ڈینہہ دے اگوں پچھوں آوݨ وچ سیاݨیں کیتے کئی نشانیاں ہن۔

الَّذِينَ يَذْكُرُونَ اللّٰهَ قِيٰمًا وَّقُعُودًا وَّعَلٰى جُنُوبِهِمْ

۱۹۲۔ او سیاݨے جیڑھے اللہ سئیں دا ذکر کریندن اٹھدیں بہندیں

وَيَتَفَكَّرُوْنَ فِيْ خَلْقِ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ ۚ رَبَّنَا مَا خَلَقْتَ هٰذَا بَاطِلًا ۚ سُبْحٰنَكَ فَقِنَا عَذَابَ النَّارِ ﴿۱۹۱﴾

تے اپݨے پاسیں تے سُچیندن آسمانیں تے زمین دے پیدا تھیوݨ تے (تے ول آہدن اے ساڈے رب تیں کوئی شئے بے فائدہ نئیں بݨائی تے توں پاک ہیں تے توں ساکوں بھا دے عذاب کنیں بچا۔

رَبَّنَآ اِنَّكَ مَنْ تُدْخِلِ النَّارَ فَقَدْ اَخْزَيْتَهٗ ؕ وَمَا لِلظّٰلِمِيْنَ مِنْ اَنْصَارٍ ﴿۱۹۲﴾

۱۹۳۔ اے ساڈے رب بے شک تیں جیکوں بھاوچ سٹیا تیں اوں کوں ذلیل کر ڈتا تے ظالمیں دا کوئی امدادی نئیں۔

رَبَّنَآ اِنَّنَا سَمِعْنَا مُنَادِيًا يُّنَادِيْ لِلْاِيْمَانِ اَنْ اٰمِنُوْا بِرَبِّكُمْ فَاٰمَنَّا ۖ رَبَّنَا فَاغْفِرْ لَنَا ذُنُوْبَنَا وَكَفِّرْ عَنَّا سَيِّاٰتِنَا وَتَوَفَّنَا مَعَ الْاَبْرَارِ ﴿۱۹۳﴾

۱۹۴۔ اے ساڈے رب بے شک اساں ہک سݙݨ والے دے سݙ کوں سُݨیے جیڑھا ایمان کیتے سݙیندا پیا ہا جو اپݨے رب کوں منو تے اساں من گدے۔ اے ساڈے رب ساڈے گناہیں کوں بخش ڈے تے ساڈی برائیں کوں مٹا ڈے تے ساکوں نیکیں نال (رلا کے) وفات ڈے۔

رَبَّنَا وَاٰتِنَا مَا وَعَدْتَّنَا عَلٰى رُسُلِكَ وَلَا تُخْزِنَا يَوْمَ الْقِيٰمَةِ ؕ اِنَّكَ لَا تُخْلِفُ الْمِيْعَادَ ﴿۱۹۴﴾

۱۹۵۔ اے ساڈے رب توں ساکوں ڈے جو تیں ساڈے نال وعدہ کیتا ہا اپݨے رسولیں دے ذریعے تے ساکوں ذلیل نہ کر قیامت دے ڈینہہ بے شک توں وعدہ خلافی نئیں کریندا۔

فَاسْتَجَابَ لَهُمْ رَبُّهُمْ اَنِّيْ لَآ اُضِيْعُ عَمَلَ عَامِلٍ مِّنْكُمْ مِّنْ ذَكَرٍ اَوْ اُنْثٰى ۚ بَعْضُكُمْ مِّنْۢ بَعْضٍ ۚ فَالَّذِيْنَ هَاجَرُوْا وَاُخْرِجُوْا مِنْ دِيَارِهِمْ وَاُوْذُوْا فِيْ سَبِيْلِيْ وَقٰتَلُوْا وَقُتِلُوْا لَاُكَفِّرَنَّ عَنْهُمْ سَيِّاٰتِهِمْ وَلَاُدْخِلَنَّهُمْ جَنّٰتٍ تَجْرِيْ مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهٰرُ ۚ ثَوَابًا مِّنْ عِنْدِ اللّٰهِ ؕ وَاللّٰهُ عِنْدَهٗ حُسْنُ الثَّوَابِ ﴿۱۹۵﴾

۱۹۶۔ تے اللہ سئیں انہیں دی دعا کوں قبول کر گدے بے شک میں کہیں کم کرݨ والے دے کم کوں ونڄیساں نہ بھانویں او جوان ہووے یا تریمت تہاڈا ہک ڈوجھے نال تعلق تے جنہیں ہجرت کیتی ہے تے اپݨے گھریں وچوں کڈھے گئین تے میڈے رستے وچ ڈکھ ڈتے گئین تے انہیں جنگ کیتی تے او مارے گئین۔ میں ضرور انہیں دیاں برائیاں انہیں کنیں مٹا ڈیساں تے انہیں کوں ایجھی بہشت وچ داخل کریساں جیندے وچ نہراں وہندیاں پیاں ہوسن تے اللہ سئیں کنیں ڈاڈھا چنگا بدلہ ہے۔

لَا يَغُرَّنَّكَ تَقَلُّبُ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا فِي الْبِلَادِ ﴿۱۹۶﴾

۱۹۷۔ جیڑھے کافر انہیں دا ملک وچ آزادی نال پھرݨ تیکوں دوکھانہ ڈیوے۔

مَتَاعٌ قَلِيْلٌ ۫ ثُمَّ مَاْوٰىهُمْ جَهَنَّمُ ؕ وَبِئْسَ الْمِهَادُ ﴿۱۹۷﴾

۱۹۸۔ اے عارضی فائدہ ہے پچھوں انہیں دا ٹھکانہ دوزخ تے اے بہوں بُرا ٹھکانہ ہے۔

لٰكِنِ الَّذِيْنَ اتَّقَوْا رَبَّهُمْ لَهُمْ جَنّٰتٌ تَجْرِيْ مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهٰرُ خٰلِدِيْنَ فِيْهَا نُزُلًا مِّنْ عِنْدِ اللّٰهِ ؕ وَمَا عِنْدَ اللّٰهِ خَيْرٌ لِّلْاَبْرَارِ ﴿۱۹۹﴾

۱۹۹۔ پر جیڑھے اپنے رب کنیں ڈردن انہیں واسطے بہشت جیندے وچ نہراں وہندیاں پیاں ہوسن تے اے اوندے وچ ہمیشہ رہسن تے اے اللہ سئیں کنیں مہمانی ہے تے اللہ کنیں جو کجھ ہے او نیکیں کیتے چنگا ہے۔

وَاِنَّ مِنْ اَهْلِ الْكِتٰبِ لَمَنْ يُّؤْمِنُ بِاللّٰهِ وَمَاۤ اُنْزِلَ اِلَيْكُمْ وَمَاۤ اُنْزِلَ اِلَيْهِمْ خٰشِعِيْنَ لِلّٰهِ ۙ لَا يَشْتَرُوْنَ بِاٰيٰتِ اللّٰهِ ثَمَنًا قَلِيْلًا ؕ اُولٰٓئِكَ لَهُمْ اَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ ؕ اِنَّ اللّٰهَ سَرِيْعُ الْحِسَابِ ﴿۲۰۰﴾

۲۰۰۔ تے بے شک اہل کتاب وچوں اینجھے وی ہن جیڑھے آہدن جو اساں اللہ سئیں تے، تے جو تہاڈو لتھے تے جو انہیں دو لتھے اوندے تے ایمان گھن آئے ہیں تے او اللہ سئیں دے اگوں عاجزی کریندن تے اللہ سئیں دی آیات کوں تھوڑے مُل تے نئیں وچیندے۔ اے لوکن جنہیں دا بدلہ انہیں دے رب کنیں ہے تے بے شک اللہ سئیں جلدی حساب گھنݨ والا ہے۔

يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوا اصْبِرُوْا وَصَابِرُوْا وَرَابِطُوْا ۟ وَاتَّقُوا اللّٰهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُوْنَ ﴿۲۰۱﴾

۲۰۱۔ اے ایمان والو صبر کرو تے صبر ڈیواؤ تے سرحدیں دی حفاظت کرو تے اللہ سئیں کنیں ڈرو تاں جو تساں کامیاب تھیوو۔
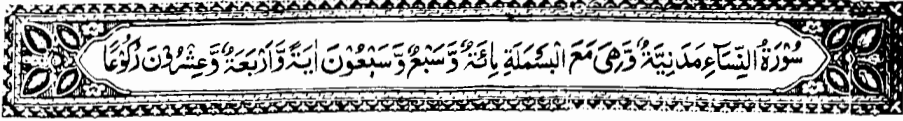
سُوْرَۃُ النِّسَاۗءِ مَدَنِیَّۃٌ وَّھِیَ مَعَ الْبَسْمَلَۃِ مِائَۃٌ وَّسَبْعٌ وَّسَبْعُوْنَ اٰیَۃً وَّاَرْبَعَۃٌ وَّعِشْرُوْنَ رُکُوْعًا

سورۃ نساء مدنی ہے تے بسم اللہ نال اینداں ۱۷۷ آیتاں تے ۲۴ رکوع ہن۔

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ①

۱۔ میں اللہ سئیں دے ناں نال شروع کریندا ں جیرھا بن منگے تے بغیر محنت دے ڈیوݨ والا ہے تے ول ول رحم کرݨ والا ہے۔

يٰٓاَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوْا رَبَّكُمُ الَّذِيْ خَلَقَكُمْ مِّنْ نَّفْسٍ وَّاحِدَةٍ وَّخَلَقَ مِنْهَا زَوْجَهَا وَبَثَّ مِنْهُمَا رِجَالًا كَثِيْرًا وَّنِسَآءً ۚ وَاتَّقُوا اللّٰهَ الَّذِيْ تَسَآءَلُوْنَ بِهٖ وَالْاَرْحَامَ ۭ اِنَّ اللّٰهَ كَانَ عَلَيْكُمْ رَقِيْبًا ②

۲۔ اے لوکو! اپݨے رب کنیں ڈرو جیں تہاکوں ہک جان کنیں پیدا کیتے تے اوں کنیں اوندا جوڑا پیدا کیتس تے انہیں ڈوناں کنیں بہوں سارے مرد تے تریمتیں کھنڈا ڈتنس۔ تے اللہ سئیں دا تقویٰ اختیار کرو تے تساں اوندے ذریعہ ہک ڈوجھے کنیں رشتے داریں دے بارے وچ سوال کریندے ہو۔ تے بے شک اللہ سئیں تہاڈے اتے نگران۔

وَاٰتُوا الْيَتٰمٰٓى اَمْوَالَهُمْ وَلَا تَتَبَدَّلُوا الْخَبِيْثَ بِالطَّيِّبِ ۠ وَلَا تَاْكُلُوْٓا اَمْوَالَهُمْ اِلٰٓى اَمْوَالِكُمْ ۭ اِنَّهٗ كَانَ حُوْبًا كَبِيْرًا ③

۳۔ یتیمیں کوں انہیں دے مال ڈیوو تے چنگے مال کوں گندے مال نال تبدیل نہ کرو۔ انہیں دے مال کوں اپݨے مال نال رلا کے نہ کھاؤ بے شک اے وڈا گناہ ہ۔

وَاِنْ خِفْتُمْ اَلَّا تُقْسِطُوْا فِي الْيَتٰمٰى فَانْكِحُوْا مَا طَابَ لَكُمْ مِّنَ النِّسَآءِ مَثْنٰى وَثُلٰثَ وَرُبٰعَ ۚ فَاِنْ خِفْتُمْ اَلَّا تَعْدِلُوْا فَوَاحِدَةً اَوْ مَا مَلَكَتْ اَيْمَانُكُمْ ۭ ذٰلِكَ اَدْنٰٓى اَلَّا تَعُوْلُوْا ④

۴۔ جے تساں ڈرو جو تساں یتیمیں دے بارے وچ انصاف نہ کر سگسو تے پھیں تساں ہنہیں تریمتیں نال جیرھیاں تہاکوں پسند ہووݨ نکاح کر گھنو ڈو ڈو ترے ترے چار چار۔ جے تساں ڈرو جو تساں انصاف نہ کر سگسو ول ہک نال پرنیجو یا اوندے نال جیندے تہاڈے سجے ہتھ مالک ہن اے گال ایندے زیادہ قریب جو تساں ظالم نہ تھی ونجو۔

وَاٰتُوا النِّسَآءَ صَدُقٰتِهِنَّ نِحْلَةً ۭ فَاِنْ طِبْنَ لَكُمْ عَنْ شَيْءٍ مِّنْهُ نَفْسًا فَكُلُوْهُ هَنِيْۗـــًٔـا مَّرِيْۗـــــًٔـا ⑤

۵۔ زالیں کوں انہیں دے حق مہر خوشی نال ڈیوو تے جے او تہاکوں حق مہر وچوں خوشی نال کجھ ڈے ڈیوݨ تے تساں اوں کوں مزے نال کھاؤ

وَلَا تُؤْتُوا السُّفَهَآءَ اَمْوَالَكُمُ الَّتِيْ جَعَلَ اللّٰهُ لَكُمْ قِيٰمًا وَّارْزُقُوْهُمْ فِيْهَا وَاكْسُوْهُمْ وَقُوْلُوْا لَهُمْ قَوْلًا مَّعْرُوْفًا ⑥

۶۔ تے تساں انہیں پاگلیں کوں اپݨا مال نہ ڈیوو جنہیں دا اللہ سئیں تہاکوں سہارا بݨائے انہیں کوں اوندے وچوں کھواؤ تے پواؤ تے انہیں کوں آکھو چنگی گال۔

وَابْتَلُوا الْيَتٰمٰى حَتّٰىٓ اِذَا بَلَغُوا النِّكَاحَ ۚ فَاِنْ اٰنَسْتُمْ مِّنْهُمْ رُشْدًا فَادْفَعُوْٓا اِلَيْهِمْ اَمْوَالَهُمْ ۚ وَلَا تَاْكُلُوْهَآ اِسْرَافًا وَّبِدَارًا اَنْ يَّكْبَرُوْا ۭ وَمَنْ كَانَ غَنِيًّا فَلْيَسْتَعْفِفْ ۚ وَمَنْ كَانَ فَقِيْرًا فَلْيَاْكُلْ بِالْمَعْرُوْفِ ۭ فَاِذَا دَفَعْتُمْ اِلَيْهِمْ اَمْوَالَهُمْ فَاَشْهِدُوْا عَلَيْهِمْ ۭ وَكَفٰى بِاللّٰهِ حَسِيْبًا ۝

۷۔ یتیمیں کوں او تئیں ازمیندے رہو جے تئیں او نکاح دی عمرتیں نہ پُجّ ونجن تے تساں انہیں وچ سُنمپ ڈیکھو تے انہیں دے مال انہیں کوں ڈے ڈیوو تے اوں مال کوں جلدی جلدی ناجائز طریقے نال نہ کھاؤ جو او وڈے نہ تھی ونجن تے جیرھا امیر ہووے او تے اصلوں بچے تے جیرھا غریب ہووے تے او مناسب طریقے نال کجھ کھا گھنے تے جڈاں انہیں کوں انہیں دا مال ولا ڈیوو تے انہیں تے گواہ بنا گھنو۔ تے اللہ سئیں حساب گھنڑ وچ کافی ہے۔

لِلرِّجَالِ نَصِيْبٌ مِّمَّا تَرَكَ الْوَالِدٰنِ وَالْاَقْرَبُوْنَ ۠ وَلِلنِّسَاۗءِ نَصِيْبٌ مِّمَّا تَرَكَ الْوَالِدٰنِ وَالْاَقْرَبُوْنَ مِمَّا قَلَّ مِنْهُ اَوْ كَثُرَ ۭ نَصِيْبًا مَّفْرُوْضًا ۝

۸۔ مردیں کیتے حصہ ہے اوں مال دا جیرھا اوندا پیو ماتے سکے چھوڑ ونجن تے تریمتیں کیتے حصہ ہے جو اوندے پیو ماتے سکیں چھوڑیئے تھوڑا ہووے یا بہوں اے مقرر کیتا ہویا حصہ ہے۔

وَاِذَا حَضَرَ الْقِسْمَةَ اُولُوا الْقُرْبٰى وَالْيَتٰمٰى وَالْمَسٰكِيْنُ فَارْزُقُوْهُمْ مِّنْهُ وَقُوْلُوْا لَھُمْ قَوْلًا مَّعْرُوْفًا ۝

۹۔ تے جے تقسیم دے ویلھے کجھ سکے تے یتیم تے مسکین آونجن تے انہیں کوں وی کجھ ڈے ڈیوو تے انہیں کوں چنگی گال آکھو۔

وَلْيَخْشَ الَّذِيْنَ لَوْ تَرَكُوْا مِنْ خَلْفِھِمْ ذُرِّيَّةً ضِعٰفًا خَافُوْا عَلَيْھِمْ ۠ فَلْيَتَّقُوا اللّٰهَ وَلْيَقُوْلُوْا قَوْلًا سَدِيْدًا ۝

۱۰۔ تے او لوک جیرھے ڈرن جے او کمزور اولاد اپنڑے بعد چھوڑ ونجن تے انہیں دا کیا بنسی) او ڈو دجھے یتیمیں کیتے وی اُویں ڈرن تے او اللہ سئیں کنیں ڈرن تے سدھی گال آکھن۔

اِنَّ الَّذِيْنَ يَاْكُلُوْنَ اَمْوَالَ الْيَتٰمٰى ظُلْمًا اِنَّمَا يَاْكُلُوْنَ فِيْ بُطُوْنِھِمْ نَارًا ۭ وَسَيَصْلَوْنَ سَعِيْرًا ۝

ع ۱۲

۱۱۔ تے بے شک او لوک جیرھے یتیمیں دا مال ظلم نال کھندن تے بے شک او اپنڑے ڈھڈھیں وچ صرف بھا کھندن تے او بھا وچ سٹیٹے ویسن۔

يُوْصِيْكُمُ اللّٰهُ فِيْٓ اَوْلَادِكُمْ ۤ لِلذَّكَرِ مِثْلُ حَظِّ الْاُنْثَيَيْنِ ۚ فَاِنْ كُنَّ نِسَاۗءً فَوْقَ اثْنَتَيْنِ فَلَھُنَّ ثُلُثَا مَا تَرَكَ ۚ وَاِنْ كَانَتْ وَاحِدَةً فَلَھَا النِّصْفُ ۭ وَلِاَبَوَيْهِ لِكُلِّ وَاحِدٍ مِّنْهُمَا السُّدُسُ مِمَّا تَرَكَ اِنْ كَانَ لَهٗ وَلَدٌ ۚ فَاِنْ لَّمْ يَكُنْ لَّهٗ وَلَدٌ وَّوَرِثَهٗٓ اَبَوٰهُ فَلِاُمِّهِ الثُّلُثُ ۚ فَاِنْ كَانَ لَهٗٓ اِخْوَةٌ فَلِاُمِّهِ السُّدُسُ مِنْۢ بَعْدِ وَصِيَّةٍ يُّوْصِيْ بِھَآ اَوْ دَيْنٍ ۭ اٰبَاۗؤُكُمْ وَاَبْنَاۗؤُكُمْ لَا تَدْرُوْنَ اَيُّھُمْ اَقْرَبُ لَكُمْ نَفْعًا ۭ فَرِيْضَةً مِّنَ اللّٰهِ ۭ اِنَّ اللّٰهَ كَانَ

۱۲۔ اللہ سئیں تہاکوں تہاڈے بالیں دے بارے وچ وصیت کریندے جو ہک مرد دا حصہ ڈو تریمتیں دے برابر تے جے ڈو کنیں ودھ تریمتیں ہوون تے انہیں کیتے ترکے دا ڈو تر بایاں حصہ تے جے ہک ہووے تے اوندا حصہ ادھ تے اوندے پیو ما وچوں ہر ہک واسطے چھیواں حصہ ہے اوندے ترکے وچوں جے اوندی اولاد ہووے تے جے اوندی اولاد نہ ہووے تے اوندا پیو ما وارث ہووے تے اوندی ما دا تریجھا حصہ ہے تے جے اوندے بھینڑ بھرا ہوون تے اوندی ما دا چھیواں حصہ ہے وصیت دے بعد جیرھی

عَلِيْمًا حَكِيْمًا ﴿۱۱﴾

اوں کیتی ۔ تے قرض لہاونڑ دے بعد۔ تہاڈے ما پیو ڈاڈے تے تہاڈی لولاد تہاکوں نئیں پتہ جو انہیں وچوں کون تہاڈے کیتے زیادہ مفید ۔ اے اللہ سئیں ولو فرض تے بے شک اللہ سئیں بہوں جانڑن والا تے سیانا ہے

وَلَكُمْ نِصْفُ مَا تَرَكَ اَزْوَاجُكُمْ اِنْ لَّمْ يَكُنْ لَّهُنَّ وَلَدٌ ۚ فَاِنْ كَانَ لَهُنَّ وَلَدٌ فَلَكُمُ الرُّبُعُ مِمَّا تَرَكْنَ مِنْۢ بَعْدِ وَصِيَّةٍ يُّوْصِيْنَ بِهَآ اَوْ دَيْنٍ ۚ وَلَهُنَّ الرُّبُعُ مِمَّا تَرَكْتُمْ اِنْ لَّمْ يَكُنْ لَّكُمْ وَلَدٌ ۚ فَاِنْ كَانَ لَكُمْ وَلَدٌ فَلَهُنَّ الثُّمُنُ مِمَّا تَرَكْتُمْ مِّنْۢ بَعْدِ وَصِيَّةٍ تُوْصُوْنَ بِهَآ اَوْ دَيْنٍ ۗ وَاِنْ كَانَ رَجُلٌ يُّوْرَثُ كَلٰلَةً اَوِ امْرَاَةٌ وَّلَهٗٓ اَخٌ اَوْ اُخْتٌ فَلِكُلِّ وَاحِدٍ مِّنْهُمَا السُّدُسُ ۚ فَاِنْ كَانُوْٓا اَكْثَرَ مِنْ ذٰلِكَ فَهُمْ شُرَكَآءُ فِى الثُّلُثِ مِنْۢ بَعْدِ وَصِيَّةٍ يُّوْصٰى بِهَآ اَوْ دَيْنٍ ۙ غَيْرَ مُضَآرٍّ ۚ وَصِيَّةً مِّنَ اللّٰهِ ۗ وَاللّٰهُ عَلِيْمٌ حَلِيْمٌ ۗ ﴿۱۲﴾

۱۲۔ تے جے تہاڈیاں زالیں مال چھوڑ ونجن اوندے وچوں تہاڈا ادھ حصہ ہے جے انہیں دی اولاد نہ ہووے۔ تے جے انہیں دی اولاد ہووے تے ول تہاڈا چوتھا حصہ ہے جو او چھوڑ ونجن وصیت دے بعد جیڑھی او کرن تے قرض لہاونڑ دے بعد۔ تے جے تہاڈی اولاد نہ ہووے تے تہاڈے ترکے وچوں انہیں دا چوتھا حصہ ہے جے تہاڈی اولاد ہووے تے تہاڈے ترکے وچوں انہیں دا اٹھواں حصہ ہے وصیت دے بعد جیڑھی تساں کرو تے قرض لہاونڑ دے بعد تے جے کوئی ایجھا مرد ہووے جیڑھا کللا ہووے یا تریمت ہووے تے (ماولو) اوندا بھرا یا بھین ہووے تے انہیں وچوں ہر ہک دا چھیواں حصہ ہے تے جے ایں کنیں ودھ ہوون تے او تریجھے حصے دے شریکن وصیت دے بعد جیڑھی کیتی ویندی ہے یا قرض لہاونڑ دے بعد۔ کہیں کوں نقصان پچاونڑ مقصد نہ ہووے اے اللہ سئیں ولو وصیت تے اللہ سئیں بہوں جانڑن والا تے ٹھڈھا ہے۔

تِلْكَ حُدُوْدُ اللّٰهِ ۗ وَمَنْ يُّطِعِ اللّٰهَ وَرَسُوْلَهٗ يُدْخِلْهُ جَنّٰتٍ تَجْرِىْ مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهٰرُ خٰلِدِيْنَ فِيْهَا ۗ وَذٰلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيْمُ ﴿۱۳﴾

۱۴۔ اے اللہ سئیں دیاں حداں ہن تے جیڑھا شخص اللہ تے اوندے رسول دی اطاعت کریسی او اوں کوں اوں جنت دے وچ داخل کریسی جیندے وچ نہراں وہندیاں پیاں ہوسن تے اے بہوں وڈی کامیابی ہے۔

وَمَنْ يَّعْصِ اللّٰهَ وَرَسُوْلَهٗ وَيَتَعَدَّ حُدُوْدَهٗ يُدْخِلْهُ نَارًا خَالِدًا فِيْهَا ۖ وَلَهٗ عَذَابٌ مُّهِيْنٌ ۧ ﴿۱۴﴾ ع ۱۳

۱۵۔ تے جیڑھا اللہ سئیں تے اوندے رسول دی نافرمانی کریسی تے اوندیاں حداں ٹپ ویسی اللہ سئیں اوں کوں بھاہ وچ داخل کریسی تے اوندے کیتے عذاب ذلیل کرنڑ والا۔

وَالّٰتِىْ يَاْتِيْنَ الْفَاحِشَةَ مِنْ نِّسَآئِكُمْ فَاسْتَشْهِدُوْا

۱۶۔ تے تہاڈی زالیں وچوں جیڑھیاں بے حیائی کرن انہیں تے

عَلَيۡهِنَّ اَرۡبَعَةً مِّنۡكُمۡ‌ۚ فَاِنۡ شَهِدُوۡا فَاَمۡسِكُوۡهُنَّ فِى الۡبُيُوۡتِ حَتّٰى يَتَوَفّٰٮهُنَّ الۡمَوۡتُ اَوۡ يَجۡعَلَ اللّٰهُ لَهُنَّ سَبِيۡلًا ﴿۱۶﴾

چار گواہ بݨاؤ اپݨے وچوں تے جے او گواہی ڈیوݨ۔ تے انہیں کوں گھریں وچ پابند کر ڈیو اوتئیں جو موت انہیں کوں مار ڈیوے یا اللہ سئیں انہیں کیتے کوئی بیا راہ کڈھے۔

وَالَّذٰنِ يَاۡتِيٰنِهَا مِنۡكُمۡ فَاٰذُوۡهُمَا‌ ۚ فَاِنۡ تَابَا وَاَصۡلَحَا فَاَعۡرِضُوۡا عَنۡهُمَا ‌ؕ اِنَّ اللّٰهَ كَانَ تَوَّابًا رَّحِيۡمًا ﴿۱۷﴾

۱۷۔ جے تہاڈے وچوں ڈو (مرد) ایہے بے حیائی کرن تے انہیں کوں ڈکھ ڈیو تے جے او ڈوہیں توبہ کر گھنن تے اپݨی اصلاح کر گھنن تے انہیں ڈوہیں کوں چھوڑ ڈیو بے شک اللہ سئیں توبہ قبول کرݨ والا تے ول ول رحم کرݨ والا ہے۔

اِنَّمَا التَّوۡبَةُ عَلَى اللّٰهِ لِلَّذِيۡنَ يَعۡمَلُوۡنَ السُّوۡٓءَ بِجَهَالَةٍ ثُمَّ يَتُوۡبُوۡنَ مِنۡ قَرِيۡبٍ فَاُولٰٓـئِكَ يَتُوۡبُ اللّٰهُ عَلَيۡهِمۡ‌ؕ وَكَانَ اللّٰهُ عَلِيۡمًا حَكِيۡمًا ﴿۱۸﴾

۱۸۔ اللہ سئیں تے صرف انہیں دی توبہ قبول کریسی جیرھے جہالت دی وجہ کنیں برا کم کریندن تے ول جلدی توبہ کر گھندن۔ ایھے ہن جنہیں تے اللہ سئیں مہربانی کریسی تے اللہ سئیں بہوں جاݨݨ والا تے سیاݨا ہے۔

وَلَيۡسَتِ التَّوۡبَةُ لِلَّذِيۡنَ يَعۡمَلُوۡنَ السَّيِّاٰتِ‌ۚ حَتّٰٓى اِذَا حَضَرَ اَحَدَهُمُ الۡمَوۡتُ قَالَ اِنِّىۡ تُبۡتُ الۡـئٰنَ وَلَا الَّذِيۡنَ يَمُوۡتُوۡنَ وَهُمۡ كُفَّارٌ‌ ؕ اُولٰٓـئِكَ اَعۡتَدۡنَا لَهُمۡ عَذَابًا اَلِيۡمًا ﴿۱۹﴾

۱۹۔ انہیں لوکیں دی توبہ قبول نہ تھیسی جیرھے گناہ کریندن تے جڈاں انہیں وچوں کوئی مرݨ لگدے تے او آہدے میں ہݨ توبہ کرینداں تے نہ انہیں دی جیرھے نہ منݨ دی حالت وچ مریندن ایھے ہن جنہیں واسطے دردناک عذاب۔ اساں تیار کیتا ہوئے

يٰۤاَيُّهَا الَّذِيۡنَ اٰمَنُوۡا لَا يَحِلُّ لَـكُمۡ اَنۡ تَرِثُوا النِّسَآءَ كَرۡهًا‌ ؕ وَلَا تَعۡضُلُوۡهُنَّ لِتَذۡهَبُوۡا بِبَعۡضِ مَاۤ اٰتَيۡتُمُوۡهُنَّ اِلَّاۤ اَنۡ يَّاۡتِيۡنَ بِفَاحِشَةٍ مُّبَيِّنَةٍ‌ ۚ وَعَاشِرُوۡهُنَّ بِالۡمَعۡرُوۡفِ‌ ۚ فَاِنۡ كَرِهۡتُمُوۡهُنَّ فَعَسٰۤى اَنۡ تَكۡرَهُوۡا شَيۡــئًا وَّيَجۡعَلَ اللّٰهُ فِيۡهِ خَيۡرًا كَثِيۡرًا ﴿۲۰﴾

۲۰۔ اے منݨ والیو تہاڈے کیتے جائز نئیں جو تساں زور نال تریمتیں دے وارث بݨو تے انہیں کوں ایں واسطے تنگ نہ کرو تاں جو تساں جو کجھ انہیں کوں ڈتے اوندے وچوں کجھ گھن گھنو ہا جے او بے حیائی کرݨ پئے ونجن (تے اویں کرو جیویں اللہ سئیں حکم ڈتے) تے انہیں نال چنگا سلوک کرو تے جے او تہاکوں ناپسند ہوون تے ممکن ہے جو کہیں شئے کوں تساں ناپسند کرو تے اللہ سئیں اوندے وچ بہوں چنگایاں رکھ ڈیوے۔

وَاِنۡ اَرَدْتُّمُ اسۡتِبۡدَالَ زَوۡجٍ مَّكَانَ زَوۡجٍ ۙ وَّاٰتَيۡتُمۡ اِحۡدٰٮهُنَّ قِنۡطَارًا فَلَا تَاۡخُذُوۡا مِنۡهُ شَيۡــئًا‌ ؕ اَتَاۡخُذُوۡنَهٗ بُهۡتَانًا وَّاِثۡمًا مُّبِيۡنًا ﴿۲۱﴾

۲۱۔ تے جے تساں ہک کوں چھوڑ کے ڈوجھی زال پرنیجݨ چاہو تے ہک کوں تساں ڈھیر سارا مال ڈتا ہووے تے تساں اوندے وچوں کجھ وی نہ گھنو۔ کیا تساں او مال بہتان نال تے کھلے کھلے

گناہ نال گھنڑ چاہندے ہو۔

وَكَيْفَ تَأْخُذُونَهُ وَقَدْ أَفْضَىٰ بَعْضُكُمْ إِلَىٰ بَعْضٍ وَأَخَذْنَ مِنكُم مِّيثَاقًا غَلِيظًا ﴿٢١﴾

۲۲۔ تے تساں او مال کیویں گھن سگدے ہو تساں تے ہک ڈوجھے نال مل چکئے ہو تے او وی تساں کنیں پکا وعدہ گھن چکین۔

وَلَا تَنكِحُوا مَا نَكَحَ آبَاؤُكُم مِّنَ النِّسَاءِ إِلَّا مَا قَدْ سَلَفَ ۚ إِنَّهُ كَانَ فَاحِشَةً وَمَقْتًا وَسَاءَ سَبِيلًا ﴿٢٢﴾ ع ۱۴

۲۳۔ تے تساں انہیں نال نکاح نہ کرو جنہیں نال تہاڈے پیو ڈاڈے نکاح کیتا ہووے۔ جو تھی گئے تھی گئے اے بے حیائی ہے تے کاوڑ لواونڑ والا کم تے گندہ راہ۔

حُرِّمَتْ عَلَيْكُمْ أُمَّهَاتُكُمْ وَبَنَاتُكُمْ وَأَخَوَاتُكُمْ وَعَمَّاتُكُمْ وَخَالَاتُكُمْ وَبَنَاتُ الْأَخِ وَبَنَاتُ الْأُخْتِ وَأُمَّهَاتُكُمُ اللَّاتِي أَرْضَعْنَكُمْ وَأَخَوَاتُكُم مِّنَ الرَّضَاعَةِ وَأُمَّهَاتُ نِسَائِكُمْ وَرَبَائِبُكُمُ اللَّاتِي فِي حُجُورِكُم مِّن نِّسَائِكُمُ اللَّاتِي دَخَلْتُم بِهِنَّ فَإِن لَّمْ تَكُونُوا دَخَلْتُم بِهِنَّ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ وَحَلَائِلُ أَبْنَائِكُمُ الَّذِينَ مِنْ أَصْلَابِكُمْ وَأَن تَجْمَعُوا بَيْنَ الْأُخْتَيْنِ إِلَّا مَا قَدْ سَلَفَ ۗ إِنَّ اللَّهَ كَانَ غَفُورًا رَّحِيمًا ﴿٢٣﴾

۲۴۔ حرام کیتیاں گئین تہاڈے اتے تہاڈیاں میریں تے تہاڈیاں دھیریں تے تہاڈیاں بھینڑیں تے تہاڈیاں بویاں چاچیاں تے تہاڈیاں ماسیاں مامیاں تے بھرادیاں دھیریں تے بھینڑ دیاں دھیریں تے تہاڈیاں او میریں جیں تہاکوں کھیر پلائے تے تہاڈیاں او بھینڑیں جنہیں تہاڈے نال کھیر پیتے تے تہاڈیاں سسیں تے تہاڈی زالیں جنہیں نال تساں مباشرت کر چکئے ہو انہیں دیاں دھیریں جیڑھیاں تہاڈیاں متر ایاں ہن، تے جے مباشرت نہ کیتی ہووے تے ول انہیں نال پرنیجنڑ وچ کوئی گناہ نئیں تے تہاڈے سکے پتریں دیاں زالیں (نورھیں) تے ڈو بھینڑیں کوں (نکاح نال) کٹھا نہ کرو جو تھی گئے تھی گئے۔ بے شک اللہ سئیں بہوں بخشنڑ والا تے ول ول رحم کرنڑ والا ہے۔

وَّالْمُحْصَنٰتُ مِنَ النِّسَآءِ اِلَّا مَا مَلَكَتْ اَيْمَانُكُمْ ۚ كِتٰبَ اللّٰهِ عَلَيْكُمْ ۚ وَاُحِلَّ لَكُمْ مَّا وَرَآءَ ذٰلِكُمْ اَنْ تَبْتَغُوْا بِاَمْوَالِكُمْ مُّحْصِنِيْنَ غَيْرَ مُسٰفِحِيْنَ ۭ فَمَا اسْتَمْتَعْتُمْ بِهٖ مِنْهُنَّ فَاٰتُوْهُنَّ اُجُوْرَهُنَّ فَرِيْضَةً ۭ وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِيْمَا تَرٰضَيْتُمْ بِهٖ مِنْۢ بَعْدِ الْفَرِيْضَةِ ۭ اِنَّ اللّٰهَ كَانَ عَلِيْمًا حَكِيْمًا ﴿٢٥﴾

۲۵۔ تے پرنیاں ہویاں تریمتیں سوائے تہاڈیں باہنیں دے. اے تہاڈے اتے اللہ سئیں دلو فرض تے ایندے سوا تہاڈے اتے ساریاں تریمتیں نکاح کیتے حلالِن۔ تاں جو تساں اپنڑے مال نال نیک تریمتیں منگو تے زنا کرنڑ والے نہ بنڑو تے جتناں تساں انہیں کنیں فائدہ چاؤ اوندی اجرت ڈیوو اے فرض۔ تے تہاڈے اتے کوئی گناہ نئیں جو حق مہر مقرر کرنڑ دے بعد اوں کوں گھٹاونڑ تے ودھاونڑ تے راضی تھی ونجو۔ بے شک اللہ سئیں بہوں جانڑنڑ والا تے سیانڑا ہے۔

وَمَنْ لَّمْ يَسْتَطِعْ مِنْكُمْ طَوْلًا اَنْ يَّنْكِحَ الْمُحْصَنٰتِ الْمُؤْمِنٰتِ فَمِنْ مَّا مَلَكَتْ اَيْمَانُكُمْ مِّنْ فَتَيٰتِكُمُ الْمُؤْمِنٰتِ ۭ وَاللّٰهُ اَعْلَمُ بِاِيْمَانِكُمْ ۭ بَعْضُكُمْ مِّنْۢ بَعْضٍ ۚ فَانْكِحُوْهُنَّ بِاِذْنِ اَهْلِهِنَّ وَاٰتُوْهُنَّ اُجُوْرَهُنَّ بِالْمَعْرُوْفِ مُحْصَنٰتٍ غَيْرَ مُسٰفِحٰتٍ وَّلَا مُتَّخِذٰتِ اَخْدَانٍ ۚ فَاِذَآ اُحْصِنَّ فَاِنْ اَتَيْنَ بِفَاحِشَةٍ فَعَلَيْهِنَّ نِصْفُ مَا عَلَى الْمُحْصَنٰتِ مِنَ الْعَذَابِ ۭ ذٰلِكَ لِمَنْ خَشِيَ الْعَنَتَ مِنْكُمْ ۭ وَاَنْ تَصْبِرُوْا خَيْرٌ لَّكُمْ ۭ وَاللّٰهُ غَفُوْرٌ رَّحِيْمٌ ﴿٢٦﴾ ع

۲۶۔ تے جیکوں تہاڈے وچوں طاقت نہ ہووے جو او کہیں مومن آزاد تریمتیں نال شادی کرے تے او اپنڑیں باہنیں وچوں جیڑھی مومن ہووے اوندے نال شادی کر گھنے اللہ سئیں تہاڈے ایمان کوں بہوں جانڑدے۔ تہاڈا ہک ڈو جے نال تعلق۔ تساں انہیں نال نکاح کرو انہیں دے مالکیں دی اجازت نال تے انہیں کوں انہیں دا مناسب حق مہر ڈیوو او پاکباز ہوون تے زناکار نہ ہوون تے ناں کہیں کوں لک سنگتی بنڑاونڑ والیاں ہوون۔ تے جیڑھے ویلھے او نکاح وچ آ ونجن تے او ولا بے حیائی کرن تے انہیں کوں اوں عذاب دی آدھ ملسی جیڑھا آزاد تریمتیں کوں ملدے۔ اے حکم اوندے کیتے ہے جیڑھا تہاڈے وچوں گناہ کنیں ڈردے۔ تہاڈا صبر کرنڑ تہاڈے کیتے چنگا ہے تے اللہ سئیں بہوں بخشنڑ والا تے دل دل رحم کرنڑ والا ہے۔

يُرِيْدُ اللّٰهُ لِيُبَيِّنَ لَكُمْ وَيَهْدِيَكُمْ سُنَنَ الَّذِيْنَ مِنْ قَبْلِكُمْ وَيَتُوْبَ عَلَيْكُمْ ۭ وَاللّٰهُ عَلِيْمٌ حَكِيْمٌ ﴿٢٧﴾

۲۷۔ اللہ سئیں چاہندے جو تساں کنیں پہلے لوکیں دے طریقے تہاکوں ڈسے تے تہاکوں راہ ڈکھالے تے تہاڈے اتے مہربانی کرے تے اللہ سئیں بہوں جانڑنڑ والا تے سیانڑا ہے۔

وَاللّٰهُ يُرِيْدُ اَنْ يَّتُوْبَ عَلَيْكُمْ ۣ وَيُرِيْدُ الَّذِيْنَ يَتَّبِعُوْنَ الشَّهَوٰتِ اَنْ تَمِيْلُوْا مَيْلًا عَظِيْمًا ﴿٢٨﴾

۲۸۔ تے اللہ سئیں چاہندے جو تہاڈے اتے مہربانی کرے تے او لوک جیڑھے گندی خواہشات دے پچھو ٹردن او اے

چاہندن جو تساں براٸی دو بہوں جھک ونجو۔

يُرِيْدُ اللّٰهُ اَنْ يُّخَفِّفَ عَنْكُمْ ۚ وَخُلِقَ الْاِنْسَانُ ضَعِيْفًا ﴿۲۹﴾

۲۹۔ تے اللہ سئیں چاہندے جو تساں کنیں بار ہولا کرے تے انسان کمزور پیدا کیتا گئے۔

يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا لَا تَاْكُلُوْۤا اَمْوَالَكُمْ بَيْنَكُمْ بِالْبَاطِلِ اِلَّاۤ اَنْ تَكُوْنَ تِجَارَةً عَنْ تَرَاضٍ مِّنْكُمْ ۚ وَلَا تَقْتُلُوْۤا اَنْفُسَكُمْ ۚ اِنَّ اللّٰهَ كَانَ بِكُمْ رَحِيْمًا ﴿۳۰﴾

۳۰۔ اے ایمان والو تساں اپنے مال آپت وچ ناجائز طریقے نال نہ کھاؤ سوائے ایندے جو تجارت نال آپت وچ خوشی نال مال حاصل کرو تے اپنے آپ کوں نہ قتل کرو بے شک اللہ سئیں تہاڈے اُتے ول ول رحم کرݨ والا ہے۔

وَمَنْ يَّفْعَلْ ذٰلِكَ عُدْوَانًا وَّظُلْمًا فَسَوْفَ نُصْلِيْهِ نَارًا ۚ وَكَانَ ذٰلِكَ عَلَى اللّٰهِ يَسِيْرًا ﴿۳۱﴾

۳۱۔ تے جیرھا شخص ہک ڈوجھے (دا مال) زیادتی تے ظلم نال کھادے ہے تے اساں اوں کوں بھاہ وچ سٹیسوں تے اللہ سئیں کیتے اے گال سوکھی ہے۔

اِنْ تَجْتَنِبُوْا كَبَآئِرَ مَا تُنْهَوْنَ عَنْهُ نُكَفِّرْ عَنْكُمْ سَيِّاٰتِكُمْ وَنُدْخِلْكُمْ مُّدْخَلًا كَرِيْمًا ﴿۳۲﴾

۳۲۔ جے تساں وڈے وڈے گناہیں کنیں بچسو جیں کنیں تہاکوں ہٹکیا گئے تے اساں تہاڈے عیب تساں کنیں مٹا ڈیسوں تے داخل کریسوں تہاکوں عزت والے مقام وچ۔

وَلَا تَتَمَنَّوْا مَا فَضَّلَ اللّٰهُ بِهٖ بَعْضَكُمْ عَلٰى بَعْضٍ ۚ لِلرِّجَالِ نَصِيْبٌ مِّمَّا اكْتَسَبُوْا ۚ وَلِلنِّسَآءِ نَصِيْبٌ مِّمَّا اكْتَسَبْنَ ۚ وَسْـَٔلُوا اللّٰهَ مِنْ فَضْلِهٖ ۚ اِنَّ اللّٰهَ كَانَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيْمًا ﴿۳۳﴾

۳۳۔ اللہ سئیں تہاڈے وچوں جے کہیں کوں کہیں تے فضیلت ڈتی ہے تے تساں اوندی خواہش نہ کرو۔ مردیں واسطے اوہو ہے جیرھا انہیں کمائے تے تریمتیں کیتے اوہو ہے جیرھا انہیں کمائے تے تساں اللہ سئیں کنیں اوندا فضل منگو بے شک اللہ سئیں ہر شئے کوں بہوں جاݨدے۔

وَلِكُلٍّ جَعَلْنَا مَوَالِيَ مِمَّا تَرَكَ الْوَالِدٰنِ وَالْاَقْرَبُوْنَ ۚ وَالَّذِيْنَ عَقَدَتْ اَيْمَانُكُمْ فَاٰتُوْهُمْ نَصِيْبَهُمْ ۚ اِنَّ اللّٰهَ كَانَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيْدًا ﴿۳۴﴾

۳۴۔ ہر آدمی واسطے اساں اوندے ترکے دے وارث بݨائن جیرھا اوندے پیو ما تے قریبی سکیں چھوڑیئے۔ جیندے نال تساں پکا وعدہ کیتی کھڑے ہو اوں کوں وی حصہ ڈیوو۔ بے شک اللہ سئیں ہر شئے تے نگران۔

اَلرِّجَالُ قَوّٰمُوْنَ عَلَى النِّسَآءِ بِمَا فَضَّلَ اللّٰهُ بَعْضَهُمْ عَلٰى بَعْضٍ وَّبِمَاۤ اَنْفَقُوْا مِنْ اَمْوَالِهِمْ ۚ فَالصّٰلِحٰتُ قٰنِتٰتٌ حٰفِظٰتٌ لِّلْغَيْبِ بِمَا حَفِظَ اللّٰهُ ۚ وَالّٰتِيْ تَخَافُوْنَ نُشُوْزَهُنَّ فَعِظُوْهُنَّ وَاهْجُرُوْهُنَّ فِي الْمَضَاجِعِ

۳۵۔ مرد تریمتیں تے نگران ایں واسطے جو اللہ سئیں انہیں وچوں بعض کوں بعض تے فضیلت ڈتی ہے۔ تے ایں وجہ کنیں دی جو او اپنے مال وچوں خرچ کریندن نیک تریمتیں تے فرمانبردار کنڈ پچھو اوں شئے دی حفاظت کرݨ والیاں جیندی حفاظت دا اللہ سئیں حکم

وَاضْرِبُوْهُنَّ ۚ فَاِنْ اَطَعْنَكُمْ فَلَا تَبْغُوْا عَلَيْهِنَّ سَبِيْلًا ۗ اِنَّ اللّٰهَ كَانَ عَلِيًّا كَبِيْرًا ﴿۳۵﴾

ڈُتے۔ تے جیندی نافرمانی دا تہاکوں ڈر ہووے اہنیں کوں نصیحت کرو تے ول اہنیں دے بستر انج کر ڈیو تے کُٹو اہنیں کوں تے جے او تہاڈی گال من گھنن تے تساں اہنیں دے خلاف کوئی کارروائی نہ کرو بے شک اللہ سئیں بہوں اچی شان والا تے بہوں وڈا ہے۔

وَاِنْ خِفْتُمْ شِقَاقَ بَيْنِهِمَا فَابْعَثُوْا حَكَمًا مِّنْ اَهْلِهٖ وَحَكَمًا مِّنْ اَهْلِهَا ۚ اِنْ يُّرِيْدَآ اِصْلَاحًا يُّوَفِّقِ اللّٰهُ بَيْنَهُمَا ۗ اِنَّ اللّٰهَ كَانَ عَلِيْمًا خَبِيْرًا ﴿۳۶﴾

۳۶۔ تے جے تہاکوں اہنیں ڈوناہیں دے اختلاف دا ڈر ہووے تے تساں ہک اوندے خاندان وچوں تے ہک اوندے خاندان وچوں منصف مقرر کرو تے جے او ڈوہیں صلح کراوݨ چاہن تے اللہ سئیں زال پئے کوں صلح کرݨ دی توفیق ڈیسی۔ تے بے شک اللہ سئیں بہوں جاݨݨ والا تے باخبر۔

وَاعْبُدُوا اللّٰهَ وَلَا تُشْرِكُوْا بِهٖ شَيْـًٔا وَّبِالْوَالِدَيْنِ اِحْسَانًا وَّبِذِي الْقُرْبٰى وَالْيَتٰمٰى وَالْمَسٰكِيْنِ وَالْجَارِ ذِي الْقُرْبٰى وَالْجَارِ الْجُنُبِ وَالصَّاحِبِ بِالْجَنْۢبِ وَابْنِ السَّبِيْلِ ۙ وَمَا مَلَكَتْ اَيْمَانُكُمْ ۗ اِنَّ اللّٰهَ لَا يُحِبُّ مَنْ كَانَ مُخْتَالًا فَخُوْرَا ﴿۳۷﴾

۳۷۔ تے اللہ سئیں دی عبادت کرو تے کہیں شئے کوں اوندا شریک نہ بݨاؤ تے پیو ماں نال چنگا سلوک کرو تے نزدیکی سکیں نال تے یتیمیں نال تے مسکینیں نال تے کولھو دے ہمسائے نال تے پریں دے ہمسائے نال تے پاسے آلے ساتھی نال۔ تے جیندے اتے تہاڈے سجے ہتھ مالک ہن اہنیں نال۔ بے شک اللہ سئیں اوں آدمی کوں پسند نئیں کریندا جیڑھا اکڑکݨ تے فخر کرݨ والا ہووے۔

اِۨلَّذِيْنَ يَبْخَلُوْنَ وَيَاْمُرُوْنَ النَّاسَ بِالْبُخْلِ وَيَكْتُمُوْنَ مَآ اٰتٰىهُمُ اللّٰهُ مِنْ فَضْلِهٖ ۗ وَاَعْتَدْنَا لِلْكٰفِرِيْنَ عَذَابًا مُّهِيْنًا ﴿۳۸﴾

۳۸۔ تے جیڑھے شوم ہن تے لوکیں کوں کنجوسی دا حکم ڈیندن تے جیڑھا اللہ سئیں اپݨے فضل نال اہنیں کوں ڈتے اوں کوں لکیندن تے اساں کافریں کیتے تیار کیتا ہوئے ذلیل کرݨ والا عذاب۔

وَالَّذِيْنَ يُنْفِقُوْنَ اَمْوَالَهُمْ رِئَآءَ النَّاسِ وَلَا يُؤْمِنُوْنَ بِاللّٰهِ وَلَا بِالْيَوْمِ الْاٰخِرِ ۗ وَمَنْ يَّكُنِ الشَّيْطٰنُ لَهٗ قَرِيْنًا فَسَآءَ قَرِيْنًا ﴿۳۹﴾

۳۹۔ تے جیڑھے اپݨے مال لوکیں کوں ڈکھاوݨ کیتے خرچ کریندن تے اللہ تے آخرت دے ڈینہہ تے ایمان نئیں انیندے تے جیندا شیطان سنگتی ہے او بہوں برا سنگتی ہے۔

وَمَاذَا عَلَيْهِمْ لَوْ اٰمَنُوْا بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ وَاَنْفَقُوْا مِمَّا رَزَقَهُمُ اللّٰهُ ۗ وَكَانَ اللّٰهُ بِهِمْ عَلِيْمًا ﴿۴۰﴾

۴۰۔ اہنیں کوں کیا تھیوے ہا جے او اللہ سئیں تے آخرت دے ڈینہہ تے ایمان گھن آون ہا تے اللہ سئیں جو اہنیں کوں ڈتے

اوندے وچوں خرچ کرݨ ہا تے اللہ سئیں انہیں کوں بہوں جاݨݨ والا ہے۔

إِنَّ اللَّهَ لَا يَظْلِمُ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ ۖ وَإِن تَكُ حَسَنَةً يُضَاعِفْهَا وَيُؤْتِ مِن لَّدُنْهُ أَجْرًا عَظِيمًا ﴿٤١﴾

۴۱۔ بے شک اللہ سئیں کوئی تلاوی ظلم نئیں کریندا جے نیکی ہوسی تے اوں کوں ودھا ڈیسی تے اپݨے ولوں اونکوں وڈا اجر ڈیسی۔

فَكَيْفَ إِذَا جِئْنَا مِن كُلِّ أُمَّةٍ بِشَهِيدٍ وَجِئْنَا بِكَ عَلَىٰ هَٰؤُلَاءِ شَهِيدًا ﴿٤٢﴾

۴۲۔ تے انہیں لوکیں دا کیا حال ہوسی جڈاں اساں ہر ٹولے تے ہک گواہ گھِن اوسوں تے تیکوں انہیں تے گواہ گھِن آوسوں۔

يَوْمَئِذٍ يَوَدُّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَعَصَوُا الرَّسُولَ لَوْ تُسَوَّىٰ بِهِمُ الْأَرْضُ وَلَا يَكْتُمُونَ اللَّهَ حَدِيثًا ﴿٤٣﴾

۴۳۔ اوں جہاڑے او لوک جیڑھے کافرن تے رسول دے نافرمانن او چاہسن جو زمین وچ انہیں کوں پور ڈِتا ونجے ہا تے اللہ سئیں کنیں او کوئی گال نہ لُکا سگسن۔

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَقْرَبُوا الصَّلَاةَ وَأَنتُمْ سُكَارَىٰ حَتَّىٰ تَعْلَمُوا مَا تَقُولُونَ وَلَا جُنُبًا إِلَّا عَابِرِي سَبِيلٍ حَتَّىٰ تَغْتَسِلُوا ۚ وَإِن كُنتُم مَّرْضَىٰ أَوْ عَلَىٰ سَفَرٍ أَوْ جَاءَ أَحَدٌ مِّنكُم مِّنَ الْغَائِطِ أَوْ لَامَسْتُمُ النِّسَاءَ فَلَمْ تَجِدُوا مَاءً فَتَيَمَّمُوا صَعِيدًا طَيِّبًا فَامْسَحُوا بِوُجُوهِكُمْ وَأَيْدِيكُمْ ۗ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَفُوًّا غَفُورًا ﴿٤٤﴾

۴۴۔ اے ایمان والو تساں نہ کو لہوو نیڑو نماز دے جڈاں تساں ہوش وچ نہ ہووو جے تئیں تساں سمجھو نہ جو تساں آہدے پئے ہو تے نہ جُنبی ہووو سوائے ایندے جو تساں مسافر ہووو جے تئیں تساں دھاں گھنو تے جے تساں بیمار ہووو یا سفر تے ہووو یا کوئی حاجت بہہ کے آیا ہووے یا تساں سُتے ہووو تریمتیں نال تے تہاکوں پاݨی نہ ملے تے پاک مٹی نال تیمم کر گھنو تے مسح کرو اپݨے منہ دا تے ہتھیں دا۔ بے شک اللہ سئیں معاف کرݨ والا تے بخشݨ والا ہے۔

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ أُوتُوا نَصِيبًا مِّنَ الْكِتَابِ يَشْتَرُونَ الضَّلَالَةَ وَيُرِيدُونَ أَن تَضِلُّوا السَّبِيلَ ﴿٤٥﴾

۴۵۔ کیا تیکوں پتہ نئیں انہیں لوکیں دا جنہیں کوں کتاب دا کجھ حصہ ڈِتا گیا ہا تے انہیں گمراہی مُل گِدھی تے او ایہے دی چاہندن جو تساں وی سدھے رستے کنیں گمراہ تھی ونجو۔

وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِأَعْدَائِكُمْ ۚ وَكَفَىٰ بِاللَّهِ وَلِيًّا وَكَفَىٰ بِاللَّهِ نَصِيرًا ﴿٤٦﴾

۴۶۔ تے اللہ سئیں تہاڈے دشمنیں کوں جاݨدے تے اللہ سئیں سنگت دے لحاظ نال کافی ہے تے مدد کرݨ دے لحاظ نال وی کافی ہے۔

مِّنَ الَّذِينَ هَادُوا يُحَرِّفُونَ الْكَلِمَ عَن مَّوَاضِعِهِ وَيَقُولُونَ سَمِعْنَا وَعَصَيْنَا وَاسْمَعْ غَيْرَ مُسْمَعٍ وَ

۴۷۔ انہیں کوں جیڑھے یہودی تھیّن تے اللہ دی گالہیں کوں انہیں دی جہیں کنیں بدلیندن تے آہدن اساں سُݨ گھدے تے نافرمانی

رَاعِنَا لَيًّا بِأَلْسِنَتِهِمْ وَطَعْنًا فِي الدِّينِ ۚ وَلَوْ أَنَّهُمْ قَالُوا سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا وَاسْمَعْ وَانْظُرْنَا لَكَانَ خَيْرًا لَهُمْ وَأَقْوَمَ وَلَٰكِنْ لَعَنَهُمُ اللَّهُ بِكُفْرِهِمْ فَلَا يُؤْمِنُونَ إِلَّا قَلِيلًا ﴿٤٧﴾

کیتی ہے تے توں سݨ تے خدا دیاں گالہیں تیکوں سݨایاں نہ ونڄن تے اپݨی زبانیں کوں مروڑ کے آہدن جو ساڈا خیال کرتے طعنے مریندن دین وچ تے بے شک جے او اے آکھن ہا جو اساں سݨئے تے فرمانبرداری کیتی سے توں ساکوں مہربانی نال ڈیکھ تے اے انہیں کیتے چنگا ہا تے زیادہ درست ہا۔ تے اللہ سئیں انہیں دے کفر دی وجہ کنیں انہیں تے لعنت کیتی تے او ایمان نئیں گھن آئے۔

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ آمِنُوا بِمَا نَزَّلْنَا مُصَدِّقًا لِمَا مَعَكُمْ مِنْ قَبْلِ أَنْ نَطْمِسَ وُجُوهًا فَنَرُدَّهَا عَلَىٰ أَدْبَارِهَا أَوْ نَلْعَنَهُمْ كَمَا لَعَنَّا أَصْحَابَ السَّبْتِ ۚ وَكَانَ أَمْرُ اللَّهِ مَفْعُولًا ﴿٤٨﴾

۴۸۔ اے لوکو جنہیں کوں کتاب ڈتی گئی ہے لساں ایمان گھن آؤ اوندے اتے جیرھی اساں تہاڈو لہائی ہے تے او اوندی تصدیق کریندی ہے جیرھی تساں کنیں ہانی پئی ایں کنیں پہلے جو اساں وڈے لوکیں کوں مٹا ڈیوں تے اساں انہیں کوں پچھوہاں کنڈ تا دلا پٹھوں یا انہیں تے لعنت کروں جیویں اساں چھݨ چھݨ والیں تے پھٹی ہائی۔ تے اللہ دی ہر گال پوری تھی کے رہندی ہے

إِنَّ اللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَنْ يُشْرَكَ بِهِ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ ذَٰلِكَ لِمَنْ يَشَاءُ ۚ وَمَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدِ افْتَرَىٰ إِثْمًا عَظِيمًا ﴿٤٩﴾

۴۹۔ بے شک اللہ سئیں نئیں بخشیندا جو اوندے نال شرک کیتا ونڄے تے ایندے سوا جیکوں چاہسی بخش ڈیسی۔ تے جیرھا اللہ نال شرک کریندے تے اوں بہوں وڈا گناہ کیتے۔

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ يُزَكُّونَ أَنْفُسَهُمْ ۚ بَلِ اللَّهُ يُزَكِّي مَنْ يَشَاءُ وَلَا يُظْلَمُونَ فَتِيلًا ﴿٥٠﴾

۵۰۔ کیا تیکوں پتہ نئیں انہیں دا جیرھے اپݨے آپ کوں پاک سمجھیندن تے سچ اے ہے جو اللہ سئیں جیکوں چاہندے پاک کریندے تے انہیں تے پنڈ دی گٹکڑ تلا ظلم وی نہ کیتا ویسی۔

انْظُرْ كَيْفَ يَفْتَرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ ۖ وَكَفَىٰ بِهِ إِثْمًا مُبِينًا ﴿٥١﴾ ع

۵۱۔ توں ڈیکھ او کیویں اللہ سئیں تے کوڑ بدھیندن تے اے بہوں سارا وڈا گناہ۔

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ أُوتُوا نَصِيبًا مِنَ الْكِتَابِ يُؤْمِنُونَ بِالْجِبْتِ وَالطَّاغُوتِ وَيَقُولُونَ لِلَّذِينَ كَفَرُوا هَٰؤُلَاءِ أَهْدَىٰ مِنَ الَّذِينَ آمَنُوا سَبِيلًا ﴿٥٢﴾

۵۲۔ کیا تیکوں پتہ نئیں جنہیں کوں کتاب دا کجھ حصہ ڈتا گیا ہا تے او بتیں کوں تے شیطان کوں منیندن تے او آہدن انہیں لوکیں دے متعلق جیرھے نئیں منیندے جو او زیادہ ہدایت تے ہن انہیں لوکیں کنیں جیرھے مومن۔

أُولَٰٓئِكَ الَّذِيْنَ لَعَنَهُمُ اللّٰهُ ؕ وَمَنْ يَّلْعَنِ اللّٰهُ فَلَنْ تَجِدَ لَهٗ نَصِيْرًا ؕ﴿۵۳﴾

۵۳۔ اے لوکن جنہیں تے اللہ لعنت کیتی ہے تے جیندے تے اللہ سئیں لعنت کرے توں اوندا امدادی نہ لبھ سگسیں۔

اَمْ لَهُمْ نَصِيْبٌ مِّنَ الْمُلْكِ فَاِذًا لَّا يُؤْتُوْنَ النَّاسَ نَقِيْرًا ۙ﴿۵۴﴾

۵۴۔ کیا انہیں دا بادشاہی وچ حصہ ہے او تے کہیں انسان کوں پنڈدی گکڑ آلی ادھلی لکیر تلا دی نہ ڈیسن۔

اَمْ يَحْسُدُوْنَ النَّاسَ عَلٰى مَآ اٰتٰهُمُ اللّٰهُ مِنْ فَضْلِهٖ ۚ فَقَدْ اٰتَيْنَآ اٰلَ اِبْرٰهِيْمَ الْكِتٰبَ وَالْحِكْمَةَ وَاٰتَيْنٰهُمْ مُّلْكًا عَظِيْمًا ﴿۵۵﴾

۵۵۔ یا او لوکیں تے حسد کریندن جو انہیں کوں اللہ سئیں اپنڑے فضل نال ڈِتے۔ تے اساں ابراہیم دی اولاد کوں کتاب تے سنٹمپ ڈِتا۔ تے اساں انہیں کوں بہوں وڈی بادشاہی ڈِتی۔

فَمِنْهُمْ مَّنْ اٰمَنَ بِهٖ وَمِنْهُمْ مَّنْ صَدَّ عَنْهُ ؕ وَكَفٰى بِجَهَنَّمَ سَعِيْرًا ﴿۵۶﴾

۵۶۔ انہیں وچوں کجھ ایجھے ہن جیڑھے اوندے تے ایمان گھن آئن تے کجھ اوکنیں رک گیئن تے دوزخ دی گرمی بہوں زیادہ ہے۔

اِنَّ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا بِاٰيٰتِنَا سَوْفَ نُصْلِيْهِمْ نَارًا ؕ كُلَّمَا نَضِجَتْ جُلُوْدُهُمْ بَدَّلْنٰهُمْ جُلُوْدًا غَيْرَهَا لِيَذُوْقُوا الْعَذَابَ ؕ اِنَّ اللّٰهَ كَانَ عَزِيْزًا حَكِيْمًا ﴿۵۷﴾

۵۷۔ بے شک جیڑھے نیئں منیندے ساڈی آیات کوں تے اساں انہیں کوں بھاہ وچ ضرور سٹیسوں تے جڈاں چم گل ولین تے اساں بے چم وٹا ڈیسوں تاں جو او عذاب چکھن بے شک اللہ بہوں غالب تے بہوں سیانڑا ہے۔

وَالَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ سَنُدْخِلُهُمْ جَنّٰتٍ تَجْرِيْ مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهٰرُ خٰلِدِيْنَ فِيْهَآ اَبَدًا ؕ لَهُمْ فِيْهَآ اَزْوَاجٌ مُّطَهَّرَةٌ ۫ وَّنُدْخِلُهُمْ ظِلًّا ظَلِيْلًا ﴿۵۸﴾

۵۸۔ تے جیڑھے لوک ایمان گھن آئن تے نیک اعمال کیتن اساں انہیں کوں ضرور جنت وچ داخل کریسوں جنت جیندے وچ نہراں وہندیاں پین۔ اوندے وچ ہمیشہ رہسن۔ اوندے وچ انہیں کیتے پاک زالیں ہوسن تے اساں انہیں کوں داخل کریسوں گھاٹی چھاں وچ۔

اِنَّ اللّٰهَ يَاْمُرُكُمْ اَنْ تُؤَدُّوا الْاَمٰنٰتِ اِلٰٓى اَهْلِهَا ۙ وَاِذَا حَكَمْتُمْ بَيْنَ النَّاسِ اَنْ تَحْكُمُوْا بِالْعَدْلِ ؕ اِنَّ اللّٰهَ نِعِمَّا يَعِظُكُمْ بِهٖ ؕ اِنَّ اللّٰهَ كَانَ سَمِيْعًا بَصِيْرًا ﴿۵۹﴾

۵۹۔ بے شک اللہ سئیں تہاکوں حکم ڈیندے جو تساں اماناں انہیں کوں ڈیو جیڑھے حقدارن تے جڈاں تساں لوکیں وچ فیصلہ کرو تے انصاف نال فیصلہ کرو بے شک اللہ تہاکوں کینجھی چنگی نصیحت کریندے تے بے شک اللہ سئیں بہوں سنڑ والا تے ڈیکھنڑ والا ہے۔

يٰٓاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْٓا اَطِيْعُوا اللّٰهَ وَاَطِيْعُوا الرَّسُوْلَ وَ

۶۰۔ اے ایمان والو تساں اللہ سئیں دی اطاعت کرو تے

أُولِي الْأَمْرِ مِنْكُمْ ۚ فَإِنْ تَنَازَعْتُمْ فِي شَيْءٍ فَرُدُّوهُ إِلَى اللَّهِ وَالرَّسُولِ إِنْ كُنْتُمْ تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ ۚ ذَٰلِكَ خَيْرٌ وَأَحْسَنُ تَأْوِيلًا ﴿٥٩﴾

رسول تے اوں حاکم دی اطاعت کرو جیرھا تہاڈے وچوں ہووے تے جے تہاڈا کہیں گال تے جھیڑا تھی ونجے تے فیصلہ لساں اللہ سئیں تے اوندے رسول دو گھن ونجو جے تساں اللہ تے آخرت دے ڈینہہ کوں مینندے ہو۔ اے گال چنگی تے ایندا بہوں چنگاں انجام۔

ع ۸ / ۵

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ يَزْعُمُونَ أَنَّهُمْ آمَنُوا بِمَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ وَمَا أُنْزِلَ مِنْ قَبْلِكَ يُرِيدُونَ أَنْ يَتَحَاكَمُوا إِلَى الطَّاغُوتِ وَقَدْ أُمِرُوا أَنْ يَكْفُرُوا بِهِ وَيُرِيدُ الشَّيْطَانُ أَنْ يُضِلَّهُمْ ضَلَالًا بَعِيدًا ﴿٦٠﴾

۶۱۔ کیا تیکوں پتہ ہے انہیں لوکیں دا جیرھے اے دعویٰ کریندن جو بے شک اساں ایمان گھن آئے ہیں اوندے اتے جیرھا تیڈو لتھے تے جیرھا تیں کنیں پہلے لہایا گئے او چاہندن جو او شیطان کنیں فیصلہ کراون تے انہیں کوں حکم ڈتا گئے جو اوندا انکار کرن تے شیطان چاہندے جو انہیں کوں پرلے درجے دا گمراہ بنا ڈیوے۔

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا إِلَىٰ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ وَإِلَى الرَّسُولِ رَأَيْتَ الْمُنَافِقِينَ يَصُدُّونَ عَنْكَ صُدُودًا ﴿٦١﴾

۶۲۔ تے جڈاں انہیں کوں آکھیا ویندے جو آؤ اوندو جو لہائے اللہ سئیں تے اوندے رسول دو تے توں منافقیں کوں ڈیہدیں جو او تیں کنیں بہوں پریں ہٹ ویندن۔

فَكَيْفَ إِذَا أَصَابَتْهُمْ مُصِيبَةٌ بِمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْ ثُمَّ جَاءُوكَ يَحْلِفُونَ بِاللَّهِ إِنْ أَرَدْنَا إِلَّا إِحْسَانًا وَتَوْفِيقًا ﴿٦٢﴾

۶۳۔ تے اے کیویں تھیندے جڈاں انہیں تے مصیبت آوندی ہے انہیں دے اپنے ہتھیں دی کمائی دی وجہ نال بچھیں او منافق تیڈو اندن تے قسماں کھندن جو اللہ دی قسم اساں تے صرف ارادہ کیتا ہا چنگے سلوک دا تے صلح دا۔

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ يَعْلَمُ اللَّهُ مَا فِي قُلُوبِهِمْ فَأَعْرِضْ عَنْهُمْ وَعِظْهُمْ وَقُلْ لَهُمْ فِي أَنْفُسِهِمْ قَوْلًا بَلِيغًا ﴿٦٣﴾

۶۴۔ اے لوکن جو کجھ انہیں دے دلیں وچ اللہ سئیں خوب جاندے توں انہیں کنیں پرے لہا تھی ونج تے انہیں کوں نصیحت کر تے انہیں کوں اینجھی گال کر جیندا انہیں دے دلیں تے اثر تھیوے۔

وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ رَسُولٍ إِلَّا لِيُطَاعَ بِإِذْنِ اللَّهِ ۚ وَلَوْ أَنَّهُمْ إِذْ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ جَاءُوكَ فَاسْتَغْفَرُوا اللَّهَ وَاسْتَغْفَرَ لَهُمُ الرَّسُولُ لَوَجَدُوا اللَّهَ تَوَّابًا رَحِيمًا ﴿٦٤﴾

۶۵۔ تے اساں کوئی رسول نئیں بھیجیا سوائے ایندے جو اللہ سئیں دے حکم نال اوندی اطاعت کیتی ونجے تے بے شک جڈاں انہیں اپنی جانیں تے ظلم کیتا ہا تے تیڈو آون ہا تے اللہ کنیں بخشش منگن ہا تے رسول وی انہیں واسطے بخشش منگن ہا تے او اللہ سئیں کوں بہوں مہربان تے رحم کرن والا پاون ہا۔

فَلَا وَرَبِّكَ لَا يُؤْمِنُوْنَ حَتّٰى يُحَكِّمُوْكَ فِيْمَا شَجَرَ بَيْنَهُمْ ثُمَّ لَا يَجِدُوْا فِيْٓ اَنْفُسِهِمْ حَرَجًا مِّمَّا قَضَيْتَ وَيُسَلِّمُوْا تَسْلِيْمًا ﴿٦٦﴾

۶۶۔ تے تیڈے رب دی قسم او مومن نہ تھیسن جے تئیں او تیکوں ہراوں گال وچ جیندے وچ او بھڑدن منصف نہ بناون تے جیرھا توں فیصلہ کریں اوں کنیں دلیں وچ تنگی محسوس نہ کرن تے پورے طور تے من گھنن۔

وَلَوْ اَنَّا كَتَبْنَا عَلَيْهِمْ اَنِ اقْتُلُوْٓا اَنْفُسَكُمْ اَوِ اخْرُجُوْا مِنْ دِيَارِكُمْ مَّا فَعَلُوْهُ اِلَّا قَلِيْلٌ مِّنْهُمْ ۭ وَلَوْ اَنَّهُمْ فَعَلُوْا مَا يُوْعَظُوْنَ بِهٖ لَكَانَ خَيْرًا لَّهُمْ وَاَشَدَّ تَثْبِيْتًا ﴿٦٧﴾

۶۷۔ تے بے شک جے اساں انہیں کوں حکم ڈیوں ہا جو اپنے آپ کوں قتل کر دیا، پنے گھریں وچوں نکل ونجو تے سوائے تھوڑے لوکیں دے کوئی انہیں وچوں اے کم نہ کرے ہا۔ تے جے او کر گھنن ہا جیرھی انہیں کوں نصیحت کیتی گئی ہائی تے اے انہیں کیتے چنگا ہا تے پکی گال ہائی۔

وَّاِذًا لَّاٰتَيْنٰهُمْ مِّنْ لَّدُنَّآ اَجْرًا عَظِيْمًا ﴿٦٨﴾

۶۸۔ تے اساں یقیناً انہیں کوں بہوں وڈا بدلہ ڈیوں ہا اپنے دلو

وَّلَهَدَيْنٰهُمْ صِرَاطًا مُّسْتَقِيْمًا ﴿٦٩﴾

۶۹۔ تے انہیں کوں سدھا رستہ وی ڈکھاؤں ہا۔

وَمَنْ يُّطِعِ اللّٰهَ وَالرَّسُوْلَ فَاُولٰۗىِٕكَ مَعَ الَّذِيْنَ اَنْعَمَ اللّٰهُ عَلَيْهِمْ مِّنَ النَّبِيّٖنَ وَالصِّدِّيْقِيْنَ وَالشُّهَدَاۗءِ وَالصّٰلِحِيْنَ ۚ وَحَسُنَ اُولٰۗىِٕكَ رَفِيْقًا ﴿٧٠﴾

۷۰۔ جیرھے لوک اللہ تے رسول دی اطاعت کریسن اے انہیں وچ رل ویسن جنہیں تے اللہ سئیں انعام کیتن جیویں نبی تے صدیق تے شہید تے صالح تے اے لوک بہوں چنگے سنگتی بن۔

ذٰلِكَ الْفَضْلُ مِنَ اللّٰهِ ۭ وَكَفٰى بِاللّٰهِ عَلِيْمًا ﴿٧١﴾ ع

۷۱۔ اے اللہ سئیں دا فضل تے او بہوں جانڑ والا ہے۔

يٰٓاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا خُذُوْا حِذْرَكُمْ فَانْفِرُوْا ثُبَاتٍ اَوِ انْفِرُوْا جَمِيْعًا ﴿٧٢﴾

۷۲۔ اے ایمان والو اپنی حفاظت دے سامان ہر ویلھے تیار رکھو تے تھوڑے تھوڑے تھی کے ٹرو یا سارے کٹھے تھی کے ٹرو

وَاِنَّ مِنْكُمْ لَمَنْ لَّيُبَطِّئَنَّ ۚ فَاِنْ اَصَابَتْكُمْ مُّصِيْبَةٌ قَالَ قَدْ اَنْعَمَ اللّٰهُ عَلَيَّ اِذْ لَمْ اَكُنْ مَّعَهُمْ شَهِيْدًا ﴿٧٣﴾

۷۳۔ تے بے شک تساں وچوں کجھ اینجھن جیرھے کم دے وقت پچھوں رہ ویندن جے تہاکوں کوئی مصیبت پہنچے تے او آہدے جو میڈے اتے اللہ دا بہوں وڈا احسان جو میں انہیں نال حاضر نہ ہانمی۔

وَلَىِٕنْ اَصَابَكُمْ فَضْلٌ مِّنَ اللّٰهِ لَيَقُوْلَنَّ كَاَنْ لَّمْ تَكُنْۢ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهٗ مَوَدَّةٌ يّٰلَيْتَنِيْ كُنْتُ مَعَهُمْ فَاَفُوْزَ فَوْزًا عَظِيْمًا ﴿٧٤﴾

۷۴۔ جے تہاکوں اللہ سئیں کنیں فضل پہنچے تے او آہدے ہائے جے میں انہیں نال ہوواں ہا تے بہوں وڈی کامیابی ملے ہا تے جیویں انہیں دے تے تہاڈے وچ کوئی دوستی دا تعلق ہائی کائنہ۔

فَلْيُقَاتِلْ فِيْ سَبِيْلِ اللّٰهِ الَّذِيْنَ يَشْرُوْنَ الْحَيٰوةَ الدُّنْيَا بِالْاٰخِرَةِ ۭ وَمَنْ يُّقَاتِلْ فِيْ سَبِيْلِ اللّٰهِ فَيُقْتَلْ اَوْ

۷۵۔ انہیں لوکیں کوں اللہ دے رستے وچ جنگ کرنی چاہی دی ہے جیرھے دنیا دی زندگی کوں چھوڑ کے آخرت کوں مُل گِدھی کھڑن

يَغْلِبْ فَسَوْفَ نُؤْتِيْهِ اَجْرًا عَظِيْمًا ﴿۷۵﴾

تے جیرھا اللہ دے رستے وچ جنگ کرے تے ماریا ونجے یا ڈاڈھا تھی ونجے تے اساں اوں کوں ضرور وڈا بدلہ ڈیسوں۔

وَ مَا لَكُمْ لَا تُقَاتِلُوْنَ فِيْ سَبِيْلِ اللّٰهِ وَ الْمُسْتَضْعَفِيْنَ مِنَ الرِّجَالِ وَ النِّسَآءِ وَ الْوِلْدَانِ الَّذِيْنَ يَقُوْلُوْنَ رَبَّنَآ اَخْرِجْنَا مِنْ هٰذِهِ الْقَرْيَةِ الظَّالِمِ اَهْلُهَا ۚ وَ اجْعَلْ لَّنَا مِنْ لَّدُنْكَ وَلِيًّا ۙۚ وَّ اجْعَلْ لَّنَا مِنْ لَّدُنْكَ نَصِيْرًا ﴿۷۶﴾

۷۶۔ تے تہاکوں کیا تھی گئے جو تساں نوتھے لڑدے اللہ دے رستے وچ انہیں دی خاطر جیرھے مردیں تے عورتیں وچوں کمزور ن تے بال جیرھے آہدن اے ساڈے رب ساکوں ایں ظالم وستی وچوں کڈھ جیندے رہݨ والے ظالمن۔ تے اپݨے ولو ساڈا کوئی سنگتی بݨا تے اپݨے ولو ساڈا کوئی امدادی بݨا۔

اَلَّذِيْنَ اٰمَنُوْا يُقَاتِلُوْنَ فِيْ سَبِيْلِ اللّٰهِ ۚ وَ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا يُقَاتِلُوْنَ فِيْ سَبِيْلِ الطَّاغُوْتِ فَقَاتِلُوْٓا اَوْلِيَآءَ الشَّيْطٰنِ ۚ اِنَّ كَيْدَ الشَّيْطٰنِ كَانَ ضَعِيْفًا ﴿۷۷﴾ ع

۷۷۔ جیرھے مومن ہن تے اللہ دے رستے وچ جنگ کریندن تے جیرھے کافرن او شیطان دے رستے وچ جنگ کریندن ایں واسطے تساں جنگ کرو شیطان دے دوستیں نال بے شک شیطان دی تدبیر کمزور ہے۔

اَلَمْ تَرَ اِلَى الَّذِيْنَ قِيْلَ لَهُمْ كُفُّوْٓا اَيْدِيَكُمْ وَ اَقِيْمُوا الصَّلٰوةَ وَ اٰتُوا الزَّكٰوةَ ۚ فَلَمَّا كُتِبَ عَلَيْهِمُ الْقِتَالُ اِذَا فَرِيْقٌ مِّنْهُمْ يَخْشَوْنَ النَّاسَ كَخَشْيَةِ اللّٰهِ اَوْ اَشَدَّ خَشْيَةً ۚ وَ قَالُوْا رَبَّنَا لِمَ كَتَبْتَ عَلَيْنَا الْقِتَالَ ۚ لَوْ لَآ اَخَّرْتَنَآ اِلٰٓى اَجَلٍ قَرِيْبٍ ۗ قُلْ مَتَاعُ الدُّنْيَا قَلِيْلٌ ۚ وَ الْاٰخِرَةُ خَيْرٌ لِّمَنِ اتَّقٰى ۫ وَ لَا تُظْلَمُوْنَ فَتِيْلًا ﴿۷۸﴾

۷۸۔ کیا تیکوں پتہ نئیں انہیں لوکیں دا جنہیں کوں آکھیا گیا ہا جو تساں اپݨے ہتھیں کوں روکو تے نماز ٹھیک پڑھو تے زکاۃ ڈیو تے جڈاں انہیں تے جنگ فرض کیتی گئی تے انہیں وچوں ہک ٹولہ لوکیں کنیں ایویں ڈرݨ پے گئے جیویں اللہ کنیں ڈرݨ دے یا اوں کنیں وی زیادہ۔ تے انہیں آکھئے اے ساڈے رب تیں ساڈے اتیں جنگ کیوں فرض کیتی ہے تے کیوں نہ تیں ساکوں تھوڑی مہلت ڈتی توں آکھ ڈے جو دنیا دا فائدہ تھوڑا ہے تے آخرت چنگی ہے اوندے واسطے جیرھا تقویٰ اختیار کرے۔ تے تہاڈے اتے پنڈ دی گٹر دی لیک تلاوی ظلم نہ کیتا ویسی۔

اَيْنَ مَا تَكُوْنُوْا يُدْرِكْكُّمُ الْمَوْتُ وَ لَوْ كُنْتُمْ فِيْ بُرُوْجٍ مُّشَيَّدَةٍ ۗ وَ اِنْ تُصِبْهُمْ حَسَنَةٌ يَّقُوْلُوْا هٰذِهٖ مِنْ عِنْدِ اللّٰهِ ۚ وَ اِنْ تُصِبْهُمْ سَيِّئَةٌ يَّقُوْلُوْا هٰذِهٖ مِنْ عِنْدِكَ ۗ قُلْ كُلٌّ مِّنْ عِنْدِ اللّٰهِ ۗ فَمَالِ هٰٓؤُلَآءِ الْقَوْمِ لَا يَكَادُوْنَ يَفْقَهُوْنَ حَدِيْثًا ﴿۷۹﴾

۷۹۔ تساں جتھاں ہو سو تہاکوں موت آ پکڑیسی بھانویں تساں مضبوط قلعیں وچ وی کیوں نہ ہوو۔ جے انہیں کوں کوئی چنگائی پہنچے تے آہدن جو اے اللہ ولوں ہے تے جے انہیں کوں کوئی برائی پہنچے تے آہدن جو اے تیڈے ولوں ہے۔ توں آکھ سب شئے اللہ کنیں ہے۔ ایں قوم کوں کیا تھی

گئے جو گال سمجھݨ دے کولھو وی نیئں ویندے۔

مَآ اَصَابَكَ مِنْ حَسَنَةٍ فَمِنَ اللّٰهِ ۫ وَمَآ اَصَابَكَ مِنْ سَيِّئَةٍ فَمِنْ نَّفْسِكَ ؕ وَاَرْسَلْنٰكَ لِلنَّاسِ رَسُوْلًا ؕ وَكَفٰى بِاللّٰهِ شَهِيْدًا ﴿۸۰﴾

۸۰۔ جو تیکوں چنگائی پہنچے او اللہ کنیں ہے تے جیڑھی تکلیف پہنچے او تیڈے اپݨے ولوں ہے۔ اساں تیکوں لوکیں واسطے رسول بݨا کے پٹھئے تے اللہ کافی گواہ ہے۔

مَنْ يُّطِعِ الرَّسُوْلَ فَقَدْ اَطَاعَ اللّٰهَ ۚ وَمَنْ تَوَلّٰى فَمَآ اَرْسَلْنٰكَ عَلَيْهِمْ حَفِيْظًا ﴿۸۱﴾

۸۱۔ جیڑھا رسول دی اطاعت کریسی اوں اللہ دی اطاعت کیتی تے جیڑھا کنڈ پھیر گھنسی اساں تیکوں انہیں تے نگران بݨا کے نہیں پٹھیا

وَيَقُوْلُوْنَ طَاعَةٌ ۫ فَاِذَا بَرَزُوْا مِنْ عِنْدِكَ بَيَّتَ طَآئِفَةٌ مِّنْهُمْ غَيْرَ الَّذِيْ تَقُوْلُ ؕ وَاللّٰهُ يَكْتُبُ مَا يُبَيِّتُوْنَ ۚ فَاَعْرِضْ عَنْهُمْ وَتَوَكَّلْ عَلَى اللّٰهِ ؕ وَكَفٰى بِاللّٰهِ وَكِيْلًا ﴿۸۲﴾

۸۲۔ او آہدن ساڈا کم تے اطاعت تے جڈاں او تیں کنیں باہر نکلدن ہک ٹولہ انہیں وچوں رات گذریندے اوندے خلاف جو توں آہدیں اللہ سئیں لکھدا ویندے جو او رات کوں تیڈے خلاف سوچیندن۔ توں انہیں کنیں منہ پھیر گھن تے اللہ تے بھروسہ کر تے اللہ کافی کارساز ہے۔

اَفَلَا يَتَدَبَّرُوْنَ الْقُرْاٰنَ ؕ وَلَوْ كَانَ مِنْ عِنْدِ غَيْرِ اللّٰهِ لَوَجَدُوْا فِيْهِ اخْتِلَافًا كَثِيْرًا ﴿۸۳﴾

۸۳۔ کیا او لوک قرآن تے غور نیئں کریندے جے اے اللہ دے سوا کہیں بے کنیں ہوندا تے او اوندے وچ بہوں سارا اختلاف پاوِن ہا۔

وَاِذَا جَآءَهُمْ اَمْرٌ مِّنَ الْاَمْنِ اَوِ الْخَوْفِ اَذَاعُوْا بِهٖ ؕ وَلَوْ رَدُّوْهُ اِلَى الرَّسُوْلِ وَاِلٰٓى اُولِي الْاَمْرِ مِنْهُمْ لَعَلِمَهُ الَّذِيْنَ يَسْتَنْۢبِطُوْنَهٗ مِنْهُمْ ؕ وَلَوْلَا فَضْلُ اللّٰهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهٗ لَاتَّبَعْتُمُ الشَّيْطٰنَ اِلَّا قَلِيْلًا ﴿۸۴﴾

۸۴۔ تے جڈاں انہیں کنیں امن یا خوف دی گال اندی ہے او اونکوں مشہور کر ڈیندن۔ جے او اوں گال کوں اپݨے رسول یا اپݨے حاکم دو گھن ونجن ہا تے انہیں وچوں سیاݨے لوک اصل گال کوں معلوم کر گھنن ہا۔ تے جے تہاڈے اتے اللہ دا فضل نہ ہووے ہا تے اوندی رحمت نہ ہوندی تے سوائے تھوڑے لوکیں دے تساں شیطان دے پچھو ٹر پووو ہا۔

فَقَاتِلْ فِيْ سَبِيْلِ اللّٰهِ ۚ لَا تُكَلَّفُ اِلَّا نَفْسَكَ وَحَرِّضِ الْمُؤْمِنِيْنَ ۚ عَسَى اللّٰهُ اَنْ يَّكُفَّ بَاْسَ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا ؕ وَاللّٰهُ اَشَدُّ بَاْسًا وَّاَشَدُّ تَنْكِيْلًا ﴿۸۵﴾

۸۵۔ توں اللہ دے رستے وچ جنگ کر تیکوں اپݨے سوا کہیں دا ذمہ وار نہ بݨایا ویسی۔ تے توں مومنیں کوں ابھار (تیار کر) تھی سگدے جو اللہ سئیں کافریں دی جنگ کوں روک ڈیوے تے اللہ سئیں دی جنگ سخت تے اوندا عذاب وی بہوں سخت۔

مَنْ يَّشْفَعْ شَفَاعَةً حَسَنَةً يَّكُنْ لَّهٗ نَصِيْبٌ مِّنْهَا ۚ وَمَنْ يَّشْفَعْ شَفَاعَةً سَيِّئَةً يَّكُنْ لَّهٗ كِفْلٌ مِّنْهَا ۗ وَكَانَ اللّٰهُ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ مُّقِيْتًا ﴿٨٦﴾

٨٦ ۔ جیرھا شخص چنگی سفارش کرے اوندے کیتے اوندے وچو اوندا حصہ ہے۔ تے جیرھا شخص بری سفارش کرے اوندے واسطے وی اوندا حصہ ہے تے اللہ سئیں ہر شئے دا نگران۔

وَاِذَا حُيِّيْتُمْ بِتَحِيَّةٍ فَحَيُّوْا بِاَحْسَنَ مِنْهَاۤ اَوْ رُدُّوْهَا ۗ اِنَّ اللّٰهَ كَانَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ حَسِيْبًا ﴿٨٧﴾

٨٧ ۔ تے جڈاں تہاکوں کوئی دعا ڈیوے تے اوں کنیں چنگی دعا ڈیو یا او ہا دعا ڈیو بے شک اللہ سئیں ہر شئے دا حساب گھنݨ والا ہے۔

اَللّٰهُ لَاۤ اِلٰهَ اِلَّا هُوَ ۗ لَيَجْمَعَنَّكُمْ اِلٰى يَوْمِ الْقِيٰمَةِ لَا رَيْبَ فِيْهِ ۗ وَمَنْ اَصْدَقُ مِنَ اللّٰهِ حَدِيْثًا ﴿٨٨﴾

٨٨ ۔ اللہ دے سوا کوئی عبادت دے لائق نئیں او تہاکوں قیامت دے ڈینہہ تک ضرور جمع کریندا ولیس تے ایندے وچ کوئی شک نئیں تے اللہ سئیں کنیں زیادہ سچی گال کون آکھ سگدے۔

فَمَا لَكُمْ فِي الْمُنٰفِقِيْنَ فِئَتَيْنِ وَاللّٰهُ اَرْكَسَهُمْ بِمَا كَسَبُوْا ۗ اَتُرِيْدُوْنَ اَنْ تَهْدُوْا مَنْ اَضَلَّ اللّٰهُ ۗ وَمَنْ يُّضْلِلِ اللّٰهُ فَلَنْ تَجِدَ لَهٗ سَبِيْلًا ﴿٨٩﴾

٨٩ ۔ تے تہاکوں کیا تھی گئے جو تساں منافقیں دے متعلق ڈو ٹولے تھی گئے ہو تے اللہ سئیں اہنیں کوں اہنیں دے کمیں دی وجہ نال منہ بھرنے سٹ گھتے ہن۔ کیا تساں چاہندے ہو جو اللہ سئیں جیکوں گمراہ کیتے اوں کوں سدھے رستے تے گھن آؤ۔ تے جیکوں اللہ سئیں گمراہ کرے تے اوندے واسطے توں اصلو کوئی رستہ نہ پیسیں۔

وَدُّوْا لَوْ تَكْفُرُوْنَ كَمَا كَفَرُوْا فَتَكُوْنُوْنَ سَوَآءً فَلَا تَتَّخِذُوْا مِنْهُمْ اَوْلِيَآءَ حَتّٰى يُهَاجِرُوْا فِيْ سَبِيْلِ اللّٰهِ ۗ فَاِنْ تَوَلَّوْا فَخُذُوْهُمْ وَاقْتُلُوْهُمْ حَيْثُ وَجَدْتُّمُوْهُمْ ۖ وَلَا تَتَّخِذُوْا مِنْهُمْ وَلِيًّا وَّلَا نَصِيْرًا ﴿٩٠﴾

٩٠ ۔ او چاہندن جو جیویں او کافر بݨ گیئن تساں وی اویں کافر بݨ ونجو تے ہکو جہیں تھی ونجو تساں اہنیں وچو کہیں کوں سنگتی نہ بݨاؤ جے تئیں او اللہ دے رستے وچ ہجرت نہ کرن جے او پھر ونجن تے اہنیں کوں پکڑو تے اہنیں کوں قتل کرو جتھاں وی او لبھن۔ تے اہنیں وچو کہیں کوں سنگتی تے امدادی نہ بݨاؤ۔

اِلَّا الَّذِيْنَ يَصِلُوْنَ اِلٰى قَوْمٍۭ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُمْ مِّيْثَاقٌ اَوْ جَآءُوْكُمْ حَصِرَتْ صُدُوْرُهُمْ اَنْ يُّقَاتِلُوْكُمْ اَوْ يُقَاتِلُوْا قَوْمَهُمْ ۗ وَلَوْ شَآءَ اللّٰهُ لَسَلَّطَهُمْ عَلَيْكُمْ فَلَقٰتَلُوْكُمْ ۚ فَاِنِ اعْتَزَلُوْكُمْ فَلَمْ يُقَاتِلُوْكُمْ وَاَلْقَوْا اِلَيْكُمُ السَّلَمَ ۙ فَمَا جَعَلَ اللّٰهُ لَكُمْ عَلَيْهِمْ سَبِيْلًا ﴿٩١﴾

٩١ ۔ اہنیں لوکیں دے سوا جیرھے اینجھی قوم وچو ہوون جو تہاڈے تے اہنیں وچ کوئی معاہدہ ہووے یا او آون تہاڈو اہنیں دے سینے تہاڈے نال تے اپݨی قوم نال بھڑݨ کنیں بدھے ہوئے ہوون۔ تے جے اللہ سئیں چاہندا تے او اہنیں کوں تہاڈے اتے غالب کر ڈیوے ہا تے او تہاڈے نال بھڑن ہا۔ تے

جے او تساں کنیں پرے ہٹ ونجن تے تہاڈے نال جنگ نہ کرن تے تہاڈے نال صلح کرݨ چاہن تے ول اللہ سئیں انہیں دے خلاف تہاڈے واسطے جنگ دا کوئی رستہ نئیں چھوڑیا۔

سَتَجِدُوْنَ اٰخَرِيْنَ يُرِيْدُوْنَ اَنْ يَّاْمَنُوْكُمْ وَيَاْمَنُوْا قَوْمَهُمْ ؕ كُلَّمَا رُدُّوْٓا اِلَى الْفِتْنَةِ اُرْكِسُوْا فِيْهَا ۚ فَاِنْ لَّمْ يَعْتَزِلُوْكُمْ وَيُلْقُوْٓا اِلَيْكُمُ السَّلَمَ وَيَكُفُّوْٓا اَيْدِيَهُمْ فَخُذُوْهُمْ وَاقْتُلُوْهُمْ حَيْثُ ثَقِفْتُمُوْهُمْ ؕ وَاُولٰٓئِكُمْ جَعَلْنَا لَكُمْ عَلَيْهِمْ سُلْطٰنًا مُّبِيْنًا ﴿٩٢﴾

ع ١٢ ٩

٩٢۔ تے کجھ بے لوکیں کوں وی تساں ملسو جیڑھے چاہندن جو تہاڈے نال تے اپݨی قوم نال امن نال رہون۔ جڈاں وی او فتنے دو ولائے گیئن انہیں کوں اوندے وچ منہ بھرنے سٹیا گئے۔ تے جے او تساں کنیں پرے تے پریں تھی ونجن۔ تے صلح وی نہ کرن تے او اپݨے ہتھیں کوں وی نہ روکن تے پچھیں تساں انہیں کو پکڑو تے انہیں کوں قتل کرو جتھاں وی تہاکوں او ملن۔ ایے او لوکن جو اساں تہاڈے واسطے انہیں دے خلاف واضح دلیل ڈے ڈتی ہے۔

وَمَا كَانَ لِمُؤْمِنٍ اَنْ يَّقْتُلَ مُؤْمِنًا اِلَّا خَطَـًٔا ۚ وَمَنْ قَتَلَ مُؤْمِنًا خَطَـًٔا فَتَحْرِيْرُ رَقَبَةٍ مُّؤْمِنَةٍ وَّدِيَةٌ مُّسَلَّمَةٌ اِلٰٓى اَهْلِهٖٓ اِلَّآ اَنْ يَّصَّدَّقُوْا ؕ فَاِنْ كَانَ مِنْ قَوْمٍ عَدُوٍّ لَّكُمْ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَتَحْرِيْرُ رَقَبَةٍ مُّؤْمِنَةٍ ؕ وَاِنْ كَانَ مِنْ قَوْمٍۭ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُمْ مِّيْثَاقٌ فَدِيَةٌ مُّسَلَّمَةٌ اِلٰٓى اَهْلِهٖ وَتَحْرِيْرُ رَقَبَةٍ مُّؤْمِنَةٍ ۚ فَمَنْ لَّمْ يَجِدْ فَصِيَامُ شَهْرَيْنِ مُتَتَابِعَيْنِ ؗ تَوْبَةً مِّنَ اللّٰهِ ؕ وَكَانَ اللّٰهُ عَلِيْمًا حَكِيْمًا ﴿٩٣﴾

٩٣۔ کہیں مومن دی شان نئیں جو او کہیں مومن کوں قتل کرے سوائے غلطی دے تے جیڑھا غلطی نال مومن کوں قتل کرے او مومن غلام آزاد کرے یا مقتول دے گھر والیں کوں خون بہا ڈیوے سوائے ایندے جو او صدقے دے طور تے چھوڑ ڈیون۔ تے جے او اینجھی قوم دا ہووے جیڑھی تہاڈی دشمن تے او مقتول مومن ہووے تے ہک مومن غلام کوں آزاد کرݨ (کافی ہے) تے جے او اوں قوم وچوں ہووے جو تہاڈے تے اوندے درمیان معاہدہ ہووے تے او اوندے وارثیں کوں خون بہا ڈیوے تے نال ہک مومن غلام کوں آزاد کرے۔ تے جے ایندی طاقت نہ ہووے تے او ڈو مہینے مسلسل روزے رکھے ایہ اللہ دی طرفوں رحمت تے اللہ سئیں بہوں جاݨݨ والا تے بہوں سیاݨا ہے۔

وَمَنْ يَّقْتُلْ مُؤْمِنًا مُّتَعَمِّدًا فَجَزَآؤُهٗ جَهَنَّمُ خٰلِدًا فِيْهَا وَغَضِبَ اللّٰهُ عَلَيْهِ وَلَعَنَهٗ وَاَعَدَّ لَهٗ عَذَابًا

٩٤۔ تے جے کوئی شخص کہیں مومن کوں جاݨ بجھ کے قتل کرے تے اوندی سزا دوزخ۔ اوندے وچ ہمیشہ رہسی تے

عَظِيْمًا ﴿۹۳﴾

اونڈے اُتے اللہ دا غضب تے اللہ دی لعنت تے اونڈے
وا سطے وڈا عذاب تیار۔

يٰٓاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْٓا اِذَا ضَرَبْتُمْ فِيْ سَبِيْلِ اللّٰهِ فَتَبَيَّنُوْا وَلَا تَقُوْلُوْا لِمَنْ اَلْقٰٓى اِلَيْكُمُ السَّلٰمَ لَسْتَ مُؤْمِنًا ۚ تَبْتَغُوْنَ عَرَضَ الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا ۡ فَعِنْدَ اللّٰهِ مَغَانِمُ كَثِيْرَةٌ ۭ كَذٰلِكَ كُنْتُمْ مِّنْ قَبْلُ فَمَنَّ اللّٰهُ عَلَيْكُمْ فَتَبَيَّنُوْا ۭ اِنَّ اللّٰهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُوْنَ خَبِيْرًا ﴿۹۴﴾

۹۵۔ اے ایمان والو جڈاں تساں زمین تے اللہ دے رستے
وچ سفر کرو تے پوری ڈیکھ بھال کر گھنو تے جیرھا تہاکوں
سلام کرنے اوں کوں اے نہ آکھو جو توں مومن نوہیں۔ تساں
دنیاوی زندگی دا سامان چاہندے ہو تے اللہ سئیں کنیں بہوں
غنیمتاں ہن۔ تے تسان پہلے وی ایویں ہاوے۔ اللہ سئیں
تہاڈے اتے احسان کیتے تے تساں ڈیکھو بھالو۔ بے شک
اللہ سئیں جو تساں کریندے ہو جانڈے۔

لَا يَسْتَوِي الْقٰعِدُوْنَ مِنَ الْمُؤْمِنِيْنَ غَيْرُ اُولِي الضَّرَرِ وَالْمُجٰهِدُوْنَ فِيْ سَبِيْلِ اللّٰهِ بِاَمْوَالِهِمْ وَاَنْفُسِهِمْ ۭ فَضَّلَ اللّٰهُ الْمُجٰهِدِيْنَ بِاَمْوَالِهِمْ وَاَنْفُسِهِمْ عَلَى الْقٰعِدِيْنَ دَرَجَةً ۭ وَكُلًّا وَّعَدَ اللّٰهُ الْحُسْنٰى ۭ وَفَضَّلَ اللّٰهُ الْمُجٰهِدِيْنَ عَلَى الْقٰعِدِيْنَ اَجْرًا عَظِيْمًا ﴿۹۵﴾

۹۶۔ مومنیں وچوں او جیرھے کہیں تکلیف دے بغیر بہہ ونجن تے
جیرھے اللہ سئیں دے رستے وچ جہاد کرݨ والن اپنے مالیں
نال تے جانیں نال او برابر نہیں درجے وچ فضیلت ڈتی اللہ سئیں
بہن ٹوالیں تے اپنے مال تے جانیں نال جہاد کرݨ والیں کوں۔
اللہ سئیں ساریں نال بھلائی دا وعدہ کیتے۔ تے اللہ سئیں بہݨ
والیں تے جہاد کرݨ والیں کوں وڈے اجر نال فضیلت ڈتی ہے

دَرَجٰتٍ مِّنْهُ وَمَغْفِرَةً وَّرَحْمَةً ۭ وَكَانَ اللّٰهُ غَفُوْرًا رَّحِيْمًا ﴿۹۶﴾

۹۷۔ اے اللہ سئیں کنیں درجے ہن تے بخشش تے رحمت۔
تے اللہ سئیں بہوں بخشݨ والا تے بہوں مہربان۔

ع ۱۳ ۵ ۱۰

اِنَّ الَّذِيْنَ تَوَفّٰىهُمُ الْمَلٰٓئِكَةُ ظَالِمِيْٓ اَنْفُسِهِمْ قَالُوْا فِيْمَ كُنْتُمْ ۭ قَالُوْا كُنَّا مُسْتَضْعَفِيْنَ فِي الْاَرْضِ ۭ قَالُوْٓا اَلَمْ تَكُنْ اَرْضُ اللّٰهِ وَاسِعَةً فَتُهَاجِرُوْا فِيْهَا ۭ فَاُولٰٓئِكَ مَاْوٰىهُمْ جَهَنَّمُ ۭ وَسَاۗءَتْ مَصِيْرًا ﴿۹۷﴾

۹۸۔ بے شک او لوک جنہیں کوں فرشتے ایجھے حال وچ مارن
جو او اپنے جانیں تے ظلم کرݨ والے ہن او فرشتے انہیں کوں
آکھسن تساں کیرھی مصیبت وچ ہاوے او آکھسن جو
اساں اپنے ملک وچ کمزور سمجھے ویندے ہاسے فرشتے
آکھسن کیا اللہ دی زمین فراخ نہ ہائی تساں کتھائیں ہجرت
کر ونجو ہا اے او لوکن جنہیں دا ٹھکاݨہ جہنم تے او بہوں بری
جاہ ہے۔

اِلَّا الْمُسْتَضْعَفِيْنَ مِنَ الرِّجَالِ وَالنِّسَاۗءِ وَالْوِلْدَانِ لَا يَسْتَطِيْعُوْنَ حِيْلَةً وَّلَا يَهْتَدُوْنَ سَبِيْلًا ﴿۹۸﴾

۹۹۔ سوائے انہیں کمزوریں دے جوانیں تے تریمتیں تے بالیں
دے جیرھے کہیں حیلے دی طاقت نہ رکھیندے ہن تے نہ انہیں

کوں کوئی بی راہ نظر دی نائی ۔

فَاُولٰٓئِكَ عَسَى اللّٰهُ اَنْ يَّعْفُوَ عَنْهُمْ ؕ وَكَانَ اللّٰهُ عَفُوًّا غَفُوْرًا ﴿۱۰۰﴾

۱۰۰۔ ایسے تھی سگدے جو اللہ سئیں انہیں کوں معاف کر ڈیوے اللہ سئیں بہوں معاف کرݨ والا تے بخشݨ والا ہے۔

وَمَنْ يُّهَاجِرْ فِيْ سَبِيْلِ اللّٰهِ يَجِدْ فِي الْاَرْضِ مُرٰغَمًا كَثِيْرًا وَّسَعَةً ؕ وَمَنْ يَّخْرُجْ مِنْۢ بَيْتِهٖ مُهَاجِرًا اِلَى اللّٰهِ وَرَسُوْلِهٖ ثُمَّ يُدْرِكْهُ الْمَوْتُ فَقَدْ وَقَعَ اَجْرُهٗ عَلَى اللّٰهِ ؕ وَكَانَ اللّٰهُ غَفُوْرًا رَّحِيْمًا ﴿۱۰۱﴾ ع ۱۴

۱۰۱۔ جیرھا اللہ دے رستے وچ ہجرت کریسی او زمین وچ بہوں ساریاں حفاظت دیاں جہیں تے فراخی دے سامان پیسی تے جیرھا شخص اپݨے گھر کنیں اللہ تے اوندے رسول دو ہجرت کر کے نکلسی تے اوں کوں ول موت آ ونجے اوندا اجر اللہ دے ذمے تھی گیا۔ اللہ سئیں بہوں بخشݨ والا تے بہوں مہربان۔

وَاِذَا ضَرَبْتُمْ فِي الْاَرْضِ فَلَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ اَنْ تَقْصُرُوْا مِنَ الصَّلٰوةِ ۖ اِنْ خِفْتُمْ اَنْ يَّفْتِنَكُمُ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا ؕ اِنَّ الْكٰفِرِيْنَ كَانُوْا لَكُمْ عَدُوًّا مُّبِيْنًا ﴿۱۰۲﴾

۱۰۲۔ تے جڈاں تساں زمین وچ سفر کرو تے تہاڈے اتے کوئی گناہ نئیں جو تساں نماز قصر کرو۔ جے تساں ڈرو جو کافر تہاکوں ڈکھ ڈیسن بے شک کافر تہاڈے کھلے دشمن ۔

وَاِذَا كُنْتَ فِيْهِمْ فَاَقَمْتَ لَهُمُ الصَّلٰوةَ فَلْتَقُمْ طَآئِفَةٌ مِّنْهُمْ مَّعَكَ وَلْيَاْخُذُوْٓا اَسْلِحَتَهُمْ ۚ فَاِذَا سَجَدُوْا فَلْيَكُوْنُوْا مِنْ وَّرَآئِكُمْ ۪ وَلْتَاْتِ طَآئِفَةٌ اُخْرٰى لَمْ يُصَلُّوْا فَلْيُصَلُّوْا مَعَكَ وَلْيَاْخُذُوْا حِذْرَهُمْ وَاَسْلِحَتَهُمْ ۚ وَدَّ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا لَوْ تَغْفُلُوْنَ عَنْ اَسْلِحَتِكُمْ وَاَمْتِعَتِكُمْ فَيَمِيْلُوْنَ عَلَيْكُمْ مَّيْلَةً وَّاحِدَةً ؕ وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ اِنْ كَانَ بِكُمْ اَذًى مِّنْ مَّطَرٍ اَوْ كُنْتُمْ مَّرْضٰٓى اَنْ تَضَعُوْٓا اَسْلِحَتَكُمْ ۚ وَخُذُوْا حِذْرَكُمْ ؕ اِنَّ اللّٰهَ اَعَدَّ لِلْكٰفِرِيْنَ عَذَابًا مُّهِيْنًا ﴿۱۰۳﴾

۱۰۳۔ جڈاں توں انہیں وچ ہویں تے توں انہیں کوں نماز پڑھا انہیں وچوں ہک ٹولہ تیڈے نال کھڑا تھیوے تے ہتھیار وی چئی کھڑا رہے۔ تے جڈاں او سجدہ کرن او تہاڈے پچھوں حفاظت کیتے ا کھڑے تھی ونجن تے ول آ وے۔ ڈوجھا ٹولہ جئیں نماز نئیں پڑھی تے او تیڈے نال نماز پڑھے او وی اپݨے ہتھیار تے حفاظتی سامان چئی کھڑے رہون تے او لوک جیرھے کافرن او چاہندن جو تساں غافل تھی ونجو۔ اپݨے ہتھیاریں تے اپݨے سامانیں کنیں تے او ہِکّ گھُٹ تہاڈے اتے حملہ کر ڈیون ۔ جے تہاکوں مینہہ دی تکلیف ہووے یا بیمار ہوو تے تہاڈے اتے کوئی گناہ نئیں جو تساں اپݨے ہتھیار رکھو چا۔ تے اپݨی احتیاط پوری کرو بے شک اللہ سئیں کافریں کیتے ذلیل کرݨ والا عذاب تیار کر چھوڑیئے ۔

فَاِذَا قَضَيْتُمُ الصَّلٰوةَ فَاذْكُرُوا اللّٰهَ قِيٰمًا وَّقُعُوْدًا وَّعَلٰى جُنُوْبِكُمْ ۚ فَاِذَا اطْمَاْنَنْتُمْ فَاَقِيْمُوا الصَّلٰوةَ ۚ اِنَّ الصَّلٰوةَ كَانَتْ عَلَى الْمُؤْمِنِيْنَ كِتٰبًا مَّوْقُوْتًا ﴿۱۰۴﴾

۱۰۴۔ تے جڈاں تساں نماز پوری کر گھنو تے تساں اللہ سئیں کوں کھڑے تھی کے بہہ کے تے پاسے دے بھر یاد کرو۔ تے جڈاں تہاکوں تسلی تھی ونجے تے نماز کوں ٹھیک کے پڑھو

بے شک نماز مومنیں دے اتے وقت تے پڑھݨ فرض کیتی گئی۔

وَلَا تَهِنُوْا فِي ابْتِغَآءِ الْقَوْمِ ۭ اِنْ تَكُوْنُوْا تَاْلَمُوْنَ فَاِنَّھُمْ يَاْلَمُوْنَ كَمَا تَاْلَمُوْنَ ۚ وَتَرْجُوْنَ مِنَ اللّٰهِ مَا لَا يَرْجُوْنَ ۭ وَكَانَ اللّٰهُ عَلِــيْمًا حَكِـيْمًا ۱۰۵

۱۰۵۔ تساں دشمن قوم کوں لبھݨ وچ ڈھلے نہ تھیوو جے تہاکوں تکلیف تھیندی ہے تے انہیں کوں وی تکلیف تھیندی ہے جیویں تہاکوں تکلیف تھیندی ہے تے تساں اللہ کنیں او امید رکھدے ہو جیرھی او نئیں رکھیندے۔ بے شک اللہ سئیں بہوں جاݨݨ والا تے بہوں سیاݨا ہے۔

ع ۱۵ / ۱۲

اِنَّآ اَنْزَلْنَآ اِلَيْكَ الْكِتٰبَ بِالْحَقِّ لِتَحْكُمَ بَيْنَ النَّاسِ بِمَآ اَرٰىكَ اللّٰهُ ۭ وَلَا تَكُنْ لِّلْخَاۗىِٕنِيْنَ خَصِيْمًا ۱۰۶

۱۰۶۔ بے شک اساں تہاڈو سچی کتاب لہائی ہے تاں جو توں لوکیں وچ فیصلہ کریں جو اللہ تیکوں ڈکھائے۔ تے توں خیانت کرݨ والیں دلوں جھیڑا کرݨ والا نہ بݨ۔

وَّاسْتَغْفِرِ اللّٰهَ ۭ اِنَّ اللّٰهَ كَانَ غَفُوْرًا رَّحِيْمًا ۱۰۷

۱۰۷۔ تے اللہ کنیں بخشش منگ۔ بے شک اللہ بہوں بخشݨ والا تے ول ول رحم کرݨ والا ہے۔

وَلَا تُجَادِلْ عَنِ الَّذِيْنَ يَخْتَانُوْنَ اَنْفُسَھُمْ ۭ اِنَّ اللّٰهَ لَا يُحِبُّ مَنْ كَانَ خَوَّانًا اَثِــيْمًا ۱۰۸

۱۰۸۔ توں انہیں لوکیں دی طرفوں نہ بھڑ جیرھے اپݨے آپ نال خیانت کریندن۔ بے شک اللہ سئیں پسند نئیں کریندا جیرھا بہوں خیانت کرݨ والا تے بہوں گناہ گار ہے۔

يَّسْتَخْفُوْنَ مِنَ النَّاسِ وَلَا يَسْتَخْفُوْنَ مِنَ اللّٰهِ وَھُوَ مَعَھُمْ اِذْ يُبَيِّتُوْنَ مَا لَا يَرْضٰى مِنَ الْقَوْلِ ۭ وَكَانَ اللّٰهُ بِمَا يَعْمَلُوْنَ مُحِيْطًا ۱۰۹

۱۰۹۔ او لوکیں کنیں تے لکدن تے اللہ سئیں کنیں نئیں لک سگدے۔ اللہ سئیں انہیں دے نال ہوندے جیرھے ویلھے او رات کوں مشورے کرݨ وچ گزریندن جینکوں اللہ سئیں پسند نئیں کریندا تے جو کجھ او کریندن اللہ سئیں انہیں کوں ولیٹݨ والا ہے۔

ھٰٓاَنْتُمْ ھٰٓؤُلَاۗءِ جٰدَلْتُمْ عَنْھُمْ فِي الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا ۣ فَمَنْ يُّجَادِلُ اللّٰهَ عَنْھُمْ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ اَمْ مَّنْ يَّكُوْنُ عَلَيْهِمْ وَكِيْلًا ۱۱۰

۱۱۰۔ سݨو تساں او ہے ہوئے جیرھے انہیں دی طرفوں دنیا دی زندگی وچ جھیڑا کریندے ہو۔ قیامت دے ڈینہہ انہیں دی طرفوں اللہ سئیں نال کون جھیڑا کریسی یا انہیں دی کون حفاظت کرݨ والا ہوسی۔

وَمَنْ يَّعْمَلْ سُوْۗءًا اَوْ يَظْلِمْ نَفْسَهٗ ثُمَّ يَسْتَغْفِرِ اللّٰهَ يَجِدِ اللّٰهَ غَفُوْرًا رَّحِيْمًا ۱۱۱

۱۱۱۔ تے جیرھا شخص برائی کریندے یا اپݨے آپ تے ظلم کریندے ول اللہ سئیں کنیں معافی منگ گھندے او اللہ سئیں

کوں بہوں بخشݨ والا تے مہربان ہیسی۔

وَمَنْ يَّكْسِبْ اِثْمًا فَاِنَّمَا يَكْسِبُهٗ عَلٰى نَفْسِهٖ ۭ وَكَانَ اللّٰهُ عَلِيْمًا حَكِيْمًا ﴿١١٢﴾

۱۱۲۔ تے جیرھا شخص گناہ کریندے اوندی سزا اونکوں آپ کوں ملسی تے اللہ سئیں بہوں جاݨݨ والا تے بہوں سیاݨا ہے۔

وَمَنْ يَّكْسِبْ خَطِيْۗئَةً اَوْ اِثْمًا ثُمَّ يَرْمِ بِهٖ بَرِيْۗـــــًٔـا فَقَدِ احْتَمَلَ بُهْتَانًا وَّاِثْمًا مُّبِيْنًا ﴿١١٣﴾ ع

۱۱۳۔ تے جیرھا شخص خطا کرے یا گناہ کرے تے ول اوندا الزام کہیں بے قصور تے لاڈیوے اوں بہوں وڈا بہتان تے کھلا کھلا گناہ اپنے ذمے لا گدھے۔

وَلَوْلَا فَضْلُ اللّٰهِ عَلَيْكَ وَرَحْمَتُهٗ لَهَمَّتْ طَّاۗىِٕفَةٌ مِّنْھُمْ اَنْ يُّضِلُّوْكَ ۭ وَمَا يُضِلُّوْنَ اِلَّآ اَنْفُسَھُمْ وَمَا يَضُرُّوْنَكَ مِنْ شَيْءٍ ۭ وَاَنْزَلَ اللّٰهُ عَلَيْكَ الْكِتٰبَ وَالْحِكْمَةَ وَعَلَّمَكَ مَا لَمْ تَكُنْ تَعْلَمُ ۭ وَكَانَ فَضْلُ اللّٰهِ عَلَيْكَ عَظِيْمًا ﴿١١٣﴾

۱۱۴۔ تے جے اللہ دا فضل تے اوندی رحمت تیڈے اتے نہ ہوندی تے انہیں وچوں ہک ٹولہ تیکوں ہلاک کرݨ دا پکا ارادہ کر چکیا ہا۔ اوا اپنے سوا بیا کہیں کوں ہلاک نئیں کر سگدے تے نہ تیڈا کجھ وگاڑ سگدن۔ اللہ سئیں تیڈے اتے کتاب تے حکمت لہائی ہے تے تیکوں سکھائے سی جو توں نہ جاݨدا ہانویں تے تیڈے اتے اللہ سئیں دا بہوں وڈا فضل ہا۔

لَا خَيْرَ فِيْ كَثِيْرٍ مِّنْ نَّجْوٰىھُمْ اِلَّا مَنْ اَمَرَ بِصَدَقَةٍ اَوْ مَعْرُوْفٍ اَوْ اِصْلَاحٍۢ بَيْنَ النَّاسِ ۭ وَمَنْ يَّفْعَلْ ذٰلِكَ ابْتِغَاۗءَ مَرْضَاتِ اللّٰهِ فَسَوْفَ نُؤْتِيْهِ اَجْرًا عَظِيْمًا ﴿١١٥﴾

۱۱۵۔ انہیں دے لُک کے صلاحیں کرݨ وچ کوئی زیادہ چنگائی کائنی سوائے ایندے جیرھا صدقے دی صلاح ڈیوے یا چنگے کم دی یا لوکیں وچ صلح صفائی دی تے اے کم جیرھا وی اللہ دی رضا کیتے کریسی اساں اونکوں جلدی بہوں وڈا اجر ڈیسوں۔

وَمَنْ يُّشَاقِقِ الرَّسُوْلَ مِنْۢ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُ الْهُدٰى وَيَتَّبِعْ غَيْرَ سَبِيْلِ الْمُؤْمِنِيْنَ نُوَلِّهٖ مَا تَوَلّٰى وَنُصْلِهٖ جَهَنَّمَ ۭ وَسَاۗءَتْ مَصِيْرًا ﴿١١٦﴾ ع

۱۱۶۔ تے جیرھا ہدایت ظاہر تھیوݨ دے بعد رسول نال جھیڑا کریسی تے مومنیں دے سواے رستے تے ٹُرسی اساں اوں کوں اڈاہیں پھیر ڈیسوں جتھے او پھرسی تے ولا اوں کوں دوزخ وچ سٹیسوں تے اے بہوں گندا ٹھکاݨہ ہے۔

اِنَّ اللّٰهَ لَا يَغْفِرُ اَنْ يُّشْرَكَ بِهٖ وَيَغْفِرُ مَا دُوْنَ ذٰلِكَ لِمَنْ يَّشَاۗءُ ۭ وَمَنْ يُّشْرِكْ بِاللّٰهِ فَقَدْ ضَلَّ ضَلٰلًۢا بَعِيْدًا ﴿١١٦﴾

۱۱۷۔ بے شک اللہ سئیں شرک کوں نئیں بخشیندا تے ایندے سوا جیندے چاہسی بے گناہ بخش ڈیسی تے جیرھا اللہ نال شرک کریندے او ڈاڈھا گمراہ۔

اِنْ يَّدْعُوْنَ مِنْ دُوْنِهٖٓ اِلَّآ اِنٰثًا ۚ وَاِنْ يَّدْعُوْنَ اِلَّا شَيْطٰنًا مَّرِيْدًا ﴿١١٨﴾

۱۱۸۔ او اوندے سوا مادیں کوں سڈیندن (خدا بݨیندن)

تے او محض مردود شیطان کوں سڈیندن.

لَعَنَهُ اللّٰهُ ۘ وَقَالَ لَاَتَّخِذَنَّ مِنْ عِبَادِكَ نَصِيْبًا مَّفْرُوْضًا ۙ﴿۱۱۹﴾

۱۱۹۔ اللہ اوں کوں لعنت کیتی ہے تے اوں آکھئے ہیں تیڈے بندیں وچوں ہک حصہ ضرور پکڑ گھنساں.

وَّلَاُضِلَّنَّهُمْ وَلَاُمَنِّيَنَّهُمْ وَلَاٰمُرَنَّهُمْ فَلَيُبَتِّكُنَّ اٰذَانَ الْاَنْعَامِ وَلَاٰمُرَنَّهُمْ فَلَيُغَيِّرُنَّ خَلْقَ اللّٰهِ ؕ وَمَنْ يَّتَّخِذِ الشَّيْطٰنَ وَلِيًّا مِّنْ دُوْنِ اللّٰهِ فَقَدْ خَسِرَ خُسْرَانًا مُّبِيْنًا ؕ﴿۱۲۰﴾

۱۲۰۔ تے انہیں کوں ضرور گمراہ کریساں تے انہیں کوں امیداں ڈیویساں تے انہیں کوں حکم ڈیساں او جانوریں دے کن کپیسن تے انہیں کوں حکم ڈیساں تے او اللہ دی خلقت کوں بدل ڈیسن۔ تے جیرھا اللہ دے بجائے شیطان کوں سنگتی بنیندے او بہوں گھاٹے وچ۔

يَعِدُهُمْ وَيُمَنِّيْهِمْ ؕ وَمَا يَعِدُهُمُ الشَّيْطٰنُ اِلَّا غُرُوْرًا ﴿۱۲۱﴾

۱۲۱۔ او انہیں کوں وعدے ڈیندے تے امیداں بدھویندے انہیں نال او شیطان دوکھے دے سوا کوئی وعدہ نئیں کریندا.

اُولٰٓئِكَ مَاْوٰىهُمْ جَهَنَّمُ ۫ وَلَا يَجِدُوْنَ عَنْهَا مَحِيْصًا ﴿۱۲۲﴾

۱۲۲۔ اے لوکیں جنہیں دا ٹکانڑہ دوزخ تے اوں کنیں بھج نئیں سگدے.

وَالَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ سَنُدْخِلُهُمْ جَنّٰتٍ تَجْرِيْ مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهٰرُ خٰلِدِيْنَ فِيْهَآ اَبَدًا ؕ وَعْدَ اللّٰهِ حَقًّا ؕ وَمَنْ اَصْدَقُ مِنَ اللّٰهِ قِيْلًا ﴿۱۲۳﴾

۱۲۳۔ تے جیرھے لوک ایمان گھن آئے تے نیک اعمال کیتے اساں انہیں کوں ضرور اینجھے باغیں وچ داخل کریسوں جنہیں وچ نہراں وہندین او انہیں وچ ہمیشہ رہسن۔ اللہ دا وعدہ سچا ہے۔ اللہ کنیں زیادہ سچی گال کیندی تھی سگدی ہے.

لَيْسَ بِاَمَانِيِّكُمْ وَلَآ اَمَانِيِّ اَهْلِ الْكِتٰبِ ؕ مَنْ يَّعْمَلْ سُوْٓءًا يُّجْزَ بِهٖ ۙ وَلَا يَجِدْ لَهٗ مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ وَلِيًّا وَّلَا نَصِيْرًا ﴿۱۲۴﴾

۱۲۴۔ نہ تہاڈی خواہشیں تے نہ اہل کتاب دی خواہشیں دے مطابق تھیسی جیرھا برائی کریسی اوندا بدلہ ڈتا ویسی۔ تے اللہ دے سوا کہیں کوں دوست نہ پیسن تے نہ امدادی.

وَمَنْ يَّعْمَلْ مِنَ الصّٰلِحٰتِ مِنْ ذَكَرٍ اَوْ اُنْثٰى وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَاُولٰٓئِكَ يَدْخُلُوْنَ الْجَنَّةَ وَلَا يُظْلَمُوْنَ نَقِيْرًا ﴿۱۲۵﴾

۱۲۵۔ جیرھا نیک اعمال کریسی او جوان ہوے یا تریمت تے ہوں مومن او بہشت وچ داخل تھیسن تے انہیں تے پنڈ دی گِگڑ دے چیر تلاوی ظلم نہ کیتا ویسی.

وَمَنْ اَحْسَنُ دِيْنًا مِّمَّنْ اَسْلَمَ وَجْهَهٗ لِلّٰهِ وَهُوَ مُحْسِنٌ وَّاتَّبَعَ مِلَّةَ اِبْرٰهِيْمَ حَنِيْفًا ؕ وَاتَّخَذَ اللّٰهُ اِبْرٰهِيْمَ خَلِيْلًا ﴿۱۲۶﴾

۱۲۶۔ اوں کنیں زیادہ چنگا دین کیندا ہے جیں چنگا کم کیتے تے اپنڑے آپ کوں اللہ دے سپرد کر ڈتے تے ابراہیم جیرھا ہک خدا کوں منیندا ہا اوندے دین دے پچھے چلدن۔ تے اللہ تے ابراہیم کوں دوست بنڑا گِدھا ہا.

وَلِلّٰهِ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ ۭ وَكَانَ اللّٰهُ بِكُلِّ شَيْءٍ مُّحِيْطًا ﴿۱۲۶﴾

۱۲۷۔ جو کجھ آسمانیں تے زمین وِچ او اللہ دا ہِے۔ اللہ سئیں ہر چیز دا پورا پورا علم رکھیندے۔

ع ۱۸ / ۱۱ / ۱۵

وَيَسْتَفْتُوْنَكَ فِي النِّسَاۗءِ ۭ قُلِ اللّٰهُ يُفْتِيْكُمْ فِيْهِنَّ ۙ وَمَا يُتْلٰي عَلَيْكُمْ فِي الْكِتٰبِ فِيْ يَتٰمَي النِّسَاۗءِ الّٰتِيْ لَا تُؤْتُوْنَهُنَّ مَا كُتِبَ لَهُنَّ وَتَرْغَبُوْنَ اَنْ تَنْكِحُوْهُنَّ وَالْمُسْتَضْعَفِيْنَ مِنَ الْوِلْدَانِ ۙ وَاَنْ تَقُوْمُوْا لِلْيَتٰمٰي بِالْقِسْطِ ۭ وَمَا تَفْعَلُوْا مِنْ خَيْرٍ فَاِنَّ اللّٰهَ كَانَ بِهٖ عَلِيْمًا ﴿۱۲۷﴾

۱۲۸۔ تریمتیں دے بارے وِچ لوک تیں کنیں پچھدن توں آکھ اللہ سئیں انہیں دے بارے وِچ تہاکوں اجازت ڈے چکئے تے کتاب وِچ تہاکوں پڑھ کے سُنایا گئے انہیں یتیم تریمتیں دے بارے وِچ جنہیں کوں تساں نوتھے ڈیندے انہیں دے مقرر تھئے ہوئے حق۔ تے تساں چاہندے ہِو جو انہیں نال نکاح کرو۔ تے بالیں وِچوں جیرھے کمزور ن اُنہیں دے وی حکم ہا جو تساں یتیمیں نال انصاف کرو۔ جو تساں چنگائی کریسو بے شک اللہ سئیں اوں کوں ڈاڈھا جانڑدے۔

وَاِنِ امْرَاَةٌ خَافَتْ مِنْۢ بَعْلِھَا نُشُوْزًا اَوْ اِعْرَاضًا فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَآ اَنْ يُّصْلِحَا بَيْنَهُمَا صُلْحًا ۭ وَالصُّلْحُ خَيْرٌ ۭ وَاُحْضِرَتِ الْاَنْفُسُ الشُّحَّ ۭ وَاِنْ تُحْسِنُوْا وَتَتَّقُوْا فَاِنَّ اللّٰهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُوْنَ خَبِيْرًا ﴿۱۲۸﴾

۱۲۹۔ جے کہیں زال کوں اپنے پئے کنیں بدسلوکی دا ڈر ہووے تے بے پرواہی دا تے انہیں ڈوناہیں تے کوئی گناہ نئیں جو او صلح کر گھنن تے صلح چنگی ہِے۔ دلیں وِچ شوہائی پیدا کر ڈتی گئی ہِے جے تساں چنگی کم کرو تے اللہ کنیں ڈرو بے شک اللہ جو تساں کریندے ہِو اوں کنیں باخبر۔

وَلَنْ تَسْتَطِيْعُوْٓا اَنْ تَعْدِلُوْا بَيْنَ النِّسَاۗءِ وَلَوْ حَرَصْتُمْ فَلَا تَمِيْلُوْا كُلَّ الْمَيْلِ فَتَذَرُوْھَا كَالْمُعَلَّقَةِ ۭ وَاِنْ تُصْلِحُوْا وَتَتَّقُوْا فَاِنَّ اللّٰهَ كَانَ غَفُوْرًا رَّحِيْمًا ﴿۱۲۹﴾

۱۳۰۔ تے تساں زالیں دے بارے وِچ اصلو انصاف نوھے کر سگدے تساں جتنی وی کوشش کرو۔ تساں ہک دو اصلو نہ جھک ونجو تے پی کوں ادھ وِچ لڑکا کھڑاؤ جے تساں آپت وِچ صلح کر گھنو تے تقویٰ اختیار کرو تے بے شک اللہ بہوں بخشش والا تے مہربان۔

وَاِنْ يَّتَفَرَّقَا يُغْنِ اللّٰهُ كُلًّا مِّنْ سَعَتِهٖ ۭ وَكَانَ اللّٰهُ وَاسِعًا حَكِيْمًا ﴿۱۳۰﴾

۱۳۱۔ جے او ڈوہیں انجو انج تھی ونجن تے اللہ سئیں ہر کہیں کوں فراخی ڈے کے امیر کر ڈیسی تے اللہ سئیں بہوں وسعت ڈیونڑ والا ہِے۔ بہوں سیاٹا ہِے۔

وَلِلّٰهِ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ ۭ وَلَقَدْ وَصَّيْنَا الَّذِيْنَ اُوْتُوا الْكِتٰبَ مِنْ قَبْلِكُمْ وَاِيَّاكُمْ اَنِ اتَّقُوا اللّٰهَ ۭ وَاِنْ تَكْفُرُوْا فَاِنَّ لِلّٰهِ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ

۱۳۲۔ تے جو کجھ آسمانیں تے زمین وِچ او اللہ دا ہِے۔ تہاڈے کنیں پہلے جنہیں کوں کتاب ڈِتی گئی ہائی تے تہاکوں دی تاکیدی حکم ڈِتا ہا جو اللہ کنیں ڈرو۔ نئے جے انکار کریسو تے بے شک جو

وَكَانَ اللّٰهُ غَنِيًّا حَمِيْدًا ﴿۱۳۱﴾

کجھ آسمانیں تے زمین وچ اوالله سئیں دا ہے. تے الله سئیں بے نیاز تے تعریف کیتا گئے۔

وَلِلّٰهِ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ ۭ وَكَفٰى بِاللّٰهِ وَكِيْلًا ﴿۱۳۲﴾

۱۳۲۔ تے جو کجھ آسمانیں تے زمین وچ او الله دا ہے تے الله سئیں کافی کارساز۔

اِنْ يَّشَاْ يُذْهِبْكُمْ اَيُّهَا النَّاسُ وَيَاْتِ بِاٰخَرِيْنَ ۭ وَكَانَ اللّٰهُ عَلٰي ذٰلِكَ قَدِيْرًا ﴿۱۳۳﴾

۱۳۴۔ تے او چاہے تے تہاکوں ونجا ڈیوے تے بنہیں کوں گھن آوے تے الله سئیں ایندے اتے قادر۔

مَنْ كَانَ يُرِيْدُ ثَوَابَ الدُّنْيَا فَعِنْدَ اللّٰهِ ثَوَابُ الدُّنْيَا وَالْاٰخِرَةِ ۭ وَكَانَ اللّٰهُ سَمِيْعًۢا بَصِيْرًا ﴿۱۳۴﴾ ع ۱۹/۱۶

۱۳۵۔ جیرھا شخص دنیا دا بدلہ چاہندے تے الله دے کولھو دنیا دا ثواب وی ہے تے آخرت داوی ہے. الله سئیں بہوں سنٹرݨ والا ہے تے ڈیکھݨ والا ہے۔

يٰٓاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا كُوْنُوْا قَوّٰمِيْنَ بِالْقِسْطِ شُهَدَاۗءَ لِلّٰهِ وَلَوْ عَلٰٓي اَنْفُسِكُمْ اَوِ الْوَالِدَيْنِ وَالْاَقْرَبِيْنَ ۚ اِنْ يَّكُنْ غَنِيًّا اَوْ فَقِيْرًا فَاللّٰهُ اَوْلٰى بِهِمَا ۣ فَلَا تَتَّبِعُوا الْهَوٰٓى اَنْ تَعْدِلُوْا ۚ وَاِنْ تَلْوٗٓا اَوْ تُعْرِضُوْا فَاِنَّ اللّٰهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُوْنَ خَبِيْرًا ﴿۱۳۵﴾

۱۳۶۔ اے ایمان والو تساں انصاف تے قائم رہ کے الله کیتے گواہ بݨ ونجو بھانویں او گواہی تہاڈے اپݨے یا ما پیو یا سکیں دے خلاف ہوے۔ بھے او امیر ہوے یا غریب۔ الله سئیں انہیں ڈوناہیں دا زیادہ خیرخواہ۔ تے تساں کہیں خواہش دی پیروی نہ کرو جو تساں انصاف کرو۔ جے تساں لکیسو یا کنڈ کرلیسو تے بے شک الله سئیں جو تساں کریندے ہو باخبر۔

يٰٓاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْٓا اٰمِنُوْا بِاللّٰهِ وَرَسُوْلِهٖ وَالْكِتٰبِ الَّذِيْ نَزَّلَ عَلٰي رَسُوْلِهٖ وَالْكِتٰبِ الَّذِيْٓ اَنْزَلَ مِنْ قَبْلُ ۭ وَمَنْ يَّكْفُرْ بِاللّٰهِ وَمَلٰۗىِٕكَتِهٖ وَكُتُبِهٖ وَرُسُلِهٖ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ فَقَدْ ضَلَّ ضَلٰلًۢا بَعِيْدًا ﴿۱۳۶﴾

۱۳۷۔ اے مومنو! تساں ایمان گھن آؤ الله تے الله دے رسول تے اوں کتاب تے جیرھی اوں اپݨے رسول تے لہائی ہے تے اوں کتاب تے جیرھی ایں کنیں پہلے لہائی گئی ہائی۔ جیرھا انکار کریندے الله دا تے فرشتیں دا تے اوندے کتابیں دا تے رسولیں دا تے آخرت دے ڈینہہ دا تے او پرے درجے دی گمراہی وچ۔

اِنَّ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا ثُمَّ كَفَرُوْا ثُمَّ اٰمَنُوْا ثُمَّ كَفَرُوْا ثُمَّ ازْدَادُوْا كُفْرًا لَّمْ يَكُنِ اللّٰهُ لِيَغْفِرَ لَهُمْ وَلَا لِيَهْدِيَهُمْ سَبِيْلًا ﴿۱۳۷﴾

۱۳۸۔ بے شک او لوک جیرھے ایمان گھن آئے تے ول انکار کر ڈتے ول ایمان گھن آئے تے ول انکار کر ڈتا تے ول انکار وچ ودھ گئے الله انہیں کوں اصلو معاف نہ کریسی تے نہ انہیں کوں سدھا رستہ ڈکھلیسی۔

بَشِّرِ الْمُنٰفِقِيْنَ بِاَنَّ لَهُمْ عَذَابًا اَلِيْمَا ﴿۱۳۸﴾

۱۳۹۔ توں منافقیں کوں اے خبر سݨا ڈے جو بے شک

انہیں کیتے ڈکھ ڈیوݨ والا عذاب۔

إِلَّذِيْنَ يَتَّخِذُوْنَ الْكٰفِرِيْنَ اَوْلِيَآءَ مِنْ دُوْنِ الْمُؤْمِنِيْنَ ۭ اَيَبْتَغُوْنَ عِنْدَهُمُ الْعِزَّةَ فَاِنَّ الْعِزَّةَ لِلّٰهِ جَمِيْعًا ۱۳۹

۱۴۰۔ جیڑھے لوک کافریں کوں سنگتی بݨیندن مومنیں کوں چھوڑکے۔ کیا او انہیں کنیں عزت چاہندن بے شک عزت ساری اللہ دے ہتھ وچ۔

وَقَدْ نَزَّلَ عَلَيْكُمْ فِي الْكِتٰبِ اَنْ اِذَا سَمِعْتُمْ اٰيٰتِ اللّٰهِ يُكْفَرُ بِهَا وَيُسْتَهْزَاُ بِهَا فَلَا تَقْعُدُوْا مَعَهُمْ حَتّٰى يَخُوْضُوْا فِيْ حَدِيْثٍ غَيْرِهٖٓ ڮ اِنَّكُمْ اِذًا مِّثْلُهُمْ ۭ اِنَّ اللّٰهَ جَامِعُ الْمُنٰفِقِيْنَ وَالْكٰفِرِيْنَ فِيْ جَهَنَّمَ جَمِيْعَۨا ۱۴۰

۱۴۱۔ کتاب وچ تہاڈے اتے اے حکم لہائے سی جو تساں جڈاں سݨو جو اللہ دی آیتیں دا انکار تھیندا پئے تے انہیں نال مذاق تھیندا پئے تے تساں انہیں نال نہ بہو جے تئیں او بی گال شروع کر ڈیون۔ نہ تے تساں وی اویں ای تھی ویسو۔ بے شک اللہ سئیں منافقیں تے کافریں کوں دوزخ وچ کٹھا کریسی۔

إِلَّذِيْنَ يَتَرَبَّصُوْنَ بِكُمْ ۚ فَاِنْ كَانَ لَكُمْ فَتْحٌ مِّنَ اللّٰهِ قَالُوْٓا اَلَمْ نَكُنْ مَّعَكُمْ ڮ وَاِنْ كَانَ لِلْكٰفِرِيْنَ نَصِيْبٌ ۙ قَالُوْٓا اَلَمْ نَسْتَحْوِذْ عَلَيْكُمْ وَنَمْنَعْكُمْ مِّنَ الْمُؤْمِنِيْنَ ۭ فَاللّٰهُ يَحْكُمُ بَيْنَكُمْ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ ۭ وَلَنْ يَّجْعَلَ اللّٰهُ لِلْكٰفِرِيْنَ عَلَى الْمُؤْمِنِيْنَ سَبِيْلًا ۱۴۱ ع

۱۴۲۔ جیڑھے تہاڈی تباہی دا انتظار پئے کریندن جے تہاکوں اللہ ولو فتح ملے تے او آہدن کیا اساں تہاڈے نال نہ ہاسے تے جے کافریں دے حصے وچ فتح آوے تے آہدن اساں تہاڈے اتے غالب نہ آگئے ہاسے تے تہاکوں اساں مومنیں کنیں بچائے اللہ سئیں قیامت دے ڈینہہ تہاڈے درمیان فیصلہ کریسی تے اللہ سئیں کافریں کوں مومنیں تے اصلو غلبہ نہ ڈیسی۔

اِنَّ الْمُنٰفِقِيْنَ يُخٰدِعُوْنَ اللّٰهَ وَهُوَ خَادِعُهُمْ ۚ وَاِذَا قَامُوْٓا اِلَى الصَّلٰوةِ قَامُوْا كُسَالٰى ۙ يُرَاۗءُوْنَ النَّاسَ وَلَا يَذْكُرُوْنَ اللّٰهَ اِلَّا قَلِيْلًا ۱۴۲

۱۴۳۔ بے شک منافق اللہ سئیں کوں دھوکا ڈیوݨ چاہندن تے اُنہیں کوں دھوکے دی سزا ڈیسی۔ تے جڈاں او کھڑے تھیندن نماز کیتے تے سستی نال کھڑے تھیندن تے اولکیں کوں ڈکھلیندن تے اللہ سئیں کوں تھوڑا یاد کریندن۔

مُّذَبْذَبِيْنَ بَيْنَ ذٰلِكَ ڰ لَآ اِلٰى هٰٓؤُلَاۗءِ وَلَآ اِلٰى هٰٓؤُلَاۗءِ ۭ وَمَنْ يُّضْلِلِ اللّٰهُ فَلَنْ تَجِدَ لَهٗ سَبِيْلًا ۱۴۳

۱۴۴۔ او ڈُبے ڈُبے وچ رہندن نہ اِنہیں دو نہ اُنہیں دو تے جینکوں اللہ سئیں ہلاک کرے توں اوندے بچݨ دا کوئی رستہ نہ پیسیں۔

يٰٓاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا لَا تَتَّخِذُوا الْكٰفِرِيْنَ اَوْلِيَاۗءَ مِنْ دُوْنِ الْمُؤْمِنِيْنَ ۭ اَتُرِيْدُوْنَ اَنْ تَجْعَلُوْا لِلّٰهِ عَلَيْكُمْ سُلْطٰنًا مُّبِيْنًا ۱۴۴

۱۴۵۔ اے ایمان والو تساں کافریں کوں سنگتی نہ بݨاؤ مومنیں کوں چھوڑکے کیا تساں اللہ کوں اپݨے خلاف کھلی کھلی دلیل ڈیندے وے۔

اِنَّ الْمُنٰفِقِيْنَ فِي الدَّرْكِ الْاَسْفَلِ مِنَ النَّارِ ۚ وَ لَنْ تَجِدَ لَهُمْ نَصِيْرًا ﴿۱۴۶﴾

۱۴۶۔ بے شک منافق جہنم دی تھلویں وچ ہوسن تے توں انہیں دا اصلو کوئی امدادی نہ پیسیں۔

اِلَّا الَّذِيْنَ تَابُوْا وَ اَصْلَحُوْا وَ اعْتَصَمُوْا بِاللّٰهِ وَ اَخْلَصُوْا دِيْنَهُمْ لِلّٰهِ فَاُولٰٓئِكَ مَعَ الْمُؤْمِنِيْنَ ؕ وَ سَوْفَ يُؤْتِ اللّٰهُ الْمُؤْمِنِيْنَ اَجْرًا عَظِيْمًا ﴿۱۴۷﴾

۱۴۷۔ سوائے اوندے جیرھا توبہ کرے تے اصلاح کرے تے اللہ سئیں نال چمبڑیا رہ ونجے تے اپݨے دین کوں اللہ کیتے خالص کر گھنے اے لوک مومنیں وچ شامل ہن تے اللہ سئیں مومنیں کوں ضرور وڈا اجر ڈیسی۔

مَا يَفْعَلُ اللّٰهُ بِعَذَابِكُمْ اِنْ شَكَرْتُمْ وَ اٰمَنْتُمْ ؕ وَ كَانَ اللّٰهُ شَاكِرًا عَلِيْمًا ﴿۱۴۸﴾

۱۴۸۔ جے تساں شکر کرو تے ایمان گھن آؤ تے اللہ تہاکوں عذاب ڈے کے کیا کریسی تے اللہ سئیں بہوں قدر کرݨ والا تے بہوں جاݨݨ والا ہے۔

لَا يُحِبُّ اللّٰهُ الْجَهْرَ بِالسُّوْٓءِ مِنَ الْقَوْلِ اِلَّا مَنْ ظُلِمَ ؕ وَ كَانَ اللّٰهُ سَمِيْعًا عَلِيْمًا ﴿۱۴۹﴾

۱۴۹۔ اللہ سئیں بُری گال دے ظاہر کرݨ کوں پسند نئیں کریندا۔ ہا جیندے اتے ظلم کیتا گیا ہووے۔ تے اللہ سئیں بہوں سݨݨ والا تے جاݨݨ والا ہے۔

اِنْ تُبْدُوْا خَيْرًا اَوْ تُخْفُوْهُ اَوْ تَعْفُوْا عَنْ سُوْٓءٍ فَاِنَّ اللّٰهَ كَانَ عَفُوًّا قَدِيْرًا ﴿۱۵۰﴾

۱۵۰۔ جے تساں کہیں نیکی کوں ظاہر کرو یا اوں کوں لکاؤ یا برائی کوں معاف کرو تے بے شک اللہ سئیں بہوں معاف کرݨ والا تے بہوں قدرت والا ہے۔

اِنَّ الَّذِيْنَ يَكْفُرُوْنَ بِاللّٰهِ وَ رُسُلِهٖ وَ يُرِيْدُوْنَ اَنْ يُّفَرِّقُوْا بَيْنَ اللّٰهِ وَ رُسُلِهٖ وَ يَقُوْلُوْنَ نُؤْمِنُ بِبَعْضٍ وَّ نَكْفُرُ بِبَعْضٍ ۙ وَّ يُرِيْدُوْنَ اَنْ يَّتَّخِذُوْا بَيْنَ ذٰلِكَ سَبِيْلًا ۙ ﴿۱۵۱﴾

۱۵۱۔ بے شک جیرھے لوک اللہ تے اوندے رسولیں دا انکار کریندن تے او چاہندن جو اللہ تے رسولیں دے درمیان نکھیڑا کرن تے او آہدن جو اساں کجھ کوں مینڈے ہیں تے کجھ دا انکار کریندے ہیں تے او چاہندن جو او وچکار لا راہ پکڑن۔

اُولٰٓئِكَ هُمُ الْكٰفِرُوْنَ حَقًّا ۚ وَ اَعْتَدْنَا لِلْكٰفِرِيْنَ عَذَابًا مُّهِيْنًا ﴿۱۵۲﴾

۱۵۲۔ ایجھے لوک پکے کافر ہن تے اساں کافریں کیتے ذلیل کرݨ والا عذاب تیار کیتا ہوئے۔

وَ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا بِاللّٰهِ وَ رُسُلِهٖ وَ لَمْ يُفَرِّقُوْا بَيْنَ اَحَدٍ مِّنْهُمْ اُولٰٓئِكَ سَوْفَ يُؤْتِيْهِمْ اُجُوْرَهُمْ ؕ وَ كَانَ اللّٰهُ غَفُوْرًا رَّحِيْمًا ﴿۱۵۳﴾ ع

۱۵۳۔ تے جیرھے اللہ تے اوندے رسولیں کوں مینندن تے انہیں وچ کہیں دے درمیان فرق نئیں کریندے ایجھے لوکیں جو او انہیں کوں انہیں دا بدلہ ضرور ڈیسی تے اللہ سئیں بہوں بخشݨ والا تے مہربان۔

يَسْـَٔلُكَ اَهْلُ الْكِتٰبِ اَنْ تُنَزِّلَ عَلَيْهِمْ كِتٰبًا مِّنَ السَّمَآءِ فَقَدْ سَاَلُوْا مُوْسٰٓى اَكْبَرَ مِنْ ذٰلِكَ فَقَالُوْٓا اَرِنَا اللّٰهَ جَهْرَةً فَاَخَذَتْهُمُ الصّٰعِقَةُ بِظُلْمِهِمْ ۚ ثُمَّ اتَّخَذُوا الْعِجْلَ مِنْۢ بَعْدِ مَا جَآءَتْهُمُ الْبَيِّنٰتُ فَعَفَوْنَا عَنْ ذٰلِكَ ۚ وَاٰتَيْنَا مُوْسٰى سُلْطٰنًا مُّبِيْنًا ﴿۱۵۳﴾

۱۵۴۔ تیں کنیں پچھدن اہل کتاب جو توں انہیں تے آسمان کنیں کتاب لہا اسے وی کجھ نئیں ا موسیٰ کنیں تے ایں کنیں وی وڈا سوال کیتا ہا نیں تے انہیں آکھیا ہا جو ساکوں اللہ ڈکھا ظاہر ظہور تے انہیں دی ظلم دی وجہ کنیں انہیں کوں ہلاک کرن والے عذاب پکڑ گدھا۔ ول انہیں گا بے کوں (معبود) بنا گدھا ایندے بعد جو انہیں کنیں کھلے کھلے نشان آ چکئے ہن پچھیں اساں انہیں کوں معاف کر ڈتا تے اساں موسیٰ کوں کھلا کھلا غلبہ ڈتا۔

وَرَفَعْنَا فَوْقَهُمُ الطُّوْرَ بِمِيْثَاقِهِمْ وَقُلْنَا لَهُمُ ادْخُلُوا الْبَابَ سُجَّدًا وَّقُلْنَا لَهُمْ لَا تَعْدُوْا فِى السَّبْتِ وَاَخَذْنَا مِنْهُمْ مِّيْثَاقًا غَلِيْظًا ﴿۱۵۴﴾

۱۵۵۔ تے اساں انہیں کنیں پکا وعدہ گھندیں ویلے طور پہاڑ کوں انہیں دے اتے کھڑا کیتا تے اساں انہیں کوں آکھیا جو تساں ایں دروازے وچ آکھن منیندے ہوئیں پہہ ونجو تے اساں انہیں کوں آکھیا جو تساں حد کنیں نہ ودھو چھنچھر دے معاملے وچ تے اساں انہیں کنیں پکا وعدہ گھن گدھا ہا۔

فَبِمَا نَقْضِهِمْ مِّيْثَاقَهُمْ وَكُفْرِهِمْ بِاٰيٰتِ اللّٰهِ وَقَتْلِهِمُ الْاَنْۢبِيَآءَ بِغَيْرِ حَقٍّ وَّقَوْلِهِمْ قُلُوْبُنَا غُلْفٌ ۭ بَلْ طَبَعَ اللّٰهُ عَلَيْهَا بِكُفْرِهِمْ فَلَا يُؤْمِنُوْنَ اِلَّا قَلِيْلًا ﴿۱۵۵﴾

۱۵۶۔ تے پچھیں انہیں دا وعدہ تروڑن دی وجہ نال تے اللہ دی آیات دا انکار کرن تے نبیں کوں ناحق قتل کرن تے اے آکھن دی وجہ نال جو ساڈے دلیں تے پردن۔ سچی گال اے ہے اللہ سئیں انہیں دے کفر دی وجہ کنیں انہیں تے مہر لا ڈتی ہے تے او ہن ایمان نہ انیسن۔

وَّبِكُفْرِهِمْ وَقَوْلِهِمْ عَلٰى مَرْيَمَ بُهْتَانًا عَظِيْمًا ﴿۱۵۶﴾

۱۵۷۔ تے انہیں دے کفر دی وجہ کنیں تے انہیں دا حضرت مریم تے وڈا بہتان لاون دی وجہ کنیں تے

وَّقَوْلِهِمْ اِنَّا قَتَلْنَا الْمَسِيْحَ عِيْسَى ابْنَ مَرْيَمَ رَسُوْلَ اللّٰهِ ۚ وَمَا قَتَلُوْهُ وَمَا صَلَبُوْهُ وَلٰكِنْ شُبِّهَ لَهُمْ ۭ وَاِنَّ الَّذِيْنَ اخْتَلَفُوْا فِيْهِ لَفِيْ شَكٍّ مِّنْهُ ۭ مَا لَهُمْ بِهٖ مِنْ عِلْمٍ اِلَّا اتِّبَاعَ الظَّنِّ ۚ وَمَا قَتَلُوْهُ يَقِيْنًا ﴿۱۵۷﴾

۱۵۸۔ انہیں دا اے آکھن جو بے شک اساں مسیح عیسیٰ ابن مریم اللہ دے رسول کوں قتل کر ڈتے تے نہ انہیں اوں کوں قتل کیتے تے نہ پھاسی تے ماریئے نیں تے او انہیں وا سطے الویں تھی گئے جیویں مویا ہو یا تے بے شک جنہیں لوکیں ایندے وچ اختلاف کیتے او شک وچ ہن

انہیں کوں کوئی علم نئیں ۔ ہا او وہم دے پچھو ٹردے پئین
انہیں اوں کوں قتل یقیناً نئیں کیتا ۔

بَلْ رَّفَعَهُ اللّٰهُ اِلَيْهِ ؕ وَ كَانَ اللّٰهُ عَزِيْزًا حَكِيْمًا ﴿١٥٨﴾

١٥٩۔ سچ اے ہے جو اللہ سئیں اونکوں اپنے حضور
بہوں عزت ڈتی ہے تے اللہ سئیں بہوں غالب تے
بہوں سیانڑا ہے ۔

وَ اِنْ مِّنْ اَهْلِ الْكِتٰبِ اِلَّا لَيُؤْمِنَنَّ بِهٖ قَبْلَ مَوْتِهٖ ۚ وَ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ يَكُوْنُ عَلَيْهِمْ شَهِيْدًا ﴿١٥٩﴾

١٦٠ ۔تے اہل کتاب وچوں کوئی نئیں جو اپنڑی موت کنیں پہلے
ایں واقعے کوں نہ مینندا ہووے تے قیامت دے ڈینہہ
او انہیں دے خلاف گواہ ہوسی ۔

فَبِظُلْمٍ مِّنَ الَّذِيْنَ هَادُوْا حَرَّمْنَا عَلَيْهِمْ طَيِّبٰتٍ اُحِلَّتْ لَهُمْ وَ بِصَدِّهِمْ عَنْ سَبِيْلِ اللّٰهِ كَثِيْرًا ﴿١٦٠﴾

١٦١۔ انہیں لوکیں دے ظلم دی وجہ کنیں جیرھے یہودی ہن
اساں انہیں تے او پاک چیزاں وی حرام کر ڈتن جیرھیاں انہیں
تے حلال ہن ۔تے ایندی وجہ انہیں دا بہوں ساریں کوں اللہ
دی راہ کنیں روکنڑ وی ہا ۔

وَّ اَخْذِهِمُ الرِّبٰوا وَ قَدْ نُهُوْا عَنْهُ وَ اَكْلِهِمْ اَمْوَالَ النَّاسِ بِالْبَاطِلِ ؕ وَ اَعْتَدْنَا لِلْكٰفِرِيْنَ مِنْهُمْ عَذَابًا اَلِيْمًا ﴿١٦١﴾

١٦٢ ۔تے انہیں دا سود گھننڑ دی جڈاں انہیں کوں ایں کنیں روکیا گیا ہا
تے انہیں دا ناحق لوکیں دا مال کھاونڑ دی وجہ کنیں اے سزا
ملی ہے تے اساں انہیں وچوں کافریں کیتے ڈکھ ڈیونڑ والا عذاب
تیار رکھیے ۔

لٰكِنِ الرّٰسِخُوْنَ فِي الْعِلْمِ مِنْهُمْ وَ الْمُؤْمِنُوْنَ يُؤْمِنُوْنَ بِمَاۤ اُنْزِلَ اِلَيْكَ وَ مَاۤ اُنْزِلَ مِنْ قَبْلِكَ وَ الْمُقِيْمِيْنَ الصَّلٰوةَ وَ الْمُؤْتُوْنَ الزَّكٰوةَ وَ الْمُؤْمِنُوْنَ بِاللّٰهِ وَ الْيَوْمِ الْاٰخِرِ ؕ اُولٰٓئِكَ سَنُؤْتِيْهِمْ اَجْرًا عَظِيْمًا ﴿١٦٢﴾

ع ٢٢ ٢

١٦٣ ۔تے جیرھے لوک انہیں وچوں علم وچ پکن تے مومن
جیرھے ایمان اینندن اوں تے جیرھا تیڈو لہایا گئے تے جو تیں
کنیں پہلے لہایا گئے تے نمازیں کوں ٹھاکے پڑھدن تے
زکاۃ ڈیونڑ والے ہن تے اللہ تے آخرت دے ڈینہہ تے ایمان
گھن آونڑ والے ہن ۔ انہیں لوکیں کوں اساں ضرور وڈا بدلہ
ڈیسوں ۔

اِنَّاۤ اَوْحَيْنَاۤ اِلَيْكَ كَمَاۤ اَوْحَيْنَاۤ اِلٰى نُوْحٍ وَّ النَّبِيّٖنَ مِنْۢ بَعْدِهٖ ۚ وَ اَوْحَيْنَاۤ اِلٰۤى اِبْرٰهِيْمَ وَ اِسْمٰعِيْلَ وَ اِسْحٰقَ وَ يَعْقُوْبَ وَ الْاَسْبَاطِ وَ عِيْسٰى وَ اَيُّوْبَ وَ يُوْنُسَ وَ هٰرُوْنَ وَ سُلَيْمٰنَ ۚ وَ اٰتَيْنَا دَاوٗدَ

١٦٤۔ بے شک اساں تیڈو وحی کیتی ہے جیویں اساں نوح
دو کیتی ہائی تے ایندے بعد نبیں نبیں دو اساں وحی
کیتی ہائی ابراہیم دو تے اسماعیل دو تے اسحاق دو تے
یعقوب دو تے اوندی اولاد دو تے عیسیٰ تے ایوب تے

زَبُوْرًا ﴿۱۶۳﴾

یونس تے ہارون تے سلیمان دو تے اساں داؤد کوں زبور ڈتی ہائی۔

وَ رُسُلًا قَدْ قَصَصْنٰهُمْ عَلَيْكَ مِنْ قَبْلُ وَ رُسُلًا لَّمْ نَقْصُصْهُمْ عَلَيْكَ ؕ وَ كَلَّمَ اللّٰهُ مُوْسٰى تَكْلِيْمًا ﴿۱۶۴﴾

۱۶۵۔ تے کجھ رسولن جیندا اساں ایں کنیں پہلے تیکوں ڈس چکے ہیں تے کئی رسول ہن جیندا ذکر اساں تیڈے اتے نئیں کیتا تے اللہ سئیں موسیٰ نال چنگی طراں گالھیں کیتن۔

رُسُلًا مُّبَشِّرِيْنَ وَ مُنْذِرِيْنَ لِئَلَّا يَكُوْنَ لِلنَّاسِ عَلَى اللّٰهِ حُجَّةٌۢ بَعْدَ الرُّسُلِ ؕ وَ كَانَ اللّٰهُ عَزِيْزًا حَكِيْمًا ﴿۱۶۵﴾

۱۶۶۔ تے کجھ رسول خوشخبری ڈیوݨ والے تے کجھ ڈراوݨ والے ہن تاں جو رسولیں دے آوݨ دے بعد لوکیں دا اللہ تے کوئی اعتراض نہ رہوے تے اللہ بہوں غالب تے بہوں سیاݨا ہے۔

لٰكِنِ اللّٰهُ يَشْهَدُ بِمَاۤ اَنْزَلَ اِلَيْكَ اَنْزَلَهٗ بِعِلْمِهٖ ۚ وَ الْمَلٰٓئِكَةُ يَشْهَدُوْنَ ؕ وَ كَفٰى بِاللّٰهِ شَهِيْدًا ﴿۱۶۶﴾

۱۶۷۔ تے اللہ سئیں گواہی ڈیندے جو اونکوں اللہ سئیں اپݨے علم نال لہائے جو تیڈے اتے لہایا گئے تے فرشتے وی گواہی ڈیندن تے اللہ دی گواہی دریہہ۔

اِنَّ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا وَ صَدُّوْا عَنْ سَبِيْلِ اللّٰهِ قَدْ ضَلُّوْا ضَلٰلًۢا بَعِيْدًا ﴿۱۶۷﴾

۱۶۸۔ بے شک جنہیں لوکیں انکار کیتے تے اللہ دے رستے کنیں روکیندن او بہوں وڈی گمراہی دچ پئے گئن۔

اِنَّ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا وَ ظَلَمُوْا لَمْ يَكُنِ اللّٰهُ لِيَغْفِرَ لَهُمْ وَ لَا لِيَهْدِيَهُمْ طَرِيْقًا ﴿۱۶۸﴾

۱۶۹ بے شک جیڑھے لوک کافرن تے ظلم کیتے نیں اللہ انہیں کوں نہ بخشیسی تے نہ انہیں کوں بیا رستہ ڈکھیسی۔

اِلَّا طَرِيْقَ جَهَنَّمَ خٰلِدِيْنَ فِيْهَاۤ اَبَدًا ؕ وَ كَانَ ذٰلِكَ عَلَى اللّٰهِ يَسِيْرًا ﴿۱۶۹﴾

۱۷۰۔ سوائے جہنم دے رستے دے اے اوندے وچ دیر تئیں پئے رہسن اے اللہ دے کیتے سوکھا ہے۔

يٰۤاَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَآءَكُمُ الرَّسُوْلُ بِالْحَقِّ مِنْ رَّبِّكُمْ فَاٰمِنُوْا خَيْرًا لَّكُمْ ؕ وَ اِنْ تَكْفُرُوْا فَاِنَّ لِلّٰهِ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَ الْاَرْضِ ؕ وَ كَانَ اللّٰهُ عَلِيْمًا حَكِيْمًا ﴿۱۷۰﴾

۱۷۱۔ اے لوکو اے رسول تہاڈے کو لہو تہاڈے رب کنیں حق نال آگئے تساں ایمان گھن آؤ اے تہاڈے واسطے چنگا ہے تے جے تساں انکار کریسو تے بے شک جو آسمانیں تے زمین وچ او اللہ دا ہے تے اللہ سئیں بہوں جاݨݨ والا تے بہوں سیاݨا ہے۔

يٰۤاَهْلَ الْكِتٰبِ لَا تَغْلُوْا فِيْ دِيْنِكُمْ وَ لَا تَقُوْلُوْا عَلَى اللّٰهِ اِلَّا الْحَقَّ ؕ اِنَّمَا الْمَسِيْحُ عِيْسَى ابْنُ مَرْيَمَ

۱۷۲۔ اے اہلِ کتاب تساں اپݨے دین دچ حد کنیں نہ ودھو تے اللہ دے خلاف کوئی گال نہ کیتا کرو سوائے سچ دے۔

رَسُوْلُ اللّٰهِ وَ كَلِمَتُهٗ ۚ اَلْقٰهَاۤ اِلٰى مَرْيَمَ وَ رُوْحٌ مِّنْهُ ؗ فَاٰمِنُوْا بِاللّٰهِ وَ رُسُلِهٖ ۫ وَ لَا تَقُوْلُوْا ثَلٰثَةٌ ؕ اِنْتَهُوْا خَيْرًا لَّكُمْ ؕ اِنَّمَا اللّٰهُ اِلٰهٌ وَّاحِدٌ ؕ سُبْحٰنَهٗۤ اَنْ يَّكُوْنَ لَهٗ وَلَدٌ ۘ لَهٗ مَا فِى السَّمٰوٰتِ وَ مَا فِى الْاَرْضِ ؕ وَ كَفٰى بِاللّٰهِ وَكِيْلًا ۧ ﴿۱۷۱﴾

مسیح عیسیٰ ابن مریم صرف اللہ دا رسول ہا تے اوندی بشارت ہا حضرت مریم دو تے او اللہ کنیں رحمت ہائی تے تساں اللہ تے اوندے رسولیں تے ایمان گھن آؤ تے تساں ترے خدا نہ آکھو رک ونجو تہاڈے واسطے چنگائی ہے۔ صرف اللہ کلہا معبود ہے او پاک ہے ایں گال کنیں جو کوئی اوندا پتر ہووے آسمان تے زمین وچ جو کجھ ہے او ہیں دا ہے تے اللہ سئیں کافی کارساز ہے۔

لَنْ يَّسْتَنْكِفَ الْمَسِيْحُ اَنْ يَّكُوْنَ عَبْدًا لِّلّٰهِ وَ لَا الْمَلٰٓئِكَةُ الْمُقَرَّبُوْنَ ؕ وَ مَنْ يَّسْتَنْكِفْ عَنْ عِبَادَتِهٖ وَ يَسْتَكْبِرْ فَسَيَحْشُرُهُمْ اِلَيْهِ جَمِيْعًا ﴿۱۷۲﴾

۱۷۲۔ حضرت مسیح ایں گال دا برا نہ منیسی جو او اللہ دا بندہ سڈ یجے تے نہ ہی مقرب فرشتے تے جیرھا اوندی عبادت دا برا منیسی تے وڈائی کرے انہیں ساریں کوں اپنے آپ دو کٹھا کریسی۔

فَاَمَّا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَ عَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ فَيُوَفِّيْهِمْ اُجُوْرَهُمْ وَ يَزِيْدُهُمْ مِّنْ فَضْلِهٖ ۚ وَ اَمَّا الَّذِيْنَ اسْتَنْكَفُوْا وَ اسْتَكْبَرُوْا فَيُعَذِّبُهُمْ عَذَابًا اَلِيْمًا ۙ وَّ لَا يَجِدُوْنَ لَهُمْ مِّنْ دُوْنِ اللّٰهِ وَلِيًّا وَّ لَا نَصِيْرًا ﴿۱۷۳﴾

۱۷۳۔ تے جیرھے لوک ایمان گھن آون تے چنگے کم کرن تے اللہ سئیں انہیں کوں پورا بدلہ ڈیسی تے اپنے فضل نال ودھ ڈیسی تے جیرھے لوک برا منیسن تے وڈائی کریسن تے او انہیں کوں بہوں ڈکھ ڈیون والا عذاب ڈیسی تے اوسوائے اللہ دے اپنے ڈیکتے نہ سنگتی پیسن تے نہ کوئی امدادی۔

يٰۤاَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَآءَكُمْ بُرْهَانٌ مِّنْ رَّبِّكُمْ وَ اَنْزَلْنَاۤ اِلَيْكُمْ نُوْرًا مُّبِيْنًا ﴿۱۷۴﴾

۱۷۴۔ اے لوکو تہاڈے کول تہاڈے رب کنیں کھلی کھلی دلیل آ چکی ہے تے اساں تہاڈو ہک روشن نور لہائے۔

فَاَمَّا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا بِاللّٰهِ وَ اعْتَصَمُوْا بِهٖ فَسَيُدْخِلُهُمْ فِيْ رَحْمَةٍ مِّنْهُ وَ فَضْلٍ ۙ وَّ يَهْدِيْهِمْ اِلَيْهِ صِرَاطًا مُّسْتَقِيْمًا ؕ ﴿۱۷۵﴾

۱۷۵۔ تے جیرھے لوک اللہ تے ایمان گھن آئن تے اونکوں مضبوطی نال پکڑیے تے او انہیں کوں اپنی رحمت تے وڈے فضل وچ داخل کریسی تے انہیں کوں آپ دو آون والا سدھا رستہ ڈکھیسی۔

يَسْتَفْتُوْنَكَ ؕ قُلِ اللّٰهُ يُفْتِيْكُمْ فِى الْكَلٰلَةِ ؕ اِنِ امْرُؤٌا هَلَكَ لَيْسَ لَهٗ وَلَدٌ وَّ لَهٗۤ اُخْتٌ فَلَهَا نِصْفُ مَا تَرَكَ ۚ وَ هُوَ يَرِثُهَاۤ اِنْ لَّمْ يَكُنْ لَّهَا وَلَدٌ ؕ فَاِنْ كَانَتَا اثْنَتَيْنِ فَلَهُمَا الثُّلُثٰنِ مِمَّا تَرَكَ ؕ وَ اِنْ كَانُوْۤا اِخْوَةً رِّجَالًا

۱۷۶۔ او تیں کنیں پچھدن توں آکھ ڈے جو اللہ سئیں کلالہ دے متعلق حکم سنڑیندے جو کوئی آدمی مرے تے اوندی اولاد نہ ہووے تے اوندی بھینڑ ہووے تے اوں کوں اوندے ترکے دا ادھ ملسی تے جے اوں بھینڑ دا بال

وَّنِسَآءً فَلِلذَّكَرِ مِثْلُ حَظِّ الْاُنْثَيَيْنِ ؕ يُبَيِّنُ اللّٰهُ لَكُمْ اَنْ تَضِلُّوْا ؕ وَاللّٰهُ بِكُلِّ شَیْءٍ عَلِیْمٌ ﴿۱۷۶﴾ ع ۲۴

نہ ہووے تے بھرا اوندے سارے ترکے دا وارث ہوسی۔ تے جے او ڈُو بھیݨیں ہوون تے انہیں ڈُوناہیں کوں اوندے ترکے دا ڈُو تریائی مِلسی۔ تے جے بھیݨ بھرا ہوون جوان تے تریمتیں تے جوان کوں ڈُو تریمتیں دے حصے دے برابر مِلسی۔ اللہ سئیں اے تہاڈے کیتے بیان کیتے تاں جو لساں گمراہ نہ تھیوو۔ اللہ سئیں ہر چیز کوں جاݨݨ والا ہے۔

سُوْرَۃُ الْمَآئِدَۃِ مَدَنِیَّۃٌ وَّھِیَ مَعَ الْبَسْمَلَۃِ مِائَۃٌ وَّاِحْدٰی وَعِشْرُوْنَ اٰیَۃً وَّسِتَّۃَ عَشَرَ رُکُوْعًا

سورۃ مائدہ مدنی ہے تے بسم اللہ نال ایندیاں ١٢١ آیتاں تے ١٦ رکوع ہن

بِسْمِ اللّٰہِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ①

١۔ میں شروع کریندا ں اللہ دے ناں نال جیرھا بن منگے ڈیوݨ والا تے ول ول رحم کرݨ والا ہے۔

یٰٓاَیُّھَا الَّذِیْنَ اٰمَنُوْٓا اَوْفُوْا بِالْعُقُوْدِ ؕ اُحِلَّتْ لَکُمْ بَھِیْمَۃُ الْاَنْعَامِ اِلَّا مَا یُتْلٰی عَلَیْکُمْ غَیْرَ مُحِلِّی الصَّیْدِ وَاَنْتُمْ حُرُمٌ ؕ اِنَّ اللّٰہَ یَحْکُمُ مَا یُرِیْدُ ②

٢۔ اے ایمان والو اپݨے وعدیں کوں پورا کرو۔ تہاڈے واسطے حلال کیتیں ڈنگر دی قسم دے جانور سوائے اوندے جیرھے تہاڈے اتے پڑھ کے سُݨائے گئن۔ شکار تہاڈے کیتے حلال نئیں جڈاں تساں احرام وچ ہوو بے شک اللہ سئیں فیصلہ کریندے جو چاہندے۔

یٰٓاَیُّھَا الَّذِیْنَ اٰمَنُوْا لَا تُحِلُّوْا شَعَآئِرَ اللّٰہِ وَلَا الشَّھْرَ الْحَرَامَ وَلَا الْھَدْیَ وَلَا الْقَلَآئِدَ وَلَآ آٰمِّیْنَ الْبَیْتَ الْحَرَامَ یَبْتَغُوْنَ فَضْلًا مِّنْ رَّبِّھِمْ وَرِضْوَانًا ؕ وَاِذَا حَلَلْتُمْ فَاصْطَادُوْا ؕ وَلَا یَجْرِمَنَّکُمْ شَنَاٰنُ قَوْمٍ اَنْ صَدُّوْکُمْ عَنِ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ اَنْ تَعْتَدُوْا ۘ وَتَعَاوَنُوْا عَلَی الْبِرِّ وَالتَّقْوٰی ۪ وَلَا تَعَاوَنُوْا عَلَی الْاِثْمِ وَالْعُدْوَانِ ۪ وَاتَّقُوا اللّٰہَ ؕ اِنَّ اللّٰہَ شَدِیْدُ الْعِقَابِ ③

٣۔ اے ایمان والو اللہ دے نشانیں دی بے حرمتی نہ کرو نہ عزت والے مہینے دی نہ قربانی دی نہ انہیں جانوریں دی جینکوں قربانی کیتے ہار پوائے گئن نہ انہیں دی جیرھے بیت الحرام دو آوݨ والن جیرھے اپݨے رب دا فضل چاہندن جڈاں احرام کھول ڈیو بھانویں شکار کرو۔ تہاکوں کہیں قوم دی دشمنی ایں گال تے نہ ابھارے جو انہیں تہاکوں مسجد حرام کنیں روکیے۔ جو تساں زیادتی کرو تے تساں نیکی تے تقویٰ دے کمیں وچ ہک ڈوجھے نال بھڑاؤ تے گناہ تے زیادتی وچ نہ بھڑاؤ اللہ کنیں ڈرو بے شک اللہ سئیں سخت سزا ڈیوݨ والا ہے۔

حُرِّمَتْ عَلَیْکُمُ الْمَیْتَۃُ وَالدَّمُ وَلَحْمُ الْخِنْزِیْرِ وَمَآ اُھِلَّ لِغَیْرِ اللّٰہِ بِہٖ وَالْمُنْخَنِقَۃُ وَالْمَوْقُوْذَۃُ وَالْمُتَرَدِّیَۃُ وَالنَّطِیْحَۃُ وَمَآ اَکَلَ السَّبُعُ اِلَّا مَا ذَکَّیْتُمْ ۟ وَمَا ذُبِحَ عَلَی النُّصُبِ وَاَنْ تَسْتَقْسِمُوْا بِالْاَزْلَامِ ؕ ذٰلِکُمْ فِسْقٌ ؕ اَلْیَوْمَ یَئِسَ الَّذِیْنَ کَفَرُوْا مِنْ دِیْنِکُمْ فَلَا تَخْشَوْھُمْ

٤۔ تہاڈے اتے حرام کیتا گئے مردار تے رت تے جاندا ماس تے جیندے اتے اللہ دے سوا کہیں بے دا ناں گدھا گیا ہووے تے گچی گھُٹ کے ماریا گیا ہووے۔ پتھر یا وٹے نال ماریا گیا ہووے۔ اچی جا کنیں ڈھہ کے مویا ہووے سنگ لگݨ نال مویا ہووے یا درندے

وَاخْشَوْنِ ۗ اَلْيَوْمَ اَكْمَلْتُ لَكُمْ دِيْنَكُمْ وَ اَتْمَمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِيْ وَ رَضِيْتُ لَكُمُ الْاِسْلَامَ دِيْنًا ۗ فَمَنِ اضْطُرَّ فِيْ مَخْمَصَةٍ غَيْرَ مُتَجَانِفٍ لِّاِثْمٍ ۙ فَاِنَّ اللّٰهَ غَفُوْرٌ رَّحِيْمٌ ۝٣

جیکوں کھا دا ہووے سوائے اوندے جیکوں تساں کوہ گھنو تے جیڑھا جانور بُتیں تے کُٹھا گیا ہووے تے تیریں نال اپنا حصہ کڈھوائے سارے کم نافرمانی دے ہِن اج کافر لوک نا امید تھی گئن تہاڈے دین کوں نقصان پچاوݨ کنیں تساں اہنیں کنیں نہ ڈرو تے میں کنیں ڈرو۔ اج میں تہاڈے کیتے تہاڈا دین مکمل کر ڈِتے تے اپنی نعمت تہاڈے اتے پوری کر ڈِتی ہے تے تہاڈے کیتے دین اسلام کوں پسند کیتے۔ تے جیڑھا بکھ وچ مجبور تھی ونجے تے او گناہ دو جھکݨ والا نہ ہووے تے بے شک اللہ سئیں بہوں بخشݨ والا تے بہوں مہربان۔

يَسْـَٔلُوْنَكَ مَاذَآ اُحِلَّ لَهُمْ ۗ قُلْ اُحِلَّ لَكُمُ الطَّيِّبٰتُ ۙ وَمَا عَلَّمْتُمْ مِّنَ الْجَوَارِحِ مُكَلِّبِيْنَ تُعَلِّمُوْنَهُنَّ مِمَّا عَلَّمَكُمُ اللّٰهُ ۫ فَكُلُوْا مِمَّآ اَمْسَكْنَ عَلَيْكُمْ وَاذْكُرُوا اسْمَ اللّٰهِ عَلَيْهِ ۪ وَاتَّقُوا اللّٰهَ ۗ اِنَّ اللّٰهَ سَرِيْعُ الْحِسَابِ ۝٥

٥۔ او تیں کنیں پچھدن جو اہنیں کیتے کیا حلال کیتا گئے توں آکھ ڈے جو تہاڈے کیتے ساریاں پاک شئیں حلال ہِن تے جیڑھے جانوریں کوں تساں شکار کرݨ سکھائے اوندے وچوں جو اللہ سئیں تہاکوں سکھائے تے تساں کھاؤ جو او تہاڈے کیتے روکن تساں اوندے اتے اللہ دا ناں گھنو تے اللہ کنیں ڈرو بے شک اللہ سئیں بہوں جلد حساب گھنݨ والا ہے۔

اَلْيَوْمَ اُحِلَّ لَكُمُ الطَّيِّبٰتُ ۗ وَطَعَامُ الَّذِيْنَ اُوْتُوا الْكِتٰبَ حِلٌّ لَّكُمْ ۪ وَطَعَامُكُمْ حِلٌّ لَّهُمْ ۫ وَالْمُحْصَنٰتُ مِنَ الْمُؤْمِنٰتِ وَالْمُحْصَنٰتُ مِنَ الَّذِيْنَ اُوْتُوا الْكِتٰبَ مِنْ قَبْلِكُمْ اِذَآ اٰتَيْتُمُوْهُنَّ اُجُوْرَهُنَّ مُحْصِنِيْنَ غَيْرَ مُسٰفِحِيْنَ وَلَا مُتَّخِذِيْٓ اَخْدَانٍ ۗ وَمَنْ يَّكْفُرْ بِالْاِيْمَانِ فَقَدْ حَبِطَ عَمَلُهٗ ۫ وَهُوَ فِي الْاٰخِرَةِ مِنَ الْخٰسِرِيْنَ ۝٦ ع ٥

٦۔ اج تہاڈے کیتے ساریاں پاک چیزاں حلال کیتیاں گئین تے اہنیں لوکیں دا کھاݨا جنہیں کوں کتاب ڈِتی گئی تہاڈے واسطے حلال تے تہاڈا کھاݨا اہنیں واسطے حلال تے مومن تریمتیں وچوں پاک دامن تے اہنیں وچوں پاک دامن تریمتیں جنہیں کوں کتاب ڈِتی گئی ہئی تہاڈے کنیں پہلے حلال ہِن جڈاں تساں اہنیں کوں اہنیں دے حق مہر ڈیوو او نکاح کر کے نہ کہ بدکاری کر کے تے نہ یاری لا کے۔ تے جیڑھا کفر کرے ایمان دے بعد تے اوندا عمل ونج گیا تے او آخرت وچ گھاٹا پاوݨ والیں وچوں ہے۔

يٰٓاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْٓا اِذَا قُمْتُمْ اِلَى الصَّلٰوةِ فَاغْسِلُوْا

٧۔ اے ایمان والو جڈاں تساں نماز واسطے کھڑے تھیوو تے

وُجُوْهَكُمْ وَاَيْدِيَكُمْ اِلَى الْمَرَافِقِ وَامْسَحُوْا بِرُءُوْسِكُمْ وَاَرْجُلَكُمْ اِلَى الْكَعْبَيْنِ ۗ وَاِنْ كُنْتُمْ جُنُبًا فَاطَّهَّرُوْا ۗ وَاِنْ كُنْتُمْ مَّرْضٰٓى اَوْ عَلٰى سَفَرٍ اَوْ جَآءَ اَحَدٌ مِّنْكُمْ مِّنَ الْغَآئِطِ اَوْ لٰمَسْتُمُ النِّسَآءَ فَلَمْ تَجِدُوْا مَآءً فَتَيَمَّمُوْا صَعِيْدًا طَيِّبًا فَامْسَحُوْا بِوُجُوْهِكُمْ وَاَيْدِيْكُمْ مِّنْهُ ۗ مَا يُرِيْدُ اللّٰهُ لِيَجْعَلَ عَلَيْكُمْ مِّنْ حَرَجٍ وَّلٰكِنْ يُّرِيْدُ لِيُطَهِّرَكُمْ وَلِيُتِمَّ نِعْمَتَهٗ عَلَيْكُمْ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُوْنَ ⑦

تساں دھوو اپݨے منہ تے ہتھ ارک تک تے مسح کرو
اپݨے سِریں دا تے پیر دھوو گِٹیں تک۔ تے جے تساں
جنبی ہووو تے تساں دھاں گھنو تے جے تساں بیمار ہووو یا
سفر تے ہوو یا کوئی تہاڈے وچوں جھاڑا پھر کے آیا ہووے یا
تساں تریمتیں نال سُتے ہووو تے تہاکوں پانی نہ ملے تے تساں
پاک مٹی نال تیمم کر گھنو تے اپݨے منہ تے اپݨے ہتھیں وااوندے
نال مسح کرو۔ اللہ سئیں تہاڈے کیتے تنگی نئیں چاہندا
اوا ے چاہندے جو تہاکوں پاک کرے تے تہاڈے اتے
اپݨی نعمت پوری کرے تاں جو تساں شکر کرو۔

وَاذْكُرُوْا نِعْمَةَ اللّٰهِ عَلَيْكُمْ وَمِيْثَاقَهُ الَّذِيْ وَاثَقَكُمْ بِهٖٓ ۙ اِذْ قُلْتُمْ سَمِعْنَا وَاَطَعْنَا ۡ وَاتَّقُوا اللّٰهَ ۗ اِنَّ اللّٰهَ عَلِيْمٌ ۢ بِذَاتِ الصُّدُوْرِ ⑧

۸۔ اللہ دے احسان کوں جو تہاڈے اتے ہے یاد کرو تے
اوں وعدے کوں یاد کرو جیڑھا اوں تساں کنیں گھدا ہاتے
جڈاں تساں آکھیا ہا کراساں سُݨئے تے منیئے۔ تے اللہ کنیں
ڈرو بے شک اللہ سئیں سینے دیاں گالھیں بہوں جاݨدے۔

يٰٓاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا كُوْنُوْا قَوّٰمِيْنَ لِلّٰهِ شُهَدَآءَ بِالْقِسْطِ ۡ وَلَا يَجْرِمَنَّكُمْ شَنَاٰنُ قَوْمٍ عَلٰٓى اَلَّا تَعْدِلُوْا ۗ اِعْدِلُوْا ۣ هُوَ اَقْرَبُ لِلتَّقْوٰى ۡ وَاتَّقُوا اللّٰهَ ۗ اِنَّ اللّٰهَ خَبِيْرٌ ۢ بِمَا تَعْمَلُوْنَ ⑨

۹۔ اے ایمان والو تساں اللہ دی خاطر گواہ بݨ کے انصاف
نال کھڑے تھی ونجو تے نہ ابھارے تہاکوں کہیں قوم دی دشمنی
ایں گال تے جو تساں انصاف نہ کرو۔ انصاف کرو اے تقویٰ
دے زیادہ کولہوں ہے۔ تے اللہ کنیں ڈرو بے شک اللہ سئیں
باخبر جو تساں کریندے ہو۔

وَعَدَ اللّٰهُ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ ۙ لَهُمْ مَّغْفِرَةٌ وَّاَجْرٌ عَظِيْمٌ ⑩

۱۰۔ اللہ سئیں انہیں نال جیڑھے ایمان گھن آئن تے عمل صالح
کیتے نیں وعدہ کیتے جو انہیں واسطے بخشش تے بہوں وڈا اجر۔

وَالَّذِيْنَ كَفَرُوْا وَكَذَّبُوْا بِاٰيٰتِنَآ اُولٰٓئِكَ اَصْحٰبُ الْجَحِيْمِ ⑪

۱۱۔ تے جیڑھے لوکیں انکار کیتے تے ساڈی آیات کوں
کوڑا کیتے نیں ایہے لوک دوزخی ہن۔

يٰٓاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوا اذْكُرُوْا نِعْمَتَ اللّٰهِ عَلَيْكُمْ اِذْ هَمَّ قَوْمٌ اَنْ يَّبْسُطُوْٓا اِلَيْكُمْ اَيْدِيَهُمْ فَكَفَّ اَيْدِيَهُمْ عَنْكُمْ ۚ وَاتَّقُوا اللّٰهَ ۗ وَعَلَى اللّٰهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُوْنَ ⑫ ع

۱۲۔ اے ایمان والو اللہ دی اوں نعمت کوں یاد کرو جیڑھی اوں
تہاڈے اتے کیتی جڈاں ہک قوم نے ارادہ کیتا جو او اپݨے ہتھ
ر حملے کیتے، تہاڈو ودھاوے تے اساں انہیں دے ہتھ
تساں کنیں روک گھدے تے تساں اللہ کنیں ڈرو تے مومنیں

کوں اللہ تے بھروسہ کرݨا چاہی دا ہے۔

وَلَقَدْ اَخَذَ اللّٰهُ مِيْثَاقَ بَنِيْٓ اِسْرَآءِيْلَ ۚ وَبَعَثْنَا مِنْهُمُ اثْنَيْ عَشَرَ نَقِيْبًا ۭ وَقَالَ اللّٰهُ اِنِّىْ مَعَكُمْ ۭ لَئِنْ اَقَمْتُمُ الصَّلٰوةَ وَاٰتَيْتُمُ الزَّكٰوةَ وَاٰمَنْتُمْ بِرُسُلِيْ وَعَزَّرْتُمُوْهُمْ وَاَقْرَضْتُمُ اللّٰهَ قَرْضًا حَسَنًا لَّاُكَفِّرَنَّ عَنْكُمْ سَيِّاٰتِكُمْ وَلَاُدْخِلَنَّكُمْ جَنّٰتٍ تَجْرِيْ مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهٰرُ ۚ فَمَنْ كَفَرَ بَعْدَ ذٰلِكَ مِنْكُمْ فَقَدْ ضَلَّ سَوَآءَ السَّبِيْلِ ﴿۱۲﴾

۱۲۔ جڈاں اللہ سئیں بنی اسرائیل کنیں پکا وعدہ گِدھا تے اساں انہیں وچوں بارھاں سردار کھڑے کیتے تے اللہ سئیں آکھیا جو بے شک میں تہاڈے نال ہاں جے تساں نماز ٹھیا کے پڑھو تے زکوٰۃ ڈیو تے میڈے رسولیں تے ایمان گھن آؤ تے انہیں دی مدد کرو تے اللہ سئیں کوں اپݨے مال دا چنگا حصہ کڈھ کے ڈیو تے میں ضرور تساں کنیں تہاڈیاں برائیاں مٹا ڈیساں تے میں ضرور تہاکوں بہشت وچ داخل کریساں جیندے تلے (وچ) نہراں وہندیاں پئین تے جیں ایندے بعد کفر کیتا تہاڈے وچوں تے او سدھے راہ کنیں بھُل گئے۔

فَبِمَا نَقْضِهِمْ مِّيْثَاقَهُمْ لَعَنّٰهُمْ وَجَعَلْنَا قُلُوْبَهُمْ قٰسِيَةً ۚ يُحَرِّفُوْنَ الْكَلِمَ عَنْ مَّوَاضِعِهٖ ۙ وَنَسُوْا حَظًّا مِّمَّا ذُكِّرُوْا بِهٖ ۚ وَلَا تَزَالُ تَطَّلِعُ عَلٰي خَآئِنَةٍ مِّنْهُمْ اِلَّا قَلِيْلًا مِّنْهُمْ فَاعْفُ عَنْهُمْ وَاصْفَحْ ۭ اِنَّ اللّٰهَ يُحِبُّ الْمُحْسِنِيْنَ ﴿۱۳﴾

۱۴۔ تے انہیں دے وعدہ تروڑݨ دی وجہ کنیں اساں انہیں تے لعنت کیتی تے انہیں دے دل سخت کر ڈتے او اللہ دی کتاب دے لفظیں کوں اصل جا کنیں بدل ڈیندن تے جیڑھی انہیں کوں نصیحت کیتی گئی ہائی اوندا ہک حصہ بھلا ڈتے نیں تے تیکوں انہیں وچوں خیانت کرݨ والیں دا ہمیشہ پتہ لگدا رہ ویسی سوائے انہیں وچوں تھوڑیں دے توں انہیں کوں معاف کر تے کجھ نہ آکھ بے شک اللہ سئیں نیکی کرݨ والیں نال محبت کریندے۔

وَمِنَ الَّذِيْنَ قَالُوْٓا اِنَّا نَصٰرٰٓى اَخَذْنَا مِيْثَاقَهُمْ فَنَسُوْا حَظًّا مِّمَّا ذُكِّرُوْا بِهٖ ۠ فَاَغْرَيْنَا بَيْنَهُمُ الْعَدَاوَةَ وَالْبَغْضَآءَ اِلٰي يَوْمِ الْقِيٰمَةِ ۭ وَسَوْفَ يُنَبِّئُهُمُ اللّٰهُ بِمَا كَانُوْا يَصْنَعُوْنَ ﴿۱۵﴾

۱۵۔ انہیں وچوں او لوک جیڑھے اے آہدن جو اساں عیسائی ہیں اساں انہیں کنیں وی پکا وعدہ گِدھا ہا او وی بھُل گئن اوں نصیحت دا کجھ حصہ جیڑھی انہیں کوں کیتی گئی ہائی۔ ایں واسطے اساں انہیں وچ دشمنی تے بغض قیامت دے ڈینہہ تک پا ڈتے تے جو کجھ او کریندن اللہ سئیں انہیں کوں جلدی ڈس ڈیسی۔

يٰٓاَهْلَ الْكِتٰبِ قَدْ جَآءَكُمْ رَسُوْلُنَا يُبَيِّنُ لَكُمْ كَثِيْرًا

۱۶۔ اے اہلِ کتاب تہاڈو ساڈا رسول آ چکے۔ تہاڈے

مِّمَّا كُنْتُمْ تُخْفُوْنَ مِنَ الْكِتٰبِ وَ يَعْفُوْا عَنْ كَثِيْرٍ ۬ؕ قَدْ جَآءَكُمْ مِّنَ اللّٰهِ نُوْرٌ وَّ كِتٰبٌ مُّبِيْنٌ ۙ﴿۱۵﴾

سامنے بھوں ساریاں او گالہیں بیان کریندے جیرھیاں لتساں کتاب دے وچوں لکیندے ہو تے بھوں سارے قصور معاف کریندے تے ہݨ تہاڈو اللہ کنیں نور تے روشن کتاب آچکی ہے۔

يَّهْدِيْ بِهِ اللّٰهُ مَنِ اتَّبَعَ رِضْوَانَهٗ سُبُلَ السَّلٰمِ وَ يُخْرِجُهُمْ مِّنَ الظُّلُمٰتِ اِلَى النُّوْرِ بِاِذْنِهٖ وَ يَهْدِيْهِمْ اِلٰى صِرَاطٍ مُّسْتَقِيْمٍ ﴿۱۶﴾

۱۷۔ اوندے نال اللہ سئیں جیرھے اوندی رضاتے ٹردن سدھے تے سلامتی دے رستے ڈکھلیندے تے انہیں کوں کڈھ اندے اندھاریں کنیں سو جھلے دو اپݨے حکم نال تے انہیں کوں سدھا رستہ ڈکھلیندے۔

لَقَدْ كَفَرَ الَّذِيْنَ قَالُوْۤا اِنَّ اللّٰهَ هُوَ الْمَسِيْحُ ابْنُ مَرْيَمَ ؕ قُلْ فَمَنْ يَّمْلِكُ مِنَ اللّٰهِ شَيْـًٔا اِنْ اَرَادَ اَنْ يُّهْلِكَ الْمَسِيْحَ ابْنَ مَرْيَمَ وَ اُمَّهٗ وَ مَنْ فِى الْاَرْضِ جَمِيْعًا ؕ وَ لِلّٰهِ مُلْكُ السَّمٰوٰتِ وَ الْاَرْضِ وَ مَا بَيْنَهُمَا ؕ يَخْلُقُ مَا يَشَآءُ ؕ وَ اللّٰهُ عَلٰى كُلِّ شَىْءٍ قَدِيْرٌ ﴿۱۷﴾

۱۸۔ جیرھے لوک اے آہدن جو بے شک مسیح ابن مریم ہی اللہ اے او اصلو کافرن تے توں آکھ ڈے جو کیکوں اللہ دے مقابلے وچ کہیں گال دی طاقت ہے او چاہے تے مسیح ابن مریم تے اوندی ماتے جو کجھ زمین وچ سب کوں ہلاک کر ڈیوے۔ تے آسمانیں تے زمین تے جو کجھ اونہیں ڈوناہیں دے درمیان سب تے اللہ دی حکومت جو چاہندے او پیدا کریندے تے اللہ سئیں ہر شئے تے قادر ہے۔

وَ قَالَتِ الْيَهُوْدُ وَ النَّصٰرٰى نَحْنُ اَبْنٰٓؤُا اللّٰهِ وَ اَحِبَّآؤُهٗ ؕ قُلْ فَلِمَ يُعَذِّبُكُمْ بِذُنُوْبِكُمْ ؕ بَلْ اَنْتُمْ بَشَرٌ مِّمَّنْ خَلَقَ ؕ يَغْفِرُ لِمَنْ يَّشَآءُ وَ يُعَذِّبُ مَنْ يَّشَآءُ ؕ وَ لِلّٰهِ مُلْكُ السَّمٰوٰتِ وَ الْاَرْضِ وَ مَا بَيْنَهُمَا ؗ وَ اِلَيْهِ الْمَصِيْرُ ﴿۱۸﴾

۱۹۔ تے یہودی تے عیسائی آہدن جو اساں اللہ دے پتر ہیں تے اوندے پیارے ہیں توں آکھ ڈے اے گال تے او تہاکوں تہاڈے گناہیں دی وجہ کنیں عذاب کیوں ڈیندے سچ اے ہے جو لتساں وی اوہیں بشر ہوے جیویں اوں بے پیدا کیتن جینکوں چاہندے بخش ڈیندے تے جینکوں چاہندے عذاب ڈیندے تے اللہ دی بادشاہت آسمانیں تے زمین تے جو کجھ انہیں ڈوناہیں دے درمیان ساریں ہوندو ولݨے

يٰۤاَهْلَ الْكِتٰبِ قَدْ جَآءَكُمْ رَسُوْلُنَا يُبَيِّنُ لَكُمْ عَلٰى فَتْرَةٍ مِّنَ الرُّسُلِ اَنْ تَقُوْلُوْا مَا جَآءَنَا مِنْۢ بَشِيْرٍ وَّ لَا نَذِيْرٍ ؗ فَقَدْ جَآءَكُمْ بَشِيْرٌ وَّ نَذِيْرٌ ؕ وَ اللّٰهُ عَلٰى

۲۰۔ اے اہل کتاب تہاڈو ساڈا رسول آچکئے او تہاڈے کیتے رسولیں دے وقفے دے بعد ساڈیاں گالہیں بیان کریندے تاں جو لتساں اے نہ آکھو جو ساڈو خوشخبری ڈیوݨ والا تے

كُلِّ شَىۡءٍ قَدِيۡرٌ ۝٢٠

ڈراوݨ والا نئیں آیا ہݨ تہاڈو آ گئے خوشخبری ڈیوݨ والا تے ڈراوݨ والا تے اللہ سئیں ہر شئے تے قادر ہے۔

وَاِذۡ قَالَ مُوۡسٰى لِقَوۡمِهٖ يٰقَوۡمِ اذۡكُرُوۡا نِعۡمَةَ اللّٰهِ عَلَيۡكُمۡ اِذۡ جَعَلَ فِيۡكُمۡ اَنۡۢبِيَآءَ وَجَعَلَكُمۡ مُّلُوۡكًا ۖ وَّاٰتٰٮكُمۡ مَّا لَمۡ يُؤۡتِ اَحَدًا مِّنَ الۡعٰلَمِيۡنَ ۝٢١

۲۱۔ تے جڈاں حضرت موسیٰ اپݨی قوم کوں آکھیا اے میڈی قوم اللہ دی اوں نعمت کوں یاد کرو جیرھی اوں تہاڈے اتے کیتی ہائی جڈاں اوں تہاڈے وچ نبی بݨائے تے تہاکوں بادشاہ بݨائس تے تہاکوں او کجھ ڈتس جو اوں زمانے دی کہیں قوم کوں نہ ڈتا ہا۔

يٰقَوۡمِ ادۡخُلُوا الۡاَرۡضَ الۡمُقَدَّسَةَ الَّتِىۡ كَتَبَ اللّٰهُ لَـكُمۡ وَلَا تَرۡتَدُّوۡا عَلٰٓى اَدۡبَارِكُمۡ فَتَـنۡقَلِبُوۡا خٰسِرِيۡنَ ۝٢٢

۲۲۔ اے میڈی قوم داخل تھی ونجو ایں پاک زمین وچ جیرھی اللہ سئیں تہاڈے کیتے لکھ ڈتی ہے تے تساں نہ پھرو اپݨے کنڈیں دے بار نہ تاں تساں گھاٹا پا کے ولسو۔

قَالُوۡا يٰمُوۡسٰٓى اِنَّ فِيۡهَا قَوۡمًا جَبَّارِيۡنَ ۖ وَاِنَّا لَنۡ نَّدۡخُلَهَا حَتّٰى يَخۡرُجُوۡا مِنۡهَا ۚ فَاِنۡ يَّخۡرُجُوۡا مِنۡهَا فَاِنَّا دٰخِلُوۡنَ ۝٢٣

۲۳۔ انہیں آکھئے اے موسیٰ بے شک اوندے وچ ہوں ظالم قوم رہندی ہے تے اساں اوندے وچ اصلو نہ پہسوں جے تئیں او اتھو نکل نہ ونجن تے جے او نکل ونجن تے بے شک اساں پہہ ولیسوں۔

قَالَ رَجُلٰنِ مِنَ الَّذِيۡنَ يَخَافُوۡنَ اَنۡعَمَ اللّٰهُ عَلَيۡهِمَا ادۡخُلُوۡا عَلَيۡهِمُ الۡبَابَ ۚ فَاِذَا دَخَلۡتُمُوۡهُ فَاِنَّكُمۡ غٰلِبُوۡنَ ۚ وَعَلَى اللّٰهِ فَتَوَكَّلُوۡۤا اِنۡ كُنۡتُمۡ مُّؤۡمِنِيۡنَ ۝٢٤

۲۴۔ جیرھے ڈر دے پئے ہن انہیں وچوں ڈو بندیں آکھیا جنہیں تے اللہ سئیں انعام کیتا ہا جو تساں انہیں تے چڑھ کے دروازے وچ پہہ ونجو تے جڈاں پہہ ولسو تے بے شک تساں غالب آ ولیسو تے جے تساں مومن ہوے تے اللہ تے بھروسہ کرو۔

قَالُوۡا يٰمُوۡسٰٓى اِنَّا لَنۡ نَّدۡخُلَهَاۤ اَبَدًا مَّا دَامُوۡا فِيۡهَا فَاذۡهَبۡ اَنۡتَ وَرَبُّكَ فَقَاتِلَاۤ اِنَّا هٰهُنَا قٰعِدُوۡنَ ۝٢٥

۲۵۔ انہیں آکھیا اے موسیٰ اساں اوندے وچ اصلو کڈاہیں نہ پہسوں جے تئیں او اوندے وچ ہن توں تے تیڈا رب ونجو ڈوہیں جنگ کرو اساں اتھاہیں بیٹھے ہیں۔

قَالَ رَبِّ اِنِّىۡ لَاۤ اَمۡلِكُ اِلَّا نَفۡسِىۡ وَاَخِىۡ فَافۡرُقۡ بَيۡنَـنَا وَبَيۡنَ الۡقَوۡمِ الۡفٰسِقِيۡنَ ۝٢٦

۲۶۔ اوں آکھیا اے میڈے رب میکوں تے صرف اپݨے تے اپݨے بھرا تے اختیار ہے توں ساڈے تے نافرمان قوم دے درمیان فرق کر ڈے۔

قَالَ فَاِنَّهَا مُحَرَّمَةٌ عَلَيۡهِمۡ ۛ اَرۡبَعِيۡنَ سَنَةً ۛ يَتِيۡهُوۡنَ

۲۷۔ اللہ سئیں آکھیا او لوک چالھی سال تک اوں زمین کنیں

فِي الْاَرْضِ ۭ فَلَا تَاْسَ عَلَى الْقَوْمِ الْفٰسِقِيْنَ ﴿۲۷﴾

محروم رہسن تے زمین وچ گردان تھیئے رہسن۔ تے توں نافرمان قوم تے افسوس نہ کر۔

وَاتْلُ عَلَيْهِمْ نَبَاَ ابْنَيْ اٰدَمَ بِالْحَقِّ ۘ اِذْ قَرَّبَا قُرْبَانًا فَتُقُبِّلَ مِنْ اَحَدِهِمَا وَلَمْ يُتَقَبَّلْ مِنَ الْاٰخَرِ ۭ قَالَ لَاَقْتُلَنَّكَ ۭ قَالَ اِنَّمَا يَتَقَبَّلُ اللّٰهُ مِنَ الْمُتَّقِيْنَ ﴿۲۸﴾

۲۸۔ انہیں کوں ڈس آدم دے ڈو پتریں دا سچا واقعہ جڈاں ڈوناہیں قربانی کیتی تے ڈوناہیں وچوں ہک دی قربانی قبول تھی گئی تے ڈوجھے دی قبول نہ تھئی اوں آکھیا میں ضرور تیکوں قتل کر ڈیساں ڈوجھے آکھیا جو بے شک اللہ سئیں متقیں دی قربانی قبول کریندے۔

لَىِٕنْۢ بَسَطْتَّ اِلَيَّ يَدَكَ لِتَقْتُلَنِيْ مَآ اَنَا بِبَاسِطٍ يَّدِيَ اِلَيْكَ لِاَقْتُلَكَ ۚ اِنِّىْٓ اَخَافُ اللّٰهَ رَبَّ الْعٰلَمِيْنَ ﴿۲۹﴾

۲۹۔ جے تئیں ودھایا اپݨا ہتھ میکوں قتل کرݨ کیتے تے میں اپݨا ہتھ تیڈو نہ ودھیساں جو تیکوں قتل کراں بے شک میں اپݨے رب کنیں ڈرداں جیرھا سارے جہانیں دا رب۔

اِنِّىْٓ اُرِيْدُ اَنْ تَبُوْۗاَ بِاِثْمِيْ وَاِثْمِكَ فَتَكُوْنَ مِنْ اَصْحٰبِ النَّارِ ۚ وَذٰلِكَ جَزٰۗؤُا الظّٰلِمِيْنَ ﴿۳۰﴾

۳۰۔ بے شک میں چاہنداں جو توں میڈا تے اپݨا گناہ چا گھنیں تے توں تھی ونجیں دوزخیں وچوں تے ظالمیں دا ایہو بدلہ ہے۔

فَطَوَّعَتْ لَهٗ نَفْسُهٗ قَتْلَ اَخِيْهِ فَقَتَلَهٗ فَاَصْبَحَ مِنَ الْخٰسِرِيْنَ ﴿۳۱﴾

۳۱۔ تے راضی تھی گئے اوندا دل بھرا دے قتل کرݨ تے اوں کوں قتل کر ڈتس تے گھاٹا پاوݨ والیں وچوں تھی گیا۔

فَبَعَثَ اللّٰهُ غُرَابًا يَّبْحَثُ فِي الْاَرْضِ لِيُرِيَهٗ كَيْفَ يُوَارِيْ سَوْءَةَ اَخِيْهِ ۭ قَالَ يٰوَيْلَتٰٓى اَعَجَزْتُ اَنْ اَكُوْنَ مِثْلَ هٰذَا الْغُرَابِ فَاُوَارِيَ سَوْءَةَ اَخِيْ ۚ فَاَصْبَحَ مِنَ النّٰدِمِيْنَ ﴿۳۲﴾

۳۲۔ تے اللہ سئیں ہک کاں بھیڄیا او زمین کوں اکریندا پیا ہا تاں جو اونکوں ڈکھالے جو او کیویں اپݨے بھرا دی لاش کوں لکاوے۔ اوں آکھیا ہائے افسوس میں اے وی نئیں کر سگیا جو ایں کاں آلی کار تھی ونڄاں ہا تے اپݨے بھرا دی لاش لکا ڈیواں ہا تے او شرمسار تھی گیا۔

مِنْ اَجْلِ ذٰلِكَ ۚ كَتَبْنَا عَلٰي بَنِيْٓ اِسْرَاۗءِيْلَ اَنَّهٗ مَنْ قَتَلَ نَفْسًۢا بِغَيْرِ نَفْسٍ اَوْ فَسَادٍ فِي الْاَرْضِ فَكَاَنَّمَا قَتَلَ النَّاسَ جَمِيْعًا ۭ وَمَنْ اَحْيَاهَا فَكَاَنَّمَآ اَحْيَا النَّاسَ جَمِيْعًا ۭ وَلَقَدْ جَاۗءَتْهُمْ رُسُلُنَا بِالْبَيِّنٰتِ ۡ ثُمَّ اِنَّ كَثِيْرًا مِّنْهُمْ بَعْدَ ذٰلِكَ فِي الْاَرْضِ لَمُسْرِفُوْنَ ﴿۳۳﴾

۳۳۔ ایں واسطے اساں بنی اسرائیل تے فرض کر ڈتا ہا جو جیرھا کہیں اینجھے شخص کوں مارے جیرھا قاتل نہ ہووے یا زمین وچ بگیڑ نہ گھتیا ہووس اوں کوں ایویں سمجھو جو اوں ساری دنیا دے لوکیں کوں قتل کر ڈتے تے جئیں اوں کوں جیندا رکھیئے اوں سمجھو اوں سارے لوکیں کوں جیندا رکھیئے۔ ساڈے رسول انہیں دے کھلے کھلے نشان گھن کے آئن تے ول بے شک

انہیں وچوں بہوں سارے زمین وچ حد کنیں ودھدے رہ گیئن ۔

اِنَّمَا جَزٰٓؤُا الَّذِيْنَ يُحَارِبُوْنَ اللّٰهَ وَرَسُوْلَهٗ وَيَسْعَوْنَ فِي الْاَرْضِ فَسَادًا اَنْ يُّقَتَّلُوْٓا اَوْ يُصَلَّبُوْٓا اَوْ تُقَطَّعَ اَيْدِيْهِمْ وَاَرْجُلُهُمْ مِّنْ خِلَافٍ اَوْ يُنْفَوْا مِنَ الْاَرْضِ ؕ ذٰلِكَ لَهُمْ خِزْيٌ فِي الدُّنْيَا وَلَهُمْ فِي الْاٰخِرَةِ عَذَابٌ عَظِيْمٌ ۙ﴿٣٤﴾

۳۴۔ بے شک جیرھے اللہ تے اوندے رسول نال جنگ کریندن تے زمین وچ فساد کیتے درک بھج کریندن انہیں دی سزا اے ہے جو او قتل کیتے ونجن یا پھانسی نال ماریئے ونجن یا انہیں دے ہتھ تے پیر خلاف ورزی دی وجہ نال کپ ڈتے ونجن یا زمین وچوں کڈھ ڈتے ونجن اے انہیں دی رسوائی ایں دنیا وچ تے آخرت وچ انہیں واسطے وڈا عذاب ۔

اِلَّا الَّذِيْنَ تَابُوْا مِنْ قَبْلِ اَنْ تَقْدِرُوْا عَلَيْهِمْ ۚ فَاعْلَمُوْٓا اَنَّ اللّٰهَ غَفُوْرٌ رَّحِيْمٌ ۠﴿٣٥﴾

۳۵۔ سوائے انہیں دے جیرھے توبہ کرن ایں کنیں پہلے جو تساں انہیں کوں وٹھی گھنو تساں جاݨ گھنو جو بے شک اللہ سیئں بہوں بخشݨ والا تے بہوں مہربان ۔ ع۵

يٰٓاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوا اتَّقُوا اللّٰهَ وَابْتَغُوْٓا اِلَيْهِ الْوَسِيْلَةَ وَجَاهِدُوْا فِيْ سَبِيْلِهٖ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُوْنَ ﴿٣٦﴾

۳۶۔ اے ایمان والو اللہ کنیں ڈردے تے اللہ دے کول ہوتھیوݨ دی راہ گولو تے اوندی راہ وچ کوشش کردے تاں جو تساں کامیاب تھیوو۔

اِنَّ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا لَوْ اَنَّ لَهُمْ مَّا فِي الْاَرْضِ جَمِيْعًا وَّمِثْلَهٗ مَعَهٗ لِيَفْتَدُوْا بِهٖ مِنْ عَذَابِ يَوْمِ الْقِيٰمَةِ مَا تُقُبِّلَ مِنْهُمْ ۚ وَلَهُمْ عَذَابٌ اَلِيْمٌ ﴿٣٧﴾

۳۷۔ بے شک جیرھے لوکیں انکار کیتے جو کجھ زمین وچ اوتے ایندے برابر بیا وی انہیں کنیں ہووے ہا تے اے قیامت دے ڈینہہ عذاب کنیں بچݨ کیتے بدلے وچ ڈیون ہا تے انہیں کنیں قبول نہ کیتا ونجے ہا تے انہیں کیتے ڈکھ ڈیوݨ والا عذاب۔

يُرِيْدُوْنَ اَنْ يَّخْرُجُوْا مِنَ النَّارِ وَمَا هُمْ بِخٰرِجِيْنَ مِنْهَا ۫ وَلَهُمْ عَذَابٌ مُّقِيْمٌ ﴿٣٨﴾

۳۸۔ او بھا کنیں نکلݨ چاہسن تے او بھا کنیں نکل نہ سگسن تے انہیں واسطے کھڑ وبݨ والا عذاب ۔

وَالسَّارِقُ وَالسَّارِقَةُ فَاقْطَعُوْٓا اَيْدِيَهُمَا جَزَآءًۢ بِمَا كَسَبَا نَكَالًا مِّنَ اللّٰهِ ؕ وَاللّٰهُ عَزِيْزٌ حَكِيْمٌ ﴿٣٩﴾

۳۹۔ تے چور مرد تے چور تریمت ڈوناہیں دے ہتھ کپ ڈیو۔ اے انہیں دے جرم دا بدلہ ہے اللہ سیئں کنیں۔ تے اللہ سیئں بہوں غالب تے بہوں سیاݨا ہے۔

فَمَنْ تَابَ مِنْۢ بَعْدِ ظُلْمِهٖ وَاَصْلَحَ فَاِنَّ اللّٰهَ يَتُوْبُ

۴۰۔ تے جیرھا شخص ظلم دے بعد توبہ کرے تے اصلاح کر

عَلَيۡهِ‌ؕ اِنَّ اللّٰهَ غَفُوۡرٌ رَّحِيۡمٌ ﴿۳۹﴾

گھنے تے بے شک اللہ اوندے اتے فضل کریسی بے شک اللہ سئیں بہوں بخشݨ والا تے بہوں مہربان۔

اَلَمۡ تَعۡلَمۡ اَنَّ اللّٰهَ لَهٗ مُلۡكُ السَّمٰوٰتِ وَالۡاَرۡضِ ؕ يُعَذِّبُ مَنۡ يَّشَآءُ وَيَغۡفِرُ لِمَنۡ يَّشَآءُ‌ ؕ وَاللّٰهُ عَلٰى كُلِّ شَىۡءٍ قَدِيۡرٌ ﴿۴۰﴾

۴۱۔ کیا توں نئیں جاݨدا جو بے شک اللہ ہی دی حکومت آسمانیں تے زمین تے جینکوں چاہندے عذاب ڈیندے تے جینکوں چاہندے بخش ڈیندے تے اللہ سئیں ہر شئے تے قادر۔

يٰۤاَيُّهَا الرَّسُوۡلُ لَا يَحۡزُنۡكَ الَّذِيۡنَ يُسَارِعُوۡنَ فِى الۡكُفۡرِ مِنَ الَّذِيۡنَ قَالُوۡۤا اٰمَنَّا بِاَفۡوَاهِهِمۡ وَلَمۡ تُؤۡمِنۡ قُلُوۡبُهُمۡ ۛۚ وَمِنَ الَّذِيۡنَ هَادُوۡا ۛۚ سَمّٰعُوۡنَ لِلۡكَذِبِ سَمّٰعُوۡنَ لِقَوۡمٍ اٰخَرِيۡنَۙ لَمۡ يَاۡتُوۡكَ‌ ؕ يُحَرِّفُوۡنَ الۡكَلِمَ مِنۡۢ بَعۡدِ مَوَاضِعِهٖ‌ ۚ يَقُوۡلُوۡنَ اِنۡ اُوۡتِيۡتُمۡ هٰذَا فَخُذُوۡهُ وَاِنۡ لَّمۡ تُؤۡتَوۡهُ فَاحۡذَرُوۡا‌ ؕ وَمَنۡ يُّرِدِ اللّٰهُ فِتۡنَتَهٗ فَلَنۡ تَمۡلِكَ لَهٗ مِنَ اللّٰهِ شَيۡـئًا‌ ؕ اُولٰۤـئِكَ الَّذِيۡنَ لَمۡ يُرِدِ اللّٰهُ اَنۡ يُّطَهِّرَ قُلُوۡبَهُمۡ‌ ؕ لَهُمۡ فِى الدُّنۡيَا خِزۡىٌ ۖۚ وَّلَهُمۡ فِى الۡاٰخِرَةِ عَذَابٌ عَظِيۡمٌ ﴿۴۱﴾

۴۲۔ اے رسول تیکوں مونجھا نہ کرن انہیں لوکیں دیاں گالہیں جیرھے کفر وچ جلدی کریندن انہیں لوکیں وچوں جو آہدن اساں ایمان گھن آئے ہیں اپݨے منہ نال تے انہیں دے دلیں نئیں منیا تے یہودیں وچوں کجھ لوک ایجھے ہن جیرھے کوڑیاں گالہیں بہوں سݨدن تے او بی قوم کوں سݨاوݨ کیتے سݨدن جیرھی تیں کنیں نئیں آئی او کتاب دے لفظیں کوں اصلی جا تو بدل ڈیندن تے آہدن جے تہاکوں اے حکم ڈتا ونجے تے منو تے جے اے حکم نہ ملے تے بچو تے جینکوں اللہ آزماوݨ چاہندے توں اللہ دے مقابلے وچ اوندے کیتے کجھ نوصیں کریسگدا۔ اے او لوکن جو اللہ سئیں انہیں دے دلیں کوں پاک کرݨ دا ارادہ وی نئیں کیتا۔ انہیں واسطے ایں دنیا وچ دی رسوائی ہے تے انہیں واسطے آخرت وچ بہوں وڈا عذاب۔

سَمّٰعُوۡنَ لِلۡكَذِبِ اَكّٰلُوۡنَ لِلسُّحۡتِ‌ ؕ فَاِنۡ جَآءُوۡكَ فَاحۡكُمۡ بَيۡنَهُمۡ اَوۡ اَعۡرِضۡ عَنۡهُمۡ‌ ۚ وَاِنۡ تُعۡرِضۡ عَنۡهُمۡ فَلَنۡ يَّضُرُّوۡكَ شَيۡـئًا‌ ؕ وَاِنۡ حَكَمۡتَ فَاحۡكُمۡ بَيۡنَهُمۡ بِالۡقِسۡطِ‌ ؕ اِنَّ اللّٰهَ يُحِبُّ الۡمُقۡسِطِيۡنَ ﴿۴۲﴾

۴۳۔ او کوڑ کوں بہوں سݨدن تے بہوں کھاندن حرام تے جے او تیڈے و آون تے انہیں دے درمیان فیصلہ کر یا توں انہیں کنیں منہ پھیر گھن تے جے توں منہ پھیر گھنیں تے او اصلوں کجھ وی تیکوں نقصان نئیں پچا سگدے تے جے توں فیصلہ کریں تے انہیں دے درمیان انصاف نال فیصلہ کر بے شک اللہ سئیں انصاف کرݨ والیں کوں پسند کریندے۔

وَكَيۡفَ يُحَكِّمُوۡنَكَ وَعِنۡدَهُمُ التَّوۡرٰٮةُ فِيۡهَا حُكۡمُ

۴۴۔ تے او تیں کنیں کیویں فیصلہ کرویسن جڈاں انہیں کنیں

اللّٰهِ ثُمَّ يَتَوَلَّوْنَ مِنْۢ بَعْدِ ذٰلِكَ ؕ وَمَآ اُولٰٓئِكَ بِالْمُؤْمِنِيْنَ ﴿۴۳﴾

تورات موجود ہے تے اوندے وچ اللہ دا حکم موجود ہے تے او ایندے لبداوں کنیں کنڈ کریندن تے او لوک مومن نئیں۔

اِنَّآ اَنْزَلْنَا التَّوْرٰىةَ فِيْهَا هُدًى وَّنُوْرٌ ۚ يَحْكُمُ بِهَا النَّبِيُّوْنَ الَّذِيْنَ اَسْلَمُوْا لِلَّذِيْنَ هَادُوْا وَالرَّبّٰنِيُّوْنَ وَالْاَحْبَارُ بِمَا اسْتُحْفِظُوْا مِنْ كِتٰبِ اللّٰهِ وَكَانُوْا عَلَيْهِ شُهَدَآءَ ۚ فَلَا تَخْشَوُا النَّاسَ وَاخْشَوْنِ وَلَا تَشْتَرُوْا بِاٰيٰتِيْ ثَمَنًا قَلِيْلًا ؕ وَمَنْ لَّمْ يَحْكُمْ بِمَآ اَنْزَلَ اللّٰهُ فَاُولٰٓئِكَ هُمُ الْكٰفِرُوْنَ ﴿۴۴﴾

۴۵۔ بے شک اساں لہائی ہئی تورات اوندے وچ ہدایت تے نور ہے۔ اوندے نال او انبیاء جیڑھے ساڈے فرمانبردار ہن فیصلہ کریندن یہودیں واتے اللہ دالے تے علماوی فیصلہ کریندن اِت گالہوں جو انہیں دے ذمے کتاب دی حفاظت ہائی تے او اوندے اتے نگران ہن توں لوکیں کنیں نہ ڈرو تے میں کنیں ڈرو تے تساں میڈی آیات دا تھوڑا مل نہ گھنو تے جیڑھا اوں تعلیم دے نال فیصلہ نہ کرے جیڑھی تعلیم اللہ سئیں لہائی ہئی تے او پکے کافرن۔

وَكَتَبْنَا عَلَيْهِمْ فِيْهَآ اَنَّ النَّفْسَ بِالنَّفْسِ ۙ وَالْعَيْنَ بِالْعَيْنِ وَالْاَنْفَ بِالْاَنْفِ وَالْاُذُنَ بِالْاُذُنِ وَالسِّنَّ بِالسِّنِّ ۙ وَالْجُرُوْحَ قِصَاصٌ ؕ فَمَنْ تَصَدَّقَ بِهٖ فَهُوَ كَفَّارَةٌ لَّهٗ ؕ وَمَنْ لَّمْ يَحْكُمْ بِمَآ اَنْزَلَ اللّٰهُ فَاُولٰٓئِكَ هُمُ الظّٰلِمُوْنَ ﴿۴۵﴾

۴۶۔ تے اساں انہیں تے (تورات وچ) فرض کیتا ہا جو جان دے بدلے جان تے اکھ دے بدلے اکھ، نک دے بدلے نک کنیں دے بدلے کن تے ڈند دے بدلے ڈند۔ تے زخمیں دا وی ادا ہو تلا بدلہ گھنو۔ تے جیڑھا معاف کر ڈیوے تے اے اوندے گناہیں دی معافی دا ذریعہ تھی ویسی تے جیڑھا فیصلہ نہ کریسی اوں تعلیم دے نال جیڑھی اساں لہائی ہئی تے ایجھے لوک ظالمن۔

وَقَفَّيْنَا عَلٰٓى اٰثَارِهِمْ بِعِيْسَى ابْنِ مَرْيَمَ مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ التَّوْرٰىةِ ۪ وَاٰتَيْنٰهُ الْاِنْجِيْلَ فِيْهِ هُدًى وَّنُوْرٌ ۙ وَّمُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ التَّوْرٰىةِ وَهُدًى وَّمَوْعِظَةً لِّلْمُتَّقِيْنَ ﴿۴۶﴾

۴۷۔ تے اساں انہیں دے پیریں دے اتے عیسیٰ ابن مریم کوں پیٹھئے جیڑھا تصدیق کریندے تورات دی جیڑھی اوندے اگو ہائی تے اساں اونکوں انجیل ڈتی اوندے وچ ہدایت تے نور ہا تے او اپنے کنیں پہلی کتاب تورات دی تصدیق کریندی ہائی تے ہدایت ہائی تے او اللہ کنیں ڈرن والیں کیتے نصیحت ہائی۔

وَلْيَحْكُمْ اَهْلُ الْاِنْجِيْلِ بِمَآ اَنْزَلَ اللّٰهُ فِيْهِ ؕ وَمَنْ لَّمْ يَحْكُمْ بِمَآ اَنْزَلَ اللّٰهُ فَاُولٰٓئِكَ هُمُ الْفٰسِقُوْنَ ﴿۴۷﴾

۴۸۔ انجیل والے اوندے مطابق فیصلہ کرن جیڑھی تعلیم اللہ اوندے وچ لہائی ہئی تے جیڑھا فیصلہ نہ کریسی اوندے مطابق جو اللہ سئیں لہائے تے ایجھے لوک وڈے باغی ہن۔

وَاَنْزَلْنَآ اِلَيْكَ الْكِتٰبَ بِالْحَقِّ مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ الْكِتٰبِ وَمُهَيْمِنًا عَلَيْهِ فَاحْكُمْ بَيْنَهُمْ بِمَآ اَنْزَلَ اللّٰهُ وَلَا تَتَّبِعْ اَهْوَآءَهُمْ عَمَّا جَآءَكَ مِنَ الْحَقِّ ۭ لِكُلٍّ جَعَلْنَا مِنْكُمْ شِرْعَةً وَّمِنْهَاجًا ۭ وَلَوْ شَآءَ اللّٰهُ لَجَعَلَكُمْ اُمَّةً وَّاحِدَةً وَّلٰكِنْ لِّيَبْلُوَكُمْ فِيْ مَآ اٰتٰىكُمْ فَاسْتَبِقُوا الْخَيْرٰتِ ۭ اِلَى اللّٰهِ مَرْجِعُكُمْ جَمِيْعًا فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ فِيْهِ تَخْتَلِفُوْنَ ﴿۴۸﴾

۴۹۔ تے اساں تیڈٖو سچ نال بھری ہوئی کتاب لہائی ہے جیرھی اپنڑے کنیں پہلی کتاب دی تصدیق کریندی ہے تے اوندے اتے نگران تے توں انہیں دے درمیان فیصلہ کراوندے نال جو تعلیم اللہ سئیں لہائی ہے تے توں انہیں دی خواہشات دی پیروی نہ کر اوں حق کوں چھوڑ کے جیرھا تیڈٖو آئے۔ ہر کہیں واسطے تہاڈٖے وچوں اساں بنڑائے چھوٹا تے وڈٖا راستہ (روحانی پانڑی تک پجنڑ واسطے) تے جے اللہ چاہندا تے تہاکوں ہک ٹولہ بنڑا ڈٖیندا تے اللہ سئیں اوندے بارے وچ تہاکوں ازمیندے جو اوں تہاکوں ڈٖتے تے تساں نیکیں وچ ہک ڈٖوجھے کنیں اگو ودھو اللہ سئیں دو تساں سارین ولنڑے تے او تہاکوں ڈٖسیسی جیندے وچ تساں اختلاف کریندے ہادے۔

وَاَنِ احْكُمْ بَيْنَهُمْ بِمَآ اَنْزَلَ اللّٰهُ وَلَا تَتَّبِعْ اَهْوَآءَهُمْ وَاحْذَرْهُمْ اَنْ يَّفْتِنُوْكَ عَنْۢ بَعْضِ مَآ اَنْزَلَ اللّٰهُ اِلَيْكَ ۭ فَاِنْ تَوَلَّوْا فَاعْلَمْ اَنَّمَا يُرِيْدُ اللّٰهُ اَنْ يُّصِيْبَهُمْ بِبَعْضِ ذُنُوْبِهِمْ ۭ وَاِنَّ كَثِيْرًا مِّنَ النَّاسِ لَفٰسِقُوْنَ ﴿۴۹﴾

۵۰۔ تے توں انہیں دے درمیان فیصلہ کراوندے نال جو اللہ سئیں تیڈٖو لہائے تے توں انہیں دی خواہشات دے پچھو نہ لگ تے انہیں کنیں بچ اے نہ تھیوے جو او تیکوں فتنے وچ پا کے اوں کنیں پریں ہٹا ڈٖیون جو اللہ تیڈٖو لہائے تے جے او پھر ونجن تے توں جانڑ گھن جو اللہ انہیں کوں انہیں دے کجھ گناہیں دی وجہ کنیں سزا ڈٖیونڑ چاہندے تے بے شک لوکیں وچ بہوں سارے نافرمانن۔

اَفَحُكْمَ الْجَاهِلِيَّةِ يَبْغُوْنَ ۭ وَمَنْ اَحْسَنُ مِنَ اللّٰهِ حُكْمًا لِّقَوْمٍ يُّوْقِنُوْنَ ﴿۵۰﴾ ع

۵۱۔ کیا او جاہلیت دے فیصلے کوں چاہندن۔ یقین رکھنڑ والی قوم کیتے اللہ کنیں چنگا فیصلہ ہیا کون کریندے۔

يٰٓاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا لَا تَتَّخِذُوا الْيَهُوْدَ وَالنَّصٰرٰٓى اَوْلِيَآءَ ۘ بَعْضُهُمْ اَوْلِيَآءُ بَعْضٍ ۭ وَمَنْ يَّتَوَلَّهُمْ مِّنْكُمْ فَاِنَّهٗ مِنْهُمْ ۭ اِنَّ اللّٰهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظّٰلِمِيْنَ ﴿۵۱﴾

۵۲۔ اے ایمان والو تساں یہودیں تے عیسائیں کوں اپنڑا امدادی نہ بنڑاؤ انہیں وچوں کجھ کجھ دے امدادی ہن تے جیرھا انہیں کوں تہاڈٖے وچوں امدادی بنڑیسی او ہونائیں وچوں تھی ویسی۔ تے بے شک اللہ سئیں ظالم قوم کوں کامیابی دی راہ

نیئں ڈکھلیندا۔

فَتَرَى الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَّرَضٌ يُسَارِعُونَ فِيهِمْ يَقُولُونَ نَخْشَىٰ أَن تُصِيبَنَا دَائِرَةٌ ۚ فَعَسَى اللَّهُ أَن يَأْتِيَ بِالْفَتْحِ أَوْ أَمْرٍ مِّنْ عِندِهِ فَيُصْبِحُوا عَلَىٰ مَا أَسَرُّوا فِي أَنفُسِهِمْ نَادِمِينَ ﴿٥٢﴾

۵۳۔ توں انہیں لوکیں کوں جنہیں دے دلیں وچ بیماری ہے ڈیہدیں او درک درک کے انہیں دو ویندن تے آہدن اساں ڈر دے ہیں جو ساڈے اتے کوئی مصیبت نہ آ پوے۔ تے تھی سگدے جو اللہ سئیں تہاڈے کیتے فتح گھن آوے یا اپنڑے ولوں کوئی فیصلہ کرے جیندے نال او انہیں گالہیں تے جیرھیاں او اپنڑے دلیں وچ لکیندن شرمسار تھی ونجن۔

وَيَقُولُ الَّذِينَ آمَنُوا أَهَٰؤُلَاءِ الَّذِينَ أَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْمَانِهِمْ ۙ إِنَّهُمْ لَمَعَكُمْ ۚ حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ فَأَصْبَحُوا خَاسِرِينَ ﴿٥٣﴾

۵۴۔ تے مومن آہدن کیا اے او ہے لوکن جیرھے اللہ سئیں دیاں پکیاں قسماں کھندے ہن جو او بے شک تہاڈے نال ہن انہیں دے عمل ونج گئے تے او گھاٹا پاونڑ والیں وچوں تھی گئے

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا مَن يَرْتَدَّ مِنكُمْ عَن دِينِهِ فَسَوْفَ يَأْتِي اللَّهُ بِقَوْمٍ يُحِبُّهُمْ وَيُحِبُّونَهُ أَذِلَّةٍ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ أَعِزَّةٍ عَلَى الْكَافِرِينَ يُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلَا يَخَافُونَ لَوْمَةَ لَائِمٍ ۚ ذَٰلِكَ فَضْلُ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَن يَشَاءُ ۚ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ ﴿٥٤﴾

۵۵۔ اے ایمان والو جیرھا تساں وچوں اپنڑے دین کنیں پھر ونجے تے اللہ سئیں جلدی ہک قوم گھن آوسی جیندے نال اللہ محبت کریسی تے او اللہ سئیں نال محبت کریسن او مومنیں تے مہربان ہوسن تے کافریں دے مقابلے وچ سخت او اللہ دے رستے وچ جہاد کریسن تے کہیں ملامت کرنڑ والے دی ملامت کنیں نہ ڈرسن اے اللہ دا فضل جینکوں چاہندے ڈیندے تے اللہ بہوں وسعت ڈیونڑ والا تے جانڑنڑ والا ہے۔

إِنَّمَا وَلِيُّكُمُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَالَّذِينَ آمَنُوا الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَهُمْ رَاكِعُونَ ﴿٥٥﴾

۵٦۔ تے بے شک اللہ تے اوندا رسول تے او مومن جیرھے نماز ٹھاکے پڑھدن تے زکاۃ ڈیندن تے رکوع کریندن تہاڈے امدادی ہن۔

وَمَن يَتَوَلَّ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَالَّذِينَ آمَنُوا فَإِنَّ حِزْبَ اللَّهِ هُمُ الْغَالِبُونَ ﴿٥٦﴾

۵۷۔ تے جیرھے اللہ تے اوندے رسول تے مومنیں کوں اپنڑا یار بنڑیندن تے بے شک اللہ دی جماعت غالب تھیونڑ والی ہے۔

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا الَّذِينَ اتَّخَذُوا دِينَكُمْ هُزُوًا وَلَعِبًا مِّنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ مِن قَبْلِكُمْ وَالْكُفَّارَ أَوْلِيَاءَ ۚ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِن كُنتُم مُّؤْمِنِينَ ﴿٥٧﴾

۵۸۔ اے ایمان والو نہ بنڑاؤ انہیں لوکیں کوں جنہیں تہاڈے دین کوں مذاق تے کھیڈ سمجھے انہیں لوکیں وچوں جنہیں کوں کتاب ڈتی گئی ہائی تساں کنیں پہلے تے کافریں کوں سنگتی تے

اللہ کنیں ڈرو جے تساں مومن ہوسے۔

وَاِذَا نَادَيْتُمْ اِلَى الصَّلٰوةِ اتَّخَذُوْهَا هُزُوًا وَّ لَعِبًا ؕ ذٰلِكَ بِاَنَّهُمْ قَوْمٌ لَّا يَعْقِلُوْنَ ﴿۵۹﴾

۵۹۔ تے جڈاں تساں نماز دو سڈیندے ہو او اینکوں مذاق تے کھیڈ بنا گھندن اے ایں واسطے جو اے او قوم جیرھی عقل نئیں کریندی۔

قُلْ يٰۤاَهْلَ الْكِتٰبِ هَلْ تَنْقِمُوْنَ مِنَّاۤ اِلَّاۤ اَنْ اٰمَنَّا بِاللّٰهِ وَمَاۤ اُنْزِلَ اِلَيْنَا وَمَاۤ اُنْزِلَ مِنْ قَبْلُ ۙ وَاَنَّ اَكْثَرَكُمْ فٰسِقُوْنَ ﴿۶۰﴾

۶۰۔ توں آکھ ڈے اے اہلِ کتاب کیا تساں ساڈے نال ایں واسطے کوڑیندے ہو جو اساں اللہ تے ایمان گھن آئے ہیں تے اوندے اتے جو ساڈے اتے لہایا گئے تے جو اساں کنیں پہلے لہایا گیا ہا بے شک تہاڈے وچوں بہوں سارے نافرمان ہن۔

قُلْ هَلْ اُنَبِّئُكُمْ بِشَرٍّ مِّنْ ذٰلِكَ مَثُوْبَةً عِنْدَ اللّٰهِ ؕ مَنْ لَّعَنَهُ اللّٰهُ وَغَضِبَ عَلَيْهِ وَجَعَلَ مِنْهُمُ الْقِرَدَةَ وَالْخَنَازِيْرَ وَعَبَدَ الطَّاغُوْتَ ؕ اُولٰٓئِكَ شَرٌّ مَّكَانًا وَّاَضَلُّ عَنْ سَوَآءِ السَّبِيْلِ ﴿۶۱﴾

۶۱۔ توں آکھ کیا میں تہاکوں انہیں لوکیں دا حال ڈساں جنہیں دا بدلہ اللہ دے نزدیک ایں کنیں وی بُرا ہے۔ انہیں تے اللہ ایں لعنت کیتی تے اپنا غضب لہائے تے انہیں وچوں کجھ کوں بنا ڈتے سی بھولوں تے بتامے تے انہیں شیطان دی پوجا کیتی ہے۔ انہیں لوکیں دا ٹھکانڑہ بہوں بُرا ہے تے او سدھے راہ کنیں تھڑک گیئن۔

وَاِذَا جَآءُوْكُمْ قَالُوْۤا اٰمَنَّا وَقَدْ دَّخَلُوْا بِالْكُفْرِ وَهُمْ قَدْ خَرَجُوْا بِهٖ ؕ وَاللّٰهُ اَعْلَمُ بِمَا كَانُوْا يَكْتُمُوْنَ ﴿۶۲﴾

۶۲۔ تے جڈاں او تساں کنیں اندن آہدن اساں ایمان گھن آئے ہیں تے او کفر نال پہندن تے کفر نال ہی باہر نکلدن تے اللہ سئیں بہوں جانڑدے جو او لکیندن۔

وَتَرٰى كَثِيْرًا مِّنْهُمْ يُسَارِعُوْنَ فِى الْاِثْمِ وَالْعُدْوَانِ وَاَكْلِهِمُ السُّحْتَ ؕ لَبِئْسَ مَا كَانُوْا يَعْمَلُوْنَ ﴿۶۳﴾

۶۳۔ تے توں انہیں وچوں بہوں ساریں کوں ڈیکھیں جو او درک کے ویندن گناہ تے زیادتی تے حرام کھاونڑ دو بہوں بُرا ہے جو او کریندن۔

لَوْلَا يَنْهٰىهُمُ الرَّبّٰنِيُّوْنَ وَالْاَحْبَارُ عَنْ قَوْلِهِمُ الْاِثْمَ وَاَكْلِهِمُ السُّحْتَ ؕ لَبِئْسَ مَا كَانُوْا يَصْنَعُوْنَ ﴿۶۴﴾

۶۴۔ کیوں نئیں ہٹکیندے انہیں کوں اللہ والے تے علماء گناہ دیاں گالہیں کرنڑ تے حرام کھاونڑ کنیں بہوں بُرا ہے جو او کریندن۔

وَقَالَتِ الْيَهُوْدُ يَدُ اللّٰهِ مَغْلُوْلَةٌ ؕ غُلَّتْ اَيْدِيْهِمْ وَلُعِنُوْا بِمَا قَالُوْا ۘ بَلْ يَدٰهُ مَبْسُوْطَتٰنِ ۙ يُنْفِقُ كَيْفَ يَشَآءُ ؕ وَلَيَزِيْدَنَّ كَثِيْرًا مِّنْهُمْ مَّاۤ اُنْزِلَ اِلَيْكَ مِنْ

۶۵۔ تے یہودی آہدن جو اللہ دے ہتھ بدھے پئین۔ انہیں دے اپنڑے ہتھ بدھ ڈتے گیئن تے انہیں تے لعنت کیتی گئی جو او انہیں آکھئے۔ اوندی وجہ نال خدا دے تے ڈوہیں

رَّبِّكَ طُغْيَانًا وَّكُفْرًا ۭ وَاَلْقَيْنَا بَيْنَهُمُ الْعَدَاوَةَ وَالْبَغْضَاۗءَ اِلٰى يَوْمِ الْقِيٰمَةِ ۭ كُلَّمَآ اَوْقَدُوْا نَارًا لِّلْحَرْبِ اَطْفَاَهَا اللّٰهُ ۙ وَيَسْعَوْنَ فِي الْاَرْضِ فَسَادًا ۭ وَاللّٰهُ لَا يُحِبُّ الْمُفْسِدِيْنَ ۝۶۵

بہت کھلے ہن تے او خرچ کریندے جیویں چاہندے تے انہیں وچوں بہوں ساریں کوں ضرور ودھیسی اے تعلیم جو تیڈے رب کنیں تیڈو لہائی گئی ہے منہ زوری تے کفر وچ تے اساں انہیں وچ قیامت دے ڈینہہ تئیں دشمنی تے بغض پیدا کر ڈتے . جڈاں وی انہیں جنگ کیتے بھا بھڑکائی اللہ سئیں اوں کوں وسا ڈتے تے ورکدن زمین وچ گیڑ گھتن کیتے تے اللہ سئیں گیڑیں کوں پسند نئیں کریندا۔

وَلَوْ اَنَّ اَهْلَ الْكِتٰبِ اٰمَنُوْا وَاتَّقَوْا لَكَفَّرْنَا عَنْهُمْ سَيِّاٰتِهِمْ وَلَاَدْخَلْنٰهُمْ جَنّٰتِ النَّعِيْمِ ۝۶۶

۶۶۔ تے جے اہلِ کتاب ایمان گھن آدن ہا تے اللہ کنیں ڈرن ہا تے اساں انہیں کنیں انہیں دے گناہ مٹا ڈیوں ہا تے انہیں کوں نعمتیں والی بہشت وچ داخل کروں ہا۔

وَلَوْ اَنَّهُمْ اَقَامُوا التَّوْرٰىةَ وَالْاِنْجِيْلَ وَمَآ اُنْزِلَ اِلَيْهِمْ مِّنْ رَّبِّهِمْ لَاَكَلُوْا مِنْ فَوْقِهِمْ وَمِنْ تَحْتِ اَرْجُلِهِمْ ۭ مِنْهُمْ اُمَّةٌ مُّقْتَصِدَةٌ ۭ وَكَثِيْرٌ مِّنْهُمْ سَاۗءَ مَا يَعْمَلُوْنَ ۝۶۷ ع

۶۷۔ تے جے او تورات تے انجیل کوں قائم کرن ہا تے جیرھی تعلیم انہیں دو لہائی گئی انہیں دے رب دلو تے او اپنے اتو وی کھاون ہا تے پیریں تلوں وی انہیں وچوں ہک ٹولہ ادھلا کم کرن والا ہے تے انہیں وچوں بہوں سارے لوہن بہوں برا ہے جواو کریندن۔

ع ۹ / ۱۴

يٰٓاَيُّهَا الرَّسُوْلُ بَلِّغْ مَآ اُنْزِلَ اِلَيْكَ مِنْ رَّبِّكَ ۭ وَاِنْ لَّمْ تَفْعَلْ فَمَا بَلَّغْتَ رِسَالَتَهٗ ۭ وَاللّٰهُ يَعْصِمُكَ مِنَ النَّاسِ ۭ اِنَّ اللّٰهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكٰفِرِيْنَ ۝۶۸

۶۸۔ اے رسول توں پچا ڈے جو تیڈے رب کنیں تیڈو لہایا گئے تے جے تئیں اے نہ کیتا تے تئیں اوندا سنیہا نئیں پچایا تے اللہ سئیں تیکوں بچیسی لوکیں کنیں تے بے شک اللہ سئیں کافر قوم کوں کامیابی دی راہ نئیں ڈکھیندا۔

قُلْ يٰٓاَهْلَ الْكِتٰبِ لَسْتُمْ عَلٰي شَيْءٍ حَتّٰي تُقِيْمُوا التَّوْرٰىةَ وَالْاِنْجِيْلَ وَمَآ اُنْزِلَ اِلَيْكُمْ مِّنْ رَّبِّكُمْ ۭ وَلَيَزِيْدَنَّ كَثِيْرًا مِّنْهُمْ مَّآ اُنْزِلَ اِلَيْكَ مِنْ رَّبِّكَ طُغْيَانًا وَّكُفْرًا ۚ فَلَا تَاْسَ عَلَي الْقَوْمِ الْكٰفِرِيْنَ ۝۶۹

۶۹۔ توں آکھ اے اہلِ کتاب تساں کہیں گال تے نو جے تئیں تساں ظاہر نہ کرو تورات تے انجیل کوں تے جو تہاڈو تہاڈے رب دلو لہایا گئے تے ضرور ودھیسی او تعلیم جیرھی تہاڈے رب کنیں تہاڈو لہائی گئی ہے منہ زوری تے کفر وچ تے کافر قوم تے توں افسوس نہ کر۔

اِنَّ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَالَّذِيْنَ هَادُوْا وَالصّٰبِـُٔـوْنَ وَالنَّصٰرٰى مَنْ اٰمَنَ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ وَعَمِلَ صَالِحًا فَلَا خَوْفٌ

۷۰۔ بے شک جیرھے ایمان دارن تے جیرھے یہودی تے صابی تے عیسائی ہن انہیں وچو جیرھا اللہ تے آخرت

عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُوْنَ ﴿۷۰﴾

ویے ڈینہہ تے ایمان گھن آوے تے نیک عمل کرے تے اوندے اتے کوئی خوف نہ ہوسی تے نہ او مونجھے تھیسن۔

لَقَدْ اَخَذْنَا مِيْثَاقَ بَنِيْٓ اِسْرَآءِيْلَ وَاَرْسَلْنَآ اِلَيْهِمْ رُسُلًا ۭ كُلَّمَا جَاۗءَهُمْ رَسُوْلٌۢ بِمَا لَا تَهْوٰٓى اَنْفُسُهُمْ ۙ فَرِيْقًا كَذَّبُوْا وَفَرِيْقًا يَّقْتُلُوْنَ ﴿۷۱﴾

۷۱۔ تے اساں بنی اسرائیل کنیں پکا وعدہ گِدھا ہا تے اساں انہیں دو رسول پٹھئے ہن جڈاں دی اہنیں دو رسول آئے او تعلیم گھن کے جیری انہیں دے دِل پسند نہ کریندے ہن تے کجھ کوں تے انہیں جھٹلا ڈِتا تے کجھ کوں او قتل کرݨ چاہندے ہن۔

وَحَسِبُوْٓا اَلَّا تَكُوْنَ فِتْنَةٌ فَعَمُوْا وَصَمُّوْا ثُمَّ تَابَ اللّٰهُ عَلَيْهِمْ ثُمَّ عَمُوْا وَصَمُّوْا كَثِيْرٌ مِّنْهُمْ ۭ وَاللّٰهُ بَصِيْرٌۢ بِمَا يَعْمَلُوْنَ ﴿۷۲﴾

۷۲۔ تے انہیں دا خیال اے ہا جو کوئی فتنہ پیدا نہ تھیسی تے او اندھے تے بوڑے تھی گئے ول اللہ سئیں انہیں تے رحمت کیتی انہیں وچوں بہوں سارے ول اندھے تے بوڑے تھی گئے تے اللہ سئیں جو او کریندن ڈیہدا پئے۔

لَقَدْ كَفَرَ الَّذِيْنَ قَالُوْٓا اِنَّ اللّٰهَ هُوَ الْمَسِيْحُ ابْنُ مَرْيَمَ ۭ وَقَالَ الْمَسِيْحُ يٰبَنِيْٓ اِسْرَاۗءِيْلَ اعْبُدُوا اللّٰهَ رَبِّيْ وَرَبَّكُمْ ۭ اِنَّهٗ مَنْ يُّشْرِكْ بِاللّٰهِ فَقَدْ حَرَّمَ اللّٰهُ عَلَيْهِ الْجَنَّةَ وَمَاْوٰىهُ النَّارُ ۭ وَمَا لِلظّٰلِمِيْنَ مِنْ اَنْصَارٍ ﴿۷۳﴾

۷۳۔ بے شک انہیں کفر کیتے جنہیں آکھئے جو بے شک مسیح ابن مریم ہی اللہ ہے تے مسیح تاں آکھیا ہا اے بنی اسرائیل تساں اللہ دی عبادت کرو جیرھا میڈا وی ربّ تے تہاڈا وی ربّ ۔ بے شک جیرھا اللہ دا شریک بݨیسی تے اللہ سئیں اوندے کیتے بہشت حرام کر ڈِتی ہے تے اوندا ٹھکاݨہ دوزخ تے ظالمیں دا کوئی امدادی نئیں۔

لَقَدْ كَفَرَ الَّذِيْنَ قَالُوْٓا اِنَّ اللّٰهَ ثَالِثُ ثَلٰثَةٍ ۘ وَمَا مِنْ اِلٰهٍ اِلَّآ اِلٰهٌ وَّاحِدٌ ۭ وَاِنْ لَّمْ يَنْتَهُوْا عَمَّا يَقُوْلُوْنَ لَيَمَسَّنَّ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا مِنْهُمْ عَذَابٌ اَلِيْمٌ ﴿۷۴﴾

۷۴۔ بے شک انہیں کفر کیتے جنہیں آکھئے جو بے شک اللہ تریں وچوں ہک ہے تے کوئی معبود نئیں سوائے ہک معبود دے تے جے او اے آکھݨ کنیں نہ رُکئے تے اینجھے کافریں کوں ضرور عذاب پہنچسی ڈُکھ ڈیوݨ والا۔

اَفَلَا يَتُوْبُوْنَ اِلَى اللّٰهِ وَيَسْتَغْفِرُوْنَهٗ ۭ وَاللّٰهُ غَفُوْرٌ رَّحِيْمٌ ﴿۷۵﴾

۷۵۔ کیا او اللہ دو نئیں جھکدے تے اوں کنیں بخشش نئیں منگدے تے اللہ سئیں بہوں بخشݨ والا تے بہوں مہربان۔

مَا الْمَسِيْحُ ابْنُ مَرْيَمَ اِلَّا رَسُوْلٌ ۚ قَدْ خَلَتْ مِنْ

۷۶۔ مسیح ابن مریم نہ ہن سوائے ہک رسول تے اوں

قَبۡلِهِ الرُّسُلُ ؕ وَاُمُّهٗ صِدِّيۡقَةٌ ؕ كَانَا يَاۡكُلٰنِ الطَّعَامَ ؕ اُنْظُرۡ كَيۡفَ نُبَيِّنُ لَهُمُ الۡاٰيٰتِ ثُمَّ انْظُرۡ اَنّٰى يُؤۡفَكُوۡنَ ۝۷۶

کنیں پہلے سارے رسول مرگئین تے اوندی ما سچی ہائی او ڈوہیں کھاناں کھندے ہن . توں ڈیکھ اساں کیویں انہیں تے دلیلاں کھول کے بیان کریندے ہیں . توں ول ڈیکھ جوانہیں دے خیال کیویں بدلیج ویندن .

قُلۡ اَتَعۡبُدُوۡنَ مِنۡ دُوۡنِ اللّٰهِ مَا لَا يَمۡلِكُ لَكُمۡ ضَرًّا وَّلَا نَفۡعًا ؕ وَاللّٰهُ هُوَ السَّمِيۡعُ الۡعَلِيۡمُ ۝۷۷

۷۷ . توں آکھ کیا تساں اللہ سئیں کوں چھوڑ کے اوندی عبادت کریندے ہو جیرھا نہ تہاکوں ڈکھ پچا سگدے تے نہ فائدہ . بے شک اللہ سئیں بہوں سنٹن والا تے جانٹن والا ہے .

قُلۡ يٰۤـاَهۡلَ الۡكِتٰبِ لَا تَغۡلُوۡا فِىۡ دِيۡـنِكُمۡ غَيۡرَ الۡحَـقِّ وَلَا تَتَّبِعُوۡۤا اَهۡوَآءَ قَوۡمٍ قَدۡ ضَلُّوۡا مِنۡ قَبۡلُ وَاَضَلُّوۡا كَثِيۡرًا وَّضَلُّوۡا عَنۡ سَوَآءِ السَّبِيۡلِ ۝۷۸ ع ۱۴

۷۸ . توں آکھ اے اہل کتاب اپنٹے دین دے بارے وچ ناحق حد کنیں نہ ودھو تے اوں قوم دی خواہش دے پچھو نہ چلو جیرھی تساں کنیں پہلے گمراہ تھی گئی ہائی تے بہوں ساریں کوں انہیں گمراہ کیتا ہا تے او سدھے راہ کنیں تھڑک گئے ہن .

لُعِنَ الَّذِيۡنَ كَفَرُوۡا مِنۡۢ بَنِىۡۤ اِسۡرَآءِيۡلَ عَلٰى لِسَانِ دَاوٗدَ وَعِيۡسَى ابۡنِ مَرۡيَمَ ؕ ذٰ لِكَ بِمَا عَصَوْا وَّكَانُوۡا يَعۡتَدُوۡنَ ۝۷۹

۷۹ . بنی اسرائیل وچوں جنہیں کفر کیتے انہیں تے لعنت کیتی گئی ہے داؤد تے عیسیٰ ابن مریم دی زبانی — ایں واسطے جو او نافرمانی کریندے تے حد کنیں ودھدے ہن .

كَانُوۡا لَا يَتَـنَاهَوۡنَ عَنۡ مُّنۡكَرٍ فَعَلُوۡهُ ؕ لَبِئۡسَ مَا كَانُوۡا يَفۡعَلُوۡنَ ۝۸۰

۸۰ . تے ہک ڈوجھے کوں برائی کنیں جیرھی او کرن ہا روکیندے نہ ہن تے بہوں برا ہا جو او کریندے ہن .

تَرٰى كَثِيۡرًا مِّنۡهُمۡ يَتَوَلَّوۡنَ الَّذِيۡنَ كَفَرُوۡا ؕ لَبِئۡسَ مَا قَدَّمَتۡ لَهُمۡ اَنۡفُسُهُمۡ اَنۡ سَخِطَ اللّٰهُ عَلَيۡهِمۡ وَفِى الۡعَذَابِ هُمۡ خٰلِدُوۡنَ ۝۸۱

۸۱ . توں انہیں وچوں بہوں ساریں کوں ڈیہدیں جو او کافریں کوں اپنا امدادی بنٹیندن بہوں برا ہے جو انہیں اپنی مرضی نال اگو بھیجئے تے اللہ انہیں تے ناراض تھی گئے تے او عذاب وچ پئے رہسن .

وَلَوۡ كَانُوۡا يُؤۡمِنُوۡنَ بِاللّٰهِ وَالنَّبِىِّ وَمَاۤ اُنۡزِلَ اِلَيۡهِ مَا اتَّخَذُوۡهُمۡ اَوۡلِيَآءَ وَلٰـكِنَّ كَثِيۡرًا مِّنۡهُمۡ فٰسِقُوۡنَ ۝۸۲

۸۲ . تے جے او اللہ تے اوندے نبی تے جو اوندو لہایا گئے ایمان گھن آون ہا تے نہ بنٹاون ہا انہیں کوں سنگتی رتے چنگا ہا) تے بے شک انہیں وچوں بہوں سارے نافرمان ہن .

لَتَجِدَنَّ اَشَدَّ النَّاسِ عَدَاوَةً لِّلَّذِیْنَ اٰمَنُوا الْیَهُوْدَ وَالَّذِیْنَ اَشْرَكُوْا ۚ وَلَتَجِدَنَّ اَقْرَبَهُمْ مَّوَدَّةً لِّلَّذِیْنَ اٰمَنُوا الَّذِیْنَ قَالُوْۤا اِنَّا نَصٰرٰى ؕ ذٰلِكَ بِاَنَّ مِنْهُمْ قِسِّیْسِیْنَ وَرُهْبَانًا وَّاَنَّهُمْ لَا یَسْتَكْبِرُوْنَ ﴿۸۲﴾

۸۳۔ توں مومنیں دی دشمنی وچ یہودیں کوں تے انہیں کوں جیرھے مُشرکن سخت ہیسیں تے توں پیسیں مومنیں دے زیادہ کولہو محبت کرنڑ وچ انہیں کوں جیرھے آہدن اساں عیسائی ہیں اے ایں واسطے جو انہیں وچ علماء (پادری) تے اللہ والے ہن تے بے شک او دڈائی نئیں کریندے۔

وَاِذَا سَمِعُوْا مَاۤ اُنْزِلَ اِلَى الرَّسُوْلِ تَرٰۤى اَعْیُنَهُمْ تَفِیْضُ مِنَ الدَّمْعِ مِمَّا عَرَفُوْا مِنَ الْحَقِّ ۚ یَقُوْلُوْنَ رَبَّنَاۤ اٰمَنَّا فَاكْتُبْنَا مَعَ الشّٰهِدِیْنَ ﴿۸۳﴾

۸۴۔ تے جڈاں اوکلام سُنڑن او جیرھا رسول دو لہایا گئے جے تلا انہیں حق سنڃانیئے توں ڈیہدیں انہیں دی اکھیں وچو ہنجھو وہہ پیندن تے او آہدن اے ساڈے رب اساں ایمان گھن آئے ہیں توں ساکوں گواہیں وچ لکھ گھن۔

وَمَا لَنَا لَا نُؤْمِنُ بِاللّٰهِ وَمَا جَآءَنَا مِنَ الْحَقِّ ۙ وَنَطْمَعُ اَنْ یُّدْخِلَنَا رَبُّنَا مَعَ الْقَوْمِ الصّٰلِحِیْنَ ﴿۸۴﴾

۸۵۔ ساکوں کیا تھی گئے جو اساں اللہ تے ایمان نہ گھن آؤں تے جو ساڈو حق آئے تے ساڈی خواہش جو ساڈا رب ساکوں داخل کرے نیک لوکیں وچ۔

فَاَثَابَهُمُ اللّٰهُ بِمَا قَالُوْا جَنّٰتٍ تَجْرِیْ مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهٰرُ خٰلِدِیْنَ فِیْهَا ؕ وَذٰلِكَ جَزَآءُ الْمُحْسِنِیْنَ ﴿۸۵﴾

۸۶ تے اللہ سئیں انہیں کوں ایں گال دے بدلے وچ بہشت ڈیسی جنہیں دے وچ نہراں وہندیاں پیئن او اوندے وچ ہمیشہ رہسن تے ایھو نیک لوکیں دا بدلہ ہے۔

وَالَّذِیْنَ كَفَرُوْا وَكَذَّبُوْا بِاٰیٰتِنَاۤ اُولٰٓئِكَ اَصْحٰبُ الْجَحِیْمِ ﴿۸۶﴾

۸۷۔ تے جنہیں انکار کیتے تے ساڈی آیات کوں جھٹلائے تیں ایھے لوک دوزخی ہن۔

یٰۤاَیُّهَا الَّذِیْنَ اٰمَنُوْا لَا تُحَرِّمُوْا طَیِّبٰتِ مَاۤ اَحَلَّ اللّٰهُ لَكُمْ وَلَا تَعْتَدُوْا ؕ اِنَّ اللّٰهَ لَا یُحِبُّ الْمُعْتَدِیْنَ ﴿۸۷﴾

۸۸۔ اے ایمان والو تساں پاک چیزاں جیرھیاں اللہ سئیں تہاڈے کیتے حلال کیتن انہیں کوں حرام نہ کرو تے حدکنیں نہ ودھو بے شک اللہ سئیں زیادتی کرنڑ والیں کوں پسند نئیں کریندا۔

وَكُلُوْا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللّٰهُ حَلٰلًا طَیِّبًا ۪ وَّاتَّقُوا اللّٰهَ الَّذِیْۤ اَنْتُمْ بِهٖ مُؤْمِنُوْنَ ﴿۸۸﴾

۸۹۔ تے تساں کھاؤ جو تہاکوں اللہ سئیں ڈتے حلال تے پاک شہیں تے اللہ کنیں ڈرو جیندے اتے تساں ایمان گھن آئے ہو۔

لَا یُؤَاخِذُكُمُ اللّٰهُ بِاللَّغْوِ فِیْۤ اَیْمَانِكُمْ وَلٰكِنْ یُّؤَاخِذُكُمْ

۹۰۔ تہاڈی فضول قسمیں تے تہاکوں اللہ سئیں نئیں

بِمَا عَقَّدْتُّمُ الْاَيْمَانَ ۚ فَكَفَّارَتُهٗۤ اِطْعَامُ عَشَرَةِ مَسٰكِيْنَ مِنْ اَوْسَطِ مَا تُطْعِمُوْنَ اَهْلِيْكُمْ اَوْ كِسْوَتُهُمْ اَوْ تَحْرِيْرُ رَقَبَةٍ ۗ فَمَنْ لَّمْ يَجِدْ فَصِيَامُ ثَلٰثَةِ اَيَّامٍ ۗ ذٰلِكَ كَفَّارَةُ اَيْمَانِكُمْ اِذَا حَلَفْتُمْ ۗ وَاحْفَظُوْۤا اَيْمَانَكُمْ ۗ كَذٰلِكَ يُبَيِّنُ اللّٰهُ لَكُمْ اٰيٰتِهٖ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُوْنَ ﴿۹۰﴾

پکڑیندا تے او تہاکوں جیرھیاں تساں پکیاں قسماں کھندے ہو انہیں تے جنہیں دا کفارہ ہے ڈاہ مسکینیں کوں او کھاڻا کھواؤ جیرھا تساں اپنے گھروالیں کوں کھویندے ہو یا انہیں دے کپڑے یا ہک غلام کوں آزاد کرو تے جینکوں طاقت نہ ہوئے او ترے روزے رکھے۔ اے تہاڈی قسمیں دا کفارہ ہے جیرھیاں تساں کھندے ہو تے اپنڑیں قسمیں دی حفاظت کرو ایویں اللہ سئیں اپنے حکم تہاڈے کیتے کھول کھول کے بیان کریندے تاں جو تساں شکر کرو۔

يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْۤا اِنَّمَا الْخَمْرُ وَالْمَيْسِرُ وَالْاَنْصَابُ وَالْاَزْلَامُ رِجْسٌ مِّنْ عَمَلِ الشَّيْطٰنِ فَاجْتَنِبُوْهُ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُوْنَ ﴿۹۱﴾

۹۱۔ اے ایمان والو بے شک شراب تے جوا تے بت تے تیریں نال کرا کڈھنڑ پلیت تے شیطانی کم ایں کنیں بچو تاں جو تساں کامیاب تھی ونجو۔

اِنَّمَا يُرِيْدُ الشَّيْطٰنُ اَنْ يُّوْقِعَ بَيْنَكُمُ الْعَدَاوَةَ وَالْبَغْضَآءَ فِى الْخَمْرِ وَالْمَيْسِرِ وَيَصُدَّكُمْ عَنْ ذِكْرِ اللّٰهِ وَعَنِ الصَّلٰوةِ ۚ فَهَلْ اَنْتُمْ مُّنْتَهُوْنَ ﴿۹۲﴾

۹۲۔ بے شک شیطان تہاڈے درمیان شراب تے جوئے نال دشمنی تے بغض پاونڑ چاہندے تے تہاکوں اللہ دے ذکر تے نماز کنیں ہٹاونڑ چاہندے تے کیا تساں رک ویسو۔

وَاَطِيْعُوا اللّٰهَ وَاَطِيْعُوا الرَّسُوْلَ وَاحْذَرُوْا ۚ فَاِنْ تَوَلَّيْتُمْ فَاعْلَمُوْۤا اَنَّمَا عَلٰى رَسُوْلِنَا الْبَلٰغُ الْمُبِيْنُ ﴿۹۳﴾

۹۳۔ تے اللہ دی فرمانبرداری کرو تے (اوندے) رسول دی فرمانبرداری کرو تے ہوشیار رہو تے جے تساں پھر گیو بے تے جانڑ گھنو جو ساڈے رسول دی ذمہ داری صرف کھول کے پچا ڈیونڑ ہے۔

لَيْسَ عَلَى الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ جُنَاحٌ فِيْمَا طَعِمُوْۤا اِذَا مَا اتَّقَوْا وَّاٰمَنُوْا وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ ثُمَّ اتَّقَوْا وَّاٰمَنُوْا ثُمَّ اتَّقَوْا وَّاَحْسَنُوْا ۗ وَاللّٰهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِيْنَ ﴿۹۴﴾

۹۴۔ مومنیں تے نیک عمل کرنڑ والیں تے کوئی گناہ نئیں جو او کھاون جڈاں او اللہ کنیں ڈرن تے ایمان گھن آون تے نیک عمل کرن تے ول تقویٰ وچ ودھن تے ایمان وچ وی ول تقویٰ وچ ودھن تے احسان کرن تے اللہ احسان کرنڑ والیں کوں پسند کریندے۔ ع ۱۲

يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا لَيَبْلُوَنَّكُمُ اللّٰهُ بِشَىْءٍ مِّنَ الصَّيْدِ تَنَالُهٗۤ اَيْدِيْكُمْ وَرِمَاحُكُمْ لِيَعْلَمَ اللّٰهُ مَنْ يَّخَافُهٗ بِالْغَيْبِ ۚ فَمَنِ اعْتَدٰى بَعْدَ ذٰلِكَ فَلَهٗ عَذَابٌ اَلِيْمٌ ﴿۹۵﴾

۹۵۔ اے ایمان والو اللہ سئیں تہاکوں ازمیسی اوں تھوڑے شکار نال جے تک تہاڈے ہتھ تے نیزے پج سگسن تاں جو اللہ سئیں ظاہر کرے جیرھا او ڈھرتی کے اوں کنیں

ڈردے ۔ تے جیرھا ایندے بعد حد کنیں ودھسی تے اوندے واسطے ڈکھ ڈیوݨ والا عذاب ۔

يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا لَا تَقْتُلُوا الصَّيْدَ وَ اَنْتُمْ حُرُمٌ ؕ وَ مَنْ قَتَلَهٗ مِنْكُمْ مُّتَعَمِّدًا فَجَزَآءٌ مِّثْلُ مَا قَتَلَ مِنَ النَّعَمِ يَحْكُمُ بِهٖ ذَوَا عَدْلٍ مِّنْكُمْ هَدْيًۢا بٰلِغَ الْكَعْبَةِ اَوْ كَفَّارَةٌ طَعَامُ مَسٰكِيْنَ اَوْ عَدْلُ ذٰلِكَ صِيَامًا لِّيَذُوْقَ وَبَالَ اَمْرِهٖ ؕ عَفَا اللّٰهُ عَمَّا سَلَفَ ؕ وَ مَنْ عَادَ فَيَنْتَقِمُ اللّٰهُ مِنْهُ ؕ وَ اللّٰهُ عَزِيْزٌ ذُو انْتِقَامٍ ﴿۹۵﴾

۹۶۔ اے ایمان والو تساں شکار نہ مارو جڈاں تساں احرام وچ ہوو تے جیرھا اونکوں مریسی جاݨ بجھ کے تے اوندا بدلہ اوہو جیہاں جانور ہوسی جیرھا اوں ماریئے ڈو انصاف کرݨ والے تہاڈے وچوں ایندا فیصلہ کریسن تے اوں کوں قربانی کیتے کعبے تک پچاوݨاں ضروری ہے یا مسکینیں دا کھاݨا یا ایندے برابر روزے ہن تاں جو او اپݨے برے کم دی سزا پاوے ۔ جو گذر گئے او اللہ سئیں معاف کر ڈتے تے جیں ولا کیتا تے اللہ سئیں اوں کوں سزا ڈیسی تے اللہ سئیں غالب تے سزا ڈیوݨ والا ہے ۔

اُحِلَّ لَكُمْ صَيْدُ الْبَحْرِ وَ طَعَامُهٗ مَتَاعًا لَّكُمْ وَ لِلسَّيَّارَةِ ۚ وَ حُرِّمَ عَلَيْكُمْ صَيْدُ الْبَرِّ مَا دُمْتُمْ حُرُمًا ؕ وَ اتَّقُوا اللّٰهَ الَّذِيْۤ اِلَيْهِ تُحْشَرُوْنَ ﴿۹۶﴾

۹۷۔ تہاڈے اتے سمندر دا شکار حلال کیتا گئے تے اوندا کھاوݨ تہاڈے تے بنہیں مسافریں دے فائدے کیتے ہے ۔ تہاڈے اتے خشکی دا شکار حرام کیتا گئے جے تئیں تساں احرام وچ ہوو تے اللہ کنیں ڈرو جیندو تساں کٹھے کر کے نیتے ویسو

جَعَلَ اللّٰهُ الْكَعْبَةَ الْبَيْتَ الْحَرَامَ قِيٰمًا لِّلنَّاسِ وَ الشَّهْرَ الْحَرَامَ وَ الْهَدْيَ وَ الْقَلَآئِدَ ؕ ذٰلِكَ لِتَعْلَمُوْۤا اَنَّ اللّٰهَ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَ مَا فِي الْاَرْضِ وَ اَنَّ اللّٰهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيْمٌ ﴿۹۷﴾

۹۸۔ اللہ سئیں عزت والے گھر کعبے کوں لوکیں دی ترقی کیتے ذریعہ بݨائے تے عزت والے مہینے کوں تے قربانیں کوں تے پٹے والے جانوریں کوں اے ایں واسطے تاں جو تساں جاݨ گھنو بے شک اللہ سئیں جاݨدے جو آسمانیں وچ تے جو زمین وچ تے بے شک اللہ سئیں ہر شئے کوں بہوں جاݨدے ۔

اِعْلَمُوْۤا اَنَّ اللّٰهَ شَدِيْدُ الْعِقَابِ وَ اَنَّ اللّٰهَ غَفُوْرٌ رَّحِيْمٌ ﴿۹۸﴾

۹۹۔ تے تساں جاݨ گھنو بے شک اللہ سئیں سخت سزا ڈیوݨ والا تے بے شک اللہ سئیں بہوں بخشݨ والا تے بہوں رحم کرݨ والا ہے ۔

مَا عَلَى الرَّسُوْلِ اِلَّا الْبَلٰغُ ؕ وَ اللّٰهُ يَعْلَمُ مَا تُبْدُوْنَ

۱۰۰۔ ساڈے رسول دے ذمہ صرف پچاوݨ تے اللہ سئیں

وَمَا تَكْتُمُوْنَ ﴿۱۰۰﴾

جاݨدے جو تساں ظاہر کریندے ہو تے جو تساں لُکیندے ہو۔

قُلْ لَّا يَسْتَوِي الْخَبِيْثُ وَالطَّيِّبُ وَلَوْ اَعْجَبَكَ كَثْرَةُ الْخَبِيْثِ ۚ فَاتَّقُوا اللّٰهَ يٰٓاُولِي الْاَلْبَابِ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُوْنَ ﴿۱۰۱﴾ ع

۱۰۱۔ توں آکھ ڈے جو خبیث تے پاک ہکو جہیں نئیں ہوندے بھانویں تیکوں خبیث دی کثرت چنگی وی لگے۔ تے اے عقل والو اللہ کنیں ڈرو تاں جو تساں کامیاب تھی ونجو۔

يٰٓاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا لَا تَسْـَٔلُوْا عَنْ اَشْيَآءَ اِنْ تُبْدَ لَكُمْ تَسُؤْكُمْ ۚ وَاِنْ تَسْـَٔلُوْا عَنْهَا حِيْنَ يُنَزَّلُ الْقُرْاٰنُ تُبْدَ لَكُمْ ۭ عَفَا اللّٰهُ عَنْهَا ۭ وَاللّٰهُ غَفُوْرٌ حَلِيْمٌ ﴿۱۰۲﴾

۱۰۲۔ اے ایمان والو اینجھاں گالہیں نہ پچھو جو تہاڈے اتے ظاہر کر ڈتیاں ونجن تے تہاکوں بُریاں لگن تے جے انہیں دے متعلق پچھو جڈاں قرآن لہندا پیا ہووے تے او تہاڈے اتے ظاہر کر ڈتیاں ویسن اللہ سئیں آپ انہیں کوں ظاہر نئیں کیتا تے اللہ سئیں بہوں بخشݨ والا تے بہوں سمجھ نال کم گھنݨ والا ہے۔

قَدْ سَاَلَهَا قَوْمٌ مِّنْ قَبْلِكُمْ ثُمَّ اَصْبَحُوْا بِهَا كٰفِرِيْنَ ﴿۱۰۳﴾

۱۰۳۔ تساں کنیں پہلے وی ہک قوم نے انہیں گالہیں دا پچھیا ہا تے ول انہیں دے انکاری تھی گئے ہن۔

مَا جَعَلَ اللّٰهُ مِنْۢ بَحِيْرَةٍ وَّلَا سَآئِبَةٍ وَّلَا وَصِيْلَةٍ وَّلَا حَامٍ ۙ وَّلٰكِنَّ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا يَفْتَرُوْنَ عَلَى اللّٰهِ الْكَذِبَ ۭ وَاَكْثَرُهُمْ لَا يَعْقِلُوْنَ ﴿۱۰۴﴾

۱۰۴۔ تے اللہ سئیں نئیں بݨایا بحیرہ (ڈاہ بال جݨݨ والی ڈاچی دے کن کپݨ دی رسم) تے نہ سائبہ (پنج بال جݨݨ والی ڈاچی) تے نہ وسیلہ (بکری کوں لیلا لیلی جاڑے جاون) تے انہیں کوں کہیں ہک کوں ذبح نہ کرن تے نہ اوں (سانہن کوں چھوڑ ڈیوݨ جیندی نسل وچوں ڈاہ بال تھی ونجن) (اے رسماں غلط ہن) تے بے شک جیرھے کافرن او اللہ دے خلاف کوڑ بدھیندن تے انہیں وچوں بہوں سارے عقل نئیں کریندے۔

وَاِذَا قِيْلَ لَهُمْ تَعَالَوْا اِلٰى مَآ اَنْزَلَ اللّٰهُ وَاِلَى الرَّسُوْلِ قَالُوْا حَسْبُنَا مَا وَجَدْنَا عَلَيْهِ اٰبَآءَنَا ۭ اَوَلَوْ كَانَ اٰبَآؤُهُمْ لَا يَعْلَمُوْنَ شَيْـًٔا وَّلَا يَهْتَدُوْنَ ﴿۱۰۵﴾

۱۰۵۔ تے جڈاں انہیں کوں اکھیندے آؤ اوندو جو اللہ نے لہائے تے آؤ اوندے رسول دو او آہدن ساکوں او کافی ہے جیندے اتے اساں اپݨے پیو ڈاڈے کوں پاتے بھانویں انہیں دے پیو ڈاڈے کجھ وی نہ جاݨدے ہوون تے نہ سدھے رستے تے ہوون۔

يٰٓاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا عَلَيْكُمْ اَنْفُسَكُمْ ۚ لَا يَضُرُّكُمْ مَّنْ ضَلَّ اِذَا اهْتَدَيْتُمْ ۭ اِلَى اللّٰهِ مَرْجِعُكُمْ جَمِيْعًا

۱۰۶۔ اے ایمان والو تہاڈی جانیں دا تہاڈے اتے حق جیرھا گمراہ تھی گئے او تہاکوں نقصان نئیں پچا سگدا جے تساں

فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُوْنَ ﴿۱۰۵﴾

سدھے رستے تے ہوو۔ تساں ساریں اللہ دو ولٹڑے ول او تہاکوں جو تساں کریندے ہاوے ڈسیسی

يٰٓاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا شَهَادَةُ بَيْنِكُمْ اِذَا حَضَرَ اَحَدَكُمُ الْمَوْتُ حِيْنَ الْوَصِيَّةِ اثْنٰنِ ذَوَا عَدْلٍ مِّنْكُمْ اَوْ اٰخَرٰنِ مِنْ غَيْرِكُمْ اِنْ اَنْتُمْ ضَرَبْتُمْ فِي الْاَرْضِ فَاَصَابَتْكُمْ مُّصِيْبَةُ الْمَوْتِ تَحْبِسُوْنَهُمَا مِنْۢ بَعْدِ الصَّلٰوةِ فَيُقْسِمٰنِ بِاللّٰهِ اِنِ ارْتَبْتُمْ لَا نَشْتَرِيْ بِهٖ ثَمَنًا وَّلَوْ كَانَ ذَا قُرْبٰى وَلَا نَكْتُمُ شَهَادَةَ اللّٰهِ اِنَّآ اِذًا لَّمِنَ الْاٰثِمِيْنَ ﴿۱۰۶﴾

۱۰۷۔ اے ایمان والو جڈاں تہاڈے وچوں کوئی مرݨ لگے تے وصیت دے وقت تہاڈی گواہی دا طریقہ اے ہوسی جو تہاڈے وچوں ڈو انصاف کرݨ والے ہوݨ یا ڈو بے غیریں وچوں ہوݨ تے جے تساں سفر وچ ہوو تے تہاکوں موت دی مصیبت آونجے تے انہیں ڈوناہیں کوں نماز دے بعد روک گھنو تے او اللہ دی قسم کھاون جے تہاکوں شک پئے ونجے جو اساں ایں گواہی دا کوئی مل نئیں گِدھا بھانویں او کولہو دا سکا ہووے تے اساں اللہ دی گواہی کوں نہ لکیسوں نہ تاں اساں گناہ گاریں وچوں تھی ویسوں۔

فَاِنْ عُثِرَ عَلٰٓى اَنَّهُمَا اسْتَحَقَّآ اِثْمًا فَاٰخَرٰنِ يَقُوْمٰنِ مَقَامَهُمَا مِنَ الَّذِيْنَ اسْتَحَقَّ عَلَيْهِمُ الْاَوْلَيٰنِ فَيُقْسِمٰنِ بِاللّٰهِ لَشَهَادَتُنَآ اَحَقُّ مِنْ شَهَادَتِهِمَا وَمَا اعْتَدَيْنَآ اِنَّآ اِذًا لَّمِنَ الظّٰلِمِيْنَ ﴿۱۰۷﴾

۱۰۸۔ تے جے اے پتہ لگ ونجے جو انہیں اپݨے ذمے گناہ گھن گِدھے تے ول بے ڈو انہیں دی جا تے کھڑے تھیون انہیں وچوں جنہیں دے خلاف پہلے ڈو نے گواہی ڈتی ہائی او ڈوہیں اللہ دی قسم کھاون جو ساڈی گواہی انہیں ڈو دی گواہی کنیں زیادہ سچی ہے تے اساں زیادتی نئیں کیتی ناں تاں اساں ظالمیں وچوں تھی ویسوں۔

ذٰلِكَ اَدْنٰٓى اَنْ يَّاْتُوْا بِالشَّهَادَةِ عَلٰى وَجْهِهَآ اَوْ يَخَافُوْٓا اَنْ تُرَدَّ اَيْمَانٌۢ بَعْدَ اَيْمَانِهِمْ وَاتَّقُوا اللّٰهَ وَاسْمَعُوْا وَاللّٰهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفٰسِقِيْنَ ﴿۱۰۸﴾

ع ۱۴ ۴

۱۰۹۔ اے طریقہ انہیں کوں ایندے زیادہ کولہو کر ڈیسی جو او گواہی واقعے دے مطابق ڈیون یا او ڈرن جو انہیں دی قسم دے بعد بی قسم اوں کوں رد کرݨ واسطے پیش کر ڈتی ویسی۔ تے اللہ کنیں ڈرو تے سݨو تے اللہ سئیں نافرمان قوم کوں سدھا راہ نئیں ڈکھلیندا۔

يَوْمَ يَجْمَعُ اللّٰهُ الرُّسُلَ فَيَقُوْلُ مَاذَآ اُجِبْتُمْ قَالُوْا لَا عِلْمَ لَنَا اِنَّكَ اَنْتَ عَلَّامُ الْغُيُوْبِ ﴿۱۰۹﴾

۱۱۰۔ جڈاں اللہ سئیں ساریں رسولیں کوں کٹھا کریسی تے آکھسی تہاکوں کیا جواب ڈتا گیا ہا تے او آکھسن ساکوں پتہ نئیں بے شک توں غیب کوں بہوں جاݨدیں۔

اِذۡ قَالَ اللّٰهُ يٰعِيۡسَى ابۡنَ مَرۡيَمَ اذۡكُرۡ نِعۡمَتِىۡ عَلَيۡكَ وَعَلٰى وَالِدَتِكَ‌ۘ اِذۡ اَيَّدْتُّكَ بِرُوۡحِ الۡقُدُسِ تُكَلِّمُ النَّاسَ فِى الۡمَهۡدِ وَكَهۡلًا‌ ۚ وَاِذۡ عَلَّمۡتُكَ الۡكِتٰبَ وَالۡحِكۡمَةَ وَالتَّوۡرٰٮةَ وَالۡاِنۡجِيۡلَ‌ ۚ وَاِذۡ تَخۡلُقُ مِنَ الطِّيۡنِ كَهَیْـــٴَــةِ الطَّيۡرِ بِاِذۡنِىۡ فَتَنۡفُخُ فِيۡهَا فَتَكُوۡنُ طَيۡرًاۢ بِاِذۡنِىۡ‌ وَتُبۡرِئُ الۡاَكۡمَهَ وَالۡاَبۡرَصَ بِاِذۡنِىۡ‌ ۚ وَاِذۡ تُخۡرِجُ الۡمَوۡتٰى بِاِذۡنِىۡ‌ ۚ وَاِذۡ كَفَفۡتُ بَنِىۡۤ اِسۡرَآءِيۡلَ عَنۡكَ اِذۡ جِئۡتَهُمۡ بِالۡبَيِّنٰتِ فَقَالَ الَّذِيۡنَ كَفَرُوۡا مِنۡهُمۡ اِنۡ هٰذَاۤ اِلَّا سِحۡرٌ مُّبِيۡنٌ ﴿۱۱۱﴾

۱۱۱۔ جڈاں اللہ نے آکھیا اے عیسیٰ ابنِ مریم توں یاد کر ساڈی اوں نعمت جیرھی اساں تیڈے اتے کیتی ہائی تے تیڈی ما تے جڈاں روح القدس نال تیڈی مدد کیتی ہم۔ توں لوکیں نال گالہیں کریندا ہانویں پینگھے (چھوٹی عمر) وچ تے ڈھلدی جوانی وچ جڈاں میں تیکوں کتاب تے سنمپ تے سکھائی ہائی تورات تے انجیل وی تے جڈاں توں مٹی نال پکھی آلی کار میڈے حکم نال بݨیندا ہانویں تے توں اوندے وچ پھوکا مریندا ہانویں تے میڈے حکم نال پکھی بݨ ویندا ہا تے توں جماندرو اندھے تے کوڑھی کوں میڈے حکم نال ٹھیک کریندا ہانویں تے میڈے حکم نال مردے کڈھیندا ہانویں تے جڈاں میں بنی اسرائیل کوں تیں کنیں پریں رکھیے جڈاں توں انہیں کنیں دلیلاں گھن کے آیا ہانویں تے انہیں وچوں جیرھے لوکیں انکار کیتا ہا انہیں آکھیا اے تے صرف کھلا کھلا جادو ہے۔

وَاِذۡ اَوۡحَيۡتُ اِلَى الۡحَوَارِيّٖنَ اَنۡ اٰمِنُوۡا بِىۡ وَبِرَسُوۡلِىۡ‌ ۚ قَالُوۡۤا اٰمَنَّا وَاشۡهَدۡ بِاَنَّنَا مُسۡلِمُوۡنَ ﴿۱۱۲﴾

۱۱۲۔ تے جڈاں میں حواریں دو وحی کیتی جو تساں ایمان گھن آؤ میڈے اتے تے میڈے رسول تے انہیں آکھیا اساں من گِدھے تے توں گواہ رہ جو اساں بے شک مسلمان ہیں۔

اِذۡ قَالَ الۡحَـوَارِيُّوۡنَ يٰعِيۡسَى ابۡنَ مَرۡيَمَ هَلۡ يَسۡتَطِيۡعُ رَبُّكَ اَنۡ يُّنَزِّلَ عَلَيۡنَا مَآئِدَةً مِّنَ السَّمَآءِ‌ ؕ قَالَ اتَّقُوا اللّٰهَ اِنۡ كُنۡتُمۡ مُّؤۡمِنِيۡنَ ﴿۱۱۳﴾

۱۱۳۔ جڈاں حواریں آکھیا اے عیسیٰ ابنِ مریم کیا تیڈا رب اے طاقت رکھیندے جو ساڈے اتے آسمان کنیں مائدہ لہاوے اوں آکھیا اللہ کنیں ڈرو جے تساں مومن ہوے۔

قَالُوۡا نُرِيۡدُ اَنۡ نَّاۡكُلَ مِنۡهَا وَتَطۡمَئِنَّ قُلُوۡبُنَا وَنَعۡلَمَ اَنۡ قَدۡ صَدَقۡتَنَا وَنَكُوۡنَ عَلَيۡهَا مِنَ الشّٰهِدِيۡنَ ﴿۱۱۴﴾

۱۱۴۔ انہیں آکھیا اساں چاہندے ہیں جو اساں اوندے وچوں کھاؤں تے ساڈے دِل تسلی پکڑن تے اساں جاݨ گھنوں جو بے شک تیں سچ آکھیے اساں اوندے اتے گواہ بݨ ونجوں۔

قَالَ عِيۡسَى ابۡنُ مَرۡيَمَ اللّٰهُمَّ رَبَّنَاۤ اَنۡزِلۡ عَلَيۡنَا مَآئِدَةً مِّنَ السَّمَآءِ تَكُوۡنُ لَـنَا عِيۡدًا لِّاَوَّلِنَا وَاٰخِرِنَا وَاٰيَةً مِّنۡكَ‌ ۚ وَارۡزُقۡنَا وَاَنۡتَ خَيۡرُ الرّٰزِقِيۡنَ ﴿۱۱۵﴾

۱۱۵۔ عیسیٰ ابن مریم نے آکھیا اے اللہ اے ساڈے رب ساڈے اتے مائدہ لہا آسمان کنیں ساڈے پہلیں تے پچھلیں واسطے عید تھی ونجے تے تیڈے ولو نشان ہووے تے ساکوں رزق ڈے تے توں بہترین رزق ڈیوݨ والا ہویں۔

قَالَ اللّٰهُ اِنِّیْ مُنَزِّلُهَا عَلَیْكُمْ ۚ فَمَنْ یَّكْفُرْ بَعْدُ مِنْكُمْ فَاِنِّیْۤ اُعَذِّبُهٗ عَذَابًا لَّاۤ اُعَذِّبُهٗۤ اَحَدًا مِّنَ الْعٰلَمِیْنَ ﴿۱۱۵﴾

۱۱۶۔ اللہ سئیں آکھیا بے شک میں او تہاڈے اتے لہینداں تے ایندے بعد جے کہیں تہاڈے وچوں کفر کیتا تے میں اوں کوں عذاب ڈیساں۔ ایجھا عذاب جیرھا دنیا وچ میں کہیں کوں نہ ڈتا ہوسی۔

ع ۵

وَاِذْ قَالَ اللّٰهُ یٰعِیْسَى ابْنَ مَرْیَمَ ءَاَنْتَ قُلْتَ لِلنَّاسِ اتَّخِذُوْنِیْ وَاُمِّیَ اِلٰهَیْنِ مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ ؕ قَالَ سُبْحٰنَكَ مَا یَكُوْنُ لِیْۤ اَنْ اَقُوْلَ مَا لَیْسَ لِیْ ۗ بِحَقٍّ ؕ اِنْ كُنْتُ قُلْتُهٗ فَقَدْ عَلِمْتَهٗ ؕ تَعْلَمُ مَا فِیْ نَفْسِیْ وَلَاۤ اَعْلَمُ مَا فِیْ نَفْسِكَ ؕ اِنَّكَ اَنْتَ عَلَّامُ الْغُیُوْبِ ﴿۱۱۶﴾

۱۱۷۔ تے جڈاں اللہ سئیں آکھیا اے عیسیٰ ابن مریم کیا تیں لوکیں کوں آکھیا ہا جو میکوں تے میڈی ما کوں ڈو خدا اللہ کوں چھوڑ کے۔ اوں آکھیا توں پاک ہیں میکوں کیا حق ہا جو میں او آکھاں ہا جیندا میکوں کوئی حق نہ ہا جے میں آکھیا ہوسی تے توں اوں کوں جانڑیں جو میڈے دل وچ توں او نکوں جانڑیں تے جو تیڈے دل وچ۔ میں نئیں جانڑدا بے شک توں غیب کوں بہوں جانڑن والا ہیں۔

مَا قُلْتُ لَهُمْ اِلَّا مَاۤ اَمَرْتَنِیْ بِهٖۤ اَنِ اعْبُدُوا اللّٰهَ رَبِّیْ وَرَبَّكُمْ ۚ وَكُنْتُ عَلَیْهِمْ شَهِیْدًا مَّا دُمْتُ فِیْهِمْ ۚ فَلَمَّا تَوَفَّیْتَنِیْ كُنْتَ اَنْتَ الرَّقِیْبَ عَلَیْهِمْ ؕ وَاَنْتَ عَلٰى كُلِّ شَیْءٍ شَهِیْدٌ ﴿۱۱۷﴾

۱۱۸۔ میں انہیں کوں صرف او آکھئے جو تیں میکوں حکم ڈتا ہا جو اللہ دی عبادت کرو جیرھا میڈا وی رب تے تہاڈا وی رب اوتیں میں انہیں تے نگران ہانیں جے تیں انہیں وچ ہانیں جڈاں تیں میکوں وفات ڈے ڈتی تے توں ہی انہیں تے نگران ہانویں تے توں ہر چیز تے نگران ہیں۔

اِنْ تُعَذِّبْهُمْ فَاِنَّهُمْ عِبَادُكَ ۚ وَاِنْ تَغْفِرْ لَهُمْ فَاِنَّكَ اَنْتَ الْعَزِیْزُ الْحَكِیْمُ ﴿۱۱۸﴾

۱۱۹۔ جے انہیں کوں عذاب ڈیویں تے بے شک او تیڈے بندے ہن تے جے توں انہیں کوں بخش ڈیویں تے بے شک توں غالب تے بہوں سیانڑاں ہیں۔

قَالَ اللّٰهُ هٰذَا یَوْمُ یَنْفَعُ الصّٰدِقِیْنَ صِدْقُهُمْ ؕ لَهُمْ جَنّٰتٌ تَجْرِیْ مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهٰرُ خٰلِدِیْنَ فِیْهَاۤ اَبَدًا ؕ رَضِیَ اللّٰهُ عَنْهُمْ وَرَضُوْا عَنْهُ ؕ ذٰلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِیْمُ ﴿۱۱۹﴾

۱۲۰۔ اللہ سئیں آکھیا اے جہاڑا ہے سچیں کوں انہیں دا سچ فائدہ ڈیسی انہیں واسطے بہشت جیندے وچ نہراں وہندیاں پئین او ندے وچ ہمیشہ رہسن۔ اللہ انہیں تے راضی تھی گئے تے او اللہ تے راضی تھی گئین۔ اے بہوں وڈی کامیابی ہے۔

لِلّٰهِ مُلْكُ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ وَمَا فِیْهِنَّ ؕ وَهُوَ عَلٰى كُلِّ شَیْءٍ قَدِیْرٌ ﴿۱۲۰﴾

۱۲۱۔ آسمانیں تے زمین تے جو کجھ انہیں دے وچ انہیں دی بادشاہی اللہ کیتے ہے تے او ہر شئے تے قادر۔

ع ۶

سُوْرَةُ الْاَنْعَامِ مَكِّيَّةٌ وَّهِيَ مَعَ الْبَسْمَلَةِ مِائَةٌ وَّسِتٌّ وَّسِتُّوْنَ اٰيَةً وَّعِشْرُوْنَ رُكُوْعًا

سورۃ انعام مکی ہے تے بسم اللہ نال اینڈیاں ۱۶۶ آیتاں تے ۲۰ رکوع ہن۔

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ①

۱۔ میں شروع کریندا اں اللہ دے ناں نال جیرھا بہوں مہربان ڈیوݨ والا تے ول ول رحم کرݨ والا ہے۔

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِيْ خَلَقَ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضَ وَجَعَلَ الظُّلُمٰتِ وَالنُّوْرَ ثُمَّ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا بِرَبِّهِمْ يَعْدِلُوْنَ ②

۲۔ ساریاں صفتاں اللہ سئیں واسطے ہن جیں آسمانیں تے زمین کوں بݨائے تے اندھارے تے سوجھلا بݨائس ایندے باوجود کافر لوک اپݨے رب دا شریک بݨیندن

هُوَ الَّذِيْ خَلَقَكُمْ مِّنْ طِيْنٍ ثُمَّ قَضٰٓى اَجَلًا وَاَجَلٌ مُّسَمًّى عِنْدَهٗ ثُمَّ اَنْتُمْ تَمْتَرُوْنَ ③

۳۔ او ہو ہے جیں تہاکوں ہِک مٹی کنیں پیدا کیتے تے وقت مقرر کیتس تے ایں مقرر وقت دا علم ہونکوں ہے ول وی تساں شک کریندے ہو۔

وَهُوَ اللّٰهُ فِي السَّمٰوٰتِ وَفِي الْاَرْضِ يَعْلَمُ سِرَّكُمْ وَجَهْرَكُمْ وَيَعْلَمُ مَا تَكْسِبُوْنَ ④

۴۔ او ہو اللہ جیرھا آسمانیں تے زمینیں وچ او تہاڈے رازیں کوں وی جاݨدے تے تہاڈے ظاہر کوں وی تے او جاݨدے جو تساں کمندے ہو۔

وَمَا تَاْتِيْهِمْ مِّنْ اٰيَةٍ مِّنْ اٰيٰتِ رَبِّهِمْ اِلَّا كَانُوْا عَنْهَا مُعْرِضِيْنَ ⑤

۵۔ تے جڈاں وی انہیں دے رب دے نشانیں وچوں کوئی نشان اندے تے او اوں کنیں منہ پھیر گھندن۔

فَقَدْ كَذَّبُوْا بِالْحَقِّ لَمَّا جَآءَهُمْ فَسَوْفَ يَاْتِيْهِمْ اَنْۢبٰٓؤُا مَا كَانُوْا بِهٖ يَسْتَهْزِءُوْنَ ⑥

۶۔ بے شک انہیں سچ کوں جھٹلائے جڈاں او انہیں دو آ گئے۔ تے جلدی اونہیں کوں او خبراں مل ویسن جنہیں تے او کھلدن۔

اَلَمْ يَرَوْا كَمْ اَهْلَكْنَا مِنْ قَبْلِهِمْ مِّنْ قَرْنٍ مَّكَّنّٰهُمْ فِي الْاَرْضِ مَا لَمْ نُمَكِّنْ لَّكُمْ وَاَرْسَلْنَا السَّمَآءَ عَلَيْهِمْ مِّدْرَارًا وَّجَعَلْنَا الْاَنْهٰرَ تَجْرِيْ مِنْ تَحْتِهِمْ فَاَهْلَكْنٰهُمْ بِذُنُوْبِهِمْ وَاَنْشَاْنَا مِنْۢ بَعْدِهِمْ قَرْنًا اٰخَرِيْنَ ⑦

۷۔ کیا انہیں کوں پتہ نئیں جو انہیں کنیں پہلے اساں کتنے زمانے دے لوکیں کوں ہلاک کیتے اساں انہیں کوں زمین وچ او طاقت ڈتی ہائی جیرھی تہاکوں نئیں ڈتی تے اساں انہیں تے بدلیں کنیں ڈاڈھا مینہ وسائے تے انہیں واسطے نہراں بݨائیں جیرھیاں انہیں دے ماتحت چلدیاں ہن ول اساں انہیں دے گناہیں دی وجہ نال انہیں کوں ہلاک کر ڈتا تے اوندے بعد

ہک ہی نسل پیدا کر ڈتی ۔

وَلَوْ نَزَّلْنَا عَلَيْكَ كِتٰبًا فِىْ قِرْطَاسٍ فَلَمَسُوْهُ بِاَيْدِيْهِمْ لَقَالَ الَّذِيْنَ كَفَرُوْٓا اِنْ هٰذَآ اِلَّا سِحْرٌ مُّبِيْنٌ ۝۸

۸۔ تے جے اساں تیڈے اتے کاغذیں تے لکھی ہوئی کتاب لہیندے تے او اونکوں ہتھ نال وٹُھن وی سہی تے ول وی کافر ایہو آکھسن اے تے کھلا کھلا فریب

وَقَالُوْا لَوْلَآ اُنْزِلَ عَلَيْهِ مَلَكٌ ۭ وَلَوْ اَنْزَلْنَا مَلَكًا لَّقُضِىَ الْاَمْرُ ثُمَّ لَا يُنْظَرُوْنَ ۝۹

۹۔ تے او آہدن ایندے اتے کیوں نئیں لہایا گیا فرشتہ تے جے اساں فرشتہ لہاؤں ہا تے ایں گال دا فیصلہ تھی ونجے ہا تے انہیں کوں ول مہلت نہ ڈتی ونجے ہا ۔

وَلَوْ جَعَلْنٰهُ مَلَكًا لَّجَعَلْنٰهُ رَجُلًا وَّلَلَبَسْنَا عَلَيْهِمْ مَّا يَلْبِسُوْنَ ۝۱۰

۱۰۔ تے جے اساں اونکوں فرشتہ بݨاؤں ہا تے اوں کوں وی آدمی دی شکل وچ بھیجوں ہا تے جیرھی گال ہݨ انہیں تے مشتبہ تھئی پئی ہے ول وی اساں مشتبہ رکھوں ہا ۔

وَلَقَدِ اسْتُهْزِئَ بِرُسُلٍ مِّنْ قَبْلِكَ فَحَاقَ بِالَّذِيْنَ سَخِرُوْا مِنْهُمْ مَّا كَانُوْا بِهٖ يَسْتَهْزِءُوْنَ ۝۱۱ ع

۱۱۔ تیں کنیں پہلے وی رسولیں نال مذاق کیتا گئے ۔ تے پچھیں اوں عذاب جیندے اتے او مذاق کریندے ہن او انہیں کوں گھیر (ولہیٹ) گِدے ۔

قُلْ سِيْرُوْا فِى الْاَرْضِ ثُمَّ انْظُرُوْا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكَذِّبِيْنَ ۝۱۲

۱۲۔ توں آکھ جو زمین وچ ٹرو پھرو ول ڈیکھو جو جھٹلاوݨ والیں دا انجام کیا تھئے ۔

قُلْ لِّمَنْ مَّا فِى السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ ۭ قُلْ لِّلّٰهِ ۭ كَتَبَ عَلٰى نَفْسِهِ الرَّحْمَةَ ۭ لَيَجْمَعَنَّكُمْ اِلٰى يَوْمِ الْقِيٰمَةِ لَا رَيْبَ فِيْهِ ۭ اَلَّذِيْنَ خَسِرُوْٓا اَنْفُسَهُمْ فَهُمْ لَا يُؤْمِنُوْنَ ۝۱۳

۱۳۔ توں آکھ کیندا ہے جو آسمانیں تے زمین وچ (ول) توں آپ آکھ جو اللہ دا ہے ۔ اوں اپݨے اتے رحمت فرض کر ڈتی ہے بے شک او تہاکوں ضرور قیامت دے ڈینہہ کٹھا کریسی جیندے وچ کوئی شک نئیں جیرھے لوکیں اپݨے آپ کوں گھاٹا ڈتے بے شک او ایمان نہ انیسن ۔

وَلَهٗ مَا سَكَنَ فِى الَّيْلِ وَالنَّهَارِ ۭ وَهُوَ السَّمِيْعُ الْعَلِيْمُ ۝۱۴

۱۴۔ تے جیرھا کجھ رات تے ڈینہہ وچ موجود ہے اوہیں دا ہے تے او بہوں سݨݨ والا تے بہوں جاݨݨ والا ہے ۔

قُلْ اَغَيْرَ اللّٰهِ اَتَّخِذُ وَلِيًّا فَاطِرِ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ وَهُوَ يُطْعِمُ وَلَا يُطْعَمُ ۭ قُلْ اِنِّىْٓ اُمِرْتُ اَنْ اَكُوْنَ اَوَّلَ مَنْ اَسْلَمَ وَلَا تَكُوْنَنَّ مِنَ الْمُشْرِكِيْنَ ۝۱۵

۱۵۔ توں آکھ کیا میں اللہ دے سوا بیا سنگتی بݨاواں جیرھا آسمانیں تے زمین دا پیدا کرݨ والا ہے ۔ تے او کھویندے تے کھوایا نئیں ویندا ۔ توں آکھ میکوں حکم ڈتا گئے جو میں پہلا فرمانبردار بݨاں تے توں مشرکیں وچوں اصلو

نہ بنڑیں۔

قُلْ إِنِّيٓ أَخَافُ إِنْ عَصَيْتُ رَبِّي عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿١٦﴾

۱۶۔ توں آکھ بے شک میں وڈے ڈینہہ دے عذاب کنیں ڈردا ں جے میں نافرمانی کراں۔

مَّن يُصْرَفْ عَنْهُ يَوْمَئِذٍ فَقَدْ رَحِمَهُۥ ۚ وَذَٰلِكَ الْفَوْزُ الْمُبِينُ ﴿١٧﴾

۱۷۔ جیں کنیں اوں جہاڑے او عذاب ہٹا ڈتا گیا تے بے شک اوندے اتے رحمت ہوسی تے اے کھلی کھلی کامیابی ہے۔

وَإِن يَمْسَسْكَ اللَّهُ بِضُرٍّ فَلَا كَاشِفَ لَهُۥٓ إِلَّا هُوَ ۖ وَإِن يَمْسَسْكَ بِخَيْرٍ فَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١٨﴾

۱۸۔ تے جے اللہ تیکوں نقصان پچاوے تے اونکوں ہٹاونڑ والا کوئی نئیں سوائے ہوندے تے جے او تیکوں بھلائی پچاوے تے او ہر چیز تے قادر ہے۔

وَهُوَ الْقَاهِرُ فَوْقَ عِبَادِهِۦ ۚ وَهُوَ الْحَكِيمُ الْخَبِيرُ ﴿١٩﴾

۱۹۔ او اپنڑے بندیں تے غالب تے او بہوں سیانٹا تے باخبر۔

قُلْ أَيُّ شَيْءٍ أَكْبَرُ شَهَادَةً ۖ قُلِ اللَّهُ ۖ شَهِيدٌۢ بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ ۚ وَأُوحِيَ إِلَيَّ هَٰذَا الْقُرْءَانُ لِأُنذِرَكُم بِهِۦ وَمَنۢ بَلَغَ ۚ أَئِنَّكُمْ لَتَشْهَدُونَ أَنَّ مَعَ اللَّهِ ءَالِهَةً أُخْرَىٰ ۚ قُل لَّآ أَشْهَدُ ۚ قُلْ إِنَّمَا هُوَ إِلَٰهٌ وَاحِدٌ وَإِنَّنِي بَرِيٓءٌ مِّمَّا تُشْرِكُونَ ﴿٢٠﴾

۲۰۔ توں آکھ جو سب کنیں زیادہ سچی گواہی ڈیونڑ والی کیڑھی ہستی ہے ول توں آکھ جو اللہ میڈے تے تہاڈے درمیان گواہ تے میڈو اے قرآن وحی کیتا گئے تاں جو میں تہاکوں تے جینکوں اے پہنچے ایندے نال ہوشیار کراں کیا تساں اے گواہی ڈیندے ہو جو خدا نال بے معبود وی ہن توں آکھ میں گواہی نئیں ڈیندا توں آکھ بے شک او ہی ہک معبود ہے تے میں بیزاراں اوں کنیں جینکوں تساں شریک بنڑیندے ہو۔

الَّذِينَ ءَاتَيْنَٰهُمُ الْكِتَٰبَ يَعْرِفُونَهُۥ كَمَا يَعْرِفُونَ أَبْنَآءَهُمُ ۘ الَّذِينَ خَسِرُوٓا أَنفُسَهُمْ فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٢١﴾

۲۱۔ جنہیں لوکیں کوں اساں کتاب ڈتی ہے او اونکوں ایویں سنجنڑیندن جیویں او اپنڑے پتریں کوں سنجنڑیندن تے جنہیں لوکیں اپنڑے نفس کوں گھاٹا ڈتے تے او ایمان نئیں انیندے۔

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَوْ كَذَّبَ بِـَٔايَٰتِهِۦٓ ۗ إِنَّهُۥ لَا يُفْلِحُ الظَّٰلِمُونَ ﴿٢٢﴾

۲۲۔ اوں کنیں وڈا ظالم کون جیڑھا اللہ تے کوڑ بدھیندے یا اوندے نشانیں کوں جھٹلیندے۔ بے شک ظالم لوک کامیاب نئیں تھیندے

وَ يَوْمَ نَحْشُرُهُمْ جَمِيْعًا ثُمَّ نَقُوْلُ لِلَّذِيْنَ اَشْرَكُوْٓا اَيْنَ شُرَكَآؤُكُمُ الَّذِيْنَ كُنْتُمْ تَزْعُمُوْنَ ﴿۲۲﴾

۲۲۔ تے اساں جڈاں انہیں ساریں کوں کٹھا کرسوں ول آکھسوں انہیں کوں جیرھے شرک کریندے ہن تہاڈے شریک کتھائن جنیدے متعلق دعویٰ کریندے ہاوے۔

ثُمَّ لَمْ تَكُنْ فِتْنَتُهُمْ اِلَّآ اَنْ قَالُوْا وَاللّٰهِ رَبِّنَا مَا كُنَّا مُشْرِكِيْنَ ﴿۲۳﴾

۲۳۔ پچھیں ایندے جواب وچ او صرف اے آکھسن اللہ دی قسم جیرھا ساڈا رب ہے اساں مشرک کائے ناں ہاسے

اُنْظُرْ كَيْفَ كَذَبُوْا عَلٰٓى اَنْفُسِهِمْ وَضَلَّ عَنْهُمْ مَّا كَانُوْا يَفْتَرُوْنَ ﴿۲۴﴾

۲۵۔ ڈیکھ کیویں اپنے اتے کوڑ بدھیندن تے او بھل ویسن جیرھا او کوڑ بدھیندے ہن۔

وَمِنْهُمْ مَّنْ يَّسْتَمِعُ اِلَيْكَ ۚ وَجَعَلْنَا عَلٰى قُلُوْبِهِمْ اَكِنَّةً اَنْ يَّفْقَهُوْهُ وَفِيْٓ اٰذَانِهِمْ وَقْرًا ۭ وَاِنْ يَّرَوْا كُلَّ اٰيَةٍ لَّا يُؤْمِنُوْا بِهَا ۭ حَتّٰٓى اِذَا جَاۗءُوْكَ يُجَادِلُوْنَكَ يَقُوْلُ الَّذِيْنَ كَفَرُوْٓا اِنْ هٰذَآ اِلَّآ اَسَاطِيْرُ الْاَوَّلِيْنَ ﴿۲۵﴾

۲۶۔ انہیں وچوں کجھ او ہن جیرھے تیڈی گال کوں سندن تے اساں انہیں دے دلیں تے پردے پا ڈتن جو اے سمجھ نہ سگن۔ تے انہیں دے کنیں وچ بوڑ جے او سارے نشان وی ڈیکھ گھنن تاں وی اوندے اتے ایمان نہ گھن اوسن۔ تے جڈاں او تیڈے کول اندن تیڈے نال جھیڑا کریندن۔ تے جیرھے کافرن او آہدن جو اے تے پہلے لوکیں دیاں کہانیائن۔

وَهُمْ يَنْهَوْنَ عَنْهُ وَيَنْــــَٔـوْنَ عَنْهُ ۚ وَاِنْ يُّهْلِكُوْنَ اِلَّآ اَنْفُسَهُمْ وَمَا يَشْعُرُوْنَ ﴿۲۶﴾

۲۷۔ تے او ہنیں کوں اوں کنیں رکیندن تے آپ وی رکدن تے او صرف اپنے آپ کوں ہلاک کریندن تے او سمجھدے نئیں۔

وَلَوْ تَرٰٓى اِذْ وُقِفُوْا عَلَي النَّارِ فَقَالُوْا يٰلَيْتَنَا نُرَدُّ وَلَا نُكَذِّبَ بِاٰيٰتِ رَبِّنَا وَنَكُوْنَ مِنَ الْمُؤْمِنِيْنَ ﴿۲۷﴾

۲۸۔ تے جے توں ڈیکھیں جڈاں او دوزخ دے سامنے کھڑے کیتے ویسن آکھسن ہائے ساڈا افسوس اساں اپنے رب دی آیات نہ جھٹلاؤں ہا تے مومنیں وچوں بݨ ونجوں ہا۔

بَلْ بَدَا لَهُمْ مَّا كَانُوْا يُخْفُوْنَ مِنْ قَبْلُ ۭ وَلَوْ رُدُّوْا لَعَادُوْا لِمَا نُهُوْا عَنْهُ وَاِنَّهُمْ لَكٰذِبُوْنَ ﴿۲۸﴾

۲۹۔ سچ اے ہے جو اللہ سیئں ظاہر کرڈتے جو ایں کنیں پہلے او لکیندے ہن تے جے انہیں کوں ولا پھٹیا ونجے تے ول دی او اوہیں کریسن جھتو انہیں کوں روکیا گئے تے بے شک او کوڑ مریندے پئین۔

وَقَالُوْٓا اِنْ هِىَ اِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا وَمَا نَحْنُ

۳۰۔ تے انہیں آکھیا ساڈی صرف ایہا دنیا دی زندگی ہے۔

بِمَبْعُوثِينَ ﴿٣٠﴾

ساکوں اٹھالیا نہ ولیسی ۔

وَلَوْ تَرَىٰ إِذْ وُقِفُوا عَلَىٰ رَبِّهِمْ ۚ قَالَ أَلَيْسَ هَٰذَا بِالْحَقِّ ۚ قَالُوا بَلَىٰ وَرَبِّنَا ۚ قَالَ فَذُوقُوا الْعَذَابَ بِمَا كُنتُمْ تَكْفُرُونَ ﴿٣١﴾

٣١ ۔ تے جے توں ڈیکھیں جڈاں او اپنڑے رب دے سامنڑے کھڑے کیتے ولیسن او آکھسی کیا اے ڈینہہ سچ نہ ہا او آکھسن بالکل اے سچ ، ساڈے رب تے او آکھسی اپنڑے انکار دی وجہ نال عذاب بھوگو ۔

قَدْ خَسِرَ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِلِقَاءِ اللَّهِ ۖ حَتَّىٰ إِذَا جَاءَتْهُمُ السَّاعَةُ بَغْتَةً قَالُوا يَا حَسْرَتَنَا عَلَىٰ مَا فَرَّطْنَا فِيهَا وَهُمْ يَحْمِلُونَ أَوْزَارَهُمْ عَلَىٰ ظُهُورِهِمْ ۚ أَلَا سَاءَ مَا يَزِرُونَ ﴿٣٢﴾

٣٢ ۔ انہیں اللہ دی ملاقات کوں جھٹلائے او گھاٹے وچ ن تے جڈاں انہیں تے او وقت اچنڑ گھت آ ولیسی تے او آکھسن ہائے ساڈا افسوس جو اساں ایں وقت دے بارے وچ کوتاہی کیتی تے او اپنڑی کنڈیں تے اپنڑے بار چئی ودے ہوسن ۔ سنڑو جیرھا بار او چئی ودن او بہوں برا ہے ۔

وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَعِبٌ وَلَهْوٌ ۖ وَلَلدَّارُ الْآخِرَةُ خَيْرٌ لِّلَّذِينَ يَتَّقُونَ ۗ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿٣٣﴾

٣٣ ۔ اے دنیا دی زندگی تے صرف کھیل تے تماشا ہے ۔ تے جیرھے اللہ کنیں ڈردن آخرت دا گھر انہیں واسطے چنگا ہے کیا تساں عقل نوھے کریندے ۔

قَدْ نَعْلَمُ إِنَّهُ لَيَحْزُنُكَ الَّذِي يَقُولُونَ ۖ فَإِنَّهُمْ لَا يُكَذِّبُونَكَ وَلَٰكِنَّ الظَّالِمِينَ بِآيَاتِ اللَّهِ يَجْحَدُونَ ﴿٣٤﴾

٣٤ ۔ اساں جانڑدے ہیں او جیرھیاں گالہیں کریندن توں مونجھا تھیندیں او تیکوں نئیں جھٹلیندے ظالم لوک تے اللہ دی آیات دا انکار کریندن ۔

وَلَقَدْ كُذِّبَتْ رُسُلٌ مِّن قَبْلِكَ فَصَبَرُوا عَلَىٰ مَا كُذِّبُوا وَأُوذُوا حَتَّىٰ أَتَاهُمْ نَصْرُنَا ۚ وَلَا مُبَدِّلَ لِكَلِمَاتِ اللَّهِ ۚ وَلَقَدْ جَاءَكَ مِن نَّبَإِ الْمُرْسَلِينَ ﴿٣٥﴾

٣٥ ۔ بے شک تیں کنیں پہلے وی رسول جھٹلائے گیئن تے جڈاں انہیں کوں جھٹلایا گیے تے ڈکھ ڈتا گئے انہیں صبر کیتے ول انہیں دو ساڈی مدد آگئی تے اللہ دیاں گالہیں کوئی بدل نئیں سگدا ۔ تیں کنیں رسولیں دیاں خبراں آچکین ۔

وَإِن كَانَ كَبُرَ عَلَيْكَ إِعْرَاضُهُمْ فَإِنِ اسْتَطَعْتَ أَن تَبْتَغِيَ نَفَقًا فِي الْأَرْضِ أَوْ سُلَّمًا فِي السَّمَاءِ فَتَأْتِيَهُم بِآيَةٍ ۚ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَجَمَعَهُمْ عَلَى الْهُدَىٰ ۚ فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْجَاهِلِينَ ﴿٣٦﴾

٣٦ ۔ تے جے تیکوں انہیں دا منہ پھیر گھننڑ تکلیف ڈیندے تے جے تیکوں طاقت تے زمین وچ سرنگ یا آسمان وچ پوڑی گول سگیں تے انہیں دو نشان گھن آویں (تے گھن آ) جے اللہ چاہندا انہیں کوں سدھے راہ تے کٹھا کر ڈیوے ہا تے توں ناواقفیں وچو اصلوں نہ تھی

إِنَّمَا يَسْتَجِيبُ الَّذِينَ يَسْمَعُونَ ۘ وَالْمَوْتَىٰ يَبْعَثُهُمُ

٣٧ ۔ بے شک او ہے لوک قبول کریندن جیرھے سنڑدن

اللّٰهُ ثُمَّ اِلَیْهِ یُرْجَعُوْنَ ﴿۳۶﴾

تے مُردیں کوں اللہ سئیں اٹھیسی تے ول او اوندو ولائے ولیسن ۔

وَ قَالُوْا لَوْلَا نُزِّلَ عَلَیْهِ اٰیَةٌ مِّنْ رَّبِّهٖ ؕ قُلْ اِنَّ اللّٰهَ قَادِرٌ عَلٰۤی اَنْ یُّنَزِّلَ اٰیَةً وَّ لٰكِنَّ اَكْثَرَهُمْ لَا یَعْلَمُوْنَ ﴿۳۷﴾

۳۸ ۔ تے او آہدن ایندے اتے اپنڑے رب ولو کیوں کوئی نشان نئیں لہایا گیا توں آکھ بے شک اللہ قادر ہے جو او نشان لہاوے تے انہیں وچوں بہوں سارے نئیں جانڑدے ۔

وَ مَا مِنْ دَآبَّةٍ فِی الْاَرْضِ وَ لَا طٰٓئِرٍ یَّطِیْرُ بِجَنَاحَیْهِ اِلَّاۤ اُمَمٌ اَمْثَالُكُمْ ؕ مَا فَرَّطْنَا فِی الْكِتٰبِ مِنْ شَیْءٍ ثُمَّ اِلٰی رَبِّهِمْ یُحْشَرُوْنَ ﴿۳۸﴾

۳۹ ۔ زمین وچ کوئی جانور نئیں تے نہ کوئی پکھی جیرھا اپنڑے کھمبیں نال اڈردے تے او تہاڈے آلی کار جماعتاں ہن اساں ایں کتاب وچ کوئی وی کمی نئیں کیتی پچھیں او اپنڑے رب دو کٹھے کیتے ویسن ۔

وَ الَّذِیْنَ كَذَّبُوْا بِاٰیٰتِنَا صُمٌّ وَّ بُكْمٌ فِی الظُّلُمٰتِ ؕ مَنْ یَّشَاِ اللّٰهُ یُضْلِلْهُ ؕ وَ مَنْ یَّشَاْ یَجْعَلْهُ عَلٰی صِرَاطٍ مُّسْتَقِیْمٍ ﴿۳۹﴾

۴۰ ۔ تے جیں ساڈی آیات کوں جھٹلائے او بوڑن تے گونگن اندھاریں وچن جینکوں اللہ چاہندے گمراہ کر ڈیندے تے جینکوں چاہندے اونکوں سدھے رستے تیں چلا ڈیندے ۔

قُلْ اَرَءَیْتَكُمْ اِنْ اَتٰىكُمْ عَذَابُ اللّٰهِ اَوْ اَتَتْكُمُ السَّاعَةُ اَغَیْرَ اللّٰهِ تَدْعُوْنَ ۚ اِنْ كُنْتُمْ صٰدِقِیْنَ ﴿۴۰﴾

۴۱ ۔ توں آکھ ڈسو تے سہی جے تہاڈو اللہ دا عذاب آونجے یا قیامت آونجے کیا خدا دے سوا کہیں ہے کوں سڈیسو جے تساں سچے ہوے (تے ڈسو)

بَلْ اِیَّاهُ تَدْعُوْنَ فَیَكْشِفُ مَا تَدْعُوْنَ اِلَیْهِ اِنْ شَآءَ وَ تَنْسَوْنَ مَا تُشْرِكُوْنَ ﴿۴۱﴾

۴۲ ۔ تساں اوہیں کوں سڈیسو تے او مصیبت کوں دور کریسی جیندے کیتے تساں سڈیندے پئے ہاوے جے او چاہسی تے تساں بھل ویسو جیرھا شرک کریندے پئے ہو ۔

وَ لَقَدْ اَرْسَلْنَاۤ اِلٰۤی اُمَمٍ مِّنْ قَبْلِكَ فَاَخَذْنٰهُمْ بِالْبَاْسَآءِ وَ الضَّرَّآءِ لَعَلَّهُمْ یَتَضَرَّعُوْنَ ﴿۴۲﴾

۴۳ ۔ یتیں کنیں پہلے وی قومیں دو اساں رسول پٹھین تے ول اساں انہیں کوں پکڑیئے مالی تے جسمانی مصیبتیں نال تاں جو او عاجزی کرن ۔

فَلَوْلَاۤ اِذْ جَآءَهُمْ بَاْسُنَا تَضَرَّعُوْا وَ لٰكِنْ قَسَتْ قُلُوْبُهُمْ وَ زَیَّنَ لَهُمُ الشَّیْطٰنُ مَا كَانُوْا یَعْمَلُوْنَ ﴿۴۳﴾

۴۴ ۔ اے کیوں نہ تھیا جو جڈاں انہیں تے ساڈا عذاب آیا ہا او عاجزی کرن ہا تے ہتھو انہیں دے دل سخت تھی گئین تے شیطان نے جو او کریندن اونکوں سوہنڑا

کر کے ڈکھالئے۔

فَلَمَّا نَسُوْا مَا ذُكِّرُوْا بِهٖ فَتَحْنَا عَلَيْهِمْ اَبْوَابَ كُلِّ شَيْءٍ ؕ حَتّٰٓى اِذَا فَرِحُوْا بِمَآ اُوْتُوْٓا اَخَذْنٰهُمْ بَغْتَةً فَاِذَا هُمْ مُّبْلِسُوْنَ ﴿۴۵﴾

۴۵۔ جڈاں او بھُل گئین جو انہیں کوں نصیحت کیتی گئی ہائی تے اساں انہیں تے ہر چیز دے دروازے کھول ڈتے تے جڈاں او اوندے نال جو انہیں کوں ڈتا گیا ہا اساں انہیں کوں اچݨ گُت پکڑ گِدھا تے ول او نا امید تھی گئے

فَقُطِعَ دَابِرُ الْقَوْمِ الَّذِيْنَ ظَلَمُوْا ؕ وَالْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ ﴿۴۶﴾

۴۶۔ تے جیرھی قوم نے ظلم کیتا ہا اوندیاں پاڑاں پٹ ڈتیاں گیاں تے ساریاں صفتاں اللّٰہ دیاں ہن جیرھا سارے جہانیں دا پالنہار۔

قُلْ اَرَءَيْتُمْ اِنْ اَخَذَ اللّٰهُ سَمْعَكُمْ وَاَبْصَارَكُمْ وَخَتَمَ عَلٰى قُلُوْبِكُمْ مَّنْ اِلٰهٌ غَيْرُ اللّٰهِ يَاْتِيْكُمْ بِهٖ ؕ اُنْظُرْ كَيْفَ نُصَرِّفُ الْاٰيٰتِ ثُمَّ هُمْ يَصْدِفُوْنَ ﴿۴۷﴾

۴۷۔ توں آکھ تساں ڈسو جے اللّٰہ تہاڈے کنیں تے اکھیں کوں ضائع کر ڈیوے تے تہاڈے دلیں تے مہر لا ڈیوے اللّٰہ دے سوا کیرھا معبود جیرھا اے تہاڈو ولا انیسی توں ڈیکھ اساں کیویں آیات وٹا پھیر کے بیان کریندے ہیں او ول وی منہ پھیر گھندن۔

قُلْ اَرَءَيْتَكُمْ اِنْ اَتٰىكُمْ عَذَابُ اللّٰهِ بَغْتَةً اَوْ جَهْرَةً هَلْ يُهْلَكُ اِلَّا الْقَوْمُ الظّٰلِمُوْنَ ﴿۴۸﴾

۴۸۔ توں آکھ ڈسو جے تہاڈے اُتے آوے اللّٰہ دا عذاب اچݨ گُت یا ظاہر ظہور تے ظالمیں دے سوا ہیا کہیں کوں ہلاک نہ کیتا ویسی۔

وَمَا نُرْسِلُ الْمُرْسَلِيْنَ اِلَّا مُبَشِّرِيْنَ وَمُنْذِرِيْنَ ۚ فَمَنْ اٰمَنَ وَاَصْلَحَ فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُوْنَ ﴿۴۹﴾

۴۹۔ تے اساں رسولیں کوں دین دی خوشخبری ڈیوݨ والا تے ڈراوݨ والا بݨا کے پٹھیندے ہیں تے جیرھا من گھنے تے اصلاح کرے اوندے اتے کوئی خوف نئیں تے نہ او مونجھے تھیسن۔

وَالَّذِيْنَ كَذَّبُوْا بِاٰيٰتِنَا يَمَسُّهُمُ الْعَذَابُ بِمَا كَانُوْا يَفْسُقُوْنَ ﴿۵۰﴾

۵۰۔ تے جنہیں ساڈی آیات کوں جھٹلائے انہیں کوں انہیں دی نافرمانی دی وجہ نال عذاب پہنچسی۔

قُلْ لَّآ اَقُوْلُ لَكُمْ عِنْدِيْ خَزَآئِنُ اللّٰهِ وَلَآ اَعْلَمُ الْغَيْبَ وَلَآ اَقُوْلُ لَكُمْ اِنِّيْ مَلَكٌ ۚ اِنْ اَتَّبِعُ اِلَّا مَا يُوْحٰٓى اِلَيَّ ؕ قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الْاَعْمٰى وَالْبَصِيْرُ ؕ اَفَلَا تَتَفَكَّرُوْنَ ﴿۵۱﴾

۵۱۔ توں آکھ میں نئیں آہدا جو میں کنیں اللّٰہ دے خزانے ہن تے نہ میں غیب جاݨداں تے میں نئیں آہدا تہاکوں جو میں فرشتہ ہاں میں تے صرف اوندی پیروی کرینداں جو میڈو وحی کیتی ویندی۔ توں آکھ کیا اندھا تے سوجاکھا ہکو جہیں تھی سگدن کیا تساں

سوچیندے نوں ہے ۔

وَأَنذِرْ بِهِ الَّذِينَ يَخَافُونَ أَن يُحْشَرُوا إِلَىٰ رَبِّهِمْ لَيْسَ لَهُم مِّن دُونِهِ وَلِيٌّ وَلَا شَفِيعٌ لَّعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ ﴿٥١﴾

۵۲۔ تے توں ایندے نال ڈرا انہیں لوکیں کوں جیرھے ڈردن جو انہیں کوں خدا دو کٹھا کیتا ویسی انہیں دا کوئی وی سنگتی تے سفارشی نہ ہوسی تاں جو او اللہ کنیں ڈرن ۔

وَلَا تَطْرُدِ الَّذِينَ يَدْعُونَ رَبَّهُم بِالْغَدَاةِ وَالْعَشِيِّ يُرِيدُونَ وَجْهَهُ ۖ مَا عَلَيْكَ مِنْ حِسَابِهِم مِّن شَيْءٍ وَمَا مِنْ حِسَابِكَ عَلَيْهِم مِّن شَيْءٍ فَتَطْرُدَهُمْ فَتَكُونَ مِنَ الظَّالِمِينَ ﴿٥٢﴾

۵۳۔ تے انہیں لوکیں کوں دھکے نہ ڈیسے جیرھے فجر تے شام اپنڑے رب کوں سڈیندن تے اوندی رضا چاہندن۔ تیڈے ذمے انہیں دے حساب وچوں کجھ وی نئیں تے نہ تیڈے حساب وچوں کجھ انہیں دے ذمے ہے جے تیں انہیں کوں دھکا ڈیتا تے توں ظالمیں وچوں تھی ویسیں۔

وَكَذَٰلِكَ فَتَنَّا بَعْضَهُم بِبَعْضٍ لِّيَقُولُوا أَهَٰؤُلَاءِ مَنَّ اللَّهُ عَلَيْهِم مِّن بَيْنِنَا ۗ أَلَيْسَ اللَّهُ بِأَعْلَمَ بِالشَّاكِرِينَ ﴿٥٣﴾

۵۴۔ ایویں اساں بعض انہیں دے بندیں کوں بعض نال آزمائے جو اے آکھن ایہے ہن ساڈے وچوں اللہ سئیں جنہیں تے احسان کیتے کیا اللہ سئیں شکر کرنڑ والیں کوں خوب نئیں جانڑدا۔

وَإِذَا جَاءَكَ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِآيَاتِنَا فَقُلْ سَلَامٌ عَلَيْكُمْ ۖ كَتَبَ رَبُّكُمْ عَلَىٰ نَفْسِهِ الرَّحْمَةَ ۖ أَنَّهُ مَنْ عَمِلَ مِنكُمْ سُوءًا بِجَهَالَةٍ ثُمَّ تَابَ مِن بَعْدِهِ وَأَصْلَحَ فَأَنَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٥٤﴾

۵۵۔ تے جڈاں تیڈو او لوک اندن جیرھے ساڈی آیات کوں مندن تے توں انہیں کوں آکھ تہاڈے اتے سلامتی ہے۔ تہاڈے رب نے اپنڑے آپ تے رحمت فرض کر ڈتی ہے بے شک جیں تہاڈے وچوں غفلت دی وجہ نال بُرائی کیتی ول اوندے بعد توبہ کر گدھی تے اصلاح کیتی تے بے شک او بہوں بخشنڑ والا تے بہوں مہربان ۔

وَكَذَٰلِكَ نُفَصِّلُ الْآيَاتِ وَلِتَسْتَبِينَ سَبِيلُ الْمُجْرِمِينَ ﴿٥٥﴾ ع ۶ ۱۲

۵۶۔ تے ایویں اساں آیات کھول کے بیان کریندے ہیں تے تاں جو مجرمیں دا راہ ظاہر تھی ونجے ۔

قُلْ إِنِّي نُهِيتُ أَنْ أَعْبُدَ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِن دُونِ اللَّهِ ۚ قُل لَّا أَتَّبِعُ أَهْوَاءَكُمْ ۙ قَدْ ضَلَلْتُ إِذًا وَمَا أَنَا مِنَ الْمُهْتَدِينَ ﴿٥٦﴾

۵۷۔ توں آکھ بے شک میں روکیا گیاں جو ہیں انہیں دی عبادت کراں جینکوں تساں اللہ دے سوا سڈیندے ہو۔ توں آکھ میں تہاڈی خواہشات دی پیروی نئیں کریندا ناں تاں میں گمراہ تھی ویساں تے ہدایت پاونڑ والیں وچوں نہ رہساں ۔

قُلْ إِنِّي عَلَىٰ بَيِّنَةٍ مِّن رَّبِّي وَكَذَّبْتُم بِهِ ۚ مَا عِندِي مَا تَسْتَعْجِلُونَ بِهِ ۚ إِنِ الْحُكْمُ إِلَّا لِلَّهِ ۖ يَقُصُّ الْحَقَّ

۵۸۔ توں آکھ میں اپنڑے رب ولوں دلیل تے ہاں تے تساں اونکوں جھٹلائے جو تساں جلدی منگدے ہو او میں کنیں نئیں ۔

وَهُوَ خَيْرُ الْفٰصِلِيْنَ ﴿۵۷﴾

حکم صرف اللہ دا چلدے اوحق بیان کریندے تے او فیصلہ کرݨ والیں وچوں سب کنیں چنگا ہِ۔

قُلْ لَّوْ اَنَّ عِنْدِيْ مَا تَسْتَعْجِلُوْنَ بِهٖ لَقُضِيَ الْاَمْرُ بَيْنِيْ وَ بَيْنَكُمْ ؕ وَ اللّٰهُ اَعْلَمُ بِالظّٰلِمِيْنَ ﴿۵۸﴾

۵۹۔ توں آکھ جے اوہیں کنیں ہوندی جو تساں جلدی منگدے ہو تے فیصلہ تھی ونجے ہا تہاڈے تے میڈے درمیان تے اللہ سئیں ظالمیں کوں بہوں جاݨدے۔

وَ عِنْدَهٗ مَفَاتِحُ الْغَيْبِ لَا يَعْلَمُهَاۤ اِلَّا هُوَ ؕ وَ يَعْلَمُ مَا فِي الْبَرِّ وَ الْبَحْرِ ؕ وَ مَا تَسْقُطُ مِنْ وَّرَقَةٍ اِلَّا يَعْلَمُهَا وَ لَا حَبَّةٍ فِيْ ظُلُمٰتِ الْاَرْضِ وَ لَا رَطْبٍ وَّ لَا يَابِسٍ اِلَّا فِيْ كِتٰبٍ مُّبِيْنٍ ﴿۵۹﴾

۶۰۔ تے غیب دیاں کنجیاں ہوں کنیں ہن۔ اہنیں کوں صرف اوہو جاݨدے تے او جاݨدے جو خشکی وچ تے سمندر وچ تے کوئی پتر جو ڈھاندا او اونکوں جاݨدے تے زمین دے اندھاریں وچ کوئی داݨہ نئیں تے نہ کوئی سئی تے نہ سکی چیز جیڑھی اوندی کھلی حفاظت وچ نہ ہووے۔

وَ هُوَ الَّذِيْ يَتَوَفّٰىكُمْ بِالَّيْلِ وَ يَعْلَمُ مَا جَرَحْتُمْ بِالنَّهَارِ ثُمَّ يَبْعَثُكُمْ فِيْهِ لِيُقْضٰۤى اَجَلٌ مُّسَمًّى ۚ ثُمَّ اِلَيْهِ مَرْجِعُكُمْ ثُمَّ يُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُوْنَ ﴿۶۰﴾ ع ۱۴

۶۱۔ اوہوہِ جیڑھا رات کوں تہاڈی روح قبض کریندے تے ڈینہہ کوں جو کریندے ہو او وی جاݨدے۔ ول ڈینہہ کوں تہاکوں اٹھیلیندے تاں جو مقررہ مدت پوری تھی ونجے۔ ایندے بعد تساں اوہیں دو ولݨے پچھیں او تہاکوں ڈسیسی جو تساں کریندے ہادے۔

وَ هُوَ الْقَاهِرُ فَوْقَ عِبَادِهٖ وَ يُرْسِلُ عَلَيْكُمْ حَفَظَةً ؕ حَتّٰۤى اِذَا جَآءَ اَحَدَكُمُ الْمَوْتُ تَوَفَّتْهُ رُسُلُنَا وَ هُمْ لَا يُفَرِّطُوْنَ ﴿۶۱﴾

۶۲۔ تے او اپݨے بندیں تے غالب تے تہاڈو نگران پٹھیندا رہ ویندے تے جڈاں تہاڈے وچوں کہیں تے موت اندی ہِ تے ساڈے رسول اونکوں مریندن تے ایندے وچ او کوئی گھٹی نئیں کریندے۔

ثُمَّ رُدُّوْۤا اِلَى اللّٰهِ مَوْلٰىهُمُ الْحَقِّ ؕ اَلَا لَهُ الْحُكْمُ ۟ وَ هُوَ اَسْرَعُ الْحٰسِبِيْنَ ﴿۶۲﴾

۶۳۔ پچھیں انہیں کوں اللہ دو جیڑھا اہنیں دا سچا آقاہِ ولایا ویسی۔ سنڑو فیصلہ ہونداہِ تے او حساب گھنݨ والیں وچوں جلدی کرݨ والاہِ۔

قُلْ مَنْ يُّنَجِّيْكُمْ مِّنْ ظُلُمٰتِ الْبَرِّ وَ الْبَحْرِ تَدْعُوْنَهٗ تَضَرُّعًا وَّ خُفْيَةً ۚ لَئِنْ اَنْجٰىنَا مِنْ هٰذِهٖ لَنَكُوْنَنَّ مِنَ الشّٰكِرِيْنَ ﴿۶۳﴾

۶۴۔ توں آکھ تہاکوں کون نجات ڈیندے خشکی تے سمندر دے اندھاریں کنیں تساں اونکوں عاجزی نال تے لک کے سڈیندے ہو (آہدے ہو) جے او ساکوں ایں مصیبت کنیں بچا گھنے تے اساں ضرور شکر کرݨ والیں وچوں تھی ویسوں۔

قُلِ اللّٰهُ يُنَجِّيْكُمْ مِّنْهَا وَ مِنْ كُلِّ كَرْبٍ ثُمَّ اَنْتُمْ تُشْرِكُوْنَ ﴿۶۴﴾

۶۵۔ توں آکھ جو اللہ تہاکوں انہیں کنیں نجات ڈیندے تے ہر مصیبت کنیں تساں ول وی شرک کریندے ہو۔

قُلْ هُوَ الْقَادِرُ عَلٰٓى اَنْ يَّبْعَثَ عَلَيْكُمْ عَذَابًا مِّنْ فَوْقِكُمْ اَوْ مِنْ تَحْتِ اَرْجُلِكُمْ اَوْ يَلْبِسَكُمْ شِيَعًا وَّ يُذِيْقَ بَعْضَكُمْ بَاْسَ بَعْضٍ ؕ اُنْظُرْ كَيْفَ نُصَرِّفُ الْاٰيٰتِ لَعَلَّهُمْ يَفْقَهُوْنَ ﴿۶۵﴾

۶۶۔ توں آکھ او قادر ہے جو تہاڈے اتے عذاب بھیجے تہاڈے اتوں وی تے تہاڈے پیریں دے تلوں وی یا تہاکوں ٹولیں وچ ونڈ کے ہک ڈوجھے دے خلاف کر ڈیوے تے تہاڈے بعض کوں بعض بنہیں نال تکلیف پچا دے۔ توں ڈیکھ کیویں اساں پھیر پھیر کے آیتاں بیان کریندے ہیں تاں جو او سمجھن۔

وَكَذَّبَ بِهٖ قَوْمُكَ وَ هُوَ الْحَقُّ ؕ قُلْ لَّسْتُ عَلَيْكُمْ بِوَكِيْلٍ ؕ ﴿۶۶﴾

۶۷۔ تے تیڈی قوم نے انکوں جھٹلائے تے ہے او سچا توں آکھ میں تہاڈا ذمہ دار نئیں۔

لِكُلِّ نَبَاٍ مُّسْتَقَرٌّ ۫ وَّسَوْفَ تَعْلَمُوْنَ ﴿۶۷﴾

۶۸۔ ہر خبر دی مد ہوندی ہے تے تساں جلدی جاݨ گھنسو۔

وَاِذَا رَاَيْتَ الَّذِيْنَ يَخُوْضُوْنَ فِيْٓ اٰيٰتِنَا فَاَعْرِضْ عَنْهُمْ حَتّٰى يَخُوْضُوْا فِيْ حَدِيْثٍ غَيْرِهٖ ؕ وَاِمَّا يُنْسِيَنَّكَ الشَّيْطٰنُ فَلَا تَقْعُدْ بَعْدَ الذِّكْرٰى مَعَ الْقَوْمِ الظّٰلِمِيْنَ ﴿۶۸﴾

۶۹۔ تے جڈاں توں انہیں کوں ڈیکھیں جیرھے ساڈی آیات دے بارے وچ بے ہودگی کریندن تے توں انہیں کنیں منہ پھیر گھن جے تئیں او بی گالہیں وچ نہ لگ ونجن تے جے تیکوں شیطان بھلا ڈیوے تے یاد کرݨ دے بعد ظالم قوم نال نہ بہہ۔

وَمَا عَلَى الَّذِيْنَ يَتَّقُوْنَ مِنْ حِسَابِهِمْ مِّنْ شَيْءٍ وَّلٰكِنْ ذِكْرٰى لَعَلَّهُمْ يَتَّقُوْنَ ﴿۶۹﴾

۷۰۔ جیرھے لوک اللہ کنیں ڈردن انہیں دے ذمے انہیں دے حساب وچوں کجھ وی نئیں اے نصیحت تاں جو او اللہ کنیں ڈرن۔

وَذَرِ الَّذِيْنَ اتَّخَذُوْا دِيْنَهُمْ لَعِبًا وَّلَهْوًا وَّغَرَّتْهُمُ الْحَيٰوةُ الدُّنْيَا وَذَكِّرْ بِهٖٓ اَنْ تُبْسَلَ نَفْسٌۢ بِمَا كَسَبَتْ ۖ لَيْسَ لَهَا مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ وَلِيٌّ وَّلَا شَفِيْعٌ ۚ وَاِنْ تَعْدِلْ كُلَّ عَدْلٍ لَّا يُؤْخَذْ مِنْهَا ؕ اُولٰٓئِكَ الَّذِيْنَ اُبْسِلُوْا بِمَا كَسَبُوْا ۚ لَهُمْ شَرَابٌ مِّنْ حَمِيْمٍ وَّعَذَابٌ اَلِيْمٌۢ بِمَا كَانُوْا يَكْفُرُوْنَ ۧ ﴿۷۰﴾

۷۱۔ تے انہیں کوں چھوڑ ڈے جنہیں اپݨے دین کوں کھیڈ تے تماشا بݨائے تے دنیاوی زندگی انہیں کوں دھوکے وچ سٹ گھتے تو نصیحت کر اے نہ تھیوے جو کوئی جان اپݨے کمیں دی وجہ نال ہلاک تھی ونجے تے انہیں دا اللہ دے سوا کوئی سنگتی تے سفارشی کوئے نئیں تے جے او ہر قسم دا بدلہ ڈیون تے انہیں کنیں نہ گھدا ولیسی۔ ایہے لوک جیرھے اپݨے کمیں دی وجہ نال ہلاک کیتے گئین انہیں دے پیوݨ کیتے

ع ۱۴

تا پاٹی ہوسی تے ڈکھ ڈیوݨ والا عذاب ایں واسطے جو او کفر کریندے ہن۔

قُلْ اَنَدْعُوْا مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ مَا لَا یَنْفَعُنَا وَلَا یَضُرُّنَا وَ نُرَدُّ عَلٰۤی اَعْقَابِنَا بَعْدَ اِذْ هَدٰىنَا اللّٰهُ كَالَّذِی اسْتَهْوَتْهُ الشَّیٰطِیْنُ فِی الْاَرْضِ حَیْرَانَ ۪ لَهٗۤ اَصْحٰبٌ یَّدْعُوْنَهٗۤ اِلَی الْهُدَى ائْتِنَا ؕ قُلْ اِنَّ هُدَى اللّٰهِ هُوَ الْهُدٰى ؕ وَ اُمِرْنَا لِنُسْلِمَ لِرَبِّ الْعٰلَمِیْنَ ۟ۙ

۷۲۔ توں آکھ کیا اساں اللہ دے سوا اونکوں سڈوں جیرھا ساکوں نہ فائدہ پچا سگدے تے نہ نقصان تے اساں سدھے راہ کنوں جیرھا ساکوں اللہ ڈکھائے اپݨے کھڑیں تے پھرو بچوں اویں جیویں کہیں کوں شیطان سدھے راہ کنیں ہٹا ڈیوے تے او زمین وچ حیران تے پریشان ہووے۔ اوندے سنگتی اونکوں سدھے راہ دو سڈیندے پئے ہوون۔ توں آکھ جو اللہ دی ہدایت ہی اصل ہدایت تے ساکوں حکم ڈِتا گئے جو اساں سارے جہانیں دے پالنہار دی فرمانبرداری کروں۔

وَ اَنْ اَقِیْمُوا الصَّلٰوةَ وَ اتَّقُوْهُ ؕ وَ هُوَ الَّذِیْۤ اِلَیْهِ تُحْشَرُوْنَ ۟

۷۳۔ تے نماز کوں ٹھیک کرکے پڑھو تے اوں کنیں ڈرو او ہو ہے جیندو لتساں کٹھے کیتے ویسو۔

وَ هُوَ الَّذِیْ خَلَقَ السَّمٰوٰتِ وَ الْاَرْضَ بِالْحَقِّ ؕ وَ یَوْمَ یَقُوْلُ كُنْ فَیَكُوْنُ ؕ۬ قَوْلُهُ الْحَقُّ ؕ وَ لَهُ الْمُلْكُ یَوْمَ یُنْفَخُ فِی الصُّوْرِ ؕ عٰلِمُ الْغَیْبِ وَ الشَّهَادَةِ ؕ وَ هُوَ الْحَكِیْمُ الْخَبِیْرُ ۟

۷۴۔ او ہو ہے جیں آسمانیں تے زمین کوں حق نال پیدا کیتے تے جڈاں او آکھسی تھی ونج تے او تھی ویسی۔ اوندی گال سچ تے ہوندی بادشاہت ہوسی جڈاں بگل وجایا ویسی او غیب تے حاضر کوں جاݨݨ والا ہے تے او بہوں سیاݨا تے باخبر۔

وَ اِذْ قَالَ اِبْرٰهِیْمُ لِاَبِیْهِ اٰزَرَ اَتَتَّخِذُ اَصْنَامًا اٰلِهَةً ۚ اِنِّیْۤ اَرٰىكَ وَ قَوْمَكَ فِیْ ضَلٰلٍ مُّبِیْنٍ ۟

۷۵۔ تے جڈاں ابراہیم اپݨے پیو آزر کوں آکھیا کیا توں بتیں کوں معبود بݨیندیں بے شک میں تیکوں تے تیڈی قوم کوں کھلی گمراہی وچ ڈیکھدا پیاں۔

وَ كَذٰلِكَ نُرِیْۤ اِبْرٰهِیْمَ مَلَكُوْتَ السَّمٰوٰتِ وَ الْاَرْضِ وَ لِیَكُوْنَ مِنَ الْمُوْقِنِیْنَ ۟

۷۶۔ تے ایویں حضرت ابراہیم کوں اساں ڈکھیندے ہاسے آسمان تے زمین دی حکومت تاں جو او یقین کرݨ والیں وچوں دی تھی ونجے۔

فَلَمَّا جَنَّ عَلَیْهِ الَّیْلُ رَاٰ كَوْكَبًا ۚ قَالَ هٰذَا رَبِّیْ ۚ فَلَمَّاۤ اَفَلَ قَالَ لَاۤ اُحِبُّ الْاٰفِلِیْنَ ۟

۷۷۔ تے جیلھے رات اوندے تے پردہ سٹ ڈِتے اوں تارا ڈِٹھے آکھئیس اے میڈا رب (تھی سگدے) جیرھے ویلھے او لہہ

گئے اوں آکھیے میں ہِہ ونجݨ آلیں کوں پسند نئیں کریندا.

فَلَمَّا رَاَ الْقَمَرَ بَازِغًا قَالَ هٰذَا رَبِّيْ ۚ فَلَمَّآ اَفَلَ قَالَ لَئِنْ لَّمْ يَهْدِنِيْ رَبِّيْ لَاَكُوْنَنَّ مِنَ الْقَوْمِ الضَّآلِّيْنَ ﴿۷۷﴾

۷۸. تے جیلھے اوں چمکدے چندر کوں ڈٹھے آکھیس اے میڈا رب تے جیلھے او لہہ گئے آکھیس جے میڈا رب میکوں سدھا راہ نہ ڈکھالے ہا تے ضرور میں گمراہ قوم وچوں ہی ونجاں ہا

فَلَمَّا رَاَ الشَّمْسَ بَازِغَةً قَالَ هٰذَا رَبِّيْ هٰذَآ اَكْبَرُ ۚ فَلَمَّآ اَفَلَتْ قَالَ يٰقَوْمِ اِنِّيْ بَرِيْٓءٌ مِّمَّا تُشْرِكُوْنَ ﴿۷۸﴾

۷۹. تے جیلھے چمکدے سجھ کوں ڈٹھس آکھیس اے میڈا رب اے وڈا ہِے تے جیلھے او لہہ گئے آکھیس اے میڈی قوم بے شک میں جینکوں تساں شریک بݨیندے ہو اوں کنیں بے زاراں.

اِنِّيْ وَجَّهْتُ وَجْهِيَ لِلَّذِيْ فَطَرَ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضَ حَنِيْفًا وَّمَآ اَنَا مِنَ الْمُشْرِكِيْنَ ﴿۷۹﴾

۸۰. بے شک میں ہر ڈِنگ تے ول کنیں بچدے ہوئیں اپݨی توجہ اوں دو پھیر ڈِتی ہِے جیں آسمان تے زمین پیدا کیتن. تے میں مشرکیں وچوں نہیں.

وَحَآجَّهٗ قَوْمُهٗ ۭ قَالَ اَتُحَآجُّوْٓنِّيْ فِي اللّٰهِ وَقَدْ هَدٰىنِ ۭ وَلَآ اَخَافُ مَا تُشْرِكُوْنَ بِهٖٓ اِلَّآ اَنْ يَّشَاۗءَ رَبِّيْ شَيْـــًٔا ۭ وَسِعَ رَبِّيْ كُلَّ شَيْءٍ عِلْمًا ۭ اَفَلَا تَتَذَكَّرُوْنَ ﴿۸۰﴾

۸۱. تے اوندی قوم اوندے نال بحث کیتی اوں آکھیا کیا تساں اللہ دے بارے وچ میڈے نال بحث کریندے ہو تے اوں میکوں سدھا راہ ڈکھا لئے تے میں انہیں کنیں نئیں ڈردا جیرھے تساں شریک بݨیندے ہو ہا جے میڈا رب کوئی چیز چاہے۔ میڈا رب علم نال ہر چیز تے حاوی ہِے کیا تساں نصیحت نوہے حاصل کریندے۔

وَكَيْفَ اَخَافُ مَآ اَشْرَكْتُمْ وَلَا تَخَافُوْنَ اَنَّكُمْ اَشْرَكْتُمْ بِاللّٰهِ مَا لَمْ يُنَزِّلْ بِهٖ عَلَيْكُمْ سُلْطٰنًا ۭ فَاَيُّ الْفَرِيْقَيْنِ اَحَقُّ بِالْاَمْنِ ۚ اِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُوْنَ ﴿۸۱﴾

۸۲. تے میں اوں کنیں کیویں ڈر سگداں جینکوں تساں (اللہ دا) شریک بݨیندے ہو تے تساں نوہے ڈردے جو تساں اللہ نال شریک پئے کریندے ہو تے اللہ سئیں تہاڈے اتے ایندے واسطے کوئی دلیل وی نئیں لہائی۔ کیرھا ٹولہ ڈوناہیں ٹولیں وچوں امن دا زیادہ حق دار ہِے جے تساں جاݨدے ہو۔

اَلَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَلَمْ يَلْبِسُوْٓا اِيْمَانَهُمْ بِظُلْمٍ اُولٰۗىِٕكَ لَهُمُ الْاَمْنُ وَهُمْ مُّهْتَدُوْنَ ﴿۸۲﴾

۸۳. جیرھے ایمان گھن آئن تے اپݨے ایمان کوں ظلم نال نہیں ملایا انہاں لوکیں واسطے امن تے ایہے لوک سدھے راہ تے ہن۔

وَتِلْكَ حُجَّتُنَآ اٰتَيْنٰهَآ اِبْرٰهِيْمَ عَلٰي قَوْمِهٖ ۭ نَرْفَعُ

۸۴. تے اے ساڈی دلیل ہائی جیرھی اساں ابراہیم کوں ڈتی

دَرَجٰتٍ مَّنْ نَّشَآءُ ؕ اِنَّ رَبَّكَ حَكِیْمٌ عَلِیْمٌ ﴿۸۴﴾

ہائی اوندی قوم دے مقابلے وچ ۔ اساں جیندے چاہندے ہیں درجے اچے کریندے ہیں ۔ بے شک تیڈا رب سیاݨا تے بہوں جاݨݨ والا ہے۔

وَوَهَبْنَا لَهٗۤ اِسْحٰقَ وَیَعْقُوْبَ ؕ كُلًّا هَدَیْنَا ۚ وَنُوْحًا هَدَیْنَا مِنْ قَبْلُ وَمِنْ ذُرِّیَّتِهٖ دَاوٗدَ وَسُلَیْمٰنَ وَاَیُّوْبَ وَیُوْسُفَ وَمُوْسٰى وَهٰرُوْنَ ؕ وَكَذٰلِكَ نَجْزِی الْمُحْسِنِیْنَ ﴿۸۵﴾

۸۵ ۔ تے اساں اونکوں اسحاق تے یعقوب ڈِتا تے ساریں کوں ہدایت ڈِتی تے نوح کوں ایں کنوں پہلے اساں ہدایت ڈِتی ہائی تے اوندی اولاد وچوں داؤد تے سلیمان تے ایوب تے یوسف تے موسیٰ تے ہارون تے اساں ایویں نیکی کرݨ والیں کوں بدلہ ڈیندے ہیں ۔

وَزَكَرِیَّا وَیَحْیٰى وَعِیْسٰى وَاِلْیَاسَ ؕ كُلٌّ مِّنَ الصّٰلِحِیْنَ ﴿۸۶﴾

۸۶ ۔ تے زکریا تے یحییٰ تے عیسیٰ تے الیاس سارے نیک لوکیں وچوں ہن ۔

وَاِسْمٰعِیْلَ وَالْیَسَعَ وَیُوْنُسَ وَلُوْطًا ؕ وَكُلًّا فَضَّلْنَا عَلَى الْعٰلَمِیْنَ ﴿۸۷﴾

۸۷ ۔ تے اسماعیل تے الیسع تے یونس تے لوط تے ساریں کوں اساں جہانیں تے فضیلت ڈِتی ہائی ۔

وَمِنْ اٰبَآئِهِمْ وَذُرِّیّٰتِهِمْ وَاِخْوَانِهِمْ ۚ وَاجْتَبَیْنٰهُمْ وَهَدَیْنٰهُمْ اِلٰى صِرَاطٍ مُّسْتَقِیْمٍ ﴿۸۸﴾

۸۸ ۔ تے انہیں دے پیو ڈاڈیں وچوں تے اولاد وچوں تے انہیں دے بھرانویں وچوں تے انہیں ساریں کوں اساں چُݨ گِدھا تے سدھے راہ تے انہیں کوں ٹوریا ہاسے ۔

ذٰلِكَ هُدَى اللّٰهِ یَهْدِیْ بِهٖ مَنْ یَّشَآءُ مِنْ عِبَادِهٖ ؕ وَلَوْ اَشْرَكُوْا لَحَبِطَ عَنْهُمْ مَّا كَانُوْا یَعْمَلُوْنَ ﴿۸۹﴾

۸۹ ۔ اے اللہ دی ہدایت ایندے نال اپݨے بندیں وچوں جینکوں چاہندے ہدایت ڈیندے تے جے او شرک کریسن تے جیڑھے او عمل کریسن او سارے ونجھ ویسن ۔

اُولٰٓئِكَ الَّذِیْنَ اٰتَیْنٰهُمُ الْكِتٰبَ وَالْحُكْمَ وَالنُّبُوَّةَ ۚ فَاِنْ یَّكْفُرْ بِهَا هٰۤؤُلَآءِ فَقَدْ وَكَّلْنَا بِهَا قَوْمًا لَّیْسُوْا بِهَا بِكٰفِرِیْنَ ﴿۹۰﴾

۹۰ ۔ ایہے ہن جینکوں اساں کتاب تے حکم تے نبوت ڈِتی تے جے او ایندا انکار کریسن تے اساں انہیں کوں ایجھی قوم دے حوالے کر ڈِتے جیڑھی اوندا انکار نئیں کریندی ۔

اُولٰٓئِكَ الَّذِیْنَ هَدَى اللّٰهُ فَبِهُدٰىهُمُ اقْتَدِهْ ؕ قُلْ لَّاۤ اَسْـَٔلُكُمْ عَلَیْهِ اَجْرًا ؕ اِنْ هُوَ اِلَّا ذِكْرٰى لِلْعٰلَمِیْنَ ﴿۹۱﴾ ع ۱۰

۹۱ ۔ ایہے لوکن جنہیں کوں اللہ ہدایت ڈِتی ہے تو انہیں دی ہدایت تے ٹر تے توں آکھ میں ایندے واسطے تساں کنیں اجر نئیں منگدا اے تے جہان دے لوکیں واسطے ہک نصیحت

وَمَا قَدَرُوا اللّٰهَ حَقَّ قَدْرِهٖۤ اِذْ قَالُوْا مَاۤ اَنْزَلَ اللّٰهُ عَلٰى بَشَرٍ مِّنْ شَیْءٍ ؕ قُلْ مَنْ اَنْزَلَ الْكِتٰبَ الَّذِیْ جَآءَ

۹۲ ۔ انہیں جیویں حق ہا اللہ دی قدر نئیں کیتی جڈاں انہیں آکھئے جو اللہ سئیں اپݨے کہیں بندے تے کجھ وی نئیں لہایا ۔ توں

بِهٖ مُوْسٰى نُوْرًا وَّهُدًى لِّلنَّاسِ تَجْعَلُوْنَهٗ قَرَاطِيْسَ تُبْدُوْنَهَا وَتُخْفُوْنَ كَثِيْرًا ۚ وَعُلِّمْتُمْ مَّا لَمْ تَعْلَمُوْٓا اَنْتُمْ وَلَآ اٰبَآؤُكُمْ ۭ قُلِ اللّٰهُ ۙ ثُمَّ ذَرْهُمْ فِيْ خَوْضِهِمْ يَلْعَبُوْنَ ﴿٩٢﴾

آکھ جیرھی کتاب موسیٰ گھن آیا ہا او کیں لہائی ہائی جیرھی نور ہائی تے لوکیں واسطے ہدایت ہائی تے تساں اونکوں انج انج کاغذ کریندے ہو کجھ ظاہر کریندے ہو تے بہوں سارا حصہ لکیندے ہو تے تہاکوں او کجھ سکھایا گیئے جو تساں نہ جانڑدے ہاوے تے نہ تہاڈے پیو ڈاڈے توں آکھ اللہ سئیں ولا انہیں کوں چھوڑ ڈے۔ او اپنڑی بے ہودگی دچ کھیڈدے رہون۔

وَهٰذَا كِتٰبٌ اَنْزَلْنٰهُ مُبٰرَكٌ مُّصَدِّقُ الَّذِيْ بَيْنَ يَدَيْهِ وَلِتُنْذِرَ اُمَّ الْقُرٰى وَمَنْ حَوْلَهَا ۭ وَالَّذِيْنَ يُؤْمِنُوْنَ بِالْاٰخِرَةِ يُؤْمِنُوْنَ بِهٖ وَهُمْ عَلٰى صَلَاتِهِمْ يُحَافِظُوْنَ ﴿٩٣﴾

۹۳۔ تے اے کتاب اساں اونکوں لہائے اے بابرکت تے جو پہلے کتاب موجود اوندی تصدیق کریندی ہے تے تاں جو توں وستیں دی ما (مکہ) کوں تے اوندے چودھار کوں ڈراویں تے جیرھے آخرت تے ایمان گھن اندن اونکوں وی منیندن تے اپنڑی نمازیں دی نگرانی کریندن۔

وَمَنْ اَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرٰى عَلَى اللّٰهِ كَذِبًا اَوْ قَالَ اُوْحِيَ اِلَيَّ وَلَمْ يُوْحَ اِلَيْهِ شَيْءٌ وَّمَنْ قَالَ سَاُنْزِلُ مِثْلَ مَآ اَنْزَلَ اللّٰهُ ۭ وَلَوْ تَرٰٓى اِذِ الظّٰلِمُوْنَ فِيْ غَمَرٰتِ الْمَوْتِ وَالْمَلٰٓئِكَةُ بَاسِطُوْٓا اَيْدِيْهِمْ ۚ اَخْرِجُوْٓا اَنْفُسَكُمْ ۭ اَلْيَوْمَ تُجْزَوْنَ عَذَابَ الْهُوْنِ بِمَا كُنْتُمْ تَقُوْلُوْنَ عَلَى اللّٰهِ غَيْرَ الْحَقِّ وَكُنْتُمْ عَنْ اٰيٰتِهٖ تَسْتَكْبِرُوْنَ ﴿٩٤﴾

۹۴۔ اوں کنیں زیادہ ظالم کون جیرھا اللہ سئیں تے کوڑ بدھیندے یا او آہدے جو میڈو وحی کیتی گئی ہے تے اوندو وحی کیتی نہ گئی ہووے تے جیں آکھئے جیہو جیہاں اللہ سئیں لہائے او ہو جیہاں میں وی لہا سگداں تے جے توں ڈیکھیں جیرھے ویلھے ظالم موت دی تکلیف وچ پئے ہوسن تے فرشتے ہتھ ودھائی کھڑے ہوسن اپنڑیاں جاناں کڈھو اج تہاکوں ذلت والا عذاب ڈتا ویسی جو تساں اللہ دے خلاف ناحق گالہیں کریندے ہاوے تے تساں اوندی آیات کنیں تکبر کریندے ہاوے۔

وَلَقَدْ جِئْتُمُوْنَا فُرَادٰى كَمَا خَلَقْنٰكُمْ اَوَّلَ مَرَّةٍ وَّتَرَكْتُمْ مَّا خَوَّلْنٰكُمْ وَرَآءَ ظُهُوْرِكُمْ ۚ وَمَا نَرٰى مَعَكُمْ شُفَعَآءَكُمُ الَّذِيْنَ زَعَمْتُمْ اَنَّهُمْ فِيْكُمْ شُرَكٰٓؤُا ۭ لَقَدْ تَّقَطَّعَ بَيْنَكُمْ وَضَلَّ عَنْكُمْ مَّا كُنْتُمْ تَزْعُمُوْنَ ﴿٩٥﴾ ع ۱۱

۹۵۔ تے تساں ساڈو کلّے آئے ہو جیویں اساں تہاکوں پہلی دفعہ پیدا کیتا ہا تے تساں کنڈ پچھو چھوڑ آئے ہو جو اساں تہاکوں بطور احسان ڈتا ہا۔ اساں تہاڈے نال او سفارشی وی کائنسے ڈیہدے۔ پئے جیندے متعلق تساں دعویٰ کریندے ہاوے جو او تہاڈے معاملے وچ اللہ دے شریکن۔ تہاڈے آپت دے رشتے کٹیج گیئن تے تہاڈے سارے دعوے گل گیئن

إِنَّ اللّٰهَ فَالِقُ الْحَبِّ وَالنَّوٰى ۖ يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَمُخْرِجُ الْمَيِّتِ مِنَ الْحَيِّ ۚ ذٰلِكُمُ اللّٰهُ ۖ فَأَنّٰى تُؤْفَكُونَ ﴿٩٥﴾

۹۶۔ بے شک اللہ سئیں دانڑیں تے گٹکیں کوں پاڑنڑ والا ہے جیندے کوں مردے کنیں کڈھیندے تے کڈھنڑ والا ہے مردے کنیں جیندا اے تہاڈا اللہ تساں کنتے پھیر یے ویندے ہو۔

فَالِقُ الْإِصْبَاحِ وَجَعَلَ اللَّيْلَ سَكَنًا وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ حُسْبَانًا ۚ ذٰلِكَ تَقْدِيرُ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ ﴿٩٦﴾

۹۷۔ فجر کوں ظاہر کرنڑ والا ہے تے رات کوں آرام کیتے بنائس تے سجھ تے چندر حساب کیتے بنائنس اے اوندا اندازہ ہے جیرھا غالب تے بہوں جانڑنڑ والا ہے۔

وَهُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ النُّجُومَ لِتَهْتَدُوا بِهَا فِي ظُلُمٰتِ الْبَرِّ وَالْبَحْرِ ۗ قَدْ فَصَّلْنَا الْاٰيٰتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿٩٧﴾

۹۸۔ او ہو ہے جیں تہاڈے واسطے تارے بنائن تاں جو تساں خشکی تے سمندر دے اندھاریں وچ رستہ ڈیکھو اساں علم والی قوم کیتے نشان کھول کے بیان کر ڈتن۔

وَهُوَ الَّذِي أَنْشَأَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ فَمُسْتَقَرٌّ وَمُسْتَوْدَعٌ ۗ قَدْ فَصَّلْنَا الْاٰيٰتِ لِقَوْمٍ يَفْقَهُونَ ﴿٩٨﴾

۹۹۔ او ہو ہے جیں تہاکوں ہک جان کنیں پیدا کیتے تے ہر ہک کیتے) دیر تک رہنڑ دی جا تے عارضی رہنڑ دی جا دی (بنائی اس) اساں سمجھنڑ والی قوم کیتے نشانات کھول کے بیان کر ڈتن۔

وَهُوَ الَّذِي أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجْنَا بِهِ نَبَاتَ كُلِّ شَيْءٍ فَأَخْرَجْنَا مِنْهُ خَضِرًا نُخْرِجُ مِنْهُ حَبًّا مُتَرَاكِبًا وَمِنَ النَّخْلِ مِنْ طَلْعِهَا قِنْوَانٌ دَانِيَةٌ وَجَنّٰتٍ مِنْ أَعْنَابٍ وَالزَّيْتُونَ وَالرُّمَّانَ مُشْتَبِهًا وَغَيْرَ مُتَشَابِهٍ ۗ انْظُرُوا إِلٰى ثَمَرِهِ إِذَا أَثْمَرَ وَيَنْعِهِ ۚ إِنَّ فِي ذٰلِكُمْ لَاٰيٰتٍ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٩٩﴾

۱۰۰۔ او ہو ہے جیں آسمان کنیں پانی لہائے تے پچھیں اساں اوندے نال ہر شئے دے بوٹے پیدا کیتن تے اساں اوں کنیں ساول کڈھی ہے تے ہک پے دے اتے دانڑیں کڈھیندے ہیں۔ تے کھجی دے گوشے کنیں لڑیٹے ہوئے پھل کڈھیندے ہیں تے انگور تے زیتون تے انار دے باغ جیرھے رلدے ملدن تے نئیں رلدے ملدے۔ تساں ڈیکھو اوندے پھل جڈاں او پھل چاوے تے پکے۔ بے شک ایندے وچ نشانن ایمان آننڑ والی قوم کیتے۔

وَجَعَلُوا لِلّٰهِ شُرَكَاءَ الْجِنَّ وَخَلَقَهُمْ ۖ وَخَرَقُوا لَهُ بَنِينَ وَبَنٰتٍ بِغَيْرِ عِلْمٍ ۚ سُبْحٰنَهُ وَتَعٰلٰى عَمَّا يَصِفُونَ ﴿١٠٠﴾ ع

۱۰۱۔ تے انہیں اللہ دا جنّیں کوں شریک بنائے۔ حالت اے ہے جو اوں انہیں کوں پیدا کیتے تے انہیں اللہ سئیں کیتے پتر تے دھیریں بغیر علم دے گھڑ گدھن۔ او پاک تے جو او بیان کریندن اوں کنیں بہوں اُچا ہے۔

ع ۱۲/۹/۱۸

بَدِيعُ السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ ۖ أَنّٰى يَكُونُ لَهُ وَلَدٌ

۱۰۲۔ آسمانیں تے زمین کوں بغیر نمونے دے پیدا کرنڑ والا ہے

لَمْ تَكُنْ لَّهٗ صَاحِبَةٌ ۭ وَخَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ ۚ وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيْمٌ ﴿۱۰۱﴾

اوندا پتر کیویں تھی سگدے تے اوندی زال وی کوئی نئیں تے اوں ہر شئے کوں پیدا کیتے تے او ہر شئے کوں بہوں جاندے ۔

ذٰلِكُمُ اللّٰهُ رَبُّكُمْ ۚ لَآ اِلٰهَ اِلَّا هُوَ ۚ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ فَاعْبُدُوْهُ ۚ وَهُوَ عَلٰي كُلِّ شَيْءٍ وَّكِيْلٌ ﴿۱۰۲﴾

۱۰۳۔ اے اللہ جیرھا تہاڈا رب اوندے سوائے کوئی معبود نئیں ہر شئے دا پیدا کرن والا، اوندی عبادت کرو تے او ہر شئے تے نگران۔

لَا تُدْرِكُهُ الْاَبْصَارُ ۡ وَهُوَ يُدْرِكُ الْاَبْصَارَ ۚ وَهُوَ اللَّطِيْفُ الْخَبِيْرُ ﴿۱۰۳﴾

۱۰۴۔ نظراں اوں تئیں نئیں پہنچ سگدیاں تے او نظریں تئیں پہنچ سگدے تے او بہوں مہربان تے باخبر۔

قَدْ جَاۗءَكُمْ بَصَاۗىِٕرُ مِنْ رَّبِّكُمْ ۚ فَمَنْ اَبْصَرَ فَلِنَفْسِهٖ ۚ وَمَنْ عَمِيَ فَعَلَيْهَا ۭ وَمَآ اَنَا عَلَيْكُمْ بِحَفِيْظٍ ﴿۱۰۴﴾

۱۰۵۔ تے تہاڈے رب ولو تہاڈو دلیلاں آ چکین تے جیرھا ڈیکھ گھنے اوندا اپنا فائدہ ہے تے جیرھا نہ ڈیکھے اوہیں کوں نقصان تے میں تہاڈے اتے نگران نہئیں۔

وَكَذٰلِكَ نُصَرِّفُ الْاٰيٰتِ وَلِيَقُوْلُوْا دَرَسْتَ وَلِنُبَيِّنَهٗ لِقَوْمٍ يَّعْلَمُوْنَ ﴿۱۰۵﴾

۱۰۶۔ تے ایویں اساں آیتیں کوں پھیر پھیر کے بیان کریندے ہیں تاں جو او آکھن کہ تیں پڑھ سنائے تے اساں جانڑ والی قوم کیتے ایں کھول

اِتَّبِعْ مَآ اُوْحِيَ اِلَيْكَ مِنْ رَّبِّكَ ۚ لَآ اِلٰهَ اِلَّا هُوَ ۚ وَاَعْرِضْ عَنِ الْمُشْرِكِيْنَ ﴿۱۰۶﴾

۱۰۷۔ توں اوندی پیروی کر جیرھی وحی تیڈو تیڈے رب کنیں اندی ہے۔ اوندے سوا کوئی معبود نئیں تے مشرکیں کنیں منہ پھیر گھن کے بیان کر ڈتے

وَلَوْ شَاۗءَ اللّٰهُ مَآ اَشْرَكُوْا ۭ وَمَا جَعَلْنٰكَ عَلَيْهِمْ حَفِيْظًا ۚ وَمَآ اَنْتَ عَلَيْهِمْ بِوَكِيْلٍ ﴿۱۰۷﴾

۱۰۸۔ تے جے اللہ چاہندا او شرک نہ کرن ہا تے اساں تیکوں انہیں تے نگران نئیں بنایا تے نہ توں انہیں دا کارساز ہیں۔

وَلَا تَسُبُّوا الَّذِيْنَ يَدْعُوْنَ مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ فَيَسُبُّوا اللّٰهَ عَدْوًاۢ بِغَيْرِ عِلْمٍ ۭ كَذٰلِكَ زَيَّنَّا لِكُلِّ اُمَّةٍ عَمَلَهُمْ ۠ ثُمَّ اِلٰى رَبِّهِمْ مَّرْجِعُهُمْ فَيُنَبِّئُهُمْ بِمَا كَانُوْا يَعْمَلُوْنَ ﴿۱۰۸﴾

۱۰۹۔ تے تساں انہیں کوں گالہیں نہ کڈھو جنہیں کوں او اللہ دے سوا سڈیندن نہ تاں او تہاڈے اللہ کوں دشمنی نال تے بغیر علم دے مندے کڈھیسن تے ایویں اساں ہر ٹولے کوں انہیں دا عمل سوہنا کر کے ڈکھائے ول او اپنے رب دو ولسن تے او انہیں کوں ڈسیسی جو او کریندے ہن۔

وَاَقْسَمُوْا بِاللّٰهِ جَهْدَ اَيْمَانِهِمْ لَىِٕنْ جَاۗءَتْهُمْ اٰيَةٌ لَّيُؤْمِنُنَّ بِهَا ۭ قُلْ اِنَّمَا الْاٰيٰتُ عِنْدَ اللّٰهِ وَمَا يُشْعِرُكُمْ

۱۱۰۔ تے او اللہ دیاں پکیاں قسماں کھندن جو انہیں دو جے کوئی نشان آوے تاں ضرور من گھنسن توں آکھ نشان تے صرف اللہ

اَنَّهَآ اِذَا جَآءَتْ لَا يُؤْمِنُوْنَ ﴿۱۰۹﴾

کنیں ہن تے جو تہاکوں ڈسیسی بے شک او نشان جڈاں آولیسی او ایمان نہ گھن اُوسن ۔

وَنُقَلِّبُ اَفْـِٕدَتَهُمْ وَاَبْصَارَهُمْ كَمَا لَمْ يُؤْمِنُوْا بِهٖۤ اَوَّلَ مَرَّةٍ وَّنَذَرُهُمْ فِیْ طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُوْنَ ﴿۱۱۰﴾

۱۱۱۔ تے اساں انہیں دے دلیں تے اکھیں کوں پھیر ڈیسوں ات گالہوں جو انہیں پہلی دفعہ نئیں منیا تے انہیں کوں انہیں دی منہ زوریں د چ گردان چھوڑ ڈیسوں ۔

وَلَوْ اَنَّنَا نَزَّلْنَاۤ اِلَيْهِمُ الْمَلٰٓئِكَةَ وَكَلَّمَهُمُ الْمَوْتٰى وَحَشَرْنَا عَلَيْهِمْ كُلَّ شَیْءٍ قُبُلًا مَّا كَانُوْا لِيُؤْمِنُوْۤا اِلَّاۤ اَنْ يَّشَآءَ اللّٰهُ وَلٰكِنَّ اَكْثَرَهُمْ يَجْهَلُوْنَ ﴿۱۱۱﴾

۱۱۲۔ تے جے اساں انہیں دو فرشتے لہیندے تے مُردے انہیں نال گالہیں کریندے تے اساں ہر شئے کوں کٹھا کر کے انہیں دے سامنے گھن اندے ول وی ایمان نہ گھن آون ہا جے تئیں اللہ نہ چاہے ہا تے لیکن انہیں وچوں بہوں سارے لوک جاہلن ۔

وَكَذٰلِكَ جَعَلْنَا لِكُلِّ نَبِیٍّ عَدُوًّا شَيٰطِيْنَ الْاِنْسِ وَالْجِنِّ يُوْحِیْ بَعْضُهُمْ اِلٰى بَعْضٍ زُخْرُفَ الْقَوْلِ غُرُوْرًا ؕ وَلَوْ شَآءَ رَبُّكَ مَا فَعَلُوْهُ فَذَرْهُمْ وَمَا يَفْتَرُوْنَ ﴿۱۱۲﴾

۱۱۳۔ تے ایویں اساں انسانیں تے جنّیں وچوں منہ زوریں کوں نبیں دا دشمن بنائے انہیں دے کجھ لوک بہیں کوں دو کھا ڈیوݨ کیتے انہیں دے دلیں وچ گندے خیال سٹیندن تے جے اللہ چاہے ہا تے او ایہ کم نہ کرن ہا تے توں انہیں کوں تے انہیں دے کوڑ کوں چھوڑ ڈے ۔

وَلِتَصْغٰۤى اِلَيْهِ اَفْـِٕدَةُ الَّذِيْنَ لَا يُؤْمِنُوْنَ بِالْاٰخِرَةِ وَلِيَرْضَوْهُ وَلِيَقْتَرِفُوْا مَا هُمْ مُّقْتَرِفُوْنَ ﴿۱۱۳﴾

۱۱۴۔ تے تاں جو انہیں لوکیں دے دِل انہیں گالہیں دو جھکن جیڑھے قیامت تے ایمان نئیں انیندے تے او انہیں گالہیں کوں چنگا جاݨن تے جو انہیں کیتے اوندا نتیجہ ڈیکھ گھنن ۔

اَفَغَيْرَ اللّٰهِ اَبْتَغِیْ حَكَمًا وَّهُوَ الَّذِیْۤ اَنْزَلَ اِلَيْكُمُ الْكِتٰبَ مُفَصَّلًا ؕ وَالَّذِيْنَ اٰتَيْنٰهُمُ الْكِتٰبَ يَعْلَمُوْنَ اَنَّهٗ مُنَزَّلٌ مِّنْ رَّبِّكَ بِالْحَقِّ فَلَا تَكُوْنَنَّ مِنَ الْمُمْتَرِيْنَ ﴿۱۱۴﴾

۱۱۵۔ کیا اللہ دے سوا میں کوئی بیا منصف لبھاں او او ہے جئیں تہاڈو کھلی کتاب لہائی ہے تے جنہیں کوں اساں کتاب ڈتی ہے او جاݨدن جو او تیڈے رب ولو سچائی نال لہائی گئی ہے تے توں نہ بݨ جھیڑا کرݨ والیں وچوں ۔

وَتَمَّتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ صِدْقًا وَّعَدْلًا ؕ لَا مُبَدِّلَ لِكَلِمٰتِهٖ ۚ وَهُوَ السَّمِيْعُ الْعَلِيْمُ ﴿۱۱۵﴾

۱۱۶۔ تے تیڈے رب دی گال سچائی تے انصاف نال پوری تھی گئی ہے کوئی اوندی گالہیں کوں بدلݨ والا نئیں تے او بہوں سݨݨ والا تے بہوں جاݨݨ والا ہے ۔

وَاِنْ تُطِعْ اَكْثَرَ مَنْ فِی الْاَرْضِ يُضِلُّوْكَ عَنْ

۱۱۷۔ تے جے توں زمین وچ رہݨ والیں وچوں اکثریت دی گال

سَبِيْلِ اللّٰهِ ۭ اِنْ يَّتَّبِعُوْنَ اِلَّا الظَّنَّ وَاِنْ هُمْ اِلَّا يَخْرُصُوْنَ ۝۱۱۶

من گھنیں تے او تیکوں اللہ دی راہ کنیں گمراہ کر ڈیسن او صرف گمان دی پیروی کریندن تے او صرف اٹکل نال گالہیں کریندن۔

اِنَّ رَبَّكَ هُوَ اَعْلَمُ مَنْ يَّضِلُّ عَنْ سَبِيْلِهٖ ۚ وَهُوَ اَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِيْنَ ۝۱۱۷

۱۱۸۔ بے شک تیڈا رب زیادہ جانڑدے اونکوں جیڑھا اوندی راہ کنیں گمراہ تھی ونجے تے او ہدایت پاوڑ والیں کوں وی بہوں جانڑدے۔

فَكُلُوْا مِمَّا ذُكِرَ اسْمُ اللّٰهِ عَلَيْهِ اِنْ كُنْتُمْ بِاٰيٰتِهٖ مُؤْمِنِيْنَ ۝۱۱۸

۱۱۹۔ تے اونکوں کھاؤ جیندے اتے اللہ دا ناں گدھا گئے جے تساں اوندی آیات کوں مندے ہو تاں۔

وَمَا لَكُمْ اَلَّا تَاْكُلُوْا مِمَّا ذُكِرَ اسْمُ اللّٰهِ عَلَيْهِ وَقَدْ فَصَّلَ لَكُمْ مَّا حَرَّمَ عَلَيْكُمْ اِلَّا مَا اضْطُرِرْتُمْ اِلَيْهِ ۭ وَاِنَّ كَثِيْرًا لَّيُضِلُّوْنَ بِاَهْوَاۗىِٕهِمْ بِغَيْرِ عِلْمٍ ۭ اِنَّ رَبَّكَ هُوَ اَعْلَمُ بِالْمُعْتَدِيْنَ ۝۱۱۹

۱۲۰۔ تے تہاکوں کیا تھی گئے جو تساں اونکوں نہ کھاؤ جیندے اتے اللہ دا ناں گدھا گئے تے اللہ سئیں او کھول کے بیان کر ڈتے جو اوں تہاڈے اتے حرام کیتے سوائے ایندے جو تساں اوندو مجبور تھی ونجو تے بے شک بہوں سارے بغیر علم دے اپنڑی خواہشیں دے مطابق لوکیں کوں گمراہ کریندن۔ بے شک تیڈا رب بہوں جانڑدے جیڑھے حد کنیں ودھنڑ والن۔

وَذَرُوْا ظَاهِرَ الْاِثْمِ وَبَاطِنَهٗ ۭ اِنَّ الَّذِيْنَ يَكْسِبُوْنَ الْاِثْمَ سَيُجْزَوْنَ بِمَا كَانُوْا يَقْتَرِفُوْنَ ۝۱۲۰

۱۲۱۔ تے تساں بچو گناہ دی ظاہری شکل کنیں تے اوندے اندر دنے کنیں۔ بے شک جیڑھے گناہ کمندن انہیں کوں بدلہ ڈیتا ویسی انہیں دی کمائی دا۔

وَلَا تَاْكُلُوْا مِمَّا لَمْ يُذْكَرِ اسْمُ اللّٰهِ عَلَيْهِ وَاِنَّهٗ لَفِسْقٌ ۭ وَاِنَّ الشَّيٰطِيْنَ لَيُوْحُوْنَ اِلٰٓى اَوْلِيٰۗـىِٕـهِمْ لِيُجَادِلُوْكُمْ ۚ وَاِنْ اَطَعْتُمُوْهُمْ اِنَّكُمْ لَمُشْرِكُوْنَ ۝۱۲۱

۱۲۲۔ تے تساں نہ کھاؤ جیندے اتے اللہ دا ناں نہ گدھا ونجے تے اے بے شک نافرمانی ہے تے بے شک شیطان اپنڑیں سنگتیں دے دلیں وچ ایجھے خیال بیندے جو او تہاڈے نال بھڑن تے جے تساں انہیں دی فرمانبرداری کیتی تے بے شک تساں مشرک تھی ویسو۔

اَوَمَنْ كَانَ مَيْتًا فَاَحْيَيْنٰهُ وَجَعَلْنَا لَهٗ نُوْرًا يَّمْشِيْ بِهٖ فِي النَّاسِ كَمَنْ مَّثَلُهٗ فِي الظُّلُمٰتِ لَيْسَ بِخَارِجٍ مِّنْهَا ۭ كَذٰلِكَ زُيِّنَ لِلْكٰفِرِيْنَ مَا كَانُوْا

۱۲۳۔ کیا جیڑھا مردہ ہوے تے اساں اونکوں جیندا کروں تے اساں اوندے واسطے ایجھی روشنی بناؤں جیندے نال او لوکیں وچ ٹرے پھرے او اوں تھی سبگدے جیڑھا

يَعْمَلُوْنَ ﴿۱۲۳﴾

اندھاریں وچ ہوسے تے انہیں کنیں نکلݨ والا نہ ہوسے ایویں اساں سوہݨیں کر کے ݙکھائن کافریں کوں او کم جیڑھے او کریندن۔

وَكَذٰلِكَ جَعَلْنَا فِيْ كُلِّ قَرْيَةٍ اَكٰبِرَ مُجْرِمِيْهَا لِيَمْكُرُوْا فِيْهَا ۭ وَمَا يَمْكُرُوْنَ اِلَّا بِاَنْفُسِهِمْ وَمَا يَشْعُرُوْنَ ﴿۱۲۴﴾

۱۲۴۔ تے ایویں اساں بݨائے ہر وستی وچ وݙے وݙے مجرمیں کوں تاں جو او اوندے وچ تدبیراں کرن تے او جو وی تدبیراں کریندن اپݨے خلاف کریندن پر او سمجھدے نئیں۔

وَاِذَا جَاۗءَتْهُمْ اٰيَةٌ قَالُوْا لَنْ نُّؤْمِنَ حَتّٰى نُؤْتٰى مِثْلَ مَآ اُوْتِيَ رُسُلُ اللّٰهِ ڼ اَللّٰهُ اَعْلَمُ حَيْثُ يَجْعَلُ رِسَالَتَهٗ ۭ سَيُصِيْبُ الَّذِيْنَ اَجْرَمُوْا صَغَارٌ عِنْدَ اللّٰهِ وَعَذَابٌ شَدِيْدٌۢ بِمَا كَانُوْا يَمْكُرُوْنَ ﴿۱۲۵﴾

۱۲۵۔ تے جݙاں انہیں دو کوئی نشان اندے آہدن اساں اصلوں نسے مندے جے تئیں ساکوں او ہوجیہاں نہ ݙتا ونڄے جو اللہ دے رسولیں کوں ݙتا گئے۔ اللہ سئیں بہوں ڄاݨدے جو اپݨی رسالت کتھاں رکھے تے جلدی انہیں کوں ذلت تے وݙا عذاب ملسی اللہ ولوں کیوں جو او نبیں دے خلاف تدبیراں کریندن۔

فَمَنْ يُّرِدِ اللّٰهُ اَنْ يَّهْدِيَهٗ يَشْرَحْ صَدْرَهٗ لِلْاِسْلَامِ ۚ وَمَنْ يُّرِدْ اَنْ يُّضِلَّهٗ يَجْعَلْ صَدْرَهٗ ضَيِّقًا حَرَجًا كَاَنَّمَا يَصَّعَّدُ فِي السَّمَاۗءِ ۭ كَذٰلِكَ يَجْعَلُ اللّٰهُ الرِّجْسَ عَلَي الَّذِيْنَ لَا يُؤْمِنُوْنَ ﴿۱۲۶﴾

۱۲۶۔ تے جینکوں اللہ چاہے جو اونکوں ہدایت ݙیوے او اوندا سینہ اسلام کیتے کھول ݙیندے تے جینکوں گمراہ کرݨ دا ارادہ کرے اوندا سینہ تنگ کر ݙیندے ایویں لگدے جیویں او آسمان دو چڑھدا پئے۔ ایویں اللہ سئیں عذاب نازل کریندے انہیں تے جیڑھے مندے نئیں۔

وَهٰذَا صِرَاطُ رَبِّكَ مُسْتَقِيْمًا ۭ قَدْ فَصَّلْنَا الْاٰيٰتِ لِقَوْمٍ يَّذَّكَّرُوْنَ ﴿۱۲۷﴾

۱۲۷۔ اے تیڈے رب دا سدھا راہ تے اساں آیات نصیحت پکڑݨ والی قوم کیتے کھول کے بیان کر ݙتن

لَهُمْ دَارُ السَّلٰمِ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَهُوَ وَلِيُّهُمْ بِمَا كَانُوْا يَعْمَلُوْنَ ﴿۱۲۸﴾

۱۲۸۔ انہیں واسطے انہیں دے رب کنیں سلامتی دا گھر تے او انہیں دا سنگتی ہے ایں وجہ کنیں جو او کریندن۔

وَيَوْمَ يَحْشُرُهُمْ جَمِيْعًا ۚ يٰمَعْشَرَ الْجِنِّ قَدِ اسْتَكْثَرْتُمْ مِّنَ الْاِنْسِ ۚ وَقَالَ اَوْلِيٰۗؤُهُمْ مِّنَ الْاِنْسِ رَبَّنَا اسْتَمْتَعَ بَعْضُنَا بِبَعْضٍ وَّبَلَغْنَآ اَجَلَنَا الَّذِيْٓ اَجَّلْتَ لَنَا ۭ قَالَ النَّارُ مَثْوٰىكُمْ

۱۲۹۔ تے جݙاں او انہیں ساریں کوں کٹھا کریسی (تے آکھسی) اے جنّ دی جماعت تساں انسانیں وچوں بہوں ساریں کوں اپݨے نال رلا گھدا ہا۔ تے او انسانیں وچوں انہیں دے سنگتی آکھسن اے ساݙے رب ساݙے بعض لوکیں ٻنہیں کنیں

خٰلِدِیْنَ فِیْهَآ اِلَّا مَا شَآءَ اللّٰهُ ؕ اِنَّ رَبَّكَ حَكِیْمٌ عَلِیْمٌ ﴿۱۲۸﴾

فائدہ پا تے تے اساں اپنی اوں میعاد کوں پہنچ گئے ہیں جیرھی تیں ساڈے کیتے مقرر کیتی ہائی۔ اللہ سئیں آکھسی بھا تہاڈا ٹھکانڑ ہے او ایندے وچ رہسن سوائے ایندے جو اللہ چاہے بے شک تیڈا رب بہوں سیانڑا تے بہوں جانڑن والا ہے۔

وَكَذٰلِكَ نُوَلِّیْ بَعْضَ الظّٰلِمِیْنَ بَعْضًۢا بِمَا كَانُوْا یَكْسِبُوْنَ ﴿۱۲۹﴾ ع

۱۳۰۔ تے ایویں اساں کجھ ظالمیں کوں بنہیں دا سنگتی بنڑا ڈیندے ہیں۔ ایں وجہ کنیں جو او کریندن۔ ع ۱۵

یٰمَعْشَرَ الْجِنِّ وَالْاِنْسِ اَلَمْ یَاْتِكُمْ رُسُلٌ مِّنْكُمْ یَقُصُّوْنَ عَلَیْكُمْ اٰیٰتِیْ وَیُنْذِرُوْنَكُمْ لِقَآءَ یَوْمِكُمْ هٰذَا ؕ قَالُوْا شَهِدْنَا عَلٰۤی اَنْفُسِنَا وَغَرَّتْهُمُ الْحَیٰوةُ الدُّنْیَا وَشَهِدُوْا عَلٰۤی اَنْفُسِهِمْ اَنَّهُمْ كَانُوْا كٰفِرِیْنَ ﴿۱۳۰﴾

۱۳۱۔ اے جنّیں تے انسانیں دی جماعت! کیا تہاڈو تساں وچوں رسول نئیں آئے جیرھے تہاڈے اتے میڈی آیات پڑھ کے سنڑیندے ہن تے تہاکوں ایں ڈینہہ دی ملاقات کنیں ڈریندے ہن او آکھسن اساں اپنڑے خلاف گواہی ڈیندے ہیں۔ تے دنیا دی زندگی انہیں کوں دھوکے وچ سٹیے تے انہیں اپنڑے خلاف گواہی ڈتی بے شک او کافر ہن۔

ذٰلِكَ اَنْ لَّمْ یَكُنْ رَّبُّكَ مُهْلِكَ الْقُرٰى بِظُلْمٍ وَّاَهْلُهَا غٰفِلُوْنَ ﴿۱۳۱﴾

۱۳۲۔ اے ایں واسطے ہا جو تیڈا رب وستیں کوں ظلم نال ہلاک کرنڑ والا نئیں جے اوندے رہن والے غافل ہوون۔

وَلِكُلٍّ دَرَجٰتٌ مِّمَّا عَمِلُوْا ؕ وَمَا رَبُّكَ بِغَافِلٍ عَمَّا یَعْمَلُوْنَ ﴿۱۳۲﴾

۱۳۳۔ ہر کہیں دے عمل دے مطابق اوندے درجے ہن تے تیڈا رب غافل نئیں جو او کریندن۔

وَرَبُّكَ الْغَنِیُّ ذُو الرَّحْمَةِ ؕ اِنْ یَّشَاْ یُذْهِبْكُمْ وَیَسْتَخْلِفْ مِنْۢ بَعْدِكُمْ مَّا یَشَآءُ كَمَاۤ اَنْشَاَكُمْ مِّنْ ذُرِّیَّةِ قَوْمٍ اٰخَرِیْنَ ﴿۱۳۳﴾

۱۳۴۔ تے تیڈا رب کہیں دا محتاج نئیں اور رحمت والا ہے جے او چاہوے تے تہاکوں ہلاک کر ڈیوے تے تہاڈے بعد جینکوں چاہے تہاڈا جانشین بنڑا ڈیوے جیویں تہاکوں ڈوجھی قوم دی اولاد کنیں پیدا کیتس۔

اِنَّ مَا تُوْعَدُوْنَ لَاٰتٍ ۙ وَّمَاۤ اَنْتُمْ بِمُعْجِزِیْنَ ﴿۱۳۴﴾

۱۳۵۔ بے شک جیندا تہاکوں وعدہ ڈتا ویندے او ضرور تھیسی تے تساں عاجز نئیں کر سگدے۔

قُلْ یٰقَوْمِ اعْمَلُوْا عَلٰى مَكَانَتِكُمْ اِنِّیْ عَامِلٌ ۚ فَسَوْفَ تَعْلَمُوْنَ ۙ مَنْ تَكُوْنُ لَهٗ عَاقِبَةُ الدَّارِ ؕ اِنَّهٗ لَا یُفْلِحُ الظّٰلِمُوْنَ ﴿۱۳۵﴾

۱۳۶۔ توں آکھ اے میڈی قوم تساں اپنڑے طریق دے مطابق کم کرو میں وی کریندا پیاں تے جلدی تہاکوں پتہ لگ ویسی جو ایں دنیا دا انجام کیندے حق وچ تھیندے۔ بے شک ظالم

کامیاب نہ تھیسن ۔

وَجَعَلُوْا لِلّٰهِ مِمَّا ذَرَاَ مِنَ الْحَرْثِ وَالْاَنْعَامِ نَصِيْبًا فَقَالُوْا هٰذَا لِلّٰهِ بِزَعْمِهِمْ وَ هٰذَا لِشُرَكَآئِنَا ۚ فَمَا كَانَ لِشُرَكَآئِهِمْ فَلَا يَصِلُ اِلَى اللّٰهِ ۚ وَ مَا كَانَ لِلّٰهِ فَهُوَ يَصِلُ اِلٰى شُرَكَآئِهِمْ ؕ سَآءَ مَا يَحْكُمُوْنَ ﴿۱۳۶﴾

۱۳۷ ۔ تے انہیں رڑھیں تے جانوریں وچوں جیڑھے اللہ سئیں پیدا کیتن اوندا حصہ مقرر کر ڈِتے تے انہیں آکھئے جو اے اللہ دا ہے اپنڑے خیال وچ تے اے شریکیں دا ہے ۔ تے جیڑھا انہیں دلے شریکیں دا حصہ ہے او اللہ سئیں دو نیئں پہنچدا تے جیڑھا اللہ سئیں دا حصہ ہے او انہیں دے شریکیں دو پہنچدے بہوں بُرا ہے جیڑھا او فیصلہ کریندن ۔

وَكَذٰلِكَ زَيَّنَ لِكَثِيْرٍ مِّنَ الْمُشْرِكِيْنَ قَتْلَ اَوْلَادِهِمْ شُرَكَآؤُهُمْ لِيُرْدُوْهُمْ وَلِيَلْبِسُوْا عَلَيْهِمْ دِيْنَهُمْ ؕ وَلَوْ شَآءَ اللّٰهُ مَا فَعَلُوْهُ فَذَرْهُمْ وَمَا يَفْتَرُوْنَ ﴿۱۳۷﴾

۱۳۸ ۔ تے ایویں انہیں دے شریکیں بہوں سارے مشرکیں کوں انہیں دے اتے انہیں دے دین کوں مشکوک کرنڑ کیتے تے ہلاک کرنڑ کیتے انہیں دی اولاد دا قتل سوہنڑا کرکے ڈِکھائے ۔ تے جے اللہ چاہندا او اے نہ کرن ہا تے توں انہیں تے انہیں دے کوڑ کوں چھوڑ ڈِے ۔

وَقَالُوْا هٰذِهٖۤ اَنْعَامٌ وَّحَرْثٌ حِجْرٌ ۖ لَّا يَطْعَمُهَآ اِلَّا مَنْ نَّشَآءُ بِزَعْمِهِمْ وَاَنْعَامٌ حُرِّمَتْ ظُهُوْرُهَا وَاَنْعَامٌ لَّا يَذْكُرُوْنَ اسْمَ اللّٰهِ عَلَيْهَا افْتِرَآءً عَلَيْهِ ؕ سَيَجْزِيْهِمْ بِمَا كَانُوْا يَفْتَرُوْنَ ﴿۱۳۸﴾

۱۳۹ ۔ تے انہیں آکھئے جو اے جانور تے اے رڑھ کھوبچ نیئں سگدی ۔ اینکوں کوئی نیئں کھا سگدا سوائے اینددے جو جینکوں اساں چاہوں اے انہیں دا خیال ۔ تے کجھ جانورن جنہیں دی کنڈ تے سواری حرام تے کجھ جانورن جنہیں تے او اللہ دا ناں نیئں گھندے اوندے اتے کوڑ بدھیندے ہوئیں او جلدی انہیں کوں انہیں دے کوڑ دی سزا ڈِیسی ۔

وَقَالُوْا مَا فِيْ بُطُوْنِ هٰذِهِ الْاَنْعَامِ خَالِصَةٌ لِّذُكُوْرِنَا وَمُحَرَّمٌ عَلٰۤى اَزْوَاجِنَا ۚ وَاِنْ يَّكُنْ مَّيْتَةً فَهُمْ فِيْهِ شُرَكَآءُ ؕ سَيَجْزِيْهِمْ وَصْفَهُمْ ؕ اِنَّهٗ حَكِيْمٌ عَلِيْمٌ ﴿۱۳۹﴾

۱۴۰ ۔ تے او آہدن جو انہیں ڈنگریں دے ڈِڈھ وچ جو ہے او ساڈے جوانیں کیتے ہے تے ساڈی زالیں تے حرام کیتا گئے تے جے او مردہ ہووے تے پچھیں سارے حصہ دارن ۔ جلدی انہیں کوں انہیں گالہیں دی سزا ڈِیسی بے شک او سیانڑا تے بہوں جانڑن والا ہے ۔

قَدْ خَسِرَ الَّذِيْنَ قَتَلُوْۤا اَوْلَادَهُمْ سَفَهًۢا بِغَيْرِ عِلْمٍ وَّحَرَّمُوْا مَا رَزَقَهُمُ اللّٰهُ افْتِرَآءً عَلَى اللّٰهِ ؕ قَدْ ضَلُّوْا وَمَا كَانُوْا مُهْتَدِيْنَ ﴿۱۴۰﴾

۱۴۱ ۔ او لوک جنہیں اپنڑے بالیں کوں بے وقوفی نال بغیر علم دے قتل کیتے گھاٹے وچ ہن تے جو اللہ انہیں کوں ڈِتے انہیں اللہ سئیں تے کوڑ بدھیندے ہوئیں اونکوں حرام کر ڈِتے او گمراہ تھی

ع ۱۶
۱۴

گیئن تے او ہدایت پاوݨ والیں وچوں نئیں ۔

وَهُوَ الَّذِيٓ اَنْشَاَ جَنّٰتٍ مَّعْرُوْشٰتٍ وَّغَيْرَ مَعْرُوْشٰتٍ وَّالنَّخْلَ وَالزَّرْعَ مُخْتَلِفًا اُكُلُهٗ وَالزَّيْتُوْنَ وَالرُّمَّانَ مُتَشَابِهًا وَّغَيْرَ مُتَشَابِهٍ ۭ كُلُوْا مِنْ ثَمَرِهٖٓ اِذَآ اَثْمَرَ وَاٰتُوْا حَقَّهٗ يَوْمَ حَصَادِهٖ ڮ وَلَا تُسْرِفُوْا ۭ اِنَّهٗ لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِيْنَ ١٤١

١٤٢ ۔ او ہو ہے جئیں لکڑی دے سہارے تے بغیر سہارے دے باغیں کوں پیدا کیتس تے کھجیں کوں تے رڑھیں کوں جنہیں دے سواد انجوانجن تے زیتون تے انار جیرھے رلدے ملدن تے کجھ نئیں رلدے ملدے ۔ تساں انہیں دے پھل کھاؤ جیرھے ویلے او پھلن تے کپائی دے ڈینہہ انہیں دا حق ادا کرو تے فضول خرچی نہ کرو بے شک او فضول خرچی کرݨ والیں کوں پسند نئیں کریندا ۔

وَمِنَ الْاَنْعَامِ حَمُوْلَةً وَّفَرْشًا ۭ كُلُوْا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللّٰهُ وَلَا تَتَّبِعُوْا خُطُوٰتِ الشَّيْطٰنِ ۭ اِنَّهٗ لَكُمْ عَدُوٌّ مُّبِيْنٌ ١٤٢

١٤٣ ۔ تے ڈنگریں وچوں کجھ لڈݨ واسطے ہن تے کجھ چھوٹے ہن ۔ جو اللہ سئیں تہاڈو رزق ڈِتے اوندے وچوں کھاؤ تے شیطان دے قدمیں دی پیروی نہ کرو بے شک او تہاڈا کھلا کھلا دشمن ہے ۔

ثَمٰنِيَةَ اَزْوَاجٍ ۚ مِنَ الضَّاْنِ اثْنَيْنِ وَمِنَ الْمَعْزِ اثْنَيْنِ ۭ قُلْ ءٰۗالذَّكَرَيْنِ حَرَّمَ اَمِ الْاُنْثَيَيْنِ اَمَّا اشْتَمَلَتْ عَلَيْهِ اَرْحَامُ الْاُنْثَيَيْنِ ۭ نَبِّئُوْنِيْ بِعِلْمٍ اِنْ كُنْتُمْ صٰدِقِيْنَ ١٤٣

١٤٤ ۔ اٹھ جوڑن دُنبیں وچوں ڈو بکریں وچوں ڈو توں آکھ کیا اللہ سئیں نریں کوں حرام کیتے یا مادیں کوں یا جیکوں مادیں اپݨے رحمیں وچ پاتا ہوئے ۔ میکوں ڈسو اپݨے علم نال جے تساں سچے ہو ۔

وَمِنَ الْاِبِلِ اثْنَيْنِ وَمِنَ الْبَقَرِ اثْنَيْنِ ۭ قُلْ ءٰۗالذَّكَرَيْنِ حَرَّمَ اَمِ الْاُنْثَيَيْنِ اَمَّا اشْتَمَلَتْ عَلَيْهِ اَرْحَامُ الْاُنْثَيَيْنِ ۭ اَمْ كُنْتُمْ شُهَدَاۗءَ اِذْ وَصّٰىكُمُ اللّٰهُ بِهٰذَا ۚ فَمَنْ اَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرٰى عَلَي اللّٰهِ كَذِبًا لِّيُضِلَّ النَّاسَ بِغَيْرِ عِلْمٍ ۭ اِنَّ اللّٰهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظّٰلِمِيْنَ ١٤٤ ع

١٤٥ ۔ تے اٹھیں وچوں ڈو تے گویں وچوں ڈو ۔ توں آکھ اوں نر حرام کیتن یا ماریاں یا جو مادیں اپݨے رحم وچ پاتا ہوئے کیا تساں حاضر ہاوے جڈاں اللہ سئیں تہاکوں ایں گال دی وصیت کیتی ہائی ۔ اوں کنیں زیادہ ظالم کوݨ جیرھا اللہ سئیں تے کوڑ بدھیندے تاں جو او لوکیں کوں بغیر علم دے گمراہ کر ڈیوے ۔ بے شک اللہ سئیں ظالم قوم کوں ہدایت نئیں ڈیندا ۔

قُلْ لَّآ اَجِدُ فِيْ مَآ اُوْحِيَ اِلَيَّ مُحَرَّمًا عَلٰي طَاعِمٍ يَّطْعَمُهٗٓ اِلَّآ اَنْ يَّكُوْنَ مَيْتَةً اَوْ دَمًا مَّسْفُوْحًا اَوْ لَحْمَ خِنْزِيْرٍ فَاِنَّهٗ رِجْسٌ اَوْ فِسْقًا اُهِلَّ لِغَيْرِ

١٤٦ ۔ توں آکھ ڈے جو میڈے و وحی کیتی گئی ہے اوندے وچ اوں شخص تے جیرھا کھاوݨ چاہے کوئی چیز حرام نئیں کیتی گئی سوائے ایندے جو مردہ ہووے یا وہندی رت ہووے یا

اللّٰهِ بِهٖ ۚ فَمَنِ اضْطُرَّ غَيْرَ بَاغٍ وَّلَا عَادٍ فَاِنَّ رَبَّكَ غَفُوْرٌ رَّحِيْمٌ ﴿۱۴۵﴾

جناے دا ماس ہوُوے۔ اے بے شک پلیت یا نافرمانی کریندے ہوئیں اللہ دے سواکہیں ہے داناں گدھا ونجے او حرام تے جیرھا مجبور تھی ونجے اوندی خواہش نہ ہوُوے تے او حدکنیں نہ ودھے تے بے شک تیڈا رب بہوں بخشش والا تے بہوں مہربان۔

وَعَلَى الَّذِيْنَ هَادُوْا حَرَّمْنَا كُلَّ ذِيْ ظُفُرٍ ۚ وَمِنَ الْبَقَرِ وَالْغَنَمِ حَرَّمْنَا عَلَيْهِمْ شُحُوْمَهُمَآ اِلَّا مَا حَمَلَتْ ظُهُوْرُهُمَآ اَوِ الْحَوَايَآ اَوْ مَا اخْتَلَطَ بِعَظْمٍ ۚ ذٰلِكَ جَزَيْنٰهُمْ بِبَغْيِهِمْ ۖ وَاِنَّا لَصٰدِقُوْنَ ﴿۱۴۶﴾

۱۴۷۔ تے انہیں تے جیرھے یہودی تھیّن اساں انہیں تے ہر سُنبھ آلی شئے حرام کیتی تے گویں تے بکریں وچوں اساں انہیں تے انہیں ڈوناہیں دی میکھ حرام کر ڈتی ہائی سوائے اوندے جیرھی انہیں دی کنڈ کوں یا آندریں کوں لگی ہوُوے یا جیرھی ہڈیں نال رلی ہوئی ہووے۔ اے سزا انہیں کوں انہیں دی نافرمانی دی وجہ نال ڈتی تے بے شک اساں سچے ہیں۔

فَاِنْ كَذَّبُوْكَ فَقُلْ رَّبُّكُمْ ذُوْ رَحْمَةٍ وَّاسِعَةٍ ۚ وَلَا يُرَدُّ بَاْسُهٗ عَنِ الْقَوْمِ الْمُجْرِمِيْنَ ﴿۱۴۷﴾

۱۴۸۔ تے جے تیکوں جھٹلاون تے توں آکھ تہاڈا رب وسیع رحمت والا ہے۔ تے نئیں ہٹایا ویندا اوندا عذاب مجرم قوم کنیں۔

سَيَقُوْلُ الَّذِيْنَ اَشْرَكُوْا لَوْ شَآءَ اللّٰهُ مَآ اَشْرَكْنَا وَلَآ اٰبَآؤُنَا وَلَا حَرَّمْنَا مِنْ شَيْءٍ ۚ كَذٰلِكَ كَذَّبَ الَّذِيْنَ مِنْ قَبْلِهِمْ حَتّٰى ذَاقُوْا بَاْسَنَا ۚ قُلْ هَلْ عِنْدَكُمْ مِّنْ عِلْمٍ فَتُخْرِجُوْهُ لَنَا ۚ اِنْ تَتَّبِعُوْنَ اِلَّا الظَّنَّ وَاِنْ اَنْتُمْ اِلَّا تَخْرُصُوْنَ ﴿۱۴۸﴾

۱۴۹۔ تے ضرور مشرک آکھسن جے اللہ چاہندا تے اساں شرک نہ کردوں ہا تے نہ ساڈے پیو ڈاڈے تے کوئی چیز حرام نہ کردوں ہا۔ الویں جھٹلائے جیرھے انہیں کنیں پہلے ہن او تیں ساڈا عذاب انہیں چکھ گدھا۔ توں آکھ جے تہاکوں کوئی علم ہے تے تساں اونکوں ساڈے واسطے کڈھو۔ تساں تے محض گمان دے پچھوڑ دے پئے ہو تے محض تساں اٹکل نال کم گھندے پئے ہو۔

قُلْ فَلِلّٰهِ الْحُجَّةُ الْبَالِغَةُ ۚ فَلَوْ شَآءَ لَهَدٰىكُمْ اَجْمَعِيْنَ ﴿۱۴۹﴾

۱۵۰۔ توں آکھ ڈے جو اثر کرݨ والی دلیل اللہ سئیں کن ہے، جے او چاہسی تے او ساریں دی رہنمائی کریسی

قُلْ هَلُمَّ شُهَدَآءَكُمُ الَّذِيْنَ يَشْهَدُوْنَ اَنَّ اللّٰهَ حَرَّمَ هٰذَا ۚ فَاِنْ شَهِدُوْا فَلَا تَشْهَدْ مَعَهُمْ ۚ وَلَا

۱۵۱۔ توں آکھ اپݨے گواہ گھن آؤ جیرھے گواہی ڈیون جو بے شک اللہ سئیں اینکوں حرام کیتے۔ تے جے او گواہی

تَتَّبِعْ اَهْوَآءَ الَّذِيْنَ كَذَّبُوْا بِاٰيٰتِنَا وَالَّذِيْنَ لَا يُؤْمِنُوْنَ بِالْاٰخِرَةِ وَهُمْ بِرَبِّهِمْ يَعْدِلُوْنَ ﴿۱۵۰﴾

ڈیون تے توں انہیں نال گواہی نہ ڈیویں تے توں انہیں لوکیں دی خواہش دے پچھو نہ ٹُر جنہیں ساڈیاں آیتاں جھٹلائن او آخرت تے ایمان نئیں انیندے تے اپنڑے رب دا شریک بݨیندن۔

قُلْ تَعَالَوْا اَتْلُ مَا حَرَّمَ رَبُّكُمْ عَلَيْكُمْ اَلَّا تُشْرِكُوْا بِهٖ شَيْـًٔا وَّبِالْوَالِدَيْنِ اِحْسَانًا ۚ وَلَا تَقْتُلُوْٓا اَوْلَادَكُمْ مِّنْ اِمْلَاقٍ ۭ نَحْنُ نَرْزُقُكُمْ وَاِيَّاهُمْ ۚ وَلَا تَقْرَبُوا الْفَوَاحِشَ مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَمَا بَطَنَ ۚ وَلَا تَقْتُلُوا النَّفْسَ الَّتِيْ حَرَّمَ اللّٰهُ اِلَّا بِالْحَقِّ ۭ ذٰلِكُمْ وَصّٰىكُمْ بِهٖ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُوْنَ ﴿۱۵۱﴾

۱۵۲۔ توں آکھ آؤ میں تہاکوں پڑھ کے سݨاواں جو تہاڈے رب تہاڈے اتے حرام کیتے جو تساں اوندے نال کہیں کوں شریک نہ بݨاؤ تے پیو ما نال احسان کرو تے مُکھ دے ڈر کنیں اپݨی اولاد کوں قتل نہ کرو۔ اساں تہاکوں وی تے انہیں کوں وی رزق ڈیندے ہیں تے تساں بے حیائی دے قریب نہ ونجو بھانویں او ظاہر ہوون یا لکیاں ہویاں۔ تے تساں کہیں جان کوں قتل نہ کرو جیڑھی اللہ سئیں حرام کیتی ہے سوائے جائز طریقے دے۔ اے تہاکوں وصیت کیتی ہِس تاں جو تساں عقل کرو۔

وَلَا تَقْرَبُوْا مَالَ الْيَتِيْمِ اِلَّا بِالَّتِيْ هِيَ اَحْسَنُ حَتّٰى يَبْلُغَ اَشُدَّهٗ ۚ وَاَوْفُوا الْكَيْلَ وَالْمِيْزَانَ بِالْقِسْطِ ۚ لَا نُكَلِّفُ نَفْسًا اِلَّا وُسْعَهَا ۚ وَاِذَا قُلْتُمْ فَاعْدِلُوْا وَلَوْ كَانَ ذَا قُرْبٰى ۚ وَبِعَهْدِ اللّٰهِ اَوْفُوْا ۭ ذٰلِكُمْ وَصّٰىكُمْ بِهٖ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُوْنَ ﴿۱۵۲﴾

۱۵۳۔ تے یتیم دے مال دے کولھو نہ ونجو سوائے چنگے طریقے دے جے تئیں او اپݨی جوانی کوں پہنچ ونجے تے پورا کرو ناپ تے تول انصاف نال اساں کہیں جان کوں اوندی طاقت کنیں زیادہ تکلیف نسے ڈیندے تے جڈاں تساں گال کرو تے انصاف کرو بھانویں او قریبی سکا کیوں نہ ہووے تے اللہ دے وعدے کوں پورا کرو۔ اوایں گال دی تہاکوں ایں واسطے وصیت کریندے تاں جو تساں نصیحت حاصل کرو۔

وَاَنَّ هٰذَا صِرَاطِيْ مُسْتَقِيْمًا فَاتَّبِعُوْهُ ۚ وَلَا تَتَّبِعُوا السُّبُلَ فَتَفَرَّقَ بِكُمْ عَنْ سَبِيْلِهٖ ۭ ذٰلِكُمْ وَصّٰىكُمْ بِهٖ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُوْنَ ﴿۱۵۳﴾

۱۵۴۔ اے میڈا رستہ ہے جیڑھا سدھا ہے تساں ہوندی پیروی کرو تے بئیں رستیں تے نال ٹرو ناں تاں او تہاکوں اوندے رستے کنیں اِتے اُتے گھن ویسن۔ او تہاکوں ایں گال دی وصیت کریندے تاں جو تساں متقی بݨو

ثُمَّ اٰتَيْنَا مُوْسَى الْكِتٰبَ تَمَامًا عَلَى الَّذِيْٓ اَحْسَنَ وَ

۱۵۵۔ تے ول اساں موسیٰ کوں کتاب ڈتی جیں نیکی کیتی ہے

تَفْصِيلًا لِّكُلِّ شَيْءٍ وَّهُدًى وَّرَحْمَةً لَّعَلَّهُمْ بِلِقَآءِ رَبِّهِمْ يُؤْمِنُوْنَ ﴿۱۵۴﴾

اوندے اتے نعمت کوں پورا کرݨ کیتے تے ہر چیز دی تفصیل ݙتی تے ہدایت تے رحمت بݨایا تاں جو او اپݨے رب دی ملاقات تے ایمان گھن آوݨ۔

وَهٰذَا كِتٰبٌ اَنْزَلْنٰهُ مُبٰرَكٌ فَاتَّبِعُوْهُ وَاتَّقُوْا لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُوْنَ ﴿۱۵۵﴾

۱۵۶۔ تے اساں ایں کتاب کوں لہائے اے برکت والی ہے تساں ایندی پیروی کرو تے اوں کنیں ڈرو تاں جو تہاݙے اتے رحم کیتا ونجے۔

اَنْ تَقُوْلُوْٓا اِنَّمَآ اُنْزِلَ الْكِتٰبُ عَلٰى طَآئِفَتَيْنِ مِنْ قَبْلِنَا ۪ وَاِنْ كُنَّا عَنْ دِرَاسَتِهِمْ لَغٰفِلِيْنَ ﴿۱۵۶﴾

۱۵۷۔ تساں اے نہ آکھو جو اساں کنیں پہلے کتاب صرف ݙو ٹولیں تے لہائی گئی ہے تے اساں اوندے پڑھݨ کنیں غافل ہاسے۔

اَوْ تَقُوْلُوْا لَوْ اَنَّآ اُنْزِلَ عَلَيْنَا الْكِتٰبُ لَكُنَّآ اَهْدٰى مِنْهُمْ ۚ فَقَدْ جَآءَكُمْ بَيِّنَةٌ مِّنْ رَّبِّكُمْ وَهُدًى وَّرَحْمَةٌ ۚ فَمَنْ اَظْلَمُ مِمَّنْ كَذَّبَ بِاٰيٰتِ اللّٰهِ وَصَدَفَ عَنْهَا ۗ سَنَجْزِي الَّذِيْنَ يَصْدِفُوْنَ عَنْ اٰيٰتِنَا سُوْٓءَ الْعَذَابِ بِمَا كَانُوْا يَصْدِفُوْنَ ﴿۱۵۷﴾

۱۵۸۔ یا تساں اے آکھو جو بے شک جے اے کتاب ساݙے اتے لہندی۔ بے شک اساں انہیں کنیں زیادہ ہدایت پیندے تہاݙے کولھو تہاݙے رب کنیں کھلی دلیل آ چکی ہے او ہدایت تے رحمت۔ تے کون وݙا ظالم اوں کنیں جیرھا اللہ دی آیات کوں جھٹلاوے۔ تے اوں کنیں رکیا رہوے۔ اساں ضرور سزا ݙیسوں انہیں کوں جیرھے ساݙی آیات کنیں رکئے رہندن بُرا عذاب ات گالھوں جو او رکئے رہ گیئن۔

هَلْ يَنْظُرُوْنَ اِلَّآ اَنْ تَاْتِيَهُمُ الْمَلٰٓئِكَةُ اَوْ يَاْتِيَ رَبُّكَ اَوْ يَاْتِيَ بَعْضُ اٰيٰتِ رَبِّكَ ۗ يَوْمَ يَاْتِيْ بَعْضُ اٰيٰتِ رَبِّكَ لَا يَنْفَعُ نَفْسًا اِيْمَانُهَا لَمْ تَكُنْ اٰمَنَتْ مِنْ قَبْلُ اَوْ كَسَبَتْ فِيْٓ اِيْمَانِهَا خَيْرًا ۗ قُلِ انْتَظِرُوْٓا اِنَّا مُنْتَظِرُوْنَ ﴿۱۵۸﴾

۱۵۹۔ کیا او صرف ایں گال دی انتظار پئے کریندن جو انہیں دو فرشتے آوݨ یا تیݙا رب آوے یا تیݙے رب دیاں کجھ نشانیاں آوݨ۔ جیرھے ݙینہہ تیݙے رب دیاں کجھ نشانیاں آوسن اوں ݙینہہ کہیں جان کوں اوندا ایمان نفع نہ ݙیسی جئیں ایں کنیں پہلے نہ منیا ہوسی تے نہ اپݨے ایمان نال کوئی چنگائی کیتی ہوسی توں آکھ تساں انتظار کرو بے شک اساں وی انتظار کریندے پئے ہئیں۔

اِنَّ الَّذِيْنَ فَرَّقُوْا دِيْنَهُمْ وَكَانُوْا شِيَعًا لَّسْتَ مِنْهُمْ فِيْ شَيْءٍ ۗ اِنَّمَآ اَمْرُهُمْ اِلَى اللّٰهِ ثُمَّ يُنَبِّئُهُمْ بِمَا كَانُوْا

۱۶۰۔ بے شک جیرھے اپݨے دین کوں ٹوٹے ٹوٹے کریندن تے ٹولے بݨ گیئن تیݙا انہیں نال کوئی تعلق نئیں۔ انہیں

يَفۡعَلُوۡنَ ﴿۱۶۰﴾

دا معاملہ صرف اللہ کنیں ہے پچھیں او انہیں کو ڈسیسی جو کجھ او کریندے ہن۔

مَنۡ جَآءَ بِالۡحَسَنَةِ فَلَهٗ عَشۡرُ اَمۡثَالِهَا‌ ۚ وَمَنۡ جَآءَ بِالسَّيِّئَةِ فَلَا يُجۡزٰٓى اِلَّا مِثۡلَهَا وَهُمۡ لَا يُظۡلَمُوۡنَ ﴿۱۶۱﴾

۱۶۱۔ جیرھا ہک نیکی کریسی اوں کوں او ہو جیہاں ڈاہ ملسن تے جیرھا برائی کریسی اوں کوں او ہو تلا سزا ملسی تے او ظلم نہ کیتے ولسن۔

قُلۡ اِنَّنِىۡ هَدٰٮنِىۡ رَبِّىۡۤ اِلٰى صِرَاطٍ مُّسۡتَقِيۡمٍ ۚ دِيۡنًا قِيَمًا مِّلَّةَ اِبۡرٰهِيۡمَ حَنِيۡفًا‌ ۚ وَمَا كَانَ مِنَ الۡمُشۡرِكِيۡنَ ﴿۱۶۲﴾

۱۶۲۔ توں آکھ بے شک میکوں میڈے رب سدھے راہ دو ہدایت ڈتی ہے ابجھا دین جیندے وچ کوئی ڈِنگ نئیں او ابراہیم دا سچا مذہب تے او مشرک نہ ہا۔

قُلۡ اِنَّ صَلَاتِىۡ وَنُسُكِىۡ وَمَحۡيَاىَ وَمَمَاتِىۡ لِلّٰهِ رَبِّ الۡعٰلَمِيۡنَ ۙ﴿۱۶۳﴾

۱۶۳۔ توں آکھ بے شک میڈی نماز تے میڈی قربانیاں تے میڈی زندگی تے میڈی موت اللہ کیتے ہے جیرھا سب جہانیں دا پالنہار۔

لَا شَرِيۡكَ لَهٗ‌ ۚ وَبِذٰلِكَ اُمِرۡتُ وَاَنَا اَوَّلُ الۡمُسۡلِمِيۡنَ ﴿۱۶۴﴾

۱۶۴۔ اوندا کوئی شریک نئیں تے ہیندا میکوں حکم ڈتا گئے تے میں پہلا مسلمان ہاں۔

قُلۡ اَغَيۡرَ اللّٰهِ اَبۡغِىۡ رَبًّا وَّهُوَ رَبُّ كُلِّ شَىۡءٍ‌ ؕ وَلَا تَكۡسِبُ كُلُّ نَفۡسٍ اِلَّا عَلَيۡهَا‌ ۚ وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِّزۡرَ اُخۡرٰى‌ ۚ ثُمَّ اِلٰى رَبِّكُمۡ مَّرۡجِعُكُمۡ فَيُنَبِّئُكُمۡ بِمَا كُنۡتُمۡ فِيۡهِ تَخۡتَلِفُوۡنَ ﴿۱۶۵﴾

۱۶۵۔ توں آکھ کیا اللہ دے سوا میں کوئی بیا رب گولاں تے او ہر شئے دا رب۔ تے جیرھا جو کریسی اوندی اونکوں سزا ملسی۔ تے کوئی بار چاوݨ والی پے دا بار نہ چیسی تے ول تساں اپݨے رب دو ولݨے ول او تہاکوں او گالہیں ڈسیسی جیندے وچ تساں اختلاف کریندے پئے ہو۔

وَهُوَ الَّذِىۡ جَعَلَـكُمۡ خَلٰۤئِفَ الۡاَرۡضِ وَرَفَعَ بَعۡضَكُمۡ فَوۡقَ بَعۡضٍ دَرَجٰتٍ لِّيَبۡلُوَكُمۡ فِىۡ مَاۤ اٰتٰٮكُمۡ‌ ؕ اِنَّ رَبَّكَ سَرِيۡعُ الۡعِقَابِ ‌ۖ وَاِنَّهٗ لَـغَفُوۡرٌ رَّحِيۡمٌ ﴿۱۶۶﴾ ع

۱۶۶۔ تے او ہو ہے جیں تہاکوں پہلیں دا جانشین بݨائے سی تے تہاڈے بعض داہنیں تے درجہ اچا کیتے سی تاں جو او تہاکوں اوں دے وچ آزماوے اوں جو کجھ تہاکوں ڈتے۔ بے شک تہاڈا رب جلدی عذاب ڈیوݨ والا ہے تے بے شک ہوں بخشݨ والا تے ول ول رحم کرݨ والا ہے۔

سُورَةُ الْاَعْرَافِ مَكِّيَّةٌ وَّهِيَ مَعَ الْبَسْمَلَةِ مِائَتَانِ وَّسَبْعُ اٰيٰتٍ وَّاَرْبَعَةٌ وَّعِشْرُوْنَ رُكُوْعًا

سورۃ اعراف مکی ہے تے بسم اللہ نال ایندیاں ۲۰۷ آیتاں تے ۲۴ رکوعن۔

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ①

۱۔ میں شروع کریندا اللہ دے ناں نال جیرھا بن منگے ڈیوݨ والا تے بہوں رحم کرݨ والا ہے۔

الٓمّٓصٓ ②

۲۔ میں اللہ ساریں کنیں زیادہ جاݨݨ والا تے سچا ہاں۔

كِتٰبٌ اُنْزِلَ اِلَيْكَ فَلَا يَكُنْ فِيْ صَدْرِكَ حَرَجٌ مِّنْهُ لِتُنْذِرَ بِهٖ وَذِكْرٰى لِلْمُؤْمِنِيْنَ ③

۳۔ اے کتاب جیرھی تیڈو لہائی گئی ہے تے تیڈے سینے وچ ایندی وجہ کنیں کوئی تنگی نہ پیدا تھیوے تاں جو توں ایندے نال ڈراویں تے مومنیں واسطے نصیحت۔

اِتَّبِعُوْا مَآ اُنْزِلَ اِلَيْكُمْ مِّنْ رَّبِّكُمْ وَلَا تَتَّبِعُوْا مِنْ دُوْنِهٖٓ اَوْلِيَآءَ ۗ قَلِيْلًا مَّا تَذَكَّرُوْنَ ④

۴۔ تساں اوندی پیروی کرو جو تہاڈو لہایا گئے تہاڈے رب دلو ایندے علاوہ کہیں بے سنگتی دی پیروی نہ کرو بہوں تھوڑا ہے جیرھی تساں نصیحت پکڑیندے ہے۔

وَكَمْ مِّنْ قَرْيَةٍ اَهْلَكْنٰهَا فَجَآءَهَا بَاْسُنَا بَيَاتًا اَوْ هُمْ قَآئِلُوْنَ ⑤

۵۔ تے کتی ساریاں وستیاں ہن جنہیں کوں اساں ہلاک کیتا ہا تے انہیں دو ساڈا عذاب رات کوں آیا یا او ڈو پاریں کوں ستے پئے ہن۔

فَمَا كَانَ دَعْوٰىهُمْ اِذْ جَآءَهُمْ بَاْسُنَآ اِلَّآ اَنْ قَالُوْٓا اِنَّا كُنَّا ظٰلِمِيْنَ ⑥

۶۔ تے جڈاں ساڈا عذاب انہیں دو آ گئے تے انہیں دی ایہا پکار ہائی جو بے شک اساں ظالم ہاسے۔

فَلَنَسْـَٔلَنَّ الَّذِيْنَ اُرْسِلَ اِلَيْهِمْ وَلَنَسْـَٔلَنَّ الْمُرْسَلِيْنَ ⑦

۷۔ تے اساں ضرور پچھسوں انہیں کنیں جنہیں دو بھیجے گئے ہن تے اساں ضرور پچھسوں رسولیں کنیں وی۔

فَلَنَقُصَّنَّ عَلَيْهِمْ بِعِلْمٍ وَّمَا كُنَّا غَآئِبِيْنَ ⑧

۸۔ اساں ضرور انہیں کوں اپݨے علم دے نال (سچ) ڈس ڈیسوں تے اساں غیر حاضر نہ ہاسے

وَالْوَزْنُ يَوْمَئِذِ ِالْحَقُّ ۚ فَمَنْ ثَقُلَتْ مَوَازِيْنُهٗ فَاُولٰٓئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُوْنَ ⑨

۹۔ اوں ڈینہہ عملیں دا وزن سچ تے جیندے وزن بھاری ہوسن اوہے لوک کامیاب تھیسن۔

وَمَنْ خَفَّتْ مَوَازِيْنُهٗ فَاُولٰٓئِكَ الَّذِيْنَ خَسِرُوْٓا اَنْفُسَهُمْ بِمَا كَانُوْا بِاٰيٰتِنَا يَظْلِمُوْنَ ⑩

۱۰۔ تے جیندے وزن ہولے ہوسن اوہے لوکن جنہیں اپݨے نفسیں کوں گھاٹا ڈتے ایں واسطے جو او ساڈی آیات

تے ظلم کریندے ہن۔

وَلَقَدْ مَكَّنّٰكُمْ فِى الْاَرْضِ وَجَعَلْنَا لَكُمْ فِيْهَا مَعَايِشَ ؕ قَلِيْلًا مَّا تَشْكُرُوْنَ ﴿١١﴾

١١۔ تے اساں تہاکوں زمین وچ بہوں طاقت ڈتی تے اوندے وچ تہاڈے کیتے روزی دے سامان بنائن تے تساں شکر نوّبے کریندے۔

ع ١١ ٨

وَلَقَدْ خَلَقْنٰكُمْ ثُمَّ صَوَّرْنٰكُمْ ثُمَّ قُلْنَا لِلْمَلٰٓئِكَةِ اسْجُدُوْا لِاٰدَمَ ۖ فَسَجَدُوْٓا اِلَّآ اِبْلِيْسَ ؕ لَمْ يَكُنْ مِّنَ السّٰجِدِيْنَ ﴿١٢﴾

١٢۔ تے اساں تہاکوں پیدا کیتے تے ول شکلاں ڈتن تے ول اساں فرشتیں کوں آکھئے آدم کوں سجدہ کرو انہیں ساریں سجدہ کیتا سوائے ابلیس دے او سجدہ کرݨ والیں وچوں نہ تھیا۔

قَالَ مَا مَنَعَكَ اَلَّا تَسْجُدَ اِذْ اَمَرْتُكَ ؕ قَالَ اَنَا خَيْرٌ مِّنْهُ ۚ خَلَقْتَنِىْ مِنْ نَّارٍ وَّخَلَقْتَهٗ مِنْ طِيْنٍ ﴿١٣﴾

١٣۔ اللہ آکھیا جو تیکوں کیرھی گال روکئے جو توں سجدہ نہ کریں جڈاں میں تیکوں حکم ڈتے۔ اوں آکھیا میں ایں کنیں چنگا ہاں تیں میکوں بھاکنیں پیدا کیتے تے اینکوں مٹی کنیں پیدا کیتی

قَالَ فَاهْبِطْ مِنْهَا فَمَا يَكُوْنُ لَكَ اَنْ تَتَكَبَّرَ فِيْهَا فَاخْرُجْ اِنَّكَ مِنَ الصّٰغِرِيْنَ ﴿١٤﴾

١٤۔ اوں آکھیا توں اتھوں نکل ونج تیکوں کیا حق ہا جو توں اتھاں وڈائی کریں ہا توں نکل ونج بے شک توں ذلیل تھیوݨ والیں وچوں ایں۔

قَالَ اَنْظِرْنِىْٓ اِلٰى يَوْمِ يُبْعَثُوْنَ ﴿١٥﴾

١٥۔ او آکھیا توں میکوں قیامت دے ڈینہہ تئیں مہلت ڈے

قَالَ اِنَّكَ مِنَ الْمُنْظَرِيْنَ ﴿١٦﴾

١٦۔ اوں آکھیا بے شک توں مہلت پاوݨ والیں وچوں ایں۔

قَالَ فَبِمَآ اَغْوَيْتَنِىْ لَاَقْعُدَنَّ لَهُمْ صِرَاطَكَ الْمُسْتَقِيْمَ ﴿١٧﴾

١٧۔ اوں آکھئے تیں میکوں ہلاک کیتے بے شک ہݨ میں ضرور تیڈے سدھے رستے تے انہیں کیتے بہساں۔

ثُمَّ لَاٰتِيَنَّهُمْ مِّنْۢ بَيْنِ اَيْدِيْهِمْ وَمِنْ خَلْفِهِمْ وَعَنْ اَيْمَانِهِمْ وَعَنْ شَمَآئِلِهِمْ ؕ وَلَا تَجِدُ اَكْثَرَهُمْ شٰكِرِيْنَ ﴿١٨﴾

١٨۔ پچھیں میں انہیں دے اگووی تے پچھوں وی اوساں تے اونہیں دے سجے پاسوں وی تے کھبے پاسوں وی۔ تے انہیں وچوں بہوں ساریں کوں توں شکرگذار نہ پیسیں۔

قَالَ اخْرُجْ مِنْهَا مَذْءُوْمًا مَّدْحُوْرًا ؕ لَمَنْ تَبِعَكَ مِنْهُمْ لَاَمْلَئَنَّ جَهَنَّمَ مِنْكُمْ اَجْمَعِيْنَ ﴿١٩﴾

١٩۔ اوں آکھیا اتھوں بے عزت تھی کے تے دھکے کھندا ہویا نکل ونج جیرھا تیڈے پچھوں ٹرسی انہیں وچوں تے میں ضرور دوزخ تساں ساریں نال بھرلیساں۔

وَيٰٓاٰدَمُ اسْكُنْ اَنْتَ وَزَوْجُكَ الْجَنَّةَ فَكُلَا مِنْ حَيْثُ

٢٠۔ تے اے آدم توں تے تیڈی زال جنت وچ رہو تے

شِئْتُمَا وَلَا تَقْرَبَا هٰذِهِ الشَّجَرَةَ فَتَكُوْنَا مِنَ الظّٰلِمِيْنَ ﴿۲۰﴾

تساں ڈوہیں جتھو چاہو کھاؤ تے تساں ڈوہیں ایں وݨ دے کولھو نہ ونجائے ناں تاں تساں تھی ویسو ظالمیں وچوں۔

فَوَسْوَسَ لَهُمَا الشَّيْطٰنُ لِيُبْدِيَ لَهُمَا مَا وٗرِيَ عَنْهُمَا مِنْ سَوْاٰتِهِمَا وَقَالَ مَا نَهٰكُمَا رَبُّكُمَا عَنْ هٰذِهِ الشَّجَرَةِ اِلَّآ اَنْ تَكُوْنَا مَلَكَيْنِ اَوْ تَكُوْنَا مِنَ الْخٰلِدِيْنَ ﴿۲۱﴾

۲۱۔ شیطان انہیں ڈوناہیں دے دل وچ وسوسہ پاتے تاں جو او ظاہر کر ڈیوے انہیں تے جو انہیں تے انہیں دے بدن وچوں لکایا گئے تے آکھیس اللہ سئیں تہاکوں ایں وݨ کنیں صرف ایں واسطے روکئے جو تساں فرشتے نہ بݨ ونجو یا ہمیشہ زندہ نہ رہو۔

وَقَاسَمَهُمَآ اِنِّيْ لَكُمَا لَمِنَ النّٰصِحِيْنَ ﴿۲۲﴾

۲۲۔ تے انہیں دے اگو قسماں کھا کے آکھئے بے شک میں تہاڈا خیر خواہ ہاں۔

فَدَلّٰىهُمَا بِغُرُوْرٍ فَلَمَّا ذَاقَا الشَّجَرَةَ بَدَتْ لَهُمَا سَوْاٰتُهُمَا وَطَفِقَا يَخْصِفٰنِ عَلَيْهِمَا مِنْ وَّرَقِ الْجَنَّةِ وَنَادٰىهُمَا رَبُّهُمَآ اَلَمْ اَنْهَكُمَا عَنْ تِلْكُمَا الشَّجَرَةِ وَاَقُلْ لَّكُمَآ اِنَّ الشَّيْطٰنَ لَكُمَا عَدُوٌّ مُّبِيْنٌ ﴿۲۳﴾

۲۳۔ اوں انہیں ڈوناہیں کوں دو کھا ڈے کے اپنے مقام کنیں ہٹا ڈتے تے جیڑاں انہیں ڈوناہیں اوں وݨ کوں چکھئے انہیں ڈوناہیں تے انہیں دے ننگیج ظاہر تھی گیئن تے اوڈ رہیں اپݨے اتے بہشت دے پتر چہاڑݨ لگ پئین۔ تے اونہیں دے رب انہیں ڈوناہیں کوں سڈ مار یئے کیا میں تہاکوں ایں درخت کنیں ہٹکیا نہ ہاتے تہاکوں آکھیا نہ ہا جو بے شک شیطان تساں ڈوناہیں کیتے کھلا کھلا دشمن۔

قَالَا رَبَّنَا ظَلَمْنَآ اَنْفُسَنَا وَاِنْ لَّمْ تَغْفِرْ لَنَا وَتَرْحَمْنَا لَنَكُوْنَنَّ مِنَ الْخٰسِرِيْنَ ﴿۲۴﴾

۲۴۔ انہیں ڈوناہیں آکھئے اے ساڈے رب اساں اپݨے جانیں تے ظلم کیتے تے جے تئیں ساکوں بخشش نہ ڈیتا ساڈے اتے رحم نہ کیتا تے اساں ضرور گھاٹا پاوݨ والیں وچو تھی ویسوں

قَالَ اهْبِطُوْا بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ وَلَكُمْ فِي الْاَرْضِ مُسْتَقَرٌّ وَّمَتَاعٌ اِلٰى حِيْنٍ ﴿۲۵﴾

۲۵۔ اوں آکھیا تھو نکل ونجو تہاڈے وچوں کجھ ہنیں دے دشمن ہن تے تہاڈے واسطے زمین وچ عارضی رہݨ دی جا ہے تے کجھ وقت کیتے فائدہ ہے۔

قَالَ فِيْهَا تَحْيَوْنَ وَفِيْهَا تَمُوْتُوْنَ وَمِنْهَا تُخْرَجُوْنَ ﴿۲۶﴾ ع

۲۶۔ اوں آکھیا تساں ہوندے وچ زندہ رہسو تے ہوندے وچ مرسو تے او تھاؤں کڈھیے ویسو۔

يٰبَنِيْٓ اٰدَمَ قَدْ اَنْزَلْنَا عَلَيْكُمْ لِبَاسًا يُّوَارِيْ سَوْاٰتِكُمْ

۲۷۔ اے آدم دے پترو اساں تہاڈے اتے ایجھے کپڑے

وَرِيشًا ۖ وَلِبَاسُ التَّقْوَىٰ ذَٰلِكَ خَيْرٌ ۚ ذَٰلِكَ مِنْ آيَاتِ اللَّهِ لَعَلَّهُمْ يَذَّكَّرُونَ ﴿٢٦﴾

لبائن جیرھے تہاڈے ننگیج لکیندن تے سوھٹپ کیتے وی ہے تے تقویٰ دا لباس اے چنگا ہے۔ اے اللہ دی آیات وچوں ہے تاں جو تساں نصیحت پکڑو۔

يَا بَنِي آدَمَ لَا يَفْتِنَنَّكُمُ الشَّيْطَانُ كَمَا أَخْرَجَ أَبَوَيْكُمْ مِنَ الْجَنَّةِ يَنْزِعُ عَنْهُمَا لِبَاسَهُمَا لِيُرِيَهُمَا سَوْآتِهِمَا ۗ إِنَّهُ يَرَاكُمْ هُوَ وَقَبِيلُهُ مِنْ حَيْثُ لَا تَرَوْنَهُمْ ۗ إِنَّا جَعَلْنَا الشَّيَاطِينَ أَوْلِيَاءَ لِلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٢٧﴾

۲۸۔ اے آدم دے پترو تہاکوں نہ آزماوے شیطان۔ جیویں تہاڈے بیو ما کوں جنت دچو کڈھایا ہس اوں انہیں ڈوناہیں کنیں لباس کھس گدھا ہا تاں جو او انہیں کوں انہیں دا ننگیج ڈکھالے۔ بے شک او تے اوندا قبیلہ تہاکوں اتھو ڈیہدا کھڑے جتھو تساں نوھے ڈیکھ سگدے۔ بے شک اساں شیطانیں کوں انہیں دا سنگتی بنائے جیرھے ایمان نئیں اینددے۔

وَإِذَا فَعَلُوا فَاحِشَةً قَالُوا وَجَدْنَا عَلَيْهَا آبَاءَنَا وَاللَّهُ أَمَرَنَا بِهَا ۗ قُلْ إِنَّ اللَّهَ لَا يَأْمُرُ بِالْفَحْشَاءِ ۖ أَتَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٢٨﴾

۲۹۔ تے جڈاں او کوئی برائی کریندن تے آہدن اساں اپنے بیو ڈاڈے کوں ایندے اتے پاتے اللہ سئیں ایندا ساکوں حکم ڈتے۔ توں آکھ بے شک اللہ سئیں بے حیائی دا حکم نئیں ڈیندا کیا تساں اللہ دے اتے او گال کریندے ہو جیرھی تساں جاندے نوھے۔

قُلْ أَمَرَ رَبِّي بِالْقِسْطِ ۖ وَأَقِيمُوا وُجُوهَكُمْ عِنْدَ كُلِّ مَسْجِدٍ وَادْعُوهُ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ ۚ كَمَا بَدَأَكُمْ تَعُودُونَ ﴿٢٩﴾

۳۰۔ توں آکھ میڈے رب انصاف دا حکم ڈتے تے اے جو ہر مسیت دے کولہوں اپنی توجہ درست کر گدھی کرو تے اونکوں اطاعت اوندے کیتے خاص کریندے ہوئیں سڈو۔ جیویں اوں تہاکوں شروع کیتے اویں تساں ہوں حالت دو ولسو۔

فَرِيقًا هَدَىٰ وَفَرِيقًا حَقَّ عَلَيْهِمُ الضَّلَالَةُ ۗ إِنَّهُمُ اتَّخَذُوا الشَّيَاطِينَ أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَيَحْسَبُونَ أَنَّهُمْ مُهْتَدُونَ ﴿٣٠﴾

۳۱۔ ہک ٹولے کوں ہدایت ڈتی تے ہک ٹولے کوں گمراہی چمبڑ گئی ہے انہیں اللہ کوں چھوڑ کے شیطانیں کوں سنگتی بنا گدھے تے او خیال کریندن جو او ہدایت پا گئین۔

يَا بَنِي آدَمَ خُذُوا زِينَتَكُمْ عِنْدَ كُلِّ مَسْجِدٍ وَكُلُوا وَاشْرَبُوا وَلَا تُسْرِفُوا ۚ إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِينَ ﴿٣١﴾ ع

۳۲۔ اے آدم دے پترو تساں ہر مسیت دے کولہوں اپنا سوھٹپ اختیار کیتا کرو تے کھاؤ تے پیو تے فضول خرچی نہ کرو بے شک او فضول خرچی کرݨ والیں کوں پسند نئیں کریندا۔

قُلْ مَنْ حَرَّمَ زِينَةَ اللَّهِ الَّتِي أَخْرَجَ لِعِبَادِهِ وَالطَّيِّبَاتِ

۳۳۔ توں آکھ اللہ دی اوں خوبصورتی کوں کائیں تہاڈے اتے

مِنَ الرِّزْقِ قُلْ هِيَ لِلَّذِيْنَ اٰمَنُوْا فِي الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا خَالِصَةً يَّوْمَ الْقِيٰمَةِ كَذٰلِكَ نُفَصِّلُ الْاٰيٰتِ لِقَوْمٍ يَّعْلَمُوْنَ ۝

حرام کیتے جیرھی اللہ اپنے بندیں کیتے پیدا کیتی ءِ تے اوندے پاکیزہ رزق کوں۔ جو اے شہیں ایں دنیاوی زندگی و چ مومنیں کیتے ہن تے قیامت دے ڈینہہ خاص کر انہیں کیتے ہوسن ایویں اساں آیات کھول کے جاݨݨ والی قوم کیتے بیان کریندے ہیں

قُلْ اِنَّمَا حَرَّمَ رَبِّيَ الْفَوَاحِشَ مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَمَا بَطَنَ وَالْاِثْمَ وَالْبَغْيَ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَاَنْ تُشْرِكُوْا بِاللّٰهِ مَا لَمْ يُنَزِّلْ بِهٖ سُلْطٰنًا وَّاَنْ تَقُوْلُوْا عَلَى اللّٰهِ مَا لَا تَعْلَمُوْنَ ۝

۳۳۔ توں آکھ بے شک میڈے رب حرام کیتے ظاہر تے لکی ہوئی بے حیائی کوں تے گناہ کوں تے منہ زوری کوں جیرھی ناحق ہوئے تے ایں گال کوں جو تساں اللہ نال شریک بݨاؤ جیندی اوں کوئی دلیل نئیں لہائی تے اے جو تساں اللہ دے خلاف او گال کرو جیرھی تساں جاݨدے نوھے۔

وَلِكُلِّ اُمَّةٍ اَجَلٌ فَاِذَا جَآءَ اَجَلُهُمْ لَا يَسْتَاْخِرُوْنَ سَاعَةً وَّلَا يَسْتَقْدِمُوْنَ ۝

۳۵۔ ہر قوم واسطے ہک وقت مقرر ہے تے جڈاں اوندا وقت آویندے تے نہ پچھو تھیندن ہک گھڑی تے نہ اگو تھیندن۔

يٰبَنِيْٓ اٰدَمَ اِمَّا يَاْتِيَنَّكُمْ رُسُلٌ مِّنْكُمْ يَقُصُّوْنَ عَلَيْكُمْ اٰيٰتِيْ فَمَنِ اتَّقٰى وَاَصْلَحَ فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُوْنَ ۝

۳۶۔ اے آدم دے پترو جے تہاڈو تہاڈے وچوں رسول آون تے تہاکوں میڈی آیات پڑھ کے سݨاون تے جیرھا خدا کنیں ڈرے تے اصلاح کرے اوندے اتے کوئی ڈر نئیں تے نہ او مونجھے تھیسن۔

وَالَّذِيْنَ كَذَّبُوْا بِاٰيٰتِنَا وَاسْتَكْبَرُوْا عَنْهَآ اُولٰٓئِكَ اَصْحٰبُ النَّارِ هُمْ فِيْهَا خٰلِدُوْنَ ۝

۳۷۔ تے جنہیں ساڈی آیات کوں جھٹلایا تے وڈائی کیتی ایہے لوک دوزخی ہن تے اوندے وچ بہوں دیر تئیں رہسن

فَمَنْ اَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرٰى عَلَى اللّٰهِ كَذِبًا اَوْ كَذَّبَ بِاٰيٰتِهٖ اُولٰٓئِكَ يَنَالُهُمْ نَصِيْبُهُمْ مِّنَ الْكِتٰبِ حَتّٰٓى اِذَا جَآءَتْهُمْ رُسُلُنَا يَتَوَفَّوْنَهُمْ قَالُوْٓا اَيْنَ مَا كُنْتُمْ تَدْعُوْنَ مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ قَالُوْا ضَلُّوْا عَنَّا وَشَهِدُوْا عَلٰٓى اَنْفُسِهِمْ اَنَّهُمْ كَانُوْا كٰفِرِيْنَ ۝

۳۸۔ اوں کنیں وڈا ظالم کون جیرھا اللہ تے کوڑ بدھے یا اوندی آیات کوں جھٹلاوے ایہے لوکن جنہیں کوں مقررہ سزا دا حصہ ملدا رہسی تے جڈاں انہیں دو ساڈے فرشتے مارݨ کیتے اندن تے او آہدن اوکتھاں ہن جنہیں کوں تساں اللہ دے سوا سڈیندے ہا وے او آکھسن او اساں کنیں گم تھی گیئن تے او اپݨے خلاف آپ گواہی ڈیسن بے شک او کافر ہن۔

قَالَ ادْخُلُوْا فِيْٓ اُمَمٍ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِكُمْ مِّنَ الْجِنِّ وَ الْاِنْسِ فِي النَّارِ ؕ كُلَّمَا دَخَلَتْ اُمَّةٌ لَّعَنَتْ اُخْتَهَا ؕ حَتّٰٓى اِذَا ادَّارَكُوْا فِيْهَا جَمِيْعًا ۙ قَالَتْ اُخْرٰىهُمْ لِاُوْلٰىهُمْ رَبَّنَا هٰٓؤُلَآءِ اَضَلُّوْنَا فَاٰتِهِمْ عَذَابًا ضِعْفًا مِّنَ النَّارِ ؕ قَالَ لِكُلٍّ ضِعْفٌ وَّ لٰكِنْ لَّا تَعْلَمُوْنَ ﴿۳۸﴾

٣٩. اوآکھسی تساں وی انہیں ٹولیں وچ داخل تھی ونجو جیڑھے بھاوچ ہن تے جیڑھے تساں کنیں پہلے جنیں تے انسانیں وچوں گذر گیئن جڈاں ہک امت بھا وچ داخل تھیسی اپنڑی بھینڑ تے لعنت کریسی تے جڈاں او سارے بھا وچ پکڑیج ولیسن چھیکڑی امت پہلی امت کوں آکھسی اے ساڈے رب ایہے ہن جنہیں ساکوں گمراہ کیتا ہا توں انہیں کوں دوزخ وچ ڈوڑا عذاب ڈے اللہ آکھسی ہر ہک واسطے ڈوڑا عذاب ہے تے تساں جانڑدے نئیں ہے۔

وَ قَالَتْ اُوْلٰىهُمْ لِاُخْرٰىهُمْ فَمَا كَانَ لَكُمْ عَلَيْنَا مِنْ فَضْلٍ فَذُوْقُوا الْعَذَابَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْسِبُوْنَ ﴿۳۹﴾

٤٠. تے پہلی امت چھیکڑی امت کوں آکھسی تہاکوں ساڈے اتے کوئی فضیلت نہ ہائی تساں وی عذاب چکھو جو تساں کمندے ہاوے۔

اِنَّ الَّذِيْنَ كَذَّبُوْا بِاٰيٰتِنَا وَ اسْتَكْبَرُوْا عَنْهَا لَا تُفَتَّحُ لَهُمْ اَبْوَابُ السَّمَآءِ وَ لَا يَدْخُلُوْنَ الْجَنَّةَ حَتّٰى يَلِجَ الْجَمَلُ فِيْ سَمِّ الْخِيَاطِ ؕ وَ كَذٰلِكَ نَجْزِي الْمُجْرِمِيْنَ ﴿۴۰﴾

٤١. بے شک جنہیں لوکیں ساڈی آیات کوں جھٹلائے تے وڈائی کیتی انہیں واسطے آسمان دے دروازے نہ کھولیئے ولیسن تے نہ او جنت وچ داخل تھیسن جے تئیں ہک اُٹھ سوئی دے مُک وچوں لنگھ ونجے اساں ایویں مجرمیں کوں سزا ڈیندے ہیں۔

لَهُمْ مِّنْ جَهَنَّمَ مِهَادٌ وَّ مِنْ فَوْقِهِمْ غَوَاشٍ ؕ وَ كَذٰلِكَ نَجْزِي الظّٰلِمِيْنَ ﴿۴۱﴾

٤٢. انہیں واسطے دوزخ ہی بسترہ ہے تے دوزخ ہی اتلا اچھاڑ تے ایویں اساں ظالمیں کوں بدلہ ڈیندے ہیں۔

وَ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَ عَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ لَا نُكَلِّفُ نَفْسًا اِلَّا وُسْعَهَآ ؗ اُولٰٓئِكَ اَصْحٰبُ الْجَنَّةِ ۚ هُمْ فِيْهَا خٰلِدُوْنَ ﴿۴۲﴾

٤٣. جیڑھے لوک ایمان آنن تے نیک کم کرن اساں کہیں جان کوں اوندی طاقت کنیں زیادہ تکلیف لِنے ڈیندے ایہہ جنتی ہن اوندے وچ ہمیشہ رہسن۔

وَ نَزَعْنَا مَا فِيْ صُدُوْرِهِمْ مِّنْ غِلٍّ تَجْرِيْ مِنْ تَحْتِهِمُ الْاَنْهٰرُ ۚ وَ قَالُوا الْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِيْ هَدٰىنَا لِهٰذَا ۫ وَ مَا كُنَّا لِنَهْتَدِيَ لَوْ لَآ اَنْ هَدٰىنَا اللّٰهُ ۚ لَقَدْ جَآءَتْ رُسُلُ رَبِّنَا بِالْحَقِّ ؕ وَ نُوْدُوْٓا اَنْ تِلْكُمُ الْجَنَّةُ اُوْرِثْتُمُوْهَا بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُوْنَ ﴿۴۳﴾

٤٤. تے اساں انہیں دے سینے وچوں سب بغض کڈھ ڈیسوں تے انہیں دے قبضے وچ نہراں وہندیاں پیاں ہوسن تے او آکھسن جو ساریاں تعریفاں اللہ دیاں ہن جئیں ساکوں اے رستہ ڈکھلائے جے اللہ ساکوں سدھا رستہ نہ ڈکھلیندا تے اساں ایں سدھے رستے نہ آؤں ہا۔ ساڈے رب

دے رسول سچ گھن کے آئے ہن تے انہیں کوں آکھ ڈِتا گیا ہا جے او بہشت جیندا تہاکوں تہاڈے عملیں دی وجہ نال وارث کیتا گئے ۔

وَنَادٰۤى اَصْحٰبُ الْجَنَّةِ اَصْحٰبَ النَّارِ اَنْ قَدْ وَجَدْنَا مَا وَعَدَنَا رَبُّنَا حَقًّا فَهَلْ وَجَدْتُّمْ مَّا وَعَدَ رَبُّكُمْ حَقًّا ۭ قَالُوْا نَعَمْ ۚ فَاَذَّنَ مُؤَذِّنٌۢ بَيْنَهُمْ اَنْ لَّعْنَةُ اللّٰهِ عَلَى الظّٰلِمِيْنَ ۝۴۴

۴۵ ۔ بہشتی دوزخیں کوں آواز ڈِیسن جو ساڈے رب جو ساڈے نال وعدہ کیتا ہا اساں اونکوں سچا پاگدھے تے کیا تہاڈے رب تہاڈے نال جو وعدہ کیتا ہا اونکوں تساں سچا پاگدھے ۔ او آکھن ہا انہیں وچوں ہک سڈݨ والا سڈیسی جو ظالمیں تے اللہ دی لعنت ۔

اَلَّذِيْنَ يَصُدُّوْنَ عَنْ سَبِيْلِ اللّٰهِ وَيَبْغُوْنَهَا عِوَجًا ۚ وَهُمْ بِالْاٰخِرَةِ كٰفِرُوْنَ ۝۴۵

۴۶ ۔ جیرھے اللہ دے رستے کنیں رکیندن تے اوں رستے وچ ڈِنگ گولیندن تے او آخرت دا انکار کریندن ۔

وَبَيْنَهُمَا حِجَابٌ ۚ وَعَلَى الْاَعْرَافِ رِجَالٌ يَّعْرِفُوْنَ كُلًّاۢ بِسِيْمٰىهُمْ ۚ وَنَادَوْا اَصْحٰبَ الْجَنَّةِ اَنْ سَلٰمٌ عَلَيْكُمْ ۣ لَمْ يَدْخُلُوْهَا وَهُمْ يَطْمَعُوْنَ ۝۴۶

۴۷ ۔ تے انہیں ڈوناہیں دے درمیان پردہ ہوسی تے اعراف تے کجھ لوک ہوسن جیرھے ساریں کوں انہیں دی علامتیں دی وجہ نال سُنجانڑدے ہوسن تے بہشتی لوکیں کوں آواز ڈیسن جو تہاڈے اتے سلامتی ہووے اوندے وچ داخل نہ تھئے ہوسن تے اوندی امید رکھیسن ۔

وَاِذَا صُرِفَتْ اَبْصَارُهُمْ تِلْقَاۗءَ اَصْحٰبِ النَّارِ ۙ قَالُوْا رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا مَعَ الْقَوْمِ الظّٰلِمِيْنَ ۝۴۷

۴۸ ۔ تے جڈاں انہیں دی نظر دوزخی لوکیں دو پھیری ویسی تے او آکھسن جو اے ساڈے رب ساکوں ظالم قوم وچوں نہ بݨا

وَنَادٰۤى اَصْحٰبُ الْاَعْرَافِ رِجَالًا يَّعْرِفُوْنَهُمْ بِسِيْمٰىهُمْ قَالُوْا مَاۤ اَغْنٰى عَنْكُمْ جَمْعُكُمْ وَمَا كُنْتُمْ تَسْتَكْبِرُوْنَ ۝۴۸

۴۹ ۔ اعراف والے لوک سڈیسن کجھ دوزخی لوکیں کوں جنہیں کوں انہیں دے نشانیں دی وجہ نال سنجانڑدے ہوسن تے آکھسن تہاڈی زیادہ تعداد تہاکوں کوئی فائدہ ڈِتے تے نہ تہاڈی وڈائی ۔

اَهٰۤؤُلَاۗءِ الَّذِيْنَ اَقْسَمْتُمْ لَا يَنَالُهُمُ اللّٰهُ بِرَحْمَةٍ ۭ اُدْخُلُوا الْجَنَّةَ لَا خَوْفٌ عَلَيْكُمْ وَلَآ اَنْتُمْ تَحْزَنُوْنَ ۝۴۹

۵۰ ۔ کیا ایہے لوک جنہیں دے متعلق تساں قسماں کھندے ہاوے جو انہیں کوں اللہ دی رحمت نہ پہنچیسی ۔ تساں بہشت وچ داخل تھی ونجو تہاکوں نہ ڈر تے نہ تساں مونجھے تھیسو ۔

وَنَادٰۤى اَصْحٰبُ النَّارِ اَصْحٰبَ الْجَنَّةِ اَنْ اَفِيْضُوْا عَلَيْنَا

۵۱ ۔ تے دوزخی بہشتی لوکیں کوں سڈیسن جو ساڈو کجھ

مِنَ الْمَآءِ اَوْ مِمَّا رَزَقَكُمُ اللّٰهُ ۚ قَالُوْٓا اِنَّ اللّٰهَ حَرَّمَهُمَا عَلَى الْكٰفِرِيْنَ ﴿٥٠﴾

پانی ڈ ہاؤ یا جو تہاکوں اللہ ڈتے اوندے وچوں ساکوں وی کجھ ڈیوو۔ او آکھسن بے شک اللہ سئیں اے ڈوہیں چیزاں کافریں تے حرام کیتن ۔

الَّذِيْنَ اتَّخَذُوْا دِيْنَهُمْ لَهْوًا وَّلَعِبًا وَّغَرَّتْهُمُ الْحَيٰوةُ الدُّنْيَا ۚ فَالْيَوْمَ نَنْسٰىهُمْ كَمَا نَسُوْا لِقَآءَ يَوْمِهِمْ هٰذَا ۙ وَمَا كَانُوْا بِاٰيٰتِنَا يَجْحَدُوْنَ ﴿٥١﴾

۵۲ ۔ جنہیں اپنے دین کوں کھیڈ تماشا بنایا ہویا ہا تے دنیا دی زندگی انہیں کوں دوکھا ڈتا ہا اساں انہیں کوں اج بھل ویسوں جیویں او ایں ڈینہہ دی ملاقات بھل گئے ہن تے ات گالہوں جو او ساڈی آیات دا انکار کریندے ہن ۔

وَلَقَدْ جِئْنٰهُمْ بِكِتٰبٍ فَصَّلْنٰهُ عَلٰى عِلْمٍ هُدًى وَّرَحْمَةً لِّقَوْمٍ يُّؤْمِنُوْنَ ﴿٥٢﴾

۵۳ ۔ تے اساں انہیں دو اینجھی کتاب گھن آئے ہیں جیکوں اساں اپنے علم دے نال کھول کھول کے بیان کیتے او مومنیں واسطے ہدایت تے رحمت ۔

هَلْ يَنْظُرُوْنَ اِلَّا تَاْوِيْلَهٗ ۭ يَوْمَ يَاْتِيْ تَاْوِيْلُهٗ يَقُوْلُ الَّذِيْنَ نَسُوْهُ مِنْ قَبْلُ قَدْ جَآءَتْ رُسُلُ رَبِّنَا بِالْحَقِّ ۚ فَهَلْ لَّنَا مِنْ شُفَعَآءَ فَيَشْفَعُوْا لَنَآ اَوْ نُرَدُّ فَنَعْمَلَ غَيْرَ الَّذِيْ كُنَّا نَعْمَلُ ۭ قَدْ خَسِرُوْٓا اَنْفُسَهُمْ وَضَلَّ عَنْهُمْ مَّا كَانُوْا يَفْتَرُوْنَ ﴿٥٣﴾ ع

۵۴ ۔ کیا او ایں کتاب دی حقیقت دے کھلن دا انتظار پئے کریندن جڈاں ایندی حقیقت کھل ویسی تے او لوک آکھسن جیرھے بھل گئے ہوسن ۔ ایں کنیں پہلے ساڈے رب دے رسول سچ نال آئے ہن کیا ساڈا کوئی سفارشی ہے جیرھا ساڈی سفارش کرے یا اساں دنیا وچ ولا بھیجے ونجوں تاں جو اساں جیرھے (برے) کم پہلے اساں کریندے ہاسے انہیں دی جاتے نیک کم کروں انہیں اپنے آپ کوں گھاٹے وچ پاتے جیرھا او کوڑ بدھیندے ہن او دی انہیں کنیں رل گئے

اِنَّ رَبَّكُمُ اللّٰهُ الَّذِيْ خَلَقَ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضَ فِيْ سِتَّةِ اَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوٰى عَلَى الْعَرْشِ ۣ يُغْشِي الَّيْلَ النَّهَارَ يَطْلُبُهٗ حَثِيْثًا ۙ وَّالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ وَالنُّجُوْمَ مُسَخَّرٰتٍۢ بِاَمْرِهٖ ۭ اَلَا لَهُ الْخَلْقُ وَالْاَمْرُ ۭ تَبٰرَكَ اللّٰهُ رَبُّ الْعٰلَمِيْنَ ﴿٥٤﴾

۵۵ ۔ بے شک تہاڈا رب اللہ او ہے جیں آسمانیں تے زمین کوں چھی وقتیں وچ پیدا کیتے ول او عرش تے تکڑا تھی کے بہہ گئے ۔ رات دے نال ڈینہہ کوں لکا ڈیندے رات جلدی اونکوں پکڑن چاہندی ہے تے سجھ تے چندر کوں تے تاریں کوں اوں اپنے حکم نال تابع کر ڈتے سنو پیدا کرن تے حکم ڈیون ہوندا کم ۔ بہوں برکت والا ہے اللہ سئیں جیرھا سارے جہانیں دا پالنہار ہے ۔

اُدْعُوْا رَبَّكُمْ تَضَرُّعًا وَّخُفْيَةً ۭ اِنَّهٗ لَا يُحِبُّ

۵۶ ۔ اپنے رب کوں سدو عاجزی نال تے چپ چپاتے

الْمُعْتَدِيْنَ ۝٥٥

او بے شک حد کنیں ودھݨ والیں کوں پسند نئیں کریندا۔

وَلَا تُفْسِدُوْا فِي الْاَرْضِ بَعْدَ اِصْلَاحِهَا وَادْعُوْهُ خَوْفًا وَّطَمَعًا ۭ اِنَّ رَحْمَتَ اللّٰهِ قَرِيْبٌ مِّنَ الْمُحْسِنِيْنَ ۝٥٦

۵۷۔ اتے زمین وچ اوندی اصلاح دے بعد فساد نہ گھتو اوں کوں سڈو ڈر تے طمع نال بے شک اللہ دی رحمت نیکی کرݨ والیں دے نال۔

وَهُوَ الَّذِيْ يُرْسِلُ الرِّيٰحَ بُشْرًاۢ بَيْنَ يَدَيْ رَحْمَتِهٖ ۭ حَتّٰٓي اِذَآ اَقَلَّتْ سَحَابًا ثِقَالًا سُقْنٰهُ لِبَلَدٍ مَّيِّتٍ فَاَنْزَلْنَا بِهِ الْمَاۗءَ فَاَخْرَجْنَا بِهٖ مِنْ كُلِّ الثَّمَرٰتِ ۭ كَذٰلِكَ نُخْرِجُ الْمَوْتٰى لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُوْنَ ۝٥٧

۵۸۔ او ہو ہے جیڑھا گھلیندے ہوائیں کوں اپݨی رحمت کنیں پہلے خوشخبری ڈیوݨ واسطے۔ لے مینہ نال بھریئے ہوئے جھڑ کوں چا اندی ہے تے اونکوں اساں گھن ویندے ہیں بر ملک دو تے اوندے اتے پاݨی ویندے ہیں تے اوندے نال ہر قسم دے پھل پیدا کریندے ہیں ایویں اساں مردیں کوں کڈھیندے ہیں تاں جو تساں نصیحت پکڑو۔

وَالْبَلَدُ الطَّيِّبُ يَخْرُجُ نَبَاتُهٗ بِاِذْنِ رَبِّهٖ ۚ وَالَّذِيْ خَبُثَ لَا يَخْرُجُ اِلَّا نَكِدًا ۭ كَذٰلِكَ نُصَرِّفُ الْاٰيٰتِ لِقَوْمٍ يَّشْكُرُوْنَ ۝٥٨

۵۹۔ تے چنگی زمین اپݨے رب دے حکم نال اوندے بوٹے نکلدن ہے تے جیڑھی زمین خراب او ردی پیداوار کڈھیندی ہے ایویں اساں اوں قوم تے جیڑھی شکر کریندی ہے اپݨی آیات وٹا پھیر کے بیان کریندے ہیں۔

ع ۱۴

لَقَدْ اَرْسَلْنَا نُوْحًا اِلٰى قَوْمِهٖ فَقَالَ يٰقَوْمِ اعْبُدُوا اللّٰهَ مَا لَكُمْ مِّنْ اِلٰهٍ غَيْرُهٗ ۭ اِنِّىْٓ اَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيْمٍ ۝٥٩

۶۰۔ بے شک اساں نوح کوں اوندی قوم دو بھیجے تے اوں آکھیا اے میڈی قوم اللہ دی عبادت کرو تے اوندے سوا تہاڈا کوئی معبود نئیں۔ میں تہاڈے اتے وڈے ڈینہہ دے عذاب کنیں ڈراوݨ۔

قَالَ الْمَلَاُ مِنْ قَوْمِهٖٓ اِنَّا لَنَرٰىكَ فِيْ ضَلٰلٍ مُّبِيْنٍ ۝٦٠

۶۱۔ اوندی قوم دے سرداریں آکھیا بے شک اساں تیکوں کھلی گمراہی وچ ڈیہدے ہیں۔

قَالَ يٰقَوْمِ لَيْسَ بِيْ ضَلٰلَةٌ وَّلٰكِنِّيْ رَسُوْلٌ مِّنْ رَّبِّ الْعٰلَمِيْنَ ۝٦١

۶۲۔ اوں آکھیا اے میڈی قوم میڈے وچ کوئی گمراہی دی گال نئیں میں تے صرف رسول ہاں اوں رب دا جیڑھا سارے جہانیں دا پالنہار۔

اُبَلِّغُكُمْ رِسٰلٰتِ رَبِّيْ وَاَنْصَحُ لَكُمْ وَاَعْلَمُ مِنَ اللّٰهِ مَا لَا تَعْلَمُوْنَ ۝٦٢

۶۳۔ میں تہاکوں اپݨے رب دا پیغام پچیندا تے تہاڈی خیر خواہی کریندا تے میں او جاݨداں اللہ سئیں ولو جو تساں نوسے جاݨدے۔

اَوَعَجِبۡتُمۡ اَنۡ جَآءَكُمۡ ذِكۡرٌ مِّنۡ رَّبِّكُمۡ عَلٰى رَجُلٍ مِّنۡكُمۡ لِيُنۡذِرَكُمۡ وَلِتَتَّقُوۡا وَلَعَلَّكُمۡ تُرۡحَمُوۡنَ ﴿۶۳﴾

۶۳۔ کیا تہاکوں حیرانی تھیندی ہے جو تہاڈو آئی تہاڈے رب ولو ایہجی نصیحت تہاڈے وچوں ہک آدمی تے تاں جو تہاکوں ہوشیار کرے تے تساں تقویٰ اختیار کرو تے تاں جو تہاڈے اتے رحم کیتا ونجے ۔

فَكَذَّبُوۡهُ فَاَنۡجَيۡنٰهُ وَالَّذِيۡنَ مَعَهٗ فِى الۡفُلۡكِ وَاَغۡرَقۡنَا الَّذِيۡنَ كَذَّبُوۡا بِاٰيٰتِنَا ؕ اِنَّهُمۡ كَانُوۡا قَوۡمًا عَمِيۡنَ ﴿۶۴﴾ ع ۱۵

۶۵۔ انہیں اونکوں جھٹلا ڈِتا اساں اوں کوں نجات ڈِتی تے انہیں کوں وی جیڑھے اوندے نال ہن بیڑی وچ تے جنہیں ساڈی آیات کوں جھٹلایا ہا اساں انہیں کوں غرق کر ڈِتا بے شک او اندھے لوک ہن ۔

وَاِلٰى عَادٍ اَخَاهُمۡ هُوۡدًا ؕ قَالَ يٰقَوۡمِ اعۡبُدُوا اللّٰهَ مَا لَكُمۡ مِّنۡ اِلٰهٍ غَيۡرُهٗ ؕ اَفَلَا تَتَّقُوۡنَ ﴿۶۵﴾

۶۶۔ تے عاد دو انہیں دے بھرا ہود کوں (بھیجیا) اوں آکھیا اے میڈی قوم اللہ دی عبادت کرو تہاڈا اوندے سوا کوئی معبود نئیں کیاں تساں ڈردے نہ ہے ۔

قَالَ الۡمَلَاُ الَّذِيۡنَ كَفَرُوۡا مِنۡ قَوۡمِهٖۤ اِنَّا لَنَرٰٮكَ فِىۡ سَفَاهَةٍ وَّاِنَّا لَنَظُنُّكَ مِنَ الۡكٰذِبِيۡنَ ﴿۶۶﴾

۶۷۔ اوندی قوم دے وچوں سرداریں آکھیا جنہیں کفر کیتا ہا اساں تیکوں بے وقوفی وچ ڈیہدے ہیں تے بے شک اساں تیکوں کوڑیں وچوں یقین کریندے ہیں ۔

قَالَ يٰقَوۡمِ لَيۡسَ بِىۡ سَفَاهَةٌ وَّلٰـكِنِّىۡ رَسُوۡلٌ مِّنۡ رَّبِّ الۡعٰلَمِيۡنَ ﴿۶۷﴾

۶۸۔ اوں آکھے اے میڈی قوم میں پاگل نہیں میں تے رسول ہاں اوں رب دا جیرھا سارے جہانیں دا پالنہار ۔

اُبَلِّغُكُمۡ رِسٰلٰتِ رَبِّىۡ وَاَنَا لَـكُمۡ نَاصِحٌ اَمِيۡنٌ ﴿۶۸﴾

۶۹۔ میں تہاکوں اپنے رب دا پیغام پچیندا ہاں تے میں تہاڈے واسطے خیرخواہ ہاں تے ایماندار ہاں ۔

اَوَعَجِبۡتُمۡ اَنۡ جَآءَكُمۡ ذِكۡرٌ مِّنۡ رَّبِّكُمۡ عَلٰى رَجُلٍ مِّنۡكُمۡ لِيُنۡذِرَكُمۡ ؕ وَاذۡكُرُوۡۤا اِذۡ جَعَلَـكُمۡ خُلَفَآءَ مِنۡۢ بَعۡدِ قَوۡمِ نُوۡحٍ وَّزَادَكُمۡ فِى الۡخَـلۡقِ بَصۜۡطَةً ۚ فَاذۡكُرُوۡۤا اٰلَۤاءَ اللّٰهِ لَعَلَّكُمۡ تُفۡلِحُوۡنَ ﴿۶۹﴾

۷۰۔ کیا تساں حیران تھیندے ہے جو تہاڈو نصیحت آئی ہے تہاڈے رب ولو تہاڈے وچوں ہک آدمی تے تاں جو تہاکوں ہوشیار کرے تے یاد کرو جو تہاکوں اوں نوح دی قوم دے بعد اوندا جانشین بنائے تے تہاڈے جسم کوں مضبوط بنائس تے اللہ دی نعمتیں کوں یاد کرو تاں جو تساں کامیاب تھیوو ۔

قَالُوۡۤا اَجِئۡتَنَا لِنَعۡبُدَ اللّٰهَ وَحۡدَهٗ وَنَذَرَ مَا كَانَ يَعۡبُدُ اٰبَآؤُنَا ۚ فَاۡتِنَا بِمَا تَعِدُنَاۤ اِنۡ كُنۡتَ مِنَ

۷۱۔ انہیں آکھیا کیا توں ساڈو آئیں (اے سنیہا گھن کے) جو اساں ہک اللہ دی عبادت کروں تے او چھوڑ ڈیوں جیندی ساڈے

الصّٰدِقِيْنَ ﴿٧١﴾

پیو ڈاڈے عبادت کریندے ہن گھن آ جیرھے عذاب دا توں وعدہ ڈیندیں جے توں سچا ہویں۔

قَالَ قَدْ وَقَعَ عَلَيْكُمْ مِّنْ رَّبِّكُمْ رِجْسٌ وَّغَضَبٌ ۭ اَتُجَادِلُوْنَنِيْ فِيْٓ اَسْمَاۗءٍ سَمَّيْتُمُوْهَآ اَنْتُمْ وَاٰبَاۗؤُكُمْ مَّا نَزَّلَ اللّٰهُ بِهَا مِنْ سُلْطٰنٍ ۭ فَانْتَظِرُوْٓا اِنِّىْ مَعَكُمْ مِّنَ الْمُنْتَظِرِيْنَ ﴿٧٢﴾

٧٢۔ اوں آکھیا تہاڈے رب ولو تہاڈے اتے عذاب تے غضب لہہ چکئے کیا تساں میڈے نال انہیں ناویں دے واسطے بھڑ دے ہو جیرھے تساں تے تہاڈے پیو ڈاڈے رکھین تے اللہ سئیں انہیں نال کوئی دلیل نئیں لہائی تساں بھالا رکھو بے شک میں وی تہاڈے نال بھالا رکھینداں۔

فَاَنْجَيْنٰهُ وَالَّذِيْنَ مَعَهٗ بِرَحْمَةٍ مِّنَّا وَقَطَعْنَا دَابِرَ الَّذِيْنَ كَذَّبُوْا بِاٰيٰتِنَا وَمَا كَانُوْا مُؤْمِنِيْنَ ﴿٧٣﴾ ع ٩

٧٣۔ تے اساں اونکوں تے اوندے نال آلیں کوں اپنی رحمت نال نجات ڈتی تے جنہیں ساڈی آیات کوں جھٹلایا ہا تے ایمان نہ گھن آئے ہن اساں انہیں دیاں پاڑاں پٹ ڈتن۔

وَاِلٰى ثَمُوْدَ اَخَاهُمْ صٰلِحًا ۘ قَالَ يٰقَوْمِ اعْبُدُوا اللّٰهَ مَا لَكُمْ مِّنْ اِلٰهٍ غَيْرُهٗ ۭ قَدْ جَاۗءَتْكُمْ بَيِّنَةٌ مِّنْ رَّبِّكُمْ ۭ هٰذِهٖ نَاقَةُ اللّٰهِ لَكُمْ اٰيَةً فَذَرُوْهَا تَاْكُلْ فِيْٓ اَرْضِ اللّٰهِ وَلَا تَمَسُّوْهَا بِسُوْۗءٍ فَيَاْخُذَكُمْ عَذَابٌ اَلِيْمٌ ﴿٧٣﴾

٧٤۔ تے ثمود دو انہیں دے بھائی صالح کوں بھیجئے اوں آکھئے اے میڈی قوم تساں اپنے رب دی عبادت کرو اوندے سوا تہاڈا کوئی معبود نئیں۔ تہاڈو تہاڈے رب ولو کھلی دلیل آ گئی ہے۔ اے اللہ دی ڈاچی ہے اے تہاڈے واسطے نشان اینکوں چھوڑ ڈیو اے اللہ دی زمین وچ کھاوے تے اینکوں برائی نال نہ ہتھ لاؤ نہ تاں تہاکوں ڈکھ ڈیوݨ والا عذاب پکڑ گھنسی۔

وَاذْكُرُوْٓا اِذْ جَعَلَكُمْ خُلَفَاۗءَ مِنْۢ بَعْدِ عَادٍ وَّبَوَّاَكُمْ فِي الْاَرْضِ تَتَّخِذُوْنَ مِنْ سُهُوْلِهَا قُصُوْرًا وَّتَنْحِتُوْنَ الْجِبَالَ بُيُوْتًا ۚ فَاذْكُرُوْٓا اٰلَاۗءَ اللّٰهِ وَلَا تَعْثَوْا فِي الْاَرْضِ مُفْسِدِيْنَ ﴿٧٤﴾

٧٥۔ تے تساں یاد کرو جڈاں تہاکوں عاد دے بعد جانشین بݨائس تے زمین وچ تہاکوں جا ڈتی اس تساں اوندے میدانیں وچ قلعے بݨیندے ہو تے پہاڑیں کوں کٹ کے گھر بݨیندے ہو تساں اللہ دیاں نعمتاں یاد کرو تے زمین وچ جاݨ بجھ کے فساد نہ کرو۔

قَالَ الْمَلَاُ الَّذِيْنَ اسْتَكْبَرُوْا مِنْ قَوْمِهٖ لِلَّذِيْنَ اسْتُضْعِفُوْا لِمَنْ اٰمَنَ مِنْهُمْ اَتَعْلَمُوْنَ اَنَّ صٰلِحًا

٧٦۔ اوندی قوم دے سرداریں جنہیں وڈائی کیتی ایمان گھن آوݨ والیں دبو کمزوریں کوں آکھیا

مُرْسَلٌ مِّنْ رَّبِّهٖ ؕ قَالُوْٓا اِنَّا بِمَآ اُرْسِلَ بِهٖ مُؤْمِنُوْنَ ﴿۷۶﴾

کیا تساں جانڑدے ہو جو بے شک صالح اپنڑے رب ولو بھیجیا گئے انہیں آکھیا بے شک اساں جو کجھ اوندو بھیجیا گئے اونکوں منیندے ہیں۔

قَالَ الَّذِيْنَ اسْتَكْبَرُوْٓا اِنَّا بِالَّذِيْٓ اٰمَنْتُمْ بِهٖ كٰفِرُوْنَ ﴿۷۷﴾

۷۷۔ تے انہیں لوکیں جیں وڈائی کیتی آکھیا بے شک اساں اوندا انکار کریندے ہیں جیندے اتے تساں ایمان گھن آئے ہو۔

فَعَقَرُوا النَّاقَةَ وَعَتَوْا عَنْ اَمْرِ رَبِّهِمْ وَقَالُوْا يٰصٰلِحُ ائْتِنَا بِمَا تَعِدُنَآ اِنْ كُنْتَ مِنَ الْمُرْسَلِيْنَ ﴿۷۸﴾

۷۸۔ تے انہیں ڈاچی دیاں کچاں کپ ڈتیاں تے انہیں اپنڑے رب دے حکم دی نافرمانی کیتی تے انہیں آکھئے اے صالح جیرھے عذاب کنیں ساکوں ڈریندا ہیں گھن آجے توں رسولیں وچو ہویں۔

فَاَخَذَتْهُمُ الرَّجْفَةُ فَاَصْبَحُوْا فِيْ دَارِهِمْ جٰثِمِيْنَ ﴿۷۹﴾

۷۹۔ تے انہیں کوں پکڑ گدھے بھوئیں انب او اپنڑے گھریں وچ گوڈیں دے بھر ڈھٹھے پئے ہن۔

فَتَوَلّٰى عَنْهُمْ وَقَالَ يٰقَوْمِ لَقَدْ اَبْلَغْتُكُمْ رِسَالَةَ رَبِّيْ وَنَصَحْتُ لَكُمْ وَلٰكِنْ لَّا تُحِبُّوْنَ النّٰصِحِيْنَ ﴿۸۰﴾

۸۰۔ صالح انہیں کنیں منہ پھیر گدھا تے آکھیا اے میڈی قوم میں تہاکوں اپنڑے رب دا پیغام پچا ڈتے تے تہاڈی خیر خواہی کیتی ہے تے تساں خیر خواہی کرنڑ والیں کوں پسند نوھے کریندے۔

وَلُوْطًا اِذْ قَالَ لِقَوْمِهٖٓ اَتَاْتُوْنَ الْفَاحِشَةَ مَا سَبَقَكُمْ بِهَا مِنْ اَحَدٍ مِّنَ الْعٰلَمِيْنَ ﴿۸۱﴾

۸۱۔ تے لوط جڈاں اپنڑی قوم کوں آکھیا کیا تساں اینجھی بے حیائی کریندے ہو جیرھی تساں کنیں پہلے ساری قومیں وچوں کہیں وی اے برائی نہ کیتی ہائی۔

اِنَّكُمْ لَتَاْتُوْنَ الرِّجَالَ شَهْوَةً مِّنْ دُوْنِ النِّسَآءِ ؕ بَلْ اَنْتُمْ قَوْمٌ مُّسْرِفُوْنَ ﴿۸۲﴾

۸۲۔ بے شک تساں تریمتیں چھوڑ کے جوانیں دو شہوت واسطے اندے ہو اصل وچ تساں حد کنیں ودھنڑ والی قوم ہو۔

وَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهٖٓ اِلَّآ اَنْ قَالُوْٓا اَخْرِجُوْهُمْ مِّنْ قَرْيَتِكُمْ ۚ اِنَّهُمْ اُنَاسٌ يَّتَطَهَّرُوْنَ ﴿۸۳﴾

۸۳۔ اوندی قوم کنیں بیا کوئی جواب نہ ہا انہیں اے آکھئے جو انہیں کوں اپنڑی وستی کنیں کڈھ ڈیو بے شک اے لوک ہن جیرھے بہوں پاک بنڑدن۔

فَاَنْجَيْنٰهُ وَاَهْلَهٗٓ اِلَّا امْرَاَتَهٗ ۖ كَانَتْ مِنَ الْغٰبِرِيْنَ ﴿۸۴﴾

۸۴۔ تے اساں اونکوں تے اوندے خاندان کوں نجات

ڈُتی سوائے اوندی زال دے او پچھو رہن والیں وچ ہائی۔

وَ اَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ مَّطَرًا ؕ فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُجْرِمِيْنَ ۝۸۴ ع

۸۵ ۔تے اساں انہیں تے بھوں مینہ وسایا توں ڈیکھ مجرمیں دا انجام کینجھا ہے۔

وَ اِلٰى مَدْيَنَ اَخَاهُمْ شُعَيْبًا ؕ قَالَ يٰقَوْمِ اعْبُدُوا اللّٰهَ مَا لَكُمْ مِّنْ اِلٰهٍ غَيْرُهٗ ؕ قَدْ جَآءَتْكُمْ بَيِّنَةٌ مِّنْ رَّبِّكُمْ فَاَوْفُوا الْكَيْلَ وَ الْمِيْزَانَ وَ لَا تَبْخَسُوا النَّاسَ اَشْيَآءَهُمْ وَ لَا تُفْسِدُوْا فِى الْاَرْضِ بَعْدَ اِصْلَاحِهَا ؕ ذٰلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ اِنْ كُنْتُمْ مُّؤْمِنِيْنَ ۝۸۵

۸٦ ۔تے مدین دو اوندے بھرا شعیب کوں پٹھیا اوں آکھیا اے میڈی قوم اللہ دی عبادت کرو تہاڈے واسطے اوندے سوا کوئی معبود نئیں۔ تہاڈو تہاڈے رب دلو کھلی دلیل آچکی ہے تے تساں کچھائی تے تول کوں پورا کرو تے لوکیں دیاں شیہیں انہیں کوں گھٹ نہ ڈیوو تے زمین وچ اوندی اصلاح دے بعد بگیڑ نہ گھتو۔ اے تہاڈے واسطے چنگا ہے جے تساں مومن ہوے۔

وَ لَا تَقْعُدُوْا بِكُلِّ صِرَاطٍ تُوْعِدُوْنَ وَ تَصُدُّوْنَ عَنْ سَبِيْلِ اللّٰهِ مَنْ اٰمَنَ بِهٖ وَ تَبْغُوْنَهَا عِوَجًا ۚ وَ اذْكُرُوْٓا اِذْ كُنْتُمْ قَلِيْلًا فَكَثَّرَكُمْ ۪ وَ انْظُرُوْا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُفْسِدِيْنَ ۝۸٦

۸۷ تے تساں ہر رستے وچ ایں واسطے نہ بہو جو جیرھے اللہ تے ایمان آنن انہیں کوں اللہ دے رستے کنیں ڈراوو تے روکو تے ایں رستے وچ ڈنگ ول گولو تے تساں یاد کرو جڈاں تساں تھوڑے ہاوے اوں تہاکوں ودھائے تے تساں ڈیکھو فساد کرن والیں دا انجام کینجھا ہے۔

وَ اِنْ كَانَ طَآئِفَةٌ مِّنْكُمْ اٰمَنُوْا بِالَّذِيْٓ اُرْسِلْتُ بِهٖ وَ طَآئِفَةٌ لَّمْ يُؤْمِنُوْا فَاصْبِرُوْا حَتّٰى يَحْكُمَ اللّٰهُ بَيْنَنَا ۚ وَ هُوَ خَيْرُ الْحٰكِمِيْنَ ۝۸۷

۸۸ ۔تے جے تہاڈے وچوں ہک ٹولہ اوندے اتے ایمان گھن آوے جیندے نال میں پٹھیا گیاں تے ہک ٹولہ ایمان نہ گھن آوے پچھیں صبر کرو جے تئیں اللہ سیئں ساڈے درمیان فیصلہ کر ڈیوے تے او چنگا فیصلہ کرن والا ہے۔

قَالَ الْمَلَاُ الَّذِیْنَ اسْتَكْبَرُوْا مِنْ قَوْمِهٖ لَنُخْرِجَنَّكَ یٰشُعَیْبُ وَ الَّذِیْنَ اٰمَنُوْا مَعَكَ مِنْ قَرْیَتِنَاۤ اَوْ لَتَعُوْدُنَّ فِیْ مِلَّتِنَا ؕ قَالَ اَوَ لَوْ كُنَّا كٰرِهِیْنَ ﴿۸۹﴾

۸۹ ۔ انہیں سرداریں جنہیں اوندی قوم وچوں وڈائی کیتی آکھیا اے شعیب اساں تیکوں تے انہیں کوں جیرھے تیڈے اتے ایمان گھن آئن اپنے ملک وچوں ضرور کڈھ ڈیسوں یا تساں ساڈے مذہب وچ ول اوسو اوں آکھیا بھانویں اساں ناپسند وی کریندے ہوؤں۔

قَدِ افْتَرَیْنَا عَلَی اللّٰهِ كَذِبًا اِنْ عُدْنَا فِیْ مِلَّتِكُمْ بَعْدَ اِذْ نَجّٰىنَا اللّٰهُ مِنْهَا ؕ وَ مَا یَكُوْنُ لَنَاۤ اَنْ نَّعُوْدَ فِیْهَاۤ اِلَّاۤ اَنْ یَّشَآءَ اللّٰهُ رَبُّنَا ؕ وَسِعَ رَبُّنَا كُلَّ شَیْءٍ عِلْمًا ؕ عَلَی اللّٰهِ تَوَكَّلْنَا ؕ رَبَّنَا افْتَحْ بَیْنَنَا وَ بَیْنَ قَوْمِنَا بِالْحَقِّ وَ اَنْتَ خَیْرُ الْفٰتِحِیْنَ ﴿۹۰﴾

۹۰ ۔ جے اساں تہاڈے مذہب تے ول آؤں ایندے بعد جو اللہ سئیں ساکوں نجات ڈِتی ءِ تے مطلب اساں اللہ سئیں تے کوڑ بدھے ساڈے اختیار نئیں جو اساں اوندو ول آؤں سوائے ایندے جے اللہ چاہے جیرھا ساڈا رب ساڈے رب دا علم ہر شئے تے وسیع اللہ تے اساں بھروسہ کریندے ہیں۔ اے ساڈے رب توں ساڈے تے ساڈی قوم دے درمیان حق نال فیصلہ کرڈے تے توں ساریں کنیں چنگاں فیصلہ کرݨ والا ایں۔

وَ قَالَ الْمَلَاُ الَّذِیْنَ كَفَرُوْا مِنْ قَوْمِهٖ لَىِٕنِ اتَّبَعْتُمْ شُعَیْبًا اِنَّكُمْ اِذًا لَّخٰسِرُوْنَ ﴿۹۱﴾

۹۱ ۔ اوندی قوم دے انہیں سرداریں جنہیں انکار کیتا ہا آکھیا اے لوکو جے تساں شعیب دے پچھو ٹرسو تے بے شک تساں گھاٹا پاوݨ والیں وچوں تھی ویسو۔

فَاَخَذَتْهُمُ الرَّجْفَةُ فَاَصْبَحُوْا فِیْ دَارِهِمْ جٰثِمِیْنَ ﴿۹۲﴾

۹۲ ۔ انہیں کوں بھوئیں امب پکڑ گدھا تے او اپنے گھریں وچ گوڈیں دے بھر ڈھ پئے۔

الَّذِیْنَ كَذَّبُوْا شُعَیْبًا كَاَنْ لَّمْ یَغْنَوْا فِیْهَا ۛۚ اَلَّذِیْنَ كَذَّبُوْا شُعَیْبًا كَانُوْا هُمُ الْخٰسِرِیْنَ ﴿۹۳﴾

۹۳ ۔ جنہیں شعیب کوں جھٹلائے ایویں تھی گئے جیویں او کڈاہیں اتھاں رہے وی نہ ہن تے جنہیں شعیب کوں جھٹلائے اوہے گھاٹا پاوݨ والے ہن۔

فَتَوَلّٰی عَنْهُمْ وَ قَالَ یٰقَوْمِ لَقَدْ اَبْلَغْتُكُمْ رِسٰلٰتِ رَبِّیْ وَ نَصَحْتُ لَكُمْ ۚ فَكَیْفَ اٰسٰی عَلٰی قَوْمٍ كٰفِرِیْنَ ﴿۹۳﴾

۹۴ ۔ اوں انہیں کنیں منہ پھیر گدھا تے آکھیا اے میڈی قوم میں تہاکوں اپنے رب دا سنیہا پچاڑ تے تے تہاڈی خیر خواہی کر ڈِتی ءِ تے میں کافر قوم تے کیویں افسوس کر سگداں

وَ مَاۤ اَرْسَلْنَا فِیْ قَرْیَةٍ مِّنْ نَّبِیٍّ اِلَّاۤ اَخَذْنَاۤ اَهْلَهَا بِالْبَاْسَآءِ وَ الضَّرَّآءِ لَعَلَّهُمْ یَضَّرَّعُوْنَ ﴿۹۵﴾

۹۵ ۔ تے اساں کہیں وی وستی دو رسول نئیں بھیجیا تے جیندے بعد اساں اوندے رہݨ والیں کوں دُکھ تے ڈُکھ

نال نہ پکڑ یا ہُوے تاں جو او عاجزی کرن۔

ثُمَّ بَدَّلْنَا مَكَانَ السَّيِّئَةِ الْحَسَنَةَ حَتّٰى عَفَوْا وَّ قَالُوْا قَدْ مَسَّ اٰبَآءَنَا الضَّرَّآءُ وَ السَّرَّآءُ فَاَخَذْنٰهُمْ بَغْتَةً وَّ هُمْ لَا يَشْعُرُوْنَ ۝۹۶

۹۶۔ پچھیں اساں بدل ڈِتے تکلیف کوں سہولت نال جے تئیں او ترقی کر گئے تے آکھن لگے جو ساڈے پیو ڈاڈے کوں وی اے ڈُکھ سکھ آئے ہن ول اساں انہیں کوں اچنڑ گھت پکڑ گِدھے تے او سمجھیندے نہ ہن۔

وَ لَوْ اَنَّ اَهْلَ الْقُرٰٓى اٰمَنُوْا وَ اتَّقَوْا لَفَتَحْنَا عَلَيْهِمْ بَرَكٰتٍ مِّنَ السَّمَآءِ وَ الْاَرْضِ وَ لٰكِنْ كَذَّبُوْا فَاَخَذْنٰهُمْ بِمَا كَانُوْا يَكْسِبُوْنَ ۝۹۷

۹۷۔ تے جے وستی آلے ایمان گھن آون ہا تے خدا کنیں ڈرن ہا تے اساں انہیں تے زمین تے آسمان دی برکت دے دروازے کھول ڈیوں ہا۔ انہیں تے جھٹلائے ول اساں انہیں کوں انہیں دی کمائی دی وجہ نال پکڑ گِدھے۔

اَفَاَمِنَ اَهْلُ الْقُرٰٓى اَنْ يَّاْتِيَهُمْ بَاْسُنَا بَيَاتًا وَّ هُمْ نَآئِمُوْنَ ۝۹۸

۹۸۔ کیا او وستی والے امن وچ آگئین جو انہیں تے ساڈا عذاب آوے رات کوں تے او ستے پئے ہُوون۔

اَوَ اَمِنَ اَهْلُ الْقُرٰٓى اَنْ يَّاْتِيَهُمْ بَاْسُنَا ضُحًى وَّ هُمْ يَلْعَبُوْنَ ۝۹۹

۹۹۔ کیا وستی آلے امن وچ آگئین جو انہیں تے ساڈا عذاب آوے ڈُو پاریں کوں تے او کھیڈدے پئے ہُوون۔

اَفَاَمِنُوْا مَكْرَ اللّٰهِ فَلَا يَاْمَنُ مَكْرَ اللّٰهِ اِلَّا الْقَوْمُ الْخٰسِرُوْنَ ۝۱۰۰

۱۰۰۔ کیا او اللہ دی تدبیر کنیں محفوظ تھی گئین تے اللہ دی تدبیر کنیں محفوظ کوئی نئیں سمجھیندا سوائے گھاٹا پاونڑ والی قوم دے۔

ع ۱۲ / ۲

اَوَ لَمْ يَهْدِ لِلَّذِيْنَ يَرِثُوْنَ الْاَرْضَ مِنْۢ بَعْدِ اَهْلِهَآ اَنْ لَّوْ نَشَآءُ اَصَبْنٰهُمْ بِذُنُوْبِهِمْ وَ نَطْبَعُ عَلٰى قُلُوْبِهِمْ فَهُمْ لَا يَسْمَعُوْنَ ۝۱۰۱

۱۰۱۔ کیا اصل لوکیں دے بعد جنہیں کوں اساں زمین دا وارث بنڑائے انہیں کوں اے عقل نئیں آئی جو جے اساں چاہوں ہا تے انہیں دے گناہیں دی وجہ نال انہیں کوں عذاب ڈیوں ہا تے اساں انہیں دے دلیں تے مہر دی لا سگدے ہیں تے او کجھ نہ سنڑ سگن۔

تِلْكَ الْقُرٰى نَقُصُّ عَلَيْكَ مِنْ اَنْۢبَآئِهَا وَ لَقَدْ جَآءَتْهُمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنٰتِ فَمَا كَانُوْا لِيُؤْمِنُوْا بِمَا كَذَّبُوْا مِنْ قَبْلُ كَذٰلِكَ يَطْبَعُ اللّٰهُ عَلٰى قُلُوْبِ الْكٰفِرِيْنَ ۝۱۰۲

۱۰۲۔ اے وستیاں ہن اساں انہیں دیاں خبراں تیکوں سنڑیندے ہیں تے بے شک انہیں دے رسول انہیں دو آئے کھلی کھلی دلیلاں گھن کے انہیں نئیں منیا اِت گالھوں جو انہیں پہلے جھٹلایا ہا ایویں اللہ سئیں کافر لوکیں دے دلیں تے مہر لا ڈیندے۔

وَمَا وَجَدْنَا لِاَكْثَرِهِمْ مِّنْ عَهْدٍ ۚ وَاِنْ وَّجَدْنَاۤ اَكْثَرَهُمْ لَفٰسِقِيْنَ ﴿۱۰۲﴾

۱۰۲۔ اساں انہیں وچوں بہوں ساریں کوں وعدے دا پکا نئیں پاتا تے انہیں وچوں بہوں ساریں کوں وعدے دا تروڑن والا پاتے۔

ثُمَّ بَعَثْنَا مِنْۢ بَعْدِهِمْ مُّوْسٰى بِاٰيٰتِنَاۤ اِلٰى فِرْعَوْنَ وَمَلَا۟ئِهٖ فَظَلَمُوْا بِهَا ۚ فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُفْسِدِيْنَ ﴿۱۰۳﴾

۱۰۳۔ ایندے بعد اساں موسیٰ کوں اپنڑیں نشانیں نال فرعون تے اوندے سرداریں دو بھیجیا تے انہیں نشانیں تے ظلم کیتا توں ڈیکھ فسادیں دا انجام کیا تھیندے۔

وَقَالَ مُوْسٰى يٰفِرْعَوْنُ اِنِّيْ رَسُوْلٌ مِّنْ رَّبِّ الْعٰلَمِيْنَ ﴿۱۰۴﴾

۱۰۴۔ تے موسیٰ آکھیا اے فرعون میں سارے جہانیں دے پالنہار خدا دا رسول ہاں۔

حَقِيْقٌ عَلٰۤى اَنْ لَّاۤ اَقُوْلَ عَلَى اللّٰهِ اِلَّا الْحَقَّ ؕ قَدْ جِئْتُكُمْ بِبَيِّنَةٍ مِّنْ رَّبِّكُمْ فَاَرْسِلْ مَعِيَ بَنِيْۤ اِسْرَآءِيْلَ ؕ ﴿۱۰۵﴾

۱۰۵۔ میڈے اتے فرض ہے جو میں اللہ تے سوائے سچ دے کجھ نہ آکھاں میں تہاڈو آیاں تہاڈے رب ولوں کھلی دلیل گھن کے ہنڑ توں بنی اسرائیل کوں میڈے نال پٹھ ڈے۔

قَالَ اِنْ كُنْتَ جِئْتَ بِاٰيَةٍ فَاْتِ بِهَاۤ اِنْ كُنْتَ مِنَ الصّٰدِقِيْنَ ﴿۱۰۶﴾

۱۰۶۔ اوں آکھیا جے توں کوئی نشان گھن آئیں تے او ڈکھال جے توں سچا ہویں۔

فَاَلْقٰى عَصَاهُ فَاِذَا هِيَ ثُعْبَانٌ مُّبِيْنٌ ۚۖ ﴿۱۰۷﴾

۱۰۷۔ اوں اپنڑا سوٹا سٹیا تے او ہوں ویلھے ہک کھلا کھلا اژدھا بنڑ گیا۔

وَّنَزَعَ يَدَهٗ فَاِذَا هِيَ بَيْضَآءُ لِلنّٰظِرِيْنَ ﴿۱۰۸﴾ ع ۱۳

۱۰۸۔ تے اوں اپنڑا ہتھ کڈھیا تے ہوں ویلھے ڈیکھنڑ والیں کیتے چٹا کھیر تھی گیا۔

قَالَ الْمَلَاُ مِنْ قَوْمِ فِرْعَوْنَ اِنَّ هٰذَا لَسٰحِرٌ عَلِيْمٌ ۙ ﴿۱۰۹﴾

۱۰۹۔ فرعون دی قوم وچوں سرداریں آکھیا بے شک اے بہوں جانڑن والا جادوگر۔

يُّرِيْدُ اَنْ يُّخْرِجَكُمْ مِّنْ اَرْضِكُمْ ۚ فَمَاذَا تَاْمُرُوْنَ ﴿۱۱۰﴾

۱۱۰۔ اے چاہندے جو تہاکوں تہاڈی زمین وچوں کڈھ ڈیوے ہنڑ تہاڈا کیا مشورہ ہے۔

قَالُوْۤا اَرْجِهْ وَاَخَاهُ وَاَرْسِلْ فِي الْمَدَآئِنِ حٰشِرِيْنَ ۙ ﴿۱۱۱﴾

۱۱۱۔ انہیں آکھیا توں انیکوں تے ایندے بھرا کوں مہلت ڈے تے شہریں وچ پٹھ جیرھے جادوگر کٹھے کرن۔

يَاْتُوْكَ بِكُلِّ سٰحِرٍ عَلِيْمٍ ﴿۱۱۲﴾

۱۱۲۔ تے تیں کنیں سارے علم والے جادوگر آونجن۔

وَجَآءَ السَّحَرَةُ فِرْعَوْنَ قَالُوْۤا اِنَّ لَنَا لَاَجْرًا اِنْ كُنَّا نَحْنُ الْغٰلِبِيْنَ ﴿۱۱۳﴾

۱۱۳۔ تے جادوگر فرعون دو آ گئے تے انہیں آکھیا جے اساں غالب آونجوں تے ساکوں اجر ملسی۔

قَالَ نَعَمْ وَاِنَّكُمْ لَمِنَ الْمُقَرَّبِيْنَ ﴿١١٤﴾

۱۱۵۔ اوں آکھیا جی ہاں تے تساں میڈے تھی ولسیو۔

قَالُوْا يٰمُوْسٰٓى اِمَّآ اَنْ تُلْقِيَ وَاِمَّآ اَنْ نَّكُوْنَ نَحْنُ الْمُلْقِيْنَ ﴿١١٥﴾

۱۱۶۔ انہیں آکھیا اے موسیٰ توں پہلے سٹیسیں یا اساں پہلے سٹݨ والے تھیووں۔

قَالَ اَلْقُوْا ۚ فَلَمَّآ اَلْقَوْا سَحَرُوْٓا اَعْيُنَ النَّاسِ وَاسْتَرْهَبُوْهُمْ وَجَآءُوْ بِسِحْرٍ عَظِيْمٍ ﴿١١٦﴾

۱۱۷۔ موسیٰ آکھیا سٹو جڈاں انہیں سٹیا انہیں لوکیں دے اکھیں تے جادو کر ڈِتا تے انہیں کوں ڈرا ڈِتا تے انہیں بہوں وڈا جادو ڈکھالیا۔

وَاَوْحَيْنَآ اِلٰى مُوْسٰٓى اَنْ اَلْقِ عَصَاكَ ۚ فَاِذَا هِيَ تَلْقَفُ مَا يَاْفِكُوْنَ ﴿١١٧﴾

۱۱۸۔ تے اساں وحی کیتی موسیٰ دو جو توں اپݨا سوٹا سٹ اے ہوں ویلھے اوں کوں نگل ولیسی جیرھا انہیں کوڑ بدھے

فَوَقَعَ الْحَقُّ وَبَطَلَ مَا كَانُوْا يَعْمَلُوْنَ ﴿١١٨﴾

۱۱۹۔ حق ثابت تھی گیا تے جو کم او کریندے پئے ہن او مٹ گیا۔

فَغُلِبُوْا هُنَالِكَ وَانْقَلَبُوْا صٰغِرِيْنَ ﴿١١٩﴾

۱۲۰۔ او سارے ڈھو ہیچ پئے تے ذلیل تھی گئے۔

وَاُلْقِيَ السَّحَرَةُ سٰجِدِيْنَ ﴿١٢٠﴾

۱۲۱۔ تے جادوگر سجدے وچ ڈھہ پئے۔

قَالُوْٓا اٰمَنَّا بِرَبِّ الْعٰلَمِيْنَ ﴿١٢١﴾

۱۲۲۔ تے انہیں آکھیا اساں ساریں جہانیں دے رب تے ایمان اینندے ہیں۔

رَبِّ مُوْسٰى وَهٰرُوْنَ ﴿١٢٢﴾

۱۲۳۔ جیرھا موسیٰ تے ہارون دا رب۔

قَالَ فِرْعَوْنُ اٰمَنْتُمْ بِهٖ قَبْلَ اَنْ اٰذَنَ لَكُمْ ۚ اِنَّ هٰذَا لَمَكْرٌ مَّكَرْتُمُوْهُ فِي الْمَدِيْنَةِ لِتُخْرِجُوْا مِنْهَآ اَهْلَهَا ۚ فَسَوْفَ تَعْلَمُوْنَ ﴿١٢٣﴾

۱۲۴۔ فرعون آکھیا تساں اونکوں من گدھے ایں کیں ویلھے جو میں تہاکوں اجازت ڈیواں بے شک اے تہاڈی تدبیر جیرھی تساں شہر وچ بݨائی ہے تاں جو تساں اتھاں رہݨ والیں کوں کڈھ ڈیویس تہاکوں جلدی پتہ لگ ویسی۔

لَاُقَطِّعَنَّ اَيْدِيَكُمْ وَاَرْجُلَكُمْ مِّنْ خِلَافٍ ثُمَّ لَاُصَلِّبَنَّكُمْ اَجْمَعِيْنَ ﴿١٢٤﴾

۱۲۵۔ میں تہاڈے ہتھ تے پیر ایں خلاف ورزی دی وجہ نال کپ ڈیساں تے تہاکوں ساریں کوں ول پھاسی تے چڑھا ڈیساں

قَالُوْٓا اِنَّآ اِلٰى رَبِّنَا مُنْقَلِبُوْنَ ﴿١٢٥﴾

۱۲۶۔ انہیں آکھیا بے شک اساں اپݨے رب دو ولݨ والے ہیں۔

وَمَا تَنْقِمُ مِنَّآ اِلَّآ اَنْ اٰمَنَّا بِاٰيٰتِ رَبِّنَا لَمَّا جَآءَتْنَا ۗ رَبَّنَآ اَفْرِغْ عَلَيْنَا صَبْرًا وَّتَوَفَّنَا مُسْلِمِيْنَ ﴿١٢٦﴾

۱۲۷۔ تے توں ساڈے اتے ات گالھوں کوڑ ریندا ہیں جو اساں من گدھے اللہ دے نشانات کوں جیلھے او اساں

کنیں آگئیں اے ساڈے رب توں ساڈے اتے صبر سٹ تے ساکوں مسلمان ماریں۔

وَقَالَ الْمَلَاُ مِنْ قَوْمِ فِرْعَوْنَ اَتَذَرُ مُوْسٰى وَقَوْمَهٗ لِيُفْسِدُوْا فِى الْاَرْضِ وَيَذَرَكَ وَاٰلِهَتَكَ ؕ قَالَ سَنُقَتِّلُ اَبْنَآءَهُمْ وَنَسْتَحْيٖ نِسَآءَهُمْ ۚ وَاِنَّا فَوْقَهُمْ قٰهِرُوْنَ ﴿۱۲۸﴾

۱۲۸۔ تے فرعون دی قوم دے سرداریں آکھیا کیا توں موسیٰ تے اوندی قوم کوں چھوڑیندا ہیں تاں جو او زمین وچ فساد کرن تے تیکوں تے تیڈے خداکوں چھوڑ ڈیون اوں آکھیا اساں ضرور انہیں دے پتریں کوں قتل کریسوں تے تریمتیں کوں جیندا رکھیسوں تے اساں انہیں تے غالب ہیں۔

قَالَ مُوْسٰى لِقَوْمِهِ اسْتَعِيْنُوْا بِاللّٰهِ وَاصْبِرُوْا ۚ اِنَّ الْاَرْضَ لِلّٰهِ ۙ۟ يُوْرِثُهَا مَنْ يَّشَآءُ مِنْ عِبَادِهٖ ؕ وَالْعَاقِبَةُ لِلْمُتَّقِيْنَ ﴿۱۲۹﴾

۱۲۹۔ موسیٰ آکھیا اپنی قوم کوں تساں اللہ کنیں مدد منگو تے صبر کرو بے شک زمین اللہ دی ہے او اپنے بندیں وچوں جیکوں چاہندے اوندا وارث بنا ڈیندے تے چنگاں انجام متقیں دا ہے۔

قَالُوْۤا اُوْذِيْنَا مِنْ قَبْلِ اَنْ تَاْتِيَنَا وَمِنْ بَعْدِ مَا جِئْتَنَا ؕ قَالَ عَسٰى رَبُّكُمْ اَنْ يُّهْلِكَ عَدُوَّكُمْ وَيَسْتَخْلِفَكُمْ فِى الْاَرْضِ فَيَنْظُرَ كَيْفَ تَعْمَلُوْنَ ﴿۱۳۰﴾

۱۳۰۔ انہیں آکھیا تیڈے آون کنیں پہلے وی ساکوں ڈکھ ڈتے گئے تے تیڈے آون دے بعد وی اوں آکھیا اے تھی سگدے جو تہاڈا رب تہاڈے دشمن کوں ہلاک کر ڈیوے تے تہاکوں زمین وچ جانشین بنا ڈیوے تے ڈیکھے جو تساں کیویں عمل کریندے ہو۔ ع ۵

وَلَقَدْ اَخَذْنَاۤ اٰلَ فِرْعَوْنَ بِالسِّنِيْنَ وَنَقْصٍ مِّنَ الثَّمَرٰتِ لَعَلَّهُمْ يَذَّكَّرُوْنَ ﴿۱۳۱﴾

۱۳۱۔ تے اساں آل فرعون کوں پکڑیا قحط نال تے پھلیں دی کمی نال تاں جو او نصیحت پکڑن۔

فَاِذَا جَآءَتْهُمُ الْحَسَنَةُ قَالُوْا لَنَا هٰذِهٖ ۚ وَاِنْ تُصِبْهُمْ سَيِّئَةٌ يَّطَّيَّرُوْا بِمُوْسٰى وَمَنْ مَّعَهٗ ؕ اَلَاۤ اِنَّمَا طٰۤئِرُهُمْ عِنْدَ اللّٰهِ وَلٰكِنَّ اَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُوْنَ ﴿۱۳۲﴾

۱۳۲۔ تے جڈاں انہیں تے چنگاں زمانہ آوے آہدن اے ساڈا حق ہا تے انہیں تے برا زمانہ آوے تے آہدن اے موسیٰ تے اوندے نال آلیں دی نحوست۔ سنو انہیں دی نحوست اللہ کنیں ہے تے انہیں وچوں بہوں سارے جاندے نئیں۔

وَقَالُوْا مَهْمَا تَاْتِنَا بِهٖ مِنْ اٰيَةٍ لِّتَسْحَرَنَا بِهَا ۙ فَمَا نَحْنُ لَكَ بِمُؤْمِنِيْنَ ﴿۱۳۳﴾

۱۳۳۔ تے او آہدن جے توں ساڈے کوئی نشان گھن آویں تاں جو توں ساکوں دوکھا ڈیویں تے اساں تیکوں نہ منیسوں۔

فَاَرْسَلْنَا عَلَيْهِمُ الطُّوْفَانَ وَالْجَرَادَ وَالْقُمَّلَ

۱۳۴۔ اساں انہیں تے طوفان تے مکڑی تے جوئاں تے ڈیڈر

وَالضَّفَادِعَ وَالدَّمَ اٰيٰتٍ مُّفَصَّلٰتٍ ۫ فَاسْتَكْبَرُوْا وَكَانُوْا قَوْمًا مُّجْرِمِيْنَ ﴿۱۳۳﴾

تے خون دا عذاب بھیجیا اے انجو انج نشان ہن انہیں وڈائی کیتی تے مجرم قوم ہن ۔

وَلَمَّا وَقَعَ عَلَيْهِمُ الرِّجْزُ قَالُوْا يٰمُوْسَى ادْعُ لَنَا رَبَّكَ بِمَا عَهِدَ عِنْدَكَ ۚ لَئِنْ كَشَفْتَ عَنَّا الرِّجْزَ لَنُؤْمِنَنَّ لَكَ وَلَنُرْسِلَنَّ مَعَكَ بَنِيْٓ اِسْرَآءِيْلَ ۚ ﴿۱۳۴﴾

۱۳۵۔ تے جڈاں انہیں تے عذاب لتھا انہیں آکھیا اے موسیٰ توں سڈ ساڈے کیتے اپنے رب کوں جڑاوں تیڈے نال وعدہ کیتے جے توں اساں کنیں عذاب ہٹا ڈیویں تے اساں تیڈے اتے ایمان گھن اوسوں تے ضرور تیڈے نال بنی اسرائیل کوں پٹھ ڈیسوں ۔

فَلَمَّا كَشَفْنَا عَنْهُمُ الرِّجْزَ اِلٰٓى اَجَلٍ هُمْ بٰلِغُوْهُ اِذَا هُمْ يَنْكُثُوْنَ ﴿۱۳۵﴾

۱۳۶۔ جڈاں اساں انہیں کنیں عذاب اوں مدت تئیں جیکوں او پہنچݨ والے ہن ہٹا ڈیتا انہیں وعدہ تروڑ ڈیتا ۔

فَانْتَقَمْنَا مِنْهُمْ فَاَغْرَقْنٰهُمْ فِى الْيَمِّ بِاَنَّهُمْ كَذَّبُوْا بِاٰيٰتِنَا وَكَانُوْا عَنْهَا غٰفِلِيْنَ ﴿۱۳۶﴾

۱۳۷۔ اساں انہیں کنیں بدلہ گدھا تے انہیں کوں سمندر وچ غرق کر ڈیتا کیوں جو انہیں ساڈی آیات کوں جھٹلایا تے انہیں کنیں غفلت کیتی ہائی ۔

وَاَوْرَثْنَا الْقَوْمَ الَّذِيْنَ كَانُوْا يُسْتَضْعَفُوْنَ مَشَارِقَ الْاَرْضِ وَمَغَارِبَهَا الَّتِىْ بٰرَكْنَا فِيْهَا ۭ وَتَمَّتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ الْحُسْنٰى عَلٰى بَنِيْٓ اِسْرَآءِيْلَ ڏ بِمَا صَبَرُوْا ۭ وَدَمَّرْنَا مَا كَانَ يَصْنَعُ فِرْعَوْنُ وَقَوْمُهٗ وَمَا كَانُوْا يَعْرِشُوْنَ ﴿۱۳۷﴾

۱۳۸۔ تے اساں اوں قوم کوں وارث بݨا ڈیتا جیرھی کمزور سمجھی ویندی ہائی زمین دے پوادھیں دا تے پچھادھیں دا وی جیکوں اساں برکت ڈتی ہائی تے بنی اسرائیل دے حق وچ تیڈے رب دی چنگی گال پوری تھی گئی ۔ ایں واسطے جو انہیں صبر کیتے تے اساں تباہ کر ڈتے جیرھیاں عمارتاں فرعون تے اوندی قوم بݨیندی ہائی تے جو اچیاں ماڑیاں بݨیندے ہن ۔

وَجٰوَزْنَا بِبَنِيْٓ اِسْرَآءِيْلَ الْبَحْرَ فَاَتَوْا عَلٰى قَوْمٍ يَّعْكُفُوْنَ عَلٰٓى اَصْنَامٍ لَّهُمْ ۚ قَالُوْا يٰمُوْسَى اجْعَلْ لَّنَآ اِلٰهًا كَمَا لَهُمْ اٰلِهَةٌ ۭ قَالَ اِنَّكُمْ قَوْمٌ تَجْهَلُوْنَ ﴿۱۳۸﴾

۱۳۹۔ تے اساں بنی اسرائیل کوں سمندر دے پار لنگھایا تے تے او ہک اینجھی قوم دے کول آئے جیرھی اپݨے بتیں دے اگوں عبادت کیتے بیٹھی ہائی انہیں آکھیا اے موسیٰ ساڈے کیتے توں وی ایویں معبود بݨا جیویں انہیں دے ہن اوں آکھے بے شک تساں جاہل قوم ہو ۔

اِنَّ هٰٓؤُلَاۗءِ مُتَبَّرٌ مَّا هُمْ فِيْهِ وَبٰطِلٌ مَّا كَانُوْا يَعْمَلُوْنَ ﴿۱۳۹﴾

۱۴۰۔ بے شک اے جیرھا کجھ کریندے پئین تباہ تھیوݨ والا ہے تے جو اے عمل کریندے پئین مٹ ونجݨ والا ہے ۔

قَالَ اَغَيْرَ اللّٰهِ اَبْغِيْكُمْ اِلٰهًا وَّهُوَ فَضَّلَكُمْ عَلَى الْعٰلَمِيْنَ ﴿۱۴۰﴾

۱۴۱۔ اوں آکھیا کیا میں اللہ دے سوا تہاڈے کیتے کوئی بیا معبود پسند کراں اوں سارے جہانیں تے تہاکوں فضیلت ڈِتی ہے۔

وَاِذْ اَنْجَيْنٰكُمْ مِّنْ اٰلِ فِرْعَوْنَ يَسُوْمُوْنَكُمْ سُوْٓءَ الْعَذَابِ ۚ يُقَتِّلُوْنَ اَبْنَآءَكُمْ وَيَسْتَحْيُوْنَ نِسَآءَكُمْ ۭ وَفِيْ ذٰلِكُمْ بَلَاۗءٌ مِّنْ رَّبِّكُمْ عَظِيْمٌ ﴿۱۴۱﴾ ع

۱۴۲۔ تے جڈاں اساں تہاکوں فرعون دی قوم کنیں نجات ڈِتی او تہاکوں بہوں گندہ عذاب پچیندے ہن تے ایندے وچ تہاڈے واسطے تہاڈے رب دا وڈا احسان ہا۔

وَوٰعَدْنَا مُوْسٰى ثَلٰثِيْنَ لَيْلَةً وَّاَتْمَمْنٰهَا بِعَشْرٍ فَتَمَّ مِيْقَاتُ رَبِّهٖٓ اَرْبَعِيْنَ لَيْلَةً ۚ وَقَالَ مُوْسٰى لِاَخِيْهِ هٰرُوْنَ اخْلُفْنِيْ فِيْ قَوْمِيْ وَاَصْلِحْ وَلَا تَتَّبِعْ سَبِيْلَ الْمُفْسِدِيْنَ ﴿۱۴۲﴾

۱۴۳۔ تے اساں موسیٰ نال تریہہ راتیں دا وعدہ کیتا ہا تے بی ڈاہ راتیں نال اوں وعدے کوں پورا کیتا ایویں اوندے رب دا چالہی راتیں دا وعدہ پورا تھی گیا تے موسیٰ اپنے بھرا ہارون کوں آکھیا جو میڈے بعد میڈی قوم وچ جانشینی کر تے اصلاح کر تے فساد کرݨ والیں دی راہ تے نہ ٹریں۔

وَلَمَّا جَآءَ مُوْسٰى لِمِيْقَاتِنَا وَكَلَّمَهٗ رَبُّهٗ ۙ قَالَ رَبِّ اَرِنِيْٓ اَنْظُرْ اِلَيْكَ ۭ قَالَ لَنْ تَرٰىنِيْ وَلٰكِنِ انْظُرْ اِلَى الْجَبَلِ فَاِنِ اسْتَقَرَّ مَكَانَهٗ فَسَوْفَ تَرٰىنِيْ ۚ فَلَمَّا تَجَلّٰى رَبُّهٗ لِلْجَبَلِ جَعَلَهٗ دَكًّا وَّخَرَّ مُوْسٰى صَعِقًا ۚ فَلَمَّآ اَفَاقَ قَالَ سُبْحٰنَكَ تُبْتُ اِلَيْكَ وَاَنَا اَوَّلُ الْمُؤْمِنِيْنَ ﴿۱۴۳﴾

۱۴۴۔ تے جڈاں موسیٰ ساڈے نال مقررہ وقت تے آگیا تے اوندے رب اوندے نال گالہیں کیتیاں اوں آکھیا اے میڈے رب میکوں اپݨا وجود ڈکھا میں تیکوں ڈیکھاں اوں آکھیا توں میکوں بالکل نوہیں ڈیکھ سگدا ہا توں ایں پہاڑ دو ڈیکھ جے او اپݨی جاتے کھڑا رہ گیا تے توں میکوں ڈیکھ گھنسیں تے جڈاں اوندے رب پہاڑ تے اپݨا جلوہ ڈکھائے اونکوں ٹوٹے ٹوٹے کر ڈِتے تے موسیٰ بے ہوش تھی کے ڈھہ پئے جڈاں اوں کوں ہوش آئے تے آکھیس اے خدا توں پاک ہویں میں تیڈو جھکداں تے میں پہلا مومن ہاں۔

قَالَ يٰمُوْسٰٓى اِنِّى اصْطَفَيْتُكَ عَلَى النَّاسِ بِرِسٰلٰتِيْ وَبِكَلَامِيْ ڮ فَخُذْ مَآ اٰتَيْتُكَ وَكُنْ مِّنَ الشّٰكِرِيْنَ ﴿۱۴۴﴾

۱۴۵۔ اوں آکھے اے موسیٰ میں تیکوں انہیں لوکیں تے اپݨی رسالت تے اپݨے کلام نال چݨ گھدے ہݨ توں پکڑ جو میں تیکوں ڈِیواں تے توں شکرگذار تھی ونج۔

وَكَتَبْنَا لَهٗ فِي الْاَلْوَاحِ مِنْ كُلِّ شَيْءٍ مَّوْعِظَةً وَّتَفْصِيْلًا

۱۴۶۔ تے اساں اونکوں تختیں تے ہر شئے لکھ کے ڈِتی

لِّكُلِّ شَيْءٍ ۚ فَخُذْهَا بِقُوَّةٍ وَّأْمُرْ قَوْمَكَ يَأْخُذُوا بِأَحْسَنِهَا ۚ سَأُورِيكُمْ دَارَ الْفٰسِقِينَ ﴿۱۴۵﴾

جیرھی نصیحت ہائی تے ہر شئے دی تفصیل ہائی توں ایں کوں طاقت نال پکڑ تے اپݨی قوم کوں حکم ݙے جو او وی اینکوں چنگی طرح پکڑ گھنن ۔ میں تہاکوں نا فرمانیں دا گھر ݙکھلیساں ۔

سَأَصْرِفُ عَنْ اٰيٰتِيَ الَّذِينَ يَتَكَبَّرُونَ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ ۗ وَإِنْ يَّرَوْا كُلَّ اٰيَةٍ لَّا يُؤْمِنُوا بِهَا ۚ وَإِنْ يَّرَوْا سَبِيلَ الرُّشْدِ لَا يَتَّخِذُوهُ سَبِيلًا ۚ وَإِنْ يَّرَوْا سَبِيلَ الْغَيِّ يَتَّخِذُوهُ سَبِيلًا ۚ ذٰلِكَ بِأَنَّهُمْ كَذَّبُوا بِاٰيٰتِنَا وَكَانُوا عَنْهَا غٰفِلِينَ ﴿۱۴۶﴾

۱۴۷ ۔ میں انہیں کوں اپݨے نشانیں کنوں پریں رکھیساں جیرھے زمین وچ ناحق وݙائی کریندن تے جے او ہر نشان ݙیکھن تاں وی ایمان نہ انیسن تے جے او سدھا رستہ وی ݙیکھ گھنن اوں رستے تے نہ ٹُرسن تے جے او گمراہی دا راہ ݙیکھ گھنن اوندے اتے ٹُر پوسن ۔ اے ایں واسطے جو بے شک انہیں ساݙی آیات کوں جھٹلائے تے او انہیں کنیں غافل ہن ۔

وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِاٰيٰتِنَا وَلِقَاءِ الْاٰخِرَةِ حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ ۚ هَلْ يُجْزَوْنَ إِلَّا مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿۱۴۷﴾

۱۴۸ ۔ تے جنہیں ساݙی آیات کوں جھٹلائے تے قیامت دی ملاقات کوں (وی) انہیں دے اعمال ونڄ گئے تے جو او کریندے ہن انہیں کوں اوندا بدلہ ملسی ۔

وَاتَّخَذَ قَوْمُ مُوسٰى مِنْ بَعْدِهِ مِنْ حُلِيِّهِمْ عِجْلًا جَسَدًا لَّهُ خُوَارٌ ۚ أَلَمْ يَرَوْا أَنَّهُ لَا يُكَلِّمُهُمْ وَلَا يَهْدِيهِمْ سَبِيلًا ۘ اتَّخَذُوهُ وَكَانُوا ظٰلِمِينَ ﴿۱۴۸﴾

۱۴۹ ۔ تے موسیٰ دی قوم اوندے بعد اپݨے گاہݨیں کنیں ہک گابا بݨایا تے اوندا اینجھا جسم ہا جیندے وچوں باں باں دی بے مقصد آواز نکلدی ہائی کیا انہیں اے نئیں سوچا جو نہ تے او انہیں نال الیندے تے نہ او انہیں کوں سدھا رستہ ݙکھلیندے تے انہیں اونکوں معبود بݨا گِدھے تے او ظلم کرݨ والے ہن ۔

وَلَمَّا سُقِطَ فِي أَيْدِيهِمْ وَرَأَوْا أَنَّهُمْ قَدْ ضَلُّوا ۙ قَالُوا لَئِنْ لَّمْ يَرْحَمْنَا رَبُّنَا وَيَغْفِرْ لَنَا لَنَكُونَنَّ مِنَ الْخٰسِرِينَ ﴿۱۴۹﴾

۱۵۰ ۔ تے جݙاں او شرمندہ تھی گیئن تے انہیں ݙٹھے جو او گمراہ تھی گیئن انہیں آکھئے جے ساݙے رب ساݙے اتے رحم نہ کیتا تے ساکوں معاف نہ کیتا تے اساں ضرور گھاٹا پاوݨ والیں وچوں تھی ویسوں ۔

وَلَمَّا رَجَعَ مُوسٰى إِلٰى قَوْمِهِ غَضْبَانَ أَسِفًا ۙ قَالَ بِئْسَمَا خَلَفْتُمُونِي مِنْ بَعْدِي ۖ أَعَجِلْتُمْ أَمْرَ رَبِّكُمْ ۖ

۱۵۱ ۔ تے جݙاں موسیٰ اپݨی قوم دو ولیا کاوڑ تے افسوس نال اوں آکھیا تساں بہوں گندی جانشینی کیتی ہے میݙے بعد

وَاَلْقَى الْاَلْوَاحَ وَاَخَذَ بِرَاْسِ اَخِيْهِ يَجُرُّهٗٓ اِلَيْهِ ؕ قَالَ ابْنَ اُمَّ اِنَّ الْقَوْمَ اسْتَضْعَفُوْنِيْ وَكَادُوْا يَقْتُلُوْنَنِيْ ۖ فَلَا تُشْمِتْ بِيَ الْاَعْدَآءَ وَلَا تَجْعَلْنِيْ مَعَ الْقَوْمِ الظّٰلِمِيْنَ ﴿۱۵۰﴾

کیتا تساں اپنڑے رب دے حکم وچ جلدی کیتی؟ تے اوں تختیاں رکھ ڈِتیاں تے اپنڑے بھرا دے سر کوں پکڑ گِدھس تے آپ دو گھلیپس اوں آکھئے اے میڈی ماء دے پتر بے شک میڈی قوم میکوں کمزور سمجھے تے قریب ہا جو میکوں قتل کر ڈیون ہا توں دشمنیں کوں میڈے اتے نہ کھلوا تے میکوں ظالم قوم وچوں نہ بنڑا۔

قَالَ رَبِّ اغْفِرْ لِيْ وَلِاَخِيْ وَاَدْخِلْنَا فِيْ رَحْمَتِكَ ښ وَاَنْتَ اَرْحَمُ الرّٰحِمِيْنَ ﴿۱۵۱﴾

۱۵۲۔ اوں آکھیا اے میڈے رب میکوں معاف کر تے میڈے بھرا کوں وی تے ساکوں اپنڑی رحمت وچ داخل کر تے توں سارے مہربانیں کنیں ہِھوں مہربان ہیں۔ ع

اِنَّ الَّذِيْنَ اتَّخَذُوا الْعِجْلَ سَيَنَالُهُمْ غَضَبٌ مِّنْ رَّبِّهِمْ وَذِلَّةٌ فِي الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا ۭ وَكَذٰلِكَ نَجْزِي الْمُفْتَرِيْنَ ﴿۱۵۲﴾

۱۵۳۔ بے شک جنہیں بنائے گابے کوں خدا انہیں تے ضرور انہیں دے رب دا غضب لہسی تے ذلت دنیا دی زندگی وچ تے ایویں اساں کوڑ بدھنڑ والیں کوں سزا ڈیندے ہیں۔

وَالَّذِيْنَ عَمِلُوا السَّيِّاٰتِ ثُمَّ تَابُوْا مِنْۢ بَعْدِهَا وَاٰمَنُوْٓا ۡ اِنَّ رَبَّكَ مِنْۢ بَعْدِهَا لَغَفُوْرٌ رَّحِيْمٌ ﴿۱۵۳﴾

۱۵۴۔ تے جنہیں لوکیں برے کم کیتن تے پچھیں ایندے بعد توبہ کیتی تے ایمان گھن آئے بے شک تیڈا رب ایندے بعد ہِھوں بخشنڑ والا تے ول ول رحم کرنڑ والا ہے۔

وَلَمَّا سَكَتَ عَنْ مُّوْسَى الْغَضَبُ اَخَذَ الْاَلْوَاحَ ښ وَفِيْ نُسْخَتِهَا هُدًى وَّرَحْمَةٌ لِّلَّذِيْنَ هُمْ لِرَبِّهِمْ يَرْهَبُوْنَ ﴿۱۵۴﴾

۱۵۵۔ تے جیلھے موسیٰ دی کاوڑ مٹھی تھئی اوں تختیاں ولا چاتن تے اوندے وچ ہدایت تے رحمت دی لکھائی ہائی انہیں لوکیں کیتے جیرھے اپنڑے رب کنیں ڈردن۔

وَاخْتَارَ مُوْسٰى قَوْمَهٗ سَبْعِيْنَ رَجُلًا لِّمِيْقَاتِنَا ۚ فَلَمَّآ اَخَذَتْهُمُ الرَّجْفَةُ قَالَ رَبِّ لَوْ شِئْتَ اَهْلَكْتَهُمْ مِّنْ قَبْلُ وَاِيَّايَ ۭ اَتُهْلِكُنَا بِمَا فَعَلَ السُّفَهَاۗءُ مِنَّا ۚ اِنْ هِىَ اِلَّا فِتْنَتُكَ ۭ تُضِلُّ بِهَا مَنْ تَشَاۗءُ وَتَهْدِيْ مَنْ تَشَاۗءُ ۭ اَنْتَ وَلِيُّنَا فَاغْفِرْ لَنَا وَارْحَمْنَا وَاَنْتَ خَيْرُ الْغٰفِرِيْنَ ﴿۱۵۵﴾

۱۵۶۔ تے موسیٰ اپنڑی قوم دے ستر آدمیں کوں چنڑ گِدھا ساڈے وعدے آلی جاینے تے جڈاں انہیں کوں بھوئیں امب پکڑ گِدھے اوں آکھئے اے میڈے رب جے توں چاہیں ہا تے انہیں کوں ایں کنیں پہلے تباہ کر ڈیویں ہا تے میکوں وی کیا توں ساکوں تباہ کریندیں انہیں کمیں دی وجہ نال جیرھے ساڈے وچوں پاگلیں کیتن اے صرف تیڈی ہی آزمائش ایندے نال توں جینکوں چاہندیں گمراہ

کر یندیں تے جینکوں چا ہندیں ہدایت ڈیندیں توں
ساڈا سنگتی ایں توں ساکوں بخش تے ساڈے اتے رحم
کر تے توں بہوں چنگا بخشݨ والا ہویں۔

وَاكْتُبْ لَنَا فِي هٰذِهِ الدُّنْيَا حَسَنَةً وَّفِي الْاٰخِرَةِ اِنَّا هُدْنَآ اِلَيْكَ ۭ قَالَ عَذَابِيْٓ اُصِيْبُ بِهٖ مَنْ اَشَاۗءُ ۚ وَرَحْمَتِيْ وَسِعَتْ كُلَّ شَيْءٍ ۭ فَسَاَكْتُبُهَا لِلَّذِيْنَ يَتَّقُوْنَ وَيُؤْتُوْنَ الزَّكٰوةَ وَالَّذِيْنَ هُمْ بِاٰيٰتِنَا يُؤْمِنُوْنَ ؁

۱۵۶۔ تے توں ساڈے کیتے لکھ چنگائی ایں دنیا وچ دی تے آخرت وچ دی بے شک اساں تیڈو آ گئے ہیں۔ اوں آکھے میڈا عذاب اونکوں پہنچسی جینکوں میں چاہاں تے میڈی رحمت ہر شئے تے وسیع تے میں ضرور چنگائی لکھساں انہیں لوکیں کیتے جیرھے تقویٰ اختیار کریندن تے ڈیندن زکوٰۃ تے جیرھے ساڈی آیات تے ایمان گھن اندن۔

اَلَّذِيْنَ يَتَّبِعُوْنَ الرَّسُوْلَ النَّبِيَّ الْاُمِّيَّ الَّذِيْ يَجِدُوْنَهٗ مَكْتُوْبًا عِنْدَهُمْ فِي التَّوْرٰىةِ وَالْاِنْجِيْلِ ۡ يَاْمُرُهُمْ بِالْمَعْرُوْفِ وَيَنْهٰىهُمْ عَنِ الْمُنْكَرِ وَيُحِلُّ لَهُمُ الطَّيِّبٰتِ وَيُحَرِّمُ عَلَيْهِمُ الْخَـبٰۗىِٕثَ وَيَضَعُ عَنْهُمْ اِصْرَهُمْ وَالْاَغْلٰلَ الَّتِيْ كَانَتْ عَلَيْهِمْ ۭ فَالَّذِيْنَ اٰمَنُوْا بِهٖ وَعَزَّرُوْهُ وَنَصَرُوْهُ وَاتَّبَعُوا النُّوْرَ الَّذِيْٓ اُنْزِلَ مَعَهٗٓ ۙ اُولٰۗىِٕكَ هُمُ الْمُفْلِحُوْنَ ؀

۱۵۸۔ جیرھے ساڈے ایں رسول دی پیروی کریندن جیرھا نبی تے امی ہے جیندا ذکر لکھیا ہویا موجود انہیں کنیں تورات وچ تے انجیل وچ اوانہیں کوں نیکی دا حکم ڈیندے تے برائی کنیں ہٹکیندے نے انہیں تے حلال کریندے پاک شئیں تے انہیں کیتے گندیاں شئیں حرام کریندے تے انہیں دے سر تو بار لہیندے تے انہیں دے گل دے گلانویں وی ہٹیندے جیرھے اوندے تے ایمان گھن آئے تے اوندی امداد کیتی تے طاقت پچائی تے اوں نور دی پیروی کیتی جیرھا اوندے نال نھئے ایہے لوک کامیاب تھیوݨ والن۔

ع ۱۹

قُلْ يٰٓاَيُّھَا النَّاسُ اِنِّىْ رَسُوْلُ اللّٰهِ اِلَيْكُمْ جَمِيْعَۨا الَّذِيْ لَهٗ مُلْكُ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ ۚ لَآ اِلٰهَ اِلَّا هُوَ يُـحْيٖ وَيُمِيْتُ ۠ فَاٰمِنُوْا بِاللّٰهِ وَرَسُوْلِهِ النَّبِيِّ الْاُمِّيِّ الَّذِيْ يُؤْمِنُ بِاللّٰهِ وَكَلِمٰتِهٖ وَاتَّبِعُوْهُ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُوْنَ ؁

۱۵۹۔ توں آکھ اے لوکو بے شک میں اللہ دا رسول ہاں تساں ساریں دو اوندا جیندی آسمانیں تے زمین دی بادشاہت اوندے سوا کوئی معبود نئیں او ہو جیندا کریندے تے مریندے۔ تساں اللہ تے ایمان گھن آؤ تے اوندے رسول تے جیرھا نبی ہے تے امی ہے جیرھا اللہ تے اوندے گالہیں کوں منیندے تے تساں اوندی پیروی کرو تاں جو تساں ہدایت پاؤ۔

وَمِنْ قَوْمِ مُوْسٰٓى اُمَّةٌ يَّهْدُوْنَ بِالْحَقِّ وَبِهٖ يَعْدِلُوْنَ ؁

۱۶۰۔ تے موسیٰ دی قوم وچوں ہک ٹولہ ایجھا ہے جیرھا حق نال

ہدایت پیندا ہے تے اوندے نال انصاف وی کریندن ۔

وَقَطَّعْنٰهُمُ اثْنَتَیْ عَشْرَةَ اَسْبَاطًا اُمَمًا ؕ وَاَوْحَیْنَاۤ اِلٰی مُوْسٰۤی اِذِ اسْتَسْقٰىهُ قَوْمُهٗۤ اَنِ اضْرِبْ بِّعَصَاكَ الْحَجَرَ ۚ فَانْۢبَجَسَتْ مِنْهُ اثْنَتَا عَشْرَةَ عَیْنًا ؕ قَدْ عَلِمَ كُلُّ اُنَاسٍ مَّشْرَبَهُمْ ؕ وَظَلَّلْنَا عَلَیْهِمُ الْغَمَامَ وَاَنْزَلْنَا عَلَیْهِمُ الْمَنَّ وَالسَّلْوٰی ؕ كُلُوْا مِنْ طَیِّبٰتِ مَا رَزَقْنٰكُمْ ؕ وَمَا ظَلَمُوْنَا وَلٰكِنْ كَانُوْۤا اَنْفُسَهُمْ یَظْلِمُوْنَ ﴿۱۶۰﴾

۱۶۱۔ تے اساں انہیں کوں بارھاں قبیلیں وچ ونڈ کے قوماں بنا ڈِتن تے اساں موسیٰ دو وحی کیتی جڈاں اوندی قوم اوں کنیں پانی منگیا جو توں اپنا سوٹا فلاں پتھر تے مار اوندے وچوں بارھاں چشمے نکل پئین تے ہر کہیں اپنے اپنے پیوݨ دی جا سنجاݨ گدی تے اساں انہیں تے جھڑ دی چھاں کیتی تے اساں انہیں تے کھمبیاں تے بیڑے لہائے تساں کھاؤ او پاک شئیں جیڑھیاں اساں تہاکوں ڈِتن ۔ اساں انہیں تے ظلم نئیں کیتا او اپنے اتے آپ ظلم کریندے ہن ۔

وَاِذْ قِیْلَ لَهُمُ اسْكُنُوْا هٰذِهِ الْقَرْیَةَ وَكُلُوْا مِنْهَا حَیْثُ شِئْتُمْ وَقُوْلُوْا حِطَّةٌ وَّادْخُلُوا الْبَابَ سُجَّدًا نَّغْفِرْ لَكُمْ خَطِیْٓـٰٔتِكُمْ ؕ سَنَزِیْدُ الْمُحْسِنِیْنَ ﴿۱۶۱﴾

۱۶۲۔ تے جڈاں انہیں کوں آکھیا گیا جو تساں ایں وستی وچ رہو تے کھاؤ اوندے وچوں جتھوں تساں چاہو تے آکھو ساڈا بار ہولا کر تے ایں دروازے وچ فرمانبرداری کریندے ہوئیں پیہو ونجو اساں بخش ڈیسوں تہاڈے گناہ تے نیکی کرݨ والیں کوں اساں زیادہ ڈیسوں ۔

فَبَدَّلَ الَّذِیْنَ ظَلَمُوْا مِنْهُمْ قَوْلًا غَیْرَ الَّذِیْ قِیْلَ لَهُمْ فَاَرْسَلْنَا عَلَیْهِمْ رِجْزًا مِّنَ السَّمَآءِ بِمَا كَانُوْا یَظْلِمُوْنَ ﴿۱۶۲﴾ ع ۲۰

۱۶۳۔ تے بنی اسرائیل وچوں ظالمیں اوں لفظ کوں بدل ڈِتا جیڑھا انہیں کوں آکھیا گیا تے اساں انہیں تے بھیجیا آسمان کنیں عذاب ایں واسطے جو او ظلم کریندے ہن ۔

وقف لازم

وَسْـَٔلْهُمْ عَنِ الْقَرْیَةِ الَّتِیْ كَانَتْ حَاضِرَةَ الْبَحْرِ ۘ اِذْ یَعْدُوْنَ فِی السَّبْتِ اِذْ تَاْتِیْهِمْ حِیْتَانُهُمْ یَوْمَ سَبْتِهِمْ شُرَّعًا وَّیَوْمَ لَا یَسْبِتُوْنَ ۙ لَا تَاْتِیْهِمْ ۛۚ كَذٰلِكَ ۛۚ نَبْلُوْهُمْ بِمَا كَانُوْا یَفْسُقُوْنَ ﴿۱۶۳﴾

معانقة · النصف

۱۶۴۔ تے انہیں کنیں پچھ اوں وستی دے متعلق جیڑھی سمندر دی کندھی تے ہائی جڈاں او چھنڑ چھنڑ دے حکم وچ زیادتی کریندے ہن جیڑھے ڈینہہ انہیں دو مچھلیاں سر سٹ کے) ٹولے دے ٹولے اندیاں ہن جڈاں او چھنڑ چھنڑ نہ مینندے ہن اوں ڈینہہ نہ اندیاں ہن ایویں اساں انہیں کوں ازمیندے ہاسے ۔ ات گالھوں جو او نافرمانی کریندے ہن

وَاِذْ قَالَتْ اُمَّةٌ مِّنْهُمْ لِمَ تَعِظُوْنَ قَوْمَا ۙ اللّٰهُ مُهْلِكُهُمْ اَوْ مُعَذِّبُهُمْ عَذَابًا شَدِیْدًا ؕ قَالُوْا مَعْذِرَةً اِلٰی رَبِّكُمْ وَلَعَلَّهُمْ یَتَّقُوْنَ ﴿۱۶۴﴾

۱۶۵۔ تے انہیں دے وچوں ہک ٹولے آکھیا جو تساں اوں قوم کوں کیوں نصیحت کریندے ہو جینکوں او ہلاک کرݨ والا ہے یا انہیں کوں سخت عذاب ڈیوݨ والا ہے ۔ انہیں آکھیا تہاڈے رب دے کولہو عذر پیش کرݨ واسطے تے تاں جو او اللہ

کنیں ڈرن۔

فَلَمَّا نَسُوْا مَا ذُكِّرُوْا بِهٖٓ اَنْجَيْنَا الَّذِيْنَ يَنْهَوْنَ عَنِ السُّوْٓءِ وَ اَخَذْنَا الَّذِيْنَ ظَلَمُوْا بِعَذَابٍۭ بَئِيْسٍۭ بِمَا كَانُوْا يَفْسُقُوْنَ ﴿۱۶۶﴾

۱۶۶۔ تے جڈاں او بھل گیئن جیرھی گال دی نصیحت کیتی گئی ہائی تے اساں انہیں کوں جیرھے برائی کنیں رکیندے ہن نجات ڈِتی تے انہیں کوں جیرھے ظلم کریندے ہن ڈکھ ڈیوݨ والے عذاب نال پکڑ گدے ات گالھوں جو او نافرمان ہن۔

فَلَمَّا عَتَوْا عَنْ مَّا نُهُوْا عَنْهُ قُلْنَا لَهُمْ كُوْنُوْا قِرَدَةً خٰسِـِٕيْنَ ﴿۱۶۷﴾

۱۶۷۔ تے جڈاں انہیں کوں جیرھی گالھیں کنیں روکیا گیا ہا اوندے وچ زیادتی کیتی اساں انہیں کوں آکھیا جو تساں ذلیل بھولوں بݨ ونجو۔

وَاِذْ تَاَذَّنَ رَبُّكَ لَيَبْعَثَنَّ عَلَيْهِمْ اِلٰى يَوْمِ الْقِيٰمَةِ مَنْ يَّسُوْمُهُمْ سُوْٓءَ الْعَذَابِ ۭ اِنَّ رَبَّكَ لَسَرِيْعُ الْعِقَابِ ښ وَاِنَّهٗ لَغَفُوْرٌ رَّحِيْمٌ ﴿۱۶۸﴾

۱۶۸۔ تے جڈاں تیڈے رب اعلان کیتا ہا جو انہیں دے اتے قیامت دے ڈینہہ اینجھے لوک بھیجیسی جیرھے انہیں کوں گندہ عذاب پچیسن بے شک تیڈا رب بہوں جلدی عذاب ڈیوݨ والا ہے تے بے شک او بخشݨ والا تے دل دل رحم کرݨ والا ہے۔

وَقَطَّعْنٰهُمْ فِي الْاَرْضِ اُمَمًا ۚ مِنْهُمُ الصّٰلِحُوْنَ وَمِنْهُمْ دُوْنَ ذٰلِكَ ۡ وَبَلَوْنٰهُمْ بِالْحَسَنٰتِ وَالسَّيِّاٰتِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُوْنَ ﴿۱۶۹﴾

۱۶۹۔ تے اساں انہیں کوں زمین وچ ٹولیں وچ ونڈ ڈِتا کجھ انہیں وچوں نیک ہن تے کجھ انہیں دے علاوہ ہن تے اساں انہیں کوں برے تے چنگے حالات نال ازمیندے ہیں۔ تاں جو او غلطی کنیں رک ونجن۔

فَخَلَفَ مِنْۢ بَعْدِهِمْ خَلْفٌ وَّرِثُوا الْكِتٰبَ يَاْخُذُوْنَ عَرَضَ هٰذَا الْاَدْنٰى وَيَقُوْلُوْنَ سَيُغْفَرُ لَنَا ۚ وَاِنْ يَّاْتِهِمْ عَرَضٌ مِّثْلُهٗ يَاْخُذُوْهُ ۭ اَلَمْ يُؤْخَذْ عَلَيْهِمْ مِّيْثَاقُ الْكِتٰبِ اَنْ لَّا يَقُوْلُوْا عَلَى اللّٰهِ اِلَّا الْحَقَّ وَدَرَسُوْا مَا فِيْهِ ۭ وَالدَّارُ الْاٰخِرَةُ خَيْرٌ لِّلَّذِيْنَ يَتَّقُوْنَ ۭ اَفَلَا تَعْقِلُوْنَ ﴿۱۷۰﴾

۱۷۰۔ تے انہیں دے بعد کجھ اینجھے جانشین تھین جیرھے کتاب دے وارث تھین جیرھے دنیا دے مال کوں حاصل کریندن تے او آہدن جو ساکوں بخش ڈِتا ویسی تے جے انہیں کنیں ایہو جتناں مال بیا آ ونجے او وی گھن گھنسن کیا انہیں کنیں کتاب دے وچ اے پکا وعدہ نہ گِدھا گیا ہا جو ایندے متعلق سوائے سچ دے کجھ نہ آکھسن تے جو ایندے وچ ہا اونکوں پڑھسن تے آخرت دا گھر انہیں لوکیں واسطے چنگا ہے جیرھے تقویٰ اختیار کریندن کیا تساں

عقل نو ہے کر یندے ۔

وَالَّذِيْنَ يُمَسِّكُوْنَ بِالْكِتٰبِ وَاَقَامُوا الصَّلٰوةَ ؕ اِنَّا لَا نُضِيْعُ اَجْرَ الْمُصْلِحِيْنَ ﴿۱۷۰﴾

۱۷۱۔ تے جنہیں لوکیں کتاب کوں مضبوطی نال پکڑیا ہوئے تے نماز ٹھیا کے پڑھدن بے شک اساں اصلاح کرݨ والیں دا اجر نسے ونجیندے۔

وَاِذْ نَتَقْنَا الْجَبَلَ فَوْقَهُمْ كَاَنَّهٗ ظُلَّةٌ وَّظَنُّوْۤا اَنَّهٗ وَاقِعٌۢ بِهِمْ ۚ خُذُوْا مَاۤ اٰتَيْنٰكُمْ بِقُوَّةٍ وَّاذْكُرُوْا مَا فِيْهِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُوْنَ ﴿۱۷۱﴾

۱۷۲۔ تے جڈاں پہاڑ کوں انہیں دے اتے چاتے سے ایویں ہا جیویں خیمہ ہُوے تے انہیں خیال کیتے او انہیں تے ڈھاندے جو اساں تہاکوں ڈتے اونکوں پکڑو مضبوطی نال تے جو اوندے وچ اونکوں یاد رکھو تاں جو متقی بݨو۔

وَاِذْ اَخَذَ رَبُّكَ مِنْۢ بَنِيْۤ اٰدَمَ مِنْ ظُهُوْرِهِمْ ذُرِّيَّتَهُمْ وَاَشْهَدَهُمْ عَلٰۤى اَنْفُسِهِمْ ۚ اَلَسْتُ بِرَبِّكُمْ ؕ قَالُوْا بَلٰى ۛۚ شَهِدْنَا ۛۚ اَنْ تَقُوْلُوْا يَوْمَ الْقِيٰمَةِ اِنَّا كُنَّا عَنْ هٰذَا غٰفِلِيْنَ ﴿۱۷۲﴾

۱۷۳۔ تے جڈاں تیڈے رب بنی آدم کنیں انہیں دے کنڈیں وچوں انہیں دی اولاد کوں کڈھے تے انہیں کوں انہیں دے خلاف گواہ بݨالسی کیا میں تہاڈا رب نمہیں انہیں آکھئے بالکل اساں گواہی ڈیندے ہیں جو تساں قیامت دے ڈینہہ آکھو بے شک اساں ایں کنیں غافل ہاسے ۔

اَوْ تَقُوْلُوْۤا اِنَّمَاۤ اَشْرَكَ اٰبَآؤُنَا مِنْ قَبْلُ وَكُنَّا ذُرِّيَّةً مِّنْۢ بَعْدِهِمْ ۚ اَفَتُهْلِكُنَا بِمَا فَعَلَ الْمُبْطِلُوْنَ ﴿۱۷۳﴾

۱۷۴۔ یا تساں آکھو جو ساڈے پیو ڈاڈے ایں کنیں پہلے شرک کیتے تے اساں اوندے بعد اوندی اولاد ہاسے کیا توں ساکوں کوڑے لوکیں دے کمیں دی وجہ نال ہلاک کریندیں

وَكَذٰلِكَ نُفَصِّلُ الْاٰيٰتِ وَلَعَلَّهُمْ يَرْجِعُوْنَ ﴿۱۷۴﴾

۱۷۵۔ تے ایویں اساں آیات کھول کے بیان کریندے ہیں تاں جو او ول آون ۔

وَاتْلُ عَلَيْهِمْ نَبَاَ الَّذِيْۤ اٰتَيْنٰهُ اٰيٰتِنَا فَانْسَلَخَ مِنْهَا فَاَتْبَعَهُ الشَّيْطٰنُ فَكَانَ مِنَ الْغٰوِيْنَ ﴿۱۷۵﴾

۱۷۶۔ تے توں انہیں کوں اوں آدمی دا حال پڑھ کے سݨا جینکوں اساں اپݨیاں آیات ڈتیاں او انہیں کنیں نکل گئے شیطان اوندے پچھو لگ پئے تے او گمراہیں وچوں تھی گئے ۔

وَلَوْ شِئْنَا لَرَفَعْنٰهُ بِهَا وَلٰكِنَّهٗۤ اَخْلَدَ اِلَى الْاَرْضِ وَاتَّبَعَ هَوٰىهُ ۚ فَمَثَلُهٗ كَمَثَلِ الْكَلْبِ ۚ اِنْ تَحْمِلْ عَلَيْهِ يَلْهَثْ اَوْ تَتْرُكْهُ يَلْهَثْ ؕ ذٰلِكَ مَثَلُ الْقَوْمِ الَّذِيْنَ

۱۷۷۔ جے اساں چاہندے تے ایندے نال اساں ایندی شان اچی کر ڈیوں ہا تے او زمین دو جھک گئے تے اپݨی خواہشات دی پیروی کیتی اِس تے اوندی حالت

كَذَّبُوْا بِاٰيٰتِنَا ۚ فَاقْصُصِ الْقَصَصَ لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُوْنَ ﴿۱۷۶﴾

اوں کتے جہیں ء جیندے اتے مارن کیتے کئی شئے چاویں تے او غور کدے تے چھوڑ ڈیویں او غور کدے ایہا حالت اوں قوم دی ء جیں ساڈی آیات کوں جھٹلائے توں اے گالہیں بیان کرتاں جو او سوچن ۔

سَآءَ مَثَلًا ۨالْقَوْمُ الَّذِيْنَ كَذَّبُوْا بِاٰيٰتِنَا وَاَنْفُسَهُمْ كَانُوْا يَظْلِمُوْنَ ﴿۱۷۷﴾

۱۷۸۔ بہوں بُری حالت اوں قوم دی جیں ساڈی آیات کوں جھٹلاٹے تے اپنے اتے او ظلم کریندے ہن ۔

مَنْ يَّهْدِ اللّٰهُ فَهُوَ الْمُهْتَدِيْ ۚ وَمَنْ يُّضْلِلْ فَاُولٰٓئِكَ هُمُ الْخٰسِرُوْنَ ﴿۱۷۸﴾

۱۷۹۔ جیکوں اللہ سئیں ہدایت ڈیوے او ہے ہدایت پاون والن تے جیکوں گمراہ کرے ایجھے گھاٹا پاون والن ۔

وَلَقَدْ ذَرَاْنَا لِجَهَنَّمَ كَثِيْرًا مِّنَ الْجِنِّ وَالْاِنْسِ ۖ لَهُمْ قُلُوْبٌ لَّا يَفْقَهُوْنَ بِهَا ۖ وَلَهُمْ اَعْيُنٌ لَّا يُبْصِرُوْنَ بِهَا ۖ وَلَهُمْ اٰذَانٌ لَّا يَسْمَعُوْنَ بِهَا ۗ اُولٰٓئِكَ كَالْاَنْعَامِ بَلْ هُمْ اَضَلُّ ۗ اُولٰٓئِكَ هُمُ الْغٰفِلُوْنَ ﴿۱۷۹﴾

۱۸۰۔ تے اساں بہوں سارے انسانیں تے جنیں کوں جہنم کیتے پیدا کیتے انہیں دے دل ہن تے انہیں نال او سمجھدے نئیں انہیں دیاں اکھیں ہن جیندے نال او ڈیہدے نئیں تے انہیں دے کن ہن انہیں نال او سُندے نئیں اے لوک ڈنگریں آلی کار ہن ہتھو انہیں کنیں وی بد ایجھے لوک غافل ہن۔

وَلِلّٰهِ الْاَسْمَآءُ الْحُسْنٰى فَادْعُوْهُ بِهَا ۖ وَذَرُوا الَّذِيْنَ يُلْحِدُوْنَ فِيْٓ اَسْمَآئِهٖ ۗ سَيُجْزَوْنَ مَا كَانُوْا يَعْمَلُوْنَ ﴿۱۸۰﴾

۱۸۱۔ تے اللہ سئیں کیتے ہن چنگے ناں انہیں نال اونکوں سڈو تے انہیں کوں چھوڑ ڈیو جیرھے اوندے ناویں دے متعلق غلط گالہیں کریندن جو او کریندن انہیں کوں ایندی سزا ڈتی ویسی۔

وَمِمَّنْ خَلَقْنَآ اُمَّةٌ يَّهْدُوْنَ بِالْحَقِّ وَبِهٖ يَعْدِلُوْنَ ﴿۱۸۱﴾

۱۸۲۔ تے جیرھی مخلوق اساں بنائی ء اوندے وچو ہک ٹولہ ایجھا ء جیرھا حق نال سدھا رستہ ڈکھلیندے تے حق دے نال انصاف کریندے۔ ع ۲۲/۱۲

وَالَّذِيْنَ كَذَّبُوْا بِاٰيٰتِنَا سَنَسْتَدْرِجُهُمْ مِّنْ حَيْثُ لَا يَعْلَمُوْنَ ﴿۱۸۲﴾

۱۸۳۔ تے جیرھے لوک ساڈی آیات کوں جھٹلیندن اساں ہولے ہولے انہیں کوں ایجھی جا تے گھدی ویندے ہیں جیکوں او جاندے نئیں۔

وَاُمْلِيْ لَهُمْ ۗ اِنَّ كَيْدِيْ مَتِيْنٌ ﴿۱۸۳﴾

۱۸۴۔ تے میں انہیں کوں مہلت ڈیندا ں بے شک میڈی تدبیر بہوں مضبوط ء۔

اَوَلَمْ يَتَفَكَّرُوْا ۜ مَا بِصَاحِبِهِمْ مِّنْ جِنَّةٍ ۗ اِنْ هُوَ اِلَّا

۱۸۵۔ کیا او سوچیندے نئیں جو انہیں دا ساتھی دیوانہ نئیں

نَذِيْرٌ مُّبِيْنٌ ﴿۱۸۵﴾

اوتے محض کھلا کھلا ہوشیار کرݨ والا ہے۔

اَوَلَمْ يَنْظُرُوْا فِيْ مَلَكُوْتِ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ وَمَا خَلَقَ اللّٰهُ مِنْ شَيْءٍ ۙ وَّاَنْ عَسٰٓى اَنْ يَّكُوْنَ قَدِ اقْتَرَبَ اَجَلُهُمْ ۚ فَبِاَيِّ حَدِيْثٍۭ بَعْدَهٗ يُؤْمِنُوْنَ ﴿۱۸۶﴾

۱۸۶۔ کیا او آسمانیں تے زمین دی بادشاہت کوں نئیں ڈیہدے تے اوں کوں جو اللہ سئیں بݨائی ہے تے ایہ وی سگدے جو انہیں دا مقررہ وقت کولہو آ گیا ہووے ایندے بعد او کیرھی گال کوں منیسن۔

مَنْ يُّضْلِلِ اللّٰهُ فَلَا هَادِيَ لَهٗ ؕ وَيَذَرُهُمْ فِيْ طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُوْنَ ﴿۱۸۷﴾

۱۸۷۔ جینکوں اللہ سئیں گمراہ کرے اوندا کوئی ہدایت ڈیوݨ والا نئیں تے او انہیں کوں انہیں دی منہ زوری وچ گردان چھوڑ ڈیندے۔

يَسْـَٔلُوْنَكَ عَنِ السَّاعَةِ اَيَّانَ مُرْسٰىهَا ؕ قُلْ اِنَّمَا عِلْمُهَا عِنْدَ رَبِّيْ ۚ لَا يُجَلِّيْهَا لِوَقْتِهَآ اِلَّا هُوَ ؔؕ ثَقُلَتْ فِي السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ ؕ لَا تَاْتِيْكُمْ اِلَّا بَغْتَةً ؕ يَسْـَٔلُوْنَكَ كَاَنَّكَ حَفِيٌّ عَنْهَا ؕ قُلْ اِنَّمَا عِلْمُهَا عِنْدَ اللّٰهِ وَلٰكِنَّ اَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُوْنَ ﴿۱۸۸﴾

۱۸۸۔ او تیں کنیں قیامت دے متعلق پچھدن جو او کݙݨ اوسی توں آکھ اوندا علم صرف میݙے رب کوں ہے تے اوہو اونکوں اپݨے وقت تے ظاہر کریسی تے او آسمانیں تے زمین تے بھاری ہوسی او تہاݙو ابݨ گھت اوسی او تیں کنیں پچھدن جیویں توں اوندے پچھو لگا ہوئیں توں آکھ اوندا علم صرف اللہ کنیں ہے تے بہوں سارے لوک جاݨدے نئیں۔

قُلْ لَّآ اَمْلِكُ لِنَفْسِيْ نَفْعًا وَّلَا ضَرًّا اِلَّا مَا شَآءَ اللّٰهُ ؕ وَلَوْ كُنْتُ اَعْلَمُ الْغَيْبَ لَاسْتَكْثَرْتُ مِنَ الْخَيْرِ ۖۚ وَمَا مَسَّنِيَ السُّوْٓءُ ۚ اِنْ اَنَا اِلَّا نَذِيْرٌ وَّبَشِيْرٌ لِّقَوْمٍ يُّؤْمِنُوْنَ ﴿۱۸۹﴾

۱۸۹۔ توں آکھ میں اپݨے نفس دے نہ نفع دا تے نہ نقصان دا مالک ہاں سوائے ایندے جو اللہ چاہے تے جے میں غیب جاݨدا ہوواں ہا تے میں نیکیاں زیادہ جمع کر گھناں ہاں تے میکوں کݙاہیں تکلیف نہ پہنچے ہا بے شک میں صرف ہک ہوشیار کرݨ والا تے خوشخبری ڈیوݨ والا ہاں اوں قوم کوں جیرھی ایمان اینݨدی ہے۔

هُوَ الَّذِيْ خَلَقَكُمْ مِّنْ نَّفْسٍ وَّاحِدَةٍ وَّجَعَلَ مِنْهَا زَوْجَهَا لِيَسْكُنَ اِلَيْهَا ۚ فَلَمَّا تَغَشّٰىهَا حَمَلَتْ حَمْلًا خَفِيْفًا فَمَرَّتْ بِهٖ ۚ فَلَمَّآ اَثْقَلَتْ دَّعَوَا اللّٰهَ رَبَّهُمَا لَئِنْ اٰتَيْتَنَا صَالِحًا لَّنَكُوْنَنَّ مِنَ الشّٰكِرِيْنَ ﴿۱۹۰﴾

۱۹۰۔ او ہو ہے جیں تہاکوں ہک جان کنیں پیدا کیتے تے ہوں کنیں ہک جوڑا بݨائس تاں جو اوں کنیں آرام پاوے تے جݙاں اوں کا گدھس تے ہولا جیہاں بار چا گدے اوندے نال پھردی رہندی ہے تے جݙاں بھاری تھی ویندی ہے او ݙوہیں اپݨے رب کوں سݙیندن جے تیں ساکوں نیک

پال ڈِتا تے اساں تیڈے شکر گذار بندے تھی ولیسوں۔

فَلَمَّآ اٰتٰىهُمَا صَالِحًا جَعَلَا لَهٗ شُرَكَآءَ فِيْمَآ اٰتٰىهُمَا ۚ فَتَعٰلَى اللّٰهُ عَمَّا يُشْرِكُوْنَ ﴿١٩٠﴾

١٩١۔ تے جڈاں انہیں ڈوناہیں کوں نیک پال ڈے ڈِتا تے او ڈوہیں اوندے اوں پال دے معاملے وچ شریک بݨاوݨ لگ پئے تے اللہ سئیں انہیں دے شرک کنیں بہوں اچاۓ۔

اَيُشْرِكُوْنَ مَا لَا يَخْلُقُ شَيْـًٔا وَّهُمْ يُخْلَقُوْنَ ﴿١٩١﴾

١٩٢۔ کیا او شریک بݨیندن اوں کوں جیرھا کجھ پیدا نئیں کر سگدا تے آپ پیدا کیتے ویندن۔

وَلَا يَسْتَطِيْعُوْنَ لَهُمْ نَصْرًا وَّلَآ اَنْفُسَهُمْ يَنْصُرُوْنَ ﴿١٩٢﴾

١٩٣۔ انہیں دی مدد دی انہیں کوں طاقت کاۓ نئیں تے نہ او اپݨی مدد دی طاقت رکھیندن۔

وَاِنْ تَدْعُوْهُمْ اِلَى الْهُدٰى لَا يَتَّبِعُوْكُمْ ؕ سَوَآءٌ عَلَيْكُمْ اَدَعَوْتُمُوْهُمْ اَمْ اَنْتُمْ صَامِتُوْنَ ﴿١٩٣﴾

١٩٤۔ تے جے توں انہیں کوں ہدایت دو سڈیں او تیڈے پچھوں نہ ٹرسن۔ تساں انہیں کوں سڈو یا چپ رہوو تہاڈے کیتے ہکا گال۔

اِنَّ الَّذِيْنَ تَدْعُوْنَ مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ عِبَادٌ اَمْثَالُكُمْ فَادْعُوْهُمْ فَلْيَسْتَجِيْبُوْا لَكُمْ اِنْ كُنْتُمْ صٰدِقِيْنَ ﴿١٩٤﴾

١٩٥۔ بے شک اللہ دے سوا جیرھے تساں معبود بݨیندے او تہاڈے جہیں بندن تساں انہیں کوں سڈو او تہاکوں جواب ڈیون جے تساں سچے ہو تاں۔

اَلَهُمْ اَرْجُلٌ يَّمْشُوْنَ بِهَآ ۫ اَمْ لَهُمْ اَيْدٍ يَّبْطِشُوْنَ بِهَآ ۫ اَمْ لَهُمْ اَعْيُنٌ يُّبْصِرُوْنَ بِهَآ ۫ اَمْ لَهُمْ اٰذَانٌ يَّسْمَعُوْنَ بِهَا ؕ قُلِ ادْعُوْا شُرَكَآءَكُمْ ثُمَّ كِيْدُوْنِ فَلَا تُنْظِرُوْنِ ﴿١٩٥﴾

١٩٦۔ کیا انہیں دے پیر ہن جنہیں نال او ٹردن کیا انہیں دے ہتھ ہن جنہیں نال او پکڑیندن کیا انہیں دیاں اکھیں ہن جنہیں نال او ڈیکھدن کیا انہیں دے کن ہن جنہیں نال او سݨدن۔ توں آکھ تساں اپݨے شریکیں کوں سڈو تے میڈے خلاف تدبیر کرو تے میکوں اصلوں وی نہ ڈیو۔

اِنَّ وَلِيِّۦَ اللّٰهُ الَّذِيْ نَزَّلَ الْكِتٰبَ ۖ وَهُوَ يَتَوَلَّى الصّٰلِحِيْنَ ﴿١٩٦﴾

١٩٧۔ بے شک میڈا سنگتی او ہو اللہ جیں کتاب لہائی ہے تے او نیک لوکیں کوں سنگتی بݨیندے۔

وَالَّذِيْنَ تَدْعُوْنَ مِنْ دُوْنِهٖ لَا يَسْتَطِيْعُوْنَ نَصْرَكُمْ وَلَآ اَنْفُسَهُمْ يَنْصُرُوْنَ ﴿١٩٧﴾

١٩٨۔ تے جنہیں کوں تساں اوندے سوا سڈیندے ہو او تہاڈی مدد دی طاقت نئیں رکھیندے تے نہ اپݨی مدد کر سگدن۔

وَاِنْ تَدْعُوْهُمْ اِلَى الْهُدٰى لَا يَسْمَعُوْا ؕ وَتَرٰىهُمْ

١٩٩۔ تے جے تساں انہیں کوں ہدایت دو سڈو او نہ

يَنْظُرُوْنَ اِلَيْكَ وَهُمْ لَا يُبْصِرُوْنَ ﴿۱۹۸﴾

سٹݨن تے توں انہیں کوں ڈیکھسیں او تیڈو ڈیہدے پئن تے سچ اے ہے جو او ڈیہدے نئیں۔

خُذِ الْعَفْوَ وَاْمُرْ بِالْعُرْفِ وَاَعْرِضْ عَنِ الْجٰهِلِيْنَ ﴿۱۹۹﴾

۲۰۰۔ توں معاف کرتے نیکی دا حکم ڈیوے تے جاہلیں کنیں منہ پھیر گھن۔

وَاِمَّا يَنْزَغَنَّكَ مِنَ الشَّيْطٰنِ نَزْغٌ فَاسْتَعِذْ بِاللّٰهِ اِنَّهٗ سَمِيْعٌ عَلِيْمٌ ﴿۲۰۰﴾

۲۰۱۔ تے جے کڈاہیں تیکوں شیطان کنیں تکلیف پہنچے تے توں اللہ دی پناہ منگ بے شک او بہوں سُݨݨ والا تے جاݨݨ والا ہے۔

اِنَّ الَّذِيْنَ اتَّقَوْا اِذَا مَسَّهُمْ طٰٓئِفٌ مِّنَ الشَّيْطٰنِ تَذَكَّرُوْا فَاِذَا هُمْ مُّبْصِرُوْنَ ﴿۲۰۱﴾

۲۰۲۔ بے شک جیرھے متقی ہن جڈاں انہیں کوں کوئی خیال شیطان ولواندے تے او ہوشیار تھی ویندن تے انہیں دیاں اکھیں کھل ویندن۔

وَاِخْوَانُهُمْ يَمُدُّوْنَهُمْ فِى الْغَيِّ ثُمَّ لَا يُقْصِرُوْنَ ﴿۲۰۲﴾

۲۰۳۔ تے انہیں دے بھرا انہیں کوں گمراہی دو گھلیندن تے ایندے وچ اصلو گھٹی نئیں کریندے۔

وَاِذَا لَمْ تَاْتِهِمْ بِاٰيَةٍ قَالُوْا لَوْلَا اجْتَبَيْتَهَا ۗ قُلْ اِنَّمَآ اَتَّبِعُ مَا يُوْحٰٓى اِلَيَّ مِنْ رَّبِّيْ ۚ هٰذَا بَصَآئِرُ مِنْ رَّبِّكُمْ وَهُدًى وَّرَحْمَةٌ لِّقَوْمٍ يُّؤْمِنُوْنَ ﴿۲۰۳﴾

۲۰۴۔ تے جے تیڈو کوئی نشان نہ آوے تے آہدن تیں اونکوں چھک کیوں نئیں گدھا۔ توں آکھ میں صرف اوندی پیروی کریندا جیرھی میڈو وحی تھیندی ہے میڈے رب ولو اے تہاڈے رب ولو دلیلاں ہن تے مومن قوم کیتے ہدایت تے رحمت۔

وَاِذَا قُرِئَ الْقُرْاٰنُ فَاسْتَمِعُوْا لَهٗ وَاَنْصِتُوْا لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُوْنَ ﴿۲۰۴﴾

۲۰۵۔ تے جڈاں قرآن پڑھیا ونجے تے اونکوں سݨو تے چپ رہیا کرو تاں جو تہاڈے اتے رحم تھیوے۔

وَاذْكُرْ رَّبَّكَ فِيْ نَفْسِكَ تَضَرُّعًا وَّخِيْفَةً وَّدُوْنَ الْجَهْرِ مِنَ الْقَوْلِ بِالْغُدُوِّ وَالْاٰصَالِ وَلَا تَكُنْ مِّنَ الْغٰفِلِيْنَ ﴿۲۰۵﴾

۲۰۶۔ تے توں اپݨے رب کوں یاد کرا پݨے دل وچ عاجزی نال وی تے لک کے وی تے مٹھی آواز نال وی فجر تے شام تے توں غافلیں وچوں نہ تھی۔

اِنَّ الَّذِيْنَ عِنْدَ رَبِّكَ لَا يَسْتَكْبِرُوْنَ عَنْ عِبَادَتِهٖ وَيُسَبِّحُوْنَهٗ وَلَهٗ يَسْجُدُوْنَ ۩ ﴿۲۰۶﴾

۲۰۷۔ بے شک جیرھے تیڈے رب دے نال ہن او اوندی عبادت کنیں وڈائی نئیں کریندے تے اوندی تسبیح کریندن تے او نکوں سجدہ کریندن۔
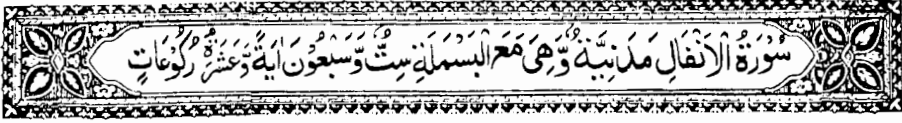
سُوْرَةُ الْاَنْفَالِ مَدَنِيَّةٌ وَّهِيَ مَعَ الْبَسْمَلَةِ سِتٌّ وَّسَبْعُوْنَ اٰيَةً وَّعَشْرُ رُكُوْعَاتٍ

سورۃ انفال مدنیء تے لبسم اللہ نال اینڈیاں ۷۶ آیتاں تے ۱۰ رکوعن۔

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ①

۱۔ شروع کریندا اللہ دے ناں نال جیرھا بن منگیئے ڈیوݨ والا تے ول ول ڈیوݨ والاءِ۔

يَسْـَٔلُوْنَكَ عَنِ الْاَنْفَالِ قُلِ الْاَنْفَالُ لِلّٰهِ وَالرَّسُوْلِ فَاتَّقُوا اللّٰهَ وَاَصْلِحُوْا ذَاتَ بَيْنِكُمْ وَاَطِيْعُوا اللّٰهَ وَرَسُوْلَهٗٓ اِنْ كُنْتُمْ مُّؤْمِنِيْنَ ②

۲۔ اے رسول لوک تیں کنیں مال غنیمت دے متعلق پچھدن توں آکھ مال غنیمت اللہ تے رسول واسطے ہن تساں اللہ کنیں ڈرو تے آپت وچ اصلاح کرو تے اللہ تے اوندے رسول دی اطاعت کرو جے تساں مومن ہوے۔

اِنَّمَا الْمُؤْمِنُوْنَ الَّذِيْنَ اِذَا ذُكِرَ اللّٰهُ وَجِلَتْ قُلُوْبُهُمْ وَاِذَا تُلِيَتْ عَلَيْهِمْ اٰيٰتُهٗ زَادَتْهُمْ اِيْمَانًا وَّعَلٰى رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُوْنَ ③

۳۔ بے شک مومن صرف اوہن جڈاں اللہ دا ذکر کیتا ویندے انہیں دے دِل ڈر ویندن تے جڈاں انہیں تے اوندی آیات پڑھیاں ویندن اوانہیں دا ایمان ودھیندن تے او اپنڑے رب تے بھروسہ کریندن۔

الَّذِيْنَ يُقِيْمُوْنَ الصَّلٰوةَ وَمِمَّا رَزَقْنٰهُمْ يُنْفِقُوْنَ ④

۴۔ جیرھے نماز ٹھہا کے پڑھدن تے جو کجھ اساں انہیں کوں ڈِتے خرچ کریندن اوندے وچو۔

اُولٰٓئِكَ هُمُ الْمُؤْمِنُوْنَ حَقًّا لَهُمْ دَرَجٰتٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَمَغْفِرَةٌ وَّرِزْقٌ كَرِيْمٌ ⑤

۵۔ ایھے اصلی مومن ہن تے انہیں دے اچے درجے ہن انہیں دے رب کنیں بخشش تے عزت والا رزق۔

كَمَآ اَخْرَجَكَ رَبُّكَ مِنْۢ بَيْتِكَ بِالْحَقِّ وَاِنَّ فَرِيْقًا مِّنَ الْمُؤْمِنِيْنَ لَكٰرِهُوْنَ ⑥

۶۔ جیویں اللہ سئیں تیکوں کڈھیا ہا تیڈے گھر کنیں سچائی نال تے مومنیں وچو ہک ٹولہ ناپسند کریندا ہا۔

يُجَادِلُوْنَكَ فِي الْحَقِّ بَعْدَ مَا تَبَيَّنَ كَاَنَّمَا يُسَاقُوْنَ اِلَى الْمَوْتِ وَهُمْ يَنْظُرُوْنَ ⑦

۷۔ حق دے ظاہر تھیوݨ دے بعد او تیڈے نال بحث کریندن ایویں لگدے جو او موت دو ہکلیندے ہِن تے او ڈیہدے کھڑن۔

وَاِذْ يَعِدُكُمُ اللّٰهُ اِحْدَى الطَّآئِفَتَيْنِ اَنَّهَا لَكُمْ وَتَوَدُّوْنَ اَنَّ غَيْرَ ذَاتِ الشَّوْكَةِ تَكُوْنُ لَكُمْ وَيُرِيْدُ اللّٰهُ اَنْ يُّحِقَّ الْحَقَّ بِكَلِمٰتِهٖ وَيَقْطَعَ دَابِرَ الْكٰفِرِيْنَ ⑧

۸۔ تے جڈاں اللہ سئیں تہاڈے نال ڈو وچو ہک ٹولے دا وعدہ کیتا ہا جو او تہاڈے واسطے ہے تے تساں چاہندے ہاوے جو تہاکوں او ملے جیرھا بغیر ہتھیاریں دے ہے تے اللہ

جاہندا ہا جو او حق کوں اپنے حکمیں نال ثابت کرے تے کافریں دیاں پاڑاں پٹ ڈیوے۔

لِيُحِقَّ الْحَقَّ وَيُبْطِلَ الْبَاطِلَ وَلَوْ كَرِهَ الْمُجْرِمُونَ ﴿٩﴾

۹۔ حق کوں غالب کرے تے کوڑ کوں مٹا ڈیوے بھانویں مجرم اینکوں ناپسند کرن۔

إِذْ تَسْتَغِيثُونَ رَبَّكُمْ فَاسْتَجَابَ لَكُمْ أَنِّي مُمِدُّكُمْ بِأَلْفٍ مِّنَ الْمَلَائِكَةِ مُرْدِفِينَ ﴿١٠﴾

۱۰۔ جڈاں تساں اپنے رب کنیں فریاد کیتی تے اوں تہاڈے کیتے قبول کیتی (تے آکھیس) ہے شک میں اتھے ہزاراں فرشتیں نال تہاڈی مدد کرݨ والا ہاں جیرھے ہک ٻے دے بعد اندن۔

وَمَا جَعَلَهُ اللَّهُ إِلَّا بُشْرَىٰ وَلِتَطْمَئِنَّ بِهِ قُلُوبُكُمْ ۚ وَمَا النَّصْرُ إِلَّا مِنْ عِندِ اللَّهِ ۚ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿١١﴾ ع

۱۱۔ تے اینکوں اللہ سئیں تہاڈے کیتے محض خوش خبری ٻݨایا تے تاں جو تہاڈے دل تسلی پکڑن تے مدد محض اللہ سئیں کنیں اندی ہے بے شک اللہ سئیں غالب تے سیاݨا ہے۔

إِذْ يُغَشِّيكُمُ النُّعَاسَ أَمَنَةً مِّنْهُ وَيُنَزِّلُ عَلَيْكُم مِّنَ السَّمَاءِ مَاءً لِّيُطَهِّرَكُم بِهِ وَيُذْهِبَ عَنكُمْ رِجْزَ الشَّيْطَانِ وَلِيَرْبِطَ عَلَىٰ قُلُوبِكُمْ وَيُثَبِّتَ بِهِ الْأَقْدَامَ ﴿١٢﴾

۱۲۔ جڈاں تہاکوں گھل آندی پی ہائی اوندے ولوں امن تے آرام دی خاطر تے جھڑ کنیں پاݨی لہانسی تاں جو پاک کرے اوندے نال تے پریں کر ڈیوے تساں کنیں شیطان دا گند تے تہاڈے دلیں کوں مضبوط کرے تے تہاڈے پیر اوندے نال جمائی رکھے۔

إِذْ يُوحِي رَبُّكَ إِلَى الْمَلَائِكَةِ أَنِّي مَعَكُمْ فَثَبِّتُوا الَّذِينَ آمَنُوا ۚ سَأُلْقِي فِي قُلُوبِ الَّذِينَ كَفَرُوا الرُّعْبَ فَاضْرِبُوا فَوْقَ الْأَعْنَاقِ وَاضْرِبُوا مِنْهُمْ كُلَّ بَنَانٍ ﴿١٣﴾

۱۳۔ جڈاں تیڈے رب فرشتیں دو وحی کیتی بے شک میں تہاڈے نال آں تساں مومنیں دے پیر جمائی رکھو۔ میں کافریں دے دلیں وچ رعب سٹیساں تے تساں انہیں دے گردنیں تے حملہ کرو تے انہیں دا وڈھا وڈھا کپ سٹو۔

ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ شَاقُّوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ ۚ وَمَن يُشَاقِقِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَإِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿١٤﴾

۱۴۔ اے ایں واسطے جو انہیں اللہ تے اوندے رسول نال دشمنی کیتی۔ تے جیرھا اللہ تے اوندے رسول نال دشمنی کرے بے شک اللہ سئیں سخت سزا ڈیوݨ والا ہے۔

ذَٰلِكُمْ فَذُوقُوهُ وَأَنَّ لِلْكَافِرِينَ عَذَابَ النَّارِ ﴿١٥﴾

۱۵۔ اے تہاڈے کیتے ہے تساں اینکوں چکھو تے بیشک کافریں کیتے بھاہ دا عذاب۔

يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْۤا اِذَا لَقِيْتُمُ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا زَحْفًا فَلَا تُوَلُّوْهُمُ الْاَدْبَارَ ﴿۱۵﴾

۱۶۔ اے ایمان والو جڈاں تساں کافریں کوں لشکر دی صورت وچ ملو تے انہیں کنیں کنڈ نہ پھیرو۔

وَمَنْ يُّوَلِّهِمْ يَوْمَئِذٍ دُبُرَهٗۤ اِلَّا مُتَحَرِّفًا لِّقِتَالٍ اَوْ مُتَحَيِّزًا اِلٰى فِئَةٍ فَقَدْ بَآءَ بِغَضَبٍ مِّنَ اللّٰهِ وَمَاْوٰىهُ جَهَنَّمُ وَبِئْسَ الْمَصِيْرُ ﴿۱۶﴾

۱۷۔ تے جیرھا اوں ڈینہہ اپنی کنڈ پھیریسی سوائے اوندے جو جنگ کیتے جا بدلیندا پیا ہووے یا مومنیں دے بے لشکر دو ونجے او اللہ دا غضب گھن کے ولسی تے اوندا ٹھکانہ دوزخ تے اے بہوں بُرا ٹھکانہ ہے۔

فَلَمْ تَقْتُلُوْهُمْ وَلٰكِنَّ اللّٰهَ قَتَلَهُمْ وَمَا رَمَيْتَ اِذْ رَمَيْتَ وَلٰكِنَّ اللّٰهَ رَمٰى وَلِيُبْلِيَ الْمُؤْمِنِيْنَ مِنْهُ بَلَآءً حَسَنًا اِنَّ اللّٰهَ سَمِيْعٌ عَلِيْمٌ ﴿۱۷﴾

۱۸۔ تساں انہیں کوں قتل نئیں کیتا تے اصل انہیں کوں اللہ سئیں قتل کیتے تے تیں پتھر نئیں ماریا جڈاں تیں پتھر ماریئے تے اصل اللہ سئیں ماریئے مومنیں دے اُتے اللہ سئیں اپندے نال بہوں احسان کیتے بے شک اللہ سئیں بہوں سنٹن والا تے جانٹن والا ہے۔

ذٰلِكُمْ وَاَنَّ اللّٰهَ مُوْهِنُ كَيْدِ الْكٰفِرِيْنَ ﴿۱۸﴾

۱۹۔ اے تہاڈے کیتے ہے تے بے شک اللہ سئیں کافریں دی تدبیر کوں کمزور کرنٹ والا ہے

اِنْ تَسْتَفْتِحُوْا فَقَدْ جَآءَكُمُ الْفَتْحُ وَاِنْ تَنْتَهُوْا فَهُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ وَاِنْ تَعُوْدُوْا نَعُدْ وَلَنْ تُغْنِيَ عَنْكُمْ فِئَتُكُمْ شَيْئًا وَّلَوْ كَثُرَتْ وَاَنَّ اللّٰهَ مَعَ الْمُؤْمِنِيْنَ ﴿۱۹﴾

۲۰۔ جے تساں فتح منگدے ہاوے تے تہاڈو فتح آگئی ہے تے جے تساں باز آ ونجو اے تہاڈے وا سطے چنگا ہے تے جے تساں ولا کریسو تے اساں ولا سزا ڈیسوں تے تہاڈا جتھہ تہاکوں اصلو کجھ وی فائدہ نہ ڈیسی۔ بھانویں او بہوں وی ہووے تے بے شک اللہ سئیں مومنیں دے نال۔

يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْۤا اَطِيْعُوا اللّٰهَ وَرَسُوْلَهٗ وَلَا تَوَلَّوْا عَنْهُ وَاَنْتُمْ تَسْمَعُوْنَ ﴿۲۰﴾

۲۱۔ اے مومنو! اللہ تے اوندے رسول دی فرمانبرداری کرو تے اوں کنیں منہ نہ پھیرو تے تساں سنڑدے کھڑے ہو۔

وَلَا تَكُوْنُوْا كَالَّذِيْنَ قَالُوْا سَمِعْنَا وَهُمْ لَا يَسْمَعُوْنَ ﴿۲۱﴾

۲۲۔ تے انہیں آلی کار نہ تھیوو جنہیں آکھئے اساں سنٹئے تے او سنڑدے نئیں۔

اِنَّ شَرَّ الدَّوَآبِّ عِنْدَ اللّٰهِ الصُّمُّ الْبُكْمُ الَّذِيْنَ لَا يَعْقِلُوْنَ ﴿۲۲﴾

۲۳۔ تے اللہ دے نزدیک او لوک ڈنگریں کنیں وی بدترن بوڑے تے گونگے ہن تے عقل نئیں کریندے۔

وَلَوْ عَلِمَ اللّٰهُ فِيْهِمْ خَيْرًا لَّاَسْمَعَهُمْ وَلَوْ اَسْمَعَهُمْ

۲۴۔ تے جے اللہ سئیں انہیں وچ کوئی چنگائی ڈیکھے ہا

لَتَوَلَّوْا وَّهُمْ مُّعْرِضُوْنَ ﴿۲۳﴾

تے انہیں کوں (قرآن) سناوے ہا تے جے انہیں کوں سناوے ہا تے ول وی او انکار کرن ہا تے منہ پھیر گھنن ہا

يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوا اسْتَجِيْبُوْا لِلّٰهِ وَلِلرَّسُوْلِ اِذَا دَعَاكُمْ لِمَا يُحْيِيْكُمْ ۚ وَاعْلَمُوْۤا اَنَّ اللّٰهَ يَحُوْلُ بَيْنَ الْمَرْءِ وَقَلْبِهٖ وَاَنَّهٗۤ اِلَيْهِ تُحْشَرُوْنَ ﴿۲۴﴾

۲۵۔ اے مومنو اللہ تے اوندے رسول دی گال سنو جڈاں او تہاکوں جیندا کرن کیتے سڈے تے جان گھنو بے شک اللہ سئیں آدمی تے اوندے دل وچ حائل تھی ویندے تے بے شک او اوندو کٹھے کیتے ولسین۔

وَاتَّقُوْا فِتْنَةً لَّا تُصِيْبَنَّ الَّذِيْنَ ظَلَمُوْا مِنْكُمْ خَآصَّةً ۚ وَاعْلَمُوْۤا اَنَّ اللّٰهَ شَدِيْدُ الْعِقَابِ ﴿۲۵﴾

۲۶۔ تے تساں فتنہ کنیں بچو جیڑھا صرف خاص کر ظالمیں کوں نہ پہنچیسی تے جان گھنو بے شک اللہ سئیں ڈاڈھا عذاب ڈیون والا ہے۔

وَاذْكُرُوْۤا اِذْ اَنْتُمْ قَلِيْلٌ مُّسْتَضْعَفُوْنَ فِى الْاَرْضِ تَخَافُوْنَ اَنْ يَّتَخَطَّفَكُمُ النَّاسُ فَاٰوٰىكُمْ وَاَيَّدَكُمْ بِنَصْرِهٖ وَرَزَقَكُمْ مِّنَ الطَّيِّبٰتِ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُوْنَ ﴿۲۶﴾

۲۷۔ تے یاد کرو جڈاں تساں تھوڑے ہاوے تے زمین وچ کمزور سمجھے ویندے ہاوے تساں ڈردے ہاوے جو لوک تہاکوں جھٹی نہ مار گھنن اوں تہاکوں پناہ ڈتی تے اپنی مدد نال تہاڈی تائید کیتی تے تہاکوں رزق ڈتے سی پاک چیزیں دا تاں جو تساں شکر کرو۔

يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا لَا تَخُوْنُوا اللّٰهَ وَالرَّسُوْلَ وَتَخُوْنُوْۤا اَمٰنٰتِكُمْ وَاَنْتُمْ تَعْلَمُوْنَ ﴿۲۷﴾

۲۸۔ اے ایمان والو اللہ تے اوندے رسول نال خیانت نہ کرو تے نہ اپنے امانتیں وچ خیانت کرو تساں جاندے ہو۔

وَاعْلَمُوْۤا اَنَّمَاۤ اَمْوَالُكُمْ وَاَوْلَادُكُمْ فِتْنَةٌ ۙ وَّاَنَّ اللّٰهَ عِنْدَهٗۤ اَجْرٌ عَظِيْمٌ ﴿۲۸﴾

۲۹۔ تے جان گھنو بے شک تہاڈے اموال تے تہاڈے بال آزمائش ہن تے بے شک اللہ سئیں کنیں بہوں وڈا اجر۔

يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْۤا اِنْ تَتَّقُوا اللّٰهَ يَجْعَلْ لَّكُمْ فُرْقَانًا وَّيُكَفِّرْ عَنْكُمْ سَيِّاٰتِكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ۗ وَاللّٰهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيْمِ ﴿۲۹﴾

۳۰۔ اے مومنو جے تساں اللہ کنیں ڈرو تے او تہاڈے کیتے سچ تے کوڑ کوں نکیھڑ ڈیسی تے تساں کنیں تہاڈیاں برائیاں دور کر ڈیسی تے تہاکوں بخش ڈیسی بے شک اللہ سئیں وڈے فضل والا ہے۔

وَاِذْ يَمْكُرُ بِكَ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا لِيُثْبِتُوْكَ اَوْ يَقْتُلُوْكَ اَوْ يُخْرِجُوْكَ ۗ وَيَمْكُرُوْنَ وَيَمْكُرُ اللّٰهُ ۗ وَاللّٰهُ خَيْرُ

۳۱۔ تے جڈاں کافر تیڈے خلاف تدبیراں کریندے پئے ہن تاں جو تیکوں قید کر ڈیون یا تیکوں قتل کر ڈیون یا تیکوں

الْمٰكِرِيْنَ ﴿۳۰﴾

کڈھ ڈیون ۔ تے او تدبیر کریندے پئے ہن تے اللہ دی تدبیر کریندا پیا ہا تے اللہ سئیں بہوں چنگا تدبیر کرݨ والا ہے

وَ اِذَا تُتْلٰى عَلَيْهِمْ اٰيٰتُنَا قَالُوْا قَدْ سَمِعْنَا لَوْ نَشَآءُ لَقُلْنَا مِثْلَ هٰذَآ اِنْ هٰذَآ اِلَّآ اَسَاطِيْرُ الْاَوَّلِيْنَ ﴿۳۱﴾

۳۲۔ تے جڈاں انہیں تے ساڈی آیات پڑھیاں ویندن تے آہدن اساں سݨ گدھے ہے اساں چاہوں ہا تے ایھو جیہاں کلام اساں وی آکھ سگدے ہا سے اے صرف پہلے لوکیں دیاں کہانیاں ہن ۔

وَ اِذْ قَالُوا اللّٰهُمَّ اِنْ كَانَ هٰذَا هُوَ الْحَقَّ مِنْ عِنْدِكَ فَاَمْطِرْ عَلَيْنَا حِجَارَةً مِّنَ السَّمَآءِ اَوِ ائْتِنَا بِعَذَابٍ اَلِيْمٍ ﴿۳۲﴾

۳۳۔ تے جڈاں انہیں آکھیا اے اللہ جے اے حق تے تیڈے ولوں ہے تے توں ساڈے اتے پتھر وسا آسمان کنیں یا ساکوں ڈکھ ڈیوݨ والا عذاب ڈے ۔

وَ مَا كَانَ اللّٰهُ لِيُعَذِّبَهُمْ وَ اَنْتَ فِيْهِمْ وَ مَا كَانَ اللّٰهُ مُعَذِّبَهُمْ وَ هُمْ يَسْتَغْفِرُوْنَ ﴿۳۳﴾

۳۴۔ تے اللہ سئیں انہیں کوں کیوں عذاب ڈیوے ہا جے تیں توں انہیں وچ ہاویں تے نہ اللہ سئیں انہیں کوں عذاب ڈیوݨ والا ہے جے او بخشش منگدے پئے ہوُن ۔

وَ مَا لَهُمْ اَلَّا يُعَذِّبَهُمُ اللّٰهُ وَ هُمْ يَصُدُّوْنَ عَنِ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَ مَا كَانُوْٓا اَوْلِيَآءَهٗ اِنْ اَوْلِيَآؤُهٗٓ اِلَّا الْمُتَّقُوْنَ وَ لٰكِنَّ اَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُوْنَ ﴿۳۴﴾

۳۵۔ اے کیویں تھی سگدے جو اللہ سئیں انہیں کوں عذاب نہ ڈیوے ایں حال وچ جو او مسجد حرام کنیں رکیندن تے نہ او ایندے متولی ہن اوندے متولی تے صرف متقی ان تے اصل وچ بہوں سارے لوک نئیں جاݨدے ۔

وَ مَا كَانَ صَلَاتُهُمْ عِنْدَ الْبَيْتِ اِلَّا مُكَآءً وَّ تَصْدِيَةً فَذُوْقُوا الْعَذَابَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُوْنَ ﴿۳۵﴾

۳۶۔ تے انہیں دی نماز خانہ کعبہ دے نزدیک سوائے تاڑیں تے سیٹیں دے کجھ نئیں تے تساں عذاب چکھو کیوں جو تساں انکار کریندے ہاوے ۔

اِنَّ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا يُنْفِقُوْنَ اَمْوَالَهُمْ لِيَصُدُّوْا عَنْ سَبِيْلِ اللّٰهِ فَسَيُنْفِقُوْنَهَا ثُمَّ تَكُوْنُ عَلَيْهِمْ حَسْرَةً ثُمَّ يُغْلَبُوْنَ وَ الَّذِيْنَ كَفَرُوْٓا اِلٰى جَهَنَّمَ يُحْشَرُوْنَ ﴿۳۶﴾

۳۷۔ بے شک کافر اپݨے مال خرچیندن تاں جو اللہ دی راہ کنیں روکن او خرچیندے رہ ولیسن ول اے انہیں کیتے حسرت دی وجہ بݨ ولیسی ول اے ہر یج ولیسن تے جنہیں انکار کیتے او جہنم دو کٹھے کیتے ولیسن ۔

لِيَمِيْزَ اللّٰهُ الْخَبِيْثَ مِنَ الطَّيِّبِ وَ يَجْعَلَ الْخَبِيْثَ بَعْضَهٗ عَلٰى بَعْضٍ فَيَرْكُمَهٗ جَمِيْعًا فَيَجْعَلَهٗ فِيْ جَهَنَّمَ

۳۸۔ تاں جو اللہ گندے کوں چنگے کنیں نکھیڑ ڈیوے تے کجھ گندیں کوں بنہیں تے سٹ ڈیوے تے انہیں کوں

اُولٰٓئِكَ هُمُ الْخٰسِرُوْنَ ﴿۳۷﴾	دھاتک بناڈیوے ول اوں دھانک کوں دوزخ وچ سٹ ڈیوے۔ ایجھے لوک گھاٹا پاونڑ والن۔
قُلْ لِّلَّذِيْنَ كَفَرُوْٓا اِنْ يَّنْتَهُوْا يُغْفَرْ لَهُمْ مَّا قَدْ سَلَفَ ۚ وَاِنْ يَّعُوْدُوْا فَقَدْ مَضَتْ سُنَّتُ الْاَوَّلِيْنَ ﴿۳۸﴾	۳۹۔ توں آکھ کافریں کوں جے او بازآونجن تے انہیں دے اوگناہ معاف کرڈتے ویسن جیرھے انہیں پہلے کیتن تے جے او ولا شرارت کریسن تے پچھیں پہلیں دی سنت گذر چکی ہے۔
وَقَاتِلُوْهُمْ حَتّٰى لَا تَكُوْنَ فِتْنَةٌ وَّيَكُوْنَ الدِّيْنُ كُلُّهٗ لِلّٰهِ ۚ فَاِنِ انْتَهَوْا فَاِنَّ اللّٰهَ بِمَا يَعْمَلُوْنَ بَصِيْرٌ ﴿۳۹﴾	۴۰۔ تے تساں انہیں نال جنگ کرو اوتیں جو فتنہ باقی نہ رہوے تے دین سارا اللہ دا تھی ونجے تے جے او بازآونجن تے بے شک اللہ سئیں جو او کریندن اونکوں ڈیہدا کھڑے۔
وَاِنْ تَوَلَّوْا فَاعْلَمُوْٓا اَنَّ اللّٰهَ مَوْلٰىكُمْ ۚ نِعْمَ الْمَوْلٰى وَنِعْمَ النَّصِيْرُ ﴿۴۰﴾	۴۱۔ تے جے او ولا شرارت کرن تے جانڑ گھنو بے شک اللہ سئیں تہاڈا مولا ہے کیجھا چنگا مولیٰ ہے تے کیجھا چنگا امدادی ہے۔
وَاعْلَمُوْٓا اَنَّمَا غَنِمْتُمْ مِّنْ شَيْءٍ فَاَنَّ لِلّٰهِ خُمُسَهٗ وَلِلرَّسُوْلِ وَلِذِي الْقُرْبٰى وَالْيَتٰمٰى وَالْمَسٰكِيْنِ وَابْنِ السَّبِيْلِ ۙ اِنْ كُنْتُمْ اٰمَنْتُمْ بِاللّٰهِ وَمَآ اَنْزَلْنَا عَلٰى عَبْدِنَا يَوْمَ الْفُرْقَانِ يَوْمَ الْتَقَى الْجَمْعٰنِ ۗ وَاللّٰهُ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيْرٌ ﴿۴۱﴾	۴۲۔ تے تساں جانڑ گھنو جو بے شک تہاکوں جو کجھ غنیمت وچ ملے تے بے شک اللہ دا تے رسول دا تے کولہو دے سکیں دا تے یتیمیں دا تے مسکینیں دا تے مسافریں دا پنجواں حصہ ہے جے تساں اللہ تے ایمان انیندے تے جو اساں لہائے اپنڑے بندے تے اوں ڈینہہ جڈاں سچ تے کوڑ دا نکھیڑا تھئے جیرھے ڈینہہ ڈوہیں لشکر آمنڑے سامنڑے تھین تے اللہ سئیں ہر چیز تے قادر۔
اِذْ اَنْتُمْ بِالْعُدْوَةِ الدُّنْيَا وَهُمْ بِالْعُدْوَةِ الْقُصْوٰى وَالرَّكْبُ اَسْفَلَ مِنْكُمْ ۚ وَلَوْ تَوَاعَدْتُّمْ لَاخْتَلَفْتُمْ فِي الْمِيْعٰدِ ۙ وَلٰكِنْ لِّيَقْضِيَ اللّٰهُ اَمْرًا كَانَ مَفْعُوْلًا ۙ لِّيَهْلِكَ مَنْ هَلَكَ عَنْۢ بَيِّنَةٍ وَّيَحْيٰى مَنْ حَيَّ عَنْۢ بَيِّنَةٍ ۗ وَاِنَّ اللّٰهَ لَسَمِيْعٌ عَلِيْمٌ ﴿۴۲﴾	۴۳۔ جڈاں تساں اورھلی کندھی تے ہاوے تے او پرلی کندھی تے ہن تے قافلہ تہاڈے تلویں پاسے ہا جے تساں انہیں نال وعدہ وی کریندے تے تساں میعاد وچ اختلاف کریندے اصل ایہ ہے جو اللہ اوں گال کوں پورا کر ڈتے جیرھی گال دا او فیصلہ کر چکیا ہا تے تاں جو جیرھا دلیل نال ہلاک تھیندے اوں کوں ہلاک کرے تے

جیرھا دلیل نال جیندا تھیندے اونکوں جیندا کرے تے بے شک اللہ سئیں بہوں سنݨ والا تے جاݨݨ والا ہے۔

إِذْ يُرِيكَهُمُ اللَّهُ فِي مَنَامِكَ قَلِيلًا ۖ وَلَوْ أَرَاكَهُمْ كَثِيرًا لَّفَشِلْتُمْ وَلَتَنَازَعْتُمْ فِي الْأَمْرِ وَلَٰكِنَّ اللَّهَ سَلَّمَ ۗ إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿٤٣﴾

۴۴۔ تے جڈاں اللہ سئیں انہیں کوں خواب وچ تہاکوں تھوڑا کر کے ڈکھالئے ہے او تہاکوں بہوں کر کے ڈکھلیندا تے تساں بیلے پئے ونجو ہا تے ایں معاملے وچ تنازعہ کرو ہا اصل اللہ سئیں تہاکوں بچائے تے او بے شک بہوں جاݨݨ والا ہے دلیں دی گالہیں کوں۔

وَإِذْ يُرِيكُمُوهُمْ إِذِ الْتَقَيْتُمْ فِي أَعْيُنِكُمْ قَلِيلًا وَيُقَلِّلُكُمْ فِي أَعْيُنِهِمْ لِيَقْضِيَ اللَّهُ أَمْرًا كَانَ مَفْعُولًا ۗ وَإِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ ﴿٤٤﴾

ع

۴۵۔ تے انہیں کوں جنگ دے وقت تہاڈی نظریں وچ تھوڑا کر کے ڈکھلیندا پیا ہا تے تہاکوں انہیں دی نظریں وچ تھوڑا تاں جو او گال پوری کرے جیندا اوں فیصلہ کیتا ہا تے سارے معاملے اللہ سئیں دو ولائے ویسن۔

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا لَقِيتُمْ فِئَةً فَاثْبُتُوا وَاذْكُرُوا اللَّهَ كَثِيرًا لَّعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿٤٥﴾

۴۶۔ اے مومنو! جڈاں تساں کہیں لشکر دے سامݨے تھیوو تے اپݨے پیر جمائی رہو تے اللہ کوں بہوں یاد کرو تاں جو تساں کامیاب تھیوو۔

وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَلَا تَنَازَعُوا فَتَفْشَلُوا وَتَذْهَبَ رِيحُكُمْ ۖ وَاصْبِرُوا ۚ إِنَّ اللَّهَ مَعَ الصَّابِرِينَ ﴿٤٦﴾

۴۷۔ تے اللہ تے اوندے رسول دی اطاعت کرو تے منازعہ نہ کرو نہ تاں بیلے پئے ویسو تے تہاڈا رعب ختم تھی ویسی تے صبر کرو بے شک اللہ سئیں صبر کرݨ والیں دے نال۔

وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ خَرَجُوا مِن دِيَارِهِم بَطَرًا وَرِئَاءَ النَّاسِ وَيَصُدُّونَ عَن سَبِيلِ اللَّهِ ۚ وَاللَّهُ بِمَا يَعْمَلُونَ مُحِيطٌ ﴿٤٧﴾

۴۸۔ تے انہیں لوکیں آلی کار نہ تھیوو جیرھے اپݨے گھریں وچوں نکلن اکڑ کے تے لوکیں کوں ڈکھاوݨ کیتے تے اللہ دے رستے کنیں رکیندن تے اللہ سئیں جو او کریندن او تباہ کرݨ والا ہے۔

وَإِذْ زَيَّنَ لَهُمُ الشَّيْطَانُ أَعْمَالَهُمْ وَقَالَ لَا غَالِبَ لَكُمُ الْيَوْمَ مِنَ النَّاسِ وَإِنِّي جَارٌ لَّكُمْ ۖ فَلَمَّا تَرَاءَتِ

۴۹۔ تے جڈاں شیطان انہیں کوں عمل سوہݨے کر کے ڈکھائن تے آکھیس اج کوئی دی لوکیں وچوں تہاڈے اتے

الْفِئَتٰنِ نَكَصَ عَلٰى عَقِبَيْهِ وَقَالَ اِنِّیْ بَرِیْٓءٌ مِّنْكُمْ اِنِّیْٓ اَرٰى مَا لَا تَرَوْنَ اِنِّیْٓ اَخَافُ اللّٰهَ ؕ وَاللّٰهُ شَدِيْدُ الْعِقَابِ ﴿۴۸﴾

غالب نئیں تھی سگدا تے میں تہاڈا امدادی آں تے جڈاں ڈوہیں لشکر آمنے سامنے تھین او اپنڑیں کھریں تے پھریا گئے تے آکھیس بے شک میں تساں کنیں - بیزار آں بے شک میں او ڈیہدا پیاں جو تساں نوہے ڈیہدے پئے میں اللہ کنیں ڈر داں تے اللہ سئیں سخت عذاب ڈیونڑ والا ہے۔ ع

اِذْ يَقُوْلُ الْمُنٰفِقُوْنَ وَالَّذِيْنَ فِیْ قُلُوْبِهِمْ مَّرَضٌ غَرَّ هٰٓؤُلَآءِ دِيْنُهُمْ ؕ وَمَنْ يَّتَوَكَّلْ عَلَى اللّٰهِ فَاِنَّ اللّٰهَ عَزِيْزٌ حَكِيْمٌ ﴿۴۹﴾

۵۰۔ جڈاں منافق تے او لوک جنہیں دے دلیں وچ بیماری ہے آکھدے جو انہیں دے دین انہیں کوں غرہ کر ڈتے۔ تے جیرھا اللہ تے بھروسہ کرے تے بے شک اللہ سئیں غالب تے بہوں سیانڑا ہے۔

وَلَوْ تَرٰٓى اِذْ يَتَوَفَّى الَّذِيْنَ كَفَرُوا الْمَلٰٓئِكَةُ يَضْرِبُوْنَ وُجُوْهَهُمْ وَاَدْبَارَهُمْ ۚ وَذُوْقُوْا عَذَابَ الْحَرِيْقِ ﴿۵۰﴾

۵۱۔ تے جے توں ڈیکھ گھنیں جڈاں فرشتے کافریں دی جان کڈھیندن او انہیں دے منہ تے کنڈیں تے مٹاں مریندن تے آہدن تساں چکھو ساڑنڑ والا عذاب۔

ذٰلِكَ بِمَا قَدَّمَتْ اَيْدِيْكُمْ وَاَنَّ اللّٰهَ لَيْسَ بِظَلَّامٍ لِّلْعَبِيْدِ ﴿۵۱﴾

۵۲۔ اے ایں واسطے ہے جو تہاڈے ہتھیں کیتے تے بے شک اللہ سئیں اپنڑے بندیں تے اصلو ظلم نئیں کریندا۔

كَدَاْبِ اٰلِ فِرْعَوْنَ ۙ وَالَّذِيْنَ مِنْ قَبْلِهِمْ ؕ كَفَرُوْا بِاٰيٰتِ اللّٰهِ فَاَخَذَهُمُ اللّٰهُ بِذُنُوْبِهِمْ ؕ اِنَّ اللّٰهَ قَوِیٌّ شَدِيْدُ الْعِقَابِ ﴿۵۲﴾

۵۳۔ فرعون دی قوم دے تے اوں کنیں پہلے لوکیں دے عذاب آلی کار انہیں وی اللہ دی آیات دا انکار کیتا ہا تے اللہ سئیں انہیں کوں پکڑیا انہیں دے گناہیں دی وجہ نال بے شک اللہ سئیں طاقتور تے ڈاڈھی سزا ڈیونڑ والا ہے۔

ذٰلِكَ بِاَنَّ اللّٰهَ لَمْ يَكُ مُغَيِّرًا نِّعْمَةً اَنْعَمَهَا عَلٰى قَوْمٍ حَتّٰى يُغَيِّرُوْا مَا بِاَنْفُسِهِمْ ۙ وَاَنَّ اللّٰهَ سَمِيْعٌ عَلِيْمٌ ﴿۵۳﴾

۵۴۔ اے ایں واسطے جو بے شک اللہ سئیں کہیں نعمت کوں تبدیل نئیں کریندا جیرھی اوں کہیں قوم تے کیتی ہووے جے تئیں او اپنڑے آپ کوں نہ بدلن تے بے شک اللہ سئیں بہوں سنڑنڑ والا تے جانڑنڑ والا ہے۔

كَدَاْبِ اٰلِ فِرْعَوْنَ ۙ وَالَّذِيْنَ مِنْ قَبْلِهِمْ ؕ كَذَّبُوْا

۵۵۔ آل فرعون تے اوں کنیں پہلے لوکیں آلی کار انہیں اپنڑے

بِاٰيٰتِ رَبِّهِمْ فَاَهْلَكْنٰهُمْ بِذُنُوْبِهِمْ وَاَغْرَقْنَآ اٰلَ فِرْعَوْنَ ۚ وَكُلٌّ كَانُوْا ظٰلِمِيْنَ ﴿۵۴﴾

رب دی آیات کوں جھٹلایا ہا تے اساں انہیں کوں انہیں دے گناہیں دی وجہ نال ہلاک کیتا ہا تے آلِ فرعون کوں اساں غرق کیتا ہا تے اے سارے ظالم ہن ۔

اِنَّ شَرَّ الدَّوَآبِّ عِنْدَ اللّٰهِ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا فَهُمْ لَا يُؤْمِنُوْنَ ﴿۵۵﴾

۵۶ ۔ بے شک اللہ دے نزدیک کافر ڈنگریں کنیں وی بدترن تے او ایمان نئیں انیندے ۔

اَلَّذِيْنَ عٰهَدْتَّ مِنْهُمْ ثُمَّ يَنْقُضُوْنَ عَهْدَهُمْ فِيْ كُلِّ مَرَّةٍ وَّهُمْ لَا يَتَّقُوْنَ ﴿۵۶﴾

۵۷ ۔ او لوک جنہیں نال تیں وعدہ کیتے ول او اپنا وعدہ تروڑیندن ہر پھیرے تے او ڈردے نئیں ۔

فَاِمَّا تَثْقَفَنَّهُمْ فِي الْحَرْبِ فَشَرِّدْ بِهِمْ مَّنْ خَلْفَهُمْ لَعَلَّهُمْ يَذَّكَّرُوْنَ ﴿۵۷﴾

۵۸ پچھیں توں جڈاں جنگ وچ انہیں کوں قابو کر گھنیں تے جیڑھا لشکر انہیں کنیں پچھوں ہے اوں کوں وی درکا ڈے تاں جو او نصیحت پکڑن ۔

وَاِمَّا تَخَافَنَّ مِنْ قَوْمٍ خِيَانَةً فَانْۢبِذْ اِلَيْهِمْ عَلٰى سَوَآءٍ ۭ اِنَّ اللّٰهَ لَا يُحِبُّ الْخَآئِنِيْنَ ﴿۵۸﴾

۵۹ ۔ تے جے تیکوں کہیں قوم کنیں وعدہ تروڑن دا ڈر ہووے تے توں وی اویں وعدہ تروڑ ڈے بے شک اللہ سئیں وعدہ تروڑن والیں کوں پسند نئیں کریندا ۔

وَلَا يَحْسَبَنَّ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا سَبَقُوْا ۭ اِنَّهُمْ لَا يُعْجِزُوْنَ ﴿۵۹﴾

۶۰ ۔ تے کافر اے خیال نہ کرن جو او اگو ودھ ولیسن بے شک او ہرا نئیں سگدے ۔

وَاَعِدُّوْا لَهُمْ مَّا اسْتَطَعْتُمْ مِّنْ قُوَّةٍ وَّمِنْ رِّبَاطِ الْخَيْلِ تُرْهِبُوْنَ بِهٖ عَدُوَّ اللّٰهِ وَعَدُوَّكُمْ وَاٰخَرِيْنَ مِنْ دُوْنِهِمْ ۚ لَا تَعْلَمُوْنَهُمْ ۚ اَللّٰهُ يَعْلَمُهُمْ ۭ وَمَا تُنْفِقُوْا مِنْ شَيْءٍ فِيْ سَبِيْلِ اللّٰهِ يُوَفَّ اِلَيْكُمْ وَاَنْتُمْ لَا تُظْلَمُوْنَ ﴿۶۰﴾

۶۱ ۔ تے تساں جتنا کر سگدے ہو اپنی طاقت جمع کرو سرحدیں تے چھاونیاں بنا کے تے انہیں نال تساں اللہ تے اپنے دشمنیں کوں تے انہیں کوں جیڑھے انہیں دے علاوہ ہن جنہیں کوں تساں جاندے نوسے ڈریندے ہو اللہ انہیں کوں جاندے تے اللہ دے رستے وچ تساں جو کجھ وی خرچ کریندے ہو اوندا پورا بدلہ تہا کوں ڈتا ویسی تے تہاڈے اتے ظلم نہ کیتا ویسی ۔

وَاِنْ جَنَحُوْا لِلسَّلْمِ فَاجْنَحْ لَهَا وَتَوَكَّلْ عَلَى اللّٰهِ ۭ اِنَّهٗ هُوَ السَّمِيْعُ الْعَلِيْمُ ﴿۶۱﴾

۶۲ ۔ تے جے او صلح تے تیار تھیون تے توں وی تیار تھی اللہ تے بھروسہ رکھ بے شک او بہوں سنݨ والا تے جاݨݨ والا ہے ۔

وَاِنْ يُّرِيْدُوْٓا اَنْ يَّخْدَعُوْكَ فَاِنَّ حَسْبَكَ اللّٰهُ ۭ هُوَ

۶۳ ۔ تے جے تیکوں دوکھا ڈیوݨ دا ارادہ کرن تے بیشک

الَّذِیْٓ اَیَّدَكَ بِنَصْرِهٖ وَ بِالْمُؤْمِنِیْنَ ۝۶۲

اللہ سئیں تیڈے کیتے دریہہ او ہوۓ جیں اپݨی مدد نال تے مومنیں نال تیکوں مضبوط کیتا ۔

وَاَلَّفَ بَیْنَ قُلُوْبِهِمْ لَوْ اَنْفَقْتَ مَا فِی الْاَرْضِ جَمِیْعًا مَّآ اَلَّفْتَ بَیْنَ قُلُوْبِهِمْ وَلٰكِنَّ اللّٰهَ اَلَّفَ بَیْنَهُمْ اِنَّهٗ عَزِیْزٌ حَكِیْمٌ ۝۶۳

۶۴۔ تے انہیں دے دلیں کوں ملائسی جے توں او سب کجھ جو زمین وچ خرچ کریں ہا ول وی توں انہیں دے دلیں وچ محبت پیدا نہ کر سگیں ہا تے بے شک اللہ سئیں انہیں دے دلیں کوں ملائے تے او بہوں غالب تے بہوں سیاݨا ہے۔

یٰٓاَیُّهَا النَّبِیُّ حَسْبُكَ اللّٰهُ وَمَنِ اتَّبَعَكَ مِنَ الْمُؤْمِنِیْنَ ۝۶۴ ع

۶۵۔ اے نبی ! اللہ تے تیڈی پیروی کرݨ والے مومن تیڈے کیتے کافی ہن۔

یٰٓاَیُّهَا النَّبِیُّ حَرِّضِ الْمُؤْمِنِیْنَ عَلَی الْقِتَالِ اِنْ یَّكُنْ مِّنْكُمْ عِشْرُوْنَ صٰبِرُوْنَ یَغْلِبُوْا مِائَتَیْنِ وَ اِنْ یَّكُنْ مِّنْكُمْ مِّائَةٌ یَّغْلِبُوْٓا اَلْفًا مِّنَ الَّذِیْنَ كَفَرُوْا بِاَنَّهُمْ قَوْمٌ لَّا یَفْقَهُوْنَ ۝۶۵

۶۶۔ اے نبی توں مومنیں کوں ولا ولا جنگ کیتے آہدہ رہ جے تہاڈے وچوں ۲۰ صبر کرݨ والے ہوون تے او ڈو سو تے غالب آ ویسن تے جے تہاڈے وچوں سو ہوون تے او غالب آویسن ہزار کافریں تیں ایں واسطے جو او لوک سمجھدے نئیں۔

اَلْـٰٔنَ خَفَّفَ اللّٰهُ عَنْكُمْ وَعَلِمَ اَنَّ فِیْكُمْ ضَعْفًا فَاِنْ یَّكُنْ مِّنْكُمْ مِّائَةٌ صَابِرَةٌ یَّغْلِبُوْا مِائَتَیْنِ وَاِنْ یَّكُنْ مِّنْكُمْ اَلْفٌ یَّغْلِبُوْٓا اَلْفَیْنِ بِاِذْنِ اللّٰهِ وَاللّٰهُ مَعَ الصّٰبِرِیْنَ ۝۶۶

۶۷۔ ہݨ اللہ سئیں ایں بوجھ وچ کمی کر ڈتی ہے تے اونکوں پتہ جو تہاڈے وچ کمزوری ہے۔ ہݨ جے تہاڈے وچوں سو صبر کرݨ والے ہوسن تے ڈو سو تے غالب آوسن۔ تے جے تہاڈے وچوں ہزار ہوسن تے او ڈو ہزار تے غالب آوسن اللہ دے حکم نال تے اللہ سئیں صبر کرݨ والیں دے نال۔

مَا كَانَ لِنَبِیٍّ اَنْ یَّكُوْنَ لَهٗٓ اَسْرٰی حَتّٰی یُثْخِنَ فِی الْاَرْضِ تُرِیْدُوْنَ عَرَضَ الدُّنْیَا وَاللّٰهُ یُرِیْدُ الْاٰخِرَةَ وَاللّٰهُ عَزِیْزٌ حَكِیْمٌ ۝۶۷

۶۸۔ نبی دی اے شان نئیں جو اوندے قیدی بݨن جے تئیں او زمین وچ خون نہ وہا وے تساں دنیا دا مال چاہندے ہو تے اللہ آخرت چاہندے تے اللہ غالب تے بہوں سیاݨا ہے۔

لَوْلَا كِتٰبٌ مِّنَ اللّٰهِ سَبَقَ لَمَسَّكُمْ فِیْمَآ اَخَذْتُمْ عَذَابٌ عَظِیْمٌ ۝۶۸

۶۹۔ جے اللہ دا فیصلہ گذر نہ چکیا ہوے ہا تے جو تساں فدیہ گدھے اوندا تہاکوں وڈا عذاب پکڑے ہا۔

فَكُلُوْا مِمَّا غَنِمْتُمْ حَلٰلًا طَيِّبًا ۖ وَّاتَّقُوا اللّٰهَ ۭ اِنَّ اللّٰهَ غَفُوْرٌ رَّحِيْمٌ ۝ ع

۷۰۔ ہݨ تساں کھاؤ جیرھا تہاکوں مال غنیمت ملے حلال تے پاک تے اللہ دا تقویٰ اختیار کرو بے شک اللہ سئیں بہوں بخشݨ والا تے بہوں مہربان۔

يٰٓاَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لِّمَنْ فِيْٓ اَيْدِيْكُمْ مِّنَ الْاَسْرٰٓى ۙ اِنْ يَّعْلَمِ اللّٰهُ فِيْ قُلُوْبِكُمْ خَيْرًا يُّؤْتِكُمْ خَيْرًا مِّمَّآ اُخِذَ مِنْكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ۭ وَاللّٰهُ غَفُوْرٌ رَّحِيْمٌ ۝

۷۱۔ اے نبی جیرھے تہاڈے ہتھیں وچ قیدی ہن انہیں کوں آکھ جے اللہ سئیں تہاڈے دلیں وچ بھلائی ڈٹھی تے جو تساں کنیں گھدا گئے اوں کنیں چنگا تہاکوں ڈیسی تے تہاکوں بخش ڈیسی۔ تے اللہ سئیں بہوں بخشݨ والا تے بہوں مہربان۔

وَاِنْ يُّرِيْدُوْا خِيَانَتَكَ فَقَدْ خَانُوا اللّٰهَ مِنْ قَبْلُ فَاَمْكَنَ مِنْهُمْ ۭ وَاللّٰهُ عَلِيْمٌ حَكِيْمٌ ۝

۷۲۔ تے جے او تیڈے نال وعدہ تروڑݨ دا ارادہ کرن تے ایں کنیں پہلے او اللہ نال وی خیانت کر چکین تے اوں انہیں کوں تہاڈے قبضے وچ کر ڈتے تے اللہ سئیں بہوں جاݨݨ والا تے سیاݨا ہے۔

اِنَّ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَهَاجَرُوْا وَجٰهَدُوْا بِاَمْوَالِهِمْ وَاَنْفُسِهِمْ فِيْ سَبِيْلِ اللّٰهِ وَالَّذِيْنَ اٰوَوْا وَّنَصَرُوْٓا اُولٰۗىِٕكَ بَعْضُهُمْ اَوْلِيَاۗءُ بَعْضٍ ۭ وَالَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَلَمْ يُهَاجِرُوْا مَا لَكُمْ مِّنْ وَّلَايَتِهِمْ مِّنْ شَيْءٍ حَتّٰي يُهَاجِرُوْا ۚ وَاِنِ اسْتَنْصَرُوْكُمْ فِي الدِّيْنِ فَعَلَيْكُمُ النَّصْرُ اِلَّا عَلٰي قَوْمٍۢ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُمْ مِّيْثَاقٌ ۭ وَاللّٰهُ بِمَا تَعْمَلُوْنَ بَصِيْرٌ ۝

۷۳۔ بے شک مومن تے جنہیں ہجرت کیتی ہے تے اپݨے اموال تے جانیں نال اللہ دے رستے وچ جہاد کیتے تے جنہیں پناہ ڈتی ہے تے امداد کیتی اے لوک ہک ڈوجھے دے سنگتی ان تے جیرھے ایمان گھن آئن تے انہیں ہجرت نئیں کیتی تیڈا انہیں دی سنگت نال کوئی وی تعلق نئیں جے تیں او ہجرت نہ کرن تے جے او دین دے معاملے وچ تیں کنیں مدد منگن تے امداد تیڈا فرض ہے سوائے اوں قوم دے خلاف جیندے نال تیڈا معاہدہ ہے تے اللہ جو تساں کریندے ہو ڈیہدا کھڑے۔

وَالَّذِيْنَ كَفَرُوْا بَعْضُهُمْ اَوْلِيَاۗءُ بَعْضٍ ۭ اِلَّا تَفْعَلُوْهُ تَكُنْ فِتْنَةٌ فِي الْاَرْضِ وَفَسَادٌ كَبِيْرٌ ۝

۷۴۔ تے کافر بعض بعض دے سنگتی ان جے تساں ایویں نہ کریسو تے زمین وچ فتنہ تے بہوں وڈا گیڑ پیدا تھی ویسی۔

وَالَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَهَاجَرُوْا وَجٰهَدُوْا فِيْ سَبِيْلِ اللّٰهِ وَالَّذِيْنَ اٰوَوْا وَّنَصَرُوْٓا اُولٰۗىِٕكَ هُمُ الْمُؤْمِنُوْنَ حَقًّا

۷۵۔ تے جیرھے مومن تے انہیں ہجرت کیتی تے اللہ دے رستے وچ جہاد کیتا تے جنہیں پناہ ڈتی تے

لَهُمْ مَّغْفِرَةٌ وَّ رِزْقٌ كَرِيْمٌ﴿۷۴﴾

امداد کیتی ایسے لوک سچے مومن انہیں کیتے بخشش تے عزت والا رزق۔

وَ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا مِنْۢ بَعْدُ وَ هَاجَرُوْا وَ جٰهَدُوْا مَعَكُمْ فَاُولٰٓئِكَ مِنْكُمْ ؕ وَ اُولُوا الْاَرْحَامِ بَعْضُهُمْ اَوْلٰى بِبَعْضٍ فِيْ كِتٰبِ اللّٰهِ ؕ اِنَّ اللّٰهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيْمٌ﴿۷۵﴾

۷۶۔ تے جیڑھے ایندے بعد ایمان گھن آئن تے انہیں ہجرت کیتی تے جہاد کیتا تہاڈے نال رل کے او تہاڈے وچوں ہن تے رشتے دار انہیں دے بعض بعض بنہیں دے قریبی ہن اللہ دے حکم نال بے شک اللہ سئیں ہر شئے کوں بہوں جانڑدے۔

سُوْرَةُ التَّوْبَةِ مَدَنِيَّةٌ وَّهِيَ مِائَةٌ وَّتِسْعٌ وَّعِشْرُوْنَ اٰيَةً وَّسِتَّةَ عَشَرَ رُكُوْعًا

سورۃ توبہ مدنی ہے تے اینداں ۱۲۹ آیاں تے ۱۶ رکوع ہن۔

بَرَآءَةٌ مِّنَ اللّٰهِ وَرَسُوْلِهٖٓ اِلَى الَّذِيْنَ عٰهَدْتُّمْ مِّنَ الْمُشْرِكِيْنَ ۝۱
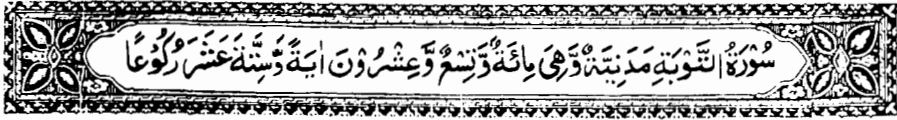
۱۔ اللہ تے اوندے رسول دلوبریت دا اعلان انہیں مشرکین کنیں جنہیں نال شرط بدھی گئی ہائی۔

فَسِيْحُوْا فِى الْاَرْضِ اَرْبَعَةَ اَشْهُرٍ وَّاعْلَمُوْٓا اَنَّكُمْ غَيْرُ مُعْجِزِى اللّٰهِ ۙ وَاَنَّ اللّٰهَ مُخْزِى الْكٰفِرِيْنَ ۝۲

۲۔ ہݨ تساں چار مہینے زمین وچ ٹرو پھرو تے جاݨ گھنو جو تساں اللہ سئیں کوں ہرا نوے سگدے تے اللہ سئیں کافریں کوں ذلیل کرݨ والا ہے۔

وَاَذَانٌ مِّنَ اللّٰهِ وَرَسُوْلِهٖٓ اِلَى النَّاسِ يَوْمَ الْحَجِّ الْاَكْبَرِ اَنَّ اللّٰهَ بَرِىْٓءٌ مِّنَ الْمُشْرِكِيْنَ ۙ وَرَسُوْلُهٗ ۚ فَاِنْ تُبْتُمْ فَهُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ ۚ وَاِنْ تَوَلَّيْتُمْ فَاعْلَمُوْٓا اَنَّكُمْ غَيْرُ مُعْجِزِى اللّٰهِ ۗ وَبَشِّرِ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا بِعَذَابٍ اَلِيْمٍ ۝۳

۳۔ تے اللہ تے اوندے رسول دلو لوکیں وچ حج اکبر دے ڈینہہ اے اعلان جو بے شک اللہ سئیں مشرکیں کنیں بے زار تے اوندا رسول وی جے تساں توبہ کر گھنو تے تہاڈے کیتے چنگا ہے تے جے تساں پھر و نجو تے جاݨ گھنو بے شک تساں اللہ سئیں کوں نوے ہرا سگدے تے کافریں کوں ڈکھ آلے عذاب دی خوشخبری ڈے ڈے۔

اِلَّا الَّذِيْنَ عٰهَدْتُّمْ مِّنَ الْمُشْرِكِيْنَ ثُمَّ لَمْ يَنْقُصُوْكُمْ شَيْئًا وَّلَمْ يُظَاهِرُوْا عَلَيْكُمْ اَحَدًا فَاَتِمُّوْٓا اِلَيْهِمْ عَهْدَهُمْ اِلٰى مُدَّتِهِمْ ۗ اِنَّ اللّٰهَ يُحِبُّ الْمُتَّقِيْنَ ۝۴

۴۔ سوائے انہیں لوکیں دے مشرکیں وچو جنہیں نال تساں وعدہ کیتا ہا تے انہیں اوں معاہدے کوں ذرہ دی نئیں تروڑیا تے تہاڈے خلاف کہیں دی امداد نئیں کیتی تے تساں انہیں دی مدت تک انہیں نال عہد پورا کرو بے شک اللہ سئیں متقیں کوں پسند کریندے۔

فَاِذَا انْسَلَخَ الْاَشْهُرُ الْحُرُمُ فَاقْتُلُوا الْمُشْرِكِيْنَ حَيْثُ وَجَدْتُّمُوْهُمْ وَخُذُوْهُمْ وَاحْصُرُوْهُمْ وَاقْعُدُوْا لَهُمْ كُلَّ مَرْصَدٍ ۚ فَاِنْ تَابُوْا وَاَقَامُوا الصَّلٰوةَ وَاٰتَوُا الزَّكٰوةَ فَخَلُّوْا سَبِيْلَهُمْ ۗ اِنَّ اللّٰهَ غَفُوْرٌ رَّحِيْمٌ ۝۵

۵۔ تے جڈاں عزت والے مہینے گذر ونجن پچھیں تساں مشرکیں کوں قتل کرو جتھاں انہیں کوں لبھو تے انہیں کوں پکڑو تے انہیں کوں قید کرو تے انہیں واسطے ہر ڈیکھݨ والی جا تے بہو تے جے او توبہ کر گھنن تے نماز پڑھن تے زکوٰۃ ڈیون تے ول تساں انہیں دی راہ چھوڑ ڈیو بے شک اللہ سئیں بہوں بخشݨ والا تے بہوں رحم کرݨ والا ہے

وَاِنْ اَحَدٌ مِّنَ الْمُشْرِكِيْنَ اسْتَجَارَكَ فَاَجِرْهُ حَتّٰى يَسْمَعَ كَلٰمَ اللّٰهِ ثُمَّ اَبْلِغْهُ مَاْمَنَهٗ ۚ ذٰلِكَ بِاَنَّهُمْ قَوْمٌ لَّا يَعْلَمُوْنَ ۝۶

۶۔ تے جے مشرکیں وچوں کوئی تیں کنیں آم شام منگے تے ڈے ڈے تاکہ او اللہ دیاں گالھیں سݨ گھنے ول اونکوں اوندی امن دی جا تئیں پچا ڈے ایہ ایں واسطے ہے جو بے شک ایہ اینجھی قوم جیرھی جانڈی نئیں ۔

ع

كَيْفَ يَكُوْنُ لِلْمُشْرِكِيْنَ عَهْدٌ عِنْدَ اللّٰهِ وَعِنْدَ رَسُوْلِهٖٓ اِلَّا الَّذِيْنَ عٰهَدْتُّمْ عِنْدَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ ۚ فَمَا اسْتَقَامُوْا لَكُمْ فَاسْتَقِيْمُوْا لَهُمْ ۭ اِنَّ اللّٰهَ يُحِبُّ الْمُتَّقِيْنَ ۝۷

۷۔ تے مشرکیں نال اللہ تے اوندے رسول دا کیویں معاہدہ تھی سگدے سوائے انہیں دے جنہیں نال تساں مسجد حرام دے کولھو معاہدہ کیتے تے جے تیں او تہاڈے واسطے قائم رہون تے تساں وی انہیں واسطے قائم رہوو بے شک اللہ سئیں متقیں کوں پسند کریندے

كَيْفَ وَاِنْ يَّظْهَرُوْا عَلَيْكُمْ لَا يَرْقُبُوْا فِيْكُمْ اِلًّا وَّلَا ذِمَّةً ۭ يُرْضُوْنَكُمْ بِاَفْوَاهِهِمْ وَتَاْبٰى قُلُوْبُهُمْ ۚ وَاَكْثَرُهُمْ فٰسِقُوْنَ ۝۸

۸۔ کیویں تھی سگدے او تہاڈے اتے غالب آ ونجن تے او تہاڈے نال نہ کہیں معاہدے دی تے نہ کہیں رشتہ داری دی پرواہ کریندن او تہاکوں اپݨے منہ نال خوش کریندن تے انہیں دے دل انکار کریندن تے انہیں وچوں بہوں سارے نافرمانن ۔

اِشْتَرَوْا بِاٰيٰتِ اللّٰهِ ثَمَنًا قَلِيْلًا فَصَدُّوْا عَنْ سَبِيْلِهٖ ۭ اِنَّهُمْ سَاۗءَ مَا كَانُوْا يَعْمَلُوْنَ ۝۹

۹۔ انہیں اللہ دی آیات کوں تھوڑا مل گھن کے ویچ ڈتے تے اوندے رستے کنیں لوکیں کوں رو کئے بے شک او جو عمل کریندن بہوں بُرا ہے ۔

لَا يَرْقُبُوْنَ فِيْ مُؤْمِنٍ اِلًّا وَّلَا ذِمَّةً ۭ وَاُولٰۗىِٕكَ هُمُ الْمُعْتَدُوْنَ ۝۱۰

۱۰۔ ایہ مومن واسطے کہیں رشتے داری تے وعدے دا لحاظ نئیں کریندے ایجھے لوک حدکنیں ودھݨ والن ۔

فَاِنْ تَابُوْا وَاَقَامُوا الصَّلٰوةَ وَاٰتَوُا الزَّكٰوةَ فَاِخْوَانُكُمْ فِي الدِّيْنِ ۭ وَنُفَصِّلُ الْاٰيٰتِ لِقَوْمٍ يَّعْلَمُوْنَ ۝۱۱

۱۱۔ تے جے او توبہ کرن تے نماز پڑھن تے زکوٰۃ ڈیون تے او دینی بھرا ہن ۔ تے اساں علم والی قوم کیتے اپݨی آیات کھول کھول کے بیان کریندے ہیں ۔

وَاِنْ نَّكَثُوْٓا اَيْمَانَهُمْ مِّنْۢ بَعْدِ عَهْدِهِمْ وَطَعَنُوْا فِيْ دِيْنِكُمْ فَقَاتِلُوْٓا اَىِٕمَّةَ الْكُفْرِ ۙ اِنَّهُمْ لَآ اَيْمَانَ لَهُمْ لَعَلَّهُمْ يَنْتَهُوْنَ ۝۱۲

۱۲۔ تے جے او قسماں تروڑ ڈیون اپݨے عہد دے بعد تے تہاڈے دین وچ طعنے مارن تے تساں وݙے کافریں نال جنگ کرو بے شک انہیں دیاں قسماں کوئی نئیں تاں جو او باز آ ونجن ۔

أَلَا تُقَاتِلُونَ قَوْمًا نَّكَثُوا أَيْمَانَهُمْ وَهَمُّوا بِإِخْرَاجِ الرَّسُولِ وَهُم بَدَءُوكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ ۚ أَتَخْشَوْنَهُمْ ۚ فَاللَّهُ أَحَقُّ أَن تَخْشَوْهُ إِن كُنتُم مُّؤْمِنِينَ ﴿١٣﴾

۱۳۔ کیا تساں اوں قوم نال نوّسے لڑدے جنہیں اپݨیاں قسماں تروڑین تے پکا ارادہ کیتے نیں رسول کوں کڈھݨ دا تے پہلی دفعہ شروع وی اوناہیں کیتے کیا تساں انہیں کنیں ڈر دے ہو بے شک اللہ سئیں زیادہ حق رکھیندے جو اوں کنیں ڈرو جے تساں مومن ہوے۔

قَاتِلُوهُمْ يُعَذِّبْهُمُ اللَّهُ بِأَيْدِيكُمْ وَيُخْزِهِمْ وَيَنصُرْكُمْ عَلَيْهِمْ وَيَشْفِ صُدُورَ قَوْمٍ مُّؤْمِنِينَ ﴿١٤﴾

۱۴۔ انہیں نال جنگ کرو اللہ سئیں انہیں کوں تہاڈے ہتھیں نال عذاب ڈیسی تے انہیں کوں ذلیل کریسی تے انہیں دے خلاف تہاڈی مدد کریسی تے مومنیں دے ہاں ٹھریسی۔

وَيُذْهِبْ غَيْظَ قُلُوبِهِمْ ۗ وَيَتُوبُ اللَّهُ عَلَىٰ مَن يَشَاءُ ۗ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿١٥﴾

۱۵۔ تے انہیں دے دلیں دی کاوڑ دور کریسی تے اللہ جیندے اتے چاہندے رحمت کریندے تے اللہ سئیں بہوں جاݨݨ والا تے سیاݨا ہے۔

أَمْ حَسِبْتُمْ أَن تُتْرَكُوا وَلَمَّا يَعْلَمِ اللَّهُ الَّذِينَ جَاهَدُوا مِنكُمْ وَلَمْ يَتَّخِذُوا مِن دُونِ اللَّهِ وَلَا رَسُولِهِ وَلَا الْمُؤْمِنِينَ وَلِيجَةً ۚ وَاللَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿١٦﴾ ع

۱۶۔ کیا تساں خیال کریندے ہو جو تہاکوں چھوڑ ڈتا ویسی تے اجݨ تئیں اوں تہاڈے وچوں جہاد کرݨ والیں کوں تے انہیں کوں جنہیں اللہ تے اوندے رسول تے مومنیں دے سوا کہیں کوں گھاٹا سنگتی نئیں بݨایا ظاہر نئیں کیتا تے اللہ سئیں باخبر ہے جو تساں کریندے ہو۔

مَا كَانَ لِلْمُشْرِكِينَ أَن يَعْمُرُوا مَسَاجِدَ اللَّهِ شَاهِدِينَ عَلَىٰ أَنفُسِهِم بِالْكُفْرِ ۚ أُولَٰئِكَ حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ وَفِي النَّارِ هُمْ خَالِدُونَ ﴿١٧﴾

۱۷۔ مشرکیں دا اے کم نئیں جو آباد کرن اللہ دیاں مسجداں اپݨے خلاف کفر دی گواہی ڈیوݨ دے بعد ایہے لوکن جنہیں دے اعمال ونجیج گئن تے او دوزخ وچ بہوں دیر تئیں رہسن۔

إِنَّمَا يَعْمُرُ مَسَاجِدَ اللَّهِ مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَأَقَامَ الصَّلَاةَ وَآتَى الزَّكَاةَ وَلَمْ يَخْشَ إِلَّا اللَّهَ ۖ فَعَسَىٰ أُولَٰئِكَ أَن يَكُونُوا مِنَ الْمُهْتَدِينَ ﴿١٨﴾

۱۸۔ صرف او آباد کریندے اللہ دی مساجد جیرھا اللہ تے آخرت دے ڈینہہ تے ایمان گھن آوے تے نماز پڑھے تے زکواۃ ڈیوے تے سوائے اللہ دے کہیں کنیں نئیں ڈردا۔ اے تھی سگدے جو اے لوک ہدایت پاوݨ والیں وچوں تھی ونجن۔

أَجَعَلْتُمْ سِقَايَةَ الْحَاجِّ وَعِمَارَةَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ كَمَنْ آمَنَ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَجَاهَدَ فِي سَبِيلِ اللّٰهِ ۚ لَا يَسْتَوُونَ عِنْدَ اللّٰهِ ۗ وَاللّٰهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿١٩﴾

۱۹۔ کیا تساں حاجیں کوں پانی پلاوݨ تے مسجد کوں آباد کرݨ کوں ایویں سمجھ گدے جیویں اللہ تے ایمان گھن آوݨ تے اللہ دے رستے وچ جہاد کرݨ، اللہ دے نزدیک اے ہکو جہیں کم نیئں تے اللہ سئیں ظالم قوم کوں سدھا رستہ نیئں ݙکھلیندا

الَّذِينَ آمَنُوا وَهَاجَرُوا وَجَاهَدُوا فِي سَبِيلِ اللّٰهِ بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ أَعْظَمُ دَرَجَةً عِنْدَ اللّٰهِ ۚ وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْفَائِزُونَ ﴿٢٠﴾

۲۰۔ جیرھے ایمان گھن آئن تے ہجرت کیتی تے اللہ دے رستے وچ اپݨے اموال تے جانیں نال جہاد کریندن انہیں دا اللہ کنیں بہوں وݙا درجہ ہے تے ایہے لوک کامیاب تھیوݨ والن۔

يُبَشِّرُهُمْ رَبُّهُمْ بِرَحْمَةٍ مِنْهُ وَرِضْوَانٍ وَجَنَّاتٍ لَهُمْ فِيهَا نَعِيمٌ مُقِيمٌ ﴿٢١﴾

۲۱۔ انہیں دا رب انہیں کوں اپݨے ولو رحمت دی خوشخبری ݙیندے تے رضامندی دی تے باغیں دی انہیں وچ انہیں کیتے ہمیشہ دیاں نعمتاں ہن۔

خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا ۚ إِنَّ اللّٰهَ عِنْدَهُ أَجْرٌ عَظِيمٌ ﴿٢٢﴾

۲۲۔ او ہمیشہ انہیں وچ رہسن بے شک اللہ کنیں بہوں وݙا اجر۔

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا آبَاءَكُمْ وَإِخْوَانَكُمْ أَوْلِيَاءَ إِنِ اسْتَحَبُّوا الْكُفْرَ عَلَى الْإِيمَانِ ۚ وَمَنْ يَتَوَلَّهُمْ مِنْكُمْ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿٢٣﴾

۲۳۔ اے مومنو! اپݨے پیو ݙاݙے تے بھراویں کوں سنگتی نہ بݨاؤ جے او کفر نال ایمان کنیں زیادہ محبت کرن تے جیرھا تہاݙے وچوں انہیں کوں سنگتی بݨیسی تے ایہے لوک ظالمن۔

قُلْ إِنْ كَانَ آبَاؤُكُمْ وَأَبْنَاؤُكُمْ وَإِخْوَانُكُمْ وَأَزْوَاجُكُمْ وَعَشِيرَتُكُمْ وَأَمْوَالٌ اقْتَرَفْتُمُوهَا وَتِجَارَةٌ تَخْشَوْنَ كَسَادَهَا وَمَسَاكِنُ تَرْضَوْنَهَا أَحَبَّ إِلَيْكُمْ مِنَ اللّٰهِ وَرَسُولِهِ وَجِهَادٍ فِي سَبِيلِهِ فَتَرَبَّصُوا حَتَّىٰ يَأْتِيَ اللّٰهُ بِأَمْرِهِ ۗ وَاللّٰهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ ﴿٢٤﴾

۲۴۔ توں آکھ جے تہاݙے پیو ݙاݙے تے تہاݙے پتر تے تہاݙے بھرا تے تہاݙیاں زالیں تے تہاݙے سکے تے مال جیرھے تساں کمائن تے تجارت جیندے نقصان دا تہاکوں ݙر تے مکان جیرھے تہاکوں چنگیں لگدن اللہ تے اوندے رسول تے اوندے رستے وچ جہاد کنیں زیادہ پیارے لگدن تے پچھیں تساں انتظار کرو جے تیں اللہ سئیں اپݨا فیصلہ کر ݙیوے تے اللہ سئیں نافرمان قوم کوں ہدایت نیئں ݙیندا۔

لَقَدْ نَصَرَكُمُ اللّٰهُ فِيْ مَوَاطِنَ كَثِيْرَةٍ ۙ وَّيَوْمَ حُنَيْنٍ ۙ
اِذْ اَعْجَبَتْكُمْ كَثْرَتُكُمْ فَلَمْ تُغْنِ عَنْكُمْ شَيْـًٔا وَّ
ضَاقَتْ عَلَيْكُمُ الْاَرْضُ بِمَا رَحُبَتْ ثُمَّ وَلَّيْتُمْ
مُّدْبِرِيْنَ ۚ﴿۲۵﴾

۲۵۔ تے اللہ سئیں تہاڈی بہوں جہیں تے امداد کیتی ہِ تے
جنگِ حنین دے ڈینہہ وی جڈاں تہاڈی زیادہ تعداد تہاکوں
غرہ کر ڈِتا تے اوں تہاکوں کوئی فائدہ نہ پچایا ہا تے
زمین کھلی ہوون دے باوجود تہاڈے اتے تنگ تھی
گئی تے ول تساں منہ پھیر کے کنڈ ڈیتے پچھوں ڈلیوے۔

ثُمَّ اَنْزَلَ اللّٰهُ سَكِيْنَتَهٗ عَلٰى رَسُوْلِهٖ وَعَلَى الْمُؤْمِنِيْنَ
وَاَنْزَلَ جُنُوْدًا لَّمْ تَرَوْهَا وَعَذَّبَ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا ؕ
وَذٰلِكَ جَزَآءُ الْكٰفِرِيْنَ ﴿۲۶﴾

۲۶۔ ول اللہ سئیں اپنے رسول تے تے مومنیں تے
تسلی لہائی تے اینجھے لشکر لہائے جنہیں کوں تساں
ڈیکھ نہ سگدے ہادے تے کافریں کوں عذاب ڈِتے سی
تے کافریں دی ایہا جزا ہِ۔

ثُمَّ يَتُوْبُ اللّٰهُ مِنْۢ بَعْدِ ذٰلِكَ عَلٰى مَنْ يَّشَآءُ ؕ وَاللّٰهُ
غَفُوْرٌ رَّحِيْمٌ ﴿۲۷﴾

۲۷۔ تے ول اللہ سئیں رحمت کریسی ایندے بعد جیندے
اتے چاہسی تے اللہ بہوں بخشݨ والا تے بہوں
مہربان۔

يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْۤا اِنَّمَا الْمُشْرِكُوْنَ نَجَسٌ فَلَا يَقْرَبُوا
الْمَسْجِدَ الْحَرَامَ بَعْدَ عَامِهِمْ هٰذَا ۚ وَاِنْ خِفْتُمْ
عَيْلَةً فَسَوْفَ يُغْنِيْكُمُ اللّٰهُ مِنْ فَضْلِهٖۤ اِنْ شَآءَ ؕ
اِنَّ اللّٰهَ عَلِيْمٌ حَكِيْمٌ ﴿۲۸﴾

۲۸۔ اے مومنو! بے شک مشرک پلیت تے او مسجد
حرام دے کولہو نہ آون ایں سال دے بعد جے تہاکوں
غربت دا ڈر ہووے تے جلدی اللہ سئیں تہاکوں اپݨے
فضل نال امیر بݨا ڈیسی جے او چاہسی بے شک اللہ سئیں
بہوں جاݨݨ والا تے بہوں سیاݨا ہِ۔

قَاتِلُوا الَّذِيْنَ لَا يُؤْمِنُوْنَ بِاللّٰهِ وَلَا بِالْيَوْمِ الْاٰخِرِ
وَلَا يُحَرِّمُوْنَ مَا حَرَّمَ اللّٰهُ وَرَسُوْلُهٗ وَلَا يَدِيْنُوْنَ
دِيْنَ الْحَقِّ مِنَ الَّذِيْنَ اُوْتُوا الْكِتٰبَ حَتّٰى يُعْطُوا الْجِزْيَةَ
عَنْ يَّدٍ وَّهُمْ صٰغِرُوْنَ ۠﴿۲۹﴾

۲۹۔ انہیں لوکیں نال جنگ کرو جیڑھے اللہ تے آخرت دے
ڈینہہ تے ایمان نئیں انیندے تے جو اللہ تے اوندے
رسول حرام کیتے اوں کوں حرام نئیں کریندے تے جنہیں لوکیں
کوں کتاب ڈِتی گئی ہِ انہیں لوکیں وچوں سچے دین کوں اختیار
نئیں کریندے جے تئیں او جزیہ ناں ڈیون ہتھ نال
تے او ماتحت تھی ونجن۔ ع

وَقَالَتِ الْيَهُوْدُ عُزَيْرُ ۨابْنُ اللّٰهِ وَقَالَتِ النَّصٰرَى الْمَسِيْحُ
ابْنُ اللّٰهِ ؕ ذٰلِكَ قَوْلُهُمْ بِاَفْوَاهِهِمْ ۚ يُضَاهِـُٔوْنَ قَوْلَ
الَّذِيْنَ كَفَرُوْا مِنْ قَبْلُ ؕ قٰتَلَهُمُ اللّٰهُ ۚ اَنّٰى يُؤْفَكُوْنَ ﴿۳۰﴾

۳۰۔ تے یہود آکھیا جو عُزیر اللہ دا پتر تے عیسائیں آکھیا
مسیح اللہ دا پتر تے انہیں دے اپݨے منہ دیاں گالہیں ان
او اپݨے کنیں پہلے کافریں دی نقل کریندن اللہ ہلاک

کرنیں او سچائی کنیں کیویں پریں ویندے پئن۔

اِتَّخَذُوْٓا اَحْبَارَهُمْ وَرُهْبَانَهُمْ اَرْبَابًا مِّنْ دُوْنِ اللّٰهِ وَالْمَسِيْحَ ابْنَ مَرْيَمَ ۚ وَمَآ اُمِرُوْٓا اِلَّا لِيَعْبُدُوْٓا اِلٰهًا وَّاحِدًا ۚ لَآ اِلٰهَ اِلَّا هُوَ ۚ سُبْحٰنَهٗ عَمَّا يُشْرِكُوْنَ ﴿۳۱﴾

۳۱۔ انہیں اپنڑے احبار تے رہبانیں کوں اللہ دے سوا رب بنڑا گدھے تے مسیح ابنِ مریم کوں وی تے انہیں کوں سوائے ہک خدا دی عبادت دے کوئی حکم نہ ڈِتا گیا ہا اوندے سوا کوئی معبود نئیں او پاک جو او شرک کریندن۔

يُرِيْدُوْنَ اَنْ يُّطْفِـُٔوْا نُوْرَ اللّٰهِ بِاَفْوَاهِهِمْ وَيَاْبَى اللّٰهُ اِلَّآ اَنْ يُّتِمَّ نُوْرَهٗ وَلَوْ كَرِهَ الْكٰفِرُوْنَ ﴿۳۲﴾

۳۲۔ او چاہندن جو اللہ دے نور کوں مسا ڈیون اپنڑے منہ نال تے اللہ ایندے سوا ہر گال دا انکار کریندے جو او اپنڑے نور کوں پورا کرے بھانویں کافر ناپسند کرن۔

هُوَ الَّذِيْٓ اَرْسَلَ رَسُوْلَهٗ بِالْهُدٰى وَدِيْنِ الْحَقِّ لِيُظْهِرَهٗ عَلَى الدِّيْنِ كُلِّهٖ ۙ وَلَوْ كَرِهَ الْمُشْرِكُوْنَ ﴿۳۳﴾

النصف

۳۳۔ اوہو ہے جیں اپنڑے رسول کوں ہدایت تے سچے دین نال پٹھئے تاں جو اونکوں ہے سارے دینیں تے غالب کر ڈیوے بھانویں مشرک ناپسند کرن۔

يٰٓاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْٓا اِنَّ كَثِيْرًا مِّنَ الْاَحْبَارِ وَالرُّهْبَانِ لَيَاْكُلُوْنَ اَمْوَالَ النَّاسِ بِالْبَاطِلِ وَيَصُدُّوْنَ عَنْ سَبِيْلِ اللّٰهِ ۗ وَالَّذِيْنَ يَكْنِزُوْنَ الذَّهَبَ وَالْفِضَّةَ وَلَا يُنْفِقُوْنَهَا فِيْ سَبِيْلِ اللّٰهِ ۙ فَبَشِّرْهُمْ بِعَذَابٍ اَلِيْمٍ ﴿۳۴﴾

۳۴۔ اے مومنو بے شک بہوں سارے احبار تے رہبان لوکیں دا مال ناجائز طریقے نال کھندِن تے اللہ دے رستے کنیں رُکیندن تے جیڑھے سونا چاندی کٹھا کریندن تے اوں کوں خرچ نئیں کریندے اللہ دے رستے وچ توں انہیں کوں ڈکھ ڈیونڑ والے عذاب دی خوشخبری ڈے۔

يَّوْمَ يُحْمٰى عَلَيْهَا فِيْ نَارِ جَهَنَّمَ فَتُكْوٰى بِهَا جِبَاهُهُمْ وَجُنُوْبُهُمْ وَظُهُوْرُهُمْ ۭ هٰذَا مَا كَنَزْتُمْ لِاَنْفُسِكُمْ فَذُوْقُوْا مَا كُنْتُمْ تَكْنِزُوْنَ ﴿۳۵﴾

۳۵۔ جڈاں اوندے تے دوزخ دی بھا بھڑکائی ویسی تے اوندے نال انہیں دے متھے تے پاسے تے کنڈیں تے داغ لائے ویسن آکھیا ویسی ایہو ہے جو تساں اپنڑے واسطے کٹھا کیتا ہا تساں اوندا مزا چکھو جو تساں کٹھا کریندے ہاوے

اِنَّ عِدَّةَ الشُّهُوْرِ عِنْدَ اللّٰهِ اثْنَا عَشَرَ شَهْرًا فِيْ كِتٰبِ اللّٰهِ يَوْمَ خَلَقَ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضَ مِنْهَآ اَرْبَعَةٌ حُرُمٌ ۭ ذٰلِكَ الدِّيْنُ الْقَيِّمُ ڏ فَلَا تَظْلِمُوْا فِيْهِنَّ اَنْفُسَكُمْ وَقَاتِلُوا الْمُشْرِكِيْنَ كَاۗفَّةً كَمَا يُقَاتِلُوْنَكُمْ كَاۗفَّةً ۭ وَاعْلَمُوْٓا اَنَّ اللّٰهَ مَعَ الْمُتَّقِيْنَ ﴿۳۶﴾

۳۶۔ بے شک اللہ دے نزدیک مہینے دی گنڑتری بارہاں مہینے ہن اللہ دے علم وچ جڈاں دا اوں آسمانیں نے زمین کوں پیدا کیتے تے انہیں وچوں چار عزت والے مہینے ہن اے قائم رہنڑ والا دین تساں انہیں دے بارے وچ اپنڑے تے ظلم نہ کرو تے مشرکیں نال جنگ کرو سارے رل کے

جیویں او تہاڈے نال سارے جنگ کریندن تے جاݨ گھنو بے شک اللہ سئیں متقیں دے نال۔

اِنَّمَا النَّسِیۡٓءُ زِیَادَۃٌ فِی الۡکُفۡرِ یُضَلُّ بِہِ الَّذِیۡنَ کَفَرُوۡا یُحِلُّوۡنَہٗ عَامًا وَّ یُحَرِّمُوۡنَہٗ عَامًا لِّیُوَاطِـُٔوۡا عِدَّۃَ مَا حَرَّمَ اللّٰہُ فَیُحِلُّوۡا مَا حَرَّمَ اللّٰہُ ؕ زُیِّنَ لَہُمۡ سُوۡٓءُ اَعۡمَالِہِمۡ ؕ وَ اللّٰہُ لَا یَہۡدِی الۡقَوۡمَ الۡکٰفِرِیۡنَ ؏ ﴿۳۷﴾

۳۷۔ مہنیں کوں اگوں پچھو کرݨ صرف کافریں دے زمانے دی زیادتی ہِ ایندے نال کافر گمراہ او ہک سال اونکوں حلال کریندن تے ڈوجھے سال حرام تاں جو او اوں گنتری کوں پورا کرن جیندے وچ اللہ جنگ حرام کیتی ہِ تاں جو اوں کوں حلال کرن جو اللہ حرام کیتے۔ انہیں کوں انہیں دے برے اعمال سوہݨے کر کے ڈکھائے گئن۔ تے اللہ سئیں کافر قوم کوں ہدایت نئیں ڈیندا۔

یٰۤاَیُّہَا الَّذِیۡنَ اٰمَنُوۡا مَا لَکُمۡ اِذَا قِیۡلَ لَکُمُ انۡفِرُوۡا فِیۡ سَبِیۡلِ اللّٰہِ اثَّاقَلۡتُمۡ اِلَی الۡاَرۡضِ ؕ اَرَضِیۡتُمۡ بِالۡحَیٰوۃِ الدُّنۡیَا مِنَ الۡاٰخِرَۃِ ۚ فَمَا مَتَاعُ الۡحَیٰوۃِ الدُّنۡیَا فِی الۡاٰخِرَۃِ اِلَّا قَلِیۡلٌ ﴿۳۸﴾

۳۸۔ اے مومنو! تہاکوں کیا ہے جڈاں تہاکوں آکھیا ویندے اللہ دے رستے وچ نکلو تساں زمین دو جھک ویندے ہِ۔ کیا تساں آخرت دے مقابلے وچ دنیاوی زندگی تے خوش تھی گئے ہِ۔ دنیاوی زندگی دا فائدہ تے آخرت دے مقابلے وچ بہوں تھوڑا ہِ۔

اِلَّا تَنۡفِرُوۡا یُعَذِّبۡکُمۡ عَذَابًا اَلِیۡمًا ۬ۙ وَّ یَسۡتَبۡدِلۡ قَوۡمًا غَیۡرَکُمۡ وَ لَا تَضُرُّوۡہُ شَیۡـًٔا ؕ وَ اللّٰہُ عَلٰی کُلِّ شَیۡءٍ قَدِیۡرٌ ﴿۳۹﴾

۳۹۔ جے تساں نہ نکلسو تے اللہ سئیں تہاکوں ڈکھ ڈیوݨ والا عذاب ڈیسی تے تہاڈی جا تے بی قوم کوں بدل ڈیسی تے تساں اونکوں کوئی نقصان نہ پچا سگسو تے اللہ سئیں ہر شئے تے قادر ہِ۔

اِلَّا تَنۡصُرُوۡہُ فَقَدۡ نَصَرَہُ اللّٰہُ اِذۡ اَخۡرَجَہُ الَّذِیۡنَ کَفَرُوۡا ثَانِیَ اثۡنَیۡنِ اِذۡ ہُمَا فِی الۡغَارِ اِذۡ یَقُوۡلُ لِصَاحِبِہٖ لَا تَحۡزَنۡ اِنَّ اللّٰہَ مَعَنَا ۚ فَاَنۡزَلَ اللّٰہُ سَکِیۡنَتَہٗ عَلَیۡہِ وَ اَیَّدَہٗ بِجُنُوۡدٍ لَّمۡ تَرَوۡہَا وَ جَعَلَ کَلِمَۃَ الَّذِیۡنَ کَفَرُوا السُّفۡلٰی ؕ وَ کَلِمَۃُ اللّٰہِ ہِیَ الۡعُلۡیَا ؕ وَ اللّٰہُ عَزِیۡزٌ حَکِیۡمٌ ﴿۴۰﴾

۴۰۔ جے تساں اوندی مدد نہ کریسو تے اللہ سئیں اوندی مدد اوں ویلھے وی کیتی ہائی جڈاں او ڈو وچوں ہک ہا او ڈوویں غار وچ ہن تے اوں اپݨے ساتھی کوں آکھیا ہا توں نہ مونجھا تھی بے شک اللہ ساڈے نال تے اللہ سئیں اونکوں تسلی ڈتی تے اوندی مدد کیتی ایجھے لشکر نال جینکوں تساں ڈیکھ نہ سگدے ہاوے تے اوں کافریں دی گال کوں جھکا کیتے اللہ دی گال ہی اچی تھیندی ہِ تے اللہ بہوں غالب تے سیاݨا ہِ۔

اِنْفِرُوْا خِفَافًا وَّ ثِقَالًا وَّ جَاهِدُوْا بِاَمْوَالِكُمْ وَاَنْفُسِكُمْ فِيْ سَبِيْلِ اللّٰهِ ۭ ذٰلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ اِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُوْنَ ﴿۴۱﴾

۴۱۔ اَے مومنو! جہاد کیتے نکل کھڑے تھیوو سامان نال نہ چاوٗ یا چا گھنو تے اللہ دے رستے وچ اپنڑے مال تے اپنڑیں جانیں نال جہاد کرو اے تہاڈے کیتے چنگا ہے جے تساں جانڑدے ہُو تاں۔

لَوْ كَانَ عَرَضًا قَرِيْبًا وَّسَفَرًا قَاصِدًا لَّاتَّبَعُوْكَ وَلٰكِنْۢ بَعُدَتْ عَلَيْهِمُ الشُّقَّةُ ۭ وَسَيَحْلِفُوْنَ بِاللّٰهِ لَوِ اسْتَطَعْنَا لَخَرَجْنَا مَعَكُمْ ۚ يُهْلِكُوْنَ اَنْفُسَهُمْ ۚ وَاللّٰهُ يَعْلَمُ اِنَّهُمْ لَكٰذِبُوْنَ ﴿۴۲﴾

۴۲۔ جے کولہو فائدہ ملے ہا یا سفر چھوٹا ہُوے ہا تے او تیڈے پچھو ٹر پوُن ہا اصل انہیں کوں سفر پریں معلوم تھئے تے اللہ دیاں قسماں کھوسن جو جے ساکوں طاقت ہُوے ہا تے اساں تہاڈے نال نکلوں ہا او اپنڑے آپ کوں ہلاک کریندے ہین تے اللہ جانڑدے جو بے شک او کوڑن۔

عَفَا اللّٰهُ عَنْكَ ۚ لِمَ اَذِنْتَ لَهُمْ حَتّٰى يَتَبَيَّنَ لَكَ الَّذِيْنَ صَدَقُوْا وَتَعْلَمَ الْكٰذِبِيْنَ ﴿۴۳﴾

۴۳۔ اللہ سئیں تیکوں معاف کر ڈِتے تے تیکوں عزت ڈِتی تیں کیویں انہیں کوں پچھو رہنڑ دی اجازت ڈِتی ہائی جے تیں تیکوں اے پتہ نہ لگا ہا جو سچا کون تے کوڑیں دادی تیکوں پتہ لگ ونجے ہا۔

لَا يَسْتَاْذِنُكَ الَّذِيْنَ يُؤْمِنُوْنَ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ اَنْ يُّجَاهِدُوْا بِاَمْوَالِهِمْ وَاَنْفُسِهِمْ ۭ وَاللّٰهُ عَلِيْمٌۢ بِالْمُتَّقِيْنَ ﴿۴۴﴾

۴۴۔ او تیں کنیں اجازت نئیں منگدے جیرھے اللہ تے آخرت دے ڈِینہہ تے ایمان انیدن جو او جہاد کرن اپنڑے مالیں تے جانیں نال تے اللہ بہوں جانڑدے متقیں کوں۔

اِنَّمَا يَسْتَاْذِنُكَ الَّذِيْنَ لَا يُؤْمِنُوْنَ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ وَارْتَابَتْ قُلُوْبُهُمْ فَهُمْ فِيْ رَيْبِهِمْ يَتَرَدَّدُوْنَ ﴿۴۵﴾

۴۵۔ تیں کنیں او لوک اجازت گھِندن جیرھے اللہ تے آخرت دے ڈِینہہ تے ایمان نئیں انیندے تے انہیں دے دلیں وچ شک تے او ایں شک وچ اِڈے اُڈے ٹردن۔

وَلَوْ اَرَادُوا الْخُرُوْجَ لَاَعَدُّوْا لَهٗ عُدَّةً وَّلٰكِنْ كَرِهَ اللّٰهُ انْۢبِعَاثَهُمْ فَثَبَّطَهُمْ وَقِيْلَ اقْعُدُوْا مَعَ الْقٰعِدِيْنَ ﴿۴۶﴾

۴۶۔ جے انہیں دا نکلنڑ دا ارادہ ہُوے ہا تے او اوندے کیتے تیاری کرن ہا اصل اللہ سئیں انہیں دا نکلنڑ ناپسند کیتے انہیں کوں بلھا ڈِتے سی تے آکھیا گئے جو تساں بہنڑ والیں نال بہہ ونجو۔

لَوْ خَرَجُوْا فِيْكُمْ مَّا زَادُوْكُمْ اِلَّا خَبَالًا وَّلَاۡاَوْضَعُوْا

۴۷۔ جے تہاڈے نال نکلن ہا تے سوائے ڈُکھ دے

خِلٰلَكُمْ يَبْغُوْنَكُمُ الْفِتْنَةَ ۚ وَفِيْكُمْ سَمّٰعُوْنَ لَهُمْ ۗ وَاللّٰهُ عَلِيْمٌۢ بِالظّٰلِمِيْنَ ﴿٤٧﴾

بیا کہیں چیز وچ اضافہ نہ کرن ہا تے تہاڈے درمیان گھوڑے درکیندن تے تہاڈے درمیان فتنہ چاہندن تے تہاڈے وچ تہاڈیاں گالھیں سنڑ کے انہیں تک پچاونڑ والے ہن پئے تے اللہ سئیں بہوں چانڑدے ظالمیں کوں۔

لَقَدِ ابْتَغَوُا الْفِتْنَةَ مِنْ قَبْلُ وَقَلَّبُوْا لَكَ الْاُمُوْرَ حَتّٰى جَآءَ الْحَقُّ وَظَهَرَ اَمْرُ اللّٰهِ وَهُمْ كٰرِهُوْنَ ﴿٤٨﴾

۴۸۔ ایں کنیں پہلے وی انہیں فتنہ دی خواہش لیتی ہائی تے حالات پترا ڈتے ہانیں جے تیں سچ آگئے تے اللہ دا فیصلہ ظاہر تھی گئے تے او ناپسند کریندے ہن۔

وَمِنْهُمْ مَّنْ يَّقُوْلُ ائْذَنْ لِّيْ وَلَا تَفْتِنِّيْ ۭ اَلَا فِي الْفِتْنَةِ سَقَطُوْا ۭ وَاِنَّ جَهَنَّمَ لَمُحِيْطَةٌۢ بِالْكٰفِرِيْنَ ﴿٤٩﴾

۴۹۔ تے انہیں وچوں کجھ آہدن ساکوں اجازت ڈیوے تے ساکوں آزمانہ سٹو او فتنے وچ ڈھٹے پین تے جہنم کافریں کوں تباہ کرنڑ والی ہے۔

اِنْ تُصِبْكَ حَسَنَةٌ تَسُؤْهُمْ ۚ وَاِنْ تُصِبْكَ مُصِيْبَةٌ يَّقُوْلُوْا قَدْ اَخَذْنَآ اَمْرَنَا مِنْ قَبْلُ وَيَتَوَلَّوْا وَّهُمْ فَرِحُوْنَ ﴿٥٠﴾

۵۰۔ جے تہاکوں چنگائی ملے تے انہیں کوں بری لگدی ہے تے جے تہاکوں مصیبت پئے ونجے تے آہدن اساں اپنا معاملہ ایں کنیں پہلے چکا کھڑے ہا سے تے پھر لیسن تے او بہوں خوش ہوسن۔

قُلْ لَّنْ يُّصِيْبَنَآ اِلَّا مَا كَتَبَ اللّٰهُ لَنَا ۚ هُوَ مَوْلٰىنَا ۚ وَعَلَى اللّٰهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُوْنَ ﴿٥١﴾

۵۱۔ توں آکھ ساکوں ہرگز کجھ نہ ملسی سوائے اوندے جو اللہ سئیں ساڈے کیتے لکھئے او ساڈا مولیٰ ہے تے اللہ تے مومنیں کوں بھروسہ کرنا چاہی دا ہے۔

قُلْ هَلْ تَرَبَّصُوْنَ بِنَآ اِلَّآ اِحْدَى الْحُسْنَيَيْنِ ۭ وَنَحْنُ نَتَرَبَّصُ بِكُمْ اَنْ يُّصِيْبَكُمُ اللّٰهُ بِعَذَابٍ مِّنْ عِنْدِهٖٓ اَوْ بِاَيْدِيْنَا ڮ فَتَرَبَّصُوْٓا اِنَّا مَعَكُمْ مُّتَرَبِّصُوْنَ ﴿٥٢﴾

۵۲۔ توں آکھ تساں ساڈے کیتے ڈو نیکیں وچوں ہک دا بھالا بھلی کھڑے ہو تے اساں انتظار کریندے پئے ہیں جو تہاکوں اللہ کنیں یا ساڈے ہتھیں نال عذاب ملے تساں انتظار کرو اساں وی تہاڈے نال انتظار کریندے پئے ہیں۔

قُلْ اَنْفِقُوْا طَوْعًا اَوْ كَرْهًا لَّنْ يُّتَقَبَّلَ مِنْكُمْ ۭ اِنَّكُمْ كُنْتُمْ قَوْمًا فٰسِقِيْنَ ﴿٥٣﴾

۵۳۔ توں آکھ تساں خرچ کرو بھانویں خوشی نال یا کوڑ ہیچ کے اصلو تساں کنیں قبول نہ کیتا ویسی بے شک تساں نافرمان قوم ہوے۔

وَمَا مَنَعَهُمْ اَنْ تُقْبَلَ مِنْهُمْ نَفَقٰتُهُمْ اِلَّآ اَنَّهُمْ كَفَرُوْا بِاللّٰهِ وَبِرَسُوْلِهٖ وَلَا يَاْتُوْنَ الصَّلٰوةَ اِلَّا وَهُمْ

۵۴۔ کیں رد کیتے انہیں کوں جو انہیں دا خرچ کرنڑ قبول نہ کیتا ونجے سوائے ایندے جو انہیں اللہ تے اوندے رسول

كُسَالٰى وَلَا يُنْفِقُوْنَ اِلَّا وَهُمْ كٰرِهُوْنَ ﴿۵۴﴾

دا انکار کیتے تے نماز دو بالکل سست تھی کے اندن تے خرچ نئیں کریندے سوائے ایندے جو او ناپسند کریندن۔

فَلَا تُعْجِبْكَ اَمْوَالُهُمْ وَلَآ اَوْلَادُهُمْ ؕ اِنَّمَا يُرِيْدُ اللّٰهُ لِيُعَذِّبَهُمْ بِهَا فِى الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا وَتَزْهَقَ اَنْفُسُهُمْ وَهُمْ كٰفِرُوْنَ ﴿۵۵﴾

۵۵۔ تیکوں انہیں دے مال تے انہیں دی اولاد حیران نہ کرے اللہ صرف انہیں کوں اوندے ذریعہ عذاب ڈیوݨ چاہندے ایں دنیا دی زندگی وچ تے انہیں دیاں جاناں کفر دی حالت وچ نکلدن.

وَيَحْلِفُوْنَ بِاللّٰهِ اِنَّهُمْ لَمِنْكُمْ ؕ وَمَا هُمْ مِّنْكُمْ وَلٰكِنَّهُمْ قَوْمٌ يَّفْرَقُوْنَ ﴿۵۶﴾

۵۶۔ تے او اللہ دیاں قسماں چیندن جو او تہاڈے نال ہن او تہاڈے نال نئیں اصل او ڈرݨ والی بزدل قوم۔

لَوْ يَجِدُوْنَ مَلْجَاً اَوْ مَغٰرٰتٍ اَوْ مُدَّخَلًا لَّوَلَّوْا اِلَيْهِ وَهُمْ يَجْمَحُوْنَ ﴿۵۷﴾

۵۷۔ جے انہیں کوں پناہ دی جا یا لکݨ کیتے جا یا داخل تھیوݨ کیتے جا مل ونجے تے او منہ پھیر کے درک کے اڈاہیں ولیسن پئے۔

وَمِنْهُمْ مَّنْ يَّلْمِزُكَ فِى الصَّدَقٰتِ ۚ فَاِنْ اُعْطُوْا مِنْهَا رَضُوْا وَاِنْ لَّمْ يُعْطَوْا مِنْهَآ اِذَا هُمْ يَسْخَطُوْنَ ﴿۵۸﴾

۵۸۔ تے انہیں وچوں کجھ تیڈے اتے صدقیں دے بارے وچ الزام لیندن جے انہیں کوں صدقیں وچوں کجھ مل ونجے تے خوش تھی ویندن تے جے انہیں وچوں کجھ نہ ملے تے بہوں ویلھے کوڑیج ویندن۔

وَلَوْ اَنَّهُمْ رَضُوْا مَآ اٰتٰىهُمُ اللّٰهُ وَرَسُوْلُهٗ ۙ وَقَالُوْا حَسْبُنَا اللّٰهُ سَيُؤْتِيْنَا اللّٰهُ مِنْ فَضْلِهٖ وَرَسُوْلُهٗۤ ۙ اِنَّآ اِلَى اللّٰهِ رٰغِبُوْنَ ﴿۵۹﴾

ع

۵۹ تے جے او اوندے نال راضی تھی ونجن ہا جو انہیں کوں اللہ تے اوندے رسول ڈتا ہا تے او آکھن ہا اللہ ساکوں کافی ہے اللہ تے اوندا رسول ساکوں اپݨے فضل نال ڈیسی بیشک اساں اللہ دو جھکݨ والے ہیں۔

اِنَّمَا الصَّدَقٰتُ لِلْفُقَرَآءِ وَالْمَسٰكِيْنِ وَالْعٰمِلِيْنَ عَلَيْهَا وَالْمُؤَلَّفَةِ قُلُوْبُهُمْ وَفِى الرِّقَابِ وَالْغٰرِمِيْنَ وَفِىْ سَبِيْلِ اللّٰهِ وَابْنِ السَّبِيْلِ ؕ فَرِيْضَةً مِّنَ اللّٰهِ ؕ وَاللّٰهُ عَلِيْمٌ حَكِيْمٌ ﴿۶۰﴾

۶۰۔ بے شک صدقات محتاجیں تے مسکینیں تے انہیں تے کم کرݨ والیں تے تے دلیں کوں ملاوݨ کیتے تے تے قیدیں کیتے تے جیں لہنا ڈیوݨے اوندے کیتے تے اللہ دے رستے وچ جہاد کرݨ والیں کیتے تے مسافریں کیتے ہن اے اللہ دلو فرض تے اللہ بہوں جاݨݨ والا تے سیاݨا ہے۔

وَمِنْهُمُ الَّذِيْنَ يُؤْذُوْنَ النَّبِيَّ وَيَقُوْلُوْنَ هُوَ اُذُنٌ ؕ قُلْ اُذُنُ خَيْرٍ لَّكُمْ يُؤْمِنُ بِاللّٰهِ وَيُؤْمِنُ لِلْمُؤْمِنِيْنَ وَرَحْمَةٌ لِّلَّذِيْنَ اٰمَنُوْا مِنْكُمْ ؕ وَالَّذِيْنَ يُؤْذُوْنَ رَسُوْلَ اللّٰهِ لَهُمْ عَذَابٌ اَلِيْمٌ ﴿۶۱﴾

۶۱۔ تے انہیں وچوں کجھ نبی کوں ڈکھ ڈیندن تے او آہدن او "کَن"۔ توں آکھ او کن تہاڈی بھلائی کیتے۔ او اللہ تے مومنیں دے وعدیں تے اعتبار کریندے تے رحمت تہاڈے وچوں مومنیں کیتے تے جیڑھے ڈکھ ڈیندن اللہ دے رسول کوں انہیں کیتے ڈکھ والا عذاب۔

يَحْلِفُوْنَ بِاللّٰهِ لَكُمْ لِيُرْضُوْكُمْ ۚ وَاللّٰهُ وَرَسُوْلُهٗۤ اَحَقُّ اَنْ يُّرْضُوْهُ اِنْ كَانُوْا مُؤْمِنِيْنَ ﴿۶۲﴾

۶۲۔ او تہاڈے اگو اللہ دیاں قسماں کھندن تاں جو تہاکوں خوش کرن تے اللہ تے اوندا رسول زیادہ حق رکھیندے جو انہیں کوں خوش کیتا ونجے جے او مومنین۔

اَلَمْ يَعْلَمُوْۤا اَنَّهٗ مَنْ يُّحَادِدِ اللّٰهَ وَرَسُوْلَهٗ فَاَنَّ لَهٗ نَارَ جَهَنَّمَ خَالِدًا فِيْهَا ؕ ذٰلِكَ الْخِزْيُ الْعَظِيْمُ ﴿۶۳﴾

۶۳۔ کیا انہیں کوں پتہ نئیں جو بے شک جیڑھا اللہ تے اوندے رسول نال دشمنی کریندے بے شک اوندے واسطے دوزخ دی بھاء اوندے وچ بہوں دیر رہسی اے بہوں وڈی ذلت۔

يَحْذَرُ الْمُنٰفِقُوْنَ اَنْ تُنَزَّلَ عَلَيْهِمْ سُوْرَةٌ تُنَبِّئُهُمْ بِمَا فِيْ قُلُوْبِهِمْ ؕ قُلِ اسْتَهْزِءُوْا ۚ اِنَّ اللّٰهَ مُخْرِجٌ مَّا تَحْذَرُوْنَ ﴿۶۴﴾

۶۴۔ منافق ڈردن جو انہیں دے خلاف کوئی سورت نہ لہہ آوے جیڑھی انہیں کوں ڈس ڈیوے جو انہیں دے دلیں وچ۔ تں آکھ تساں مشکریاں کرو بے شک اللہ سئیں ظاہر کرݨ والا ہے جیں کنیں تساں ڈر دے ہو۔

وَلَئِنْ سَاَلْتَهُمْ لَيَقُوْلُنَّ اِنَّمَا كُنَّا نَخُوْضُ وَنَلْعَبُ ؕ قُلْ اَبِاللّٰهِ وَاٰيٰتِهٖ وَرَسُوْلِهٖ كُنْتُمْ تَسْتَهْزِءُوْنَ ﴿۶۵﴾

۶۵۔ تے جے توں انہیں کنیں پچھیں تے او ضرور آکھسن اساں تے صرف کھلدے تے پٹاں مریندے پئے ہاسے توں آکھ کیا اللہ تے اوندی آیات تے اوندے رسول نال تساں مشکریاں کریندے ہو۔

لَا تَعْتَذِرُوْا قَدْ كَفَرْتُمْ بَعْدَ اِيْمَانِكُمْ ؕ اِنْ نَّعْفُ عَنْ طَآئِفَةٍ مِّنْكُمْ نُعَذِّبْ طَآئِفَةًۢ بِاَنَّهُمْ كَانُوْا مُجْرِمِيْنَ ﴿۶۶﴾

۶۶۔ تساں عذر نہ کرو تساں اپݨے ایمان دے بعد کفر کیتے جے اساں ہک ٹولے کوں تہاڈے وچوں معاف کر ڈیووں تے ہک ٹولے کوں عذاب ڈیووں۔ بے شک او لوک جرمی ہن۔

اَلْمُنٰفِقُوْنَ وَالْمُنٰفِقٰتُ بَعْضُهُمْ مِّنْ بَعْضٍ ۘ يَاْمُرُوْنَ

۶۷۔ منافق جوان تے منافق تریمتیں بعض بعض وچوں ہن او حکم ڈیندن برائی دا تے رکیندن نیکی کنیں تے اپݨے ہتھیں

بِالْمُنْكَرِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمَعْرُوْفِ وَيَقْبِضُوْنَ اَيْدِيَهُمْ ؕ نَسُوا اللّٰهَ فَنَسِيَهُمْ ؕ اِنَّ الْمُنٰفِقِيْنَ هُمُ الْفٰسِقُوْنَ ﴿۶۷﴾ وَعَدَ اللّٰهُ الْمُنٰفِقِيْنَ وَالْمُنٰفِقٰتِ وَالْكُفَّارَ نَارَ جَهَنَّمَ خٰلِدِيْنَ فِيْهَا ؕ هِيَ حَسْبُهُمْ ۚ وَلَعَنَهُمُ اللّٰهُ ۚ وَلَهُمْ عَذَابٌ مُّقِيْمٌ ﴿۶۸﴾

کوں خرچ کرݨ کنیں رکیندن او اللہ کوں بُھل گئن اللہ اِنہیں کوں بُھل ویسی بے شک منافق اصل نافرمان ہن۔

۶۸۔ اللہ سئیں منافق جوانیں تے منافق تریمتیں نال تے کافریں نال دوزخ دی بھا دا وعدہ کیتے اوندے وچ ہموں دیر تک رہسن اے انہیں کوں کافی ہے تے اللہ انہیں تے لعنت کیتی ہے تے انہیں کیتے مقیمی عذاب۔

كَالَّذِيْنَ مِنْ قَبْلِكُمْ كَانُوْٓا اَشَدَّ مِنْكُمْ قُوَّةً وَّاَكْثَرَ اَمْوَالًا وَّاَوْلَادًا ؕ فَاسْتَمْتَعُوْا بِخَلَاقِهِمْ فَاسْتَمْتَعْتُمْ بِخَلَاقِكُمْ كَمَا اسْتَمْتَعَ الَّذِيْنَ مِنْ قَبْلِكُمْ بِخَلَاقِهِمْ وَخُضْتُمْ كَالَّذِيْ خَاضُوْا ؕ اُولٰٓئِكَ حَبِطَتْ اَعْمَالُهُمْ فِي الدُّنْيَا وَالْاٰخِرَةِ ۚ وَاُولٰٓئِكَ هُمُ الْخٰسِرُوْنَ ﴿۶۹﴾

۶۹۔ انہیں آلی کار جیڑھے تساں کنیں پہلے ہن او تساں کنیں طاقت وچ ڈاڈھے ہن تے مال تے اولاد وچ زیادہ ہن انہیں اپݨے حصے دا فائدہ چاتے تے تساں اپݨے حصے دا فائدہ چاتے جیویں تساں کنیں پہلے لوکیں اپݨے حصے دا فائدہ چاتے تے تساں ایویں بے ہودگی کیتی ہے جیویں انہیں کیتی ہائی ایجھے ہن جنہیں دے عمل وَنج گئن۔ ایں دنیا وچ وی تے آخرت وچ وی تے ایجھے لوک گھاٹا پاوݨ والے ہن۔

اَلَمْ يَاْتِهِمْ نَبَاُ الَّذِيْنَ مِنْ قَبْلِهِمْ قَوْمِ نُوْحٍ وَّعَادٍ وَّثَمُوْدَ ۬ۙ وَقَوْمِ اِبْرٰهِيْمَ وَاَصْحٰبِ مَدْيَنَ وَالْمُؤْتَفِكٰتِ ؕ اَتَتْهُمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنٰتِ ۚ فَمَا كَانَ اللّٰهُ لِيَظْلِمَهُمْ وَلٰكِنْ كَانُوْٓا اَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُوْنَ ﴿۷۰﴾

۷۰۔ کیا انہیں کنیں پہلے لوکیں دیاں خبراں نئیں آیاں نوح دی قوم دی تے عاد تے ثمود تے ابراہیم تے مدین والی قوم دیاں تے اُپتر ہوئیں وستیں دیاں خبراں۔ انہیں کنیں انہیں دے رسول کھلے دلائل گھن کے آئے تے اللہ انہیں تے ظلم کرݨ والا نہ ہا اصل او اپݨے آپ تے ظلم کریندے ہن۔

وَالْمُؤْمِنُوْنَ وَالْمُؤْمِنٰتُ بَعْضُهُمْ اَوْلِيَآءُ بَعْضٍ ۘ يَاْمُرُوْنَ بِالْمَعْرُوْفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَيُقِيْمُوْنَ الصَّلٰوةَ وَيُؤْتُوْنَ الزَّكٰوةَ وَيُطِيْعُوْنَ اللّٰهَ وَرَسُوْلَهٗ ؕ اُولٰٓئِكَ سَيَرْحَمُهُمُ اللّٰهُ ؕ اِنَّ اللّٰهَ عَزِيْزٌ حَكِيْمٌ ﴿۷۱﴾ وَعَدَ اللّٰهُ الْمُؤْمِنِيْنَ وَالْمُؤْمِنٰتِ جَنّٰتٍ تَجْرِيْ مِنْ

۷۱۔ تے مومن مرد تے مومن عورتاں بعض بعض دے سنگتی ہن او نیکی دا حکم ڈیندن تے بُرائی کنیں رکیندن تے نماز پڑھدن تے زکاۃ ڈیندن تے اللہ تے اوندے رسول دی اطاعت کریندن ایجھے ہن جنہیں تے اللہ رحمت کریسی بے شک اللہ سئیں بہوں غالب تے سیاݨا ہے۔

۷۲۔ اللہ نے مومن جوانیں تے تریمتیں نال باغیں دا وعدہ

تَحْتِهَا الْاَنْهٰرُ خٰلِدِيْنَ فِيْهَا وَ مَسٰكِنَ طَيِّبَةً فِيْ جَنّٰتِ عَدْنٍ ؕ وَ رِضْوَانٌ مِّنَ اللّٰهِ اَكْبَرُ ؕ ذٰلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيْمُ ﴿۷۲﴾

کیتے جنہیں وچ نہراں وہندیاں پیاں ہوسن او ہمیشہ انہیں وچ رہسن تے اوں جنت وچ انہیں کیتے پاک رہݨ دیاں جہیں ہن تے اللہ دی رضامندی بہوں وڈا انعام اے بہوں وڈی کامیابی ہے۔

ع ۹ ۱۵

یٰۤاَیُّهَا النَّبِیُّ جَاهِدِ الْكُفَّارَ وَ الْمُنٰفِقِیْنَ وَ اغْلُظْ عَلَیْهِمْ ؕ وَ مَاْوٰىهُمْ جَهَنَّمُ ؕ وَ بِئْسَ الْمَصِیْرُ ﴿۷۳﴾

۷۳۔ اے نبی توں کافریں تے منافقیں نال جہاد کر تے انہیں تے سختی کر تے انہیں دا ٹھکاݨہ دوزخ تے اے بہوں برا ٹھکاݨہ ہے۔

یَحْلِفُوْنَ بِاللّٰهِ مَا قَالُوْا ؕ وَ لَقَدْ قَالُوْا كَلِمَةَ الْكُفْرِ وَ كَفَرُوْا بَعْدَ اِسْلَامِهِمْ وَ هَمُّوْا بِمَا لَمْ یَنَالُوْا ۚ وَ مَا نَقَمُوْۤا اِلَّاۤ اَنْ اَغْنٰىهُمُ اللّٰهُ وَ رَسُوْلُهٗ مِنْ فَضْلِهٖ ۚ فَاِنْ یَّتُوْبُوْا یَكُ خَیْرًا لَّهُمْ ۚ وَ اِنْ یَّتَوَلَّوْا یُعَذِّبْهُمُ اللّٰهُ عَذَابًا اَلِیْمًا ۙ فِی الدُّنْیَا وَ الْاٰخِرَةِ ۚ وَ مَا لَهُمْ فِی الْاَرْضِ مِنْ وَّلِیٍّ وَّ لَا نَصِیْرٍ ﴿۷۴﴾

۷۴۔ او اللہ دیاں قسماں چیندن جو انہیں کجھ نئیں آکھیا۔ انہیں تے کفر دیاں گالہیں کیتن تے اپݨے اسلام دے بعد انہیں کفر کیتے تے اوندا پکا ارادہ کیتے نیں جو انہیں کوں نئیں ملیا تے او صرف ات گالہوں کاوڑین ہو اللہ سئیں مومنیں کوں تے اوندے رسول کوں اپݨے فضل نال امیر بݨا ڈتے ہے او توبہ کر گھنن اے انہیں کیتے چنگا ہے تے جے او پھر ونجن تے اللہ انہیں کوں ڈکھ ڈیوݨ آلا عذاب ڈیسی ایں دنیا وچ وی تے آخرت وچ وی تے انہیں کیتے زمین وچ کوئی سنگتی تے امدادی کوئی نئیں۔

وَ مِنْهُمْ مَّنْ عٰهَدَ اللّٰهَ لَىِٕنْ اٰتٰىنَا مِنْ فَضْلِهٖ لَنَصَّدَّقَنَّ وَ لَنَكُوْنَنَّ مِنَ الصّٰلِحِیْنَ ﴿۷۵﴾

۷۵۔ تے انہیں وچوں کجھ لوکیں اللہ نال وعدہ کیتا ہا جے او ساکوں اپݨے فضل نال ڈے ڈیوے تے اساں ضرور صدقہ کریسوں تے ضرور نیک لوکیں وچوں تھی ویسوں

فَلَمَّاۤ اٰتٰىهُمْ مِّنْ فَضْلِهٖ بَخِلُوْا بِهٖ وَ تَوَلَّوْا وَّ هُمْ مُّعْرِضُوْنَ ﴿۷۶﴾

۷۶۔ جڈاں اللہ انہیں کوں اپݨے فضل نال ڈے ڈتے انہیں شومائی کیتی تے اللہ دے حکم کوں نا منیندے ہوئیں منہ پھیر گئے۔

فَاَعْقَبَهُمْ نِفَاقًا فِیْ قُلُوْبِهِمْ اِلٰى یَوْمِ یَلْقَوْنَهٗ بِمَاۤ اَخْلَفُوا اللّٰهَ مَا وَعَدُوْهُ وَ بِمَا كَانُوْا یَكْذِبُوْنَ ﴿۷۷﴾

۷۷۔ اوں منافقت جاری کر ڈتی انہیں دے دلیں وچ ملاقات دے ڈینہہ تئیں ات گالہوں جو انہیں اللہ نال کیتے ہوئے وعدہ دی خلاف ورزی کیتی تے او کوڑ دی

مریندے ہن۔

اَلَمْ يَعْلَمُوْٓا اَنَّ اللّٰهَ يَعْلَمُ سِرَّهُمْ وَنَجْوٰىهُمْ وَاَنَّ اللّٰهَ عَلَّامُ الْغُيُوْبِ ﴿۷۸﴾

۷۸۔ کیا او نئیں جانڑدے بے شک اللہ سئیں جانڑدے انہیں دے لکھئے ہوئے تے ظاہر مشورے جانڑدے تے بے شک اللہ سئیں غیب کوں بہوں جانڑنڑ والا ہے۔

اَلَّذِيْنَ يَلْمِزُوْنَ الْمُطَّوِّعِيْنَ مِنَ الْمُؤْمِنِيْنَ فِي الصَّدَقٰتِ وَالَّذِيْنَ لَا يَجِدُوْنَ اِلَّا جُهْدَهُمْ فَيَسْخَرُوْنَ مِنْهُمْ سَخِرَ اللّٰهُ مِنْهُمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ اَلِيْمٌ ﴿۷۹﴾

۷۹۔ جیرھے لوک الزام ڈیندن صدقات دے بارے وچ خوشی نال ڈیونڑ والے مومنیں تے تے انہیں تے وی جیرھے مزدوری کر کے کمندن او انہیں تے کھلدن اللہ انہیں کوں ایں کھل دی سزا ڈیسی تے انہیں کیتے ڈکھ آلا عذاب۔

اِسْتَغْفِرْ لَهُمْ اَوْ لَا تَسْتَغْفِرْ لَهُمْ اِنْ تَسْتَغْفِرْ لَهُمْ سَبْعِيْنَ مَرَّةً فَلَنْ يَّغْفِرَ اللّٰهُ لَهُمْ ذٰلِكَ بِاَنَّهُمْ كَفَرُوْا بِاللّٰهِ وَرَسُوْلِهٖ وَاللّٰهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفٰسِقِيْنَ ﴿۸۰﴾

۸۰۔ تو انہیں کیتے بخشش منگ یا بخشش نہ منگ (برابر ہے) توں انہیں کیتے ستر دفعہ وی بخشش منگیں اللہ انہیں کوں معاف نہ کریسی اے ایں واسطے ہے جو انہیں اللہ تے اوندے رسول دا انکار کیتے تے اللہ سئیں نافرمان قوم کوں ہدایت نئیں ڈیندا۔

فَرِحَ الْمُخَلَّفُوْنَ بِمَقْعَدِهِمْ خِلٰفَ رَسُوْلِ اللّٰهِ وَكَرِهُوْٓا اَنْ يُّجَاهِدُوْا بِاَمْوَالِهِمْ وَاَنْفُسِهِمْ فِيْ سَبِيْلِ اللّٰهِ وَقَالُوْا لَا تَنْفِرُوْا فِي الْحَرِّ قُلْ نَارُ جَهَنَّمَ اَشَدُّ حَرًّا لَوْ كَانُوْا يَفْقَهُوْنَ ﴿۸۱﴾

۸۱۔ اللہ دے رسول دے پچھوں رہنڑ والے اپنڑے جہیں تے بہنڑ وچ خوش ہن تے او ناپسند کریندن جو اللہ دے رستے وچ اپنڑے مالیں تے اپنڑی جانیں نال جہاد کرن تے آہدن ایں سخت گرمی وچ نہ نکلو توں آکھ دوزخ دی بھا ایں کنیں زیادہ سخت گرم ہوسی جے او سمجھن۔

فَلْيَضْحَكُوْا قَلِيْلًا وَّلْيَبْكُوْا كَثِيْرًا جَزَآءً بِمَا كَانُوْا يَكْسِبُوْنَ ﴿۸۲﴾

۸۲۔ او کھلن گھٹ تے رووِن زیادہ اے انہیں دی کمائی دا بدلہ ہے۔

فَاِنْ رَّجَعَكَ اللّٰهُ اِلٰى طَآئِفَةٍ مِّنْهُمْ فَاسْتَاْذَنُوْكَ لِلْخُرُوْجِ فَقُلْ لَّنْ تَخْرُجُوْا مَعِيَ اَبَدًا وَّلَنْ تُقَاتِلُوْا مَعِيَ عَدُوًّا اِنَّكُمْ رَضِيْتُمْ بِالْقُعُوْدِ اَوَّلَ مَرَّةٍ فَاقْعُدُوْا مَعَ الْخٰلِفِيْنَ ﴿۸۳﴾

۸۳۔ جے اللہ تیکوں انہیں وچوں ہک ٹولے دو ولا آنڑے تے او تیں کنیں جنگ تے نکلنڑ دی اجازت منگن توں آکھ تساں میڈے نال اصلوں نہ نکلو تے میڈے نال رل کے دشمن نال اصلوں نہ جنگ کرو بے شک تساں پہلی

دفعہ پچھو بہݨ تے خوش تھی گئے باوے ہݨ پچھو رہݨ
والیں نال بہہ ونجو۔

وَلَا تُصَلِّ عَلٰٓى اَحَدٍ مِّنْهُمْ مَّاتَ اَبَدًا وَّلَا تَقُمْ عَلٰى قَبْرِهٖ ؕ اِنَّهُمْ كَفَرُوْا بِاللّٰهِ وَرَسُوْلِهٖ وَمَاتُوْا وَهُمْ فٰسِقُوْنَ ۝۸۴

۸۴۔ تے انہیں وچوں کہیں تے نماز جنازہ نہ پڑھ جیرھا
مر ونجے تے اوندی قبر تے کھڑ کے دعا نہ منگ بے شک
انہیں اللہ تے اوندے رسول دا انکار کیتے تے اینجھی
حالت وچ موئن جو او نافرمان ہن۔

وَلَا تُعْجِبْكَ اَمْوَالُهُمْ وَاَوْلَادُهُمْ ؕ اِنَّمَا يُرِيْدُ اللّٰهُ اَنْ يُّعَذِّبَهُمْ بِهَا فِى الدُّنْيَا وَتَزْهَقَ اَنْفُسُهُمْ وَهُمْ كٰفِرُوْنَ ۝۸۵

۸۵۔ تیکوں انہیں دے مال تے اولاداں حیران نہ کرن
اللہ صرف انہیں کوں انہیں نال ایں دنیا وچ عذاب ڈیوݨا
چاہندے تے انہیں دیاں جاناں ایں حالت وچ
نکلسن جو او کافر ہوسن۔

وَاِذَآ اُنْزِلَتْ سُوْرَةٌ اَنْ اٰمِنُوْا بِاللّٰهِ وَجَاهِدُوْا مَعَ رَسُوْلِهِ اسْتَاْذَنَكَ اُولُوا الطَّوْلِ مِنْهُمْ وَقَالُوْا ذَرْنَا نَكُنْ مَّعَ الْقٰعِدِيْنَ ۝۸۶

۸۶۔ تے جڈاں کوئی صورت لہائی ویندی ہے جو اللہ تے
ایمان گھن آؤ تے اوندے رسول نال مل کے جہاد کرو
تے امیر لوک تیں کنیں اجازت منگݨ پئے ویندن تے
آہدن ساکوں چھوڑ ڈیوے اساں پچھو بہݨ والیں نال ہئیں۔

رَضُوْا بِاَنْ يَّكُوْنُوْا مَعَ الْخَوَالِفِ وَطُبِعَ عَلٰى قُلُوْبِهِمْ فَهُمْ لَا يَفْقَهُوْنَ ۝۸۷

۸۷۔ او خوش تھی گئن جو او تھی گئن پچھو رہݨ والیں نال
تے اللہ انہیں دے دلیں تے مہر لا ڈتی ہے تے او
سمجھدے نئیں۔

لٰكِنِ الرَّسُوْلُ وَالَّذِيْنَ اٰمَنُوْا مَعَهٗ جٰهَدُوْا بِاَمْوَالِهِمْ وَاَنْفُسِهِمْ ؕ وَاُولٰٓئِكَ لَهُمُ الْخَيْرٰتُ ؗ وَاُولٰٓئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُوْنَ ۝۸۸

۸۸۔ تے رسول تے اوندے نال ایمان گھن آوݨ والے
جہاد کریندن اپݨے اموال تے اپݨی جانیں نال ایجھے
ہن جنہیں کیتے بھلائیاں تے ایجھے لوک کامیاب تھیوݨ
والِن۔

اَعَدَّ اللّٰهُ لَهُمْ جَنّٰتٍ تَجْرِىْ مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهٰرُ خٰلِدِيْنَ فِيْهَا ؕ ذٰلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيْمُ ۝۸۹ ع

۸۹۔ اللہ سئیں تیار کیتی ہے انہیں کیتے جنت جیندے وچ
نہراں وہندیاں پئین اوندے وچ او ہمیشہ رہسن تے
اے بہوں وڈی کامیابی ہے۔

وَجَآءَ الْمُعَذِّرُوْنَ مِنَ الْاَعْرَابِ لِيُؤْذَنَ لَهُمْ وَقَعَدَ الَّذِيْنَ كَذَبُوا اللّٰهَ وَرَسُوْلَهٗ ؕ سَيُصِيْبُ الَّذِيْنَ

۹۰۔ تے آئن (ریتیں کنیں) عذر کرݨ والے جانگلی لوک
جو تُوں انہیں کوں اجازت ڈے ڈیویں۔ تے جنہیں

كَفَرُوْا مِنْهُمْ عَذَابٌ اَلِيْمٌ ﴿۹۰﴾

اللہ تے اوندے رسول کوں جھٹلائے او پچھو بہہ گیئن انہیں وچوں جیڑھے کافرن انہیں کوں جلدی ڈکھ والا عذاب ملسی۔

لَيْسَ عَلَى الضُّعَفَآءِ وَلَا عَلَى الْمَرْضٰى وَلَا عَلَى الَّذِيْنَ لَا يَجِدُوْنَ مَا يُنْفِقُوْنَ حَرَجٌ اِذَا نَصَحُوْا لِلّٰهِ وَرَسُوْلِهٖ ۭ مَا عَلَى الْمُحْسِنِيْنَ مِنْ سَبِيْلٍ ۭ وَاللّٰهُ غَفُوْرٌ رَّحِيْمٌ ﴿۹۱﴾

۹۱. کمزوریں تے بیماریں تے انہیں لوکیں تے کوئی حرج نئیں جنہیں کنیں خرچ کرݨ کیتے کجھ نئیں جڈاں او اللہ تے اوندے رسول نال خیر خواہی کرن تے چنگے کم کرݨ والیں دے خلاف کوئی رستہ (الزام کا) نئیں تے اللہ بہوں بخشݨ والا تے رحمت کرݨ والا ہے۔

وَّلَا عَلَى الَّذِيْنَ اِذَا مَآ اَتَوْكَ لِتَحْمِلَهُمْ قُلْتَ لَآ اَجِدُ مَآ اَحْمِلُكُمْ عَلَيْهِ ۠ تَوَلَّوْا وَّاَعْيُنُهُمْ تَفِيْضُ مِنَ الدَّمْعِ حَزَنًا اَلَّا يَجِدُوْا مَا يُنْفِقُوْنَ ﴿۹۲﴾

۹۲۔ تے انہیں تے وی کوئی حرج نئیں جیڑھے تیں کنیں اندن جو توں انہیں کیتے سواری دا انتظام کر تے توں آہدیں میں کنیں کجھ نئیں جیندے تے میں تہاکوں سوار کراں۔ او پچھوہیں ولدن تے غم نال انہیں دی اکھیں وچوں نال ہنجھوں وہندے پئے ہوندن جو انہیں کنیں خرچ کرݨ کیتے کوئی شئے کائنی۔

اِنَّمَا السَّبِيْلُ عَلَى الَّذِيْنَ يَسْتَاْذِنُوْنَكَ وَهُمْ اَغْنِيَآءُ ۚ رَضُوْا بِاَنْ يَّكُوْنُوْا مَعَ الْخَوَالِفِ ۙ وَطَبَعَ اللّٰهُ عَلٰى قُلُوْبِهِمْ فَهُمْ لَا يَعْلَمُوْنَ ﴿۹۳﴾

۹۳۔ صرف الزام انہیں تے ہے جیڑھے تیں کنیں اجازت منگدن تے ہن وی امیر او خوش تھین جو پچھو رہݨ والیں نال تھی ونجن تے اللہ سئیں انہیں دے دلیں تے مہر کر ڈتی ہے تے او جانڑدے نئیں۔

يَعْتَذِرُوْنَ اِلَيْكُمْ اِذَا رَجَعْتُمْ اِلَيْهِمْ ۭ قُلْ لَّا تَعْتَذِرُوْا لَنْ نُّؤْمِنَ لَكُمْ قَدْ نَبَّاَنَا اللّٰهُ مِنْ اَخْبَارِكُمْ ۭ وَسَيَرَى اللّٰهُ عَمَلَكُمْ وَرَسُوْلُهٗ ثُمَّ تُرَدُّوْنَ اِلٰى عٰلِمِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُوْنَ ﴿۹۴﴾

۹۴۔ جڈاں تساں جنگ کنوں انہیں دو ولسو او بہانے بنیسن تہاڈے سامنڑے۔ توں آکھ تساں بہانے نہ بناؤ اساں تہاڈے بہانیں کوں اصلوں نہ منیندے۔ اللہ سئیں ساکوں تہاڈیاں خبراں ڈے ڈتن۔ اللہ تے اوندا رسول تہاڈے کمیں کوں ڈیہدے رہسن ول تساں غیب تے حاضر کوں جانڑن والے خدا دو ولائے ولیسو۔ ول او تہاکوں ڈسیسی جو تساں کریندے ہاوے۔

سَيَحْلِفُوْنَ بِاللّٰهِ لَكُمْ اِذَا انْقَلَبْتُمْ اِلَيْهِمْ لِتُعْرِضُوْا عَنْهُمْ ۭ فَاَعْرِضُوْا عَنْهُمْ ۭ اِنَّهُمْ رِجْسٌ ۡ وَّمَاْوٰىهُمْ جَهَنَّمُ ۚ جَزَاۗءًۢ بِمَا كَانُوْا يَكْسِبُوْنَ ﴿۹۵﴾

۹۵۔ جڈاں تساں انہیں دو ولسو تے او تہاڈے سامنڑے اللہ دیاں قسماں کھوسن تاں جو تساں انہیں کوں معاف کر ڈیوو۔ تے تساں انہیں کوں معاف کر ڈیوو بے شک او گندن تے انہیں دا ٹھکانڑ دوزخ۔ اے بدلہ ہے جو کجھ او کریندے ہن۔

يَحْلِفُوْنَ لَكُمْ لِتَرْضَوْا عَنْهُمْ ۚ فَاِنْ تَرْضَوْا عَنْهُمْ فَاِنَّ اللّٰهَ لَا يَرْضٰى عَنِ الْقَوْمِ الْفٰسِقِيْنَ ﴿۹۶﴾

۹۶۔ او تہاڈے سامنڑے قسماں کھندن تاں جو تساں انہیں نال راضی تھی ونجو تے جے تساں انہیں نال راضی تھی ونجو تے بے شک اللہ نافرمان قوم نال راضی نئیں تھیندا۔

اَلْاَعْرَابُ اَشَدُّ كُفْرًا وَّنِفَاقًا وَّاَجْدَرُ اَلَّا يَعْلَمُوْا حُدُوْدَ مَآ اَنْزَلَ اللّٰهُ عَلٰي رَسُوْلِهٖ ۭ وَاللّٰهُ عَلِيْمٌ حَكِيْمٌ ﴿۹۷﴾

۹۷۔ جنگلی تے وستیں دے رہنڑ والے کفر تے منافقت وچ بہوں ودھن تے ایں لائق ہن جو او انہیں حدیں کوں نہ جانڑ سگن جیڑھیاں اللہ سئیں اپنڑے رسول تے لہائن تے اللہ سئیں بہوں جانڑن والا تے بہوں سیانڑاں ہے۔

وَمِنَ الْاَعْرَابِ مَنْ يَّتَّخِذُ مَا يُنْفِقُ مَغْرَمًا وَّيَتَرَبَّصُ بِكُمُ الدَّوَاۗىِٕرَ ۭ عَلَيْهِمْ دَاۗىِٕرَةُ السَّوْءِ ۭ وَاللّٰهُ سَمِيْعٌ عَلِيْمٌ ﴿۹۸﴾

۹۸۔ تے وستیں دے رہنڑ والیں وچوں کجھ ایجھن جیڑھے خدا دی راہ وچ خرچ کرنڑ کوں چٹی سمجھدن تے تہاڈے واسطے آسمانی گردش دا انتظار کریندن بری گردش انہیں تے اوسی تے اللہ سئیں بہوں سنڑن والا تے بہوں جانڑن والا ہے۔

وَمِنَ الْاَعْرَابِ مَنْ يُّؤْمِنُ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ وَيَتَّخِذُ مَا يُنْفِقُ قُرُبٰتٍ عِنْدَ اللّٰهِ وَصَلَوٰتِ الرَّسُوْلِ اَلَاۤ اِنَّهَا قُرْبَةٌ لَّهُمْ سَيُدْخِلُهُمُ اللّٰهُ فِيْ رَحْمَتِهٖ اِنَّ اللّٰهَ غَفُوْرٌ رَّحِيْمٌ ﴿٩٩﴾

٩٩۔ تے وستیں دے رہݨ والیں وچوں کجھ اللہ تے آخرت دے ڈینہہ تے ایمان انیندن تے جو خدا دی راہ وچ خرچ کریندن اونکوں اللہ دے کولھو تھیوݨ تے رسول دی دعائیں دا ذریعہ سمجھدن سݨو بے شک اے انہیں دا خدا دے کولھو تھیوݨ دا ذریعہ ہے۔ او انہیں کوں ضرور اپݨی رحمت وچ داخل کریسی۔ بے شک اللہ سئیں بہوں بخشݨ والا تے ول ول رحم کرݨ والا ہے۔

وَالسّٰبِقُوْنَ الْاَوَّلُوْنَ مِنَ الْمُهٰجِرِيْنَ وَالْاَنْصَارِ وَالَّذِيْنَ اتَّبَعُوْهُمْ بِاِحْسَانٍ رَّضِيَ اللّٰهُ عَنْهُمْ وَرَضُوْا عَنْهُ وَاَعَدَّ لَهُمْ جَنّٰتٍ تَجْرِيْ تَحْتَهَا الْاَنْهٰرُ خٰلِدِيْنَ فِيْهَاۤ اَبَدًا ذٰلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيْمُ ﴿١٠٠﴾

١٠٠۔ مہاجریں تے انصار وچ نیکیں وچ اگو ودھݨ والے تے او جنہیں پوری چنگائی نال انہیں دی پیروی کیتی اللہ انہیں تے راضی تے او اللہ تے راضی تھی گئے تے اوں انہیں واسطے بہشتاں تیار کیتن جیندے تلے نہراں وہندیاں پئین انہیں وچ ہمیشہ رہسن اے وڈی کامیابی ہے۔

وَمِمَّنْ حَوْلَكُمْ مِّنَ الْاَعْرَابِ مُنٰفِقُوْنَ وَمِنْ اَهْلِ الْمَدِيْنَةِ مَرَدُوْا عَلَى النِّفَاقِ لَا تَعْلَمُهُمْ نَحْنُ نَعْلَمُهُمْ سَنُعَذِّبُهُمْ مَّرَّتَيْنِ ثُمَّ يُرَدُّوْنَ اِلٰى عَذَابٍ عَظِيْمٍ ﴿١٠١﴾

١٠١۔ تے جنگلیں وچ تہاڈے اڈو اُڈو رہݨ والے کجھ منافق ہن تے مدینے دے رہݨ والے وی کجھ ایجھن جیڑھے پکے منافق ہن توں انہیں کوں نئیں جانڑدا اساں انہیں کوں جانڑدے ہیں۔ اساں انہیں کوں ڈو دفعہ عذاب ڈیسوں پچھیں او بک بہوں وڈے عذاب دو ولائے ویسن۔

وَاٰخَرُوْنَ اعْتَرَفُوْا بِذُنُوْبِهِمْ خَلَطُوْا عَمَلًا صَالِحًا وَّاٰخَرَ سَيِّئًا عَسَى اللّٰهُ اَنْ يَّتُوْبَ عَلَيْهِمْ اِنَّ اللّٰهَ غَفُوْرٌ رَّحِيْمٌ ﴿١٠٢﴾

١٠٢۔ کجھ بے ہن جنہیں اپݨے گناہیں دا اقرار کیتے انہیں نیک کمیں کوں کجھ بے برے کمیں نال رلا ڈتے۔ اے تھی سگدے جو اللہ انہیں تے فضل کرے بے شک اللہ سئیں بہوں بخشݨ والا تے ول ول رحم کرݨ والا ہے۔

خُذْ مِنْ اَمْوَالِهِمْ صَدَقَةً تُطَهِّرُهُمْ وَتُزَكِّيْهِمْ بِهَا وَصَلِّ عَلَيْهِمْ اِنَّ صَلٰوتَكَ سَكَنٌ لَّهُمْ وَاللّٰهُ سَمِيْعٌ عَلِيْمٌ ﴿١٠٣﴾

١٠٣۔ توں گھن انہیں دے مالیں وچوں صدقہ تاں جو توں انہیں کوں پاک کریں تے انہیں دے مال کوں ودھاویں اوندے نال تے انہیں واسطے دعا کریندا رہ بے شک تیڈی

دعا انہیں واسطے سکون دا ذریعہ ہے۔ تے اللہ بہوں سنڑ والا تے جانڑ والا ہے۔

اَلَمْ يَعْلَمُوْٓا اَنَّ اللّٰهَ هُوَ يَقْبَلُ التَّوْبَةَ عَنْ عِبَادِهٖ وَيَاْخُذُ الصَّدَقٰتِ وَاَنَّ اللّٰهَ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيْمُ ﴿١٠٤﴾

۱۰۴۔ کیا انہیں کوں پتہ نئیں ہے جو بے شک اللہ سئیں ہی جیرھا اپنڑے بندیں دی توبہ قبول کریندے تے صدقے گھندے تے بے شک اللہ سئیں بہوں توبہ قبول کرنڑ والا تے ول ول رحم کرنڑ والا ہے۔

وَقُلِ اعْمَلُوْا فَسَيَرَى اللّٰهُ عَمَلَكُمْ وَرَسُوْلُهٗ وَالْمُؤْمِنُوْنَ وَسَتُرَدُّوْنَ اِلٰى عٰلِمِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُوْنَ ﴿١٠٥﴾

۱۰۵۔ تے توں آکھ ڈے تساں کم کرو تے اللہ تے اوندا رسول تے مومن تہاڈے عملیں کوں ڈیہدے رہسن تے تساں ضرور غیب تے حاضر کوں جانڑ والے خدا دو ولائے ویسو تے او تہاکوں تہاڈے کیں دی حقیقت ڈس ڈیسی۔

وَاٰخَرُوْنَ مُرْجَوْنَ لِاَمْرِ اللّٰهِ اِمَّا يُعَذِّبُهُمْ وَاِمَّا يَتُوْبُ عَلَيْهِمْ وَاللّٰهُ عَلِيْمٌ حَكِيْمٌ ﴿١٠٦﴾

۱۰۶۔ تے کجھ بے اللہ دے حکم دی انتظار وچ چھوڑ ڈتے گئین بھانویں او انہیں کوں عذاب ڈیوے یا توبہ قبول کرے تے اللہ سئیں بہوں جانڑ والا تے بہوں سیانڑا ہے۔

وَالَّذِيْنَ اتَّخَذُوْا مَسْجِدًا ضِرَارًا وَّكُفْرًا وَّتَفْرِيْقًا بَيْنَ الْمُؤْمِنِيْنَ وَاِرْصَادًا لِّمَنْ حَارَبَ اللّٰهَ وَرَسُوْلَهٗ مِنْ قَبْلُ وَلَيَحْلِفُنَّ اِنْ اَرَدْنَآ اِلَّا الْحُسْنٰى وَاللّٰهُ يَشْهَدُ اِنَّهُمْ لَكٰذِبُوْنَ ﴿١٠٧﴾

۱۰۷۔ تے جنہیں ہک مسجد بنائی نقصان پچاونڑ کیتے تے کفر کیتے تے مومنیں وچ تفرقہ پاونڑ کیتے تے اللہ تے اوندے رسول نال بھڑنڑ والیں کیتے ٹکنڑ دی جا بنائی ہے ایں کنیں پہلے۔ تے او ضرور قسماں چیسن ساڈا ارادہ محض نیک ہے تے اللہ سئیں گواہی ڈیندے جو بیشک اے کوڑن۔

لَا تَقُمْ فِيْهِ اَبَدًا لَمَسْجِدٌ اُسِّسَ عَلَى التَّقْوٰى مِنْ اَوَّلِ يَوْمٍ اَحَقُّ اَنْ تَقُوْمَ فِيْهِ فِيْهِ رِجَالٌ يُّحِبُّوْنَ اَنْ يَّتَطَهَّرُوْا وَاللّٰهُ يُحِبُّ الْمُطَّهِّرِيْنَ ﴿١٠٨﴾

۱۰۸۔ توں ایندے وچ کڈاہیں نہ کھڑا تھیویں جیرھی مسیت دی بنیاد پہلے ڈینہہ کنیں تقویٰ تے رکھی گئی ہے او زیادہ حق رکھیندی ہے جو توں اوندے وچ کھڑا تھیویں۔ اوندے وچ ایجھے لوکن جیرھے پاک تھیونڑ کوں پسند کریندن تے اللہ دی پاکیں کوں پسند کریندے۔

اَفَمَنْ اَسَّسَ بُنْيَانَهٗ عَلٰى تَقْوٰى مِنَ اللّٰهِ وَرِضْوَانٍ خَيْرٌ اَمْ مَّنْ اَسَّسَ بُنْيَانَهٗ عَلٰى شَفَا جُرُفٍ هَارٍ

۱۰۹۔ کیا جیرھا شخص اپنڑی عمارت دا ایرا تقویٰ تے رکھیندے تے اوندی رضامندی تے او چنگا ہے جیرھا شخص اپنڑی

فَانْهَارَ بِهٖ فِیْ نَارِ جَهَنَّمَ ؕ وَ اللّٰهُ لَا یَهْدِی الْقَوْمَ الظّٰلِمِیْنَ ﴿۱۰۹﴾

عمارت دے ایرے دی بنیاد ڈھاونڑ والی کندھی تے رکھیندے ول او ایندے نال دوزخ دی بھا وچ ڈھیہ پوندے۔ اللہ ظالم قوم کوں سدھا راہ نئیں ڈکھلیندا۔

لَا یَزَالُ بُنْیَانُهُمُ الَّذِیْ بَنَوْا رِیْبَةً فِیْ قُلُوْبِهِمْ اِلَّاۤ اَنْ تَقَطَّعَ قُلُوْبُهُمْ ؕ وَ اللّٰهُ عَلِیْمٌ حَكِیْمٌ ﴿۱۱۰﴾ ع ۳

۱۱۰۔ ہمیشہ جو انہیں عمارتاں بنائن او انہیں دے دلیں وچ پُڑ دیاں رہسن سوائے ایندے جو انہیں دے دل ٹوٹے ٹوٹے تھی ونجن تے اللہ سئیں بہوں جانڑنڑ والا تے بہوں سیانا ہے۔

اِنَّ اللّٰهَ اشْتَرٰی مِنَ الْمُؤْمِنِیْنَ اَنْفُسَهُمْ وَ اَمْوَالَهُمْ بِاَنَّ لَهُمُ الْجَنَّةَ ؕ یُقَاتِلُوْنَ فِیْ سَبِیْلِ اللّٰهِ فَیَقْتُلُوْنَ وَ یُقْتَلُوْنَ ۫ وَعْدًا عَلَیْهِ حَقًّا فِی التَّوْرٰىةِ وَ الْاِنْجِیْلِ وَ الْقُرْاٰنِ ؕ وَ مَنْ اَوْفٰی بِعَهْدِهٖ مِنَ اللّٰهِ فَاسْتَبْشِرُوْا بِبَیْعِكُمُ الَّذِیْ بَایَعْتُمْ بِهٖ ؕ وَ ذٰلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِیْمُ ﴿۱۱۱﴾

۱۱۱۔ بے شک اللہ سئیں مومنیں کنیں انہیں دیاں جاناں تے مال مل گھن گھدھین جو انہیں کوں بہشت ملسی او اللہ دے رستے وچ جنگ کریندن اور دشمن کوں مریندن یا آپ مر ونجیندن اے وعدہ اوندے (خدا تعالیٰ) تے لازم ہے جیندا ذکر انجیل تے قرآن وچ وی ہے۔ تے اللہ کنیں زیادہ اپنے وعدے کوں کون پورا کریندے تساں ایں سودے تے خوش تھی ونجو جیہڑھا تساں کیتے تے اے بہوں وڈی کامیابی ہے۔

اَلتَّآىِٕبُوْنَ الْعٰبِدُوْنَ الْحٰمِدُوْنَ السَّآىِٕحُوْنَ الرّٰكِعُوْنَ السّٰجِدُوْنَ الْاٰمِرُوْنَ بِالْمَعْرُوْفِ وَ النَّاهُوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَ الْحٰفِظُوْنَ لِحُدُوْدِ اللّٰهِ ؕ وَ بَشِّرِ الْمُؤْمِنِیْنَ ﴿۱۱۲﴾

۱۱۲۔ توبہ کرنڑ والے عبادت کرنڑ والے اللہ دی تعریف کرنڑ والے۔ اللہ دے رستے وچ سفر کرنڑ والے۔ رکوع تے سجدہ کرنڑ والے چنگی گالھیں دا حکم ڈیونڑ والے تے بری گالھیں کنیں ہٹکنڑ والے تے اللہ دے حدیں دی حفاظت کرنڑ والے ایجھے مومنیں کوں خوش خبری ڈے ڈے۔

مَا كَانَ لِلنَّبِیِّ وَ الَّذِیْنَ اٰمَنُوْۤا اَنْ یَّسْتَغْفِرُوْا لِلْمُشْرِكِیْنَ وَ لَوْ كَانُوْۤا اُولِیْ قُرْبٰی مِنْۢ بَعْدِ مَا تَبَیَّنَ لَهُمْ اَنَّهُمْ اَصْحٰبُ الْجَحِیْمِ ﴿۱۱۳﴾

۱۱۳۔ نبی تے مومن لے نئیں کر سگدے جو مشرکیں کیتے بخشش منگن بھانویں او قریبی سکے ہوون ایندے بعد جو انہیں تے ظاہر تھی گئے جو او دوزخی ہن۔

وَ مَا كَانَ اسْتِغْفَارُ اِبْرٰهِیْمَ لِاَبِیْهِ اِلَّا عَنْ مَّوْعِدَةٍ وَّعَدَهَاۤ اِیَّاهُ ۚ فَلَمَّا تَبَیَّنَ لَهٗۤ اَنَّهٗ عَدُوٌّ لِّلّٰهِ تَبَرَّاَ مِنْهُ ؕ

۱۱۴۔ ابراہیم دا اپنے پیو واسطے بخشش منگن ایں واسطے جو اوں اوندے نال وعدہ کیتا ہا (پورا کیتس) تے جڈاں اوندے تے اے ظاہر

إِنَّ إِبْرٰهِيمَ لَأَوَّاهٌ حَلِيمٌ ﴿١١٤﴾

تھی بگئے جو او اللہ دا دشمن تے او اپنے وعدے کنیں دستبردار تھی گیا بے شک ابراہیم بہوں نرم دل تے عقلمند ہا۔

وَمَا كَانَ اللّٰهُ لِيُضِلَّ قَوْمًا بَعْدَ إِذْ هَدٰىهُمْ حَتّٰى يُبَيِّنَ لَهُمْ مَّا يَتَّقُوْنَ ۚ إِنَّ اللّٰهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿١١٥﴾

۱۱۵۔ تے اللہ اسے نئیں کریندا جو کہیں قوم کوں ہدایت ڈیون دے بعد گمراہ کرے جے تئیں انہیں کوں او گالہیں نہ ڈسا ڈیوے جنہیں کنیں او ڈرون بے شک اللہ سئیں ہر گال کوں بہوں جانڑن والا ہے۔

إِنَّ اللّٰهَ لَهُ مُلْكُ السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ ۖ يُحْيِي وَيُمِيتُ ۚ وَمَا لَكُمْ مِّنْ دُوْنِ اللّٰهِ مِنْ وَّلِيٍّ وَّلَا نَصِيرٍ ﴿١١٦﴾

۱۱۶۔ بے شک آسمانیں تے زمینیں دی حکومت اللہ دی ہے او جیندا اوی کریندے تے مریندا اوی ہے تے اللہ دے سوا نہ تہاڈا کوئی سنگتی ہے تے نہ کوئی امدادی ہے۔

لَقَدْ تَّابَ اللّٰهُ عَلَى النَّبِيِّ وَالْمُهٰجِرِيْنَ وَالْأَنْصَارِ الَّذِيْنَ اتَّبَعُوْهُ فِي سَاعَةِ الْعُسْرَةِ مِنْ بَعْدِ مَا كَادَ يَزِيغُ قُلُوْبُ فَرِيْقٍ مِّنْهُمْ ثُمَّ تَابَ عَلَيْهِمْ ۚ إِنَّهُ بِهِمْ رَءُوْفٌ رَّحِيمٌ ﴿١١٧﴾

۱۱۷۔ بے شک اللہ سئیں نبی تے مہاجریں تے انصار تے فضل کیتے جنہیں او کھے ویلھے اوندا ساتھ ڈتے تے ایندے بعد جو انہیں وچوں ہک ٹولے دے دل وچ شک پے گیا ہا ول وی اللہ انہیں تے فضل کیتے تے بے شک او بہوں محبت کرنڑ والا تے ول ول رحم کرنڑ والا ہے۔

وَّعَلَى الثَّلٰثَةِ الَّذِيْنَ خُلِّفُوْا ۭ حَتّٰٓى إِذَا ضَاقَتْ عَلَيْهِمُ الْأَرْضُ بِمَا رَحُبَتْ وَضَاقَتْ عَلَيْهِمْ أَنْفُسُهُمْ وَظَنُّوْٓا أَنْ لَّا مَلْجَأَ مِنَ اللّٰهِ إِلَّآ إِلَيْهِ ۭ ثُمَّ تَابَ عَلَيْهِمْ لِيَتُوْبُوْا ۭ إِنَّ اللّٰهَ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ ﴿١١٨﴾ ع

۱۱۸۔ تے انہیں تریں تے وی رحم کیتے سی جیرھے پچھو چھوڑیئے گئے ہن اوں ویلھے انہیں تے زمین کھلے ہوون دے باوجود تنگ تھی گئی تے انہیں دیاں اپنیاں جاناں وی بار بنڑ گیاں ہن تے انہیں خیال کیتے جو اللہ ولو کوئی پناہ دی جا نئیں سوائے ہوندے وت اللہ انہیں تے فضل کیتے تاں جو او توبہ کرن۔ بے شک اللہ توبہ قبول کرنڑ والا تے ول ول رحم کرنڑ والا ہے۔

يَا أَيُّهَا الَّذِيْنَ آمَنُوا اتَّقُوا اللّٰهَ وَكُوْنُوْا مَعَ الصّٰدِقِيْنَ ﴿١١٩﴾

۱۱۹۔ اے مومنو اللہ کنیں ڈرو تے سچیں نال رل ونجو۔

مَا كَانَ لِأَهْلِ الْمَدِيْنَةِ وَمَنْ حَوْلَهُمْ مِّنَ الْأَعْرَابِ أَنْ يَّتَخَلَّفُوْا عَنْ رَّسُوْلِ اللّٰهِ وَلَا يَرْغَبُوْا بِأَنْفُسِهِمْ عَنْ نَّفْسِهِ ۚ ذٰلِكَ بِأَنَّهُمْ لَا يُصِيبُهُمْ ظَمَأٌ وَّلَا نَصَبٌ وَّلَا مَخْمَصَةٌ فِي سَبِيْلِ اللّٰهِ وَلَا يَطَئُوْنَ مَوْطِئًا يَّغِيظُ

۱۲۰۔ مدینے والیں تے چودھار وستیں وچ رہنڑ والیں کوں نہ ٹھہندی ہائی جو اللہ دے رسول کوں چھوڑ کے پچھوں رہ ونجن ہا تے اپنی جانیں دی فکر کرن ہا اونکوں چھوڑ کے۔ اے ایں واسطے جو انہیں کوں نہ کوئی تریہہ نہ تھکاوٹ تے

الْكُفَّارَ وَلَا يَنَالُونَ مِنْ عَدُوٍّ نَّيْلًا إِلَّا كُتِبَ لَهُمْ بِهِ عَمَلٌ صَالِحٌ ۚ إِنَّ اللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ ﴿١٢٠﴾

نہ بکھ اللہ دی راہ وچ ملدی ہے تے نہ او کوئی قدم ٹردن زمین تے جیرھا کافریں کوں کاوڑ لواوے تے نہ دشمنیں تے فتح پیندن تے انہیں واسطے ایندے بدلے وچ نیکی دا کم لکھیا ویندے ۔ بے شک اللہ سئیں نیکی کرݨ والیں دے اجر کوں ونجیندا نئیں ۔

وَلَا يُنفِقُونَ نَفَقَةً صَغِيرَةً وَلَا كَبِيرَةً وَلَا يَقْطَعُونَ وَادِيًا إِلَّا كُتِبَ لَهُمْ لِيَجْزِيَهُمُ اللَّهُ أَحْسَنَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٢١﴾

۱۲۱۔ تے نہ او اللہ دے رستے وچ چھوٹا یا وݙا خرچ کریندن تے نہ او کہیں وادی کوں پار کریندن[1] انہیں کیتے نیکی لکھی ویندی ہے تاں جو اللہ سئیں انہیں کوں جو او کریندن بہترین بدلہ ݙیوے ۔

وَمَا كَانَ الْمُؤْمِنُونَ لِيَنفِرُوا كَافَّةً ۚ فَلَوْلَا نَفَرَ مِن كُلِّ فِرْقَةٍ مِّنْهُمْ طَائِفَةٌ لِّيَتَفَقَّهُوا فِي الدِّينِ وَلِيُنذِرُوا قَوْمَهُمْ إِذَا رَجَعُوا إِلَيْهِمْ لَعَلَّهُمْ يَحْذَرُونَ ﴿١٢٢﴾ ع

۱۲۲۔ مومنیں واسطے اے ممکن نئیں جو او سارے نکل پوون کیوں نہ اے تھیا جو انہیں وچوں ہک ٹولہ نکل پووے ہا تاں جو او دین کوں چنگی طراں سکھن ہا تے اپݨی قوم کوں انہیں دو ولݨ دے بعد ݙراون ہا تاں جو او ݙرن ہا ۔

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا قَاتِلُوا الَّذِينَ يَلُونَكُم مِّنَ الْكُفَّارِ وَلْيَجِدُوا فِيكُمْ غِلْظَةً ۚ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ مَعَ الْمُتَّقِينَ ﴿١٢٣﴾ ع

۱۲۳۔ اے مومنو انہیں کافریں نال جنگ کرو جیرھے تہاݙے پاسیں نال تے او تہاݙے وچ سختی تے طاقت محسوس کرن تے جاݨ گھنو جو بے شک اللہ سئیں متقیں دے نال ۔

وَإِذَا مَا أُنزِلَتْ سُورَةٌ فَمِنْهُم مَّن يَقُولُ أَيُّكُمْ زَادَتْهُ هَٰذِهِ إِيمَانًا ۚ فَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا فَزَادَتْهُمْ إِيمَانًا وَهُمْ يَسْتَبْشِرُونَ ﴿١٢٤﴾

۱۲۴۔ تے جݙاں کوئی سورت لہندی ہے انہیں وچوں کجھ آہدن جو ایں سورت کیندا ایمان ودھائے تے جیرھے مومن او سورت انہیں دا ایمان ودھیندی ہے تے او خوش تھیندن ۔

وَأَمَّا الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِم مَّرَضٌ فَزَادَتْهُمْ رِجْسًا إِلَىٰ رِجْسِهِمْ وَمَاتُوا وَهُمْ كَافِرُونَ ﴿١٢٥﴾

۱۲۵۔ تے جیندے دلیں وچ بیماری ہے اے سورت انہیں دے گند تے گند چڑھا ݙیندی ہے تے او ایں حالت وچ مرسن جو او کافر ہوسن ۔

أَوَلَا يَرَوْنَ أَنَّهُمْ يُفْتَنُونَ فِي كُلِّ عَامٍ مَّرَّةً أَوْ مَرَّتَيْنِ ثُمَّ لَا يَتُوبُونَ وَلَا هُمْ يَذَّكَّرُونَ ﴿١٢٦﴾

۱۲۶۔ کیا او ݙیہدے نئیں جو او ہر سال ہک دفعہ یا ݙو دفعہ ازمائے ویندن ول وی او توبہ نئیں کریندے تے نہ

وَاِذَا مَآ اُنْزِلَتْ سُوْرَةٌ نَّظَرَ بَعْضُهُمْ اِلٰى بَعْضٍ هَلْ يَرٰىكُمْ مِّنْ اَحَدٍ ثُمَّ انْصَرَفُوْا صَرَفَ اللّٰهُ قُلُوْبَهُمْ بِاَنَّهُمْ قَوْمٌ لَّا يَفْقَهُوْنَ ﴿۱۲۷﴾

لَقَدْ جَآءَكُمْ رَسُوْلٌ مِّنْ اَنْفُسِكُمْ عَزِيْزٌ عَلَيْهِ مَا عَنِتُّمْ حَرِيْصٌ عَلَيْكُمْ بِالْمُؤْمِنِيْنَ رَءُوْفٌ رَّحِيْمٌ ﴿۱۲۸﴾

فَاِنْ تَوَلَّوْا فَقُلْ حَسْبِيَ اللّٰهُ ۖ لَآ اِلٰهَ اِلَّا هُوَ ۭ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَهُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيْمِ ﴿۱۲۹﴾

نصیحت حاصل کریندن ۔

۱۲۷۔ تے جڈاں کوئی سورت لہندی ہے اوہک ڈو جھے دو ڈیہدن کیا تہاکوں کوئی ڈیہدا پئے ول ٹر پوندن اللہ انہیں دے دلیں کوں پھیر ڈتے کیوں جو اے لوک سمجھیندے نیئں

۱۲۸۔ بے شک تہاڈے وچوں ہی تہاڈو ہک رسول آئے تہاڈی تکلیف اونکوں ڈکھ ڈیندی ہے تہاڈے اتے چنگائی دا اُگھاء تے مومنیں نال محبت کرݨ والا تے ول ول رحم کرݨ والا ہے۔

۱۲۹۔ تے جے او پھر ونجن تے توں آکھ جو میڈے کیتے اللہ کافی ہے۔ او ندے سوا کوئی معبود نیئں۔ میں ہوندے تے بھروسہ کریندا تے او وڈے عرش دا رب۔

ع ۱۶

سُوْرَةُ یُوْنُسَ مَکِّیَّةٌ وَّهِیَ مَعَ الْبَسْمَلَةِ مِائَةٌ وَّعَشَرُ اٰیٰتٍ وَّ اَحَدَ عَشَرَ رُکُوْعًا

سورۃ یونس مکی ءِ تے بسم اللہ نال ایندیاں ۱۱۰ آیتاں تے ۱۱ رکوع

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ①

۱۔ اللہ دے ناں نال شروع کریندا ہاں جیڑھا بن منگئے ڈیوݨ والا تے ول ول رحم کرݨ والاءِ۔

الٓرٰ تِلْكَ اٰیٰتُ الْكِتٰبِ الْحَكِیْمِ ②

۲۔ میں اللہ ڈیہدا کھڑاں اے حکیم کتاب دیاں آیتاں ہن۔

اَكَانَ لِلنَّاسِ عَجَبًا اَنْ اَوْحَیْنَاۤ اِلٰى رَجُلٍ مِّنْهُمْ اَنْ اَنْذِرِ النَّاسَ وَ بَشِّرِ الَّذِیْنَ اٰمَنُوْۤا اَنَّ لَهُمْ قَدَمَ صِدْقٍ عِنْدَ رَبِّهِمْ ؔ قَالَ الْكٰفِرُوْنَ اِنَّ هٰذَا لَسٰحِرٌ مُّبِیْنٌ ③

۳۔ کیا اے لوکیں کیتے حیرانگی دی گالھ جو اساں انہیں دچوں ہک آدمی تے وحی کیتیءِ جو توں لوکیں کوں ڈراتے مومنیں کوں خوشخبری ڈیوے جو انہیں دے کیتے انہیں دے رب کنیں ہک کامل درجہ ہے تے کافریں آکھئے جو اے بے شک کھلا کھلا جادوگر۔

اِنَّ رَبَّكُمُ اللّٰهُ الَّذِیْ خَلَقَ السَّمٰوٰتِ وَ الْاَرْضَ فِیْ سِتَّةِ اَیَّامٍ ثُمَّ اسْتَوٰى عَلَى الْعَرْشِ یُدَبِّرُ الْاَمْرَ ؕ مَا مِنْ شَفِیْعٍ اِلَّا مِنْۢ بَعْدِ اِذْنِهٖ ؕ ذٰلِكُمُ اللّٰهُ رَبُّكُمْ فَاعْبُدُوْهُ ؕ اَفَلَا تَذَكَّرُوْنَ ④

۴۔ بے شک تہاڈا رب اللہ جیں آسمانیں تے زمین کوں چھی وقتیں وچ پیدا کیتے ول او عرش تے تکڑائی نال بہہ گئے او ہر گالھ دا انتظام کریندے تے اوندی اجازت دے بغیر کوئی سفارشی نئیں۔ اے اللہ تہاڈا رب ایندی عبادت کرو کیا تساں نصیحت حاصل نہ کریسو۔

اِلَیْهِ مَرْجِعُكُمْ جَمِیْعًا ؕ وَعْدَ اللّٰهِ حَقًّا ؕ اِنَّهٗ یَبْدَؤُا الْخَلْقَ ثُمَّ یُعِیْدُهٗ لِیَجْزِیَ الَّذِیْنَ اٰمَنُوْا وَ عَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ بِالْقِسْطِ ؕ وَ الَّذِیْنَ كَفَرُوْا لَهُمْ شَرَابٌ مِّنْ حَمِیْمٍ وَّ عَذَابٌ اَلِیْمٌۢ بِمَا كَانُوْا یَكْفُرُوْنَ ⑤

۵۔ اوندو تساں سارے ولݨے اللہ دا وعدہ سچاءِ بے شک او مخلوق کوں پیدا کریندے تے ول اونکوں ولیندے تاں جو مومنیں تے نیک کم کرݨ والیں کوں انصاف نال بدلہ ڈیوے تے جنہیں انکار کیتے انہیں کیتے گرم ابلدا پاݨیءِ تے ڈکھ والا عذاب ات گالہوں جو انہیں کفر کیتے۔

هُوَ الَّذِیْ جَعَلَ الشَّمْسَ ضِیَآءً وَّ الْقَمَرَ نُوْرًا وَّ قَدَّرَهٗ مَنَازِلَ لِتَعْلَمُوْا عَدَدَ السِّنِیْنَ وَ الْحِسَابَ ؕ مَا خَلَقَ اللّٰهُ ذٰلِكَ اِلَّا بِالْحَقِّ ۚ یُفَصِّلُ الْاٰیٰتِ لِقَوْمٍ یَّعْلَمُوْنَ ⑥

۶۔ اوہوءِ جیں سجھ کوں روشنی ڈیوݨ والا بݨائس تے چندر کوں نور تے اندازے دے مطابق اوندیاں منزلاں بݨائنس تاں جو تساں سالیں دی گنتری تے حساب کوں جاݨ گھنو۔ اے سبھ کجھ اللہ سئیں حق نال

پیدا کیتے۔ او علم والی قوم کیتے آیات کھول کے بیان کریندے۔

إِنَّ فِي اخْتِلَافِ الَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَمَا خَلَقَ اللّٰهُ فِي السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ لَاٰيٰتٍ لِّقَوْمٍ يَّتَّقُوْنَ ۝٧

۷۔ بے شک رات ڈینہہ دے اگو پچھو آوݨ وچ تے جو کجھ اللہ سئیں آسمانیں تے زمینیں وچ پیدا کیتے اوندے وچ اوں قوم کیتے جیڑھی متقی ہے نشانن۔

إِنَّ الَّذِيْنَ لَا يَرْجُوْنَ لِقَآءَنَا وَرَضُوْا بِالْحَيٰوةِ الدُّنْيَا وَاطْمَاَنُّوْا بِهَا وَالَّذِيْنَ هُمْ عَنْ اٰيٰتِنَا غٰفِلُوْنَ ۝٨

۸۔ بے شک جیڑھے ساڈی ملاقات دی امید نہیں رکھیندے تے او دنیاوی زندگی تے راضی ہن تے ایندے اتے مطمئن تھئے پئین تے جیڑھے ساڈی آیات کنیں غافلن۔

اُولٰٓئِكَ مَاْوٰىهُمُ النَّارُ بِمَا كَانُوْا يَكْسِبُوْنَ ۝٩

۹۔ انہیں دا ٹھکاݨہ بھاہ اِت گالہوں جو او کمندے ہن

إِنَّ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ يَهْدِيْهِمْ رَبُّهُمْ بِاِيْمَانِهِمْ تَجْرِيْ مِنْ تَحْتِهِمُ الْاَنْهٰرُ فِيْ جَنّٰتِ النَّعِيْمِ ۝١٠

۱۰۔ بے شک نیک کرݨ والے مومن لوکیں کوں انہیں دا رب انہیں دی ایمان دی وجہ نال ہدایت ڈیسی تے نعمتیں والی بہشت وچ انہیں دے تلے نہراں وہندیاں پیاں ہوسن۔

دَعْوٰىهُمْ فِيْهَا سُبْحٰنَكَ اللّٰهُمَّ وَتَحِيَّتُهُمْ فِيْهَا سَلٰمٌ وَاٰخِرُ دَعْوٰىهُمْ اَنِ الْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ ۝١١

ع

۱۱۔ اوندے وچ انہیں دا سڈا اے ہوسی جو اے اللہ توں پاک ہیں تے اوندے وچ انہیں دا تحفہ سلامتی دا ہوسی تے چھیکڑی سڈ اے ہوسی جو ساریاں تعریفاں اللہ سئیں کیتے ہن جیڑھا سارے جہانیں دا رب۔

وَلَوْ يُعَجِّلُ اللّٰهُ لِلنَّاسِ الشَّرَّ اسْتِعْجَالَهُمْ بِالْخَيْرِ لَقُضِيَ اِلَيْهِمْ اَجَلُهُمْ فَنَذَرُ الَّذِيْنَ لَا يَرْجُوْنَ لِقَآءَنَا فِيْ طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُوْنَ ۝١٢

۱۲۔ تے جے اللہ سئیں لوکیں کیتے برائی دی ایویں جلدی کریندا جیویں او مال وچ جلدی کریندن تے انہیں دی مدت پوری تھی گئی ہوے ہا۔ تے جیڑھے ساڈی ملاقات دی امید نئیں رکھیندے اساں انہیں کوں چھوڑ ڈتے جو اپݨی منہ زوری وچ گردان تھئے رہن۔

وَاِذَا مَسَّ الْاِنْسَانَ الضُّرُّ دَعَانَا لِجَنْۢبِهٖٓ اَوْ قَاعِدًا اَوْ قَآئِمًا فَلَمَّا كَشَفْنَا عَنْهُ ضُرَّهٗ مَرَّ كَاَنْ لَّمْ يَدْعُنَآ اِلٰى ضُرٍّ مَّسَّهٗ كَذٰلِكَ زُيِّنَ لِلْمُسْرِفِيْنَ مَا كَانُوْا يَعْمَلُوْنَ ۝١٣

۱۳۔ تے جڈاں انسان کوں کوئی ڈکھ اندے او ساکوں پاسے دے بھر تے بیٹھیں تے کھڑیں ساکوں سڈیندے جیلھے اساں اوندے ڈکھ کوں ہٹا ڈیندے ہیں او ایویں لنگھ ویندے جو اوں ساکوں اپݨے ڈکھ دے ویلھے سڈیا وی نہ ہس ایویں حد کنیں ودھݨ والیں

کوں جو او کریندن سو صحنا کر کے ڈکھالیا گئے۔

وَلَقَدْ اَهْلَكْنَا الْقُرُوْنَ مِنْ قَبْلِكُمْ لَمَّا ظَلَمُوْا ۙ وَجَآءَتْهُمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنٰتِ وَمَا كَانُوْا لِيُؤْمِنُوْا ۭ كَذٰلِكَ نَجْزِي الْقَوْمَ الْمُجْرِمِيْنَ ﴿۱۳﴾

۱۳۔ تے تہاڈے کنیں پہلے اساں قومیں کوں ہلاک کیتے جڈاں انہیں ظلم کیتے تے انہیں دو رسول کھلے نشان گھن کے آئے ہن اونہیں منیا نئیں تے اساں مجرم قوم کوں ایویں سزا ڈیندے ہیں۔

ثُمَّ جَعَلْنٰكُمْ خَلٰٓئِفَ فِي الْاَرْضِ مِنْۢ بَعْدِهِمْ لِنَنْظُرَ كَيْفَ تَعْمَلُوْنَ ﴿۱۴﴾

۱۵۔ ول اساں انہیں دے بعد تہاکوں زمین وچ جانشین بنائے تاں جو اساں ڈیکھوں تساں کیویں کم کریندے ہو۔

وَاِذَا تُتْلٰى عَلَيْهِمْ اٰيَاتُنَا بَيِّنٰتٍ ۙ قَالَ الَّذِيْنَ لَا يَرْجُوْنَ لِقَآءَنَا ائْتِ بِقُرْاٰنٍ غَيْرِ هٰذَآ اَوْ بَدِّلْهُ ۭ قُلْ مَا يَكُوْنُ لِيْٓ اَنْ اُبَدِّلَهٗ مِنْ تِلْقَآئِ نَفْسِيْ ۚ اِنْ اَتَّبِعُ اِلَّا مَا يُوْحٰٓى اِلَيَّ ۚ اِنِّىْٓ اَخَافُ اِنْ عَصَيْتُ رَبِّيْ عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيْمٍ ﴿۱۵﴾

۱۶۔ تے جڈاں انہیں تے ساڈیاں کھلیاں آیتاں پڑھ کے سنایاں ویندن تے جیرھے ساڈی ملاقات دی امید نئیں رکھیندے آہدن ایندے علاوہ بیا قرآن گھن آیا انیکوں وٹا ڈے توں انہیں کوں آکھ ڈے جو میں اپنے ولو انیکوں نئیں بدل سگدا۔ میں تے محض اوندی پیروی کریندا جیرھی میڈو وحی کیتی ویندی ہے جے میں اپنے رب دی نافرمانی کراں ہیں وڈے ڈینہہ دے عذاب کنیں ڈرداں۔

قُلْ لَّوْ شَآءَ اللّٰهُ مَا تَلَوْتُهٗ عَلَيْكُمْ وَلَآ اَدْرٰىكُمْ بِهٖ ڮ فَقَدْ لَبِثْتُ فِيْكُمْ عُمُرًا مِّنْ قَبْلِهٖ ۭ اَفَلَا تَعْقِلُوْنَ ﴿۱۶﴾

۱۷۔ توں آکھ جے اللہ سئیں چاہندا تے میں اے تہاکوں پڑھ کے نہ سنڑیندا تے نہ ہیں تہاکوں ایندے متعلق ڈساں ہا تے میں تہاڈے درمیان ایں کنیں پہلے ہک عمر گذار چکیاں کیا تساں عقل کنیں کم نوہے گھندے۔

فَمَنْ اَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرٰى عَلَي اللّٰهِ كَذِبًا اَوْ كَذَّبَ بِاٰيٰتِهٖ ۭ اِنَّهٗ لَا يُفْلِحُ الْمُجْرِمُوْنَ ﴿۱۷﴾

۱۸۔ جیرھا اللہ تے کوڑ بدھے یا اوندی آیات کوں جھٹلاوے اوں کنیں وڈا ظالم کون بے شک مجرم کامیاب نئیں تھیندے۔

وَيَعْبُدُوْنَ مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ مَا لَا يَضُرُّھُمْ وَلَا يَنْفَعُھُمْ وَيَقُوْلُوْنَ هٰٓؤُلَاۗءِ شُفَعَاۗؤُنَا عِنْدَ اللّٰهِ ۭ قُلْ اَتُنَبِّـــــُٔوْنَ اللّٰهَ بِمَا لَا يَعْلَمُ فِي السَّمٰوٰتِ وَلَا فِي الْاَرْضِ ۭ سُبْحٰنَهٗ وَتَعٰلٰى عَمَّا يُشْرِكُوْنَ ﴿۱۸﴾

۱۹۔ تے او اللہ کوں چھوڑ کے انہیں دی عبادت کریندن جیرھے نہ انہیں کوں نقصان پچا سگدن تے نہ نفع تے آہدن اللہ دے کول ایہو ساڈے سفارشی ہن توں آکھ کیا تساں اللہ کوں او گال ڈسیندے ہو جیرھی آسمانیں

تے زمین وچ او نئیں جاݨدا۔ او پاک تے جو او شرک کریندن اوں کنیں اچی شان آلا ہِ

وَ مَا كَانَ النَّاسُ اِلَّاۤ اُمَّةً وَّاحِدَةً فَاخْتَلَفُوْا وَلَوْلَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِنْ رَّبِّكَ لَقُضِیَ بَیْنَهُمْ فِیْمَا فِیْهِ یَخْتَلِفُوْنَ ﴿۱۹﴾

۲۰۔ تے سارے لوک ہکا امت ہن ول انہیں اختلاف کیتے تے جیکر تیڈے رب ولو ہک گال نہ تھی چکی ہُوے ہا تے ول اوندا فیصلہ تھی ونجے ہا جیندے وچ او اختلاف کریندے پئین۔

وَ یَقُوْلُوْنَ لَوْلَاۤ اُنْزِلَ عَلَیْهِ اٰیَةٌ مِّنْ رَّبِّهٖ فَقُلْ اِنَّمَا الْغَیْبُ لِلّٰهِ فَانْتَظِرُوْا اِنِّیْ مَعَكُمْ مِّنَ الْمُنْتَظِرِیْنَ ﴿۲۰﴾

۲۱۔ تے او آہدن جو اوندے اتے اوندے رب ولو کوئی نشان کیوں نئیں لہایا گیا توں آکھ بے شک غیب اللہ کنیں ہے تساں انتظار کرو میں وی تہاڈے نال انتظار کرݨ والیں وچوں ہاں۔

وَ اِذَاۤ اَذَقْنَا النَّاسَ رَحْمَةً مِّنْۢ بَعْدِ ضَرَّآءَ مَسَّتْهُمْ اِذَا لَهُمْ مَّكْرٌ فِیْۤ اٰیَاتِنَا قُلِ اللّٰهُ اَسْرَعُ مَكْرًا اِنَّ رُسُلَنَا یَكْتُبُوْنَ مَا تَمْكُرُوْنَ ﴿۲۱﴾

۲۲۔ تے جڈاں لوکیں کوں انہیں وی تکلیف دے بعد جیرھی انہیں کوں پہنچدی ہِ رحمت دا مزہ چکھیندے ہیں تے او ہوں ویلھے ساڈی آیات وچ تدبیراں کرݨ پئے ویندن توں آکھ جو اللہ سئیں جلدی تدبیر کرݨ والا ہِ بے شک ساڈے رسول، فرشتے لکھدن جو تساں تدبیر کریندے ہِو۔

هُوَ الَّذِیْ یُسَیِّرُكُمْ فِی الْبَرِّ وَ الْبَحْرِ حَتّٰۤى اِذَا كُنْتُمْ فِی الْفُلْكِ وَ جَرَیْنَ بِهِمْ بِرِیْحٍ طَیِّبَةٍ وَّ فَرِحُوْا بِهَا جَآءَتْهَا رِیْحٌ عَاصِفٌ وَّ جَآءَهُمُ الْمَوْجُ مِنْ كُلِّ مَكَانٍ وَّ ظَنُّوْۤا اَنَّهُمْ اُحِیْطَ بِهِمْ دَعَوُا اللّٰهَ مُخْلِصِیْنَ لَهُ الدِّیْنَ لَىِٕنْ اَنْجَیْتَنَا مِنْ هٰذِهٖ لَنَكُوْنَنَّ مِنَ الشّٰكِرِیْنَ ﴿۲۲﴾

۲۳۔ او ہو ہِ جیرھا تہاکوں خشکی تے سمندر وچ چلیندے جڈاں تساں بیڑی وچ ہوندے ہِو تے چنگی ہوا دے نال او انہیں کوں چاکے ٹردی پئی ہوندی ہِ تے او اوندے اتے اکڑیندے پئے ہوندن۔ تے ول اوندے اتے ڈاڈھی اندھاری گھلدی ہِ تے انہیں تے ہر پاسوں لہراں اندن تے او خیال کریندن جو او ہݨ تباہ تھیندن او اللہ سئیں کوں اطاعت ہوندے کیتے خاص کریندے ہوئیں سڈیندن۔ جے تئیں ساکوں ایں کنیں بچا گدھا تے اساں ضرور شکر گذار بندے تھی ویسوں۔

فَلَمَّاۤ اَنْجٰىهُمْ اِذَا هُمْ یَبْغُوْنَ فِی الْاَرْضِ بِغَیْرِ الْحَقِّ

۲۴۔ تے جڈاں او انہیں کوں بچا گھندے

يٰۤاَيُّهَا النَّاسُ اِنَّمَا بَغْيُكُمْ عَلٰۤى اَنْفُسِكُمْ ۙ مَّتَاعَ الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا ۫ ثُمَّ اِلَيْنَا مَرْجِعُكُمْ فَنُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُوْنَ ﴿۲۳﴾

تے او ہوں و یلھے زمین وچ ناحق منہ زوری کریندن۔ اے لوکو تہاڈی منہ زوری تہاڈے اتے پوسی۔ دنیاوی زندگی دا فائدہ ہے ول تساں ساڈو ول اوسو ول اساں تہاکوں ڈسیسوں جو کجھ تساں کریندے ہادے۔

اِنَّمَا مَثَلُ الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا كَمَآءٍ اَنْزَلْنٰهُ مِنَ السَّمَآءِ فَاخْتَلَطَ بِهٖ نَبَاتُ الْاَرْضِ مِمَّا يَاْكُلُ النَّاسُ وَ الْاَنْعَامُ ؕ حَتّٰۤى اِذَاۤ اَخَذَتِ الْاَرْضُ زُخْرُفَهَا وَ ازَّيَّنَتْ وَ ظَنَّ اَهْلُهَاۤ اَنَّهُمْ قٰدِرُوْنَ عَلَيْهَاۤ ۙ اَتٰىهَاۤ اَمْرُنَا لَيْلًا اَوْ نَهَارًا فَجَعَلْنٰهَا حَصِيْدًا كَاَنْ لَّمْ تَغْنَ بِالْاَمْسِ ؕ كَذٰلِكَ نُفَصِّلُ الْاٰيٰتِ لِقَوْمٍ يَّتَفَكَّرُوْنَ ﴿۲۴﴾

۲۵۔ ایں دنیاوی زندگی دی مثال اوں پانی آلی کار جیرھا اساں جھڑکنیں وسائے۔ زمین دا بور تے رڑھیں اوندے نال رل ویندن جیندے وچو لوک تے ڈنگر کھندن تے جڈاں زمین اوندے ذریعہ سوہنڑپ پا گھندی ہے تے سونڑھیں تھی ویندی ہے اوندا مالک خیال کریندے جو بے شک او ایندے اتے قابض ساڈا حکم اوندو رات کوں یا ڈینہہ کوں اندے اساں الویں اپنیاں نشانیاں کھول کے بیان کریندے ہیں جیرھے سمجھیندن۔

وَ اللّٰهُ يَدْعُوْۤا اِلٰى دَارِ السَّلٰمِ ؕ وَ يَهْدِيْ مَنْ يَّشَآءُ اِلٰى صِرَاطٍ مُّسْتَقِيْمٍ ﴿۲۵﴾

۲۶۔ تے اللہ سلامتی دے گھر دو سڈیندے تے جینکوں چاہندے سدھے رستے دو ہدایت ڈیندے۔

لِلَّذِيْنَ اَحْسَنُوا الْحُسْنٰى وَ زِيَادَةٌ ؕ وَ لَا يَرْهَقُ وُجُوْهَهُمْ قَتَرٌ وَّ لَا ذِلَّةٌ ؕ اُولٰٓئِكَ اَصْحٰبُ الْجَنَّةِ ۚ هُمْ فِيْهَا خٰلِدُوْنَ ﴿۲۶﴾

۲۷۔ جیرھے نیکی کریندن انہیں کیتے چنگا بدلہ ہے تے ودھارادی ہے تے انہیں دے منہ تے نہ گردا ہوسی تے نہ ذلت اے بہشتی ہوسن تے اوندے وچ ہمیشہ رہسن

وَ الَّذِيْنَ كَسَبُوا السَّيِّاٰتِ جَزَآءُ سَيِّئَةٍۭ بِمِثْلِهَا ۙ وَ تَرْهَقُهُمْ ذِلَّةٌ ؕ مَا لَهُمْ مِّنَ اللّٰهِ مِنْ عَاصِمٍ ۚ كَاَنَّمَاۤ اُغْشِيَتْ وُجُوْهُهُمْ قِطَعًا مِّنَ الَّيْلِ مُظْلِمًا ؕ اُولٰٓئِكَ اَصْحٰبُ النَّارِ ۚ هُمْ فِيْهَا خٰلِدُوْنَ ﴿۲۷﴾

۲۸۔ تے جیرھے برائی کریندن اوندا بدلہ او ہو جیہاں ہے تے انہیں کوں ذلت پہنچسی تے اللہ کنیں انہیں کوں کوئی بچاونڑ والا نئیں۔ الویں ہوسی جویں انہیں دے منہ تے رات دے کئی کئی اندھارے ٹوٹے سٹ ڈتے گئے ہوون اے لوک دوزخی ہن ایندے وچ ہوں دیر تئیں رہسن

وَ يَوْمَ نَحْشُرُهُمْ جَمِيْعًا ثُمَّ نَقُوْلُ لِلَّذِيْنَ اَشْرَكُوْا مَكَانَكُمْ اَنْتُمْ وَ شُرَكَآؤُكُمْ ۚ فَزَيَّلْنَا بَيْنَهُمْ وَ قَالَ شُرَكَآؤُهُمْ مَّا كُنْتُمْ اِيَّانَا تَعْبُدُوْنَ ﴿۲۸﴾

۲۹۔ تے جڈاں اساں انہیں ساریں کوں کٹھا کرلیسوں تے ول آکھسوں انہیں وچو جیرھے شرک کریندے ہن جو تساں تے تہاڈے شریک کھڑے رہو تے اساں انہیں کوں انجو انج کرڈیسوں تے انہیں دے شریک

آکھسن تساں ساڈی عبادت تے نہ کریندے باوے ۔

فَكَفٰى بِاللّٰهِ شَهِيْدًاۢ بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ اِنْ كُنَّا عَنْ عِبَادَتِكُمْ لَغٰفِلِيْنَ ۝۳۰

۳۰۔ اللہ سئیں تہاڈے تے ساڈے درمیان کافی گواہ اساں تہاڈی عبادت کنیں غافل باسے ۔

هُنَالِكَ تَبْلُوْا كُلُّ نَفْسٍ مَّآ اَسْلَفَتْ وَرُدُّوْٓا اِلَى اللّٰهِ مَوْلٰىهُمُ الْحَقِّ وَضَلَّ عَنْهُمْ مَّا كَانُوْا يَفْتَرُوْنَ ۝۳۱

۳۱۔ اتھاں ہر جان جو اول رادھا ہوسی اوندا مزہ چکھسی تے او اللہ سئیں دو ولائے ویسن جیرھا انہیں دا سچا مالک تے جو او کوڑ بدھیندے ہن او انہیں کوں بھل ویسی

قُلْ مَنْ يَّرْزُقُكُمْ مِّنَ السَّمَآءِ وَالْاَرْضِ اَمَّنْ يَّمْلِكُ السَّمْعَ وَالْاَبْصَارَ وَمَنْ يُّخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَيُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ وَمَنْ يُّدَبِّرُ الْاَمْرَ فَسَيَقُوْلُوْنَ اللّٰهُ فَقُلْ اَفَلَا تَتَّقُوْنَ ۝۳۲

۳۲۔ توں آکھ آسمان تے زمین کنیں تہاکوں روزی کون ڈیندے تے کنیں تے اکھیں تے کیندا قبضہ ہے۔
تے کون مردے کنیں جیندے کوں کڈھیندے تے جیندے کنیں مردے کوں کڈھیندے تے ساری گالہیں دا انتظام کون کریندے او آکھسن اللہ سئیں توں آکھ کیا تساں تقویٰ اختیار نوے کریندے۔

فَذٰلِكُمُ اللّٰهُ رَبُّكُمُ الْحَقُّ فَمَاذَا بَعْدَ الْحَقِّ اِلَّا الضَّلٰلُ فَاَنّٰى تُصْرَفُوْنَ ۝۳۳

۳۳۔ اے تہاڈا اللہ ہے جیرھا تہاڈا رب تے حق کوں چھوڑ کے گمراہی دے سوا تہاکوں کیا ملسی تساں کیڈے پھیرے ویندے ہو۔

كَذٰلِكَ حَقَّتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ عَلَى الَّذِيْنَ فَسَقُوْٓا اَنَّهُمْ لَا يُؤْمِنُوْنَ ۝۳۴

۳۴۔ ایویں تیڈے رب دی گال جنہیں نافرمانی کیتی ہے انہیں تے پوری تھی گئی ہے بے شک او ایمان نہ انیسن۔

قُلْ هَلْ مِنْ شُرَكَآئِكُمْ مَّنْ يَّبْدَؤُا الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيْدُهٗ قُلِ اللّٰهُ يَبْدَؤُا الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيْدُهٗ فَاَنّٰى تُؤْفَكُوْنَ ۝۳۵

۳۵۔ توں آکھ کیا تہاڈے شریکیں وچوں کوئی ایجھا ہے جیرھا پہلی دفعہ پیدا کرے تے ولا اوں پیدا کر سگے توں آکھ اللہ سئیں پہلی دفعہ پیدا کریندے تے ولا ولاوی پیدا کر سگدے تے تساں کتھے پھیریئے ویندے ہو۔

قُلْ هَلْ مِنْ شُرَكَآئِكُمْ مَّنْ يَّهْدِيْٓ اِلَى الْحَقِّ قُلِ اللّٰهُ يَهْدِيْ لِلْحَقِّ اَفَمَنْ يَّهْدِيْٓ اِلَى الْحَقِّ اَحَقُّ اَنْ يُّتَّبَعَ اَمَّنْ لَّا يَهِدِّيْٓ اِلَّآ اَنْ يُّهْدٰى فَمَا لَكُمْ كَيْفَ تَحْكُمُوْنَ ۝۳۶

۳۶۔ توں آکھ کیا تہاڈے شریکیں وچوں کوئی ہے جیرھا سچائی دا راہ ڈکھالے توں آکھ اللہ سئیں سچائی دا راہ ڈکھلیندے۔ کیا جیرھا حق دا راہ ڈکھلیندے او زیادہ حق رکھیندے جو اوندی پیروی کیتی ونجے یا او جیرھا سدھا راہ نئیں ڈکھیندا بتھو ہونکوں سدھا

راہ ڈکھایا ونجے تہاکوں کیا تھی گئے تساں کینجھا فیصلہ کریندے ہو؟

وَمَا يَتَّبِعُ أَكْثَرُهُمْ إِلَّا ظَنًّا ۚ إِنَّ الظَّنَّ لَا يُغْنِي مِنَ الْحَقِّ شَيْئًا ۚ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِمَا يَفْعَلُونَ ﴿۳۶﴾

۳۷۔ انہیں وچوں اکثر محض ظن دی پیروی کریندن بے شک وہم حق دے مقابلے وچ کجھ وی فائدہ نئیں پچیندا۔ بے شک اللہ سئیں بہوں جانڑ والا ہے جو او کریندن ۔

وَمَا كَانَ هَٰذَا الْقُرْآنُ أَنْ يُفْتَرَىٰ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلَٰكِنْ تَصْدِيقَ الَّذِي بَيْنَ يَدَيْهِ وَتَفْصِيلَ الْكِتَابِ لَا رَيْبَ فِيهِ مِنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿۳۷﴾

۳۸۔ تے اے قرآن اللہ دے سوا کہیں کولھوں کوڑ نال نہ بنڑایا ونج سگدا ہا تے اے قرآن اوندی تصدیق کریندے جو ایں کنیں پہلے ہا تے کتاب کوں کھول کے بیان کریندے ایندے وچ کوئی شک نئیں جو اے کتاب تمام جہانیں دے رب ولوں ہے ۔

أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَاهُ ۖ قُلْ فَأْتُوا بِسُورَةٍ مِثْلِهِ وَادْعُوا مَنِ اسْتَطَعْتُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿۳۸﴾

۳۹۔ کیا او آہدن جو ایں ایکوں کوڑ نال بنڑا گدھے توں آکھ تساں ایہو جہیں سورت بنڑا کے گھن آؤ تے جے تساں سچے ہو تے تساں اللہ دے سوا جیندی تہاکوں طاقت ہووے اونکوں کوں وی (مدد کیتے) سڈ گھنو

بَلْ كَذَّبُوا بِمَا لَمْ يُحِيطُوا بِعِلْمِهِ وَلَمَّا يَأْتِهِمْ تَأْوِيلُهُ ۚ كَذَٰلِكَ كَذَّبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ ۖ فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الظَّالِمِينَ ﴿۳۹﴾

۴۰۔ سچ اے ہے جو انہیں ایجھی چیز کوں کوڑ سمجھے جیندا انہیں کوں پورا علم وی نئیں تے نہ ہنڑ تک انہیں تیں ایندی کوئی حقیقت کھلی ہے ایویں انہیں کنیں پہلے لوکیں وی جھٹلایا ہا تے توں ڈیکھ ظالمیں دا انجام کیویں تھندے ۔

وَمِنْهُمْ مَنْ يُؤْمِنُ بِهِ وَمِنْهُمْ مَنْ لَا يُؤْمِنُ بِهِ ۚ وَرَبُّكَ أَعْلَمُ بِالْمُفْسِدِينَ ﴿۴۰﴾

۴۱۔ انہیں وچوں کجھ ایندے تے ایمان گھن اوسن تے کجھ نہ منیسن تے تیڈا رب گیڑ گھتنڑ والیں کوں بڑا ڈھا جانڑدے ۔

وَإِنْ كَذَّبُوكَ فَقُلْ لِي عَمَلِي وَلَكُمْ عَمَلُكُمْ ۖ أَنْتُمْ بَرِيئُونَ مِمَّا أَعْمَلُ وَأَنَا بَرِيءٌ مِمَّا تَعْمَلُونَ ﴿۴۱﴾

۴۲۔ تے جے او تیکوں کوڑا سمجھن تے توں آکھ میڈے واسطے میڈا عمل تے تہاڈا عمل تہاڈے نال۔ جو میں عمل کریندا ں تساں انہیں کنیں بری ہو تے جو تساں کریندے ہو اوں کنیں میں بری آں ۔

وَمِنْهُمْ مَنْ يَسْتَمِعُونَ إِلَيْكَ ۚ أَفَأَنْتَ تُسْمِعُ الصُّمَّ وَلَوْ كَانُوا لَا يَعْقِلُونَ ﴿۴۲﴾

۴۳۔ تے انہیں وچ کجھ ایجھیں جیڑھے تیڈی گال سنڑن کیتے کن لائی رکھدن کیا توں بوڑے کوں سنڑا سگدیں

بھانویں او عقل کنیں کم نہ گھندے ہوون۔

وَمِنْهُمْ مَّنْ يَّنْظُرُ اِلَيْكَ ۚ اَفَاَنْتَ تَهْدِى الْعُمْىَ وَلَوْ كَانُوْا لَا يُبْصِرُوْنَ ﴿٤٣﴾

۴۳۔ تے انہیں وچوں کجھ تیڈو تکی رہ ویندن تے کیا توں اینجھیں اندھیں کوں راہ ڈکھا سگدیں بھانویں او ڈیہدے نہ ہوون۔

اِنَّ اللّٰهَ لَا يَظْلِمُ النَّاسَ شَيْئًا وَّلٰكِنَّ النَّاسَ اَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُوْنَ ﴿٤٤﴾

۴۵۔ بے شک اللہ سئیں لوکیں تے کجھ وی ظلم نئیں کریندا اصل لوک اپنڑے اتے آپ ظلم کریندن۔

وَيَوْمَ يَحْشُرُهُمْ كَاَنْ لَّمْ يَلْبَثُوْٓا اِلَّا سَاعَةً مِّنَ النَّهَارِ يَتَعَارَفُوْنَ بَيْنَهُمْ ۗ قَدْ خَسِرَ الَّذِيْنَ كَذَّبُوْا بِلِقَآءِ اللّٰهِ وَمَا كَانُوْا مُهْتَدِيْنَ ﴿٤٥﴾

۴۶۔ تے جیرھے ڈینہہ انہیں کوں اینجھی حالت وچ کٹھا کریسی جیویں او ڈینہہ دا محض ہک لحظہ رہ گیئن او ہک ڈوجھے کوں سنجانسن۔ او لوک گھاٹے وچ ہن جنہیں اللہ دی ملاقات کوں جھٹلائے تے انہیں ہدایت نئیں پاتی۔

وَاِمَّا نُرِيَنَّكَ بَعْضَ الَّذِىْ نَعِدُهُمْ اَوْ نَتَوَفَّيَنَّكَ فَاِلَيْنَا مَرْجِعُهُمْ ثُمَّ اللّٰهُ شَهِيْدٌ عَلٰى مَا يَفْعَلُوْنَ ﴿٤٦﴾

۴۷۔ تے یا اساں تیکوں اوندا کجھ ڈکھا ڈیسوں جو اساں وعدہ کیتے انہیں نال یا وفات ڈے ڈیوں۔ انہیں ولٹا ساڈو ہے ول اللہ سئیں خوب گواہ جو کجھ او کریندن۔

وَلِكُلِّ اُمَّةٍ رَّسُوْلٌ ۚ فَاِذَا جَآءَ رَسُوْلُهُمْ قُضِىَ بَيْنَهُمْ بِالْقِسْطِ وَهُمْ لَا يُظْلَمُوْنَ ﴿٤٧﴾

۴۸۔ ہر امت واسطے ہک رسول جڈاں انہیں دا رسول اندے انہیں دے درمیان انصاف نال فیصلہ کر ڈتا ویندے تے انہیں تے کوئی ظلم نئیں کیتا ویندا۔

وَيَقُوْلُوْنَ مَتٰى هٰذَا الْوَعْدُ اِنْ كُنْتُمْ صٰدِقِيْنَ ﴿٤٨﴾

۴۹۔ تے آہدن اے وعدہ کڈاں پورا تھی سی جے تساں سچے ہو۔

قُلْ لَّآ اَمْلِكُ لِنَفْسِىْ ضَرًّا وَّلَا نَفْعًا اِلَّا مَا شَآءَ اللّٰهُ ۗ لِكُلِّ اُمَّةٍ اَجَلٌ ۚ اِذَا جَآءَ اَجَلُهُمْ فَلَا يَسْتَاْخِرُوْنَ سَاعَةً وَّلَا يَسْتَقْدِمُوْنَ ﴿٤٩﴾

۵۰۔ توں آکھ میں تے اپنڑے واسطے وی نفع تے نقصان دا اختیار نئیں رکھیندا سوائے ایندے جو اللہ چاہے۔ ہر قوم دی ہک مدت جڈاں انہیں دی مدت اندی ہے نہ او ہک لحظہ پچھوتے تھی کے نپج سگدن تے نہ اگو تھی کے۔

قُلْ اَرَءَيْتُمْ اِنْ اَتٰىكُمْ عَذَابُهٗ بَيَاتًا اَوْ نَهَارًا مَّاذَا يَسْتَعْجِلُ مِنْهُ الْمُجْرِمُوْنَ ﴿٥٠﴾

۵۱۔ توں آکھ تساں ڈسو جے او عذاب رات کوں یا ڈینہہ کوں تہاڈو آونجے مجرم اوں کنیں کیویں بھج سگدن۔

اَثُمَّ اِذَا مَا وَقَعَ اٰمَنْتُمْ بِهٖ ۗ آٰلْئٰنَ وَقَدْ كُنْتُمْ بِهٖ تَسْتَعْجِلُوْنَ ﴿٥١﴾

۵۲۔ کیا جڈاں او عذاب آویسی ول تساں من گھنسو۔ ہنڑ (منیندے ہو) تے تساں پہلے جلدی منگدے با دے۔

ثُمَّ قِيلَ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا ذُوقُوا عَذَابَ الْخُلْدِ ۚ هَلْ تُجْزَوْنَ إِلَّا بِمَا كُنتُمْ تَكْسِبُونَ ۝۵۲

۵۲۔ ول ظالمیں کوں آکھیا ویسی دیر تیئں رہݨ آلا عذاب چکھو کیا تہاکوں تہاڈے عملیں دا بدلہ نئیں ڈِتا ویندا پیا۔

وَيَسْتَنبِئُونَكَ أَحَقٌّ هُوَ ۖ قُلْ إِي وَرَبِّي إِنَّهُ لَحَقٌّ ۖ وَمَا أَنتُم بِمُعْجِزِينَ ۝۵۳

۵۴۔ تے او تیں کنیں پچھدن کیا عذاب برحق توں آکھ ہا میڈے رب دی قسم بے شک او برحق تے تساں ہرا نوے سگدے۔

وَلَوْ أَنَّ لِكُلِّ نَفْسٍ ظَلَمَتْ مَا فِي الْأَرْضِ لَافْتَدَتْ بِهِ ۗ وَأَسَرُّوا النَّدَامَةَ لَمَّا رَأَوُا الْعَذَابَ ۖ وَقُضِيَ بَيْنَهُم بِالْقِسْطِ ۚ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ۝۵۴

۵۵۔ تے جے ہر جان واسطے جیں ظلم کیتے زمین وچ جو کجھ ہے اونکوں بل ویندا تے او بھونگا ڈے کے جاݨ چھڑا گھندے تے جڈاں او عذاب کوں ڈیکھسن تے شرمندگی کوں لکیسن تے انہیں دے درمیان انصاف نال فیصلہ کر ڈِتا ویسی تے انہیں تے ظلم نہ کیتا ویسی۔

أَلَا إِنَّ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ ۗ أَلَا إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ۝۵۵

۵۶۔ سݨو بے شک جو آسمانیں تے زمین وچ او اللہ داہے تے بے شک اللہ دا وعدہ سچا ہے تے اصل وچ بہوں سارے لوک جاݨدے نئیں۔

هُوَ يُحْيِي وَيُمِيتُ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ۝۵۶

۵۷۔ او ہو جویندے تے او ہو مریندے تے ہوندو تساں ولائے ویسو۔

يَا أَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَتْكُم مَّوْعِظَةٌ مِّن رَّبِّكُمْ وَشِفَاءٌ لِّمَا فِي الصُّدُورِ وَهُدًى وَرَحْمَةٌ لِّلْمُؤْمِنِينَ ۝۵۷

۵۸۔ اے لوگو! تہاڈو تہاڈے رب کنیں نصیحت آگئی ہے تے سینے دی بیماریں کیتے شفاء تے ہدایت تے مومنیں کیتے رحمت۔

قُلْ بِفَضْلِ اللَّهِ وَبِرَحْمَتِهِ فَبِذَٰلِكَ فَلْيَفْرَحُوا هُوَ خَيْرٌ مِّمَّا يَجْمَعُونَ ۝۵۸

۵۹۔ توں آکھ اے اللہ دے فضل تے اوندی رحمت نالِ تے او ایندے اتے خوش تھیون اے اوں کنیں چنگا ہے جو او جمع کریندے پین۔

قُلْ أَرَأَيْتُم مَّا أَنزَلَ اللَّهُ لَكُم مِّن رِّزْقٍ فَجَعَلْتُم مِّنْهُ حَرَامًا وَحَلَالًا قُلْ آللَّهُ أَذِنَ لَكُمْ ۖ أَمْ عَلَى اللَّهِ تَفْتَرُونَ ۝۵۹

۶۰۔ توں آکھ تساں ڈسو جو اللہ سئیں لہائے تہاڈے واسطے رزق تے تساں اوندے وچو کجھ حرام تے حلال کر گِدے توں آکھ کیا اللہ سئیں تہاکوں اجازت ڈِتی ہے

یا تساں اللہ تے کوڑ بدھی کھڑے ہو۔

وَمَا ظَنُّ الَّذِيْنَ يَفْتَرُوْنَ عَلَى اللّٰهِ الْكَذِبَ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ ۭ اِنَّ اللّٰهَ لَذُوْ فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ وَلٰكِنَّ اَكْثَرَھُمْ لَا يَشْكُرُوْنَ ۝۶۰

۶۱۔ جیرھے لوک اللہ تے کوڑ بدھیندن انہیں دا قیامت دے ڈینہہ دے متلق کیا خیال ہے شک اللہ لوکیں تے فضل کرݨ والا ہے تے انہیں وچوں اکثر لوک شکر نئیں کریندے۔ ع

وَمَا تَكُوْنُ فِيْ شَاْنٍ وَّمَا تَتْلُوْا مِنْهُ مِنْ قُرْاٰنٍ وَّلَا تَعْمَلُوْنَ مِنْ عَمَلٍ اِلَّا كُنَّا عَلَيْكُمْ شُهُوْدًا اِذْ تُفِيْضُوْنَ فِيْهِ ۭ وَمَا يَعْزُبُ عَنْ رَّبِّكَ مِنْ مِّثْقَالِ ذَرَّةٍ فِي الْاَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاۗءِ وَلَآ اَصْغَرَ مِنْ ذٰلِكَ وَلَآ اَكْبَرَ اِلَّا فِيْ كِتٰبٍ مُّبِيْنٍ ۝۶۱

۶۲۔ تساں کہیں حالت وچ نوھے ہوندے تے تساں قرآن وچوں کوئی حصہ نوھے پڑھدے تے تساں کوئی کم نوھے کریندے تے اساں تہاکوں پوری طرحاں ڈیہدے پئے ہوندے ہیں جڈاں تساں اوندے وچ مشغول ہوندے ہو تیڈے رب کنیں زمین وچ ذرہ وی کوئی شئے نئیں لکی پئی تے نہ آسمان وچ تے نہ ایں کنیں چھوٹی تے نہ وڈی بچ اے ہے جو او کھلی کتاب وچ ہن۔

اَلَآ اِنَّ اَوْلِيَاۗءَ اللّٰهِ لَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُوْنَ ۝۶۲

۶۳۔ سنو بے شک اللہ دے دوستیں تے نہ کوئی ڈر تے نہ او مونجھے تھیندن۔

الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَكَانُوْا يَتَّقُوْنَ ۝۶۳

۶۴۔ جیرھے ایمان انیندن تے تقویٰ اختیار کریندن۔

لَهُمُ الْبُشْرٰى فِي الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا وَفِي الْاٰخِرَةِ ۭ لَا تَبْدِيْلَ لِكَلِمٰتِ اللّٰهِ ۭ ذٰلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيْمُ ۝۶۴

۶۵۔ انہیں واسطے دنیاوی زندگی وچ وی خوشخبری ہے تے آخرت وچ وی تے اللہ دے گالہیں وچ کوئی تبدیلی نئیں اے بہوں وڈی کامیابی ہے۔

وَلَا يَحْزُنْكَ قَوْلُهُمْ ۘ اِنَّ الْعِزَّةَ لِلّٰهِ جَمِيْعًا ۭ هُوَ السَّمِيْعُ الْعَلِيْمُ ۝۶۵

۶۶۔ تے انہیں دی گال تیکوں مونجھا نہ کرے۔ بے شک عزت ساری اللہ دی ہے (تے غلبہ وی) او بہوں سݨݨ والا تے جاݨݨ والا ہے۔

اَلَآ اِنَّ لِلّٰهِ مَنْ فِي السَّمٰوٰتِ وَمَنْ فِي الْاَرْضِ ۭ وَمَا يَتَّبِعُ الَّذِيْنَ يَدْعُوْنَ مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ شُرَكَاۗءَ ۭ اِنْ يَّتَّبِعُوْنَ اِلَّا الظَّنَّ وَاِنْ هُمْ اِلَّا يَخْرُصُوْنَ ۝۶۶

۶۷۔ سنو جو کجھ آسمانیں تے زمین وچ او اللہ دا ہے۔ تے جیرھے اللہ دے سواے شریک بݨیندن او انہیں دی پیروی نئیں کریندے او صرف اپݨے وہم دی پیروی کریندن تے او اٹکلیں نال کم کریندن۔

هُوَ الَّذِیۡ جَعَلَ لَکُمُ الَّیۡلَ لِتَسۡکُنُوۡا فِیۡهِ وَ النَّهَارَ مُبۡصِرًا ؕ اِنَّ فِیۡ ذٰلِکَ لَاٰیٰتٍ لِّقَوۡمٍ یَّسۡمَعُوۡنَ ﴿۶۸﴾

۶۸۔ اوہو ہے جیں تہاڈے واسطے رات بݨائی ہے۔ تاں جو تساں آرام پاؤ تے ݙینہہ روشن بݨائس بے شک ایندے وچ اوں قوم کیتے جیرھی سݨدی ہے نشانیاں ہن۔

قَالُوا اتَّخَذَ اللّٰهُ وَلَدًا سُبۡحٰنَهٗ ؕ هُوَ الۡغَنِیُّ ؕ لَهٗ مَا فِی السَّمٰوٰتِ وَ مَا فِی الۡاَرۡضِ ؕ اِنۡ عِنۡدَکُمۡ مِّنۡ سُلۡطٰنٍۭ بِهٰذَا ؕ اَتَقُوۡلُوۡنَ عَلَی اللّٰهِ مَا لَا تَعۡلَمُوۡنَ ﴿۶۹﴾

۶۹۔ انہیں آکھئے جو اللہ سئیں پتر بݨا گدھے او پاک اور بے نیاز اوندے واسطے ہے جو آسمانیں وچ تے جو زمین وچ ایندی تساں کنیں کوئی دلیل کائے نئیں۔ کیا تساں اللہ سئیں دے متعلق او گال آہدے ہو جیندا تہاکوں علم نئیں۔

قُلۡ اِنَّ الَّذِیۡنَ یَفۡتَرُوۡنَ عَلَی اللّٰهِ الۡکَذِبَ لَا یُفۡلِحُوۡنَ ﴿۷۰﴾

۷۰۔ توں آکھ بے شک جیرھے اللہ تے کوڑ ہدھیندن او کامیاب نئیں تھیندے۔

مَتَاعٌ فِی الدُّنۡیَا ثُمَّ اِلَیۡنَا مَرۡجِعُهُمۡ ثُمَّ نُذِیۡقُهُمُ الۡعَذَابَ الشَّدِیۡدَ بِمَا کَانُوۡا یَکۡفُرُوۡنَ ﴿۷۱﴾

۷۱۔ دنیا وچ تھوڑا فائدہ ہے ول انہیں ساݙو ولݨے ول اساں انہیں کوں ݙاڈھا عذاب چکھیسوں ات گالہوں جو او کفر کریندن۔

وَ اتۡلُ عَلَیۡهِمۡ نَبَاَ نُوۡحٍ ۘ اِذۡ قَالَ لِقَوۡمِهٖ یٰقَوۡمِ اِنۡ کَانَ کَبُرَ عَلَیۡکُمۡ مَّقَامِیۡ وَ تَذۡکِیۡرِیۡ بِاٰیٰتِ اللّٰهِ فَعَلَی اللّٰهِ تَوَکَّلۡتُ فَاَجۡمِعُوۡۤا اَمۡرَکُمۡ وَ شُرَکَآءَکُمۡ ثُمَّ لَا یَکُنۡ اَمۡرُکُمۡ عَلَیۡکُمۡ غُمَّةً ثُمَّ اقۡضُوۡۤا اِلَیَّ وَ لَا تُنۡظِرُوۡنِ ﴿۷۲﴾

۷۲۔ انہیں کوں نوح دی خبر سݨا جݙاں اوں اپݨی قوم کوں آکھیا جو اے میݙی قوم جے میݙا مرتبہ تے اللہ دی آیات نال میݙا نصیحت کرݨ تہاکوں چنگا نئیں لگدا تے میݙا اللہ تے بھروسہ ہے تساں آپ تے اپݨے شریکیں تے سانہیں تے تدبیریں کوں جمع رکھنو تجھیں تہاڈے ان تے تہاڈی کوئی گال لکی نہ رہ ونڄے ول میݙے خلاف فیصلہ کر ݙیو تے میکوں مہلت نہ ݙیو۔

فَاِنۡ تَوَلَّیۡتُمۡ فَمَا سَاَلۡتُکُمۡ مِّنۡ اَجۡرٍ ؕ اِنۡ اَجۡرِیَ اِلَّا عَلَی اللّٰهِ ۙ وَ اُمِرۡتُ اَنۡ اَکُوۡنَ مِنَ الۡمُسۡلِمِیۡنَ ﴿۷۳﴾

۷۳۔ جے تساں پھر و نجو ہیں تساں کنیں کوئی اجر نئیں منگدا میݙا بدلہ اللہ کنیں ہے تے میکوں حکم ݙتا گئے جو میں پورا فرمانبردار بݨ ونڄاں۔

فَکَذَّبُوۡهُ فَنَجَّیۡنٰهُ وَ مَنۡ مَّعَهٗ فِی الۡفُلۡکِ وَ جَعَلۡنٰهُمۡ خَلٰٓئِفَ وَ اَغۡرَقۡنَا الَّذِیۡنَ کَذَّبُوۡا بِاٰیٰتِنَا ۚ فَانۡظُرۡ کَیۡفَ کَانَ عَاقِبَةُ

۷۴۔ انہیں اونکوں جھٹلائے تے اساں اونکوں تے اوندے نال آلیں کوں بیڑی وچ بچا گدھے تے اساں انہیں کوں جانشین بݨائے تے جنہیں ساݙی آیات کوں

الْمُنْذَرِيْنَ ﴿۷۳﴾

جھٹلائے اساں انہیں کوں غرق کر ڈتے تاں ڈیکھ جو انہیں دا کیا انجام جنہیں کوں ڈرایا گیا ہا۔

ثُمَّ بَعَثْنَا مِنْۢ بَعْدِهٖ رُسُلًا اِلٰى قَوْمِهِمْ فَجَآءُوْهُمْ بِالْبَيِّنٰتِ فَمَا كَانُوْا لِيُؤْمِنُوْا بِمَا كَذَّبُوْا بِهٖ مِنْ قَبْلُ ؕ كَذٰلِكَ نَطْبَعُ عَلٰى قُلُوْبِ الْمُعْتَدِيْنَ ﴿۷۴﴾

۷۵۔ ول اساں اوندے بعد انہیں دی قوم دو رسول پٹھیئن او انہیں دو کھلے کھلے نشان گھن کے آئن جیرھے ایں کنیں پہلے جھٹلا چکئے ہن اونہیں نئیں منیا۔ ایویں اساں حدکنیں ودھن والیں دے دلیں تے مہر لا ڈیندے ہیں۔

ثُمَّ بَعَثْنَا مِنْۢ بَعْدِهِمْ مُّوْسٰى وَهٰرُوْنَ اِلٰى فِرْعَوْنَ وَمَلَاۡئِهٖ بِاٰيٰتِنَا فَاسْتَكْبَرُوْا وَكَانُوْا قَوْمًا مُّجْرِمِيْنَ ﴿۷۵﴾

۷۶۔ بچھیں اساں انہیں دے بعد موسیٰ تے ہارون کوں فرعون تے اوندے سرداریں دو پھیٹے اپنے نشان ڈے کے انہیں وڈائی کیتی تے او مجرم قوم ہائی

فَلَمَّا جَآءَهُمُ الْحَقُّ مِنْ عِنْدِنَا قَالُوْٓا اِنَّ هٰذَا لَسِحْرٌ مُّبِيْنٌ ﴿۷۶﴾

۷۷۔ تے جڈاں انہیں دو ساڈے ولوں حق آ گئے انہیں آکھئے اے تے بے شک کھلا کھلا جادو ہے۔

قَالَ مُوْسٰٓى اَتَقُوْلُوْنَ لِلْحَقِّ لَمَّا جَآءَكُمْ ؕ اَسِحْرٌ هٰذَا ؕ وَلَا يُفْلِحُ السّٰحِرُوْنَ ﴿۷۷﴾

۷۸۔ موسیٰ آکھئے کیا تساں حق دے متعلق اے آہدے ہو جڈاں او تہاڈے دو آ گئے کیا اے جادو ہے تے جادوگر کامیاب نئیں تھیندے۔

قَالُوْٓا اَجِئْتَنَا لِتَلْفِتَنَا عَمَّا وَجَدْنَا عَلَيْهِ اٰبَآءَنَا وَتَكُوْنَ لَكُمَا الْكِبْرِيَآءُ فِى الْاَرْضِ ؕ وَمَا نَحْنُ لَكُمَا بِمُؤْمِنِيْنَ ﴿۷۸﴾

۷۹۔ انہیں آکھئے کیا توں ساڈے کولہوں ایں واسطے آئیں جو توں ساکوں اتھوں ہٹا ڈیویں جیندے اتے اساں اپنے پیو ڈاڈے کوں پاتے تے ملک وچ تہاکوں وڈائی مل ونجے اساں تہاکوں اصلو نہ منیسوں۔

وَقَالَ فِرْعَوْنُ ائْتُوْنِىْ بِكُلِّ سٰحِرٍ عَلِيْمٍ ﴿۷۹﴾

۸۰۔ تے فرعون آکھئے تساں میڈو ہر علم والے جادوگر کوں گھن آؤ۔

فَلَمَّا جَآءَ السَّحَرَةُ قَالَ لَهُمْ مُّوْسٰٓى اَلْقُوْا مَآ اَنْتُمْ مُّلْقُوْنَ ﴿۸۰﴾

۸۱۔ جڈاں جادوگر آ گئین انہیں کوں موسیٰ آکھئے جو تساں سٹنے او سٹو۔

فَلَمَّآ اَلْقَوْا قَالَ مُوْسٰى مَا جِئْتُمْ بِهِ ۙ السِّحْرُ ؕ اِنَّ اللّٰهَ سَيُبْطِلُهٗ ؕ اِنَّ اللّٰهَ لَا يُصْلِحُ عَمَلَ الْمُفْسِدِيْنَ ﴿۸۱﴾

۸۲۔ جڈاں انہیں سٹئے موسیٰ آکھئے جو تساں گھن آئے ہو تے پیش کیتے اے سارا دوکھا ہے بے شک اللہ سئیں اینکوں ضرور مٹا ڈیسی بے شک اللہ سئیں فساد کرن والیں دے کم کوں کامیاب نئیں کریندا۔

وَ يُحِقُّ اللّٰهُ الْحَقَّ بِكَلِمٰتِهٖ وَلَوْ كَرِهَ الْمُجْرِمُوْنَ ﴿۸۲﴾

۸۲۔ تے اللہ سئیں حق کوں اپنڑے گالہیں دے نال سچا ثابت کریندے بھانویں مجرم ناپسند کرن۔

فَمَآ اٰمَنَ لِمُوْسٰٓى اِلَّا ذُرِّيَّةٌ مِّنْ قَوْمِهٖ عَلٰى خَوْفٍ مِّنْ فِرْعَوْنَ وَ مَلَا۟ئِهِمْ اَنْ يَّفْتِنَهُمْ ؕ وَ اِنَّ فِرْعَوْنَ لَعَالٍ فِى الْاَرْضِ ۚ وَ اِنَّهٗ لَمِنَ الْمُسْرِفِيْنَ ﴿۸۳﴾

۸۳۔ تے موسیٰ تے اوندی قوم دے تھوڑے جہیں جوان ایمان گھن آئے باقیں ایں ڈر توں نہ منیا ہا جو فرعون تے اوندے سردار انہیں کوں کہیں مصیبت وچ نہ پاڈیون تے بے شک فرعون زمین وچ وڈا بنڑیا پیا ہا تے بے شک او حد کنیں ودھنڑ والیں وچوں ہا۔

وَ قَالَ مُوْسٰى يٰقَوْمِ اِنْ كُنْتُمْ اٰمَنْتُمْ بِاللّٰهِ فَعَلَيْهِ تَوَكَّلُوْٓا اِنْ كُنْتُمْ مُّسْلِمِيْنَ ﴿۸۴﴾

۸۴۔ تے موسیٰ آکھیئے اے میڈی قوم جے تساں اللہ تیں ایمان انیدے ہو تے اوندے اتے بھروسہ کرو جے تساں سچے فرمانبردار ہوے۔

فَقَالُوْا عَلَى اللّٰهِ تَوَكَّلْنَا ۚ رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا فِتْنَةً لِّلْقَوْمِ الظّٰلِمِيْنَ ﴿۸۵﴾

۸۵۔ انہیں آکھیئے اساں اللہ تے بھروسہ رکھیندے ہیں اے ساڈے رب ساکوں ظالم قوم کیتے آزمائش دا سبب نہ بنڑا۔

وَ نَجِّنَا بِرَحْمَتِكَ مِنَ الْقَوْمِ الْكٰفِرِيْنَ ﴿۸۶﴾

۸۶۔ تے ساکوں کافریں کنیں اپنڑی رحمت نال بچا۔

وَ اَوْحَيْنَآ اِلٰى مُوْسٰى وَ اَخِيْهِ اَنْ تَبَوَّاٰ لِقَوْمِكُمَا بِمِصْرَ بُيُوْتًا وَّ اجْعَلُوْا بُيُوْتَكُمْ قِبْلَةً وَّ اَقِيْمُوا الصَّلٰوةَ ؕ وَ بَشِّرِ الْمُؤْمِنِيْنَ ﴿۸۷﴾

۸۷۔ تے اساں موسیٰ تے اوندے بھرا کوں وحی کیتی جو تساں مصر وچ اپنڑی قوم وا سطے رہنڑ دیاں کجھ جہیں خاص کر گھنو تے اپنڑے گھریں کوں آمنے سامنڑے بنڑاؤ تے نماز ٹھاکے پڑھو تے مومنیں کوں خوش خبری ڈے ڈے۔

وَ قَالَ مُوْسٰى رَبَّنَآ اِنَّكَ اٰتَيْتَ فِرْعَوْنَ وَ مَلَاَهٗ زِيْنَةً وَّ اَمْوَالًا فِى الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا ۙ رَبَّنَا لِيُضِلُّوْا عَنْ سَبِيْلِكَ ۚ رَبَّنَا اطْمِسْ عَلٰٓى اَمْوَالِهِمْ وَ اشْدُدْ عَلٰى قُلُوْبِهِمْ فَلَا يُؤْمِنُوْا حَتّٰى يَرَوُا الْعَذَابَ الْاَلِيْمَ ﴿۸۸﴾

۸۸۔ تے موسیٰ آکھیا اے ساڈے رب بے شک تیں فرعون تے اوندے سرداریں کوں سوٹھپ (دنیا دا) ڈتے تے دنیاوی زندگی وچ مال ڈتے اے ساڈے رب ایں واسطے جو او تیڈے رستے کنیں ہٹاون اے ساڈے رب انہیں دے مال برباد کر ڈے تے انہیں دے دلیں تے سزا لہا او ایمان نہ انیسن جے تیں او ڈکھ والا عذاب نہ ڈیکھن۔

قَالَ قَدْ أُجِيبَتْ دَّعْوَتُكُمَا فَاسْتَقِيمَا وَلَا تَتَّبِعَآنِّ سَبِيلَ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ ﴿۹۰﴾

۹۰۔ اللہ سئیں فرمائے تہاڈی ڈوناہیں دی دعا قبول کرگدی گئی ہے تے تساں ڈوہیں پیر جمائی رہو تے انہیں دے راہ دی پیروی اصلو نہ کرو جیڑھے علم نئیں رکھیندے۔

وَجٰوَزْنَا بِبَنِيٓ إِسْرَآءِيلَ الْبَحْرَ فَأَتْبَعَهُمْ فِرْعَوْنُ وَجُنُودُهُ بَغْيًا وَّعَدْوًا ۖ حَتّٰىٓ إِذَآ أَدْرَكَهُ الْغَرَقُ قَالَ اٰمَنْتُ أَنَّهُ لَآ إِلٰهَ إِلَّا الَّذِيٓ اٰمَنَتْ بِهِ بَنُوٓا إِسْرَآءِيلَ وَأَنَا مِنَ الْمُسْلِمِينَ ﴿۹۱﴾

۹۱۔ تے اساں بنی اسرائیل کوں سمندر کنیں پار لنگھائے سے تے فرعون تے اوندے لشکر منہ زوری تے ظلم نال انہیں دا پیچھا کیتے تے جڈاں او غرق تھیوݨ لگے تے اوں آکھئے میں منیڈا جو بے شک کوئی معبود نئیں اوندے سوا جیندے اتے بنی اسرائیل ایمان گھن آئن تے میں فرمانبرداریں وچوں ہاں۔

آٰلْـٰٔنَ وَقَدْ عَصَيْتَ قَبْلُ وَكُنْتَ مِنَ الْمُفْسِدِينَ ﴿۹۲﴾

۹۲۔ ہݨ منیندیں پہلے تیں نافرمانی کیتی ہے تے توں گیڑ گھتݨ والیں وچوں ہاویں۔

فَالْيَوْمَ نُنَجِّيكَ بِبَدَنِكَ لِتَكُونَ لِمَنْ خَلْفَكَ اٰيَةً ۚ وَإِنَّ كَثِيرًا مِّنَ النَّاسِ عَنْ اٰيٰتِنَا لَغٰفِلُونَ ﴿۹۳﴾

۹۳۔ اج اساں تیڈے بدن کوں نجات ڈیندے ہیں تاں جو توں نشان ہوویں انہیں واسطے جیڑھے تیڈے بعد آون تے بے شک بہوں سارے لوک ساڈی آیات کنیں غافلن۔

وَلَقَدْ بَوَّأْنَا بَنِيٓ إِسْرَآءِيلَ مُبَوَّأَ صِدْقٍ وَّرَزَقْنٰهُمْ مِّنَ الطَّيِّبٰتِ ۚ فَمَا اخْتَلَفُوا حَتّٰى جَآءَهُمُ الْعِلْمُ ۚ إِنَّ رَبَّكَ يَقْضِي بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ فِيمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ﴿۹۴﴾

۹۴۔ تے اساں بنی اسرائیل کوں سچائی والی جا ڈتی ہے تے اساں انہیں کوں پاک چیزاں ڈتن علم آوݨ دے بعد انہیں اختلاف کیتے بیشک تیڈا رب انہیں دے درمیان قیامت دے ڈینہہ فیصلہ کر ڈیسی جیندے وچ او اختلاف کریندن۔

فَإِنْ كُنْتَ فِي شَكٍّ مِّمَّآ أَنْزَلْنَآ إِلَيْكَ فَسْـَٔلِ الَّذِينَ يَقْرَءُونَ الْكِتٰبَ مِنْ قَبْلِكَ ۚ لَقَدْ جَآءَكَ الْحَقُّ مِنْ رَّبِّكَ فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُمْتَرِينَ ﴿۹۵﴾

۹۵۔ تے جے توں شک وچ ہوویں ایندی وجہ کنیں جو اساں تیڈو لہائے تے توں پچھ انہیں لوکیں کنیں جیڑھے تیں کنیں پہلے کتاب پڑھدن بے شک تیڈو تیڈے رب کنیں حق آ گئے تے توں شک کرݨ والیں وچوں نہ بݨ۔

وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِاٰيٰتِ اللّٰهِ فَتَكُونَ مِنَ الْخٰسِرِينَ ﴿۹۶﴾

۹۶۔ تے انہیں لوکیں وچوں نہ اصلو بݨ جنہیں اللہ دے نشانیں کوں جھٹلائے نال تاں گھاٹا پاوݨ والیں وچوں تھی ویسیں۔

إِنَّ الَّذِينَ حَقَّتْ عَلَيْهِمْ كَلِمَتُ رَبِّكَ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٩٦﴾

٩٧۔ بے شک جیندے اتے تیڈے رب ولو عذاب دی خبر آ گئی ہے او ایمان نہ انیسن۔

وَلَوْ جَاءَتْهُمْ كُلُّ آيَةٍ حَتَّىٰ يَرَوُا الْعَذَابَ الْأَلِيمَ ﴿٩٧﴾

٩٨۔ بھانویں انہیں کنیں ہر قسم دے نشان آ ونجن ول وی او نہ منیسن جے تیں او ڈکھ والا عذاب نہ ڈیکھ گھنن۔

فَلَوْلَا كَانَتْ قَرْيَةٌ آمَنَتْ فَنَفَعَهَا إِيمَانُهَا إِلَّا قَوْمَ يُونُسَ لَمَّا آمَنُوا كَشَفْنَا عَنْهُمْ عَذَابَ الْخِزْيِ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَمَتَّعْنَاهُمْ إِلَىٰ حِينٍ ﴿٩٨﴾

٩٩۔ کیوں کوئی اینجھی وستی نہ تھئی جیرھی ایمان گھن آوے یا سوائے یونس دی قوم دے جڈاں او ایمان گھن آئن اساں انہیں کنیں ذلیل کرݨ والا عذاب ہٹا ڈتے تے انہیں کوں ہک وقت تئیں فائدہ ڈتے۔

وَلَوْ شَاءَ رَبُّكَ لَآمَنَ مَنْ فِي الْأَرْضِ كُلُّهُمْ جَمِيعًا ۚ أَفَأَنْتَ تُكْرِهُ النَّاسَ حَتَّىٰ يَكُونُوا مُؤْمِنِينَ ﴿٩٩﴾

١٠٠۔ تے جے تیڈا رب چاہندا جیرھے زمین وچ ہن سارے ایمان گھن آون ہا کیا توں لوکیں کوں مجبور کریسیں جو او ایمان گھن آون۔

وَمَا كَانَ لِنَفْسٍ أَنْ تُؤْمِنَ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ ۚ وَيَجْعَلُ الرِّجْسَ عَلَى الَّذِينَ لَا يَعْقِلُونَ ﴿١٠٠﴾

١٠١۔ کہیں شخص کوں اختیار نئیں جو او اللہ دے حکم دے بغیر ایمان گھن آوے تے اللہ سئیں انہیں تے عذاب نازل کریندے جیرھے عقل نئیں کریندے۔

قُلِ انْظُرُوا مَاذَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ ۚ وَمَا تُغْنِي الْآيَاتُ وَالنُّذُرُ عَنْ قَوْمٍ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿١٠١﴾

١٠٢۔ توں آکھ ڈیکھو جو آسمانیں تے زمین وچ نشان تے ڈراوے فائدہ نئیں ڈیندے اوں قوم کوں جیرھی ایمان نہ آنے۔

فَهَلْ يَنْتَظِرُونَ إِلَّا مِثْلَ أَيَّامِ الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلِهِمْ ۚ قُلْ فَانْتَظِرُوا إِنِّي مَعَكُمْ مِنَ الْمُنْتَظِرِينَ ﴿١٠٢﴾

١٠٣۔ تے کیا او انتظار کریندے ہِن انہیں لوکیں دے جھاڑیں آلی کار جیرھے انہیں کنیں پہلے گذر گئین توں آکھ تساں انتظار کرو میں وی تہاڈے نال انتظار کرݨ والیں وچوں ہاں۔

ثُمَّ نُنَجِّي رُسُلَنَا وَالَّذِينَ آمَنُوا ۚ كَذَٰلِكَ حَقًّا عَلَيْنَا نُنْجِ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٠٣﴾ ع

١٠٤۔ پچھیں اساں اپݨے رسولیں کوں تے مومنیں کوں بچا گھنسوں الویں ساڈے اتے مومنیں کوں بچا ڈیݨا فرض۔

قُلْ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنْ كُنْتُمْ فِي شَكٍّ مِنْ دِينِي فَلَا أَعْبُدُ الَّذِينَ تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلَٰكِنْ أَعْبُدُ اللَّهَ الَّذِي يَتَوَفَّاكُمْ ۖ وَأُمِرْتُ أَنْ أَكُونَ

١٠٥۔ توں آکھ اے لوکو جے تساں میڈے دین دے متعلق شک وچ ہوے تے میں انہیں دی عبادت نئیں کریندا جیندی تساں اللہ دے سوا عبادت کریندے ہو تے اصل میں

مِنَ الْمُؤْمِنِيْنَ ﴿۱۰۵﴾

عبادت کریندا اں اللہ دی جیرھا تہاکوں مریندے تے میکوں حکم ڈِتا گئے جو میں مومنیں وچوں بݨاں۔

وَاَنْ اَقِمْ وَجْهَكَ لِلدِّيْنِ حَنِيْفًا ۚ وَلَا تَكُوْنَنَّ مِنَ الْمُشْرِكِيْنَ ﴿۱۰۶﴾

۱۰۶۔ تے توں اپݨی توجہ کوں دین دو کر الویں جو توں ہر ڈھنگ ول کنیں پاک ہوویں تے توں مشرکیں وچوں نہ بݨ۔

وَلَا تَدْعُ مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ مَا لَا يَنْفَعُكَ وَلَا يَضُرُّكَ ۚ فَاِنْ فَعَلْتَ فَاِنَّكَ اِذًا مِّنَ الظّٰلِمِيْنَ ﴿۱۰۷﴾

۱۰۷۔ تے توں اللہ دے سوا کہیں کوں نہ سڈ جیرھے تیکوں نہ نفع ڈیندن نہ نقصان تے جے توں اے کریسیں بیشک توں ظالمیں وچوں بݨ ویسیں۔

وَاِنْ يَّمْسَسْكَ اللّٰهُ بِضُرٍّ فَلَا كَاشِفَ لَهٗٓ اِلَّا هُوَ ۚ وَاِنْ يُّرِدْكَ بِخَيْرٍ فَلَا رَآدَّ لِفَضْلِهٖ ۭ يُصِيْبُ بِهٖ مَنْ يَّشَآءُ مِنْ عِبَادِهٖ ۭ وَهُوَ الْغَفُوْرُ الرَّحِيْمُ ﴿۱۰۸﴾

۱۰۸۔ تے جے اللہ سئیں تیکوں کوئی تکلیف پچادے اوندے سوا کوئی بیا ہٹا نئیں سگدا جے تیڈے کیتے کوئی چنگائی چاہے تے اوندے فضل کوں کوئی روکݨ والا نئیں۔ اپݨے بندیں وچوں جیندے اتے چاہندے اپݨا فضل کریندے تے او بہوں بخشݨ والا تے ول ول رحم کرݨ والاہے۔

قُلْ يٰٓاَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَآءَكُمُ الْحَقُّ مِنْ رَّبِّكُمْ ۚ فَمَنِ اهْتَدٰى فَاِنَّمَا يَهْتَدِيْ لِنَفْسِهٖ ۚ وَمَنْ ضَلَّ فَاِنَّمَا يَضِلُّ عَلَيْهَا ۚ وَمَآ اَنَا عَلَيْكُمْ بِوَكِيْلٍ ﴿۱۰۹﴾

۱۰۹۔ توں آکھ اے لوکو تہاڈو تہاڈے رب ولوں حق آگئے تے جیرھا ہدایت پیسی او اپݨی ذات دے فائدے کیتے ہدایت پیسی تے جیرھا گمراہ تھیسی اوندا نقصان ہونکوں تھیسی تے میں تہاڈا ذمہ وار نئیں۔

وَاتَّبِعْ مَا يُوْحٰٓى اِلَيْكَ وَاصْبِرْ حَتّٰى يَحْكُمَ اللّٰهُ ۚ وَهُوَ خَيْرُ الْحٰكِمِيْنَ ﴿۱۱۰﴾ ع
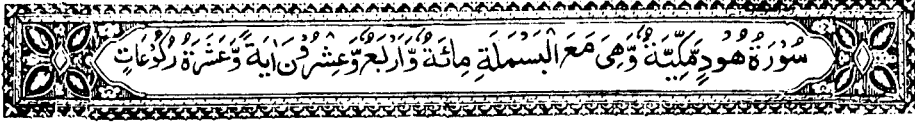
ع ۱۱ ۱۲

۱۱۰۔ توں اوندی پیروی کر جو تیڈو وحی کیتی گئی ہے تے توں صبر کر جے تیں اللہ فیصلہ کر ڈیوے تے او چنگا فیصلہ کرݨ والا ہے۔

سُوْرَةُ هُوْدٍ مَّكِّيَّةٌ وَّهِيَ مَعَ الْبَسْمَلَةِ مِائَةٌ وَّاَرْبَعٌ وَّعِشْرُوْنَ اٰيَةً وَّعَشَرَةُ رُكُوْعَاتٍ

سورۃ ہود مکی ہے تے بسم اللہ نال ایندیاں ۱۲۴ آیتاں تے ۱۰ رکوع ہن۔

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ①

۱۔ میں شروع کریندا ں اللہ دے ناں نال جیرھا بن منگے ڈیوݨ والا تے ول ول رحم کرݨ والا ہے۔

الٓرٰ كِتٰبٌ اُحْكِمَتْ اٰيٰتُهٗ ثُمَّ فُصِّلَتْ مِنْ لَّدُنْ حَكِيْمٍ خَبِيْرٍ ②

۲۔ میں اللہ ڈیکھݨ والا ہاں۔ اے کتاب جیندی آیات مضبوط کیتیاں گئین تے ول سیانے تے بہوں باخبر خدا دلو کھول کھول کے بیان کیتیاں گئین۔

اَلَّا تَعْبُدُوْٓا اِلَّا اللّٰهَ ؕ اِنَّنِيْ لَكُمْ مِّنْهُ نَذِيْرٌ وَّبَشِيْرٌ ③

۳۔ جو تساں اللہ دے سوا کہیں دی عبادت نہ کرو میں تہاڈے واسطے خدا دلو ڈراوݨ والا تے خوشخبری ڈیوݨ والا ہاں۔

وَّاَنِ اسْتَغْفِرُوْا رَبَّكُمْ ثُمَّ تُوْبُوْٓا اِلَيْهِ يُمَتِّعْكُمْ مَّتَاعًا حَسَنًا اِلٰٓى اَجَلٍ مُّسَمًّى وَّيُؤْتِ كُلَّ ذِيْ فَضْلٍ فَضْلَهٗ ؕ وَاِنْ تَوَلَّوْا فَاِنِّيْٓ اَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ كَبِيْرٍ ④

۴۔ تے تساں اپݨے رب کنیں بخشش منگو تے ول اوندو جھکو او تہاکوں ہر مقررہ وقت تئیں چنگا سامان ڈیسی تے ہر فضل والے کوں اپݨا فضل ڈیسی جے تساں پھر ویسو تے بے شک میں تہاکوں ہک وڈے ڈینہہ دے عذاب کنیں ڈریندا ں۔

اِلَى اللّٰهِ مَرْجِعُكُمْ ۚ وَهُوَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيْرٌ ⑤

۵۔ اللہ دو تساں ولݨے تے او ہر شئے تے قادر۔

اَلَآ اِنَّهُمْ يَثْنُوْنَ صُدُوْرَهُمْ لِيَسْتَخْفُوْا مِنْهُ ؕ اَلَا حِيْنَ يَسْتَغْشُوْنَ ثِيَابَهُمْ ۙ يَعْلَمُ مَا يُسِرُّوْنَ وَمَا يُعْلِنُوْنَ ۚ اِنَّهٗ عَلِيْمٌۢ بِذَاتِ الصُّدُوْرِ ⑥

۶۔ سݨو بے شک او اپݨے سینے مروڑیندن تاں جو او اوں کنیں لکے رہون۔ سݨو جڈاں او اپݨے کپڑے پیندن تے جو او لکیندن تے جو او ظاہر کریندن او جاݨدے بیشک او سینے دی گالہیں کوں جاݨݨ والا ہے۔

وَمَا مِنْ دَآبَّةٍ فِي الْاَرْضِ اِلَّا عَلَى اللّٰهِ رِزْقُهَا وَيَعْلَمُ مُسْتَقَرَّهَا وَمُسْتَوْدَعَهَا ؕ كُلٌّ فِيْ كِتٰبٍ مُّبِيْنٍ ۞

۷۔ زمین وچ کوئی جانور نئیں جیندا رزق اللہ دے ذمے نہ ہووے تے او جاݨدے اوں جانور دی عارضی رہݨ دی جا تے مستقل رہݨ دی جا کوں وی۔ اے سب کجھ کھلی کھلی کتاب وچ۔

وَهُوَ الَّذِيْ خَلَقَ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضَ فِيْ سِتَّةِ اَيَّامٍ وَّكَانَ عَرْشُهٗ عَلَى الْمَآءِ لِيَبْلُوَكُمْ اَيُّكُمْ اَحْسَنُ عَمَلًا ؕ وَلَئِنْ قُلْتَ اِنَّكُمْ مَّبْعُوْثُوْنَ مِنْۢ بَعْدِ الْمَوْتِ لَيَقُوْلَنَّ الَّذِيْنَ كَفَرُوْٓا اِنْ هٰذَآ اِلَّا سِحْرٌ مُّبِيْنٌ ۞

۸۔ او ہو ہے جیں آسمانیں تے زمین کوں چھی وقتیں وچ پیدا کیتے تے اوندا عرش پاݨی تے ہے تاں جو تہاڈا امتحان گھنے جو تہاڈے وچوں کون چنگا کم کریندے تے جے توں آکھیں جو بے شک تساں مرݨ دے بعد اٹھالئے ویسو تے کافر ضرور آکھسن جو اے تے کھلا کھلا جادو ہے (دو کھاہے)

وَلَئِنْ اَخَّرْنَا عَنْهُمُ الْعَذَابَ اِلٰٓى اُمَّةٍ مَّعْدُوْدَةٍ لَّيَقُوْلُنَّ مَا يَحْبِسُهٗ ؕ اَلَا يَوْمَ يَاْتِيْهِمْ لَيْسَ مَصْرُوْفًا عَنْهُمْ وَحَاقَ بِهِمْ مَّا كَانُوْا بِهٖ يَسْتَهْزِءُوْنَ ۞ ع

۹۔ تے جے اساں انہیں کنیں عذاب گݨتری دی مدت تئیں پچھو کر ڈیووں تے او ضرور آکھسن کیرھی شئے اونکوں رُکیندی پئی ہے سݨو جیڈاں انہیں تے او عذاب اوسی انہیں کنیں ہٹایا نہ ویسی تے جیرھے عذاب تے او کھلدے ہن او ہو انہیں کوں ولہیٹ گھنسی۔

وَلَئِنْ اَذَقْنَا الْاِنْسَانَ مِنَّا رَحْمَةً ثُمَّ نَزَعْنٰهَا مِنْهُ ۚ اِنَّهٗ لَيَئُوْسٌ كَفُوْرٌ ۞

۱۰۔ تے جے اساں انسان کوں اپݨے ولو رحمت چکھاؤں ولا اوں کنیں کھس گھنوں تے بے شک او نا امید تے ناشکرا تھی ویندے۔

وَلَئِنْ اَذَقْنٰهُ نَعْمَآءَ بَعْدَ ضَرَّآءَ مَسَّتْهُ لَيَقُوْلَنَّ ذَهَبَ السَّيِّاٰتُ عَنِّيْ ؕ اِنَّهٗ لَفَرِحٌ فَخُوْرٌ ۞

۱۱۔ تے جے اساں اونکوں ڈکھ پہچݨ دے بعد نعمتاں چکھاؤں تے او ضرور آکھسن میڈیاں مصیبتاں ٹل گیئن تے بے شک او بہوں اکڑیجݨ والا تے فخر کرݨ والا ہے۔

اِلَّا الَّذِيْنَ صَبَرُوْا وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ ؕ اُولٰٓئِكَ لَهُمْ مَّغْفِرَةٌ وَّاَجْرٌ كَبِيْرٌ ۞

۱۲۔ سوائے انہیں دے جیرھے صبر کرن تے چنگے کم کرن ایجھے ہن جنہیں واسطے وڈا اجر تے بخشش۔

فَلَعَلَّكَ تَارِكٌۢ بَعْضَ مَا يُوْحٰٓى اِلَيْكَ وَضَآئِقٌۢ بِهٖ صَدْرُكَ اَنْ يَّقُوْلُوْا لَوْلَآ اُنْزِلَ عَلَيْهِ كَنْزٌ اَوْ جَآءَ مَعَهٗ مَلَكٌ ؕ اِنَّمَآ اَنْتَ نَذِيْرٌ ؕ وَاللّٰهُ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ وَّكِيْلٌ ۞

۱۳۔ کافر اے امید کریندن جو توں اپݨی وحی دا حصہ چھوڑ ڈیسیں تے ایندے نال تیڈا سینہ تنگ تھی ویندے کافریں دے اے آکھݨ تے جو اوندے اتے خزانہ کیوں نئیں لتھا یا اوندے نال فرشتہ کیوں نئیں آیا توں تے محض ڈراوݨ

والا ایں تے اللہ ہر شئے دا کارساز۔

اَمْ يَقُوْلُوْنَ افْتَرٰىهُ ۭ قُلْ فَاْتُوْا بِعَشْرِ سُوَرٍ مِّثْلِهٖ مُفْتَرَيٰتٍ وَّادْعُوْا مَنِ اسْتَطَعْتُمْ مِّنْ دُوْنِ اللّٰهِ اِنْ كُنْتُمْ صٰدِقِيْنَ ۝۱۳

۱۴۔ کیا او آہدن جو ایں کتاب گھڑ گدی ہے تُوں آکھ جے تُساں سچے ہو تے ایہو جیہاں ڈاہ سورتاں گھڑ ڈکھالو تے اللہ دے سوا جیندی تہاکوں طاقت سڈ گھنو۔

فَاِلَّمْ يَسْتَجِيْبُوْا لَكُمْ فَاعْلَمُوْٓا اَنَّمَآ اُنْزِلَ بِعِلْمِ اللّٰهِ وَاَنْ لَّآ اِلٰهَ اِلَّا هُوَ ۚ فَهَلْ اَنْتُمْ مُّسْلِمُوْنَ ۝۱۴

۱۵۔ جے او تیکوں جواب نہ ڈیون رتیڈی گال نہ منن تے توں جاݨ گھن جو تیڈو لہایا گئے او اللہ دے علم نال تے اللہ دے سوا بیا کوئی عبادت دے لائق نئیں تے کیا تُساں فرمانبردار بݨسو۔

مَنْ كَانَ يُرِيْدُ الْحَيٰوةَ الدُّنْيَا وَزِيْنَتَهَا نُوَفِّ اِلَيْهِمْ اَعْمَالَهُمْ فِيْهَا وَهُمْ فِيْهَا لَا يُبْخَسُوْنَ ۝۱۵

۱۶۔ جیرھا دنیاوی زندگی تے اوندے سوٹھپ کوں چاہسی اساں انہیں دے اعمال دا بدلہ ایندے وچ پورا کر ڈیسوں تے انہیں کیتے اوندے وچ کوئی کمی نہ کیتی ویسی۔

اُولٰۗىِٕكَ الَّذِيْنَ لَيْسَ لَهُمْ فِي الْاٰخِرَةِ اِلَّا النَّارُ ڮ وَحَبِطَ مَا صَنَعُوْا فِيْهَا وَبٰطِلٌ مَّا كَانُوْا يَعْمَلُوْنَ ۝۱۶

۱۷۔ اے او لوکن جنہیں واسطے آخرت وچ صرف بھاہ تے ایندے وچ جو بݨائے انہیں او ونڄ ویسی تے جو او کریندے پین او تباہ تھی ویسی۔

اَفَمَنْ كَانَ عَلٰي بَيِّنَةٍ مِّنْ رَّبِّهٖ وَيَتْلُوْهُ شَاهِدٌ مِّنْهُ وَمِنْ قَبْلِهٖ كِتٰبُ مُوْسٰٓى اِمَامًا وَّرَحْمَةً ۭ اُولٰۗىِٕكَ يُؤْمِنُوْنَ بِهٖ ۭ وَمَنْ يَّكْفُرْ بِهٖ مِنَ الْاَحْزَابِ فَالنَّارُ مَوْعِدُهٗ ۚ فَلَا تَكُ فِيْ مِرْيَةٍ مِّنْهُ ۤ اِنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَّبِّكَ وَلٰكِنَّ اَكْثَرَ النَّاسِ لَا يُؤْمِنُوْنَ ۝۱۷

۱۸۔ کیا جیرھا شخص اپݨے رب کنیں روشن دلیل تے قائم تے جیندے پچھو خدا ولو ہک گواہ اوسی تے اوں کنیں پہلے موسیٰ دی کتاب امام تے رحمت بݨ آچکی ہے اے اونکوں مینندن تے جیرھا انہیں ٹولیں وچوں نہ منیسی اوندے وعدے دی جا بھاہ ہے۔ ایندے بارے وچ کہیں شک وچ نہ پوَ بے شک اے تیڈے رب ولو سچ تے اکثر لوک ایمان نئیں انیندے۔

وَمَنْ اَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرٰي عَلَي اللّٰهِ كَذِبًا ۭ اُولٰۗىِٕكَ يُعْرَضُوْنَ عَلٰي رَبِّهِمْ وَيَقُوْلُ الْاَشْهَادُ هٰٓؤُلَاۗءِ الَّذِيْنَ كَذَبُوْا عَلٰي رَبِّهِمْ ۚ اَلَا لَعْنَةُ اللّٰهِ عَلَي الظّٰلِمِيْنَ ۝۱۸

۱۹۔ اوں کنیں وڈا ظالم کون جیرھا اللہ تے کوڑ گھڑے اے لوک اپݨے رب دے سامݨے پیش کیتے ویسن تے گواہ آکھسن اے لوکن جنہیں اپݨے رب تے کوڑ بدھن سݨو ظالمیں تے اللہ دی لعنت۔

الَّذِيْنَ يَصُدُّوْنَ عَنْ سَبِيْلِ اللّٰهِ وَيَبْغُوْنَهَا عِوَجًا

۲۰۔ تے ظالم او ہن جیرھے اللہ دی راہ کنیں روکیندن تے

وَهُمْ بِالْاٰخِرَةِ هُمْ كٰفِرُوْنَ ﴿۲۰﴾

اوندے وچ ڈِنگ پیدا کرݨ چاہندن تے اے آخرت دے وی منکرن ۔

اُولٰٓئِكَ لَمْ يَكُوْنُوْا مُعْجِزِيْنَ فِي الْاَرْضِ وَمَا كَانَ لَهُمْ مِّنْ دُوْنِ اللّٰهِ مِنْ اَوْلِيَآءَ ۘ يُضٰعَفُ لَهُمُ الْعَذَابُ ۭ مَا كَانُوْا يَسْتَطِيْعُوْنَ السَّمْعَ وَمَا كَانُوْا يُبْصِرُوْنَ ﴿۲۱﴾

۲۱۔ اے لوک ملک وچ اللہ والیں کوں ہرا نئیں سگدے تے اللہ دے سوا بیا کوئی انہیں دا سنگتی نئیں انہیں کوں وڈا عذاب ڈِتا ویسی نہ او سݨݨ دی طاقت رکھیندن تے نہ او ڈِیکھ سگدن ۔

اُولٰٓئِكَ الَّذِيْنَ خَسِرُوْٓا اَنْفُسَهُمْ وَضَلَّ عَنْهُمْ مَّا كَانُوْا يَفْتَرُوْنَ ﴿۲۲﴾

۲۲۔ ایجھے لوکن جنہیں اپݨے آپ کوں گھاٹے وچ سٹئے تے جیڑھا او کوڑ گھڑیندے ہن او وی ونجیج گئے ۔

لَا جَرَمَ اَنَّهُمْ فِي الْاٰخِرَةِ هُمُ الْاَخْسَرُوْنَ ﴿۲۳﴾

۲۳۔ بے شک اے گال پکی ہے جو او آخرت وچ گھاٹا پاوݨ والن ۔

اِنَّ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ وَاَخْبَتُوْٓا اِلٰى رَبِّهِمْ ۙ اُولٰٓئِكَ اَصْحٰبُ الْجَنَّةِ ۚ هُمْ فِيْهَا خٰلِدُوْنَ ﴿۲۴﴾

۲۴۔ بے شک جیڑھے لوک ایمان گھن آئن تے نیک عمل کیتے نیں تے اپݨے رب دو جھک گئین ایجھے لوک بہشتی ہن اوندے وچ ہمیشہ رہسن ۔

مَثَلُ الْفَرِيْقَيْنِ كَالْاَعْمٰى وَالْاَصَمِّ وَالْبَصِيْرِ وَالسَّمِيْعِ ۭ هَلْ يَسْتَوِيٰنِ مَثَلًا ۭ اَفَلَا تَذَكَّرُوْنَ ﴿۲۵﴾

۲۵۔ ڈو ٹولیں دی مثال اندھے تے بولڑے سوجھاکے تے سݨݨ والے کیا انہیں ڈونائیں دی حالت ہکوجہیں تھی سگدی ہے کیا تساں ول وی نئیں سمجھیندے ۔

وَلَقَدْ اَرْسَلْنَا نُوْحًا اِلٰى قَوْمِهٖٓ ۡ اِنِّىْ لَكُمْ نَذِيْرٌ مُّبِيْنٌ ﴿۲۶﴾

۲۶۔ تے اساں نوح کوں اوندی قوم دو بھیجئے تے اول آکھئے بے شک میں تہاڈو کھلا کھلا ہوشیار کرݨ والا ہاں

اَنْ لَّا تَعْبُدُوْٓا اِلَّا اللّٰهَ ۭ اِنِّىْٓ اَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ اَلِيْمٍ ﴿۲۷﴾

۲۷۔ جو تساں اللہ دے سوا بیا کہیں دی عبادت نہ کرو بے شک میں تہاڈے اتے ڈکھ والے ڈینہہ دے عذاب کنیں ڈرداں ۔

فَقَالَ الْمَلَاُ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا مِنْ قَوْمِهٖ مَا نَرٰىكَ اِلَّا بَشَرًا مِّثْلَنَا وَمَا نَرٰىكَ اتَّبَعَكَ اِلَّا الَّذِيْنَ هُمْ اَرَاذِلُنَا بَادِيَ الرَّاْيِ ۚ وَمَا نَرٰى لَكُمْ عَلَيْنَا مِنْ فَضْلٍ بَلْ نَظُنُّكُمْ كٰذِبِيْنَ ﴿۲۸﴾

۲۸۔ اوندی قوم دے کافر وچو وڈے لوکیں آکھئے اساں تیکوں اپݨے جیہاں بندہ ڈیہدے ہیں تے جیں تیڈی پیروی کیتی ہے او عام نگاہ وچ سب توں زیادہ ذلیل لوکن اساں تہاڈے وچ اپݨے اتے کوئی فضیلت نسے ڈیہدے تے اساں تہاکوں کوڑا سمجھیندے ہیں ۔

قَالَ يٰقَوْمِ اَرَءَيْتُمْ اِنْ كُنْتُ عَلٰى بَيِّنَةٍ مِّنْ رَّبِّيْ وَاٰتٰىنِيْ رَحْمَةً مِّنْ عِنْدِهٖ فَعُمِّيَتْ عَلَيْكُمْ ؕ اَنُلْزِمُكُمُوْهَا وَاَنْتُمْ لَهَا كٰرِهُوْنَ ﴿۲۹﴾

۲۹۔ اوں آکھیا اے میڈی قوم تساں بھلا ڈسو جے میں اپنے رب کنیں کھلی دلیل تے ہواں تے اوں میکوں اپنے ولو رحمت وی ڈِتی ہئے جیرھی تہاڈے اتے ظاہر کائی نئیں تھئی پئی (ڈسدی نئیں پئی) کیا اساں تہاکوں او دلیل زوریں ریت منوا گھنسوں بھانویں تساں ناپسند کرو۔

وَيٰقَوْمِ لَاۤ اَسْـَٔلُكُمْ عَلَيْهِ مَالًا ؕ اِنْ اَجْرِيَ اِلَّا عَلَى اللّٰهِ وَمَاۤ اَنَا بِطَارِدِ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا ؕ اِنَّهُمْ مُّلٰقُوْا رَبِّهِمْ وَلٰكِنِّيْۤ اَرٰىكُمْ قَوْمًا تَجْهَلُوْنَ ﴿۳۰﴾

۳۰۔ تے اے میڈی قوم میں تساں کنیں ایندے بدلے کوئی مال نئیں منگدا میڈا بدلہ صرف اللہ کنیں ہے تے منن والیں کوں میں دھکے ڈیون والا نہیں۔ بے شک او اپنے رب کوں ملن والن تے اصل میں تہاکوں جاہل قوم سمجھداں۔

وَيٰقَوْمِ مَنْ يَّنْصُرُنِيْ مِنَ اللّٰهِ اِنْ طَرَدْتُّهُمْ ؕ اَفَلَا تَذَكَّرُوْنَ ﴿۳۱﴾

۳۱۔ تے اے میڈی قوم جے میں دھکے ڈیواں تے اللہ دلو ملن آلی سزا توں بچاون کیتے میڈی کون مدد کریسی کیا تساں ول وی سمجھیندے نئیں ہے۔

وَلَاۤ اَقُوْلُ لَكُمْ عِنْدِيْ خَزَآئِنُ اللّٰهِ وَلَاۤ اَعْلَمُ الْغَيْبَ وَلَاۤ اَقُوْلُ اِنِّيْ مَلَكٌ وَّلَاۤ اَقُوْلُ لِلَّذِيْنَ تَزْدَرِيْۤ اَعْيُنُكُمْ لَنْ يُّؤْتِيَهُمُ اللّٰهُ خَيْرًا ؕ اَللّٰهُ اَعْلَمُ بِمَا فِيْۤ اَنْفُسِهِمْ ۚۖ اِنِّيْۤ اِذًا لَّمِنَ الظّٰلِمِيْنَ ﴿۳۲﴾

۳۲۔ تے میں تہاکوں اے نئیں آہدا جو میں کنیں اللہ دے خزانے ہن تے میں غیب وی نئیں جاندا تے نہ میں اے آہداں جو میں فرشتا ہاں تے نہ میں آہداں انہیں لوکیں دے متعلق جیرھے تہاڈی اکھیں وچ ذلیل جو اللہ سئیں انہیں کوں چنگائی اصلو نہ ڈیسی اللہ جاندے جو انہیں دے دلیں وچ ہے بے شک میں ظالمیں وچوں تھی ویساں، جے میں تہاڈی گال مناں،

قَالُوْا يٰنُوْحُ قَدْ جٰدَلْتَنَا فَاَكْثَرْتَ جِدَالَنَا فَاْتِنَا بِمَا تَعِدُنَاۤ اِنْ كُنْتَ مِنَ الصّٰدِقِيْنَ ﴿۳۳﴾

۳۳۔ انہیں آکھئے اے نوح توں ساڈے نال بحث کر چکیں تے بہوں بحث کر چکیں جے توں سچا ہیں تے او عذاب گھن آ جیں کنیں ساکوں ڈریندیں۔

قَالَ اِنَّمَا يَاْتِيْكُمْ بِهِ اللّٰهُ اِنْ شَآءَ وَمَاۤ اَنْتُمْ بِمُعْجِزِيْنَ ﴿۳۴﴾

۳۴۔ اوں آکھئے جے اللہ چاہسی تے او تہاڈے اتے اونکوں گھن اوسی تے تساں اونکوں روک نہ سگدے

وَلَا يَنْفَعُكُمْ نُصْحِيْۤ اِنْ اَرَدْتُّ اَنْ اَنْصَحَ لَكُمْ اِنْ كَانَ اللّٰهُ يُرِيْدُ اَنْ يُّغْوِيَكُمْ ؕ هُوَ رَبُّكُمْ

۳۵۔ تے میڈی خیر خواہی تہاکوں کوئی فائدہ نہ ڈیسی جے میں تہاڈی خیر خواہی چاہاں وی جے اللہ تہاکوں ہلاک کرن چاہے

وَاِلَيْهِ تُرْجَعُوْنَ ۳۴

تے او تہاڈا رب تساں اوندو ول ولیسو۔

اَمْ يَقُوْلُوْنَ افْتَرٰىهُ قُلْ اِنِ افْتَرَيْتُهٗ فَعَلَيَّ اِجْرَامِيْ وَاَنَا بَرِيْٓءٌ مِّمَّا تُجْرِمُوْنَ ۳۵

۳۶۔ کیا او آہدن اسے اوں آپ گھڑئی ءِ توں آکھ جے میں آپ گھڑی ءِ تے میڈا جرم میڈے اتے پوسی تے میں تہاڈے جرمیں کنیں بری آں۔

وَاُوْحِيَ اِلٰى نُوْحٍ اَنَّهٗ لَنْ يُّؤْمِنَ مِنْ قَوْمِكَ اِلَّا مَنْ قَدْ اٰمَنَ فَلَا تَبْتَئِسْ بِمَا كَانُوْا يَفْعَلُوْنَ ۳۶

۳۷۔ تے نوح دو وحی کیتی گئی ءِ جو بے شک تیڈی قوم دچوں جیرھے ایمان گھن آئن انہیں دے سوا بیا کوئی وی ایمان نہ انیسی تے توں جو او کریندے پئن اوندے اتے افسوس نہ کر۔

وَاصْنَعِ الْفُلْكَ بِاَعْيُنِنَا وَوَحْيِنَا وَلَا تُخَاطِبْنِيْ فِي الَّذِيْنَ ظَلَمُوْا ۚ اِنَّهُمْ مُّغْرَقُوْنَ ۳۷

۳۸۔ توں ساڈی اکھیں دے سامنڑے تے ساڈی وحی دے مطابق بیڑی بنڑا تے ظالمیں دے متعلق میڈے نال کوئی گال نہ کریں بیشک او غرق کیتے ویسن۔

وَيَصْنَعُ الْفُلْكَ ۗ وَكُلَّمَا مَرَّ عَلَيْهِ مَلَاٌ مِّنْ قَوْمِهٖ سَخِرُوْا مِنْهُ ۗ قَالَ اِنْ تَسْخَرُوْا مِنَّا فَاِنَّا نَسْخَرُ مِنْكُمْ كَمَا تَسْخَرُوْنَ ۳۸

۳۹۔ تے او بیڑی بنڑیندا ہا تے جڈاں اوندی قوم دا کوئی وڈا آدمی اتھاؤں لنگھدے ہا اوندے اتے کھلن ہا اوں آکھیا جے اج تساں ساڈے نال کھلدے ہو بے شک اساں وی تہاڈے اتے کھلسوں جیویں تساں کھلدے ہو۔

فَسَوْفَ تَعْلَمُوْنَ ۙ مَنْ يَّاْتِيْهِ عَذَابٌ يُّخْزِيْهِ وَيَحِلُّ عَلَيْهِ عَذَابٌ مُّقِيْمٌ ۳۹

۴۰۔ تے جلدی تہاکوں پتہ لگ ویسی جو کیندو ذلیل کرنڑ والا عذاب اوندے تے کیندے اتے مقیمی عذاب لہندے۔

حَتّٰٓى اِذَا جَآءَ اَمْرُنَا وَفَارَ التَّنُّوْرُ ۙ قُلْنَا احْمِلْ فِيْهَا مِنْ كُلٍّ زَوْجَيْنِ اثْنَيْنِ وَاَهْلَكَ اِلَّا مَنْ سَبَقَ عَلَيْهِ الْقَوْلُ وَمَنْ اٰمَنَ ۗ وَمَآ اٰمَنَ مَعَهٗٓ اِلَّا قَلِيْلٌ ۴۰

۴۱۔ تے جڈاں ساڈا حکم آ ویسی تے نیں وہیہ پوسی زور نال اساں آکھسوں ایندے وچ ہر شئے دے جوڑو جوڑ جوڑے سوار کر تے اپنڑے گھر والیں کوں وی تے منڑ والیں کوں سوائے اوں شخص دے جیندے کیتے ساڈے عذاب دا حکم جاری تھی چکئے۔ اوندے منڑ والے بہوں تھوڑے ہن۔

وَقَالَ ارْكَبُوْا فِيْهَا بِسْمِ اللّٰهِ مَجْرٖىهَا وَمُرْسٰىهَا ۗ اِنَّ رَبِّيْ لَغَفُوْرٌ رَّحِيْمٌ ۴۱

۴۲۔ تے اوں آکھئے اوندے وچ سوار تھی ونجو اللہ دے ناں نال او ٹرسی تے اللہ دے ناں نال کھڑسی بے شک میڈا رب بہوں بخشش والا تے ول ول رحم کرنڑ والا ءِ۔

وَهِيَ تَجْرِيْ بِهِمْ فِيْ مَوْجٍ كَالْجِبَالِ ۗ وَنَادٰى نُوْحُ ۨابْنَهٗ وَكَانَ فِيْ مَعْزِلٍ يّٰبُنَيَّ ارْكَبْ مَّعَنَا وَ

۴۳۔ تے او بیڑی انہیں کوں گدی ویندی ہائی پہاڑیں آلی کار اچی لہریں وچ تے اوں ویلھے حضرت نوح اپنڑے پتر کوں

لَا تَكُنْ مَّعَ الْكٰفِرِيْنَ ﴿۴۲﴾

سڈیئے اوں ویلھے او اوں کنیں انج تھی گئے اے میڈے پتر توں ساڈے نال سوار تھی ونج تے توں کافریں وچوں نہ بݨ۔

قَالَ سَاٰوِيْٓ اِلٰى جَبَلٍ يَّعْصِمُنِيْ مِنَ الْمَآءِ ؕ قَالَ لَا عَاصِمَ الْيَوْمَ مِنْ اَمْرِ اللّٰهِ اِلَّا مَنْ رَّحِمَ ۚ وَحَالَ بَيْنَهُمَا الْمَوْجُ فَكَانَ مِنَ الْمُغْرَقِيْنَ ﴿۴۳﴾

۴۴۔ اوں آکھئے میں ہݨیں کہیں پہاڑی تے پناہ گھنساں او میکوں پانی کنیں بچا گھنسی۔ اوں آکھئے اج اللہ دے عذاب کنیں کوئی نئیں بچا سگدا سوائے اوندے جیندے اتے او رحم کرے تے ہوں ویلھے ڈونا ہیں دے درمیان ہک چھولی آگئی تے او ہڑݨ والیں وچوں تھی گیا۔

وَقِيْلَ يٰٓاَرْضُ ابْلَعِيْ مَآءَكِ وَيٰسَمَآءُ اَقْلِعِيْ وَغِيْضَ الْمَآءُ وَقُضِيَ الْاَمْرُ وَاسْتَوَتْ عَلَى الْجُوْدِيِّ وَقِيْلَ بُعْدًا لِّلْقَوْمِ الظّٰلِمِيْنَ ﴿۴۴﴾

۴۵۔ تے آکھیا گیا اے زمین توں اپݨے پانی کوں نگل ونج تے اے آسمان توں وی کھڑ ونج تے پانی سک گیا تے آکھیا گیا ظالم قوم واسطے تباہی مقدر۔ ع ۴

وَنَادٰى نُوْحٌ رَّبَّهٗ فَقَالَ رَبِّ اِنَّ ابْنِيْ مِنْ اَهْلِيْ وَاِنَّ وَعْدَكَ الْحَقُّ وَاَنْتَ اَحْكَمُ الْحٰكِمِيْنَ ﴿۴۵﴾

۴۶۔ تے نوح اپݨے رب کوں سڈیئے اے میڈے رب بے شک میڈا پتر میڈے گھر والیں وچوں ہے تے بے شک تیڈا وعدہ سچا ہے تے توں ساریں فیصلہ کرݨ والیں وچوں چنگا فیصلہ کرݨ والا ہئیں۔

قَالَ يٰنُوْحُ اِنَّهٗ لَيْسَ مِنْ اَهْلِكَ ۚ اِنَّهٗ عَمَلٌ غَيْرُ صَالِحٍ ۖ فَلَا تَسْـَٔلْنِ مَا لَيْسَ لَكَ بِهٖ عِلْمٌ ؕ اِنِّيْٓ اَعِظُكَ اَنْ تَكُوْنَ مِنَ الْجٰهِلِيْنَ ﴿۴۶﴾

۴۷۔ اللہ آکھئے اے نوح اے تیڈے گھر والیں وچوں نئیں اوندے کم چنگے نئیں۔ توں میں کنیں اینجھا سوال نہ کر جیندا تیکوں علم نئیں۔ میں تیکوں نصیحت کریندا ہاں اے نہ تھیوے جو توں جاہلیں وچوں تھی ونجے۔

قَالَ رَبِّ اِنِّيْٓ اَعُوْذُ بِكَ اَنْ اَسْـَٔلَكَ مَا لَيْسَ لِيْ بِهٖ عِلْمٌ ؕ وَاِلَّا تَغْفِرْ لِيْ وَتَرْحَمْنِيْٓ اَكُنْ مِّنَ الْخٰسِرِيْنَ ﴿۴۷﴾

۴۸۔ اوں آکھئے اے میڈے رب میں تیڈی آم شام وچ انداں جو میں تیں کنیں او سوال کراں جیندا میکوں علم نئیں تے جے تیں میکوں نہ بخشیا تے میڈے اتے رحم نہ کیتا تے میں گھاٹا پاوݨ والیں وچوں تھی ولیساں۔

قِيْلَ يٰنُوْحُ اهْبِطْ بِسَلٰمٍ مِّنَّا وَبَرَكٰتٍ عَلَيْكَ وَعَلٰٓى اُمَمٍ مِّمَّنْ مَّعَكَ ؕ وَاُمَمٌ سَنُمَتِّعُهُمْ ثُمَّ يَمَسُّهُمْ مِّنَّا عَذَابٌ اَلِيْمٌ ﴿۴۸﴾

۴۹۔ آکھیا گیا اے نوح ساڈے ولو سلامتی نال تے انہیں برکتیں نال جیڑھیاں تیڈے تے انہیں امتیں تے تھین جیڑھیاں تیڈے نال ن سفر کر۔ تے کجھ جماعتاں اوہن جنہیں کوں

ضرور اساں فائدہ چکھیسوں تے پچھیں انہیں کوں ساڈے ولوں ڈکھ والا عذاب پہنچسی ۔

تِلْكَ مِنْ اَنْۢبَآءِ الْغَيْبِ نُوْحِيْهَآ اِلَيْكَ ۚ مَا كُنْتَ تَعْلَمُهَآ اَنْتَ وَلَا قَوْمُكَ مِنْ قَبْلِ هٰذَا ۛ فَاصْبِرْ ۛ اِنَّ الْعَاقِبَةَ لِلْمُتَّقِيْنَ ﴿۴۹﴾

۵۰. اے غیب دیاں خبراں ہن جیڑھیاں اساں تیکوں وحی کیتن ایں کنیں پہلے نہ توں تے نہ تیڈی قوم اینکوں جاندی ہائی توں صبر کر بے شک چنگا انجام اللہ کنیں ڈرݨ والیں دا ہے۔

وَاِلٰى عَادٍ اَخَاهُمْ هُوْدًا ۗ قَالَ يٰقَوْمِ اعْبُدُوا اللّٰهَ مَا لَكُمْ مِّنْ اِلٰهٍ غَيْرُهٗ ۗ اِنْ اَنْتُمْ اِلَّا مُفْتَرُوْنَ ﴿۵۰﴾

۵۱. تے عاد دو انہیں دے بھرا ہود کوں بھیجئے سے اوں آکھئے اے میڈی قوم تساں اللہ دی عبادت کرو اوندے سوا کوئی تہاڈا معبود نئیں۔ تساں تے صرف کوڑ گھڑݨ والے ہو۔

يٰقَوْمِ لَآ اَسْئَلُكُمْ عَلَيْهِ اَجْرًا ۗ اِنْ اَجْرِيَ اِلَّا عَلَى الَّذِيْ فَطَرَنِيْ ۗ اَفَلَا تَعْقِلُوْنَ ﴿۵۱﴾

۵۲. اے میڈی قوم میں تساں کنیں ایندا کوئی اجر نئیں منگدا میڈا اجر محض اللہ دے ذمے ہے جیں میکوں پیدا کیتے کیا تساں عقل کنیں کم نوہے گھندے۔

وَيٰقَوْمِ اسْتَغْفِرُوْا رَبَّكُمْ ثُمَّ تُوْبُوْٓا اِلَيْهِ يُرْسِلِ السَّمَآءَ عَلَيْكُمْ مِّدْرَارًا وَّيَزِدْكُمْ قُوَّةً اِلٰى قُوَّتِكُمْ وَلَا تَتَوَلَّوْا مُجْرِمِيْنَ ﴿۵۲﴾

۵۳. اے میڈی قوم تساں اپݨے رب کنیں بخشش منگو تے ہوندو رجوع کرو او تہاڈے اتے آسمان کنیں ڈاڈھا مینہ وسیسی تے تہاکوں طاقت دے بعد بی ودھ طاقت ڈیسی تے مجرم تھی کے خدا کنیں منہ نہ پھیرو۔

قَالُوْا يٰهُوْدُ مَا جِئْتَنَا بِبَيِّنَةٍ وَّمَا نَحْنُ بِتَارِكِيْٓ اٰلِهَتِنَا عَنْ قَوْلِكَ وَمَا نَحْنُ لَكَ بِمُؤْمِنِيْنَ ﴿۵۳﴾

۵۴. انہیں آکھئے اے ہود توں ساڈے کولہو روشن دلیل نہ گھن آیا تے اساں تیڈے آکھݨ تے اپݨے خدائیں کوں نسے چھوڑ سگدے تے تیکوں اساں نسے مندے۔

اِنْ نَّقُوْلُ اِلَّا اعْتَرٰىكَ بَعْضُ اٰلِهَتِنَا بِسُوْٓءٍ ۗ قَالَ اِنِّيْٓ اُشْهِدُ اللّٰهَ وَاشْهَدُوْٓا اَنِّيْ بَرِيْٓءٌ مِّمَّا تُشْرِكُوْنَ ﴿۵۴﴾

۵۵. اساں تیڈے متعلق اے آکھ سگدے ہیں جو ساڈا کوئی معبود بُرے ارادے نال تیڈے پچھوں لگ گئے اوں آکھئے میں اللہ کوں گواہ بݨیندا تے تساں وی گواہی ڈیوو تے میں تہاڈے شرک کنیں بری آں۔

مِنْ دُوْنِهٖ فَكِيْدُوْنِيْ جَمِيْعًا ثُمَّ لَا تُنْظِرُوْنِ ﴿۵۵﴾

۵۶. ایندے علاوہ تساں سارے کٹھے رل کے میڈے

خلاف منصوبہ بݨاؤ تے ول میکوں مہلت نہ ݙیو۔

اِنِّیْ تَوَکَّلْتُ عَلَی اللّٰهِ رَبِّیْ وَرَبِّکُمْ ؕ مَا مِنْ دَآبَّةٍ اِلَّا هُوَ اٰخِذٌۢ بِنَاصِیَتِهَا ؕ اِنَّ رَبِّیْ عَلٰی صِرَاطٍ مُّسْتَقِیْمٍ ﴿۵۶﴾

۵۷۔ بے شک میں اللہ تے بھروسہ کریندا ہاں جیرھا میڈا تے تہاڈا رب ہے۔ کوئی جانور نئیں جیندے متھے کوں اللہ نئیں پکڑیا ہویا نہ ہووے۔ بے شک میڈا رب سدھے راہ تے کھڑے۔

فَاِنْ تَوَلَّوْا فَقَدْ اَبْلَغْتُکُمْ مَّاۤ اُرْسِلْتُ بِهٖۤ اِلَیْکُمْ ؕ وَیَسْتَخْلِفُ رَبِّیْ قَوْمًا غَیْرَکُمْ ۚ وَلَا تَضُرُّوْنَهٗ شَیْـًٔا ؕ اِنَّ رَبِّیْ عَلٰی کُلِّ شَیْءٍ حَفِیْظٌ ﴿۵۷﴾

۵۸۔ جے تساں کنڈ پھیر گھنو تے بے شک میں تہاکوں پیغام پُچا ڈِتے جیندے نال میکوں پٹھیا گئے۔ تے میڈا رب تہاڈے سوا ہی قوم کوں جانشین بݨا ڈیسی تے تساں اوں کوں کجھ وی نقصان نہ پچا سگسو بے شک میڈا رب ہر شئے دی بہوں حفاظت کرݨ والا ہے۔

وَلَمَّا جَآءَ اَمْرُنَا نَجَّیْنَا هُوْدًا وَّالَّذِیْنَ اٰمَنُوْا مَعَهٗ بِرَحْمَةٍ مِّنَّا ۚ وَنَجَّیْنٰهُمْ مِّنْ عَذَابٍ غَلِیْظٍ ﴿۵۸﴾

۵۹۔ تے جڈاں ساڈے عذاب دا حکم آ گئے تے اساں ہود کوں تے اونکوں جیرھے ایمان گھن آئن اپنی رحمت نال بچا گدھے تے اساں انہیں کوں سخت عذاب کنیں بچا گدھے۔

وَتِلْکَ عَادٌ ۟ۙ جَحَدُوْا بِاٰیٰتِ رَبِّهِمْ وَعَصَوْا رُسُلَهٗ وَاتَّبَعُوْۤا اَمْرَ کُلِّ جَبَّارٍ عَنِیْدٍ ﴿۵۹﴾

۶۰۔ اے عاد ہن جنہیں اپݨے رب دے نشانیں دا انکار کیتے تے اوندے رسولیں دی نافرمانی کیتی تے انہیں ہر ظالم تے حق دے دشمن دے حکم دی پیروی کیتی۔

وَاُتْبِعُوْا فِیْ هٰذِهِ الدُّنْیَا لَعْنَةً وَّیَوْمَ الْقِیٰمَةِ ؕ اَلَاۤ اِنَّ عَادًا کَفَرُوْا رَبَّهُمْ ؕ اَلَا بُعْدًا لِّعَادٍ قَوْمِ هُوْدٍ ﴿۶۰﴾ ع

۶۱۔ ایں دنیا وچ وی انہیں دے پچھو لعنت تے قیامت دے ݙینہہ وی سݨو بے شک عاد نے اپݨے رب دا انکار کیتے۔ سݨو ہود دی قوم عاد تے لعنت۔

وَاِلٰی ثَمُوْدَ اَخَاهُمْ صٰلِحًا ۘ قَالَ یٰقَوْمِ اعْبُدُوا اللّٰهَ مَا لَکُمْ مِّنْ اِلٰهٍ غَیْرُهٗ ؕ هُوَ اَنْشَاَکُمْ مِّنَ الْاَرْضِ وَاسْتَعْمَرَکُمْ فِیْهَا فَاسْتَغْفِرُوْهُ ثُمَّ تُوْبُوْۤا اِلَیْهِ ؕ اِنَّ رَبِّیْ قَرِیْبٌ مُّجِیْبٌ ﴿۶۱﴾

۶۲۔ تے ثمود دو انہیں دے بھرا صالح کوں پٹھئے سے اوں آکھئے میڈی قوم اللہ دی عبادت کرو بے شک اوندے سوا تہاڈا کوئی معبود نئیں تہاکوں زمین وچ پیدا کیتے تے تہاکوں اوندے وچ آباد کیتس ایں واسطے تساں اوں کنیں بخشش منگو تے ہوندو رجوع کرو بے شک میڈا رب کول ہے تے دعائیں قبول کرݨ والا ہے۔

قَالُوْا يٰصٰلِحُ قَدْ كُنْتَ فِيْنَا مَرْجُوًّا قَبْلَ هٰذَآ اَتَنْهٰىنَآ اَنْ نَّعْبُدَ مَا يَعْبُدُ اٰبَآؤُنَا وَاِنَّنَا لَفِيْ شَكٍّ مِّمَّا تَدْعُوْنَآ اِلَيْهِ مُرِيْبٍ ﴿٦٢﴾

٦٣۔ انہیں آکھیئے اے صالح ایں کنیں پہلے ساکوں تیڈے اتے بہوں امیداں ہن کیا توں ساکوں ہݨ ہٹکیندیں جو اساں عبادت کروں جیڑھی ساڈے پیو ڈاڈے عبادت کریندے ہن۔ تے بے شک اساں جیندو توں ساکوں سڈیندا پئیں پریشان کر ڈیوݨ والے شک وچ ہیں۔

قَالَ يٰقَوْمِ اَرَءَيْتُمْ اِنْ كُنْتُ عَلٰى بَيِّنَةٍ مِّنْ رَّبِّيْ وَاٰتٰىنِيْ مِنْهُ رَحْمَةً فَمَنْ يَّنْصُرُنِيْ مِنَ اللّٰهِ اِنْ عَصَيْتُهٗ فَمَا تَزِيْدُوْنَنِيْ غَيْرَ تَخْسِيْرٍ ﴿٦٣﴾

٦٤۔ اوں آکھئے اے میڈی قوم تساں ڈسو جے میں اپݨے رب کنیں کھلی دلیل تے ہوواں تے اوں اپݨے رب ولوں میکوں رحمت ڈِتی ہے جے میں اوندی نافرمانی کراں تے اللہ دے مقابلے تے میڈی کوݨ امداد کریسی۔ تساں تے میکوں سوائے تباہی دے ہی کہیں شئے وچ نہ ودھیسو۔

وَيٰقَوْمِ هٰذِهٖ نَاقَةُ اللّٰهِ لَكُمْ اٰيَةً فَذَرُوْهَا تَاْكُلْ فِيْٓ اَرْضِ اللّٰهِ وَلَا تَمَسُّوْهَا بِسُوْٓءٍ فَيَاْخُذَكُمْ عَذَابٌ قَرِيْبٌ ﴿٦٤﴾

٦٥۔ اے میڈی قوم اے اللہ دی ڈاچی ہے تہاڈے واسطے نشانی ہے تساں ایکوں چھوڑ ڈیوو اے اللہ دی زمین وچ کھاندے پیوے ایکوں کوئی ڈکھ نہ ڈیوو نہ تاں تہاکوں جلدی آوݨ والا عذاب پکڑ گھنسی۔

فَعَقَرُوْهَا فَقَالَ تَمَتَّعُوْا فِيْ دَارِكُمْ ثَلٰثَةَ اَيَّامٍ ذٰلِكَ وَعْدٌ غَيْرُ مَكْذُوْبٍ ﴿٦٥﴾

٦٦۔ انہیں ڈاچی دیاں نڑاں کپ ڈِتیاں تے اوں آکھئے تساں اپݨے گھریں وچ ترے ڈینہہ دا فائدہ چا گھنو اے وعدہ کوڑا نہ تھیسی۔

فَلَمَّا جَآءَ اَمْرُنَا نَجَّيْنَا صٰلِحًا وَّالَّذِيْنَ اٰمَنُوْا مَعَهٗ بِرَحْمَةٍ مِّنَّا وَمِنْ خِزْيِ يَوْمِىِٕذٍ اِنَّ رَبَّكَ هُوَ الْقَوِيُّ الْعَزِيْزُ ﴿٦٦﴾

٦٧۔ تے جڈاں ساڈے عذاب دا حکم آگئے تے اساں صالح تے اوندے منݨ والیں کوں اپݨی رحمت نال بچا گِدھے تے اوں ڈینہہ دی ذلت کنیں وی۔ بے شک تیڈا رب بہوں طاقت والا تے غالب ہے۔

وَاَخَذَ الَّذِيْنَ ظَلَمُوا الصَّيْحَةُ فَاَصْبَحُوْا فِيْ دِيَارِهِمْ جٰثِمِيْنَ ﴿٦٧﴾

٦٨۔ تے ظالمیں کوں چکواوݨ والے عذاب پکڑ گِدھے تے او اپݨے گھریں وچ گوڈیں دے بھر ڈھ پئن۔

كَاَنْ لَّمْ يَغْنَوْا فِيْهَا اَلَآ اِنَّ ثَمُوْدَا۠ كَفَرُوْا رَبَّهُمْ اَلَا بُعْدًا لِّثَمُوْدَ ﴿٦٨﴾

ع

٦٩۔ جیویں او ایں ملک وچ کڈاہیں او ہن کائے ناں سݨو بے شک ثمود نے اپݨے رب دا انکار کیتے سݨو ثمود قوم دا سطے وڈی تباہی ہے۔

وَلَقَدْ جَآءَتْ رُسُلُنَآ اِبْرٰهِيْمَ بِالْبُشْرٰى قَالُوْا سَلٰمًا ۚ قَالَ سَلٰمٌ فَمَا لَبِثَ اَنْ جَآءَ بِعِجْلٍ حَنِيْذٍ ۝

۷۰۔ تے ساڈے فرشتے ابراہیم کنیں خوش خبری گھن کے آئن انہیں آکھئے تیڈے اتے سلامتی ہووے اوں آکھئے تہاڈے اتے وی سلامتی ہووے۔ پچھیں جلدی جلدی اوجھیا بھویا گابا چا کے گھن آئے۔

فَلَمَّا رَاٰۤ اَيْدِيَهُمْ لَا تَصِلُ اِلَيْهِ نَكِرَهُمْ وَاَوْجَسَ مِنْهُمْ خِيْفَةً ۚ قَالُوْا لَا تَخَفْ اِنَّاۤ اُرْسِلْنَاۤ اِلٰى قَوْمِ لُوْطٍ ۝

۷۱۔ جڈاں انہیں دے ہتھ ڈٹھس جو اوں تئیں نئیں پہنچدے پئے انہیں دے ایں کم کوں اوپرا سمجھس تے انہیں کنیں ڈر محسوس کیتس ۔ انہیں آکھئے ڈر نہ اساں لوط دی قوم دو بھیجے گئے ہیں۔

وَامْرَاَتُهٗ قَآئِمَةٌ فَضَحِكَتْ فَبَشَّرْنٰهَا بِاِسْحٰقَ ۙ وَمِنْ وَّرَآءِ اِسْحٰقَ يَعْقُوْبَ ۝

۷۲۔ تے اوندی زال نال کھڑی ہائی او وڈی پریشان تھئی تے اساں اونکوں اسحاق دی تے اسحاق دے بعد یعقوب دی خبر ڈتی۔

قَالَتْ يٰوَيْلَتٰۤى ءَاَلِدُ وَاَنَا عَجُوْزٌ وَّهٰذَا بَعْلِىْ شَيْخًا ۚ اِنَّ هٰذَا لَشَىْءٌ عَجِيْبٌ ۝

۷۳۔ اوں آکھئے ہائے افسوس کیا میں بال جنیساں میں تے بڈھی ہاں تے میڈا پئے وی بڈھا ءِ بے شک اے عجیب گال۔

قَالُوْۤا اَتَعْجَبِيْنَ مِنْ اَمْرِ اللّٰهِ رَحْمَتُ اللّٰهِ وَبَرَكٰتُهٗ عَلَيْكُمْ اَهْلَ الْبَيْتِ ۚ اِنَّهٗ حَمِيْدٌ مَّجِيْدٌ ۝

۷۴۔ انہیں آکھئے کیا توں اللہ دی گال تے حیران تھیندی ہیں تہاڈے اتے اے گھر والیو اللہ دیاں رحمتاں تے برکتاں ہن بے شک او بہوں تعریف والا تے وڈی شان والا ءِ۔

فَلَمَّا ذَهَبَ عَنْ اِبْرٰهِيْمَ الرَّوْعُ وَجَآءَتْهُ الْبُشْرٰى يُجَادِلُنَا فِىْ قَوْمِ لُوْطٍ ۝

۷۵۔ تے جڈاں ابراہیم کنیں ڈر لہہ گئے تے خوشخبری وی مل گئی تے او لوط دی قوم کیتے ساڈے نال جھگڑن پئے گئے۔

اِنَّ اِبْرٰهِيْمَ لَحَلِيْمٌ اَوَّاهٌ مُّنِيْبٌ ۝

۷۶۔ بے شک ابراہیم بہوں نرم دل تے ہمدرد تے جھکݨ والا ءِ۔

يٰۤاِبْرٰهِيْمُ اَعْرِضْ عَنْ هٰذَا ۚ اِنَّهٗ قَدْ جَآءَ اَمْرُ رَبِّكَ ۚ وَاِنَّهُمْ اٰتِيْهِمْ عَذَابٌ غَيْرُ مَرْدُوْدٍ ۝

۷۷۔ اے ابراہیم توں ایں سفارش کنیں رک ونج بیشک تیڈے رب دا حکم آ گئے تے بے شک انہیں تے نہ ٹلݨ والا عذاب آ کے رہسی۔

وَلَمَّا جَآءَتْ رُسُلُنَا لُوْطًا سِىْٓءَ بِهِمْ وَضَاقَ بِهِمْ ذَرْعًا وَّقَالَ هٰذَا يَوْمٌ عَصِيْبٌ ۝

۷۸۔ تے جڈاں ساڈے بھیجے ہوئے لوط کنیں آئن اونکوں برا لگے تے دل وچ تنگی محسوس تھئی انہیں دی

وجہ کنیں تے آکھئے سی اے ڈینہہ سخت۔

وَجَآءَهٗ قَوْمُهٗ يُهْرَعُوْنَ اِلَيْهِ ؕ وَمِنْ قَبْلُ كَانُوْا يَعْمَلُوْنَ السَّيِّاٰتِ ؕ قَالَ يٰقَوْمِ هٰٓؤُلَآءِ بَنَاتِيْ هُنَّ اَطْهَرُ لَكُمْ فَاتَّقُوا اللّٰهَ وَلَا تُخْزُوْنِ فِيْ ضَيْفِيْ ؕ اَلَيْسَ مِنْكُمْ رَجُلٌ رَّشِيْدٌ ﴿۷۹﴾

۷۹۔ تے اوندی قوم اوندو درکدی آئی تے ایں کنیں پہلے وی او وڈے گندے کم کریندے ہن اوں آکھئے اے میڈی قوم اے میڈیاں چھوریں ہن اے تہاڈے کیتے پاکن تساں اللہ کنیں ڈرو تے مہانیں دے معاملے وچ میکوں ذلیل نہ کرو کیا تہاڈے وچ کوئی سمجھدار آدمی کائے نئیں۔

قَالُوْا لَقَدْ عَلِمْتَ مَا لَنَا فِيْ بَنٰتِكَ مِنْ حَقٍّ ۚ وَاِنَّكَ لَتَعْلَمُ مَا نُرِيْدُ ﴿۸۰﴾

۸۰۔ انہیں آکھئے تیکوں پتہ ہے جو تیڈی چھوریں تے ساڈا کوئی حق نئیں تے بے شک توں جانڑدیں جو اساں چاہندے ہیں۔

قَالَ لَوْ اَنَّ لِيْ بِكُمْ قُوَّةً اَوْ اٰوِيْٓ اِلٰى رُكْنٍ شَدِيْدٍ ﴿۸۱﴾

۸۱۔ اوں آکھئے جے میکوں تہاڈے مقابلے تے طاقت ہووے ہا یا ول میں بہوں طاقت والی پناہ دو پناہ گھناں۔

قَالُوْا يٰلُوْطُ اِنَّا رُسُلُ رَبِّكَ لَنْ يَّصِلُوْٓا اِلَيْكَ فَاَسْرِ بِاَهْلِكَ بِقِطْعٍ مِّنَ الَّيْلِ وَلَا يَلْتَفِتْ مِنْكُمْ اَحَدٌ اِلَّا امْرَاَتَكَ ؕ اِنَّهٗ مُصِيْبُهَا مَآ اَصَابَهُمْ ؕ اِنَّ مَوْعِدَهُمُ الصُّبْحُ ؕ اَلَيْسَ الصُّبْحُ بِقَرِيْبٍ ﴿۸۲﴾

۸۲۔ انہیں آکھئے اے لوط بے شک اساں تیڈے رب دے پٹھے ہوئے فرشتے ہیں او تیں کنیں اصلوں نئیں آ سگدے توں رات دے کہیں حصے وچ اپنے گھر والیں کوں نال گھن کے ٹر ونج تے تہاڈے وچو کوئی اڈے اڈے نہ ڈیکھے سوائے تیڈی زال دے بے شک اونکوں اوہو عذاب آونڑ والا ہے جیرھا انہیں کوں اوسی بے شک انہیں دا وعدہ فجر دا ہے کیا فجر کولہو نئیں۔

فَلَمَّا جَآءَ اَمْرُنَا جَعَلْنَا عَالِيَهَا سَافِلَهَا وَاَمْطَرْنَا عَلَيْهَا حِجَارَةً مِّنْ سِجِّيْلٍ ۙ مَّنْضُوْدٍ ﴿۸۳﴾

۸۳۔ تے جڈاں ساڈے عذاب دا حکم آ گئے تے اساں اوندے اتلے حصے کوں تلواں حصہ کر ڈتے تے اساں انہیں تے پتھر دا ولا ولا مینہ وسائے جیرھے سکی مٹی دے بنڑے ہوئے ہن۔

مُّسَوَّمَةً عِنْدَ رَبِّكَ ؕ وَمَا هِيَ مِنَ الظّٰلِمِيْنَ بِبَعِيْدٍ ﴿۸۴﴾

۸۴۔ تیڈے رب دے انہیں تے نشان لگے ہوئے ہن تے اے عذاب ظالمیں کنیں پرے نئیں۔

وَاِلٰى مَدْيَنَ اَخَاهُمْ شُعَيْبًا ؕ قَالَ يٰقَوْمِ اعْبُدُوا

۸۵۔ تے مدین دو انہیں دے بھرا شعیب کوں بھیجئے سے

اللّٰهَ مَا لَكُمْ مِّنْ اِلٰهٍ غَيْرُهٗ ؕ وَلَا تَنْقُصُوا الْمِكْيَالَ وَالْمِيْزَانَ اِنِّيْۤ اَرٰىكُمْ بِخَيْرٍ وَّاِنِّيْۤ اَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ مُّحِيْطٍ ۝٨٤

اوں آکھئے اے میڈی قوم اللہ دی عبادت کرو تہاڈا اوہو ہی رب تے کھائی تے تلائی گھٹ نہ کرو میں بے شک تہاکوں چنگی حالت وچ ڈٹھا پیاں تے بے شک میں تہاڈے اتے ہلاک کرݨ والے عذاب کنیں ڈرداں۔

وَيٰقَوْمِ اَوْفُوا الْمِكْيَالَ وَالْمِيْزَانَ بِالْقِسْطِ وَلَا تَبْخَسُوا النَّاسَ اَشْيَآءَهُمْ وَلَا تَعْثَوْا فِي الْاَرْضِ مُفْسِدِيْنَ ۝٨٥

٨٦ ۔ تے اے میڈی قوم کھائی تے تلائی انصاف نال پوری کرو تے لوکیں کوں انہیں دیاں شئیں گھٹ نہ ڈیو تے زمین وچ گیڑ گھتݨ کیتے نہ بھرو۔

بَقِيَّتُ اللّٰهِ خَيْرٌ لَّكُمْ اِنْ كُنْتُمْ مُّؤْمِنِيْنَ ۚ وَمَاۤ اَنَا عَلَيْكُمْ بِحَفِيْظٍ ۝٨٦

٨٧ ۔ جے تساں مومن ہوسے تے اللہ دا باقی چھوڑیا ہوا مال تہاڈے کیتے چنگا ہے تے میں تہاڈے اتے نگران نہیں

قَالُوْا يٰشُعَيْبُ اَصَلٰوتُكَ تَاْمُرُكَ اَنْ نَّتْرُكَ مَا يَعْبُدُ اٰبَآؤُنَاۤ اَوْ اَنْ نَّفْعَلَ فِيْۤ اَمْوَالِنَا مَا نَشٰٓؤُا ؕ اِنَّكَ لَاَنْتَ الْحَلِيْمُ الرَّشِيْدُ ۝٨٧

٨٨۔ انہیں آکھئے اے شعیب کیا تیڈی نماز تیکوں حکم ڈیندی ہے جو اساں او چھوڑ ڈیوں جیندی سا ڈے پیو ڈاڈے عبادت کریندے ہن تے اپݨے مالیں دے معاملے وچ جو چاہوں کروں۔ بے شک توں عقل مند تے سمجھدار ہویں۔

قَالَ يٰقَوْمِ اَرَءَيْتُمْ اِنْ كُنْتُ عَلٰى بَيِّنَةٍ مِّنْ رَّبِّيْ وَرَزَقَنِيْ مِنْهُ رِزْقًا حَسَنًا ؕ وَمَاۤ اُرِيْدُ اَنْ اُخَالِفَكُمْ اِلٰى مَاۤ اَنْهٰىكُمْ عَنْهُ ؕ اِنْ اُرِيْدُ اِلَّا الْاِصْلَاحَ مَا اسْتَطَعْتُ ؕ وَمَا تَوْفِيْقِيْۤ اِلَّا بِاللّٰهِ ؕ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَاِلَيْهِ اُنِيْبُ ۝٨٨

٨٩۔ آکھس اے میڈی قوم تساں ڈسو جے میں اپݨے رب کنیں کھلی دلیل تے ہواں تے اوں میکوں چنگا رزق وی ڈتے تے میں نئیں چاہندا جیرھی گال کنیں میں تہاکوں رکینداں تہاڈے خلاف آپ کرݨ پئے ونجاں میں تے صرف اصلاح چاہنداں جتنی میکوں طاقت تے میڈی کامیابی اللہ دے ہتھ وچ ہے ہوندے اتے میڈا بھروسہ تے ہوندو میں ول ول جھکداں۔

وَيٰقَوْمِ لَا يَجْرِمَنَّكُمْ شِقَاقِيْۤ اَنْ يُّصِيْبَكُمْ مِّثْلُ مَاۤ اَصَابَ قَوْمَ نُوْحٍ اَوْ قَوْمَ هُوْدٍ اَوْ قَوْمَ صٰلِحٍ ؕ وَمَا قَوْمُ لُوْطٍ مِّنْكُمْ بِبَعِيْدٍ ۝٨٩

٩٠ ۔ تے اے میڈی قوم میڈی دشمنی تہاکوں ایں چیز تے نہ ابھارے جو تہاکوں وی او عذاب آوے جیرھا نوح دی قوم کوں یا ہود دی قوم کوں یا صالح دی قوم کوں آیا ہا تے لوط دی قوم تساں کنیں پریں کائے نئیں۔

وَاسْتَغْفِرُوْا رَبَّكُمْ ثُمَّ تُوْبُوْۤا اِلَيْهِ ؕ اِنَّ رَبِّيْ رَحِيْمٌ

٩١۔ تے اپݨے رب کنیں بخشش منگو ول ہوندو رجوع کرو

وَدُوْدٌ ﴿٩٠﴾

بے شک میڈا رب ول ول رحم کرݨ والا تے بہوں پیار کرݨ والا ہے۔

قَالُوْا يٰشُعَيْبُ مَا نَفْقَهُ كَثِيْرًا مِّمَّا تَقُوْلُ وَاِنَّا لَنَرٰىكَ فِيْنَا ضَعِيْفًا ۚ وَلَوْلَا رَهْطُكَ لَرَجَمْنٰكَ ۡ وَمَآ اَنْتَ عَلَيْنَا بِعَزِيْزٍ ﴿٩١﴾

٩٢۔ انہیں آکھئے اے شعیب جیرھیاں گالہیں توں آہدیں ساکوں بہوں ساریاں سمجھ نئیں اندیاں تے اساں تیکوں اپݨے وچ کمزور سمجھیندے ہیں تے جے تیڈا قبیلہ نہ ہووے ہا تے اساں تیکوں پتھریں نال ماروں ہا تے توں ساڈے کنیں ڈاڈھا نوہیں۔

قَالَ يٰقَوْمِ اَرَهْطِيْٓ اَعَزُّ عَلَيْكُمْ مِّنَ اللّٰهِ ۭ وَاتَّخَذْتُمُوْهُ وَرَاۗءَكُمْ ظِهْرِيًّا ۭ اِنَّ رَبِّيْ بِمَا تَعْمَلُوْنَ مُحِيْطٌ ﴿٩٢﴾

٩٣۔ اوں آکھئے اے میڈی قوم کیا میڈا قبیلہ تہاڈی نگاہ وچ اللہ توں ڈاڈھا ہے اوں کوں تساں اپݨی کنڈ پچھوں سٹیا ہوئے بے شک میڈا رب جو تساں کریندے ہو چنگی طرح جاݨدے۔

وَيٰقَوْمِ اعْمَلُوْا عَلٰي مَكَانَتِكُمْ اِنِّىْ عَامِلٌ ۭ سَوْفَ تَعْلَمُوْنَ ۙ مَنْ يَّاْتِيْهِ عَذَابٌ يُّخْزِيْهِ وَمَنْ هُوَ كَاذِبٌ ۭ وَارْتَقِبُوْٓا اِنِّىْ مَعَكُمْ رَقِيْبٌ ﴿٩٣﴾

٩٤۔ تے اے میڈی قوم تساں اپݨی جا تے کم کرو تے میں وی کم کریندا، تساں جلدی ڈیکھسو جو کیندے تے ذلیل کرݨ والا عذاب اندے تے کون جیرھا کوڑا ہے تے تساں انتظار کرو میں وی تہاڈے نال انتظار کریندا۔

وَلَمَّا جَاۗءَ اَمْرُنَا نَجَّيْنَا شُعَيْبًا وَّالَّذِيْنَ اٰمَنُوْا مَعَهٗ بِرَحْمَةٍ مِّنَّا وَاَخَذَتِ الَّذِيْنَ ظَلَمُوا الصَّيْحَةُ فَاَصْبَحُوْا فِيْ دِيَارِهِمْ جٰثِمِيْنَ ﴿٩٤﴾

٩٥۔ تے جڈاں ساڈے عذاب دا حکم آئے اساں شعیب کوں تے اوندے منݨ والیں کوں اپݨی رحمت نال بچا گدھے تے ظالمیں کو چکواوݨ والے عذاب پکڑ گدھے تے او اپݨے گھریں وچ گوڈیں دے بھر ڈھٹے پئے ہن۔

كَاَنْ لَّمْ يَغْنَوْا فِيْهَا ۭ اَلَا بُعْدًا لِّمَدْيَنَ كَمَا بَعِدَتْ ثَمُوْدُ ﴿٩٥﴾ ع ١٢

٩٦۔ جیویں او اتھاں رہندے وی نہ ہن سݨو مدین واسطے وی ایویں لعنت جیویں ثمود دواسطے۔

وَلَقَدْ اَرْسَلْنَا مُوْسٰي بِاٰيٰتِنَا وَسُلْطٰنٍ مُّبِيْنٍ ﴿٩٦﴾

٩٧۔ تے اساں موسیٰ کوں اپݨے نشانیں تے کھلی دلیل نال پٹھیا ہا۔

اِلٰى فِرْعَوْنَ وَمَلَا۟ىِٕهٖ فَاتَّبَعُوْٓا اَمْرَ فِرْعَوْنَ ۚ وَمَآ اَمْرُ فِرْعَوْنَ بِرَشِيْدٍ ﴿٩٧﴾

٩٨۔ فرعون تے اوندے وڈے لوکیں دو۔ انہیں فرعون دے حکم دی پیروی کیتی۔ تے فرعون دا حکم ٹھیک نہ ہا۔

يَقْدُمُ قَوْمَهٗ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ فَاَوْرَدَهُمُ النَّارَ ۭ وَبِئْسَ

٩٩۔ او قیامت دے ڈینہہ اپݨی قوم دے اگو اگو ٹرسی تے

الْوِرْدُ الْمَوْرُوْدُ ﴿٩٩﴾

انہیں کوں بھا وچ ونج سٹیسی تے او لہٹ دی جائے تے لہٹ والے سب برُے ہن۔

وَاُتْبِعُوْا فِیْ هٰذِهٖ لَعْنَةً وَّیَوْمَ الْقِیٰمَةِ ؕ بِئْسَ الرِّفْدُ الْمَرْفُوْدُ ﴿١٠٠﴾

١٠٠۔ ایں دنیا وچ وی انہیں دے پچھو لعنت لگی پئی ہے تے قیامت دے ڈینہہ وی تے اے جیرھا انعام انہیں کوں ڈِتا ویسی او بہوں برُا ہے۔

ذٰلِكَ مِنْ اَنْۢبَآءِ الْقُرٰی نَقُصُّهٗ عَلَیْكَ مِنْهَا قَآئِمٌ وَّحَصِیْدٌ ﴿١٠١﴾

١٠١۔ اے وستیں دیاں خبراں ہن جیرھیاں تیڈے سامنے بیان کریندے پئے ہیں انہیں وچوں کجھ کھڑین تھیاں تے کجھ برباد تھی گیئن۔

وَمَا ظَلَمْنٰهُمْ وَلٰكِنْ ظَلَمُوْۤا اَنْفُسَهُمْ فَمَاۤ اَغْنَتْ عَنْهُمْ اٰلِهَتُهُمُ الَّتِیْ یَدْعُوْنَ مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ مِنْ شَیْءٍ لَّمَّا جَآءَ اَمْرُ رَبِّكَ ؕ وَمَا زَادُوْهُمْ غَیْرَ تَتْبِیْبٍ ﴿١٠٢﴾

١٠٢۔ تے اساں انہیں تے ظلم نئیں کیتا تے انہیں اپنے اتے آپ ظلم کیتے تے جڈاں تیڈے رب دا حکم آ گئے دل انہیں دے معبودیں اللہ دے مقابلے وچ انہیں کوں ذراوی فائدہ نئیں پچایا تے ہتھو انہیں کوں تباہی وچ ہی ودھائے نیں۔

وَكَذٰلِكَ اَخْذُ رَبِّكَ اِذَاۤ اَخَذَ الْقُرٰی وَهِیَ ظَالِمَةٌ ؕ اِنَّ اَخْذَهٗۤ اَلِیْمٌ شَدِیْدٌ ﴿١٠٣﴾

١٠٣۔ تے تیڈے رب دی پکڑ الویں ہوندی ہے جڈاں او ظالم وستیں کوں پکڑیندے۔ بے شک اوندی پکڑ ڈکھ ڈیون والی تے سخت ہوندی ہے۔

اِنَّ فِیْ ذٰلِكَ لَاٰیَةً لِّمَنْ خَافَ عَذَابَ الْاٰخِرَةِ ؕ ذٰلِكَ یَوْمٌ مَّجْمُوْعٌ ۙ لَّهُ النَّاسُ وَذٰلِكَ یَوْمٌ مَّشْهُوْدٌ ﴿١٠٤﴾

١٠٤۔ بے شک اینہے وچ نشان اوندے وا سطے جیرھا آخرت دے عذاب کنیں ڈر دے اے ڈینہہ جیندے کیتے لوک کھٹے کیتے ویسن تے اے ڈینہہ جینکوں سب لوک ڈیکھسن۔

وَمَا نُؤَخِّرُهٗۤ اِلَّا لِاَجَلٍ مَّعْدُوْدٍ ﴿١٠٥﴾

١٠٥۔ تے اساں اینکوں محض ہک مقررہ مدت تئیں پچھو تے سٹیندے پئے ہیں۔

یَوْمَ یَاْتِ لَا تَكَلَّمُ نَفْسٌ اِلَّا بِاِذْنِهٖ ۚ فَمِنْهُمْ شَقِیٌّ وَّسَعِیْدٌ ﴿١٠٦﴾

١٠٦۔ تے جڈاں اُوسی تے کوئی شخص وی اوندی اجازت دے بغیر نہ الیسی۔ تے انہیں وچوں کجھ بدبخت ہوسن تے کجھ خوش نصیب۔

فَاَمَّا الَّذِیْنَ شَقُوْا فَفِی النَّارِ لَهُمْ فِیْهَا زَفِیْرٌ وَّ

١٠٧۔ تے جیرھے بدبخت ہوسن او تے دوزخ وچ ویسن

شَهِيْقٌ ﴿١٠٦﴾

انہیں واسطے اوندے وچ کہیں ویلھے وڈے وڈے ساہ تے کہیں ویلھے ٹڈکڑیاں ہوسن۔

خٰلِدِيْنَ فِيْهَا مَا دَامَتِ السَّمٰوٰتُ وَالْاَرْضُ اِلَّا مَا شَآءَ رَبُّكَ ؕ اِنَّ رَبَّكَ فَعَّالٌ لِّمَا يُرِيْدُ ﴿١٠٧﴾

۱۰۸۔ تے او اوندے وچ رہسن جے تئیں زمین تے آسمان موجود ن سوائے ایندے جو اللہ چاہے۔ بے شک تیڈا رب جو چاہندے او کرکے رہندے۔

وَاَمَّا الَّذِيْنَ سُعِدُوْا فَفِى الْجَنَّةِ خٰلِدِيْنَ فِيْهَا مَا دَامَتِ السَّمٰوٰتُ وَالْاَرْضُ اِلَّا مَا شَآءَ رَبُّكَ ؕ عَطَآءً غَيْرَ مَجْذُوْذٍ ﴿١٠٨﴾

۱۰۹۔ تے جیرھے خوش نصیب ہن او بہشت وچ ہمیشہ رہسن جے تئیں زمین تے آسمان رہسن سوائے ایندے جو اللہ چاہے تے اے اوندی ڈین اے ختم نہ کیتی ویسی۔

فَلَا تَكُ فِىْ مِرْيَةٍ مِّمَّا يَعْبُدُ هٰٓؤُلَآءِ ؕ مَا يَعْبُدُوْنَ اِلَّا كَمَا يَعْبُدُ اٰبَآؤُهُمْ مِّنْ قَبْلُ ؕ وَاِنَّا لَمُوَفُّوْهُمْ نَصِيْبَهُمْ غَيْرَ مَنْقُوْصٍ ﴿١٠٩﴾

۱۱۰۔ تے جیرھی کوڑی عبادت اے کریندن توں اوندے متعلق شک وچ نہ پو اے اُویں عبادت کریندن جیویں ایں کنیں پہلے انہیں دے پیو ڈاڈے کریندے ہن تے اساں انہیں کوں پورا حصہ ڈیسوں تے گھٹ نہ کریسوں۔

وَلَقَدْ اٰتَيْنَا مُوْسَى الْكِتٰبَ فَاخْتُلِفَ فِيْهِ ؕ وَلَوْلَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِنْ رَّبِّكَ لَقُضِىَ بَيْنَهُمْ ؕ وَاِنَّهُمْ لَفِىْ شَكٍّ مِّنْهُ مُرِيْبٍ ﴿١١٠﴾

۱۱۱۔ تے اساں موسیٰ کوں کتاب ڈتی تے اوندے وچ اختلاف کیتا گیا تے جے تیڈے رب ولو او گال نہ گذر چکی ہوے ہا تے انہیں دے درمیان فیصلہ کر ڈتا ونجے ہا تے او ایندے بارے وچ بے چین کر ڈیوݨ والے شک وچ ہن۔

وَاِنَّ كُلًّا لَّمَّا لَيُوَفِّيَنَّهُمْ رَبُّكَ اَعْمَالَهُمْ ؕ اِنَّهٗ بِمَا يَعْمَلُوْنَ خَبِيْرٌ ﴿١١١﴾

۱۱۲۔ تے بے شک تیڈا رب انہیں کوں انہیں دے عملیں دا پورا پورا بدلہ ڈیسی تے بے شک او جو کجھ کریندن (خدا) باخبر۔

فَاسْتَقِمْ كَمَآ اُمِرْتَ وَمَنْ تَابَ مَعَكَ وَلَا تَطْغَوْا ؕ اِنَّهٗ بِمَا تَعْمَلُوْنَ بَصِيْرٌ ﴿١١٢﴾

۱۱۳۔ جیویں تیکوں حکم ڈتا گئے توں اوندے اتے پیر جمائی رکھو تے او وی جنہیں تیڈے نال توبہ کیتی ء تے حد کنیں نہ ودھو بے شک جو تساں کریندے ہو او اونکوں ڈیدا کھڑے۔

وَلَا تَرْكَنُوْٓا اِلَى الَّذِيْنَ ظَلَمُوْا فَتَمَسَّكُمُ النَّارُ ۙ وَمَا لَكُمْ مِّنْ دُوْنِ اللّٰهِ مِنْ اَوْلِيَآءَ ثُمَّ لَا تُنْصَرُوْنَ ﴿١١٣﴾

۱۱۴۔ تے ظالمیں دو نہ جھکو نال تاں تہاکوں وی بھا بلسی تے تہاڈے کیتے اللہ ولو کوئی سنگتی نہ ہوسی ول تہاڈی مدد نہ کیتی ویسی۔

وَاَقِمِ الصَّلٰوةَ طَرَفَیِ النَّهَارِ وَزُلَفًا مِّنَ الَّیْلِ ؕ اِنَّ الْحَسَنٰتِ یُذْهِبْنَ السَّیِّاٰتِ ؕ ذٰلِكَ ذِكْرٰی لِلذّٰكِرِیْنَ ﴿۱۱۵﴾

١١٥۔ تے توں ڈینہہ دے ڈوناں حصے وچ نماز پڑھیا کر تے رات دے وقتیں وچ وی بے شک نیکیاں برائیں کوں ہٹا ڈیندن تے نصیحت حاصل کرݨ والیں کیتے اے نصیحت ہے۔

وَاصْبِرْ فَاِنَّ اللّٰهَ لَا یُضِیْعُ اَجْرَ الْمُحْسِنِیْنَ ﴿۱۱۶﴾

١١٦۔ توں صبر کر بے شک اللہ سئیں چنگائی تے نیکی کرݨ والیں دا اجر ونجیندا نئیں۔

فَلَوْ لَا كَانَ مِنَ الْقُرُوْنِ مِنْ قَبْلِكُمْ اُولُوْا بَقِیَّةٍ یَّنْهَوْنَ عَنِ الْفَسَادِ فِی الْاَرْضِ اِلَّا قَلِیْلًا مِّمَّنْ اَنْجَیْنَا مِنْهُمْ ۚ وَاتَّبَعَ الَّذِیْنَ ظَلَمُوْا مَاۤ اُتْرِفُوْا فِیْهِ وَكَانُوْا مُجْرِمِیْنَ ﴿۱۱۷﴾

١١٧۔ جیہڑیاں وستیاں تساں کنوں پہلے ہن انہیں وچ کوئی سیانے ہوݨ ہا جیہڑے زمین وچ فساد کنوں ٹھکن ہا سوائے تھوڑیں دے جنہیں کوں اساں انہیں وچوں بچا گدھا ہا تے ظالمیں انہیں لوکیں دی پیروی کیتی تے دنیا دی لذتیں وچ پئے گئے تے او مجرم وی ہن۔

وَمَا كَانَ رَبُّكَ لِیُهْلِكَ الْقُرٰی بِظُلْمٍ وَّاَهْلُهَا مُصْلِحُوْنَ ﴿۱۱۸﴾

١١٨۔ تیڈے رب دی اے شان نئیں جو کہیں وستی کوں ہلاک کرے تے اوندے رہݨ والے اصلاح کرݨ والے ہوون۔

وَلَوْ شَآءَ رَبُّكَ لَجَعَلَ النَّاسَ اُمَّةً وَّاحِدَةً وَّلَا یَزَالُوْنَ مُخْتَلِفِیْنَ ﴿۱۱۹﴾

١١٩۔ جے اللہ چاہے ہا تے لوکیں کوں ہکا امت بݨا ڈیوے ہا تے او ہمیشہ اختلاف کریندے رہ ویسن۔

اِلَّا مَنْ رَّحِمَ رَبُّكَ ؕ وَلِذٰلِكَ خَلَقَهُمْ ؕ وَتَمَّتْ كَلِمَةُ رَبِّكَ لَاَمْلَئَنَّ جَهَنَّمَ مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ اَجْمَعِیْنَ ﴿۱۲۰﴾

١٢٠۔ سوائے اونہدے جیندے اتے تیڈا رب رحمت نہ کرے تے ات گالہوں انہیں کوں پیدا کیتے سی تے تیڈے رب دی گال پوری تھیسی جو میں جنیں تے لوکیں نال دوزخ بھر ڈیساں۔

وَكُلًّا نَّقُصُّ عَلَیْكَ مِنْ اَنْۢبَآءِ الرُّسُلِ مَا نُثَبِّتُ بِهٖ فُؤَادَكَ ۚ وَجَآءَكَ فِیْ هٰذِهِ الْحَقُّ وَمَوْعِظَةٌ وَّذِكْرٰی لِلْمُؤْمِنِیْنَ ﴿۱۲۱﴾

١٢١۔ تے اساں سارے رسولیں دیاں خبراں تے حال تیڈے اگو بیان کریندے ہیں۔ ایندے ذریعہ تیڈے دل کوں مضبوط کریندے ہیں۔ تے ایندے بارے وچ تیڈو حق آ گئے تے اے نصیحت تے مومنیں کوں (ذمہ داریاں) یاد کراوݨ والی ہے۔

وَقُلْ لِّلَّذِیْنَ لَا یُؤْمِنُوْنَ اعْمَلُوْا عَلٰی مَكَانَتِكُمْ ؕ اِنَّا عٰمِلُوْنَ ﴿۱۲۲﴾

١٢٢۔ تے توں آکھ انہیں کوں جیہڑے مومن نئیں تساں اپݨے جہیں تے عمل کرو اساں وی عمل کریندے پئے ہیں۔

وَانْتَظِرُوْا اِنَّا مُنْتَظِرُوْنَ ﴿١٢٢﴾	١٢٢۔ تساں انتظار کرو بے شک اساں انتظار کرینده پئے ہیں ۔
وَلِلّٰهِ غَیْبُ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ وَاِلَیْهِ یُرْجَعُ الْاَمْرُ كُلُّهٗ فَاعْبُدْهُ وَتَوَكَّلْ عَلَیْهِ وَمَا رَبُّكَ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُوْنَ ﴿١٢٣﴾ ع ١٠	١٢٤۔ تے آسمانیں تے زمین دا غیب اللہ دے واسطے ہے تے سارے معاملے ہوندو ولدن توں اوندی عبادت کرتے اوندے اتے بھروسہ کرتے جو تساں کرینده ہو تیڈا رب اوں کنیں غافل نئیں ۔

سُوْرَۃُ یُوْسُفَ مَکِّیَّۃٌ وَّہِیَ مَعَ الْبَسْمَلَۃِ مِائَۃٌ وَّاثْنَتَا عَشَرَۃَ اٰیَۃً وَّاثْنَا عَشَرَ رُکُوْعًا
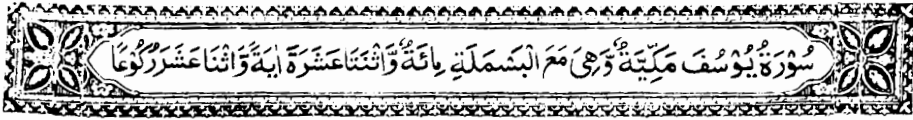
سورۃ یوسف مکیء تے بسم اللہ نال اینڈیاں ١١٢ آیتاں تے ١٢ رکوعن۔

بِسْمِ اللّٰہِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ①

١۔ شروع کریندا اں اللہ دے ناں نال جیرھا بن منگئے ڈیون والا تے ول ول رحم کرݨ والا ہے۔

الٓرٰ تِلْكَ اٰیٰتُ الْكِتٰبِ الْمُبِیْنِ ②

٢۔ میں اللہ ڈہدا کھڑاں ۔ اے کھلی کتاب دیاں آیتاں ہن۔

اِنَّاۤ اَنْزَلْنٰهُ قُرْءٰنًا عَرَبِیًّا لَّعَلَّكُمْ تَعْقِلُوْنَ ③

٣۔ اساں بے شک قرآن عربی وچ لہائے تاں جو تساں عقل کنیں کم گھنو۔

نَحْنُ نَقُصُّ عَلَیْكَ اَحْسَنَ الْقَصَصِ بِمَاۤ اَوْحَیْنَاۤ اِلَیْكَ هٰذَا الْقُرْاٰنَ ۖۗ وَ اِنْ كُنْتَ مِنْ قَبْلِهٖ لَمِنَ الْغٰفِلِیْنَ ④

٤۔ اساں تیڈے اتے ڈاڈھا چنگا قصہ بیان کریندے ہیں۔ تے اے قرآن تیڈو اساں وحی کیتی ہے تے توں ایں کنیں پہلے غافل ہاویں۔

اِذْ قَالَ یُوْسُفُ لِاَبِیْهِ یٰۤاَبَتِ اِنِّیْ رَاَیْتُ اَحَدَ عَشَرَ كَوْكَبًا وَّ الشَّمْسَ وَ الْقَمَرَ رَاَیْتُهُمْ لِیْ سٰجِدِیْنَ ⑤

٥۔ تے جڈاں یوسف اپنے پیو کوں آکھئے ابا سئیں بے شک میں یارھاں تارے تے سجھ تے چندر کوں ڈٹھے او میکوں سجدہ کریندے ہین۔

قَالَ یٰبُنَیَّ لَا تَقْصُصْ رُءْیَاكَ عَلٰۤى اِخْوَتِكَ فَیَكِیْدُوْا لَكَ كَیْدًا ؕ اِنَّ الشَّیْطٰنَ لِلْاِنْسَانِ عَدُوٌّ مُّبِیْنٌ ⑥

٦۔ اوں آکھئے اے میڈے پیارے پتر اپنا خواب اپنے بھراویں کوں نہ ڈسیں نال تاں او تیڈے خلاف تدبیر کریسین بے شک شیطان انسان دا کھلا دشمن ۔

وَ كَذٰلِكَ یَجْتَبِیْكَ رَبُّكَ وَ یُعَلِّمُكَ مِنْ تَاْوِیْلِ الْاَحَادِیْثِ وَ یُتِمُّ نِعْمَتَهٗ عَلَیْكَ وَ عَلٰۤى اٰلِ یَعْقُوْبَ كَمَاۤ اَتَمَّهَا عَلٰۤى اَبَوَیْكَ مِنْ قَبْلُ اِبْرٰهِیْمَ وَ اِسْحٰقَ ؕ اِنَّ رَبَّكَ عَلِیْمٌ حَكِیْمٌ ۠ ⑦

ع ١١

٧۔ تے ایویں تیڈا رب تیکوں چݨسی تے تیکوں گالہیں دی حقیقت سکھیسی تے تیڈے اتے اپݨی نعمت پوری کریسی تے آل یعقوب تے جیویں اوں پورا کیتی ہائی تیڈے پیو ڈاڈے ابراہیم تے اسحاق تیں ایں کنیں پہلے بے شک تیڈا رب بہوں جاݨݨ والا تے بہوں سیاݨا ہے۔

لَقَدْ كَانَ فِیْ یُوْسُفَ وَ اِخْوَتِهٖۤ اٰیٰتٌ لِّلسَّآىِٕلِیْنَ ⑧

٨۔ بے شک یوسف تے اوندے بھراویں دے واقعے وچ پچھݨ والے کیتے کئی نشانن۔

اِذۡ قَالُوۡا لَیُوۡسُفُ وَاَخُوۡہُ اَحَبُّ اِلٰۤی اَبِیۡنَا مِنَّا وَ نَحۡنُ عُصۡبَۃٌ ؕ اِنَّ اَبَانَا لَفِیۡ ضَلٰلٍ مُّبِیۡنِۣ ۙ﴿۹﴾

۹۔ جڈاں انہیں آکھئے (سوچئے) جو یوسف تے اوندا بھرا ساڈے پیو کوں اساں کنیں زیادہ پیارا لگدے تے اساں تکڑی جماعت ہیں بے شک ساڈا پیو کھلی کھلی غلطی وچ۔ (ساڈا پیو وڈی غلطی تے ہے۔)

اقۡتُلُوۡا یُوۡسُفَ اَوِ اطۡرَحُوۡہُ اَرۡضًا یَّخۡلُ لَکُمۡ وَجۡہُ اَبِیۡکُمۡ وَ تَکُوۡنُوۡا مِنۡۢ بَعۡدِہٖ قَوۡمًا صٰلِحِیۡنَ ﴿۱۰﴾

۱۰۔ یوسف کوں قتل کر ڈیو یا اونکوں کہیں بے ملک وچ سٹ آؤ پچھیں تہاڈے پیو دی توجہ تہاڈے کیتے خالی تھی ویسی تے ایندے بعد تساں نیک لوک بݨ ونجا ہے۔

قَالَ قَآئِلٌ مِّنۡہُمۡ لَا تَقۡتُلُوۡا یُوۡسُفَ وَ اَلۡقُوۡہُ فِیۡ غَیٰبَتِ الۡجُبِّ یَلۡتَقِطۡہُ بَعۡضُ السَّیَّارَۃِ اِنۡ کُنۡتُمۡ فٰعِلِیۡنَ ﴿۱۱﴾

۱۱۔ انہیں وچوں ہک آکھݨ والے آکھئے تساں یوسف کوں قتل نہ کرو تے اونکوں کھوہ دے تل وچ سٹ گھتو کوئی قافلہ اوں کوں چا گھنسی جے تساں کجھ کرنا ہی ہے تاں

قَالُوۡا یٰۤاَبَانَا مَا لَکَ لَا تَاۡمَنَّا عَلٰی یُوۡسُفَ وَ اِنَّا لَہٗ لَنٰصِحُوۡنَ ﴿۱۲﴾

۱۲۔ انہیں آکھئے اے ساڈے ابا تیکوں کیا ہے جو توں یوسف دے معاملے وچ ساڈے اتے اعتبار نہیں کریندا تے بے شک اساں اوندے خیرخواہ ہیں۔

اَرۡسِلۡہُ مَعَنَا غَدًا یَّرۡتَعۡ وَ یَلۡعَبۡ وَ اِنَّا لَہٗ لَحٰفِظُوۡنَ ﴿۱۳﴾

۱۳۔ سبھائیں اونکوں ساڈے نال پٹھ کھوسی پیسی تے کھیڈسی تے اساں اوندی حفاظت کریسوں۔

قَالَ اِنِّیۡ لَیَحۡزُنُنِیۡۤ اَنۡ تَذۡہَبُوۡا بِہٖ وَ اَخَافُ اَنۡ یَّاۡکُلَہُ الذِّئۡبُ وَ اَنۡتُمۡ عَنۡہُ غٰفِلُوۡنَ ﴿۱۴﴾

۱۴۔ اوں آکھیا میکوں فکر جو تساں اونکوں نال گھن ونجو تے میں ڈرداں جو ایکوں نہر کھا ونجے تے تساں اوں کنیں غافل ہوو (تہاکوں پتہ نہ ہووے)

قَالُوۡا لَئِنۡ اَکَلَہُ الذِّئۡبُ وَ نَحۡنُ عُصۡبَۃٌ اِنَّاۤ اِذًا لَّخٰسِرُوۡنَ ﴿۱۵﴾

۱۵۔ انہیں آکھئے جو اساں تکڑی جماعت ہیں جے ول وی ایکوں نہر کھا ونجے تے بے شک اساں گھاٹے وچ ہیں۔

فَلَمَّا ذَہَبُوۡا بِہٖ وَ اَجۡمَعُوۡۤا اَنۡ یَّجۡعَلُوۡہُ فِیۡ غَیٰبَتِ الۡجُبِّ ۚ وَ اَوۡحَیۡنَاۤ اِلَیۡہِ لَتُنَبِّئَنَّہُمۡ بِاَمۡرِہِمۡ ہٰذَا وَ ہُمۡ لَا یَشۡعُرُوۡنَ ﴿۱۶﴾

۱۶۔ تے جڈاں اوں کوں گھن گیئن تے فیصلہ کیتے نیں جو ایکوں کھوہ دے تل وچ سٹ گھتو تے اساں اونکوں وحی کیتی جو توں انہیں کوں انہیں دے ایں کم دے متعلق ضرور ڈسیس تے حالی او نئیں جاݨدے۔

وَ جَآءُوۡۤ اَبَاہُمۡ عِشَآءً یَّبۡکُوۡنَ ﴿ؕ۱۷﴾

۱۷۔ تے رات کوں روندیں ہوئیں اپݨے پیو دو آئن۔

قَالُوۡا یٰۤاَبَانَاۤ اِنَّا ذَہَبۡنَا نَسۡتَبِقُ وَ تَرَکۡنَا یُوۡسُفَ

۱۸۔ تے آکھئے نیں اے ابا بے شک اساں ہک ڈوجھے

عِنْدَ مَتَاعِنَا فَاَكَلَهُ الذِّئْبُ ۚ وَمَاۤ اَنْتَ بِمُؤْمِنٍ لَّنَا وَلَوْ كُنَّا صٰدِقِيْنَ ﴿۱۸﴾

دے اگو درکدے رہ گئے ہیں تے یوسف کوں اساں اپنڑے سامان دے کولہو چھوڑ گئے ہاسے تے اونکوں نہر کھا گئے تے توں ساڈی گال کوں، نہ منیسیں بھانویں اساں سچے وی ہووں۔

وَجَآءُوْ عَلٰى قَمِيْصِهٖ بِدَمٍ كَذِبٍ ؕ قَالَ بَلْ سَوَّلَتْ لَكُمْ اَنْفُسُكُمْ اَمْرًا ؕ فَصَبْرٌ جَمِيْلٌ ؕ وَاللّٰهُ الْمُسْتَعَانُ عَلٰى مَا تَصِفُوْنَ ﴿۱۹﴾

۱۹۔ تے او اوندے چولے کوں کوڑی رت لا کے گھن آئن اوں آکھئے تہاڈے دلیں ایں کم کوں سوہنڑا کر کے ڈکھا لئے اچھا ہنڑ صبر کریداں چنگا صبر تے جو تساں ڈسیندے پئے ہو اوندے کیتے اللہ کنیں مدد منگی ونج سگدی ہے۔

وَجَآءَتْ سَيَّارَةٌ فَاَرْسَلُوْا وَارِدَهُمْ فَاَدْلٰى دَلْوَهٗ ؕ قَالَ يٰبُشْرٰى هٰذَا غُلٰمٌ ؕ وَاَسَرُّوْهُ بِضَاعَةً ؕ وَاللّٰهُ عَلِيْمٌۢ بِمَا يَعْمَلُوْنَ ﴿۲۰﴾

۲۰۔ تے ہک قافلہ آ گئے تے انہیں پانڑی واسطے اپنڑا آدمی بھیجئے اوں اپنڑا ڈول سٹئے اوں آکھئے خوشخبری ہے اے چھوہر تے انہیں اونکوں پونجی سمجھ کے لکا گدے تے جو کجھ او کریندے پئے ہن اللہ اونکوں جانڑدا ہا۔

وَشَرَوْهُ بِثَمَنٍۢ بَخْسٍ دَرَاهِمَ مَعْدُوْدَةٍ ۚ وَكَانُوْا فِيْهِ مِنَ الزّٰهِدِيْنَ ﴿۲۱﴾

۲۱۔ تے (یوسف دے بھرانویں) اونکوں تھوڑی قیمت گنتری دے درہمیں دے بدلے ویچ چھوڑیئے۔ تے انہیں کوں ایں قیمت دی وی پرواہ کائے ناں ہائی۔

وَقَالَ الَّذِى اشْتَرٰىهُ مِنْ مِّصْرَ لِامْرَاَتِهٖۤ اَكْرِمِىْ مَثْوٰىهُ عَسٰۤى اَنْ يَّنْفَعَنَاۤ اَوْ نَتَّخِذَهٗ وَلَدًا ؕ وَكَذٰلِكَ مَكَّنَّا لِيُوْسُفَ فِى الْاَرْضِ ۫ وَلِنُعَلِّمَهٗ مِنْ تَاْوِيْلِ الْاَحَادِيْثِ ؕ وَاللّٰهُ غَالِبٌ عَلٰۤى اَمْرِهٖ وَلٰكِنَّ اَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُوْنَ ﴿۲۲﴾

۲۲۔ تے اوں آکھئے جیں اوں کوں مصر وچ مل گدھے اپنڑی زال کوں جو ایندے رہنڑ دی جا چنگی بنڑا اے تھی سگدے جو ساکوں فائدہ ڈیوے یا اساں ایکوں اپنڑا پتر بنڑا گھنوں تے ایویں اساں یوسف کوں ملک وچ عزت ڈتی تے تاں جو اساں اونکوں گالہیں دی حقیقت سکھاؤں تے اللہ اپنڑے کم کوں پورا کر کے رہندے تے اصل بہوں سارے لوک جانڑدے نئیں۔

وَلَمَّا بَلَغَ اَشُدَّهٗۤ اٰتَيْنٰهُ حُكْمًا وَّعِلْمًا ؕ وَكَذٰلِكَ نَجْزِى الْمُحْسِنِيْنَ ﴿۲۳﴾

۲۳۔ تے جڈاں او جوان تھیا تے اساں اونکوں حکم تے علم ڈتے تے نیکیں کوں اساں ایویں بدلہ ڈیندے ہیں۔

وَرَاوَدَتْهُ الَّتِىْ هُوَ فِىْ بَيْتِهَا عَنْ

۲۴۔ تے او ترمیت جیندے گھر وچ رہندا ہا اوں اوندی

نَّفْسِهٖ وَغَلَّقَتِ الْاَبْوَابَ وَقَالَتْ هَيْتَ لَكَ ۭ قَالَ مَعَاذَ اللّٰهِ اِنَّهٗ رَبِّيْٓ اَحْسَنَ مَثْوَايَ ۭ اِنَّهٗ لَا يُفْلِحُ الظّٰلِمُوْنَ ﴿٢٤﴾

مرضی کے خلاف غلط کم تے ٹھگا لیئے سی تے دروازے بند کر ڈتنس تے آکھئے سی میڈو آ اوں آکھئے اللہ دی پناہ بے شک او میڈا رب جیں میکوں ٹکݨ دی چنگی جا ڈتی بے شک ظالم کامیاب نئیں تھیندے۔

وَلَقَدْ هَمَّتْ بِهٖ ۚ وَهَمَّ بِهَا لَوْلَآ اَنْ رَّاٰ بُرْهَانَ رَبِّهٖ ۭ كَذٰلِكَ لِنَصْرِفَ عَنْهُ السُّوْۗءَ وَالْفَحْشَاۗءَ ۭ اِنَّهٗ مِنْ عِبَادِنَا الْمُخْلَصِيْنَ ﴿٢٥﴾

٢٥۔ اوں تریمت پکا ارادہ کر گدھا تے یوسف ؑ بچݨ دا پکا ارادہ کر گدھا جے او اپݨے رب دا کھلا نشان نہ ڈیکھ چکیا ہوندا۔ ایویں تھئے تاں جو اساں اوں کنوں برائی تے بے حیائی پریں کر ڈیوں بے شک او ساڈے چݨے ہوئے بندیں وچوں ہا۔

وَاسْتَبَقَا الْبَابَ وَقَدَّتْ قَمِيْصَهٗ مِنْ دُبُرٍ وَّ اَلْفَيَا سَيِّدَهَا لَدَا الْبَابِ ۭ قَالَتْ مَا جَزَاۗءُ مَنْ اَرَادَ بِاَهْلِكَ سُوْۗءًا اِلَّآ اَنْ يُّسْجَنَ اَوْ عَذَابٌ اَلِيْمٌ ﴿٢٦﴾

٢٦۔ او ڈوہیں دروازے دو درکین تے اوں تریمت اوندی قمیص پچھو پاڑ ڈتی تے انہیں ڈوناہیں دروازے دے کولھو تریمت دے مالک کوں ڈٹھے نیں تریمت آکھئے جیرھا تیڈی زال نال برا ارادہ کرے اوندی سزا یا تے قید یا ڈکھ والا عذاب۔

قَالَ هِيَ رَاوَدَتْنِيْ عَنْ نَّفْسِيْ وَشَهِدَ شَاهِدٌ مِّنْ اَهْلِهَا ۚ اِنْ كَانَ قَمِيْصُهٗ قُدَّ مِنْ قُبُلٍ فَصَدَقَتْ وَهُوَ مِنَ الْكٰذِبِيْنَ ﴿٢٧﴾

٢٧۔ اوں آکھئے ایں میکوں میڈی مرضی دے خلاف ٹھگا لیئے۔ تے اوں تریمت دے خاندان دے ہک گواہ گواہی ڈتی جے اوندا چولا اگو پاڑیا پئے تے اے سچی ہے تے او کوڑا ہے۔

وَاِنْ كَانَ قَمِيْصُهٗ قُدَّ مِنْ دُبُرٍ فَكَذَبَتْ وَهُوَ مِنَ الصّٰدِقِيْنَ ﴿٢٨﴾

٢٨۔ تے جے اوندا چولا پچھو پاڑیا پئے تے اے تریمت کوڑی ہے تے او سچا ہے۔

فَلَمَّا رَاٰ قَمِيْصَهٗ قُدَّ مِنْ دُبُرٍ قَالَ اِنَّهٗ مِنْ كَيْدِكُنَّ ۭ اِنَّ كَيْدَكُنَّ عَظِيْمٌ ﴿٢٩﴾

٢٩۔ جیلھے اوندے چولے کوں ڈٹھے نیں جو او پچھو پاڑیا پئے اوں آکھئے بے شک اے تہاڈی چالاکی ہے تے تہاڈی چالاکی بہوں وڈی ہے۔

يُوْسُفُ اَعْرِضْ عَنْ هٰذَا ٚ وَاسْتَغْفِرِيْ لِذَنْۢبِكِ ښ اِنَّكِ كُنْتِ مِنَ الْخٰطِـــِٕيْنَ ﴿٣٠﴾ ع

٣٠۔ یوسف توں ایں کنیں درگزر کر تے اے تریمت توں اپݨی غلطی دی معافی منگ بے شک توں ہی غلطی کرݨ والی ہوئیں۔

وَ قَالَ نِسْوَةٌ فِي الْمَدِيْنَةِ امْرَاَتُ الْعَزِيْزِ تُرَاوِدُ فَتٰهَا عَنْ نَّفْسِهٖ ۚ قَدْ شَغَفَهَا حُبًّا ؕ اِنَّا لَنَرٰىهَا فِيْ ضَلٰلٍ مُّبِيْنٍ ﴿۳۰﴾

۳۱۔ تے شہر دی تریمتیں آکھیے عزیز دی زال اپنڑے بانھے کوں اوندی مرضی دے خلاف ٹھگا لیئے اونکوں اوندے نال ڈاڈھا پیار تھی گئے بے شک اساں اونکوں کھلی کھلی گمراہی وچ ڈیہدے ہیں۔

فَلَمَّا سَمِعَتْ بِمَكْرِهِنَّ اَرْسَلَتْ اِلَيْهِنَّ وَاَعْتَدَتْ لَهُنَّ مُتَّكَاً وَّاٰتَتْ كُلَّ وَاحِدَةٍ مِّنْهُنَّ سِكِّيْنًا وَّ قَالَتِ اخْرُجْ عَلَيْهِنَّ ۚ فَلَمَّا رَاَيْنَهٗۤ اَكْبَرْنَهٗ وَقَطَّعْنَ اَيْدِيَهُنَّ وَقُلْنَ حَاشَ لِلّٰهِ مَا هٰذَا بَشَرًا ؕ اِنْ هٰذَاۤ اِلَّا مَلَكٌ كَرِيْمٌ ﴿۳۱﴾

۳۲۔ تے جڈاں اوں انہیں دیاں چپ چپاتیاں گالہیں سنڑیں تے انہیں کوں سڈوا پٹھیس تے انہیں واسطے چنگی بہنڑ دی جا بنڑائس تے انہیں وچوں ہر ہک کوں ہک چھری ڈتی اس تے آکھیس انہیں دے سامنڑے نکل تے جیلھے انہیں اونکوں ڈٹھے اونکوں وڈی شان والا آدمی پاتے نیں تے اپنڑے ہتھ کپ بیٹھین تے انہیں آکھیے اے اللہ کنیں ڈریئے گناہ نسی کیتا اے بشر نئیں اے تے کوئی عزت والا فرشتہ ہے

قَالَتْ فَذٰلِكُنَّ الَّذِيْ لُمْتُنَّنِيْ فِيْهِ ؕ وَلَقَدْ رَاوَدْتُّهٗ عَنْ نَّفْسِهٖ فَاسْتَعْصَمَ ؕ وَلَئِنْ لَّمْ يَفْعَلْ مَاۤ اٰمُرُهٗ لَيُسْجَنَنَّ وَلَيَكُوْنًا مِّنَ الصّٰغِرِيْنَ ﴿۳۲﴾

۳۳۔ اوں آکھیے اے او آدمی ہے جیندے معاملے وچ تساں میکوں ملامت کریندیاں ہاو تے بے شک میں اینکوں اپنڑی مرضی دے خلاف ٹھگا لیئے تے اے بچ گئے تے جے ایں اویں نہ کیتا جیرھا میں اینکوں حکم ڈیتے تے اے ضرور ڈھکیج ویسی تے ضرور بہوں ذلیل تھی ویسی۔

قَالَ رَبِّ السِّجْنُ اَحَبُّ اِلَيَّ مِمَّا يَدْعُوْنَنِيْۤ اِلَيْهِ ۚ وَاِلَّا تَصْرِفْ عَنِّيْ كَيْدَهُنَّ اَصْبُ اِلَيْهِنَّ وَاَكُنْ مِّنَ الْجٰهِلِيْنَ ﴿۳۳﴾

۳۴۔ اوں آکھیے اے میڈے رب میکوں قید اوں کنیں زیادہ چنگی ہے جیندو اے میکوں سڈیندی ہن تے جے تیں انہیں دی تدبیر کوں میں کنیں نہ ہٹایا تے میں انہیں دو جھک ویساں تے میں جاہلیں وچوں تھی ویساں۔

فَاسْتَجَابَ لَهٗ رَبُّهٗ فَصَرَفَ عَنْهُ كَيْدَهُنَّ ؕ اِنَّهٗ هُوَ السَّمِيْعُ الْعَلِيْمُ ﴿۳۴﴾

۳۵۔ تے اوندے رب اوندی دعا کوں سنڑ گدھی تے اونہیں دے مکر کوں اوں کنیں ہٹا گدھا او بہوں سنڑنڑ والا تے جانڑنڑ والا ہے۔

ثُمَّ بَدَا لَهُمْ مِّنْۢ بَعْدِ مَا رَاَوُا الْاٰيٰتِ لَيَسْجُنُنَّهٗ حَتّٰى حِيْنٍ ﴿۳۵﴾ ع

۳٦۔ ول انہیں تے نشان ڈیکھنڑ دے بعد ظاہر تھی گیا جو اینکوں ہک وقت تیں قید ضرور کرن۔

وَدَخَلَ مَعَهُ السِّجْنَ فَتَيٰنِ ؕ قَالَ

۳۷۔ تے اوندے نال جیل وچ ڈو جوان وی داخل تھین

اَحَدُهُمَآ اِنِّيْٓ اَرٰىنِيْٓ اَعْصِرُ خَمْرًا ۚ وَقَالَ الْاٰخَرُ اِنِّيْٓ اَرٰىنِيْٓ اَحْمِلُ فَوْقَ رَاْسِيْ خُبْزًا تَاْكُلُ الطَّيْرُ مِنْهُ ؕ نَبِّئْنَا بِتَاْوِيْلِهٖ ۚ اِنَّا نَرٰىكَ مِنَ الْمُحْسِنِيْنَ ﴿۳۶﴾

انہیں وچوں ہک آکھئے بے شک میں خواب وچ ڈٹھے جو میں انگور نپوڑیندا پیاں تے ڈوجھے آکھئے میں خواب ڈٹھے جو میں سر تے روٹیاں چاتی وداں تے اونکوں پکھی کھندے پین ساکوں ایندی تعبیر ڈس۔ بے شک اساں تیکوں نیک سمجھیندے ہیں۔

قَالَ لَا يَاْتِيْكُمَا طَعَامٌ تُرْزَقٰنِهٖٓ اِلَّا نَبَّاْتُكُمَا بِتَاْوِيْلِهٖ قَبْلَ اَنْ يَّاْتِيَكُمَا ؕ ذٰلِكُمَا مِمَّا عَلَّمَنِيْ رَبِّيْ ؕ اِنِّيْ تَرَكْتُ مِلَّةَ قَوْمٍ لَّا يُؤْمِنُوْنَ بِاللّٰهِ وَهُمْ بِالْاٰخِرَةِ هُمْ كٰفِرُوْنَ ﴿۳۷﴾

۳۸۔ اوں آکھیا تہاڈو روٹی آونڑ ڈتیں پہلے تہاکوں انہیں دی تعبیر ڈس ڈیساں۔ اے ایں واسطے جو میڈے رب میکوں علم ڈتے بے شک میں اوں قوم دا دین چھوڑ ڈتے جیڑھے اللہ تے ایمان نئیں انیندے تے آخرت دے منکرن۔

وَاتَّبَعْتُ مِلَّةَ اٰبَآءِيْٓ اِبْرٰهِيْمَ وَاِسْحٰقَ وَيَعْقُوْبَ ؕ مَا كَانَ لَنَآ اَنْ نُّشْرِكَ بِاللّٰهِ مِنْ شَيْءٍ ؕ ذٰلِكَ مِنْ فَضْلِ اللّٰهِ عَلَيْنَا وَعَلَى النَّاسِ وَلٰكِنَّ اَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَشْكُرُوْنَ ﴿۳۸﴾

۳۹۔ تے میں اپنڑے پیو ڈاڈے ابراہیم تے اسحاق تے یعقوب دے مذہب دی پیروی کریندا ہاں ساڈا اے حق نئیں جو اساں اللہ دا شریک بناؤں اے ساڈے تے لوکیں تے اللہ دا فضل تے اکثر لوک شکر نئیں کریندے۔

يٰصَاحِبَيِ السِّجْنِ ءَاَرْبَابٌ مُّتَفَرِّقُوْنَ خَيْرٌ اَمِ اللّٰهُ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ ﴿۳۹﴾

۴۰۔ اے میڈے جیل دے ڈوہیں سنگتیو کیا انجو انج رب چنگن یا ہکو رب جیڑھا کامل غالب۔

مَا تَعْبُدُوْنَ مِنْ دُوْنِهٖٓ اِلَّآ اَسْمَآءً سَمَّيْتُمُوْهَآ اَنْتُمْ وَاٰبَآؤُكُمْ مَّآ اَنْزَلَ اللّٰهُ بِهَا مِنْ سُلْطٰنٍ ؕ اِنِ الْحُكْمُ اِلَّا لِلّٰهِ ؕ اَمَرَ اَلَّا تَعْبُدُوْٓا اِلَّآ اِيَّاهُ ؕ ذٰلِكَ الدِّيْنُ الْقَيِّمُ وَلٰكِنَّ اَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُوْنَ ﴿۴۰﴾

۴۱۔ اوندے سوا تساں صرف انہیں ناویں دی عبادت کریندے جیڑھے تساں خود تے تہاڈے پیو ڈاڈیں رکھیں تے اللہ سئیں ایندے واسطے کوئی دلیل نئیں لہائی بے شک فیصلہ اللہ دے ہتھ وچ اوں حکم ڈتے جو صرف ہوندی عبادت کرو اے درست مذہب تے اکثر لوک جانڑدے نئیں۔

يٰصَاحِبَيِ السِّجْنِ اَمَّآ اَحَدُكُمَا فَيَسْقِيْ رَبَّهٗ خَمْرًا ۚ وَاَمَّا الْاٰخَرُ فَيُصْلَبُ فَتَاْكُلُ الطَّيْرُ مِنْ رَّاْسِهٖ ؕ قُضِيَ الْاَمْرُ الَّذِيْ فِيْهِ تَسْتَفْتِيٰنِ ﴿۴۱﴾

۴۲۔ اے میڈے جیل دے سنگتیو تہاڈے وچوں ہک اپنڑے مالک کوں شراب پلیسی تے ڈوجھا پھاسی ڈتا ویسی تے پکھی اوندے سر دا ماس کھوسن جیڑھی گال بارے تساں ڈوہیں پچھدے ہاوے اوندا فیصلہ تھی گئے۔

وَقَالَ لِلَّذِیْ ظَنَّ اَنَّهٗ نَاجٍ مِّنْهُمَا اذْكُرْنِیْ عِنْدَ رَبِّكَ٘ فَاَنْسٰىهُ الشَّیْطٰنُ ذِكْرَ رَبِّهٖ فَلَبِثَ فِی السِّجْنِ بِضْعَ سِنِیْنَ۠ ۝۴۲

۴۲. تے اوں کوں آکھئے سی جیندے متعلق اونکوں خیال ہا جو اوچھٹ ویسی اپنڑے مالک دے کولہو میڈا ذکر کریں تے شیطان اونکوں اوندے مالک دا ذکر بھلا ڈِتا تے او کجھ ہے سال قید خانے وچ رہ گئے۔

ع ۵ ۱۵

وَقَالَ الْمَلِكُ اِنِّیْۤ اَرٰى سَبْعَ بَقَرٰتٍ سِمَانٍ یَّاْكُلُهُنَّ سَبْعٌ عِجَافٌ وَّسَبْعَ سُنْۢبُلٰتٍ خُضْرٍ وَّاُخَرَ یٰبِسٰتٍ١ؕ یٰۤاَیُّهَا الْمَلَاُ اَفْتُوْنِیْ فِیْ رُءْیَایَ اِنْ كُنْتُمْ لِلرُّءْیَا تَعْبُرُوْنَ ۝۴۳

۴۳. تے بادشاہ آکھئے میں خواب ڈِٹھے جو ست موٹیاں گویں ہن کوں ست کانہلیاں گویں انہیں کوں کھندیاں پئین تے ست ساوے سِٹے ہن تے بے سکن۔ تے اے وڈے لوکو میکوں میڈے خواب دی تعبیر ڈسو جے تساں خوابیں دی تعبیر کریندے ہو تاں۔

قَالُوْۤا اَضْغَاثُ اَحْلَامٍ١ۚ وَمَا نَحْنُ بِتَاْوِیْلِ الْاَحْلَامِ بِعٰلِمِیْنَ ۝۴۴

۴۵. انہیں آکھئے اے گندے خوابن تے بے کار خوابیں دی تعبیر اساں نسے جانڑدے۔

وَقَالَ الَّذِیْ نَجَا مِنْهُمَا وَادَّكَرَ بَعْدَ اُمَّةٍ اَنَا اُنَبِّئُكُمْ بِتَاْوِیْلِهٖ فَاَرْسِلُوْنِ ۝۴۵

۴۶. اونہیں ڈوناہیں وچوں جیڑھا چھٹ گیا ہا تے کجھ وقت دے بعد اوں یاد کیتے تے آکھیس میں تہاکوں ایں خواب دی تعبیر ڈسینداں میکوں بھیجو۔

یُوْسُفُ اَیُّهَا الصِّدِّیْقُ اَفْتِنَا فِیْ سَبْعِ بَقَرٰتٍ سِمَانٍ یَّاْكُلُهُنَّ سَبْعٌ عِجَافٌ وَّسَبْعِ سُنْۢبُلٰتٍ خُضْرٍ وَّاُخَرَ یٰبِسٰتٍ١ۙ لَّعَلِّیْۤ اَرْجِعُ اِلَى النَّاسِ لَعَلَّهُمْ یَعْلَمُوْنَ ۝۴۶

۴۷. یوسف یار! میکوں ڈس ست موٹیاں گویں ہن جنہیں کوں ست کانہلیاں گویں کھندیاں پئین تے ست سِٹے ساوے ہن تے بے سکن تھی سگدے جو میں لوکیں دو ونجاں تاں جو انہیں کوں تعبیر دا پتہ لگے۔

قَالَ تَزْرَعُوْنَ سَبْعَ سِنِیْنَ دَاَبًا١ۚ فَمَا حَصَدْتُّمْ فَذَرُوْهُ فِیْ سُنْۢبُلِهٖۤ اِلَّا قَلِیْلًا مِّمَّا تَاْكُلُوْنَ ۝۴۷

۴۸. اوں آکھئے تساں ست سال ساندھوڑا اندر ہیسو تے جو کجھ اونکوں سِٹیں وچ رہنڑ ڈیوو اوندے سوا جو تساں تھوڑا جہیاں کھاؤ۔

ثُمَّ یَاْتِیْ مِنْۢ بَعْدِ ذٰلِكَ سَبْعٌ شِدَادٌ یَّاْكُلْنَ مَا قَدَّمْتُمْ لَهُنَّ اِلَّا قَلِیْلًا مِّمَّا تُحْصِنُوْنَ ۝۴۸

۴۹. ول ایندے بعد ست سال کال پوسی جیڑھے اونکوں کھاویسن جو تساں بچیسو سوائے اوندے جو تساں انہیں کیتے جمع کیتا ہوسی۔

ثُمَّ یَاْتِیْ مِنْۢ بَعْدِ ذٰلِكَ عَامٌ فِیْهِ یُغَاثُ النَّاسُ وَفِیْهِ یَعْصِرُوْنَ۠ ۝۴۹

۵۰. ول ایندے بعد ہکا سال اوسی جیندے وچ لوکیں دی فریاد سنڑی ویسی تے لوک ہک بے کوں تحفے ڈیسن۔

ع ۶ ۱۶

وَقَالَ الْمَلِكُ ائْتُوْنِيْ بِهٖ ۚ فَلَمَّا جَآءَهُ الرَّسُوْلُ قَالَ ارْجِعْ اِلٰى رَبِّكَ فَسْـَٔلْهُ مَا بَالُ النِّسْوَةِ الّٰتِيْ قَطَّعْنَ اَيْدِيَهُنَّ ؕ اِنَّ رَبِّيْ بِكَيْدِهِنَّ عَلِيْمٌ ﴿۵۱﴾

۵۱۔ تے اوں بادشاہ آکھیا اونکوں میڈے کول گھن آؤ تے جیلھے اوندو قاصد آئے اوں آکھے توں اپنے مالک دو ول ونج تے پچھ انہیں تریمتیں دا کیا حال جنہیں اپنے ہتھ کپئے ہن بے شک میڈا رب انہیں دے مکر کوں ڈاڈھا جاندے۔

قَالَ مَا خَطْبُكُنَّ اِذْ رَاوَدْتُّنَّ يُوْسُفَ عَنْ نَّفْسِهٖ ؕ قُلْنَ حَاشَ لِلّٰهِ مَا عَلِمْنَا عَلَيْهِ مِنْ سُوْٓءٍ ؕ قَالَتِ امْرَاَتُ الْعَزِيْزِ الْـٰٔنَ حَصْحَصَ الْحَقُّ ؗ اَنَا رَاوَدْتُّهٗ عَنْ نَّفْسِهٖ وَاِنَّهٗ لَمِنَ الصّٰدِقِيْنَ ﴿۵۲﴾

۵۲۔ اوں آکھے تہاڈا اصل مقصد کیا ہا جڈاں تساں یوسف کوں اوندی مرضی دے خلاف ٹھگا لیا ہاوے۔ انہیں آکھے او اللہ کنیں ڈریا ہا اساں اوندے وچ کوئی برائی کائنیں ڈٹھی۔ عزیز دی زال آکھے ہن حق ظاہر تھی گئے میں اونکوں اوندی مرضی دے خلاف اونکوں ٹھگاون دی کوشش کیتی ہائی تے او بے شک سچیں وچوں اے۔

ذٰلِكَ لِيَعْلَمَ اَنِّيْ لَمْ اَخُنْهُ بِالْغَيْبِ وَاَنَّ اللّٰهَ لَا يَهْدِيْ كَيْدَ الْخَآئِنِيْنَ ﴿۵۳﴾

۵۳۔ اے ایں واسطے تاں جو اونکوں پتہ لگ ونجے جو میں اوندی کنڈ پچھوں خیانت نئیں کیتی تے بے شک اللہ سئیں خیانت کرن والیں دی تدبیر کوں کامیاب نئیں کریندا۔

وَمَآ اُبَرِّئُ نَفْسِيْ ۚ اِنَّ النَّفْسَ لَاَمَّارَةٌۢ بِالسُّوْٓءِ اِلَّا مَا رَحِمَ رَبِّيْ ؕ اِنَّ رَبِّيْ غَفُوْرٌ رَّحِيْمٌ ﴿۵۴﴾

۵۴۔ تے میں اپنے آپ کوں بری نئیں سمجھیندا بیشک نفس برائی دا حکم ڈیون والا ہے سوائے اوندے جیندے اتے میڈا رب رحم کرے بے شک میڈا رب بہوں بخشن والا تے ول ول رحم کرن والا ہے۔

وَقَالَ الْمَلِكُ ائْتُوْنِيْ بِهٖٓ اَسْتَخْلِصْهُ لِنَفْسِيْ ۚ فَلَمَّا كَلَّمَهٗ قَالَ اِنَّكَ الْيَوْمَ لَدَيْنَا مَكِيْنٌ اَمِيْنٌ ﴿۵۵﴾

۵۵۔ تے اوں آکھے اونکوں میڈے کول گھن آؤ اونکوں میں اپنے کیتے چن گھنداں تے جڈاں بادشاہ اوندے نال گالہیں کیتن تے اوں آکھے بے شک توں اج کنیں ساڈے کولہو عزت والا تے بھروسے والا آدمی ہوئیں۔

قَالَ اجْعَلْنِيْ عَلٰى خَزَآئِنِ الْاَرْضِ ۚ اِنِّيْ حَفِيْظٌ عَلِيْمٌ ﴿۵۶﴾

۵۶۔ اوں آکھے توں میکوں ملک دے خزانے دا افسر بنا ڈے بے شک میں بہوں حفاظت کرن والا تے بہوں علم والا ہاں۔

وَكَذٰلِكَ مَكَّنَّا لِيُوْسُفَ فِي الْاَرْضِ يَتَبَوَّاُ مِنْهَا حَيْثُ يَشَآءُ ۚ نُصِيْبُ بِرَحْمَتِنَا مَنْ نَّشَآءُ وَلَا نُضِيْعُ اَجْرَ الْمُحْسِنِيْنَ ﴿۵۶﴾

۵۷۔ تے ایویں اساں یوسف کوں ملک وچ عزت ڈتی جیرھی جا تے او چاہوے ہا رہوے ہا جینکوں اساں چاہندے ہیں اپنی رحمت کنیں حصہ ڈیندے ہیں تے نیکیں دا اجر اساں ضائع نسے کریندے۔

وَلَاَجْرُ الْاٰخِرَةِ خَيْرٌ لِّلَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَكَانُوْا يَتَّقُوْنَ ﴿۵۷﴾ ع

۵۸۔ تے آخرت دا بدلہ مومنیں کیتے تے متقیں کیتے چنگا ہے۔

وَجَآءَ اِخْوَةُ يُوْسُفَ فَدَخَلُوْا عَلَيْهِ فَعَرَفَهُمْ وَهُمْ لَهٗ مُنْكِرُوْنَ ﴿۵۸﴾

۵۹۔ تے یوسف دے بھرا آئے تے اوندے سامنڑے تھئے اوں انہیں کوں سنجاݨ گدھا تے او اونکوں نئیں سنجاݨ سگئے۔

وَلَمَّا جَهَّزَهُمْ بِجَهَازِهِمْ قَالَ ائْتُوْنِيْ بِاَخٍ لَّكُمْ مِّنْ اَبِيْكُمْ ۚ اَلَا تَرَوْنَ اَنِّيْٓ اُوْفِي الْكَيْلَ وَاَنَا خَيْرُ الْمُنْزِلِيْنَ ﴿۵۹﴾

۶۰۔ تے جیلے انہیں دا سامان تیار کیتے اوں آکھئے توں تہاڈے پیو ولو متر ایا جیرھا بھرا ہے اونکوں میڈے کول گھن اواہے کیا تساں ڈیہدے نوہے جو میں تول پورا ڈیندا ہاں تے مہمانی چنگی ڈیندا ہاں۔

فَاِنْ لَّمْ تَاْتُوْنِيْ بِهٖ فَلَا كَيْلَ لَكُمْ عِنْدِيْ وَلَا تَقْرَبُوْنِ ﴿۶۰﴾

۶۱۔ جے تساں اونکوں میڈے کول نہ گھن آؤسو تے میڈے کولہو تہاڈے کیتے کوئی تول نہ ہوسی تے میڈے کولہو نہ اواہے۔

قَالُوْا سَنُرَاوِدُ عَنْهُ اَبَاهُ وَاِنَّا لَفٰعِلُوْنَ ﴿۶۱﴾

۶۲۔ انہیں آکھئے اساں اوندے پیو کوں اوندے متعلق ورغلیسوں تے اساں بے شک اے کم کر کے رہسوں۔

وَقَالَ لِفِتْيٰنِهِ اجْعَلُوْا بِضَاعَتَهُمْ فِيْ رِحَالِهِمْ لَعَلَّهُمْ يَعْرِفُوْنَهَآ اِذَا انْقَلَبُوْٓا اِلٰٓى اَهْلِهِمْ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُوْنَ ﴿۶۲﴾

۶۳۔ اوں اپنے بانہیں کوں آکھئے جو انہیں دی پونجی انہیں دے بوریں وچ رکھ ڈیو تھی سگدے جڈاں اے گھر ونجن ایں احسان کوں من کے ول آون۔

فَلَمَّا رَجَعُوْٓا اِلٰٓى اَبِيْهِمْ قَالُوْا يٰٓاَبَانَا مُنِعَ مِنَّا الْكَيْلُ فَاَرْسِلْ مَعَنَآ اَخَانَا نَكْتَلْ وَاِنَّا لَهٗ لَحٰفِظُوْنَ ﴿۶۳﴾

۶۴۔ تے جڈاں او اپنے پیو دو ولین آکھئے نیں ابا جی ساکوں داݨیں کنیں ہٹک ڈتا گئے توں ساڈے نال ساڈے بھرا کوں پٹھ تاں جو اساں داݨیں گھن آؤں بے شک اساں ایندی پوری حفاظت کریسوں۔

قَالَ هَلْ اٰمَنُكُمْ عَلَيْهِ اِلَّا كَمَآ اَمِنْتُكُمْ

۶۵۔ اوں آکھئے کیا میں اینکوں تہاڈے سپرد کر کے اوہو

عَلٰٓى اَخِيْهِ مِنْ قَبْلُ ۭ فَاللّٰهُ خَيْرٌ حٰفِظًا ۠ وَّهُوَ اَرْحَمُ الرّٰحِمِيْنَ ﴿۶۵﴾

نتیجہ پاواں جیرھا ایں کنیں پہلے ایندے بھرا دا نتیجہ نکھتا ہا تے اللہ چنگا حفاظت کرݨ والا ہے تے اوہو ساریں کنیں زیادہ رحم کرݨ والا ہے۔

وَلَمَّا فَتَحُوْا مَتَاعَهُمْ وَجَدُوْا بِضَاعَتَهُمْ رُدَّتْ اِلَيْهِمْ ۭ قَالُوْا يٰٓاَبَانَا مَا نَبْغِيْ ۭ هٰذِهٖ بِضَاعَتُنَا رُدَّتْ اِلَيْنَا ۚ وَنَمِيْرُ اَهْلَنَا وَنَحْفَظُ اَخَانَا وَنَزْدَادُ كَيْلَ بَعِيْرٍ ۭ ذٰلِكَ كَيْلٌ يَّسِيْرٌ ﴿۶۶﴾

۶۶۔ تے جݙاں انہیں اپݨے سامان کوں کھولیئے انہیں ݙٹھے جو انہیں دی پونجی انہیں کوں ولا ݙتی گئی ہے انہیں آکھئے اے ابا اساں ہیا کیا منگدے ہیں اے ساݙی پونجی ہے جیرھی ساکوں ولا ݙتی گئی ہے تے گھر والیں دو خوراک گھن آسوں تے اپݨے بھرا دی حفاظت دی کریسوں تے اُٹھ دا ہک بار وی زیادہ گھن آسوں تے اے وزن ساݙے کیتے نعمت

قَالَ لَنْ اُرْسِلَهٗ مَعَكُمْ حَتّٰى تُؤْتُوْنِ مَوْثِقًا مِّنَ اللّٰهِ لَتَاْتُنَّنِيْ بِهٖٓ اِلَّآ اَنْ يُّحَاطَ بِكُمْ ۚ فَلَمَّآ اٰتَوْهُ مَوْثِقَهُمْ قَالَ اللّٰهُ عَلٰي مَا نَقُوْلُ وَكِيْلٌ ﴿۶۷﴾

۶۷۔ اوں آکھئے میں اونکوں تہاݙے نال اصلو نہ پٹھیساں جے تئیں تساں میݙے نال اللہ دی قسم چا کے اے وعدہ نہ کرو جو تساں اینکوں میݙو ولا گھن آسو سوائے ایندے جو تساں کہیں مصیبت وچ پھس ونجو تے جݙاں انہیں اونکوں پکا قول ݙے ݙتے اوں آکھئے جو اساں آہدے ہیں اللہ سئیں ایندے اتے نگران۔

وَقَالَ يٰبَنِيَّ لَا تَدْخُلُوْا مِنْۢ بَابٍ وَّاحِدٍ وَّادْخُلُوْا مِنْ اَبْوَابٍ مُّتَفَرِّقَةٍ ۭ وَمَآ اُغْنِيْ عَنْكُمْ مِّنَ اللّٰهِ مِنْ شَيْءٍ ۭ اِنِ الْحُكْمُ اِلَّا لِلّٰهِ ۭ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ ۚ وَعَلَيْهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُتَوَكِّلُوْنَ ﴿۶۸﴾

۶۸۔ تے اوں آکھئے پترو تساں ہک دروازے کنیں نہ پواہے انجوانج دروازیں کنیں پواہے۔ میں تہاݙے کیتے اللہ دلو کجھ نئیں کر سگدا بے شک حکم اللہ دا ہے اوندے اتے میݙا بھروسہ ہے تے بھروسہ کرݨ والیں کوں اوندے اتے بھروسہ کرنا چاہی دا ہے۔

وَلَمَّا دَخَلُوْا مِنْ حَيْثُ اَمَرَهُمْ اَبُوْهُمْ ۭ مَا كَانَ يُغْنِيْ عَنْهُمْ مِّنَ اللّٰهِ مِنْ شَيْءٍ اِلَّا حَاجَةً فِيْ نَفْسِ يَعْقُوْبَ قَضٰىهَا ۭ وَاِنَّهٗ لَذُوْ عِلْمٍ لِّمَا عَلَّمْنٰهُ وَلٰكِنَّ اَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُوْنَ ﴿۶۹﴾

۶۹۔ جیلھے اوہ پٹھن جیویں انہیں دے پیو انہیں کوں حکم ݙتا ہا اے گال انہیں کیتے اللہ دلو کہیں کم نہ آ سگدی ہائی سوائے ایندے جو یعقوب دے دل دی گال پوری تھی گئی بے شک او علم والا ہا جو اساں

ع

اونکوں سکھایا ہا تے اکثر لوگ جانڑدے نئیں۔

وَلَمَّا دَخَلُوا عَلٰى يُوسُفَ اٰوٰٓى اِلَيْهِ اَخَاهُ قَالَ اِنِّيْٓ اَنَا اَخُوْكَ فَلَا تَبْتَئِسْ بِمَا كَانُوْا يَعْمَلُوْنَ ۝

۷۰۔ تے جڈاں یوسف کنیں گیئن اوں اپنڑے بھراکوں اپنڑے نال جا ڈِتی تے آکھئے سی میں تیڈا بھراہاں جو او کریندے رہ گیئن توں مونجھا نہ تھی۔

فَلَمَّا جَهَّزَهُمْ بِجَهَازِهِمْ جَعَلَ السِّقَايَةَ فِيْ رَحْلِ اَخِيْهِ ثُمَّ اَذَّنَ مُؤَذِّنٌ اَيَّتُهَا الْعِيْرُ اِنَّكُمْ لَسٰرِقُوْنَ ۝

۷۱۔ جڈاں انہیں دا سامان تیار کر کے واپس بھیجنڑ لگے مُنگرا پئے بھرا دے بورے وچ رکھ ڈِتس ول اعلان کرنڑ والے اعلان کیتے اے قافلے والو تساں تے چور ہوسے۔

قَالُوْا وَاَقْبَلُوْا عَلَيْهِمْ مَّاذَا تَفْقِدُوْنَ ۝

۷۲۔ انہیں آکھئے انہیں دو منہ کیتے نیں تے تیکھے نیں تہاڈا کیا رُل گئے۔

قَالُوْا نَفْقِدُ صُوَاعَ الْمَلِكِ وَلِمَنْ جَآءَ بِهٖ حِمْلُ بَعِيْرٍ وَّاَنَا بِهٖ زَعِيْمٌ ۝

۷۳۔ انہیں آکھئے ساڈے باد شاہ دا ٹوپہ رل گئے تے جیڑھا گول اُوسی اونکوں اُٹھ دا بار ملسی تے میں اینڈا ذمہ دار آں۔

قَالُوْا تَاللّٰهِ لَقَدْ عَلِمْتُمْ مَّا جِئْنَا لِنُفْسِدَ فِي الْاَرْضِ وَمَا كُنَّا سٰرِقِيْنَ ۝

۷۴۔ انہیں آکھئے اللہ دی قسم تہاکوں پتہ ہے جو اساں ایں ملک وچ نسے آئے جو اساں گیڑ گھتوں تے نہ اساں چور ہئیں۔

قَالُوْا فَمَا جَزَآؤُهٗٓ اِنْ كُنْتُمْ كٰذِبِيْنَ ۝

۷۵۔ انہیں آکھئے جے تساں کوڑے ہوو تے تہاڈی کیا سزا ہے۔

قَالُوْا جَزَآؤُهٗ مَنْ وُّجِدَ فِيْ رَحْلِهٖ فَهُوَ جَزَآؤُهٗ كَذٰلِكَ نَجْزِي الظّٰلِمِيْنَ ۝

۷۶۔ انہیں آکھئے جیندے بورے وچ اولبھے اوہو ہوندی سزا پاوے اساں ظالمیں کوں ایویں سزا ڈیندے ہیں۔

فَبَدَاَ بِاَوْعِيَتِهِمْ قَبْلَ وِعَآءِ اَخِيْهِ ثُمَّ اسْتَخْرَجَهَا مِنْ وِّعَآءِ اَخِيْهِ كَذٰلِكَ كِدْنَا لِيُوْسُفَ مَا كَانَ لِيَاْخُذَ اَخَاهُ فِيْ دِيْنِ الْمَلِكِ اِلَّآ اَنْ يَّشَآءَ اللّٰهُ نَرْفَعُ دَرَجٰتٍ مَّنْ نَّشَآءُ وَفَوْقَ كُلِّ ذِيْ عِلْمٍ عَلِيْمٌ ۝

۷۷۔ اپنڑے بھرا دے بوریں کنیں پہلے انہیں دے بوریں دی تلاشی شروع کیتی اس پچھیں اونکوں اپنڑے بھرا دے بورے وچو کڈھیس۔ ایویں اساں یوسف واسطے تدبیر کیتی۔ او اپنڑے بھراکوں بادشاہ دے قانون نال نہ پکڑ سگدا ہا سوائے ایندے جو اللہ چاہے۔ جیندے چاہندے ہیں اساں درجے اچے کریندے ہیں تے ہر جانڑں والے

تیں تک بہوں عالم ہستی موجود۔

قَالُوْٓا اِنْ يَّسْرِقْ فَقَدْ سَرَقَ اَخٌ لَّهٗ مِنْ قَبْلُ ۚ فَاَسَرَّهَا يُوْسُفُ فِيْ نَفْسِهٖ وَلَمْ يُبْدِهَا لَهُمْ ۚ قَالَ اَنْتُمْ شَرٌّ مَّكَانًا ۚ وَاللّٰهُ اَعْلَمُ بِمَا تَصِفُوْنَ ﴿۷۷﴾

۷۷۔ انہیں آکھئے جے ایں چوری کیتی ہۓ تے ایں کنیں پہلے ایندا بھراوی چوری کر چکئے یوسف ایں گال کوں دل وچ لکائے تے انہیں تے اے گال ظاہر نسی کیتی اوں آکھیا تساں بدبخت ہوسے جو تساں آہدے ہوئے اللہ بہوں جانڑدے۔

قَالُوْا يٰٓاَيُّهَا الْعَزِيْزُ اِنَّ لَهٗٓ اَبًا شَيْخًا كَبِيْرًا فَخُذْ اَحَدَنَا مَكَانَهٗ ۚ اِنَّا نَرٰىكَ مِنَ الْمُحْسِنِيْنَ ﴿۷۸﴾

۷۹۔ انہیں آکھئے اے عزیز بے شک ایندا پیو بہوں بڈھاء ایندی جا تے ساڈے وچوں کہیں ہے کوں پکڑ گھن بے شک اساں تیکوں احسان کرنڑ والا سمجھیندے ہیں۔

قَالَ مَعَاذَ اللّٰهِ اَنْ نَّاْخُذَ اِلَّا مَنْ وَّجَدْنَا مَتَاعَنَا عِنْدَهٗٓ ۙ اِنَّآ اِذًا لَّظٰلِمُوْنَ ﴿۷۹﴾

ع ۹

۸۰۔ اوں آکھئے اللہ دی پناہ جو اساں کہیں ہے کوں پکڑوں اوندے علاوہ جیندے کنیں ساڈا سامان ملئے نہ تاں اساں ظالمیں وچوں تھی ولیسوں۔

فَلَمَّا اسْتَيْـَٔسُوْا مِنْهُ خَلَصُوْا نَجِيًّا ۗ قَالَ كَبِيْرُهُمْ اَلَمْ تَعْلَمُوْٓا اَنَّ اَبَاكُمْ قَدْ اَخَذَ عَلَيْكُمْ مَّوْثِقًا مِّنَ اللّٰهِ وَمِنْ قَبْلُ مَا فَرَّطْتُّمْ فِيْ يُوْسُفَ ۚ فَلَنْ اَبْرَحَ الْاَرْضَ حَتّٰى يَاْذَنَ لِيْٓ اَبِيْٓ اَوْ يَحْكُمَ اللّٰهُ لِيْ ۚ وَهُوَ خَيْرُ الْحٰكِمِيْنَ ﴿۸۰﴾

۸۱۔ تے جڈاں او نا امید تھی گئین تے آپت وچ گالہیں کیتے انج تھی گئین۔ انہیں دے وڈے آکھئے کیا تہاکوں پتہ نئیں جو بے شک تہاڈے پیو اللہ دی قسم چا کے وعدہ گدھا ہا تے ایں کنیں پہلے تساں یوسف دے معاملے وچ وی زیادتی کر چکے ہو۔ میں ایں زمین کوں چھوڑیساں اصلوں نہ جے تیں میڈا پیو حکم نہ ڈیوے یا اللہ سئیں میڈے کیتے کوئی فیصلہ کرے او بہوں چنگا فیصلہ کرنڑ والاء۔

اِرْجِعُوْٓا اِلٰٓى اَبِيْكُمْ فَقُوْلُوْا يٰٓاَبَانَآ اِنَّ ابْنَكَ سَرَقَ ۚ وَمَا شَهِدْنَآ اِلَّا بِمَا عَلِمْنَا وَمَا كُنَّا لِلْغَيْبِ حٰفِظِيْنَ ﴿۸۱﴾

۸۲۔ اپنڑے پیو دو ول ونجو تے اونکوں آکھو اے ابا سئیں بے شک تیڈے پتر چوری کیتی ہۓ جو اساں جانڑدے ہیں ہوندے گواہ ہیں تے اساں لکی گال دی حفاظت نہ کر سگدے ہاسے۔

وَسْـَٔلِ الْقَرْيَةَ الَّتِيْ كُنَّا فِيْهَا وَالْعِيْرَ الَّتِيْٓ اَقْبَلْنَا

۸۳۔ اوں وستی کنیں پچھ گھن جیندے وچ اساں ہاسے

فِيْهَا ۚ وَاِنَّا لَصٰدِقُوْنَ ۝۸۲

تے اوں قافلے کنیں وی پچھ جیندے نال اساں آئے ہیں تے بے شک اساں سچے ہیں۔

قَالَ بَلْ سَوَّلَتْ لَكُمْ اَنْفُسُكُمْ اَمْرًا ۭ فَصَبْرٌ جَمِيْلٌ ۭ عَسَى اللّٰهُ اَنْ يَّاْتِيَنِيْ بِهِمْ جَمِيْعًا ۭ اِنَّهٗ هُوَ الْعَلِيْمُ الْحَكِيْمُ ۝۸۳

۸۳۔ تے اوں آکھئے اصل تہاڈے دلیں اے کم تہاکوں سوٹھا کر کے ڈکھلائے تے میں چنگی طراں صبر کریندا ہاں تھی سگدے جو اللہ سیئں انہیں ساریں کوں میڈو ولا گھن آوے بے شک او بہوں جانڑ والا تے سیانڑاں ہے۔

وَتَوَلّٰى عَنْهُمْ وَقَالَ يٰٓاَسَفٰى عَلٰي يُوْسُفَ وَابْيَضَّتْ عَيْنٰهُ مِنَ الْحُزْنِ فَهُوَ كَظِيْمٌ ۝۸۴

۸۵۔ اوں انہیں کنیں منہ پھیر گدھے تے آکھیس ہائے افسوس ! میں یوسف دے بارے وچ ولا فریاد کریندا ہاں تے اوندے اکھیں وچ مونجھ کنیں ہنجوں آگیئن تے او مونجھ پیتی رہندا ہا۔

قَالُوْا تَاللّٰهِ تَفْتَؤُا تَذْكُرُ يُوْسُفَ حَتّٰى تَكُوْنَ حَرَضًا اَوْ تَكُوْنَ مِنَ الْهٰلِكِيْنَ ۝۸۵

۸۶۔ اوں آکھئے اللہ دی قسم توں لیکا یوسف کوں یاد کریندا رہ ویسیں جے تیں توں بیمار نہ تھی ونجیں یا مر نہ ونجیں۔

قَالَ اِنَّمَآ اَشْكُوْا بَثِّيْ وَحُزْنِيْٓ اِلَى اللّٰهِ وَاَعْلَمُ مِنَ اللّٰهِ مَا لَا تَعْلَمُوْنَ ۝۸۶

۸۷۔ اوں آکھئے اپنْی پریشانی تے مونجھ دی فریاد اللہ کنیں کریندا ہاں تے میں اللہ ولوں او جانڑدا ہاں جو تساں نہ ہے جانڑدے۔

يٰبَنِيَّ اذْهَبُوْا فَتَحَسَّسُوْا مِنْ يُّوْسُفَ وَاَخِيْهِ وَلَا تَايْـــَٔسُوْا مِنْ رَّوْحِ اللّٰهِ ۭ اِنَّهٗ لَا يَايْـــَٔسُ مِنْ رَّوْحِ اللّٰهِ اِلَّا الْقَوْمُ الْكٰفِرُوْنَ ۝۸۷

۸۸۔ پترو ونجو تے یوسف تے اوندے بھرا کوں لبھو تے اللہ دی رحمت کنیں نا امید نہ تھیوو بے شک اللہ دی رحمت کنیں کافر ہی نا امید تھیندن۔

فَلَمَّا دَخَلُوْا عَلَيْهِ قَالُوْا يٰٓاَيُّهَا الْعَزِيْزُ مَسَّنَا وَاَهْلَنَا الضُّرُّ وَجِئْنَا بِبِضَاعَةٍ مُّزْجٰىةٍ فَاَوْفِ لَنَا الْكَيْلَ وَتَصَدَّقْ عَلَيْنَا ۭ اِنَّ اللّٰهَ يَجْزِي الْمُتَصَدِّقِيْنَ ۝۸۸

۸۹۔ تے جڈاں اوندو آئن انہیں آکھئے اے عزیز ساکوں تے ساڈے گھر والیں کوں بہوں تنگی آگئی ہے تے اساں تھوڑی جہیں پونجی گھن آئے ہیں ساڈے دانے پورے ڈیوے تے صدقے دے طور تے کجھ زیادہ وی ڈیوے بے شک اللہ صدقہ کرنڑ والیں کوں وڈا اجر ڈیندے۔

قَالَ هَلْ عَلِمْتُمْ مَّا فَعَلْتُمْ بِيُوْسُفَ وَاَخِيْهِ اِذْ اَنْتُمْ جٰهِلُوْنَ ۝۸۹

۹۰۔ اوں آکھئے کیا تہاکوں پتہ ہے جو تساں یوسف تے اوندے بھرا نال سلوک کیتا ہا تے تساں جاہل ہاوے۔

قَالُوْٓا ءَاِنَّكَ لَاَنْتَ يُوْسُفُ ۭ قَالَ اَنَا يُوْسُفُ وَهٰذَآ اَخِيْ ۡ قَدْ مَنَّ اللّٰهُ عَلَيْنَا ۭ اِنَّهٗ مَنْ يَّتَّقِ وَيَصْبِرْ فَاِنَّ اللّٰهَ لَا يُضِيْعُ اَجْرَ الْمُحْسِنِيْنَ ﴿۹۱﴾

۹۱۔ انہیں آکھئے کیا حقیقت وِچ توں ہی یوسف ہویں اوں آکھئے میں یوسف ہاں تے ایہ میڈا بھرا ہے تے اللہ سئیں ساڈے اتے احسان کیتے بے شک جیرھا تقویٰ کریندے تے صبر کریندے بے شک اللہ سئیں نیکیں دا اجر ونجیندا نئیں۔

قَالُوْا تَاللّٰهِ لَقَدْ اٰثَرَكَ اللّٰهُ عَلَيْنَا وَاِنْ كُنَّا لَخٰطِــِٕيْنَ ﴿۹۲﴾

۹۲۔ انہیں آکھئے اللہ دی قسم اللہ سئیں تیکوں ساڈے اتے فضیلت ڈتی ہے تے اساں خطا کار ہیں۔

قَالَ لَا تَثْرِيْبَ عَلَيْكُمُ الْيَوْمَ ۭ يَغْفِرُ اللّٰهُ لَكُمْ ۡ وَهُوَ اَرْحَمُ الرّٰحِمِيْنَ ﴿۹۳﴾

۹۳۔ اوں آکھئے تہاڈے اتے کوئی ملام کائنی اللہ تہاکوں بخشے تے او رحم کرݨ والیں وچوں بہوں رحم کرݨ والا ہے۔

اِذْهَبُوْا بِقَمِيْصِيْ هٰذَا فَاَلْقُوْهُ عَلٰي وَجْهِ اَبِيْ يَاْتِ بَصِيْرًا ۚ وَاْتُوْنِيْ بِاَهْلِكُمْ اَجْمَعِيْنَ ﴿۹۴﴾

۹۴۔ تساں میڈا ایہ چولا گھن ونجو تے میڈے پیو دے اگو رکھ ڈیوے اوں کوں ساریں گالہیں دا پتہ لگ ویسی تے تساں اپݨے ساریں گھر والیں کوں میڈو گھن آؤ۔

وَلَمَّا فَصَلَتِ الْعِيْرُ قَالَ اَبُوْهُمْ اِنِّىْ لَاَجِدُ رِيْحَ يُوْسُفَ لَوْلَآ اَنْ تُفَنِّدُوْنِ ﴿۹۵﴾

۹۵۔ تے جیلھے قافلہ ٹرپئے انہیں دے پیو آکھئے اج بیشک میکوں یوسف دی خوشبو اندی پئی ہے جے تساں میکوں گالہا نہ آکھو تاں۔

قَالُوْا تَاللّٰهِ اِنَّكَ لَفِيْ ضَلٰلِكَ الْقَدِيْمِ ﴿۹۶﴾

۹۶۔ انہیں آکھئے اللہ دی قسم توں اپݨی پرانی غلطی وِچ پئیں تھیا۔

فَلَمَّآ اَنْ جَاۗءَ الْبَشِيْرُ اَلْقٰىهُ عَلٰي وَجْهِهٖ فَارْتَدَّ بَصِيْرًا ۚ قَالَ اَلَمْ اَقُلْ لَّكُمْ ڌ اِنِّىْٓ اَعْلَمُ مِنَ اللّٰهِ مَا لَا تَعْلَمُوْنَ ﴿۹۷﴾

۹۷۔ جڈاں خوشخبری ڈیوݨ والا آگئے تے چولا اوندے سامݨے رکھیس اوں کوں ساری گال سمجھ آگئی اوں آکھئے میں تہاکوں آہدا ہامی جو بے شک میں اللہ کنیں او جاݨداں جو تساں نہ ہے جاݨدے۔

قَالُوْا يٰٓاَبَانَا اسْتَغْفِرْ لَنَا ذُنُوْبَنَآ اِنَّا كُنَّا خٰطِــِٕيْنَ ﴿۹۸﴾

۹۸۔ انہیں آکھئے ابا سئیں توں ساڈے کیتے ساڈے گناہیں دی بخشش منگ بے شک اساں گناہ گار ہئیں۔

قَالَ سَوْفَ اَسْتَغْفِرُ لَكُمْ رَبِّيْ ۭ اِنَّهٗ هُوَ الْغَفُوْرُ الرَّحِيْمُ ﴿۹۹﴾

۹۹۔ اوں آکھئے میں اپݨے رب کنیں تہاڈے واسطے بخشش ضرور منگساں بے شک او بہوں بخشݨ والا تے ول ول رحم کرݨ والا ہے۔

فَلَمَّا دَخَلُوْا عَلٰي يُوْسُفَ اٰوٰٓى اِلَيْهِ اَبَوَيْهِ وَقَالَ

۱۰۰۔ جڈاں او یوسف دے کولھو آئن تے اوں اپݨے

ادْخُلُوا مِصْرَ اِنْ شَآءَ اللّٰهُ اٰمِنِيْنَ ۝

پیو ماکوں اپنڑے نال جا ڈتی تے آکھیس تساں اللہ دی مشیت نال امن نال مصر وچ داخل تھی ونجو۔

وَرَفَعَ اَبَوَيْهِ عَلَى الْعَرْشِ وَخَرُّوْا لَهٗ سُجَّدًا ۚ وَقَالَ يٰۤاَبَتِ هٰذَا تَاْوِيْلُ رُءْيَايَ مِنْ قَبْلُ ۫ قَدْ جَعَلَهَا رَبِّيْ حَقًّا ؕ وَقَدْ اَحْسَنَ بِيْۤ اِذْ اَخْرَجَنِيْ مِنَ السِّجْنِ وَجَآءَ بِكُمْ مِّنَ الْبَدْوِ مِنْۢ بَعْدِ اَنْ نَّزَغَ الشَّيْطٰنُ بَيْنِيْ وَبَيْنَ اِخْوَتِيْ ؕ اِنَّ رَبِّيْ لَطِيْفٌ لِّمَا يَشَآءُ ؕ اِنَّهٗ هُوَ الْعَلِيْمُ الْحَكِيْمُ ۝

۱۰۱۔ تے اوں اپنڑے پیو ماکوں اپنڑے تخت تے پلھا ڈتے تے او سارے سجدے وچ ڈھہ پین۔ اوں آکھے ابا سئیں اے میڈے پہلے خواب دی تعبیر میڈے رب نیں اونکوں پورا کر ڈتے تے میڈے اتے فضل کیتس جڈاں اوں میکوں جیل کنیں کڈھیے تے تہاکوں جنگل کنیں گھن آئے ایندے بعد جو شیطان نے میڈے تے میڈے بھرانویں وچ وگاڑ پیدا کر ڈتا ہا بے شک میڈا رب جیندے کیتے چاہندے مہربان تے بے شک او بہوں جانڑں والا تے بہوں سیانڑاں ہے۔

رَبِّ قَدْ اٰتَيْتَنِيْ مِنَ الْمُلْكِ وَعَلَّمْتَنِيْ مِنْ تَاْوِيْلِ الْاَحَادِيْثِ ۚ فَاطِرَ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ ۫ اَنْتَ وَلِيّٖ فِي الدُّنْيَا وَالْاٰخِرَةِ ۚ تَوَفَّنِيْ مُسْلِمًا وَّاَلْحِقْنِيْ بِالصّٰلِحِيْنَ ۝

۱۰۲۔ اے میڈے رب تیں میکوں بادشاہی ڈتی ہے تے میکوں خوابیں دی تعبیر سکھائی ہے۔ آسمانیں تے زمین کوں پیدا کرنڑں والے (خدا) توں ہی دنیا تے آخرت وچ میڈا سنگتی ہویں تو میکوں مسلمان بنڑا کے ماریں تے نیکیں وچ میکوں رلاویں۔

ذٰلِكَ مِنْ اَنْۢبَآءِ الْغَيْبِ نُوْحِيْهِ اِلَيْكَ ۚ وَمَا كُنْتَ لَدَيْهِمْ اِذْ اَجْمَعُوْۤا اَمْرَهُمْ وَهُمْ يَمْكُرُوْنَ ۝

۱۰۳۔ اے غیب دیاں خبراں ہن جیرھیاں اساں تیڈو وحی کیتن تے توں انہیں نال کائناں ہاویں جیلھے دشمن سارے کٹھے تھی گئین تے تیڈے خلاف تدبیراں بنڑائے نیں۔

وَمَاۤ اَكْثَرُ النَّاسِ وَلَوْ حَرَصْتَ بِمُؤْمِنِيْنَ ۝

۱۰۴۔ تے اکثر لوک بھانویں توں جتنا وی چاہویں ایمان نہ انیسن۔

وَمَا تَسْـَٔلُهُمْ عَلَيْهِ مِنْ اَجْرٍ ؕ اِنْ هُوَ اِلَّا ذِكْرٌ لِّلْعٰلَمِيْنَ ۝

۱۰۵۔ توں تے انہیں کنیں اجر دی نوہیں منگدا اے تے سارے لوکیں کیتے محض نصیحت۔

وَكَاَيِّنْ مِّنْ اٰيَةٍ فِي السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ يَمُرُّوْنَ عَلَيْهَا وَهُمْ عَنْهَا مُعْرِضُوْنَ ۝

۱۰۶۔ آسمانیں تے زمین وچ بہوں سارے نشانن انہیں دے کولہو گذردن تے منہ پھیر گھندن۔

وَمَا يُؤْمِنُ أَكْثَرُهُمْ بِاللّٰهِ إِلَّا وَهُمْ مُشْرِكُونَ ﴿۱۰۶﴾

۱۰۷۔ انہیں وچوں اکثر لوک اللہ تے ایمان نئیں انیندے سوائے ایندے جو او نال نال شرک وی کریندن۔

أَفَأَمِنُوا أَنْ تَأْتِيَهُمْ غَاشِيَةٌ مِنْ عَذَابِ اللّٰهِ أَوْ تَأْتِيَهُمُ السَّاعَةُ بَغْتَةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿۱۰۷﴾

۱۰۸۔ کیا او امن وچ آولین جے انہیں تے اللہ دا سخت عذاب آوے یا اچݨ گھت او گھڑی آونجے تے انہیں کوں پتہ وی نہ لگے۔

قُلْ هٰذِهِ سَبِيلِي أَدْعُو إِلَى اللّٰهِ عَلَىٰ بَصِيرَةٍ أَنَا وَمَنِ اتَّبَعَنِي وَسُبْحَانَ اللّٰهِ وَمَا أَنَا مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿۱۰۸﴾

۱۰۹۔ توں آکھ اے میڈا راہ ہے میں اللہ دو سڈیندا۔ میں تے تیڈی پیروی کرݨ والے ایں دلیل تے قائم ہیں۔ اللہ پاک ہے تے میں مشرکیں وچوں نئیں۔

وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ إِلَّا رِجَالًا نُوحِي إِلَيْهِمْ مِنْ أَهْلِ الْقُرَىٰ ۗ أَفَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ ۗ وَلَدَارُ الْآخِرَةِ خَيْرٌ لِلَّذِينَ اتَّقَوْا ۗ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿۱۰۹﴾

۱۱۰ تے اساں تیں کنیں پہلے وی وستیں دے رہݨ والیں وچوں مرد رسول بھیڄیں جیندو اساں وحی کریندے ہاسے کیا اے زمین وچ نئیں ٹردے پھردے تاں جو ڈیکھن جو انہیں کنیں پہلے لوکیں دا انجام کیا تھئے تے آخرت دا گھر چنگا ہے انہیں لوکیں کیتے جیڑھے تقویٰ اختیار کریندن۔

حَتَّىٰ إِذَا اسْتَيْأَسَ الرُّسُلُ وَظَنُّوا أَنَّهُمْ قَدْ كُذِبُوا جَاءَهُمْ نَصْرُنَا فَنُجِّيَ مَنْ نَشَاءُ ۖ وَلَا يُرَدُّ بَأْسُنَا عَنِ الْقَوْمِ الْمُجْرِمِينَ ﴿۱۱۰﴾

۱۱۱۔ کیا تساں عقل نال کم نوّے گھندے۔ تے جڈاں رسول نا امید تھی ویندن تے خیال کریندن کافر جو ساڈے اگو کوڑ ماریا گئے تے اوں ویلھے انہیں دو ساڈی مدد آگئی جینکوں اساں چاہندے ہیں بچا گھندے ہیں تے مجرمیں کنیں ساڈا عذاب اصلو نئیں ہٹایا ویندا۔

لَقَدْ كَانَ فِي قَصَصِهِمْ عِبْرَةٌ لِأُولِي الْأَلْبَابِ ۗ مَا كَانَ حَدِيثًا يُفْتَرَىٰ وَلَٰكِنْ تَصْدِيقَ الَّذِي بَيْنَ يَدَيْهِ وَتَفْصِيلَ كُلِّ شَيْءٍ وَهُدًى وَرَحْمَةً لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿۱۱۱﴾

۱۱۲۔ عقل والیں کیتے انہیں دے قصے وچ عبرت۔ اے گاں اینجھی نئیں جیرھی گھڑی گئی ہووے اصل اے اوندی تصدیق کریندی ہے جو اوں کنیں پہلے ہے تے ہر شے دی پوری وضاحت تے ہدایت تے رحمت ایمان گھن آوݨ والیں کیتے۔

سُوْرَةُ الرَّعْدِ مَكِّيَّةٌ وَّهِيَ مَعَ الْبَسْمَلَةِ اَرْبَعٌ وَّاَرْبَعُوْنَ اٰيَةً وَّسِتَّةُ رُكُوْعَاتٍ
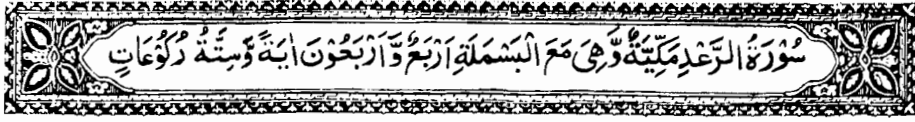
سورۃ رعد مدنی ہے تے بسم اللہ نال ایندیاں ۴۴ آیتاں ہن تے چھی رکوع ان۔

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ①

۱۔ شروع کریندا ں اللہ دے نال نال جیرھا بن منگئے ڈیوݨ والا تے ول ول رحم کرݨ والا ہے۔

الٓمّٓرٰ تِلْكَ اٰيٰتُ الْكِتٰبِ ؕ وَالَّذِيْٓ اُنْزِلَ اِلَيْكَ مِنْ رَّبِّكَ الْحَقُّ وَلٰكِنَّ اَكْثَرَ النَّاسِ لَا يُؤْمِنُوْنَ ②

۲۔ میں اللہ جاݨݨ والا تے ڈیکھݨ والا ہاں اے کامل کتاب دیاں آیتاں ہن۔ تے جو (کلام) تیڈو تیڈے رب کنیں لہایا گئے او سچا ہے تے اکثر لوک مینڈے نئیں۔

اَللّٰهُ الَّذِيْ رَفَعَ السَّمٰوٰتِ بِغَيْرِ عَمَدٍ تَرَوْنَهَا ثُمَّ اسْتَوٰى عَلَى الْعَرْشِ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ ؕ كُلٌّ يَّجْرِيْ لِاَجَلٍ مُّسَمًّى ؕ يُدَبِّرُ الْاَمْرَ يُفَصِّلُ الْاٰيٰتِ لَعَلَّكُمْ بِلِقَآءِ رَبِّكُمْ تُوْقِنُوْنَ ③

۳۔ اللہ او ذات ہیں آسمانیں کوں بغیر تھمبیں دے اچا کیتس جیویں تساں اوں کوں ڈیہدے پئے ہو ول او عرش تے بہہ گئے تے سجھ تے چندر کوں خدمت وچ لائس تے ہر شئے مقررہ مدت تیں چلدی پئی ہے ہر کم دا انتظام کریندے اپݨی آیات کوں کھول کے بیان کریندے تاں جو تساں اپݨے رب کوں ملݨ دا یقین کرو۔

وَهُوَ الَّذِيْ مَدَّ الْاَرْضَ وَجَعَلَ فِيْهَا رَوَاسِيَ وَاَنْهٰرًا ؕ وَمِنْ كُلِّ الثَّمَرٰتِ جَعَلَ فِيْهَا زَوْجَيْنِ اثْنَيْنِ يُغْشِي الَّيْلَ النَّهَارَ ؕ اِنَّ فِيْ ذٰلِكَ لَاٰيٰتٍ لِّقَوْمٍ يَّتَفَكَّرُوْنَ ④

۴۔ تے او ہو ہے جیں زمین کوں وچھائے تے اوندے وچ پہاڑ تے دریا بݨائنس تے ہر قسم دے پھل اوندے وچ ڈو ڈو جوڑے بݨائنس تے ڈینہہ کوں رات نال لکا گھندے تے بے شک ایندے وچ جیرھے سوچیندن کئی نشانن۔

وَفِي الْاَرْضِ قِطَعٌ مُّتَجٰوِرٰتٌ وَّجَنّٰتٌ مِّنْ اَعْنَابٍ وَّزَرْعٌ وَّنَخِيْلٌ صِنْوَانٌ وَّغَيْرُ صِنْوَانٍ يُّسْقٰى بِمَآءٍ وَّاحِدٍ ۫ وَنُفَضِّلُ بَعْضَهَا عَلٰى بَعْضٍ فِي الْاُكُلِ ؕ اِنَّ فِيْ ذٰلِكَ لَاٰيٰتٍ لِّقَوْمٍ يَّعْقِلُوْنَ ⑤

۵۔ تے زمین وچ نال نال رلئے ہوئے کئی ونڈن تے باغ انگوریں دے تے رڑھیں ہن تے کھجیاں ہن ہک پاڑ وچوں تھڈا نکلدے تے کجھ دا ہکو منڈھ نکلدے تے انہیں کوں ہکو پاݨی پلایا ویندے تے اساں کجھ کوں بنہیں تے سواد وچ فضیلت ڈیندے ہیں بے شک ایندے وچ عقل والی قوم کیتے نشانیاں ہن۔

وَاِنْ تَعْجَبْ فَعَجَبٌ قَوْلُهُمْ ءَاِذَا كُنَّا تُرٰبًا ءَاِنَّا لَفِيْ خَلْقٍ جَدِيْدٍ ۬ؕ اُولٰٓئِكَ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا بِرَبِّهِمْ ۚ وَاُولٰٓئِكَ الْاَغْلٰلُ فِيْٓ اَعْنَاقِهِمْ ۚ وَاُولٰٓئِكَ اَصْحٰبُ النَّارِ ۚ هُمْ فِيْهَا خٰلِدُوْنَ ۝۶

۶۔ تے جے توں حیران تھیندیں تے انہیں دی گال ہے وی حیرانگی آلی کیا اساں جڈاں مٹی تھی ویسوں ولا اساں نویں سروں پیدا تھیسوں اے او لوکن جنہیں اپنے رب دا انکار کیتے تے اے او لوکن جنہیں دے گچیں وچ ہٹے ہن تے ایہے دوزخ والن تے اوندے وچ ہمیشہ رہسن۔

وَيَسْتَعْجِلُوْنَكَ بِالسَّيِّئَةِ قَبْلَ الْحَسَنَةِ وَقَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِمُ الْمَثُلٰتُ ؕ وَاِنَّ رَبَّكَ لَذُوْ مَغْفِرَةٍ لِّلنَّاسِ عَلٰى ظُلْمِهِمْ ۚ وَاِنَّ رَبَّكَ لَشَدِيْدُ الْعِقَابِ ۝۷

۷۔ تے او چنگائی کنیں پہلے تیڈے واسطے برائی دی جلدی کریندن تے انہیں کنیں پہلے عبرت آلے عذاب آچکین تے بے شک تیڈا رب لوکیں دے ظلم دے باوجود انہیں کوں بخشش والا ہے تے بے شک تیڈا رب بہوں سخت سزا ڈیوݨ والا ہے۔

وَيَقُوْلُ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا لَوْلَآ اُنْزِلَ عَلَيْهِ اٰيَةٌ مِّنْ رَّبِّهٖ ؕ اِنَّمَآ اَنْتَ مُنْذِرٌ وَّلِكُلِّ قَوْمٍ هَادٍ ۝۸

۸۔ تے جیرھے کافر ہن اے آہدن ایندے اتے ایندے رب کنیں کوئی نشان کیوں نئیں لہایا گیا توں تے صرف ڈراوݨ والا ایں تے ہر قوم کیتے ہدایت ڈیوݨ والا آئے۔

اَللّٰهُ يَعْلَمُ مَا تَحْمِلُ كُلُّ اُنْثٰى وَمَا تَغِيْضُ الْاَرْحَامُ وَمَا تَزْدَادُ ؕ وَكُلُّ شَيْءٍ عِنْدَهٗ بِمِقْدَارٍ ۝۹

۹۔ اللہ جاݨدے ہر مادی شئے کوں جیرھا حمل تے رحم جیرھا بال سٹ گھتدن تے اونکوں وی جاݨدے جو او ودھیندن تے ہر شئے اوندے کولھو ضرورت دے مطابق۔

عٰلِمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ الْكَبِيْرُ الْمُتَعَالِ ۝۱۰

۱۰۔ غیب تے حاضر کوں جاݨݨ والا وڈے مرتبے والا تے وڈی شان والا ہے۔

سَوَآءٌ مِّنْكُمْ مَّنْ اَسَرَّ الْقَوْلَ وَمَنْ جَهَرَ بِهٖ وَمَنْ هُوَ مُسْتَخْفٍ بِالَّيْلِ وَسَارِبٌ بِالنَّهَارِ ۝۱۱

۱۱۔ جیرھا تہاڈے وچو گال لکیندے تے جیرھا ظاہر کریندے تے جیرھا رات کوں لک ویندے تے ڈینہہ کوں ٹردے او ڈوہیں اللہ دے نزدیک برابرن۔

لَهٗ مُعَقِّبٰتٌ مِّنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَمِنْ خَلْفِهٖ يَحْفَظُوْنَهٗ مِنْ اَمْرِ اللّٰهِ ؕ اِنَّ اللّٰهَ لَا يُغَيِّرُ مَا بِقَوْمٍ حَتّٰى يُغَيِّرُوْا مَا بِاَنْفُسِهِمْ ؕ وَاِذَآ اَرَادَ اللّٰهُ بِقَوْمٍ سُوْٓءًا فَلَا مَرَدَّ لَهٗ ۚ وَمَا لَهُمْ مِّنْ دُوْنِهٖ مِنْ وَّالٍ ۝۱۲

۱۲۔ اوندے واسطے اگوں تے پچھوں دی فرشتے ہن جیرھے اللہ دے حکم نال اوندی حفاظت کریندن بے شک اللہ سئیں اوں قوم دی حالت نئیں بدلیندا جیرھی اپنی حالت آپ نئیں بدلیندی۔ جیرھے ویلھے اللہ سئیں کہیں قوم دی

عذاب دا فیصلہ کر گھندے اونکوں ہٹاونڑ والا کوئی نئیں تے اوندے سوا اوندا کوئی امدادی وی نئیں بنڑ سگدا۔

هُوَ الَّذِیْ یُرِیْكُمُ الْبَرْقَ خَوْفًا وَّ طَمَعًا وَّ یُنْشِئُ السَّحَابَ الثِّقَالَ ﴿۱۳﴾

۱۳۔ او ہو ہے جیرھا تہاکوں بجلی ڈر دی تے طمع دی خاطر ڈکھیندے تے باری جھڑ چیندے۔

وَ یُسَبِّحُ الرَّعْدُ بِحَمْدِهٖ وَ الْمَلٰٓىِٕكَةُ مِنْ خِیْفَتِهٖ ۚ وَ یُرْسِلُ الصَّوَاعِقَ فَیُصِیْبُ بِهَا مَنْ یَّشَآءُ وَ هُمْ یُجَادِلُوْنَ فِی اللّٰهِ ۚ وَ هُوَ شَدِیْدُ الْمِحَالِ ﴿۱۴﴾

۱۴۔ تے گاج اوندی حمد نال اوندی پاکیزگی بیان کریندی ہے تے فرشتے وی اوندے ڈر کنیں تے ڈھاونڑ والیاں بجلیاں پیھٹیندے تے ول جیندے اتے چاہندے سٹیندے او اللہ دے بارے وچ جھیڑا کریندن تے اللہ سئیں سخت عذاب ڈیونڑ والا ہے۔

لَهٗ دَعْوَةُ الْحَقِّ ؕ وَ الَّذِیْنَ یَدْعُوْنَ مِنْ دُوْنِهٖ لَا یَسْتَجِیْبُوْنَ لَهُمْ بِشَیْءٍ اِلَّا كَبَاسِطِ كَفَّیْهِ اِلَی الْمَآءِ لِیَبْلُغَ فَاهُ وَ مَا هُوَ بِبَالِغِهٖ ؕ وَ مَا دُعَآءُ الْكٰفِرِیْنَ اِلَّا فِیْ ضَلٰلٍ ﴿۱۵﴾

۱۵۔ نہ ٹلنڑ والا سڈ ہوندا ہے تے جیرھے اوندے سوا بہیں کوں سڈیندن او انہیں دا کوئی جواب نئیں ڈیندے الویں ہن جیویں ہک آدمی اپنڑے ڈوہیں ہتھ پانڑی دو ودھاوے تاں جو پانڑی اوندے منہ تیں آونجے تے او اوندے تیں پہنچدا نئیں تے کافریں دی چیکنڑ باکنڑ بے کار ویسی۔

وَ لِلّٰهِ یَسْجُدُ مَنْ فِی السَّمٰوٰتِ وَ الْاَرْضِ طَوْعًا وَّ كَرْهًا وَّ ظِلٰلُهُمْ بِالْغُدُوِّ وَ الْاٰصَالِ ﴿۱۶﴾ السجدۃ

۱۶۔ تے اللہ دی خاطر جو کجھ آسمانیں تے زمین وچ خوشی نال تے بے روحا سجدہ کریندے تے انہیں دے پچھاویں دی فجر شام سجدہ کریندن۔

قُلْ مَنْ رَّبُّ السَّمٰوٰتِ وَ الْاَرْضِ ؕ قُلِ اللّٰهُ ؕ قُلْ اَفَاتَّخَذْتُمْ مِّنْ دُوْنِهٖۤ اَوْلِیَآءَ لَا یَمْلِكُوْنَ لِاَنْفُسِهِمْ نَفْعًا وَّ لَا ضَرًّا ؕ قُلْ هَلْ یَسْتَوِی الْاَعْمٰی وَ الْبَصِیْرُ ۙ۬ اَمْ هَلْ تَسْتَوِی الظُّلُمٰتُ وَ النُّوْرُ ۚ۬ اَمْ جَعَلُوْا لِلّٰهِ شُرَكَآءَ خَلَقُوْا كَخَلْقِهٖ فَتَشَابَهَ الْخَلْقُ عَلَیْهِمْ ؕ قُلِ اللّٰهُ خَالِقُ كُلِّ شَیْءٍ وَّ هُوَ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ ﴿۱۷﴾

۱۷۔ توں آکھ آسمانیں تے زمین دا رب کون توں آکھ اللہ توں آکھ کیا تساں اونکوں چھوڑ کے بے سنگتی بنڑائی کھڑے ہو جیرھے اپنڑے آپ کیتے وی نفع تے نقصان دے مالک نئیں۔ توں آکھ کیا اندھا تے سوجاکھا ہکو جہیں تھی سگدن یا کیا اندھارے تے روشنی برابر تھی سگدن یا کیا انہیں اللہ دے اینجھے شریک بنڑائن جنہیں اوندے آلی کار کجھ مخلوق بنڑائی ہے تے او مخلوق اہنیں کیتے رل مل گئی ہے توں آکھ اللہ ہر شئے کوں پیدا کرنڑ والا ہے تے او ہک تے غالب۔

اَنْزَلَ مِنَ السَّمَآءِ مَآءً فَسَالَتْ اَوْدِيَةٌۢ بِقَدَرِهَا فَاحْتَمَلَ السَّيْلُ زَبَدًا رَّابِيًا ۭ وَمِمَّا يُوْقِدُوْنَ عَلَيْهِ فِي النَّارِ ابْتِغَآءَ حِلْيَةٍ اَوْ مَتَاعٍ زَبَدٌ مِّثْلُهٗ ۭ كَذٰلِكَ يَضْرِبُ اللّٰهُ الْحَقَّ وَالْبَاطِلَ ڛ فَاَمَّا الزَّبَدُ فَيَذْهَبُ جُفَاۗءً ۚ وَاَمَّا مَا يَنْفَعُ النَّاسَ فَيَمْكُثُ فِي الْاَرْضِ ۭ كَذٰلِكَ يَضْرِبُ اللّٰهُ الْاَمْثَالَ ﴿۱۸﴾

۱۸۔ اوں آسمان کنیں پانی لہائے تے وادیاں اپنی گنجائش دے مطابق وہہ پئیندن تے چھل تے آئی ہوئی جھگ کوں چا گھندی ہے تے جیرھی شئے بھاوچ تپا کے او زیور یا گھردا سامان بنڑیندن اوندے وچ وی او ہو جہیں جھگ۔ ایویں اللہ سئیں سچ دے کوڑ دے فرق کوں بیان کریندے۔ تے جیرھی جھگ او ضائع تھی ویندی ہے تے جیرھی شئے لوکیں کوں نفع ڈیندی ہے او زمین وچ رہندی ہے ایویں اللہ سئیں مثالاں بیان کریندے۔

لِلَّذِيْنَ اسْتَجَابُوْا لِرَبِّهِمُ الْحُسْنٰى ۭ وَالَّذِيْنَ لَمْ يَسْتَجِيْبُوْا لَهٗ لَوْ اَنَّ لَهُمْ مَّا فِي الْاَرْضِ جَمِيْعًا وَّمِثْلَهٗ مَعَهٗ لَافْتَدَوْا بِهٖ ۭ اُولٰۗىِٕكَ لَهُمْ سُوْۗءُ الْحِسَابِ ڏ وَمَاْوٰىهُمْ جَهَنَّمُ ۭ وَبِئْسَ الْمِهَادُ ﴿۱۹﴾

۱۹۔ جنہیں اپنڑے رب دا آکھنڑ منے انہیں واسطے کامیابی ہے تے جنہیں آکھنڑ نئیں منیا جے انہیں کیتے او سبھ کجھ ہوے ہا جیرھا زمین وچ تے اہو تلا بیا وی تے او بھونگا ڈیوے کے جان چھڑاون ہا تے انہیں کیتے برا حساب تے انہیں دا ٹھکانڑ دوزخ تے او بہوں بری جاء۔

اَفَمَنْ يَّعْلَمُ اَنَّمَآ اُنْزِلَ اِلَيْكَ مِنْ رَّبِّكَ الْحَقُّ كَمَنْ هُوَ اَعْمٰى ۭ اِنَّمَا يَتَذَكَّرُ اُولُوا الْاَلْبَابِ ﴿۲۰﴾

۲۰۔ کیا جیرھا جانڑدے جو تیڈے رب کنیں لہایا گئے تیڈو او سچ اوں آدمی آلی کار تھی سگدے جیرھا اندھا ہوے عقل رکھنڑ والے ہی نصیحت پکڑیندن

الَّذِيْنَ يُوْفُوْنَ بِعَهْدِ اللّٰهِ وَلَا يَنْقُضُوْنَ الْمِيْثَاقَ ﴿۲۱﴾ وَالَّذِيْنَ يَصِلُوْنَ مَآ اَمَرَ اللّٰهُ بِهٖٓ اَنْ يُّوْصَلَ وَيَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ وَيَخَافُوْنَ سُوْۗءَ الْحِسَابِ ﴿۲۲﴾

۲۱۔ جیرھے اللہ دے وعدے کوں پورا کریندن تے اوندے پکے وعدے کوں تروڑیندے نئیں۔

۲۲۔ تے جیرھے اوں رشتے کوں قائم رکھیندن جیندا اللہ سئیں قائم رکھنڑ دا حکم ڈتے تے اپنڑے رب کنیں ڈردن تے برے حساب کنیں ڈردن۔

وَالَّذِيْنَ صَبَرُوا ابْتِغَاۗءَ وَجْهِ رَبِّهِمْ وَاَقَامُوا الصَّلٰوةَ وَاَنْفَقُوْا مِمَّا رَزَقْنٰهُمْ سِرًّا وَّعَلَانِيَةً وَّيَدْرَءُوْنَ بِالْحَسَنَةِ السَّيِّئَةَ اُولٰۗىِٕكَ لَهُمْ عُقْبَى الدَّارِ ﴿۲۳﴾

۲۳۔ تے او لوک جیرھے اللہ دی رضا دی خاطر صبر کریندن تے نماز ٹھہا کے پڑھدن جو مال اساں انہیں کوں ڈتے اوندے وچوں چوری وی تے ظاہر وی خرچ کریندن تے برائی کوں نیکی نال پریں کریندن انہیں واسطے چنگا انجام۔

جَنّٰتُ عَدْنٍ يَّدْخُلُوْنَهَا وَمَنْ صَلَحَ مِنْ اٰبَآىِٕهِمْ وَاَزْوَاجِهِمْ وَذُرِّيّٰتِهِمْ وَالْمَلٰٓىِٕكَةُ يَدْخُلُوْنَ عَلَيْهِمْ مِّنْ كُلِّ بَابٍ ﴿۲۳﴾

۲۴۔ ہمیشہ دے باغن اونہیں وچ اوداخل تھیسن تے انہیں دے پیوڈاڈے تے انہیں دیاں زالیں تے انہیں دیاں اولاداں جنہیں نیکیاں کیتیاں ہوسن تے فرشتے انہیں کیتے ہر دروازے وچوں داخل تھیسن۔

سَلٰمٌ عَلَيْكُمْ بِمَا صَبَرْتُمْ فَنِعْمَ عُقْبَى الدَّارِ ﴿۲۴﴾

۲۵۔ تے او آکھسن تہاڈے اتے تہاڈے صبردی وجہ کنیں سلامتی ہووے تہاڈے کیتے ایں گھر دا انجام بہوں چنگاء

وَالَّذِيْنَ يَنْقُضُوْنَ عَهْدَ اللّٰهِ مِنْۢ بَعْدِ مِيْثَاقِهٖ وَيَقْطَعُوْنَ مَآ اَمَرَ اللّٰهُ بِهٖٓ اَنْ يُّوْصَلَ وَيُفْسِدُوْنَ فِى الْاَرْضِ اُولٰٓىِٕكَ لَهُمُ اللَّعْنَةُ وَلَهُمْ سُوْٓءُ الدَّارِ ﴿۲۵﴾

۲۶۔ تے جیرھے اللہ دے وعدے کوں پکا کرݨ دے بعد تروڑیندن تے جیرھے رشتیں دے ملاوݨ دا اللہ سئیں حکم ڈتے انہیں کوں تروڑیندن تے زمین وچ گیڑ گھتیندن۔ اے لوکن جنہیں تے لعنت تے انہیں کیتے بہوں گندا گھر۔

اَللّٰهُ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَّشَآءُ وَيَقْدِرُ وَفَرِحُوْا بِالْحَيٰوةِ الدُّنْيَا وَمَا الْحَيٰوةُ الدُّنْيَا فِى الْاٰخِرَةِ اِلَّا مَتَاعٌ ﴿۲۶﴾

۲۷۔ اللہ جیندے کیتے چاہندے رزق ودھیندے تے تنگ کریندے تے او دنیاوی زندگی تے خوش۔ تے دنیاوی زندگی آخرت دے مقابلے وچ کجھ وی نئیں سوائے تھوڑے فائدہ دے۔

وَيَقُوْلُ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا لَوْلَآ اُنْزِلَ عَلَيْهِ اٰيَةٌ مِّنْ رَّبِّهٖ قُلْ اِنَّ اللّٰهَ يُضِلُّ مَنْ يَّشَآءُ وَيَهْدِيْٓ اِلَيْهِ مَنْ اَنَابَ ﴿۲۷﴾

۲۸۔ تے کافرآہدن جو ایندے اتے ایندے رب کنیں کوئی نشان کیوں نئیں لہایا گیا توں آکھ بے شک اللہ سئیں جینکوں چاہندے گمراہ کریندے تے جیرھا اوندو جھکدے اونکوں اپݨا سدھا راہ ڈکھلیندے۔

اَلَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَتَطْمَىِٕنُّ قُلُوْبُهُمْ بِذِكْرِ اللّٰهِ اَلَا بِذِكْرِ اللّٰهِ تَطْمَىِٕنُّ الْقُلُوْبُ ﴿۲۸﴾

۲۹۔ جیرھے ایمان گھن آئن تے انہیں دے دل اللہ دے ذکر نال تسلی پیندن۔ سݨو اللہ دے ذکر ناں دِل تسلی پکڑیندن۔

اَلَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ طُوْبٰى لَهُمْ وَحُسْنُ مَاٰبٍ ﴿۲۹﴾

۳۰۔ جنہیں منے تے نیک کم کریندن انہیں واسطے خوشخبری ہے تے بہوں چنگا انجام۔

كَذٰلِكَ اَرْسَلْنٰكَ فِيْٓ اُمَّةٍ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهَآ اُمَمٌ لِّتَتْلُوَا۟ عَلَيْهِمُ الَّذِيْٓ اَوْحَيْنَآ اِلَيْكَ وَهُمْ يَكْفُرُوْنَ بِالرَّحْمٰنِ قُلْ هُوَ رَبِّيْ لَآ اِلٰهَ اِلَّا هُوَ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ

۳۱۔ ایویں اساں تیکوں ایں امت وچ بھیجے جیں کنیں پہلے کئی امتاں گذر چکین تاں جو توں انہیں کوں پڑھ کے سݨا ویں جو اساں تیڈو وحی کیتی ہے تے او رحمٰن خدا دا انکار کریندن۔

وَاِلَيْهِ مَتَابِ ﴿۳۱﴾

توں آکھ او میڈا رب صرف اوہو ہی معبود اوندے اتے میں بھروسہ کریندا ہاں تے اوہیں دو ولٹݨے۔

وَلَوْ اَنَّ قُرْاٰنًا سُيِّرَتْ بِهِ الْجِبَالُ اَوْ قُطِّعَتْ بِهِ الْاَرْضُ اَوْ كُلِّمَ بِهِ الْمَوْتٰى ۭ بَلْ لِّلّٰهِ الْاَمْرُ جَمِيْعًا ۭ اَفَلَمْ يَايْـَٔسِ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْٓا اَنْ لَّوْ يَشَاۗءُ اللّٰهُ لَهَدَى النَّاسَ جَمِيْعًا ۭ وَلَا يَزَالُ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا تُصِيْبُهُمْ بِمَا صَنَعُوْا قَارِعَةٌ اَوْ تَحُلُّ قَرِيْبًا مِّنْ دَارِهِمْ حَتّٰى يَاْتِيَ وَعْدُ اللّٰهِ ۭ اِنَّ اللّٰهَ لَا يُخْلِفُ الْمِيْعَادَ ﴿۳۲﴾

۳۲۔ تے جے قرآن ایں جیہا ہووے ہا جو اوندے نال پہاڑ ٹرائے ونجن ہا یا زمین ٹوٹے ٹوٹے کیتی ونجے ہا یا اوندے نال مردیں کوں الوایا ونجے ہا۔ فیصلہ پورے طور تے اللہ دے ہتھ وچ۔ کیا مومنیں کوں پتہ نئیں جو اللہ چاہندا تے سارے لوکیں کوں ہدایت ڈے ڈیندا تے کافریں تے انہیں دے اعمال دی وجہ نال مصیبت اندی رہ ویسی یا انہیں دے گھریں دے کولہو لہندی رہسی اتئیں جو اللہ دا وعدہ آ ویسی۔ بے شک اللہ وعدے دی خلاف ورزی نئیں کریندا۔

وَلَقَدِ اسْتُهْزِئَ بِرُسُلٍ مِّنْ قَبْلِكَ فَاَمْلَيْتُ لِلَّذِيْنَ كَفَرُوْا ثُمَّ اَخَذْتُهُمْ ۣ فَكَيْفَ كَانَ عِقَابِ ﴿۳۳﴾

۳۳۔ تیں کنیں پہلے رسولیں نال وی ٹھٹھا کیتا گیا ہا تے میں کافریں کوں مہلت ڈتی ول میں انہیں کوں پکڑ گھدا میڈی سزا کینجھی ہے۔

اَفَمَنْ هُوَ قَاۗىِٕمٌ عَلٰي كُلِّ نَفْسٍۢ بِمَا كَسَبَتْ ۚ وَجَعَلُوْا لِلّٰهِ شُرَكَاۗءَ ۭ قُلْ سَمُّوْهُمْ ۭ اَمْ تُنَبِّـُٔـوْنَهٗ بِمَا لَا يَعْلَمُ فِي الْاَرْضِ اَمْ بِظَاهِرٍ مِّنَ الْقَوْلِ ۭ بَلْ زُيِّنَ لِلَّذِيْنَ كَفَرُوْا مَكْرُهُمْ وَصُدُّوْا عَنِ السَّبِيْلِ ۭ وَمَنْ يُّضْلِلِ اللّٰهُ فَمَا لَهٗ مِنْ هَادٍ ﴿۳۴﴾

۳۴۔ کیا او ذات جیڑھی ہر ہک تے نگران جو او کریندے تے انہیں اللہ دے شریک بݨائے ہوئن توں آکھ انہیں دے ناں ڈسو یا تساں ایجھی گال اونکوں ڈسیسو جیڑھی زمین وچ ہوئے تے خدا نہ جاݨدا ہووے یا صرف منہ دیاں گالہیں ہن۔ اصل کافریں دیاں چالاکیاں انہیں کوں سوہݨیاں کر کے ڈکھالیاں گیئن تے راہ کنیں انہیں کوں ہٹا ڈتا گئے تے جینکوں اللہ ہلاک کرے اونکوں راہ ڈکھاوݨ والا کوئی نئیں۔

لَهُمْ عَذَابٌ فِي الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا وَلَعَذَابُ الْاٰخِرَةِ اَشَقُّ ۚ وَمَا لَهُمْ مِّنَ اللّٰهِ مِنْ وَّاقٍ ﴿۳۵﴾

۳۵۔ انہیں واسطے دنیا دی زندگی وچ وی عذاب تے آخرت دا عذاب زیادہ سخت تے اللہ کنیں انہیں کوں بچاوݨ والا کوئی نئیں۔

مَثَلُ الْجَنَّةِ الَّتِيْ وُعِدَ الْمُتَّقُوْنَ ۭ تَجْرِيْ مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهٰرُ ۭ اُكُلُهَا دَاۗىِٕمٌ وَّظِلُّهَا ۭ تِلْكَ عُقْبَى الَّذِيْنَ اتَّقَوْا

۳۶۔ جنت دی مثال جیندا متقیں نال وعدہ کیتا گئے انہیں دے وچ نہراں وہندین انہیں دا پھل ہمیشہ ہوسی

وَّعُقْبَى الْكٰفِرِيْنَ النَّارُ ﴿۳۵﴾

تے پچھاواں وی ایہے تقویٰ اختیار کرݨ والیں دا انجام تے کافریں دا انجام بھاہ ہے۔

وَالَّذِيْنَ اٰتَيْنٰهُمُ الْكِتٰبَ يَفْرَحُوْنَ بِمَآ اُنْزِلَ اِلَيْكَ وَمِنَ الْاَحْزَابِ مَنْ يُّنْكِرُ بَعْضَهٗ ۭ قُلْ اِنَّمَآ اُمِرْتُ اَنْ اَعْبُدَ اللّٰهَ وَلَآ اُشْرِكَ بِهٖ ۭ اِلَيْهِ اَدْعُوْا وَاِلَيْهِ مَاٰبِ ﴿۳۶﴾

۳۶۔ تے جینکوں اساں کتاب ڈتی ہے او خوش ہن جو کجھ تیڈو لہایا گئے تے مختلف ٹولیں وچوں کجھ ایجھیں جیرھے اوندے کجھ حصے دا انکار کریندن توں آکھ میکوں تے محض ایہے حکم ڈتا گئے جو میں اللہ دی عبادت کراں تے اوندے نال کہیں کوں شریک نہ بݨاواں ہوندو میں تہاکوں سݙیندا تے ہوندو میں رجوع کریندا۔

وَكَذٰلِكَ اَنْزَلْنٰهُ حُكْمًا عَرَبِيًّا ۭ وَلَىِٕنِ اتَّبَعْتَ اَهْوَاۗءَهُمْ بَعْدَ مَا جَاۗءَكَ مِنَ الْعِلْمِ ۙ مَا لَكَ مِنَ اللّٰهِ مِنْ وَّلِيٍّ وَّلَا وَاقٍ ﴿۳۷﴾ ع

۳۷۔ تے ایویں اساں تفصیل نال حکم لہائے تے جے توں انہیں دی خواہشات دی پیروی کریں ایندے بعد جو تیڈو علم آ چکے تے پچھیں تیڈے کیتے اللہ دے مقابلے کیتے نہ کوئی سنگتی ہوسی تے نہ کوئی بچاوݨ والا۔

وَلَقَدْ اَرْسَلْنَا رُسُلًا مِّنْ قَبْلِكَ وَجَعَلْنَا لَهُمْ اَزْوَاجًا وَّذُرِّيَّةً ۭ وَمَا كَانَ لِرَسُوْلٍ اَنْ يَّاْتِيَ بِاٰيَةٍ اِلَّا بِاِذْنِ اللّٰهِ ۭ لِكُلِّ اَجَلٍ كِتَابٌ ﴿۳۸﴾

۳۸۔ تے تیں کنیں پہلے وی اساں رسول پٹھین تے اساں انہیں کوں زالیں تے بال وی ڈتن تے ایہے کہیں رسول واسطے نہ ہا جو اللہ دے حکم دے بغیر کوئی نشان گھن آوے ہا۔ ہر مدت لکھی پئی ہے۔

يَمْحُوا اللّٰهُ مَا يَشَاۗءُ وَيُثْبِتُ ښ وَعِنْدَهٗٓ اُمُّ الْكِتٰبِ ﴿۳۹﴾

۳۹۔ جینکوں اللہ چاہندے مٹا ڈیندے تے جینکوں چاہندے قائم رکھیندے اوندے کول ہر حکم دی اصل موجود ہے۔

وَاِنْ مَّا نُرِيَنَّكَ بَعْضَ الَّذِيْ نَعِدُهُمْ اَوْ نَتَوَفَّيَنَّكَ فَاِنَّمَا عَلَيْكَ الْبَلٰغُ وَعَلَيْنَا الْحِسَابُ ﴿۴۰﴾

۴۰۔ تے جیندا اساں انہیں نال وعدہ کیتے کجھ تیکوں ڈکھا ڈیسوں یا تیکوں وفات ڈے ڈیسوں تیڈا کم پجاوݨ تے حساب ساڈے ذمے ہے۔

اَوَلَمْ يَرَوْا اَنَّا نَاْتِي الْاَرْضَ نَنْقُصُهَا مِنْ اَطْرَافِهَا ۭ وَاللّٰهُ يَحْكُمُ لَا مُعَقِّبَ لِحُكْمِهٖ ۭ وَهُوَ سَرِيْعُ الْحِسَابِ ﴿۴۱﴾

۴۱۔ کیا انہیں نئیں ڈٹھا جو اساں زمین کوں اوندے پاسیں کنیں گھٹیندے آندے ہیں۔ تے فیصلہ اللہ کریندے اوندے فیصلے کوں کوئی تبدیل نئیں کر سگدا تے او جلدی حساب گھنݨ والا ہے۔

وَقَدْ مَكَرَ الَّذِيْنَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَلِلّٰهِ الْمَكْرُ جَمِيْعًا ۭ يَعْلَمُ مَا تَكْسِبُ كُلُّ نَفْسٍ ۭ وَسَيَعْلَمُ الْكُفّٰرُ لِمَنْ عُقْبَى الدَّارِ ۝۴۲

۴۳۔ انہیں کنیں پہلے لوکیں وی تدبیراں کیتن تے اصل ساریاں تدبیراں اللہ کنیں ہن ہر شخص جو او کریندے اللہ اونکوں جاݨدے تے کافریں کوں پتہ لگ ویسی جو گھر دا انجام کیندے کیتے چنگا ہے۔

وَيَقُوْلُ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا لَسْتَ مُرْسَلًا ۭ قُلْ كَفٰى بِاللّٰهِ شَهِيْدًۢا بَيْنِيْ وَبَيْنَكُمْ ۙ وَمَنْ عِنْدَهٗ عِلْمُ الْكِتٰبِ ۝۴۳ ؏
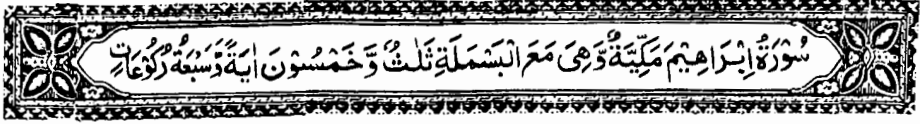
۴۴۔ کافر آہدن جو توں رسول نہیں توں انہیں کوں آکھ میڈے تے تہاڈے درمیان اللہ گواہ کافی ہے تے او وی گواہ جیندے کولہوں ایں کتاب دا علم۔

سُوْرَةُ اِبْرٰهِيْمَ مَكِّيَّةٌ وَّهِيَ مَعَ الْبَسْمَلَةِ ثَلٰثٌ وَّخَمْسُوْنَ اٰيَةً وَّسَبْعَةُ رُكُوْعَاتٍ

سورۃ ابراہیم مکی ہے تے بسم اللہ نال ایندیاں ۵۳ آیتاں تے ۷ رکوع ہن۔

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ①

۱۔ میں اللہ دے ناں نال شروع کریندا جیرھا بہوں مہربان ڈیوݨ والا تے ول ول رحم کرݨ والا ہے۔

الٓرٰ قف كِتٰبٌ اَنْزَلْنٰهُ اِلَيْكَ لِتُخْرِجَ النَّاسَ مِنَ الظُّلُمٰتِ اِلَى النُّوْرِ ۙ بِاِذْنِ رَبِّهِمْ اِلٰى صِرَاطِ الْعَزِيْزِ الْحَمِيْدِ ②

۲۔ میں اللہ ڈیکھݨ والا ہاں اے کتاب اساں اینکوں تیڈو لہائے تاں جو توں لوکیں کوں اندھاریں کنیں کڈھ کے سوجھلیں دو گھن آویں انہیں دے رب دے حکم نال اوں غالب تے تعریف والے خدا دے راہ دو۔

اللّٰهِ الَّذِيْ لَهٗ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ ؕ وَوَيْلٌ لِّلْكٰفِرِيْنَ مِنْ عَذَابٍ شَدِيْدِ ۙ ③

۳۔ او خدا جو کجھ زمین تے آسمانیں وچ ہوندا ہے تے کافریں کیتے سخت عذاب دے نال تباہی مقدر ہے۔

الَّذِيْنَ يَسْتَحِبُّوْنَ الْحَيٰوةَ الدُّنْيَا عَلَى الْاٰخِرَةِ وَيَصُدُّوْنَ عَنْ سَبِيْلِ اللّٰهِ وَيَبْغُوْنَهَا عِوَجًا ؕ اُولٰٓئِكَ فِيْ ضَلٰلٍ بَعِيْدٍ ④

۴۔ جیرھے لوگ دنیا دی زندگی کوں آخرت دے مقابلے وچ پسند کریندن تے اللہ دے رستے کنیں رکیندن تے اوندے وچ ڈنگ ول گولیندن اے لوک وڈی تے پریں دی گمراہی وچ ہن۔

وَمَآ اَرْسَلْنَا مِنْ رَّسُوْلٍ اِلَّا بِلِسَانِ قَوْمِهٖ لِيُبَيِّنَ لَهُمْ ؕ فَيُضِلُّ اللّٰهُ مَنْ يَّشَآءُ وَيَهْدِيْ مَنْ يَّشَآءُ ؕ وَهُوَ الْعَزِيْزُ الْحَكِيْمُ ⑤

۵۔ تے اساں ہر رسول کوں اوندی قومی زبان وچ وحی کرکے بھیجے تاں جو انہیں تے کھول کے بیان کرے اللہ جیکوں چاہندے گمراہ کریندے تے جیکوں چاہندے ہدایت ڈیندے او غالب تے سیاݨا ہے۔

وَلَقَدْ اَرْسَلْنَا مُوْسٰى بِاٰيٰتِنَآ اَنْ اَخْرِجْ قَوْمَكَ مِنَ الظُّلُمٰتِ اِلَى النُّوْرِ ۙ وَذَكِّرْهُمْ بِاَيّٰىمِ اللّٰهِ ؕ اِنَّ فِيْ ذٰلِكَ لَاٰيٰتٍ لِّكُلِّ صَبَّارٍ شَكُوْرٍ ⑥

تے اساں موسیٰ کوں اپݨے نشان ڈے کے بھیجیا ہا جو توں قوم کوں اندھاریں کنیں سوجھلے دو گھن آ تے انہیں کوں اللہ دے ڈینہہ یاد ڈیوا بے شک صبر تے شکر کرݨ والیں کیتے نشان ہن۔

وَاِذْ قَالَ مُوْسٰى لِقَوْمِهِ اذْكُرُوْا نِعْمَةَ اللّٰهِ عَلَيْكُمْ اِذْ اَنْجٰىكُمْ مِّنْ اٰلِ فِرْعَوْنَ يَسُوْمُوْنَكُمْ سُوْٓءَ الْعَذَابِ وَيُذَبِّحُوْنَ اَبْنَآءَكُمْ وَيَسْتَحْيُوْنَ نِسَآءَكُمْ ؕ وَفِيْ ذٰلِكُمْ

۷۔ تے جڈاں موسیٰ اپݨی قوم کوں آکھئے اللہ دی نعمتیں کوں یاد کرو جیرھیاں تہاڈے تے ہن جڈاں اوں تہاکوں فرعون دی قوم کنیں نجات ڈیوائی او تہاکوں گندا عذاب ڈیندے ہن تہاڈے

بَلَآءٌ مِّنْ رَّبِّكُمْ عَظِيْمٌ ۝۷

پتریں کوں کوہندے ہن تے تہاڈی تریمتیں کوں جیندا رکھیندے ہن تے ایندے وچ تہاڈے رب کنیں بہوں وڈا امتحان ہا

ع ۱۴

وَاِذْ تَاَذَّنَ رَبُّكُمْ لَئِنْ شَكَرْتُمْ لَاَزِيْدَنَّكُمْ وَلَئِنْ كَفَرْتُمْ اِنَّ عَذَابِيْ لَشَدِيْدٌ ۝۸

۸۔ تے جڈاں تہاڈے رب اعلان کیتا ہا جے تساں شکر کریسوتے میں تہاکوں زیادہ ڈیساں تے جے تساں ناشکری کریسوتے میڈا عذاب بہوں سخت ہے۔

وَقَالَ مُوْسٰٓى اِنْ تَكْفُرُوْٓا اَنْتُمْ وَمَنْ فِى الْاَرْضِ جَمِيْعًا ۙ فَاِنَّ اللّٰهَ لَغَنِيٌّ حَمِيْدٌ ۝۹

۹۔ تے موسیٰ آکھیا تساں تے جو کجھ زمین وچ سارے انکار کر ڈیوتے بے شک اللہ سئیں بے نیاز تے بہوں تعریف والا ہے۔

اَلَمْ يَاْتِكُمْ نَبَؤُا الَّذِيْنَ مِنْ قَبْلِكُمْ قَوْمِ نُوْحٍ وَّعَادٍ وَّثَمُوْدَ ۛ وَالَّذِيْنَ مِنْ بَعْدِهِمْ ۛ لَا يَعْلَمُهُمْ اِلَّا اللّٰهُ ۭ جَاۗءَتْهُمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنٰتِ فَرَدُّوْٓا اَيْدِيَهُمْ فِيْٓ اَفْوَاهِهِمْ وَقَالُوْٓا اِنَّا كَفَرْنَا بِمَآ اُرْسِلْتُمْ بِهٖ وَاِنَّا لَفِيْ شَكٍّ مِّمَّا تَدْعُوْنَنَآ اِلَيْهِ مُرِيْبٍ ۝۱۰

۱۰۔ کیا تہاڈو تساں کنیں پہلے انہیں دیاں خبراں نئیں آیاں یعنی نوح تے عاد تے ثمود تے جیڑھے انہیں دے بعد ہن انہیں کوں سوائے اللہ دے کوئی نئیں جاݨدا انہیں دو ساڈے رسول کھلے نشان گھن کے آئن انہیں اوندا انکار کر ڈِتے تے انہیں آکھئے بے شک جیڑھی تعلیم تہاکوں ڈے کے بھیجیا گئے اساں اونکوں نسے مندے تے تساں جیندو ساکوں سڈیندے او اوندے معاملے وچ بے چین کر ڈیوݨ والے شک وچ ہیں۔

قَالَتْ رُسُلُهُمْ اَفِي اللّٰهِ شَكٌّ فَاطِرِ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ ۭ يَدْعُوْكُمْ لِيَغْفِرَ لَكُمْ مِّنْ ذُنُوْبِكُمْ وَيُؤَخِّرَكُمْ اِلٰٓى اَجَلٍ مُّسَمًّى ۭ قَالُوْٓا اِنْ اَنْتُمْ اِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُنَا ۭ تُرِيْدُوْنَ اَنْ تَصُدُّوْنَا عَمَّا كَانَ يَعْبُدُ اٰبَاۗؤُنَا فَاْتُوْنَا بِسُلْطٰنٍ مُّبِيْنٍ ۝۱۱

۱۱۔ انہیں دے رسولیں آکھئے کیا اللہ دے بارے وچ شک کریندے ہو جیڑھا زمین تے آسمان کوں پیدا کرݨ والا ہے او تہاکوں سڈیندے تاں جو تہاڈے گناہ بخشے تے ہک مقررہ مدت تئیں تہاکوں مہلت ڈیندے انہیں آکھئے تساں ساڈے جہیں بندے ہو تے تساں ایہ چاہندے ہو جو ساکوں اوں کنیں روکو جیندی ساڈے پیو ڈاڈے عبادت کریندے ہن تساں ساڈو روشن نشان گھن آؤ۔

قَالَتْ لَهُمْ رُسُلُهُمْ اِنْ نَّحْنُ اِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ وَلٰكِنَّ اللّٰهَ يَمُنُّ عَلٰي مَنْ يَّشَاۗءُ مِنْ عِبَادِهٖ ۭ وَمَا كَانَ لَنَآ اَنْ نَّاْتِيَكُمْ بِسُلْطٰنٍ اِلَّا بِاِذْنِ اللّٰهِ ۭ وَعَلَى اللّٰهِ

۱۲۔ انہیں دے رسولیں انہیں کوں آکھئے بے شک اساں تہاڈے جہیں بندے ہیں اصل وچ اللہ اپنے بندیں وچوں جیندے اتے چاہندے احسان کریندے تے ساڈی اے

فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُوْنَ ﴿۱۲﴾

طاقت نئیں جو اساں اللہ دے حکم دے بغیر تہاڈو کوئی نشان گھن آؤں تے مومنیں کوں اللہ تے بھروسہ کرنا چاہی دا ہے۔

وَمَا لَنَآ اَلَّا نَتَوَكَّلَ عَلَى اللّٰهِ وَقَدْ هَدٰىنَا سُبُلَنَا ۚ وَلَنَصْبِرَنَّ عَلٰى مَآ اٰذَيْتُمُوْنَا ۚ وَعَلَى اللّٰهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُتَوَكِّلُوْنَ ﴿۱۳﴾

۱۳۔ ساکوں کیا ہے جو اساں اللہ تے بھروسہ نہ کروں تے اوں ساکوں ساڈے رستے ڈکھالین تے جو تساں ساکوں ڈکھ ڈیسو اساں اوندے اتے ضرور صبر کریندے رہ ویسوں بھروسہ کرݨ والیں کوں اللہ تے بھروسہ کرنا چاہی دا ہے۔

وَقَالَ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا لِرُسُلِهِمْ لَنُخْرِجَنَّكُمْ مِّنْ اَرْضِنَآ اَوْ لَتَعُوْدُنَّ فِيْ مِلَّتِنَا ۚ فَاَوْحٰٓى اِلَيْهِمْ رَبُّهُمْ لَنُهْلِكَنَّ الظّٰلِمِيْنَ ﴿۱۴﴾

۱۴۔ تے کافریں آکھئے اپݨے رسولیں کوں اساں تہاکوں ضرور اپݨے ملک کنیں کڈھ چھوڑیسوں یا تساں ساڈے مذہب دو ول آوسو۔ انہیں دے رب انہیں کوں وحی کیتی جو اساں ظالمیں کوں ضرور ہلاک کریسوں

وَلَنُسْكِنَنَّكُمُ الْاَرْضَ مِنْۢ بَعْدِهِمْ ۭ ذٰلِكَ لِمَنْ خَافَ مَقَامِيْ وَخَافَ وَعِيْدِ ﴿۱۵﴾

۱۵۔ تے انہیں دی ہلاکت دے بعد اساں تہاکوں زمین وچ ضرور آباد کریسوں اے اوندے واسطے ہے جیرھے ڈرن میڈے مقام کنیں تے میڈی ڈراوݨ والیں پیشگوئیں کنیں۔

وَاسْتَفْتَحُوْا وَخَابَ كُلُّ جَبَّارٍ عَنِيْدٍ ﴿۱۶﴾

۱۶۔ انہیں فتح دی دعا منگی تے ہر منہ زور سچائی دا دشمن ناکام تھی گئے۔

مِّنْ وَّرَاۗىِٕهٖ جَهَنَّمُ وَيُسْقٰى مِنْ مَّاۗءٍ صَدِيْدٍ ﴿۱۷﴾

۱۷۔ اوندے علاوہ دوزخ وی ہے تے انہیں کوں بہوں تتا پاݨی پلایا ویسی۔

يَّتَجَرَّعُهٗ وَلَا يَكَادُ يُسِيْغُهٗ وَيَاْتِيْهِ الْمَوْتُ مِنْ كُلِّ مَكَانٍ وَّمَا هُوَ بِمَيِّتٍ ۭ وَمِنْ وَّرَاۗىِٕهٖ عَذَابٌ غَلِيْظٌ ﴿۱۸﴾

۱۸۔ او اونکوں گھٹ گھٹ کرکے پیسی او اونکوں نگل نہ سگسی تے ہر پاسو انہیں کوں موت آوسی تے مرسی ناں تے ایندے علاوہ سخت عذاب وی ہے۔

مَثَلُ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا بِرَبِّهِمْ اَعْمَالُهُمْ كَرَمَادِ ِۨ اشْتَدَّتْ بِهِ الرِّيْحُ فِيْ يَوْمٍ عَاصِفٍ ۭ لَا يَقْدِرُوْنَ مِمَّا كَسَبُوْا عَلٰي شَيْءٍ ۭ ذٰلِكَ هُوَ الضَّلٰلُ الْبَعِيْدُ ﴿۱۹﴾

۱۹۔ اپݨے رب دا جئیں انکار کیتے انہیں دی مثال اوں کیری آلی کار جینکوں تکھی اندھاری دے ڈینہہ آلے جہاڑے ہوا اوں کوں اڈار کے گھن ویجے تے جو کجھ انہیں کمایا ہوسی انہیں کنیں کجھ نہ بچسی اے بہوں پریں دی تے وڈی تباہی ہے۔

اَلَمْ تَرَ اَنَّ اللّٰهَ خَلَقَ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضَ بِالْحَقِّ ؕ اِنْ یَّشَاْ یُذْهِبْكُمْ وَ یَاْتِ بِخَلْقٍ جَدِیْدٍ ۙ﴿۲۰﴾

۲۰۔ کیا توں نئیں جانڑدا بے شک اللہ سیئں آسمانیں تے زمین کوں حق نال پیدا کیتے جے او چاہے تے تہاکوں ہلاک کرڈیوے تے تہاڈی جاتے نویں مخلوق گھن آوے۔

وَّ مَا ذٰلِكَ عَلَى اللّٰهِ بِعَزِیْزٍ ﴿۲۱﴾

۲۱۔ اللہ سیئں کیتے اے گال اوکھی نئیں۔

وَ بَرَزُوْا لِلّٰهِ جَمِیْعًا فَقَالَ الضُّعَفٰٓؤُا لِلَّذِیْنَ اسْتَكْبَرُوْۤا اِنَّا كُنَّا لَكُمْ تَبَعًا فَهَلْ اَنْتُمْ مُّغْنُوْنَ عَنَّا مِنْ عَذَابِ اللّٰهِ مِنْ شَیْءٍ ؕ قَالُوْا لَوْ هَدٰىنَا اللّٰهُ لَهَدَیْنٰكُمْ ؕ سَوَآءٌ عَلَیْنَاۤ اَجَزِعْنَاۤ اَمْ صَبَرْنَا مَا لَنَا مِنْ مَّحِیْصٍ ۠﴿۲۲﴾

۲۲۔ او سارے اللہ دے سامڑے اوسن تے کمزور لوک وڈائی کرنڑ والیں کوں آکھسن جو اساں تہاڈے پچھو ٹرے ہاسے کیا ہنڑ تساں ساکوں اللہ دے عذاب کنیں کجھ پریں کر سگدے ہو او آکھسن جے اللہ ساکوں ہدایت ڈیندا تے اساں تہاکوں وی ہدایت ڈیندے ہنڑ ساڈے واسطے ہکا گال جو اساں بے صبری کروں یا صبر کروں ساڈے کیتے بچنڑ دی کوئی جا نئیں۔

وَ قَالَ الشَّیْطٰنُ لَمَّا قُضِیَ الْاَمْرُ اِنَّ اللّٰهَ وَعَدَكُمْ وَعْدَ الْحَقِّ وَ وَعَدْتُّكُمْ فَاَخْلَفْتُكُمْ ؕ وَ مَا كَانَ لِیَ عَلَیْكُمْ مِّنْ سُلْطٰنٍ اِلَّاۤ اَنْ دَعَوْتُكُمْ فَاسْتَجَبْتُمْ لِیْ ۚ فَلَا تَلُوْمُوْنِیْ وَ لُوْمُوْۤا اَنْفُسَكُمْ ؕ مَاۤ اَنَا بِمُصْرِخِكُمْ وَ مَاۤ اَنْتُمْ بِمُصْرِخِیَّ ؕ اِنِّیْ كَفَرْتُ بِمَاۤ اَشْرَكْتُمُوْنِ مِنْ قَبْلُ ؕ اِنَّ الظّٰلِمِیْنَ لَهُمْ عَذَابٌ اَلِیْمٌ ﴿۲۳﴾

۲۳۔ تے جڈاں فیصلہ تھی ویسی شیطان آکھسی بیشک اللہ سیئں جو تہاڈے نال وعدہ کیتا ہا اوں سچا کرڈتے تے میں تہاڈے نال وعدہ کیتا ہا میں پورا نئیں کیتا میں تہاڈے اتے غالب تے کائے نہ ہم میں تہاکوں سڈیئے تساں میڈی گال کوں من گدھے تساں میکوں ملام نہ کرو اپنڑے آپ کوں ملام کرو نہ میں تہاڈی فریاد سنڑ سگداں تے نہ تساں میڈی فریاد سنڑ سگدے ہو بے شک میں ایندا انکار کریندا اں جو ایں کنیں پہلے تساں میکوں اللہ دا شریک بنڑایا ہا۔ بے شک ظالمیں کیتے ڈکھ والا عذاب۔

وَ اُدْخِلَ الَّذِیْنَ اٰمَنُوْا وَ عَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ جَنّٰتٍ تَجْرِیْ مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهٰرُ خٰلِدِیْنَ فِیْهَا بِاِذْنِ رَبِّهِمْ ؕ تَحِیَّتُهُمْ فِیْهَا سَلٰمٌ ﴿۲۴﴾

۲۴۔ تے مومن تے نیک عمل کرنڑ والے اینجھے باغیں وچ داخل کیتے ویسن جیندے وچ نہراں وہندین تے او اوندے وچ اپنڑے رب دے حکم نال ہمیشہ رہسن انہیں دی دعا ہوسی تہاڈے اتے سلامتی ہووے۔

اَلَمْ تَرَ كَیْفَ ضَرَبَ اللّٰهُ مَثَلًا كَلِمَةً

۲۵۔ کیا تیکوں پتہ نئیں جو اللہ سیئں پاک کلمے دی مثال

طَيِّبَةً كَشَجَرَةٍ طَيِّبَةٍ اَصْلُهَا ثَابِتٌ وَّفَرْعُهَا فِي السَّمَآءِ ﴿۲۵﴾

کیویں پاک درخت نال ڈِتی ءِ اوندیاں پاڑاں پکیاں ہن تے اوندی لامڑیاں آسمان وچ ہن۔

تُؤْتِيْٓ اُكُلَهَا كُلَّ حِيْنٍۢ بِاِذْنِ رَبِّهَا ۭ وَيَضْرِبُ اللّٰهُ الْاَمْثَالَ لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُوْنَ ﴿۲۶﴾

۲۶۔ اپݨے رب دے حکم نال ہر ویلھے او تازہ پھل ڈیندے تے اللہ سئیں لوکیں کیتے مثالاں بیان کریندے تاں جو او نصیحت حاصل کرن۔

وَمَثَلُ كَلِمَةٍ خَبِيْثَةٍ كَشَجَرَةٍ خَبِيْثَةِۨ اجْتُثَّتْ مِنْ فَوْقِ الْاَرْضِ مَا لَهَا مِنْ قَرَارٍ ﴿۲۷﴾

۲۷۔ گندی گال دی مثال گندے وݨ دی ءِ جیرھا زمین وچوں پٹیج گیا ہووے تے اوندے کیتے کھڑݨ دی جاء نئیں

يُثَبِّتُ اللّٰهُ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا بِالْقَوْلِ الثَّابِتِ فِي الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا وَفِي الْاٰخِرَةِ ۚ وَيُضِلُّ اللّٰهُ الظّٰلِمِيْنَ ڐ وَيَفْعَلُ اللّٰهُ مَا يَشَاۗءُ ﴿۲۸﴾ ع

۲۸۔ مومنیں کوں اللہ سئیں قائم رہݨ والی گال نال دنیاوی زندگی وچ وی تے آخرت وچ وی مضبوط رکھیسی تے اللہ سئیں ظالمیں کوں ہلاک کریندے تے جو اللہ چاہندے اوہو کریندے۔

اَلَمْ تَرَ اِلَى الَّذِيْنَ بَدَّلُوْا نِعْمَتَ اللّٰهِ كُفْرًا وَّاَحَلُّوْا قَوْمَهُمْ دَارَ الْبَوَارِ ﴿۲۹﴾

۲۹۔ کیا تیکوں پتہ نئیں جنہیں اللہ دی نعمت کوں ناشکری نال بدل ڈِتے تے انہیں اپݨی قوم کوں ہلاکت دے گھر وچ لہا ڈِتے۔

جَهَنَّمَ ۚ يَصْلَوْنَهَا ۭ وَبِئْسَ الْقَرَارُ ﴿۳۰﴾

۳۰۔ دوزخ اوندے وچ پوسن تے ٻہوں بُری جاء ءِ

وَجَعَلُوْا لِلّٰهِ اَنْدَادًا لِّيُضِلُّوْا عَنْ سَبِيْلِهٖ ۭ قُلْ تَمَتَّعُوْا فَاِنَّ مَصِيْرَكُمْ اِلَى النَّارِ ﴿۳۱﴾

۳۱۔ تے انہیں اللہ دے شریک بݨا گِدھن تاں جو لوکیں کوں اوندے رستے کنیں گمراہ کرن۔ توں آکھ عارضی فائدہ چا گھنو بے شک تساں بھا دو ونجݨے۔

قُلْ لِّعِبَادِيَ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا يُقِيْمُوا الصَّلٰوةَ وَيُنْفِقُوْا مِمَّا رَزَقْنٰهُمْ سِرًّا وَّعَلَانِيَةً مِّنْ قَبْلِ اَنْ يَّاْتِيَ يَوْمٌ لَّا بَيْعٌ فِيْهِ وَلَا خِلٰلٌ ﴿۳۲﴾

۳۲۔ توں مومنیں کوں آکھ ڈے او نماز کوں ٹھیہا کے پڑھن تے جو اساں انہاں کوں ڈِتے اوندے وچوں لک کے تے ظاہرا خرچ کرن اوں ڈینہہ دے آوݨ کنیں پہلے جیندے وچ نہ وپار ہوسی تے نہ سنگت ہوسی۔

اَللّٰهُ الَّذِيْ خَلَقَ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضَ وَاَنْزَلَ مِنَ السَّمَاۗءِ مَاۗءً فَاَخْرَجَ بِهٖ مِنَ الثَّمَرٰتِ رِزْقًا لَّكُمْ ۚ وَسَخَّرَ لَكُمُ الْفُلْكَ لِتَجْرِيَ فِي الْبَحْرِ بِاَمْرِهٖ ۚ وَسَخَّرَ لَكُمُ الْاَنْهٰرَ ﴿۳۳﴾

۳۳۔ اللہ او ذات جیں آسمانیں تے زمین کوں پیدا کیتے تے آسمان دے جھڑ کنیں پاݨی لہائس تے اوندے نال تہاڈے رزق کیتے میوے کڈھیس تے تہاڈے واسطے بیڑی کوں خدمت وچ لائس تاں جو او اوندے حکم

نال سمندر وچ ٹرے رہے ۔ تے دریا تہاڈی خدمت وچ لائسی۔

وَ سَخَّرَ لَكُمُ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ دَآئِبَيْنِ ۚ وَ سَخَّرَ لَكُمُ الَّيْلَ وَالنَّهَارَ ﴿۳۳﴾

۳۴۔ تے سجھ تے چندر لیکا تہاڈی خدمت وچ لگے ہوئن تے رات ڈینہہ وی۔ تہاڈی خدمت وچ لگے ہوئن

وَ اٰتٰىكُمْ مِّنْ كُلِّ مَا سَاَلْتُمُوْهُ ۚ وَاِنْ تَعُدُّوْا نِعْمَتَ اللّٰهِ لَا تُحْصُوْهَا ۚ اِنَّ الْاِنْسَانَ لَظَلُوْمٌ كَفَّارٌ ﴿۳۵﴾ ع

جو تساں اوں کنیں منگے تہاکوں ڈتس جے تساں اللہ دی نعمتیں کوں گنٹو تاں ہے گن سگدے ہے شک انسان وڈا ظلم کرݨ والا تے منکر۔

وَاِذْ قَالَ اِبْرٰهِيْمُ رَبِّ اجْعَلْ هٰذَا الْبَلَدَ اٰمِنًا وَّاجْنُبْنِيْ وَ بَنِيَّ اَنْ نَّعْبُدَ الْاَصْنَامَ ﴿۳۶﴾

۳۶۔ تے جڈاں ابراہیم آکھئے اے میڈے رب ایں شہر کوں امن والا بݨا تے میکوں تے میڈے پتریں کوں بتیں دی عبادت کنیں پریں رکھ۔

رَبِّ اِنَّهُنَّ اَضْلَلْنَ كَثِيْرًا مِّنَ النَّاسِ ۚ فَمَنْ تَبِعَنِيْ فَاِنَّهٗ مِنِّيْ ۚ وَمَنْ عَصَانِيْ فَاِنَّكَ غَفُوْرٌ رَّحِيْمٌ ﴿۳۷﴾

۳۷۔ اے میڈے رب بے شک انہیں بہوں لوکیں کوں گمراہ کر ڈتے تے جیں میڈی پیروی کیتی او میڈے وچوں ہے تے جیں میڈی نافرمانی کیتی ہے بے شک توں بہوں بخشݨ والا تے مہربان ایں۔

رَبَّنَآ اِنِّيْٓ اَسْكَنْتُ مِنْ ذُرِّيَّتِيْ بِوَادٍ غَيْرِ ذِيْ زَرْعٍ عِنْدَ بَيْتِكَ الْمُحَرَّمِ ۙ رَبَّنَا لِيُقِيْمُوا الصَّلٰوةَ فَاجْعَلْ اَفْئِدَةً مِّنَ النَّاسِ تَهْوِيْٓ اِلَيْهِمْ وَارْزُقْهُمْ مِّنَ الثَّمَرٰتِ لَعَلَّهُمْ يَشْكُرُوْنَ ﴿۳۷﴾

۳۸۔ اے ساڈے رب بے شک میں اپݨی اولاد کوں انجھی وادی وچ چھوڑ آیاں جیندے وچ رڑھ نئیں تھیندی تیڈے عزت والے گھر دے کولھو۔ اے ساڈے رب تاں جو او نماز پڑھن تے لوکیں دے دلیں کوں انہیں دو پھیر ڈے تے انہیں کوں میویں دا رزق ڈے تاں جو او شکر کریندے رہ ونجن۔

رَبَّنَآ اِنَّكَ تَعْلَمُ مَا نُخْفِيْ وَمَا نُعْلِنُ ۗ وَمَا يَخْفٰى عَلَى اللّٰهِ مِنْ شَيْءٍ فِي الْاَرْضِ وَلَا فِي السَّمَآءِ ﴿۳۸﴾

۳۹۔ اے ساڈے رب بے شک جو اساں لکیندے تے جو ظاہر کریندے ہیں توں جاݨدیں تے اللہ کنیں زمین وچ تے نہ آسمان وچ کوئی چیز لکی نئیں رہندی۔

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِيْ وَهَبَ لِيْ عَلَى الْكِبَرِ اِسْمٰعِيْلَ وَاِسْحٰقَ ۗ اِنَّ رَبِّيْ لَسَمِيْعُ الدُّعَآءِ ﴿۳۹﴾

۴۰۔ سب صفتاں اللہ دیاں ہن جیں میکوں پڑھیپے وچ اسماعیل تے اسحاق ڈتن بے شک میڈا رب دعائیں کوں بہوں سݨݨ والا ہے۔

رَبِّ اجْعَلْنِیْ مُقِیْمَ الصَّلٰوةِ وَمِنْ ذُرِّیَّتِیْ ۖ رَبَّنَا وَتَقَبَّلْ دُعَآءِ ﴿۴۱﴾

۴۱۔ اے میڈے رب توں میکوں تے میڈی اولاد کوں نمازی بݨا تے اے ساڈے رب توں ساڈی دعا قبول کر۔

رَبَّنَا اغْفِرْ لِیْ وَلِوَالِدَیَّ وَلِلْمُؤْمِنِیْنَ یَوْمَ یَقُوْمُ الْحِسَابُ ﴿۴۲﴾

۴۲۔ اے ساڈے رب جیرھے ݙینہہ حساب تھیوݨ لگے میکوں تے میڈے پیو ماکوں تے مومنیں کوں بخش ݙے۔

ع ۱۸

وَلَا تَحْسَبَنَّ اللّٰهَ غَافِلًا عَمَّا یَعْمَلُ الظّٰلِمُوْنَ ۬ؕ اِنَّمَا یُؤَخِّرُهُمْ لِیَوْمٍ تَشْخَصُ فِیْهِ الْاَبْصَارُ ﴿۴۳﴾

۴۳۔ تے ظالم جو کریندے پئین اوں کنیں اللہ سئیں کوں اصلو غافل نہ سمجھ انہیں کوں محض اوں ݙینہہ تئیں مہلت ݙیندا پئے جڈاں انہیں دیاں اکھیں پٹیاں رہ ویسن۔

مُهْطِعِیْنَ مُقْنِعِیْ رُءُوْسِهِمْ لَا یَرْتَدُّ اِلَیْهِمْ طَرْفُهُمْ ۚ وَاَفْـِٕدَتُهُمْ هَوَآءٌ ﴿۴۴﴾

۴۴۔ سر چا کے درکدے ودے ہوسن انہیں دی نظر انہیں دو نہ ولسی تے انہیں دے دل خالی ہوسن۔

وَاَنْذِرِ النَّاسَ یَوْمَ یَاْتِیْهِمُ الْعَذَابُ فَیَقُوْلُ الَّذِیْنَ ظَلَمُوْا رَبَّنَاۤ اَخِّرْنَاۤ اِلٰۤی اَجَلٍ قَرِیْبٍ ۙ نُّجِبْ دَعْوَتَكَ وَنَتَّبِعِ الرُّسُلَ ؕ اَوَلَمْ تَكُوْنُوْۤا اَقْسَمْتُمْ مِّنْ قَبْلُ مَا لَكُمْ مِّنْ زَوَالٍ ﴿۴۵﴾

۴۵۔ تو انہیں کوں اوں ݙینہہ کنیں ڈرا جڈاں انہیں تے عذاب اوسی تے ظالم آکھسن اے ساڈے رب ساکوں نزدیکی مدت تئیں مہلت ݙے اساں تیڈے سݙ کوں منیسوں تے رسولیں دی پیروی کریسوں کیا تساں ایں کنیں پہلے کئی قسماں نہ کھادیاں ہن جو تہاڈے اتے زوال نہ اوسی۔

وَّسَكَنْتُمْ فِیْ مَسٰكِنِ الَّذِیْنَ ظَلَمُوْۤا اَنْفُسَهُمْ وَتَبَیَّنَ لَكُمْ كَیْفَ فَعَلْنَا بِهِمْ وَضَرَبْنَا لَكُمُ الْاَمْثَالَ ﴿۴۶﴾

۴۶۔ تے تساں انہیں دے گھریں وچ رہندے پیو جنہیں اپݨے آپ تے ظلم کیتے تے تہاڈے کیتے اللہ سئیں کھول کے بیان کر ݙتے جو اساں کیویں انہیں نال سلوک کیتا ہا اساں ساریاں گالہیں تہاڈے اتے کھول کے بیان کر ݙتن

وَقَدْ مَكَرُوْا مَكْرَهُمْ وَعِنْدَ اللّٰهِ مَكْرُهُمْ ؕ وَاِنْ كَانَ مَكْرُهُمْ لِتَزُوْلَ مِنْهُ الْجِبَالُ ﴿۴۷﴾

۴۷۔ انہیں اپݨیاں تدبیراں کیتیاں تے انہیں دیاں تدبیراں اللہ کنیں ہن بھانویں انہیں دی تدبیر ایجھی ہوُوے جو اوں تدبیر نال پہاڑ ٹل ونڄن۔

فَلَا تَحْسَبَنَّ اللّٰهَ مُخْلِفَ وَعْدِهٖ رُسُلَهٗ ؕ اِنَّ اللّٰهَ عَزِیْزٌ ذُو انْتِقَامٍ ﴿۴۸﴾

۴۸۔ توں اللہ کوں اوندے رسولیں نال کیتے ہوئیں وعدیں دا خلاف کرݨ والا اصلو نہ سمجھ بے شک اللہ سئیں

بہوں غالب تے بدلہ گھنݨ والا ہے۔

يَوْمَ تُبَدَّلُ الْاَرْضُ غَيْرَ الْاَرْضِ وَالسَّمٰوٰتُ وَبَرَزُوْا لِلّٰهِ الْوَاحِدِ الْقَهَّارِ ﴿۴۹﴾

۴۹۔ جڈاں زمین تے آسمان بدل کے بے زمین آسمان بݨائے ولسن تے سارے ہک غالب اللہ دے اگوکھڑے ہوسن۔

وَتَرَى الْمُجْرِمِيْنَ يَوْمَئِذٍ مُّقَرَّنِيْنَ فِى الْاَصْفَادِ ﴿۵۰﴾

۵۰۔ تے مجرمیں کوں ڈیکھسیں اوں ڈینہہ زنجیریں وچ جکڑیا ہویا۔

سَرَابِيْلُهُمْ مِّنْ قَطِرَانٍ وَّتَغْشٰى وُجُوْهَهُمُ النَّارُ ﴿۵۱﴾

۵۱۔ انہیں دے چولے لک دے بݨے ہوئے ہوسن تے بھا انہیں دے موہیں کوں لکیندی پئی ہوسی۔

لِيَجْزِىَ اللّٰهُ كُلَّ نَفْسٍ مَّا كَسَبَتْ ۭ اِنَّ اللّٰهَ سَرِيْعُ الْحِسَابِ ﴿۵۲﴾

۵۲۔ تاں جو اللہ سئیں ہر جان کوں اوندی کمائی دا بدلہ ڈیوے بے شک اللہ بہوں جلدی حساب گھنݨ والا ہے۔

هٰذَا بَلٰغٌ لِّلنَّاسِ وَلِيُنْذَرُوْا بِهٖ وَلِيَعْلَمُوْٓا اَنَّمَا هُوَ اِلٰهٌ وَّاحِدٌ وَّلِيَذَّكَّرَ اُولُوا الْاَلْبَابِ ﴿۵۲﴾ ع ۱۹

۵۳۔ اے لوکیں کیتے سنیہا ہے تے تاں جو ایندے نال انہیں کوں ڈرایا ونجے تے او جاݨ گھنن جو او ہک معبود ہے تے سیانے نصیحت حاصل کرن۔

سُوْرَۃُ الْحِجْرِ مَكِّيَّةٌ وَّهِيَ مَعَ الْبَسْمَلَةِ مِائَةُ اٰيَةٍ وَّسِتَّةُ رُكُوْعَاتٍ

سورۃ حجر مکی ہے تے بسم اللہ نال ایندیاں ۱۰۰ آیتاں تے ۶ رکوع ان۔

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ①

۱۔ میں شروع کریندا اللہ دے ناں نال جیرھا بن منگے ڈیوݨ والا تے مہربان۔

الٓرٰ تِلْكَ اٰيٰتُ الْكِتٰبِ وَ قُرْاٰنٍ مُّبِيْنٍ ②

۲۔ میں اللہ ڈیکھدا کھڑاں اے کتاب کامل دیاں آیتاں ہن تے کھل کے بیان کرݨ والے قرآن دیاں۔

رُبَمَا يَوَدُّ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا لَوْ كَانُوْا مُسْلِمِيْنَ ③

۳۔ کہیں ویلھے کافر چاہندن او وی مسلمان ہوون ہا۔

ذَرْهُمْ يَاْكُلُوْا وَ يَتَمَتَّعُوْا وَ يُلْهِهِمُ الْاَمَلُ فَسَوْفَ يَعْلَمُوْنَ ④

۴۔ انہیں کوں چھوڑ ڈے کھاون پیون تے وقتی فائدہ چاون تے ناجائز امیداں انہیں کوں غافل کر ڈیون او جلدی جاݨ گھنسن۔

وَ مَاۤ اَهْلَكْنَا مِنْ قَرْيَةٍ اِلَّا وَ لَهَا كِتَابٌ مَّعْلُوْمٌ ⑤

۵۔ اساں کہیں وستی کوں ہلاک نئیں کیتا سوائے ایندے جو ایندا فیصلہ معلوم ہا۔

مَا تَسْبِقُ مِنْ اُمَّةٍ اَجَلَهَا وَ مَا يَسْتَاْخِرُوْنَ ⑥

۶۔ کوئی قوم اپݨی ہلاکت دی مدت کنیں درک سگدی ہے تے نہ پچھوں رہ سگدی ہے۔

وَ قَالُوْا يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْ نُزِّلَ عَلَيْهِ الذِّكْرُ اِنَّكَ لَمَجْنُوْنٌ ⑦

۷۔ تے انہیں آکھے اے او شخص جیندے اتے نصیحت لہائی گئی ہے بے شک توں دیوانہ ایں۔

لَوْ مَا تَاْتِيْنَا بِالْمَلٰٓىِٕكَةِ اِنْ كُنْتَ مِنَ الصّٰدِقِيْنَ ⑧

۸۔ جے توں سچا ہویں تے توں ساڈے فرشتے کیوں نہیں گھن آیا۔

مَا نُنَزِّلُ الْمَلٰٓىِٕكَةَ اِلَّا بِالْحَقِّ وَ مَا كَانُوْۤا اِذًا مُّنْظَرِيْنَ ⑨

۹۔ اساں فرشتیں کوں حق نال ہی لہیندے ہیں تے اوں ویلھے انہیں کوں مہلت نئیں ملدی۔

اِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا الذِّكْرَ وَ اِنَّا لَهٗ لَحٰفِظُوْنَ ⑩

۱۰۔ بے شک اساں ایں قرآن کوں لہائے تے بیشک اساں ایندی حفاظت کریسوں۔

وَ لَقَدْ اَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ فِيْ شِيَعِ الْاَوَّلِيْنَ ⑪

۱۱۔ تیں کنیں پہلے وی اساں پہلی جماعتیں وچ رسول بھیجین۔

وَمَا يَأْتِيهِم مِّن رَّسُولٍ إِلَّا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِءُونَ ﴿۱۱﴾

۱۲۔ جیرھا رسول وی انہیں کنیں آئے اے اونکدے نال مذاق تے ٹھٹھا کریندے ہن۔

كَذَٰلِكَ نَسْلُكُهُ فِي قُلُوبِ الْمُجْرِمِينَ ﴿۱۲﴾

۱۳۔ ایویں اساں ایں عادت کوں مجرمیں دے دل وچ ٹریندے ہیں

لَا يُؤْمِنُونَ بِهِ ۖ وَقَدْ خَلَتْ سُنَّةُ الْأَوَّلِينَ ﴿۱۳﴾

۱۴۔ او اینکوں نہ منیسن پہلیں دی سنت وی گذر چکی ہے

وَلَوْ فَتَحْنَا عَلَيْهِم بَابًا مِّنَ السَّمَاءِ فَظَلُّوا فِيهِ يَعْرُجُونَ ﴿۱۴﴾

۱۵۔ جے اساں آسمان دے دروازے انہیں تے کھول ڈیوں تے اے اوندے اتے چڑھݨ پئے ونجن۔

لَقَالُوا إِنَّمَا سُكِّرَتْ أَبْصَارُنَا بَلْ نَحْنُ قَوْمٌ مَّسْحُورُونَ ﴿۱۵﴾ ع

۱۶۔ تے ول وی آکھسن جو ساڈی اکھیں تے پٹی بدھ ڈتی گئی تے اصل ساڈے اتے جادو کر ڈتا گئے۔

وَلَقَدْ جَعَلْنَا فِي السَّمَاءِ بُرُوجًا وَزَيَّنَّاهَا لِلنَّاظِرِينَ ﴿۱۶﴾

۱۷۔ تے اساں آسمان وچ برجیاں بݨائن تے ڈیکھݨ والیں کیتے سونھا بݨا ئسے۔

وَحَفِظْنَاهَا مِن كُلِّ شَيْطَانٍ رَّجِيمٍ ﴿۱۷﴾

۱۸۔ تے اساں حفاظت کیتی ہر اوں شیطان کنیں جینکوں دھکے ڈتے گئین۔

إِلَّا مَنِ اسْتَرَقَ السَّمْعَ فَأَتْبَعَهُ شِهَابٌ مُّبِينٌ ﴿۱۸﴾

۱۹۔ سوائے اوندے جیرھا چوری گال سݨ گھنے تے ہک روشن تارا اوندا پیچھا کریندے۔

وَالْأَرْضَ مَدَدْنَاهَا وَأَلْقَيْنَا فِيهَا رَوَاسِيَ وَأَنبَتْنَا فِيهَا مِن كُلِّ شَيْءٍ مَّوْزُونٍ ﴿۱۹﴾

۲۰۔ تے زمین کوں اساں وچھائے تے اوندے وچ پہاڑ بݨائسے تے اساں ایندے وچ ہر شئے مناسب پیدا کیتی ہے۔

وَجَعَلْنَا لَكُمْ فِيهَا مَعَايِشَ وَمَن لَّسْتُمْ لَهُ بِرَازِقِينَ ﴿۲۰﴾

۲۱۔ تے ایندے وچ اساں تہاڈے کیتے روزی بݨائی ہے تے انہیں کیتے وی جنہیں کوں تساں روزی نوھے ڈیندے۔

وَإِن مِّن شَيْءٍ إِلَّا عِندَنَا خَزَائِنُهُ وَمَا نُنَزِّلُهُ إِلَّا بِقَدَرٍ مَّعْلُومٍ ﴿۲۱﴾

۲۲۔ تے ساڈے کولھ ہر شئے دے خزانے ہن تے اساں اونکوں معلوم اندازے نال لہیندے ہیں۔

وَأَرْسَلْنَا الرِّيَاحَ لَوَاقِحَ فَأَنزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَسْقَيْنَاكُمُوهُ وَمَا أَنتُمْ لَهُ بِخَازِنِينَ ﴿۲۲﴾

۲۳۔ تے اساں ہواڑاں چاوݨ والاں ہوائیں بھیجین تے ول جھڑ کنیں مینہ وسائے تے ول تہاکوں پانی پلائے تے تساں آپ اونکوں کٹھا نہ کر سگدے ہاوے۔

وَإِنَّا لَنَحْنُ نُحْيِي وَنُمِيتُ وَنَحْنُ الْوَارِثُونَ ﴿۲۳﴾

۲۴۔ تے بے شک اساں جیندا کریندے تے مریندے ہیں تے اساں ہی وارث ہیں۔

وَلَقَدْ عَلِمْنَا الْمُسْتَقْدِمِينَ مِنْكُمْ وَلَقَدْ عَلِمْنَا الْمُسْتَأْخِرِينَ ﴿۲۵﴾

۲۵۔ تے اساں تہاڈے وچوں اگوں نکل ونجݨ والیں کوں وی جانڑدے ہیں تے پچھوں رہݨ والیں کوں وی جانڑدے ہیں۔

وَإِنَّ رَبَّكَ هُوَ يَحْشُرُهُمْ ۚ إِنَّهُ حَكِيمٌ عَلِيمٌ ﴿۲۶﴾ ع

۲۶۔ تے بے شک تیڈا رب انہیں ساریں کوں کٹھا کریسی بے شک او بہوں سیاݨا تے بہوں جاݨݨ والا ہے۔

وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ مِنْ صَلْصَالٍ مِنْ حَمَإٍ مَسْنُونٍ ﴿۲۷﴾

۲۷۔ تے بے شک اساں انسان کوں ایجھی ٹھیکری کنیں پیدا کیتے جیرھی شکل بدل کے کالا گارا تھی گئی ہائی۔

وَالْجَانَّ خَلَقْنَاهُ مِنْ قَبْلُ مِنْ نَارِ السَّمُومِ ﴿۲۸﴾

۲۸۔ تے جن کوں اساں ایں کنیں پہلے بہوں تتی ہوا کنیں پیدا کیتے۔

وَإِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلَائِكَةِ إِنِّي خَالِقٌ بَشَرًا مِنْ صَلْصَالٍ مِنْ حَمَإٍ مَسْنُونٍ ﴿۲۹﴾

۲۹۔ تے جڈاں تیڈے رب فرشتیں کوں آکھئے جو میں ایجھا آدمی ایجھی ٹھیکری کنیں پیدا کرݨ والا ہاں جیرھی شکل بدل کے کالا گارا تھی ویندی ہے۔

فَإِذَا سَوَّيْتُهُ وَنَفَخْتُ فِيهِ مِنْ رُوحِي فَقَعُوا لَهُ سَاجِدِينَ ﴿۳۰﴾

۳۰۔ تے جڈاں میں اوں کوں پورا کر گھناں تساں اوندے کیتے سجدے وچ ڈھہ پووے۔

فَسَجَدَ الْمَلَائِكَةُ كُلُّهُمْ أَجْمَعُونَ ﴿۳۱﴾

۳۱۔ ساریں فرشتیں سجدہ کیتے۔

إِلَّا إِبْلِيسَ أَبَىٰ أَنْ يَكُونَ مَعَ السَّاجِدِينَ ﴿۳۲﴾

۳۲۔ سوائے ابلیس دے اوں انکار کیتے جو او سجدہ کرݨ والیں وچوں تھیوے۔

قَالَ يَا إِبْلِيسُ مَا لَكَ أَلَّا تَكُونَ مَعَ السَّاجِدِينَ ﴿۳۳﴾

۳۳۔ اللہ سئیں آکھئے اے ابلیس تیکوں کیا تھئے جو توں سجدہ نئیں کیتا۔

قَالَ لَمْ أَكُنْ لِأَسْجُدَ لِبَشَرٍ خَلَقْتَهُ مِنْ صَلْصَالٍ مِنْ حَمَإٍ مَسْنُونٍ ﴿۳۴﴾

۳۴۔ اوں آکھئے میں ایجھا نئیں جو ایجھے آدمی کوں سجدہ کراں جینکوں تیں ٹھیکری تے سڑیئے ہوئے کالے گارے کنیں پیدا کیتے۔

قَالَ فَاخْرُجْ مِنْهَا فَإِنَّكَ رَجِيمٌ ﴿۳۵﴾

۳۵۔ اللہ سئیں آکھئے توں اتھوں نکل ونج بے شک توں اڈھو کڈھیا ہئیں۔

وَإِنَّ عَلَيْكَ اللَّعْنَةَ إِلَىٰ يَوْمِ الدِّينِ ﴿۳۶﴾

۳۶۔ تے بے شک قیامت دے ڈینہہ تئیں تیڈے اتے لعنت۔

قَالَ رَبِّ فَأَنْظِرْنِي إِلَىٰ يَوْمِ يُبْعَثُونَ ﴿۳۷﴾

۳۷۔ اوں آکھئے اے میڈے رب توں میکوں قیامت

دے ڈینہہ تئیں مہلت ڈے۔

قَالَ فَاِنَّكَ مِنَ الْمُنْظَرِيْنَ ۝۳۷

۳۸۔ اوں آکھئے تیکوں مہلت ڈتی ویندی ہے۔

اِلٰى يَوْمِ الْوَقْتِ الْمَعْلُوْمِ ۝۳۸

۳۹۔ ہک مقررہ وقت تئیں۔

قَالَ رَبِّ بِمَآ اَغْوَيْتَنِيْ لَاُزَيِّنَنَّ لَهُمْ فِي الْاَرْضِ وَلَاُغْوِيَنَّهُمْ اَجْمَعِيْنَ ۝۳۹

۴۰۔ اوں آکھئے اے میڈے رب تیں میکوں گمراہ آکھئے تے ہݨ میں زمین وچ گمراہی سوہݨی کرکے ڈکھیساں تے انہیں ساریں کوں گمراہ کریساں۔

اِلَّا عِبَادَكَ مِنْهُمُ الْمُخْلَصِيْنَ ۝۴۰

۴۱۔ سوائے انہیں بندیں دے جیڑھے تیڈے خاص ہوسن۔

قَالَ هٰذَا صِرَاطٌ عَلَيَّ مُسْتَقِيْمٌ ۝۴۱

۴۲۔ اللہ سئیں آکھئے میڈو آوݨ دا سدھا رستہ ایہو ہے۔

اِنَّ عِبَادِيْ لَيْسَ لَكَ عَلَيْهِمْ سُلْطٰنٌ اِلَّا مَنِ اتَّبَعَكَ مِنَ الْغٰوِيْنَ ۝۴۲

۴۳۔ بے شک میڈے بندیں کوں توں قابو نہ کرسگسیں سوائے انہیں دے جیڑھے گمراہ تھی کے تیڈے پچھوں ٹرن۔

وَاِنَّ جَهَنَّمَ لَمَوْعِدُهُمْ اَجْمَعِيْنَ ۝۴۳

۴۴۔ بے شک دوزخ انہیں ساریں دے وعدے دی جاء ہے۔

لَهَا سَبْعَةُ اَبْوَابٍ ۭ لِكُلِّ بَابٍ مِّنْهُمْ جُزْءٌ مَّقْسُوْمٌ ۝۴۴

۴۵۔ اوندے ست دروازے ہن تے انہیں وچوں ہر دروازے دا حصہ ونڈیا ہوئے۔

اِنَّ الْمُتَّقِيْنَ فِيْ جَنّٰتٍ وَّعُيُوْنٍ ۝۴۵

۴۶۔ بے شک متقی باغیں تے چشمیں وچ رہسن۔

اُدْخُلُوْهَا بِسَلٰمٍ اٰمِنِيْنَ ۝۴۶

۴۷۔ تساں سلامتی دے نال بغیر ڈر دے ایندے وچ داخل تھی ونجو۔

وَنَزَعْنَا مَا فِيْ صُدُوْرِهِمْ مِّنْ غِلٍّ اِخْوَانًا عَلٰى سُرُرٍ مُّتَقٰبِلِيْنَ ۝۴۷

۴۸۔ تے انہیں دے سینے وچ ہر قسم دا بغض اساں کڈھ ڈیسوں تے او آمنے سامنے بھرا بݨ کے تختیں تے بیٹھے ہوسن۔

لَا يَمَسُّهُمْ فِيْهَا نَصَبٌ وَّمَا هُمْ مِّنْهَا بِمُخْرَجِيْنَ ۝۴۸

۴۹۔ نہ انہیں کوں اوندے وچ تھکیڑا تھیسی تے نہ او اتھوں کڈھیے ویسن۔

نَبِّئْ عِبَادِيْٓ اَنِّيْٓ اَنَا الْغَفُوْرُ الرَّحِيْمُ ۝۴۹

۵۰۔ توں میڈے بندیں کوں ڈس ڈے بے شک میں بہوں بخشݨ والا تے مہربان ہاں۔

وَاَنَّ عَذَابِيْ هُوَ الْعَذَابُ الْاَلِيْمُ ۝۵۰

۵۱۔ تے بے شک میڈا عذاب وی ڈکھ آلا عذاب ہے۔

وَنَبِّئْهُمْ عَنْ ضَيْفِ اِبْرٰهِيْمَ ۝۵۱

۵۲۔ انہیں کوں ابراہیم دے مہانیں دے متعلق ڈس۔

اِذْ دَخَلُوْا عَلَيْهِ فَقَالُوْا سَلٰمًا ۭ قَالَ اِنَّا مِنْكُمْ

۵۳۔ جڈاں او اوندو آئن انہیں آکھئے سلامتی

وَجِلُوْنَ ﴿۵۲﴾

ہوُسے۔ اوں آکھئے اساں تساں کنیں ڈر دے پئے ہِن۔

قَالُوْا لَا تَوْجَلْ اِنَّا نُبَشِّرُكَ بِغُلٰمٍ عَلِيْمٍ ﴿۵۳﴾

۵۴۔ انہیں آکھئے ڈر ناں بے شک اساں تیکوں علم والے پتر دی خوشخبری ڈیندے ہیں۔

قَالَ اَبَشَّرْتُمُوْنِيْ عَلٰٓى اَنْ مَّسَّنِيَ الْكِبَرُ فَبِمَ تُبَشِّرُوْنَ ﴿۵۴﴾

۵۵۔ اوں آکھئے کیا تساں میکوں ایجھے وقت وچ خوشخبری ڈیندے ہو جڈیں بڈھا تھی گیاں تساں کیویں میکوں خوشخبری ڈیندے ہو۔

قَالُوْا بَشَّرْنٰكَ بِالْحَقِّ فَلَا تَكُنْ مِّنَ الْقٰنِطِيْنَ ﴿۵۵﴾

۵۶۔ انہیں آکھئے اساں تیکوں سچی خوشخبری ڈیندے ہیں توں نا امید نہ تھی۔

قَالَ وَمَنْ يَّقْنَطُ مِنْ رَّحْمَةِ رَبِّهٖٓ اِلَّا الضَّآلُّوْنَ ﴿۵۶﴾

۵۷۔ اوں آکھا اپنے رب دی رحمت کنیں کون نا امید تھیندے سوائے گمراہیں دے۔

قَالَ فَمَا خَطْبُكُمْ اَيُّهَا الْمُرْسَلُوْنَ ﴿۵۷﴾

۵۸۔ اوں آکھیا اے قاصدو تہاڈا کم کیا ہے۔

قَالُوْٓا اِنَّآ اُرْسِلْنَآ اِلٰى قَوْمٍ مُّجْرِمِيْنَ ﴿۵۸﴾

۵۹۔ انہیں آکھئے بے شک اساں مجرم قوم دو بھیجے گئے ہیں

اِلَّآ اٰلَ لُوْطٍ اِنَّا لَمُنَجُّوْهُمْ اَجْمَعِيْنَ ﴿۵۹﴾

۶۰۔ سوائے لوط دے گھر والیں دے بے شک اساں انہیں ساریں کوں بچیسوں۔

اِلَّا امْرَاَتَهٗ قَدَّرْنَآ اِنَّهَا لَمِنَ الْغٰبِرِيْنَ ﴿۶۰﴾

۶۱۔ سوائے اوندی زال دے ساڈا اندازہ ہے جو بے شک او پچھو رہن والیں وچو ہے۔

فَلَمَّا جَآءَ اٰلَ لُوْطِ ِۨالْمُرْسَلُوْنَ ﴿۶۱﴾

۶۲۔ تے جڈاں او قاصد لوط دی قوم کنیں آئن

قَالَ اِنَّكُمْ قَوْمٌ مُّنْكَرُوْنَ ﴿۶۲﴾

۶۳۔ انہیں آکھئے تساں اوپرے بندے ہو۔

قَالُوْا بَلْ جِئْنٰكَ بِمَا كَانُوْا فِيْهِ يَمْتَرُوْنَ ﴿۶۳﴾

۶۴۔ انہیں آکھئے سچی گال اے ہے جو اساں تہاڈو او خبر گھن کے آئے ہیں جیندے متعلق او شک کریندان۔

وَاَتَيْنٰكَ بِالْحَقِّ وَاِنَّا لَصٰدِقُوْنَ ﴿۶۴﴾

۶۵۔ اساں تہاڈو سچی خبر گھن کے آئے ہیں تے اساں بیشک سچے ہیں۔

فَاَسْرِ بِاَهْلِكَ بِقِطْعٍ مِّنَ الَّيْلِ وَاتَّبِعْ اَدْبَارَهُمْ وَلَا يَلْتَفِتْ مِنْكُمْ اَحَدٌ وَّامْضُوْا حَيْثُ تُؤْمَرُوْنَ ﴿۶۵﴾

۶۶۔ توں رات دے کہیں حصے وچ اپنے گھر والیں نال نکل ونج تے توں انہیں دے پچھو ٹُر تہاڈے وچو کوئی پچھوتے نہ ڈیکھے تے ٹُردے ونجو جتھے تہاکوں حکم۔

وَقَضَيْنَآ اِلَيْهِ ذٰلِكَ الْاَمْرَ اَنَّ دَابِرَ هٰٓؤُلَآءِ مَقْطُوْعٌ

۶۷۔ تے اساں اوں کوں اے گال ڈس ڈتی بے شک

مُّصْبِحِيْنَ ﴿۶۶﴾

انہیں لوکیں دا پاڑاں فجر نال پٹیج ویسن۔

وَجَآءَ اَهْلُ الْمَدِيْنَةِ يَسْتَبْشِرُوْنَ ﴿۶۷﴾

۶۸۔ پے شہر والے خوش تھی کے انہیں دو بھجدے آئن۔

قَالَ اِنَّ هٰٓؤُلَآءِ ضَيْفِىْ فَلَا تَفْضَحُوْنِ ﴿۶۸﴾

۶۹۔ اوں آکھئے بے شک اے میڈے مہمان ہن تساں میکوں ذلیل نہ کرو۔

وَاتَّقُوا اللّٰهَ وَلَا تُخْزُوْنِ ﴿۶۹﴾

۷۰۔ تے اللہ کنیں ڈرو تے میکوں ذلیل نہ کرو۔

قَالُوْٓا اَوَلَمْ نَنْهَكَ عَنِ الْعٰلَمِيْنَ ﴿۷۰﴾

۷۱۔ انہیں آکھئے کیا تیکوں اساں ایرے غیرے دے ملن کنیں ہٹکیا نہ ہا۔

قَالَ هٰٓؤُلَآءِ بَنٰتِىْٓ اِنْ كُنْتُمْ فٰعِلِيْنَ ﴿۷۱﴾

۷۲۔ اوں آکھئے اے میڈیاں دھیریں ہن جے تساں کجھ کرنے (جیرھاں تہاڈے وچ بطور ضمانت ہن)

لَعَمْرُكَ اِنَّهُمْ لَفِىْ سَكْرَتِهِمْ يَعْمَهُوْنَ ﴿۷۲﴾

۷۳۔ تیڈی عمر دی قسم بے شک او اپنے نشے وچ گردان۔

فَاَخَذَتْهُمُ الصَّيْحَةُ مُشْرِقِيْنَ ﴿۷۳﴾

۷۴۔ ڈینہہ چڑھنڑ نال انہیں کوں چلواونڑ والے عذاب پکڑ گدھے۔

فَجَعَلْنَا عَالِيَهَا سَافِلَهَا وَاَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ حِجَارَةً مِّنْ سِجِّيْلٍ ﴿۷۴﴾

۷۵۔ اساں اوں وستی دے اتلے حصے کوں تلواں حصہ کر ڈتا تے اساں انہیں تے چھوٹے چھوٹے پتھریں دا مینہ وساڈتا۔

اِنَّ فِىْ ذٰلِكَ لَاٰيٰتٍ لِّلْمُتَوَسِّمِيْنَ ﴿۷۵﴾

۷۶۔ بے شک ایندے وچ عقل دالیں کیتے کئی نشانن۔

وَاِنَّهَا لَبِسَبِيْلٍ مُّقِيْمٍ ﴿۷۶﴾

۷۷۔ تے بے شک او وستی ہک پکے راہ تے ہے۔

اِنَّ فِىْ ذٰلِكَ لَاٰيَةً لِّلْمُؤْمِنِيْنَ ﴿۷۷﴾

۷۸۔ بے شک مومنیں واسطے ایندے وچ ہک نشانِ۔

وَاِنْ كَانَ اَصْحٰبُ الْاَيْكَةِ لَظٰلِمِيْنَ ﴿۷۸﴾

۷۹۔ تے جنگل والے وی ظالم ہن۔

فَانْتَقَمْنَا مِنْهُمْ ۘ وَاِنَّهُمَا لَبِاِمَامٍ مُّبِيْنٍ ﴿۷۹﴾

۸۰۔ اساں انہیں کوں سزا ڈتی تے اوڈوہیں وستیاں کھلے راہ تے ہن۔

وَلَقَدْ كَذَّبَ اَصْحٰبُ الْحِجْرِ الْمُرْسَلِيْنَ ﴿۸۰﴾

۸۱۔ تے پکے قلعیں والیں وی رسولیں کوں جھٹلائے۔

وَاٰتَيْنٰهُمْ اٰيٰتِنَا فَكَانُوْا عَنْهَا مُعْرِضِيْنَ ﴿۸۱﴾

۸۲۔ تے اساں انہیں کوں نشان ڈتے ہن تے انہیں نشانیں کنیں منہ پھیر گدھے۔

وَكَانُوْا يَنْحِتُوْنَ مِنَ الْجِبَالِ بُيُوْتًا اٰمِنِيْنَ ﴿۸۲﴾

۸۳۔ تے او پہاڑیں کوں تروڑ کے امن والے گھر بنڑیندے ہن۔

فَاَخَذَتۡهُمُ الصَّيۡحَةُ مُصۡبِحِيۡنَ ۝۸۳

۸۴۔ تے فجر ویلھے چکواوݨ والے عذاب انہیں کوں وی پکڑ گھدے۔

فَمَاۤ اَغۡنٰى عَنۡهُمۡ مَّا كَانُوۡا يَكۡسِبُوۡنَ ۝۸۴

۸۵۔ تے جیرھا کجھ او کمندے ہن اوں انہیں کوں کوئی فائدہ نئیں ڈتا۔

وَ مَا خَلَقۡنَا السَّمٰوٰتِ وَالۡاَرۡضَ وَمَا بَيۡنَهُمَاۤ اِلَّا بِالۡحَـقِّ‌ ؕ وَاِنَّ السَّاعَةَ لَاٰتِيَةٌ‌ فَاصۡفَحِ الصَّفۡحَ الۡجَمِيۡلَ ۝۸۵

۸۶۔ اساں آسمانیں تے زمین کوں تے جیرھا اوندے وچکار حق نال پیدا کیتے تے بے شک قیامت آوݨ والی ہے تے انہیں کوں چنگے طریقے نال معاف کر۔

اِنَّ رَبَّكَ هُوَ الۡخَـلّٰقُ الۡعَلِيۡمُ ۝۸۶

۸۷۔ بے شک تیڈا رب بہوں پیدا کرݨ والا تے بہوں جاݨݨ والا ہے۔

وَلَقَدۡ اٰتَيۡنٰكَ سَبۡعًا مِّنَ الۡمَـثَانِىۡ وَالۡـقُرۡاٰنَ الۡعَظِيۡمَ ۝۸۷

۸۸۔ تے بے شک اساں تیکوں ست ولا ولا پڑھیچݨ والیاں آیتاں تے وڈی شان آلا قرآن ڈتے ہے۔

لَا تَمُدَّنَّ عَيۡنَيۡكَ اِلٰى مَا مَتَّعۡنَا بِهٖۤ اَزۡوَاجًا مِّنۡهُمۡ وَلَا تَحۡزَنۡ عَلَيۡهِمۡ وَاخۡفِضۡ جَنَاحَكَ لِلۡمُؤۡمِنِيۡنَ ۝۸۸

۸۹۔ انہیں وچوں کئی لوکیں کوں جیرھے جوڑے ہن اساں عارضی سامان تے فائدے ڈتن تُوں انہیں دو اکھیں پاڑ کے نہ ڈیکھ تے انہیں تے مونجھا نہ تھی تے مومنیں واسطے اپݨے پیار دا ہتھ جھکا ڈے۔

وَقُلۡ اِنِّىۡۤ اَنَا النَّذِيۡرُ الۡمُبِيۡنُ‌ ۝۸۹

۹۰۔ تے توں آکھ میں تے بے شک کھلا کھلا ڈراوݨ والا ہاں۔

كَمَاۤ اَنۡزَلۡنَا عَلَى الۡمُقۡتَسِمِيۡنَۙ ۝۹۰

۹۱۔ جیویں اساں تقسیم کرݨ والیں تے عذاب لہایا۔

الَّذِيۡنَ جَعَلُوا الۡقُرۡاٰنَ عِضِيۡنَ ۝۹۱

۹۲۔ جنہیں قرآن کوں کوڑی گالہیں دا پلندہ چا بݨایا ہا۔

فَوَرَبِّكَ لَنَسۡـئَلَنَّهُمۡ اَجۡمَعِيۡنَۙ ۝۹۲

۹۳۔ تیڈے رب دی قسم اساں انہیں ساریں کوں پچھسوں۔

عَمَّا كَانُوۡا يَعۡمَلُوۡنَ ۝۹۳

۹۴۔ جو کجھ اے کریندے ہن۔

فَاصۡدَعۡ بِمَا تُؤۡمَرُ وَاَعۡرِضۡ عَنِ الۡمُشۡرِكِيۡنَ ۝۹۴

۹۵۔ جو تیکوں حکم ڈتا گئے توں کھول کے ڈس تے مشرکیں کنیں منہ پھیر گھن۔

اِنَّا كَفَيۡنٰكَ الۡمُسۡتَهۡزِءِيۡنَۙ ۝۹۵

۹۶۔ بے شک اساں تیکوں ٹھٹھا کرݨ والیں دے شر کنیں بچیسوں۔

الَّذِيْنَ يَجْعَلُوْنَ مَعَ اللّٰهِ اِلٰهًا اٰخَرَ ۚ فَسَوْفَ يَعْلَمُوْنَ ﴿۹۶﴾	۹۶۔ جیرھے اللہ دے نال ہے معبود بݨیدن اے جلدی جاݨ گھنسن ۔
وَلَقَدْ نَعْلَمُ اَنَّكَ يَضِيْقُ صَدْرُكَ بِمَا يَقُوْلُوْنَ ﴿۹۷﴾	۹۸۔ تے بے شک اساں جاݨدے ہیں جو او آہدن اوندے نال تیݙا دل تنگ تھیندے ۔
فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ وَكُنْ مِّنَ السّٰجِدِيْنَ ﴿۹۸﴾	۹۹۔ توں اپݨے رب دی تعریف نال تسبیح کر تے فرمانبردار بݨ ۔
وَاعْبُدْ رَبَّكَ حَتّٰى يَاْتِيَكَ الْيَقِيْنُ ﴿۹۹﴾ ع	۱۰۰۔ تے توں اپݨے رب دی او تیں عبادت کریندا رہ جے تیں تیکوں موت آ نہ ونجے ۔
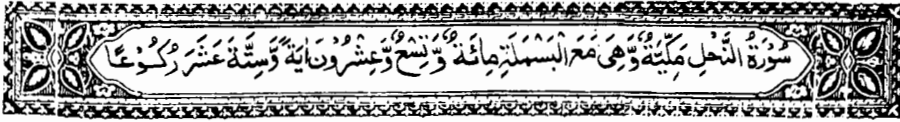
سُوْرَةُ النَّحْلِ مَكِّيَّةٌ وَّهِيَ مَعَ الْبَسْمَلَةِ مِائَةٌ وَّتِسْعٌ وَّعِشْرُوْنَ اٰيَةً وَّسِتَّةَ عَشَرَ رُكُوْعًا

سورۃ نحل مکی ہے تے بسم اللہ نال ایندیاں ۱۲۹ آیتاں تے ۱۶ رکوع ہن۔

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ①

۱. میں شروع کریندا اللہ دے ناں نال جیرھا بہوں منگے ڈیوݨ والا تے مہربان۔

اَتٰۤى اَمْرُ اللّٰهِ فَلَا تَسْتَعْجِلُوْهُ ؕ سُبْحٰنَهٗ وَ تَعٰلٰى عَمَّا يُشْرِكُوْنَ ②

۲. اللہ دا حکم آ ویسی تساں اونکوں جلدی نہ منگوا تے جیرھا او شریک بݨیندن اوں کنیں او بہوں اچا ہے۔

يُنَزِّلُ الْمَلٰٓئِكَةَ بِالرُّوْحِ مِنْ اَمْرِهٖ عَلٰى مَنْ يَّشَآءُ مِنْ عِبَادِهٖۤ اَنْ اَنْذِرُوْۤا اَنَّهٗ لَاۤ اِلٰهَ اِلَّاۤ اَنَا فَاتَّقُوْنِ ③

۳. او فرشتیں کوں اپݨے حکم نال وحی ڈے کے اپݨے بندیں تیں لہیندے جیندے اتے چاہندے جو تساں ہوشیار کرو بے شک میں ہی تہاڈا معبود ہاں تے میں کنیں ڈرو۔

خَلَقَ السَّمٰوٰتِ وَ الْاَرْضَ بِالْحَقِّ ؕ تَعٰلٰى عَمَّا يُشْرِكُوْنَ ④

۴. آسمانیں تے زمین کوں حق نال پیدا کیتس او بہوں اچا ہے انہیں کنیں جنہیں کوں او شریک بݨیندن۔

خَلَقَ الْاِنْسَانَ مِنْ نُّطْفَةٍ فَاِذَا هُوَ خَصِيْمٌ مُّبِيْنٌ ⑤

۵. انسان کوں نطفے کنیں پیدا کیتس تے او کھلا کھلا جھیڑے کار تھی ویندے۔

وَ الْاَنْعَامَ خَلَقَهَا ۚ لَكُمْ فِيْهَا دِفْءٌ وَّ مَنَافِعُ وَ مِنْهَا تَاْكُلُوْنَ ⑥

۶. تے ڈنگریں کوں پیدا کیتے تہاڈے کیتے انہیں وچ گرمی دا سامان تے بے نفعے ہن تے انہیں دا ماس کھندے ہو۔

وَ لَكُمْ فِيْهَا جَمَالٌ حِيْنَ تُرِيْحُوْنَ وَ حِيْنَ تَسْرَحُوْنَ ⑦

۷. تے تہاڈے کیتے اوندے وچ سونہپ وی ہے جیلھے تساں رات کوں چرا کے ولیندے ہو تے جیلھے فجر نال چراوݨ واسطے چھڑیندے ہو۔

وَ تَحْمِلُ اَثْقَالَكُمْ اِلٰى بَلَدٍ لَّمْ تَكُوْنُوْا بٰلِغِيْهِ اِلَّا بِشِقِّ الْاَنْفُسِ ؕ اِنَّ رَبَّكُمْ لَرَءُوْفٌ رَّحِيْمٌ ⑧

۸. تے او تہاڈے بار چاکے پریں انہیں شہریں تک گھن ویندن جنہیں تک تساں نوبے پہنچ سگدے سوائے ایندے جو تساں اپݨے آپ کوں تکلیف ڈیو بے شک تہاڈا رب بہوں مہربان تے ول ول رحم کرݨ والا ہے۔

وَّالْخَيْلَ وَالْبِغَالَ وَالْحَمِيْرَ لِتَرْكَبُوْهَا وَزِيْنَةً ۚ وَيَخْلُقُ مَا لَا تَعْلَمُوْنَ ﴿۹﴾

۹۔ تے گھوڑے تے خچر تے گڈا تہاڈی سواری تے سونھپ کیتے پیدا کیتنس تے او پیدا کریسی جیرھیاں تساں نوھے جاݨدے۔

وَعَلَى اللّٰهِ قَصْدُ السَّبِيْلِ وَمِنْهَا جَآئِرٌ ۚ وَلَوْ شَآءَ لَهَدٰىكُمْ اَجْمَعِيْنَ ﴿۱۰﴾

۱۰۔ تے سدھے راہ ݙکھالݨ وی اللہ دے ذمے ہے تے انہیں وچوں کجھ ݙنگے رستے وی ہن جے اللہ اپݨی مرضی کریندا تے ساریں کوں ہدایت ݙے ݙیندا۔

هُوَ الَّذِيْٓ اَنْزَلَ مِنَ السَّمَآءِ مَآءً لَّكُمْ مِّنْهُ شَرَابٌ وَّمِنْهُ شَجَرٌ فِيْهِ تُسِيْمُوْنَ ﴿۱۱﴾

۱۱۔ او او ہوئے جیں جھڑکنیں مینہ وسائے اوندے وچ تہاڈے واسطے پیوݨ دا پاݨی ہُوتے ایندے نال وݨ تھیندن جیندے وچ تُساں چریندے ہو۔

يُنْۢبِتُ لَكُمْ بِهِ الزَّرْعَ وَالزَّيْتُوْنَ وَالنَّخِيْلَ وَالْاَعْنَابَ وَمِنْ كُلِّ الثَّمَرٰتِ ۗ اِنَّ فِيْ ذٰلِكَ لَاٰيَةً لِّقَوْمٍ يَّتَفَكَّرُوْنَ ﴿۱۲﴾

۱۲۔ اوندے نال تہاڈے واسطے رڑھیں زیتون تے کھجیاں تے انگور تے ہر قسم دے میوے پیدا کریندے بے شک ایندے وچ سوچݨ والی قوم کیتے نشانِ۔

وَسَخَّرَ لَكُمُ الَّيْلَ وَالنَّهَارَ ۙ وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ ۗ وَالنُّجُوْمُ مُسَخَّرٰتٌ بِاَمْرِهٖ ۗ اِنَّ فِيْ ذٰلِكَ لَاٰيٰتٍ لِّقَوْمٍ يَّعْقِلُوْنَ ﴿۱۳﴾

۱۳۔ تے اوں تہاڈے واسطے رات ݙینہہ کوں خدمت وچ لائس تے سجھ تے چندر کوں وی تے تارے وی اوندے حکم نال خدمت وچ لگے ہین بے شک ایندے وچ عقل والی قوم کیتے نشانیاں ہن۔

وَمَا ذَرَاَ لَكُمْ فِي الْاَرْضِ مُخْتَلِفًا اَلْوَانُهٗ ۗ اِنَّ فِيْ ذٰلِكَ لَاٰيَةً لِّقَوْمٍ يَّذَّكَّرُوْنَ ﴿۱۴﴾

۱۴۔ تے اوں تہاڈے کیتے کئی رنگیں دی شئیں زمین وچ پیدا کیتن بے شک ایندے وچ نصیحت حاصل کرݨ والی قوم کیتے نشانِ۔

وَهُوَ الَّذِيْ سَخَّرَ الْبَحْرَ لِتَاْكُلُوْا مِنْهُ لَحْمًا طَرِيًّا وَّتَسْتَخْرِجُوْا مِنْهُ حِلْيَةً تَلْبَسُوْنَهَا ۚ وَتَرَى الْفُلْكَ مَوَاخِرَ فِيْهِ وَلِتَبْتَغُوْا مِنْ فَضْلِهٖ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُوْنَ ﴿۱۵﴾

۱۵۔ تے او ہوئے جیں سمندر کوں خدمت تے لا ݙتے تاں جو تساں اوں کنیں زیادہ گوشت کھاؤ تے اوں کنیں تساں کڈھو زیور جیرھے تساں پیندے ہو تے توں بیڑی ݙیہدیں او پاݨی کوں چریندی ہوئی ویندی تے تاں جو تساں اوندے فضل کوں گولو تے تساں شکر کرو۔

وَاَلْقٰى فِي الْاَرْضِ رَوَاسِيَ اَنْ تَمِيْدَ بِكُمْ وَاَنْهٰرًا وَّسُبُلًا لَّعَلَّكُمْ تَهْتَدُوْنَ ﴿۱۶﴾

۱۶۔ تے اوں زمین وچ پہاڑ بنائن تاں جو تساں چکر تے نہ ونجو تے دریا تے رستے بݨائنس تاں جو تساں راہ گول

سگو۔

وَ عَلٰمٰتٍ ؕ وَ بِالنَّجْمِ هُمْ يَهْتَدُوْنَ ⑯

۱۷۔ تے ایندے علاوہ بیاں وی نشانیاں ہن تے تاریں نال وی او رستے کوں ڈیہدن۔

اَفَمَنْ يَّخْلُقُ كَمَنْ لَّا يَخْلُقُ ؕ اَفَلَا تَذَكَّرُوْنَ ⑰

۱۸۔ کیا جیرھا پیدا کریندے او اُوں تھی سگدے جیرھا پیدا نئیں کریندا کیا تساں سمجھیندے نوہے۔

وَ اِنْ تَعُدُّوْا نِعْمَةَ اللّٰهِ لَا تُحْصُوْهَا ؕ اِنَّ اللّٰهَ لَغَفُوْرٌ رَّحِيْمٌ ⑱

۱۹۔ تے جے تساں اللہ دی نعمتیں کوں گنڑو تے تساں نوہے گنڑ سگدے بے شک اللہ بہوں بخشنڑ والا تے مہربان۔

وَ اللّٰهُ يَعْلَمُ مَا تُسِرُّوْنَ وَ مَا تُعْلِنُوْنَ ⑲

۲۰۔ تے اللہ جو تساں لکیندے ہو تے ظاہر کریندے ہو او جانڑدے۔

وَ الَّذِيْنَ يَدْعُوْنَ مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ لَا يَخْلُقُوْنَ شَيْـًٔا وَّ هُمْ يُخْلَقُوْنَ ⑳

۲۱۔ تے او اللہ دے سوا جینکوں سڈیندن او کجھ وی پیدا نئیں کر سگدے تے آپ پیدا تھئے ہوئے ہن۔

اَمْوَاتٌ غَيْرُ اَحْيَآءٍ ۚ وَ مَا يَشْعُرُوْنَ ۙ اَيَّانَ يُبْعَثُوْنَ ㉑ ع

۲۲۔ او شریک سارے مردہ ان جیندے نئیں تے انہیں کوں اے وی پتہ نئیں جو کڈاں ول اٹھالئے ولیسن۔

اِلٰهُكُمْ اِلٰهٌ وَّاحِدٌ ۚ فَالَّذِيْنَ لَا يُؤْمِنُوْنَ بِالْاٰخِرَةِ قُلُوْبُهُمْ مُّنْكِرَةٌ وَّ هُمْ مُّسْتَكْبِرُوْنَ ㉒

۲۳۔ تہاڈا خدا ہک تے جیرھے آخرت کوں نئیں منیندے انہیں دے دل حق کنیں انجانڑن تے او وڈائی کریندے ہین

لَا جَرَمَ اَنَّ اللّٰهَ يَعْلَمُ مَا يُسِرُّوْنَ وَ مَا يُعْلِنُوْنَ ؕ اِنَّهٗ لَا يُحِبُّ الْمُسْتَكْبِرِيْنَ ㉓

۲۴۔ اے گال پکی ہے جو بے شک جو او لکیندن تے ظاہر کریندن اللہ جانڑدے بے شک اللہ سئیں وڈائی کرنڑ والیں کوں چنگا نئیں جانڑدا۔

وَ اِذَا قِيْلَ لَهُمْ مَّا ذَاۤ اَنْزَلَ رَبُّكُمْ ۙ قَالُوْۤا اَسَاطِيْرُ الْاَوَّلِيْنَ ۙ ㉔

۲۵۔ تے جڈاں انہیں کوں آکھیا ویندے جو تہاڈے رب کیا شئے لہائی ہے او آہدن اے پہلے لوکیں دے قصے ہن۔

لِيَحْمِلُوْۤا اَوْزَارَهُمْ كَامِلَةً يَّوْمَ الْقِيٰمَةِ ۙ وَ مِنْ اَوْزَارِ الَّذِيْنَ يُضِلُّوْنَهُمْ بِغَيْرِ عِلْمٍ ؕ اَلَا سَآءَ مَا يَزِرُوْنَ ㉕ ع

۲۶۔ او قیامت دے ڈینہہ اپنڑے بار دی پورے چیسن تے جنہیں کوں بغیر علم دے گمراہ کریندے ہن انہیں دے بار وی چیسن۔ سنڑو جیرھا او بار چیندے پین او بہوں برا ہے

قَدْ مَكَرَ الَّذِيْنَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَاَتَى اللّٰهُ بُنْيَانَهُمْ مِّنَ الْقَوَاعِدِ فَخَرَّ عَلَيْهِمُ السَّقْفُ مِنْ فَوْقِهِمْ وَ اَتٰىهُمُ

۲۷۔ انہیں کنیں پہلے لوکیں وی تدبیراں کیتیاں ہن تے اللہ سئیں انہیں دی عمارتیں دے ایریں کنیں آئے اتو کنیں چھتاں

الْعَذَابُ مِنْ حَيْثُ لَا يَشْعُرُوْنَ ﴿۲۶﴾

ڈھ پین تے انہیں کوں عذاب اتھوں آئے جتھوں او جانڑدے وی ناں ہن۔

ثُمَّ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ يُخْزِيْهِمْ وَيَقُوْلُ اَيْنَ شُرَكَآءِيَ الَّذِيْنَ كُنْتُمْ تُشَآقُّوْنَ فِيْهِمْ ؕ قَالَ الَّذِيْنَ اُوْتُوا الْعِلْمَ اِنَّ الْخِزْيَ الْيَوْمَ وَالسُّوْٓءَ عَلَى الْكٰفِرِيْنَ ﴿۲۷﴾

۲۸۔ ول قیامت دے ڈینہہ اللہ سئیں انہیں کوں ذلیل کریسی تے آکھسی او میڈے شریک کتھائن جنہیں دی وجہ نال تساں دشمنی کریندے ہا دے تے جینکوں علم ڈتا گئے او آکھسن بے شک اج کافریں تے ذلت تے مصیبت

الَّذِيْنَ تَتَوَفّٰىهُمُ الْمَلٰٓئِكَةُ ظَالِمِيْٓ اَنْفُسِهِمْ ۪ فَاَلْقَوُا السَّلَمَ مَا كُنَّا نَعْمَلُ مِنْ سُوْٓءٍ ؕ بَلٰٓى اِنَّ اللّٰهَ عَلِيْمٌۢ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُوْنَ ﴿۲۸﴾

۲۹۔ جنہیں دیاں روحاں فرشتے اوں ویلھے کڈھیندن جیلھے او اپنڑیں جانیں تے ظلم پئے کریندے ہوندن تے او آکھ کے صلح کرنڑ دی کوشش کریسن جو اساں تے کوئی برائی دا کم نئیں کیتا۔ ہا بے شک اللہ جو تساں کریندے ہا دے بہوں جانڑدے۔

فَادْخُلُوْٓا اَبْوَابَ جَهَنَّمَ خٰلِدِيْنَ فِيْهَا ؕ فَلَبِئْسَ مَثْوَى الْمُتَكَبِّرِيْنَ ﴿۲۹﴾

۳۰۔ تساں دوزخ دے دروازیں وچ پہہ ونجو اوندے وچ دیر تک رہو تے وڈائی کرنڑ والیں دا ٹکانڑہ بہوں بُراء۔

وَقِيْلَ لِلَّذِيْنَ اتَّقَوْا مَاذَآ اَنْزَلَ رَبُّكُمْ ؕ قَالُوْا خَيْرًا ؕ لِلَّذِيْنَ اَحْسَنُوْا فِيْ هٰذِهِ الدُّنْيَا حَسَنَةٌ ؕ وَلَدَارُ الْاٰخِرَةِ خَيْرٌ ؕ وَلَنِعْمَ دَارُ الْمُتَّقِيْنَ ﴿۳۰﴾

۳۱۔ تے متقیں کوں آکھیا ویسی تہاڈے رب کیا لہائے او آکھسن بہوں چنگاء (جو اوں لہائے) جنہیں نیکی کیتی انہیں کیتے ایں دنیا وچ دی بھلائیء تے آخرت دا گھر وی انہیں کیتے چنگاء تے متقیں واسطے گھر بہوں چنگاء۔

جَنّٰتُ عَدْنٍ يَّدْخُلُوْنَهَا تَجْرِيْ مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهٰرُ لَهُمْ فِيْهَا مَا يَشَآءُوْنَ ؕ كَذٰلِكَ يَجْزِي اللّٰهُ الْمُتَّقِيْنَ ﴿۳۱﴾

۳۲۔ ہمیشہ دے باغ جیندے وچ او پہسن جیندے وچ نہراں وہندیاں پیاں ہوسن جو او پسند کریسن انہیں کوں ملسی ایویں اللہ سئیں متقیں کوں بدلہ ڈیندے۔

الَّذِيْنَ تَتَوَفّٰىهُمُ الْمَلٰٓئِكَةُ طَيِّبِيْنَ ۙ يَقُوْلُوْنَ سَلٰمٌ عَلَيْكُمُ ۙ ادْخُلُوا الْجَنَّةَ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُوْنَ ﴿۳۲﴾

۳۳۔ جنہیں کوں فرشتے مریندن پاک حالت وچ او آہدن تہاڈے اتے سلامتیء جو تساں کریندے ہا دے اوندی وجہ کنیں جنت وچ داخل تھی ونجو۔

هَلْ يَنْظُرُوْنَ اِلَّآ اَنْ تَاْتِيَهُمُ الْمَلٰٓئِكَةُ اَوْ يَاْتِيَ اَمْرُ رَبِّكَ ؕ كَذٰلِكَ فَعَلَ الَّذِيْنَ مِنْ قَبْلِهِمْ ؕ وَمَا ظَلَمَهُمُ اللّٰهُ وَلٰكِنْ كَانُوْٓا اَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُوْنَ ﴿۳۳﴾

۳۴۔ کیا او انتظار کریندن جو عذاب دے فرشتے آون یا تیڈے رب دا فیصلہ آونجے ایویں انہیں دی کیتا ہا جیڑھے انہیں کنیں پہلے ہن تے اللہ سئیں انہیں تے ظلم نئیں کیتا او اپنڑے

آپ تے آپ ظلم کریندن ۔

فَاَصَابَهُمْ سَيِّاٰتُ مَا عَمِلُوْا وَحَاقَ بِهِمْ مَّا كَانُوْا بِهٖ يَسْتَهْزِءُوْنَ ﴿۳۵﴾

۳۵۔ انہیں دے عملیں دی سزا انہیں کوں آپکڑیئے تے جیندے اتے اد کھلدے ہن اوں عذاب انہیں کوں ولہیٹ گدھے ۔ ع

وَقَالَ الَّذِيْنَ اَشْرَكُوْا لَوْ شَآءَ اللّٰهُ مَا عَبَدْنَا مِنْ دُوْنِهٖ مِنْ شَيْءٍ نَّحْنُ وَلَآ اٰبَآؤُنَا وَلَا حَرَّمْنَا مِنْ دُوْنِهٖ مِنْ شَيْءٍ ۭ كَذٰلِكَ فَعَلَ الَّذِيْنَ مِنْ قَبْلِهِمْ ۚ فَهَلْ عَلَى الرُّسُلِ اِلَّا الْبَلٰغُ الْمُبِيْنُ ﴿۳۶﴾

۳۶۔ تے مشرکیں آکھئے جے اللہ چاہندا تے اساں اوندے سوائے بےکہیں دی عبادت نہ کروں ہا تے نہ ساڈے پیو ڈاڈے تے اوندے حکم دے سوا کوئی شے حرام نہ کروں ہا الویں انہیں لوکیں دی کیتا ہا جیرھے انہیں کنیں پہلے ہن رسولیں دا کم تے محض کھول کے پچا ڈیونڑ۔

وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِيْ كُلِّ اُمَّةٍ رَّسُوْلًا اَنِ اعْبُدُوا اللّٰهَ وَاجْتَنِبُوا الطَّاغُوْتَ ۚ فَمِنْهُمْ مَّنْ هَدَى اللّٰهُ وَمِنْهُمْ مَّنْ حَقَّتْ عَلَيْهِ الضَّلٰلَةُ ۭ فَسِيْرُوْا فِي الْاَرْضِ فَانْظُرُوْا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكَذِّبِيْنَ ﴿۳۷﴾

۳۷۔ تے اساں ہر قوم وچ رسول پٹھین جو تساں اللہ دی عبادت کرو تے شیطان کنیں بچو تے انہیں وچوں کجھ ہن جنہیں کوں اللہ ہدایت ڈتی کجھ اینجھے ہن جنہیں تے تباہی واجب تھی گئی ۔ تے تساں سارے ملک وچ پھرو تے ڈیکھو جو جھٹلاونڑ والیں دا انجام کیویں تھیندے ۔

اِنْ تَحْرِصْ عَلٰى هُدٰىهُمْ فَاِنَّ اللّٰهَ لَا يَهْدِيْ مَنْ يُّضِلُّ وَمَا لَهُمْ مِّنْ نّٰصِرِيْنَ ﴿۳۸﴾

۳۸۔ جے توں انہیں دی ہدایت دی بہوں خواہش رکھیندیں تے بے شک اللہ سئیں اونکوں ہدایت نئیں ڈیندا جیرھے بنہیں کوں گمراہ کرن تے انہیں دا کوئی امدادی نئیں۔

وَاَقْسَمُوْا بِاللّٰهِ جَهْدَ اَيْمَانِهِمْ ۙ لَا يَبْعَثُ اللّٰهُ مَنْ يَّمُوْتُ ۭ بَلٰى وَعْدًا عَلَيْهِ حَقًّا وَّلٰكِنَّ اَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُوْنَ ﴿۳۹﴾

۳۹۔ انہیں اللہ دیاں پکیاں قسماں کھادن جو جیرھا مرویسی او ولا جیندا نہ تھیسی تے اکثر لوک جانڑدے نہیں جو اے اللہ دا پکا وعدہ ہے۔

لِيُبَيِّنَ لَهُمُ الَّذِيْ يَخْتَلِفُوْنَ فِيْهِ وَلِيَعْلَمَ الَّذِيْنَ كَفَرُوْٓا اَنَّهُمْ كَانُوْا كٰذِبِيْنَ ﴿۴۰﴾

۴۰۔ تاں جو انہیں تے ظاہر کرے جیندے وچ او اختلاف کریندن تے کافریں کوں پتہ لگ ونجے جو بے شک او کوڑن ۔

اِنَّمَا قَوْلُنَا لِشَيْءٍ اِذَآ اَرَدْنٰهُ اَنْ نَّقُوْلَ لَهٗ كُنْ فَيَكُوْنُ ﴿۴۱﴾

۴۱۔ اساں جیرھے کم دا ارادہ کریندے ہیں اوں ویلھے اساں صرف اے آہدے ہیں تھی ونج تے او تھی ویندے ع

وَالَّذِيْنَ هَاجَرُوْا فِي اللّٰهِ مِنْ بَعْدِ مَا ظُلِمُوْا لَنُبَوِّئَنَّهُمْ فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً ۭ وَلَاَجْرُ الْاٰخِرَةِ اَكْبَرُ ۘ لَوْ كَانُوْا

۴۲۔ جیندے اتے ظلم کیتا گئے اوندے بعد اوں ہجرت کیتی ہے اللہ دے رستے وچ اساں اوں کوں دنیا وچ

يَعْلَمُوْنَ ﴿۴۱﴾

ضرور چنگی جا ڈیسوں تے آخرت دا بدلہ بہوں وڈا ہے جے او جانڑن ہا۔

الَّذِيْنَ صَبَرُوْا وَعَلٰى رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُوْنَ ﴿۴۲﴾

۴۲۔ جنہیں صبر کیتے تے اپنڑے رب تیں بھروسہ کریندن

وَمَآ اَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ اِلَّا رِجَالًا نُّوْحِيْٓ اِلَيْهِمْ فَسْـَٔلُوْٓا اَهْلَ الذِّكْرِ اِنْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُوْنَ ﴿۴۳﴾

۴۳۔ اساں تیں کنیں پہلے وی مردیں کوں رسول بنڑا کے بھیڄیندے ہاسے تے انہیں دو وحی کریندے ہاسے جے تساں نوہے جانڑدے تے تساں یاد رکھنڑ والیں کنیں پچھ گھنو۔

بِالْبَيِّنٰتِ وَالزُّبُرِ ۗ وَاَنْزَلْنَآ اِلَيْكَ الذِّكْرَ لِتُبَيِّنَ لِلنَّاسِ مَا نُزِّلَ اِلَيْهِمْ وَلَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُوْنَ ﴿۴۴﴾

۴۴۔ کھلے نشانات تے روشن تعلیم ڈے کے بھیڄیا ہا۔ تے تیڈو اساں کامل ذکر لہائے تاں جو توں لوکیں کوں کھول کے ڈسیں جو انہیں دو لہایا گئے تے تاں جو او غور کرن۔

اَفَاَمِنَ الَّذِيْنَ مَكَرُوا السَّيِّاٰتِ اَنْ يَّخْسِفَ اللّٰهُ بِهِمُ الْاَرْضَ اَوْ يَاْتِيَهُمُ الْعَذَابُ مِنْ حَيْثُ لَا يَشْعُرُوْنَ ﴿۴۵﴾

۴۵۔ کیا او لوک جیڑھے گندیاں تدبیراں کریندن او امن وچ ہن جو اللہ سئیں انہیں کوں زمین وچ ذلیل کر ڈیوے یا انہیں تے عذاب اتھوں آوے جتھوں او جانڑدے وی نہ ہوون۔

اَوْ يَاْخُذَهُمْ فِيْ تَقَلُّبِهِمْ فَمَا هُمْ بِمُعْجِزِيْنَ ﴿۴۶﴾

۴۶۔ یا انہیں کوں سفریں وچ پکڑے تے او اللہ سئیں کوں ہرا نئیں سگدے۔

اَوْ يَاْخُذَهُمْ عَلٰى تَخَوُّفٍ ۭ فَاِنَّ رَبَّكُمْ لَرَءُوْفٌ رَّحِيْمٌ ﴿۴۷﴾

۴۷۔ یا انہیں کوں گھٹا گھٹا کے ہولے ہولے پکڑے تے بے شک تیڈا رب بہوں مہربان تے ول ول رحم کرنڑ والا ہے۔

اَوَلَمْ يَرَوْا اِلٰى مَا خَلَقَ اللّٰهُ مِنْ شَيْءٍ يَّتَفَيَّؤُا ظِلٰلُهٗ عَنِ الْيَمِيْنِ وَالشَّمَآئِلِ سُجَّدًا لِّلّٰهِ وَهُمْ دٰخِرُوْنَ ﴿۴۸﴾

۴۸۔ کیا انہیں نئیں ڈٹھا جو شئے اللہ سئیں پیدا کیتی ہے اوندا پچھاواں کھبے پاسوں وی تے سجے پاسوں وی ذلیل تھی کے اللہ دے حضور جھکدے ہوئیں پھردا رہ ویندے۔

وَلِلّٰهِ يَسْجُدُ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ مِنْ دَآبَّةٍ وَّالْمَلٰٓئِكَةُ وَهُمْ لَا يَسْتَكْبِرُوْنَ ﴿۴۹﴾

۴۹۔ تے اللہ دی فرمانبرداری کریندی ہے جو آسمانیں وچ تے جو زمین وچ جانور تے فرشتے ہن تے او وڈائی نئیں کریندے

يَخَافُوْنَ رَبَّهُمْ مِّنْ فَوْقِهِمْ وَيَفْعَلُوْنَ مَا يُؤْمَرُوْنَ ﴿۵۰﴾ السجدة

۵۰۔ اپنڑے رب کنیں جیڑھا انہیں دے اتے ہے اوں کنیں ڈردن تے جیڑھی گال دا حکم ڈتا ویندے اویں کریندن۔

وَقَالَ اللّٰهُ لَا تَتَّخِذُوْٓا اِلٰهَيْنِ اثْنَيْنِ ۚ اِنَّمَا هُوَ اِلٰهٌ وَّاحِدٌ ۚ فَاِيَّايَ فَارْهَبُوْنِ ﴿۵۱﴾

۵۱۔ اللہ سئیں آکھیے تساں ڈو معبود نہ بنڑاؤ تہاڈا معبود ہک تے تساں میں کنیں ڈرو۔

وَلَهٗ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ وَلَهُ الدِّيْنُ وَاصِبًا ۭ اَفَغَيْرَ اللّٰهِ تَتَّقُوْنَ ﴿۵۲﴾

۵۲۔ جو آسمانیں وچ تے زمینیں وچ اے او اللہ دا ہے تے فرمانبرداری اوندا ہمیشہ حق ہے کیا اللہ دے سوا کہیں بے کنیں ڈر دے ہو۔

وَمَا بِكُمْ مِّنْ نِّعْمَةٍ فَمِنَ اللّٰهِ ثُمَّ اِذَا مَسَّكُمُ الضُّرُّ فَاِلَيْهِ تَجْـَٔــرُوْنَ ﴿۵۳﴾

۵۳۔ جیرھی نعمت تہاکوں ملی ہے او اللہ کنیں ہے تے جڈاں تہاکوں کوئی تکلیف پہنچدی ہے تساں ہوندو فریاد کریندے ہو

ثُمَّ اِذَا كَشَفَ الضُّرَّ عَنْكُمْ اِذَا فَرِيْقٌ مِّنْكُمْ بِرَبِّهِمْ يُشْرِكُوْنَ ﴿۵۴﴾

۵۵۔ ول جڈاں او تکلیف تساں کنیں دور کر ڈیندے تساں وچو ہک ٹولہ ہوں ویلھے اپنڑے رب دا شریک بنڑاون پے ویندے۔

لِيَكْفُرُوْا بِمَآ اٰتَيْنٰهُمْ ۭ فَتَمَتَّعُوْا ۣ فَسَوْفَ تَعْلَمُوْنَ ﴿۵۵﴾

۵۶۔ تاں جو او انکار کرن جو اساں انہیں کو ڈتے تساں فائدہ چا گھنو جلدی تہاکوں پتہ لگ ویسی۔

وَيَجْعَلُوْنَ لِمَا لَا يَعْلَمُوْنَ نَصِيْبًا مِّمَّا رَزَقْنٰهُمْ ۭ تَاللّٰهِ لَتُسْـَٔــلُنَّ عَمَّا كُنْتُمْ تَفْتَرُوْنَ ﴿۵۶﴾

۵۷۔ تے جو اساں انہیں کوں ڈتے اوندے وچو ہک حصہ انہیں (معبودیں) کیتے بنڑا گھندن جنہیں کوں او جانڑدے نئیں اللہ دی قسم جیرھا کوڑ تساں گھڑیندے ہو تساں کنیں ضرور پچھا ویسی۔

وَيَجْعَلُوْنَ لِلّٰهِ الْبَنٰتِ سُبْحٰنَهٗ ۙ وَلَهُمْ مَّا يَشْتَهُوْنَ ﴿۵۷﴾

۵۸۔ او اللہ کیتے دھیریں بنڑیندن او پاک ہے تے انہیں کیتے او ہے جو او چاہندن۔

وَاِذَا بُشِّرَ اَحَدُهُمْ بِالْاُنْثٰى ظَلَّ وَجْهُهٗ مُسْوَدًّا وَّهُوَ كَظِيْمٌ ﴿۵۸﴾

۵۹۔ تے جڈاں انہیں کوں کہیں چھوہر دے پیدا تھیونڑ دی خبر ملے اوندا منہ کالا تھی ویندے تے او کاوڑ پیتی پیا ہوندے۔

يَتَوَارٰى مِنَ الْقَوْمِ مِنْ سُوْۗءِ مَا بُشِّرَ بِهٖ ۭ اَيُمْسِكُهٗ عَلٰي هُوْنٍ اَمْ يَدُسُّهٗ فِي التُّرَابِ ۭ اَلَا سَاۗءَ مَا يَحْكُمُوْنَ ﴿۵۹﴾

۶۰۔ جیرھی خبر اونکوں ڈتی گئی ہے اوندی برائی کنیں او لوکیں کنیں لکدے۔ کیا اونکوں ذلت دے نال رکھ گھنے یا مٹی وچ پور ڈیوے۔ سنڑو بہوں گندہ ہے جو او فیصلہ کریندن

لِلَّذِيْنَ لَا يُؤْمِنُوْنَ بِالْاٰخِرَةِ مَثَلُ السَّوْءِ ۚ وَلِلّٰهِ الْمَثَلُ الْاَعْلٰى ۭ وَهُوَ الْعَزِيْزُ الْحَكِيْمُ ﴿۶۰﴾ ع ۱۴

۶۱۔ جیرھے آخرت تے ایمان نئیں انیندے انہیں دی حالت بہوں بُری ہے تے اللہ دی شان بہوں اچی ہے تے او بہوں غالب تے بہوں سیانڑا ہے۔

وَلَوْ يُؤَاخِذُ اللّٰهُ النَّاسَ بِظُلْمِهِمْ مَّا تَرَكَ عَلَيْهَا

۶۲۔ جے لوکیں کوں اللہ انہیں دے ظلم دی وجہ کنیں پکڑ

مِنْ دَآبَّةٍ وَّلٰكِنْ يُّؤَخِّرُهُمْ اِلٰٓى اَجَلٍ مُّسَمًّى ۚ فَاِذَا جَآءَ اَجَلُهُمْ لَا يَسْتَاْخِرُوْنَ سَاعَةً وَّلَا يَسْتَقْدِمُوْنَ ﴿۶۱﴾

گھنے ہا تے زمین تے کوئی جانور نہ چھوڑے ہا اصل او انہیں کوں مقررہ مدت تیں مہلت ڈیندے تے جڈاں انہیں دا وقت آویندے تے نہ او ہک لحظہ پچھورہ کے نچ سگدن تے نہ اگو نکل کے۔

وَيَجْعَلُوْنَ لِلّٰهِ مَا يَكْرَهُوْنَ وَتَصِفُ اَلْسِنَتُهُمُ الْكَذِبَ اَنَّ لَهُمُ الْحُسْنٰى ۗ لَا جَرَمَ اَنَّ لَهُمُ النَّارَ وَاَنَّهُمْ مُّفْرَطُوْنَ ﴿۶۲﴾

۶۲۔ تے اللہ سئیں وا سطے او شئے بٹیندن جیرھی آپ ناپسند کریندن تے انہیں دیاں زباناں کوڑ مریندن بیشک جو انہیں وا سطے چنگائی ہے۔ بے شک انہیں کیتے دوزخ دی بھاہ ہے تے بے شک او اوندے وچ چھوڑ ڈتے ولسن۔

تَاللّٰهِ لَقَدْ اَرْسَلْنَآ اِلٰٓى اُمَمٍ مِّنْ قَبْلِكَ فَزَيَّنَ لَهُمُ الشَّيْطٰنُ اَعْمَالَهُمْ فَهُوَ وَلِيُّهُمُ الْيَوْمَ وَلَهُمْ عَذَابٌ اَلِيْمٌ ﴿۶۳﴾

۶۳۔ اللہ دی قسم تیں کنیں پہلے اساں قومیں دو رسول پٹھین تے شیطان انہیں دے عمل انہیں کوں سوہنے کر کے ڈکھالین اج او انہیں دا مالک تے انہیں کیتے ڈکھ والا عذاب۔

وَمَآ اَنْزَلْنَا عَلَيْكَ الْكِتٰبَ اِلَّا لِتُبَيِّنَ لَهُمُ الَّذِى اخْتَلَفُوْا فِيْهِ ۙ وَهُدًى وَّرَحْمَةً لِّقَوْمٍ يُّؤْمِنُوْنَ ﴿۶۴﴾

۶۴۔ اساں تیڈو کتاب ایں واسطے لہائی ہے جو توں انہیں کوں او گالہیں کھول کے ڈسا ڈے جیندے وچ او اختلاف کریندن تے ہدایت تے رحمتِ ایمان آنڑ والیں کیتے۔

وَاللّٰهُ اَنْزَلَ مِنَ السَّمَآءِ مَآءً فَاَحْيَا بِهِ الْاَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا ۗ اِنَّ فِىْ ذٰلِكَ لَاٰيَةً لِّقَوْمٍ يَّسْمَعُوْنَ ﴿۶۵﴾ ع

۶۵۔ تے اللہ سئیں جھڑ کنیں مینہ وسائے تے اوندے نال بر زمین کوں آباد کیتس بے شک ایندے وچ سنڑ والی قوم کیتے نشان۔

وَاِنَّ لَكُمْ فِى الْاَنْعَامِ لَعِبْرَةً ۗ نُسْقِيْكُمْ مِّمَّا فِىْ بُطُوْنِهٖ مِنْۢ بَيْنِ فَرْثٍ وَّدَمٍ لَّبَنًا خَالِصًا سَآئِغًا لِّلشّٰرِبِيْنَ ﴿۶۶﴾

۶۶۔ تے بے شک تہاڈے واسطے ڈنگریں وچ سبق اساں تہاکوں انہیں دے ڈڈھیں وچوں خالص کھیر پھوسی تے رت دے وچوں کڈھ کے پلیندے ہیں جیرھا پیونڑ والیں واسطے نگلیندے ویندا۔

وَمِنْ ثَمَرٰتِ النَّخِيْلِ وَالْاَعْنَابِ تَتَّخِذُوْنَ مِنْهُ سَكَرًا وَّرِزْقًا حَسَنًا ۗ اِنَّ فِىْ ذٰلِكَ لَاٰيَةً لِّقَوْمٍ يَّعْقِلُوْنَ ﴿۶۷﴾

۶۷۔ تے کھجی تے انگوریں دے پھلیں نال تساں شراب بٹیندے ہو تے چنگا رزق بے شک ایندے وچ عقل والی قوم کیتے نشان۔

وَاَوْحٰى رَبُّكَ اِلَى النَّحْلِ اَنِ اتَّخِذِىْ مِنَ الْجِبَالِ بُيُوْتًا

۶۸۔ تے تیڈے رب ماکھی دی مکھی کوں وحی کیتی جو توں

وَمِنَ الشَّجَرِ وَمِمَّا يَعْرِشُوْنَ ﴿۶۸﴾

پہاڑیں وچ گھر بنا تے وݨیں وچ وی تے جیڑھیاں اوجھیں بݨیندن۔

ثُمَّ كُلِي مِنْ كُلِّ الثَّمَرٰتِ فَاسْلُكِي سُبُلَ رَبِّكِ ذُلُلًا ۚ يَخْرُجُ مِنْۢ بُطُوْنِهَا شَرَابٌ مُّخْتَلِفٌ اَلْوَانُهٗ فِيْهِ شِفَآءٌ لِّلنَّاسِ ۚ اِنَّ فِيْ ذٰلِكَ لَاٰيَةً لِّقَوْمٍ يَّتَفَكَّرُوْنَ ﴿۶۹﴾

۷۰۔ تے ول ہر قسم دا پھل کھا پچھیں توں اپݨے رب دے ڈسیئے ہوئے سوکھے راہیں تے ٹُر۔ انہیں دے ڈِڈھیں وچوں ہک پیوݨ دی شئے نکلدی ہے جیندے رنگ مختلف ہوندن اوندے وچ لوکیں کیتے شفاء ہے بے شک ایندے وچ سوچݨ والی قوم کیتے نشان۔

وَاللّٰهُ خَلَقَكُمْ ثُمَّ يَتَوَفّٰىكُمْ ۙ وَمِنْكُمْ مَّنْ يُّرَدُّ اِلٰٓى اَرْذَلِ الْعُمُرِ لِكَيْ لَا يَعْلَمَ بَعْدَ عِلْمٍ شَيْئًا ۗ اِنَّ اللّٰهَ عَلِيْمٌ قَدِيْرٌ ﴿۷۰﴾

۷۱۔ تے اللہ سئیں تہاکوں پیدا کریندے تے ول تہاکوں مریس تے تہاڈے وچوں کجھ ایجھن جیڑھے عمر دے ذلیل حصے تیں پچا ڈتے ویندن تاں جو او علم دے باوجود کجھ نہ جاݨ سگن۔ بے شک اللہ بہوں جاݨݨ والا تے بہوں قادر۔

وَاللّٰهُ فَضَّلَ بَعْضَكُمْ عَلٰى بَعْضٍ فِي الرِّزْقِ ۚ فَمَا الَّذِيْنَ فُضِّلُوْا بِرَآدِّيْ رِزْقِهِمْ عَلٰى مَا مَلَكَتْ اَيْمَانُهُمْ فَهُمْ فِيْهِ سَوَآءٌ ۗ اَفَبِنِعْمَةِ اللّٰهِ يَجْحَدُوْنَ ﴿۷۱﴾

۷۲۔ تے اللہ سئیں تہاڈے وچوں کجھ کوں بہیں تے رزق وچ ودھائے تے جنہیں کوں ودھ رزق ملئے اپݨے رزق کوں باہنیں دو نئیں ولیندے جو او انہیں دے برابر دے حصے دار بݨ ونجن کیا او اللہ دی نعمت دا انکار کریندن۔

وَاللّٰهُ جَعَلَ لَكُمْ مِّنْ اَنْفُسِكُمْ اَزْوَاجًا وَّجَعَلَ لَكُمْ مِّنْ اَزْوَاجِكُمْ بَنِيْنَ وَحَفَدَةً وَّرَزَقَكُمْ مِّنَ الطَّيِّبٰتِ ۗ اَفَبِالْبَاطِلِ يُؤْمِنُوْنَ وَبِنِعْمَتِ اللّٰهِ هُمْ يَكْفُرُوْنَ ﴿۷۲﴾

۷۳۔ تے اللہ سئیں تہاڈے کیتے تہاڈے وچوں تہاڈیاں زالیں بݨائن تے تہاڈی زالیں کنیں پتر تے پوترے پیدا کیتنس تے اوں تہاکوں پاک شئیں دا رزق ڈتے کیا او کوڑ کوں منیندن تے اللہ دی نعمت دا انکار کریندن۔

وَيَعْبُدُوْنَ مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ مَا لَا يَمْلِكُ لَهُمْ رِزْقًا مِّنَ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ شَيْئًا وَّلَا يَسْتَطِيْعُوْنَ ﴿۷۳﴾

۷۴۔ تے اللہ دے سوا انہیں دی عبادت کریندن جیڑھے آسمانیں تے زمین وچوں کجھ وی ڈیوݨ دا اختیار نئیں رکھیندے تے نہ او اے طاقت رکھیس۔

فَلَا تَضْرِبُوْا لِلّٰهِ الْاَمْثَالَ ۚ اِنَّ اللّٰهَ يَعْلَمُ وَاَنْتُمْ لَا تَعْلَمُوْنَ ﴿۷۴﴾

۷۵۔ تساں اللہ دے متعلق گالہیں نہ بݨاؤ بے شک اللہ جاݨدے جو تساں نوے جاݨدے۔

ضَرَبَ اللّٰهُ مَثَلًا عَبْدًا مَّمْلُوْكًا لَّا يَقْدِرُ عَلٰى شَيْءٍ

۷۶۔ اللہ سئیں ہک باہنیں بندے دی مثال بیان کریندے

وَمَنْ رَّزَقْنٰهُ مِنَّا رِزْقًا حَسَنًا فَهُوَ يُنْفِقُ مِنْهُ سِرًّا وَّجَهْرًا ۭ هَلْ يَسْتَوٗنَ ۭ اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ ۭ بَلْ اَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُوْنَ ﴿۷۵﴾

جیرھا کہیں گال دی وی طاقت نئیں رکھیندا تے جیکوں اللہ سئیں اپنڑے ولوں چنگا رزق ڈِتا ہوُے تے اوندے وچوں لک کے وی تے ظاہری وی خرچ کریندا ہوُے کیا اے ڈوہیں ہکو جہیں تھی سگدن۔ سب تعریفاں اللہ دیاں ہن۔ اصل بہوں سارے لوک جانڑدے نئیں۔

وَضَرَبَ اللّٰهُ مَثَلًا رَّجُلَيْنِ اَحَدُهُمَآ اَبْكَمُ لَا يَقْدِرُ عَلٰي شَيْءٍ وَّهُوَ كَلٌّ عَلٰي مَوْلٰىهُ ۙ اَيْنَمَا يُوَجِّهْهُّ لَا يَاْتِ بِخَيْرٍ ۭ هَلْ يَسْتَوِيْ هُوَ ۙ وَمَنْ يَّاْمُرُ بِالْعَدْلِ ۙ وَهُوَ عَلٰي صِرَاطٍ مُّسْتَقِيْمٍ ﴿۷۶﴾

۷۶۔ اللہ سئیں ڈو آدمیں دی مثال بیان کریندے انہیں وچوں ہک گونگا ہے جیرھا کہیں شئے دی طاقت نئیں رکھیندا تے مالک تے بارِ جنتے منہ کریندے چنگائی نال نئیں ولدا کیا او جیرھا انصاف دا حکم ڈیندے تے سدھے رستے تے ہے ہکو جہیں تھی سگدن۔

ع ۱۲

وَلِلّٰهِ غَيْبُ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ ۭ وَمَآ اَمْرُ السَّاعَةِ اِلَّا كَلَمْحِ الْبَصَرِ اَوْ هُوَ اَقْرَبُ ۭ اِنَّ اللّٰهَ عَلٰي كُلِّ شَيْءٍ قَدِيْرٌ ﴿۷۷﴾

۷۷۔ تے آسمانیں تے زمین دا غیب اللہ کنیں ہے تے قیامت دا معاملہ اکھ دے جھپکنڑ آلی کار، یا ایں کنیں وی زیادہ کولہوں ہے بے شک اللہ سئیں ہر شئے تے قادر ہے۔

وَاللّٰهُ اَخْرَجَكُمْ مِّنْۢ بُطُوْنِ اُمَّهٰتِكُمْ لَا تَعْلَمُوْنَ شَـيْـــًٔا ۙ وَّجَعَلَ لَكُمُ السَّمْعَ وَالْاَبْصٰرَ وَالْاَفْـــِٕدَةَ ۙ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُوْنَ ﴿۷۸﴾

۷۸۔ تے اللہ سئیں تہاکوں تہاڈیں میریں دے ڈِڈھیں وچوں کڈھیے تساں کجھ وی نہ جانڑدے ہا وے تے تہاڈے کیتے کن اکھیں تے دِل بنْائنسی تاں جو تساں شکر کرو۔

اَلَمْ يَرَوْا اِلَى الطَّيْرِ مُسَخَّرٰتٍ فِيْ جَوِّ السَّمَاۗءِ ۭ مَا يُمْسِكُهُنَّ اِلَّا اللّٰهُ ۭ اِنَّ فِيْ ذٰلِكَ لَاٰيٰتٍ لِّقَوْمٍ يُّؤْمِنُوْنَ ﴿۷۹﴾

۷۹۔ کیا انہیں پکھیں کوں نئیں ڈِٹھا جیرھے آسمان دی فضا وچ ہن تے خدمت کریندے پئن۔ انہیں کوں اللہ دے سوا بیا کوئی نئیں روکی کھڑا۔ بے شک ایندے وچ مومن قوم کیتے نشانن۔

وَاللّٰهُ جَعَلَ لَكُمْ مِّنْۢ بُيُوْتِكُمْ سَكَنًا وَّجَعَلَ لَكُمْ مِّنْ جُلُوْدِ الْاَنْعَامِ بُيُوْتًا تَسْتَخِفُّوْنَهَا يَوْمَ ظَعْنِكُمْ وَيَوْمَ اِقَامَتِكُمْ ۙ وَمِنْ اَصْوَافِهَا وَاَوْبَارِهَا وَاَشْعَارِهَآ اَثَاثًا وَّمَتَاعًا اِلٰى حِيْنٍ ﴿۸۰﴾

۸۰۔ تے اللہ سئیں تہاڈے گھریں کوں تہاڈے رہنْ کیتے بنْائے تے ڈنگریں دے چمیں نال وی گھر بنْائنسی سفر دے ڈینہیں وچ وی تے گھریں وچ وی او تہاڈے کیتے ہولے پھلن تے انہیں دی اُن (باریک تے موٹی) تے والیں نال سامان بنْیدے ہِن تے ہک وقت تئیں فائدہ چیندے ہِن۔

وَاللّٰهُ جَعَلَ لَكُمْ مِّمَّا خَلَقَ ظِلٰلًا

۸۱۔ تے اللہ جو پیدا کیتے اوندے وچوں کجھ چھاویں الیانن

وَّجَعَلَ لَكُمْ مِّنَ الْجِبَالِ اَكْنَانًا وَّجَعَلَ لَكُمْ سَرَابِيْلَ تَقِيْكُمُ الْحَرَّ وَسَرَابِيْلَ تَقِيْكُمْ بَاْسَكُمْ ۭ كَذٰلِكَ يُتِمُّ نِعْمَتَهٗ عَلَيْكُمْ لَعَلَّكُمْ تُسْلِمُوْنَ ﴿۸۲﴾

تے پہاڑیں وچ تہاڈے کیتے لکݨ دیاں جہیں بݨائن تے تہاڈے کیتے چولے بݨائس جیندے نال تساں گرمی کنیں بچدے ہو تے کجھ چولے جیرھے تہاکوں جنگ دے ویلھے بچیندن۔ ایویں او تہاڈے تے اپݨی نعمتاں پوریاں کریندے تاں جو تساں فرمانبردار بݨو۔

فَاِنْ تَوَلَّوْا فَاِنَّمَا عَلَيْكَ الْبَلٰغُ الْمُبِيْنُ ﴿۸۳﴾

۸۳۔ تے جے او پھر ونجن تے تیڈے اتے کھلا پچا ڈیوݨ فرض۔

يَعْرِفُوْنَ نِعْمَتَ اللّٰهِ ثُمَّ يُنْكِرُوْنَهَا وَاَكْثَرُهُمُ الْكٰفِرُوْنَ ﴿۸۴﴾

۸۴۔ اللہ دی نعمت کوں او سنجیݨدن تے ول انکار کریندن تے اکثر لوک کافرن۔

وَيَوْمَ نَبْعَثُ مِنْ كُلِّ اُمَّةٍ شَهِيْدًا ثُمَّ لَا يُؤْذَنُ لِلَّذِيْنَ كَفَرُوْا وَلَا هُمْ يُسْتَعْتَبُوْنَ ﴿۸۵﴾

۸۵۔ تے جڈاں اساں ہر امت دچوں ہک گواہ کھڑا کریسوں ول کافریں کوں اجازت نہ ہوسی تے نہ عذر قبول کیتا ویسی

وَاِذَا رَاَ الَّذِيْنَ ظَلَمُوا الْعَذَابَ فَلَا يُخَفَّفُ عَنْهُمْ وَلَا هُمْ يُنْظَرُوْنَ ﴿۸۶﴾

۸۶۔ تے جڈاں ظالم عذاب ڈیکھسن انہیں کنیں او مٹھا نہ کیتا ویسی تے نہ انہیں کوں دھکی ڈتی ویسی۔

وَاِذَا رَاَ الَّذِيْنَ اَشْرَكُوْا شُرَكَآءَهُمْ قَالُوْا رَبَّنَا هٰٓؤُلَآءِ شُرَكَآؤُنَا الَّذِيْنَ كُنَّا نَدْعُوْا مِنْ دُوْنِكَ ۚ فَاَلْقَوْا اِلَيْهِمُ الْقَوْلَ اِنَّكُمْ لَكٰذِبُوْنَ ﴿۸۷﴾

۸۷۔ تے مشرک جڈاں اپݨے شریکیں کوں ڈیکھسن تے او آکھسن جو اے ساڈے رب اے ہن ساڈے شریک جنہیں کوں اساں تیڈے سوا سڈیندے ہاسے او گال انہیں دے منہ تے ولا مریسن تے آکھسن تساں کوڑے ہو۔

وَاَلْقَوْا اِلَى اللّٰهِ يَوْمَئِذِ ۣ السَّلَمَ وَضَلَّ عَنْهُمْ مَّا كَانُوْا يَفْتَرُوْنَ ﴿۸۸﴾

۸۸۔ تے اوں ڈینہہ او اللہ دے سامݨے اپݨی فرمانبرداری ظاہر کریسن تے جیرھا کجھ او گھڑیندے ہن انہیں کنیں گم تھی ویسی۔

اَلَّذِيْنَ كَفَرُوْا وَصَدُّوْا عَنْ سَبِيْلِ اللّٰهِ زِدْنٰهُمْ عَذَابًا فَوْقَ الْعَذَابِ بِمَا كَانُوْا يُفْسِدُوْنَ ﴿۸۹﴾

۸۹۔ جنہیں کفر کیتے تے اللہ دے رستے کنیں رکیندن اساں انہیں کوں ایں عذاب کنیں ودھ بیا عذاب ڈیسوں جو او زمین وچ بگیڑ گھتیندے ہن۔

وَيَوْمَ نَبْعَثُ فِيْ كُلِّ اُمَّةٍ شَهِيْدًا عَلَيْهِمْ مِّنْ اَنْفُسِهِمْ وَجِئْنَا بِكَ شَهِيْدًا عَلٰى هٰٓؤُلَآءِ ۭ وَنَزَّلْنَا عَلَيْكَ الْكِتٰبَ تِبْيَانًا لِّكُلِّ شَيْءٍ وَّهُدًى وَّرَحْمَةً وَّبُشْرٰى لِلْمُسْلِمِيْنَ ﴿۹۰﴾

۹۰۔ تے جڈاں اساں ہر امت وچ انہیں دے خلاف انہاں وچوں ہک گواہ کھڑا کریسوں تے اساں تیکوں وی انہیں دے اتے گواہ بݨیسوں تے اساں اے کتاب تیڈے اتے

ہیائی ہِ جیرھی ہر شئے کوں بیان کریندی ہِ تے ہدایت تے رحمتِ تے مسلمانیں کیتے خوشخبری ہِ۔

اِنَّ اللّٰهَ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَالْاِحْسَانِ وَاِيْتَآئِ ذِي الْقُرْبٰى وَيَنْهٰى عَنِ الْفَحْشَآءِ وَالْمُنْكَرِ وَالْبَغْيِ ۚ يَعِظُكُمْ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُوْنَ ﴿۹۱﴾

۹۱۔ بے شک اللہ سئیں انصاف تے احسان دا حکم ڈیندے تے قریبی سکیں کوں ڈیوݨ دا تے بے حیائی تے گندیں گالہیں تے بغاوت کنیں رکیندے۔ او تہاکوں نصیحت کریندے تاں جو تساں سمجھو۔

وَاَوْفُوْا بِعَهْدِ اللّٰهِ اِذَا عٰهَدْتُّمْ وَلَا تَنْقُضُوا الْاَيْمَانَ بَعْدَ تَوْكِيْدِهَا وَقَدْ جَعَلْتُمُ اللّٰهَ عَلَيْكُمْ كَفِيْلًا ۚ اِنَّ اللّٰهَ يَعْلَمُ مَا تَفْعَلُوْنَ ﴿۹۲﴾

۹۲۔ تے جڈاں تساں اللہ نال وعدہ کیتے اونکوں پورا کرو تے اپݨے قسمیں کوں پکا کرݨ دے بعد نہ تروڑو کیوں جو تساں اللہ کوں اپݨے قسم نال ضامن بݨا گِدھا ہا بے شک اللہ سئیں جو تساں کریندے ہِو جاݨدے۔

وَلَا تَكُوْنُوْا كَالَّتِيْ نَقَضَتْ غَزْلَهَا مِنْۢ بَعْدِ قُوَّةٍ اَنْكَاثًا ۭ تَتَّخِذُوْنَ اَيْمَانَكُمْ دَخَلًاۢ بَيْنَكُمْ اَنْ تَكُوْنَ اُمَّةٌ هِيَ اَرْبٰى مِنْ اُمَّةٍ ۭ اِنَّمَا يَبْلُوْكُمُ اللّٰهُ بِهٖ ۭ وَلَيُبَيِّنَنَّ لَكُمْ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ مَا كُنْتُمْ فِيْهِ تَخْتَلِفُوْنَ ﴿۹۳﴾

۹۳۔ تساں اوں تریمت آلی کار نہ تھیوو جیں اپݨا سُتر کتݨ تے پکا کرݨ دے بعد ٹوٹے ٹوٹے کر ڈتا ہا۔ تساں اپݨے قسمیں کوں آپت وچ رسوخ دا ذریعہ بݨیندے ہِو تاں جو ہک قوم ڈوجھی قوم کنیں زیادہ طاقتور تھی ونڄے۔ اللہ تہاڈی ایندے نال صرف ازمائش کریندے تے تاں جو قیامت دے ڈینہہ اللہ سئیں تہاکوں صاف صاف ڈس ڈیسی جو تساں اختلاف کریندے پئے ہِو۔

وَلَوْ شَآءَ اللّٰهُ لَجَعَلَكُمْ اُمَّةً وَّاحِدَةً وَّلٰكِنْ يُّضِلُّ مَنْ يَّشَآءُ وَيَهْدِيْ مَنْ يَّشَآءُ ۭ وَلَتُسْـَٔلُنَّ عَمَّا كُنْتُمْ تَعْمَلُوْنَ ﴿۹۴﴾

۹۴۔ جے اللہ چاہندا تے تساں ساریں کوں ہک امت بݨا ڈیوے ہا تے اصل جیرھا چاہندے اونکوں اللہ گمراہ کریندے تے جیرھا چاہندے اونکوں سدھا رستہ ڈکھلیندے تے جو کجھ تساں کریندے ہِو اوندے بارے وچ تساں کنیں ضرور پچھا ویسی

وَلَا تَتَّخِذُوْٓا اَيْمَانَكُمْ دَخَلًاۢ بَيْنَكُمْ فَتَزِلَّ قَدَمٌۢ بَعْدَ ثُبُوْتِهَا وَتَذُوْقُوا السُّوْٓءَ بِمَا صَدَدْتُّمْ عَنْ سَبِيْلِ اللّٰهِ ۚ وَلَكُمْ عَذَابٌ عَظِيْمٌ ﴿۹۵﴾

۹۵۔ تے تساں اپݨے قسمیں کوں آپت وچ رسوخ دا ذریعہ نہ بݨاؤ نہ تاں پیر جمݨ دے بعد تلک پوسی تے تساں بُرا نتیجہ چیسو ات گالھوں جو تساں لوکیں کوں اللہ دے رستے کنیں روکئے تے تہاڈے کیتے وڈا عذاب۔

وَلَا تَشْتَرُوْا بِعَهْدِ اللّٰهِ ثَمَنًا قَلِيْلًا ۭ اِنَّمَا عِنْدَ اللّٰهِ

۹۶۔ تے تساں اللہ دے وعدے کوں تھوڑے مل نال نہ

هُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ اِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُوْنَ ﴿۹۵﴾

ڈیکھو جو اللہ کنیں ہے او تہاڈے واسطے چنگا ہے جے تساں جاݨدے ہو۔

مَا عِنْدَكُمْ يَنْفَدُ وَ مَا عِنْدَ اللّٰهِ بَاقٍ ؕ وَلَنَجْزِيَنَّ الَّذِيْنَ صَبَرُوْٓا اَجْرَهُمْ بِاَحْسَنِ مَا كَانُوْا يَعْمَلُوْنَ ﴿۹۶﴾

۹۷۔ جو تساں کنیں ہے او مک ویسی تے جو اللہ کنیں ہے او باقی رہݨ والا ہے تے جیڑھے صبر کریندن اساں انہیں کوں انہیں دے عملیں دا ضرور چنگا بدلہ ڈیسوں۔

مَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِّنْ ذَكَرٍ اَوْ اُنْثٰى وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَنُحْيِيَنَّهٗ حَيٰوةً طَيِّبَةً ۚ وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ اَجْرَهُمْ بِاَحْسَنِ مَا كَانُوْا يَعْمَلُوْنَ ﴿۹۷﴾

۹۸۔ تے جیڑھا جوان تے تریمت جووی چنگا کم کریسی تے ہوسے مومن اساں اونکوں پاک زندگی ڈیسوں تے اساں انہیں کوں انہیں دے عملیں دے مطابق بہترین بدلہ ڈیسوں۔

فَاِذَا قَرَاْتَ الْقُرْاٰنَ فَاسْتَعِذْ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطٰنِ الرَّجِيْمِ ﴿۹۸﴾

۹۹۔ تے جڈاں توں قرآن پڑھیں تے شیطان مردود کنیں توں اللہ دی پناہ منگ۔

اِنَّهٗ لَيْسَ لَهٗ سُلْطٰنٌ عَلَى الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَعَلٰى رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُوْنَ ﴿۹۹﴾

۱۰۰۔ بے شک مومنیں تے اپݨے رب دے بھروسہ کرݨ والیں تے شیطان دا کوئی غلبہ نئیں تھیندا۔

اِنَّمَا سُلْطٰنُهٗ عَلَى الَّذِيْنَ يَتَوَلَّوْنَهٗ وَالَّذِيْنَ هُمْ بِهٖ مُشْرِكُوْنَ ﴿۱۰۰﴾ ع

۱۰۱۔ اوندا غلبہ صرف انہیں لوکیں تے ہے جیڑھے اوندے نال دوستی لیندن تے اوندی وجہ کنیں شرک کریندن۔

وَاِذَا بَدَّلْنَآ اٰيَةً مَّكَانَ اٰيَةٍ ۙ وَّاللّٰهُ اَعْلَمُ بِمَا يُنَزِّلُ قَالُوْٓا اِنَّمَآ اَنْتَ مُفْتَرٍ ؕ بَلْ اَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُوْنَ ﴿۱۰۱﴾

۱۰۲۔ تے جڈاں اساں کہیں نشان دی جا تے بیا نشان گھن اندے ہیں تے اللہ بہوں جاݨدے جو کجھ او لہیندے او آہدن توں تے کوڑا ہویں۔ اصل اکثر لوک جاݨدے نئیں۔

قُلْ نَزَّلَهٗ رُوْحُ الْقُدُسِ مِنْ رَّبِّكَ بِالْحَقِّ لِيُثَبِّتَ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَهُدًى وَّبُشْرٰى لِلْمُسْلِمِيْنَ ﴿۱۰۲﴾

۱۰۳۔ توں آکھ ڈے تیڈے رب کنیں روح القدس اونکوں سچائی نال لہائے تاں جو مومنیں دے قدم جما ڈیوے تے ہدایت تے فرمانبرداریں واسطے خوشخبری ہے۔

وَلَقَدْ نَعْلَمُ اَنَّهُمْ يَقُوْلُوْنَ اِنَّمَا يُعَلِّمُهٗ بَشَرٌ ؕ لِسَانُ الَّذِيْ يُلْحِدُوْنَ اِلَيْهِ اَعْجَمِيٌّ وَّهٰذَا لِسَانٌ عَرَبِيٌّ مُّبِيْنٌ ﴿۱۰۳﴾

۱۰۴۔ تے اساں جاݨدے ہیں جو او آہدن جو اینکوں بیا آدمی سکھیندے۔ جیندو لے اشارہ کریندن اوندی زبان تے عجمی ہے تے اے زبان تے کھلی عربی ہے۔

اِنَّ الَّذِيْنَ لَا يُؤْمِنُوْنَ بِاٰيٰتِ اللّٰهِ ۙ لَا يَهْدِيْهِمُ اللّٰهُ وَلَهُمْ عَذَابٌ اَلِيْمٌ ﴿۱۰۴﴾

۱۰۵۔ بے شک جیڑھے لوک اللہ دی آیات کوں نئیں منیندے اللہ انہیں کوں ہدایت نئیں ڈیندا تے انہیں کیتے

ڈکھ آلا عذاب۔

اِنَّمَا يَفْتَرِي الْكَذِبَ الَّذِيْنَ لَا يُؤْمِنُوْنَ بِاٰيٰتِ اللّٰهِ ۚ وَاُولٰٓئِكَ هُمُ الْكٰذِبُوْنَ ﴿۱۰۵﴾

۱۰۶۔ صرف کوڑ او ہے گھڑیندن جیرھے اللہ دی آیات تے ایمان نئیں اینے تے اوہے کوڑن۔

مَنْ كَفَرَ بِاللّٰهِ مِنْۢ بَعْدِ اِيْمَانِهٖٓ اِلَّا مَنْ اُكْرِهَ وَقَلْبُهٗ مُطْمَئِنٌّۢ بِالْاِيْمَانِ وَلٰكِنْ مَّنْ شَرَحَ بِالْكُفْرِ صَدْرًا فَعَلَيْهِمْ غَضَبٌ مِّنَ اللّٰهِ ۚ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيْمٌ ﴿۱۰۶﴾

۱۰۷۔ جنہیں اللہ دے منڑ دے بعد اوندا انکار کرن سوائے انہیں دے جنہیں تے جبر کیتا گیا ہُوے تے انہیں دے دل مطمئن ہُون ایمان تے تے جیں اپڑا سینہ کفر کیتے کھول ڈِتے انہیں تے اللہ دا غضب تے انہیں دے کیتے وڈا عذاب۔

ذٰلِكَ بِاَنَّهُمُ اسْتَحَبُّوا الْحَيٰوةَ الدُّنْيَا عَلَى الْاٰخِرَةِ ۙ وَاَنَّ اللّٰهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكٰفِرِيْنَ ﴿۱۰۷﴾

۱۰۸۔ اے ایں دا سطے ہے جو انہیں دنیاوی زندگی کوں آخرت دی زندگی دے مقابلے تے زیادہ پسند کیتے تے بیشک اللہ کافر قوم کوں ہدایت نئیں ڈیندا۔

اُولٰٓئِكَ الَّذِيْنَ طَبَعَ اللّٰهُ عَلٰى قُلُوْبِهِمْ وَسَمْعِهِمْ وَاَبْصَارِهِمْ ۚ وَاُولٰٓئِكَ هُمُ الْغٰفِلُوْنَ ﴿۱۰۸﴾

۱۰۹۔ ایھے لوکن جنہیں دے دلیں تے کَن تے اکھیں تے اللہ مہر لا ڈِتی ءِ تے ایھے لوک غافلِن۔

لَا جَرَمَ اَنَّهُمْ فِي الْاٰخِرَةِ هُمُ الْخٰسِرُوْنَ ﴿۱۰۹﴾

۱۱۰۔ پکی گال جو اے لوک آخرت وچ گھاٹا پاوڑ والن

ثُمَّ اِنَّ رَبَّكَ لِلَّذِيْنَ هَاجَرُوْا مِنْۢ بَعْدِ مَا فُتِنُوْا ثُمَّ جٰهَدُوْا وَصَبَرُوْٓا ۙ اِنَّ رَبَّكَ مِنْۢ بَعْدِهَا لَغَفُوْرٌ رَّحِيْمٌ ﴿۱۱۰﴾

۱۱۱۔ پچھیں بے شک انہیں لوکیں کیتے جیرھے ڈکھ پاوڑ دے بعد ہجرت کر گئین تے جہاد کیتے نیں تے صبر کیتے نیں تیڈا رب بہوں بخشڑ والا تے ول ول رحم کرڑ والا ءِ۔

يَوْمَ تَاْتِيْ كُلُّ نَفْسٍ تُجَادِلُ عَنْ نَّفْسِهَا وَتُوَفّٰى كُلُّ نَفْسٍ مَّا عَمِلَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُوْنَ ﴿۱۱۱﴾

۱۱۲۔ جڈاں ہر جان اپڑی جان دے متعلق جھیڑا کریندا اوسی تے ہر جان کوں اوندے عملیں دا بدلہ پورا ڈِتا ولیسی تے انہیں تے ظلم نہ کیتا ولیسی۔

وَضَرَبَ اللّٰهُ مَثَلًا قَرْيَةً كَانَتْ اٰمِنَةً مُّطْمَئِنَّةً يَّاْتِيْهَا رِزْقُهَا رَغَدًا مِّنْ كُلِّ مَكَانٍ فَكَفَرَتْ بِاَنْعُمِ اللّٰهِ فَاَذَاقَهَا اللّٰهُ لِبَاسَ الْجُوْعِ وَالْخَوْفِ بِمَا كَانُوْا يَصْنَعُوْنَ ﴿۱۱۲﴾

۱۱۳۔ اللہ سئیں ہک وستی دی مثال بیان کریندے جیرھی امن وچ تے اطمینان وچ ہائی تے اونکوں کھلا رزق ملدا ہا ہر پاسو اوں اللہ دی نعمتیں دی ناشکری کیتی تے اللہ سئیں اونکوں بُکھ تے ڈر دا لباس پوا ڈِتا ات گالہوں جو او عمل کریندے ہن۔

وَلَقَدْ جَآءَهُمْ رَسُوْلٌ مِّنْهُمْ فَكَذَّبُوْهُ فَاَخَذَهُمُ

۱۱۴۔ تے انہیں وچوں انہیں دو ساڈا ہک رسول آئے انہیں

الْعَذَابُ وَهُمْ ظٰلِمُوْنَ ﴿۱۱۳﴾

اونکوں جھٹلا ڈِتے ول عذاب انہیں کوں پکڑ گِدھے کیوں جو او ظالم ہن۔

فَكُلُوْا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللّٰهُ حَلٰلًا طَيِّبًا ۪ وَّاشْكُرُوْا نِعْمَتَ اللّٰهِ اِنْ كُنْتُمْ اِيَّاهُ تَعْبُدُوْنَ ﴿۱۱۵﴾

۱۱۵۔ جو تہاکوں اللہ حلال تے پاک مال ڈِتے اوندے وِچوں تساں کھاؤ تے جے تساں اوندی عبادت کریندے ہو تے اوندی نعمت دا شکر کرو۔

اِنَّمَا حَرَّمَ عَلَيْكُمُ الْمَيْتَةَ وَالدَّمَ وَلَحْمَ الْخِنْزِيْرِ وَمَاۤ اُهِلَّ لِغَيْرِ اللّٰهِ بِهٖ ۚ فَمَنِ اضْطُرَّ غَيْرَ بَاغٍ وَّلَا عَادٍ فَاِنَّ اللّٰهَ غَفُوْرٌ رَّحِيْمٌ ﴿۱۱۶﴾

۱۱۶۔ اوں تہاڈے اتے مردار تے رت تے جنامے دا ماس تے جیرھا اللہ دے ناں دی بجائے بے دے ناں تے کُٹھا ونجے حرام کیتے تے جیرھا مجبور تھی ونجے تے اپنی خواہش نہ ہوس تے حد کنیں نہ ودھے تے اللہ سئیں بہوں بخشݨ والا تے مہربان۔

وَلَا تَقُوْلُوْا لِمَا تَصِفُ اَلْسِنَتُكُمُ الْكَذِبَ هٰذَا حَلٰلٌ وَّهٰذَا حَرَامٌ لِّتَفْتَرُوْا عَلَى اللّٰهِ الْكَذِبَ ؕ اِنَّ الَّذِيْنَ يَفْتَرُوْنَ عَلَى اللّٰهِ الْكَذِبَ لَا يُفْلِحُوْنَ ﴿۱۱۷﴾ مَتَاعٌ قَلِيْلٌ ۪ وَّلَهُمْ عَذَابٌ اَلِيْمٌ ﴿۱۱۸﴾

۱۱۷۔ جیرھیاں تہاڈیاں زباناں کوڑ مریندن انہیں نال اے ناں آکھو جو اے حلال تے اے حرام تاں جو تساں اللہ تے کوڑ بدھو بے شک جیرھے اللہ تے کوڑ بدھیندن او کامیاب نئیں تھیندے۔

۱۱۸۔ تھوڑا فائدہ ہے تے انہیں کیتے دردناک عذاب۔

وَعَلَى الَّذِيْنَ هَادُوْا حَرَّمْنَا مَا قَصَصْنَا عَلَيْكَ مِنْ قَبْلُ ۚ وَمَا ظَلَمْنٰهُمْ وَلٰكِنْ كَانُوْۤا اَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُوْنَ ﴿۱۱۹﴾

۱۱۹۔ تے یہودیں تے اساں او حرام کیتا ہا جو ایں کنیں پہلے اساں تیکوں ڈسئے اساں انہیں تے ظلم نئیں کیتا تے اصل او اپݨے اتے آپ ظلم کریندے ہن۔

ثُمَّ اِنَّ رَبَّكَ لِلَّذِيْنَ عَمِلُوا السُّوْٓءَ بِجَهَالَةٍ ثُمَّ تَابُوْا مِنْۢ بَعْدِ ذٰلِكَ وَاَصْلَحُوْۤا ۙ اِنَّ رَبَّكَ مِنْۢ بَعْدِهَا لَغَفُوْرٌ رَّحِيْمٌ ﴿۱۲۰﴾ ع

۱۲۰۔ جیرھے لاعلمی وِچ برائی کرن تے ولا توبہ کرن تے اصلاح کرن بے شک تیڈا رب ایندے بعد بہوں بخشݨ والا تے ول ول رحم کرݨ والا ہے۔

اِنَّ اِبْرٰهِيْمَ كَانَ اُمَّةً قَانِتًا لِّلّٰهِ حَنِيْفًا ؕ وَلَمْ يَكُ مِنَ الْمُشْرِكِيْنَ ﴿۱۲۱﴾

۱۲۱۔ بے شک ابراہیم ہک امت ہا تے اللہ دا پورا فرمانبردار ہا تے خدا کوں ہک منݨ والا ہا تے مشرکیں وِچوں نہ ہا۔

شَاكِرًا لِّاَنْعُمِهٖ ؕ اِجْتَبٰهُ وَهَدٰىهُ اِلٰى صِرَاطٍ مُّسْتَقِيْمٍ ﴿۱۲۲﴾

۱۲۲۔ اوندی نعمتیں دا شکر کرݨ والا ہا تے اونکوں اوندے رب چݨ گِدھا ہا تے اوندی سدھے راہ دو راہنمائی کیتی۔

وَاٰتَيْنٰهُ فِى الدُّنْيَا حَسَنَةً ؕ وَاِنَّهٗ فِى الْاٰخِرَةِ لَمِنَ

۱۲۳۔ اساں اونکوں دنیا وِچ وی چنگائی ڈِتی تے آخرت

الصّٰلِحِيْنَ ﴿۱۲۲﴾
وچوں او نیک لوکیں وچ ہا۔

ثُمَّ اَوْحَيْنَآ اِلَيْكَ اَنِ اتَّبِعْ مِلَّةَ اِبْرٰهِيْمَ حَنِيْفًا ۭ وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِيْنَ ﴿۱۲۳﴾
۱۲۳۔ ول اساں تیڈے و وحی کیتی جو توں ہک خدا دے منن والے ابراہیم دے مذہب دی پیروی کر جیرھا مشرکیں وچوں نہ ہا۔

اِنَّمَا جُعِلَ السَّبْتُ عَلَي الَّذِيْنَ اخْتَلَفُوْا فِيْهِ ۭ وَاِنَّ رَبَّكَ لَيَحْكُمُ بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ فِيْمَا كَانُوْا فِيْهِ يَخْتَلِفُوْنَ ﴿۱۲۴﴾
۱۲۴۔ چھنڑ چھنڑ دی سزا انہیں کیتے ہائی جیں اوندے وچ اختلاف کیتے تے بے شک تیڈا رب قیامت دے ڈینہہ فیصلہ کریسی جیندے وچ او اختلاف کریندے ہن۔

اُدْعُ اِلٰى سَبِيْلِ رَبِّكَ بِالْحِكْمَةِ وَالْمَوْعِظَةِ الْحَسَنَةِ وَجَادِلْهُمْ بِالَّتِيْ هِىَ اَحْسَنُ ۭ اِنَّ رَبَّكَ هُوَ اَعْلَمُ بِمَنْ ضَلَّ عَنْ سَبِيْلِهٖ وَهُوَ اَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِيْنَ ﴿۱۲۵﴾
۱۲۵۔ توں اپنڑے رب دی راہ دو سٹمپ تے چنگی نصیحت نال سڈ تے ساریں کنیں چنگے طریقے نال انہیں نال بحث کر بے شک تیڈا رب انہیں کوں جانڑدے جیرھے اوندے رستے کنیں گمراہ تھی گئین تے انہیں کوں دی جیرھے ہدایت پا گئین

وَاِنْ عَاقَبْتُمْ فَعَاقِبُوْا بِمِثْلِ مَا عُوْقِبْتُمْ بِهٖ ۭ وَلَىِٕنْ صَبَرْتُمْ لَهُوَ خَيْرٌ لِّلصّٰبِرِيْنَ ﴿۱۲۶﴾
۱۲۶۔ تے جے سزا ڈیوو تے اتنی سزا ڈیوو جتنی انہیں تہاکوں تکلیف ڈتی ہے تے جے تساں صبر کریسو اے صبر کرنڑ والیں کیتے چنگا ہے

وَاصْبِرْ وَمَا صَبْرُكَ اِلَّا بِاللّٰهِ وَلَا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ وَلَا تَكُ فِيْ ضَيْقٍ مِّمَّا يَمْكُرُوْنَ ﴿۱۲۷﴾
۱۲۷۔ توں صبر کر تے تیڈا صبر محض اللہ دے کیتے ہے تے انہیں تے غم نہ کر تے جیرھیاں او تدبیراں کریندن توں انہیں دی وجہ کنیں تنگی محسوس نہ کر۔

اِنَّ اللّٰهَ مَعَ الَّذِيْنَ اتَّقَوْا وَّالَّذِيْنَ هُمْ مُّحْسِنُوْنَ ﴿۱۲۸﴾
۱۲۸۔ بے شک اللہ سئیں متقیں دے نال تے انہیں نال جیرھے نیکی کریندن۔
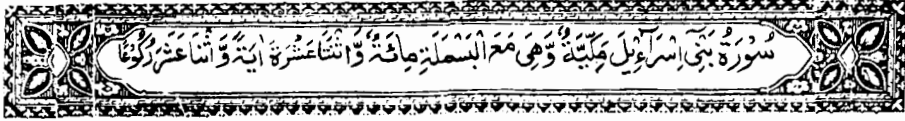
ع ۱۶ / ۲۲

سُوۡرَۃُ بَنِیۡٓ اِسۡرَآءِیۡلَ مَکِّیَّۃٌ وَّھِیَ مَعَ الۡبَسۡمَلَۃِ مِائَۃٌ وَّاثۡنَتَا عَشۡرَۃَ اٰیَۃً وَّاثۡنَا عَشَرَ رُکُوۡعًا

سورۃ بنی اسرائیل مکی ہے تے بسم اللہ نال ایندیاں ۱۱۲ آیتاں تے ۱۲ رکوع ہن۔

بِسۡمِ اللّٰہِ الرَّحۡمٰنِ الرَّحِیۡمِ ①	۱۔ شروع کریندا ں اللہ دے ناں نال جیرھا بن منگئے ڈیون والا تے ول ول رحم کرݨ والا ہے۔
سُبۡحٰنَ الَّذِیۡۤ اَسۡرٰی بِعَبۡدِہٖ لَیۡلًا مِّنَ الۡمَسۡجِدِ الۡحَرَامِ اِلَی الۡمَسۡجِدِ الۡاَقۡصَا الَّذِیۡ بٰرَکۡنَا حَوۡلَہٗ لِنُرِیَہٗ مِنۡ اٰیٰتِنَا ؕ اِنَّہٗ ہُوَ السَّمِیۡعُ الۡبَصِیۡرُ ②	۲۔ پاک او ذات جیرھی اپݨے بندے کوں راتو رات مسجد حرام کنیں مسجد اقصیٰ دو گھن گئی جیندے چودھارو اساں برکت ڈتی ہے تاں جو اساں اونکوں اپݨے نشان ڈکھاوں بے شک او ہوں سݨݨ والا تے ہوں ڈیکھݨ والا ہے۔
وَ اٰتَیۡنَا مُوۡسَی الۡکِتٰبَ وَ جَعَلۡنٰہُ ہُدًی لِّبَنِیۡۤ اِسۡرَآءِیۡلَ اَلَّا تَتَّخِذُوۡا مِنۡ دُوۡنِیۡ وَکِیۡلًا ③	۳۔ تے اساں موسیٰ کوں کتاب ڈتی تے اونکوں بنی اسرائیل کیتے ہدایت بݨایا تے تساں میڈے سوا کہیں کوں کارساز نہ بݨاؤ۔
ذُرِّیَّۃَ مَنۡ حَمَلۡنَا مَعَ نُوۡحٍ ؕ اِنَّہٗ کَانَ عَبۡدًا شَکُوۡرًا ④	۴۔ نسل ہائی جنہیکوں اساں نوح دے نال سوار کیتا ہا بے شک او ہوں شکر گزار بندہ ہا۔
وَ قَضَیۡنَاۤ اِلٰی بَنِیۡۤ اِسۡرَآءِیۡلَ فِی الۡکِتٰبِ لَتُفۡسِدُنَّ فِی الۡاَرۡضِ مَرَّتَیۡنِ وَ لَتَعۡلُنَّ عُلُوًّا کَبِیۡرًا ⑤	۵۔ تے بنی اسرائیل کوں ایں کتاب وچ اساں اے گال ڈس ڈتی ہائی جو تساں زمین وچ ڈو دفعہ فساد کریسو تے وڈی مُنہ زوری تے وڈائی کریسو۔
فَاِذَا جَآءَ وَعۡدُ اُوۡلٰىہُمَا بَعَثۡنَا عَلَیۡکُمۡ عِبَادًا لَّنَاۤ اُولِیۡ بَاۡسٍ شَدِیۡدٍ فَجَاسُوۡا خِلٰلَ الدِّیَارِ ؕ وَ کَانَ وَعۡدًا مَّفۡعُوۡلًا ⑥	۶۔ تے جڈاں پہلا وعدہ آئے اساں تہاڈو اینجھے بندے کھڑے کیتن جیرھے سخت جنگ کرݨ والے ہن۔ او تہاڈے گھریں دے اندرو پہہ گئن تے اے وعدہ پورا تھیوݨ والا ہا۔
ثُمَّ رَدَدۡنَا لَکُمُ الۡکَرَّۃَ عَلَیۡہِمۡ وَ اَمۡدَدۡنٰکُمۡ بِاَمۡوَالٍ وَّ بَنِیۡنَ وَ جَعَلۡنٰکُمۡ اَکۡثَرَ نَفِیۡرًا ⑦	۷۔ ول اساں تہاکوں اُنہائیں دے اُتے حملے دی طاقت ڈتی تے اساں مالیں نال تے پتریں

نال تہاڈی امداد کیتی تے اساں تہاکوں تعداد وِچ ودھا ڈِتے۔

اِنْ اَحْسَنْتُمْ اَحْسَنْتُمْ لِاَنْفُسِكُمْ وَاِنْ اَسَاْتُمْ فَلَهَا فَاِذَا جَآءَ وَعْدُ الْاٰخِرَةِ لِيَسُوْٓءٗا وُجُوْهَكُمْ وَلِيَدْخُلُوا الْمَسْجِدَ كَمَا دَخَلُوْهُ اَوَّلَ مَرَّةٍ وَّلِيُتَبِّرُوْا مَا عَلَوْا تَتْبِيْرًا ⑦

۸۔ تساں کریسو نیکی تے او تہاڈے اپنے فائدے کیتے ہے تے جے تساں بُرائی کریسو تے تہاکوں نقصان تھیسی۔ تے جڈاں ڈوجھے وعدے دا وقت آئے تاں جو او تہاڈے وڈیریں کوں ذلیل کرن تے مسجد وِچ پیہہ ونجن جیویں پہلی دفعہ پیٹھے ہن تے جتھ تے وی او غالب آون اونکوں تباہ و برباد کر کے رکھ ڈیون۔

عَسٰى رَبُّكُمْ اَنْ يَّرْحَمَكُمْ وَاِنْ عُدْتُّمْ عُدْنَا وَجَعَلْنَا جَهَنَّمَ لِلْكٰفِرِيْنَ حَصِيْرًا ⑧

۹۔ اے تھی سگدے جو تہاڈا رب تہاڈے اُتے رحم کرے تے جے تساں ولا شرارت کیتی تے اساں تہاکوں ولا سزا ڈیسوں تے اساں کافریں کیتے دوزخ کوں جیل خانہ بنا ڈِتے۔

اِنَّ هٰذَا الْقُرْاٰنَ يَهْدِيْ لِلَّتِيْ هِيَ اَقْوَمُ وَيُبَشِّرُ الْمُؤْمِنِيْنَ الَّذِيْنَ يَعْمَلُوْنَ الصّٰلِحٰتِ اَنَّ لَهُمْ اَجْرًا كَبِيْرًا ⑨

۱۰۔ بے شک اے قرآن او راہ ڈکھیندے جیرھا سب کنیں سدھا ہے تے مومنیں کوں جیرھے نیک عمل کریندن خوش خبری ڈیندے بے شک انہیں واسطے وڈا اجر۔

وَّاَنَّ الَّذِيْنَ لَا يُؤْمِنُوْنَ بِالْاٰخِرَةِ اَعْتَدْنَا لَهُمْ عَذَابًا اَلِيْمًا ⑩

۱۱۔ تے بے شک جیرھے لوک آخرت کوں نہیں منیندے انہیں کیتے اساں ڈکھ ڈیون والا عذاب تیار کیتے۔

وَيَدْعُ الْاِنْسَانُ بِالشَّرِّ دُعَآءَهٗ بِالْخَيْرِ وَكَانَ الْاِنْسَانُ عَجُوْلًا ⑪

۱۲۔ تے انسان شر کوں وی اُویں سڈیندے جیویں بھلائی کوں سڈیندے تے انسان ایں گال وِچ بہوں تکھا ہے۔

وَجَعَلْنَا الَّيْلَ وَالنَّهَارَ اٰيَتَيْنِ فَمَحَوْنَا اٰيَةَ الَّيْلِ وَجَعَلْنَا اٰيَةَ النَّهَارِ مُبْصِرَةً لِتَبْتَغُوْا فَضْلًا مِّنْ رَّبِّكُمْ وَلِتَعْلَمُوْا عَدَدَ السِّنِيْنَ وَالْحِسَابَ وَكُلَّ

۱۳۔ تے اساں رات تے ڈینہہ کوں ڈو نشان بنائن تے رات دا نشان اساں مٹا ڈِتے تے ڈینہہ دے نشان کوں ڈکھالن والا بنائے تاں

شَیْءٍ فَصَّلْنٰهُ تَفْصِیْلًا ﴿۱۲﴾

جو تساں اپنٹے رب دے فضل کوں گولو تے تاں جو تہاکوں سالیں تے حساب دی گنتری دا پتہ لگ ونجے تے ہر شئے کوں چنگی طراں کھول کے بیان کر ڈتے۔

وَكُلَّ اِنْسَانٍ اَلْزَمْنٰهُ طٰٓئِرَهٗ فِیْ عُنُقِهٖ ؕ وَ نُخْرِجُ لَهٗ یَوْمَ الْقِیٰمَةِ كِتٰبًا یَّلْقٰىهُ مَنْشُوْرًا ﴿۱۳﴾

۱۴۔ تے اساں ہر انسان دی گچی وچ اوندا اعمال نامہ چمباڑ ڈتے ہے تے اساں قیامت دے ڈینہہ اوندے عملیں دی ہک کتاب کھول کے رکھ ڈیسوں۔

اِقْرَاْ كِتٰبَكَ ؕ كَفٰى بِنَفْسِكَ الْیَوْمَ عَلَیْكَ حَسِیْبًا ﴿۱۵﴾

۱۵۔ توں اپنٹا اعمال نامہ پڑھ اَج توں آپ اپنٹے حساب کیتے کافی ہویں۔

مَنِ اهْتَدٰى فَاِنَّمَا یَهْتَدِیْ لِنَفْسِهٖ ۚ وَمَنْ ضَلَّ فَاِنَّمَا یَضِلُّ عَلَیْهَا ؕ وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِّزْرَ اُخْرٰى ؕ وَ مَا كُنَّا مُعَذِّبِیْنَ حَتّٰى نَبْعَثَ رَسُوْلًا ﴿۱۶﴾

۱۶۔ جیرھا ہدایت پیندے اوندا فائدہ محض ہونکوں تھیسی تے جیرھا گمراہ تھیندے اوندا نقصان وی محض ہونکوں تھیسی۔ تے کوئی بار چاونٹ والی کہیں بے دا بار نہیں چیندی تے اساں اصلو کہیں کوں عذاب نسے ڈیندے جے نیں اساں رسول نہ پٹھوں۔

وَ اِذَاۤ اَرَدْنَاۤ اَنْ نُّهْلِكَ قَرْیَةً اَمَرْنَا مُتْرَفِیْهَا فَفَسَقُوْا فِیْهَا فَحَقَّ عَلَیْهَا الْقَوْلُ فَدَمَّرْنٰهَا تَدْمِیْرًا ﴿۱۷﴾

۱۷۔ تے جڈاں اساں کہیں وستی کوں ہلاک کرنٹ دا ارادہ کریندے ہیں اساں اوندے امیرلوکیں کوں حکم ڈیندے ہیں۔ او اوندے وچ نافرمانی کریندن تے ول ساڈی گال انہیں تے پوری تھی ویندی ہے تے اساں انہیں کوں بالکل تباہ کر ڈیندے ہیں۔

وَكَمْ اَهْلَكْنَا مِنَ الْقُرُوْنِ مِنْۢ بَعْدِ نُوْحٍ ؕ وَكَفٰى بِرَبِّكَ بِذُنُوْبِ عِبَادِهٖ خَبِیْرًۢا بَصِیْرًا ﴿۱۸﴾

۱۸۔ تے نوح دے بعد اساں کئی نسلاں ہلاک کر ڈتن تے تیڈا رب اپنٹے بندیں دے گنا ہیں کوں جانٹنٹ تے ڈیکھنٹ وچ کافی ہے۔

مَنْ كَانَ یُرِیْدُ الْعَاجِلَةَ عَجَّلْنَا لَهٗ فِیْهَا مَا نَشَآءُ لِمَنْ

۱۹۔ جیرھا دُنیا چاہندے اساں جیندے واسطے

تُرِيْدُ ثُمَّ جَعَلْنَا لَهٗ جَهَنَّمَ ۚ يَصْلٰهَا مَذْمُوْمًا مَّدْحُوْرًا ﴿۱۹﴾

چاہندے ہیں اونکوں اوندے وچ جو چاہندے ہیں جلدی ڈے ڈیندے ہیں تے پچھیں اوندا ٹکانڑ دوزخ بنڑا ڈیندے ہیں اوندے وچ ذلیل تھی کے تے دھکیج کے ہبسی۔

وَمَنْ اَرَادَ الْاٰخِرَةَ وَسَعٰى لَهَا سَعْيَهَا وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَاُولٰٓئِكَ كَانَ سَعْيُهُمْ مَّشْكُوْرًا ﴿۲۰﴾

۲۰۔ تے جرھا آخرت کوں چاہندے تے اوندے مطابق کوشش کریندے تے او مومن ہے لوک ہن جنہیں دی کوشش دی قدر کیتی ویندی ہے۔

كُلًّا نُّمِدُّ هٰٓؤُلَآءِ وَهٰٓؤُلَآءِ مِنْ عَطَآءِ رَبِّكَ ۭ وَمَا كَانَ عَطَآءُ رَبِّكَ مَحْظُوْرًا ﴿۲۱﴾

۲۱۔ ساریں دی مدد کریندے ہیں اساں انہیں دی وی انہیں وی تیڈے رب دی بخشش تے تیڈے رب دی بخشش کوں ڈوڑھا کا ہے نہیں۔

اُنْظُرْ كَيْفَ فَضَّلْنَا بَعْضَهُمْ عَلٰى بَعْضٍ ۭ وَلَلْاٰخِرَةُ اَكْبَرُ دَرَجٰتٍ وَّاَكْبَرُ تَفْضِيْلًا ﴿۲۲﴾

۲۲۔ توں ڈیکھ اساں کناہیں کوں بنہیں تے کیویں فضیلت ڈتی ہے۔ تے آخرت دی زندگی درجیں وچ وڈی ہے تے فضیلت وچ وی وڈی ہے۔

لَا تَجْعَلْ مَعَ اللّٰهِ اِلٰهًا اٰخَرَ فَتَقْعُدَ مَذْمُوْمًا مَّخْذُوْلًا ﴿۲۳﴾ ع

۲۳۔ اللہ دے نال بیا معبود نہ بنڑا ناں تاں توں ذلیل تھی کے کلہا بیٹھا رہ ویسیں۔

وَقَضٰى رَبُّكَ اَلَّا تَعْبُدُوْٓا اِلَّآ اِيَّاهُ وَبِالْوَالِدَيْنِ اِحْسَانًا ۭ اِمَّا يَبْلُغَنَّ عِنْدَكَ الْكِبَرَ اَحَدُهُمَآ اَوْ كِلٰهُمَا فَلَا تَقُلْ لَّهُمَآ اُفٍّ وَّلَا تَنْهَرْهُمَا وَقُلْ لَّهُمَا قَوْلًا كَرِيْمًا ﴿۲۴﴾

۲۴۔ تے تیڈے رب دا فیصلہ ہے جو صرف تساں ہوندی عبادت کرو تے ماپیو نال چنگا ساوک کرو جے انہیں وچو کہیں ہک کوں یا ڈوناہیں کوں تہاڈے سامنے بڈھیپا آ ونجے توں انہیں کوں اوئی نہ کر نہ انہیں کوں دڑکے ڈے تے انہیں نال نرمی نال گال کر۔

وَاخْفِضْ لَهُمَا جَنَاحَ الذُّلِّ مِنَ الرَّحْمَةِ وَقُلْ رَّبِّ ارْحَمْهُمَا كَمَا رَبَّيٰنِيْ صَغِيْرًا ﴿۲۵﴾

۲۵۔ تے رحمت دے نال انہیں ڈوناہیں کیتے جھک نوائی تے نرمی کر تے دعا منگ اے میڈے رب انہیں ڈوناہیں تے رحم کر جیویں انہیں میکوں چھوٹی عمر وچ پالئے۔

رَبُّكُمْ اَعْلَمُ بِمَا فِيْ نُفُوْسِكُمْ ۭ اِنْ تَكُوْنُوْا صٰلِحِيْنَ فَاِنَّهٗ كَانَ لِلْاَوَّابِيْنَ غَفُوْرًا ﴿۲۶﴾

۲۶۔ تہاڈا رب جانڑدے جو تہاڈے دلیں وچ ہے تساں نیک ہوسو تے بے شک او ول ول تے

بہوں جھکݨ والیں کوں بہوں بخشݨ والا ہے۔

وَاٰتِ ذَا الْقُرْبٰى حَقَّهٗ وَالْمِسْكِيْنَ وَابْنَ السَّبِيْلِ وَلَا تُبَذِّرْ تَبْذِيْرًا ﴿۲۶﴾

۲۷۔ قریبی سکیں کوں انہیں دا حق ڈے تے مسکین کوں تے مسافر کوں وی تے فضول خرچی نہ کر۔

اِنَّ الْمُبَذِّرِيْنَ كَانُوْٓا اِخْوَانَ الشَّيٰطِيْنِ ۭ وَكَانَ الشَّيْطٰنُ لِرَبِّهٖ كَفُوْرًا ﴿۲۷﴾

۲۸۔ بے شک فضول خرچی کرݨ والے شیطانیں دے بھرا ہن تے شیطان اپݨے رب دا بہوں ناشکرا ہے۔

وَاِمَّا تُعْرِضَنَّ عَنْهُمُ ابْتِغَاۗءَ رَحْمَةٍ مِّنْ رَّبِّكَ تَرْجُوْهَا فَقُلْ لَّهُمْ قَوْلًا مَّيْسُوْرًا ﴿۲۸﴾

۲۹۔ تے جے توں اپݨے رب دی رحمت دی امید کریندے ہوئے انہیں کنیں منہ پھریندیں (تے پھیرا) تے گال انہیں نال نرمی نال کر۔

وَلَا تَجْعَلْ يَدَكَ مَغْلُوْلَةً اِلٰى عُنُقِكَ وَلَا تَبْسُطْهَا كُلَّ الْبَسْطِ فَتَقْعُدَ مَلُوْمًا مَّحْسُوْرًا ﴿۲۹﴾

۳۰۔ تے اپݨے ہتھ کوں اپݨی گچی نال نہ بدھ (تے شوم نہ بݨ) تے اپݨے ہتھ کوں نہ سرو کھول ڈے (فضول خرچ نہ بݨ) ناں تاں ملام تھی کے تے تھک کے بہہ ویسیں۔

اِنَّ رَبَّكَ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَّشَاۗءُ وَيَقْدِرُ ۭ اِنَّهٗ كَانَ بِعِبَادِهٖ خَبِيْرًۢا بَصِيْرًا ﴿۳۰﴾ ع

۳۱۔ بے شک تیڈا رب جینڑے کیتے چاہندے رزق کوں ودھا ڈیندے تے گھٹا ڈیندے بے شک او اپݨے بندیں کنیں باخبر تے بہوں ڈیکھݨ والا ہے۔

وَلَا تَقْتُلُوْٓا اَوْلَادَكُمْ خَشْيَةَ اِمْلَاقٍ ۭ نَحْنُ نَرْزُقُهُمْ وَاِيَّاكُمْ ۭ اِنَّ قَتْلَهُمْ كَانَ خِطْاً كَبِيْرًا ﴿۳۱﴾

۳۲۔ تے اپݨی اولاد کوں مُکھ دے ڈر کنیں قتل نہ کر انہیں کوں وی تے تہاکوں وی اساں رزق ڈیندے ہیں۔ بے شک انہیں دا قتل بہوں وڈی غلطی ہے۔

وَلَا تَقْرَبُوا الزِّنٰٓى اِنَّهٗ كَانَ فَاحِشَةً ۭ وَسَاۗءَ سَبِيْلًا ﴿۳۲﴾

۳۳۔ تے زنا دے کولہو نہ ونجو بے شک او بے حیائی تے گندا راہ ہے۔

وَلَا تَقْتُلُوا النَّفْسَ الَّتِيْ حَرَّمَ اللّٰهُ اِلَّا بِالْحَقِّ ۭ وَمَنْ قُتِلَ مَظْلُوْمًا فَقَدْ جَعَلْنَا لِوَلِيِّهٖ سُلْطٰنًا فَلَا يُسْرِفْ فِّي الْقَتْلِ ۭ اِنَّهٗ كَانَ مَنْصُوْرًا ﴿۳۳﴾

۳۴۔ تے جیڑھی جان اللہ حرام کیتی ہے اونکوں حق دے بغیر قتل نہ کرو تے جیڑھا ظلم نال قتل تھیوے تے اساں اوندے وارث کوں اختیار ڈتے

(بدلے دا) قتل وچ زیادتی نہ کرے بے شک اوندی مدد کیتی ویسی ۔

وَ لَا تَقْرَبُوْا مَالَ الْيَتِيْمِ اِلَّا بِالَّتِيْ هِيَ اَحْسَنُ حَتّٰى يَبْلُغَ اَشُدَّهٗ ۠ وَ اَوْفُوْا بِالْعَهْدِ ۚ اِنَّ الْعَهْدَ كَانَ مَسْـُٔوْلًا ۝۳۴

۳۵۔ تے یتیم دے مال دے کولہو نہ ونجو سوائے چنگے طریقے دے جے تیں او جوان نہیں تھی ویندا تے وعدہ پورا کرو۔ بے شک وعدے داپچھا ویسی۔

وَاَوْفُوا الْكَيْلَ اِذَا كِلْتُمْ وَزِنُوْا بِالْقِسْطَاسِ الْمُسْتَقِيْمِ ۚ ذٰلِكَ خَيْرٌ وَّاَحْسَنُ تَاْوِيْلًا ۝۳۵

۳۶۔ تے جیلھے بھرو تے پورا بھر کے ڈیو تے جیلھے تول کے ڈیو تے سدھی ترکڑی نال تول کے ڈیو اے سب کنیں چنگا ہے تے ایندا انجام وی بہوں چنگا ہے ۔

وَ لَا تَقْفُ مَا لَيْسَ لَكَ بِهٖ عِلْمٌ ۚ اِنَّ السَّمْعَ وَالْبَصَرَ وَالْفُؤَادَ كُلُّ اُولٰٓئِكَ كَانَ عَنْهُ مَسْـُٔوْلًا ۝۳۶

۳۷۔ تے جیرھی گال دا تیکوں پتہ نہیں اوندے پچھو نہ پو بے شک کن اکھیں تے دل انہیں ساریں دے متعلق پچھیا ویسی ۔

وَ لَا تَمْشِ فِي الْاَرْضِ مَرَحًا ۚ اِنَّكَ لَنْ تَخْرِقَ الْاَرْضَ وَلَنْ تَبْلُغَ الْجِبَالَ طُوْلًا ۝۳۷

۳۸۔ تے زمین تے اکڑیج کے نہ ٹر بے شک توں ملک دی آخری حد تک اصلو نوصیں پہنچ سگدا تے نہ توں سرداریں دے وڈے مرتبے تک پہنچ سگدیں۔

كُلُّ ذٰلِكَ كَانَ سَيِّئُهٗ عِنْدَ رَبِّكَ مَكْرُوْهًا ۝۳۸

۳۹۔ تے ہر شے دی برائی تیڈے رب دے نزدیک ناپسندیدہ ہے ۔

ذٰلِكَ مِمَّآ اَوْحٰٓى اِلَيْكَ رَبُّكَ مِنَ الْحِكْمَةِ ۗ وَلَا تَجْعَلْ مَعَ اللّٰهِ اِلٰهًا اٰخَرَ فَتُلْقٰى فِيْ جَهَنَّمَ مَلُوْمًا مَّدْحُوْرًا ۝۳۹

۴۰۔ اے اوندا ہک حصہ ہے جو وحی تیڈے رب تیڈو کیتی ہے حکمت نال تے توں اللہ دے نال بیا معبود نہ بنا۔ نہ تے توں دوزخ وچ ملام تے ذلیل تھی کے سٹیا ویسیں ۔

اَفَاَصْفٰىكُمْ رَبُّكُمْ بِالْبَنِيْنَ وَاتَّخَذَ مِنَ الْمَلٰٓئِكَةِ اِنَاثًا ۭ اِنَّكُمْ لَتَقُوْلُوْنَ قَوْلًا عَظِيْمًا ۝۴۰ ع

۴۱۔ کیا تہاڈے رب تہاکوں پتریں کیتے چن گدے تے فرشتیں کوں (اپنڑیاں) چھوہریں بنا گدھنسی بے شک تساں خطرناک گال آہدے پئے ہو

وَلَقَدْ صَرَّفْنَا فِيْ هٰذَا الْقُرْاٰنِ لِيَذَّكَّرُوْا ۭ وَمَا يَزِيْدُهُمْ

۴۲۔ تے اساں ایں قرآن وچ ایں واسطے ولاولا

اِلَّا نُفُوْرًا ﴿۴۱﴾

ہر گال بیان کیتی ہے تاں جو او نصیحت حاصل کرن تے انہیں کوں اے قرآن نفرت وچ ودھیندا پئے۔

قُلْ لَّوْ كَانَ مَعَهٗۤ اٰلِهَةٌ كَمَا يَقُوْلُوْنَ اِذًا لَّابْتَغَوْا اِلٰى ذِى الْعَرْشِ سَبِيْلًا ﴿۴۲﴾

۴۳۔ توں آکھ جے اوندے نال بے خدا ہوندے جیویں او آہدن تے او انہیں خدائیں دی مدد نال ضرور رستہ گول گھنن ہا۔

سُبْحٰنَهٗ وَتَعٰلٰى عَمَّا يَقُوْلُوْنَ عُلُوًّا كَبِيْرًا ﴿۴۳﴾

۴۴۔ او پاک اوندی اُچی شان تے جو او آہدن اوں کنیں بہوں وڈا ہے۔

تُسَبِّحُ لَهُ السَّمٰوٰتُ السَّبْعُ وَالْاَرْضُ وَمَنْ فِيْهِنَّ ۚ وَاِنْ مِّنْ شَیْءٍ اِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهٖ وَلٰكِنْ لَّا تَفْقَهُوْنَ تَسْبِيْحَهُمْ ۚ اِنَّهٗ كَانَ حَلِيْمًا غَفُوْرًا ﴿۴۴﴾

۴۵۔ ست آسمان تے زمین تے جو انہیں دے وچ او خدا دی تسبیح کریندن تے ہر شئے محض اوندی تعریف نال اوندی تسبیح پئی کریندی ہے تے اصل تہا کوں انہیں دی تسبیح سمجھ نہیں آندی بے شک او کاوڑ پیونٹ والا تے بہوں بخشش والا ہے

وَاِذَا قَرَاْتَ الْقُرْاٰنَ جَعَلْنَا بَيْنَكَ وَبَيْنَ الَّذِيْنَ لَا يُؤْمِنُوْنَ بِالْاٰخِرَةِ حِجَابًا مَّسْتُوْرًا ﴿۴۵﴾

۴۶۔ تے جیلھے توں قرآن پڑھدیں اساں تیڈے تے آخرت دے منکریں وچ ہک ڈکیا ہوا پردہ پیدا کر ڈیندے ہیں۔

وَّجَعَلْنَا عَلٰى قُلُوْبِهِمْ اَكِنَّةً اَنْ يَّفْقَهُوْهُ وَفِیْۤ اٰذَانِهِمْ وَقْرًا ۚ وَاِذَا ذَكَرْتَ رَبَّكَ فِى الْقُرْاٰنِ وَحْدَهٗ وَلَّوْا عَلٰۤى اَدْبَارِهِمْ نُفُوْرًا ﴿۴۶﴾

۴۷۔ تے اساں انہیں دے دلیں تے پردے سٹ ڈیندے ہیں تاں او سمجھن نال ستے انہیں دے کنیں وچ پوڑ سٹ ڈیندے ہیں تے جیلھے توں قرآن وچ اپنے رب کوں ہِک یاد کریندیں او اپنی کنڈ پھیر کے نفرت نال ٹُر ویندن۔

نَحْنُ اَعْلَمُ بِمَا يَسْتَمِعُوْنَ بِهٖۤ اِذْ يَسْتَمِعُوْنَ اِلَيْكَ وَاِذْ هُمْ نَجْوٰۤى اِذْ يَقُوْلُ الظّٰلِمُوْنَ اِنْ تَتَّبِعُوْنَ اِلَّا رَجُلًا مَّسْحُوْرًا ﴿۴۷﴾

۴۸۔ تے جڈاں او تیڈی گال کوں سُندے پئے ہوندن تے جہہ واسطے او سُندن اساں او جاݨدے ہیں۔ تے جیلھے او مِک کے مشورے کریندن تے

جیرھے ویلے ظالم آکھدن جو تساں ہک اینجھے بندے دی پیروی کریندے ہو جیندے اتے جادو تھیا ہویا ہے اے گال وی جاندے ہن۔

اُنْظُرْ كَيْفَ ضَرَبُوْا لَكَ الْاَمْثَالَ فَضَلُّوْا فَلَا يَسْتَطِيْعُوْنَ سَبِيْلًا ۝٤٨

۴۹۔ ڈیکھ انہیں تیڈے متعلق کینجھاں گالہیں بنائن جیندے نال او گمراہ تھی گئین انہیں کوں کوئی راہ لبھدا نہیں۔

وَقَالُوْٓا ءَاِذَا كُنَّا عِظَامًا وَّرُفَاتًا ءَاِنَّا لَمَبْعُوْثُوْنَ خَلْقًا جَدِيْدًا ۝٤٩

۵۰۔ تے انہیں آکھئے کیا اساں جڈاں ہڈیاں تے چورا تھی ویسوں کیا پچھیں اساں نویں مخلوق تھی کے ولا اٹھائے ویسوں۔

قُلْ كُوْنُوْا حِجَارَةً اَوْ حَدِيْدًا ۝٥٠

۵۱۔ توں آکھ بھانویں تھی ونجو تساں پتھر یا لوہا۔

اَوْ خَلْقًا مِّمَّا يَكْبُرُ فِيْ صُدُوْرِكُمْ ۚ فَسَيَقُوْلُوْنَ مَنْ يُّعِيْدُنَا ؕ قُلِ الَّذِيْ فَطَرَكُمْ اَوَّلَ مَرَّةٍ ۚ فَسَيُنْغِضُوْنَ اِلَيْكَ رُءُوْسَهُمْ وَيَقُوْلُوْنَ مَتٰى هُوَ ؕ قُلْ عَسٰٓى اَنْ يَّكُوْنَ قَرِيْبًا ۝٥١

۵۲۔ یا ایں کنیں دی جیرھی تہاڈے دلیں وچ سخت مخلوق (ول وی اٹھائے ویسو) تے او آکھسن ساکوں ڈوجھی دفعہ کون جیندا کریسی۔ توں آکھ جیں تہاکوں پہلی دفعہ پیدا کیتا ہا تے او تیڈو ڈیکھ کے سرہلیسن تے آکھسن اے کڈاں تھیسی توں آکھ اے بہوں جلدی وی تھی سگدے۔

يَوْمَ يَدْعُوْكُمْ فَتَسْتَجِيْبُوْنَ بِحَمْدِهٖ وَتَظُنُّوْنَ اِنْ لَّبِثْتُمْ اِلَّا قَلِيْلًا ۝٥٢

۵۳۔ جڈاں تہاکوں سڈیسی تے تساں اوندی حمد نال جواب ڈیسو تے تساں خیال کریسو جو دُنیا وچ بہوں تھوڑا وقت رہیے ہاوے۔

وَقُلْ لِّعِبَادِيْ يَقُوْلُوا الَّتِيْ هِيَ اَحْسَنُ ؕ اِنَّ الشَّيْطٰنَ يَنْزَغُ بَيْنَهُمْ ؕ اِنَّ الشَّيْطٰنَ كَانَ لِلْاِنْسَانِ عَدُوًّا مُّبِيْنًا ۝٥٣

۵۴۔ تے توں میڈے بندیں کوں آکھ گال اوہا کرن جیرھی چنگی ہووے۔ بے شک شیطان انسان دا کھُلا کھُلا دشمن۔

رَبُّكُمْ اَعْلَمُ بِكُمْ ؕ اِنْ يَّشَاْ يَرْحَمْكُمْ اَوْ اِنْ يَّشَاْ يُعَذِّبْكُمْ ؕ وَمَآ اَرْسَلْنٰكَ عَلَيْهِمْ وَكِيْلًا ۝٥٤

۵۵۔ تہاڈا رب تہاکوں بہوں جاندے جے او چاہے تے تہاڈے اُتے رحم کرے یا او چاہے تے عذاب ڈیوے تے اساں تیکوں انہیں تے

ذمہ دار نہیں بنایا۔

وَ رَبُّكَ اَعْلَمُ بِمَنْ فِي السَّمٰوٰتِ وَ الْاَرْضِ ۭ وَ لَقَدْ فَضَّلْنَا بَعْضَ النَّبِيّٖنَ عَلٰي بَعْضٍ وَّ اٰتَيْنَا دَاوٗدَ زَبُوْرًا ۝۵۵

۵۶۔ تے تیڈا رب جانڑدے جو کجھ آسمانیں تے زمین وچ ہے۔ تے اساں کجھ نبیّیں دے مرتبے کوں کجھ کنیں ودھائے تے اساں داؤد کوں زبور ڈتی ہے۔

قُلِ ادْعُوا الَّذِيْنَ زَعَمْتُمْ مِّنْ دُوْنِهٖ فَلَا يَمْلِكُوْنَ كَشْفَ الضُّرِّ عَنْكُمْ وَلَا تَحْوِيْلًا ۝۵۶

۵۷۔ توں آکھ جنہیں دے متعلق تہاڈا اے خیال جو او اوندے علاوہ خدا ہن تے انہیں کوں سڈو تے او تساں کنیں نہ ڈکھ دور کر سگدن تے نہ بدلنڑ دا انہیں کوں اختیار۔

اُولٰۗىِٕكَ الَّذِيْنَ يَدْعُوْنَ يَبْتَغُوْنَ اِلٰى رَبِّهِمُ الْوَسِـيْلَةَ اَيُّهُمْ اَقْرَبُ وَيَرْجُوْنَ رَحْمَتَهٗ وَيَخَافُوْنَ عَذَابَهٗ ۭ اِنَّ عَذَابَ رَبِّكَ كَانَ مَحْذُوْرًا ۝۵۷

۵۸۔ او لوک جنیکوں او سڈیندن او وی اپنے رب دو ونجنڑ دا وسیلہ گولیندن جو کون اللہ دے زیادہ کولہو ہے تے او اوندی رحمت دی امید رکھیندن تے اوندے عذاب کنیں ڈردن بے شک تیڈے رب دا عذاب ڈراکلا ہے۔

وَاِنْ مِّنْ قَرْيَةٍ اِلَّا نَحْنُ مُهْلِكُوْهَا قَبْلَ يَوْمِ الْقِيٰمَةِ اَوْ مُعَذِّبُوْهَا عَذَابًا شَدِيْدًا ۭ كَانَ ذٰلِكَ فِي الْكِتٰبِ مَسْطُوْرًا ۝۵۸

۵۹۔ تے قیامت دے ڈینہہ کنیں پہلے کوئی اینجھی وستی نہیں جنیکوں ہلاک نہ کروں یا ڈاڈھا سخت عذاب نہ ڈیوں۔ اے گال کتاب وچ لکھی گئی ہے۔

وَمَا مَنَعَنَآ اَنْ نُّرْسِلَ بِالْاٰيٰتِ اِلَّآ اَنْ كَذَّبَ بِهَا الْاَوَّلُوْنَ ۭ وَاٰتَيْنَا ثَمُوْدَ النَّاقَةَ مُبْصِرَةً فَظَلَمُوْا بِهَا ۭ وَمَا نُرْسِلُ بِالْاٰيٰتِ اِلَّا تَخْوِيْفًا ۝۵۹

۶۰۔ ساکوں نشان پٹھنڑ وچ کوئی گال نہیں روک سگدی سوائے ایندے جو پہلے لوکیں وی انیکوں جھٹلایا ہا تے اساں ثمود کوں ڈاچی دا روشن نشان ڈتا ہا تے انہیں اوندے نال وی ظلم کیتا تے اساں نشان محض ڈراونڑ کیتے پٹھیندے ہیں۔

وَاِذْ قُلْنَا لَكَ اِنَّ رَبَّكَ اَحَاطَ بِالنَّاسِ ۭ وَمَا جَعَلْنَا

۶۱۔ تے جڈاں اساں تیکوں آکھیا ہا بے شک

الرُّءْيَا الَّتِيْٓ اَرَيْنٰكَ اِلَّا فِتْنَةً لِّلنَّاسِ وَالشَّجَرَةَ الْمَلْعُوْنَةَ فِي الْقُرْاٰنِ ۭ وَنُخَوِّفُهُمْ ۙ فَمَا يَزِيْدُهُمْ اِلَّا طُغْيَانًا كَبِيْرًا ۝۶۰

تیڈے رب لوکیں کوں ہلاک کرݨ دا فیصلہ کر گھدے تے جیڑھی خواب اساں تیکوں ݙکھائی ہائی تے ملعون درخت جیڑھا قرآن وِچ ہے انہیں کوں اساں لوکیں کیتے امتحان دا ذریعہ بݨایا ہا تے اساں انہیں کوں ݙریندے رہندے ہیں ساݙے ݙراوݨ انہیں کوں وݙی منہ زوری وِچ ودھا ݙتا۔

وَاِذْ قُلْنَا لِلْمَلٰۗىِٕكَةِ اسْجُدُوْا لِاٰدَمَ فَسَجَدُوْٓا اِلَّآ اِبْلِيْسَ ۭ قَالَ ءَاَسْجُدُ لِمَنْ خَلَقْتَ طِيْنًا ۝۶۱

۶۱۔ تے جݙاں اساں فرشتیں کوں آکھیا ہا جو آدم دے نال رَل کے سجدہ کرو انہیں ساریں سجدہ کیتے سوائے ابلیس دے اوں آکھئے کیا میں اونکوں سجدہ کراں جینکوں تیں چکڑ کنیں پیدا کیتے۔

قَالَ اَرَءَيْتَكَ هٰذَا الَّذِيْ كَرَّمْتَ عَلَيَّ ۡ لَىِٕنْ اَخَّرْتَنِ اِلٰى يَوْمِ الْقِيٰمَةِ لَاَحْتَنِكَنَّ ذُرِّيَّتَهٗٓ اِلَّا قَلِيْلًا ۝۶۲

۶۲۔ ݙس تے سہی کیا اے ایہو ہے جینکوں تیں میݙے اُتے عزت ݙتی ہے۔ جے توں میکوں قیامت دے ݙینہہ تیں ڈھیل ݙیویں ہا تے سوائے تھوڑیں دے ہیں انہیں دی ساری اولاد کوں قابو کر گھنساں۔

قَالَ اذْهَبْ فَمَنْ تَبِعَكَ مِنْهُمْ فَاِنَّ جَهَنَّمَ جَزَاۗؤُكُمْ جَزَاۗءً مَّوْفُوْرًا ۝۶۳

۶۳۔ اوں آکھئے توں ونڄ جیڑھا انہیں وِچوں تیݙے پچھوں ٹُرسی بے شک تہاݙا بدلہ دوزخ تے او پورا پورا بدلہ ہے۔

وَاسْتَفْزِزْ مَنِ اسْتَطَعْتَ مِنْهُمْ بِصَوْتِكَ وَاَجْلِبْ عَلَيْهِمْ بِخَيْلِكَ وَرَجِلِكَ وَشَارِكْهُمْ فِي الْاَمْوَالِ وَالْاَوْلَادِ وَعِدْهُمْ ۭ وَمَا يَعِدُهُمُ الشَّيْطٰنُ اِلَّا غُرُوْرًا ۝۶۴

۶۴۔ انہیں وِچوں جیندے اتے تیݙا وس لگے توں دوکھا ݙے کے سݙ تے اپݨے سوار تے پیدل لوکیں کوں میڑھ گھن ونڄ تے انہیں کوں مالیں تے اولادیں وِچ حصہ دار بݨا تے انہیں نال کُوڑے وعدے کر۔ تے شیطان دے انہیں نال سارے وعدے ہن کُوڑے۔

اِنَّ عِبَادِيْ لَيْسَ لَكَ عَلَيْهِمْ سُلْطٰنٌ ۭ وَكَفٰى بِرَبِّكَ وَكِيْلًا ۝۶۵

۶۵۔ بے شک میݙے بندیں تے توں ݙاڈھا نوصیں تھی سگدا تیݙا رب کافی کارساز ہے۔

رَبُّكُمُ الَّذِي يُزْجِي لَكُمُ الْفُلْكَ فِي الْبَحْرِ لِتَبْتَغُوا مِن فَضْلِهِ ۚ إِنَّهُ كَانَ بِكُمْ رَحِيمًا ﴿٦٦﴾

۶۷۔ تہاڈا رب او ہے جیرھا تہاڈے واسطے سمندر وچ بیڑیں کوں چلیندے تاں جو تساں اوندا فضل گولو بے شک او تہاڈے اتے ول ول رحم کرݨ والا ہے۔

وَإِذَا مَسَّكُمُ الضُّرُّ فِي الْبَحْرِ ضَلَّ مَن تَدْعُونَ إِلَّا إِيَّاهُ ۖ فَلَمَّا نَجَّاكُمْ إِلَى الْبَرِّ أَعْرَضْتُمْ ۚ وَكَانَ الْإِنسَانُ كَفُورًا ﴿٦٧﴾

۶۸۔ تے جے سمندر وچ تہاکوں کوئی ڈکھ پہنچے خدا دے سوا تساں جیکوں سڈیسو تے جڈاں او تہاکوں بچا کے زمین تے گھن اندے تساں منہ پھیر گھندے ہو تے انسان بہوں ناشکرا ہے۔

أَفَأَمِنتُمْ أَن يَخْسِفَ بِكُمْ جَانِبَ الْبَرِّ أَوْ يُرْسِلَ عَلَيْكُمْ حَاصِبًا ثُمَّ لَا تَجِدُوا لَكُمْ وَكِيلًا ﴿٦٨﴾

۶۹۔ کیا تساں ایں گال کنیں امن وچ آگئیو جو او تہاکوں بھوئیں دی کندھی وچ پور ڈیوے یا تہاڈے اتے ننکے ننکے پتھر وسا وسے ول تہاکوں کوئی کارساز نہ ملے۔

أَمْ أَمِنتُمْ أَن يُعِيدَكُمْ فِيهِ تَارَةً أُخْرَىٰ فَيُرْسِلَ عَلَيْكُمْ قَاصِفًا مِّنَ الرِّيحِ فَيُغْرِقَكُم بِمَا كَفَرْتُمْ ۙ ثُمَّ لَا تَجِدُوا لَكُمْ عَلَيْنَا بِهِ تَبِيعًا ﴿٦٩﴾

۷۰۔ کیا تساں ایں گال کنیں امن وچ آگئے ہو جو تہاکوں ڈوجھی دفعہ سمندر وچ گھن آوے تے تہاڈے اتے تکھی اندھاری گھولے تے تہاکوں تہاڈے انکار دی وجہ کنیں غرق کر ڈیوے۔ ول تہاکوں ایں عذاب کنیں بچݨ کیتے ساڈے خلاف کوئی امدادی نہ ملسی۔

وَلَقَدْ كَرَّمْنَا بَنِي آدَمَ وَحَمَلْنَاهُمْ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ وَرَزَقْنَاهُم مِّنَ الطَّيِّبَاتِ وَفَضَّلْنَاهُمْ عَلَىٰ كَثِيرٍ مِّمَّنْ خَلَقْنَا تَفْضِيلًا ﴿٧٠﴾

۷۱۔ تے بے شک اساں آدم دی اولاد کوں بہوں عزت ڈتی ہے۔ اساں زمین تے سمندر وچ انہیں کیتے سواری بݨائی ہے۔ اساں پاک شئیں دا انہیں کوں رزق ڈتے تے جیرھی مخلوق اساں بݨائی ہے اساں انہیں کوں اوندے اتے فضیلت ڈتی ہے۔

يَوْمَ نَدْعُو كُلَّ أُنَاسٍ بِإِمَامِهِمْ ۖ فَمَنْ أُوتِيَ كِتَابَهُ بِيَمِينِهِ فَأُولَٰئِكَ يَقْرَءُونَ كِتَابَهُمْ وَلَا يُظْلَمُونَ فَتِيلًا ﴿٧١﴾

۷۲۔ تے جیرھے ڈینہہ اساں ہر ٹولے کوں انہیں دے امام نال سڈیسوں تے جنہیں کوں سجے ہتھ وچ اعمال نامہ ڈتا ویسی او اپݨے اعمال نامے کو پڑھسن تے انہیں تے ذرہ وی ظلم نہ کیتا ویسی۔

وَمَنْ كَانَ فِيْ هٰذِهٖٓ اَعْمٰى فَهُوَ فِي الْاٰخِرَةِ اَعْمٰى وَاَضَلُّ سَبِيْلًا ﴿۷۲﴾

۷۲۔ تے جیرھا ایں جہان وچ اندھا ہے او آخرت وچ وی اندھا رہسی تے سدھی راہ کنیں بہوں پریں تھی ویسی ۔

وَاِنْ كَادُوْا لَيَفْتِنُوْنَكَ عَنِ الَّذِيْٓ اَوْحَيْنَآ اِلَيْكَ لِتَفْتَرِيَ عَلَيْنَا غَيْرَهٗ ۖ وَاِذًا لَّاتَّخَذُوْكَ خَلِيْلًا ﴿۷۳﴾

۷۴۔ انہیں دے وس وچ ہووے ہا تے او تیکوں اوندی وجہ نال جیرھی اساں تیڈو وحی کیتی ہے بہوں تکلیف ڈیون ہا تاں جو توں ایندے علاوہ بیا کلام گھڑ کے پیش کر ڈیویں تے ول او تیکوں سنگتی بنا گھنن ہا۔

وَلَوْلَآ اَنْ ثَبَّتْنٰكَ لَقَدْ كِدْتَّ تَرْكَنُ اِلَيْهِمْ شَيْـًٔا قَلِيْلًا ﴿۷۴﴾

۷۵۔ تے جے اساں تیڈے دل کوں مضبوط نہ کروں ہا تے تھوڑا جیہاں توں انہیں دی گالہیں وچ آ ونجیں ہا۔

اِذًا لَّاَذَقْنٰكَ ضِعْفَ الْحَيٰوةِ وَضِعْفَ الْمَمَاتِ ثُمَّ لَا تَجِدُ لَكَ عَلَيْنَا نَصِيْرًا ﴿۷۵﴾

۷۶۔ ول اساں تیکوں زندگی دا وی تے موت دا وی وڈا عذاب چکھاؤں ہا ول ساڈے خلاف تیکوں کوئی امدادی نہ ملے ہا۔

وَاِنْ كَادُوْا لَيَسْتَفِزُّوْنَكَ مِنَ الْاَرْضِ لِيُخْرِجُوْكَ مِنْهَا وَاِذًا لَّا يَلْبَثُوْنَ خِلٰفَكَ اِلَّا قَلِيْلًا ﴿۷۶﴾

۷۷۔ تے بے شک او تیکوں ایں ملک کنیں کڈھن دے مختلف منصوبے بݨیندے رہ ویندن تاں جو تیکوں ڈرا کے ملک کنیں باہر کڈھ چھوڑن تے جے ایویں تھیا تے او وی تیڈے بعد بہوں گھٹ وقت رہسن ۔

سُنَّةَ مَنْ قَدْ اَرْسَلْنَا قَبْلَكَ مِنْ رُّسُلِنَا وَلَا تَجِدُ لِسُنَّتِنَا تَحْوِيْلًا ﴿۷۷﴾

ع ۸

۷۸۔ اے سلوک اویں ہوسی جیویں تیں کنیں پہلے رسولیں دے نال ہا تے توں ساڈے (عمل) وچ تبدیلی نہ پیسیں ۔

اَقِمِ الصَّلٰوةَ لِدُلُوْكِ الشَّمْسِ اِلٰى غَسَقِ الَّيْلِ وَقُرْاٰنَ الْفَجْرِ ۭ اِنَّ قُرْاٰنَ الْفَجْرِ كَانَ مَشْهُوْدًا ﴿۷۸﴾

۷۹۔ تے توں نماز پڑھ سجھ ڈھلݨ کنیں گھن کے رات دے ڈاڈھے اندھارے تئیں تے فجر کوں قرآن پڑھیا کر بے شک فجر کوں قرآن پڑھݨ آلے تیں فرشتے لہندن۔

وَمِنَ الَّيْلِ فَتَهَجَّدْ بِهٖ نَافِلَةً لَّكَ ڰ عَسٰٓى اَنْ يَّبْعَثَكَ

۸۰۔ تے رات کوں تہجد پڑھ اے تیڈی ودھ

رَبُّكَ مَقَامًا مَّحْمُوْدًا ﴿۷۹﴾

عبادت ایندے نال تیڈا رب تیکوں تعریف والے مرتبے تے پُچا ڈیسی ۔

وَ قُلْ رَّبِّ اَدْخِلْنِیْ مُدْخَلَ صِدْقٍ وَّ اَخْرِجْنِیْ مُخْرَجَ صِدْقٍ وَّ اجْعَلْ لِّیْ مِنْ لَّدُنْكَ سُلْطٰنًا نَّصِیْرًا ﴿۸۰﴾

۸۱ ۔ توں آکھ اے میڈے رب توں میکوں سچے طریقے نال داخل کر تے سچے طریقے نال کڈھ تے میڈے کیتے اپنے ولو کوئی امدادی تے گواہ بنا ۔

وَ قُلْ جَآءَ الْحَقُّ وَ زَهَقَ الْبَاطِلُ ؕ اِنَّ الْبَاطِلَ كَانَ زَهُوْقًا ﴿۸۱﴾

۸۲ ۔ تے توں آکھ حق آگئے تے کوڑ بھج گئے بے شک کوڑ بھجن والا ہے ۔

وَ نُنَزِّلُ مِنَ الْقُرْاٰنِ مَا هُوَ شِفَآءٌ وَّ رَحْمَةٌ لِّلْمُؤْمِنِیْنَ ۙ وَ لَا یَزِیْدُ الظّٰلِمِیْنَ اِلَّا خَسَارًا ﴿۸۲﴾

۸۳ ۔ تے اساں قرآن لہندے پئے ہیں جیندے وچ شفا تے مومنیں کیتے رحمت تے ظالمیں کوں محض گھاٹے وچ ودھیندے ۔

وَ اِذَاۤ اَنْعَمْنَا عَلَى الْاِنْسَانِ اَعْرَضَ وَ نَاٰ بِجَانِبِهٖ ۚ وَ اِذَا مَسَّهُ الشَّرُّ كَانَ یَـُٔوْسًا ﴿۸۳﴾

۸۴ ۔ تے جیرھے ویلے اساں انسان تے انعام کریندے ہیں تے او منہ پھیر گھندے تے پسیواں تھی ہندے تے جداں اونکوں ڈکھ پہنچے او نا امید تھی ویندے

قُلْ كُلٌّ یَّعْمَلُ عَلٰى شَاكِلَتِهٖ ؕ فَرَبُّكُمْ اَعْلَمُ بِمَنْ هُوَ اَهْدٰى سَبِیْلًا ﴿۸۴﴾

۸۵ ۔ توں آکھ ہر کوئی اپنے اپنے طریقے نال کم کریندے تے تہاڈا رب بہوں جاندے جو کون سدھے رستے تے ہے ۔

ع ۹

وَ یَسْـَٔلُوْنَكَ عَنِ الرُّوْحِ ؕ قُلِ الرُّوْحُ مِنْ اَمْرِ رَبِّیْ وَ مَاۤ اُوْتِیْتُمْ مِّنَ الْعِلْمِ اِلَّا قَلِیْلًا ﴿۸۵﴾

۸۶ ۔ او تیں کنیں روح دے متعلق پچھدن توں آکھ روح میڈے رب دے حکم نال تے تہاکوں محض تھوڑا جیہاں علم ڈتا گئے ۔

وَ لَئِنْ شِئْنَا لَنَذْهَبَنَّ بِالَّذِیْۤ اَوْحَیْنَاۤ اِلَیْكَ ثُمَّ لَا تَجِدُ لَكَ بِهٖ عَلَیْنَا وَكِیْلًا ﴿۸۶﴾

۸۷ ۔ تے جے اساں چاہوں تے جو اساں وحی کیتی ہے او ضرور چا گھنوں تے ول ساڈے خلاف تیکوں کارساز نہ لبھسی ۔

اِلَّا رَحْمَةً مِّنْ رَّبِّكَ ؕ اِنَّ فَضْلَهٗ كَانَ عَلَیْكَ كَبِیْرًا ﴿۸۷﴾

۸۸ ۔ سوائے تیڈے رب دی رحمت دے بے شک اوندا فضل تیڈے اُتے بہوں وڈا ہے ۔

قُلْ لَّئِنِ اجْتَمَعَتِ الْاِنْسُ وَ الْجِنُّ عَلٰۤى اَنْ یَّاْتُوْا بِمِثْلِ هٰذَا الْقُرْاٰنِ لَا یَاْتُوْنَ بِمِثْلِهٖ وَ لَوْ كَانَ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ

۸۹ ۔ توں آکھ سارے انسان تے جن ایں قرآن جیہاں کلام گھن آون کیتے کٹھے رل ونجن ول وی او ایں

ظَهِيْرًا ﴿۸۹﴾

قرآن جیہاں کلام نہیں آن سگدے بھانویں او
ہک ڈوجھے دے امدادی کیوں نہ بݨ ونجن ۔

وَلَقَدْ صَرَّفْنَا لِلنَّاسِ فِيْ هٰذَا الْقُرْاٰنِ مِنْ كُلِّ مَثَلٍ فَاَبٰۤى اَكْثَرُ النَّاسِ اِلَّا كُفُوْرًا ﴿۹۰﴾

۹۰. تے اساں ایں قرآن وچ لوکیں کیتے ہر گال
کئی طریقیں نال بیان کر ڈتی ہے ول وی اکثر لوکیں
کفر دے نال انکار کر ڈتے ۔

وَقَالُوْا لَنْ نُّؤْمِنَ لَكَ حَتّٰى تَفْجُرَ لَنَا مِنَ الْاَرْضِ يَنْۢبُوْعًا ﴿۹۱﴾

۹۱. تے انہیں آکھیے اساں تیکوں اصلو نہ منیسوں
جے تیں توں ساڈے کیتے زمین وچوں چشمہ نہ کڈھیں ۔

اَوْ تَكُوْنَ لَكَ جَنَّةٌ مِّنْ نَّخِيْلٍ وَّعِنَبٍ فَتُفَجِّرَ الْاَنْهٰرَ خِلٰلَهَا تَفْجِيْرًا ﴿۹۲﴾

۹۲. یا تیڈا کوئی کھجوریں یا انگوریں دا باغ ہووے
تے اوندے وچ نہراں وہا ڈے ۔

اَوْ تُسْقِطَ السَّمَآءَ كَمَا زَعَمْتَ عَلَيْنَا كِسَفًا اَوْ تَاْتِيَ بِاللّٰهِ وَالْمَلٰٓئِكَةِ قَبِيْلًا ﴿۹۳﴾

۹۳. یا جیویں تیڈا خیال توں ساڈے اُتے آسمان
دے ٹکڑے سٹ یا اللہ دے فرشتیں کوں ساڈے
سامنے گھن آ ۔

اَوْ يَكُوْنَ لَكَ بَيْتٌ مِّنْ زُخْرُفٍ اَوْ تَرْقٰى فِي السَّمَآءِ ۗ وَلَنْ نُّؤْمِنَ لِرُقِيِّكَ حَتّٰى تُنَزِّلَ عَلَيْنَا كِتٰبًا نَّقْرَؤُهٗ ۗ قُلْ سُبْحَانَ رَبِّيْ هَلْ كُنْتُ اِلَّا بَشَرًا رَّسُوْلًا ﴿۹۴﴾ ع

۹۴. یا تیڈا سونے دا گھر ہووے یا توں آسمان تے
چڑھ ونجیں ۔ اساں تیڈے آسمان تے چڑھݨ کوں
وی نہ منیسوں جے تیں ساڈو کتاب نہ لہا آویں
جنیکوں اساں پڑھوں ۔ توں آکھ میڈا رب پاک
ہیں محض ہک بشر رسول ہاں ۔

وَمَا مَنَعَ النَّاسَ اَنْ يُّؤْمِنُوْۤا اِذْ جَآءَهُمُ الْهُدٰۤى اِلَّاۤ اَنْ قَالُوْۤا اَبَعَثَ اللّٰهُ بَشَرًا رَّسُوْلًا ﴿۹۵﴾

۹۵. تے جڈاں لوکیں دو ہدایت آندی ہے او سلے
آکھ کے اونکوں نہیں منیندے جو کیا اللہ سئیں بشر
کوں رسول بݨا کے بھیجیس ۔

قُلْ لَّوْ كَانَ فِي الْاَرْضِ مَلٰٓئِكَةٌ يَّمْشُوْنَ مُطْمَئِنِّيْنَ لَنَزَّلْنَا عَلَيْهِمْ مِّنَ السَّمَآءِ مَلَكًا رَّسُوْلًا ﴿۹۶﴾

۹۶. توں آکھ جے زمین وچ فرشتے آرام نال
ودے ہوون ہا تے ول اساں انہیں تے آسمان
کنیں فرشتہ رسول بھیجوں ہا ۔

قُلْ كَفٰى بِاللّٰهِ شَهِيْدًۢا بَيْنِيْ وَبَيْنَكُمْ ۗ اِنَّهٗ كَانَ بِعِبَادِهٖ خَبِيْرًۢا بَصِيْرًا ﴿۹۷﴾

۹۷. توں آکھ میڈے تے تہاڈے درمیان اللہ
کافی گواہ ہے شک او اپنے بندیں کوں جاݨݨ والا
تے ڈیکھݨ والا ہے ۔

وَمَنْ يَّهْدِ اللّٰهُ فَهُوَ الْمُهْتَدِ ۚ وَمَنْ يُّضْلِلْ فَلَنْ تَجِدَ لَهُمْ اَوْلِيَآءَ مِنْ دُوْنِهٖ ۭ وَنَحْشُرُهُمْ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ عَلٰي وُجُوْهِهِمْ عُمْيًا وَّبُكْمًا وَّصُمًّا ۭ مَاْوٰىهُمْ جَهَنَّمُ ۭ كُلَّمَا خَبَتْ زِدْنٰهُمْ سَعِيْرًا ﴿۹۷﴾

۹۸۔ تے جنیکوں اللہ ہدایت ڈیوے اوہو ہدایت تے ہے تے جنیکوں گمراہ کرے تو انہیں کیتے اوندے سوا کوئی امدادی نہ پیسیں تے قیامت دے ڈینہہ اساں انہیں کوں انہیں دی نیتیں دے مطابق اندھے تے گونگے تے بوڑے بنا کے جمع کریسوں انہیں دا ٹکانہ دوزخ تے جڈاں او ٹھڈی تھیسی اونکوں ولا بھڑکا ڈیسوں ۔

ذٰلِكَ جَزَاۗؤُهُمْ بِاَنَّهُمْ كَفَرُوْا بِاٰيٰتِنَا وَقَالُوْٓا ءَاِذَا كُنَّا عِظَامًا وَّرُفَاتًا ءَاِنَّا لَمَبْعُوْثُوْنَ خَلْقًا جَدِيْدًا ﴿۹۸﴾

۹۹۔ اے انہیں دا بدلہ ات گالہوں ہے جو انہیں ساڈے نشانیں دا انکار کیتے تے انہیں آکھئے جڈاں اساں ہڈیاں بن کے چورا چورا تھی ویسوں کیا ول اساں نویں مخلوق بنا کے اٹھلیسوں۔

اَوَلَمْ يَرَوْا اَنَّ اللّٰهَ الَّذِيْ خَلَقَ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضَ قَادِرٌ عَلٰٓي اَنْ يَّخْلُقَ مِثْلَهُمْ وَجَعَلَ لَهُمْ اَجَلًا لَّا رَيْبَ فِيْهِ ۭ فَاَبَى الظّٰلِمُوْنَ اِلَّا كُفُوْرًا ﴿۹۹﴾

۱۰۰۔ کیا او ڈیہدے نہیں بے شک اللہ سئیں جئیں آسمان تے زمین کوں پیدا کیتے ایں گال تے قادر جو انہیں جہیں بی مخلوق پیدا کرے تے ایندے وچ کوئی شک نہیں جو ایندے کیتے ہک معیاد مقرر تے ظالمیں کفر نال محض انکار کر ڈتے ۔

قُلْ لَّوْ اَنْتُمْ تَمْلِكُوْنَ خَزَاۗىِٕنَ رَحْمَةِ رَبِّيْٓ اِذًا لَّاَمْسَكْتُمْ خَشْيَةَ الْاِنْفَاقِ ۭ وَكَانَ الْاِنْسَانُ قَتُوْرًا ﴿۱۰۰﴾

۱۰۱۔ توں آکھ جے تساں میڈے رب دی رحمت دے خزانیں دے مالک ہوو ہا تے ول وی تساں خرچ تھی ونجن دے ڈر کنیں روک گھنو ہا تے انسان شوم ۔

وَلَقَدْ اٰتَيْنَا مُوْسٰي تِسْعَ اٰيٰتٍۢ بَيِّنٰتٍ فَسْــــَٔلْ بَنِيْٓ اِسْرَاۗءِيْلَ اِذْ جَاۗءَهُمْ فَقَالَ لَهٗ فِرْعَوْنُ اِنِّىْ لَاَظُنُّكَ يٰمُوْسٰي مَسْحُوْرًا ﴿۱۰۱﴾

۱۰۲۔ تے بے شک اساں موسیٰ کوں نوں کھلے نشان ڈتے ہن توں پچھ بنی اسرائیل کنیں جڈاں او انہیں کنیں آئے اونکوں فرعون آکھئے بے شک اے موسیٰ میں تیکوں سمجھیندا جو تیڈے اتے جادو تھی گئے ۔

قَالَ لَقَدْ عَلِمْتَ مَآ اَنْزَلَ هٰٓؤُلَاۗءِ اِلَّا رَبُّ السَّمٰوٰتِ

۱۰۳۔ اوں آکھیا تیکوں پتہ ہے جو آسمانیں تے

وَ الۡاَرۡضِ بَصَآئِرَ ۚ وَاِنِّیۡ لَاَظُنُّکَ یٰفِرۡعَوۡنُ مَثۡبُوۡرًا ﴿۱۰۲﴾

زمین دے رب انہیں کوں نشان بݨا کے لہائے تے اے فرعون بے شک میں سمجھینداں توں ناکام تھیسیں۔

فَاَرَادَ اَنۡ یَّسۡتَفِزَّهُمۡ مِّنَ الۡاَرۡضِ فَاَغۡرَقۡنٰهُ وَمَنۡ مَّعَهٗ جَمِیۡعًا ﴿۱۰۳﴾

۱۰۳۔ اوں ارادہ کیتا جو انہیں کوں ملک کنیں باہر کڈھ چھوڑسے تے ول اساں اونکوں تے اوندے نال آلیں ساریں کوں غرق کر ڈِتا۔

وَّ قُلۡنَا مِنۡۢ بَعۡدِهٖ لِبَنِیۡۤ اِسۡرَآءِیۡلَ اسۡکُنُوا الۡاَرۡضَ فَاِذَا جَآءَ وَعۡدُ الۡاٰخِرَةِ جِئۡنَا بِکُمۡ لَفِیۡفًا ﴿۱۰۴﴾

۱۰۴۔ تے اساں ایندے بعد بنی اسرائیل کوں آکھیا تساں ملک وچ رہو تے جڈاں ڈوجھے وعدے دا وقت اوسی تے اساں تہاکوں ولا کٹھا کر کے گھن اوسوں۔

وَ بِالۡحَقِّ اَنۡزَلۡنٰهُ وَ بِالۡحَقِّ نَزَلَ ؕ وَ مَاۤ اَرۡسَلۡنٰکَ اِلَّا مُبَشِّرًا وَّ نَذِیۡرًا ﴿۱۰۵﴾

۱۰۵۔ تے اساں قرآن کوں حق نال لہائے تے حق نال او لتھے تے اساں تیکوں خوش خبری ڈیوݨ والا تے ڈراوݨ والا بݨا کے پٹھے سے۔

وَ قُرۡاٰنًا فَرَقۡنٰهُ لِتَقۡرَاَهٗ عَلَی النَّاسِ عَلٰی مُکۡثٍ وَّ نَزَّلۡنٰهُ تَنۡزِیۡلًا ﴿۱۰۶﴾

۱۰۶۔ تے اساں ایں قرآن کوں سورتیں وچ ونڈ ڈِتے تاں جو توں اینکوں لوکیں دے سامݨے آرام نال پڑھ کے سݨاویں تے اساں اینکوں تھوڑا تھوڑا کر کے لہائے۔

قُلۡ اٰمِنُوۡا بِهٖۤ اَوۡ لَا تُؤۡمِنُوۡا ؕ اِنَّ الَّذِیۡنَ اُوۡتُوا الۡعِلۡمَ مِنۡ قَبۡلِهٖۤ اِذَا یُتۡلٰی عَلَیۡهِمۡ یَخِرُّوۡنَ لِلۡاَذۡقَانِ سُجَّدًا ﴿۱۰۷﴾

۱۰۷۔ توں آکھ تساں اینکوں منو یا نہ منو بے شک ایں کنیں پہلے جنہیں کوں علم ڈِتا گئے۔ جیڑھے ویلے انہیں کوں اے قرآن پڑھ کے سݨایا ویندے او متھیں دے بھر سجدہ کریندے ہوئیں ڈھ پوندن۔

وَّ یَقُوۡلُوۡنَ سُبۡحٰنَ رَبِّنَاۤ اِنۡ کَانَ وَعۡدُ رَبِّنَا لَمَفۡعُوۡلًا ﴿۱۰۸﴾

۱۰۸۔ تے آہدن ساڈا رب پاک ہِے تے بے شک ساڈے رب دا وعدہ پورا تھی کے رہسی۔

وَ یَخِرُّوۡنَ لِلۡاَذۡقَانِ یَبۡکُوۡنَ وَ یَزِیۡدُهُمۡ خُشُوۡعًا ﴿۱۰۹﴾ السجدۃ

۱۰۹۔ تے متھیں دے بھر ڈھاندن تے روندن تے اے انہیں کوں جھک نوائی وچ ودھیندے۔

قُلِ ادۡعُوا اللّٰهَ اَوِ ادۡعُوا الرَّحۡمٰنَ ؕ اَیًّا مَّا تَدۡعُوۡا فَلَهُ الۡاَسۡمَآءُ

۱۱۰۔ توں آکھ تساں اللہ سڈو یا رحمٰن سڈو

الْحُسْنٰى ۚ وَلَا تَجْهَرْ بِصَلَاتِكَ وَلَا تُخَافِتْ بِهَا وَابْتَغِ بَيْنَ ذٰلِكَ سَبِيلًا ﴿١١٠﴾

جیرھا ناں گھن کے سڈو اوندے چنگے ناں ہن تے توں اپنی دعا اُچی اُچی وی نہ کر تے ہولے ہولے وی نہ کر تے درمیانہ راہ گول گھن۔

وَقُلِ الْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِي لَمْ يَتَّخِذْ وَلَدًا وَّلَمْ يَكُنْ لَّهٗ شَرِيكٌ فِي الْمُلْكِ وَلَمْ يَكُنْ لَّهٗ وَلِيٌّ مِّنَ الذُّلِّ وَكَبِّرْهُ تَكْبِيرًا ﴿١١١﴾

١١٢۔ تے آکھ سب صفتاں اللہ دیاں جیں نہ پُتر بنائے تے نہ اوندی حکومت وچ کوئی شریک تے نہ کمزور سمجھ کے اوندا کوئی سنگتی بنڑے تے ہمیشہ اوندی وڈائی بیان کر۔

ع ١٢

سُوْرَةُ الْكَهْفِ مَكِّيَّةٌ وَّهِيَ مَعَ الْبَسْمَلَةِ مِائَةٌ وَّاِحْدٰى عَشْرَةَ اٰيَةً وَّاثْنَا عَشَرَ رُكُوْعًا

سورۃ کہف مکی ہے تے بسم اللہ نال ایندیاں ١١١ آیتاں تے ١٢ رکوعن۔

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ①

ا۔شروع کریندا ں اللہ دے ناں نال جیڑھا بن منگے ڈیوݨ والا تے ول ول رحم کرݨ والا ہے۔

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِيْٓ اَنْزَلَ عَلٰى عَبْدِهِ الْكِتٰبَ وَلَمْ يَجْعَلْ لَّهٗ عِوَجًا ②

٢۔ سبھ صفتاں اللہ دیاں ہن جیئں اپݨے بندے تیں کتاب لہائی تے ایندے وچ کوئی ڈِنگ نسی رکھیا۔

قَيِّمًا لِّيُنْذِرَ بَاْسًا شَدِيْدًا مِّنْ لَّدُنْهُ وَيُبَشِّرَ الْمُؤْمِنِيْنَ الَّذِيْنَ يَعْمَلُوْنَ الصّٰلِحٰتِ اَنَّ لَهُمْ اَجْرًا حَسَنًا ③

٣۔ سچ کنیں بھری ہوئی تے سدھا راہ ڈکھالݨ والی بݨا کے لہائس تاں جو او اللہ دے سخت عذاب کنیں ڈراوے تے مومنیں کوں جیڑھے نیک عمل کریندن انہیں کوں خوش خبری ڈیوے بے شک انہیں کیتے چنگا بدلہ ہے۔

مَّاكِثِيْنَ فِيْهِ اَبَدًا ④

٤۔ اوندے وچ ہمیشہ رہسن۔

وَّيُنْذِرَ الَّذِيْنَ قَالُوا اتَّخَذَ اللّٰهُ وَلَدًا ⑤

٥۔ تے انہیں لوکیں کوں ڈراوے جیڑھے آہدن جو اللہ سئیں پُتر بݨا گِدھے۔

مَا لَهُمْ بِهٖ مِنْ عِلْمٍ وَّلَا لِاٰبَآئِهِمْ كَبُرَتْ كَلِمَةً تَخْرُجُ مِنْ اَفْوَاهِهِمْ اِنْ يَّقُوْلُوْنَ اِلَّا كَذِبًا ⑥

٦۔ ایں گال دا نہ انہیں کوں تے نہ انہیں دے پیو ڈاڈیں کوں کجھ وی ہے علم تے اے بہوں وڈی گال جیڑھی انہیں دے مونہیں وچوں نکلدی پئی ہے اے محض کوڑ پئے مریندن۔

فَلَعَلَّكَ بَاخِعٌ نَّفْسَكَ عَلٰٓى اٰثَارِهِمْ اِنْ لَّمْ يُؤْمِنُوْا بِهٰذَا الْحَدِيْثِ اَسَفًا ⑦

٧۔ تے جے او ایں عظیم کلام کوں نہ منن تے تھی سگدے توں انہیں دے غم وچ افسوس دی وجہ کنیں اپݨے آپ کوں ہلاک کر ڈیسیں ؟

اِنَّا جَعَلْنَا مَا عَلَى الْاَرْضِ زِيْنَةً لَّهَا لِنَبْلُوَهُمْ اَيُّهُمْ اَحْسَنُ عَمَلًا ⑧

٨۔ بے شک اساں جو کجھ زمین تے ہے اوندے سوٹھپ واسطے بݨائے تاں جو اساں انہیں کوں

از ماؤں جو انہیں وچوں کون چنگا کم کریندے۔

وَاِنَّا لَجٰعِلُوْنَ مَا عَلَيْهَا صَعِيْدًا جُرُزًا ⑧

۹۔ تے بے شک اساں جو ایں زمین تے ہے اونکوں مٹا کے بربریاں کر ڈیسوں۔

اَمْ حَسِبْتَ اَنَّ اَصْحٰبَ الْكَهْفِ وَالرَّقِيْمِ كَانُوْا مِنْ اٰيٰتِنَا عَجَبًا ⑨

۱۰۔ کیا توں سمجھیندیں بے شک کہف (غار) تے رقیم والے ساڈے عجیب نشانیں وچوں ہن۔

اِذْ اَوَى الْفِتْيَةُ اِلَى الْكَهْفِ فَقَالُوْا رَبَّنَا اٰتِنَا مِنْ لَّدُنْكَ رَحْمَةً وَّهَيِّئْ لَنَا مِنْ اَمْرِنَا رَشَدًا ⑩

۱۱۔ تے جڈاں کجھ جوانیں غار وچ پناہ گدھی تے انہیں آکھئے اے ساڈے رب توں ساکوں اپنے دلو رحمت ڈے تے ساڈے معاملے وچ توں ہدایت دا سامان پیدا کر۔

فَضَرَبْنَا عَلٰٓى اٰذَانِهِمْ فِى الْكَهْفِ سِنِيْنَ عَدَدًا ⑪

۱۲۔ اساں کجھ گنتری دے سال انہیں دے کنیں کوں بند رکھئے (باہر دیاں گالہیں نہ سندے ہن)

ثُمَّ بَعَثْنٰهُمْ لِنَعْلَمَ اَىُّ الْحِزْبَيْنِ اَحْصٰى لِمَا لَبِثُوْٓا اَمَدًا ⑫

۱۳۔ ول اساں انہیں کوں اٹھائے تاں جو اساں ظاہر کروں جو ڈوناہیں ٹولیں وچوں اپنے رہن دی مدت کوں کئیں زیادہ محفوظ رکھئے۔

نَحْنُ نَقُصُّ عَلَيْكَ نَبَاَهُمْ بِالْحَقِّ اِنَّهُمْ فِتْيَةٌ اٰمَنُوْا بِرَبِّهِمْ وَزِدْنٰهُمْ هُدًى ⑬

۱۴۔ اساں انہیں دی خبر تیکوں سچائی نال ڈیندے ہیں او کجھ جوان ہن تے اپنے رب تے ایمان انیندے ہن تے اساں انہیں کوں ہدایت وچ ودھایا ہا۔

وَّرَبَطْنَا عَلٰى قُلُوْبِهِمْ اِذْ قَامُوْا فَقَالُوْا رَبُّنَا رَبُّ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ لَنْ نَّدْعُوَاْ مِنْ دُوْنِهٖٓ اِلٰهًا لَّقَدْ قُلْنَآ اِذًا شَطَطًا ⑭

۱۵۔ تے انہیں دے دلیں کوں مضبوط کیتا۔ اوں ویلھے جیلھے او وطن کنیں نکلن کیتے اٹھیں تے انہیں آکھئے اے ساڈا رب تے آسمانیں تے زمین دا رب ایندے سوا کہیں کوں اصلو معبود نہ بنیسوں ناں تاں اساں سچائی کنیں ہوں پریں دی گال آکھسوں۔

هٰٓؤُلَاۗءِ قَوْمُنَا اتَّخَذُوْا مِنْ دُوْنِهٖٓ اٰلِهَةً لَوْلَا يَاْتُوْنَ عَلَيْهِمْ بِسُلْطٰنٍۭ بَيِّنٍ فَمَنْ اَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرٰى عَلَى اللّٰهِ كَذِبًا ⑮

۱۶۔ اے ساڈی قوم انہیں ایندے سوا بے معبود بنا گدھن ایندے کیتے او کوئی روشن دلیل کیوں نہیں گھن آندے۔ جیرھا اللہ تے کوڑ گھڑے

اوں کنیں زیادہ ظالم کون ۔

وَاِذِ اعْتَزَلْتُمُوْهُمْ وَمَا يَعْبُدُوْنَ اِلَّا اللّٰهَ فَاْوٗٓا اِلَى الْكَهْفِ يَنْشُرْ لَكُمْ رَبُّكُمْ مِّنْ رَّحْمَتِهٖ وَيُهَيِّئْ لَكُمْ مِّنْ اَمْرِكُمْ مِّرْفَقًا ﴿۱۶﴾

۱۷۔ تے جڈاں تساں انہیں کنیں تے جنیدی اللہ دے سوا او عبادت کریندے ہن انہیں کنیں ارج تھے ہو ۔ تساں ہݨ غار وچ پناہ گھنو تہاڈا رب اپݨی رحمت دی راہ تہاڈے واسطے کھول ڈیسی تے تہاڈے واسطے ایں معاملے وچ آسانی پیدا کریسی۔

وَتَرَى الشَّمْسَ اِذَا طَلَعَتْ تَّزٰوَرُ عَنْ كَهْفِهِمْ ذَاتَ الْيَمِيْنِ وَاِذَا غَرَبَتْ تَّقْرِضُهُمْ ذَاتَ الشِّمَالِ وَهُمْ فِيْ فَجْوَةٍ مِّنْهُ ۭ ذٰلِكَ مِنْ اٰيٰتِ اللّٰهِ ۭ مَنْ يَّهْدِ اللّٰهُ فَهُوَ الْمُهْتَدِ ۚ وَمَنْ يُّضْلِلْ فَلَنْ تَجِدَ لَهٗ وَلِيًّا مُّرْشِدًا ﴿۱۷﴾

۱۸۔ تے توں سجھ کوں ڈیہدیں جیرھے ویلھے او چڑھدے او انہیں دی غار دے سجے پاسے کنیں ذرا ہٹ کے گذردے جیرھے ویلھے لہندے تے انہیں دے کھبے پاسو ہٹواں لنگھدے تے او ایں غار وچ کھلی جا وچ رہندے ہن۔ اے اللہ دے نشانیں وچو ہے ۔ جنیکوں اللہ ہدایت ڈکھیندے او ہدایت تے ہوندے تے جنیکوں گمراہ کریندے تے تیکوں اوندا نہ کوئی سنگتی تے نہ ہدایت ڈیوݨ والا لبھسی۔

وَتَحْسَبُهُمْ اَيْقَاظًا وَّهُمْ رُقُوْدٌ ڰ وَّنُقَلِّبُهُمْ ذَاتَ الْيَمِيْنِ وَذَاتَ الشِّمَالِ ڰ وَكَلْبُهُمْ بَاسِطٌ ذِرَاعَيْهِ بِالْوَصِيْدِ ۭ لَوِ اطَّلَعْتَ عَلَيْهِمْ لَوَلَّيْتَ مِنْهُمْ فِرَارًا وَّلَمُلِئْتَ مِنْهُمْ رُعْبًا ﴿۱۸﴾

۱۹۔ توں انہیں کوں جاگدا ہویا خیال کریندیں تے اصل او ستے پئین ۔ تے اساں انہیں کوں سجے تے کھبے پاسے تے پھریسوں تے انہیں دا کتا انہیں دے نال درسال تے اپݨیاں چنگھاں درگھری رہسی تے تیکوں انہیں دے حالات دا پتہ لگ ونجے تے توں انہیں کنیں کنڈ ڈیتا بھج ویسیں تے انہیں دے رعب تلے آ ویسیں ۔

وَكَذٰلِكَ بَعَثْنٰهُمْ لِيَتَسَاۗءَلُوْا بَيْنَهُمْ ۭ قَالَ قَاۗىِٕلٌ مِّنْهُمْ كَمْ لَبِثْتُمْ ۭ قَالُوْا لَبِثْنَا يَوْمًا اَوْ بَعْضَ يَوْمٍ ۭ قَالُوْا رَبُّكُمْ اَعْلَمُ بِمَا لَبِثْتُمْ ۭ فَابْعَثُوْٓا اَحَدَكُمْ بِوَرِقِكُمْ هٰذِهٖٓ اِلَى الْمَدِيْنَةِ فَلْيَنْظُرْ اَيُّهَآ اَزْكٰى

۲۰۔ تے اساں ایویں انہیں کوں اٹھایا تے او ہک ڈوجھے کنیں پچھݨ لگن انہیں وچو ہک بندے آکھئے تساں چوکھی دیر رہ گئے ہو ۔ انہیں آکھئے ڈینہہ یا اوندا ہک حصہ انہیں آکھئے جتی دیر تساں رہ

طَعَامًا فَلْيَأْتِكُمْ بِرِزْقٍ مِّنْهُ وَلْيَتَلَطَّفْ وَلَا يُشْعِرَنَّ بِكُمْ أَحَدًا ﴿١٩﴾

گئے ءُ تہاڈا رب جاݨدے تساں شہر دو اپݨا ہک بندہ اے پیسے ڈے کے پٹھو او ڈیکھے کیندا کھاݨا چنگا ءِ او تہاڈے و گھن آوے تے اے کم نرمی تے ہوشیاری نال کرے تے تہاڈا کہیں کوں پتہ نہ لگݨ ڈیوے۔

إِنَّهُمْ إِنْ يَظْهَرُوا عَلَيْكُمْ يَرْجُمُوكُمْ أَوْ يُعِيدُوكُمْ فِي مِلَّتِهِمْ وَلَنْ تُفْلِحُوا إِذًا أَبَدًا ﴿٢٠﴾

۲۱۔ بے شک جے او تہاڈے اُتے ڈاڈھے تھی گئے تے تہاکوں پتھر مار مار کے ہلاک کر ڈیسن۔ یا تہاکوں زور نال اپݨے مذہب وچ ولا گھن اوسن تے ول تساں کڈاہیں وی کامیاب نہ تھیسو۔

وَكَذَٰلِكَ أَعْثَرْنَا عَلَيْهِمْ لِيَعْلَمُوا أَنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَأَنَّ السَّاعَةَ لَا رَيْبَ فِيهَا إِذْ يَتَنَازَعُونَ بَيْنَهُمْ أَمْرَهُمْ فَقَالُوا ابْنُوا عَلَيْهِمْ بُنْيَانًا رَبُّهُمْ أَعْلَمُ بِهِمْ قَالَ الَّذِينَ غَلَبُوا عَلَىٰ أَمْرِهِمْ لَنَتَّخِذَنَّ عَلَيْهِمْ مَسْجِدًا ﴿٢١﴾

۲۲۔ بے شک وعدے دی گھڑی دے آوݨ وچ کوئی شک نئیں تے جیلھے او اپݨے کم دے متعلق آپت وچ گالہیں کرݨ لگ پئے انہیں آکھے کوئی مکان بݨاؤ انہیں دا رب انہیں کوں چنگی طراں جاݨدا ہا۔ گالہیں وچ جیڑھے ڈاڈھے تھی گئے انہیں آکھیا اساں ایں جا تے ضرور مسجد بݨیندے ہیں۔

سَيَقُولُونَ ثَلَاثَةٌ رَّابِعُهُمْ كَلْبُهُمْ وَيَقُولُونَ خَمْسَةٌ سَادِسُهُمْ كَلْبُهُمْ رَجْمًا بِالْغَيْبِ وَيَقُولُونَ سَبْعَةٌ وَثَامِنُهُمْ كَلْبُهُمْ قُلْ رَّبِّي أَعْلَمُ بِعِدَّتِهِمْ مَّا يَعْلَمُهُمْ إِلَّا قَلِيلٌ فَلَا تُمَارِ فِيهِمْ إِلَّا مِرَاءً ظَاهِرًا وَلَا تَسْتَفْتِ فِيهِمْ مِّنْهُمْ أَحَدًا ﴿٢٢﴾

۲۳۔ او آکھسن جو او ترے ہن تے چوتھا انہیں دا کتا ہا تے آکھسن او پنج ہن تے چھیواں انہیں دا کتا ہا اے ساریاں اٹکل پچو دیاں گالہیں ہن تے کہیں ویلھے آہدن او ست ہن تے اٹھواں انہیں دا کتا ہا توں آکھ میڈا رب انہیں دی گنتری کوں چنگی طراں جاݨدے تے انہیں کوں تھوڑے لوک جاݨدن توں انہیں دے متعلق پکی بحث دے سوا کوئی بحث نہ کر۔ تے انہیں دے متعلق ہنہیں کنیں نہ پچھ۔

وَلَا تَقُولَنَّ لِشَيْءٍ إِنِّي فَاعِلٌ ذَٰلِكَ غَدًا ﴿٢٣﴾

۲۴۔ تے کہیں کم کیتے اے اصلو نہ آکھ جو اے کم میں سبھائیں کریساں۔

اِلَّآ اَنْ يَّشَآءَ اللّٰهُ ۡ وَاذْكُرْ رَّبَّكَ اِذَا نَسِيْتَ وَقُلْ عَسٰٓى اَنْ يَّهْدِيَنِ رَبِّيْ لِاَقْرَبَ مِنْ هٰذَا رَشَدًا ﴿۲۵﴾

۲۵۔ سوائے ایندے جو اللہ چاہے تے جیلے توں بُھل ونجیں تے اپنڑے رب کوں یاد کیتا کر تے توں آکھ اے تھی سگدے جو میڈا رب میکوں کامیاب کریسی تے او راہ ڈکھیسی جیرھا ہدایت دے زیادہ کولھو ہِ۔

وَلَبِثُوْا فِيْ كَهْفِهِمْ ثَلٰثَ مِائَةٍ سِنِيْنَ وَازْدَادُوْا تِسْعًا ﴿۲۶﴾

۲۶۔ او غار وچ ترے سو سال تک رہ گیئن. تے نوں بے ودھائے نیئں۔

قُلِ اللّٰهُ اَعْلَمُ بِمَا لَبِثُوْا ۚ لَهٗ غَيْبُ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ ۭ اَبْصِرْ بِهٖ وَاَسْمِعْ ۭ مَا لَهُمْ مِّنْ دُوْنِهٖ مِنْ وَّلِيٍّ ۡ وَّلَا يُشْرِكُ فِيْ حُكْمِهٖٓ اَحَدًا ﴿۲۷﴾

۲۷۔ توں آکھ اللہ جانڑدے جتی مدت اورہ گیئن آسمانیں تے زمین دا غیب ہوندے کیتے ہے او بہوں ڈیکھنڑ والا تے بہوں سنڑنڑ والا ہِ اوندے سوا انہیں دا کوئی سنگتی نہیں تے او اپنڑے فیصلے وچ بیا کہیں کوں شریک نہیں کریندا۔

وَاتْلُ مَآ اُوْحِيَ اِلَيْكَ مِنْ كِتَابِ رَبِّكَ ۚ لَا مُبَدِّلَ لِكَلِمٰتِهٖ ڗ وَلَنْ تَجِدَ مِنْ دُوْنِهٖ مُلْتَحَدًا ﴿۲۸﴾

۲۸۔ تے توں اپنڑے رب دی کتاب کنیں جیرھی تیڈے اُتے وحی تھی ہِ اونکوں پڑھ اوندی گالہیں کوں کوئی بدلنڑ والا کائے نیئں تے تیکوں اوندے سوا ہی کوئی پناہ دی جا نہ ملسی۔

وَاصْبِرْ نَفْسَكَ مَعَ الَّذِيْنَ يَدْعُوْنَ رَبَّهُمْ بِالْغَدٰوةِ وَالْعَشِيِّ يُرِيْدُوْنَ وَجْهَهٗ وَلَا تَعْدُ عَيْنٰكَ عَنْهُمْ ۚ تُرِيْدُ زِيْنَةَ الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا ۚ وَلَا تُطِعْ مَنْ اَغْفَلْنَا قَلْبَهٗ عَنْ ذِكْرِنَا وَاتَّبَعَ هَوٰىهُ وَكَانَ اَمْرُهٗ فُرُطًا ﴿۲۹﴾

۲۹۔ تے توں اپنڑے آپ کوں انہیں لوکیں نال رکھ جیرھے اپنڑے رب کوں فجر شام سڈیندن تے اوندی رضامندی چاہندن تے انہیں کنیں اکھیں ہٹا کے اگو نہ نکل ونجیں کیا توں دُنیاوی زندگی دا سوٹھپ چاہندیں۔ تے توں اوندی اطاعت نہ کر جنیدا دل اساں اپنڑے ذکر کنیں غافل کرڈتے او اپنڑی خواہشیں دی پیروی کریندے تے اوندا معاملہ حد کنیں ودھ گئے۔

وَقُلِ الْحَقُّ مِنْ رَّبِّكُمْ ۣ فَمَنْ شَآءَ فَلْيُؤْمِنْ وَّمَنْ شَآءَ فَلْيَكْفُرْ ۙ اِنَّآ اَعْتَدْنَا لِلظّٰلِمِيْنَ نَارًا ۙ اَحَاطَ بِهِمْ سُرَادِقُهَا ۭ وَاِنْ يَّسْتَغِيْثُوْا يُغَاثُوْا بِمَآءٍ كَالْمُهْلِ يَشْوِي الْوُجُوْهَ ۭ بِئْسَ الشَّرَابُ ۭ وَسَآءَتْ

۳۰۔ توں آکھ حق تیڈے رب کنیں ہے جیرھا چاہے ایمان گھِن آوے تے جیرھا چاہے انکار کرے بے شک اساں ظالمیں کیتے بھا تیار کیتی ہِ جنیدی چوکندی انہیں کوں ولہیٹی کھڑی ہِ تے جے او پانڑی منگسن تے

مُرْتَفَقًا ﴿۲۹﴾

انہیں کوں اینجھا پانی ڈِتا ویسی جیرھا پگھرے تانبے آلی کار ہوسی تے انہیں دے منہ کوں ساڑ ڈیسی اے گندی پیوݨ دی شئے ہے تے بُرا ٹکاݨہ ہے۔

ع

اِنَّ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ اِنَّا لَا نُضِيْعُ اَجْرَ مَنْ اَحْسَنَ عَمَلًا ﴿۳۰﴾

۳۱۔ بے شک مومن تے نیک کم کرݨ والیں دے چنگے کمیں دے بدلے کوں اساں ونجیندے نسے۔

اُولٰٓئِكَ لَهُمْ جَنّٰتُ عَدْنٍ تَجْرِيْ مِنْ تَحْتِهِمُ الْاَنْهٰرُ يُحَلَّوْنَ فِيْهَا مِنْ اَسَاوِرَ مِنْ ذَهَبٍ وَّيَلْبَسُوْنَ ثِيَابًا خُضْرًا مِّنْ سُنْدُسٍ وَّاِسْتَبْرَقٍ مُّتَّكِـِٕيْنَ فِيْهَا عَلَى الْاَرَآئِكِ ۭ نِعْمَ الثَّوَابُ ۭ وَحَسُنَتْ مُرْتَفَقًا ﴿۳۱﴾

۳۲۔ انہیں کیتے ہمیشہ دے باغ انہیں وچ نہراں وہندیاں پیاں ہوسن سونے دے کنگݨ انہیں کوں پوائے ویسن تے باریک تے مُٹھلے ریشم دے سادے کپڑے اوپیسن تے (تختیں تے) پلنگیں تے ویہاݨیں دی ٹیک لا کے بیٹھے ہوسن کیا ہی چنگا بدلہ ہے تے ڈاڈھا چنگا ٹکاݨہ ہے۔

وَاضْرِبْ لَهُمْ مَّثَلًا رَّجُلَيْنِ جَعَلْنَا لِاَحَدِهِمَا جَنَّتَيْنِ مِنْ اَعْنَابٍ وَّحَفَفْنٰهُمَا بِنَخْلٍ وَّجَعَلْنَا بَيْنَهُمَا زَرْعًا ﴿۳۲﴾

۳۳۔ توں انہیں دے سامݨے ڈو آدمیں دی مثال بیان کر انہیں وچوں ہک کوں اساں انگوریں دے ڈو باغ ڈِتے تے انہیں ڈوہاں دے چودھاروں اساں کھجیاں لائن تے ڈوہائیں دے درمیان رڑھ پیدا کیتی ہے۔

كِلْتَا الْجَنَّتَيْنِ اٰتَتْ اُكُلَهَا وَلَمْ تَظْلِمْ مِّنْهُ شَيْـًٔا ۙ وَّفَجَّرْنَا خِلٰلَهُمَا نَهَرًا ﴿۳۳﴾

۳۴۔ انہیں ڈوہاں باغیں اپݨا پھل ڈِتے تے انہیں وچوں کجھ وی گھٹ نہیں تھیا تے اساں انہیں دے وچ ہک نہر وہائی ہائی۔

وَّكَانَ لَهٗ ثَمَرٌ ۚ فَقَالَ لِصَاحِبِهٖ وَهُوَ يُحَاوِرُهٗٓ اَنَا اَكْثَرُ مِنْكَ مَالًا وَّاَعَزُّ نَفَرًا ﴿۳۴﴾

۳۵۔ تے اونکوں پھل ملدا ہا اوں اپݨے ساتھی کوں گالہیں وچ آکھیے جو میں مال وچ تیئں کنیں زیادہ تے جتھے وچ وی زیادہ عزت والا ہاں۔

وَدَخَلَ جَنَّتَهٗ وَهُوَ ظَالِمٌ لِّنَفْسِهٖ ۚ قَالَ مَآ اَظُنُّ اَنْ تَبِيْدَ هٰذِهٖٓ اَبَدًا ﴿۳۵﴾

۳۶۔ ہک دفعہ او اپݨے باغ وچ اپݨی جان تے ظلم کریندے ہوئیں پیٹھے اوں آکھیے جو میں نئیں سمجھیندا جو اے کڈاہیں تباہ تھیسی۔

وَّمَآ اَظُنُّ السَّاعَةَ قَآئِمَةً ۙ وَّلَئِنْ رُّدِدْتُّ اِلٰى

۳۷۔ میں نہیں سمجھیندا جو قیامت آوسی جے میکوں

رَبِّيْ لَاَجِدَنَّ خَيْرًا مِّنْهَا مُنْقَلَبًا ﴿۳۶﴾

اپنْٹرے رب دو ولایا ونجے تے اتھاں وی بے شک میکوں چنگا ٹکانڑہ مل ویسی۔

قَالَ لَهٗ صَاحِبُهٗ وَهُوَ يُحَاوِرُهٗۤ اَكَفَرْتَ بِالَّذِيْ خَلَقَكَ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ مِنْ نُّطْفَةٍ ثُمَّ سَوّٰىكَ رَجُلًا ﴿۳۷﴾

۳۸۔ اوندے ساتھی اونکوں اوندے نال گالھیں کریندا پیا ہا آکھئے کیا تیئں اوں خدا دا انکار کر ڈِتے جیئں تیکوں مٹی کنیں پیدا کیتے ول نطفے کنیں ول تیکوں پورا آدمی بنْائس۔

لٰكِنَّا۠ هُوَ اللّٰهُ رَبِّيْ وَلَاۤ اُشْرِكُ بِرَبِّيْۤ اَحَدًا ﴿۳۸﴾

۳۹۔ تے اصل گال اے ہے جو اللہ میڈا رب ہے تے میں اپنْٹرے رب نال کہیں کوں شریک نہیں کریندا۔

وَلَوْلَاۤ اِذْ دَخَلْتَ جَنَّتَكَ قُلْتَ مَا شَآءَ اللّٰهُ ۙ لَا قُوَّةَ اِلَّا بِاللّٰهِ ۚ اِنْ تَرَنِ اَنَا اَقَلَّ مِنْكَ مَالًا وَّوَلَدًا ﴿۳۹﴾

۴۰۔ جیلھے توں باغ وچ پیٹھا ہانویں تیئں اے کیوں نہیں آکھیا جو او ہوسی جو اللہ چاہسی۔ ساریاں طاقتاں اللہ کنیں ہن جے توں میکوں آپ کنیں مال وچ تے اولاد وچ گھٹ سمجھنیدیں۔

فَعَسٰى رَبِّيْۤ اَنْ يُّؤْتِيَنِ خَيْرًا مِّنْ جَنَّتِكَ وَيُرْسِلَ عَلَيْهَا حُسْبَانًا مِّنَ السَّمَآءِ فَتُصْبِحَ صَعِيْدًا زَلَقًا ﴿۴۰﴾

۴۱۔ تے اے وی تھی سگدے جو میڈا رب میکوں تیڈے کنیں چنگا باغ ڈیوے چا تے تیڈے باغ تے آسمان کنیں بھا دا شعلہ سٹے تے جنیدے نال او صاف تے سنج تھی ونجے۔

اَوْ يُصْبِحَ مَآؤُهَا غَوْرًا فَلَنْ تَسْتَطِيْعَ لَهٗ طَلَبًا ﴿۴۱﴾

۴۲۔ یا اوندا پانی ئسک ونجے پچھیں توں اونکوں لبھ وی نہ سگیں۔

وَاُحِيْطَ بِثَمَرِهٖ فَاَصْبَحَ يُقَلِّبُ كَفَّيْهِ عَلٰى مَاۤ اَنْفَقَ فِيْهَا وَهِيَ خَاوِيَةٌ عَلٰى عُرُوْشِهَا وَيَقُوْلُ يٰلَيْتَنِيْ لَمْ اُشْرِكْ بِرَبِّيْۤ اَحَدًا ﴿۴۲﴾

۴۳۔ تے اوندے پھل تباہ کر ڈِتے گئے تے جیرھا او اوندے اُتے خرچ کر چکیا ہا تے باغ اپنْٹرے سہاریں تے ڈھٹھا پیا ہا (اے ڈیکھ کے او ہتھ ملنْ پئے گئے) تے آکھئے سی ہائے افسوس میں اپنْٹرے رب نال کہیں کوں شریک نہ بنْاواں ہا۔

وَلَمْ تَكُنْ لَّهٗ فِئَةٌ يَّنْصُرُوْنَهٗ مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ وَمَا كَانَ مُنْتَصِرًا ﴿۴۳﴾

۴۴۔ تے اللہ دے سوا کوئی جماعت اوندی امدادی کائنیں تے نہ اوندا بدلہ ہِلسی۔

هُنَالِكَ الْوَلَايَةُ لِلّٰهِ الْحَقِّ ۗ هُوَ خَيْرٌ ثَوَابًا وَّخَيْرٌ عُقْبًا ﴿۴۴﴾ ع ۵ ۱۷

۴۵۔ انیجھے وقت وچ اللہ دی مدد ہی سچی ہے او بدلہ ڈیونْ وچ وی سب کنیں چنگا ہے تے چھیکڑی انجام

وچ وی چنگا ہے ۔

وَاضْرِبْ لَهُمْ مَّثَلَ الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا كَمَآءٍ اَنْزَلْنٰهُ مِنَ السَّمَآءِ فَاخْتَلَطَ بِهٖ نَبَاتُ الْاَرْضِ فَاَصْبَحَ هَشِيْمًا تَذْرُوْهُ الرِّيٰحُ ؕ وَكَانَ اللّٰهُ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ مُّقْتَدِرًا ﴿۴۵﴾

۴۶۔ توں انہیں دے سامنے دنیاوی زندگی دی کھول کے بیان کر او اوں پانی آلی کار جئیکوں اساں جھڑ کنیں وسائے ۔ زمین دا پور اوندے نال رَل گئے تے او بھوں بݨ گئے ہوا اونکوں اُڈریندی وددی ہے تے اللہ سئیں ہر شئے تے طاقت رکھیندے ۔

اَلْمَالُ وَالْبَنُوْنَ زِيْنَةُ الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا ۚ وَالْبٰقِيٰتُ الصّٰلِحٰتُ خَيْرٌ عِنْدَ رَبِّكَ ثَوَابًا وَّخَيْرٌ اَمَلًا ﴿۴۶﴾

۴۷۔ مال تے پتر دُنیاوی زندگی دا سوݙھپ تیݙے رب کنیں انجام دے اعتبار نال تے امید دے لحاظ نال باقی رہݨ آلے نیک اعمال چنگن ۔

وَيَوْمَ نُسَيِّرُ الْجِبَالَ وَتَرَى الْاَرْضَ بَارِزَةً ۙ وَّحَشَرْنٰهُمْ فَلَمْ نُغَادِرْ مِنْهُمْ اَحَدًا ۚ ﴿۴۷﴾

۴۸ ۔ تے جݙاں اساں پہاڑیں کوں ٹریسوں تے توں زمین کوں ݙیکھسیں (جو لوک اوندے اتے جنگ کیتے آمنے سامنے) ہوسن تے اساں انہیں ساریں کوں کٹھا کریسوں تے انہیں وچوں کہیں کوں وی باقی نہ چھڑیسوں ۔

وَعُرِضُوْا عَلٰى رَبِّكَ صَفًّا ؕ لَقَدْ جِئْتُمُوْنَا كَمَا خَلَقْنٰكُمْ اَوَّلَ مَرَّةٍ ۢ بَلْ زَعَمْتُمْ اَلَّنْ نَّجْعَلَ لَكُمْ مَّوْعِدًا ﴿۴۸﴾

۴۹۔ قطاریں وچ تیݙے رب دے سامنے پیش کیتے ویسن (او آکھسی) تساں ساݙے کولھو اویں آئے ہو جیویں اساں تہاکوں پہلی دفعہ پیدا کیتا ہا تے تہاݙا دعویٰ تے اے ہا جو اساں تہاݙے کیتے وعدے دی گھڑی کݙاہیں مقرر نہ کریسوں ۔

وَوُضِعَ الْكِتٰبُ فَتَرَى الْمُجْرِمِيْنَ مُشْفِقِيْنَ مِمَّا فِيْهِ وَيَقُوْلُوْنَ يٰوَيْلَتَنَا مَالِ هٰذَا الْكِتٰبِ لَا يُغَادِرُ صَغِيْرَةً وَّلَا كَبِيْرَةً اِلَّآ اَحْصٰىهَا ۚ وَوَجَدُوْا مَا عَمِلُوْا حَاضِرًا ؕ وَلَا يَظْلِمُ رَبُّكَ اَحَدًا ﴿۴۹﴾ ع ۶

۵۰ ۔ انہیں دے اعمال دی کتاب (انہیں دے سامنے) رکھ ݙتی ویسی تے توں مجرمیں کوں ݙیکھسیں او ݙردے پئے ہوسن جو اوندے وچ ہوسی تے آکھسن ہائے افسوس ایں کتاب کوں کیا ہے نہ کوئی چھوٹی گال چھوڑی اِس تے نہ کوئی وݙی گال ساریاں گݨ کے رکھ ݙتنسی تے جو کجھ انہیں کیتا ہوسی او سامنے رکھ ݙتا ویسی تے تیݙا رب کہیں تے ظلم نہیں کریندا ۔

وَاِذْ قُلْنَا لِلْمَلٰٓئِكَةِ اسْجُدُوْا لِاٰدَمَ فَسَجَدُوْٓا اِلَّآ

۵۱۔ تے جیلھے اساں فرشتیں کوں آکھیا ہا جو آدم

اِبْلِيْسَ كَانَ مِنَ الْجِنِّ فَفَسَقَ عَنْ اَمْرِ رَبِّهٖ اَفَتَتَّخِذُوْنَهٗ وَ ذُرِّيَّتَهٗۤ اَوْلِيَآءَ مِنْ دُوْنِيْ وَهُمْ لَكُمْ عَدُوٌّ بِئْسَ لِلظّٰلِمِيْنَ بَدَلًا ۵۱

دی فرمانبرداری کرو تے ایں فرمانبرداری کیتی سوائے ابلیس دے او جنیں وچو ہا۔ اوں اپنٹے رب دے حکم دی نافرمانی کیتی۔ کیا تساں اونکوں تے اوندی اولاد کوں میڈے سوا سنگتی بنٹیدے ہو تے او تہاڈے دشمن ہن۔ ظالمیں دا بدلہ بہوں برا ہے

مَاۤ اَشْهَدْتُّهُمْ خَلْقَ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ وَلَا خَلْقَ اَنْفُسِهِمْ وَمَا كُنْتُ مُتَّخِذَ الْمُضِلِّيْنَ عَضُدًا ۵۲

۵۲۔ نہ میں انہیں کوں آسمانیں تے زمین دی پیدائش دے وقت حاضر کیتا ہا تے نہ انہیں دی اپنٹی پیدائش دے ویلھے تے نہ میں گمراہ کرنٹ والیں کوں اپنٹا امدادی بنا سگدا ہم۔

وَيَوْمَ يَقُوْلُ نَادُوْا شُرَكَآءِيَ الَّذِيْنَ زَعَمْتُمْ فَدَعَوْهُمْ فَلَمْ يَسْتَجِيْبُوْا لَهُمْ وَجَعَلْنَا بَيْنَهُمْ مَّوْبِقًا ۵۳

۵۳۔ تے جڈاں اللہ آکھسی جنہیں کوں تساں میڈے شریک بنٹیدے ہاوے سڈو او انہیں کوں سڈیسن تے او انہیں کوں جواب نہ ڈیسن تے اساں انہیں دے درمیان روک بنٹا ڈیسوں۔

وَرَاَ الْمُجْرِمُوْنَ النَّارَ فَظَنُّوْۤا اَنَّهُمْ مُّوَاقِعُوْهَا وَلَمْ يَجِدُوْا عَنْهَا مَصْرِفًا ۵۴ ع ۱۹

۵۴۔ تے مجرم بھا کوں ڈیکھسن تے اے سمجھیسن جو او ایندے وچ پوون والے ہن تے اوں کنیں بچوتے ہٹنٹ دی جا نہ پیسن۔

وَلَقَدْ صَرَّفْنَا فِيْ هٰذَا الْقُرْاٰنِ لِلنَّاسِ مِنْ كُلِّ مَثَلٍ وَكَانَ الْاِنْسَانُ اَكْثَرَ شَيْءٍ جَدَلًا ۵۵

۵۵۔ اساں ایں قرآن وچ ہر مثال لوکیں کیتے مختلف طریقیں نال بیان کیتی ہے تے انسان بہوں ساریں گالہیں وچ سب کنیں ودھ بحث کرنٹ والا ہے۔

وَمَا مَنَعَ النَّاسَ اَنْ يُّؤْمِنُوْۤا اِذْ جَآءَهُمُ الْهُدٰى وَيَسْتَغْفِرُوْا رَبَّهُمْ اِلَّاۤ اَنْ تَاْتِيَهُمْ سُنَّةُ الْاَوَّلِيْنَ اَوْ يَاْتِيَهُمُ الْعَذَابُ قُبُلًا ۵۶

۵۶۔ تے لوکیں کوں کیئں شئے جو جیڑھی ہدایت انہیں کنیں آئی ہے اونکوں من گھنن تے اپنٹے رب کنیں بخشش منگن سوائے ایندے جو انہیں کنیں پہلے لوکیں دی حالت آونجے تے یا ول انہیں دے سامنٹے عذاب آونجے۔

وَمَا نُرْسِلُ الْمُرْسَلِيْنَ اِلَّا مُبَشِّرِيْنَ وَمُنْذِرِيْنَ وَيُجَادِلُ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا بِالْبَاطِلِ لِيُدْحِضُوْا بِهِ الْحَقَّ وَاتَّخَذُوْۤا اٰيٰتِيْ وَمَاۤ اُنْذِرُوْا هُزُوًا ۵۶

۵۷۔ اساں رسولیں کوں خوش خبری ڈیونٹ والا تے ڈراونٹ والا بنٹا کے بھیجے کافر کوڑ کیتے ایں واسطے جھگڑا کریندن تاں جو ایندے نال حق کوں ہٹا ڈیون

تے میڈیاں آیات تے ڈراوے کوں مذاق دا نشانہ بنائے نیں ۔

وَمَنْ اَظْلَمُ مِمَّنْ ذُكِّرَ بِاٰيٰتِ رَبِّهٖ فَاَعْرَضَ عَنْهَا وَنَسِيَ مَا قَدَّمَتْ يَدٰهُ ۭ اِنَّا جَعَلْنَا عَلٰي قُلُوْبِهِمْ اَكِنَّةً اَنْ يَّفْقَهُوْهُ وَفِيْٓ اٰذَانِهِمْ وَقْرًا ۭ وَاِنْ تَدْعُهُمْ اِلَى الْهُدٰى فَلَنْ يَّهْتَدُوْٓا اِذًا اَبَدًا ۝۵۸

۵۸۔ اوں شخص کنیں وڈا ظالم کون تھی سگدے جینکوں اپنے رب دے نشان یاد ڈوائے گئین اوں منہ پھیر گدے تے جو انہیں عمل کیتے ہن اونکوں بھل گیئن بے شک انہیں دے دلیں تے پردے پا ڈتن او اونکوں سمجھ نہیں سگدے تے انہیں دے کنیں وچ بوڑ سٹے ہے جے توں انہیں کوں ہدایت دو سڈیندیں او کڈاہیں وی ہدایت نہ پیسن ۔

وَرَبُّكَ الْغَفُوْرُ ذُو الرَّحْمَةِ ۭ لَوْ يُؤَاخِذُهُمْ بِمَا كَسَبُوْا لَعَجَّلَ لَهُمُ الْعَذَابَ ۭ بَلْ لَّهُمْ مَّوْعِدٌ لَّنْ يَّجِدُوْا مِنْ دُوْنِهٖ مَوْىِٕلًا ۝۵۹

۵۹۔ تے تیڈا رب بہوں بخشݨ والا تے بہوں رحمت کرݨ والا ہے ۔ جے اللہ انہیں دے اعمال دی وجہ نال انہیں کوں تباہ کرݨ چاہوے ہا تو انہیں کوں جلدی عذاب ڈیوے ہا انہیں واسطے ہک میعاد مقرر ہے انہیں کوں اللہ دے سوا کوئی پناہ دی جا اصلو نہ ملسی ۔

وَتِلْكَ الْقُرٰٓى اَهْلَكْنٰهُمْ لَمَّا ظَلَمُوْا وَجَعَلْنَا لِمَهْلِكِهِمْ مَّوْعِدًا ۝۶۰ ع

۶۰۔ تے اے وستیاں ہن جنہیں کوں اساں ظلم دی وجہ نال ہلاک کر ڈتے تے انہیں دی تباہی دا وقت مقرر کیتا ہویا ہا ۔

وَاِذْ قَالَ مُوْسٰى لِفَتٰىهُ لَآ اَبْرَحُ حَتّٰٓي اَبْلُغَ مَجْمَعَ الْبَحْرَيْنِ اَوْ اَمْضِيَ حُقُبًا ۝۶۱

۶۱۔ تے جڈاں موسیٰ اپنے جوان کوں آکھیا میں ٹردا رہ ویساں جے تئیں میں ڈو سمندریں دے ملݨ دی جا تے پہنچ نہ ونجاں یا صدیں تک ٹردا رہ ونجاں ۔

فَلَمَّا بَلَغَا مَجْمَعَ بَيْنِهِمَا نَسِيَا حُوْتَهُمَا فَاتَّخَذَ سَبِيْلَهٗ فِي الْبَحْرِ سَرَبًا ۝۶۲

۶۲۔ تے جڈاں او ڈوہیں سمندر دے ملݨ دی جا تے پہنچن او اپنی مچھی بھل گیئن تے او سمندر وچ درک کے پہہ گئی ۔

فَلَمَّا جَاوَزَا قَالَ لِفَتٰىهُ اٰتِنَا غَدَاۗءَنَا ۡ لَقَدْ لَقِيْنَا مِنْ سَفَرِنَا هٰذَا نَصَبًا ۝۶۳

۶۳۔ جڈاں او اگو تے ٹپ گیئن اوں اپنے جوان کوں آکھئے فجر دا کھاݨا ساکوں ڈے بے شک اساں ایں سفر وچ بہوں تھک گئے ہیں ۔

قَالَ اَرَءَيْتَ اِذْ اَوَيْنَآ اِلَى الصَّخْرَةِ فَاِنِّىْ نَسِيْتُ الْحُوْتَ وَمَآ اَنْسٰنِيْهُ اِلَّا الشَّيْطٰنُ اَنْ اَذْكُرَهٗ ۚ وَاتَّخَذَ سَبِيْلَهٗ فِى الْبَحْرِ ۖ عَجَبًا ﴿٦٣﴾

٦٣۔ اوں آکھئے کیا تیکوں پتہ ہِ جیلے اساں چٹان تے آرام کیتے اوں ویلھے میں مچھی بھُل گیاں ہم تے اسے اجھی ایکوں ماسوائے شیطان دے کہیں بے نئیں بھُلوائی جو میں اونکوں یاد کراں ہاتے اوں سمندر وچ عجیب طریقے نال راہ بنا گئی ہَئ۔

قَالَ ذٰلِكَ مَا كُنَّا نَبْغِ ۖ فَارْتَدَّا عَلٰٓى اٰثَارِهِمَا قَصَصًا ﴿٦٤﴾

٦٥۔ اوں آکھئے ایہا جاہ جنیکوں اساں گولیندے ہاسے پچھیں او اپنڑے پیریں دے نشان تے پچھوہیں ولین۔

فَوَجَدَا عَبْدًا مِّنْ عِبَادِنَآ اٰتَيْنٰهُ رَحْمَةً مِّنْ عِنْدِنَا وَعَلَّمْنٰهُ مِنْ لَّدُنَّا عِلْمًا ﴿٦٥﴾

٦٦۔ تے اُتھاں انہیں کوں ساڈا ہک اینجھا بندہ ملئے جنیکوں اساں اپنڑے کولہو رحمت ڈِتی تے اپنڑ جناب توں خاص علم ڈِتا ہا۔

قَالَ لَهٗ مُوْسٰى هَلْ اَتَّبِعُكَ عَلٰٓى اَنْ تُعَلِّمَنِ مِمَّا عُلِّمْتَ رُشْدًا ﴿٦٦﴾

٦٧۔ تے موسیٰؑ اوں کوں آکھئے کیا میں تیڈے پچھو چلاں ایں شرط تیں جو میکوں توں او سکھاویں جو تیکوں ہدایت دیاں گالہیں سکھایاں گیئن۔

قَالَ اِنَّكَ لَنْ تَسْتَطِيْعَ مَعِىَ صَبْرًا ﴿٦٧﴾

٦٨۔ اوں آکھئے بے شک توں میڈے نال اصلو صبر نوحیں کر سگدا۔

وَكَيْفَ تَصْبِرُ عَلٰى مَا لَمْ تُحِطْ بِهٖ خُبْرًا ﴿٦٨﴾

٦٩۔ تے توں کیویں اوں گال تیں صبر کر سگدیں جنیدا تیکوں علم وی کائے نیئں۔

قَالَ سَتَجِدُنِىْٓ اِنْ شَآءَ اللّٰهُ صَابِرًا وَّلَآ اَعْصِىْ لَكَ اَمْرًا ﴿٦٩﴾

٧٠۔ اوں آکھئے توں میکوں صبر کرنڑ والا پیسیں۔ جے اللہ چاہے میں تیڈے کہیں حکم دی نافرمانی نہ کریساں۔

قَالَ فَاِنِ اتَّبَعْتَنِىْ فَلَا تَسْـَٔلْنِىْ عَنْ شَىْءٍ حَتّٰٓى اُحْدِثَ لَكَ مِنْهُ ذِكْرًا ﴿٧٠﴾

ع ٩

٧١۔ اوں آکھئے جے توں میڈے نال ٹُردیں تے توں میں کنیں کہیں چیز دے متعلق نہ پچھیں جے تیں میں تیکوں آپ نہ ڈِساں۔

فَانْطَلَقَا ۥ حَتّٰٓى اِذَا رَكِبَا فِى السَّفِيْنَةِ خَرَقَهَا ۖ قَالَ اَخَرَقْتَهَا لِتُغْرِقَ اَهْلَهَا ۚ لَقَدْ جِئْتَ شَيْـًٔا اِمْرًا ﴿٧١﴾

٧٢۔ او ڈُوہیں ٹُر پئیں تے او ڈُوہیں بیڑی وِچ سوار تھی گیئن۔ تے اوں اونکوں سوراخ

کڈھئے چا اوں آکھئے تیں اینکوں سوراخ ایں واسطے کڈھئے جو ایندے سارے سوار غرق تھی ونجن تیں بھوں گندہ کم کیتے۔

قَالَ اَلَمْ اَقُلْ اِنَّكَ لَنْ تَسْتَطِيْعَ مَعِیَ صَبْرًا ﴿۷۲﴾

۷۲۔ اوں آکھئے میں تیکوں آکھیا ہا توں میڈے نال اصلو صبر نوصیں کر سگدا۔

قَالَ لَا تُؤَاخِذْنِیْ بِمَا نَسِیْتُ وَلَا تُرْهِقْنِیْ مِنْ اَمْرِیْ عُسْرًا ﴿۷۳﴾

۷۳۔ اوں آکھئے ہݨ میکوں نہ پکڑ میں بھُل گیاں ایں گال دی وجہ کنیں میڈے اتے سختی نہ کر۔

فَانْطَلَقَا حَتّٰۤی اِذَا لَقِیَا غُلٰمًا فَقَتَلَهٗ قَالَ اَقَتَلْتَ نَفْسًا زَكِيَّةًۢ بِغَيْرِ نَفْسٍ لَقَدْ جِئْتَ شَيْئًا نُّكْرًا ﴿۷۴﴾

۷۵۔ وت ڈوہیں ٹُرپئیں تے انہیں ڈوناہیں کوں ہک چھوہر مل گئے اوں اونکوں قتل کر ڈتے اوں آکھئے تیں ہک پاک چھوہر کوں بغیر کہیں خون دے بدلے دے قتل کر ڈتے۔ بے شک تیں وڈا عجیب کم کیتے۔

قَالَ اَلَمْ اَقُلْ لَّكَ اِنَّكَ لَنْ تَسْتَطِيْعَ مَعِیَ صَبْرًا ﴿۷۵﴾

۷۶۔ اوں آکھئے کیا میں تیکوں آکھیا نہ ہا تو میڈے نال اصلو صبر نوصیں کر سگدا

قَالَ اِنْ سَاَلْتُكَ عَنْ شَیْءٍۭ بَعْدَهَا فَلَا تُصٰحِبْنِیْ قَدْ بَلَغْتَ مِنْ لَّدُنِّیْ عُذْرًا ﴿۷۶﴾

۷۷۔ اوں آکھئے جے ایندے بعد تئیں کنیں کہیں گال دا پچھاں تے توں میکوں اپݨے نال نہ رکھیں میڈے خیال وچ میڈا کوئی عذر باقی نہیں بچ گیا۔

فَانْطَلَقَا حَتّٰۤی اِذَاۤ اَتَيَاۤ اَهْلَ قَرْيَةِ ِۨاسْتَطْعَمَاۤ اَهْلَهَا فَاَبَوْا اَنْ يُّضَيِّفُوْهُمَا فَوَجَدَا فِيْهَا جِدَارًا يُّرِيْدُ اَنْ يَّنْقَضَّ فَاَقَامَهٗ قَالَ لَوْ شِئْتَ لَتَّخَذْتَ عَلَيْهِ اَجْرًا ﴿۷۷﴾

۷۸۔ ول او ڈوہیں ٹرپئین تے او ڈوہیں ہک وستی کنیں آئن تے روٹی منگی تے انہیں ڈوناہیں دی مہمانی کنیں انکار کیتے تے انہیں ہک کندھ ڈٹھی جیرھی ڈھہݨ تے ہائی اونکوں بݨائس چا۔ اوں آکھئے جے توں چاہیں ہا تے مزدوری گھن سگدا ہانویں۔

قَالَ هٰذَا فِرَاقُ بَيْنِیْ وَبَيْنِكَ سَاُنَبِّئُكَ بِتَاْوِيْلِ مَا لَمْ تَسْتَطِعْ عَّلَيْهِ صَبْرًا ﴿۷۸﴾

۷۹۔ اوں آکھئے ہݨ میڈے تے تیڈے انجو انج تھیوݨ دا ویلھا آ گئے جیرھی گال تے توں صبر نوصیں کر سگیا آ میں تیکوں اوندی حقیقت

ڈیساں ۔

اَمَّا السَّفِيْنَةُ فَكَانَتْ لِمَسٰكِيْنَ يَعْمَلُوْنَ فِي الْبَحْرِ فَاَرَدْتُّ اَنْ اَعِيْبَهَا وَكَانَ وَرَآءَهُمْ مَّلِكٌ يَّاْخُذُ كُلَّ سَفِيْنَةٍ غَصْبًا ﴿۷۹﴾

۸۰ ۔ بیڑی کجھ مسکیناں دی ہائی جیرھے دریا وچ کم کریندے ہن ایندے پچھو ہک ظالم بادشاہ ہا جیرھا ہر بیڑی کوں زور نال کھس گھندے ہا تاں میں ایکوں عیب والا کر ڈِتے ۔

وَاَمَّا الْغُلٰمُ فَكَانَ اَبَوٰهُ مُؤْمِنَيْنِ فَخَشِيْنَآ اَنْ يُّرْهِقَهُمَا طُغْيَانًا وَّكُفْرًا ﴿۸۰﴾

۸۱ تے جیرھا چھوہر ہا ایندے پیو ماں مومن ہن ساکوں ڈر ہا جو اے انہیں ڈوناں ہیں تے شیطانگی تے کفر دا الزام نہ ڈیوے ۔

فَاَرَدْنَآ اَنْ يُّبْدِلَهُمَا رَبُّهُمَا خَيْرًا مِّنْهُ زَكٰوةً وَّاَقْرَبَ رُحْمًا ﴿۸۱﴾

۸۲ ۔ تے اساں چاہے جو انہیں دا رب انہیں ڈوناں ہیں کیتے اوندے بدلے وچ چنگا تے پاک تے رحم والا چھوہر ڈیوے ۔

وَاَمَّا الْجِدَارُ فَكَانَ لِغُلٰمَيْنِ يَتِيْمَيْنِ فِي الْمَدِيْنَةِ وَكَانَ تَحْتَهٗ كَنْزٌ لَّهُمَا وَكَانَ اَبُوْهُمَا صَالِحًا ۚ فَاَرَادَ رَبُّكَ اَنْ يَّبْلُغَآ اَشُدَّهُمَا وَيَسْتَخْرِجَا كَنْزَهُمَا ۖ رَحْمَةً مِّنْ رَّبِّكَ ۚ وَمَا فَعَلْتُهٗ عَنْ اَمْرِيْ ۗ ذٰلِكَ تَاْوِيْلُ مَا لَمْ تَسْطِعْ عَّلَيْهِ صَبْرًا ﴿۸۲﴾ ع

۸۳ ۔ تے کندھ شہر وچ ڈو یتیم چھوہریں دی ہائی اوں کندھ دے تلے انہیں ڈوناں ہیں دا خزانہ ہا ۔ انہیں دا پیو نیک ہا تیڈے رب ارادہ کیتے جو او تکڑے تھیگر تھی ونجن تے اپنا خزانہ کڈھ گھنن اے تیڈے رب دی خاص رحمت ہائی ۔ اے کم میں اپنے ولوں نئیں کیتا اے ہے ایں گال دی حقیقت جیندے اتے توں صبر نوھیں کر سگیا ۔

وَيَسْـَٔلُوْنَكَ عَنْ ذِي الْقَرْنَيْنِ ۭ قُلْ سَاَتْلُوْا عَلَيْكُمْ مِّنْهُ ذِكْرًا ﴿۸۳﴾

۸۴ ۔ او تیں کنیں ذوالقرنین دے متعلق پچھدن توں آکھ جو میں تہاڈے سامنے اوندے متعلق ضرور ذکر کریساں ۔

اِنَّا مَكَّنَّا لَهٗ فِي الْاَرْضِ وَاٰتَيْنٰهُ مِنْ كُلِّ شَيْءٍ سَبَبًا ﴿۸۴﴾

۸۵ ۔ اساں بے شک اونکوں زمین وچ حکومت ڈتی ہائی تے اساں اونکوں ہر شئے دا راہ ڈسیا ہا

فَاَتْبَعَ سَبَبًا ﴿۸۵﴾

۸٦ ۔ تاں او راہ تے ٹر پئے ۔

حَتّٰٓى اِذَا بَلَغَ مَغْرِبَ الشَّمْسِ وَجَدَهَا تَغْرُبُ فِيْ

۸۷ ۔ تے چلدے او سجھ لہن دی جا تے آئے

عَيْنٍ حَمِئَةٍ وَّ وَجَدَ عِنْدَهَا قَوْمًا ؕ قُلْنَا يٰذَا الْقَرْنَيْنِ اِمَّآ اَنْ تُعَذِّبَ وَاِمَّآ اَنْ تَتَّخِذَ فِيْهِمْ حُسْنًا ۝٨٦

اوں سجھ کوں رپ آلے چشمے وچ لہندا ڈٹھے اوندے نال کجھ لوک وی ڈٹھنسی اساں آکھئے اے ذوالقرنین تیڈی مرضی توں انہیں کوں سزا ڈیوے یا انہیں دے بارے وچ توں چنگے سلوک کنیں کم گھن ۔

قَالَ اَمَّا مَنْ ظَلَمَ فَسَوْفَ نُعَذِّبُهٗ ثُمَّ يُرَدُّ اِلٰى رَبِّهٖ فَيُعَذِّبُهٗ عَذَابًا نُّكْرًا ۝٨٧

۸۸ ۔ اوں آکھے جیرھا ظلم کریسی اساں اوں کوں ضرور سزا ڈیسوں ستے ول او اپنڑے رب دو ولایا ویسی تے او اونکوں سخت سزا ڈیسی

وَاَمَّا مَنْ اٰمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَلَهٗ جَزَآءَ ۨالْحُسْنٰى ۚ وَسَنَقُوْلُ لَهٗ مِنْ اَمْرِنَا يُسْرًا ۝٨٨

۸۹ ۔ تے جیرھا منیسی تے چنگے کم کریسی اوندے کیتے چنگا بدلہ ہے اساں وی انہیں کوں ضرور اپنڑے حکم نال سوکھی گال آکھسوں ۔

ثُمَّ اَتْبَعَ سَبَبًا ۝٨٩

۹۰ ۔ ول او ہک راہ تے ٹر پئے ۔

حَتّٰٓى اِذَا بَلَغَ مَطْلِعَ الشَّمْسِ وَجَدَهَا تَطْلُعُ عَلٰى قَوْمٍ لَّمْ نَجْعَلْ لَّهُمْ مِّنْ دُوْنِهَا سِتْرًا ۝٩٠

۹۱ ۔ تے ول او سجھ دے نکلنڑ آلی جا تے پہنچے اوں ڈٹھے جو او سجھ اینجھی قوم تے نکلدا پیا ہا جنیدے درمیان تے سجھ دے درمیان اساں کوئی پردہ نہ بنڑایا ہا ۔

كَذٰلِكَ ؕ وَقَدْ اَحَطْنَا بِمَا لَدَيْهِ خُبْرًا ۝٩١

۹۲ ۔ ایویں ہے اساں اوندے سارے حالات کوں چنگی طراں جانڑدے ہیں ۔

ثُمَّ اَتْبَعَ سَبَبًا ۝٩٢

۹۳ ۔ ول او ہک راہ تے ٹر پئے ۔

حَتّٰٓى اِذَا بَلَغَ بَيْنَ السَّدَّيْنِ وَجَدَ مِنْ دُوْنِهِمَا قَوْمًا ۙ لَّا يَكَادُوْنَ يَفْقَهُوْنَ قَوْلًا ۝٩٣

۹۴ ۔ ول او پہاڑیں دے درمیان پہنچ گئے انہیں ڈونہیں پہاڑیں دے اورھو کجھ اینجھے لوک ڈٹھن جیرھے اوندی گال کوں مشکل نال سمجھ سگدے ہن ۔

قَالُوْا يٰذَا الْقَرْنَيْنِ اِنَّ يَاْجُوْجَ وَمَاْجُوْجَ مُفْسِدُوْنَ فِى الْاَرْضِ فَهَلْ نَجْعَلُ لَكَ خَرْجًا عَلٰٓى اَنْ تَجْعَلَ بَيْنَنَا وَبَيْنَهُمْ سَدًّا ۝٩٤

۹۵ ۔ انہیں آکھئے اے ذوالقرنین بے شک یاجوج تے ماجوج زمین وچ گیڑ گھتیندے ہِن ۔ کیا اساں تیڈے کیتے ٹیکس ایں شرط تیں مقرر کروں جو

توں ساڈے تے انہیں دے درمیان بندھ بدھ ڈے۔

قَالَ مَا مَكَّنِّيْ فِيْهِ رَبِّيْ خَيْرٌ فَاَعِيْنُوْنِيْ بِقُوَّةٍ اَجْعَلْ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُمْ رَدْمًا ﴿۹۵﴾

۹۶۔ اوں آکھئے میڈے رب جیرھی میکوں ایں معاملے وچ طاقت ڈِتی ہے او زیادہ چنگی ہے میڈی تساں اپنی طاقت نال امداد کرو میں تہاڈے تے انہیں دے درمیان بندھ بدھ ڈیندیاں۔

اٰتُوْنِيْ زُبَرَ الْحَدِيْدِ حَتّٰۤى اِذَا سَاوٰى بَيْنَ الصَّدَفَيْنِ قَالَ انْفُخُوْا حَتّٰۤى اِذَا جَعَلَهٗ نَارًا قَالَ اٰتُوْنِيْۤ اُفْرِغْ عَلَيْهِ قِطْرًا ﴿۹۶﴾

۹۷۔ تساں میکوں لوہے دے ٹکڑے ڈیو اوں ڈو پہاڑیں دے درمیان بندھ بدھ کے بکو جھیاں کرڈِتے اوں آکھئے بھا بالو تے جیرھے ویلھے اوں کوں بھا بنا ڈِتس تے آکھیس میں کنیں تانبا گھن آؤ میں ایندے اتے سٹاں۔

فَمَا اسْطَاعُوْۤا اَنْ يَّظْهَرُوْهُ وَمَا اسْتَطَاعُوْا لَهٗ نَقْبًا ﴿۹۷﴾

۹۸۔ انہیں کوں اوندے اتے چڑھݨ دی طاقت کائے نہ ہائی تے نہ او اوندے وچ سنݨھ مار سگدے ہن۔

قَالَ هٰذَا رَحْمَةٌ مِّنْ رَّبِّيْ فَاِذَا جَآءَ وَعْدُ رَبِّيْ جَعَلَهٗ دَكَّآءَ وَكَانَ وَعْدُ رَبِّيْ حَقًّا ﴿۹۸﴾

۹۹۔ اوں آکھئے اے میڈے رب دا خاص احسان تے جڈاں میڈے رب دا وعدہ آوسی او اینکوں ٹوٹے ٹوٹے کرڈیسی تے میڈے رب دا وعدہ سچا ہے۔

وَتَرَكْنَا بَعْضَهُمْ يَوْمَئِذٍ يَّمُوْجُ فِيْ بَعْضٍ وَّنُفِخَ فِي الصُّوْرِ فَجَمَعْنٰهُمْ جَمْعًا ﴿۹۹﴾

۱۰۰۔ اوں ڈینہہ اساں انہیں کوں چھوڑ ڈیسوں او ہک ڈو جے تیں جوش نال حملہ کریسن دھوتو وجایا ویسی تے انہیں ساریں کوں کٹھا کرڈیسوں۔

وَعَرَضْنَا جَهَنَّمَ يَوْمَئِذٍ لِّلْكٰفِرِيْنَ عَرْضًا ﴿۱۰۰﴾

۱۰۱۔ تے اوں ڈینہہ دوزخ کوں اساں کافریں دے سامݨے گھن اوسوں۔

الَّذِيْنَ كَانَتْ اَعْيُنُهُمْ فِيْ غِطَآءٍ عَنْ ذِكْرِيْ وَكَانُوْا لَا يَسْتَطِيْعُوْنَ سَمْعًا ﴿۱۰۱﴾ ع

۱۰۲۔ او لوک جنہیں دیاں اکھیں میڈے ذکر کنیں پردے وچ ہن تے او سُݨ وی نہ سگدے ہن۔

اَفَحَسِبَ الَّذِيْنَ كَفَرُوْۤا اَنْ يَّتَّخِذُوْا عِبَادِيْ مِنْ دُوْنِيْۤ اَوْلِيَآءَ اِنَّاۤ اَعْتَدْنَا جَهَنَّمَ لِلْكٰفِرِيْنَ

۱۰۳۔ کیا کافر خیال کریندن جو او میکوں چھوڑ کے میڈے بندیں کوں امدادی بنا گھنسن تے بے شک اساں

نُزُلًا ﴿۱۰۲﴾

دوزخ کافریں کیتے مہمانی دے طورتے تیار کیتی ہوئی ہے ۔

قُلْ هَلْ نُنَبِّئُكُمْ بِالْأَخْسَرِينَ أَعْمَالًا ﴿۱۰۳﴾

۱۰۴ ۔ توں آکھ کیا تہاکوں اساں ڈسوں جیرھے عملیں دے لحاظ نال بہوں گھاٹے وچ ہن ۔

الَّذِينَ ضَلَّ سَعْيُهُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَهُمْ يَحْسَبُونَ أَنَّهُمْ يُحْسِنُونَ صُنْعًا ﴿۱۰۴﴾

۱۰۵ ۔ جنہیں دیاں ساریاں کوششاں ایں زندگی وچ ونجنیدیاں پئین تے او خیال کریندن جو او چنگا کم کریندے پئین ۔

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِ رَبِّهِمْ وَلِقَائِهِ فَحَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ فَلَا نُقِيمُ لَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَزْنًا ﴿۱۰۵﴾

۱۰۶ ۔ اے لوکن جنہیں اپنے رب دی نشانیں دا تے اوندے ملݨ دا انکار کیتے تے انہیں دے عمل ونج گیئن قیامت دے ڈینہہ اساں انہیں کوں کوئی حیثیت نہ ڈیسوں ۔

ذَٰلِكَ جَزَاؤُهُمْ جَهَنَّمُ بِمَا كَفَرُوا وَاتَّخَذُوا آيَاتِي وَرُسُلِي هُزُوًا ﴿۱۰۶﴾

۱۰۷ ۔ اے دوزخ انہیں دے انکار دا بدلہ ہے ۔ انہیں میڈے نشانیں نال تے رسولیں نال مشکریاں کیتن ۔

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ كَانَتْ لَهُمْ جَنَّاتُ الْفِرْدَوْسِ نُزُلًا ﴿۱۰۷﴾

۱۰۸ ۔ بے شک مومن تے جنہیں چنگے کم کیتن انہیں دی مہمانی جنت فردوس ۔

خَالِدِينَ فِيهَا لَا يَبْغُونَ عَنْهَا حِوَلًا ﴿۱۰۸﴾

۱۰۹ ۔ اوندے وچ ہمیشہ رہسن اتھوں نہ تھیوݨ چاہسن ۔

قُلْ لَوْ كَانَ الْبَحْرُ مِدَادًا لِكَلِمَاتِ رَبِّي لَنَفِدَ الْبَحْرُ قَبْلَ أَنْ تَنْفَدَ كَلِمَاتُ رَبِّي وَلَوْ جِئْنَا بِمِثْلِهِ مَدَدًا ﴿۱۰۹﴾

۱۱۰ ۔ توں آکھ جے سمندر میڈے رب دی گالہیں دے لکھݨ کیتے مس بݨ ونجے تے میڈے رب دی گالہیں ختم تھیوݨ کنیں پہلے سمندر مک ویسن بھانویں او جہاں مس بی گھن آؤں

قُلْ إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ مِثْلُكُمْ يُوحَىٰ إِلَيَّ أَنَّمَا إِلَٰهُكُمْ إِلَٰهٌ وَاحِدٌ ۖ فَمَنْ كَانَ يَرْجُو لِقَاءَ رَبِّهِ فَلْيَعْمَلْ عَمَلًا صَالِحًا وَلَا يُشْرِكْ بِعِبَادَةِ رَبِّهِ أَحَدًا ﴿۱۱۰﴾ ع
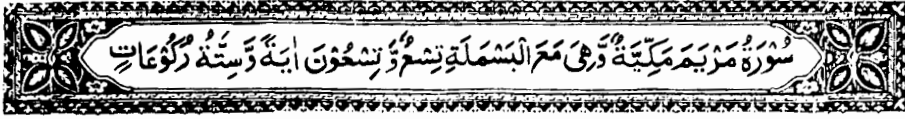
۱۱۱ ۔ توں آکھ میں تے محض تساں جیہاں آدمی ہاں میڈو وحی تھیندی ہے جو تہاڈا ہکو خدا ہے جیرھا اپنے رب دے ملݨ دی امید رکھیندا ہووے او چنگے کم کرے تے اپنے رب دی عبادت وچ کہیں کوں شریک نہ کرے ۔

سُوْرَةُ مَرْيَمَ مَكِّيَّةٌ وَّهِيَ مَعَ الْبَسْمَلَةِ تِسْعٌ وَّتِسْعُوْنَ اٰيَةً وَّسِتَّةُ رُكُوْعَاتٍ

سورۃ مریم مکی ہے تے بسم اللہ نال ایندیاں ۹۹ آیتاں تے ۶ رکوعن

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ﴿۱﴾

۱۔ شروع کریندا اللہ دے ناں نال جیرھا بن منگے ڈیوݨ والا تے ول ول رحم کرݨ والا ہے۔

كٓهٰيٰعٓصٓ ﴿۲﴾

۲۔ اے عالم تے سچے خدا توں کافی تے سدھا راہ ڈکھاوݨ والا ایں۔

ذِكْرُ رَحْمَتِ رَبِّكَ عَبْدَهٗ زَكَرِيَّا ﴿۳﴾

۳۔ تیڈے رب دی اوں رحمت دا ذکر جیرھا اوں اپݨے بندے زکریا تے کیتی۔

اِذْ نَادٰى رَبَّهٗ نِدَآءً خَفِيًّا ﴿۴﴾

۴۔ جڈاں اوں اپݨے رب کوں ہولے ہولے سڈ ماریئے۔

قَالَ رَبِّ اِنِّيْ وَهَنَ الْعَظْمُ مِنِّيْ وَاشْتَعَلَ الرَّاْسُ شَيْبًا وَّلَمْ اَكُنْۢ بِدُعَآئِكَ رَبِّ شَقِيًّا ﴿۵﴾

۵۔ تے آکھئے اے میڈے رب میڈیاں ہڈیاں کمزور تھی گیئن تے بڈھیپے نال میڈا سر چٹا تھی گئے تے اے میڈے رب میں کڈاہیں وی تیں کنیں دعا منگݨ نال ناکام نہیں تھیا۔

وَاِنِّيْ خِفْتُ الْمَوَالِيَ مِنْ وَّرَآءِيْ وَكَانَتِ امْرَاَتِيْ عَاقِرًا فَهَبْ لِيْ مِنْ لَّدُنْكَ وَلِيًّا ﴿۶﴾

۶۔ تے بے شک میں اپݨے سکیں کنیں اپݨے بچھو ڈرداں تے میڈی زال سنڈھ تے توں میکوں اپݨے ولوں ہک وارث ڈے۔

يَّرِثُنِيْ وَيَرِثُ مِنْ اٰلِ يَعْقُوْبَ ۖ وَاجْعَلْهُ رَبِّ رَضِيًّا ﴿۷﴾

۷۔ جیرھا میڈا تے آل یعقوب دا وارث تھیوے تے اونکوں اے میڈے رب چنگا وجود بݨا

يٰزَكَرِيَّآ اِنَّا نُبَشِّرُكَ بِغُلٰمِ ۨاسْمُهٗ يَحْيٰى لَمْ نَجْعَلْ لَّهٗ مِنْ قَبْلُ سَمِيًّا ﴿۸﴾

۸۔ اے زکریا بے شک اساں تیکوں ہک پتر دی خوش خبری ڈیندے ہیں اوندا ناں یحیٰی ہے ایں کنیں پہلے اساں کہیں کوں اے ناں نئیں ڈتا۔

قَالَ رَبِّ اَنّٰى يَكُوْنُ لِيْ غُلٰمٌ وَّكَانَتِ امْرَاَتِيْ عَاقِرًا وَّقَدْ بَلَغْتُ مِنَ الْكِبَرِ عِتِيًّا ﴿۹﴾

۹۔ اوں آکھئے اے میڈے رب میکوں بال کیویں تھی سگدے تے میڈی زال سنڈھ تے میں وی بڈھیپے دی چھیکڑ تئیں پہنچ چکیاں۔

قَالَ كَذٰلِكَ ۚ قَالَ رَبُّكَ هُوَ عَلَيَّ هَيِّنٌ وَّقَدْ خَلَقْتُكَ مِنْ قَبْلُ وَلَمْ تَكُ شَيْـًٔا ﴿١٠﴾

١٠۔ اوں آکھئے گال ایویں ہے تیڈا رب آہدے اے کم میڈے کیتے سوکھاء تے ایں کنیں پہلے ہیں تیکوں وی پیدا کیتے تے توں کوئی شئے نہ ہانویں

قَالَ رَبِّ اجْعَلْ لِّيْٓ اٰيَةً ۚ قَالَ اٰيَتُكَ اَلَّا تُكَلِّمَ النَّاسَ ثَلٰثَ لَيَالٍ سَوِيًّا ﴿١١﴾

١١۔ اوں آکھئے اے میڈے رب میکوں کوئی حکم ڈے اللہ سئیں آکھئے حکم اے ہے جو توں لوکیں نال ساندھوڑاند ترے راتاں ناں الاویں۔

فَخَرَجَ عَلٰى قَوْمِهٖ مِنَ الْمِحْرَابِ فَاَوْحٰٓى اِلَيْهِمْ اَنْ سَبِّحُوْا بُكْرَةً وَّعَشِيًّا ﴿١٢﴾

١٢۔ ول زکریا محراب کنیں نکل کے اپنی قوم دو آئے تے انہیں کوں ہولے ہولے آکھیس جو تساں فجر شام اللہ سئیں دی پاکیزگی بیان کرو۔

يٰيَحْيٰى خُذِ الْكِتٰبَ بِقُوَّةٍ ۗ وَاٰتَيْنٰهُ الْحُكْمَ صَبِيًّا ﴿١٣﴾

١٣۔ اے یحیٰ توں کتاب کوں ہتھیکا کر تے اساں اوں کوں چھوٹی عمر وچ اپنا حکم ڈتا ہا

وَّحَنَانًا مِّنْ لَّدُنَّا وَزَكٰوةً ۗ وَكَانَ تَقِيًّا ﴿١٤﴾

١٤۔ اے ساڈے ولو مہربانی ہائی تے پاک کرݨ کیتے ہا تے او وڈا متقی ہا۔

وَّبَرًّاۢ بِوَالِدَيْهِ وَلَمْ يَكُنْ جَبَّارًا عَصِيًّا ﴿١٥﴾

١٥۔ تے اپݨے پیو ما نال نیک سلوک کرݨ والا ہا تے او ظالم تے نافرمان نہ ہا۔

وَسَلٰمٌ عَلَيْهِ يَوْمَ وُلِدَ وَيَوْمَ يَمُوْتُ وَيَوْمَ يُبْعَثُ حَيًّا ﴿١٦﴾

١٦۔ تے جڈاں او جائے اوندے اُتے سلامتی ہائی تے جڈاں او مرسی تے ولا جنیدا کر کے اٹھایا ویسی ول وی اوندے اُتے سلامتی ہوسی۔

وَاذْكُرْ فِي الْكِتٰبِ مَرْيَمَ ۘ اِذِ انْتَبَذَتْ مِنْ اَهْلِهَا مَكَانًا شَرْقِيًّا ﴿١٧﴾

١٧۔ ایں کتاب وچ مریم دا ذکر کر جڈاں او اپݨے ٹبر کنیں پوادھ تے گئی ہائی ہئی۔

فَاتَّخَذَتْ مِنْ دُوْنِهِمْ حِجَابًا ۫ فَاَرْسَلْنَآ اِلَيْهَا رُوْحَنَا فَتَمَثَّلَ لَهَا بَشَرًا سَوِيًّا ﴿١٨﴾

١٨۔ تے انہیں کنیں او ڈھر تھی گئی تے اساں اوندو اپݨا فرشتہ پٹھیا تے او اوندے سامݨے تکڑے جوان دی شکل وچ ظاہر تھیا۔

قَالَتْ اِنِّيْٓ اَعُوْذُ بِالرَّحْمٰنِ مِنْكَ اِنْ كُنْتَ تَقِيًّا ﴿١٩﴾

١٩۔ اوں آکھئے ہیں تیں کنیں رحمٰن خدا دی آم شام منگدی آں جے توں کجھ خدا کنیں ڈردیں۔

قَالَ اِنَّمَآ اَنَا رَسُوْلُ رَبِّكِ ۖ لِاَهَبَ لَكِ غُلٰمًا

٢٠۔ اوں آکھئے ہیں تیں محض تیڈے رب دا پٹھیا

زَکِیًّا ﴿١٩﴾

ہویا ہاں تاں جو تیکوں پاک لڑکے (دی خبر) ڈیواں

قَالَتْ اَنّٰی یَکُوْنُ لِیْ غُلٰمٌ وَّ لَمْ یَمْسَسْنِیْ بَشَرٌ وَّ لَمْ اَکُ بَغِیًّا ﴿٢٠﴾

٢١۔ اوں آکھئے میکوں پتر کیویں تھیسی تے میکوں کہئیں آدمی ہتھ نہئیں لایا تے نہ میں بدکاراں۔

قَالَ کَذٰلِکِ ۚ قَالَ رَبُّکِ هُوَ عَلَیَّ هَیِّنٌ ۚ وَ لِنَجْعَلَهٗۤ اٰیَةً لِّلنَّاسِ وَ رَحْمَةً مِّنَّا ۚ وَ کَانَ اَمْرًا مَّقْضِیًّا ﴿٢١﴾

٢٢۔ اوں آکھئے گال ایویں ہے تیڈا رب آہدے اے کم میڈے کیتے سوکھا ہے تے تاں جو اساں اونکوں لوکیں کیتے نشان بناؤں تے اپنے ولو رحمت بناؤں تے اے کم تھی کے رہونا ہا۔

فَحَمَلَتْهُ فَانْتَبَذَتْ بِهٖ مَکَانًا قَصِیًّا ﴿٢٢﴾

٢٣۔ اوں اونکوں ڈِڈھ وچ چا کے بہوں پریں ہک جا تے گھن گئی۔

فَاَجَآءَهَا الْمَخَاضُ اِلٰی جِذْعِ النَّخْلَةِ ۚ قَالَتْ یٰلَیْتَنِیْ مِتُّ قَبْلَ هٰذَا وَ کُنْتُ نَسْیًا مَّنْسِیًّا ﴿٢٣﴾

٢٤۔ تے اونکوں پیڑھاں لگین تے اونکوں کھجی دے منڈھ دو گھن آئن اوں آکھئے ایں کنیں پہلے میں مر ونجاں ہا تے میڈا ناں ہٹا ڈِتا ونجے ہا۔

فَنَادٰىهَا مِنْ تَحْتِهَاۤ اَلَّا تَحْزَنِیْ قَدْ جَعَلَ رَبُّکِ تَحْتَکِ سَرِیًّا ﴿٢٤﴾

٢٥۔ اوں (فرشتے) اونکوں تلویں پاسے کنیں سڈ ماریئے توں مونجھی نہ تھی تیڈے رب تیڈے تلے چشمہ وہا ڈِتے۔

وَ هُزِّیْۤ اِلَیْکِ بِجِذْعِ النَّخْلَةِ تُسٰقِطْ عَلَیْکِ رُطَبًا جَنِیًّا ﴿٢٥﴾

٢٦۔ تے توں کھجی دی چھڑی کوں ہلا آپ دو او تیڈے تے تازہ پنڈ سٹیسی۔

فَکُلِیْ وَ اشْرَبِیْ وَ قَرِّیْ عَیْنًا ۚ فَاِمَّا تَرَیِنَّ مِنَ الْبَشَرِ اَحَدًا ۙ فَقُوْلِیْۤ اِنِّیْ نَذَرْتُ لِلرَّحْمٰنِ صَوْمًا فَلَنْ اُکَلِّمَ الْیَوْمَ اِنْسِیًّا ﴿٢٦﴾

٢٧۔ توں اونکوں کھا تے چشمے کنیں پانی پی تے اپنی اکھیں کوں ٹھڈا کر تے جے توں کہیں بندے کوں ڈیکھیں تے توں آکھیں بے شک میں رحمٰن خدا دی خاطر روزے دی منوتی منتی ہوئی ہے اَج میں کہیں آدمی نال اصلوں نہ الیساں۔

فَاَتَتْ بِهٖ قَوْمَهَا تَحْمِلُهٗ ؕ قَالُوْا یٰمَرْیَمُ لَقَدْ جِئْتِ شَیْـًٔا فَرِیًّا ﴿٢٧﴾

٢٨۔ اونکوں چا کے اپنی قوم دو گھن آئی تے انہیں آکھئے اے مریم تَیں بہوں گندا کم کیتے۔

یٰۤاُخْتَ هٰرُوْنَ مَا کَانَ اَبُوْکِ امْرَاَ سَوْءٍ وَّ مَا کَانَتْ اُمُّکِ بَغِیًّا ﴿٢٨﴾

٢٩۔ اے ہارون دی بھین تیڈا پیو گندا آدمی نہ ہا تے نہ تیڈی ما بدکار ہائی۔

فَاَشَارَتْ اِلَیْهِ ؕ قَالُوْا کَیْفَ نُکَلِّمُ مَنْ کَانَ فِی

٣٠۔ اوں بال دو اشارہ کیتے انہیں آکھئے اساں

الْمَهْدِ صَبِيًّا ﴿۲۹﴾	ایندے نال کیویں گال کروں جیرھا ڈکل تیں ہینگھے وچ ہا۔
قَالَ إِنِّي عَبْدُ اللَّهِ آتَانِيَ الْكِتَابَ وَجَعَلَنِي نَبِيًّا ﴿۳۰﴾	۳۱۔ اوں آکھئے بے شک میں اللہ دا بندہ ہاں میکوں اللہ کتاب ڈِتی ہے تے میکوں نبی بݨائیس۔
وَجَعَلَنِي مُبَارَكًا أَيْنَ مَا كُنْتُ وَأَوْصَانِي بِالصَّلَاةِ وَالزَّكَاةِ مَا دُمْتُ حَيًّا ﴿۳۱﴾	۳۲۔ تے میکوں برکت آلا بݨائیس جتھاں وی میں ہوساں تے اوں میکوں نماز تے زکوٰۃ دا حکم ڈِتے سی جے تئیں میں جنیداں۔
وَبَرًّا بِوَالِدَتِي وَلَمْ يَجْعَلْنِي جَبَّارًا شَقِيًّا ﴿۳۲﴾	۳۳۔ تے اپݨی ما نال نیکی دا حکم ڈِتے سی تے میکوں ظالم بدبخت نسی بݨایا۔
وَالسَّلَامُ عَلَيَّ يَوْمَ وُلِدْتُ وَيَوْمَ أَمُوتُ وَيَوْمَ أُبْعَثُ حَيًّا ﴿۳۳﴾	۳۴۔ تے جیرھے ڈِینہہ میں جایاں اوں ڈِینہہ میڈے اتے سلامتی ہائی تے جڈاں مرساں تے ول جنیدا تھیساں اوں ویلھے وی میڈے اُتے سلامتی ہوسی۔
ذَٰلِكَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ ۚ قَوْلَ الْحَقِّ الَّذِي فِيهِ يَمْتَرُونَ ﴿۳۴﴾	۳۵۔ اے ہے عیسیٰ ابن مریم اے سچی گالھ جیندے وچ او اختلاف کریندن۔
مَا كَانَ لِلَّهِ أَنْ يَتَّخِذَ مِنْ وَلَدٍ ۖ سُبْحَانَهُ ۚ إِذَا قَضَىٰ أَمْرًا فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ ﴿۳۵﴾	۳٦۔ اللہ دی لئے شان نہیں جو او کہیں کوں پُتر بݨاوے او پاک ہے جڈاں او کہیں گالھ دا فیصلہ کریندے تے محض اے آہدے تھی ونج تے او تھی ویندی ہے۔
وَإِنَّ اللَّهَ رَبِّي وَرَبُّكُمْ فَاعْبُدُوهُ ۚ هَٰذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ ﴿۳٦﴾	۳۷۔ تے بے شک اللہ سئیں میڈا وی رب ہے تے تہاڈا وی رب تساں ہوندی عبادت کرو ایھو سدھا راہ ہے۔
فَاخْتَلَفَ الْأَحْزَابُ مِنْ بَيْنِهِمْ ۖ فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ مَشْهَدِ يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿۳۷﴾	۳۸۔ انہیں وچوں کجھ ٹولیں اختلاف کیتے انہیں لوکیں کیتے تباہی ہے جیئں وڈے ڈِینہہ دی حاضری دا انکار کیتے۔
أَسْمِعْ بِهِمْ وَأَبْصِرْ يَوْمَ يَأْتُونَنَا ۖ لَٰكِنِ الظَّالِمُونَ الْيَوْمَ فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ ﴿۳۸﴾	۳۹۔ ہِہوں سُݨسݨ تے تکھیاں نظراں ہوسن جڈاں او ساڈے کول آوسن اصل اَج دے ڈِینہہ ظالم ہِہوں کھلی گمراہی وچ ہِن۔
وَأَنْذِرْهُمْ يَوْمَ الْحَسْرَةِ إِذْ قُضِيَ الْأَمْرُ وَهُمْ	۴۰۔ تے توں انہیں کوں نا امیدی دے ڈِینہہ کنیں

فِيْ غَفْلَةٍ وَّهُمْ لَا يُؤْمِنُوْنَ ۝٣٩

ڈرا جڈاں گال دا فیصلہ تھی ویسی ہݨ او غافلن تے او ایمان نہیں گھن اندے ۔

إِنَّا نَحْنُ نَرِثُ الْأَرْضَ وَمَنْ عَلَيْهَا وَإِلَيْنَا يُرْجَعُوْنَ ۝٤٠ ع

۴۱۔ بے شک اساں زمین دے وارث ہوسوں تے جیرھے اوندے اتے رہندن تے سارے ساڈو ولائے ویسن ۔

وَاذْكُرْ فِي الْكِتٰبِ إِبْرٰهِيْمَ ۥ إِنَّهٗ كَانَ صِدِّيْقًا نَّبِيًّا ۝٤١

۴۲۔ تے کتاب وچ ابراہیم دا ذکر پڑھ بے شک او بہوں سچا نبی ہا ۔

إِذْ قَالَ لِأَبِيْهِ يٰٓأَبَتِ لِمَ تَعْبُدُ مَا لَا يَسْمَعُ وَلَا يُبْصِرُ وَلَا يُغْنِيْ عَنْكَ شَيْـًٔا ۝٤٢

۴۳۔ جڈاں اوں اپݨے پیو کوں آکھئے اے میڈے ابا سئیں توں اونڈی کیوں عبادت کریندیں جیرھے سݨدن تے نہ ڈیہدن تے تیڈے کہیں کم نئیں آ سگدے

يٰٓأَبَتِ إِنِّيْ قَدْ جَآءَنِيْ مِنَ الْعِلْمِ مَا لَمْ يَأْتِكَ فَاتَّبِعْنِيْٓ أَهْدِكَ صِرَاطًا سَوِيًّا ۝٤٣

۴۴۔ اے ابا بے شک میکوں خاص علم ڈِتا گئے جیرھا تیکوں نئیں ملیا توں میڈی پیروی کر میں تیکوں سدھا راہ ڈکھلیساں ۔

يٰٓأَبَتِ لَا تَعْبُدِ الشَّيْطٰنَ ۖ إِنَّ الشَّيْطٰنَ كَانَ لِلرَّحْمٰنِ عَصِيًّا ۝٤٤

۴۵۔ اے ابا توں شیطان دی عبادت نہ کر بے شک شیطان رحمٰن خدا دا نافرمان ۔

يٰٓأَبَتِ إِنِّيْٓ أَخَافُ أَنْ يَّمَسَّكَ عَذَابٌ مِّنَ الرَّحْمٰنِ فَتَكُوْنَ لِلشَّيْطٰنِ وَلِيًّا ۝٤٥

۴۶۔ اے میڈے ابا بے شک میں ڈردا ہاں جو تیکوں رحمٰن خدا کنیں کوئی عذاب نہ آوے تے توں شیطان دا سنگتی بݨ ونجیں ۔

قَالَ أَرَاغِبٌ أَنْتَ عَنْ اٰلِهَتِيْ يٰٓإِبْرٰهِيْمُ ۚ لَئِنْ لَّمْ تَنْتَهِ لَأَرْجُمَنَّكَ وَاهْجُرْنِيْ مَلِيًّا ۝٤٦

۴۷۔ اوں آکھئے اے ابراہیم کیا توں میڈے معبودیں کنیں نفرت کریندیں جے توں باز نہ آیوں تے تیکوں میں پتھریں نال مار گھتساں تے ہݨ توں میں کنیں اوڈھر تھی ونج ۔

قَالَ سَلٰمٌ عَلَيْكَ ۚ سَأَسْتَغْفِرُ لَكَ رَبِّيْ ۖ إِنَّهٗ كَانَ بِيْ حَفِيًّا ۝٤٧

۴۸۔ اوں آکھئے تیڈے اُتے سلامتی ہووے میں تیڈے کیتے اپݨے رب کنیں ضرور بخشش منگساں بے شک او میڈے اُتے مہربان ۔

وَأَعْتَزِلُكُمْ وَمَا تَدْعُوْنَ مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ وَأَدْعُوْا رَبِّيْ ۖ عَسٰٓى أَلَّآ أَكُوْنَ بِدُعَآءِ رَبِّيْ شَقِيًّا ۝٤٨

۴۹۔ میں تہاکوں تے جنہیں کوں تساں اللہ دے سوا سڈیندے ہو ساریں کوں چھوڑ ڈیساں تے

اپنے رب کوں سڈیساں میکوں یقین ہے جو میں اپنے رب کنیں دعا نال ناکام نہ تھیساں۔

فَلَمَّا اعْتَزَلَهُمْ وَمَا يَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ ۙ وَهَبْنَا لَهُ إِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ ۖ وَكُلًّا جَعَلْنَا نَبِيًّا ﴿٥٠﴾

۵۰۔ تے جڈاں ابراہیم انہیں کنیں تے جنہیں کوں اللہ دے سوا معبود بݨیندے ہن انج تھی گئے اساں اونکوں اسحاق تے یعقوب بخشئے سے تے اساں ساریں کوں نبی بݨایا ہا۔

وَوَهَبْنَا لَهُمْ مِنْ رَحْمَتِنَا وَجَعَلْنَا لَهُمْ لِسَانَ صِدْقٍ عَلِيًّا ﴿٥١﴾

۵۱۔ تے اساں انہیں تے اپݨی رحمت کیتی تے اساں انہیں واسطے بہوں سچا تے چنگا ذکر چھوڑیسے۔

وَاذْكُرْ فِي الْكِتَابِ مُوسَىٰ ۚ إِنَّهُ كَانَ مُخْلَصًا وَكَانَ رَسُولًا نَبِيًّا ﴿٥٢﴾

۵۲۔ تے توں کتاب وچ حضرت موسیٰ دا ذکر کر بے شک او ساڈا چݨیا ہویا تے رسول تے نبی ہا۔

وَنَادَيْنَاهُ مِنْ جَانِبِ الطُّورِ الْأَيْمَنِ وَقَرَّبْنَاهُ نَجِيًّا ﴿٥٣﴾

۵۳۔ تے اساں اونکوں طور دے سجے پاسو سڈیا ہا تے اونکوں اپݨے راز دیاں گاہیں ڈسیندے ہوئیں کولہو کیتا۔

وَوَهَبْنَا لَهُ مِنْ رَحْمَتِنَا أَخَاهُ هَارُونَ نَبِيًّا ﴿٥٤﴾

۵۴۔ تے اساں اونکوں اپݨی رحمت نال اوندے بھرا ہارون کوں نبی بݨا ڈِتا۔

وَاذْكُرْ فِي الْكِتَابِ إِسْمَاعِيلَ ۚ إِنَّهُ كَانَ صَادِقَ الْوَعْدِ وَكَانَ رَسُولًا نَبِيًّا ﴿٥٥﴾

۵۵۔ تے توں کتاب وچ اسماعیل دا ذکر پڑھ بے شک او وعدے دا سچا تے رسول تے نبی ہا۔

وَكَانَ يَأْمُرُ أَهْلَهُ بِالصَّلَاةِ وَالزَّكَاةِ وَكَانَ عِنْدَ رَبِّهِ مَرْضِيًّا ﴿٥٦﴾

۵۶۔ تے اپݨے گھر والیں کوں نماز تے زکوٰۃ دا حکم ڈیندا رہندا ہا تے او اپݨے رب دے نزدیک بہوں چنگا ہا۔

وَاذْكُرْ فِي الْكِتَابِ إِدْرِيسَ ۚ إِنَّهُ كَانَ صِدِّيقًا نَبِيًّا ﴿٥٧﴾

۵۷۔ تے کتاب وچ ادریس دا ذکر کر بے شک او سچا نبی ہا۔

وَرَفَعْنَاهُ مَكَانًا عَلِيًّا ﴿٥٨﴾

۵۸۔ تے اساں اونکوں بہوں اُچے مرتبے تئیں پچایا ہا۔

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ مِنَ النَّبِيِّينَ مِنْ

۵۹۔ اے او لوکن جنہیں تے اللہ سئیں نبیں وچو

ذُرِّيَّةِ اٰدَمَ وَمِمَّنْ حَمَلْنَا مَعَ نُوْحٍ وَّمِنْ ذُرِّيَّةِ اِبْرٰهِيْمَ وَاِسْرَآءِيْلَ وَمِمَّنْ هَدَيْنَا وَاجْتَبَيْنَا اِذَا تُتْلٰى عَلَيْهِمْ اٰيٰتُ الرَّحْمٰنِ خَرُّوْا سُجَّدًا وَّبُكِيًّا ﴿٥٩﴾

انعام کیتن ملے آدم دی اولادن تے انہیں وچوں جنہیں کوں نوح نال اساں بیڑی وچ چاتا نے ابراہیم تے اسماعیل دی اولاد وچوں ہن تے انہیں وچوں جنہیں کوں اساں سدھا رستہ ڈکھائے تے چݨ گِدے۔ جڈاں انہیں تے رحمٰن دیاں آیتاں پڑھیاں ویندن تے او سجدہ کریندے ہوئیں تے روندے ہوئیں ڈھہ پوندن۔

فَخَلَفَ مِنْ بَعْدِهِمْ خَلْفٌ اَضَاعُوا الصَّلٰوةَ وَاتَّبَعُوا الشَّهَوٰتِ فَسَوْفَ يَلْقَوْنَ غَيًّا ﴿٦٠﴾

٦٠۔ انہیں دے بعد ہک نسل آئی ہے جنہیں نمازاں ضائع کر ڈِتن تے خواہشیں دی پیروی کیتی ہے تے او ضرور گمراہ تھی ویسن۔

اِلَّا مَنْ تَابَ وَاٰمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَاُولٰٓئِكَ يَدْخُلُوْنَ الْجَنَّةَ وَلَا يُظْلَمُوْنَ شَيْـًٔا ﴿٦١﴾

٦١۔ سوائے اوندے جیڑھا توبہ کرے تے ایمان گھن آوے تے چنگا عمل کرے تے او لوک بہشت وچ داخل تھیسن تے انہیں تے ذرا وی ظلم نہ کیتا ویسی۔

جَنّٰتِ عَدْنِ ِۨالَّتِیْ وَعَدَ الرَّحْمٰنُ عِبَادَهٗ بِالْغَيْبِ اِنَّهٗ كَانَ وَعْدُهٗ مَاْتِيًّا ﴿٦٢﴾

٦٢۔ ہمیشہ دی بہشت جیندا وعدہ رحمٰن خدا نے اپݨے بندیں نال کیتے جیڑھی حالی لکی ہوئی ہے بے شک اوندا وعدہ پورا تھی کے رہسی۔

لَا يَسْمَعُوْنَ فِيْهَا لَغْوًا اِلَّا سَلٰمًا وَلَهُمْ رِزْقُهُمْ فِيْهَا بُكْرَةً وَّعَشِيًّا ﴿٦٣﴾

٦٣۔ او اوندے وچ کوئی واہیات گال نہ سݨسن سوائے سلامتی دے تے اوندے وچ انہیں کوں فجر شام رزق ملسی۔

تِلْكَ الْجَنَّةُ الَّتِیْ نُوْرِثُ مِنْ عِبَادِنَا مَنْ كَانَ تَقِيًّا ﴿٦٤﴾

٦٤۔ اے او بہشت ہے جیندا اساں اپݨے بندیں وچوں انہیں کوں وارث بݨیسوں جیڑھے ہوون پرہیزگار۔

وَمَا نَتَنَزَّلُ اِلَّا بِاَمْرِ رَبِّكَ لَهٗ مَا بَيْنَ اَيْدِيْنَا وَمَا خَلْفَنَا وَمَا بَيْنَ ذٰلِكَ وَمَا كَانَ رَبُّكَ نَسِيًّا ﴿٦٥﴾

٦٥۔ تے اساں محض اپݨے رب دے حکم نال لہندے ہیں جو ساڈے سامݨے ہے تے جو ساڈے پچھو ہے جو انہیں ڈوہائیں دے ادھ وچ سب اللہ دا ہے تے تہاڈا رب بھلݨ والا نئیں۔

رَبُّ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا فَاعْبُدْهُ وَاصْطَبِرْ لِعِبَادَتِهٖ هَلْ تَعْلَمُ لَهٗ سَمِيًّا ﴿٦٦﴾

٦٦۔ او آسمانیں تے زمین دا وی رب ہے تے جیڑھا انہیں دے درمیان ہے توں اوندی عبادت کرتے

یکا اوندی عبادت کریندا رہ کیا توں اوندی صفتاں آلا کہیں کوں جانڑدیں۔

وَ يَقُوْلُ الْاِنْسَانُ ءَاِذَا مَا مِتُّ لَسَوْفَ اُخْرَجُ حَيًّا ﴿٦٦﴾

٦٦۔ انسان آہدے کیا جڈاں میں مرویساں تاں ولا جیندا کر کے اٹھالیا ولیساں۔

اَوَلَا يَذْكُرُ الْاِنْسَانُ اَنَّا خَلَقْنٰهُ مِنْ قَبْلُ وَ لَمْ يَكُ شَيْئًا ﴿٦٧﴾

٦٧۔ کیا انسان کوں اے گال یاد نہیں بے شک اساں اونکوں ایں کنیں پہلے پیدا کیتا تے او کجھ وی نہ ہا۔

فَوَرَبِّكَ لَنَحْشُرَنَّهُمْ وَ الشَّيٰطِيْنَ ثُمَّ لَنُحْضِرَنَّهُمْ حَوْلَ جَهَنَّمَ جِثِيًّا ﴿٦٨﴾

٦٨۔ تے تیڈے رب دی قسم جو اساں انہیں کوں تے شیطانیں کوں ضرور اٹھیسوں تے ول ضرور انہیں کوں دوزخ دے چودھار و کٹھا کریسوں تے او گوڈیں دے بھر اوندے وچ ڈھاسن۔

ثُمَّ لَنَنْزِعَنَّ مِنْ كُلِّ شِيْعَةٍ اَيُّهُمْ اَشَدُّ عَلَى الرَّحْمٰنِ عِتِيًّا ﴿٦٩﴾

٦٩۔ ول اساں ہر ٹولے وچوں ضرور ایجھے لوکیں کوں انج کر گھنسوں جیڑھے رحمٰن خدا دے سخت دشمن ہن۔

ثُمَّ لَنَحْنُ اَعْلَمُ بِالَّذِيْنَ هُمْ اَوْلٰى بِهَا صِلِيًّا ﴿٧٠﴾

٧٠۔ تے ول اساں انہیں کوں بہوں جانڑدے ہیں جو انہیں وچوں کون دوزخ وچ ڈھہنڑ دے زیادہ قابل۔

وَ اِنْ مِّنْكُمْ اِلَّا وَارِدُهَا ۚ كَانَ عَلٰى رَبِّكَ حَتْمًا مَّقْضِيًّا ﴿٧١﴾

٧١۔ تے تہاڈے وچوں ہر آدمی اوں دوزخ وچ ڈھہنڑ والا ہے تے اے خدا دا تھی کے رہنڑ والا پکا وعدہ ہے۔

ثُمَّ نُنَجِّي الَّذِيْنَ اتَّقَوْا وَّ نَذَرُ الظّٰلِمِيْنَ فِيْهَا جِثِيًّا ﴿٧٢﴾

٧٢۔ ول اساں متقیں کوں بچا گھنسوں تے ظالمیں کوں اوندے وچ گوڈیں دے بھر ڈٹھا ہویا چھوڑ ڈیسوں۔

وَ اِذَا تُتْلٰى عَلَيْهِمْ اٰيٰتُنَا بَيِّنٰتٍ قَالَ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا لِلَّذِيْنَ اٰمَنُوْا ۙ اَيُّ الْفَرِيْقَيْنِ خَيْرٌ مَّقَامًا وَّ اَحْسَنُ نَدِيًّا ﴿٧٣﴾

٧٣۔ تے جڈاں انہیں تے ساڈیاں کھلیاں کھلیاں آیتاں پڑھیاں ویندن تے کافر مومنیں کوں آہدن کیرھا ٹولہ ڈوہائیں ٹولیں وچوں درجے دے لحاظ نال چنگا ہے تے سنگت دے لحاظ نال چنگا ہے۔

وَكَمْ اَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ مِّنْ قَرْنٍ هُمْ اَحْسَنُ اَثَاثًا وَّرِءْيًا ﴿۷۵﴾

۷۵ ۔ تے انہیں کنیں پہلے اساں بہوں سارے لوکیں کوں تباہ کیتے جیڑھے سامان دے لحاظ نال وی چنگے ہن تے ڈِکھ دے لحاظ نال وی ۔

قُلْ مَنْ كَانَ فِي الضَّلٰلَةِ فَلْيَمْدُدْ لَهُ الرَّحْمٰنُ مَدًّا ۚ حَتّٰٓى اِذَا رَاَوْا مَا يُوْعَدُوْنَ اِمَّا الْعَذَابَ وَاِمَّا السَّاعَةَ ۗ فَسَيَعْلَمُوْنَ مَنْ هُوَ شَرٌّ مَّكَانًا وَّاَضْعَفُ جُنْدًا ﴿۷٦﴾

۷٦ ۔ توں آکھ جیڑھا گمراہی وچ خدائے رحمٰن اونکوں وِتھی ڈِیسی تے جیلھے اوں عذاب کوں ڈیکھسن جنیدا اونہیں کوں وعدہ ڈِتا گئے عذاب یا قومی تباہی اوں ویلھے انہیں کوں ضرور پتہ لگ ویسی جو کیڑھا مرتبے دے لحاظ نال برا ءِ تے سنگت دے لحاظ نال کمزور

وَيَزِيْدُ اللّٰهُ الَّذِيْنَ اهْتَدَوْا هُدًى ۗ وَالْبٰقِيٰتُ الصّٰلِحٰتُ خَيْرٌ عِنْدَ رَبِّكَ ثَوَابًا وَّخَيْرٌ مَّرَدًّا ﴿۷۷﴾

۷۷ ۔ تے اللہ ہدایت والے لوکیں کوں ہدایت وِچ ودھیسی تے باقی رہݨ والے چنگے کم تیڈے رب دے نزدیک چنگے ہن بدلے دے لحاظ نال وی تے انجام دے لحاظ نال وی ۔

اَفَرَءَيْتَ الَّذِيْ كَفَرَ بِاٰيٰتِنَا وَقَالَ لَاُوْتَيَنَّ مَالًا وَّوَلَدًا ﴿۷۸﴾

۷۸ ۔ کیا توں اوں شخص کوں ڈِٹھے جیڑھا ساڈی آیات دا انکار کریندے تے آہدے جو میکوں ضرور ڈھیر مال تے اولاد ڈِتی گئی ءِ

اَطَّلَعَ الْغَيْبَ اَمِ اتَّخَذَ عِنْدَ الرَّحْمٰنِ عَهْدًا ﴿۷۹﴾

۷۹ ۔ اوں کوں غیب دا پتہ لگ گئے یا اوں رحمٰن خدا کنیں وعدہ گھِن گِدے ۔

كَلَّا ۚ سَنَكْتُبُ مَا يَقُوْلُ وَنَمُدُّ لَهُ مِنَ الْعَذَابِ مَدًّا ﴿۸۰﴾

۸۰ ۔ اصلو نہیں جو او آہدے اساں اونکوں ضرور لکھ رکھیسوں تے اساں اوندے عذاب کوں ودھا ڈیسوں ۔

وَّنَرِثُهُ مَا يَقُوْلُ وَيَاْتِيْنَا فَرْدًا ﴿۸۱﴾

۸۱ ۔ تے جو او آہدا پئے اساں اوندے وارث بݨسوں تے او ساڈو کلہا اوسی ۔

وَاتَّخَذُوْا مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ اٰلِهَةً لِّيَكُوْنُوْا لَهُمْ عِزًّا ﴿۸۲﴾

۸۲ ۔ تے انہیں اللہ دے سوا معبود بݨا گِدھن تاں جو انہیں دی عزت تھیوے ۔

كَلَّا ۚ سَيَكْفُرُوْنَ بِعِبَادَتِهِمْ وَيَكُوْنُوْنَ عَلَيْهِمْ ضِدًّا ﴿۸۳﴾ ع

۸۳ ۔ اے اصلو نہ تھیسی او معبود انہیں دی عبادت دا ضرور انکار کر ڈیسن تے انہیں دے خلاف کھڑے

تھی ویسن ۔

أَلَمْ تَرَ أَنَّا أَرْسَلْنَا الشَّيَاطِينَ عَلَى الْكَافِرِينَ تَؤُزُّهُمْ أَزًّا ﴿۸۳﴾

۸۴۔ کیا تیکوں پتہ نہیں جو اساں بے شک شیطانیں کوں کافریں دو پچھے ڑسے تے کافریں کوں ابھارن تے چاون ۔

فَلَا تَعْجَلْ عَلَيْهِمْ ۖ إِنَّمَا نَعُدُّ لَهُمْ عَدًّا ﴿۸۴﴾

۸۵۔ تے انہیں تے جلدی نہ کر بے شک اساں انہیں دے ڈینہہ گنڑیے ہوئن

يَوْمَ نَحْشُرُ الْمُتَّقِينَ إِلَى الرَّحْمَٰنِ وَفْدًا ﴿۸۵﴾

۸۶۔ جیڑاں اساں متقیں کوں رحمٰن خدا دو کٹھے کر کے گھن اوسوں۔

وَنَسُوقُ الْمُجْرِمِينَ إِلَىٰ جَهَنَّمَ وِرْدًا ﴿۸۶﴾

۸۷۔ تے مجرمیں کوں ہکل کے دوزخ دو گھن ویسوں ۔

لَا يَمْلِكُونَ الشَّفَاعَةَ إِلَّا مَنِ اتَّخَذَ عِنْدَ الرَّحْمَٰنِ عَهْدًا ﴿۸۷﴾

۸۸۔ اوں ویلھے شفاعت دا اختیار نہ ہوسی سوائے اوندے جیں رحمٰن خدا کنیں وعدہ گِدھا ہوسی۔

وَقَالُوا اتَّخَذَ الرَّحْمَٰنُ وَلَدًا ﴿۸۸﴾

۸۹۔ تے او آہدن خدائے رحمٰن پتر بنا گدھے ۔

لَقَدْ جِئْتُمْ شَيْئًا إِدًّا ﴿۸۹﴾

۹۰۔ تساں بہوں گندی گال کیتی ہے ۔

تَكَادُ السَّمَاوَاتُ يَتَفَطَّرْنَ مِنْهُ وَتَنْشَقُّ الْأَرْضُ وَتَخِرُّ الْجِبَالُ هَدًّا ﴿۹۰﴾

۹۱۔ تھی سگدے جو آسمان ترٹ ونجن تے زمین پھٹ ونجے تے پہاڑ نِکے نِکے ٹوٹے تھی کے ڈھہ پوون ۔

أَنْ دَعَوْا لِلرَّحْمَٰنِ وَلَدًا ﴿۹۱﴾

۹۲۔ اِت گالھوں جو انہیں رحمٰن دا پتر بنا گدھے

وَمَا يَنْبَغِي لِلرَّحْمَٰنِ أَنْ يَتَّخِذَ وَلَدًا ﴿۹۲﴾

۹۳۔ رحمٰن خدا دی اے شان نہیں جو او پتر بناوے ۔

إِنْ كُلُّ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ إِلَّا آتِي الرَّحْمَٰنِ عَبْدًا ﴿۹۳﴾

۹۴۔ ہا جو کجھ آسمانیں تے زمین وچ او رحمٰن خدا دو بانھے بنڑ کے اوسن ۔

لَقَدْ أَحْصَاهُمْ وَعَدَّهُمْ عَدًّا ﴿۹۴﴾

۹۵۔ اوں انہیں کوں ولہیٹ گدے تے گنڑ گدے سی ۔

وَكُلُّهُمْ آتِيهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فَرْدًا ﴿۹۵﴾

۹۶۔ تے او سارے قیامت دے ڈینہہ اوندو کلے کلے اوسن ۔

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَيَجْعَلُ لَهُمُ الرَّحْمَٰنُ وُدًّا ﴿۹۶﴾

۹۷۔ بے شک او لوک جیڑھے ایمان گھن آئن تے نیک کم کیتن خدائے رحمٰن انہیں کیتے محبت پیدا کریسی ۔

فَاِنَّمَا يَسَّرْنٰهُ بِلِسَانِكَ لِتُبَشِّرَ بِهِ الْمُتَّقِيْنَ وَ تُنْذِرَ بِهٖ قَوْمًا لُّدًّا ﴿۹۸﴾

۹۸۔ بے شک اساں ایں قرآن کوں تیڈی زبان اچ سوکھا کرتے لہائے۔ تاں جو توں ایندے ڈیویں تے جھگڑالو لوکیں کوں ڈراویں۔

وَ كَمْ اَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ مِّنْ قَرْنٍ هَلْ تُحِسُّ مِنْهُمْ مِّنْ اَحَدٍ اَوْ تَسْمَعُ لَهُمْ رِكْزًا ﴿۹۹﴾

۹۹۔ انہیں کنیں پہلے کتنی ساریاں قوماں ہن جنہیں کوں اساں ہلاک تے تباہ کر ڈتے۔ کیا توں انہیں کوں محسوس کر سگدیں یا انہیں دی کوئی کاڑ کڑوا سنڑدیں۔

ع ۶ / ۱۳

سُوْرَةُ طٰهٰ مَكِّيَّةٌ وَّهِيَ مَعَ الْبَسْمَلَةِ مِائَةٌ وَّسِتٌّ وَّثَلٰثُوْنَ اٰيَةً وَّثَمَانِيَةُ رُكُوْعَاتٍ

سورت طٰہٰ مکی ہے تے بسم اللہ نال ایندیاں ۱۳٦ آیتاں تے اٹھ رکوعن۔

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ①

۱۔ اللہ دے ناں نال شروع کرینداں جیڑھا بن منگے ڈیون والا تے ول ول رحم کرݨ والا ہے۔

طٰهٰ ②

۲۔ اے پوری طاقتیں آلے تکڑے جوان۔

مَآ اَنْزَلْنَا عَلَيْكَ الْقُرْاٰنَ لِتَشْقٰٓى ③

۳۔ اساں تیڈے اتے قرآن ایں واسطے۔ نہیں لہایا جو توں ڈکھ وچ پویں۔

اِلَّا تَذْكِرَةً لِّمَنْ يَّخْشٰى ④

۴۔ اے محض ڈرݨ والیں کیتے نصیحت ہے

تَنْزِيْلًا مِّمَّنْ خَلَقَ الْاَرْضَ وَالسَّمٰوٰتِ الْعُلٰى ⑤

۵۔ اے کتاب اوں کنیں لہائی گئی ہے جیئں زمین تے اُچے آسمان کوں پیدا کیتس۔

اَلرَّحْمٰنُ عَلَى الْعَرْشِ اسْتَوٰى ⑥

۶۔ رحمٰن خدا ہے جیڑھا عرش تے تکڑائی نال بیٹھے۔

لَهٗ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا وَمَا تَحْتَ الثَّرٰى ⑦

۷۔ جو کجھ آسمان تے زمین وچ تے جو انہیں دے درمیان تے جیڑھا سِنی مٹی دے تلے ہے او سارا بجھ ہوندا ہے۔

وَاِنْ تَجْهَرْ بِالْقَوْلِ فَاِنَّهٗ يَعْلَمُ السِّرَّ وَاَخْفٰى ⑧

۸۔ توں اُچی الانویں تے بے شک او لکی گال کوں تے بہوں چھپی گال کوں جاݨدے۔

اَللّٰهُ لَآ اِلٰهَ اِلَّا هُوَ لَهُ الْاَسْمَآءُ الْحُسْنٰى ⑨

۹۔ اللہ دے سوا کوئی معبود نہیں تے اوندے بہوں چنگے ناں اِن۔

وَهَلْ اَتٰىكَ حَدِيْثُ مُوْسٰى ⑩

۱۰۔ کیا تیکوں موسیٰ دی گال پُجی ہے۔

اِذْ رَاٰ نَارًا فَقَالَ لِاَهْلِهِ امْكُثُوْٓا اِنِّيْٓ اٰنَسْتُ نَارًا لَّعَلِّيْٓ اٰتِيْكُمْ مِّنْهَا بِقَبَسٍ اَوْ اَجِدُ عَلَى النَّارِ هُدًى ⑪

۱۱۔ جݙاں اوں بھاݙٹھی تے اوں اپݨے ٹبر کوں آکھئے تساں کھڑو بے شک میں ہک بھاݙٹھی ہے متی سگدے جو میں تہاݙے کوئی انگارا گھن آواں یا اوں بھا کنیں میں سدھا راہ لبھ گھناں۔

فَلَمَّآ اَتٰىهَا نُوْدِيَ يٰمُوْسٰى ⑫

۱۲۔ تے جݙاں او اوندے کول آئے سݙ آئے سی اے موسیٰ۔

اِنِّيْٓ اَنَا رَبُّكَ فَاخْلَعْ نَعْلَيْكَ ۚ اِنَّكَ بِالْوَادِ الْمُقَدَّسِ طُوًى ﴿١٢﴾

۱۲۔ بے شک میں تیڈا رب ہاں توں جتیاں لہا رکھ بے شک توں پاک وادی طویٰ وچ ہویں۔

وَاَنَا اخْتَرْتُكَ فَاسْتَمِعْ لِمَا يُوْحٰى ﴿١٣﴾

۱۳۔ میں تیکوں چن گدھے توں سن جو تیڈو وحی کیتی ویندی ہے۔

اِنَّنِيْٓ اَنَا اللّٰهُ لَآ اِلٰهَ اِلَّآ اَنَا فَاعْبُدْنِيْ ۙ وَاَقِمِ الصَّلٰوةَ لِذِكْرِيْ ﴿١٤﴾

۱۴۔ بے شک میں اللہ ہاں میڈے سوا کوئی معبود نہیں میڈی عبادت کر تے میڈے ذکر کیتے نماز ٹھہا کے پڑھ۔

اِنَّ السَّاعَةَ اٰتِيَةٌ اَكَادُ اُخْفِيْهَا لِتُجْزٰى كُلُّ نَفْسٍۭ بِمَا تَسْعٰى ﴿١٥﴾

۱۵۔ بے شک قیامت آون والی ہے متی سگدے جو میں اونکوں ظاہر کر ڈیواں تاں جو ہر جان کوں اوندی کوشش دا بدلہ ملے۔

فَلَا يَصُدَّنَّكَ عَنْهَا مَنْ لَّا يُؤْمِنُ بِهَا وَاتَّبَعَ هَوٰىهُ فَتَرْدٰى ﴿١٦﴾

۱۶۔ جیڑھا قیامت کوں نئیں منیندا او اپنی خواہش دی پیروی کریندے او تیکوں قیامت تے ایمان کنیں روک نہ ڈیوے تے توں ہلاک تھی ونجیں۔

وَمَا تِلْكَ بِيَمِيْنِكَ يٰمُوْسٰى ﴿١٧﴾

۱۷۔ تے اے موسیٰ تیڈے سجے ہتھ وچ کیا ہے

قَالَ هِيَ عَصَايَ ۚ اَتَوَكَّؤُا عَلَيْهَا وَاَهُشُّ بِهَا عَلٰى غَنَمِيْ وَلِيَ فِيْهَا مَاٰرِبُ اُخْرٰى ﴿١٨﴾

۱۸۔ اوں آکھئے اے سوٹا ہے میں ایندے نال ٹیک لینداں تے اپنے بکریں دی خاطر پتر چھنڈیندال تے ایندے علاوہ وی میڈے پے بہوں سارے فائدے ہن۔

قَالَ اَلْقِهَا يٰمُوْسٰى ﴿١٩﴾

۱۹۔ اوں آکھئے اینکوں سٹ۔

فَاَلْقٰىهَا فَاِذَا هِيَ حَيَّةٌ تَسْعٰى ﴿٢٠﴾

۲۰۔ اوں سٹیے او اوہیں ویلھے نانگ بن کے درکن پئے گئے۔

قَالَ خُذْهَا وَلَا تَخَفْ ۠ سَنُعِيْدُهَا سِيْرَتَهَا الْاُوْلٰى ﴿٢١﴾

۲۱۔ اللہ سئیں آکھئے اینکوں چاگھن تے ڈر نہ اساں اینکوں ولا پہلی حالت تے گھن اوسوں

وَاضْمُمْ يَدَكَ اِلٰى جَنَاحِكَ تَخْرُجْ بَيْضَآءَ مِنْ

۲۲۔ توں اپنے ہتھ کوں کچھ وچ پا چیلھے کڈھیسیں

غَيْرِ سُوْٓءٍ اٰيَةً اُخْرٰى ﴿۲۲﴾	او کہیں بیماری دے بغیر چٹا نکلسی اے بیا نشان ہوسی ۔
لِنُرِيَكَ مِنْ اٰيٰتِنَا الْكُبْرٰى ﴿۲۳﴾	۲۴۔ تاں جو تیکوں اساں اپنے وڈے نشان ڈکھاوں ۔
اِذْهَبْ اِلٰى فِرْعَوْنَ اِنَّهٗ طَغٰى ﴿۲۵﴾ ع	۲۵۔ توں فرعون دو ونج بے شک او منہ زور تھی گئے
قَالَ رَبِّ اشْرَحْ لِيْ صَدْرِيْ ﴿۲۶﴾	۲۶۔ موسیٰ آکھئے اے میڈے رب میڈا سینہ کھول ڈے ۔
وَيَسِّرْ لِيْٓ اَمْرِيْ ﴿۲۷﴾	۲۷۔ تے میڈا کم میڈے کیتے سوکھا کر ڈے ۔
وَاحْلُلْ عُقْدَةً مِّنْ لِّسَانِيْ ﴿۲۸﴾	۲۸۔ تے میڈی زبان دی گنڈھ وی کھول ڈے ۔
يَفْقَهُوْا قَوْلِيْ ﴿۲۹﴾	۲۹۔ او میڈی گال سمجھ سگن ۔
وَاجْعَلْ لِّيْ وَزِيْرًا مِّنْ اَهْلِيْ ﴿۳۰﴾	۳۰۔ تے میڈے سکیں وچوں میڈے کیتے وزیر بنا ۔
هٰرُوْنَ اَخِي ﴿۳۱﴾	۳۱۔ ہارون کوں (او) میڈا بھرا ہے۔
اشْدُدْ بِهٖٓ اَزْرِيْ ﴿۳۲﴾	۳۲۔ اوندے نال میڈی طاقت ودھا ۔
وَاَشْرِكْهُ فِيْٓ اَمْرِيْ ﴿۳۳﴾	۳۳۔ تے اونکوں میڈے کم وچ شریک کر۔
كَيْ نُسَبِّحَكَ كَثِيْرًا ﴿۳۴﴾	۳۴۔ تاں جو اساں تیڈی بہوں ساری پاکیزگی بیان کروں ۔
وَّنَذْكُرَكَ كَثِيْرًا ﴿۳۵﴾	۳۵۔ تے تیکوں بہوں یاد کروں ۔
اِنَّكَ كُنْتَ بِنَا بَصِيْرًا ﴿۳۶﴾	۳۶۔ بے شک توں ساکوں ڈیہدا پئیں۔
قَالَ قَدْ اُوْتِيْتَ سُؤْلَكَ يٰمُوْسٰى ﴿۳۷﴾	۳۷۔ اوں آکھئے اے موسیٰ جو تیں منگے تیکوں ڈے ڈتا گئے ۔
وَلَقَدْ مَنَنَّا عَلَيْكَ مَرَّةً اُخْرٰٓى ﴿۳۸﴾	۳۸۔ اساں تیڈے اتے ڈوجھی دفعہ احسان کریندے پئے ہیں۔
اِذْ اَوْحَيْنَآ اِلٰٓى اُمِّكَ مَا يُوْحٰٓى ﴿۳۹﴾	۳۹۔ جڈاں اساں تیڈی ماکوں وحی کیتی ہائی جو وحی کرݨ اوں ویلھے ضروری ہا۔
اَنِ اقْذِفِيْهِ فِي التَّابُوْتِ	۴۰۔ جو توں اینکوں صندوق وچ رکھ ولا اینکوں

فَاقْذِفِيْهِ فِي الْيَمِّ فَلْيُلْقِهِ الْيَمُّ بِالسَّاحِلِ يَأْخُذْهُ عَدُوٌّ لِّيْ وَعَدُوٌّ لَّهٗ ؕ وَاَلْقَيْتُ عَلَيْكَ مَحَبَّةً مِّنِّيْ ۚ وَلِتُصْنَعَ عَلٰى عَيْنِيْ ۝۳۹

دریا وچ سٹ گھت ول دریا اینکوں کنڈھی تئیں چا سٹیسی اینکوں میڈا تے اوندا دشمن پکڑ گھنسی تے میں اپنڑے ولو تیڈے دل اوچ محبت پا ڈتی۔ تے تاں جو توں میڈی اکھیں دے سامڑے پلیں۔

اِذْ تَمْشِيْٓ اُخْتُكَ فَتَقُوْلُ هَلْ اَدُلُّكُمْ عَلٰى مَنْ يَّكْفُلُهٗ ؕ فَرَجَعْنٰكَ اِلٰٓى اُمِّكَ كَيْ تَقَرَّ عَيْنُهَا وَلَا تَحْزَنَ ؕ وَقَتَلْتَ نَفْسًا فَنَجَّيْنٰكَ مِنَ الْغَمِّ وَفَتَنّٰكَ فُتُوْنًا ۫ فَلَبِثْتَ سِنِيْنَ فِيْٓ اَهْلِ مَدْيَنَ ۙ ثُمَّ جِئْتَ عَلٰى قَدَرٍ يّٰمُوْسٰى ۝۴۰

۴۱۔ جڈاں تیڈی بھینڑ ٹردی ویندی ہائی تے آہدی پئی ہائی کیا میں تہاکوں او تربیت ڈساں جیرھی اینکوں پالے ول اساں تیکوں تیڈی ما دو ولا پچھے سے تاں جو اوندیاں اکھیں ٹھڈھیاں تھیون تے مونجھی نہ تھیوے تے تئیں ہک جان کوں قتل کر ڈتا ہا ول اساں تیکوں ایں غم کنیں وی بچایا ہا تے تیکوں بہوں سارے امتحانیں نال آزمائے توں کئی سال مدین دے لوکیں وچ رہ گئیں ول توں اے موسیٰ ایں قابل تھئیں۔

وَاصْطَنَعْتُكَ لِنَفْسِيْ ۝۴۱

۴۲۔ تے اساں تیکوں اپنڑے کیتے چنڑ گھدے۔

اِذْهَبْ اَنْتَ وَاَخُوْكَ بِاٰيٰتِيْ وَلَا تَنِيَا فِيْ ذِكْرِيْ ۝۴۲

۴۳۔ توں تے تیڈا بھرا میڈے نشان گھن کے ونجو تے میڈے ذکر وچ سستی نہ کرو۔

اِذْهَبَآ اِلٰى فِرْعَوْنَ اِنَّهٗ طَغٰى ۝۴۳

۴۴۔ تساں ڈو ہیں فرعون دو ونجو بے شک او منہ زور تھی گئے۔

فَقُوْلَا لَهٗ قَوْلًا لَّيِّنًا لَّعَلَّهٗ يَتَذَكَّرُ اَوْ يَخْشٰى ۝۴۴

۴۵۔ تساں ڈوہیں اوندے نال آرام نال گال کرائے تھی سگدے جو او نصیحت پکڑے یا ڈرے

قَالَا رَبَّنَآ اِنَّنَا نَخَافُ اَنْ يَّفْرُطَ عَلَيْنَآ اَوْ اَنْ يَّطْغٰى ۝۴۵

۴۶۔ انہیں آکھیا اے ساڈے رب بے شک اساں ڈر دے ہیں جو او ساڈے اتے زیادتی کرے یا سختی کرے۔

قَالَ لَا تَخَافَآ اِنَّنِيْ مَعَكُمَآ اَسْمَعُ وَاَرٰى ۝۴۶

۴۷۔ اوں آکھیا تساں نہ ڈرو بے شک میں ڈوہائیں نال ہاں میں سنڑدا وی ہاں تے ڈیہدا وی ہاں۔

فَأْتِيٰهُ فَقُوْلَآ اِنَّا رَسُوْلَا رَبِّكَ فَاَرْسِلْ مَعَنَا بَنِيْٓ

۴۸۔ تساں ڈوہیں اوندے نیڑے آکھو جو بے شک اساں

اِسْرَآءِيْلَ ۙ وَلَا تُعَذِّبْهُمْ ؕ قَدْ جِئْنٰكَ بِاٰيَةٍ مِّنْ رَّبِّكَ ؕ وَالسَّلٰمُ عَلٰى مَنِ اتَّبَعَ الْهُدٰى ﴿۴۷﴾

ڈوہیں تیڈے رب دے رسول ہیں۔ بنی اسرائیل کوں ساڈے نال پٹھ تے انہیں کوں عذاب نہ ڈے۔

اِنَّا قَدْ اُوْحِىَ اِلَيْنَاۤ اَنَّ الْعَذَابَ عَلٰى مَنْ كَذَّبَ وَتَوَلّٰى ﴿۴۸﴾

۴۸۔ بے شک ساڈو اے وحی کیتی گئی ہے جو جیڑھا جھٹلیسی تے منہ پھیریسی اوندے اتے عذاب اُوسی۔

قَالَ فَمَنْ رَّبُّكُمَا يٰمُوْسٰى ﴿۴۹﴾

۵۰۔ اوں آکھے اے موسیٰ تساں ڈوناہیں دا رب کون۔

قَالَ رَبُّنَا الَّذِىْۤ اَعْطٰى كُلَّ شَىْءٍ خَلْقَهٗ ثُمَّ هَدٰى ﴿۵۰﴾

۵۱۔ اوں آکھئے ساڈا رب او ہے جیں ہر شئے پیدا کیتی ہے ول اونکوں رستہ ڈکھالیس۔

قَالَ فَمَا بَالُ الْقُرُوْنِ الْاُوْلٰى ﴿۵۱﴾

۵۲۔ اوں آکھئے پہلے لوکیں دا کیا حال۔

قَالَ عِلْمُهَا عِنْدَ رَبِّىْ فِىْ كِتٰبٍ ۚ لَا يَضِلُّ رَبِّىْ وَلَا يَنْسَى ﴿۵۲﴾

۵۳۔ حضرت موسیٰ آکھئے اوندا علم میڈے رب کنیں کتاب وچ موجود ہے نہ تھڑکدے میڈا رب تے نہ بھلدے۔

الَّذِىْ جَعَلَ لَكُمُ الْاَرْضَ مَهْدًا وَّسَلَكَ لَكُمْ فِيْهَا سُبُلًا وَّاَنْزَلَ مِنَ السَّمَآءِ مَآءً ؕ فَاَخْرَجْنَا بِهٖۤ اَزْوَاجًا مِّنْ نَّبَاتٍ شَتّٰى ﴿۵۳﴾

۵۴۔ جیں تہاڈے کیتے زمین وچھائی ہے تے اوندے وچ تہاڈے کیتے رستے کڈھیسی تے جھڑ کنیں پانی لہائے سی ول اساں اوندے نال کئی قسمیں دیاں بوٹیں دے جوڑے کڈھیے۔

كُلُوْا وَارْعَوْا اَنْعَامَكُمْ ؕ اِنَّ فِىْ ذٰلِكَ لَاٰيٰتٍ لِّاُولِى النُّهٰى ﴿۵۴﴾

۵۵۔ کھاؤ تے اپنے ڈنگریں کوں چراؤ بے شک ایندے وچ عقل والے لوکیں کیتے بہوں نشانین۔

مِنْهَا خَلَقْنٰكُمْ وَفِيْهَا نُعِيْدُكُمْ وَمِنْهَا نُخْرِجُكُمْ تَارَةً اُخْرٰى ﴿۵۵﴾

۵۶۔ ایں زمین وچ پیدا کیتے ایندے وچ اساں ولا تہاکوں ولیسوں تے ولا ڈوجھی دفعہ ایندے وچوں تہاکوں کڈھیسوں۔

وَلَقَدْ اَرَيْنٰهُ اٰيٰتِنَا كُلَّهَا فَكَذَّبَ وَاَبٰى ﴿۵۶﴾

۵۷۔ اساں فرعون کوں سارے نشان ڈکھائے اوں جھٹلائے تے انکار کیتے۔

قَالَ اَجِئْتَنَا لِتُخْرِجَنَا مِنْ اَرْضِنَا بِسِحْرِكَ

۵۸۔ آکھیس اے موسیٰ کیا ساڈو ایں واسطے آئیں

يٰمُوْسٰى ﴿٥٨﴾

جو توں ساکوں ساڈے ملک کنیں اپݨے جادو نال کڈھ ڈیویں ۔

فَلَنَأْتِيَنَّكَ بِسِحْرٍ مِّثْلِهٖ فَاجْعَلْ بَيْنَنَا وَبَيْنَكَ مَوْعِدًا لَّا نُخْلِفُهٗ نَحْنُ وَلَآ اَنْتَ مَكَانًا سُوًى ﴿٥٩﴾

۵۹ ۔ ہݨ اساں وی ضرور تیڈے جادو ایہو جیہاں گھن اوسوں تے توں اپݨے تے ساڈے درمیان وعدے دی جا مقرر کر نہ اساں پچھو تے ہٹسوں تے نہ توں برابر دی جا تھیوے ۔

قَالَ مَوْعِدُكُمْ يَوْمُ الزِّيْنَةِ وَاَنْ يُّحْشَرَ النَّاسُ ضُحًى ﴿٦٠﴾

۶۰ ۔ موسیٰ آکھئے تہاڈے وعدے دا ڈینہہ عید دا ہے تے کانے ڈینہہ دے کوں لوکیں کوں کٹھا کیتا ونجے ۔

فَتَوَلّٰى فِرْعَوْنُ فَجَمَعَ كَيْدَهٗ ثُمَّ اَتٰى ﴿٦١﴾

۶۱ ۔ فرعون ٹر پئے تے اپݨیاں تدبیراں کٹھیاں کر کے موسیٰ کنیں آ گئے ۔

قَالَ لَهُمْ مُّوْسٰى وَيْلَكُمْ لَا تَفْتَرُوْا عَلَى اللّٰهِ كَذِبًا فَيُسْحِتَكُمْ بِعَذَابٍ ۚ وَقَدْ خَابَ مَنِ افْتَرٰى ﴿٦٢﴾

۶۲ ۔ انہیں کوں موسیٰ آکھئے ہلاک تھیو اللہ تے کوڑ نہ گھڑو نال تاں تہاکوں عذاب پیہہ سٹیسی تے جیڑھا خدا تے کوڑ بدھیسی او ناکام تھیندے ۔

فَتَنَازَعُوْٓا اَمْرَهُمْ بَيْنَهُمْ وَاَسَرُّوا النَّجْوٰى ﴿٦٣﴾

۶۳ ۔ او ایں معاملے وچ آپت وچ بھڑ پئین تے لک کے منصوبے بݨاوݨ پئے گئین ۔

قَالُوْٓا اِنْ هٰذٰنِ لَسٰحِرٰنِ يُرِيْدٰنِ اَنْ يُّخْرِجٰكُمْ مِّنْ اَرْضِكُمْ بِسِحْرِهِمَا وَيَذْهَبَا بِطَرِيْقَتِكُمُ الْمُثْلٰى ﴿٦٤﴾

۶۴ ۔ انہیں آکھئے اے ڈوہیں جادوگر ہن تے چاہندن جو تہاکوں اپݨے جادو زور نال تہاڈے ملک کنیں کڈھن تے تہاڈے ڈاڈھے چنگے مذہب کوں تباہ کر ڈیون ۔

فَاَجْمِعُوْا كَيْدَكُمْ ثُمَّ ائْتُوْا صَفًّا ۚ وَقَدْ اَفْلَحَ الْيَوْمَ مَنِ اسْتَعْلٰى ﴿٦٥﴾

۶۵ ۔ تساں اپݨیاں تدبیریں سوچ گھنو ول تساں کٹھے تھی کے او جیرھا اَج ڈاڈھا تھی گیا او کامیاب تھی ویسی ۔

قَالُوْا يٰمُوْسٰٓى اِمَّآ اَنْ تُلْقِيَ وَاِمَّآ اَنْ نَّكُوْنَ اَوَّلَ مَنْ اَلْقٰى ﴿٦٦﴾

۶۶ ۔ انہیں آکھئے موسیٰ کیا توں سٹیندیں یا اساں پہلے سٹݨ والے بݨوں ۔

قَالَ بَلْ اَلْقُوْا ۚ فَاِذَا حِبَالُهُمْ وَعِصِيُّهُمْ يُخَيَّلُ اِلَيْهِ مِنْ سِحْرِهِمْ اَنَّهَا تَسْعٰى ﴿٦٧﴾

۶۷ ۔ حضرت موسیٰ آکھئے تساں سٹو ہوں ویکھے انہیں دیاں ورسیاں تے سوٹے جادو دی وجہ کنیں

ایویں لگدے ہن جیویں درکدے پئن ۔

فَاَوْجَسَ فِیْ نَفْسِهٖ خِیْفَةً مُّوْسٰى ۝۶۸

۶۸ ۔ حضرت موسیٰ اپنْے دل وچ ڈر محسوس کیتے۔

قُلْنَا لَا تَخَفْ اِنَّكَ اَنْتَ الْاَعْلٰى ۝۶۹

۶۹ ۔ اساں آکھئے نہ ڈر بے شک توں ڈاڈھا ہویں

وَاَلْقِ مَا فِیْ یَمِیْنِكَ تَلْقَفْ مَا صَنَعُوْا ؕ اِنَّمَا صَنَعُوْا كَیْدُ سٰحِرٍ ؕ وَلَا یُفْلِحُ السّٰحِرُ حَیْثُ اَتٰى ۝۷۰

۷۰ ۔ جیرھا سوٹا تیڈے سجے ہتھ وچ اے سٹ جو انہیں بنائے اونکوں نگل ویسی بے شک انہیں جادو دی تدبیر بنائی ہے تے جادوگر جتھوں دی آوے تے جیویں آوئے کامیاب نہیں تھیندا ۔

فَاُلْقِیَ السَّحَرَةُ سُجَّدًا قَالُوْۤا اٰمَنَّا بِرَبِّ هٰرُوْنَ وَمُوْسٰى ۝۷۱

۷۱ ۔ جادوگر سجدے وچ ڈھہ پئے تے آکھیو نے جو اساں موسیٰ تے ہارون دے خدا تے ایمان انیندے ہیں ۔

قَالَ اٰمَنْتُمْ لَهٗ قَبْلَ اَنْ اٰذَنَ لَكُمْ ؕ اِنَّهٗ لَكَبِیْرُكُمُ الَّذِیْ عَلَّمَكُمُ السِّحْرَ ۚ فَلَاُقَطِّعَنَّ اَیْدِیَكُمْ وَاَرْجُلَكُمْ مِّنْ خِلَافٍ وَّلَاُوصَلِّبَنَّكُمْ فِیْ جُذُوْعِ النَّخْلِ ؗ وَلَتَعْلَمُنَّ اَیُّنَاۤ اَشَدُّ عَذَابًا وَّاَبْقٰى ۝۷۲

۷۲ ۔ فرعون آکھئے میڈے حکم ڈیوݨ کنیں پہلے تساں مَن گِدھے بے شک اے تہاڈا وڈا ہے جیئں تہاکوں جادو سکھائے میں تہاڈے ہتھ تے پیر ایں خلاف ورزی دی وجہ نال ضرور کپیساں تے میں تہاکوں کجھی دے منڈھ نال ضرور پھاسیاں ڈیساں تے تہاکوں پتہ لگ ویسی جو اساں وچوں کون ڈاڈھا تے باقی رہ ونجݨ والا عذاب ڈیے سگدے ۔

قَالُوْا لَنْ نُّؤْثِرَكَ عَلٰى مَا جَآءَنَا مِنَ الْبَیِّنٰتِ وَالَّذِیْ فَطَرَنَا فَاقْضِ مَاۤ اَنْتَ قَاضٍ ؕ اِنَّمَا تَقْضِیْ هٰذِهِ الْحَیٰوةَ الدُّنْیَا ؕ ۝۷۳

۷۳ ۔ انہیں آکھئے جو نشان ساڈو آئن انہیں دے مقابلے وچ اساں تیکوں کجھ نسے سمجھدے تے نہ اپنْے پیدا کرݨ والے دے مقابلہ وچ توں جیرھا زور لیندیں لا گھن بے شک توں ایں دنیاوی زندگی کوں مکا سگدیں ۔

اِنَّاۤ اٰمَنَّا بِرَبِّنَا لِیَغْفِرَ لَنَا خَطٰیٰنَا وَمَاۤ اَكْرَهْتَنَا عَلَیْهِ مِنَ السِّحْرِ ؕ وَاللّٰهُ خَیْرٌ وَّاَبْقٰى ۝۷۴

۷۴ ۔ بے شک اساں اپنْے رب تے ایمان گھن آئے ہیں تاں جو او ساڈے گناہ بخشے تے اوں گناہ کوں وی بخشے جیرھا تیں ساکوں جادو کیتے

مجبور کیتے تے اللہ سئیں بہوں چنگا ہے تے باقی رہن والا ہے ۔

اِنَّهٗ مَنْ یَّاْتِ رَبَّهٗ مُجْرِمًا فَاِنَّ لَهٗ جَهَنَّمَ ؕ لَا یَمُوْتُ فِیْهَا وَ لَا یَحْیٰی ۝۷۴

۷۵ ۔ بے شک جیڑھا اپنڑے رب دو مجرم بنڑ کے اوسی بے شک اوندے کیتے دوزخ ، اوندے وچ نہ مرسی نہ جیسی ۔

وَ مَنْ یَّاْتِهٖ مُؤْمِنًا قَدْ عَمِلَ الصّٰلِحٰتِ فَاُولٰٓئِكَ لَهُمُ الدَّرَجٰتُ الْعُلٰی ۝۷۵

۷۶ ۔ تے جیڑھا مومن بنڑ کے اوسی تے نیک عمل کریسی انہیں لوکیں واسطے اچے درجے ہن ۔

جَنّٰتُ عَدْنٍ تَجْرِیْ مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهٰرُ خٰلِدِیْنَ فِیْهَا ؕ وَ ذٰلِكَ جَزٰٓؤُا مَنْ تَزَكّٰی ۝۷۶

۷۷ ۔ ہمیشہ رہن والے باغن جنیدے وچ نہراں وہندیاں ہوسن او اوندے وچ ہمیشہ رہسن اے اوندا بدلہ ہے جیڑھا پاک رہسی ۔

وَ لَقَدْ اَوْحَیْنَاۤ اِلٰی مُوْسٰۤی ۙ۬ اَنْ اَسْرِ بِعِبَادِیْ فَاضْرِبْ لَهُمْ طَرِیْقًا فِی الْبَحْرِ یَبَسًا ۙ لَّا تَخٰفُ دَرَكًا وَّ لَا تَخْشٰی ۝۷۷

۷۸ ۔ تے اساں موسیٰ کوں وحی کیتی ہائی جو توں اپنڑے بندیں کوں راتورات گھن ونج تے سکے ہوئے سمندر وچ انہیں واسطے رستہ بنا نہ تیکوں پکڑیجنڑ دا ڈر ہوئے تے نہ سمندر وچ (غرق) بڈنڑ دا ڈر ہوئے

فَاَتْبَعَهُمْ فِرْعَوْنُ بِجُنُوْدِهٖ فَغَشِیَهُمْ مِّنَ الْیَمِّ مَا غَشِیَهُمْ ؕ ۝۷۸

۷۹ ۔ فرعون اپنڑے لشکر نال انہیں دا پچھا کیتے تے سمندر انہیں کوں چنگی طراں ڈکا ڈتے ۔

وَ اَضَلَّ فِرْعَوْنُ قَوْمَهٗ وَ مَا هَدٰی ۝۷۹

۸۰ ۔ تے فرعون نے اپنی قوم کوں گمراہ کیتا تے سدھا رستہ نسی ڈسیا ۔

یٰبَنِیْۤ اِسْرَآءِیْلَ قَدْ اَنْجَیْنٰكُمْ مِّنْ عَدُوِّكُمْ وَ وٰعَدْنٰكُمْ جَانِبَ الطُّوْرِ الْاَیْمَنَ وَ نَزَّلْنَا عَلَیْكُمُ الْمَنَّ وَ السَّلْوٰی ۝۸۰

۸۱ ۔ اے بنی اسرائیل اساں تہاکوں تہاڈے دشمن کنیں بچایا ہا تے طور دے سجے پاسے تہاڈے نال وعدہ کیتا ہا ۔ تے اساں تہاڈے اتے کھمبیاں تے بٹیرے لہائن

كُلُوْا مِنْ طَیِّبٰتِ مَا رَزَقْنٰكُمْ وَ لَا تَطْغَوْا فِیْهِ فَیَحِلَّ عَلَیْكُمْ غَضَبِیْ ۚ وَ مَنْ یَّحْلِلْ عَلَیْهِ غَضَبِیْ فَقَدْ هَوٰی ۝۸۱

۸۲ ۔ تساں کھاؤ جو اساں تہاکوں پاک چیزاں ڈتن اینڈے وچ زیادتی نہ کرو ناں تاں تہاڈے اتے میڈی ناراضگی لہسی تے جنیدے اتے میڈی ناراضگی لہندی ہے او ڈھہ پندے تے رل ویندے ۔

وَاِنِّیْ لَغَفَّارٌ لِّمَنْ تَابَ وَاٰمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا ثُمَّ اهْتَدٰی ﴿۸۲﴾	۸۲۔ تے بے شک میں بہوں بخشش والا ہاں اوندے کیتے جیڑھا توبہ کرے تے منّے تے نیک کم کرے تے ول ہدایت پاوے۔
وَمَآ اَعْجَلَكَ عَنْ قَوْمِكَ یٰمُوْسٰی ﴿۸۳﴾	۸۴۔ اے موسیٰ توں قوم کوں چھوڑ کے اتنی جلدی کیڑے آگئیں۔
قَالَ هُمْ اُولَآءِ عَلٰۤی اَثَرِیْ وَعَجِلْتُ اِلَیْكَ رَبِّ لِتَرْضٰی ﴿۸۴﴾	۸۵۔ اوں آکھئے او میڈے پچھواندے پئن تے میں تیڈو ات گالہوں جلدی آیاں اے میڈے رب تاں جو توں خوش تھیویں۔
قَالَ فَاِنَّا قَدْ فَتَنَّا قَوْمَكَ مِنْۢ بَعْدِكَ وَاَضَلَّهُمُ السَّامِرِیُّ ﴿۸۵﴾	۸۶۔ اوں آکھئے بے شک اساں تیڈی قوم کوں تیڈے بعد امتحان وچ پا ڈتے تے ہک سامری انہیں گمراہ کیتے۔
فَرَجَعَ مُوْسٰۤی اِلٰی قَوْمِهٖ غَضْبَانَ اَسِفًا ۚ قَالَ یٰقَوْمِ اَلَمْ یَعِدْكُمْ رَبُّكُمْ وَعْدًا حَسَنًا ۚ اَفَطَالَ عَلَیْكُمُ الْعَهْدُ اَمْ اَرَدْتُّمْ اَنْ یَّحِلَّ عَلَیْكُمْ غَضَبٌ مِّنْ رَّبِّكُمْ فَاَخْلَفْتُمْ مَّوْعِدِیْ ﴿۸۶﴾	۸۷۔ موسیٰ اپنی قوم دو کاوڑ تے افسوس وچ ول آئے تے آکھئے سی اے میڈی قوم کیا تہاڈے رب تہاڈے نال چنگا وعدہ نہ کیتا ہا کیا تہاڈے وعدے دے وقت وچ دیر تھی گئی ہائی یا تساں چاہندے ہاوے جو تہاڈے اتے تہاڈے رب دا غضب لہوے تے تساں میڈے وعدے دی خلاف ورزی کیتی ہے۔
قَالُوْا مَاۤ اَخْلَفْنَا مَوْعِدَكَ بِمَلْكِنَا وَلٰكِنَّا حُمِّلْنَاۤ اَوْزَارًا مِّنْ زِیْنَةِ الْقَوْمِ فَقَذَفْنٰهَا فَكَذٰلِكَ اَلْقَی السَّامِرِیُّ ﴿۸۷﴾	۸۸۔ انہیں آکھئے اساں تیڈے وعدے دی خلاف ورزی اپنی مرضی نال نہیں کیتی اصل گال اے ہے جو قوم دے گہنیں دا جیڑھا بار ساکوں چوایا گیا ہا اساں اونکوں سٹ گھتئے ایویں سامری دی سٹ گھتئے۔
فَاَخْرَجَ لَهُمْ عِجْلًا جَسَدًا لَّهٗ خُوَارٌ فَقَالُوْا هٰذَاۤ اِلٰهُكُمْ وَاِلٰهُ مُوْسٰی ۬ فَنَسِیَ ﴿۸۸﴾	۸۹۔ول اوں انہیں کیتے ہک گابا بنائے ۔ جنیدے جسم وچوں باکاں نکلدیاں ہن تے انہیں آکھئے اے تہاڈا تے موسیٰ دا خدا ہے تے او بھل گئے۔
اَفَلَا یَرَوْنَ اَلَّا یَرْجِعُ اِلَیْهِمْ قَوْلًا ۙ وَّلَا یَمْلِكُ لَهُمْ	۹۰۔ کیا او ڈیہدے نہ ہن جو او انہیں دی کہیں گال دا

ضَرًّا وَّلَا نَفْعًا ﴿۸۹﴾

جواب نہ ڈیندا ہا تے نہ انہیں کوں نقصان پچا سگدا ہا تے نہ نفع ۔

وَلَقَدْ قَالَ لَهُمْ هٰرُوْنُ مِنْ قَبْلُ يٰقَوْمِ اِنَّمَا فُتِنْتُمْ بِهٖ ۚ وَاِنَّ رَبَّكُمُ الرَّحْمٰنُ فَاتَّبِعُوْنِیْ وَاَطِيْعُوْٓا اَمْرِیْ ﴿۹۰﴾

۹۱ ۔ ہارون انہیں کوں (موسیٰ دے آون ڈکنیں) پہلے آکھ ڈِتا ہا جو اے میڈی قوم ایندے نال تہاکوں امتحان وِچ سٹیا گئے بے شک تہاڈا رب رحمٰن تساں میڈی پیروی کرو تے میڈا آکھن منو ۔

قَالُوْا لَنْ نَّبْرَحَ عَلَيْهِ عٰكِفِيْنَ حَتّٰى يَرْجِعَ اِلَيْنَا مُوْسٰى ﴿۹۱﴾

۹۲ ۔ انہیں آکھئے جو اساں او تیں ایندی عبادت کریندے رہ ویسوں جے تئیں موسیٰ ساڈو ول نہ آوے

قَالَ يٰهٰرُوْنُ مَا مَنَعَكَ اِذْ رَاَيْتَهُمْ ضَلُّوْٓا ﴿۹۲﴾

۹۳ ۔ آوں آکھئے اے ہارون کیئں تیکوں ہٹکیا ہا جیلھے تیں انہیں کوں گمراہ ڈِٹھے ۔

اَلَّا تَتَّبِعَنِ ۭ اَفَعَصَيْتَ اَمْرِیْ ﴿۹۳﴾

۹۴ ۔ جوں توں میڈی پیروی نہ کریں کیا تیں میڈے حکم دی نافرمانی کیتی ہے ۔

قَالَ يَبْنَؤُمَّ لَا تَاْخُذْ بِلِحْيَتِیْ وَلَا بِرَاْسِیْ ۚ اِنِّیْ خَشِيْتُ اَنْ تَقُوْلَ فَرَّقْتَ بَيْنَ بَنِیْٓ اِسْرَآءِيْلَ وَلَمْ تَرْقُبْ قَوْلِیْ ﴿۹۴﴾

۹۵ ۔ اوں آکھئے میڈی ما دے پتر میڈی ڈاڑھی تے سر دے وال نہ پکڑ بے شک میں تے ڈردا ہم جو توں اے آکھیں جو تیں بنی اسرائیل دے وِچ اختلاف پا ڈِتے تے میڈی گال دا خیال نوہی رکھیا ۔

قَالَ فَمَا خَطْبُكَ يٰسَامِرِیُّ ﴿۹۵﴾

۹۶ ۔ موسیٰ آکھئے جو اے سامری تیں کیا کیتے ۔

قَالَ بَصُرْتُ بِمَا لَمْ يَبْصُرُوْا بِهٖ فَقَبَضْتُ قَبْضَةً مِّنْ اَثَرِ الرَّسُوْلِ فَنَبَذْتُهَا وَكَذٰلِكَ سَوَّلَتْ لِیْ نَفْسِیْ ﴿۹۶﴾

۹۷ ۔ اوں آکھئے میں او شئے ڈِٹھی ہے جیرھی انہیں نہیں ڈِٹھی ول میں نبی دیاں کجھ گاہیں من گِدھیاں تے ول اہیں کوں سٹ گھتیا تے میڈے دل ایں گال کوں چنگا کرکے ڈکھالے ہے ۔

قَالَ فَاذْهَبْ فَاِنَّ لَكَ فِی الْحَيٰوةِ اَنْ تَقُوْلَ لَا مِسَاسَ ۠ وَاِنَّ لَكَ مَوْعِدًا لَّنْ تُخْلَفَهٗ ۚ وَانْظُرْ اِلٰٓى اِلٰهِكَ الَّذِیْ ظَلْتَ عَلَيْهِ عَاكِفًا ۭ لَنُحَرِّقَنَّهٗ ثُمَّ لَنَنْسِفَنَّهٗ فِی الْيَمِّ نَسْفًا ﴿۹۷﴾

۹۸ ۔ اوں آکھئے توں وَنج تے تیڈے کیتے حکم اے ہے جو توں زندگی وِچ اے آکھ ودا جو میکوں کوئی ہتھ نہ لاوُ تیڈے واسطے ہک مقرر وقت جیکوں توں اصلو نہ ٹال سگسیں تے توں ڈیکھ اپنے معبود دو

جنیدی توں عبادت کریندا رہ گیئں اساں انیکوں ضرور سڑیسوں تے ول اینکوں سمندر وچ سٹ گھتیسوں ۔

إِنَّمَآ إِلَٰهُكُمُ اللَّهُ الَّذِي لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ ۚ وَسِعَ كُلَّ شَيْءٍ عِلْمًا ﴿٩٩﴾

٩٩۔ بے شک تہاڈا خدا اللہ اوندے سوا بیا کوئی معبود نئیں او ہر شئے کوں جاݨدے۔

كَذَٰلِكَ نَقُصُّ عَلَيْكَ مِنْ أَنبَآءِ مَا قَدْ سَبَقَ ۚ وَقَدْ ءَاتَيْنَٰكَ مِن لَّدُنَّا ذِكْرًا ﴿١٠٠﴾

١٠٠۔ ایویں اساں تیڈے اتے پہلے لوکیں دیاں خبراں بیان کریندے ہیں تے اپݨے ولو اساں تیکوں قرآن ڈتے۔

مَّنْ أَعْرَضَ عَنْهُ فَإِنَّهُۥ يَحْمِلُ يَوْمَ الْقِيَٰمَةِ وِزْرًا ﴿١٠١﴾

١٠١۔ جیرھا ایں کنیں منہ پھیر گھنسی بے شک او قیامت دے ڈینہہ وڈا بار چیسی ۔

خَٰلِدِينَ فِيهِ ۖ وَسَآءَ لَهُمْ يَوْمَ الْقِيَٰمَةِ حِمْلًا ﴿١٠٢﴾

١٠٢۔ اے اوندے وچ ہمیشہ رہسن تے قیامت دے ڈینہہ انہیں کیتے اے ار بہوں ڈکھ ڈیوݨ والا ہوسی۔

يَوْمَ يُنفَخُ فِي الصُّورِ ۚ وَنَحْشُرُ الْمُجْرِمِينَ يَوْمَئِذٍ زُرْقًا ﴿١٠٣﴾

١٠٣۔ جڈاں دھوتو وجایا ویسی اساں اوں ڈینہہ مجریں کوں ایں حالت وچ اٹھیسوں جو انہیں دیاں اکھیں نیلیاں ہوسن۔

يَتَخَٰفَتُونَ بَيْنَهُمْ إِن لَّبِثْتُمْ إِلَّا عَشْرًا ﴿١٠٤﴾

١٠٤۔ آپت وچ ہولے ہولے گالہیں کریسن لساں صرف ڈاہ ڈہدیاں رہ گیئے ہوں۔

نَّحْنُ أَعْلَمُ بِمَا يَقُولُونَ إِذْ يَقُولُ أَمْثَلُهُمْ طَرِيقَةً إِن لَّبِثْتُمْ إِلَّا يَوْمًا ﴿١٠٥﴾

١٠٥۔ اساں ڈاڈھا جاݨدے ہیں جو او آہدن جیلھے انہیں وچو ساریں کنیں چنگا آدمی اے آکھسی جو تساں تھوڑا وقت رہ گیئے ہو۔

وَيَسْـَٔلُونَكَ عَنِ الْجِبَالِ فَقُلْ يَنسِفُهَا رَبِّي نَسْفًا ﴿١٠٦﴾

١٠٦۔ او تیں کنیں پہاڑیں دے متعلق پچھدن توں آکھ ڈے میڈا رب انہیں کوں منڈھو پٹ کے سٹ گھتیسی۔

فَيَذَرُهَا قَاعًا صَفْصَفًا ﴿١٠٧﴾

١٠٧۔ تے انہیں کوں بربریان بݨا کے چھوڑ ڈیسی۔

لَّا تَرَىٰ فِيهَا عِوَجًا وَلَآ أَمْتًا ﴿١٠٨﴾

١٠٨۔ نہ توں اوندے وچ ڈنگب ڈیکھسیں نہ اُچائی۔

يَوْمَئِذٍ يَّتَّبِعُوْنَ الدَّاعِيَ لَا عِوَجَ لَهٗ ۚ وَخَشَعَتِ الْاَصْوَاتُ لِلرَّحْمٰنِ فَلَا تَسْمَعُ اِلَّا هَمْسًا ﴿١٠٩﴾

١٠٩ - اوں ڈینہہ لوک سڈݨ والے دے پچھوں ٹُر پوسن تے اوندی تعلیم وچ کوئی ڈِنگ نہ ہوسی تے رحمٰن خدا دے سامݨے اہنیں دیاں آوازاں جھکیاں تھی ویسن تے سوائے کُھسر پُھسر دے کوئی آواز نہ سُنیسن۔

يَوْمَئِذٍ لَّا تَنْفَعُ الشَّفَاعَةُ اِلَّا مَنْ اَذِنَ لَهُ الرَّحْمٰنُ وَرَضِيَ لَهٗ قَوْلًا ﴿١١٠﴾

١١٠۔ اوں ڈینہہ کہیں دی شفاعت فائدہ نہ ڈیسی سوائے اوندے جیکوں رحمٰن خدا اجازت ڈیڈیسی تے اوندی گال تے او راضی ہوسی۔

يَعْلَمُ مَا بَيْنَ اَيْدِيْهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يُحِيْطُوْنَ بِهٖ عِلْمًا ﴿١١١﴾

١١١ - جو اوندے اگوں اونکوں جاݨدے تے جو اوندے پچھوں اونکوں دی اوندے علم کوں او گھیرا نئیں پا سگدے۔

وَعَنَتِ الْوُجُوْهُ لِلْحَيِّ الْقَيُّوْمِ ۗ وَقَدْ خَابَ مَنْ حَمَلَ ظُلْمًا ﴿١١٢﴾

١١٢ - تے زندہ تے قائم رہوݨ والے خدا کیتے چہرے جھکے پئے ہوسن تے جئیں ظلم کیتا ہوسی او ناکام تھی ویسی۔

وَمَنْ يَّعْمَلْ مِنَ الصّٰلِحٰتِ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَا يَخٰفُ ظُلْمًا وَّلَا هَضْمًا ﴿١١٣﴾

١١٣ - تے جیرھے نیک کم کریسن تے مومن ہوسن او نہ کہیں ظلم کنیں ڈرسن تے نہ حق کھوہجݨ کنیں۔

وَكَذٰلِكَ اَنْزَلْنٰهُ قُرْاٰنًا عَرَبِيًّا وَّصَرَّفْنَا فِيْهِ مِنَ الْوَعِيْدِ لَعَلَّهُمْ يَتَّقُوْنَ اَوْ يُحْدِثُ لَهُمْ ذِكْرًا ﴿١١٣﴾

١١٤۔ تے ایویں اساں قرآن کوں عربی وچ لہائے تے ایندے وچ ہر قسم دیاں ڈراوݨ آلیاں گالھیں کھول کے بیان کر ڈِتن تاں جو او متقی بݨن یا انہیں کوں خدا دے ذکر دا نواں طریقہ ڈسے۔

فَتَعٰلَى اللّٰهُ الْمَلِكُ الْحَقُّ ۚ وَلَا تَعْجَلْ بِالْقُرْاٰنِ مِنْ قَبْلِ اَنْ يُّقْضٰٓى اِلَيْكَ وَحْيُهٗ ۫ وَقُلْ رَّبِّ زِدْنِيْ عِلْمًا ﴿١١٥﴾

١١٥ - بادشاہ تے سچا اللہ سئیں بہوں اچی شان والا ہے تے توں جلدی کنیں کم نہ گھن ایں کنیں پہلے جو قرآن دی وحی تیڈے اُتے پوری کر ڈِتی ونجے ہا اے آہدا رہ "اے میڈے رب میڈے علم کوں ودھا"۔

وَلَقَدْ عَهِدْنَآ اِلٰٓى اٰدَمَ مِنْ قَبْلُ فَنَسِيَ وَلَمْ نَجِدْ لَهٗ عَزْمًا ﴿١١٦﴾ ع ٦ / ١٥

١١٦ - اساں آدم کنیں ایں کنیں پہلے ہک وعدہ گِدھا ہا تے او بُھل گیا تے ساکوں پتہ ہا جو اوندا اینکوں تروڑݨ دا ارادہ نہ ہا۔

وَاِذْ قُلْنَا لِلْمَلٰٓئِكَةِ اسْجُدُوْا لِاٰدَمَ فَسَجَدُوْٓا اِلَّآ اِبْلِيْسَ ۭ اَبٰى ﴿١١٧﴾

١١٧ - تے اساں فرشتیں کوں آکھیا جو آدم کوں سجدہ کرو ابلیس دے سوا باقی ساریں سجدہ کیتا۔ اوں

انکار کیتا۔

فَقُلْنَا يٰٓاٰدَمُ اِنَّ هٰذَا عَدُوٌّ لَّكَ وَلِزَوْجِكَ فَلَا يُخْرِجَنَّكُمَا مِنَ الْجَنَّةِ فَتَشْقٰى ﴿١١٧﴾

١١٨۔ تے اساں آکھئے اے آدم بے شک اے تیڈا تے تیڈی زال دا دشمن تساں ڈوناہیں کوں جنت وچو نہ کڈھ ڈیوے ول توں مصیبت وچ پئے ونجیں۔

اِنَّ لَكَ اَلَّا تَجُوْعَ فِيْهَا وَلَا تَعْرٰى ﴿١١٨﴾

١١٩۔ بے شک تیڈے واسطے اے ہے جو توں ایندے وچ نا بھوکھا رہسیں تے نہ ننگا۔

وَاَنَّكَ لَا تَظْمَؤُا فِيْهَا وَلَا تَضْحٰى ﴿١١٩﴾

١٢٠۔ تے بے شک نہ ترسا تے نہ دھپ وچ سڑیں۔

فَوَسْوَسَ اِلَيْهِ الشَّيْطٰنُ قَالَ يٰٓاٰدَمُ هَلْ اَدُلُّكَ عَلٰى شَجَرَةِ الْخُلْدِ وَمُلْكٍ لَّا يَبْلٰى ﴿١٢٠﴾

١٢١۔ شیطان اوندے دل وچ اے وسواس پا ڈتے تے آکھیس اے آدم کیا میں تیکوں ہمیشہ رہݨ والا وݨ ڈساں تے ایجھی بادشاہی جیرھی کڈاہیں نہ مکے۔

فَاَكَلَا مِنْهَا فَبَدَتْ لَهُمَا سَوْاٰتُهُمَا وَطَفِقَا يَخْصِفٰنِ عَلَيْهِمَا مِنْ وَّرَقِ الْجَنَّةِ وَعَصٰٓى اٰدَمُ رَبَّهٗ فَغَوٰى ﴿١٢١﴾

١٢٢۔ انہیں ڈوناہیں اوندے وچو کھا گدھا انہیں دیاں کمزوریاں انہیں تے ظاہر تھی گیاں تے بہشت دے پتریں نال او ڈوناہیں اپنے آپ کوں ولھیٹݨ پئے گیئن۔ تے آدم اپنے رب دی نافرمانی کیتی تے سدھے رستے کنیں ہٹ گیا۔

ثُمَّ اجْتَبٰهُ رَبُّهٗ فَتَابَ عَلَيْهِ وَهَدٰى ﴿١٢٢﴾

١٢٣۔ ول اوندے رب اونکوں چݨ گدھا تے اوندے اتے رحمت کیتی تے ہدایت ڈتی۔

قَالَ اهْبِطَا مِنْهَا جَمِيْعًا بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ فَاِمَّا يَاْتِيَنَّكُمْ مِّنِّيْ هُدًى فَمَنِ اتَّبَعَ هُدَايَ فَلَا يَضِلُّ وَلَا يَشْقٰى ﴿١٢٣﴾

١٢٤۔ اول آکھئے تساں سارے اتھوں نکل ونجو تہاڈے وچو کجھ ہنیں دے دشمن ہن جے تہاڈو میڈی ہدایت آوے تے جیرھا میڈی ہدایت دی پیروی کریسی نہ تے او گمراہ تھیسی تے نہ او ہلاک تھیسی۔

وَمَنْ اَعْرَضَ عَنْ ذِكْرِيْ فَاِنَّ لَهٗ مَعِيْشَةً ضَنْكًا وَّنَحْشُرُهٗ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ اَعْمٰى ﴿١٢٤﴾

١٢٥۔ تے جیرھا میڈے ذکر کنیں منہ پھیر گھنسی تے بے شک اوندے کیتے ڈکھی زندگی تے قیامت دے ڈینہہ اونکوں اندھا کر کے اٹھیلیسوں۔

قَالَ رَبِّ لِمَ حَشَرْتَنِيْٓ اَعْمٰى وَقَدْ كُنْتُ بَصِيْرًا ﴿١٢٥﴾

١٢٦۔ او اسے آکھسی اے میڈے رب تئیں میکوں اندھا کیوں اٹھائے میں تے چنگا بھلا ڈیکھ سگدا ہم۔

قَالَ كَذٰلِكَ اَتَتْكَ اٰيٰتُنَا فَنَسِيْتَهَا ۚ وَكَذٰلِكَ الْيَوْمَ تُنْسٰى ﴿١٢٦﴾

۱۲۶۔ او آکھسی ایویں ہے تیڈے کولھو ساڈیاں آیتاں آیاں ہن تیں انہیں کوں بھلا ڈِتا آج اساں ایویں تیکوں بھلیندے ہیں۔

وَكَذٰلِكَ نَجْزِيْ مَنْ اَسْرَفَ وَلَمْ يُؤْمِنْۢ بِاٰيٰتِ رَبِّهٖ ۚ وَلَعَذَابُ الْاٰخِرَةِ اَشَدُّ وَاَبْقٰى ﴿١٢٧﴾

۱۲۸۔ تے اساں ایویں سزا ڈیندے ہیں جیرھا حد کنیں ودھدے تے جیرھا اپنْے رب دی آیات تے ایمان نہیں انیندا تے آخرت دا عذاب بھوں سخت تے باقی رہنْ والا ہے۔

اَفَلَمْ يَهْدِ لَهُمْ كَمْ اَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ مِّنَ الْقُرُوْنِ يَمْشُوْنَ فِيْ مَسٰكِنِهِمْ ۗ اِنَّ فِيْ ذٰلِكَ لَاٰيٰتٍ لِّاُولِي النُّهٰى ﴿١٢٨﴾

۱۲۹۔ کیا انہیں کوں ایندے نال ہدایت نہیں ملی جو اساں انہیں کنیں پہلے بھوں ساری قومیں کوں ہلاک کیتا اے انہیں دے گھریں وچ ٹردے ودن بے شک ایندے وچ عقل آلیں کیتے لشانن۔

وَلَوْلَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِنْ رَّبِّكَ لَكَانَ لِزَامًا وَّاَجَلٌ مُّسَمًّى ﴿١٢٩﴾

۱۳۰۔ تے جے تیڈے رب وںو ہک گال نہ تھئی ہوسے ہا تے اوندا وقت مقرر نہ تھیا ہوسے ہا تے اے عذاب انہیں کوں چمبڑیا رہ ونجے ہا۔

فَاصْبِرْ عَلٰى مَا يَقُوْلُوْنَ وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ قَبْلَ طُلُوْعِ الشَّمْسِ وَقَبْلَ غُرُوْبِهَا ۚ وَمِنْ اٰنَآئِ الَّيْلِ فَسَبِّحْ وَاَطْرَافَ النَّهَارِ لَعَلَّكَ تَرْضٰى ﴿١٣٠﴾

۱۳۱۔ جیرھا کجھ اے آہدن توں اوندے تے صبر کر تے اپنْے رب دی تعریف نال پاکیزگی بیان کرتے سجھ نکلنْ کنیں پہلے تے بڈن کنیں وی پہلے تے رات دے حصیں وچ پاکیزگی بیان کر تے ڈینہہ دے حصیں وچ وی تاں جو توں خوش رہویں۔

وَلَا تَمُدَّنَّ عَيْنَيْكَ اِلٰى مَا مَتَّعْنَا بِهٖۤ اَزْوَاجًا مِّنْهُمْ زَهْرَةَ الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا ۙ لِنَفْتِنَهُمْ فِيْهِ ۚ وَرِزْقُ رَبِّكَ خَيْرٌ وَّاَبْقٰى ﴿١٣١﴾

۱۳۲۔ توں اپنْے ڈوہیں اکھیں نال اوندو نہ گھور جنہیں کوں اساں دنیا دا سامان ڈِتے دنیا دے سوٹھپ کیتے انہیں وچوں انہیں دیاں زالیں ہن تاں جو اساں آزمائش کروں تے تیڈے رب دا رزق چنگا ہے تے باقی رہنْ والا ہے۔

وَاْمُرْ اَهْلَكَ بِالصَّلٰوةِ وَاصْطَبِرْ عَلَيْهَا ۗ لَا نَسْـَٔلُكَ رِزْقًا ۗ نَحْنُ نَرْزُقُكَ ۗ وَالْعَاقِبَةُ لِلتَّقْوٰى ﴿١٣٢﴾

۱۳۳۔ تے اپنْے گھر والیں کوں نماز دا حکم ڈے تے خود وی قائم رہ اساں تیں کنیں رزق نسے منگدے

اساں تیکوں رزق ڈیندے ہیں تے چنگا انجام پرہیزگاری دا ہے۔

وَ قَالُوْا لَوْلَا یَاْتِیْنَا بِاٰیَةٍ مِّنْ رَّبِّهٖ ؕ اَوَلَمْ تَاْتِهِمْ بَیِّنَةُ مَا فِی الصُّحُفِ الْاُوْلٰى ﴿۱۳۳﴾

۱۳۳۔ تے او آہدن جو او اپنے رب کنیں ساڈے کو ئی نشان کیوں نہیں گھن اندا کیا انہیں دو انیجا نشان نہیں آیا جیرھا پہلی کتابیں وچ بیان تھئے۔

وَلَوْ اَنَّاۤ اَهْلَكْنٰهُمْ بِعَذَابٍ مِّنْ قَبْلِهٖ لَقَالُوْا رَبَّنَا لَوْلَاۤ اَرْسَلْتَ اِلَیْنَا رَسُوْلًا فَنَتَّبِعَ اٰیٰتِكَ مِنْ قَبْلِ اَنْ نَّذِلَّ وَ نَخْزٰى ﴿۱۳۴﴾

۱۳۵۔ تے جے اساں انہیں کوں ایں رسول دے آونڑ کنیں پہلے عذاب ناں ہلاک کر ڈیوں ہا تے ول او آکھن ہا اے ساڈے رب تیئں ساڈو رسول کیوں نہ پٹھیا ہا اساں تیڈی آیات پیروی کروں ہا ایں کنیں پہلے جو اساں ذلیل تے بے عزت تھیودوں ہا۔

قُلْ كُلٌّ مُّتَرَبِّصٌ فَتَرَبَّصُوْا ۚ فَسَتَعْلَمُوْنَ مَنْ اَصْحٰبُ الصِّرَاطِ السَّوِیِّ وَ مَنِ اهْتَدٰى ﴿۱۳۵﴾ ع

۱۳۶۔ توں آکھ ڈے ہر کوئی انتظار کریندا پے ول تساں وی انتظار کرو تہاکوں جلدی پتہ لگ ویسی جو کون سدھے رستے آلا ہے تے کون ہدایت پاونڑ والا ہے۔

سُوْرَةُ الْاَنْبِيَآءِ مَكِّيَّةٌ وَّهِيَ مَعَ الْبَسْمَلَةِ مِائَةٌ وَّثَلٰثَ عَشْرَةَ اٰيَةً وَّسَبْعَةُ رُكُوْعَاتٍ

سورۃ انبیاء مکی ہے تے بسم اللہ نال اینداں ۱۱۳ آیتاں تے ست رکوع ان۔

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ①

۱۔ شروع کریندا اللہ دے ناں نال جیرھا بن منگئے ڈیوݨ والا تے دل دل رحم کرݨ والا ہے۔

اِقْتَرَبَ لِلنَّاسِ حِسَابُهُمْ وَهُمْ فِيْ غَفْلَةٍ مُّعْرِضُوْنَ ②

۲۔ لوکیں کنیں حساب گھنݨ دا وقت کولہو آ گئے تے او غفلت وچ منہ پھریندے ویندن۔

مَا يَاْتِيْهِمْ مِّنْ ذِكْرٍ مِّنْ رَّبِّهِمْ مُّحْدَثٍ اِلَّا اسْتَمَعُوْهُ وَهُمْ يَلْعَبُوْنَ ③

۳۔ انہیں دے رب ولو کوئی نواں ذکر انہیں دو نیئں اندا سوائے ایندے جو اونکوں او سݨدن تے کھلدن تے مذاق کریندن۔

لَاهِيَةً قُلُوْبُهُمْ وَاَسَرُّوا النَّجْوَى الَّذِيْنَ ظَلَمُوْا هَلْ هٰذَآ اِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ اَفَتَاْتُوْنَ السِّحْرَ وَاَنْتُمْ تُبْصِرُوْنَ ④

۴۔ انہیں دے دل غافلن تے مک تے مشورے کریندن او جنہیں ظلم کیتے تے آہدن کیا اے تساں جیہاں آدمی نیئں کیا تساں ایندے جادو وچ پھس ویسو تے تساں ڈیہدے پئے ہو۔

قٰلَ رَبِّيْ يَعْلَمُ الْقَوْلَ فِي السَّمَآءِ وَالْاَرْضِ وَهُوَ السَّمِيْعُ الْعَلِيْمُ ⑤

۵۔ حضورؐ نے فرمائے جو میڈا رب جاݨدے انہیں گالہیں کوں جیرھیاں زمین تے آسمان وچ تھیندن۔ تے او بہوں سݨݨ والا تے بہوں جاݨݨ والا ہے۔

بَلْ قَالُوْٓا اَضْغَاثُ اَحْلَامٍ بَلِ افْتَرٰىهُ بَلْ هُوَ شَاعِرٌ فَلْيَاْتِنَا بِاٰيَةٍ كَمَآ اُرْسِلَ الْاَوَّلُوْنَ ⑥

۶۔ ہتھو اے آکھئے نیں جو اے پھٹے سدھے خوابن اے آپو چا بݨا گھدی تے اے شاعر۔ اے ساڈو اویں نشان گھن آوے جیویں پہلے رسول پٹھے گین۔

مَآ اٰمَنَتْ قَبْلَهُمْ مِّنْ قَرْيَةٍ اَهْلَكْنٰهَا اَفَهُمْ يُؤْمِنُوْنَ ⑦

۷۔ انہیں کنیں پہلے وی اساں وستیاں تباہ کیتن جنہیں ایمان آندا ہا تے کیا اے من گھنسن۔

وَمَآ اَرْسَلْنَا قَبْلَكَ اِلَّا رِجَالًا نُّوْحِيْٓ اِلَيْهِمْ فَسْئَلُوْٓا اَهْلَ الذِّكْرِ اِنْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُوْنَ ⑧

۸۔ اساں تیں کنیں پہلے مردیں کوں ہی رسول بݨا کے پٹھئے سے اساں انہیں دو وحی کریندے ہاسے جے تساں نوہے جاݨدے تے انہیں کنیں پچھ گھنو۔

وَ مَا جَعَلْنٰهُمْ جَسَدًا لَّا یَاْكُلُوْنَ الطَّعَامَ وَ مَا كَانُوْا خٰلِدِیْنَ ﴿۹﴾

۹۔ اساں انہیں دا ایجھا جسم نہ بݨایا ہا جو او کھاݨا نہ کھندے تے نہ او ہمیشہ رہݨ والے ہن۔

ثُمَّ صَدَقْنٰهُمُ الْوَعْدَ فَاَنْجَیْنٰهُمْ وَ مَنْ نَّشَآءُ وَ اَهْلَكْنَا الْمُسْرِفِیْنَ ﴿۱۰﴾

١٠۔ اساں جیرھا وعدہ انہیں نال کیتا ہا او پورا کر ݙتا تے اساں انہیں کوں نجات ݙتی تے (جینکوں اساں چاہندے ہیں نجات ݙیندے ہیں) تے حد کنیں ودھݨ والیں کوں اساں ہلاک کیتے سے۔

لَقَدْ اَنْزَلْنَاۤ اِلَیْكُمْ كِتٰبًا فِیْهِ ذِكْرُكُمْؕ اَفَلَا تَعْقِلُوْنَ ﴿۱۱﴾

١١۔ اساں تہاݙو کتاب لہائی ہے جیندے وچ تہاݙے کیتے نصیحت کیا تساں عقل نہیں کریندے۔

وَ كَمْ قَصَمْنَا مِنْ قَرْیَةٍ كَانَتْ ظَالِمَةً وَّ اَنْشَاْنَا بَعْدَهَا قَوْمًا اٰخَرِیْنَ ﴿۱۲﴾

١٢۔ کتنیاں وستیاں ہن جیرھیاں ظلم کریندیاں ہن اساں انہیں کوں اُجاڑ کے رکھ ݙتا تے انہیں دے بعد اساں ٻی قوم کوں پیدا کیتے۔

فَلَمَّاۤ اَحَسُّوْا بَاْسَنَاۤ اِذَا هُمْ مِّنْهَا یَرْكُضُوْنَ ﴿۱۳﴾

١٣۔ تے جیلھے انہیں ساݙے عذاب کوں ݙٹھے تے پچھیں اوں کنیں درکݨ لگ پئن۔

لَا تَرْكُضُوْا وَ ارْجِعُوْۤا اِلٰى مَاۤ اُتْرِفْتُمْ فِیْهِ وَ مَسٰكِنِكُمْ لَعَلَّكُمْ تُسْـَٔلُوْنَ ﴿۱۴﴾

١٤۔ (اساں آکھئے) درکو نہ تے اپݨی آرام والی شئیں دو تے اپݨے گھریں دو ولو تاں جو تساں کنیں پچھا ونڄے۔

قَالُوْا یٰوَیْلَنَاۤ اِنَّا كُنَّا ظٰلِمِیْنَ ﴿۱۵﴾

١٥۔ انہیں آکھئے ہائے افسوس بے شک اساں ظالم ہاسے۔

فَمَا زَالَتْ تِّلْكَ دَعْوٰىهُمْ حَتّٰى جَعَلْنٰهُمْ حَصِیْدًا خٰمِدِیْنَ ﴿۱۶﴾

١٦۔ او ایہا ڳال او ہیں آہدے رہ ڳئین جے تیں اساں انہیں کوں کپی ہوئی رڑھ آلی کار کر ݙتے سے جیندی ساری رونق برباد تھی ڳئی ہائی۔

وَ مَا خَلَقْنَا السَّمَآءَ وَ الْاَرْضَ وَ مَا بَیْنَهُمَا لٰعِبِیْنَ ﴿۱۷﴾

١٧۔ تے اساں آسمان زمین تے جو او نہیں دے ادھ وچ محض کھیڈݨ کیتے پیدا نئیں کیتا۔

لَوْ اَرَدْنَاۤ اَنْ نَّتَّخِذَ لَهْوًا لَّاتَّخَذْنٰهُ مِنْ لَّدُنَّاۤ اِنْ كُنَّا فٰعِلِیْنَ ﴿۱۸﴾

١٨۔ جے اساں اپݨے آپ کوں وندلاوݨ کیتے کئی شئے بݨاوݨ چاہوں ہا تے اساں اونکوں اپݨے نال بݨاؤں ہا۔ اساں کرسگدے ہاسے۔

بَلْ نَقْذِفُ بِالْحَقِّ عَلَى الْبَاطِلِ فَیَدْمَغُهٗ فَاِذَا هُوَ زَاهِقٌؕ وَ لَكُمُ الْوَیْلُ مِمَّا تَصِفُوْنَ ﴿۱۹﴾

١٩۔ اساں سچ کوں کوڑ تے سٹیندے ہیں تے او اوندا بھیجا کڈھ سٹیندے او ݙیہدیں ݙیہدیں نبھ ویندے تے

تہاڈے اتے تہاڈی گالہیں دی وجہ کنیں افسوس ۔ ہ

وَلَهٗ مَنْ فِي السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ ۭ وَمَنْ عِنْدَهٗ لَا يَسْتَكْبِرُوْنَ عَنْ عِبَادَتِهٖ وَلَا يَسْتَحْسِرُوْنَ ﴿٢٠﴾

٢٠۔ جو آسمانیں تے زمین وچ سبھ کجھ اوہیں دا ہٖ تے جو اوندے کولھوہن اوندی عبادت کنیں نہ تکبر کریندن تے نہ تھکدن ۔

يُسَبِّحُوْنَ الَّيْلَ وَالنَّهَارَ لَا يَفْتُرُوْنَ ﴿٢١﴾

٢١۔ رات ڈینہہ اللہ دی تسبیح کریندن تے کوڑ نئیں گھٹیندے ۔

اَمِ اتَّخَذُوْٓا اٰلِهَةً مِّنَ الْاَرْضِ هُمْ يُنْشِرُوْنَ ﴿٢٢﴾

٢٢۔ یا انہیں زمین وچوں معبود بنا گدھن تے کیا او پیدا کریندن ۔

لَوْ كَانَ فِيْهِمَآ اٰلِهَةٌ اِلَّا اللّٰهُ لَفَسَدَتَا ۚ فَسُبْحٰنَ اللّٰهِ رَبِّ الْعَرْشِ عَمَّا يَصِفُوْنَ ﴿٢٣﴾

٢٣۔ جے زمین تے آسمان وچ اللہ دے سوا بے معبود ہوون ہا تے انہیں وچ گیڑ پئے ونجے ہا ۔ اللہ سئیں جیڑھا عرش دا رب او پاک جو او آہدن ۔

لَا يُسْـَٔلُ عَمَّا يَفْعَلُ وَهُمْ يُسْـَٔلُوْنَ ﴿٢٤﴾

٢٤۔ جو او کریندے اوں کنیں پچھن والا کوئی نئیں تے انہیں کنیں پچھا ویسی ۔

اَمِ اتَّخَذُوْا مِنْ دُوْنِهٖٓ اٰلِهَةً ۭ قُلْ هَاتُوْا بُرْهَانَكُمْ ۚ هٰذَا ذِكْرُ مَنْ مَّعِيَ وَذِكْرُ مَنْ قَبْلِيْ ۭ بَلْ اَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُوْنَ ۙ الْحَقَّ فَهُمْ مُّعْرِضُوْنَ ﴿٢٥﴾

٢٥۔ کیا اوندے سوا انہیں بے معبود بنا گدھن توں آکھ اپنی دلیل گھن آؤ ۔ اے قرآن انہیں لوکیں کیتے وی جیڑھے میڈے نال ن تے میں کنیں پہلے لوکیں کیتے وی بزرگی دا سبب ، انہیں وچوں اکثر لوک سچائی کوں سنجاندے نئیں ایں واسطے منہ پھیر گھندن ۔

وَمَآ اَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رَّسُوْلٍ اِلَّا نُوْحِيْٓ اِلَيْهِ اَنَّهٗ لَآ اِلٰهَ اِلَّآ اَنَا فَاعْبُدُوْنِ ﴿٢٦﴾

٢٦۔ اساں تیں کنیں پہلے جیڑھے رسول پٹھین انہیں دو اے وحی کریندے ہاسے جو بے شک میں ہی ہک معبود آں تے میڈی عبادت کرو ۔

وَقَالُوا اتَّخَذَ الرَّحْمٰنُ وَلَدًا سُبْحٰنَهٗ ۭ بَلْ عِبَادٌ مُّكْرَمُوْنَ ﴿٢٧﴾

٢٧۔ انہیں آکھئے رحمان خدا پتر بنا گدے او تے پاک تے سچ اے ہے جو او تے عزت والے بندن ۔

لَا يَسْبِقُوْنَهٗ بِالْقَوْلِ وَهُمْ بِاَمْرِهٖ يَعْمَلُوْنَ ﴿٢٨﴾

٢٨۔ کہیں گال وچ اوں کنیں ودھدے نئیں تے محض ہوندے حکم تے عمل کریندن ۔

يَعْلَمُ مَا بَيْنَ اَيْدِيْهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يَشْفَعُوْنَ ۙ اِلَّا لِمَنِ ارْتَضٰى وَهُمْ مِّنْ خَشْيَتِهٖ مُشْفِقُوْنَ ﴿٢٩﴾

٢٩۔ او جاندے جو انہیں دے اگوں ہٖ تے جو انہیں دے پچھوں ہٖ تے او محض ہوندی سفارش کریندن جیندے کیتے

(خدا) راضی ہووے تے او ہوندے ڈر کنیں کمبندے رہ ویندن۔

وَمَنْ يَّقُلْ مِنْهُمْ اِنِّيْٓ اِلٰهٌ مِّنْ دُوْنِهٖ فَذٰلِكَ نَجْزِيْهِ جَهَنَّمَ ۭ كَذٰلِكَ نَجْزِي الظّٰلِمِيْنَ ۝۲۹

۳۰۔ تے جیرھا انہیں وچوں آکھے جو میں خدا دے سوا معبوداں تے اساں اونکوں دوزخ وچ سٹیسوں تے ظالمیں کوں اساں ایویں بدلہ ڈیندے ہیں۔ ع

اَوَلَمْ يَرَ الَّذِيْنَ كَفَرُوْٓا اَنَّ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضَ كَانَتَا رَتْقًا فَفَتَقْنٰهُمَا ۭ وَجَعَلْنَا مِنَ الْمَاۗءِ كُلَّ شَيْءٍ حَيٍّ ۭ اَفَلَا يُؤْمِنُوْنَ ۝۳۰

۳۱۔ کیا کافرنئیں ڈیہدے جو بے شک آسمان تے زمین جڑیئے ہوئے ہن تے اساں انہیں کوں انجوانج کیتے سے تے اساں پانی نال ہر شئے کوں جیندا کیتے کیا او نئیں منیندے۔

وَجَعَلْنَا فِي الْاَرْضِ رَوَاسِيَ اَنْ تَمِيْدَ بِهِمْ ۠ وَجَعَلْنَا فِيْهَا فِجَاجًا سُبُلًا لَّعَلَّهُمْ يَهْتَدُوْنَ ۝۳۱

۳۲۔ تے اساں زمین وچ پہاڑ بنائن تاں جو او بھوئیں امب وچ نہ بھیس ونجن تے اساں زمین وچ پولہے پولہے راہ بنائن تاں جو او راہ ڈیکھ سگن۔

وَجَعَلْنَا السَّمَاۗءَ سَقْفًا مَّحْفُوْظًا ښ وَّهُمْ عَنْ اٰيٰتِهَا مُعْرِضُوْنَ ۝۳۲

۳۳۔ اساں آسمان کوں مضبوط چھت بنائے تے او انہیں دے نشانیں کنیں منہ پھریندن۔

وَهُوَ الَّذِيْ خَلَقَ الَّيْلَ وَالنَّهَارَ وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ ۭ كُلٌّ فِيْ فَلَكٍ يَّسْبَحُوْنَ ۝۳۳

۳۴۔ او ہوۓ جیں رات تے ڈینہہ تے سجھ تے چندر کوں پیدا کیتے تے ہر شئے اپنے گھر دے چودھار پھردی پئی ہۓ۔

وَمَا جَعَلْنَا لِبَشَرٍ مِّنْ قَبْلِكَ الْخُلْدَ ۭ اَفَا۟ىِٕنْ مِّتَّ فَهُمُ الْخٰلِدُوْنَ ۝۳۴

۳۵۔ اساں تیں کنیں پہلے کوئی ایجھا انسان نئیں بنایا جینکوں بہوں وڈی عمر ڈتی ہووے کیا توں مر ونجیں تے او ہمیشہ جیندے رہون۔

كُلُّ نَفْسٍ ذَاۗىِٕقَةُ الْمَوْتِ ۭ وَنَبْلُوْكُمْ بِالشَّرِّ وَالْخَيْرِ فِتْنَةً ۭ وَاِلَيْنَا تُرْجَعُوْنَ ۝۳۵

۳۶۔ ہر کہیں موت دا مزا چکھنڑے تے اساں چنگائی نال وی تے لنگائی نال وی تہاکوں ازمیسوں تے آخر تساں ساڈو ولنڑے۔

وَاِذَا رَاٰكَ الَّذِيْنَ كَفَرُوْٓا اِنْ يَّتَّخِذُوْنَكَ اِلَّا هُزُوًا ۭ اَهٰذَا الَّذِيْ يَذْكُرُ اٰلِهَتَكُمْ ۚ وَهُمْ بِذِكْرِ الرَّحْمٰنِ هُمْ كٰفِرُوْنَ ۝۳۶

۳۷۔ تے جیلھے کافر تیکوں ڈیہدن تیڈے نال محض مذاق کریندن کیا ایہو ہۓ جیرھا تہاڈے معبودیں دیاں برائیاں ڈسیندے تے او آپ رحمٰن دے ذکر کوں نہ منن والن۔

خُلِقَ الْاِنْسَانُ مِنْ عَجَلٍ ۭ سَاُورِيْكُمْ اٰيٰتِيْ فَلَا

۳۸۔ انسان وچ تکھائی رکھی گئی ہۓ میں تہاکوں ضرور اپنڑے

تَسْتَعْجِلُوْنِ ﴿۳۷﴾

نشان ڈکھیساں تساں جلدی نہ منگو.

وَ يَقُوْلُوْنَ مَتٰى هٰذَا الْوَعْدُ اِنْ كُنْتُمْ صٰدِقِيْنَ ﴿۳۸﴾

۳۹۔ تے او آہدن جے تساں سچے ہو تے اے وعدہ کڈاں پورا تھیسی۔

لَوْ يَعْلَمُ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا حِيْنَ لَا يَكُفُّوْنَ عَنْ وُّجُوْهِهِمُ النَّارَ وَ لَا عَنْ ظُهُوْرِهِمْ وَ لَا هُمْ يُنْصَرُوْنَ ﴿۳۹﴾

۴۰۔ جے اے کافر جانڑدے ہوون ہا جو جڈاں او اپنڑے مونہیں تے کنڈیں کنیں بھا نہ ہٹا سگسن تے نہ انہیں دی مدد کیتی ویسی۔

بَلْ تَاْتِيْهِمْ بَغْتَةً فَتَبْهَتُهُمْ فَلَا يَسْتَطِيْعُوْنَ رَدَّهَا وَ لَا هُمْ يُنْظَرُوْنَ ﴿۴۰﴾

۴۱۔ تے او عذاب انہیں تے اچنڑ گھت اوسی تے انہیں کوں حیران کرڈیسی نہ انہیں کوں عذاب ہٹاونڑ دی طاقت ہوسی تے نہ انہیں کوں وتھی ملسی۔

وَ لَقَدِ اسْتُهْزِئَ بِرُسُلٍ مِّنْ قَبْلِكَ فَحَاقَ بِالَّذِيْنَ سَخِرُوْا مِنْهُمْ مَّا كَانُوْا بِهٖ يَسْتَهْزِءُوْنَ ﴿۴۱﴾

۴۲۔ تیں کنیں پہلے وی رسولیں تے مذاق کیتے گئن تے جنہیں مذاق کیتے ہوں مذاق انہیں کوں ولہیٹ گدھے۔

قُلْ مَنْ يَّكْلَؤُكُمْ بِالَّيْلِ وَ النَّهَارِ مِنَ الرَّحْمٰنِ ؕ بَلْ هُمْ عَنْ ذِكْرِ رَبِّهِمْ مُّعْرِضُوْنَ ﴿۴۲﴾

۴۳۔ توں آکھ ڈے تہاکوں رات ڈینہہ رحمٰن خدا دی پکڑ کنیں کون بچیندے۔ اصل او اپنڑے رب دے ذکر کنیں منہ پھریندے پئن۔

اَمْ لَهُمْ اٰلِهَةٌ تَمْنَعُهُمْ مِّنْ دُوْنِنَا ؕ لَا يَسْتَطِيْعُوْنَ نَصْرَ اَنْفُسِهِمْ وَ لَا هُمْ مِّنَّا يُصْحَبُوْنَ ﴿۴۳﴾

۴۴۔ یا کیا انہیں دے اینجھے معبود ہن جیڑھے ساڈے عذاب کنیں انہیں کوں بچا گھنن۔ او تے اپنڑی مدد دی طاقت نئیں رکھیندے تے نہ ساڈے مقابلے وچ انہیں دا کوئی سنگتی بنڑ سگدے۔

بَلْ مَتَّعْنَا هٰۤؤُلَآءِ وَ اٰبَآءَهُمْ حَتّٰى طَالَ عَلَيْهِمُ الْعُمُرُ ؕ اَفَلَا يَرَوْنَ اَنَّا نَاْتِي الْاَرْضَ نَنْقُصُهَا مِنْ اَطْرَافِهَا ؕ اَفَهُمُ الْغٰلِبُوْنَ ﴿۴۴﴾

۴۵۔ سچ اے ہے اساں انہیں تے انہیں دے پیو ڈاڈے کوں بہوں سارا سامان ڈتا ہا ہے تے انہیں دا زمانہ بہوں لمبا تھی گیا۔ کیا او ڈیہدے نئیں جو اساں زمین کوں چودھار گھٹیندے اندے ہیں۔ کیا او ڈاڈھے تھی ویسن۔

قُلْ اِنَّمَاۤ اُنْذِرُكُمْ بِالْوَحْيِ ۖؗ وَ لَا يَسْمَعُ الصُّمُّ الدُّعَآءَ اِذَا مَا يُنْذَرُوْنَ ﴿۴۵﴾

۴۶۔ توں آکھ میں تہاکوں محض وحی دے نال ڈریندا پیاں تے او بوڑے سڈ نئیں سنڑدے جیلھے انہیں کوں ڈرایا ونجے

وَ لَئِنْ مَّسَّتْهُمْ نَفْحَةٌ مِّنْ عَذَابِ رَبِّكَ لَيَقُوْلُنَّ يٰوَيْلَنَاۤ اِنَّا كُنَّا ظٰلِمِيْنَ ﴿۴۶﴾

۴۷۔ تے جے انہیں کوں تیڈے رب دے عذاب دا جھٹکا لگے تے او ضرور آکھسن ہائے افسوس اساں بے شک

ظالم ہا ہے۔

وَ نَضَعُ الْمَوَازِيْنَ الْقِسْطَ لِيَوْمِ الْقِيٰمَةِ فَلَا تُظْلَمُ نَفْسٌ شَيْـًٔا ؕ وَ اِنْ كَانَ مِثْقَالَ حَبَّةٍ مِّنْ خَرْدَلٍ اَتَيْنَا بِهَا ؕ وَ كَفٰى بِنَا حٰسِبِيْنَ ﴿۴۷﴾

۴۷۔ تے قیامت دے ڈینہہ اساں انصاف دیاں ترکڑیاں رکھیسوں تے کہیں تے ذرا وی ظلم نہ کیتا ویسی تے جے رائی دے دانڑے دے برابر وی کوئی عمل ہوسی اونکوں گھن اوسوں تے اساں حساب گھنڑ وچ کافی ہیں۔

وَ لَقَدْ اٰتَيْنَا مُوْسٰى وَ هٰرُوْنَ الْفُرْقَانَ وَ ضِيَآءً وَّ ذِكْرًا لِّلْمُتَّقِيْنَ ﴿۴۸﴾

۴۸۔ تے اساں موسیٰ تے ہارون کوں معجزے ڈتن تے روشنی ڈتی ہے تے پرہیزگاریں کیتے نصیحت ڈتی ہے۔

الَّذِيْنَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ بِالْغَيْبِ وَ هُمْ مِّنَ السَّاعَةِ مُشْفِقُوْنَ ﴿۴۹﴾

۴۹۔ (متقی اوہن) جیرھے اپنڑے رب کنیں اوں ویلھے وی ڈردن جڈاں اوڈو مریجوں تے قیامت کنیں وی ڈر دے رہ ویندن۔

وَ هٰذَا ذِكْرٌ مُّبٰرَكٌ اَنْزَلْنٰهُ ؕ اَفَاَنْتُمْ لَهٗ مُنْكِرُوْنَ ﴿۵۰﴾ ع ۴

۵۰۔ تے اے برکت والا ذکر جیرھا اساں لہائے کیا تساں اینڈا انکار کریندے ہو؟

وَ لَقَدْ اٰتَيْنَاۤ اِبْرٰهِيْمَ رُشْدَهٗ مِنْ قَبْلُ وَ كُنَّا بِهٖ عٰلِمِيْنَ ﴿۵۱﴾

۵۱۔ تے ایں کنیں پہلے اساں ابراہیم کوں عقل تے سمجھ ڈتا ہا تے اساں اونکوں چنگی طراں جانڑدے ہاسے۔

اِذْ قَالَ لِاَبِيْهِ وَ قَوْمِهٖ مَا هٰذِهِ التَّمَاثِيْلُ الَّتِيْۤ اَنْتُمْ لَهَا عٰكِفُوْنَ ﴿۵۲﴾

۵۲۔ جڈاں اوں اپنڑے پیو تے اپنی قوم کوں آکھیا جو اے بت کیا ہن جنہیں دے اگو تساں بیٹھے رہندے ہو؟

قَالُوْا وَجَدْنَاۤ اٰبَآءَنَا لَهَا عٰبِدِيْنَ ﴿۵۳﴾

۵۳۔ انہیں آکھیا اساں اپنڑے پیو ڈاڈے کوں انہیں دی عبادت کریندا ڈٹھے۔

قَالَ لَقَدْ كُنْتُمْ اَنْتُمْ وَ اٰبَآؤُكُمْ فِيْ ضَلٰلٍ مُّبِيْنٍ ﴿۵۴﴾

۵۴۔ (حضرت ابراہیم) آکھیے تساں تے تہاڈے پیو ڈاڈے کھلی گمراہی وچ ہن۔

قَالُوْۤا اَجِئْتَنَا بِالْحَقِّ اَمْ اَنْتَ مِنَ اللّٰعِبِيْنَ ﴿۵۵﴾

۵۵۔ انہیں آکھیے کیا توں ساڈو سچ گھن آئیں یا ساڈے نال ہٹ مریندا پیں۔

قَالَ بَلْ رَّبُّكُمْ رَبُّ السَّمٰوٰتِ وَ الْاَرْضِ الَّذِيْ فَطَرَهُنَّ ۖ وَ اَنَا عَلٰى ذٰلِكُمْ مِّنَ الشّٰهِدِيْنَ ﴿۵۶﴾

۵۶۔ اوں آکھیے سچ اے ہے جو تہاڈا رب آسمانیں تے زمین دا رب ہے جئیں انہیں کوں پیدا کیتے تے میں تہاڈے سامنڑے اینڈا گواہ ہاں۔

وَ تَاللّٰهِ لَاَكِيْدَنَّ اَصْنَامَكُمْ بَعْدَ اَنْ تُوَلُّوْا

۵۷۔ تے اللہ دی قسم میں تہاڈے بتیں دے خلاف ضرور

مُدْبِرِیْنَ ﴿۵۷﴾

ہک تدبیر کر لیساں جیرھے ویلھے تساں اتھوں ولیسو۔

فَجَعَلَهُمْ جُذٰذًا اِلَّا كَبِیْرًا لَّهُمْ لَعَلَّهُمْ اِلَیْهِ یَرْجِعُوْنَ ﴿۵۸﴾

۵۸۔ تے اوں انہیں کوں ٹوٹے ٹوٹے کر ڈتا سوائے وڈے بُت دے تاں جو او اوندو ول آون۔

قَالُوْا مَنْ فَعَلَ هٰذَا بِاٰلِهَتِنَاۤ اِنَّهٗ لَمِنَ الظّٰلِمِیْنَ ﴿۵۹﴾

۵۹۔ انہیں آکھئے جو ساڈے معبودیں نال اے حشر کئیں کیتے بے شک او ظالمیں وچوں ہے۔

قَالُوْا سَمِعْنَا فَتًی یَّذْكُرُهُمْ یُقَالُ لَهٗۤ اِبْرٰهِیْمُ ﴿۶۰﴾

۶۰۔ انہیں آکھئے اساں ہک جوان کوں جینکوں ابراہیم آہدن انہیں کوں گالہیں کڈھیندا سُنئے۔

قَالُوْا فَاْتُوْا بِهٖ عَلٰۤی اَعْیُنِ النَّاسِ لَعَلَّهُمْ یَشْهَدُوْنَ ﴿۶۱﴾

۶۱۔ انہیں آکھئے اونکوں لوکیں دے سامنے گھن آؤ تاں جو او کوئی فیصلہ کرن۔

قَالُوْۤا ءَاَنْتَ فَعَلْتَ هٰذَا بِاٰلِهَتِنَا یٰۤاِبْرٰهِیْمُ ﴿۶۲﴾

۶۲۔ انہیں آکھئے اے ابراہیم کیا ساڈے معبودیں دا اے حشر تیں کیتے۔

قَالَ بَلْ فَعَلَهٗ ۖ كَبِیْرُهُمْ هٰذَا فَسْـَٔلُوْهُمْ اِنْ كَانُوْا یَنْطِقُوْنَ ﴿۶۳﴾

۶۳۔ اوں آکھئے اے کہیں تے کیتے اے وڈا کھڑے انہیں کنیں پچھو جے او الا سگدن۔

فَرَجَعُوْۤا اِلٰۤی اَنْفُسِهِمْ فَقَالُوْۤا اِنَّكُمْ اَنْتُمُ الظّٰلِمُوْنَ ﴿۶۴﴾

۶۴۔ ول او اپنے سرداریں دو ولین تے آکھئے نیں بیشک تساں ہی ظالم ہوے۔

ثُمَّ نُكِسُوْا عَلٰی رُءُوْسِهِمْ ۚ لَقَدْ عَلِمْتَ مَا هٰۤؤُلَآءِ یَنْطِقُوْنَ ﴿۶۵﴾

۶۵۔ ول او بہوں شرمندہ تے لاجواب تھی گیئن تے آکھئے نیں، تیکوں پتہ ہے جو اے الیندے نئیں۔

قَالَ اَفَتَعْبُدُوْنَ مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ مَا لَا یَنْفَعُكُمْ شَیْـًٔا وَّ لَا یَضُرُّكُمْ ﴿۶۶﴾

۶۶۔ پچھیں حضرت ابراہیم آکھئے کیا تساں اللہ دے سوا انہیں دی عبادت کریندے ہو جیرھے نہ نفع پچیندن تے نہ تہاکوں نقصان پچیندن۔

اُفٍّ لَّكُمْ وَ لِمَا تَعْبُدُوْنَ مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ ؕ اَفَلَا تَعْقِلُوْنَ ﴿۶۷﴾

۶۷۔ افسوس تہاڈے اتے اللہ دے سوا جنہیں دی عبادت کیوں کریندے ہو، کیا تساں عقل نال کم نوے گھندے۔

قَالُوْا حَرِّقُوْهُ وَ انْصُرُوْۤا اٰلِهَتَكُمْ اِنْ كُنْتُمْ فٰعِلِیْنَ ﴿۶۸﴾

۶۸۔ انہیں آکھئے اینکوں ساڑو تے اپنے معبودیں دی مدد کرو جے کجھ کرنے ویے تاں۔

قُلْنَا یٰنَارُ كُوْنِیْ بَرْدًا وَّ سَلٰمًا عَلٰۤی اِبْرٰهِیْمَ ﴿۶۹﴾

۶۹۔ اساں آکھیا اے بھا توں ابراہیم تے ٹھڈی تھی ونج تے اونکوں بچا گھن۔

وَاَرَادُوْا بِهٖ كَيْدًا فَجَعَلْنٰهُمُ الْاَخْسَرِيْنَ ۚ﴿٧١﴾

٧١۔ تے انہیں گندے سلوک دا ارادہ کیتے تے اساں انہیں کوں ناکام کر ڈتے۔

وَنَجَّيْنٰهُ وَلُوْطًا اِلَى الْاَرْضِ الَّتِيْ بٰرَكْنَا فِيْهَا لِلْعٰلَمِيْنَ ﴿٧٢﴾

٧٢۔ اساں اونکوں تے لوط کوں اوں جا تے بچائے سے جیںکوں اساں ساریں جہانیں وچ برکت ڈتی ہائی۔

وَوَهَبْنَا لَهٗٓ اِسْحٰقَ ۭ وَيَعْقُوْبَ نَافِلَةً ۭ وَكُلًّا جَعَلْنَا صٰلِحِيْنَ ﴿٧٣﴾

٧٣۔ تے اساں اونکوں اسحاق تے پوترا یعقوب ڈتے سے تے اساں ساریں کوں نیک بنائے۔

وَجَعَلْنٰهُمْ اَىِٕمَّةً يَّهْدُوْنَ بِاَمْرِنَا وَاَوْحَيْنَآ اِلَيْهِمْ فِعْلَ الْخَيْرٰتِ وَاِقَامَ الصَّلٰوةِ وَاِيْتَاۗءَ الزَّكٰوةِ ۚ وَكَانُوْا لَنَا عٰبِدِيْنَ ﴿٧٤﴾

٧٤۔ تے اساں انہیں کوں امام بنائے تے او ساڈے حکم نال ہدایت ڈیندے ہن تے اساں انہیں دو چنگی گالہیں دی تے نماز پڑھݨ دی تے زکاۃ ڈیوݨ دی وحی کیتی تے او ساڈی بندگی کریندے ہن۔

وَلُوْطًا اٰتَيْنٰهُ حُكْمًا وَّعِلْمًا وَّنَجَّيْنٰهُ مِنَ الْقَرْيَةِ الَّتِيْ كَانَتْ تَّعْمَلُ الْخَبٰۗىِٕثَ ۭ اِنَّهُمْ كَانُوْا قَوْمَ سَوْءٍ فٰسِقِيْنَ ﴿٧٥﴾

٧٥۔ تے لوط کوں اساں اوں کوں فیصلے دی طاقت تے علم ڈتا تے اساں اونکوں اوں وستی کنیں بچائے جیڑھی گندے کم کریندی ہائی بے شک او بہوں گندی تے نافرمان قوم ہائی۔

وَاَدْخَلْنٰهُ فِيْ رَحْمَتِنَا ۭ اِنَّهٗ مِنَ الصّٰلِحِيْنَ ﴿٧٦﴾ ع ٥

٧٦۔ اساں اونکوں اپݨی رحمت وچ داخل کیتے بے شک او نیکیں وچوں ہا۔

وَنُوْحًا اِذْ نَادٰى مِنْ قَبْلُ فَاسْتَجَبْنَا لَهٗ فَنَجَّيْنٰهُ وَاَهْلَهٗ مِنَ الْكَرْبِ الْعَظِيْمِ ﴿٧٧﴾

٧٧۔ تے نوح کوں یاد کرو جیں ساکوں ایں کنیں پہلے سڈیئے تے اساں اوندی دعا سݨی تے اونکوں تے اوندے ٹبر کوں بہوں وڈی تکلیف کنیں بچایا۔

وَنَصَرْنٰهُ مِنَ الْقَوْمِ الَّذِيْنَ كَذَّبُوْا بِاٰيٰتِنَا ۭ اِنَّهُمْ كَانُوْا قَوْمَ سَوْءٍ فَاَغْرَقْنٰهُمْ اَجْمَعِيْنَ ﴿٧٨﴾

٧٨۔ تے اساں اوندی اوں قوم دے خلاف مدد کیتی جیں ساڈی نشانیں کوں جھٹلائے تے بے شک او گندی قوم ہائی تے اساں انہیں ساریں کوں غرق کر ڈتا۔

وَدَاوٗدَ وَسُلَيْمٰنَ اِذْ يَحْكُمٰنِ فِي الْحَرْثِ اِذْ نَفَشَتْ فِيْهِ غَنَمُ الْقَوْمِ ۚ وَكُنَّا لِحُكْمِهِمْ شٰهِدِيْنَ ﴿٧٩﴾

٧٩۔ تے داؤد تے سلیمان کوں دی جڈاں او رڑھ دے مقدمے وچ فیصلہ پئے کریندے ہن۔ جڈاں قوم دے عام لوک اوں کوں تباہ کر گئے ہن تے اساں انہیں دے فیصلے دے گواہ ہاسے۔

فَفَهَّمْنٰهَا سُلَيْمٰنَ ۚ وَكُلًّا اٰتَيْنَا حُكْمًا وَّعِلْمًا ؗ وَّ سَخَّرْنَا مَعَ دَاوٗدَ الْجِبَالَ يُسَبِّحْنَ وَالطَّيْرَ ؕ وَكُنَّا فٰعِلِيْنَ ﴿۸۰﴾

۸۰۔ تے اساں سلیمان کوں اصل گال سمجھا ڈِتی ہائی تے اساں انہیں ساریں کوں فیصلے دی طاقت تے علم ڈِتا ہا تے اساں پہاڑیں کوں داؤد دی خدمت وچ لا ڈِتا ہا او خدا دی پاکیزگی بیان کریندے ہن تے پکھی وی تے اے اساں کر سگدے ہاسے۔

وَعَلَّمْنٰهُ صَنْعَةَ لَبُوْسٍ لَّكُمْ لِتُحْصِنَكُمْ مِّنْۢ بَاْسِكُمْ ۚ فَهَلْ اَنْتُمْ شٰكِرُوْنَ ﴿۸۱﴾

۸۱۔ تے اساں اوں کوں تہاڈے کیتے کپڑے بݨاوݨ سکھا ڈِتا ہا تاں جو او تہاکوں تکلیف کنیں بچاوے کیا تساں شکر کریندے ہو۔

وَلِسُلَيْمٰنَ الرِّيْحَ عَاصِفَةً تَجْرِيْ بِاَمْرِهٖۤ اِلَى الْاَرْضِ الَّتِيْ بٰرَكْنَا فِيْهَا ؕ وَكُنَّا بِكُلِّ شَيْءٍ عٰلِمِيْنَ ﴿۸۲﴾

۸۲۔ تے سلیمان دی خدمت کیتے بہوں تکھی ہوا لائی ہاسے جیرھی اوندے حکم نال اوں زمین دو چلدی ہائی جیندے وچ اساں برکت رکھی ہائی تے اساں سبھ کجھ جاݨدے ہیں۔

وَمِنَ الشَّيٰطِيْنِ مَنْ يَّغُوْصُوْنَ لَهٗ وَيَعْمَلُوْنَ عَمَلًا دُوْنَ ذٰلِكَ ۚ وَكُنَّا لَهُمْ حٰفِظِيْنَ ﴿۸۳﴾

۸۳۔ تے کجھ بہوں باغی لوک اینجھے وی ہن جیرھے اوندے کیتے ٹُبیاں مریندے ہن۔ تے ایندے علاوہ بے کم وی کریندے ہن تے اساں انہیں دے نگران ہاسے۔

وَاَيُّوْبَ اِذْ نَادٰى رَبَّهٗۤ اَنِّيْ مَسَّنِيَ الضُّرُّ وَاَنْتَ اَرْحَمُ الرّٰحِمِيْنَ ﴿۸۴﴾

۸۴۔ تے ایوب جڈاں اوں اپݨے رب کوں سڈیا جو بیشک میں تکلیف تے ڈُکھ وچ ہاں تے توں بہوں رحم کرݨ والا ہوویں۔

فَاسْتَجَبْنَا لَهٗ فَكَشَفْنَا مَا بِهٖ مِنْ ضُرٍّ وَّاٰتَيْنٰهُ اَهْلَهٗ وَمِثْلَهُمْ مَّعَهُمْ رَحْمَةً مِّنْ عِنْدِنَا وَذِكْرٰى لِلْعٰبِدِيْنَ ﴿۸۵﴾

۸۵۔ تے اساں اوندی دعا کوں قبول کیتا تے جیرھا اونکوں ڈُکھ ہا اوں کوں ہٹا ڈِتا تے اونکوں تے اوندے ٹبر کوں تے او ہوجہیں ہنیں کوں اپݨے ولو رحمت ڈِتی تے عبادت کرݨ والیں کیتے اے نصیحت۔

وَاِسْمٰعِيْلَ وَاِدْرِيْسَ وَذَا الْكِفْلِ ؕ كُلٌّ مِّنَ الصّٰبِرِيْنَ ﴿۸۶﴾

۸۶۔ تے اسماعیل تے ادریس تے ذوالکفل کوں اے سارے صبر کرݨ والے ہن۔

وَاَدْخَلْنٰهُمْ فِيْ رَحْمَتِنَا ؕ اِنَّهُمْ مِّنَ الصّٰلِحِيْنَ ﴿۸۷﴾

۸۷۔ تے اساں انہیں کوں اپݨی رحمت وچ داخل کیتا بیشک او نیک ہن۔

وَذَا النُّوْنِ اِذْ ذَّهَبَ مُغَاضِبًا فَظَنَّ اَنْ لَّنْ نَّقْدِرَ

۸۸۔ تے ذوالنون (یونس) جڈاں او کوڑیج کے ٹُر گئے تے

عَلَيۡهِ فَنَادٰى فِى الظُّلُمٰتِ اَنۡ لَّاۤ اِلٰهَ اِلَّاۤ اَنۡتَ سُبۡحٰنَكَ ‌ۖ اِنِّىۡ كُنۡتُ مِنَ الظّٰلِمِيۡنَ ۞

اونکوں یقین ہا جو اساں اونکوں اصلوں تنگ نہ کریسوں تے مصیبتیں وچ ساکوں سڈیس تے آکھیس جو تیڈے سوا کوئی معبود نئیں توں پاک ہئیں بے شک میں ظلم کرݨ والیں وچوں ہاں۔

فَاسۡتَجَبۡنَا لَهٗ ۙ وَنَجَّيۡنٰهُ مِنَ الۡغَمِّ‌ ؕ وَكَذٰلِكَ نُـنۡجِى الۡمُؤۡمِنِيۡنَ ۞

۸۹۔ اساں اوندی دعاکوں سݨیا تے مونجھ کنیں بچایا تے ایویں اساں مومنیں کوں بچیندے ہیں۔

وَزَكَرِيَّاۤ اِذۡ نَادٰى رَبَّهٗ رَبِّ لَا تَذَرۡنِىۡ فَرۡدًا وَّاَنۡتَ خَيۡرُ الۡوٰرِثِيۡنَ ۞

۹۰۔ ذکریا کوں وی جڈاں اوں اپݨے رب کوں سڈیئے اے میڈے رب توں میکوں کلہا نہ چھوڑ تے توں ساریں کنیں چنگا وارث ہویں۔

فَاسۡتَجَبۡنَا لَهٗ وَوَهَبۡنَا لَهٗ يَحۡيٰى وَاَصۡلَحۡنَا لَهٗ زَوۡجَهٗ ‌ؕ اِنَّهُمۡ كَانُوۡا يُسٰرِعُوۡنَ فِى الۡخَيۡرٰتِ وَيَدۡعُوۡنَنَا رَغَبًا وَّرَهَبًا ‌ؕ وَكَانُوۡا لَنَا خٰشِعِيۡنَ ۞

۹۱۔ تے اساں اوندی دعاکوں سݨیا تے اونکوں یحییٰ ڈتے سے تے اوندی زال کوں وی تندرست کر ڈتے سے بے شک اے سارے لوک چنگے کمیں وچ جلدی کریندے ہن تے ساکوں پیار نال وی تے ڈر نال وی سڈیندے ہن تے ساڈے اگو عاجزی کریندے ہن۔

وَالَّتِىۡۤ اَحۡصَنَتۡ فَرۡجَهَا فَنَفَخۡنَا فِيۡهَا مِنۡ رُّوۡحِنَا وَجَعَلۡنٰهَا وَابۡنَهَاۤ اٰيَةً لِّلۡعٰلَمِيۡنَ ۞

۹۲۔ تے جیں اپݨی شرمگاہ دی حفاظت کیتی تے اساں اوندے اتے اپݨا کلام لہایا تے اساں اونکوں تے اوندے پُتر کوں دنیا کیتے ہک نشان بݨائے۔

اِنَّ هٰذِهٖۤ اُمَّتُكُمۡ اُمَّةً وَّاحِدَةً ۖ وَّاَنَا رَبُّكُمۡ فَاعۡبُدُوۡنِ ۞

۹۳۔ بے شک اے تہاڈی امت ہک امت تے میں تہاڈا رب ہاں تساں میڈی عبادت کرو۔

وَتَقَطَّعُوۡۤا اَمۡرَهُمۡ بَيۡنَهُمۡ‌ ؕ كُلٌّ اِلَيۡنَا رٰجِعُوۡنَ ۞

۹۴۔ تے انہیں اپݨے دین کوں ٹوٹے ٹوٹے کرکے ونڈ گِدھا اے سارے ساڈو ولسن۔

فَمَنۡ يَّعۡمَلۡ مِنَ الصّٰلِحٰتِ وَهُوَ مُؤۡمِنٌ فَلَا كُفۡرَانَ لِسَعۡيِهٖ‌ ۚ وَاِنَّا لَهٗ كٰتِبُوۡنَ ۞

۹۵۔ تے جیرھا نیک کم کریسی تے مومن ہوسی اوندی کوشش دی ناقدری نہ کیتی ویسی تے بے شک اساں علیں کوں لکھیندے پئے ہیں۔

وَحَرٰمٌ عَلٰى قَرۡيَةٍ اَهۡلَكۡنٰهَاۤ اَنَّهُمۡ لَا يَرۡجِعُوۡنَ ۞

۹۶۔ تے اساں جیرھی وستی کوں تباہ کیتے حرام ہے او اتھاں ولا دل آون۔

حَتّٰٓى اِذَا فُتِحَتْ يَاْجُوْجُ وَمَاْجُوْجُ وَهُمْ مِّنْ كُلِّ حَدَبٍ يَّنْسِلُوْنَ ﴿٩٦﴾

٩٧۔ تے جڈاں یاجوج تے ماجوج کھول ڈتے ویسن تے او ہر اچی تے جھکی جا توں ٹپ کے پھیل ویسن۔

وَاقْتَرَبَ الْوَعْدُ الْحَقُّ فَاِذَا هِيَ شَاخِصَةٌ اَبْصَارُ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا ۭ يٰوَيْلَنَا قَدْ كُنَّا فِيْ غَفْلَةٍ مِّنْ هٰذَا بَلْ كُنَّا ظٰلِمِيْنَ ﴿٩٧﴾

٩٨۔ تے سچا وعدہ کولہو آویسی تے کافریں دیاں اکھیں حیرانی دی وجہ کنیں پٹیاں رہ ویسن تے آکھسن ہائے افسوس اساں تے ایں کنیں غافل ہاسے تے سچ اے ہے جو اساں ظالم ہاسے۔

اِنَّكُمْ وَمَا تَعْبُدُوْنَ مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ حَصَبُ جَهَنَّمَ ۭ اَنْتُمْ لَهَا وٰرِدُوْنَ ﴿٩٨﴾

٩٩۔ تساں تے اللہ دے سوا جنہندی عبادت کریندے ہوؤ سب دوزخ دا بالن ہن تساں سارے ایندے وچ پہسو۔

لَوْ كَانَ هٰٓؤُلَاۗءِ اٰلِهَةً مَّا وَرَدُوْهَا ۭ وَكُلٌّ فِيْهَا خٰلِدُوْنَ ﴿٩٩﴾

١٠٠۔ جے او معبود ہوون ہا تے اے دوزخ وچ نہ پہین ہا اے سارے اوندے وچ پئے رہسن۔

لَهُمْ فِيْهَا زَفِيْرٌ وَّهُمْ فِيْهَا لَا يَسْمَعُوْنَ ﴿١٠٠﴾

١٠١۔ تے اوندے وچ چیکاں مریسن تے او اوندے وچ کئی گال نہ سنسن۔

اِنَّ الَّذِيْنَ سَبَقَتْ لَهُمْ مِّنَّا الْحُسْنٰٓى ۙ اُولٰۗىِٕكَ عَنْهَا مُبْعَدُوْنَ ﴿١٠١﴾

١٠٢۔ بے شک جنہیں کیتے ایں کنیں پہلے اساں چنگے سلوک دا وعدہ کر چکے ہیں او ایں دوزخ کنیں پریں رکھیے ویسن۔

لَا يَسْمَعُوْنَ حَسِيْسَهَا ۚ وَهُمْ فِيْ مَا اشْتَهَتْ اَنْفُسُهُمْ خٰلِدُوْنَ ﴿١٠٢﴾

١٠٣۔ او اوندی کوکوی نہ سنسن تے جیویں انہیں دے دل کریسن اویں ہمیشہ رہسن۔

لَا يَحْزُنُهُمُ الْفَزَعُ الْاَكْبَرُ وَتَتَلَقّٰىهُمُ الْمَلٰۗىِٕكَةُ ۭ هٰذَا يَوْمُكُمُ الَّذِيْ كُنْتُمْ تُوْعَدُوْنَ ﴿١٠٣﴾

١٠٤۔ وڈی توں وڈی پریشانی وی انہیں کوں مونجھا نہ کریسی تے فرشتے انہیں کوں ملسن تے آکھسن اے او ڈینہہ جیندا تہاڈے نال وعدہ کیتا گیا ہا

يَوْمَ نَطْوِي السَّمَاۗءَ كَطَيِّ السِّجِلِّ لِلْكُتُبِ ۭ كَمَا بَدَاْنَآ اَوَّلَ خَلْقٍ نُّعِيْدُهٗ ۭ وَعْدًا عَلَيْنَا ۭ اِنَّا كُنَّا فٰعِلِيْنَ ﴿١٠٤﴾

١٠٥۔ جڈاں اساں آسمان کوں اینویں ولہیٹسوں جیویں بنڈیاں لکھائی کوں ولہیٹ گھندین جیویں اساں پہلے پیدا کیتے اینویں ولا پیدا کریسوں۔ اے ساڈا وعدہ ہے بیشک اساں کرن والے ہیں۔

وَلَقَدْ كَتَبْنَا فِي الزَّبُوْرِ مِنْۢ بَعْدِ الذِّكْرِ اَنَّ الْاَرْضَ يَرِثُهَا عِبَادِيَ الصّٰلِحُوْنَ ﴿١٠٥﴾

١٠٦۔ تے اساں زبور وچ نصیحتیں دے بعد اے لکھ ڈتے جو بے شک ایں زمین دے اوہے وارث تھیسن جیرھے میڈے نیک بندے ہوسن۔

إِنَّ فِي هَٰذَا لَبَلَٰغًا لِّقَوْمٍ عَٰبِدِينَ ﴿١٠٦﴾

۱۰۷۔ بے شک ایندے وچ عبادت والی قوم کیتے ہک سنیہا ہے۔

وَمَآ أَرْسَلْنَٰكَ إِلَّا رَحْمَةً لِّلْعَٰلَمِينَ ﴿١٠٧﴾

۱۰۸۔ تے اساں تیکوں دنیا کیتے رحمت بنا کے بھیجئے۔

قُلْ إِنَّمَا يُوحَىٰٓ إِلَيَّ أَنَّمَآ إِلَٰهُكُمْ إِلَٰهٌ وَٰحِدٌ ۖ فَهَلْ أَنتُم مُّسْلِمُونَ ﴿١٠٨﴾

۱۰۹۔ توں آکھ جو میڈے اتے محض اے وحی تھیندی ہے جو تہاڈا خدا ہکِ کیا تساں اے گال منیسو۔

فَإِن تَوَلَّوْا فَقُلْ ءَاذَنتُكُمْ عَلَىٰ سَوَآءٍ ۖ وَإِنْ أَدْرِيٓ أَقَرِيبٌ أَم بَعِيدٌ مَّا تُوعَدُونَ ﴿١٠٩﴾

۱۱۰۔ تے جے او پھر ونجن تے توں آکھ جو میں تساں ساریں کوں ہکا گال کر ڈِتی ہے تے میکوں پتہ نئیں جو جیرھا تہاڈے نال وعدہ کیتا گئے او کولہوں ہے یا پریں ہے۔

إِنَّهُۥ يَعْلَمُ ٱلْجَهْرَ مِنَ ٱلْقَوْلِ وَيَعْلَمُ مَا تَكْتُمُونَ ﴿١١٠﴾

۱۱۱۔ بے شک او ظاہر گال کوں وی جانڑدے تے جیرھی تساں لکیندے ہو اونکوں وی جانڑدے۔

وَإِنْ أَدْرِى لَعَلَّهُۥ فِتْنَةٌ لَّكُمْ وَمَتَٰعٌ إِلَىٰ حِينٍ ﴿١١١﴾

۱۱۲۔ تے میں نئیں جانڑدا جو او تہاڈے کیتے آزمائش یا ہک وقت تئیں فائدہ ہے۔

قَٰلَ رَبِّ ٱحْكُم بِٱلْحَقِّ ۗ وَرَبُّنَا ٱلرَّحْمَٰنُ ٱلْمُسْتَعَانُ عَلَىٰ مَا تَصِفُونَ ﴿١١٢﴾

۱۱۳۔ اوں آکھئے اے میڈے رب حق نال فیصلہ کر تے ساڈا رب رحمان ہے کافرو تہاڈی گالہیں تے اوں کنیں ہی مدد منگی ویندی ہے۔

سُوْرَةُ الْحَجِّ مَدَنِيَّةٌ وَّهِيَ مَعَ الْبَسْمَلَةِ تِسْعٌ وَّسَبْعُوْنَ اٰيَةً وَّعَشَرَةُ رُكُوْعَاتٍ
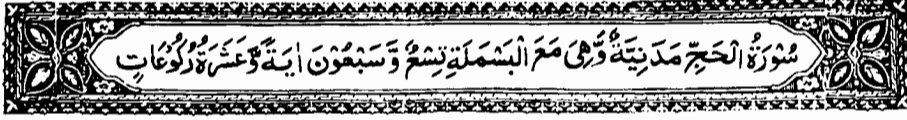
سورت حج مدنی ہے تے بسم اللہ نال ایندیاں ۷۹ آیتاں تے ۱۰ رکوع ان۔

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ①

۱. شروع کریندا ں اللہ دے نال نال جیرھا بن منگے ڈیوݨ والا تے ول ول رحم کرݨ والا ہے۔

يٰۤاَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوْا رَبَّكُمْ ۚ اِنَّ زَلْزَلَةَ السَّاعَةِ شَيْءٌ عَظِيْمٌ ②

۲. اے لوکو اپݨے رب کنیں ڈرو بے شک قیامت دا زلزلہ بہوں وڈی شئے ہے۔

يَوْمَ تَرَوْنَهَا تَذْهَلُ كُلُّ مُرْضِعَةٍ عَمَّاۤ اَرْضَعَتْ وَتَضَعُ كُلُّ ذَاتِ حَمْلٍ حَمْلَهَا وَتَرَى النَّاسَ سُكٰرٰى وَمَا هُمْ بِسُكٰرٰى وَلٰكِنَّ عَذَابَ اللّٰهِ شَدِيْدٌ ③

۳. جڈاں تساں ڈیکھسو ہر کھیر پلاوݨ والی تریمت جینکوں کھیر پلیندی پئی ہوسی او بھل ویسی تے ہر حمل والی تریمت حمل سٹ ڈیسی تے توں لوکیں کوں وچھلیا ہویا ڈیکھسیں تے او وچھلے ہوئے کائے نہ ہوسن تے بے شک اللہ دا عذاب وڈا سخت ہے۔

وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يُّجَادِلُ فِي اللّٰهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَّيَتَّبِعُ كُلَّ شَيْطٰنٍ مَّرِيْدٍ ④

۴. تے لوکیں وچوں کجھ اینجھے ہن جیرھے اللہ دے متعلق بغیر علم دے بحث کریندن تے ہر مردود شیطان دے پچھو ٹردن۔

كُتِبَ عَلَيْهِ اَنَّهٗ مَنْ تَوَلَّاهُ فَاَنَّهٗ يُضِلُّهٗ وَيَهْدِيْهِ اِلٰى عَذَابِ السَّعِيْرِ ⑤

۵. اوندے متعلق فیصلہ ہے جو بے شک جیرھا انہیں نال سنگت لیسی تے بے شک او اونکوں گمراہ کر ڈیسی تے اونکوں دوزخ دے عذاب دو گھن ویسی۔

يٰۤاَيُّهَا النَّاسُ اِنْ كُنْتُمْ فِيْ رَيْبٍ مِّنَ الْبَعْثِ فَاِنَّا خَلَقْنٰكُمْ مِّنْ تُرَابٍ ثُمَّ مِنْ نُّطْفَةٍ ثُمَّ مِنْ عَلَقَةٍ ثُمَّ مِنْ مُّضْغَةٍ مُّخَلَّقَةٍ وَّغَيْرِ مُخَلَّقَةٍ لِّنُبَيِّنَ لَكُمْ ۚ وَنُقِرُّ فِي الْاَرْحَامِ مَا نَشَآءُ اِلٰۤى اَجَلٍ مُّسَمًّى ثُمَّ نُخْرِجُكُمْ طِفْلًا ثُمَّ لِتَبْلُغُوْۤا اَشُدَّكُمْ ۚ وَمِنْكُمْ مَّنْ يُّتَوَفّٰى وَمِنْكُمْ مَّنْ يُّرَدُّ اِلٰۤى اَرْذَلِ الْعُمُرِ لِكَيْلَا يَعْلَمَ مِنْۢ بَعْدِ عِلْمٍ شَيْـًٔا ۚ وَتَرَى الْاَرْضَ هَامِدَةً

۶. اے لوکو جے تساں ول اٹھݨ وچ شک وچ ہوے تے اساں بے شک تہاکوں پہلے مٹی کنیں پیدا کیتا ہا پچھیں نطفے کنیں ول چمبڑݨ والی شئے کنیں تے پورے لوتھڑے کنیں تے ادھورے لوتھڑے کنیں تاں جو اساں تہاڈے اتے ظاہر کر ڈیوں تے رحمیں وچ ہک مدت تئیں جے تئیں اساں چاہندے ہیں رکھیندے ہیں تے ول اساں تہاکوں بال دی شکل وچ کڈھیندے ہیں ول تساں جوان تھیندے ہو تے

فَاِذَآ اَنْزَلْنَا عَلَيْهَا الْمَآءَ اهْتَزَّتْ وَرَبَتْ وَاَنْۢبَتَتْ مِنْ كُلِّ زَوْجٍۢ بَهِيْجٍ ۝

تہاڈے وچوں کجھ مر ویندن تے کجھ بڈھے بیھہ تھی ویندن تاں جو علم دے باوجود انہیں کوں کجھ پتہ نیئں لگدا۔ تے توں زمین کوں اجڑیا ہویا ڈیہدیں تے جڈاں اساں اوندے اُتے پانڑیں لہیندے ہیں تے او جوش وچ آویندی ہے تے ودھنڑ پیئے ویندی ہے تے ہر قسم دیاں سونڑیاں رڑھیں جماونڑ پیئے ویندی ہے۔

ذٰلِكَ بِاَنَّ اللّٰهَ هُوَ الْحَقُّ وَاَنَّهٗ يُحْيِ الْمَوْتٰى وَاَنَّهٗ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيْرٌ ۝

۷۔ اے ات گالہوں جو بے شک اللہ سچا ہے تے بے شک او موئیں کوں جیندا کریندے تے بے شک او ہر شئے تے قادر ہے۔

وَّاَنَّ السَّاعَةَ اٰتِيَةٌ لَّا رَيْبَ فِيْهَا وَاَنَّ اللّٰهَ يَبْعَثُ مَنْ فِي الْقُبُوْرِ ۝

۸۔ تے بے شک قیامت آونڑ والی ہے اوندے وچ کوئی شک نیئں تے بے شک اللہ سئیں انہیں کوں اٹھیسی جیڑھے قبریں وچ ہن۔

وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يُّجَادِلُ فِي اللّٰهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَّلَا هُدًى وَّلَا كِتٰبٍ مُّنِيْرٍ ۝

۹۔ تے کجھ لوک ہن جیڑھے بغیر علم اللہ دے متعلق بحث کریندن تے (انہیں کنیں نہ) ہدایت تے نہ روشن کتاب۔

ثَانِيَ عِطْفِهٖ لِيُضِلَّ عَنْ سَبِيْلِ اللّٰهِ ۭ لَهٗ فِي الدُّنْيَا خِزْيٌ وَّنُذِيْقُهٗ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ عَذَابَ الْحَرِيْقِ ۝

۱۰۔ اپنے مونڈھے پھریندے تاں جو اللہ دے رستے کنیں گمراہ کرے اوندے کیتے دنیا وچ وی ذلت تے قیامت دے ڈینہہ وی اساں اونکوں ساڑن والا عذاب چکھیسوں۔

ذٰلِكَ بِمَا قَدَّمَتْ يَدٰكَ وَاَنَّ اللّٰهَ لَيْسَ بِظَلَّامٍ لِّلْعَبِيْدِ ۝

۱۱۔ اے ات گالہوں ہے جو تیڈے ہتھیں پہلے بھیجئے تے بے شک اللہ سئیں بندیں تے ظلم کرنڑ والا نیئں۔

وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَّعْبُدُ اللّٰهَ عَلٰى حَرْفٍ ۚ فَاِنْ اَصَابَهٗ خَيْرُ ٳطْمَاَنَّ بِهٖ ۚ وَاِنْ اَصَابَتْهُ فِتْنَةُ ٳنْقَلَبَ عَلٰى وَجْهِهٖ ڗ خَسِرَ الدُّنْيَا وَالْاٰخِرَةَ ۭ ذٰلِكَ هُوَ الْخُسْرَانُ الْمُبِيْنُ ۝

۱۲۔ تے کجھ لوک اللہ دی عبادت بے دلی نال کریندن تے جے انہیں کوں بھلائی ملے تے خوشی تھی ویندن تے جے انہیں کوں تکلیف پہنچے تے منہ دی سیدھ وچ پھر ویندن تے اے دنیا وچ تے آخرت وچ گھاٹا ہے تے اے کھلا گھاٹا ہے۔

يَدْعُوْا مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ مَا لَا يَضُرُّهٗ وَمَا لَا يَنْفَعُهٗ ۭ ذٰلِكَ هُوَ الضَّلٰلُ الْبَعِيْدُ ۝

۱۳۔ او اللہ دے سوا اونکوں سڈیندے جیڑھا اوں کوں نہ نفع تے نہ نقصان پچا سگدے سبھ توں وڈی گمراہی ہے۔

يَدْعُوا لَمَنْ ضَرُّهٗٓ اَقْرَبُ مِنْ نَّفْعِهٖ ؕ لَبِئْسَ الْمَوْلٰى وَ لَبِئْسَ الْعَشِيْرُ ﴿۱۳﴾

١٣۔ او اونکوں سڈیندے جیندا ڈکھ اوندے فائدے کنیں زیادہ کولہوں ہے بہوں گندہ آقا تے بہوں گندہ سنگتی ہے۔

اِنَّ اللّٰهَ يُدْخِلُ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَ عَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ جَنّٰتٍ تَجْرِيْ مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهٰرُ ؕ اِنَّ اللّٰهَ يَفْعَلُ مَا يُرِيْدُ ﴿۱۴﴾

١٥۔ بے شک اللہ سئیں مومنیں کوں تے نیک کم کرݨ والیں کوں باغیں وچ داخل کریسی جنہیں وچ نہراں وہندین تے بے شک اللہ جو چاہندے کریندے۔

مَنْ كَانَ يَظُنُّ اَنْ لَّنْ يَّنْصُرَهُ اللّٰهُ فِي الدُّنْيَا وَ الْاٰخِرَةِ فَلْيَمْدُدْ بِسَبَبٍ اِلَى السَّمَآءِ ثُمَّ لْيَقْطَعْ فَلْيَنْظُرْ هَلْ يُذْهِبَنَّ كَيْدُهٗ مَا يَغِيْظُ ﴿۱۵﴾

١٦۔ جیرھا یقین رکھیندے جو اللہ سئیں اوندی دنیا تے آخرت وچ ہرگز مدد نہ کریسی تے او آسمان تیں ہک ورمی گھن ونجے تے ول کپ سٹے ول ڈیکھے جو کیا اوندی تدبیر جیرھی اونکوں کاوڑ لویندی پئی ہے اونکوں ہٹا سگدی ہے۔

وَ كَذٰلِكَ اَنْزَلْنٰهُ اٰيٰتٍۭ بَيِّنٰتٍ ۙ وَّ اَنَّ اللّٰهَ يَهْدِيْ مَنْ يُّرِيْدُ ﴿۱۶﴾

١٧۔ تے اساں ایویں اینکوں کھلے کھلے نشان بݨا کے لہائے تے بے شک اللہ سئیں جینکوں چاہندے سدھا راہ ڈکھیندے۔

اِنَّ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَ الَّذِيْنَ هَادُوْا وَ الصّٰبِـِٕيْنَ وَ النَّصٰرٰى وَ الْمَجُوْسَ وَ الَّذِيْنَ اَشْرَكُوْٓا ۖۗ اِنَّ اللّٰهَ يَفْصِلُ بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ ؕ اِنَّ اللّٰهَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيْدٌ ﴿۱۷﴾

١٨۔ بے شک جیرھے ایمان گھن آئن تے یہودی تے صابی تے عیسائی تے مجوسی بݨ گئن تے مشرکین بے شک اللہ سئیں انہیں دے درمیان قیامت دے ڈینہہ فیصلہ کریسی بیشک اللہ سئیں ہر شئے تے نگران۔

اَلَمْ تَرَ اَنَّ اللّٰهَ يَسْجُدُ لَهٗ مَنْ فِي السَّمٰوٰتِ وَ مَنْ فِي الْاَرْضِ وَ الشَّمْسُ وَ الْقَمَرُ وَ النُّجُوْمُ وَ الْجِبَالُ وَ الشَّجَرُ وَ الدَّوَآبُّ وَ كَثِيْرٌ مِّنَ النَّاسِ ؕ وَ كَثِيْرٌ حَقَّ عَلَيْهِ الْعَذَابُ ؕ وَ مَنْ يُّهِنِ اللّٰهُ فَمَا لَهٗ مِنْ مُّكْرِمٍ ؕ اِنَّ اللّٰهَ يَفْعَلُ مَا يَشَآءُ ۩ ﴿۱۸﴾

السجدة

١٩۔ کیا توں ڈیہدا نئیں جو بے شک جو زمین وچ تے آسمانیں وچ تے سجھ تے چندر تے تارے تے پہاڑ تے درخت تے ڈنگر تے بہوں سارے لوک اللہ سئیں دی فرمانبرداری کریندے پئین تے بہوں سارے اینجھے ہن جنہیں دے کیتے عذاب دا فیصلہ تھی چکئے تے جینکوں اللہ ذلیل کرے اوندا کوئی عزت ڈیوݨ والا نئیں۔ بے شک اللہ جو چاہندے کریندے۔

هٰذٰنِ خَصْمٰنِ اخْتَصَمُوْا فِيْ رَبِّهِمْ ؗ فَالَّذِيْنَ كَفَرُوْا قُطِّعَتْ لَهُمْ ثِيَابٌ مِّنْ نَّارٍ ؕ يُصَبُّ مِنْ فَوْقِ رُءُوْسِهِمُ الْحَمِيْمُ ﴿۱۹﴾

٢٠۔ ڈو دھڑا کے ٹولن جیرھے اپݨے رب دے معاملے وچ جھڑدے پئین تے جیرھے کافرن انہیں کیتے بھا دے کپڑے بݨائے گئین تے انہیں دے سریں تے بہوں تا

پانی تتیا ولیسی ۔

يُصْهَرُ بِهٖ مَا فِيْ بُطُوْنِهِمْ وَالْجُلُوْدُ ۝

۲۱۔ جیرھا انہیں دے ڈڈھیں وچ اودی تے چمڑے دی گل ولیسی۔

وَلَهُمْ مَّقَامِعُ مِنْ حَدِيْدٍ ۝

۲۲۔ تے انہیں کیتے ہتھوڑے ہوسن لوہے دے ۔

كُلَّمَآ اَرَادُوْٓا اَنْ يَّخْرُجُوْا مِنْهَا مِنْ غَمٍّ اُعِيْدُوْا فِيْهَا ۗ وَذُوْقُوْا عَذَابَ الْحَرِيْقِ ۝

۲۳۔ جڈاں وی او باہر نکلݨ دا ارادہ کریسن غم کنیں بچݨ کیتے ولا اوندے وچ ولائے ولیسن تے آکھسی اے ساڑن والا عذاب بھوگو۔

اِنَّ اللّٰهَ يُدْخِلُ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ جَنّٰتٍ تَجْرِيْ مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهٰرُ يُحَلَّوْنَ فِيْهَا مِنْ اَسَاوِرَ مِنْ ذَهَبٍ وَّلُؤْلُؤًا ۭ وَلِبَاسُهُمْ فِيْهَا حَرِيْرٌ ۝

۲۴۔ بے شک مومنیں کوں تے نیک کم کرݨ والیں کوں باغیں وچ اللہ داخل کریسی جنہیں وچ نہراں وہندیاں پیاں ہوسن اوندے وچ انہیں کوں سونے دے کنگݨ پوائے ولیسن تے موتی تے اوندے وچ کپڑے ریشم دے ہوسن۔

وَهُدُوْٓا اِلَى الطَّيِّبِ مِنَ الْقَوْلِ ښ وَهُدُوْٓا اِلٰى صِرَاطِ الْحَمِيْدِ ۝

۲۵۔ تے چنگیں گالھیں دو انہیں دی راہنمائی کیتی ولیسی تے تعریف آلے راہ ڈکھائے ولیسن۔

اِنَّ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا وَيَصُدُّوْنَ عَنْ سَبِيْلِ اللّٰهِ وَالْمَسْجِدِ الْحَرَامِ الَّذِيْ جَعَلْنٰهُ لِلنَّاسِ سَوَآءَ ۨ الْعَاكِفُ فِيْهِ وَالْبَادِ ۭ وَمَنْ يُّرِدْ فِيْهِ بِاِلْحَادٍۢ بِظُلْمٍ نُّذِقْهُ مِنْ عَذَابٍ اَلِيْمٍ ۝

۲۶۔ بے شک جیرھے کافر تے اللہ دے راہ تے مسجد حرام کنیں جینکوں اساں سارے لوکیں کیتے بݨائے رکھیندن جیرھی برابر اتھاں رہݨ والیں کیتے تے جنگل دے رہݨ والیں کیتے تے جیرھا ظلم نال اوندے وچ ڈِنگ پیدا کریندے اساں اونکوں ڈکھ والا عذاب ڈلیسوں۔

وَاِذْ بَوَّاْنَا لِاِبْرٰهِيْمَ مَكَانَ الْبَيْتِ اَنْ لَّا تُشْرِكْ بِيْ شَيْـًٔا وَّطَهِّرْ بَيْتِيَ لِلطَّاۗىِٕفِيْنَ وَالْقَاۗىِٕمِيْنَ وَالرُّكَّعِ السُّجُوْدِ ۝

۲۷۔ تے جڈاں اساں ابراہیم کوں بیت اللہ دے نال رہݨ دا موقع ڈِتا ہا تے آکھیا ہا جو توں میڈا شریک نہ بݨاویں تے میڈے گھر کوں طواف کرݨ والیں کیتے تے کھڑکے عبادت کرݨ والیں تے رکوع تے سجدہ کرݨ والیں کیتے پاک کر۔

وَاَذِّنْ فِي النَّاسِ بِالْحَجِّ يَاْتُوْكَ رِجَالًا وَّعَلٰي كُلِّ ضَامِرٍ يَّاْتِيْنَ مِنْ كُلِّ فَجٍّ عَمِيْقٍ ۝

۲۸۔ تے لوکیں کوں حج کیتے سڈ لوک تیڈے کوں ٹردے تے تھکیں ہوئیں سواریں تے ہر اوں راہ تو اوسن جیرھا بریں

ہوسی تے کھڑے پیٹے ولیسن۔

لِيَشْهَدُوا مَنَافِعَ لَهُمْ وَيَذْكُرُوا اسْمَ اللَّهِ فِي أَيَّامٍ مَعْلُومَاتٍ عَلَىٰ مَا رَزَقَهُمْ مِنْ بَهِيمَةِ الْأَنْعَامِ ۖ فَكُلُوا مِنْهَا وَأَطْعِمُوا الْبَائِسَ الْفَقِيرَ ﴿۲۹﴾

۲۹۔ تاں جو او ڈیکھن اپنے منافعے تے اللہ دے ناں دا ذکر کرن مقرر ڈینہیں وچ ایں واسطے جو اوں انہیں کوں ڈنگر ڈھور ڈتن۔ تساں انہیں دا ماس کھاؤ تے بکھے تے فقیر کوں وی کھواؤ۔

ثُمَّ لْيَقْضُوا تَفَثَهُمْ وَلْيُوفُوا نُذُورَهُمْ وَلْيَطَّوَّفُوا بِالْبَيْتِ الْعَتِيقِ ﴿۳۰﴾

۳۰۔ ول او اپنے گند دُھوون تے نذراں پوریاں کرن تے ایں پرانے گھر دا طواف کرن۔

ذَٰلِكَ وَمَنْ يُعَظِّمْ حُرُمَاتِ اللَّهِ فَهُوَ خَيْرٌ لَهُ عِنْدَ رَبِّهِ ۗ وَأُحِلَّتْ لَكُمُ الْأَنْعَامُ إِلَّا مَا يُتْلَىٰ عَلَيْكُمْ ۖ فَاجْتَنِبُوا الرِّجْسَ مِنَ الْأَوْثَانِ وَاجْتَنِبُوا قَوْلَ الزُّورِ ﴿۳۱﴾

۳۱۔ گال اے ہے جو جیرھا اللہ دی عزت والی جہیں دی عزت کریندے تے اوندے رب دے نزدیک اے اوندے کیتے چنگا ہے تے تہاڈے کیتے ڈنگر حلال کیتے گئین سوائے انہیں دے جیرھے تہاکوں ڈسے گئین تے تساں بتیں دی پلیتی کنیں بچو تے کوڑیں گالہیں کنیں وی بچو۔

حُنَفَاءَ لِلَّهِ غَيْرَ مُشْرِكِينَ بِهِ ۚ وَمَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَكَأَنَّمَا خَرَّ مِنَ السَّمَاءِ فَتَخْطَفُهُ الطَّيْرُ أَوْ تَهْوِي بِهِ الرِّيحُ فِي مَكَانٍ سَحِيقٍ ﴿۳۲﴾

۳۲۔ تے اللہ دی توحید کوں منو تے شرک کنیں بچو تے جیرھا شرک کریسی تے او ایویں ہے جیویں آسمان کنیں ڈھائے پیئے تے پکھی اونکوں جھپ چیندن یا اونکوں ہوا اڈار کے پریں دی جا تے سٹ آوے۔

ذَٰلِكَ وَمَنْ يُعَظِّمْ شَعَائِرَ اللَّهِ فَإِنَّهَا مِنْ تَقْوَى الْقُلُوبِ ﴿۳۳﴾

۳۳۔ اے ایویں ہے تے جیرھا اللہ دی نشانیں دی عزت کریندے تے اے دلیں دا تقویٰ ہے۔

لَكُمْ فِيهَا مَنَافِعُ إِلَىٰ أَجَلٍ مُسَمًّى ثُمَّ مَحِلُّهَا إِلَى الْبَيْتِ الْعَتِيقِ ﴿۳۴﴾

۳۴۔ مقررہ وقت تیں ایندے وچ تہاڈے کیتے فائدہ ہے تے ول اوندے ولنڑ دی جا او پرانا گھر۔

وَلِكُلِّ أُمَّةٍ جَعَلْنَا مَنْسَكًا لِيَذْكُرُوا اسْمَ اللَّهِ عَلَىٰ مَا رَزَقَهُمْ مِنْ بَهِيمَةِ الْأَنْعَامِ ۗ فَإِلَٰهُكُمْ إِلَٰهٌ وَاحِدٌ فَلَهُ أَسْلِمُوا ۗ وَبَشِّرِ الْمُخْبِتِينَ ﴿۳۵﴾

۳۵۔ تے ہر قوم کیتے اساں قربانی دا طریقہ مقرر کیتے تاں جو او اوندے اتے اللہ دا ناں گھنن ات گالہوں جو اوں انہیں کوں ڈنگر ڈتن تے تہاڈا ہکو معبود ہے تساں اوندی فرمانبرداری کرو تے عاجزی کرنڑ والیں کوں خوشخبری ڈیے

الَّذِينَ إِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَجِلَتْ قُلُوبُهُمْ وَالصَّابِرِينَ

۳۶۔ جنہیں دے اگوں اللہ دا ذکر کیتا ونجے تے انہیں دے دل

عَلٰى مَآ اَصَابَهُمْ وَالْمُقِيْمِى الصَّلٰوةِ ۙ وَمِمَّا رَزَقْنٰهُمْ يُنْفِقُوْنَ ﴿٣٦﴾

کمب ویندن تے جیرھا ڈکھ آوے اوندے اتے صبر کریندن تے نماز ٹھہاکے پڑھدن تے جو اساں ڈتے اوندے وچوں خرچ کریندن۔

وَالْبُدْنَ جَعَلْنٰهَا لَكُمْ مِّنْ شَعَآئِرِ اللّٰهِ لَكُمْ فِيْهَا خَيْرٌ ۖ فَاذْكُرُوا اسْمَ اللّٰهِ عَلَيْهَا صَوَآفَّ ۚ فَاِذَا وَجَبَتْ جُنُوْبُهَا فَكُلُوْا مِنْهَا وَاَطْعِمُوا الْقَانِعَ وَالْمُعْتَرَّ ۚ كَذٰلِكَ سَخَّرْنٰهَا لَكُمْ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُوْنَ ﴿٣٧﴾

۳۷۔ تے قربانی دے اُٹھ وی اساں تہاڈے کیتے اللہ دے عزت والے نشان بݨائن تے انہیں وچ تہاڈے کیتے چنگائی ہے تے انہیں کوں قطاریں وچ کھڑا کے انہیں تے اللہ دا ناں گھنو تے جڈاں او پاسیں دے بھر ڈھے پوون تے انہیں دا گوشت کھاؤ تے چپ چپا تے غریبیں کوں تے فقیریں کوں وی کھواؤ تے ایویں اساں انہیں کوں خدمت وچ لائے سے تاں جو تساں شکر کرو

لَنْ يَّنَالَ اللّٰهَ لُحُوْمُهَا وَلَا دِمَآؤُهَا وَلٰكِنْ يَّنَالُهُ التَّقْوٰى مِنْكُمْ ۚ كَذٰلِكَ سَخَّرَهَا لَكُمْ لِتُكَبِّرُوا اللّٰهَ عَلٰى مَا هَدٰىكُمْ ۗ وَبَشِّرِ الْمُحْسِنِيْنَ ﴿٣٨﴾

۳۸۔ انہیں قربانیں دا ماس تے خون اصلو اللہ تئیں نئیں پجدا تے اللہ سئیں کوں تہاڈا تقویٰ پہنچدے ایویں اللہ سئیں انہیں کوں تہاڈی خدمت وچ لائے تاں جو تساں سدھا راہ ڈکھالݨ تے اللہ سئیں دی وڈائی بیان کرو تے نیکی کرݨ والیں کوں خوشخبری ڈے۔

اِنَّ اللّٰهَ يُدٰفِعُ عَنِ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا ۗ اِنَّ اللّٰهَ لَا يُحِبُّ كُلَّ خَوَّانٍ كَفُوْرٍ ﴿٣٩﴾

۳۹۔ بے شک اللہ سئیں مومنیں دا بچاؤ کریندا رہسی بے شک اللہ سئیں کہیں وی خیانت کرݨ والے تے منکر کوں پسند نئیں کریندا۔

اُذِنَ لِلَّذِيْنَ يُقٰتَلُوْنَ بِاَنَّهُمْ ظُلِمُوْا ۗ وَاِنَّ اللّٰهَ عَلٰى نَصْرِهِمْ لَقَدِيْرُ ﴿٤٠﴾

۴۰۔ جیرھے لوکیں نال جنگ کیتی ویندی ہے انہیں کوں مقابلے دی اجازتِ ایں واسطے جو انہیں تے ظلم کیتا گئے تے بے شک اللہ انہیں دی مدد تے قادر۔

الَّذِيْنَ اُخْرِجُوْا مِنْ دِيَارِهِمْ بِغَيْرِ حَقٍّ اِلَّآ اَنْ يَّقُوْلُوْا رَبُّنَا اللّٰهُ ۗ وَلَوْلَا دَفْعُ اللّٰهِ النَّاسَ بَعْضَهُمْ بِبَعْضٍ لَّهُدِّمَتْ صَوَامِعُ وَبِيَعٌ وَّصَلَوٰتٌ وَّمَسٰجِدُ يُذْكَرُ فِيْهَا اسْمُ اللّٰهِ كَثِيْرًا ۗ وَلَيَنْصُرَنَّ اللّٰهُ مَنْ يَّنْصُرُهٗ ۗ اِنَّ اللّٰهَ لَقَوِيٌّ عَزِيْزٌ ﴿٤١﴾

۴۱۔ جیرھے گھریں کنیں ناحق کڈھے گیئن محض ایں واسطے جو انہیں آکھئے جو ساڈا رب اللہ تے جے اللہ سئیں لوکیں کوں ہک بے کنیں پریں نہ کریندا تے گرجے تے یہودیں دیاں عبادت گاہواں تے مسیتاں جنہیں وچ اللہ دا بہوں ناں یاد کیتا ویندے تباہ کر

ڈِتیاں ونجن ہا تے جیرھا اوندی مدد کریسی اللہ سئیں ضرور اوندی مدد کریسی بے شک اللہ سئیں طاقتور تے غالب ۔

الَّذِينَ إِن مَّكَّنَّاهُمْ فِي الْأَرْضِ أَقَامُوا الصَّلَاةَ وَآتَوُا الزَّكَاةَ وَأَمَرُوا بِالْمَعْرُوفِ وَنَهَوْا عَنِ الْمُنكَرِ ۗ وَلِلَّهِ عَاقِبَةُ الْأُمُورِ ﴿٤١﴾

۴۲۔ جے اساں انہیں کوں زمین وچ طاقت ڈیووں تے اے نماز پڑھسن تے زکوٰۃ ڈیسن تے نیکی دا حکم ڈیسن تے برائی کنیں رکیسن تے ساریں کمیں دا انجام اللہ دو ہے ۔

وَإِن يُكَذِّبُوكَ فَقَدْ كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ وَعَادٌ وَثَمُودُ ﴿٤٢﴾

۴۳۔ تے جے او تیکوں جھٹلیندن تے ایں کنیں پہلے نوح دی تے عاد تے ثمود دی قوم وی جھٹلایا ہا ۔

وَقَوْمُ إِبْرَاهِيمَ وَقَوْمُ لُوطٍ ﴿٤٣﴾

۴۴۔ تے ابراہیم تے لوط دی قوم ۔

وَأَصْحَابُ مَدْيَنَ ۖ وَكُذِّبَ مُوسَىٰ فَأَمْلَيْتُ لِلْكَافِرِينَ ثُمَّ أَخَذْتُهُمْ ۖ فَكَيْفَ كَانَ نَكِيرِ ﴿٤٤﴾

۴۵۔ تے مدین والیں وی جھٹلائے تے مُوسیٰ کوں وی جھٹلایا گئے میں کافریں کوں وتی ڈِتی ہئی تے ول میں انہیں کوں پکڑ گدھے تے میڈا پکڑݨ کینجھا ہئی

فَكَأَيِّن مِّن قَرْيَةٍ أَهْلَكْنَاهَا وَهِيَ ظَالِمَةٌ فَهِيَ خَاوِيَةٌ عَلَىٰ عُرُوشِهَا وَبِئْرٍ مُّعَطَّلَةٍ وَقَصْرٍ مَّشِيدٍ ﴿٤٥﴾

۴۶۔ کتیاں وستیاں ہن جنہیں کوں اساں تباہ کر ڈِتے جو او ظلم کریندیاں پیاں ہن تے او ہُݨ اپݨے چھتیں تے ڈٹھیاں پئین تے کھوہ اجڑیے پئین تے اچیاں ماڑیاں تباہ تھی گیئن ۔

أَفَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَتَكُونَ لَهُمْ قُلُوبٌ يَعْقِلُونَ بِهَا أَوْ آذَانٌ يَسْمَعُونَ بِهَا ۖ فَإِنَّهَا لَا تَعْمَى الْأَبْصَارُ وَلَٰكِن تَعْمَى الْقُلُوبُ الَّتِي فِي الصُّدُورِ ﴿٤٦﴾

۴۷۔ کیا او زمین وچ نئیں ٹریئے جو انہیں دے دل سمجھݨ والے تھی ونجن ہا یا کن سݨݨ والے تھی ونجن تے بے شک اکھیں اندھیاں نئیں تھیندیاں تے اصل دل اندھے تھیندن جیرھے سینیں وچ ہن ۔

وَيَسْتَعْجِلُونَكَ بِالْعَذَابِ وَلَن يُخْلِفَ اللَّهُ وَعْدَهُ ۚ وَإِنَّ يَوْمًا عِندَ رَبِّكَ كَأَلْفِ سَنَةٍ مِّمَّا تَعُدُّونَ ﴿٤٧﴾

۴۸۔ او تیں کنیں جلدی عذاب منگدن تے اللہ اپݨے وعدے دی اصلو خلاف ورزی نئیں کریندا تے بیشک ہک ڈینہہ جیرھا تساں گݨیندے ہو تیڈے رب دے نزدیک ہزار سال دے برابر ۔

وَكَأَيِّن مِّن قَرْيَةٍ أَمْلَيْتُ لَهَا وَهِيَ ظَالِمَةٌ ثُمَّ

۴۹۔ تے کئی وستیاں ہن جنہیں کوں اساں مہلت ڈِتی ہئی

اَخَذْتُهَا ۚ وَاِلَیَّ الْمَصِیْرُ ﴿٤٨﴾	تے او ظالم ہن ول میں انہیں کوں پکڑیے تے ساریں میڈو ولٹے.
قُلْ یٰۤاَیُّهَا النَّاسُ اِنَّمَاۤ اَنَا لَكُمْ نَذِیْرٌ مُّبِیْنٌ ﴿٤٩﴾	۵۰. توں آکھ اے لوکو میں محض تہاڈو کھلا کھلا ڈراوݨ والا ہاں.
فَالَّذِیْنَ اٰمَنُوْا وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ لَهُمْ مَّغْفِرَةٌ وَّرِزْقٌ كَرِیْمٌ ﴿٥٠﴾	۵۱. تے جیرھے لوک ایمان گھن آئن تے نیک کم کریندن انہیں کیتے بخشش تے عزت والا رزق.
وَالَّذِیْنَ سَعَوْا فِیْۤ اٰیٰتِنَا مُعٰجِزِیْنَ اُولٰٓىٕكَ اَصْحٰبُ الْجَحِیْمِ ﴿٥١﴾	۵۲. تے جیرھے ساڈیے نشانیں دے بارے وچ ساکوں ہراوݨ دی کوشش کریندن او دوزخی ہن.
وَمَاۤ اَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رَّسُوْلٍ وَّلَا نَبِیٍّ اِلَّاۤ اِذَا تَمَنّٰۤى اَلْقَى الشَّیْطٰنُ فِیْۤ اُمْنِیَّتِهٖ ۚ فَیَنْسَخُ اللّٰهُ مَا یُلْقِی الشَّیْطٰنُ ثُمَّ یُحْكِمُ اللّٰهُ اٰیٰتِهٖ ؕ وَاللّٰهُ عَلِیْمٌ حَكِیْمٌ ﴿٥٢﴾	۵۳. اساں تیں کنیں پہلے کوئی نبی تے رسول نہیں بھیجیا سوائے ایندے جو جیرھے ویلھے اوں نبی کوئی خواہش کیتی تے شیطان نے اوندی خواہش وچ رکاوٹ پاتی. شیطان دی ہر رکاوٹ کوں اللہ سئیں ہٹا ڈیتے ول اللہ سئیں اپݨے نشان مضبوط کریندے تے اللہ سئیں بہوں جاݨݨ والا تے بہوں سیاݨا ہے.
لِّیَجْعَلَ مَا یُلْقِی الشَّیْطٰنُ فِتْنَةً لِّلَّذِیْنَ فِیْ قُلُوْبِهِمْ مَّرَضٌ وَّالْقَاسِیَةِ قُلُوْبُهُمْ ؕ وَاِنَّ الظّٰلِمِیْنَ لَفِیْ شِقَاقٍۭ بَعِیْدٍ ﴿٥٣﴾	۵۴. تاں جو او شیطان دی رکاوٹیں کوں انہیں لوکیں کیتے فتنہ بݨا دے جنہیں دے دلیں وچ بیماری ہے تے دل سخت ہن تے بے شک ظالم ڈاڈھی دشمنی وچ پئین.
وَّلِیَعْلَمَ الَّذِیْنَ اُوْتُوا الْعِلْمَ اَنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَّبِّكَ فَیُؤْمِنُوْا بِهٖ فَتُخْبِتَ لَهٗ قُلُوْبُهُمْ ؕ وَاِنَّ اللّٰهَ لَهَادِ الَّذِیْنَ اٰمَنُوْۤا اِلٰى صِرَاطٍ مُّسْتَقِیْمٍ ﴿٥٤﴾	۵۵. تے تاں جو او لوک جنہیں کوں علم ڈتا گئے او جاݨ گھنن جو بے شک او سچ تیڈے رب ولو تے اوندے اتے ایمان گھن آون تے ول انہیں دے دل اوندے اگو جھک ونجن تے بے شک اللہ سئیں منݨ والیں کوں سدھے راہ دو ہدایت ڈیوݨ والا ہے.
وَلَا یَزَالُ الَّذِیْنَ كَفَرُوْا فِیْ مِرْیَةٍ مِّنْهُ حَتّٰى تَاْتِیَهُمُ السَّاعَةُ بَغْتَةً اَوْ یَاْتِیَهُمْ عَذَابُ یَوْمٍ عَقِیْمٍ ﴿٥٥﴾	۵۶. تے کافر ہمیشہ ایں شک وچ رہسن جے تیں اچݨ گھڑت انہیں تے تباہی نہ آونجے یا ہر شئے ختم کر ڈیوݨ والے ڈینہہ دا عذاب آونجے.
اَلْمُلْكُ یَوْمَىٕذٍ لِّلّٰهِ ؕ یَحْكُمُ بَیْنَهُمْ ؕ فَالَّذِیْنَ اٰمَنُوْا	۵۷. اوں ڈینہہ بادشاہت صرف اللہ دی ہوسی او

وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ فِيْ جَنّٰتِ النَّعِيْمِ ﴿٥٦﴾

انہیں دے درمیان فیصلہ کریسی تے مومن نیک کم کرݨ والے نعمتیں والی بہشت وچ رہسن۔

وَ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا وَ كَذَّبُوْا بِاٰيٰتِنَا فَاُولٰٓئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ مُّهِيْنٌ ﴿٥٧﴾

٥٨۔ تے کافر تے ساڈی آیات کوں جھٹلاوݨ والے کیتے ذلیل کرݨ والا عذاب۔

وَالَّذِيْنَ هَاجَرُوْا فِيْ سَبِيْلِ اللّٰهِ ثُمَّ قُتِلُوْٓا اَوْ مَاتُوْا لَيَرْزُقَنَّهُمُ اللّٰهُ رِزْقًا حَسَنًا ۭ وَاِنَّ اللّٰهَ لَهُوَ خَيْرُ الرّٰزِقِيْنَ ﴿٥٨﴾

٥٩۔ تے جنہیں اللہ دے رستے وچ ہجرت کیتی تے مارے گئین یا مرگئین اللہ سئیں انہیں کوں بہوں چنگا انعام ڈیسی تے بے شک اللہ سئیں ساریں کنیں چنگا رزق ڈیوݨ والا ہے۔

لَيُدْخِلَنَّهُمْ مُّدْخَلًا يَّرْضَوْنَهٗ ۭ وَاِنَّ اللّٰهَ لَعَلِيْمٌ حَلِيْمٌ ﴿٥٩﴾

٦٠۔ انہیں کوں ضرور اینجھی جا تے داخل کریسی جیرھی اولپند کریسن تے بے شک اللہ بہوں جاݨݨ والا تے ٹھڈھا ہے۔

ذٰلِكَ ۚ وَمَنْ عَاقَبَ بِمِثْلِ مَا عُوْقِبَ بِهٖ ثُمَّ بُغِيَ عَلَيْهِ لَيَنْصُرَنَّهُ اللّٰهُ ۭ اِنَّ اللّٰهَ لَعَفُوٌّ غَفُوْرٌ ﴿٦٠﴾

٦١۔ اے الویں ہے جیرھا اتنی سزا ڈیوے جتنی اونکوں تکلیف ڈتی گئی ہے ول اوندے خلاف بغاوت تھی ونجے اللہ ضرور اوندی مدد کریسی بے شک اللہ سئیں بہوں معاف کرݨ والا تے بخشن والا ہے۔

ذٰلِكَ بِاَنَّ اللّٰهَ يُوْلِجُ الَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَ يُوْلِجُ النَّهَارَ فِي الَّيْلِ وَاَنَّ اللّٰهَ سَمِيْعٌۢ بَصِيْرٌ ﴿٦١﴾

٦٢۔ اے ات گالہوں ہے جو اللہ سئیں رات کوں ڈینہہ وچ تے ڈینہہ کوں رات وچ پلیندے تے بے شک اللہ سئیں سݨݨ والا تے ڈیکھݨ والا ہے۔

ذٰلِكَ بِاَنَّ اللّٰهَ هُوَ الْحَقُّ وَ اَنَّ مَا يَدْعُوْنَ مِنْ دُوْنِهٖ هُوَ الْبَاطِلُ وَاَنَّ اللّٰهَ هُوَ الْعَلِيُّ الْكَبِيْرُ ﴿٦٢﴾

٦٣۔ اے ات گالہوں جو بے شک اللہ حق تے جینکوں او اللہ دے سوا سڈیندن او کوڑ تے بے شک اللہ سئیں اچا تے وڈا ہے۔

اَلَمْ تَرَ اَنَّ اللّٰهَ اَنْزَلَ مِنَ السَّمَاۗءِ مَاۗءً ۡ فَتُصْبِحُ الْاَرْضُ مُخْضَرَّةً ۭ اِنَّ اللّٰهَ لَطِيْفٌ خَبِيْرٌ ﴿٦٣﴾

٦٤۔ کیا تیں نئیں ڈٹھا جو بے شک اللہ سئیں جھڑکنیں مینہ وسیندے تے زمین ساوی تھی ویندی ہے بے شک اللہ سئیں بہوں مہربان تے واقفی با خبر۔

لَهٗ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ ۭ وَاِنَّ اللّٰهَ لَهُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيْدُ ﴿٦٤﴾

٦٥۔ جو کجھ آسمانیں تے زمین وچ سب اوندا ہے بے شک اللہ سئیں بے نیاز تے تعریف دے قابل۔

اَلَمْ تَرَ اَنَّ اللّٰهَ سَخَّرَ لَكُمْ مَّا فِي الْاَرْضِ وَالْفُلْكَ

٦٦۔ کیا توں ڈٹھا نئیں بے شک اللہ سئیں تہاڈے کیتے کم وچ لا

تَجْرِیْ فِی الْبَحْرِ بِاَمْرِهٖ ؕ وَیُمْسِكُ السَّمَآءَ اَنْ تَقَعَ عَلَی الْاَرْضِ اِلَّا بِاِذْنِهٖ ؕ اِنَّ اللّٰهَ بِالنَّاسِ لَرَءُوْفٌ رَّحِیْمٌ ﴿۶۶﴾

ڈِتے جو کجھ زمین وچ بیڑیاں ہوندے حکم نال سمندر وچ چلدین تے آسمان کوں روکی کھڑے ہاں جو او زمین تے نہ ڈھ پوے سوائے اوندے حکم دے بے شک اللہ سئیں لوکیں نال بہوں مہربان تے ول ول رحم کرݨ والا ہے۔

وَهُوَ الَّذِیْۤ اَحْیَاكُمْ ؗ ثُمَّ یُمِیْتُكُمْ ثُمَّ یُحْیِیْكُمْ ؕ اِنَّ الْاِنْسَانَ لَكَفُوْرٌ ﴿۶۶﴾

۶۷۔ تے او ہو ہے جیں تہاکوں زندہ کیتے ول تہاکوں مریسی ول تہاکوں زندہ کریسی بے شک انسان ناشکرا ہے۔

لِكُلِّ اُمَّةٍ جَعَلْنَا مَنْسَكًا هُمْ نَاسِكُوْهُ فَلَا یُنَازِعُنَّكَ فِی الْاَمْرِ وَادْعُ اِلٰی رَبِّكَ ؕ اِنَّكَ لَعَلٰی هُدًی مُّسْتَقِیْمٍ ﴿۶۸﴾

۶۸۔ ہر قوم کیتے اساں قربانی دا طریقہ بݨائے او اپݨے طریقے نال قربانی کریندن تے او تیڈے نال ایں معاملے وچ نہ بھڑن توں اپݨے رب دو سڈ بے شک توں سدھے راہ تے ہویں۔

وَاِنْ جٰدَلُوْكَ فَقُلِ اللّٰهُ اَعْلَمُ بِمَا تَعْمَلُوْنَ ﴿۶۹﴾

۶۹۔ تے جے او تیڈے نال بحث کرن تے توں آکھ جو تساں کریندے ہو اللہ بہوں جاݨدے۔

اَللّٰهُ یَحْكُمُ بَیْنَكُمْ یَوْمَ الْقِیٰمَةِ فِیْمَا كُنْتُمْ فِیْهِ تَخْتَلِفُوْنَ ﴿۷۰﴾

۷۰۔ اللہ سئیں تہاڈے درمیان قیامت دے ڈینہہ فیصلہ کریسی جینڑے وچ تساں اختلاف کریندے ہو۔

اَلَمْ تَعْلَمْ اَنَّ اللّٰهَ یَعْلَمُ مَا فِی السَّمَآءِ وَالْاَرْضِ ؕ اِنَّ ذٰلِكَ فِیْ كِتٰبٍ ؕ اِنَّ ذٰلِكَ عَلَی اللّٰهِ یَسِیْرٌ ﴿۷۱﴾

۷۱۔ کیا توں جاݨدا نئیں جو بے شک اللہ سئیں جاݨدے جو آسمان تے زمین وچ بے شک اے کتاب وچ موجود تے بیشک اے اللہ کیتے سوکھا ہے۔

وَیَعْبُدُوْنَ مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ مَا لَمْ یُنَزِّلْ بِهٖ سُلْطٰنًا وَّمَا لَیْسَ لَهُمْ بِهٖ عِلْمٌ ؕ وَمَا لِلظّٰلِمِیْنَ مِنْ نَّصِیْرٍ ﴿۷۲﴾

۷۲۔ تے او اللہ دے سوا انہیں دی عبادت کریندن جیندے کیتے اللہ سئیں دلیل نئیں لہائی تے نہ انہیں کوں ایندا کوئی علم تے ظالمیں دا کوئی امدادی کائی نئیں۔

وَاِذَا تُتْلٰی عَلَیْهِمْ اٰیٰتُنَا بَیِّنٰتٍ تَعْرِفُ فِیْ وُجُوْهِ الَّذِیْنَ كَفَرُوا الْمُنْكَرَ ؕ یَكَادُوْنَ یَسْطُوْنَ بِالَّذِیْنَ یَتْلُوْنَ عَلَیْهِمْ اٰیٰتِنَا ؕ قُلْ اَفَاُنَبِّئُكُمْ بِشَرٍّ مِّنْ ذٰلِكُمْ ؕ اَلنَّارُ ؕ وَعَدَهَا اللّٰهُ الَّذِیْنَ كَفَرُوْا ؕ وَبِئْسَ الْمَصِیْرُ ﴿۷۲﴾ ع

۷۳۔ تے جڈاں انہیں تے ساڈیاں کھلی آیتاں پڑھیاں ویندن تے کافریں دے منہ ڈیہدیں او وٹیج ویندن۔ اے تھی سگدے جیڑھے آیتاں سݨیندے ہن انہیں تے او حملہ کر ڈیون توں آکھ ڈے جو کیا میں تہاکوں ایں کنیں وی زیادہ بُری خبر ڈیواں اے بھا ہے جیندا اللہ سئیں کافریں نال وعدہ کیتا ہوئے تے اے بہوں بُرا ٹکاݨہ ہے۔

ع ۹ ۱۶

يٰٓاَيُّهَا النَّاسُ ضُرِبَ مَثَلٌ فَاسْتَمِعُوْا لَهٗ ؕ اِنَّ الَّذِيْنَ تَدْعُوْنَ مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ لَنْ يَّخْلُقُوْا ذُبَابًا وَّلَوِ اجْتَمَعُوْا لَهٗ ؕ وَاِنْ يَّسْلُبْهُمُ الذُّبَابُ شَيْئًا لَّا يَسْتَنْقِذُوْهُ مِنْهُ ؕ ضَعُفَ الطَّالِبُ وَالْمَطْلُوْبُ ﴿۷۳﴾

۷۳. اے لوکو ہک گال ڈسی ویندی ہے اونکوں غور نال سنڑو بے شک تساں جینکوں اللہ دے سوا سڈیندے ہو او سارے کٹھے رل کے وی ہک مکھی اصلو پیدا نئیں کر سگدے تے جے مکھی انہیں کنیں کئی شئے کھس گھنے اوں کنیں ولا نئیں گھن سگدے۔ منگنڑ والا وی تے جیں کنیں منگیا ویندے او وی کمزور۔

مَا قَدَرُوا اللّٰهَ حَقَّ قَدْرِهٖ ؕ اِنَّ اللّٰهَ لَقَوِيٌّ عَزِيْزٌ ﴿۷۴﴾

۷۵. انہیں اللہ سئیں دی جیویں حق ہا قدر نئیں کیتی بے شک اللہ سئیں بہوں طاقت والا تے غالب۔

اَللّٰهُ يَصْطَفِيْ مِنَ الْمَلٰٓئِكَةِ رُسُلًا وَّمِنَ النَّاسِ ؕ اِنَّ اللّٰهَ سَمِيْعٌ ۢ بَصِيْرٌ ﴿۷۵﴾

۷۶. اللہ فرشتیں وچوں وی تے انسانیں وچوں رسول چنڑدا رہسی۔ بے شک اللہ بہوں سنڑن والا تے بہوں ڈیکھنڑ والا ہے۔

يَعْلَمُ مَا بَيْنَ اَيْدِيْهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ ؕ وَاِلَى اللّٰهِ تُرْجَعُ الْاُمُوْرُ ﴿۷۶﴾

۷۷. جو انہیں دے سامنڑے ہے تے جو انہیں دے پچھوں ہے او سبھ جانڑدے تے سارے معاملے اوہیں دو ولٹن۔

يٰٓاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوا ارْكَعُوْا وَاسْجُدُوْا وَاعْبُدُوْا رَبَّكُمْ وَافْعَلُوا الْخَيْرَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُوْنَ ۩ ﴿۷۷﴾

۷۸. اے مومنو رکوع کرو تے سجدہ کرو اپنڑے رب دی عبادت کرو تے چنگے کم کرو تاں جو تساں کامیاب تھیوو۔

وَجَاهِدُوْا فِي اللّٰهِ حَقَّ جِهَادِهٖ ؕ هُوَ اجْتَبٰىكُمْ وَمَا جَعَلَ عَلَيْكُمْ فِي الدِّيْنِ مِنْ حَرَجٍ ؕ مِلَّةَ اَبِيْكُمْ اِبْرٰهِيْمَ ؕ هُوَ سَمّٰىكُمُ الْمُسْلِمِيْنَ ۙ مِنْ قَبْلُ وَفِيْ هٰذَا لِيَكُوْنَ الرَّسُوْلُ شَهِيْدًا عَلَيْكُمْ وَتَكُوْنُوْا شُهَدَآءَ عَلَى النَّاسِ ۚۖ فَاَقِيْمُوا الصَّلٰوةَ وَاٰتُوا الزَّكٰوةَ وَاعْتَصِمُوْا بِاللّٰهِ ؕ هُوَ مَوْلٰىكُمْ ۚ فَنِعْمَ الْمَوْلٰى وَنِعْمَ النَّصِيْرُ ﴿۷۸﴾

۷۹. تے اللہ دے راہ وچ پوری پوری کوشش کرو اوں تہاکوں چنڑ گھدے تے دین وچ تہاڈے کیتے کوئی تنگی نسی بنائی۔ تہاڈے پیو ابراہیم دا مذہب اوں تہاڈا ناں مسلمان رکھئے ایں کنیں پہلے وی تے ہنڑ وی تاں جو رسول تہاڈے گواہ ہوُوے تے تساں باقی دنیا تے گواہ ہوُو۔ تساں نماز پڑھو تے زکوٰۃ ڈیو تے اللہ نال چمبڑے رہوو او تہاڈا مولا ہے تے آقا ہے تے او بہوں چنگا آقا تے کیجھا چنگا امدادی ہے۔

سُورَةُ الْمُؤْمِنُونَ مَكِّيَّةٌ وَّهِيَ مَعَ الْبَسْمَلَةِ مِائَةٌ وَّتِسْعَ عَشَرَةَ اٰيَةً وَّسِتَّةُ رُكُوْعَاتٍ

سورۃ مومنون مکی ہے تے بسم اللہ نال ایندیاں ۱۱۹ آیتاں تے ۶ رکوع ہن۔

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ①

۱۔ میں شروع کریندا ں اللہ دے ناں نال جیرھا بن منگے ڈیوݨ والا تے ول ول رحم کرݨ والا ہے۔

قَدْ اَفْلَحَ الْمُؤْمِنُوْنَ ②

۲۔ مومن کامیاب تھی گیئن۔

الَّذِيْنَ هُمْ فِيْ صَلَاتِهِمْ خٰشِعُوْنَ ③

۳۔ جیرھے نمازیں وچ عاجزی کریندن۔

وَالَّذِيْنَ هُمْ عَنِ اللَّغْوِ مُعْرِضُوْنَ ④

۴۔ تے جیرھے بے ہودہ گالہیں کنیں منہ پھیر گھندن۔

وَالَّذِيْنَ هُمْ لِلزَّكٰوةِ فٰعِلُوْنَ ⑤

۵۔ تے جیرھے زکوٰۃ ڈیندن۔

وَالَّذِيْنَ هُمْ لِفُرُوْجِهِمْ حٰفِظُوْنَ ⑥

۶۔ تے جیرھے اپݨی شرمگاہیں دی حفاظت کریندن۔

اِلَّا عَلٰٓى اَزْوَاجِهِمْ اَوْ مَا مَلَكَتْ اَيْمَانُهُمْ فَاِنَّهُمْ غَيْرُ مَلُوْمِيْنَ ⑦

۷۔ سوائے اپݨیں زالیں دے یا جنہیں تے انہیں دے سجے ہتھ مالکن بے شک انہیں کوں کوئی ملام نہ کیتی ویسی۔

فَمَنِ ابْتَغٰى وَرَآءَ ذٰلِكَ فَاُولٰٓئِكَ هُمُ الْعٰدُوْنَ ⑧

۸۔ تے جیرھا ایندے سوا بی گال دی خواہش کرے او زیادتی کرݨ والن۔

وَالَّذِيْنَ هُمْ لِاَمٰنٰتِهِمْ وَعَهْدِهِمْ رٰعُوْنَ ⑨

۹۔ تے جیرھے اپݨی امانتیں تے اپݨی وعدیں دا خیال رکھیندن۔

وَالَّذِيْنَ هُمْ عَلٰى صَلَوٰتِهِمْ يُحَافِظُوْنَ ⑩

۱۰۔ تے جیرھے اپݨی نمازیں دی حفاظت کریندن۔

اُولٰٓئِكَ هُمُ الْوٰرِثُوْنَ ⑪

۱۱۔ اے او وارثن۔

الَّذِيْنَ يَرِثُوْنَ الْفِرْدَوْسَ هُمْ فِيْهَا خٰلِدُوْنَ ⑫

۱۲۔ جیرھے بہشت دے وارث تھیسن تے اوندے وچ ہمیشہ رہسن۔

وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْاِنْسَانَ مِنْ سُلٰلَةٍ مِّنْ طِيْنٍ ⑬

۱۳۔ تے اساں انسان کوں سنی مٹی دے ست کنیں پیدا کیتے۔

ثُمَّ جَعَلْنٰهُ نُطْفَةً فِيْ قَرَارٍ مَّكِيْنٍ ⑭

۱۴۔ ول اونکوں اساں نطفہ بݨائے تے ارام نال رہݨ آلی جا تے رکھیئے سے۔

ثُمَّ خَلَقْنَا النُّطْفَةَ عَلَقَةً فَخَلَقْنَا الْعَلَقَةَ مُضْغَةً فَخَلَقْنَا الْمُضْغَةَ عِظٰمًا فَكَسَوْنَا

۱۵۔ ول نطفے کوں چنبڑݨ والا بݨائے تے ول او چنبڑݨ والے کوں بوٹی بݨائے ول اوں بوٹی کوں ہڈی بݨائے

الْعِظٰمَ لَحْمًا ۗ ثُمَّ اَنْشَاْنٰهُ خَلْقًا اٰخَرَ ۗ فَتَبٰرَكَ اللّٰهُ اَحْسَنُ الْخٰلِقِيْنَ ﴿۱۵﴾

ول اوں ہڈی تے ماس چڑھائے سے ول اونکوں بی شکل وچ گھن آئے ہیں تے با برکت او ذات جیرھی ساریں کنیں چنگی بناوݨ والی ہے۔

ثُمَّ اِنَّكُمْ بَعْدَ ذٰلِكَ لَمَيِّتُوْنَ ﴿۱۶﴾

۱۶۔ ول تساں ایندے بعد مرسو۔

ثُمَّ اِنَّكُمْ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ تُبْعَثُوْنَ ﴿۱۷﴾

۱۷۔ ول تہاکوں قیامت دے ڈینہہ اٹھایا ویسی۔

وَلَقَدْ خَلَقْنَا فَوْقَكُمْ سَبْعَ طَرَآئِقَ ۖ وَمَا كُنَّا عَنِ الْخَلْقِ غٰفِلِيْنَ ﴿۱۸﴾

۱۸۔ تے اساں تہاڈے اتے ست راہ بݨائن تے اساں مخلوق کنیں غافل نسے رہندے۔

وَاَنْزَلْنَا مِنَ السَّمَآءِ مَآءًۢ بِقَدَرٍ فَاَسْكَنّٰهُ فِي الْاَرْضِ ۖ وَاِنَّا عَلٰى ذَهَابٍۭ بِهٖ لَقٰدِرُوْنَ ﴿۱۹﴾

۱۹۔ تے اساں اسمان کنیں ہک اندازے نال پاݨی لہائے ول اونکوں زمین وچ کھڑائے سے تے اساں اونکوں گھن ونجݨ تے وی قادر ہیں۔

فَاَنْشَاْنَا لَكُمْ بِهٖ جَنّٰتٍ مِّنْ نَّخِيْلٍ وَّاَعْنَابٍ ۘ لَكُمْ فِيْهَا فَوَاكِهُ كَثِيْرَةٌ وَّمِنْهَا تَاْكُلُوْنَ ﴿۲۰﴾

۲۰۔ ول اوندے نال اساں تہاڈے واسطے باغ بݨائن کھجیں دے تے انگوریں دے انہیں وچ تہاڈے کیتے بہوں سارے میوے تے تساں انہیں وچوں کھندے ہو۔

وَشَجَرَةً تَخْرُجُ مِنْ طُوْرِ سَيْنَآءَ تَنْۢبُتُ بِالدُّهْنِ وَصِبْغٍ لِّلْاٰكِلِيْنَ ﴿۲۱﴾

۲۱۔ تے ہک درخت جیرھا طورِ سینا کنیں نکلدے جیندے وچوں تیل نکلدے تے کھاوݨ والیں کیتے بوڑ۔

وَاِنَّ لَكُمْ فِي الْاَنْعَامِ لَعِبْرَةً ۭ نُسْقِيْكُمْ مِّمَّا فِيْ بُطُوْنِهَا وَلَكُمْ فِيْهَا مَنَافِعُ كَثِيْرَةٌ وَّمِنْهَا تَاْكُلُوْنَ ﴿۲۲﴾

۲۲۔ تے بے شک تہاڈے کیتے ڈنگریں وچ سبق اساں تہاکوں انہیں دے ڈھڈھیں وچوں پلیندے ہیں تے انہیں وچوں تہاڈے کیتے بہوں سارے نفعے ہن تے انہیں کوں کھندے وی ہو۔

وَعَلَيْهَا وَعَلَى الْفُلْكِ تُحْمَلُوْنَ ﴿۲۳﴾ ع

۲۳۔ تے انہیں تے بیڑیں تیں تہاکوں سوار کیتا ویندے۔

وَلَقَدْ اَرْسَلْنَا نُوْحًا اِلٰى قَوْمِهٖ فَقَالَ يٰقَوْمِ اعْبُدُوا اللّٰهَ مَا لَكُمْ مِّنْ اِلٰهٍ غَيْرُهٗ ۭ اَفَلَا تَتَّقُوْنَ ﴿۲۴﴾

۲۴۔ تے اساں نوح کوں اوندی قوم دو بھیجیا ہا سے تے اوں آکھیے اے میڈی قوم اللہ دی عبادت کرو اوندے علاوہ تہاڈا بیا کوئی معبود کائے نیں کیا تساں تقویٰ اختیار نوے کریندے۔

فَقَالَ الْمَلَؤُا الَّذِيْنَ كَفَرُوْا مِنْ قَوْمِهٖ مَا هٰذَآ اِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ ۙ يُرِيْدُ اَنْ يَّتَفَضَّلَ عَلَيْكُمْ ۭ وَلَوْ شَآءَ اللّٰهُ لَاَنْزَلَ

۲۵۔ اوندی قوم دے کافر سرداریں تے وڈیریں آکھے اے تساں آلی کار بندہ ہے اے چاہندے جو تساں کنیں وڈا بݨ ونجے تے

مَلٰٓئِكَةً ۚۖ مَّا سَمِعْنَا بِهٰذَا فِيْٓ اٰبَآئِنَا الْاَوَّلِيْنَ ۚ ﴿۲۵﴾

جے اللہ چاہندا تے فرشتے لیندا اساں پہلے اپنے پیو ڈاڈیں کنیں ایہ گال نئیں سنی۔

اِنْ هُوَ اِلَّا رَجُلٌۢ بِهٖ جِنَّةٌ فَتَرَبَّصُوْا بِهٖ حَتّٰى حِيْنٍ ﴿۲۶﴾

۲۶۔ ایہ آدمی ہے جیرھا پاگل تھی گئے تساں کجھ مدت تئیں اینکوں ڈیکھو (ایندا کیا تھیندے)

قَالَ رَبِّ انْصُرْنِيْ بِمَا كَذَّبُوْنِ ﴿۲۷﴾

۲۷۔ اوں آکھئے اے میڈے رب میڈی مدد کر اے میکوں جھٹلیندن۔

فَاَوْحَيْنَآ اِلَيْهِ اَنِ اصْنَعِ الْفُلْكَ بِاَعْيُنِنَا وَوَحْيِنَا فَاِذَا جَآءَ اَمْرُنَا وَفَارَ التَّنُّوْرُ ۙ فَاسْلُكْ فِيْهَا مِنْ كُلٍّ زَوْجَيْنِ اثْنَيْنِ وَاَهْلَكَ اِلَّا مَنْ سَبَقَ عَلَيْهِ الْقَوْلُ مِنْهُمْ ۚ وَلَا تُخَاطِبْنِيْ فِي الَّذِيْنَ ظَلَمُوْا ۚ اِنَّهُمْ مُّغْرَقُوْنَ ﴿۲۸﴾

۲۸۔ اساں اوندو وحی کیتی جو توں ساڈی اکھیں دے سامنے تے ساڈی وحی نال بیڑی بنا تے جیرھے ویلھے ساڈا حکم آوے تے تنیں آونجے ہر شئے وچوں ڈو ڈو جوڑے تے اپنا ٹبر نال گھن کے ٹر پو سوائے اوندے جیندے کیتے ساڈا پہلا حکم تھی چکئے تے ظالمیں دے متعلق میڈے نال کوئی گال نہ کرا او تے بڈسن۔

فَاِذَا اسْتَوَيْتَ اَنْتَ وَمَنْ مَّعَكَ عَلَى الْفُلْكِ فَقُلِ الْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِيْ نَجّٰىنَا مِنَ الْقَوْمِ الظّٰلِمِيْنَ ﴿۲۹﴾

۲۹۔ جیلھے توں تے تیڈے نال آلے بیڑی تے بہہ ونجو توں آکھ سب صفتاں اللہ دیاں ہن جیں ساکوں ظالم قوم کنیں بچائے۔

وَقُلْ رَّبِّ اَنْزِلْنِيْ مُنْزَلًا مُّبٰرَكًا وَّاَنْتَ خَيْرُ الْمُنْزِلِيْنَ ﴿۳۰﴾

۳۰۔ تے توں آکھ اے میڈے رب توں میکوں برکت آلی جاتے لہا تے توں چنگا لہاون والا ہیں۔

اِنَّ فِيْ ذٰلِكَ لَاٰيٰتٍ وَّاِنْ كُنَّا لَمُبْتَلِيْنَ ﴿۳۱﴾

۳۱۔ بے شک ایندے وچ بہوں سارے نشانن تے اساں امتحان گھندے ہیں۔

ثُمَّ اَنْشَاْنَا مِنْۢ بَعْدِهِمْ قَرْنًا اٰخَرِيْنَ ۚ ﴿۳۲﴾

۳۲۔ ول اساں انہیں دے بعد کئی قوماں پیدا کیتن۔

فَاَرْسَلْنَا فِيْهِمْ رَسُوْلًا مِّنْهُمْ اَنِ اعْبُدُوا اللّٰهَ مَا لَكُمْ مِّنْ اِلٰهٍ غَيْرُهٗ ۭ اَفَلَا تَتَّقُوْنَ ﴿۳۳﴾ ع ۲

۳۳۔ تے انہیں وچ وی اناہیں وچوں رسول پٹھیں جو تساں اللہ دی عبادت کرو اوندے سوا تہاڈا کوئی معبود نئیں کیا تساں بچدے نوتھے۔

وَقَالَ الْمَلَاُ مِنْ قَوْمِهِ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا وَكَذَّبُوْا بِلِقَآءِ الْاٰخِرَةِ وَاَتْرَفْنٰهُمْ فِي الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا ۙ مَا هٰذَآ اِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ ۙ يَاْكُلُ مِمَّا تَاْكُلُوْنَ مِنْهُ وَيَشْرَبُ مِمَّا

۳۴۔ اوندی قوم دے کافر وڈیریں تے جیرھے آخرت دی ملاقات دے وی منکر ہن آکھئے تے اساں انہیں کوں ایں دنیا وچ مالدار بنایا ہا اے تساں جیہاں بندہ ہے او کھندے

تَشْرَبُوْنَ ﴿۳۳﴾

جیرھی شئے تساں کھندے ہو اوہو پیندے جو تساں پیندے ہو۔

وَلَئِنْ اَطَعْتُمْ بَشَرًا مِّثْلَكُمْ اِنَّكُمْ اِذًا لَّخٰسِرُوْنَ ﴿۳۴﴾

۳۵۔ تے جے تساں اپنڑے جہیں بندے دی فرمانبرداری کیتی تے بے شک تساں گھاٹا پاونڑ والیں وچوں تھی ویسو

اَيَعِدُكُمْ اَنَّكُمْ اِذَا مِتُّمْ وَكُنْتُمْ تُرَابًا وَّعِظَامًا اَنَّكُمْ مُّخْرَجُوْنَ ﴿۳۵﴾

۳۶۔ کیا اے تہاڈے نال وعدہ کریندے جو تساں جڈاں مرویسو تے مٹی بنڑ ویسو تے ہڈیاں تے تساں ولا کڈھیسئے ویسو۔

هَيْهَاتَ هَيْهَاتَ لِمَا تُوْعَدُوْنَ ﴿۳۶﴾

۳۷۔ جیرھی گال دا وعدہ کیتا ویندے ایکوں عقل نئیں منیدی

اِنْ هِىَ اِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا نَمُوْتُ وَنَحْيَا وَمَا نَحْنُ بِمَبْعُوْثِيْنَ ﴿۳۷﴾

۳۸۔ اے محض ساڈی دنیاوی زندگی ہے اساں مردے ہیں تے اساں جیندے ہیں اساں ولا اٹھالیئے کائے ناں ولیسوں

اِنْ هُوَ اِلَّا رَجُلُ ۨ افْتَرٰى عَلَى اللّٰهِ كَذِبًا وَّمَا نَحْنُ لَهٗ بِمُؤْمِنِيْنَ ﴿۳۸﴾

۳۹۔ اے ہک آدمی ہے جیرھا اللہ تے کوڑ گھڑی کھڑے تے اساں ایندی گالیں کوں نسے منیندے۔

قَالَ رَبِّ انْصُرْنِىْ بِمَا كَذَّبُوْنِ ﴿۳۹﴾

۴۰۔ اوں آکھئے اے میڈے رب میڈی مدد کر جو انہیں جھٹلائے۔

قَالَ عَمَّا قَلِيْلٍ لَّيُصْبِحُنَّ نٰدِمِيْنَ ﴿۴۰﴾

۴۱۔ اوں آکھئے اے لوک کجھ عرصے دے بعد شرمندہ تھی ولیسن۔

فَاَخَذَتْهُمُ الصَّيْحَةُ بِالْحَقِّ فَجَعَلْنٰهُمْ غُثَآءً ۚ فَبُعْدًا لِّلْقَوْمِ الظّٰلِمِيْنَ ﴿۴۱﴾

۴۲۔ انہیں کوں اوں عذاب پکڑیے جیندی خبر ڈتی گئی ہائی تے اساں انہیں کوں کھیں آلی کار بنڑا ڈتے تے ظالم قوم کیتے لعنت۔

ثُمَّ اَنْشَاْنَا مِنْۢ بَعْدِهِمْ قُرُوْنًا اٰخَرِيْنَ ﴿۴۲﴾

۴۳۔ ول انہیں دے بعد اساں بیاں قوماں پیدا کیتن۔

مَا تَسْبِقُ مِنْ اُمَّةٍ اَجَلَهَا وَمَا يَسْتَاْخِرُوْنَ ﴿۴۳﴾

۴۴۔ کوئی دی امت اپنڑے وقت کنیں نہ اگو تھیندی ہے تے نہ پچھو رہ سگدی ہے۔

ثُمَّ اَرْسَلْنَا رُسُلَنَا تَتْرَا ۗ كُلَّمَا جَآءَ اُمَّةً رَّسُوْلُهَا كَذَّبُوْهُ فَاَتْبَعْنَا بَعْضَهُمْ بَعْضًا وَّجَعَلْنٰهُمْ اَحَادِيْثَ ۚ فَبُعْدًا لِّقَوْمٍ لَّا يُؤْمِنُوْنَ ﴿۴۴﴾

۴۵۔ ول اساں ساندھ سوڑاندر رسول بھیجئے جڈاں کہیں امت دو اوندا رسول آئے انہیں اونکوں جھٹلائے اساں کجھ لوکیں کوں کجھ دے بعد ہلاک کریندے گئے ہیں تے اساں انہیں کوں قصے بنڑا ڈتے تے نہ منڑ والی قوم تے لعنت۔

ثُمَّ اَرْسَلْنَا مُوْسٰى وَاَخَاهُ هٰرُوْنَ ۙ بِاٰيٰتِنَا وَسُلْطٰنٍ مُّبِيْنٍ ۙ﴿۴۵﴾

۴۶۔ ول اساں موسیٰ تے اوندے بھرا ہارون کوں اپݨے نشان تے کھلی کھلی دلیل نال پٹھیئے۔

اِلٰى فِرْعَوْنَ وَمَلَا۟ئِهٖ فَاسْتَكْبَرُوْا وَكَانُوْا قَوْمًا عَالِيْنَ ۚ﴿۴۶﴾

۴۷۔ فرعون تے اوندے سرداریں دو تے انہیں تکبر کیتے تے اے اپݨے آپ کوں بہوں وڈا سمجھدے ہن۔

فَقَالُوْٓا اَنُؤْمِنُ لِبَشَرَيْنِ مِثْلِنَا وَقَوْمُهُمَا لَنَا عٰبِدُوْنَ ۚ﴿۴۷﴾

۴۸۔ انہیں آکھئے کیا اساں ڈو اپݨے جہیں بندیں کوں من گھنوں تے انہیں دی قوم ساڈی بانہی ہے۔

فَكَذَّبُوْهُمَا فَكَانُوْا مِنَ الْمُهْلَكِيْنَ ﴿۴۸﴾

۴۹۔ انہیں ڈوناہیں کوں جھٹلا ڈتے تے تباہ تھیوݨ والیں وچ بݨ گئے۔

وَلَقَدْ اٰتَيْنَا مُوْسَى الْكِتٰبَ لَعَلَّهُمْ يَهْتَدُوْنَ ﴿۴۹﴾

۵۰۔ تے اساں موسیٰ کوں کتاب ڈتی متاں او ہدایت پاون۔

وَجَعَلْنَا ابْنَ مَرْيَمَ وَاُمَّهٗٓ اٰيَةً وَّاٰوَيْنٰهُمَآ اِلٰى رَبْوَةٍ ذَاتِ قَرَارٍ وَّمَعِيْنٍ ﴿۵۰﴾

۵۱۔ تے اساں ابن مریم تے اوندی ما کوں نشان بݨائے تے انہیں کوں ہک اچی جا تے پناہ ڈتی جیڑھی سکون آلی تے چشمے والی ہائی۔

يٰٓاَيُّهَا الرُّسُلُ كُلُوْا مِنَ الطَّيِّبٰتِ وَاعْمَلُوْا صَالِحًا ۭ اِنِّيْ بِمَا تَعْمَلُوْنَ عَلِيْمٌ ۭ﴿۵۱﴾

۵۲۔ اے رسولو! تساں پاک چیزاں کھاؤ تے چنگے کم کرو بے شک میں ڈاڈھا جاݨدا ہاں جو تساں کریندے ہو۔

وَاِنَّ هٰذِهٖٓ اُمَّتُكُمْ اُمَّةً وَّاحِدَةً وَّاَنَا رَبُّكُمْ فَاتَّقُوْنِ ﴿۵۲﴾

۵۳۔ تے بے شک تہاڈی اے جماعت ہکا جماعت تے میں تہاڈا رب ہاں تساں میں کنیں ڈرو۔

فَتَقَطَّعُوْٓا اَمْرَهُمْ بَيْنَهُمْ زُبُرًا ۭ كُلُّ حِزْبٍۢ بِمَا لَدَيْهِمْ فَرِحُوْنَ ﴿۵۳﴾

۵۴۔ انہیں خدا دے حکم کوں ٹوٹے ٹوٹے کر کے ونڈ گھدے تے ہر ٹولہ اپݨی اپݨی جا تے خوش۔

فَذَرْهُمْ فِيْ غَمْرَتِهِمْ حَتّٰى حِيْنٍ ﴿۵۴﴾

۵۵۔ تو انہیں کوں ہک مدت تئیں غفلت وچ چھوڑ ڈے۔

اَيَحْسَبُوْنَ اَنَّمَا نُمِدُّهُمْ بِهٖ مِنْ مَّالٍ وَّبَنِيْنَ ۙ﴿۵۵﴾

۵۶۔ کیا او خیال کریندن جو اساں جیڑھی انہیں دی مال تے پتریں نال امداد کریندے پئے ہیں۔

نُسَارِعُ لَهُمْ فِي الْخَيْرٰتِ ۭ بَلْ لَّا يَشْعُرُوْنَ ﴿۵۶﴾

۵۷۔ تے انہیں کوں نیکیں وچ ودھیندے پئے ہیں۔ اصل او سمجھیندے نئیں۔

اِنَّ الَّذِيْنَ هُمْ مِّنْ خَشْيَةِ رَبِّهِمْ مُّشْفِقُوْنَ ۙ﴿۵۷﴾

۵۸۔ بے شک او لوک جیڑھے اپݨے رب کنیں کمبدن۔

وَالَّذِيْنَ هُمْ بِاٰيٰتِ رَبِّهِمْ يُؤْمِنُوْنَ ۙ﴿۵۸﴾

۵۹۔ تے جیڑھے اپݨے رب دی آیات کوں منیندن۔

وَالَّذِيْنَ هُمْ بِرَبِّهِمْ لَا يُشْرِكُوْنَ ۙ﴿۵۹﴾

۶۰۔ تے جیڑھے اپݨے رب دا کہیں کوں شریک نئیں بݨیندے

وَالَّذِیْنَ یُؤْتُوْنَ مَآ اٰتَوْا وَّ قُلُوْبُهُمْ وَجِلَةٌ اَنَّهُمْ اِلٰى رَبِّهِمْ رٰجِعُوْنَ ﴿۶۱﴾

۶۱۔ تے جو انہیں کوں ملئے او لوکیں کوں ڈیندن تے انہیں دے دل ات گالھوں ڈردن جو انہیں اپنے رب دو ولنڑے۔

اُولٰٓئِكَ یُسٰرِعُوْنَ فِی الْخَیْرٰتِ وَهُمْ لَهَا سٰبِقُوْنَ ﴿۶۲﴾

۶۲۔ ایجھے لوک نیکیں وچ جلدی کرنڑ والن تے او نیکیں وچ ہک ڈوجھے کنیں ودھنڑ والن۔

وَلَا نُكَلِّفُ نَفْسًا اِلَّا وُسْعَهَا وَلَدَیْنَا كِتٰبٌ یَّنْطِقُ بِالْحَقِّ وَهُمْ لَا یُظْلَمُوْنَ ﴿۶۳﴾

۶۳۔ تے اساں کہیں جان کوں اوندی طاقت کنیں زیادہ تکلیف نسے ڈیندے تے ساڈے کنیں ہک کتاب جیڑھی سچ الیندی ہے تے انہیں تے ظلم نہ کیتا ویسی۔

بَلْ قُلُوْبُهُمْ فِیْ غَمْرَةٍ مِّنْ هٰذَا وَلَهُمْ اَعْمَالٌ مِّنْ دُوْنِ ذٰلِكَ هُمْ لَهَا عٰمِلُوْنَ ﴿۶۴﴾

۶۴۔ اصل انہیں دے دل ایں کنیں غفلت وچ ہن تے انہیں دے کم ایندے سوا بے ہن جیڑھے او کریندن۔

حَتّٰۤى اِذَاۤ اَخَذْنَا مُتْرَفِیْهِمْ بِالْعَذَابِ اِذَا هُمْ یَجْئَرُوْنَ ﴿۶۵﴾

۶۵۔ جڈاں اساں انہیں دے امیریں کوں عذاب نال پکڑوں تے او ہوں ویلھے دھاڑ پٹاڑ شروع کر ڈیندن۔

لَا تَجْئَرُوا الْیَوْمَ اِنَّكُمْ مِّنَّا لَا تُنْصَرُوْنَ ﴿۶۶﴾

۶۶۔ اج نہ پٹو بے شک ساڈے ولو تہاکوں کوئی امداد نہ ملسی۔

قَدْ كَانَتْ اٰیٰتِیْ تُتْلٰى عَلَیْكُمْ فَكُنْتُمْ عَلٰۤى اَعْقَابِكُمْ تَنْكِصُوْنَ ﴿۶۷﴾

۶۷۔ میڈیاں آیتاں تہاکوں پڑھ کے سنایاں ویندیاں ہن تے تساں کھڑیں دے بھر پھر ویندے ہاوے۔

مُسْتَكْبِرِیْنَ بِهٖ سٰمِرًا تَهْجُرُوْنَ ﴿۶۸﴾

۶۸۔ تکبر کریندے ہاوے تے اوندے متعلق بے ہودہ گالھیں کریندے ہاوے۔

اَفَلَمْ یَدَّبَّرُوا الْقَوْلَ اَمْ جَآءَهُمْ مَّا لَمْ یَاْتِ اٰبَآءَهُمُ الْاَوَّلِیْنَ ﴿۶۹﴾

۶۹۔ کیا انہیں ایں گال تے غور نئیں کیتا یا انہیں دو او (وعدہ) آئے جیڑھا انہیں دے پیو ڈاڈے کوں نہ ملیا ہا۔

اَمْ لَمْ یَعْرِفُوْا رَسُوْلَهُمْ فَهُمْ لَهٗ مُنْكِرُوْنَ ﴿۷۰﴾

۷۰۔ یا اپنے رسول کوں انہیں سنجاتا نئیں ایں واسطے اوندا انکار کریندے پین۔

اَمْ یَقُوْلُوْنَ بِهٖ جِنَّةٌ بَلْ جَآءَهُمْ بِالْحَقِّ وَاَكْثَرُهُمْ لِلْحَقِّ كٰرِهُوْنَ ﴿۷۱﴾

۷۱۔ کیا او آہدن جو اے پاگل اصل او تے انہیں دو سچ گھن کے آئے تے انہیں وچوں اکثر حق کوں چنگا نئیں جانڑدے

وَلَوِ اتَّبَعَ الْحَقُّ اَهْوَآءَهُمْ لَفَسَدَتِ السَّمٰوٰتُ وَالْاَرْضُ وَمَنْ فِیْهِنَّ بَلْ اَتَیْنٰهُمْ بِذِكْرِهِمْ فَهُمْ

۷۲۔ تے جے سچ انہیں دی خواہشیں دے پچھوں ٹردا تے آسمان تے زمین وچ تے جو کجھ انہیں دے وچ تباہ تھی

عَنْ ذِكْرِهِمْ مُّعْرِضُوْنَ ﴿۷۱﴾	وچہے ہا۔ اصل اساں انہیں دو نصیحت گھن کے آئے ہیں او اپنْی نصیحت کنیں منہ پھر یندن۔
اَمْ تَسْئَلُهُمْ خَرْجًا فَخَرَاجُ رَبِّكَ خَيْرٌ ۖ وَّهُوَ خَيْرُ الرّٰزِقِيْنَ ﴿۷۲﴾	۷۲۔ کیا توں انہیں کنیں چٹی منگدیں تے تیڈے رب دی ڈِت چنگی ہِ تے اُو چنگا رزق ڈیونْ والا ہِ۔
وَاِنَّكَ لَتَدْعُوْهُمْ اِلٰى صِرَاطٍ مُّسْتَقِيْمٍ ﴿۷۳﴾	۷۳۔ تے بے شک توں انہیں کوں سدھے راہ دو سڈیندیں
وَاِنَّ الَّذِيْنَ لَا يُؤْمِنُوْنَ بِالْاٰخِرَةِ عَنِ الصِّرَاطِ لَنٰكِبُوْنَ ﴿۷۴﴾	۷۴۔ تے بے شک جیرھے آخرت کوں نئیں مندے او سدھے رستے کنیں ہٹْ والن۔
وَلَوْ رَحِمْنٰهُمْ وَكَشَفْنَا مَا بِهِمْ مِّنْ ضُرٍّ لَّلَجُّوْا فِيْ طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُوْنَ ﴿۷۵﴾	۷۵۔ تے جے اساں انہیں تے رحم کروں تے جیرھا انہیں کوں ڈکھ پہنچدا پئے ہٹا ڈیوں تے او اپنْی منہ زوری وچ ودھ ولین۔
وَلَقَدْ اَخَذْنٰهُمْ بِالْعَذَابِ فَمَا اسْتَكَانُوْا لِرَبِّهِمْ وَمَا يَتَضَرَّعُوْنَ ﴿۷۶﴾	۷۶۔ تے اساں انہیں کوں عذاب نال پکڑیا (ول وی) او نہ اپنْے رب دے اگو جھکئے تے نہ عاجزی کیتی۔
حَتّٰۤى اِذَا فَتَحْنَا عَلَيْهِمْ بَابًا ذَا عَذَابٍ شَدِيْدٍ اِذَا هُمْ فِيْهِ مُبْلِسُوْنَ ﴿۷۷﴾	۷۷۔ تے جیلھے اساں انہیں تے بہوں سخت عذاب دا در کھولیا تے او ہوں ویلھے مایوس تے مونجھے تھی گئے۔
وَهُوَ الَّذِيْۤ اَنْشَاَ لَكُمُ السَّمْعَ وَالْاَبْصَارَ وَالْاَفْـِٕدَةَ ۚ قَلِيْلًا مَّا تَشْكُرُوْنَ ﴿۷۸﴾	۷۸۔ او ہو ہِ جئیں تہاڈے کیتے کن اکھیں تے دل بنْائن۔ بہوں گھٹ جیرھا تساں شکر کریندے ہِ۔
وَهُوَ الَّذِيْ ذَرَاَكُمْ فِي الْاَرْضِ وَاِلَيْهِ تُحْشَرُوْنَ ﴿۷۹﴾	۷۹۔ او ہو ہِ جئیں تہاکوں زمین وچ کھنڈائے تے تساں ہوندو کٹھے کیتے ولیسو۔
وَهُوَ الَّذِيْ يُحْيٖ وَيُمِيْتُ وَلَهُ اخْتِلَافُ الَّيْلِ وَالنَّهَارِ ۗ اَفَلَا تَعْقِلُوْنَ ﴿۸۰﴾	۸۰۔ او ہو ہِ جیرھا جیندا کریندے تے مریندے تے رات تے ڈینہہ دا اگو پچھو آونْ ہوندے حکم نال ہِ کیا تساں عقل نال کم نومے گھندے۔
بَلْ قَالُوْا مِثْلَ مَا قَالَ الْاَوَّلُوْنَ ﴿۸۱﴾	۸۱۔ اصل انہیں او ہا گال کیتی ہِ جیرھی پہلے لوک کریندے ہن۔
قَالُوْۤا ءَاِذَا مِتْنَا وَكُنَّا تُرَابًا وَّعِظَامًا ءَاِنَّا لَمَبْعُوْثُوْنَ ﴿۸۲﴾	۸۲۔ آہدن کیا اساں جیلھے مر ولیسوں تے مٹی تے ہڈیاں تھی ولیسوں ولا اٹھا لئے ولیسوں۔

لَقَدْ وُعِدْنَا نَحْنُ وَاٰبَآؤُنَا هٰذَا مِنْ قَبْلُ اِنْ هٰذَآ اِلَّآ اَسَاطِيْرُ الْاَوَّلِيْنَ ۝۸۳

۸۴۔ اے وعدہ ساڈے نال تے ساڈے پیو ڈاڈیں نال پہلے وی کیتا گیا ہا اے پہلے لوکیں دیاں کہانیاں ہن۔

قُلْ لِّمَنِ الْاَرْضُ وَمَنْ فِيْهَآ اِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُوْنَ ۝۸۵

۸۵۔ توں آکھ ڈسو زمین تے جو اوندے وچ کیندے کیتے ہے جے تساں جاݨدے ہو۔

سَيَقُوْلُوْنَ لِلّٰهِ قُلْ اَفَلَا تَذَكَّرُوْنَ ۝۸۶

۸۶۔ او آکھسن اللہ دے کیتے کیا تساں نصیحت نو ہے پکڑیندے۔

قُلْ مَنْ رَّبُّ السَّمٰوٰتِ السَّبْعِ وَرَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيْمِ ۝۸۷

۸۷۔ توں آکھ ڈسو ست آسمانیں تے عرشِ عظیم دا رب کون

سَيَقُوْلُوْنَ لِلّٰهِ قُلْ اَفَلَا تَتَّقُوْنَ ۝۸۸

۸۸۔ او آکھسن اللہ دے کیتے ہے توں آکھ کیا لساں اللہ کنیں نو ہے ڈر دے۔

قُلْ مَنْ بِيَدِهٖ مَلَكُوْتُ كُلِّ شَيْءٍ وَّهُوَ يُجِيْرُ وَلَا يُجَارُ عَلَيْهِ اِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُوْنَ ۝۸۹

۸۹۔ توں آکھ ہر شئے دی بادشاہی کیندے ہتھ وچ او پناہ ڈیندے اوندے خلاف پناہ کوئی نئیں ڈیندا جے تساں جاݨدے ہو

سَيَقُوْلُوْنَ لِلّٰهِ قُلْ فَاَنّٰى تُسْحَرُوْنَ ۝۹۰

۹۰۔ او آکھسن اللہ دے کیتے ہے توں آکھ تساں کنتے جادو کیتے ویندے ہو۔

بَلْ اَتَيْنٰهُمْ بِالْحَقِّ وَاِنَّهُمْ لَكٰذِبُوْنَ ۝۹۱

۹۱۔ اساں انہیں دو حق گھن کے آئے ہیں تے او اوندے انکار کرݨ والن۔

مَا اتَّخَذَ اللّٰهُ مِنْ وَّلَدٍ وَّمَا كَانَ مَعَهٗ مِنْ اِلٰهٍ اِذًا لَّذَهَبَ كُلُّ اِلٰهٍۢ بِمَا خَلَقَ وَلَعَلَا بَعْضُهُمْ عَلٰى بَعْضٍ سُبْحٰنَ اللّٰهِ عَمَّا يَصِفُوْنَ ۝۹۲

۹۲۔ اللہ سئیں کوئی پتر نئیں بݨایا تے اوندے نال بیا معبود وی کوئی نئیں ناں تاں ہر معبود اپݨی پیدا کیتی شئے کوں انج گھن ونجے ہا تے کجھ بنہیں معبودیں تے چڑھائی کر ڈیون ہا اللہ پاک اوں کنیں جو اے آہدن۔

عٰلِمِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ فَتَعٰلٰى عَمَّا يُشْرِكُوْنَ ۝۹۳ ع

۹۳۔ او غیب تے حاضر کوں جاݨدے تے جینکوں او شریک بݨیندن انہیں کنیں اچا ہے۔

قُلْ رَّبِّ اِمَّا تُرِيَنِّيْ مَا يُوْعَدُوْنَ ۝۹۴

۹۴۔ توں آکھ اے میڈے رب جے توں میکوں ڈکھا ڈیویں جیڑھا انہیں نال وعدہ کیتا گئے۔

رَبِّ فَلَا تَجْعَلْنِيْ فِي الْقَوْمِ الظّٰلِمِيْنَ ۝۹۵

۹۵۔ اے میڈے رب توں میکوں ظالم قوم وچ نہ بݨاویں

وَاِنَّا عَلٰٓى اَنْ نُّرِيَكَ مَا نَعِدُهُمْ لَقٰدِرُوْنَ ۝۹۶

۹۶۔ تے بے شک اساں طاقت رکھیندے ہیں جو اساں

تیکوں ڈکھاوں جیرھا انہیں نال اساں وعدہ کیتے۔

ٱدْفَعْ بِٱلَّتِى هِىَ أَحْسَنُ ٱلسَّيِّئَةَ ۚ نَحْنُ أَعْلَمُ بِمَا يَصِفُونَ ﴿٩٦﴾

۹۷۔ توں گندیں گاہیں کوں چنگائی نال پریں کر اساں بھوں جانڑدے ہیں جو او آہدن۔

وَقُل رَّبِّ أَعُوذُ بِكَ مِنْ هَمَزَٰتِ ٱلشَّيَٰطِينِ ﴿٩٧﴾

۹۸۔ تے توں آکھ اے میڈے رب میں شیطان دی شرارتیں کنیں تیڈی آم شام منگداں۔

وَأَعُوذُ بِكَ رَبِّ أَن يَحْضُرُونِ ﴿٩٨﴾

۹۹۔ تے اے میڈے رب میں آم شام منگداں جو اے میڈے سامنڑے آون۔

حَتَّىٰٓ إِذَا جَآءَ أَحَدَهُمُ ٱلْمَوْتُ قَالَ رَبِّ ٱرْجِعُونِ ﴿٩٩﴾

۱۰۰۔ تے جیرھے ویلھے انہیں وچوں کہیں ہک کوں موت آویسی تے او آکھسی میکوں ولا پٹھ۔

لَعَلِّىٓ أَعْمَلُ صَٰلِحًا فِيمَا تَرَكْتُ ۚ كَلَّآ ۚ إِنَّهَا كَلِمَةٌ هُوَ قَآئِلُهَا ۖ وَمِن وَرَآئِهِم بَرْزَخٌ إِلَىٰ يَوْمِ يُبْعَثُونَ ﴿١٠٠﴾

۱۰۱۔ تاں جو میں اتھاں نیک کم کراں جیرھی جاہ کوں چھوڑ آیاں اے اصلوں نہ تھیسی بے شک اے ہک گال اے جیرھی او کریندا پئے تے انہیں دے پچھو پردہ قیامت دے ڈینہہ تئیں۔

فَإِذَا نُفِخَ فِى ٱلصُّورِ فَلَآ أَنسَابَ بَيْنَهُمْ يَوْمَئِذٍ وَلَا يَتَسَآءَلُونَ ﴿١٠١﴾

۱۰۲۔ تے جڈاں دھوتوں وجایا ویسی تے اوں ڈینہہ انہیں وچ کوئی سقاوت نہ ہوسی تے نہ او ہک ڈوجھے دا حال پچھسن۔

فَمَن ثَقُلَتْ مَوَٰزِينُهُۥ فَأُو۟لَٰٓئِكَ هُمُ ٱلْمُفْلِحُونَ ﴿١٠٢﴾

۱۰۳۔ تے جیندے وزن بھاری ہوسن او بے لوک کامیاب تھی ویسن۔

وَمَنْ خَفَّتْ مَوَٰزِينُهُۥ فَأُو۟لَٰٓئِكَ ٱلَّذِينَ خَسِرُوٓا۟ أَنفُسَهُمْ فِى جَهَنَّمَ خَٰلِدُونَ ﴿١٠٣﴾

۱۰۴۔ تے جیندے وزن ہولے ہوسن او بے لوک ہن جنہیں اپنڑے آپ کوں گھاٹے وچ سٹیئے دوزخ وچ ہمیشہ رہسن

تَلْفَحُ وُجُوهَهُمُ ٱلنَّارُ وَهُمْ فِيهَا كَٰلِحُونَ ﴿١٠٤﴾

۱۰۵۔ بھا انہیں دے منہ ساڑ ڈیسی تے او اوندے وچ کالے دھوں تھی ویسن۔

أَلَمْ تَكُنْ ءَايَٰتِى تُتْلَىٰ عَلَيْكُمْ فَكُنتُم بِهَا تُكَذِّبُونَ ﴿١٠٥﴾

۱۰۶۔ کیا تہاڈے اتے میڈیاں آیتاں نہ پڑھیاں ویندیاں ہن تے تساں اوندا انکار کریندے ہا وے۔

قَالُوا۟ رَبَّنَا غَلَبَتْ عَلَيْنَا شِقْوَتُنَا وَكُنَّا قَوْمًا ضَآلِّينَ ﴿١٠٦﴾

۱۰۷۔ انہیں آکھئے اے ساڈے رب ساڈی بدبختی ساڈے اتے غالب آگئی ہائی تے اساں گمراہ قوم ہاسے۔

رَبَّنَآ أَخْرِجْنَا مِنْهَا فَإِنْ عُدْنَا فَإِنَّا

۱۰۸۔ اے ساڈے رب ساکوں اتھوں کڈھ جے اساں

ظٰلِمُوْنَ ﴿۱۰۸﴾

ولا اویں کروں تے بے شک اساں ظالم رہسوں۔

قَالَ اخْسَـُٔوْا فِيْهَا وَلَا تُكَلِّمُوْنِ ﴿۱۰۹﴾

۱۰۹۔ او آکھسی پریں دوزخ وچ ونجو میڈے نال گال نہ کرو۔

اِنَّهٗ كَانَ فَرِيْقٌ مِّنْ عِبَادِيْ يَقُوْلُوْنَ رَبَّنَآ اٰمَنَّا فَاغْفِرْ لَنَا وَارْحَمْنَا وَاَنْتَ خَيْرُ الرّٰحِمِيْنَ ﴿۱۱۰﴾

۱۱۰۔ بے شک میڈے بندیں وچوں ہک ٹولہ آہدا ہا اے ساڈے رب اساں ایمان گھن آئے ہیں ساکوں بخش ڈے ساڈے اتے رحم کر توں بہوں چنگا رحم کرݨ والا ایں

فَاتَّخَذْتُمُوْهُمْ سِخْرِيًّا حَتّٰٓى اَنْسَوْكُمْ ذِكْرِيْ وَكُنْتُمْ مِّنْهُمْ تَضْحَكُوْنَ ﴿۱۱۱﴾

۱۱۱۔ تساں انہیں نال مذاقاں کریندے ہاوے اے تیں جو انہیں تہاکوں میڈی یاد بھلا ڈتی ہئی تے تساں انہیں نال کھلدے ہاوے۔

اِنِّيْ جَزَيْتُهُمُ الْيَوْمَ بِمَا صَبَرُوْٓا ۙ اَنَّهُمْ هُمُ الْفَآئِزُوْنَ ﴿۱۱۲﴾

۱۱۲۔ بے شک میں اج انہیں کوں انہیں دے صبر دا بدلہ ڈتیاں بے شک او ہے کامیاب تھیوݨ والن۔

قٰلَ كَمْ لَبِثْتُمْ فِي الْاَرْضِ عَدَدَ سِنِيْنَ ﴿۱۱۳﴾

۱۱۳۔ او آکھسی تساں زمین وچ کتی سال رہ گئے ہو۔

قَالُوْا لَبِثْنَا يَوْمًا اَوْ بَعْضَ يَوْمٍ فَسْـَٔلِ الْعَآدِّيْنَ ﴿۱۱۴﴾

۱۱۴۔ او آکھسن اساں ہک ڈیہنہ یا اوندا کجھ حصہ رہ گئے ہیں گنݨ والیں کنیں پچھ گھن۔

قٰلَ اِنْ لَّبِثْتُمْ اِلَّا قَلِيْلًا لَّوْ اَنَّكُمْ كُنْتُمْ تَعْلَمُوْنَ ﴿۱۱۵﴾

۱۱۵۔ او آکھسی جو تساں تھوڑا وقت رہ گئے ہو جے تساں جاݨدے ہوو۔

اَفَحَسِبْتُمْ اَنَّمَا خَلَقْنٰكُمْ عَبَثًا وَّاَنَّكُمْ اِلَيْنَا لَا تُرْجَعُوْنَ ﴿۱۱۶﴾

۱۱۶۔ کیا تساں اے خیال کریندے ہاوے جو میں تہاکوں بے کار پیدا کیتے تے بے شک تساں میڈو نہ ولائے ویسو

فَتَعٰلَى اللّٰهُ الْمَلِكُ الْحَقُّ ۚ لَآ اِلٰهَ اِلَّا هُوَ ۚ رَبُّ الْعَرْشِ الْكَرِيْمِ ﴿۱۱۷﴾

۱۱۷۔ اللہ سئیں اچی شان والا ہے بادشاہ تے حق اوندے سوا کوئی بیا معبود نئیں او عزت آلے عرش دا رب

وَمَنْ يَّدْعُ مَعَ اللّٰهِ اِلٰهًا اٰخَرَ ۙ لَا بُرْهَانَ لَهٗ بِهٖ ۙ فَاِنَّمَا حِسَابُهٗ عِنْدَ رَبِّهٖ ۗ اِنَّهٗ لَا يُفْلِحُ الْكٰفِرُوْنَ ﴿۱۱۸﴾

۱۱۸۔ تے جیرھا اللہ دے سوا کہیں بے کوں معبود ڈیسی اوندی اوں کنیں کوئی دلیل کائنی نیئں تے بیشک اوندا حساب محض اوندے رب کنیں ہے تے بے شک کافر کامیاب نئیں تھیندے۔

وَقُلْ رَّبِّ اغْفِرْ وَارْحَمْ وَاَنْتَ خَيْرُ الرّٰحِمِيْنَ ﴿۱۱۹﴾ ع ۶

۱۱۹۔ تے توں آکھ اے میڈے رب توں بخش تے توں رحم کر تے توں بہوں چنگا رحم کرݨ والا ہویں۔

سُوْرَةُ النُّوْرِ مَدَنِيَّةٌ وَّهِيَ مَعَ الْبَسْمَلَةِ خَمْسٌ وَّسِتُّوْنَ اٰيَةً وَّتِسْعَةُ رُكُوْعَاتٍ

سورۃ نور مدنی ہے تے بسم اللہ نال ایندیاں ۶۵ آیتاں تے ۹ رکوعن۔

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ①

۱. شروع کریندا اللہ دے ناں نال جیرھا بن منگے ڈیوݨ والا تے ول ول رحم کرݨ والا ہے۔

سُوْرَةٌ اَنْزَلْنٰهَا وَفَرَضْنٰهَا وَاَنْزَلْنَا فِيْهَآ اٰيٰتٍۢ بَيِّنٰتٍ لَّعَلَّكُمْ تَذَكَّرُوْنَ ②

۲. اے سورت اساں اینکوں لہائے تے اساں فرض کیتے ایندے احکام تے اساں ایندے وچ کھلیاں کھلیاں آیتاں لہائن تاں جو تساں نصیحت پکڑو۔

اَلزَّانِيَةُ وَالزَّانِيْ فَاجْلِدُوْا كُلَّ وَاحِدٍ مِّنْهُمَا مِائَةَ جَلْدَةٍ ۖ وَّلَا تَأْخُذْكُمْ بِهِمَا رَاْفَةٌ فِيْ دِيْنِ اللّٰهِ اِنْ كُنْتُمْ تُؤْمِنُوْنَ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ ۚ وَلْيَشْهَدْ عَذَابَهُمَا طَآئِفَةٌ مِّنَ الْمُؤْمِنِيْنَ ③

۳. زنا کرݨ والی تریمت تے جوان ڈوناہیں وچوں ہر ہک کوں سو سو کوڑے مارو تے جے تساں اللہ تے آخرت دے ڈینہہ تے ایمان انیندے ہو تے اللہ دے دین وچ تساں انہیں ڈوناہیں نال نرمی نہ کرو تے انہیں ڈوناہیں دی سزا مومنیں دی ہک جماعت ڈیکھے۔

اَلزَّانِيْ لَا يَنْكِحُ اِلَّا زَانِيَةً اَوْ مُشْرِكَةً ۫ وَّالزَّانِيَةُ لَا يَنْكِحُهَآ اِلَّا زَانٍ اَوْ مُشْرِكٌ ۚ وَحُرِّمَ ذٰلِكَ عَلَى الْمُؤْمِنِيْنَ ④

۴. زنا کرݨ والا مرد محض زنا کرݨ والی تریمت نال صحبت کریندے یا شرک کرݨ والی نال تے زنا کرݨ والی تریمت نال محض زنا کرݨ والا مرد یا مشرک صحبت کریندن تے مومنیں تے اے گال حرام کیتی گئی ہے۔

وَالَّذِيْنَ يَرْمُوْنَ الْمُحْصَنٰتِ ثُمَّ لَمْ يَاْتُوْا بِاَرْبَعَةِ شُهَدَآءَ فَاجْلِدُوْهُمْ ثَمٰنِيْنَ جَلْدَةً وَّلَا تَقْبَلُوْا لَهُمْ شَهَادَةً اَبَدًا ۚ وَاُولٰٓئِكَ هُمُ الْفٰسِقُوْنَ ⑤

۵. تے جیرھے لوک پاک تریمتیں تے الزام لیندن تے ول او چار گواہ نئیں انیندے تے انہیں کوں اسی کوڑے مارو تے انہیں دی گواہی کڈاہیں وی قبول نہ کرو تے ایجھے لوک نافرمانن۔

اِلَّا الَّذِيْنَ تَابُوْا مِنْۢ بَعْدِ ذٰلِكَ وَاَصْلَحُوْا ۚ فَاِنَّ اللّٰهَ غَفُوْرٌ رَّحِيْمٌ ⑥

۶. سوائے ایندے جیرھے لوک ایندے بعد توبہ کرن تے اصلاح کرن تے بے شک اللہ بہوں بخشݨ والا تے مہربان۔

وَالَّذِيْنَ يَرْمُوْنَ اَزْوَاجَهُمْ وَلَمْ يَكُنْ لَّهُمْ شُهَدَآءُ

۷. تے جیرھے لوک اپݨی زالیں تے الزام لیندن تے اوندے

اِلَّآ اَنْفُسُهُمْ فَشَهَادَةُ اَحَدِهِمْ اَرْبَعُ شَهٰدٰتٍۭ بِاللّٰهِ ۙ اِنَّهٗ لَمِنَ الصّٰدِقِيْنَ ۝

اپݨے سوا گواہ کوئی نئیں ہوندے تے ول انہیں وچوں ہر آدمی چار دفعہ اللہ دی قسم کھاوے جو او بے شک سچا ہے۔

وَالْخَامِسَةُ اَنَّ لَعْنَتَ اللّٰهِ عَلَيْهِ اِنْ كَانَ مِنَ الْكٰذِبِيْنَ ۝

۸۔ تے پنجویں دفعہ اے آکھے جو بے شک اوندے اتے اللہ دی لعنت ہووے جے او کوڑا ہووے۔

وَيَدْرَؤُا عَنْهَا الْعَذَابَ اَنْ تَشْهَدَ اَرْبَعَ شَهٰدٰتٍۭ بِاللّٰهِ ۙ اِنَّهٗ لَمِنَ الْكٰذِبِيْنَ ۝

۹۔ تے اوں تریمت دی سزا ختم کر ڈتی ویسی جے او چار دفعہ اللہ دی قسم کھاوے جو او کوڑا ہے۔

وَالْخَامِسَةَ اَنَّ غَضَبَ اللّٰهِ عَلَيْهَآ اِنْ كَانَ مِنَ الصّٰدِقِيْنَ ۝

۱۰۔ تے پنجویں دفعہ آکھے جو اللہ دی لعنت میڈے اُتے ہووے جے او مرد سچا ہے۔

وَلَوْلَا فَضْلُ اللّٰهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهٗ وَاَنَّ اللّٰهَ تَوَّابٌ حَكِيْمٌ ۝ ع

۱۱۔ تے جے اللہ دا فضل تے اوندی رحمت تہاڈے اتے نہ ہوندی تے بے شک اللہ توبہ قبول کرݨ والا تے سیاݨا ہے

اِنَّ الَّذِيْنَ جَآءُوْ بِالْاِفْكِ عُصْبَةٌ مِّنْكُمْ ۚ لَا تَحْسَبُوْهُ شَرًّا لَّكُمْ ۚ بَلْ هُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ ۚ لِكُلِّ امْرِئٍ مِّنْهُمْ مَّا اكْتَسَبَ مِنَ الْاِثْمِ ۚ وَالَّذِيْ تَوَلّٰى كِبْرَهٗ مِنْهُمْ لَهٗ عَذَابٌ عَظِيْمٌ ۝

۱۲۔ بے شک جنہیں تہمت لائی او تساں وچوں ہک ٹولہ ہا تساں اینکوں اپݨے کیتے برا نہ سمجھو اصل او تہاڈے کیتے چنگائی ہے ہر شخص انہیں وچوں جیں جو گناہ کیتے اوں کوں سزا ملسی تے انہیں وچوں جیرھا وڈا گناہگار رہا اوندے کیتے وڈا عذاب ہے۔

لَوْلَآ اِذْ سَمِعْتُمُوْهُ ظَنَّ الْمُؤْمِنُوْنَ وَالْمُؤْمِنٰتُ بِاَنْفُسِهِمْ خَيْرًا ۙ وَّقَالُوْا هٰذَآ اِفْكٌ مُّبِيْنٌ ۝

۱۳۔ اے گال سُݨݨ دے بعد تے مومن مردیں تے مومن تریمتیں اپݨے متعلق چنگا گمان کیوں نئیں کیتا تے اے آہدن جو اے وڈا کوڑ ہے۔

لَوْلَا جَآءُوْ عَلَيْهِ بِاَرْبَعَةِ شُهَدَآءَ ۚ فَاِذْ لَمْ يَاْتُوْا بِالشُّهَدَآءِ فَاُولٰٓئِكَ عِنْدَ اللّٰهِ هُمُ الْكٰذِبُوْنَ ۝

۱۴۔ او چار گواہ کیوں نئیں گھن کے آئے تے جیلھے او گواہ نئیں گھن کے آئے اللہ دے نزدیک او کوڑن۔

وَلَوْلَا فَضْلُ اللّٰهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهٗ فِى الدُّنْيَا وَالْاٰخِرَةِ لَمَسَّكُمْ فِيْ مَآ اَفَضْتُمْ فِيْهِ عَذَابٌ عَظِيْمٌ ۝

۱۵۔ تے جے تہاڈے اتے دنیا تے آخرت وچ اللہ دا فضل تے رحمت نہ ہوندی تے تہاکوں تہاڈے ایں کم دی وجہ نال وڈا عذاب پہنچے ہا۔

اِذْ تَلَقَّوْنَهٗ بِاَلْسِنَتِكُمْ وَتَقُوْلُوْنَ بِاَفْوَاهِكُمْ مَّا لَيْسَ لَكُمْ بِهٖ عِلْمٌ وَّتَحْسَبُوْنَهٗ هَيِّنًا ۖ وَّهُوَ عِنْدَ اللّٰهِ عَظِيْمٌ ۝

۱۶۔ تے تساں ہک ڈوجھے دی زبان نال کوڑ سکھݨ لگ پئے تے اپݨے مونہیں نال او آکھݨ لگ پئے جیندا تہاکوں کوئی علم نہ ہا تے تساں اینکوں سوکھی گال سمجھیندے ہاوے

تے اللہ دے نزدیک بہوں وڈی گال ہائی۔

وَلَوْلَآ اِذْ سَمِعْتُمُوْهُ قُلْتُمْ مَّا يَكُوْنُ لَنَآ اَنْ نَّتَكَلَّمَ بِهٰذَا ۖ سُبْحٰنَكَ هٰذَا بُهْتَانٌ عَظِيْمٌ ﴿۱۶﴾

۱۷۔ تے جڈاں اے گال سنی ہائی تساں اے کیوں نہ آکھیا ہا جو اے ساڈا کم نئیں جو اساں ایں گال کوں ولا آکھوں اے خداتوں پاک ہیں اے بہوں وڈی تہمت۔

يَعِظُكُمُ اللّٰهُ اَنْ تَعُوْدُوْا لِمِثْلِهٖٓ اَبَدًا اِنْ كُنْتُمْ مُّؤْمِنِيْنَ ﴿۱۷﴾

۱۸۔ جے تساں مومن ہوے تے اللہ تہاکوں نصیحت کریندے جو تساں ایجھی گال ولا نہ اکھاہے۔

وَ يُبَيِّنُ اللّٰهُ لَكُمُ الْاٰيٰتِ ۗ وَاللّٰهُ عَلِيْمٌ حَكِيْمٌ ﴿۱۸﴾

۱۹۔ او اللہ تہاڈے کیتے حکم بیان کریندے تے اللہ بہوں جانڑ والا تے بہوں سیانڑا ہے۔

اِنَّ الَّذِيْنَ يُحِبُّوْنَ اَنْ تَشِيْعَ الْفَاحِشَةُ فِى الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا لَهُمْ عَذَابٌ اَلِيْمٌ ۙ فِى الدُّنْيَا وَالْاٰخِرَةِ ۗ وَاللّٰهُ يَعْلَمُ وَاَنْتُمْ لَا تَعْلَمُوْنَ ﴿۱۹﴾

۲۰۔ بے شک جیرھے لوک اے چاہندن جو مومنیں وچ برائی پھیل ونجے انہیں کیتے ایں دنیا وچ وی تے آخرت وچ وی ڈکھ والا عذاب تے اللہ جانڑدے تے تساں نوے جانڑدے۔

وَلَوْلَا فَضْلُ اللّٰهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهٗ وَاَنَّ اللّٰهَ رَءُوْفٌ رَّحِيْمٌ ﴿۲۰﴾

۲۱۔ تے جے تہاڈے اتے اللہ دا فضل تے رحمت نہ ہوندی تے بے شک اللہ سئیں بہوں مہربان تے ول ول رحم کرنڑ والا ہے۔

يٰٓاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا لَا تَتَّبِعُوْا خُطُوٰتِ الشَّيْطٰنِ ۗ وَمَنْ يَّتَّبِعْ خُطُوٰتِ الشَّيْطٰنِ فَاِنَّهٗ يَاْمُرُ بِالْفَحْشَآءِ وَالْمُنْكَرِ ۗ وَلَوْلَا فَضْلُ اللّٰهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهٗ مَا زَكٰى مِنْكُمْ مِّنْ اَحَدٍ اَبَدًا ۙ وَّ لٰكِنَّ اللّٰهَ يُزَكِّىْ مَنْ يَّشَآءُ ۗ وَاللّٰهُ سَمِيْعٌ عَلِيْمٌ ﴿۲۱﴾

۲۲۔ اے مومنو شیطان دے پیریں تے نہ ٹرو تے جیرھا شیطان دے پیریں تے ٹردے بے شک او بے حیائی تے ناپسندیدہ گالہیں دا حکم ڈیندے تے جے اللہ دا فضل تے رحمت تہاڈے اتے نہ ہوے ہا تہاڈے وچوں کوئی کڈاہیں پاک نہ تھیوے ہا تے اصل اللہ سئیں جینکوں چاہندے پاک کریندے تے اللہ سئیں بہوں سنڑنڑ والا تے جانڑ والا ہے۔

وَلَا يَاْتَلِ اُولُوا الْفَضْلِ مِنْكُمْ وَالسَّعَةِ اَنْ يُّؤْتُوْٓا اُولِى الْقُرْبٰى وَالْمَسٰكِيْنَ وَالْمُهٰجِرِيْنَ فِىْ سَبِيْلِ اللّٰهِ ۖ وَلْيَعْفُوْا وَلْيَصْفَحُوْا ۗ اَلَا تُحِبُّوْنَ اَنْ يَّغْفِرَ اللّٰهُ لَكُمْ ۗ وَاللّٰهُ غَفُوْرٌ رَّحِيْمٌ ﴿۲۲﴾

۲۳ تہاڈے وچوں فضیلت والے تے کھلا رزق رکھنڑ والے قسم نہ کھاون جو او اپنڑے سکیں کوں تے مسکینیں کوں تے مہاجریں کوں اللہ دے رستے وچ نہ ڈیسن اور معاف کرنڑ تے کجھ نہ آکھن کیا تساں نوہے چاہندے جو اللہ تہاڈے گناہ

معاف کرے تے اللہ بہوں بخشݨ والا تے مہربان ۔

اِنَّ الَّذِيْنَ يَرْمُوْنَ الْمُحْصَنٰتِ الْغٰفِلٰتِ الْمُؤْمِنٰتِ لُعِنُوْا فِي الدُّنْيَا وَالْاٰخِرَةِ ۠ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيْمٌ ﴿٢٣﴾

٢۴۔ بے شک جیرے لوک پاک تے سدھی سادی مومن عورتیں تے تہمت لیندن ایں دنیا تے آخرت وچ انہیں تے لعنت تے انہیں واسطے وݙا عذاب ۔

يَّوْمَ تَشْهَدُ عَلَيْهِمْ اَلْسِنَتُهُمْ وَاَيْدِيْهِمْ وَاَرْجُلُهُمْ بِمَا كَانُوْا يَعْمَلُوْنَ ﴿٢۴﴾

٢۵۔ جݙاں انہیں دیاں زباناں تے ہتھ تے پیر انہیں دے عملیں دے خلاف گواہی ݙیسن۔

يَوْمَئِذٍ يُّوَفِّيْهِمُ اللّٰهُ دِيْنَهُمُ الْحَقَّ وَيَعْلَمُوْنَ اَنَّ اللّٰهَ هُوَ الْحَقُّ الْمُبِيْنُ ﴿٢۵﴾

٢٦۔ اوں ݙینہہ انہیں کوں اللہ پورا تے درست بدلہ ݙیسی تے او جاݨ گھنسن جو بے شک اللہ سئیں ہی اصلو واضح سچ۔

اَلْخَبِيْثٰتُ لِلْخَبِيْثِيْنَ وَالْخَبِيْثُوْنَ لِلْخَبِيْثٰتِ ۚ وَالطَّيِّبٰتُ لِلطَّيِّبِيْنَ وَالطَّيِّبُوْنَ لِلطَّيِّبٰتِ ۚ اُولٰٓئِكَ مُبَرَّءُوْنَ مِمَّا يَقُوْلُوْنَ ۗ لَهُمْ مَّغْفِرَةٌ وَّرِزْقٌ كَرِيْمٌ ﴿٢٦﴾

٢٧۔ گندیاں گالہیں گندے مردیں واسطے تے گندے مرد گندی گالہیں کیتے ہن تے پاک گالہیں پاک مردیں کیتے تے پاک مرد پاک گالہیں کیتے ہن اے بری کیتے ولسین اوں کنیں جو کجھ او آہدن۔ انہیں کیتے بخشش تے عزت والا رزق

ع ٣

يٰٓاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا لَا تَدْخُلُوْا بُيُوْتًا غَيْرَ بُيُوْتِكُمْ حَتّٰى تَسْتَاْنِسُوْا وَتُسَلِّمُوْا عَلٰٓى اَهْلِهَا ۭ ذٰلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُوْنَ ﴿٢٧﴾

٢٨۔ اے مومنو اپݨے گھریں دے سوا بنہیں گھریں وچ نہ پیہو جے تیں پچھو نہ تے گھر والیں کوں سلام کرو اے تہاݙے کیتے چنگی گالھ تاں جو تساں نصیحت حاصل کرو۔

فَاِنْ لَّمْ تَجِدُوْا فِيْهَآ اَحَدًا فَلَا تَدْخُلُوْهَا حَتّٰى يُؤْذَنَ لَكُمْ ۚ وَاِنْ قِيْلَ لَكُمُ ارْجِعُوْا فَارْجِعُوْا هُوَ اَزْكٰى لَكُمْ ۭ وَاللّٰهُ بِمَا تَعْمَلُوْنَ عَلِيْمٌ ﴿٢٨﴾

٢٩۔ تے جے انہیں وچ کوئی وی نہ ملے تے انہیں وچ نہ پیہو جے تیں تہاکوں اجازت نہ ݙتی ونجے تے جے تہاکوں آکھیا ونجے ول ونجو تے ول ونجو اے تہاݙے کیتے زیادہ چنگی گالھ تے اللہ تہاݙے عملیں کوں بہوں جاݨدے ۔

لَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ اَنْ تَدْخُلُوْا بُيُوْتًا غَيْرَ مَسْكُوْنَةٍ فِيْهَا مَتَاعٌ لَّكُمْ ۭ وَاللّٰهُ يَعْلَمُ مَا تُبْدُوْنَ وَمَا تَكْتُمُوْنَ ﴿٢٩﴾

٣٠۔ تہاݙے اتے کوئی گناہ نئیں جو تساں اینجھے گھریں وچ پیہو جیرھے وسوں نہ ہوون تے تہاݙا سامان ہووے ۔ انہیں وچ تے اللہ جاݨدے جو تساں ظاہر کریندے تے لکیندے ہو۔

قُلْ لِّلْمُؤْمِنِيْنَ يَغُضُّوْا مِنْ اَبْصَارِهِمْ وَيَحْفَظُوْا فُرُوْجَهُمْ ۭ ذٰلِكَ اَزْكٰى لَهُمْ ۭ اِنَّ اللّٰهَ خَبِيْرٌۢ بِمَا يَصْنَعُوْنَ ﴿٣٠﴾

٣١۔ توں مومنیں کوں آکھ ݙے جو اپݨی اکھیں جھکیاں رکھن تے اپݨی شرمگاہیں دی حفاظت کرن اے انہیں کیتے بہوں چنگا ہے بے شک اللہ سئیں جاݨدے جو او کریندن۔

وَقُلْ لِّلْمُؤْمِنٰتِ يَغْضُضْنَ مِنْ اَبْصَارِهِنَّ وَيَحْفَظْنَ

٣٢۔ تے مومن تریمتیں کوں آکھ جو اپݨیاں اکھیں جھکیاں

فُرُوْجَهُنَّ وَلَا يُبْدِيْنَ زِيْنَتَهُنَّ اِلَّا مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَلْيَضْرِبْنَ بِخُمُرِهِنَّ عَلٰى جُيُوْبِهِنَّ ۖ وَلَا يُبْدِيْنَ زِيْنَتَهُنَّ اِلَّا لِبُعُوْلَتِهِنَّ اَوْ اٰبَآئِهِنَّ اَوْ اٰبَآءِ بُعُوْلَتِهِنَّ اَوْ اَبْنَآئِهِنَّ اَوْ اَبْنَآءِ بُعُوْلَتِهِنَّ اَوْ اِخْوَانِهِنَّ اَوْ بَنِيْٓ اِخْوَانِهِنَّ اَوْ بَنِيْٓ اَخَوٰتِهِنَّ اَوْ نِسَآئِهِنَّ اَوْ مَا مَلَكَتْ اَيْمَانُهُنَّ اَوِ التّٰبِعِيْنَ غَيْرِ اُولِي الْاِرْبَةِ مِنَ الرِّجَالِ اَوِ الطِّفْلِ الَّذِيْنَ لَمْ يَظْهَرُوْا عَلٰى عَوْرٰتِ النِّسَآءِ ۖ وَلَا يَضْرِبْنَ بِاَرْجُلِهِنَّ لِيُعْلَمَ مَا يُخْفِيْنَ مِنْ زِيْنَتِهِنَّ ۚ وَتُوْبُوْٓا اِلَى اللّٰهِ جَمِيْعًا اَيُّهَ الْمُؤْمِنُوْنَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُوْنَ ﴿۳۱﴾

رکھن تے اپݨی شرمگاہیں دی حفاظت کرن تے اپݨے سوݨھپ کوں ظاہر نہ کرن سوائے اوندے جیرھا ظاہر ہووے تے اپݨی چادر اپݨے سینیں تے سٹی رکھن تے او اپݨے سوݨھپ کوں ظاہر نہ کرن سوائے اپݨے پیئے دے یا اپݨے پیو تے یا سورھیں تے یا پتریں تے یا سکتریں تے یا بھرانویں تے یا بھݨریجیں یا بھݨیجیں تے یا تریمتیں تے یا بانہیں تیں یا انجھے چھوریں تے جیرھے بالغ نئیں تھئے یا انجھے بالیں تے جنہیں کوں تریمتیں دے خاص تعلقات دا علم نئیں تے اپݨے پیریں کوں زور نال مار کے نہ ٹرن تاں جو پتہ لگ ونڄے ظاہر تھی ونڄے او سوݨھپ جینکوں او لکیندیاں پین تے اے مومنو تساں سارے اللہ دو دھیان کرو تاں جو تساں کامیاب تھی ونڄو۔

وَاَنْكِحُوا الْاَيَامٰى مِنْكُمْ وَالصّٰلِحِيْنَ مِنْ عِبَادِكُمْ وَاِمَآئِكُمْ ۚ اِنْ يَّكُوْنُوْا فُقَرَآءَ يُغْنِهِمُ اللّٰهُ مِنْ فَضْلِهٖ ۗ وَاللّٰهُ وَاسِعٌ عَلِيْمٌ ﴿۳۲﴾

۳۲۔ تے تساں اپݨی بیوہ تریمتیں تے اپݨے نیک بندیں تے بانہیں دیاں شادیاں کرو جے او غریب ہن تے اللہ انہیں کوں اپݨے فضل نال امیر کر ڈیسی تے اللہ بہوں وسعت ڈیوݨ والا تے جاݨݨ والا ہے۔

وَلْيَسْتَعْفِفِ الَّذِيْنَ لَا يَجِدُوْنَ نِكَاحًا حَتّٰى يُغْنِيَهُمُ اللّٰهُ مِنْ فَضْلِهٖ ۗ وَالَّذِيْنَ يَبْتَغُوْنَ الْكِتٰبَ مِمَّا مَلَكَتْ اَيْمَانُكُمْ فَكَاتِبُوْهُمْ اِنْ عَلِمْتُمْ فِيْهِمْ خَيْرًا ۖ وَّاٰتُوْهُمْ مِّنْ مَّالِ اللّٰهِ الَّذِيْٓ اٰتٰىكُمْ ۚ وَلَا تُكْرِهُوْا فَتَيٰتِكُمْ عَلَى الْبِغَآءِ اِنْ اَرَدْنَ تَحَصُّنًا لِّتَبْتَغُوْا عَرَضَ الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا ۚ وَمَنْ يُّكْرِهْهُّنَّ فَاِنَّ اللّٰهَ مِنْ بَعْدِ اِكْرَاهِهِنَّ غَفُوْرٌ رَّحِيْمٌ ﴿۳۳﴾

۳۴۔ تے جیرھے نکاح نئیں کر سگدے او پاک رہون جے تئیں اللہ انہیں کوں اپݨے فضل نال امیر کر ڈیوے تے جیرھے غلام تہاڈے نال لکھ پڑھ کرݨ چاہن تے تساں آزاد کرݨ کیتے لکھ پڑھ کر گھنو جے انہیں وچ چنگائی ڈیکھو تے اللہ دے او مال وچوں انہیں کوں ڈیو جیرھا اوں تہاکوں ڈتے جے بانہیاں نیک رہوݨ چاہون تے انہیں کوں برائی تے مجبور نہ کرو تاں جو تساں دنیا دی زندگی دا سامان چاہو تے جیرھا انہیں کوں مجبور کریسی تے بے شک اللہ سئیں انہیں دی مجبوری دے بعد بہوں بخشݨ والا تے بہوں مہربان۔

وَلَقَدْ اَنْزَلْنَآ اِلَيْكُمْ اٰيٰتٍ مُّبَيِّنٰتٍ وَّمَثَلًا مِّنَ الَّذِيْنَ

۳۵۔ تے اساں تہاڈو کھلے نشان لہائن تے تہاڈے کنیں

خَلَوْا مِنْ قَبْلِكُمْ وَمَوْعِظَةً لِّلْمُتَّقِيْنَ ۝۳۵ ع

پہلے لوکیں دے حال وی ڈسین سے تے متقیں واسطے نصیحت۔

اَللّٰهُ نُوْرُ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ مَثَلُ نُوْرِهٖ كَمِشْكٰوةٍ فِيْهَا مِصْبَاحٌ اَلْمِصْبَاحُ فِيْ زُجَاجَةٍ اَلزُّجَاجَةُ كَاَنَّهَا كَوْكَبٌ دُرِّيٌّ يُّوْقَدُ مِنْ شَجَرَةٍ مُّبٰرَكَةٍ زَيْتُوْنَةٍ لَّا شَرْقِيَّةٍ وَّلَا غَرْبِيَّةٍ يَّكَادُ زَيْتُهَا يُضِيْٓءُ وَلَوْ لَمْ تَمْسَسْهُ نَارٌ نُوْرٌ عَلٰى نُوْرٍ يَهْدِى اللّٰهُ لِنُوْرِهٖ مَنْ يَّشَآءُ وَيَضْرِبُ اللّٰهُ الْاَمْثَالَ لِلنَّاسِ وَاللّٰهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيْمٌ ۝۳۶

۳۶۔ اللہ آسمان تے زمین دا نور، اوندے نور دی مثال ایویں ہے جیویں جالے وچ ڈیوا لاتھا ہُوے تے ڈیوا شیشے وچ ہُوے تے شیشہ ایویں جیویں چمکدا ہویا تارا ہُوے اوں کوں زیتون دے مبارک وݨ دے (تیل) نال بالیا گیا ہُوے نہ پوادھی ءِ اتے نہ پچادھی بھانویں اونکوں بھا نہ وی لگے تے او تیل اونکوں آپے روشن کر ڈیوے تے نور دے اتے نور، اللہ جینکوں چاہندے اپݨے نور دو ہدایت ڈیندے تے اللہ سئیں لوکیں کیتے ایں گالہیں بیان کریندے تے اللہ ہر شئے کوں بہوں جاݨدے۔

فِيْ بُيُوْتٍ اَذِنَ اللّٰهُ اَنْ تُرْفَعَ وَيُذْكَرَ فِيْهَا اسْمُهٗ يُسَبِّحُ لَهٗ فِيْهَا بِالْغُدُوِّ وَالْاٰصَالِ ۝۳۷

۳۷۔ گھروں دے وچ ہن اللہ سئیں جنہیں دے اچا کرݨ دا تے اوندے ناں دا ذکر کرݨ دا حکم ڈِتے۔ اوندے وچ فجر شام اوندی تسبیح کریندے رہ ویندن۔

رِجَالٌ لَّا تُلْهِيْهِمْ تِجَارَةٌ وَّلَا بَيْعٌ عَنْ ذِكْرِ اللّٰهِ وَاِقَامِ الصَّلٰوةِ وَاِيْتَآءِ الزَّكٰوةِ يَخَافُوْنَ يَوْمًا تَتَقَلَّبُ فِيْهِ الْقُلُوْبُ وَالْاَبْصَارُ ۝۳۸

۳۸۔ ایجھے لوک جنہیں کوں تجارت تے وپار اللہ دے ذکر کنیں غافل نئیں کریندا تے نماز پڑھݨ کنیں تے زکاۃ ڈیوݨ کنیں وی اور اوں ڈینہہ کنیں ڈردن جیندے وچ دل تے اکھیں اپتریج ویسن

لِيَجْزِيَهُمُ اللّٰهُ اَحْسَنَ مَا عَمِلُوْا وَيَزِيْدَهُمْ مِّنْ فَضْلِهٖ وَاللّٰهُ يَرْزُقُ مَنْ يَّشَآءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ ۝۳۹

تاں جو اللہ سئیں انہیں کوں انہیں دے عملیں دا بہوں چنگا بدلہ ڈیوے تے اپݨے فضل نال انہیں کوں ودھا دے تے اللہ جینکوں چاہندے بغیر حساب دے رزق ڈیندے۔

وَالَّذِيْنَ كَفَرُوْٓا اَعْمَالُهُمْ كَسَرَابٍۭ بِقِيْعَةٍ يَّحْسَبُهُ الظَّمْاٰنُ مَآءً حَتّٰٓى اِذَا جَآءَهٗ لَمْ يَجِدْهُ شَيْئًا وَّوَجَدَ اللّٰهَ عِنْدَهٗ فَوَفّٰىهُ حِسَابَهٗ وَاللّٰهُ سَرِيْعُ الْحِسَابِ ۝۴۰

۴۰۔ کافریں دے اعمال ایویں ہن جیویں چمکݨی ریت دا میدان جینکوں ترسا پاݨی سمجھیندے تے جڈاں اوندے نال اندے او کجھ وی نئیں ہوندا تے او اللہ کوں اپݨے کول ہیسی تے او اوندا پورا پورا حساب ڈیسی تے اللہ حساب جلدی گھنݨ والا ءِ۔

اَوْ كَظُلُمٰتٍ فِيْ بَحْرٍ لُّجِّيٍّ يَّغْشٰىهُ مَوْجٌ مِّنْ فَوْقِهٖ مَوْجٌ مِّنْ فَوْقِهٖ سَحَابٌ ؕ ظُلُمٰتٌۢ بَعْضُهَا فَوْقَ بَعْضٍ ؕ اِذَاۤ اَخْرَجَ يَدَهٗ لَمْ يَكَدْ يَرٰىهَا ؕ وَمَنْ لَّمْ يَجْعَلِ اللّٰهُ لَهٗ نُوْرًا فَمَا لَهٗ مِنْ نُّوْرٍ ﴿۴۰﴾

۴۱۔ یا الیں ہن جیویں شوہ سمندر وچ اندھارے ول ہک لہرتے پئی لہر ہُوے ول اوندے اتے جھُڑ ہُوے اندھاریں تے ول اندھاریں ہُرن تے جے او ہتھ کڈھے تے اونکوں ڈیکھ نئیں سگدا تے جیندے واسطے اللہ نور نہ بناوے اوندے واسطے کوئی نور نئیں۔ ع

اَلَمْ تَرَ اَنَّ اللّٰهَ يُسَبِّحُ لَهٗ مَنْ فِى السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ وَالطَّيْرُ صٰٓفّٰتٍ ؕ كُلٌّ قَدْ عَلِمَ صَلَاتَهٗ وَتَسْبِيْحَهٗ ؕ وَاللّٰهُ عَلِيْمٌۢ بِمَا يَفْعَلُوْنَ ﴿۴۱﴾

۴۲۔ کیا توں نئیں ڈِٹھا بے شک جو کجھ آسمانیں وچ تے زمین وچ اللہ دی تسبیح پیا کریندے تے پکھی قطار بدھی کھڑن تے انہیں وچوں ہر ہک کوں اوندی نماز تے تسبیح دا پتہ ہے تے اللہ جو او کریندن اونکوں بھوں جاݨدے۔

وَلِلّٰهِ مُلْكُ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ ۚ وَاِلَى اللّٰهِ الْمَصِيْرُ ﴿۴۲﴾

۴۳۔ زمین تے آسمان دی بادشاہی اللہ دی ہے تے ہوندو ولٹے۔

اَلَمْ تَرَ اَنَّ اللّٰهَ يُزْجِيْ سَحَابًا ثُمَّ يُؤَلِّفُ بَيْنَهٗ ثُمَّ يَجْعَلُهٗ رُكَامًا فَتَرَى الْوَدْقَ يَخْرُجُ مِنْ خِلٰلِهٖ ۚ وَيُنَزِّلُ مِنَ السَّمَآءِ مِنْ جِبَالٍ فِيْهَا مِنْۢ بَرَدٍ فَيُصِيْبُ بِهٖ مَنْ يَّشَآءُ وَيَصْرِفُهٗ عَنْ مَّنْ يَّشَآءُ ؕ يَكَادُ سَنَا بَرْقِهٖ يَذْهَبُ بِالْاَبْصَارِ ﴿۴۳﴾

۴۴۔ کیا توں نئیں ڈِٹھا جو اللہ جھُڑ کوں ہولے ہولے ٹُریندے تے ول کٹھا کر ڈیندے تے ولا انہیں کوں تہاں لیندے ول توں ڈیہدیں انہیں دے وچوں مینہ آوݨ پئے ویندے تے او جھُڑ وچوں بھوں ٹھلیاں تھیں ٹیندے انہیں وچ کجھ نالویں ہوندن تے جتھاں چاہندے اوں تیں پُچا ڈیندے تے جیں کنیں چاہندے روک گھندے۔ تھی سگدے جو اوندی بجلی دی چمکار اکھیں کوں اندھا کر ڈیوے۔

يُقَلِّبُ اللّٰهُ الَّيْلَ وَالنَّهَارَ ؕ اِنَّ فِيْ ذٰلِكَ لَعِبْرَةً لِّاُولِى الْاَبْصَارِ ﴿۴۴﴾

۴۵۔ اللہ رات تے ڈینہہ کوں پھریندا رہ ویندے بیشک ایندے وچ عقل والیں کیتے سبق۔

وَاللّٰهُ خَلَقَ كُلَّ دَآبَّةٍ مِّنْ مَّآءٍ ۚ فَمِنْهُمْ مَّنْ يَّمْشِيْ عَلٰى بَطْنِهٖ ۚ وَمِنْهُمْ مَّنْ يَّمْشِيْ عَلٰى رِجْلَيْنِ ۚ وَمِنْهُمْ مَّنْ يَّمْشِيْ عَلٰٓى اَرْبَعٍ ؕ يَخْلُقُ اللّٰهُ مَا يَشَآءُ ؕ اِنَّ اللّٰهَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيْرٌ ﴿۴۵﴾

۴۶۔ اللہ ہر جانور کوں پانی کنیں پیدا کیتے انہیں وچوں کجھ ڈِڈھ دے بھر ٹُردن تے انہیں وچوں کجھ ڈُو لتیں تے ٹُردن تے کجھ چار تے ٹُردن جو اللہ چاہندے پیدا کریندے بے شک اللہ ہر چیز تے قادر۔

لَقَدْ اَنْزَلْنَاۤ اٰيٰتٍ مُّبَيِّنٰتٍ ؕ وَاللّٰهُ يَهْدِيْ مَنْ يَّشَآءُ اِلٰى

۴۷۔ تے اساں کھلے کھلے نشان لہائن تے اللہ جینکوں

صِرَاطٍ مُّسْتَقِيْمٍ ﴿۴۶﴾

چاہندے سدھا راہ ڈکھلیندے۔

وَ يَقُوْلُوْنَ اٰمَنَّا بِاللّٰهِ وَ بِالرَّسُوْلِ وَاَطَعْنَا ثُمَّ يَتَوَلّٰى فَرِيْقٌ مِّنْهُمْ مِّنْۢ بَعْدِ ذٰلِكَ ؕ وَمَاۤ اُولٰٓئِكَ بِالْمُؤْمِنِيْنَ ﴿۴۷﴾

۴۸۔ تے آہدن اساں اللہ تے رسول تے ایمان گھن آئے ہیں تے اساں اطاعت کریندے ہیں ول انہیں دچوں ہک ٹولہ ایندے بعد پھر ویندے تے ایہے لوک مومن نئیں۔

وَاِذَا دُعُوْۤا اِلَى اللّٰهِ وَرَسُوْلِهٖ لِيَحْكُمَ بَيْنَهُمْ اِذَا فَرِيْقٌ مِّنْهُمْ مُّعْرِضُوْنَ ﴿۴۸﴾

۴۹۔ تے جیڑھے ویلھے انہیں کوں اللہ تے اوندے رسول دو سڈیا ویندے تاں جو انہیں دے درمیان فیصلہ کرے تے انہیں دچوں ہک ٹولہ منہ پھیر گھندے۔

وَاِنْ يَّكُنْ لَّهُمُ الْحَقُّ يَاْتُوْۤا اِلَيْهِ مُذْعِنِيْنَ ﴿۴۹﴾

۵۰۔ جے کوئی گال انہیں دے حق وچ ہووے تے اوں ویلھے فرمانبرداری کریندے ہوئیں آویندن۔

اَفِىْ قُلُوْبِهِمْ مَّرَضٌ اَمِ ارْتَابُوْۤا اَمْ يَخَافُوْنَ اَنْ يَّحِيْفَ اللّٰهُ عَلَيْهِمْ وَرَسُوْلُهٗ ؕ بَلْ اُولٰٓئِكَ هُمُ الظّٰلِمُوْنَ ﴿۵۰﴾

۵۱۔ کیا انہیں دے دل وچ بیماری ہے یا او شک وچ ہن یا او ڈردن جو اللہ تے اوندا رسول انہیں تے ظلم کریسی سچ ایہے ہے جو او خود ظالمن۔

ع ۱۲

اِنَّمَا كَانَ قَوْلَ الْمُؤْمِنِيْنَ اِذَا دُعُوْۤا اِلَى اللّٰهِ وَرَسُوْلِهٖ لِيَحْكُمَ بَيْنَهُمْ اَنْ يَّقُوْلُوْا سَمِعْنَا وَاَطَعْنَا ؕ وَاُولٰٓئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُوْنَ ﴿۵۱﴾

۵۲۔ مومنیں کوں جیڑاں اللہ تے اوندے رسول دو سڈیا ویندے تاں جو انہیں دے درمیان فیصلہ کرے انہیں دا جواب ایہے ہوندے جو اساں سُنڑئے تے من گِدھے تے ایہے لوک کامیاب تھیونڑ والن۔

وَمَنْ يُّطِعِ اللّٰهَ وَرَسُوْلَهٗ وَيَخْشَ اللّٰهَ وَيَتَّقْهِ فَاُولٰٓئِكَ هُمُ الْفَآئِزُوْنَ ﴿۵۲﴾

۵۳۔ جیڑھے اللہ تے اوندے رسول دی فرمانبرداری کریندن تے اللہ کنیں ڈردن تے اوندا تقویٰ اختیار کریندن ایہے لوک کامیاب تھیونڑ والن۔

وَاَقْسَمُوْا بِاللّٰهِ جَهْدَ اَيْمَانِهِمْ لَئِنْ اَمَرْتَهُمْ لَيَخْرُجُنَّ ؕ قُلْ لَّا تُقْسِمُوْا ۚ طَاعَةٌ مَّعْرُوْفَةٌ ؕ اِنَّ اللّٰهَ خَبِيْرٌۢ بِمَا تَعْمَلُوْنَ ﴿۵۳﴾

۵۴۔ تے انہیں اللہ دیاں پکیاں قسماں کھادین جے توں انہیں کوں حکم ڈیویں تے او ضرور نکلسن توں آکھ قسماں نہ کھاؤ اصل کم چنگی اطاعتِ ہے بے شک اللہ جو تساں کریندے ہو جانڑدے۔

قُلْ اَطِيْعُوا اللّٰهَ وَاَطِيْعُوا الرَّسُوْلَ ۚ فَاِنْ تَوَلَّوْا فَاِنَّمَا عَلَيْهِ مَا حُمِّلَ وَعَلَيْكُمْ مَّا حُمِّلْتُمْ ؕ وَاِنْ تُطِيْعُوْهُ تَهْتَدُوْا ؕ وَمَا عَلَى

۵۵۔ توں آکھ اللہ دی اطاعت کرو تے رسول دی اطاعت کرو جے او پھر ونجن تے اوندے اتے او ہا ذمہ داری ہے جیڑھی اوندے ذمے لائی گئی ہے تے تہاڈے اتے اوہا جیڑھی

الرَّسُوْلِ اِلَّا الْبَلٰغُ الْمُبِيْنُ ۝۵۵

تہاڈے ذمے لائی گئی ہِ تے جے تساں اوندی اطاعت کریسو سدھے رستے تے آولیسو تے رسول دا کم محض کھول کے گال پچا ڈیونڑ ۔

وَعَدَ اللّٰهُ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا مِنْكُمْ وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ لَيَسْتَخْلِفَنَّهُمْ فِي الْاَرْضِ كَمَا اسْتَخْلَفَ الَّذِيْنَ مِنْ قَبْلِهِمْ ۠ وَلَيُمَكِّنَنَّ لَهُمْ دِيْنَهُمُ الَّذِي ارْتَضٰى لَهُمْ وَلَيُبَدِّلَنَّهُمْ مِّنْۢ بَعْدِ خَوْفِهِمْ اَمْنًا ۭ يَعْبُدُوْنَنِيْ لَا يُشْرِكُوْنَ بِيْ شَيْـًٔا ۭ وَمَنْ كَفَرَ بَعْدَ ذٰلِكَ فَاُولٰۗىِٕكَ هُمُ الْفٰسِقُوْنَ ۝۵٦

۵٦۔ اللہ سائیں تہاڈے وچوں مومنیں تے نیکیں نال اے وعدہ کیتے جو انہیں کوں ضرور زمین وچ خلیفہ بنٹیسی جیویں انہیں کنیں پہلے خلیفہ بنٹائس تے تاں جو انہیں کیتے اوں دین کوں جیرھا انہیں کوں چنگا لگے مضبوط کر ڈیوے تے انہیں دے ڈر دے بعد انہیں کوں امن دی حالت وچ ضرور بدلیسی او میڈی عبادت کرن تے میڈے نال کہیں کوں شریک نہ بناون جیرھا ایندے بعد انکار کریسی او نافرمانیں وچوں ہِ ۔

وَاَقِيْمُوا الصَّلٰوةَ وَاٰتُوا الزَّكٰوةَ وَاَطِيْعُوا الرَّسُوْلَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُوْنَ ۝۵۷

۵۷۔ تے نمازاں پڑھو تے زکوٰۃ ڈیوو تے رسول دی اطاعت کرو تاں جو تہاڈے اتے رحم کیتا ونجے ۔

لَا تَحْسَبَنَّ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا مُعْجِزِيْنَ فِي الْاَرْضِ ۚ وَمَاْوٰىهُمُ النَّارُ ۭ وَلَبِئْسَ الْمَصِيْرُ ۝۵۸ ع

۵۸۔ توں اصلوں خیال نہ کریں کافر زمین وچ ساکوں ہرا ڈیسن تے انہیں دا ٹھکانڑ بھاہ ہِ تے بہوں بُرا ٹھکانڑ ہِ ۔

يٰٓاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا لِيَسْتَاْذِنْكُمُ الَّذِيْنَ مَلَكَتْ اَيْمَانُكُمْ وَالَّذِيْنَ لَمْ يَبْلُغُوا الْحُلُمَ مِنْكُمْ ثَلٰثَ مَرّٰتٍ ۭ مِنْ قَبْلِ صَلٰوةِ الْفَجْرِ وَحِيْنَ تَضَعُوْنَ ثِيَابَكُمْ مِّنَ الظَّهِيْرَةِ وَمِنْۢ بَعْدِ صَلٰوةِ الْعِشَاۗءِ ڜ ثَلٰثُ عَوْرٰتٍ لَّكُمْ ۭ لَيْسَ عَلَيْكُمْ وَلَا عَلَيْهِمْ جُنَاحٌۢ بَعْدَهُنَّ ۭ طَوّٰفُوْنَ عَلَيْكُمْ بَعْضُكُمْ عَلٰي بَعْضٍ ۭ كَذٰلِكَ يُبَيِّنُ اللّٰهُ لَكُمُ الْاٰيٰتِ ۭ وَاللّٰهُ عَلِيْمٌ حَكِيْمٌ ۝۵۹

۵۹۔ اے مومنو جیرھے تہاڈے بانھے بن تے جیرھے بالغ نئیں تھئے تہاڈے وچوں او ترے وقتیں وچ تساں کنیں پچھ کے آون فجر دی نماز کنیں پہلے تے ڈوپاریں کوں جیرھے ویلھے تساں کپڑے لہیندے ہِو تے عشا دی نماز دے بعد اے تہاڈے ترے پردے دے وقتن ۔ ایندے بعد تہاڈے اتے تے انہیں تے کوئی گناہ نئیں تہاڈے وچوں کجھ بنہیں دو اندے رہ ویندن ۔ ایویں اللہ تہاڈے کیتے آیتاں کھول کے بیان کیتن تے اللہ بہوں جانڑ والا تے سیانڑا ہِ ۔

وَاِذَا بَلَغَ الْاَطْفَالُ مِنْكُمُ الْحُلُمَ فَلْيَسْتَاْذِنُوْا كَمَا اسْتَاْذَنَ الَّذِيْنَ مِنْ قَبْلِهِمْ ۭ كَذٰلِكَ يُبَيِّنُ اللّٰهُ لَكُمْ اٰيٰتِهٖ ۭ وَاللّٰهُ عَلِيْمٌ حَكِيْمٌ ۝٦۰

٦۰۔ تے جڈاں تہاڈے بال بالغ تھی ونجن تے او وی ایویں اجازت منگن جیویں ایں کنیں پہلے لوک اجازت منگدے ہن اللہ تہاڈے کیتے کھول کے اپنڑیاں آیتاں بیان کریندے تے اللہ

بہوں جانڑ والا تے بہوں سیانا ہے۔

وَالْقَوَاعِدُ مِنَ النِّسَآءِ الّٰتِیْ لَا یَرْجُوْنَ نِکَاحًا فَلَیْسَ عَلَیْهِنَّ جُنَاحٌ اَنْ یَّضَعْنَ ثِیَابَهُنَّ غَیْرَ مُتَبَرِّجٰتٍۭ بِزِیْنَةٍ ؕ وَاَنْ یَّسْتَعْفِفْنَ خَیْرٌ لَّهُنَّ ؕ وَاللّٰهُ سَمِیْعٌ عَلِیْمٌ ﴿۶۰﴾

۶۱۔ بہوں بڈھیاں تریمتیں جیرھیاں شادی دے قابل نئیں انہیں تے کوئی گناہ نئیں جو او اپنڑے کپڑے اپنڑے حسن کوں ظاہر نہ کریندے ہوئیں لہا رکھن جے او بچیاں رہ ونجن تے انہیں کیتے چنگا ہے تے اللہ بہوں سنڑ والا تے جانڑ والا ہے

لَیْسَ عَلَی الْاَعْمٰی حَرَجٌ وَّلَا عَلَی الْاَعْرَجِ حَرَجٌ وَّلَا عَلَی الْمَرِیْضِ حَرَجٌ وَّلَا عَلٰۤی اَنْفُسِکُمْ اَنْ تَاْکُلُوْا مِنْۢ بُیُوْتِکُمْ اَوْ بُیُوْتِ اٰبَآئِکُمْ اَوْ بُیُوْتِ اُمَّهٰتِکُمْ اَوْ بُیُوْتِ اِخْوَانِکُمْ اَوْ بُیُوْتِ اَخَوٰتِکُمْ اَوْ بُیُوْتِ اَعْمَامِکُمْ اَوْ بُیُوْتِ عَمّٰتِکُمْ اَوْ بُیُوْتِ اَخْوَالِکُمْ اَوْ بُیُوْتِ خٰلٰتِکُمْ اَوْ مَا مَلَکْتُمْ مَّفَاتِحَهٗۤ اَوْ صَدِیْقِکُمْ ؕ لَیْسَ عَلَیْکُمْ جُنَاحٌ اَنْ تَاْکُلُوْا جَمِیْعًا اَوْ اَشْتَاتًا ؕ فَاِذَا دَخَلْتُمْ بُیُوْتًا فَسَلِّمُوْا عَلٰۤی اَنْفُسِکُمْ تَحِیَّةً مِّنْ عِنْدِ اللّٰهِ مُبٰرَکَةً طَیِّبَةً ؕ کَذٰلِکَ یُبَیِّنُ اللّٰهُ لَکُمُ الْاٰیٰتِ لَعَلَّکُمْ تَعْقِلُوْنَ ﴿۶۱﴾ ع

۶۲۔ اندھے تے منڈے تے بیماریں تے تہاڈے اپنڑے تے کوئی گناہ نئیں جو تساں اپنڑے گھریں وچ کھاؤ تے اپنڑے پیو دے گھریں یا ما دے گھریں یا اپنڑے بھرانویں دے گھریں تے اپنڑی بھینیں دے گھرو تے چاچے دے گھریں وچ یا چاچیں دے گھریں وچ یا اپنڑے مامیں دے گھریں وچ یا ماسیں دے گھریں وچ یا جیندے کنجیں دے تساں ملک ہوے یا اپنڑے سنگیتیں دے گھرو کھاؤ تے تہاڈے اتے کوئی گناہ نئیں جو تساں رل کے کھاؤ یا انجوانج کھاؤ تے جڈاں کہیں گھر وچ پیہو اپنڑے گھر والیں تے سلام کرو اے اللہ ولو بابرکت تے چنگا تحفہ ہے ایویں اللہ اپنڑی آیات کھول کے تہاڈے اتے بیان کریندے تاں جو تساں عقل نال کم گھنو۔

ع ۸ / ۱۴

اِنَّمَا الْمُؤْمِنُوْنَ الَّذِیْنَ اٰمَنُوْا بِاللّٰهِ وَرَسُوْلِهٖ وَاِذَا کَانُوْا مَعَهٗ عَلٰۤی اَمْرٍ جَامِعٍ لَّمْ یَذْهَبُوْا حَتّٰی یَسْتَاْذِنُوْهُ ؕ اِنَّ الَّذِیْنَ یَسْتَاْذِنُوْنَکَ اُولٰٓئِکَ الَّذِیْنَ یُؤْمِنُوْنَ بِاللّٰهِ وَرَسُوْلِهٖ ۚ فَاِذَا اسْتَاْذَنُوْکَ لِبَعْضِ شَاْنِهِمْ فَاْذَنْ لِّمَنْ شِئْتَ مِنْهُمْ وَاسْتَغْفِرْ لَهُمُ اللّٰهَ ؕ اِنَّ اللّٰهَ غَفُوْرٌ رَّحِیْمٌ ﴿۶۲﴾

۶۳۔ مومن صرف او ہے ہن جیرھے اللہ تے اوندے رسول تے ایمان انیندن نے جیرھے ویلھے اوندے نال کہیں قومی کم کیتے بیٹھے ہون او نئیں ویندے جے تیں پچھ نہ گھنن۔ بے شک جیرھے لوک تیں کنیں پچھدن او ہے لوک اللہ تے رسول تے ایمان انیندن تے جڈاں او تیں کنیں کہیں اپنڑے کم کیتے اجازت منگن توں انہیں وچو جینکوں چاہیں اجازت ڈے ڈے انہیں واسطے اللہ کنیں بخشش منگ بے شک اللہ بہوں بخشنڑ والا تے بہوں رحم کرنڑ والا ہے۔

لَا تَجْعَلُوْا دُعَآءَ الرَّسُوْلِ بَيْنَكُمْ كَدُعَآءِ بَعْضِكُمْ بَعْضًا ۭ قَدْ يَعْلَمُ اللّٰهُ الَّذِيْنَ يَتَسَلَّلُوْنَ مِنْكُمْ لِوَاذًا ۚ فَلْيَحْذَرِ الَّذِيْنَ يُخَالِفُوْنَ عَنْ اَمْرِهٖٓ اَنْ تُصِيْبَهُمْ فِتْنَةٌ اَوْ يُصِيْبَهُمْ عَذَابٌ اَلِيْمٌ ﴿۶۳﴾

۶۳۔ رسول دے سڈݨ کوں ایویں نہ سمجھو جیویں آپت وچ ہک ڈو جھے کوں سڈیندے ہو، اللہ جاݨدے جیڑھا تساں وچوں چھوہ مار کے کھسک ویندے تے جیڑھے اوندے حکم دی خلاف ورزی کریندن او ڈرن جو انہیں کوں کوئی مصیبت نہ آ ونجے یا انہیں کوں ڈکھ والا عذاب نہ پہنچے۔

اَلَآ اِنَّ لِلّٰهِ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ ۭ قَدْ يَعْلَمُ مَآ اَنْتُمْ عَلَيْهِ ۭ وَيَوْمَ يُرْجَعُوْنَ اِلَيْهِ فَيُنَبِّئُهُمْ بِمَا عَمِلُوْا ۭ وَاللّٰهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيْمٌ ﴿۶۴﴾

۶۴۔ سݨو بے شک آسمانیں تے زمین وچ جو کجھ ہے اللہ دا ہے جیڑھی حالت وچ تساں ہو، اللہ اوں کوں جاݨدے تے جڈاں او اللہ دو ولائے ویسن جو کجھ او کریندن اللہ انہیں کوں ڈس ڈیسی تے اللہ ہر شئے کوں بہوں جاݨن والا ہے۔

سُوْرَةُ الْفُرْقَانِ مَكِّيَّةٌ وَّهِيَ مَعَ الْبَسْمَلَةِ ثَمَانٍ وَّسَبْعُوْنَ اٰيَةً وَّسِتَّةُ رُكُوْعَاتٍ

سورت فرقان مکی ہے تے بسم اللہ نال ایندیاں ۷۸ آیتاں تے ۶ رکوع ہن۔

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ۝۱

۱۔ شروع کریندا ں اللہ دے ناں نال جو بن منگے ڈیوݨ والا تے ول ول رحم کرݨ والا ہے۔

تَبٰرَكَ الَّذِيْ نَزَّلَ الْفُرْقَانَ عَلٰى عَبْدِهٖ لِيَكُوْنَ لِلْعٰلَمِيْنَ نَذِيْرًا ۝۲

۲۔ او ذات بابرکت ہِیں اپݨے بندے تیں قرآن نازل کیتے تاں جو او لوکیں کو ہوشیار کرے۔

الَّذِيْ لَهٗ مُلْكُ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ وَلَمْ يَتَّخِذْ وَلَدًا وَّلَمْ يَكُنْ لَّهٗ شَرِيْكٌ فِي الْمُلْكِ وَخَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ فَقَدَّرَهٗ تَقْدِيْرًا ۝۳

۳۔ آسمان تے زمین دی بادشاہت ہوندی ہے اوں پتر کوئی نئیں بݨایا تے نہ ہوندی حکومت وچ کوئی شریک تے اوں ہر شئے کوں پیدا کیتے تے اوندا اندازہ مقرر کیتس۔

وَاتَّخَذُوْا مِنْ دُوْنِهٖۤ اٰلِهَةً لَّا يَخْلُقُوْنَ شَيْـًٔا وَّهُمْ يُخْلَقُوْنَ وَلَا يَمْلِكُوْنَ لِاَنْفُسِهِمْ ضَرًّا وَّلَا نَفْعًا وَّلَا يَمْلِكُوْنَ مَوْتًا وَّلَا حَيٰوةً وَّلَا نُشُوْرًا ۝۴

۴۔ انہیں لوکیں اوندے سوا اینجھے معبود بݨائن جیڑھے کجھ وی پیدا نئیں کر سگدے تے او خود پیدا کیتے گئین تے نہ او اپݨے کیتے نقصان تے نہ نفعے دے مالکن تے نہ موت دے نہ زندگی دے تے نہ ولا اٹھݨ دے مالکن۔

وَقَالَ الَّذِيْنَ كَفَرُوْۤا اِنْ هٰذَاۤ اِلَّاۤ اِفْكُ ِۨافْتَرٰىهُ وَاَعَانَهٗ عَلَيْهِ قَوْمٌ اٰخَرُوْنَ ۚ فَقَدْ جَآءُوْ ظُلْمًا وَّزُوْرًا ۝۵

۵۔ تے کافر آہدن اے تے محض ہک کوڑ جیڑھا اوں بݨا گدے تے ٻی قوم ایندی مدد کریندی ہے اے انہیں وڈا ظلم کیتے تے وڈا کوڑ ماریئے نیں۔

وَقَالُوْۤا اَسَاطِيْرُ الْاَوَّلِيْنَ اكْتَتَبَهَا فَهِيَ تُمْلٰى عَلَيْهِ بُكْرَةً وَّاَصِيْلًا ۝۶

۶۔ تے او آہدن اے تے پہلیاں کہانیاں ہن جیڑھیاں اوں لکھوا گدھین تے رات ڈینہہ اوندے اتے پڑھیاں ویندن

قُلْ اَنْزَلَهُ الَّذِيْ يَعْلَمُ السِّرَّ فِي السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ ؕ اِنَّهٗ كَانَ غَفُوْرًا رَّحِيْمًا ۝۷

۷۔ توں آکھ ایں قرآن کوں اوں ذات لہائے جیڑھا آسمانیں تے زمین دے راز کوں جاݨدے بے شک او بخشݨ والا تے ول ول رحم کرݨ والا ہے۔

وَقَالُوْا مَالِ هٰذَا الرَّسُوْلِ يَاْكُلُ الطَّعَامَ وَيَمْشِيْ فِي الْاَسْوَاقِ ؕ لَوْلَاۤ اُنْزِلَ اِلَيْهِ مَلَكٌ فَيَكُوْنَ مَعَهٗ نَذِيْرًا ۝۸

۸۔ تے انہیں آکھئے ایں رسول کوں کیا تھی گئے اے کھاݨا کھندے تے بازاریں وچ ٹردے ابندے اتے فرشتہ کیوں نئیں لہایا گیا تے جیڑھا ایندے نال تھی کے ڈراوے ہا۔

اَوْ يُلْقٰٓى اِلَيْهِ كَنْزٌ اَوْ تَكُوْنُ لَهٗ جَنَّةٌ يَّاْكُلُ مِنْهَا ۭ وَقَالَ الظّٰلِمُوْنَ اِنْ تَتَّبِعُوْنَ اِلَّا رَجُلًا مَّسْحُوْرًا ⑨

۹۔ یا اوندے اتے خزانہ لہایا ونجے ہا یا ایں کنیں باغ ہُوے ہا جیندے وچوں کھاوے ہا تے ظالمیں آکھئے جو تساں تے ایجھے آدمی دے پچھو ٹردے ہو جینکوں کھوایا ویندے۔

اُنْظُرْ كَيْفَ ضَرَبُوْا لَكَ الْاَمْثَالَ فَضَلُّوْا فَلَا يَسْتَطِيْعُوْنَ سَبِيْلًا ⑩ ع

۱۰۔ توں ڈیکھ تیڈے متعلق کینجھیاں گالہیں کریندن تے او گمراہ تھی گئین تے ہݨ کوئی انہیں کوں راہ نئیں لبھدا۔

تَبٰرَكَ الَّذِيْٓ اِنْ شَاۗءَ جَعَلَ لَكَ خَيْرًا مِّنْ ذٰلِكَ جَنّٰتٍ تَجْرِيْ مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهٰرُ ۙ وَيَجْعَلْ لَّكَ قُصُوْرًا ⑪

۱۱۔ برکت والی ہے او ذات جے او چاہے تے ایں کنیں زیادہ چنگے باغ تیڈے بنا ڈیوے جیندے وچ نہراں وہندیاں ہوون تے تیڈے کیتے وڈیاں ماڑیاں بنا ڈیوے۔

بَلْ كَذَّبُوْا بِالسَّاعَةِ ۣ وَاَعْتَدْنَا لِمَنْ كَذَّبَ بِالسَّاعَةِ سَعِيْرًا ⑫

۱۲۔ اصل او قیامت دا انکار کریندے پین تے اساں قیامت دے منکر کیتے بھڑکݨ والا عذاب تیار کیتا ہوئے

اِذَا رَاَتْهُمْ مِّنْ مَّكَانٍۢ بَعِيْدٍ سَمِعُوْا لَهَا تَغَيُّظًا وَّزَفِيْرًا ⑬

۱۳۔ تے جڈاں او انہیں کوں ڈیکھسی پریں کنیں او اوندی کاوڑ والی تے مصیبت والی آواز سݨسن۔

وَاِذَآ اُلْقُوْا مِنْهَا مَكَانًا ضَيِّقًا مُّقَرَّنِيْنَ دَعَوْا هُنَالِكَ ثُبُوْرًا ⑭

۱۴۔ تے جڈاں انہیں کوں بدھ کے تنگ جاوچ سٹیا ویسی تے او اتھاں موت کوں سڈیسن۔

لَا تَدْعُوا الْيَوْمَ ثُبُوْرًا وَّاحِدًا وَّادْعُوْا ثُبُوْرًا كَثِيْرًا ⑮

۱۵۔ اج تساں ہک موت نہ سڈو بہوں ساریاں موتاں سڈو۔

قُلْ اَذٰلِكَ خَيْرٌ اَمْ جَنَّةُ الْخُلْدِ الَّتِيْ وُعِدَ الْمُتَّقُوْنَ ۭ كَانَتْ لَهُمْ جَزَاۗءً وَّمَصِيْرًا ⑯

۱۶۔ توں آکھ کیا اے چنگا ہے یا ہمیشہ رہݨ والی بہشت جیندا متقیں نال وعدہ کیتا گئے او انہیں دا بدلہ تے ٹکاݨا ہوسی۔

لَهُمْ فِيْهَا مَا يَشَاۗءُوْنَ خٰلِدِيْنَ ۭ كَانَ عَلٰي رَبِّكَ وَعْدًا مَّسْـُٔوْلًا ⑰

۱۷۔ اوندے وچ انہیں کوں جو او چاہسن ملسی تے ہمیشہ رہسن تیڈے رب دا وعدہ ضرور پورا تھیسی۔

وَيَوْمَ يَحْشُرُهُمْ وَمَا يَعْبُدُوْنَ مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ فَيَقُوْلُ ءَاَنْتُمْ اَضْلَلْتُمْ عِبَادِيْ هٰٓؤُلَاۗءِ اَمْ هُمْ ضَلُّوا السَّبِيْلَ ⑱

۱۸۔ تے جڈاں انہیں کوں تے انہیں دے معبودیں کوں جیندی او اللہ دے سوا عبادت کریندے ہن کٹھا کیتا ویسی ول آکھسی کیا تساں میڈے بندیں کوں گمراہ کیتا ہا یا او آپ سدھے راہ کنیں ہٹ گئے ہن۔

قَالُوْا سُبْحٰنَكَ مَا كَانَ يَنْۢبَغِيْ لَنَآ اَنْ نَّتَّخِذَ مِنْ

۱۹۔ او آکھسن توں پاک ہویں ساڈا کوئی حق نہ ہا جو اساں

دُوْنِكَ مِنْ اَوْلِیَآءَ وَلٰكِنْ مَّتَّعْتَهُمْ وَاٰبَآءَهُمْ حَتّٰی نَسُوا الذِّكْرَ ۚ وَكَانُوْا قَوْمًاۢ بُوْرًا ﴿۱۹﴾

تیڈے سوا بے سگتی بناؤں ہا تے تیں انہیں کوں تے انہیں دے پیو ڈاڈیں کوں بہوں فائدہ ڈیتا ہا (امیر بنایا ہا) تے او تیڈی یاد بھل گیئن تے او تباہ تھیوݨ والی قوم تھی گئی ہائی۔

فَقَدْ كَذَّبُوْكُمْ بِمَا تَقُوْلُوْنَ ۙ فَمَا تَسْتَطِیْعُوْنَ صَرْفًا وَّلَا نَصْرًا ۚ وَمَنْ یَّظْلِمْ مِّنْكُمْ نُذِقْهُ عَذَابًا كَبِیْرًا ﴿۲۰﴾

۲۰. جو تساں آہدے ہا دے انہیں اونکوں جھٹلا ڈتے ہݨ تساں نہ عذاب ہٹا سگدے ہو تے نہ مدد دی طاقت رکھیندے ہو تے جیرھا تہاڈے وچوں ظالم اوں کوں اساں وڈا عذاب ڈیسوں۔

وَمَآ اَرْسَلْنَا قَبْلَكَ مِنَ الْمُرْسَلِیْنَ اِلَّآ اِنَّهُمْ لَیَاْكُلُوْنَ الطَّعَامَ وَیَمْشُوْنَ فِی الْاَسْوَاقِ ؕ وَجَعَلْنَا بَعْضَكُمْ لِبَعْضٍ فِتْنَةً ؕ اَتَصْبِرُوْنَ ۚ وَكَانَ رَبُّكَ بَصِیْرًا ﴿۲۱﴾

۲۱. تے تیں کنیں پہلے اساں جتی رسول پٹھین او سارے کھاݨا کھندے ہن تے بازاریں وچ وی ٹردے ہن تے اساں تساں وچوں کجھ کوں کجھ کیتے فتنہ بݨائے سے کیا تساں صبر کریندے ہو تے تہاڈا رب بہوں ڈیکھݨ والا ہے۔

وَقَالَ الَّذِیْنَ لَا یَرْجُوْنَ لِقَآءَنَا لَوْلَآ اُنْزِلَ عَلَیْنَا الْمَلٰٓئِكَةُ اَوْ نَرٰی رَبَّنَا ؕ لَقَدِ اسْتَكْبَرُوْا فِیْٓ اَنْفُسِهِمْ وَعَتَوْ عُتُوًّا كَبِیْرًا ﴿۲۲﴾

۲۲. تے جیرھے لوک ساڈے ملݨ دی امید نئیں رکھیندے انہیں آکھئے ساڈے اتے فرشتے کیوں نئیں لہائے گئے یا اساں اپݨے رب کوں ڈیہدے نسے انہیں اپݨے دلیں وچ اپݨے آپ کوں وڈا سمجھے تے او منہ زوری وچ بہوں اگو ودھ گئین۔

یَوْمَ یَرَوْنَ الْمَلٰٓئِكَةَ لَا بُشْرٰی یَوْمَئِذٍ لِّلْمُجْرِمِیْنَ وَیَقُوْلُوْنَ حِجْرًا مَّحْجُوْرًا ﴿۲۳﴾

۲۳. جیرھے ڈینہہ او فرشتیں کوں ڈیکھسن اوں ڈینہہ مجریں کیتے کوئی چنگی خبر نہ ہوسی تے او آکھسن اساں کنیں پریں رہ ونجو۔

وَقَدِمْنَآ اِلٰی مَا عَمِلُوْا مِنْ عَمَلٍ فَجَعَلْنٰهُ هَبَآءً مَّنْثُوْرًا ﴿۲۴﴾

۲۴. جو انہیں کم کیتے ہوسن انہیں دو توجہ کریسوں تے اونکوں ایویں کر ڈیسوں جیویں ہوا وچ اڈردے ہوئے گھٹے۔

اَصْحٰبُ الْجَنَّةِ یَوْمَئِذٍ خَیْرٌ مُّسْتَقَرًّا وَّاَحْسَنُ مَقِیْلًا ﴿۲۵﴾

۲۵. بہشتی لوک اوں ڈینہہ ٹکاݨے دے لحاظ نال وی چنگے ہوسن تے آرام کیتے بہوں چنگی جہیں وچ ہوسن۔

وَیَوْمَ تَشَقَّقُ السَّمَآءُ بِالْغَمَامِ وَنُزِّلَ الْمَلٰٓئِكَةُ

۲۶. تے جڈاں آسماں پھٹ ویسی تے سر تے جھڑ ہوسی

تَنْزِيلًا ﴿٢٥﴾

تے فرشتے ول ول لہائے ولیسن۔

اَلْمُلْكُ يَوْمَئِذِ ٱلْحَقُّ لِلرَّحْمٰنِ ۚ وَكَانَ يَوْمًا عَلَى ٱلْكٰفِرِينَ عَسِيرًا ﴿٢٦﴾

۲۶۔ اوں ڈینہہ سچی بادشاہی رحمٰن خدا دی ہوسی تے او ڈینہہ کافریں کیتے اوکھا ہوسی۔

وَيَوْمَ يَعَضُّ ٱلظَّالِمُ عَلٰى يَدَيْهِ يَقُولُ يٰلَيْتَنِى ٱتَّخَذْتُ مَعَ ٱلرَّسُولِ سَبِيلًا ﴿٢٧﴾

۲۸۔ تے اوں ڈینہہ ظالم اپنے ہتھیں کوں چک پیسی تے آکھسی ہائے ہائے میں رسول دے نال ٹرپوواں ہا

يٰوَيْلَتٰى لَيْتَنِى لَمْ أَتَّخِذْ فُلَانًا خَلِيلًا ﴿٢٨﴾

۲۹۔ ہائے ہائے میں فلانے آدمی کوں سنگتی نہ بݨاواں ہا

لَقَدْ أَضَلَّنِى عَنِ ٱلذِّكْرِ بَعْدَ إِذْ جَآءَنِى ۗ وَكَانَ ٱلشَّيْطٰنُ لِلْإِنسٰنِ خَذُولًا ﴿٢٩﴾

۳۰۔ اوں میکوں اللہ دی یاد کنیں غافل کر ڈتے اوندے میں کنیں آوݨ دے بعد تے شیطان انسان کوں کلھا چھوڑ ڈیندے۔

وَقَالَ ٱلرَّسُولُ يٰرَبِّ إِنَّ قَوْمِى ٱتَّخَذُوا۟ هٰذَا ٱلْقُرْءَانَ مَهْجُورًا ﴿٣٠﴾

۳۱۔ تے رسول آکھسی اے میڈے رب بے شک میڈی قوم ایں قرآن کوں کنڈ پچھو سٹ گھتے ہِ۔

وَكَذٰلِكَ جَعَلْنَا لِكُلِّ نَبِىٍّ عَدُوًّا مِّنَ ٱلْمُجْرِمِينَ ۗ وَكَفٰى بِرَبِّكَ هَادِيًا وَنَصِيرًا ﴿٣١﴾

۳۲۔ تے ایویں اساں ہر نبی دا مجرمیں وچوں دشمن بݨائے سے تے تیڈا رب ہدایت ڈیوݨ تے مدد کرݨ دے لحاظ نال کافی ہِ۔

وَقَالَ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ لَوْلَا نُزِّلَ عَلَيْهِ ٱلْقُرْءَانُ جُمْلَةً وٰحِدَةً ۚ كَذٰلِكَ ۚ لِنُثَبِّتَ بِهِۦ فُؤَادَكَ ۖ وَرَتَّلْنٰهُ تَرْتِيلًا ﴿٣٢﴾

۳۳۔ تے کافریں آکھسی قرآن ایں نبی تے ہکو دفعہ کیوں نئیں لہایا گیا۔ ایویں ہے تاں جو اساں ایندے نال تیڈے دل کوں مضبوط کروں تے اساں اینکوں بھوں چنگا بݨائے۔

وَلَا يَأْتُونَكَ بِمَثَلٍ إِلَّا جِئْنٰكَ بِٱلْحَقِّ وَأَحْسَنَ تَفْسِيرًا ﴿٣٣﴾

۳۴۔ او تیکوں کوئی وی گال نئیں آہدے تے اساں تیکوں اوندے جواب وچ پکی تے سچی گال ڈیسندے ہیں تے بھوں چنگی تفسیر کر ڈیندے ہیں۔

ٱلَّذِينَ يُحْشَرُونَ عَلٰى وُجُوهِهِمْ إِلٰى جَهَنَّمَ أُو۟لٰٓئِكَ شَرٌّ مَّكَانًا وَأَضَلُّ سَبِيلًا ﴿٣٤﴾

۳۵۔ تے جیڑھے لوک اپنے سرداریں نال جہنم دو کھڑے کیتے ولیسن ایہے لوکن جنہیں دی جا بھوں بری ہِ تے گمراہی آلا راہ۔

وَلَقَدْ ءَاتَيْنَا مُوسَى ٱلْكِتٰبَ وَجَعَلْنَا مَعَهُۥٓ أَخَاهُ هٰرُونَ وَزِيرًا ﴿٣٥﴾

۳۶۔ تے اساں موسیٰ کوں کتاب ڈتی تے اوندے نال اساں اوندے بھرا ہارون کوں امدادی بݨا کے بھیجے۔

فَقُلْنَا ٱذْهَبَآ إِلَى ٱلْقَوْمِ ٱلَّذِينَ كَذَّبُوا۟ بِـَٔايٰتِنَا فَدَمَّرْنٰهُمْ

۳۷۔ تے اساں آکھیا ڈوہیں اوں قوم دو ونجو جنہیں ساڈی

تَدْمِيْرًا ﴿۳۶﴾

آیات کوں جھٹلائے تے اساں انہیں کوں اصلو تباہ کر ڈِتے

وَقَوْمَ نُوْحٍ لَّمَّا كَذَّبُوا الرُّسُلَ اَغْرَقْنٰهُمْ وَجَعَلْنٰهُمْ لِلنَّاسِ اٰيَةً ۭ وَاَعْتَدْنَا لِلظّٰلِمِيْنَ عَذَابًا اَلِيْمًا ﴿۳۷﴾

۳۸۔ تے نوح دی قوم جیڑھے ویلھے انہیں اپݨے رسولیں کوں جھٹلائے اساں اونکوں غرق کر ڈِتے تے لوکیں کیتے نشان بݨا ڈِتے تے ظالمیں واسطے اساں ڈُکھ والا عذاب تیار کیتا ہوئے ۔

وَّعَادًا وَّثَمُوْدَاۡ وَاَصْحٰبَ الرَّسِّ وَقُرُوْنًاۢ بَيْنَ ذٰلِكَ كَثِيْرًا ﴿۳۸﴾

۳۹۔ تے عاد تے ثمود تے کھو آلے تے بی بہوں ساری قومیں کوں جیڑھیاں انہیں دے وِچکار ہن تباہ کر ڈِتے۔

وَكُلًّا ضَرَبْنَا لَهُ الْاَمْثَالَ ۡ وَكُلًّا تَبَّرْنَا تَتْبِيْرًا ﴿۳۹﴾

۴۰۔ تے اساں ہر قوم کیتے سچائی بیان کر ڈِتی ہے (تے جیلھے نہ سمجھے) اساں انہیں کوں تباہ کر ڈِتے ۔

وَلَقَدْ اَتَوْا عَلَى الْقَرْيَةِ الَّتِيْٓ اُمْطِرَتْ مَطَرَ السَّوْءِ ۭ اَفَلَمْ يَكُوْنُوْا يَرَوْنَهَا ۚ بَلْ كَانُوْا لَا يَرْجُوْنَ نُشُوْرًا ﴿۴۰﴾

۴۱۔ تے بے شک اوایں وستی کنیں لنگھین جیندے اُتے ڈُکھ دا مینہ وسایا گیا ہا کیا او ایکوں ڈِیہدے نئیں تے اصل او ولا اٹھݨ دی امید وی نئیں رکھیندے ۔

وَاِذَا رَاَوْكَ اِنْ يَّتَّخِذُوْنَكَ اِلَّا هُزُوًا ۭ اَهٰذَا الَّذِيْ بَعَثَ اللّٰهُ رَسُوْلًا ﴿۴۱﴾

۴۲۔ تے جیلھے او تیکوں ڈِیہدن تے او تیکوں محض کھل تے مذاق دی جا سمجھدن کیا ایہو ہے جیکوں اللہ سئیں رسول بݨا کے بھیجئے ۔

اِنْ كَادَ لَيُضِلُّنَا عَنْ اٰلِهَتِنَا لَوْلَآ اَنْ صَبَرْنَا عَلَيْهَا ۭ وَسَوْفَ يَعْلَمُوْنَ حِيْنَ يَرَوْنَ الْعَذَابَ مَنْ اَضَلُّ سَبِيْلًا ﴿۴۲﴾

۴۳۔ جے ایندے وس وِچ ہُوندے ہا تے ساکوں ساڈے معبودیں کنیں پریں کر ڈِیوے ہا جے اساں انہیں تے پکے نہ ہُووں ہا تے انہیں کوں ضرور پتہ لگ ویسی جڈاں او عذاب کوں ڈِیکھسن جو کون سدھے راہ کنیں پریں تھی گئے ۔

اَرَءَيْتَ مَنِ اتَّخَذَ اِلٰهَهٗ هَوٰىهُ ۭ اَفَاَنْتَ تَكُوْنُ عَلَيْهِ وَكِيْلًا ﴿۴۳﴾

۴۴۔ اے رسول (کیا تیکوں اوں شخص دا پتہ ہے جیں اپݨی خواہشیں کوں معبود بݨا گِدھے کیا توں اوندا وی نگران بݨسیں ۔

اَمْ تَحْسَبُ اَنَّ اَكْثَرَهُمْ يَسْمَعُوْنَ اَوْ يَعْقِلُوْنَ ۭ اِنْ هُمْ اِلَّا كَالْاَنْعَامِ بَلْ هُمْ اَضَلُّ سَبِيْلًا ﴿۴۴﴾ ع

۴۵۔ کیا توں سمجھیندیں جو انہیں وِچوں بہوں سارے سُݨدن یا سمجھیندن او تے محض ڈنگریں آلی کارن تے اصل او انہیں کنیں وی پچھلے پاندن ۔

اَلَمْ تَرَ اِلٰى رَبِّكَ كَيْفَ مَدَّ الظِّلَّ ۚ وَلَوْ شَآءَ لَجَعَلَهٗ سَاكِنًا ۚ ثُمَّ جَعَلْنَا الشَّمْسَ عَلَيْهِ دَلِيْلًا ﴿۴۵﴾

۴۶. کیا تیکوں پتہ نئیں جو تیڈے رب کیویں پچھاویں کوں وڈا کیتے تے جے او چاہسے ہا تے اونکوں کھڑا کر ڈیوسے ہا ول اساں سجھ کوں اوندے اتے گواہ بنائسے۔

ثُمَّ قَبَضْنٰهُ اِلَيْنَا قَبْضًا يَّسِيْرًا ﴿۴۶﴾

۴۷. ول اساں اونکوں آپ دو ہولے ہولے چھکیندے پئے ہیں۔

وَهُوَ الَّذِيْ جَعَلَ لَكُمُ الَّيْلَ لِبَاسًا وَّالنَّوْمَ سُبَاتًا وَّجَعَلَ النَّهَارَ نُشُوْرًا ﴿۴۷﴾

۴۸. تے او ہو ہے جیں تہاڈے کیتے رات کوں لباس تے نندر کوں آرام دا ذریعہ بنائس تے ڈینہہ کوں اٹھن دا ذریعہ بنائس۔

وَهُوَ الَّذِيْٓ اَرْسَلَ الرِّيٰحَ بُشْرًاۢ بَيْنَ يَدَيْ رَحْمَتِهٖ ۚ وَاَنْزَلْنَا مِنَ السَّمَآءِ مَآءً طَهُوْرًا ﴿۴۸﴾

۴۹. تے او ہو ہے جیں اپنی رحمت کنیں پہلے ہوائیں خوشخبری کیتے بھیجین تے اساں جھڑ کنیں پاک پانی لہائسے۔

لِّنُحْیِۦَ بِهٖ بَلْدَةً مَّيْتًا وَّنُسْقِيَهٗ مِمَّا خَلَقْنَآ اَنْعَامًا وَّاَنَاسِيَّ كَثِيْرًا ﴿۴۹﴾

۵۰. تاں جو اساں اوندے نال ہر ملک کوں وسوں کروں تے اوندے نال بہوں سارے ڈنگریں تے انسانیں کوں پانی پلیندے ہیں جیرھے اساں پیدا کیتن۔

وَلَقَدْ صَرَّفْنٰهُ بَيْنَهُمْ لِيَذَّكَّرُوْا ۖ فَاَبٰٓى اَكْثَرُ النَّاسِ اِلَّا كُفُوْرًا ﴿۵۰﴾

۵۱. تے اساں ریانی اکوں انہیں وچ کھنڈا ڈتے تاں جو او نصیحت پکڑن تے بہوں سارے لوک کفر دے سوا ساریں گالیں دا انکار کریندن۔

وَلَوْ شِئْنَا لَبَعَثْنَا فِيْ كُلِّ قَرْيَةٍ نَّذِيْرًا ﴿۵۱﴾

۵۲. جے اساں چاہوں ہا تے اساں ہر وستی وچ ڈراوݨ آلا پٹھوں ہا۔

فَلَا تُطِعِ الْكٰفِرِيْنَ وَجَاهِدْهُمْ بِهٖ جِهَادًا كَبِيْرًا ﴿۵۲﴾

۵۳. توں کافریں دا آکھݨ نہ من تے ایں قرآن نال انہیں دے خلاف وڈا جہاد کر۔

وَهُوَ الَّذِيْ مَرَجَ الْبَحْرَيْنِ هٰذَا عَذْبٌ فُرَاتٌ وَّهٰذَا مِلْحٌ اُجَاجٌ ۚ وَجَعَلَ بَيْنَهُمَا بَرْزَخًا وَّحِجْرًا مَّحْجُوْرًا ﴿۵۳﴾

۵۴. تے او ہو ہے جیں ڈو سمندر چلائن ہک بہوں مٹھا ہے تے ڈوجھا بہوں کوڑا ہے تے لوݨا ہے تے انہیں ڈوناہیں دے ادھ وچ اوں ہک روک بݨا ڈتی ہے تے او ہک ڈوجھے نال رلدے نئیں۔

وَهُوَ الَّذِيْ خَلَقَ مِنَ الْمَآءِ بَشَرًا فَجَعَلَهٗ نَسَبًا

۵۵. تے او ہو ہے جیں پانی کنیں انسان بݨائے تے اونکوں

وَّ صِهْرًا ۭ وَكَانَ رَبُّكَ قَدِيْرًا ﴿۵۴﴾

کڈاہیں پیو ڈاڈا تے کڈاہیں سوہرا بنٹا ڈتُس تے تیڈا رب ہر شئے تے قادر ہے

وَيَعْبُدُوْنَ مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ مَا لَا يَنْفَعُهُمْ وَلَا يَضُرُّهُمْ ۭ وَكَانَ الْكَافِرُ عَلٰي رَبِّهٖ ظَهِيْرًا ﴿۵۵﴾

۵۶. تے او اللہ دے سوا اوندی عبادت کریندن جیرھا نہ انہیں کوں فائدہ پچیندے تے نہ انہیں کوں ڈکھ پچا سگدے تے کافر لیکا اپنڑے رب دے خلاف رہندے۔

وَمَآ اَرْسَلْنٰكَ اِلَّا مُبَشِّرًا وَّنَذِيْرًا ﴿۵۶﴾

۵۷. تے اساں تیکوں محض خوشخبری ڈیونڑ والا تے ڈراونڑ والا بنٹا کے پٹھئے۔

قُلْ مَآ اَسْـَٔــلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ اَجْرٍ اِلَّا مَنْ شَاۗءَ اَنْ يَّتَّخِذَ اِلٰى رَبِّهٖ سَبِيْلًا ﴿۵۷﴾

۵۸. توں آکھ میں تساں کنیں کوئی بدلہ نئیں منگدا سوائے اوں بندے دے جیرھا اپنڑی مرضی نال اپنڑے رب دی راہ دو ٹر پوے۔

وَتَوَكَّلْ عَلَي الْـحَيِّ الَّذِيْ لَا يَمُوْتُ وَسَبِّحْ بِحَمْدِهٖ ۭ وَكَفٰى بِهٖ بِذُنُوْبِ عِبَادِهٖ خَبِيْرًا ﴿۵۸﴾

۵۹. تے توں اوں ذات تے بھروسہ کر جیرھی زندہ ہے تے کڈاہیں نئیں مردا تے اوندی تعریف نال اوندی پاکیزگی بیان کر تے او اپنڑے بندیں دے گناہیں توں ڈاڈھا واقف۔

الَّذِيْ خَلَقَ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا فِيْ سِتَّةِ اَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوٰى عَلَي الْعَرْشِ ۚ اَلرَّحْمٰنُ فَسْـَٔــلْ بِهٖ خَبِيْرًا ﴿۵۹﴾

۶۰. او خدا جئیں آسمانیں تے زمین تے جو اینڈے وچکار ہن چھی وقتیں وچ پیدا کیتس تے ول او عرش تے جم گئے بن منگئے ڈیونڑ والا ہے توں او کنیں پچھ جیرھا بہوں جانڑدے۔

وَاِذَا قِيْلَ لَهُمُ اسْجُدُوْا لِلرَّحْمٰنِ قَالُوْا وَمَا الرَّحْمٰنُ ۤ اَنَسْجُدُ لِمَا تَاْمُرُنَا وَزَادَهُمْ نُفُوْرًا ﴿۶۰﴾

۶۱. تے جیلھے انہیں کوں اکھیندے جو رحمٰن کوں سجدہ کرو او آہدن رحمٰن کیا شئے ہے کیا اساں اونکوں سجدہ کروں جیندا توں ساکوں حکم ڈیندیں تے ایہ گال انہیں کوں نفرت وچ ودھا ڈیندی ہے۔

تَبٰرَكَ الَّذِيْ جَعَلَ فِي السَّمَاۗءِ بُرُوْجًا وَّجَعَلَ فِيْهَا سِرٰجًا وَّقَمَرًا مُّنِيْرًا ﴿۶۱﴾

۶۲. برکت والی ہے او ذات جئیں آسمان وچ برج بنٹائن تے انہیں وچ سجھ تے روشن ڈیونڑ والا چندر بنٹائس۔

وَهُوَ الَّذِيْ جَعَلَ الَّيْلَ وَالنَّهَارَ خِلْفَةً لِّمَنْ اَرَادَ اَنْ يَّذَّكَّرَ اَوْ اَرَادَ شُكُوْرًا ﴿۶۲﴾

۶۳. تے اوہا ذات جئیں رات تے ڈینہہ کوں ہک ٻے دے پچھوں آونڑ والا بنٹائس اے اوندے واسطے ہے جیرھا

نصیحت حاصل کرنا چاہے یا شکر کرݨا چاہے۔

وَعِبَادُ الرَّحْمٰنِ الَّذِیْنَ یَمْشُوْنَ عَلَی الْاَرْضِ هَوْنًا وَّاِذَا خَاطَبَهُمُ الْجٰهِلُوْنَ قَالُوْا سَلٰمًا ﴿۶۳﴾

۶۴۔ تے رحمٰن دے بندے او ہن جیڑھے زمین تے آرام نال ٹُردن تے جیلھے انہیں نال جاہل الویندن تے او انہیں کوں آہدن خیر ہُووی۔

وَالَّذِیْنَ یَبِیْتُوْنَ لِرَبِّهِمْ سُجَّدًا وَّقِیَامًا ﴿۶۴﴾

۶۵۔ تے جیڑھے اپݨیاں راتاں اپݨے رب کوں سجدے کریندے ہوئیں تے کھڑکے گذریندن۔

وَالَّذِیْنَ یَقُوْلُوْنَ رَبَّنَا اصْرِفْ عَنَّا عَذَابَ جَهَنَّمَ ۖ اِنَّ عَذَابَهَا كَانَ غَرَامًا ﴿۶۵﴾

۶۶۔ تے جیڑھے آہدن اے ساڈے رب اساں کنیں دوزخ دا عذاب پریں ہٹا بے شک اوندا عذاب چٹی ہے تے تباہی ہے۔

اِنَّهَا سَآءَتْ مُسْتَقَرًّا وَّمُقَامًا ﴿۶۶﴾

۶۷۔ بے شک او بہوں بُری ہے بھانویں عارضی رہݨ دی جا ہُووے یا مستقل۔

وَالَّذِیْنَ اِذَآ اَنْفَقُوْا لَمْ یُسْرِفُوْا وَلَمْ یَقْتُرُوْا وَكَانَ بَیْنَ ذٰلِكَ قَوَامًا ﴿۶۷﴾

۶۸۔ تے جیڑھے جیلھے خرچ کریندن نہ او فضول خرچی کریندن تے نہ شومائی کریندن تے او ڈوناہیں گالہیں دے وچ وچ ٹُردن۔

وَالَّذِیْنَ لَا یَدْعُوْنَ مَعَ اللّٰهِ اِلٰهًا اٰخَرَ وَلَا یَقْتُلُوْنَ النَّفْسَ الَّتِیْ حَرَّمَ اللّٰهُ اِلَّا بِالْحَقِّ وَلَا یَزْنُوْنَ ۚ وَمَنْ یَّفْعَلْ ذٰلِكَ یَلْقَ اَثَامًا ﴿۶۸﴾

۶۹۔ تے جیڑھے اللہ دے نال بیا کوئی معبود نئیں سݙیندے تے او کہیں اینجھے بندے کوں قتل نئیں کریندے جیندا قتل اللہ حرام کیتا ہُووے سوائے حق دے تے نہ او زنا کریندن تے جیڑھا اینجھا کم کریسی او گناہ دا بدلہ پیسی۔

یُّضٰعَفْ لَهُ الْعَذَابُ یَوْمَ الْقِیٰمَةِ وَیَخْلُدْ فِیْهٖ مُهَانًا ﴿۶۹﴾

۷۰۔ تے قیامت دے ݙینہہ اوندے کیتے عذاب ݙوڑا کیتا ویسی تے اوندے وچ بے عزت تھی کے رہسی۔

اِلَّا مَنْ تَابَ وَاٰمَنَ وَعَمِلَ عَمَلًا صَالِحًا فَاُولٰٓئِكَ یُبَدِّلُ اللّٰهُ سَیِّاٰتِهِمْ حَسَنٰتٍ ۗ وَكَانَ اللّٰهُ غَفُوْرًا رَّحِیْمًا ﴿۷۰﴾

۷۱۔ سوائے اوندے جیڑھا توبہ کرے تے جیڑھا ایمان آنے تے چنگے کم کرے ایجھے ہن جو اللہ سئیں انہیں دی برائیں کوں نیکی وچ بدل ݙیسی تے اللہ سئیں بہوں بخشݨ والا تے بہوں رحم کرݨ والا ہے۔

وَمَنْ تَابَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَاِنَّهٗ یَتُوْبُ اِلَی اللّٰهِ

۷۲۔ تے جیڑھا توبہ کرے تے چنگے کم کرے تے بے شک

مَتَابًا ۝۷۱

او اللہ سئیں دو بہوں جھکݨ والا ہے۔

وَالَّذِيْنَ لَا يَشْهَدُوْنَ الزُّوْرَ ۙ وَاِذَا مَرُّوْا بِاللَّغْوِ مَرُّوْا كِرَامًا ۝۷۲

۷۳۔ تے جیڑھے کوڑی گواہی نئیں ݙیندے تے جیلھے او بے فائدہ گالہیں کنیں لنگھدن تے شرافت نال لنگھ ویندن (انہیں وچ رلدے نئیں)۔

وَالَّذِيْنَ اِذَا ذُكِّرُوْا بِاٰيٰتِ رَبِّهِمْ لَمْ يَخِرُّوْا عَلَيْهَا صُمًّا وَّعُمْيَانًا ۝۷۳

۷۴۔ تے جڈاں انہیں دے رب دی آیات انہیں کوں یاد ݙیوایاں ویجن تے او اوندے اتے ٻوڑے تے انڈھے آلی کار نئیں ڈھہندے۔

وَالَّذِيْنَ يَقُوْلُوْنَ رَبَّنَا هَبْ لَنَا مِنْ اَزْوَاجِنَا وَذُرِّيّٰتِنَا قُرَّةَ اَعْيُنٍ وَّاجْعَلْنَا لِلْمُتَّقِيْنَ اِمَامًا ۝۷۴

۷۵۔ تے جیڑھے آہدن جو اے ساݙے رب ساکوں ساݙیں زالیں تے ساݙی اولاد کنیں اکھیں دی ٹھاڈل پچا تے ساکوں متقیں دا امام بݨا۔

اُولٰٓئِكَ يُجْزَوْنَ الْغُرْفَةَ بِمَا صَبَرُوْا وَيُلَقَّوْنَ فِيْهَا تَحِيَّةً وَّسَلٰمًا ۝۷۵

۷۶۔ ایجھے لوکن جنہیں کوں بدلے وچ ماڑیاں ݙتیاں ولسن کیوں جو انہیں صبر کیتے تے انہیں کوں بہشت وچ تحفے تے سلامتی دے سینہے ملسن۔

خٰلِدِيْنَ فِيْهَا ۭ حَسُنَتْ مُسْتَقَرًّا وَّمُقَامًا ۝۷۶

۷۷۔ اوندے وچ ہمیشہ رہسن اے ݙاڈھی چنگی جاہ ہے بھانویں عارضی ہووے تے بھانویں مستقل۔

قُلْ مَا يَعْبَؤُا بِكُمْ رَبِّيْ لَوْلَا دُعَاۗؤُكُمْ ۚ فَقَدْ كَذَّبْتُمْ فَسَوْفَ يَكُوْنُ لِزَامًا ۝۷۷ ع

۷۸۔ توں آکھ جو میݙے رب کوں تہاݙی کوئی پرواہ نئیں جے تساں منگو نہ تے تساں جھٹلائے ہݨ اوندا عذاب تہاکوں ضرور چمبڑیا رہسی۔

سُوْرَةُ الشُّعَرَآءِ مَكِّيَّةٌ وَّهِيَ مَعَ الْبَسْمَلَةِ مِائَتَانِ وَثَمَانٍ وَّعِشْرُوْنَ اٰيَةً وَّاَحَدَعَشَرَ رُكُوْعًا
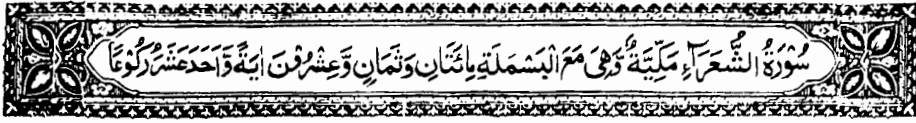
سورۃ شعراء مکی ہے تے بسم اللہ نال اینداں ۲۲۸ آیتاں تے ۱۱ رکوعن ۔

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ①	۱. شروع کریندا ں اللہ دے ناں نال جیرھا بن منگئے ڈیوݨ والا تے ول ول رحم کرݨ والا ہے ۔
طٰسٓمّٓ ②	۲. پاک سُݨݨ والا تے بزرگ۔ (المنزل۵)
تِلْكَ اٰيٰتُ الْكِتٰبِ الْمُبِيْنِ ③	۳. اے آیتاں کھول کھول کے بیان کرݨ والی کتاب دیاں ہن۔
لَعَلَّكَ بَاخِعٌ نَّفْسَكَ اَلَّا يَكُوْنُوْا مُؤْمِنِيْنَ ④	۴. اے تھی سگدے جو توں اپݨے آپ کوں ہلاک کر ڈیویں ات گالھوں جو اے مینندے نئیں ۔
اِنْ نَّشَاْ نُنَزِّلْ عَلَيْهِمْ مِّنَ السَّمَآءِ اٰيَةً فَظَلَّتْ اَعْنَاقُهُمْ لَهَا خٰضِعِيْنَ ⑤	۵۔ جے اساں چاہوں تے انہیں تے آسمان کنیں ہک ایجھا نشان لہاؤں جو انہیں دیاں گچیاں اوندے اگو نوا ونجن۔
وَمَا يَاْتِيْهِمْ مِّنْ ذِكْرٍ مِّنَ الرَّحْمٰنِ مُحْدَثٍ اِلَّا كَانُوْا عَنْهُ مُعْرِضِيْنَ ⑥	۶۔ تے جڈاں وی انہیں کنیں رحمٰن ولو نواں ذکر اندے او اوں کنیں اسلومنہ پھیر گھندن ۔
فَقَدْ كَذَّبُوْا فَسَيَاْتِيْهِمْ اَنْۢبٰٓؤُا مَا كَانُوْا بِهٖ يَسْتَهْزِءُوْنَ ⑦	۷۔ انہیں جھٹلائے تے انہیں دے اگو انہیں دے مذاق دی حقیقت ضرور کھل ویسی ۔
اَوَلَمْ يَرَوْا اِلَى الْاَرْضِ كَمْ اَنْۢبَتْنَا فِيْهَا مِنْ كُلِّ زَوْجٍ كَرِيْمٍ ⑧	۸۔ کیا انہیں زمین کوں نئیں ڈٹھا جو اساں اوندے وچ کے تلا چنگے چنگے جوڑے پیدا کیتن۔
اِنَّ فِيْ ذٰلِكَ لَاٰيَةً ۭ وَمَا كَانَ اَكْثَرُهُمْ مُّؤْمِنِيْنَ ⑨	۹۔ بے شک ایندے وچ وی نشان تے انہیں وچو بہوں سارے مینندے نئیں ۔
وَاِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيْزُ الرَّحِيْمُ ⑩	۱۰۔ تے بے شک تیڈا رب غالب تے ول ول رحم کرݨ والا ہے۔ (ع۵)
وَاِذْ نَادٰى رَبُّكَ مُوْسٰٓى اَنِ ائْتِ الْقَوْمَ الظّٰلِمِيْنَ ⑪	۱۱۔ تے جڈاں تیڈے رب موسیٰؑ کوں سڈ ماریئے جو توں ظالم قوم دو ونج ۔
قَوْمَ فِرْعَوْنَ ۭ اَلَا يَتَّقُوْنَ ⑫	۱۲۔ فرعون دی قوم کیا او ڈر دے نئیں ۔

قَالَ رَبِّ اِنِّیْٓ اَخَافُ اَنْ یُّکَذِّبُوْنِ ﴿۱۲﴾	۱۲۔ اوں آکھئے میکوں ڈر اے میڈے رب جو میکوں او جھٹلا ڈیسن۔
وَ یَضِیْقُ صَدْرِیْ وَ لَا یَنْطَلِقُ لِسَانِیْ فَاَرْسِلْ اِلٰی هٰرُوْنَ ﴿۱۳﴾	۱۳۔ تے میڈا سینہ تنگ تھیندے تے میڈی زبان چنگی نئیں چلدی تے توں میڈے نال ہارون کوں بھیج۔
وَ لَهُمْ عَلَیَّ ذَنْۢبٌ فَاَخَافُ اَنْ یَّقْتُلُوْنِ ﴿۱۴﴾	۱۵۔ تے انہیں دا میڈے اتے ہک الزام وی ہے تے میں ڈرداں جو او میکوں قتل کر ڈیسن۔
قَالَ كَلَّا ۚ فَاذْهَبَا بِاٰیٰتِنَآ اِنَّا مَعَكُمْ مُّسْتَمِعُوْنَ ﴿۱۵﴾	۱۶۔ اللہ آکھئے اصلوں نہ تساں ڈوہیں میڈے نشان گھن کے ونجو بے شک اساں تہاڈے نال تہاڈی دعائیں کوں سنڈے رہسوں۔
فَاْتِیَا فِرْعَوْنَ فَقُوْلَآ اِنَّا رَسُوْلُ رَبِّ الْعٰلَمِیْنَ ﴿۱۶﴾	۱۷۔ تساں ڈوہیں فرعون کنیں ونجو تے آکھو جو اساں رب العالمین ولوں رسول ہیں۔
اَنْ اَرْسِلْ مَعَنَا بَنِیْٓ اِسْرَآءِیْلَ ﴿۱۷﴾	۱۸۔ تے توں ساڈے نال بنی اسرائیل بھیج ڈیوے۔
قَالَ اَلَمْ نُرَبِّكَ فِیْنَا وَلِیْدًا وَّ لَبِثْتَ فِیْنَا مِنْ عُمُرِكَ سِنِیْنَ ﴿۱۸﴾	۱۹۔ فرعون آکھئے کیا اساں تیکوں پالیا نئیں تے توں بال ہانویں تے توں ساڈے وچ اپنی عمر دے بھوں سارے سال رہ گئیں۔
وَ فَعَلْتَ فَعْلَتَكَ الَّتِیْ فَعَلْتَ وَ اَنْتَ مِنَ الْكٰفِرِیْنَ ﴿۱۹﴾	۲۰۔ تے تیں جیڑھے کم کیتن کیتن تے توں ناشکری کریندیں۔
قَالَ فَعَلْتُهَآ اِذًا وَّ اَنَا مِنَ الضَّآلِّیْنَ ﴿۲۰﴾	۲۱۔ حضرت موسیٰ آکھئے میں کیتن اوں ویلھے جیلھے میکوں پتہ نہ ہا۔
فَفَرَرْتُ مِنْكُمْ لَمَّا خِفْتُكُمْ فَوَهَبَ لِیْ رَبِّیْ حُكْمًا وَّ جَعَلَنِیْ مِنَ الْمُرْسَلِیْنَ ﴿۲۱﴾	۲۲۔ جیلھے میں تساں کنیں ڈریاں تساں کنیں بھج گیاں تے میڈے رب میکوں نبوت ڈتی ءِ تے میکوں رسولیں وچوں بنائسی۔
وَ تِلْكَ نِعْمَةٌ تَمُنُّهَا عَلَیَّ اَنْ عَبَّدْتَّ بَنِیْٓ اِسْرَآءِیْلَ ﴿۲۲﴾	۲۳۔ تے جیڑھا احسان توں میکوں جتلویندا پئیں اکیا تھی پیا) (ات گالھوں) ساری قوم بنی اسرائیل کوں غلام بنائی پئیں؟
قَالَ فِرْعَوْنُ وَ مَا رَبُّ الْعٰلَمِیْنَ ﴿۲۳﴾	۲۴۔ تے فرعون آکھئے رب العالمین کون۔
قَالَ رَبُّ السَّمٰوٰتِ وَ الْاَرْضِ وَ مَا بَیْنَهُمَا ؕ اِنْ كُنْتُمْ	۲۵۔ اوں آکھئے او آسمانیں تے زمین تے جو انہیں دے وچ

مُوْقِنِیْنَ ﴿۲۴﴾ اوندارب جے تساں یقین کروں تاں ۔

قَالَ لِمَنْ حَوْلَهٗٓ اَلَا تَسْتَمِعُوْنَ ﴿۲۵﴾ ۲۶۔ اوں آکھئے اپنے آسو پاسوالیں کوں کیا تساں سُندے نِتے پئے ۔

قَالَ رَبُّكُمْ وَ رَبُّ اٰبَآىِٕكُمُ الْاَوَّلِیْنَ ﴿۲۶﴾ ۲۷۔ موسیٰ آکھئے جو او تہاڈا تے تہاڈے پہلے پیو ڈاڈیں دا دی رب ۔

قَالَ اِنَّ رَسُوْلَكُمُ الَّذِیْٓ اُرْسِلَ اِلَیْكُمْ لَمَجْنُوْنٌ ﴿۲۷﴾ ۲۸۔ فرعون آکھئے جو بے شک جیرھا رسول تہاڈو بھیجا گئے او پاگل ۔

قَالَ رَبُّ الْمَشْرِقِ وَ الْمَغْرِبِ وَ مَا بَیْنَهُمَا ؕ اِنْ كُنْتُمْ تَعْقِلُوْنَ ﴿۲۸﴾ ۲۹۔ موسیٰ آکھئے جو او پچادھ تے پوادھ تے جو انہیں دے درمیان اوندا رب جے تساں عقل کرو ۔

قَالَ لَىِٕنِ اتَّخَذْتَ اِلٰهًا غَیْرِیْ لَاَجْعَلَنَّكَ مِنَ الْمَسْجُوْنِیْنَ ﴿۲۹﴾ ۳۰۔ فرعون آکھئے جے تیں میڈے سوا بیا کوئی معبود بنایا تے میں تیکوں ضرور ڈھک ڈیساں ۔

قَالَ اَوَ لَوْ جِئْتُكَ بِشَیْءٍ مُّبِیْنٍ ﴿۳۰﴾ ۳۱۔ موسے آکھئے بھانویں میں تیڈو کوئی کھلا کھلا معجزہ دی گھن آواں ۔

قَالَ فَاْتِ بِهٖٓ اِنْ كُنْتَ مِنَ الصّٰدِقِیْنَ ﴿۳۱﴾ ۳۲۔ اوں آکھئے گھن آ جے توں سچا ہویں ۔

فَاَلْقٰى عَصَاهُ فَاِذَا هِیَ ثُعْبَانٌ مُّبِیْنٌ ﴿۳۲﴾ ۳۳۔ اپنا سوٹا سٹیس تے او ہوں ویلھے ظاہر ظہور نانگ بݨ گئے ۔

وَّ نَزَعَ یَدَهٗ فَاِذَا هِیَ بَیْضَآءُ لِلنّٰظِرِیْنَ ﴿۳۳﴾ ۳۴۔ تے اپنا ہتھ چھکیس تے او ہوں ویلھے انہیں ڈیکھݨ والیں کوں چٹا کھیر نظر آئے ۔

قَالَ لِلْمَلَاِ حَوْلَهٗٓ اِنَّ هٰذَا لَسٰحِرٌ عَلِیْمٌ ﴿۳۴﴾ ۳۵۔ اوں اپنے چودھار وڈیریں کوں آکھئے بے شک اے تکڑا جادوگر ۔

یُّرِیْدُ اَنْ یُّخْرِجَكُمْ مِّنْ اَرْضِكُمْ بِسِحْرِهٖ ۖ فَمَا ذَا تَاْمُرُوْنَ ﴿۳۵﴾ ۳۶۔ اے چاہندے جو تہاکوں اپنے جادو دے زور نال تہاڈے ملک کنیں کڈھ ڈیوے تے تساں کیا صلاح ڈیندے وے ۔

قَالُوْٓا اَرْجِهْ وَ اَخَاهُ وَ ابْعَثْ فِی الْمَدَآىِٕنِ حٰشِرِیْنَ ﴿۳۶﴾ ۳۷۔ انہیں آکھئے ایکوں تے ایندے بھراکوں وقتی ڈھے تے شہریں وچ کٹھے کرݨ والے بھیج ۔

یَاْتُوْكَ بِكُلِّ سَحَّارٍ عَلِیْمٍ ﴿۳۷﴾ ۳۸۔ او تیڈو ماہر جادوگر گھن آون ۔

فَجُمِعَ السَّحَرَةُ لِمِیْقَاتِ یَوْمٍ مَّعْلُوْمٍ ﴿۳۸﴾ ۳۹۔ ہک مقررہ ڈینہہ سارے جادوگر کٹھے کیتے گئین ۔

وَّقِيْلَ لِلنَّاسِ هَلْ اَنْتُمْ مُّجْتَمِعُوْنَ ﴿٤٠﴾

۴۰۔ تے لوکیں کوں آکھیا گیا جو تساں وی سارے کٹھے تھواہے۔

لَعَلَّنَا نَتَّبِعُ السَّحَرَةَ اِنْ كَانُوْا هُمُ الْغٰلِبِيْنَ ﴿٤١﴾

۴۱۔ تاں جو اساں جادوگریں دے پچھو ٹروں جے او ڈاڈھے تھی گئے تے

فَلَمَّا جَآءَ السَّحَرَةُ قَالُوْا لِفِرْعَوْنَ اَئِنَّ لَنَا لَاَجْرًا اِنْ كُنَّا نَحْنُ الْغٰلِبِيْنَ ﴿٤٢﴾

۴۲۔ جیلھے جادوگر آئے انہیں فرعون کوں آکھئے جے اساں ڈاڈھے تھی ونجوں تے ساکوں کیا انعام ملسی۔

قَالَ نَعَمْ وَاِنَّكُمْ اِذًا لَّمِنَ الْمُقَرَّبِيْنَ ﴿٤٣﴾

۴۳۔ اوں آکھئے ہا تے تساں میڈے خاص پیارے لوکیں وچو بݨ ویسو۔

قَالَ لَهُمْ مُّوْسٰى اَلْقُوْا مَآ اَنْتُمْ مُّلْقُوْنَ ﴿٤٤﴾

۴۴۔ موسیٰ انہیں کوں آکھئے جو تساں سٹݨے ڈیسو۔

فَاَلْقَوْا حِبَالَهُمْ وَعِصِيَّهُمْ وَقَالُوْا بِعِزَّةِ فِرْعَوْنَ اِنَّا لَنَحْنُ الْغٰلِبُوْنَ ﴿٤٥﴾

۴۵۔ انہیں اپݨے رسے تے سوٹے سٹ ڈتے تے انہیں آکھئے جو فرعون دی عزت دی قسم اساں ڈاڈھے ہیں۔

فَاَلْقٰى مُوْسٰى عَصَاهُ فَاِذَا هِيَ تَلْقَفُ مَا يَاْفِكُوْنَ ﴿٤٦﴾

۴۶۔ ول موسیٰ اپݨا سوٹا سٹیے تے او ہرل دیلھے انہیں دے کوڑ کوں نگلݨ پئے گئے۔

فَاُلْقِيَ السَّحَرَةُ سٰجِدِيْنَ ﴿٤٧﴾

۴۷۔ تے جادوگر سجدے وچ ڈھ پئے۔

قَالُوْٓا اٰمَنَّا بِرَبِّ الْعٰلَمِيْنَ ﴿٤٨﴾

۴۸۔ انہیں آکھئے اساں ایمان انیندے ہیں اوندے تے جیرھا سارے جہانیں دا رب۔

رَبِّ مُوْسٰى وَهٰرُوْنَ ﴿٤٩﴾

۴۹۔ جیرھا موسیٰ تے ہارون دا رب۔

قَالَ اٰمَنْتُمْ لَهٗ قَبْلَ اَنْ اٰذَنَ لَكُمْ ۚ اِنَّهٗ لَكَبِيْرُكُمُ الَّذِيْ عَلَّمَكُمُ السِّحْرَ ۚ فَلَسَوْفَ تَعْلَمُوْنَ ۬ؕ لَاُقَطِّعَنَّ اَيْدِيَكُمْ وَاَرْجُلَكُمْ مِّنْ خِلَافٍ وَّلَاُوصَلِّبَنَّكُمْ اَجْمَعِيْنَ ﴿٥٠﴾

۵۰۔ اوں (فرعون) آکھئے جو تساں میڈی اجازت کنیں پہلے اونکوں من گدھے بے شک اے تہاڈا وڈا ہے جیں تہاکوں جادو سکھالئے تہاکوں ضرور پتہ لگ ویسی میں ضرور تہاڈے ہتھ تے پیر خلاف ورزی دی وجہ نال کپیساں تے تساں ساریں کوں ضرور پھاسی ڈیساں۔

قَالُوْا لَا ضَيْرَ ؗ اِنَّآ اِلٰى رَبِّنَا مُنْقَلِبُوْنَ ﴿٥١﴾

۵۱۔ انہیں آکھئے او جݨ بے شک اساں اپݨے رب دو ونجݨے

اِنَّا نَطْمَعُ اَنْ يَّغْفِرَ لَنَا رَبُّنَا خَطٰيٰنَآ اَنْ كُنَّآ اَوَّلَ الْمُؤْمِنِيْنَ ﴿٥٢﴾

۵۲۔ بے شک اساں امید کریندے ہیں جو ساڈا رب ساڈے گناہ بخش ڈیسی کیوں جو اساں پہلے منݨ والے ہیں۔ ع

وَاَوْحَيْنَآ اِلٰى مُوْسٰٓى اَنْ اَسْرِ بِعِبَادِيْٓ اِنَّكُمْ مُّتَّبَعُوْنَ ﴿٥٣﴾

۵۳۔ تے اساں موسیٰ کوں وحی کیتی جو توں میڈے بندیں کوں راتوں رات گھن ونج بے شک تہاڈا پیچھا کیتا ویسی۔

فَاَرْسَلَ فِرْعَوْنُ فِی الْمَدَآئِنِ حٰشِرِیْنَ ﴿۵۳﴾

۵۳۔ فرعون شہریں وچ کٹھے کرݨ والے پٹھین۔

اِنَّ هٰٓؤُلَآءِ لَشِرْذِمَةٌ قَلِیْلُوْنَ ﴿۵۴﴾

۵۴۔ بے شک اے تھوڑی جہیں جماعت۔

وَاِنَّهُمْ لَنَا لَغَآئِظُوْنَ ﴿۵۵﴾

۵۵۔ تے او ساکوں کاوڑ لویندے پئن۔

وَاِنَّا لَجَمِیْعٌ حٰذِرُوْنَ ﴿۵۶﴾

۵۶۔ تے اساں سارے احتیاط کریندے ہیں۔

فَاَخْرَجْنٰهُمْ مِّنْ جَنّٰتٍ وَّعُیُوْنٍ ﴿۵۷﴾

۵۷۔ تے اساں انہیں کوں باغیں تے چشمیں کنوں کڈھ چھوڑیئے۔

وَّكُنُوْزٍ وَّمَقَامٍ كَرِیْمٍ ﴿۵۸﴾

۵۸۔ تے خزانیں تے عزت آلی جہیں کنیں وی۔

كَذٰلِكَ ؕ وَاَوْرَثْنٰهَا بَنِیْٓ اِسْرَآءِیْلَ ﴿۵۹﴾

۵۹۔ تے اساں ایویں بنی اسرائیل کوں انہیں دا وارث کر ڈِتے۔

فَاَتْبَعُوْهُمْ مُّشْرِقِیْنَ ﴿۶۰﴾

۶۰۔ تے فجر دے ویلھے انہیں دا انہیں پیچھا کیتا۔

فَلَمَّا تَرَآءَ الْجَمْعٰنِ قَالَ اَصْحٰبُ مُوْسٰۤى اِنَّا لَمُدْرَكُوْنَ ﴿۶۱﴾

۶۱۔ تے جیلھے ڈوہیں ٹولے ہک ڈوجھے دے سامݨے تھین تے موسیٰ دے ساتھیں آکھئے اساں پکڑیندے ہیں۔

قَالَ كَلَّا ۚ اِنَّ مَعِیَ رَبِّیْ سَیَهْدِیْنِ ﴿۶۲﴾

۶۲۔ اوں آکھئے اصلوناں میڈا رب میڈے نال تے میکوں راہ ڈکھیسی۔

فَاَوْحَیْنَآ اِلٰى مُوْسٰۤى اَنِ اضْرِبْ بِّعَصَاكَ الْبَحْرَ ؕ فَانْفَلَقَ فَكَانَ كُلُّ فِرْقٍ كَالطَّوْدِ الْعَظِیْمِ ﴿۶۳﴾

۶۳۔ اساں موسیٰ کوں وحی کیتی جو توں اپݨا سوٹا سمندر تے مار تے سمندر ٹوٹے ٹوٹے تھی گیا تے ہر ٹوٹا ہک وڈے ٹبے آلی کار نظرݨ لگ پیا۔

وَاَزْلَفْنَا ثَمَّ الْاٰخَرِیْنَ ﴿۶۴﴾

۶۴۔ تے پچھلیں کوں (فرعون دا لشکر) وی اساں انہیں دے کولہو کر ڈِتا۔

وَاَنْجَیْنَا مُوْسٰى وَمَنْ مَّعَهٗۤ اَجْمَعِیْنَ ﴿۶۵﴾

۶۵۔ تے موسیٰ تے اوندے نال آلیں ساریں کوں اساں بچا گِدھا۔

ثُمَّ اَغْرَقْنَا الْاٰخَرِیْنَ ﴿۶۶﴾

۶۶۔ تے ڈوجھیں کوں اساں غرق کر ڈِتا۔

اِنَّ فِیْ ذٰلِكَ لَاٰیَةً ؕ وَمَا كَانَ اَكْثَرُهُمْ مُّؤْمِنِیْنَ ﴿۶۷﴾

۶۷۔ بے شک ایندے وچ نشانی تے انہیں وچوں بہوں سارے نئیں منیندے۔

وَاِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِیْزُ الرَّحِیْمُ ﴿۶۸﴾ ع

۶۸۔ تے بے شک تیڈا رب غالب تے ول ول رحم کرݨ

والا ہے۔

وَاتْلُ عَلَيْهِمْ نَبَاَ اِبْرٰهِيْمَ ۝٦٩

٧٠۔ تے توں انہیں تے ابراہیم دی خبر پڑھ۔

اِذْ قَالَ لِاَبِيْهِ وَقَوْمِهٖ مَا تَعْبُدُوْنَ ۝٧٠

٧١۔ جیلھے اوں اپنی قوم تے پیو کوں آکھئے تساں کیندی عبادت کریندے ہو۔

قَالُوْا نَعْبُدُ اَصْنَامًا فَنَظَلُّ لَهَا عٰكِفِيْنَ ۝٧١

٧٢۔ انہیں آکھئے اساں بتیں دی عبادت کریندے ہیں تے انہیں دے سامنڑے بیٹھے رہندے ہیں۔

قَالَ هَلْ يَسْمَعُوْنَكُمْ اِذْ تَدْعُوْنَ ۝٧٢

٧٣۔ حضرت ابراہیم آکھئے جیلھے تساں اوں کوں سڈیندے ہو کیا او تہاڈی گال کوں سنڑدن۔

اَوْ يَنْفَعُوْنَكُمْ اَوْ يَضُرُّوْنَ ۝٧٣

٧٤۔ یا او تہاکوں کوئی فائدہ یا نقصان پچا سگدن۔

قَالُوْا بَلْ وَجَدْنَآ اٰبَآءَنَا كَذٰلِكَ يَفْعَلُوْنَ ۝٧٤

٧٥۔ انہیں آکھئے اصل اساں اپنڑے پیو ڈاڈے کوں ایویں کریندا ڈیکھ چھلئے ہیں۔

قَالَ اَفَرَءَيْتُمْ مَّا كُنْتُمْ تَعْبُدُوْنَ ۝٧٥

٧٦۔ ابراہیم آکھئے کیا تہاکوں پتہ ہے جیندی تساں عبادت کریندے ہو۔

اَنْتُمْ وَاٰبَآؤُكُمُ الْاَقْدَمُوْنَ ۝٧٦

٧٧۔ تساں تے تہاڈے پہلے پیو ڈاڈے۔

فَاِنَّهُمْ عَدُوٌّ لِّيْٓ اِلَّا رَبَّ الْعٰلَمِيْنَ ۝٧٧

٧٨۔ بے شک او میڈے دشمن سوائے رب العالمین دے۔

الَّذِيْ خَلَقَنِيْ فَهُوَ يَهْدِيْنِ ۝٧٨

٧٩۔ جیں میکوں پیدا کیتے او میکوں سدھا راہ ڈکھلیسی۔

وَالَّذِيْ هُوَ يُطْعِمُنِيْ وَيَسْقِيْنِ ۝٧٩

٨٠۔ تے جیرھا میکوں کھویندا وی ہے تے پلیندا وی ہے۔

وَاِذَا مَرِضْتُ فَهُوَ يَشْفِيْنِ ۝٨٠

٨١۔ تے جیلھے میں بیمار تھینداں او میکوں صحت ڈیندے۔

وَالَّذِيْ يُمِيْتُنِيْ ثُمَّ يُحْيِيْنِ ۝٨١

٨٢۔ تے جیرھا میکوں مریسی تے ولا جیندا کریسی۔

وَالَّذِيْٓ اَطْمَعُ اَنْ يَّغْفِرَ لِيْ خَطِيْٓئَتِيْ يَوْمَ الدِّيْنِ ۝٨٢

٨٣۔ تے اوں کنیں میکوں امید ہے جو قیامت دے ڈینہہ او میڈے گناہ بخش ڈیسی۔

رَبِّ هَبْ لِيْ حُكْمًا وَّاَلْحِقْنِيْ بِالصّٰلِحِيْنَ ۝٨٣

٨٤۔ اے میڈے رب میکوں صحیح تعلیم ڈے تے میکوں نیکیں نال رلا۔

وَاجْعَلْ لِّيْ لِسَانَ صِدْقٍ فِي الْاٰخِرِيْنَ ۝٨٤

٨٥۔ تے بعد وچ آونڑ والیں وچ میڈا چنگا ذکر چلا۔

وَاجْعَلْنِیْ مِنْ وَّرَثَةِ جَنَّةِ النَّعِیْمِ ﴿۸۶﴾

۸۶۔ تے میکوں نعمتیں آلی جنت دا وارث بنا۔

وَاغْفِرْ لِاَبِیْٓ اِنَّهٗ كَانَ مِنَ الضَّآلِّیْنَ ﴿۸۷﴾

۸۷۔ تے میڈے پیوکوں بخش بے شک اور گمراہیں وچوں ہا۔

وَلَا تُخْزِنِیْ یَوْمَ یُبْعَثُوْنَ ﴿۸۸﴾

۸۸۔ تے قیامت دے ڈینہہ میکوں ذلیل نہ کریں

یَوْمَ لَا یَنْفَعُ مَالٌ وَّلَا بَنُوْنَ ﴿۸۹﴾

۸۹۔ جڈاں نہ مال فائدہ ڈیسی تے نہ پتر۔

اِلَّا مَنْ اَتَى اللّٰهَ بِقَلْبٍ سَلِیْمٍ ﴿۹۰﴾

۹۰۔ سوائے اوندے جیرھا اللہ کنیں بے عیب دل گھن کے اوسی۔

وَاُزْلِفَتِ الْجَنَّةُ لِلْمُتَّقِیْنَ ﴿۹۱﴾

۹۱۔ تے جنت متقیں دے کولہوں کر ڈتی ویسی۔

وَبُرِّزَتِ الْجَحِیْمُ لِلْغٰوِیْنَ ﴿۹۲﴾

۹۲۔ تے دوزخ گمراہیں کیتے ظاہر کر ڈتی ویسی۔

وَقِیْلَ لَهُمْ اَیْنَ مَا كُنْتُمْ تَعْبُدُوْنَ ﴿۹۳﴾

۹۳۔ تے انہیں کوں آکھیا ویسی او کتھاں ہن جیندی تساں عبادت کریندے ہاوے۔

مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ ؕ هَلْ یَنْصُرُوْنَكُمْ اَوْ یَنْتَصِرُوْنَ ﴿۹۳﴾

۹۴۔ اللہ دے سوا کیا او تہاڈی مدد کریندن یا بدلہ گھن سگدن۔

فَكُبْكِبُوْا فِیْهَا هُمْ وَالْغَاوٗنَ ﴿۹۵﴾

۹۵۔ تے او تے سارے گمراہ دوزخ وچ پٹھے کر کے سٹے ویسن۔

وَجُنُوْدُ اِبْلِیْسَ اَجْمَعُوْنَ ﴿۹۶﴾

۹۶۔ تے الویں ابلیس دا سارا لشکروی۔

قَالُوْا وَهُمْ فِیْهَا یَخْتَصِمُوْنَ ﴿۹۷﴾

۹۷۔ او آکھسن تے او اوندے وچ بھڑسن۔

تَاللّٰهِ اِنْ كُنَّا لَفِیْ ضَلٰلٍ مُّبِیْنٍ ﴿۹۸﴾

۹۸۔ اللہ دی قسم بے شک اساں کھلی کھلی گمراہی وچ ہاسے۔

اِذْ نُسَوِّیْكُمْ بِرَبِّ الْعٰلَمِیْنَ ﴿۹۹﴾

۹۹۔ تے اساں تہاکوں رب العالمین دے برابر سمجھیندے ہاسے۔

وَمَآ اَضَلَّنَآ اِلَّا الْمُجْرِمُوْنَ ﴿۱۰۰﴾

۱۰۰۔ ساکوں تے محض مجرمیں گمراہ کیتے۔

فَمَا لَنَا مِنْ شَافِعِیْنَ ﴿۱۰۱﴾

۱۰۱۔ ساڈا کوئی سفارشی کائنیں۔

وَلَا صَدِیْقٍ حَمِیْمٍ ﴿۱۰۲﴾

۱۰۲۔ تے نہ کوئی گھاٹا سنگتی ہے۔

فَلَوْ اَنَّ لَنَا كَرَّةً فَنَكُوْنَ مِنَ الْمُؤْمِنِیْنَ ﴿۱۰۳﴾

۱۰۳۔ جے اساں ول ونج سگدے تے اساں مومنیں نال رل ونجوں ہا۔

اِنَّ فِیْ ذٰلِكَ لَاٰیَةً ؕ وَمَا كَانَ اَكْثَرُهُمْ مُّؤْمِنِیْنَ ﴿۱۰۴﴾

۱۰۴۔ بے شک ایندے وچ ہک نشانی تے اکثر منیندے

نئیں ۔

وَاِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيْزُ الرَّحِيْمُ ﴿۱۰۴﴾

۱۰۵۔ تے بے شک تیڈا رب غالب تے ول ول رحم کرݨ والا ہے۔

كَذَّبَتْ قَوْمُ نُوْحِ ۣ الْمُرْسَلِيْنَ ﴿۱۰۵﴾

۱۰۶۔ نوح دی قوم رسولیں دا انکار کیتے ۔

اِذْ قَالَ لَهُمْ اَخُوْهُمْ نُوْحٌ اَلَا تَتَّقُوْنَ ﴿۱۰۶﴾

۱۰۷۔ جیلھے انہیں دے بھرا نوح انہیں کوں آکھئے جو کیا تساں خدا کنیں ڈر دے نوّ ہے ۔

اِنِّىْ لَكُمْ رَسُوْلٌ اَمِيْنٌ ﴿۱۰۷﴾

۱۰۸۔ میں تہاڈو امانتدار رسولاں۔

فَاتَّقُوا اللّٰهَ وَاَطِيْعُوْنِ ﴿۱۰۸﴾

۱۰۹۔ تے تساں اللہ کنیں ڈرو تے میڈا آکھݨ منو۔

وَمَاۤ اَسْـئَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ اَجْرٍ ۚ اِنْ اَجْرِىَ اِلَّا عَلٰى رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ ﴿۱۰۹﴾

۱۱۰۔ میں تساں کنیں کوئی صلہ نئیں منگدا میڈا صلہ تے محض رب العالمین دے ذمے ہے ۔

فَاتَّقُوا اللّٰهَ وَاَطِيْعُوْنِ ﴿۱۱۰﴾

۱۱۱۔ تساں اللہ کنیں ڈرو تے میڈا آکھݨ منو۔

قَالُوْۤا اَنُؤْمِنُ لَكَ وَاتَّبَعَكَ الْاَرْذَلُوْنَ ﴿۱۱۱﴾

۱۱۲۔ انہیں آکھئے کیا اساں تیکوں منوں حالت اے ہے جو تیڈے منݨ والے رذیل (کمی کمین) ہن۔

قَالَ وَمَا عِلْمِىْ بِمَا كَانُوْا يَعْمَلُوْنَ ﴿۱۱۲﴾

۱۱۳۔ اوں آکھئے میکوں کیویں پتہ لگے جو انہیں دے عمل کیا ہن۔

اِنْ حِسَابُهُمْ اِلَّا عَلٰى رَبِّىْ لَوْ تَشْعُرُوْنَ ﴿۱۱۳﴾

۱۱۴۔ انہیں دا حساب میڈے رب تے ہے جے تساں سمجھو۔

وَمَاۤ اَنَا بِطَارِدِ الْمُؤْمِنِيْنَ ﴿۱۱۴﴾

۱۱۵۔ میں منݨ والیں کوں دھکے نئیں ڈیندا۔

اِنْ اَنَا اِلَّا نَذِيْرٌ مُّبِيْنٌ ﴿۱۱۵﴾

۱۱۶۔ میں تے محض کھلا کھلا ڈراوݨ والا ہاں۔

قَالُوْا لَئِنْ لَّمْ تَنْتَهِ يٰنُوْحُ لَتَكُوْنَنَّ مِنَ الْمَرْجُوْمِيْنَ ﴿۱۱۶﴾

۱۱۷۔ انہیں آکھئے اے نوح جے توں باز نہ آیوں تے تیکوں اساں پتھر مار مار کے مار گھتیسوں۔

قَالَ رَبِّ اِنَّ قَوْمِىْ كَذَّبُوْنِ ﴿۱۱۷﴾

۱۱۸۔ حضرت نوح آکھئے اے میڈے رب بے شک میڈی قوم میکوں جھٹلا ڈتے ۔

فَافْتَحْ بَيْنِىْ وَبَيْنَهُمْ فَتْحًا وَّنَجِّنِىْ وَمَنْ مَّعِىَ مِنَ الْمُؤْمِنِيْنَ ﴿۱۱۸﴾

۱۱۹۔ تے توں میڈے تے انہیں دے درمیان پورا فیصلہ کر ڈے تے میکوں تے میڈے نال والیں کوں دشمنیں دے شر کنیں بچا۔

فَاَنْجَيْنٰهُ وَمَنْ مَّعَهٗ فِى الْفُلْكِ الْمَشْحُوْنِ ﴿۱۱۹﴾

۱۲۰۔ اساں اونکوں تے اوندے نال والیں کوں بچائے

سے ہک بھری ہوئی بیڑی وچ۔

ثُمَّ اَغْرَقْنَا بَعْدُ الْبٰقِیْنَ ﴿۱۲۱﴾
۱۲۱۔ ول اساں بعد وچ باقیں کوں غرق کر ڈِتا۔

اِنَّ فِیْ ذٰلِكَ لَاٰیَةً ؕ وَمَا كَانَ اَكْثَرُهُمْ مُّؤْمِنِیْنَ ﴿۱۲۲﴾
۱۲۲۔ بے شک ایندے وچ ہک نشان ہا تے انہیں وچوں بہوں سارے نئیں منیندے۔

وَاِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِیْزُ الرَّحِیْمُ ﴿۱۲۳﴾ ع
۱۲۳۔ تے بے شک تیڈا رب غالب تے ول ول رحم کرݨ والا ہے۔

كَذَّبَتْ عَادُ ﹰالْمُرْسَلِیْنَ ﴿۱۲۴﴾
۱۲۴۔ عاد رسولیں کوں جھٹلائے۔

اِذْ قَالَ لَهُمْ اَخُوْهُمْ هُوْدٌ اَلَا تَتَّقُوْنَ ﴿۱۲۵﴾
۱۲۵۔ جیلھے انہیں دے بھرا ہود انہیں کوں آکھئے کیا تساں ڈردے نوَے۔

اِنِّیْ لَكُمْ رَسُوْلٌ اَمِیْنٌ ﴿۱۲۶﴾
۱۲۶۔ بے شک میں تہاڈو امانتدار رسول ہاں

فَاتَّقُوا اللّٰهَ وَاَطِیْعُوْنِ ﴿۱۲۷﴾
۱۲۷۔ تے تساں اللہ کنیں ڈرو تے میڈا آکھیا منو۔

وَمَاۤ اَسْـَٔلُكُمْ عَلَیْهِ مِنْ اَجْرٍ ۚ اِنْ اَجْرِیَ اِلَّا عَلٰى رَبِّ الْعٰلَمِیْنَ ﴿۱۲۸﴾
۱۲۸۔ ایں گال کیتے میں کوئی صلہ نئیں منگدا میڈا صلہ تے محض رب العالمین دے ذمے ہے۔

اَتَبْنُوْنَ بِكُلِّ رِیْعٍ اٰیَةً تَعْبَثُوْنَ ﴿۱۲۹﴾
۱۲۹۔ کیاں تساں ہر ٹبے تے بے فائدہ کم کریندے ہوئیں ماڑیاں بݨیندے ہو۔

وَتَتَّخِذُوْنَ مَصَانِعَ لَعَلَّكُمْ تَخْلُدُوْنَ ﴿۱۳۰﴾
۱۳۰۔ تے تساں محل بݨیندے ہو تاں جو تساں ہمیشہ رہو۔

وَاِذَا بَطَشْتُمْ بَطَشْتُمْ جَبَّارِیْنَ ﴿۱۳۱﴾
۱۳۱۔ تے جیلھے تساں کہیں کوں پکڑیندے ہو ظالم بݨ کے پکڑیندے ہو۔

فَاتَّقُوا اللّٰهَ وَاَطِیْعُوْنِ ﴿۱۳۲﴾
۱۳۲۔ تساں اللہ کنیں ڈرو تے میڈا آکھݨ منو۔

وَاتَّقُوا الَّذِیْۤ اَمَدَّكُمْ بِمَا تَعْلَمُوْنَ ﴿۱۳۳﴾
۱۳۳۔ تساں اوں کنیں ڈرو جیں تہاڈی اوندے نال مدد کیتی ہے جیرھی تساں جاݨدے ہو۔

اَمَدَّكُمْ بِاَنْعَامٍ وَّبَنِیْنَ ﴿۱۳۴﴾
۱۳۴۔ اوں تہاڈی مدد کیتی ہے جانوریں نال تے پتریں نال۔

وَجَنّٰتٍ وَّعُیُوْنٍ ﴿۱۳۵﴾
۱۳۵۔ تے باغیں تے چشمیں نال۔

اِنِّیْۤ اَخَافُ عَلَیْكُمْ عَذَابَ یَوْمٍ عَظِیْمٍ ﴿۱۳۶﴾
۱۳۶۔ بے شک میں تہاڈے اتے وݙے ݙینہہ دے عذاب کنیں ڈرداں۔

قَالُوْا سَوَآءٌ عَلَيْنَآ اَوَعَظْتَ اَمْ لَمْ تَكُنْ مِّنَ الْوٰعِظِيْنَ ﴿۱۳۶﴾

۱۳۶۔ انہیں آکھئے ساڈے کیتے برابر جو توں وعظ کریں یا نہ کریں۔

اِنْ هٰذَآ اِلَّا خُلُقُ الْاَوَّلِيْنَ ﴿۱۳۷﴾

۱۳۷۔ اے پہلے لوکیں دے کمن۔

وَمَا نَحْنُ بِمُعَذَّبِيْنَ ﴿۱۳۸﴾

۱۳۸۔ اساں عذاب نہ ڈتے ولیسوں۔

فَكَذَّبُوْهُ فَاَهْلَكْنٰهُمْ ؕ اِنَّ فِيْ ذٰلِكَ لَاٰيَةً ؕ وَمَا كَانَ اَكْثَرُهُمْ مُّؤْمِنِيْنَ ﴿۱۳۹﴾

۱۴۰۔ انہیں اوندا انکار کیتا تے ول اساں انہیں کوں ہلاک کر ڈِتا بے شک ایندے وچ وی ہک نشانِ تے انہیں وچوں بہوں سارے نئیں مَنیندے۔

وَاِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيْزُ الرَّحِيْمُ ﴿۱۴۰﴾ ع

۱۴۱۔ تے بے شک تیڈا رب غالب تے ول ول رحم کرنڑ والا ہے۔

كَذَّبَتْ ثَمُوْدُ الْمُرْسَلِيْنَ ﴿۱۴۱﴾

۱۴۲۔ ثمود وی رسولیں دا انکار کیتے۔

اِذْ قَالَ لَهُمْ اَخُوْهُمْ صٰلِحٌ اَلَا تَتَّقُوْنَ ﴿۱۴۲﴾

۱۴۳۔ جیلھے انہیں دے بھرا صالح انہیں کوں آکھئے کیا تساں اللہ کنیں نوے ڈردے۔

اِنِّيْ لَكُمْ رَسُوْلٌ اَمِيْنٌ ﴿۱۴۳﴾

۱۴۴۔ بے شک میں تہاڈو امانتدار رسولاں۔

فَاتَّقُوا اللّٰهَ وَاَطِيْعُوْنِ ﴿۱۴۴﴾

۱۴۵۔ تساں اللہ کنیں ڈرو تے میڈا آکھنڑ منو۔

وَمَآ اَسْـَٔلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ اَجْرٍ ۚ اِنْ اَجْرِيَ اِلَّا عَلٰى رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ ﴿۱۴۵﴾

۱۴۶۔ تے میں ایندے اتے تساں کنیں کوئی صلہ نئیں منگدا میڈا صلہ محض رب العالمین تے ہے۔

اَتُتْرَكُوْنَ فِيْ مَا هٰهُنَآ اٰمِنِيْنَ ﴿۱۴۶﴾

۱۴۷۔ کیا تہاکوں ایں دنیا وچ امن نال چھوڑ ڈِتا ویسی۔

فِيْ جَنّٰتٍ وَّعُيُوْنٍ ﴿۱۴۷﴾

۱۴۸۔ انہیں باغیں تے چشمیں وچ

وَّزُرُوْعٍ وَّنَخْلٍ طَلْعُهَا هَضِيْمٌ ﴿۱۴۸﴾

۱۴۹۔ انہیں رڑھیں تے اینجھیں کھجیں وچ جنہیں دے گوشے پھل نال لڈیئے پئن۔

وَتَنْحِتُوْنَ مِنَ الْجِبَالِ بُيُوْتًا فٰرِهِيْنَ ﴿۱۴۹﴾

۱۵۰۔ تے تساں پہاڑیں کوں کھٹ کے آکڑ دڑائی نال گھر بنڑیندے ہو۔

فَاتَّقُوا اللّٰهَ وَاَطِيْعُوْنِ ﴿۱۵۰﴾

۱۵۱۔ تے تساں اللہ کنیں ڈرو تے میڈا آکھنڑ منو۔

وَلَا تُطِيْعُوْٓا اَمْرَ الْمُسْرِفِيْنَ ﴿۱۵۱﴾

۱۵۲۔ تے حد کنیں ودھنڑ والیں دا آکھنڑ نہ منو۔

الَّذِيْنَ يُفْسِدُوْنَ فِي الْاَرْضِ وَلَا يُصْلِحُوْنَ ﴿۱۵۲﴾

۱۵۳۔ جیرھے زمین وچ بگیڑ گھتیندن تے اصلاح نئیں کریندے۔

قَالُوْٓا اِنَّمَآ اَنْتَ مِنَ الْمُسَحَّرِیْنَ ﴿۱۵۳﴾

۱۵۴۔ انہیں آکھئے تیڈے اتے جادو کیتا گئے۔

مَآ اَنْتَ اِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُنَا ۚۖ فَاْتِ بِاٰیَةٍ اِنْ كُنْتَ مِنَ الصّٰدِقِیْنَ ﴿۱۵۴﴾

۱۵۵۔ توں محض اساں جیہاں انسان ہویں جے توں سچا ایں تے کوئی نشان گھن آ۔

قَالَ هٰذِهٖ نَاقَةٌ لَّهَا شِرْبٌ وَّ لَكُمْ شِرْبُ یَوْمٍ مَّعْلُوْمٍ ﴿۱۵۵﴾

۱۵۶۔ اوں آکھئے اے ڈاچی ہے ہک ڈینہہ اے پانی پیسی تے ہک ڈینہہ تساں پانی پیسو اے ڈینہہ مقرن۔

وَ لَا تَمَسُّوْهَا بِسُوْٓءٍ فَیَاْخُذَكُمْ عَذَابُ یَوْمٍ عَظِیْمٍ ﴿۱۵۶﴾

۱۵۷۔ تساں ایکوں کوئی ڈکھ نہ ڈیو ناں تاں تہاکوں وڈے ڈینہہ دا عذاب پکڑ لیسی۔

فَعَقَرُوْهَا فَاَصْبَحُوْا نٰدِمِیْنَ ﴿۱۵۷﴾

۱۵۸۔ انہیں اوندیاں کھچاں کپ سٹین تے ول او شرمندہ تھی گیئن۔

فَاَخَذَهُمُ الْعَذَابُ ؕ اِنَّ فِیْ ذٰلِكَ لَاٰیَةً ؕ وَ مَا كَانَ اَكْثَرُهُمْ مُّؤْمِنِیْنَ ﴿۱۵۸﴾

۱۵۹۔ انہیں کوں عذاب آن پکڑیئے بے شک ایندے وچ نشان تے انہیں وچوں بہوں سارے لوکیں نئیں منیا۔

وَ اِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِیْزُ الرَّحِیْمُ ﴿۱۵۹﴾ ع ۸

۱۶۰۔ تے بے شک تیڈا رب غالب تے ول ول رحم کرݨ والا ہے۔

كَذَّبَتْ قَوْمُ لُوْطِ ﹰالْمُرْسَلِیْنَ ﴿۱۶۰﴾

۱۶۱۔ لوط دی قوم رسولیں دا انکار کیتے۔

اِذْ قَالَ لَهُمْ اَخُوْهُمْ لُوْطٌ اَلَا تَتَّقُوْنَ ﴿۱۶۱﴾

۱۶۲۔ جیلھے انہیں دے بھرا لوط انہیں کوں آکھئے کیا تساں خدا کنیں نئے بے ڈردے۔

اِنِّیْ لَكُمْ رَسُوْلٌ اَمِیْنٌ ﴿۱۶۲﴾

۱۶۳۔ میں تہاڈو ایماندار نبی آں۔

فَاتَّقُوا اللّٰهَ وَ اَطِیْعُوْنِ ﴿۱۶۳﴾

۱۶۴۔ تے تساں اللہ کنیں ڈرو تے میڈا آکھݨ منو۔

وَ مَآ اَسْـَٔلُكُمْ عَلَیْهِ مِنْ اَجْرٍ ۚ اِنْ اَجْرِیَ اِلَّا عَلٰی رَبِّ الْعٰلَمِیْنَ ﴿۱۶۴﴾

۱۶۵۔ تے میں تساں کنیں ایندے اتے کوئی صلہ نئیں منگدا میڈا صلہ محض رب العالمین دے ذمے ہے۔

اَتَاْتُوْنَ الذُّكْرَانَ مِنَ الْعٰلَمِیْنَ ﴿۱۶۵﴾

۱۶۶۔ کیا تساں مخلوق وچ نریں کوں اپنے کیتے چیندے

وَ تَذَرُوْنَ مَا خَلَقَ لَكُمْ رَبُّكُمْ مِّنْ اَزْوَاجِكُمْ ؕ بَلْ اَنْتُمْ قَوْمٌ عٰدُوْنَ ﴿۱۶۶﴾

۱۶۷۔ تے تہاڈے رب جیرھیاں تہاڈے کیتے زالیں پیدا کیتن تساں انہیں کوں چھوڑیندے ہو اصل تساں حد کنیں ودھݨ والی قوم ہوے۔

قَالُوْا لَئِنْ لَّمْ تَنْتَهِ یٰلُوْطُ لَتَكُوْنَنَّ مِنَ الْمُخْرَجِیْنَ ﴿۱۶۷﴾

۱۶۸۔ انہیں آکھئے جے توں باز نہ آئیوں اے لوط تیکوں

ملک بدر کر ڈیتا ولسی۔

قَالَ اِنِّیْ لِعَمَلِكُمْ مِّنَ الْقَالِیْنَ ﴿۱۶۸﴾
١٦٩۔ لوط آکھئے بے شک میں تہاڈے کم کنیں نفرت کریندا ں۔

رَبِّ نَجِّنِیْ وَ اَهْلِیْ مِمَّا یَعْمَلُوْنَ ﴿۱۶۹﴾
١٧٠۔ اے میڈے رب میکوں تے میڈے گھر والیں کوں انہیں دے عملیں کنیں بچا۔

فَنَجَّیْنٰهُ وَ اَهْلَهٗۤ اَجْمَعِیْنَ ﴿۱۷۰﴾
١٧١۔ تے اساں اونکوں تے اوندے سارے گھر والیں کوں بچا گدھا۔

اِلَّا عَجُوْزًا فِی الْغٰبِرِیْنَ ﴿۱۷۱﴾
١٧٢۔ سوائے ہک پچھو رہن والی بڈھی دے۔

ثُمَّ دَمَّرْنَا الْاٰخَرِیْنَ ﴿۱۷۲﴾
١٧٣۔ تے ول اساں بہیں کوں تباہ کر ڈِتا۔

وَ اَمْطَرْنَا عَلَیْهِمْ مَّطَرًا ۚ فَسَآءَ مَطَرُ الْمُنْذَرِیْنَ ﴿۱۷۳﴾
١٧٤۔ تے اساں انہیں تے ڈاڈھا مینہ وسائے جیرھا ہوشیار کرن دے بعد نہ رکن آلیں تے وسن آلا ہوں بُرا ہے۔

اِنَّ فِیْ ذٰلِكَ لَاٰیَةً ؕ وَ مَا كَانَ اَكْثَرُهُمْ مُّؤْمِنِیْنَ ﴿۱۷۴﴾
١٧٥۔ بے شک ایندے وچ وی ہک نشان ہا تے انہیں وچوں بہوں سارے لوک نئیں مینندے۔

وَ اِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِیْزُ الرَّحِیْمُ ﴿۱۷۵﴾
١٧٦۔ تے بے شک تیڈا رب غالب تے ول ول رحم کرن والا ہے۔

كَذَّبَ اَصْحٰبُ لْــَٔیْكَةِ الْمُرْسَلِیْنَ ﴿۱۷۶﴾
١٧٧۔ جنگل آلیں رسولیں کوں جھٹلائے۔

اِذْ قَالَ لَهُمْ شُعَیْبٌ اَلَا تَتَّقُوْنَ ﴿۱۷۷﴾
١٧٨۔ جیلھے انہیں کوں شعیب آکھئے کیا تساں خدا کنیں نئیں ڈردے۔

اِنِّیْ لَكُمْ رَسُوْلٌ اَمِیْنٌ ﴿۱۷۸﴾
١٧٩۔ بے شک میں تہاڈو ایماندار رسول ہاں۔

فَاتَّقُوا اللّٰهَ وَ اَطِیْعُوْنِ ﴿۱۷۹﴾
١٨٠۔ تے تساں اللہ کنیں ڈرو تے میڈا آکھن منو۔

وَ مَاۤ اَسْــٴَـلُكُمْ عَلَیْهِ مِنْ اَجْرٍ ۚ اِنْ اَجْرِیَ اِلَّا عَلٰی رَبِّ الْعٰلَمِیْنَ ﴿۱۸۰﴾
١٨١۔ تے میں ایندے اتے تساں کنیں کوئی صلہ نئیں منگدا محض رب العالمین دے اتے میڈا صلہ ہے۔

اَوْفُوا الْكَیْلَ وَ لَا تَكُوْنُوْا مِنَ الْمُخْسِرِیْنَ ﴿۱۸۱﴾
١٨٢۔ بھرائی پوری کرو تے نقصان ڈیون والیں وچوں نہ بنو۔

وَ زِنُوْا بِالْقِسْطَاسِ الْمُسْتَقِیْمِ ﴿۱۸۲﴾
١٨٣۔ تے سدھی ترکڑی نال تولیا کرو۔

وَ لَا تَبْخَسُوا النَّاسَ اَشْیَآءَهُمْ وَ لَا تَعْثَوْا فِی الْاَرْضِ مُفْسِدِیْنَ ﴿۱۸۳﴾
١٨٤۔ تے لوکیں کوں انہیں دیاں شئیں گھٹ نہ ڈیو تے زمین وچ گیڑ گھتن کیتے نہ پھرو۔

وَاتَّقُوا الَّذِیْ خَلَقَكُمْ وَالْجِبِلَّةَ الْاَوَّلِیْنَ ﴿١٨٤﴾
١٨٥۔ تے اوں اللہ کنیں ڈرو جیں تہاکوں تے پہلی مخلوق کوں پیدا کیتے۔

قَالُوْۤا اِنَّمَاۤ اَنْتَ مِنَ الْمُسَحَّرِیْنَ ﴿١٨٥﴾
١٨٦۔ انہیں آکھئے جو تیڈے اتے جادو کیتا گئے۔

وَمَاۤ اَنْتَ اِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُنَا وَاِنْ نَّظُنُّكَ لَمِنَ الْكٰذِبِیْنَ ﴿١٨٦﴾
١٨٧۔ تے توں محض اساں جیہاں انسان ہویں تے اساں تیکوں اصلو کوڑا سمجھیندے ہیں۔

فَاَسْقِطْ عَلَیْنَا كِسَفًا مِّنَ السَّمَآءِ اِنْ كُنْتَ مِنَ الصّٰدِقِیْنَ ﴿١٨٧﴾
١٨٨۔ جے توں سچا ایں تے ساڈے اتے آسمان کنیں کوئی ٹکڑا سٹ۔

قَالَ رَبِّیْۤ اَعْلَمُ بِمَا تَعْمَلُوْنَ ﴿١٨٨﴾
١٨٩۔ اوں آکھئے میڈا رب تہاڈے عملیں کوں ڈاڈھا جانڑدے۔

فَكَذَّبُوْهُ فَاَخَذَهُمْ عَذَابُ یَوْمِ الظُّلَّةِ ؕ اِنَّهٗ كَانَ عَذَابَ یَوْمٍ عَظِیْمٍ ﴿١٨٩﴾
١٩٠۔ انہیں اونکوں جھٹلا ڈتے انہیں کوں گھاٹے جھڑ والے ڈینہہ دے عذاب آن پکڑیئے بے شک اے وڈے ڈینہہ دا عذاب ہا۔

اِنَّ فِیْ ذٰلِكَ لَاٰیَةً ؕ وَمَا كَانَ اَكْثَرُهُمْ مُّؤْمِنِیْنَ ﴿١٩٠﴾
١٩١۔ بے شک ایندے وچ نشانی تے انہیں وچوں بہوں سارے لوک نئیں منیندے۔

وَاِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِیْزُ الرَّحِیْمُ ﴿١٩١﴾ ع ١٠
١٩٢۔ تے بے شک تیڈا رب غالب تے رحیم۔

وَاِنَّهٗ لَتَنْزِیْلُ رَبِّ الْعٰلَمِیْنَ ﴿١٩٢﴾
١٩٣۔ تے بے شک اے قرآن رب العالمین دا لہایا گئے۔

نَزَلَ بِهِ الرُّوْحُ الْاَمِیْنُ ﴿١٩٣﴾
١٩٤۔ حضرت جبرئیل ایندے نال لتھے۔

عَلٰی قَلْبِكَ لِتَكُوْنَ مِنَ الْمُنْذِرِیْنَ ﴿١٩٤﴾
١٩٥۔ تیڈے دل تے تاں جو توں ہوشیار کرݨ والیں وچوں تھی ونجیں۔

بِلِسَانٍ عَرَبِیٍّ مُّبِیْنٍ ﴿١٩٥﴾
١٩٦۔ اے کھول کے بیان کرݨ والی عربی زبان وچ۔

وَاِنَّهٗ لَفِیْ زُبُرِ الْاَوَّلِیْنَ ﴿١٩٦﴾
١٩٧۔ تے بے شک ایندا ذکر پہلی کتابیں وچ ہا پیا۔

اَوَلَمْ یَكُنْ لَّهُمْ اٰیَةً اَنْ یَّعْلَمَهٗ عُلَمٰٓؤُا بَنِیْۤ اِسْرَآءِیْلَ ﴿١٩٧﴾
١٩٨۔ کیا انہیں کیتے اے نشان گھٹ جو بنی اسرائیل دے علماء وی اینکوں سنجانڑدن۔

وَلَوْ نَزَّلْنٰهُ عَلٰی بَعْضِ الْاَعْجَمِیْنَ ﴿١٩٨﴾
١٩٩ جے اساں اینکوں عجمیں وچوں کہیں تے لہیندے۔

فَقَرَاَهٗ عَلَیْهِمْ مَّا كَانُوْا بِهٖ مُؤْمِنِیْنَ ﴿١٩٩﴾
٢٠٠۔ تے او انہیں دے سامݨے پڑھدا ول وی اے نہ منن ہا۔

كَذٰلِكَ سَلَكۡنٰهُ فِیۡ قُلُوۡبِ الۡمُجۡرِمِیۡنَ ﴿۲۰۱﴾

۲۰۱۔ ایویں اساں مجرمیں دے دلیں وچ اے گال سٹی ہوئی ہے۔

لَا یُؤۡمِنُوۡنَ بِهٖ حَتّٰی یَرَوُا الۡعَذَابَ الۡاَلِیۡمَ ﴿۲۰۲﴾

۲۰۲۔ او اینکوں اوتیں نہ منیسن جے تیں او ڈکھ ڈیوݨ آلا عذاب نہ ڈیکھن۔

فَیَاۡتِیَهُمۡ بَغۡتَةً وَّهُمۡ لَا یَشۡعُرُوۡنَ ﴿۲۰۳﴾

۲۰۳۔ او عذاب انہیں تے اچݨ گھُٹ اوسی تے انہیں کوں پتہ وی نہ ہوسی۔

فَیَقُوۡلُوۡا هَلۡ نَحۡنُ مُنۡظَرُوۡنَ ﴿۲۰۴﴾

۲۰۴۔ تے او آکھسن کیا ساکوں وتھی نئیں مل سگدی۔

اَفَبِعَذَابِنَا یَسۡتَعۡجِلُوۡنَ ﴿۲۰۵﴾

۲۰۵۔ کیا او ساڈے عذاب کوں جلدی منگدے ہن۔

اَفَرَءَیۡتَ اِنۡ مَّتَّعۡنٰهُمۡ سِنِیۡنَ ﴿۲۰۶﴾

۲۰۶۔ کیا تیکوں یقین نئیں جے اساں انہیں کوں کئی سال فائدہ پچاؤں ہا

ثُمَّ جَآءَهُمۡ مَّا كَانُوۡا یُوۡعَدُوۡنَ ﴿۲۰۷﴾

۲۰۷۔ تے ول انہیں تے او عذاب آوے ہا جیرھا انہیں نال وعدہ کیتا گئے۔

مَاۤ اَغۡنٰی عَنۡهُمۡ مَّا كَانُوۡا یُمَتَّعُوۡنَ ﴿۲۰۸﴾

۲۰۸۔ تے جو انہیں کوں ڈِتا گیا ہا او عذاب کوں ٹال نہ سگدا ہا۔

وَمَاۤ اَهۡلَكۡنَا مِنۡ قَرۡیَةٍ اِلَّا لَهَا مُنۡذِرُوۡنَ ﴿۲۰۹﴾

۲۰۹۔ اساں کہیں وستی کوں ہلاک نسے کریندے جے تیں انہیں دو کوئی نبی نہ پیٹھوں۔

ذِكۡرٰی وَمَا كُنَّا ظٰلِمِیۡنَ ﴿۲۱۰﴾

۲۱۰۔ اے نصیحت اساں ظالم نسے۔

وَمَا تَنَزَّلَتۡ بِهِ الشَّیٰطِیۡنُ ﴿۲۱۱﴾

۲۱۱۔ ایں قرآن کوں شیطانیں نئیں لہایا۔

وَمَا یَنۡۢبَغِیۡ لَهُمۡ وَمَا یَسۡتَطِیۡعُوۡنَ ﴿۲۱۲﴾

۲۱۲۔ نہ انہیں دا اے کم ہا تے نہ انہیں کوں ایندی طاقت ہائی۔

اِنَّهُمۡ عَنِ السَّمۡعِ لَمَعۡزُوۡلُوۡنَ ﴿۲۱۳﴾

۲۱۳۔ بے شک او (اللہ دی گال) سُنݨ کنیں پریں رکھے گیئن۔

فَلَا تَدۡعُ مَعَ اللّٰهِ اِلٰهًا اٰخَرَ فَتَكُوۡنَ مِنَ الۡمُعَذَّبِیۡنَ ﴿۲۱۴﴾

۲۱۴۔ توں اللہ دے نال بے کہیں کوں معبود نہ سڈ نہ تاں توں انہیں وچوں تھی ویسیں جنہیں کوں عذاب ڈِتا گئے۔

وَاَنۡذِرۡ عَشِیۡرَتَكَ الۡاَقۡرَبِیۡنَ ﴿۲۱۵﴾

۲۱۵۔ تے توں اپݨے قریبی سکیں کوں ڈرا۔

وَاخۡفِضۡ جَنَاحَكَ لِمَنِ اتَّبَعَكَ مِنَ الۡمُؤۡمِنِیۡنَ ﴿۲۱۶﴾

۲۱۶۔ تے جیرھا مومن کے تیڈے پچھوں ٹُرے اوندے

محبت دے ہتھ جھکے رکھ۔

فَاِنْ عَصَوْكَ فَقُلْ اِنِّیْ بَرِیْٓءٌ مِّمَّا تَعْمَلُوْنَ ﴿۲۱۶﴾
۲۱۷۔ تے جے او تیڈا آکھن نہ منن تے توں آکھ جو میں تہاڈے کیں کنیں با بروں۔

وَ تَوَكَّلْ عَلَى الْعَزِیْزِ الرَّحِیْمِ ﴿۲۱۷﴾
۲۱۸۔ تے توں غالب تے بہوں مہربان خدا تے بھروسہ کر۔

الَّذِیْ یَرٰىكَ حِیْنَ تَقُوْمُ ﴿۲۱۸﴾
۲۱۹۔ جیرھا تیکوں ڈیہدے جیلھے توں کھڑا تھیندیں۔

وَ تَقَلُّبَكَ فِی السّٰجِدِیْنَ ﴿۲۱۹﴾
۲۲۰۔ تے جیلھے توں سجدہ کرن والیں وچ پھردیں۔

اِنَّهٗ هُوَ السَّمِیْعُ الْعَلِیْمُ ﴿۲۲۰﴾
۲۲۱۔ تے بے شک او بہوں سنڑن والا تے جانڑن والا ہے۔

هَلْ اُنَبِّئُكُمْ عَلٰى مَنْ تَنَزَّلُ الشَّیٰطِیْنُ ﴿۲۲۱﴾
۲۲۲۔ کیا میں تیکوں ڈساں جو شیطان کیندے اتے لہندن۔

تَنَزَّلُ عَلٰى كُلِّ اَفَّاكٍ اَثِیْمٍ ﴿۲۲۲﴾
۲۲۳۔ او شیطان ہر کوڑے تے گناہ گار تے لہندن۔

یُّلْقُوْنَ السَّمْعَ وَ اَكْثَرُهُمْ كٰذِبُوْنَ ﴿۲۲۳﴾
۲۲۴۔ او اپنے کن لیندن تے انہیں وچوں بہوں سارے کوڑے ہوندن۔

وَ الشُّعَرَآءُ یَتَّبِعُهُمُ الْغَاوٗنَ ﴿۲۲۴﴾
۲۲۵۔ تے انہیں دے پچھوں ٹرن والے گمراہ ہوندن۔

اَلَمْ تَرَ اَنَّهُمْ فِیْ كُلِّ وَادٍ یَّهِیْمُوْنَ ﴿۲۲۵﴾
۲۲۶۔ کیا تیکوں پتہ نئیں جو بے شک اے ہر وادی وچ بے مقصد پھردے رہ ویندن۔

وَ اَنَّهُمْ یَقُوْلُوْنَ مَا لَا یَفْعَلُوْنَ ﴿۲۲۶﴾
۲۲۷۔ تے بے شک او کریندے نئیں جو او آہدن۔

اِلَّا الَّذِیْنَ اٰمَنُوْا وَ عَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ وَ ذَكَرُوا اللّٰهَ كَثِیْرًا وَّ انْتَصَرُوْا مِنْۢ بَعْدِ مَا ظُلِمُوْا ؕ وَ سَیَعْلَمُ الَّذِیْنَ ظَلَمُوْۤا اَیَّ مُنْقَلَبٍ یَّنْقَلِبُوْنَ ﴿۲۲۷﴾ ع
۲۲۸۔ سوائے انہیں دے جیرھے ایمان گھن آون تے چنگے کم کرن تے اللہ دا بہوں ذکر کرن تے ظلم تھیونڑ دے بعد اوندا جائز بدلہ گھندن تے ظالم ضرور جانڑ گھنسن جو او کیرھی جا دو ولسن۔
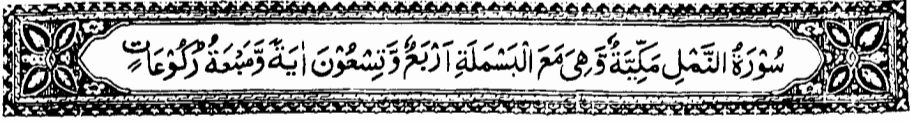
سُوْرَةُ النَّمْلِ مَكِّيَّةٌ وَّهِيَ مَعَ الْبَسْمَلَةِ اَرْبَعٌ وَّتِسْعُوْنَ اٰيَةً وَّسَبْعَةُ رُكُوْعَاتٍ

سورۃ نمل مکی ہے تے بسم اللہ نال ایندیاں ۹۴ آیتاں تے ۷ رکوع ہن۔

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ①	۱۔ شروع کریندا ں اللہ دے ناں نال جیرھا بن منگے ڈیوݨ والا تے دل دل رحم کرݨ والا ہے۔
طٰسٓ تِلْكَ اٰيٰتُ الْقُرْاٰنِ وَكِتَابٍ مُّبِيْنٍ ②	۲۔ پاک تے سݨݨ والا ہے تے قرآن مجید تے کھلی کتاب دیاں آیتاں ہن۔
هُدًى وَّبُشْرٰى لِلْمُؤْمِنِيْنَ ③	۳۔ مومنیں واسطے ہدایت تے خوشخبری ہے۔
الَّذِيْنَ يُقِيْمُوْنَ الصَّلٰوةَ وَيُؤْتُوْنَ الزَّكٰوةَ وَهُمْ بِالْاٰخِرَةِ هُمْ يُوْقِنُوْنَ ④	۴۔ جیرھے نماز جماعت نال پڑھدن تے زکوٰۃ ڈیندن تے آخرت تے او یقین رکھیندن۔
اِنَّ الَّذِيْنَ لَا يُؤْمِنُوْنَ بِالْاٰخِرَةِ زَيَّنَّا لَهُمْ اَعْمَالَهُمْ فَهُمْ يَعْمَهُوْنَ ⑤	۵۔ بے شک جیرھے لوک آخرت تے ایمان نئیں انیندے انہیں واسطے انہیں دے عمل اساں سوہݨے کرکے ڈکھالین او گردان تھئے ودن۔
اُولٰٓئِكَ الَّذِيْنَ لَهُمْ سُوْٓءُ الْعَذَابِ وَهُمْ فِي الْاٰخِرَةِ هُمُ الْاَخْسَرُوْنَ ⑥	۶۔ ایجھے لوکن جنہیں واسطے بڑا عذاب تے آخرت وچ او گھاٹا پاوݨ والن۔
وَاِنَّكَ لَتُلَقَّى الْقُرْاٰنَ مِنْ لَّدُنْ حَكِيْمٍ عَلِيْمٍ ⑦	۷۔ تے بیشک تیکوں قرآن مجید اوں کنیں ملدا پئے جیرھا سیاݨا تے جاݨݨ والا ہے۔
اِذْ قَالَ مُوْسٰى لِاَهْلِهٖٓ اِنِّيْٓ اٰنَسْتُ نَارًا ۭ سَاٰتِيْكُمْ مِّنْهَا بِخَبَرٍ اَوْ اٰتِيْكُمْ بِشِهَابٍ قَبَسٍ لَّعَلَّكُمْ تَصْطَلُوْنَ ⑧	۸۔ جیلھے موسیٰ اپݨے گھر آلیں کوں آکھئے بے شک میں بھاہ ڈٹھی ہے میں تہاڈو اتھوں کئیں خبر گھن اوساں یا بلدا انگارا گھن اوساں تاں جو تساں بھاسیکو۔
فَلَمَّا جَآءَهَا نُوْدِيَ اَنْۢ بُوْرِكَ مَنْ فِي النَّارِ وَمَنْ حَوْلَهَا ۭ وَسُبْحٰنَ اللّٰهِ رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ ⑨	۹۔ جیلھے او بھاہ کنیں آئے آواز ڈتی گئی جو جیرھا بھاہ وچ تے جیرھا اوندے چودھاروں ہے اونکوں برکت ڈتی گئی ہے تے اللہ رب العالمین پاک۔
يٰمُوْسٰٓى اِنَّهٗٓ اَنَا اللّٰهُ الْعَزِيْزُ الْحَكِيْمُ ⑩	۱۰۔ اے موسیٰ بے شک میں غالب تے سیاݨا اللہ ہاں۔

وَاَلْقِ عَصَاكَ ۚ فَلَمَّا رَاٰهَا تَهْتَزُّ كَاَنَّهَا جَآنٌّ وَّلّٰى مُدْبِرًا وَّلَمْ يُعَقِّبْ ۚ يٰمُوْسٰى لَا تَخَفْ ۖ اِنِّىْ لَا يَخَافُ لَدَىَّ الْمُرْسَلُوْنَ ﴿١١﴾

١١۔ توں اپݨا سوٹا سٹ۔ جیلھے اونکوں ڈٹھس ہلدا پئے جیویں اوناگ ہُوے کنڈ ولا کے بھج پئے تے پچھو تے ولا نسی ڈٹھا اے موسیٰ نہ ڈر میڈے کولھو رسول نئیں ڈردے۔

اِلَّا مَنْ ظَلَمَ ثُمَّ بَدَّلَ حُسْنًا بَعْدَ سُوْٓءٍ فَاِنِّىْ غَفُوْرٌ رَّحِيْمٌ ﴿١٢﴾

١٢۔ سوائے اوندے جیں ظلم کیتا ہُوے تے ول بدی دے بعد نیکی کیتی ہُوس تے بے شک میں بہوں بخشݨ والا تے ول ول رحم کرݨ والا ہاں۔

وَاَدْخِلْ يَدَكَ فِىْ جَيْبِكَ تَخْرُجْ بَيْضَآءَ مِنْ غَيْرِ سُوْٓءٍ ۟ فِىْ تِسْعِ اٰيٰتٍ اِلٰى فِرْعَوْنَ وَقَوْمِهٖ ۚ اِنَّهُمْ كَانُوْا قَوْمًا فٰسِقِيْنَ ﴿١٣﴾

١٣۔ تے توں اپݨا ہتھ کھیسے وچ پا او بغیر بیماری دے چٹا نکلسی اے نوں نشانیں وچوں ہے جیڑھے فرعون تے اوندی قوم کیتے ہن بے شک اے قوم نافرمان۔

فَلَمَّا جَآءَتْهُمْ اٰيٰتُنَا مُبْصِرَةً قَالُوْا هٰذَا سِحْرٌ مُّبِيْنٌ ﴿١٤﴾

١٤۔ جیلھے انہیں دو ساڈے اکھیں کھول ڈیوݨ والے نشان آئن انہیں آکھئے اے کھلا جادو ہے۔

وَجَحَدُوْا بِهَا وَاسْتَيْقَنَتْهَآ اَنْفُسُهُمْ ظُلْمًا وَّعُلُوًّا ۚ فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُفْسِدِيْنَ ﴿١٥﴾

١٥۔ تے اوندا انکار کیتے نیں تے ضد نال وڈائی تے علم کنیں کم گدھے نیں انہیں دے دل منیندے ہن توں ڈیکھ جو فسادیں دا انجام کینجھا تھیندے۔

وَلَقَدْ اٰتَيْنَا دَاوٗدَ وَسُلَيْمٰنَ عِلْمًا ۚ وَقَالَا الْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِىْ فَضَّلَنَا عَلٰى كَثِيْرٍ مِّنْ عِبَادِهِ الْمُؤْمِنِيْنَ ﴿١٦﴾

١٦۔ تے اساں داؤد تے سلیمان کوں علم ڈتے تے انہیں ڈوناہیں آکھئے ساریاں سچیاں تعریفاں اللہ دیاں ہن جیں ساکوں بہوں سارئیں مومن بندیں تے وڈا رتبہ ڈتس۔

وَوَرِثَ سُلَيْمٰنُ دَاوٗدَ وَقَالَ يٰٓاَيُّهَا النَّاسُ عُلِّمْنَا مَنْطِقَ الطَّيْرِ وَاُوْتِيْنَا مِنْ كُلِّ شَىْءٍ ۖ اِنَّ هٰذَا لَهُوَ الْفَضْلُ الْمُبِيْنُ ﴿١٧﴾

١٧۔ تے سلیمان داؤد دا وارث تھئے تے اوں آکھئے اے لوکو ساکوں پکھیں دیاں بولیاں سکھایاں گئن تے ساکوں سبھ کجھ ڈتا گئے بے تنک اے اللہ دا کھلا فضل۔

وَحُشِرَ لِسُلَيْمٰنَ جُنُوْدُهٗ مِنَ الْجِنِّ وَالْاِنْسِ وَالطَّيْرِ فَهُمْ يُوْزَعُوْنَ ﴿١٨﴾

١٨۔ تے سلیمان دے سامݨے جین تے انسانیں تے پکھیں دا لشکر کٹھا کیتا گئے تے انہیں دیاں قطاراں بݨا ڈتیاں گئن۔

حَتّٰٓى اِذَآ اَتَوۡا عَلٰى وَادِ النَّمۡلِ ۙ قَالَتۡ نَمۡلَةٌ يّٰۤاَيُّهَا النَّمۡلُ ادۡخُلُوۡا مَسٰكِنَكُمۡ ۚ لَا يَحۡطِمَنَّكُمۡ سُلَيۡمٰنُ وَجُنُوۡدُهٗ ۙ وَهُمۡ لَا يَشۡعُرُوۡنَ ﴿١٩﴾

١٩۔ اوتیں جو او نملہ وادی وچ آئن تے نملہ آکھئے اے نملہ دی قوم اپٹے گھریں وچ پہہ ونجو سلیمان تے اوندا لشکر تہاکوں لتاڑ نہ ڈیوے تے انہیں کوں پتہ نہ لگے۔

فَتَبَسَّمَ ضَاحِكًا مِّنۡ قَوۡلِهَا وَقَالَ رَبِّ اَوۡزِعۡنِىۡۤ اَنۡ اَشۡكُرَ نِعۡمَتَكَ الَّتِىۡۤ اَنۡعَمۡتَ عَلَىَّ وَعَلٰى وَالِدَىَّ وَاَنۡ اَعۡمَلَ صَالِحًا تَرۡضٰىهُ وَاَدۡخِلۡنِىۡ بِرَحۡمَتِكَ فِىۡ عِبَادِكَ الصّٰلِحِيۡنَ ﴿٢٠﴾

٢٠۔ سلیمان انہیں دی اے گال سن کے کھل پئے تے آکھیس اے میڈے رب میکوں توفیق ڈے جو میں تیڈی اوں نعمت دا شکر کراں جیرھی تیں میڈے تے میڈے پیو تے کیتی ہے میں چنگے کم کراں جو توں راضی تھیویں تے اپنی رحمت نال میکوں اپٹے نیک بندیں وچ داخل کر۔

وَتَفَقَّدَ الطَّيۡرَ فَقَالَ مَا لِىَ لَاۤ اَرَى الۡهُدۡهُدَ ۖ اَمۡ كَانَ مِنَ الۡغَآئِبِيۡنَ ﴿٢١﴾

٢١۔ تے اوں پکھیں دی سنبھال لدھی تے آکھیس اے کیا میکوں ہدہد نظر نئیں پیا اندا یا او لک گئے۔

لَاُعَذِّبَنَّهٗ عَذَابًا شَدِيۡدًا اَوۡ لَاَا۟ذۡبَحَنَّهٗۤ اَوۡ لَيَاۡتِيَنِّىۡ بِسُلۡطٰنٍ مُّبِيۡنٍ ﴿٢٢﴾

٢٢۔ میں اوں کوں سخت سزا ڈیساں یا کوہ ڈیساں یا او میڈے کولہو کوئی ثبوت گھن آوے۔

فَمَكَثَ غَيۡرَ بَعِيۡدٍ فَقَالَ اَحَطتُّ بِمَا لَمۡ تُحِطۡ بِهٖ وَجِئۡتُكَ مِنۡ سَبَاٍۢ بِنَبَاٍ يَّقِيۡنٍ ﴿٢٣﴾

٢٣۔ کجھ دیر کھڑین تے آکھیس میکوں او پتہ لگے جیندا تہاکوں پتہ کائنی میں سبا قوم کنیں تیڈو ہک پکی خبر گھن کے آیاں۔

اِنِّىۡ وَجَدتُّ امۡرَاَةً تَمۡلِكُهُمۡ وَاُوۡتِيَتۡ مِنۡ كُلِّ شَىۡءٍ وَّلَهَا عَرۡشٌ عَظِيۡمٌ ﴿٢٤﴾

٢٤۔ تے میں ہک تریمت ڈٹھی ہے جیرھی انہیں تے حکومت کریندی پئی ہے تے اوں کوں ہر شئے ڈتی گئی تے اوندا ہک وڈا تخت دی ہے۔

وَجَدتُّهَا وَقَوۡمَهَا يَسۡجُدُوۡنَ لِلشَّمۡسِ مِنۡ دُوۡنِ اللّٰهِ وَزَيَّنَ لَهُمُ الشَّيۡطٰنُ اَعۡمَالَهُمۡ فَصَدَّهُمۡ عَنِ السَّبِيۡلِ فَهُمۡ لَا يَهۡتَدُوۡنَ ﴿٢٥﴾

٢٥۔ میں اونکوں تے اوندی قوم کوں اللہ دے سوا سجھ کوں سجدہ کریندا ڈٹھے تے شیطان انہیں کوں انہیں دا کم سوہٹا کرکے ڈکھالئے تے انہیں کوں سدھے رستے کنیں روک ڈتے تے او ہدایت نئیں پیندے۔

اَلَّا يَسۡجُدُوۡا لِلّٰهِ الَّذِىۡ يُخۡرِجُ الۡخَبۡءَ فِى السَّمٰوٰتِ وَالۡاَرۡضِ وَيَعۡلَمُ مَا تُخۡفُوۡنَ وَمَا تُعۡلِنُوۡنَ ﴿٢٦﴾

٢٦۔ انہیں کوں ضد جو اللہ کوں سجدہ نہ کرن جیرھا زمین تے آسمان دی لکی شئے کوں ظاہر کریندے تے جو

تساں لکیندے تے ظاہر کریندے ہو او جانڑدے۔

اَللّٰهُ لَآ اِلٰهَ اِلَّا هُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيْمِ ۩ ﴿۲۶﴾
۲۶۔ اللہ دے سوا کوئی معبود نئیں اور وڈے عرش دا مالک۔ السجدۃ

قَالَ سَنَنْظُرُ اَصَدَقْتَ اَمْ كُنْتَ مِنَ الْكٰذِبِيْنَ ﴿۲۷﴾
۲۸۔ اوں (سلیمان) آکھئے اساں ڈیکھسوں کیا تیں سچ بولئے یا کوڑا ایں۔

اِذْهَبْ بِّكِتٰبِيْ هٰذَا فَاَلْقِهْ اِلَيْهِمْ ثُمَّ تَوَلَّ عَنْهُمْ فَانْظُرْ مَاذَا يَرْجِعُوْنَ ﴿۲۸﴾
۲۹۔ توں میڈا اے خط گھن ونج تے انہیں کوں ہٹے ول پچھوں تھی کھڑتے ڈیکھ تیکوں او کیا جواب ڈیندن۔

قَالَتْ يٰٓاَيُّهَا الْمَلَؤُا اِنِّيْٓ اُلْقِيَ اِلَيَّ كِتٰبٌ كَرِيْمٌ ﴿۲۹﴾
۳۰۔ اوں ملکہ آکھئے اے سردارو میڈو ہک عزت والا خط آئے۔

اِنَّهٗ مِنْ سُلَيْمٰنَ وَاِنَّهٗ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ﴿۳۰﴾
۳۱۔ تے او سلیمان ولوں ہے تے اوایں شروع تھیندے جو اللہ دے ناں نال شروع کریندا جیرھا بن منگئے ڈیونڑ والا تے ول ول رحم کرن والا ہے۔

اَلَّا تَعْلُوْا عَلَيَّ وَاْتُوْنِيْ مُسْلِمِيْنَ ﴿۳۱﴾
۳۲۔ میڈے اگو وڈائی نہ کرو تے فرمانبردار تھی کے میڈو آؤ۔ ع

قَالَتْ يٰٓاَيُّهَا الْمَلَؤُا اَفْتُوْنِيْ فِيْٓ اَمْرِيْ مَا كُنْتُ قَاطِعَةً اَمْرًا حَتّٰى تَشْهَدُوْنِ ﴿۳۲﴾
۳۳۔ اوں آکھئے اے سردارو ایں معاملے وچ میکوں مشورہ ڈیو میں کوئی فیصلہ نئیں کریندی جے تیں تساں حاضر نہ ہوو۔

قَالُوْا نَحْنُ اُولُوْا قُوَّةٍ وَّ اُولُوْا بَاْسٍ شَدِيْدٍ وَّ الْاَمْرُ اِلَيْكِ فَانْظُرِيْ مَاذَا تَاْمُرِيْنَ ﴿۳۳﴾
۳۴۔ انہیں آکھئے اساں طاقت والے ہیں تے وڈے لڑاکے ہیں۔ فیصلہ تیں کرنڑئے توں ڈیکھ توں کیا حکم ڈیندیں۔

قَالَتْ اِنَّ الْمُلُوْكَ اِذَا دَخَلُوْا قَرْيَةً اَفْسَدُوْهَا وَجَعَلُوْٓا اَعِزَّةَ اَهْلِهَآ اَذِلَّةً وَكَذٰلِكَ يَفْعَلُوْنَ ﴿۳۴﴾
۳۵۔ اوں آکھئے بے شک بادشاہ جیلھے کہیں ملک وچ پہندن اونکوں تباہ کر ڈیندن تے انہیں دے عزت داریں کوں بے عزت تے ذلیل کر ڈیندن تے ایویں کریندن۔

وَاِنِّيْ مُرْسِلَةٌ اِلَيْهِمْ بِهَدِيَّةٍ فَنٰظِرَةٌ بِمَ يَرْجِعُ
۳۶۔ تے میں انہیں دو ہک تحفہ بھیجیندی آں تے ڈیہدی

الْمُرْسَلُوْنَ ﴿۳۵﴾

آں جو میڈے قاصد کیا جواب گھن اندن۔

فَلَمَّا جَآءَ سُلَيْمٰنَ قَالَ اَتُمِدُّوْنَنِ بِمَالٍ فَمَآ اٰتٰىنِۦَ اللّٰهُ خَيْرٌ مِّمَّآ اٰتٰىكُمْ بَلْ اَنْتُمْ بِهَدِيَّتِكُمْ تَفْرَحُوْنَ ﴿۳۶﴾

۳۶۔ جیلھے تحفہ سلیمان دے سامنڑے آئے اوں آکھئے کیا تساں مال نال میڈی امداد کرنڑ چاہندے ہو تے جو اللہ میکوں ڈِتے اوں کنیں چنگا ہے جیرھا تہاکوں ڈِتس تے اصل تساں اپنڑے تحفے تے اکڑیندے پئے ہو

اِرْجِعْ اِلَيْهِمْ فَلَنَاْتِيَنَّهُمْ بِجُنُوْدٍ لَّا قِبَلَ لَهُمْ بِهَا وَلَنُخْرِجَنَّهُمْ مِّنْهَآ اَذِلَّةً وَّهُمْ صٰغِرُوْنَ ﴿۳۷﴾

۳۷۔ توں انہیں دو ول ونج میں ضرور انہیں دو ایجھے لشکر نال اوساں جیندا اومقابلہ نہ کر سگسن تے میں انہیں کوں اتھو ذلیل کرکے کڈھ ڈیساں تے او عزت و نجا بیٹھسن۔

قَالَ يٰٓاَيُّهَا الْمَلَؤُا اَيُّكُمْ يَاْتِيْنِيْ بِعَرْشِهَا قَبْلَ اَنْ يَّاْتُوْنِيْ مُسْلِمِيْنَ ﴿۳۸﴾

۳۸۔ اوں آکھئے اے سردارو کیرھا تہاڈے وچو اوندے تخت کوں میڈو گھن اوسی ایں کنیں پہلے جو او میں کنیں فرمانبردار بنڑ آون۔

قَالَ عِفْرِيْتٌ مِّنَ الْجِنِّ اَنَا اٰتِيْكَ بِهٖ قَبْلَ اَنْ تَقُوْمَ مِنْ مَّقَامِكَ ۚ وَاِنِّيْ عَلَيْهِ لَقَوِيٌّ اَمِيْنٌ ﴿۳۹﴾

۳۹۔ پہاڑیں سرداریں وچو ہک منہ زور سردار آکھئے میں اونکوں تیڈے اتھو اٹھنڑ کنیں پہلے گھن اوساں تے بے شک میں بہوں طاقت والا تے ایماندار اں۔

قَالَ الَّذِيْ عِنْدَهٗ عِلْمٌ مِّنَ الْكِتٰبِ اَنَا اٰتِيْكَ بِهٖ قَبْلَ اَنْ يَّرْتَدَّ اِلَيْكَ طَرْفُكَ ۚ فَلَمَّا رَاٰهُ مُسْتَقِرًّا عِنْدَهٗ قَالَ هٰذَا مِنْ فَضْلِ رَبِّيْ ۖ لِيَبْلُوَنِيْٓ ءَاَشْكُرُ اَمْ اَكْفُرُ ۖ وَمَنْ شَكَرَ فَاِنَّمَا يَشْكُرُ لِنَفْسِهٖ ۚ وَمَنْ كَفَرَ فَاِنَّ رَبِّيْ غَنِيٌّ كَرِيْمٌ ﴿۴۰﴾

۴۰۔ جیں کنیں خدا دی کتاب دا علم ہا اوں آکھئے میں اونکوں تیڈی اکھ جھپکنڑ کنیں وی پہلے گھن اوساں جیلھے اونکوں اپنڑے کولھو ڈِٹھس تے آکھیس اے میڈے رب دا فضل تاں جو او میکوں اُزمادے جو کیا میں شکر کریندا یا کفر کریندا اں تے جیرھا شکر کریندے او اپنڑے فائدے کیتے شکر کریندے تے جیرھا ناشکری کرے تے بے شک میڈا رب بے نیاز تے سخی ہے۔

قَالَ نَكِّرُوْا لَهَا عَرْشَهَا نَنْظُرْ اَتَهْتَدِيْٓ اَمْ تَكُوْنُ مِنَ الَّذِيْنَ لَا يَهْتَدُوْنَ ﴿۴۱﴾

۴۱۔ اوں آکھئے اوندے تخت کوں حقیر کر ڈیوو اساں ڈیکھدے ہیں جو او ہدایت پیندی ہے یا انہیں وچو تھیندی ہے جیرھے ہدایت نئیں پیندے۔

فَلَمَّا جَآءَتْ قِيْلَ اَهٰكَذَا عَرْشُكِ ۖ قَالَتْ كَاَنَّهٗ هُوَ

۴۲۔ تے جیلھے او آگئی اونکوں آکھیا گیا کیا تیڈا تخت

وَاُوْتِيْنَا الْعِلْمَ مِنْ قَبْلِهَا وَكُنَّا مُسْلِمِيْنَ ﴿٤٣﴾

دی اینجا ء اوں آکھئے اے تے اویں دااویں ہے ساکوں ایں کنیں پہلے علم ڈِے ڈِتا گئے تے اساں تیڈِے فرمانبردار بݨ گئے ہیں۔

وَصَدَّهَا مَا كَانَتْ تَّعْبُدُ مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ ۭ اِنَّهَا كَانَتْ مِنْ قَوْمٍ كٰفِرِيْنَ ﴿٤٤﴾

۴۴۔ تے اونکوں بلکیس جیندی او اللہ دے سوا عبادت کریندی ہائی ہے نسک او کافر قوم وچوں ہائی۔۔

قِيْلَ لَهَا ادْخُلِي الصَّرْحَ ۚ فَلَمَّا رَاَتْهُ حَسِبَتْهُ لُجَّةً وَّكَشَفَتْ عَنْ سَاقَيْهَا ۭ قَالَ اِنَّهٗ صَرْحٌ مُّمَرَّدٌ مِّنْ قَوَارِيْرَ ڛ قَالَتْ رَبِّ اِنِّىْ ظَلَمْتُ نَفْسِيْ وَاَسْلَمْتُ مَعَ سُلَيْمٰنَ لِلّٰهِ رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ ﴿٤٥﴾ ع

۴۵۔ اوں کوں آکھیا گئے محل وچ پہہ جیلھے اونکوں ڈِٹھس اونکوں جھکا سمجیس تے ڈر گئی۔ سلیمان آکھئے اے تے محل جیندے وچ شیشے دے ٹکڑے لائے گیئن اوں آکھئے اے میڈِے رب میں اپݨی جان تے ظلم کیتے تے میں سلیمان نال رب العالمین خدا تے ایمان اینندی آں۔

وَلَقَدْ اَرْسَلْنَآ اِلٰى ثَمُوْدَ اَخَاهُمْ صٰلِحًا اَنِ اعْبُدُوا اللّٰهَ فَاِذَا هُمْ فَرِيْقٰنِ يَخْتَصِمُوْنَ ﴿٤٦﴾

۴۶۔ تے اساں ثمود دو انہیں دے بھرا صالح کوں بھیجئے سے جو تساں اللہ دی عبادت کرو تے او اہوں ویلھے ڈِو ٹولے تھی کے بھڑݨ پئے گیئن۔

قَالَ يٰقَوْمِ لِمَ تَسْتَعْجِلُوْنَ بِالسَّيِّئَةِ قَبْلَ الْحَسَنَةِ ۚ لَوْلَا تَسْتَغْفِرُوْنَ اللّٰهَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُوْنَ ﴿٤٧﴾

۴۷۔ صالح آکھئے اے میڈِی قوم تساں چنگائی کنیں پہلے لنگائی دی جلدی کیوں کریندے ءِ تساں اللہ کنیں بخشش نوہے منگدے تاں جو تہاڈِے اتے رحم کیتا ونجے

قَالُوا اطَّيَّرْنَا بِكَ وَبِمَنْ مَّعَكَ ۭ قَالَ طٰۗىِٕرُكُمْ عِنْدَ اللّٰهِ بَلْ اَنْتُمْ قَوْمٌ تُفْتَنُوْنَ ﴿٤٨﴾

۴۸۔ انہیں آکھئے اساں تیکوں تے تیڈِے نال دیں کوں منحوس سمجھیندے ہیں صالح آکھئے تہاڈِی نحوست اللہ دے کولھوءِ تے سچ اے ہے جو تساں او قوم ہوے جیرھی آزمائی گئی ءِ۔

وَكَانَ فِي الْمَدِيْنَةِ تِسْعَةُ رَهْطٍ يُّفْسِدُوْنَ فِي الْاَرْضِ وَلَا يُصْلِحُوْنَ ﴿٤٩﴾

۴۹۔ تے شہر وچ نوں آدمی ہن جیرھے زمین وچ فساد پیندے ہن تے اصلاح نہ کریندے ہن۔

قَالُوْا تَقَاسَمُوْا بِاللّٰهِ لَنُبَيِّتَنَّهٗ وَاَهْلَهٗ ثُمَّ لَنَقُوْلَنَّ لِوَلِيِّهٖ مَا شَهِدْنَا مَهْلِكَ اَهْلِهٖ وَاِنَّا لَصٰدِقُوْنَ ﴿٥٠﴾

۵۰۔ اہنیں آکھئے تساں اللہ دی قسم کھاؤ جو اساں اوندے تے اوندے گھر والیں تے رات کوں حملہ کریسوں تے ول اوندے وارث کوں آکھسوں اساں اوندے گھر آلیں کوں ہلاک تھیندا نئیں

ڈٹھا تے اساں سچے ہیں۔

وَمَكَرُوا مَكْرًا وَّ مَكَرْنَا مَكْرًا وَّ هُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٥١﴾

۵۱۔ انہیں ہک وڈی تدبیر کیتی تے اساں وی تدبیر کیتی انہیں کوں پتہ نہ ہا۔

فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ مَكْرِهِمْ ۙ اَنَّا دَمَّرْنٰهُمْ وَقَوْمَهُمْ اَجْمَعِيْنَ ﴿٥٢﴾

۵۲۔ توں ڈیکھ انہیں دی تدبیر دا کیا نتیجہ نکلدے اساں انہیں کوں تے انہیں دی ساری قوم کوں تباہ کر ڈتے۔

فَتِلْكَ بُيُوْتُهُمْ خَاوِيَةًۢ بِمَا ظَلَمُوْا ۭ اِنَّ فِيْ ذٰلِكَ لَاٰيَةً لِّقَوْمٍ يَّعْلَمُوْنَ ﴿٥٣﴾

۵۳۔ اے ڈیکھو انہیں دے گھر انہیں دے ظلم دی وجہ کنیں ڈٹھے پئین بیشک علم والی قوم کیتے ایندے وچ نشان۔

وَاَنْجَيْنَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَكَانُوْا يَتَّقُوْنَ ﴿٥٤﴾

۵۴۔ تے اساں مومنیں تے متقیں کوں بچا گھدے۔

وَلُوْطًا اِذْ قَالَ لِقَوْمِهٖٓ اَتَاْتُوْنَ الْفَاحِشَةَ وَاَنْتُمْ تُبْصِرُوْنَ ﴿٥٥﴾

۵۵۔ تے لوط جیلھے اپنی قوم کوں آکھے کیا تساں برائیاں کریندے ہو تے تساں ڈیہدے پئے ہو۔

اَىِٕنَّكُمْ لَتَاْتُوْنَ الرِّجَالَ شَهْوَةً مِّنْ دُوْنِ النِّسَاۗءِ ۭ بَلْ اَنْتُمْ قَوْمٌ تَجْهَلُوْنَ ﴿٥٦﴾

۵۶۔ کیا تساں ترمیتیں کوں چھوڑ کے جوانیں نال شہوت پوری کریندے ہو اصل تساں جاہل قوم ہیوے۔

فَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهٖٓ اِلَّآ اَنْ قَالُوْٓا اَخْرِجُوْٓا اٰلَ لُوْطٍ مِّنْ قَرْيَتِكُمْ ۚ اِنَّهُمْ اُنَاسٌ يَّتَطَهَّرُوْنَ ﴿٥٧﴾

۵۷۔ اوندی قوم دا جواب مرن اے ہا جو انہیں آکھے لوط دے خاندان کوں اپنے ملک وچوں کڈھ چھوڑو بے شک اے لوک بہوں پاک بندن۔

فَاَنْجَيْنٰهُ وَاَهْلَهٗٓ اِلَّا امْرَاَتَهٗ ۡ قَدَّرْنٰهَا مِنَ الْغٰبِرِيْنَ ﴿٥٨﴾

۵۸۔ تے اساں اونکوں تے اوندے گھر والیں کوں سوائے اوندی زال دے بچا گھدے اوں کوں اساں پچھو رہݨ والیں وچ گݨیا ہا۔

وَاَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ مَّطَرًا ۚ فَسَاۗءَ مَطَرُ الْمُنْذَرِيْنَ ﴿٥٩﴾ ع

۵۹۔ تے اساں انہیں تے (پتھریں دا) ڈاڈھا مینہ وسائے تے جنہیں کوں ہوشیار کر ڈتا ونجے انہیں تے وسݨ والا مینہ بہوں گندہ ہوندے۔

قُلِ الْحَمْدُ لِلّٰهِ وَسَلٰمٌ عَلٰي عِبَادِهِ الَّذِيْنَ اصْطَفٰى ۭ اٰۗللّٰهُ خَيْرٌ اَمَّا يُشْرِكُوْنَ ﴿٦٠﴾

۶۰۔ توں آکھ ڈے ساریاں سچیاں تعریفاں اللہ دیاں ہن تے انہیں بندیں تے سلامتی ہووے جنہیں کوں اللہ چݨ گھدے۔ کیا اللہ چنگا ہے یا او جینکوں شریک بݨیندن۔

أَمَّنْ خَلَقَ السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضَ وَأَنْزَلَ لَكُمْ مِّنَ السَّمَآءِ مَآءً ۚ فَأَنْۢبَتْنَا بِهٖ حَدَآئِقَ ذَاتَ بَهْجَةٍ ۚ مَا كَانَ لَكُمْ أَنْ تُنْۢبِتُوْا شَجَرَهَا ۗ ءَإِلٰهٌ مَّعَ اللّٰهِ ۚ بَلْ هُمْ قَوْمٌ يَّعْدِلُوْنَ ﴿٦١﴾

۶۱۔ آسمانیں تے زمین کوں کئیں پیدا کیتے تے تہاڈے کیتے جھڑ کنیں مینہ وسائے تے اوندے نال اساں سونْھے باغ پیدا کیتن تساں تے اہنیں دے وݨ وی نہ پیدا کرسگدے ہاوے کیا اللہ دے نال بے وی معبود ہن اصل اے قوم شریک بݨیندی پئی ہے۔

أَمَّنْ جَعَلَ الْأَرْضَ قَرَارًا وَّجَعَلَ خِلٰلَهَآ أَنْهٰرًا وَّجَعَلَ لَهَا رَوَاسِيَ وَجَعَلَ بَيْنَ الْبَحْرَيْنِ حَاجِزًا ۗ ءَإِلٰهٌ مَّعَ اللّٰهِ ۚ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُوْنَ ﴿٦٢﴾

۶۲۔ زمین کوں کئیں رہݨ دی جا بݨائے تے اوندے وچ دریا وہائُنسی تے اوندے کیتے پہاڑ بݨائنسی تے دو سمندریں وچ روک بݨاڈِتی ہس کیا اللہ دے نال بے معبود وی ہن اصل انہیں وچو بہوں سارے جاݨدے نئیں۔

أَمَّنْ يُّجِيْبُ الْمُضْطَرَّ إِذَا دَعَاهُ وَيَكْشِفُ السُّوْٓءَ وَيَجْعَلُكُمْ خُلَفَآءَ الْأَرْضِ ۗ ءَإِلٰهٌ مَّعَ اللّٰهِ ۚ قَلِيْلًا مَّا تَذَكَّرُوْنَ ﴿٦٣﴾

۶۳۔ بے وس دی دعا کون سݨدے جیرھے ویلے او دعا کریندے تے اوندے ڈکھ کوں ہٹا ڈیندے تے تہاکوں زمین دا وارث بݨا ڈیندے کیا اللہ دے نال بے معبود ہن بہوں تھوڑی ہے جیرھی تساں نصیحت پکڑیندے ہو۔

أَمَّنْ يَّهْدِيْكُمْ فِيْ ظُلُمٰتِ الْبَرِّ وَالْبَحْرِ وَمَنْ يُّرْسِلُ الرِّيٰحَ بُشْرًاۢ بَيْنَ يَدَيْ رَحْمَتِهٖ ۗ ءَإِلٰهٌ مَّعَ اللّٰهِ ۚ تَعٰلَى اللّٰهُ عَمَّا يُشْرِكُوْنَ ﴿٦٤﴾

۶۴۔ کون تہاکوں خشکی تے سمندر دے اندھاریں وچ راہ ڈکھیندے تے اپݨی رحمت کنیں پہلے کون خوشخبری دیاں ہوائیں پٹھیندے کیا اللہ دے نال بیا معبود ہے جیرھے او اللہ نال شریک بݨیندن او انہیں کنیں بہوں اُچا ہے۔

أَمَّنْ يَّبْدَؤُا الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيْدُهٗ وَمَنْ يَّرْزُقُكُمْ مِّنَ السَّمَآءِ وَالْأَرْضِ ۗ ءَإِلٰهٌ مَّعَ اللّٰهِ ۚ قُلْ هَاتُوْا بُرْهَانَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ صٰدِقِيْنَ ﴿٦٥﴾

۶۵۔ تے کون جیرھا پہلی دفعہ پیدا کریندے تے ولا ولا اوئیں پیدا کریندے تے تہاکوں زمین تے آسمان کنیں رزق ڈیندے کیا اللہ نال بے معبود ہن توں آکھ جے تساں سچے ہو تے اپݨی دلیل گھن آؤ۔

قُلْ لَّا يَعْلَمُ مَنْ فِي السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ الْغَيْبَ إِلَّا اللّٰهُ ۚ وَمَا يَشْعُرُوْنَ أَيَّانَ يُبْعَثُوْنَ ﴿٦٦﴾

۶۶۔ توں آکھ جو آسمانیں تے زمین وچ ہے اللہ دے سوا غیب کوں کوئی نئیں جاݨدا تے انہیں کوں اے وی پتہ نئیں جو انہیں کوں کڈݨ اٹھالیا ویسی۔

بَلِ ادّٰرَكَ عِلْمُهُمْ فِي الْاٰخِرَةِ ۫ بَلْ هُمْ فِيْ شَكٍّ مِّنْهَا ۫ بَلْ هُمْ مِّنْهَا عَمُوْنَ ﴿۶۶﴾

۶۷. آخرت دے بارے وچ اصل انہیں دا علم اصلو ختم تھی گئے۔ اصل او قیامت دے بارے وچ شک وچ ہن تے سروایں بارے وچ اندھن۔

وَقَالَ الَّذِيْنَ كَفَرُوْٓا ءَاِذَا كُنَّا تُرٰبًا وَّاٰبَآؤُنَآ اَئِنَّا لَمُخْرَجُوْنَ ﴿۶۷﴾

۶۸. تے کافر آہدن کیا جڈاں اساں تے ساڈے پیو ڈاڈے مٹی تھی ویسوں ول وی اساں زمین کنیں جیندے کرکے کڈھیئے ویسوں۔

لَقَدْ وُعِدْنَا هٰذَا نَحْنُ وَاٰبَآؤُنَا مِنْ قَبْلُ ۙ اِنْ هٰذَآ اِلَّآ اَسَاطِيْرُ الْاَوَّلِيْنَ ﴿۶۸﴾

۶۹. ایں کنیں پہلے وی ساڈے نال تے ساڈے پیو ڈاڈیں نال اے وعدے کیتے گئے ہن اے تے پہلے لوکیں دے قصے ہن۔

قُلْ سِيْرُوْا فِي الْاَرْضِ فَانْظُرُوْا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُجْرِمِيْنَ ﴿۶۹﴾

۷۰. توں آکھ زمین وچ ٹرو پھرو تے ڈیکھو جو مجرمیں دا کیا انجام تھئے۔

وَلَا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ وَلَا تَكُنْ فِيْ ضَيْقٍ مِّمَّا يَمْكُرُوْنَ ﴿۷۰﴾

۷۱. تے توں انہیں تے مونجھا نہ تھی تے نہ انہیں دی تدبیریں تے تنگی وچ پو۔

وَيَقُوْلُوْنَ مَتٰى هٰذَا الْوَعْدُ اِنْ كُنْتُمْ صٰدِقِيْنَ ﴿۷۱﴾

۷۲. تے او آہدن جے تساں سچے ہو تے اے وعدہ کڈاں پورا تھیسی۔

قُلْ عَسٰٓى اَنْ يَّكُوْنَ رَدِفَ لَكُمْ بَعْضُ الَّذِيْ تَسْتَعْجِلُوْنَ ﴿۷۲﴾

۷۳. توں آکھ تھی سگدے جو جیرھے عذاب کوں جلدی منگدے پئے ہو اوندا کجھ حصہ تہاڈے پچھو پچھو اندا پیا ہووے۔

وَاِنَّ رَبَّكَ لَذُوْ فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ وَلٰكِنَّ اَكْثَرَهُمْ لَا يَشْكُرُوْنَ ﴿۷۳﴾

۷۴. تے بے شک تیڈا رب لوکیں تے فضل کرݨ والا ہے تے انہیں وچوں سارے لوک شکر نئیں کریندے۔

وَاِنَّ رَبَّكَ لَيَعْلَمُ مَا تُكِنُّ صُدُوْرُهُمْ وَمَا يُعْلِنُوْنَ ﴿۷۴﴾

۷۵. تے بے شک تیڈا رب اونکوں دی جاݨدے جو او اپݨے سینیں وچ لکیندے پین تے جینکوں او ظاہر پئے کریندن۔

وَمَا مِنْ غَآئِبَةٍ فِي السَّمَآءِ وَالْاَرْضِ اِلَّا فِيْ كِتٰبٍ مُّبِيْنٍ ﴿۷۵﴾

۷۶. آسمانیں تے زمین وچ کوئی لکی ہوئی شئے کائے نئیں جیرھی بیان کرݨ والی کتاب وچ نہ ہووے۔

اِنَّ هٰذَا الْقُرْاٰنَ يَقُصُّ عَلٰى بَنِيْٓ اِسْرَآءِيْلَ اَكْثَرَ

۷۷. بے شک اے قرآن بنی اسرائیل دے سامݨے او

الَّذِیْ هُمْ فِیْهِ یَخْتَلِفُوْنَ ﴿۷۷﴾

گالہیں اکثر بیان کریندے جیندے وچ او اختلاف کریندن۔

وَاِنَّهٗ لَهُدًى وَّرَحْمَةٌ لِّلْمُؤْمِنِیْنَ ﴿۷۸﴾

۷۸۔ تے بے شک او مومنیں کیتے ہدایت تے رحمت۔

اِنَّ رَبَّكَ یَقْضِیْ بَیْنَهُمْ بِحُكْمِهٖ وَهُوَ الْعَزِیْزُ الْعَلِیْمُ ﴿۷۹﴾

۷۹۔ بے شک تیڈا رب اونہیں دے درمیان اپنے حکم نال سچا فیصلہ کریندے تے او غالب تے بہوں جانڑ والا ہے۔

فَتَوَكَّلْ عَلَى اللّٰهِ اِنَّكَ عَلَى الْحَقِّ الْمُبِیْنِ ﴿۸۰﴾

۸۰۔ تے اللہ تے بھروسہ کر بے شک توں واضح حق تے ہویں۔

اِنَّكَ لَا تُسْمِعُ الْمَوْتٰى وَلَا تُسْمِعُ الصُّمَّ الدُّعَآءَ اِذَا وَلَّوْا مُدْبِرِیْنَ ﴿۸۱﴾

۸۱۔ بے شک توں مُردیں کوں نوہیں سنڑا سگدا تے نہ بوڑیں کوں اُلا سنڑا سگدیں جیرھے ویلھے او کنڈ پھیر کے ونجن پئے۔

وَمَآ اَنْتَ بِهٰدِی الْعُمْیِ عَنْ ضَلٰلَتِهِمْ اِنْ تُسْمِعُ اِلَّا مَنْ یُّؤْمِنُ بِاٰیٰتِنَا فَهُمْ مُّسْلِمُوْنَ ﴿۸۲﴾

۸۲۔ تے توں اندھیں کوں انہیں دی گمراہی کنیں ہدایت نوہیں ڈے سگدا توں تے محض انہیں کوں سنڑا سگدیں جیرھے ساڈی آیات کوں منیندن تے فرمانبردارن۔

وَاِذَا وَقَعَ الْقَوْلُ عَلَیْهِمْ اَخْرَجْنَا لَهُمْ دَآبَّةً مِّنَ الْاَرْضِ تُكَلِّمُهُمْ اَنَّ النَّاسَ كَانُوْا بِاٰیٰتِنَا لَا یُوْقِنُوْنَ ﴿۸۳﴾

۸۳۔ تے جیلھے انہیں تے تباہی آلی گال پوری تھیسی تے اساں انہیں کیتے زمین وچوں ہک کیڑا کڈھیسوں جیرھا انہیں کوں چک بیسی بے شک لوکیں کوں ساڈی آیات دا یقین کائنا ہیں۔

وَیَوْمَ نَحْشُرُ مِنْ كُلِّ اُمَّةٍ فَوْجًا مِّمَّنْ یُّكَذِّبُ بِاٰیٰتِنَا فَهُمْ یُوْزَعُوْنَ ﴿۸۴﴾

۸۴۔ تے جڈاں اساں ہک ٹولہ کٹھا کریسوں ہر اوں قوم وچو جیرھی ساڈی آیات کوں جھٹلیندی ہئی تے اساں انہیں کوں قطاریں وچ کھڑا کر ڈیسوں۔

حَتّٰۤى اِذَا جَآءُوْ قَالَ اَكَذَّبْتُمْ بِاٰیٰتِیْ وَلَمْ تُحِیْطُوْا بِهَا عِلْمًا اَمَّا ذَا كُنْتُمْ تَعْمَلُوْنَ ﴿۸۵﴾

۸۵۔ تے جیلھے او اوسن (خدا) آکھسی کیا تساں میڈی آیات کوں جھٹلایا ہا تے تہا کوں انہیں دا پورا علم وی نہ ہا تے یا تساں کیا کیا کریندے ہا دے۔

وَوَقَعَ الْقَوْلُ عَلَیْهِمْ بِمَا ظَلَمُوْا فَهُمْ لَا یَنْطِقُوْنَ ﴿۸۶﴾

۸۶۔ تے انہیں تے انہیں دے ظلم دی وجہ کنیں عذاب دی گال پوری تھی ویسی تے او اُلا نہ

سگسن۔

اَلَمْ يَرَوْا اَنَّا جَعَلْنَا الَّيْلَ لِيَسْكُنُوْا فِيْهِ وَ النَّهَارَ مُبْصِرًا ۭ اِنَّ فِيْ ذٰلِكَ لَاٰيٰتٍ لِّقَوْمٍ يُّؤْمِنُوْنَ ۝۸۶

۸۶۔ کیا انہیں کوں پتہ نیئں جو بے شک اساں رات کوں ایں واسطے بݨائے جو او ایندے وچ آرام کرن تے ڈینہہ کوں ڈکھالݨ والا بے شک ایندے وچ منݨ والی قوم کیتے نشانن۔

وَيَوْمَ يُنْفَخُ فِي الصُّوْرِ فَفَزِعَ مَنْ فِي السَّمٰوٰتِ وَ مَنْ فِي الْاَرْضِ اِلَّا مَنْ شَاۗءَ اللّٰهُ ۭ وَكُلٌّ اَتَوْهُ دٰخِرِيْنَ ۝۸۷

۸۷۔ تے جیڑاں دھوتوں وجایا ویسی تے جو زمین تے آسمان وچ او ڈر ویسی سوائے ایندے جو اللہ چاہے تے سارے اللہ سئیں دو فرمانبردار تھی کے اوسن۔

وَتَرَى الْجِبَالَ تَحْسَبُهَا جَامِدَةً وَّهِيَ تَمُرُّ مَرَّ السَّحَابِ ۭ صُنْعَ اللّٰهِ الَّذِيْٓ اَتْقَنَ كُلَّ شَيْءٍ ۭ اِنَّهٗ خَبِيْرٌۢ بِمَا تَفْعَلُوْنَ ۝۸۸

۸۸۔ تے توں پہاڑیں کوں ڈیکھیں تے خیال کریندیں جو ہکی جا تے کھڑن تے اصل اے جھڑ اآلی کار ٹردے رہ ویندن اے اللہ سئیں دی کاریگری ہے جیں ہر شئے کوں مضبوط بݨائے بے شک او تہاڈے عملیں کنیں چنگی طراں باخبر۔

مَنْ جَاۗءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهٗ خَيْرٌ مِّنْهَا ۚ وَهُمْ مِّنْ فَزَعٍ يَّوْمَىِٕذٍ اٰمِنُوْنَ ۝۸۹

۸۹۔ جیڑھا نیکی کریسی او نکوں ایں کنیں چنگا بدلہ ملسی تے اوں ڈینہہ او ڈر کنیں امن وچ ہوسن

وَمَنْ جَاۗءَ بِالسَّيِّئَةِ فَكُبَّتْ وُجُوْهُهُمْ فِي النَّارِ ۭ هَلْ تُجْزَوْنَ اِلَّا مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُوْنَ ۝۹۰

۹۰۔ تے جیڑھا بُرا کم کریسی تے انہیں کوں منہ بھرنے بھا وچ سٹیا ویسی جو تساں کریندے ہا دے اوندا تہاکوں پورا بدلہ مل گئے۔

اِنَّمَآ اُمِرْتُ اَنْ اَعْبُدَ رَبَّ هٰذِهِ الْبَلْدَةِ الَّذِيْ حَرَّمَهَا وَلَهٗ كُلُّ شَيْءٍ ۡ وَّاُمِرْتُ اَنْ اَكُوْنَ مِنَ الْمُسْلِمِيْنَ ۝۹۱

۹۱۔ میکوں تے محض اے حکم ڈتا گئے جو میں ایں شہر دے رب دی عبادت کراں جیں اینکوں عزت ڈتی ہے تے ہر شئے اوندے کیتے ہے تے میکوں حکم ڈتا گئے جو میں فرمانبرداریں وچوں تھیواں۔

وَاَنْ اَتْلُوَا الْقُرْاٰنَ ۚ فَمَنِ اهْتَدٰى فَاِنَّمَا يَهْتَدِيْ لِنَفْسِهٖ ۚ وَمَنْ ضَلَّ فَقُلْ اِنَّمَآ اَنَا مِنَ الْمُنْذِرِيْنَ ۝۹۲

۹۲۔ تے میں قرآن پڑھ کے سݨاواں تے جیڑھا ہدایت پیسی او محض اپݨے فائدے دی خاطر ہدایت پیسی تے جیڑھا گمراہ تھیسی تے توں آکھ ڈے جو میں تے محض ڈراوݨ والا ہاں۔

وَ قُلِ الْحَمْدُ لِلّٰهِ سَيُرِيْكُمْ اٰيٰتِهٖ فَتَعْرِفُوْنَهَا ؕ وَمَا رَبُّكَ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُوْنَ ﴿۹۳﴾

۹۴۔ تے آکھ ڈے سب سچیاں تعریفاں اللہ دیاں ہِن او تہاکوں ضرور اپنے نشان ڈکھیسی تے تساں اونکوں سنجاݨ گھنسو تے تیڈا رب تہاڈے کمیں کنیں غافل نئیں۔
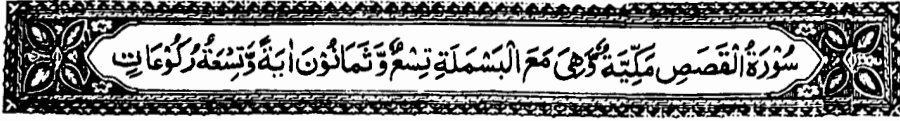
سُوْرَةُ الْقَصَصِ مَكِّيَّةٌ وَّهِيَ مَعَ الْبَسْمَلَةِ تِسْعٌ وَّثَمَانُوْنَ اٰيَةً وَّتِسْعَةُ رُكُوْعَاتٍ

سورۃ قصص مکی ہے بسم اللہ نال ایندیاں ۸۹ آیتاں تے ۹ رکوعن۔

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ①

۱. میں شروع کریندا اللہ دے ناں نال جیڑھا بن منگئے ڈیوݨ والا تے ول ول رحم کرݨ والا ہے۔

طٰسٓمّٓ ②

۲. پاک سݨݨ والا ہے تے بزرگ۔

تِلْكَ اٰيٰتُ الْكِتٰبِ الْمُبِيْنِ ③

۳. اے کھلی کتاب دیاں آیتاں ہن۔

نَتْلُوْا عَلَيْكَ مِنْ نَّبَاِ مُوْسٰى وَفِرْعَوْنَ بِالْحَقِّ لِقَوْمٍ يُّؤْمِنُوْنَ ④

۴. اساں تیڈے اتے مومن قوم دے فائدے کیتے موسیٰ تے فرعون دیاں سچیاں خبراں پڑھدے ہیں۔

اِنَّ فِرْعَوْنَ عَلَا فِي الْاَرْضِ وَجَعَلَ اَهْلَهَا شِيَعًا يَّسْتَضْعِفُ طَآئِفَةً مِّنْهُمْ يُذَبِّحُ اَبْنَآءَهُمْ وَيَسْتَحْيٖ نِسَآءَهُمْ ۭ اِنَّهٗ كَانَ مِنَ الْمُفْسِدِيْنَ ⑤

۵. بے شک فرعون اپݨے ملک وچ منہ زور تھی گیا تے اوندے رہݨ والیں کوں وکھرا وکھرا کر ڈتا ہس انہیں وچوں ہک ٹولے کوں او کمزور کرݨ چاہندا ہا انہیں دے پتریں کوں ذبح کریندا ہا تے انہیں دی تریمتیں کوں جیندا رکھیندا ہا بے شک او فسادیں وچوں ہا۔

وَنُرِيْدُ اَنْ نَّمُنَّ عَلَى الَّذِيْنَ اسْتُضْعِفُوْا فِي الْاَرْضِ وَنَجْعَلَهُمْ اَئِمَّةً وَّنَجْعَلَهُمُ الْوٰرِثِيْنَ ⑥

۶. تے اساں زمین دے کمزور لوکیں تے احسان کرݨ چاہندے ہاسے تے اساں انہیں کوں سردار بݨاوݨ چاہندے ہاسے تے وارث بݨاوݨ چاہندے ہاسے۔

وَنُمَكِّنَ لَهُمْ فِي الْاَرْضِ وَنُرِيَ فِرْعَوْنَ وَهَامٰنَ وَجُنُوْدَهُمَا مِنْهُمْ مَّا كَانُوْا يَحْذَرُوْنَ ⑦

۷. تے انہیں کوں ملک وچ طاقت ڈیوݨ تے فرعون تے ہامان تے انہیں ڈوناہیں کوں انہیں کنیں او کجھ ڈکھاوݨ چاہندے ہاسے جیں کنیں او ڈر دے پئے ہن۔

وَاَوْحَيْنَآ اِلٰٓى اُمِّ مُوْسٰٓى اَنْ اَرْضِعِيْهِ ۚ فَاِذَا خِفْتِ عَلَيْهِ فَاَلْقِيْهِ فِي الْيَمِّ وَلَا تَخَافِيْ وَلَا تَحْزَنِيْ ۚ اِنَّا رَآدُّوْهُ اِلَيْكِ وَجَاعِلُوْهُ مِنَ الْمُرْسَلِيْنَ ⑧

۸. تے اساں موسیٰ دی ماکوں وحی کیتی جو توں اینکوں کھیر پلا تے جیلھے توں ایندے کیتے ڈریں توں اینکوں دریا وچ سٹ گھتیں تے توں نہ ڈریں تے نہ مونجھی تھیویں بے شک اساں اینکوں تیڈو ولا آنیسوں تے اساں اینکوں رسول بݨیسوں۔

فَالْتَقَطَهٗٓ اٰلُ فِرْعَوْنَ لِيَكُوْنَ لَهُمْ عَدُوًّا وَّحَزَنًا ۭ اِنَّ فِرْعَوْنَ وَهَامٰنَ وَجُنُوْدَهُمَا كَانُوْا خٰطِـِٕيْنَ ⑨

۹۔ فرعون دے خاندان اونکوں چاگِدھے تاں جو او انہیں کیتے دشمن تے مونجھ دا سبب بنڑے بے شک فرعون تے ہامان تے اونہیں ڈونہائیں دا لشکر غلطی تے ہا۔

وَقَالَتِ امْرَاَتُ فِرْعَوْنَ قُرَّتُ عَيْنٍ لِّيْ وَلَكَ ۭ لَا تَقْتُلُوْهُ ڰ عَسٰٓى اَنْ يَّنْفَعَنَآ اَوْ نَتَّخِذَهٗ وَلَدًا وَّهُمْ لَا يَشْعُرُوْنَ ⑩

۱۰۔ تے فرعون دی ہک تریمت آکھئے اے میڈے تے تیڈے کیتے اکھیں دی ٹھڈھ دا سبب تھی سی توں ایکوں قتل نہ کرتی سگدے جو ساکوں اے فائدہ پہچاوے یا اساں اینکوں پُتر چا بناؤں تے او اصل گال نہ جانڑدے ہن۔

وَاَصْبَحَ فُؤَادُ اُمِّ مُوْسٰى فٰرِغًا ۭ اِنْ كَادَتْ لَتُبْدِيْ بِهٖ لَوْلَآ اَنْ رَّبَطْنَا عَلٰي قَلْبِهَا لِتَكُوْنَ مِنَ الْمُؤْمِنِيْنَ ⑪

۱۱۔ موسیٰ دی ما دا دِل خالی تھی گیا تے قریب ہا جو او اونکوں ظاہر کر ڈیوے ہا جے اساں اوندے دِل کوں تکڑا نہ کروں ہا تاں جو او مومنیں دچوں تھی ونجے ہا۔

وَقَالَتْ لِاُخْتِهٖ قُصِّيْهِ ۡ فَبَصُرَتْ بِهٖ عَنْ جُنُبٍ وَّهُمْ لَا يَشْعُرُوْنَ ⑫

۱۲۔ تے اوں موسیٰ دی بھینڑ کوں آکھئے اوندے پچھو ونج او اونکوں پریں کنیں ڈیہدی رہ گئی تے انہیں کوں پتہ نہ لگا۔

وَحَرَّمْنَا عَلَيْهِ الْمَرَاضِعَ مِنْ قَبْلُ فَقَالَتْ هَلْ اَدُلُّكُمْ عَلٰٓي اَهْلِ بَيْتٍ يَّكْفُلُوْنَهٗ لَكُمْ وَهُمْ لَهٗ نٰصِحُوْنَ ⑬

۱۳۔ تے اساں اوندے اتے ایں کنیں پہلے کھیر پلاونڑ والیں کوں حرام کر ڈِتا ہا تے اوں آکھئے کیا میں تیکوں اینجھے گھر والے ڈساں جیڑھے اینکوں تہاڈے کیتے پال ڈیون تے او ایندے خیر خواہ ہوسن۔

فَرَدَدْنٰهُ اِلٰٓى اُمِّهٖ كَيْ تَقَرَّ عَيْنُهَا وَلَا تَحْزَنَ وَلِتَعْلَمَ اَنَّ وَعْدَ اللّٰهِ حَقٌّ وَّلٰكِنَّ اَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُوْنَ ⑭

۱۴۔ تے اساں اونکوں اوندی ما دو ولا پھیرئیے تاں جو اوندیاں اکھیں ٹھڈیاں تھیون تے او مونجھی وی نہ تھیوے تے اوں کوں پتہ لگ ونجے بے شک اللہ دا وعدہ سچا ہِے تے بہوں سارے لوک جانڑدے نئیں۔

وَلَمَّا بَلَغَ اَشُدَّهٗ وَاسْتَوٰٓى اٰتَيْنٰهُ حُكْمًا وَّعِلْمًا ۭ وَكَذٰلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِيْنَ ⑮

۱۵۔ تے جیلھے او جوان تھیا تے گبھرو تھی گیا اساں اونکوں حکم تے علم ڈِتا۔ تے اساں ایویں نیکی کرنڑ والیں کوں بدلہ ڈیندے رہندے ہیں۔

وَدَخَلَ الْمَدِيْنَةَ عَلٰي حِيْنِ غَفْلَةٍ مِّنْ اَهْلِهَا فَوَجَدَ فِيْهَا رَجُلَيْنِ يَقْتَتِلٰنِ ڭ هٰذَا مِنْ شِيْعَتِهٖ

۱۶۔ تے او شہر وچ اینجھے ویلھے داخل تھئے جیڑھے ویلھے اوندے رہنڑ والے غفلت وچ ہن تے اوں ڈو آدمیں کوں

وَهٰذَا مِنْ عَدُوِّهٖ ۚ فَاسْتَغَاثَهُ الَّذِيْ مِنْ شِيْعَتِهٖ عَلَى الَّذِيْ مِنْ عَدُوِّهٖ ۙ فَوَكَزَهٗ مُوْسٰى فَقَضٰى عَلَيْهِ ۖ قَالَ هٰذَا مِنْ عَمَلِ الشَّيْطٰنِ ۖ اِنَّهٗ عَدُوٌّ مُّضِلٌّ مُّبِيْنٌ ﴿۱۵﴾

بھڑدا ڈٹھس ہک اوندی برادری وچوں ہا تے ہک اوندے دشمنیں وچوں ہا تے جیرھا اوندی برادری وچوں ہا اوں مدد طلب کیتی اپݨے دشمن دے مقابلے وچ تے موسیٰ اوں کوں مکھ ماری تے او مرگیا تے آکھیس اے تے شیطانی کم تھی گئے بے شک او کھلا گمراہ کرݨ والا دشمن۔

قَالَ رَبِّ اِنِّيْ ظَلَمْتُ نَفْسِيْ فَاغْفِرْ لِيْ فَغَفَرَ لَهٗ ۗ اِنَّهٗ هُوَ الْغَفُوْرُ الرَّحِيْمُ ﴿۱۶﴾

۱۷۔ اوں آکھئے اے میڈے رب بے شک میں اپݨی جان تے ظلم کیتے تے توں میکوں بخش ڈے تے اللہ سئیں اونکوں بخش ڈِتا بیشک او بخشݨ والا تے ول ول رحم کرݨ والا ہے۔

قَالَ رَبِّ بِمَآ اَنْعَمْتَ عَلَيَّ فَلَنْ اَكُوْنَ ظَهِيْرًا لِّلْمُجْرِمِيْنَ ﴿۱۷﴾

۱۸۔ اوں آکھئے اے میڈے رب تیڈے انعام کرݨ دی وجہ نال میں کڈاہیں وی مجریں دا امدادی نہ بݨساں.

فَاَصْبَحَ فِي الْمَدِيْنَةِ خَآئِفًا يَّتَرَقَّبُ فَاِذَا الَّذِي اسْتَنْصَرَهٗ بِالْاَمْسِ يَسْتَصْرِخُهٗ ۚ قَالَ لَهٗ مُوْسٰٓى اِنَّكَ لَغَوِيٌّ مُّبِيْنٌ ﴿۱۸﴾

۱۹۔ تے فجر کوں او ڈردیں ڈردیں شہر وچ پیھٹے تے ڈٹھے سی جو او ہو بندہ جیں کل مدد منگی ہائی ولا اونکوں سڈیندا پئے موسیٰ اونکوں آکھئے بے شک توں کھلا کھلا گمراہ ہویں۔

فَلَمَّآ اَنْ اَرَادَ اَنْ يَّبْطِشَ بِالَّذِيْ هُوَ عَدُوٌّ لَّهُمَا ۙ قَالَ يٰمُوْسٰٓى اَتُرِيْدُ اَنْ تَقْتُلَنِيْ كَمَا قَتَلْتَ نَفْسًا بِالْاَمْسِ ۖ اِنْ تُرِيْدُ اِلَّآ اَنْ تَكُوْنَ جَبَّارًا فِي الْاَرْضِ وَمَا تُرِيْدُ اَنْ تَكُوْنَ مِنَ الْمُصْلِحِيْنَ ﴿۱۹﴾

۲۰۔ جیلھے اوں ارادہ کیتے جو اونکوں پکڑے جیرھا ڈوناہیں دا دشمن ہا اوں آکھئے اے موسیٰ کیا توں میکوں وی اویں قتل کرݨا چاہندیں جیویں کل تیں ہک آدمی ماریئے بیشک توں محض ملک وچ ظالم بݨݨ چاہندیں تے توں نوہیں چاہندا جو اصلاح کرݨ والیں وچوں تھیویں۔

وَجَآءَ رَجُلٌ مِّنْ اَقْصَا الْمَدِيْنَةِ يَسْعٰى ۡ قَالَ يٰمُوْسٰٓى اِنَّ الْمَلَاَ يَاْتَمِرُوْنَ بِكَ لِيَقْتُلُوْكَ فَاخْرُجْ اِنِّيْ لَكَ مِنَ النّٰصِحِيْنَ ﴿۲۰﴾

۲۱۔ تے شہر دے پریں کنیں ہک بندہ درکدا کئے تے آکھیس اے موسیٰ بے شک وڈیرے تیڈے متعلق مشورہ کریندے پئن جو تیکوں قتل کر ڈیون توں نکل ونج بے شک میں تیڈے خیرخواہیں وچوں ہاں.

فَخَرَجَ مِنْهَا خَآئِفًا يَّتَرَقَّبُ ۡ قَالَ رَبِّ نَجِّنِيْ مِنَ الْقَوْمِ الظّٰلِمِيْنَ ﴿۲۱﴾

۲۲۔ تے او اتھوں ڈردا ہویا نکل گئے اِنتے اُنتے ڈیہدا ویندا ہا تے آکھیس اے میڈے رب میکوں ظالم

ع

قوم کنیں بچا۔

وَلَمَّا تَوَجَّهَ تِلْقَآءَ مَدْيَنَ قَالَ عَسٰى رَبِّيْٓ اَنْ يَّهْدِيَنِيْ سَوَآءَ السَّبِيْلِ ﴿۲۲﴾

۲۲۔ تے جیلھے او مدین شہر دو گئے تے اوں آکھئے جو میڈا رب میکوں سدھا راہ ڈکھیسی۔

وَلَمَّا وَرَدَ مَآءَ مَدْيَنَ وَجَدَ عَلَيْهِ اُمَّةً مِّنَ النَّاسِ يَسْقُوْنَ ۫ وَوَجَدَ مِنْ دُوْنِهِمُ امْرَاَتَيْنِ تَذُوْدٰنِ ۚ قَالَ مَا خَطْبُكُمَا ۭ قَالَتَا لَا نَسْقِيْ حَتّٰى يُصْدِرَ الرِّعَآءُ ۫ وَاَبُوْنَا شَيْخٌ كَبِيْرٌ ﴿۲۳﴾

۲۳۔ تے جیلھے او مدین دے کھوہ تے آئے تے کجھ لوک ڈٹھنس جیڑھے پانی پلیندے پئے ہن تے ڈو تریمتیں انہیں کنیں پریں ڈٹھنس جیڑھیاں ڈنگریں کوں پچھو تے ہٹیندیاں پیاں ہن اوں آکھئے تہاڈا کیا کم انہیں ڈوناہیں آکھئے جو اساں پانی نسے پلا سگدیاں جے تیں آجڑی ٹرنہ ونجن تے ساڈا پیو بہوں بڈھا ہے۔

فَسَقٰى لَهُمَا ثُمَّ تَوَلّٰٓى اِلَى الظِّلِّ فَقَالَ رَبِّ اِنِّيْ لِمَآ اَنْزَلْتَ اِلَيَّ مِنْ خَيْرٍ فَقِيْرٌ ﴿۲۴﴾

۲۴۔ موسیٰ انہیں کوں پانی پلوا ڈتے ول پچھاویں تلے ونج بیٹھے اوں آکھئے اے میڈے رب میں فقیر آں اوندا جو توں خیر میڈو لہاویں۔

فَجَآءَتْهُ اِحْدٰىهُمَا تَمْشِيْ عَلَى اسْتِحْيَآءٍ ۡ قَالَتْ اِنَّ اَبِيْ يَدْعُوْكَ لِيَجْزِيَكَ اَجْرَ مَا سَقَيْتَ لَنَا ۭ فَلَمَّا جَآءَهٗ وَقَصَّ عَلَيْهِ الْقَصَصَ ۙ قَالَ لَا تَخَفْ ۫ نَجَوْتَ مِنَ الْقَوْمِ الظّٰلِمِيْنَ ﴿۲۵﴾

۲۵۔ تے انہیں ڈوناہیں بھینیں وچوں ہک اوندو ٹردی آئی تے شرمیندی پئی ہائی تے آکھیس میڈا پیو تیکوں سڈیندا پئے تاں جو اوندا بدلہ ڈیوے جیڑھا تیں ساکوں پانی پلوا ڈتے۔ جیلھے او انہیں دے پیو کنیں آئے تے سارا حال ڈتس تے آکھیس توں نہ ڈر توں ظالم قوم کنیں بچ گئیں۔

قَالَتْ اِحْدٰىهُمَا يٰٓاَبَتِ اسْتَاْجِرْهُ ۡ اِنَّ خَيْرَ مَنِ اسْتَاْجَرْتَ الْقَوِيُّ الْاَمِيْنُ ﴿۲۶﴾

۲۶۔ انہیں وچوں ہک آکھئے اے ابا توں اینکوں رہک رکھ گھن بے شک توں جینکوں رہک رکھیں او طاقت والا وی تے ایماندار وی ہووے۔

قَالَ اِنِّيْٓ اُرِيْدُ اَنْ اُنْكِحَكَ اِحْدَى ابْنَتَيَّ هٰتَيْنِ عَلٰٓي اَنْ تَاْجُرَنِيْ ثَمٰنِيَ حِجَجٍ ۚ فَاِنْ اَتْمَمْتَ عَشْرًا فَمِنْ عِنْدِكَ ۚ وَمَآ اُرِيْدُ اَنْ اَشُقَّ عَلَيْكَ ۭ سَتَجِدُنِيْٓ اِنْ شَآءَ اللّٰهُ مِنَ الصّٰلِحِيْنَ ﴿۲۷﴾

۲۷۔ اوں آکھئے میں چاہندا جو انہیں ڈو دھیریں وچوں ہک داتیڈے نال ایں شرط تے نکاح کر ڈیواں جو توں ۸ سال میڈی رہکی کریں تے جے توں ۱۰ سال پورے کر ڈیویں تے اے تیڈے ولو ہوسی تے میں تیڈے اتے زیادہ بار نئیں ڈیوݨ چاہندا جے اللہ چاہیا تے

توں میکوں نیکیں وچوں پیسیں۔

قَالَ ذٰلِكَ بَيْنِيْ وَبَيْنَكَ ۗ اَيَّمَا الْاَجَلَيْنِ قَضَيْتُ فَلَا عُدْوَانَ عَلَيَّ ۗ وَاللّٰهُ عَلٰى مَا نَقُوْلُ وَكِيْلٌ ۝۲۹ ع

۲۹۔ موسیٰ آکھئے اسے میڈے تے تیڈے درمیان پکی گال تھی گئی انہیں وچوں جیہڑی مدت وی میں پوری کر گھساں میڈے اتے الزام نہ ہوسی تے جو کجھ اساں آکھئے ایندے اتے اللہ کافی گواہ۔

فَلَمَّا قَضٰى مُوْسَى الْاَجَلَ وَسَارَ بِاَهْلِهٖٓ اٰنَسَ مِنْ جَانِبِ الطُّوْرِ نَارًا ۚ قَالَ لِاَهْلِهِ امْكُثُوْٓا اِنِّيْٓ اٰنَسْتُ نَارًا لَّعَلِّيْٓ اٰتِيْكُمْ مِّنْهَا بِخَبَرٍ اَوْ جَذْوَةٍ مِّنَ النَّارِ لَعَلَّكُمْ تَصْطَلُوْنَ ۝۳۰

۳۰۔ تے جیلھے موسیٰ مدت پوری کر ڈتی تے گھر والیں کوں گھن کے ٹر پئے تے اوں طور دے ہک پاسے بھا ڈٹھیس تے اوں اپنے گھر والیں کوں آکھئے تساں کھڑو بے شک میں بھا ڈٹھی ہے تھی سگدے جو میں تہاڈے کوئی خبر گھن آواں یا بھا دا انگارا تاں جو تساں سیکو۔

فَلَمَّآ اَتٰىهَا نُوْدِيَ مِنْ شَاطِئِ الْوَادِ الْاَيْمَنِ فِي الْبُقْعَةِ الْمُبٰرَكَةِ مِنَ الشَّجَرَةِ اَنْ يّٰمُوْسٰٓى اِنِّيْٓ اَنَا اللّٰهُ رَبُّ الْعٰلَمِيْنَ ۝۳۱

۳۱۔ جیلھے او اوندو گئے تے اونکوں بابرکت جاہ دے ہک بابرکت حصے کنیں ہک درخت دے نال آواز ڈتی گئی جو اے موسیٰ بے شک میں اللہ ہاں جیہڑا رب العالمین

وَاَنْ اَلْقِ عَصَاكَ ۗ فَلَمَّا رَاٰهَا تَهْتَزُّ كَاَنَّهَا جَآنٌّ وَّلّٰى مُدْبِرًا وَّلَمْ يُعَقِّبْ ۗ يٰمُوْسٰٓى اَقْبِلْ وَلَا تَخَفْ ۗ اِنَّكَ مِنَ الْاٰمِنِيْنَ ۝۳۲

۳۲۔ تے توں اپنا سوٹا سٹ جیلھے اونکوں ہلدا ڈٹھس ناگ آلی کار کنڈ پھیر کے بھج پئے تے ولا نسی ڈٹھا اے موسیٰ اگوتے تھی تے نہ ڈر۔ بے شک توں محفوظ رہسیں۔

اُسْلُكْ يَدَكَ فِيْ جَيْبِكَ تَخْرُجْ بَيْضَآءَ مِنْ غَيْرِ سُوْٓءٍ ۡ وَّاضْمُمْ اِلَيْكَ جَنَاحَكَ مِنَ الرَّهْبِ فَذٰنِكَ بُرْهَانٰنِ مِنْ رَّبِّكَ اِلٰى فِرْعَوْنَ وَمَلَا۟ئِهٖ ۗ اِنَّهُمْ كَانُوْا قَوْمًا فٰسِقِيْنَ ۝۳۳

۳۳۔ اپنے ہتھ کوں کچھ وچ پا اوہ بغیر کہیں بیماری دے چٹا نکلسی تے ڈر کنیں اپنے باہیں کوں آپ دو ملا اے فرعون تے اوندے سرداریں دو تیڈے رب کنیں ڈو دلیلائن بے شک اے لوک نافرمان۔

قَالَ رَبِّ اِنِّيْ قَتَلْتُ مِنْهُمْ نَفْسًا فَاَخَافُ اَنْ يَّقْتُلُوْنِ ۝۳۴

۳۴۔ اوں آکھئے میں انہیں وچوں ہک آدمی ماری کھڑاں تے میکوں ڈر ہے جو او میکوں قتل کر ڈیسن۔

وَاَخِيْ هٰرُوْنُ هُوَ اَفْصَحُ مِنِّيْ لِسَانًا فَاَرْسِلْهُ مَعِيَ رِدْاً يُّصَدِّقُنِيْٓ ۡ اِنِّيْٓ اَخَافُ اَنْ يُّكَذِّبُوْنِ ۝۳۵

۳۵۔ تے میڈا بھرا ہارون میں کنیں زیادہ چنگا الا سگدے اونکوں میڈے نال میڈا امدادی بنا کے

پٹھ او میڈی تصدیق کریسی بے شک میں ڈرداں جو او میکوں جھٹلاڈیسن۔

قَالَ سَنَشُدُّ عَضُدَكَ بِأَخِيكَ وَنَجْعَلُ لَكُمَا سُلْطٰنًا فَلَا يَصِلُوْنَ اِلَيْكُمَا ۚ بِاٰيٰتِنَآ ۚ اَنْتُمَا وَمَنِ اتَّبَعَكُمَا الْغٰلِبُوْنَ ﴿۳۵﴾

۳۶۔ اوں آکھئے اساں تیڈے بھرا نال تیڈی بانھ مضبوط کریسوں تے اساں تساں ڈونائیں کوں غالب کریسوں تے او تساں ڈوناہیں تیں نہ پہنچ سگسن تساں ڈوہیں تے جیرھے تہاڈا آکھن منیسن ساڈی آیات نال غالب تھیسو۔

فَلَمَّا جَآءَهُمْ مُّوْسٰى بِاٰيٰتِنَا بَيِّنٰتٍ قَالُوْا مَا هٰذَآ اِلَّا سِحْرٌ مُّفْتَرًى وَّمَا سَمِعْنَا بِهٰذَا فِيْٓ اٰبَآئِنَا الْاَوَّلِيْنَ ﴿۳۶﴾

۳۷۔ جیلھے موسیٰ ساڈیاں کھلیاں کھلیاں آیتاں گھن کے انہیں دے کولھو آئے انہیں آکھئے اے تے محض گھڑیا ہویا دوکھاءِ اساں اے گال اپنڑے پیو ڈاڈیں کنیں نئیں سُنڑی۔

وَقَالَ مُوْسٰى رَبِّيْٓ اَعْلَمُ بِمَنْ جَآءَ بِالْهُدٰى مِنْ عِنْدِهٖ وَمَنْ تَكُوْنُ لَهٗ عَاقِبَةُ الدَّارِ ۭ اِنَّهٗ لَا يُفْلِحُ الظّٰلِمُوْنَ ﴿۳۷﴾

۳۸۔ تے موسیٰ آکھئے میڈا رب اونکوں بہوں جانڑدے جیرھا اوں کنیں ہدایت گھن کے آوے تے جیندا انجام چنگا تھیس بے شک ظالم کامیاب نئیں تھیندے۔

وَقَالَ فِرْعَوْنُ يٰٓاَيُّهَا الْمَلَاُ مَا عَلِمْتُ لَكُمْ مِّنْ اِلٰهٍ غَيْرِيْ ۚ فَاَوْقِدْ لِيْ يٰهَامٰنُ عَلَى الطِّيْنِ فَاجْعَلْ لِّيْ صَرْحًا لَّعَلِّيْٓ اَطَّلِعُ اِلٰٓى اِلٰهِ مُوْسٰى ۙ وَاِنِّيْ لَاَظُنُّهٗ مِنَ الْكٰذِبِيْنَ ﴿۳۸﴾

۳۹۔ تے فرعون آکھئے جوائے سردارو میں اپنڑے سوا تہاڈے کیتے کوئی معبود نئیں جانڑدا اے ہامان تو سٹی مٹی تے میڈے کیتے بھا بال (سلھاں بنا) تے ول میڈے کیتے برج بنا تھی سگدے جو میں موسیٰ دے خدا دا پتہ کر گھناں تے بے شک میڈا خیال جو اے کوڑا ہے۔

وَاسْتَكْبَرَ هُوَ وَجُنُوْدُهٗ فِي الْاَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَظَنُّوْٓا اَنَّهُمْ اِلَيْنَا لَا يُرْجَعُوْنَ ﴿۳۹﴾

۴۰۔ تے اوں تے اوندے لشکر ملک وچ ناحق وڈائی کیتی تے انہیں سمجھے جو او ساڈو نہ ولائے ولیسن۔

فَاَخَذْنٰهُ وَجُنُوْدَهٗ فَنَبَذْنٰهُمْ فِي الْيَمِّ ۚ فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الظّٰلِمِيْنَ ﴿۴۰﴾

۴۱۔ اساں اونکوں تے اوندے لشکر کوں پکڑ گدھے تے اونکوں سمندر وچ سٹ گھتے تے توں ڈیکھ ظالمیں دا کیا انجام تھیندے۔

وَجَعَلْنٰهُمْ اَىِٕمَّةً يَّدْعُوْنَ اِلَى النَّارِ ۚ وَيَوْمَ الْقِيٰمَةِ لَا يُنْصَرُوْنَ ﴿۴۱﴾

۴۱۔ تے اساں انہیں کوں سردار بݨایا ہا تے او بھا دو سڈیندے ہن تے قیامت دے ݙینہہ انہیں دی مدد نہ کیتی ویسی۔

وَاَتْبَعْنٰهُمْ فِيْ هٰذِهِ الدُّنْيَا لَعْنَةً ۚ وَيَوْمَ الْقِيٰمَةِ هُمْ مِّنَ الْمَقْبُوْحِيْنَ ﴿۴۲﴾

۴۲۔ تے ایں دنیا وِچ اساں انہیں تے لعنت کیتی ہِے تے قیامت دے ݙینہہ وی او ذلیل ہوسن۔

وَلَقَدْ اٰتَيْنَا مُوْسَى الْكِتٰبَ مِنْۢ بَعْدِ مَاۤ اَهْلَكْنَا الْقُرُوْنَ الْاُوْلٰى بَصَاۤىِٕرَ لِلنَّاسِ وَهُدًى وَّرَحْمَةً لَّعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُوْنَ ﴿۴۳﴾

۴۳۔ تے اساں موسیٰ کوں پہلی وستیاں تباہ کرݨ دے بعد کتاب ݙتی ہِے جیڑھی لوکیں کیتے معجزہ تے ہدایت تے رحمت ہائی تاں جو او نصیحت حاصل کرن۔

وَمَا كُنْتَ بِجَانِبِ الْغَرْبِيِّ اِذْ قَضَيْنَاۤ اِلٰى مُوْسَى الْاَمْرَ وَمَا كُنْتَ مِنَ الشّٰهِدِيْنَ ﴿۴۴﴾

۴۴۔ تے توں اوں ویلھے پچادھو کاہِے ناں ہانویں جݙاں اساں موسیٰ کوں نبوت ݙتی ہائی تے نہ توں گواہ ہانویں۔

وَلٰكِنَّاۤ اَنْشَاْنَا قُرُوْنًا فَتَطَاوَلَ عَلَيْهِمُ الْعُمُرُ ۚ وَمَا كُنْتَ ثَاوِيًا فِيْۤ اَهْلِ مَدْيَنَ تَتْلُوْا عَلَيْهِمْ اٰيٰتِنَا ۙ وَلٰكِنَّا كُنَّا مُرْسِلِيْنَ ﴿۴۵﴾

۴۵۔ تے اساں بہوں ساری قومیں کوں پیدا کیتے تے انہیں دی عمر وݙی تھی گئی تے توں مدین والیں وِچ وی نہ ہانویں جو توں انہیں کوں ساݙی آیات پڑھ کے سݨانویں ہا تے اصل اساں رسول بھیڄݨ والے ہیں۔

وَمَا كُنْتَ بِجَانِبِ الطُّوْرِ اِذْ نَادَيْنَا وَلٰكِنْ رَّحْمَةً مِّنْ رَّبِّكَ لِتُنْذِرَ قَوْمًا مَّاۤ اَتٰىهُمْ مِّنْ نَّذِيْرٍ مِّنْ قَبْلِكَ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُوْنَ ﴿۴۶﴾

۴۶۔ تے توں طور دے پاسو دی کاہِے نہ ہانویں جیلھے اساں اونکوں سݙیئے تے اصل اے تیݙے رب دی رحمت ہائی تاں جو اوں قوم کوں ڈرانویں جیندو تیں کنیں پہلے کوئی ڈراوݨ والا نئیں آیا تاں جو او نصیحت پکڑن۔

وَلَوْلَاۤ اَنْ تُصِيْبَهُمْ مُّصِيْبَةٌۢ بِمَا قَدَّمَتْ اَيْدِيْهِمْ فَيَقُوْلُوْا رَبَّنَا لَوْلَاۤ اَرْسَلْتَ اِلَيْنَا رَسُوْلًا فَنَتَّبِعَ اٰيٰتِكَ وَنَكُوْنَ مِنَ الْمُؤْمِنِيْنَ ﴿۴۷﴾

جے اے خیال نہ ہوندا انہیں دے کیں دی وجہ نال انہیں تے مصیبت آئی تے او آکھسن اے ساݙے رب تیں ساݙو کوئی رسول کیوں نئیں بھیڄیا تے اساں تیݙی آیات دی پیروی کروں ہا تے مومنیں وِچ بݨ ونڄوں ہا۔

فَلَمَّا جَاۤءَهُمُ الْحَقُّ مِنْ عِنْدِنَا قَالُوْا لَوْلَاۤ اُوْتِيَ مِثْلَ مَاۤ اُوْتِيَ مُوْسٰى ۚ اَوَلَمْ يَكْفُرُوْا بِمَاۤ اُوْتِيَ مُوْسٰى

۴۸۔ تے جݙاں انہیں دے کول اساں کنیں حق آگیا تے انہیں آکھے جو ساکوں او کجھ کیوں نئیں ݙتا گیا جو موسیٰ کوں ݙتا گیا ہا۔

مِنْ قَبْلُ ۚ قَالُوْا سِحْرٰنِ تَظٰهَرَا ۫ وَ قَالُوْٓا اِنَّا بِكُلٍّ كٰفِرُوْنَ ﴿۴۹﴾

کیا انہیں ایں کنیں پہلے اوں تعلیم دا انکار نہ کیتا ہا جیرھی موسیٰ تے لتھی ہائی انہیں آکھئے ڈو جادوگرن جیرھے ہک ڈوجھے دے امدادی ہن تے انہیں آکھئے بے شک اساں ہر گال دا انکار کریندے ہیں۔

قُلْ فَاْتُوْا بِكِتٰبٍ مِّنْ عِنْدِ اللّٰهِ هُوَ اَهْدٰى مِنْهُمَآ اَتَّبِعْهُ اِنْ كُنْتُمْ صٰدِقِيْنَ ﴿۵۰﴾

۵۰۔ توں آکھ تساں انہیں ڈوناہیں کنیں زیادہ ہدایت والی اللہ دلو کتاب گھن آؤ ہیں اوندی پیروی کر گھنساں جے تساں سچے ہوۓ۔

فَاِنْ لَّمْ يَسْتَجِيْبُوْا لَكَ فَاعْلَمْ اَنَّمَا يَتَّبِعُوْنَ اَهْوَآءَهُمْ ؕ وَ مَنْ اَضَلُّ مِمَّنِ اتَّبَعَ هَوٰىهُ بِغَيْرِ هُدًى مِّنَ اللّٰهِ ؕ اِنَّ اللّٰهَ لَا يَهْدِى الْقَوْمَ الظّٰلِمِيْنَ ﴿۵۱﴾

۵۱۔ جے او تیڈی گال نہ منن (پوری نہ کرن) تے توں جانڑ گھن جو او محض اپنڑی خواہشات دی پیروی کریندن تے اوں کنیں زیادہ گمراہ کون تھی سگدے جیرھا اللہ کنیں کہیں ہدایت دے بغیر اپنڑی خواہشات دی پیروی کرے بے شک اللہ ظالم قوم کوں ہدایت نئیں ڈیندا۔

وَ لَقَدْ وَصَّلْنَا لَهُمُ الْقَوْلَ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُوْنَ ﴿۵۲﴾

۵۲۔ تے اساں انہیں دو ہک دے بعد ہی وحی پچھیندے رہ گئے ہیں تاں جو او نصیحت پکڑن۔

اَلَّذِيْنَ اٰتَيْنٰهُمُ الْكِتٰبَ مِنْ قَبْلِهٖ هُمْ بِهٖ يُؤْمِنُوْنَ ﴿۵۳﴾

۵۳۔ اساں ایں کنیں پہلے جیرھی کتاب انہیں کوں ڈتی ہائی او اوندکوں منیندن۔

وَ اِذَا يُتْلٰى عَلَيْهِمْ قَالُوْٓا اٰمَنَّا بِهٖٓ اِنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَّبِّنَآ اِنَّا كُنَّا مِنْ قَبْلِهٖ مُسْلِمِيْنَ ﴿۵۴﴾

۵۴۔ تے جیلھے او انہیں تے پڑھیاں ویندن او آہدن اساں اینکوں منیندے ہیں بے شک او ساڈے رب دو لو سچ ہے بے شک اساں ایں کنیں پہلے دی فرمانبردار ہاسے۔

اُولٰٓئِكَ يُؤْتَوْنَ اَجْرَهُمْ مَّرَّتَيْنِ بِمَا صَبَرُوْا وَ يَدْرَءُوْنَ بِالْحَسَنَةِ السَّيِّئَةَ وَ مِمَّا رَزَقْنٰهُمْ يُنْفِقُوْنَ ﴿۵۵﴾

۵۵۔ انہیں کوں انہیں دے صبر دی وجہ نال ڈو دفعہ اجر ڈتا ویسی تے او نیکی نال برائی کوں دور کریندن تے جو اساں انہیں کوں ڈتے اوندے وچو خرچ کریندن۔

وَ اِذَا سَمِعُوا اللَّغْوَ اَعْرَضُوْا عَنْهُ وَ قَالُوْا لَنَآ اَعْمَالُنَا وَ لَكُمْ اَعْمَالُكُمْ ۫ سَلٰمٌ عَلَيْكُمْ ۫ لَا نَبْتَغِى الْجٰهِلِيْنَ ﴿۵۶﴾

۵۶۔ تے جیلھے او بے ہودہ گالہیں سُݨدن اوں کنیں منہ پھیر گھندن تے آہدن ساڈے عمل ساڈے کیتے تے تہاڈے عمل تہاڈے کیتے۔ تہاڈے اتے سلامتی ہووے اساں جاہلیں دے منہ نہ لگدے۔

إِنَّكَ لَا تَهْدِي مَنْ أَحْبَبْتَ وَلَٰكِنَّ اللَّهَ يَهْدِي مَن يَشَاءُ ۚ وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ ﴿٥٧﴾

۵۷۔ بے شک توں جینکوں چاہیں ہدایت نوہیں ݙے سگدا تے اصل اللہ اونکوں ہدایت ݙیندے جینکوں چاہندے تے او ہدایت پاوݨ والیں کوں بہوں جاݨدے۔

وَقَالُوا إِن نَّتَّبِعِ الْهُدَىٰ مَعَكَ نُتَخَطَّفْ مِنْ أَرْضِنَا ۚ أَوَلَمْ نُمَكِّن لَّهُمْ حَرَمًا آمِنًا يُجْبَىٰ إِلَيْهِ ثَمَرَاتُ كُلِّ شَيْءٍ رِّزْقًا مِّن لَّدُنَّا وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٥٨﴾

۵۸۔ تے او آہدن جے اساں اوں ہدایت تے عمل کروں جیرھی تیں کنیں ہے تے ساکوں ملک وچ مار گھتسن کیا اساں انہیں کیتے محفوظ تے امن دی جائیں بݨائی جیندو ہر طرح دے پھل اندین اے ساݙے ولو رزق تے بہوں سارے لوک جاݨدے نئیں۔

وَكَمْ أَهْلَكْنَا مِن قَرْيَةٍ بَطِرَتْ مَعِيشَتَهَا ۖ فَتِلْكَ مَسَاكِنُهُمْ لَمْ تُسْكَن مِّن بَعْدِهِمْ إِلَّا قَلِيلًا ۖ وَكُنَّا نَحْنُ الْوَارِثِينَ ﴿٥٩﴾

۵۹۔ اساں بہوں ساریاں وستیاں ہلاک کر چھوڑین جیرھے اپݨی روزی دی وجہ نال اکڑ ویچ گئے ہن اے انہیں دے گھرن جنہیں وچ انہیں دے بعد کݙاہیں کوئی نئیں رہیا تے اساں ہی انہیں دے وارث بݨئے ہیں۔

وَمَا كَانَ رَبُّكَ مُهْلِكَ الْقُرَىٰ حَتَّىٰ يَبْعَثَ فِي أُمِّهَا رَسُولًا يَتْلُو عَلَيْهِمْ آيَاتِنَا ۚ وَمَا كُنَّا مُهْلِكِي الْقُرَىٰ إِلَّا وَأَهْلُهَا ظَالِمُونَ ﴿٦٠﴾

۶۰۔ تیݙا رب کہیں وستی کوں ہلاک نئیں کریندا جے تیں او انہیں دے مرکز وچ رسول نہ بھیجے جیرھا انہیں کوں ساݙیاں آیاں پڑھ کے سݨاوے تے اساں وستیں کوں ہلاک نسے کریندے سوائے ایندے جو اوندے رہݨ والے ظالم ہوون۔

وَمَا أُوتِيتُم مِّن شَيْءٍ فَمَتَاعُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَزِينَتُهَا ۚ وَمَا عِندَ اللَّهِ خَيْرٌ وَأَبْقَىٰ ۚ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿٦١﴾ ع

۶۱۔ جو کجھ تہاکوں ݙتا ویندے اے دنیا دی زندگی دا سامان تے اوندا سوہݨپ تے جو اللہ کنیں ہے او چنگا ہے تے باقی رہݨ والا ہے کیا تساں عقل نوہے کریندے۔

أَفَمَن وَعَدْنَاهُ وَعْدًا حَسَنًا فَهُوَ لَاقِيهِ كَمَن مَّتَّعْنَاهُ مَتَاعَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا ثُمَّ هُوَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ مِنَ الْمُحْضَرِينَ ﴿٦٢﴾

۶۲۔ کیا جیندے نال اساں چنگا وعدہ کیتے تے او اونکوں ملݨ والا ہے اوں آدمی آلی کار تھی سگدے جینکوں اساں محض دنیا دی زندگی دا سامان ݙتا ہووے۔ ول او قیامت دے ݙینہہ حاضر کیتا ولیسی۔

وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ فَيَقُولُ أَيْنَ شُرَكَائِيَ الَّذِينَ كُنتُمْ تَزْعُمُونَ ﴿٦٣﴾

۶۳۔ تے جݙاں او انہیں کوں سݙیسی تے آکھسی میݙے شریک کتھائن جنہیں کوں تساں میݙے مقابلے وچ

خیال کریندے ہاوے۔

قَالَ الَّذِيْنَ حَقَّ عَلَيْهِمُ الْقَوْلُ رَبَّنَا هٰٓؤُلَآءِ الَّذِيْنَ اَغْوَيْنَا ۚ اَغْوَيْنٰهُمْ كَمَا غَوَيْنَا ۚ تَبَرَّاْنَآ اِلَيْكَ ۖ مَا كَانُوْٓا اِيَّانَا يَعْبُدُوْنَ ﴿۶۴﴾

۶۴۔ جنہیں دے متعلق ساڈے عذاب دا فیصلہ تھی چکیا ہوسی او آکھسن اے ساڈے رب اے او لوکن جنہیں کوں اساں گمراہ کیتا ہا تے اساں انہیں کوں اویں گمراہ کیتا جیویں خود اساں گمراہ تھئے ہاسے اج اساں تیڈے اگو گمراہی کنیں بری تھیندے ہیں اے لوک ساڈی عبادت نہ کریندے ہن۔

وَقِيْلَ ادْعُوْا شُرَكَآءَكُمْ فَدَعَوْهُمْ فَلَمْ يَسْتَجِيْبُوْا لَهُمْ وَرَاَوُا الْعَذَابَ ۚ لَوْ اَنَّهُمْ كَانُوْا يَهْتَدُوْنَ ﴿۶۵﴾

۶۵۔ تے انہیں کوں آکھیا ویسی جو تساں اپنڑے شریکیں کوں سڈو تے او سڈیسن تے او جواب نہ ڈیسن تے عذاب ڈیکھ گھنسن تے آکھسن ہائے اساں ہدایت پاؤں ہا۔

وَيَوْمَ يُنَادِيْهِمْ فَيَقُوْلُ مَاذَآ اَجَبْتُمُ الْمُرْسَلِيْنَ ﴿۶۶﴾

۶۶۔ تے جڈاں او انہیں کوں سڈیسی تے او آکھسی جو تساں رسولیں کوں کیا جواب ڈیتا ہا۔

فَعَمِيَتْ عَلَيْهِمُ الْاَنْۢبَآءُ يَوْمَئِذٍ فَهُمْ لَا يَتَسَآءَلُوْنَ ﴿۶۷﴾

۶۷۔ انہیں کوں ساریاں دلیلاں بھل ویسن اوں ڈینہہ تے او ہک بے کنیں سوال نہ کر سگسن۔

فَاَمَّا مَنْ تَابَ وَاٰمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَعَسٰٓى اَنْ يَّكُوْنَ مِنَ الْمُفْلِحِيْنَ ﴿۶۸﴾

۶۸۔ تے جیرھا توبہ کریس تے ایمان گھن اوسی تے چنگے کم کریس تے او کامیاب لوکیں وچوں تھی ویسی۔

وَرَبُّكَ يَخْلُقُ مَا يَشَآءُ وَيَخْتَارُ ۗ مَا كَانَ لَهُمُ الْخِيَرَةُ ۗ سُبْحٰنَ اللّٰهِ وَتَعٰلٰى عَمَّا يُشْرِكُوْنَ ﴿۶۹﴾

۶۹۔ تے میڈا رب جو چاہندے کریندے تے جینکوں چاہندے چن گھندے انہیں کوں اختیار نئیں اللہ پاک تے انہیں دے بناوتو شریکیں کنیں اچا ہے۔

وَرَبُّكَ يَعْلَمُ مَا تُكِنُّ صُدُوْرُهُمْ وَمَا يُعْلِنُوْنَ ﴿۷۰﴾

۷۰۔ تے تیڈا رب جانڑدے جو او اپنڑے سینے وچ لکیندن تے جو او ظاہر کریندن۔

وَهُوَ اللّٰهُ لَآ اِلٰهَ اِلَّا هُوَ ۗ لَهُ الْحَمْدُ فِى الْاُوْلٰى وَالْاٰخِرَةِ ۖ وَلَهُ الْحُكْمُ وَاِلَيْهِ تُرْجَعُوْنَ ﴿۷۱﴾

۷۱۔ او ہو اللہ جیندے سوا کوئی معبود نئیں پہلے وی تے پچھیں وی سچیاں تعریفاں ہوندیاں اُن تے بادشاہت ہوندی ہے۔ تے تساں سارے ہوندو ولائے ویسو۔

قُلْ اَرَءَيْتُمْ اِنْ جَعَلَ اللّٰهُ عَلَيْكُمُ الَّيْلَ سَرْمَدًا اِلٰى يَوْمِ الْقِيٰمَةِ مَنْ اِلٰهٌ غَيْرُ اللّٰهِ يَاْتِيْكُمْ بِضِيَآءٍ ۖ

۷۲۔ توں آکھ تساں ڈسو جے اللہ سائیں تہاڈے اتے قیامت تیں رات لمبی کر ڈیوے اللہ دے سوا کیرھا معبود

أَفَلَا تَسْمَعُونَ ﴿٧٢﴾

جیرھا تہاڈے اتے روشنی گھن اوسی کیا تساں سُݨدے نوہے۔

قُلْ أَرَءَيْتُمْ إِن جَعَلَ اللّٰهُ عَلَيْكُمُ النَّهَارَ سَرْمَدًا إِلَىٰ يَوْمِ الْقِيَامَةِ مَنْ إِلٰهٌ غَيْرُ اللّٰهِ يَأْتِيكُم بِلَيْلٍ تَسْكُنُونَ فِيهِ ۖ أَفَلَا تُبْصِرُونَ ﴿٧٣﴾

۷۳۔ توں آکھ تساں ݙسو جے اللہ سئیں تہاڈے اتے ݙینہہ کوں قیامت تئیں لمبا کر ݙیوے تے اللہ دے سواکون معبود جیرھا تہاڈے واسطے رات گھن اوسی جو تساں اوندے وچ آرام کر دے تے کیا تساں ݙیہدے نوہے۔

وَمِن رَّحْمَتِهِ جَعَلَ لَكُمُ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ لِتَسْكُنُوا فِيهِ وَلِتَبْتَغُوا مِن فَضْلِهِ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿٧٣﴾

۷۴۔ اے اوندی رحمت جو اوں رات تے ݙینہہ بݨائے۔ تاں جو (رات کوں) تساں ارام کرو تے (ݙینہہ کوں) اوندا فضل گولو تے تاں جو تساں شکر گزار بݨو۔

وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ فَيَقُولُ أَيْنَ شُرَكَاءِيَ الَّذِينَ كُنتُمْ تَزْعُمُونَ ﴿٧٥﴾

۷۵۔ تے جݙاں او انہیں کوں سݙیسی تے پچھیسی کتھائن میݙے شریک جیرھے تساں خیال کریندے ہاوے۔

وَنَزَعْنَا مِن كُلِّ أُمَّةٍ شَهِيدًا فَقُلْنَا هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ فَعَلِمُوا أَنَّ الْحَقَّ لِلّٰهِ وَضَلَّ عَنْهُم مَّا كَانُوا يَفْتَرُونَ ﴿٧٦﴾ ع

۷۶۔ تے ہر امت وچوں اساں ہک گواہ کڈھیسوں تے آکھسوں اپݨی دلیل گھن آؤ تے او جاݨ گھنسن جو حق اللہ دے کول ہے تے جو او کوڑ بدھیندے ہن وِنج ویسی۔

إِنَّ قَارُونَ كَانَ مِن قَوْمِ مُوسَىٰ فَبَغَىٰ عَلَيْهِمْ ۖ وَآتَيْنَاهُ مِنَ الْكُنُوزِ مَا إِنَّ مَفَاتِحَهُ لَتَنُوأُ بِالْعُصْبَةِ أُولِي الْقُوَّةِ إِذْ قَالَ لَهُ قَوْمُهُ لَا تَفْرَحْ ۖ إِنَّ اللّٰهَ لَا يُحِبُّ الْفَرِحِينَ ﴿٧٧﴾

۷۷۔ بے شک قارون موسیٰ دی قوم وچوں ہا تے اوں انہیں تے ظلم کیتا تے اساں اوںکوں اتنے خزانے ݙتے ہن جو اوندیاں کنجیاں ہک طاقتور جماعت وی نہ چا سگدی ہائی جݙاں اوندی قوم اوںکوں آکھیا اکڑ ایجھ نہ بے شک اللہ اکڑیجݨ والیں کوں پسند نئیں کریندا۔

وَابْتَغِ فِيمَا آتَاكَ اللّٰهُ الدَّارَ الْآخِرَةَ ۖ وَلَا تَنسَ نَصِيبَكَ مِنَ الدُّنْيَا ۖ وَأَحْسِن كَمَا أَحْسَنَ اللّٰهُ إِلَيْكَ ۖ وَلَا تَبْغِ الْفَسَادَ فِي الْأَرْضِ ۖ إِنَّ اللّٰهَ لَا يُحِبُّ الْمُفْسِدِينَ ﴿٧٨﴾

۷۸۔ تے جو اللہ تیکوں ݙتے اوندے نال آخرت دا گھر بݨا تے دنیا دے وچ دی اپݨے حصے کوں نہ بُھل تے چنگائی کریجیویں اللہ سئیں تیݙے نال چنگائی کیتی ہے تے ملک وچ فساد نہ پیدا کر بے شک اللہ سئیں فسادیں کوں پسند نئیں کریندا۔

قَالَ إِنَّمَا أُوتِيتُهُ عَلَىٰ عِلْمٍ عِندِي ۚ أَوَلَمْ يَعْلَمْ أَنَّ

۷۹۔ اوں آکھے میکوں اے سب کجھ میݙے علم دی وجہ

اللّٰهَ قَدْ اَهْلَكَ مِنْ قَبْلِهٖ مِنَ الْقُرُوْنِ مَنْ هُوَ اَشَدُّ مِنْهُ قُوَّةً وَّ اَكْثَرُ جَمْعًا ؕ وَ لَا يُسْـَٔلُ عَنْ ذُنُوْبِهِمُ الْمُجْرِمُوْنَ ﴿۷۹﴾

کنیں ملئے کیا او نئیں جاݨدا ہے جو تحقیق اللہ سئیں اوں کنیں پہلے بہوں ساریں قومیں کوں ہلاک کیتے جیرھیاں انہیں کنیں زیادہ طاقت والیاں تے زیادہ امیر ہن تے مجرمیں کوں انہیں دے گناہیں دے بارے وچ پچھا نئیں ویندا۔

فَخَرَجَ عَلٰى قَوْمِهٖ فِيْ زِيْنَتِهٖ ؕ قَالَ الَّذِيْنَ يُرِيْدُوْنَ الْحَيٰوةَ الدُّنْيَا يٰلَيْتَ لَنَا مِثْلَ مَاۤ اُوْتِيَ قَارُوْنُ ۙ اِنَّهٗ لَذُوْ حَظٍّ عَظِيْمٍ ﴿۸۰﴾

۸۰۔ تے او اپݨی قوم دو اپݨی زینت نال نکلیا تے او لوک جیرھے دنیاوی زندگی کوں چاہندن آہدن افسوس ساکوں وی او ہو کجھ ملے ہا جو قارون کوں ڈِتا گئے بے شک او وڈے بخت والا ہے۔

وَ قَالَ الَّذِيْنَ اُوْتُوا الْعِلْمَ وَيْلَكُمْ ثَوَابُ اللّٰهِ خَيْرٌ لِّمَنْ اٰمَنَ وَ عَمِلَ صَالِحًا ۚ وَ لَا يُلَقّٰىهَاۤ اِلَّا الصّٰبِرُوْنَ ﴿۸۱﴾

۸۱۔ تے جنہیں کوں علم ڈِتا گیا ہا انہیں آکھے مرو شالا اللہ دا بدلہ چنگا ہے اوندے واسطے جیرھا ایمان گھن آوے تے چنگے کم کرے تے اے بدلہ صبر کرݨ والیں کوں ملدے۔

فَخَسَفْنَا بِهٖ وَ بِدَارِهِ الْاَرْضَ ۫ فَمَا كَانَ لَهٗ مِنْ فِئَةٍ يَّنْصُرُوْنَهٗ مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ ۗ وَ مَا كَانَ مِنَ الْمُنْتَصِرِيْنَ ﴿۸۲﴾

۸۲۔ تے اساں اونکوں تے اوندی برادری کوں ملک وچ ذلیل کر ڈِتا تے کوئی وی ٹولہ اللہ دے سوا اوندی مدد نہ کر سگدا ہا تے او بچ نہ سگیا۔

وَ اَصْبَحَ الَّذِيْنَ تَمَنَّوْا مَكَانَهٗ بِالْاَمْسِ يَقُوْلُوْنَ وَيْكَاَنَّ اللّٰهَ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَّشَآءُ مِنْ عِبَادِهٖ وَ يَقْدِرُ ۚ لَوْ لَاۤ اَنْ مَّنَّ اللّٰهُ عَلَيْنَا لَخَسَفَ بِنَا ؕ وَيْكَاَنَّهٗ لَا يُفْلِحُ الْكٰفِرُوْنَ ﴿۸۳﴾

۸۳۔ کل تئیں جیرھے اوندے مرتبے دی خواہش کریندے ہن او آہدن جو ہلاک تھیود اللہ سئیں اپݨے بندیں وچوں جیندے کیتے چاہندے رزق ودھا ڈیندے تے تنگ کر ڈیندے۔ جے اللہ دا ساڈے اتے احسان نہ ہوُوے ہا تے اساں وی ذلیل تھی ونجوں ہا ہلاک تھیویں کافر کامیاب نئیں تھیندے۔

ع

تِلْكَ الدَّارُ الْاٰخِرَةُ نَجْعَلُهَا لِلَّذِيْنَ لَا يُرِيْدُوْنَ عُلُوًّا فِي الْاَرْضِ وَ لَا فَسَادًا ؕ وَ الْعَاقِبَةُ لِلْمُتَّقِيْنَ ﴿۸۳﴾

۸۴۔ اے آخرت دا گھر اے اساں انہیں لوکیں کیتے بݨیندے ہیں جیرھے ملک وچ نہ وڈائی کریندن تے نہ گیڑ گھتیندن تے انجام متقیں کیتے ہے۔

مَنْ جَآءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهٗ خَيْرٌ مِّنْهَا ۚ وَ مَنْ جَآءَ بِالسَّيِّئَةِ

۸۵۔ جیرھا نیکی کریسی اونکوں اوں کنیں چنگا بدلہ ملسی تے

فَلَا يُجْزَى الَّذِينَ عَمِلُوا السَّيِّاٰتِ اِلَّا مَا كَانُوْا يَعْمَلُوْنَ ﴿۸۵﴾

جیرھا برائی کریسی اونکوں اوندی برائی دے برابر بدلہ ملسی

اِنَّ الَّذِيْ فَرَضَ عَلَيْكَ الْقُرْاٰنَ لَرَآدُّكَ اِلٰى مَعَادٍ ۭ قُلْ رَّبِّيْٓ اَعْلَمُ مَنْ جَاۗءَ بِالْهُدٰى وَمَنْ هُوَ فِيْ ضَلٰلٍ مُّبِيْنٍ ﴿۸۶﴾

۸۶۔ بے شک جیں تیڈے اتے قرآن فرض کیتے او تیکوں اول جا دو ولا نیسی جیندو لوک ول ول اندن توں آکھ میڈا رب اونکوں بہوں جاندے جیرھا ہدایت تے ہے تے اونکوں وی جیرھا کھلی گمراہی وچ۔

وَمَا كُنْتَ تَرْجُوْٓا اَنْ يُّلْقٰٓى اِلَيْكَ الْكِتٰبُ اِلَّا رَحْمَةً مِّنْ رَّبِّكَ فَلَا تَكُوْنَنَّ ظَهِيْرًا لِّلْكٰفِرِيْنَ ﴿۸۷﴾

۸۷۔ تے توں امید نہ رکھیندا ہانویں جو تیڈو کتاب لہسی سوائے تیڈے رب دی رحمت دے تے توں کافریں دا کڈاہیں وی امدادی نہ بنیں۔

وَلَا يَصُدُّنَّكَ عَنْ اٰيٰتِ اللّٰهِ بَعْدَ اِذْ اُنْزِلَتْ اِلَيْكَ وَادْعُ اِلٰى رَبِّكَ وَلَا تَكُوْنَنَّ مِنَ الْمُشْرِكِيْنَ ﴿۸۸﴾

۸۸۔ تے تیکوں اللہ دی آیتیں کنیں انہیں دے لہݨ دے بعد کوئی روک نہ ڈیوے تے توں اپݨے رب دو سڈ تے مشرکیں وچوں نہ بݨ۔

وَلَا تَدْعُ مَعَ اللّٰهِ اِلٰهًا اٰخَرَ ۘ لَآ اِلٰهَ اِلَّا هُوَ ۣ كُلُّ شَيْءٍ هَالِكٌ اِلَّا وَجْهَهٗ ۭ لَهُ الْحُكْمُ وَاِلَيْهِ تُرْجَعُوْنَ ﴿۸۹﴾

۸۹۔ تے اللہ دے سوا بے کوں معبود نہ سڈ اوندے سوا کوئی بیا معبود کائنیں ہر شئے فنا تھیوݨ والی ہے سوائے اوندے جیندو اللہ دی توجہ ہوے۔ حکم ہوندا ہے تے سارے ہوندو ولائے ویسن۔

سُوْرَةُ الْعَنْكَبُوْتِ مَكِّيَّةٌ وَّهِيَ مَعَ الْبَسْمَلَةِ سَبْعُوْنَ اٰيَةً وَّسَبْعَةُ رُكُوْعَاتٍ

سورۃ عنکبوت مکی ہے تے بسم اللہ نال اینہیاں ۷۰ آیتاں تے ۷ رکوع ہن۔

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ①

۱۔ میں شروع کریندا ہاں اللہ دے ناں نال جیرھا بن منگے ڈیوݨ والا تے بہوں مہربان۔

الٓمّٓ ②

۲۔ میں اللہ خوب جانڑداں۔

اَحَسِبَ النَّاسُ اَنْ يُّتْرَكُوْٓا اَنْ يَّقُوْلُوْٓا اٰمَنَّا وَهُمْ لَا يُفْتَنُوْنَ ③

۳۔ کیا لوکیں خیال کیتے جو انہیں کوں ایں گال کرݨ تے چھوڑ ڈِتا ویسی جو اساں ایمان گھن آئے ہیں تے انہیں کوں آزمایا نہ ویسی۔

وَلَقَدْ فَتَنَّا الَّذِيْنَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَلَيَعْلَمَنَّ اللّٰهُ الَّذِيْنَ صَدَقُوْا وَلَيَعْلَمَنَّ الْكٰذِبِيْنَ ④

۴۔ تے اساں انہیں کنیں پہلے لوکیں کوں وی آزمایا ہا تاں جو اللہ سئیں انہیں لوکیں کوں ظاہر کر ڈیوے جیرھے سچے ہن تے انہیں کوں وی ظاہر کر ڈیوے جیرھے کوڑے ہن۔

اَمْ حَسِبَ الَّذِيْنَ يَعْمَلُوْنَ السَّيِّاٰتِ اَنْ يَّسْبِقُوْنَا ۭ سَاۗءَ مَا يَحْكُمُوْنَ ⑤

۵۔ یا کیا او لوک جیرھے برے کم کریندن خیال کریندن جو اساں کنیں بچ ویسن بہوں برا ہے جو او فیصلہ کریندن۔

مَنْ كَانَ يَرْجُوْا لِقَاۗءَ اللّٰهِ فَاِنَّ اَجَلَ اللّٰهِ لَاٰتٍ ۭ وَهُوَ السَّمِيْعُ الْعَلِيْمُ ⑥

۶۔ جیرھا اللہ دے ملݨ دی امید کریندے تے بے شک اللہ دا مقرر تھیا ہوا وقت آوݨ والا ہے۔ تے او بہوں سنݨ والا تے بہوں جانݨ والا ہے۔

وَمَنْ جَاهَدَ فَاِنَّمَا يُجَاهِدُ لِنَفْسِهٖ ۭ اِنَّ اللّٰهَ لَغَنِيٌّ عَنِ الْعٰلَمِيْنَ ⑦

۷۔ تے جیرھا شخص کوشش کریندے او اپݨے فائدے کیتے زور لیندے بے شک اللہ سئیں ساریں جہانیں کنیں بے نیاز ہے۔

وَالَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ لَنُكَفِّرَنَّ عَنْهُمْ سَيِّاٰتِهِمْ وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ اَحْسَنَ الَّذِيْ كَانُوْا يَعْمَلُوْنَ ⑧

۸۔ تے جیرھے ایمان گھن آئن تے چنگے عمل کیتے نیں اساں انہیں کنیں انہیں دیاں برائیاں پریں کر ڈیسوں تے انہیں کوں انہیں کنیں بہوں چنگا بدلہ ڈیسوں جیرھے او عمل کریندے ہن۔

وَوَصَّيْنَا الْاِنْسَانَ بِوَالِدَيْهِ حُسْنًا ۭ

۹۔ تے اساں انسان کوں پیو ما نال چنگا سلوک کرݨ دا

اِنْ جَاهَدٰكَ لِتُشْرِكَ بِيْ مَا لَيْسَ لَكَ بِهٖ عِلْمٌ فَلَا تُطِعْهُمَا ۭ اِلَيَّ مَرْجِعُكُمْ فَاُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُوْنَ ⑨

حکم ڈیتا ہا جے او میڈے نال شرک کرݨ تے تیکوں مجبور کرن جیندا تیکوں کوئی پتہ نئیں تے ول توں انہیں ڈوناہیں دا آکھݨ نہ من تساں میڈو ولٹݨے تے میں تہاکوں تہاڈے عملیں دے متعلق ڈسیساں۔

وَالَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ لَنُدْخِلَنَّهُمْ فِي الصّٰلِحِيْنَ ⑩

۱۰۔ تے جیڑھے ایمان گھن آئن تے چنگے کم کیتے نیں اساں انہیں کوں ضرور نیک لوکیں وچ داخل کریسوں۔

وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَّقُوْلُ اٰمَنَّا بِاللّٰهِ فَاِذَآ اُوْذِيَ فِي اللّٰهِ جَعَلَ فِتْنَةَ النَّاسِ كَعَذَابِ اللّٰهِ ۭ وَلَىِٕنْ جَاۗءَ نَصْرٌ مِّنْ رَّبِّكَ لَيَقُوْلُنَّ اِنَّا كُنَّا مَعَكُمْ ۭ اَوَلَيْسَ اللّٰهُ بِاَعْلَمَ بِمَا فِيْ صُدُوْرِ الْعٰلَمِيْنَ ⑪

۱۱۔ کجھ لوک ہن جیڑھے آہدن اساں اللہ تے ایمان گھن آئے ہیں تے جیڑھے اللہ دی راہ وچ انہیں کوں تکلیف پہنچے تے لوکیں دے فتنے کوں اللہ دے عذاب جیہاں چا سمجھدن تے جے تیڈے رب ولو امداد آ ونجے تے او ضرور آہدن جو بے شک اساں تہاڈے نال ہاسے کیا اللہ سئیں اوگاہیں نئیں جاݨدا جیڑھیاں دنیا جہان دے لوکیں دے دلیں وچ ہن (جاݨدے)

وَلَيَعْلَمَنَّ اللّٰهُ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَلَيَعْلَمَنَّ الْمُنٰفِقِيْنَ ⑫

۱۲۔ تے اللہ سئیں ضرور ظاہر کریسی ایمان گھن آوݨ والیں کوں وی تے ضرور ظاہر کریسی منافقیں کوں وی۔

وَقَالَ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا لِلَّذِيْنَ اٰمَنُوا اتَّبِعُوْا سَبِيْلَنَا وَلْنَحْمِلْ خَطٰيٰكُمْ ۭ وَمَا هُمْ بِحٰمِلِيْنَ مِنْ خَطٰيٰهُمْ مِّنْ شَيْءٍ ۭ اِنَّهُمْ لَكٰذِبُوْنَ ⑬

۱۳۔ تے کافر مومنیں کوں آہدن تساں ساڈے پچھوں ٹرو تے اساں تہاڈے گناہ چا گھنسوں تے او ذرا وی انہیں دے گناہ چاوݨ والے نئیں او بے شک کوڑے ہن۔

وَلَيَحْمِلُنَّ اَثْقَالَهُمْ وَاَثْقَالًا مَّعَ اَثْقَالِهِمْ ۡ وَلَيُسْـَٔــلُنَّ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ عَمَّا كَانُوْا يَفْتَرُوْنَ ⑭ ع

۱۴۔ تے او ضرور اپݨے بار چیسن تے اپݨے بار نال بے بار وی چیسن۔ تے قیامت دے ڈینہہ ضرور پچھا ولسی جیڑھا او کوڑ بدھیندے ہن۔

وَلَقَدْ اَرْسَلْنَا نُوْحًا اِلٰى قَوْمِهٖ فَلَبِثَ فِيْهِمْ اَلْفَ سَنَةٍ اِلَّا خَمْسِيْنَ عَامًا ۭ فَاَخَذَهُمُ الطُّوْفَانُ وَهُمْ ظٰلِمُوْنَ ⑮

۱۵۔ تے اساں نوحؑ کوں اوندی قوم دو بھیڄیا ہا تے انہیں وچ ۹۵۰ سال رہ گئے ول اوندی قوم کوں طوفان پکڑیے تے او ظالم ہن۔

فَاَنْجَيْنٰهُ وَاَصْحٰبَ السَّفِيْنَةِ وَجَعَلْنٰهَآ اٰيَةً لِّلْعٰلَمِيْنَ ⑯

۱۶۔ تے اساں اوندکوں تے بیڑی آلیں کوں بچا گدھا تے ایں کوں جہانیں واسطے نشان بݨا ڈتا۔

وَاِبْرٰهِيْمَ اِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ اعْبُدُوا اللّٰهَ وَاتَّقُوْهُ ۭ ذٰلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ اِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُوْنَ ﴿١٦﴾

۱۷۔ تے ابراہیم جیلھے اوا پݨی قوم کوں آکھئے اللہ دی عبادت کرو تے اوں کنیں ڈرو اے تہاڈے کیتے چنگا ہے جے تساں جاݨدے ہو۔

اِنَّمَا تَعْبُدُوْنَ مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ اَوْثَانًا وَّتَخْلُقُوْنَ اِفْكًا ۭ اِنَّ الَّذِيْنَ تَعْبُدُوْنَ مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ لَا يَمْلِكُوْنَ لَكُمْ رِزْقًا فَابْتَغُوْا عِنْدَ اللّٰهِ الرِّزْقَ وَاعْبُدُوْهُ وَاشْكُرُوْا لَهٗ ۭ اِلَيْهِ تُرْجَعُوْنَ ﴿١٧﴾

۱۸۔ تساں محض بتیں دی عبادت کریندے ہو اللہ دے سوا تے کوڑ بݨیندے ہو بے شک تساں اللہ دے سوا جنہیں دی عبادت کریندے ہو او تہاڈے رزق دے مالک کائنی تساں اللہ کنیں رزق منگو تے ہوندی عبادت کرو تے اوندا شکر کرو تساں ہوندو ولݨے۔

وَاِنْ تُكَذِّبُوْا فَقَدْ كَذَّبَ اُمَمٌ مِّنْ قَبْلِكُمْ ۭ وَمَا عَلَى الرَّسُوْلِ اِلَّا الْبَلٰغُ الْمُبِيْنُ ﴿١٨﴾

۱۹۔ تے جے تساں جھٹلیسو تے تہاڈے کنیں پہلی امتیں وی جھٹلایا ہا تے رسول تے محض کھول کھول کے گال پچا ڈیوݨ فرض۔

اَوَلَمْ يَرَوْا كَيْفَ يُبْدِئُ اللّٰهُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيْدُهٗ ۭ اِنَّ ذٰلِكَ عَلَى اللّٰهِ يَسِيْرٌ ﴿١٩﴾

۲۰۔ کیا او نئیں جاݨدے جو اللہ کیویں منڈھ کنیں پیدا کریندے تے ول اوہو جہیں مخلوق ولا ولا بݨیندے بے شک اللہ کیتے اے گال سوکھی ہے۔

قُلْ سِيْرُوْا فِي الْاَرْضِ فَانْظُرُوْا كَيْفَ بَدَاَ الْخَلْقَ ثُمَّ اللّٰهُ يُنْشِئُ النَّشْاَةَ الْاٰخِرَةَ ۭ اِنَّ اللّٰهَ عَلٰي كُلِّ شَيْءٍ قَدِيْرٌ ﴿٢٠﴾

۲۱۔ توں آکھ زمین وچ ٹرد پھرو تے ڈیکھو جو کیویں اللہ سئیں منڈھ کنیں پیدا کیتے تے ول اللہ سئیں انہیں کوں مرݨ دے بعد جیندا کریندا رہ گئے بے شک اللہ ہر شئے تے قادر۔

يُعَذِّبُ مَنْ يَّشَاۗءُ وَيَرْحَمُ مَنْ يَّشَاۗءُ ۚ وَاِلَيْهِ تُقْلَبُوْنَ ﴿٢١﴾

۲۲۔ جینکوں چاہندے عذاب ڈیندے تے جیندے اتے چاہندے رحم کریندے تے تساں ہوندو ولݨے۔

وَمَآ اَنْتُمْ بِمُعْجِزِيْنَ فِي الْاَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاۗءِ ۡ وَمَا لَكُمْ مِّنْ دُوْنِ اللّٰهِ مِنْ وَّلِيٍّ وَّلَا نَصِيْرٍ ﴿٢٢﴾ ع ۱۴

۲۳۔ تے تساں زمین وچ تے آسمان وچ اونکوں ہرا نسے سگدے تے اللہ دے سوا تہاڈا کوئی سنگتی تے امدادی کائنی۔

وَالَّذِيْنَ كَفَرُوْا بِاٰيٰتِ اللّٰهِ وَلِقَاۗىِٕهٖٓ اُولٰۗىِٕكَ يَىِٕسُوْا مِنْ رَّحْمَتِيْ وَاُولٰۗىِٕكَ لَهُمْ عَذَابٌ اَلِيْمٌ ﴿٢٣﴾

۲۴۔ تے جنہیں اللہ دی آیات دا تے اوندے ملݨ دا انکار کیتے اے لوک میݙی رحمت کنیں نا امید تھی گئین تے انہیں لوکیں کیتے ڈکھ ڈیوݨ والا عذاب۔

فَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهٖٓ اِلَّآ اَنْ قَالُوا اقْتُلُوْهُ اَوْ حَرِّقُوْهُ فَاَنْجٰىهُ اللّٰهُ مِنَ النَّارِ ۭ اِنَّ فِيْ ذٰلِكَ لَاٰيٰتٍ لِّقَوْمٍ يُّؤْمِنُوْنَ ۝۲۵

۲۵۔ تے اوندی قوم دا محض ایہو جواب ہا جو انہیں آکھئے ایکوں قتل کر ڈیو تے ساڑ ڈیو تے اللہ سئیں بھاکئیں اوں کوں بچا گِدھا بے شک ایندے وچ منن والیں کیتے ہک نشان۔

وَقَالَ اِنَّمَا اتَّخَذْتُمْ مِّنْ دُوْنِ اللّٰهِ اَوْثَانًا ۙ مَّوَدَّةَ بَيْنِكُمْ فِي الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا ۚ ثُمَّ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ يَكْفُرُ بَعْضُكُمْ بِبَعْضٍ وَّيَلْعَنُ بَعْضُكُمْ بَعْضًا ۡ وَّمَاْوٰىكُمُ النَّارُ وَمَا لَكُمْ مِّنْ نّٰصِرِيْنَ ۝۲۶

۲۶۔ تے اوں آکھئے جو تساں اللہ دے سوا محض بُتیں کوں معبود بنا گدھے تاں جو تساں ایں دنیاوی زندگی وچ بے مشرکیں نال پیار ودھاؤ ول قیامت دے ڈینہہ تہاڈے کجھ لوک کجھ ہنیں دا انکار کریسن تے بعض بعض تے لعنت پٹیسن تے تہاڈا ٹھکانہ بھاہئ تے تہاڈا کوئی وی امدادی نہ ہوسی۔

فَاٰمَنَ لَهٗ لُوْطٌ ۘ وَقَالَ اِنِّىْ مُهَاجِرٌ اِلٰى رَبِّيْ ۭ اِنَّهٗ هُوَ الْعَزِيْزُ الْحَكِيْمُ ۝۲۷

۲۷۔ تے لوط اوں کوں من گدھا تے اوں (ابراہیم) آکھیا میں بے شک اپنے رب دو ہجرت کرینداں بے شک او غالب تے سیانا ہے۔

وَوَهَبْنَا لَهٗٓ اِسْحٰقَ وَيَعْقُوْبَ وَجَعَلْنَا فِيْ ذُرِّيَّتِهِ النُّبُوَّةَ وَالْكِتٰبَ وَاٰتَيْنٰهُ اَجْرَهٗ فِي الدُّنْيَا ۚ وَاِنَّهٗ فِي الْاٰخِرَةِ لَمِنَ الصّٰلِحِيْنَ ۝۲۸

۲۸۔ تے اساں اونکوں اسحاق تے یعقوب بخشئے تے اوندی اولاد وچ نبوت رکھی، بنائی تے کتاب ڈتی تے اساں اونکوں دنیا وچ بدلہ ڈِتے ڈتا تے بے شک او آخرت دے ڈینہہ نیک لوکیں وچوں ہوسی۔

وَلُوْطًا اِذْ قَالَ لِقَوْمِهٖٓ اِنَّكُمْ لَتَاْتُوْنَ الْفَاحِشَةَ ۡ مَا سَبَقَكُمْ بِهَا مِنْ اَحَدٍ مِّنَ الْعٰلَمِيْنَ ۝۲۹

۲۹۔ تے لوط جیلھے اوں اپنی قوم کوں آکھئے بے شک تساں بے حیائی کریندے ہو جیڑھی اج تئیں دنیا وچ کہیں بے نئیں کیتی۔

اَىِٕنَّكُمْ لَتَاْتُوْنَ الرِّجَالَ وَتَقْطَعُوْنَ السَّبِيْلَ ڏ وَتَاْتُوْنَ فِيْ نَادِيْكُمُ الْمُنْكَرَ ۭ فَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهٖٓ اِلَّآ اَنْ قَالُوا ائْتِنَا بِعَذَابِ اللّٰهِ اِنْ كُنْتَ مِنَ الصّٰدِقِيْنَ ۝۳۰

۳۰۔ کیا تساں جوانیں دو شہوت کیتے اندے ہو تے ڈاکے مریندے ہو تے اپنی مجلسیں وچ گندیاں گالہیں کریندے ہو۔ تے اوندی قوم دا محض ایہو جواب ہا جے توں سچا ہویں تے ساڈے اتے اللہ دا عذاب گھن آ۔

قَالَ رَبِّ انْصُرْنِيْ عَلَي الْقَوْمِ الْمُفْسِدِيْنَ ۝۳۱ ع ۱۵

۳۱۔ اوں آکھئے اے میڈے رب میڈی مدد کر فسادی قوم دے مقابلے وچ۔

وَلَمَّا جَاۗءَتْ رُسُلُنَآ اِبْرٰهِيْمَ بِالْبُشْرٰى ۙ قَالُوْٓا اِنَّا

۳۲۔ تے جیلھے ساڈے قاصد خوش خبری گھن کے ابراہیم

مُهْلِكُوْٓا اَهْلِ هٰذِهِ الْقَرْيَةِ ۚ اِنَّ اَهْلَهَا كَانُوْا ظٰلِمِيْنَ ۝۳۱

دو آکئے تے انہیں آکھئے بے شک اساں ایں وستی آلیں کوں ہلاک کرݨ والے ہیں بے شک ایں وستی والے ظالم ہن۔

قَالَ اِنَّ فِيْهَا لُوْطًا ۗ قَالُوْا نَحْنُ اَعْلَمُ بِمَنْ فِيْهَا ۫ لَنُنَجِّيَنَّهٗ وَاَهْلَهٗٓ اِلَّا امْرَاَتَهٗ ۫ كَانَتْ مِنَ الْغٰبِرِيْنَ ۝۳۲

۳۳۔ اوں آکھئے بے شک اوندے وچ لوط وی ہے انہیں آکھئے اساں بہوں جاݨدے ہیں جو کوݨ اوندے وچ اساں ضرور اونکوں تے اوندے گھر والیں کوں بچا گھنسوں سوائے اوندی زال دے او پچھو رہݨ والیں وچوں ہے۔

وَلَمَّآ اَنْ جَآءَتْ رُسُلُنَا لُوْطًا سِيْٓءَ بِهِمْ وَضَاقَ بِهِمْ ذَرْعًا وَّقَالُوْا لَا تَخَفْ وَلَا تَحْزَنْ ۫ اِنَّا مُنَجُّوْكَ وَاَهْلَكَ اِلَّا امْرَاَتَكَ كَانَتْ مِنَ الْغٰبِرِيْنَ ۝۳۳

۳۴۔ تے جیلھے ساڈے قاصد لوط دو آئن تے اونکوں چنگا نئیں لگیا تے انہیں نال اوندا دل تنگ تھئے تے (فرشتیں) آکھئے توں نہ ڈر تے نہ مونجھا تھی بے شک اساں تیکوں تے تیڈے گھر آلیں کوں بچا گھنسوں سوائے تیڈی زال دے او پچھو رہݨ والیں وچوں ہے۔

اِنَّا مُنْزِلُوْنَ عَلٰٓى اَهْلِ هٰذِهِ الْقَرْيَةِ رِجْزًا مِّنَ السَّمَآءِ بِمَا كَانُوْا يَفْسُقُوْنَ ۝۳۴

۳۵۔ بے شک اساں ایں وستی آلیں تے آسمان توں عذاب لہاوݨ والے ہیں ایں وجہ نال جو او نافرمانی کریندے ہن۔

وَلَقَدْ تَّرَكْنَا مِنْهَآ اٰيَةًۢ بَيِّنَةً لِّقَوْمٍ يَّعْقِلُوْنَ ۝۳۵

۳۶۔ تے اساں ایندے نال عقل والی قوم کیتے ہک کھلا نشان چھوڑیئے۔

وَاِلٰى مَدْيَنَ اَخَاهُمْ شُعَيْبًا ۙ فَقَالَ يٰقَوْمِ اعْبُدُوا اللّٰهَ وَارْجُوا الْيَوْمَ الْاٰخِرَ وَلَا تَعْثَوْا فِى الْاَرْضِ مُفْسِدِيْنَ ۝۳۶

۳۷۔ تے مدین دو اوندے بھرا شعیب کوں بھیجئے اوں آکھئے اے میڈی قوم اللہ دی عبادت کرو تے آخرت دے ڈینہہ دی امید رکھو تے زمین وچ گیڑ گھتݨ کیتے نہ پھرو۔

فَكَذَّبُوْهُ فَاَخَذَتْهُمُ الرَّجْفَةُ فَاَصْبَحُوْا فِىْ دَارِهِمْ جٰثِمِيْنَ ۝۳۷

۳۸۔ انہیں اونکوں جھٹلا ڈتے تے انہیں کوں کہا ڈیوݨ والے (دھوئیں امب) عذاب پکڑ گھدے تے او اپݨے گھریں وچ گوڈیں دے بھر ڈھ پئین۔

وَعَادًا وَّثَمُوْدَا۟ وَقَدْ تَّبَيَّنَ لَكُمْ مِّنْ مَّسٰكِنِهِمْ ۫ وَزَيَّنَ لَهُمُ الشَّيْطٰنُ اَعْمَالَهُمْ فَصَدَّهُمْ عَنِ السَّبِيْلِ وَكَانُوْا مُسْتَبْصِرِيْنَ ۝۳۸

۳۹۔ تے عاد تے ثمود دی رہݨ دیاں جہیں دے متعلق تہاکوں کھول کے ڈسے تے شیطان انہیں کوں انہیں دے عمل سوہݨے کر کے ڈکھائن تے انہیں کوں سدھی راہ

کنیں روک ڈِتے سی تے او ایں گال کوں چنگی طراں سمجھدے ہن۔

وَقَارُوْنَ وَفِرْعَوْنَ وَهَامٰنَ ۗ وَلَقَدْ جَآءَهُمْ مُّوْسٰى بِالْبَيِّنٰتِ فَاسْتَكْبَرُوْا فِي الْاَرْضِ وَمَا كَانُوْا سٰبِقِيْنَ ۝۳۹

۴۰۔ تے قارون تے فرعون تے ہامان انہیں دو موسیٰ کھلے دلائل گھن کے آئے انہیں ملک وچ وڈائی نال کم گِدھے تے او عذاب کنیں نچ نہ سگئے۔

فَكُلًّا اَخَذْنَا بِذَنْۢبِهٖ ۚ فَمِنْهُمْ مَّنْ اَرْسَلْنَا عَلَيْهِ حَاصِبًا ۚ وَمِنْهُمْ مَّنْ اَخَذَتْهُ الصَّيْحَةُ ۚ وَمِنْهُمْ مَّنْ خَسَفْنَا بِهِ الْاَرْضَ ۚ وَمِنْهُمْ مَّنْ اَغْرَقْنَا ۚ وَمَا كَانَ اللّٰهُ لِيَظْلِمَهُمْ وَلٰكِنْ كَانُوْٓا اَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُوْنَ ۝۴۰

۴۱۔ اساں ہر ہک کوں اوندے گناہ دی وجہ نال پکڑ گِھدے انہیں وچوں کجھ تے اساں پتھریں دا مینہ وسائے تے کجھ لوکیں کوں کہیں بے عذاب پکڑ گِھدے تے کجھ لوکیں کوں اساں ملک وچ ذلیل کر ڈِتے تے کجھ کوں اساں غرق کر ڈِتے اللہ انہیں تے ظلم نہ کریندا ہا اے آپ اپنے اتے ظلم کریندے ہن۔

مَثَلُ الَّذِيْنَ اتَّخَذُوْا مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ اَوْلِيَآءَ كَمَثَلِ الْعَنْكَبُوْتِ ۖ اِتَّخَذَتْ بَيْتًا ۖ وَاِنَّ اَوْهَنَ الْبُيُوْتِ لَبَيْتُ الْعَنْكَبُوْتِ ۘ لَوْ كَانُوْا يَعْلَمُوْنَ ۝۴۱

۴۲۔ تے جیرھے لوکیں اللہ دے سوا بے سنگتی بنائن انہیں دی مثال ڈِانہور دی ہے او گھر بنیندے تے سارین کنیں کمزور گھر ڈِانہور دا ہوندے جے او جاندے ہوون۔

اِنَّ اللّٰهَ يَعْلَمُ مَا يَدْعُوْنَ مِنْ دُوْنِهٖ مِنْ شَيْءٍ ۗ وَهُوَ الْعَزِيْزُ الْحَكِيْمُ ۝۴۲

۴۳۔ بے شک اللہ سئیں اونکوں جاندے جینکوں او اللہ دے سوا سڈیندن تے او غالب تے سیانا ہے۔

وَتِلْكَ الْاَمْثَالُ نَضْرِبُهَا لِلنَّاسِ ۚ وَمَا يَعْقِلُهَآ اِلَّا الْعٰلِمُوْنَ ۝۴۳

۴۴۔ تے اے مثالاں جیرھیاں اساں لوکیں کیتے بیان کریندے ہیں تے سوائے عالمیں دے بیا کوئی انہیں کوں نئیں سمجھدا۔

خَلَقَ اللّٰهُ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضَ بِالْحَقِّ ۗ اِنَّ فِيْ ذٰلِكَ لَاٰيَةً لِّلْمُؤْمِنِيْنَ ۝۴۴

۴۵۔ اللہ سئیں آسمان تے زمین حق نال بنائن تے بیشک ایندے وچ مومنیں کیتے نشان۔

أُتْلُ مَآ أُوْحِيَ إِلَيْكَ مِنَ الْكِتٰبِ وَأَقِمِ الصَّلٰوةَ ۭ إِنَّ الصَّلٰوةَ تَنْهٰى عَنِ الْفَحْشَآءِ وَالْمُنْكَرِ ۭ وَلَذِكْرُ اللّٰهِ أَكْبَرُ ۭ وَاللّٰهُ يَعْلَمُ مَا تَصْنَعُوْنَ ﴿۴۶﴾

۴۶۔ توں پڑھ جو تیڈو کتاب وحی کیتی گئی ہے تے نماز جماعت نال پڑھ بے شک نماز بے حیائی تے برائی کنیں رکیندی ہے تے اللہ دا ذکر سب کنیں وڈا ہے۔ تے جو تساں کریندے ہو اللہ جاݨدے۔

وَلَا تُجَادِلُوْٓا أَهْلَ الْكِتٰبِ إِلَّا بِالَّتِيْ هِيَ أَحْسَنُ ۤ إِلَّا الَّذِيْنَ ظَلَمُوْا مِنْهُمْ وَقُوْلُوْٓا اٰمَنَّا بِالَّذِيْٓ أُنْزِلَ إِلَيْنَا وَأُنْزِلَ إِلَيْكُمْ وَإِلٰهُنَا وَإِلٰهُكُمْ وَاحِدٌ وَّنَحْنُ لَهٗ مُسْلِمُوْنَ ﴿۴۷﴾

۴۷۔ تے اہل کتاب نال چنگی گالھیں نال بحث کیتی کرو سوائے انہیں وچوں ظالمیں دے تے آکھو اساں ایمان آندے جو ساڈو لہایا گئے تے جو تہاڈو لہایا گئے تے ساڈا تے تہاڈا معبود ہکو ہے۔ تے اساں اوندے فرمانبردار ہیں۔

وَكَذٰلِكَ أَنْزَلْنَآ إِلَيْكَ الْكِتٰبَ ۭ فَالَّذِيْنَ اٰتَيْنٰهُمُ الْكِتٰبَ يُؤْمِنُوْنَ بِهٖ ۚ وَمِنْ هٰٓؤُلَآءِ مَنْ يُّؤْمِنُ بِهٖ ۭ وَمَا يَجْحَدُ بِاٰيٰتِنَآ إِلَّا الْكٰفِرُوْنَ ﴿۴۸﴾

۴۸۔ تے ایویں اساں تیڈو کتاب لہائی ہے تے جنہیں کوں اساں کتاب ڈتی ہے او اونکوں منیندن انہیں وچوں وی کجھ ہن جیڑھے اینکوں منیندن تے ساڈی آیات دا انکار محض کافر کریندن۔

وَمَا كُنْتَ تَتْلُوْا مِنْ قَبْلِهٖ مِنْ كِتٰبٍ وَّلَا تَخُطُّهٗ بِيَمِيْنِكَ إِذًا لَّارْتَابَ الْمُبْطِلُوْنَ ﴿۴۹﴾

۴۹۔ تے ایں کنیں پہلے توں کوئی کتاب نہ پڑھدا ہانویں تے نہ سجے ہتھ نال لکھدا ہانویں نہ تے جھٹلاوݨ والے شک وچ پئے ونجن ہا۔

بَلْ هُوَ اٰيٰتٌۢ بَيِّنٰتٌ فِيْ صُدُوْرِ الَّذِيْنَ أُوْتُوا الْعِلْمَ ۭ وَمَا يَجْحَدُ بِاٰيٰتِنَآ إِلَّا الظّٰلِمُوْنَ ﴿۵۰﴾

۵۰۔ اصل وچ اے تے کھلیاں آیتاں ہن انہیں لوکیں دے دلیں وچ جنہیں کوں علم ڈتا گئے تے ساڈی آیات دا انکار محض ظالم ہی کریندن۔

وَقَالُوْا لَوْلَآ أُنْزِلَ عَلَيْهِ اٰيٰتٌ مِّنْ رَّبِّهٖ ۭ قُلْ إِنَّمَا الْاٰيٰتُ عِنْدَ اللّٰهِ ۭ وَإِنَّمَآ أَنَا نَذِيْرٌ مُّبِيْنٌ ﴿۵۱﴾

۵۱۔ تے او آہدن ایندے اُتے ایندے رب کنیں کوئی نشان کیوں نئیں لہایا گیا توں آکھ نشان تے محض اللہ دے کول ہن میں تاں صرف کھلا کھلا ڈراوݨ والا ہاں۔

أَوَلَمْ يَكْفِهِمْ أَنَّآ أَنْزَلْنَا عَلَيْكَ الْكِتٰبَ يُتْلٰى عَلَيْهِمْ ۭ إِنَّ فِيْ ذٰلِكَ لَرَحْمَةً وَّذِكْرٰى لِقَوْمٍ يُّؤْمِنُوْنَ ﴿۵۲﴾ ع

۵۲۔ کیا انہیں کیتے اے کافی نہیں جو اساں تیڈے اُتے کتاب لہائی ہے انہیں تے پڑھی ویندی ہے ایندے وچ مومنیں کیتے رحمت تے یاد دہانی ہے۔

قُلْ كَفٰى بِاللّٰهِ بَيْنِيْ وَبَيْنَكُمْ شَهِيْدًا ۚ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ ۭ وَالَّذِيْنَ اٰمَنُوْا بِالْبَاطِلِ وَكَفَرُوْا

۵۳۔ توں آکھ میڈے تے تہاڈے درمیان اللہ کافی گواہ ہے آسمانیں تے زمین وچ جو کجھ ہے او جاݨدے

بِاللّٰهِ ۙ اُولٰٓئِكَ هُمُ الْخٰسِرُوْنَ ﴿۵۲﴾

ستے جیرھے کوڑ کوں منیندن سنے اللہ دا انکار کریندن ایہے لوک گھاٹے وچ ہن۔

وَيَسْتَعْجِلُوْنَكَ بِالْعَذَابِ ۭ وَلَوْلَآ اَجَلٌ مُّسَمًّى لَّجَاۗءَهُمُ الْعَذَابُ ۭ وَلَيَاْتِيَنَّهُمْ بَغْتَةً وَّهُمْ لَا يَشْعُرُوْنَ ﴿۵۳﴾

۵۴۔ او تیں کنیں عذاب جلدی منگدن تے جے عذاب دا وقت مقرر نہ ہُوسے ہا ستے انہیں کنیں عذاب آ ونجے ہا ستے ہݨ وی انہیں تے ضرور ہݨ اچݨ گھت اوسی سنے انہیں کوں پتہ وی نہ ہوسی۔

يَسْتَعْجِلُوْنَكَ بِالْعَذَابِ ۭ وَاِنَّ جَهَنَّمَ لَمُحِيْطَةٌۢ بِالْكٰفِرِيْنَ ﴿۵۴﴾

۵۵۔ ستے او تیں کنیں عذاب جلدی منگدن بے شک دوزخ کافریں کوں تباہ کرݨ والی ہے۔

يَوْمَ يَغْشٰىهُمُ الْعَذَابُ مِنْ فَوْقِهِمْ وَمِنْ تَحْتِ اَرْجُلِهِمْ وَيَقُوْلُ ذُوْقُوْا مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُوْنَ ﴿۵۵﴾

۵۶۔ ستے جڈاں عذاب انہیں کوں اتوکنیں وی ستے پیریں دے تلو وی ولہیٹ گھنسی تے (اللہ) آکھسی ہݨ جو تساں کریندے ہا دے اوندی سزا بھوگو۔

يٰعِبَادِيَ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْٓا اِنَّ اَرْضِيْ وَاسِعَةٌ فَاِيَّايَ فَاعْبُدُوْنِ ﴿۵۶﴾

۵۷۔ اے میڈے بندو جیرھے ایمان گھن آئے او بے شک میڈی زمین کھلی ہے تساں میڈی ہی عبادت کرو۔

كُلُّ نَفْسٍ ذَاۗىِٕقَةُ الْمَوْتِ ۣ ثُمَّ اِلَيْنَا تُرْجَعُوْنَ ﴿۵۷﴾

۵۸۔ ہر جان دار موت دا مزہ چکھݨے ول تساں ساڈو ولائے ویسو۔

وَالَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ لَنُبَوِّئَنَّهُمْ مِّنَ الْجَنَّةِ غُرَفًا تَجْرِيْ مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهٰرُ خٰلِدِيْنَ فِيْهَا ۭ نِعْمَ اَجْرُ الْعٰمِلِيْنَ ﴿۵۸﴾

۵۹۔ ستے جیرھے منیندن ستے چنگے کم کریندن اساں ضرور انہیں کوں بہشت وچ ماڑیاں ڈیسوں جنیدے تلے نہراں وہندیاں پیاں ہوسن ستے او اوندے وچ ہمیشہ رہسن ستے چنگے کم کرݨ والیں دا کیجھا چنگا بدلہ ہے۔

الَّذِيْنَ صَبَرُوْا وَعَلٰي رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُوْنَ ﴿۵۹﴾

۶۰۔ جنہیں صبر کیتے تے اپݨے رب ستے بھروسہ کیتے ہن

وَكَاَيِّنْ مِّنْ دَاۗبَّةٍ لَّا تَحْمِلُ رِزْقَهَا ڰ اَللّٰهُ يَرْزُقُهَا وَاِيَّاكُمْ ڮ وَهُوَ السَّمِيْعُ الْعَلِيْمُ ﴿۶۰﴾

۶۱۔ ستے کتنے سارے جانورن او اپݨے رزق چاتی کا ہنیں ودے۔ اللہ انہیں کوں وی رزق ڈیندے ستے تہاکوں وی تے او سݨݨ والا ستے جاݨݨ والا ہے۔

وَلَىِٕنْ سَاَلْتَهُمْ مَّنْ خَلَقَ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضَ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ لَيَقُوْلُنَّ

۶۲۔ تے جے توں انہیں کنیں پچھیں جو زمیں تے آسماناں کوں کیں پیدا کیتے ستے سجھ تے چندر کوں کم وچ لا ہے سی

اللّٰهُ ۚ فَاَنّٰى يُؤْفَكُوْنَ ﴿٦١﴾

تے او ضرور آکھسن اللہ ول او کڈے پھیرے ویندن۔

اَللّٰهُ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَّشَآءُ مِنْ عِبَادِهٖ وَيَقْدِرُ لَهٗ ۚ اِنَّ اللّٰهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيْمٌ ﴿٦٢﴾

۶۳۔ اللہ اپنے بندیں وچوں جیندے اتے چاہندے رزق وسیع کریندے تے تنگ کریندے بے شک اللہ ہر شئے کوں نہوں جانڑں والا ہے۔

وَلَئِنْ سَاَلْتَهُمْ مَّنْ نَّزَّلَ مِنَ السَّمَآءِ مَآءً فَاَحْيَا بِهِ الْاَرْضَ مِنْۢ بَعْدِ مَوْتِهَا لَيَقُوْلُنَّ اللّٰهُ ۚ قُلِ الْحَمْدُ لِلّٰهِ ۚ بَلْ اَكْثَرُهُمْ لَا يَعْقِلُوْنَ ﴿٦٣﴾

۶۴۔ تے جے توں انہیں کنیں پچھیں جو کیش جھڑ کنیں مینہ وسائے تے زمین دے برتھیونڑ دے بعد اونکوں کیش آباد کیتے تے او ضرور آکھسن اللہ توں آکھ سب سچاں صفتاں اللہ دیاں ہن تے اصل اکثر انہیں وچوں عقل نہیں کریندے۔

وَمَا هٰذِهِ الْحَيٰوةُ الدُّنْيَآ اِلَّا لَهْوٌ وَّلَعِبٌ ۚ وَاِنَّ الدَّارَ الْاٰخِرَةَ لَهِيَ الْحَيَوَانُ ۘ لَوْ كَانُوْا يَعْلَمُوْنَ ﴿٦٤﴾

۶۵۔ تے اے دنیا محض کھیڈ تماشا ہے تے آخرت دا گھر ہی اصل زندگی ہے جے او جانڑدے ہوون۔

فَاِذَا رَكِبُوْا فِي الْفُلْكِ دَعَوُا اللّٰهَ مُخْلِصِيْنَ لَهُ الدِّيْنَ ۚ فَلَمَّا نَجّٰىهُمْ اِلَى الْبَرِّ اِذَا هُمْ يُشْرِكُوْنَ ﴿٦٥﴾

۶۶۔ جیرھے ویلھے او بیڑی تے چڑھدن اوں ویلھے اپنی فرمانبرداری کوں اللہ کیتے خاص کریندے ہوئیں دعا منگدن تے جیرھے ویلھے انہیں کوں اساں سکی زمین تے بچا گھندے ہیں تے ہوں ویلھے شرک کرنڑ پئے ویندن۔

لِيَكْفُرُوْا بِمَآ اٰتَيْنٰهُمْ ۚ وَلِيَتَمَتَّعُوْا ۫ فَسَوْفَ يَعْلَمُوْنَ ﴿٦٦﴾

۶۷۔ تاں جو انکار کرن جو اساں انہیں کوں ڈتے تے فائدہ اٹھاون تے او ضرور جان گھنن۔

اَوَلَمْ يَرَوْا اَنَّا جَعَلْنَا حَرَمًا اٰمِنًا وَّيُتَخَطَّفُ النَّاسُ مِنْ حَوْلِهِمْ ۚ اَفَبِالْبَاطِلِ يُؤْمِنُوْنَ وَبِنِعْمَةِ اللّٰهِ يَكْفُرُوْنَ ﴿٦٧﴾

۶۸۔ کیا انہیں کوں پتہ نہیں جو اساں حرم کوں امن دی جا بنائے لوک اوندے چودھاروں پریں کر ڈتے ویندن کیا او کوڑ کوں منیندن تے اللہ دی نعمت دا انکار کریندن۔

وَمَنْ اَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرٰى عَلَى اللّٰهِ كَذِبًا اَوْ كَذَّبَ بِالْحَقِّ لَمَّا جَآءَهٗ ۚ اَلَيْسَ فِيْ جَهَنَّمَ مَثْوًى لِّلْكٰفِرِيْنَ ﴿٦٨﴾

۶۹۔ تے اوں کنیں زیادہ ظالم کون جیرھا اللہ تے کوڑ بدھیندے یا سچ کوں اوندے آونڑ تے جھٹلیندے کیا دوزخ وچ کافریں دا ٹھکانہ نہیں۔

وَالَّذِيْنَ جَاهَدُوْا فِيْنَا لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا ۚ وَاِنَّ اللّٰهَ لَمَعَ الْمُحْسِنِيْنَ ﴿٦٩﴾

۷۰۔ تے جیرھے لوک ساڈی راہ وچ کوشش کریندن تے اساں انہیں کوں اپنا رستہ ضرور ڈکھیسوں تے بے شک اللہ نیکیں دے نال ہے۔

سُوْرَةُ الرُّوْمِ مَكِّيَّةٌ وَّهِيَ مَعَ الْبَسْمَلَةِ اِحْدٰى وَّسِتُّوْنَ اٰيَةً وَّسِتَّةُ رُكُوْعَاتٍ

سورۃ روم مکی ہے تے بسم اللہ نال ایندیاں ۶۱ آیتاں تے ۶ رکوعن ۔

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ①	۱۔ میں شروع کریندا ں اللہ دے ناں نال جیڑھا بن منگئے ڈیون والا تے ول ول رحم کرن والا ہے ۔
الٓمّٓ ②	۲۔ میں اللہ بہوں جانڑداں ۔
غُلِبَتِ الرُّوْمُ ③	۳۔ روم ہیٹھا تھی گئے ۔
فِيْٓ اَدْنَى الْاَرْضِ وَهُمْ مِّنْۢ بَعْدِ غَلَبِهِمْ سَيَغْلِبُوْنَ ④	۴۔ اورھلی زمین وچ تے او ہیٹھے تھیون دے بعد ضرور ڈاڈھے تھیسن
فِيْ بِضْعِ سِنِيْنَ ۬ؕ لِلّٰهِ الْاَمْرُ مِنْ قَبْلُ وَمِنْۢ بَعْدُ ؕ وَيَوْمَئِذٍ يَّفْرَحُ الْمُؤْمِنُوْنَ ⑤	۵۔ کجھ سالیں بعد پہلے وی تے پچھیں وی حکومت اللہ دی ہے تے اوں ڈیہاڑے مومن خوش ہوسن ۔
بِنَصْرِ اللّٰهِ ؕ يَنْصُرُ مَنْ يَّشَآءُ ؕ وَهُوَ الْعَزِيْزُ الرَّحِيْمُ ⑥	۶۔ اللہ دی مدد کنیں او مدد کریندے جنیدی چاہندے تے او غالب تے ول ول رحم کرن والا ہے ۔
وَعْدَ اللّٰهِ ؕ لَا يُخْلِفُ اللّٰهُ وَعْدَهٗ وَلٰكِنَّ اَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُوْنَ ⑦	۷۔ اللہ دا وعدہ ہے تے اللہ اپنڑے وعدے دی خلاف ورزی نہیں کریندا تے اصل بہوں سارے لوک جانڑدے نہیں ۔
يَعْلَمُوْنَ ظَاهِرًا مِّنَ الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا ۚۖ وَهُمْ عَنِ الْاٰخِرَةِ هُمْ غٰفِلُوْنَ ⑧	۸۔ او دنیاوی زندگی دے ظاہر کوں جانڑدن تے آخرت کنیں او غافلن ۔
اَوَلَمْ يَتَفَكَّرُوْا فِيْٓ اَنْفُسِهِمْ ۫ مَا خَلَقَ اللّٰهُ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَآ اِلَّا بِالْحَقِّ وَاَجَلٍ مُّسَمًّى ؕ وَاِنَّ كَثِيْرًا مِّنَ النَّاسِ بِلِقَآئِ رَبِّهِمْ لَكٰفِرُوْنَ ⑨	۹۔ کیا انہیں اپنڑے دل وچ سوچا نئیں جو اللہ سیٹس آسمانیں نے زمین تے جو انہیں دے وچکار حکمت نال تے مقرر وقت کیتے پیدا کیتے تے بے شک بہوں سارے لوک اپنڑے رب دی ملاقات دے انکاری ان ۔
اَوَلَمْ يَسِيْرُوْا فِي الْاَرْضِ فَيَنْظُرُوْا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِيْنَ مِنْ قَبْلِهِمْ ؕ كَانُوْٓا اَشَدَّ مِنْهُمْ قُوَّةً وَّاَثَارُوا الْاَرْضَ وَعَمَرُوْهَآ اَكْثَرَ مِمَّا عَمَرُوْهَا وَجَآءَتْهُمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنٰتِ ؕ فَمَا كَانَ اللّٰهُ لِيَظْلِمَهُمْ وَلٰكِنْ	۱۰۔ کیا او زمین وچ ٹریئے نہیں جو ڈیکھن ہا جو انہیں کنیں پہلے لوکیں دا انجام کیا تھئے او انہیں کنیں زیادہ طاقت والے ہن تے انہیں زمین کوں پٹیا (اہل وہائے) تے انہیں کنیں زیادہ آباد کیتے نیں تے انہیں کنیں رسول دلیلاں گھن

كَانُوْٓا اَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُوْنَ ۝۱۰

سکے آئن تے اللہ سئیں انہیں تے ظلم نہ کریندا ہا تے اصل او اپنے آپ تے ظلم کریندے ہن۔

ثُمَّ كَانَ عَاقِبَةَ الَّذِيْنَ اَسَآءُوا السُّوْٓاٰى اَنْ كَذَّبُوْا بِاٰيٰتِ اللّٰهِ وَكَانُوْا بِهَا يَسْتَهْزِءُوْنَ ۝۱۱

۱۱۔ تے انہیں لوکیں جیں برے کم کیتن تے اللہ دی آیات دا انکار کیتے تے اوندے اُتے مذاق کریندے ہن انہیں دا انجام برا تھئے۔

اَللّٰهُ يَبْدَؤُا الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيْدُهٗ ثُمَّ اِلَيْهِ تُرْجَعُوْنَ ۝۱۲

۱۲۔ اللہ سئیں مخلوق کوں منڈھ کنیں بݨیندے تے ولا اوہیں بݨیندے تے تساں ہوندو ولائے ویسو۔

وَيَوْمَ تَقُوْمُ السَّاعَةُ يُبْلِسُ الْمُجْرِمُوْنَ ۝۱۳

۱۳۔ تے جیرھے ݙینہہ قیامت اوسی مجرم اوں ݙینہہ نا امید تھی ویسن۔

وَلَمْ يَكُنْ لَّهُمْ مِّنْ شُرَكَآئِهِمْ شُفَعٰٓؤُا وَكَانُوْا بِشُرَكَآئِهِمْ كٰفِرِيْنَ ۝۱۴

۱۴۔ تے انہیں دے شریکیں وچوں کوئی انہیں دا سفارشی نہ ہوسی تے او اپنے شریکیں دا انکار کریسن۔

وَيَوْمَ تَقُوْمُ السَّاعَةُ يَوْمَئِذٍ يَّتَفَرَّقُوْنَ ۝۱۵

۱۵۔ تے جݙاں قیامت اوسی اوں ݙینہہ او انجوانج تھی ویسن۔

فَاَمَّا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ فَهُمْ فِيْ رَوْضَةٍ يُّحْبَرُوْنَ ۝۱۶

۱۶۔ جیرھے لوک ایمان گھن آئن تے چنگے کم کیتے نیں انہیں کوں باغ وچ خوش کیتا ویسی۔

وَاَمَّا الَّذِيْنَ كَفَرُوْا وَكَذَّبُوْا بِاٰيٰتِنَا وَلِقَآئِ الْاٰخِرَةِ فَاُولٰٓئِكَ فِي الْعَذَابِ مُحْضَرُوْنَ ۝۱۷

۱۷۔ تے جنہیں کفر کیتے تے ساݙی آیات کوں تے آخرت دے ݙینہہ دی ملاقات کوں جھٹلائے او عذاب وچ حاضر کیتے ویسن۔

فَسُبْحٰنَ اللّٰهِ حِيْنَ تُمْسُوْنَ وَحِيْنَ تُصْبِحُوْنَ ۝۱۸

۱۸۔ اللہ دی پاکیزگی بیان کرو جیلھے سجھ ہوئے تے جیلھے فجر ہووے۔

وَلَهُ الْحَمْدُ فِي السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ وَعَشِيًّا وَّحِيْنَ تُظْهِرُوْنَ ۝۱۹

۱۹۔ آسمانیں تے زمین وچ ہوندیاں صفتاں ہن تے ݙوپارھیں دے بعد تے ݙوپارھیں کوں وی۔

يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَيُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ وَيُحْيِ الْاَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا ۭ وَكَذٰلِكَ تُخْرَجُوْنَ ۝۲۰

۲۰۔ او جنیدے کوں موئے کنیں تے مردے کوں جیندے کنیں پیدا کریندے تے زمین دے برتھیونڑ دے بعد آباد کریندے تے تساں ایویں کڈھیے ویسو۔

وَ مِنْ اٰيٰتِهٖۤ اَنْ خَلَقَكُمْ مِّنْ تُرَابٍ ثُمَّ اِذَاۤ اَنْتُمْ بَشَرٌ تَنْتَشِرُوْنَ ﴿۲۱﴾

۲۱۔ اوندے نشانیں وچوں ہک اے وی ہے جو اوں تہاکوں مٹی کنیں پیدا کیتے تے ول تساں بشر بݨ کے زمین وچ کھنڈ ویندے ہو۔

وَ مِنْ اٰيٰتِهٖۤ اَنْ خَلَقَ لَكُمْ مِّنْ اَنْفُسِكُمْ اَزْوَاجًا لِّتَسْكُنُوْۤا اِلَيْهَا وَ جَعَلَ بَيْنَكُمْ مَّوَدَّةً وَّ رَحْمَةً ؕ اِنَّ فِيْ ذٰلِكَ لَاٰيٰتٍ لِّقَوْمٍ يَّتَفَكَّرُوْنَ ﴿۲۲﴾

۲۲۔ تے اوندے نشانیں وچوں اے وی ہے جو اوں تہاڈی جنس وچوں تہاڈی خاطر جوڑے بݨائے تاں جو تساں انہیں کنیں آرام گھنو تے تہاڈے درمیان محبت دا رشتہ بݨائس تے بے شک ایندے وچ سوچݨ والی قوم کیتے نشانن۔

وَ مِنْ اٰيٰتِهٖ خَلْقُ السَّمٰوٰتِ وَ الْاَرْضِ وَ اخْتِلَافُ اَلْسِنَتِكُمْ وَ اَلْوَانِكُمْ ؕ اِنَّ فِيْ ذٰلِكَ لَاٰيٰتٍ لِّلْعٰلِمِيْنَ ﴿۲۳﴾

۲۳۔ تے اوندے نشانیں وچوں ہے جو آسمانیں تے زمین کوں بݨائس تے تہاڈی زبانیں تے رنگیں وچ وی اختلاف تے بے شک ایندے وچ جاݨݨ والی قوم کیتے نشانن۔

وَ مِنْ اٰيٰتِهٖ مَنَامُكُمْ بِالَّيْلِ وَ النَّهَارِ وَ ابْتِغَآؤُكُمْ مِّنْ فَضْلِهٖ ؕ اِنَّ فِيْ ذٰلِكَ لَاٰيٰتٍ لِّقَوْمٍ يَّسْمَعُوْنَ ﴿۲۴﴾

۲۴۔ رات کوں تہاڈا سمݨ تے ڈینہہ کوں تے اوندا فضل گولݨ وی اوندے (اللہ دے نشانیں وچوں ہن) بے شک ایندے وچ سݨݨ والی قوم کیتے وڈے نشانن۔

وَ مِنْ اٰيٰتِهٖ يُرِيْكُمُ الْبَرْقَ خَوْفًا وَّ طَمَعًا وَّ يُنَزِّلُ مِنَ السَّمَآءِ مَآءً فَيُحْيٖ بِهِ الْاَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا ؕ اِنَّ فِيْ ذٰلِكَ لَاٰيٰتٍ لِّقَوْمٍ يَّعْقِلُوْنَ ﴿۲۵﴾

۲۵۔ تے اوندے نشانیں وچوں اے وی ہے جو او تہاکوں بجلی ڈر تے طمع دی خاطر ڈکھلیندے تے ڄھڑ کنیں مینہہ وسیندے ول اوندے نال زمین دے سُنج تھیوݨ دے بعد وسوں کریندے بے شک ایندے وچ عقل والی قوم کیتے نشانیاں ہن۔

وَ مِنْ اٰيٰتِهٖۤ اَنْ تَقُوْمَ السَّمَآءُ وَ الْاَرْضُ بِاَمْرِهٖ ؕ ثُمَّ اِذَا دَعَاكُمْ دَعْوَةً ۖۗ مِّنَ الْاَرْضِ ۖۗ اِذَاۤ اَنْتُمْ تَخْرُجُوْنَ ﴿۲۶﴾

۲۶۔ تے اوندے نشانیں وچوں اے وی ہے جو آسمان تے زمین اوندے حکم نال کھڑن ہتھئے تے ول جڈاں او تہاکوں زمین کنیں سݙ مریسی او ویلے نکل اوسو۔

وَ لَهٗ مَنْ فِي السَّمٰوٰتِ وَ الْاَرْضِ ؕ كُلٌّ لَّهٗ قٰنِتُوْنَ ﴿۲۷﴾

۲۷۔ تے جو کجھ آسمانیں تے زمین وچ ہوندا ہے تے

	سارے اوندے فرمانبردار ن ۔
وَهُوَ الَّذِيْ يَبْدَؤُا الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيْدُهٗ وَهُوَ اَهْوَنُ عَلَيْهِ ۭ وَلَهُ الْمَثَلُ الْاَعْلٰى فِي السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ ۚ وَهُوَ الْعَزِيْزُ الْحَكِيْمُ ﴿۲۸﴾	۲۸۔ او ہو ہے جیں مخلوق دا منڈھ بدھے ول اونکوں ولا ولا پیدا کیتس تے اے کم اوندے کیتے بہوں سوکھا ہے آسمانیں تے زمین وچ اوندی شان سبھ کنیں اُچی ہے تے او غالب تے بہوں سیانا ہے ۔
ضَرَبَ لَكُمْ مَّثَلًا مِّنْ اَنْفُسِكُمْ ۭ هَلْ لَّكُمْ مِّنْ مَّا مَلَكَتْ اَيْمَانُكُمْ مِّنْ شُرَكَاۗءَ فِيْ مَا رَزَقْنٰكُمْ فَاَنْتُمْ فِيْهِ سَوَاۗءٌ تَخَافُوْنَهُمْ كَخِيْفَتِكُمْ اَنْفُسَكُمْ ۭ كَذٰلِكَ نُفَصِّلُ الْاٰيٰتِ لِقَوْمٍ يَّعْقِلُوْنَ ﴿۲۹﴾	۲۹۔ او تہاڈی جنس دی مثال تہاکوں ڈیندے کیا جنیدے اُتے تہاڈے سجے ہتھ مالک تھیندن اوندے وچ انہیں دی سانجھ ہوندی ہے تساں اوندے وچ برابر ہوندے ہو تساں انہیں کنیں ایویں ڈر دے ہو جیویں اپنٹے آپ کنیں عقل والی قوم کیتے اساں ایویں آیتاں کھول کے بیان کریندے ہیں ۔
بَلِ اتَّبَعَ الَّذِيْنَ ظَلَمُوْٓا اَهْوَاۗءَهُمْ بِغَيْرِ عِلْمٍ ۚ فَمَنْ يَّهْدِيْ مَنْ اَضَلَّ اللّٰهُ ۭ وَمَا لَهُمْ مِّنْ نّٰصِرِيْنَ ﴿۳۰﴾	۳۰۔ اصل ظالمیں علم دے بغیر اپنٹی خواہشات دی پیروی کیتی ہے تے جنیکوں اللہ گمراہ کرے اونکوں سدھا راہ کون ڈکھا سگدے تے انہیں دا کوئی امدادی کائی نئیں ۔
فَاَقِمْ وَجْهَكَ لِلدِّيْنِ حَنِيْفًا ۭ فِطْرَتَ اللّٰهِ الَّتِيْ فَطَرَ النَّاسَ عَلَيْهَا ۭ لَا تَبْدِيْلَ لِخَلْقِ اللّٰهِ ۭ ذٰلِكَ الدِّيْنُ الْقَيِّمُ ڎ وَلٰكِنَّ اَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُوْنَ ﴿۳۱﴾	۳۱۔ توں اپنٹی توجہ پورے طور تے دین دو پھیر چھڑے اوندے وچ ڈِنگ نہ ہووے اللہ دی فطرت جنیدے اتے اوں لوکیں کوں پیدا کیتے اللہ دی پیدائش کوں کوئی بدل نہیں سگدا اے قائم رہنٹ والا دین تے اصل بہوں سارے لوک جانڈے نہیں
مُنِيْبِيْنَ اِلَيْهِ وَاتَّقُوْهُ وَاَقِيْمُوا الصَّلٰوةَ وَلَا تَكُوْنُوْا مِنَ الْمُشْرِكِيْنَ ﴿۳۲﴾	۳۲۔ اوندو جھکو تے اوں کنیں ڈرو تے نماز جماعت نال پڑھو تے مشرک نہ بنو ۔
مِنَ الَّذِيْنَ فَرَّقُوْا دِيْنَهُمْ وَكَانُوْا شِيَعًا ۭ كُلُّ حِزْبٍۢ بِمَا لَدَيْهِمْ فَرِحُوْنَ ﴿۳۳﴾	۳۳۔ جنہیں اپنٹے دین کوں ٹوٹے کر ڈتے تے ٹولیں وچ ونڈیج گئن تے ہر ٹولہ جو اوں کنیں ہے اوندے اُتے خوش ۔
وَاِذَا مَسَّ النَّاسَ ضُرٌّ دَعَوْا رَبَّهُمْ مُّنِيْبِيْنَ اِلَيْهِ ثُمَّ اِذَآ اَذَاقَهُمْ مِّنْهُ رَحْمَةً اِذَا فَرِيْقٌ مِّنْهُمْ بِرَبِّهِمْ	۳۴۔ تے جڈاں لوکیں کوں ڈکھ ملدے او اپنٹے رب کوں جھکدے ہوئیں سڈیندن تے جیلھے او

يُشْرِكُوْنَ ﴿۳۳﴾

انہیں ستے رحمت کریندے ہوں ویلھے ہک گروہ اپنڑے رب نال شرک کرنڑ پئے ویندے۔

لِيَكْفُرُوْا بِمَآ اٰتَيْنٰهُمْ فَتَمَتَّعُوْا فَسَوْفَ تَعْلَمُوْنَ ﴿۳۵﴾

۳۵۔ تاں جو او اوندا انکار کرن جو اساں انہیں کوں ڈتے ہنڑ تساں (تھوڑا) فائدہ چا ڈ تہاکوں جلدی پتہ لگ ویسی۔

اَمْ اَنْزَلْنَا عَلَيْهِمْ سُلْطٰنًا فَهُوَ يَتَكَلَّمُ بِمَا كَانُوْا بِهٖ يُشْرِكُوْنَ ﴿۳۶﴾

۳۶۔ یا اساں انہیں تے کوئی دلیل لہائی ءِ جیرھی انہیں نال او گالھیں کریندی ءِ جیرھیاں او شرک دیاں پے کریندن۔

وَاِذَآ اَذَقْنَا النَّاسَ رَحْمَةً فَرِحُوْا بِهَا ۭ وَاِنْ تُصِبْهُمْ سَيِّئَةٌۢ بِمَا قَدَّمَتْ اَيْدِيْهِمْ اِذَا هُمْ يَقْنَطُوْنَ ﴿۳۷﴾

۳۷۔ تے جیلھے انسانیں کوں اساں رحمت چکھاؤں او اوندے اتے اکڑ ویندن تے جے انہیں کوں مصیبت پوُے اوندی وجہ نال جو انہیں دے ہتھیں اگو پٹھے او ہوں ویلھے نا امید تھی ویندن۔

اَوَلَمْ يَرَوْا اَنَّ اللّٰهَ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَّشَاۗءُ وَيَقْدِرُ ۭ اِنَّ فِيْ ذٰلِكَ لَاٰيٰتٍ لِّقَوْمٍ يُّؤْمِنُوْنَ ﴿۳۸﴾

۳۸۔ کیا انہیں کوں پتہ نیئں جو بے شک اللہ جنیدے کیتے چاہندے اوندے کیتے رزق کھلا کر ڈیندے تے تنگ کریندے بے شک ایندے وچ منڑ والی قوم کیتے نشانن۔

فَاٰتِ ذَا الْقُرْبٰى حَقَّهٗ وَالْمِسْكِيْنَ وَابْنَ السَّبِيْلِ ۭ ذٰلِكَ خَيْرٌ لِّلَّذِيْنَ يُرِيْدُوْنَ وَجْهَ اللّٰهِ ۡ وَاُولٰۗىِٕكَ هُمُ الْمُفْلِحُوْنَ ﴿۳۹﴾

۳۹۔ توں اپنڑے سکیں کوں تے مسکینیں کوں تے مسافر کوں اوندا حق ڈے اے چنگا ءِ انہیں کیتے جیرھے اللہ دی توجہ تے رضا چاہندن تے ایہے لوک کامیاب تھیونڑ والن۔

وَمَآ اٰتَيْتُمْ مِّنْ رِّبًا لِّيَرْبُوَا۟ فِيْٓ اَمْوَالِ النَّاسِ فَلَا يَرْبُوْا عِنْدَ اللّٰهِ ۚ وَمَآ اٰتَيْتُمْ مِّنْ زَكٰوةٍ تُرِيْدُوْنَ وَجْهَ اللّٰهِ فَاُولٰۗىِٕكَ هُمُ الْمُضْعِفُوْنَ ﴿۴۰﴾

۴۰۔ تے جیرھا روپیہ تساں سود گھننڑ کیتے مال ڈیندے ہو تاں جو لوکیں دے مال وچ ودھے تے او اللہ دے نزدیک نہیں ودھدا تے جیرھا مال اللہ دی رضا کیتے زکاۃ وچ ڈیندے ہو ایہے لوکن جیرھے اپنڑا مال ودھیندے پین

اَللّٰهُ الَّذِيْ خَلَقَكُمْ ثُمَّ رَزَقَكُمْ ثُمَّ يُمِيْتُكُمْ ثُمَّ

۴۱۔ اللہ او ہوءِ جیں تہاکوں پیدا کیتے ول

يُحْيِيكُمْ ۖ هَلْ مِنْ شُرَكَآئِكُمْ مَّنْ يَّفْعَلُ مِنْ ذٰلِكُمْ مِّنْ شَيْءٍ ۚ سُبْحٰنَهٗ وَتَعٰلٰى عَمَّا يُشْرِكُوْنَ ﴿۴۱﴾ ع

تہاکوں رزق ڈِتس ول تہاکوں مریسی تے ول زندہ کریسی کیا تہاڈے شریکیں وچو کوئی ہے جیرھا انہیں وچو کوئی کم کرے او پاک ہے تے انہیں دے شرک کنیں بہوں اُچا ہے۔

ظَهَرَ الْفَسَادُ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ بِمَا كَسَبَتْ اَيْدِي النَّاسِ لِيُذِيْقَهُمْ بَعْضَ الَّذِيْ عَمِلُوْا لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُوْنَ ﴿۴۲﴾

۴۲۔ لوکیں دے عملیں دی وجہ نال زمین وچ تے سمندر وچ فساد مچ گئے تاں جو او انہیں کوں انہیں دے عملیں دی سزا ڈیوے تاں جو او ول آون۔

قُلْ سِيْرُوْا فِي الْاَرْضِ فَانْظُرُوْا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِيْنَ مِنْ قَبْلُ ۚ كَانَ اَكْثَرُهُمْ مُّشْرِكِيْنَ ﴿۴۳﴾

۴۳۔ توں آکھ زمین وچ ٹرو پھرو تے ڈیکھو انہیں لوکیں دا انجام کیا ہے جیرھے پہلے ہن جنہیں وچو بہوں سارے مشرک ہن۔

فَاَقِمْ وَجْهَكَ لِلدِّيْنِ الْقَيِّمِ مِنْ قَبْلِ اَنْ يَّاْتِيَ يَوْمٌ لَّا مَرَدَّ لَهٗ مِنَ اللّٰهِ يَوْمَئِذٍ يَّصَّدَّعُوْنَ ﴿۴۴﴾

۴۴۔ توں اپنی توجہ کوں قائم رہن والے دین دو پھیر ڈے ایں کنیں پہلے جو او ڈینہہ آونجے جیرھا ٹلدا نہیں اللہ ولوں جداں او ہک ڈوجھے کنیں انج تھی ویسن۔

مَنْ كَفَرَ فَعَلَيْهِ كُفْرُهٗ ۚ وَمَنْ عَمِلَ صَالِحًا فَلِاَنْفُسِهِمْ يَمْهَدُوْنَ ﴿۴۵﴾

۴۵۔ جیرھا کفر کریسی اوندی سزا اونکوں ملسی تے جیرھا نیک عمل کریسی تے او اپنے فائدے کیتے تیاری کریندا پئے۔

لِيَجْزِيَ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ مِنْ فَضْلِهٖ ۚ اِنَّهٗ لَا يُحِبُّ الْكٰفِرِيْنَ ﴿۴۶﴾

۴۶۔ تاں جو او مومنیں کوں تے نیک عمل کرن والیں کوں اپنے فضل نال بدلہ ڈیوے بے شک او کافریں کوں پسند نہیں کریندا۔

وَمِنْ اٰيٰتِهٖ اَنْ يُّرْسِلَ الرِّيَاحَ مُبَشِّرٰتٍ وَّلِيُذِيْقَكُمْ مِّنْ رَّحْمَتِهٖ وَلِتَجْرِيَ الْفُلْكُ بِاَمْرِهٖ وَلِتَبْتَغُوْا مِنْ فَضْلِهٖ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُوْنَ ﴿۴۷﴾

۴۷۔ تے اوندی آیات وچو اے وی ہے جو او ہوائیں کوں خوش خبری بنا کے پھیندے تاں جو تہاکوں اپنی رحمت دا مزا چکھاوے تے بیڑیاں اوندے حکم نال چلن تے تاں جو تساں اوندا فضل گولو تے شکر ادا کرو۔

وَلَقَدْ اَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ رُسُلًا اِلٰى قَوْمِهِمْ فَجَآءُوْهُمْ

۴۸۔ تے تیں کنیں پہلے وی اساں انہیں دی

بِالْبَيِّنٰتِ فَانْتَقَمْنَا مِنَ الَّذِيْنَ اَجْرَمُوْا ؕ وَكَانَ حَقًّا عَلَيْنَا نَصْرُ الْمُؤْمِنِيْنَ ﴿۴۷﴾

قومیں دو رسول پٹھیئے او انہیں کنیں کھلیاں دلیلاں گھن کے آئے تے ول اساں مجرمیں کنیں بدلہ گدے تے مومنیں دی مدد ساڈے اُتے فرض ہائی۔

اَللّٰهُ الَّذِيْ يُرْسِلُ الرِّيٰحَ فَتُثِيْرُ سَحَابًا فَيَبْسُطُهٗ فِي السَّمَآءِ كَيْفَ يَشَآءُ وَيَجْعَلُهٗ كِسَفًا فَتَرَى الْوَدْقَ يَخْرُجُ مِنْ خِلٰلِهٖ ۚ فَاِذَآ اَصَابَ بِهٖ مَنْ يَّشَآءُ مِنْ عِبَادِهٖٓ اِذَا هُمْ يَسْتَبْشِرُوْنَ ۚ﴿۴۸﴾

۴۹۔ اللہ ہی ہے جیرھا ہوائیں پٹھیندے تے او بادل چیندین تے اونکوں آسمان تے پھیلا ڈیندے جیویں او چاہندے تے اونکوں ٹوٹے ٹوٹے کر ڈیندے تے توں ڈیہدیں جو مینہہ اوندے وچوں نکلدے تے خدا اپنڑے بندیں وچو جنیدے اُتے چاہندے مینہہ وسیندے تے اوہوں ویلے خوش تھی ویندن۔

وَاِنْ كَانُوْا مِنْ قَبْلِ اَنْ يُّنَزَّلَ عَلَيْهِمْ مِّنْ قَبْلِهٖ لَمُبْلِسِيْنَ ﴿۴۹﴾

۵۰۔ تے اوں کنیں پہلے جو او انہیں تے وسے ہا او ناامید تھی گئے ہن۔

فَانْظُرْ اِلٰٓى اٰثٰرِ رَحْمَتِ اللّٰهِ كَيْفَ يُحْيِ الْاَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا ۭ اِنَّ ذٰلِكَ لَمُحْيِ الْمَوْتٰى ۚ وَهُوَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيْرٌ ﴿۵۰﴾

۵۱۔ تے توں اللہ دی رحمت دے نشان ڈیکھ کیویں او بنجر زمین کوں وسوں کریندے بے شک او مردے کوں جنیدا کرنڑ والا ہے تے او ہر شئے تے قادر۔

وَلَئِنْ اَرْسَلْنَا رِيْحًا فَرَاَوْهُ مُصْفَرًّا لَّظَلُّوْا مِنْۢ بَعْدِهٖ يَكْفُرُوْنَ ﴿۵۱﴾

۵۲۔ تے جے اساں ہوا گھلاؤں تے او (کھیتی کوں) پیلا پیلا ڈیکھن تے اوندے بعد او اوندا انکار کرنڑ پئے ویسن۔

فَاِنَّكَ لَا تُسْمِعُ الْمَوْتٰى وَلَا تُسْمِعُ الصُّمَّ الدُّعَآءَ اِذَا وَلَّوْا مُدْبِرِيْنَ ﴿۵۲﴾

۵۳۔ تے توں بے شک مردیں کوں نوھیں سنڑوا سگدا تے بوڑیں کوں الا نوھیں سنڑوا سگدا جیلھے او کنڈ ولا کے پھر ونجن۔

وَمَآ اَنْتَ بِهٰدِ الْعُمْيِ عَنْ ضَلٰلَتِهِمْ ۭ اِنْ تُسْمِعُ اِلَّا مَنْ يُّؤْمِنُ بِاٰيٰتِنَا فَهُمْ مُّسْلِمُوْنَ ﴿۵۳﴾ ع

۵۴۔ تے توں اندھیں کوں انہیں دی گمراہی کنیں سدھے راہ تے نوھیں آن سگدا تے توں محض اونکوں گال سنڑوا سگدیں جیرھے ساڈی آیات کوں منیندن تے او مسلمانن۔

اَللّٰهُ الَّذِيْ خَلَقَكُمْ مِّنْ ضُعْفٍ ثُمَّ جَعَلَ مِنْۢ بَعْدِ

۵۵۔ اللہ او ہوے جیں تہاکوں کمزوری کنیں بنائے

ضَعْفٍ قُوَّةً ثُمَّ جَعَلَ مِنْ بَعْدِ قُوَّةٍ ضَعْفًا وَّشَيْبَةً ۚ يَخْلُقُ مَا يَشَآءُ ۚ وَهُوَ الْعَلِيْمُ الْقَدِيْرُ ﴿۵۴﴾

تے کمزوری دے بعد ولا طاقت ڈِتی اِس تے ولا طاقت دے بعد کمزوری ڈِتی اِس تے بڈھیپا دی او جو چاہندے پیدا کریندے تے او جانن والا تے قادر ہے۔

وَيَوْمَ تَقُوْمُ السَّاعَةُ يُقْسِمُ الْمُجْرِمُوْنَ ۙ مَا لَبِثُوْا غَيْرَ سَاعَةٍ ؕ كَذٰلِكَ كَانُوْا يُؤْفَكُوْنَ ﴿۵۵﴾

۵۶ ۔ تے جڈاں قیامت آوسی مجرم قسماں چیسن جو او محض ہک گھڑی رہ گیئن او اویں وِبلیاں گالہیں کریندن۔

وَقَالَ الَّذِيْنَ اُوْتُوا الْعِلْمَ وَالْاِيْمَانَ لَقَدْ لَبِثْتُمْ فِيْ كِتٰبِ اللّٰهِ اِلٰى يَوْمِ الْبَعْثِ ؗ فَهٰذَا يَوْمُ الْبَعْثِ وَلٰكِنَّكُمْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُوْنَ ﴿۵۶﴾

۵۷۔ تے جنہیں کوں علم تے ایمان ڈِتا گیا ہا آہدن جو تساں اللہ دے علم وچ قیامت دے ڈینہہ تیں رہ گئے ہو تے اے قیامت تے اٹھن دا ڈینہہ ہے تے تساں اصلو نہ جاندے ہاوے۔

فَيَوْمَئِذٍ لَّا يَنْفَعُ الَّذِيْنَ ظَلَمُوْا مَعْذِرَتُهُمْ وَلَا هُمْ يُسْتَعْتَبُوْنَ ﴿۵۷﴾

۵۸۔ تے اوں ڈینہہ ظالمیں کوں انہیں دا عذر فائدہ نہ ڈیسی تے نہ انہیں کوں درسال دے کولہو آون ڈِتا ویسی۔

وَلَقَدْ ضَرَبْنَا لِلنَّاسِ فِيْ هٰذَا الْقُرْاٰنِ مِنْ كُلِّ مَثَلٍ ؕ وَلَئِنْ جِئْتَهُمْ بِاٰيَةٍ لَّيَقُوْلَنَّ الَّذِيْنَ كَفَرُوْٓا اِنْ اَنْتُمْ اِلَّا مُبْطِلُوْنَ ﴿۵۸﴾

۵۹۔ تے اساں ایں قرآن وچ لوکیں کیتے ہر حقیقت بیان کر ڈتی ہے تے جے توں انہیں دو کوئی نشان گھن آویں تے کافر ضرور آکھسن جو تساں کوڑیاں گالہیں ڈسیندے ہو۔

كَذٰلِكَ يَطْبَعُ اللّٰهُ عَلٰى قُلُوْبِ الَّذِيْنَ لَا يَعْلَمُوْنَ ﴿۵۹﴾

۶۰۔ ایویں اللہ سیئں مہر کر ڈیندے انہیں دے دلیں تے جیڑھے جاندے نہیں۔

فَاصْبِرْ اِنَّ وَعْدَ اللّٰهِ حَقٌّ وَّلَا يَسْتَخِفَّنَّكَ الَّذِيْنَ لَا يُوْقِنُوْنَ ﴿۶۰﴾

۶۱۔ تے توں صبر کر بے شک اللہ دا وعدہ سچا ہے تے جیڑھے یقین نئیں کریندے او تیکوں دوکھا ڈے کے اپنی جائیں ہٹا نہ ڈیون۔

سُوْرَةُ لُقْمٰنَ مَكِّيَّةٌ وَّهِيَ مَعَ الْبَسْمَلَةِ خَمْسٌ وَّثَلٰثُوْنَ اٰيَةً وَّاَرْبَعَةُ رُكُوْعَاتٍ

سورۃ لقمان مکی ہے تے بسم اللہ نال ایندیاں ۳۵ آیتاں تے ۴ رکوع ہن

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ①

۱۔ شروع کریندا ں اللہ دے ناں نال جیرھا بہوں ڈیوݨ والا تے ول ول رحم کرݨ والا ہے۔

الٓمّٓ ②

۲۔ میں اللہ بہوں جاݨدا ں۔

تِلْكَ اٰيٰتُ الْكِتٰبِ الْحَكِيْمِ ③

۳۔ اے حکمت آلی کتاب دیاں آیتاں ہن۔

هُدًى وَّ رَحْمَةً لِّلْمُحْسِنِيْنَ ④

۴۔ تے نیکی کرݨ والیں کیتے ہدایت تے رحمت ہن۔

الَّذِيْنَ يُقِيْمُوْنَ الصَّلٰوةَ وَيُؤْتُوْنَ الزَّكٰوةَ وَهُمْ بِالْاٰخِرَةِ هُمْ يُوْقِنُوْنَ ⑤

۵۔ جیرھے لوک نماز با جماعت پڑھدن تے زکاۃ ڈیندن تے آخرت دی زندگی تے یقین رکھیندن۔

اُولٰٓئِكَ عَلٰى هُدًى مِّنْ رَّبِّهِمْ وَ اُولٰٓئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُوْنَ ⑥

۶۔ ایسے لوک اپݨے رب کنیں ہدایت تے ہن تے ایسے لوک کامیاب تھیوݨ والے ہن۔

وَ مِنَ النَّاسِ مَنْ يَّشْتَرِيْ لَهْوَ الْحَدِيْثِ لِيُضِلَّ عَنْ سَبِيْلِ اللّٰهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ ۖ وَّ يَتَّخِذَهَا هُزُوًا ؕ اُولٰٓئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ مُّهِيْنٌ ⑦

۷۔ تے کجھ لوک اینجھے وی ہن جیرھے بے ہودہ گالہیں مُل گھندن تاں جو او لوکیں کوں بغیر علم دے اللہ دے رستے کنیں گمراہ کرن تے اوندے نال مشکریاں کرن ایسے لوکن جنہیں کیتے ذلیل کرݨ والا عذاب ہے۔

وَاِذَا تُتْلٰى عَلَيْهِ اٰيٰتُنَا وَلّٰى مُسْتَكْبِرًا كَاَنْ لَّمْ يَسْمَعْهَا كَاَنَّ فِيْٓ اُذُنَيْهِ وَقْرًا ۚ فَبَشِّرْهُ بِعَذَابٍ اَلِيْمٍ ⑧

۸۔ تے جیلھے اوندے اتے ساڈیاں آیتاں پڑھ کے سݨایاں ویندن تے او وڈائی نال کنڈ پھیر گھندے جیویں اوں انہیں کوں سݨیا ہی نہیں جیویں اوندے ڈوہیں کن بوڑن تے تاں انہیں کوں ڈکھ آلے عذاب دی خبر ڈے۔

اِنَّ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ لَهُمْ جَنّٰتُ النَّعِيْمِ ⑨

۹۔ بے شک مومن تے چنگے کم کرݨ والیں کیتے نعمت والے باغ ہن۔

خٰلِدِيْنَ فِيْهَا ؕ وَعْدَ اللّٰهِ حَقًّا ؕ وَهُوَ الْعَزِيْزُ الْحَكِيْمُ ⑩

۱۰۔ انہیں وچ ہمیشہ رہسن اللہ دا وعدہ سچا ہے تے

او غالب تے بہوں سیاݨا ہے۔

خَلَقَ السَّمٰوٰتِ بِغَيْرِ عَمَدٍ تَرَوْنَهَا وَاَلْقٰى فِي الْاَرْضِ رَوَاسِيَ اَنْ تَمِيْدَ بِكُمْ وَبَثَّ فِيْهَا مِنْ كُلِّ دَآبَّةٍ ۭ وَاَنْزَلْنَا مِنَ السَّمَاۗءِ مَاۗءً فَاَنْۢبَتْنَا فِيْهَا مِنْ كُلِّ زَوْجٍ كَرِيْمٍ ﴿۱۱﴾

۱۱۔ آسمانیں کوں بغیر تھمبیں دے پیدا کیتس جیویں تساں انہیں کوں ڈیہدے او تے زمین وچ پہاڑ پورین سی تاں جو تساں تے زمین بھوئیں امب دیچ پھس نہ ونجو تے اوندے وچ ہر طرحاں دے جانور کھنڈا ݙتنی تے اساں آسمان کنیں مینہ وسائے تے ایندے وچ ہر قسم دے چنگے جوڑے پیدا کیتن۔

هٰذَا خَلْقُ اللّٰهِ فَاَرُوْنِيْ مَاذَا خَلَقَ الَّذِيْنَ مِنْ دُوْنِهٖ ۭ بَلِ الظّٰلِمُوْنَ فِيْ ضَلٰلٍ مُّبِيْنٍ ﴿۱۲﴾

۱۲۔ اے اللہ دی مخلوق تے او میکوں ݙکھاؤ جو خدا دے سوا انھیں پیدا کیتے اصل ظالم کھلی کھلی گمراہی وچ ہن۔

وَلَقَدْ اٰتَيْنَا لُقْمٰنَ الْحِكْمَةَ اَنِ اشْكُرْ لِلّٰهِ ۭ وَمَنْ يَّشْكُرْ فَاِنَّمَا يَشْكُرُ لِنَفْسِهٖ ۚ وَمَنْ كَفَرَ فَاِنَّ اللّٰهَ غَنِيٌّ حَمِيْدٌ ﴿۱۳﴾

۱۳۔ تے اساں لقمان کوں سنٹپ ݙتا ہا جو توں اللہ دا شکر کر تے جیرھا شکر کریندے او محض اپݨے فائدے کیتے شکر کریندے تے جیرھا ناشکری کریسی تے بے شک اللہ بے نیاز تے صفتیں والا ہے۔

وَاِذْ قَالَ لُقْمٰنُ لِابْنِهٖ وَهُوَ يَعِظُهٗ يٰبُنَيَّ لَا تُشْرِكْ بِاللّٰهِ ڼ اِنَّ الشِّرْكَ لَظُلْمٌ عَظِيْمٌ ﴿۱۴﴾

۱۴۔ تے جڈاں لقمان اپݨے پتر کوں آکھئے تے او اونکوں نصیحت پیا کریندا ہا اے میݙے پتر اللہ دا شریک نہ بݨا بے شک شرک وݙا ظلم ہے۔

وَوَصَّيْنَا الْاِنْسَانَ بِوَالِدَيْهِ ۚ حَمَلَتْهُ اُمُّهٗ وَهْنًا عَلٰي وَهْنٍ وَّفِصٰلُهٗ فِيْ عَامَيْنِ اَنِ اشْكُرْ لِيْ وَلِوَالِدَيْكَ ۭ اِلَيَّ الْمَصِيْرُ ﴿۱۵﴾

۱۵۔ تے اساں انسان کوں اے وصیت کیتی ہے جو اپݨے پیو ما دا شکر ادا کرے اوندی ما اونکوں ہک کمزوری دے بعد بی کمزوری وچ دی چاتس تے اوندا کھیر چھڑاوݨ ݙو سالیں وچ (دی احسان ہا) تے تساں میݙو ولݨے۔

وَاِنْ جَاهَدٰكَ عَلٰٓي اَنْ تُشْرِكَ بِيْ مَا لَيْسَ لَكَ بِهٖ عِلْمٌ ۙ فَلَا تُطِعْهُمَا وَصَاحِبْهُمَا فِي الدُّنْيَا مَعْرُوْفًا ۡ وَّاتَّبِعْ سَبِيْلَ مَنْ اَنَابَ اِلَيَّ ۚ ثُمَّ اِلَيَّ مَرْجِعُكُمْ

۱۶۔ تے جے او ݙوہیں تیکوں شرک کرݨ کیتے مجبور کرن جیندا تیکوں علم کا ہے نئیں تے توں انہیں دا آکھݨ نہ من تے دنیا داری وچ انہیں نال چنگا سلوک

فَأُنَبِّئُكُم بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ⑯

کر تے اوندی راہ تے ٹر جیڑھا میڈو جھکدے ول میڈو تساں وِلنڑ ول میں تہاکوں ڈسیساں جو تساں کم کریندے ہو۔

يٰبُنَيَّ إِنَّهَآ إِن تَكُ مِثْقَالَ حَبَّةٍ مِّنْ خَرْدَلٍ فَتَكُن فِي صَخْرَةٍ أَوْ فِي السَّمٰوٰتِ أَوْ فِي الْأَرْضِ يَأْتِ بِهَا اللّٰهُ ۚ إِنَّ اللّٰهَ لَطِيفٌ خَبِيرٌ ⑯

۱۷۔ اے میڈے پتر بے شک جے رائی دے دانڑے دے برابر وی نیکی ہووے تے او بھانویں پتھر وچ یا آسمانیں تے زمین وچ پئی ہووے اللہ سئیں اونکوں ظاہر کر ڈیسی۔ بے شک اللہ سئیں نکی کنیں نکی گال کوں جانڑنڑ والا تے خبردار۔

يٰبُنَيَّ أَقِمِ الصَّلٰوةَ وَأْمُرْ بِالْمَعْرُوفِ وَانْهَ عَنِ الْمُنكَرِ وَاصْبِرْ عَلَىٰ مَآ أَصَابَكَ ۖ إِنَّ ذٰلِكَ مِنْ عَزْمِ الْأُمُورِ ⑱

۱۸۔ اے میڈے پتر نماز پڑھ تے نیکی دا حکم ڈے تے برائی کنیں روک تے جو تکلیف تیکوں آوے اوندے اتے صبر کر بے شک اے وڈے ہمت دا کم۔

وَلَا تُصَعِّرْ خَدَّكَ لِلنَّاسِ وَلَا تَمْشِ فِي الْأَرْضِ مَرَحًا ۖ إِنَّ اللّٰهَ لَا يُحِبُّ كُلَّ مُخْتَالٍ فَخُورٍ ⑲

۱۹۔ تے لوکیں دے اگو گلھاں نہ پھلا تے زمین وچ اکڑ کے نہ ٹر بے شک اللہ سئیں اکڑیجنڑ آلے کوں تے وڈائی کرنڑ والے کوں پسند نہیں کریندا۔

وَاقْصِدْ فِي مَشْيِكَ وَاغْضُضْ مِن صَوْتِكَ ۚ إِنَّ أَنكَرَ الْأَصْوَاتِ لَصَوْتُ الْحَمِيرِ ⑳

۲۰۔ تے اپنڑی ٹور کوں نہ تکھا کر تے نہ مٹھا تے اپنڑے الا کوں جھکا رکھ بے شک ساریں کنیں گندا الا گڈاں دا ہینگنڑ۔

ع

أَلَمْ تَرَوْا أَنَّ اللّٰهَ سَخَّرَ لَكُم مَّا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَأَسْبَغَ عَلَيْكُمْ نِعَمَهُ ظَاهِرَةً وَبَاطِنَةً ۗ وَمِنَ النَّاسِ مَن يُجَادِلُ فِي اللّٰهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَلَا هُدًى وَلَا كِتٰبٍ مُّنِيرٍ ㉑

۲۱۔ کیا تساں ڈٹھا نہیں بے شک اللہ سئیں آسمانیں تے زمین دی ہر شئے کوں تہاڈی خدمت وچ لا ڈِتے تے تہاڈے اتے ظاہر تے لکیاں ہویاں نعمتاں پانڑی آلی کار وہا ڈِتنسی تے کجھ لوک اللہ دے متعلق بغیر علم تے ہدایت تے بغیر روشن کتاب دے بحث کریندن۔

وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ اتَّبِعُوا مَآ أَنزَلَ اللّٰهُ قَالُوا بَلْ نَتَّبِعُ

۲۲۔ تے جے انہیں کوں آکھیا ونجے جو تساں اوندے

مَا وَجَدْنَا عَلَيْهِ اٰبَآءَنَا ؕ اَوَلَوْ كَانَ الشَّيْطٰنُ يَدْعُوْهُمْ اِلٰى عَذَابِ السَّعِيْرِ ﴿۲۲﴾

اتے ٹرو جو اللہ سیئں لہائے تے او آہدن گال اے ہے اساں اوندے اتے ٹرسوں جنیدے اتے اساں پیو ڈاڈے کوں پاتے ۔ بھانویں شیطان انہیں کوں دوزخ دے عذاب دو سڈیندا پیا ہووے۔

وَمَنْ يُّسْلِمْ وَجْهَهٗۤ اِلَى اللّٰهِ وَهُوَ مُحْسِنٌ فَقَدِ اسْتَمْسَكَ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقٰى ؕ وَاِلَى اللّٰهِ عَاقِبَةُ الْاُمُوْرِ ﴿۲۳﴾

۲۳۔ تے جیرھا اپنی توجہ کوں اللہ دو پھیر ڈیوے تے او نیک ہووے تے اوں مضبوط کڑا پکڑیا ہویا ہے تے سارے کمیں دا انجام اللہ ول۔

وَمَنْ كَفَرَ فَلَا يَحْزُنْكَ كُفْرُهٗ ؕ اِلَيْنَا مَرْجِعُهُمْ فَنُنَبِّئُهُمْ بِمَا عَمِلُوْا ؕ اِنَّ اللّٰهَ عَلِيْمٌۢ بِذَاتِ الصُّدُوْرِ ﴿۲۴﴾

۲۴۔ تے کافریں دا انکار تیکوں مونجھا نہ کرے انہیں دا ولن ساڈو ہے تے جو کجھ او کریندن اساں انہیں کوں ڈس ڈیسوں بے شک اللہ سینے دی گالیں کوں جانن والا ہے۔

نُمَتِّعُهُمْ قَلِيْلًا ثُمَّ نَضْطَرُّهُمْ اِلٰى عَذَابٍ غَلِيْظٍ ﴿۲۵﴾

۲۵۔ اساں انہیں کوں تھوڑا جیہاں فائدہ پچیسوں تے ول اساں انہیں کوں سخت عذاب دو مجبور کر کے گھن آوسوں۔

وَلَئِنْ سَاَلْتَهُمْ مَّنْ خَلَقَ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضَ لَيَقُوْلُنَّ اللّٰهُ ؕ قُلِ الْحَمْدُ لِلّٰهِ ؕ بَلْ اَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُوْنَ ﴿۲۶﴾

۲۶۔ تے جے توں انہیں کنیں پچھیں جو آسمانیں تے زمین کوں کیئں پیدا کیتے تے او لازماً آکھسن جو اللہ توں آکھ سب تعریفاں اللہ دیاں تے اصل انہیں وچوں اکثر جانڑدے نہیں۔

لِلّٰهِ مَا فِى السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ ؕ اِنَّ اللّٰهَ هُوَ الْغَنِىُّ الْحَمِيْدُ ﴿۲۷﴾

۲۷۔ جو آسمانیں تے زمین وچ او اللہ دا ہے بے شک اللہ بے نیاز تے صفتیں والا ہے۔

وَلَوْ اَنَّ مَا فِى الْاَرْضِ مِنْ شَجَرَةٍ اَقْلَامٌ وَّالْبَحْرُ يَمُدُّهٗ مِنْۢ بَعْدِهٖ سَبْعَةُ اَبْحُرٍ مَّا نَفِدَتْ كَلِمٰتُ اللّٰهِ ؕ اِنَّ اللّٰهَ عَزِيْزٌ حَكِيْمٌ ﴿۲۸﴾

۲۸۔ تے جے زمین وچ جے تلا وٹن اے سارے قلماں بن ونجن تے سمندر مس نال بھریج ونجے تے ول ایھو جہیں ست سمندر بے مس دے ولا ڈے تے ونجن تے اللہ دیاں گالیں نہ مکسن

بے شک اللہ غالب تے سیانا ہے۔

مَا خَلْقُكُمْ وَلَا بَعْثُكُمْ إِلَّا كَنَفْسٍ وَّاحِدَةٍ ۗ إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ ﴿٢٩﴾

۲۹۔ تہاڈا پیدا تھیوݨ تے ول اٹھݨ محض ہک آدمی آلی کار ہے بے شک اللہ بہوں سݨݨ والا تے بہوں ڈیکھݨ والا ہے۔

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يُولِجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَيُولِجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ كُلٌّ يَجْرِي إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى وَأَنَّ اللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿٣٠﴾

۳۰۔ کیا توں ڈیہدا نوھیں اللہ رات کوں ڈینہہ وچ تے ڈینہہ کوں رات وچ پلہیندے تے سجھ تے چندر کوں خدمت وچ لائی اسے سب مقرر وقت تئیں ٹردے پئین تے بے شک اللہ چنگی طراں جاݨدے جو تساں کریندے ہو۔

ذَٰلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْحَقُّ وَأَنَّ مَا يَدْعُونَ مِن دُونِهِ الْبَاطِلُ وَأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْعَلِيُّ الْكَبِيرُ ﴿٣١﴾

۳۱۔ اسے ایں واسطے جو اللہ ہیں سچا ہے تے بے شک اوندے سوا جنہکوں سڈیندن او کوڑ تے بے شک اللہ بہوں اُچا تے بہوں وڈا ہے۔

أَلَمْ تَرَ أَنَّ الْفُلْكَ تَجْرِي فِي الْبَحْرِ بِنِعْمَتِ اللَّهِ لِيُرِيَكُم مِّنْ آيَاتِهِ ۚ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ ﴿٣٢﴾

۳۲۔ کیا تئیں ڈٹھا نہیں جو بیڑیاں سمندر وچ چلدین اللہ دی نعمت نال تاں جو او تہاکوں اپݨے نشان ڈکھاوے بے شک ایندے وچ بہوں صبر کرݨ والے تے شکر کرݨ والے کیتے نشانیں

وَإِذَا غَشِيَهُم مَّوْجٌ كَالظُّلَلِ دَعَوُا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ فَلَمَّا نَجَّاهُمْ إِلَى الْبَرِّ فَمِنْهُم مُّقْتَصِدٌ ۚ وَمَا يَجْحَدُ بِآيَاتِنَا إِلَّا كُلُّ خَتَّارٍ كَفُورٍ ﴿٣٢﴾

۳۳۔ تے جڈاں انہیں کوں لہر چھانویں آلی کار لکا گھندی ہے تے اللہ کوں عبادت اوندے نال خاص کریندے ہوئیں سڈیندن تے جیلھے او انہیں کوں وسوں تے بچا گھندے تے کجھ انہیں وچوں سدھی راہ تے ٹر پوندن تے ساڈی آیات دا انکار محض اوہے کریندن جیہڑے دغا باز تے ناشکرے ہن۔

يَا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمْ وَاخْشَوْا يَوْمًا لَّا يَجْزِي وَالِدٌ عَن وَلَدِهِ وَلَا مَوْلُودٌ هُوَ جَازٍ عَن وَالِدِهِ شَيْئًا ۚ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ ۖ فَلَا تَغُرَّنَّكُمُ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا

۳۴۔ اے لوکو اپݨے رب کنیں تے اوں ڈینہہ کنیں ڈرو جڈاں پیو پتر دے کم نہ آوسی تے نہ پتر پیو دے کم آوسی بے شک اللہ دا وعدہ سچا ہے تے تہاکوں دنیاوی

وَلَا يَغُرَّنَّكُم بِاللَّهِ الْغَرُورُ ﴿٣٣﴾

زندگی اصلو دوکھا نہ ڈیوے تے نہ تہاکوں اللہ دے بارے وچ دوکھے باز شیطان دوکھے وچ سٹے۔

إِنَّ اللَّهَ عِندَهُ عِلْمُ السَّاعَةِ وَيُنَزِّلُ الْغَيْثَ وَيَعْلَمُ مَا فِي الْأَرْحَامِ ۖ وَمَا تَدْرِي نَفْسٌ مَّاذَا تَكْسِبُ غَدًا ۖ وَمَا تَدْرِي نَفْسٌ بِأَيِّ أَرْضٍ تَمُوتُ ۚ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ خَبِيرٌ ﴿٣٥﴾

۳۵۔ بے شک قیامت دا علم محض اللہ کنیں ہے تے او مینہہ وسیندے تے او جانڑدے جو رحمیں وچ تے بندے کوں کوئی پتہ نہیں جو او سبھائیں کیا کریسی تے نہ او جانڑدے جو کیہڑی زمین وچ مرسی بے شک اللہ بہوں جانڑن والا تے بہوں خبر رکھنڑ والا اے۔

ع

سُوْرَةُ السَّجْدَةِ مَكِّيَّةٌ وَّهِيَ مَعَ الْبَسْمَلَةِ اِحْدٰى وَثَلٰثُوْنَ اٰيَةً وَّثَلٰثَةُ رُكُوْعَاتٍ

سورۃ سجدۃ مکی ہٖ بسم اللہ نال ایندیاں ۳۱ آیتاں تے ۳ رکوعن ۔

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ①

۱۔ میں شروع کریندا اللہ دے ناں نال جیرھا بن منگئے ڈیوݨ والا تے ول ول رحم کرݨ والا ہٖ۔

الٓمّٓ ②

۲۔ میں اللہ بہوں جاݨداں۔

تَنْزِيْلُ الْكِتٰبِ لَا رَيْبَ فِيْهِ مِنْ رَّبِّ الْعٰلَمِيْنَ ③

۳۔ اے کتاب رب العالمین خدا ولوں لتھی ہٖ ایندے وِچ کوئی شک نہیں۔

اَمْ يَقُوْلُوْنَ افْتَرٰىهُ ۚ بَلْ هُوَ الْحَقُّ مِنْ رَّبِّكَ لِتُنْذِرَ قَوْمًا مَّآ اَتٰىهُمْ مِّنْ نَّذِيْرٍ مِّنْ قَبْلِكَ لَعَلَّهُمْ يَهْتَدُوْنَ ④

۴۔ کیا او آہدن ایں اینکوں گھڑ گِدھے اصل اے کتاب تیڈے رب ولو سچ تاں جو توں اوں قوم کوں ڈرانویں جنیدو تیں کنیں پہلے کوئی ڈراوݨ والا نہیں آیا۔ تاں جو او ہدایت پاون۔

اَللّٰهُ الَّذِيْ خَلَقَ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا فِيْ سِتَّةِ اَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوٰى عَلَى الْعَرْشِ ۗ مَا لَكُمْ مِّنْ دُوْنِهٖ مِنْ وَّلِيٍّ وَّلَا شَفِيْعٍ ۗ اَفَلَا تَتَذَكَّرُوْنَ ⑤

۵۔ اللہ او ہے جیں آسمانیں تے زمین تے جو انہیں دے وِچکار سب کوں چھی ڈینہیں وِچ پیدا کیتِس ول او حکومت دے تخت تے بہہ گیا اوندے سوا تہاڈا کوئی سنگتی تے سفارشی کائے نیں کیا تساں نصیحت نو تھے پکڑیندے۔

يُدَبِّرُ الْاَمْرَ مِنَ السَّمَآءِ اِلَى الْاَرْضِ ثُمَّ يَعْرُجُ اِلَيْهِ فِيْ يَوْمٍ كَانَ مِقْدَارُهٗٓ اَلْفَ سَنَةٍ مِّمَّا تَعُدُّوْنَ ⑥

۶۔ او آسمان کنیں حکم کوں اپݨی تدبیر نال زمین تے قائم کریسی تے ول او حکم جیرھی تہاڈی گنتری ہٖ ہزار سال وِچ اوندو چڑھݨ پئے ویسی۔

ذٰلِكَ عٰلِمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ الْعَزِيْزُ الرَّحِيْمُ ۙ ⑦

۷۔ اے خدا ہٖ جیرھا ظاہر تے لُکی گالہیں کوں جاݨݨ والا تے غالب تے ول ول رحم کرݨ والا ہٖ۔

الَّذِيْٓ اَحْسَنَ كُلَّ شَيْءٍ خَلَقَهٗ وَبَدَاَ خَلْقَ الْاِنْسَانِ مِنْ طِيْنٍ ۚ ⑧

۸۔ جیں جیرھی شئے پیدا کیتی ہٖ اوکوں بہوں چنگا بݨائس تے انسان کوں ہِنی مٹی کنیں پیدا کیتس۔

ثُمَّ جَعَلَ نَسْلَهٗ مِنْ سُلٰلَةٍ مِّنْ مَّآءٍ مَّهِيْنٍ ۝۸

۹۔ ول اوندی نسل کوں ہک حقیر وہندی شئے (نطفہ) کنیں بنائس۔

ثُمَّ سَوّٰىهُ وَنَفَخَ فِيْهِ مِنْ رُّوْحِهٖ وَجَعَلَ لَكُمُ السَّمْعَ وَالْاَبْصَارَ وَالْاَفْـِٕدَةَ ؕ قَلِيْلًا مَّا تَشْكُرُوْنَ ۝۹

۱۰۔ ول اونکوں طاقتاں ڈتے نس تے اوندے وچ اپنی روح پھوکی اِس تے ول تہاڈے کیتے کن تے اکھیں تے دل بنائس تساں اصلو تشکر نوہے کریندے۔

وَقَالُوْٓا ءَاِذَا ضَلَلْنَا فِى الْاَرْضِ ءَاِنَّا لَفِیْ خَلْقٍ جَدِيْدٍ ؕ بَلْ هُمْ بِلِقَآئِ رَبِّهِمْ كٰفِرُوْنَ ۝۱۰

۱۱۔ تے انہیں آکھئے جیلھے اساں زمین وچ رل ولیسوں کیا اساں ول نویں سروں پیدا تھیسوں اصل او اپنے رب دے ملن دے انکاری ان۔

قُلْ يَتَوَفّٰىكُمْ مَّلَكُ الْمَوْتِ الَّذِیْ وُكِّلَ بِكُمْ ثُمَّ اِلٰى رَبِّكُمْ تُرْجَعُوْنَ ۝۱۱

۱۲۔ توں آکھ تہاکوں او موت دا فرشتہ مریسی جیرھا تہاڈے کیتے مقرر ہے تے ول تساں اپنے رب دو ولائے ولیسو۔

وَلَوْ تَرٰٓى اِذِ الْمُجْرِمُوْنَ نَاكِسُوْا رُءُوْسِهِمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ ؕ رَبَّنَآ اَبْصَرْنَا وَسَمِعْنَا فَارْجِعْنَا نَعْمَلْ صَالِحًا اِنَّا مُوْقِنُوْنَ ۝۱۲

۱۳۔ تے جے توں ڈیکھیں جڈاں مجرم اپنے رب دے اگو سرنوائی کھڑے ہوسن (تے آکھسن) اے ساڈے رب اساں ڈیکھ گدھے تے سُن گدھے ہُن ساکوں ولا بھیج اساں نیک کم کریسوں تے ساکوں یقین ہے۔

وَلَوْ شِئْنَا لَاٰتَيْنَا كُلَّ نَفْسٍ هُدٰىهَا وَلٰكِنْ حَقَّ الْقَوْلُ مِنِّیْ لَاَمْلَئَنَّ جَهَنَّمَ مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ اَجْمَعِيْنَ ۝۱۳

۱۴۔ جے اساں چاہوں ہا تے ہر شخص کوں ہدایت ڈے ڈیوں ہا پر میڈی اے گال سچی ہے جو میں جنیں تے انسانیں ساریں نال دوزخ کوں بھرنے۔

فَذُوْقُوْا بِمَا نَسِيْتُمْ لِقَآءَ يَوْمِكُمْ هٰذَا ۚ اِنَّا نَسِيْنٰكُمْ وَذُوْقُوْا عَذَابَ الْخُلْدِ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُوْنَ ۝۱۴

۱۵۔ تے ہن تساں عذاب چکھو کیوں جو تساں اَج دے ڈینہہ دی ملاقات بھل گئے ہاوے اَج ساکوں وی تہاڈی کوئی پرواہ نہیں۔ تے تساں دیر تیں رہن والا عذاب چکھو انہیں کمیں دی وجہ نال جو تساں کریندے ہاوے۔

اِنَّمَا يُؤْمِنُ بِاٰيٰتِنَا الَّذِيْنَ اِذَا ذُكِّرُوْا بِهَا خَرُّوْا سُجَّدًا وَّسَبَّحُوْا بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَهُمْ لَا يَسْتَكْبِرُوْنَ ۝۱۵ السجدۃ

۱۶۔ ساڈی آیات کوں محض او منیندن جیرھیں کوں جڈاں یاد ڈوایاں ویندن او سجدے وچ ڈھہ پوندن

تے اپنڑے رب دی تعریف نال اوندی پاکیزگی بیان کریندن تے وڈائی نہیں کریندے۔

تَتَجَافٰى جُنُوْبُهُمْ عَنِ الْمَضَاجِعِ يَدْعُوْنَ رَبَّهُمْ خَوْفًا وَّطَمَعًا وَّمِمَّا رَزَقْنٰهُمْ يُنْفِقُوْنَ ﴿۱۶﴾

۱۷۔ انہیں دے پاسے بستریں کنیں پریں رہندن (سمدے نہیں) او اپنڑے رب کوں ڈر تے طمع دے نال سڈیندن تے جو اساں انہیں کوں ڈتے اونکوں خرچ کریندن۔

فَلَا تَعْلَمُ نَفْسٌ مَّآ اُخْفِيَ لَهُمْ مِّنْ قُرَّةِ اَعْيُنٍ جَزَآءًۢ بِمَا كَانُوْا يَعْمَلُوْنَ ﴿۱۷﴾

۱۸۔ کوئی نفس نہیں جانڑدا کہ مومنیں کیتے انہیں دے عملیں دی وجہ نال کیرھیاں کیرھیاں شئیں اکھیں ٹھڈھیاں کرنڑ کیتے لکایاں ہوئن۔

اَفَمَنْ كَانَ مُؤْمِنًا كَمَنْ كَانَ فَاسِقًا لَا يَسْتَوٗنَ ﴿۱۸﴾

۱۹۔ کیا مومن اوہیں سچی سگدے جیویں نافرمان اے ہکو جیہیں نہیں تھی سگدے۔

اَمَّا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ فَلَهُمْ جَنّٰتُ الْمَاْوٰى نُزُلًاۢ بِمَا كَانُوْا يَعْمَلُوْنَ ﴿۱۹﴾

۲۰۔ تے جیرھے مومنن تے نیک کم کریندن انہیں دے رہنڑ کیتے باغ ہن انہیں دے عملیں دی وجہ کنیں اے مہانی رہ۔

وَاَمَّا الَّذِيْنَ فَسَقُوْا فَمَاْوٰىهُمُ النَّارُ كُلَّمَآ اَرَادُوْٓا اَنْ يَّخْرُجُوْا مِنْهَآ اُعِيْدُوْا فِيْهَا وَقِيْلَ لَهُمْ ذُوْقُوْا عَذَابَ النَّارِ الَّذِيْ كُنْتُمْ بِهٖ تُكَذِّبُوْنَ ﴿۲۰﴾

۲۱۔ تے جیرھے نافرمانن انہیں دا ٹکانڑہ دوزخ جیلھے وی او اوندے وچوں نکلنڑ دا ارادہ کریسن اوندے وچ ولائے ویسن تے انہیں کوں آکھیا ویسی تساں او بھا دا عذاب چکھو جئیندا تساں انکار کریندے ہاوے۔

وَلَنُذِيْقَنَّهُمْ مِّنَ الْعَذَابِ الْاَدْنٰى دُوْنَ الْعَذَابِ الْاَكْبَرِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُوْنَ ﴿۲۱﴾

۲۲۔ تے اساں انہیں کوں وڈے عذاب کنیں پہلے ہک چھوٹا عذاب وی ڈیسوں تاں جو او ول آون۔

وَمَنْ اَظْلَمُ مِمَّنْ ذُكِّرَ بِاٰيٰتِ رَبِّهٖ ثُمَّ اَعْرَضَ عَنْهَا ۭ اِنَّا مِنَ الْمُجْرِمِيْنَ مُنْتَقِمُوْنَ ﴿۲۲﴾

۲۳۔ اوں کنیں زیادہ ظالم کون جئیں کوں اللہ دی آیات یاد ڈوایاں ونجن تے ول او انہیں کنیں منہ پھیر گھنے بے شک اساں مجرمیں کنیں بدلہ گھنسوں۔

وَلَقَدْ اٰتَيْنَا مُوْسَى الْكِتٰبَ فَلَا تَكُنْ فِيْ مِرْيَةٍ مِّنْ لِّقَاۗىِٕهٖ وَجَعَلْنٰهُ هُدًى لِّبَنِيْٓ اِسْرَاۗءِيْلَ ﴿۲۳﴾

۲۴۔ تے اساں موسیٰ کوں وی کتاب ڈتی ہائی تے توں اوندی ملاقات وچ کوئی شک نہ کر تے اساں

اونکوں بنی اسرائیل کیتے ہدایت ڈیوݨ والا بݨایا ہا۔

وَجَعَلْنَا مِنْهُمْ أَئِمَّةً يَهْدُونَ بِأَمْرِنَا لَمَّا صَبَرُوا ۖ وَكَانُوا بِآيَاتِنَا يُوقِنُونَ ﴿٢٥﴾

۲۵۔ تے اساں انہیں وچوں امام بݨائے ہن انہیں دے صبر دی وجہ کنیں او ساڈے حکم نال ہدایت ڈیندے ہن تے ساڈی آیات تے یقین کریندے ہن۔

إِنَّ رَبَّكَ هُوَ يَفْصِلُ بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فِيمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ﴿٢٦﴾

۲۶۔ بے شک تیڈا رب قیامت دے ڈینہہ انہیں گالہیں وچ فیصلہ کر ڈیسی جنہیں وچ او اختلاف کریندے ہن۔

أَوَلَمْ يَهْدِ لَهُمْ كَمْ أَهْلَكْنَا مِنْ قَبْلِهِمْ مِنَ الْقُرُونِ يَمْشُونَ فِي مَسَاكِنِهِمْ ۚ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ ۖ أَفَلَا يَسْمَعُونَ ﴿٢٧﴾

۲۷۔ کیا ایں گال انہیں کوں ہدایت نئیں ڈتی جو اساں انہیں کنیں پہلے کتنا وستیں کوں جنہیں دے رہݨ والے اپݨے گھریں وچ ٹر دے پھردے ہن ہلاک کیتے بے شک ایندے وچ نشانیں کیا او سنڑدے نہیں۔

أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّا نَسُوقُ الْمَاءَ إِلَى الْأَرْضِ الْجُرُزِ فَنُخْرِجُ بِهِ زَرْعًا تَأْكُلُ مِنْهُ أَنْعَامُهُمْ وَأَنْفُسُهُمْ ۖ أَفَلَا يُبْصِرُونَ ﴿٢٨﴾

۲۸۔ کیا انہیں ڈٹھا نہیں جو اساں پاݨی کوں سنج تے بنجر زمین دو گھن ویندے ہیں تے اوندے نال رڑھ کڈھیندے ہیں جیندے وچوں او آپ تے انہیں دے جانور کھاندن کیا او ڈیہدے نہیں۔

وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَٰذَا الْفَتْحُ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٢٩﴾

۲۹۔ تے آہدن جے تساں سچے ہو تے اے فتح کڈݨ اوسی۔

قُلْ يَوْمَ الْفَتْحِ لَا يَنْفَعُ الَّذِينَ كَفَرُوا إِيمَانُهُمْ وَلَا هُمْ يُنْظَرُونَ ﴿٣٠﴾

۳۰۔ توں آکھ فتح دے ڈینہہ کافریں کوں انہیں دا ایمان کوئی فائدہ نہ ڈیسی تے نہ انہیں کوں وِتھی ڈتی ویسی۔

فَأَعْرِضْ عَنْهُمْ وَانْتَظِرْ إِنَّهُمْ مُنْتَظِرُونَ ﴿٣١﴾

۳۱۔ توں انہیں کنیں منہ پھیر گھن تے انتظار کر بے شک او وی انتظار کریندے پئین۔

سُوْرَةُ الْاَحْزَابِ مَدَنِيَّةٌ وَّهِيَ مَعَ الْبَسْمَلَةِ اَرْبَعٌ وَّسَبْعُوْنَ اٰيَةً وَّتِسْعَةُ رُكُوْعَاتٍ

سورۃ احزاب مدنی ہے تے بسم اللہ نال ابندیاں ۷۴ آیتاں تے ۹ رکوع ہن۔

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ①

۱۔ میں شروع کریندا ں اللہ دے ناں نال جیرھا بہوں منگئے ڈیونڑ والا تے دل ول رحم کرنڑ والا ہے۔

يٰۤاَيُّهَا النَّبِيُّ اتَّقِ اللّٰهَ وَلَا تُطِعِ الْكٰفِرِيْنَ وَالْمُنٰفِقِيْنَ ؕ اِنَّ اللّٰهَ كَانَ عَلِيْمًا حَكِيْمًا ②

۲۔ اے نبی اللہ دا تقویٰ اختیار کر تے کافریں تے منافقیں دا آکھنڑ نہ من بے شک اللہ بہوں جانڑ والا تے سیانڑا ہے۔

وَّاتَّبِعْ مَا يُوْحٰۤى اِلَيْكَ مِنْ رَّبِّكَ ؕ اِنَّ اللّٰهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُوْنَ خَبِيْرًا ③

۳۔ تے توں پیروی کر اوندی جو تیڈے رب دلو تیڈو وحی کیتی گئی ہے بے شک اللہ بہوں جاندے جو تساں کریندے ہو۔

وَّتَوَكَّلْ عَلَى اللّٰهِ ؕ وَكَفٰى بِاللّٰهِ وَكِيْلًا ④

۴۔ تے اللہ تے بھروسہ کر تے او کافی نگران ہے۔

مَا جَعَلَ اللّٰهُ لِرَجُلٍ مِّنْ قَلْبَيْنِ فِيْ جَوْفِهٖ ۚ وَمَا جَعَلَ اَزْوَاجَكُمُ الّٰٓـِٔيْ تُظٰهِرُوْنَ مِنْهُنَّ اُمَّهٰتِكُمْ ۚ وَمَا جَعَلَ اَدْعِيَآءَكُمْ اَبْنَآءَكُمْ ؕ ذٰلِكُمْ قَوْلُكُمْ بِاَفْوَاهِكُمْ ؕ وَاللّٰهُ يَقُوْلُ الْحَقَّ وَهُوَ يَهْدِي السَّبِيْلَ ⑤

۵۔ اللہ سئیں کہیں دے پیٹ وچ ڈو دل نہیں بنڑائے تے نہ تہاڈی زالیں کوں ما بنڑائس جنہیں کوں تساں کہیں ویلھے ما آکھ بہندے ہو تے نہ انہیں کوں اصلی پتر بنڑائس جنہیں کوں تساں کہیں کنیں منگ کے پلیندے ہو اے ساریاں تہاڈے منہ دیاں گالیں ہن تے اللہ ہی سچ آہدے تے سدھے راہ دو ہدایت ڈیندے۔

اُدْعُوْهُمْ لِاٰبَآئِهِمْ هُوَ اَقْسَطُ عِنْدَ اللّٰهِ ۚ فَاِنْ لَّمْ تَعْلَمُوْۤا اٰبَآءَهُمْ فَاِخْوَانُكُمْ فِي الدِّيْنِ وَمَوَالِيْكُمْ ؕ وَلَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ فِيْمَاۤ اَخْطَاْتُمْ بِهٖ ۙ وَلٰكِنْ مَّا تَعَمَّدَتْ قُلُوْبُكُمْ ؕ وَكَانَ اللّٰهُ غَفُوْرًا رَّحِيْمًا ⑥

۶۔ انہیں کوں انہیں دے پیو دا پتر سڈو اے اللہ دے حضور زیادہ انصاف دی گال تے جے تہاکوں انہیں دے پیو ما دا پتہ نہ ہووے تے او دین وچ تہاڈے بھرائن تے دینی سنگتی ہن تے تہاڈے اُتے کوئی گناہ نہیں جو ایں کنیں پہلے تساں غلطیاں کیتن تے اصل گناہ او ہے جیندے اُتے تہاڈے دل پکے تھئے پئے ہوون تے اللہ بہوں بخشنڑ والا تے دل ول رحم

کرݨ والا ہے۔

اَلنَّبِیُّ اَوْلٰی بِالْمُؤْمِنِیْنَ مِنْ اَنْفُسِهِمْ وَ اَزْوَاجُهٗۤ اُمَّهٰتُهُمْ ؕ وَ اُولُوا الْاَرْحَامِ بَعْضُهُمْ اَوْلٰی بِبَعْضٍ فِیْ كِتٰبِ اللّٰهِ مِنَ الْمُؤْمِنِیْنَ وَ الْمُهٰجِرِیْنَ اِلَّاۤ اَنْ تَفْعَلُوْۤا اِلٰۤی اَوْلِیٰٓىِٕكُمْ مَّعْرُوْفًا ؕ كَانَ ذٰلِكَ فِی الْكِتٰبِ مَسْطُوْرًا ﴿۶﴾

۷۔ نبی اپݨی جانیں کنیں زیادہ مومنیں دے کولہو ہے تے اوندیاں زالیں مومنیں دیاں میریاں ان تے سکے وی بعض کنیں بعض زیادہ کولہو ہن پے (عزیز) مومن تے مہاجریں دی نسبت ۔ ہا تساں دوستیں نال چنگا سلوک کرو اے جائز۔ اے اللہ دی کتاب وچ لکھیا ہوئے ۔

وَ اِذْ اَخَذْنَا مِنَ النَّبِیّٖنَ مِیْثَاقَهُمْ وَ مِنْكَ وَ مِنْ نُّوْحٍ وَّ اِبْرٰهِیْمَ وَ مُوْسٰی وَ عِیْسَی ابْنِ مَرْیَمَ ۪ وَ اَخَذْنَا مِنْهُمْ مِّیْثَاقًا غَلِیْظًا ﴿۷﴾

۸۔ تے جیلھے اساں نبیں کنیں پکا وعدہ گِدھا ہا تے تیں کنیں تے نوح کنیں تے ابراہیم تے موسیٰ تے عیسیٰ بن مریم کنیں وی تے اساں انہیں کنیں پکے وعدے گِدھے ہِن ۔

لِّیَسْـَٔلَ الصّٰدِقِیْنَ عَنْ صِدْقِهِمْ ۚ وَ اَعَدَّ لِلْكٰفِرِیْنَ عَذَابًا اَلِیْمًا ﴿۸﴾ ع

۹۔ تاں جو اللہ سچیں کنیں اوندے سچ دے متعلق پچھے تے کافریں کیتے اوں ڈکھ ڈیوݨ والا عذاب تیار کیتا ہوئے ۔

یٰۤاَیُّهَا الَّذِیْنَ اٰمَنُوا اذْكُرُوْا نِعْمَةَ اللّٰهِ عَلَیْكُمْ اِذْ جَآءَتْكُمْ جُنُوْدٌ فَاَرْسَلْنَا عَلَیْهِمْ رِیْحًا وَّ جُنُوْدًا لَّمْ تَرَوْهَا ؕ وَ كَانَ اللّٰهُ بِمَا تَعْمَلُوْنَ بَصِیْرًا ﴿۹﴾

۱۰۔ اے مومنو اللہ دی نعمت کوں یاد کرو جیرھی تہاڈے اتے اوں کیتی ہے جیلھے لشکر تہاڈے مقابلے وچ آ گئے تے اساں انہیں تے اندھاری تے ایجھے لشکر پٹھین جنہیں کوں تساں ڈیہدے نہ ہاوے تے اللہ سیئں ڈیہدا پیا ہا جیرھے کم تساں کریندے پئے ہاوے ۔

اِذْ جَآءُوْكُمْ مِّنْ فَوْقِكُمْ وَ مِنْ اَسْفَلَ مِنْكُمْ وَ اِذْ زَاغَتِ الْاَبْصَارُ وَ بَلَغَتِ الْقُلُوْبُ الْحَنَاجِرَ وَ تَظُنُّوْنَ بِاللّٰهِ الظُّنُوْنَا ﴿۱۰﴾

۱۱۔ جیلھے لشکر اتہاڈے اُتو وی آ گئے تے جھکی جہیں کنیں وی تے اکھیں پریشانی کنیں ڈنگیاں تھی گیاں تے دل گچی تیں پُج گئے ہن تے اللہ تے وی تہاکوں شک تھیوݨ پئے گئے۔

هُنَالِكَ ابْتُلِیَ الْمُؤْمِنُوْنَ وَ زُلْزِلُوْا زِلْزَالًا شَدِیْدًا ﴿۱۱﴾

۱۲۔ اوں ویلھے مومنیں کوں آزمایا گئے تے ہلا کے رکھ ڈِتا گئے۔

وَاِذْ يَقُوْلُ الْمُنٰفِقُوْنَ وَالَّذِيْنَ فِيْ قُلُوْبِهِمْ مَّرَضٌ مَّا وَعَدَنَا اللّٰهُ وَرَسُوْلُهٗٓ اِلَّا غُرُوْرًا ⑫

۱۲۔ تے جیلے منافق تے جنہیں دے دلیں وچ بیماری ہائی آکھن لگ پئے جو ساڈے نال اللہ تے اوندے رسول محض کوڑا وعدہ کیتا ہا۔

وَاِذْ قَالَتْ طَّآىِٕفَةٌ مِّنْهُمْ يٰٓاَهْلَ يَثْرِبَ لَا مُقَامَ لَكُمْ فَارْجِعُوْا ۚ وَيَسْتَاْذِنُ فَرِيْقٌ مِّنْهُمُ النَّبِيَّ يَقُوْلُوْنَ اِنَّ بُيُوْتَنَا عَوْرَةٌ ۛ وَمَا هِيَ بِعَوْرَةٍ ۚ اِنْ يُّرِيْدُوْنَ اِلَّا فِرَارًا ⑬

۱۳۔ تے جیلے انہیں وچوں ہک ٹولے آکھئے جو اے مدینے آلیو تہاڈا کوئی ٹکانڑ نہیں تساں ولی وجوتے انہیں وچوں کجھ لوک نبی کنیں اجازت منگنڑ لگ پئے تے آکھنڑ لگ پئے جو ساڈے گھر کھلے ہن او کھلے نہ ہن اے لوک محض اتھو کنیں بھجنڑ چاہندے ہن۔

وَلَوْ دُخِلَتْ عَلَيْهِمْ مِّنْ اَقْطَارِهَا ثُمَّ سُىِٕلُوا الْفِتْنَةَ لَاٰتَوْهَا وَمَا تَلَبَّثُوْا بِهَآ اِلَّا يَسِيْرًا ⑭

۱۵۔ جے دشمن دیاں فوجاں مدینے وچ چودھارو پیہہ ونجن ہا تے ول انہیں کوں پھرنڑ دا آکھیا ونجے ہا تے او پھر ونجن ہا ول اتھاں محض تھوڑی دیر رہ سگن ہا۔

وَلَقَدْ كَانُوْا عَاهَدُوا اللّٰهَ مِنْ قَبْلُ لَا يُوَلُّوْنَ الْاَدْبَارَ ۭ وَكَانَ عَهْدُ اللّٰهِ مَسْـُٔوْلًا ⑮

۱۶۔ حالت اِسے جو ایں کنیں پہلے انہیں اللہ نال وعدہ کیتا ہا جو اتھو کنڈ نہ پھریسن تے اللہ نال کیتا ہویا وعدہ ضرور پچھیا ویسی۔

قُلْ لَّنْ يَّنْفَعَكُمُ الْفِرَارُ اِنْ فَرَرْتُمْ مِّنَ الْمَوْتِ اَوِ الْقَتْلِ وَاِذًا لَّا تُمَتَّعُوْنَ اِلَّا قَلِيْلًا ⑯

۱۷۔ تے توں آکھ جو تہاکوں اتھو بھجنڑ جے بھج ونجو موت یا قتل کنیں بھجنڑ کیتے کوئی فائدہ نہ ڈیسی (اوں آوسنڑے) تے ایندے بعد تہاکوں کوئی فائدہ نہ پچایا ویسی۔

قُلْ مَنْ ذَا الَّذِيْ يَعْصِمُكُمْ مِّنَ اللّٰهِ اِنْ اَرَادَ بِكُمْ سُوْۗءًا اَوْ اَرَادَ بِكُمْ رَحْمَةً ۭ وَلَا يَجِدُوْنَ لَهُمْ مِّنْ دُوْنِ اللّٰهِ وَلِيًّا وَّلَا نَصِيْرًا ⑰

۱۸۔ توں آکھ تہاکوں کون بچا سگدے اللہ دے مقابلے وچ جے او تہاکوں تکلیف پچاونڑ چاہے یا تہاڈے اتے رحمت کرنڑ چاہے تے اللہ دے سوا تساں کوئی وی سنگتی تے امدادی نہ پیسو۔

قَدْ يَعْلَمُ اللّٰهُ الْمُعَوِّقِيْنَ مِنْكُمْ وَالْقَاۗىِٕلِيْنَ لِاِخْوَانِهِمْ هَلُمَّ اِلَيْنَا ۚ وَلَا يَاْتُوْنَ الْبَاْسَ اِلَّا قَلِيْلًا ⑱

۱۹۔ تے اللہ بہوں چانڑدے انہیں کوں جیڑھے جہاد کنیں ہٹکیندے ہن تے بھرانویں کوں آہدے ہن ساڈو

آؤتے او آپ وی دشمن نال اصلو جنگ نہ کریندے ہن۔

اَشِحَّةً عَلَيْكُمْ ۚ فَإِذَا جَآءَ الْخَوْفُ رَاَيْتَهُمْ يَنْظُرُوْنَ اِلَيْكَ تَدُوْرُ اَعْيُنُهُمْ كَالَّذِيْ يُغْشٰى عَلَيْهِ مِنَ الْمَوْتِ ۚ فَاِذَا ذَهَبَ الْخَوْفُ سَلَقُوْكُمْ بِاَلْسِنَةٍ حِدَادٍ اَشِحَّةً عَلَى الْخَيْرِ ۭ اُولٰٓئِكَ لَمْ يُؤْمِنُوْا فَاَحْبَطَ اللّٰهُ اَعْمَالَهُمْ ۭ وَكَانَ ذٰلِكَ عَلَى اللّٰهِ يَسِيْرًا ۝۲۰

۲۰۔ تہاڈے کیتے بہوں شوم ہن تے توں انہیں کوں ڈیکھ جیلھے خوف یا ڈر اندے او تیڈو ڈیہدن تے انہیں دیاں اکھیں پھردیاں پیاں ہوندن جیویں کہیں تے موت دی بے ہوشی ہوے تے جیلھے ڈر دا وقت ٹک ویندے تے ول انہیں دی زبان ترڑ ترڑ چلدی ہے او نیکی کیتے شوم ہن اے لوکن جیرھے ایمان نئیں گھن آئے اللہ انہیں دے اعمال ونجا ڈتن تے اے کم اللہ سئیں کیتے بہوں سوکھا ہے۔

يَحْسَبُوْنَ الْاَحْزَابَ لَمْ يَذْهَبُوْا ۚ وَاِنْ يَّاْتِ الْاَحْزَابُ يَوَدُّوْا لَوْ اَنَّهُمْ بَادُوْنَ فِي الْاَعْرَابِ يَسْاَلُوْنَ عَنْ اَنْۢبَآئِكُمْ ۭ وَلَوْ كَانُوْا فِيْكُمْ مَّا قٰتَلُوْٓا اِلَّا قَلِيْلًا ۝۲۱

۲۱۔ اجن وی انہیں دا خیال ہو لشکر نہ گئے ہوسن تے جے او لشکر ول آون تے اے چاہون ہا جو اے کہیں جنگل وچ رہندے پئے ہون ہا تے تہاڈے متعلق پچھدے پئے ہون ہا (جو موئن یا بچ گیئن) جے تہاڈے نال رہندے پئے ہون ہا تے ول وی اصلو تہاڈے ولو نہ لڑن ہا۔

لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِيْ رَسُوْلِ اللّٰهِ اُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِّمَنْ كَانَ يَرْجُوا اللّٰهَ وَالْيَوْمَ الْاٰخِرَ وَذَكَرَ اللّٰهَ كَثِيْرًا ۝۲۲

۲۲۔ بے شک تہاڈے رسول (دی زندگی) وچ تہاڈے کیتے شاندار نمونہ ہے اوندے کیتے جیرھا اللہ تے آخرت دے ڈینہہ دی امید رکھیندے تے اللہ کوں بہوں یاد کریندے۔

وَلَمَّا رَاَ الْمُؤْمِنُوْنَ الْاَحْزَابَ ۙ قَالُوْا هٰذَا مَا وَعَدَنَا اللّٰهُ وَرَسُوْلُهٗ وَصَدَقَ اللّٰهُ وَرَسُوْلُهٗ ۡ وَمَا زَادَهُمْ اِلَّآ اِيْمَانًا وَّتَسْلِيْمًا ۝۲۳

۲۳۔ تے جیلھے مومنیں لشکر کوں ڈٹھے تے آکھے نیں اے اوہو وعدہ ہے جیرھا اللہ تے اوندے رسول ساڈے نال کیتا ہا تے اللہ تے اوندے رسول سچ آکھئے ایں واقعہ انہیں کوں ایمان تے فرمانبرداری وچ ودھا ڈتے۔

مِنَ الْمُؤْمِنِيْنَ رِجَالٌ صَدَقُوْا مَا عَاهَدُوا اللّٰهَ عَلَيْهِ

۲۴۔ مومنیں وچو کجھ لوکن جنہیں اللہ نال کیتے ہوئے

فَمِنْهُمْ مَّنْ قَضٰی نَحْبَهٗ وَمِنْهُمْ مَّنْ یَّنْتَظِرُ ۖ وَمَا بَدَّلُوْا تَبْدِیْلًا ﴿۲۴﴾

وعدے کوں سچ کر ڈکھائے کجھ ہن جنہیں اپنی نیت کوں پورا کر ڈتے تے کجھ انتظار کریندے پئین تے اپنے ارادیں کوں ذرا وی نئیں بدلیا۔

لِّیَجْزِیَ اللّٰهُ الصّٰدِقِیْنَ بِصِدْقِهِمْ وَیُعَذِّبَ الْمُنٰفِقِیْنَ اِنْ شَآءَ اَوْ یَتُوْبَ عَلَیْهِمْ ۭ اِنَّ اللّٰهَ كَانَ غَفُوْرًا رَّحِیْمًا ﴿۲۵﴾

۲۵۔ تاں جو اللہ سچے لوکیں کوں انہیں دے سچ دا بدلہ ڈیوے تے منافقین کوں جے چاہے تے عذاب ڈیوے یا انہیں تے رحمت کرے بے شک اللہ بہوں بخشݨ والا تے ول ول رحم کرݨ والا ہے۔

وَرَدَّ اللّٰهُ الَّذِیْنَ كَفَرُوْا بِغَیْظِهِمْ لَمْ یَنَالُوْا خَیْرًا ۭ وَكَفَی اللّٰهُ الْمُؤْمِنِیْنَ الْقِتَالَ ۭ وَكَانَ اللّٰهُ قَوِیًّا عَزِیْزًا ﴿۲۶﴾

۲۶۔ اللہ سئیں کافریں کوں انہیں دی کاوڑ سمیت ولا پھیٹے انہیں کوں کجھ نہیں لبھیا تے مومنیں ولو جنگ کیتے اللہ کافی ہے تے اللہ سئیں طاقت والا تے غالب۔

وَاَنْزَلَ الَّذِیْنَ ظَاهَرُوْهُمْ مِّنْ اَهْلِ الْكِتٰبِ مِنْ صَیَاصِیْهِمْ وَقَذَفَ فِیْ قُلُوْبِهِمُ الرُّعْبَ فَرِیْقًا تَقْتُلُوْنَ وَتَاْسِرُوْنَ فَرِیْقًا ﴿۲۷﴾

۲۷۔ تے اللہ سئیں یہودیں کوں جنہیں کافریں دی مدد کیتی ہائی انہیں دے قلعیں کنیں لہا ڈتا تے انہیں دے دلیں وچ رعب بسٹ ڈتا ہک ٹولے کوں تساں قتل کریندے ہاوے تے ہک ٹولے کوں قیدی بݨیندے ہاوے۔

وَاَوْرَثَكُمْ اَرْضَهُمْ وَدِیَارَهُمْ وَاَمْوَالَهُمْ وَاَرْضًا لَّمْ تَطَـُٔوْهَا ۭ وَكَانَ اللّٰهُ عَلٰی كُلِّ شَیْءٍ قَدِیْرًا ﴿۲۸﴾

۲۸۔ تے اللہ سئیں تہاکوں انہیں دی زمین تے گھریں تے مال دا وارث بݨا ڈتے اوں زمین دا وی جیندے اتے تساں قدم وی نہیں رکھیا تے بے شک اللہ سئیں ہر شئے تے قادر ہے۔

یٰۤاَیُّهَا النَّبِیُّ قُلْ لِّاَزْوَاجِكَ اِنْ كُنْتُنَّ تُرِدْنَ الْحَیٰوةَ الدُّنْیَا وَزِیْنَتَهَا فَتَعَالَیْنَ اُمَتِّعْكُنَّ وَاُسَرِّحْكُنَّ سَرَاحًا جَمِیْلًا ﴿۲۹﴾

۲۹۔ اے نبی توں اپݨی زالیں کوں آکھ جے تساں دنیاوی زندگی تے اوندا سوݨھپ چاہندیاں ہوے تے آؤ میں تہاکوں دنیا دا کجھ مال ڈینداں تے تہاکوں نیک طریقے نال رخصت کریندا‌ں۔

وَاِنْ كُنْتُنَّ تُرِدْنَ اللّٰهَ وَرَسُوْلَهٗ وَالدَّارَ الْاٰخِرَةَ فَاِنَّ اللّٰهَ اَعَدَّ لِلْمُحْسِنٰتِ مِنْكُنَّ اَجْرًا عَظِیْمًا ﴿۳۰﴾

۳۰۔ تے جے تساں اللہ تے اوندے رسول تے آخرت دے گھر کوں چاہندیاں ہوے تے بے شک اللہ

سیئں نیکی کرݨ والیں کیتے تہاڈے وچو وڈا اجر تے بدلہ تیار کیتا ہوے ۔

يٰنِسَآءَ النَّبِيِّ مَنْ يَّاْتِ مِنْكُنَّ بِفَاحِشَةٍ مُّبَيِّنَةٍ يُّضٰعَفْ لَهَا الْعَذَابُ ضِعْفَيْنِ ۭ وَكَانَ ذٰلِكَ عَلَى اللّٰهِ يَسِيْرًا ۝۳۰

۳۱ ۔ اے نبی دیاں زالیں جیرھی تہاڈے وچو کھلی بے حیائی کریسی اوندے عذاب تے سزا کوں ڈوڑا کر ڈتا ویسی تے اے گال اللہ کیتے بہوں سوکھی ہے ۔

الجزء ۲۲

وَمَنْ يَّقْنُتْ مِنْكُنَّ لِلّٰهِ وَرَسُوْلِهٖ وَتَعْمَلْ صَالِحًا نُّؤْتِهَآ اَجْرَهَا مَرَّتَيْنِ ۙ وَاَعْتَدْنَا لَهَا رِزْقًا كَرِيْمًا ۝۳۱

۳۲ ۔ تے جیرھی تریمت تہاڈے وچو اللہ تے رسول دی فرمانبرداری کریسی تے چنگے کم کریسی اونکوں اساں ڈوڑا بدلہ ڈیسوں تے اساں انہیں واسطے چنگا رزق تیار کیتا ہوئے ۔

يٰنِسَآءَ النَّبِيِّ لَسْتُنَّ كَاَحَدٍ مِّنَ النِّسَآءِ اِنِ اتَّقَيْتُنَّ فَلَا تَخْضَعْنَ بِالْقَوْلِ فَيَطْمَعَ الَّذِيْ فِيْ قَلْبِهٖ مَرَضٌ وَّقُلْنَ قَوْلًا مَّعْرُوْفًا ۝۳۲

۳۳ ۔ اے نبی دیاں زالیں تساں بی تریمتیں آلی کار نوے جے تساں تقویٰ اختیار کرو تساں نخرے نال چپ چپ کے گال نہ کیتی کرو ناں تاں جئیندے دل وچ بیماری ہے او بُرا ارادہ رکھ گھنسی تے نیک گال کیتی کرو ۔

وَقَرْنَ فِيْ بُيُوْتِكُنَّ وَلَا تَبَرَّجْنَ تَبَرُّجَ الْجَاهِلِيَّةِ الْاُوْلٰى وَاَقِمْنَ الصَّلٰوةَ وَاٰتِيْنَ الزَّكٰوةَ وَاَطِعْنَ اللّٰهَ وَرَسُوْلَهٗ ۭ اِنَّمَا يُرِيْدُ اللّٰهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ اَهْلَ الْبَيْتِ وَيُطَهِّرَكُمْ تَطْهِيْرًا ۝۳۳

۳۴ ۔ تے اپنے گھریں وچ بیٹھیاں رہو تے پرانے زمانے دی جہولت آلی کار اپنے سونھپ کوں ظاہر نہ کرو تے نماز ٹھہا کے پڑھو تے زکاۃ ڈیو تے اللہ تے اوندے رسول دا آکھݨ منو ۔ اے اہل بیت اللہ سیئں تساں کنیں ہر گند کوں پریں کرݨ چاہندے تے تہاکوں بہوں پاک کرݨ چاہندے

وَاذْكُرْنَ مَا يُتْلٰى فِيْ بُيُوْتِكُنَّ مِنْ اٰيٰتِ اللّٰهِ وَالْحِكْمَةِ ۭ اِنَّ اللّٰهَ كَانَ لَطِيْفًا خَبِيْرًا ۝۳۴

ع ۴

۳۵ ۔ تساں گھریں وچ اللہ دی آیتاں تے سنمپ دیاں گالہیں جیرھیاں پڑھیاں ویندن انہیں کوں یاد کرو بے شک اللہ سیئں بہوں مہربان تے با خبر ۔

اِنَّ الْمُسْلِمِيْنَ وَالْمُسْلِمٰتِ وَالْمُؤْمِنِيْنَ وَالْمُؤْمِنٰتِ وَالْقٰنِتِيْنَ وَالْقٰنِتٰتِ وَالصّٰدِقِيْنَ وَالصّٰدِقٰتِ وَ

۳۶ ۔ بے شک مسلمان مرد تے مسلمان تریمتیں تے مومن مرد تے مومن تریمتیں تے فرمانبردار مرد تے

الصّٰبِرِيْنَ وَالصّٰبِرٰتِ وَالْخٰشِعِيْنَ وَالْخٰشِعٰتِ وَالْمُتَصَدِّقِيْنَ وَالْمُتَصَدِّقٰتِ وَالصَّآئِمِيْنَ وَالصّٰٓئِمٰتِ وَالْحٰفِظِيْنَ فُرُوْجَهُمْ وَالْحٰفِظٰتِ وَالذّٰكِرِيْنَ اللّٰهَ كَثِيْرًا وَّالذّٰكِرٰتِ اَعَدَّ اللّٰهُ لَهُمْ مَّغْفِرَةً وَّاَجْرًا عَظِيْمًا ﴿۳۵﴾

فرمانبردار تریمتیں ستے سچے مرد ستے سچیاں تریمتیں ستے صبر کرݨ والے مرد ستے صبر کرݨ والیاں تریمتیں ستے جھک نوائی کرݨ والے مرد ستے تریمتیں ستے صدقہ ڈیوݨ والے مرد ستے تریمتیں ستے روزہ رکھݨ والے مرد ستے تریمتیں ستے اپݨی شرمگاہیں دی حفاظت کرݨ والے مرد ستے تریمتیں اللہ سیئں کوں بھوں یاد کرݨ والے مرد ستے تریمتیں انہیں ساریں کیتے اللہ سیئں بخشش ستے وڈا اجر تیار کیتا ہوئے۔

وَمَا كَانَ لِمُؤْمِنٍ وَّلَا مُؤْمِنَةٍ اِذَا قَضَى اللّٰهُ وَرَسُوْلُهٗٓ اَمْرًا اَنْ يَّكُوْنَ لَهُمُ الْخِيَرَةُ مِنْ اَمْرِهِمْ ۭ وَمَنْ يَّعْصِ اللّٰهَ وَرَسُوْلَهٗ فَقَدْ ضَلَّ ضَلٰلًا مُّبِيْنًا ﴿۳۶﴾

۳۷۔ تے جیلے اللہ تے اوندا رسول کوئی فیصلہ کر ڈیون اوں معاملے وچ کہیں مومن مرد تے مومن تریمت کوں اختیار نہیں رہندا۔ جو او اپݨی مرضی کرن ستے جیڑھا اللہ ستے اوندے رسول دی نافرمانی کریسی او کھلا کھلا گمراہ

وَاِذْ تَقُوْلُ لِلَّذِيْٓ اَنْعَمَ اللّٰهُ عَلَيْهِ وَاَنْعَمْتَ عَلَيْهِ اَمْسِكْ عَلَيْكَ زَوْجَكَ وَاتَّقِ اللّٰهَ وَتُخْفِيْ فِيْ نَفْسِكَ مَا اللّٰهُ مُبْدِيْهِ وَتَخْشَى النَّاسَ ۚ وَاللّٰهُ اَحَقُّ اَنْ تَخْشٰىهُ ۭ فَلَمَّا قَضٰى زَيْدٌ مِّنْهَا وَطَرًا زَوَّجْنٰكَهَا لِكَيْ لَا يَكُوْنَ عَلَى الْمُؤْمِنِيْنَ حَرَجٌ فِيْٓ اَزْوَاجِ اَدْعِيَاۗىِٕهِمْ اِذَا قَضَوْا مِنْهُنَّ وَطَرًا ۭ وَكَانَ اَمْرُ اللّٰهِ مَفْعُوْلًا ﴿۳۷﴾

۳۸۔ ستے جیلے توں اونکوں جیندے اتے اللہ سیئں انعام کیتے ستے تیں وی انعام کیتے آہدا پیا ہانویں جو توں اپݨی زال کوں اپݨے کول رکھ ستے اللہ کنیں ڈر تے اپݨے دل وچ او لکیندا پیا ہانویں جینکوں اللہ ظاہر کرݨ والا ہا ستے لوکیں کنیں ڈردا ہانویں ستے اللہ زیادہ حق رکھیندے جو توں اوں کنیں ڈریں ستے جیلے زید اوندے بارے خواہش پوری کیتی اساں اوندی شادی تیڈے نال کر ڈتی تاں جو اپݨے مانگویں پتریں دی زالیں نال نکاح کرݨ وچ کوئی حرج یا تنگی نہ ہووے مومنیں کوں جیلے او انہیں کوں طلاق ڈے ڈیون ستے اللہ دا حکم تھی کے رہندے۔

مَا كَانَ عَلَى النَّبِيِّ مِنْ حَرَجٍ فِيْمَا فَرَضَ اللّٰهُ لَهٗ ۭ سُنَّةَ اللّٰهِ فِي الَّذِيْنَ خَلَوْا مِنْ قَبْلُ ۭ وَكَانَ اَمْرُ اللّٰهِ قَدَرًا مَّقْدُوْرَا ﴿۳۸﴾

۳۹۔ جیڑھی گال اللہ فرض کر ڈیوے اوندا نبی تے کوئی الزام نہیں پہلے لوکیں وچ وی اللہ دی ایہا سنت ہائی تے اللہ دا حکم تھی کے رہݨ والا ہے۔

الَّذِيْنَ يُبَلِّغُوْنَ رِسٰلٰتِ اللّٰهِ وَيَخْشَوْنَهٗ وَلَا يَخْشَوْنَ اَحَدًا اِلَّا اللّٰهَ ۭ وَكَفٰى بِاللّٰهِ حَسِيْبًا ﴿۳۹﴾

۴۰۔ تے جیڑھے لوک اللہ دے سنیہے کوں پچیندن تے ہوں کنیں ڈردن تے بیا کہیں کنیں نہیں ڈردے

تے اللہ حساب گھنݨ کیتے کافی ہے۔

مَا كَانَ مُحَمَّدٌ اَبَآ اَحَدٍ مِّنْ رِّجَالِكُمْ وَلٰكِنْ رَّسُوْلَ اللّٰهِ وَخَاتَمَ النَّبِيّٖنَ ؕ وَكَانَ اللّٰهُ بِكُلِّ شَیْءٍ عَلِیْمًا ﴿۴۰﴾

۴۱۔ حضرت محمد (صلی اللہ علیہ وسلم) تساں مردیں وچو کہیں دا پیو کائے نیئں تے سچی گال اے ہے جو او اللہ دا رسول ہے تے نبیّں دی مہر (ساریں کنیں افضل نبی) ہے تے اللہ ہر شئے کوں جاݨݨ والا ہے۔

یٰۤاَیُّهَا الَّذِیْنَ اٰمَنُوا اذْكُرُوا اللّٰهَ ذِكْرًا كَثِیْرًا ﴿۴۱﴾

۴۲۔ اے مومنو اللہ کوں بہوں یاد کرو۔

وَّسَبِّحُوْهُ بُكْرَةً وَّاَصِیْلًا ﴿۴۲﴾

۴۳۔ تے فجر شام اوندی پاکیزگی بیان کرو۔

هُوَ الَّذِیْ یُصَلِّیْ عَلَیْكُمْ وَمَلٰٓىِٕكَتُهٗ لِیُخْرِجَكُمْ مِّنَ الظُّلُمٰتِ اِلَى النُّوْرِ ؕ وَكَانَ بِالْمُؤْمِنِیْنَ رَحِیْمًا ﴿۴۳﴾

۴۴۔ او ہو ہے تے اوندے فرشتے تہاڈے اتے رحمتاں بھیجیندن تاں جو تہاکوں اندھاریں کنیں روشنی دو گھن آوے تے او مومنیں تے ول ول رحم کرݨ والا ہے۔

تَحِیَّتُهُمْ یَوْمَ یَلْقَوْنَهٗ سَلٰمٌ ۖۚ وَاَعَدَّ لَهُمْ اَجْرًا كَرِیْمًا ﴿۴۴﴾

۴۵۔ تے جیرھے ڈینہہ او ملسن انہیں دا تحفہ سلامتی ہوسی تے انہیں کیتے اوں عزت والا اُجر تیار کیتا ہوئے۔

یٰۤاَیُّهَا النَّبِیُّ اِنَّاۤ اَرْسَلْنٰكَ شَاهِدًا وَّمُبَشِّرًا وَّنَذِیْرًا ﴿۴۵﴾

۴۶۔ اے نبی بے شک اساں تیکوں نگران تے خوش خبری ڈیوݨ والا تے ڈراوݨ والا بنا کے بھیجے۔

وَّدَاعِیًا اِلَى اللّٰهِ بِاِذْنِهٖ وَسِرَاجًا مُّنِیْرًا ﴿۴۶﴾

۴۷۔ تے اللہ دو اوندے حکم نال سݙݨ والا تے روشن سجھ بݨائے۔

وَبَشِّرِ الْمُؤْمِنِیْنَ بِاَنَّ لَهُمْ مِّنَ اللّٰهِ فَضْلًا كَبِیْرًا ﴿۴۷﴾

۴۸۔ تے توں مومنیں کوں خوش خبری ڈے جو بے شک اللہ کنیں انہیں کیتے وڈا فضل ہے۔

وَلَا تُطِعِ الْكٰفِرِیْنَ وَالْمُنٰفِقِیْنَ وَدَعْ اَذٰىهُمْ وَتَوَكَّلْ عَلَى اللّٰهِ ؕ وَكَفٰى بِاللّٰهِ وَكِیْلًا ﴿۴۸﴾

۴۹۔ تے کافریں تے منافقیں دا آکھݨ نہ من تے انہیں دی تکلیف ڈیوݨ کوں چھوڑ ڈے تے اللہ تے بھروسہ کر تے اللہ کافی کارساز ہے۔

یٰۤاَیُّهَا الَّذِیْنَ اٰمَنُوْۤا اِذَا نَكَحْتُمُ الْمُؤْمِنٰتِ ثُمَّ طَلَّقْتُمُوْهُنَّ مِنْ قَبْلِ اَنْ تَمَسُّوْهُنَّ فَمَا لَكُمْ عَلَیْهِنَّ مِنْ عِدَّةٍ تَعْتَدُّوْنَهَا ۚ فَمَتِّعُوْهُنَّ وَسَرِّحُوْهُنَّ سَرَاحًا جَمِیْلًا ﴿۴۹﴾

۵۰۔ اے مومنو جیلھے تساں مومن تریمتیں نال شادی کرو ول انہیں کوں صحبت کنیں پہلے طلاق ڈے ڈیو تے ول تہاکوں انہیں کنیں عدت دا مطالبہ کرݨ دا کوئی حق نہیں انہیں کوں دنیادی

فائدہ پچاؤ تے چنگی طراں انہیں کوں رخصت کر ڈیو ۔

يٰٓاَيُّهَا النَّبِيُّ اِنَّآ اَحْلَلْنَا لَكَ اَزْوَاجَكَ الّٰتِيْٓ اٰتَيْتَ اُجُوْرَهُنَّ وَمَا مَلَكَتْ يَمِيْنُكَ مِمَّآ اَفَآءَ اللّٰهُ عَلَيْكَ وَبَنٰتِ عَمِّكَ وَبَنٰتِ عَمّٰتِكَ وَبَنٰتِ خَالِكَ وَبَنٰتِ خٰلٰتِكَ الّٰتِيْ هَاجَرْنَ مَعَكَ ۡ وَامْرَاَةً مُّؤْمِنَةً اِنْ وَّهَبَتْ نَفْسَهَا لِلنَّبِيِّ اِنْ اَرَادَ النَّبِيُّ اَنْ يَّسْتَنْكِحَهَا ۗ خَالِصَةً لَّكَ مِنْ دُوْنِ الْمُؤْمِنِيْنَ ۗ قَدْ عَلِمْنَا مَا فَرَضْنَا عَلَيْهِمْ فِيْٓ اَزْوَاجِهِمْ وَمَا مَلَكَتْ اَيْمَانُهُمْ لِكَيْلَا يَكُوْنَ عَلَيْكَ حَرَجٌ ۗ وَكَانَ اللّٰهُ غَفُوْرًا رَّحِيْمًا ﴿٥١﴾

۵۱۔ اے نبی بے شک اساں تیڈے کیتے تیڈیاں زالیں جنیکوں تیں حق مہر ڈے ڈتے حلال کیتن تے جنگ وچ جیرھیاں تریمتیں تے تیڈا سجا ہتھ مالک تھیوے او وی حلالن تے ایویں تیڈے چاچے دیاں دھیریں تے تیڈی بوا دیاں دھیریں تے مامے دیاں دھیریں تے تیڈے ماسیں دیاں دھیریں جنہیں تیڈے نال ہجرت کیتی ہے تے مومن تریمت جیرھی اپنڑے آپ کوں نبی کیتے بخش ڈیوے جے نبی اوندے نال شادی کرنڑ چاہے تے حلال اے خالص تیڈے واسطے حکم مومنیں کیتے نہیں تے اساں جانڑدے ہیں انہیں دے زالیں تے لونڈیں دے متعلق جو اساں فرض کیتے تاں جو تیڈے اتے کوئی تنگی نہ آوے تے اللہ بہوں بخشنڑ والا تے ول ول رحم کرنڑ والا ہے ۔

تُرْجِيْ مَنْ تَشَآءُ مِنْهُنَّ وَتُـْٔوِيْٓ اِلَيْكَ مَنْ تَشَآءُ ۗ وَمَنِ ابْتَغَيْتَ مِمَّنْ عَزَلْتَ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكَ ۗ ذٰلِكَ اَدْنٰٓى اَنْ تَقَرَّ اَعْيُنُهُنَّ وَلَا يَحْزَنَّ وَيَرْضَيْنَ بِمَآ اٰتَيْتَهُنَّ كُلُّهُنَّ ۗ وَاللّٰهُ يَعْلَمُ مَا فِيْ قُلُوْبِكُمْ ۗ وَكَانَ اللّٰهُ عَلِيْمًا حَلِيْمًا ﴿٥٢﴾

۵۲۔ انہیں وچو جنیکوں ارنج کر ڈے تے جنیکوں چاہیں پناہ ڈے تے جنیکوں تیں ارنج کیتے اونکوں اپنڑے کولھو رکھنڑا چاہیں تے تیڈے اتے کوئی گناہ نہیں اے زیادہ قریب ِ جو انہیں دیاں اکھیں ٹھڈیاں تھیون تے او مونجھیاں نہ تھیون تے جو توں انہیں کوں ڈیویں اوندے اتے ساریاں راضی تھی ونجن تے جو تہاڈے دلیں وچ اللہ اونکوں جانڑدے تے اللہ بہوں جانڑنڑ والا تے سمجھ والا ہے ۔

لَا يَحِلُّ لَكَ النِّسَآءُ مِنْۢ بَعْدُ وَلَآ اَنْ تَبَدَّلَ بِهِنَّ مِنْ اَزْوَاجٍ وَّلَوْ اَعْجَبَكَ حُسْنُهُنَّ اِلَّا مَا مَلَكَتْ يَمِيْنُكَ ۗ وَكَانَ اللّٰهُ عَلٰى كُلِّ شَیْءٍ رَّقِيْبًا ﴿۵۳﴾ ع

۵۳ ۔ تے ایندے بعد تیڈے کیتے بیاں تریمتیں حلال کائے نیئں جو توں بیاں بدلیں چا بھانویں تیکوں انہیں دا سوھپ جے تلا چنگا لگے سوائے اوندے جنیدے استے تیڈا سجا ہتھ مالک ہووے تے اللہ سئیں ہر شئے تے نگران۔

يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا لَا تَدْخُلُوْا بُيُوْتَ النَّبِيِّ اِلَّآ اَنْ يُّؤْذَنَ لَكُمْ اِلٰى طَعَامٍ غَيْرَ نٰظِرِيْنَ اِنٰىهُ ۙ وَلٰكِنْ اِذَا دُعِيْتُمْ فَادْخُلُوْا فَاِذَا طَعِمْتُمْ فَانْتَشِرُوْا وَلَا مُسْتَاْنِسِيْنَ لِحَدِيْثٍ ؕ اِنَّ ذٰلِكُمْ كَانَ يُؤْذِي النَّبِيَّ فَيَسْتَحْيٖ مِنْكُمْ ۫ وَاللّٰهُ لَا يَسْتَحْيٖ مِنَ الْحَقِّ ؕ وَاِذَا سَاَلْتُمُوْهُنَّ مَتَاعًا فَسْـَٔلُوْهُنَّ مِنْ وَّرَآءِ حِجَابٍ ؕ ذٰلِكُمْ اَطْهَرُ لِقُلُوْبِكُمْ وَقُلُوْبِهِنَّ ؕ وَمَا كَانَ لَكُمْ اَنْ تُؤْذُوْا رَسُوْلَ اللّٰهِ وَلَآ اَنْ تَنْكِحُوْۤا اَزْوَاجَهٗ مِنْۢ بَعْدِهٖۤ اَبَدًا ؕ اِنَّ ذٰلِكُمْ كَانَ عِنْدَ اللّٰهِ عَظِيْمًا ﴿۵۴﴾

۵۴۔ اے مومنو تساں نبی دے گھریں وچ نہ پیہو سوائے ایندے جو تہاکوں کھاوݨ کیتے سڈیا ونجے اوندے پکݨ دا انتظار نہ کرو تے جیلھے تہاکوں سڈیا ونجے تے ول ونجو تے جیلھے کھا گھنو کھنڈ ونجو تے گالہیں کیتے شوق وچ نہ بیٹھے ریہا کرو بے شک اے گال تہاڈے نبی کوں تکلیف ڈیندی ہے تے او شرم کریندے تے اللہ سئیں سچی گال کنیں نہیں رکدا تے جیلھے تساں انہیں (نبی دی زالیں) کنیں کوئی شئے منگو تے پردے دے پچھوں منگو اے تہاڈے تے اوندے دلیں کیتے بہوں چنگا ہے اللہ دے رسول کوں تکلیف ڈیوݨ چنگا نیئں تے تساں اوندے زالیں نال اوندے بعد کڈاہیں وی شادی نہ کرو بے شک اے گال اللہ دے فیصلے دے مطابق بہوں وڈی ہے

اِنْ تُبْدُوْا شَيْـًٔا اَوْ تُخْفُوْهُ فَاِنَّ اللّٰهَ كَانَ بِكُلِّ شَیْءٍ عَلِيْمًا ﴿۵۵﴾

۵۵ ۔ تساں کوئی گال ظاہر کرو یا لکاؤ بے شک اللہ ہر شئے کوں جاݨدے ۔

لَا جُنَاحَ عَلَيْهِنَّ فِيْۤ اٰبَآئِهِنَّ وَلَاۤ اَبْنَآئِهِنَّ وَلَاۤ اِخْوَانِهِنَّ وَلَاۤ اَبْنَآءِ اِخْوَانِهِنَّ وَلَاۤ اَبْنَآءِ اَخَوٰتِهِنَّ وَلَا نِسَآئِهِنَّ وَلَا مَا مَلَكَتْ اَيْمَانُهُنَّ ۚ وَاتَّقِيْنَ اللّٰهَ ؕ اِنَّ اللّٰهَ كَانَ عَلٰى كُلِّ شَیْءٍ شَهِيْدًا ﴿۵۶﴾

۵۶۔ انہیں (نبی دی زالیں) تے کوئی گناہ نہیں جو او اپݨے پیو تے اپݨے پتریں تے اپݨے بھرانویں تے اپݨے بھرانویں دے پتریں تے اپݨے بھݨیں دے پتریں تے اپݨے تریمتیں دے اپݨے لونڈیں دے سامݨے آون تے اللہ کنیں ڈرن بے شک اللہ سئیں ہر

شئے تے نگران۔

إِنَّ اللَّهَ وَمَلَٰٓئِكَتَهُۥ يُصَلُّونَ عَلَى النَّبِيِّ ۚ يَٰٓأَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا صَلُّوا عَلَيْهِ وَسَلِّمُوا تَسْلِيمًا ﴿٥٦﴾

۵۷ - بے شک اللہ تے اوندے فرشتے نبی (کریم) تے درود پڑھیندن اے مومنو تساں اوندے اتے درود پڑھو تے اوندے کیتے سلامتی دی دعا منگدے رہو

إِنَّ الَّذِينَ يُؤْذُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُۥ لَعَنَهُمُ اللَّهُ فِي الدُّنْيَا وَالْأٓخِرَةِ وَأَعَدَّ لَهُمْ عَذَابًا مُّهِينًا ﴿٥٧﴾

۵۸ - بے شک جیڑھے اللہ تے اوندے رسول کوں تکلیف ڈیندن اللہ نے دنیا تے آخرت وچ انہیں تے لعنت کیتی تے انہیں کیتے ذلیل کرݨ والا عذاب تیار کتیا ہوئے۔

وَالَّذِينَ يُؤْذُونَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَٰتِ بِغَيْرِ مَا اكْتَسَبُوا فَقَدِ احْتَمَلُوا بُهْتَٰنًا وَإِثْمًا مُّبِينًا ﴿٥٨﴾

۵۹ - تے جیڑھے مومن مرداں تے مومن تریمتیں کوں بے قصور تکلیف ڈیندن انہیں بہتان تے کھلے گناہ دا بار چا گدے۔

يَٰٓأَيُّهَا النَّبِيُّ قُل لِّأَزْوَٰجِكَ وَبَنَاتِكَ وَنِسَآءِ الْمُؤْمِنِينَ يُدْنِينَ عَلَيْهِنَّ مِن جَلَٰبِيبِهِنَّ ۚ ذَٰلِكَ أَدْنَىٰٓ أَن يُعْرَفْنَ فَلَا يُؤْذَيْنَ ۗ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَّحِيمًا ﴿٥٩﴾

۶۰ - اے نبی توں اپݨے زالیں تے دھیریں تے مومنیں دی زالیں کوں آکھ او اپݨی چادریں کوں اپݨے سینیں تک گھن آیا کرݨ انہیں دا ایندے نال پتہ لگ ویسی تے انہیں کوں تکلیف نہ ڈتی ویسی تے اللہ بہوں بخشݨ والا تے ول ول رحم کرݨ والا ہے۔

لَّئِن لَّمْ يَنتَهِ الْمُنَٰفِقُونَ وَالَّذِينَ فِي قُلُوبِهِم مَّرَضٌ وَالْمُرْجِفُونَ فِي الْمَدِينَةِ لَنُغْرِيَنَّكَ بِهِمْ ثُمَّ لَا يُجَاوِرُونَكَ فِيهَآ إِلَّا قَلِيلًا ﴿٦٠﴾

معانقۃ ۱۲ عند المتقدمین

۶۱ - جے منافق باز نہ آئے تے او وی جنہیں دے دلیں وچ بیماری ہے تے مدینے وچ کوڑیاں گالہیں پھیلیندن تے اساں تیکوں انہیں دے مقابلے تے کھڑا کر ڈیسوں تے ول او کڈاہیں تیڈے ہمسائے نہ بݨ سگسن۔

مَّلْعُونِينَ ۖ أَيْنَمَا ثُقِفُوٓا أُخِذُوا وَقُتِّلُوا تَقْتِيلًا ﴿٦١﴾

۶۲ - انہیں تے لعنت جتھاں او لبھن تے پکڑیئے ونجن تے قتل کر ڈتے ونجن۔

سُنَّةَ اللَّهِ فِي الَّذِينَ خَلَوْا مِن قَبْلُ ۖ وَلَن تَجِدَ لِسُنَّةِ

۶۳ - ایں کنیں پہلے لوکیں کیتے وی ایہا سنت

اللّٰهِ تَبْدِيْلًا ﴿۶۲﴾

ہائی تے توں اللہ دی سنت کوں اصلو بدلیا ہویا نہ پیسیں۔

يَسْـَٔلُكَ النَّاسُ عَنِ السَّاعَةِ ۗ قُلْ اِنَّمَا عِلْمُهَا عِنْدَ اللّٰهِ ۗ وَمَا يُدْرِيْكَ لَعَلَّ السَّاعَةَ تَكُوْنُ قَرِيْبًا ﴿۶۳﴾

۶۴۔ لوک تیں کنیں قیامت دے متعلق پچھدن توں آکھ اوندا علم محض اللہ کنیں ہے تیکوں کیا پتہ جو اے گھڑی کولہو ہووے۔

اِنَّ اللّٰهَ لَعَنَ الْكٰفِرِيْنَ وَاَعَدَّ لَهُمْ سَعِيْرًا ﴿۶۴﴾

۶۵۔ بے شک اللہ سیئں کافریں تے لعنت کیتی ء تے انہیں کیتے دوزخ تیار کیتی اس۔

خٰلِدِيْنَ فِيْهَآ اَبَدًا ۚ لَا يَجِدُوْنَ وَلِيًّا وَّلَا نَصِيْرًا ﴿۶۵﴾

۶۶۔او اوندے وچ ہموں دیر تیں رہسن انہیں دا نہ کوئی سنگتی ہوسی تے نہ امدادی۔

يَوْمَ تُقَلَّبُ وُجُوْهُهُمْ فِي النَّارِ يَقُوْلُوْنَ يٰلَيْتَنَآ اَطَعْنَا اللّٰهَ وَاَطَعْنَا الرَّسُوْلَا ﴿۶۶﴾

۶۷۔ جڈاں انہیں دے وڈیریں کوں بھا تے اُتھر پُتھر ویسی تے او آکھسن ہائے افسوس اساں اللہ تے اوندے رسول دی فرمانبرداری کیتی ہوے ہا۔

وَقَالُوْا رَبَّنَآ اِنَّآ اَطَعْنَا سَادَتَنَا وَكُبَرَآءَنَا فَاَضَلُّوْنَا السَّبِيْلَا ﴿۶۷﴾

۶۸۔ تے او آکھسن اے ساڈے رب اساں اپنے سرداریں تے وڈیریں دا آکھنڑ منیا ہا تے انہیں ساکوں سدھی راہ کنیں گمراہ کر ڈتے۔

رَبَّنَآ اٰتِهِمْ ضِعْفَيْنِ مِنَ الْعَذَابِ وَالْعَنْهُمْ لَعْنًا كَبِيْرًا ﴿۶۸﴾

۶۹۔ اے ساڈے رب انہیں کوں ڈوڑا عذاب ڈے تے انہیں تے وڈی لعنت کر۔

يٰٓاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا لَا تَكُوْنُوْا كَالَّذِيْنَ اٰذَوْا مُوْسٰى فَبَرَّاَهُ اللّٰهُ مِمَّا قَالُوْا ۗ وَكَانَ عِنْدَ اللّٰهِ وَجِيْهًا ﴿۶۹﴾

۷۰۔ اے مومنو انہیں لوکیں آلی کار نہ تھیوو جنہیں حضرت موسیٰ کوں ڈکھ ڈتا تے اللہ سیئں اونکوں انہیں دی گالہیں کنیں بری کر ڈتا تے او اللہ دے نزدیک وڈی شان والا ہا۔

يٰٓاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوا اتَّقُوا اللّٰهَ وَقُوْلُوْا قَوْلًا سَدِيْدًا ﴿۷۰﴾

۷۱۔ اے مومنو اللہ کنیں ڈرو تے ہمیشہ سدھی گال کیتی کرو۔

يُّصْلِحْ لَكُمْ اَعْمَالَكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوْبَكُمْ ۗ وَمَنْ

۷۲۔ او تہاڈے اعمال کوں درست کریسی تے

یُّطِعِ اللّٰہَ وَ رَسُوْلَہٗ فَقَدْ فَازَ فَوْزًا عَظِیْمًا ۝

تہاڈے گناہ بخشیسی تے جیرھا اللہ تے اوندے رسول دا آکھݨ منیسی تے او وݙی کامیابی ہیسی۔

اِنَّا عَرَضْنَا الْاَمَانَۃَ عَلَی السَّمٰوٰتِ وَ الْاَرْضِ وَ الْجِبَالِ فَاَبَیْنَ اَنْ یَّحْمِلْنَہَا وَ اَشْفَقْنَ مِنْہَا وَ حَمَلَہَا الْاِنْسَانُ اِنَّہٗ کَانَ ظَلُوْمًا جَہُوْلًا ۝

۷۲۔ بے شک اساں اے امانت آسمانیں تے زمین کوں تے پہاڑیں کوں ݙتی انہیں اینکوں چاوݨ کنیں انکار کر ݙتا تے اوں کنیں ݙر گئے تے انسان اونکوں چا گِدھا بے شک او بہوں ظلم کرݨ والا تے انجام کنیں بے پرواہ۔

لِّیُعَذِّبَ اللّٰہُ الْمُنٰفِقِیْنَ وَ الْمُنٰفِقٰتِ وَ الْمُشْرِکِیْنَ وَ الْمُشْرِکٰتِ وَ یَتُوْبَ اللّٰہُ عَلَی الْمُؤْمِنِیْنَ وَ الْمُؤْمِنٰتِ وَ کَانَ اللّٰہُ غَفُوْرًا رَّحِیْمًا ۝

۷۳۔ تاں جو اللہ منافقیں تے منافق تریمتیں کوں مشرک مردیں تے مشرک تریمتیں کوں عذاب ݙیوے تے اللہ مومنیں تے مومن تریمتیں تے رحمت کرے تے اللہ سئیں بہوں بخشݨ والا تے ول ول رحم کرݨ والا ہے۔

سُوْرَةُ سَبَاٍ مَّكِّيَّةٌ وَّهِيَ مَعَ الْبَسْمَلَةِ خَمْسٌ وَّخَمْسُوْنَ اٰيَةً وَّسِتَّةُ رُكُوْعَاتٍ

سورۃ سبا مکّی ہِ تے بسم اللہ نال ایندیاں ۵۵ آیتاں تے ۶ رکوع ہِن ۔

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ①

۱۔ شروع کریندا اللہ دے ناں نال جیرھا بہوں منگئے ڈیوݨ والا تے ول ول رحم کرݨ والا ہِ ۔

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِيْ لَهٗ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ وَلَهُ الْحَمْدُ فِي الْاٰخِرَةِ ۚ وَهُوَ الْحَكِيْمُ الْخَبِيْرُ ②
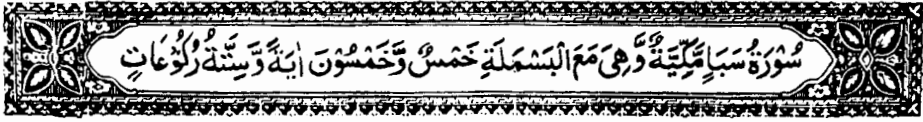
۲۔ ساریاں صفتاں اللہ واسطے ہن جنیدے کیتے ہے او سب کجھ جو آسمانیں تے زمین وچ ہے تے چھیکڑ وچ وی حمد ہوندی ہوسی تے او سیاݨا تے باخبر ۔

يَعْلَمُ مَا يَلِجُ فِي الْاَرْضِ وَمَا يَخْرُجُ مِنْهَا وَمَا يَنْزِلُ مِنَ السَّمَآءِ وَمَا يَعْرُجُ فِيْهَا ۚ وَهُوَ الرَّحِيْمُ الْغَفُوْرُ ③

۳۔ جو زمین وچ ویندے تے جو اوندے وچوں نکلدے تے جو آسمان توں لہندے تے اوندے وچ چڑھدے او اونکوں جاݨدے تے او بہوں مہربان تے بہوں بخشݨ والا ہِ ۔

وَقَالَ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا لَا تَاْتِيْنَا السَّاعَةُ ۚ قُلْ بَلٰى وَرَبِّيْ لَتَاْتِيَنَّكُمْ عٰلِمِ الْغَيْبِ ۚ لَا يَعْزُبُ عَنْهُ مِثْقَالُ ذَرَّةٍ فِي السَّمٰوٰتِ وَلَا فِي الْاَرْضِ وَلَآ اَصْغَرُ مِنْ ذٰلِكَ وَلَآ اَكْبَرُ اِلَّا فِيْ كِتٰبٍ مُّبِيْنٍ ④

۴۔ تے کافر آہدن قیامت یا عذاب ساڈے اُتے نہیں اندا توں آکھ ہا رب دی قسم او تہاڈو ضرور آوسی خدا غیب کوں جاݨدے ہک کوئی جتی شئے ذرا دی کنیں لکی ہوئی نہیں بھانویں او آسمان وچ ہووے یا زمین وچ تے نہ ایں کنیں چھوٹا تے نہ ایں کنیں وڈا او کھلی کتاب وچ محفوظ ہِ ۔

لِّيَجْزِيَ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ ۚ اُولٰٓئِكَ لَهُمْ مَّغْفِرَةٌ وَّرِزْقٌ كَرِيْمٌ ⑤

۵۔ تاں جو اللہ سئیں مومنیں کوں تے نیک عمل کرݨ والیں کوں بدلہ ڈیوے ایجھے لوکن جنہیں کیتے بخشش تے عزت والا رزق ہِ ۔

وَالَّذِيْنَ سَعَوْ فِيْٓ اٰيٰتِنَا مُعٰجِزِيْنَ اُولٰٓئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ مِّنْ رِّجْزٍ اَلِيْمٌ ⑥

۶۔ جیرھے ساکوں ساڈی آیات دے بارے وچ ہراوݨ دی کوشش کریندن ایجھے لوکن جنہیں کیتے بہوں ڈکھ ڈیوݨ والا عذاب ہِ ۔

وَيَرَى الَّذِيْنَ اُوْتُوا الْعِلْمَ الَّذِيْٓ اُنْزِلَ اِلَيْكَ مِنْ رَّبِّكَ هُوَ الْحَقَّ ۙ وَيَهْدِيْٓ اِلٰى صِرَاطِ الْعَزِيْزِ

۷۔ تے جنہیں لوکیں کوں علم ڈتا گئے او اینکوں سچ سمجھدن جو تیڈے اتے لہایا گئے تے او غالب

الْحَمِيْدِ ۝

تے صفتیں والے خدا دے رستے دو ہدایت ڈیندے

وَقَالَ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا هَلْ نَدُلُّكُمْ عَلٰى رَجُلٍ يُّنَبِّئُكُمْ إِذَا مُزِّقْتُمْ كُلَّ مُمَزَّقٍ ۙ إِنَّكُمْ لَفِيْ خَلْقٍ جَدِيْدٍ ۝۸

۸۔ کافر آہدن کیا اساں تہاکوں اینجھے بندے دا پتہ ڈیوں جیرھا تہاکوں ڈسیندے جیلھے تساں ٹوٹے ٹوٹے کر ڈتے ویسو بے شک تساں نویں مخلوق بݨ ویسو۔

أَفْتَرٰى عَلَى اللّٰهِ كَذِبًا أَمْ بِهٖ جِنَّةٌ ۗ بَلِ الَّذِيْنَ لَا يُؤْمِنُوْنَ بِالْاٰخِرَةِ فِي الْعَذَابِ وَالضَّلٰلِ الْبَعِيْدِ ۝۹

۹۔ کیا او خدا تے کوڑ بدھیندے یا پاگل اِصل جیرھے آخرت تے ایمان نہیں انیندے او عذاب وِچ تے تباہ کرݨ والی گمراہی وِچن۔

أَفَلَمْ يَرَوْا إِلٰى مَا بَيْنَ أَيْدِيْهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ مِّنَ السَّمَآءِ وَالْأَرْضِ ۗ إِنْ نَّشَأْ نَخْسِفْ بِهِمُ الْأَرْضَ أَوْ نُسْقِطْ عَلَيْهِمْ كِسَفًا مِّنَ السَّمَآءِ ۗ إِنَّ فِيْ ذٰلِكَ لَاٰيَةً لِّكُلِّ عَبْدٍ مُّنِيْبٍ ۝۱۰ ع

۱۰۔ کیا انہیں ڈٹھا نہیں جو انہیں دے اگو ہِ تے جو انہیں پچھو ہِ آسمان تے زمین وِچ ہے اساں چاہوں تے انہیں کوں ملک وِچ ذیل کر ڈیوں یا جھڑدے کجھ ٹوٹے سٹوں بے شک ایندے وِچ ہر جھکݨ والے بندے کیتے نشان۔

وَلَقَدْ اٰتَيْنَا دَاوٗدَ مِنَّا فَضْلًا ۘ يٰجِبَالُ أَوِّبِيْ مَعَهٗ وَالطَّيْرَ ۚ وَأَلَنَّا لَهُ الْحَدِيْدَ ۝۱۱

۱۱۔ تے اساں داؤد کوں اپݨا فضل ڈتا ہا اے پہاڑو تساں تے سارے پکھی اوندے نال رل کے خدا دی تسبیح کرو تے اساں اوندے کیتے لوہے کوں کولا کیتا ہا۔

أَنِ اعْمَلْ سٰبِغٰتٍ وَّقَدِّرْ فِي السَّرْدِ وَاعْمَلُوْا صَالِحًا ۖ إِنِّيْ بِمَا تَعْمَلُوْنَ بَصِيْرٌ ۝۱۲

۱۲۔ جو توں زرہ بݨا تے اوندے بݨاوݨ وِچ (میچا) دا اندازہ سامݨے رکھ تے نیک کم کرو بے شک جو تساں کریندے ہو میں اونکوں ڈیہدا پیاں۔

وَلِسُلَيْمٰنَ الرِّيْحَ غُدُوُّهَا شَهْرٌ وَّرَوَاحُهَا شَهْرٌ ۚ وَأَسَلْنَا لَهٗ عَيْنَ الْقِطْرِ ۖ وَمِنَ الْجِنِّ مَنْ يَّعْمَلُ بَيْنَ يَدَيْهِ بِإِذْنِ رَبِّهٖ ۖ وَمَنْ يَّزِغْ مِنْهُمْ عَنْ أَمْرِنَا نُذِقْهُ مِنْ عَذَابِ السَّعِيْرِ ۝۱۳

۱۳۔ تے سلیمان کیتے ہوا کوں تابع بݨایا ہا اوندا فجر دا چلݨ وی تے شام دا چلݨ وی ہک ہک مہینے دے برابر ہا تے تانبا اساں اوندے کیتے پگھار ڈتا ہا تے کجھ جن وی اوندے کم کریندے ہن (جو او چاہندا ہا تے) اوندے رب دے حکم نال تے

(ساڈا حکم ہا) جیرھا ساڈے حکم دے خلاف چلسی اساں اونکوں دوزخ دا عذاب ڈیسوں۔

یَعۡمَلُوۡنَ لَهٗ مَا یَشَآءُ مِنۡ مَّحَارِیۡبَ وَتَمَاثِیۡلَ وَجِفَانٍ کَالۡجَوَابِ وَقُدُوۡرٍ رّٰسِیٰتٍ ؕ اِعۡمَلُوۡۤا اٰلَ دَاوٗدَ شُکۡرًا ؕ وَقَلِیۡلٌ مِّنۡ عِبَادِیَ الشَّکُوۡرُ ﴿۱۳﴾

۱۴۔ او بݨیندے ہن جو او چاہندا ہا میستاں تے جیسے حوض آلی کار وڈے وڈے ٹبّتے دیگاں جیرھیاں ہر وقت چڑھیاں رہندیاں ہن اے آل داؤد اللہ دا شکر کرو تے میڈے بندیں وچوں بہوں گھٹ لوک شکر کریندن۔

فَلَمَّا قَضَیۡنَا عَلَیۡهِ الۡمَوۡتَ مَا دَلَّهُمۡ عَلٰی مَوۡتِهٖۤ اِلَّا دَآبَّةُ الۡاَرۡضِ تَاۡکُلُ مِنۡسَاَتَهٗ ۚ فَلَمَّا خَرَّ تَبَیَّنَتِ الۡجِنُّ اَنۡ لَّوۡ کَانُوۡا یَعۡلَمُوۡنَ الۡغَیۡبَ مَا لَبِثُوۡا فِی الۡعَذَابِ الۡمُهِیۡنِ ﴿ؕ۱۵﴾

۱۵۔ جیلھے اساں اونکوں مارݨ دا فیصلہ کیتے تے اوندی خبر اونکوں زمین دے کیڑے ڈتی جیرھا اوندی حکومت دے سوٹے کوں کھندا رہ گئے جیلھے اوڈھہ پئے جنیں کوں پتہ لگ گئے جو جے او غیب جاݨدے ہوون ہا تے ذلیل کرݨ والے عذاب وچ نہ پئے ہوون ہا۔

لَقَدۡ کَانَ لِسَبَاٍ فِیۡ مَسۡکَنِهِمۡ اٰیَةٌ ۚ جَنَّتٰنِ عَنۡ یَّمِیۡنٍ وَّشِمَالٍ ۬ؕ کُلُوۡا مِنۡ رِّزۡقِ رَبِّکُمۡ وَاشۡکُرُوۡا لَهٗ ؕ بَلۡدَةٌ طَیِّبَةٌ وَّرَبٌّ غَفُوۡرٌ ﴿۱۶﴾

۱۶۔ سبا دی قوم کیتے انہیں دے اپݨے ملک وچ نشان ہا پیا ڈو باغ ہن ہک سجے پاسو ہک کھبے پاسو کھاؤ اپݨے رب دے رزق کنیں تے اوندا شکر کرو اے سوہݨا شہر تے رب بخشݨ والا ہے۔

فَاَعۡرَضُوۡا فَاَرۡسَلۡنَا عَلَیۡهِمۡ سَیۡلَ الۡعَرِمِ وَبَدَّلۡنٰهُمۡ بِجَنَّتَیۡهِمۡ جَنَّتَیۡنِ ذَوَاتَیۡ اُکُلٍ خَمۡطٍ وَّاَثۡلٍ وَّشَیۡءٍ مِّنۡ سِدۡرٍ قَلِیۡلٍ ﴿۱۷﴾

۱۷۔ انہیں منہ پھیریئے تے اساں انہیں تے ہر شئے تباہ کر ڈیوݨ والا سیلاب پٹھئے تے انہیں دے ڈو باغیں دے وٹاندرے وچ ایجھے ڈو باغ ڈتے جیرھے بدمزہ پھل آلے ہن تے انہیں وچ جھاترا ہا تے کجھ بیر وی ہن۔

ذٰلِکَ جَزَیۡنٰهُمۡ بِمَا کَفَرُوۡا ؕ وَهَلۡ نُجٰزِیۡۤ اِلَّا الۡکَفُوۡرَ ﴿۱۸﴾

۱۸۔ اے اساں انہیں دے کفر دا بدلہ ڈتے انہیں کوں تے اساں کافریں کوں محض ایھو بدلہ ڈیندے ہیں۔

وَجَعَلۡنَا بَیۡنَهُمۡ وَبَیۡنَ الۡقُرَی الَّتِیۡ بٰرَکۡنَا فِیۡهَا

۱۹۔ تے اساں انہیں تے انہیں وستیں دے

قُرًى ظَاهِرَةً وَّقَدَّرْنَا فِيهَا السَّيْرَ ۖ سِيرُوا فِيهَا لَيَالِيَ وَأَيَّامًا آمِنِينَ ﴿١٨﴾

وچکار بیاں وستیاں آباد کر ڈتیاں جنہیں کوں اساں برکت ڈتی ہائی تے او ہک ڈو وجھے دے سامنے ہن تے انہیں وچ آونڑ ونجنڑ دا پندھ وی تھوڑا کر ڈتا ہا تساں رات ڈینہہ انہیں وچ ٹرو پھرو (سفر کرو) امن نال

فَقَالُوا رَبَّنَا بَاعِدْ بَيْنَ أَسْفَارِنَا وَظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ فَجَعَلْنَاهُمْ أَحَادِيثَ وَمَزَّقْنَاهُمْ كُلَّ مُمَزَّقٍ ۚ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ ﴿١٩﴾

۲۰۔ انہیں آکھئے اے ساڈے رب ساڈے پندھ وڈے کر ڈے تے انہیں اپنے آپ تے ظلم کیتے اساں انہیں دے نشان وی میٹا ڈتے تے انہیں کوں قصے بنا ڈتے بے شک ایندے وچ ہر صبر کرنڑ والے تے شکر کرنڑ والے کیتے نشانین۔

وَلَقَدْ صَدَّقَ عَلَيْهِمْ إِبْلِيسُ ظَنَّهُ فَاتَّبَعُوهُ إِلَّا فَرِيقًا مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٢٠﴾

۲۱۔ ابلیس نے انہیں دے متعلق اپنے خیال کوں سچا کر ڈکھائے انہیں اوندی پیروی کیتی سوائے مومنیں دے ہک ٹولے دے۔

وَمَا كَانَ لَهُ عَلَيْهِمْ مِنْ سُلْطَانٍ إِلَّا لِنَعْلَمَ مَنْ يُؤْمِنُ بِالْآخِرَةِ مِمَّنْ هُوَ مِنْهَا فِي شَكٍّ ۗ وَرَبُّكَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ حَفِيظٌ ﴿٢١﴾ ع

۲۲۔ تے (شیطان) انہیں تے غالب تے ڈاڈھا نہ ہا اے ایں واسطے تھئے جو اساں آخرت کوں منن والیں کوں تے اوندے وچ شک کرنڑ والیں کوں ظاہر کر ڈیوں تے تیڈا رب ہر شئے تے نگران۔

قُلِ ادْعُوا الَّذِينَ زَعَمْتُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ ۖ لَا يَمْلِكُونَ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ فِي السَّمَاوَاتِ وَلَا فِي الْأَرْضِ وَمَا لَهُمْ فِيهِمَا مِنْ شِرْكٍ وَمَا لَهُ مِنْهُمْ مِنْ ظَهِيرٍ ﴿٢٢﴾

۲۳۔ توں آکھ تساں سڈو انہیں کوں جنہیں کوں تساں خدا دے سوا معبود خیال کریندے ہو او آسمانیں تے زمین وچ ہک کوبلی جتلا دی کہیں شئے دے مالک نہیں تے نہ انہیں دی ملکیت وچ انہیں دی کوئی سانجھ تے اوندے واسطے انہیں وچوں کوئی امدادی وی کوئی نہیں۔

وَلَا تَنْفَعُ الشَّفَاعَةُ عِنْدَهُ إِلَّا لِمَنْ أَذِنَ لَهُ ۚ حَتَّىٰ إِذَا فُزِّعَ عَنْ قُلُوبِهِمْ قَالُوا مَاذَا قَالَ رَبُّكُمْ ۖ قَالُوا

۲۴۔ تے کہیں دی سفارش اللہ دے اگو کم نہ ڈیسی سوائے اوندے جنیکوں او اجازت ڈیسی

الْحَقَّ ۚ وَهُوَ الْعَلِيُّ الْكَبِيرُ ﴿٢٣﴾

تے جیلھے انہیں دے دلیں کنیں رعب ختم تھی ویسی تے او آکھسن ہُنْیں تہاڈے رب کیا آکھیا ہا او آکھسن سچ آکھیا ہا تے او ہوں اُچّا تے وڈا ہے۔

قُلْ مَنْ يَرْزُقُكُمْ مِنَ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ ۖ قُلِ اللّٰهُ ۙ وَاِنَّآ اَوْ اِيَّاكُمْ لَعَلٰى هُدًى اَوْ فِيْ ضَلٰلٍ مُّبِيْنٍ ﴿٢٥﴾

٢۵۔ توں آکھ آسمانیں تے زمین وچوں تہاکوں کون رزق ڈیندے توں آپ جواب ڈے آکھ اللہ تے بے شک اساں یا تساں ہدایت تے ہیں یا کھُلی کھُلی گمراہی وچ ہیں۔

قُلْ لَّا تُسْـَٔلُوْنَ عَمَّآ اَجْرَمْنَا وَلَا نُسْـَٔلُ عَمَّا تَعْمَلُوْنَ ﴿٢٦﴾

٢٦۔ توں آکھ جیڑھے جرم اساں کیتن او تساں کنیں نہ پُچھے ویسن تے تساں جو کریندے ہو اساں کنیں نہ پُچھیا ویسی۔

قُلْ يَجْمَعُ بَيْنَنَا رَبُّنَا ثُمَّ يَفْتَحُ بَيْنَنَا بِالْحَقِّ ۗ وَهُوَ الْفَتَّاحُ الْعَلِيْمُ ﴿٢٧﴾

٢٧۔ توں آکھ ساڈا رب ساکوں کٹھا کریسی تے ول ساڈے درمیان فیصلہ کریسی انصاف نال تے او ہوں چنگے فیصلے کرݨ والا تے ہوں جاݨݨ والا ہے۔

قُلْ اَرُوْنِيَ الَّذِيْنَ اَلْحَقْتُمْ بِهٖ شُرَكَآءَ كَلَّا ۚ بَلْ هُوَ اللّٰهُ الْعَزِيْزُ الْحَكِيْمُ ﴿٢٨﴾

٢٨۔ توں آکھ میکوں ڈکھاؤ تاں سہی جیڑھے تساں شریک بݨا کے اوندے نال رلیندے ہو۔ اصلو نہ۔ اصل اللہ ہی غالب تے سیاݨا ہے۔

وَمَآ اَرْسَلْنٰكَ اِلَّا كَآفَّةً لِّلنَّاسِ بَشِيْرًا وَّنَذِيْرًا وَّلٰكِنَّ اَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُوْنَ ﴿٢٩﴾

٢٩۔ تے اساں تیکوں ساریں انسانیں کیتے خوش خبری ڈیوݨ والا تے ڈراوݨ والا بݨا کے پٹھئے تے اصل ہوں سارے لوک جاݨدے نہیں۔

وَيَقُوْلُوْنَ مَتٰى هٰذَا الْوَعْدُ اِنْ كُنْتُمْ صٰدِقِيْنَ ﴿٣٠﴾

٣٠۔ تے آہدن جے تساں سچے ہوے تے اے وعدہ کڈاں پورا تھیسی۔

قُلْ لَّكُمْ مِّيْعَادُ يَوْمٍ لَّا تَسْتَاْخِرُوْنَ عَنْهُ سَاعَةً وَّلَا تَسْتَقْدِمُوْنَ ﴿٣١﴾

٣١۔ توں آکھ تہاڈے کیتے ہک ڈینہہ مقرر ہے اوں کنیں ہک گھڑی وی تساں اگو پچھو نہ تھیسو۔

وَ قَالَ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا لَنْ نُّؤْمِنَ بِهٰذَا الْقُرْاٰنِ وَلَا بِالَّذِيْ بَيْنَ يَدَيْهِ ؕ وَلَوْ تَرٰۤى اِذِ الظّٰلِمُوْنَ مَوْقُوْفُوْنَ عِنْدَ رَبِّهِمْ ۖۚ يَرْجِعُ بَعْضُهُمْ اِلٰى بَعْضِ ﹰالْقَوْلَ ۚ يَقُوْلُ الَّذِيْنَ اسْتُضْعِفُوْا لِلَّذِيْنَ اسْتَكْبَرُوْا لَوْلَاۤ اَنْتُمْ لَكُنَّا مُؤْمِنِيْنَ ﴿۳۱﴾

۳۱- تے کافریں آکھئے اساں ایں قرآن کوں تے جو ایں کنیں پہلے ہا اصلو نہ منیسوں تے جے توں ڈیکھیں جیلھے کافر تے ظالم اپنٹے رب دے اگو کھڑے کیتے ویسن تے ہک ڈوجھے نال بحث کریندے پئے ہوسن تے ہینٹے ڈاڈھیں کوں آکھسن جے تساں نہ ہوو ہا تے اساں مومن ہوودں ہا۔

قَالَ الَّذِيْنَ اسْتَكْبَرُوْا لِلَّذِيْنَ اسْتُضْعِفُوْۤا اَنَحْنُ صَدَدْنٰكُمْ عَنِ الْهُدٰى بَعْدَ اِذْ جَآءَكُمْ بَلْ كُنْتُمْ مُّجْرِمِيْنَ ﴿۳۲﴾

۳۲- تے ڈاڈھے ہینٹیں کوں آکھسن کیا اساں تہاکوں ہدایت کنیں اوندے تہاڈو آونٹ دے بعد ہٹکیا ہا اصل تساں خود مجرم ہادے

وَقَالَ الَّذِيْنَ اسْتُضْعِفُوْا لِلَّذِيْنَ اسْتَكْبَرُوْا بَلْ مَكْرُ الَّيْلِ وَالنَّهَارِ اِذْ تَاْمُرُوْنَنَاۤ اَنْ نَّكْفُرَ بِاللّٰهِ وَنَجْعَلَ لَهٗۤ اَنْدَادًا ؕ وَاَسَرُّوا النَّدَامَةَ لَمَّا رَاَوُا الْعَذَابَ ؕ وَجَعَلْنَا الْاَغْلٰلَ فِيْۤ اَعْنَاقِ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا ؕ هَلْ يُجْزَوْنَ اِلَّا مَا كَانُوْا يَعْمَلُوْنَ ﴿۳۳﴾

۳۳- تے ہینٹے ڈاڈھیں کوں آکھسن اے رات ڈینہہ دے مکر ہن جیلھے تساں اللہ دا انکار کرنٹ تے اوندے شریک بناونٹ دی تعلیم ڈیندے ہاوے تے جیلھے او عذاب کوں ڈیکھسن او شرمندگی لکاونٹ پئے ویسن تے کافریں دی گردنیں وچ اساں طوق سٹیسوں انہیں کوں محض انہیں دے عملیں دا بدلہ ملسی۔

وَمَاۤ اَرْسَلْنَا فِيْ قَرْيَةٍ مِّنْ نَّذِيْرٍ اِلَّا قَالَ مُتْرَفُوْهَاۤ ۙ اِنَّا بِمَاۤ اُرْسِلْتُمْ بِهٖ كٰفِرُوْنَ ﴿۳۴﴾

۳۴- اساں جڈاں وی کہیں وستی وچ کوئی رسول ڈراونٹ والا پٹھئے اتھو دے امیریں ضرور آکھئے جو اساں تہاڈی رسالت دے انکاری ہیں۔

وَقَالُوْا نَحْنُ اَكْثَرُ اَمْوَالًا وَّاَوْلَادًا ۙ وَّمَا نَحْنُ بِمُعَذَّبِيْنَ ﴿۳۵﴾

۳۵- تے اے وی آہدن جو ساڈا مال تے اولاد وی بہوں ہے تے ساکوں عذاب نہ ڈتا ویسی۔

قُلْ اِنَّ رَبِّيْ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَّشَآءُ وَيَقْدِرُ وَلٰكِنَّ اَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُوْنَ ﴿۳۶﴾ ع

۳۶- توں آکھ بے شک میڈا رب جنیدا چاہندے رزق ودھیندے تے تنگ کریندے تے اصل بہوں سارے لوک جانڑدے نہیں۔

وَمَاۤ اَمْوَالُكُمْ وَلَاۤ اَوْلَادُكُمْ بِالَّتِيْ تُقَرِّبُكُمْ عِنْدَنَا

۳۷- تے تہاڈے مال تے اولاد نئیں جو تہاکوں

زُلْفٰۤى اِلَّا مَنْ اٰمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَاُولٰٓئِكَ لَهُمْ جَزَآءُ الضِّعْفِ بِمَا عَمِلُوْا وَهُمْ فِى الْغُرُفٰتِ اٰمِنُوْنَ ﴿۳۸﴾

ساڈے کولھو کرن سوائے ایندے جیرھا مَن گھنے تے چنگے کم کرے اے لوکن جنہیں کوں انہیں دے عملیں دا ودھاکے بدلہ ملسی تے او ماڑیں وچ آرام نال رہسن ۔

وَالَّذِيْنَ يَسْعَوْنَ فِىْٓ اٰيٰتِنَا مُعٰجِزِيْنَ اُولٰٓئِكَ فِى الْعَذَابِ مُحْضَرُوْنَ ﴿۳۹﴾

۳۹ ۔ تے جیرھے ساڈی آیات دے متعلق ساکوں ہراوݨ دی کوشش کریندن ایجھے لوک عذاب ڈِتے ویسن ۔

قُلْ اِنَّ رَبِّىْ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَّشَآءُ مِنْ عِبَادِهٖ وَيَقْدِرُ لَهٗ ۚ وَمَآ اَنْفَقْتُمْ مِّنْ شَىْءٍ فَهُوَ يُخْلِفُهٗ ۚ وَهُوَ خَيْرُ الرّٰزِقِيْنَ ﴿۴۰﴾

۴۰ ۔ توں آکھ بے شک میڈا رب جنیدا چاہندے رزق ودھیندے تے اپنے بندیں وچو جنیدا چاہندے تنگ کر ڈیندے تے تساں جو وی خرچ کرو اوندا نتیجہ ضرور کڈھیسی تے بھوں چنگا رزق ڈیوݨ والا ہے ۔

وَيَوْمَ يَحْشُرُهُمْ جَمِيْعًا ثُمَّ يَقُوْلُ لِلْمَلٰٓئِكَةِ اَهٰٓؤُلَآءِ اِيَّاكُمْ كَانُوْا يَعْبُدُوْنَ ﴿۴۱﴾

۴۱ ۔ تے جڈاں او انہیں ساریں کوں کٹھا کریسی تے ول فرشتیں کوں آکھسی کیا اے لوک تہاڈی عبادت کریندے ہن ۔

قَالُوْا سُبْحٰنَكَ اَنْتَ وَلِيُّنَا مِنْ دُوْنِهِمْ ۚ بَلْ كَانُوْا يَعْبُدُوْنَ الْجِنَّ ۚ اَكْثَرُهُمْ بِهِمْ مُّؤْمِنُوْنَ ﴿۴۲﴾

۴۲ ۔ او آکھسن توں پاک ہویں توں ہی انہیں دے سوا ساڈا سنگتی ہویں اصل او تے جن دی عبادت کریندے ہن تے بھوں سارے انہیں کوں منیندے ہن ۔

فَالْيَوْمَ لَا يَمْلِكُ بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ نَّفْعًا وَّلَا ضَرًّا ۭ وَنَقُوْلُ لِلَّذِيْنَ ظَلَمُوْا ذُوْقُوْا عَذَابَ النَّارِ الَّتِىْ كُنْتُمْ بِهَا تُكَذِّبُوْنَ ﴿۴۳﴾

۴۳ ۔ تے اَج تہاڈے وچو کوئی کہیں دے نفعے نقصان دا مالک نہیں تے اساں ظالمیں کوں آکھسوں بھا دا عذاب چکھو جینکوں تساں کوڑا سمجھدے ہاوے ۔

وَاِذَا تُتْلٰى عَلَيْهِمْ اٰيٰتُنَا بَيِّنٰتٍ قَالُوْا مَا هٰذَآ اِلَّا رَجُلٌ يُّرِيْدُ اَنْ يَّصُدَّكُمْ عَمَّا كَانَ يَعْبُدُ اٰبَآؤُكُمْ ۚ وَقَالُوْا مَا هٰذَآ اِلَّآ اِفْكٌ مُّفْتَرًى ۭ وَقَالَ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا

۴۴ ۔ تے جڈاں انہیں کوں ساڈیاں کھلیاں آیتاں پڑھ کے سݨایاں ویندن او آہدن اے آدمی تے محض تہاکوں انہیں کنیں ہٹکنا چاہندے

لِلْحَقِّ لَمَّا جَآءَهُمْ ۙ إِنْ هٰذَآ إِلَّا سِحْرٌ مُّبِينٌ ﴿٤٣﴾

جنہیں دی تہاڈے پیوڈاڈے عبادت کریندے ہن تے آہدن اے تے محض بدوڑ جیرھا گھڑیا گیئے تے کافر سچ کوں اوندے آوݨ دے بعد آہدن اے کھلا کھلا جادو ہِ۔

وَمَآ اٰتَيْنٰهُمْ مِّنْ كُتُبٍ يَّدْرُسُوْنَهَا وَمَآ اَرْسَلْنَآ اِلَيْهِمْ قَبْلَكَ مِنْ نَّذِيْرٍ ﴿٤٤﴾

۴۵۔ اساں انہیں کوں کوئی کتاب نہیں ڈتی جینکوں او پڑھدن تے نہ انہیں دو تیں کنیں پہلے کوئی ڈراوݨ والا پٹھئے۔

وَكَذَّبَ الَّذِيْنَ مِنْ قَبْلِهِمْ ۙ وَمَا بَلَغُوْا مِعْشَارَ مَآ اٰتَيْنٰهُمْ فَكَذَّبُوْا رُسُلِيْ ۖ فَكَيْفَ كَانَ نَكِيْرِ ﴿٤٥﴾

۴۶۔ تے جیرھے انہیں کنیں پہلے ہن انہیں وی جھٹلائے تے جیرھی طاقت اساں پہلے لوکیں کوں ڈتی ہائی اوندا ڈاہواں حصہ وی انہیں کنیں کائے نئیں تے انہیں ساڈے رسول کوں جھٹلائے تے ساڈا عذاب کینجھا ہِ۔

قُلْ اِنَّمَآ اَعِظُكُمْ بِوَاحِدَةٍ ۚ اَنْ تَقُوْمُوْا لِلّٰهِ مَثْنٰى وَفُرَادٰى ثُمَّ تَتَفَكَّرُوْا ۚ مَا بِصَاحِبِكُمْ مِّنْ جِنَّةٍ ۭ اِنْ هُوَ اِلَّا نَذِيْرٌ لَّكُمْ بَيْنَ يَدَيْ عَذَابٍ شَدِيْدٍ ﴿٤٦﴾

۴۷۔ توں آکھ میں تہاکوں ہک گال دی نصیحت کریندا ں جو تساں اللہ دے سامݨے ڈو ڈو یا کلّے کھڑے تھیوو ول سوچو جو تہاڈے سنگتی کوں جن نہیں او تے محض ایندے بعد آوݨ والے عذاب کنیں تہاکوں ڈریندے۔

قُلْ مَا سَاَلْتُكُمْ مِّنْ اَجْرٍ فَهُوَ لَكُمْ ۭ اِنْ اَجْرِيَ اِلَّا عَلَى اللّٰهِ ۚ وَهُوَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيْدٌ ﴿٤٧﴾

۴۸۔ توں آکھ میں تساں کنیں جیرھا اجر منگئے او تہاڈا ہِ میڈا اجر اللہ کنیں ہے تے او ہر شئے دا نگران ہِ۔

قُلْ اِنَّ رَبِّيْ يَقْذِفُ بِالْحَقِّ ۚ عَلَّامُ الْغُيُوْبِ ﴿٤٨﴾

۴۹۔ توں آکھ بے شک میڈا رب حق نال (کوڑ دے) ٹوٹے کریندا پئے او لکی گالہیں کوں بھوں جاݨدے۔

قُلْ جَآءَ الْحَقُّ وَمَا يُبْدِئُ الْبَاطِلُ وَمَا يُعِيْدُ ﴿٤٩﴾

۵۰۔ توں آکھ سچ آگئے تے کوڑ نہ کوئی شئے پیدا کریندے تے نہ مُردیں کوں واپس آن سگدے۔

قُلْ اِنْ ضَلَلْتُ فَاِنَّمَآ اَضِلُّ عَلٰى نَفْسِیْ ۚ وَاِنِ اهْتَدَیْتُ فَبِمَا یُوْحِیْٓ اِلَیَّ رَبِّیْ ؕ اِنَّهٗ سَمِیْعٌ قَرِیْبٌ ﴿۵۱﴾

۵۱۔ توں آکھ جے میں گمراہ ہاں تے اپندا گھاٹا میکوں آپ کوں ہے تے میں ہدایت پا گھناں تے او میڈے رب ولو وحی دی وجہ نال ہوسی۔ بے شک او بہوں سُنڑ والا تے کولھو ہے۔

وَلَوْ تَرٰٓى اِذْ فَزِعُوْا فَلَا فَوْتَ وَاُخِذُوْا مِنْ مَّكَانٍ قَرِیْبٍ ﴿۵۲﴾

۵۲۔ جے توں ڈیکھیں جیلھے او پریشان تھی ویسن تے درک نہ سگسن تے ہک کولھو دے مکان وچ پکڑتیج پوسن۔

وَّقَالُوْٓا اٰمَنَّا بِهٖ ۚ وَاَنّٰى لَهُمُ التَّنَاوُشُ مِنْ مَّكَانٍۭ بَعِیْدٍ ﴿۵۳﴾

۵۳۔ تے آکھسن اساں اونکوں منیندے ہیں تے پریں ونج کے انہیں کوں ایمان کیویں ملسی

وَّقَدْ كَفَرُوْا بِهٖ مِنْ قَبْلُ ۚ وَیَقْذِفُوْنَ بِالْغَیْبِ مِنْ مَّكَانٍۭ بَعِیْدٍ ﴿۵۴﴾

۵۴۔ ایں کنیں پہلے وی انہیں ایندا انکار کیتا ہا تے پریں کنیں بہہ کے کوڑ دیاں بھکیں رڑھنیدے رہ ویندن۔

وَحِیْلَ بَیْنَهُمْ وَبَیْنَ مَا یَشْتَهُوْنَ كَمَا فُعِلَ بِاَشْیَاعِهِمْ مِّنْ قَبْلُ ؕ اِنَّهُمْ كَانُوْا فِیْ شَكٍّ مُّرِیْبٍ ﴿۵۵﴾

۵۵۔ تے انہیں دے تے انہیں دی خواہشیں دے درمیان رو کاٹ جیویں انہیں دی جنس دے لوکیں نال کیتا گیا ہا بے شک او بے چین کر ڈیوݨ والے شک وچ پئے ہن۔

سُوْرَةُ فَاطِرٍ مَكِّيَّةٌ وَّهِيَ مَعَ الْبَسْمَلَةِ سِتٌّ وَّ اَرْبَعُوْنَ اٰيَةً وَّ خَمْسَةُ رُكُوْعَاتٍ

سورۃ فاطر مکی ہے تے بسم اللہ نال ایندیاں ۴۶ آیتاں تے ۵ رکوع ہن۔

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ①

۱۔ شروع کریندا اں اللہ دے ناں نال جیرھا بن منگئے ڈیونڑ والا تے ول ول رحم کرنڑ والا ہے۔

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ فَاطِرِ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ جَاعِلِ الْمَلٰٓئِكَةِ رُسُلًا اُولِيْٓ اَجْنِحَةٍ مَّثْنٰى وَثُلٰثَ وَرُبٰعَ ۭ يَزِيْدُ فِي الْخَلْقِ مَا يَشَاۗءُ ۭ اِنَّ اللّٰهَ عَلٰي كُلِّ شَيْءٍ قَدِيْرٌ ②

۲۔ ساریاں صفتاں اللہ کیتے ہن جیرھا آسمانیں تے زمین کوں پیدا کرنڑ والا ہے تے فرشتیں کوں قاصد بنا کے پٹھنڑ والا ہے جنہیں دے ڈو ڈو تے ترے ترے تے چار چار کھمب ہوندن تے فرشتیں دے کھمب جتلا چاہندے ودھا ڈیندے بے شک اللہ سئیں ہر چیز تے قادر۔

مَا يَفْتَحِ اللّٰهُ لِلنَّاسِ مِنْ رَّحْمَةٍ فَلَا مُمْسِكَ لَهَا ۚ وَمَا يُمْسِكْ ۙ فَلَا مُرْسِلَ لَهٗ مِنْۢ بَعْدِهٖ ۭ وَهُوَ الْعَزِيْزُ الْحَكِيْمُ ③

۳۔ تے جیرھی رحمت اللہ بندیں کیتے کھلیندے اوں کوں کوئی نہیں جھل سگدا تے جنیکوں او جھلے اونکوں اوندے بعد کوئی بیٹھ نہیں سگدا تے او غالب تے سیانا ہے۔

يٰٓاَيُّهَا النَّاسُ اذْكُرُوْا نِعْمَتَ اللّٰهِ عَلَيْكُمْ ۭ هَلْ مِنْ خَالِقٍ غَيْرُ اللّٰهِ يَرْزُقُكُمْ مِّنَ السَّمَاۗءِ وَالْاَرْضِ ۭ لَآ اِلٰهَ اِلَّا هُوَ ڮ فَاَنّٰى تُؤْفَكُوْنَ ④

۴۔ اے لوکو اللہ دی نعمتیں کوں یاد کرو جیرھیاں اوں تہاڈے تے کیتن کیا اللہ دے سوا کوئی بیا خالق جیرھا تہاکوں آسمان تے زمین وچوں رزق ڈیندے اوندے سوا کوئی عبادت دے لائق نہیں تے تساں کیڈے پھیریئے ونیدے ہو۔

وَاِنْ يُّكَذِّبُوْكَ فَقَدْ كُذِّبَتْ رُسُلٌ مِّنْ قَبْلِكَ ۭ وَاِلَى اللّٰهِ تُرْجَعُ الْاُمُوْرُ ⑤

۵۔ تے جے تیکوں جھٹلیندن تے تیں کنیں پہلے رسولیں کوں وی جھٹلایا گئے تے سارے معاملے اللہ دو ولدن۔

يٰٓاَيُّهَا النَّاسُ اِنَّ وَعْدَ اللّٰهِ حَقٌّ فَلَا تَغُرَّنَّكُمُ الْحَيٰوةُ الدُّنْيَا ٥ وَلَا يَغُرَّنَّكُمْ بِاللّٰهِ الْغَرُوْرُ ⑥

۶۔ اے لوکو بے شک اللہ دا وعدہ سچ تے تہاکوں دنیاوی زندگی دوکھا نہ ڈیوے تے نہ شیطان تہاکوں فریب ڈیوے۔

اِنَّ الشَّیْطٰنَ لَكُمْ عَدُوٌّ فَاتَّخِذُوْهُ عَدُوًّا ؕ اِنَّمَا یَدْعُوْا حِزْبَهٗ لِیَكُوْنُوْا مِنْ اَصْحٰبِ السَّعِیْرِ ۝۶

۷۔ بے شک شیطان تہاڈا دشمن ہے تے اونکوں تساں دشمن ہی سمجھو بے شک او اپنْے ٹولے کوں سڈیندے تاں جو او دوزخ والے تھی ونجن۔

اَلَّذِیْنَ كَفَرُوْا لَهُمْ عَذَابٌ شَدِیْدٌ ؕ۬ وَ الَّذِیْنَ اٰمَنُوْا وَ عَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ لَهُمْ مَّغْفِرَةٌ وَّ اَجْرٌ كَبِیْرٌ ۝۷

۸۔ تے جیرھے کافر ہن انہیں کیتے سخت عذاب ہے تے جیرھے مننیدن تے چنگے کم کریندن انہیں کیتے بخشش تے وڈا اجر۔

اَفَمَنْ زُیِّنَ لَهٗ سُوْٓءُ عَمَلِهٖ فَرَاٰهُ حَسَنًا ؕ فَاِنَّ اللّٰهَ یُضِلُّ مَنْ یَّشَآءُ وَ یَهْدِیْ مَنْ یَّشَآءُ ۖؗ فَلَا تَذْهَبْ نَفْسُكَ عَلَیْهِمْ حَسَرٰتٍ ؕ اِنَّ اللّٰهَ عَلِیْمٌۢ بِمَا یَصْنَعُوْنَ ۝۸

۹۔ کیا جنیکوں اوندے برے عمل سوہنْے کر کے ڈکھائے گئے ہوون اوو ی انہیں کوں چنگا سمجھدا ہووے راہ ہدایت پا سگدے، بے شک اللہ جنیکوں چاہندے ہدایت ڈیندے تے جنیکوں چاہندے گمراہ کریندے تاں انہیں دے غم نال اپنْے آپ کوں ہلاک نہ کر بے شک اللہ بہوں جانْدے جو او کریندن۔

وَ اللّٰهُ الَّذِیْۤ اَرْسَلَ الرِّیٰحَ فَتُثِیْرُ سَحَابًا فَسُقْنٰهُ اِلٰى بَلَدٍ مَّیِّتٍ فَاَحْیَیْنَا بِهِ الْاَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا ؕ كَذٰلِكَ النُّشُوْرُ ۝۹

۱۰۔ اللہ او ہے جیں ہوائیں پٹھین او جھڑ چینیدن تے اساں اونکوں بنجر زمین دو گھن ویندے ہیں تے اوں بنجر زمین کوں اساں اوندے نال آباد کر ڈیندے ہیں تے ایویں مرنْ دے بعد اٹھنْ دا قانون۔

مَنْ كَانَ یُرِیْدُ الْعِزَّةَ فَلِلّٰهِ الْعِزَّةُ جَمِیْعًا ؕ اِلَیْهِ یَصْعَدُ الْكَلِمُ الطَّیِّبُ وَ الْعَمَلُ الصَّالِحُ یَرْفَعُهٗ ؕ وَ الَّذِیْنَ یَمْكُرُوْنَ السَّیِّاٰتِ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِیْدٌ ؕ وَ مَكْرُ اُولٰٓىِٕكَ هُوَ یَبُوْرُ ۝۱۰

۱۱۔ جیرھا عزت چاہندے تے عزت تے ساری اللہ دی ہے ہوندو چنگیاں گالہیں چڑھدین تے نیک عمل اونکوں چنیدے تے جیرھے بریاں تدبیراں کریندن انہیں کیتے سخت عذاب ہے تے انہیں دی تدبیر تباہ تھیونْ والی ہے۔

وَ اللّٰهُ خَلَقَكُمْ مِّنْ تُرَابٍ ثُمَّ مِنْ نُّطْفَةٍ ثُمَّ جَعَلَكُمْ اَزْوَاجًا ؕ وَ مَا تَحْمِلُ مِنْ اُنْثٰى وَ لَا تَضَعُ اِلَّا بِعِلْمِهٖ ؕ وَ مَا یُعَمَّرُ مِنْ مُّعَمَّرٍ وَّ لَا یُنْقَصُ مِنْ عُمُرِهٖۤ اِلَّا فِیْ كِتٰبٍ ؕ اِنَّ ذٰلِكَ عَلَى اللّٰهِ یَسِیْرٌ ۝۱۱

۱۲۔ تے اللہ تہاکوں مٹی کنیں پیدا کیتے ول نطفے کنیں ول تہاکوں جوڑے بنْائیس تے تریمت کوں جیرھا (حمل) پیٹ تھیندے تے جو او بال جنیندی ہے محض اللہ کوں اوندا پتہ ہوندے تے کہیں کوں وڈی عمر ڈتی ویندی ہے تے نہ اوندی عمر گھٹائی ویندی ہے تے اے ہک قانون دے مطابق

بے شک اللہ کیتے اسے کم سوکھا ہے۔

وَمَا يَسْتَوِي الْبَحْرَانِ ۖ هَٰذَا عَذْبٌ فُرَاتٌ سَائِغٌ شَرَابُهُ وَهَٰذَا مِلْحٌ أُجَاجٌ ۖ وَمِن كُلٍّ تَأْكُلُونَ لَحْمًا طَرِيًّا وَتَسْتَخْرِجُونَ حِلْيَةً تَلْبَسُونَهَا ۖ وَتَرَى الْفُلْكَ فِيهِ مَوَاخِرَ لِتَبْتَغُوا مِن فَضْلِهِ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿۱۳﴾

۱۳۔ ڈو سمندر ہکو جہیں نہیں تھیندے ہک دا پانی مٹھا تے چنگا ہے سوکھا نگلیج ویندے تے ڈوجھا لونا تے کوڑا ہے تے ڈوناہیں وچوں تساں سجا گوشت کھندے ہو تے گانٹھے بنیندے ہو تے انہیں کوں پیندے ہو تے توں بیڑی کوں ڈیہدیں پانی کوں چیرنیدی ہے ویندی تاں جو تساں اوندا فضل بھو تے تاں جو تساں شکر کرو۔

يُولِجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَيُولِجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ كُلٌّ يَجْرِي لِأَجَلٍ مُّسَمًّى ۚ ذَٰلِكُمُ اللَّهُ رَبُّكُمْ لَهُ الْمُلْكُ ۚ وَالَّذِينَ تَدْعُونَ مِن دُونِهِ مَا يَمْلِكُونَ مِن قِطْمِيرٍ ﴿۱۴﴾

۱۴۔ رات کوں ڈینہہ وچ پلمنیدے تے ڈینہہ کوں رات وچ پلمنیدے تے سجھ تے چندر کوں تہاڈے تابع بنائس ہر شئے اپنے مقرر وقت تئیں ٹردی پئی ہے ایہ اللہ تہاڈا رب بادشاہت ہوندی ہے تے اوندے سوا جنہیکوں تساں معبود بنیندے ہو او پنڈ دی گگڑ دے ادھلے چھلڑ دے وی مالک کائنیں۔

إِن تَدْعُوهُمْ لَا يَسْمَعُوا دُعَاءَكُمْ وَلَوْ سَمِعُوا مَا اسْتَجَابُوا لَكُمْ ۖ وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ يَكْفُرُونَ بِشِرْكِكُمْ ۚ وَلَا يُنَبِّئُكَ مِثْلُ خَبِيرٍ ﴿۱۵﴾

۱۵۔ جے تساں انہیں کوں سڈو او تہاڈا الا نہیں سندے جے سن گھنن تے تہاکوں جواب نہیں ڈیندے تے قیامت دے ڈینہہ تہاڈے شرک کنیں انکار کریسن تے تہاکوں باخبر رسول جہیں گال کوئی نہ ڈیسی۔

يَا أَيُّهَا النَّاسُ أَنتُمُ الْفُقَرَاءُ إِلَى اللَّهِ ۖ وَاللَّهُ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ ﴿۱۶﴾

۱۶۔ اے لوکو تساں اللہ دے محتاج ہوے تے اللہ کہیں دا محتاج نہیں تے ساری صفتیں دا مالک ہے۔

إِن يَشَأْ يُذْهِبْكُمْ وَيَأْتِ بِخَلْقٍ جَدِيدٍ ﴿۱۷﴾

۱۷۔ جے او چاہے تساں سارین کوں تباہ کر ڈیوے تے نویں مخلوق گھن آوے۔

وَمَا ذَٰلِكَ عَلَى اللَّهِ بِعَزِيزٍ ﴿۱۸﴾

۱۸۔ اللہ کیتے اے گال اوکھی نہیں۔

وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ ۚ وَإِن تَدْعُ مُثْقَلَةٌ إِلَىٰ حِمْلِهَا لَا يُحْمَلْ مِنْهُ شَيْءٌ وَلَوْ كَانَ ذَا قُرْبَىٰ ۗ إِنَّمَا تُنذِرُ الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُم بِالْغَيْبِ وَ

۱۹۔ کوئی بار چاون والا بے دا بار نہیں چیندا تے جے کوئی بار تلے آیا ہویا اپنے بار دو سڈے اوندے وچوں کوئی شئے وی نہ چیسی بھانویں او نزدیکی

اَقَامُوا الصَّلٰوةَ ۭ وَمَنْ تَزَكّٰى فَاِنَّمَا يَتَزَكّٰى لِنَفْسِهٖ ۭ وَاِلَى اللّٰهِ الْمَصِيْرُ ⑲

سکدے کیوں نہ ہووے بے شک توں انہیں کوں ڈریندیں جیڑھے اپنڑے رب کنیں کلہیں وی ڈردن تے نماز باجماعت پڑھدن تے جیڑھا پاک تھیندے او محض اپنڑے فائدے دے کیتے پاک تھیندے تے اللہ دو (ساریں) ولنڑے۔

وَمَا يَسْتَوِي الْاَعْمٰى وَالْبَصِيْرُ ⑳

۲۰۔ اندھا تے اکھیں آلا ہکو جہیں نہیں تھی سگدے۔

وَلَا الظُّلُمٰتُ وَلَا النُّوْرُ ㉑

۲۱۔ نہ اندھارے تے نہ سوجھلا۔

وَلَا الظِّلُّ وَلَا الْحَرُوْرُ ㉒

۲۲۔ تے نہ چھاں تے نہ دُھپ۔

وَمَا يَسْتَوِي الْاَحْيَاۗءُ وَلَا الْاَمْوَاتُ ۭ اِنَّ اللّٰهَ يُسْمِعُ مَنْ يَّشَاۗءُ ۚ وَمَآ اَنْتَ بِمُسْمِعٍ مَّنْ فِي الْقُبُوْرِ ㉓

۲۳۔ تے جیندا تے نہ مردہ ہکو جہیں تھی سگدن بے شک اللہ جنیکوں چاہے سنڑا سگدے تے توں قبریں آلیں کوں نوھیں سنڑا سگدا۔

اِنْ اَنْتَ اِلَّا نَذِيْرٌ ㉔

۲۴۔ توں تے محض ڈراونڑ والا ہویں۔

اِنَّآ اَرْسَلْنٰكَ بِالْحَقِّ بَشِيْرًا وَّنَذِيْرًا ۭ وَاِنْ مِّنْ اُمَّةٍ اِلَّا خَلَا فِيْهَا نَذِيْرٌ ㉕

۲۵۔ بے شک اساں تیکوں سچ نال خوش خبری ڈیونڑ والا تے ڈراونڑ والا بنڑا کے پٹھئے سے تے کوئی قوم اینجھی نہیں گذری جنیدے وچ کوئی ڈراونڑ والا نہ آیا ہووے۔

وَاِنْ يُّكَذِّبُوْكَ فَقَدْ كَذَّبَ الَّذِيْنَ مِنْ قَبْلِهِمْ ۚ جَاۗءَتْهُمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنٰتِ وَبِالزُّبُرِ وَبِالْكِتٰبِ الْمُنِيْرِ ㉖

۲۶۔ جے او تیکوں جھٹلیندن تے انہیں کنیں پہلے لوکیں وی اپنڑے رسولیں کوں جھٹلایا ہا انہیں دو انہیں دے رسول دلیلاں تے تعلیم تے روشن کرنڑ والی کتاب گھن کرآئے ہن۔

ثُمَّ اَخَذْتُ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا فَكَيْفَ كَانَ نَكِيْرِ ㉗

۲۷۔ ول میں کافریں کوں پکڑ گھدے میڈا پکڑنڑ کینجھا ہا۔

اَلَمْ تَرَ اَنَّ اللّٰهَ اَنْزَلَ مِنَ السَّمَاۗءِ مَاۗءً ۚ فَاَخْرَجْنَا بِهٖ ثَمَرٰتٍ مُّخْتَلِفًا اَلْوَانُهَا ۭ وَمِنَ الْجِبَالِ جُدَدٌۢ بِيْضٌ وَّحُمْرٌ مُّخْتَلِفٌ اَلْوَانُهَا وَغَرَابِيْبُ سُوْدٌ ㉘

۲۸۔ کیا تیں نہیں ڈٹھا جو بے شک اللہ سئیں جھڑ کنیں مینھہ لہائے ول اوندے نال اساں مختلف رنگیں دے پھل پیدا کیتن تے پہاڑ کجھ چٹے ٹکڑن تے کجھ رتے رنگ مختلف تے کجھ کالے دھوں ہن۔

وَمِنَ النَّاسِ وَالدَّوَاۗبِّ وَالْاَنْعَامِ مُخْتَلِفٌ اَلْوَانُهٗ

۲۹۔ تے لوکیں تے ڈنگریں تے جانوریں دے رنگ

كَذٰلِكَ ۗ اِنَّمَا يَخْشَى اللّٰهَ مِنْ عِبَادِهِ الْعُلَمٰٓؤُا ۗ اِنَّ اللّٰهَ عَزِيْزٌ غَفُوْرٌ ﴿۲۹﴾

مختلف ہن۔ ایویں ہے بے شک اللہ کنیں محض او ہے ڈردن جیرھے عالم ہن بے شک اللہ غالب تے بہوں بخشݨ والا ہے۔

اِنَّ الَّذِيْنَ يَتْلُوْنَ كِتٰبَ اللّٰهِ وَاَقَامُوا الصَّلٰوةَ وَاَنْفَقُوْا مِمَّا رَزَقْنٰهُمْ سِرًّا وَّعَلَانِيَةً يَّرْجُوْنَ تِجَارَةً لَّنْ تَبُوْرَ ﴿۳۰﴾

۳۰۔ بے شک جیرھے اللہ دی کتاب کوں پڑھدن تے نماز باجماعت پڑھدن تے جو اساں انہیں کوں ڈتے اونکوں لک کے وی تے ظاہر وی خرچ کریندن او اینجھی تجارت دی امید رکھیندن جیرھی اصلو تباہ نہ تھیسی۔

لِيُوَفِّيَهُمْ اُجُوْرَهُمْ وَيَزِيْدَهُمْ مِّنْ فَضْلِهٖ ۗ اِنَّهٗ غَفُوْرٌ شَكُوْرٌ ﴿۳۱﴾

۳۱۔ تاں جو انہیں کوں انہیں دا بدلہ پورا پورا ملے تے انہیں کوں اپݨے فضل نال زیادہ ڈیسی بے شک او بہوں بخشݨ والا تے قدر کرݨ والا ہے۔

وَالَّذِيْٓ اَوْحَيْنَآ اِلَيْكَ مِنَ الْكِتٰبِ هُوَ الْحَقُّ مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ ۗ اِنَّ اللّٰهَ بِعِبَادِهٖ لَخَبِيْرٌ ۢ بَصِيْرٌ ﴿۳۲﴾

۳۲۔ تے ایں کتاب وچوں جیرھی اساں تیڈو وحی کیتی ہے او سچ پہلی تعلیم دی اے تصدیق کریندے بے شک اللہ اپݨے بندیں کنیں باخبر تے ڈیکھݨ والا ہے۔

ثُمَّ اَوْرَثْنَا الْكِتٰبَ الَّذِيْنَ اصْطَفَيْنَا مِنْ عِبَادِنَا ۚ فَمِنْهُمْ ظَالِمٌ لِّنَفْسِهٖ ۚ وَمِنْهُمْ مُّقْتَصِدٌ ۚ وَمِنْهُمْ سَابِقٌ ۢ بِالْخَيْرٰتِ بِاِذْنِ اللّٰهِ ۗ ذٰلِكَ هُوَ الْفَضْلُ الْكَبِيْرُ ﴿۳۳﴾

۳۳۔ جنہیکوں اساں اپݨے بندیں وچو چݨیے اناہیں کوں اساں ایں کتاب دا وارث کیتے۔ انہیں وچو کوئی تے اپݨی جان تے ظلم کرݨ والا تے کوئی درمیانی راہ چلݨ والا ہا کجھ انہیں وچو اللہ دے حکم نال نیکییں وچ ہک ڈو جھے کنیں ودھݨ والن اے اللہ دا وڈا فضل۔

جَنّٰتُ عَدْنٍ يَّدْخُلُوْنَهَا يُحَلَّوْنَ فِيْهَا مِنْ اَسَاوِرَ مِنْ ذَهَبٍ وَّلُؤْلُؤًا ۚ وَلِبَاسُهُمْ فِيْهَا حَرِيْرٌ ﴿۳۴﴾

۳۴۔ ہمیشہ دے باغن جنہیں وچ او پہسن تے اوندے وچ سونے دے کنگݨ تے موتی پوائے ویسن تے اوندے وچ انہیں دے کپڑے ریشم دے ہوسن۔

وَقَالُوا الْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِيْٓ اَذْهَبَ عَنَّا الْحَزَنَ ۗ اِنَّ رَبَّنَا لَغَفُوْرٌ شَكُوْرٌ ﴿۳۵﴾

۳۵۔ تے او آکھسن سب سچیاں صفتاں اللہ دیائن جیں اساں کنیں غم ہٹائن بے شک ساڈا رب بہوں بخشݨ والا تے بہوں قدر کرݨ والا ہے۔

الَّذِیْٓ اَحَلَّنَا دَارَ الْمُقَامَةِ مِنْ فَضْلِهٖ ۚ لَا یَمَسُّنَا فِیْهَا نَصَبٌ وَّلَا یَمَسُّنَا فِیْهَا لُغُوْبٌ ﴿۳۵﴾

۳۶۔ جیں اپنے فضل نال ساکوں رہݨ کیتے اینجھی جا ڈتی ہے جیندے وچ نہ ساکوں کوئی تکلیف تے نہ ساکوں تھکیڑا تھیندے۔

وَالَّذِیْنَ كَفَرُوْا لَهُمْ نَارُ جَهَنَّمَ ۚ لَا یُقْضٰى عَلَیْهِمْ فَیَمُوْتُوْا وَلَا یُخَفَّفُ عَنْهُمْ مِّنْ عَذَابِهَا ۗ كَذٰلِكَ نَجْزِیْ كُلَّ كَفُوْرٍ ﴿۳۶﴾

۳۷۔ کافریں کیتے دوزخ دی بھاہ ہے انہیں دا فیصلہ نہ کیتا ویسی جو او مر ونجن تے نہ تے اوندا عذاب ہلکا کیتا ویسی تے ایویں اساں ہر ناشکرے کوں بدلہ ڈیندے ہیں۔

وَهُمْ یَصْطَرِخُوْنَ فِیْهَا ۚ رَبَّنَآ اَخْرِجْنَا نَعْمَلْ صَالِحًا غَیْرَ الَّذِیْ كُنَّا نَعْمَلُ ۗ اَوَلَمْ نُعَمِّرْكُمْ مَّا یَتَذَكَّرُ فِیْهِ مَنْ تَذَكَّرَ وَجَآءَكُمُ النَّذِیْرُ ۖ فَذُوْقُوْا فَمَا لِلظّٰلِمِیْنَ مِنْ نَّصِیْرٍ ﴿۳۷﴾

۳۸۔ او اوندے وچ چیکاں مریسن اے ساڈے رب ساکوں کڈھ جیرھے کم اساں کریندے ہاسے انہیں دے سوا اساں چنگے کم کریسوں کیا اساں تہاکوں او عمر نہ ڈتی ہائی جیندے وچ جیرھا نصیحت حاصل کرݨ چاہندا ہا نصیحت حاصل کر گھنے ہا تے تہاڈے کولھو نبی آیا ہا تے تساں عذاب چکھو تے ظالمیں دا کوئی امدادی نہیں ہوندا۔

اِنَّ اللّٰهَ عٰلِمُ غَیْبِ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ ۚ اِنَّهٗ عَلِیْمٌۢ بِذَاتِ الصُّدُوْرِ ﴿۳۸﴾

۳۹۔ بے شک اللہ آسمانیں دے زمین دے غیب کوں جاݨدے تے بے شک او دلیں دی گالھیں کوں جاݨݨ والا ہے۔

هُوَ الَّذِیْ جَعَلَكُمْ خَلٰٓئِفَ فِی الْاَرْضِ ۚ فَمَنْ كَفَرَ فَعَلَیْهِ كُفْرُهٗ ۗ وَلَا یَزِیْدُ الْكٰفِرِیْنَ كُفْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ اِلَّا مَقْتًا ۚ وَلَا یَزِیْدُ الْكٰفِرِیْنَ كُفْرُهُمْ اِلَّا خَسَارًا ﴿۳۹﴾

۴۰۔ او ہو ہے جیں تہاکوں زمین وچ جانشین بݨائے تے جیرھا انکار کریسی اوندی سزا اوں کوں ملسی تے کافریں دا انکار انہیں کوں محض گھاٹے وچ ودھیندے۔

قُلْ اَرَءَیْتُمْ شُرَكَآءَكُمُ الَّذِیْنَ تَدْعُوْنَ مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ ؕ اَرُوْنِیْ مَاذَا خَلَقُوْا مِنَ الْاَرْضِ اَمْ لَهُمْ شِرْكٌ فِی السَّمٰوٰتِ ۚ اَمْ اٰتَیْنٰهُمْ كِتٰبًا فَهُمْ عَلٰى بَیِّنَتٍ مِّنْهُ ۚ بَلْ اِنْ یَّعِدُ الظّٰلِمُوْنَ بَعْضُهُمْ بَعْضًا اِلَّا غُرُوْرًا ﴿۴۰﴾

۴۱۔ توں آکھ تساں ڈسو تہاڈے شریک جنہیں کوں تساں سڈیندے ہیوے میکوں ڈکھاؤ انہیں زمین وچ کیا بݨائے یا آسمانیں وچ انہیں دی سانجھ یا اساں انہیں کوں کوئی کتاب ڈتی ہے تے اوندے نال انہیں کنیں کوئی دلیل اصل ظالم ہک ڈوجھے کوں محض دوکھا ڈیوݨ والے وعدے کریندن۔

إِنَّ اللّٰهَ يُمْسِكُ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضَ اَنْ تَزُوْلَا ۚ وَلَئِنْ زَالَتَآ اِنْ اَمْسَكَهُمَا مِنْ اَحَدٍ مِّنْۢ بَعْدِهٖ ۭ اِنَّهٗ كَانَ حَلِيْمًا غَفُوْرًا ﴿۴۱﴾

۴۲۔ بے شک اللہ سئیں آسمانیں تے زمین کوں روکیا ہوئے جو او اپنی جا کنیں ہلن ستے جے او ہل ونجن تے اوندے بعد انہیں ڈو ناہیں کوں کوئی نہیں روک سگدا بے شک او بہوں سمجھ والا تے بہوں معاف کرݨ والا ہے۔

وَاَقْسَمُوْا بِاللّٰهِ جَهْدَ اَيْمَانِهِمْ لَئِنْ جَآءَهُمْ نَذِيْرٌ لَّيَكُوْنُنَّ اَهْدٰى مِنْ اِحْدَى الْاُمَمِ ۚ فَلَمَّا جَآءَهُمْ نَذِيْرٌ مَّا زَادَهُمْ اِلَّا نُفُوْرَا ﴿۴۲﴾

۴۳۔ تے او اللہ دیاں پکیاں قسماں کھندن جے انہیں دو کوئی نبی آیا ستے او ساریں امتیں کنیں زیادہ ہدایت پاوݨ والے ہوسن تے جیلھے نبی آ گئے تے اوں انہیں کوں نفرت وچ ودھائے۔

اِسْتِكْبَارًا فِي الْاَرْضِ وَمَكْرَ السَّيِّئِ ۭ وَلَا يَحِيْقُ الْمَكْرُ السَّيِّئُ اِلَّا بِاَهْلِهٖ ۭ فَهَلْ يَنْظُرُوْنَ اِلَّا سُنَّتَ الْاَوَّلِيْنَ ۚ فَلَنْ تَجِدَ لِسُنَّتِ اللّٰهِ تَبْدِيْلًا ۚ وَلَنْ تَجِدَ لِسُنَّتِ اللّٰهِ تَحْوِيْلًا ﴿۴۳﴾

۴۴۔ او زمین وچ وڈا بݨ چاہندے ہن تے بُری تدبیر کریندے ہن ستے بُری تدبیر محض اوندے کرݨ والے کوں ہی ہلاک کریندی ہے تے کیا او پہلے لوکیں دی سنت (عذاب) دا انتظار کریندے پئین تاں اللہ دی سنت کوں اصلو تبدیل تھیندا نہ ڈیکھیسیں تے اللہ دی سنت کوں اصلو ٹلدا نہ ڈیکھیسیں۔

اَوَلَمْ يَسِيْرُوْا فِي الْاَرْضِ فَيَنْظُرُوْا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِيْنَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَكَانُوْٓا اَشَدَّ مِنْهُمْ قُوَّةً ۭ وَمَا كَانَ اللّٰهُ لِيُعْجِزَهٗ مِنْ شَيْءٍ فِي السَّمٰوٰتِ وَلَا فِي الْاَرْضِ ۭ اِنَّهٗ كَانَ عَلِيْمًا قَدِيْرًا ﴿۴۴﴾

۴۵۔ کیا او زمین وچ ٹر دے پھر دے نہیں جو ڈیکھن جو انہیں کنیں پہلے ہن انہیں دا انجام کیا تھئے تے او انہیں کنیں طاقت وچ وی زیادہ ہن تے کوئی شئے آسمانیں تے زمین وچ اللہ کوں ہرا نہیں سگدی بے شک او بہوں جاݨݨ والا تے طاقت والا ہے۔

وَلَوْ يُؤَاخِذُ اللّٰهُ النَّاسَ بِمَا كَسَبُوْا مَا تَرَكَ عَلٰى ظَهْرِهَا مِنْ دَآبَّةٍ وَّلٰكِنْ يُّؤَخِّرُهُمْ اِلٰٓى اَجَلٍ مُّسَمًّى ۚ فَاِذَا جَآءَ اَجَلُهُمْ فَاِنَّ اللّٰهَ كَانَ بِعِبَادِهٖ بَصِيْرًا ﴿۴۵﴾
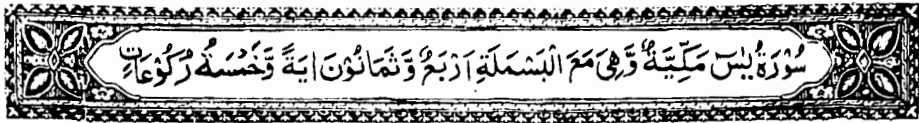
۴۶۔ تے جے اللہ سئیں لوکیں کوں انہیں دے عملیں دی وجہ نال پکڑے ستے ایں زمین تے کوئی جاندار باقی نہ چھوڑے ستے اصل او انہیں کوں ہک مقرر وقت تئیں وتی ڈیندے تے جڈاں انہیں دا وقت آ ویسی ستے بے شک اللہ اپنے بندیں کوں ڈیکھݨ والا ہے۔

سُوْرَةُ یٰسٓ مَکِّیَّةٌ وَّهِیَ مَعَ الْبَسْمَلَةِ اَرْبَعٌ وَّثَمَانُوْنَ اٰیَةً وَّخَمْسَةُ رُکُوْعَاتٍ

سورہ یٰسین مکیؔ ہے تے بسم اللہ نال ایندیاں ۸۴ آیتاں تے ۵ رکوعن۔

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ①

۱۔ اللہ دے ناں نال شروع کریندا جیڑھا بہوں منگے ڈیوݨ والا تے ول ول رحم کرݨ والا ہے۔

یٰسٓ ②

۲۔ اے سیّد۔

وَالْقُرْاٰنِ الْحَکِیْمِ ③

۳۔ قرآن حکیم گواہ۔

اِنَّکَ لَمِنَ الْمُرْسَلِیْنَ ④

۴۔ بے شک توں رسول ہویں۔

عَلٰی صِرَاطٍ مُّسْتَقِیْمٍ ⑤

۵۔ سدھے رستے تے ہیں۔

تَنْزِیْلَ الْعَزِیْزِ الرَّحِیْمِ ⑥

۶۔ غالب تے بہوں مہربان خدا نے لہائے۔

لِتُنْذِرَ قَوْمًا مَّآ اُنْذِرَ اٰبَآؤُهُمْ فَهُمْ غٰفِلُوْنَ ⑦

۷۔ تاں جو توں اوں قوم کوں ڈراویں جنہیں دے پیو ڈاڈیں کوں ڈرایا نہ گیا ہا تے او غافل ہن۔

لَقَدْ حَقَّ الْقَوْلُ عَلٰٓی اَکْثَرِهِمْ فَهُمْ لَا یُؤْمِنُوْنَ ⑧

۸۔ انہیں دی اکثریت تے گال پوری تھی گئی ہے جو او ایمان نہ انیسن

اِنَّا جَعَلْنَا فِیْٓ اَعْنَاقِهِمْ اَغْلٰلًا فَهِیَ اِلَی الْاَذْقَانِ فَهُمْ مُّقْمَحُوْنَ ⑨

۹۔ بے شک اساں انہیں دی گردنیں وچ طوق بݨائن تے او انہیں دی کھاڈی تئیں آ گیئن تے انہیں دیاں گرداں چویاں ودین۔

وَجَعَلْنَا مِنْۢ بَیْنِ اَیْدِیْهِمْ سَدًّا وَّمِنْ خَلْفِهِمْ سَدًّا فَاَغْشَیْنٰهُمْ فَهُمْ لَا یُبْصِرُوْنَ ⑩

۱۰۔ تے اساں انہیں دے اگو وی تے پچھو وی جھل بݨا ڈتی ہے تے انہیں کوں لکا ڈتے سے تے او ڈیکھ نہیں سگدے۔

وَسَوَآءٌ عَلَیْهِمْ ءَاَنْذَرْتَهُمْ اَمْ لَمْ تُنْذِرْهُمْ لَا یُؤْمِنُوْنَ ⑪

۱۱۔ توں انہیں کوں ڈراویں یا نہ ڈراویں انہاں کیتے ہکا گال او نہیں منیندے۔

اِنَّمَا تُنْذِرُ مَنِ اتَّبَعَ الذِّکْرَ وَخَشِیَ الرَّحْمٰنَ بِالْغَیْبِ فَبَشِّرْهُ بِمَغْفِرَةٍ وَّاَجْرٍ کَرِیْمٍ ⑫

۱۲۔ توں محض ونکوں ہوشیار کریندیں جیڑھا ذکر کوں من گھندے تے لکیں وی رحمٰن خدا کنیں ڈر دے (توں) اونکوں بخشش تے عزت والے اجر دی

خوش خبری ڈے ڈے۔

اِنَّا نَحْنُ نُحْیِ الْمَوْتٰى وَ نَكْتُبُ مَا قَدَّمُوْا وَ اٰثَارَهُمْ ؕ وَ كُلَّ شَیْءٍ اَحْصَیْنٰهُ فِیْۤ اِمَامٍ مُّبِیْنٍ۠ ﴿۱۲﴾

۱۲۔ بے شک اساں ہی مردیں کوں زندہ کریندے ہیں تے جو انہیں اگو پٹھئے اونکوں اساں لکھیا ہوئے تے جو دنیا وچ کم کیتے نیں انہیں کوں وی تے ہر گال کوں اساں کھلی کتاب وچ گن گن کے رکھیا ہوئے

وَ اضْرِبْ لَهُمْ مَّثَلًا اَصْحٰبَ الْقَرْیَةِ ۘ اِذْ جَآءَهَا الْمُرْسَلُوْنَ ۚ ﴿۱۳﴾

۱۳۔ تے توں انہیں کوں سامنڑے ہک وستی والیں دی حالت ڈس جیلھے انہیں کنیں رسول آئن

اِذْ اَرْسَلْنَاۤ اِلَیْهِمُ اثْنَیْنِ فَكَذَّبُوْهُمَا فَعَزَّزْنَا بِثَالِثٍ فَقَالُوْۤا اِنَّاۤ اِلَیْكُمْ مُّرْسَلُوْنَ ﴿۱۴﴾

۱۴۔ جیلھے اساں انہیں ڈو رسول پٹھئے انہیں ڈوناہیں کوں جھٹلائے تے ول تریجھا رسول بیٹھ کے انہیں کوں طاقت ڈتی تے انہیں آکھئے بے شک اساں تہاڈو پٹھئے گئے ہیں۔

قَالُوْا مَاۤ اَنْتُمْ اِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُنَا ۙ وَ مَاۤ اَنْزَلَ الرَّحْمٰنُ مِنْ شَیْءٍ ۙ اِنْ اَنْتُمْ اِلَّا تَكْذِبُوْنَ ﴿۱۵﴾

۱۵۔ انہیں آکھئے تساں تے محض ساڈے آلی کار بشر ہوے تے رحمٰن خدا کئی شئے نئیں لہائی۔ تساں محض کوڑ مریندے پئے او۔

قَالُوْا رَبُّنَا یَعْلَمُ اِنَّاۤ اِلَیْكُمْ لَمُرْسَلُوْنَ ﴿۱۶﴾

۱۶۔ انہیں آکھئے ساڈا رب جانڑدے جو اساں تہاڈو پٹھئے گئے ہیں۔

وَ مَا عَلَیْنَاۤ اِلَّا الْبَلٰغُ الْمُبِیْنُ ﴿۱۷﴾

۱۷۔ تے ساڈا کم تے محض چنگی طرح پچا ڈیونڑ۔

قَالُوْۤا اِنَّا تَطَیَّرْنَا بِكُمْ ۚ لَئِنْ لَّمْ تَنْتَهُوْا لَنَرْجُمَنَّكُمْ وَ لَیَمَسَّنَّكُمْ مِّنَّا عَذَابٌ اَلِیْمٌ ﴿۱۸﴾

۱۸۔ انہیں آکھئے اساں تہاکوں نحس سمجھدے ہیں جے تساں باز نہ آیوے تے اساں ضرور تہاکوں پتھر مار کے ختم کر ڈیسوں تے ساڈے ولو تہاکوں ضرور ڈکھ آلا عذاب پجسی۔

قَالُوْا طَآىِٕرُكُمْ مَّعَكُمْ ؕ اَىِٕنْ ذُكِّرْتُمْ ؕ بَلْ اَنْتُمْ قَوْمٌ مُّسْرِفُوْنَ ﴿۱۹﴾

۱۹۔ انہیں آکھئے تہاڈی نحوست تہاڈے نال اساں تہاکوں چنگے کم یاد کروینڈے ہیں ایں واسطے اے گال کریندے او اصل تساں حد کنیں ودھن آلی قوم ہوے۔

وَ جَآءَ مِنْ اَقْصَا الْمَدِیْنَةِ رَجُلٌ یَّسْعٰى قَالَ یٰقَوْمِ اتَّبِعُوا الْمُرْسَلِیْنَ ۙ ﴿۲۰﴾

۲۰۔ تے شہر دے چھیکڑ کنیں ہک آدمی درکدا آئے تے آکھیس اے میڈی قوم رسولیں دی پیروی

کرو۔

اتَّبِعُوا مَنْ لَّا يَسْـَٔلُكُمْ اَجْرًا وَّهُمْ مُّهْتَدُوْنَ ﴿۲۱﴾

۲۱۔ انہیں دی پیروی کرو جیڑھے تساں کنیں کوئی اجر نہیں منگدے تے او ہدایت پا چکین۔

وَمَا لِيَ لَآ اَعْبُدُ الَّذِيْ فَطَرَنِيْ وَاِلَيْهِ تُرْجَعُوْنَ ﴿۲۲﴾

۲۲۔ ستے میکوں کیا تھی گئے جو میں اوندی عبادت نہ کراں جیں میکوں پیدا کیتے ستے تساں وی سارے ہوندو ولائے ویسو۔

ءَاَتَّخِذُ مِنْ دُوْنِهٖٓ اٰلِهَةً اِنْ يُّرِدْنِ الرَّحْمٰنُ بِضُرٍّ لَّا تُغْنِ عَنِّيْ شَفَاعَتُهُمْ شَيْـًٔا وَّلَا يُنْقِذُوْنِ ﴿۲۳﴾

۲۳۔ کیا میں اوندے سواے معبود بݨاواں جے رحمٰن خدا میکوں تکلیف ڈیوݨ چاہے ستے انہیں دی سفارش میکوں کوئی فائدہ نہیں ڈے سگدی ستے نہ او میکوں بچا سگدن۔

اِنِّيْٓ اِذًا لَّفِيْ ضَلٰلٍ مُّبِيْنٍ ﴿۲۴﴾

۲۴۔ (جے اے کراں) ستے بے شک میں کھلا کھلا گمراہ تھی ویساں۔

اِنِّيْٓ اٰمَنْتُ بِرَبِّكُمْ فَاسْمَعُوْنِ ﴿۲۵﴾

۲۵۔ بے شک میں تہاڈے رب کوں منیندا ہاں ستے میڈی گال سݨو۔

قِيْلَ ادْخُلِ الْجَنَّةَ ۭ قَالَ يٰلَيْتَ قَوْمِيْ يَعْلَمُوْنَ ﴿۲۶﴾

۲۶۔ آکھیا گئے بہشت وچ داخل تھی، اوں آکھئے افسوس جو میڈی قوم کوں پتہ ہوسے ہا۔

بِمَا غَفَرَ لِيْ رَبِّيْ وَجَعَلَنِيْ مِنَ الْمُكْرَمِيْنَ ﴿۲۷﴾

۲۷۔ جو میڈے رب میکوں بخش ڈتے ستے میکوں عزت داریں وچوں بݨائسی۔

وَمَآ اَنْزَلْنَا عَلٰي قَوْمِهٖ مِنْۢ بَعْدِهٖ مِنْ جُنْدٍ مِّنَ السَّمَاۗءِ وَمَا كُنَّا مُنْزِلِيْنَ ﴿۲۸﴾

۲۸۔ ستے اساں ایندے بعد ایندی قوم تے آسمان کنیں کوئی لشکر نہیں لہایا ستے نہ اساں لہیندے ہاسے۔

اِنْ كَانَتْ اِلَّا صَيْحَةً وَّاحِدَةً فَاِذَا هُمْ خٰمِدُوْنَ ﴿۲۹﴾

۲۹۔ اسے ستے محض ہک عذاب ہا جیندے نال او وسم گئین۔

يٰحَسْرَةً عَلَي الْعِبَادِ ۚ مَا يَاْتِيْهِمْ مِّنْ رَّسُوْلٍ اِلَّا كَانُوْا بِهٖ يَسْتَهْزِءُوْنَ ﴿۳۰﴾

۳۰۔ بندیں ستے حسرت؛ انہیں دو جڈاں وی کوئی رسول آئے انہیں اوندے نال مشکریاں کیتن۔

اَلَمْ يَرَوْا كَمْ اَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ مِّنَ الْقُرُوْنِ اَنَّهُمْ

۳۱۔ کیا انہیں ڈٹھا نہیں جو انہیں کنیں پہلے کتنی وستیاں

اِلَیۡهِمۡ لَا یَرۡجِعُوۡنَ ﴿۳۱﴾
وَاِنۡ کُلٌّ لَّمَّا جَمِیۡعٌ لَّدَیۡنَا مُحۡضَرُوۡنَ ﴿۳۲﴾

اساں ہلاک کر چکے ہیں۔ بے شک او ول نہ اوسن۔
۳۲۔ تے اے سارے لوک ساڈے سامنے حاضر کیتے ویسن۔

وَاٰیَةٌ لَّهُمُ الۡاَرۡضُ الۡمَیۡتَةُ ۚۖ اَحۡیَیۡنٰهَا وَاَخۡرَجۡنَا مِنۡهَا حَبًّا فَمِنۡهُ یَاۡکُلُوۡنَ ﴿۳۳﴾

۳۳۔ تے انہیں کیتے بر زمین دی ہک نشان۔ اساں اونکوں آباد کیتے تے اوندے وچو دانڑیں کڈھین تے انہیں وچو او کھندن۔

وَجَعَلۡنَا فِیۡهَا جَنّٰتٍ مِّنۡ نَّخِیۡلٍ وَّاَعۡنَابٍ وَّفَجَّرۡنَا فِیۡهَا مِنَ الۡعُیُوۡنِ ﴿۳۴﴾

۳۴۔ تے اساں زمین وچ کھجیں تے انگوریں دے باغ پیدا کیتن تے انہیں وچ چشمے وہا ڈتسے۔

لِیَاۡکُلُوۡا مِنۡ ثَمَرِهٖ ۙ وَمَا عَمِلَتۡهُ اَیۡدِیۡهِمۡ ؕ اَفَلَا یَشۡکُرُوۡنَ ﴿۳۵﴾

۳۵۔ تاں جو اوندے پھل کھاون تے اے انہیں دے ہتھیں نہیں کیتا کیا او شکر نہیں کریندے۔

سُبۡحٰنَ الَّذِیۡ خَلَقَ الۡاَزۡوَاجَ کُلَّهَا مِمَّا تُنۡۢبِتُ الۡاَرۡضُ وَمِنۡ اَنۡفُسِهِمۡ وَمِمَّا لَا یَعۡلَمُوۡنَ ﴿۳۶﴾

۳۶۔ او ذات پاک جیں ہر قسم دے جوڑے پیدا کیتن انہیں وچو وی جیرھی زمین پیدا کریندی ہے تے انہیں دی جانیں وچو وی تے اوندے وچو وی جنیکوں او جانڑدے نہیں۔

وَاٰیَةٌ لَّهُمُ الَّیۡلُ ۚۖ نَسۡلَخُ مِنۡهُ النَّهَارَ فَاِذَا هُمۡ مُّظۡلِمُوۡنَ ﴿۳۷﴾

۳۷۔ انہیں کیتے رات وی ہک نشان اوندے وچو ڈینہہ کڈھیندے ہیں تے ول انہیں تے اندھارا تھی ویندے۔

وَالشَّمۡسُ تَجۡرِیۡ لِمُسۡتَقَرٍّ لَّهَا ؕ ذٰلِکَ تَقۡدِیۡرُ الۡعَزِیۡزِ الۡعَلِیۡمِ ﴿۳۸﴾

۳۸۔ تے سجھ اپنڑی مقرر جا دو ویندا پئے، اے غالب تے علم والے خدا دا قانون۔

وَالۡقَمَرَ قَدَّرۡنٰهُ مَنَازِلَ حَتّٰی عَادَ کَالۡعُرۡجُوۡنِ الۡقَدِیۡمِ ﴿۳۹﴾

۳۹۔ تے چندر دیاں وی اساں منزلاں مقرر کیتن جے تئیں ولا او پرانڑی لامڑی آلی کار تھی ویندے۔

لَا الشَّمۡسُ یَنۡۢبَغِیۡ لَهَاۤ اَنۡ تُدۡرِکَ الۡقَمَرَ وَلَا الَّیۡلُ سَابِقُ النَّهَارِ ؕ وَکُلٌّ فِیۡ فَلَکٍ یَّسۡبَحُوۡنَ ﴿۴۰﴾

۴۰۔ سجھ دے وس وچ نہیں جو چندر کوں پکڑ گھنے تے نہ رات ڈینہہ دے پہلے آسگدی ہے تے اے سارے اپنڑے مقرر رستے تے سوکھ نال ٹر دے پین۔

وَاٰيَةٌ لَّهُمْ اَنَّا حَمَلْنَا ذُرِّيَّتَهُمْ فِي الْفُلْكِ الْمَشْحُوْنِ ﴿۴۲﴾

۴۲۔ تے انہیں کیتے اسے وی نشانی ہِے جو اساں انہیں دی اولادیں کوں بھری بیڑی وِچ چاتی ودے ہیں۔

وَخَلَقْنَا لَهُمْ مِّنْ مِّثْلِهٖ مَا يَرْكَبُوْنَ ﴿۴۳﴾

۴۳۔ تے انہیں کیتے اساں بیاں ایھو جیہاں سواریاں وی پیدا کریسوں جیندے اُتے او سوار تھیسن۔

وَاِنْ نَّشَاْ نُغْرِقْهُمْ فَلَا صَرِيْخَ لَهُمْ وَلَا هُمْ يُنْقَذُوْنَ ﴿۴۴﴾

۴۴۔ تے جے اساں چاہوں تے انہیں ساریں کوں غرق کر ڈیوں تے انہیں دی فریاد کوئی نہ سُنسی تے نہ او بچائے ویسن۔

اِلَّا رَحْمَةً مِّنَّا وَمَتَاعًا اِلٰى حِيْنٍ ﴿۴۵﴾

۴۵۔ سوائے ساڈی رحمت دے تے ہک وقت تئیں فائدہ اُٹھیسن۔

وَاِذَا قِيْلَ لَهُمُ اتَّقُوْا مَا بَيْنَ اَيْدِيْكُمْ وَمَا خَلْفَكُمْ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُوْنَ ﴿۴۶﴾

۴۶۔ تے جیلھے انہیں کوں آکھیا ویندے جو تساں ڈرو جو تہاڈے اگو آون والا ہِے تے جو تہاڈے پچھو ہِے تاں جو تہاڈے اتے رحم کیتا ونجے۔

وَمَا تَاْتِيْهِمْ مِّنْ اٰيَةٍ مِّنْ اٰيٰتِ رَبِّهِمْ اِلَّا كَانُوْا عَنْهَا مُعْرِضِيْنَ ﴿۴۷﴾

۴۷۔ تے انہیں دے رب ولو جیرھی وی نشانی اندی ہِے او اوں کنیں منہ پھیر گھندن۔

وَاِذَا قِيْلَ لَهُمْ اَنْفِقُوْا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللّٰهُ ۙ قَالَ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا لِلَّذِيْنَ اٰمَنُوْا اَنُطْعِمُ مَنْ لَّوْ يَشَآءُ اللّٰهُ اَطْعَمَهٗٓ ۖ اِنْ اَنْتُمْ اِلَّا فِيْ ضَلٰلٍ مُّبِيْنٍ ﴿۴۸﴾

۴۸۔ تے جیلھے انہیں کوں آکھیا ویندے جو اللہ تہاکوں ڈِتے اوندے وچو خرچ کرو تے کافر مومنیں کوں آہدن کیا اساں انہیں کوں کھواؤں جنہیں کوں اللہ چاہے ہا کھوا سگدا ہا تساں محض کھلی کھلی گمراہی وِچ ہوے۔

وَيَقُوْلُوْنَ مَتٰى هٰذَا الْوَعْدُ اِنْ كُنْتُمْ صٰدِقِيْنَ ﴿۴۹﴾

۴۹۔ تے او آہدن جے تساں سچے ہِو تے اسے وعدہ کڈاں پورا تھیسی۔

مَا يَنْظُرُوْنَ اِلَّا صَيْحَةً وَّاحِدَةً تَاْخُذُهُمْ وَهُمْ يَخِصِّمُوْنَ ﴿۵۰﴾

۵۰۔ او تے محض ہک عذاب دا انتظار کریندے پئین جیرھا انہیں کوں پکڑیسی تے او بحثیں وِچ لگے پئے ہوسن۔

فَلَا يَسْتَطِيْعُوْنَ تَوْصِيَةً وَّلَآ اِلٰٓى اَهْلِهِمْ يَرْجِعُوْنَ۝۵۱ ع

۵۱۔ نہ تے او ہک ڈو جھے کوں نصیحت کر سگسن تے نہ اپنے گھر والیں دو ولسن۔

وَنُفِخَ فِي الصُّوْرِ فَاِذَا هُمْ مِّنَ الْاَجْدَاثِ اِلٰى رَبِّهِمْ يَنْسِلُوْنَ۝۵۲

۵۲۔ تے دھوتوں وچایا ویسی تے اوہوں ویلھے قبریں وچوں نکل کے اپنے رب دو بھج پوسن۔

قَالُوْا يٰوَيْلَنَا مَنْۢ بَعَثَنَا مِنْ مَّرْقَدِنَا ؎ هٰذَا مَا وَعَدَ الرَّحْمٰنُ وَصَدَقَ الْمُرْسَلُوْنَ۝۵۳

وقف لازم، وقف غفران، وقف منزل

۵۳۔ تے او آکھسن جو شالا ہلاک تھیووں ساکوں قبریں وچوں کیں کڈھیئے تے اے رحمان خدا دا وعدہ ہے تے رسولیں سچ بولیا ہا۔

اِنْ كَانَتْ اِلَّا صَيْحَةً وَّاحِدَةً فَاِذَا هُمْ جَمِيْعٌ لَّدَيْنَا مُحْضَرُوْنَ۝۵۴

۵۴۔ اے محض ہک عذاب ہوسی تے او سارے ساڈے سامنے حاضر کیتے ویسن۔

فَالْيَوْمَ لَا تُظْلَمُ نَفْسٌ شَيْــًٔا وَّلَا تُجْزَوْنَ اِلَّا مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُوْنَ۝۵۵

۵۵۔ تے اوں ڈینہہ کہیں جان تے ظلم نہ کیتا ویسی تے تہاکوں محض تہاڈے عملیں دا بدلہ ملسی۔

اِنَّ اَصْحٰبَ الْجَنَّةِ الْيَوْمَ فِيْ شُغُلٍ فٰكِهُوْنَ۝۵۶

۵۶۔ بے شک بہشتی اوں ڈینہہ ضروری کم کریندے پئے ہوسن تے خوش ہوسن۔

هُمْ وَاَزْوَاجُهُمْ فِيْ ظِلٰلٍ عَلَى الْاَرَآىِٕكِ مُتَّكِــُٔوْنَ۝۵۷

۵۷۔ او تے انہیں دے سنگتی چھاں تلے حاچیں تے وہانیں دی ٹیک لگے بیٹھے ہوسن۔

لَهُمْ فِيْهَا فَاكِهَةٌ وَّلَهُمْ مَّا يَدَّعُوْنَ۝۵۸

۵۸۔ اوندے وچ انہیں واسطے میوے ہوسن تے جو او منگسن انہیں کوں ڈتا ویسی۔

سَلٰمٌ ۣ قَوْلًا مِّنْ رَّبٍّ رَّحِيْمٍ۝۵۹

۵۹۔ مہربان رب کنیں سلامتی دا سنیہا ہوسی۔

وَامْتَازُوا الْيَوْمَ اَيُّهَا الْمُجْرِمُوْنَ۝۶۰

۶۰۔ تے اے مجرمو اَج نکھڑ کھڑو۔

اَلَمْ اَعْهَدْ اِلَيْكُمْ يٰبَنِيْٓ اٰدَمَ اَنْ لَّا تَعْبُدُوا الشَّيْطٰنَ ۚ اِنَّهٗ لَكُمْ عَدُوٌّ مُّبِيْنٌ۝۶۱

۶۱۔ اے آدم دے پترو کیا میں تساں کنیں وعدہ نہ گدھا ہا جو تساں شیطان دی عبادت نہ کرا ہے بے شک تہاڈا او کھلا کھلا دشمن۔

وَّاَنِ اعْبُدُوْنِيْ ؕ هٰذَا صِرَاطٌ مُّسْتَقِيْمٌ۝۶۲ ا ۃ

۶۲۔ محض میڈی عبادت کرو اے سدھا راہ۔

وَلَقَدْ اَضَلَّ مِنْكُمْ جِبِلًّا كَثِيْرًا ؕ اَفَلَمْ تَكُوْنُوْا تَعْقِلُوْنَ۝۶۳

۶۳۔ او تہاڈے وچوں ہوں ساری مخلوق کوں ہلاک کر چکئے کیا عقل نوہے کریندے۔

هٰذِهٖ جَهَنَّمُ الَّتِيْ كُنْتُمْ تُوْعَدُوْنَ۝۶۴

۶۴۔ اے دوزخ جیندا تہاڈے نال وعدہ کیتا

گیا ہا۔

اِصۡلَوۡهَا الۡيَوۡمَ بِمَا كُنۡتُمۡ تَكۡفُرُوۡنَ ﴿۶۵﴾

۶۵۔ اَج اپنْڑے کفر دی وجہ کنیں ایندے وِچ پیہو۔

اَلۡيَوۡمَ نَخۡتِمُ عَلٰٓى اَفۡوَاهِهِمۡ وَتُكَلِّمُنَاۤ اَيۡدِيۡهِمۡ وَتَشۡهَدُ اَرۡجُلُهُمۡ بِمَا كَانُوۡا يَكۡسِبُوۡنَ ﴿۶۶﴾

۶۶۔ اَج اساں انہیں دے مونہیں تے مہر لاڈیسوں تے انہیں دے ہتھ ساڈے نال الیسن تے انہیں دے پیر جو کجھ او کریندے ہن اوندی گواہی ڈیسن۔

وَلَوۡ نَشَآءُ لَطَمَسۡنَا عَلٰٓى اَعۡيُنِهِمۡ فَاسۡتَبَقُوا الصِّرَاطَ فَاَنّٰى يُبۡصِرُوۡنَ ﴿۶۷﴾

۶۷۔ جے اساں چاہوں تے انہیں کوں اندھا کر ڈیوں تے او کہیں راہ تے ٹُر پوون تے او ڈیکھسن کیویں؟

وَلَوۡ نَشَآءُ لَمَسَخۡنٰهُمۡ عَلٰى مَكَانَتِهِمۡ فَمَا اسۡتَطَاعُوۡا مُضِيًّا وَّلَا يَرۡجِعُوۡنَ ﴿۶۸﴾

۶۸۔ تے جے اساں چاہوں تے اساں انہیں دی شان ختم کر ڈیوں تے ول او نہ اگو تے وِنج سگسن تے نہ پچھوتے ولسن۔

وَمَنۡ نُّعَمِّرۡهُ نُنَكِّسۡهُ فِى الۡخَلۡقِ ؕ اَفَلَا يَعۡقِلُوۡنَ ﴿۶۹﴾

۶۹۔ تے جنیکوں اساں وڈی عمر ڈیندے ہیں اوندے جسم کوں کمزور کر ڈیندے ہیں کیا او عقل نہیں کریندے۔

وَمَا عَلَّمۡنٰهُ الشِّعۡرَ وَمَا يَنۡۢبَغِىۡ لَهٗ ؕ اِنۡ هُوَ اِلَّا ذِكۡرٌ وَّقُرۡاٰنٌ مُّبِيۡنٌ ۙ‏ ﴿۷۰﴾

۷۰۔ تے اساں اونکوں شعر نہیں سکھائے نہ اے اوندی شان اے تے محض نصیحت تے ولا ولا پڑھیجنْ والی تے کھلیاں دلیلاں ڈیونْ والی کتاب ہِ

لِّيُنۡذِرَ مَنۡ كَانَ حَيًّا وَّيَحِقَّ الۡقَوۡلُ عَلَى الۡكٰفِرِيۡنَ ﴿۷۱﴾

۷۱۔ تاں جو او جیرھا جیندا ہِ اونکوں ہوشیار کرے تے کافریں تے فیصلہ پورا تھی وِنجے۔

اَوَلَمۡ يَرَوۡا اَنَّا خَلَقۡنَا لَهُمۡ مِّمَّا عَمِلَتۡ اَيۡدِيۡنَاۤ اَنۡعَامًا فَهُمۡ لَهَا مٰلِكُوۡنَ ﴿۷۲﴾

۷۲۔ کیا او نہیں ڈیہدے بے شک اساں انہیں کیتے اپنْی طاقت نال جانور پیدا کیتن تے او انہیں دے مالکن۔

وَذَلَّلۡنٰهَا لَهُمۡ فَمِنۡهَا رَكُوۡبُهُمۡ وَمِنۡهَا يَاۡكُلُوۡنَ ﴿۷۳﴾

۷۳۔ تے اساں انہیں کوں انہیں دے تابع کر ڈتے تے انہیں وِچوں کجھ تے سوار تھیندن تے

انہیں وچو کھندن۔

وَ لَهُمْ فِيْهَا مَنَافِعُ وَ مَشَارِبُ ۭ اَفَلَا يَشْكُرُوْنَ ۝۷۳

۷۴۔ تے انہیں وچو انہیں کیتے نفعے ہن تے پیوݨ دیاں شہیں وی ہن کیا او شکر نہیں کریندے۔

وَاتَّخَذُوْا مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ اٰلِهَةً لَّعَلَّهُمْ يُنْصَرُوْنَ ۝۷۴

۷۵۔ انہیں اللہ دے سوا ٻے معبود بݨائے ہوئن تاں جو انہیں دی مدد کیتی ونڄے۔

لَا يَسْتَطِيْعُوْنَ نَصْرَهُمْ ۙ وَ هُمْ لَهُمْ جُنْدٌ مُّحْضَرُوْنَ ۝۷۵

۷۶۔ او انہیں دی امداد نہیں کر سگدے تے او انہیں دے خلاف لشکر بݨ کے سامݨے آوسن۔

فَلَا يَحْزُنْكَ قَوْلُهُمْ ۘ اِنَّا نَعْلَمُ مَا يُسِرُّوْنَ وَمَا يُعْلِنُوْنَ ۝۷۶

۷۷۔ انہیں دیاں گالیں تیکوں مونجھا نہ کرن ، بے شک اساں جو او لکیندن تے ظاہر کریندن جاݨدے ہیں۔

اَوَلَمْ يَرَ الْاِنْسَانُ اَنَّا خَلَقْنٰهُ مِنْ نُّطْفَةٍ فَاِذَا هُوَ خَصِيْمٌ مُّبِيْنٌ ۝۷۷

۷۸۔ کیا انسان کوں علم نہیں جو بے شک اساں اونکوں نطفے کنیں پیدا کیتے تے اوچیں سخت جھیڑے کار تھی ویندے۔

وَضَرَبَ لَنَا مَثَلًا وَّنَسِيَ خَلْقَهٗ ۭ قَالَ مَنْ يُّحْيِ الْعِظَامَ وَهِيَ رَمِيْمٌ ۝۷۸

۷۹۔ تے او ساڈے خلاف گالیں کریندے تے اپݨی پیدائش کوں بھل ویندے تے آہدے جو جیلھے ہڈیاں گل سڑ ویسن انہیں کوں کون جیندا کریسی۔

قُلْ يُحْيِيْهَا الَّذِيْٓ اَنْشَاَهَآ اَوَّلَ مَرَّةٍ ۭ وَهُوَ بِكُلِّ خَلْقٍ عَلِيْمُۨ ۝۷۹

۸۰۔ توں آکھ انہیں کوں اوہو جیندا کریسی جیں پہلی دفعہ انہیں کوں پیدا کیتے تے او ہر مخلوق کوں چنگی طرحاں جاݨدے۔

الَّذِيْ جَعَلَ لَكُمْ مِّنَ الشَّجَرِ الْاَخْضَرِ نَارًا فَاِذَآ اَنْتُمْ مِّنْهُ تُوْقِدُوْنَ ۝۸۰

۸۱۔ جیں تہاڈے کیتے ساوے وݨ کنیں بھاہ بݨائی تے تساں اوندے نال بھا ٻلیندے ہو۔

اَوَلَيْسَ الَّذِيْ خَلَقَ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضَ بِقٰدِرٍ عَلٰٓي اَنْ يَّخْلُقَ مِثْلَهُمْ ڲ بَلٰى ۤ وَهُوَ الْخَلّٰقُ الْعَلِيْمُ ۝۸۱

۸۲۔ کیا او ذات جیں آسمانیں تے زمین کوں پیدا کیتے ایں گال تے قادر نہیں جو او اوہو جیہیں مخلوق وی پیدا کرے کیوں نہیں اوہوں پیدا کرݨ والا تے ہوں جاݨݨ والا ہے۔

اِنَّمَآ اَمۡرُهٗٓ اِذَآ اَرَادَ شَیۡـًٔا اَنۡ یَّقُوۡلَ لَهٗ كُنۡ فَیَكُوۡنُ ﴿۸۲﴾	۸۲۔ جیلھے او کہیں چیز دا ارادہ کریندے تے او محض حکم ڈیسے کے آہدے تھی ونج تے او تھی ویندی ہے۔
فَسُبۡحٰنَ الَّذِیۡ بِیَدِهٖ مَلَكُوۡتُ كُلِّ شَیۡءٍ وَّاِلَیۡهِ تُرۡجَعُوۡنَ ﴿۸۳﴾ ع ۵	۸۳۔ پاک او ذات جیندے ہتھ وچ ہر شئے دی بادشاہی ہے تے تساں ہوندو ولائے ویسو۔

سُوْرَةُ الصّٰفّٰتِ مَكِّيَّةٌ وَّهِيَ مَعَ الْبَسْمَلَةِ مِائَةٌ وَّثَلٰثٌ وَّثَمَانُوْنَ اٰيَةً وَّخَمْسَةُ رُكُوْعَاتٍ

سورۃ صٰفٰت مکی ہے تے بسم اللہ نال ایندیاں ۱۸۳ آیتاں تے ۵ رکوع ن۔

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ۝۱	۱۔ شروع کریندا ں اللہ دے ناں نال جیرھا بن منگئے ڈیوݨ والا تے ول ول رحم کرݨ والا ہے
وَالصّٰفّٰتِ صَفًّا ۝۲	۲۔ میں گواہی کیتے پیش کریندا ں انہیں کوں جیرھے قطاریں وچ دشمنیں دے سامݨے کھڑن۔
فَالزّٰجِرٰتِ زَجْرًا ۝۳	۳۔ تے ڈیرے کم کرݨ والیں کوں دڑکے ڈیندن۔
فَالتّٰلِيٰتِ ذِكْرًا ۝۴	۴۔ تے ذکر (قرآن) پڑھ کے سݨیندن۔
اِنَّ اِلٰهَكُمْ لَوَاحِدٌ ۝۵	۵۔ بے شک تہاڈا معبود ہک ہے۔
رَبُّ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا وَرَبُّ الْمَشَارِقِ ۝۶	۶۔ جیرھا آسمانیں تے زمین تے جو انہیں دے درمیان اوندا رب ہے تے رب انہیں جہیں دا جتھوں سوجھلا نکلدے۔
اِنَّا زَيَّنَّا السَّمَآءَ الدُّنْيَا بِزِيْنَةِ اِۨلْكَوَاكِبِ ۝۷	۷۔ بے شک اساں تلویں آسمان کوں تاریں نال سوݨھا بݨائے۔
وَحِفْظًا مِّنْ كُلِّ شَيْطٰنٍ مَّارِدٍ ۝۸	۸۔ تے اونکوں ہر منہ زور شیطان کنیں بچائے۔
لَا يَسَّمَّعُوْنَ اِلَى الْمَلَاِ الْاَعْلٰى وَيُقْذَفُوْنَ مِنْ كُلِّ جَانِبٍ ۝۹	۹۔ او اتلیں تکڑی ہستیں دیاں گالیں نہیں سݨ سگدے تے ہر پاسو انہیں کوں پریں کیتا ویندے۔
دُحُوْرًا وَّلَهُمْ عَذَابٌ وَّاصِبٌ ۝۱۰	۱۰۔ سوٹے مار مار کے تے انہیں کیتے ہک ہمیشہ دا عذاب ہے۔
اِلَّا مَنْ خَطِفَ الْخَطْفَةَ فَاَتْبَعَهٗ شِهَابٌ ثَاقِبٌ ۝۱۱	۱۱۔ سوائے اوندے جیرھا کوئی گال چا کے گھن ونجے تے ہک آسمانی انگارہ اوندا پچھا کریندے۔
فَاسْتَفْتِهِمْ اَهُمْ اَشَدُّ خَلْقًا اَمْ مَّنْ خَلَقْنَا ۭ اِنَّا خَلَقْنٰهُمْ مِّنْ طِيْنٍ لَّازِبٍ ۝۱۲	۱۲۔ تے توں انہیں کنیں پچھ کیا انہیں دا پیدا کرݨ زیادہ اوکھا ہے یا بیا جو اساں پیدا کیتے بے شک اساں انہیں کوں چمبڑݨ آلی مٹی نال پیدا کیتے۔

بَلْ عَجِبْتَ وَيَسْخَرُوْنَ ﴿۱۲﴾

۱۲۔ توں حیران تھیندیں تے او مشکریاں کریندن۔

وَاِذَا ذُكِّرُوْا لَا يَذْكُرُوْنَ ﴿۱۳﴾

۱۴۔ تے جیلھے انہیں کوں نصیحت کیتی ویندی ہے او نصیحت حاصل نہیں کریندے۔

وَاِذَا رَاَوْا اٰيَةً يَّسْتَسْخِرُوْنَ ﴿۱۴﴾

۱۵۔ تے جیلھے کوئی نشان ڈیہدن مشکریاں کریندن۔

وَقَالُوْٓا اِنْ هٰذَآ اِلَّا سِحْرٌ مُّبِيْنٌ ﴿۱۵﴾

۱۶۔ تے آہدن اے محض کھلا کھلا جادو ہے۔

ءَاِذَا مِتْنَا وَكُنَّا تُرَابًا وَّعِظَامًا ءَاِنَّا لَمَبْعُوْثُوْنَ ﴿۱۶﴾

۱۷۔ کیا اساں جڈاں مرسوں تے مٹی تھی ویسوں تے ہڈیاں تھی ویسوں کیا اساں ولا اٹھائے ویسوں۔

اَوَ اٰبَآؤُنَا الْاَوَّلُوْنَ ﴿۱۷﴾

۱۸۔ کیا ساڈے پہلے پیو ڈاڈے وی۔

قُلْ نَعَمْ وَاَنْتُمْ دَاخِرُوْنَ ﴿۱۸﴾

۱۹۔ توں آکھ جیا' تے تساں ذلیل وی نال تھیسو۔

فَاِنَّمَا هِيَ زَجْرَةٌ وَّاحِدَةٌ فَاِذَا هُمْ يَنْظُرُوْنَ ﴿۱۹﴾

۲۰۔ تے اے محض ہک دڑکا ہے تے او ڈیکھݨ پئے ویسن۔

وَقَالُوْا يٰوَيْلَنَا هٰذَا يَوْمُ الدِّيْنِ ﴿۲۰﴾

۲۱۔ تے آکھسن مرو اے تے جزا سزا دا ڈینہہ۔

هٰذَا يَوْمُ الْفَصْلِ الَّذِيْ كُنْتُمْ بِهٖ تُكَذِّبُوْنَ ﴿۲۱﴾ ع

۲۲۔ تے اے فیصلے دا ڈینہہ جینکوں تساں جھٹلیندے ہاوے۔

اُحْشُرُوا الَّذِيْنَ ظَلَمُوْا وَاَزْوَاجَهُمْ وَمَا كَانُوْا يَعْبُدُوْنَ ﴿۲۲﴾

۲۳۔ ظالمیں کوں تے انہیں دی زالیں کوں تے انہیں کوں جیندی او عبادت کریندے ہن جیندا کرو۔

مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ فَاهْدُوْهُمْ اِلٰى صِرَاطِ الْجَحِيْمِ ﴿۲۳﴾

۲۴۔ اللہ دے سوا تے انہیں کوں دوزخ دے راہ دو گھن ونجو۔

وَقِفُوْهُمْ اِنَّهُمْ مَّسْئُوْلُوْنَ ﴿۲۴﴾

۲۵۔ تے انہیں کوں کھڑاؤ انہیں کنیں پچھیا ویسی۔

مَا لَكُمْ لَا تَنَاصَرُوْنَ ﴿۲۵﴾

۲۶۔ تہاکوں کیا تھئے تساں ہک ڈوجھے دی امداد نوے کریندے۔

بَلْ هُمُ الْيَوْمَ مُسْتَسْلِمُوْنَ ﴿۲۶﴾

۲۷۔ اصل او اَج ہتھیار سٹ ڈیسن۔

وَاَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلٰى بَعْضٍ يَّتَسَآءَلُوْنَ ﴿۲۷﴾

۲۸۔ ہک ڈوجھے دو توجہ کریسن تے بحث کریسن۔

قَالُوْٓا اِنَّكُمْ كُنْتُمْ تَاْتُوْنَنَا عَنِ الْيَمِيْنِ ﴿۲۸﴾

۲۹۔ آکھسن بے شک تساں ساڈے پاسو اندے ہاوے۔

قَالُوْا بَلْ لَّمْ تَكُوْنُوْا مُؤْمِنِيْنَ ﴿۳۰﴾

۳۰۔ او آکھسن اصل تساں منیندے نہ ہاوے۔

وَمَا كَانَ لَنَا عَلَيْكُمْ مِّنْ سُلْطٰنٍ ۚ بَلْ كُنْتُمْ قَوْمًا طٰغِيْنَ ﴿۳۱﴾

۳۱۔ اساں تساں کنیں ڈاڈھے نہ ہاسے اصل تساں (منہ زور) قوم ہاوے۔

فَحَقَّ عَلَيْنَا قَوْلُ رَبِّنَآ ۖ اِنَّا لَذَآئِقُوْنَ ﴿۳۲﴾

۳۲۔ ساڈے رب دی گال ساڈے اُتے پوری تھی گئی ہے بے شک اساں چکھسوں۔

فَاَغْوَيْنٰكُمْ اِنَّا كُنَّا غٰوِيْنَ ﴿۳۳﴾

۳۳۔ اساں تہاکوں گمراہ کیتے اساں آپ وی گمراہ ہاسے۔

فَاِنَّهُمْ يَوْمَئِذٍ فِى الْعَذَابِ مُشْتَرِكُوْنَ ﴿۳۴﴾

۳۴۔ بے شک او اوں ڈینہہ عذاب وچ شریک ہوسن۔

اِنَّا كَذٰلِكَ نَفْعَلُ بِالْمُجْرِمِيْنَ ﴿۳۵﴾

۳۵۔ بے شک اساں مجرمیں نال ایویں کریندے ہیں۔

اِنَّهُمْ كَانُوْٓا اِذَا قِيْلَ لَهُمْ لَآ اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ ۙ يَسْتَكْبِرُوْنَ ﴿۳۶﴾

۳۶۔ بے شک او اکڑیندے ہن جیلھے انہیں کوں آکھیا ویندا ہا جو اللہ دے سوا کوئی معبود کائنی۔

وَيَقُوْلُوْنَ اَئِنَّا لَتَارِكُوْٓا اٰلِهَتِنَا لِشَاعِرٍ مَّجْنُوْنٍ ﴿۳۷﴾

۳۷۔ تے آہدن اساں اپنڑے معبودیں کوں ہک شاعر تے پاگل کیتے کیویں چھوڑ ڈیوں۔

بَلْ جَآءَ بِالْحَقِّ وَصَدَّقَ الْمُرْسَلِيْنَ ﴿۳۸﴾

۳۸۔ اصل او سچ گھن کے آئے تے اوں رسولیں دی تصدیق کیتی ہے۔

اِنَّكُمْ لَذَآئِقُوا الْعَذَابِ الْاَلِيْمِ ﴿۳۹﴾

۳۹۔ بے شک تساں ڈکھ ڈیونڑ والا عذاب چکھنڑ والے ہوّسے۔

وَمَا تُجْزَوْنَ اِلَّا مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُوْنَ ﴿۴۰﴾

۴۰۔ تہاکوں محض تہاڈے عملیں دا بدلہ ڈتا ویندا پئے۔

اِلَّا عِبَادَ اللّٰهِ الْمُخْلَصِيْنَ ﴿۴۱﴾

۴۱۔ سوائے اللہ دے بندیں دے جیہڑے چنڑے ہوئے ہن۔

اُولٰٓئِكَ لَهُمْ رِزْقٌ مَّعْلُوْمٌ ﴿۴۲﴾

۴۲۔ جنہیں کیتے معلوم رزق موجود ہے۔

فَوَاكِهُ ۚ وَهُمْ مُّكْرَمُوْنَ ﴿۴۳﴾

۴۳۔ میوے ہن تے انہیں کوں عزت ڈتی ویسی۔

فِىْ جَنّٰتِ النَّعِيْمِ ﴿۴۴﴾

۴۴۔ نعمتیں والے باغیں وچ۔

عَلٰى سُرُرٍ مُّتَقٰبِلِيْنَ ﴿۴۵﴾

۴۵۔ تے او ہمانچیں تے آمنڑے سامنڑے بیٹھے ہوسن۔

يُطَافُ عَلَيْهِمْ بِكَاْسٍ مِّنْ مَّعِيْنٍ ﴿۴۶﴾

۴۶۔ مٹھے پانڑی دے بھرے ہوئے گلاس انہیں دے کولھو آندے ویسن۔

بَيْضَآءَ لَذَّةٍ لِّلشّٰرِبِيْنَ ۝۴۶
۴۷۔ او چٹے ہوسن تے پیوݨ والیں واسطے لذت ہوسی۔

لَا فِيْهَا غَوْلٌ وَّلَا هُمْ عَنْهَا يُنْزَفُوْنَ ۝۴۷
۴۸۔ نہ انہیں دے سر وچ درد تھیسی تے نہ او پاگل تھیسن۔

وَعِنْدَهُمْ قٰصِرٰتُ الطَّرْفِ عِيْنٌ ۝۴۸
۴۹۔ تے انہیں دے کولھ اکھیں جھکیاں کر کے تریمتیں کھڑیاں ہوسن۔

كَاَنَّهُنَّ بَيْضٌ مَّكْنُوْنٌ ۝۴۹
۵۰۔ ایویں جیویں او ڈھکے ہوئے آنے۔

فَاَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلٰى بَعْضٍ يَّتَسَآءَلُوْنَ ۝۵۰
۵۱۔ ہک ڈو جھے کوں ڈیکھسن تے بحث کریسن۔

قَالَ قَآئِلٌ مِّنْهُمْ اِنِّيْ كَانَ لِيْ قَرِيْنٌ ۝۵۱
۵۲۔ ہک شخص انہیں وچوں آکھسی جو میڈا ہک سنگتی ہا۔

يَّقُوْلُ اَئِنَّكَ لَمِنَ الْمُصَدِّقِيْنَ ۝۵۲
۵۳۔ او آکھسی کیا توں منݨ والیں وچوں ہویں؟

ءَاِذَا مِتْنَا وَكُنَّا تُرَابًا وَّعِظَامًا ءَاِنَّا لَمَدِيْنُوْنَ ۝۵۳
۵۴۔ کیا جڈاں اساں مرسوں تے مٹی تے ہڈی بݨ ویسوں کیا ساکوں عملیں دا بدلہ ڈتا ویسی۔

قَالَ هَلْ اَنْتُمْ مُّطَّلِعُوْنَ ۝۵۴
۵۵۔ او آکھسی کوئی ہے جیرھا جھاتی پا کے ڈیکھے جو اوندا کیا حال ہے۔

فَاطَّلَعَ فَرَاٰهُ فِيْ سَوَآءِ الْجَحِيْمِ ۝۵۵
۵۶۔ او آپ جھاتی پیسی تے اونکوں دوزخ وچ ڈیکھسی۔

قَالَ تَاللّٰهِ اِنْ كِدْتَّ لَتُرْدِيْنِ ۝۵۶
۵۷۔ او آکھسی اللہ دی قسم توں میکوں وی ہلاک کریندا ہانویں۔

وَلَوْلَا نِعْمَةُ رَبِّيْ لَكُنْتُ مِنَ الْمُحْضَرِيْنَ ۝۵۷
۵۸ جے اللہ دا فضل نہ ہوے ہا تاں میں وی حاضر تھیوݨ والیں وچوں ہوواں ہا

اَفَمَا نَحْنُ بِمَيِّتِيْنَ ۝۵۸
۵۹۔ کیا اساں نہ مرسوں؟

اِلَّا مَوْتَتَنَا الْاُوْلٰى وَمَا نَحْنُ بِمُعَذَّبِيْنَ ۝۵۹
۶۰۔ سوائے پہلی موت دے تے ساکوں کوئی عذاب نہ ڈتا ویسی۔

اِنَّ هٰذَا لَهُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيْمُ ۝۶۰
۶۱۔ بے شک اے ہوں وڈی کامیابی ہے۔

لِمِثْلِ هٰذَا فَلْيَعْمَلِ الْعٰمِلُوْنَ ﴿۶۱﴾

۶۱۔ ایں رتبے کیتے عمل کرݨ والیں کوں عمل کرݨا چاہی دا ہے۔

اَذٰلِكَ خَيْرٌ نُّزُلًا اَمْ شَجَرَةُ الزَّقُّوْمِ ﴿۶۲﴾

۶۲۔ کیا اے مہمانی چنگی ہے یا تھوہر دا درخت۔

اِنَّا جَعَلْنٰهَا فِتْنَةً لِّلظّٰلِمِيْنَ ﴿۶۳﴾

۶۳۔ بے شک اساں اونکوں ظالمیں کیتے فتنہ بݨائے۔

اِنَّهَا شَجَرَةٌ تَخْرُجُ فِيْۤ اَصْلِ الْجَحِيْمِ ﴿۶۴﴾

۶۴۔ بے شک او وݨ جیرھا دوزخ دے تل وچ پیدا تھیندے۔

طَلْعُهَا كَاَنَّهٗ رُءُوْسُ الشَّيٰطِيْنِ ﴿۶۵﴾

۶۵۔ اوندا پھل ایویں ہے جیویں نانگیں دا سر۔

فَاِنَّهُمْ لَاٰكِلُوْنَ مِنْهَا فَمَالِـُٔوْنَ مِنْهَا الْبُطُوْنَ ﴿۶۶﴾

۶۶۔ بے شک او اتھو کھوسن تے اوندے نال ڈِڈھ بھریسن۔

ثُمَّ اِنَّ لَهُمْ عَلَيْهَا لَشَوْبًا مِّنْ حَمِيْمٍ ﴿۶۷﴾

۶۷۔ ول انہیں دے پاݨی وچ ابلدا پاݨی رلایا ویسی۔

ثُمَّ اِنَّ مَرْجِعَهُمْ لَاِلَى الْجَحِيْمِ ﴿۶۸﴾

۶۸۔ ول انہیں کوں دوزخ دو ولایا ویسی۔

اِنَّهُمْ اَلْفَوْا اٰبَآءَهُمْ ضَآلِّيْنَ ﴿۶۹﴾

۶۹۔ بے شک انہیں اپݨے پیو ڈاڈیں کوں گمراہ پاتے۔

فَهُمْ عَلٰۤى اٰثٰرِهِمْ يُهْرَعُوْنَ ﴿۷۰﴾

۷۰۔ تے او انہیں دے پیریں تے بھج پین۔

وَلَقَدْ ضَلَّ قَبْلَهُمْ اَكْثَرُ الْاَوَّلِيْنَ ﴿۷۱﴾

۷۱۔ تے ایں کنیں پہلے وی بہوں ساریاں قوماں گمراہ تھی چکین۔

وَلَقَدْ اَرْسَلْنَا فِيْهِمْ مُّنْذِرِيْنَ ﴿۷۲﴾

۷۲۔ اساں انہیں وچ ڈراوݨ والے بھیجیں۔

فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُنْذَرِيْنَ ﴿۷۳﴾

۷۳۔ تے توں ڈیکھ انہیں دا کیا انجام جنہیں کوں ڈرایا گیا ہا۔

اِلَّا عِبَادَ اللّٰهِ الْمُخْلَصِيْنَ ﴿۷۴﴾

۷۴۔ سوائے چݨے ہوئے اللہ دے بندیں دے۔

وَلَقَدْ نَادٰىنَا نُوْحٌ فَلَنِعْمَ الْمُجِيْبُوْنَ ﴿۷۵﴾

۷۵۔ تے ساکوں نوح سݙیا ہا تے اساں بہوں چنگا جواب ڈیوݨ والے ہیں۔

وَنَجَّيْنٰهُ وَاَهْلَهٗ مِنَ الْكَرْبِ الْعَظِيْمِ ﴿۷۶﴾

۷۶۔ تے اساں اونکوں تے اوندے گھر آلیں کوں وݙی مصیبت کنیں بچایا۔

وَجَعَلْنَا ذُرِّيَّتَهٗ هُمُ الْبٰقِيْنَ ﴿۷۷﴾

۷۷۔ تے اساں اوندی اولاد کوں باقی رکھیا۔

وَتَرَكْنَا عَلَيْهِ فِي الْاٰخِرِيْنَ ﴿۷۸﴾

۷۸۔ تے بعد وچ آوݨ والیں وچ اوندی یاد اساں باقی رکھی۔

سَلٰمٌ عَلٰی نُوۡحٍ فِی الۡعٰلَمِیۡنَ ﴿۸۰﴾
۸۰۔ نوح کوں قومیں وچوں سلامتی دی دعا ملدی پئی ہے۔

اِنَّا کَذٰلِکَ نَجۡزِی الۡمُحۡسِنِیۡنَ ﴿۸۱﴾
۸۱۔ بے شک اساں ایویں چنگے کم کرݨ والیں کوں بدلہ ݙیندے ہیں۔

اِنَّہٗ مِنۡ عِبَادِنَا الۡمُؤۡمِنِیۡنَ ﴿۸۲﴾
۸۲۔ بے شک او ساݙے مومن بندیں وچوں ہا۔

ثُمَّ اَغۡرَقۡنَا الۡاٰخَرِیۡنَ ﴿۸۳﴾
۸۳۔ ول اساں پچھلیں کوں غرق کر ݙتا۔

وَ اِنَّ مِنۡ شِیۡعَتِہٖ لَاِبۡرٰہِیۡمَ ﴿۸۴﴾
۸۴۔ تے بے شک انہیں دی جماعت وچوں ابراہیم دی ہا۔

اِذۡ جَآءَ رَبَّہٗ بِقَلۡبٍ سَلِیۡمٍ ﴿۸۵﴾
۸۵۔ جیلھے او اپݨے رب دو پاک دل گھن کے آیا ہا۔

اِذۡ قَالَ لِاَبِیۡہِ وَ قَوۡمِہٖ مَاذَا تَعۡبُدُوۡنَ ﴿۸۶﴾
۸۶۔ جیلھے اوں اپݨے پیو تے قوم کوں آکھئے تساں کیندی عبادت کریندے ہو۔

اَئِفۡکًا اٰلِہَۃً دُوۡنَ اللّٰہِ تُرِیۡدُوۡنَ ﴿۸۷﴾
۸۷۔ کیا اللہ دے سوا کوڑے معبودیں کوں تساں چاہندے ہو

فَمَا ظَنُّکُمۡ بِرَبِّ الۡعٰلَمِیۡنَ ﴿۸۸﴾
۸۸۔ تہاݙا رب العالمین دے متعلق کیا خیال ہے۔

فَنَظَرَ نَظۡرَۃً فِی النُّجُوۡمِ ﴿۸۹﴾
۸۹۔ اوں ہک دفعہ تاریں کوں ݙٹھے۔

فَقَالَ اِنِّیۡ سَقِیۡمٌ ﴿۹۰﴾
۹۰۔ تے آکھیس میں بیماراں۔

فَتَوَلَّوۡا عَنۡہُ مُدۡبِرِیۡنَ ﴿۹۱﴾
۹۱۔ تے او اوں کوں چھوڑ کے ٹر گئے۔

فَرَاغَ اِلٰۤی اٰلِہَتِہِمۡ فَقَالَ اَلَا تَاۡکُلُوۡنَ ﴿۹۲﴾
۹۲۔ او ہولے ہولے انہیں دے معبودیں دو گئے پیا تے آکھیس تساں کھندے نوے۔

مَا لَکُمۡ لَا تَنۡطِقُوۡنَ ﴿۹۳﴾
۹۳۔ تہاکوں کیا ہے تساں الیندے نوے۔

فَرَاغَ عَلَیۡہِمۡ ضَرۡبًۢا بِالۡیَمِیۡنِ ﴿۹۴﴾
۹۴۔ ول ہولے ہولے انہیں تے سجے ہتھ نال سٹ ماری اس۔

فَاَقۡبَلُوۡۤا اِلَیۡہِ یَزِفُّوۡنَ ﴿۹۵﴾
۹۵۔ انہیں کوں پتہ لگے تے او اوندو بھجدے آئن۔

قَالَ اَتَعۡبُدُوۡنَ مَا تَنۡحِتُوۡنَ ﴿۹۶﴾
۹۶۔ اوں آکھئے کیا تساں اوندی عبادت کریندے ہو جنیکوں آپ بݨیندے ہو۔

وَ اللّٰہُ خَلَقَکُمۡ وَ مَا تَعۡمَلُوۡنَ ﴿۹۷﴾
۹۷۔ تے اللہ نے تہاکوں پیدا کیتے تے تہاݙے

عملیں کوں وی۔

قَالُوا ابْنُوْا لَهٗ بُنْيَانًا فَاَلْقُوْهُ فِي الْجَحِيْمِ ﴿٩٧﴾

۹۸۔ انہیں آکھئے ایندے کیتے ہک عمارت بݨاؤ تے اینکوں بھاوِچ سٹو۔

فَاَرَادُوْا بِهٖ كَيْدًا فَجَعَلْنٰهُمُ الْاَسْفَلِيْنَ ﴿٩٨﴾

۹۹۔ انہیں اوندے نال چالاکی دا ارادہ کیتا تے اساں انہیں کوں ذلیل کر ڈِتا۔

وَقَالَ اِنِّيْ ذَاهِبٌ اِلٰى رَبِّيْ سَيَهْدِيْنِ ﴿٩٩﴾

۱۰۰۔ تے اوں آکھئے بے شک میں اپݨے رب دو ویندا پیاں او میکوں سدھا راہ ڈکھیسی۔

رَبِّ هَبْ لِيْ مِنَ الصّٰلِحِيْنَ ﴿١٠٠﴾

۱۰۱۔ اے میڈے رب میکوں نیک بال بخش۔

فَبَشَّرْنٰهُ بِغُلٰمٍ حَلِيْمٍ ﴿١٠١﴾

۱۰۲۔ تے اساں اونکوں سیاݨے بال دی خوش خبری ڈِتی۔

فَلَمَّا بَلَغَ مَعَهُ السَّعْيَ قَالَ يٰبُنَيَّ اِنِّيْ اَرٰى فِي الْمَنَامِ اَنِّيْ اَذْبَحُكَ فَانْظُرْ مَاذَا تَرٰى قَالَ يٰاَبَتِ افْعَلْ مَا تُؤْمَرُ سَتَجِدُنِيْ اِنْ شَآءَ اللّٰهُ مِنَ الصّٰبِرِيْنَ ﴿١٠٢﴾

۱۰۳۔ جیلھے او اوندے نال بھڄݨ دے قابل تھئے آکھئے اے میڈے پُتر! میں خواب وِچ ڈِٹھے جو میں تیکوں کوہیندا پیاں توں ڈس تیڈا کیا خیال اے اوں آکھئے اے میڈے ابا تیکوں جو حکم تھیندے توں کر توں میکوں صبر کرݨ والیں وِچو پیسیں۔

فَلَمَّآ اَسْلَمَا وَتَلَّهٗ لِلْجَبِيْنِ ﴿١٠٣﴾

۱۰۴۔ جیلھے ڈوہیں راضی تھی گئے تے اونکوں متھے دے بھر سما ڈِتا۔

وَنَادَيْنٰهُ اَنْ يّٰاِبْرٰهِيْمُ ﴿١٠٤﴾

۱۰۵۔ تے اساں اونکوں سݙیے جو اے ابراہیم۔

قَدْ صَدَّقْتَ الرُّءْيَا اِنَّا كَذٰلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِيْنَ ﴿١٠٥﴾

۱۰۶۔ تئیں خواب سچ کر ڈکھائے بے شک اساں ایویں چنگے کم کرݨ والیں کوں بدلہ ڈیندے ہیں۔

اِنَّ هٰذَا لَهُوَ الْبَلٰٓؤُا الْمُبِيْنُ ﴿١٠٦﴾

۱۰۷۔ بے شک اے کھلی آزمائش ہائی۔

وَفَدَيْنٰهُ بِذِبْحٍ عَظِيْمٍ ﴿١٠٧﴾

۱۰۸۔ تے اساں ہک وݙی قربانی نال اوندا فدیہ ڈِتے۔

وَتَرَكْنَا عَلَيْهِ فِي الْاٰخِرِيْنَ ﴿١٠٨﴾

۱۰۹۔ اتے اساں پچھلیں وِچ اوندا بہوں چنگا ذکر چھوڑیے۔

سَلٰمٌ عَلٰٓى اِبْرٰهِيْمَ ﴿١٠٩﴾

۱۱۰۔ ابراہیم تے سلامتی ہووے۔

كَذٰلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِيْنَ ﴿١١٠﴾

۱۱۱۔ اساں چنگے کم کرݨ والیں کوں ایویں بدلہ ڈیندے

ہیں۔

اِنَّهٗ مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِيْنَ ﴿۱۱۲﴾
۱۱۲۔ بے شک او ساڈے مومن بندیں وچوں ہا۔

وَبَشَّرْنٰهُ بِاِسْحٰقَ نَبِيًّا مِّنَ الصّٰلِحِيْنَ ﴿۱۱۳﴾
۱۱۳۔ تے اساں اونکوں اسحاق دی خوش خبری ڈتی او نیکیں وچوں نبی ہا۔

وَبٰرَكْنَا عَلَيْهِ وَعَلٰٓى اِسْحٰقَ ۭ وَمِنْ ذُرِّيَّتِهِمَا مُحْسِنٌ وَّظَالِمٌ لِّنَفْسِهٖ مُبِيْنٌ ﴿۱۱۴﴾ ع
۱۱۴۔ تے اساں اونکوں تے اسحاق کوں برکت ڈتی تے انہیں ڈوناہیں دی اولاد وچوں کجھ فرمانبردار ہن تے کجھ اپنے آپ تے کھلا کھلا ظلم کرݨ والے ہن۔

وَلَقَدْ مَنَنَّا عَلٰى مُوْسٰى وَهٰرُوْنَ ﴿۱۱۵﴾
۱۱۵۔ تے اساں موسیٰ تے ہارون تے دی احسان کیتا۔

وَنَجَّيْنٰهُمَا وَقَوْمَهُمَا مِنَ الْكَرْبِ الْعَظِيْمِ ﴿۱۱۶﴾
۱۱۶۔ تے اساں انہیں ڈوناہیں کوں تے انہیں دی قوم کوں ہک وڈی مصیبت کنیں اساں بچایا۔

وَنَصَرْنٰهُمْ فَكَانُوْا هُمُ الْغٰلِبِيْنَ ﴿۱۱۷﴾
۱۱۷۔ تے انہیں دی مدد کیتی تے او غالب آوݨ والیں وچوں ہن۔

وَاٰتَيْنٰهُمَا الْكِتٰبَ الْمُسْتَبِيْنَ ﴿۱۱۸﴾
۱۱۸۔ تے اساں انہیں کوں ہر حکم ظاہر کرݨ والی کتاب ڈتی۔

وَهَدَيْنٰهُمَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيْمَ ﴿۱۱۹﴾
۱۱۹۔ تے انہیں کوں سدھا راہ ڈکھایا۔

وَتَرَكْنَا عَلَيْهِمَا فِي الْاٰخِرِيْنَ ﴿۱۲۰﴾
۱۲۰۔ تے پچھلیں وِچ انہیں دا چنگا ذکر باقی رکھئے۔

سَلٰمٌ عَلٰى مُوْسٰى وَهٰرُوْنَ ﴿۱۲۱﴾
۱۲۱۔ موسیٰ تے ہارون تے سلامتی ہووے۔

اِنَّا كَذٰلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِيْنَ ﴿۱۲۲﴾
۱۲۲۔ بے شک اساں چنگے کم کرݨ والیں کوں ایویں بدلہ ڈیندے ہیں۔

اِنَّهُمَا مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِيْنَ ﴿۱۲۳﴾
۱۲۳۔ او ڈوہیں ساڈے مومن بندے ہن۔

وَاِنَّ اِلْيَاسَ لَمِنَ الْمُرْسَلِيْنَ ﴿۱۲۴﴾
۱۲۴۔ تے بے شک الیاس رسولیں وچوں ہا۔

اِذْ قَالَ لِقَوْمِهٖٓ اَلَا تَتَّقُوْنَ ﴿۱۲۵﴾
۱۲۵۔ جیلھے اوں اپݨی قوم کوں آکھئے کیا تساں ڈردے نوے۔

اَتَدْعُوْنَ بَعْلًا وَّتَذَرُوْنَ اَحْسَنَ الْخَالِقِيْنَ ﴿۱۲۶﴾
۱۲۶۔ کیا تساں بعل بت کوں سڈیندے ہو تے سب

کنیں چنگا پیدا کرݨ والے (اللہ) کوں چھوڑ ڈیندے ہو۔

اللّٰهَ رَبَّكُمْ وَرَبَّ اٰبَآئِكُمُ الْاَوَّلِيْنَ ﴿۱۲۶﴾
۱۲۷۔ اللہ تہاڈا رب تے تہاڈے پہلے پیو ڈاڈیں دا وی رب۔

فَكَذَّبُوْهُ فَاِنَّهُمْ لَمُحْضَرُوْنَ ﴿۱۲۷﴾
۱۲۸۔ انہیں اونکوں جھٹلائے تے بے شک او حاضر کیتے ویسن۔

اِلَّا عِبَادَ اللّٰهِ الْمُخْلَصِيْنَ ﴿۱۲۸﴾
۱۲۹۔ سوائے اللہ دے چݨیئے ہوئے بندیں دے۔

وَتَرَكْنَا عَلَيْهِ فِي الْاٰخِرِيْنَ ﴿۱۲۹﴾
۱۳۰۔ تے اساں انہیں دا ذکر پچھلیں وچ چنگا چھوڑ ڈتے۔

سَلٰمٌ عَلٰٓى اِلْ يَاسِيْنَ ﴿۱۳۰﴾
۱۳۱۔ الِ یاسین تے سلامتی ہووے۔

اِنَّا كَذٰلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِيْنَ ﴿۱۳۱﴾
۱۳۲۔ بے شک اساں محسنیں کوں ایویں بدلہ ڈیندے ہیں۔

اِنَّهٗ مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِيْنَ ﴿۱۳۲﴾
۱۳۳۔ بے شک او ساڈا مومن بندہ ہا۔

وَاِنَّ لُوْطًا لَّمِنَ الْمُرْسَلِيْنَ ﴿۱۳۳﴾
۱۳۴۔ تے بے شک لوط رسولیں وچوں ہا۔

اِذْ نَجَّيْنٰهُ وَاَهْلَهٗٓ اَجْمَعِيْنَ ﴿۱۳۴﴾
۱۳۵۔ جیلھے اساں اونکوں تے اوندے سارے گھر والیں کوں نجات ڈتی۔

اِلَّا عَجُوْزًا فِي الْغٰبِرِيْنَ ﴿۱۳۵﴾
۱۳۶۔ سوائے ہک بڈھی دے جیڑھی پچھلیں وچ رہ گئی۔

ثُمَّ دَمَّرْنَا الْاٰخَرِيْنَ ﴿۱۳۶﴾
۱۳۷۔ تے ول اساں پچھلیں کوں تباہ کر ڈتا۔

وَاِنَّكُمْ لَتَمُرُّوْنَ عَلَيْهِمْ مُّصْبِحِيْنَ ﴿۱۳۷﴾
۱۳۸۔ تے بے شک تساں فجر کوں انہیں دے کولوں لنگھدے ہو۔

وَبِالَّيْلِ اَفَلَا تَعْقِلُوْنَ ﴿۱۳۸﴾
۱۳۹۔ تے رات کوں وی کیا تہاکوں عقل کائنی۔

وَاِنَّ يُوْنُسَ لَمِنَ الْمُرْسَلِيْنَ ﴿۱۳۹﴾
۱۴۰۔ تے بے شک یونس رسول ہا۔

اِذْ اَبَقَ اِلَى الْفُلْكِ الْمَشْحُوْنِ ﴿۱۴۰﴾
۱۴۱۔ جیلھے او بھج گئے تے بھری بیڑی وچ ونج بیٹھے۔

فَسَاهَمَ فَكَانَ مِنَ الْمُدْحَضِيْنَ ﴿۱۴۱﴾
۱۴۲۔ پکھا کڈھیئے نیں اوندا ناں نکھتے تے اونکوں پاݨی وچ سٹ گھتئے نیں۔

فَالْتَقَمَهُ الْحُوْتُ وَهُوَ مُلِيْمٌ ﴿۱۴۲﴾
۱۴۳۔ اونکوں ہک مچھی نگل گئی تے او اپنے آپ کوں ملام کریندا پیا ہا۔

فَلَوْلَآ اَنَّهٗ كَانَ مِنَ الْمُسَبِّحِيْنَ ﴿۱۴۳﴾
۱۴۴۔ جے او تسبیح کرݨ والیں وچوں نہ ہووے ہا

لَلَبِثَ فِيْ بَطْنِهٖٓ اِلٰى يَوْمِ يُبْعَثُوْنَ ﴿۱۴۴﴾
۱۴۵۔ تے او قیامت تئیں اوندے ڈِڈھ وِچ رہ ونجے ہا۔

فَنَبَذْنٰهُ بِالْعَرَآءِ وَهُوَ سَقِيْمٌ ﴿۱۴۵﴾
۱۴۶۔ تے اساں اونکوں کھلے میدان وِچ سٹ گھتیا تے او بیمار ہا۔

وَاَنْۢبَتْنَا عَلَيْهِ شَجَرَةً مِّنْ يَّقْطِيْنٍ ﴿۱۴۶﴾
۱۴۷۔ تے اتھاہیں اساں کدو جما ڈِتا۔

وَاَرْسَلْنٰهُ اِلٰى مِائَةِ اَلْفٍ اَوْ يَزِيْدُوْنَ ﴿۱۴۷﴾
۱۴۸۔ تے اساں اونکوں ہک لکھ یا کجھ زیادہ بندیں دو پٹھیا ہا۔

فَاٰمَنُوْا فَمَتَّعْنٰهُمْ اِلٰى حِيْنٍ ﴿۱۴۸﴾
۱۴۹۔ او سارے ایمان گھن آئے تے اساں انہیں کوں ہک وقت تئیں فائدہ پچایا۔

فَاسْتَفْتِهِمْ اَلِرَبِّكَ الْبَنَاتُ وَلَهُمُ الْبَنُوْنَ ﴿۱۴۹﴾
۱۵۰۔ توں انہیں کنیں پچھ کیا تہاڈے رب کیتے دھیریں ہن تے تہاڈے کیتے پُتر ہن

اَمْ خَلَقْنَا الْمَلٰٓئِكَةَ اِنَاثًا وَّهُمْ شٰهِدُوْنَ ﴿۱۵۰﴾
۱۵۱۔ یا اساں فرشتیں کوں مادی شکل وچ بݨائے تے او گواہ ہن۔

اَلَآ اِنَّهُمْ مِّنْ اِفْكِهِمْ لَيَقُوْلُوْنَ ﴿۱۵۱﴾
۱۵۲۔ سݨو او اپݨے ولو کوڑ بݨا کے آہدن۔

وَلَدَ اللّٰهُ ۙ وَاِنَّهُمْ لَكٰذِبُوْنَ ﴿۱۵۲﴾
۱۵۳۔ جو اللہ نے بال جݨیئے تے او بے شک کوڑن۔

اَصْطَفَى الْبَنَاتِ عَلَى الْبَنِيْنَ ﴿۱۵۳﴾
۱۵۴۔ پتریں تے دھیریں کوں چݨیس۔

مَا لَكُمْ ۫ كَيْفَ تَحْكُمُوْنَ ﴿۱۵۴﴾
۱۵۵۔ تہاکوں کیا تھی گئے تساں کینجھے فیصلے کریندے ہو۔

اَفَلَا تَذَكَّرُوْنَ ﴿۱۵۵﴾
۱۵۶۔ کیا تساں سمجھدے نہ سے۔

اَمْ لَكُمْ سُلْطٰنٌ مُّبِيْنٌ ﴿۱۵۶﴾
۱۵۷۔ یا کیا تساں کنیں کوئی کھلی دلیل۔

فَاْتُوْا بِكِتٰبِكُمْ اِنْ كُنْتُمْ صٰدِقِيْنَ ﴿۱۵۷﴾
۱۵۸۔ جے تساں سچے ہو تے اپݨی کتاب گھن آؤ۔

وَجَعَلُوْا بَيْنَهٗ وَبَيْنَ الْجِنَّةِ نَسَبًا ۭ وَلَقَدْ عَلِمَتِ الْجِنَّةُ اِنَّهُمْ لَمُحْضَرُوْنَ ۝

۱۵۹۔ تے او ندرے تے جنیں دے وچ رشتے گنڈھیندن تے جنیں کوں پتہ ہے بے شک او حاضر کیتے ویسن۔

سُبْحٰنَ اللّٰهِ عَمَّا يَصِفُوْنَ ۝

۱۶۰۔ اللہ انہیں گالیں کنیں پاک جیرھیاں او کریندے پین۔

اِلَّا عِبَادَ اللّٰهِ الْمُخْلَصِيْنَ ۝

۱۶۱۔ سوائے اللہ دے چنڑے ہوئے بندیں دے۔

فَاِنَّكُمْ وَمَا تَعْبُدُوْنَ ۝

۱۶۲۔ بے شک تساں تے جنیدی تساں عبادت کریندے ہے۔

مَآ اَنْتُمْ عَلَيْهِ بِفٰتِنِيْنَ ۝

۱۶۳۔ کہیں کوں اوندے اللہ خلاف ورغلا نوے سگدے۔

اِلَّا مَنْ هُوَ صَالِ الْجَحِيْمِ ۝

۱۶۴۔ سوائے اوندے جیرھا دوزخ وچ ٹھیجنڑ والا ہے۔

وَمَا مِنَّآ اِلَّا لَهٗ مَقَامٌ مَّعْلُوْمٌ ۝

۱۶۵۔ تے اساں سارین کیتے ہک معلوم مقام۔

وَّاِنَّا لَنَحْنُ الصَّآفُّوْنَ ۝

۱۶۶۔ تے اساں قطارین وچ کھڑے ہیں۔

وَاِنَّا لَنَحْنُ الْمُسَبِّحُوْنَ ۝

۱۶۷۔ تے بے شک اساں تسبیح کرنڑ والے ہیں۔

وَاِنْ كَانُوْا لَيَقُوْلُوْنَ ۝

۱۶۸۔ تے او آہدے ہن۔

لَوْ اَنَّ عِنْدَنَا ذِكْرًا مِّنَ الْاَوَّلِيْنَ ۝

۱۶۹۔ جے اساں کنیں رسول آوے ہا پہلی قومیں آلی کار۔

لَكُنَّا عِبَادَ اللّٰهِ الْمُخْلَصِيْنَ ۝

۱۷۰۔ تے اساں وی اللہ دے چنڑے ہوئے بندے بنڑ ونجوں ہا۔

فَكَفَرُوْا بِهٖ فَسَوْفَ يَعْلَمُوْنَ ۝

۱۷۱۔ انہیں اوندا انکار کیتے تے انہیں کوں ضرور پتہ لگ ویسی۔

وَلَقَدْ سَبَقَتْ كَلِمَتُنَا لِعِبَادِنَا الْمُرْسَلِيْنَ ۝

۱۷۲۔ تے ساڈی گال ساڈے بھیجے ہوئے بندیں کیتے گذر چکی ہے۔

اِنَّهُمْ لَهُمُ الْمَنْصُوْرُوْنَ ۝

۱۷۳۔ بے شک اوہے ہن جنہیں دی مدد کیتی ویسی۔

وَاِنَّ جُنْدَنَا لَهُمُ الْغٰلِبُوْنَ ۝

۱۷۴۔ تے ساڈے لشکر ڈاڈھے تھیسن۔

فَتَوَلَّ عَنْهُمْ حَتّٰى حِيْنٍ ۝ۙ۱۷۵
۱۷۵۔ توں کجھ دیر کیتے انہیں کنیں کنڈ ولا گھن۔

وَّاَبْصِرْهُمْ فَسَوْفَ يُبْصِرُوْنَ ۝۱۷۶
۱۷۶۔ تے انہیں کوں ڈیہدا رہو او وی ڈیکھ گھنسن۔

اَفَبِعَذَابِنَا يَسْتَعْجِلُوْنَ ۝۱۷۷
۱۷۷۔ کیا او ساڈے عذاب کوں جلدی منگدن۔

فَاِذَا نَزَلَ بِسَاحَتِهِمْ فَسَآءَ صَبَاحُ الْمُنْذَرِيْنَ ۝۱۷۸
۱۷۸۔ تے جیلھے او انہیں دے صحن وِچ لہسی تے جنہیں کوں ڈرایا گیا ہا انہیں دی فجر بُری ہوسی۔

وَتَوَلَّ عَنْهُمْ حَتّٰى حِيْنٍ ۝ۙ۱۷۹
۱۷۹۔ تے توں انہیں کنیں کجھ وقت کیتے منہ پھیر گھن۔

وَّاَبْصِرْ فَسَوْفَ يُبْصِرُوْنَ ۝۱۸۰
۱۸۰۔ توں ڈیہدا رہ او ضرور ڈیکھ گھنسن۔

سُبْحٰنَ رَبِّكَ رَبِّ الْعِزَّةِ عَمَّا يَصِفُوْنَ ۝ۚ۱۸۱
۱۸۱۔ تیڈا رب جیڑھا ہر عزت دا مالک اِنہیں دی گالہیں کنیں پاک۔

وَسَلٰمٌ عَلَى الْمُرْسَلِيْنَ ۝ۚ۱۸۲
۱۸۲۔ تے رسولیں تے سلامتی ہووے۔

وَالْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ ۝ع۱۸۳
۱۸۳۔ تے ساریاں سچیاں صفتاں اللہ رب العالمین کیتے ہن۔

سُوْرَةُ صٓ مَكِّيَّةٌ وَّهِيَ مَعَ الْبَسْمَلَةِ تِسْعٌ وَّثَمَانُوْنَ اٰيَةً وَّخَمْسَةُ رُكُوْعَاتٍ
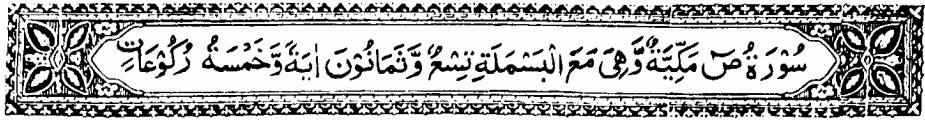
سورۃ ص مکی ہے تے بسم اللہ نال ایندیاں ۸۹ آیتاں تے ۵ رکوعن۔

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ①

۱۔ شروع کریندا ں اللہ دے ناں نال جیرھا بن منگئے ڈیونڑ والا تے ول ول رحم کرنڑ والا ہے۔

صٓ وَالْقُرْاٰنِ ذِي الذِّكْرِ ②

۲۔ سچا ہے تے ایندے کیتے قرآن کوں جیرھا نصیحتیں نال بھریا ہوئے گواہ بنڑیندے ہیں۔

بَلِ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا فِيْ عِزَّةٍ وَّشِقَاقٍ ③

۳۔ اصل کافر آکڑ وِچ ہن تے اختلاف کریندے پئین۔

كَمْ اَهْلَكْنَا مِنْ قَبْلِهِمْ مِّنْ قَرْنٍ فَنَادَوْا وَّلَاتَ حِيْنَ مَنَاصٍ ④

۴۔ انہیں کنیں پہلے اساں کئی قوماں ہلاک کیتن انہیں فریاد کیتی پر اوہ وقت نجات دا نہ ہا۔

وَعَجِبُوْٓا اَنْ جَآءَهُمْ مُّنْذِرٌ مِّنْهُمْ وَقَالَ الْكٰفِرُوْنَ هٰذَا سٰحِرٌ كَذَّابٌ ⑤

۵۔ تے او حیران تھیندن جو انہیں دو انہیں وِچو ہِک ہوشیار کرنڑ والا آ گئے تے کافریں آکھئے اے جادوگر ہے کوڑا ہے۔

اَجَعَلَ الْاٰلِهَةَ اِلٰهًا وَّاحِدًا ۚ اِنَّ هٰذَا لَشَيْءٌ عُجَابٌ ⑥

۶۔ کیا ایں کئی معبودیں کوں ہِک معبود چا بنڑائے بے شک اے عجیب گال۔

وَانْطَلَقَ الْمَلَاُ مِنْهُمْ اَنِ امْشُوْا وَاصْبِرُوْا عَلٰٓى اٰلِهَتِكُمْ ۚ اِنَّ هٰذَا لَشَيْءٌ يُّرَادُ ⑦

۷۔ تے انہیں وِچو سردار ٹر پئے تے آکھئے نیں تساں وی ونجو تے اپنڑے معبودیں کوں پکڑی رکھو بیشک ایں گال وِچ کوئی منصوبہ ہے۔

مَا سَمِعْنَا بِهٰذَا فِي الْمِلَّةِ الْاٰخِرَةِ ۚ اِنْ هٰذَآ اِلَّا اخْتِلَاقٌ ⑧

۸۔ اساں اے گال پہلی امت وِچ تے کائنہیں سنڑی اے محض ہِک کوڑ ہے۔

ءَاُنْزِلَ عَلَيْهِ الذِّكْرُ مِنْۢ بَيْنِنَا ۭ بَلْ هُمْ فِيْ شَكٍّ مِّنْ ذِكْرِيْ ۚ بَلْ لَّمَّا يَذُوْقُوْا عَذَابِ ⑨

۹۔ کیا اوندے اتے ساڈے وِچو ذکر نازل تھی گئے اصل او میڈے ذکر وِچ شک کریندے پئین، اصل انہیں ہنڑ تئیں میڈا عذاب چکھیا ہی نئیں۔

اَمْ عِنْدَهُمْ خَزَآئِنُ رَحْمَةِ رَبِّكَ الْعَزِيْزِ الْوَهَّابِ ⑩

۱۰۔ یا انہیں کنیں غالب تے بخشنڑ والے تیڈے

رب دی رحمت دے خزانے ہن ۔

أَمْ لَهُم مُّلْكُ السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا فَلْيَرْتَقُوا فِي الْأَسْبَابِ ⑪

۱۱۔ یا آسمانیں تے زمین تے جو انہیں دے وچکار اوندی بادشاہت انہیں کیتے ہے دل تے او رسیں نال اتے چڑھن۔

جُندٌ مَّا هُنَالِكَ مَهْزُومٌ مِّنَ الْأَحْزَابِ ⑫

۱۲۔ ہک لشکر حملہ کریسی تے (ہار کے) بھج ویسی۔

كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ وَعَادٌ وَفِرْعَوْنُ ذُو الْأَوْتَادِ ⑬

۱۳۔ ایں کنیں پہلے نوح تے عاد تے طاقت والے فرعون دی قوم نے جھٹلایا ہا۔

وَثَمُودُ وَقَوْمُ لُوطٍ وَأَصْحٰبُ لْئَيْكَةِ أُولٰئِكَ الْأَحْزَابُ ⑭

۱۴۔ تے ثمود تے لوط دی قوم تے جنگل والیں دی اے سارے لشکر ہن۔

إِن كُلٌّ إِلَّا كَذَّبَ الرُّسُلَ فَحَقَّ عِقَابِ ⑮ ع

۱۵۔ انہیں ساریں رسولیں کوں جھٹلائے تے انہیں تے میڈا عذاب تے سزا فرض تھی گئی ہے۔

وَمَا يَنظُرُ هٰؤُلَاءِ إِلَّا صَيْحَةً وَاحِدَةً مَّا لَهَا مِن فَوَاقٍ ⑯

۱۶۔ اے سارے ہک عذاب کوں ڈیہدے پئین جیندے وچ وتھی کا رہ ناں ہوسی۔

وَقَالُوا رَبَّنَا عَجِّل لَّنَا قِطَّنَا قَبْلَ يَوْمِ الْحِسَابِ ⑰

۱۷۔ تے انہیں آکھیے اسے ساڈے رب ساکوں ساڈا حصہ جلدی حساب دے ڈینہہ کنیں پہلے ڈے ڈے۔

اصْبِرْ عَلٰى مَا يَقُولُونَ وَاذْكُرْ عَبْدَنَا دَاوُودَ ذَا الْأَيْدِ إِنَّهُ أَوَّابٌ ⑱

۱۸۔ جو او آہدن توں صبر کر تے ساڈے بندے داوٗد کوں جیرھا طاقت ورہا یاد کر بے شک او جھکݨ والا ہا۔

إِنَّا سَخَّرْنَا الْجِبَالَ مَعَهُ يُسَبِّحْنَ بِالْعَشِيِّ وَالْإِشْرَاقِ ⑲

۱۹۔ بے شک اساں اوندے تابع کیتے ہن پہاڑی لوک جیرھے اوندے نال رات ڈینہہ اللہ دی تسبیح کریندے ہن۔

وَالطَّيْرَ مَحْشُورَةً كُلٌّ لَّهُ أَوَّابٌ ⑳

۲۰۔ تے ایویں پکھی کٹھے کر ڈتے ہن او سارے اوندے حضور جھکݨ والے ہن۔

وَشَدَدْنَا مُلْكَهُ وَآتَيْنٰهُ الْحِكْمَةَ وَفَصْلَ الْخِطَابِ ㉑

۲۱۔ تے اوندی بادشاہت کوں اساں مضبوط کیتا ہا تے اونکوں سنٹپ ڈتا ہا تے پکی دلیل ڈتی

ہا ئی۔

وَهَلْ اَتٰىكَ نَبَؤُا الْخَصْمِ اِذْ تَسَوَّرُوا الْمِحْرَابَ ﴿۲۲﴾

۲۲۔ تے کیا تیں کنیں دشمنیں دی گال پجی ہے جیلے او کندھ ٹپ آئن۔

اِذْ دَخَلُوْا عَلٰى دَاوٗدَ فَفَزِعَ مِنْهُمْ قَالُوْا لَا تَخَفْ خَصْمٰنِ بَغٰى بَعْضُنَا عَلٰى بَعْضٍ فَاحْكُمْ بَيْنَنَا بِالْحَقِّ وَلَا تُشْطِطْ وَاهْدِنَآ اِلٰى سَوَآءِ الصِّرَاطِ ﴿۲۳﴾

۲۳۔ تے او داوؑد دو آئن او انہیں کنیں گھبرا گئے انہیں آکھئے ڈر نہ ڈو دشمن ساڈے وچو ہک بے تے زیادتی کریندا پئے، توں ساڈے وچ سچا فیصلہ کر تے ظلم نہ کر، تے ساکوں سدھا راہ ڈکھا۔

اِنَّ هٰذَآ اَخِیْ لَهٗ تِسْعٌ وَّتِسْعُوْنَ نَعْجَةً وَّلِیَ نَعْجَةٌ وَّاحِدَةٌ فَقَالَ اَكْفِلْنِيْهَا وَعَزَّنِیْ فِی الْخِطَابِ ﴿۲۴﴾

۲۴۔ بےشک اے میڈا بھرا ایندیاں ۹۹ دنبیاں ہن تے میڈی ہک دنبی ہے تے آہدے او وی میکوں ڈے تے بحث وچ میکوں ہرا ڈیندے۔

قَالَ لَقَدْ ظَلَمَكَ بِسُؤَالِ نَعْجَتِكَ اِلٰى نِعَاجِهٖ وَاِنَّ كَثِیْرًا مِّنَ الْخُلَطَآءِ لَیَبْغِیْ بَعْضُهُمْ عَلٰى بَعْضٍ اِلَّا الَّذِیْنَ اٰمَنُوْا وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ وَقَلِیْلٌ مَّا هُمْ وَظَنَّ دَاوٗدُ اَنَّمَا فَتَنّٰهُ فَاسْتَغْفَرَ رَبَّهٗ وَخَرَّ رَاكِعًا وَّاَنَابَ ﴿۲۵﴾

۲۵۔ اوں آکھئے ایں تیڈی دنبی اپنیں دنبیں وچ رلاون کیتے منگ کے ظلم کیتے تے بےشک بہوں سارے شریکین جیرھے ہک ڈوجھے تے زیادتی کریندن سوائے مؤمنیں دے تے جیرھے نیک عمل کریندن تے او بہوں تھوڑن تے داوؑد کوں یقین آگئے جو اساں اونکوں آزمائے اوں اپنے رب کنیں بخشش منگی تے اوفرمانبردارن کے خدا دے اگو ڈھہ پئے تے جھک گئے۔

فَغَفَرْنَا لَهٗ ذٰلِكَ وَاِنَّ لَهٗ عِنْدَنَا لَزُلْفٰى وَحُسْنَ مَاٰبٍ ﴿۲۶﴾

۲۶۔ تے اساں اونکوں بخش ڈتے تے بے شک اوندے کیتے ساڈے کول جا ہے تے چنگا ٹکانڑ ہے۔

یٰدَاوٗدُ اِنَّا جَعَلْنٰكَ خَلِیْفَةً فِی الْاَرْضِ فَاحْكُمْ بَیْنَ النَّاسِ بِالْحَقِّ وَلَا تَتَّبِعِ الْهَوٰى فَیُضِلَّكَ عَنْ سَبِیْلِ اللّٰهِ اِنَّ الَّذِیْنَ یَضِلُّوْنَ عَنْ سَبِیْلِ اللّٰهِ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِیْدٌۢ بِمَا نَسُوْا یَوْمَ الْحِسَابِ ﴿۲۷﴾

۲۷۔ اے داوؑد بے شک اساں تیکوں زمین وچ خلیفہ بنائے توں لوکیں وچ سچے فیصلے کر، تے اپنی خواہشات دی پیروی نہ کر، ناں تاں اے تیکوں اللہ دے رستے کنیں ہٹا ڈیسن، بےشک جیرھے اللہ دی راہ کنیں ہٹدن انہیں کیتے سخت عذاب، کیوں جو انہیں حساب دا ڈینہہ بھلا ڈتا ہا۔

وَمَا خَلَقْنَا السَّمَآءَ وَالْاَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا بَاطِلًا ۚ ذٰلِكَ ظَنُّ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا ۚ فَوَيْلٌ لِّلَّذِيْنَ كَفَرُوْا مِنَ النَّارِ ﴿۲۷﴾

۲۸۔ تے اساں آسمان تے زمین تے جو انہیں دے وچ ہے فائدہ نہیں بݨایا اے کافریں دا خیال ہے تے کافریں کیتے بھا دے عذاب نال ہلاکت۔

اَمْ نَجْعَلُ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ كَالْمُفْسِدِيْنَ فِى الْاَرْضِ ۫ اَمْ نَجْعَلُ الْمُتَّقِيْنَ كَالْفُجَّارِ ﴿۲۸﴾

۲۹۔ کیا اساں مومنیں تے نیک کم کرݨ والیں کوں تے زمین وچ فساد گھتݨ والیں کوں ہکو جیہاں سمجھ گھنوں یا متقیں کوں فاجریں جیہاں سمجھوں۔

كِتٰبٌ اَنْزَلْنٰهُ اِلَيْكَ مُبٰرَكٌ لِّيَدَّبَّرُوْٓا اٰيٰتِهٖ وَلِيَتَذَكَّرَ اُولُوا الْاَلْبَابِ ﴿۲۹﴾

۳۰۔ اے کتاب ہے اساں تیڈے و لھائی ہے برکت والی ہے تاں جو او اوندے نشانیں تے غور کرن تے عقل والے نصیحت حاصل کرن۔

وَوَهَبْنَا لِدَاوٗدَ سُلَيْمٰنَ ۭ نِعْمَ الْعَبْدُ ۭ اِنَّهٗٓ اَوَّابٌ ﴿۳۰﴾

۳۱۔ تے اساں داؤد کوں سلیمان بخشیا او بہوں چنگا بندہ ہا بے شک او جھکݨ والا ہا۔

اِذْ عُرِضَ عَلَيْهِ بِالْعَشِيِّ الصّٰفِنٰتُ الْجِيَادُ ﴿۳۱﴾

۳۲۔ جیلھے رات کوں ڈاڈھے چنگے گھوڑے اوندے سامݨے پیش کیتے گئے۔

فَقَالَ اِنِّىْٓ اَحْبَبْتُ حُبَّ الْخَيْرِ عَنْ ذِكْرِ رَبِّىْ ۚ حَتّٰى تَوَارَتْ بِالْحِجَابِ ﴿۳۲﴾

۳۳۔ تے اوں آکھئے بے شک میں مال نال ایں واسطے محبت کریندا ہاں جو او میکوں خدا یاد ڈویندے تے او اوڈھر نظریں کنوں لک گیئن۔

رُدُّوْهَا عَلَيَّ ۭ فَطَفِقَ مَسْحًۢا بِالسُّوْقِ وَالْاَعْنَاقِ ﴿۳۳﴾

۳۴۔ اوں آکھئے میڈے ولا آنو تے او اوندی پنیں تے گردن تے ہتھ پھیرݨ پئے گیا۔

وَلَقَدْ فَتَنَّا سُلَيْمٰنَ وَاَلْقَيْنَا عَلٰى كُرْسِيِّهٖ جَسَدًا ثُمَّ اَنَابَ ﴿۳۴﴾

۳۵۔ تے اساں سلیمان کوں آزمایا ہا تے اساں اوندی کرسی تے ہک بے جان جسم بلہا ڈتا ول او خدا دو جھکیا۔

قَالَ رَبِّ اغْفِرْ لِىْ وَهَبْ لِىْ مُلْكًا لَّا يَنْۢبَغِىْ لِاَحَدٍ مِّنْۢ بَعْدِىْ ۚ اِنَّكَ اَنْتَ الْوَهَّابُ ﴿۳۵﴾

۳۶۔ اوں آکھئے اے میڈے رب توں میکوں بخش تے میکوں اوہا د شاہت ڈے جیڑھی میڈے بعد کہیں کوں نہ ملے بے شک توں بہوں بخشݨ والا ہویں۔

فَسَخَّرْنَا لَهُ الرِّيحَ تَجْرِي بِأَمْرِهِ رُخَاءً حَيْثُ أَصَابَ ﴿۳۶﴾

۳۷۔ تے اساں ہوائیں کوں اوندے تابع کیتا ہا جیرھیاں اوندے حکم نال نرمی نال چلدیاں ہن۔ جتھے او چاہندا ہا اڈاہیں چلدیاں ہن۔

وَالشَّيَاطِينَ كُلَّ بَنَّاءٍ وَغَوَّاصٍ ﴿۳۷﴾

۳۸۔ تے شیطانیں کوں تے مستریں کوں تے ٹبیاں مارݨ والیں کوں وی۔

وَآخَرِينَ مُقَرَّنِينَ فِي الْأَصْفَادِ ﴿۳۸﴾

۳۹۔ کجھ ٻنہیں کوں وی جیرھے زنجیریں وچ بدھے پئے ہن۔

هَٰذَا عَطَاؤُنَا فَامْنُنْ أَوْ أَمْسِكْ بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿۳۹﴾

۴۰۔ اے ساڈی بخشش توں انہیں تے احسان کر یا روک گھن سب بے حساب۔

وَإِنَّ لَهُ عِنْدَنَا لَزُلْفَىٰ وَحُسْنَ مَآبٍ ﴿۴۰﴾ ع

۴۱۔ تے بے شک او ساڈے ہوں کولھوں تے اوندا ہوں چنگا ٹکاݨہ ہے۔

وَاذْكُرْ عَبْدَنَا أَيُّوبَ إِذْ نَادَىٰ رَبَّهُ أَنِّي مَسَّنِيَ الشَّيْطَانُ بِنُصْبٍ وَعَذَابٍ ﴿۴۱﴾

۴۲۔ تے توں ساڈے بندے ایوب کوں یاد کر جیلھے اوں اپݨے رب کوں سڈیئے تے آکھیس بے شک شیطان میکوں سخت تکلیف تے عذاب پچائے۔

ارْكُضْ بِرِجْلِكَ ۖ هَٰذَا مُغْتَسَلٌ بَارِدٌ وَشَرَابٌ ﴿۴۲﴾

۴۳۔ اپݨی سواری کوں ٹھڈا مار اسے دھاوݨ دا پاݨی ہے ٹھڈا وی ہے تے پیوݨ دا وی ہے۔

وَوَهَبْنَا لَهُ أَهْلَهُ وَمِثْلَهُمْ مَعَهُمْ رَحْمَةً مِنَّا وَذِكْرَىٰ لِأُولِي الْأَلْبَابِ ﴿۴۳﴾

۴۴۔ تے اساں اونکوں اوندے گھر والیں کوں اوہو جہیں ٻنہیں کوں وی رحمت ڈتی تے عقل والیں کوں اساں نصیحت دا سامان وی ڈتے۔

وَخُذْ بِيَدِكَ ضِغْثًا فَاضْرِبْ بِهِ وَلَا تَحْنَثْ ۗ إِنَّا وَجَدْنَاهُ صَابِرًا ۚ نِعْمَ الْعَبْدُ ۖ إِنَّهُ أَوَّابٌ ﴿۴۴﴾

۴۵۔ تے توں اپݨے ہتھ وچ چھٹری پکڑ تے اوندے نال مار تے گناہ نہ کر، بے شک اساں اونکوں صبر کرݨ والا ٹھائے ہوں چنگا بندہ ہا بے شک او جھکݨ والا ہے۔

وَاذْكُرْ عِبَادَنَا إِبْرَاهِيمَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ أُولِي الْأَيْدِي وَالْأَبْصَارِ ﴿۴۵﴾

۴۶۔ تے توں ساڈے بندیں ابراہیم تے اسحاق تے یعقوب کوں یاد کر جیرھے ہوں کم کرݨ

والے تے پریں تک ڈیکھݨ والے ہن۔

إِنَّآ أَخۡلَصۡنَٰهُم بِخَالِصَةٖ ذِكۡرَى ٱلدَّارِ ﴿٤٦﴾

۴۷۔ بے شک اساں انہیں کوں خاص گال کیتے چُݨ گِدھا ہا تے آخرت دی یاد ہائی۔

وَإِنَّهُمۡ عِندَنَا لَمِنَ ٱلۡمُصۡطَفَيۡنَ ٱلۡأَخۡيَارِ ﴿٤٧﴾

۴۸۔ تے بے شک او ساڈے نزدیک بھوں بزرگ تے بھوں چنگے ہن۔

وَٱذۡكُرۡ إِسۡمَٰعِيلَ وَٱلۡيَسَعَ وَذَا ٱلۡكِفۡلِۖ وَكُلّٞ مِّنَ ٱلۡأَخۡيَارِ ﴿٤٨﴾

۴۹۔ تے توں یاد کر اسمٰعیل تے الیسع تے ذوالکفل کوں تے اے سارے بھوں چنگے ہن۔

هَٰذَا ذِكۡرٞۚ وَإِنَّ لِلۡمُتَّقِينَ لَحُسۡنَ مَـَٔابٖ ﴿٤٩﴾

۵۰۔ اے ذکر تے بے شک متقیں کیتے بھوں چنگا ٹکاݨہ ہے۔

جَنَّٰتِ عَدۡنٖ مُّفَتَّحَةٗ لَّهُمُ ٱلۡأَبۡوَٰبُ ﴿٥٠﴾

۵۱۔ ہمیشہ دے باغِ جنتھاں انہیں کیتے دروازے کھلے ہوئین۔

مُتَّكِـِٔينَ فِيهَا يَدۡعُونَ فِيهَا بِفَٰكِهَةٖ كَثِيرَةٖ وَشَرَابٖ ﴿٥١﴾

۵۲۔ او ٹیک لا کے بیٹھے ہوسن تے اوندے وچ بھوں میوے تے بھوں پیوݨ دیاں شئیں منگسن۔

وَعِندَهُمۡ قَٰصِرَٰتُ ٱلطَّرۡفِ أَتۡرَابٌ ﴿٥٢﴾

۵۳۔ تے انہیں دے کولھو ہکو جیڈیاں جھکی اکھیں آلیاں تریمتیں ہوسن۔

هَٰذَا مَا تُوعَدُونَ لِيَوۡمِ ٱلۡحِسَابِ ﴿٥٣﴾

۵۴۔ اے او ہے جیندا قیامت دے ڈینہہ واسطے تہاڈے نال وعدہ کیتا گیا ہا۔

إِنَّ هَٰذَا لَرِزۡقُنَا مَا لَهُۥ مِن نَّفَادٍ ﴿٥٤﴾

۵۵۔ بے شک اے ساڈا رزق جیرھا کڈاہیں ختم نہ تھیسی۔

هَٰذَاۚ وَإِنَّ لِلطَّٰغِينَ لَشَرَّ مَـَٔابٖ ﴿٥٥﴾

۵۶۔ اے ہے تے بے شک منہ زوریں کیتے بھوں بُرا ٹکاݨہ ہے۔

جَهَنَّمَ يَصۡلَوۡنَهَا فَبِئۡسَ ٱلۡمِهَادُ ﴿٥٦﴾

۵۷۔ دوزخ، اوندے وچ پوسن تے بھوں گندہ ٹکاݨہ ہے۔

هَٰذَا فَلۡيَذُوقُوهُ حَمِيمٞ وَغَسَّاقٞ ﴿٥٧﴾

۵۸۔ اے ہے ہݨ او اینکوں چکھن تتا پاݨی تے زخمیں دا دھووݨ۔

وَّاٰخَرُ مِنْ شَكْلِهٖٓ اَزْوَاجٌ ﴿۵۸﴾	۵۸۔ تے انہیں نال رلدے ملدے ہے جوڑے وی ہوسن۔
هٰذَا فَوْجٌ مُّقْتَحِمٌ مَّعَكُمْ ۚ لَا مَرْحَبًۢا بِهِمْ ۚ اِنَّهُمْ صَالُوا النَّارِ ﴿۵۹﴾	۶۰۔ اسے (فوج) ٹولہ ہے جیرھا تہاڈے نال دوزخ وِچ پھسی انہیں کیتے کوئی خوش تھیوݨ والا نہ ہوسی بے شک او بھا وِچ ڈھاسن۔
قَالُوْا بَلْ اَنْتُمْ ۚ لَا مَرْحَبًۢا بِكُمْ ۚ اَنْتُمْ قَدَّمْتُمُوْهُ لَنَا ۚ فَبِئْسَ الْقَرَارُ ﴿۶۰﴾	۶۱۔ آکھسن اصل تساں ہوسے تہاڈے کیتے کوئی خوشی نہیں تساں اینکوں ساڈے کیتے اگو پٹھیا ہا تے او بھوں مبرا ٹکانڑ ہے۔
قَالُوْا رَبَّنَا مَنْ قَدَّمَ لَنَا هٰذَا فَزِدْهُ عَذَابًا ضِعْفًا فِي النَّارِ ﴿۶۱﴾	۶۲۔ آکھسن اسے ساڈے رب جیں ساڈے کیتے اسے بھا اگو پٹھی ہائی اونکوں ودھا کے ڈوڑا عذاب ڈے دوزخ وِچ۔
وَقَالُوْا مَا لَنَا لَا نَرٰى رِجَالًا كُنَّا نَعُدُّهُمْ مِّنَ الْاَشْرَارِ ﴿۶۲﴾	۶۳۔ تے آکھسن ساکوں کیا ہے اساں او لوک نسے ڈیہدے پئے جنہیں کوں اساں مبرے لوکیں وِچ گنڑدے ہاسے۔
اَتَّخَذْنٰهُمْ سِخْرِيًّا اَمْ زَاغَتْ عَنْهُمُ الْاَبْصَارُ ﴿۶۳﴾	۶۴۔ اساں انہیں نال مشکریاں کریندے ہاسے یا ساڈیاں آکھیں ڈنگیاں تھی گیئن۔
اِنَّ ذٰلِكَ لَحَقٌّ تَخَاصُمُ اَهْلِ النَّارِ ﴿۶۴﴾	۶۵۔ بے شک اسے دوزخ والیں دا بھرݨ سچ۔
قُلْ اِنَّمَآ اَنَا مُنْذِرٌ ۖ وَّمَا مِنْ اِلٰهٍ اِلَّا اللّٰهُ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ ﴿۶۵﴾	۶۶۔ توں آکھ میں تے محض ہک ڈراوݨ والا ہاں تے کوئی بیا معبود نہیں سوائے ہک خدا دے جیرھا غالب ہے۔
رَبُّ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا الْعَزِيْزُ الْغَفَّارُ ﴿۶۶﴾	۶۷۔ آسمانیں تے زمین تے جو انہیں دے وچکار اوندا رب، غالب تے بھوں بخشݨ والا ہے۔
قُلْ هُوَ نَبَؤٌا عَظِيْمٌ ﴿۶۷﴾	۶۸۔ توں آکھ اسے وڈی خبر ہے۔
اَنْتُمْ عَنْهُ مُعْرِضُوْنَ ﴿۶۸﴾	۶۹۔ تساں اوں کنیں منہ پھریندے ہو۔
مَا كَانَ لِيَ مِنْ عِلْمٍۭ بِالْمَلَاِ الْاَعْلٰٓى اِذْ يَخْتَصِمُوْنَ ﴿۶۹﴾	۷۰۔ میکوں اُچی شان والے فرشتیں دا پتہ کائے ناں ہا جیلھے او بحث کریندے پئے ہن۔

إِنْ يُّوحٰىٓ إِلَيَّ إِلَّآ أَنَّمَآ أَنَا نَذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿٧٠﴾

۷۱۔ میڈے تے محض اے وحی کیتی گئی ہائی جو میں کھلا کھلا ڈراونڑ والا ہاں۔

إِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلٰٓئِكَةِ إِنِّي خَالِقٌۢ بَشَرًا مِّنْ طِينٍ ﴿٧١﴾

۷۲۔ تے جیلھے تیڈے رب فرشتیں کوں آکھئے بےشک میں مٹی کنیں ہک بشر پیدا کریندا پیاں۔

فَإِذَا سَوَّيْتُهُ وَنَفَخْتُ فِيهِ مِنْ رُّوحِي فَقَعُوا لَهُ سٰجِدِينَ ﴿٧٢﴾

۷۳۔ تے جیلھے میں اونکوں مکمل کر گھناں تے اپنڑی روح اوندے وچ پھوک ڈیواں تے تساں اوندی فرمانبرداری کراہے۔

فَسَجَدَ الْمَلٰٓئِكَةُ كُلُّهُمْ أَجْمَعُونَ ﴿٧٣﴾

۷۴۔ تے ساریں دے ساریں فرشتیں، فرمانبرداری کیتی۔

إِلَّآ إِبْلِيسَ ۭ اسْتَكْبَرَ وَكَانَ مِنَ الْكٰفِرِينَ ﴿٧٤﴾

۷۵۔ سوائے ابلیس دے اوں وڈائی کیتی تے او کافریں وچو ہا۔

قَالَ يٰٓإِبْلِيسُ مَا مَنَعَكَ أَنْ تَسْجُدَ لِمَا خَلَقْتُ بِيَدَيَّ ۭ أَسْتَكْبَرْتَ أَمْ كُنْتَ مِنَ الْعَالِينَ ﴿٧٥﴾

۷۶۔ اوں آکھئے اے ابلیس تیکوں کیں ہٹکیے جو توں اوندی فرمانبرداری کریں جینکوں میں اپنڑے ہتھ نال پیدا کیتے کیا تئیں وڈائی کیتی ہے یا توں بھوں اُچا ہویں۔

قَالَ أَنَا خَيْرٌ مِّنْهُ ۭ خَلَقْتَنِي مِنْ نَّارٍ وَّخَلَقْتَهُ مِنْ طِينٍ ﴿٧٦﴾

۷۷۔ اوں آکھئے میں اوں کنیں چنگا ہاں تئیں میکوں بھا نال پیدا کیتے تے اونکوں مٹی کنیں بنڑائی۔

قَالَ فَاخْرُجْ مِنْهَا فَإِنَّكَ رَجِيمٌ ﴿٧٧﴾

۷۸۔ اوں آکھئے توں نکل ونج بےشک توں مردود ہویں۔

وَّإِنَّ عَلَيْكَ لَعْنَتِيٓ إِلٰى يَوْمِ الدِّينِ ﴿٧٨﴾

۷۹۔ تے بےشک تیڈے اتے جزا سزا دے ڈینہہ تئیں میڈی لعنت۔

قَالَ رَبِّ فَأَنْظِرْنِيٓ إِلٰى يَوْمِ يُبْعَثُونَ ﴿٧٩﴾

۸۰۔ اوں آکھئے اے میڈے رب میکوں انہیں دے ولاجیندے تھیونڑ تئیں وتھی ڈے۔

قَالَ فَإِنَّكَ مِنَ الْمُنْظَرِينَ ﴿٨٠﴾

۸۱۔ اوں آکھئے بےشک تیکوں وتھی ڈینداں۔

إِلٰى يَوْمِ الْوَقْتِ الْمَعْلُومِ ﴿٨١﴾

۸۲۔ ہک مقرر وقت تئیں۔

قَالَ فَبِعِزَّتِكَ لَأُغْوِيَنَّهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٨٢﴾

۸۳۔ اوں آکھئے تیڈی عزت دی قسم میں انہیں

سارياں كوں گمراہ كريساں۔

إِلَّا عِبَادَكَ مِنْهُمُ الْمُخْلَصِينَ ﴿٨٣﴾

۸۴۔ سوائے انہیں وچوں تیڈے خاص بندیں دے۔

قَالَ فَالْحَقُّ وَالْحَقَّ أَقُولُ ﴿٨٤﴾

۸۵۔ اللہ سئیں آکھئے اے سچ تے میں سچ آہداں۔

لَأَمْلَأَنَّ جَهَنَّمَ مِنْكَ وَمِمَّنْ تَبِعَكَ مِنْهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٨٥﴾

۸۶۔ جو میں ضرور دوزخ کوں تیڈے نال تے جیڑھا تیڈی پیروی کریسی انہیں ساریں نال بھریساں۔

قُلْ مَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ وَمَا أَنَا مِنَ الْمُتَكَلِّفِينَ ﴿٨٦﴾
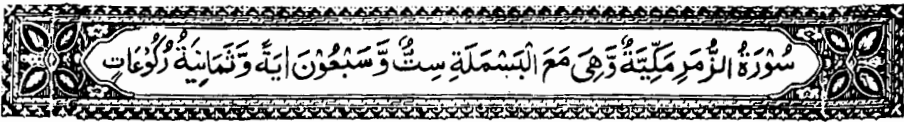
۸۷۔ توں آکھ میں تساں کنیں کوئی بدلہ نہیں منگدا تے نہ میں بناوٹ نال گالھ کریندا۔

إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ ﴿٨٧﴾

۸۸۔ اے تے محض دنیا کیتے نصیحت ہے۔

وَلَتَعْلَمُنَّ نَبَأَهُ بَعْدَ حِينٍ ﴿٨٨﴾ ع ۵

۸۹۔ تے تہاکوں ایندی خبر دا کجھ وقت دے بعد پتہ لگ ویسی۔

سُوْرَةُ الزُّمَرِ مَكِّيَّةٌ وَّهِيَ مَعَ الْبَسْمَلَةِ سِتٌّ وَّسَبْعُوْنَ اٰيَةً وَّثَمَانِيَةُ رُكُوْعَاتٍ

سورۃ زمر مکی ہے تے بسم اللہ نال ایندیاں ۷۶ آیتاں تے ۸ رکوع ہن۔

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ①

۱۔ میں شروع کریندا ں اللہ دے ناں نال جیرھا بن منگئے ڈیوݨ والا تے بہوں مہربان۔

تَنْزِيْلُ الْكِتٰبِ مِنَ اللّٰهِ الْعَزِيْزِ الْحَكِيْمِ ②

۲۔ اے کتاب غالب تے بہوں سیاݨے خدا ولوں لہائی گئی ہے۔

اِنَّآ اَنْزَلْنَآ اِلَيْكَ الْكِتٰبَ بِالْحَقِّ فَاعْبُدِ اللّٰهَ مُخْلِصًا لَّهُ الدِّيْنَ ③

۳۔ بے شک اساں تیڈو اے کتاب سچ نال لہائی ہے تے توں اللہ دی عبادت کر، تے اطاعت کوں اوندے کیتے خالص کر۔

اَلَا لِلّٰهِ الدِّيْنُ الْخَالِصُ وَالَّذِيْنَ اتَّخَذُوْا مِنْ دُوْنِهٖٓ اَوْلِيَآءَ مَا نَعْبُدُهُمْ اِلَّا لِيُقَرِّبُوْنَآ اِلَى اللّٰهِ زُلْفٰى اِنَّ اللّٰهَ يَحْكُمُ بَيْنَهُمْ فِيْ مَا هُمْ فِيْهِ يَخْتَلِفُوْنَ اِنَّ اللّٰهَ لَا يَهْدِيْ مَنْ هُوَ كٰذِبٌ كَفَّارٌ ④

۴۔ سݨو خالص فرمانبرداری ہوندے کیتے ہے تے جیرھے اوندے سوا سنگتی بݨیندن تے آہدن اساں انہیں دی عبادت ایں واسطے کریندے ہیں جو ساکوں اللہ دے کولھو کرڈیون، بے شک اللہ انہیں دے درمیان فیصلہ کرڈیسی جیندے وِچ او اختلاف کریندے پئین بے شک اللہ کوڑے تے بہوں ناشکرے کوں سدھا راہ نہیں ڈکھیندا۔

لَوْ اَرَادَ اللّٰهُ اَنْ يَّتَّخِذَ وَلَدًا لَّاصْطَفٰى مِمَّا يَخْلُقُ مَا يَشَآءُ سُبْحٰنَهٗ هُوَ اللّٰهُ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ ⑤

۵۔ جے اللہ چاہے ہا پتر بݨاوݨ تے جو اوں بݨائے اوندے وچو جینکوں چاہے ہا چݨ گھنے ہا او تے پاک ہے او ہو اللہ ہک ہے تے غالب ہے۔

خَلَقَ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضَ بِالْحَقِّ يُكَوِّرُ الَّيْلَ عَلَى النَّهَارِ وَيُكَوِّرُ النَّهَارَ عَلَى الَّيْلِ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ كُلٌّ يَّجْرِيْ لِاَجَلٍ مُّسَمًّى اَلَا هُوَ الْعَزِيْزُ الْغَفَّارُ ⑥

۶۔ آسمانیں تے زمین کوں سچ نال پیدا کیتس رات کوں ڈینہہ تے پا ڈیندے تے ڈینہہ کوں رات تے سٹ ڈیندے تے سجھ تے چندر کوں تابع کیتس سارے وقت مقرر تئیں ہک

راہ تے چلدے پئین سنو او غالب تے بہوں بخشن والا ہے۔

خَلَقَكُمْ مِّنْ نَّفْسٍ وَّاحِدَةٍ ثُمَّ جَعَلَ مِنْهَا زَوْجَهَا وَاَنْزَلَ لَكُمْ مِّنَ الْاَنْعَامِ ثَمٰنِيَةَ اَزْوَاجٍ ۭ يَخْلُقُكُمْ فِيْ بُطُوْنِ اُمَّهٰتِكُمْ خَلْقًا مِّنْۢ بَعْدِ خَلْقٍ فِيْ ظُلُمٰتٍ ثَلٰثٍ ۭ ذٰلِكُمُ اللّٰهُ رَبُّكُمْ لَهُ الْمُلْكُ ۭ لَآ اِلٰهَ اِلَّا هُوَ ۚ فَاَنّٰى تُصْرَفُوْنَ ۝

۷۔ اوں تہاکوں ہک جان کنیں پیدا کیتے، ول اوندے وچوں اوندا جوڑا بنائس تے تہاڈے کیتے جانور بنائے نس جیرھے اٹھ جوڑن او تہاڈے ماؤں دے پیٹیں وچ ہک پیدائش دے بعد بی پیدائش وٹا کے تہاکوں پیدا کیتس ترے اندھاریں وچ اے اللہ تہاڈا رب ہوندی بادشاہی ہے اوندے سوا کوئی معبود نہیں تساں کتھے پھیریے ویندے ہو۔

اِنْ تَكْفُرُوْا فَاِنَّ اللّٰهَ غَنِيٌّ عَنْكُمْ ۣ وَلَا يَرْضٰى لِعِبَادِهِ الْكُفْرَ ۚ وَاِنْ تَشْكُرُوْا يَرْضَهُ لَكُمْ ۭ وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِّزْرَ اُخْرٰى ۭ ثُمَّ اِلٰى رَبِّكُمْ مَّرْجِعُكُمْ فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُوْنَ ۭ اِنَّهٗ عَلِيْمٌۢ بِذَاتِ الصُّدُوْرِ ۝

۸۔ جے تساں انکار کریسو تے بے شک اللہ تساں کنیں بے نیاز تے اپنے بندے کیتے کفر کوں پسند نہیں کریندا تے جے تساں شکر کروسے تے اوں لے اونکوں پسند تے کوئی بار چاون والا کہیں بے دا بار نہ چیسی ول تساں اپنے رب دو ولسو تے او تہاکوں تہاڈے عملیں دا ڈسیسی، بیشک او سینے دیاں گالیں بہوں جاندے۔

وَاِذَا مَسَّ الْاِنْسَانَ ضُرٌّ دَعَا رَبَّهٗ مُنِيْبًا اِلَيْهِ ثُمَّ اِذَا خَوَّلَهٗ نِعْمَةً مِّنْهُ نَسِيَ مَا كَانَ يَدْعُوْٓا اِلَيْهِ مِنْ قَبْلُ وَجَعَلَ لِلّٰهِ اَنْدَادًا لِّيُضِلَّ عَنْ سَبِيْلِهٖ ۭ قُلْ تَمَتَّعْ بِكُفْرِكَ قَلِيْلًا ڰ اِنَّكَ مِنْ اَصْحٰبِ النَّارِ ۝

۹۔ تے جیلھے انسان کوں ڈکھ پہنچدے تے او اپنے رب کوں اوندو جھکدے ہوئیں سڈیندے ول جیلھے او اونکوں اپنی نعمت ڈے ڈیندے تے او بھل ویندے جیندو او سڈیندا پیا ہا ایں کنیں پہلے تے خدا دے شریک بنا گھندے تاں جو او اوندے رستے کنیں پریں تھی ونجے توں آکھ اپنے کفر نال تھوڑا فائدہ چا گھن بے شک توں دوزخ والیں وچوں ہویں۔

اَمَّنْ هُوَ قَانِتٌ اٰنَاۗءَ الَّيْلِ سَاجِدًا وَّقَاۗىِٕمًا يَّحْذَرُ الْاٰخِرَةَ وَيَرْجُوْا رَحْمَةَ رَبِّهٖ ۭ قُلْ هَلْ يَسْتَوِي

۱۰۔ یا جیرھا فرمانبردار رات کوں سجدے تے قیام وچ گذریندے آخرت کنیں ڈردے تے اپنے

الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ ۗ إِنَّمَا يَتَذَكَّرُ أُولُوا الْأَلْبَابِ ﴿١٠﴾

رب دی رحمت دی امید رکھیندے۔ توں آکھ کیا جاݨݨ والے تے نہ جاݨݨ والے ہکو جھیں تھی سگدن محض عقل والے نصیحت پکڑیندن۔

قُلْ يَا عِبَادِ الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا رَبَّكُمْ ۚ لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا فِي هَٰذِهِ الدُّنْيَا حَسَنَةٌ ۗ وَأَرْضُ اللَّهِ وَاسِعَةٌ ۗ إِنَّمَا يُوَفَّى الصَّابِرُونَ أَجْرَهُمْ بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿١١﴾

۱۱۔ توں آکھ اے میڈے مومن بندو اپݨے رب کنیں ڈرو، جیڑھے ایں دُنیا وچ چنگے کم کریسن انہیں کیتے چنگا انجام تے اللہ دی زمین کھلی ہے تے صبر کرݨ والیں کوں انہیں دا اجر بے حساب ڈتا ویسی۔

قُلْ إِنِّي أُمِرْتُ أَنْ أَعْبُدَ اللَّهَ مُخْلِصًا لَهُ الدِّينَ ﴿١٢﴾

۱۲۔ توں آکھ میکوں حکم ڈتا گئے جو میں اللہ کیتے فرمانبرداری خاص کر کے اوندی عبادت کراں۔

وَأُمِرْتُ لِأَنْ أَكُونَ أَوَّلَ الْمُسْلِمِينَ ﴿١٣﴾

۱۳۔ تے میکوں حکم ڈتا گئے جو میں پہلا مسلمان بݨاں۔

قُلْ إِنِّي أَخَافُ إِنْ عَصَيْتُ رَبِّي عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿١٣﴾

۱۴۔ توں آکھ میں اپݨے رب دے وڈے ڈینہہ دے عذاب کنیں ڈرداں جے میں نافرمانی کراں تے۔

قُلِ اللَّهَ أَعْبُدُ مُخْلِصًا لَهُ دِينِي ﴿١٥﴾

۱۵۔ توں آکھ میں اپݨی فرمانبرداری کوں اوندے کیتے خاص کر کے اللہ دی عبادت کریندا ں۔

فَاعْبُدُوا مَا شِئْتُمْ مِنْ دُونِهِ ۗ قُلْ إِنَّ الْخَاسِرِينَ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ وَأَهْلِيهِمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ ۗ أَلَا ذَٰلِكَ هُوَ الْخُسْرَانُ الْمُبِينُ ﴿١٦﴾

۱۶۔ تساں اوندے سوا جیندی چاہو عبادت کرو، آکھ گھاٹا پاوݨ والے اوہن جنہیں قیامت دے ڈینہہ آپ کوں تے گھر والیں کوں گھاٹا ڈتے سݨو اے کھلا کھلا گھاٹا ہے۔

لَهُمْ مِنْ فَوْقِهِمْ ظُلَلٌ مِنَ النَّارِ وَمِنْ تَحْتِهِمْ ظُلَلٌ ۚ ذَٰلِكَ يُخَوِّفُ اللَّهُ بِهِ عِبَادَهُ ۚ يَا عِبَادِ فَاتَّقُونِ ﴿١٧﴾

۱۷۔ انہیں کیتے اُتوں کنیں بھا دے پچھانویں ہوسن تے ایویں تلوں کنیں پچھانویں ہوسن ایویں اللہ اپݨے بندیں کوں خوف ڈیویندے اے میڈے بندو میں کنیں ڈرو۔

وَالَّذِينَ اجْتَنَبُوا الطَّاغُوتَ أَنْ يَعْبُدُوهَا وَأَنَابُوا إِلَى اللَّهِ لَهُمُ الْبُشْرَىٰ ۚ فَبَشِّرْ عِبَادِ ﴿١٨﴾

۱۸۔ تے جیڑھے شیطانیں دی عبادت کنیں بچدن تے اللہ دو جھکدن انہیں کیتے خوش خبری ہے تے توں میڈے بندیں کوں خوش خبری ڈے۔

الَّذِيْنَ يَسْتَمِعُوْنَ الْقَوْلَ فَيَتَّبِعُوْنَ اَحْسَنَهٗ ؕ اُولٰٓئِكَ الَّذِيْنَ هَدٰىهُمُ اللّٰهُ وَاُولٰٓئِكَ هُمْ اُولُوا الْاَلْبَابِ ﴿۱۹﴾

۱۹۔ او بندے جیرھے گال سُݨدن تے چنگی گال دی پیروی کریندن ایھے لوکن جنیں کوں اللہ سدھا راہ ݙکھائے تے ایھے لوک سیاݨن۔

اَفَمَنْ حَقَّ عَلَيْهِ كَلِمَةُ الْعَذَابِ ؕ اَفَاَنْتَ تُنْقِذُ مَنْ فِي النَّارِ ﴿۲۰﴾

۲۰۔ کیا جنیدے اتے عذاب دی گال پوری تھیونٔی ءِ کیا توں جیرھا بھا وِچ اونکوں بچا سگݙیں۔

لٰكِنِ الَّذِيْنَ اتَّقَوْا رَبَّهُمْ لَهُمْ غُرَفٌ مِّنْ فَوْقِهَا غُرَفٌ مَّبْنِيَّةٌ ۙ تَجْرِيْ مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهٰرُ ؕ وَعْدَ اللّٰهِ ؕ لَا يُخْلِفُ اللّٰهُ الْمِيْعَادَ ﴿۲۱﴾

۲۱۔ تے جیرھے اپݨے رب کنیں ݙردن انہیں کیتے چوبارے ہن تے او مضبوط بݨیئے ہوئے ہوسن انہیں دے تلے نہراں وہندیاں ہوسن اے اللہ دا وعدہ ءِ اللہ وعدہ خلافی نہیں کریندا۔

اَلَمْ تَرَ اَنَّ اللّٰهَ اَنْزَلَ مِنَ السَّمَآءِ مَآءً فَسَلَكَهٗ يَنَابِيْعَ فِي الْاَرْضِ ثُمَّ يُخْرِجُ بِهٖ زَرْعًا مُّخْتَلِفًا اَلْوَانُهٗ ثُمَّ يَهِيْجُ فَتَرٰىهُ مُصْفَرًّا ثُمَّ يَجْعَلُهٗ حُطَامًا ؕ اِنَّ فِيْ ذٰلِكَ لَذِكْرٰى لِاُولِي الْاَلْبَابِ ﴿۲۲﴾ ع

۲۲۔ کیا تیں ݙٹھا نہیں جو بے شک اللہ آسمان کنیں پاݨی لہائے تے زمین وِچ چشمے بݨا کے چلائس ول اوندے نال مختلف رنگیں دیاں فصلاں کڈھیندے ول او پک ویندن توں اونکوں پیلا ݙیہدیں ول اونکوں ککھڑے ککھڑے کر ݙیندے بے شک ایندے وِچ عقل والیں کیتے نصیحت ہِ۔

اَفَمَنْ شَرَحَ اللّٰهُ صَدْرَهٗ لِلْاِسْلَامِ فَهُوَ عَلٰى نُوْرٍ مِّنْ رَّبِّهٖ ؕ فَوَيْلٌ لِّلْقٰسِيَةِ قُلُوْبُهُمْ مِّنْ ذِكْرِ اللّٰهِ ؕ اُولٰٓئِكَ فِيْ ضَلٰلٍ مُّبِيْنٍ ﴿۲۳﴾

۲۳۔ جیرھا اپݨے سینے کوں اسلام کیتے کھول ݙیندے تے او اپݨے رب ولو نور تے ہے۔ اللہ دے ذکر کیتے تنگ تھیندن افسوس اِنہیں دے دلیں تے ایھے لوک کھلی گمراہی وِچن۔

اَللّٰهُ نَزَّلَ اَحْسَنَ الْحَدِيْثِ كِتٰبًا مُّتَشَابِهًا مَّثَانِيَ ۖ تَقْشَعِرُّ مِنْهُ جُلُوْدُ الَّذِيْنَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ ۚ ثُمَّ تَلِيْنُ جُلُوْدُهُمْ وَقُلُوْبُهُمْ اِلٰى ذِكْرِ اللّٰهِ ؕ ذٰلِكَ هُدَى اللّٰهِ يَهْدِيْ بِهٖ مَنْ يَّشَآءُ ؕ وَمَنْ يُّضْلِلِ اللّٰهُ فَمَا لَهٗ مِنْ هَادٍ ﴿۲۴﴾

۲۴۔ اللہ سئیں بہوں چنگی کتاب لہائی ءِ جیرھی رلوڑِ تے اوندے مضمون دی بہوں اعلیٰ ہن جیرھے اللہ کنیں ݙردن انہیں دی لُوں لُوں ایں کنیں کمب ویندی ءِ ول انہیں دیاں کھلوں کولیاں تھی ویندن تے دل وی اللہ

دے ذکر کیتے نرم تھی ویندن اے
اللہ دی ہدایت جنیکوں چاہندے ہدایت
ڈیندے تے جنیکوں گمراہ آکھے اوندا کوئی
راہ ڈکھاوݨ والا نہیں۔

اَفَمَنْ يَّتَّقِىْ بِوَجْهِهٖ سُوْٓءَ الْعَذَابِ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ ۭ وَقِيْلَ لِلظّٰلِمِيْنَ ذُوْقُوْا مَا كُنْتُمْ تَكْسِبُوْنَ ۝۲۵

۲۵۔ جیرھا اپݨے منہ کوں اُولکا بݨیندے تاں جو قیامت دے ڈینہہ دے عذاب کنیں بچے تے ظالمیں کوں آکھیا ویسی جو کجھ تساں کریندے ہاوے اوندا بدلہ چکھو۔

كَذَّبَ الَّذِيْنَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَاَتٰىهُمُ الْعَذَابُ مِنْ حَيْثُ لَا يَشْعُرُوْنَ ۝۲۶

۲۶۔ انہیں کنیں پہلے لوکیں وی جھٹلائے تے انہیں تے اتھو کنیں عذاب آئے جتھو او جاݨدے وی نہ ہن۔

فَاَذَاقَهُمُ اللّٰهُ الْخِزْيَ فِي الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا ۚ وَلَعَذَابُ الْاٰخِرَةِ اَكْبَرُ ۘ لَوْ كَانُوْا يَعْلَمُوْنَ ۝۲۷

۲۷۔ اللہ سئیں انہیں کوں دنیا وی زندگی وچ وی ذلیل کیتا تے آخرت دا عذاب زیادہ سخت ہے او جاݨدے ہون ہا۔

وَلَقَدْ ضَرَبْنَا لِلنَّاسِ فِيْ هٰذَا الْقُرْاٰنِ مِنْ كُلِّ مَثَلٍ لَّعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُوْنَ ۝۲۸

۲۸۔ تے اساں لوکیں کیتے ایں قرآن وچ ہر گال بیان کیتی ہے تاں جو او نصیحت پکڑن۔

قُرْاٰنًا عَرَبِيًّا غَيْرَ ذِيْ عِوَجٍ لَّعَلَّهُمْ يَتَّقُوْنَ ۝۲۹

۲۹۔ عربی قرآن ایندے وچ کوئی ڈنگ نہیں تاں جو او متقی بݨن۔

ضَرَبَ اللّٰهُ مَثَلًا رَّجُلًا فِيْهِ شُرَكَاۗءُ مُتَشٰكِسُوْنَ وَرَجُلًا سَلَمًا لِّرَجُلٍ ۭ هَلْ يَسْتَوِيٰنِ مَثَلًا ۭ اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ ۭ بَلْ اَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُوْنَ ۝۳۰

۳۰۔ اللہ ہک آدمی دی مثال بیان کریندے جیندے کئی مالک ہن تے جیرھے آپت وچ اختلاف کریندن ڈوجھا او ہے جیندا مالک ہکو آدمی ہے کیا اے ڈو ہیں ہکو جہیں تھی سگدن سب صفتاں اللہ کیتے ہن اصل انہیں وچوں بہوں سارے جاݨدے نہیں۔

اِنَّكَ مَيِّتٌ وَّاِنَّهُمْ مَّيِّتُوْنَ ۝۳۱

۳۱۔ بے شک تئیں مرݨے تے بے شک او وی مرسن۔

ثُمَّ اِنَّكُمْ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ عِنْدَ رَبِّكُمْ تَخْتَصِمُوْنَ ﴿۳۱﴾ ع	۳۲۔ ول تساں قیامت دے ڈینہہ اپنڑے رب دے اگو اپنڑے اعمال پیش کریسو۔
فَمَنْ اَظْلَمُ مِمَّنْ كَذَبَ عَلَى اللّٰهِ وَكَذَّبَ بِالصِّدْقِ اِذْ جَآءَهٗ ؕ اَلَيْسَ فِيْ جَهَنَّمَ مَثْوًى لِّلْكٰفِرِيْنَ ﴿۳۲﴾	۳۳۔اوں کنیں زیادہ ظالم کون تھی سگدے جیرھا اللہ تے کوڑ ہدھے تے سچ کوں اپنے کولھو آونڑ دے بعد جھٹلاوے، کیا کافریں دا ٹھکانہ دوزخ وچ نہیں (ہے)
وَالَّذِيْ جَآءَ بِالصِّدْقِ وَصَدَّقَ بِهٖۤ اُولٰٓئِكَ هُمُ الْمُتَّقُوْنَ ﴿۳۳﴾	۳۴۔ تے جیرھا سچ گھن آوے تے جیرھا اوندی تصدیق کرے ایسے لوک متقی ہن۔
لَهُمْ مَّا يَشَآءُوْنَ عِنْدَ رَبِّهِمْ ؕ ذٰلِكَ جَزٰٓؤُا الْمُحْسِنِيْنَ ﴿۳۴﴾	۳۵۔ انہیں کیتے انہیں دے رب کنیں او ہے جو او چاھن اے نیکی کرنڑ والیں دا بدلہ ہے۔
لِيُكَفِّرَ اللّٰهُ عَنْهُمْ اَسْوَاَ الَّذِيْ عَمِلُوْا وَيَجْزِيَهُمْ اَجْرَهُمْ بِاَحْسَنِ الَّذِيْ كَانُوْا يَعْمَلُوْنَ ﴿۳۵﴾	۳۶۔ تاں جو اللہ سیئں انہیں دے بھوں برے کم انہیں کنیں پریں کر ڈیوے تے جو او کریندے ہن اوندا انہیں کوں سب کنیں چنگا بدلہ ڈیوے۔
اَلَيْسَ اللّٰهُ بِكَافٍ عَبْدَهٗ ؕ وَيُخَوِّفُوْنَكَ بِالَّذِيْنَ مِنْ دُوْنِهٖ ؕ وَمَنْ يُّضْلِلِ اللّٰهُ فَمَا لَهٗ مِنْ هَادٍ ﴿۳۶﴾	۳۷۔کیا اللہ سیئں اپنڑے بندے کیتے کافی نہیں تے او تیکوں اوندے سوا بئیں کنیں ڈریندن تے جینکوں اللہ گمراہ آکھئے اونکوں سدھا راہ ڈکھالنڑ والا کوئی نہیں۔
وَمَنْ يَّهْدِ اللّٰهُ فَمَا لَهٗ مِنْ مُّضِلٍّ ؕ اَلَيْسَ اللّٰهُ بِعَزِيْزٍ ذِي انْتِقَامٍ ﴿۳۷﴾	۳۸۔ تے جینکوں اللہ سدھا راہ ڈکھائے اونکوں گمراہ کوئی نہیں کر سگدا۔ کیا اللہ غالب تے بدلہ گھننڑ والا نہیں۔
وَلَئِنْ سَاَلْتَهُمْ مَّنْ خَلَقَ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضَ لَيَقُوْلُنَّ اللّٰهُ ؕ قُلْ اَفَرَءَيْتُمْ مَّا تَدْعُوْنَ مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ اِنْ اَرَادَنِيَ اللّٰهُ بِضُرٍّ هَلْ هُنَّ كٰشِفٰتُ ضُرِّهٖۤ اَوْ اَرَادَنِيْ بِرَحْمَةٍ هَلْ هُنَّ مُمْسِكٰتُ رَحْمَتِهٖ ؕ قُلْ حَسْبِيَ اللّٰهُ ؕ عَلَيْهِ يَتَوَكَّلُ الْمُتَوَكِّلُوْنَ ﴿۳۸﴾	۳۹۔ تے جے توں انہیں کنیں پچھیں کیں آسمان تے زمین کوں پیدا کیتے او ضرور آکھسن اللہ سیئں، توں آکھ تساں ڈسو جینکوں تساں اللہ دے سوا سڈیندے ہو جے اللہ میڈے کیتے نقصان دا ارادہ کرے کیا او اوندے ڈکھ کوں پریں کر ڈیسن یا او رحمت پچاونڑ دا

ارادہ کرے کیا او اوندی رحمت کوں روک سگدن تاں آکھ اللہ میکوں کافی ہے اوندے اتے بھروسہ کرݨ والے بھروسہ کریندن۔

قُلْ يٰقَوْمِ اعْمَلُوْا عَلٰى مَكَانَتِكُمْ اِنِّيْ عَامِلٌ ۚ فَسَوْفَ تَعْلَمُوْنَ ۙ﴿۳۹﴾

۳۹۔ آکھ اے میڈی قوم اپݨی اپݨی جا تے عمل کرو بے شک میں عمل کریندا پیاں تہاکوں جلدی پتہ لگ ویسی۔

مَنْ يَّاْتِيْهِ عَذَابٌ يُّخْزِيْهِ وَيَحِلُّ عَلَيْهِ عَذَابٌ مُّقِيْمٌ ﴿۴۰﴾

۴۱۔ جو کیندے اتے عذاب اندے جیرھا اونکوں ذلیل کر ڈیسی ۔ تے کیندے اتے ہمیشہ رہݨ والا عذاب لہندے۔

اِنَّآ اَنْزَلْنَا عَلَيْكَ الْكِتٰبَ لِلنَّاسِ بِالْحَقِّ ۚ فَمَنِ اهْتَدٰى فَلِنَفْسِهٖ ۚ وَمَنْ ضَلَّ فَاِنَّمَا يَضِلُّ عَلَيْهَا ۚ وَمَآ اَنْتَ عَلَيْهِمْ بِوَكِيْلٍ ﴿۴۱﴾ ع

۴۲۔ بے شک اساں تیڈے اتے لوکیں کیتے سچ نال کتاب لہائی ہے تے جیرھا ہدایت پیندے اپݨے فائدے کیتے پیندے تے جیرھا گمراہ تھیندے اوندا وی محض ہونکوں نقصان تھیندے توں انہیں دا وکیل نوھیں۔

اَللّٰهُ يَتَوَفَّى الْاَنْفُسَ حِيْنَ مَوْتِهَا وَالَّتِيْ لَمْ تَمُتْ فِيْ مَنَامِهَا ۚ فَيُمْسِكُ الَّتِيْ قَضٰى عَلَيْهَا الْمَوْتَ وَيُرْسِلُ الْاُخْرٰٓى اِلٰٓى اَجَلٍ مُّسَمًّى ۭ اِنَّ فِيْ ذٰلِكَ لَاٰيٰتٍ لِّقَوْمٍ يَّتَفَكَّرُوْنَ ﴿۴۲﴾

۴۳۔ اللہ انسانیں کوں موت دے وقت مریندے تے جیندی موت نہیں آئی ہوندی اونکوں سمال ڈیندے تے جیندی موت دا حکم جاری تھی ویندے اونکوں روک گھندے تے ڈوجھی روح کوں ہک وقت مقرر کیتے ولا پھٹیندے بے شک ایندے وچ سوچݨ والی قوم کیتے نشانین۔

اَمِ اتَّخَذُوْا مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ شُفَعَآءَ ۭ قُلْ اَوَلَوْ كَانُوْا لَا يَمْلِكُوْنَ شَيْئًا وَّلَا يَعْقِلُوْنَ ﴿۴۳﴾

۴۴۔ کیا انہیں اللہ دے سوا ہے سفارشی بݨا گدھن توں آکھ بھانویں اوکہیں شئے دے مالک نہ ہوون تے انہیں کوں عقل نہ ہووے۔

قُلْ لِّلّٰهِ الشَّفَاعَةُ جَمِيْعًا ۭ لَهٗ مُلْكُ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ ۭ ثُمَّ اِلَيْهِ تُرْجَعُوْنَ ﴿۴۴﴾

۴۵۔ توں آکھ سفارش دا سارا اختیار اللہ کوں ہے آسمانیں تے زمین دی بادشاہت اوہیں دی ہے

ول تساں ہوندو ولائے ویسو۔

وَاِذَا ذُكِرَ اللّٰهُ وَحْدَهُ اشْمَاَزَّتْ قُلُوْبُ الَّذِيْنَ لَا يُؤْمِنُوْنَ بِالْاٰخِرَةِ ۚ وَاِذَا ذُكِرَ الَّذِيْنَ مِنْ دُوْنِهٖٓ اِذَا هُمْ يَسْتَبْشِرُوْنَ ۝

۴۶۔ تے جیلھے اللہ دی توحید دا ذکر تھیندے جیڑھے آخرت کوں نہیں منیندے انہیں دے دلیں وچ نفرت تھی ویندی ہے تے جیلھے اوندے سوا بئیں دا ذکر کیتا ویندے ہوں ویلھے او خوش تھی ویندن۔

قُلِ اللّٰهُمَّ فَاطِرَ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ عٰلِمَ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ اَنْتَ تَحْكُمُ بَيْنَ عِبَادِكَ فِيْ مَا كَانُوْا فِيْهِ يَخْتَلِفُوْنَ ۝

۴۷۔ توں آکھ اے آسمانیں تے زمین کوں پیدا کرݨ والے غیب جاݨݨ والے تے حاضر کوں وی توں بندیں دے درمیان جیڑھی گالیں وچ او اختلاف کریندن توں فیصلہ کرݨ والا ہویں۔

وَلَوْ اَنَّ لِلَّذِيْنَ ظَلَمُوْا مَا فِي الْاَرْضِ جَمِيْعًا وَّمِثْلَهٗ مَعَهٗ لَافْتَدَوْا بِهٖ مِنْ سُوْٓءِ الْعَذَابِ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ ۚ وَبَدَا لَهُمْ مِّنَ اللّٰهِ مَا لَمْ يَكُوْنُوْا يَحْتَسِبُوْنَ ۝

۴۸۔ تے جے سب کجھ جو زمین وچ ہے تے او ہوتلا پیا وی ظالمیں کیتے ہووے تے او قیامت دے ڈینہہ کوں بُرے عذاب کنیں بچݨ کیتے فدیہ دے طور تے ڈے ڈیون تے انہیں کیتے اللہ ولو او ظاہر تھی ویسی جیندا او گمان وی نہیں کریندے۔

وَبَدَا لَهُمْ سَيِّاٰتُ مَا كَسَبُوْا وَحَاقَ بِهِمْ مَّا كَانُوْا بِهٖ يَسْتَهْزِءُوْنَ ۝

۴۹۔ تے انہیں دے عملیں دی برائی ظاہر تھی ویسی تے جیڑھے عذاب تے او کھلدے ہن انہیں کوں او ولیٹ گھنسی۔

فَاِذَا مَسَّ الْاِنْسَانَ ضُرٌّ دَعَانَا ۡ ثُمَّ اِذَا خَوَّلْنٰهُ نِعْمَةً مِّنَّا ۙ قَالَ اِنَّمَآ اُوْتِيْتُهٗ عَلٰى عِلْمٍ ؕ بَلْ هِيَ فِتْنَةٌ وَّلٰكِنَّ اَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُوْنَ ۝

۵۰۔ تے جیلھے انسان کوں ڈکھ پہنچدے او ساکوں سݙیندے ول جیلھے اساں اونکوں اپݨے ولو نعمت ڈے ڈیندے ہیں تے او آکھݨ پئے ویندے، اے سب میکوں میڈے علم دی وجہ نال ملئے اصلوں اے آزمائش ہے بھوں سارے اینکوں جاݨدے نہیں۔

قَدْ قَالَهَا الَّذِيْنَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَمَآ اَغْنٰى عَنْهُمْ مَّا كَانُوْا يَكْسِبُوْنَ ﴿۵۱﴾

۵۱۔ ایہا گال انہیں کنیں پہلے لوک وی آکھ چکین ستے انہیں دسے عمل ول وی انہیں دسے کم نہ آئے۔

فَاَصَابَهُمْ سَيِّاٰتُ مَا كَسَبُوْا ۭ وَالَّذِيْنَ ظَلَمُوْا مِنْ هٰٓؤُلَاۗءِ سَيُصِيْبُهُمْ سَيِّاٰتُ مَا كَسَبُوْا ۙ وَمَا هُمْ بِمُعْجِزِيْنَ ﴿۵۲﴾

۵۲۔ انہیں دسے بدعملیں انہیں کوں پکڑ گدھے ستے جیڑھے انہیں وچو ظالم ہوسن انہیں کوں وی انہیں دسے بدعمل پکڑ گھنسن تے او ہرا نہ سگسن۔

اَوَلَمْ يَعْلَمُوْٓا اَنَّ اللّٰهَ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَّشَاۗءُ وَيَقْدِرُ ۭ اِنَّ فِيْ ذٰلِكَ لَاٰيٰتٍ لِّقَوْمٍ يُّؤْمِنُوْنَ ﴿۵۲﴾ ع

۵۳۔ کیا انہیں کوں پتہ نہیں بے شک اللہ سئیں جنیدے کیتے چاہندے رزق ودھیندے تے تنگ کریندے بے شک ایندے وچ مومن قوم کیتے نشانین۔

قُلْ يٰعِبَادِيَ الَّذِيْنَ اَسْرَفُوْا عَلٰٓي اَنْفُسِهِمْ لَا تَقْنَطُوْا مِنْ رَّحْمَةِ اللّٰهِ ۭ اِنَّ اللّٰهَ يَغْفِرُ الذُّنُوْبَ جَمِيْعًا ۭ اِنَّهٗ هُوَ الْغَفُوْرُ الرَّحِيْمُ ﴿۵۳﴾

۵۴۔ توں آکھ اے میڈے بندو! جنہیں اپنی جانیں تے ظلم کیتے اللہ دی رحمت کنیں نا امید نہ تھیوو بے شک اللہ سارے گناہ بخش ڈیندے بے شک او بہوں بخشݨ والا تے بہوں مہربان

وَاَنِيْبُوْٓا اِلٰى رَبِّكُمْ وَاَسْلِمُوْا لَهٗ مِنْ قَبْلِ اَنْ يَّاْتِيَكُمُ الْعَذَابُ ثُمَّ لَا تُنْصَرُوْنَ ﴿۵۵﴾

۵۵۔ تے اپݨے رب دو جھکو تے اوندی فرمانبرداری کرو، ایں کنیں پہلے جو تہاڈے عذاب آ ونجے ول تہاڈی امداد نہ کیتی ویسی

وَاتَّبِعُوْٓا اَحْسَنَ مَآ اُنْزِلَ اِلَيْكُمْ مِّنْ رَّبِّكُمْ مِّنْ قَبْلِ اَنْ يَّاْتِيَكُمُ الْعَذَابُ بَغْتَةً وَّاَنْتُمْ لَا تَشْعُرُوْنَ ﴿۵۶﴾

۵۶۔ تے تساں جو تہاڈو بہوں چنگی تعلیم لائی گئی ہے تہاڈے رب ولو، اوندی پیروی کرو ایں کنیں پہلے جو تہاڈو اچݨ گھت عذاب آ ونجے تے تہاکوں پتہ وی نہ ہووے۔

اَنْ تَقُوْلَ نَفْسٌ يّٰحَسْرَتٰى عَلٰي مَا فَرَّطْتُّ فِيْ جَنْۢبِ اللّٰهِ وَاِنْ كُنْتُ لَمِنَ السّٰخِرِيْنَ ﴿۵۷﴾

۵۷۔ تے کوئی آکھے ہائے افسوس جو میں اللہ دے حق وچ کمی کیتی تے میں مشکریاں کریندا ہم۔

اَوْ تَقُوْلَ لَوْ اَنَّ اللّٰهَ هَدٰىنِيْ لَكُنْتُ مِنَ الْمُتَّقِيْنَ ﴿۵۸﴾

۵۸۔ یا اے آکھے جے اللہ تے میکوں سدھا راہ ڈکھایا تے بے شک میں متقیں وچو تھی

ویساں۔

اَوْ تَقُوْلَ حِيْنَ تَرَى الْعَذَابَ لَوْ اَنَّ لِيْ كَرَّةً فَاَكُوْنَ مِنَ الْمُحْسِنِيْنَ ﴿۵۹﴾

۵۹۔ یا اسے آکھے جیلھے عذاب ڈیکھے جے میں ول ونج سگاں ہا تے میں نیکیں وچ رل ونجاں ہا۔

بَلٰى قَدْ جَآءَتْكَ اٰيٰتِيْ فَكَذَّبْتَ بِهَا وَاسْتَكْبَرْتَ وَكُنْتَ مِنَ الْكٰفِرِيْنَ ﴿۶۰﴾

۶۰۔ اسے نہیں تھی سگدا تیڈے ساڈی آیات آئن تیں انہیں کوں جھٹلائے تے وڈائی کیتی تے توں کافریں وچو ہانویں۔

وَيَوْمَ الْقِيٰمَةِ تَرَى الَّذِيْنَ كَذَبُوْا عَلَى اللّٰهِ وُجُوْهُهُمْ مُّسْوَدَّةٌ ۭ اَلَيْسَ فِيْ جَهَنَّمَ مَثْوًى لِّلْمُتَكَبِّرِيْنَ ﴿۶۱﴾

۶۱۔ تے قیامت دے ڈینہہ توں انہیں کوں ڈیکھسیں جنہیں اللہ تے کوڑ ماریا ہا انہیں دے منہ کالے ہوسن۔ کیا وڈائی کرݨ والیں دی رہݨ دی جا دوزخ نہیں (ہے)۔

وَيُنَجِّي اللّٰهُ الَّذِيْنَ اتَّقَوْا بِمَفَازَتِهِمْ ۡ لَا يَمَسُّهُمُ السُّوْۗءُ وَلَا هُمْ يَحْزَنُوْنَ ﴿۶۲﴾

۶۲۔ اللہ متقیں کوں کامیاب کرکے نجات ڈیسی انہیں کوں برائی نہ پہنچسی تے نہ ہی او مونجھے تھیسن۔

اَللّٰهُ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ ۡ وَّهُوَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ وَّكِيْلٌ ﴿۶۳﴾

۶۳۔ اللہ ہر شئے دا پیدا کرݨ والا ء تے او ہر شئے تے نگران۔

لَهٗ مَقَالِيْدُ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ ۭ وَالَّذِيْنَ كَفَرُوْا بِاٰيٰتِ اللّٰهِ اُولٰۗىِٕكَ هُمُ الْخٰسِرُوْنَ ﴿۶۴﴾

۶۴۔ آسمانیں تے زمین دیاں کنجیاں اوندے کیتے ہن تے جیڑھے ساڈی آیات دا انکار کریندن اسے گھاٹا پاوݨ والن۔

قُلْ اَفَغَيْرَ اللّٰهِ تَاْمُرُوْۗنِّىْٓ اَعْبُدُ اَيُّهَا الْجٰهِلُوْنَ ﴿۶۵﴾

۶۵۔ توں آکھ (اے جاھلو) کیا تساں میکوں حکم ڈیندے ہو جو میں اللہ دے سوا کہیں بے دی عبادت کراں۔

وَلَقَدْ اُوْحِيَ اِلَيْكَ وَاِلَى الَّذِيْنَ مِنْ قَبْلِكَ ۚ لَىِٕنْ اَشْرَكْتَ لَيَحْبَطَنَّ عَمَلُكَ وَلَتَكُوْنَنَّ مِنَ الْخٰسِرِيْنَ ﴿۶۶﴾

۶۶۔ تیڈے وحی کیتی گئی تے انہیں تے وی جیڑھے تیں کنیں پہلے ہن جے تیں شرک کیتا تے تیڈے عمل ونج ویسن تے توں ضرور گھاٹا پاوݨ والیں وچو تھی ویسیں۔

بَلِ اللّٰهَ فَاعْبُدْ وَكُنْ مِّنَ الشّٰكِرِيْنَ ۝۶۶

۶۷۔ توں اللہ دی عبادت کر تے شکر گذار بݨ۔

وَ مَا قَدَرُوا اللّٰهَ حَقَّ قَدْرِهٖ ۖ وَالْاَرْضُ جَمِيْعًا قَبْضَتُهٗ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ وَالسَّمٰوٰتُ مَطْوِيّٰتٌۢ بِيَمِيْنِهٖ ۚ سُبْحٰنَهٗ وَ تَعٰلٰى عَمَّا يُشْرِكُوْنَ ۝۶۸

۶۸۔ انہیں اللہ دی جیویں حق ہا قدر نہیں کیتی تے زمین ساری دی ساری قیامت دے ݙینہہ اوندی مُٹھ وِچ تے آسمان اوندے سجے ہتھ وِچ ولھٹیئے ہوئے ہوسن او پاک ہے تے جو او شرک کریندن اوں کنیں بہوں اچا ہے۔

وَ نُفِخَ فِي الصُّوْرِ فَصَعِقَ مَنْ فِي السَّمٰوٰتِ وَمَنْ فِي الْاَرْضِ اِلَّا مَنْ شَآءَ اللّٰهُ ۖ ثُمَّ نُفِخَ فِيْهِ اُخْرٰى فَاِذَا هُمْ قِيَامٌ يَّنْظُرُوْنَ ۝۶۹

۶۹۔ تے دھوتو وڄایا ویسی تے جو کجھ آسمانیں تے زمین وِچ ہے بے ہوش تھی ویسی۔ سوائے اوندے جینکوں اللہ بچا ݙیوے ول ݙوجھی دفعہ دھوتو وڄایا ویسی تے اوہوں ویلھے کھڑے تھی کے ݙیکھݨ پئے ویسن۔

وَ اَشْرَقَتِ الْاَرْضُ بِنُوْرِ رَبِّهَا وَ وُضِعَ الْكِتٰبُ وَ جِايْٓءَ بِالنَّبِيّٖنَ وَالشُّهَدَآءِ وَ قُضِيَ بَيْنَهُمْ بِالْحَقِّ وَهُمْ لَا يُظْلَمُوْنَ ۝۷۰

۷۰۔ تے زمین اپݨے رب دے نور نال چمکدی پئی ہوسی تے کتاب رکھ ݙتی ویسی تے انہیں تے ظلم نہ کیتا ویسی۔

وَ وُفِّيَتْ كُلُّ نَفْسٍ مَّا عَمِلَتْ وَهُوَ اَعْلَمُ بِمَا يَفْعَلُوْنَ ۝۷۱

۷۱۔ تے ہر شخص کوں اوندے عملیں دا پورا پورا بدلہ ݙتا ویسی تے او ڄاݨدے جو او کریندن۔

وَ سِيْقَ الَّذِيْنَ كَفَرُوْٓا اِلٰى جَهَنَّمَ زُمَرًا ۗ حَتّٰٓى اِذَا جَآءُوْهَا فُتِحَتْ اَبْوَابُهَا وَقَالَ لَهُمْ خَزَنَتُهَآ اَلَمْ يَاْتِكُمْ رُسُلٌ مِّنْكُمْ يَتْلُوْنَ عَلَيْكُمْ اٰيٰتِ رَبِّكُمْ وَيُنْذِرُوْنَكُمْ لِقَآءَ يَوْمِكُمْ هٰذَا ۗ قَالُوْا بَلٰى وَلٰكِنْ حَقَّتْ كَلِمَةُ الْعَذَابِ عَلَى الْكٰفِرِيْنَ ۝۷۲

۷۲۔ تے کافریں کوں دوزخ دو کٹھا کر کے ہکلیا ویسی تے جیلھے او اوس اوندے دروازے کھول ݙتے ویسن تے اوندے دروغے آکھسن کیا تہاݙو تہاݙے وچوں رسول نہ آئے ہن جیڑھے تہاکوں تہاݙے رب دیاں آیتاں سݨیندے ہن تے تہاکوں ایں ݙینہہ دی ملاقات کنیں ݙریندے ہن انہیں آکھئے (ایویں تھیا ہا) تے اصل کافریں تے عذاب دی ڳال پوری تھیوݨی ہائی۔

قِيْلَ ادْخُلُوْٓا اَبْوَابَ جَهَنَّمَ خٰلِدِيْنَ فِيْهَا ۚ فَبِئْسَ مَثْوَى الْمُتَكَبِّرِيْنَ ۝۷۳

۷۳۔ آکھیا ویسی تساں دوزخ دے دروازیں، وِچ پیہہ ونڄو تے ہک مدت تئیں رہو تے

وڈائی کرݨ والیں دا ٹکاݨہ بہوں بُرا ہے۔

وَ سِيقَ الَّذِينَ اتَّقَوْا رَبَّهُمْ إِلَى الْجَنَّةِ زُمَرًا ۖ حَتَّىٰ إِذَا جَاءُوهَا وَفُتِحَتْ أَبْوَابُهَا وَقَالَ لَهُمْ خَزَنَتُهَا سَلَامٌ عَلَيْكُمْ طِبْتُمْ فَادْخُلُوهَا خَالِدِينَ ﴿۷۳﴾

۷۴۔ تے متقیں کوں جنت دو کٹھا کر کے نیتا ویسی تے جیلھے اوندو او اوسن اوندے دروازے کھول ڈِتے ویسن تے انہیں کوں اوندے دروغے آکھسن تھاڈے اتے سلامتی ہووے تساں بہوں چنگے کم کیتن ہݨ اوندے وِچ ہمیشہ کیتے پہہ ونجو۔

وَقَالُوا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي صَدَقَنَا وَعْدَهُ وَأَوْرَثَنَا الْأَرْضَ نَتَبَوَّأُ مِنَ الْجَنَّةِ حَيْثُ نَشَاءُ ۖ فَنِعْمَ أَجْرُ الْعَامِلِينَ ﴿۷۴﴾

۷۵۔ تے او آکھسن ساریاں صفتاں اللہ سئیں دیاں جیں ساڈے نال کیتا ہویا وعدہ پورا کیتے تے ساکوں زمین دا وارث بݨائسی تے اساں جنت وِچ جتھاں چاہوں رہسوں تے عمل کرݨ والیں دا بدلہ بہوں چنگا ہے۔

وَتَرَى الْمَلَائِكَةَ حَافِّينَ مِنْ حَوْلِ الْعَرْشِ يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ ۖ وَقُضِيَ بَيْنَهُمْ بِالْحَقِّ وَقِيلَ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿۷۵﴾
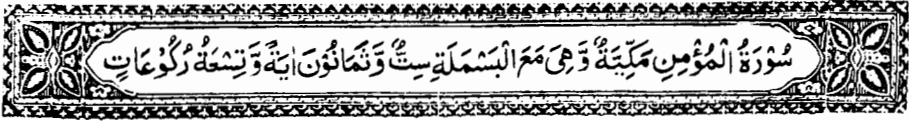
۷۶۔ تے توں فرشتیں کوں ڈیکھسیں او عرش دے چودھار گھیرا پاتی کھڑے ہوسن او اپݨے رب دی تعریف تے تسبیح کریندے پئین تے انہیں دے درمیان سچا فیصلہ کر ڈِتا ویسی تے آکھیا ویسی ساریاں سچیاں صفتاں اللہ کیتے ہن جیرھا رب العالمین ہے۔

سُوْرَةُ الْمُؤْمِنِ مَكِّيَّةٌ وَّهِيَ مَعَ الْبَسْمَلَةِ سِتٌّ وَّثَمَانُوْنَ اٰيَةً وَّتِسْعَةُ رُكُوْعَاتٍ

سورۃ مومن مکی ہے تے بسم اللہ نال ایندیاں ۸۶ آیتاں تے ۹ رکوع ہن۔

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ⓵

۱۔ شروع کریندا ں اللہ دے ناں نال جیرھا بن منگئے ڈیون والا تے بہوں مہربان۔

حٰمٓ ⓶

۲۔ بہوں تعریف والا تے بزرگی والا ہے۔

تَنْزِيْلُ الْكِتٰبِ مِنَ اللّٰهِ الْعَزِيْزِ الْعَلِيْمِ ⓷

۳۔ اے کتاب غالب تے بہوں جانڑ والے اللہ دلو لہائی گئی ہے۔

غَافِرِ الذَّنْۢبِ وَقَابِلِ التَّوْبِ شَدِيْدِ الْعِقَابِ ذِي الطَّوْلِ لَآ اِلٰهَ اِلَّا هُوَ اِلَيْهِ الْمَصِيْرُ ⓸

۴۔ گناہ کوں بخشڑ والا تے توبہ قبول کرڑ والا سخت عذاب ڈیوڑ والا تے احسان کرڑ والا ہے اوندے سوا کوئی معبود نہیں اوہیں دو ول ونجڑے۔

مَا يُجَادِلُ فِيْٓ اٰيٰتِ اللّٰهِ اِلَّا الَّذِيْنَ كَفَرُوْا فَلَا يَغْرُرْكَ تَقَلُّبُهُمْ فِي الْبِلَادِ ⓹

۵۔ اللہ دی آیات دے بارے وِچ محض کافر بحث کریندن تے تیکوں انہیں دا مختلف ملکیں وِچ پھرڑ دوکھا نہ ڈیوے۔

كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوْحٍ وَّالْاَحْزَابُ مِنْۢ بَعْدِهِمْ وَهَمَّتْ كُلُّ اُمَّةٍۢ بِرَسُوْلِهِمْ لِيَاْخُذُوْهُ وَجٰدَلُوْا بِالْبَاطِلِ لِيُدْحِضُوْا بِهِ الْحَقَّ فَاَخَذْتُهُمْ فَكَيْفَ كَانَ عِقَابِ ⓺

۶۔ انہیں کنیں پہلے نوح دی قوم تے انہیں دے بعد کئی ٹولیں جھٹلائے تے ہر قوم اپنڑے رسول کیتے اے ارادہ کیتے جو اونکوں پکڑن تے کوڑیں دلیلیں نال بحث شروع کر ڈتی تاں جو اوندے نال سچ کوں مٹا ڈیون میں انہیں کوں پکڑ گدھا تے میڈا عذاب کینجھا ہا۔

وَكَذٰلِكَ حَقَّتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ عَلَى الَّذِيْنَ كَفَرُوْٓا اَنَّهُمْ اَصْحٰبُ النَّارِ ⓻

۷۔ تے ایویں تیڈے رب دا فیصلہ کافریں تے پورا تھی گیا ہے شک او دوزخی ہن۔

الَّذِيْنَ يَحْمِلُوْنَ الْعَرْشَ وَمَنْ حَوْلَهٗ يُسَبِّحُوْنَ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَيُؤْمِنُوْنَ بِهٖ وَيَسْتَغْفِرُوْنَ لِلَّذِيْنَ

۸۔ جیرھے عرش کوں چاتی کھڑن تے جیرھے اوندے چودھاروہن او اپنڑے رب دی تعریف

اٰمَنُوْا ۚ رَبَّنَا وَسِعْتَ كُلَّ شَيْءٍ رَّحْمَةً وَّعِلْمًا فَاغْفِرْ لِلَّذِيْنَ تَابُوْا وَاتَّبَعُوْا سَبِيْلَكَ وَقِهِمْ عَذَابَ الْجَحِيْمِ ﴿۸﴾

نال پاکیزگی بیان کریندن تے اوندے اتے ایمان انیندن تے مومنیں کیتے بخشش منگدن اے ساڈے رب تیں اپݨی رحمت نال ہر شئے کوں تے علم نال گھریا ہوئے، توبہ کرݨ والیں تے اپݨے رستے تے چلݨ والیں کوں بخش ݙے تے انہیں کوں دوزخ دے عذاب کنیں بچا۔

رَبَّنَا وَاَدْخِلْهُمْ جَنّٰتِ عَدْنِ ِالَّتِيْ وَعَدْتَّهُمْ وَمَنْ صَلَحَ مِنْ اٰبَآئِهِمْ وَاَزْوَاجِهِمْ وَذُرِّيّٰتِهِمْ ۭ اِنَّكَ اَنْتَ الْعَزِيْزُ الْحَكِيْمُ ﴿۹﴾

۹۔ اے ساڈے رب تے انہیں کوں ہمیشہ دی جنت وچ داخل کر جیندا تیں انہیں نال وعدہ کیتے تے انہیں دے پیو ݙاݙیں تے بیویں تے اولاد وچوں جیڑھے نیک کم کرن انہیں کوں وی بے شک توں غالب تے وڈا سیاݨا ہویں۔

وَقِهِمُ السَّيِّاٰتِ ۭ وَمَنْ تَقِ السَّيِّاٰتِ يَوْمَىِٕذٍ فَقَدْ رَحِمْتَهٗ ۭ وَذٰلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيْمُ ﴿۱۰﴾ ع

۱۰۔ تے انہیں کوں بچا تکلیفیں کنیں تے جنہیں کوں توں اوں ݙینہہ تکلیفیں کنیں بچیسیں تیں اوندے اتے رحم کیتے تے اے وڈی کامیابی ہے۔

اِنَّ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا يُنَادَوْنَ لَمَقْتُ اللّٰهِ اَكْبَرُ مِنْ مَّقْتِكُمْ اَنْفُسَكُمْ اِذْ تُدْعَوْنَ اِلَى الْاِيْمَانِ فَتَكْفُرُوْنَ ﴿۱۱﴾

۱۱۔ بے شک او لوک جیڑھے کافرن انہیں کوں آکھیا ویسی جو اللہ دی ناراضگی تہاݙی اپݨی ناراضگی کنیں زیادہ سخت ہے جیلھے تہاکوں ایمان دو سݙیا ویندا ہا تساں اوندا انکار کریندے ہاوے۔

قَالُوْا رَبَّنَآ اَمَتَّنَا اثْنَتَيْنِ وَاَحْيَيْتَنَا اثْنَتَيْنِ فَاعْتَرَفْنَا بِذُنُوْبِنَا فَهَلْ اِلٰى خُرُوْجٍ مِّنْ سَبِيْلٍ ﴿۱۲﴾

۱۲۔ انہیں آکھئے اے ساڈے رب تیں ساکوں ݙو دفعہ مار سیٹے تے ݙو دفعہ جیندا کیتے اساں اپݨے گناہیں دا اقرار کریندے ہیں تے کیا ہݨ کوئی نکلݨ دا رستہ ہے۔

ذٰلِكُمْ بِاَنَّهٗٓ اِذَا دُعِيَ اللّٰهُ وَحْدَهٗ كَفَرْتُمْ ۚ وَاِنْ يُّشْرَكْ بِهٖ تُؤْمِنُوْا ۭ فَالْحُكْمُ لِلّٰهِ الْعَلِيِّ

۱۳۔ اے ایں گالہوں ہے جو بے شک جݙاں کلہے اللہ کوں سݙیا ویندا ہا تساں

الْكَبِيْرِ ⑫

انکار کریندے ہاوے ہے اوندے نال کوئی شریک بنایا ونجے ہا تے من گھندے ہاوے تے حکومت اچی شان والے تے وڈے اللہ دی ہے۔

هُوَ الَّذِيْ يُرِيْكُمْ اٰيٰتِهٖ وَيُنَزِّلُ لَكُمْ مِّنَ السَّمَآءِ رِزْقًا ؕ وَمَا يَتَذَكَّرُ اِلَّا مَنْ يُّنِيْبُ ⑬

۱۴۔ او تہاکوں اپنے نشان ڈکھلیندے تے تہاڈے کیتے آسمان کنیں رزق لیندے تے نصیحت اوہو حاصل کریندے جیڑھا اللہ دو جھکدے۔

فَادْعُوا اللّٰهَ مُخْلِصِيْنَ لَهُ الدِّيْنَ وَلَوْ كَرِهَ الْكٰفِرُوْنَ ⑭

۱۵۔ تساں اللہ کیتے اطاعت خالص کریندے ہوئیں اونکوں سڈو بھانویں کافر ناپسند کرن۔

رَفِيْعُ الدَّرَجٰتِ ذُو الْعَرْشِ ۚ يُلْقِي الرُّوْحَ مِنْ اَمْرِهٖ عَلٰى مَنْ يَّشَآءُ مِنْ عِبَادِهٖ لِيُنْذِرَ يَوْمَ التَّلَاقِ ⑮

۱۶۔ او بلند تے اُچے رتبے والا ہے تے عرش دا مالک اپنے حکم نال اپنے بندیں وچوں جیندے اتے چاہندے کلام لیندے تاں جو او ملاقات دے ڈینہہ کنیں ڈراوے۔

يَوْمَ هُمْ بٰرِزُوْنَ ۚ لَا يَخْفٰى عَلَى اللّٰهِ مِنْهُمْ شَيْءٌ ؕ لِمَنِ الْمُلْكُ الْيَوْمَ ؕ لِلّٰهِ الْوَاحِدِ الْقَهَّارِ ⑯

۱۷۔ جڈاں او سارے خدا دے اگو حاضر تھیسن انہیں وچوں کوئی شئے اللہ تے لکی ہوئی نہ ہوسی اوں ڈینہہ بادشاہی کیندی ہوسی، محض اللہ دی جیڑھا کلہا تے غالب۔

اَلْيَوْمَ تُجْزٰى كُلُّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ ؕ لَا ظُلْمَ الْيَوْمَ ؕ اِنَّ اللّٰهَ سَرِيْعُ الْحِسَابِ ⑰

۱۸۔ اوں ڈینہہ ہر شخص کوں جو او کریسی اوندا بدلہ ملسی تے اوں ڈینہہ ظلم نہ کیتا ویسی، بیشک اللہ جلدی حساب گھنن والا ہے۔

وَاَنْذِرْهُمْ يَوْمَ الْاٰزِفَةِ اِذِ الْقُلُوْبُ لَدَى الْحَنَاجِرِ كٰظِمِيْنَ ؕ مَا لِلظّٰلِمِيْنَ مِنْ حَمِيْمٍ وَّلَا شَفِيْعٍ يُّطَاعُ ⑱

۱۹۔ تے توں انہیں کوں اصلو کولہو آلے ڈینہہ دے عذاب کنیں ڈرا، جیلھے دل غم نال بھریئے ہوئے نرگٹ ئیں آ ویسن تے ظالمیں دا نہ کوئی سنگتی ہوسی تے نہ اینجھا سفارشی، جیندی گال منی ونجے۔

يَعْلَمُ خَآئِنَةَ الْاَعْيُنِ وَمَا تُخْفِي الصُّدُوْرُ ⑲

۲۰۔ او اکھیں دی خیانت کوں تے جو دل

لکیندن اونکوں جانڑدے۔

وَاللّٰهُ يَقْضِىْ بِالْحَقِّ ؕ وَالَّذِيْنَ يَدْعُوْنَ مِنْ دُوْنِهٖ لَا يَقْضُوْنَ بِشَىْءٍ ؕ اِنَّ اللّٰهَ هُوَ السَّمِيْعُ الْبَصِيْرُ ﴿۲۱﴾

۲۱۔ اللہ سئیں حق نال فیصلہ کریسی تے جنہیں کوں او اللہ دے سوا سڈیندن او اصلو فیصلہ نہیں کر سگدے بے شک اللہ ہوں سنڑ والا تے ڈیکھنڑ والا ہے۔ ع

اَوَلَمْ يَسِيْرُوْا فِى الْاَرْضِ فَيَنْظُرُوْا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِيْنَ كَانُوْا مِنْ قَبْلِهِمْ ؕ كَانُوْا هُمْ اَشَدَّ مِنْهُمْ قُوَّةً وَّاٰثَارًا فِى الْاَرْضِ فَاَخَذَهُمُ اللّٰهُ بِذُنُوْبِهِمْ ؕ وَمَا كَانَ لَهُمْ مِّنَ اللّٰهِ مِنْ وَّاقٍ ﴿۲۲﴾

۲۲۔ کیا انہیں زمین وِچ سفر نہیں کیتا ڈیکھن ہا جو انہیں کنیں پہلے ہن انہیں دا کیا انجام تھئے او انہیں کنیں طاقت وِچ وَدھ ہن تے علم تے فن وِچ وی وَدھ ہن، اللہ سئیں انہیں کوں گناہیں دی وجہ نال پکڑ گِدھے تے اللہ کنیں انہیں کوں بچاونڑ والا کوئی نہ ہا۔

ذٰلِكَ بِاَنَّهُمْ كَانَتْ تَّاْتِيْهِمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنٰتِ فَكَفَرُوْا فَاَخَذَهُمُ اللّٰهُ ؕ اِنَّهٗ قَوِىٌّ شَدِيْدُ الْعِقَابِ ﴿۲۳﴾

۲۳۔ اے ایں واسطے ہا جو بے شک انہیں دو انہیں دے رسول اندے ہن نشان گھن کے تے او انکار کریندے ہن، اللہ انہیں کوں پکڑ گِدھے بے شک او زور آلا، طاقت ور تے سخت عذاب ڈیونڑ والا ہے۔

وَلَقَدْ اَرْسَلْنَا مُوْسٰى بِاٰيٰتِنَا وَسُلْطٰنٍ مُّبِيْنٍ ﴿۲۴﴾

۲۴۔ تے اساں موسےٰ کوں اپنڑے نشانیں نال تے کھلی دلیلیں نال پٹھئے۔

اِلٰى فِرْعَوْنَ وَهَامٰنَ وَقَارُوْنَ فَقَالُوْا سٰحِرٌ كَذَّابٌ ﴿۲۵﴾

۲۵۔ فرعون تے ہامان تے قارون دو پٹھئے سے انہیں آکھئے اے شخص دوکھا ڈیونڑ والا تے وڈا کوڑا ہے۔

فَلَمَّا جَآءَهُمْ بِالْحَقِّ مِنْ عِنْدِنَا قَالُوا اقْتُلُوْٓا اَبْنَآءَ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا مَعَهٗ وَاسْتَحْيُوْا نِسَآءَهُمْ ؕ وَمَا كَيْدُ الْكٰفِرِيْنَ اِلَّا فِىْ ضَلٰلٍ ﴿۲۶﴾

۲۶۔ جیلھے او انہیں دو ساڈے ولو حق گھن کے آئے انہیں آکھئے جیڑھے لوکیں انہیں کوں مَن گِدھے انہیں دے پتریں کوں مارو تے تریمتیں کوں جنیدا رکھو تے کافریں

دی تدبیر پُٹھی پَندی رہ ۔

وَقَالَ فِرْعَوْنُ ذَرُوْنِیْٓ اَقْتُلْ مُوْسٰی وَلْیَدْعُ رَبَّهٗ ۚ اِنِّیْٓ اَخَافُ اَنْ یُّبَدِّلَ دِیْنَكُمْ اَوْ اَنْ یُّظْهِرَ فِی الْاَرْضِ الْفَسَادَ ﴿۲۶﴾

۲۷۔ تے فرعون آکھئے میکوں چھوڑ ڈیوو ہیں موسیٰ کوں قتل کراں او اپنٹے رب کوں سڈ سے تے بے شک ہیں ڈردا ہاں جو اے تہاڈے دین کوں وٹا نہ ڈیوے یا ملک وچ فساد ظاہر کرے ۔

وَقَالَ مُوْسٰٓی اِنِّیْ عُذْتُ بِرَبِّیْ وَرَبِّكُمْ مِّنْ كُلِّ مُتَكَبِّرٍ لَّا یُؤْمِنُ بِیَوْمِ الْحِسَابِ ﴿۲۷﴾

۲۸ ۔ تے موسیٰ آکھیا مَیں اپنٹے رب تے تہاڈے رب دی پناہ منگداں ، ہر وڈائی کرنٹ والے کنیں جیرھا حساب دے ڈینہہ کوں نہیں منیندا ۔ ع

وَقَالَ رَجُلٌ مُّؤْمِنٌ ۖ مِّنْ اٰلِ فِرْعَوْنَ یَكْتُمُ اِیْمَانَهٗٓ اَتَقْتُلُوْنَ رَجُلًا اَنْ یَّقُوْلَ رَبِّیَ اللّٰهُ وَقَدْ جَآءَكُمْ بِالْبَیِّنٰتِ مِنْ رَّبِّكُمْ ۗ وَاِنْ یَّكُ كَاذِبًا فَعَلَیْهِ كَذِبُهٗ ۚ وَاِنْ یَّكُ صَادِقًا یُّصِبْكُمْ بَعْضُ الَّذِیْ یَعِدُكُمْ ۗ اِنَّ اللّٰهَ لَا یَهْدِیْ مَنْ هُوَ مُسْرِفٌ كَذَّابٌ ﴿۲۸﴾

۲۹۔ فرعون دی اٰل وچوں ہک مومن مرد جیرھا اپنٹا ایمان لکائی کھڑا ہا ، آکھئے کیا تساں اوں آدمی کوں مریندے ہو جیرھا محض اے آہدے جو میڈا رب اللہ ہے تے تہاڈو کھلے دلائل گھن کے آئے تہاڈے رب ولو تے جے او کوڑا ہے تے اوندا کوڑ اوندے اُتے پوسی تے جے او سچا ہے تے ول ، تہاکوں جیرھی گالہیں دا او وعدہ کریندے اوندے وچوں کجھ ضرور پہنچیسی ، بے شک اللہ حد کنیں ودھنٹ والے تے بہوں کوڑے کوں سدھا راہ نہیں ڈکھلیندا ۔

یٰقَوْمِ لَكُمُ الْمُلْكُ الْیَوْمَ ظٰهِرِیْنَ فِی الْاَرْضِ ۫ فَمَنْ یَّنْصُرُنَا مِنْۢ بَاْسِ اللّٰهِ اِنْ جَآءَنَا ۗ قَالَ فِرْعَوْنُ مَآ اُرِیْكُمْ اِلَّا مَآ اَرٰی وَمَآ اَهْدِیْكُمْ اِلَّا سَبِیْلَ الرَّشَادِ ﴿۲۹﴾

۳۰۔ اے میڈی قوم اُج تہاڈی حکومت ہے تے تساں ملک تے غالب ہوے ، جے اللہ ولو ساڈے اتے عذاب آ ونجے تے ساڈی کون امداد کریسی ، فرعون آکھئے میں تہاکوں محض او ڈسینداں جیرھا میکوں

درست ڈسدے ستے تہاکوں محض ہدایت دی راہ ڈکھیندا ں۔

وَقَالَ الَّذِیْٓ اٰمَنَ یٰقَوْمِ اِنِّیْٓ اَخَافُ عَلَیْکُمْ مِّثْلَ یَوْمِ الْاَحْزَابِ ﴿۳۱﴾

۳۱۔ ستے جیرھا مٔنی کھڑا ہا اوں آکھئے اسے میڈی قوم بے شک میں تہاڈے اُتے اوھو جئیں عذاب کنیں ڈردا ں جیرھا پہلی قومیں ستے آیا ہا۔

مِثْلَ دَاْبِ قَوْمِ نُوْحٍ وَّعَادٍ وَّثَمُوْدَ وَالَّذِیْنَ مِنْۢ بَعْدِهِمْ ؕ وَمَا اللّٰهُ یُرِیْدُ ظُلْمًا لِّلْعِبَادِ ﴿۳۲﴾

۳۲۔ نوح ستے عاد ستے ثمود دی قوم آلی کار ستے جیرھے انہیں دسے بعد ہن ستے اللہ سئیں اپنڑے بندیں ستے اصلو ظلم نہیں کرنڑا چاہندا۔

وَیٰقَوْمِ اِنِّیْٓ اَخَافُ عَلَیْکُمْ یَوْمَ التَّنَادِ ﴿۳۳﴾

۳۳۔ ستے اسے میڈی قوم بے شک مئیں تہاڈے استے اوں ڈینہہ کنیں ڈردا ں جڈاں لوک ہک ڈوجھے کوں امداد کیتے سڈیسن۔

یَوْمَ تُوَلُّوْنَ مُدْبِرِیْنَ ۚ مَا لَکُمْ مِّنَ اللّٰهِ مِنْ عَاصِمٍ ۚ وَمَنْ یُّضْلِلِ اللّٰهُ فَمَا لَهٗ مِنْ هَادٍ ﴿۳۴﴾

۳۴۔ جڈاں تساں کنڈ ولا کے پھرسو تہاڈے کیتے اللہ کنیں کوئی بچاونڑ والا نہ ہوسی ستے جینکوں اللہ گمراہ آکھئے اوندا کوئی سدھا راہ ڈکھاونڑ والا نہیں۔

وَلَقَدْ جَآءَکُمْ یُوْسُفُ مِنْ قَبْلُ بِالْبَیِّنٰتِ فَمَا زِلْتُمْ فِیْ شَکٍّ مِّمَّا جَآءَکُمْ بِهٖ ؕ حَتّٰٓی اِذَا هَلَکَ قُلْتُمْ لَنْ یَّبْعَثَ اللّٰهُ مِنْۢ بَعْدِهٖ رَسُوْلًا ؕ کَذٰلِکَ یُضِلُّ اللّٰهُ مَنْ هُوَ مُسْرِفٌ مُّرْتَابُ ﴿۳۵﴾

۳۵۔ ستے تہاڈو ایں کنیں پہلے یوسف آئے کھلے دلائل گھن کے ستے تساں جو او گھن کے آئے اونسے متعلق شک ہی کریندے رہ گئے ۔ ستے جیلھے او فوت تھی گئے۔ تساں آکھئے ایندے بعد اللہ سئیں ہنڑ ہیا کوئی رسول اصلو نہ پٹھیسی۔ ایویں اللہ سئیں حد کنیں ودھنڑ والے ستے شک کرنڑ والے کوں گمراہ کریندے ۔

اَلَّذِیْنَ یُجَادِلُوْنَ فِیْٓ اٰیٰتِ اللّٰهِ بِغَیْرِ سُلْطٰنٍ اَتٰىهُمْ ؕ کَبُرَ مَقْتًا عِنْدَ اللّٰهِ وَعِنْدَ الَّذِیْنَ اٰمَنُوْا ؕ کَذٰلِکَ

۳۶۔ جیرھے اللہ دی آیات دسے متعلق بغیر کہیں دلیل جیرھی انہیں دو آئی ہوسے

يَطْبَعُ اللّٰهُ عَلٰى كُلِّ قَلْبِ مُتَكَبِّرٍ جَبَّارٍ ﴿۳۵﴾

بحث کریندن، اے اللہ دے نزدیک تے مومنیں دے نزدیک بہوں بُری گال ہِ ایویں اللہ ہر آکڑ باز تے جابر دے دل تے مہر لا ڈیندے۔

وَقَالَ فِرْعَوْنُ يٰهَامٰنُ ابْنِ لِيْ صَرْحًا لَّعَلِّيْٓ اَبْلُغُ الْاَسْبَابَ ﴿۳۶﴾

۳۷۔ تے فرعون آکھئے اے ھامان میڈے کیتے ہک محل بݨوا۔ تھی سگدے جو میں انہیں راہیں تے ونج پُڄاں۔

اَسْبَابَ السَّمٰوٰتِ فَاَطَّلِعَ اِلٰٓى اِلٰهِ مُوْسٰى وَاِنِّيْ لَاَظُنُّهٗ كَاذِبًا ؕ وَكَذٰلِكَ زُيِّنَ لِفِرْعَوْنَ سُوْٓءُ عَمَلِهٖ وَصُدَّ عَنِ السَّبِيْلِ ؕ وَمَا كَيْدُ فِرْعَوْنَ اِلَّا فِيْ تَبَابٍ ﴿۳۷﴾ ع

۳۸۔ جیڑھے آسمان دے رستے ہن تے ایویں میکوں موسیٰ دے خدا دا پتہ لگ ونڄے تے میں بے شک اینکوں کوڑا سمجھینداں تے ایویں فرعون کیتے اوندے بُرے عمل سوہݨے کر کے ڈکھائے گئین تے سدھے راہ کنیں روکیا گئے تے فرعون دی تدبیر تے محض ناکام تھیوݨ والی ہائی۔

وَقَالَ الَّذِيْٓ اٰمَنَ يٰقَوْمِ اتَّبِعُوْنِ اَهْدِكُمْ سَبِيْلَ الرَّشَادِ ﴿۳۸﴾ ج

۳۹۔ تے جیں منّیا ہا اوں آکھئے اے میڈی قوم میڈی پیروی کرو۔ میں تہاکوں ہدایت دا رستہ ڈکھیساں۔

يٰقَوْمِ اِنَّمَا هٰذِهِ الْحَيٰوةُ الدُّنْيَا مَتَاعٌ ۫ وَّاِنَّ الْاٰخِرَةَ هِيَ دَارُ الْقَرَارِ ﴿۳۹﴾

۴۰۔ اے میڈی قوم ایں دُنیاوی زندگی تے محض تھوڑا فائدہ ءِ تے بے شک آخرت اصل پکا گھر ہِ۔

مَنْ عَمِلَ سَيِّئَةً فَلَا يُجْزٰٓى اِلَّا مِثْلَهَا ۚ وَمَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِّنْ ذَكَرٍ اَوْ اُنْثٰى وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَاُولٰٓئِكَ يَدْخُلُوْنَ الْجَنَّةَ يُرْزَقُوْنَ فِيْهَا بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿۴۰﴾

۴۱۔ تے جیڑھا بُرا کم کریسی اونکوں محض اوہو تلی سزا مِلسی تے جیڑھا چنگا کم کریسی بھانویں او جوان ہووے یا ترمت تے ہووے مومن ایجھے لوکن جیڑھے جنت وِچ پہسن تے انہیں کوں بے حساب رزق ڈتا ویسی۔

وَ يٰقَوْمِ مَا لِيْۤ اَدْعُوْكُمْ اِلَى النَّجٰوةِ وَ تَدْعُوْنَنِيْۤ اِلَى النَّارِ ﴿۴۱﴾

۴۱۔ تے اے میڈی قوم میکوں کیا فائدہ ہے میں تہاکوں نجات دو سڈیندا ہاں تے تساں میکوں دوزخ دو سڈیندے ہو۔

تَدْعُوْنَنِيْ لِاَكْفُرَ بِاللّٰهِ وَ اُشْرِكَ بِهٖ مَا لَيْسَ لِيْ بِهٖ عِلْمٌ وَّ اَنَا اَدْعُوْكُمْ اِلَى الْعَزِيْزِ الْغَفَّارِ ﴿۴۲﴾

۴۲۔ تساں میکوں سڈیندے ہو جو میں اللہ دا انکار کراں تے اوندے نال شریک بناواں جیندا میکوں پتہ وی کائے نیں تے میں تہاکوں غالب تے بہوں بخشݨ والے خدا دو سڈیندا ہاں۔

لَا جَرَمَ اَنَّمَا تَدْعُوْنَنِيْۤ اِلَيْهِ لَيْسَ لَهٗ دَعْوَةٌ فِي الدُّنْيَا وَ لَا فِي الْاٰخِرَةِ وَ اَنَّ مَرَدَّنَاۤ اِلَى اللّٰهِ وَ اَنَّ الْمُسْرِفِيْنَ هُمْ اَصْحٰبُ النَّارِ ﴿۴۳﴾

۴۳۔ بے شک تساں میکوں اوندے واسطے سڈیندے ہو جیندے کیتے دنیا وچ تے آخرت وچ کوئی سڈا کوئی نہیں تے بے شک اساں اللہ دو ولٹݨے تے حدکنیں ودھݨ والے بے شک دوزخی ہن۔

فَسَتَذْكُرُوْنَ مَاۤ اَقُوْلُ لَكُمْ ؕ وَ اُفَوِّضُ اَمْرِيْۤ اِلَى اللّٰهِ ؕ اِنَّ اللّٰهَ بَصِيْرٌۢ بِالْعِبَادِ ﴿۴۴﴾

۴۴۔ جو میں تہاکوں آہدا پیاں اونکوں تساں ضرور یاد کریسو تے میں اپݨا معاملہ اللہ دے سپرد کریندا ہاں بے شک اللہ اپݨے بندیں کوں بہوں ڈیکھݨ والا ہے۔

فَوَقٰىهُ اللّٰهُ سَيِّاٰتِ مَا مَكَرُوْا وَ حَاقَ بِاٰلِ فِرْعَوْنَ سُوْٓءُ الْعَذَابِ ﴿۴۵﴾

۴۵۔ اللہ سئیں اونکوں انہیں دی تدبیریں دے نقصان کنیں بچا گدھا تے آل فرعون کوں برے عذاب نے چودھاروں ولہیٹ گدھے۔

اَلنَّارُ يُعْرَضُوْنَ عَلَيْهَا غُدُوًّا وَّ عَشِيًّا ۚ وَ يَوْمَ تَقُوْمُ السَّاعَةُ ۫ اَدْخِلُوْۤا اٰلَ فِرْعَوْنَ اَشَدَّ الْعَذَابِ ﴿۴۶﴾

۴۶۔ او بھاہ ہے رات ڈینہہ او جیندے اگو پیش کیتے ویندن تے جڈاں مقرر وقت اوسی (فرشتیں کوں آکھیا ویسی) آل فرعون کوں سخت عذاب وچ سٹو۔

وَ اِذْ يَتَحَآجُّوْنَ فِي النَّارِ فَيَقُوْلُ الضُّعَفٰٓؤُا لِلَّذِيْنَ اسْتَكْبَرُوْۤا اِنَّا كُنَّا لَكُمْ تَبَعًا فَهَلْ اَنْتُمْ مُّغْنُوْنَ عَنَّا نَصِيْبًا مِّنَ النَّارِ ﴿۴۷﴾

۴۷۔ تے دوزخ وچ وی آپت وچ بحث کریسن تے کمزور لوک وڈے لوکیں کوں آکھسن بیشک اساں تے تہاڈے پچھو ٹردے ہاسے کیا

تساں ساکوں بھا دے عذاب دے تھوڑے جہیں حصے کنیں بچا سگدے ہو۔

قَالَ الَّذِيْنَ اسْتَكْبَرُوْٓا اِنَّا كُلٌّ فِيْهَآ اِنَّ اللّٰهَ قَدْ حَكَمَ بَيْنَ الْعِبَادِ ﴿۴۹﴾

۴۹۔ وڈے لوک آکھسن اساں سارے عذاب وچ ہیں۔ بے شک اللہ نے بندیں وچ فیصلہ کر ڈتے۔

وَقَالَ الَّذِيْنَ فِي النَّارِ لِخَزَنَةِ جَهَنَّمَ ادْعُوْا رَبَّكُمْ يُخَفِّفْ عَنَّا يَوْمًا مِّنَ الْعَذَابِ ﴿۵۰﴾

۵۰۔ تے جیرھے دوزخ وچ ہوسن او دوزخ دے داروغیں کوں آکھسن اپنے رب کوں سڈو اساں کنیں کجھ وقت کیتے تے عذاب گھٹا ڈے۔

قَالُوْٓا اَوَلَمْ تَكُ تَاْتِيْكُمْ رُسُلُكُمْ بِالْبَيِّنٰتِ قَالُوْا بَلٰى قَالُوْا فَادْعُوْا وَمَا دُعٰٓؤُا الْكٰفِرِيْنَ اِلَّا فِيْ ضَلٰلٍ ﴿۵۱﴾

۵۱۔ او آکھسن کیا تہاڈو تہاڈے رسول کھلے دلائل گھن کے نہ آئے ہن۔ او آکھسن ہا آئے ہن او آکھسن ہݨ سڈو تے کافریں دی دعا تے محض وتجیجݨ والی ہے۔

ع

اِنَّا لَنَنْصُرُ رُسُلَنَا وَالَّذِيْنَ اٰمَنُوْا فِي الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا وَيَوْمَ يَقُوْمُ الْاَشْهَادُ ﴿۵۲﴾

۵۲۔ بے شک اساں اپنے رسولیں دے مومنیں دی مدد کریندے ہیں ایں دُنیا وچ وی تے جڈاں گواہ کھڑے تھیسن (اوں ڈیہاڑے وی)۔

يَوْمَ لَا يَنْفَعُ الظّٰلِمِيْنَ مَعْذِرَتُهُمْ وَلَهُمُ اللَّعْنَةُ وَلَهُمْ سُوْٓءُ الدَّارِ ﴿۵۳﴾

۵۳۔ جڈاں ظالمیں کوں انہیں دے عذر فائدہ نہ ڈیسن تے انہیں تے لعنت ہوسی، تے انہیں کیتے بہوں بُرا گھر۔

وَلَقَدْ اٰتَيْنَا مُوْسَى الْهُدٰى وَاَوْرَثْنَا بَنِيْٓ اِسْرَآءِيْلَ الْكِتٰبَ ﴿۵۴﴾

۵۴ تے اساں موسیٰ کوں ہدایت ڈتی ہائی تے بنی اسرائیل کوں کتاب دا وارث بݨایا ہا۔

هُدًى وَّذِكْرٰى لِاُولِي الْاَلْبَابِ ﴿۵۵﴾

۵۵۔ جیرھی سیاݨیں کیتے ہدایت تے نصیحت ہائی۔

فَاصْبِرْ اِنَّ وَعْدَ اللّٰهِ حَقٌّ وَّاسْتَغْفِرْ لِذَنْۢبِكَ وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ بِالْعَشِيِّ وَالْاِبْكَارِ ﴿۵۶﴾

۵۶۔ توں صبر کر بے شک اللہ دا وعدہ سچا ہے تے اپݨے گناہ دی معافی منگ تے رات ڈینہہ اپݨے رب دی تعریف تے تسبیح کر۔

اِنَّ الَّذِيْنَ يُجَادِلُوْنَ فِيْٓ اٰيٰتِ اللّٰهِ بِغَيْرِ سُلْطٰنٍ اَتٰىهُمْ اِنْ فِيْ صُدُوْرِهِمْ اِلَّا كِبْرٌ مَّا هُمْ بِبَالِغِيْهِ

۵۷۔ بے شک جیرھے بغیر دلیل دے جیرھی انہیں دو آئی ہووے اللہ دی آیات وچ

فَاسْتَعِذْ بِاللّٰهِ اِنَّهٗ هُوَ السَّمِيْعُ الْبَصِيْرُ ﴿۵۶﴾

بحث کریندن انہیں دے دلیں وچ محض وڈائی ہے۔ جیہے تئیں او پُج نہیں سگدے تو اللہ کنیں آم شام منگ بے شک او ہوں سُنڑ والا تے ڈیکھنڑ والا ہے۔

لَخَلْقُ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ اَكْبَرُ مِنْ خَلْقِ النَّاسِ وَلٰكِنَّ اَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُوْنَ ﴿۵۷﴾

۵۸۔ آسمانیں تے زمین دا بنڑاونڑ انسان دے پیدا کرنڑ کنیں زیادہ وڈا کم ہے تے ہوں سارے لوک جانڑدے نہیں۔

وَمَا يَسْتَوِي الْاَعْمٰى وَالْبَصِيْرُ ۙ وَالَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ وَلَا الْمُسِيْٓءُ ۭ قَلِيْلًا مَّا تَتَذَكَّرُوْنَ ﴿۵۸﴾

۵۹۔ اندھے تے سوجاکھے ہکو جیہیں نہیں تھی سگدے تے نہ مومن تے نیک عمل کرنڑ والے تے گناہ گار ہک تھی سگدن تساں اصلو نصیحت نوسے حاصل کریندے۔

اِنَّ السَّاعَةَ لَاٰتِيَةٌ لَّا رَيْبَ فِيْهَا وَلٰكِنَّ اَكْثَرَ النَّاسِ لَا يُؤْمِنُوْنَ ﴿۵۹﴾

۶۰۔ بے شک تباہی دی گھڑی آونڑ والی ہے اوندے آونڑ وچ کوئی شک نہیں تے ہوں سارے لوک اے منیندے نیئں۔

وَقَالَ رَبُّكُمُ ادْعُوْنِيْٓ اَسْتَجِبْ لَكُمْ ۭ اِنَّ الَّذِيْنَ يَسْتَكْبِرُوْنَ عَنْ عِبَادَتِيْ سَيَدْخُلُوْنَ جَهَنَّمَ دٰخِرِيْنَ ﴿۶۰﴾

۶۱۔ تے تہاڈا رب آہدے تساں میکوں سڈو میں تہاڈی دعا سنڑساں بیشک جیہڑے میڈی عبادت کیتے اکڑیندن او ذلیل تھی کے دوزخ وچ پھسن۔

اَللّٰهُ الَّذِيْ جَعَلَ لَكُمُ الَّيْلَ لِتَسْكُنُوْا فِيْهِ وَالنَّهَارَ مُبْصِرًا ۭ اِنَّ اللّٰهَ لَذُوْ فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ وَلٰكِنَّ اَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَشْكُرُوْنَ ﴿۶۱﴾

۶۲۔ اللہ اوہو ہے جیں تہاڈے کیتے رات ایں واسطے بنڑائی تاں جو تساں اوندے وچ آرام کرو تے ڈینہہ کوں سوجاکھا بنڑائس بے شک اللہ لوکیں تے ہوں فضل کرنڑ والا ہے تے اصل ہوں سارے لوک شکر نہیں کریندے۔

ذٰلِكُمُ اللّٰهُ رَبُّكُمْ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ ۘ لَآ اِلٰهَ اِلَّا هُوَ ۡ فَاَنّٰى تُؤْفَكُوْنَ ﴿۶۲﴾

۶۳۔ اے اللہ تہاڈا رب ہر شئے دا پیدا کرنڑ والا اوندے سوا کوئی معبود نہیں تے تساں کتھے پھرائے ویندے ہو۔

كَذٰلِكَ يُؤْفَكُ الَّذِيْنَ كَانُوْا بِاٰيٰتِ اللّٰهِ يَجْحَدُوْنَ ﴿۶۳﴾

۶۴۔ ایویں جیرھے لوک اللہ دی آیات دا انکار کریندن پھیریئے ویندن۔

اَللّٰهُ الَّذِيْ جَعَلَ لَكُمُ الْاَرْضَ قَرَارًا وَّالسَّمَآءَ بِنَآءً وَّصَوَّرَكُمْ فَاَحْسَنَ صُوَرَكُمْ وَرَزَقَكُمْ مِّنَ الطَّيِّبٰتِ ۭ ذٰلِكُمُ اللّٰهُ رَبُّكُمْ ښ فَتَبٰرَكَ اللّٰهُ رَبُّ الْعٰلَمِيْنَ ﴿۶۵﴾

۶۵۔ اللہ اوہے جیں تہاڈے کیتے زمین کوں رہݨ دی جاء تے آسمان کوں چھت بݨائے تے تہاکوں طاقتاں بخشن سی تے انہیں کوں بہوں مضبوط بݨائسی تے تہاکوں پاک رزق ڈتسی اے تہاڈا رب اللہ تے اللہ رب العالمین بہوں بابرکت ہے۔

هُوَ الْحَيُّ لَآ اِلٰهَ اِلَّا هُوَ فَادْعُوْهُ مُخْلِصِيْنَ لَهُ الدِّيْنَ ۭ اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ ﴿۶۶﴾

۶۶۔ او زندہ ہے اوندے سوا کوئی معبود نہیں اپݨی فرمانبرداری کوں اوندے کیتے خاص کریندے ہوئیں اونکوں سڈو ساریاں صفتاں اللہ رب العالمین کیتے ہن۔

قُلْ اِنِّىْ نُهِيْتُ اَنْ اَعْبُدَ الَّذِيْنَ تَدْعُوْنَ مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ لَمَّا جَآءَنِيَ الْبَيِّنٰتُ مِنْ رَّبِّيْ وَاُمِرْتُ اَنْ اُسْلِمَ لِرَبِّ الْعٰلَمِيْنَ ﴿۶۷﴾

۶۷۔ توں آکھ بے شک میکوں ہٹکیا گئے جو میں اللہ دے سوا جنہاں کوں تساں معبود بݨیندے ہو انہیں دی عبادت کراں تے میڈے رب ولو کھلیاں دلیلاں آگیئن تے میکوں حکم ڈتا گئے جو میں رب العالمین دی فرمانبرداری کراں۔

هُوَ الَّذِيْ خَلَقَكُمْ مِّنْ تُرَابٍ ثُمَّ مِنْ نُّطْفَةٍ ثُمَّ مِنْ عَلَقَةٍ ثُمَّ يُخْرِجُكُمْ طِفْلًا ثُمَّ لِتَبْلُغُوْٓا اَشُدَّكُمْ ثُمَّ لِتَكُوْنُوْا شُيُوْخًا ۚ وَمِنْكُمْ مَّنْ يُّتَوَفّٰى مِنْ قَبْلُ وَلِتَبْلُغُوْٓا اَجَلًا مُّسَمًّى وَّلَعَلَّكُمْ تَعْقِلُوْنَ ﴿۶۸﴾

۶۸۔ اوہو ہے جیں تہاکوں مٹی کنیں پیدا کیتے ول نطفے کنیں تے ول لوتھڑے کنیں تے ول تہاکوں بال بݨا کے کڈھیندے ول تاں جو تساں اپݨی جوانی کوں پہنچو تے ول تاں جو تساں بڈھے تھی ونجو تے کجھ ایں کنیں پہلے وی مار ڈتے ویندن تے تاں جو تساں مقرر مدت تئیں پہنچ ونجو تے تاں جو تساں عقل پکڑو۔

هُوَ الَّذِيْ يُحْيٖ وَيُمِيْتُ ۚ فَاِذَا قَضٰٓى اَمْرًا فَاِنَّمَا يَقُوْلُ لَهٗ كُنْ فَيَكُوْنُ ﴿۶۹﴾

ع ۱۲

۶۹۔ اوہو ہے جیرھا زندہ کریندے تے مریندے تے جیلھے کہیں گال دا فیصلہ کریندے محض اونکوں

اسے آہدے تھی د ینج او تھی ویندی ہے۔

اَلَمْ تَرَ اِلَى الَّذِيْنَ يُجَادِلُوْنَ فِيْٓ اٰيٰتِ اللّٰهِ ؕ اَنّٰى يُصْرَفُوْنَ ۚۛ ﴿۶۹﴾

۷۰۔ کیا تیں انہیں کوں نہیں ڈٹھا جیرے اللہ دی آیات دے متعلق بحث کریندے رہ ویندن او کتھے پھیریٹے ویندن۔

الَّذِيْنَ كَذَّبُوْا بِالْكِتٰبِ وَبِمَآ اَرْسَلْنَا بِهٖ رُسُلَنَا ۛ فَسَوْفَ يَعْلَمُوْنَ ۙ ﴿۷۰﴾

۷۱۔ جیرے کتاب کوں جھٹلیندن تے اونکوں وی جو اساں رسولیں کوں ڈے کے پٹھیندے ہیں انہیں کوں جلدی پتہ لگ ویسی۔

اِذِ الْاَغْلٰلُ فِيْٓ اَعْنَاقِهِمْ وَالسَّلٰسِلُ ؕ يُسْحَبُوْنَ ۙ ﴿۷۱﴾

۷۲۔ تے جیلھے انہیں دی گردنیں وِچ طوق ہوسن تے زنجیراں ہوسن تے او گھیلیئے ویسن۔

فِي الْحَمِيْمِ ۙ ثُمَّ فِي النَّارِ يُسْجَرُوْنَ ۚ ﴿۷۲﴾

۷۳۔ تتے پانی وِچ تے ول بھا وِچ سٹ ڈتے ویسن۔

ثُمَّ قِيْلَ لَهُمْ اَيْنَ مَا كُنْتُمْ تُشْرِكُوْنَ ۙ ﴿۷۳﴾

۷۴۔ ول انہیں کوں آکھیا ویسی او کتھائن جنیں کوں تساں شریک بٹنیدے ہادئے۔

مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ ؕ قَالُوْا ضَلُّوْا عَنَّا بَلْ لَّمْ نَكُنْ نَّدْعُوْا مِنْ قَبْلُ شَيْئًا ؕ كَذٰلِكَ يُضِلُّ اللّٰهُ الْكٰفِرِيْنَ ﴿۷۴﴾

۷۵۔ اللہ دے سوا۔ انہیں آکھئے اے اساں کنیں ونجیج گیئن اصل اساں ایں کنیں پہلے کہیں کوں معبود نہ بٹنیدے ہاسے، ایویں اللہ کافریں کوں گمراہ کریندے۔

ذٰلِكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَفْرَحُوْنَ فِي الْاَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَبِمَا كُنْتُمْ تَمْرَحُوْنَ ۚ ﴿۷۵﴾

۷۶۔ اے گال جیندے کیتے تساں زمین وِچ ناحق خوشیاں منیندے ہادے تے تساں اکڑیندے ہادے۔

اُدْخُلُوْٓا اَبْوَابَ جَهَنَّمَ خٰلِدِيْنَ فِيْهَا ۚ فَبِئْسَ مَثْوَى الْمُتَكَبِّرِيْنَ ﴿۷۶﴾

۷۷۔ دوزخ دے دروازیں وِچ ہک عرصے کیتے پہہ ونجو تے اکڑیجن والیں دا ٹکانڑہ بہوں بُرا ہے۔

فَاصْبِرْ اِنَّ وَعْدَ اللّٰهِ حَقٌّ ۚ فَاِمَّا نُرِيَنَّكَ بَعْضَ الَّذِيْ نَعِدُهُمْ اَوْ نَتَوَفَّيَنَّكَ فَاِلَيْنَا يُرْجَعُوْنَ ﴿۷۷﴾

۷۸۔ توں صبر کر بے شک اللہ دا وعدہ سچا ہے تے جے اساں تیکوں بعض گالہیں جنہیں دا انہیں نال وعدہ کیتے ڈکھا ڈیوں

یا تیکوں وفات ڈے ڈیوں (کوئی گال نہیں) انہیں ساڈو ولنڑے۔

وَلَقَدْ اَرْسَلْنَا رُسُلًا مِّنْ قَبْلِكَ مِنْهُمْ مَّنْ قَصَصْنَا عَلَيْكَ وَمِنْهُمْ مَّنْ لَّمْ نَقْصُصْ عَلَيْكَ ۗ وَمَا كَانَ لِرَسُوْلٍ اَنْ يَّاْتِيَ بِاٰيَةٍ اِلَّا بِاِذْنِ اللّٰهِ ۚ فَاِذَا جَآءَ اَمْرُ اللّٰهِ قُضِيَ بِالْحَقِّ وَخَسِرَ هُنَالِكَ الْمُبْطِلُوْنَ ۝٧٨

۷۸۔ تے اساں تیں کنیں پہلے وی رسول پٹھین انہیں وچوں کجھ دا اساں ذکر کیتے تے کجھ اینجھے ہن جنہیں دا اساں تیڈے اتے ذکر نہیں کیتا تے رسول دی اے شان نہیں جو اللہ دی اجازت دے بغیر کوئی آیت گھن آون تے جیلھے اللہ دا حکم آویندے تے سچا فیصلہ کر ڈتا ویندے تے کوڑے گھاٹے وچ پوندن۔

اَللّٰهُ الَّذِيْ جَعَلَ لَكُمُ الْاَنْعَامَ لِتَرْكَبُوْا مِنْهَا وَمِنْهَا تَاْكُلُوْنَ ۝٧٩

۷۹۔ اللہ او ہے جیں تہاڈے کیتے جانور بنائن تاں جو تساں انہیں وچوں بعض تے سواری کرو تے بعض دا گوشت کھاؤ۔

وَلَكُمْ فِيْهَا مَنَافِعُ وَلِتَبْلُغُوْا عَلَيْهَا حَاجَةً فِيْ صُدُوْرِكُمْ وَعَلَيْهَا وَعَلَى الْفُلْكِ تُحْمَلُوْنَ ۝٨٠

۸۰۔ تے تہاڈے کیتے انہیں وچ نفعے ہن تاں جو تساں اپنڑے سینیں دیاں خواہشاں پوریاں کر گھنو تے تہاکوں جانوریں تیں تے بیڑیں تے سوار کیتا ویندے۔

وَيُرِيْكُمْ اٰيٰتِهٖ ۖ فَاَيَّ اٰيٰتِ اللّٰهِ تُنْكِرُوْنَ ۝٨١

۸۱۔ تے او تہاکوں اپنڑے نشان ڈکھیندے تے تساں اللہ دی کیرھی کیرھی آیت دا انکار کریسو۔

اَفَلَمْ يَسِيْرُوْا فِي الْاَرْضِ فَيَنْظُرُوْا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِيْنَ مِنْ قَبْلِهِمْ ۗ كَانُوْٓا اَكْثَرَ مِنْهُمْ وَاَشَدَّ قُوَّةً وَّاٰثَارًا فِي الْاَرْضِ فَمَآ اَغْنٰى عَنْهُمْ مَّا كَانُوْا يَكْسِبُوْنَ ۝٨٢

۸۲۔ کیا او زمین وچ نہیں پھرئے ڈیکھن ہا جو انہیں کنیں پہلے لوکیں دا کیا انجام تھیا ہا او گنتری وچ وی تے طاقت وچ وی تے علم تے فن وچ وی انہیں کنیں ودھ ہن انہیں دے عمل انہیں کوں کوئی فائدہ نہیں ڈتا۔

فَلَمَّا جَآءَتْهُمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنٰتِ فَرِحُوْا بِمَا عِنْدَهُمْ مِّنَ الْعِلْمِ وَحَاقَ بِهِمْ مَّا كَانُوْا بِهٖ يَسْتَهْزِءُوْنَ ﴿۸۳﴾

۸۴۔ جیلھے انہیں دے رسول انہیں دو کھلے دلائل گھن کے آئن، انہیں کنیں جیرھا تھوڑا جیہاں علم ہا اوندے اُتے اکڑ ویج گئے ہن تے جیرھے عذاب تے او کھِلدے ہن ہوں عذاب انہیں کوں ولیٹ گِدے۔

فَلَمَّا رَاَوْا بَاْسَنَا قَالُوْٓا اٰمَنَّا بِاللّٰهِ وَحْدَهٗ وَكَفَرْنَا بِمَا كُنَّا بِهٖ مُشْرِكِيْنَ ﴿۸۴﴾

۸۵۔ جیلھے انہیں ساڈا عذاب ڈٹھے آکھئیں اساں ہِک اللہ تے ایمان گھن آئے ہیں تے جیرھا شرک اساں کریندے ہا سے اوندا انکار کریندے ہیں۔

فَلَمْ يَكُ يَنْفَعُهُمْ اِيْمَانُهُمْ لَمَّا رَاَوْا بَاْسَنَا ؕ سُنَّتَ اللّٰهِ الَّتِيْ قَدْ خَلَتْ فِيْ عِبَادِهٖ ۚ وَخَسِرَ هُنَالِكَ الْكٰفِرُوْنَ ﴿۸۵﴾
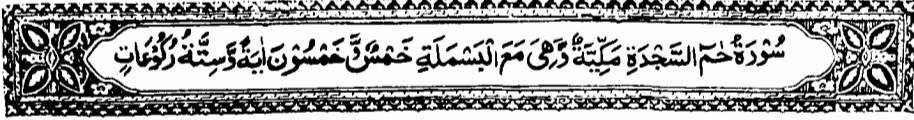
۸۶۔ جیلھے انہیں ساڈے عذاب کوں ڈِٹھے اوں ویلھے دے ایمان انہیں کوں کوئی فائدہ نہیں پچایا۔ اے اللہ دی سنت جیرھی اوندے بندیں کیتے ہمیشہ کنیں چلدی اندی ہے تے کافر گھاٹا پاونڑ والِن۔

سُوْرَةُ حٰمٓ السَّجْدَةِ مَكِّيَّةٌ وَّهِيَ مَعَ الْبَسْمَلَةِ خَمْسٌ وَّخَمْسُوْنَ اٰيَةً وَّسِتَّةُ رُكُوْعَاتٍ

سورۃ حٰمٓ سجدہ مکی ہے تے بسم اللہ نال ایندیاں ۵۵ آیتاں تے ۶ رکوعن۔

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ①

۱۔ شروع کریناں اللہ دے ناں نال جیرھا بن منگئے ڈیوݨ والا تے ول ول رحم کرݨ والا ہے۔

حٰمٓ ②

۲۔ تعریف والا تے بزرگ خدا ہے۔

تَنْزِيْلٌ مِّنَ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ③

۳۔ بن منگئے ڈیوݨ والے تے بہوں مہربان خدا نے اے کتاب لہائی ہے۔

كِتٰبٌ فُصِّلَتْ اٰيٰتُهٗ قُرْاٰنًا عَرَبِيًّا لِّقَوْمٍ يَّعْلَمُوْنَ ④

۴۔ اے کتاب جیندی آیات کھول کھول کے بیان کیتاں گیئن قرآن عربی وچ جاݨݨ والی قوم کیتے ہے۔

بَشِيْرًا وَّنَذِيْرًا ۚ فَاَعْرَضَ اَكْثَرُهُمْ فَهُمْ لَا يَسْمَعُوْنَ ⑤

۵۔ خوش خبری ڈیوݨ والا تے ڈراوݨ والا ہے انہیں وچو بہوں ساریں منہ پھیر گدے تے او سݨدے نہیں۔

وَقَالُوْا قُلُوْبُنَا فِيْٓ اَكِنَّةٍ مِّمَّا تَدْعُوْنَآ اِلَيْهِ وَفِيْٓ اٰذَانِنَا وَقْرٌ وَّمِنْۢ بَيْنِنَا وَبَيْنِكَ حِجَابٌ فَاعْمَلْ اِنَّنَا عٰمِلُوْنَ ⑥

۶۔ تے آکھئے نیں ساڈے دل پردے وچن جیندو تساں ساکوں سڈیندے ہو تے ساڈے کنیں تے بار تے ساڈے تے تیڈے وچ پردہ ہے، توں عمل کر اساں دی عمل کریندے پئے ہیں۔

قُلْ اِنَّمَآ اَنَا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ يُوْحٰٓى اِلَيَّ اَنَّمَآ اِلٰهُكُمْ اِلٰهٌ وَّاحِدٌ فَاسْتَقِيْمُوْٓا اِلَيْهِ وَاسْتَغْفِرُوْهُ ۗ وَوَيْلٌ لِّلْمُشْرِكِيْنَ ⑦

۷۔ توں آکھ میں تے محض تہاڈے آلی کار بشر ہاں میڈو وحی کیتی ویندی ہے جو تہاڈا معبود ہکو ہے اوندے کیتے چھئے رہو تے اوں کنیں بخشش منگو تے مشرکیں کیتے عذاب ہے

الَّذِيْنَ لَا يُؤْتُوْنَ الزَّكٰوةَ وَهُمْ بِالْاٰخِرَةِ هُمْ كٰفِرُوْنَ ⑧

۸۔ جیرھے زکاۃ نہیں ڈیندے تے او

آخرت دا وی انکار کریندن۔

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ أَجْرٌ غَيْرُ مَمْنُونٍ ﴿٩﴾

۹۔ بے شک جیڑھے مومنن تے نیک عمل کریندن انہیں کیتے نہ ختم تھیوݨ والا اجر۔

قُلْ أَئِنَّكُمْ لَتَكْفُرُونَ بِالَّذِي خَلَقَ الْأَرْضَ فِي يَوْمَيْنِ وَتَجْعَلُونَ لَهُ أَنْدَادًا ۚ ذَٰلِكَ رَبُّ الْعَالَمِينَ ﴿١٠﴾

۱۰۔ توں آکھ کیا تساں اوندا انکار کریندے ہو جیں ݙو ݙینہہ وِچ زمین کوں پیدا کیتے تے اوندے شریک بݨیندے ہو۔ اے رب العالمین۔

وَجَعَلَ فِيهَا رَوَاسِيَ مِنْ فَوْقِهَا وَبَارَكَ فِيهَا وَقَدَّرَ فِيهَا أَقْوَاتَهَا فِي أَرْبَعَةِ أَيَّامٍ سَوَاءً لِلسَّائِلِينَ ﴿١١﴾

۱۱۔ تے اوں زمین وچ اوندے اُتے پہاڑ بݨا ݙتنیں تے انہیں وِچ برکت رکھی اِس تے انہیں کیتے زمین وِچ کھاوݨ پیوݨ دا سامان اندازے نال پیدا کر ݙتس۔ اے چار وقتیں وِچ کیتس۔ اے پچھݨ والیں کیتے برابر۔

ثُمَّ اسْتَوَىٰ إِلَى السَّمَاءِ وَهِيَ دُخَانٌ فَقَالَ لَهَا وَلِلْأَرْضِ ائْتِيَا طَوْعًا أَوْ كَرْهًا قَالَتَا أَتَيْنَا طَائِعِينَ ﴿١٢﴾

۱۲۔ وَل اوں آسمان دو توجہ کیتی او دُھوں ہا اونکوں آکھئے سی تے زمین کوں وی تساں ݙوہیں خوشی نال یا مجبوری نال میݙی فرمانبرداری کرو۔ انہیں آکھئے اساں فرمانبردار بݨ کے آ گئے ہیں۔

فَقَضَاهُنَّ سَبْعَ سَمَاوَاتٍ فِي يَوْمَيْنِ وَأَوْحَىٰ فِي كُلِّ سَمَاءٍ أَمْرَهَا ۚ وَزَيَّنَّا السَّمَاءَ الدُّنْيَا بِمَصَابِيحَ وَحِفْظًا ۚ ذَٰلِكَ تَقْدِيرُ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ ﴿١٣﴾

۱۳۔ وَل انہیں کوں ݙو ݙینہیں وِچ سَت آسمان بݨا ݙتنیں۔ تے ہر آسمان کوں اُوندی طاقت ݙے ݙتی اِس۔ تے دُنیا دے آسمان کوں اساں روشنی نال سوہݨا بݨائے تے اوندے وِچ حفاظت دے سامان وی بݨائن۔ تے اے غالب تے جاݨݨ والے خدا دی تقدیر۔

فَاِنْ اَعْرَضُوْا فَقُلْ اَنْذَرْتُكُمْ صٰعِقَةً مِّثْلَ صٰعِقَةِ عَادٍ وَّثَمُوْدَ ﴿۱۳﴾

۱۴۔ تے جے او منہ پھیر گھنن، توں آکھ ئیں تہاکوں اوں عذاب کنیں ڈرائے جیرھا عاد تے ثمود دے عذاب آلی کار۔

اِذْ جَآءَتْهُمُ الرُّسُلُ مِنْۢ بَيْنِ اَيْدِيْهِمْ وَمِنْ خَلْفِهِمْ اَلَّا تَعْبُدُوْٓا اِلَّا اللّٰهَ ۗ قَالُوْا لَوْ شَآءَ رَبُّنَا لَاَنْزَلَ مَلٰٓئِكَةً فَاِنَّا بِمَآ اُرْسِلْتُمْ بِهٖ كٰفِرُوْنَ ﴿۱۵﴾

۱۵۔ جیلھے انہیں دو انہیں دے اگوں وی تے پچھوں وی رسول آئن تے آکھئے نیں جو تساں اللہ دے سوا کہیں دی عبادت نہ کرو۔ انہیں آکھئے جے ساڈا رب چاہندا تے فرشتے لہاوندا، تے بے شک اساں جیرھی گال نال تہاکوں پٹھیا گئے اوں کوں نسے منیندے۔

فَاَمَّا عَادٌ فَاسْتَكْبَرُوْا فِى الْاَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَقَالُوْا مَنْ اَشَدُّ مِنَّا قُوَّةً ۗ اَوَلَمْ يَرَوْا اَنَّ اللّٰهَ الَّذِيْ خَلَقَهُمْ هُوَ اَشَدُّ مِنْهُمْ قُوَّةً ۗ وَكَانُوْا بِاٰيٰتِنَا يَجْحَدُوْنَ ﴿۱۶﴾

۱۶۔ عاد قوم نے ملک وچ ناحق وڈائی کیتی تے آکھیونے جو اساں کنیں زیادہ طاقت والا کون۔ کیا انہیں ڈٹھا نہیں جو بیشک اللہ جیں انہیں کوں پیدا کیتے انہیں کنیں زیادہ طاقت والا ہے تے ساڈی آیات دا انکار کریندے ہن۔

فَاَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِيْحًا صَرْصَرًا فِيْٓ اَيَّامٍ نَّحِسَاتٍ لِّنُذِيْقَهُمْ عَذَابَ الْخِزْيِ فِى الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا ۭ وَلَعَذَابُ الْاٰخِرَةِ اَخْزٰى وَهُمْ لَا يُنْصَرُوْنَ ﴿۱۷﴾

۱۷۔ اساں انہیں تے بہوں تکھی اندھاری پٹھی تے او نحس ڈینہہ ہن تاں جو اساں انہیں کوں دنیا دی زندگی وچ ذلت دا عذاب چکھاؤں تے آخرت دا عذاب زیادہ ذلت والا ہے۔ تے انہیں دی امداد نہ کیتی ویسی۔

وَاَمَّا ثَمُوْدُ فَهَدَيْنٰهُمْ فَاسْتَحَبُّوا الْعَمٰى عَلَى الْهُدٰى فَاَخَذَتْهُمْ صٰعِقَةُ الْعَذَابِ الْهُوْنِ بِمَا كَانُوْا يَكْسِبُوْنَ ﴿۱۸﴾

۱۸۔ تے ثمود، اساں انہیں کوں سدھا راہ ڈکھایا ہا، انہیں ہدایت کنیں گمراہی کوں زیادہ پسند کیتے۔ انہیں کوں ذلت دے ہک عذاب انہیں دے عملیں دی وجہ

نال آن پکڑیئے۔

وَنَجَّيْنَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَكَانُوْا يَتَّقُوْنَ ﴿۱۹﴾

۱۹۔ ستے اساں مومنیں کوں جیڑھے ڈردے ہن بچا گِدھا۔

وَيَوْمَ يُحْشَرُ اَعْدَآءُ اللّٰهِ اِلَى النَّارِ فَهُمْ يُوْزَعُوْنَ ﴿۲۰﴾

۲۰۔ ستے جیڑھے ڈینہہ اللہ دے دشمن جیندے کر کے بھا دو نیتے ویسن ستے او ونڈ تیج ویسن۔

حَتّٰٓى اِذَا مَا جَآءُوْهَا شَهِدَ عَلَيْهِمْ سَمْعُهُمْ وَاَبْصَارُهُمْ وَجُلُوْدُهُمْ بِمَا كَانُوْا يَعْمَلُوْنَ ﴿۲۱﴾

۲۱۔ جیلھے او اوندے (دوزخ دے) کولھو آوسن انہیں دی عملیں دی وجہ نال انہیں دے کَن ستے اکھیں ستے چمڑے انہیں دے خلاف گواہی ڈیسن۔

وَقَالُوْا لِجُلُوْدِهِمْ لِمَ شَهِدْتُّمْ عَلَيْنَا ۭ قَالُوْٓا اَنْطَقَنَا اللّٰهُ الَّذِيْٓ اَنْطَقَ كُلَّ شَيْءٍ وَّهُوَ خَلَقَكُمْ اَوَّلَ مَرَّةٍ وَّاِلَيْهِ تُرْجَعُوْنَ ﴿۲۲﴾

۲۲۔ ستے او اپنے چمڑیں کوں آکھسن تساں ساڈے خلاف کیوں گواہی ڈتی ہِے۔ او آکھسن ساکوں ہوں اللہ الوائے جیں ہر شئے کوں بُلوائے ستے اوں تہاکوں پہلی دفعہ پیدا کیتے ستے تساں ہوندو ولٹے۔

وَمَا كُنْتُمْ تَسْتَتِرُوْنَ اَنْ يَّشْهَدَ عَلَيْكُمْ سَمْعُكُمْ وَلَآ اَبْصَارُكُمْ وَلَا جُلُوْدُكُمْ وَلٰكِنْ ظَنَنْتُمْ اَنَّ اللّٰهَ لَا يَعْلَمُ كَثِيْرًا مِّمَّا تَعْمَلُوْنَ ﴿۲۳﴾

۲۳۔ تساں اپنے عیب اِت گالہوں نہ لکیندے ہا وے جو تہاڈے کَن ستے تہاڈیاں اکھیں ستے تہاڈے چمڑے تہاڈے خلاف گواہی نہ ڈیسے ڈیون ستے اصل تہاڈا اے یقین ہا جو بے شک اللہ تہاڈے ہوں سارے عملیں کوں نہیں جانڑدا۔

وَذٰلِكُمْ ظَنُّكُمُ الَّذِيْ ظَنَنْتُمْ بِرَبِّكُمْ اَرْدٰىكُمْ فَاَصْبَحْتُمْ مِّنَ الْخٰسِرِيْنَ ﴿۲۴﴾

۲۴۔ ستے اے تہاڈا غلط خیال ہا جیڑھا تساں اپنے رب دے متعلق کیتے، ایں تہاکوں تباہ کیتے ستے تساں گھاٹا پاونڑ والیں وچو تھی گیو۔

فَاِنْ يَّصْبِرُوْا فَالنَّارُ مَثْوًى لَّهُمْ ۚ وَاِنْ يَّسْتَعْتِبُوْا فَمَا هُمْ مِّنَ الْمُعْتَبِيْنَ ۝۲۵

۲۵۔ جے او صبر کرن تے دوزخ انہیں دا ٹکانڑ ہے تے جے اے خدا دی درسال نال آونڑا چاہن تے او آ نہ سگسن

وَقَيَّضْنَا لَهُمْ قُرَنَآءَ فَزَيَّنُوْا لَهُمْ مَّا بَيْنَ اَيْدِيْهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَحَقَّ عَلَيْهِمُ الْقَوْلُ فِيْٓ اُمَمٍ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِمْ مِّنَ الْجِنِّ وَالْاِنْسِ ۚ اِنَّهُمْ كَانُوْا خٰسِرِيْنَ ۝۲۶

۲۶۔ تے اساں انہیں نال اینجھے سنگتی لا ڈتن جنہیں انہیں دے اگو تے پچھوں دے عملیں کوں سونڑھا کرکے ڈکھلائے تے انہیں کیتے اوہا گال پوری تھئی جیرھی جنیں تے انسانیں وچوں پہلی قومیں تے پوری تھئی ہائی بے شک او گھاٹا پاونڑ والے ہن۔

وَقَالَ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا لَا تَسْمَعُوْا لِهٰذَا الْقُرْاٰنِ وَالْغَوْا فِيْهِ لَعَلَّكُمْ تَغْلِبُوْنَ ۝۲۷

۲۷۔ تے کافریں آکھئے ایں قرآن کوں نہ سنڑو، تے ایندے وچ شور مچاؤ تاں جو تساں ڈاڈھے تھی ونجو۔

فَلَنُذِيْقَنَّ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا عَذَابًا شَدِيْدًا ۙ وَّلَنَجْزِيَنَّهُمْ اَسْوَاَ الَّذِيْ كَانُوْا يَعْمَلُوْنَ ۝۲۸

۲۸۔ اساں ضرور کافریں کوں سخت عذاب دا مزہ چکھیسوں تے انہیں دے گندے عملیں دا بھوں بُرا بدلہ ڈیسوں۔

ذٰلِكَ جَزَآءُ اَعْدَآءِ اللّٰهِ النَّارُ ۚ لَهُمْ فِيْهَا دَارُ الْخُلْدِ ۭ جَزَآءًۢ بِمَا كَانُوْا بِاٰيٰتِنَا يَجْحَدُوْنَ ۝۲۹

۲۹۔ اے بھا اللہ دے دشمنیں دا بدلہ ہے اوندے وچ انہیں کیتے ہک لمبی مدت تئیں رہنڑ دا گھر۔ اے بدلہ ہے اوندا جو او ساڈی آیات دا انکار کریندے ہن۔

وَقَالَ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا رَبَّنَآ اَرِنَا الَّذَيْنِ اَضَلّٰنَا مِنَ الْجِنِّ وَالْاِنْسِ نَجْعَلْهُمَا تَحْتَ اَقْدَامِنَا لِيَكُوْنَا مِنَ الْاَسْفَلِيْنَ ۝۳۰

۳۰۔ تے کافریں آکھئے اے ساڈے رب ساکوں جنیں تے انسانیں وچوں او لوک ڈکھا جیں ساکوں گمراہ کیتا ہا اساں انہیں کوں اپنڑے پیریں تلے لتاڑوں تے تاں جو او سب کنیں زیادہ ذلیل تھی ونجن۔

اِنَّ الَّذِيْنَ قَالُوْا رَبُّنَا اللّٰهُ ثُمَّ اسْتَقَامُوْا تَتَنَزَّلُ عَلَيْهِمُ الْمَلٰٓئِكَةُ اَلَّا تَخَافُوْا وَلَا تَحْزَنُوْا وَاَبْشِرُوْا

۳۱۔ بے شک جیرھے آدمی جو اللہ ساڈا رب ہے تے ول ایندے تے پک ویندن انہیں

بِالْجَنَّةِ الَّتِيْ كُنْتُمْ تُوْعَدُوْنَ ﴿۳۱﴾

ستے فرشتے لہسن تے او آکھسن تساں نہ ڈرو تے نہ مونجھے تھیوو تے اوں جنت نال خوش تھیوو جیندا تہاکوں وعدہ ڈتا گیا ہا۔

نَحْنُ اَوْلِيٰٓؤُكُمْ فِي الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا وَفِي الْاٰخِرَةِ ۚ وَلَكُمْ فِيْهَا مَا تَشْتَهِيْٓ اَنْفُسُكُمْ وَلَكُمْ فِيْهَا مَا تَدَّعُوْنَ ﴿۳۲﴾

۳۲۔ اساں تہاڈے سنگتی ہیں ایں دُنیا وِچ وی تے آخرت وِچ وی تے جنت وِچ تہاڈے کیتے جیرھی شئے کوں تہاڈا دل کریسی ہے پئی تے تہاکوں ملسی جیرھی شئے منگسو۔

نُزُلًا مِّنْ غَفُوْرٍ رَّحِيْمٍ ﴿۳۳﴾

۳۳۔ اے بہوں بخشݨ والے بہوں مہربان خدا ولو مہمانی ہے۔

وَمَنْ اَحْسَنُ قَوْلًا مِّمَّنْ دَعَآ اِلَى اللّٰهِ وَعَمِلَ صَالِحًا وَّقَالَ اِنَّنِيْ مِنَ الْمُسْلِمِيْنَ ﴿۳۴﴾

۳۴۔ اوں کنیں زیادہ چنگی گال کیندی ہے جیرھا اللہ دو سݙے تے چنگے کم کرے تے آکھے بے شک میں فرمانبرداریں وچوں ہاں۔

وَلَا تَسْتَوِي الْحَسَنَةُ وَلَا السَّيِّئَةُ ۭ اِدْفَعْ بِالَّتِيْ هِيَ اَحْسَنُ فَاِذَا الَّذِيْ بَيْنَكَ وَبَيْنَهٗ عَدَاوَةٌ كَاَنَّهٗ وَلِيٌّ حَمِيْمٌ ﴿۳۵﴾

۳۵۔ نیکی تے بدی ہکو جہیں نہیں تھی سگدیاں تے توں برائی دا جواب چنگائی نال ݙے توں ݙیکھیس جو تیڈے تے اوندے درمیان جیرھی دشمنی ہوسی او ایویں تھی ویسی جیویں گھاٹا سنگتی۔

وَمَا يُلَقّٰىهَآ اِلَّا الَّذِيْنَ صَبَرُوْا ۚ وَمَا يُلَقّٰىهَآ اِلَّا ذُوْ حَظٍّ عَظِيْمٍ ﴿۳۶﴾

۳۶۔ اے کم محض صبر کرݨ والے کر سگدن تے یا او کر سگدن جینکوں نیکی دا بہوں سارا حصہ ملیا ہویا ہووے۔

وَاِمَّا يَنْزَغَنَّكَ مِنَ الشَّيْطٰنِ نَزْغٌ فَاسْتَعِذْ بِاللّٰهِ ۭ اِنَّهٗ هُوَ السَّمِيْعُ الْعَلِيْمُ ﴿۳۷﴾

۳۷۔ تے جے شیطان تیکوں کوئی نقصان پچاوے تے توں اللہ دی آم شام منگ، بیشک او بہوں سݨݨ والا تے بہوں جاݨݨ والا ہے۔

وَمِنْ اٰيٰتِهِ الَّيْلُ وَالنَّهَارُ وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ ۭ لَا تَسْجُدُوْا لِلشَّمْسِ وَلَا لِلْقَمَرِ وَاسْجُدُوْا لِلّٰهِ الَّذِيْ

۳۸۔ رات تے ݙینہہ تے سجھ تے چندر اوندے نشانیں وچوں ہن۔ تساں سجھ تے

خَلَقَهُنَّ اِنْ كُنْتُمْ اِيَّاهُ تَعْبُدُوْنَ ﴿۳۸﴾

چندر کوں سجدہ نہ کرو، اللہ سئیں کوں سجدہ کرو۔ جیں انہیں کوں پیدا کیتے جے تساں ہوں ہک دی عبادت کریندے ہوتاں۔

فَاِنِ اسْتَكْبَرُوْا فَالَّذِيْنَ عِنْدَ رَبِّكَ يُسَبِّحُوْنَ لَهٗ بِالَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَهُمْ لَا يَسْـَٔمُوْنَ ﴿۳۹﴾

۳۹۔ ستے جے او وڈائی کرن ستے تیڈے رب دے کولہو او بندے ہن جیرھے رات ڈینہہ اوندی تسبیح کریندن ستے تھکدے نہیں۔

وَمِنْ اٰيٰتِهٖٓ اَنَّكَ تَرَى الْاَرْضَ خَاشِعَةً فَاِذَآ اَنْزَلْنَا عَلَيْهَا الْمَآءَ اهْتَزَّتْ وَرَبَتْ ۭ اِنَّ الَّذِيْٓ اَحْيَاهَا لَمُحْيِ الْمَوْتٰى ۭ اِنَّهٗ عَلٰي كُلِّ شَيْءٍ قَدِيْرٌ ﴿۴۰﴾

۴۰۔ ستے اوندے نشان وچوں اے وی ہے جو بے شک توں زمین کوں بر ڈیہدیں ستے جیلھے اساں اوندے اُتے پانی لیندے ہیں اونکوں نویں زندگی مل ویندی ستے ودھن پھلن ویندی ہے بے شک جیں اونکوں آباد کیتے اوہو مردیں کوں جیندا کرن والا ہے بے شک او ہر چیز تے قادر۔

اِنَّ الَّذِيْنَ يُلْحِدُوْنَ فِيْٓ اٰيٰتِنَا لَا يَخْفَوْنَ عَلَيْنَا ۭ اَفَمَنْ يُّلْقٰى فِي النَّارِ خَيْرٌ اَمْ مَّنْ يَّاْتِيْٓ اٰمِنًا يَّوْمَ الْقِيٰمَةِ ۭ اِعْمَلُوْا مَا شِئْتُمْ ۙ اِنَّهٗ بِمَا تَعْمَلُوْنَ بَصِيْرٌ ﴿۴۱﴾

۴۱۔ بے شک جیرھے ساڈی آیات وچ غلطیاں کڈھیندن او اساں کنیں لک نہیں سگدے۔ کیا جیرھا دوزخ وچ سٹیا ویسی او چنگا ہے یا جیرھا قیامت دے ڈینہہ امن نال اوسی او تساں جو چاہو کرو بے شک او ڈیہدا پئے جو تساں کریندے ہو۔

اِنَّ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا بِالذِّكْرِ لَمَّا جَاۗءَهُمْ ۚ وَاِنَّهٗ لَكِتٰبٌ عَزِيْزٌ ﴿۴۲﴾

۴۲۔ بے شک جیرھے ذکر (قرآن) دا انکار کریندن جیلھے انہیں دو آئے تے بیشک او غالب کتاب ہے۔

لَّا يَاْتِيْهِ الْبَاطِلُ مِنْۢ بَيْنِ يَدَيْهِ وَلَا مِنْ خَلْفِهٖ ۭ تَنْزِيْلٌ مِّنْ حَكِيْمٍ حَمِيْدٍ ﴿۴۳﴾

۴۳۔ کوڑ نہ اوندے اگو ستے نہ اوندے پچھو آ سگدے اونکوں سیانے ستے صفتیں والے خدا لہائے۔

مَا يُقَالُ لَكَ اِلَّا مَا قَدْ قِيْلَ لِلرُّسُلِ مِنْ قَبْلِكَ ۭ

۴۴۔ تیکوں ہی صرف او ہا گال کیتی ویندی ہے

اِنَّ رَبَّكَ لَذُوْ مَغْفِرَةٍ وَّذُوْ عِقَابٍ اَلِيْمٍ ﴿٤٣﴾

جیرھی تیں کنیں پہلے رسولیں کوں آکھی گئی ہائی ۔ بے شک تیڈا رب بخشش والا تے دردناک عذاب ڈیوݨ والا ہے۔

وَلَوْ جَعَلْنٰهُ قُرْاٰنًا اَعْجَمِيًّا لَّقَالُوْا لَوْلَا فُصِّلَتْ اٰيٰتُهٗ ۗ ءَاَعْجَمِيٌّ وَّعَرَبِيٌّ ۗ قُلْ هُوَ لِلَّذِيْنَ اٰمَنُوْا هُدًى وَّشِفَاۗءٌ ۗ وَالَّذِيْنَ لَا يُؤْمِنُوْنَ فِيْٓ اٰذَانِهِمْ وَقْرٌ وَّهُوَ عَلَيْهِمْ عَمًى ۗ اُولٰۗىِٕكَ يُنَادَوْنَ مِنْ مَّكَانٍۢ بَعِيْدٍ ﴿٤٤﴾

۴۵۔ تے جے اساں اینکوں عجمی بݨاوں ہا (عربی دے سوا کہیں بی زبان وچ لہاوں ہا) تے اے آکھن ہا ایندیاں آیات واضح کائنہیں۔ کیا عجمی زبان نے عربی نبی (ٹھکانہ نہیں) توں آکھ اے مومنیں کیتے ہدایت تے شفا ہے تے جیرھے نہیں منیندے انہیں دے کنیں وچ بوڑ تے انہیں کوں پتہ کا ہے نہیں اے ایویں ہن جیویں کہیں کوں پریں کنیں سڈیا ویجے۔

وَلَقَدْ اٰتَيْنَا مُوْسَى الْكِتٰبَ فَاخْتُلِفَ فِيْهِ ۗ وَلَوْلَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِنْ رَّبِّكَ لَقُضِيَ بَيْنَهُمْ ۗ وَاِنَّهُمْ لَفِيْ شَكٍّ مِّنْهُ مُرِيْبٍ ﴿٤٥﴾

۴۶۔ تے اساں موسیٰ کوں کتاب ڈتی ہائی۔ اوندے وچ اختلاف کیتا گئے تے جے ہک گال (رحمت دی) نہ تھی چکی ہوسے ہا تے انہیں وچ فیصلہ تھی گیا ہوسے ہا بے شک او ایں قرآن دے بارے وچ اوں شک وچ جیرھا تباہ کرݨ والا ہے۔

مَنْ عَمِلَ صَالِحًا فَلِنَفْسِهٖ وَمَنْ اَسَاۗءَ فَعَلَيْهَا ۭ وَمَا رَبُّكَ بِظَلَّامٍ لِّلْعَبِيْدِ ﴿٤٦﴾

۴۷۔ تے جیرھا چنگے کم کریسی اوندا ثواب اونکوں ملسی تے جیرھا برائی کریسی اوندا گناہ اونکوں تھیسی تے تیڈا رب اپݨے بندیں تے اصلو ظلم نہیں کریندا۔

اِلَيْهِ يُرَدُّ عِلْمُ السَّاعَةِ ۭ وَمَا تَخْرُجُ مِنْ ثَمَرٰتٍ مِّنْ اَكْمَامِهَا وَمَا تَحْمِلُ مِنْ اُنْثٰى وَلَا تَضَعُ اِلَّا بِعِلْمِهٖ ۭ وَيَوْمَ يُنَادِيْهِمْ اَيْنَ شُرَكَاۗءِيْ ۙ قَالُوْٓا اٰذَنّٰكَ ۙ مَا مِنَّا مِنْ شَهِيْدٍ ﴿٤٧﴾

۴۸۔ قیامت دا علم ہوندو ولایا ویندے تے جیرھا گوشیں وچوں پھل کڈھیندے تے تریمت اپݨے ڈڈھ وچ چیندی ہے یا جݨیندی ہے اونکوں پتہ ہوندے، او جڈاں لوکیں کوں سڈ کے آکھسی میڈے شریک کتھاہن۔ او آکھسن اساں تیکوں صاف ڈس ڈتے ساڈے وچوں

اینداکوئی گواہ کائنہیں۔

وَضَلَّ عَنْهُمْ مَّا كَانُوْا يَدْعُوْنَ مِنْ قَبْلُ وَظَنُّوْا مَا لَهُمْ مِّنْ مَّحِيْصٍ ﴿۴۹﴾

۴۹۔ ایں کنیں پہلے او جیرھے معبود سڈیندے ہن او رُل ویسن تے انہیں کوں یقین تھی ویسی جو او کتھائیں نہیں بھج سگدے۔

لَا يَسْـَٔمُ الْاِنْسَانُ مِنْ دُعَآءِ الْخَيْرِ ۡ وَاِنْ مَّسَّهُ الشَّرُّ فَيَـُٔوْسٌ قَنُوْطٌ ﴿۵۰﴾

۵۰۔ انسان چنگائی دی دُعا کنیں نہیں تھکدا تے جے اونکوں تکلیف آونجے تے نااُمید تھی ویندے۔

وَلَئِنْ اَذَقْنٰهُ رَحْمَةً مِّنَّا مِنْ بَعْدِ ضَرَّآءَ مَسَّتْهُ لَيَقُوْلَنَّ هٰذَا لِيْ ۙ وَمَآ اَظُنُّ السَّاعَةَ قَآئِمَةً ۙ وَّلَئِنْ رُّجِعْتُ اِلٰى رَبِّيْٓ اِنَّ لِيْ عِنْدَهٗ لَلْحُسْنٰى ۚ فَلَنُنَبِّئَنَّ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا بِمَا عَمِلُوْا ۡ وَلَنُذِيْقَنَّهُمْ مِّنْ عَذَابٍ غَلِيْظٍ ﴿۵۱﴾

۵۱۔ تے جے اساں اونکوں رحمت دا مزہ چکھاوُں ڈکھ پہنچݨ دے بعد تے آکھݨ پئے ویندے اے میڈا حق ہا تے میکوں یقین قیامت نہیں آونی تے جے میکوں میڈے رب دو ولایا گیا تے اوندے کولھوں میڈے کیتے بہوں چنگیاں نعمتاں ہوسن پیاں تے اساں کافریں کوں انہیں دے اعمال دا ضرور ڈسیسوں تے انہیں کوں بہوں سخت عذاب چکھیسوں۔

وَاِذَآ اَنْعَمْنَا عَلَى الْاِنْسَانِ اَعْرَضَ وَنَاٰ بِجَانِبِهٖ ۚ وَاِذَا مَسَّهُ الشَّرُّ فَذُوْ دُعَآءٍ عَرِيْضٍ ﴿۵۲﴾

۵۲۔ تے جیلھے اساں انسان تے انعام کریندے ہیں تے او منہ پھیر گھندے تے اساں کنیں ہک پاسے تھی ویندے تے جیلھے اونکوں تکلیف پہنچدی ءِ تے او وڈیاں وڈیاں دُعائیں کرݨ پئے ویندے۔

قُلْ اَرَءَيْتُمْ اِنْ كَانَ مِنْ عِنْدِ اللّٰهِ ثُمَّ كَفَرْتُمْ بِهٖ مَنْ اَضَلُّ مِمَّنْ هُوَ فِيْ شِقَاقٍۭ بَعِيْدٍ ﴿۵۳﴾

۵۳۔ توں انہیں کوں آکھ ڈسو جے اے قرآن اللہ دا ہووے تے تُساں اوندا انکار کر ڈیو تے اوں کنیں ودھ گمراہ کون ہوسی جیرھا سچ کنیں بھج ونجے۔

سَنُرِيْهِمْ اٰيٰتِنَا فِي الْاٰفَاقِ وَفِيْٓ اَنْفُسِهِمْ حَتّٰى يَتَبَيَّنَ لَهُمْ اَنَّهُ الْحَقُّ ۭ اَوَلَمْ يَكْفِ بِرَبِّكَ اَنَّهٗ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيْدٌ ﴿۵۴﴾

۵۴۔ اساں ساری دُنیا وچ کھنڈیے ہوئے لوکیں کوں اپݨے نشان ضرور ڈکھیسوں تے انہیں دی اپݨی جانیں وچ وی تے آخر اے گال ظاہر تھی ویسی جو اے (قرآن) سچ تے کیا انہیں کیتے اے کافی نہیں جو اللہ ہر شئے تے نگران۔

اَلَآ اِنَّهُمْ فِيْ مِرْيَةٍ مِّنْ لِّقَآءِ رَبِّهِمْ ۭ اَلَآ اِنَّهٗ بِكُلِّ شَيْءٍ مُّحِيْطٌ ﴿۵۵﴾
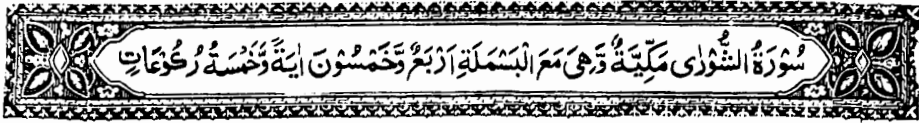
۵۵۔ سنڑو بے شک او اپݨے رب دی ملاقات وچ شک کریندے پین سنڑو بے شک او ہر شئے کوں گھیرا پائی کھڑے۔ ع

سُوْرَةُ الشُّوْرٰى مَكِّيَّةٌ وَّهِيَ مَعَ الْبَسْمَلَةِ اَرْبَعٌ وَّخَمْسُوْنَ اٰيَةً وَّخَمْسَةُ رُكُوْعَاتٍ

سورہ شوریٰ مکی ہے تے بسم اللہ نال ایندیاں ۵۴ ایتاں تے ۵ رکوعن

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ①

۱۔ شروع کریندا اللہ دے ناں نال جیرھا بہوں منگے ڈیوݨ والا تے بہوں مہربان۔

حٰمٓ ②

۲۔ ساری صفتیں والے بزرگ۔

عٓسٓقٓ ③

۳۔ جاݨݨ والے سُݨݨ والے تے قادر خدا (نے اے کتاب لہائی ہے)

كَذٰلِكَ يُوْحِيْٓ اِلَيْكَ وَاِلَى الَّذِيْنَ مِنْ قَبْلِكَ ۙ اللّٰهُ الْعَزِيْزُ الْحَكِيْمُ ④

۴۔ ایویں نبیڈو تے نیں کیں پہلے لوکیں دو وحی کریندے اللہ غالب تے سیاݨا ہے۔

لَهٗ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ ۭ وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيْمُ ⑤

۵۔ جو آسمانیں تے زمین وِچ سب ہوندا ہے تے اوہوں اُچا تے وڈا ہے۔

تَكَادُ السَّمٰوٰتُ يَتَفَطَّرْنَ مِنْ فَوْقِهِنَّ وَالْمَلٰٓئِكَةُ يُسَبِّحُوْنَ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَيَسْتَغْفِرُوْنَ لِمَنْ فِي الْاَرْضِ ۭ اَلَآ اِنَّ اللّٰهَ هُوَ الْغَفُوْرُ الرَّحِيْمُ ⑥

۶۔ پئی سگدے جو آسمان انہیں دے اتو ترٹ کے ڈھ پون تے فرشتے اپݨے رب دی تعریف تے پاکیزگی بیان کریندن تے زمین والیں کیتے بخشش منگدن، سُݨو بے شک اللہ بہوں بخشݨ والا تے بہوں مہربان۔

وَالَّذِيْنَ اتَّخَذُوْا مِنْ دُوْنِهٖٓ اَوْلِيَاۗءَ اللّٰهُ حَفِيْظٌ عَلَيْهِمْ ڮ وَمَآ اَنْتَ عَلَيْهِمْ بِوَكِيْلٍ ⑦

۷۔ جیرھے اوندے سوا سنگتی بݨا گھندن، اللہ انہیں تے نگران تے توں نگران نو ہیں۔

وَكَذٰلِكَ اَوْحَيْنَآ اِلَيْكَ قُرْاٰنًا عَرَبِيًّا لِّتُنْذِرَ اُمَّ الْقُرٰى وَمَنْ حَوْلَهَا وَتُنْذِرَ يَوْمَ الْجَمْعِ لَا رَيْبَ فِيْهِ ۭ فَرِيْقٌ فِي الْجَنَّةِ وَفَرِيْقٌ فِي السَّعِيْرِ ⑧

۸۔ تے ایویں اساں تیڈو قرآن عربی وِچ وحی کیتے تاں جو توں وستیں دی ماں (مکے) تے اوندے چودھار کوں ڈرانویں تے کٹھے تھیوݨ دے ڈینہہ کنیں ڈرانویں تے اوندے وِچ کوئی شک نہیں ہک ٹولہ جنت وِچ ہوسی تے ہک ٹولہ دوزخ وِچ ہوسی۔

وَلَوْ شَاۗءَ اللّٰهُ لَجَعَلَهُمْ اُمَّةً وَّاحِدَةً وَّلٰكِنْ يُّدْخِلُ مَنْ يَّشَاۗءُ فِيْ رَحْمَتِهٖ ۭ وَالظّٰلِمُوْنَ مَا لَهُمْ مِّنْ وَّلِيٍّ وَّلَا نَصِيْرٍ ⑨

۹۔ تے جے اللہ چاہے ہا انہیں ساریں کوں ہکا اُمت بݨا ڈیوے ہا تے اصل او جینکوں چاہندے اپݨی رحمت وِچ داخل کریندے تے ظالمیں دا کوئی سنگتی تے

امدادی نیں۔

اَمِ اتَّخَذُوْا مِنْ دُوْنِهٖٓ اَوْلِيَآءَ ۚ فَاللّٰهُ هُوَ الْوَلِيُّ وَهُوَ يُحْيِ الْمَوْتٰى ۡ وَهُوَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيْرٌ ⑩ ع ۲

۱۰۔ کیا انہیں اوندے سوائے سنگتی بنا گدھن۔ اللہ ہی سنگتی ہے او ہو مویئں کوں جیندا کریندے تے او ہر شئے تے قادر ہے۔

وَمَا اخْتَلَفْتُمْ فِيْهِ مِنْ شَيْءٍ فَحُكْمُهٗٓ اِلَى اللّٰهِ ۭ ذٰلِكُمُ اللّٰهُ رَبِّيْ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ ۖ وَاِلَيْهِ اُنِيْبُ ⑪

۱۱۔ تے جے ایں گال وچ تہاڈا اختلاف تھیوے تے اوندا فیصلہ اللہ تے ہے اے اللہ جیرھا میڈا رب ہے میکوں اوندے اتے بھروسہ ہے تے میں ہوندو جھکدا ہاں

فَاطِرُ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ ۭ جَعَلَ لَكُمْ مِّنْ اَنْفُسِكُمْ اَزْوَاجًا وَّمِنَ الْاَنْعَامِ اَزْوَاجًا ۚ يَذْرَؤُكُمْ فِيْهِ ۭ لَيْسَ كَمِثْلِهٖ شَيْءٌ ۚ وَهُوَ السَّمِيْعُ الْبَصِيْرُ ⑫

۱۲۔ آسمانیں تے زمین کوں بناونْ والا ہے تہاڈے اپنے وچوں جوڑے بنائن تے ڈنگریں دے وی جوڑے بنائنسی اوندے وچ تہاکوں ودھیندے او جیہاں کوئی نہیں تے او بہوں سنْڑ والا تے ڈیکھنْ والا ہے

لَهٗ مَقَالِيْدُ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ ۚ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَّشَآءُ وَيَقْدِرُ ۭ اِنَّهٗ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيْمٌ ⑬

۱۳۔ اسمان تے زمین دیاں کُنجیاں ہوں کنیں ہِن۔ جیندے کیتے چاہندے رزق ودھیندے تے تنگ کریندے، بے شک او ہر شئے کوں جاندے

شَرَعَ لَكُمْ مِّنَ الدِّيْنِ مَا وَصّٰى بِهٖ نُوْحًا وَّالَّذِيْٓ اَوْحَيْنَآ اِلَيْكَ وَمَا وَصَّيْنَا بِهٖٓ اِبْرٰهِيْمَ وَمُوْسٰى وَعِيْسٰٓى اَنْ اَقِيْمُوا الدِّيْنَ وَلَا تَتَفَرَّقُوْا فِيْهِ ۭ كَبُرَ عَلَى الْمُشْرِكِيْنَ مَا تَدْعُوْهُمْ اِلَيْهِ ۭ اَللّٰهُ يَجْتَبِيْٓ اِلَيْهِ مَنْ يَّشَآءُ وَيَهْدِيْٓ اِلَيْهِ مَنْ يُّنِيْبُ ⑬

۱۴۔ اوں تہاکوں او دین ڈتے جیندی وصیت اوں نوح کوں کیتی ہائی تے ہُنْ تیڈے اتے ایندی وحی کیتی ہے تے جیندی وصیت اساں ابراہیمؑ تے موسیٰؑ تے عیسیٰؑ کوں دی کیتی ہائی جو تُساں دین کوں قائم کرو تے انجوانج نہ تھیوو، مشرکین کیتے او گال بہوں اوکھی ہے جیندو تُساں انہیں کوں سڈیندے ہیو جنیکوں اللہ چاہندے اونکوں دین کیتے چُنْ گھندے تے جیرھا اوندو جھکدے اونکوں سدھا راہ ڈکھلیندے۔

وَمَا تَفَرَّقُوْٓا اِلَّا مِنْۢ بَعْدِ مَا جَآءَهُمُ الْعِلْمُ بَغْيًۢا بَيْنَهُمْ ۭ وَلَوْلَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِنْ رَّبِّكَ اِلٰٓى اَجَلٍ مُّسَمًّى لَّقُضِيَ بَيْنَهُمْ ۭ وَاِنَّ الَّذِيْنَ

۱۵۔ اے اختلاف انہیں محض اوں ویلھے کیتے جیلھے اوندا علم انہیں کنیں آ گئے۔ ایندی وجہ آپت دی ضد تے بغض ہائی تے جے ہک مقرر مدت تئیں ہک گال

اُوْرِثُوا الْكِتٰبَ مِنْۢ بَعْدِهِمْ لَفِیْ شَكٍّ مِّنْهُ مُرِیْبٍ﴿۱۴﴾

دا فیصلہ نہ تھی چکیا ہُوے ہا تے انہیں دا فیصلہ تھی گیا ہُوے ہا تے جنہیں کوں کتاب دا وارث بنْایا گیا ہا انہیں دے بعد او اوندے بارے وچ بے چین کرنْ والے شک وچ پئے ہوئن۔

فَلِذٰلِكَ فَادْعُ ۚ وَ اسْتَقِمْ كَمَاۤ اُمِرْتَ ۚ وَ لَا تَتَّبِعْ اَهْوَآءَهُمْ ۚ وَ قُلْ اٰمَنْتُ بِمَاۤ اَنْزَلَ اللّٰهُ مِنْ كِتٰبٍ ۚ وَ اُمِرْتُ لِاَعْدِلَ بَیْنَكُمْ ؕ اَللّٰهُ رَبُّنَا وَ رَبُّكُمْ ؕ لَنَاۤ اَعْمَالُنَا وَ لَكُمْ اَعْمَالُكُمْ ؕ لَا حُجَّةَ بَیْنَنَا وَ بَیْنَكُمْ ؕ اَللّٰهُ یَجْمَعُ بَیْنَنَا ۚ وَ اِلَیْهِ الْمَصِیْرُ ؕ﴿۱۶﴾

۱۶۔ تے ایں دین دو توں سدّ تے جیویں تیکوں حکم کیتا گئے پکارہ تے انہیں دی خواہشات دی پیروی نہ کر تے آکھ اللہ سئیں جیرھی کتاب لہائی ہ میں اونکوں منینداں تے میکوں حکم جو میں تہاڈے وچ انصاف کراں۔ اللہ ساڈا تے تہاڈا رب ساڈے اعمال ساڈے کیتے ہن تے تہاڈے اعمال تہاڈے کیتے ہن، تہاڈے تے ساڈے درمیان کوئی بھیڑا کائنیں، اللہ ساکوں کٹھا کریسی تے ہوندو ونجنْے

وَ الَّذِیْنَ یُحَآجُّوْنَ فِی اللّٰهِ مِنْۢ بَعْدِ مَا اسْتُجِیْبَ لَهٗ حُجَّتُهُمْ دَاحِضَةٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَ عَلَیْهِمْ غَضَبٌ وَّ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِیْدٌ﴿۱۷﴾

۱۷۔ جیرھے لوگ اللہ دے بارے وچ جھیڑا کریندن بعد ایندے جو اونکوں بہوں سارے لوک منیندن انہیں دی دلیل اللہ دے حضور ترو ڑ ڈتی ویسی تے انہیں تے غضب لہسی تے انہیں کیتے سخت عذاب ہ۔

اَللّٰهُ الَّذِیْۤ اَنْزَلَ الْكِتٰبَ بِالْحَقِّ وَ الْمِیْزَانَ ؕ وَ مَا یُدْرِیْكَ لَعَلَّ السَّاعَةَ قَرِیْبٌ﴿۱۸﴾

۱۸۔ اللہ او ہے جیں سچ نال کتاب لہائی ہ تے ترکڑی وی تے تیکوں کیئں ڈسیئے جو مقررہ وقت کو لہو ہ۔

یَسْتَعْجِلُ بِهَا الَّذِیْنَ لَا یُؤْمِنُوْنَ بِهَا ۚ وَ الَّذِیْنَ اٰمَنُوْا مُشْفِقُوْنَ مِنْهَا ۙ وَ یَعْلَمُوْنَ اَنَّهَا الْحَقُّ ؕ اَلَاۤ اِنَّ الَّذِیْنَ یُمَارُوْنَ فِی السَّاعَةِ لَفِیْ ضَلٰلٍۭ بَعِیْدٍ﴿۱۹﴾

۱۹۔ جیرھے اونکوں منیندے نیں او اونکوں جلدی منگدن تے مومن اوں کنیں ڈردن تے جانْدن جو بے شک جیرھے اوں وقت دے متعلق شک کریندن او پرلے درجے دی گمراہی وچن۔

اَللّٰهُ لَطِیْفٌۢ بِعِبَادِهٖ یَرْزُقُ مَنْ یَّشَآءُ ۚ وَ هُوَ الْقَوِیُّ الْعَزِیْزُ ۠﴿۲۰﴾

۲۰۔ اللہ اپنْے بندیں تے مہربان ہے تے جینکوں چاہندے رزق ڈیندے تے طاقت والا تے غالب ہ۔ ع

مَنْ كَانَ یُرِیْدُ حَرْثَ الْاٰخِرَةِ نَزِدْ لَهٗ فِیْ حَرْثِهٖ ۚ وَ مَنْ كَانَ یُرِیْدُ حَرْثَ الدُّنْیَا نُؤْتِهٖ مِنْهَا وَ

۲۱۔ جیرھا آخرت دی رڑھ چاہندے اساں اوندے کیتے اوندی رڑھ ودھا ڈیندے ہیں تے جیرھا دنیادی رڑھ چاہندے اونکوں دی اوندے وچوں ڈیندے ہیں تے

مَا لَهٗ فِي الْاٰخِرَةِ مِنْ نَّصِيْبٍ ﴿۲۱﴾

اوندا آخرت وچ کوئی حصہ نہیں۔

اَمْ لَهُمْ شُرَكٰٓؤُا شَرَعُوْا لَهُمْ مِّنَ الدِّيْنِ مَا لَمْ يَاْذَنْۢ بِهِ اللّٰهُ ۚ وَلَوْلَا كَلِمَةُ الْفَصْلِ لَقُضِيَ بَيْنَهُمْ ۚ وَاِنَّ الظّٰلِمِيْنَ لَهُمْ عَذَابٌ اَلِيْمٌ ﴿۲۲﴾

۲۲۔ کیا انہیں دے شریکن جیرھے انہیں کوں اینجھا دین ڈیندن جیندی اللہ اجازت نہیں ڈیندا۔ فیصلے دی گال نہ تھئی گئی ہوندی تے انہیں وچ فیصلہ کر ڈتا ونجے ہا تے بے شک ظالمیں کیتے درد ناک عذاب ہے۔

تَرَى الظّٰلِمِيْنَ مُشْفِقِيْنَ مِمَّا كَسَبُوْا وَهُوَ وَاقِعٌۢ بِهِمْ ۗ وَالَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ فِيْ رَوْضٰتِ الْجَنّٰتِ ۚ لَهُمْ مَّا يَشَآءُوْنَ عِنْدَ رَبِّهِمْ ۚ ذٰلِكَ هُوَ الْفَضْلُ الْكَبِيْرُ ﴿۲۳﴾

۲۳۔ توں ظالمیں کوں ڈیکھدیں اپنے عملیں کنیں ڈردے پین تے (عذاب) انہیں تے ضرور آونڑاں تے جیرھے مومنن تے نیک عمل کریندن او جنت دے باغیں وچ ہوسن، انہیں کیتے انہیں دے رب دے کولھو او سب کجھ ہے جو او چاہسن تے اے بہوں وڈا فضل ہے۔

ذٰلِكَ الَّذِيْ يُبَشِّرُ اللّٰهُ عِبَادَهُ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ ۗ قُلْ لَّآ اَسْئَلُكُمْ عَلَيْهِ اَجْرًا اِلَّا الْمَوَدَّةَ فِي الْقُرْبٰى ۗ وَمَنْ يَّقْتَرِفْ حَسَنَةً نَّزِدْ لَهٗ فِيْهَا حُسْنًا ۗ اِنَّ اللّٰهَ غَفُوْرٌ شَكُوْرٌ ﴿۲۴﴾

۲۴۔ اللہ سیئں ہیں (فضل) دی خوش خبری ڈیندے اپنے مومن تے نیک عمل کرن والے بندیں کوں توں آکھ میں تے ایندا اجر محض رشتے داریں جہیں محبت منگداں تے جیرھا نیکی کریسی اوں نیکی کوں اساں بہوں سونھا کر ڈیسوں بے شک اللہ بہوں بخشن والا تے قدر کرن والا ہے۔

اَمْ يَقُوْلُوْنَ افْتَرٰى عَلَى اللّٰهِ كَذِبًا ۚ فَاِنْ يَّشَاِ اللّٰهُ يَخْتِمْ عَلٰى قَلْبِكَ ۗ وَيَمْحُ اللّٰهُ الْبَاطِلَ وَيُحِقُّ الْحَقَّ بِكَلِمٰتِهٖ ۗ اِنَّهٗ عَلِيْمٌۢ بِذَاتِ الصُّدُوْرِ ﴿۲۵﴾

۲۵۔ کیا او آہدن جو اوں اللہ تے کوڑ بدھے تے جے اللہ چاہے تے تیڈے دل تے مہر لا ڈیوے تے اللہ کوڑ کوں مٹا ڈیندے تے حق کوں اپنے نشانیں نال قائم کر ڈیندے بے شک او دلیں دی گالہیں کوں جانن والا ہے۔

وَهُوَ الَّذِيْ يَقْبَلُ التَّوْبَةَ عَنْ عِبَادِهٖ وَيَعْفُوْا عَنِ السَّيِّاٰتِ وَيَعْلَمُ مَا تَفْعَلُوْنَ ﴿۲۶﴾

۲۶۔ او ہو ہے جیرھا اپنے بندیں دی توبہ قبول کریندے تے برائیاں مٹا ڈیندے تے جو تساں کریندے ہو او جانڑدے۔

وَيَسْتَجِيْبُ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ وَيَزِيْدُهُمْ مِّنْ فَضْلِهٖ ۚ وَالْكٰفِرُوْنَ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيْدٌ ﴿۲۷﴾

۲۷۔ تے او مومنیں تے نیک عمل کرن والیں دیاں دعائیں سنڑدے، اتے اپنا فضل انہیں تے ودھا ڈیندے تے کافریں کیتے بہوں سخت عذاب ہے۔

وَلَوْ بَسَطَ اللّٰهُ الرِّزْقَ لِعِبَادِهٖ لَبَغَوْا فِي الْاَرْضِ وَلٰكِنْ يُّنَزِّلُ بِقَدَرٍ مَّا يَشَآءُ ۭ اِنَّهٗ بِعِبَادِهٖ خَبِيْرٌۢ بَصِيْرٌ ﴿٢٨﴾

۲۸۔ جے اللہ اپنڑے بندیں کیتے رزق ودھا ڈیوے ہا تے اے زمین وچ منہ زوری کریندن ہا اصل او جتنا چاہندے انداز ے دے مطابق لہیندے، بے شک او اپنڑے بندیں کنیں باخبر تے ڈیکھن والا ہے۔

وَهُوَ الَّذِيْ يُنَزِّلُ الْغَيْثَ مِنْۢ بَعْدِ مَا قَنَطُوْا وَيَنْشُرُ رَحْمَتَهٗ ۭ وَهُوَ الْوَلِيُّ الْحَمِيْدُ ﴿٢٩﴾

۲۹۔ تے او ہوہے جیڑھا مینہ وسیندے اوندے بعد جڈاں لوک نا اُمید تھی ویندن تے اپنڑی رحمت کھنڈا ڈیندے تے او ہو سنگتی ہے تے بہوں صفتیں والا ہے

وَمِنْ اٰيٰتِهٖ خَلْقُ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ وَمَا بَثَّ فِيْهِمَا مِنْ دَاۗبَّةٍ ۭ وَهُوَ عَلٰي جَمْعِهِمْ اِذَا يَشَاۗءُ قَدِيْرٌ ﴿٣٠﴾

۳۰۔ تے اوندے نشانیں وچوں ہے آسمانیں تے زمین دی پیدائش تے انہیں وچ جیڑھے جانور پیدا کیتنسی، تے او جیڑھے ویلھے چاہسی انہیں کوں کٹھا کر ڈیونڑ تے قادر ہے۔

وَمَآ اَصَابَكُمْ مِّنْ مُّصِيْبَةٍ فَبِمَا كَسَبَتْ اَيْدِيْكُمْ وَيَعْفُوْا عَنْ كَثِيْرٍ ﴿٣١﴾

۳۱۔ جیڑھی مصیبت تہاکوں پہنچدی ہے او تہاڈے عملیں دی وجہ کنوں ہوندی ہے تے او بہوں سارے گناہ معاف کر ڈیندے۔

وَمَآ اَنْتُمْ بِمُعْجِزِيْنَ فِي الْاَرْضِ ښ وَمَا لَكُمْ مِّنْ دُوْنِ اللّٰهِ مِنْ وَّلِيٍّ وَّلَا نَصِيْرٍ ﴿٣٢﴾

۳۲۔ تے تساں زمین وچ اونکوں ہرا نوّے سگدے تے اللہ دے سوانہ تہاڈا کوئی سنگتی ہے تے نہ کوئی امدادی

وَمِنْ اٰيٰتِهِ الْجَوَارِ فِي الْبَحْرِ كَالْاَعْلَامِ ﴿٣٣﴾

۳۳۔ تے اوندے نشانیں وچوں سمندر وچ ترنڑ والیاں پہاڑیں جیڈیاں بیڑیاں ہن۔

اِنْ يَّشَاْ يُسْكِنِ الرِّيْحَ فَيَظْلَلْنَ رَوَاكِدَ عَلٰي ظَهْرِهٖ ۭ اِنَّ فِيْ ذٰلِكَ لَاٰيٰتٍ لِّكُلِّ صَبَّارٍ شَكُوْرٍ ﴿٣٤﴾

۳۴۔ جے او چاہوے تے ہوائیں کوں کھڑا ڈیوے تے بیڑیاں پانڑی دے اُتے کھڑیاں رہ ونجن، بے شک ایندے وچ ہر صبر کرنڑ والے تے شکر کرنڑ والے کیتے نشانیاں ہن۔

اَوْ يُوْبِقْهُنَّ بِمَا كَسَبُوْا وَيَعْفُ عَنْ كَثِيْرٍ ﴿٣٥﴾

۳۵۔ یا انہیں دے عملیں دی وجہ نال انہیں کوں ہلاک کر ڈیوے تے او بہوں سارے گناہ معاف کر ڈیندے

وَّيَعْلَمَ الَّذِيْنَ يُجَادِلُوْنَ فِيْٓ اٰيٰتِنَا ۭ مَا لَهُمْ مِّنْ مَّحِيْصٍ ﴿٣٦﴾

۳۶۔ تے جیڑھے ساڈی آیات دے بارے وچ بحث کریندن انہیں کوں او جانڑدے تے انہیں

کیتے بھن دی کوئی جا نئیں۔

فَمَآ اُوْتِیْتُمْ مِّنْ شَیْءٍ فَمَتَاعُ الْحَیٰوةِ الدُّنْیَا ۚ وَ مَا عِنْدَ اللّٰهِ خَیْرٌ وَّ اَبْقٰى لِلَّذِیْنَ اٰمَنُوْا وَ عَلٰى رَبِّهِمْ یَتَوَكَّلُوْنَ ﴿۳۶﴾

۳۷۔ تے جو تہاکوں ڈتا گئے او دنیا دی زندگی دا تھوڑا سامان تے جیرھا اللہ کنیں ہے او چنگاں تے باقی رہوݨ والا ہے انہیں کیتے جیرھے مومن تے اپݨے رب تے بھروسہ کریندن۔

وَ الَّذِیْنَ یَجْتَنِبُوْنَ كَبٰٓئِرَ الْاِثْمِ وَ الْفَوَاحِشَ وَ اِذَا مَا غَضِبُوْا هُمْ یَغْفِرُوْنَ ﴿۳۷﴾

۳۸۔ تے جیرھے وݙیں گناہیں کنیں تے بے حیائی کنیں بچدن تے جیرھے ویلھے انہیں کوں کاوڑ بگدی ہے او معاف کر ڈیندن۔

وَ الَّذِیْنَ اسْتَجَابُوْا لِرَبِّهِمْ وَ اَقَامُوا الصَّلٰوةَ ۪ وَ اَمْرُهُمْ شُوْرٰى بَیْنَهُمْ ۪ وَ مِمَّا رَزَقْنٰهُمْ یُنْفِقُوْنَ ﴿۳۸﴾

۳۹۔ تے جیرھے اپݨے رب دی گال قبول کریندن تے نماز پڑھدن تے ہر گال کیتے صلاح مشورہ کریندن تے جو اساں انہیں کوں ڈتے اوندے وچوں خرچ کریندن۔

وَ الَّذِیْنَ اِذَاۤ اَصَابَهُمُ الْبَغْیُ هُمْ یَنْتَصِرُوْنَ ﴿۳۹﴾

۴۰۔ تے جیلھے انہیں تے کوئی ظلم تھیندے او بدلہ گھندن۔

وَجَزٰٓؤُا سَیِّئَةٍ سَیِّئَةٌ مِّثْلُهَا ۚ فَمَنْ عَفَا وَ اَصْلَحَ فَاَجْرُهٗ عَلَى اللّٰهِ ؕ اِنَّهٗ لَا یُحِبُّ الظّٰلِمِیْنَ ﴿۴۰﴾

۴۱۔ تے بُرائی دا بدلہ او ہو تلا بُرائی ہے تے جیرھا معاف کر ڈیوے تے اصلاح کرے اوندا اجر اللہ تے ہے بے شک او ظالمیں کوں پسند نہیں کریندا۔

وَلَمَنِ انْتَصَرَ بَعْدَ ظُلْمِهٖ فَاُولٰٓئِكَ مَا عَلَیْهِمْ مِّنْ سَبِیْلٍ ﴿۴۱﴾

۴۲۔ تے جیرھے ظلم دے بعد بدلہ گھندن انہیں تے کوئی ڈوہ نہیں اوندا۔

اِنَّمَا السَّبِیْلُ عَلَى الَّذِیْنَ یَظْلِمُوْنَ النَّاسَ وَ یَبْغُوْنَ فِی الْاَرْضِ بِغَیْرِ الْحَقِّ ؕ اُولٰٓئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ اَلِیْمٌ ﴿۴۲﴾

۴۳۔ ڈوہ انہیں تے اوندے جیرھے لوکیں تے ظلم کریندن تے زمین وچ ناحق زیادتی کریندن، ایجھے لوک ہن جنہیں کیتے ڈکھ ڈیوݨ والا عذاب۔

وَ لَمَنْ صَبَرَ وَ غَفَرَ اِنَّ ذٰلِكَ لَمِنْ عَزْمِ الْاُمُوْرِ ﴿۴۳﴾ ع ۵

۴۴۔ تے جیں صبر کیتا تے بخش ڈتا تے بے شک اے وݙی ہمت آلا کم۔

وَ مَنْ یُّضْلِلِ اللّٰهُ فَمَا لَهٗ مِنْ وَّلِیٍّ مِّنْۢ بَعْدِهٖ ؕ وَ تَرَى الظّٰلِمِیْنَ لَمَّا رَاَوُا الْعَذَابَ یَقُوْلُوْنَ هَلْ

۴۵۔ تے جیکوں اللہ گمراہ کرے ایندے بعد اوندا کوئی سنگتی کائی نہیں تے توں ظالمیں کوں ڈیکھسیں جیلھے

اِلٰی مَرَدٍّ مِّنْ سَبِیْلٍ ﴿۴۴﴾

او عذاب ڈیکھن آہدن کیا ایں عذاب کوں ہٹاوݨ دی کوئی راہ ہے۔

وَ تَرٰىهُمْ یُعْرَضُوْنَ عَلَیْهَا خٰشِعِیْنَ مِنَ الذُّلِّ یَنْظُرُوْنَ مِنْ طَرْفٍ خَفِیٍّ ؕ وَ قَالَ الَّذِیْنَ اٰمَنُوْۤا اِنَّ الْخٰسِرِیْنَ الَّذِیْنَ خَسِرُوْۤا اَنْفُسَهُمْ وَ اَهْلِیْهِمْ یَوْمَ الْقِیٰمَةِ ؕ اَلَاۤ اِنَّ الظّٰلِمِیْنَ فِیْ عَذَابٍ مُّقِیْمٍ ﴿۴۵﴾

۴۶۔ تے توں انہیں کوں ڈیکھسیں جو او عذاب دے اگو پیش کیتے ویسن ذلت نال نویئے پئے ہوسن تے جھکی اکھیں نال ڈیکھسن تے مومن آکھسن بے شک جیرھے لوکیں اپݨے آپ کوں گھاٹا ڈتے بے شک اوہے گھاٹا پاوݨ والے ہن تے انہیں دے ٹبروی قیامت دے ڈینہہ سݨو بے شک ظالم کھڑ و نجݨ والے عذاب وچ ہن۔

وَ مَا كَانَ لَهُمْ مِّنْ اَوْلِیَآءَ یَنْصُرُوْنَهُمْ مِّنْ دُوْنِ اللّٰهِ ؕ وَ مَنْ یُّضْلِلِ اللّٰهُ فَمَا لَهٗ مِنْ سَبِیْلٍ ؕ ﴿۴۶﴾

۴۷۔ انہیں دے کوئی سنگتی نہ ہوسن جیرھے انہیں کوں اللہ دے سوا امداد ڈیون تے جیکوں اللہ گمراہ کرے اوندے خلاف کوئی راہ کائنیں۔

اِسْتَجِیْبُوْا لِرَبِّكُمْ مِّنْ قَبْلِ اَنْ یَّاْتِیَ یَوْمٌ لَّا مَرَدَّ لَهٗ مِنَ اللّٰهِ ؕ مَا لَكُمْ مِّنْ مَّلْجَاٍ یَّوْمَىِٕذٍ وَّ مَا لَكُمْ مِّنْ نَّكِیْرٍ ﴿۴۷﴾

۴۸۔ ایں کنیں پہلے جو او ڈینہہ آونجے جیرھا اللہ دو لوٹل نہیں سگدا تساں اپݨے ربّ دا الاسݨواوں ڈینہہ تہاڈی نہ پناہ ہوسی تے نہ انکار دی جا۔

فَاِنْ اَعْرَضُوْا فَمَاۤ اَرْسَلْنٰكَ عَلَیْهِمْ حَفِیْظًا ؕ اِنْ عَلَیْكَ اِلَّا الْبَلٰغُ ؕ وَ اِنَّاۤ اِذَاۤ اَذَقْنَا الْاِنْسَانَ مِنَّا رَحْمَةً فَرِحَ بِهَا ۚ وَ اِنْ تُصِبْهُمْ سَیِّئَةٌۢ بِمَا قَدَّمَتْ اَیْدِیْهِمْ فَاِنَّ الْاِنْسَانَ كَفُوْرٌ ﴿۴۸﴾

۴۹۔ تے جے او منہ پھیر گھنن تے تیکوں اساں انہیں تے نگران بݨا کے نہیں پٹھیا، تیڈا کم محض پُچا ڈیوݨ ہے تے اساں جیلھے انسان تے رحمت کریندے ہیں۔ اوندے تے اکڑ تے ویندے تے جے انہیں کوں مصیبت آونجے انہیں دے عملیں دی وجہ نال، بے شک انسان ناشکرا بݨ ویندے۔

لِلّٰهِ مُلْكُ السَّمٰوٰتِ وَ الْاَرْضِ ؕ یَخْلُقُ مَا یَشَآءُ ؕ یَهَبُ لِمَنْ یَّشَآءُ اِنَاثًا وَّ یَهَبُ لِمَنْ یَّشَآءُ الذُّكُوْرَ ﴿۴۹﴾

۵۰۔ آسمانیں تے زمین دی بادشاہت اللہ دی اے جو او چاہندے پیدا کریندے تے جیکوں چاہندے چھوہریں ڈیندے تے جیکوں چاہندے چھوہر ڈیندے

اَوْ یُزَوِّجُهُمْ ذُكْرَانًا وَّ اِنَاثًا ۚ وَ یَجْعَلُ مَنْ یَّشَآءُ عَقِیْمًا ؕ اِنَّهٗ عَلِیْمٌ قَدِیْرٌ ﴿۵۰﴾

۵۱۔ یا او چھوہریں تے چھوہر رلا ڈیندے تے جیکوں چاہندے سنڈھ بݨا ڈیندے، بے شک او جاݨݨ والا

تے قادرِ۔

وَمَا كَانَ لِبَشَرٍ أَنْ يُكَلِّمَهُ اللَّهُ إِلَّا وَحْيًا أَوْ مِنْ وَرَآئِ حِجَابٍ أَوْ يُرْسِلَ رَسُولًا فَيُوحِيَ بِإِذْنِهِ مَا يَشَآءُ ۚ إِنَّهُ عَلِيٌّ حَكِيمٌ ﴿۵۲﴾

۵۲۔ تے کہیں آدمی دی شان نہیں جو اللہ سئیں اوندے نال الاوے سوائے وحی دے تے پردے دے پچھو۔ تے یا رسول پیٹھے۔ تے جیندے اُتے چاہندے اپنٹری مرضی نال وحی کریندے۔ بے شک اوبہوں اُچا تے سیانا ہِ

وَكَذَٰلِكَ أَوْحَيْنَآ إِلَيْكَ رُوحًا مِّنْ أَمْرِنَا ۚ مَا كُنتَ تَدْرِي مَا الْكِتَٰبُ وَلَا الْإِيمَٰنُ وَلَٰكِن جَعَلْنَٰهُ نُورًا نَّهْدِي بِهِ مَن نَّشَآءُ مِنْ عِبَادِنَا ۚ وَإِنَّكَ لَتَهْدِيٓ إِلَىٰ صِرَٰطٍ مُّسْتَقِيمٍ ﴿۵۳﴾

۵۳۔ تے ایویں اساں تیڈے اُتے اپنڑے حکم نال کلام لہائے تے توں نہ جاندا ہانویں جو کتاب کیا ہے تے ایمان کیا ہِ تے اصل اوں کوں اساں نور بنڑائے جیندے نال جیکوں اساں چاہندے ہیں اپنڑے بندیں وچو سدھا راہ ڈکھیندے ہیں۔ تے بے شک توں سدھے راہ دو ہدایت ڈیندیں۔

صِرَٰطِ اللَّهِ الَّذِي لَهُ مَا فِي السَّمَٰوَٰتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ ۗ أَلَآ إِلَى اللَّهِ تَصِيرُ الْأُمُورُ ﴿۵۴﴾

ع ۵

۵۴۔ اوں اللہ دا راہ جیندے کیتے ہے جو آسمانیں وچ تے زمین وچ۔ سنڑو سارے معاملات اللہ دو ولٹن۔

سُوْرَةُ الزُّخْرُفِ مَكِّيَّةٌ وَّهِيَ مَعَ الْبَسْمَلَةِ تِسْعُوْنَ اٰيَةً وَّسَبْعَةُ رُكُوْعَاتٍ

سورۂ زخرف مکی ہے تے بسم اللہ نال ایندیاں ۹۰ ایتاں تے ۷ رکوع ہن

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ①	۱۔ شروع کریندا اللہ دے ناں نال جیرھا بن منگے ڈیوݨ والا تے بہوں مہربان۔
حٰمٓ ②	۲۔ بہوں صفتیں والا تے بزرگ خدا ہے۔
وَالْكِتٰبِ الْمُبِيْنِ ③	۳۔ تے اپݨے مضمون کھول کھول کے بیان کر ڈیوݨ والی اے کتاب گواہ۔
اِنَّا جَعَلْنٰهُ قُرْءٰنًا عَرَبِيًّا لَّعَلَّكُمْ تَعْقِلُوْنَ ④	۴۔ بے شک اساں اینکوں عربی قرآن بݨائے تاں جو تُساں عقل کرو۔
وَاِنَّهٗ فِيْٓ اُمِّ الْكِتٰبِ لَدَيْنَا لَعَلِيٌّ حَكِيْمٌ ⑤	۵۔ او ام الکتاب وچ جیرھی ساڈے نزدیک بہوں شان والی تے سنْمپ نال بھری ہوئی ہے۔
اَفَنَضْرِبُ عَنْكُمُ الذِّكْرَ صَفْحًا اَنْ كُنْتُمْ قَوْمًا مُّسْرِفِيْنَ ⑥	۶۔ کیا اساں کتاب دا ذکر محض ات گالھوں چھوڑ ڈیوں جو تُساں حد کنیں ودھی ہوئی قوم ہوے۔
وَكَمْ اَرْسَلْنَا مِنْ نَّبِيٍّ فِي الْاَوَّلِيْنَ ⑦	۷۔ تے اساں کئے تلا رسول پہلی قومیں وچ پٹھیِن۔
وَمَا يَاْتِيْهِمْ مِّنْ نَّبِيٍّ اِلَّا كَانُوْا بِهٖ يَسْتَهْزِءُوْنَ ⑧	۸۔ جیرھے ویلے انہیں کنیں کوئی نبی اوندا ہا او اوندے نال مشکریاں کریندے ہن۔
فَاَهْلَكْنَآ اَشَدَّ مِنْهُمْ بَطْشًا وَّمَضٰى مَثَلُ الْاَوَّلِيْنَ ⑨	۹۔ اساں انہیں کنیں زیادہ طاقت والے لوکیں کوں ہلاک کر ڈتا ہا (اے کیا ہن) تے پہلے لوکیں دی مثال گذر چکی ہے۔
وَلَئِنْ سَاَلْتَهُمْ مَّنْ خَلَقَ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضَ لَيَقُوْلُنَّ خَلَقَهُنَّ الْعَزِيْزُ الْعَلِيْمُ ⑩	۱۰۔ جے توں انہیں کنیں پچھیں جو آسمان تے زمین کئیں پیدا کیتن تے او ضرور آکھسن انہیں کوں غالب تے جاݨݨ آلے خدا پیدا کیتے۔
الَّذِيْ جَعَلَ لَكُمُ الْاَرْضَ مَهْدًا وَّجَعَلَ لَكُمْ فِيْهَا سُبُلًا لَّعَلَّكُمْ تَهْتَدُوْنَ ⑪	۱۱۔ جیں تہاڈے کیتے زمین کوں وچھاݨا بݨائے تے تہاڈے کیتے اوندے وچ رستے بݨائنسی تاں جو تُساں

نصف القرآن

ہدایت پاؤ۔

وَالَّذِیْ نَزَّلَ مِنَ السَّمَآءِ مَآءًۢ بِقَدَرٍۚ فَاَنْشَرْنَا بِهٖ بَلْدَةً مَّیْتًاۚ كَذٰلِكَ تُخْرَجُوْنَ ⑪

۱۱۔ تے جیں تُہاڈے کیتے آسمان کنیں اندازے نال پانڑی لہاۓ تے اساں اوندے نال بر زمین کوں وسوں کر ڈِتے تے تُساں وی ایویں کڈھیجُ ویسو۔

وَالَّذِیْ خَلَقَ الْاَزْوَاجَ كُلَّهَا وَجَعَلَ لَكُمْ مِّنَ الْفُلْكِ وَالْاَنْعَامِ مَا تَرْكَبُوْنَ ⑫

۱۲۔ تے جیں سارے جوڑے پیدا کیتن تے تہاڈے کیتے بیڑیاں تے جانور پیدا کیتن جنہیں تے تُساں سوار تھیندے ہو۔

لِتَسْتَوٗا عَلٰى ظُهُوْرِهٖ ثُمَّ تَذْكُرُوْا نِعْمَةَ رَبِّكُمْ اِذَا اسْتَوَیْتُمْ عَلَیْهِ وَتَقُوْلُوْا سُبْحٰنَ الَّذِیْ سَخَّرَ لَنَا هٰذَا وَمَا كُنَّا لَهٗ مُقْرِنِیْنَ ⑬

۱۳۔ تاں جو تُساں اوندی کنڈ تے چنگی طراں بہہ ونجو تے اوندے اُتے بہنڑ دے بعد اپنڑے رب دی نعمت کوں یاد کرو (اوندا شکر کرو) تے آکھو پاک او ذات جیں ایکوں ساڈے تابع کیتے اساں ایکوں اپنڑے تابع نہ بنڑا سگدے ہاسے۔

وَاِنَّاۤ اِلٰى رَبِّنَا لَمُنْقَلِبُوْنَ ⑭

۱۴۔ تے بے شک اساں اپنڑے رب دو ول ونجنڑے۔

وَجَعَلُوْا لَهٗ مِنْ عِبَادِهٖ جُزْءًاؕ اِنَّ الْاِنْسَانَ لَكَفُوْرٌ مُّبِیْنٌؕ ⑮

۱۵۔ تے انہیں اوندے بندیں وچوں اوندے کیتے حصہ بنڑا ڈِتے (آہدن چھوہریں ہوندیاں ہن) بیشک انسان کھُلا کھُلا ناشکرا ہے

ع

اَمِ اتَّخَذَ مِمَّا یَخْلُقُ بَنٰتٍ وَّاَصْفٰىكُمْ بِالْبَنِیْنَ ⑯

۱۶۔ کیا جو او پیدا کریندے اوندے وچوں اپنڑے کیتے چھوہریں بنڑا گِھنسی تے تہاڈے کیتے چھوہر۔

وَاِذَا بُشِّرَ اَحَدُهُمْ بِمَا ضَرَبَ لِلرَّحْمٰنِ مَثَلًا ظَلَّ وَجْهُهٗ مُسْوَدًّا وَّهُوَ كَظِیْمٌ ⑰

۱۷۔ تے جیلھے کہیں ہک کوں خوش خبری ملدی ہے اوندی جیرھی او خدا کیتے آہدے (چھوہر دی) تے اوندا منہ کالا دھوں تھی ویندے تے بہوں کوڑ پیچ ویندے

اَوَمَنْ یُّنَشَّؤُا فِی الْحِلْیَةِ وَهُوَ فِی الْخِصَامِ غَیْرُ مُبِیْنٍ ⑱

۱۸۔ کیا جیرھی گانہیں وچ پلدی ہے تے جھیڑے وچ اپنڑے دل دی گال صاف نہیں کر سگدی (او خدا کیتے ہے)۔

وَجَعَلُوا الْمَلٰٓئِكَةَ الَّذِیْنَ هُمْ عِبٰدُ الرَّحْمٰنِ اِنَاثًاؕ اَشَهِدُوْا خَلْقَهُمْؕ سَتُكْتَبُ شَهَادَتُهُمْ وَیُسْــَٔلُوْنَ ⑲

۱۹۔ تے فرشتیں کوں جیرھے اللہ دے بانہیں ہن انہیں لوکیں ترمتیں بنڑا ڈِتے کیا او انہیں دے پیدا

تھیوݨ ویلھے اتھائیں ہن تے انہیں دی گواہی ضرور لکھی ویسی تے انہیں کنیں ضرور پُچھیا ویسی۔

وَقَالُوا لَوْ شَآءَ الرَّحْمٰنُ مَا عَبَدْنٰهُمْ ؕ مَا لَهُمْ بِذٰلِكَ مِنْ عِلْمٍ ۗ اِنْ هُمْ اِلَّا يَخْرُصُوْنَ ﴿۲۰﴾

۲۰۔ تے او آہدن جے رحمٰن خدا چاہے ہا تے اساں انہیں دی عبادت نہ کروں ہا۔ ایں گال دا انہیں کوں کوئی علم کائنی او ایویں ڈھکو سلے مریندے پئین۔

اَمْ اٰتَيْنٰهُمْ كِتٰبًا مِّنْ قَبْلِهٖ فَهُمْ بِهٖ مُسْتَمْسِكُوْنَ ﴿۲۱﴾

۲۱۔ یا اساں انہیں کوں ایں کنیں پہلے کتاب ڈتی ہے جیکوں او پکڑی پئین۔

بَلْ قَالُوْۤا اِنَّا وَجَدْنَاۤ اٰبَآءَنَا عَلٰۤى اُمَّةٍ وَّاِنَّا عَلٰۤى اٰثٰرِهِمْ مُّهْتَدُوْنَ ﴿۲۲﴾

۲۲۔ اصل او آہدن بے شک اساں اپݨے پیو ڈاڈیں کوں ہک طریقے تے کم کریندا ڈٹھے تے اساں انہیں دے پیریں تے ٹُردے رہ ویسوں۔

وَكَذٰلِكَ مَاۤ اَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ فِیْ قَرْيَةٍ مِّنْ نَّذِيْرٍ اِلَّا قَالَ مُتْرَفُوْهَاۤ ۙ اِنَّا وَجَدْنَاۤ اٰبَآءَنَا عَلٰۤى اُمَّةٍ وَّ اِنَّا عَلٰۤى اٰثٰرِهِمْ مُّقْتَدُوْنَ ﴿۲۳﴾

۲۳۔ تے ایویں اساں جڈاں وی کہیں وستی وچ رسول پٹھئے اُنہیں دے امیر لوکیں محض اے آکھئے جو بے شک اساں اپݨے پیو ڈاڈس کوں ہک طریقے تے ڈٹھے تے بے شک اساں انہیں دے پیریں تے ٹُردے ویسوں۔

قٰلَ اَوَلَوْ جِئْتُكُمْ بِاَهْدٰى مِمَّا وَجَدْتُّمْ عَلَيْهِ اٰبَآءَكُمْ ؕ قَالُوْۤا اِنَّا بِمَاۤ اُرْسِلْتُمْ بِهٖ كٰفِرُوْنَ ﴿۲۴﴾

۲۴۔ توں آکھ بھانویں میں تہاڈو اوں کنیں چنگی تعلیم گھن آیا ہُواں جیں دے اُتے تُساں اپݨے پیو ڈاڈیں کوں عمل کریندا ڈٹھے انہیں آکھئے اساں جو توں گھن کے آئیں اوندا انکار کریندے ہیں

فَانْتَقَمْنَا مِنْهُمْ فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكَذِّبِيْنَ ﴿۲۵﴾

۲۵۔ تے اساں انہیں کنیں بدلہ گِدھے تے توں ڈیکھ جھٹلاوݨ والیں دا کینجھا انجام۔

وَاِذْ قَالَ اِبْرٰهِيْمُ لِاَبِيْهِ وَقَوْمِهٖۤ اِنَّنِیْ بَرَآءٌ مِّمَّا تَعْبُدُوْنَ ﴿۲۶﴾

۲۶۔ تے جیلھے ابراہیمؑ اپݨے پیو کوں آکھئے تے اپݨی قوم کوں جیندی تُساں عبادت کریندے ہو میں انہیں کنیں باہر دا ہاں۔

اِلَّا الَّذِیْ فَطَرَنِیْ فَاِنَّهٗ سَيَهْدِيْنِ ﴿۲۷﴾

۲۷۔ سوائے اوں خدا دے جیں میکوں پیدا کیتے تے بے شک میکوں سدھا راہ ضرور ڈکھیسی۔

وَ جَعَلَهَا كَلِمَةًۢ بَاقِيَةً فِىْ عَقِبِهٖ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُوْنَ ﴿۲۹﴾

۲۹۔ تے اوں تعلیم کوں حضرت ابراہیمؑ نے اپݨی اولاد وِچ ہمیشہ کیتے یادگار بݨا کے چھوڑ ݙتا تاں جو او (شرک کنیں) رُک ونڄن۔

بَلْ مَتَّعْتُ هٰٓؤُلَآءِ وَ اٰبَآءَهُمْ حَتّٰى جَآءَهُمُ الْحَقُّ وَ رَسُوْلٌ مُّبِيْنٌ ﴿۳۰﴾

۳۰۔ اصل ہِں انہیں کوں تے انہیں دے پیو ݙاݙیں کوں فائدہ پچایا تے انہیں کنیں حق کھول کے بیان کر ݙیوݨ والا رسول وی آیا۔

وَ لَمَّا جَآءَهُمُ الْحَقُّ قَالُوْا هٰذَا سِحْرٌ وَّ اِنَّا بِهٖ كٰفِرُوْنَ ﴿۳۱﴾

۳۱۔ تے جیلھے انہیں کنیں سچ آ گیا انہیں آکھئے اے جادو ہِ تے بے شک اساں ایندا انکار کریندے ہیں۔

وَ قَالُوْا لَوْلَا نُزِّلَ هٰذَا الْقُرْاٰنُ عَلٰى رَجُلٍ مِّنَ الْقَرْيَتَيْنِ عَظِيْمٍ ﴿۳۲﴾

۳۲۔ تے انہیں آکھئے اے قرآن ݙو وݙی وستیں دے کہیں بندے تے کیوں نہیں لہایا گیا۔

اَهُمْ يَقْسِمُوْنَ رَحْمَتَ رَبِّكَ ؕ نَحْنُ قَسَمْنَا بَيْنَهُمْ مَّعِيْشَتَهُمْ فِى الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا وَ رَفَعْنَا بَعْضَهُمْ فَوْقَ بَعْضٍ دَرَجٰتٍ لِّيَتَّخِذَ بَعْضُهُمْ بَعْضًا سُخْرِيًّا ؕ وَ رَحْمَتُ رَبِّكَ خَيْرٌ مِّمَّا يَجْمَعُوْنَ ﴿۳۳﴾

۳۳۔ کیا او تیݙے رب دی رحمت کوں ونڈیندن اساں دنیاوی زندگی وِچ زندگی دا سامان ونڈ ݙتے۔ تے اساں انہیں وِچوں کجھ لوکیں کوں بے لوکیں تے اچا رتبہ ݙتے تے نتیجہ اے نکلے جو کجھ لوک ٻنہیں دا مذاق اݙاوݨ پئے ڳئین تے تیݙے رب دی رحمت اوں کنیں بہوں چنگی ہِ جو او کٹھا کریندن۔

وَ لَوْلَاۤ اَنْ يَّكُوْنَ النَّاسُ اُمَّةً وَّاحِدَةً لَّجَعَلْنَا لِمَنْ يَّكْفُرُ بِالرَّحْمٰنِ لِبُيُوْتِهِمْ سُقُفًا مِّنْ فِضَّةٍ وَّ مَعَارِجَ عَلَيْهَا يَظْهَرُوْنَ ۙ﴿۳۴﴾

۳۴۔ تے جے لوکیں دے ہکو کجھ تھی ونڄݨ دا ݙر نہ ہووے ہا تے اساں رحمٰن خدا دے کافریں دی چھتیں کوں تے پوڑیں کوں جیندے اتے او چڑھدن چاندی دا بݨا ݙیوں ہا۔

وَ لِبُيُوْتِهِمْ اَبْوَابًا وَّ سُرُرًا عَلَيْهَا يَتَّكِـُٔوْنَ ۙ﴿۳۵﴾

۳۵۔ تے انہیں دے گھریں دے دروازیں کوں تے ھماچیں کوں جیندے اُتے او ٹیک لا بہندن۔

وَ زُخْرُفًا ؕ وَ اِنْ كُلُّ ذٰلِكَ لَمَّا مَتَاعُ الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا ؕ وَ الْاٰخِرَةُ عِنْدَ رَبِّكَ لِلْمُتَّقِيْنَ ﴿۳۶﴾ ع ۳

۳۶۔ تے سونے دا بݨا ݙیندے تے اے سب کجھ دنیاوی زندگی دا سامان تے آخرت تیݙے رب دے حضور متقیں دی ہِ

وَ مَنْ يَّعْشُ عَنْ ذِكْرِ الرَّحْمٰنِ نُقَيِّضْ لَهٗ شَيْطٰنًا

۳۷۔ تے جیرھا رحمٰن خدا دے ذکر کنیں منہ پھریندے

فَهُوَ لَهٗ قَرِيْنٌ ﴿۳۶﴾	اساں اوندے کیتے شیطان کوں غالب کرڈیندے ہِس تے او اوندا سنگتی بݨ ویندے۔
وَاِنَّهُمْ لَيَصُدُّوْنَهُمْ عَنِ السَّبِيْلِ وَيَحْسَبُوْنَ اَنَّهُمْ مُّهْتَدُوْنَ ﴿۳۷﴾	۳۸۔ تے بے شک او اونکوں سدھی راہ کنیں رکیندن تے او خیال کریندن بے شک او سدھے رستے تے ہن۔
حَتّٰۤى اِذَا جَآءَنَا قَالَ يٰلَيْتَ بَيْنِيْ وَبَيْنَكَ بُعْدَ الْمَشْرِقَيْنِ فَبِئْسَ الْقَرِيْنُ ﴿۳۸﴾	۳۹۔ تے جیلھے او ساڈو آویندے آہدے افسوس میڈے تے تیڈے وچکار پچادھ تے پرادھ دا پندھ ہوے ہا تے او بہوں بُرا سنگتی ہے۔
وَلَنْ يَّنْفَعَكُمُ الْيَوْمَ اِذْ ظَّلَمْتُمْ اَنَّكُمْ فِى الْعَذَابِ مُشْتَرِكُوْنَ ﴿۳۹﴾	۴۰۔ تے تہاکوں اج ظلم کرݨ دے بعد کوئی شئے فائدہ نہیں ڈے سگدی جو بے شک تُساں تے تہاڈے سنگتی عذاب وچ کٹھے ہن۔
اَفَاَنْتَ تُسْمِعُ الصُّمَّ اَوْ تَهْدِى الْعُمْىَ وَمَنْ كَانَ فِىْ ضَلٰلٍ مُّبِيْنٍ ﴿۴۰﴾	۴۱۔ کیا توں بوڑے کوں سُݨا سگدیں تے کیا اندھے کوں سدھے راہ تے پُچا سگدیں تے جیرھا کھلی گمراہی وچ ہووے۔
فَاِمَّا نَذْهَبَنَّ بِكَ فَاِنَّا مِنْهُمْ مُّنْتَقِمُوْنَ ﴿۴۱﴾	۴۲۔ تے جے اساں تیکوں گھن ونجوں تے اساں انہیں کنیں بدلہ ضرور گھنسوں۔
اَوْ نُرِيَنَّكَ الَّذِىْ وَعَدْنٰهُمْ فَاِنَّا عَلَيْهِمْ مُّقْتَدِرُوْنَ ﴿۴۲﴾	۴۳۔ یا تیکوں ڈکھالوں جیندا اساں انہیں نال وعدہ کیتے تے بے شک اساں انہیں تے پورے غالب ہِس۔
فَاسْتَمْسِكْ بِالَّذِىْۤ اُوْحِىَ اِلَيْكَ ۚ اِنَّكَ عَلٰى صِرَاطٍ مُّسْتَقِيْمٍ ﴿۴۳﴾	۴۴۔ تے جو تیڈو وحی کیتی گئی ہے اونکوں ٹکڑا اتھی کے پکڑ بے شک توں سدھے راہ تے ہویں۔
وَاِنَّهٗ لَذِكْرٌ لَّكَ وَلِقَوْمِكَ ۚ وَسَوْفَ تُسْـَٔلُوْنَ ﴿۴۴﴾	۴۵۔ تے بے شک اے تیڈے کیتے ذکر تے تیڈی قوم کیتے وی، تے جلدی تُساں کنیں پچھا ویسی۔
وَسْـَٔلْ مَنْ اَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رُّسُلِنَاۤ اَجَعَلْنَا مِنْ دُوْنِ الرَّحْمٰنِ اٰلِهَةً يُّعْبَدُوْنَ ﴿۴۵﴾ ع	۴۶۔ تے جیرھے رسول اساں تیں کنیں پہلے بھیجین انہیں کنیں پچھ کیا اساں رحمٰن خُدا دے علاوہ معبود بݨائن جنہیں دی پوجا تھیوے۔
وَلَقَدْ اَرْسَلْنَا مُوْسٰى بِاٰيٰتِنَاۤ اِلٰى فِرْعَوْنَ وَمَلَا۟ئِهٖ	۴۷۔ تے اساں موسیٰ کوں اپݨیاں نشانیاں ڈے کے

فَقَالَ اِنِّیۡ رَسُوۡلُ رَبِّ الۡعٰلَمِیۡنَ ﴿۴۶﴾

فرعون تے اوندے سرداریں دو پٹھیا ہا سے تے اوں آکھئے بے شک میں رب العالمین خدادا رسول ہاں۔

فَلَمَّا جَآءَهُمۡ بِاٰیٰتِنَاۤ اِذَا هُمۡ مِّنۡهَا یَضۡحَكُوۡنَ ﴿۴۷﴾

۴۸۔ جڈاں او انہیں دو ساڈیاں نشانیاں گھن کے آے تے او اوندی گال سُن کے کھلݨ پئے گیئن۔

وَ مَا نُرِیۡهِمۡ مِّنۡ اٰیَةٍ اِلَّا هِیَ اَكۡبَرُ مِنۡ اُخۡتِهَا ۫ وَ اَخَذۡنٰهُمۡ بِالۡعَذَابِ لَعَلَّهُمۡ یَرۡجِعُوۡنَ ﴿۴۸﴾

۴۹۔ اساں انہیں کوں جیرھا نشان ڈکھلیندے ہا سے او پہلے نشان کنیں بہوں وڈا ہوندا ہا تے اساں انہیں کوں عذاب نال پکڑ گِدھے تاں جو او باز آونجن۔

وَ قَالُوۡا یٰۤاَیُّهَ السّٰحِرُ ادۡعُ لَنَا رَبَّكَ بِمَا عَهِدَ عِنۡدَكَ ۚ اِنَّنَا لَمُهۡتَدُوۡنَ ﴿۴۹﴾

۵۰۔ تے او آہدے ہِن جو اے جادوگر توں اپݨے رب کنیں ساڈے کیتے دُعا منگ اور سارے وعدے یاد کرا کے جیرھے اوں کیتن بے شک اساں ضرور ہدایت پیسوں۔

فَلَمَّا كَشَفۡنَا عَنۡهُمُ الۡعَذَابَ اِذَا هُمۡ یَنۡكُثُوۡنَ ﴿۵۰﴾

۵۱۔ جیلھے اساں انہیں کنیں عذاب پریں کر ڈتے ہوں ویلھے او نہیں وعدہ ترو ڑ ڈتے۔

وَ نَادٰی فِرۡعَوۡنُ فِیۡ قَوۡمِهٖ قَالَ یٰقَوۡمِ اَلَیۡسَ لِیۡ مُلۡكُ مِصۡرَ وَ هٰذِهِ الۡاَنۡهٰرُ تَجۡرِیۡ مِنۡ تَحۡتِیۡ ۚ اَفَلَا تُبۡصِرُوۡنَ ﴿۵۱﴾

۵۲۔ تے فرعون اپݨی قوم وچ منادی کیتی آکھس اے میڈی قوم مصر وچ میڈی حکومت نہیں تے اے دریا میڈے ماتحت نہیں وہندے پئے کیا تُساں ڈیہدے نوھے۔

اَمۡ اَنَا خَیۡرٌ مِّنۡ هٰذَا الَّذِیۡ هُوَ مَهِیۡنٌ ۬ۙ وَّ لَا یَكَادُ یُبِیۡنُ ﴿۵۲﴾

۵۳۔ کیا میں ایں کنیں چنگا نہّیں جیرھا ذلیل تے گال کھول کے نہیں کر سگدا۔

فَلَوۡ لَاۤ اُلۡقِیَ عَلَیۡهِ اَسۡوِرَةٌ مِّنۡ ذَهَبٍ اَوۡ جَآءَ مَعَهُ الۡمَلٰٓئِكَةُ مُقۡتَرِنِیۡنَ ﴿۵۳﴾

۵۴۔ تے ایندے اتے سونے دے کنگݨ کیوں نہیں لتھے یا ایندے نال فرشتے کٹھے تھی کے کیوں نہیں آئے

فَاسۡتَخَفَّ قَوۡمَهٗ فَاَطَاعُوۡهُ ؕ اِنَّهُمۡ كَانُوۡا قَوۡمًا فٰسِقِیۡنَ ﴿۵۴﴾

۵۵۔ تے اوں اپݨی قوم کوں ڈرائے تے انہیں اوندا آکھݨ من گِدھے بے شک او بدکار قوم ہائی۔

فَلَمَّاۤ اٰسَفُوۡنَا انۡتَقَمۡنَا مِنۡهُمۡ فَاَغۡرَقۡنٰهُمۡ اَجۡمَعِیۡنَ ﴿۵۵﴾

۵۶۔ جیلھے انہیں ساکوں کاوڑ لوائی ہے تے اساں انہیں کنیں بدلہ گدھا تے ساریں کوں غرق کر ڈتا

فَجَعَلْنٰهُمْ سَلَفًا وَّمَثَلًا لِّلْاٰخِرِيْنَ ﴿۵۶﴾ ع

۵۷۔ تے انہیں کوں اساں پُرانا قصہ بنا ڈتا تے بعد وچ آون والیں کیتے عبرت۔

وَلَمَّا ضُرِبَ ابْنُ مَرْيَمَ مَثَلًا اِذَا قَوْمُكَ مِنْهُ يَصِدُّوْنَ ﴿۵۷﴾

۵۸۔ تے جڈاں ابن مریم دی مثال ڈتی ویندی ہے تیڈی قوم ایندے اُتے تاڑیاں مارݨ پئے ویندی ہے

وَقَالُوْٓا ءَاٰلِهَتُنَا خَيْرٌ اَمْ هُوَ ۭ مَا ضَرَبُوْهُ لَكَ اِلَّا جَدَلًا ۭ بَلْ هُمْ قَوْمٌ خَصِمُوْنَ ﴿۵۸﴾

۵۹۔ تے آہدن کیا ساڈے معبود چنگن یا او اے گال تیڈے سامݨے محض جھیڑے کیتے کریندن، اصل او قوم ای جھیڑے کار۔

اِنْ هُوَ اِلَّا عَبْدٌ اَنْعَمْنَا عَلَيْهِ وَجَعَلْنٰهُ مَثَلًا لِّبَنِيْٓ اِسْرَاۗءِيْلَ ﴿۵۹﴾

۶۰۔ او تے محض ہک بندہ ہا جیندے اُتے اساں انعام کیتا تے اونکوں بنی اسرائیل کیتے نمونہ بنایا ہا۔

وَلَوْ نَشَاۗءُ لَجَعَلْنَا مِنْكُمْ مَّلٰۗىِٕكَةً فِي الْاَرْضِ يَخْلُفُوْنَ ﴿۶۰﴾

۶۱۔ تے جے اساں چاہندے زمین وچ تہاڈے وچوں کجھ فرشتے بنا ڈیوں ہا جیرھے تہاڈی جا تے آباد تھیون ہا

وَاِنَّهٗ لَعِلْمٌ لِّلسَّاعَةِ فَلَا تَمْتَرُنَّ بِهَا وَاتَّبِعُوْنِ ۭ هٰذَا صِرَاطٌ مُّسْتَقِيْمٌ ﴿۶۱﴾

۶۲۔ تے بے شک اے قرآن قیامت دی خبر ڈیندے تے تُساں اوندے وچ شک نہ کرو تے میڈی گال منو اے سدھا راہ۔

وَلَا يَصُدَّنَّكُمُ الشَّيْطٰنُ ۚ اِنَّهٗ لَكُمْ عَدُوٌّ مُّبِيْنٌ ﴿۶۲﴾

۶۳۔ تے تہاکوں شیطان سدھے راہ کنیں نہ رو کے او تہاڈا کھلا کھلا دشمن۔

وَلَمَّا جَاۗءَ عِيْسٰى بِالْبَيِّنٰتِ قَالَ قَدْ جِئْتُكُمْ بِالْحِكْمَةِ وَلِاُبَيِّنَ لَكُمْ بَعْضَ الَّذِيْ تَخْتَلِفُوْنَ فِيْهِ ۚ فَاتَّقُوا اللّٰهَ وَاَطِيْعُوْنِ ﴿۶۳﴾

۶۴۔ تے جیلھے عیسٰی دلیلاں گھن کے آئے تے آکھیس میں تہاڈو سیانیاں گالہیں گھن آئیاں تے تاں جو او گالہیں تہاکوں سمجھاواں جیندے وچ تُساں اختلاف کریندے ہو، اللہ کنیں ڈرو تے میڈا آکھݨ منو۔

اِنَّ اللّٰهَ هُوَ رَبِّيْ وَرَبُّكُمْ فَاعْبُدُوْهُ ۭ هٰذَا صِرَاطٌ مُّسْتَقِيْمٌ ﴿۶۴﴾

۶۵۔ بے شک اللہ میڈا تے تہاڈا رب او ندی عبادت کرو اے سدھا راہ۔

فَاخْتَلَفَ الْاَحْزَابُ مِنْۢ بَيْنِهِمْ ۚ فَوَيْلٌ لِّلَّذِيْنَ ظَلَمُوْا مِنْ عَذَابِ يَوْمٍ اَلِيْمٍ ﴿۶۵﴾

۶۶۔ تے انہیں وچوں انہیں ٹولیں اختلاف کیتے تے ظالمیں کیتے ہلاکت ہے ڈکھ آلے ڈینہہ دا عذاب نال

هَلْ يَنْظُرُوْنَ اِلَّا السَّاعَةَ اَنْ تَاْتِيَهُمْ بَغْتَةً وَّهُمْ لَا يَشْعُرُوْنَ ﴿۶۶﴾

۶۷۔ او محض قیامت دا انتظار پئے کریندن تے او انہیں تے اچݨ چیت اوسی تے انہیں کوں پتہ دی نہ لگسی۔

اَلْاَخِلَّاۗءُ يَوْمَىِٕذٍۢ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ اِلَّا الْمُتَّقِيْنَ ۝۶۷

۶۸۔لوں ڈینہہ بہوں سارے سنگتی ہک ڈوجھے دے دشمن ہوسن سوائے متقیں دے۔

ع ۶ ۱۲

يٰعِبَادِ لَا خَوْفٌ عَلَيْكُمُ الْيَوْمَ وَلَآ اَنْتُمْ تَحْزَنُوْنَ ۝۶۹

۶۹۔ اے میڈے بندے ہو اج تہاڈے اُتے کوئی خوف نہیں تے نہ تُساں مونجھے تھیسو۔

اَلَّذِيْنَ اٰمَنُوْا بِاٰيٰتِنَا وَكَانُوْا مُسْلِمِيْنَ ۝۷۰

۷۰۔جیرھے ساڈی آیات کوں مینڈن تے مسلمان ہن

اُدْخُلُوا الْجَنَّةَ اَنْتُمْ وَاَزْوَاجُكُمْ تُحْبَرُوْنَ ۝۷۱

۷۱۔جنت وچ پیہو تُساں تے تُہاڈیاں زالیں خوشیاں مینڈے ودیجو۔

يُطَافُ عَلَيْهِمْ بِصِحَافٍ مِّنْ ذَهَبٍ وَّاَكْوَابٍ ۚ وَفِيْهَا مَا تَشْتَهِيْهِ الْاَنْفُسُ وَتَلَذُّ الْاَعْيُنُ ۚ وَاَنْتُمْ فِيْهَا خٰلِدُوْنَ ۝۷۲

۷۲۔سونے دے تھال تے پیالے انہیں دو ول ول آندے ویسن اوندے وچ انہیں کوں اوکجھ ملسی جو انہیں دا دل چاہسی تے اکھیں پسند کریسن تے تُساں اوندے وچ ہمیشہ رہسو۔

وَتِلْكَ الْجَنَّةُ الَّتِيْٓ اُوْرِثْتُمُوْهَا بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُوْنَ ۝۷۳

۷۳۔تے اے او جنت ہے جیندے تُساں اپنے عملیں دی وجہ نال وارث کیتے گئے ہو۔

لَكُمْ فِيْهَا فَاكِهَةٌ كَثِيْرَةٌ مِّنْهَا تَاْكُلُوْنَ ۝۷۴

۷۴۔اوندے وچ تہاڈے کیتے بہوں سارے پھل ہوسن جیرھے تُساں کھوسو۔

اِنَّ الْمُجْرِمِيْنَ فِيْ عَذَابِ جَهَنَّمَ خٰلِدُوْنَ ۝۷۵

۷۵۔ بے شک مجرم دوزخ دے عذاب وچ ہمیشہ رہسن۔

لَا يُفَتَّرُ عَنْهُمْ وَهُمْ فِيْهِ مُبْلِسُوْنَ ۝۷۶

۷۶۔انہیں کوں وتھی نہ ڈتی ویسی تے اوندے وچ نااُمید تھی ویسن۔

وَمَا ظَلَمْنٰهُمْ وَلٰكِنْ كَانُوْا هُمُ الظّٰلِمِيْنَ ۝۷۷

۷۷۔اساں انہیں تے ظلم نہیں کیتا او اپنے اتے ظلم کریندے ہن۔

وَنَادَوْا يٰمٰلِكُ لِيَقْضِ عَلَيْنَا رَبُّكَ ۭ قَالَ اِنَّكُمْ مّٰكِثُوْنَ ۝۷۸

۷۸۔تے او سڈ مریسن جو اے بادشاہ تیڈا رب ساکوں مار ڈیوے او آکھسن تُساں کافی دیر رہسو۔

لَقَدْ جِئْنٰكُمْ بِالْحَقِّ وَلٰكِنَّ اَكْثَرَكُمْ لِلْحَقِّ كٰرِهُوْنَ ۝۷۹

۷۹۔اساں تہاڈو وَل سچ گھن کے آئے ہاسے تے اصل تُساں اکثر سچ کوں ناپسند کریندے ہو۔

اَمْ اَبْرَمُوْٓا اَمْرًا فَاِنَّا مُبْرِمُوْنَ ۝۸۰

۸۰۔جے انہیں کوئی فیصلہ کر گِدھے تے اساں وی

انہیں دی تباہی دا فیصلہ کر گِدے ہ

اَمْ يَحْسَبُوْنَ اَنَّا لَا نَسْمَعُ سِرَّهُمْ وَ نَجْوٰىهُمْ ؕ بَلٰى وَ رُسُلُنَا لَدَيْهِمْ يَكْتُبُوْنَ ﴿۸۰﴾

۸۱۔ کیا او خیال کریندن اساں انہیں دیاں لکیاں ہویاں گالہیں تے مشورے نسے سُنڑدے، اے گال نہیں ساڈے رسول انہیں نال بہہ تے لکھدے پین۔

قُلْ اِنْ كَانَ لِلرَّحْمٰنِ وَلَدٌ ۖ فَاَنَا اَوَّلُ الْعٰبِدِيْنَ ﴿۸۱﴾

۸۲۔ توں آکھ جے رحمٰن خدا دا کوئی پُتر ہوُوے ہا تے میں سب کنیں پہلے عبادت کراں ہا ہ

سُبْحٰنَ رَبِّ السَّمٰوٰتِ وَ الْاَرْضِ رَبِّ الْعَرْشِ عَمَّا يَصِفُوْنَ ﴿۸۲﴾

۸۳۔ آسمانیں تے زمین تے حکومت والے رب دا رُتبہ انہیں دی گالہیں کنیں پاک ہ

فَذَرْهُمْ يَخُوْضُوْا وَ يَلْعَبُوْا حَتّٰى يُلٰقُوْا يَوْمَهُمُ الَّذِىْ يُوْعَدُوْنَ ﴿۸۳﴾

۸۴۔ توں انہیں کوں چھوڑ ڈے او گندا اُچھلن تے کھیڈن کُوڈن جے تیں او ڈینہہ آونجے جیندا انہیں کوں وعدہ ڈتا گئے۔

وَ هُوَ الَّذِىْ فِى السَّمَآءِ اِلٰهٌ وَّ فِى الْاَرْضِ اِلٰهٌ ؕ وَ هُوَ الْحَكِيْمُ الْعَلِيْمُ ﴿۸۴﴾

۸۵۔ تے او ہو ہِ جیرھا آسمان وِچ وی تے زمین وِچ وی معبود تے او سیانا تے بہوں جانڑں والا ہِ۔

وَ تَبٰرَكَ الَّذِىْ لَهٗ مُلْكُ السَّمٰوٰتِ وَ الْاَرْضِ وَ مَا بَيْنَهُمَا ۚ وَ عِنْدَهٗ عِلْمُ السَّاعَةِ ۚ وَ اِلَيْهِ تُرْجَعُوْنَ ﴿۸۵﴾

۸۶۔ تے بابرکت اِ او ذات جیندے کیتے آسمانیں تے زمین دی بادشاہت اِ تے جو انہیں دے وِچکار ہِ تے اوں کنیں ہے قیامت دا علم تے ہوندوں تساں ولنڑے۔

وَ لَا يَمْلِكُ الَّذِيْنَ يَدْعُوْنَ مِنْ دُوْنِهِ الشَّفَاعَةَ اِلَّا مَنْ شَهِدَ بِالْحَقِّ وَ هُمْ يَعْلَمُوْنَ ﴿۸۶﴾

۸۷۔ تے جنہیں کوں او خدا دے سوا معبود بنْیندن او سفارش کرنڑ دے مالک نہیں، سوائے اوندے جیرھا سچّی گواہی ڈیوے تے او جانڑدن۔

وَ لَئِنْ سَاَلْتَهُمْ مَّنْ خَلَقَهُمْ لَيَقُوْلُنَّ اللّٰهُ فَاَنّٰى يُؤْفَكُوْنَ ﴿۸۷﴾

۸۸۔ تے جے توں انہیں کنیں پُچھیں انہیں کوں کیں پیدا کیتے تے او ضرور آکھسن اللہ تے ول تُساں کتھے پھیریئے ویندے ہو۔

وَ قِيْلِهٖ يٰرَبِّ اِنَّ هٰٓؤُلَآءِ قَوْمٌ لَّا يُؤْمِنُوْنَ ﴿۸۸﴾

۸۹۔ تے اوندا اے آکھنڑ (جو) اے میڈے رب بیشک اے قوم نہیں مینندی۔

فَاصْفَحْ عَنْهُمْ وَ قُلْ سَلٰمٌ ؕ فَسَوْفَ يَعْلَمُوْنَ ﴿۸۹﴾

۹۰۔ توں انہیں کوں معاف کر ڈے تے آکھ تہاڈے اتے سلامتی ہوُوے تے تہاکوں ضرور پتہ لگ ویسی۔

سُوْرَةُ الدُّخَانِ مَكِّيَّةٌ وَّهِيَ مَعَ الْبَسْمَلَةِ سِتُّوْنَ اٰيَةً وَّثَلٰثَةُ رُكُوْعَاتٍ

سورہ دخان مکی ہے تے بسم اللہ نال ایندیاں ۶۰ اٰیتاں تے ۳ رکوع ہن۔

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ①

۱۔ شروع کریندا اللہ دے ناں نال جیرھا بن منگئے ڈیوݨ والا تے بہوں مہربان۔

حٰمٓ ②

۲۔ سب تعریفیں والا تے بہوں بزرگ خدا ہے۔

وَالْكِتٰبِ الْمُبِيْنِ ③

۳۔ تے کھول کے بیان کرݨ والی کتاب گواہ۔

اِنَّآ اَنْزَلْنٰهُ فِيْ لَيْلَةٍ مُّبٰرَكَةٍ اِنَّا كُنَّا مُنْذِرِيْنَ ④

۴۔ بے شک اساں اینکوں ہک بابرکت رات وچ لہائے، بے شک اساں ہوشیار کرݨ والے ہیں۔

فِيْهَا يُفْرَقُ كُلُّ اَمْرٍ حَكِيْمٍ ⑤

۵۔ اوندے وچ ہر حکمت آلے معاملے کوں بیان کیتا ویندے۔

اَمْرًا مِّنْ عِنْدِنَا اِنَّا كُنَّا مُرْسِلِيْنَ ⑥

۶۔ ہر معاملہ جیندا اساں حکم ڈیتے بے شک اساں رسول پٹھیندے ہیں۔

رَحْمَةً مِّنْ رَّبِّكَ اِنَّهٗ هُوَ السَّمِيْعُ الْعَلِيْمُ ⑦

۷۔ اے تیڈے رب دلو رحمت ہے بے شک او سݨݨ والا تے جاݨݨ والا ہے۔

رَبِّ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا اِنْ كُنْتُمْ مُّوْقِنِيْنَ ⑧

۸۔ آسمانیں تے زمین تے جو انہیں دے وچکار اوندا رب ہے۔ تُساں یقین کرݨ والے ہو تاں۔

لَآ اِلٰهَ اِلَّا هُوَ يُحْيٖ وَيُمِيْتُ رَبُّكُمْ وَرَبُّ اٰبَآئِكُمُ الْاَوَّلِيْنَ ⑨

۹۔ اوندے سوا کوئی معبود نہیں او زندہ کریندے تے مریندے تہاڈا رب ہے تے تہاڈے پہلے پیو ڈاڈیں دا رب۔

بَلْ هُمْ فِيْ شَكٍّ يَّلْعَبُوْنَ ⑩

۱۰۔ اصل او شک وچ کھیڈدے بین۔

فَارْتَقِبْ يَوْمَ تَاْتِي السَّمَآءُ بِدُخَانٍ مُّبِيْنٍ ⑪

۱۱۔ توں انتظار کر جڈاں آسمان تے کھلا کھلا دھواں ظاہر تھیسی۔

يَّغْشَى النَّاسَ هٰذَا عَذَابٌ اَلِيْمٌ ⑫

۱۲۔ جیرھا لوکیں کوں ڈکا گھنسی اے درد ڈیوݨ والا عذاب ہے۔

رَبَّنَا اكْشِفْ عَنَّا الْعَذَابَ اِنَّا مُؤْمِنُوْنَ ⑬

۱۳۔ اے ساڈے رب اساں کنیں عذاب ہٹا ڈے بیشک

اساں مینڈے ہیں۔

اَنّٰى لَهُمُ الذِّكْرٰى وَقَدْ جَآءَهُمْ رَسُوْلٌ مُّبِيْنٌ ﴿۱۳﴾

۱۳۔ او کیویں یاد کریسن تے انہیں کنیں سچ کھول کے بیان کرݨ والا رسول آ گئے۔

ثُمَّ تَوَلَّوْا عَنْهُ وَقَالُوْا مُعَلَّمٌ مَّجْنُوْنٌ ﴿۱۴﴾

۱۵۔ ول او اوں کنیں پھر گئیݨ تے آکھئے نیں ایکوں سکھایا ویندے تے اے پاگل۔

اِنَّا كَاشِفُوا الْعَذَابِ قَلِيْلًا اِنَّكُمْ عَآئِدُوْنَ ﴿۱۵﴾

۱۶۔ اساں عذاب کوں تھوڑی دیر کیتے پریں کر ڈیسوں بے شک تُساں ولا کفر کرݨ پئے ویسو۔

يَوْمَ نَبْطِشُ الْبَطْشَةَ الْكُبْرٰى اِنَّا مُنْتَقِمُوْنَ ﴿۱۶﴾

۱۷۔ جڈاں اساں وڈی پکڑ پکڑ یسوں بے شک اساں بدلہ گھن سبگدے ہیں۔

وَلَقَدْ فَتَنَّا قَبْلَهُمْ قَوْمَ فِرْعَوْنَ وَجَآءَهُمْ رَسُوْلٌ كَرِيْمٌ ﴿۱۷﴾

۱۸۔ تے اساں انہیں کنیں پہلے فرعون دی قوم کوں آزمایا ہا تے انہیں کنیں عزت والا رسول آیا ہا۔

اَنْ اَدُّوْٓا اِلَيَّ عِبَادَ اللّٰهِ اِنِّيْ لَكُمْ رَسُوْلٌ اَمِيْنٌ ﴿۱۸﴾

۱۹۔ جو اللہ دے بندے میڈے نال پٹھ ڈے بیشک میں تہاڈے کیتے ایمان دار رسول آں۔

وَّاَنْ لَّا تَعْلُوْا عَلَى اللّٰهِ اِنِّيْٓ اٰتِيْكُمْ بِسُلْطٰنٍ مُّبِيْنٍ ﴿۱۹﴾

۲۰۔ تے اللہ دے سامݨے وڈائی نہ کرو بے شک میں تہاڈو ہک کھلی دلیل گھن کے آیاں۔

وَاِنِّيْ عُذْتُ بِرَبِّيْ وَرَبِّكُمْ اَنْ تَرْجُمُوْنِ ﴿۲۰﴾

۲۱۔ بے شک میں اپݨے تے تہاڈے رب دی آم شام وچ انداں جو تُساں میکوں پتھریں نال مار نہ گھتو۔

وَاِنْ لَّمْ تُؤْمِنُوْا لِيْ فَاعْتَزِلُوْنِ ﴿۲۱﴾

۲۲۔ تے جے تُساں نوھے مینڈے تے میکوں کلہا چھوڑ ڈیو۔

فَدَعَا رَبَّهٗٓ اَنَّ هٰٓؤُلَآءِ قَوْمٌ مُّجْرِمُوْنَ ﴿۲۲﴾

۲۳۔ اوں اپݨے رب کوں سڈ یے تے آکھیس بے شک اے مجرم قوم۔

فَاَسْرِ بِعِبَادِيْ لَيْلًا اِنَّكُمْ مُّتَّبَعُوْنَ ﴿۲۳﴾

۲۴۔ خدا آکھئے میڈے بندیں کوں راتو رات گھن وٓنج بے شک تہاڈا پیچھا کیتا ویسی۔

وَاتْرُكِ الْبَحْرَ رَهْوًا اِنَّهُمْ جُنْدٌ مُّغْرَقُوْنَ ﴿۲۴﴾

۲۵۔ تے سمندر کوں تھمے بنا کے چھوڑ وٓنج بے شک او غرق تھیوݨ والا لشکر۔

كَمْ تَرَكُوْا مِنْ جَنّٰتٍ وَّعُيُوْنٍ ﴿۲۵﴾

۲۶۔ انہیں کے تلا باغ تے چشمے چھوڑین۔

وَّ زُرُوْعٍ وَّ مَقَامٍ كَرِيْمٍ ﴿۲۶﴾

۲۷۔ تے رڑھیں تے عزت والیاں جہیں۔

وَّ نَعْمَةٍ كَانُوْا فِيْهَا فٰكِهِيْنَ ﴿۲۷﴾

۲۸۔ تے نعمتاں چھوڑ ین جنہیں نال او خوش تھئے پئے ہن

كَذٰلِكَ وَاَوْرَثْنٰهَا قَوْمًا اٰخَرِيْنَ ﴿۲۸﴾

۲۹۔ تے ایویں اساں انہیں دا ہی قوم کوں وارث بنا ڈتے۔

فَمَا بَكَتْ عَلَيْهِمُ السَّمَآءُ وَ الْاَرْضُ وَ مَا كَانُوْا مُنْظَرِيْنَ ﴿۲۹﴾

۳۰۔ انہیں تے نہ اسمان رُنے تے نہ زمین تے انہیں کوں وقتی وی نہیں ڈتی گئی۔

وَ لَقَدْ نَجَّيْنَا بَنِيْٓ اِسْرَآءِيْلَ مِنَ الْعَذَابِ الْمُهِيْنِ ﴿۳۰﴾

۳۱۔ تے اساں بنی اسرائیل کوں ذلیل کرݨ والے عذاب کنیں بچائے۔

مِنْ فِرْعَوْنَ اِنَّهٗ كَانَ عَالِيًا مِّنَ الْمُسْرِفِيْنَ ﴿۳۱﴾

۳۲۔ فرعون کنیں او وڈائی کرݨ والا تے حد کنیں ودھݨ والا ہا۔

وَلَقَدِ اخْتَرْنٰهُمْ عَلٰى عِلْمٍ عَلَى الْعٰلَمِيْنَ ﴿۳۲﴾

۳۳۔ تے اساں انہیں کوں اوں زمانے دے لوکیں تے علم دی وجہ نال چݨ گدھا ہا۔

وَ اٰتَيْنٰهُمْ مِّنَ الْاٰيٰتِ مَا فِيْهِ بَلٰٓؤٌا مُّبِيْنٌ ﴿۳۳﴾

۳۴۔ تے انہیں کوں او نشان ڈتے جیندے وچ کھلی آزمائش ہائی۔

اِنَّ هٰٓؤُلَآءِ لَيَقُوْلُوْنَ ﴿۳۴﴾

۳۵۔ بے شک اوا اے آہدن۔

اِنْ هِيَ اِلَّا مَوْتَتُنَا الْاُوْلٰى وَ مَا نَحْنُ بِمُنْشَرِيْنَ ﴿۳۵﴾

۳۶۔ اے ساڈی پہلی موت تے ساکوں جیندا نہ کیتا ویسی۔

فَاْتُوْا بِاٰبَآىِٕنَآ اِنْ كُنْتُمْ صٰدِقِيْنَ ﴿۳۶﴾

۳۷۔ ناں تاں ساڈے پیو ڈاڈے گھن آؤ جے تساں سچے ہوتے۔

اَهُمْ خَيْرٌ اَمْ قَوْمُ تُبَّعٍ وَّ الَّذِيْنَ مِنْ قَبْلِهِمْ اَهْلَكْنٰهُمْ اِنَّهُمْ كَانُوْا مُجْرِمِيْنَ ﴿۳۷﴾

۳۸۔ کیا او چنگے ہن یا تبع دی قوم یا جیرھے انہیں کنیں پہلے ہن اساں انہیں کوں ہلاک کر ڈتا ہا تے بے شک او مجرم ہن۔

وَ مَا خَلَقْنَا السَّمٰوٰتِ وَ الْاَرْضَ وَ مَا بَيْنَهُمَا لٰعِبِيْنَ ﴿۳۸﴾

۳۹۔ تے اساں آسمانیں تے زمین کوں تے جو انہیں دے وچکار بے فائدہ تے کھیڈ واسطے پیدا نہیں کیتا۔

مَا خَلَقْنٰهُمَآ اِلَّا بِالْحَقِّ وَلٰكِنَّ اَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُوْنَ ﴿۳۹﴾

۴۰۔ اساں انہیں ڈوہائیں کوں حق نال پیدا کیتے تے اصل اکثر لوک جاݨدے نہیں۔

اِنَّ يَوْمَ الْفَصْلِ مِيْقَاتُهُمْ اَجْمَعِيْنَ ﴿۴۰﴾

۴۱۔ بے شک فیصلے دا ڈینہہ انہیں ساریں دا مقرر

وقت۔

يَوْمَ لَا يُغْنِي مَوْلًى عَنْ مَّوْلًى شَيْئًا وَّلَا هُمْ يُنْصَرُوْنَ ﴿۴۲﴾

۴۲۔ جڈاں کوئی سنگتی پے سنگتی دے کم نہ اوسی تے انہیں دی امداد نہ کیتی ویسی۔

اِلَّا مَنْ رَّحِمَ اللّٰهُ ۭ اِنَّهٗ هُوَ الْعَزِيْزُ الرَّحِيْمُ ﴿۴۳﴾

۴۳۔ سوائے اوندے جیندے اتے اللہ رحم کرے بے شک او غالب تے مہربان۔

ع ۲ معانقۃ ۱۲ عند المتأخرین

اِنَّ شَجَرَتَ الزَّقُّوْمِ ﴿۴۴﴾

۴۴۔ بے شک کنوار بوٹی داون

طَعَامُ الْاَثِيْمِ ﴿۴۵﴾

۴۵۔ گناہ گاریں داکھاج

كَالْمُهْلِ ۚ يَغْلِيْ فِي الْبُطُوْنِ ﴿۴۶﴾

۴۶۔ پگھریئے تانبے آلی کار ڈڈھیں وچ اُبلسی

كَغَلْيِ الْحَمِيْمِ ﴿۴۷﴾

۴۷۔ جیویں تتا پانڑیں اُبلدے

خُذُوْهُ فَاعْتِلُوْهُ اِلٰى سَوَاۗءِ الْجَحِيْمِ ﴿۴۸﴾

۴۸۔ اینکو پکڑو تے دوزخ دی آدھل تیں اینکوں گھلیندے ونجو۔

ثُمَّ صُبُّوْا فَوْقَ رَاْسِهٖ مِنْ عَذَابِ الْحَمِيْمِ ﴿۴۹﴾

۴۹۔ ول ایندے سر تے تتا پانڑیں سٹو۔ اسے گرمی دا عذاب۔

ذُقْ ښ اِنَّكَ اَنْتَ الْعَزِيْزُ الْكَرِيْمُ ﴿۵۰﴾

۵۰۔ توں چکھ بے شک توں عزت والا تے شریف (بنڑدا) ہانویں۔

اِنَّ هٰذَا مَا كُنْتُمْ بِهٖ تَمْتَرُوْنَ ﴿۵۱﴾

۵۱۔ بے شک اے او عذاب جیندے متعلق تُساں شک کریندے ہاوے۔

اِنَّ الْمُتَّقِيْنَ فِيْ مَقَامٍ اَمِيْنٍ ﴿۵۲﴾

۵۲۔ بے شک متقی امن والیں جہیں وچ ہوسن۔

فِيْ جَنّٰتٍ وَّعُيُوْنٍ ﴿۵۳﴾

۵۳۔ باغیں تے چشمیں وچ ہوسن

يَّلْبَسُوْنَ مِنْ سُنْدُسٍ وَّاِسْتَبْرَقٍ مُّتَقٰبِلِيْنَ ﴿۵۴﴾

۵۴۔ ریشم پیسن آمنڑے سامنڑے بہسن

كَذٰلِكَ ۣ وَزَوَّجْنٰهُمْ بِحُوْرٍ عِيْنٍ ﴿۵۵﴾

۵۵۔ ایویں اساں انہیں کیتے وڈیں اکھیں آلیاں حوراں زالیں بنڑیسوں

يَدْعُوْنَ فِيْهَا بِكُلِّ فَاكِهَةٍ اٰمِنِيْنَ ﴿۵۶﴾

۵۶۔ او ہر قسم دا پھل منگویسن تے امن وچ رہسن

لَا يَذُوْقُوْنَ فِيْهَا الْمَوْتَ اِلَّا الْمَوْتَةَ الْاُوْلٰى ۚ وَوَقٰىهُمْ عَذَابَ الْجَحِيْمِ ﴿۵۷﴾

۵۷۔ اوندے وچ انہیں کوں موت نہ اوسی، سوائے پہلی موت دے تے اللہ انہیں کوں دوزخ دے عذاب کنیں بچیسی

فَضۡلًا مِّنۡ رَّبِّكَ ۚ ذٰلِكَ هُوَ الۡفَوۡزُ الۡعَظِيۡمُ ﴿۵۸﴾	۵۸۔ اے تہاڈے رب دا فضل تے اے بہوں وڈی کامیابی ہے
فَاِنَّمَا يَسَّرۡنٰهُ بِلِسَانِكَ لَعَلَّهُمۡ يَتَذَكَّرُوۡنَ ﴿۵۹﴾	۵۹۔ تے اساں ایں کوں تیڈی زبان تے سوکھا کر ڈتے تاں جو اے نصیحت پکڑن
فَارۡتَقِبۡ اِنَّهُمۡ مُّرۡتَقِبُوۡنَ ﴿۶۰﴾	۶۰۔ توں انتظار کر بے شک او انتظار کریندے پین۔

سُوْرَةُ الْجَاثِيَةِ مَكِّيَّةٌ وَّهِيَ مَعَ الْبَسْمَلَةِ ثَمَانٍ وَّثَلٰثُوْنَ اٰيَةً وَّاَرْبَعَةُ رُكُوْعَاتٍ

سورہ جاثیہ مکی ہے تے بسم اللہ نال ایندیاں ۳۸ آیتاں تے ۴ رکوعن۔

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ①

١۔ شروع کریندا اللہ دے ناں نال جیرھا بن منگے ڈیوݨ والا تے بہوں مہربان۔

حٰمٓ ②

٢۔ سب صفتیں والا تے بزرگ خدا ہے۔

تَنْزِيْلُ الْكِتٰبِ مِنَ اللّٰهِ الْعَزِيْزِ الْحَكِيْمِ ③

٣۔ اے کتاب غالب تے بہوں سیانے خدا ولوں تھی ہے

اِنَّ فِي السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ لَاٰيٰتٍ لِّلْمُؤْمِنِيْنَ ④

٤۔ بے شک آسمانیں تے زمین وچ مومنیں کیتے نشانن۔

وَفِيْ خَلْقِكُمْ وَمَا يَبُثُّ مِنْ دَآبَّةٍ اٰيٰتٌ لِّقَوْمٍ يُّوْقِنُوْنَ ⑤

٥۔ تے ایویں تہاڈے پیدا تھیوݨ تے جانوریں کوں زمین وچ کھنڈاوݨ وچ یقین کرݨ والی قوم کیتے نشانن۔

وَاخْتِلَافِ الَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَمَآ اَنْزَلَ اللّٰهُ مِنَ السَّمَآءِ مِنْ رِّزْقٍ فَاَحْيَا بِهِ الْاَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا وَتَصْرِيْفِ الرِّيٰحِ اٰيٰتٌ لِّقَوْمٍ يَّعْقِلُوْنَ ⑥

٦۔ رات تے ڈینہہ دے اگو پچھو آوݨ تے جو اللہ سئیں اسمان تو رزق لہائے تے اوندے نال زمین کوں سرسبز تھیوݨ دے بعد وسوں کیتے سی تے ہوائیں دے چلاوݨ وچ عقل والی قوم کیتے نشانن۔

تِلْكَ اٰيٰتُ اللّٰهِ نَتْلُوْهَا عَلَيْكَ بِالْحَقِّ فَبِاَيِّ حَدِيْثٍ بَعْدَ اللّٰهِ وَاٰيٰتِهٖ يُؤْمِنُوْنَ ⑦

٧۔ اے اللہ دے نشانن جیرھے اساں تیڈے سامݨے سچ نال پڑھدے ہیں۔ اللہ تے اوندی آیتیں دے بعد کیرھی گال کوں منیسن۔

وَيْلٌ لِّكُلِّ اَفَّاكٍ اَثِيْمٍ ⑧

٨۔ ہر کوڑے تے گناہ گار کوں عذاب ملیسی۔

يَّسْمَعُ اٰيٰتِ اللّٰهِ تُتْلٰى عَلَيْهِ ثُمَّ يُصِرُّ مُسْتَكْبِرًا كَاَنْ لَّمْ يَسْمَعْهَا فَبَشِّرْهُ بِعَذَابٍ اَلِيْمٍ ⑨

٩۔ او اللہ دی آیات کوں سݨدے جیرھیاں اونکوں پڑھ کے سݨایاں ویندن، ول اکڑ بیدارہ ویندے جیویں اوں سݨیا وی ناں ہووے، اونکوں ڈکھ ڈیوݨ والے عذاب دی خوش خبری ڈے۔

وَاِذَا عَلِمَ مِنْ اٰيٰتِنَا شَيْئَا ِۨاتَّخَذَهَا هُزُوًا اُولٰٓئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ مُّهِيْنٌ ⑩

١٠۔ تے جیلھے اونکوں ساڈی آیات دا کجھ پتہ لگ ویندے تے اوندے تے مشکریاں کریندے اے

لوکن جنہیں کیتے ذلیل کرݨ والا عذاب۔

مِنْ وَّرَآئِهِمْ جَهَنَّمُ ۚ وَلَا يُغْنِيْ عَنْهُمْ مَّا كَسَبُوْا شَيْئًا وَّلَا مَا اتَّخَذُوْا مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ اَوْلِيَآءَ ۚ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيْمٌ ﴿۱۱﴾

۱۱۔ اوندے بعد دوزخ وی ہے جو او کمتن او انہیں کوں کوئی فائدہ نہ ڈیسی تے نہ او سنگتی جنہیں کوں اللہ دے سوا معبود بݨیندن تے انہیں کیتے وڈا عذاب۔

هٰذَا هُدًى ۚ وَالَّذِيْنَ كَفَرُوْا بِاٰيٰتِ رَبِّهِمْ لَهُمْ عَذَابٌ مِّنْ رِّجْزٍ اَلِيْمٌ ﴿۱۲﴾ ؏

۱۲۔ اے ہدایت تے جیرھے اپݨے رب دی آیتیں دا انکار کریندن انہیں کیتے شرک دی وجہ نال ڈکھ ڈیوݨ والا عذاب۔

اَللّٰهُ الَّذِيْ سَخَّرَ لَكُمُ الْبَحْرَ لِتَجْرِيَ الْفُلْكُ فِيْهِ بِاَمْرِهٖ وَلِتَبْتَغُوْا مِنْ فَضْلِهٖ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُوْنَ ﴿۱۳﴾

۱۳۔ اللہ او ہے جیئں تہاڈے کیتے سمندر کوں کم وچ لائے تاں جو اوندے حکم نال اوندے وچ بیڑیاں ٹرن تے تاں جو تساں اوندا فضل گولو تے تاں جو تساں شکر کرو۔

وَسَخَّرَ لَكُمْ مَّا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ جَمِيْعًا مِّنْهُ ۚ اِنَّ فِيْ ذٰلِكَ لَاٰيٰتٍ لِّقَوْمٍ يَّتَفَكَّرُوْنَ ﴿۱۴﴾

۱۴۔ تے آسمانیں تے زمین وچ جو کجھ ہے او سارے دا سارا اوں تہاڈے تابع کیتے بے شک ایندے وچ سوچݨ والی قوم کیتے نشانن۔

قُلْ لِّلَّذِيْنَ اٰمَنُوْا يَغْفِرُوْا لِلَّذِيْنَ لَا يَرْجُوْنَ اَيَّامَ اللّٰهِ لِيَجْزِيَ قَوْمًا بِمَا كَانُوْا يَكْسِبُوْنَ ﴿۱۵﴾

۱۵۔ توں مومنیں کوں آکھ انہیں لوکیں کوں بخش ڈیون جیرھے اللہ دی سزا کنیں نہیں ڈردے تاں جو او انہیں کوں انہیں دے عملیں دی وجہ نال سزا ڈیوے۔

مَنْ عَمِلَ صَالِحًا فَلِنَفْسِهٖ ۚ وَمَنْ اَسَآءَ فَعَلَيْهَا ۖ ثُمَّ اِلٰى رَبِّكُمْ تُرْجَعُوْنَ ﴿۱۶﴾

۱۶۔ جیرھا چنگے کم کریسی اوندا فائدہ ہونکوں تھیسی تے جیرھا گندے کم کریسی اوندا گھاٹا اونکوں تھیسی ول تساں اپݨے رب دو ولسو۔

وَلَقَدْ اٰتَيْنَا بَنِيْۤ اِسْرَآءِيْلَ الْكِتٰبَ وَالْحُكْمَ وَالنُّبُوَّةَ وَرَزَقْنٰهُمْ مِّنَ الطَّيِّبٰتِ وَفَضَّلْنٰهُمْ عَلَى الْعٰلَمِيْنَ ﴿۱۷﴾

۱۷۔ اساں بنی اسرائیل کوں کتاب تے حکومت تے نبوت بخشی تے انہیں کوں پاک شہیں دا رزق ڈتا تے انہیں کوں سارے لوکیں تے وڈائی بخشی۔

وَاٰتَيْنٰهُمْ بَيِّنٰتٍ مِّنَ الْاَمْرِ ۚ فَمَا اخْتَلَفُوْۤا اِلَّا مِنْۢ بَعْدِ مَا جَآءَهُمُ الْعِلْمُ ۙ بَغْيًا بَيْنَهُمْ ۚ اِنَّ رَبَّكَ

۱۸۔ تے انہیں کوں کھلی کھلی شریعت ڈتی تے انہیں اوندا علم آوݨ دے بعد آپت دی منہ زوری دی وجہ

یَقْضِیْ بَیْنَهُمْ یَوْمَ الْقِیٰمَةِ فِیْمَا كَانُوْا فِیْهِ یَخْتَلِفُوْنَ ﴿۱۸﴾

نال اوندے وِچ اختلاف کیتا بے شک تیڈا رب قیامت دے ڈینہہ اوندا فیصلہ کریسی جیندے وِچ او اختلاف کریندن۔

ثُمَّ جَعَلْنٰكَ عَلٰى شَرِیْعَةٍ مِّنَ الْاَمْرِ فَاتَّبِعْهَا وَ لَا تَتَّبِعْ اَهْوَآءَ الَّذِیْنَ لَا یَعْلَمُوْنَ ﴿۱۹﴾

۱۹۔ ول اساں تیکوں شریعت دے ہک طریقے تے چلائے توں اوندی پیروی کریندے جیرھے جاݨدے نہیں انہیں دی مرضی دے پچھوناں چل۔

اِنَّهُمْ لَنْ یُّغْنُوْا عَنْكَ مِنَ اللّٰهِ شَیْــٴًـا وَ اِنَّ الظّٰلِمِیْنَ بَعْضُهُمْ اَوْلِیَآءُ بَعْضٍ وَ اللّٰهُ وَلِیُّ الْمُتَّقِیْنَ ﴿۲۰﴾

۲۰۔ بے شک او اللہ دے مقابلے وِچ تیکوں کوئی فائدہ نہیں پُچا سگدے تے ظالم ہک ڈوجھے دے سنگتی ہن تے اللہ متقیں دا سنگتی ہے۔

هٰذَا بَصَآئِرُ لِلنَّاسِ وَ هُدًى وَّ رَحْمَةٌ لِّقَوْمٍ یُّوْقِنُوْنَ ﴿۲۱﴾

۲۱۔ اے لوکیں کیتے نشانن تے ہدایت تے یقین رکھݨ والی قوم کیتے رحمت۔

اَمْ حَسِبَ الَّذِیْنَ اجْتَرَحُوا السَّیِّاٰتِ اَنْ نَّجْعَلَهُمْ كَالَّذِیْنَ اٰمَنُوْا وَ عَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ سَوَآءً مَّحْیَاهُمْ وَ مَمَاتُهُمْ سَآءَ مَا یَحْكُمُوْنَ ﴿۲۲﴾

۲۲۔ کیا بُرے کم کرݨ والے اے خیال کریندن جو اساں انہیں کوں اویں بݨا ڈیسوں جیویں مومن تے نیک کم کرݨ والے ہن انہیں دا مرݨ جیوݨ ہک جیہا ہوسی بہوں بُرا ہے جو او فیصلہ کریندن۔

وَ خَلَقَ اللّٰهُ السَّمٰوٰتِ وَ الْاَرْضَ بِالْحَقِّ وَ لِتُجْزٰى كُلُّ نَفْسٍۭ بِمَا كَسَبَتْ وَ هُمْ لَا یُظْلَمُوْنَ ﴿۲۳﴾

۲۳۔ تے اللہ آسمانیں تے زمین کوں حق نال پیدا کیتے تے تاں جو ہر شخص کوں اوندی کمت دا بدلہ ملے تے انہیں تے ظلم نہ تھیسی۔

اَفَرَءَیْتَ مَنِ اتَّخَذَ اِلٰهَهٗ هَوٰىهُ وَ اَضَلَّهُ اللّٰهُ عَلٰى عِلْمٍ وَّ خَتَمَ عَلٰى سَمْعِهٖ وَ قَلْبِهٖ وَ جَعَلَ عَلٰى بَصَرِهٖ غِشٰوَةً فَمَنْ یَّهْدِیْهِ مِنْۢ بَعْدِ اللّٰهِ اَفَلَا تَذَكَّرُوْنَ ﴿۲۴﴾

۲۴۔ کیا تیں اوں بندے کوں ڈٹھے جیرھا اپݨی خواہش کوں معبود بݨا گھندے تے اللہ اونکوں اپݨے علم نال گمراہ کیتے تے اوندے کن تے دل تے مہر لا ڈتی اس تے اوندے اکھیں تے پردے پاتسی اونکوں اللہ دے سوا کون سدھا راہ ڈکھلیسی کیا تُساں نصیحت نوہے پکڑیندے۔

وَ قَالُوْا مَا هِیَ اِلَّا حَیَاتُنَا الدُّنْیَا نَمُوْتُ وَ نَحْیَا وَ مَا یُهْلِكُنَاۤ اِلَّا الدَّهْرُ وَ مَا لَهُمْ بِذٰلِكَ مِنْ

۲۵۔ تے انہیں آکھئے اے تے محض ساڈی دُنیادی زندگی ہے مرسوں تے ول جیندے تھیسوں تے ساکوں

عِلْمٍ ۚ اِنْ هُمْ اِلَّا يَظُنُّوْنَ ﴿۲۴﴾

زمانہ مریندے ، ایندا انہیں کوں کوئی علم نہیں، اے محض انہیں دا اپنا خیال ۔

وَاِذَا تُتْلٰى عَلَيْهِمْ اٰيٰتُنَا بَيِّنٰتٍ مَّا كَانَ حُجَّتَهُمْ اِلَّآ اَنْ قَالُوا ائْتُوْا بِاٰبَآئِنَآ اِنْ كُنْتُمْ صٰدِقِيْنَ ﴿۲۵﴾

۲۶۔ تے جیلھے انہیں تے ساڈیاں آیتاں پڑھیاں ویندن تے انہیں دی دلیل محض اے ہوندی ہے جو او آہدن جے تساں سچے ہو تے ساڈے پیو ڈاڈیں کوں گھن آو ۔

قُلِ اللّٰهُ يُحْيِيْكُمْ ثُمَّ يُمِيْتُكُمْ ثُمَّ يَجْمَعُكُمْ اِلٰى يَوْمِ الْقِيٰمَةِ لَا رَيْبَ فِيْهِ وَلٰكِنَّ اَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُوْنَ ﴿۲۶﴾

۲۷۔ توں آکھ اللہ تہاکوں جیندا کیتے ول تہاکوں مریسی ول تہاکوں قیامت دے ڈینہہ کٹھا کریسی جیندے آوݨ وچ کوئی شک نہیں تے اصل بہوں سارے لوک جاندے نہیں ۔

وَلِلّٰهِ مُلْكُ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ ۭ وَيَوْمَ تَقُوْمُ السَّاعَةُ يَوْمَئِذٍ يَّخْسَرُ الْمُبْطِلُوْنَ ﴿۲۷﴾

۲۸۔ تے آسمانیں تے زمین دی بادشاہت اللہ کیتے ہے تے جڈاں قیامت اوسی اوں ڈینہہ کوڑے لوک گھاٹا پیسن ۔

وَتَرٰى كُلَّ اُمَّةٍ جَاثِيَةً ۫ كُلُّ اُمَّةٍ تُدْعٰٓى اِلٰى كِتٰبِهَا ۭ اَلْيَوْمَ تُجْزَوْنَ مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُوْنَ ﴿۲۸﴾

۲۹۔ تے ہر امت کوں گوڈیں دے بھر ڈٹھا ہویا ڈیکھسین تے ہر ٹولہ اپنی شریعت دو سڈیا ویسی، اج تہاکوں تہاڈے عملیں دا بدلہ ڈتا ویسی ۔

هٰذَا كِتٰبُنَا يَنْطِقُ عَلَيْكُمْ بِالْحَقِّ ۭ اِنَّا كُنَّا نَسْتَنْسِخُ مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُوْنَ ﴿۲۹﴾

۳۰۔ اے ساڈی کتاب جیڑھی تہاڈے خلاف سچ الیندی ہے شک اساں جو تساں کریندے ہاوے لکھدے رہ گئے ہیں ۔

فَاَمَّا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ فَيُدْخِلُهُمْ رَبُّهُمْ فِيْ رَحْمَتِهٖ ۭ ذٰلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْمُبِيْنُ ﴿۳۰﴾

۳۱۔ تے مومن تے نیک عمل کرݨ والے انہیں کوں انہیں دا رب اپنی رحمت وچ داخل کریسی تے اے کھلی کامیابی ہے ۔

وَاَمَّا الَّذِيْنَ كَفَرُوْا ۣ اَفَلَمْ تَكُنْ اٰيٰتِيْ تُتْلٰى عَلَيْكُمْ فَاسْتَكْبَرْتُمْ وَكُنْتُمْ قَوْمًا مُّجْرِمِيْنَ ﴿۳۱﴾

۳۲۔ تے جیڑھے کافرن (انہیں کوں آکھیا ویسی) کیا تہاکوں ساڈیاں آیتاں پڑھ کے نہ سݨایاں ویندیاں ہن تساں اکڑیندے ہاوے تے تساں مجرم قوم ہاوے ۔

وَإِذَا قِيلَ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَالسَّاعَةُ لَا رَيْبَ فِيهَا قُلْتُم مَّا نَدْرِي مَا السَّاعَةُ إِن نَّظُنُّ إِلَّا ظَنًّا وَمَا نَحْنُ بِمُسْتَيْقِنِينَ ﴿٣٢﴾

۳۳۔ تے جیلھے آکھیا ویندا ہا بے شک اللہ دا وعدہ سچ تے قیامت دے ڈینہ وچ کوئی شک نہیں تُساں آہدے ہاوے ساکوں کوئی پتہ نہیں قیامت کیا ہے، اساں تے محض گمان کریندے ہیں ساکوں یقین نہیں اوندا۔

وَبَدَا لَهُمْ سَيِّئَاتُ مَا عَمِلُوا وَحَاقَ بِهِم مَّا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ ﴿٣٣﴾

۳۴۔ تے اوں ویلھے انہیں دے عملیں دیاں خرابیاں ظاہر تھی ویسن تے او عذاب انہیں کوں ولھیٹ گھنسی جیندے اتے او کھلدے ہن۔

وَقِيلَ الْيَوْمَ نَنسَاكُمْ كَمَا نَسِيتُمْ لِقَاءَ يَوْمِكُمْ هَٰذَا وَمَأْوَاكُمُ النَّارُ وَمَا لَكُم مِّن نَّاصِرِينَ ﴿٣٤﴾

۳۵۔ تے انہیں کوں آکھیا ویسی تُساں جیویں اَج دی ملاقات بُھل گئے ہاوے، اَج اساں ایویں تُہاکوں وی بُھل ویسوں تے تُہاڈا ٹھکانہ بھاء تے تُہاڈا کوئی امدادی کائی نہیں۔

ذَٰلِكُم بِأَنَّكُمُ اتَّخَذْتُمْ آيَاتِ اللَّهِ هُزُوًا وَغَرَّتْكُمُ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا فَالْيَوْمَ لَا يُخْرَجُونَ مِنْهَا وَلَا هُمْ يُسْتَعْتَبُونَ ﴿٣٥﴾

۳۶۔ اے ات گالہوں جو تُساں اللہ دی آیتیں تے کھلدے ہاوے تے تہاکوں دُنیاوی زندگی دوکھا ڈِتا ہویا ہا تے اج او اوندے وچوں نہ کڈھیجے ویسن تے نہ انہیں کوں کولہو آوݨ ڈِتا ویسی نہ فریاد سُݨی ویسی۔

فَلِلَّهِ الْحَمْدُ رَبِّ السَّمَاوَاتِ وَرَبِّ الْأَرْضِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٣٦﴾

۳۷۔ تے سب صفتاں اللہ کیتے ہن جیرھا آسمانیں داوی رب تے زمینیں داوی ہے تے ساریں جہانیں دا پالنہار ہے۔

وَلَهُ الْكِبْرِيَاءُ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٣٧﴾ ع

۳۸۔ آسمانیں تے زمین وچ وڈیپا ہوندا ہے (او ہو وڈا ہے) تے او غالب تے بہوں سیاݨا ہے۔

سُوْرَةُ الْاَحْقَافِ مَكِّيَّةٌ وَّهِيَ مَعَ الْبَسْمَلَةِ سِتٌّ وَّثَلٰثُوْنَ اٰيَةً وَّاَرْبَعَةُ رُكُوْعَاتٍ

سورۃ احقاف مکی ہے بسم اللہ نال ایندیاں ۳۶ آیتاں تے ۴ رکوعن ۔

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ①

۱۔ شروع کریندا اللہ دے ناں نال جیڑھا بن منگئے ڈیوݨ والا تے بہوں مہربان ہے۔

حٰمٓ ②

۲۔ ساری صفتیں والا تے بزرگ خدا ہے۔

تَنْزِيْلُ الْكِتٰبِ مِنَ اللّٰهِ الْعَزِيْزِ الْحَكِيْمِ ③
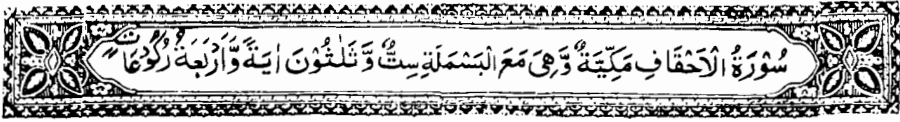
۳۔ اے کتاب غالب تے حکمت والے خدا دلو لہائی گئی ہے۔

مَا خَلَقْنَا السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَآ اِلَّا بِالْحَقِّ وَاَجَلٍ مُّسَمًّى ۗ وَالَّذِيْنَ كَفَرُوْا عَمَّآ اُنْذِرُوْا مُعْرِضُوْنَ ④

۴۔ اساں آسمانیں تے زمین تے جو انہیں دے وچ محض حق نال پیدا کیتے تے ہک مقرر مدت کیتے تے جیڑھے کافرن او اوں کنیں مُنہ پھریندن جتھو او ڈرائے ویندن۔

قُلْ اَرَءَيْتُمْ مَّا تَدْعُوْنَ مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ اَرُوْنِيْ مَاذَا خَلَقُوْا مِنَ الْاَرْضِ اَمْ لَهُمْ شِرْكٌ فِي السَّمٰوٰتِ ۖ اِيْتُوْنِيْ بِكِتٰبٍ مِّنْ قَبْلِ هٰذَآ اَوْ اَثٰرَةٍ مِّنْ عِلْمٍ اِنْ كُنْتُمْ صٰدِقِيْنَ ⑤

۵۔ توں آکھ تساں ڈسو جیڑھے تساں خدا دے سوا معبود بنیندے ہو میکوں ڈکھاؤ انہیں زمین وچ کیا پیدا کیتے یا آسمانیں وچ انہیں دی سانجھ ایں کنیں پہلی کتاب وچو کوئی دلیل آنو یا علم دی دلیل ڈیوو جے تساں سچے ہوسے۔

وَمَنْ اَضَلُّ مِمَّنْ يَّدْعُوْا مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ مَنْ لَّا يَسْتَجِيْبُ لَهٗٓ اِلٰى يَوْمِ الْقِيٰمَةِ وَهُمْ عَنْ دُعَآئِهِمْ غٰفِلُوْنَ ⑥

۶۔ اوں کنیں زیادہ گمراہ کون جیڑھا اللہ دے سوا اوں کوں سڈیندے جیڑھا قیامت تئیں اوں دی دعائیں سُݨدا تے او انہیں دی دعا کنیں غافلن۔

وَاِذَا حُشِرَ النَّاسُ كَانُوْا لَهُمْ اَعْدَآءً وَّكَانُوْا بِعِبَادَتِهِمْ كٰفِرِيْنَ ⑦

۷۔ تے جیلھے لوک کٹھے کیتے ویسن او انہیں دے دشمن ہوسن تے او انہیں دی عبادت دے منکر ہوسن۔

وَاِذَا تُتْلٰى عَلَيْهِمْ اٰيٰتُنَا بَيِّنٰتٍ قَالَ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا لِلْحَقِّ لَمَّا جَآءَهُمْ ۙ هٰذَا سِحْرٌ مُّبِيْنٌ ۗ ⑧

۸۔ تے جیلھے انہیں تے ساڈی کھلی کھلی آیات پڑھیاں ویندن تے کافر حق کوں جیلھے انہیں دو اندے

آہدن اے تے کھلا کھلا جادو ہے۔

اَمْ يَقُوْلُوْنَ افْتَرٰىهُ ؕ قُلْ اِنِ افْتَرَيْتُهٗ فَلَا تَمْلِكُوْنَ لِيْ مِنَ اللّٰهِ شَيْـًٔا ؕ هُوَ اَعْلَمُ بِمَا تُفِيْضُوْنَ فِيْهِ ؕ كَفٰى بِهٖ شَهِيْدًۢا بَيْنِيْ وَبَيْنَكُمْ ؕ وَهُوَ الْغَفُوْرُ الرَّحِيْمُ ﴿۹﴾

۹۔ یا آہدن اوں اینکوں گھڑ گھدے توں آکھ جے میں اینکوں گھڑ گدھے تے تساں میکوں اللہ دے عذاب کنیں نوّ سے بچا سگدے او چائندے جو گالہیں تساں کریندے ہے تہاڈے تے میڈے درمیان او کافی گواہ تے او بہوں بخشݨ والا تے بہوں مہربان۔

قُلْ مَا كُنْتُ بِدْعًا مِّنَ الرُّسُلِ وَمَاۤ اَدْرِيْ مَا يُفْعَلُ بِيْ وَلَا بِكُمْ ؕ اِنْ اَتَّبِعُ اِلَّا مَا يُوْحٰۤى اِلَيَّ وَمَاۤ اَنَا اِلَّا نَذِيْرٌ مُّبِيْنٌ ﴿۱۰﴾

۱۰۔ توں آکھ میں کوئی نواں رسول نہیں تے میں نئیں جاݨدا جو میڈے نال تے تہاڈے نال کیا سلوک کیتا ویسی میں تے محض اوں وحی دی پیروی کریندا ہاں جیہڑی میڈو اندی ہے تے میں تے محض ہک کھلا کھلا ڈراوݨ والا ہاں۔

قُلْ اَرَءَيْتُمْ اِنْ كَانَ مِنْ عِنْدِ اللّٰهِ وَكَفَرْتُمْ بِهٖ وَشَهِدَ شَاهِدٌ مِّنْۢ بَنِيْۤ اِسْرَآءِيْلَ عَلٰى مِثْلِهٖ فَاٰمَنَ وَاسْتَكْبَرْتُمْ ؕ اِنَّ اللّٰهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظّٰلِمِيْنَ ﴿۱۱﴾ ع

۱۱۔ توں آکھ ڈسو جے اے اللہ کنیں ہے تے تساں ایندا انکار کریندے پئے ہو تے بنی اسرائیل وچوں ہک گواہ نے گواہی وی ڈتی ہے تے اوں من گدھے تے تساں وڈائی ڈکھائی ہے بے شک اللہ ظالم قوم کوں ہدایت نہیں ڈیندا۔

وَقَالَ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا لِلَّذِيْنَ اٰمَنُوْا لَوْ كَانَ خَيْرًا مَّا سَبَقُوْنَاۤ اِلَيْهِ ؕ وَاِذْ لَمْ يَهْتَدُوْا بِهٖ فَسَيَقُوْلُوْنَ هٰذَاۤ اِفْكٌ قَدِيْمٌ ﴿۱۲﴾

۱۲۔ تے کافر مومنیں کوں آہدن جے اے چنگا ہوے ہا تے اے اساں کنیں پہلے ایمان نہ گھن آون ہا تے جیلھے انہیں کوں ایندے نال ہدایت نہیں ملی آہدن اے تے پراݨا کوڑ۔

وَمِنْ قَبْلِهٖ كِتٰبُ مُوْسٰۤى اِمَامًا وَّرَحْمَةً ؕ وَهٰذَا كِتٰبٌ مُّصَدِّقٌ لِّسَانًا عَرَبِيًّا لِّيُنْذِرَ الَّذِيْنَ ظَلَمُوْا ۖ وَبُشْرٰى لِلْمُحْسِنِيْنَ ﴿۱۳﴾

۱۳۔ تے ایں کنیں پہلے موسیٰ دی کتاب رستہ ڈکھاوݨ والی تے رحمت ہائی تے اے کتاب جیہڑی تصدیق کریندی ہے تے عربی زبان وچ تاں جو او ظالمیں کوں ڈراوے، تے نیکیں کیتے خوش خبری ہے۔

إِنَّ الَّذِينَ قَالُوا رَبُّنَا اللَّهُ ثُمَّ اسْتَقَامُوا فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿١٣﴾

١٤۔ بے شک جیرھے آہدن اللہ ساڈا رب تے ول تکڑے تھی ویندن تے انہیں تے کوئی ڈر نہیں تے نہ او مونجھے تھیسن۔

أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ خَالِدِينَ فِيهَا جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٤﴾

١٥۔ اسے بہشتی ہن تے اوندے وچ ہمیشہ رہسن اسے انہیں دے عملیں دی جزاء ہے۔

وَوَصَّيْنَا الْإِنسَانَ بِوَالِدَيْهِ إِحْسَانًا ۖ حَمَلَتْهُ أُمُّهُ كُرْهًا وَوَضَعَتْهُ كُرْهًا ۖ وَحَمْلُهُ وَفِصَالُهُ ثَلَاثُونَ شَهْرًا ۚ حَتَّىٰ إِذَا بَلَغَ أَشُدَّهُ وَبَلَغَ أَرْبَعِينَ سَنَةً قَالَ رَبِّ أَوْزِعْنِي أَنْ أَشْكُرَ نِعْمَتَكَ الَّتِي أَنْعَمْتَ عَلَيَّ وَعَلَىٰ وَالِدَيَّ وَأَنْ أَعْمَلَ صَالِحًا تَرْضَاهُ وَأَصْلِحْ لِي فِي ذُرِّيَّتِي ۖ إِنِّي تُبْتُ إِلَيْكَ وَإِنِّي مِنَ الْمُسْلِمِينَ ﴿١٥﴾

١٦۔ تے اساں انسان کوں پیو ما نال چنگے سلوک دی وصیت کیتی ہے اوندی ما اونکوں ڈاڈھی تکلیف نال (حمل) ڈِڈھ وچ رکھے تے ول تکلیف نال جنے تے اوندے حمل تے کھیر چھڑاونڑ دا وقت تریہہ مہینے ہن تے جیلھے او پورا جوان تھیوے تے چالہی سال دا تھیوے آکھیس اے میڈے رب میکوں توفیق ڈے میں اوں نعمت دا شکر کراں جیرھی تئیں میڈے اتے کیتی ہے تے میڈے پیو ما تے کیتی تے میں نیک کم کراں جیرھے تیکوں چنگے لگن تے میڈی اولاد کوں نیک بنا بے شک میں تیڈو رجوع کریندا ہاں تے میں فرمانبردار ہاں۔

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ نَتَقَبَّلُ عَنْهُمْ أَحْسَنَ مَا عَمِلُوا وَنَتَجَاوَزُ عَن سَيِّئَاتِهِمْ فِي أَصْحَابِ الْجَنَّةِ ۖ وَعْدَ الصِّدْقِ الَّذِي كَانُوا يُوعَدُونَ ﴿١٦﴾

١٧۔ اسے ہن جنہیں دی دعا اساں سنڑدے ہیں تے انہیں دے چنگے کم قبول کریندے ہیں تے اساں دی برائیاں معاف کر ڈیساں اسے بہشت والے ہن اسے سچا وعدہ ہے جیرھا انہیں نال کیتا گئے۔

وَالَّذِي قَالَ لِوَالِدَيْهِ أُفٍّ لَّكُمَا أَتَعِدَانِنِي أَنْ أُخْرَجَ وَقَدْ خَلَتِ الْقُرُونُ مِن قَبْلِي وَهُمَا يَسْتَغِيثَانِ اللَّهَ وَيْلَكَ آمِنْ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ فَيَقُولُ مَا هَٰذَا إِلَّا أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ ﴿١٧﴾

١٨۔ جیرھا اپنڑے پیو ماں کوں آہدے تہاڈے اتے افسوس میکوں اے ڈسیندے ہو جو میکوں جیندا کیتا ویسی تے میں کنیں پہلے کئی صدیاں گزرین تے او ڈوہیں اللہ کنیں فریاد کریندن ہلاک تھیویں من گھن بے شک اللہ دا وعدہ سچا ہے تے او

آہدے اسے پہلے لوکیں دے قصے ہن ۔

أُولَٰٓئِكَ الَّذِينَ حَقَّ عَلَيْهِمُ الْقَوْلُ فِيٓ أُمَمٍ قَدْ خَلَتْ مِن قَبْلِهِم مِّنَ الْجِنِّ وَالْإِنسِ ۖ إِنَّهُمْ كَانُوا خَاسِرِينَ ﴿١٩﴾

۱۹۔ ایہو جہیں لوکن جنہیں تیں انہیں لوکیں دی عذاب دی پیشگوئی پوری تھی جیرھے پہلے ہن بھانویں او جنیں وچ ہن یا انسانیں وچ ۔ بے شک او گھاٹا پاوݨ والے ہن ۔

وَلِكُلٍّ دَرَجَاتٌ مِّمَّا عَمِلُوا ۖ وَلِيُوَفِّيَهُمْ أَعْمَالَهُمْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿٢٠﴾

۲۰۔ تے ہر کہیں کوں انہیں دے عملیں دے مطابق رتبہ ملسی تے عملیں دا بدلہ انہیں کوں پورا ملسی تے انہیں تے ظلم نہ تھیسی ۔

وَيَوْمَ يُعْرَضُ الَّذِينَ كَفَرُوا عَلَى النَّارِ أَذْهَبْتُمْ طَيِّبَاتِكُمْ فِي حَيَاتِكُمُ الدُّنْيَا وَاسْتَمْتَعْتُم بِهَا فَالْيَوْمَ تُجْزَوْنَ عَذَابَ الْهُونِ بِمَا كُنتُمْ تَسْتَكْبِرُونَ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَبِمَا كُنتُمْ تَفْسُقُونَ ﴿٢١﴾ ع ۲

۲۱۔ تے جیرھے ڈینہہ کافر بھا دے سامݨے آندے ویسن تے اکھیسی تساں اپݨے انعام سارے دنیاوی زندگی وچ ختم کر ڈِتے ہن تے انہیں کنیں فائدہ چا چکیئے ہو اَج تہاکوں ذلت دا عذاب ڈِتا ویسی جو تساں زمین وچ ناحق اکڑیندے ہاوے تے نافرمانی کریندے ہاوے ۔

وَاذْكُرْ أَخَا عَادٍ إِذْ أَنذَرَ قَوْمَهُ بِالْأَحْقَافِ وَقَدْ خَلَتِ النُّذُرُ مِن بَيْنِ يَدَيْهِ وَمِنْ خَلْفِهِ أَلَّا تَعْبُدُوٓا إِلَّا اللَّهَ إِنِّيٓ أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿٢٢﴾

۲۲۔ تے عاد دے بھرا کوں یاد کر جیلھے اوں اپݨی قوم کوں احقاف (ٹبیں نال) ڈرائے تے اوں کنیں اگو پچھو کئی رسول گذر چکین جو تساں اللہ دے سوا کہیں دی عبادت نہ کرو بے شک میں تہاڈے اتے وڈے ڈینہہ دے عذاب کنیں ڈردا ں ۔

قَالُوٓا أَجِئْتَنَا لِتَأْفِكَنَا عَنْ آلِهَتِنَا فَأْتِنَا بِمَا تَعِدُنَآ إِن كُنتَ مِنَ الصَّادِقِينَ ﴿٢٣﴾

۲۳۔ انہیں آکھئے کیا توں آئیں جو ساکوں ساڈے معبودیں کنیں پریں کر ڈیویں تے ول جیرھا ڈراوا ساکوں ڈیندا ایں پورا کر جے توں سچا ہویں ۔

قَالَ إِنَّمَا الْعِلْمُ عِندَ اللَّهِ وَأُبَلِّغُكُم مَّآ أُرْسِلْتُ بِهِ وَلَٰكِنِّيٓ أَرَاكُمْ قَوْمًا تَجْهَلُونَ ﴿٢٤﴾

۲۴۔ اوں آکھئے ایندا علم اللہ کنیں ہے تے میں تے اللہ دا سنہیا تہاکوں پچنیداں تے اصل میں تہاکوں جاہل قوم سمجھینداں ۔

فَلَمَّا رَأَوْهُ عَارِضًا مُّسْتَقْبِلَ أَوْدِيَتِهِمْ

۲۵۔ جیلھے انہیں بدل ڈِٹھے جیرھا انہیں دی

قَالُوْا هٰذَا عَارِضٌ مُّمْطِرُنَا ؕ بَلْ هُوَ مَا اسْتَعْجَلْتُمْ بِهٖ ؕ رِيْحٌ فِيْهَا عَذَابٌ اَلِيْمٌ ﴿۲۵﴾

وادیں دو اندا پیا ہا انہیں آکھئے اے بدل جیرھا ساڈے تے وسسی، اصل اے تے او عذاب جنیدی تہاکوں جلدی ہائی اے ہوا جنیدے وچ ڈکھ والا عذاب۔

تُدَمِّرُ كُلَّ شَيْءٍۢ بِاَمْرِ رَبِّهَا فَاَصْبَحُوْا لَا يُرٰٓى اِلَّا مَسٰكِنُهُمْ ؕ كَذٰلِكَ نَجْزِى الْقَوْمَ الْمُجْرِمِيْنَ ﴿۲۶﴾

۲۶۔ جیرھی اپنڑے رب دے حکم نال ہر شئے تباہ کر ڈیسی تے فجر کوں انہیں دیاں محض جھیں باقی ہن اساں ایویں مجرم قوم کوں سزا ڈیندے ہیں۔

وَلَقَدْ مَكَّنّٰهُمْ فِيْمَآ اِنْ مَّكَّنّٰكُمْ فِيْهِ وَجَعَلْنَا لَهُمْ سَمْعًا وَّاَبْصَارًا وَّاَفْـِٕدَةً ۖ فَمَآ اَغْنٰى عَنْهُمْ سَمْعُهُمْ وَلَآ اَبْصَارُهُمْ وَلَآ اَفْـِٕدَتُهُمْ مِّنْ شَيْءٍ اِذْ كَانُوْا يَجْحَدُوْنَ ۙ بِاٰيٰتِ اللّٰهِ وَحَاقَ بِهِمْ مَّا كَانُوْا بِهٖ يَسْتَهْزِءُوْنَ ﴿۲۷﴾

۲۷۔ اساں انہیں کوں او طاقت ڈتی ہائی جیرھی تہاکوں نہیں ڈتی تے اساں انہیں دے کن تے اکھیں تے دل بنڑائے ہن تے انہیں دے کنیں تے اکھیں تے دلیں انہیں کوئی فائدہ نہیں ڈتا کیا تے او اللہ دی آیات دا انکار کریندے ہن تے جیرھے عذاب تے کھلدے ہن اوہیں انہیں کوں تباہ کر ڈتے۔

وَلَقَدْ اَهْلَكْنَا مَا حَوْلَكُمْ مِّنَ الْقُرٰى وَصَرَّفْنَا الْاٰيٰتِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُوْنَ ﴿۲۸﴾

۲۸۔ تے اساں تہاڈے آسو پاسو ہوں ساریاں وستیاں ہلاک کیتن تے آیتیں کوں وٹا پھیر کیتے تاں جو او ولن۔

فَلَوْلَا نَصَرَهُمُ الَّذِيْنَ اتَّخَذُوْا مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ قُرْبَانًا اٰلِهَةً ؕ بَلْ ضَلُّوْا عَنْهُمْ ۚ وَذٰلِكَ اِفْكُهُمْ وَمَا كَانُوْا يَفْتَرُوْنَ ﴿۲۹﴾

۲۹۔ تے اوں ویلھے انہیں جنہیں کوں او اللہ دے سوا معبود بنڑیندے ہن جو او انہیں کوں اللہ دے کولھو کریسن انہیں دی مدد کیوں نہ کیتی اصل او انہیں کنیں رُل گئین تے اے انہیں دے کوڑ تے گھڑی ہوئی گال دا نتیجہ ہے۔

وَاِذْ صَرَفْنَآ اِلَيْكَ نَفَرًا مِّنَ الْجِنِّ يَسْتَمِعُوْنَ الْقُرْاٰنَ ۚ فَلَمَّا حَضَرُوْهُ قَالُوْٓا اَنْصِتُوْا ۚ فَلَمَّا قُضِىَ وَلَّوْا اِلٰى قَوْمِهِمْ مُّنْذِرِيْنَ ﴿۳۰﴾

۳۰۔ جیلھے اساں تیڈو جنیں دا ہک ٹولہ ولا ئے انہیں قرآن سنڑیئے جیلھے او آئن انہیں آکھئے چپ کرو جیلھے تلاوت مکی او اپنی قوم کوں ڈراونڑ کیتے اوندو ول گئے۔

قَالُوْا يٰقَوْمَنَآ اِنَّا سَمِعْنَا كِتٰبًا اُنْزِلَ مِنْۢ بَعْدِ مُوْسٰى مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ يَهْدِيْٓ اِلَى الْحَقِّ وَاِلٰى طَرِيْقٍ مُّسْتَقِيْمٍ ۝۳۰

۳۱۔ انہیں آکھئے اے ساڈی قوم بے شک اساں کتاب سنی ہِے جیرھی موسٰی دے بعد لتھی ہِے او اپنے کنیں پہلی کتاب دی تصدیق کریندی ہِے تے حق دا تے سِدھا راہ ڈکھلیندی ہِے۔

يٰقَوْمَنَآ اَجِيْبُوْا دَاعِيَ اللّٰهِ وَاٰمِنُوْا بِهٖ يَغْفِرْ لَكُمْ مِّنْ ذُنُوْبِكُمْ وَيُجِرْكُمْ مِّنْ عَذَابٍ اَلِيْمٍ ۝۳۱

۳۲۔ اے ساڈی قوم اللہ دے سڈن والے دی آواز سنو تے اونکوں منو او (اللہ) تہاڈے گناہ بخشیسی تے تہاکوں ڈکھ والے عذاب کنیں آم شام ڈیسی۔

وَمَنْ لَّا يُجِبْ دَاعِيَ اللّٰهِ فَلَيْسَ بِمُعْجِزٍ فِي الْاَرْضِ وَلَيْسَ لَهٗ مِنْ دُوْنِهٖٓ اَوْلِيَآءُ ۚ اُولٰٓئِكَ فِيْ ضَلٰلٍ مُّبِيْنٍ ۝۳۲

۳۳۔ تے جیرھا اللہ دو سڈݨ والے دی نہیں سݨدا او زمین وچ ہرا نہیں سگدا تے اوندے سوا بے کوئی اوندے سنگتی کاہِ نیئں اے لوک کھلی گمراہی وچن۔

اَوَلَمْ يَرَوْا اَنَّ اللّٰهَ الَّذِيْ خَلَقَ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضَ وَلَمْ يَعْيَ بِخَلْقِهِنَّ بِقٰدِرٍ عَلٰٓى اَنْ يُّحْيِۦَ الْمَوْتٰى ۭ بَلٰٓى اِنَّهٗ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيْرٌ ۝۳۳

۳۴۔ کیا انہیں ڈٹھا نہیں بے شک اللہ جئیں آسمانیں تے زمین کوں پیدا کیتے تے انہیں دے بݨاوݨ وچ او تھکیا نہیں جنیدے کرے اے ٹھیکِ بے شک او ہر شئے تے قادرِ۔

وَيَوْمَ يُعْرَضُ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا عَلَى النَّارِ ۭ اَلَيْسَ هٰذَا بِالْحَقِّ ۭ قَالُوْا بَلٰى وَرَبِّنَا ۭ قَالَ فَذُوْقُوا الْعَذَابَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُوْنَ ۝۳۴

۳۵۔ تے جڈاں کافر بھا دے سامݨے پیش کیتے ویسن (آکھیا ویسی) کیا اے سچ نہیں انہیں آکھیسے ٹھیکِ ساڈے رب دی قسم۔ اوں آکھئے اپݨے انکار دی وجہ نال عذاب چکھو۔

فَاصْبِرْ كَمَا صَبَرَ اُولُوا الْعَزْمِ مِنَ الرُّسُلِ وَلَا تَسْتَعْجِلْ لَّهُمْ ۭ كَاَنَّهُمْ يَوْمَ يَرَوْنَ مَا يُوْعَدُوْنَ ۙ لَمْ يَلْبَثُوْٓا اِلَّا سَاعَةً مِّنْ نَّهَارٍ ۭ بَلٰغٌ ۚ فَهَلْ يُهْلَكُ اِلَّا الْقَوْمُ الْفٰسِقُوْنَ ۝۳۵ ع

۳۶۔ تے توں صبر کر جیویں پکے ارادیں والے رسولیں کیتے تے انہیں کیتے عذاب جلدی نہ منگ تے انہیں تے جیرھے ڈینہہ او عذاب کوں ڈیکھسن انہیں کوں ایویں لگسی جو او (دنیا وچ) اڈینہہ دا بہوں تھوڑا وقت رہ گئیں۔ اے محض نصیحت تے نافرمانیں دے سوا بیا کوئی ہلاک نہ تھیسی۔

سُوْرَةُ مُحَمَّدٍ مَّدَنِيَّةٌ وَّهِيَ مَعَ الْبَسْمَلَةِ تِسْعٌ وَّثَلٰثُوْنَ اٰيَةً وَّاَرْبَعَةُ رُكُوْعَاتٍ
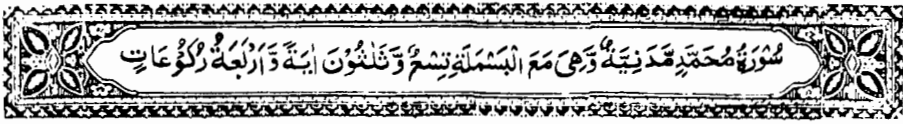
سورۂ محمدؐ مدنی ہے تے بسم اللہ نال ایندیاں ۳۹ آیتاں تے ۴ رکوعن۔

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ①

۱۔ شروع کریندیاں اللہ دے ناں نال جیرھا بِن منگئے ڈیوݨ والا تے بھوں مہربان۔

اَلَّذِيْنَ كَفَرُوْا وَصَدُّوْا عَنْ سَبِيْلِ اللّٰهِ اَضَلَّ اَعْمَالَهُمْ ②

۲۔ جیرھے کفر کریندن تے اللہ دی راہ کنیں رکیندن اللہ انہیں دے عمل تباہ کر ڈیندے۔

وَالَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ وَاٰمَنُوْا بِمَا نُزِّلَ عَلٰى مُحَمَّدٍ وَّهُوَ الْحَقُّ مِنْ رَّبِّهِمْ ۙ كَفَّرَ عَنْهُمْ سَيِّاٰتِهِمْ وَاَصْلَحَ بَالَهُمْ ③

۳۔ جیرھے مومن تے نیک کم کریندن تے جو محمد صلی اللہ علیہ وسلم تے لتھے اونکوں منیندن تے او انہیں دے رب ولو سچ، اللہ انہیں دیاں برائیاں پریں کر ڈیسی تے انہیں دے حال ٹھیک کر ڈیسی۔

ذٰلِكَ بِاَنَّ الَّذِيْنَ كَفَرُوا اتَّبَعُوا الْبَاطِلَ وَاَنَّ الَّذِيْنَ اٰمَنُوا اتَّبَعُوا الْحَقَّ مِنْ رَّبِّهِمْ ۭ كَذٰلِكَ يَضْرِبُ اللّٰهُ لِلنَّاسِ اَمْثَالَهُمْ ④

۴۔ اے ایں واسطے جو کافریں کوڑ دی پیروی کیتی ہے تے مومنیں اپݨے رب ولو سچ دی پیروی کیتی اللہ سئیں ایویں مثالاں بیان کریندے لوکیں کیتے۔

فَاِذَا لَقِيْتُمُ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا فَضَرْبَ الرِّقَابِ ۭ حَتّٰٓى اِذَآ اَثْخَنْتُمُوْهُمْ فَشُدُّوا الْوَثَاقَ ڎ فَاِمَّا مَنًّۢا بَعْدُ وَاِمَّا فِدَاۗءً حَتّٰى تَضَعَ الْحَرْبُ اَوْزَارَهَا ڔ ذٰلِكَ ڔ وَلَوْ يَشَاۗءُ اللّٰهُ لَانْتَصَرَ مِنْهُمْ وَلٰكِنْ لِّيَبْلُوَا۟ بَعْضَكُمْ بِبَعْضٍ ۭ وَالَّذِيْنَ قُتِلُوْا فِيْ سَبِيْلِ اللّٰهِ فَلَنْ يُّضِلَّ اَعْمَالَهُمْ ⑤

معانقة ۱۲ عند المتقدمین

۵۔ تے جیلھے کافریں نال تہاڈی جنگ تھیوے تے تساں انہیں دیاں گچیاں کپ ڈیو جیلھے انہیں دی رت وہا گھنو تے ول انہیں کوں پچھوڑ کی بدھ گھنو اوندے بعد یا احسان کرکے چھوڑ ڈیو یا فدیہ گھن کے جے تئیں جنگ ختم تھی ونجے، اے ایویں تھیوئے تے جے اللہ چاہے ہا تے آپ انہیں کنیں بدلہ گھن گھنے ہا اصل اللہ تہاکوں ہک ڈوجھے نال آزمیندے تے جیرھے اللہ دی راہ وچ قتل تھیئن او انہیں دے عمل نہ ونجیسی۔

سَيَهْدِيْهِمْ وَيُصْلِحُ بَالَهُمْ ﴿٥﴾

۶۔ انہیں کوں سدھے راہ تے لیسی تے انہیں دی حالت ٹھیک کریسی۔

وَيُدْخِلُهُمُ الْجَنَّةَ عَرَّفَهَا لَهُمْ ﴿٦﴾

۷۔ تے انہیں کوں ڈسی ہوئی بہشت وچ پلیسی

يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْۤا اِنْ تَنْصُرُوا اللّٰهَ يَنْصُرْكُمْ وَيُثَبِّتْ اَقْدَامَكُمْ ﴿٧﴾

۸۔ اے مومنو جے تساں اللہ دی مدد کرو تے او تہاڈی ضرور مدد کریسی تے تہاڈے پیر جمیسی۔

وَالَّذِيْنَ كَفَرُوْا فَتَعْسًا لَّهُمْ وَاَضَلَّ اَعْمَالَهُمْ ﴿٨﴾

۹۔ تے کافریں تے افسوس تے او انہیں دے عمل وی ضائع کر ڈیسی۔

ذٰلِكَ بِاَنَّهُمْ كَرِهُوْا مَاۤ اَنْزَلَ اللّٰهُ فَاَحْبَطَ اَعْمَالَهُمْ ﴿٩﴾

۱۰۔ اے ات گالھوں جو انہیں اللہ دے پٹھے ہوئے کوں ناپسند کیتے تے اوں انہیں دے عمل ضائع کر ڈتن۔

اَفَلَمْ يَسِيْرُوْا فِى الْاَرْضِ فَيَنْظُرُوْا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِيْنَ مِنْ قَبْلِهِمْ ۭ دَمَّرَ اللّٰهُ عَلَيْهِمْ ۡ وَلِلْكٰفِرِيْنَ اَمْثَالُهَا ﴿١٠﴾

۱۱۔ کیا انہیں زمین وچ ٹر پھر کے نہیں ڈٹھا جو انہیں کنیں پہلے لوکیں دا کیا انجام تھئے انہیں تے اللہ سیٹھ عذاب لہایا ہا تے انہیں کافریں دا وی اوہو حال تھیسی۔

ذٰلِكَ بِاَنَّ اللّٰهَ مَوْلَى الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَاَنَّ الْكٰفِرِيْنَ لَا مَوْلٰى لَهُمْ ﴿١١﴾

۱۲۔ اے ات گالھوں جو بے شک اللہ سیٹھ مومنیں دا سنگتی ہے تے کافریں دا کوئی سنگتی نہیں۔

اِنَّ اللّٰهَ يُدْخِلُ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ جَنّٰتٍ تَجْرِيْ مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهٰرُ ۭ وَالَّذِيْنَ كَفَرُوْا يَتَمَتَّعُوْنَ وَيَاْكُلُوْنَ كَمَا تَاْكُلُ الْاَنْعَامُ وَالنَّارُ مَثْوًى لَّهُمْ ﴿١٢﴾

۱۳۔ بے شک اللہ مومنیں کوں تے نیک کم کرݨ والیں کوں بہشت وچ پلیسی جنیدے وچ نہراں وہندیاں پیاں ہوسن تے کافر تھوڑا فائدہ چیسن تے ڈنگریں آلی کار کھوسن تے بھا انہیں دا ٹکاݨہ ہے۔

وَكَاَيِّنْ مِّنْ قَرْيَةٍ هِيَ اَشَدُّ قُوَّةً مِّنْ قَرْيَتِكَ الَّتِيْۤ اَخْرَجَتْكَ ۚ اَهْلَكْنٰهُمْ فَلَا نَاصِرَ لَهُمْ ﴿١٣﴾

۱۴۔ تے کے تلا وستیاں ہن جیرھیاں ایں وستی کنیں تکڑیاں ہن جتھو تیکوں کڈھئے نیں اساں انہیں کوں تباہ کر ڈتا تے انہیں دا کوئی مددگار کائے نہ ہا۔

اَفَمَنْ كَانَ عَلٰى بَيِّنَةٍ مِّنْ رَّبِّهٖ كَمَنْ زُيِّنَ لَهٗ سُوْۤءُ عَمَلِهٖ وَاتَّبَعُوْۤا اَهْوَاۤءَهُمْ ﴿١٤﴾

۱۵۔ او جیرھا اللہ ولو کھلی دلیل تے ہووے او ہو جیہاں تھی سگدے جنیدے بُرے عمل اوں کوں سوہݨے

کر کے ڈکھائے گئے ہوون تے انہیں اپݨی خواہش دی پیروی کیتی۔

مَثَلُ الْجَنَّةِ الَّتِيْ وُعِدَ الْمُتَّقُوْنَ ؕ فِيْهَآ اَنْهٰرٌ مِّنْ مَّآءٍ غَيْرِ اٰسِنٍ ۚ وَ اَنْهٰرٌ مِّنْ لَّبَنٍ لَّمْ يَتَغَيَّرْ طَعْمُهٗ ۚ وَ اَنْهٰرٌ مِّنْ خَمْرٍ لَّذَّةٍ لِّلشّٰرِبِيْنَ ۚ وَ اَنْهٰرٌ مِّنْ عَسَلٍ مُّصَفًّى ؕ وَ لَهُمْ فِيْهَا مِنْ كُلِّ الثَّمَرٰتِ وَ مَغْفِرَةٌ مِّنْ رَّبِّهِمْ ؕ كَمَنْ هُوَ خَالِدٌ فِي النَّارِ وَ سُقُوْا مَآءً حَمِيْمًا فَقَطَّعَ اَمْعَآءَهُمْ ﴿۱۵﴾

۱۶۔ جیرھی جنت دا وعدہ متقیں نال کیتا گئے، اوندی مثال ایویں ہے جو اوندے وچ نہراں ہن جنہیں دا پاݨی سڑدا نہیں تے کھیر دیاں نہراں ہن جنہیں دا ذائقہ خراب نہیں تھیندا تے شراب دیاں نہراں ہن جیرھیاں پیوݨ والیں کوں مزیدار لگسن تے صاف ماکھی دیاں نہراں وی ہن تے انہیں کیتے اوندے وچ ہر پھل ملسی تے انہیں تے رب دی بخشش دی ہوسی اے جنتی اویں تھی سگدے جیویں ہک شخص ہمیشہ بھاوچ رہسی تے انہیں کوں بہوں تتا پاݨی پلایا ویسی جیرھا اوندیاں آندراں کپ ڈیسی۔

وَ مِنْهُمْ مَّنْ يَّسْتَمِعُ اِلَيْكَ ۚ حَتّٰۤى اِذَا خَرَجُوْا مِنْ عِنْدِكَ قَالُوْا لِلَّذِيْنَ اُوْتُوا الْعِلْمَ مَاذَا قَالَ اٰنِفًا ۫ اُولٰٓئِكَ الَّذِيْنَ طَبَعَ اللّٰهُ عَلٰى قُلُوْبِهِمْ وَ اتَّبَعُوْۤا اَهْوَآءَهُمْ ﴿۱۶﴾

۱۷۔ انہیں وچوں کجھ لوک تیڈی گال سݨدن تے جیلھے تیں کنیں اٹھی کے ویندن پئے تے او عالمیں کوں آہدن ہݨیں ایں (رسول) کیا آکھئے اے لوکن جنہیں دے دلیں تے اللہ مہر کر ڈتی ہے تے انہیں اپݨی خواہشیں دی پیروی کیتی ہے۔

وَ الَّذِيْنَ اهْتَدَوْا زَادَهُمْ هُدًى وَّ اٰتٰىهُمْ تَقْوٰىهُمْ ﴿۱۷﴾

۱۸۔ تے جیرھے ہدایت تے ہن اللہ انہیں کوں ہدایت وچ ودھیسی تے انہیں کوں تقویٰ ڈیسی۔

فَهَلْ يَنْظُرُوْنَ اِلَّا السَّاعَةَ اَنْ تَاْتِيَهُمْ بَغْتَةً ۚ فَقَدْ جَآءَ اَشْرَاطُهَا ۚ فَاَنّٰى لَهُمْ اِذَا جَآءَتْهُمْ ذِكْرٰىهُمْ ﴿۱۸﴾

۱۹۔ کیا او عذاب دی گھڑی دا بھالا گدھی کھڑن جو او انہیں تے اچݨ گھت آپوسے اوندیاں کجھ نشانیاں تے پوریاں تھی گئین تے جیلھے او آویسی انہیں دا کیا بݨسی۔

فَاعْلَمْ اَنَّهٗ لَاۤ اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ وَ اسْتَغْفِرْ لِذَنْۢبِكَ وَ لِلْمُؤْمِنِيْنَ وَ الْمُؤْمِنٰتِ ؕ وَ اللّٰهُ يَعْلَمُ مُتَقَلَّبَكُمْ وَ مَثْوٰىكُمْ ﴿۱۹﴾

۲۰۔ توں جاݨ گھن جو اللہ دے سوا کوئی معبود نہیں توں اپݨے گناہیں دی بخشش منگ تے مومن مردیں تے مومن تریمتیں کیتے وی تے اللہ تہاڈے

ع ۶

اِڈے اُڈے پھرݨ تے ہکی جا تے کھڑݨ کوں جانڈے ۔

وَيَقُوْلُ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا لَوْ لَا نُزِّلَتْ سُوْرَةٌ ۚ فَاِذَآ اُنْزِلَتْ سُوْرَةٌ مُّحْكَمَةٌ وَّذُكِرَ فِيْهَا الْقِتَالُ ۙ رَاَيْتَ الَّذِيْنَ فِيْ قُلُوْبِهِمْ مَّرَضٌ يَّنْظُرُوْنَ اِلَيْكَ نَظَرَ الْمَغْشِيِّ عَلَيْهِ مِنَ الْمَوْتِ ۭ فَاَوْلٰى لَهُمْ ﴿۲۱﴾

۲۱۔ تے مومن آہدن کوئی سورت کیوں نہیں سئی تے جیلھے پکے حکمیں آلی سورت لتھی تے اوندے وچ جنگ دا ذکر ہا تیں ڈٹھا ہوسی جنہیں دے دلیں وچ بیماری ہے او تیڈو ایویں ڈہدے پئے ہن جیویں کہیں تے موت دی غشی ہوئے انہیں کیتے ہلاکت ۔

طَاعَةٌ وَّقَوْلٌ مَّعْرُوْفٌ ۣ فَاِذَا عَزَمَ الْاَمْرُ ۣ فَلَوْ صَدَقُوا اللّٰهَ لَكَانَ خَيْرًا لَّهُمْ ﴿۲۲﴾

۲۲۔ انہیں دا کم تے اطاعت ہوے ہا تے نیک گالیں سُناوݨ ہوے ہا تے جیلھے گال پوری تھی ونجے ہا تے جے او اللہ دے حضور سچے ثابت تھیون ہا تے انہیں کیتے چنگا ہا ۔

فَهَلْ عَسَيْتُمْ اِنْ تَوَلَّيْتُمْ اَنْ تُفْسِدُوْا فِي الْاَرْضِ وَتُقَطِّعُوْٓا اَرْحَامَكُمْ ﴿۲۳﴾

۲۳۔ کیا اے تھی نہیں سگدا جو تساں کنڈ ولاؤ تے زمین وچ فساد پا ڈیو تے رشتے داریاں مکا ڈیو ۔

اُولٰۗىِٕكَ الَّذِيْنَ لَعَنَهُمُ اللّٰهُ فَاَصَمَّهُمْ وَاَعْمٰٓى اَبْصَارَهُمْ ﴿۲۴﴾

۲۴۔ اے لوکن جنہیں تے اللہ دی لعنت اِوں (اللہ سئیں) انہیں کوں بوڑا کر ڈتے تے انہیں دیاں اکھیں اندھیاں کر ڈتن ۔

اَفَلَا يَتَدَبَّرُوْنَ الْقُرْاٰنَ اَمْ عَلٰي قُلُوْبٍ اَقْفَالُهَا ﴿۲۵﴾

۲۵۔ کیا او قرآن تے غور نہیں کریندے یا انہیں دے دلیں تے اپݨے جندرن ۔

اِنَّ الَّذِيْنَ ارْتَدُّوْا عَلٰٓي اَدْبَارِهِمْ مِّنْۢ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمُ الْهُدَى ۙ الشَّيْطٰنُ سَوَّلَ لَهُمْ ۭ وَاَمْلٰى لَهُمْ ﴿۲۶﴾

۲۶ بے شک ایندے بعد جیڑھے کنڈ ولا کے پھر گئین تے ہدایت وی انہیں تے ظاہر تھی چکی ہائی شیطان اے کم انہیں کوں سوہݨا کر ڈکھائے تے انہیں کوں کوڑیاں امیداں لاتسی ۔

ذٰلِكَ بِاَنَّهُمْ قَالُوْا لِلَّذِيْنَ كَرِهُوْا مَا نَزَّلَ اللّٰهُ سَنُطِيْعُكُمْ فِيْ بَعْضِ الْاَمْرِ ښ وَاللّٰهُ يَعْلَمُ

۲۷۔ اے ات گالہوں جو جنہیں کوں اللہ دا کلام چنگا نہیں لگدا انہیں کوں آکھئے نیں کجھ گالیں

اِسۡرَارَهُمۡ ﴿۲۶﴾
تہاڈیاں منیسوں تے اللہ انہیں دے بھید جاندے۔

فَكَيۡفَ اِذَا تَوَفَّتۡهُمُ الۡمَلٰٓـئِكَةُ يَضۡرِبُوۡنَ وُجُوۡهَهُمۡ وَاَدۡبَارَهُمۡ ﴿۲۷﴾
۲۸۔ کیا حال ہوسی جیلھے فرشتے انہیں دی جان کڈھیسن تے انہیں دے منہ تے کنڈ تے مریندے پئے ہوسن۔

ذٰلِكَ بِاَنَّهُمُ اتَّبَعُوۡا مَاۤ اَسۡخَطَ اللّٰهَ وَكَرِهُوۡا رِضۡوَانَهٗ فَاَحۡبَطَ اَعۡمَالَهُمۡ ﴿۲۸﴾
۲۹۔ اے ات گالہوں جو انہیں اوہاگال دی پیروی کیتی جیرھی اللہ کوں ناراض کریندی ہے تے اللہ دی رضا کوں انہیں پسند نہیں کیتا تے انہیں دے عمل اللہ ونجا ڈتے۔

اَمۡ حَسِبَ الَّذِيۡنَ فِىۡ قُلُوۡبِهِمۡ مَّرَضٌ اَنۡ لَّنۡ يُّخۡرِجَ اللّٰهُ اَضۡغَانَهُمۡ ﴿۲۹﴾
۳۰۔ جنہیں لوکیں دے دلیں وچ بیماری ہے انہیں دا کیا خیال جو اللہ انہیں دے کینے نہ کڈھیسی۔

وَلَوۡ نَشَآءُ لَاَرَيۡنٰكَهُمۡ فَلَعَرَفۡتَهُمۡ بِسِيۡمٰهُمۡ وَلَتَعۡرِفَنَّهُمۡ فِىۡ لَحۡنِ الۡقَوۡلِ وَاللّٰهُ يَعۡلَمُ اَعۡمَالَكُمۡ ﴿۳۰﴾
۳۱۔ تے جے اساں چاہوں ہا تے تیکوں اولوک ڈکھا ڈیوں ہا تے توں انہیں دے منہ کنیں سنجاݨ گھنیں ہا تے تیکوں انہیں دے الاکنیں پتہ لگ ویندے تے اللہ تہاڈے عملیں کوں جاݨدے۔

وَلَنَبۡلُوَنَّكُمۡ حَتّٰى نَعۡلَمَ الۡمُجٰهِدِيۡنَ مِنۡكُمۡ وَالصّٰبِرِيۡنَ ۙ وَنَبۡلُوَا۟ اَخۡبَارَكُمۡ ﴿۳۱﴾
۳۲ تے اساں تہاکوں ضرور ازمیسوں تاں جو تہاڈے وچ مجاہدیں تے صبر کرݨ والیں کوں جاݨ گھنوں تے تہاڈے گالہیں دا وی پتہ لگ ونجے۔

اِنَّ الَّذِيۡنَ كَفَرُوۡا وَصَدُّوۡا عَنۡ سَبِيۡلِ اللّٰهِ وَشَآقُّوا الرَّسُوۡلَ مِنۡۢ بَعۡدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمُ الۡهُدٰى ۙ لَنۡ يَّضُرُّوا اللّٰهَ شَيۡئًا ؕ وَسَيُحۡبِطُ اَعۡمَالَهُمۡ ﴿۳۲﴾
۳۳۔ بے شک کافر تے جنہیں اللہ دے راہ کنیں روکئے تے ہدایت ظاہر تھیوݨ دے بعد انہیں رسول نال دشمنی کیتی ہے او اللہ کوں کوئی نقصان نہیں پچا سگدے تے اللہ انہیں دے عمل ونجا ڈیسی۔

يٰۤاَيُّهَا الَّذِيۡنَ اٰمَنُوۡۤا اَطِيۡعُوا اللّٰهَ وَاَطِيۡعُوا الرَّسُوۡلَ وَلَا تُبۡطِلُوۡۤا اَعۡمَالَكُمۡ ﴿۳۳﴾
۳۴۔ اے مومنو اللہ تے اوندے رسول دی اطاعت کرو تے اپݨے عمل نہ ونجاؤ۔

اِنَّ الَّذِيۡنَ كَفَرُوۡا وَصَدُّوۡا عَنۡ سَبِيۡلِ اللّٰهِ ثُمَّ مَاتُوۡا وَهُمۡ كُفَّارٌ فَلَنۡ يَّغۡفِرَ اللّٰهُ لَهُمۡ ﴿۳۴﴾
۳۵۔ بے شک جیرھے کافرن تے اللہ دے راہ کنیں رکیندن تے ول او مریندن تے او کافر ہوندن انہیں کوں اللہ نہ بخشی۔

فَلَا تَهِنُوْا وَ تَدْعُوْٓا اِلَى السَّلْمِ ۖ وَ اَنْتُمُ الْاَعْلَوْنَ ۖ وَاللّٰهُ مَعَكُمْ وَلَنْ يَّتِرَكُمْ اَعْمَالَكُمْ ﴿۳۶﴾

۳۶۔ ہݨ تساں ڈھلے نہ تھیوو تے صلح دو سڈو تے تساں ڈاڈھے ہوسے اللہ تہاڈے نال تے او تہاڈے عمل اجلو نہ گھلیسی۔

اِنَّمَا الْحَيٰوةُ الدُّنْيَا لَعِبٌ وَّ لَهْوٌ ۭ وَاِنْ تُؤْمِنُوْا وَتَتَّقُوْا يُؤْتِكُمْ اُجُوْرَكُمْ وَلَا يَسْــَٔـلْكُمْ اَمْوَالَكُمْ ﴿۳۷﴾

۳۷۔ اے دنیا دی زندگی تے محض کھیڈ تماشا ءِ تے جے تساں ایمان گھن آؤ تے اللہ کنیں ڈرو تہاکوں تہاڈا اجر ڈیسی تے او تہاڈے مال نہیں منگدا۔

اِنْ يَّسْــَٔـلْكُمُوْهَا فَيُحْفِكُمْ تَبْخَلُوْا وَيُخْرِجْ اَضْغَانَكُمْ ﴿۳۸﴾

۳۸۔ تے جے او تساں کنیں مال منگے تے ضد کرے تے تساں شومائی کر سگدے ءُ تے او تہاڈے بغض کڈھ ڈیسی۔

هٰٓاَنْتُمْ هٰٓؤُلَاۗءِ تُدْعَوْنَ لِتُنْفِقُوْا فِيْ سَبِيْلِ اللّٰهِ ۚ فَمِنْكُمْ مَّنْ يَّبْخَلُ ۚ وَمَنْ يَّبْخَلْ فَاِنَّمَا يَبْخَلُ عَنْ نَّفْسِهٖ ۭ وَاللّٰهُ الْغَنِيُّ وَاَنْتُمُ الْفُقَرَاۗءُ ۚ وَاِنْ تَتَوَلَّوْا يَسْتَبْدِلْ قَوْمًا غَيْرَكُمْ ۙ ثُمَّ لَا يَكُوْنُوْٓا اَمْثَالَكُمْ ﴿۳۹﴾ ع

۳۹۔ تساں ہوسے جنہیں کوں اللہ دی راہ وچ خرچ کرݨ کیتے سڈیا ویندے تے تہاڈے وچ کجھ تے شومائی کریندن تے جیڑھے شومائی کریندن اوندا نقصان آپ چیسن تے اللہ بے پرواہ تے تساں فقیر ہوسے تے جے تساں پھر ونجو اللہ تہاڈی جا تے بی قوم گھن آوسی ول او تہاڈے جہیں نہ ہوسن۔

سُوْرَةُ الْفَتْحِ مَدَنِيَّةٌ وَّهِيَ مَعَ الْبَسْمَلَةِ ثَلٰثُوْنَ اٰيَةً وَّ اَرْبَعَةُ رُكُوْعَاتٍ

سورۃ فتح مدنی ہے تے بسم اللہ نال ایندیاں ۳۰ آیتاں تے ۴ رکوع ہن۔

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ①

۱۔ شروع کریندا اللہ دے ناں نال جیرھا بن منگئے ڈیوݨ والا تے بہوں مہربان۔

اِنَّا فَتَحْنَا لَكَ فَتْحًا مُّبِيْنًا ②

۲۔ بے شک اساں تیکوں کھلی فتح بخشی ہے۔

لِّيَغْفِرَ لَكَ اللّٰهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْۢبِكَ وَمَا تَاَخَّرَ وَيُتِمَّ نِعْمَتَهٗ عَلَيْكَ وَيَهْدِيَكَ صِرَاطًا مُّسْتَقِيْمًا ③

۳۔ تاں جو اللہ سیئں تیڈے اگلے تے پچھلے گناہ بخش ڈیوے تے تاں جو تیڈے اتے اپݨی نعمت پوری کرے تے تیکوں سدھا راہ ڈکھاوے۔

وَّيَنْصُرَكَ اللّٰهُ نَصْرًا عَزِيْزًا ④

۴۔ تے اللہ تیڈی شاندار امداد کرے۔

هُوَ الَّذِيْٓ اَنْزَلَ السَّكِيْنَةَ فِيْ قُلُوْبِ الْمُؤْمِنِيْنَ لِيَزْدَادُوْٓا اِيْمَانًا مَّعَ اِيْمَانِهِمْ ۭ وَلِلّٰهِ جُنُوْدُ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ ۭ وَكَانَ اللّٰهُ عَلِيْمًا حَكِيْمًا ⑤

۵۔ اوہو ہے جیں مومنیں دے دلیں تے سکینت لہائی تاں جو انہیں دے پہلے ایمان نال ہبا ایمان مل ونجے تے آسمانیں تے زمین دے لشکر اللہ دے کیتے ہن تے اللہ بہوں جاݨݨ والا تے سیاݨا ہے۔

لِّيُدْخِلَ الْمُؤْمِنِيْنَ وَالْمُؤْمِنٰتِ جَنّٰتٍ تَجْرِيْ مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهٰرُ خٰلِدِيْنَ فِيْهَا وَيُكَفِّرَ عَنْهُمْ سَيِّاٰتِهِمْ ۭ وَكَانَ ذٰلِكَ عِنْدَ اللّٰهِ فَوْزًا عَظِيْمًا ⑥

۶۔ تاں جو مومنیں کوں تے مومن تریمتیں کوں بہشت وچ پلھاوے جنہیں دے وچ نہراں وہندیاں پئین اوندے وچ ہمیشہ رہسن تے تاں جو انہیں دیاں برائیاں دور کر ڈیوے تے اے اللہ ولو وڈی کامیابی ہے۔

وَّيُعَذِّبَ الْمُنٰفِقِيْنَ وَالْمُنٰفِقٰتِ وَالْمُشْرِكِيْنَ وَالْمُشْرِكٰتِ الظَّاۗنِّيْنَ بِاللّٰهِ ظَنَّ السَّوْءِ ۭ عَلَيْهِمْ دَاۗىِٕرَةُ السَّوْءِ ۚ وَغَضِبَ اللّٰهُ عَلَيْهِمْ وَلَعَنَهُمْ وَاَعَدَّ لَهُمْ جَهَنَّمَ ۭ وَسَاۗءَتْ مَصِيْرًا ⑦

۷۔ تے تاں جو منافق مردیں تے تریمتیں تے مشرک مردیں تے تریمتیں جیرھے اللہ تے بدگمانی کریندن تے عذاب لہاوے انہیں تے مصیبت دا چکر اوسی۔ اللہ نے انہیں تے غضب لہائے تے انہیں تے لعنت کیتی ہے تے انہیں کیتے

دوزخ تیار کیتی ہوئی اس تے اسے بہوں گندہ ٹکانہ ہے۔

وَ لِلّٰهِ جُنُوْدُ السَّمٰوٰتِ وَ الْاَرْضِؕ وَ كَانَ اللّٰهُ عَزِیْزًا حَكِیْمًا ۝۸

۸۔ آسمانیں تے زمین دے لشکر اللہ دے ہن تے اللہ غالب تے سیانا ہے۔

اِنَّاۤ اَرْسَلْنٰكَ شَاهِدًا وَّ مُبَشِّرًا وَّ نَذِیْرًاۙ ۝۹

۹۔ بے شک اساں تیکوں گواہ بنا کے تے خوش خبری ڈیوݨ والا تے ڈراوݨ والا بنا کے پٹھے۔

لِّتُؤْمِنُوْا بِاللّٰهِ وَ رَسُوْلِهٖ وَ تُعَزِّرُوْهُ وَ تُوَقِّرُوْهُؕ وَ تُسَبِّحُوْهُ بُكْرَةً وَّ اَصِیْلًا ۝۱۰

۱۰۔ تاں جو تساں اللہ تے اوندے رسول کوں منو تے اوندی مدد کرو تے اوندی عزت کرو تے ڈینہہ رات اوندی تسبیح کرو۔

اِنَّ الَّذِیْنَ یُبَایِعُوْنَكَ اِنَّمَا یُبَایِعُوْنَ اللّٰهَؕ یَدُ اللّٰهِ فَوْقَ اَیْدِیْهِمْۚ فَمَنْ نَّكَثَ فَاِنَّمَا یَنْكُثُ عَلٰى نَفْسِهٖۚ وَ مَنْ اَوْفٰى بِمَا عٰهَدَ عَلَیْهُ اللّٰهَ فَسَیُؤْتِیْهِ اَجْرًا عَظِیْمًا۠ ۝۱۱

۱۱۔ بے شک جیرھے تیڈی بیعت کریندن او اللہ دی بیعت کریندن اللہ دا ہتھ انہیں دے ہتھ تے ہے جیرھا وعدہ تروڑیسی اوندا گناہ ہونکوں تھیسی تے جیرھا وعدہ پورا کریسی جو اوں خدا نال کیتے اللہ اونکوں وڈا اجر ڈیسی۔

سَیَقُوْلُ لَكَ الْمُخَلَّفُوْنَ مِنَ الْاَعْرَابِ شَغَلَتْنَاۤ اَمْوَالُنَا وَ اَهْلُوْنَا فَاسْتَغْفِرْ لَنَاۚ یَقُوْلُوْنَ بِاَلْسِنَتِهِمْ مَّا لَیْسَ فِیْ قُلُوْبِهِمْؕ قُلْ فَمَنْ یَّمْلِكُ لَكُمْ مِّنَ اللّٰهِ شَیْــٴًـا اِنْ اَرَادَ بِكُمْ ضَرًّا اَوْ اَرَادَ بِكُمْ نَفْعًاؕ بَلْ كَانَ اللّٰهُ بِمَا تَعْمَلُوْنَ خَبِیْرًا ۝۱۲

۱۲۔ تیکوں پچھو رہݨ والے بدو ضرور آکھسن اساں اپݨے مال تے ٹبّر وچ رُدھیئے رہ گئے ہیں توں ساڈے کیتے بخشش منگ او اپݨے زبانیں نال آہدن جو انہیں دے دلیں وچ نئیں جے اللہ تہاکوں نقصان ڈیوݨ دا ارادہ کرے یا فائدہ پچاوݨ دا ارادہ کرے تے اوندے مقابلے وچ کون کجھ کر سگدے اصل اللہ تہاڈے عملیں کنیں با خبر۔

بَلْ ظَنَنْتُمْ اَنْ لَّنْ یَّنْقَلِبَ الرَّسُوْلُ وَ الْمُؤْمِنُوْنَ اِلٰۤى اَهْلِیْهِمْ اَبَدًا وَّ زُیِّنَ ذٰلِكَ فِیْ قُلُوْبِكُمْ وَ ظَنَنْتُمْ ظَنَّ السَّوْءِۚۖ وَ كُنْتُمْ قَوْمًۢا بُوْرًا ۝۱۳

۱۳۔ اصل تساں خیال کیتے جو رسول تے مومن اصلو کڈاہیں اپݨے بالیں دو تے ٹبّر دو نہ ولسن اے خیال تہاڈے دل وچ سوہݨا کر ڈِتا گیا ہا تے تساں گندہ خیال کیتے تے تساں ہلاک تھیوݨ والی قوم

ہا وے۔

وَمَنْ لَّمْ يُؤْمِنْۢ بِاللّٰهِ وَرَسُوْلِهٖ فَاِنَّآ اَعْتَدْنَا لِلْكٰفِرِيْنَ سَعِيْرًا ﴿۱۳﴾

۱۴۔ تے جیرھا اللہ تے اوندے رسول کوں نہیں منیندا تے بے شک اساں کافریں کیتے بھڑکݨ والا عذاب تیار کیتا ہوئے۔

وَلِلّٰهِ مُلْكُ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ ؕ يَغْفِرُ لِمَنْ يَّشَآءُ وَيُعَذِّبُ مَنْ يَّشَآءُ ؕ وَكَانَ اللّٰهُ غَفُوْرًا رَّحِيْمًا ﴿۱۵﴾

۱۵۔ آسمانیں تے زمین دی بادشاہت اللہ دی ہے جنیکوں چاہندے بخشیندے تے جنیکوں چاہندے عذاب ڈیندے تے اللہ بہوں بخشݨ والا تے بہوں مہربان۔

سَيَقُوْلُ الْمُخَلَّفُوْنَ اِذَا انْطَلَقْتُمْ اِلٰى مَغَانِمَ لِتَاْخُذُوْهَا ذَرُوْنَا نَتَّبِعْكُمْ ۚ يُرِيْدُوْنَ اَنْ يُّبَدِّلُوْا كَلٰمَ اللّٰهِ ؕ قُلْ لَّنْ تَتَّبِعُوْنَا كَذٰلِكُمْ قَالَ اللّٰهُ مِنْ قَبْلُ ۚ فَسَيَقُوْلُوْنَ بَلْ تَحْسُدُوْنَنَا ؕ بَلْ كَانُوْا لَا يَفْقَهُوْنَ اِلَّا قَلِيْلًا ﴿۱۶﴾

۱۶۔ پچھو رہݨ والے ضرور آکھسن اوں ویلھے جیلھے تساں مال غنیمت کٹھا کرݨ کیتے ویسو جو ساکوں نال ونجݨ دی اجازت ڈیو او چاہندن جو اللہ دے کلام کوں بدل ڈیون توں آکھ تساں اصلو ساڈے پچھو نہ ٹرو ایہو اللہ دا فیصلہ ہے او آکھسن اصل تساں حسد کریندے ہو او گال اصلو سمجھدے نہیں۔

قُلْ لِّلْمُخَلَّفِيْنَ مِنَ الْاَعْرَابِ سَتُدْعَوْنَ اِلٰى قَوْمٍ اُولِيْ بَاْسٍ شَدِيْدٍ تُقَاتِلُوْنَهُمْ اَوْ يُسْلِمُوْنَ ۚ فَاِنْ تُطِيْعُوْا يُؤْتِكُمُ اللّٰهُ اَجْرًا حَسَنًا ۚ وَاِنْ تَتَوَلَّوْا كَمَا تَوَلَّيْتُمْ مِّنْ قَبْلُ يُعَذِّبْكُمْ عَذَابًا اَلِيْمًا ﴿۱۷﴾

۱۷۔ توں پچھو رہݨ والے عربیں کوں آکھ تہاکوں اوں قوم دے مقابلے کیتے سڈیا ویسی جیرھی ڈاڈھی جنگ کرݨ والی ہے تساں انہیں نال جنگ کریسو یا او مسلمان تھی ویسن جے تساں اطاعت کرو اللہ تہاکوں چنگا اجر ڈیسی تے جے تساں پھر ویسو جیویں ایں کنیں پہلے پھر گئے ہاوے تے او تہاکوں ڈکھ ڈیوݨ والا عذاب ڈیسی۔

لَيْسَ عَلَى الْاَعْمٰى حَرَجٌ وَّلَا عَلَى الْاَعْرَجِ حَرَجٌ وَّلَا عَلَى الْمَرِيْضِ حَرَجٌ ؕ وَمَنْ يُّطِعِ اللّٰهَ وَرَسُوْلَهٗ يُدْخِلْهُ جَنّٰتٍ تَجْرِيْ مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهٰرُ ۚ وَمَنْ يَّتَوَلَّ يُعَذِّبْهُ عَذَابًا اَلِيْمًا ﴿۱۸﴾

۱۸۔ اندھے کیتے کوئی حرج نہیں تے نہ منڈے کیتے کوئی حرج تے نہ بیمار کیتے تے جیرھا اللہ تے اوندے رسول دی اطاعت کریسی اللہ اونکوں بہشت وچ پلیسی جنیدے وچ نہراں وہندیاں پئین تے جیرھا منہ پھریسی او اونکوں ڈکھ ڈیوݨ والا عذاب ڈیسی۔

لَقَدْ رَضِيَ اللّٰهُ عَنِ الْمُؤْمِنِيْنَ اِذْ يُبَايِعُوْنَكَ تَحْتَ الشَّجَرَةِ فَعَلِمَ مَا فِيْ قُلُوْبِهِمْ فَاَنْزَلَ السَّكِيْنَةَ عَلَيْهِمْ وَاَثَابَهُمْ فَتْحًا قَرِيْبًا ﴿۱۹﴾

۱۹۔ اللہ مومنیں تے اوں ویلھے بہوں خوش تھئے جیلھے
او وݨ دے تلّے تیڈی بیعت کریندے پئے ہِن
اونکوں انہیں دی دل دی گال دا پتہ لگ گئے
اللہ انہیں تے سکون لہائے تے انہیں کوں کولو
دی فتح ݙتی اِس۔

وَّمَغَانِمَ كَثِيْرَةً يَّاْخُذُوْنَهَا ؕ وَكَانَ اللّٰهُ عَزِيْزًا حَكِيْمًا ﴿۲۰﴾

۲۰۔ تے بہوں سارا مالِ غنیمت جیرھا او گھندے پئِن
تے اللہ غالب تے سیاݨا ہِے۔

وَعَدَكُمُ اللّٰهُ مَغَانِمَ كَثِيْرَةً تَاْخُذُوْنَهَا فَعَجَّلَ لَكُمْ هٰذِهٖ وَكَفَّ اَيْدِيَ النَّاسِ عَنْكُمْ ۚ وَلِتَكُوْنَ اٰيَةً لِّلْمُؤْمِنِيْنَ وَيَهْدِيَكُمْ صِرَاطًا مُّسْتَقِيْمًا ﴿۲۱﴾

۲۱۔ اللہ تہاڈے کیتے بہوں غنیمتیں دا وعدہ کیتے
جیرھیاں تساں گھنسوے مال اوں تہاکوں تکھیں ݙے
ݙتے تے لوکیں دے ہتھ روکین سی تے تاں جو
اے مومنیں کیتے نشان بݨے تے تہاکوں سدھے راہ
دو نیوے۔

وَّاُخْرٰى لَمْ تَقْدِرُوْا عَلَيْهَا قَدْ اَحَاطَ اللّٰهُ بِهَا ؕ وَكَانَ اللّٰهُ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيْرًا ﴿۲۲﴾

۲۲۔ تے ݙوجھی گال جنیدی تہاکوں طاقت نہ ہائی اللہ
سیئیں اوندا فیصلہ کر ݙتنے تے اللہ ہر شئے تے قادرِ۔

وَلَوْ قٰتَلَكُمُ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا لَوَلَّوُا الْاَدْبَارَ ثُمَّ لَا يَجِدُوْنَ وَلِيًّا وَّلَا نَصِيْرًا ﴿۲۳﴾

۲۳۔ جے کافر تہاڈے نال جنگ کرن تے او کنڈ ولا
کے ٹُر ولین تے ول انہیں کوں نہ سنگتی مِلسی تے نہ کوئی مددگار

سُنَّةَ اللّٰهِ الَّتِيْ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلُ ۖۚ وَلَنْ تَجِدَ لِسُنَّةِ اللّٰهِ تَبْدِيْلًا ﴿۲۴﴾

۲۴۔ اللہ دی سنت جیرھی پہلے پوری تھی ہِے تے توں
اللہ دی سنت کوں وٹیا ہویا نہ ݙیکھسیں۔

وَهُوَ الَّذِيْ كَفَّ اَيْدِيَهُمْ عَنْكُمْ وَاَيْدِيَكُمْ عَنْهُمْ بِبَطْنِ مَكَّةَ مِنْ بَعْدِ اَنْ اَظْفَرَكُمْ عَلَيْهِمْ ؕ وَكَانَ اللّٰهُ بِمَا تَعْمَلُوْنَ بَصِيْرًا ﴿۲۵﴾

۲۵۔ او ہوِے جیں اونہیں دے ہتھ تساں کنیں تے
تہاڈے ہتھ انہیں کنیں تہاڈے انہیں دے غالب
آوݨ دے بعد مکہ وِچ روک ݙتے تے اللہ تہاڈے
عملیں کوں ݙیہدا کھڑے۔

هُمُ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا وَصَدُّوْكُمْ عَنِ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَالْهَدْيَ مَعْكُوْفًا اَنْ يَّبْلُغَ مَحِلَّهٗ ؕ وَلَوْلَا رِجَالٌ مُّؤْمِنُوْنَ وَنِسَآءٌ مُّؤْمِنٰتٌ لَّمْ تَعْلَمُوْهُمْ اَنْ

۲۶۔ اے لوکن جیرھے کافرِن تے تہاکوں مسجد
حرام کنیں رُکیندن تے وقف قربانی کنیں دی رُکیندن
جو او اپݨی اصل جا تیں پُج سگے تے جے کجھ مومن مرد تے

تَطَـُٔوْهُمْ فَتُصِيْبَكُمْ مِّنْهُمْ مَّعَرَّةٌۢ بِغَيْرِ عِلْمٍ ۚ لِيُدْخِلَ اللّٰهُ فِيْ رَحْمَتِهٖ مَنْ يَّشَآءُ ۚ لَوْ تَزَيَّلُوْا لَعَذَّبْنَا الَّذِيْنَ كَفَرُوْا مِنْهُمْ عَذَابًا اَلِيْمًا ﴿٢٥﴾

مومن عورتاں نہ ہُون ہا تہاکوں جنہیں دا پتہ نہ ہا جے اے ڈر نہ ہُوسے ہا تے تہاڈے اتے غیب لگسی علم دے بغیر(تے اساں تہاکوں لڑن ڈیوں ہا) تاں جو اللہ جینکوں چاہندے اپنی رحمت دچ داخل کرے تے جے اِڈے اُڈے تھی ونجن ہا تے اساں انہیں وچوں کافریں کو ڈکھ ڈیسوں.

اِذْ جَعَلَ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا فِيْ قُلُوْبِهِمُ الْحَمِيَّةَ حَمِيَّةَ الْجَاهِلِيَّةِ فَاَنْزَلَ اللّٰهُ سَكِيْنَتَهٗ عَلٰى رَسُوْلِهٖ وَعَلَى الْمُؤْمِنِيْنَ وَاَلْزَمَهُمْ كَلِمَةَ التَّقْوٰى وَكَانُوْٓا اَحَقَّ بِهَا وَاَهْلَهَا ۚ وَكَانَ اللّٰهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيْمًا ﴿٢٦﴾ ع

٢٧۔ جیلھے کافریں اپنے دلیں وچ جہولت آلی وٹپ کرن والی روح پیدا کیتی تے اللہ سئیں اپنے رسول تے تے مومنیں تے آرام لہایا تے تقویٰ تے انہیں دا پیر پکا کر ڈتا تے اے انہیں دا تے انہیں دے ٹبر دا حق ہا تے اللہ سئیں ہر شئے کوں بہوں جاندے.

لَقَدْ صَدَقَ اللّٰهُ رَسُوْلَهُ الرُّءْيَا بِالْحَقِّ ۚ لَتَدْخُلُنَّ الْمَسْجِدَ الْحَرَامَ اِنْ شَآءَ اللّٰهُ اٰمِنِيْنَ ۙ مُحَلِّقِيْنَ رُءُوْسَكُمْ وَمُقَصِّرِيْنَ ۙ لَا تَخَافُوْنَ ۚ فَعَلِمَ مَا لَمْ تَعْلَمُوْا فَجَعَلَ مِنْ دُوْنِ ذٰلِكَ فَتْحًا قَرِيْبًا ﴿٢٧﴾

٢٨۔ اللہ سئیں اپنے رسول دی رؤیا کوں سچا کر ڈتا جو تساں مسجد حرام وچ پہسو جے اللہ چاہے امن نال سریں دے وال مُنا کے تے چھوٹے کرا کے۔ تساں ڈرسو نہ تے اونکوں پتہ ہِے جو تساں نہ جاندے ہاوے تے ایندے سوا ہک نزدیکی فتح رکھیس۔

هُوَ الَّذِيْٓ اَرْسَلَ رَسُوْلَهٗ بِالْهُدٰى وَدِيْنِ الْحَقِّ لِيُظْهِرَهٗ عَلَى الدِّيْنِ كُلِّهٖ ۚ وَكَفٰى بِاللّٰهِ شَهِيْدًا ﴿٢٨﴾

٢٩۔ اوہو ہِے جئیں اپنے رسول کوں ہدایت تے دینِ حق نال پٹھے تاں جو اونکوں سارے دینیں تے غالب کرے تے اللہ کافی گواہ۔

مُحَمَّدٌ رَّسُوْلُ اللّٰهِ ۚ وَالَّذِيْنَ مَعَهٗٓ اَشِدَّآءُ عَلَى الْكُفَّارِ رُحَمَآءُ بَيْنَهُمْ تَرٰىهُمْ رُكَّعًا سُجَّدًا يَّبْتَغُوْنَ فَضْلًا مِّنَ اللّٰهِ وَرِضْوَانًا ۖ سِيْمَاهُمْ فِيْ وُجُوْهِهِمْ مِّنْ اَثَرِ السُّجُوْدِ ۚ ذٰلِكَ مَثَلُهُمْ فِي التَّوْرٰىةِ ۚۖ وَمَثَلُهُمْ فِي الْاِنْجِيْلِ ۚ كَزَرْعٍ اَخْرَجَ شَطْـَٔهٗ فَاٰزَرَهٗ فَاسْتَغْلَظَ

معانقة ١٥ عند المتقدمين

٣٠۔ محمد اللہ دے رسول ہن تے جیڑھے اوندے نال ہن او کافریں دے مقابلے وچ سخت تے آپت وچ مہربان ہن توں انہیں کوں ڈیکھسیں رکوع تے تے سجدے وچ او اللہ دا فضل تے اوندی خوشی گولیندن انہیں دے متھیں تے سجدیں دے

فَاسْتَوٰى عَلٰى سُوْقِهٖ يُعْجِبُ الزُّرَّاعَ لِيَغِيْظَ بِهِمُ الْكُفَّارَ ؕ وَعَدَ اللّٰهُ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ مِنْهُمْ مَّغْفِرَةً وَّاَجْرًا عَظِيْمًا ﴿۳۰﴾

ع ۱۲

نشانن اے توریت وچ انہیں دی مثال تے انجیل وچ مثال ہک رڑھ آلی کار جیرھی اپنی روئیدگی کڈھی او نکوں پکا کیتے سی تے او بھوں پکی تھی گئی تے او اپنی پاڑ تے تکڑی تھی گئی زمیندار کوں بھوں چنگی لگدی ہے تے کافرکوں ڈیندن تے اللہ مومنیں نال تے جیرھے نیک عمل کریندن انہیں نال بخشش تے وڈے اجر دا وعدہ کیتا ہوئے
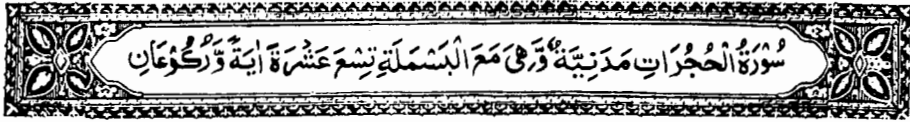
سُوْرَةُ الْحُجُرٰتِ مَدَنِيَّةٌ وَّهِيَ مَعَ الْبَسْمَلَةِ تِسْعَ عَشْرَةَ اٰيَةً وَّرُكُوْعَانِ

سورۃ حجرات مدنی ہے تے بسم اللہ نال ایندیاں ۱۹ آیتاں تے ۲ رکوع ہن۔

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ①

۱. شروع کریندا ں اللہ دے ناں نال جیڑھا بن منگئے ڈیوݨ والا تے ٻہوں مہربان۔

يٰٓاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا لَا تُقَدِّمُوْا بَيْنَ يَدَيِ اللّٰهِ وَرَسُوْلِهٖ وَاتَّقُوا اللّٰهَ ۭ اِنَّ اللّٰهَ سَمِيْعٌ عَلِيْمٌ ②

۲. اے مومنو اللہ تے اوندے رسول دے سامݨے وادھو نہ الایا کرو تے اللہ کنیں ڈرو بے شک اللہ ٻہوں سݨݨ والا تے جاݨݨ والا ہے۔

يٰٓاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا لَا تَرْفَعُوْٓا اَصْوَاتَكُمْ فَوْقَ صَوْتِ النَّبِيِّ وَلَا تَجْهَرُوْا لَهٗ بِالْقَوْلِ كَجَهْرِ بَعْضِكُمْ لِبَعْضٍ اَنْ تَحْبَطَ اَعْمَالُكُمْ وَاَنْتُمْ لَا تَشْعُرُوْنَ ③

۳. اے مومنو اپݨے الا نبی دے الا کنیں اچا نہ کرو تے اوندے نال اچا نہ الایا کرو جیویں آپت وچ الیندے ہو ناں تاں تہاڈے عمل وچ ویسن تے تہاکوں پتہ وی نہ لگسی۔

اِنَّ الَّذِيْنَ يَغُضُّوْنَ اَصْوَاتَهُمْ عِنْدَ رَسُوْلِ اللّٰهِ اُولٰٓئِكَ الَّذِيْنَ امْتَحَنَ اللّٰهُ قُلُوْبَهُمْ لِلتَّقْوٰى ۭ لَهُمْ مَّغْفِرَةٌ وَّاَجْرٌ عَظِيْمٌ ④

۴. بے شک جیڑھے اللہ دے رسول دے کولھو اپݨے الا جھکے رکھیندن اللہ انہیں دے دلیں دے تقویٰ دا امتحان گھن چکئے انہیں کیتے بخشش تے ٻہوں وݙا اجر۔

اِنَّ الَّذِيْنَ يُنَادُوْنَكَ مِنْ وَّرَاۗءِ الْحُجُرٰتِ اَكْثَرُهُمْ لَا يَعْقِلُوْنَ ⑤

۵. بے شک جیڑھے تیکوں کندھیں دے پچھوں سݙ مریندن انہیں وچو اکثر عقل نہیں کریندے۔

وَلَوْ اَنَّهُمْ صَبَرُوْا حَتّٰى تَخْرُجَ اِلَيْهِمْ لَكَانَ خَيْرًا لَّهُمْ ۭ وَاللّٰهُ غَفُوْرٌ رَّحِيْمٌ ⑥

۶. تے جے او صبر کرن تے توں آپ انہیں دو باہر آویں تے انہیں کیتے چنگا ہے تے اللہ ٻہوں بخشݨ والا تے مہربان۔

يٰٓاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْٓا اِنْ جَاۗءَكُمْ فَاسِقٌۢ بِنَبَاٍ فَتَبَيَّنُوْٓا اَنْ تُصِيْبُوْا قَوْمًۢا بِجَهَالَةٍ فَتُصْبِحُوْا عَلٰي مَا فَعَلْتُمْ نٰدِمِيْنَ ⑦

۷. اے مومنو جے تساں کنیں فاسق کوئی خبر آنے تے پچھ گِدھا کرو اے نہ تھیوے جو تساں کہیں قوم کیتے لاعلمی نال مصیبت بݨو تے ول اپݨے کمیں دی وجہ نال شرمندہ تھی ونجو۔

وَاعْلَمُوْٓا اَنَّ فِيْكُمْ رَسُوْلَ اللّٰهِ ۭ لَوْ يُطِيْعُكُمْ فِيْ كَثِيْرٍ مِّنَ الْاَمْرِ لَعَنِتُّمْ وَلٰكِنَّ اللّٰهَ حَبَّبَ اِلَيْكُمُ الْاِيْمَانَ وَزَيَّنَهٗ فِيْ قُلُوْبِكُمْ وَكَرَّهَ اِلَيْكُمُ الْكُفْرَ وَالْفُسُوْقَ وَالْعِصْيَانَ ۭ اُولٰۗىِٕكَ هُمُ الرّٰشِدُوْنَ ۝ۙ۸

۸۔ تے جاݨ گھنو جو تہاڈے وچ اللہ دا رسول ہے بہوں گالہیں وچ تہاڈا آکھݨ منے تے تہاکوں تکلیف تھیسی تے اصل اللہ تہاڈے کیتے ایمان پسند کیتے تے انیکوں تہاڈے دلیں وچ سونھا کیتے سی تے کفر تے نافرمانی تے گناہ کوں پسند نسی کیتا ایجھے ہدایت پاوݨ والن۔

فَضْلًا مِّنَ اللّٰهِ وَنِعْمَةً ۭ وَاللّٰهُ عَلِيْمٌ حَكِيْمٌ ۝۹

۹۔ اللہ دا فضل تے اوندا احسان اللہ جاݨݨ والا تے سیاݨا ہے۔

وَاِنْ طَاۗىِٕفَتٰنِ مِنَ الْمُؤْمِنِيْنَ اقْتَتَلُوْا فَاَصْلِحُوْا بَيْنَهُمَا ۚ فَاِنْۢ بَغَتْ اِحْدٰىهُمَا عَلَي الْاُخْرٰى فَقَاتِلُوا الَّتِيْ تَبْغِيْ حَتّٰى تَفِيْۗءَ اِلٰٓى اَمْرِ اللّٰهِ ۚ فَاِنْ فَاۗءَتْ فَاَصْلِحُوْا بَيْنَهُمَا بِالْعَدْلِ وَاَقْسِطُوْا ۭ اِنَّ اللّٰهَ يُحِبُّ الْمُقْسِطِيْنَ ۝۱۰

۱۰۔ تے جے مومنیں دے ڈو ٹولے بھڑ پوِن انہیں ڈوناہیں وچ صلح کراؤ تے جے کوئی ہک ہے تے ظلم کرے تے تساں ظالم قوم نال بھڑو جے تئیں او اللہ دے حکم دو ول آوے تے جے ول آوے تے انصاف نال انہیں دی صلح کراؤ تے انصاف کرو بے شک اللہ سیئں انصاف کرݨ والیں کوں چنگا جاݨدے۔

اِنَّمَا الْمُؤْمِنُوْنَ اِخْوَةٌ فَاَصْلِحُوْا بَيْنَ اَخَوَيْكُمْ وَاتَّقُوا اللّٰهَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُوْنَ ۝ۧ۱۱

۱۱۔ مومن تے بھرائن اپݨے بھرانویں وچ صلح کراؤ تے اللہ کنیں ڈرو تاں جو تہاڈے اتے رحم کیتا ونجے۔

يٰٓاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا لَا يَسْخَرْ قَوْمٌ مِّنْ قَوْمٍ عَسٰٓى اَنْ يَّكُوْنُوْا خَيْرًا مِّنْهُمْ وَلَا نِسَاۗءٌ مِّنْ نِّسَاۗءٍ عَسٰٓى اَنْ يَّكُنَّ خَيْرًا مِّنْهُنَّ ۚ وَلَا تَلْمِزُوْٓا اَنْفُسَكُمْ وَلَا تَنَابَزُوْا بِالْاَلْقَابِ ۭ بِئْسَ الِاسْمُ الْفُسُوْقُ بَعْدَ الْاِيْمَانِ ۚ وَمَنْ لَّمْ يَتُبْ فَاُولٰۗىِٕكَ هُمُ الظّٰلِمُوْنَ ۝۱۲

۱۲۔ اے مومنو کوئی قوم ٻی قوم تے نہ کھلے تھی سگدے جو او انہیں کنیں چنگے ہووِن تے نہ تریمتیں ٻی تریمتیں تے کھلن تھی سگدے جو او انہیں کنیں چنگیاں تھیون تے ہک ڈو جھے کوں طعنے نہ مارئیے کرو تے ہک ڈو جھے دے ناں نہ وگاڑئیے کرو ایمان دے بعد نافرمانی دا ناں بہوں گندہ ہے تے جیرھا توبہ نہ کریسی ایجھے لوک ظالمن۔

يٰٓاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوا اجْتَنِبُوْا كَثِيْرًا مِّنَ الظَّنِّ ۡ اِنَّ

۱۳۔ اے مومنو بہوں سارے گمانیں کنیں بچو بے شک

بَعْضَ الظَّنِّ اِثْمٌ وَّلَا تَجَسَّسُوْا وَلَا يَغْتَبْ بَّعْضُكُمْ بَعْضًا ؕ اَيُحِبُّ اَحَدُكُمْ اَنْ يَّاْكُلَ لَحْمَ اَخِيْهِ مَيْتًا فَكَرِهْتُمُوْهُ ؕ وَاتَّقُوا اللّٰهَ ؕ اِنَّ اللّٰهَ تَوَّابٌ رَّحِيْمٌ ﴿۱۳﴾

کجھ گمان گناہن تے جاسوسی نہ کرو تے کوئی ہے دے کنڈ پچھو گلہ نہ کرے کیا کوئی اے پسند کریسی جو اپنے موئے بھرا دا ماس کھاوے تساں ناپسند کریسو تے اللہ کنیں ڈرو بے شک اللہ توبہ قبول کرݨ والا تے مہربان۔

يٰۤاَيُّهَا النَّاسُ اِنَّا خَلَقْنٰكُمْ مِّنْ ذَكَرٍ وَّاُنْثٰى وَجَعَلْنٰكُمْ شُعُوْبًا وَّقَبَآئِلَ لِتَعَارَفُوْا ؕ اِنَّ اَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللّٰهِ اَتْقٰىكُمْ ؕ اِنَّ اللّٰهَ عَلِيْمٌ خَبِيْرٌ ﴿۱۴﴾

۱۴۔ اے لوکو بے شک اساں تہاکوں مرد تے عورت نال پیدا کیتے تے تہاڈے ٹولے تے قبیلے بݨائنسے تاں جو ہک ڈوجھے کوں سنجاݨ سگو بے شک اللہ کیتے عزت والا او ہے جیرھا متقی ہے بے شک اللہ جاݨݨ والا تے باخبر۔

قَالَتِ الْاَعْرَابُ اٰمَنَّا ؕ قُلْ لَّمْ تُؤْمِنُوْا وَلٰكِنْ قُوْلُوْۤا اَسْلَمْنَا وَلَمَّا يَدْخُلِ الْاِيْمَانُ فِيْ قُلُوْبِكُمْ ؕ وَاِنْ تُطِيْعُوا اللّٰهَ وَرَسُوْلَهٗ لَا يَلِتْكُمْ مِّنْ اَعْمَالِكُمْ شَيْـًٔا ؕ اِنَّ اللّٰهَ غَفُوْرٌ رَّحِيْمٌ ﴿۱۵﴾

۱۵۔ بدو آہدن اساں مَن گدھے توں آکھ تساں مومن نئے اصل آکھو اساں اسلام آندے تہاڈے دلیں وچ حالی ایمان کائنیں پیٹھا تے جے تساں اللہ تے اوندے رسول دا آکھݨ منیسو تے تہاڈے عمل اصلو نہ گھٹائے ولیسن بے شک اللہ بخشݨ والا تے مہربان۔

اِنَّمَا الْمُؤْمِنُوْنَ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا بِاللّٰهِ وَرَسُوْلِهٖ ثُمَّ لَمْ يَرْتَابُوْا وَجٰهَدُوْا بِاَمْوَالِهِمْ وَاَنْفُسِهِمْ فِيْ سَبِيْلِ اللّٰهِ ؕ اُولٰٓئِكَ هُمُ الصّٰدِقُوْنَ ﴿۱۶﴾

۱۶۔ مومن اوہن جیرھے اللہ تے اوندے رسول کوں منیندن ول شک نہیں کریندے تے اپنے مال تے جان نال اللہ دے راہ وچ جہاد کریندن ایہے لوک سچے ہن۔

قُلْ اَتُعَلِّمُوْنَ اللّٰهَ بِدِيْنِكُمْ ؕ وَاللّٰهُ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ ؕ وَاللّٰهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيْمٌ ﴿۱۷﴾

۱۷۔ توں آکھ کیا تساں اللہ کوں اپݨا دین سکھلیندے ہو اللہ جاݨدے جو آسمانیں تے زمین وچ اللہ ہر شئے کوں جاݨدے۔

يَمُنُّوْنَ عَلَيْكَ اَنْ اَسْلَمُوْا ؕ قُلْ لَّا تَمُنُّوْا عَلَيَّ اِسْلَامَكُمْ ۚ بَلِ اللّٰهُ يَمُنُّ عَلَيْكُمْ اَنْ هَدٰىكُمْ لِلْاِيْمَانِ اِنْ كُنْتُمْ صٰدِقِيْنَ ﴿۱۸﴾

۱۸۔ او اپنے اسلام دا تیڈے اتے احسان لیندن توں آکھ میڈے اتے اپنے اسلام دا احسان نہ لاؤ اے اللہ دا تہاڈے اتے احسان

جو اوں تہاکوں ہدایت ڈِتی ءِ ایمان کیتے ہے تساں سچے ہووے۔

إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ غَيْبَ السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ ۚ وَاللَّهُ بَصِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿١٩﴾
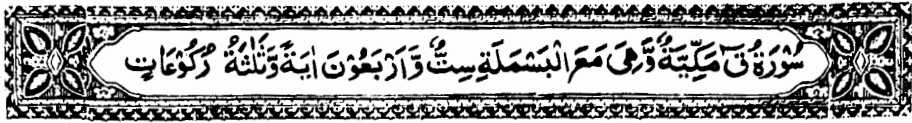
۱۹ ۔ بے شک اللہ آسمانیں تے زمین دے غیب کوں جاݨدے تے اللہ جو تساں کریندے ہو اوں کوں ڈیہدا کھڑے۔

سُوْرَةُ قٓ مَكِّيَّةٌ وَّهِيَ مَعَ الْبَسْمَلَةِ سِتٌّ وَّ اَرْبَعُوْنَ اٰيَةً وَّثَلٰثَةُ رُكُوْعَاتٍ

سورۃ ق مکی ہِ تے بسم اللہ نال ایندیاں ۴۶ آیتاں تے ۳ رکوعن ۔

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ①

۱۔ شروع کریندا ں اللہ دے ناں نال جیڑھا بن منگئے ڈیون والا تے بہوں مہربان۔

قٓ ۚ وَالْقُرْاٰنِ الْمَجِيْدِ ②

۲۔ قادر اللہ سیٹھ، قرآن مجید گواہ۔

بَلْ عَجِبُوْٓا اَنْ جَآءَهُمْ مُّنْذِرٌ مِّنْهُمْ فَقَالَ الْكٰفِرُوْنَ هٰذَا شَيْءٌ عَجِيْبٌ ③

۳۔ اصل او حیران ہن جو انہیں دو ہک ڈراون والا اناہیں وچو آ گیئے۔ کافریں آکھئے اے عجیب گال۔

ءَاِذَا مِتْنَا وَ كُنَّا تُرَابًا ۚ ذٰلِكَ رَجْعٌۢ بَعِيْدٌ ④

۴۔ کیا جیلھے اساں مر ویسوں تے مٹی تھی ویسوں اے ولن آلی گال عقل کنیں پریں لگدی ہِ۔

قَدْ عَلِمْنَا مَا تَنْقُصُ الْاَرْضُ مِنْهُمْ ۚ وَعِنْدَنَا كِتٰبٌ حَفِيْظٌ ⑤

۵۔ ساکوں پتہ ہِ جو زمین انہیں وچو گھٹیندی ہِ تے اساں کنیں کتاب ہِ جیڑھی ہر گال محفوظ رکھیندی ہِ۔

بَلْ كَذَّبُوْا بِالْحَقِّ لَمَّا جَآءَهُمْ فَهُمْ فِيْٓ اَمْرٍ مَّرِيْجٍ ⑥

۶۔ اصل انہیں سچ کوں جھٹلائے جیلھے او انہیں کنیں آ گیئے تے او رلئے ملئے خیال وچن۔

اَفَلَمْ يَنْظُرُوْٓا اِلَى السَّمَآءِ فَوْقَهُمْ كَيْفَ بَنَيْنٰهَا وَزَيَّنّٰهَا وَمَا لَهَا مِنْ فُرُوْجٍ ⑦

۷۔ کیا انہیں اپنے اُتے آسمان کوں نہیں ڈٹھا اساں اونکوں کیویں بنائے تے اونکوں سوہنا کیتے تے اوندے وچ کوئی کھلی جا کائنیں۔

وَالْاَرْضَ مَدَدْنٰهَا وَاَلْقَيْنَا فِيْهَا رَوَاسِيَ وَاَنْۢبَتْنَا فِيْهَا مِنْ كُلِّ زَوْجٍۢ بَهِيْجٍ ⑧

۸۔ زمین کوں اساں وچھائے تے اوندے وچ پہاڑ بنائنسے تے اوندے وچ ہر قسم دے سوہنے جوڑے بنائن۔

تَبْصِرَةً وَّذِكْرٰى لِكُلِّ عَبْدٍ مُّنِيْبٍ ⑨

۹۔ ہر جھکن والے بندے کیتے نصیحت ایندے وچ تے نشان۔

وَنَزَّلْنَا مِنَ السَّمَآءِ مَآءً مُّبٰرَكًا فَاَنْۢبَتْنَا بِهٖ جَنّٰتٍ وَّحَبَّ الْحَصِيْدِ ⑩

۱۰۔ تے اساں آسمان کنیں برکت آلا پانی لہائے تے اوندے نال باغ پیدا کیتنسے تے کپیجن والی رڑھ دے دانے دی۔

وَ النَّخْلَ بٰسِقٰتٍ لَّهَا طَلْعٌ نَّضِيْدٌ ﴿۱۱﴾

۱۱۔ تے اچیاں کھجیاں بݨائن جنہیں دے گوشے ہک ڈو جھے دے اتے ہوندن۔

رِّزْقًا لِّلْعِبَادِ وَ اَحْيَيْنَا بِهٖ بَلْدَةً مَّيْتًا كَذٰلِكَ الْخُرُوْجُ ﴿۱۲﴾

۱۲۔ او بندیں کیتے رزق تے اوں پاݨی نال اساں مُر زمین کوں وسوں کریندے ہیں ایویں ولا جیندا تھیوݨ۔

كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوْحٍ وَّ اَصْحٰبُ الرَّسِّ وَ ثَمُوْدُ ﴿۱۳﴾

۱۳۔ انہیں کنیں پہلے نوح، کھوہ آلیں تے ثمود دی قوم جھٹلائے۔

وَ عَادٌ وَّ فِرْعَوْنُ وَ اِخْوَانُ لُوْطٍ ﴿۱۴﴾

۱۴۔ تے عاد تے فرعون تے لوط دے بھرانویں۔

وَّ اَصْحٰبُ الْاَيْكَةِ وَ قَوْمُ تُبَّعٍ كُلٌّ كَذَّبَ الرُّسُلَ فَحَقَّ وَعِيْدِ ﴿۱۵﴾

۱۵۔ تے جنگل آلیں تے تبعؑ دی قوم وی ساریں رسولیں کوں جھٹلائے ساڈے عذاب دا وعدہ پورا تھئے۔

اَفَعَيِيْنَا بِالْخَلْقِ الْاَوَّلِ بَلْ هُمْ فِيْ لَبْسٍ مِّنْ خَلْقٍ جَدِيْدٍ ﴿۱۶﴾

۱۶۔ کیا اساں پہلی پیدائش کنیں تھک گئے ہیں۔ اصل او نویں سروں پیدا تھیوݨ دے وچ شک کریندے پئین۔

ربع ۱۵

وَ لَقَدْ خَلَقْنَا الْاِنْسَانَ وَ نَعْلَمُ مَا تُوَسْوِسُ بِهٖ نَفْسُهٗ وَ نَحْنُ اَقْرَبُ اِلَيْهِ مِنْ حَبْلِ الْوَرِيْدِ ﴿۱۷﴾

۱۷۔ تے اساں انسان کوں پیدا کیتے تے جاݨدے ہیں جو اوندا نفس وسوسے پیدا کریندے تے اساں اوندی شہ رگ دے وی کولھو ہیں۔

اِذْ يَتَلَقَّى الْمُتَلَقِّيٰنِ عَنِ الْيَمِيْنِ وَ عَنِ الشِّمَالِ قَعِيْدٌ ﴿۱۸﴾

۱۸۔ جیلھے ڈو نگران (فرشتے) کھبے تے سجے بیٹھن ڈیہدے پئین۔

مَا يَلْفِظُ مِنْ قَوْلٍ اِلَّا لَدَيْهِ رَقِيْبٌ عَتِيْدٌ ﴿۱۹﴾

۱۹۔ انسان کوئی وی گال نئیں کریندا تے اوندے نال ہک نگران تے محافظ ہوندے۔

وَ جَآءَتْ سَكْرَةُ الْمَوْتِ بِالْحَقِّ ذٰلِكَ مَا كُنْتَ مِنْهُ تَحِيْدُ ﴿۲۰﴾

۲۰۔ تے موت دی بے ہوشی اوسی اے سچ ایہا ہائی جیئں کنیں توں درکلا ہانویں۔

وَ نُفِخَ فِي الصُّوْرِ ذٰلِكَ يَوْمُ الْوَعِيْدِ ﴿۲۱﴾

۲۱۔ دھوتوں وجایا ویسی اے وعدہ دا ڈینہہ ہوسی۔

وَ جَآءَتْ كُلُّ نَفْسٍ مَّعَهَا سَآئِقٌ وَّ شَهِيْدٌ ﴿۲۲﴾

۲۲۔ ہر جان آوسی اوندے نال ہک ہکلݨ آلا تے ہک گواہ ہوسی۔

لَقَدْ كُنْتَ فِيْ غَفْلَةٍ مِّنْ هٰذَا فَكَشَفْنَا عَنْكَ غِطَآءَكَ فَبَصَرُكَ الْيَوْمَ حَدِيْدٌ ﴿۲۲﴾

۲۳۔ توں غفلت وچ ہانویں ایں گال کنیں اساں تیڈا پردہ ہٹائے اَج تیڈی نظر تکھی ہے۔

وَقَالَ قَرِيْنُهٗ هٰذَا مَا لَدَيَّ عَتِيْدٌ ﴿۲۳﴾

۲۴۔ اوندا سنگتی آکھسی اے ڈیکھ جو میں کنیں تیار۔

اَلْقِيَا فِيْ جَهَنَّمَ كُلَّ كَفَّارٍ عَنِيْدٍ ﴿۲۴﴾

۲۵۔ تساں ڈوہیں ہر کافر تے حد کنیں ودھݨ والے کوں دوزخ وچ سٹو۔

مَّنَّاعٍ لِّلْخَيْرِ مُعْتَدٍ مُّرِيْبٍ ﴿۲۵﴾

۲۶۔ ایویں چنگائی کنیں بہوں ہٹکݨ والے تے حد کنیں ودھݨ والے تے شک پواوݨ والے کوں وی

الَّذِيْ جَعَلَ مَعَ اللّٰهِ اِلٰهًا اٰخَرَ فَاَلْقِيٰهُ فِي الْعَذَابِ الشَّدِيْدِ ﴿۲۶﴾

۲۷۔ جیں اللہ دے نال بیا معبود بݨا گدھا انہیں کوں سخت عذاب وچ سٹو۔

قَالَ قَرِيْنُهٗ رَبَّنَا مَآ اَطْغَيْتُهٗ وَلٰكِنْ كَانَ فِيْ ضَلٰلٍ بَعِيْدٍ ﴿۲۷﴾

۲۸۔ اوندا سنگتی آکھسی اے ساڈے رب میں اینکوں منہ زور نہ بݨایا ہا اے آپ پرلے درجے دی گمراہی وچ ہا۔

قَالَ لَا تَخْتَصِمُوْا لَدَيَّ وَقَدْ قَدَّمْتُ اِلَيْكُمْ بِالْوَعِيْدِ ﴿۲۸﴾

۲۹۔ اللہ آکھسی میڈے سامݨے نہ بھڑو میں پہلے تہاڈو عذاب دی خبر پٹھی ہائی۔

مَا يُبَدَّلُ الْقَوْلُ لَدَيَّ وَمَآ اَنَا بِظَلَّامٍ لِّلْعَبِيْدِ ﴿۲۹﴾

۳۰۔ میڈے سامݨے گال وٹیندی نہیں تے میں بندیں تے اصلو ظلم نہیں کریندا۔

يَوْمَ نَقُوْلُ لِجَهَنَّمَ هَلِ امْتَلَاْتِ وَتَقُوْلُ هَلْ مِنْ مَّزِيْدٍ ﴿۳۰﴾

۳۱۔ جڈاں اساں دوزخ کوں آکھسوں کیا توں بھر گئیں او آکھسی بئی کئی شئے ہے۔

وَاُزْلِفَتِ الْجَنَّةُ لِلْمُتَّقِيْنَ غَيْرَ بَعِيْدٍ ﴿۳۱﴾

۳۲۔ تے جنت اصلو متقیں دے کولھو کر ڈتی ویسی۔

هٰذَا مَا تُوْعَدُوْنَ لِكُلِّ اَوَّابٍ حَفِيْظٍ ﴿۳۲﴾

۳۳۔ اے جنت ہر جھکݨ والے تے خبرلیت دے کیتے ہے جیندا تہاڈے نال وعدہ ہا۔

مَنْ خَشِيَ الرَّحْمٰنَ بِالْغَيْبِ وَجَآءَ بِقَلْبٍ مُّنِيْبٍ ﴿۳۳﴾

۳۴۔ جیرھا ٹک کے رحمٰن خدا کنیں ڈرسی تے اللہ دو جھکݨ والے دل نال اوسی۔

اُدْخُلُوْهَا بِسَلٰمٍ ذٰلِكَ يَوْمُ الْخُلُوْدِ ﴿۳۴﴾

۳۵۔ تساں جنت وچ سلامتی نال پیہہ ونجو اے ہمیشہ رہݨ دا ڈینہہ۔

لَهُمْ مَّا يَشَآءُوْنَ فِيْهَا وَ لَدَيْنَا مَزِيْدٌ ۝۳٦

۳٦۔ اوندے وِچ جو او چاہسن ملسی تے اساں کنیں بیا ودھ وی ہے۔

وَكَمْ اَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ مِّنْ قَرْنٍ هُمْ اَشَدُّ مِنْهُمْ بَطْشًا فَنَقَّبُوْا فِي الْبِلَادِ هَلْ مِنْ مَّحِيْصٍ ۝۳۷

۳۷۔ تے انہیں کنیں پہلے اساں کے تلاوستیاں ہلاک کیتن انہیں دی پکڑ وی تکڑی ہائی تے او ملک دے ہر گوشے وِچ ایجھڑ کیتے اکھڈیں کھٹی پئے ہن ہݨ کوئی بچݨ دی جا ہے؟

اِنَّ فِيْ ذٰلِكَ لَذِكْرٰى لِمَنْ كَانَ لَهٗ قَلْبٌ اَوْ اَلْقَى السَّمْعَ وَهُوَ شَهِيْدٌ ۝۳۸

۳۸۔ بے شک ایندے وِچ دل آلے کیتے نصیحت تے جیرھا کن لیندے تے غور کریندے تے ڈِہدے اوندے کیتے وی نصیحت۔

وَ لَقَدْ خَلَقْنَا السَّمٰوٰتِ وَ الْاَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا فِيْ سِتَّةِ اَيَّامٍ ۖ وَّمَا مَسَّنَا مِنْ لُّغُوْبٍ ۝۳۹

۳۹۔ تے اساں آسمانیں تے زمین تے جو انہیں دے وِچ چھی دوریں وِچ پیدا کیتے تے ساکوں تھکیڑا نہیں تھیا۔

فَاصْبِرْ عَلٰى مَا يَقُوْلُوْنَ وَ سَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ قَبْلَ طُلُوْعِ الشَّمْسِ وَ قَبْلَ الْغُرُوْبِ ۚ ۝۴٠

۴٠۔ جو او آہدن اوندے تے توں صبر کر تے اپݨے رب دی صفتیں نال تسبیح کر، سجھ نکلݨ کنیں پہلے تے لہݨ کنیں دی پہلے۔

وَ مِنَ الَّيْلِ فَسَبِّحْهُ وَاَدْبَارَ السُّجُوْدِ ۝۴۱

۴۱۔ تے رات کوں وی اوندی تسبیح کر تے ہر عبادت دے چھیکڑ وِچ وی۔

وَ اسْتَمِعْ يَوْمَ يُنَادِ الْمُنَادِ مِنْ مَّكَانٍ قَرِيْبٍ ۙ ۝۴۲

۴۲۔ تے سُݨ جڈاں ہک سڈݨ والا کولہو کنیں سڈیسی

يَّوْمَ يَسْمَعُوْنَ الصَّيْحَةَ بِالْحَقِّ ۗ ذٰلِكَ يَوْمُ الْخُرُوْجِ ۝۴۳

۴۳۔ تے جڈاں او حق آوݨ والے عذاب دا شور سݨسن اے جیندا تھیوݨ دا ڈینہہ ہوسی۔

اِنَّا نَحْنُ نُحْيٖ وَنُمِيْتُ وَاِلَيْنَا الْمَصِيْرُ ۙ ۝۴۴

۴۴۔ بے شک اساں جو لیندے تے مریندے ہیں تے ساڈو ولٹے۔

يَوْمَ تَشَقَّقُ الْاَرْضُ عَنْهُمْ سِرَاعًا ۗ ذٰلِكَ حَشْرٌ عَلَيْنَا يَسِيْرٌ ۝۴۵

۴۵۔ جڈاں زمین انہیں دی شرارتیں نال پھٹ ویسی تے او جلدی نکلسن اے حشر ساڈے کیتے سوکھا ہے۔

نَحْنُ اَعْلَمُ بِمَا يَقُوْلُوْنَ وَمَآ اَنْتَ عَلَيْهِمْ بِجَبَّارٍ ۚ فَذَكِّرْ بِالْقُرْاٰنِ مَنْ يَّخَافُ وَعِيْدِ ۝۴٦
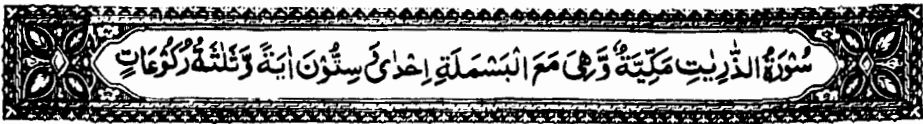
۴٦۔ اساں جاݨدے ہیں جو او آہدن تے توں انہیں تے جابر نوھیں توں محض اونکوں قرآن نال نصیحت کر جیرھا عذاب کنیں ڈردے۔

ع

سُوْرَةُ الذّٰرِيٰتِ مَكِّيَّةٌ وَّهِيَ مَعَ الْبَسْمَلَةِ اِحْدٰى وَّسِتُّوْنَ اٰيَةً وَّثَلٰثَةُ رُكُوْعَاتٍ

سورۃ ذاریات مکی ہے تے بسم اللہ نال اینہیاں ٦١ آیتاں تے ٣ رکوع ہن۔

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ①	١۔ شروع کریندا ہاں اللہ دے ناں نال جیہڑا بن منگیے ڈیوݨ والا تے بہوں مہربان۔
وَالذّٰرِيٰتِ ذَرْوًا ②	٢۔ او ہوائیں گواہ ہن جیہڑیاں جھڑ اڈاری ودین۔
فَالْحٰمِلٰتِ وِقْرًا ③	٣۔ تے مینہہ دا بار چیندن۔
فَالْجٰرِيٰتِ يُسْرًا ④	٤۔ تے ہولے ہولے ٹُر دین۔
فَالْمُقَسِّمٰتِ اَمْرًا ⑤	٥۔ تے ساڈے حکم ونڈیندن۔
اِنَّمَا تُوْعَدُوْنَ لَصَادِقٌ ⑥	٦۔ جیہڑا تہاڈے نال وعدہ کیتا گئے او سچا ہے۔
وَّاِنَّ الدِّيْنَ لَوَاقِعٌ ⑦	٧۔ بے شک دین (سزا) او سی۔
وَالسَّمَآءِ ذَاتِ الْحُبُكِ ⑧	٨۔ تے آسمان پیش جیہڑا رستیں آلا ہے۔
اِنَّكُمْ لَفِيْ قَوْلٍ مُّخْتَلِفٍ ⑨	٩۔ بے شک تساں اختلاف وِچ ہوے۔
يُّؤْفَكُ عَنْهُ مَنْ اُفِكَ ⑩	اوندے نال او شخص پھیریا ویندے جیندے کیتے حکم تھیندے۔
قُتِلَ الْخَرّٰصُوْنَ ⑪	١١۔ اٹکلاں کرݨ والے ہلاک تھی گئے۔
الَّذِيْنَ هُمْ فِيْ غَمْرَةٍ سَاهُوْنَ ⑫	١٢۔ جیہڑے غفلت وِچ بھلئے پئین۔
يَسْـَٔلُوْنَ اَيَّانَ يَوْمُ الدِّيْنِ ⑬	١٣۔ پُچھدن جزا سزا دا ڈینہہ کڈݨ۔
يَوْمَ هُمْ عَلَى النَّارِ يُفْتَنُوْنَ ⑭	١٤۔ جڈاں او بھاتے ازمائے ولسن۔
ذُوْقُوْا فِتْنَتَكُمْ هٰذَا الَّذِيْ كُنْتُمْ بِهٖ تَسْتَعْجِلُوْنَ ⑮	١٥۔ چکھو اپݨے عذاب کوں جیہڑا ہے جیہڑا تساں جلدی منگدے ہاوے۔
اِنَّ الْمُتَّقِيْنَ فِيْ جَنّٰتٍ وَّعُيُوْنٍ ⑯	١٦۔ بے شک متقی بہشت تے چشمیں وِچ ہوسن۔
اٰخِذِيْنَ مَآ اٰتٰىهُمْ رَبُّهُمْ اِنَّهُمْ كَانُوْا قَبْلَ ذٰلِكَ مُحْسِنِيْنَ ⑰	١٧۔ جو انہیں دا رب انہیں کوں ڈیسی او ہو گھنسن۔ بیشک او ایں کنیں پہلے چنگے کم کریندے ہن۔
كَانُوْا قَلِيْلًا مِّنَ الَّيْلِ مَا يَهْجَعُوْنَ ⑱	١٨۔ تے رات کوں بہوں گھٹ سمدے ہن۔

وَ بِالْاَسْحَارِ هُمْ يَسْتَغْفِرُوْنَ ﴿۱۹﴾
۱۹۔ تے ڈینہہ کوں بخشش منگدے ہن۔

وَ فِيْۤ اَمْوَالِهِمْ حَقٌّ لِّلسَّآئِلِ وَ الْمَحْرُوْمِ ﴿۲۰﴾
۲۰۔ تے انہیں دے مال وچ منگݨ تے نہ منگݨ والے دا حق ہا۔

وَ فِي الْاَرْضِ اٰيٰتٌ لِّلْمُوْقِنِيْنَ ﴿۲۱﴾
۲۱۔ تے زمین وچ یقین کرݨ والیں کیتے نشانیں۔

وَ فِيْۤ اَنْفُسِكُمْ ؕ اَفَلَا تُبْصِرُوْنَ ﴿۲۲﴾
۲۲۔ تے تہاڈے اپݨے وجود وچ وی نشانیں تساں ڈیہدے نوسے۔

وَ فِي السَّمَآءِ رِزْقُكُمْ وَ مَا تُوْعَدُوْنَ ﴿۲۳﴾
۲۳۔ تے آسمان وچ تہاڈا رزق تے اوہی جیندا تہاڈے نال وعدہ ہا۔

فَوَرَبِّ السَّمَآءِ وَ الْاَرْضِ اِنَّهٗ لَحَقٌّ مِّثْلَ مَاۤ اَنَّكُمْ تَنْطِقُوْنَ ﴿۲۴﴾
۲۴۔ آسمانیں تے زمین دے رب دی قسم بے شک او سچ جیویں تساں الیندے پئے ہو۔

هَلْ اَتٰىكَ حَدِيْثُ ضَيْفِ اِبْرٰهِيْمَ الْمُكْرَمِيْنَ ﴿۲۵﴾
۲۵۔ کیا تیں کنیں ابراہیم دے عزت دار مہمانیں دی گال پجی ہے۔

اِذْ دَخَلُوْا عَلَيْهِ فَقَالُوْا سَلٰمًا ؕ قَالَ سَلٰمٌ ۚ قَوْمٌ مُّنْكَرُوْنَ ﴿۲۶﴾
۲۶۔ جیلھے او اوں کنیں آئن تے آکھئے نیں سلامتی ہووے اوں آکھئے سلامتی ہووے تساں اݨ سونہیں لوک ہوے۔

فَرَاغَ اِلٰۤى اَهْلِهٖ فَجَآءَ بِعِجْلٍ سَمِيْنٍ ﴿۲۷﴾
۲۷۔ ول او اپݨے گھر والیں دو چپ چپاتے آئے تے ہک بھنا ہویا وچھا چا آئے۔

فَقَرَّبَهٗۤ اِلَيْهِمْ قَالَ اَلَا تَاْكُلُوْنَ ﴿۲۸﴾
۲۸۔ انہیں دے کولھو کیتے سی تے آکھئے سی کیا تساں کھندے نوسے۔

فَاَوْجَسَ مِنْهُمْ خِيْفَةً ؕ قَالُوْا لَا تَخَفْ ؕ وَ بَشَّرُوْهُ بِغُلٰمٍ عَلِيْمٍ ﴿۲۹﴾
۲۹۔ انہیں کنیں ڈر محسوس کیتے سی۔ انہیں آکھئے نہ ڈر تے انہیں اونکوں ہک عالم پتر دی خوش خبری ڈتی۔

فَاَقْبَلَتِ امْرَاَتُهٗ فِيْ صَرَّةٍ فَصَكَّتْ وَجْهَهَا وَ قَالَتْ عَجُوْزٌ عَقِيْمٌ ﴿۳۰﴾
۳۰۔ اوندی زال آئی شرمیندی پئی ہائی اپݨے منہ تے چاٹاں مارن پئے گئی تے آکھیس میں بڈھی تے سنڈھ تریمت ہاں۔

قَالُوْا كَذٰلِكِ ۙ قَالَ رَبُّكِ ؕ اِنَّهٗ هُوَ الْحَكِيْمُ الْعَلِيْمُ ﴿۳۱﴾
۳۱۔ انہیں آکھئے ایویں ہے تیڈے رب آکھئے اے تھیسی تے بے شک او بہوں سیاݨا تے

بہوں جاݨݨ والا ہے۔

الجزء ۲۷

قَالَ فَمَا خَطْبُكُمْ اَيُّهَا الْمُرْسَلُوْنَ ﴿۳۱﴾

۳۲۔ اوں آکھئے تہاڈا کیا کم اے قاصدو۔

قَالُوْٓا اِنَّآ اُرْسِلْنَآ اِلٰى قَوْمٍ مُّجْرِمِيْنَ ﴿۳۲﴾

۳۳۔ انہیں آکھئے بے شک اساں مجرم قوم دو بھیجے گئے ہیں۔

لِنُرْسِلَ عَلَيْهِمْ حِجَارَةً مِّنْ طِيْنٍ ﴿۳۳﴾

۳۴۔ تاں جو اساں انہیں تے بسنی مٹی دے ڈیلھ سٹوں۔

مُّسَوَّمَةً عِنْدَ رَبِّكَ لِلْمُسْرِفِيْنَ ﴿۳۴﴾

۳۵۔ انہیں ڈیلہیں تے تیڈے رب نے حد کنیں ودھݨ والی قوم کیتے نشان لائے ہوئن۔

فَاَخْرَجْنَا مَنْ كَانَ فِيْهَا مِنَ الْمُؤْمِنِيْنَ ﴿۳۵﴾

۳۶۔ تے اساں اوندے وچوں مومنیں کوں کڈھ کڈھا۔

فَمَا وَجَدْنَا فِيْهَا غَيْرَ بَيْتٍ مِّنَ الْمُسْلِمِيْنَ ﴿۳۶﴾

۳۷۔ ہک گھر دے سوا ساکوں مسلمانیں دا بیا کوئی گھر نہیں ملیا۔

وَتَرَكْنَا فِيْهَآ اٰيَةً لِّلَّذِيْنَ يَخَافُوْنَ الْعَذَابَ الْاَلِيْمَ ﴿۳۷﴾

۳۸۔ تے اساں اوندے وچ انہیں لوکیں کیتے نشان چھوڑ ڈتے جیڑھے ڈکھ ڈیوݨ والے عذاب کنیں ڈردن۔

وَفِيْ مُوْسٰٓى اِذْ اَرْسَلْنٰهُ اِلٰى فِرْعَوْنَ بِسُلْطٰنٍ مُّبِيْنٍ ﴿۳۸﴾

۳۹۔ تے موسیٰ وچ نشان ہن جیلھے اساں اونکوں کھلی کھلی دلیل ڈے کے فرعون دو بھیجے۔

فَتَوَلّٰى بِرُكْنِهٖ وَقَالَ سٰحِرٌ اَوْ مَجْنُوْنٌ ﴿۳۹﴾

۴۰۔ او کنڈ ولا کے اپݨے جتیں دو ٹر گیا تے آکھیس اے جادوگر تے یا گل۔

فَاَخَذْنٰهُ وَجُنُوْدَهٗ فَنَبَذْنٰهُمْ فِى الْيَمِّ وَهُوَ مُلِيْمٌ ﴿۴۰﴾

۴۱۔ تے اساں اونکوں تے اوندے لشکر کوں پکڑ گدھا تے انہیں کوں سمندر وچ سٹ گھتیا تے اوں ویلے او ملامت تھیندا پئے۔

وَفِيْ عَادٍ اِذْ اَرْسَلْنَا عَلَيْهِمُ الرِّيْحَ الْعَقِيْمَ ﴿۴۱﴾

۴۲۔ تے عاد وچ نشان ہن جیلھے اساں انہیں تے ڈاڈھی اندھاری گھولی ہائی۔

مَا تَذَرُ مِنْ شَيْءٍ اَتَتْ عَلَيْهِ اِلَّا جَعَلَتْهُ كَالرَّمِيْمِ ﴿۴۲﴾

۴۳۔ او جیرھی شئے تے اندی ہائی اوں کوں محض گلی ہوئی ہڈیں آلی کار کر ڈیندی ہائی۔

وَفِيْ ثَمُوْدَ اِذْ قِيْلَ لَهُمْ تَمَتَّعُوْا

۴۴۔ تے ثمود وچ وی نشان ہن جیلھے انہیں کوں

حَتّٰى حِيْنٍ ﴿۴۳﴾
آکھیا گیا ہا جو ہک مدت تئیں فائدہ

فَعَتَوْا عَنْ اَمْرِ رَبِّهِمْ فَاَخَذَتْهُمُ الصّٰعِقَةُ وَهُمْ يَنْظُرُوْنَ ﴿۴۴﴾
۴۵۔ تے انہیں اپنڑے رب دے حکم دی نافرمانی کیتی تے انہیں کوں انہیں دے ڈیہدیں ڈیہدیں ہک عذاب آ پکڑیا۔

فَمَا اسْتَطَاعُوْا مِنْ قِيَامٍ وَّمَا كَانُوْا مُنْتَصِرِيْنَ ﴿۴۵﴾
۴۶۔ او نہ کھڑے تھی سگدے ہن تے نہ او مدد گھن سگدے ہن۔

وَقَوْمَ نُوْحٍ مِّنْ قَبْلُ ۭ اِنَّهُمْ كَانُوْا قَوْمًا فٰسِقِيْنَ ﴿۴۶﴾
۴۷۔ تے ایں کنیں پہلے نوح دی قوم وی ہائی او وی نافرمان قوم ہن۔

وَالسَّمَآءَ بَنَيْنٰهَا بِاَيْىدٍ وَّاِنَّا لَمُوْسِعُوْنَ ﴿۴۷﴾
۴۸۔ تے اساں آسمان کوں اپنڑے ہتھیں نال بنڑائے تے اساں بہوں ودھاونڑ دی طاقت رکھیندے ہیں۔

وَالْاَرْضَ فَرَشْنٰهَا فَنِعْمَ الْمٰهِدُوْنَ ﴿۴۸﴾
۴۹۔ تے زمین کوں اساں وچھائے تے اساں بہوں چنگے وچھاونڑ والے ہیں۔

وَمِنْ كُلِّ شَيْءٍ خَلَقْنَا زَوْجَيْنِ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُوْنَ ﴿۴۹﴾
۵۰۔ تے ہر شئے دے اساں جوڑے بنڑائن تاں جو تساں نصیحت پکڑو۔

فَفِرُّوْٓا اِلَى اللّٰهِ ۭ اِنِّىْ لَكُمْ مِّنْهُ نَذِيْرٌ مُّبِيْنٌ ﴿۵۰﴾
۵۱۔ تساں اللہ دو درکو بے شک میں اوندے ولوں تہاکوں کھلا کھلا ہوشیار کرنڑ والا ہاں۔

وَلَا تَجْعَلُوْا مَعَ اللّٰهِ اِلٰـهًا اٰخَرَ ۭ اِنِّىْ لَكُمْ مِّنْهُ نَذِيْرٌ مُّبِيْنٌ ﴿۵۱﴾
۵۲۔ تے اللہ دے نال کہیں بے کوں معبود نہ بنڑاؤ بے شک میں تہاکوں کھلا کھلا ڈراونڑ والا ہاں۔

كَذٰلِكَ مَآ اَتَى الَّذِيْنَ مِنْ قَبْلِهِمْ مِّنْ رَّسُوْلٍ اِلَّا قَالُوْا سَاحِرٌ اَوْ مَجْنُوْنٌ ﴿۵۲﴾
۵۳۔ ایویں انہیں کنیں پہلے جڈاں رسول آئے انہیں آکھئے اے تے محض جادوگر تے یا گل۔

اَتَوَاصَوْا بِهٖ ۚ بَلْ هُمْ قَوْمٌ طَاغُوْنَ ﴿۵۳﴾
۵۴۔ انہیں ہک ڈوجھے کوں وصیت کیتی ہوئی ہے اصل او ہن وی منہ زور لوک۔

فَتَوَلَّ عَنْهُمْ فَمَآ اَنْتَ بِمَلُوْمٍ ﴿۵۴﴾
۵۵۔ توں انہیں کنیں کنڈ ولا گھن، تیکوں ملامت نہ کیتا ویسی۔

وَّذَكِّرْ فَاِنَّ الذِّكْرٰى تَنْفَعُ الْمُؤْمِنِيْنَ ﴿۵۵﴾
۵۶۔ تے نصیحت کر بے شک نصیحت مومنیں کوں فائدہ ڈیندی ہے۔

وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْاِنْسَ اِلَّا لِيَعْبُدُوْنِ ۝۵۶

۵۷۔ تے میں جنیں تے انسانیں کوں محض ات گالھوں پیدا کیتے جو او میڈی عبادت کرن۔

مَآ اُرِيْدُ مِنْهُمْ مِّنْ رِّزْقٍ وَّمَآ اُرِيْدُ اَنْ يُّطْعِمُوْنِ ۝۵۷

۵۸۔ میں انہیں کنیں روزی نہیں منگدا تے نہ چاہندا جو او میکوں روٹی کھواون۔

اِنَّ اللّٰهَ هُوَ الرَّزَّاقُ ذُو الْقُوَّةِ الْمَتِيْنُ ۝۵۸

۵۹۔ بے شک اللہ روزی ڈیوݨ والا تے زبردست طاقت والا ہے۔

فَاِنَّ لِلَّذِيْنَ ظَلَمُوْا ذَنُوْبًا مِّثْلَ ذَنُوْبِ اَصْحٰبِهِمْ فَلَا يَسْتَعْجِلُوْنِ ۝۵۹

۶۰۔ بے شک ظالمیں دے اوں گناہ ہن جیویں انہیں دے سائھیں کیتے ہن او جلدی نہ کرن۔

فَوَيْلٌ لِّلَّذِيْنَ كَفَرُوْا مِنْ يَّوْمِهِمُ الَّذِيْ يُوْعَدُوْنَ ۝۶۰

۶۱۔ کافریں کیتے اوں ڈینہہ ہلاکت جیرھے ڈینہہ دا انہیں نال وعدہ کیتا ویندا ہا۔

سُوْرَةُ الطُّوْرِ مَكِّيَّةٌ وَّهِيَ مَعَ الْبَسْمَلَةِ خَمْسُوْنَ اٰيَةً وَّرُكُوْعَانِ

سورۃ طور مکی ہے تے بسم اللہ نال ایندیاں ۵۰ آیتاں تے ۲ رکوعن۔

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ① — ۱۔ شروع کریندا اللہ دے ناں نال جیرھا بن منگئے ڈیونڑ والا تے ول ول رحم کرنڑ والا ہے۔

وَالطُّوْرِ ② — ۲۔ طور گواہ۔

وَكِتٰبٍ مَّسْطُوْرٍ ③ — ۳۔ تے لکھی ہوئی کتاب گواہ۔

فِيْ رَقٍّ مَّنْشُوْرٍ ④ — ۴۔ جیرھی کھلیے کاغذیں تے لکھی ہوئی ہے۔

وَّالْبَيْتِ الْمَعْمُوْرِ ⑤ — ۵۔ تے ہمیشہ آباد رہنڑ والا خانہ کعبہ گواہ۔

وَالسَّقْفِ الْمَرْفُوْعِ ⑥ — ۶۔ تے اچی رہنڑ والی چھت گواہ۔

وَالْبَحْرِ الْمَسْجُوْرِ ⑦ — ۷۔ تے چھولیاں مارنڑ والا سمندر گواہ۔

اِنَّ عَذَابَ رَبِّكَ لَوَاقِعٌ ⑧ — ۸۔ بے شک تیڈے رب دا عذاب ضرور اوسی۔

مَّا لَهٗ مِنْ دَافِعٍ ⑨ — ۹۔ اونکوں کوئی ہٹا نہیں سگدا۔

يَّوْمَ تَمُوْرُ السَّمَآءُ مَوْرًا ⑩ — ۱۰۔ جڈاں بدل جوش وچ ہوسی۔

وَّتَسِيْرُ الْجِبَالُ سَيْرًا ⑪ — ۱۱۔ تے پہاڑ ٹرپوسن۔

فَوَيْلٌ يَّوْمَئِذٍ لِّلْمُكَذِّبِيْنَ ⑫ — ۱۲۔ تے اوں ڈینہہ جھٹلاونڑ والیں کیتے ہلاکت۔

الَّذِيْنَ هُمْ فِيْ خَوْضٍ يَّلْعَبُوْنَ ⑬ — ۱۳۔ جیرھے اپنی بے ہودگی وچ کھیڈ دے پئے ہن۔

يَوْمَ يُدَعُّوْنَ اِلٰى نَارِ جَهَنَّمَ دَعًّا ⑭ — ۱۴۔ جیلھے انہیں کوں دوزخ دی بھا دو دروہ کے نیتا ویسی۔

هٰذِهِ النَّارُ الَّتِيْ كُنْتُمْ بِهَا تُكَذِّبُوْنَ ⑮ — ۱۵۔ اے او بھاہ ہے جنیدا تساں انکار کریندے ہاوے۔

اَفَسِحْرٌ هٰذَآ اَمْ اَنْتُمْ لَا تُبْصِرُوْنَ ⑯ — ۱۶۔ کیا اے جادو ہے یا تہاکوں کئی شئے ڈسدی نئیں۔

اِصْلَوْهَا فَاصْبِرُوْٓا اَوْ لَا تَصْبِرُوْا ۚ سَوَآءٌ عَلَيْكُمْ ۭ اِنَّمَا تُجْزَوْنَ مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُوْنَ ⑰ — ۱۷۔ ایندے وچ پہہ ونجو صبر کرو یا نہ صبر کرو تہاڈے کیتے ہکا گال تہاکوں محض تہاڈے عملیں دا بدلہ ڈتا ویندا پئے۔

اِنَّ الْمُتَّقِيْنَ فِيْ جَنّٰتٍ وَّنَعِيْمٍ ⑱ — ۱۸۔ بے شک متقی جنتیں تے نعمتیں وچ ہوسن۔

فٰكِهِيْنَ بِمَآ اٰتٰهُمْ رَبُّهُمْ ۚ وَوَقٰهُمْ رَبُّهُمْ عَذَابَ الْجَحِيْمِ ﴿۱۹﴾

۱۹۔ اللہ جو انہیں کوں ڈیسی او اوندے تے خوش ہوسن تے انہیں دا رب انہیں کوں دوزخ دے عذاب کنیں بچیسی۔

كُلُوْا وَاشْرَبُوْا هَنِيْٓـئًا بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُوْنَ ﴿۲۰﴾

۲۰۔ کھاؤ تے پیو اسے تہاڈے عملیں دی وجہ نال بابرکت۔

مُتَّكِـِٕيْنَ عَلٰى سُرُرٍ مَّصْفُوْفَةٍ ۚ وَزَوَّجْنٰهُمْ بِحُوْرٍ عِيْنٍ ﴿۲۱﴾

۲۱۔ او قطاریں وچ دِچھے ہوئے ہانچیں تے وہانے رکھ کے بیٹھے ہوسن تے وڈی وڈی اکھیں آلیاں تریمتیں انہیں دے اساں جوڑے بنیسوں۔

وَالَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَاتَّبَعَتْهُمْ ذُرِّيَّتُهُمْ بِاِيْمَانٍ اَلْحَقْنَا بِهِمْ ذُرِّيَّتَهُمْ وَمَآ اَلَتْنٰهُمْ مِّنْ عَمَلِهِمْ مِّنْ شَيْءٍ ۭ كُلُّ امْرِئٍۢ بِمَا كَسَبَ رَهِيْنٌ ﴿۲۱﴾

۲۲۔ جیڑھے ایمان گھن آئن تے انہیں دی اولاد وی ایمان وچ انہیں دے پچھو ٹری ہے اساں انہیں کوں تے انہیں دی اولاد کوں کٹھا کر ڈیسوں تے انہیں دے عملیں وچوں ذرا دی گھٹ نہ کریسوں ہر شخص اپنے عملیں دے بدلے وچ گانڑھے ہے۔

وَاَمْدَدْنٰهُمْ بِفَاكِهَةٍ وَّلَحْمٍ مِّمَّا يَشْتَهُوْنَ ﴿۲۲﴾

۲۳۔ تے اساں انہیں کوں جو او چاہسن میوے تے گوشت ڈیسوں۔

يَتَنَازَعُوْنَ فِيْهَا كَاْسًا لَّا لَغْوٌ فِيْهَا وَلَا تَاْثِيْمٌ ﴿۲۳﴾

۲۴۔ او اتھاں اتنجھے پیالیں کیتے بھڑسن جنیدے نیچے وچ نہ بکواس ہوسی تے نہ گناہ ہوسی۔

وَيَطُوْفُ عَلَيْهِمْ غِلْمَانٌ لَّهُمْ كَاَنَّهُمْ لُؤْلُؤٌ مَّكْنُوْنٌ ﴿۲۴﴾

۲۵۔ تے خادم انہیں دے چودھار و چکر مریسن ایویں لگسن جیویں او پردیں وچ ویلھیٹے ہوئے موتی ہن۔

وَاَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلٰى بَعْضٍ يَّتَسَآءَلُوْنَ ﴿۲۵﴾

۲۶۔ تے او ہک ڈو جے دو منہ کر کے پچھسن۔

قَالُوْٓا اِنَّا كُنَّا قَبْلُ فِيْٓ اَهْلِنَا مُشْفِقِيْنَ ﴿۲۶﴾

۲۷۔ آکھسن بے شک اساں پہلے وی اپنے ٹبر دے انجام کنیں ڈر دے ہاسے۔

فَمَنَّ اللّٰهُ عَلَيْنَا وَوَقٰىنَا عَذَابَ السَّمُوْمِ ﴿۲۷﴾

۲۸۔ اللہ سیئں ساڈے اتے احسان لائے اوں ساکوں تتی لوار دے عذاب کنیں بچا گدے۔

اِنَّا كُنَّا مِنْ قَبْلُ نَدْعُوْهُ ۭ اِنَّهٗ هُوَ

۲۹۔ بے شک اساں ایں کنیں پہلے اونکوں سڈیندے

اَلْبَرُّ الرَّحِيمُ ﴿۲۸﴾ ع ۳

ہاسے بے شک او نیک سلوک کرݨ والا تے بہوں مہربان۔

فَذَكِّرْ فَمَآ اَنْتَ بِنِعْمَتِ رَبِّكَ بِكَاهِنٍ وَّلَا مَجْنُونٍ ﴿۲۹﴾

۳۰۔ توں نصیحت کریندا رہ توں اپݨے رب دی نعمت نال نہ تے توں رملی ہویں تے نہ پاگل۔

اَمْ يَقُولُونَ شَاعِرٌ نَّتَرَبَّصُ بِهٖ رَيْبَ الْمَنُونِ ﴿۳۰﴾

۳۱۔ یا آہدن شاعر اساں ایندے کیتے زمانے دی تباہی دا بھالا گِدھی پئے ہیں۔

قُلْ تَرَبَّصُوا فَاِنِّي مَعَكُمْ مِّنَ الْمُتَرَبِّصِينَ ﴿۳۱﴾

۳۲۔ توں آکھ بھالا گِھنو بے شک میں تہاڈے نال بھالا گِدھی کھڑاں۔

اَمْ تَاْمُرُهُمْ اَحْلَامُهُمْ بِهٰذَآ اَمْ هُمْ قَوْمٌ طَاغُونَ ﴿۳۲﴾

۳۳۔ یا انہیں دے خواب تے عقلاں انہیں کوں اے حکم ڈیندن یا او منہ زور قوم ہِن۔

اَمْ يَقُولُونَ تَقَوَّلَهٗ ۚ بَلْ لَّا يُؤْمِنُونَ ﴿۳۳﴾

۳۴۔ کیا آہدن اوں آپو گال بݨائی ہِے اصل او منیندے نیں۔

فَلْيَاْتُوا بِحَدِيثٍ مِّثْلِهٖٓ اِنْ كَانُوا صٰدِقِينَ ﴿۳۴﴾

۳۵۔ اوہو جہیں کوئی گال تے آنن جے او سچے ہِن۔

اَمْ خُلِقُوا مِنْ غَيْرِ شَيْءٍ اَمْ هُمُ الْخٰلِقُونَ ﴿۳۵﴾

۳۶۔ کیا انہیں کوں بے مقصد پیدا کیتا گئے یا کیا او پیدا کرݨ والن۔

اَمْ خَلَقُوا السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضَ ۚ بَلْ لَّا يُوقِنُونَ ﴿۳۶﴾

۳۷۔ کیا آسمانیں تے زمین کوں پیدا کیتے نیں اصل او یقین نہیں کریندے۔

اَمْ عِنْدَهُمْ خَزَآئِنُ رَبِّكَ اَمْ هُمُ الْمُصَيْطِرُونَ ﴿۳۷﴾

۳۸۔ کیا انہیں کنیں تیڈے رب دے خزانے ہِن یا او دروغے ہِن۔

اَمْ لَهُمْ سُلَّمٌ يَّسْتَمِعُونَ فِيهِ ۚ فَلْيَاْتِ مُسْتَمِعُهُمْ بِسُلْطٰنٍ مُّبِينٍ ﴿۳۸﴾

۳۹۔ کیا انہیں کنیں پوڑی ہِے جیندے نال او اللہ دیاں گالہیں سُݨدن تے اوندے سُݨݨ والا کوئی کھلی دلیل گھن آوے

اَمْ لَهُ الْبَنٰتُ وَلَكُمُ الْبَنُونَ ﴿۳۹﴾

۴۰۔ کیا خدا کیتے دھیریں ہِن تے تہاڈے کیتے پُتر۔

اَمْ تَسْـَٔلُهُمْ اَجْرًا فَهُمْ مِّنْ مَّغْرَمٍ مُّثْقَلُونَ ﴿۴۰﴾

۴۱۔ کیا توں انہیں کنیں اجر منگدیں تے او چٹی دے بار تلے آئے پین۔

اَمْ عِنْدَهُمُ الْغَيْبُ فَهُمْ يَكْتُبُونَ ﴿۴۱﴾

۴۲۔ کیا او غیب جاݨدن تے او لکھدے پین۔

اَمْ يُرِيْدُوْنَ كَيْدًا ؕ فَالَّذِيْنَ كَفَرُوْا هُمُ الْمَكِيْدُوْنَ ۴۲ؕ

۴۳۔ کیا او تدبیر کرݨ چاہندن تے جیڑھے کافرن اصل تے انہیں دے خلاف تدبیراں تھیوین۔

اَمْ لَهُمْ اِلٰهٌ غَيْرُ اللّٰهِ ؕ سُبْحٰنَ اللّٰهِ عَمَّا يُشْرِكُوْنَ ۴۳

۴۴۔ کیا انہیں کیتے اللہ دے سوا کوئی معبودِ الٰہ ہِے اللہ پاکِ جو او شرک کریندن۔

وَاِنْ يَّرَوْا كِسْفًا مِّنَ السَّمَآءِ سَاقِطًا يَّقُوْلُوْا سَحَابٌ مَّرْكُوْمٌ ۴۴

۴۵۔ تے جے او آسمان کنیں کوئی ٹوٹا ڈھاندا ڈیکھن آہدن اے گھاٹا بدلِ۔

فَذَرْهُمْ حَتّٰى يُلٰقُوْا يَوْمَهُمُ الَّذِيْ فِيْهِ يُصْعَقُوْنَ ۴۵ۙ

۴۶۔ انہیں کوں چھوڑ ڈے تاں جو او مِلن اوں ڈینہہ کوں جیندے وِچ انہیں کوں (ڈرنال) بے ہوش کر ڈِتا ویسی۔

يَوْمَ لَا يُغْنِيْ عَنْهُمْ كَيْدُهُمْ شَيْئًا وَّلَا هُمْ يُنْصَرُوْنَ ۴۶ؕ

۴۷۔ جڈاں انہیں دیاں تدبیراں کجھ وی کم نہ اوسن تے انہیں دی مدد نہ کیتی ویسی۔

وَاِنَّ لِلَّذِيْنَ ظَلَمُوْا عَذَابًا دُوْنَ ذٰلِكَ وَلٰكِنَّ اَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُوْنَ ۴۷

۴۸۔ تے بے شک ظالمیں کیتے عذاب اوں عذاب دے سوا وی ہن تے اصل بھوں سارے لوک جاݨدے نیئں۔

وَاصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ فَاِنَّكَ بِاَعْيُنِنَا وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ حِيْنَ تَقُوْمُ ۴۸ۙ

۴۹۔ توں اپݨے رب دے حکم تے قائم رہ بے شک توں ساڈے اکھیں دے سامݨے ہویں تے توں جیلھے اُٹھیں اپݨے رب دی حمد دے نال نال تسبیح کر

وَمِنَ الَّيْلِ فَسَبِّحْهُ وَاِدْبَارَ النُّجُوْمِ ۴۹ؒ

ع ۲

۵۰۔ تے رات کوں اوندی تسبیح کرتے جیلھے تارے کنڈ ولاون اوں ویلھے دی تسبیح کر۔

سُوْرَةُ النَّجْمِ مَكِّيَّةٌ وَّهِيَ مَعَ الْبَسْمَلَةِ ثَلٰثٌ وَّسِتُّوْنَ اٰيَةً وَّثَلٰثَةُ رُكُوْعَاتٍ

سورۃ نجم مکی ہے تے بسم اللہ نال ایندیاں ۶۳ آیتاں تے ۳ رکوعن۔

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ①	۱۔ شروع کریندا اللہ دے ناں نال جیرھا بن منگے ڈیوݨ والا تے ول ول رحم کرݨ والا ہے۔
وَالنَّجْمِ اِذَا هَوٰى ②	۲۔ او تارا گواہ جیلھے او تلے آدسی۔
مَا ضَلَّ صَاحِبُكُمْ وَمَا غَوٰى ③	۳۔ تہاڈا ساتھی نہ بھلئے تے نہ گمراہ تھئے۔
وَمَا يَنْطِقُ عَنِ الْهَوٰى ④	۴۔ تے اپݨی خواہش نال گالہیں نہیں کریندا۔
اِنْ هُوَ اِلَّا وَحْيٌ يُّوْحٰى ⑤	۵۔ اسے وحی ہے جیرھی اوندو آئی ہے۔
عَلَّمَهٗ شَدِيْدُ الْقُوٰى ⑥	۶۔ اے اونکوں طاقت والے خدا سکھائے۔
ذُوْ مِرَّةٍ ۭ فَاسْتَوٰى ⑦	۷۔ ول ول طاقت ڈکھلیندے تے حکومت دے تخت تے بہہ گئے۔
وَهُوَ بِالْاُفُقِ الْاَعْلٰى ⑧	۸۔ تے او آسمان دے کناریں تے ظاہر تھیندا پئے۔
ثُمَّ دَنَا فَتَدَلّٰى ⑨	۹۔ ول او خدا دے کولھو تھیا تے خدا اوندے کولھو تھیا
فَكَانَ قَابَ قَوْسَيْنِ اَوْ اَدْنٰى ⑩	۱۰۔ تے او ڈو کمانیں دا وتر بݨ گئے یا ایں کنیں وی زیادہ کولھو تھئے۔
فَاَوْحٰٓى اِلٰى عَبْدِهٖ مَآ اَوْحٰى ⑪	۱۱۔ ول اوں اپݨے بندے دو وحی کیتی جیرھی کیتی۔
مَا كَذَبَ الْفُؤَادُ مَا رَاٰى ⑫	۱۲۔ اوندے دل جو ڈٹھے اوں کوڑ نہیں ماریا۔
اَفَتُمٰرُوْنَهٗ عَلٰى مَا يَرٰى ⑬	۱۳۔ کیا تساں اوندے ڈیکھݨ تے جھیڑا لیندے ہو۔
وَلَقَدْ رَاٰهُ نَزْلَةً اُخْرٰى ⑭	۱۴۔ تے اوں تے اونکوں ڈوجھی دفعہ ڈٹھے۔
عِنْدَ سِدْرَةِ الْمُنْتَهٰى ⑮	۱۵۔ اوں بیر نال جیرھی سب توں چھیکڑ ورچ ہائی۔
عِنْدَهَا جَنَّةُ الْمَاْوٰى ⑯	۱۶۔ اوندے نال جنت الماویٰ ہے۔
اِذْ يَغْشَى السِّدْرَةَ مَا يَغْشٰى ⑰	۱۷۔ اوں بیر کوں لکاوݨ والی شئے لکا گھدا۔
مَا زَاغَ الْبَصَرُ وَمَا طَغٰى ⑱	۱۸۔ تے اوندی اکھ نہ پھری تے نہ اگوں ودھی ہائی۔
لَقَدْ رَاٰى مِنْ اٰيٰتِ رَبِّهِ الْكُبْرٰى ⑲	۱۹۔ اوں اپݨے رب دے وڈے نشانیں وچوں کجھ ڈٹھا۔

اَفَرَءَيْتُمُ اللّٰتَ وَالْعُزّٰى ⑳

٢٠۔ تساں لات تے عزیٰ دا حال سناؤ۔

وَمَنٰوةَ الثَّالِثَةَ الْاُخْرٰى ㉑

٢١۔ تے تریجھے منات دا وی جیرھا بیا ہِ

اَلَكُمُ الذَّكَرُ وَلَهُ الْاُنْثٰى ㉒

٢٢۔ کیا تہاڈے کیتے چھوہرن تے اوندے کیتے چھوہریں ہن۔

تِلْكَ اِذًا قِسْمَةٌ ضِيْزٰى ㉓

٢٣۔ اے تے کانڑی ونڈ۔

اِنْ هِيَ اِلَّآ اَسْمَآءٌ سَمَّيْتُمُوْهَآ اَنْتُمْ وَاٰبَآؤُكُمْ مَّآ اَنْزَلَ اللّٰهُ بِهَا مِنْ سُلْطٰنٍ ؕ اِنْ يَّتَّبِعُوْنَ اِلَّا الظَّنَّ وَمَا تَهْوَى الْاَنْفُسُ ۚ وَلَقَدْ جَآءَهُمْ مِّنْ رَّبِّهِمُ الْهُدٰى ؕ㉔

٢٤۔ اے کجھ ناں ہن جیرھے تساں تے تہاڈے پیو ڈاڈیں رکھ گدھن اللہ سئیں ایندے کیتے کوئی دلیل نہیں لہائی او محض گمان دی پیروی کریندے پین تے اوندی جو انہیں دے نفس چاہندن تے انہیں دوانہیں دے رب ولو ہدایت آ گئی ہِ۔

اَمْ لِلْاِنْسَانِ مَا تَمَنّٰى ۖ㉕

٢٥۔ کیا انسان جو خواہش کرے اونکوں مل ویندی ہِ۔

فَلِلّٰهِ الْاٰخِرَةُ وَالْاُوْلٰى ۠㉖

٢٦۔ (سنڑو) دنیا تے آخرت دیاں نعمتاں اللہ کنیں ہن۔

وَكَمْ مِّنْ مَّلَكٍ فِي السَّمٰوٰتِ لَا تُغْنِيْ شَفَاعَتُهُمْ شَيْئًا اِلَّا مِنْۢ بَعْدِ اَنْ يَّاْذَنَ اللّٰهُ لِمَنْ يَّشَآءُ وَيَرْضٰى ㉗

٢٧۔ تے آسمان وچ ہوں سارے فرشتے ہن جنہیں دی سفارش کوئی فائدہ نہیں ڈیندی سوائے ایندے جو اللہ جنیدے کیتے اجازت ڈیوے تے پسند کرے۔

اِنَّ الَّذِيْنَ لَا يُؤْمِنُوْنَ بِالْاٰخِرَةِ لَيُسَمُّوْنَ الْمَلٰٓئِكَةَ تَسْمِيَةَ الْاُنْثٰى ㉘

٢٨۔ بے شک جیرھے آخرت تے ایمان نہیں انیندے او فرشتیں دے تریمتیں جہیں ناں رکھیندن

وَمَا لَهُمْ بِهٖ مِنْ عِلْمٍ ؕ اِنْ يَّتَّبِعُوْنَ اِلَّا الظَّنَّ ۚ وَاِنَّ الظَّنَّ لَا يُغْنِيْ مِنَ الْحَقِّ شَيْئًا ۚ㉙

٢٩۔ تے انہیں کوں ایندا کوئی پتہ نہیں او محض گمان دے پچھو چلدے پین تے گمان حق دے مقابلے وچ کوئی فائدہ نہیں ڈیندا۔

فَاَعْرِضْ عَنْ مَّنْ تَوَلّٰى ۙ عَنْ ذِكْرِنَا وَلَمْ يُرِدْ اِلَّا الْحَيٰوةَ الدُّنْيَا ؕ㉚

٣٠۔ تے جیرھا ساڈے ذکر کنیں منہ پھریندے اوں کنیں منہ پھیر گھن تے او محض دنیاوی زندگی چاہندے۔

ذٰلِكَ مَبْلَغُهُمْ مِّنَ الْعِلْمِ ؕ اِنَّ رَبَّكَ هُوَ اَعْلَمُ بِمَنْ ضَلَّ عَنْ سَبِيْلِهٖ ۙ وَهُوَ اَعْلَمُ بِمَنِ اهْتَدٰى ㉛

٣١۔ انہیں دا علم ایھو تلا ہِ بے شک تیڈا رب ہوں جانڑدے جیرھا اپنے راہ کنیں پریں ہے تے او جانڑدے

جیرھا سدھے راہ تے ہے۔

وَلِلّٰهِ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ ۙ لِيَجْزِيَ الَّذِيْنَ اَسَآءُوْا بِمَا عَمِلُوْا وَيَجْزِيَ الَّذِيْنَ اَحْسَنُوْا بِالْحُسْنٰى ۝۳۱

۳۲۔ تے جو آسمانیں تے زمین وچ ہے سب اللہ دا ہے تاں جو اللہ سیئں گناہ گاریں کوں انہیں دے عملیں دی سزا تے چنگے کم کرݨ والیں کوں چنگی جزا ڈیوے۔

اَلَّذِيْنَ يَجْتَنِبُوْنَ كَبٰٓئِرَ الْاِثْمِ وَالْفَوَاحِشَ اِلَّا اللَّمَمَ ۭ اِنَّ رَبَّكَ وَاسِعُ الْمَغْفِرَةِ ۭ هُوَ اَعْلَمُ بِكُمْ اِذْ اَنْشَاَكُمْ مِّنَ الْاَرْضِ وَاِذْ اَنْتُمْ اَجِنَّةٌ فِيْ بُطُوْنِ اُمَّهٰتِكُمْ ۚ فَلَا تُزَكُّوْٓا اَنْفُسَكُمْ ۭ هُوَ اَعْلَمُ بِمَنِ اتَّقٰى ۝۳۲

۳۳۔ جیرھے لوک سوائے وڈ ہینڈی بیں وچوں دے وڈے گناہیں کنیں تے بے حیائی کنیں بچدن تے بے شک تیڈا رب بہوں بخشݨ والا ہے تے او جاݨدے جیلھے اوں تہاکوں زمین وچ پیدا کیتے تے جیلھے تساں ماں دے ڈڈھیں وچ گئے ہوئے ہاوے تے تساں اپݨے آپ کوں پاک نہ آکھو او بہوں جاݨدے اونکوں جیرھا متقی ہے۔

اَفَرَءَيْتَ الَّذِيْ تَوَلّٰى ۝۳۳

۳۴۔ کیا تیں کنڈ ولاوݨ والے کوں ڈٹھے۔

وَاَعْطٰى قَلِيْلًا وَّاَكْدٰى ۝۳۴

۳۵۔ تے تھوڑا ڈتے سی تے ول شومائی کیتی اس۔

اَعِنْدَهٗ عِلْمُ الْغَيْبِ فَهُوَ يَرٰى ۝۳۵

۳۶۔ کیا اوں کنیں غیب دا علم تے او ڈیہدا پئے۔

اَمْ لَمْ يُنَبَّاْ بِمَا فِيْ صُحُفِ مُوْسٰى ۝۳۶

۳۷۔ یا اونکوں موسٰی دی شریعت دا پتہ نہیں۔

وَاِبْرٰهِيْمَ الَّذِيْ وَفّٰٓى ۝۳۷

۳۸۔ تے ابراہیم دا جیں وعدہ پورا کیتے۔

اَلَّا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِّزْرَ اُخْرٰى ۝۳۸

۳۹۔ جو کوئی جان بے دا بار نہ چیسی۔

وَاَنْ لَّيْسَ لِلْاِنْسَانِ اِلَّا مَا سَعٰى ۝۳۹

۴۰۔ تے انسان کوں محض اتنا ملسی جتنا او کوشش کریسی۔

وَاَنَّ سَعْيَهٗ سَوْفَ يُرٰى ۝۴۰

۴۱۔ تے اوندی کوشش دا نتیجہ ڈکھایا ولیسی۔

ثُمَّ يُجْزٰىهُ الْجَزَآءَ الْاَوْفٰى ۝۴۱

۴۲۔ ول اونکوں پورا پورا بدلہ ڈتا ولیسی۔

وَاَنَّ اِلٰى رَبِّكَ الْمُنْتَهٰى ۝۴۲

۴۳۔ تے بے شک تیڈے رب دے ہتھ فیصلہ ہے۔

وَاَنَّهٗ هُوَ اَضْحَكَ وَاَبْكٰى ۝۴۳

۴۴۔ تے بے شک او ہو کھلیندے تے او ہو رویندے۔

وَاَنَّهٗ هُوَ اَمَاتَ وَاَحْيَا ۝۴۴

۴۵۔ تے بے شک او ہو مریندے تے جویندے۔

وَاَنَّهٗ خَلَقَ الزَّوْجَيْنِ الذَّكَرَ وَالْاُنْثٰى ۝۴۵

۴۶۔ تے بیشک ہوں جوان تے ترمیتیں دے جوڑے پیدا کیتن۔

مِنْ نُّطْفَةٍ اِذَا تُمْنٰى ﴿۴۷﴾
۴۷. ہک نطفے کنیں جیرھا سٹیا ویندے۔

وَاَنَّ عَلَيْهِ النَّشْاَةَ الْاُخْرٰى ﴿۴۸﴾
۴۸. تے ڈوجھی دفعہ پیدا کرݨ دی ہوندے ذمے ہے۔

وَاَنَّهٗ هُوَ اَغْنٰى وَاَقْنٰى ﴿۴۹﴾
۴۹. تے بے شک اوہو امیر کریندے تے غریب کریندے۔

وَاَنَّهٗ هُوَ رَبُّ الشِّعْرٰى ﴿۵۰﴾
۵۰. تے بے شک اوہو شعریٰ ستارے دا مالک

وَاَنَّهٗٓ اَهْلَكَ عَادَا الْاُوْلٰى ﴿۵۱﴾
۵۱. تے بے شک ہوں پہلی عاد قوم کوں ہلاک کیتا ہا۔

وَثَمُوْدَاۡ فَمَآ اَبْقٰى ﴿۵۲﴾
۵۲. تے ثمود کوں وی تے کجھ نسی بچایا۔

وَقَوْمَ نُوْحٍ مِّنْ قَبْلُ ۭ اِنَّهُمْ كَانُوْا هُمْ اَظْلَمَ وَاَطْغٰى ﴿۵۳﴾
۵۳. تے پہلے نوح دی قوم کوں وی۔ بے شک او ہوں ظالم تے منہ زور ہن۔

وَالْمُؤْتَفِكَةَ اَهْوٰى ﴿۵۴﴾
۵۴. تے اُپتریاں ہویاں وستیاں وی۔

فَغَشّٰىهَا مَا غَشّٰى ﴿۵۵﴾
۵۵. تے اونکوں ڈکا گدھا جیرھی شئے ڈکیندی ہے۔

فَبِاَيِّ اٰلَاۗءِ رَبِّكَ تَتَمَارٰى ﴿۵۶﴾
۵۶. توں اپݨے رب دی کیرھی کیرھی نعمت تے شک کریسیں۔

هٰذَا نَذِيْرٌ مِّنَ النُّذُرِ الْاُوْلٰى ﴿۵۷﴾
۵۷. اے وی پہلے رسولیں وچوں ہک رسول۔

اَزِفَتِ الْاٰزِفَةُ ﴿۵۸﴾
۵۸. وقت کولھو آ گئے۔

لَيْسَ لَهَا مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ كَاشِفَةٌ ﴿۵۹﴾
۵۹. اللہ دے سوا اینکوں کوئی ٹال نہیں سگدا۔

اَفَمِنْ هٰذَا الْحَدِيْثِ تَعْجَبُوْنَ ﴿۶۰﴾
۶۰. کیا تساں ایں گال تے حیران تھیندے ہو۔

وَتَضْحَكُوْنَ وَلَا تَبْكُوْنَ ﴿۶۱﴾
۶۱. تے کھلدے ہو تے روندے نوسے۔

وَاَنْتُمْ سٰمِدُوْنَ ﴿۶۲﴾
۶۲. تے تساں حیران ہوسے۔

فَاسْجُدُوْا لِلّٰهِ وَاعْبُدُوْا ﴿۶۳﴾ السجدة
۶۳. اللہ کوں سجدہ کرو تے اوندی عبادت کرو۔

سُوْرَةُ الْقَمَرِ مَكِّيَّةٌ وَّهِيَ مَعَ الْبَسْمَلَةِ سِتٌّ وَّخَمْسُوْنَ اٰيَةً وَّثَلٰثَةُ رُكُوْعَاتٍ

سورۃ قمر مکی ہے تے بسم اللہ نال ایندیاں ۵۶ آیتاں تے ۳ رکوع ہن۔

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ①

۱۔ شروع کریندا ں اللہ دے ناں نال جیرھا بن منگئے ڈیوݨ والا تے ول ول رحم کرݨ والا ہے۔

اِقْتَرَبَتِ السَّاعَةُ وَانْشَقَّ الْقَمَرُ ②

۲۔ تباہی دی گھڑی کولہو آ گئی ہے تے چندر پھٹ گئے۔

وَاِنْ يَّرَوْا اٰيَةً يُّعْرِضُوْا وَيَقُوْلُوْا سِحْرٌ مُّسْتَمِرٌّ ③

۳۔ تے جے او نشان ڈیکھن تے منہ پھیر گھنسن تے آکھسن اسے ہمیشہ دا جادو ہے۔

وَكَذَّبُوْا وَاتَّبَعُوْٓا اَهْوَآءَهُمْ وَكُلُّ اَمْرٍ مُّسْتَقِرٌّ ④

۴۔ تے انہیں جھٹلائے تے انہیں اپݨی خواہشیں دی پیروی کیتی تے ہر کم دا وقت ہوندے۔

وَلَقَدْ جَآءَهُمْ مِّنَ الْاَنْۢبَآءِ مَا فِيْهِ مُزْدَجَرٌ ⑤

۵۔ تے انہیں دو خبراں آئن جنہیں وچ دڑکے ہن۔

حِكْمَةٌۢ بَالِغَةٌ فَمَا تُغْنِ النُّذُرُ ⑥

۶۔ اثر کرݨ والیاں سنٹپ دیاں گالیں ہن تے ڈراوݨ والیں کوئی فائدہ نہیں ڈتا۔

فَتَوَلَّ عَنْهُمْ يَوْمَ يَدْعُ الدَّاعِ اِلٰى شَيْءٍ نُّكُرٍ ⑦

۷۔ تے توں انہیں کنیں منہ پھیر گھن جڈاں سڈݨ والا ہک اوپری شئے دو سڈیسی۔

خُشَّعًا اَبْصَارُهُمْ يَخْرُجُوْنَ مِنَ الْاَجْدَاثِ كَاَنَّهُمْ جَرَادٌ مُّنْتَشِرٌ ⑧

۸۔ انہیں دیاں اکھیاں جھکیاں ہویاں ہوسن تے او قبریں وچوں ایویں نکلسن جیویں کھنڈیاں ہویاں تڈیاں۔

مُّهْطِعِيْنَ اِلَى الدَّاعِ يَقُوْلُ الْكٰفِرُوْنَ هٰذَا يَوْمٌ عَسِرٌ ⑨

۹۔ او سڈݨ والے دو درکدے ویندے ہوسن تے کافر آکھسن اسے ڈینہہ ڈکھیں دا ہے۔

كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوْحٍ فَكَذَّبُوْا عَبْدَنَا وَقَالُوْا مَجْنُوْنٌ وَّازْدُجِرَ ⑩

۱۰۔ انہیں کنیں پہلے نوح دی قوم جھٹلائے انہیں ساڈے بندے کوں جھٹلائے تے آکھئے نیں اسے پاگل ہے تے ایندے اتے پھٹکار۔

فَدَعَا رَبَّهٗٓ اَنِّيْ مَغْلُوْبٌ فَانْتَصِرْ ⑪

۱۱۔ تے اوں اپݨے رب کنیں دعا کیتی میں ڈھویا پیاں میڈی مدد کر (غلبہ ڈے)۔

فَفَتَحْنَآ اَبْوَابَ السَّمَآءِ بِمَآءٍ مُّنْهَمِرٍ ⑫

۱۲۔ اساں آسمان دے دروازے

کھوں ڈُتے اینجھے پانی نال جیرھا جوش نال وہندا ہا۔

وَّ فَجَّرْنَا الْاَرْضَ عُيُوْنًا فَالْتَقَى الْمَآءُ عَلٰٓى اَمْرٍ قَدْ قُدِرَ ﴿۱۲﴾

۱۲۔ تے زمین تے چشمے وی کڈھیسے۔ پانی ہک اینجھی گال کیتے کٹھا تھیا جیندا فیصلہ تھی چکیا ہا۔

وَحَمَلْنٰهُ عَلٰى ذَاتِ اَلْوَاحٍ وَّ دُسُرٍ ﴿۱۳﴾

۱۴۔ تے اساں اونکوں تختے تے پھٹیں آلی شئے تے بلھایا۔

تَجْرِیْ بِاَعْیُنِنَا ۚ جَزَآءً لِّمَنْ كَانَ كُفِرَ ﴿۱۴﴾

۱۵۔ جیرھی ساڈی اکھیں دے سامنے چلدی ہائی اے اوں شخص دا بدلہ ہا جیندا انکار کیتا

وَلَقَدْ تَّرَكْنٰهَآ اٰیَةً فَهَلْ مِنْ مُّدَّكِرٍ ﴿۱۵﴾

۱۶۔ تے اساں ایندے وچ ہک نشان چھوڑیا ہا تے کیا کوئی نصیحت پکڑن والا ہا۔

فَكَیْفَ كَانَ عَذَابِیْ وَ نُذُرِ ﴿۱۶﴾

۱۷۔ تے میڈا عذاب تے ڈراون والے کینجھے ہن۔

وَلَقَدْ یَسَّرْنَا الْقُرْاٰنَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِنْ مُّدَّكِرٍ ﴿۱۷﴾

۱۸۔ تے اساں قرآن کوں نصیحت کیتے سوکھا کیتے تے کوئی ہے نصیحت پکڑن والا۔

كَذَّبَتْ عَادٌ فَكَیْفَ كَانَ عَذَابِیْ وَ نُذُرِ ﴿۱۸﴾

۱۹۔ تے عاد دی قوم جھٹلائے تے میڈا عذاب تے ڈراون کینجھا ہا۔

اِنَّآ اَرْسَلْنَا عَلَیْهِمْ رِیْحًا صَرْصَرًا فِیْ یَوْمِ نَحْسٍ مُّسْتَمِرٍّ ﴿۱۹﴾

۲۰۔ بے شک اساں انہیں تے رہن والے منحوس ڈینہہ وچ تکھی اندھاری چلائی۔

تَنْزِعُ النَّاسَ ۙ كَاَنَّهُمْ اَعْجَازُ نَخْلٍ مُّنْقَعِرٍ ﴿۲۰﴾

۲۱۔ او لوکیں کوں سٹیندی ہائی جیویں کھجی دا درخت ہووے تے اوندا اندر کھادا پیا ہووے۔

فَكَیْفَ كَانَ عَذَابِیْ وَ نُذُرِ ﴿۲۱﴾

۲۲۔ تے میڈا عذاب تے ڈراون والا کینجھے ہن

وَلَقَدْ یَسَّرْنَا الْقُرْاٰنَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِنْ مُّدَّكِرٍ ﴿۲۲﴾

۲۳۔ تے اساں قرآن نصیحت کیتے آسان کیتے کوئی نصیحت پکڑن والا ہے۔

كَذَّبَتْ ثَمُوْدُ بِالنُّذُرِ ﴿۲۳﴾

۲۴۔ ثمود نے وی رسولیں کوں جھٹلائے۔

فَقَالُوْٓا اَبَشَرًا مِّنَّا وَاحِدًا نَّتَّبِعُهٗۤ ۙ اِنَّآ اِذًا لَّفِیْ ضَلٰلٍ وَّ سُعُرٍ ﴿۲۴﴾

۲۵۔ انہیں آکھے کیا اساں اپنے وچوں ہک آدمی دی پیروی کروں بے شک اساں گمراہی تے بھا وچ

وچ پوسوں۔

ءَاُلْقِيَ الذِّكْرُ عَلَيْهِ مِنْۢ بَيْنِنَا بَلْ هُوَ كَذَّابٌ اَشِرٌ ﴿۲۶﴾

۲۶۔ کیا ساڈے وچوں ہک ایں تے قرآن لہایا گئے اصل او تے وڈا کوڑا تے شریر۔

سَيَعْلَمُوْنَ غَدًا مَّنِ الْكَذَّابُ الْاَشِرُ ﴿۲۷﴾

۲۷۔ کل انہیں کوں پتہ لگ ویسی جو سارین کنیں کوڑا تے شرارتی کون۔

اِنَّا مُرْسِلُوا النَّاقَةِ فِتْنَةً لَّهُمْ فَارْتَقِبْهُمْ وَاصْطَبِرْ ﴿۲۸﴾

۲۸۔ بے شک اساں ہک ڈاچی پٹھیندے پئے ہیں جیرھی انہیں کوں آزماوݨ کیتے ہے توں انہیں دا بھالا جھل تے تکڑا تھی۔

وَنَبِّئْهُمْ اَنَّ الْمَآءَ قِسْمَةٌۢ بَيْنَهُمْ كُلُّ شِرْبٍ مُّحْتَضَرٌ ﴿۲۹﴾

۲۹۔ تے انہیں کوں ڈس جو پاݨی انہیں وچ ونڈیا پئے تے ہر ٹولہ اپݨے وقت تے پاݨی پیوݨ آوے۔

فَنَادَوْا صَاحِبَهُمْ فَتَعَاطٰى فَعَقَرَ ﴿۳۰﴾

۳۰۔ تے انہیں اپݨے سردار کوں سڈیئے او آئے تے ڈاچی دیاں کھچاں کپ ڈتن۔

فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِيْ وَنُذُرِ ﴿۳۱﴾

۳۱۔ میڈا ڈراوݨ تے عذاب کینجھا ہا۔

اِنَّآ اَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ صَيْحَةً وَّاحِدَةً فَكَانُوْا كَهَشِيْمِ الْمُحْتَظِرِ ﴿۳۲﴾

۳۲۔ بے شک اساں انہیں تے ہک عذاب پٹھیا تے او ایں تھی گئے جیویں لوڑھے دے تلے بھجݨ والا چوڑا ہوندے۔

وَلَقَدْ يَسَّرْنَا الْقُرْاٰنَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِنْ مُّدَّكِرٍ ﴿۳۳﴾

۳۳۔ تے اساں قرآن کوں نصیحت بݨاوݨ کیتے سوکھا کیتے کیا کوئی نصیحت پکڑیندے۔

كَذَّبَتْ قَوْمُ لُوْطٍۢ بِالنُّذُرِ ﴿۳۴﴾

۳۴۔ لوط[۳] دی قوم رسولیں کوں جھٹلایا ہا۔

اِنَّآ اَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ حَاصِبًا اِلَّآ اٰلَ لُوْطٍ نَّجَّيْنٰهُمْ بِسَحَرٍ ﴿۳۵﴾

۳۵۔ بے شک اساں انہیں تے وٹیں دا عذاب لہایا سوائے لوط دے ٹبر دے اساں انہیں کوں فجر دے وقت عذاب کنیں بچائے۔

نِّعْمَةً مِّنْ عِنْدِنَا كَذٰلِكَ نَجْزِيْ مَنْ شَكَرَ ﴿۳۶﴾

۳۶۔ اے ساڈا احسان ہا جیرھا شکر کریندے اساں اوکوں ایویں سزا ڈیندے ہیں۔

وَلَقَدْ اَنْذَرَهُمْ بَطْشَتَنَا فَتَمَارَوْا بِالنُّذُرِ ﴿۳۷﴾

۳۷۔ تے اول ساڈے عذاب دی خبر ڈے ڈتی ہائی انہیں رسولیں نال بحث شروع کر ڈتی۔

وَلَقَدْ رَاوَدُوْهُ عَنْ ضَيْفِهٖ فَطَمَسْنَآ اَعْيُنَهُمْ فَذُوْقُوْا عَذَابِيْ وَ نُذُرِ ﴿۳۸﴾

۳۸۔ تے او اونکوں مہمانیں دے خلاف ورغلاوݨ لگن اساں انہیں دی اکھیں تے پردے پا ݙتن تے تساں میݙے عذاب تے ݙراوݨ دا مزہ چکھو۔

وَ لَقَدْ صَبَّحَهُمْ بُكْرَةً عَذَابٌ مُّسْتَقِرٌّ ﴿۳۹﴾

۳۹۔ تے فجر نال انہیں تے کھڑ ونجݨ والا عذاب آگیا۔

فَذُوْقُوْا عَذَابِيْ وَ نُذُرِ ﴿۴۰﴾

۴۰۔ تے تساں میݙے عذاب تے ݙراوݨ دا مزہ چکھو۔

وَلَقَدْ يَسَّرْنَا الْقُرْاٰنَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِنْ مُّدَّكِرٍ ﴿۴۱﴾

۴۱۔ تے اساں قرآن کوں نصیحت کیتے سوکھا کیتے تے کوئی نصیحت پکڑݨ والا ہے۔

وَلَقَدْ جَآءَ اٰلَ فِرْعَوْنَ النُّذُرُ ﴿۴۲﴾

۴۲۔ تے آلِ فرعون دو رسول آئن۔

كَذَّبُوْا بِاٰيٰتِنَا كُلِّهَا فَاَخَذْنٰهُمْ اَخْذَ عَزِيْزٍ مُّقْتَدِرٍ ﴿۴۳﴾

۴۳۔ انہیں ساݙی ساری آیات کوں جھٹلائے تے اساں انہیں کوں غالب تے طاقت ور دی پکڑ پکڑی

اَكُفَّارُكُمْ خَيْرٌ مِّنْ اُولٰٓئِكُمْ اَمْ لَكُمْ بَرَآءَةٌ فِي الزُّبُرِ ﴿۴۴﴾

۴۴۔ کیا تہاݙے کافر انہیں کنیں چنگے ہن یا تہاݙے کیتے پہلی کتابیں وچ حفاظت دا وعدہ ہے۔

اَمْ يَقُوْلُوْنَ نَحْنُ جَمِيْعٌ مُّنْتَصِرٌ ﴿۴۵﴾

۴۵۔ کیا او آہدن اساں سارے غالب اوسوں۔

سَيُهْزَمُ الْجَمْعُ وَيُوَلُّوْنَ الدُّبُرَ ﴿۴۶﴾

۴۶۔ لشکر ضرور ہرسی تے کنڈ ولا کے بھجسی۔

بَلِ السَّاعَةُ مَوْعِدُهُمْ وَالسَّاعَةُ اَدْهٰى وَاَمَرُّ ﴿۴۷﴾

۴۷۔ تے اصل تباہی دا انہیں نال وعدہ ہے تے او تباہی بہوں ہلاک کرݨ والی تے سخت ہے۔

اِنَّ الْمُجْرِمِيْنَ فِيْ ضَلٰلٍ وَّسُعُرٍ ﴿۴۸﴾

۴۸۔ بے شک مجرم گمراہی تے ساڑݨ والے عذاب وچن۔

يَوْمَ يُسْحَبُوْنَ فِي النَّارِ عَلٰى وُجُوْهِهِمْ ذُوْقُوْا مَسَّ سَقَرَ ﴿۴۹﴾

۴۹۔ جݙاں او منہ دے بھرنے بھا وچ گھلیسن۔ تساں چکھو دوزخ دا عذاب۔

اِنَّا كُلَّ شَيْءٍ خَلَقْنٰهُ بِقَدَرٍ ﴿۵۰﴾

۵۰۔ بے شک اساں ہر شئے اندازے نال پیدا کیتی ہے

وَمَآ اَمْرُنَآ اِلَّا وَاحِدَةٌ كَلَمْحٍ بِالْبَصَرِ ﴿۵۱﴾

۵۱۔ تے ساݙا حکم اکھ جھپکݨ آلی کار یکدم تھی ویندے۔

وَلَقَدْ اَهْلَكْنَآ اَشْيَاعَكُمْ فَهَلْ مِنْ مُّدَّكِرٍ ﴿۵۲﴾

۵۲۔ تے اساں تہاݙے لوکیں کوں ہلاک کیتے تے کیا کوئی نصیحت پکڑݨ والا ہے۔

وَكُلُّ شَيْءٍ فَعَلُوْهُ فِي الزُّبُرِ ﴿۵۳﴾

۵۳۔ تے ہر شئے جو انہیں کیتی ہے او کتابیں وچ

سبے پئی۔

وَكُلُّ صَغِيرٍ وَكَبِيرٍ مُّسْتَطَرٌ ۝٥٣

۵۴۔ تے ہر چھوٹی وڈی گال لکھی پئی اے۔

إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّٰتٍ وَنَهَرٍ ۝٥٤

۵۵۔ بے شک متقی باغیں تے نہریں وچ رہسن۔

فِي مَقْعَدِ صِدْقٍ عِندَ مَلِيكٍ مُّقْتَدِرٍ ۝٥٥

۵۶۔ ہمیشہ رہسنڑ دی جا وچ رہسن جیڑھی طاقت والے بادشاہ دے کولھو ہوسی۔

ع ۳ ۱۵ ۱۰

سُوْرَةُ الرَّحْمٰنِ مَكِّيَّةٌ وَّهِيَ مَعَ الْبَسْمَلَةِ تِسْعٌ وَّسَبْعُوْنَ اٰيَةً وَّثَلٰثُ رُكُوْعَاتٍ
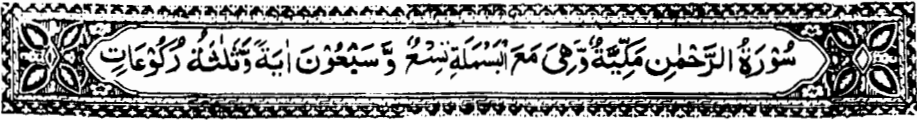
سورة رحمٰن مدنی ہے تے بسم اللہ نال ایندیاں ۷۹ آیتاں ۳ رکوعن۔

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ①

۱۔ شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جیڑھا بن منگئے ڈیوݨ والا تے ول ول رحم کرݨ والا ہے۔

اَلرَّحْمٰنُ ②

۲۔ بن منگئے ڈیوݨ والا ہے۔

عَلَّمَ الْقُرْاٰنَ ③

۳۔ جیں قرآن سکھائے۔

خَلَقَ الْاِنْسَانَ ④

۴۔ انسان پیدا کیتس۔

عَلَّمَهُ الْبَيَانَ ⑤

۵۔ اونکوں بیان سکھائس۔

اَلشَّمْسُ وَالْقَمَرُ بِحُسْبَانٍ ⑥

۶۔ سجھ تے چندر حساب نال چلدے پئین۔

وَّالنَّجْمُ وَالشَّجَرُ يَسْجُدٰنِ ⑦

۷۔ تے تارے تے وݨ سجدہ کریندے پئین۔

وَالسَّمَآءَ رَفَعَهَا وَوَضَعَ الْمِيْزَانَ ⑧

۸۔ تے آسمان کوں اوں اچا کیتے تے توازن رکھیے سی۔

اَلَّا تَطْغَوْا فِي الْمِيْزَانِ ⑨

۹۔ جو تساں انصاف دی ترکڑی کوں جھکا نہ تھیوݨ ڈیو۔

وَاَقِيْمُوا الْوَزْنَ بِالْقِسْطِ وَلَا تُخْسِرُوا الْمِيْزَانَ ⑩

۱۰۔ تے انصاف نال وزن پورا کرو تے وزن نہ گھٹاؤ۔

وَالْاَرْضَ وَضَعَهَا لِلْاَنَامِ ⑪

۱۱۔ تے زمین کوں مخلوق کیتے بݨائس۔

فِيْهَا فَاكِهَةٌ وَّالنَّخْلُ ذَاتُ الْاَكْمَامِ ⑫

۱۲۔ اوندے وچ میوے ہن تے کھجیاں ہن جنہیں دے پھل تے غلاف ہوندن۔

وَالْحَبُّ ذُو الْعَصْفِ وَالرَّيْحَانُ ⑬

۱۳۔ تے دانے ہن غلاف والے تے خوشبو والے دانے۔

فَبِاَيِّ اٰلَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبٰنِ ⑭

۱۴۔ تے تساں اپݨے رب دی کیرھی کیرھی نعمت دا انکار کریسو۔

خَلَقَ الْاِنْسَانَ مِنْ صَلْصَالٍ كَالْفَخَّارِ ⑮

۱۵۔ انسان کوں وجݨ والی سکی مٹی نال بݨائس۔

وَخَلَقَ الْجَآنَّ مِنْ مَّارِجٍ مِّنْ نَّارٍ ⑯

۱۶۔ تے جن کوں بھا دے بھانبھڑ نال بݨائس۔

فَبِاَيِّ اٰلَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبٰنِ ⑰

۱۷۔ تے تساں اپݨے رب دی کیرھی کیرھی نعمت دا

انکار کریسو۔

رَبُّ الْمَشْرِقَيْنِ وَرَبُّ الْمَغْرِبَيْنِ ﴿۱۸﴾

۱۸۔ ڈو پوادھیں تے ڈو پچادھیں دا رب۔

فَبِاَيِّ اٰلَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبٰنِ ﴿۱۹﴾

۱۹۔ تے تساں اپنے رب دی کیرھی کیرھی نعمت دا انکار کریسو۔

مَرَجَ الْبَحْرَيْنِ يَلْتَقِيٰنِ ﴿۲۰﴾

۲۰۔ ڈو سمندر چلائنسی جیرھے مل ویسن۔

بَيْنَهُمَا بَرْزَخٌ لَّا يَبْغِيٰنِ ﴿۲۱﴾

۲۱۔ انہیں ڈونائیں دے درمیان پردہ ہےکہ ڈوجے وچ داخل نہیں تھیندے۔

فَبِاَيِّ اٰلَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبٰنِ ﴿۲۲﴾

۲۲۔ تساں اپنے رب دی کیرھی کیرھی نعمت دا انکار کریسو۔

يَخْرُجُ مِنْهُمَا اللُّؤْلُؤُ وَالْمَرْجَانُ ﴿۲۳﴾

۲۳۔ انہیں ڈوناہیں وچوں موتی تے مونگے نکلدن۔

فَبِاَيِّ اٰلَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبٰنِ ﴿۲۴﴾

۲۴۔ تے تساں اپنے رب دی کیرھی کیرھی نعمت دا انکار کریسو۔

وَلَهُ الْجَوَارِ الْمُنْشَئٰتُ فِي الْبَحْرِ كَالْاَعْلَامِ ﴿۲۵﴾

۲۵۔ تے اوندیاں بنیاں ہویاں بیڑیاں تے جہازن جیرھے سمندر وچ پہاڑ ڈسدن۔

فَبِاَيِّ اٰلَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبٰنِ ﴿۲۶﴾ ع

۲۶۔ تے تساں اپنے رب دی کیرھی کیرھی نعمت دا انکار کریسو۔

كُلُّ مَنْ عَلَيْهَا فَانٍ ﴿۲۷﴾

۲۷۔ ہر کہیں جیرھا زمین تے ہے اوں فنا تھیونے

وَيَبْقٰى وَجْهُ رَبِّكَ ذُو الْجَلٰلِ وَالْاِكْرَامِ ﴿۲۸﴾

۲۸۔ تے ہوں بچنے جنیدے استے تیڈے جلال تے عزت والے رب دی توجہ ہوسی۔

فَبِاَيِّ اٰلَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبٰنِ ﴿۲۹﴾

۲۹۔ تے تساں اوہیں اپنے رب دی کیرھی کیرھی نعمت دا انکار کریسو۔

يَسْـَٔلُهٗ مَنْ فِي السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ كُلَّ يَوْمٍ هُوَ فِيْ شَاْنٍ ﴿۳۰﴾

۳۰۔ آسمان تے زمین وچ جو ہے او ہوں کنیں منگدے تے ہر ڈیہہ اوندی نویں شان ہوندی ہے

فَبِاَيِّ اٰلَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبٰنِ ﴿۳۱﴾

۳۱۔ تے تساں اپنے رب دی کیرھی کیرھی نعمت دا انکار کریسو۔

سَنَفْرُغُ لَكُمْ اَيُّهَ الثَّقَلٰنِ ﴿۳۲﴾

۳۲۔ اے ڈو وڈیاں طاقتاں اساں تہاڈے کیتے

فارغ تھیندے پئے ہیں۔

فَبِاَیِّ اٰلَآءِ رَبِّکُمَا تُکَذِّبٰنِ ﴿۳۳﴾

۳۳۔ تے تساں اپنٹے رب دی کیرھی کیرھی قدرت دا انکار کریسو۔

یٰمَعْشَرَ الْجِنِّ وَالْاِنْسِ اِنِ اسْتَطَعْتُمْ اَنْ تَنْفُذُوْا مِنْ اَقْطَارِ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ فَانْفُذُوْا لَا تَنْفُذُوْنَ اِلَّا بِسُلْطٰنٍ ﴿۳۴﴾

۳۴۔ اے جنیں تے انسانیں دے ٹولے جے تہاکوں طاقت ہے جو تساں آسمانیں تے زمین دی کنیں وچوں نکل ونجو تے ول نکل ڈکھالو تساں نوہے نکل سگدے سوائے کہیں دلیل دے۔

فَبِاَیِّ اٰلَآءِ رَبِّکُمَا تُکَذِّبٰنِ ﴿۳۵﴾

۳۵۔ تے تساں اپنٹے رب دی کیرھی کیرھی نعمت دا انکار کریسو۔

یُرْسَلُ عَلَیْکُمَا شُوَاظٌ مِّنْ نَّارٍ وَّ نُحَاسٌ فَلَا تَنْتَصِرٰنِ ﴿۳۶﴾

۳۶۔ تہاڈے اتے بھا دا بھانبڑ تے تانبا سٹیا ویسی تے تساں ڈوہیں اصلو غالب نہ اوسو

فَبِاَیِّ اٰلَآءِ رَبِّکُمَا تُکَذِّبٰنِ ﴿۳۷﴾

۳۷۔ تے تساں اپنٹے رب دی کیرھی کیرھی نعمت دا انکار کریسو۔

فَاِذَا انْشَقَّتِ السَّمَآءُ فَکَانَتْ وَرْدَةً کَالدِّهَانِ ﴿۳۸﴾

۳۸۔ جیلھے آسمان پھٹ ویسی تے رنگے ہوئے چم آلی کار تھی ویسی۔

فَبِاَیِّ اٰلَآءِ رَبِّکُمَا تُکَذِّبٰنِ ﴿۳۹﴾

۳۹۔ تے تساں اپنٹے رب دی کیرھی کیرھی نعمت دا انکار کریسو۔

فَیَوْمَئِذٍ لَّا یُسْئَلُ عَنْ ذَنْۢبِهٖۤ اِنْسٌ وَّ لَا جَآنٌّ ﴿۴۰﴾

۴۰۔ تے اوں ڈینھ نہ انسانیں کنیں اوندے گناہیں دا پچھیا ویسی تے نہ جنیں کنیں۔

فَبِاَیِّ اٰلَآءِ رَبِّکُمَا تُکَذِّبٰنِ ﴿۴۱﴾

۴۱۔ تے تساں اپنٹے رب دی کیرھی کیرھی نعمت دا انکار کریسو۔

یُعْرَفُ الْمُجْرِمُوْنَ بِسِیْمٰهُمْ فَیُؤْخَذُ بِالنَّوَاصِیْ وَ الْاَقْدَامِ ﴿۴۲﴾

۴۲۔ مجرم اپنٹے نشانیں نال سنجٹیسن تے انہیں دے متھے تے پیریں کنیں پکڑیا ویسی۔

فَبِاَیِّ اٰلَآءِ رَبِّکُمَا تُکَذِّبٰنِ ﴿۴۳﴾

۴۳۔ تے تساں اپنٹے رب دی کیرھی کیرھی قدرت دا انکار کریسو۔

هٰذِهٖ جَهَنَّمُ الَّتِیْ یُکَذِّبُ بِهَا الْمُجْرِمُوْنَ ﴿۴۴﴾ نصف

۴۴۔ اے دوزخ جیندا مجرم انکار کریندے ہن۔

يَطُوفُونَ بَيْنَهَا وَبَيْنَ حَمِيمٍ اٰنٍ ﴿۴۵﴾
۴۵۔ تے او دوزخ تے تتے پانی وچ پھرسن پئے۔

فَبِاَيِّ اٰلَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبٰنِ ﴿۴۶﴾
۴۶۔ تے تساں اپنے رب دی کیرھی کیرھی نعمت دا انکار کریسو۔

وَلِمَنْ خَافَ مَقَامَ رَبِّهٖ جَنَّتٰنِ ﴿۴۷﴾
۴۷۔ تے جیرھا اپنے رب دے مقام کنیں ڈردے اوندے کیتے ڈو بہشتائن۔

فَبِاَيِّ اٰلَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبٰنِ ﴿۴۸﴾
۴۸۔ تے تساں اپنے رب دی کیرھی کیرھی نعمت دا انکار کریسو۔

ذَوَاتَآ اَفْنَانٍ ﴿۴۹﴾
۴۹۔ او بہوں ساریں لاٹریں آلیائن۔

فَبِاَيِّ اٰلَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبٰنِ ﴿۵۰﴾
۵۰۔ تے تساں اپنے رب دی کیرھی کیرھی نعمت دا انکار کریسو۔

فِيهِمَا عَيْنٰنِ تَجْرِيٰنِ ﴿۵۱﴾
۵۱۔ اونہیں ڈوناہیں وچ ڈو چشمے وہندے پئن۔

فَبِاَيِّ اٰلَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبٰنِ ﴿۵۲﴾
۵۲۔ تے تساں اپنے رب دی کیرھی کیرھی نعمت دا انکار کریسو۔

فِيهِمَا مِنْ كُلِّ فَاكِهَةٍ زَوْجٰنِ ﴿۵۳﴾
۵۳۔ اونہیں وچ ہر میوہ ڈو قسمیں دا ہوسی۔

فَبِاَيِّ اٰلَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبٰنِ ﴿۵۴﴾
۵۴۔ تے تساں اپنے رب دی کیرھی کیرھی نعمت دا انکار کریسو۔

مُتَّكِـِٕيْنَ عَلٰى فُرُشٍۢ بَطَآئِنُهَا مِنْ اِسْتَبْرَقٍ ؕ وَجَنَا الْجَنَّتَيْنِ دَانٍ ﴿۵۵﴾
۵۵۔ او فرش تے وہانے لاکے بیٹھے ہوسن جنہیں دے وچ ریشم ہوسی تے پھل نال ڈوہیں باغ لدیے پئے ہوسن۔

فَبِاَيِّ اٰلَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبٰنِ ﴿۵۶﴾
۵۶۔ تے تساں اپنے رب دی کیرھی کیرھی نعمت دا انکار کریسو۔

فِيْهِنَّ قٰصِرٰتُ الطَّرْفِ ۙ لَمْ يَطْمِثْهُنَّ اِنْسٌ قَبْلَهُمْ وَلَا جَآنٌّ ﴿۵۷﴾
۵۷۔ انہیں دے وچ جھکی اکھیں آلی تریمتیں ہوسن ایں کنیں پہلے انہیں کوں نہ کہیں انسان ہتھ لایا ہوسی تے نہ کہیں جن۔

فَبِاَيِّ اٰلَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبٰنِ ﴿۵۸﴾
۵۸۔ تساں اپنے رب دی کیرھی کیرھی نعمت دا انکار کریسو۔

كَاَنَّهُنَّ الْيَاقُوْتُ وَالْمَرْجَانُ ﴿۵۹﴾
۵۹۔ ایویں ہوسن جیویں یاقوت تے مرجان۔

فَبِاَیِّ اٰلَآءِ رَبِّکُمَا تُکَذِّبٰنِ ﴿۶۰﴾

۶۰۔ تے تساں اپنے رب دی کیرھی کیرھی نعمت دا انکار کریسو۔

هَلۡ جَزَآءُ الۡاِحۡسَانِ اِلَّا الۡاِحۡسَانُ ﴿۶۱﴾

۶۱۔ احسان دا بدلہ محض احسان۔

فَبِاَیِّ اٰلَآءِ رَبِّکُمَا تُکَذِّبٰنِ ﴿۶۲﴾

۶۲۔ تے تساں اپنے رب دی کیرھی کیرھی نعمت دا انکار کریسو۔

وَ مِنۡ دُوۡنِهِمَا جَنَّتٰنِ ﴿۶۳﴾

۶۳۔ تے انہیں دے سوا ڈو بہشتائن۔

فَبِاَیِّ اٰلَآءِ رَبِّکُمَا تُکَذِّبٰنِ ﴿۶۴﴾

۶۴۔ تے تساں اپنے رب دی کیرھی کیرھی نعمت دا انکار کریسو۔

مُدۡهَآمَّتٰنِ ﴿۶۵﴾

۶۵۔ بھوں گھاٹیاں ساویاں ہوسن۔

فَبِاَیِّ اٰلَآءِ رَبِّکُمَا تُکَذِّبٰنِ ﴿۶۶﴾

۶۶۔ تے تساں اپنے رب دی کیرھی کیرھی نعمت دا انکار کریسو۔

فِیۡهِمَا عَیۡنٰنِ نَضَّاخَتٰنِ ﴿۶۷﴾

۶۷۔ انہیں وِچ ڈو چشمے ہن جیرھے زور نال نکلدن۔

فَبِاَیِّ اٰلَآءِ رَبِّکُمَا تُکَذِّبٰنِ ﴿۶۸﴾

۶۸۔ تے تساں اپنے رب دی کیرھی کیرھی نعمت دا انکار کریسو۔

فِیۡهِمَا فَاکِهَةٌ وَّ نَخۡلٌ وَّ رُمَّانٌ ﴿۶۹﴾

۶۹۔ انہیں وِچ میوے ہن تے کھجیاں تے انار ہن۔

فَبِاَیِّ اٰلَآءِ رَبِّکُمَا تُکَذِّبٰنِ ﴿۷۰﴾

۷۰۔ تے تساں اپنے رب دی کیرھی کیرھی نعمت دا انکار کریسو۔

فِیۡهِنَّ خَیۡرٰتٌ حِسَانٌ ﴿۷۱﴾

۷۱۔ انہیں وِچ نیک تے سونھیاں تریمتیں ہوسن۔

فَبِاَیِّ اٰلَآءِ رَبِّکُمَا تُکَذِّبٰنِ ﴿۷۲﴾

۷۲۔ تے تساں اپنے رب دی کیرھی کیرھی نعمت دا انکار کریسو۔

حُوۡرٌ مَّقۡصُوۡرٰتٌ فِی الۡخِیَامِ ﴿۷۳﴾

۷۳۔ کالی اکھیں آلیاں حوراں ہوسن تے خیمیں وِچ ہوسن

فَبِاَیِّ اٰلَآءِ رَبِّکُمَا تُکَذِّبٰنِ ﴿۷۴﴾

۷۴۔ تے تساں اپنے رب دی کیرھی کیرھی نعمت دا انکار کریسو۔

لَمۡ یَطۡمِثۡهُنَّ اِنۡسٌ قَبۡلَهُمۡ وَ لَا جَآنٌّ ﴿۷۵﴾

۷۵۔ ایں کنیں پہلے انہیں کوں نہ کہیں انسان ہتھ لایا ہوسی تے نہ کہیں جن۔

فَبِاَیِّ اٰلَآءِ رَبِّکُمَا تُکَذِّبٰنِ ﴿۷۶﴾

۷۶۔ تے تساں اپنے رب دی کیرھی کیرھی نعمت دا

انکار کریسو۔

مُتَّكِـِٕيْنَ عَلٰى رَفْرَفٍ خُضْرٍ وَّعَبْقَرِيٍّ حِسَانٍ ۝٧٦

۷۶۔ او ہوں سوہنے تے ہوں چنگے فرش تے جیہڑا نیمیں کنیں ودھیا ہویا ہوسی۔

فَبِاَيِّ اٰلَاۤءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبٰنِ ۝٧٧

۷۷۔ تے تساں اپنے رب دی کیہڑی کیہڑی نعمت دا انکار کریسو۔

تَبٰرَكَ اسْمُ رَبِّكَ ذِي الْجَلٰلِ وَالْاِكْرَامِ ۝٧٨

۷۸۔ تیڈے رب دا ناں ہوں بابرکت جیہڑا جلال تے عزت والا ہے۔

سُوْرَةُ الْوَاقِعَةِ مَكِّيَّةٌ وَّهِيَ مَعَ الْبَسْمَلَةِ سَبْعٌ وَّتِسْعُوْنَ اٰيَةً وَّثَلٰثَةُ رُكُوْعَاتٍ

سورة واقعہ مکی ہے۔ تے بسم اللہ نال ایندیاں ۹۷ آیتاں تے ۳ رکوع ہن۔

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ①	۱۔ شروع کریندان اللہ دے ناں نال جیرھا بن منگے ڈیوݨ والا تے ول ول مہربان ہے۔
اِذَا وَقَعَتِ الْوَاقِعَةُ ②	۲۔ جیلھے او گال تھی ویسی جیندے تھیوݨ دا فیصلہ ہے۔
لَيْسَ لِوَقْعَتِهَا كَاذِبَةٌ ③	۳۔ تے اوندے واقعہ تھیوݨ کوں کوئی کوڑا نئیں کرسگدا۔
خَافِضَةٌ رَّافِعَةٌ ④	۴۔ جھکیں کوں اچا کرݨ والی ہے۔
اِذَا رُجَّتِ الْاَرْضُ رَجًّا ⑤	۵۔ جڈاں ملک کوں ہلا ڈیتا ویسی۔
وَّبُسَّتِ الْجِبَالُ بَسًّا ⑥	۶۔ تے پہاڑیں کوں ٹوٹے ٹوٹے کر ڈیتا ویسی۔
فَكَانَتْ هَبَآءً مُّنْۢبَثًّا ⑦	۷۔ تے او ایویں تھی ویسن جیویں ہوا وچ اڈردے ہوئے ذرے ہوندن۔
وَّكُنْتُمْ اَزْوَاجًا ثَلٰثَةً ⑧	۸۔ تے تساں ترے ٹولے بݨ ویسو۔
فَاَصْحٰبُ الْمَيْمَنَةِ ۙ مَآ اَصْحٰبُ الْمَيْمَنَةِ ⑨	۹۔ سجے ہتھ آلے۔ اے سجے ہتھ آلے کون ہن۔
وَاَصْحٰبُ الْمَشْـَٔمَةِ ۙ مَآ اَصْحٰبُ الْمَشْـَٔمَةِ ⑩	۱۰۔ تے کھبے ہتھ آلے۔ تے اے کھبے ہتھ آلے کون ہن۔
وَالسّٰبِقُوْنَ السّٰبِقُوْنَ ⑪	۱۱ تے ساریں کنیں اگوودھݨ آلے ساریں کنیں اگوودھݨ آلے۔
اُولٰٓئِكَ الْمُقَرَّبُوْنَ ⑫	۱۲۔ اے اللہ دے پہنچے ہوئے بندے ہن۔
فِيْ جَنّٰتِ النَّعِيْمِ ⑬	۱۳۔ نعمتیں آلی جنتیں وچ ہوسن۔
ثُلَّةٌ مِّنَ الْاَوَّلِيْنَ ⑭	۱۴۔ پہلے ایمان آݨ والیں وچ انہیں دی گنتری زیادہ ہوسی۔
وَقَلِيْلٌ مِّنَ الْاٰخِرِيْنَ ⑮	۱۵۔ تے بعد آلیں وچ تھوڑی۔
عَلٰى سُرُرٍ مَّوْضُوْنَةٍ ⑯	۱۶۔ او جڑیے ہوئے ہماچیں تے ہوسن۔
مُّتَّكِـِٕيْنَ عَلَيْهَا مُتَقٰبِلِيْنَ ⑰	۱۷۔ تے ہک ڈوجھے دے سامݨے ٹیک لا کے بیٹھے ہوسن۔
يَطُوْفُ عَلَيْهِمْ وِلْدَانٌ مُّخَلَّدُوْنَ ⑱	۱۸۔ انہیں دی خدمت کیتے نوکر ولا ولا اوسن تے

نیکی تے قائم رکھے ویسن.

بِاَكْوَابٍ وَّاَبَارِيْقَ ۙ وَكَاْسٍ مِّنْ مَّعِيْنٍ ﴿۱۹﴾

۱۹۔ او گلاس تے لوٹے گھن کے اوسن تے چنگے پانی دے بھریے ہوئے پیالے ہوسن۔

لَّا يُصَدَّعُوْنَ عَنْهَا وَلَا يُنْزِفُوْنَ ﴿۲۰﴾

۲۰۔ تے انہیں کوں نشہ تھیسی تے نہ او گالیاں گالیں کریسن۔

وَفَاكِهَةٍ مِّمَّا يَتَخَيَّرُوْنَ ﴿۲۱﴾

۲۱۔ تے میوے انہیں جیرھے او پسند کریسن۔

وَلَحْمِ طَيْرٍ مِّمَّا يَشْتَهُوْنَ ﴿۲۲﴾

۲۲۔ تے پکھیں دا ماس ہوسی جیرھا او چاہسن۔

وَحُوْرٌ عِيْنٌ ﴿۲۳﴾

۲۳۔ تے وڈی اکھیں آلیاں حوراں ہوسن۔

كَاَمْثَالِ اللُّؤْلُؤِ الْمَكْنُوْنِ ﴿۲۴﴾

۲۴۔ جیویں لکی ہوئے موتی۔

جَزَآءًۢ بِمَا كَانُوْا يَعْمَلُوْنَ ﴿۲۵﴾

۲۵۔ اے انہیں دے عملیں دا بدلہ ہے۔

لَا يَسْمَعُوْنَ فِيْهَا لَغْوًا وَّلَا تَاْثِيْمًا ﴿۲۶﴾

۲۶۔ اوندے وچ نہ بے ہودہ گالہیں سنسن تے نہ گناہ دیاں گالہیں۔

اِلَّا قِيْلًا سَلٰمًا سَلٰمًا ﴿۲۷﴾

۲۷۔ سوائے اے آکھݨ دے جو تہاڈے اتے سلامتی ہووے۔

وَاَصْحٰبُ الْيَمِيْنِ ۙ مَآ اَصْحٰبُ الْيَمِيْنِ ﴿۲۸﴾

۲۸۔ تے سجے ہتھ والے۔ سجے ہتھ والے کوݨ۔

فِيْ سِدْرٍ مَّخْضُوْدٍ ﴿۲۹﴾

۲۹۔ او بغیر کنڈیں آلی بیریں دے باغ وچ ہوسن۔

وَّطَلْحٍ مَّنْضُوْدٍ ﴿۳۰﴾

۳۰۔ تے کیلے دے (باغ وچ) جنہیں دے گوشے ہک ڈوجے تے چڑھے پئے ہوسن۔

وَّظِلٍّ مَّمْدُوْدٍ ﴿۳۱﴾

۳۱۔ تے ودھے ہوئے پچھانویں وچ ہوسن۔

وَّمَآءٍ مَّسْكُوْبٍ ﴿۳۲﴾

۳۲۔ تے اینجھا پانی ہوسی جیرھا وہایا ویسی۔

وَّفَاكِهَةٍ كَثِيْرَةٍ ﴿۳۳﴾

۳۳۔ تے بہوں سارے میوے ہوسن۔

لَّا مَقْطُوْعَةٍ وَّلَا مَمْنُوْعَةٍ ﴿۳۴﴾

۳۴۔ نہ کپیئے ویسن تے نہ انہیں کنیں ہٹکیا ویسی۔

وَّفُرُشٍ مَّرْفُوْعَةٍ ﴿۳۵﴾

۳۵۔ تے اعلیٰ تے شاندار ترائیں ہوسن۔

اِنَّآ اَنْشَاْنٰهُنَّ اِنْشَآءً ﴿۳۶﴾

۳۶۔ اساں انہیں کوں بݨائے۔

فَجَعَلْنٰهُنَّ اَبْكَارًا ﴿۳۷﴾

۳۷۔ تے اساں انہیں کوں کنواریاں بݨائے۔

عُرُبًا اَتْرَابًا ﴿۳۸﴾

۳۸۔ تے او سوہݨیاں تے ہم عمرن۔

لِّاَصۡحٰبِ الۡیَمِیۡنِ ﴿٣٩﴾ ع ٩ ١٤
٣٩۔ سجے ہتھ آلیں کیتے ہن۔

ثُلَّۃٌ مِّنَ الۡاَوَّلِیۡنَ ﴿٤٠﴾
٤٠۔ اسے پہلے ایمان آنݨ والیں وچو ہوں ودھ ہوسن۔

وَ ثُلَّۃٌ مِّنَ الۡاٰخِرِیۡنَ ﴿٤١﴾
٤١۔ تے بعد وچ آوݨ والیں وچو وی۔

وَ اَصۡحٰبُ الشِّمَالِ ۬ۙ مَاۤ اَصۡحٰبُ الشِّمَالِ ﴿٤٢﴾
٤٢۔ تے کھبے ہتھ والے تے کھبے ہتھ والے کون ہن۔

فِیۡ سَمُوۡمٍ وَّ حَمِیۡمٍ ﴿٤٣﴾
٤٣۔ اتی ہوا وچ تے تتے پانی وچ رہسن۔

وَّ ظِلٍّ مِّنۡ یَّحۡمُوۡمٍ ﴿٤٤﴾
٤٤۔ تے کالے دھوں پچھانویں وچ رہسن۔

لَّا بَارِدٍ وَّ لَا کَرِیۡمٍ ﴿٤٥﴾
٤٥۔ نہ ٹھڈا ہوسی تے نہ عزت ڈیوݨ والا ہوسی۔

اِنَّہُمۡ کَانُوۡا قَبۡلَ ذٰلِکَ مُتۡرَفِیۡنَ ﴿٤٦﴾
٤٦۔ بے شک او ایں کنیں پہلے آرام وچ ہن۔

وَ کَانُوۡا یُصِرُّوۡنَ عَلَی الۡحِنۡثِ الۡعَظِیۡمِ ﴿٤٧﴾
٤٧۔ تے ہوں وڈے گناہ تے ضد کریندے ہن۔

وَ کَانُوۡا یَقُوۡلُوۡنَ ۬ۙ اَئِذَا مِتۡنَا وَ کُنَّا تُرَابًا وَّ عِظَامًا ءَ اِنَّا لَمَبۡعُوۡثُوۡنَ ﴿٤٨﴾
٤٨۔ تے آہدے ہن کیا اساں جیلے مر ویسوں تے مٹی تھی ویسوں تے ہڈیاں بچ ویسن کیا اساں ولا جنیدے تھیسوں۔

اَوَ اٰبَآؤُنَا الۡاَوَّلُوۡنَ ﴿٤٩﴾
٤٩۔ کیا ساڈے پہلے پیو ڈاڈے وی۔

قُلۡ اِنَّ الۡاَوَّلِیۡنَ وَ الۡاٰخِرِیۡنَ ﴿٥٠﴾
٥٠۔ توں آکھ بے شک پہلے وی تے بعد والے وی۔

لَمَجۡمُوۡعُوۡنَ ۬ۙ اِلٰی مِیۡقَاتِ یَوۡمٍ مَّعۡلُوۡمٍ ﴿٥١﴾
٥١۔ سارے مقرر ڈینھ دے وعدے تے کٹھے کیتے ویسن۔

ثُمَّ اِنَّکُمۡ اَیُّہَا الضَّآلُّوۡنَ الۡمُکَذِّبُوۡنَ ﴿٥٢﴾
٥٢۔ ول بے شک اے گمراہ تے انکار کرݨ والے لوکو۔

لَاٰکِلُوۡنَ مِنۡ شَجَرٍ مِّنۡ زَقُّوۡمٍ ﴿٥٣﴾
٥٣۔ تساں تھوہر دے درخت کنیں کھوسو۔

فَمَالِـُٔوۡنَ مِنۡہَا الۡبُطُوۡنَ ﴿٥٤﴾
٥٤۔ تے اوندے نال اپݨے ڈِڈھ بھریسو۔

فَشٰرِبُوۡنَ عَلَیۡہِ مِنَ الۡحَمِیۡمِ ﴿٥٥﴾
٥٥۔ ول اوندے اتے تتا پانی پیسو۔

فَشٰرِبُوۡنَ شُرۡبَ الۡہِیۡمِ ﴿٥٦﴾
٥٦۔ تے پانی تسے اُٹھ آلی کار پیسو۔

ہٰذَا نُزُلُہُمۡ یَوۡمَ الدِّیۡنِ ﴿٥٧﴾
٥٧۔ اے جزا سزا دے ڈینھ دی تہاڈی مہمانی ہے۔

نَحۡنُ خَلَقۡنٰکُمۡ فَلَوۡ لَا تُصَدِّقُوۡنَ ﴿٥٨﴾
٥٨۔ اساں تہاکوں پیدا کیتے تساں تصدیق کیوں نوے کریندے۔

اَفَرَءَیۡتُمۡ مَّا تُمۡنُوۡنَ ﴿٥٩﴾
٥٩۔ تہاکوں پتہ ہے تساں عورت دے پیٹ وچ کیا سٹیندے ہو۔

ءَاَنْتُمْ تَخْلُقُوْنَهٗٓ اَمْ نَحْنُ الْخٰلِقُوْنَ ۝۵۹

۶۰۔ کیا تساں اونکوں پیدا کریندے ہو یا اساں پیدا کرݨ والے ہیں۔

نَحْنُ قَدَّرْنَا بَيْنَكُمُ الْمَوْتَ وَمَا نَحْنُ بِمَسْبُوْقِيْنَ ۝۶۰

۶۱۔ اساں تہاڈے وچ موت شروع کیتی ہے تے اساں کنیں کوئی نہیں ودھ سگدا۔

عَلٰٓى اَنْ نُّبَدِّلَ اَمْثَالَكُمْ وَنُنْشِئَكُمْ فِيْ مَا لَا تَعْلَمُوْنَ ۝۶۱

۶۲۔ جو اساں تہاڈی جا تے بیا کوئی گھن آوں تے تہاکوں اینجھی شکل وچ پیدا کر ڈیؤں جیرھی تساں جاݨدے نوّے۔

وَلَقَدْ عَلِمْتُمُ النَّشْاَةَ الْاُوْلٰى فَلَوْلَا تَذَكَّرُوْنَ ۝۶۲

۶۳۔ تہاکوں پہلی دفعہ پیدا تھیوݨ دا پتہ ہے ول وی تساں نصیحت نوّے پکڑیندے۔

اَفَرَءَيْتُمْ مَّا تَحْرُثُوْنَ ۝۶۳

۶۴۔ تہاکوں پتہ ہے تساں کیا راہیندے ہو۔

ءَاَنْتُمْ تَزْرَعُوْنَهٗٓ اَمْ نَحْنُ الزّٰرِعُوْنَ ۝۶۴

۶۵۔ کیا تساں اونکوں جمیندے ہو یا اساں۔

لَوْ نَشَآءُ لَجَعَلْنٰهُ حُطَامًا فَظَلْتُمْ تَفَكَّهُوْنَ ۝۶۵

۶۶۔ جے اساں چاہوں تے اونکوں سڑیا ہویا چورا بݨا ڈیوں تے تساں گالھیں کریندے رہ ونجو۔

اِنَّا لَمُغْرَمُوْنَ ۝۶۶

۶۷۔ بے شک ساڈے اُتے چٹی آ گئی ہے۔

بَلْ نَحْنُ مَحْرُوْمُوْنَ ۝۶۷

۶۸۔ اصل اساں محروم تھی گئے ہیں۔

اَفَرَءَيْتُمُ الْمَآءَ الَّذِيْ تَشْرَبُوْنَ ۝۶۸

۶۹۔ کیا تہاکوں پتہ ہے اوں پاݨی دا جیرھا تساں پیندے ہو۔

ءَاَنْتُمْ اَنْزَلْتُمُوْهُ مِنَ الْمُزْنِ اَمْ نَحْنُ الْمُنْزِلُوْنَ ۝۶۹

۷۰۔ کیا تساں اونکوں لہائے جھڑ کنیں یا اساں لہیندے ہیں۔

لَوْ نَشَآءُ جَعَلْنٰهُ اُجَاجًا فَلَوْلَا تَشْكُرُوْنَ ۝۷۰

۷۱۔ جے اساں چاہوں ہا تے اونکوں کوڑا کر ڈیوں ہا تے تساں شکر کیوں نوّے کریندے۔

اَفَرَءَيْتُمُ النَّارَ الَّتِيْ تُوْرُوْنَ ۝۷۱

۷۲۔ کیا تہاکوں پتہ ہے اوں بھا دا جیرھی تساں بلیندے ہو۔

ءَاَنْتُمْ اَنْشَاْتُمْ شَجَرَتَهَآ اَمْ نَحْنُ الْمُنْشِـُٔوْنَ ۝۷۲

۷۳۔ کیا اوندا وݨ تساں پیدا کریندے ہو یا اساں پیدا کریندے ہیں۔

نَحْنُ جَعَلْنٰهَا تَذْكِرَةً وَّمَتَاعًا لِّلْمُقْوِيْنَ ۝۷۳

۷۴۔ اساں اونکوں مسافریں کیتے عارضی فائدہ تے نصیحت بݨائی ہے۔

فَسَبِّحْ بِاسْمِ رَبِّكَ الْعَظِيْمِ ﴿٧٥﴾

۷۵۔ تے توں اپنڑے رب دے ناں نال تسبیح کر۔

فَلَآ اُقْسِمُ بِمَوٰقِعِ النُّجُوْمِ ﴿٧٦﴾

۷۶۔ تے میں تاریں دے ڈھہنڑ کوں گواہ بنڑیندا ں۔

وَ اِنَّهٗ لَقَسَمٌ لَّوْ تَعْلَمُوْنَ عَظِيْمٌ ﴿٧٧﴾

۷۷۔ تے اے گواہی جے تہاکوں پتہ ہُووے تے بہوں وڈی ہے۔

اِنَّهٗ لَقُرْاٰنٌ كَرِيْمٌ ﴿٧٨﴾

۷۸۔ بے شک اے قرآن کریم۔

فِيْ كِتٰبٍ مَّكْنُوْنٍ ﴿٧٩﴾

۷۹۔ تے ہک لکی ہوئی کتاب وچ۔

لَّا يَمَسُّهٗٓ اِلَّا الْمُطَهَّرُوْنَ ﴿٨٠﴾

۸۰۔ تے اونکوں محض پاک لوک ہتھ لا سگدن۔

تَنْزِيْلٌ مِّنْ رَّبِّ الْعٰلَمِيْنَ ﴿٨١﴾

۸۱۔ ایندا لہنڑ رب العالمین ولوں ہے۔

اَفَبِهٰذَا الْحَدِيْثِ اَنْتُمْ مُّدْهِنُوْنَ ﴿٨٢﴾

۸۲۔ کیا ایں گال وچ تساں گھاٹا وادھا کریندے ہو۔

وَ تَجْعَلُوْنَ رِزْقَكُمْ اَنَّكُمْ تُكَذِّبُوْنَ ﴿٨٣﴾

۸۳۔ تے تساں ایندے جھٹلاونڑ کوں اپنڑے رزق دا ذریعہ بنا گھدے۔

فَلَوْلَآ اِذَا بَلَغَتِ الْحُلْقُوْمَ ﴿٨٤﴾

۸۴۔ اے کیوں نہیں تھیا جو جیلھے جان گل تئیں آ گئی۔

وَ اَنْتُمْ حِيْنَئِذٍ تَنْظُرُوْنَ ﴿٨٥﴾

۸۵۔ تے تساں اوں ویلھے اِنتے اُنتے ڈیکھنڑ پئے ویندے ہو۔

وَ نَحْنُ اَقْرَبُ اِلَيْهِ مِنْكُمْ وَ لٰكِنْ لَّا تُبْصِرُوْنَ ﴿٨٦﴾

۸۶۔ تے اساں اوں کنیں دی تہاڈے زیادہ کولہو ہیں اصل تساں ڈیہدے نہ ہے۔

فَلَوْلَآ اِنْ كُنْتُمْ غَيْرَ مَدِيْنِيْنَ ﴿٨٧﴾

۸۷۔ جے تہاکوں بدلہ تے جزا نہ ملنڑی ہُووے ہا۔

تَرْجِعُوْنَهَآ اِنْ كُنْتُمْ صٰدِقِيْنَ ﴿٨٨﴾

۸۸۔ اونکوں ولا پٹھو ہا جے تساں سچے ہووے۔

فَاَمَّآ اِنْ كَانَ مِنَ الْمُقَرَّبِيْنَ ﴿٨٩﴾

۸۹۔ تے جے او قریبی بندیں وچوں ہووے ہا۔

فَرَوْحٌ وَّ رَيْحَانٌ ۙ وَّ جَنَّتُ نَعِيْمٍ ﴿٩٠﴾

۹۰۔ تے اوندے کیتے آرام ہے تے نعمتیں والا باغ۔

وَ اَمَّآ اِنْ كَانَ مِنْ اَصْحٰبِ الْيَمِيْنِ ﴿٩١﴾

۹۱۔ تے جے او ہے سجے ہتھ والا۔

فَسَلٰمٌ لَّكَ مِنْ اَصْحٰبِ الْيَمِيْنِ ﴿٩٢﴾

۹۲۔ تے اَے سجے ہتھ والے تیڈے تے سلامتی ہُووے۔

وَ اَمَّآ اِنْ كَانَ مِنَ الْمُكَذِّبِيْنَ الضَّآلِّيْنَ ﴿٩٣﴾

۹۳۔ تے جے او جھٹلاونڑ والیں تے گمراہ لوکیں وچوں ہووے

فَنُزُلٌ مِّنْ حَمِيْمٍ ﴿٩٤﴾

۹۴۔ تے اوندے کیتے تتے پانی دی مہمانی ہے۔

وَّ تَصْلِيَةُ جَحِيْمٍ ﴿٩٥﴾

۹۵۔ تے دوزخ وچ سٹیجنڑ دی سزا ہے۔

اِنَّ هٰذَا لَهُوَ حَقُّ الْيَقِيْنِ ﴿٩٦﴾

۹۶۔ بے شک او پکے یقین آلی گال۔

فَسَبِّحْ بِاسْمِ رَبِّكَ الْعَظِيْمِ ﴿٩٧﴾

۹۷۔ تے توں اپنڑے رب عظیم دی تسبیح کر۔

سُوْرَةُ الْحَدِيْدِ مَدَنِيَّةٌ وَّهِيَ مَعَ الْبَسْمَلَةِ ثَلٰثُوْنَ اٰيَةً وَّاَرْبَعَةُ رُكُوْعَاتٍ

سورۃ حدید مدنی ہے تے بسم اللہ نال اینڈیاں ۳۰ آیتاں تے ۴ رکوع ہن۔

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ①

۱۔ شروع کریندا اللہ دے ناں نال جیرھا بن منگئے ڈیونڑ والا تے بہوں مہربان۔

سَبَّحَ لِلّٰهِ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ ۚ وَهُوَ الْعَزِيْزُ الْحَكِيْمُ ②

۲۔ آسمانیں تے زمین دی ہر شئے اللہ دی تسبیح کریندی پئی ہے۔ تے او غالب تے سیانڑا ہے۔

لَهٗ مُلْكُ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ ۚ يُحْيٖ وَيُمِيْتُ ۚ وَهُوَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيْرٌ ③
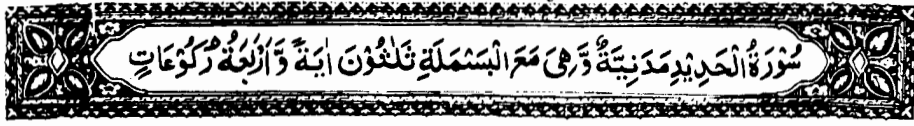
۳۔ آسمانیں تے زمین دی بادشاہت ہوندی ہے۔ او جیندا کریندے تے مریندے تے او ہر شئے تے قادر ہے۔

هُوَ الْاَوَّلُ وَالْاٰخِرُ وَالظَّاهِرُ وَالْبَاطِنُ ۚ وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيْمٌ ④

۴۔ او اوّل وی ہے تے آخر وی، ظاہر وی ہے تے باطن وی تے او ہر شئے کوں جانڑدے۔

هُوَ الَّذِيْ خَلَقَ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضَ فِيْ سِتَّةِ اَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوٰى عَلَى الْعَرْشِ ۚ يَعْلَمُ مَا يَلِجُ فِي الْاَرْضِ وَمَا يَخْرُجُ مِنْهَا وَمَا يَنْزِلُ مِنَ السَّمَآءِ وَمَا يَعْرُجُ فِيْهَا ۚ وَهُوَ مَعَكُمْ اَيْنَ مَا كُنْتُمْ ۚ وَاللّٰهُ بِمَا تَعْمَلُوْنَ بَصِيْرٌ ⑤

۵۔ ہوں آسمانیں تے زمین کوں چھی ڈینہاں وچ پیدا کیتے۔ ول او عرش تے تکڑائی نال بہہ گئے۔ زمین وچ پہندے تے جو اوندے وچوں نکلدے جو آسمان تو لہندے تے جو اوندو چڑھدے تے تساں جتھاں ہوندے ہو او تہاڈے نال ہوندے تے اللہ تہاڈے عملیں کوں ڈیہدا کھڑے۔

لَهٗ مُلْكُ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ ۚ وَاِلَى اللّٰهِ تُرْجَعُ الْاُمُوْرُ ⑥

۶۔ آسمانیں تے زمین دی بادشاہت اوندی ہے تے سارے معاملیں ہوندو ویندے۔

يُوْلِجُ الَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَيُوْلِجُ النَّهَارَ فِي الَّيْلِ ۚ وَهُوَ عَلِيْمٌ بِذَاتِ الصُّدُوْرِ ⑦

۷۔ او رات کوں ڈینہہ وچ تے ڈینہہ کوں رات وچ پلٹیندے تے سینے دی گالہیں کوں او بہوں جانڑدے۔

اٰمِنُوْا بِاللّٰهِ وَرَسُوْلِهٖ وَاَنْفِقُوْا مِمَّا جَعَلَكُمْ مُّسْتَخْلَفِيْنَ فِيْهِ ۚ فَالَّذِيْنَ اٰمَنُوْا مِنْكُمْ وَاَنْفَقُوْا لَهُمْ اَجْرٌ كَبِيْرٌ ⑧

۸۔ اللہ تے اوندے رسول کوں منو تے جیرھی جائیداد دا تہاکوں مالک بنڑائے اوندے وچوں خرچ کرو تے جیرھے تہاڈے وچوں ایمان گھن آئن تے خرچ کیتے نیں، انہیں کیتے وڈا اجر۔

وَمَا لَكُمْ لَا تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ ۚ وَالرَّسُولُ يَدْعُوكُمْ لِتُؤْمِنُوا بِرَبِّكُمْ وَقَدْ أَخَذَ مِيثَاقَكُمْ إِن كُنتُم مُّؤْمِنِينَ ﴿٩﴾

۹۔ تہاکوں کیا تھی گئے جو تساں اللہ تے ایمان نہ گھن انیندے تے رسول تہاکوں سڈیندا پئے جو تساں اپنڑے رب تے ایمان گھن آؤ تے جے تساں مومن ہوے تے اوں تساں کنیں پکا وعدہ گدھا ہوئے۔

هُوَ الَّذِي يُنَزِّلُ عَلَىٰ عَبْدِهِ آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ لِّيُخْرِجَكُم مِّنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ ۚ وَإِنَّ اللَّهَ بِكُمْ لَرَءُوفٌ رَّحِيمٌ ﴿١٠﴾

۱۰۔ اوہو ہے جیرھا اپنڑے بندے تے کھلی کھلی آیات لہیندے تاں جو تہاکوں اندھارے وچوں سوجھلے دو کڈھے تے بے شک اللہ تہاڈے کیتے بہوں مہربان تے ول ول رحم کرنڑ والا ہے۔

وَمَا لَكُمْ أَلَّا تُنفِقُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلِلَّهِ مِيرَاثُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ ۚ لَا يَسْتَوِي مِنكُم مَّنْ أَنفَقَ مِن قَبْلِ الْفَتْحِ وَقَاتَلَ ۚ أُولَٰئِكَ أَعْظَمُ دَرَجَةً مِّنَ الَّذِينَ أَنفَقُوا مِن بَعْدُ وَقَاتَلُوا ۚ وَكُلًّا وَعَدَ اللَّهُ الْحُسْنَىٰ ۚ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿١١﴾

۱۱۔ تے تہاکوں کیا تھی گئے جو تساں اللہ دی راہ وچ خرچ نہ کرو تے آسمانیں تے زمین دی وراثت اللہ دی ہے تہاڈے وچوں اوہو جیہاں کوئی نیں تھی سگدا جیں فتح کنیں پہلے خرچ کیتے تے جنگ کیتی کرے انہیں کنیں انہیں لوکیں دا درجہ بہوں وڈا ہے جیرھے بعد وچ خرچ کریندن تے جنگ کریندن تے اللہ سیئں ساریں نال چنگا وعدہ کیتا ہوئے تے اللہ سیئں تہاڈے عملیں کنیں باخبر۔

ع ۱۱/۱۴

مَّن ذَا الَّذِي يُقْرِضُ اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا فَيُضَاعِفَهُ لَهُ وَلَهُ أَجْرٌ كَرِيمٌ ﴿١٢﴾

۱۲۔ جیرھا اللہ سیئں کوں چنگا قرض ڈیندے تے اللہ سیئں اونکوں ڈوڑا کر ڈیندے تے اوندے کیتے عزت والا اجر۔

يَوْمَ تَرَى الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ يَسْعَىٰ نُورُهُم بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَبِأَيْمَانِهِم بُشْرَاكُمُ الْيَوْمَ جَنَّاتٌ تَجْرِي مِن تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا ۚ ذَٰلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿١٣﴾

۱۳۔ جڈاں مردیں مومن تے مومن عورتاں کوں ڈیکھسیں انہیں دا نور انہیں دے اگوں دی تے سجے پاسے تو وی درکدا ویسی تہاڈے کیتے اَج خوش خبری ہے جنت جنیدے وچ نہراں وہندین اوندے وچ ہمیشہ رہسن اے بہوں وڈی کامیابی ہے۔

يَوْمَ يَقُولُ الْمُنَافِقُونَ وَالْمُنَافِقَاتُ لِلَّذِينَ آمَنُوا انظُرُونَا نَقْتَبِسْ مِن نُّورِكُمْ قِيلَ ارْجِعُوا

۱۴۔ جڈاں منافق مرد تے منافق عورتاں آکھسن مومنیں کوں جو ساڈی سنبھال ہو اساں تہاڈے نور وچوں روشنی حاصل

وَرَآءَكُمْ فَالْتَمِسُوا نُورًا ۖ فَضُرِبَ بَيْنَهُم بِسُورٍ لَّهُ بَابٌ ۖ بَاطِنُهُ فِيهِ الرَّحْمَةُ وَظَاهِرُهُ مِن قِبَلِهِ الْعَذَابُ ﴿١٣﴾

کروں آکھیا ویسی پچھوہیں ول ونجو تے سوجھلا گولو ول انہیں وچ کندھ ڈِتے ڈِتی ویسی جیندے وچ دروازہ ہوسی جیندے اندر رحمت ہوسی تے باہر سامنے عذاب ہوسی۔

يُنَادُونَهُمْ أَلَمْ نَكُن مَّعَكُمْ ۖ قَالُوا بَلَىٰ وَلَٰكِنَّكُمْ فَتَنتُمْ أَنفُسَكُمْ وَتَرَبَّصْتُمْ وَارْتَبْتُمْ وَغَرَّتْكُمُ الْأَمَانِيُّ حَتَّىٰ جَاءَ أَمْرُ اللَّهِ وَغَرَّكُم بِاللَّهِ الْغَرُورُ ﴿١٤﴾

۱۵۔ او انہیں کوں سڈیسن کیا اساں تہاڈے نال نہ ہاسے آکھسن ٹھیک ہِ تے اصل تساں اپنے آپ کوں آزمائش وِچ پا ڈِتا ہا تے تساں عذاب دا بھالا گدھی رہ گئے ہو تے شک وِچ رہ گئے ہو تے تہاکوں خواہشات دوکھا ڈِتے جے تئیں اللہ دا فیصلہ پورا تھی گئے تے شیطان تہاکوں اللہ دے بارے وچ دوکھا ڈیندا رہ گئے۔

فَالْيَوْمَ لَا يُؤْخَذُ مِنكُمْ فِدْيَةٌ وَلَا مِنَ الَّذِينَ كَفَرُوا ۚ مَأْوَاكُمُ النَّارُ ۖ هِيَ مَوْلَاكُمْ ۖ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ ﴿١٥﴾

۱۶۔ اَج تساں کنیں کوئی فدیہ نہ گدھا ویسی تے نہ کافریں کنیں تہاڈا ٹکانڑ بھاء تے اے تہاڈی تعلق دارِ تے بہوں بُرا ٹکانڑ ہے۔

أَلَمْ يَأْنِ لِلَّذِينَ آمَنُوا أَن تَخْشَعَ قُلُوبُهُمْ لِذِكْرِ اللَّهِ وَمَا نَزَلَ مِنَ الْحَقِّ وَلَا يَكُونُوا كَالَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ مِن قَبْلُ فَطَالَ عَلَيْهِمُ الْأَمَدُ فَقَسَتْ قُلُوبُهُمْ ۖ وَكَثِيرٌ مِّنْهُمْ فَاسِقُونَ ﴿١٦﴾

۱۷۔ کیا مومنیں کیتے وقت نہیں آیا جو انہیں دے دل اللہ دے ذکر کیتے جھکن تے جیرھا سچ لتھے اوندے کیتے۔ وی انہیں آلی کار نہ بنن جنہیں کوں ایں کنیں پہلے کتاب ڈِتی گئی ہائی تے زمانہ انہیں تے بہوں ودھ گیا۔ بہوں سارے نافرمان ہِن۔

اعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يُحْيِي الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا ۚ قَدْ بَيَّنَّا لَكُمُ الْآيَاتِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿١٧﴾

۱۸۔ تساں جانڑ گھنو بے شک اللہ جیندا کریندے، زمین کوں بَر تھیونڑ دے بعد اساں آیتاں تہاڈے استے کھول کے بیان کر ڈِتن تاں جو تساں عقل کرو۔

إِنَّ الْمُصَّدِّقِينَ وَالْمُصَّدِّقَاتِ وَأَقْرَضُوا اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا يُضَاعَفُ لَهُمْ وَلَهُمْ أَجْرٌ كَرِيمٌ ﴿١٨﴾

۱۹۔ بے شک صدقہ ڈیونڑ والے مرد تے صدقہ ڈیونڑ والی تریمتیں تے جیرھے اللہ کوں چنگا قرض ڈیندن انہیں دا اجر ڈوڑا کیتا ویسی تے انہیں کیتے عزت والا اجرِ۔

وَالَّذِيْنَ اٰمَنُوْا بِاللّٰهِ وَرُسُلِهٖٓ اُولٰٓئِكَ هُمُ الصِّدِّيْقُوْنَ ۖ وَالشُّهَدَآءُ عِنْدَ رَبِّهِمْ ۭ لَهُمْ اَجْرُهُمْ وَنُوْرُهُمْ ۭ وَالَّذِيْنَ كَفَرُوْا وَكَذَّبُوْا بِاٰيٰتِنَآ اُولٰٓئِكَ اَصْحٰبُ الْجَحِيْمِ ﴿۱۹﴾

۲۰۔ تے جیرھے اللہ تے اوندے رسولیں تے ایمان انیندن ایجھے لوک صدیق تے اپنڑے رب دے حضور شہیدن انہیں کیتے اجر تے نور جیرھے کافرن تے جنہیں ساڈی آیات دا انکار کیتے اے لوک دوزخی ہن۔

ع ۲ ۱۸

اِعْلَمُوْٓا اَنَّمَا الْحَيٰوةُ الدُّنْيَا لَعِبٌ وَّلَهْوٌ وَّزِيْنَةٌ وَّتَفَاخُرٌۢ بَيْنَكُمْ وَتَكَاثُرٌ فِي الْاَمْوَالِ وَالْاَوْلَادِ ۭ كَمَثَلِ غَيْثٍ اَعْجَبَ الْكُفَّارَ نَبَاتُهٗ ثُمَّ يَهِيْجُ فَتَرٰىهُ مُصْفَرًّا ثُمَّ يَكُوْنُ حُطٰمًا ۭ وَفِي الْاٰخِرَةِ عَذَابٌ شَدِيْدٌ ۙ وَّمَغْفِرَةٌ مِّنَ اللّٰهِ وَرِضْوَانٌ ۭ وَمَا الْحَيٰوةُ الدُّنْيَآ اِلَّا مَتَاعُ الْغُرُوْرِ ﴿۲۰﴾

۲۱۔ تساں جانڑ گھنو جو دنیا دی زندگی کھیڈ تماشاء تے زینت تے آپت وچ فخر کرنڑ کیتے ہے تے مال تے اولاد دے وادھے کیتے ہے۔ مینہ آلی کار، جیندا جاونڑ کافریں کوں چنگا لگدے ول او زڑھ پکڑی ہے تے توں ڈیہدیں جو او پیلی تھی ویندی ہے تے ول چورا تھی ویندی ہے تے آخرت وچ سخت عذاب تے اللہ ولو بخشش وی ہے تے اوندی رضا وی۔ تے دنیا دی زندگی محض دھوکے دا سامان۔

سَابِقُوْٓا اِلٰى مَغْفِرَةٍ مِّنْ رَّبِّكُمْ وَجَنَّةٍ عَرْضُهَا كَعَرْضِ السَّمَآءِ وَالْاَرْضِ ۙ اُعِدَّتْ لِلَّذِيْنَ اٰمَنُوْا بِاللّٰهِ وَرُسُلِهٖ ۭ ذٰلِكَ فَضْلُ اللّٰهِ يُؤْتِيْهِ مَنْ يَّشَآءُ ۭ وَاللّٰهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيْمِ ﴿۲۱﴾

۲۲۔ تساں اپنڑے رب ولو بخشش دو ودھو تے اوں جنت دو جیندا پیٹا آسمان تے زمین دے پیٹے آلی کار تے او اللہ تے اوندے رسول کوں منڑ والیں کیتے بنڑائی گی ہے اے اللہ دا فضل جینکوں چاہندے ڈیندے تے اللہ وڈے فضل والا ہے۔

مَآ اَصَابَ مِنْ مُّصِيْبَةٍ فِي الْاَرْضِ وَلَا فِيْٓ اَنْفُسِكُمْ اِلَّا فِيْ كِتٰبٍ مِّنْ قَبْلِ اَنْ نَّبْرَاَهَا ۭ اِنَّ ذٰلِكَ عَلَي اللّٰهِ يَسِيْرٌ ﴿۲۲﴾

۲۳۔ تہاکوں کوئی مصیبت نہیں آندی زمین وچ تے آپ کنیں سوائے ایندے جو او کتاب دچ موجود ہے ایں کنیں پہلے جو اساں بدلہ مقرر کرڈتے بے شک اے کم اللہ کیتے سوکھا ہے۔

لِّكَيْلَا تَاْسَوْا عَلٰي مَا فَاتَكُمْ وَلَا تَفْرَحُوْا بِمَآ اٰتٰىكُمْ ۭ وَاللّٰهُ لَا يُحِبُّ كُلَّ مُخْتَالٍ فَخُــوْرِ ﴿۲۳﴾

۲۴۔ تاں جو تساں اپنڑی غلطی تے افسوس نہ کرو تے جو تہاکوں ملے اوندے اتے اکڑیجو نہ تے اللہ اکڑیجنڑ والے تے فخر کرنڑ والے کوں اصلو پسند نئیں کریندا

الَّذِينَ يَبْخَلُونَ وَيَأْمُرُونَ النَّاسَ بِالْبُخْلِ ۗ وَمَنْ يَتَوَلَّ فَإِنَّ اللّٰهَ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ ﴿٢٥﴾

۲۵۔ جیرے شوماٸی کریندن تے لوکیں کوں شوماٸی دی صلاح ڈیندن تے جیرھا منہ پھیر گھنے تے بے شک اللہ بے نیاز تے بہوں صفتیں والا ہے۔

لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا بِالْبَيِّنٰتِ وَأَنْزَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتٰبَ وَالْمِيزَانَ لِيَقُومَ النَّاسُ بِالْقِسْطِ ۚ وَأَنْزَلْنَا الْحَدِيدَ فِيهِ بَأْسٌ شَدِيدٌ وَمَنَافِعُ لِلنَّاسِ وَلِيَعْلَمَ اللّٰهُ مَنْ يَنْصُرُهُ وَرُسُلَهُ بِالْغَيْبِ ۚ إِنَّ اللّٰهَ قَوِيٌّ عَزِيزٌ ﴿٢٦﴾

ع ۳ ۱۹

۲۶۔ اساں اپنڑے رسول کھلی دلیلیں نال پٹھے ہن تے اساں انہیں نال کتاب تے ترکڑی لہاٸی ہاٸی تاں جو او لوک انصاف قاٸم کرن تے اساں لوہا لہاٸے اوندے وچ جنگ دا سامان۔ تے لوکیں کیتے منافع ہن تے تاں جو اللہ ظاہر کرے جیرھا اوندی تے اوندے رسول دی مدد کریندے غیب وچ بے شک اللہ طاقت والا تے غالب ہے۔

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا وَإِبْرٰهِيمَ وَجَعَلْنَا فِي ذُرِّيَّتِهِمَا النُّبُوَّةَ وَالْكِتٰبَ فَمِنْهُمْ مُهْتَدٍ ۖ وَكَثِيرٌ مِنْهُمْ فٰسِقُونَ ﴿٢٧﴾

۲۷۔ تے اساں نوح تے ابراہیم کوں پٹھے تے انہیں دی اولاد کوں نبوت تے کتاب ڈتی انہیں وچوں ہدایت تے ہن تے بہوں سارے انہیں وچوں نافرمان ہن۔

ثُمَّ قَفَّيْنَا عَلٰى آثَارِهِمْ بِرُسُلِنَا وَقَفَّيْنَا بِعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ وَآتَيْنٰهُ الْإِنْجِيلَ ۙ وَجَعَلْنَا فِي قُلُوبِ الَّذِينَ اتَّبَعُوهُ رَأْفَةً وَرَحْمَةً ۚ وَرَهْبَانِيَّةً ابْتَدَعُوهَا مَا كَتَبْنٰهَا عَلَيْهِمْ إِلَّا ابْتِغَاءَ رِضْوَانِ اللّٰهِ فَمَا رَعَوْهَا حَقَّ رِعَايَتِهَا ۖ فَآتَيْنَا الَّذِينَ آمَنُوا مِنْهُمْ أَجْرَهُمْ ۖ وَكَثِيرٌ مِنْهُمْ فٰسِقُونَ ﴿٢٨﴾

۲۸۔ ول اساں انہیں دے پیریں تے پے رسول پٹھیٸن تے انہیں دے پچھو عیسیٰ ابن مریم کوں وی پٹھے تے اونکوں اساں انجیل ڈتی تے اساں اوندی پیروی کرنڑ والیں دے دل وچ نرمی پیدا کیتی تے رحمت وی۔ تے کلّہا تے اُنج رہنڑ انہیں آپ شروع کیتا ہا۔ اساں انہیں تے فرض نہ کیتا ہا سواٸے اللہ دی خوشنودی حاصل کرنڑ کیتے تے انہیں اینداجیویں حق ہا لحاظ نہیں کیتا۔ تے اساں انہیں وچوں مومنیں کوں اجر ڈتا تے انہیں وچوں بہوں سارے نافرمان ہن۔

يٰأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللّٰهَ وَآمِنُوا بِرَسُولِهِ

۲۹۔ اے مومنو! اللہ کنیں ڈرو تے اوندے

يُؤْتِكُمْ كِفْلَيْنِ مِنْ رَّحْمَتِهٖ وَيَجْعَلْ لَّكُمْ نُوْرًا تَمْشُوْنَ بِهٖ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ۭ وَاللّٰهُ غَفُوْرٌ رَّحِيْمٌ ﴿۲۹﴾

رسول کوں منو تے تہاکوں اپنی رحمت نال ڈوڑا اجر ڈیسی تے تہاڈے کیتے نور بنیسی جئیدے نال تساں ٹرسو تے تہاڈے گناہ بخشیسی تے اللہ بخشݨ والا تے رحم کرݨ والا ہے۔

لِّئَلَّا يَعْلَمَ اَهْلُ الْكِتٰبِ اَلَّا يَقْدِرُوْنَ عَلٰي شَيْءٍ مِّنْ فَضْلِ اللّٰهِ وَاَنَّ الْفَضْلَ بِيَدِ اللّٰهِ يُؤْتِيْهِ مَنْ يَّشَاۗءُ ۭ وَاللّٰهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيْمِ ﴿۳۰﴾

۳۰۔ تاں جو اہل کتاب اے نہ سمجھن جو انہیں (مسلمانیں) کوں اللہ دے فضل وچوں کجھ نئیں ملیا۔ تے بے شک فضل اللہ دے ہتھ وچ جیکوں چاہندے ڈیندے تے اللہ بہوں وڈے فضل والا ہے۔

سُوْرَةُ الْمُجَادَلَةِ مَدَنِيَّةٌ وَّهِيَ مَعَ الْبَسْمَلَةِ ثَلٰثٌ وَّعِشْرُوْنَ اٰيَةً وَّثَلٰثَةُ رُكُوْعَاتٍ

سورۃ مجادلہ مدنی ہے تے بسم اللہ نال ایندیاں ۲۳ آیتاں تے ۳ رکوع ہن.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ①

۱. شروع کریندا اللہ دے ناں نال جیرھا بن منگئے ڈیوݨ والا تے بہوں مہربان.

قَدْ سَمِعَ اللّٰهُ قَوْلَ الَّتِيْ تُجَادِلُكَ فِيْ زَوْجِهَا وَتَشْتَكِيْٓ اِلَى اللّٰهِ ۖ وَاللّٰهُ يَسْمَعُ تَحَاوُرَكُمَا ۭ اِنَّ اللّٰهَ سَمِيْعٌۢ بَصِيْرٌ ②

۲. اللہ اوں تریمت دی گال سݨ گِدھی ہے جیرھی اپݨے پئے کیتے تیڈے نال بحث کریندی پئی ہائی تے اللہ کنیں فریاد کریندی پئی ہائی اللہ تساں ڈوناہیں دیاں گالہیں سݨدا پیا ہا بے شک اللہ بہوں سݨݨ والا تے ڈیکھݨ والا ہے.

اَلَّذِيْنَ يُظٰهِرُوْنَ مِنْكُمْ مِّنْ نِّسَاۗىِٕهِمْ مَّا هُنَّ اُمَّهٰتِهِمْ ۭ اِنْ اُمَّهٰتُهُمْ اِلَّا الّٰۗىِٕيْ وَلَدْنَهُمْ ۭ وَاِنَّهُمْ لَيَقُوْلُوْنَ مُنْكَرًا مِّنَ الْقَوْلِ وَزُوْرًا ۭ وَاِنَّ اللّٰهَ لَعَفُوٌّ غَفُوْرٌ ③

۳. جیرھے اپݨی زالیں کوں (ماآہدن) ظہار کریندن او انہیں دیاں میریں نئیں انہیں دیاں میریں محض اوہے ہن جنیں انہیں کوں جݨے تے او بے شک ناپسندیدہ گال کریندن تے کوڑ مریندن تے بے شک اللہ معاف کرݨ والا تے بخشݨ والا ہے.

وَالَّذِيْنَ يُظٰهِرُوْنَ مِنْ نِّسَاۗىِٕهِمْ ثُمَّ يَعُوْدُوْنَ لِمَا قَالُوْا فَتَحْرِيْرُ رَقَبَةٍ مِّنْ قَبْلِ اَنْ يَّتَمَاۗسَّا ۭ ذٰلِكُمْ تُوْعَظُوْنَ بِهٖ ۭ وَاللّٰهُ بِمَا تَعْمَلُوْنَ خَبِيْرٌ ④

۴. تے جیرھے اپݨی زالیں کوں ما آہدن ول ایہا گال ولا کریندن او ڈوہیں ہک بے کوں ہتھ لاوݨ کنیں پہلے ہک غلام آزاد کرن اے تہاکوں نصیحت کیتی ویندی ہے اللہ تہاڈے عملیں کنیں باخبر.

فَمَنْ لَّمْ يَجِدْ فَصِيَامُ شَهْرَيْنِ مُتَتَابِعَيْنِ مِنْ قَبْلِ اَنْ يَّتَمَاۗسَّا ۚ فَمَنْ لَّمْ يَسْتَطِعْ فَاِطْعَامُ سِتِّيْنَ مِسْكِيْنًا ۭ ذٰلِكَ لِتُؤْمِنُوْا بِاللّٰهِ وَرَسُوْلِهٖ ۭ وَتِلْكَ حُدُوْدُ اللّٰهِ ۭ وَلِلْكٰفِرِيْنَ عَذَابٌ اَلِيْمٌ ⑤

۵. جے غلام نہ ملے تے ڈو مہینے دے ساندھوڑا ند روزے رکھے ہتھ لاوݨ کنیں پہلے تے جے ایندی طاقت نہ ہووے تے سٹھ مسکینیں کوں روٹی کھواوے اے ایں واسطے جو تساں اللہ تے اوندے رسول تے ایمان گھن آؤ اے اللہ دے بنّے ہن تے کافریں کیتے ڈکھ آلا عذاب.

اِنَّ الَّذِيْنَ يُحَاۗدُّوْنَ اللّٰهَ وَرَسُوْلَهٗ كُبِتُوْا كَمَا كُبِتَ الَّذِيْنَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَقَدْ اَنْزَلْنَآ اٰيٰتٍۢ بَيِّنٰتٍ ۭ

۶. جیرھے اللہ تے اوندے رسول نال دشمنی کریندن او ذلیل کیتے ویسن جیویں ایں کنیں پہلے لوک ذلیل کیتے گئے

وَلِلْكٰفِرِيْنَ عَذَابٌ مُّهِيْنٌ ﴿۶﴾

ہن تے اساں کھلی کھلی آیات لہائن تے کافریں کیتے ذلیل کرݨ والا عذاب۔

يَوْمَ يَبْعَثُهُمُ اللّٰهُ جَمِيْعًا فَيُنَبِّئُهُمْ بِمَا عَمِلُوْا ۭ اَحْصٰىهُ اللّٰهُ وَنَسُوْهُ ۭ وَاللّٰهُ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيْدٌ ﴿۷﴾ ع

۷۔ جیلھے اللہ سارییں کوں جیندا کریسی تے او انہیں دے عملیں کنیں خبردار کریسی اللہ گِݨی کھڑے تے او بھُل گیئن تے اللہ ہر شئے تے نگران۔

اَلَمْ تَرَ اَنَّ اللّٰهَ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ ۭ مَا يَكُوْنُ مِنْ نَّجْوٰى ثَلٰثَةٍ اِلَّا هُوَ رَابِعُهُمْ وَلَا خَمْسَةٍ اِلَّا هُوَ سَادِسُهُمْ وَلَآ اَدْنٰى مِنْ ذٰلِكَ وَلَآ اَكْثَرَ اِلَّا هُوَ مَعَهُمْ اَيْنَ مَا كَانُوْا ۚ ثُمَّ يُنَبِّئُهُمْ بِمَا عَمِلُوْا يَوْمَ الْقِيٰمَةِ ۭ اِنَّ اللّٰهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيْمٌ ﴿۸﴾

۸۔ تیکوں پتہ نئیں بے شک اللہ جاݨدے جو آسمانیں تے زمین وچ تے جیلھے او ترے تک کے گالھیں کریندن اللہ سئیں اچوتھا نال ہوندے تے جے او پنج ہوندن تے اللہ انہیں نال چھیواں ہوندے ایں کنیں گھٹ ہوندن یا ایں کنیں ودھ اللہ سئیں انہیں دے نال ہوندے جتھاں ہون ول قیامت دے ڈینہہ او انہیں دے عملیں دا انہیں کوں ڈسیسی بے شک اللہ ہر شئے کوں جاݨدے۔

اَلَمْ تَرَ اِلَى الَّذِيْنَ نُهُوْا عَنِ النَّجْوٰى ثُمَّ يَعُوْدُوْنَ لِمَا نُهُوْا عَنْهُ وَيَتَنٰجَوْنَ بِالْاِثْمِ وَالْعُدْوَانِ وَمَعْصِيَتِ الرَّسُوْلِ ۡ وَاِذَا جَاۗءُوْكَ حَيَّوْكَ بِمَا لَمْ يُحَيِّكَ بِهِ اللّٰهُ ۙ وَيَقُوْلُوْنَ فِيْٓ اَنْفُسِهِمْ لَوْلَا يُعَذِّبُنَا اللّٰهُ بِمَا نَقُوْلُ ۭ حَسْبُهُمْ جَهَنَّمُ ۚ يَصْلَوْنَهَا ۚ فَبِئْسَ الْمَصِيْرُ ﴿۹﴾

۹۔ کیا تیکوں انہیں لوکیں دا پتہ ہے جنہیں کوں لکئے چھپے مشوریں کنیں ہٹکیا گیا ہا ول او ولا اوہو کم کریندن جھتوں ہٹکیا گیا ہا تے او گناہ تے زیادتی تے رسول دی نافرمانی دے متعلق خفیہ مشورے کریندن تے جیلھے تیڈے و اندن تیکوں ایجھی دعا ڈیندن جیرھی خدا تیکوں نئیں ڈتی تے اپݨے دلیں وچ آہدن ساکوں اللہ ساڈی گالھیں تے عذاب کیوں نئیں ڈیندا انہیں دا ٹکاݨہ دوزخ اوندے وچ سڑیسن تے بہوں بُرا ٹکاݨہ۔

يٰٓاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْٓا اِذَا تَنَاجَيْتُمْ فَلَا تَتَنَاجَوْا بِالْاِثْمِ وَالْعُدْوَانِ وَمَعْصِيَتِ الرَّسُوْلِ وَتَنَاجَوْا بِالْبِرِّ وَالتَّقْوٰى ۭ وَاتَّقُوا اللّٰهَ الَّذِيْٓ اِلَيْهِ تُحْشَرُوْنَ ﴿۱۰﴾

۱۰۔ اے مومنو جیلھے تساں چوری مشورے کرو تے گناہ تے زیادتی تے رسول دی نافرمانی تے نہ کرو نیکی تے تقوٰی دی بنیاد تے مشورے کرو تے اللہ کنیں ڈرو جیندو تساں کٹھے کیتے ولسو۔

اِنَّمَا النَّجْوٰى مِنَ الشَّيْطٰنِ لِيَحْزُنَ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا

۱۱۔ بے شک چوری مشورہ شیطانی کم تاں جو مومن

وَ لَيْسَ بِضَآرِّهِمْ شَيْـًٔا اِلَّا بِاِذْنِ اللّٰهِ ؕ وَ عَلَى اللّٰهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُوْنَ ⑩

مونجھے تھیون تے او اللہ دی اجازت دے بغیر کجھ وی انہیں کوں ڈکھ نئیں ڈے سگدا تے مومنیں کوں اللہ تے بھروسہ کرنا چاہی دا ہے۔

يٰٓاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْٓا اِذَا قِيْلَ لَكُمْ تَفَسَّحُوْا فِي الْمَجٰلِسِ فَافْسَحُوْا يَفْسَحِ اللّٰهُ لَكُمْ ۚ وَ اِذَا قِيْلَ انْشُزُوْا فَانْشُزُوْا يَرْفَعِ اللّٰهُ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا مِنْكُمْ ۙ وَ الَّذِيْنَ اُوْتُوا الْعِلْمَ دَرَجٰتٍ ؕ وَ اللّٰهُ بِمَا تَعْمَلُوْنَ خَبِيْرٌ ⑪

۱۲۔ اے مومنو جیلھے تہاکوں آکھیا ونجے جو مجلس وچ جا کھلی کرو تے کر ڈتی کرو اللہ تہاڈے کیتے جا کھلی کریسی تے جیلھے آکھیا ونجے جو اٹھی ونجو تے اٹھی ونجے کرو اللہ تہاڈے وچوں مومنیں کوں عزت ڈیسی تے جنہیں کوں علم ملئے اوندے درجے ودھیسی تے اللہ تہاڈے عملیں کنیں باخبر۔

يٰٓاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْٓا اِذَا نَاجَيْتُمُ الرَّسُوْلَ فَقَدِّمُوْا بَيْنَ يَدَيْ نَجْوٰىكُمْ صَدَقَةً ؕ ذٰلِكَ خَيْرٌ لَّكُمْ وَ اَطْهَرُ ؕ فَاِنْ لَّمْ تَجِدُوْا فَاِنَّ اللّٰهَ غَفُوْرٌ رَّحِيْمٌ ⑫

۱۳۔ اے مومنو جیلھے تساں رسول نال مشورہ کرو تے اپنے مشورہ کیتے صدقہ کیتا کرو اے تہاڈے کیتے چنگا تے پاک کرن والا ہے جے تہاکوں نہ ملے تے بے شک اللہ بہوں بخشن والا تے بہوں مہربان۔

ءَاَشْفَقْتُمْ اَنْ تُقَدِّمُوْا بَيْنَ يَدَيْ نَجْوٰىكُمْ صَدَقٰتٍ ؕ فَاِذْ لَمْ تَفْعَلُوْا وَ تَابَ اللّٰهُ عَلَيْكُمْ فَاَقِيْمُوا الصَّلٰوةَ وَ اٰتُوا الزَّكٰوةَ وَ اَطِيْعُوا اللّٰهَ وَ رَسُوْلَهٗ ؕ وَ اللّٰهُ خَبِيْرٌۢ بِمَا تَعْمَلُوْنَ ⑬

۱۴۔ کیا تساں ڈر دے ہو جو تساں اپنے مشوریں کنیں پہلے صدقے ڈیوو تے تساں اے کم نئیں کیتا تے اللہ تہاڈے اتے فضل کیتے ہن تساں نماز ٹھیا کے پڑھو تے زکاۃ ڈیوو تے اللہ تے اوندے رسول دی اطاعت کرو تے اللہ جو تساں کریندے ہو باخبر۔

ع ۲

اَلَمْ تَرَ اِلَى الَّذِيْنَ تَوَلَّوْا قَوْمًا غَضِبَ اللّٰهُ عَلَيْهِمْ ؕ مَا هُمْ مِّنْكُمْ وَ لَا مِنْهُمْ ۙ وَ يَحْلِفُوْنَ عَلَى الْكَذِبِ وَ هُمْ يَعْلَمُوْنَ ⑭

۱۵۔ کیا تیں انہیں کوں ڈٹھے جیرھے انہیں لوکیں کوں سنگتی بنیدن جنہیں تے اللہ دی ناراضگی ہے او نہ تہاڈے وچوں ہن تے نہ انہیں وچوں اور کوڑے قسماں چیندن تے او جاݨدن۔

اَعَدَّ اللّٰهُ لَهُمْ عَذَابًا شَدِيْدًا ؕ اِنَّهُمْ سَآءَ مَا كَانُوْا يَعْمَلُوْنَ ⑮

۱۶۔ اللہ انہیں کیتے سخت عذاب تیار کیتا ہوئے بے شک او بہوں برا ہے جو او کریندن۔

اِتَّخَذُوْٓا اَيْمَانَهُمْ جُنَّةً فَصَدُّوْا عَنْ سَبِيْلِ اللّٰهِ فَلَهُمْ عَذَابٌ مُّهِيْنٌ ⑯

۱۷۔ انہیں اپنے قسمیں کوں اوڈلکا بݨائے انہیں اللہ دے رستے کنیں روکیے تے انہیں کیتے ذلیل کرن والا عذاب ہے۔

لَنْ تُغْنِيَ عَنْهُمْ اَمْوَالُهُمْ وَلَآ اَوْلَادُهُمْ مِّنَ اللّٰهِ شَيْئًا ۭ اُولٰۗىِٕكَ اَصْحٰبُ النَّارِ ۭ هُمْ فِيْهَا خٰلِدُوْنَ ⑱

۱۸۔ انہیں دے مال تے اولاد انہیں کوں اللہ دے مقابلے وچ کوئی فائدہ نیئں ڈیندے اے دوزخی ہن تے اوندے وچ ہمیشہ رہسن ۔

يَوْمَ يَبْعَثُهُمُ اللّٰهُ جَمِيْعًا فَيَحْلِفُوْنَ لَهٗ كَمَا يَحْلِفُوْنَ لَكُمْ وَيَحْسَبُوْنَ اَنَّهُمْ عَلٰي شَيْءٍ ۭ اَلَآ اِنَّهُمْ هُمُ الْكٰذِبُوْنَ ⑲

۱۹۔ جڈاں اللہ انہیں ساریں کوں جیندا کریسی اوندے کیتے وی قسماں چیسن جیویں تہاڈے کیتے قسماں چیندن تے خیال کریندن بے شک او کہیں گال تے قائم ہن سنڑو بے شک او ہے کوڑے ہن ۔

اِسْتَحْوَذَ عَلَيْهِمُ الشَّيْطٰنُ فَاَنْسٰىهُمْ ذِكْرَ اللّٰهِ ۭ اُولٰۗىِٕكَ حِزْبُ الشَّيْطٰنِ ۭ اَلَآ اِنَّ حِزْبَ الشَّيْطٰنِ هُمُ الْخٰسِرُوْنَ ⑳

۲۰۔ شیطان انہیں تے غالب آ گئے تے انہیں کوں اللہ دا ذکر بھلوا ڈتس اے شیطان دا ٹولہ ہِ سنڑو بے شک شیطان دا ٹولہ گھاٹے والا ہِ ۔

اِنَّ الَّذِيْنَ يُحَاۗدُّوْنَ اللّٰهَ وَرَسُوْلَهٗٓ اُولٰۗىِٕكَ فِي الْاَذَلِّيْنَ ㉑

۲۱۔ بے شک جیرھے اللہ تے اوندے رسول نال دشمنی کریندن او ذلیل لوکیں وچ گنڑیسن ۔

كَتَبَ اللّٰهُ لَاَغْلِبَنَّ اَنَا وَرُسُلِيْ ۭ اِنَّ اللّٰهَ قَوِيٌّ عَزِيْزٌ ㉒

۲۲۔ اللہ نے فرض کیتا ہوئے جو میں تے میڈے رسول غالب اوسن بے شک اللہ طاقت والا تے غالب ۔

لَا تَجِدُ قَوْمًا يُّؤْمِنُوْنَ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ يُوَاۗدُّوْنَ مَنْ حَاۗدَّ اللّٰهَ وَرَسُوْلَهٗ وَلَوْ كَانُوْٓا اٰبَاۗءَهُمْ اَوْ اَبْنَاۗءَهُمْ اَوْ اِخْوَانَهُمْ اَوْ عَشِيْرَتَهُمْ ۭ اُولٰۗىِٕكَ كَتَبَ فِيْ قُلُوْبِهِمُ الْاِيْمَانَ وَاَيَّدَهُمْ بِرُوْحٍ مِّنْهُ ۭ وَيُدْخِلُهُمْ جَنّٰتٍ تَجْرِيْ مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهٰرُ خٰلِدِيْنَ فِيْهَا ۭ رَضِيَ اللّٰهُ عَنْهُمْ وَرَضُوْا عَنْهُ ۭ اُولٰۗىِٕكَ حِزْبُ اللّٰهِ ۭ اَلَآ اِنَّ حِزْبَ اللّٰهِ هُمُ الْمُفْلِحُوْنَ ㉓
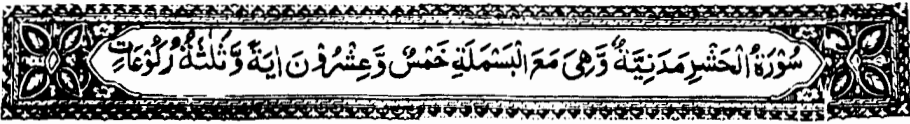
۲۳۔ تیکوں او قوم نہ لبھسی جیرھے اللہ تے یوم آخر تے ایمان انیندن تے دل اوندے نال محبت کرن ۔

جیرھا اللہ تے اوندے رسول نال دشمنی کریندے بھانویں او انہیں دے پیو ڈاڈے یا پتر یا بھرا ہون یا انہیں دا خاندان اے لوکن جنہیں دے دلیں وچ اللہ ایمان لکھ ڈتے تے اپنڑی کلام نال اوندی مدد کیتی تے انہیں کوں بہشت وچ داخل کریسی جیندے وچ نہراں وہندیاں ہوسن او اوندے وچ ہمیشہ رہسن اللہ انہیں تے راضی تے او اللہ تے راضی ہن اے اللہ دا ٹولہ ہِ سنڑو بے شک اللہ دا ٹولہ کامیاب تھیونڑ والا ہِ ۔

سُوْرَةُ الْحَشْرِ مَدَنِيَّةٌ وَهِيَ مَعَ الْبَسْمَلَةِ خَمْسٌ وَعِشْرُوْنَ اٰيَةً وَثَلٰثُ رُكُوْعَاتٍ

سورۃ حشر مدنی ہے تے بسم اللہ نال ایندیاں ۲۵ آیتاں تے ۳ رکوعن۔

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ①	۱. شروع کریندا ں اللہ دے ناں نال جیرھا بن منگے ڈیوݨ والا تے ول ول رحم کرݨ والا ہے۔
سَبَّحَ لِلّٰهِ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيْزُ الْحَكِيْمُ ②	۲. جو کجھ آسمانیں تے زمین وچ او اللہ دی تسبیح کریندا پئے تے او غالب تے سیاݨا ہے۔
هُوَ الَّذِيْٓ اَخْرَجَ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا مِنْ اَهْلِ الْكِتٰبِ مِنْ دِيَارِهِمْ لِاَوَّلِ الْحَشْرِ مَا ظَنَنْتُمْ اَنْ يَّخْرُجُوْا وَظَنُّوْٓا اَنَّهُمْ مَّانِعَتُهُمْ حُصُوْنُهُمْ مِّنَ اللّٰهِ فَاَتٰىهُمُ اللّٰهُ مِنْ حَيْثُ لَمْ يَحْتَسِبُوْا وَقَذَفَ فِيْ قُلُوْبِهِمُ الرُّعْبَ يُخْرِبُوْنَ بُيُوْتَهُمْ بِاَيْدِيْهِمْ وَاَيْدِي الْمُؤْمِنِيْنَ فَاعْتَبِرُوْا يٰٓاُولِي الْاَبْصَارِ ③	۳. او ہو ہے جیں اہل کتاب وچوں کافریں کوں پہلے حشر کیتے انہیں دے ملک کنیں کڈھیے تہاکوں خیال وی کائناں ہا جو او نکلسن تے انہیں دا وی خیال ہا کہ انہیں دے قلعے اللہ کنیں انہیں کوں بچا گھنسن تے اللہ انہیں دو او اوں جا کنیں آیا جتھوں انہیں دا خیال وی نہ ہا تے انہیں دے دلیں وچ رعب سٹ ڈتس او اپݨے ہتھیں نال اپݨے گھریں کوں خراب کریندے پئن تے کجھ مومنیں دے ہتھیں نال تے اے اکھیں والیو عبرت حاصل کرو۔
وَلَوْلَآ اَنْ كَتَبَ اللّٰهُ عَلَيْهِمُ الْجَلَآءَ لَعَذَّبَهُمْ فِي الدُّنْيَا وَلَهُمْ فِي الْاٰخِرَةِ عَذَابُ النَّارِ ④	۴. جے اللہ سئیں نے انہیں تے وطن وچوں نکلݨ فرض نہ کیتا ہوئے ہا تے او دنیا وچ انہیں کوں عذاب ڈیوے ہا تے آخرت وچ انہیں کیتے بھا دا عذاب۔
ذٰلِكَ بِاَنَّهُمْ شَآقُّوا اللّٰهَ وَرَسُوْلَهٗ وَمَنْ يُّشَآقِّ اللّٰهَ فَاِنَّ اللّٰهَ شَدِيْدُ الْعِقَابِ ⑤	۵. اے ایں واسطے جو انہیں اللہ تے اوندے رسول نال دشمنی کیتی تے جیرھا اللہ نال دشمنی کریندے تے بیشک اللہ سخت سزا ڈیوݨ والا ہے۔
مَا قَطَعْتُمْ مِّنْ لِّيْنَةٍ اَوْ تَرَكْتُمُوْهَا قَآئِمَةً عَلٰٓى اُصُوْلِهَا فَبِاِذْنِ اللّٰهِ وَلِيُخْزِيَ الْفٰسِقِيْنَ ⑥	۶. تساں کھجی دی پاڑ نئیں کپی یا انہیں کوں اپݨی پاڑیں تے نئیں چھوڑیا تے اللہ دا حکم نال ہا تے تاں جو او نافرمانیں کوں ذلیل کرے۔
وَمَآ اَفَآءَ اللّٰهُ عَلٰى رَسُوْلِهٖ مِنْهُمْ فَمَآ اَوْجَفْتُمْ	۷. انہیں دا جو مال اللہ سئیں اپݨے رسول کوں غنیمت وچ ڈتا ہا

عَلَيۡهِ مِنۡ خَيۡلٍ وَّلَا رِكَابٍ وَّلٰكِنَّ اللّٰهَ يُسَلِّطُ رُسُلَهٗ عَلٰى مَنۡ يَّشَآءُ ؕ وَاللّٰهُ عَلٰى كُلِّ شَىۡءٍ قَدِيۡرٌ ۝

تساں اپنڑے گھوڑے تے اُٹھ نہ درکائے ہن تے اصل اللہ جیندے تے چاہندے اپنڑے رسولیں کوں غالب کریندے تے اللہ ہر شئے تے قادر ہے۔

مَآ اَفَآءَ اللّٰهُ عَلٰى رَسُوۡلِهٖ مِنۡ اَهۡلِ الۡقُرٰى فَلِلّٰهِ وَلِلرَّسُوۡلِ وَلِذِى الۡقُرۡبٰى وَالۡيَتٰمٰى وَالۡمَسٰكِيۡنِ وَابۡنِ السَّبِيۡلِۙ كَىۡ لَا يَكُوۡنَ دُوۡلَةًۢ بَيۡنَ الۡاَغۡنِيَآءِ مِنۡكُمۡ ؕ وَمَآ اٰتٰٮكُمُ الرَّسُوۡلُ فَخُذُوۡهُ وَمَا نَهٰٮكُمۡ عَنۡهُ فَانۡتَهُوۡا ۚ وَاتَّقُوا اللّٰهَ ؕ اِنَّ اللّٰهَ شَدِيۡدُ الۡعِقَابِ ۝ ۸

۸۔ تے جیرھا مال وستیں والیں دا اللہ اپنڑے رسول کوں ڈیوے او اللہ تے اوندے رسول تے سکیں تے یتیمیں تے مسکینیں تے مسافریں کیتے ہے تاں جو او مال تہاڈے امیریں وچ چکر نہ کھندا رہوے۔ جو رسول تہاکوں ڈیوے او پکڑو تے جیں کنیں ہٹکے اوں کنیں رک ونجو تے اللہ کنیں ڈرو بے شک اللہ سخت عذاب ڈیونڑ والا ہے۔

لِلۡفُقَرَآءِ الۡمُهٰجِرِيۡنَ الَّذِيۡنَ اُخۡرِجُوۡا مِنۡ دِيَارِهِمۡ وَاَمۡوَالِهِمۡ يَبۡتَغُوۡنَ فَضۡلًا مِّنَ اللّٰهِ وَرِضۡوَانًا وَّيَنۡصُرُوۡنَ اللّٰهَ وَرَسُوۡلَهٗ ؕ اُولٰٓٮِٕكَ هُمُ الصّٰدِقُوۡنَ ۝ ۹

۹۔ تے او مال فقریں تے مہاجریں کیتے ہے جیرھے اپنڑے ملک کنیں کڈھیئے گئین تے اپنڑے مالیں کنیں او اللہ دا فضل تے اوندی خوشی گولیندن تے اللہ تے اوندے رسول دی امداد کریندن ایہے لوک سچے ہن۔

وَالَّذِيۡنَ تَبَوَّؤُ الدَّارَ وَالۡاِيۡمَانَ مِنۡ قَبۡلِهِمۡ يُحِبُّوۡنَ مَنۡ هَاجَرَ اِلَيۡهِمۡ وَلَا يَجِدُوۡنَ فِىۡ صُدُوۡرِهِمۡ حَاجَةً مِّمَّاۤ اُوۡتُوۡا وَيُؤۡثِرُوۡنَ عَلٰٓى اَنۡفُسِهِمۡ وَلَوۡ كَانَ بِهِمۡ خَصَاصَةٌ ؕ وَمَنۡ يُّوۡقَ شُحَّ نَفۡسِهٖ فَاُولٰٓٮِٕكَ هُمُ الۡمُفۡلِحُوۡنَ ۝ ۱۰

۱۰۔ تے انہیں کیتے وی ہے جیرھے پہلے مدینے وچ رہندے ہن تے ایمان گھن آئے ہن تے مہاجریں نال محبت کریندن تے جیرھا مال انہیں کوں ڈِتا گئے اپنڑے دلیں وچ اوندی خواہش نئیں رکھدے تے انہیں کوں ترجیح ڈیندن بھانویں آپ کوں ضرورت ہووے تے جینکوں بچایا ونجے نفس دی شومائی کنیں تے ایہے لوک کامیاب تھیونڑ والن۔

وَالَّذِيۡنَ جَآءُوۡ مِنۡۢ بَعۡدِهِمۡ يَقُوۡلُوۡنَ رَبَّنَا اغۡفِرۡ لَنَا وَلِاِخۡوَانِنَا الَّذِيۡنَ سَبَقُوۡنَا بِالۡاِيۡمَانِ وَلَا تَجۡعَلۡ فِىۡ قُلُوۡبِنَا غِلًّا لِّلَّذِيۡنَ اٰمَنُوۡا رَبَّنَاۤ اِنَّكَ رَءُوۡفٌ رَّحِيۡمٌ ۝ ۱۱

۱۱۔ تے جیرھے انہیں دے بعد آئن آہدن اے ساڈے رب ساکوں بخش ڈے تے ساڈے انہیں بھرانویں کوں وی جیرھے اساں کنیں پہلے ایمان گھن آئن تے ساڈے دلیں وچ مومنیں کیتے کینے نہ سٹ اے ساڈے رب بے شک توں بہوں مہربان تے رحم کرنڑ والا ہویں۔

اَلَمۡ تَرَ اِلَى الَّذِيۡنَ نَافَقُوۡا يَقُوۡلُوۡنَ لِاِخۡوَانِهِمُ الَّذِيۡنَ

۱۲۔ کیا تیکوں انہیں لوکیں دا پتہ ہے جیرھے منافق ہن

كَفَرُوْا مِنْ اَهْلِ الْكِتٰبِ لَىِٕنْ اُخْرِجْتُمْ لَنَخْرُجَنَّ مَعَكُمْ وَ لَا نُطِيْعُ فِيْكُمْ اَحَدًا اَبَدًا ۙ وَّ اِنْ قُوْتِلْتُمْ لَنَنْصُرَنَّكُمْ ؕ وَ اللّٰهُ يَشْهَدُ اِنَّهُمْ لَكٰذِبُوْنَ ﴿۱۱﴾

تے اہلِ کتاب وچوں جیڑھے کافر ہن اپنڑے بھراویں کوں آہدن جے تساں نکلو تے اساں ضرور نکلسوں تہاڈے نال تے اساں تہاڈے وچوں کہیں دی اطاعت نہ کریسوں تے جے تہاڈے نال بھڑیا ولیسی تے اساں ضرور تہاڈی مدد کریسوں تے اللہ گواہ ہے بے شک اوڑ کوڑن۔

لَىِٕنْ اُخْرِجُوْا لَا يَخْرُجُوْنَ مَعَهُمْ ۚ وَ لَىِٕنْ قُوْتِلُوْا لَا يَنْصُرُوْنَهُمْ ۚ وَ لَىِٕنْ نَّصَرُوْهُمْ لَيُوَلُّنَّ الْاَدْبَارَ ۫ ثُمَّ لَا يُنْصَرُوْنَ ﴿۱۲﴾

۱۳۔ جے او کڈھے ونجن او انہیں نال نہ نکلسن تے جے انہیں نال لڑائی تھی پوُسے تے انہیں دی مدد نہ کریسن تے جے مدد کیتونے وی سہی تے کنڈ ولا کے بھج ولسین تے ول انہیں دی مدد نہ کیتی ولیسی۔

لَاَنْتُمْ اَشَدُّ رَهْبَةً فِيْ صُدُوْرِهِمْ مِّنَ اللّٰهِ ؕ ذٰلِكَ بِاَنَّهُمْ قَوْمٌ لَّا يَفْقَهُوْنَ ﴿۱۳﴾

۱۴۔ او تہاڈے کنیں اللہ توں وی ودھ ڈردن ات گالہوں جو او لوک سمجھدے نئیں۔

لَا يُقَاتِلُوْنَكُمْ جَمِيْعًا اِلَّا فِيْ قُرًى مُّحَصَّنَةٍ اَوْ مِنْ وَّرَآءِ جُدُرٍ ؕ بَاْسُهُمْ بَيْنَهُمْ شَدِيْدٌ ؕ تَحْسَبُهُمْ جَمِيْعًا وَّ قُلُوْبُهُمْ شَتّٰى ؕ ذٰلِكَ بِاَنَّهُمْ قَوْمٌ لَّا يَعْقِلُوْنَ ﴿۱۴﴾

۱۵۔ او سارے تہاڈے نال جنگ نہ کریسن سوائے ایندے جو او پکے حویل آلی وستیں وچ یا کندھیں دے پچھو بیٹھے ہوُن۔ آپت وچ انہیں دی جنگ ڈاڈھی ہوندی ہے توں انہیں کوں ہک قوم سمجھیندیں تے او دلو انجو انج ہوندن ات گالہوں جو او بے عقل قوم۔

كَمَثَلِ الَّذِيْنَ مِنْ قَبْلِهِمْ قَرِيْبًا ذَاقُوْا وَبَالَ اَمْرِهِمْ ۚ وَ لَهُمْ عَذَابٌ اَلِيْمٌ ﴿۱۵﴾

۱۶۔ انہیں دا انہیں قومیں آلی کار جیڑھیاں کو لہو دے زمانے وچ گذرین انجام انہیں اپنڑے کمیں دا انجام چکھیا تے انہیں کوں دردناک عذاب ملسی۔

كَمَثَلِ الشَّيْطٰنِ اِذْ قَالَ لِلْاِنْسَانِ اكْفُرْ ۚ فَلَمَّا كَفَرَ قَالَ اِنِّيْ بَرِيْٓءٌ مِّنْكَ اِنِّيْٓ اَخَافُ اللّٰهَ رَبَّ الْعٰلَمِيْنَ ﴿۱۶﴾

۱۷۔ انہیں (منافقیں) دی حالت شیطان آلی کار جیں انسان کوں آکھیا کفر کر جیلھے اوں کفر کیتا تے شیطان آہدے میں تیں کنیں بری آں میں اللہ کنیں ڈرداں جیڑھا سارے جہانیں دا رب۔

فَكَانَ عَاقِبَتَهُمَآ اَنَّهُمَا فِي النَّارِ خَالِدَيْنِ فِيْهَا ؕ وَ ذٰلِكَ جَزٰٓؤُا الظّٰلِمِيْنَ ﴿۱۷﴾ ع

۱۸۔ انہیں ڈوناہیں دا انجام اے تھیندے جو او ڈوہیں دوزخ وچ ونج پندن تے اوندے وچ ہک مدت تیں رہسن تے ظالمیں دا ایہو بدلہ ہے۔

يٰٓاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوا اتَّقُوا اللّٰهَ وَلْتَنْظُرْ نَفْسٌ مَّا قَدَّمَتْ لِغَدٍۚ وَاتَّقُوا اللّٰهَ ۭ اِنَّ اللّٰهَ خَبِيْرٌۢ بِمَا تَعْمَلُوْنَ ۝۱۹

۱۹۔ اے مومنو اللہ کنیں ڈرو تے ہر شخص اے ڈیہدا رہوے جو او اگو کیتے کیا پٹھیئے۔ اللہ کنیں سارے ڈرو اللہ سئیں تہاڈے عملیں کنیں باخبر۔

وَلَا تَكُوْنُوْا كَالَّذِيْنَ نَسُوا اللّٰهَ فَاَنْسٰىهُمْ اَنْفُسَهُمْ ۭ اُولٰۗىِٕكَ هُمُ الْفٰسِقُوْنَ ۝۲۰

۲۰۔ تے انہیں آلی کار نہ بنڑو جیرھے اللہ کوں بھل گیئن تے اللہ سئیں انہیں کوں انہیں دے فائدے آلیاں گالہیں بھلا ڈتیاں اے لوک نافرمانن۔

لَا يَسْتَوِيْٓ اَصْحٰبُ النَّارِ وَاَصْحٰبُ الْجَنَّةِ ۭ اَصْحٰبُ الْجَنَّةِ هُمُ الْفَاۗىِٕزُوْنَ ۝۲۱

۲۱۔ بھاآلے تے بہشت آلے ہکو جہیں نئیں تھی سگدے جنتی لوک تے کامیاب تھیونڑ والن۔

لَوْ اَنْزَلْنَا هٰذَا الْقُرْاٰنَ عَلٰي جَبَلٍ لَّرَاَيْتَهٗ خَاشِعًا مُّتَصَدِّعًا مِّنْ خَشْيَةِ اللّٰهِ ۭ وَتِلْكَ الْاَمْثَالُ نَضْرِبُهَا لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُوْنَ ۝۲۲

۲۲۔ جے اساں اے قرآن کہیں پہاڑ تے لہاوں ہا تاں تو ڈیکھیں ہا جو او نوِ گیئے تے اللہ دے ڈر کنیں ٹوٹے ٹوٹے تھی ونجے ہا تے اے مثالاں ہن جیرھیاں لوکیں کیتے بیان کریندے ہَیں تاں جو او سوچن۔

هُوَ اللّٰهُ الَّذِيْ لَآ اِلٰهَ اِلَّا هُوَ ۚ عٰلِمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ ۚ هُوَ الرَّحْمٰنُ الرَّحِيْمُ ۝۲۳

۲۳۔ اللہ او ہوئے جیندے سوا کوئی معبود نئیں او غائب کوں جانڑدے تے حاضر کوں وی او بن منگیئے ڈیونڑ والا تے بہوں مہربانٖ۔

هُوَ اللّٰهُ الَّذِيْ لَآ اِلٰهَ اِلَّا هُوَ ۚ اَلْمَلِكُ الْقُدُّوْسُ السَّلٰمُ الْمُؤْمِنُ الْمُهَيْمِنُ الْعَزِيْزُ الْجَبَّارُ الْمُتَكَبِّرُ ۭ سُبْحٰنَ اللّٰهِ عَمَّا يُشْرِكُوْنَ ۝۲۴

۲۴۔ اللہ او ہوئے جیندے سوا کوئی معبود نئیں۔ او بادشاہ، پاک، عیبیں کنیں پاک تے امن ڈیونڑ والائے تے نگرانِ غالبِ تے جبّارِ تے وڈی شان والائے اللہ پاک اوں کنیں جو او شریک کریندن

هُوَ اللّٰهُ الْخَالِقُ الْبَارِئُ الْمُصَوِّرُ لَهُ الْاَسْمَاۗءُ الْحُسْنٰى ۭ يُسَبِّحُ لَهٗ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ ۚ وَهُوَ الْعَزِيْزُ الْحَكِيْمُ ۝۲۵

۲۵۔ او ہو اللہ خالق پیدا کرنڑ والائے شکل ڈیونڑ والائے اوندے چنگے ناں ہِن آسمانیں تے زمین وچ جو ہے او اوندی تسبیح کریندا پئے تے او غالب تے سیانڑائے۔

ع ۳ ۶

سُوْرَةُ الْمُمْتَحِنَةِ مَدَنِيَّةٌ وَّهِيَ مَعَ الْبَسْمَلَةِ اَرْبَعَ عَشْرَةَ اٰيَةً وَّرُكُوْعَانِ

سورۃ ممتحنہ مدنی ہے تے بسم اللہ نال ایندیاں ۱۴ آیتاں تے ۲ رکوع ہن۔

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ①

۱۔ شروع کریندا ں اللہ دے ناں نال جیڑھا بن منگے ڈیوݨ والا تے ول ول رحم کرݨ والا ہے۔

يٰٓاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا لَا تَتَّخِذُوْا عَدُوِّيْ وَعَدُوَّكُمْ اَوْلِيَآءَ تُلْقُوْنَ اِلَيْهِمْ بِالْمَوَدَّةِ وَقَدْ كَفَرُوْا بِمَا جَآءَكُمْ مِّنَ الْحَقِّ ۚ يُخْرِجُوْنَ الرَّسُوْلَ وَاِيَّاكُمْ اَنْ تُؤْمِنُوْا بِاللّٰهِ رَبِّكُمْ ؕ اِنْ كُنْتُمْ خَرَجْتُمْ جِهَادًا فِيْ سَبِيْلِيْ وَابْتِغَآءَ مَرْضَاتِيْ ۖ تُسِرُّوْنَ اِلَيْهِمْ بِالْمَوَدَّةِ ۖ وَاَنَا اَعْلَمُ بِمَآ اَخْفَيْتُمْ وَمَآ اَعْلَنْتُمْ ؕ وَمَنْ يَّفْعَلْهُ مِنْكُمْ فَقَدْ ضَلَّ سَوَآءَ السَّبِيْلِ ②

۲۔ اے مومنو! تساں میڈے تے اپݨے دشمن کوں سنگتی نہ بݨاؤ تساں انہیں دو پیار دے سنیہے پٹھیندے ہو تے انہیں تہاڈو آئے ہوئے حق دا انکار کیتے او رسول کوں تے تہاکوں اتاں لھوں کڈھیندن جو تساں اپݨے رب اللہ کوں منیندے ہو۔ جے تساں میڈے رستے وچ میکوں خوش کرݨ کیتے جہاد واسطے نکلو۔ تساں چوری چوری انہیں نال محبت کریندے ہو تے میں جاݨداں جو تساں لکیندے ہو تے ظاہر کریندے ہو تے تہاڈے وچوں جیڑھا ایہ کریسی تے او سدھے رستے کنیں پریں تھی ویسی۔

اِنْ يَّثْقَفُوْكُمْ يَكُوْنُوْا لَكُمْ اَعْدَآءً وَّيَبْسُطُوْٓا اِلَيْكُمْ اَيْدِيَهُمْ وَاَلْسِنَتَهُمْ بِالسُّوْٓءِ وَوَدُّوْا لَوْ تَكْفُرُوْنَ ③

۳۔ جے تہاکوں پکڑ گھنن تے تہاڈے دشمن بݨ ویسن تے اپݨے ہتھ تے زباناں برائی نال تہاڈو ودھیسن تے او چاہندن جو تساں انکار کرو۔

لَنْ تَنْفَعَكُمْ اَرْحَامُكُمْ وَلَآ اَوْلَادُكُمْ ۚ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ ۚ يَفْصِلُ بَيْنَكُمْ ۗ وَاللّٰهُ بِمَا تَعْمَلُوْنَ بَصِيْرٌ ④

۴۔ تے تہاڈے سکے اصلو تے تہاڈیاں اولاداں قیامت دے ڈینہہ تہاکوں کوئی فائدہ نہ ڈیسن تہاڈے وچ فیصلہ خدا کریسی تے اللہ تہاڈے عملیں کوں ڈیکھݨ والا ہے۔

قَدْ كَانَتْ لَكُمْ اُسْوَةٌ حَسَنَةٌ فِيْٓ اِبْرٰهِيْمَ وَالَّذِيْنَ مَعَهٗ ۚ اِذْ قَالُوْا لِقَوْمِهِمْ اِنَّا بُرَءٰٓؤُا مِنْكُمْ وَمِمَّا تَعْبُدُوْنَ مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ ؗ كَفَرْنَا بِكُمْ وَبَدَا بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمُ الْعَدَاوَةُ وَالْبَغْضَآءُ اَبَدًا حَتّٰى تُؤْمِنُوْا

۵۔ تہاڈے کیتے ابراہیم تے اوندے نال آلیں وچ چنگا نمونہ ہا جیلھے انہیں اپݨی قوم کوں آکھئے بے شک اساں تہاڈے کنیں تے جنہیں وی اللہ دے سوا تساں عبادت کریندے ہو انہیں کنیں پریں ہیں اساں تہاڈا انکار کریندے ہیں تے تہاڈے تے ساڈے وچ دشمنی

بِاللّٰهِ وَحْدَهٗٓ اِلَّا قَوْلَ اِبْرٰهِيْمَ لِاَبِيْهِ لَاَسْتَغْفِرَنَّ لَكَ وَمَآ اَمْلِكُ لَكَ مِنَ اللّٰهِ مِنْ شَيْءٍ ۭ رَبَّنَا عَلَيْكَ تَوَكَّلْنَا وَاِلَيْكَ اَنَبْنَا وَاِلَيْكَ الْمَصِيْرُ ﴿۴﴾

تے بغض ظاہر تھی گئے جے تیں تساں ہک اللہ تے ایمان نہ گھن آؤ سوائے اینڈے جیلھے ابراہیم اپنڑے پیو کوں آکھئے میں تیڈے کیتے اپنڑے رب کنیں معافی منگساں میں تیڈے کیتے اللہ ولوں کہیں گال دا مالک نہیں۔ اے ساڈے رب اساں تیڈے اتے بھروسہ کریندے ہیں تے اساں تیڈو جھکدے ہیں تے تیڈو ولنڑے۔

رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا فِتْنَةً لِّلَّذِيْنَ كَفَرُوْا وَاغْفِرْ لَنَا رَبَّنَا ۚ اِنَّكَ اَنْتَ الْعَزِيْزُ الْحَكِيْمُ ﴿۵﴾

۶۔ اے ساڈے رب ساکوں کافریں کیتے فتنہ نہ بنڑا تے اے ساڈے رب ساکوں بخش بے شک توں غالب تے سیانڑا ایں۔

لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِيْهِمْ اُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِّمَنْ كَانَ يَرْجُوا اللّٰهَ وَالْيَوْمَ الْاٰخِرَ ۭ وَمَنْ يَّتَوَلَّ فَاِنَّ اللّٰهَ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيْدُ ﴿۶﴾ ع

۷۔ تہاڈے کیتے انہیں دے وچ چنگا نمونہ ہا انہیں لوکیں کیتے جیرھے اللہ تے قیامت دے ڈینہہ دی امید رکھیندن تے جیرھا منہ پھیر گھنے تے بے شک اللہ بے نیاز تے سب تعریفیں والا ہے۔

عَسَى اللّٰهُ اَنْ يَّجْعَلَ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَ الَّذِيْنَ عَادَيْتُمْ مِّنْهُمْ مَّوَدَّةً ۭ وَاللّٰهُ قَدِيْرٌ ۭ وَاللّٰهُ غَفُوْرٌ رَّحِيْمٌ ﴿۷﴾

۸۔ تھی سگدے جو اللہ تہاڈے تے انہیں لوکیں دے درمیان جنہیں تہاڈے نال دشمنی کیتی محبت پیدا کر ڈیوے تے اللہ قادر تے اللہ بخشنڑ والا تے دل رحم کرنڑ والا ہے۔

لَا يَنْهٰىكُمُ اللّٰهُ عَنِ الَّذِيْنَ لَمْ يُقَاتِلُوْكُمْ فِي الدِّيْنِ وَلَمْ يُخْرِجُوْكُمْ مِّنْ دِيَارِكُمْ اَنْ تَبَرُّوْهُمْ وَتُقْسِطُوْٓا اِلَيْهِمْ ۭ اِنَّ اللّٰهَ يُحِبُّ الْمُقْسِطِيْنَ ﴿۸﴾

۹۔ اللہ تہاکوں انہیں لوکیں نال نیکی کرنڑ تے انصاف کرنڑ کنیں نئیں ہٹکیندا جنہیں تہاڈے نال جنگ نئیں کیتی تے تہاکوں وطن کنیں نئیں کڈھیا بے شک اللہ انصاف کرنڑ والیں کوں پسند کریندے۔

اِنَّمَا يَنْهٰىكُمُ اللّٰهُ عَنِ الَّذِيْنَ قٰتَلُوْكُمْ فِي الدِّيْنِ وَاَخْرَجُوْكُمْ مِّنْ دِيَارِكُمْ وَظٰهَرُوْا عَلٰٓي اِخْرَاجِكُمْ اَنْ تَوَلَّوْهُمْ ۚ وَمَنْ يَّتَوَلَّهُمْ فَاُولٰۗىِٕكَ هُمُ الظّٰلِمُوْنَ ﴿۹﴾

۱۰۔ او تہاکوں انہیں لوکیں نال سنگت لاونڑ کنیں ہٹکیندے جنہیں دین وچ تہاڈے نال جنگ کیتی ہے تے تہاکوں گھریں کنیں کڈھئے تے تہاکوں کڈھن وچ امداد کیتی تے جیرھا انہیں کوں سنگتی بنڑیسی تے ایجھے لوک ظالم ہن۔

يَٰٓأَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوٓا إِذَا جَآءَكُمُ الْمُؤْمِنٰتُ مُهٰجِرٰتٍ فَامْتَحِنُوهُنَّ ۖ اللّٰهُ أَعْلَمُ بِإِيمَانِهِنَّ ۖ فَإِنْ عَلِمْتُمُوهُنَّ مُؤْمِنٰتٍ فَلَا تَرْجِعُوهُنَّ إِلَى الْكُفَّارِ ۖ لَا هُنَّ حِلٌّ لَّهُمْ وَلَا هُمْ يَحِلُّونَ لَهُنَّ ۖ وَاٰتُوهُم مَّآ أَنفَقُوا ۚ وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ أَن تَنكِحُوهُنَّ إِذَآ اٰتَيْتُمُوهُنَّ أُجُورَهُنَّ ۚ وَلَا تُمْسِكُوا بِعِصَمِ الْكَوَافِرِ وَسْـَٔلُوا مَآ أَنفَقْتُمْ وَلْيَسْـَٔلُوا مَآ أَنفَقُوا ۚ ذٰلِكُمْ حُكْمُ اللّٰهِ ۖ يَحْكُمُ بَيْنَكُمْ ۚ وَاللّٰهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿١١﴾

۱۱۔ اے مومنو جیلھے تہاڈے ومومن تے مہاجر تریمتیں آون تے انہیں دا امتحان گھنو اللہ انہیں دے ایمان کوں جانڑدے تے جے تہاکوں پتہ لگے جو او مومن تے تساں انہیں کوں کافریں دو نہ ولا پٹھوا و انہیں کیتے حلال نئیں تے نہ کافر انہیں واسطے حلالن تے انہیں کوں خرچ ڈے ڈیو تے تہاڈے تے کوئی گناہ نئیں جو تساں انہیں کوں حق مہر ڈیونڑ دے بعد انہیں نال پرنیج پوُود تے کافر تریمتیں دی عزتیں کوں اپنڑے نال نہ رکھو تے تساں اپنڑا خرچہ منگو او اپنڑا خرچہ منگن۔ اے اللہ دا حکم اللہ تہاڈے وچکار ایویں فیصلہ کریندے تے اللہ بہوں جانڑن والا تے سیانڑاے۔

وَإِن فَاتَكُمْ شَيْءٌ مِّنْ أَزْوَاجِكُمْ إِلَى الْكُفَّارِ فَعَاقَبْتُمْ فَاٰتُوا الَّذِينَ ذَهَبَتْ أَزْوَاجُهُم مِّثْلَ مَآ أَنفَقُوا ۚ وَاتَّقُوا اللّٰهَ الَّذِيٓ أَنتُم بِهِ مُؤْمِنُونَ ﴿١٢﴾

۱۲۔ تے جے کوئی تہاڈی تریمت کافریں دو بھج ونجے تے تہاکوں انہیں دی کوئی تریمت لبھ ونجے تے تساں اوہو تلا خرچ ڈے ڈیو جے تلا نکاح تے انہیں دا تھیا ہا تے اللہ کنیں ڈرو جینکوں تساں مینڑدے ہو۔

يَٰٓأَيُّهَا النَّبِيُّ إِذَا جَآءَكَ الْمُؤْمِنٰتُ يُبَايِعْنَكَ عَلَىٰٓ أَن لَّا يُشْرِكْنَ بِاللّٰهِ شَيْـًٔا وَلَا يَسْرِقْنَ وَلَا يَزْنِينَ وَلَا يَقْتُلْنَ أَوْلَادَهُنَّ وَلَا يَأْتِينَ بِبُهْتَانٍ يَفْتَرِينَهُ بَيْنَ أَيْدِيهِنَّ وَأَرْجُلِهِنَّ وَلَا يَعْصِينَكَ فِي مَعْرُوفٍ ۙ فَبَايِعْهُنَّ وَاسْتَغْفِرْ لَهُنَّ اللّٰهَ ۖ إِنَّ اللّٰهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿١٣﴾

۱۳۔ اے نبی جیلھے تیڈے مومن تریمتیں آون ایں گال تے بیعت کرن جو او اللہ نال شرک نہ کریسن تے چوری تے زنا تے اولاد کوں قتل نہ کریسن آپو بنڑا کے کوئی کوڑی گال نہ کریسن بھانویں او پیریں تے ہتھیں وچ ہووے تے تیڈی نافرمانی نہ کریسن نیک کمیں وچ تے توں انہیں دی بیعت گھن گھن تے اللہ کنیں انہیں کیتے بخشش منگ بے شک اللہ بہوں بخشنڑ والا تے بہوں مہربان۔

يَٰٓأَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا لَا تَتَوَلَّوْا قَوْمًا غَضِبَ اللّٰهُ عَلَيْهِمْ قَدْ يَئِسُوا مِنَ الْاٰخِرَةِ كَمَا يَئِسَ الْكُفَّارُ مِنْ أَصْحٰبِ الْقُبُورِ ﴿١٤﴾

۱۴۔ اے مومنو! ایجھی قوم کوں سنگتی نہ بنڑاؤ جہنیں نال اللہ کاوڑ تھئے او آخرت کنیں نا امید تھی گیئن جیویں کافر قبر والیں کنیں نا امید تھی گیئن۔

ع ۲ / ۸

سُوْرَةُ الصَّفِّ مَدَنِيَّةٌ وَّهِيَ مَعَ الْبَسْمَلَةِ خَمْسَ عَشْرَةَ اٰيَةً وَّ رُكُوْعَانِ

سورۂ صف مدنی ہے تے بسم اللہ نال ایندیاں ۱۵ آیتاں تے ۲ رکوع ہن۔

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ۝۱

۱. شروع کریندا ں اللہ دے ناں نال جیرھا بہوں مہربان ڈیوݨ والا تے ول ول رحم کرݨ والا ہے۔

سَبَّحَ لِلّٰهِ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ ۚ وَهُوَ الْعَزِيْزُ الْحَكِيْمُ ۝۲

۲. آسمانیں تے زمین وچ جو کجھ اے او اللہ دی تسبیح کریندا پئے تے او غالب تے سیاݨا ہے۔

يٰٓاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا لِمَ تَقُوْلُوْنَ مَا لَا تَفْعَلُوْنَ ۝۳

۳. اے مومنو تساں جو کریندے نوہے او آبدے کیوں ہو۔

كَبُرَ مَقْتًا عِنْدَ اللّٰهِ اَنْ تَقُوْلُوْا مَا لَا تَفْعَلُوْنَ ۝۴

۴. اللہ دے نزدیک اے بہوں وڈا گناہ جو تساں او آکھو جو تساں کریندے نوہے۔

اِنَّ اللّٰهَ يُحِبُّ الَّذِيْنَ يُقَاتِلُوْنَ فِيْ سَبِيْلِهٖ صَفًّا كَاَنَّهُمْ بُنْيَانٌ مَّرْصُوْصٌ ۝۵

۵. بے شک اللہ انہیں کوں پسند کریندے جیرھے اوندی راہ وچ جنگ کریندن جیویں او چونے گچ قلعہ ہوون۔

وَاِذْ قَالَ مُوْسٰى لِقَوْمِهٖ يٰقَوْمِ لِمَ تُؤْذُوْنَنِيْ وَقَدْ تَّعْلَمُوْنَ اَنِّيْ رَسُوْلُ اللّٰهِ اِلَيْكُمْ ۗ فَلَمَّا زَاغُوْٓا اَزَاغَ اللّٰهُ قُلُوْبَهُمْ ۗ وَاللّٰهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفٰسِقِيْنَ ۝۶

۶. تے جیلھے موسیٰ اپݨی قوم کوں آکھئے اے میڈی قوم تساں میکوں ڈکھ کیوں ڈیندے ہو تہاکوں پتہ ہے جو میں تہاڈو اللہ دا رسول بݨ کے آیاں تے جیلھے او سدھے راہ کنیں ہٹ گیئن اللہ انہیں دے دل پھیر ڈتن تے اللہ نافرمان قوم کوں ہدایت نئیں ڈیندا۔

وَاِذْ قَالَ عِيْسَى ابْنُ مَرْيَمَ يٰبَنِيْٓ اِسْرَآءِيْلَ اِنِّيْ رَسُوْلُ اللّٰهِ اِلَيْكُمْ مُّصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيَّ مِنَ التَّوْرٰىةِ وَمُبَشِّرًا ۢ بِرَسُوْلٍ يَّاْتِيْ مِنْ ۢ بَعْدِي اسْمُهٗٓ اَحْمَدُ ۗ فَلَمَّا جَآءَهُمْ بِالْبَيِّنٰتِ قَالُوْا هٰذَا سِحْرٌ مُّبِيْنٌ ۝۷

۷. تے جیلھے عیسیٰ ابن مریم آکھئے اے بنی اسرائیل بیشک میں تہاڈو اللہ دا رسول بݨ کے آیاں تے جیرھی تورات مَیں کنیں پہلے آئی ہے اوندی تصدیق کریندا ں تے اپݨے بعد ہک رسول دی خوشخبری ڈیندا ں جیندا ناں احمد ہوسی تے او میڈے بعد اوسی تے جیلھے او انہیں کنیں روشن آیات گھن کے آئے تے انہیں آکھئے اے کھلا کھلا جادو ہے۔

وَمَنْ اَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرٰی عَلَی اللّٰہِ الْکَذِبَ وَھُوَ یُدْعٰۤی اِلَی الْاِسْلَامِ ؕ وَاللّٰہُ لَا یَھْدِی الْقَوْمَ الظّٰلِمِیْنَ ﴿۸﴾

۸۔ تے اوں کنیں زیادہ ظالم کون جیرھا اللہ تے کوڑ بدھے تے اوں کوں اسلام دو سڈیا ونجے تے اللہ ظالم قوم کوں ہدایت نئیں ڈیندا۔

یُرِیْدُوْنَ لِیُطْفِـُٔوْا نُوْرَ اللّٰہِ بِاَفْوَاھِھِمْ وَاللّٰہُ مُتِمُّ نُوْرِہٖ وَلَوْ کَرِہَ الْکٰفِرُوْنَ ﴿۹﴾

۹۔ او چاہندن جو اللہ دے نور کوں وسماڈیوݨ اپݨے پھوکیں نال تے اللہ اپݨے نور کوں پورا کرݨے بھانویں کافریں کوں چنگی نہ لگے۔

ھُوَ الَّذِیْۤ اَرْسَلَ رَسُوْلَہٗ بِالْھُدٰی وَدِیْنِ الْحَقِّ لِیُظْھِرَہٗ عَلَی الدِّیْنِ کُلِّہٖ وَلَوْ کَرِہَ الْمُشْرِکُوْنَ ﴿۱۰﴾ ع

۱۰۔ او ہو ہے جیں اپݨے رسول کوں ہدایت تے سچا دین ڈے کے بھیجے تاں جو اوں دین کوں سارے دین تے غالب کرڈیوے بھانویں مشرک ناپسند کرن۔

یٰۤاَیُّھَا الَّذِیْنَ اٰمَنُوْا ھَلْ اَدُلُّکُمْ عَلٰی تِجَارَۃٍ تُنْجِیْکُمْ مِّنْ عَذَابٍ اَلِیْمٍ ﴿۱۱﴾

۱۱۔ اے مومنو کیا میں تہاکوں او تجارت ڈساں جیرھی تہاکوں ڈکھ آلے عذاب کنیں بچیسی۔

تُؤْمِنُوْنَ بِاللّٰہِ وَرَسُوْلِہٖ وَتُجَاھِدُوْنَ فِیْ سَبِیْلِ اللّٰہِ بِاَمْوَالِکُمْ وَاَنْفُسِکُمْ ؕ ذٰلِکُمْ خَیْرٌ لَّکُمْ اِنْ کُنْتُمْ تَعْلَمُوْنَ ﴿۱۲﴾

۱۲۔ تساں اللہ تے اوندے رسول کوں منو تے اللہ دے رستے وچ جہاد کرو اپݨے مال تے جانیں نال اے تہاڈے کیتے چنگا ہے جے تساں جاݨدے ہو۔

یَغْفِرْ لَکُمْ ذُنُوْبَکُمْ وَیُدْخِلْکُمْ جَنّٰتٍ تَجْرِیْ مِنْ تَحْتِھَا الْاَنْھٰرُ وَمَسٰکِنَ طَیِّبَۃً فِیْ جَنّٰتِ عَدْنٍ ؕ ذٰلِکَ الْفَوْزُ الْعَظِیْمُ ﴿۱۳﴾

۱۳۔ اللہ تہاڈے گناہ بخشیسی تے تہاکوں باغیں وچ پلہیسی جنہیں دے تلے (وچ) نہراں وہندیاں پیاں ہوسن تے ہمیشہ دی جنت وچ چنگیاں رہݨ دیاں جہیں ہوسن اے بہوں وڈی کامیابی ہے۔

وَاُخْرٰی تُحِبُّوْنَھَا ؕ نَصْرٌ مِّنَ اللّٰہِ وَفَتْحٌ قَرِیْبٌ ؕ وَبَشِّرِ الْمُؤْمِنِیْنَ ﴿۱۴﴾

۱۴۔ تے ہٖی جیرھی تہاکوں چنگی لگدی ہے او اللہ دی مدد تے کولہو دی فتح ہے تو مومنیں کوں خوشخبری ڈے ڈے

یٰۤاَیُّھَا الَّذِیْنَ اٰمَنُوْا کُوْنُوْۤا اَنْصَارَ اللّٰہِ کَمَا قَالَ عِیْسَی ابْنُ مَرْیَمَ لِلْحَوَارِیّٖنَ مَنْ اَنْصَارِیْۤ اِلَی اللّٰہِ ؕ قَالَ الْحَوَارِیُّوْنَ نَحْنُ اَنْصَارُ اللّٰہِ فَاٰمَنَتْ طَّآئِفَۃٌ مِّنْۢ بَنِیْۤ اِسْرَآءِیْلَ وَکَفَرَتْ طَّآئِفَۃٌ ۚ فَاَیَّدْنَا الَّذِیْنَ اٰمَنُوْا عَلٰی عَدُوِّھِمْ فَاَصْبَحُوْا ظٰھِرِیْنَ ﴿۱۵﴾ ع

۱۵۔ اے مومنو اللہ دے امدادی بݨ ونجو جیویں عیسیٰ ابن مریم اپݨے منݨ والیں کوں آکھیا اللہ کیتے میڈا امدادی کوݨ۔ منݨ والیں آکھئے اساں اللہ دے امدادی ہیں۔ بنی اسرائیل وچوں ہک ٹولے منّ گدھا تے ہک ٹولے انکار کیتا۔ تے منݨ والیں دی اساں انہیں دے دشمنیں دے مقابلے وچ مدد کیتی تے او ڈاڈھے تھی گئے ہن۔

سُوْرَةُ الْجُمُعَةِ مَدَنِيَّةٌ وَّهِيَ مَعَ الْبَسْمَلَةِ اِثْنَتَا عَشَرَةَ اٰيَةً وَّ رُكُوْعَانِ

سورہ جمعہ مدنی ہے تے بسم اللہ نال ایندیاں ۱۲ آیتاں تے ۲ رکوعن۔

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ①

۱. شروع کریندان اللہ دے ناں نال جیرھا بن منگے ڈیوݨ والا تے ول ول رحم کرݨ والا ہے۔

يُسَبِّحُ لِلّٰهِ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ الْمَلِكِ الْقُدُّوْسِ الْعَزِيْزِ الْحَكِيْمِ ②

۲. جو کجھ آسمانیں تے زمین وچ او اللہ دی تسبیح کریندے جیرھا بادشاہ تے پاک تے غالب تے سیاݨا ہے۔

هُوَ الَّذِيْ بَعَثَ فِي الْاُمِّيّٖنَ رَسُوْلًا مِّنْهُمْ يَتْلُوْا عَلَيْهِمْ اٰيٰتِهٖ وَيُزَكِّيْهِمْ وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتٰبَ وَالْحِكْمَةَ ۗ وَاِنْ كَانُوْا مِنْ قَبْلُ لَفِيْ ضَلٰلٍ مُّبِيْنٍ ③

۳. اوہو ہے جیں ان پڑھیں وچ اناہیں وچوں ہک رسول بھیجے جیرھا انہیں تے اوں (اللہ) دی آیات پڑھدے تے انہیں کوں پاک کریندے تے انہیں کوں کتاب تے سُنّت سکھیندے تے ایں کنیں پہلے او کھلی گمراہی وچ ہن۔

وَّاٰخَرِيْنَ مِنْهُمْ لَمَّا يَلْحَقُوْا بِهِمْ ۗ وَهُوَ الْعَزِيْزُ الْحَكِيْمُ ④

۴. تے اناہیں وچوں کجھ بے وی ہن جیرھے اجݨ تئیں انہیں نال نئیں ملئے تے او غالب تے سیاݨا ہے۔

ذٰلِكَ فَضْلُ اللّٰهِ يُؤْتِيْهِ مَنْ يَّشَآءُ ۗ وَاللّٰهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيْمِ ⑤

۵. اے اللہ دا فضل جینکوں چاہندے ڈیندے تے اللہ وڈے فضل والا ہے۔

مَثَلُ الَّذِيْنَ حُمِّلُوا التَّوْرٰىةَ ثُمَّ لَمْ يَحْمِلُوْهَا كَمَثَلِ الْحِمَارِ يَحْمِلُ اَسْفَارًا ۗ بِئْسَ مَثَلُ الْقَوْمِ الَّذِيْنَ كَذَّبُوْا بِاٰيٰتِ اللّٰهِ ۗ وَاللّٰهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظّٰلِمِيْنَ ⑥

۶. انہیں لوکیں دی مثال جنہیں تے تورات دی اطاعت فرض کیتی گئی ہائی تے انہیں ول نئیں اطاعت کیتی اویں ہے جیویں گڈا بار چیندے۔ جیرھی قوم اللہ دی آیات دا انکار کریندی ہے اوندی مثال بہوں گندی ہے تے اللہ ظالم لوکیں کوں ہدایت نئیں ڈیندا۔

قُلْ يٰٓاَيُّهَا الَّذِيْنَ هَادُوْٓا اِنْ زَعَمْتُمْ اَنَّكُمْ اَوْلِيَآءُ لِلّٰهِ مِنْ دُوْنِ النَّاسِ فَتَمَنَّوُا الْمَوْتَ اِنْ كُنْتُمْ صٰدِقِيْنَ ⑦

۷. توں آکھ اے یہودیو جے تہاکوں یقین ہے جو تساں اللہ دے سنگتی ہو بے کاہ نئیں تے تساں موت منگو جے تساں سچے ہوے۔

وَلَا يَتَمَنَّوْنَهٗٓ اَبَدًا ۢ بِمَا قَدَّمَتْ اَيْدِيْهِمْ ۗ وَ

۸. او موت کڈاہیں وی نہ منگسن اپݨے انہیں عملیں دی وجہ

اللّٰهُ عَلِيْمٌۢ بِالظّٰلِمِيْنَ ﴿۸﴾

نال جیرھے انہیں اگو بھیجین تے اللہ ظالمیں کوں جاݨدے۔

قُلْ اِنَّ الْمَوْتَ الَّذِيْ تَفِرُّوْنَ مِنْهُ فَاِنَّهٗ مُلٰقِيْكُمْ ثُمَّ تُرَدُّوْنَ اِلٰى عٰلِمِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُوْنَ ﴿۹﴾

۹۔ توں آکھو بے شک جیرھی موت کنیں بھجدے ہو او بے شک تہاڈے اتے آوݨی ہے تے ول تساں غیب تے حاضر جاݨݨ والے خدا دو ولائے ویسو تے او تہاکوں تہاڈے عمل ݙسیسی۔

يٰٓاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْٓا اِذَا نُوْدِيَ لِلصَّلٰوةِ مِنْ يَّوْمِ الْجُمُعَةِ فَاسْعَوْا اِلٰى ذِكْرِ اللّٰهِ وَذَرُوا الْبَيْعَ ذٰلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ اِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُوْنَ ﴿۱۰﴾

۱۰۔ اے مومنو جیلھے نماز دو جمعے دے ݙینہہ سݙیا ونڄے تے نماز دو آئے کرو تے کاروبار چھوڑ ݙتا کرو اے تہاڈے کیتے چنگا ہے جے تساں جاݨدے ہو تاں۔

فَاِذَا قُضِيَتِ الصَّلٰوةُ فَانْتَشِرُوْا فِي الْاَرْضِ وَابْتَغُوْا مِنْ فَضْلِ اللّٰهِ وَاذْكُرُوا اللّٰهَ كَثِيْرًا لَّعَلَّكُمْ تُفْلِحُوْنَ ﴿۱۱﴾

۱۱۔ تے جیلھے نماز پوری تھی ونڄے تے زمین وچ کھنڈ ونڄو تے اللہ دا فضل گولو تے اللہ کوں بہوں یاد کرو تاں جو تساں کامیاب تھیوو۔

وَاِذَا رَاَوْا تِجَارَةً اَوْ لَهْوَا اِنْفَضُّوْٓا اِلَيْهَا وَتَرَكُوْكَ قَآئِمًا قُلْ مَا عِنْدَ اللّٰهِ خَيْرٌ مِّنَ اللَّهْوِ وَمِنَ التِّجَارَةِ وَاللّٰهُ خَيْرُ الرّٰزِقِيْنَ ﴿۱۲﴾

۱۲۔ تے جیلھے او تجارت ݙیہن یا تماشا تڑا ݙیہن اوندو بھڄ پوندن تے تیکوں کلہا کھڑا ہویا چھوڑ ݙیندن توں آکھو جو اللہ کنیں ہے او تجارت تے تماشے کنیں چنگا ہے تے او بہوں چنگا رزق ݙیوݨ والا ہے۔

سُوْرَةُ الْمُنٰفِقُوْنَ مَدَنِيَّةٌ وَّهِيَ مَعَ الْبَسْمَلَةِ اِثْنَتَا عَشْرَةَ اٰيَةً وَّ رُكُوْعَانِ

سورۃ منافقون مدنی ہے تے بسم اللہ نال ایندیاں ۱۲ آیتاں تے ۲ رکوعن

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ①

۱۔ شروع کریندا اللہ دے ناں نال جیڑھا بن منگیے ڈیوݨ والا تے ول ول رحم کرݨ والا ہے۔

اِذَا جَآءَكَ الْمُنٰفِقُوْنَ قَالُوْا نَشْهَدُ اِنَّكَ لَرَسُوْلُ اللّٰهِ ۘ وَ اللّٰهُ يَعْلَمُ اِنَّكَ لَرَسُوْلُهٗ ؕ وَ اللّٰهُ يَشْهَدُ اِنَّ الْمُنٰفِقِيْنَ لَكٰذِبُوْنَ ①

۲۔ جیلھے تیں کنیں منافق اندن تے آہدن اساں گواہ ہیں جو بے شک توں اللہ دا رسول ہویں۔ اللہ جاݨدے بے شک توں اوندا رسول ہیں تے اللہ اے گواہی ڈیندے جو منافق کوڑے ہن.

اِتَّخَذُوْۤا اَيْمَانَهُمْ جُنَّةً فَصَدُّوْا عَنْ سَبِيْلِ اللّٰهِ ؕ اِنَّهُمْ سَآءَ مَا كَانُوْا يَعْمَلُوْنَ ②

۳۔ انہیں اپݨے قسمیں کوں اولکا بݨا گدھے تے او اللہ دی راہ کنیں ٹھکیندن بے شک او بہوں بُرا ہے جو او عمل کریندن۔

ذٰلِكَ بِاَنَّهُمْ اٰمَنُوْا ثُمَّ كَفَرُوْا فَطُبِعَ عَلٰى قُلُوْبِهِمْ فَهُمْ لَا يَفْقَهُوْنَ ③

۴۔ اے ات گالھوں جو او ایمان گھن آئن ول انکار کیتے نیں انہیں دے دلیں تیں مہر لگ گئی ہے تے او ہݨ نئیں سمجھدے :

وَ اِذَا رَاَيْتَهُمْ تُعْجِبُكَ اَجْسَامُهُمْ ؕ وَ اِنْ يَّقُوْلُوْا تَسْمَعْ لِقَوْلِهِمْ ؕ كَاَنَّهُمْ خُشُبٌ مُّسَنَّدَةٌ ؕ يَحْسَبُوْنَ كُلَّ صَيْحَةٍ عَلَيْهِمْ ؕ هُمُ الْعَدُوُّ فَاحْذَرْهُمْ ؕ قٰتَلَهُمُ اللّٰهُ ۫ اَنّٰى يُؤْفَكُوْنَ ④

۵۔ تے جیلھے توں انہیں کوں ڈیکھیں انہیں دے جسم تیکوں چنگے لگدن تے جے او گال کرن توں انہیں دی گال سݨ او ایویں ہن جیویں کندھ نال ٹنگیے ہوئے شہتیر۔ ہر عذاب اپݨے اتے سمجھدن او دشمن. انہیں کنیں ہوشیار رہ اللہ انہیں کوں ہلاک کرے او کتھے پھیرئیے ویندن۔

وَ اِذَا قِيْلَ لَهُمْ تَعَالَوْا يَسْتَغْفِرْ لَكُمْ رَسُوْلُ اللّٰهِ لَوَّوْا رُءُوْسَهُمْ وَ رَاَيْتَهُمْ يَصُدُّوْنَ وَ هُمْ مُّسْتَكْبِرُوْنَ ⑤

۶۔ تے جیلھے انہیں کوں آکھیا ویندے آؤ اللہ دا رسول تہاڈے کیتے بخشش منگے او اپݨے سر پھیر گھندن تے توں انہیں کوں ڈیکھیں او سچ کنیں ٹھکیندن تے او اکڑیندن۔

سَوَآءٌ عَلَيْهِمْ اَسْتَغْفَرْتَ لَهُمْ اَمْ لَمْ تَسْتَغْفِرْ

۷۔ انہیں کیتے ہکا گال جو توں انہیں کیتے بخشش منگیں

لَهُمْ لَنْ يَّغْفِرَ اللّٰهُ لَهُمْ اِنَّ اللّٰهَ لَا يَهْدِى الْقَوْمَ الْفٰسِقِيْنَ ﴿۶﴾

یا نہ منگیں انہیں کوں اللہ نہ بخشیسی بے شک اللہ نافرمان قوم کوں ہدایت نئیں ڈیندا۔

هُمُ الَّذِيْنَ يَقُوْلُوْنَ لَا تُنْفِقُوْا عَلٰى مَنْ عِنْدَ رَسُوْلِ اللّٰهِ حَتّٰى يَنْفَضُّوْا وَلِلّٰهِ خَزَآئِنُ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ وَلٰكِنَّ الْمُنٰفِقِيْنَ لَا يَفْقَهُوْنَ ﴿۷﴾

۸۔ او ہے لوکن جیڑھے آہدن جو لوک اللہ دے رسول نال ہن انہیں تے خرچ نہ کرو جے تیں او بھج نہ ونجن تے آسمانیں تے زمین دے خزانے اللہ دے ہن تے منافق نئیں سمجھدے۔

يَقُوْلُوْنَ لَئِنْ رَّجَعْنَآ اِلَى الْمَدِيْنَةِ لَيُخْرِجَنَّ الْاَعَزُّ مِنْهَا الْاَذَلَّ وَلِلّٰهِ الْعِزَّةُ وَلِرَسُوْلِهٖ وَلِلْمُؤْمِنِيْنَ وَلٰكِنَّ الْمُنٰفِقِيْنَ لَا يَعْلَمُوْنَ ﴿۸﴾

۹۔ آہدن جے اساں مدینہ دو ولیسوں تے اہنیں وچوں ساریں کنیں عزت والا شخص ساریں کنیں بے عزت شخص کوں اتھو کڈھ ڈیسی تے عزت اللہ تے اوندے رسول تے مومن کیتے ہے تے اصل منافق جانڑدے نئیں۔

يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا لَا تُلْهِكُمْ اَمْوَالُكُمْ وَلَاۤ اَوْلَادُكُمْ عَنْ ذِكْرِ اللّٰهِ وَمَنْ يَّفْعَلْ ذٰلِكَ فَاُولٰٓئِكَ هُمُ الْخٰسِرُوْنَ ﴿۹﴾

۱۰۔ اے مومنو تہاکوں تہاڈے مال تے تہاڈی اولاد اللہ دے ذکر کنیں غافل نہ کر ڈیون تے جیڑھا اے کریسی تے او لوک گھاٹا پاونڑ والن۔

وَاَنْفِقُوْا مِنْ مَّا رَزَقْنٰكُمْ مِّنْ قَبْلِ اَنْ يَّاْتِىَ اَحَدَكُمُ الْمَوْتُ فَيَقُوْلَ رَبِّ لَوْلَاۤ اَخَّرْتَنِىْۤ اِلٰٓى اَجَلٍ قَرِيْبٍ فَاَصَّدَّقَ وَاَكُنْ مِّنَ الصّٰلِحِيْنَ ﴿۱۰﴾

۱۱۔ تے جو اساں تہاکوں ڈتے خرچ کرو ایں کنیں پہلے جو تہاڈے کہیں ہک کوں موت آوے تے آکھے اے میڈے رب تیں میکوں تھوڑی مدت کیتے میکوں وتھی کیوں نئیں ڈتی میں صدقہ کراں ہاں تے میں وی نیک لوکیں وچوں تھی ونجاں ہا۔

وَلَنْ يُّؤَخِّرَ اللّٰهُ نَفْسًا اِذَا جَآءَ اَجَلُهَا وَاللّٰهُ خَبِيْرٌۢ بِمَا تَعْمَلُوْنَ ﴿۱۱﴾

۱۲۔ تے اللہ کہیں شخص کوں نئیں چھڑیندا جیندی موت یا وقت آ ونجے تے اللہ جو تساں کریندے ہو اوں کنیں باخبر۔
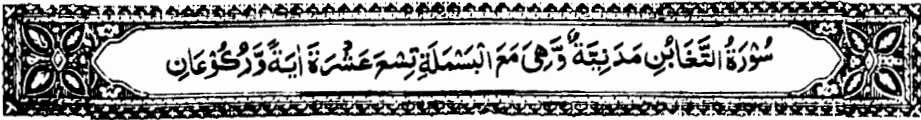
سُوْرَةُ التَّغَابُنِ مَدَنِيَّةٌ وَّهِيَ مَعَ الْبَسْمَلَةِ تِسْعَ عَشْرَةَ اٰيَةً وَّرُكُوْعَانِ

سورۃ تغابن مدنی ہے تے بسم اللہ نال اینڈیاں ۱۹ آیتاں تے ۲ رکوعن۔

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ①

۱. شروع کریندا اللہ دے ناں نال جیرھا بن منگے ڈیون والا تے ول ول رحم کرن والا ہے۔

يُسَبِّحُ لِلّٰهِ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيْرٌ ②

۲. جو کجھ آسمانیں تے زمین وچ ہے اور اللہ دی تسبیح کریندے اوندے کیتے بادشاہت تے حمد تے او ہر شے تے قادر۔

هُوَ الَّذِيْ خَلَقَكُمْ فَمِنْكُمْ كَافِرٌ وَّمِنْكُمْ مُّؤْمِنٌ وَاللّٰهُ بِمَا تَعْمَلُوْنَ بَصِيْرٌ ③

۳. اوہو ہے جیں تہاکوں پیدا کیتے تے کجھ تئیں منیندے تے کجھ تہاڈے وچوں منکر ہن تے اللہ تہاڈے عملیں کوں ڈیہدا کھڑے۔

خَلَقَ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضَ بِالْحَقِّ وَصَوَّرَكُمْ فَاَحْسَنَ صُوَرَكُمْ وَاِلَيْهِ الْمَصِيْرُ ④

۴. اوں آسمانیں تے زمین کوں حق نال پیدا کیتے تہاکوں شکلاں ڈتنس تے سوہنیاں شکلاں بنائنس تے ہوندو ولنڑے۔

يَعْلَمُ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ وَيَعْلَمُ مَا تُسِرُّوْنَ وَمَا تُعْلِنُوْنَ وَاللّٰهُ عَلِيْمٌ بِذَاتِ الصُّدُوْرِ ⑤

۵. جو آسمانیں تے زمین وچ او جانڑدے تے جو تساں لکیندے ہو تے ظاہر کریندے ہو او جانڑدے تے اللہ تہاڈے دل دی گالہیں کوں وی جانڑدے۔

اَلَمْ يَأْتِكُمْ نَبَؤُا الَّذِيْنَ كَفَرُوْا مِنْ قَبْلُ فَذَاقُوْا وَبَالَ اَمْرِهِمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ اَلِيْمٌ ⑥

۶. کیا تہاڈو پہلے کافریں دیاں خبراں نہ آیاں ہن انہیں اپنڑے کمیں دا عذاب چکھیا ہا تے انہیں کیتے ڈکھ آلا عذاب۔

ذٰلِكَ بِاَنَّهٗ كَانَتْ تَّاْتِيْهِمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنٰتِ فَقَالُوْٓا اَبَشَرٌ يَّهْدُوْنَنَا فَكَفَرُوْا وَتَوَلَّوْا وَّاسْتَغْنَى اللّٰهُ وَاللّٰهُ غَنِيٌّ حَمِيْدٌ ⑦

۷. اے ات گالہوں جو انہیں دو رسول کھلی دلیلاں گھن کے اندے ہن تے او لوک آہدے ہن جو ہک آدمی ساکوں ہدایت ڈیسی تے انہیں انکار کیتا تے منہ پھیر گدا اللہ وی انہیں کنیں بے پرواہ تھی گیا تے اللہ بے پرواہ تے سب صفتیں والا ہے۔

زَعَمَ الَّذِيْنَ كَفَرُوْٓا اَنْ لَّنْ يُّبْعَثُوْا ۭ قُلْ بَلٰى وَرَبِّيْ لَتُبْعَثُنَّ ثُمَّ لَتُنَبَّؤُنَّ بِمَا عَمِلْتُمْ ۭ وَذٰلِكَ عَلَى اللّٰهِ يَسِيْرٌ ⑦

۸۔ کافریں دا خیال جو او جیندے نہ کیتے ویسن توں آکھ سنڑو میڈے رب دی قسم تساں ضرور جیندے کیتے ویسو ول تہاڈے عمل تہاکوں ڈسائے ویسن تے اے گال اللہ کیتے سوکھی ہے۔

فَاٰمِنُوْا بِاللّٰهِ وَرَسُوْلِهٖ وَالنُّوْرِ الَّذِيْٓ اَنْزَلْنَا ۭ وَاللّٰهُ بِمَا تَعْمَلُوْنَ خَبِيْرٌ ⑧

۹۔ اللہ تے اوندے رسول کوں منو تے اوں نور کوں وی جیرھا اساں لہائے تے اللہ تہاڈے عملیں کنیں باخبر۔

يَوْمَ يَجْمَعُكُمْ لِيَوْمِ الْجَمْعِ ذٰلِكَ يَوْمُ التَّغَابُنِ ۭ وَمَنْ يُّؤْمِنْۢ بِاللّٰهِ وَيَعْمَلْ صَالِحًا يُّكَفِّرْ عَنْهُ سَيِّاٰتِهٖ وَيُدْخِلْهُ جَنّٰتٍ تَجْرِيْ مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهٰرُ خٰلِدِيْنَ فِيْهَآ اَبَدًا ۭ ذٰلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيْمُ ⑨

۱۰۔ اوجڈاں تہاکوں کٹھے کرنڑ والے ڈینہہ جمع کریسی۔ اے ڈینہہ ہار جیت دا ہوسی تے جیرھا اللہ کوں منیسی تے نیک عمل کریسی او اوندیاں برائیاں ختم کرڈیسی تے اونکوں جنت وچ پلیسی جیندے وچ نہراں وہندیاں پیاں ہوسن اوندے وچ ہمیشہ رہسن اے بہوں وڈی کامیابی ہے۔

وَالَّذِيْنَ كَفَرُوْا وَكَذَّبُوْا بِاٰيٰتِنَآ اُولٰۗىِٕكَ اَصْحٰبُ النَّارِ خٰلِدِيْنَ فِيْهَا ۭ وَبِئْسَ الْمَصِيْرُ ⑩

۱۱۔ تے جیرھے انکاری ہن تے جھٹلیندن ساڈی آیات کوں اے لوک دوزخی ہن اوندے وچ ہمیشہ رہسن تے اے بہوں گندہ ٹکانڑہ ہے۔

مَآ اَصَابَ مِنْ مُّصِيْبَةٍ اِلَّا بِاِذْنِ اللّٰهِ ۭ وَمَنْ يُّؤْمِنْۢ بِاللّٰهِ يَهْدِ قَلْبَهٗ ۭ وَاللّٰهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيْمٌ ⑪

۱۲۔ کوئی مصیبت نئیں اندی سوائے اللہ دے حکم دے تے جیرھا منیندے اللہ کوں او اوندے دل کوں سدھا راہ ڈکھلیسی تے اللہ ہر شئے کوں جانڑدے۔

وَاَطِيْعُوا اللّٰهَ وَاَطِيْعُوا الرَّسُوْلَ ۚ فَاِنْ تَوَلَّيْتُمْ فَاِنَّمَا عَلٰي رَسُوْلِنَا الْبَلٰغُ الْمُبِيْنُ ⑫

۱۳۔ اللہ تے اوندے رسول دا آکھنڑ منو تے جے تساں پھر ویسو تے بے شک ساڈے رسول دا کم کھول کے پچا ڈیونڑ۔

اَللّٰهُ لَآ اِلٰهَ اِلَّا هُوَ ۭ وَعَلَي اللّٰهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُوْنَ ⑬

۱۴۔ اللہ اوندے سوا کوئی معبود نئیں تے مومنیں کوں اللہ تے بھروسہ کرنڑا چاہی دا ہے۔

يٰٓاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْٓا اِنَّ مِنْ اَزْوَاجِكُمْ وَاَوْلَادِكُمْ عَدُوًّا لَّكُمْ فَاحْذَرُوْهُمْ ۚ وَاِنْ تَعْفُوْا وَتَصْفَحُوْا

۱۵۔ اے مومنو تہاڈے زالیں تے تہاڈے بالیں وچوں کجھ تہاڈے دشمن انہیں کنیں ہوشیار رہو تے جے تساں

وَ تَغْفِرُوْا فَاِنَّ اللّٰهَ غَفُوْرٌ رَّحِيْمٌ ﴿۱۵﴾	معاف کر ڈیوو تے چھوڑ ڈیوو تے بخش ڈیوو تے بے شک اللہ بہوں بخشݨ والا تے بہوں مہربان۔
اِنَّمَآ اَمْوَالُكُمْ وَ اَوْلَادُكُمْ فِتْنَةٌ ؕ وَ اللّٰهُ عِنْدَهٗٓ اَجْرٌ عَظِيْمٌ ﴿۱۶﴾	۱۶۔ بے شک تہاڈے مال تے تہاڈی اولاد فتنہ ہِن تے اللہ کنیں بہوں وڈا اجر۔
فَاتَّقُوا اللّٰهَ مَا اسْتَطَعْتُمْ وَ اسْمَعُوْا وَ اَطِيْعُوْا وَ اَنْفِقُوْا خَيْرًا لِّاَنْفُسِكُمْ ؕ وَ مَنْ يُّوْقَ شُحَّ نَفْسِهٖ فَاُولٰٓئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُوْنَ ﴿۱۷﴾	۱۷۔ اللہ کنیں جتنی تہاڈی طاقت ڈرو تے سنو تے آکھݨ منو تے خرچ کرو تہاڈے کیتے چنگا ہِ تے جیہڑا نفس دی شومائی کنیں بچایا ونجے تے ایسے لوک کامیاب تھیوݨ والے ہِن۔
اِنْ تُقْرِضُوا اللّٰهَ قَرْضًا حَسَنًا يُّضٰعِفْهُ لَكُمْ وَ يَغْفِرْ لَكُمْ ؕ وَ اللّٰهُ شَكُوْرٌ حَلِيْمٌ ﴿۱۸﴾	۱۸۔ تے جے تساں اللہ کوں چنگا قرض ڈیوو تے او تہاڈے مال کوں ودھیسی تے تہاکوں بخشیسی تے اللہ قدر کرݨ والا تے ٹھڈھا ہِ۔
عٰلِمُ الْغَيْبِ وَ الشَّهَادَةِ الْعَزِيْزُ الْحَكِيْمُ ﴿۱۹﴾ ع	۱۹۔ او غیب تے حاضر کوں جاݨدے غالب تے سیاݨا ہِ۔

سُوْرَةُ الطَّلَاقِ مَدَنِيَّةٌ وَّهِيَ مَعَ الْبَسْمَلَةِ ثَلٰثَ عَشْرَةَ اٰيَةً وَّ رُكُوْعَانِ

سورۂ طلاق مدنی ہے تے بسم اللہ نال ایندیاں ۱۳ آیتاں تے ۲ رکوع ہن۔

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ①

۱۔ شروع کریندا اللہ دے ناں نال جیرھا بہوں مہربان ہے تے ول ول رحم کرݨ والا ہے۔

يٰۤاَيُّهَا النَّبِيُّ اِذَا طَلَّقْتُمُ النِّسَآءَ فَطَلِّقُوْهُنَّ لِعِدَّتِهِنَّ وَاَحْصُوا الْعِدَّةَ ۚ وَاتَّقُوا اللّٰهَ رَبَّكُمْ ۚ لَا تُخْرِجُوْهُنَّ مِنْۢ بُيُوْتِهِنَّ وَلَا يَخْرُجْنَ اِلَّاۤ اَنْ يَّاْتِيْنَ بِفَاحِشَةٍ مُّبَيِّنَةٍ ؕ وَتِلْكَ حُدُوْدُ اللّٰهِ ؕ وَمَنْ يَّتَعَدَّ حُدُوْدَ اللّٰهِ فَقَدْ ظَلَمَ نَفْسَهٗ ؕ لَا تَدْرِيْ لَعَلَّ اللّٰهَ يُحْدِثُ بَعْدَ ذٰلِكَ اَمْرًا ②

۲۔ اے نبی جیلھے تساں ترمیتیں کوں طلاق ڈیوو تے مقرر وقت تے طلاق ڈیوو تے وقت دی گنتری رکھو تے اللہ کنیں ڈرو جیرھا تہاڈا رب ہے تے انہیں کوں اپݨے گھریں کنیں نہ کڈھو تے اووی نہ نکلن سوائے ایندے جو او کھلی بے حیائی کرن تے اے اللہ دے بنے ہن تے جیرھا اللہ دے بنے ٹپسی او اپݨے آپ تے ظلم کریسی تیکوں پتہ نئیں جو اللہ ایندے بعد کوئی نویں گال ظاہر کر ڈیوے۔

فَاِذَا بَلَغْنَ اَجَلَهُنَّ فَاَمْسِكُوْهُنَّ بِمَعْرُوْفٍ اَوْ فَارِقُوْهُنَّ بِمَعْرُوْفٍ وَّاَشْهِدُوْا ذَوَيْ عَدْلٍ مِّنْكُمْ وَاَقِيْمُوا الشَّهَادَةَ لِلّٰهِ ؕ ذٰلِكُمْ يُوْعَظُ بِهٖ مَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ ۬ؕ وَمَنْ يَّتَّقِ اللّٰهَ يَجْعَلْ لَّهٗ مَخْرَجًا ③

۳۔ تے جیلھے او اپݨی مدت کوں پجن تے انہیں کوں چنگے طریقے نال روک گھنو یا چنگے طریقے نال انج کر ڈیوو تے ڈو منصف گواہ اپݨے وچوں بݨا گھنو تے گواہی اللہ کیتے ڈیوو اے نصیحت جیرھی تہاکوں کیتی ویندی ہے تے اونکوں جیرھا اللہ تے آخرت دے ڈینہہ کوں منیندے تے جیرھا اللہ کنیں ڈرسی اوندے کیتے اللہ کوئی راہ کڈھسی۔

وَّيَرْزُقْهُ مِنْ حَيْثُ لَا يَحْتَسِبُ ؕ وَمَنْ يَّتَوَكَّلْ عَلَى اللّٰهِ فَهُوَ حَسْبُهٗ ؕ اِنَّ اللّٰهَ بَالِغُ اَمْرِهٖ ؕ قَدْ جَعَلَ اللّٰهُ لِكُلِّ شَيْءٍ قَدْرًا ④

۴۔ تے اونکوں اتھوں رزق ڈیسی جتھوں اونکوں خیال وی کائنا ہوسی تے جیرھا اللہ تے بھروسہ کریسی تے او اونکوں کافی ہے بے شک اللہ اپݨا کم پورا کریسی تے اللہ نے ہر شئے دا اندازہ رکھیا ہوئے۔

وَالّٰٓئِيْ يَئِسْنَ مِنَ الْمَحِيْضِ مِنْ نِّسَآئِكُمْ اِنِ ارْتَبْتُمْ فَعِدَّتُهُنَّ ثَلٰثَةُ اَشْهُرٍ ۙ وَّالّٰٓئِيْ لَمْ يَحِضْنَ ؕ وَاُولَاتُ الْاَحْمَالِ اَجَلُهُنَّ اَنْ يَّضَعْنَ حَمْلَهُنَّ ؕ وَمَنْ يَّتَّقِ

۵۔ تے تہاڈی ترمیتیں وچوں جیرھیاں کپڑے آوݨ کنیں نا امید تھی گئین جے تہاکوں شک ہووے تے انہیں دی عدت ترے مہینے ہے تے جیرھیں ترمیتیں کوں حیض نئیں اندا تے

اللّٰہَ یَجۡعَلۡ لَّہٗ مِنۡ اَمۡرِہٖ یُسۡرًا ④

پیٹ آلیاں انہیں دی مدت اے ہے جو او ہتھ پیر لھون تے جیرھا اللہ کنیں ڈرسی او اوندے ہر کم کوں سوکھا کر ڈیسی۔

ذٰلِكَ اَمۡرُ اللّٰہِ اَنۡزَلَہٗۤ اِلَیۡكُمۡ ؕ وَ مَنۡ یَّتَّقِ اللّٰہَ یُكَفِّرۡ عَنۡہُ سَیِّاٰتِہٖ وَ یُعۡظِمۡ لَہٗۤ اَجۡرًا ⑤

۵۔ اے اللہ دا حکم اوں تہاڈے اتے ہلائے تے جیرھا اللہ کنیں ڈرسی او اوندے گناہ مٹا ڈیسی تے اونکوں وڈا اجر ڈیسی۔

اَسۡكِنُوۡہُنَّ مِنۡ حَیۡثُ سَكَنۡتُمۡ مِّنۡ وُّجۡدِكُمۡ وَ لَا تُضَآرُّوۡہُنَّ لِتُضَیِّقُوۡا عَلَیۡہِنَّ ؕ وَ اِنۡ كُنَّ اُولٰتِ حَمۡلٍ فَاَنۡفِقُوۡا عَلَیۡہِنَّ حَتّٰی یَضَعۡنَ حَمۡلَہُنَّ ۚ فَاِنۡ اَرۡضَعۡنَ لَكُمۡ فَاٰتُوۡہُنَّ اُجُوۡرَہُنَّ ۚ وَ اۡتَمِرُوۡا بَیۡنَكُمۡ بِمَعۡرُوۡفٍ ۚ وَ اِنۡ تَعَاسَرۡتُمۡ فَسَتُرۡضِعُ لَہٗۤ اُخۡرٰی ؕ ⑥

۶۔ اپنی طاقت دے مطابق جتھاں تساں خود رہندے ہو انہیں کوں وی رکھو تے انہیں کوں ڈکھ نہ ڈیو تاں جو انہیں کوں تنگ کرو تے جے انہیں کوں پیٹ ہووے تے انہیں دے ہتھ پیر لہن تک انہیں تے خرچ کرو تے جے او تہاڈے بالیں کوں کھیر پلاون تے انہیں کوں اجرت ڈیو جیڑھی رواج دے مطابق آپت وچ مشورے نال مقرر کرو تے جے تساں تنگ تھیوو تے ول اونکوں کوئی بی کھیر پلاوے۔

لِیُنۡفِقۡ ذُوۡ سَعَۃٍ مِّنۡ سَعَتِہٖ ؕ وَ مَنۡ قُدِرَ عَلَیۡہِ رِزۡقُہٗ فَلۡیُنۡفِقۡ مِمَّاۤ اٰتٰىہُ اللّٰہُ ؕ لَا یُكَلِّفُ اللّٰہُ نَفۡسًا اِلَّا مَاۤ اٰتٰىہَا ؕ سَیَجۡعَلُ اللّٰہُ بَعۡدَ عُسۡرٍ یُّسۡرًا ⑦

۷۔ طاقت والا اپنی طاقت دے مطابق خرچ کرے تے جیندا رزق تنگ او اپنے مال وچو خرچ کرے جیرھا اللہ اونکوں ڈتے تے اللہ ہر ہک کوں او ہو تلا حکم ڈیندے جیندی اونکوں طاقت ڈیندے (ودھ نئیں ڈیندا) اللہ سیئں تنگی دے بعد سوکھ ڈیسی۔

وَ كَاَیِّنۡ مِّنۡ قَرۡیَۃٍ عَتَتۡ عَنۡ اَمۡرِ رَبِّہَا وَ رُسُلِہٖ فَحَاسَبۡنٰہَا حِسَابًا شَدِیۡدًا ۙ وَّ عَذَّبۡنٰہَا عَذَابًا نُّكۡرًا ⑧

۸۔ تے کے تلا وستیاں ہن جنہیں اپنے رب دے حکم دی نافرمانی کیتی تے رسولیں دی تے اساں انہیں کنیں سخت حساب گدھا تے انہیں کوں وڈا عذاب ڈتا۔

فَذَاقَتۡ وَبَالَ اَمۡرِہَا وَ كَانَ عَاقِبَۃُ اَمۡرِہَا خُسۡرًا ⑨

۹۔ اوں اپنے کیں دی مصیبت چکھی تے اوندے کیں دا اخیر گھاٹا ہا۔

اَعَدَّ اللّٰہُ لَہُمۡ عَذَابًا شَدِیۡدًا ۙ فَاتَّقُوا اللّٰہَ یٰۤاُولِی الۡاَلۡبَابِ ۬ۚۖ الَّذِیۡنَ اٰمَنُوۡا ۟ۛ قَدۡ اَنۡزَلَ اللّٰہُ اِلَیۡكُمۡ ذِكۡرًا ۙ ⑩

۱۰۔ اللہ انہیں کیتے سخت عذاب کیتا ہوئے تے اے سیانے لوکو اللہ کنیں ڈرو جیرھے مومن ہوے اللہ سیئں تہاڈو ذکر لہائے۔

رَّسُوۡلًا یَّتۡلُوۡا عَلَیۡكُمۡ اٰیٰتِ اللّٰہِ مُبَیِّنٰتٍ لِّیُخۡرِجَ

۱۱۔ او رسول جیرھا تہاکوں اللہ دی آیات کھول کھول

الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ مِنَ الظُّلُمٰتِ اِلَى النُّوْرِ ۭ وَمَنْ يُّؤْمِنْۢ بِاللّٰهِ وَيَعْمَلْ صَالِحًا يُّدْخِلْهُ جَنّٰتٍ تَجْرِيْ مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهٰرُ خٰلِدِيْنَ فِيْهَآ اَبَدًا ۭ قَدْ اَحْسَنَ اللّٰهُ لَهٗ رِزْقًا ⑪

کے سٹیندے تاں جو مومنیں کوں تے نیک کم کرݨ والیں کوں اندھاریں کنیں سو جھلے دو کڈھے تے جیڑھا اللہ کوں منیسی تے نیک کم کریسی او اونکوں باغیں وچ پلہیسی جنہیں وچ نہراں وہندیاں پئین اوندے وچ ہمیشہ رہسن اللہ اوندے کیتے رزق وی چنگا بݨائے۔

اَللّٰهُ الَّذِيْ خَلَقَ سَبْعَ سَمٰوٰتٍ وَّمِنَ الْاَرْضِ مِثْلَهُنَّ ۭ يَتَنَزَّلُ الْاَمْرُ بَيْنَهُنَّ لِتَعْلَمُوْٓا اَنَّ اللّٰهَ عَلٰي كُلِّ شَيْءٍ قَدِيْرٌ ڏ وَّاَنَّ اللّٰهَ قَدْ اَحَاطَ بِكُلِّ شَيْءٍ عِلْمًا ⑫

۱۲۔ اللہ او ہے جیں ست آسمان تے زمین جیہاں زمیناں بݨائن انہیں دے وچ حکم لہندے تاں جو تہاکوں پتہ لگے جو اللہ بے شک ہر شئے تے قادر تے بے شک اللہ دا علم ہر شئے کوں گھیرا پاتی کھڑے۔ ع ۲

سُوْرَةُ التَّحْرِيْمِ مَدَنِيَّةٌ وَّهِيَ مَعَ الْبَسْمَلَةِ ثَلٰثَ عَشْرَةَ اٰيَةً وَّرُكُوْعَانِ

سورۃ تحریم مدنی ہے تے بسم اللہ نال ایندیاں ۱۳ آیتاں تے ۲ رکوع ہن۔

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ①

۱۔ شروع کریندا اللہ دے ناں نال جیڑھا بہوں مہربان ڈیوݨ والا تے بہوں مہربان۔

يٰٓاَيُّهَا النَّبِيُّ لِمَ تُحَرِّمُ مَآ اَحَلَّ اللّٰهُ لَكَ ۚ تَبْتَغِيْ مَرْضَاتَ اَزْوَاجِكَ ۭ وَاللّٰهُ غَفُوْرٌ رَّحِيْمٌ ②

۲۔ اے نبی جو خدا نے تیڈے اتے حلال کیتے توں اونکوں حرام کیوں کریندیں کیا توں اپݨی زالیں دی خوشی چاہندیں تے اللہ بہوں بخشݨ والا تے بہوں مہربان۔

قَدْ فَرَضَ اللّٰهُ لَكُمْ تَحِلَّةَ اَيْمَانِكُمْ ۚ وَاللّٰهُ مَوْلٰىكُمْ ۚ وَهُوَ الْعَلِيْمُ الْحَكِيْمُ ③

۳۔ اللہ سئیں تہاڈے اتے ایجھیاں قسماں تروڑݨ فرض کیتے تے اللہ تہاڈا مولا ہے تے بہوں جاݨݨ والا تے سیاݨا ہے۔

وَاِذْ اَسَرَّ النَّبِيُّ اِلٰى بَعْضِ اَزْوَاجِهٖ حَدِيْثًا ۚ فَلَمَّا نَبَّاَتْ بِهٖ وَاَظْهَرَهُ اللّٰهُ عَلَيْهِ عَرَّفَ بَعْضَهٗ وَاَعْرَضَ عَنْۢ بَعْضٍ ۚ فَلَمَّا نَبَّاَهَا بِهٖ قَالَتْ مَنْ اَنْۢبَاَكَ هٰذَا ۭ قَالَ نَبَّاَنِيَ الْعَلِيْمُ الْخَبِيْرُ ④

۴۔ تے نبی سئیں اپݨی ہک زال نال لک کے گال کیتی اوں کہیں ہی کوں ڈس ڈتی تے اللہ اوندے (نبی) اتے ظاہر کر ڈتا تے نبی سئیں کجھ گال ڈس ڈتی تے کجھ گال نہ ڈسی تے جیلے نبی سئیں زال کوں گال ڈسی تے اوں پچھیا تہاکوں اے گال

کیں ڈسی ہے؟ آپ نے فرمائے میکوں بہوں جانڑں والے تے باخبر خدا نے ڈسی ہے۔

اِنْ تَتُوْبَآ اِلَى اللّٰهِ فَقَدْ صَغَتْ قُلُوْبُكُمَا ۚ وَ اِنْ تَظٰهَرَا عَلَيْهِ فَاِنَّ اللّٰهَ هُوَ مَوْلٰىهُ وَ جِبْرِيْلُ وَ صَالِحُ الْمُؤْمِنِيْنَ ۚ وَالْمَلٰٓئِكَةُ بَعْدَ ذٰلِكَ ظَهِيْرٌ ۝۵

۵۔ جے تساں ڈوہیں اللہ کنیں توبہ منگو تے تہاڈے اندو اندو نویٹے ہوئن تے جے تساں ہک ڈوجھی دی مدد کرو اوندے خلاف تے بے شک اللہ اوندا مولا ہے تے جبریل تے نیک مومن وی تے اوندے بعد فرشتے اوندے امدادی ہن۔

عَسٰى رَبُّهٗٓ اِنْ طَلَّقَكُنَّ اَنْ يُّبْدِلَهٗٓ اَزْوَاجًا خَيْرًا مِّنْكُنَّ مُسْلِمٰتٍ مُّؤْمِنٰتٍ قٰنِتٰتٍ تٰٓئِبٰتٍ عٰبِدٰتٍ سٰٓئِحٰتٍ ثَيِّبٰتٍ وَّ اَبْكَارًا ۝۶

۶۔ تھی سگدے جو اوندا رب جے او تہاکوں طلاق ڈیوے تے بیاں تساں کنیں چنگیاں زالیں ڈا ڈیوے تے او مسلمان تے مومن فرمانبردار توبہ کرنڑ والیاں عبادت کرنڑ والیاں روزہ رکھنڑ والیاں بیوہ تے کنواریاں ہوون۔

يٰٓاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا قُوْٓا اَنْفُسَكُمْ وَاَهْلِيْكُمْ نَارًا وَّقُوْدُهَا النَّاسُ وَالْحِجَارَةُ عَلَيْهَا مَلٰٓئِكَةٌ غِلَاظٌ شِدَادٌ لَّا يَعْصُوْنَ اللّٰهَ مَآ اَمَرَهُمْ وَيَفْعَلُوْنَ مَا يُؤْمَرُوْنَ ۝۷

۷۔ اے مومنو اپنڑے آپ کوں تے اپنڑے گھراں کوں بھاکنیں بچاؤ جیندا بال لوک تے پتھر ہن اوندے اتے بہوں سخت فرشتے ہن جیرھے کہیں دی منت نئیں منیندے تے جو اللہ آکھے اوندی نافرمانی نئیں کریندے تے جو انہیں کوں حکم ڈتا ویندے اویں کریندن۔

يٰٓاَيُّهَا الَّذِيْنَ كَفَرُوْا لَا تَعْتَذِرُوا الْيَوْمَ ۖ اِنَّمَا تُجْزَوْنَ مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُوْنَ ۝۸

۸۔ اے کافرو اج کوئی بہانہ نہ کرو تہاکوں تہاڈے عملیں دا بدلہ ملسی۔

ع ۱۹

يٰٓاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا تُوْبُوْٓا اِلَى اللّٰهِ تَوْبَةً نَّصُوْحًا ۖ عَسٰى رَبُّكُمْ اَنْ يُّكَفِّرَ عَنْكُمْ سَيِّاٰتِكُمْ وَ يُدْخِلَكُمْ جَنّٰتٍ تَجْرِيْ مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهٰرُ ۙ يَوْمَ لَا يُخْزِي اللّٰهُ النَّبِيَّ وَالَّذِيْنَ اٰمَنُوْا مَعَهٗ ۚ نُوْرُهُمْ يَسْعٰى بَيْنَ اَيْدِيْهِمْ وَبِاَيْمَانِهِمْ يَقُوْلُوْنَ رَبَّنَآ اَتْمِمْ لَنَا نُوْرَنَا وَاغْفِرْ لَنَا ۚ اِنَّكَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيْرٌ ۝۹

۹۔ اے مومنو اللہ کنیں پکی توبہ منگو تھی سگدے جو او تساں کنیں تہاڈے گناہ پریں کرڈیوے تے تہاکوں باغیں وچ داخل کرے جنہیں دے وچ نہراں وہندیاں پین جڈاں اللہ نبی کوں اوندے نال مومنیں کوں ذلیل نہ کریسی انہیں دا نور انہیں دے اگوں تے سجے پاسو درکدا ودا ہوسی آکھسن اے ساڈے رب ساڈے نور کوں پورا کر ساکوں بخش بے شک توں ہر شئے تے قادر ہویں۔

يٰٓاَيُّهَا النَّبِيُّ جَاهِدِ الْكُفَّارَ وَالْمُنٰفِقِيْنَ وَاغْلُظْ عَلَيْهِمْ ۚ وَمَاْوٰىهُمْ جَهَنَّمُ ۖ وَ

۱۰۔ اے نبی کافریں تے منافقیں نال جہاد کرتے انہیں تے سختی کرتے انہیں دا ٹکانڑ دوزخ تے اے بہوں گندا ٹکانڑ ہے

بِئْسَ الْمَصِيرُ ⑩

ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا لِلَّذِينَ كَفَرُوا امْرَأَتَ نُوحٍ وَ امْرَأَتَ لُوطٍ كَانَتَا تَحْتَ عَبْدَيْنِ مِنْ عِبَادِنَا صَالِحَيْنِ فَخَانَتَاهُمَا فَلَمْ يُغْنِيَا عَنْهُمَا مِنَ اللَّهِ شَيْئًا وَقِيلَ ادْخُلَا النَّارَ مَعَ الدَّاخِلِينَ ⑪

۱۱۔ اللہ کافریں دی مثال اوں تریمت نال ڈیندے جیرھی نوح دی زال ہائی تے لوط دی زال ہائی او ڈوہیں ساڈے ڈو نیک بندیں کنیں ہن تے انہیں ڈوناہیں دی خیانت کیتی۔ تے او ڈوہیں اللہ دے مقابلے وچ انہیں کیتے کجھ نہ کر سگئے تے آکھیا گیا بہیں نال بھا وچ پیہہ ونجو۔

وَضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا لِلَّذِينَ آمَنُوا امْرَأَتَ فِرْعَوْنَ إِذْ قَالَتْ رَبِّ ابْنِ لِي عِنْدَكَ بَيْتًا فِي الْجَنَّةِ وَنَجِّنِي مِنْ فِرْعَوْنَ وَعَمَلِهِ وَنَجِّنِي مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ⑫

۱۲۔ تے مومنیں دی مثال اللہ فرعون دی زال نال ڈیندے جیں آکھے اے میڈے رب میڈے کیتے جنت وچ گھر بنا تے میکوں فرعون تے اوندے کیں کنیں نجات ڈے تے ظالم قوم کنیں میڈی جان چھڑا۔

وَمَرْيَمَ ابْنَتَ عِمْرَانَ الَّتِي أَحْصَنَتْ فَرْجَهَا فَنَفَخْنَا فِيهِ مِنْ رُوحِنَا وَصَدَّقَتْ بِكَلِمَاتِ رَبِّهَا وَكُتُبِهِ وَكَانَتْ مِنَ الْقَانِتِينَ ⑬

۱۳۔ تے مریم عمران دی دھی دی مثال ڈیندے جیں اپنی شرمگاہ دی حفاظت کیتی اساں اوندے وچ اپنی روح پھوک کی تے اوں اپنے رب دی گالہیں تے اوندی کتابیں دی تصدیق کیتی تے او فرمانبرداریں وچوں ہائی۔
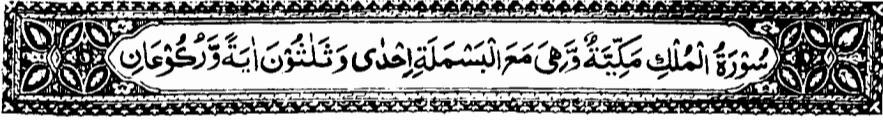
سُوْرَةُ الْمُلْكِ مَكِّيَّةٌ وَّهِيَ مَعَ الْبَسْمَلَةِ اِحْدٰى وَّثَلٰثُوْنَ اٰيَةً وَّرُكُوْعَانِ

سورۃ الملک مکی ہے تے بسم اللہ نال ایندیاں ۳۱ آیتاں تے ۲ رکوعن۔

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ①

۱۔ شروع کریندا ں اللہ دے ناں نال جیڑھا بن منگئے ڈیوݨ والا تے ول ول رحم کرݨ والا ہے۔

تَبٰرَكَ الَّذِيْ بِيَدِهِ الْمُلْكُ وَهُوَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيْرُ ②

۲۔ بہوں برکتیں والا ہے او اللہ جیندے ہتھ وچ بادشاہت تے او ہر شے تے قادر۔

الَّذِيْ خَلَقَ الْمَوْتَ وَالْحَيٰوةَ لِيَبْلُوَكُمْ اَيُّكُمْ اَحْسَنُ عَمَلًا وَهُوَ الْعَزِيْزُ الْغَفُوْرُ ③

۳۔ جیں موت تے زندگی کوں پیدا کیتے تاں جو تہا کوں آزماوے جو کیڑھا تہاڈے وچوں چنگے کم کریندے تے او غالب تے بخشݨ والا ہے۔

الَّذِيْ خَلَقَ سَبْعَ سَمٰوٰتٍ طِبَاقًا مَا تَرٰى فِيْ خَلْقِ الرَّحْمٰنِ مِنْ تَفٰوُتٍ فَارْجِعِ الْبَصَرَ هَلْ تَرٰى مِنْ فُطُوْرٍ ④

۴۔ جیں ست آسمان اتے تلے بݨائن توں رحمٰن خدا دے پیدا کرݨ وچ کوئی گھاٹا وادھا نہ ڈیکھسیں اکھیں پھیر کے ول ڈیکھ کیا تیکوں کوئی فتور نظر دے ہے۔

ثُمَّ ارْجِعِ الْبَصَرَ كَرَّتَيْنِ يَنْقَلِبْ اِلَيْكَ الْبَصَرُ خَاسِئًا وَّهُوَ حَسِيْرٌ ⑤

۵۔ ولا ولا اکھیں پھیر کے ڈیکھ نظر تیڈو ناکام تھی کے ولسی تے تھکی ہوئی ہوسی۔

وَلَقَدْ زَيَّنَّا السَّمَآءَ الدُّنْيَا بِمَصَابِيْحَ وَجَعَلْنٰهَا رُجُوْمًا لِّلشَّيٰطِيْنِ وَاَعْتَدْنَا لَهُمْ عَذَابَ السَّعِيْرِ ⑥

۶۔ تے اساں قریبی آسمان کوں ڈیویں نال سوہݨا کیتے تے اساں انہیں کوں شیطانیں کوں پتھر مارݨ دا ذریعہ بݨائے تے انہیں کیتے اساں ساڑݨ آلا عذاب بݨایا ہوئے۔

وَلِلَّذِيْنَ كَفَرُوْا بِرَبِّهِمْ عَذَابُ جَهَنَّمَ وَبِئْسَ الْمَصِيْرُ ⑦

۷۔ تے اپݨے رب دا انکار کرݨ والیں کیتے دوزخ دا عذاب تے بہوں برا ٹکانڑہ ہے۔

اِذَآ اُلْقُوْا فِيْهَا سَمِعُوْا لَهَا شَهِيْقًا وَّهِيَ تَفُوْرُ ⑧

۸۔ جیلھے اوندے وچ سٹیٹے ولسین اوندے وچوں (گڈا دی ہینگ آلی کار) اچی اچی الا سݨسن تے او جوش وچ ہوسی۔

تَكَادُ تَمَيَّزُ مِنَ الْغَيْظِ كُلَّمَآ اُلْقِيَ فِيْهَا فَوْجٌ سَاَلَهُمْ خَزَنَتُهَآ اَلَمْ يَاْتِكُمْ نَذِيْرٌ ⑨

۹۔ قریب ہوسی جو او کاوڑ وچ پھٹ ونجے جیلھے کوئی جماعت اوندے وچ سٹی ولیس تے چوکیدار پچھسن کیا تہاڈو ڈراوݨ والے نہ آئے ہن۔

قَالُوْا بَلٰى قَدْ جَآءَنَا نَذِيْرٌ ۙ۬ فَكَذَّبْنَا وَقُلْنَا مَا نَزَّلَ اللّٰهُ مِنْ شَیْءٍ ۚۖ اِنْ اَنْتُمْ اِلَّا فِیْ ضَلٰلٍ كَبِيْرٍ ⑩

۱۰۔ آکھسن بے شک ساڈے ڈراوݨ والے آئے ہن اساں انہیں دا انکار کیتا ہا تے اساں آکھیا ہا اللہ سئیں کئی شے نہئیں لہائی تساں بہوں وڈی گمراہی وچ ہوسے۔

وَقَالُوْا لَوْ كُنَّا نَسْمَعُ اَوْ نَعْقِلُ مَا كُنَّا فِیْۤ اَصْحٰبِ السَّعِيْرِ ⑪

۱۱۔ تے آکھسن جے اساں سݨدے ہا یا عقل کردے ہا تے اساں دوزخ والیں وچ نہ ہوندے ہا۔

فَاعْتَرَفُوْا بِذَنْۢبِهِمْ ۚ فَسُحْقًا لِّاَصْحٰبِ السَّعِيْرِ ⑫

۱۲۔ انہیں اپݨے گناہ دا اقرار کیتے تے دوزخی کیتے لعنت مقدر کر ڈیو۔

اِنَّ الَّذِيْنَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ بِالْغَيْبِ لَهُمْ مَّغْفِرَةٌ وَّاَجْرٌ كَبِيْرٌ ⑬

۱۳۔ بے شک جیڑھے اپݨے رب کنیں غیب وچ ڈردن انہیں کیتے بخشش تے وڈا اجر۔

وَاَسِرُّوْا قَوْلَكُمْ اَوِ اجْهَرُوْا بِهٖ ۚ اِنَّهٗ عَلِيْمٌۢ بِذَاتِ الصُّدُوْرِ ⑭

۱۴۔ تساں اپݨی گال لکاؤ یا ظاہر کرو بے شک او سینے دیاں گالہیں جاݨدے۔

اَلَا يَعْلَمُ مَنْ خَلَقَ ۚ وَهُوَ اللَّطِيْفُ الْخَبِيْرُ ⑮

۱۵۔ اے کیویں تھی سگدے جئیں پیدا کیتے اونکوں (اوندونے دا) پتہ نہ ہووے۔ او تے بہوں لکیاں ہویاں گالہیں وی جاݨدے۔ ع۱

هُوَ الَّذِیْ جَعَلَ لَكُمُ الْاَرْضَ ذَلُوْلًا فَامْشُوْا فِیْ مَنَاكِبِهَا وَكُلُوْا مِنْ رِّزْقِهٖ ۗ وَاِلَيْهِ النُّشُوْرُ ⑯

۱۶۔ اوہو ہے جئیں تہاڈے کیتے زمین رہݨ دے قابل بݨائی ہے تساں اوندے رستیں تیں جتھاں مرضی پھرو تے اوندے رزق وچوں کھاؤ تے ہوندو ولݨے۔

ءَاَمِنْتُمْ مَّنْ فِی السَّمَآءِ اَنْ يَّخْسِفَ بِكُمُ الْاَرْضَ فَاِذَا هِیَ تَمُوْرُ ⑰

۱۷۔ کیا تساں نچ ولیسو جو جیڑھا آسمان وچ او زمین وچ تہاکوں بے عزت کر ڈیوے تے او چکر کھندی پئی ہووے۔

اَمْ اَمِنْتُمْ مَّنْ فِی السَّمَآءِ اَنْ يُّرْسِلَ عَلَيْكُمْ حَاصِبًا ۗ فَسَتَعْلَمُوْنَ كَيْفَ نَذِيْرِ ⑱

۱۸۔ کیا تساں نچ ولیسو جو آسمان والا تہاڈے اتے پتھریں دا عذاب بھیجے تے تہاکوں ضرور پتہ لگ ولیسی میڈا ڈراوا کیویں ہوندے۔

وَلَقَدْ كَذَّبَ الَّذِيْنَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَكَيْفَ كَانَ نَكِيْرِ ⑲

۱۹۔ انہیں کنیں پہلے لوکیں وی انکار کیتا ہا تے میڈا عذاب کینجھا سخت ہا۔

اَوَلَمْ يَرَوْا اِلَى الطَّيْرِ فَوْقَهُمْ صٰٓفّٰتٍ وَّيَقْبِضْنَ ؕ

۲۰۔ کیا انہیں پکھیں دو نئیں ڈٹھا انہیں دے اتے قطاریں

مَا يُمْسِكُهُنَّ اِلَّا الرَّحْمٰنُ ۚ اِنَّهٗ بِكُلِّ شَيْءٍ ۢ بَصِيْرٌ ۝۲۰

وچ اڈردن تے کھمب سنگوڑ گھندن انہیں کوں محض رحمٰن خدا روکیندے بے شک او ہر شئے کوں ڈیہدا پئے ۔

اَمَّنْ هٰذَا الَّذِيْ هُوَ جُنْدٌ لَّكُمْ يَنْصُرُكُمْ مِّنْ دُوْنِ الرَّحْمٰنِ ۚ اِنِ الْكٰفِرُوْنَ اِلَّا فِيْ غُرُوْرٍ ۝۲۱

۲۱۔ کیا اے تہاڈا لشکر خدائے رحمٰن دے سامنڑے تہاڈی امداد کریسی کافر اصل دوکھے وچن ۔

اَمَّنْ هٰذَا الَّذِيْ يَرْزُقُكُمْ اِنْ اَمْسَكَ رِزْقَهٗ ۚ بَلْ لَّجُّوْا فِيْ عُتُوٍّ وَّنُفُوْرٍ ۝۲۲

۲۲۔ کیا اے تہاکوں رزق ڈیسن جے او تہاڈا رزق ردک گھنے اصل او نافرمانی تے نفرت دچ بہوں اگو ودھ گیئن ۔

اَفَمَنْ يَّمْشِيْ مُكِبًّا عَلٰى وَجْهِهٖٓ اَهْدٰٓى اَمَّنْ يَّمْشِيْ سَوِيًّا عَلٰى صِرَاطٍ مُّسْتَقِيْمٍ ۝۲۳

۲۳۔ کیا جیرھا منہ دے بھر ٹُردے زیادہ سدھے راہ تے ہے یا او جیرھا سدھا ٹردے سدھے راہ تے ہے ۔

قُلْ هُوَ الَّذِيْٓ اَنْشَاَكُمْ وَجَعَلَ لَكُمُ السَّمْعَ وَالْاَبْصَارَ وَالْاَفْـِٕدَةَ ۭ قَلِيْلًا مَّا تَشْكُرُوْنَ ۝۲۴

۲۴۔ توں آکھ او ہوء جیں تہاکوں بنٹائے تے تہاڈے کن اکھیں تے دِل بنٹائنسی لتاں اصلو شکر نوہے کریندے

قُلْ هُوَ الَّذِيْ ذَرَاَكُمْ فِي الْاَرْضِ وَاِلَيْهِ تُحْشَرُوْنَ ۝۲۵

۲۵۔ توں آکھ او ہوء جیں تہاکوں زمین وچ کھنڈائے تے لتاں اوہیں دو کٹھے کیتے ویسو ۔

وَيَقُوْلُوْنَ مَتٰى هٰذَا الْوَعْدُ اِنْ كُنْتُمْ صٰدِقِيْنَ ۝۲۶

۲۶۔ تے او آہدن جے لتاں سچے ہو تے او وعدہ کڈاں پورا تھیسی ۔

قُلْ اِنَّمَا الْعِلْمُ عِنْدَ اللّٰهِ ۠ وَاِنَّمَآ اَنَا نَذِيْرٌ مُّبِيْنٌ ۝۲۷

۲۷۔ توں آکھ ایندا علم اللہ کنیں ہے تے میں محض کھلا کھلا ڈراونڑ والا ہاں ۔

فَلَمَّا رَاَوْهُ زُلْفَةً سِيْۗـــــَٔتْ وُجُوْهُ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا وَقِيْلَ هٰذَا الَّذِيْ كُنْتُمْ بِهٖ تَدَّعُوْنَ ۝۲۸

۲۸۔ تے جیلھے اونکوں کولہوں ڈیکھسن کافریں دے منہ کمُلائے تھی ویسن تے آکھیا ویسی ایہو ہا جینکوں تساں ولا ولا سڈیندے ہاوے ۔

قُلْ اَرَءَيْتُمْ اِنْ اَهْلَكَنِيَ اللّٰهُ وَمَنْ مَّعِيَ اَوْ رَحِمَنَا ۙ فَمَنْ يُّجِيْرُ الْكٰفِرِيْنَ مِنْ عَذَابٍ اَلِيْمٍ ۝۲۹

۲۹۔ آکھ ڈُسو جے اللہ میکوں تے میڈے نال آلیں کوں ہلاک کرڈیوے یا ساڈے اتے رحم کرے تے کافریں کوں دردناک عذاب کنیں کون پناہ ڈیسی ۔

قُلْ هُوَ الرَّحْمٰنُ اٰمَنَّا بِهٖ وَعَلَيْهِ تَوَكَّلْنَا ۚ فَسَتَعْلَمُوْنَ مَنْ هُوَ فِيْ ضَلٰلٍ مُّبِيْنٍ ۝۳۰

۳۰۔ اوندے اتے بھروسہ کریندے ہیں تہاکوں ضرور پتہ لگ ویسی کیرھا کھلی گمراہی وچ ۔

قُلْ اَرَءَيْتُمْ اِنْ اَصْبَحَ مَاۗؤُكُمْ غَوْرًا فَمَنْ يَّاْتِيْكُمْ بِمَاۗءٍ مَّعِيْنٍ ۝۳۱ ع

۳۱۔ آکھ ڈُسو جے تہاڈا پانڑی سُک ونجے کیرھا تہاڈو وہندا ہویا پانڑی انیسی ۔
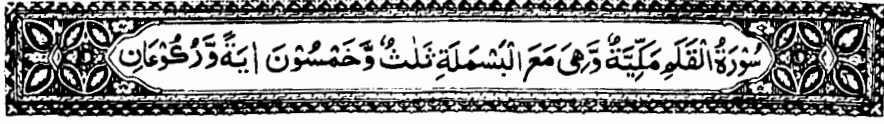
ع ۱۶ ۲

سُوْرَةُ الْقَلَمِ مَكِّيَّةٌ وَّهِيَ مَعَ الْبَسْمَلَةِ ثَلٰثٌ وَّخَمْسُوْنَ اٰيَةً وَّ رُكُوْعَانِ

سورۃ قلم مکی ہے تے بسم اللہ نال ایندیاں ۵۳ آیتاں تے ۲ رکوع ن۔

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ①	۱۔ شروع کریندا ں اللہ دے ناں نال جیڑھا بَن منگئے ڈیوݨ والا تے ول ول رحم کرݨ والا ہے۔
نٓ وَالْقَلَمِ وَمَا يَسْطُرُوْنَ ②	۲۔ قلم مس تے جو او لکھدن گواہ ہن۔
مَآ اَنْتَ بِنِعْمَةِ رَبِّكَ بِمَجْنُوْنٍ ③	۳۔ توں اپݨے رب دے فضل نال دیوانہ نہیں۔
وَاِنَّ لَكَ لَاَجْرًا غَيْرَ مَمْنُوْنٍ ④	۴۔ تے تیڈے کیتے کڈاہیں نہ مُکݨ آلا اجر۔
وَاِنَّكَ لَعَلٰى خُلُقٍ عَظِيْمٍ ⑤	۵۔ تے بے شک توں اعلیٰ اخلاق تے قائم ہیں۔
فَسَتُبْصِرُ وَيُبْصِرُوْنَ ⑥	۶۔ توں جلدی ڈیکھسیں تے او وی ڈیکھسن۔
بِاَيِّكُمُ الْمَفْتُوْنُ ⑦	۷۔ جو کیڑھا تہاڈے وچوں پاگل۔
اِنَّ رَبَّكَ هُوَ اَعْلَمُ بِمَنْ ضَلَّ عَنْ سَبِيْلِهٖ ۖ وَهُوَ اَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِيْنَ ⑧	۸۔ بے شک تیڈا رب اونکوں جانڑدے جیڑھا راہ کنیں تھڑکیا ودے تے اونکوں جانڑدے جیڑھا سدھے راہ تے ہے۔
فَلَا تُطِعِ الْمُكَذِّبِيْنَ ⑨	۹۔ تے توں انکار کرݨ والیں دا آکھݨ نہ منیں۔
وَدُّوْا لَوْ تُدْهِنُ فَيُدْهِنُوْنَ ⑩	۱۰۔ او چاہندن جو توں کجھ ڈھلا تھیویں تے او وی ڈھلے تھیون۔
وَلَا تُطِعْ كُلَّ حَلَّافٍ مَّهِيْنٍ ⑪	۱۱۔ تے توں کہیں قسماں چاوݨ والے ذلیل دا آکھݨ نہ منیں۔
هَمَّازٍ مَّشَّآءٍۭ بِنَمِيْمٍ ⑫	۱۲۔ تے طعنے ڈیوݨ والے تے چغلخور دا وی۔
مَّنَّاعٍ لِّلْخَيْرِ مُعْتَدٍ اَثِيْمٍ ⑬	۱۳۔ تے جیڑھا نیکی کنیں رُکیندے تے حد کنیں ودھدے گناہ گار۔
عُتُلٍّ بَعْدَ ذٰلِكَ زَنِيْمٍ ⑭	۱۴۔ بہوں مندیلا ہے تے حرامی ہے۔
اَنْ كَانَ ذَا مَالٍ وَّبَنِيْنَ ⑮	۱۵۔ ات گالہوں جو او بہوں مال والا ہے تے اولاد والا ہے۔
اِذَا تُتْلٰى عَلَيْهِ اٰيٰتُنَا قَالَ اَسَاطِيْرُ الْاَوَّلِيْنَ ⑯	۱۶۔ جیلھے اونکوں ساڈیاں آیات سُݨایاں ویندن آہدے اے پہلیں دے قصے ہن۔
سَنَسِمُهٗ عَلَى الْخُرْطُوْمِ ⑰	۱۷۔ اساں اوندے نک تے ٹھپہ ڈیسوں۔

اِنَّا بَلَوْنٰهُمْ كَمَا بَلَوْنَآ اَصْحٰبَ الْجَنَّةِ ۚ اِذْ اَقْسَمُوْا لَيَصْرِمُنَّهَا مُصْبِحِيْنَ ﴿۱۸﴾	۱۸۔ بے شک اساں انہیں کوں ازمائے جیویں باغ آلیں کوں ازمایا ہا سے جیلھے انہیں قسماں چاتن جو فجر کوں اساں اوندا پھل ترڑ گھنسوں۔
وَلَا يَسْتَثْنُوْنَ ﴿۱۹﴾	۱۹۔ تے اللہ دا ناں نال گدھا ہانیں۔
فَطَافَ عَلَيْهَا طَآئِفٌ مِّنْ رَّبِّكَ وَهُمْ نَآئِمُوْنَ ﴿۲۰﴾	۲۰۔ تے تیڈے رب دا عذاب اوندے اتے آئے تے اوستے پئے ہن۔
فَاَصْبَحَتْ كَالصَّرِيْمِ ﴿۲۱﴾	۲۱۔ سویرے او ایویں تھیا پیا ہا جیویں کپیا پیا ہُوسے۔
فَتَنَادَوْا مُصْبِحِيْنَ ﴿۲۲﴾	۲۲۔ تے سویرے ہک ڈو جھے کوں سڈیے نیں۔
اَنِ اغْدُوْا عَلٰى حَرْثِكُمْ اِنْ كُنْتُمْ صٰرِمِيْنَ ﴿۲۳﴾	۲۳۔ تے آکھئے نیں جے پھل تروڑنے وے تے جلدی چلو۔
فَانْطَلَقُوْا وَهُمْ يَتَخَافَتُوْنَ ﴿۲۴﴾	۲۴۔ اوٹرپئن تے ہولے ہولے آہرے ویندے ہن۔
اَنْ لَّا يَدْخُلَنَّهَا الْيَوْمَ عَلَيْكُمْ مِّسْكِيْنٌ ﴿۲۵﴾	۲۵۔ اج کوئی مسکین تہاڈے باغ وچ نہ پیہے۔
وَّغَدَوْا عَلٰى حَرْدٍ قٰدِرِيْنَ ﴿۲۶﴾	۲۶۔ تے فجر آون کنیں پہلے او شومائی دا فیصلہ کر بیٹھے ہن۔
فَلَمَّا رَاَوْهَا قَالُوْٓا اِنَّا لَضَآلُّوْنَ ﴿۲۷﴾	۲۷۔ جیلھے اوں باغ کوں ڈٹھے نیں آکھئے نیں اساں گمراہ ہاسے۔
بَلْ نَحْنُ مَحْرُوْمُوْنَ ﴿۲۸﴾	۲۸۔ اصل اساں تے محروم ہیں۔
قَالَ اَوْسَطُهُمْ اَلَمْ اَقُلْ لَّكُمْ لَوْلَا تُسَبِّحُوْنَ ﴿۲۹﴾	۲۹۔ انہیں وچوں چنگے آدمی آکھئے میں تہاکوں آکھیا نہ ہا جو تساں اللہ دا ناں کیوں نہ گھندے۔
قَالُوْا سُبْحٰنَ رَبِّنَآ اِنَّا كُنَّا ظٰلِمِيْنَ ﴿۳۰﴾	۳۰۔ آکھئے نیں ساڈا رب پاک ہے بے شک اساں ظالم ہاسے۔
فَاَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلٰى بَعْضٍ يَّتَلَاوَمُوْنَ ﴿۳۱﴾	۳۱۔ ہک ڈوجھے دو ملام کریندے ہوئیں ڈٹھے نیں۔
قَالُوْا يٰوَيْلَنَآ اِنَّا كُنَّا طٰغِيْنَ ﴿۳۲﴾	۳۲۔ آکھئے نیں بے شک اساں منہ زور ہاسے۔
عَسٰى رَبُّنَآ اَنْ يُّبْدِلَنَا خَيْرًا مِّنْهَآ اِنَّآ اِلٰى رَبِّنَا رٰغِبُوْنَ ﴿۳۳﴾	۳۳۔ تھی سگدے جو ساڈا رب اوں کنیں چنگا وٹا ڈیوے اساں اپنے رب دو جھکدے ہیں۔
كَذٰلِكَ الْعَذَابُ ۚ وَلَعَذَابُ الْاٰخِرَةِ اَكْبَرُ ۘ لَوْ كَانُوْا يَعْلَمُوْنَ ﴿۳۴﴾	۳۴۔ ایویں عذاب ہوسی تے ہوندے تے آخرت دا عذاب وڈا ہوسی جے او جانڑن۔
اِنَّ لِلْمُتَّقِيْنَ عِنْدَ رَبِّهِمْ جَنّٰتِ النَّعِيْمِ ﴿۳۵﴾	۳۵۔ بے شک متقیں کیتے انہیں دے رب کنیں نعمتیں والے باغن۔

اَفَنَجۡعَلُ الۡمُسۡلِمِيۡنَ كَالۡمُجۡرِمِيۡنَ ۝

۳۶۔ کیا اساں مسلمانیں کوں مجرمیں آلی کار سمجھسوں۔

مَا لَكُمۡ كَيۡفَ تَحۡكُمُوۡنَ ۝

۳۷۔ تہاکوں کیا تھی گئے تساں کینجھے فیصلے کریندے ہو۔

اَمۡ لَكُمۡ كِتٰبٌ فِيۡهِ تَدۡرُسُوۡنَ ۝

۳۸۔ کیا تساں کنیں کتاب اوندے وچ تساں پڑھدے ہو۔

اِنَّ لَكُمۡ فِيۡهِ لَمَا تَخَيَّرُوۡنَ ۝

۳۹۔ بے شک اوندے وچ تہاڈے کیتے او سب کجھ جو تساں چاہو۔

اَمۡ لَكُمۡ اَيۡمَانٌ عَلَيۡنَا بَالِغَةٌ اِلٰى يَوۡمِ الۡقِيٰمَةِ ۙ اِنَّ لَكُمۡ لَمَا تَحۡكُمُوۡنَ ۝

۴۰۔ کیا قیامت تئیں کوئی تہاڈے نال ساڈے قسمیہ وعدے ہن جو تساں جیرھا فیصلہ کریسو تہاکوں مل ویسی۔

سَلۡهُمۡ اَيُّهُمۡ بِذٰلِكَ زَعِيۡمٌ ۝

۴۱۔ انہیں کنیں پچھو انہیں دا ضامن کون۔

اَمۡ لَهُمۡ شُرَكَآءُ ۛ فَلۡيَاۡتُوۡا بِشُرَكَآئِهِمۡ اِنۡ كَانُوۡا صٰدِقِيۡنَ ۝

۴۲۔ یا انہیں دے شریکن تے جے او سچے ہن تے اپنے شریکیں کوں آنن۔

يَوۡمَ يُكۡشَفُ عَنۡ سَاقٍ وَّيُدۡعَوۡنَ اِلَى السُّجُوۡدِ فَلَا يَسۡتَطِيۡعُوۡنَ ۝

۴۳۔ جڈاں پنیاں ننگیاں کر ڈتیاں ویسن تے سجدیں دو سڈیا ویسی انہیں کوں طاقت نہ ہوسی۔

خَاشِعَةً اَبۡصَارُهُمۡ تَرۡهَقُهُمۡ ذِلَّةٌ ۗ وَقَدۡ كَانُوۡا يُدۡعَوۡنَ اِلَى السُّجُوۡدِ وَهُمۡ سٰلِمُوۡنَ ۝

۴۴۔ انہیں دیاں اکھیں جھکیاں ہوسن انہیں تے ذلت پئی ہوسی تے انہیں کوں سجدیں دو اوں ویلھے سڈیا ویندا ہا جیلھے او تندرست ہن۔

فَذَرۡنِيۡ وَمَنۡ يُّكَذِّبُ بِهٰذَا الۡحَدِيۡثِ ۗ سَنَسۡتَدۡرِجُهُمۡ مِّنۡ حَيۡثُ لَا يَعۡلَمُوۡنَ ۝

۴۵۔ میکوں تے جیرھا ایں گال دا انکار کریندے اونکوں چھوڑ ڈیو اساں انہیں کوں تباہی دو انہیں رستیں کنیں گھیل کے آوسوں جیرھے او جاݨدے وی نئیں۔

وَاُمۡلِيۡ لَهُمۡ ۗ اِنَّ كَيۡدِيۡ مَتِيۡنٌ ۝

۴۶۔ میں انہیں کوں وتھی ڈیندا ہاں بے شک میڈی تدبیر پکی ہے۔

اَمۡ تَسۡـَٔلُهُمۡ اَجۡرًا فَهُمۡ مِّنۡ مَّغۡرَمٍ مُّثۡقَلُوۡنَ ۝

۴۷۔ کیا انہیں کنیں اجرت منگدیں جیندے نال او چٹی دے بار تلے آئے پئین۔

اَمۡ عِنۡدَهُمُ الۡغَيۡبُ فَهُمۡ يَكۡتُبُوۡنَ ۝

۴۸۔ یا انہیں کنیں غیب دا علم تے او لکھ دے پئین۔

فَاصۡبِرۡ لِحُكۡمِ رَبِّكَ وَلَا تَكُنۡ كَصَاحِبِ الۡحُوۡتِ ۘ اِذۡ نَادٰى وَهُوَ مَكۡظُوۡمٌ ۝

۴۹۔ توں اپنے رب دے فیصلے تے صبر کرتے اوں مچھی آلے جیہاں نہ بݨ جیلھے او سڈیئے تے او غم نال بھریا بھریا ہا۔

لَوْلَآ اَنْ تَدٰرَكَهٗ نِعْمَةٌ مِّنْ رَّبِّهٖ لَنُبِذَ بِالْعَرَآءِ وَهُوَ مَذْمُوْمٌ ۝۵۰

۵۰۔ اوندے رب دی رحمت اونکوں نہ پکڑ گھنے ہا تے اونکوں جنگل وچ سٹ ڈِتا ونجے ہا تے او ذلیل ہوُے ہا۔

فَاجْتَبٰهُ رَبُّهٗ فَجَعَلَهٗ مِنَ الصّٰلِحِيْنَ ۝۵۱

۵۱۔ اوندے رب اونکوں چن گدھے تے اونکوں نیکیں وچ ٹِکا ڈِتُس (رلائس)۔

وَاِنْ يَّكَادُ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا لَيُزْلِقُوْنَكَ بِاَبْصَارِهِمْ لَمَّا سَمِعُوا الذِّكْرَ وَيَقُوْلُوْنَ اِنَّهٗ لَمَجْنُوْنٌ ۝۵۲

۵۲۔ تے جے کافریں کوں طاقت ہووے ہا تے او تیکوں قرآن سنڑ دے بعد اپنی کاوڑ آلی اکھیں نال ڈیکھ کے تیڈے مقام تو ہٹا ڈیون ہا تے او آہدن بے شک او دیوانہ ہے۔

وَمَا هُوَ اِلَّا ذِكْرٌ لِّلْعٰلَمِيْنَ ۝۵۳

۵۳۔ تے او تے محض سارے جہانیں کیتے ذکر۔

سُوْرَةُ الْحَاقَّةِ مَكِّيَّةٌ وَّهِيَ مَعَ الْبَسْمَلَةِ ثَلٰثٌ وَّخَمْسُوْنَ اٰيَةً وَّرُكُوْعَانِ

سورۃ الحاقہ مکی ہے تے بسم اللہ نال ایندیاں ۵۳ آیتاں تے ۲ رکوع ہن۔

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ۝۱

۱۔ شروع کریندا اللہ دے ناں نال جیہڑا بن منگے ڈیون والا تے دل ول رحم کرنڑ والا ہے۔

اَلْحَآقَّةُ ۝۲

۲۔ پوری تھی کے رہنڑ والی خبر۔

مَا الْحَآقَّةُ ۝۳

۳۔ او خبر کیا ہے؟

وَمَآ اَدْرٰىكَ مَا الْحَآقَّةُ ۝۴

۴۔ تیکوں کیا پتہ ہے جو او خبر کیا ہے؟

كَذَّبَتْ ثَمُوْدُ وَعَادٌ ۢبِالْقَارِعَةِ ۝۵

۵۔ ثمود تے عاد عذاب دا انکار کیتے۔

فَاَمَّا ثَمُوْدُ فَاُهْلِكُوْا بِالطَّاغِيَةِ ۝۶

۶۔ تے ثمود تے ڈاڈھے سخت عذاب نال تباہ کیتے گئے ہن۔

وَاَمَّا عَادٌ فَاُهْلِكُوْا بِرِيْحٍ صَرْصَرٍ عَاتِيَةٍ ۝۷

۷۔ تے عاد بہوں تکھی اندھاری نال تباہ کیتے گئے ہن۔

سَخَّرَهَا عَلَيْهِمْ سَبْعَ لَيَالٍ وَّثَمٰنِيَةَ اَيَّامٍ ۙ حُسُوْمًا ۙ فَتَرَى الْقَوْمَ فِيْهَا صَرْعٰى ۙ كَاَنَّهُمْ اَعْجَازُ نَخْلٍ خَاوِيَةٍ ۝۸

۸۔ اوں اندھاری کوں ست راتیں تے اٹھ ڈینہہ ساندھو(لگاتار) کھولی رکھیا تے تیکوں پتہ ہے او قوم الویں بے ہوش (ڈٹھی پئی) ہائی جیویں او کھجی دے ڈھٹھے ہوئے ونڑ دیاں پاڑاں ہوون۔

فَهَلْ تَرٰى لَهُمْ مِّنْۢ بَاقِيَةٍ ﴿۹﴾

۹۔ کیا تیکوں انہیں وچوں کوئی بچیا ہویا ڈسدے۔

وَجَآءَ فِرْعَوْنُ وَمَنْ قَبْلَهٗ وَالْمُؤْتَفِكٰتُ بِالْخَاطِئَةِ ﴿۱۰﴾

۱۰۔ تے فرعون تے اوں کنیں پہلے لوکیں تے پٹی تھئی ہوئی وستیں دے لوکیں وی گناہ کیتے ہن

فَعَصَوْا رَسُوْلَ رَبِّهِمْ فَاَخَذَهُمْ اَخْذَةً رَّابِيَةً ﴿۱۱﴾

۱۱۔ انہیں اپنڑے رب دے رسولیں دا انکار کیتے تے اللہ انہیں کوں ہر لحظے ودھنڑ والے عذاب نال پکڑ گدھا۔

اِنَّا لَمَّا طَغَا الْمَآءُ حَمَلْنٰكُمْ فِى الْجَارِيَةِ ﴿۱۲﴾

۱۲۔ بے شک اساں جیلھے پانی ودھ گیا تہاکوں بیڑی وچ چا گدھا۔

لِنَجْعَلَهَا لَكُمْ تَذْكِرَةً وَّتَعِيَهَآ اُذُنٌ وَّاعِيَةٌ ﴿۱۳﴾

۱۳۔ تاں جو اونکوں تہاڈے کیتے نصیحت بنڑاؤں تے سنڑن والے کن سنڑن (تے یاد رکھن)

فَاِذَا نُفِخَ فِى الصُّوْرِ نَفْخَةٌ وَّاحِدَةٌ ﴿۱۴﴾

۱۴۔ تے جیلھے ہکو دفعہ دھوتوں وجایا ویسی۔

وَّحُمِلَتِ الْاَرْضُ وَالْجِبَالُ فَدُكَّتَا دَكَّةً وَّاحِدَةً ﴿۱۵﴾

۱۵۔ تے زمین تے پہاڑ چاتے ویسن تے او لوٹے لوٹے تھی ویسن۔

فَيَوْمَئِذٍ وَّقَعَتِ الْوَاقِعَةُ ﴿۱۶﴾

۱۶۔ اوں ڈیہاڑے واقعہ ظاہر تھی سی۔

وَانْشَقَّتِ السَّمَآءُ فَهِىَ يَوْمَئِذٍ وَّاهِيَةٌ ﴿۱۷﴾

۱۷۔ تے آسمان پھٹ ویسی تے اوں ڈینہہ او بہوں کمزور لگسی

وَّالْمَلَكُ عَلٰٓى اَرْجَآئِهَا ۚ وَيَحْمِلُ عَرْشَ رَبِّكَ فَوْقَهُمْ يَوْمَئِذٍ ثَمٰنِيَةٌ ﴿۱۸﴾

۱۸۔ تے فرشتے اوندے کناریں تے ہوسن تے اٹھ فرشتے تیڈے رب دے تخت کوں چیسن۔

يَوْمَئِذٍ تُعْرَضُوْنَ لَا تَخْفٰى مِنْكُمْ خَافِيَةٌ ﴿۱۹﴾

۱۹۔ جڈاں تساں خدا دے حضور پیش کیتے ویسو تے کوئی گال لکی ہوئی نہ ہوسی۔

فَاَمَّا مَنْ اُوْتِىَ كِتٰبَهٗ بِيَمِيْنِهٖ ۙ فَيَقُوْلُ هَآؤُمُ اقْرَءُوْا كِتٰبِيَهْ ﴿۲۰﴾

۲۰۔ جیکوں اعمال نامہ سجے ہتھ وچ ڈتا ویسی او آکھسی آؤ میڈا اعمال نامہ پڑھو۔

اِنِّىْ ظَنَنْتُ اَنِّىْ مُلٰقٍ حِسَابِيَهْ ﴿۲۱﴾

۲۱۔ میکوں یقین ہا میں اپنڑے حساب کوں ڈیکھساں۔

فَهُوَ فِىْ عِيْشَةٍ رَّاضِيَةٍ ﴿۲۲﴾

۲۲۔ تے او پسند آلی زندگی وچ ہوسی۔

فِىْ جَنَّةٍ عَالِيَةٍ ﴿۲۳﴾

۲۳۔ اچے باغ وچ۔

قُطُوْفُهَا دَانِيَةٌ ﴿۲۴﴾

۲۴۔ جیندے پھل لڑکیے ہوئے ہوسن۔

كُلُوْا وَاشْرَبُوْا هَنِيْٓئًاۢ بِمَآ اَسْلَفْتُمْ فِى الْاَيَّامِ الْخَالِيَةِ ﴿۲۵﴾

۲۵۔ کھاؤ تے پیو مزے نال اے بدلہ ہے جو تساں پہلے وقتیں وچ نیکی دے کم کیتے ہن۔

وَأَمَّا مَنْ أُوتِيَ كِتَابَهُ بِشِمَالِهِ ۙ فَيَقُولُ يَا لَيْتَنِي لَمْ أُوتَ كِتَابِيَهْ ﴿٢٥﴾
وَلَمْ أَدْرِ مَا حِسَابِيَهْ ﴿٢٦﴾
يَا لَيْتَهَا كَانَتِ الْقَاضِيَةَ ﴿٢٧﴾
مَا أَغْنَىٰ عَنِّي مَالِيَهْ ۜ ﴿٢٨﴾
هَلَكَ عَنِّي سُلْطَانِيَهْ ﴿٢٩﴾
خُذُوهُ فَغُلُّوهُ ﴿٣٠﴾
ثُمَّ الْجَحِيمَ صَلُّوهُ ﴿٣١﴾
ثُمَّ فِي سِلْسِلَةٍ ذَرْعُهَا سَبْعُونَ ذِرَاعًا فَاسْلُكُوهُ ﴿٣٢﴾
إِنَّهُ كَانَ لَا يُؤْمِنُ بِاللَّهِ الْعَظِيمِ ﴿٣٣﴾
وَلَا يَحُضُّ عَلَىٰ طَعَامِ الْمِسْكِينِ ﴿٣٤﴾
فَلَيْسَ لَهُ الْيَوْمَ هَاهُنَا حَمِيمٌ ﴿٣٥﴾
وَلَا طَعَامٌ إِلَّا مِنْ غِسْلِينٍ ﴿٣٦﴾
لَا يَأْكُلُهُ إِلَّا الْخَاطِئُونَ ﴿٣٧﴾ ع ۵
فَلَا أُقْسِمُ بِمَا تُبْصِرُونَ ﴿٣٨﴾
وَمَا لَا تُبْصِرُونَ ﴿٣٩﴾
إِنَّهُ لَقَوْلُ رَسُولٍ كَرِيمٍ ﴿٤٠﴾
وَمَا هُوَ بِقَوْلِ شَاعِرٍ ۚ قَلِيلًا مَا تُؤْمِنُونَ ﴿٤١﴾
وَلَا بِقَوْلِ كَاهِنٍ ۚ قَلِيلًا مَا تَذَكَّرُونَ ﴿٤٢﴾
تَنْزِيلٌ مِنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٤٣﴾
وَلَوْ تَقَوَّلَ عَلَيْنَا بَعْضَ الْأَقَاوِيلِ ﴿٤٤﴾
لَأَخَذْنَا مِنْهُ بِالْيَمِينِ ﴿٤٥﴾
ثُمَّ لَقَطَعْنَا مِنْهُ الْوَتِينَ ﴿٤٦﴾
فَمَا مِنْكُمْ مِنْ أَحَدٍ عَنْهُ حَاجِزِينَ ﴿٤٧﴾

۲۶۔ تے جیکوں اعمال نامہ کھبے ہتھ وچ ڈِتا ویسی او آکھسی افسوس میکوں اعمال نامہ نہ ڈِتا ونجے ہا۔
۲۷۔ تے میکوں میڈے حساب دا پتہ نہ لگے ہا۔
۲۸۔ افسوس موت میڈا فیصلہ کر ڈیوے ہا۔
۲۹۔ میڈا مال کہیں کم نئیں آیا۔
۳۰۔ میڈا ڈُڈھپ ختم تھی گئے۔
۳۱۔ (حکم تھیسی) اینکوں پکڑو تے گچی وچ پٹہ پاؤ۔
۳۲۔ تے ول دوزخ وچ اینکوں سٹ گھتو۔
۳۳۔ ول ستر گز لمبے زنجیر وچ اینکوں بدھ ڈیو۔
۳۴۔ بے شک اے عظیم خدا کوں نہ منیندا ہا۔
۳۵۔ تے مسکین کوں کھواون کیتے توجہ نہ ڈیوندا ہا۔
۳۶۔ اج اتھاں ایندا کوئی سنگتی کائی نئیں۔
۳۷۔ تے کوئی کھاون دی شئے کوئی نئیں سوائے زخمیں دے دھوون دے۔
۳۸۔ اینکوں محض گناہگار کھوسن۔
۳۹۔ جو تہاکوں ڈِسدے ہیں اونکوں گواہ بݨینداں۔
۴۰۔ جو تہاکوں نئیں ڈِسدا اونکوں وی۔
۴۱۔ بے شک اے عزت والے رسول دی گالھ۔
۴۲۔ تے او شاعر دا کلام نئیں تے تساں اصلو نوڑے منیندے۔
۴۳۔ تے نہ اے کہیں پنڈت دا کلام تے تساں رحمت اصلو نوڑے حاصل کریندے۔
۴۴۔ اے رب العالمین خدا دلو لہایا گئے۔
۴۵۔ تے جے او آپو بݨا کے کوئی گالھ آکھے ہا۔
۴۶۔ تے اساں اوندا سجا ہتھ پکڑ گھنوں ہا۔
۴۷۔ تے اوندی شہ رگ کپ ڈیوں ہا۔
۴۸۔ تے کوئی ایں گالھ کنیں ساکوں روک نئیں سگدا۔

وَ اِنَّهٗ لَتَذْكِرَةٌ لِّلْمُتَّقِيْنَ ﴿۴۹﴾
۴۹۔ تے بے شک او متقیں کیتے نصیحت۔

وَ اِنَّا لَنَعْلَمُ اَنَّ مِنْكُمْ مُّكَذِّبِيْنَ ﴿۵۰﴾
۵۰۔ تے بے شک اساں جاݨدے ہیں جو تہاڈے وچو کجھ جھٹلاوݨ والے وی ہن۔

وَ اِنَّهٗ لَحَسْرَةٌ عَلَى الْكٰفِرِيْنَ ﴿۵۱﴾
۵۱۔ ابے شک اے کافریں کیتے حسرت داموجب۔

وَ اِنَّهٗ لَحَقُّ الْيَقِيْنِ ﴿۵۲﴾
۵۲۔ جو ایں قرآن دی سچائی پکے یقین آلی کار ظاہر۔

فَسَبِّحْ بِاسْمِ رَبِّكَ الْعَظِيْمِ ﴿۵۳﴾ ع
۵۳۔ تے اپݨے عظیم خدادی تسبیح کر۔

سُوْرَةُ الْمَعَارِجِ مَكِّيَّةٌ وَّهِيَ مَعَ الْبَسْمَلَةِ خَمْسٌ وَّاَرْبَعُوْنَ اٰيَةً وَّرُكُوْعَانِ

سورۃ معارج مکی ہے تے بسم اللہ نال ایندیاں ۴۵ آیتاں تے ۲ رکوعن۔

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ﴿۰﴾
۱۔ شروع کریندا اللہ دے ناں نال جیرھا بن منگئے ڈیوݨ والا تے ول ول رحم کرݨ والا ہے۔

سَاَلَ سَآئِلٌۢ بِعَذَابٍ وَّاقِعٍ ﴿۲﴾
۲۔ پچھݨ والا نہ ٹلݨ والے عذاب دا پچھدے۔

لِّلْكٰفِرِيْنَ لَيْسَ لَهٗ دَافِعٌ ﴿۳﴾
۳۔ کافریں کنیں اونکوں پریں کرݨ آلا کوئی نہ ہوسی۔

مِّنَ اللّٰهِ ذِى الْمَعَارِجِ ﴿۴﴾
۴۔ او عذاب ترقی ڈیوݨ والے خدا ولوں ہے۔

تَعْرُجُ الْمَلٰٓئِكَةُ وَ الرُّوْحُ اِلَيْهِ فِىْ يَوْمٍ كَانَ مِقْدَارُهٗ خَمْسِيْنَ اَلْفَ سَنَةٍ ﴿۵﴾
۵۔ فرشتے تے روح اوں خدا دو اتنے وقت وچ ویندن جیندی مقدار پنجاہزار سال۔

فَاصْبِرْ صَبْرًا جَمِيْلًا ﴿۶﴾
۶۔ تے توں تے سوہݨا صبر کر۔

اِنَّهُمْ يَرَوْنَهٗ بَعِيْدًا ﴿۷﴾
۷۔ بے شک او اونکوں پریں سمجھدن۔

وَّ نَرٰىهُ قَرِيْبًا ﴿۸﴾
۸۔ تے اساں اونکوں کولہو ڈیہدے ہیں۔

يَوْمَ تَكُوْنُ السَّمَآءُ كَالْمُهْلِ ﴿۹﴾
۹۔ جڈاں آسمان پگھریئے ہوئے تانبے آلی کار تھی ویسی۔

وَ تَكُوْنُ الْجِبَالُ كَالْعِهْنِ ﴿۱۰﴾
۱۰۔ تے پہاڑ پنجی ہوئی گیاہ آلی کار تھی ویسن۔

وَ لَا يَسْـَٔلُ حَمِيْمٌ حَمِيْمًا ﴿۱۱﴾
۱۱۔ تے کوئی سنگتی اپݨے سنگتی دا نہ پچھیسی۔

يُّبَصَّرُوْنَهُمْ يَوَدُّ الْمُجْرِمُ لَوْ يَفْتَدِىْ مِنْ عَذَابِ يَوْمِئِذٍۭ بِبَنِيْهِ ﴿۱۲﴾
۱۲۔ انہیں کوں ڈکھاڑا ویسی جڈاں مجرم چاہسن جو اوں ڈینہہ عذاب کنیں بچݨ واسطے اپݨے پتر دی قربانی ڈیوے۔

وَصَاحِبَتِهٖ وَاَخِيْهِ ﴿١٢﴾
١٢۔ تے اپنی زال دی تے اپنے بھرا دی۔

وَفَصِيْلَتِهِ الَّتِيْ تُـْٔوِيْهِ ﴿١٣﴾
١٣۔ تے اپنے قبیلے دی جیرھا اونکوں آم شام ڈیندے۔

وَمَنْ فِي الْاَرْضِ جَمِيْعًا ثُمَّ يُنْجِيْهِ ﴿١٤﴾
١٤۔ تے جو زمین وچ اوں سارے کوں ڈیوے تاں جو او بچ ونجے۔

كَلَّا اِنَّهَا لَظٰى ﴿١٥﴾
١٥۔ ایں اصلو نہ تھیسی بے شک او انگاریں آلا عذاب ہے۔

نَزَّاعَةً لِّلشَّوٰى ﴿١٦﴾
١٦۔ منہ وا چم ادھروڑ ڈیسی۔

تَدْعُوْا مَنْ اَدْبَرَ وَتَوَلّٰى ﴿١٧﴾
١٧۔ تے اونکوں سڈیسی جیرھا کنڈ ولیس تے منہ پھیریسی۔

وَجَمَعَ فَاَوْعٰى ﴿١٨﴾
١٨۔ جیرھا ساری عمر مال کٹھا کریندا رہ گئے۔

اِنَّ الْاِنْسَانَ خُلِقَ هَلُوْعًا ﴿١٩﴾
١٩۔ بے شک انسان بدلدارہ ویندے۔

اِذَا مَسَّهُ الشَّرُّ جَزُوْعًا ﴿٢٠﴾
٢٠۔ جیلھے اونکوں مصیبت اندی ہے تے پریشان تھی ویندے

وَّاِذَا مَسَّهُ الْخَيْرُ مَنُوْعًا ﴿٢١﴾
٢١۔ تے جیلھے چنگائی ملدی ہے تے شومائی کریندے۔

اِلَّا الْمُصَلِّيْنَ ﴿٢٢﴾
٢٢۔ سوائے انہیں نمازیں دے۔

الَّذِيْنَ هُمْ عَلٰى صَلَاتِهِمْ دَآئِمُوْنَ ﴿٢٣﴾
٢٣۔ جیرھے ہمیشہ اپنیاں نمازاں پڑھدن۔

وَالَّذِيْنَ فِيْٓ اَمْوَالِهِمْ حَقٌّ مَّعْلُوْمٌ ﴿٢٤﴾
٢٤۔ تے جنہیں دے مال وچ مقرر حصہ ہے۔

لِّلسَّآئِلِ وَالْمَحْرُوْمِ ﴿٢٥﴾
٢٥۔ منگݨ والیں تے نہ منگݨ والیں کیتے۔

وَالَّذِيْنَ يُصَدِّقُوْنَ بِيَوْمِ الدِّيْنِ ﴿٢٦﴾
٢٦۔ تے جیرھے سزا دے ڈینہہ دی تصدیق کریندن۔

وَالَّذِيْنَ هُمْ مِّنْ عَذَابِ رَبِّهِمْ مُّشْفِقُوْنَ ﴿٢٧﴾
٢٧۔ تے جیرھے اپنے رب دے عذاب کنیں ڈر دے رہ ویندن۔

اِنَّ عَذَابَ رَبِّهِمْ غَيْرُ مَاْمُوْنٍ ﴿٢٨﴾
٢٨۔ بے شک انہیں دے رب دا عذاب بچیندا نئیں۔

وَالَّذِيْنَ هُمْ لِفُرُوْجِهِمْ حٰفِظُوْنَ ﴿٢٩﴾
٢٩۔ تے جیرھے سوراخیں دی حفاظت کریندن۔

اِلَّا عَلٰٓى اَزْوَاجِهِمْ اَوْ مَا مَلَكَتْ اَيْمَانُهُمْ فَاِنَّهُمْ غَيْرُ مَلُوْمِيْنَ ﴿٣٠﴾
٣٠۔ سوائے انہیں دے جیرھیاں زالیں ہن تے بانہیاں ہن بے شک انہیں تے کوئی ملامت نئیں۔

فَمَنِ ابْتَغٰى وَرَآءَ ذٰلِكَ فَاُولٰٓئِكَ هُمُ الْعٰدُوْنَ ﴿٣١﴾
٣١۔ تے جیرھا ایندے سوا کوئی کم کریسی تے اے لوک حد کنیں ودھݨ والے ہن۔

وَالَّذِيْنَ هُمْ لِاَمٰنٰتِهِمْ وَعَهْدِهِمْ رٰعُوْنَ ﴿٣٢﴾
٣٢۔ تے جیرھے اپنے امانتیں تے اپنے وعدیں دی حفاظت کریندن۔

وَالَّذِيْنَ هُمْ بِشَهٰدٰتِهِمْ قَآئِمُوْنَ ﴿۳۳﴾

۳۴۔ تے جیڑھے اپنڑی گواہی تے جم ویندن۔

وَالَّذِيْنَ هُمْ عَلٰى صَلَاتِهِمْ يُحَافِظُوْنَ ﴿۳۴﴾

۳۵۔ تے جیڑھے اپنڑی نمازیں دی حفاظت کریندن۔

اُولٰٓئِكَ فِيْ جَنّٰتٍ مُّكْرَمُوْنَ ﴿۳۵﴾ ع

۳۶۔ اے لوک جنتیں وچ عزت نال رکھے ولیسن۔

فَمَالِ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا قِبَلَكَ مُهْطِعِيْنَ ﴿۳۶﴾

۳۷۔ تے کافریں کوں کیا تھی گئے جو او تیڈٖو سر چا کے کاوڑ نال درکدے اندن۔

عَنِ الْيَمِيْنِ وَعَنِ الشِّمَالِ عِزِيْنَ ﴿۳۷﴾

۳۸۔ سجے تے کھبے پاسوں کٹھے تھی کے بھجدے آندن۔

اَيَطْمَعُ كُلُّ امْرِئٍ مِّنْهُمْ اَنْ يُّدْخَلَ جَنَّةَ نَعِيْمٍ ﴿۳۸﴾

۳۹۔ کیا انہیں وچوں ہر بندہ چاہندے جو او نعمتیں والے باغ وچ داخل کیتا ونجے۔

كَلَّا ۭ اِنَّا خَلَقْنٰهُمْ مِّمَّا يَعْلَمُوْنَ ﴿۳۹﴾

۴۰۔ اے اصلو نہ تھیسی بے شک اساں انہیں کوں اوں شئے نال پیدا کیتے جینکوں او جانڑدن۔

فَلَآ اُقْسِمُ بِرَبِّ الْمَشٰرِقِ وَالْمَغٰرِبِ اِنَّا لَقٰدِرُوْنَ ﴿۴۰﴾

۴۱۔ میں پچادھ تے پوادھ دے رب کوں گواہ بنڑیندا ہاں بے شک اساں ایندی طاقت رکھیندے ہیں۔

عَلٰٓى اَنْ نُّبَدِّلَ خَيْرًا مِّنْهُمْ ۙ وَمَا نَحْنُ بِمَسْبُوْقِيْنَ ﴿۴۱﴾

۴۲۔ جو اساں انہیں کنیں چنگے بندے پیدا کر ڈیوں تے ساکوں کوئی روک نئیں سگدا۔

فَذَرْهُمْ يَخُوْضُوْا وَيَلْعَبُوْا حَتّٰى يُلٰقُوْا يَوْمَهُمُ الَّذِيْ يُوْعَدُوْنَ ﴿۴۲﴾

۴۳۔ انہیں کوں چھوڑ ڈے او گند وچ کھیڈن ودے اوتیں جو او ڈینہہ آونجے جیندا انہیں کوں وعدہ ڈتا گئے

يَوْمَ يَخْرُجُوْنَ مِنَ الْاَجْدَاثِ سِرَاعًا كَاَنَّهُمْ اِلٰى نُصُبٍ يُّوْفِضُوْنَ ﴿۴۳﴾

۴۴۔ جڈاں او قبریں وچوں تکھیں تکھیں نکلسن تے کہیں کھمبیں دو درکدے ویندے ہوسن۔

خَاشِعَةً اَبْصَارُهُمْ تَرْهَقُهُمْ ذِلَّةٌ ۭ ذٰلِكَ الْيَوْمُ الَّذِيْ كَانُوْا يُوْعَدُوْنَ ﴿۴۴﴾ ع
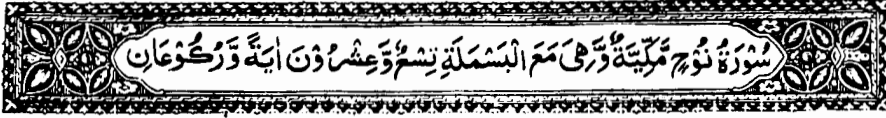
۴۵۔ انہیں دیاں اکھیں تلے ہوسن تے منہ تے ذلت ہوسی اے ڈینہہ جیندا انہیں کوں وعدہ ڈتا ویندے۔

سُوْرَۃُ نُوْحٍ مَّکِّیَّۃٌ وَّ ہِیَ مَعَ الْبَسْمَلَۃِ تِسْعٌ وَّ عِشْرُوْنَ اٰیَۃً وَّ رُکُوْعَانِ

سورہ نوح مکی ہے تے بسم اللہ نال اینداں ۲۹ آیتاں تے ۲ رکوع ہن۔

بِسْمِ اللّٰہِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ①	۱۔ شروع کریندا اللہ دے ناں نال جیرھا بن منگے ڈیوݨ والا تے ول ول مہربان۔
اِنَّآ اَرْسَلْنَا نُوْحًا اِلٰی قَوْمِہٖٓ اَنْ اَنْذِرْ قَوْمَکَ مِنْ قَبْلِ اَنْ یَّاْتِیَہُمْ عَذَابٌ اَلِیْمٌ ②	۲۔ بے شک اساں نوح کوں اوندی قوم دو پٹھے جو توں اپݨی قوم کوں ڈرا ایں کنیں پہلے جو ڈکھ آلہ عذاب انہیں تے آ ونجے۔
قَالَ یٰقَوْمِ اِنِّیْ لَکُمْ نَذِیْرٌ مُّبِیْنٌ ③	۳۔ آکھیس اے میڈی قوم بے شک میں تہاڈے کھلا کھلا ڈراوݨ والا بݨ کے آیاں۔
اَنِ اعْبُدُوا اللّٰہَ وَاتَّقُوْہُ وَاَطِیْعُوْنِ ④	۴۔ جو تساں اللہ دی عبادت کرو تے اوکنیں ڈرو تے میڈی فرمانبرداری کرو۔
یَغْفِرْ لَکُمْ مِّنْ ذُنُوْبِکُمْ وَیُؤَخِّرْکُمْ اِلٰٓی اَجَلٍ مُّسَمًّی ؕ اِنَّ اَجَلَ اللّٰہِ اِذَا جَآءَ لَا یُؤَخَّرُ ۘ لَوْ کُنْتُمْ تَعْلَمُوْنَ ⑤	۵۔ او تہاڈے گناہ بخشیس تے ہک مقررہ مدت تئیں وقتی ڈیسی بے شک جے تہاکوں پتہ ہووے تے اللہ دی مدت جیلھے اندی ہے اگو پچھو نئیں تھیندی۔
قَالَ رَبِّ اِنِّیْ دَعَوْتُ قَوْمِیْ لَیْلًا وَّنَہَارًا ⑥	۶۔ آکھیس اے میڈے رب میں اپݨی قوم کوں رات ڈینہہ سڈیئے۔
فَلَمْ یَزِدْہُمْ دُعَآءِیْٓ اِلَّا فِرَارًا ⑦	۷۔ تے او میڈی تبلیغ دی وجہ کنیں ہتھو پریں بھج گیئن۔
وَاِنِّیْ کُلَّمَا دَعَوْتُہُمْ لِتَغْفِرَ لَہُمْ جَعَلُوْٓا اَصَابِعَہُمْ فِیْٓ اٰذَانِہِمْ وَاسْتَغْشَوْا ثِیَابَہُمْ وَاَصَرُّوْا وَاسْتَکْبَرُوا اسْتِکْبَارًا ⑧	۸۔ تے میں انہیں کوں جیلھے سڈیے تاں جو توں انہیں کوں بخشیں انہیں اپݨے کنیں وچ انگلیں چا پاتن تے کپڑے چا ولیٹے نیں ضد کیتی نیں تے بہوں وڈائی کیتی نیں۔
ثُمَّ اِنِّیْ دَعَوْتُہُمْ جِہَارًا ⑨	۹۔ ول میں انہیں کوں اچی اچی سڈیئے۔
ثُمَّ اِنِّیْٓ اَعْلَنْتُ لَہُمْ وَاَسْرَرْتُ لَہُمْ اِسْرَارًا ⑩	۱۰۔ ول میں اعلانیہ وی (سڈیئے) تے لُک لُک کے وی

سڈیسے۔

فَقُلْتُ اسْتَغْفِرُوْا رَبَّكُمْ اِنَّهٗ كَانَ غَفَّارًا ⑪

۱۱۔ تے میں انہیں کوں آکھئے اپݨے رب کنیں بخشش منگو بے شک او بخشݨ والا ہے۔

يُّرْسِلِ السَّمَآءَ عَلَيْكُمْ مِّدْرَارًا ⑫

۱۲۔ تہاڈے اتے جھڑ لا کنیں بہوں مینہ وسیسی۔

وَّيُمْدِدْكُمْ بِاَمْوَالٍ وَّبَنِيْنَ وَيَجْعَلْ لَّكُمْ جَنّٰتٍ وَّيَجْعَلْ لَّكُمْ اَنْهٰرًا ⑬

۱۳۔ تے مال تے اولاد نال تہاڈی مدد کریسی تے تہاکوں باغ ڈیسی تے تہاڈے کیتے نہراں ٹُبیسی۔

مَا لَكُمْ لَا تَرْجُوْنَ لِلّٰهِ وَقَارًا ⑭

۱۴۔ تہاکوں کیا تھی گئے تساں اللہ کنیں سنمبھ دی امید نوّے رکھیندے۔

وَقَدْ خَلَقَكُمْ اَطْوَارًا ⑮

۱۵۔ تے اوں تہاکوں ترقی کرݨ والا بݨائے۔

اَلَمْ تَرَوْا كَيْفَ خَلَقَ اللّٰهُ سَبْعَ سَمٰوٰتٍ طِبَاقًا ⑯

۱۶۔ تیکوں ڈِسدا نئیں اوں کیویں ست آسمان اتے تلے بݨائن۔

وَّجَعَلَ الْقَمَرَ فِيْهِنَّ نُوْرًا وَّجَعَلَ الشَّمْسَ سِرَاجًا ⑰

۱۷۔ تے چندر انہیں وچ سوجھلے کیتے بݨائس تے سجھ کوں ڈیوا بݨائس۔

وَاللّٰهُ اَنْۢبَتَكُمْ مِّنَ الْاَرْضِ نَبَاتًا ⑱

۱۸۔ تے اللہ تہاکوں زمین وچ ودھائے۔

ثُمَّ يُعِيْدُكُمْ فِيْهَا وَيُخْرِجُكُمْ اِخْرَاجًا ⑲

۱۹۔ ول اوندے وچ تہاکوں ولایا ولیسی تے ول او تہاکوں کڈھیسی۔

وَاللّٰهُ جَعَلَ لَكُمُ الْاَرْضَ بِسَاطًا ⑳

۲۰۔ تے اللہ تہاڈے کیتے زمین کوں سدھا بݨائس۔

لِّتَسْلُكُوْا مِنْهَا سُبُلًا فِجَاجًا ㉑ ع

۲۱۔ تاں جو تساں اوندے کھلیں رستیں تے ٹرو۔

قَالَ نُوْحٌ رَّبِّ اِنَّهُمْ عَصَوْنِيْ وَاتَّبَعُوْا مَنْ لَّمْ يَزِدْهُ مَالُهٗ وَوَلَدُهٗٓ اِلَّا خَسَارًا ㉒

۲۲۔ نوح آکھئے اے میڈے رب بے شک انہیں میڈی نافرمانی کیتی ہے تے اوندی پیروی کیتی نیں جیں انہیں کوں انہیں دے مال تے اولاد کوں محض گھاٹے وچ ودھائے۔

وَمَكَرُوْا مَكْرًا كُبَّارًا ㉓

۲۳۔ تے انہیں بہوں وڈی تدبیر کیتی ہے۔

وَقَالُوْا لَا تَذَرُنَّ اٰلِهَتَكُمْ وَلَا تَذَرُنَّ وَدًّا وَّلَا سُوَاعًا وَّلَا يَغُوْثَ وَيَعُوْقَ وَنَسْرًا ㉔

۲۴۔ تے آکھئے نیں اپݨے معبودیں کوں نہ چھوڑو ود تے سواع تے یغوث تے یعوق تے نسر کوں اصلوں نہ چھوڑیے۔

وَقَدْ اَضَلُّوْا كَثِيْرًا وَلَا تَزِدِ الظّٰلِمِيْنَ اِلَّا ضَلٰلًا ㉕

۲۵۔ تے انہیں بہوں ساریں کوں گمراہ کیتے تے توں ظالمیں کوں محض گمراہی وچ ودھائیں۔

مِّمَّا خَطِيْٓـٰٔتِهِمْ اُغْرِقُوْا فَاُدْخِلُوْا نَارًا ۙ فَلَمْ يَجِدُوْا لَهُمْ مِّنْ دُوْنِ اللّٰهِ اَنْصَارًا ﴿۲۵﴾

۲۶۔ اپݨے گناہیں دی وجہ نال غرق کیتے گئین تے بھا وچ داخل کیتے گئین تے انہیں کوں اللہ دے سوا کوئی امدادی نہ لبھیئے۔

وَقَالَ نُوْحٌ رَّبِّ لَا تَذَرْ عَلَى الْاَرْضِ مِنَ الْكٰفِرِيْنَ دَيَّارًا ﴿۲۶﴾

۲۷۔ تے نوح آکھئے اے میڈے رب زمین تے کہیں کافر دا گھر نہ بچا۔

اِنَّكَ اِنْ تَذَرْهُمْ يُضِلُّوْا عِبَادَكَ وَلَا يَلِدُوْٓا اِلَّا فَاجِرًا كَفَّارًا ﴿۲۷﴾

۲۸۔ بے شک تیں جے انہیں کوں چھوڑ ڈِتا تے او تیڈے بندیں کوں گمراہ کریسن تے محض فاجر تے کافر جݨیسن۔

رَبِّ اغْفِرْ لِيْ وَلِوَالِدَيَّ وَلِمَنْ دَخَلَ بَيْتِيَ مُؤْمِنًا وَّلِلْمُؤْمِنِيْنَ وَالْمُؤْمِنٰتِ ؕ وَلَا تَزِدِ الظّٰلِمِيْنَ اِلَّا تَبَارًا ﴿۲۸﴾

۲۹۔ اے میڈے رب میکوں میڈے پیو ما کوں تے اونکوں جیرھا مومن کے میڈے گھر وچ داخل تھیوے تے مومن مرد تے مومن تریمتیں کوں (تے ایں تھیوے) کافر محض تباہی وچ ترقی کرن۔

سُوْرَةُ الْجِنِّ مَكِّيَّةٌ وَّهِيَ مَعَ الْبَسْمَلَةِ تِسْعٌ وَّعِشْرُوْنَ اٰيَةً وَّرُكُوْعَانِ
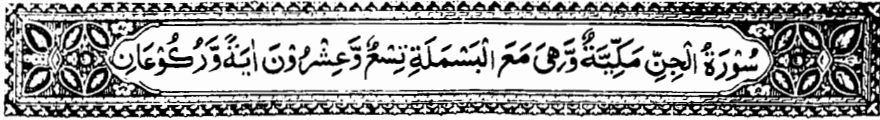
سورۃ جن مکی ہے تے بسم اللہ نال ایندیاں ۲۹ آیتاں تے ۲ رکوع ن۔

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ﴿۱﴾

۱۔ شروع کریندا اللہ دے ناں نال جیرھا بن منگئے ڈیوݨ والا تے ول ول رحم کرݨ والا ہے۔

قُلْ اُوْحِيَ اِلَيَّ اَنَّهُ اسْتَمَعَ نَفَرٌ مِّنَ الْجِنِّ فَقَالُوْٓا اِنَّا سَمِعْنَا قُرْاٰنًا عَجَبًا ﴿۲﴾

۲۔ توں آکھ میڈو وحی کیتی گئی ہے جو بے شک جنیں دچو ہک ٹولے سݨیے تے آکھئے نیں اساں بے شک عجیب قرآن سݨئے۔

يَّهْدِيْٓ اِلَى الرُّشْدِ فَاٰمَنَّا بِهٖ ؕ وَلَنْ نُّشْرِكَ بِرَبِّنَآ اَحَدًا ﴿۳﴾

۳۔ جیرھا ہدایت دا راہ ڈکھیندے تے اساں اونکوں من گدھے تے اساں اپݨے رب نال کہیں کوں شریک نہ کریسوں۔

وَّاَنَّهٗ تَعٰلٰى جَدُّ رَبِّنَا مَا اتَّخَذَ صَاحِبَةً وَّلَا وَلَدًا ﴿۴﴾

۴۔ تے بے شک اوں ساڈے رب دی اچی شان اوں نہ اپݨی زال بݨائی ہے تے نہ پتر۔

وَّاَنَّهٗ كَانَ يَقُوْلُ سَفِيْهُنَا عَلَى اللّٰهِ شَطَطًا ﴿۵﴾	۵۔ تے بے شک ساڈے وچوں ہک پاگل اللہ دے متعلق ناواجب گالیں کریندا ہا۔
وَّاَنَّا ظَنَنَّاۤ اَنْ لَّنْ تَقُوْلَ الْاِنْسُ وَالْجِنُّ عَلَى اللّٰهِ كَذِبًا ﴿۶﴾	۶۔ تے بے شک ساکوں یقین ہا جو انسان تے جن اللہ دے متعلق اصلو کوڑ نہ مرلیسن۔
وَّاَنَّهٗ كَانَ رِجَالٌ مِّنَ الْاِنْسِ يَعُوْذُوْنَ بِرِجَالٍ مِّنَ الْجِنِّ فَزَادُوْهُمْ رَهَقًا ﴿۷﴾	۷۔ تے بے شک انسانیں وچوں کجھ لوک جنیں وچوں کجھ لوکیں دی آم شام منگدے ہن انہیں ہتھو آکڑ وچ انہیں کوں ودھا ڈتے۔
وَّاَنَّهُمْ ظَنُّوْا كَمَا ظَنَنْتُمْ اَنْ لَّنْ يَّبْعَثَ اللّٰهُ اَحَدًا ﴿۸﴾	۸۔ تے بے شک انہیں دا ایویں خیال ہا جیویں تہاڈا جو اللہ کہیں کوں نہ بھیجیسی
وَّاَنَّا لَمَسْنَا السَّمَآءَ فَوَجَدْنٰهَا مُلِئَتْ حَرَسًا شَدِيْدًا وَّشُهُبًا ﴿۹﴾	۹۔ تے بے شک اساں آسمان کوں ہتھ لائے اساں ڈٹھے او سخت پہرے داریں نال بھریا پئے تے شہاب نال وی۔
وَّاَنَّا كُنَّا نَقْعُدُ مِنْهَا مَقَاعِدَ لِلسَّمْعِ ۚ فَمَنْ يَّسْتَمِعِ الْاٰنَ يَجِدْ لَهٗ شِهَابًا رَّصَدًا ﴿۱۰﴾	۱۰۔ تے بے شک اساں اوندے وچ سنڑ کیتے بہندے ہاسے تے جیرھا ہنڑ سنڑ کیتے بہندے او بھا آلے تارے کوں چھپا ہویا ڈیہدے۔
وَّاَنَّا لَا نَدْرِيْۤ اَشَرٌّ اُرِيْدَ بِمَنْ فِي الْاَرْضِ اَمْ اَرَادَ بِهِمْ رَبُّهُمْ رَشَدًا ﴿۱۱﴾	۱۱۔ تے بے شک اساں نسے جانڑدے کیا زمین آلیں کیتے خرلپند کیتا گئے یا انہیں دے رب انہیں کیتے ہدایت پسند کیتی ہے۔
وَّاَنَّا مِنَّا الصّٰلِحُوْنَ وَمِنَّا دُوْنَ ذٰلِكَ ۚ كُنَّا طَرَآئِقَ قِدَدًا ﴿۱۲﴾	۱۲۔ تے بے شک ساڈے وچوں نیک وی ہن تے ساڈے وچوں ایندے سواوی ہن ساڈے راہ انجو انج ہن۔
وَّاَنَّا ظَنَنَّاۤ اَنْ لَّنْ نُّعْجِزَ اللّٰهَ فِي الْاَرْضِ وَلَنْ نُّعْجِزَهٗ هَرَبًا ﴿۱۳﴾	۱۳۔ تے ساکوں خیال ہا جو اساں اللہ کوں ہرگز زمین وچ نہ ہرا سگسوں تے نہ دررک کے ہرا سگسوں۔
وَّاَنَّا لَمَّا سَمِعْنَا الْهُدٰۤى اٰمَنَّا بِهٖ ۚ فَمَنْ يُّؤْمِنْۢ بِرَبِّهٖ فَلَا يَخَافُ بَخْسًا وَّلَا رَهَقًا ﴿۱۴﴾	۱۴۔ تے بے شک اساں جیلھے ہدایت سنڑی ہے اساں من گدے تے جیرھا اپنڑے رب کوں منیس او گھاٹے وادھے کنیں نئیں ڈردا۔
وَّاَنَّا مِنَّا الْمُسْلِمُوْنَ وَمِنَّا الْقٰسِطُوْنَ ۚ فَمَنْ اَسْلَمَ	۱۵۔ تے ساڈے وچوں مسلمان وی ہن تے ظالم وی تے

فَاُولٰٓئِكَ تَحَرَّوْا رَشَدًا ﴿۱۵﴾

جیرھا مسلمان تھیس تے ایسے ہن جنہیں ہدایت گولی ء۔

وَاَمَّا الْقٰسِطُوْنَ فَكَانُوْا لِجَهَنَّمَ حَطَبًا ﴿۱۶﴾

۱۶۔ تے جیرھے ظالمن او دوزخ دا بل ہن۔

وَّاَنْ لَّوِ اسْتَقَامُوْا عَلَى الطَّرِيْقَةِ لَاَسْقَيْنٰهُمْ مَّآءً غَدَقًا ﴿۱۶﴾

۱۷۔ تے جے او سدھے راہ تے چلن ہا تے اساں انہیں کوں دریہہ پانی پلاؤں ہا۔

لِّنَفْتِنَهُمْ فِيْهِ ۚ وَمَنْ يُّعْرِضْ عَنْ ذِكْرِ رَبِّهٖ يَسْلُكْهُ عَذَابًا صَعَدًا ﴿۱۷﴾

۱۸۔ تاں جو اساں انہیں کوں آزماؤں تے جیرھا اپنے رب دے ذکر کنیں منہ پھریندے اللہ سئیں اونکوں عذاب ڈیسی جیرھا ودھدا ویسی۔

وَّاَنَّ الْمَسٰجِدَ لِلّٰهِ فَلَا تَدْعُوْا مَعَ اللّٰهِ اَحَدًا ﴿۱۸﴾

۱۹۔ تے بے شک مسجداں اللہ کیتے ہن اللہ نال کہیں بے کوں نہ سڈو۔

وَّاَنَّهٗ لَمَّا قَامَ عَبْدُ اللّٰهِ يَدْعُوْهُ كَادُوْا يَكُوْنُوْنَ عَلَيْهِ لِبَدًا ﴿۱۹﴾ ع

۲۰۔ تے بے شک جیلھے بک اللہ دا بندہ دعا کیتے کھڑا تھئے او اوندے اتے آن ڈھسدن۔

قُلْ اِنَّمَآ اَدْعُوْا رَبِّيْ وَلَآ اُشْرِكُ بِهٖٓ اَحَدًا ﴿۲۰﴾

۲۱۔ توں آکھ میں تے محض اپنے رب کوں سڈیندا ں تے اوندے نال کوئی شریک نہیں بنیندا۔

قُلْ اِنِّيْ لَآ اَمْلِكُ لَكُمْ ضَرًّا وَّلَا رَشَدًا ﴿۲۱﴾

۲۲۔ آکھ بے شک میں تہاڈے کیتے کہیں نفعے تے نقصان دا مالک نئیں۔

قُلْ اِنِّيْ لَنْ يُّجِيْرَنِيْ مِنَ اللّٰهِ اَحَدٌ ۙ وَّلَنْ اَجِدَ مِنْ دُوْنِهٖ مُلْتَحَدًا ﴿۲۲﴾

۲۳۔ آکھ بے شک اللہ دے مقابلے وچ میکوں کوئی پناہ نہ ڈیسی تے اوندے سوا میکوں کوئی پناہ دی جا وی نئیں لبھدی۔

اِلَّا بَلٰغًا مِّنَ اللّٰهِ وَرِسٰلٰتِهٖ ۚ وَمَنْ يَّعْصِ اللّٰهَ وَرَسُوْلَهٗ فَاِنَّ لَهٗ نَارَ جَهَنَّمَ خٰلِدِيْنَ فِيْهَآ اَبَدًا ﴿۲۳﴾

۲۴۔ لے تے محض اللہ دے حکم کوں تے رسالت کوں پچاونڑ تے جیرھا اللہ تے اوندے رسول دا انکار کریسی تے بے شک اوندے کیتے دوزخ دی بھاء اوندے وچ ہمیشہ رہسی۔

حَتّٰٓى اِذَا رَاَوْا مَا يُوْعَدُوْنَ فَسَيَعْلَمُوْنَ مَنْ اَضْعَفُ نَاصِرًا وَّاَقَلُّ عَدَدًا ﴿۲۴﴾

۲۵۔ جیلھے او اونکوں ڈیکھسن جیندا انہیں نال وعدہ ء انہیں کوں پتہ لگ ویسی جو کیرھا امداداں وچ کمزور تے گنتری وچ وی گھٹ۔

قُلْ اِنْ اَدْرِيْٓ اَقَرِيْبٌ مَّا تُوْعَدُوْنَ اَمْ يَجْعَلُ لَهٗ

۲۶۔ آکھ میکوں نئیں پتہ جو او کولھو ء جیندا تہاڈے نال

رَبِّيْٓ اَمَدًا ﴿۲۵﴾

وعدہ ہے یا اللہ اوندے فاصلہ کوں ودھا ڈیسی۔

عٰلِمُ الْغَيْبِ فَلَا يُظْهِرُ عَلٰى غَيْبِهٖٓ اَحَدًا ﴿۲۶﴾

۲۷۔ او غیب کوں جانڑدے تے کہیں تے غیب ظاہر نیئں کریندا۔

اِلَّا مَنِ ارْتَضٰى مِنْ رَّسُوْلٍ فَاِنَّهٗ يَسْلُكُ مِنْۢ بَيْنِ يَدَيْهِ وَمِنْ خَلْفِهٖ رَصَدًا ﴿۲۷﴾

۲۸۔ سوائے اپنڑے پسند دے رسولیں دے بے شک انہیں دے اگو پچھو فرشتیں دی گارد ٹردی ہے۔

لِّيَعْلَمَ اَنْ قَدْ اَبْلَغُوْا رِسٰلٰتِ رَبِّهِمْ وَاَحَاطَ بِمَا لَدَيْهِمْ وَاَحْصٰى كُلَّ شَيْءٍ عَدَدًا ﴿۲۸﴾ ع ۲ / ۱۲

۲۹۔ تاں جو اونکوں پتہ لگ ونجے جو انہیں اپنڑے رب دا سنیہا پچاڈتے تے جو انہیں کنیں اللہ دے ولیٹے وچ تے اوں ہر شئے دی گنڑتری کیتی ہوئی ہے۔

سُوْرَةُ الْمُزَّمِّلِ مَكِّيَّةٌ وَّهِيَ مَعَ الْبَسْمَلَةِ اِحْدٰى وَعِشْرُوْنَ اٰيَةً وَّرُكُوْعَانِ

سورۃ مزمّل مکی ہے تے بسم اللہ نال ایندیاں ۲۱ آیتاں تے ۲ رکوع ہن۔

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ﴿۱﴾

۱۔ شروع کریندا اللہ دے نال نال جیرھا بن منگئے ڈیونڑ والا تے بہوں مہربان۔
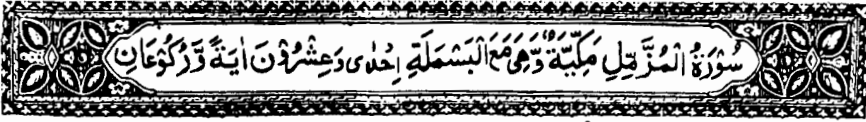
يٰٓاَيُّهَا الْمُزَّمِّلُ ﴿۲﴾

۲۔ اے چادر وچ ولہٹے ہوئے۔

قُمِ الَّيْلَ اِلَّا قَلِيْلًا ﴿۳﴾

۳۔ رات کوں اٹھی کے عبادت کر۔

نِّصْفَهٗٓ اَوِ انْقُصْ مِنْهُ قَلِيْلًا ﴿۴﴾

۴۔ ادھ رات یا ایں کنیں دی گھٹ کر۔

اَوْ زِدْ عَلَيْهِ وَرَتِّلِ الْقُرْاٰنَ تَرْتِيْلًا ﴿۵﴾

۵۔ یا تھوڑا ودھا ڈے تے قرآن چنگے سُر نال پڑھیا کر۔

اِنَّا سَنُلْقِيْ عَلَيْكَ قَوْلًا ثَقِيْلًا ﴿۶﴾

۶۔ بے شک اساں تیڈے اتے بہوں وزنی کلام لہاونڑے

اِنَّ نَاشِئَةَ الَّيْلِ هِيَ اَشَدُّ وَطْاً وَّاَقْوَمُ قِيْلًا ﴿۷﴾

۷۔ بے شک رات دا جاگن نفس کوں لتاڑ ڈیندے تے سچ دی عادت پیندے۔

اِنَّ لَكَ فِي النَّهَارِ سَبْحًا طَوِيْلًا ﴿۸﴾

۸۔ بے شک ڈینہہ کوں تیڈے کیتے بہوں کم ہوندن

وَاذْكُرِ اسْمَ رَبِّكَ وَتَبَتَّلْ اِلَيْهِ تَبْتِيْلًا ﴿۹﴾

۹۔ توں اپنڑے رب دا ناں گھن تے اوندو جھک۔

رَبُّ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ لَآ اِلٰهَ اِلَّا هُوَ فَاتَّخِذْهُ وَكِيْلًا ﴿۱۰﴾

۱۰۔ پوادھ تے پچادھ دا رب۔ اوندے سوا کوئی معبود نئیں توں ہونکوں کارساز بنڑا۔

وَاصْبِرْ عَلٰى مَا يَقُوْلُوْنَ وَ اهْجُرْهُمْ هَجْرًا جَمِيْلًا ﴿۱۱﴾

۱۱۔ جو او آہدن اوندے تے صبر کرتے انہیں کوں آرام نال چھوڑ ڈے۔

وَذَرْنِيْ وَالْمُكَذِّبِيْنَ اُولِي النَّعْمَةِ وَمَهِّلْهُمْ قَلِيْلًا ﴿۱۲﴾

۱۲۔ تے میکوں تے نعمتیں والے منکریں کوں چھوڑ ڈے تے انہیں کوں کجھ وقتی ڈے۔

اِنَّ لَدَيْنَآ اَنْكَالًا وَّجَحِيْمًا ﴿۱۳﴾

۱۳۔ بے شک اساں کنیں زنجیراں تے دوزخ۔

وَّطَعَامًا ذَا غُصَّةٍ وَّعَذَابًا اَلِيْمًا ﴿۱۴﴾

۱۴۔ تے سنگھ درچ اڑونجن والی روٹی ہے تے ڈکھ والا عذاب۔

يَوْمَ تَرْجُفُ الْاَرْضُ وَالْجِبَالُ وَكَانَتِ الْجِبَالُ كَثِيْبًا مَّهِيْلًا ﴿۱۵﴾

۱۵۔ جڈاں زمین تے پہاڑ کمب ولسین تے پہاڑ ریت دے ٹبیں آلی کار تھی ولسین۔

اِنَّآ اَرْسَلْنَآ اِلَيْكُمْ رَسُوْلًا ۙ شَاهِدًا عَلَيْكُمْ كَمَآ اَرْسَلْنَآ اِلٰى فِرْعَوْنَ رَسُوْلًا ﴿۱۶﴾

۱۶۔ بے شک اساں تہاڈو رسول بھیجئے جیرھا تہاڈے اتے نگران جیویں اساں فرعون دو رسول بھیجیا ہا۔

فَعَصٰى فِرْعَوْنُ الرَّسُوْلَ فَاَخَذْنٰهُ اَخْذًا وَّبِيْلًا ﴿۱۷﴾

۱۷۔ فرعون رسول دا انکار کیتے تے اساں اونکوں مصیبت آلے عذاب نال پکڑ گدھا۔

فَكَيْفَ تَتَّقُوْنَ اِنْ كَفَرْتُمْ يَوْمًا يَّجْعَلُ الْوِلْدَانَ شِيْبًا ﴿۱۸﴾

۱۸۔ تساں انکار کرکے کیویں بچ سگدے ہو اوں ڈینہہ دے عذاب کنیں جیرھا جوانیں کو بڈھا کر ڈیندے۔

اِۨلسَّمَآءُ مُنْفَطِرٌۢ بِهٖ ؕ كَانَ وَعْدُهٗ مَفْعُوْلًا ﴿۱۹﴾

۱۹۔ تے آسمان اینڈے نال پھٹ ونجݨ والا ہے تے اوندا وعدہ پورا تھیسی

اِنَّ هٰذِهٖ تَذْكِرَةٌ ۚ فَمَنْ شَآءَ اتَّخَذَ اِلٰى رَبِّهٖ سَبِيْلًا ﴿۲۰﴾ ع

۲۰۔ بے شک اے نصیحت جیرھا چاہے اپنے رب دو ونجݨ والا راہ پکڑے۔

اِنَّ رَبَّكَ يَعْلَمُ اَنَّكَ تَقُوْمُ اَدْنٰى مِنْ ثُلُثَيِ الَّيْلِ وَنِصْفَهٗ وَثُلُثَهٗ وَطَآئِفَةٌ مِّنَ الَّذِيْنَ مَعَكَ ؕ وَاللّٰهُ يُقَدِّرُ الَّيْلَ وَالنَّهَارَ ؕ عَلِمَ اَنْ لَّنْ تُحْصُوْهُ فَتَابَ عَلَيْكُمْ فَاقْرَءُوْا مَا تَيَسَّرَ مِنَ الْقُرْاٰنِ ؕ عَلِمَ اَنْ سَيَكُوْنُ مِنْكُمْ مَّرْضٰى ۙ وَاٰخَرُوْنَ يَضْرِبُوْنَ فِي الْاَرْضِ يَبْتَغُوْنَ مِنْ فَضْلِ اللّٰهِ ۙ وَاٰخَرُوْنَ

۲۱۔ بے شک تیڈا رب جاندے جو توں ڈو تریاں رات کوں کھڑدیں کڈاہیں ادھ رات تے کڈاہیں ہک تریائی اوویں تیڈے سنگتی وی۔ اللہ رات ڈینہہ کوں گھٹیندا ودھیندا رہ ویندے اونکوں پتہ ہے جو تساں گݨ نہ سگدے اوں تہاڈے اتے رحمت کیتی ہے ہݨ جتنا موقع ملے قرآن پڑھیا کرو۔ اونکوں پتہ ہے جو تہاڈے وچوں بیمار وی تھیسن تے کجھ زمین وچ سفر وی کریسن تاں جو اللہ دا فضل گولن تے کجھ اللہ دے راہ وچ جہاد وی کریسن۔ ایں واسطے

يُقَاتِلُوْنَ فِيْ سَبِيْلِ اللّٰهِ ۖ فَاقْرَءُوْا مَا تَيَسَّرَ مِنْهُ ۙ وَ اَقِيْمُوا الصَّلٰوةَ وَ اٰتُوا الزَّكٰوةَ وَ اَقْرِضُوا اللّٰهَ قَرْضًا حَسَنًا ؕ وَ مَا تُقَدِّمُوْا لِاَنْفُسِكُمْ مِّنْ خَيْرٍ تَجِدُوْهُ عِنْدَ اللّٰهِ هُوَ خَيْرًا وَّ اَعْظَمَ اَجْرًا ؕ وَ اسْتَغْفِرُوا اللّٰهَ ؕ اِنَّ اللّٰهَ غَفُوْرٌ رَّحِيْمٌ ﴿۲۱﴾ ع

جو موقعہ ملے تساں اوندے وچوں پڑھو۔ تے نماز ٹھیک پڑھو تے زکوٰۃ ڈیوو تے اللہ کوں چنگا قرض ڈیوو تے جو تساں اپنے واسطے اگوں بھیجیسو خدا دے حضور تساں اونکوں پا گھنسو او چنگاء تے وڈے اجر والاء۔ اللہ کنیں بخشش منگو بے شک او بخشن والا تے بہوں مہربان۔

سُوْرَةُ الْمُدَّثِّرِ مَكِّيَّةٌ وَّهِيَ مَعَ الْبَسْمَلَةِ سَبْعٌ وَّخَمْسُوْنَ اٰيَةً وَّرُكُوْعَانِ

سورۃ مدثر مکی ہے تے بسم اللہ نال ایندیاں ۵۷ آیتاں تے ۲ رکوعن۔

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ﴿۱﴾

۱۔ شروع کریندا اللہ دے ناں نال جیرھا بن منگے ڈیوݨ والا تے ول ول رحم کرݨ والا ہے۔

يٰۤاَيُّهَا الْمُدَّثِّرُ ﴿۲﴾

۲۔ اے وردی پا کے تیار رہݨ والے۔

قُمْ فَاَنْذِرْ ﴿۳﴾

۳۔ توں کھڑا تھی تے ڈرا۔

وَ رَبَّكَ فَكَبِّرْ ﴿۴﴾

۴۔ تے اپݨے رب دی وڈائی بیان کر۔

وَ ثِيَابَكَ فَطَهِّرْ ﴿۵﴾

۵۔ تے اپݨے کپڑیں کوں پاک کر۔

وَ الرُّجْزَ فَاهْجُرْ ﴿۶﴾

۶۔ تے شرک چھوڑ ڈے۔

وَ لَا تَمْنُنْ تَسْتَكْثِرُ ﴿۷﴾

۷۔ اِت گالھوں احسان نہ کر جو تیکوں زیادہ بدلہ ملسی۔

وَ لِرَبِّكَ فَاصْبِرْ ﴿۸﴾

۸۔ تے اپݨے رب کیتے صبر کر۔

فَاِذَا نُقِرَ فِي النَّاقُوْرِ ﴿۹﴾

۹۔ تے جیلھے دھوتوں وجایا ویسی۔

فَذٰلِكَ يَوْمَئِذٍ يَّوْمٌ عَسِيْرٌ ﴿۱۰﴾

۱۰۔ تے اے ڈینہہ بہوں سخت ہوسی۔

عَلَى الْكٰفِرِيْنَ غَيْرُ يَسِيْرٍ ﴿۱۱﴾

۱۱۔ تے کافریں تے سوکھا نہ ہوسی۔

ذَرْنِيْ وَ مَنْ خَلَقْتُ وَحِيْدًا ﴿۱۲﴾

۱۲۔ میکوں تے جو میں پیدا کیتے اونکوں کلھا چھوڑ ڈیوو۔

وَّ جَعَلْتُ لَهٗ مَالًا مَّمْدُوْدًا ﴿۱۳﴾

۱۳۔ تے میں اوندے کیتے بہوں مال بݨایا ہا۔

وَّ بَنِيْنَ شُهُوْدًا ﴿۱۴﴾

۱۴۔ تے پتر بݨائے ہن جیرھے ہر ویلھے نال ہن۔

وَّ مَهَّدْتُّ لَهٗ تَمْهِيْدًا ﴿۱۵﴾

۱۵۔ تے میں اوندے کیتے ترقی دے رستے بݨائن

ثُمَّ يَطْمَعُ اَنْ اَزِيْدَ ﴿۱۵﴾
كَلَّا ۚ اِنَّهٗ كَانَ لِاٰيٰتِنَا عَنِيْدًا ﴿۱۶﴾
سَاُرْهِقُهٗ صَعُوْدًا ﴿۱۷﴾
اِنَّهٗ فَكَّرَ وَقَدَّرَ ﴿۱۸﴾
فَقُتِلَ كَيْفَ قَدَّرَ ﴿۱۹﴾
ثُمَّ قُتِلَ كَيْفَ قَدَّرَ ﴿۲۰﴾
ثُمَّ نَظَرَ ﴿۲۱﴾
ثُمَّ عَبَسَ وَبَسَرَ ﴿۲۲﴾
ثُمَّ اَدْبَرَ وَاسْتَكْبَرَ ﴿۲۳﴾
فَقَالَ اِنْ هٰذَآ اِلَّا سِحْرٌ يُّؤْثَرُ ﴿۲۴﴾
اِنْ هٰذَآ اِلَّا قَوْلُ الْبَشَرِ ﴿۲۵﴾
سَاُصْلِيْهِ سَقَرَ ﴿۲۶﴾
وَمَآ اَدْرٰىكَ مَا سَقَرُ ﴿۲۷﴾
لَا تُبْقِيْ وَلَا تَذَرُ ﴿۲۸﴾
لَوَّاحَةٌ لِّلْبَشَرِ ﴿۲۹﴾
عَلَيْهَا تِسْعَةَ عَشَرَ ﴿۳۰﴾
وَمَا جَعَلْنَآ اَصْحٰبَ النَّارِ اِلَّا مَلٰٓئِكَةً ۙ وَّمَا جَعَلْنَا عِدَّتَهُمْ اِلَّا فِتْنَةً لِّلَّذِيْنَ كَفَرُوْا ۙ لِيَسْتَيْقِنَ الَّذِيْنَ اُوْتُوا الْكِتٰبَ وَيَزْدَادَ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْٓا اِيْمَانًا وَّلَا يَرْتَابَ الَّذِيْنَ اُوْتُوا الْكِتٰبَ وَالْمُؤْمِنُوْنَ ۙ وَلِيَقُوْلَ الَّذِيْنَ فِيْ قُلُوْبِهِمْ مَّرَضٌ وَّالْكٰفِرُوْنَ مَاذَآ اَرَادَ اللّٰهُ بِهٰذَا مَثَلًا ۭ كَذٰلِكَ يُضِلُّ اللّٰهُ مَنْ يَّشَآءُ وَيَهْدِيْ مَنْ يَّشَآءُ ۭ وَمَا يَعْلَمُ جُنُوْدَ رَبِّكَ اِلَّا هُوَ ۭ وَمَا هِيَ اِلَّا ذِكْرٰى لِلْبَشَرِ ﴿۳۱﴾ ع ۱۵

كَلَّا وَالْقَمَرِ ﴿۳۲﴾

۱۶۔ ول او لالچ کریندے جو میں بیا ودھاواں۔
۱۷۔ اصلوناں بے شک او ساڈی آیات دا دشمن۔
۱۸۔ میں اونکوں عذاب ڈلیساں جیرھا ودھدا ولیسی۔
۱۹۔ بے شک اوں سوچیئے تے اندازہ لائس۔
۲۰۔ ہلاک تھیوے کیا اندازہ لائس۔
۲۱۔ ول او ہلاک تھیوے کیا اندازہ لائس۔
۲۲۔ ول ڈٹھس۔
۲۳۔ ول منہ پھیرس تے متھا چڑھائس۔
۲۴۔ ول کنڈ ولائی اس تے وڈائی کیتی اس۔
۲۵۔ تے آکھیس اے تے محض جادوء جیرھا اثر کریندے۔
۲۶۔ اے انسان دا کلام۔
۲۷۔ میں اونکوں عذاب وچ سٹیساں۔
۲۸۔ تیکوں کیا پتہ "سقر" کیا ہے۔
۲۹۔ نہ بچیندیء نہ چھوڑیندیء۔
۳۰۔ او کھل کوں وی ساڑ ڈیندیء۔
۳۱۔ اوندے اتے ۱۹ داروغے ہن۔
۳۲۔ تے دوزخ دے داروغے اساں فرشتیں کوں بنائے تے اساں انہیں دی گنتری کافریں دی آزمائش کیتے بنائیء تاں جو کتاب والیں کوں یقین تھیوے تے مومنیں دے ایمان ودھن تے کتاب والے تے مومن شک وچ نہ پوُن تے او لوک آکھن جنہیں دے دلیں وچ بیماریء تے کافر جو ایں مثال نال اللہ کیا چاہندے ایویں اللہ جینکوں چاہندے گمراہ کریندے تے جینکوں چاہندے ہدایت ڈیندے تے تیڈے رب دے لشکر صرف اللہ جاݨدے تے اے محض انسان کیتے نصیحت۔
۳۳۔ سنڑو چندر گواہ۔

وَالَّيۡلِ اِذۡ اَدۡبَرَ ﴿۳۳﴾
۳۴. تے رات دی جیلھے او کنڈ ولیندی ہے۔

وَالصُّبۡحِ اِذَاۤ اَسۡفَرَ ﴿۳۴﴾
۳۵. تے صبح دی جیلھے ظاہر تھیندی ہے۔

اِنَّهَا لَاِحۡدَى الۡكُبَرِ ﴿۳۵﴾
۳۶. اے بہوں وڈی شئے ہے۔

نَذِيۡرًا لِّلۡبَشَرِ ﴿۳۶﴾
۳۷. انسان کوں ڈراون والی ہے۔

لِمَنۡ شَآءَ مِنۡكُمۡ اَنۡ يَّتَقَدَّمَ اَوۡ يَتَاَخَّرَ ﴿۳۷﴾
۳۸. جیرھا چاہندے جو اگوں تے پچھوں تھیوے۔

كُلُّ نَفۡسٍۢ بِمَا كَسَبَتۡ رَهِيۡنَةٌ ﴿۳۸﴾
۳۹. ہر شخص اپݨے عملیں دے اگو گانڈھے وچ۔

اِلَّاۤ اَصۡحٰبَ الۡيَمِيۡنِ ﴿۳۹﴾
۴۰. سوائے سجے پاسے آلیں دے۔

فِىۡ جَنّٰتٍ ۛ يَتَسَآءَلُوۡنَ ﴿۴۰﴾
۴۱. او جنت وچ ہک ڈو جے کنیں پچھسن۔

عَنِ الۡمُجۡرِمِيۡنَ ﴿۴۱﴾
۴۲. مجرمیں دے متعلق

مَا سَلَكَكُمۡ فِىۡ سَقَرَ ﴿۴۲﴾
۴۳. جو تہاکوں دوزخ وچ کیرھی شئے گھن گئی ہے۔

قَالُوۡا لَمۡ نَكُ مِنَ الۡمُصَلِّيۡنَ ﴿۴۳﴾
۴۴. آکھسن اساں نماز نہ پڑھدے ہاسے۔

وَلَمۡ نَكُ نُطۡعِمُ الۡمِسۡكِيۡنَ ﴿۴۴﴾
۴۵. تے مسکین کوں کھاݨا نہ کھویندے ہاسے۔

وَكُنَّا نَخُوۡضُ مَعَ الۡخَآئِضِيۡنَ ﴿۴۵﴾
۴۶. تے بے ہودہ لوکیں نال رل کے بے ہودگی کریندے ہاسے

وَكُنَّا نُكَذِّبُ بِيَوۡمِ الدِّيۡنِ ﴿۴۶﴾
۴۷. تے جزا سزا دے ڈینہہ دا انکار کریندے ہاسے۔

حَتّٰٓى اَتٰٮنَا الۡيَقِيۡنُ ﴿۴۷﴾
۴۸. اے تک جو ساکوں موت آگئی۔

فَمَا تَنۡفَعُهُمۡ شَفَاعَةُ الشّٰفِعِيۡنَ ﴿۴۸﴾
۴۹. سفارشیں دی سفارش انہیں دے کم نہ اوسی۔

فَمَا لَهُمۡ عَنِ التَّذۡكِرَةِ مُعۡرِضِيۡنَ ﴿۴۹﴾
۵۰. انہیں کوں کیا ہے او نصیحت کنیں منہ پھریندن۔

كَاَنَّهُمۡ حُمُرٌ مُّسۡتَنۡفِرَةٌ ﴿۵۰﴾
۵۱. جیویں او ترٹھے ہوئے گڈا ہون۔

فَرَّتۡ مِنۡ قَسۡوَرَةٍ ﴿۵۱﴾
۵۲. جیرے شینہیں کنیں بھجن۔

بَلۡ يُرِيۡدُ كُلُّ امۡرِئٍ مِّنۡهُمۡ اَنۡ يُّؤۡتٰى صُحُفًا مُّنَشَّرَةً ﴿۵۲﴾
۵۳. اصل ہر بندہ چاہندے جو اوں کوں کھلی کتاب ڈتی ونجے۔

كَلَّا ؕ بَلۡ لَّا يَخَافُوۡنَ الۡاٰخِرَةَ ﴿۵۳﴾
۵۴. سنو او آخرت کنیں نئیں ڈردے۔

كَلَّاۤ اِنَّهٗ تَذۡكِرَةٌ ﴿۵۴﴾ ۔
۵۵. سنو بے شک او نصیحت۔

فَمَنۡ شَآءَ ذَكَرَهٗ ﴿۵۵﴾
۵۶. جیرھا چاہے نصیحت پکڑے۔

وَمَا يَذۡكُرُوۡنَ اِلَّاۤ اَنۡ يَّشَآءَ اللّٰهُ ؕ هُوَ اَهۡلُ التَّقۡوٰى وَاَهۡلُ الۡمَغۡفِرَةِ ﴿۵۶﴾
۵۷. تے او نصیحت نئیں پکڑیندے سوائے ایندے جو اللہ چاہے او تے متقی تے جنہیں کوں اللہ دی بخشش حاصل۔

معانقة ۱۲ عند المتقدمین — ع ۱۶

سُوْرَةُ الْقِيٰمَةِ مَكِّيَّةٌ وَّهِيَ مَعَ الْبَسْمَلَةِ اِحْدٰى وَّ اَرْبَعُوْنَ اٰيَةً وَّ رُكُوْعَانِ
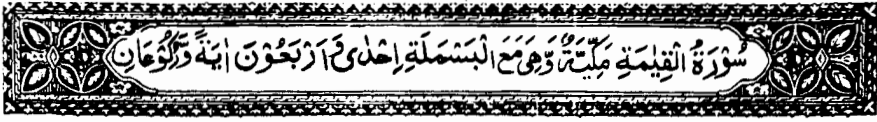
سورۃ قیامۃ مکی ہٖ تے بسم اللہ نال ایندیاں ۴۱ آیتاں تے ۲ رکوع ہن.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ①	۱. شروع کریندا اللہ دے ناں نال جیرھا بن منگے ڈیوݨ والا تے ول ول رحم کرݨ والا ہٖ.
لَآ اُقْسِمُ بِيَوْمِ الْقِيٰمَةِ ②	۲. میں قیامت دے ڈیہنہ کوں گواہ بݨیندا اں.
وَلَآ اُقْسِمُ بِالنَّفْسِ اللَّوَّامَةِ ③	۳. تے ملامت کرݨ والے نفس کوں وی گواہ بݨیندا اں.
اَيَحْسَبُ الْاِنْسَانُ اَلَّنْ نَّجْمَعَ عِظَامَهٗ ④	۴. کیا انسان دا خیال ہے جو اساں اوندیاں ہڈیاں کٹھیاں نہ کر سگسوں.
بَلٰى قٰدِرِيْنَ عَلٰٓى اَنْ نُّسَوِّيَ بَنَانَهٗ ⑤	۵. سڻو اساں کنیں اے وی طاقت ہے جو اساں اوندے جوڑ جوڑ کوں ولا بݨا ڈیوں.
بَلْ يُرِيْدُ الْاِنْسَانُ لِيَفْجُرَ اَمَامَهٗ ⑥	۶. اصل انسان چاہندے جو اگو تے وی گناہ کریندا رہوے.
يَسْئَلُ اَيَّانَ يَوْمُ الْقِيٰمَةِ ⑦	۷. او پچھدے جو قیامت دا ڈیہنہ کڈݨ.
فَاِذَا بَرِقَ الْبَصَرُ ⑧	۸. جیلھے اکھیں پتھریج ویسن.
وَخَسَفَ الْقَمَرُ ⑨	۹. تے چندر بکڑیج ویسی.
وَجُمِعَ الشَّمْسُ وَالْقَمَرُ ⑩	۱۰. تے سجھ تے چندر کٹھے تھی ویسن.
يَقُوْلُ الْاِنْسَانُ يَوْمَئِذٍ اَيْنَ الْمَفَرُّ ⑪	۱۱. تے انسان اوں جیہاڑے آکھسی بھجݨ دی جا کتھاں ہٖ.
كَلَّا لَا وَزَرَ ⑫	۱۲. سڻو کوئی بھجݨ دی جا نئیں.
اِلٰى رَبِّكَ يَوْمَئِذِ ِالْمُسْتَقَرُّ ⑬	۱۳. تیڈے رب دو اوں ڈیہنہ ٹکاݨہ ہٖ.
يُنَبَّؤُا الْاِنْسَانُ يَوْمَئِذٍ بِمَا قَدَّمَ وَاَخَّرَ ⑭	۱۴. انسان کوں ڈسیا ویسی جو اوں اگو یا پچھو پٹھیا ہوسی.
بَلِ الْاِنْسَانُ عَلٰى نَفْسِهٖ بَصِيْرَةٌ ⑮	۱۵. اصل انسان اپݨے آپ کوں ڈاڈھا جاݨدے.
وَّلَوْ اَلْقٰى مَعَاذِيْرَهٗ ⑯	۱۶. بھانویں او زبان نال جتنی صفائی پیش کرے.
لَا تُحَرِّكْ بِهٖ لِسَانَكَ لِتَعْجَلَ بِهٖ ⑰	۱۷. توں اپݨی زبان کوں حرکت نہ ڈے جو اے قرآن جلدی لہوے.
اِنَّ عَلَيْنَا جَمْعَهٗ وَقُرْاٰنَهٗ ⑱	۱۸. بے شک اونکوں جمع کرݨ تے پڑھاوݨ ساڈا کم.

فَاِذَا قَرَاْنٰهُ فَاتَّبِعْ قُرْاٰنَهٗ ﴿١٩﴾

١٩. تے جیلھے اساں اونکوں پڑھوں توں ساڈے پچھو پڑھیا کر.

ثُمَّ اِنَّ عَلَيْنَا بَيَانَهٗ ﴿٢٠﴾

٢٠. ول بے شک ساڈے اتے اوندا بیان فرض.

كَلَّا بَلْ تُحِبُّوْنَ الْعَاجِلَةَ ﴿٢١﴾

٢١. سنڑو اصل تساں جلدی کوں پسند کریندے ہو.

وَتَذَرُوْنَ الْاٰخِرَةَ ﴿٢٢﴾

٢٢. تے آخرت کوں چھوڑ ڈیندے ہو.

وُجُوْهٌ يَّوْمَئِذٍ نَّاضِرَةٌ ﴿٢٣﴾

٢٣. اوں ڈینہہ جیرھے خوش ہوسن.

اِلٰى رَبِّهَا نَاظِرَةٌ ﴿٢٤﴾

٢٤. تے اپنڑے رب دو ڈیھدے پئے ہوسن.

وَوُجُوْهٌ يَّوْمَئِذٍۢ بَاسِرَةٌ ﴿٢٥﴾

٢٥. تے کجھ چہرے اوں ڈینہہ وٹیئے ہوئے ہوسن.

تَظُنُّ اَنْ يُّفْعَلَ بِهَا فَاقِرَةٌ ﴿٢٦﴾

٢٦. اہنیں دا خیال ہوسی جو اہنیں دے مڑکے بھن ڈتے ویسن.

كَلَّآ اِذَا بَلَغَتِ التَّرَاقِيَ ﴿٢٧﴾

٢٧. سنڑو جیلھے ساہ نپّی وچ اڑیا کھڑا ہوسی.

وَقِيْلَ مَنْ ٚ رَاقٍ ﴿٢٨﴾

٢٨. تے اکھیسی جو کون بچا سگدے.

وَّظَنَّ اَنَّهُ الْفِرَاقُ ﴿٢٩﴾

٢٩. تے یقین ہوسی جو اج وچھوڑا ہے.

وَالْتَفَّتِ السَّاقُ بِالسَّاقِ ﴿٣٠﴾

٣٠. تے پنیاں ہک ڈوجھے نال لگسن.

اِلٰى رَبِّكَ يَوْمَئِذِ ۨالْمَسَاقُ ﴿٣١﴾

٣١. تے تیڈے رب دو اوں ڈینہہ ونجنڑا پوسی.

فَلَا صَدَّقَ وَلَا صَلّٰى ﴿٣٢﴾

٣٢. تے اوں نہ صدقہ ڈتے تے نہ نماز پڑھی اس.

وَلٰكِنْ كَذَّبَ وَتَوَلّٰى ﴿٣٣﴾

٣٣. تے اصل انکار کیتے تے منہ پھیریس.

ثُمَّ ذَهَبَ اِلٰٓى اَهْلِهٖ يَتَمَطّٰى ﴿٣٤﴾

٣٤. ول اپنڑے خاندان دو اکڑیندا گئے.

اَوْلٰى لَكَ فَاَوْلٰى ﴿٣٥﴾

٣٥. تیڈے کیتے تباہی ہے.

ثُمَّ اَوْلٰى لَكَ فَاَوْلٰى ﴿٣٦﴾

٣٦. ول آہدے ہیں تیڈے کیتے تباہی ہے.

اَيَحْسَبُ الْاِنْسَانُ اَنْ يُّتْرَكَ سُدًى ﴿٣٧﴾

٣٧. کیا انسان سوچیندے جو اونکوں بے داگا چھوڑ ڈتا ویسی.

اَلَمْ يَكُ نُطْفَةً مِّنْ مَّنِيٍّ يُّمْنٰى ﴿٣٨﴾

٣٨. کیا او منی دا قطرہ نہ ہا جیرھا سٹیا گیا ہا.

ثُمَّ كَانَ عَلَقَةً فَخَلَقَ فَسَوّٰى ﴿٣٩﴾

٣٩. ول او لوتھڑا بنڑیا ول اللہ اونکوں ہی شکل ڈتی تے پورا بنڑا ڈتس.

فَجَعَلَ مِنْهُ الزَّوْجَيْنِ الذَّكَرَ وَالْاُنْثٰى ﴿٤٠﴾

٤٠. تے اوندے وچوں جوڑے نر تے مادہ بنڑائنس.

اَلَيْسَ ذٰلِكَ بِقٰدِرٍ عَلٰٓى اَنْ يُّحْيِۦَ الْمَوْتٰى ﴿٤١﴾ ع

ع ٢ ١٨

٤١. کیا او ایں گال تے قادر نئیں جو مُردے کوں جیندا کر ڈیوے. (او قادر)

سُوْرَةُ الدَّهْرِ مَكِّيَّةٌ وَّهِيَ مَعَ الْبَسْمَلَةِ اثْنَتَانِ وَّثَلٰثُوْنَ اٰيَةً وَّرُكُوْعَانِ

سورۃ دھر مکی ہے تے لبسم اللہ نال ایندیاں ۳۲ آیتاں تے ۲ رکوعن۔

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ①

۱. شروع کریندا اللہ دے ناں نال جیرھا بن منگئے ڈیوݨ والا تے ول ول رحم کرݨ والا ہے۔

هَلْ اَتٰى عَلَى الْاِنْسَانِ حِيْنٌ مِّنَ الدَّهْرِ لَمْ يَكُنْ شَيْـًٔا مَّذْكُوْرًا ②

۲. کیا انسان تے او وقت نئیں آیا جیلھے او ذکر دے قابل وی نہ ہا۔

اِنَّا خَلَقْنَا الْاِنْسَانَ مِنْ نُّطْفَةٍ اَمْشَاجٍ ۖ نَّبْتَلِيْهِ فَجَعَلْنٰهُ سَمِيْعًا بَصِيْرًا ③

۳. بے شک اساں انسان کوں رلوڑ نطفے نال پیدا کیتے تاں جو اساں اونکوں ازماؤں ول اساں اونکوں سݨݨ والا تے ڈیکھݨ والا بݨائے۔

اِنَّا هَدَيْنٰهُ السَّبِيْلَ اِمَّا شَاكِرًا وَّاِمَّا كَفُوْرًا ④

۴. بے شک اساں اونکوں سدھا راہ ڈکھالئے ہݨ او شکر کرے یا ناشکرا بݨے۔

اِنَّآ اَعْتَدْنَا لِلْكٰفِرِيْنَ سَلٰسِلَا۟ وَاَغْلٰلًا وَّسَعِيْرًا ⑤

۵. بے شک اساں کافریں کیتے زنجیر تے پٹے تے دوزخ تیار کیتی ہوئی ہے۔

اِنَّ الْاَبْرَارَ يَشْرَبُوْنَ مِنْ كَاْسٍ كَانَ مِزَاجُهَا كَافُوْرًا ⑥

۶. بے شک نیک لوک ایجھے پیالیں وچ پیسن جنہیں وچ کافور رلی ہوئی ہوسی۔

عَيْنًا يَّشْرَبُ بِهَا عِبَادُ اللّٰهِ يُفَجِّرُوْنَهَا تَفْجِيْرًا ⑦

۷. ہک چشمہ ہے جیندے وچوں اللہ دے بندے پیسن او زمین کوں کھٹ کے (چشمہ) کڈھیندن۔

يُوْفُوْنَ بِالنَّذْرِ وَيَخَافُوْنَ يَوْمًا كَانَ شَرُّهٗ مُسْتَطِيْرًا ⑧

۸. نذراں پوریاں کریسن تے اوں ڈیہنہ کنیں ڈردن جیندی برائی ساری دنیا تے کھنڈی پئی ہوسی۔

وَيُطْعِمُوْنَ الطَّعَامَ عَلٰى حُبِّهٖ مِسْكِيْنًا وَّيَتِيْمًا وَّاَسِيْرًا ⑨

۹. تے او خدا دی محبت وچ مسکینیں، یتیمیں تے قیدیں کوں کھاݨا کھویندن۔

اِنَّمَا نُطْعِمُكُمْ لِوَجْهِ اللّٰهِ لَا نُرِيْدُ مِنْكُمْ جَزَآءً وَّلَا شُكُوْرًا ⑩

۱۰. بے شک اساں تہاکوں اللہ دی رضا کیتے کھویندے ہیں تہاڈے کنیں بدلہ تے شکریہ نئیں منگدے۔

اِنَّا نَخَافُ مِنْ رَّبِّنَا يَوْمًا عَبُوْسًا قَمْطَرِيْرًا ⑪

۱۱. بے شک اساں اپݨے رب کنیں اوں ڈیہنہ توں ڈردے

ہیں جڈاں منہ وٹئے پئے ہوسن تے متھے تے وٹ ہوسن۔

فَوَقٰهُمُ اللّٰهُ شَرَّ ذٰلِكَ الْيَوْمِ وَلَقّٰهُمْ نَضْرَةً وَّسُرُوْرًا ﴿۱۱﴾

۱۱۔ تے اللہ انہیں کوں اوں ڈینہہ دے شر کنیں بچیسی تے انہیں کوں خوشی بخشیسی۔

وَجَزٰىهُمْ بِمَا صَبَرُوْا جَنَّةً وَّحَرِيْرًا ﴿۱۲﴾

۱۲۔ تے انہیں دے صبر دی وجہ نال انہیں کوں جنت تے ریشم بدلے وچ ڈیسی۔

مُّتَّكِـِٕيْنَ فِيْهَا عَلَى الْاَرَآىِٕكِ ۚ لَا يَرَوْنَ فِيْهَا شَمْسًا وَّلَا زَمْهَرِيْرًا ﴿۱۳﴾

۱۳۔ او وہانیں دے ٹیک لائی بیٹھے ہوسن ہماچیں تے تے اوندے وچ نہ بہوں گرمی ڈیکھسن تے نہ بہوں ٹھڈھ۔

وَدَانِيَةً عَلَيْهِمْ ظِلٰلُهَا وَذُلِّلَتْ قُطُوْفُهَا تَذْلِيْلًا ﴿۱۴﴾

۱۴۔ تے باغ تے پچھاویں انہیں تے کئے پئے ہوسن تے اوندے پھل کو لہو کر ڈتے ولسین۔

وَيُطَافُ عَلَيْهِمْ بِاٰنِيَةٍ مِّنْ فِضَّةٍ وَّاَكْوَابٍ كَانَتْ قَوَارِيْرَا۠ ﴿۱۵﴾

۱۵۔ انہیں دے چودھار اینجھے تھانویں نال چکر لایا ولسی جیڑھے چاندی دے ہوسن تے شیشے دیاں صراحیاں ہوسن۔

قَوَارِيْرَا۠ مِنْ فِضَّةٍ قَدَّرُوْهَا تَقْدِيْرًا ﴿۱۶﴾

۱۶۔ تے اصل او چاندی دیاں ہوسن چنگے اندازے نال بنڑیاں ہویاں ہوسن۔

وَيُسْقَوْنَ فِيْهَا كَاْسًا كَانَ مِزَاجُهَا زَنْجَبِيْلًا ﴿۱۷﴾

۱۷۔ تے اوندے وچ انہیں کوں انہیں گلاسیں وچ پانڑی پلایا ولسی جیڑھیں وچ سُنڈھ رلی ہوئی ہوسی۔

عَيْنًا فِيْهَا تُسَمّٰى سَلْسَبِيْلًا ﴿۱۸﴾

۱۸۔ ہک چشمہ اوندے وچ جیندا ناں سلسبیل۔

وَيَطُوْفُ عَلَيْهِمْ وِلْدَانٌ مُّخَلَّدُوْنَ ۚ اِذَا رَاَيْتَهُمْ حَسِبْتَهُمْ لُؤْلُؤًا مَّنْثُوْرًا ﴿۱۹﴾

۱۹۔ تے خادم ہمیشہ انہیں دی خدمت کریسن توں انہیں کوں ڈیکھسیں تے تیکوں معلوم تھیسی جیویں او کھنڈیئے ہوئے موتی ہن۔

وَاِذَا رَاَيْتَ ثَمَّ رَاَيْتَ نَعِيْمًا وَّمُلْكًا كَبِيْرًا ﴿۲۰﴾

۲۰۔ تے جیلھے توں ڈیکھسیں توں اتھاں بہوں وڈی نعمت تے بادشاہت ڈیکھسیں۔

عٰلِيَهُمْ ثِيَابُ سُنْدُسٍ خُضْرٌ وَّاِسْتَبْرَقٌ ۖ وَّحُلُّوْٓا اَسَاوِرَ مِنْ فِضَّةٍ ۚ وَسَقٰىهُمْ رَبُّهُمْ شَرَابًا طَهُوْرًا ﴿۲۱﴾

۲۱۔ انہیں دے اتے پتلے ریشم دے ساوے کپڑے ہوسن تے بے وی ریشمی کپڑے ہوسن تے انہیں کوں چاندی دے کنگنڑ پوائے ولسین تے انہیں دا رب انہیں کوں پاک شراب پلیسی۔

اِنَّ هٰذَا كَانَ لَكُمْ جَزَآءً وَّكَانَ سَعْيُكُمْ مَّشْكُوْرًا ﴿۲۲﴾ ع

۲۲۔ بے شک اے تہاڈا بدلہ ہے تے تہاڈی محنت دی قدر کیتی گئی ہے۔

إِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا عَلَيْكَ الْقُرْاٰنَ تَنْزِيْلًا ﴿٢٣﴾

۲۳۔ بے شک اساں تیڈے اتے قرآن تھوڑا تھوڑا لہائے۔

فَاصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ وَلَا تُطِعْ مِنْهُمْ اٰثِمًا اَوْ كَفُوْرًا ﴿٢٤﴾

۲۵۔ توں صبر کر اپݨے رب دے حکم تے انہیں وچوں گناہگار تے کافر دا آکھݨ نہ من۔

وَاذْكُرِ اسْمَ رَبِّكَ بُكْرَةً وَّاَصِيْلًا ﴿٢٥﴾

۲۶۔ تے اپݨے رب دا صبح شام ذکر کر۔

وَمِنَ الَّيْلِ فَاسْجُدْ لَهٗ وَسَبِّحْهُ لَيْلًا طَوِيْلًا ﴿٢٦﴾

۲۷۔ تے رات کوں اوں کوں سجدے کرتے رات کوں دیر تک اوندی تسبیح کر۔

إِنَّ هٰٓؤُلَآءِ يُحِبُّوْنَ الْعَاجِلَةَ وَيَذَرُوْنَ وَرَآءَهُمْ يَوْمًا ثَقِيْلًا ﴿٢٧﴾

۲۸۔ بے شک اے لوک جلدی چاہندن تے بھاری ڈینہہ کوں اپݨے پچھو چھوڑ ڈیندن۔

نَحْنُ خَلَقْنٰهُمْ وَشَدَدْنَآ اَسْرَهُمْ ۚ وَاِذَا شِئْنَا بَدَّلْنَآ اَمْثَالَهُمْ تَبْدِيْلًا ﴿٢٨﴾

۲۹۔ اساں انہیں کوں پیدا کیتے تے انہیں دے جوڑ پکے کیتن تے جیلھے چاہسوں انہیں جہیں ہی مخلوق انہیں دی جاتے بٹا ڈیسوں۔

إِنَّ هٰذِهٖ تَذْكِرَةٌ ۚ فَمَنْ شَآءَ اتَّخَذَ اِلٰى رَبِّهٖ سَبِيْلًا ﴿٢٩﴾

۳۰۔ بے شک اے نصیحت جیرھا چاہوے اپݨے رب دو راہ گھنے۔

وَمَا تَشَآءُوْنَ اِلَّآ اَنْ يَّشَآءَ اللّٰهُ ۚ اِنَّ اللّٰهَ كَانَ عَلِيْمًا حَكِيْمًا ﴿٣٠﴾
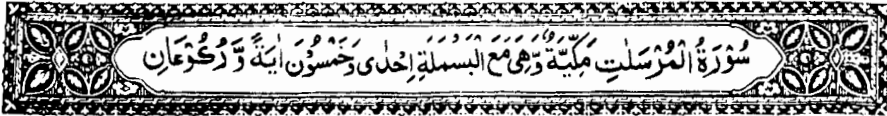
تے تساں تے محض اوہو چاہندے ہو جو اللہ چاہندے بے شک او بہوں جاݨݨ والا تے سیاݨا ہے۔

يُّدْخِلُ مَنْ يَّشَآءُ فِيْ رَحْمَتِهٖ ۚ وَالظّٰلِمِيْنَ اَعَدَّ لَهُمْ عَذَابًا اَلِيْمًا ﴿٣١﴾

جینکوں چاہندے اپݨی رحمت وچ داخل کریندے تے ظالمیں کیتے ڈکھ والا عذاب تیار کیتا ہوئے۔ ع

سُوْرَةُ الْمُرْسَلٰتِ مَكِّيَّةٌ وَّهِيَ مَعَ الْبَسْمَلَةِ اِحْدٰى وَّخَمْسُوْنَ اٰيَةً وَّ رُكُوْعَانِ

سورہ مرسلات مکی ہے تے بسم اللہ نال ایندیاں ۵۱ آیتاں تے ۲ رکوع ہن۔

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ﴿١﴾

۱۔ شروع کریندا اللہ دے ناں نال جیرھا بن منگے ڈیوݨ والا تے ول ول مہربان۔

وَالْمُرْسَلٰتِ عُرْفًا ﴿٢﴾

۲۔ او جماعتاں جیرھیاں ہولے ہولے چلدیاں ویندن

فَالْعٰصِفٰتِ عَصْفًا ﴿٣﴾

۳۔ تے ول تکھیاں تھی ویندن۔

وَّالنّٰشِرٰتِ نَشْرًا ۝۳
۴۔ تے دنیا وچ پھیلاوݨ والی جماعتیں کوں گواہ بݨیداں

فَالْفٰرِقٰتِ فَرْقًا ۝۴
۵۔ تے سچ تے کوڑ وچ فرق کریندن۔

فَالْمُلْقِيٰتِ ذِكْرًا ۝۵
۶۔ تے خدا دے کلام کوں سݨویندن (انہے سب گواہ ہن)

عُذْرًا اَوْ نُذْرًا ۝۶
۷۔ عذر کیتے یا ڈراوے کیتے۔

اِنَّمَا تُوْعَدُوْنَ لَوَاقِعٌ ۝۷
۸۔ بے شک جو تہاڈے نال وعدہ ہے پورا تھیسی۔

فَاِذَا النُّجُوْمُ طُمِسَتْ ۝۸
۹۔ تے جیلھے تارے مٹ ولسن۔

وَاِذَا السَّمَآءُ فُرِجَتْ ۝۹
۱۰۔ تے جیلھے آسمان وچ سوراخ تھی ولسن۔

وَاِذَا الْجِبَالُ نُسِفَتْ ۝۱۰
۱۱۔ تے جیلھے پہاڑ اڈاریئے ولسن۔

وَاِذَا الرُّسُلُ اُقِّتَتْ ۝۱۱
۱۲۔ تے جیلھے رسول مقرر وقت تے آندے ولسن۔

لِاَيِّ يَوْمٍ اُجِّلَتْ ۝۱۲
۱۳۔ کیرھے ڈینہہ کیتے اے چھوڑیا گیا ہا۔

لِيَوْمِ الْفَصْلِ ۝۱۳
۱۴۔ فیصلے دے ڈینہہ کیتے۔

وَمَآ اَدْرٰىكَ مَا يَوْمُ الْفَصْلِ ۝۱۴
۱۵۔ تیکوں کیا پتہ فیصلے دا ڈینہہ کیا ہے۔

وَيْلٌ يَّوْمَئِذٍ لِّلْمُكَذِّبِيْنَ ۝۱۵
۱۶۔ اوں ڈینہہ منکریں کیتے ہلاکت۔

اَلَمْ نُهْلِكِ الْاَوَّلِيْنَ ۝۱۶
۱۷۔ کیا اساں پہلیں کوں ہلاک نئیں کیتا۔

ثُمَّ نُتْبِعُهُمُ الْاٰخِرِيْنَ ۝۱۷
۱۸۔ ول انہیں دے بعد بہیں کوں وی۔

كَذٰلِكَ نَفْعَلُ بِالْمُجْرِمِيْنَ ۝۱۸
۱۹۔ اساں ایویں مجرمیں نال کریندے ہیں۔

وَيْلٌ يَّوْمَئِذٍ لِّلْمُكَذِّبِيْنَ ۝۱۹
۲۰۔ اوں ڈینہہ جھٹلاوݨ والیں کیتے تباہی ہے۔

اَلَمْ نَخْلُقْكُّمْ مِّنْ مَّآءٍ مَّهِيْنٍ ۝۲۰
۲۱۔ کیا اساں تہاکوں ذلیل پاݨی کنیں پیدا نئیں کیتا۔

فَجَعَلْنٰهُ فِيْ قَرَارٍ مَّكِيْنٍ ۝۲۱
۲۲۔ ول اساں اونکوں محفوظ جا تے رکھئے۔

اِلٰى قَدَرٍ مَّعْلُوْمٍ ۝۲۲
۲۳۔ ہک مقررہ وقت تئیں تے ساکوں اندازہ ہا۔

فَقَدَرْنَا ۖ فَنِعْمَ الْقٰدِرُوْنَ ۝۲۳
۲۴۔ تے اساں بہوں چنگے اندازہ کرݨ والے ہیں۔

وَيْلٌ يَّوْمَئِذٍ لِّلْمُكَذِّبِيْنَ ۝۲۴
۲۵۔ اوں ڈینہہ جھٹلاوݨ والیں کیتے تباہی ہے۔

اَلَمْ نَجْعَلِ الْاَرْضَ كِفَاتًا ۝۲۵
۲۶۔ کیا اساں زمین کوں ولیٹݨ والا نئیں بݨایا۔

اَحْيَآءً وَّاَمْوَاتًا ۝۲۶
۲۷۔ جیندے وی ہن تے مردے وی۔

وَّجَعَلْنَا فِيْهَا رَوَاسِيَ شٰمِخٰتٍ وَّاَسْقَيْنٰكُمْ مَّآءً فُرَاتًا ۝۲۷
۲۸۔ تے اوندے وچ اساں اچے پہاڑ بݨائن تے اساں تہاکوں مٹھا پاݨی پلائے۔

وَيْلٌ يَّوْمَئِذٍ لِّلْمُكَذِّبِيْنَ ﴿۲۹﴾	۲۹۔ اوں ڈینہہ جھٹلاوݨ والیں کیتے تباہی ہے۔
اِنْطَلِقُوْٓا اِلٰى مَا كُنْتُمْ بِهٖ تُكَذِّبُوْنَ ﴿۳۰﴾	۳۰۔ جیڑھی شئے کوں جھٹلیندے ہاوے اوندو ونجو۔
اِنْطَلِقُوْٓا اِلٰى ظِلٍّ ذِيْ ثَلٰثِ شُعَبٍ ﴿۳۱﴾	۳۱۔ اوں پچھاویں دو ونجو جیندے ترے حصے ہن۔
لَّا ظَلِيْلٍ وَّلَا يُغْنِيْ مِنَ اللَّهَبِ ﴿۳۲﴾	۳۲۔ نہ چھاں ڈیندے تے نہ گرمی کنیں بچیندے۔
اِنَّهَا تَرْمِيْ بِشَرَرٍ كَالْقَصْرِ ﴿۳۳﴾	۳۳۔ بے شک اوائے جیڈے بھانبڑ سٹیسی جیویں قلعے ہوون۔
كَاَنَّهٗ جِمٰلَتٌ صُفْرٌ ﴿۳۴﴾	۳۴۔ جیویں او جہازیں کوں ہد ھݨ والے رستے ہوون۔
وَيْلٌ يَّوْمَئِذٍ لِّلْمُكَذِّبِيْنَ ﴿۳۵﴾	۳۵۔ اوں ڈینہہ جھٹلاوݨ والیں کیتے تباہی ہے۔
هٰذَا يَوْمُ لَا يَنْطِقُوْنَ ﴿۳۶﴾	۳۶۔ اے ڈینہہ مجرم نہ الیسی۔
وَلَا يُؤْذَنُ لَهُمْ فَيَعْتَذِرُوْنَ ﴿۳۷﴾	۳۷۔ تے انہیں کوں بہانے دی وی اجازت نہ ڈتی ویسی۔
وَيْلٌ يَّوْمَئِذٍ لِّلْمُكَذِّبِيْنَ ﴿۳۸﴾	۳۸۔ اوں ڈینہہ جھٹلاوݨ والیں کیتے ہلاکت۔
هٰذَا يَوْمُ الْفَصْلِ جَمَعْنٰكُمْ وَالْاَوَّلِيْنَ ﴿۳۹﴾	۳۹۔ اے فیصلے دا ڈینہہ اساں تہاکوں تے پہلیں کوں کٹھا کریسوں۔
فَاِنْ كَانَ لَكُمْ كَيْدٌ فَكِيْدُوْنِ ﴿۴۰﴾	۴۰۔ تے جے تہاڈی کوئی تدبیر تے آنو۔
وَيْلٌ يَّوْمَئِذٍ لِّلْمُكَذِّبِيْنَ ﴿۴۱﴾ ع	۴۱۔ اوں ڈینہہ جھٹلاوݨ والیں کیتے ہلاکت۔
اِنَّ الْمُتَّقِيْنَ فِيْ ظِلٰلٍ وَّعُيُوْنٍ ﴿۴۲﴾	۴۲۔ بے شک متقی چھانویں تے چشمیں وچ ہوسن۔
وَّفَوَاكِهَ مِمَّا يَشْتَهُوْنَ ﴿۴۳﴾	۴۳۔ تے جیڑھے او پسند کریسن او میوے ہوسن۔
كُلُوْا وَاشْرَبُوْا هَنِيْٓــًٔا بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُوْنَ ﴿۴۴﴾	۴۴۔ کھاؤ تے پیو مزے نال اے تہاڈے نیک عملیں دا بدلہ ہے۔
اِنَّا كَذٰلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِيْنَ ﴿۴۵﴾	۴۵۔ اساں ایویں نیکیں کوں جزا ڈیندے ہیں۔
وَيْلٌ يَّوْمَئِذٍ لِّلْمُكَذِّبِيْنَ ﴿۴۶﴾	۴۶۔ جھٹلاوݨ والیں کیتے اوں ڈینہہ تباہی ہے۔
كُلُوْا وَتَمَتَّعُوْا قَلِيْلًا اِنَّكُمْ مُّجْرِمُوْنَ ﴿۴۷﴾	۴۷ کھاؤ تے فائدہ چاؤ کجھ وقت کیتے بے شک تساں مجرم ہوے۔
وَيْلٌ يَّوْمَئِذٍ لِّلْمُكَذِّبِيْنَ ﴿۴۸﴾	۴۸۔ اوں ڈینہہ جھٹلاوݨ والیں کیتے تباہی ہے۔
وَاِذَا قِيْلَ لَهُمُ ارْكَعُوْا لَا يَرْكَعُوْنَ ﴿۴۹﴾	۴۹۔ تے جیلھے انہیں کوں آکھیا ویندے رکوع کرو او نئیں کریندے۔
وَيْلٌ يَّوْمَئِذٍ لِّلْمُكَذِّبِيْنَ ﴿۵۰﴾	۵۰۔ اوں ڈینہہ جھٹلاوݨ والیں کیتے تباہی ہے۔
فَبِاَيِّ حَدِيْثٍ بَعْدَهٗ يُؤْمِنُوْنَ ﴿۵۱﴾ ع	۵۱۔ تے تساں ایندے بعد بیا کیڑھی گال منیسو۔

سُوْرَةُ النَّبَإِ مَكِّيَّةٌ وَّهِيَ مَعَ الْبَسْمَلَةِ اِحْدٰى وَّ اَرْبَعُوْنَ اٰيَةً وَّ رُكُوْعَانِ

سورۃ نبا مکی ہے تے بسم اللہ نال ایندیاں ۴۱ آیاں تے ۲ رکوع ہن۔

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ①	۱. شروع کریندا ں اللہ دے ناں نال جیرھا بن منگے ڈیوݨ والا تے ول ول رحم کرݨ والا ہے۔
عَمَّ يَتَسَآءَلُوْنَ ۚ②	۲. اے لوک ہک ڈوجھے کنیں کیرھی گال دا پچھدن۔
عَنِ النَّبَاِ الْعَظِيْمِ ۙ③	۳. کیا اوں بھوں وݙی خبر دے متعلق۔
الَّذِيْ هُمْ فِيْهِ مُخْتَلِفُوْنَ ۗ④	۴. جیندے بارے وچ او اختلاف کریندن۔
كَلَّا سَيَعْلَمُوْنَ ۙ⑤	۵. سنڑو انہیں کوں پتہ لگ ویسی
ثُمَّ كَلَّا سَيَعْلَمُوْنَ ⑥	۶. ول سنڑو انہیں کوں پتہ لگ ویسی
اَلَمْ نَجْعَلِ الْاَرْضَ مِهٰدًا ۙ⑦	۷. کیا اساں زمین کوں وچھاݨا نئیں بݨایا
وَّالْجِبَالَ اَوْتَادًا ۪ۙ⑧	۸. تے پہاڑیں کوں میخ آلی کار بݨایا ہے۔
وَّخَلَقْنٰكُمْ اَزْوَاجًا ۙ⑨	۹. تے اساں تہاکوں جوڑے جوڑے پیدا کیتے
وَّجَعَلْنَا نَوْمَكُمْ سُبَاتًا ۙ⑩	۱۰. تے تہاݙی نندر کوں آرام کیتے
وَّجَعَلْنَا الَّيْلَ لِبَاسًا ۙ⑪	۱۱. تے رات کوں لکاوݨ کیتے
وَّجَعَلْنَا النَّهَارَ مَعَاشًا ۪⑫	۱۲. تے ݙینہہ کوں روزی کیتے بݨائے
وَّبَنَيْنَا فَوْقَكُمْ سَبْعًا شِدَادًا ۙ⑬	۱۳. تے تہاݙے اتے اساں ست مضبوط آسمان بݨائن۔
وَّجَعَلْنَا سِرَاجًا وَّهَّاجًا ۪ۙ⑭	۱۴. تے چمکدار سجھ بݨائے ہے۔
وَّاَنْزَلْنَا مِنَ الْمُعْصِرٰتِ مَآءً ثَجَّاجًا ۙ⑮	۱۵. تے گھاٹے جھڑ وچوں بھوں پاݨی لہائے ہے
لِّنُخْرِجَ بِهٖ حَبًّا وَّنَبَاتًا ۙ⑯	۱۶. تاں جو اوندے نال اساں داݨے تے سبزیاں کڈھوں
وَّجَنّٰتٍ اَلْفَافًا ۭ⑰	۱۷. تے گھاٹے باغ
اِنَّ يَوْمَ الْفَصْلِ كَانَ مِيْقَاتًا ۙ⑱	۱۸. بے شک فیصلے دا ݙینہہ مقرر ہے۔
يَّوْمَ يُنْفَخُ فِي الصُّوْرِ فَتَاْتُوْنَ اَفْوَاجًا ۙ⑲	۱۹. جݙاں دھوتوں وجایا ویسی تے تساں ٹولیں وچ اوسو
وَّفُتِحَتِ السَّمَآءُ فَكَانَتْ اَبْوَابًا ۙ⑳	۲۰. تے آسمان کھول ݙتا ویسی تے او دروازے دروازے تھی ویسی۔

وَّ سُيِّرَتِ الْجِبَالُ فَكَانَتْ سَرَابًا ۝۲۰
۲۱۔ تے پہاڑ چلائے ویسن تے او ریت بݨ ویسن۔

اِنَّ جَهَنَّمَ كَانَتْ مِرْصَادًا ۝۲۱
۲۲۔ بے شک دوزخ گھات وچ

لِّلطَّاغِيْنَ مَاٰبًا ۝۲۲
۲۳۔ تے منہ زوریں دا ٹکاݨا ہے۔

لّٰبِثِيْنَ فِيْهَآ اَحْقَابًا ۝۲۳
۲۴۔ اوندے وچ سالہا سال رہسن۔

لَا يَذُوْقُوْنَ فِيْهَا بَرْدًا وَّلَا شَرَابًا ۝۲۴
۲۵۔ اوندے وچ نہ انہیں کوں ٹھڈھ ملسی تے نہ ٹھڈھا پاݨی۔

اِلَّا حَمِيْمًا وَّغَسَّاقًا ۝۲۵
۲۶۔ سوائے بہوں تتے پاݨی تے بہوں ٹھڈے پاݨی دے

جَزَآءً وِّفَاقًا ۝۲۶
۲۷۔ اے پوری پوری جزا ہوسی۔

اِنَّهُمْ كَانُوْا لَا يَرْجُوْنَ حِسَابًا ۝۲۷
۲۸۔ بے شک او حساب دی امید نہ رکھیندے ہن۔

وَّكَذَّبُوْا بِاٰيٰتِنَا كِذَّابًا ۝۲۸
۲۹۔ تے انہیں ساڈی آیات کوں اصلو جھٹلایا ہانیں

وَكُلَّ شَيْءٍ اَحْصَيْنٰهُ كِتٰبًا ۝۲۹
۳۰۔ تے ہر شئے کوں اساں گݨیا ہوئے۔

فَذُوْقُوْا فَلَنْ نَّزِيْدَكُمْ اِلَّا عَذَابًا ۝۳۰
۳۱۔ عذاب چکھو اساں سوائے عذاب دے ہی کہیں گال وچ تہاکوں نہ ودھیسوں۔

اِنَّ لِلْمُتَّقِيْنَ مَفَازًا ۝۳۱
۳۲۔ بے شک متقی لوکیں کیتے کامیابی ہ۔

حَدَآئِقَ وَاَعْنَابًا ۝۳۲
۳۳۔ باغ تے انگورن۔

وَّكَوَاعِبَ اَتْرَابًا ۝۳۳
۳۴۔ تے ہکی عمر دیاں جوان تریمتیں۔

وَّكَاْسًا دِهَاقًا ۝۳۴
۳۵۔ تے چھلکدے ہوئے پیالے ہوسن۔

لَا يَسْمَعُوْنَ فِيْهَا لَغْوًا وَّلَا كِذّٰبًا ۝۳۵
۳۶۔ او اوندے وچ نہ بے ہودہ گالہیں سݨسن تے نہ کوڑ۔

جَزَآءً مِّنْ رَّبِّكَ عَطَآءً حِسَابًا ۝۳۶
۳۷۔ اے تیڈے رب ولو جزا ہ حساب دے مطابق عطا ہ۔

رَّبِّ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا الرَّحْمٰنِ لَا يَمْلِكُوْنَ مِنْهُ خِطَابًا ۝۳۷
۳۸۔ جیڑھا آسمانیں تے زمین دا رب تے جو انہیں دے وچکار اور رحمٰن خدا ہ اوندے سامݨے اَلا نہ سگسن۔

يَوْمَ يَقُوْمُ الرُّوْحُ وَالْمَلٰٓئِكَةُ صَفًّا لَّا يَتَكَلَّمُوْنَ اِلَّا مَنْ اَذِنَ لَهُ الرَّحْمٰنُ وَقَالَ صَوَابًا ۝۳۸
۳۹۔ جڈاں روح تے فرشتے قطار وچ کھڑے ہوسن کوئی اَلا نہ سگسی سوائے اوندے جینکوں اللہ رحمٰن اجازت ڈیسی تے او ٹھیک گال کریسی۔

ذٰلِكَ الْيَوْمُ الْحَقُّ فَمَنْ شَآءَ اتَّخَذَ اِلٰى رَبِّهٖ مَاٰبًا ۝۳۹
۴۰۔ اے ڈینہہ آوݨے جیڑھا چاہے اپݨے رب دو ٹکاݨا بݨا گھنے۔

اِنَّآ اَنْذَرْنٰكُمْ عَذَابًا قَرِيْبًا ۚۖ يَّوْمَ يَنْظُرُ الْمَرْءُ مَا قَدَّمَتْ يَدٰهُ وَيَقُوْلُ الْكٰفِرُ يٰلَيْتَنِيْ كُنْتُ تُرٰبًا ﴿۴۰﴾	۴۱۔ بے شک اساں تہاکوں کولہوں دے عذاب کنیں ڈرائے جیرھے ڈینہہ آدمی ڈیکھسی جو اوں اگو تے پٹھیا ہوسی تے کافر آکھسی افسوس میں تے مٹی تھی ونجاں ہا۔
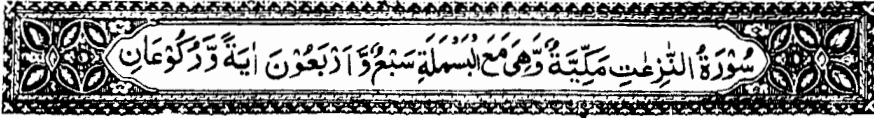
سُوْرَةُ النّٰزِعٰتِ مَكِّيَّةٌ وَّهِيَ مَعَ الْبَسْمَلَةِ سَبْعٌ وَّ اَرْبَعُوْنَ اٰيَةً وَّ رُكُوْعَانِ

سورہ نزعٰت مکی ہے تے بسم اللہ نال ایندیاں ۴۷ آیتاں تے ۲ رکوعن۔

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ﴿۱﴾	۱۔ شروع کریندا اللہ دے ناں نال جیرھا بن منگے ڈیونڑ والا تے ول ول رحم کرنڑ والا ہے۔
وَالنّٰزِعٰتِ غَرْقًا ﴿۲﴾	۲۔ دین دے علم کوں چھکنڑ آلیاں جماعتاں گواہن۔
وَّالنّٰشِطٰتِ نَشْطًا ﴿۳﴾	۳۔ تے ول گنڈھ پدھنڑ آلیاں جماعتاں گواہن۔
وَّالسّٰبِحٰتِ سَبْحًا ﴿۴﴾	۴۔ پیریں پیریں تک ونجنڑ آلیاں جماعتاں۔
فَالسّٰبِقٰتِ سَبْقًا ﴿۵﴾	۵۔ تے ہک ڈوجھے کنیں اگو ودھنڑ آلیاں جماعتاں گواہن۔
فَالْمُدَبِّرٰتِ اَمْرًا ﴿۶﴾	۶۔ ول دنیا دے کمیں وا سطے تجویزاں کریندین گواہن
يَوْمَ تَرْجُفُ الرَّاجِفَةُ ﴿۷﴾	۷۔ جیرھے ڈینہہ جنگ کیتے قوم تیاری کریسی۔
تَتْبَعُهَا الرَّادِفَةُ ﴿۸﴾	۸۔ ایندے بعد ہک بی گھڑی اوسی۔
قُلُوْبٌ يَّوْمَئِذٍ وَّاجِفَةٌ ﴿۹﴾	۹۔ اوں ڈینہہ دل کمبندے پئے ہوسن۔
اَبْصَارُهَا خَاشِعَةٌ ﴿۱۰﴾	۱۰۔ انکھیں ڈر کنیں تلے ہوسن۔
يَقُوْلُوْنَ ءَاِنَّا لَمَرْدُوْدُوْنَ فِي الْحَافِرَةِ ﴿۱۱﴾	۱۱۔ آکھسن کیا اساں ولا پچھلے پیریں اپنڑے رستے تے ولائے ویسوں۔
ءَاِذَا كُنَّا عِظَامًا نَّخِرَةً ﴿۱۲﴾	۱۲۔ کیا جیلھے اساں گلیاں ہویاں ہڈیاں تھی ویسوں۔
قَالُوْا تِلْكَ اِذًا كَرَّةٌ خَاسِرَةٌ ﴿۱۳﴾	۱۳۔ آکھسن ول اے تاں گھاٹے آلا ولنڑ۔
فَاِنَّمَا هِيَ زَجْرَةٌ وَّاحِدَةٌ ﴿۱۴﴾	۱۴۔ اے جنگ دی خبر محض ہک ڈرکا ہے۔
فَاِذَا هُمْ بِالسَّاهِرَةِ ﴿۱۵﴾	۱۵۔ ایندے بعد او سارے جنگ دے میدان وچ ہوسن۔

هَلْ اَتٰىكَ حَدِيْثُ مُوْسٰى ﴿١٦﴾ ۱۶۔ کیا تیں کنیں موسیٰ دی گال آئی ہے۔

نصف الحزب

اِذْ نَادٰىهُ رَبُّهٗ بِالْوَادِ الْمُقَدَّسِ طُوًى ﴿١٧﴾ ۱۷۔ جیلھے اوں کوں پاک وادی طویٰ وچ اوندے رب سڈ مارئیے

اِذْهَبْ اِلٰى فِرْعَوْنَ اِنَّهٗ طَغٰى ﴿١٨﴾ ۱۸۔ تے آکھیس فرعون دو ونج بے شک او منہ زور تھی گئے۔

فَقُلْ هَلْ لَّكَ اِلٰٓى اَنْ تَزَكّٰى ﴿١٩﴾ ۱۹۔ تے آکھ کیا توں پاک تھیوݨ چاہندیں۔

وَاَهْدِيَكَ اِلٰى رَبِّكَ فَتَخْشٰى ﴿٢٠﴾ ۲۰۔ تے میں تیکوں تیڈے رب دا راہ ݙکھالاں تاں جو توں ݙریں۔

فَاَرٰىهُ الْاٰيَةَ الْكُبْرٰى ﴿٢١﴾ ۲۱۔ موسیٰ اونکوں وݙا نشان ݙکھائے۔

فَكَذَّبَ وَعَصٰى ﴿٢٢﴾ ۲۲۔ اوں انکار کیتے تے نافرمانی کیتی۔

ثُمَّ اَدْبَرَ يَسْعٰى ﴿٢٣﴾ ۲۳۔ ول کنڈ ولا کے درک پئے۔

فَحَشَرَ فَنَادٰى ﴿٢٤﴾ ۲۴۔ لوک کٹھے کر کے منادی کرائی۔

فَقَالَ اَنَا رَبُّكُمُ الْاَعْلٰى ﴿٢٥﴾ ۲۵۔ آکھیس میں تہاݙا اچی شان آلا رب ہاں۔

فَاَخَذَهُ اللّٰهُ نَكَالَ الْاٰخِرَةِ وَالْاُوْلٰى ﴿٢٦﴾ ۲۶۔ تے اللہ اونکوں آخرت تے دنیا دے عذاب وچ پکڑ گدھے۔

ع

اِنَّ فِيْ ذٰلِكَ لَعِبْرَةً لِّمَنْ يَّخْشٰى ﴿٢٧﴾ ۲۷۔ بے شک ایندے وچ ݙرݨ والے کیتے عبرت۔

ءَاَنْتُمْ اَشَدُّ خَلْقًا اَمِ السَّمَآءُ بَنٰىهَا ﴿٢٨﴾ ۲۸۔ کیا تہاکوں پیدا کرݨ اوکھا ہے یا آسمان کوں جینکوں خدا بݨائے۔

رَفَعَ سَمْكَهَا فَسَوّٰىهَا ﴿٢٩﴾ ۲۹۔ اونکوں بہوں اچا کیتے سی تے ول بے عیبا بݨائیسی۔

وَاَغْطَشَ لَيْلَهَا وَاَخْرَجَ ضُحٰىهَا ﴿٣٠﴾ ۳۰۔ تے رات اندھاری بݨائی اس تے ݙوپہریں کوں ظاہر کیتے سی۔

وَالْاَرْضَ بَعْدَ ذٰلِكَ دَحٰىهَا ﴿٣١﴾ ۳۱۔ ول زمین اوندے بعد وچھائی اس۔

اَخْرَجَ مِنْهَا مَآءَهَا وَمَرْعٰىهَا ﴿٣٢﴾ ۳۲۔ اوندے وچوں پاݨی تے گھا کڈھیسی۔

وَالْجِبَالَ اَرْسٰىهَا ﴿٣٣﴾ ۳۳۔ تے پہاڑ پورین سی۔

مَتَاعًا لَّكُمْ وَلِاَنْعَامِكُمْ ﴿٣٤﴾ ۳۴۔ اے تہاݙے کیتے تے تہاݙے ݙنگریں کیتے سامان۔

فَاِذَا جَآءَتِ الطَّآمَّةُ الْكُبْرٰى ﴿٣٥﴾ ۳۵۔ تے جیلھے وݙی آفت اوسی۔

يَوْمَ يَتَذَكَّرُ الْاِنْسَانُ مَا سَعٰى ﴿٣٦﴾ ۳۶۔ جݙاں انسان اپݨے عملیں کوں یاد کریسی۔

وَبُرِّزَتِ الْجَحِيْمُ لِمَنْ يَّرٰى ﴿۳۷﴾

۳۷۔ تے دوزخ ڈیکھݨ والے دے کو لھو کر ڈتی ویسی۔

فَاَمَّا مَنْ طَغٰى ﴿۳۸﴾

۳۸۔ تے جیں منہ زوری کیتی

وَاٰثَرَ الْحَيٰوةَ الدُّنْيَا ﴿۳۹﴾

۳۹۔ تے دنیاوی زندگی کوں چنگا سمجھا۔

فَاِنَّ الْجَحِيْمَ هِيَ الْمَاْوٰى ﴿۴۰﴾

۴۰۔ تے بے شک دوزخ اوندا ٹکاݨہ ہے

وَاَمَّا مَنْ خَافَ مَقَامَ رَبِّهٖ وَنَهَى النَّفْسَ عَنِ الْهَوٰى ﴿۴۱﴾

۴۱۔ تے جیرھا اپݨے رب دے مقام کنیں ڈرسی تے اپݨے آپ کوں گندی خواہشیں کنیں روکیسی۔

فَاِنَّ الْجَنَّةَ هِيَ الْمَاْوٰى ﴿۴۲﴾

۴۲۔ تے بے شک جنت اوندا ٹکاݨہ ہے۔

يَسْـَٔلُوْنَكَ عَنِ السَّاعَةِ اَيَّانَ مُرْسٰىهَا ﴿۴۳﴾

۴۳۔ او تیں کنیں اوں گھڑی دا پچھیدن جو کݙݨ اوسی۔

فِيْمَ اَنْتَ مِنْ ذِكْرٰىهَا ﴿۴۴﴾

۴۴۔ تیکوں تے اوندے ذکر نال کیا واسطہ۔

اِلٰى رَبِّكَ مُنْتَهٰىهَا ﴿۴۵﴾

۴۵۔ اوندا چھیکڑی وقت خدا کوں پتہ ہے۔

اِنَّمَآ اَنْتَ مُنْذِرُ مَنْ يَّخْشٰىهَا ﴿۴۶﴾

۴۶۔ توں تے محض اونکوں ہوشیار کرݨ والا ایں جیرھا اوں کنیں ڈردے۔

كَاَنَّهُمْ يَوْمَ يَرَوْنَهَا لَمْ يَلْبَثُوْٓا اِلَّا عَشِيَّةً اَوْ ضُحٰىهَا ﴿۴۷﴾

۴۷۔ جیرھے ݙینہہ اونکوں ݙیکھسن ایویں لگسی جیویں او ہک رات یا ہک ݙینہہ رہیئے ہوؤن۔ ع ۲

سُوْرَةُ عَبَسَ مَكِّيَّةٌ وَّهِيَ مَعَ الْبَسْمَلَةِ ثَلٰثٌ وَّاَرْبَعُوْنَ اٰيَةً وَّرُكُوْعٌ وَّكَذَا الخ

سورہ عبس مکی ہے تے بسم اللہ نال اینڈیاں ۴۳ آیتاں تے ہک رکوع۔

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ﴿۱﴾

۱۔ شروع کریندا اللہ دے ناں نال جیرھا بن منگے ݙیوݨ والا تے ول ول رحم کرن والا ہے۔

عَبَسَ وَتَوَلّٰٓى ﴿۲﴾

۲۔ متھے تے وٹ آندس تے منہ پھیر گدھس۔

اَنْ جَآءَهُ الْاَعْمٰى ﴿۳﴾

۳۔ جو اوندو ہک اندھا آئے۔

وَمَا يُدْرِيْكَ لَعَلَّهٗ يَزَّكّٰٓى ﴿۴﴾

۴۔ اے رسول تیکوں کیویں پتہ لگ سگدا ہا جو ضرور پاک تھی ویسی۔

اَوْ يَذَّكَّرُ فَتَنْفَعَهُ الذِّكْرٰى ﴿۵﴾

۵۔ یا یاد کریسی تے اے ذکر اونکوں فائدہ ݙیسی۔

ترجمہ	آیت
٦۔ کیا اے تھی سگدے جو جیرھا بے پرواہ۔	اَمَّا مَنِ اسْتَغْنٰى ﴿٦﴾
٧۔ توں اوندو بہوں توجہ ڈیویں۔	فَاَنْتَ لَهٗ تَصَدّٰى ﴿٧﴾
٨۔ تیڈے اتے کوئی ذمہ داری نئیں جے او پاک نئیں تھیندا۔	وَمَا عَلَيْكَ اَلَّا يَزَّكّٰى ﴿٨﴾
٩۔ تے جیرھا تیڈو درکدا آئے۔	وَاَمَّا مَنْ جَآءَكَ يَسْعٰى ﴿٩﴾
١٠۔ تے او ڈردا دی ہا۔	وَهُوَ يَخْشٰى ﴿١٠﴾
١١۔ تے توں اوں کنیں بے پرواہی کریندیں۔	فَاَنْتَ عَنْهُ تَلَهّٰى ﴿١١﴾
١٢۔ اے اصلوں غلط قرآن ہک نصیحت۔	كَلَّآ اِنَّهَا تَذْكِرَةٌ ﴿١٢﴾
١٣۔ جیرھا نصیحت پکڑے	فَمَنْ شَآءَ ذَكَرَهٗ ﴿١٣﴾
١٤۔ قرآن عزت والیں صحیفیں وچ۔	فِيْ صُحُفٍ مُّكَرَّمَةٍ ﴿١٤﴾
١٥۔ اچی شان والیں تے پاک (صحیفیں وچ ہے۔)	مَّرْفُوْعَةٍ مُّطَهَّرَةٍ ﴿١٥﴾
١٦۔ جیرھے وڈے وڈے پندھ کرݨ والیں دے ہتھ وچن۔	بِاَيْدِيْ سَفَرَةٍ ﴿١٦﴾
١٧۔ تے عزت والیں تے نیک لوکیں دے (ہتھ وچن)	كِرَامٍ بَرَرَةٍ ﴿١٧﴾
١٨۔ انسان ہلاک تھیوے کیجھا ناشکرا ہے۔	قُتِلَ الْاِنْسَانُ مَآ اَكْفَرَهٗ ﴿١٨﴾
١٩۔ اللہ اونکوں کیرھی شئے کنیں پیدا کیتے۔	مِنْ اَيِّ شَيْءٍ خَلَقَهٗ ﴿١٩﴾
٢٠۔ نطفے کنیں پیدا کیتس ول اندازہ بݨائس۔	مِنْ نُّطْفَةٍ خَلَقَهٗ فَقَدَّرَهٗ ﴿٢٠﴾
٢١۔ ول راہ سوکھی کیتی اس۔	ثُمَّ السَّبِيْلَ يَسَّرَهٗ ﴿٢١﴾
٢٢۔ ول اونکوں مار کے قبر وچ رکھیس۔	ثُمَّ اَمَاتَهٗ فَاَقْبَرَهٗ ﴿٢٢﴾
٢٣۔ ول جیلھے چاہسی جیندا کریسی۔	ثُمَّ اِذَا شَآءَ اَنْشَرَهٗ ﴿٢٣﴾
٢٤۔ سݨو انسان کوں جو حکم ہا اوں پورا نئیں کیتا۔	كَلَّا لَمَّا يَقْضِ مَآ اَمَرَهٗ ﴿٢٤﴾
٢٥۔ او انسان اپݨے کھاݨے ڈو ڈیکھے۔	فَلْيَنْظُرِ الْاِنْسَانُ اِلٰى طَعَامِهٖٓ ﴿٢٥﴾
٢٦۔ بے شک اساں اوندے اتے بہوں پاݨی وسائے۔	اَنَّا صَبَبْنَا الْمَآءَ صَبًّا ﴿٢٦﴾
٢٧۔ ول اساں زمین کوں بہوں کھیڑے۔	ثُمَّ شَقَقْنَا الْاَرْضَ شَقًّا ﴿٢٧﴾
٢٨۔ تے اوندے وچ داݨے پیدا کیتنے۔	فَاَنْۢبَتْنَا فِيْهَا حَبًّا ﴿٢٨﴾
٢٩۔ تے انگور تے سبزیاں۔	وَّعِنَبًا وَّقَضْبًا ﴿٢٩﴾
٣٠۔ تے زیتون تے کھجیاں۔	وَّزَيْتُوْنًا وَّنَخْلًا ﴿٣٠﴾

وَّحَدَآئِقَ غُلۡبًا ۝۳۰	۳۱۔ تے گھاٹے باغ
وَّفَاكِهَةً وَّاَبًّا ۝۳۱	۳۲۔ تے میوے تے ٹُسکا گھا پیدا کیتے سے
مَّتَاعًا لَّكُمۡ وَلِاَنۡعَامِكُمۡ ۝۳۲	۳۳۔ جیرھا تہاڈے تے تہاڈے ڈنگریں کیتے سامان۔
فَاِذَا جَآءَتِ الصَّآخَّةُ ۝۳۳	۳۴۔ تے جیلھے کن پاڑن آلا عذاب اَوسی۔
يَوۡمَ يَفِرُّ الۡمَرۡءُ مِنۡ اَخِيۡهِ ۝۳۴	۳۵۔ جڈاں آدمی اپنے بھراکنیں بھجسی۔
وَاُمِّهٖ وَاَبِيۡهِ ۝۳۵	۳۶۔ اپنی ماتے پیو کنیں۔
وَصَاحِبَتِهٖ وَبَنِيۡهِ ۝۳۶	۳۷۔ تے اپنی زال تے پُتریں کنیں بھجسی۔
لِكُلِّ امۡرِیٴٍ مِّنۡهُمۡ يَوۡمَئِذٍ شَاۡنٌ يُّغۡنِيۡهِ ۝۳۷	۳۸۔ اوں ڈینہہ ہر آدمی اپنے اپنے کم وچ رُدّھا پیا ہوسی (اپنے مرنے وچ تار ہوسی)
وُجُوۡهٌ يَّوۡمَئِذٍ مُّسۡفِرَةٌ ۝۳۸	۳۹۔ اوں ڈینہہ کجھ منہ چمکسن۔
ضَاحِكَةٌ مُّسۡتَبۡشِرَةٌ ۝۳۹	۴۰۔ کھلدے پئے ہوسن تے خوش ہوسن۔
وَوُجُوۡهٌ يَّوۡمَئِذٍ عَلَيۡهَا غَبَرَةٌ ۝۴۰	۴۱۔ تے کجھ منہ ہوسن انہیں تے مٹی ہوسی۔
تَرۡهَقُهَا قَتَرَةٌ ۝۴۱	۴۲۔ تے کالونڑ انہیں دے منہ تے ہوسی۔
اُولٰٓئِكَ هُمُ الۡكَفَرَةُ الۡفَجَرَةُ ۝۴۲ ع	۴۳۔ ایجھے لوک کافر تے بدکار ہوسن۔

سُوۡرَةُ التَّكۡوِيۡرِ مَكِّيَّةٌ وَّهِيَ مَعَ الۡبَسۡمَلَةِ ثَلٰثُوۡنَ اٰيَةً

سورہ تکویر مکی ہے تے بسم اللہ نال ایندیاں ۳۰ آیتاں ہن۔

بِسۡمِ اللّٰهِ الرَّحۡمٰنِ الرَّحِيۡمِ ۝۱	۱۔ شروع کریندا اللہ دے ناں نال جیرھا بن منگے ڈیونڑ والا تے بہوں مہربان۔
اِذَا الشَّمۡسُ كُوِّرَتۡ ۝۲	۲۔ جیلھے سجھ ولھیٹج ولسی
وَاِذَا النُّجُوۡمُ انۡكَدَرَتۡ ۝۳	۳۔ تے جیلھے تارے دھندلا ولسن۔
وَاِذَا الۡجِبَالُ سُيِّرَتۡ ۝۴	۴۔ تے جیلھے پہاڑ ٹوریئے ولسن۔
وَاِذَا الۡعِشَارُ عُطِّلَتۡ ۝۵	۵۔ تے ڈاچیاں بے کار تھی ولسن۔
وَاِذَا الۡوُحُوۡشُ حُشِرَتۡ ۝۶	۶۔ ڈنگر کٹھے کیتے ولسن۔

وَاِذَا الْبِحَارُ سُجِّرَتْ ۝۶

۶۔ تے جیلھے سمندر رلا ڈِتے ولسن۔

وَاِذَا النُّفُوْسُ زُوِّجَتْ ۝۸

۸۔ تے بندے آپت وچ رلا ڈِتے ولسن۔

وَاِذَا الْمَوْءٗدَةُ سُئِلَتْ ۝۹

۹۔ تے جیلھے جیندیاں پُرکیٹ والیں دے متعلق پچھیا ولسی

بِاَیِّ ذَنْۢبٍ قُتِلَتْ ۝۱۰

۱۰۔ کیرھے گناہ دے وچ اونکوں ماریا ویندا ہا۔

وَاِذَا الصُّحُفُ نُشِرَتْ ۝۱۱

۱۱۔ تے جیلھے کتاباں کھنڈا ڈِتیاں ولسن۔

وَاِذَا السَّمَآءُ كُشِطَتْ ۝۱۲

۱۲۔ تے جیلھے آسمان دی کھل لہائی ولسی۔

وَاِذَا الْجَحِیْمُ سُعِّرَتْ ۝۱۳

۱۳۔ تے جیلھے دوزخ بھڑکائی ولسی۔

وَاِذَا الْجَنَّةُ اُزْلِفَتْ ۝۱۴

۱۴۔ تے جیلھے جنت کولہو کر ڈِتی ولسی۔

عَلِمَتْ نَفْسٌ مَّاۤ اَحْضَرَتْ ۝۱۵

۱۵۔ ہر شخص کوں اوندا پتہ لگ ولسی جو اوں کیتا ہوسی۔

فَلَاۤ اُقْسِمُ بِالْخُنَّسِ ۝۱۶

۱۶۔ میں گواہ بݨینداں جیرھے جیرھے ٹُردیں ٹوں پچھوں تے ہٹ ویندن۔

الْجَوَارِ الْكُنَّسِ ۝۱۷

۱۷۔ تے نک دی سیدھ چلدن تے جیرھے گھر وچ بہہ رہندن

وَالَّیْلِ اِذَا عَسْعَسَ ۝۱۸

۱۸۔ تے رات گواہ جیلھے او مُکݨ تے اندی ہے۔

وَالصُّبْحِ اِذَا تَنَفَّسَ ۝۱۹

۱۹۔ تے فجر گواہ جیرھی نکلدی ہے۔

اِنَّهٗ لَقَوْلُ رَسُوْلٍ كَرِیْمٍ ۝۲۰

۲۰۔ بے شک اے رسول کریم دیاں گالھیں ہن۔

ذِیْ قُوَّةٍ عِنْدَ ذِی الْعَرْشِ مَكِیْنٍ ۝۲۱

۲۱۔ طاقت والا ہے تے عرش والے خدا دے نزدیک عزت والا ہے۔

مُّطَاعٍ ثَمَّ اَمِیْنٍ ۝۲۲

۲۲۔ اطاعت دے لائق ہے تے امین وی ہے

وَمَا صَاحِبُكُمْ بِمَجْنُوْنٍ ۝۲۳

۲۳۔ تے تہاڈا ساتھی دیوانہ نئیں۔

وَلَقَدْ رَاٰهُ بِالْاُفُقِ الْمُبِیْنِ ۝۲۴

۲۴۔ اوں اونکوں کھلے آسمان تے ڈِٹھے۔

وَمَا هُوَ عَلَى الْغَیْبِ بِضَنِیْنٍ ۝۲۵

۲۵۔ تے غیب دیاں خبراں ڈسݨ وچ شوم نئیں۔

وَمَا هُوَ بِقَوْلِ شَیْطٰنٍ رَّجِیْمٍ ۝۲۶

۲۶۔ تے اے مردود شیطان دا قول نئیں۔

فَاَیْنَ تَذْهَبُوْنَ ۝۲۷

۲۷۔ تے تساں کتھے ویندے پئے ہو۔

اِنْ هُوَ اِلَّا ذِكْرٌ لِّلْعٰلَمِیْنَ ۝۲۸

۲۸۔ او تے محض عالمین کیتے نصیحت۔

لِمَنْ شَآءَ مِنْكُمْ اَنْ یَّسْتَقِیْمَ ۝۲۹

۲۹۔ اوندے واسطے جیرھا سدھے راہ تے ٹرݨ چاہوے

وَمَا تَشَآءُوْنَ اِلَّاۤ اَنْ یَّشَآءَ اللّٰهُ رَبُّ

۳۰۔ تے تساں اوں گال دی خواہش کر سگدے ہو جیرھی

الْعٰلَمِيْنَ ۝۲۹ — رب العالمین خدا چاہندے۔ ع

سُوْرَةُ الْاِنْفِطَارِ مَكِّيَّةٌ وَّهِيَ مَعَ الْبَسْمَلَةِ عِشْرُوْنَ اٰيَةً

سورہ انفطار مکی ہے تے لبسم اللہ نال ایندیاں ۲۰ آیتاں ہن۔

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ۝۱	۱۔ شروع کریندا ں اللہ دے ناں نال جیرھا بن منگے ڈیوݨ والا تے ول ول رحم کرݨ والا ہے۔
اِذَا السَّمَآءُ انْفَطَرَتْ ۝۲	۲۔ جیلھے آسمان پھٹ ویسی۔
وَاِذَا الْكَوَاكِبُ انْتَثَرَتْ ۝۳	۳۔ جیلھے تارے جھڑ ویسن۔
وَاِذَا الْبِحَارُ فُجِّرَتْ ۝۴	۴۔ تے جیلھے سمندر چیریئے ویسن۔
وَاِذَا الْقُبُوْرُ بُعْثِرَتْ ۝۵	۵۔ تے جیلھے قبراں پٹیاں ویسن۔
عَلِمَتْ نَفْسٌ مَّا قَدَّمَتْ وَاَخَّرَتْ ۝۶	۶۔ ہر شخص کوں پتہ لگ ویسی جو اوں اگو تے پچھو بھیڄیا ہا
يٰۤاَيُّهَا الْاِنْسَانُ مَا غَرَّكَ بِرَبِّكَ الْكَرِيْمِ ۝۷	۷۔ اے انسان تیکوں کئیں تیڈے عزت والے رب دے بارے وچ دوکھا ڈتے۔
الَّذِيْ خَلَقَكَ فَسَوّٰىكَ فَعَدَلَكَ ۝۸	۸۔ جیں تیکوں پیدا کیتے ول درست کیتس ول طاقت ڈتی اس۔
فِيْۤ اَيِّ صُوْرَةٍ مَّا شَآءَ رَكَّبَكَ ۝۹	۹۔ جیرھی شکل پسند کیتی اس تیکوں بݨائس۔
كَلَّا بَلْ تُكَذِّبُوْنَ بِالدِّيْنِ ۝۱۰	۱۰۔ سگو تساں دین دا انکار کریندے ہو۔
وَاِنَّ عَلَيْكُمْ لَحٰفِظِيْنَ ۝۱۱	۱۱۔ تے بے شک تہاڈے اتے نگران ہن۔
كِرَامًا كَاتِبِيْنَ ۝۱۲	۱۲۔ شریف لکھݨ والے۔
يَعْلَمُوْنَ مَا تَفْعَلُوْنَ ۝۱۳	۱۳۔ او جاݨدن جو تساں کریندے ہو۔
اِنَّ الْاَبْرَارَ لَفِيْ نَعِيْمٍ ۝۱۴	۱۴۔ بے شک نیک لوک نعمتیں وچ ہوسن۔
وَاِنَّ الْفُجَّارَ لَفِيْ جَحِيْمٍ ۝۱۵	۱۵۔ تے گناہ گار بے شک دوزخ وچ ہوسن۔
يَّصْلَوْنَهَا يَوْمَ الدِّيْنِ ۝۱۶	۱۶۔ او جزا سزا دے ڈینہہ اوندے وچ سٹیئے ویسن۔
وَمَا هُمْ عَنْهَا بِغَآئِبِيْنَ ۝۱۷	۱۷۔ او اوں کنوں لک نہ سگسن۔

وَمَآ اَدْرٰىكَ مَا يَوْمُ الدِّيْنِ ﴿۱۸﴾

۱۸۔ تیکوں کیا پتہ جزا سزا دا ڈینہ کیا ہے؟

ثُمَّ مَآ اَدْرٰىكَ مَا يَوْمُ الدِّيْنِ ﴿۱۹﴾

۱۹۔ ول تیکوں کیا پتہ جزا سزا دا ڈینہ کیا ہے؟

يَوْمَ لَا تَمْلِكُ نَفْسٌ لِّنَفْسٍ شَيْـًٔا ۭ وَالْاَمْرُ يَوْمَىِٕذٍ لِّلّٰهِ ﴿۲۰﴾

۲۰۔ جیرھے ڈینہ کوئی کجھ وی کہیں دے کم نہ آ سگسی تے سارا فیصلہ اللہ دے ہتھ ہوسی۔
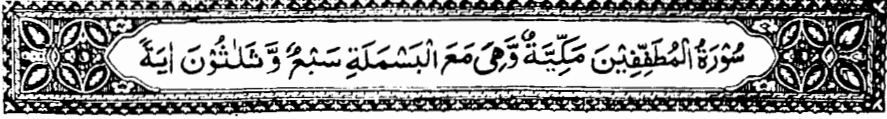
سورۃ مطففین مکی ہے تے بسم اللہ نال ایندیاں ۳۷ آیتاں ہن۔

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ﴿۱﴾

۱۔ شروع کریندا اللہ دے ناں نال جیرھا بہوں مہربان تے وڈا رحم کرݨ والا ہے۔

وَيْلٌ لِّلْمُطَفِّفِيْنَ ﴿۲﴾

۲۔ گھٹ تولݨ والیں کیتے تباہی ہے۔

الَّذِيْنَ اِذَا اكْتَالُوْا عَلَى النَّاسِ يَسْتَوْفُوْنَ ﴿۳﴾

۳۔ جیرھے لوکیں کنیں تول کے گھندن تے پورا گھندن۔

وَاِذَا كَالُوْهُمْ اَوْ وَّزَنُوْهُمْ يُخْسِرُوْنَ ﴿۴﴾

۴۔ تے جیلھے بنہیں کوں تول کے ڈیندن تے گھٹ کر ڈیندن۔

اَلَا يَظُنُّ اُولٰۗىِٕكَ اَنَّهُمْ مَّبْعُوْثُوْنَ ﴿۵﴾

۵۔ کیا انہیں کوں خیال نئیں جو او اٹھالئے ولسن۔

لِيَوْمٍ عَظِيْمٍ ﴿۶﴾

۶۔ وڈے ڈینہ کوں۔

يَّوْمَ يَقُوْمُ النَّاسُ لِرَبِّ الْعٰلَمِيْنَ ﴿۷﴾

۷۔ جیرھے ڈینہ لوک رب العالمین خدا کیتے کھڑے تھی ولسن۔

كَلَّآ اِنَّ كِتٰبَ الْفُجَّارِ لَفِيْ سِجِّيْنٍ ﴿۸﴾

۸۔ سُݨو بے شک گناہ گاریں دا حکم ہمیشہ دی کتاب وچ

وَمَآ اَدْرٰىكَ مَا سِجِّيْنٌ ﴿۹﴾

۹۔ تے تیکوں کیا پتہ او ہمیشہ دی کتاب کیا ہے

كِتٰبٌ مَّرْقُوْمٌ ﴿۱۰﴾

۱۰۔ او لکھی ہوئی کتاب۔

وَيْلٌ يَّوْمَىِٕذٍ لِّلْمُكَذِّبِيْنَ ﴿۱۱﴾

۱۱۔ انکار کرݨ والیں کیتے اوں ڈینہہ تباہی ہے۔

الَّذِيْنَ يُكَذِّبُوْنَ بِيَوْمِ الدِّيْنِ ﴿۱۲﴾

۱۲۔ جیرھے جزا سزا دے ڈینہہ دا انکار کریندن۔

وَمَا يُكَذِّبُ بِهٖٓ اِلَّا كُلُّ مُعْتَدٍ اَثِيْمٍ ﴿۱۳﴾

۱۳۔ تے اوندا انکار محض او ہے کریندن جیرھے حد کنیں ودھݨ والے تے بہوں گناہ گار ہن۔

اِذَا تُتْلٰى عَلَيْهِ اٰيٰتُنَا قَالَ اَسَاطِيْرُ الْاَوَّلِيْنَ ⑬

۱۴۔ جیلھے اونکوں ساڈی آیات پڑھ کے سنایاں ویندن آہدن ایے پہلے لوکیں دے قصے ہن۔

كَلَّا بَلْ رَانَ عَلٰى قُلُوْبِهِمْ مَّا كَانُوْا يَكْسِبُوْنَ ⑭

۱۵۔ سنڑو اصل انہیں دے دلیں تے زنگ لگ گئے انہیں دے عملیں دی وجہ نال۔

كَلَّآ اِنَّهُمْ عَنْ رَّبِّهِمْ يَوْمَئِذٍ لَّمَحْجُوْبُوْنَ ⑮

۱۶۔ سنڑو بے شک او اوں ڈینہہ اپنڑے رب کنیں پریں رکھیئے ویسن۔

ثُمَّ اِنَّهُمْ لَصَالُوا الْجَحِيْمِ ⑯

۱۷۔ ول بے شک او دوزخ وچ سٹیے ویسن۔

ثُمَّ يُقَالُ هٰذَا الَّذِيْ كُنْتُمْ بِهٖ تُكَذِّبُوْنَ ⑰

۱۸۔ ول آکھیا ویسی ایہو ہا جیندا تساں انکار کریندے ہاوے۔

كَلَّآ اِنَّ كِتٰبَ الْاَبْرَارِ لَفِيْ عِلِّيِّيْنَ ⑱

۱۹۔ سنڑو بے شک نیک لوکیں کیتے حکم "علیین" وچ۔

وَمَآ اَدْرٰىكَ مَا عِلِّيُّوْنَ ⑲

۲۰۔ تیکوں کیا پتہ اے "علیون" کیا ہے؟

كِتٰبٌ مَّرْقُوْمٌ ⑳

۲۱۔ لکھی ہوئی کتاب۔

يَّشْهَدُهُ الْمُقَرَّبُوْنَ ㉑

۲۲۔ اللہ دے قریبی اونکوں ڈیکھسن۔

اِنَّ الْاَبْرَارَ لَفِيْ نَعِيْمٍ ㉒

۲۳۔ بے شک نیک لوک نعمتیں وچ ہوسن۔

عَلَى الْاَرَآئِكِ يَنْظُرُوْنَ ㉓

۲۴۔ چھاچیں تے ڈیہدے بیٹھے ہوسن۔

تَعْرِفُ فِيْ وُجُوْهِهِمْ نَضْرَةَ النَّعِيْمِ ㉔

۲۵۔ انہیں دے چہرے تے توں خوشی دی سرسبزی ڈیکھسیں۔

يُسْقَوْنَ مِنْ رَّحِيْقٍ مَّخْتُوْمٍ ㉕

۲۶ بند شراب انہیں کوں پلائی ویسی

خِتٰمُهٗ مِسْكٌ وَفِيْ ذٰلِكَ فَلْيَتَنَافَسِ الْمُتَنَافِسُوْنَ ㉖

۲۷۔ جیندے چھیکڑ وچ مشک ہوسی تے ہیں شئے خواہش کرنڑ آلیں کوں خواہش کرنڑی چاہی دی ہے۔

وَمِزَاجُهٗ مِنْ تَسْنِيْمٍ ㉗

۲۸۔ تے اوندے وچ "تسنیم" مل ہوئی ہوسی۔

عَيْنًا يَّشْرَبُ بِهَا الْمُقَرَّبُوْنَ ㉘

۲۹۔ چشمہ ہے جیندے وچوں قریبی لوک پیسن۔

اِنَّ الَّذِيْنَ اَجْرَمُوْا كَانُوْا مِنَ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا يَضْحَكُوْنَ ㉙

۳۰۔ بے شک مجرم مومنیں تے کھلدے ہن۔

وَاِذَا مَرُّوْا بِهِمْ يَتَغَامَزُوْنَ ㉚

۳۱۔ تے جیلھے او نہیں دے نال لنگھدے ہن انہیں دو اشارے کریندے ہن۔

وَاِذَا انْقَلَبُوْآ اِلٰٓى اَهْلِهِمُ انْقَلَبُوْا

۳۲۔ تے جیلھے گھر آلیں دو ولدے ہن اکڑیندے ہن

فَكِهِيْنَ ﴿۳۱﴾

وَاِذَا رَاَوْهُمْ قَالُوْٓا اِنَّ هٰٓؤُلَآءِ لَضَآلُّوْنَ ﴿۳۲﴾

۳۲۔ جیلھے انہیں کوں ڈیہدے ہن آہدے ہن بیشک اے گمراہن۔

وَمَآ اُرْسِلُوْا عَلَيْهِمْ حٰفِظِيْنَ ﴿۳۳﴾

۳۳۔ انہیں تے نگران بنا کے نئیں بھیجے گئے۔

فَالْيَوْمَ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا مِنَ الْكُفَّارِ يَضْحَكُوْنَ ﴿۳۴﴾

۳۴۔ تے اج مومن کافریں تے کھلدے پئن۔

عَلَى الْاَرَآئِكِ يَنْظُرُوْنَ ﴿۳۵﴾

۳۵۔ ہمانجیں تے ڈیہدے پئن۔

هَلْ ثُوِّبَ الْكُفَّارُ مَا كَانُوْا يَفْعَلُوْنَ ﴿۳۶﴾ ع
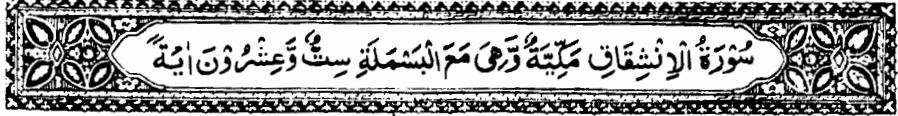
۳۶۔ تے کیا کافریں کوں ادہو بدلہ نئیں ملیا جو او کریندے ہن۔

سُوْرَةُ الْاِنْشِقَاقِ مَكِّيَّةٌ وَّهِيَ مَعَ الْبَسْمَلَةِ سِتٌّ وَّعِشْرُوْنَ اٰيَةً

سورۃ انشقاق مکی ہے تے بسم اللہ نال ایندیاں ۲۶ آیتاں ہن۔

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ﴿۱﴾

۱۔ شروع کریندا اللہ دے ناں نال جیرھا بہوں ڈاڈھا مہربان تے ول ول رحم کرݨ والا ہے۔

اِذَا السَّمَآءُ انْشَقَّتْ ﴿۲﴾

۲۔ جیلھے آسمان پھٹ ویسی۔

وَاَذِنَتْ لِرَبِّهَا وَحُقَّتْ ﴿۳﴾

۳۔ تے اپݨے رب دا حکم سݨ گھنسی تے اے اوندے اتے فرض۔

وَاِذَا الْاَرْضُ مُدَّتْ ﴿۴﴾

۴۔ تے جیلھے زمین ودھائی ویسی۔

وَاَلْقَتْ مَا فِيْهَا وَتَخَلَّتْ ﴿۵﴾

۵۔ تے جو اوندے وچ ہے باہر کڈھ سٹیسی تے خالی تھی ویسی۔

وَاَذِنَتْ لِرَبِّهَا وَحُقَّتْ ﴿۶﴾

۶۔ تے اپݨے رب دا حکم سݨ گھنسی تے اے اوندا فرض۔

يٰٓاَيُّهَا الْاِنْسَانُ اِنَّكَ كَادِحٌ اِلٰى رَبِّكَ كَدْحًا فَمُلٰقِيْهِ ﴿۷﴾

۷۔ اے انسان بے شک توں پورے زور نال خدا دو ونجݨ والا ہویں تے ول اونکوں ملݨ والا ایں۔

فَاَمَّا مَنْ اُوْتِيَ كِتٰبَهٗ بِيَمِيْنِهٖ ﴿۸﴾

۸۔ تے جینکوں اعمال نامہ سجے ہتھ وچ ڈتا ویسی۔

فَسَوْفَ يُحَاسَبُ حِسَابًا يَّسِيْرًا ﴿۹﴾

۹۔ اوں کنیں جلدی سوکھا حساب گھن گھدا ویسی۔

وَّيَنْقَلِبُ إِلٰٓى أَهْلِهٖ مَسْرُوْرًا ۝٩

۱۰۔ تے او اپنے ٹبر دو خوش خوش ولسی۔

وَأَمَّا مَنْ أُوْتِيَ كِتٰبَهٗ وَرَآءَ ظَهْرِهٖ ۝١٠

۱۱۔ تے جینکوں اعمال نامہ اوندی کنڈ پچھو ڈِتا ویسی

فَسَوْفَ يَدْعُوْا ثُبُوْرًا ۝١١

۱۲۔ او اپنے منہ نال تباہی کوں سڈیسی۔

وَّيَصْلٰى سَعِيْرًا ۝١٢

۱۳۔ تے جھڑکدی بھا وچ سٹیا ویسی۔

إِنَّهٗ كَانَ فِيْٓ أَهْلِهٖ مَسْرُوْرًا ۝١٣

۱۴۔ بے شک اورا اپنے ٹبر وچ بہوں خوش ہا۔

إِنَّهٗ ظَنَّ أَنْ لَّنْ يَّحُوْرَ ۝١٤

۱۵۔ اوندا خیال ہا اول تے مصیبت نہ اوسی۔

بَلٰٓى إِنَّ رَبَّهٗ كَانَ بِهٖ بَصِيْرًا ۝١٥

۱۶۔ سنڑو اوندا رب بے شک اونکوں ڈیہدا کھڑا ہا۔

فَلَآ أُقْسِمُ بِالشَّفَقِ ۝١٦

۱۷۔ سجھ دی لالی کوں گواہ بنڑیداں۔

وَالَّيْلِ وَمَا وَسَقَ ۝١٧

۱۸۔ تے رات کوں جیلھے او ہر شئے دلہیٹ تے لکا گھندی ہے

وَالْقَمَرِ إِذَا اتَّسَقَ ۝١٨

۱۹۔ تے چندر کوں جیلھے او پورا تھی ونجے۔

لَتَرْكَبُنَّ طَبَقًا عَنْ طَبَقٍ ۝١٩

۲۰۔ تساں ضرور ہولے ہولے انہیں حالتیں تے پجسو۔

فَمَا لَهُمْ لَا يُؤْمِنُوْنَ ۝٢٠

۲۱۔ انہیں کوں کیا تھی گئے او منیدے نئیں۔

وَإِذَا قُرِئَ عَلَيْهِمُ الْقُرْاٰنُ لَا يَسْجُدُوْنَ ۝٢١ السجدة

۲۲۔ تے جیلھے انہیں کوں قرآن پڑھ کے سنایا ونجے او سجدہ نئیں کریندے۔

بَلِ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا يُكَذِّبُوْنَ ۝٢٢

۲۳۔ اصل کافر تے انکار کریندن۔

وَاللّٰهُ أَعْلَمُ بِمَا يُوْعُوْنَ ۝٢٣

۲۴۔ اللہ بہوں جانڑدے جو او گھیندن۔

فَبَشِّرْهُمْ بِعَذَابٍ أَلِيْمٍ ۝٢٤

۲۵۔ توں انہیں کوں ڈکھ ڈیونڑ والے عذاب دی خبر ڈے۔

إِلَّا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ لَهُمْ أَجْرٌ غَيْرُ مَمْنُوْنٍ ۝٢٥

۲۶۔ سوائے انہیں لوکیں دے جیرھے منیدن تے چنگے عمل کریندن انہیں کیتے نہ ختم تھیونڑ والا اجر۔

سُوْرَةُ الْبُرُوْجِ مَكِّيَّةٌ وَّهِيَ مَعَ الْبَسْمَلَةِ ثَلٰثٌ وَّعِشْرُوْنَ اٰيَةً

سورۃ بروج مکی ہے تے لبسم اللہ نال ایندیاں ۲۳ آیتاں ہن۔

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ①

۱۔ شروع کریندا ں اللہ دے ناں نال جیرھا بن منگئے ڈیوݨ والا تے ول ول رحم کرݨ والا ہے۔

وَالسَّمَآءِ ذَاتِ الْبُرُوْجِ ②

۲۔ برجیں آلا آسمان گواہ۔

وَالْيَوْمِ الْمَوْعُوْدِ ③

۳۔ تے او ڈینہہ جیندا وعدہ ہے گواہ۔

وَشَاهِدٍ وَّمَشْهُوْدٍ ④

۴۔ تے گواہ تے جیندی گواہی ڈتی گئی ہا اوی۔

قُتِلَ اَصْحٰبُ الْاُخْدُوْدِ ⑤

۵۔ کھڈیں آلے تباہ تھی گئین۔

النَّارِ ذَاتِ الْوَقُوْدِ ⑥

۶۔ جیرھے بل سَٹ کے بھا بھڑکیندے ہن۔

اِذْ هُمْ عَلَيْهَا قُعُوْدٌ ⑦

۷۔ جیلھے او بھا دے نال بیٹھے ہن۔

وَّهُمْ عَلٰى مَا يَفْعَلُوْنَ بِالْمُؤْمِنِيْنَ شُهُوْدٌ ⑧

۸۔ تے او جو مومنیں نال کریندے پئے ہن انہیں دے دِل گواہ ہن۔

وَمَا نَقَمُوْا مِنْهُمْ اِلَّآ اَنْ يُّؤْمِنُوْا بِاللّٰهِ الْعَزِيْزِ الْحَمِيْدِ ⑨

۹۔ او انہیں کنیں محض ایں واسطے رُسین تے کاوڑین جو او غالب تے صفتیں والے اللہ کوں منیندے ہن۔

الَّذِيْ لَهٗ مُلْكُ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ ۭ وَاللّٰهُ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيْدٌ ⑩

۱۰۔ او خدا جیندے واسطے ہے آسمانیں تے زمین دی بادشاہت تے اللہ ہر چیز کوں ڈیہدا پئے۔

اِنَّ الَّذِيْنَ فَتَنُوا الْمُؤْمِنِيْنَ وَالْمُؤْمِنٰتِ ثُمَّ لَمْ يَتُوْبُوْا فَلَهُمْ عَذَابُ جَهَنَّمَ وَلَهُمْ عَذَابُ الْحَرِيْقِ ⑪

۱۱۔ بے شک جنہیں مومن مردیں تے مومن تریمتیں کوں عذاب ڈتے ول توبہ وی نئیں کیتی انہیں کیتے دوزخ دا عذاب تے انہیں کیتے ساڑݨ والا عذاب۔

اِنَّ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ لَهُمْ جَنّٰتٌ تَجْرِيْ مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهٰرُ ڛ ذٰلِكَ الْفَوْزُ الْكَبِيْرُ ⑫

۱۲۔ بے شک مومن جنہیں نیک عمل کیتن انہیں کیتے باغن جیندے وچ نہراں وہندیاں پئین اے بہوں وڈی کامیابی ہے۔

اِنَّ بَطْشَ رَبِّكَ لَشَدِيْدٌ ⑬

۱۳۔ بے شک تیڈے رب دی پکڑ سخت ہے۔

إِنَّهُۥ هُوَ يُبْدِئُ وَيُعِيدُ ﴿١٣﴾	۱۴۔ بے شک او شروع کریندے تے ولا ولا عذاب ڈیندے۔
وَهُوَ ٱلْغَفُورُ ٱلْوَدُودُ ﴿١٤﴾	۱۵۔ تے او بخشݨ والا تے پیار کرݨ والا وی ہے۔
ذُو ٱلْعَرْشِ ٱلْمَجِيدُ ﴿١٥﴾	۱۶۔ عرش مجید والا ہے۔
فَعَّالٌ لِّمَا يُرِيدُ ﴿١٦﴾	۱۷۔ جو چاہندے او کر کے رہندے۔
هَلْ أَتَىٰكَ حَدِيثُ ٱلْجُنُودِ ﴿١٧﴾	۱۸۔ کیا تیکوں لشکریں دی خبر نئیں آئی۔
فِرْعَوْنَ وَثَمُودَ ﴿١٨﴾	۱۹۔ فرعون تے ثمود دی۔
بَلِ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ فِى تَكْذِيبٍ ﴿١٩﴾	۲۰۔ اصل کافر ہر حال وچ انکار کریندن۔
وَٱللَّهُ مِن وَرَآئِهِم مُّحِيطٌۢ ﴿٢٠﴾	۲۱۔ تے اللہ انہیں کوں پچھوں کنیں ولہیٹ گھنسی
بَلْ هُوَ قُرْءَانٌ مَّجِيدٌ ﴿٢١﴾	۲۲۔ اصل او قرآن مجید ہے۔
فِى لَوْحٍ مَّحْفُوظٍۭ ﴿٢٢﴾ ع	۲۳۔ جیڑھا محفوظ تختی وچ ہے۔

سُوْرَةُ الطَّارِقِ مَكِّيَّةٌ وَّهِيَ مَعَ الْبَسْمَلَةِ ثَمَانِي عَشَرَةَ اٰيَةً

سورۃ طارق مکی ہے تے بسم اللہ نال ایندیاں ۱۸ آیتاں ہن۔
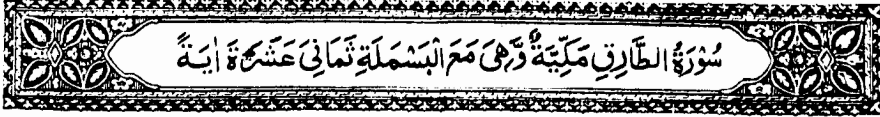
بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَـٰنِ ٱلرَّحِيمِ ﴿١﴾	۱۔ شروع کریندا ہاں اللہ دے ناں نال جیڑھا بن منگے ڈیوݨ والا تے ول ول رحم کرݨ والا ہے۔
وَٱلسَّمَآءِ وَٱلطَّارِقِ ﴿٢﴾	۲۔ آسمان تے فجر دے تارے گواہن۔
وَمَآ أَدْرَىٰكَ مَا ٱلطَّارِقُ ﴿٣﴾	۳۔ تیکوں کیویں پتہ ہے فجر دا تارا کیا ہے۔
ٱلنَّجْمُ ٱلثَّاقِبُ ﴿٤﴾	۴۔ بہوں چمکݨ والا تارا ہے۔
إِن كُلُّ نَفْسٍ لَّمَّا عَلَيْهَا حَافِظٌ ﴿٥﴾	۵۔ ہر انسان تے ہک نہ ہک نگران مقرر ہے۔
فَلْيَنظُرِ ٱلْإِنسَـٰنُ مِمَّ خُلِقَ ﴿٦﴾	۶۔ انسان ڈیکھے تے سہی کیڑھی شئے کنیں پیدا کیتا گئے
خُلِقَ مِن مَّآءٍ دَافِقٍ ﴿٧﴾	۷۔ او اچھلدے پاݨی کنیں پیدا کیتا گئے۔
يَخْرُجُ مِنۢ بَيْنِ ٱلصُّلْبِ وَٱلتَّرَآئِبِ ﴿٨﴾	۸۔ جیڑھا پسلیں تے کنڈ دی ہڈیں وچوں نکلدے۔
إِنَّهُۥ عَلَىٰ رَجْعِهِۦ لَقَادِرٌ ﴿٩﴾	۹۔ بے شک او اونکوں ولا ولاوݨ تے قادر ہے۔

يَوْمَ تُبْلَى السَّرَآئِرُ ⑩
١٠۔ جڈاں راز ظاہر تھیسن۔

فَمَا لَهٗ مِنْ قُوَّةٍ وَّلَا نَاصِرٍ ⑪
١١۔ اوندے کیتے نہ طاقت ہوسی تے نہ امدادی۔

وَالسَّمَآءِ ذَاتِ الرَّجْعِ ⑫
١٢۔ ول ول وسݨ آلا جھڑ گواہ۔

وَالْاَرْضِ ذَاتِ الصَّدْعِ ⑬
١٣۔ تے پھٹ ونڄݨ والی زمین گواہ۔

اِنَّهٗ لَقَوْلٌ فَصْلٌ ⑭
١٤۔ بے شک اے چھیکڑی تے پکی گال۔

وَّمَا هُوَ بِالْهَزْلِ ⑮
١٥۔ اے کمزور کلام نئیں۔

اِنَّهُمْ يَكِيْدُوْنَ كَيْدًا ⑯
١٦۔ بے شک او تدبیراں کریندن۔

وَّاَكِيْدُ كَيْدًا ⑰
١٧۔ تے میں وی تدبیراں کرینداں۔

فَمَهِّلِ الْكٰفِرِيْنَ اَمْهِلْهُمْ رُوَيْدًا ⑱ ع
١٨۔ تے توں کافریں کوں وتھی ڈے کجھ ڈینہہ دی وتھی ڈے۔

سُوْرَةُ الْاَعْلٰى مَكِّيَّةٌ وَّهِيَ مَعَ الْبَسْمَلَةِ عِشْرُوْنَ اٰيَةً

سورۃ اعلیٰ مکی ہے تے بسم اللہ نال ایندیاں ٢٠ آیتاں ہن۔

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ①
١۔ شروع کریندا اللہ دے ناں نال جیرھا بن منگے ڈیوݨ والا تے بہوں مہربان۔

سَبِّحِ اسْمَ رَبِّكَ الْاَعْلَى ②
٢۔ اپݨے اچی شان والے رب دی تسبیح کر۔

الَّذِيْ خَلَقَ فَسَوّٰى ③
٣۔ جیں پیدا کیتے تے درست کیتس۔

وَالَّذِيْ قَدَّرَ فَهَدٰى ④
٤۔ تے جیں اندازہ مقرر کیتے تے ہدایت ڈتی اس۔

وَالَّذِيْٓ اَخْرَجَ الْمَرْعٰى ⑤
٥۔ تے جیں گھا کڈھیے

فَجَعَلَهٗ غُثَآءً اَحْوٰى ⑥
٦۔ تے ول اونکوں کالا چورا کر ڈتس۔

سَنُقْرِئُكَ فَلَا تَنْسٰٓى ⑦
٧۔ اساں تیکوں پڑھیسوں تے توں بھلیسیں نہ۔

اِلَّا مَا شَآءَ اللّٰهُ ۭ اِنَّهٗ يَعْلَمُ الْجَهْرَ وَمَا يَخْفٰى ⑧
٨۔ سوائے اوندے جو اللہ چاہے بے شک او جاݨدے ہر ظاہر تے لکی ہوئی گال کوں۔

وَنُيَسِّرُكَ لِلْيُسْرٰى ⑨
٩۔ کامیابی اساں تیڈے کیتے سوکھی کر ڈیسوں۔

فَذَكِّرْ اِنْ نَّفَعَتِ الذِّكْرٰى ﴿١٠﴾	۱۰۔ توں نصیحت کر بے شک نصیحت فائدہ ڈیندی ہے۔
سَيَذَّكَّرُ مَنْ يَّخْشٰى ﴿١١﴾	۱۱۔ جیرھا ڈر دے او ضرور نصیحت پکڑ گھنسی۔
وَيَتَجَنَّبُهَا الْاَشْقَى ﴿١٢﴾	۱۲۔ تے جیرھا بدبخت او پریں رہ ویسی۔
الَّذِيْ يَصْلَى النَّارَ الْكُبْرٰى ﴿١٣﴾	۱۳۔ جیرھا وڈی بھا وچ سٹیا ویسی۔
ثُمَّ لَا يَمُوْتُ فِيْهَا وَلَا يَحْيٰى ﴿١٤﴾	۱۴۔ ول اوندے وچ او نہ مرسی تے نہ جیسی۔
قَدْ اَفْلَحَ مَنْ تَزَكّٰى ﴿١٥﴾	۱۵۔ جیرھا پاک تھیسی او کامیاب تھی ویسی۔
وَذَكَرَ اسْمَ رَبِّهٖ فَصَلّٰى ﴿١٦﴾	۱۶۔ تے اپنے رب دا ناں گھنسی تے نماز پڑھدا رہ گیا ہوسی۔
بَلْ تُؤْثِرُوْنَ الْحَيٰوةَ الدُّنْيَا ﴿١٧﴾	۱۷۔ اصل تساں دنیاوی زندگی کوں زیادہ چنگا جاندے ہو۔
وَالْاٰخِرَةُ خَيْرٌ وَّاَبْقٰى ﴿١٨﴾	۱۸۔ تے آخرت بہوں چنگی تے باقی رہن والی ہے۔
اِنَّ هٰذَا لَفِي الصُّحُفِ الْاُوْلٰى ﴿١٩﴾	۱۹۔ بے شک اے گال پہلے صحیفیں وچ وی باہی پئی۔
صُحُفِ اِبْرٰهِيْمَ وَمُوْسٰى ﴿٢٠﴾ ع ۱۲	۲۰۔ ابراہیمؑ تے موسیٰؑ دے صحیفیں وچ۔

سُوْرَةُ الْغَاشِيَةِ مَكِّيَّةٌ وَّهِيَ مَعَ الْبَسْمَلَةِ سَبْعٌ وَّعِشْرُوْنَ اٰيَةً

سورۃ غاشیہ مکی ہے تے بسم اللہ نال ایندیاں ۲۷ آیتاں ہن۔
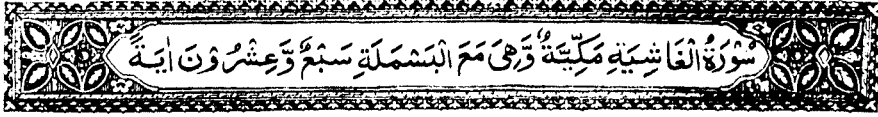
بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ﴿١﴾	۱۔ شروع کریندا اللہ دے ناں نال جیرھا بن منگے ڈیون والا تے ول ول رحم کرن والا ہے۔
هَلْ اَتٰىكَ حَدِيْثُ الْغَاشِيَةِ ﴿٢﴾	۲۔ کیا تیکوں اوں مصیبت دی خبر نئیں ملی۔
وُجُوْهٌ يَّوْمَئِذٍ خَاشِعَةٌ ﴿٣﴾	۳۔ جڈاں منہ لتھے پئے ہوسن۔
عَامِلَةٌ نَّاصِبَةٌ ﴿٤﴾	۴۔ محنت کریندے پئے ہوسن تھکے پئے ہوسن۔
تَصْلٰى نَارًا حَامِيَةً ﴿٥﴾	۵۔ تے او جماعت بھڑکدی بھا وچ پہسی
تُسْقٰى مِنْ عَيْنٍ اٰنِيَةٍ ﴿٦﴾	۶۔ ابلدے چشمے وچوں پانی انہیں کوں پلایا ویسی۔
لَيْسَ لَهُمْ طَعَامٌ اِلَّا مِنْ ضَرِيْعٍ ﴿٧﴾	۷۔ انہیں کوں سوائے گھا دے بیا کوئی کھانا نہ ملسی۔
لَّا يُسْمِنُ وَلَا يُغْنِيْ مِنْ جُوْعٍ ﴿٨﴾	۸۔ نہ او موٹا کریسی تے نہ بکھ وچ فائدہ ڈیسی۔

وُجُوْهٌ يَّوْمَىِٕذٍ نَّاعِمَةٌ ﴿۹﴾	۹۔ تے کجھ منہ اوں ڈینہہ خوش ہوسن۔
لِّسَعْيِهَا رَاضِيَةٌ ﴿۱۰﴾	۱۰۔ اپنی کوشش تے انہیں کوں تسلی ہوسی۔
فِيْ جَنَّةٍ عَالِيَةٍ ﴿۱۱﴾	۱۱۔ او اچی جنتیں وچ رہسن۔
لَّا تَسْمَعُ فِيْهَا لَاغِيَةً ﴿۱۲﴾	۱۲۔ اوندے وچ بے ہودہ گالہیں نہ سُنسن۔
فِيْهَا عَيْنٌ جَارِيَةٌ ﴿۱۳﴾	۱۳۔ اوندے وچ وہندے چشمے ہوسن۔
فِيْهَا سُرُرٌ مَّرْفُوْعَةٌ ﴿۱۴﴾	۱۴۔ اوندے وچ اچے اچے تخت ہوسن۔
وَّاَكْوَابٌ مَّوْضُوْعَةٌ ﴿۱۵﴾	۱۵۔ تے آب خورے لاتھے ہوسن۔
وَّنَمَارِقُ مَصْفُوْفَةٌ ﴿۱۶﴾	۱۶۔ تے وہانے قطاریں وچ پئے ہوسن۔
وَّزَرَابِيُّ مَبْثُوْثَةٌ ﴿۱۷﴾	۱۷۔ تے قالیناں وچھیاں پیاں ہوسن۔
اَفَلَا يَنْظُرُوْنَ اِلَى الْاِبِلِ كَيْفَ خُلِقَتْ ﴿۱۸﴾	۱۸۔ کیا او ڈہدے نئیں اُٹھ کوں کیویں پیدا کیتا گئے۔
وَاِلَى السَّمَآءِ كَيْفَ رُفِعَتْ ﴿۱۹﴾	۱۹۔ تے آسمان کوں کیویں اچا کیتا گئے۔
وَاِلَى الْجِبَالِ كَيْفَ نُصِبَتْ ﴿۲۰﴾	۲۰۔ تے پہاڑیں کوں کیویں ٹھوک کے پوریا گئے۔
وَاِلَى الْاَرْضِ كَيْفَ سُطِحَتْ ﴿۲۱﴾	۲۱۔ تے زمین کوں کیویں سدھا کیتا گئے۔
فَذَكِّرْ اِنَّمَآ اَنْتَ مُذَكِّرٌ ﴿۲۲﴾	۲۲۔ توں نصیحت کر تو محض نصیحت کرݨ والا ہویں۔
لَسْتَ عَلَيْهِمْ بِمُصَيْطِرٍ ﴿۲۳﴾	۲۳۔ توں انہیں تے داروغہ نہ ہیں۔
اِلَّا مَنْ تَوَلّٰى وَكَفَرَ ﴿۲۴﴾	۲۴۔ بے شک جیرھے کنڈ ولیسن تے انکار کریسن۔
فَيُعَذِّبُهُ اللّٰهُ الْعَذَابَ الْاَكْبَرَ ﴿۲۵﴾	۲۵۔ تے اللہ انہاں کوں وڈا عذاب ڈیسی۔
اِنَّ اِلَيْنَآ اِيَابَهُمْ ﴿۲۶﴾	۲۶۔ بے شک او ساڈو ولسن۔
ثُمَّ اِنَّ عَلَيْنَا حِسَابَهُمْ ﴿۲۷﴾	۲۷۔ تے ول انہیں دا حساب گھنݨ ساڈا کم۔
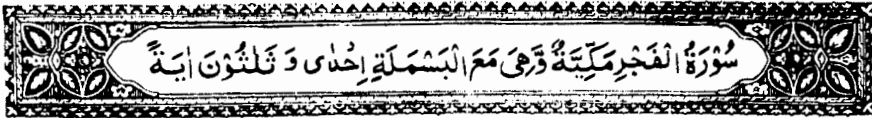
سُوْرَةُ الْفَجْرِ مَكِّيَّةٌ وَّهِيَ مَعَ الْبَسْمَلَةِ اِحْدٰى وَ ثَلٰثُوْنَ اٰيَةً

سورۃ فجر مکی ہے تے بسم اللہ نال ایندیاں ۳۱ آیتاں ہن۔

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ﴿۱﴾	۱۔ شروع کریندا اللہ دے ناں نال جیرھا بن منگے ڈیوݨ والا تے ول ول رحم کرݨ والا ہے۔
وَالْفَجْرِ ﴿۲﴾	۲۔ فجر گواہ۔

وَلَيَالٍ عَشْرٍ ﴿۳﴾

۳۔ تے ڈاہ راتیں گواہ ہن۔

وَّالشَّفْعِ وَالْوَتْرِ ﴿۴﴾

۴۔ تے ہک جفت تے ہک طاق وی۔

وَالَّيْلِ إِذَا يَسْرِ ﴿۵﴾

۵۔ تے رات وی جیرھی ٹر پوندے۔

هَلْ فِي ذٰلِكَ قَسَمٌ لِّذِي حِجْرٍ ﴿۶﴾

۶۔ کیا ایندے وچ سیانے کیتے کوئی گواہی ہے۔

أَلَمْ تَرَ كَيْفَ فَعَلَ رَبُّكَ بِعَادٍ ﴿۷﴾

۷۔ کیا تیکوں پتہ ہے جو تیڈے رب نے عاد قوم نال کیا کیتے۔

إِرَمَ ذَاتِ الْعِمَادِ ﴿۸﴾

۸۔ ارم قوم جو وڈی وڈی ماڑیں والی ہائی۔

الَّتِي لَمْ يُخْلَقْ مِثْلُهَا فِي الْبِلَادِ ﴿۹﴾

۹۔ اینجھی قوم پہلے اتھاں پیدا وی نہ کیتی گئی ہائی۔

وَثَمُودَ الَّذِينَ جَابُوا الصَّخْرَ بِالْوَادِ ﴿۱۰﴾

۱۰۔ تے ثمود دا وی جیرھے پتھر تروڑ کے اپنے مکان بنیندے ہن۔

وَفِرْعَوْنَ ذِي الْأَوْتَادِ ﴿۱۱﴾

۱۱۔ تے فرعون وی جیرھا پہاڑیں دا مالک ہا۔

الَّذِينَ طَغَوْا فِي الْبِلَادِ ﴿۱۲﴾

۱۲۔ جنہیں ملک وچ فساد مچایا ہویا ہا۔

فَأَكْثَرُوا فِيهَا الْفَسَادَ ﴿۱۳﴾

۱۳۔ تے فساد وچ ودھدے ڳئے۔

فَصَبَّ عَلَيْهِمْ رَبُّكَ سَوْطَ عَذَابٍ ﴿۱۴﴾

۱۴۔ تیڈے رب انہیں تے عذاب دا سوٹا ماریے۔

إِنَّ رَبَّكَ لَبِالْمِرْصَادِ ﴿۱۵﴾

۱۵۔ بے شک تیڈا رب لوہ وچ۔

فَأَمَّا الْإِنسَانُ إِذَا مَا ابْتَلَاهُ رَبُّهُ فَأَكْرَمَهُ وَنَعَّمَهُ فَيَقُولُ رَبِّي أَكْرَمَنِ ﴿۱۶﴾

۱۶۔ تے ڈیکھو انسان کوں جیلھے اوندا رب ازمیندے اوندی عزت کریندے تے نعمتاں ڈیندے تے او آہدے میڈے رب میڈی عزت کیتی ہے۔

وَأَمَّا إِذَا مَا ابْتَلَاهُ فَقَدَرَ عَلَيْهِ رِزْقَهُ فَيَقُولُ رَبِّي أَهَانَنِ ﴿۱۷﴾

۱۷۔ تے جیلھے اوں کوں ازمیندے تے اوندا رزق تنگ کر ڈیندے تے او آہدے میڈے رب میکوں ذلیل کیتے۔

كَلَّا بَل لَّا تُكْرِمُونَ الْيَتِيمَ ﴿۱۸﴾

۱۸۔ سنڑو اصل تساں یتیم دی عزت نہے کریندے۔

وَلَا تَحَاضُّونَ عَلَىٰ طَعَامِ الْمِسْكِينِ ﴿۱۹﴾

۱۹۔ مسکین دی روٹی کیتے توجہ نہے ڈویندے۔

وَتَأْكُلُونَ التُّرَاثَ أَكْلًا لَّمًّا ﴿۲۰﴾

۲۰۔ تے وراثت دا مال خوب کھندے ہو۔

وَتُحِبُّونَ الْمَالَ حُبًّا جَمًّا ﴿۲۱﴾

۲۱۔ تے مال نال بہوں محبت کریندے ہو۔

كَلَّا إِذَا دُكَّتِ الْأَرْضُ دَكًّا دَكًّا ﴿۲۲﴾

۲۲۔ سنڑو جیلھے زمین کوں ٹوٹے ٹوٹے کر ڈتا ویسی۔

وَجَآءَ رَبُّكَ وَالْمَلَكُ صَفًّا صَفًّا ﴿٢٣﴾
۲۳۔ تے تیڈا رب آوسی تے فرشتے قطاریں وچ کھڑے ہوسن

وَجِایْٓءَ يَوْمَئِذٍۢ بِجَهَنَّمَ ۚ يَوْمَئِذٍ يَتَذَكَّرُ الْاِنْسَانُ وَاَنّٰى لَهُ الذِّكْرٰى ﴿٢٤﴾
۲۴۔ تے دوزخ کولہو آندی ویسی تے جڈاں انسان نصیحت حاصل کرݨ چاہسی تے اے وقت نصیحت کتیں فائدہ چاوݨ دانہ ہوسی۔

يَقُوْلُ يٰلَيْتَنِيْ قَدَّمْتُ لِحَيَاتِيْ ﴿٢٥﴾
۲۵۔ او آکھسی افسوس میں اپݨی زندگی کیتے کجھ بھیڄیا ہوۓ ہا۔

فَيَوْمَئِذٍ لَّا يُعَذِّبُ عَذَابَهٗٓ اَحَدٌ ﴿٢٦﴾
۲۶۔ تے اوں ڈینہہ نہ کوئی اوہو جیہاں عذاب ڈیسی

وَّلَا يُوْثِقُ وَثَاقَهٗٓ اَحَدٌ ﴿٢٧﴾
۲۷۔ تے نہ اوہو جہیں کوئی پکڑ کریسی۔

يٰٓاَيَّتُهَا النَّفْسُ الْمُطْمَئِنَّةُ ﴿٢٨﴾
۲۸۔ اے نفس جیں تسلی پا گدھی ہے۔

ارْجِعِيْٓ اِلٰى رَبِّكِ رَاضِيَةً مَّرْضِيَّةً ﴿٢٩﴾
۲۹۔ توں اپݨے رب دو ول آ توں اوں کنیں خوش او تیں کنیں خوش۔

فَادْخُلِيْ فِيْ عِبَادِيْ ﴿٣٠﴾
۳۰۔ میڈے بندیں وچ شامل تھی ونج۔

وَادْخُلِيْ جَنَّتِيْ ﴿٣١﴾
۳۱۔ تے ول میڈی بہشت وچ پیہہ ونج۔

سُوْرَةُ الْبَلَدِ مَكِّيَّةٌ وَّهِيَ مَعَ الْبَسْمَلَةِ اِحْدٰى وَعِشْرُوْنَ اٰيَةً

سورۃ بلد مکی ہے تے بسم اللہ نال ایندیاں ۲۱ آیتاں ہن۔

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ﴿١﴾
۱۔ شروع کریندا اں اللہ دے ناں نال جیرھا بن منگیۓ ڈیوݨ والا تے ول ول رحم کرݨ والا ہے۔

لَآ اُقْسِمُ بِهٰذَا الْبَلَدِ ﴿٢﴾
۲۔ میں ایں شہر کوں گواہ بݨیندا اں۔

وَاَنْتَ حِلٌّۢ بِهٰذَا الْبَلَدِ ﴿٣﴾
۳۔ تے توں ایں شہر وچ ضرور وسیں۔

وَوَالِدٍ وَّمَا وَلَدَ ﴿٤﴾
۴۔ تے پیو پتر وی گواہن۔

لَقَدْ خَلَقْنَا الْاِنْسَانَ فِيْ كَبَدٍ ﴿٥﴾
۵۔ اساں انسان کوں محنت کرݨ والا بݨائے۔
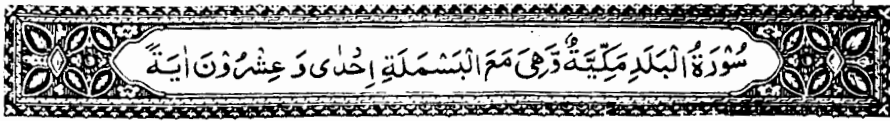
اَيَحْسَبُ اَنْ لَّنْ يَّقْدِرَ عَلَيْهِ اَحَدٌ ﴿٦﴾
۶۔ اوندا کیا خیال جو اوندے اتے کہیں دا زور نئیں چل سگدا۔

يَقُوْلُ اَهْلَكْتُ مَالًا لُّبَدًا ﴿٧﴾
۷۔ آہدے میں ڈھیریں دے ڈھیر مال لٹوا ڈتے۔

اَيَحْسَبُ اَنْ لَّمْ يَرَهٗٓ اَحَدٌ ﴿۸﴾
۸۔ اوندا کیا خیال اونکوں کوئی ݙیکھݨ والا نئیں۔

اَلَمْ نَجْعَلْ لَّهٗ عَيْنَيْنِ ﴿۹﴾
۹۔ کیا اساں اوندیاں ݙو اکھیں نئیں بݨایاں۔

وَلِسَانًا وَّشَفَتَيْنِ ﴿۱۰﴾
۱۰۔ زبان تے ݙو بھوݙ۔

وَهَدَيْنٰهُ النَّجْدَيْنِ ﴿۱۱﴾
۱۱۔ تے اونکوں ݙو رستے ݙکھائسے۔

فَلَا اقْتَحَمَ الْعَقَبَةَ ﴿۱۲﴾
۱۲۔ او (دل دی) چوٹی تے نئیں چڑھیا۔

وَمَآ اَدْرٰىكَ مَا الْعَقَبَةُ ﴿۱۳﴾
۱۳۔ تیکوں کیا پتہ او چوٹی کیا ہے؟

فَكُّ رَقَبَةٍ ﴿۱۴﴾
۱۴۔ ہک بانھے کوں آزاد کرݨ۔

اَوْ اِطْعٰمٌ فِىْ يَوْمٍ ذِىْ مَسْغَبَةٍ ﴿۱۵﴾
۱۵۔ یا بکھ دے ݙینہہ روٹی کھواوݨ۔

يَّتِيْمًا ذَا مَقْرَبَةٍ ﴿۱۶﴾
۱۶۔ یتیم کوں جیرھا سکا ہووے۔

اَوْ مِسْكِيْنًا ذَا مَتْرَبَةٍ ﴿۱۷﴾
۱۷۔ یا مسکین کوں جیرھا مٹی تے پیا ہووے۔

ثُمَّ كَانَ مِنَ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَتَوَاصَوْا بِالصَّبْرِ وَتَوَاصَوْا بِالْمَرْحَمَةِ ﴿۱۸﴾
۱۸۔ ول اے اہیں وچوں بݨ ونجے ہا جیرھے ایمان انیندن تے ہک ݙوجھے کوں صبر دی تے رحم کرݨ دی نصیحت کریندن۔

اُولٰٓئِكَ اَصْحٰبُ الْمَيْمَنَةِ ﴿۱۹﴾
۱۹۔ اے سجے پاسے آلن۔

وَالَّذِيْنَ كَفَرُوْا بِاٰيٰتِنَا هُمْ اَصْحٰبُ الْمَشْئَمَةِ ﴿۲۰﴾
۲۰۔ تے جیرھے ساݙی آیات دا انکار کریندن او کھبے پاسے آلن۔

عَلَيْهِمْ نَارٌ مُّؤْصَدَةٌ ﴿۲۱﴾
۲۱۔ اہیں کیتے بھٹی دی بھاری سزا ہے۔ ع ۱۵

سُوْرَةُ الشَّمْسِ مَكِّيَّةٌ وَّهِيَ مَعَ الْبَسْمَلَةِ سِتَّ عَشَرَةَ اٰيَةً
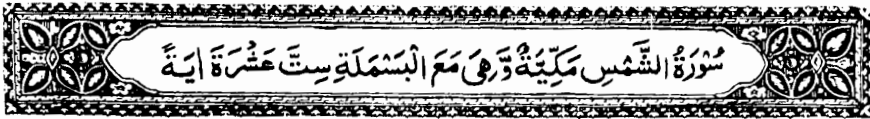
سورۃ الشمس مکی ہے تے بسم اللہ نال ایندیاں ۱۶ آیتاں ہن۔

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ﴿۱﴾
۱۔ شروع کریندا ہاں اللہ دے ناں نال جیرھا بن منگے ݙیوݨ والا تے ول ول رحم کرݨ والا ہے۔

وَالشَّمْسِ وَضُحٰهَا ﴿۲﴾
۲۔ سجھ تے کانا ݙینہہ دا گواہن۔

وَالْقَمَرِ اِذَا تَلٰهَا ﴿۳﴾
۳۔ تے چندر جیرھا سجھ دے پچھوں اندے۔

وَالنَّهَارِ اِذَا جَلّٰىهَا ۝۴
۴۔ تے ڈیہنہ جیلھے او سجھ کوں ظاہر کریندے۔

وَالَّيْلِ اِذَا يَغْشٰىهَا ۝۵
۵۔ تے رات جیلھے اونکوں لکا ڈیندی ہے۔

وَالسَّمَآءِ وَمَا بَنٰىهَا ۝۶
۶۔ تے آسمان تے اوندے بناوݨ کوں وی۔

وَالْاَرْضِ وَمَا طَحٰىهَا ۝۷
۷۔ تے زمین تے اوندا وچھاوݨ

وَنَفْسٍ وَّمَا سَوّٰىهَا ۝۸
۸۔ تے نفس تے اوندا بے عیبا بݨاوݨ۔

فَاَلْهَمَهَا فُجُوْرَهَا وَتَقْوٰىهَا ۝۹
۹۔ جینکوں اللہ سئیں نیکی تے بدی ہر شئے ڈس ڈتی ہے۔

قَدْ اَفْلَحَ مَنْ زَكّٰىهَا ۝۱۰
۱۰۔ (اے سب گواہن) جیرھا نفس کوں پاک کریسی او کامیاب تھیسی۔

وَقَدْ خَابَ مَنْ دَسّٰىهَا ۝۱۱
۱۱۔ تے جیرھا مٹی وچ پہسی او ناکام تھیسی۔

كَذَّبَتْ ثَمُوْدُ بِطَغْوٰىهَآ ۝۱۲
۱۲۔ ثمود اپݨی منہ زوری نال انکار کیتے۔

اِذِ انْۢبَعَثَ اَشْقٰىهَا ۝۱۳
۱۳۔ جیلھے انہیں دا ہک بدبخت کھڑا تھئے۔

فَقَالَ لَهُمْ رَسُوْلُ اللّٰهِ نَاقَةَ اللّٰهِ وَسُقْيٰهَا ۝۱۴
۱۴۔ اونکوں اللہ دے رسول آکھئے اے اللہ دی ڈاچی ہے اونکوں پاݨی پیوݨ ڈیوو (اے نشان)

فَكَذَّبُوْهُ فَعَقَرُوْهَا ۙ فَدَمْدَمَ عَلَيْهِمْ رَبُّهُمْ بِذَنْۢبِهِمْ فَسَوّٰىهَا ۝۱۵
۱۵۔ انہیں انکار کیتا تے اوندیاں کچاں کپ ڈتیاں تے انہیں تے اللہ دا عذاب لتھا تے اوں اپݨی تدبیر پوری کیتی۔

وَلَا يَخَافُ عُقْبٰهَا ۝۱۶ ع
۱۶۔ ایویں او مکہ آلیں دے انجام دی وی پرواہ نہ کریسی۔
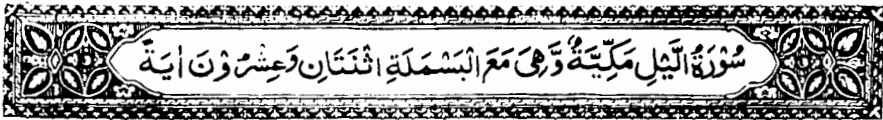
سورۃ لیل مکی ہے تے بسم اللہ نال ایندیاں ۲۲ آیتاں ہن۔

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ۝۱
۱۔ شروع کریندا اللہ دے ناں نال جیرھا بن منگے ڈیوݨ والا تے ول ول رحم کرݨ والا ہے۔

وَالَّيْلِ اِذَا يَغْشٰى ۝۲
۲۔ رات گواہ جیلھے او چھا ونجے۔

وَالنَّهَارِ اِذَا تَجَلّٰى ۝۳
۳۔ ڈینہہ گواہ جیلھے او ظاہر تھی ونجے۔

وَمَا خَلَقَ الذَّكَرَ وَالْأُنْثَىٰٓ ۝۳

۴۔ تے جیرھا اوں نر تے مادی بݨائی ہے او وی گواہ۔

إِنَّ سَعْيَكُمْ لَشَتَّىٰ ۝۵

۵۔ بے شک تہاڈیاں کوششاں انجرانجن۔

فَأَمَّا مَنْ أَعْطَىٰ وَاتَّقَىٰ ۝۶

۶۔ جیرھا خدادی راہ وچ ڈیسی تے ڈرسی۔

وَصَدَّقَ بِالْحُسْنَىٰ ۝۷

۷۔ تے نیک گال دی تصدیق کریسی۔

فَسَنُيَسِّرُهُ لِلْيُسْرَىٰ ۝۸

۸۔ اوندے کیتے اساں ہر گال سوکھی کریسوں۔

وَأَمَّا مَنْ بَخِلَ وَاسْتَغْنَىٰ ۝۹

۹۔ تے جیرھا شومائی کریسی تے بے پروائی۔

وَكَذَّبَ بِالْحُسْنَىٰ ۝۱۰

۱۰۔ تے نیک گال دا انکار کریسی۔

فَسَنُيَسِّرُهُ لِلْعُسْرَىٰ ۝۱۱

۱۱۔ اساں اوندے کیتے ہر گال اوکھی کرڈیسوں۔

وَمَا يُغْنِي عَنْهُ مَالُهُ إِذَا تَرَدَّىٰ ۝۱۲

۱۲۔ تے جیلھے او تباہ تھیوݨ لگا تے اوندا مال کہیں کم نہ اوسی۔

إِنَّ عَلَيْنَا لَلْهُدَىٰ ۝۱۳

۱۳۔ بے شک ہدایت ساڈے ذمے ہے۔

وَإِنَّ لَنَا لَلْآخِرَةَ وَالْأُولَىٰ ۝۱۴

۱۴۔ تے شروع دی تے اخیر دی ساڈے ہتھ وچ۔

فَأَنْذَرْتُكُمْ نَارًا تَلَظَّىٰ ۝۱۵

۱۵۔ میں تہاکوں جھڑکدی بھاکنیں ہوشیار کر ڈتے۔

لَا يَصْلَاهَا إِلَّا الْأَشْقَى ۝۱۶

۱۶۔ اوندے وچ محض او بدبخت سٹیسی۔

الَّذِي كَذَّبَ وَتَوَلَّىٰ ۝۱۷

۱۷۔ جیرھا انکار کریسی تے کنڈ ولیسی۔

وَسَيُجَنَّبُهَا الْأَتْقَى ۝۱۸

۱۸۔ تے متقی بچا ولیسی۔

الَّذِي يُؤْتِي مَالَهُ يَتَزَكَّىٰ ۝۱۹

۱۹۔ جیرھا اپݨا مال خرچ کرکے پاک کریندے۔

وَمَا لِأَحَدٍ عِنْدَهُ مِنْ نِعْمَةٍ تُجْزَىٰٓ ۝۲۰

۲۰۔ اوندے اتے کہیں دا احسان نئیں ہوندا جیندا اوں بدلہ ڈیوݨا ہووے۔

إِلَّا ابْتِغَاءَ وَجْهِ رَبِّهِ الْأَعْلَىٰ ۝۲۱

۲۱۔ سوائے اپݨے اچی شان والے رب دی خوشی دی خاطر

وَلَسَوْفَ يَرْضَىٰ ۝۲۲ ع ۲۲ / ۱۷

۲۲۔ تے خدا اوں کنیں ضرور راضی تھیسی۔

سورۃ ضحیٰ مکی ہے تے بسم اللہ نال ایندیاں ۱۲ آیتاں ۔

بِسْمِ اللّٰہِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ①
۱۔ شروع کریندا ں اللہ دے ناں نال جیرھا بن منگے ڈیوݨ والا تے ول ول رحم کرݨ والا ہے۔

وَالضُّحٰی ②
۲۔ بکھدا ڈینہہ گواہ۔

وَالَّیْلِ اِذَا سَجٰی ③
۳۔ تے رات جیلھے او ہر شئے لکا ڈیوے۔

مَا وَدَّعَکَ رَبُّکَ وَمَا قَلٰی ④
۴۔ تیڈے رب تیکوں نئیں چھوڑیا تے نہ ناراض تھئے

وَلَلْاٰخِرَۃُ خَیْرٌ لَّکَ مِنَ الْاُوْلٰی ⑤
۵۔ تے تیڈی اخیر تیڈے شروع کنیں چنگی ہے۔

وَلَسَوْفَ یُعْطِیْکَ رَبُّکَ فَتَرْضٰی ⑥
۶۔ تیڈا رب تیکوں ضرور ڈیسی جیندے نال توں خوش تھیسیں۔

اَلَمْ یَجِدْکَ یَتِیْمًا فَاٰوٰی ⑦
۷۔ کیا تیکوں یتیم ڈیکھ کے جا نسی ڈتی۔

وَوَجَدَکَ ضَآلًّا فَھَدٰی ⑧
۸۔ تے بھلیا ہویا ڈیکھ تے راہ ڈکھالیس۔

وَوَجَدَکَ عَآئِلًا فَاَغْنٰی ⑨
۹۔ تے تیکوں وڈے ٹبر آلا ڈیکھ کے غنی کیتس۔

فَاَمَّا الْیَتِیْمَ فَلَا تَقْھَرْ ⑩
۱۰۔ تے ہݨ توں یتیم کوں دڑکا نہ ڈے۔

وَاَمَّا السَّآئِلَ فَلَا تَنْھَرْ ⑪
۱۱۔ تے منگݨ والے کوں دڑکا نہ ڈے۔

وَاَمَّا بِنِعْمَۃِ رَبِّکَ فَحَدِّثْ ⑫
۱۲۔ تے اپݨے رب دی نعمت دا اظہار کریندا رہ ونج ع ۱۸

سُوْرَۃُ اَلَمْ نَشْرَحْ مَکِّیَّۃٌ وَّہِیَ مَعَ الْبَسْمَلَۃِ تِسْعُ اٰیٰتٍ

سورۃ الم نشرح مکی ہے تے بسم اللہ نال ایندیاں ۹ آیتاں ۔

بِسْمِ اللّٰہِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ①
۱۔ شروع کریندا ں اللہ دے ناں نال جیرھا بن منگے ڈیوݨ والا تے ول ول رحم کرݨ والا ہے۔

اَلَمْ نَشْرَحْ لَکَ صَدْرَکَ ②
۲۔ کیا اساں تیڈے سینے کوں نئیں کھولیا۔

وَ وَضَعْنَا عَنْكَ وِزْرَكَ ۞۳

۳۔ تے اساں تیڈا بار تیں کنیں لہا سٹے سے۔

الَّذِيْٓ اَنْقَضَ ظَهْرَكَ ۞۴

۴۔ جیں تیڈی چیل تروڑ ڈتی ہائی۔

وَرَفَعْنَا لَكَ ذِكْرَكَ ۞۵

۵۔ تے تیڈا ذکر بہوں اچا کیتے سے۔

فَاِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا ۞۶

۶۔ بے شک ہر اوکھ دے بعد سوکھ ہِ۔

اِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا ۞۷

۷۔ بے شک ہر اوکھ دے بعد سوکھ ہوندے۔

فَاِذَا فَرَغْتَ فَانْصَبْ ۞۸

۸۔ تے جیلھے توں فارغ تھیویں تے اللہ کوں ملݨ دی کوشش کر۔

وَاِلٰى رَبِّكَ فَارْغَبْ ۞۹ ع ۱۹

۹۔ تے اپݨے رب دو توجہ کر۔

سورۃ تین مکی ہے تے بسم اللہ نال ایندیاں ۹ آیتاں ہن۔

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ۞۱

۱۔ شروع کریندا ں اللہ دے ناں نال جیہڑا بن منگے ڈیوݨ والا تے ول ول رحم کرݨ والا ہے۔

وَالتِّيْنِ وَالزَّيْتُوْنِ ۞۲

۲۔ انجیر تے زیتون گواہن۔

وَطُوْرِ سِيْنِيْنَ ۞۳

۳۔ تے طور سینین وی۔

وَهٰذَا الْبَلَدِ الْاَمِيْنِ ۞۴

۴۔ تے ایں امن والے شہر کوں گواہ بݨیندا ں۔

لَقَدْ خَلَقْنَا الْاِنْسَانَ فِيْٓ اَحْسَنِ تَقْوِيْمٍ ۞۵
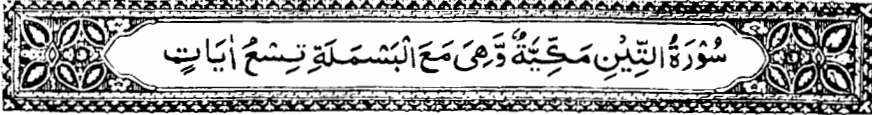
۵۔ اساں انسان کوں بہوں چنگی حالت وچ پیدا کیتے۔

ثُمَّ رَدَدْنٰهُ اَسْفَلَ سٰفِلِيْنَ ۞۶

۶۔ ول او نکوں ساریں کنیں گندے جھک وچ ولا سٹے سے۔

اِلَّا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ فَلَهُمْ اَجْرٌ غَيْرُ مَمْنُوْنٍ ۞۷

۷۔ سوائے مومنیں تے نیک عمل کرݨ والیں دے تے انہیں کیتے نہ ختم تھیوݨ والا اجر۔

فَمَا يُكَذِّبُكَ بَعْدُ بِالدِّيْنِ ۞۸

۸۔ ایندے بعد کیرھی چیز جزا سزا دے ڈینہہ دے بارے وچ تیکوں جھٹلیندی ہے۔

اَلَيْسَ اللّٰهُ بِاَحْكَمِ الْحٰكِمِيْنَ ۞۹ ع ۲۰

۹۔ کیا اللہ ساریں حاکمیں کنیں وڈا حاکم نئیں (ہے)

سُوْرَةُ الْعَلَقِ مَكِّيَّةٌ وَّهِيَ مَعَ الْبَسْمَلَةِ عِشْرُوْنَ اٰيَةً

سورۃ علق مکی ہے تے بسم اللہ نال ایندیاں ۲۰ آیتاں ہن ۔

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ①	۱. شروع کریندا ں اللہ دے ناں نال جیرھا بہوں ڈیوݨ والا تے ول ول رحم کرݨ والا ہے۔
اِقْرَاْ بِاسْمِ رَبِّكَ الَّذِيْ خَلَقَ ②	۲. اے محمدؐ اپݨے رب داناں گھن کے پڑھ جیں تیکوں پیدا کیتے۔
خَلَقَ الْاِنْسَانَ مِنْ عَلَقٍ ③	۳. تے انسان کوں لوتھڑے کنیں پیدا کیتس ۔
اِقْرَاْ وَرَبُّكَ الْاَكْرَمُ ④	۴. توں پڑھ تے تیڈا رب بہوں عزت والا ہے۔
الَّذِيْ عَلَّمَ بِالْقَلَمِ ⑤	۵. جیں قلم نال سکھالئے ۔
عَلَّمَ الْاِنْسَانَ مَا لَمْ يَعْلَمْ ⑥	۶. تے انسان کوں سکھائے سی جو او نہ جاݨدا ہا۔
كَلَّآ اِنَّ الْاِنْسَانَ لَيَطْغٰٓى ⑦	۷. سݨو بے شک انسان حد کنیں ودھدا پئے ۔
اَنْ رَّاٰهُ اسْتَغْنٰى ⑧	۸. جو او اپݨے آپ کوں بے پرواہ سمجھدے۔
اِنَّ اِلٰى رَبِّكَ الرُّجْعٰى ⑨	۹. بے شک تیڈے رب دو ولݨے ۔
اَرَءَيْتَ الَّذِيْ يَنْهٰى ⑩	۱۰. کیا تیکوں اوندا پتہ ہے جیرھا ہٹکیندا ہوے۔
عَبْدًا اِذَا صَلّٰى ⑪	۱۱. بندیں کوں نماز پڑھݨ کنیں۔
اَرَءَيْتَ اِنْ كَانَ عَلَى الْهُدٰٓى ⑫	۱۲. تیکوں کیا پتہ جو او سدھے راہ تے ہوے ۔
اَوْ اَمَرَ بِالتَّقْوٰى ⑬	۱۳. یا تقویٰ دا حکم ڈیوے ۔
اَرَءَيْتَ اِنْ كَذَّبَ وَتَوَلّٰى ⑭	۱۴. تے اونکوں روکݨ والا ہدایت کنیں انکاری تے منہ پھیرݨ والا ہوے ۔
اَلَمْ يَعْلَمْ بِاَنَّ اللّٰهَ يَرٰى ⑮	۱۵. کیا اونئیں جاݨدا جو اللہ ہر شئے ڈیہدا کھڑے۔
كَلَّا لَئِنْ لَّمْ يَنْتَهِ ۙ لَنَسْفَعًۢا بِالنَّاصِيَةِ ⑯	۱۶. سݨو ایں نہ تھیسی جے او باز نہ آیا تے اساں اوندے متھے دے وال پکڑ کے گھلیسوں ۔
نَاصِيَةٍ كَاذِبَةٍ خَاطِئَةٍ ⑰	۱۷. او متھا جیرھا کوڑا تے خطاکار۔

فَلْيَدْعُ نَادِيَهٗ ﴿۱۸﴾	۱۸۔ او اپݨی برادری کوں سݙ سے۔
سَنَدْعُ الزَّبَانِيَةَ ﴿۱۹﴾	۱۹۔ اساں اپݨی پولیس کوں سݙیسوں۔
كَلَّا لَا تُطِعْهُ وَاسْجُدْ وَاقْتَرِبْ ﴿۲۰﴾	۲۰۔ سݨو اوندا آکھݨ نہ من تے سجدہ کرتے اوندے کولھو تھیندا ونج۔

سورۃ قدر مکی ہے تے بسم اللہ نال ایندیاں ۶ آیتاں۔

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ﴿۱﴾	۱۔ شروع کریندا اللہ دے ناں نال جیرھا بن منگئے ݙیوݨ والا تے ول ول رحم کرݨ والا ہے۔
اِنَّآ اَنْزَلْنٰهُ فِيْ لَيْلَةِ الْقَدْرِ ﴿۲﴾	۲۔ بے شک اساں ایں قرآن کوں قدر آلی رات وچ لہائے۔
وَمَآ اَدْرٰىكَ مَا لَيْلَةُ الْقَدْرِ ﴿۳﴾	۳۔ تیکوں کیا پتہ قدر والی رات کیا ہے۔
لَيْلَةُ الْقَدْرِ ۙ خَيْرٌ مِّنْ اَلْفِ شَهْرٍ ﴿۴﴾	۴۔ لیلۃ القدر ہزار مہینے کنیں وی چنگی ہے۔
تَنَزَّلُ الْمَلٰٓئِكَةُ وَالرُّوْحُ فِيْهَا بِاِذْنِ رَبِّهِمْ ۚ مِنْ كُلِّ اَمْرٍ ﴿۵﴾	۵۔ فرشتے تے روح اوں رات اپݨے رب دے حکم نال لہندن ہر کم کیتے (لہندن)۔
سَلٰمٌ ۛ هِيَ حَتّٰى مَطْلَعِ الْفَجْرِ ﴿۶﴾	۶۔ اوندے بعد سلامتی ہوندی ہے تے اے ݙینہہ تھیوݨ تئیں رہندی ہے۔
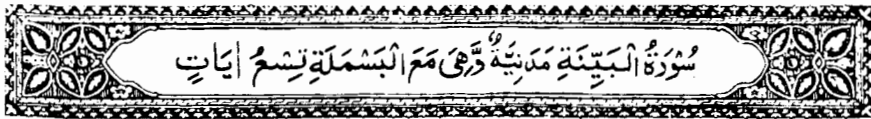
سورۃ بیّنہ مدنی ہے تے بسم اللہ نال ایندیاں ۹ آیتاں۔

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ﴿۱﴾	۱۔ شروع کریندا اللہ دے ناں نال جیرھا بن منگئے ݙیوݨ والا تے ول ول رحم کرݨ والا ہے۔
لَمْ يَكُنِ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا مِنْ اَهْلِ الْكِتٰبِ وَالْمُشْرِكِيْنَ	۲۔ اہل کتاب وچوں کافر تے مشرک انکار کنیں رک نہ

مُنفَكِّينَ حَتّٰى تَأْتِيَهُمُ الْبَيِّنَةُ ۝١
سگدے ہن جے تیں انہیں کنیں کوئی کھلی دلیل نہ آویندی

رَسُولٌ مِّنَ اللّٰهِ يَتْلُوا صُحُفًا مُّطَهَّرَةً ۝٢
۲۔ اللہ ولو ہک رسول (آویندا) جیرھا پاک صحیفے پڑھ کے سُنا دے ہا۔

فِيهَا كُتُبٌ قَيِّمَةٌ ۝٣
۳۔ جیندے وچ ہمیشہ رہݨ والے حکم ہوِن۔

وَمَا تَفَرَّقَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ إِلَّا مِن بَعْدِ مَا جَاءَتْهُمُ الْبَيِّنَةُ ۝٤
۴۔ جنہیں کوں کتاب ڈِتی گئی ہائی او محض کھلی دلیل دے آوݨ دے بعد ٹولیں وچ ونڈیج گئے ہن۔

وَمَا أُمِرُوا إِلَّا لِيَعْبُدُوا اللّٰهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ حُنَفَاءَ وَيُقِيمُوا الصَّلَاةَ وَيُؤْتُوا الزَّكَاةَ وَذَٰلِكَ دِينُ الْقَيِّمَةِ ۝٥
۵۔ اصل انہیں کوں حکم تے اے ہا کہ اللہ کیتے اطاعت خاص کریندے ہوئیں خدا کوں ہک منیندے ہوئیں اوندی عبادت کرو تے نماز ٹھیک پڑھو تے زکاۃ ڈیو اے ہمیشہ رہݨ والا دین۔

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ وَالْمُشْرِكِينَ فِي نَارِ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا أُولَٰئِكَ هُمْ شَرُّ الْبَرِيَّةِ ۝٦
۶۔ بے شک اہلِ کتاب وچوں کافر تے مشرک دوزخ وچ ولسن تے اوں بھا وچ ہمیشہ رہسن او ساریں کنیں گندی مخلوق ہن۔

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَٰئِكَ هُمْ خَيْرُ الْبَرِيَّةِ ۝٧
۷۔ بے شک مومن تے چنگے عمل کرݨ والے سبھ کنیں چنگی مخلوق ہن۔

جَزَاؤُهُمْ عِندَ رَبِّهِمْ جَنَّاتُ عَدْنٍ تَجْرِي مِن تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا ۖ رَّضِيَ اللّٰهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ ۚ ذَٰلِكَ لِمَنْ خَشِيَ رَبَّهُ ۝٨
۸۔ انہیں دا بدلہ انہیں دے رب ولو ہمیشہ دے باغ ہن جنہیں دے وچ نہراں وہندیاں پیاں ہوسن اوندے وچ ہمیشہ رہسن اللہ انہیں تے راضی تے او اللہ نال خوش ہوسن اے بدلہ اوندے کیتے جیرھا اپݨے رب کنیں ڈردے۔

سُورَةُ الزَّلْزَالِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ مَعَ الْبَسْمَلَةِ تِسْعُ آيَاتٍ

سورۃ زلزال مدنی ہے تے بسم اللہ نال ایندیاں ۹ آیتاں ہن۔

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ ۝١
۱۔ شروع کریندا اللہ دے ناں نال جیرھا بہوں مہربان ڈیوݨ والا تے ول ول رحم کرݨ والا ہے۔

إِذَا زُلْزِلَتِ الْأَرْضُ زِلْزَالَهَا ۝٢
۲۔ جیلھے زمین ہلا ڈِتی ویسی۔

وَاَخْرَجَتِ الْاَرْضُ اَثْقَالَهَا ۝۲
۲۔ تے زمین اپݨے باز باہر کڈھ سٹیسی۔

وَقَالَ الْاِنْسَانُ مَا لَهَا ۝۳
۳۔ تے انسان آکھسی اینکوں کیا تھی گئے۔

يَوْمَئِذٍ تُحَدِّثُ اَخْبَارَهَا ۝۴
۴۔ اوں ڈینہہ او اپݨیاں ساریاں خبراں ڈسیسی۔

بِاَنَّ رَبَّكَ اَوْحٰى لَهَا ۝۵
۵۔ بے شک اوندے رب اوندے کیتے وحی کیتی ہے۔

يَوْمَئِذٍ يَّصْدُرُ النَّاسُ اَشْتَاتًا ۙ لِّيُرَوْا اَعْمَالَهُمْ ۝۶
۶۔ جیرھے ڈینہہ لوک کئی ٹولیں وچ کٹھے ہوسن تاں جو اپݨے اعمال ڈیکھن۔

فَمَنْ يَّعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ خَيْرًا يَّرَهٗ ۝۷
۷۔ جیں تھوڑی جہیں وی نیکی کیتی ہوسی او ڈیکھ گھنسی۔

وَمَنْ يَّعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ شَرًّا يَّرَهٗ ۝۸
۸۔ تے جیں تھوڑی جہیں وی بدی کیتی ہوسی او ڈیکھ گھنسی۔ ع ۲۲
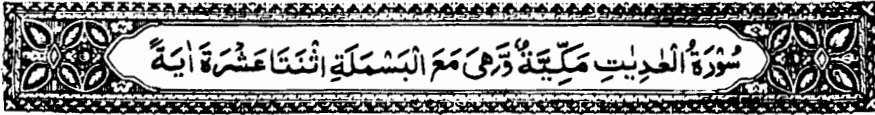
سورۃ عادیات مکی ہے تے بسم اللہ نال گھندیاں ۱۲ آیتاں ہن۔

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ۝۱
۱۔ شروع کریندا ں اللہ دے ناں نال جیرھا بہوں مہربان تے نہایت رحم کرݨ والا ہے۔

وَالْعٰدِيٰتِ ضَبْحًا ۝۲
۲۔ او گھوڑیں تے سوار جماعتاں گواہ ہن جنہیں دے گھوڑے تکھے دوڑدن تے اونہیں دے منہ وچوں الا نکلدن۔

فَالْمُوْرِيٰتِ قَدْحًا ۝۳
۳۔ تے او پتھریں تے سنب مار کے چنگاں کڈھیندن۔

فَالْمُغِيْرٰتِ صُبْحًا ۝۴
۴۔ تے او فجر نال حملے کریندن۔

فَاَثَرْنَ بِهٖ نَقْعًا ۝۵
۵۔ تے ایندے نال مٹی اڈریندن۔

فَوَسَطْنَ بِهٖ جَمْعًا ۝۶
۶۔ تے لشکر وچ پہہ ویندن۔

اِنَّ الْاِنْسَانَ لِرَبِّهٖ لَكَنُوْدٌ ۝۷
۷۔ اے سب گواہ ہن بے شک انسان اپݨے رب دا ناشکرا ہے

وَاِنَّهٗ عَلٰى ذٰلِكَ لَشَهِيْدٌ ۝۸
۸۔ تے بے شک ایں گال دا او گواہ۔

وَاِنَّهٗ لِحُبِّ الْخَيْرِ لَشَدِيْدٌ ۝۹
۹۔ تے بے شک او مال دی محبت وچ ودھیا ہوئے۔

اَفَلَا يَعْلَمُ اِذَا بُعْثِرَ مَا فِى الْقُبُوْرِ ۝۱۰
۱۰۔ کیا اونکوں نئیں پتہ جو جڈاں قبریں آلیں کوں اٹھایا ویسی۔

وَحُصِّلَ مَا فِي الصُّدُوْرِ ⑩ — ۱۱۔ تے جو انہیں دے سینے وچ کڈھیا ویسی۔

اِنَّ رَبَّهُمْ بِهِمْ يَوْمَئِذٍ لَّخَبِيْرٌ ⑪ — ۱۲۔ بے شک تیڈا رب اوں ڈینہہ انہیں دا نگران ہوسی۔
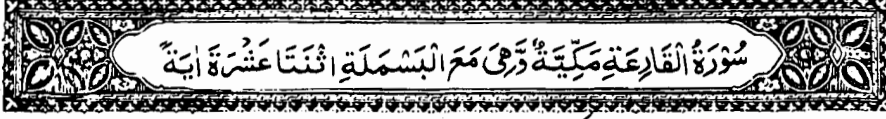
سورۃ قارعہ مکی ہے تے بسم اللہ نال ایندیاں ۱۲ آیاتن۔

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ① — ۱۔ شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جیرھا بن منگے ڈیون والا تے ول ول رحم کرݨ والا ہے۔

اَلْقَارِعَةُ ② — ۲۔ وڈی مصیبت

مَا الْقَارِعَةُ ③ — ۳۔ وڈی مصیبت کیا ہے

وَمَآ اَدْرٰىكَ مَا الْقَارِعَةُ ④ — ۴۔ تیکوں کیا پتہ وڈی مصیبت کیا ہے

يَوْمَ يَكُوْنُ النَّاسُ كَالْفَرَاشِ الْمَبْثُوْثِ ⑤ — ۵۔ جڈاں لوک ایویں تھی ویسن جیویں کھنڈے ہوئے کھمبلاٹ۔

وَتَكُوْنُ الْجِبَالُ كَالْعِهْنِ الْمَنْفُوْشِ ⑥ — ۶۔ تے پہاڑ ایویں تھی ویسن جیویں پنجی ہوئی کپاہ۔

فَاَمَّا مَنْ ثَقُلَتْ مَوَازِيْنُهٗ ⑦ — ۷۔ جیندے عملیں دے پلڑے بھاری ہوسن۔

فَهُوَ فِيْ عِيْشَةٍ رَّاضِيَةٍ ⑧ — ۸۔ او خوشی دی حالت وچ ہوسن۔

وَاَمَّا مَنْ خَفَّتْ مَوَازِيْنُهٗ ⑨ — ۹۔ تے جیندے عملیں دے پلڑے ہولے ہوسن

فَاُمُّهٗ هَاوِيَةٌ ⑩ — ۱۰۔ انہیں دا ٹکاݨا دوزخ ہوسی۔

وَمَآ اَدْرٰىكَ مَا هِيَهْ ⑪ — ۱۱۔ تیکوں کیا پتہ او دوزخ کیا ہے۔

نَارٌ حَامِيَةٌ ⑫ — ۱۲۔ بلدی بھاہ ہے۔

سُوْرَةُ التَّكَاثُرِ مَكِّيَّةٌ وَّهِيَ مَعَ الْبَسْمَلَةِ تِسْعُ اٰيَاتٍ

سورۃ تکاثر مکی ہے تے بسم اللہ نال ایندیاں ۹ آیاتن۔
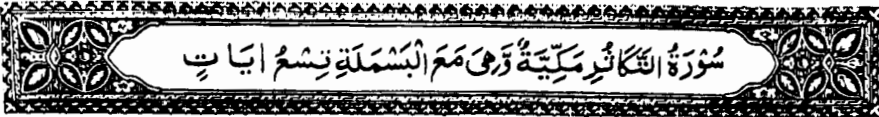
بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ① — ۱۔ شروع کرینداں اللہ دے ناں نال جیرھا بن منگے ڈیون والا تے ول ول رحم کرݨ والا ہے۔

اَلۡهٰكُمُ التَّكَاثُرُ ۝۱	۲۔ مال وچ ہک ڈوجھے کنیں ودھݨ دی خواہش تہاکوں غافل کر ڈِتے۔
حَتّٰی زُرۡتُمُ الۡمَقَابِرَ ۝۲	۳۔ اوتیں جو تساں قبریں وچ ونج سمسو۔
كَلَّا سَوۡفَ تَعۡلَمُوۡنَ ۝۳	۴۔ سُݨو تہاکوں جلدی پتہ لگ ویسی۔
ثُمَّ كَلَّا سَوۡفَ تَعۡلَمُوۡنَ ۝۴	۵۔ ول سُݨو تہاکوں جلدی پتہ لگ ویسی۔
كَلَّا لَوۡ تَعۡلَمُوۡنَ عِلۡمَ الۡيَقِيۡنِ ۝۵	۶۔ ہائے جے تہاکوں یقینی علم نال پتہ لگ ونجے ہا۔
لَتَرَوُنَّ الۡجَحِيۡمَ ۝۶	۷۔ تساں دوزخ ضرور ڈیکھسو۔
ثُمَّ لَتَرَوُنَّهَا عَيۡنَ الۡيَقِيۡنِ ۝۷	۸۔ ول تساں اونکوں یقین دی اکھیں نال ڈیکھسو۔
ثُمَّ لَتُسۡـَٔلُنَّ يَوۡمَئِذٍ عَنِ النَّعِيۡمِ ۝۸ ع	۹۔ ول تساں کنیں اوں ڈینہہ نعمتیں دے بارے وچ پچھیا ویسی۔

سُوۡرَةُ الۡعَصۡرِ مَكِّيَّةٌ وَّهِيَ مَعَ الۡبَسۡمَلَةِ اَرۡبَعُ اٰيَاتٍ

سورۃ عصر مکی ہے تے بسم اللہ نال اینداں ۴ آیتاں ہن۔

بِسۡمِ اللّٰهِ الرَّحۡمٰنِ الرَّحِيۡمِ ۝۱	۱۔ شروع کریندا اں اللہ دے ناں نال جیڑھا بن منگے ڈیوݨ والا تے ول ول رحم کرݨ والا ہے۔
وَالۡعَصۡرِ ۝۲	۲۔ زمانہ گواہ ہے۔
اِنَّ الۡاِنۡسَانَ لَفِىۡ خُسۡرٍ ۝۳	۳۔ بے شک انسان گھاٹے وچ ہے۔
اِلَّا الَّذِيۡنَ اٰمَنُوۡا وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ وَتَوَاصَوۡا بِالۡحَقِّ ۙ وَتَوَاصَوۡا بِالصَّبۡرِ ۝۴ ع	۴۔ سوائے مومنیں دے تے نیک عمل کرݨ والیں دے تے جیڑھے ہک ڈوجھے کوں حق دی تے صبر دی نصیحت تے ہدایت کریندے رہ ویندن۔

سُوْرَۃُ الْھُمَزَۃِ مَکِّیَّۃٌ وَّھِیَ مَعَ الْبَسْمَلَۃِ عَشْرُ اٰیَاتٍ

سورۃ ہمزہ مکی ہے تے بسم اللہ نال ایندیاں ۱۰ آیتاں ہن۔

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ①
۱۔ شروع کریندا اں اللہ دے ناں نال جیرھا بن منگے ڈیوݨ والا تے بہوں مہربان۔

وَيْلٌ لِّكُلِّ هُمَزَةٍ لُّمَزَةِ ②
۲۔ کنڈ پچھو گلا کرݨ والے تے عیب کڈھݨ والے کیتے عذاب۔

الَّذِيْ جَمَعَ مَالًا وَّعَدَّدَهٗ ③
۳۔ جیرھا مال کٹھا کریندے تے اونکوں ولا ولا گݨدے

يَحْسَبُ اَنَّ مَالَهٗٓ اَخْلَدَهٗ ④
۴۔ او سمجھدے جو اوندا مال اونکوں باقی رکھیسی۔

كَلَّا لَيُنْۢبَذَنَّ فِي الْحُطَمَةِ ⑤
۵۔ اے نہ تھیسی با او "حطمہ" وچ سٹیاویسی۔

وَمَآ اَدْرٰىكَ مَا الْحُطَمَةُ ⑥
۶۔ تیکوں کیا پتہ "حطمہ" کیا ہے۔

نَارُ اللّٰهِ الْمُوْقَدَةُ ⑦
۷۔ اللہ دی بھڑکائی ہوئی بھاہ ہے۔

الَّتِيْ تَطَّلِعُ عَلَى الْاَفْـِٕدَةِ ⑧
۸۔ جیرھی دل دے اندر تئیں پہنچدی ہے۔

اِنَّهَا عَلَيْهِمْ مُّؤْصَدَةٌ ⑨
۹۔ بے شک او بھا بند بھٹی وچ ہوسی۔

فِيْ عَمَدٍ مُّمَدَّدَةٍ ⑩ ع ۲۹
۱۰۔ تے او وڈے وڈے کھمبیں نال بدھے کھڑے ہوسن۔

سورۃ فیل مکی ہے تے بسم اللہ نال ایندیاں ۶ آیتاں ہن۔

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ①
۱۔ شروع کریندا اں اللہ دے ناں نال جیرھا بن منگے ڈیوݨ والا تے ول ول رحم کرݨ والا ہے۔

اَلَمْ تَرَ كَيْفَ فَعَلَ رَبُّكَ بِاَصْحٰبِ الْفِيْلِ ①
۲۔ تیکوں پتہ نئیں تیڈے رب ہاتھی آلیں نال کیا کیتا ہا۔

اَلَمْ يَجْعَلْ كَيْدَهُمْ فِيْ تَضْلِيْلٍ ۝٢
٣۔ کیا انہیں دی تدبیر کوں کوڑا نہ کر ڈِتا ہس۔

وَّاَرْسَلَ عَلَيْهِمْ طَيْرًا اَبَابِيْلَ ۝٣
٤۔ تے انہیں تے پکھیں دی جھونڈ بھیڄی ہس۔

تَرْمِيْهِمْ بِحِجَارَةٍ مِّنْ سِجِّيْلٍ ۝٤
٥۔ جیڑھے انہیں دی لاشیں کوں سخت پتھر تے مریندے ہن۔

فَجَعَلَهُمْ كَعَصْفٍ مَّاْكُوْلٍ ۝٥
٦۔ تے اللہ سئیں انہیں کوں ایویں کر ڈِتا جیویں کھادا ہویا بھوں ہوندے۔ ع

سُوْرَةُ قُرَيْشٍ مَّكِّيَّةٌ وَّهِيَ مَعَ الْبَسْمَلَةِ خَمْسُ اٰيَاتٍ

سورۃ قریش مکی ہے تے بسم اللہ نال ایندیاں ۵ آیتاں ہن۔

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ۝١
١۔ شروع کریندا اللہ دے ناں نال جیڑھا بن منگے ڈیون والا تے ول ول رحم کرݨ والا ہے۔

لِاِيْلٰفِ قُرَيْشٍ ۝٢
٢۔ اے قریش دی محبت کیتے (رکھیا ہا)

اٖلٰفِهِمْ رِحْلَةَ الشِّتَآءِ وَالصَّيْفِ ۝٣
٣۔ انہیں کوں سردی تے گرمی دے سفر نال محبت تھیوے

فَلْيَعْبُدُوْا رَبَّ هٰذَا الْبَيْتِ ۝٤
٤۔ ہن قریش ایں گھر والے خدا دی عبادت کرݨ۔

الَّذِيْٓ اَطْعَمَهُمْ مِّنْ جُوْعٍ ۙ وَّاٰمَنَهُمْ مِّنْ خَوْفٍ ۝٥
٥۔ جیں انہیں کوں بکھ وچ کھاݨا ڈِتے تے خوف وچ امن پیدا کیتے۔ ع

سُوْرَةُ الْمَاعُوْنِ مَكِّيَّةٌ وَّهِيَ مَعَ الْبَسْمَلَةِ ثَمَانِيْ اٰيَاتٍ

سورۃ ماعون مکی ہے تے بسم اللہ نال ایندیاں ۸ آیتاں ہن۔

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ۝١
١۔ شروع کریندا اللہ دے ناں نال جیڑھا بن منگے ڈیوݨ والا تے ول ول رحم کرݨ والا ہے۔

اَرَءَيْتَ الَّذِيْ يُكَذِّبُ بِالدِّيْنِ ۝٢
٢۔ کیا توں اونکوں سنڄاݨدیں جیڑھا دین دا انکار کریندے

فَذٰلِكَ الَّذِیْ یَدُعُّ الْیَتِیْمَ ۝۲	۲. او ہو ہے جیرھا یتیم کوں دھکے ڈیندا ہا۔
وَلَا یَحُضُّ عَلٰی طَعَامِ الْمِسْكِیْنِ ۝۳	۳. تے مسکین دے کھاݨے دو توجہ نہ ڈویندا ہا۔
فَوَیْلٌ لِّلْمُصَلِّیْنَ ۝۴	۴. انہیں نمازیں کیتے تباہی ہے۔
الَّذِیْنَ هُمْ عَنْ صَلَاتِهِمْ سَاهُوْنَ ۝۵	۵. جیرھے اپݨی نمازیں وچ ڈھل گھس کریندن۔
الَّذِیْنَ هُمْ یُرَآءُوْنَ ۝۶	۶. جیرھے ڈکھاوا کریندن۔
وَیَمْنَعُوْنَ الْمَاعُوْنَ ۝۷ ع ۳۲	۷. تے گھر دیاں معمولی استعمال دیاں شیہیں وی لوکیں کوں نئیں ڈیندے۔

سُوْرَةُ الْكَوْثَرِ مَكِّیَّةٌ وَّهِیَ مَعَ الْبَسْمَلَةِ اَرْبَعُ اٰیَاتٍ

سورۃ کوثر مکی ہے تے بسم اللہ نال ایندیاں ۴ آیتاں ہن۔

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ۝۱	۱. شروع کریندا اللہ دے ناں نال جیرھا بن منگے ڈیوݨ والا تے ول ول رحم کرݨ والا ہے۔
اِنَّآ اَعْطَیْنٰكَ الْكَوْثَرَ ۝۲	۲. بے شک اساں تیکوں کوثر ڈِتے۔
فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَانْحَرْ ۝۳	۳. تے توں اپݨے رب دی نماز پڑھ تے قربانی کر۔
اِنَّ شَانِئَكَ هُوَ الْاَبْتَرُ ۝۴ ع ۳۳	۴. بے شک تیڈا دشمن ہی اصل اوترک ہے۔

سُوْرَةُ الْكٰفِرُوْنَ مَكِّیَّةٌ وَّهِیَ مَعَ الْبَسْمَلَةِ سَبْعُ اٰیَاتٍ

سورۃ کافرون مکی ہے تے بسم اللہ نال ایندیاں ۷ آیتاں ہن۔

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ۝۱	۱. شروع کریندا اللہ دے ناں نال جیرھا بن منگے ڈیوݨ والا تے ول ول رحم کرݨ والا ہے۔
قُلْ یٰۤاَیُّهَا الْكٰفِرُوْنَ ۝۲	۲. توں آکھ اے کافرو
لَاۤ اَعْبُدُ مَا تَعْبُدُوْنَ ۝۳	۳. میں اوندی عبادت نئیں کریندا جیندی تساں عبادت

کریندے ہو۔

وَلَآ اَنۡتُمۡ عٰبِدُوۡنَ مَآ اَعۡبُدُ ۝۴	۴۔ تے نہ تساں اوندی عبادت کرݨ والے ہو جیندی میں عبادت کرینداں۔
وَلَآ اَنَا عَابِدٌ مَّا عَبَدۡتُّمۡ ۝۵	۵۔ تے نہ میں اوندی عبادت کریندا جیندی تساں عبادت کریندے پئے ہو۔
وَلَآ اَنۡتُمۡ عٰبِدُوۡنَ مَآ اَعۡبُدُ ۝۶	۶۔ تے نہ تساں اوندی عبادت کرسو جیندی میں عبادت کریندا پیاں۔
لَكُمۡ دِيۡنُكُمۡ وَلِىَ دِيۡنِ ۝۷ ع	۷۔ (ات گالہوں) تہاڈا دین تہاڈے کیتے تے میڈا دین میڈے کیتے (رہے)

سُوۡرَةُ النَّصۡرِ مَدَنِيَّةٌ وَّهِيَ مَعَ الۡبَسۡمَلَةِ اَرۡبَعُ اٰيَاتٍ

سورۃ نصر مکی ہے تے بسم اللہ نال ایندیاں ۴ آیتاں ہن۔

بِسۡمِ اللّٰهِ الرَّحۡمٰنِ الرَّحِيۡمِ ۝۱	۱۔ شروع کریندا اللہ دے ناں نال جیرھا بہوں مہربان تے وݙا رحم کرݨ والا ہے۔
اِذَا جَآءَ نَصۡرُ اللّٰهِ وَالۡفَتۡحُ ۝۲	۲۔ جیلھے اللہ دی مدد تے فتح آوسی۔
وَرَاَيۡتَ النَّاسَ يَدۡخُلُوۡنَ فِىۡ دِيۡنِ اللّٰهِ اَفۡوَاجًا ۝۳	۳۔ تے توں ݙیکھسیں جو لوک اللہ دے دین وچ جھٹ دے جھٹ داخل تھیسن۔
فَسَبِّحۡ بِحَمۡدِ رَبِّكَ وَاسۡتَغۡفِرۡهُ ؔ اِنَّهٗ كَانَ تَوَّابًا ۝۴ ع	۴۔ تے توں اپݨے رب دی تسبیح تے تعریف کریندے اوں کنوں بخشش منگ بے شک او رحمت کرݨ والا ہے۔

سُوۡرَةُ اللَّهَبِ مَكِّيَّةٌ وَّهِيَ مَعَ الۡبَسۡمَلَةِ سِتُّ اٰيَاتٍ

سورۃ لھب مکی ہے تے بسم اللہ نال ایندیاں ۶ آیتاں ہن۔

بِسۡمِ اللّٰهِ الرَّحۡمٰنِ الرَّحِيۡمِ ۝۱	۱۔ شروع کریندا اللہ دے ناں نال جیرھا بہوں مہربان تے وݙا رحم کرݨ والا ہے۔

تَبَّتْ يَدَآ اَبِىْ لَهَبٍ وَّتَبَّ ۞
۲۔ ابولہب دے ڈوہیں ہتھ ترٹ ویکن تے او آپ وی۔

مَآ اَغْنٰى عَنْهُ مَالُهٗ وَمَا كَسَبَ ۞
۳۔ اوندا مال تے جو اوں کمایا ہا اوندے کہیں کم نئیں آیا۔

سَيَصْلٰى نَارًا ذَاتَ لَهَبٍ ۞
۴۔ او اوں بھاو چ پوسی جیرھی بھامبڑ مچائی پئی ہوسی۔

وَّامْرَاَتُهٗ ۚ حَمَّالَةَ الْحَطَبِ ۞
۵۔ تے اوندی زال جیرھی بل چاندی ہے۔

فِىْ جِيْدِهَا حَبْلٌ مِّنْ مَّسَدٍ ۞
۶۔ اوندی گچی وچ کھجوریں دا وٹیا ہویا رسا بدھا ویسی۔

سُوْرَةُ الْاِخْلَاصِ مَكِّيَّةٌ وَّهِىَ مَعَ الْبَسْمَلَةِ خَمْسُ اٰيَاتٍ

سورۃ اخلاص مکی ہے تے بسم اللہ نال ایندیاں ۵ آیتاں ہن۔

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ۞
۱۔ شروع کریندا اللہ دے ناں نال جیرھا بن منگے ڈیوݨ والا تے بہوں مہربان۔

قُلْ هُوَ اللّٰهُ اَحَدٌ ۞
۲۔ توں آکھ اللہ ہک ہے۔

اَللّٰهُ الصَّمَدُ ۞
۳۔ او کہیں دا محتاج نئیں۔

لَمْ يَلِدْ ۙ وَلَمْ يُوْلَدْ ۞
۴۔ نہ اوں کہیں کوں جݨیے تے نہ او نکوں کہیں جݨیے۔

وَلَمْ يَكُنْ لَّهٗ كُفُوًا اَحَدٌ ۞
۵۔ تے اوندے برابر تے جوڑ دا کوئی کائے نئیں۔

سُوْرَةُ الْفَلَقِ مَدَنِيَّةٌ وَّهِىَ مَعَ الْبَسْمَلَةِ سِتُّ اٰيَاتٍ

سورۃ فلق مکی ہے تے بسم اللہ نال ایندیاں ۶ آیتاں ہن۔

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ۞
۱۔ شروع کریندا اللہ دے ناں نال جیرھا بن منگے ڈیوݨ والا تے بہوں مہربان۔

قُلْ اَعُوْذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ ۞
۲۔ توں آکھ میں مخلوق دے رب دی آم شام دیچ انداں

مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ ۞
۳۔ مخلوق دے شر کنیں بچݨ کیتے۔

وَمِنْ شَرِّ غَاسِقٍ اِذَا وَقَبَ ۞
۴۔ تے اندھارا کرݨ والے دی شرارت کنیں بچݨ کیتے

جیلھے او اندھارا کر ڈیندے۔

وَمِنْ شَرِّ النَّفّٰثٰتِ فِی الْعُقَدِ ۝ ۵ — ۵۔ تے اوندے شر کنیں جیرھا رشتے تے سقاوتاں تروڑن کیتے پھوکے مریندے۔

وَمِنْ شَرِّ حَاسِدٍ اِذَا حَسَدَ ۝ ۶ — ۶۔ تے حسدی دے حسد تے ساڑ کنیں بچن کیتے (رب دی آم شام وچ انداں)

ع ۲۸

سُوْرَةُ النَّاسِ مَدَنِيَّةٌ وَّهِيَ مَعَ الْبَسْمَلَةِ سَبْعُ اٰيَاتٍ

سورۃ ناس مکی ہے تے لبسم اللہ نال ایندیاں سات آیتئں۔

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ۝ ۱ — ۱۔ شروع کریندا اں اللہ دے ناں نال جیرھا بن منگئے ڈیون والا تے ول ول رحم کرن والا ہے۔

قُلْ اَعُوْذُ بِرَبِّ النَّاسِ ۝ ۲ — ۲۔ توں آکھ میں لوکیں دے رب دی آم شام منگداں۔

مَلِكِ النَّاسِ ۝ ۳ — ۳۔ جیرھا ساریں لوکیں دا بادشاہ۔

اِلٰهِ النَّاسِ ۝ ۴ — ۴۔ تے ساریں لوکیں دا معبود۔

مِنْ شَرِّ الْوَسْوَاسِ ۵ الْخَنَّاسِ ۝ ۵ — ۵۔ وسواسی تے شرارت گھتا کے پچھو بہہ ونجن والے دے شر کنیں بچن کیتے۔

الَّذِيْ يُوَسْوِسُ فِيْ صُدُوْرِ النَّاسِ ۝ ۶ — ۶۔ جیرھا لوکیں دے دلیں وچ وسواس گھتیندے (تے شر لوڑیندے)۔

مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ ۝ ۷ — ۷۔ او بھانویں جنیں وچوں ہوے تے بھانویں انسانیں وچوں ہوے۔

ع ۲۹

THE HOLY QUR'ĀN

WITH

SARAIEKI TRANSLATION

under the auspices

of

HAZRAT MIRZA TAHIR AHMAD
KHALIFATUL MASIEH IV
HEAD OF THE AHMADIYYA COMMUNITY

Published

by

ISLAM INTERNATIONAL PUBLICATIONS LTD.

Islamabad, Sheephatch Lane,
Tilford, Surrey, GU10 2AQ, U.K.